VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 180. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958 AUGUSZTUS 1

Követeljük az agresszió megszüntetését!

Az arab államok népei ellen intézett amerikai—angol agresszióval kapcsolatban nemcsak Pécsről, hanem Baranya megye egész területéről küldenek tiltakozó táviratokat a Magyar Külügyminisztériumhoz és az Országos Béketanácshoz. Zalátáról a következő tiltakozó táviratot küldték:

„Zaláta község Hazafias Népfront-vezetői és tagjai, a helyi MSZMP-szervezet vezetői és tagjai, a KISZ vezetői és tagjai, valamint a község dolgozói a rádióból és a sajtóból megdöbbenéssel értesültünk, hogy az Amerikai Egyesült Államok — durván megsértve az ENSZ alapszabályait —, fegyveres hadereje partra szállt Libanonban s ezzel beavatkozott az ország belügyeibe. Hasonlóan cselekedett Anglia Jordániában is. Fegyveres jelenlétük erősen veszélyezteti a Közép-Kelet, egyben az egész világ békéjét. Beavatkozásuk ellen tiltakozunk és követeljük, hogy ezen ügy békés rendezése céljából azonnal fogadják el a Szovjetunió javaslatát. Követeljük, hogy a fegyveres haderők vonuljanak ki a megszállt területekről, hogy az arab népek saját akaratuk szerint irányíthassák életüket".

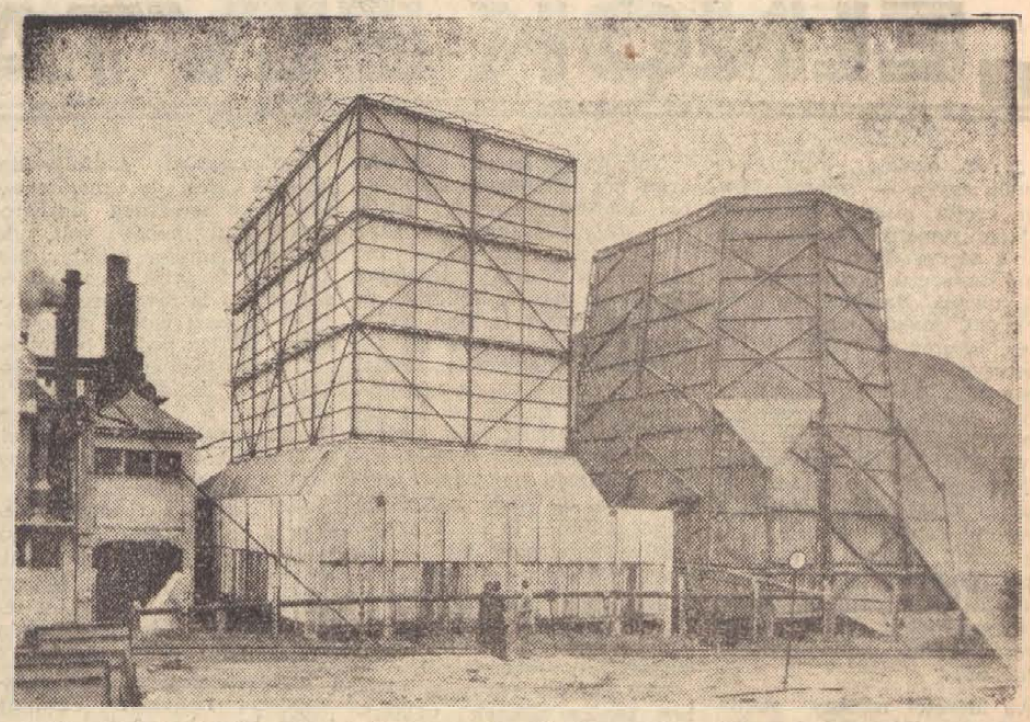
*

Vajszló község lakossága röpgyűlésen tiltakozott az angol—amerikai agresszió ellen és a Külügyminisztériumhoz a következő táviratot intézte:

„Mi, Vajszló község lakosai, munkások, dolgozó parasztok, felemeljük tiltakozó szavunkat a háborús uszítók mesterkedései ellen. Követeljük, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya vonja ki interven-ciós erőit Libanon területéről, az Angol Királyság pedig vonja ki csapatait Jordánia területéről.

Mi, a község dolgozói, nemre és nemzetiségre, pártállásra való tekintet nélkül békét akarunk. A jövőben is harcosan síkra szállunk a béke megőrzése mellett. Harcolunk a népek szabadságáért, nemzeti függetlenségéért és önrendelkezési jogáért.

Fa helyett eternitből

A képen a régi pécsújhegyi erőműnek az elavult faburkolású és az új, modern eternitburkolású hűtőtornya látható. Az új hűtőtorony már hosszabb ideje üzemel s beváltotta a hozzá fűzött reményeket

Szovjet turistacsoport érkezett Pécsre

Szerdán este huszonnyolc tagból álló szovjet turistacsoport érkezett városunkba. A turistacsoport tagjai a Szovjetunió legkülönbözőbb területeiről valók; vannak közöttük moszkvaiak, irkutszkiak, asabadiak, az egyik pedig szverdlovszki.

A szovjet turistacsoport néhány napot tölt Pécsett, ahol megtekinti a város nevezetességeit. Ellátogatnak a Zsolnay gyárba, az Egyetemi Könyvtárba, megtekintik a Zsolnay Múzeumot, körsétát tesznek a Mecseken, megtekintik az északi és a nyugati városrészt.

A szovjet turisták csütörtökön este baráti beszélgetést folytattak az Uránércbánya Vállalat dolgozóival. Szombaton este a MÁV dolgozóival, augusztus 4-én, hétfőn pedig az esti órákban a Zsolnay-gyár dolgozóival folytatnak baráti beszélgetést.

Augusztus 2-án és 4-én újabb szovjet turistacsoport érkezik Pécsre. Augusztus 20-án, alkotmányunk ünnepén, továbbá augusztus 22-én és 24-én is érkeznek szovjet turistacsoportok városunkba.

Sehab tábornokot választották meg Libanon elnökévé

Beirut (AP): A libanoni főváros központját fokozatosan lezárták, amint az elnökválasztás órája közeledett.

A város képe nyugodt, a kormányszervek megfelelő biztonsági intézkedéseket tettek.

Megfigyelők nem számítanak arra, hogy az elnökválasztás gyorsan megoldja Libanon 83 napja tartó válságát. Ugy érzik azonban, hogy Sehab megválasztása lélegzetvételnyi szünetet ad ahhoz, hogy helyreállíthassák a rendet és nyugalmat.

A parlament egybehívása előtt az ellenzéki Nemzeti Front vezetői ülést tartottak. Szaheb Szalam, a felkelők vezetője kijelentette, az ülés célja az volt, hogy végleges döntést hozzanak az új elnök megválasztásának ügyében.

Két napja az ellenzék követelte, hogy az újonnan választott elnök szólítsa fel lemondásra a Nyugat-barát Chamoun elnököt, akinek hivatali ideje szeptember 23-án jár le, és követelje az amerikai haditengerészek haladéktalan visszavonását.

*

Helyi idő szerint 11.27 órakor megkezdődött a parlamenti képviselők ülése.

Az ülés elején felolvasták az alkotmánynak az elnökválasztásra vonatkozó cikkelyeit.

Ezután megkezdődött a szavazás. Az első szavazáson kétharmados többség szükséges az elnök megválasztásához. A későbbi szavazásokon elegendő az egyszerű többség is.

A parlament első szavazásán Sehab tábornok egy szavazat híján nem kapta meg a kétharmados többséget. A második szavazáson Sehabot 48 szavazattal választották meg. Ellenfele hét szavazatot kapott. Egy szavazat érvénytelen volt.

Az Egyesült Államok Libanon hosszas megszállását tervezi

Damaszkusz (Uj Kína): Az Egyesült Államok libanoni nagykövetségének szóvivője kedden Beirutban kijelentette, hogy az amerikai csapatok csak akkor vonulnak majd ki Libanonból, ha ezt a libanoni és amerikai kormány és az ENSZ úgy kívánja.

Ez a nyilatkozat, amelyet a szerdai damaszkuszi sajtó közölt, világos jele annak, hogy az Egyesült Államok Libanon hosszas megszállását tervezi.

A szóvivő hozzátette, hogy a libanoni elnök személyében való egyszerű megegyezés még nem jelentené az amerikai csapatok kivonását. Hangsúlyozta, hogy az amerikaiak csak akkor vonulnak majd ki, ha „ismét helyreállítják Libanon belső biztonságát és az ENSZ megfelelő módon szavatolja Libanon függetlenségét".

A szóvivő tehát meghazudtolta Murphynek, Eisenhower elnök küldöttének azt az állítólagos ígéretét, hogy az amerikai csapatok kivonulnak Libanonból az elnökválasztás után. Közben az amerikai agresszorok csapatai a választás előestéjén megerősítették „biztonsági rendszabályaikat".

A beiruti amerikai parancsnokság bejelentette, hogy újabb erősítések szálltak hajóra, s az elnökválasztás kimenetelétől függ, vajon Libanonba jönnek-e vagy sem.

Kedden Beirutból súlyos harcokat jelentettek Chamoun csapatai és a népi erők között. A kormánycsapatok több páncélkocsit küldtek a Basta-negyed köré, amelyet a népi erők tartanak.

Százezer vendég — kétmillión felüli forgalom Harkányban

Az újjászülető Harkány már nemcsak a reumások Mekkája, hanem Baranya megye egyik leglátogatottabb idegenforgalmi helysége, amelyet az országból sokan keresnek fel. Vonzerejét növeli, hogy mindössze négy kilométerre van innen a törökkorabeli váráról és egyéb nevezetességeiről híres Siklós.

Harkányt az idén már több mint százezer vendég kereste fel és a Harkányi Üdülő Vállalat bevétele meghaladja a kétmillió forintot, ami ötszörösét teszi a múlt évi azonos időszak forgalmának. A rekordot a legutóbbi szombat-vasárnap tartja, amikor 13 000 vendég 230 000 forintot költött Harkány fürdő- és szórakozóhelyein.

Harkányra azonban egyelőre többet költenek, mint amennyi hasznot hoz. Bekötő utakat, járdákat építenek, rendbehozzák a fürdőparkot, több ezer fát ültettek el, szállodát nyitottak. Ezen — a tanácsi beruházáson kívül — még további másfélmillió forintot fordítanak a strandfürdő korszerűsítésére, vendéglátó és szórakozó helyek berendezésére az idén.

A bányásznapi készülődés hírei

Megjutalmazzák a munkaversenyben legjobb eredményt elérő csapatokat III-as aknán

A közelgő bányásznap tiszteletére egyre több baranyai bányaüzemben határozzák el a bányászok, hogy jobb munkával, új termelési sikerekkel készülnek az ünnepre. A komlói III-as akna bányászai hírnevükhöz méltóan akarnak ünnepelni. Mint eddig minden esztendőben, most is széleskörű munkaverseny indult; megkezdődött a vetélkedés: ki lesz a legjobb, ki éri el a legszebb eredményt? Erre ma még — noha a versenyt havonta rendszeresen értékelik — a választ megadni nem lehet. Annyi bizonyos, hogy a csapatok közötti szocialista munkaverseny rég látott szép eredményekkel kecsegtet s már az eddigiek során is sok szép eredmény született. Ezt bizonyítja többek között, hogy a III-as aknai bányászok a napi 77 vagonról napi 81 vagonra felemelt tervüket is napról-napra túlteljesítik s havi átlaguk jelenleg is 105,5 százalék.

— Milyen célokat tűztek a bányásznap tiszteletére folyó munkaversenyben résztvevők elé? — kérdeztük a bányaüzem főmérnökétől, Jazbincsek Vilmos elvtárstól.

— A bányásznap tiszteletére folyó munkaverseny legfontosabb céljául a havi terv 108—110 százalékos teljesítését tűztük ki. Részletesen kidolgoztuk, hogy ennek érdekében kinek mi a tennivalója s ezt igen széles körben ismertettük. Valamennyi műszaki középkáderünknek, felvigyázónknak, csapatvezetőnknek megmondtuk, hogy a terv ilyen arányú túlteljesítése csak tervszerű, körültekintő munka, a teljesítmények növelésének az eredménye lehet.

— Műszaki középkádereink, bányászaink ezt meg is értették. Valamennyien helyeselték, hogy a legjobb eredményt elérő fejtési csapatok számára kitűzött 7000, a legjobb elővájási, feltárási és fenntartási csapatok számára kitűzött 5—3 ezer forintos jutalmakat csak abban az esetben osztjuk majd ki, ha az említett csapatok az előírtnál jobb teljesítményeket érnek el. A terv túlteljesítése tehát egymagában nem elegendő a jutalom elnyeréséhez, ehhez az egy főre eső teljesítményeket is javítani kell.

— A bányásznap tiszteletére folyó munkaversenynek a terv túlteljesítésén, a teljesítmény növelésén, a minőség javításán kívül még egy célja van. Ez pedig a tartalékfejtések számának a növelése. Nekünk ahhoz, hogy a jövőben is zavartalanul teljesíteni tudjuk feladatainkat, legalább még három tartalékfejtésre van szükségünk. Ezek a tartalékfejtések valószínűleg már a bányásznapot megelőző héten elkészülnek.

— Végezetül még csak annyit: Bízunk abban, hogy a komlói bányaüzemek közül mi köszöntjük a legszebb eredményekkel a bányásznapot s abban is, hogy a legjobb komlói bányaüzemnek járó vándorzászlót a jövőben is megtudjuk tartani.

Uborkaszezon a konzervgyárban

Na végre! Itt az uborkaszezon. Teljes gőzre kapcsolhat a konzervgyár és telhet a raktár uborkával. Itt mindenki örül az uborkaszezonnak. Van uborka, van munka, lesz mit exportálni, lehet az évvégi nyereségen gondolkodni.

Eddig még csak napi száz mázsát dolgoztak fel, de egy-két nap múlva felugrik a termelés majd 150—160 mázsára. Ennek a mennyiségnek felét hordókban, másik felét pedig üvegekben konzerválják.

Érdemes végigkísérni az uborka útját is, ha már úgyis az uborkaszezonról van szó. Nos hát, az uborka először egy ügyes mosógépbe kerül, ahol automatikusan alaposan lesúrolják a gép keféi, hogy egy csepnyi szennyeződés se maradhasson a bőrén. Azután ügyes asszonyi kezek válogatják szét nagyság szerint és rakják üvegbe. A kicsinyeket kis üvegekbe, a nagyobbakat nagyobbakba, szépen, szorosan egymás mellé. Nem könnyű munka ez, gyakorlat kell hozzá, hogy szépre sikerüljön egy-egy üveg és elég szorosan álljanak egymás mellett az uborkák. Dehát különösképpen a kényes és igényes külföldi ízlés megköveteli az uborka jósága mellett a szép külszínt is, — igaz meg is fizeti. A sorjában rakott uborka értéke csaknem mégegyszer annyi, mint a szórtan rakotté, érdemes tehát kifogástalanul volna,

Az üvegekbe került uborka azután elkerül a következő állomásra, ahol feltöltik az üvegeket lével, aztán előmelegítik, majd az autoklávokban sterilizálják a már lezárt üvegekben.

A sterilizálás során a zöld uborkából sárgászöld színű kívánatos csemegeuborka válik. A háziasszonyokat talán az is érdekli, mitől kapja a csemegeuborka azt a különleges pikáns ízét? Erre is megkaptuk a választ. A gyárban nem tömény ecettel konzerválják az uborkát, hanem igen gyenge ecetes lével, amelybe kevés cukrot is tesznek. De minden háziasszonyt óvnak ettől az eljárástól, mert sterilizálás és tökéletes üvegzárás nélkül mit sem ér az egész, enélkül szépen tönkremenne még fogyasztás előtt a házilag készült csemegeuborka. Tehát a jó háziasszony továbbra is a régi receptje szerint teszi el télire az uborkát és a boltban vásárolja a csemegeuborkát a házi ünnepekre.

Az uborkaszezonban 100 vagon csemegeuborkát tartósítanak a gyárban, ennek mintegy nyolcvan százaléka exportra kerül. Az uborka még mindig szilárdan tartja a világpiaci pozícióit. Egyik legkeresettebb konzervféleség, főként nyugaton és ha mégannyi volna belőle, az is elfogyna.

Amilyen jól sikerült az uborka szezonja, olyan kevéssé sikerült jól a zöldborsó-szezon. A tavaszi enyhe időtlen a zöldborsót. A tervben előírt tizenöt vagon helyett csak négy vagonnal sikerült tartósítani. A zöldbabtervet már jobban sikerült teljesíteni. Négyszáz mázsa babot kell üvegekben tartósítani. Nagy része már üvegekben van és szállításra vár a raktárban.

Itt a konzervgyárban derül ki az is, hogy nem gyümölcsborivó ember a magyar. A pincékben ötven vagon gyümölcsbor vár arra, hogy lefolyhasson szomjas torkokon. De az idei jónak ígérkező szőlőtermés nem sok jóval kecsegtet ez irányban. Ezért ez évben már csak öt vagon meggybort készítettek, a többi meggylevet csak tartósították és exportra szánják, egy részéből pedig belföldi fogyasztásra készítenek szénsavas gyümölcslevet.

A harmadik negyedévben tíz vagon szénsavas üdítő gyümölcslevet készítenek majd, főként alma és meggylevet, ami remélhetőleg mindenkinek megnyeri majd a tetszését, ha a kánikula a harmadik negyedévben is tartós lesz...

Tervezik azt is, hogy erdei gyümölcsöket, — áfonyát, szedret, vadkörtét, — is feldolgoznak majd szénsavas üdítő itallá. Ezek a gyümölcsök nagy savtartalmukkal kitűnően megfelelnek üdítő italnak és olcsók is. Ha elkészültek, meg kóstoljuk őket... Addigra már úgyis vége lesz az uborkaszezonnak.

KURUCZ

Békenagygyűlés a Margitszigeten

A Hazafias Népfront budapesti bizottsága augusztus 1-én, pénteken fél hat órai kezdettel béke-nagygyűlést tart az Operaház szabadtéri színpadán a Margitszigeten. — A nagygyűlés előadója Szakasits Árpád, a Béke Világtanács irodájának tagja.

Pesten is szép a nyár

A szabadtéri színpadon vasárnap, augusztus 3-án, rossz idő esetén 4-én este 8 órakor „Pesten is szép a nyár" címmel zenés vígjátékot mutatnak be. Szereplők: Balogh Erzsi, Horváth Tivadar, Zentai Ferenc, Gombos Katl, Géczy Dorottya, Gálfiski János és Hlatky László. Közreműködik még Szabó Miklós, Zsolnay Hédi, Hollós Ilona és a Chappy-tánczenekar.

„ELNÖK ELVTÁRS"

„...A proletár, mint elszigetelt egyén — semmi. Minden erejét, minden haladását, minden reményét és várakozását a szervezetből, a társaival való tervszerű együttműködésből meríti. Nagynak és erősnek érzi magát, ha része egy nagy és erős szervezetnek. Ez a szervezet neki mindennél fontosabb, ahhoz képest az egyes egyén igen keveset jelent számára. A proletár mint a névtelen tömeg részecskéje, a legnagyobb önfeláldozással harcol, a személyi előnyre, a személyi dicsőségre való kilátás nélkül, teljesíti a kötelességét minden poszton, ahova állítják, önként aláveti magát a fegyelemnek, amely egész érzését, egész gondolkodását áthatja..."

Az idézetet néhány napja olvastam a Társadalmi Szemlében, Zsigmond László tollából. Nagyon tetszik, mert mélyen igaz. De nem akarok a dolgok elé vágni, a cikkben Süveges János godisai tanácselnökről lesz szó.

Minden poszton

Izmos ember, különösen a keze erős. Gyárimunkásként kezdte a nagylaki lenfonóban. (Makó közelében fekvő község) Egyszer, egy sztrájkszagú napon bekopogott a tőkéshez és több fizetést követelt a munkások számára. Kidobták.

Igy lett vége 15 éves gyárimunkási pályafutásának. Báró Biedermann birtokára került aratónak, majd a sellyei járásbeli Sámodra költözött és felesbérlője lett egy elaggott gyermektelen parasztházaspár földjének.

Néhány évi kemény munka árán két tehenet és ütött-kopott házacskát szerzett magának. A felszabadulás után földet kapott. Szorgalma után ma már a falu egyik oszlopos középparasztja is lehetne, de Süveges elvtársat nem csábította a vagyonszerzés délibábja. Belépett a pártba, földet osztott, szervezett és vezetett.

Az egyik napon a szegények hírül vették, hogy a sásdi járásbeli Ágon sok a föld. Tizenhét család hajlott az áttelepülésre, de csak akkor ha Süveges János is velük megy.

Süveges elvtárs jól érezte magát Sámodon, de az ottani járási pártbizottság felhívására, a 17 család kedvéért otthagyta verejtékes munkával megszerzett szegénységét.

1949-ben tsz-elnöknek, 1950-ben tanácselnöknek választják. Gyökeret eresztett, a falu népe is megszerette. Ma is ott élne elégedetten. 1953-ban azonban szól a járási pártbizottság, meg a járási tanács, hogy menjen át Godisára, tanácselnök kell a községnek.

A párt hívta, a kommunista Süveges János ment.

„Nehezebb a ceruza a kapánál"

1950-ben csak a párt rábeszélésére fogadta el a tanácselnökséget. Nem értett az irodai munkához, nem is bízott magában.

1951-ben, a pécsi kéthetes pártiskolán még arról cikkezett a faliújságon, hogy nehezebb a ceruza a kapánál... Válasz: 1954-ben öthónapos államigazgatási tanfolyamra küldték. Hej, de „megizzasztották" a temérdek jegyzetelséssel! Kutyanehéz volt, de megérte. Amikor kijött, már könnyen forgatta a ceruzát és a tanulást is megszerette. Évről-évre részt vett a pártoktatáson, kétéve pedig beiratkozott a szentlőrinci általános iskola VII. osztályába. Nemrég vizsgázott a VIII-ból, közepes eredménnyel. 51 éves fejjel, féléjszakákat tanulva bizony nem rossz eredmény!

1300 forint a fizetése, felesége a godisai Ady Endre Tsz tagja. Beteges, ma már csak 60—70 munkaegységet teljesít egy év alatt. A jövedelem tehát nem sok, de kettecskén embermódra élnek belőle.

Süveges elvtárs néha meglátogatja nagylaki barátait, tudja, hogy ha visszamenne a lenkidolgozó turbinához, a 2000—2300 forintot ő is megkeresné. Igazán nem esne nehezére, csak a régi életét folytatná, még pihenésre is több jutna a napi nyolc óra után! Mégis itt van.

Könnyebb lenne géppel „legyalulni"

Godisa nem nagy község, lakóinak száma alig haladja meg a félezret. A felnőttek száma talán kétszáz, de ezek kétszázfélék, s a tanácselnöknek előbb-utóbb mindegyikkel dolga akad. Ha a tanácsházán nem, akkor az „életben", mert Süveges elvtárs nem irodabúvó ember.

A faluban vagy a határban látni a legtöbbet. Rendszeresen meglátogatja a téglagyári munkásokat, hogy nincs-e valami panaszuk az áruellátásra, megkeresi a mezőn munkálkodó parasztokat. Se vége, se hossza ilyenkor a heccelődésnek! Ha teszem fel rétet kaszálók közé megy — mint Lenhart Antal esetében, — akkor azzal ugratják, hogy nem is tud kaszálni. Ilyenkor csak a tettek segítenek és vág is olyan rendeket, hogy szemüket meresztgetik az emberek. A tanácselnöki tekintély egycsapásra megnagyobbodik, s egy kis cigarettaszünet közben megindul a beszélgetés, aminek a vége az, hogy ezt a füvet bizony könnyebb lenne géppel „legyalulni". Persze ezt csak a termelőszövetkezetben lehet megcsinálni...

Igy megy ez állandóan. Süveges elvtárs a termelőszövetkezet egyik legfáradhatatlanabb agitátora. Minden alkalmat megragad a szocialista út népszerűsítésére, sokan tanulhatnának tőle.

„Nem tesz kivételt"

Különben ne vádoljon senki elfogultsággal. Miért dícsérjem én Süveges elvtársat? Mondják el véleményüket a falubeliek! Ők élnek vele.

Először Illés Pál hatholdas kommunista kisparaszthoz kopogtam be. Igy beszélt:

— Jó elvtárs és jó tanácselnök. Az ellenforradalom után azonnal belépett a pártba, nem ingott meg egy pillanatra sem. A tanácson egyformán beszél mindenkivel... A falu kultúrházának építésében éppúgy részt vesz mint bárki más, a minap úgy hordta a maltert, mintha segédmunkás volna...

Brumeschein András bácsi, pártonkívüli nyolcholdas dolgozó paraszt:

— Nagyon türelmes ember, én még nem láttam mérgesen. Akár este, akár reggel megyünk hozzá, mindig fogad bennünket, a hivatalos időn kívül is. Jóljárt vele a falu, nehogy elvigyék!

Diószegi József pártonkívüli középparaszt:

— Én még nem hallottam, hogy különbséget tett volna pártonkívüli és pártember között. Azt sem hallottam, hogy rosszindulatú. Amit az állam kér, azt igazságosan megkívánja. Sokat jár az emberek között, szépen beszélget velük, sőt, a szomszédomnak kötözni is segített. Kommunista elve mellett is kitart... Én nem tudok rá rosszat mondani és akármelyik házba megy, mindenütt ezt fogja hallani...

Nem mentem el, minek is mentem volna?

Gondolom, most már érthető, hogy miért idéztem a Társadalmi Szemléből a cikk elején azt a proletár-magatartásról szóló részt.

Műszaki-gyakorlati (politechnikai) nevelés a Széchenyi Gimnáziumban

A múlt tanévben hírt adtunk arról, hogy a Széchenyi Gimnáziumban a kezdeti nehézségek ellenére milyen eredményesen végzik a politechnikai képzést, amely újat jelentett a nevelés és a tanítás terén. Az volt a cél, hogy a szocialista nevelés szerves részét képező gyakorlati ismeretek és foglalkozások előtérbe kerüljenek a nevelőmunkában — továbbá az, hogy az életre való gyakorlati nevelés fejlesztését érjék el és szorosabb kapcsolatot építsenek ki a természettudományok tanítása és a termelés között. Arra törekedtek, hogy a tudás tartalmát és a jellemet alakító tényezőként szerepeljen a politechnikai képzés. Az első évre kitűzött célt sikerült elérni és a jövő tanévben a Széchenyi Gimnázium már politechnikai gimnázium lesz.

Az elmúlt év tapasztalatairól, a politechnikai képzés jelentőségéről dr. Czéh Károly, az iskola igazgatója így nyilatkozott:

— A politechnikai képzés nem jelentett külön területet iskolai munkánkban, hanem átitatta azt teljes egészében, szinte az iskola levegője lett. Megvalósítása iskolánkban egyben a természettudományos tárgyak alaposabb oktatását, szertáraink korszerűsítését is jelenti. Ezért indítottuk meg a KISZ szervezésében az „Iskoláért" mozgalmat. Mindinkább tudatosítottuk ezt tanulóinkban és ennek következtében vált lehetővé az anyagi feltételek lényeges részének biztosítása. Sok fáradsággal jártak ezek, de megérte. A tanulóifjúság legnagyobb része valósággal szomjazza a politechnikai ismereteket. Százával vették körül például az iskola udvarára beálló kis gyakorló gépkocsit. A kormánykerék mellé az egyik III-os diákot, hátra pedig két I. osztályost ültettem. Nagy volt az izgalom, a diákság feszülten figyelt. A gépjárműoktató magyarázni kezdett, a III-os diák pedig megindult a gépkocsival. Néhányszor fordultak az udvarban. Aztán megálltak. Órára csengettek. A tanulókat alig lehetett a tantermekbe irányítani. Éppen matematika órám következett a III. osztályban. Visszafojtott, feszült érzéssel ültek a diákok a helyükön. Szinte várták, hogy mondjak valamit. Meg is kérdeztem a tanulót, aki vezette a gépkocsit: milyen érzés volt számára a vezetés? A tanuló így felelt: Igazgató elvtárs — nem is annyira a vezetés hatott rám, hanem inkább az, hogy éppen engem, az iskola egyik legroszszabb tanulóját tüntetett ki azzal, hogy az iskola diákjai előtt vezethettem. Ugy éreztem, ennél a diáknál megtaláltam jellemalakításának kezdő szálát — s tudjuk, a politechnikai oktatásnak ez is döntő láncszeme. Közelebb jutottam ehhez a fiúhoz, az intézet diákjaiban pedig az érdeklődés magvát hintettem el a gyakorló gépkocsi bemutatásával. S sorolhatnám még a példákat.

Az 1957 novemberében Pozsonyban megtartott nemzetközi politechnikai konferencián megvitatott gondolatok is iránymutatók voltak számunkra, és nagy gonddal állítottuk össze az előttünk álló feladatokat: a politechnikai oktatás anyagi feltételeinek megteremtését, a szükséges óra- és tanterv-változások kidolgozását, a megfelelő pedagógusképzést, a politechnikai oktatás meghonosítását az ifjúsági szervezetekben, a politechnikai oktatás egész rendszerének igénnyel történő kidolgozását, valamint a széleskörű felvilágosító és propagandamunka irányítását.

Az új tanévben az iskola területén négy műhely működik majd — asztalos, üvegtechnikai, a gépjárműszerelés és vezetés, a gyenge- és erősáramú szerelések és a fototechnikai műhelyek. A reál-politechnikai osztályt végzett tanulók a IV. év végén sokoldalú gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek majd. Szerzett ismereteikkel könnyebben helyezkedhetnek el a gyakorlati, mezőgazdasági és ipari pályákon. Ugyanakkor a főiskolai és egyetemi képzés területén is kellő tájékozottsággal dolgozhatnak és használhatják fel politechnikai ismereteiket.

Tanárainkat fokozatosan, állandóan képezzük. Jelenleg egy Miskolcon erősáramú, egy Debrecenben mezőgazdasági, kettő Budapesten gyengeáramú, egy tanárunk pedig Budapesten biológiai tanfolyamon vesz részt.

Tapasztalataim szerint a tanulóifjúság érdeklődése nagy. Többen kérik, hogy ilyen természetű osztályba kerülhessenek. A szülők érdeklődése is eleven. A tanulók mindinkább megkedvelik a mezőgazdasági és ipari munkát. Ezt mutatja az a jelenség is, hogy alig van tanuló, aki a nyári szünetben ne helyezkedett volna el valahol. A munkára-jelentkezéskor komoly munkalehetőséget kérnek, főleg teljesítménybérért szándékoznak dolgozni.

Az idén több általános iskolában is bevezetik a politechnikai képzést. Ez véleményem szerint ideológiailag is időszerű. A korszerű technika feltétlenül igényli az általános műveltség fogalmának kiszélesítését. Erre megadja a lehetőséget a politechnikai képzés. A mi iskolánkból nem kerülhet ki egyetlen tanuló sem, aki például a filmezőgép kezelését, vagy a hangerősítő, a mikrofon, a rádió kezelési technikáját ne ismerné. Ugyanez áll a magnetofonra és televíziós készülékre is. Nem arról van itt szó, hogy ezeket a műszereket részletekben ismerjék, de lépést kell tartaniok a korszerű technika fejlődésével, amely ma már az általános műveltség nélkülözhetetlen tartozéka. Mindez természetesen a nevelőkre is vonatkozik.

Szocialista optimizmussal dolgozunk tovább, hisszük és tudjuk, hogy elképzeléseink gondos tervezés mellett fokozatosan, reálisan meg is valósulnak.

Nádmagot gyűjtenek a baranyai holt-Duna mentén

A Duna baranyai szakaszán — Kölked község közelében — tíz kilométer hosszú holtág húzódik. A holt-Duna partját mintegy háromszáz holdnyi sűrű nád borítja. A nádrengeteg közepében terül el a Könnyűipari Minisztérium Nádkutató Intézetének kísérleti telepe. A kísérletezések az idén indultak meg itt: öt parcellán figyelik állandóan, hogy milyen hatással vannak a nád fejlődésére a talaj, az iszap, a víz mélysége és hőfoka, valamint egyéb tényezők.

A kísérletezés, amelyet Bogyó Gyula főagronómus irányít, most érdekes szakaszba érkezett. A négy és fél, öt méter magasra is megnőtt nád ezekben a napokban kezd virágozni. A kutatóintézet magot gyűjtet be a holt-Duna menti nádasból. Két-három szépen fejlett nádlombot sűrű tüllfátyolba burkolnak, nehogy a szél kirázza belőlük a magvakat. Jellemző a munka nehézségére, hogy egy-egy nádmag hossza egy milliméter, a középátmérője pedig 0,3 milliméter. Egy kilogrammban körülbelül öt és félmillió mag van.

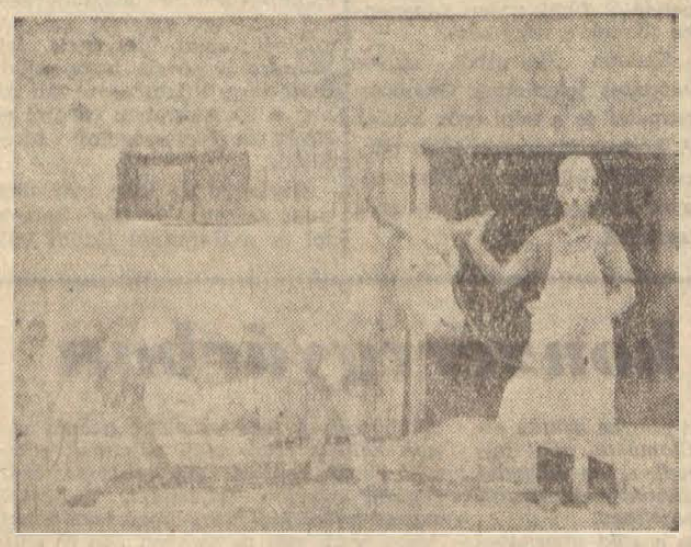
A dunai holtág mentén gyűjtött nádmagot a Fertő-tó partján — az ottani kísérleti telepen — vetik el. Onnan pedig a kölkedi kísérleti telepre hoznak majd magvakat. Igy akarják megállapítani, hogy miképpen viselkedik, hogyan fejlődik idegen környezetben a dunai, illetve a fertői nád.

Csökkent a műszakmulasztás Komlón

A Komlói Szénbányászati Tröszt sok rendbontó, huligán elemtől szabadította meg körültekintő munkájával a bányákat és eredményeként az elmúlt egy év alatt hatodára csökkent az igazolatlan műszakmulasztások száma és az eddigi legalacsonyabb szintet érte el.

A komlói törzsgárda kialakítása a termelés alakulására is jó hatással van. Ez mutatkozik abban is, hogy az év eleje óta már csaknem 30 000 tonna szenet adtak terven felül, amit viszont a teljesítmények növekedésével értek el. Az első félévben összesen kitermelt szén 1,327 500 forinttal került kevesebbe az előirányzottnál.

Kiváló tehenészet

„Cigány", a gazdaság legjobban tejelő tehene, gondozójával, Fischer Józseffel. „Cigány" napi tejhozama 37,5 liter

Mezőgazdasági szaklapokban olvashattuk, hogy a Zengőaljai Állami Gazdaság tehenészete az országos tejtermelési versenyben a harmadik helyre került Szentlőrinc és Magyaróvár után. Azért is érdekes ez a hír, mert a zengőaljai tehenészet alig néhány évvel ezelőtt bizony nem valami fényesen állt. A mai állomány alapját 1951—52-ben gyűjtötték össze és a törzskönyvi ellenőrzés is csak 1953-ban kezdődött. Ebben az évben az egy tehénre eső tejtermelési átlag még csak 1910 liter tej volt. A gazdaság fokozatosan javította az állományt és tavaly már 4191 literes átlagot értek el.

Ennek a hatalmas fejlődésnek az okait vizsgálgatva több dolog ötlik az ember szemébe. A szakszerű takarmányozás, a modern istállók. Lovászhetényben, ahol az állomány gerince van, új, modern istállókban tartják az állatokat. Minden istállóban önitató berendezés van. Amikor az állat megszomjazik, csak belenyomja az orrát az itató kagylóba, az orrával megnyom egy billentyűt és máris megindul a víz. Most építettek egy karámot, ott tartják a növendékmarhákat. Ebben az évben állították fel a mesterséges megtermékenyítő állomást. Ennek számtalan előnye van. Lehetővé teszi a legjobb egyedek keresztezését, az állandó állatorvosi ellenőrzést s ezen felül szükségtelenné teszi a gazdaságnak a bikatartást. Ami a bikák vásárlására kiadott összegen kívül több mint százezer forintos megtakarítást jelent.

Természetesen a jó takarmányozás, a korszerű istállók, az egyedi kiválasztás még nem minden. Nagyon sok múlik az embereken. És Lovászhetényben jó szakemberek és kiváló állatgondozók vannak. Erről nagyszerűen tanúskodik az eredmény. A brigádvezető, Varga János kiváló szakember és szenvedélyesen szereti a foglalkozását. Az állatgondozók is mind nagyon jól dolgoznak, de közülük is kiemelkedik lelkiismeretes, jó munkájával Fischer József és Kopp József. Kopp József például egyénileg is részt vesz a fejőgulyások országos tejtermelési versenyében és valószínűleg előkelő helyen végez majd, mert az eddigi eredmények alapján úgy látszik eléri az évi 6 ezer literes átlagot.

A gazdaság természetesen még mindig javítani igyekszik az eredményeken, szeretnének a tejtermelési versenyben még előbbre jutni. Valószínű ebben az évben 5000 liter körüli átlagot érnek el.

A növendékmarha-állományuk is nagyon szép. 132 kiváló származású törzskönyvezett üszőjük és néhány szép növendékbikájuk van.

Kopp József éppen kedvencét, a 36 literes tejhozamú „Forgó"-t fejli

Jól működik a mohácsi olvasókör

A Mohácsi Földműves Olvasókör 1957. februárjában alakult. Ekkor 100 tagja volt, jelenleg több mint 180. A tagság az egyesület fenntartásához, a szükséges irodalom, folyóirat, újság beszerzésének költségeihez évi 50 forint tagsági díjjal járul hozzá. A tagság számának emelkedésével csökkenteni kívánják a tagdíjat.

Ez év elején az olvasókör mintegy 3 500 forint készpénzzel rendelkezett, amelyből az ifjúság részére zenegépet vásároltak. Az egyesület helyiségében a járási könyvtár letéti könyvtárat létesített, ahol mindenki megtalálhatja az érdeklődési körének megfelelő könyvet. A megalakulás óta 3 közgyűlést és 10 választmányi ülést tartottak.

Az egyesület keretében ezüstkalászos tanfolyamot szerveztek, több mint 20 résztvevővel. A mezőgazdaság különböző kérdéseiről, problémáiról vitákat rendeztek, meg ismerkedtek a földművesszövetkezet működési szabályzatával, a sertéstenyésztő szakcsoport működésével.

A szórakozásról sem feledkeznek meg: keskenyfilmvetítést biztosítottak. Az olvasókör helyiségében sakk-szakosztály működik, amely már meghívásos versenyt is szervezett. A verseny alkalmával pécsi sakkozókkal mérték össze tudásukat. Két alkalommal rendeztek tekeversenyt. A versenyszerű rendezvények után társas összejövetelek, társasvacsorák fűzték össze még jobban a tagságot.

A tervek szerint a jövőben megtartják az ezüstkalászos tanfolyam II. évfolyamát és I. évfolyamot is szerveznek. Foglalkoznak dalárda, műkedvelő csoport alakításával is. A lányok, asszonyok részére háromhónapos szabás—varrástanfolyamot indítanak. A fiatalokat érdekli a sport; asztalitenisz-felszerelést szeretnének vásárolni, no és nem hagyják ki őket az elmeélesítő sakkból sem. A székház csinosítását az aratási és a süreti bál bevételéből kívánják biztosítani.

Az olvasókör munkája leköti a tagságot, van lehetőség arra, hogy szórakozva tanuljanak azok, akik kívánják gyarapítani ismereteiket. Az eddigi tapasztalatok jók és a további munka alapját képezhetik, — sokoldalúbbá, változatosabbá tehetik az egyesületi életet.

Bánfai József

Vitéz utcai panasz

A Vitéz utcát az idén még csak fel sem locsolják, nemhogy olajozzák, nem beszélve arról, hogy kerékpáron, gépkocsin végigmenni szinte életveszélyes. A környező utcák már mind rendezettek; kijavították, követték, olajozták. Még éjszaka sem tudjuk ablakainkat nyitva tartani, mert a lakásban ujjnyi vastagon van a por, hisz a Belkereskedelmi Szállítási Vállalat kocsijai, a mentőkocsik, s nem utolsósorban a Hullám éttermet felkereső vendégeket szállító autók is arra járnak. De nemcsak a magánlakásokat említsük, annál sokkal fontosabb, hogy itt van a tüdőgondozó, a fertőző pavilon és nem utolsó sorban a belklinika is s ezek az egészségügyi intézmények is első kézből kapják a port.

Kérjük az illetékeseket, hogy a III. kerület legmostohább körülmények között lévő utcáját javítsák, portalanítsák a lehető legrövidebb időn belül.

GARAMI JÁNOSNÉ
HARCOS KÁROLY

Levél egy kolti elárusítónőhöz

Kedves Kartársnő!

Bocsássa meg, hogy én, aki még csak a pultnak a vásárlók felőli oldalán álltam, olyan dolgokról írok, amelyek elsősorban az eladók felőli oldalán állókat érintik. Lehet, sőt biztos, hogy, mint minden vevő én is a vevők szemével ítélem meg a kereskedelem tevékenységét s csak azt ismerem el jónak, szépnek, eredményesnek, ami a vevők részére is az.

Nem tudom, nem is kutattam, hogy egy eladó anyagilag mennyire érdekelt a bevételi terv teljesítésében, származik-e vagy sem ebből valami előnye. Azt azonban tudom, hogy Ön nekem, anélkül, hogy figyelmeztetett volna, az előző napról megmaradt tejet adta el s az érthetően összement.

A tejet visszavittem. Nem vette vissza. Még Önnek állt feljebb, még Ön volt megsértődve, holott az én pénzem veszett kárba, én jártam rosszul.

Akkor nem vitatkoztam. Több is veszett Mohácsnál — gondoltam s mivel gyermekeim vannak, ismét vásároltam tejet, de már az aznapi szállítmányból. Nem ment össze.

Ezzel az ügy végére pont is került volna, ha Ön nem olyan sértődékeny természetű, mint amilyen. Mert az. Amikor néhány óra múlva ismét az Önök — vagyis egy állami vállalat — üzletébe mentem más áruért, Ön több, mint egy fél órát megvárakoztatott, valamennyi utánam érkezett vevőt előnyben részesítette, ha szóltam, úgy csinált, mintha nem hallaná — egyszóval nem akart kiszolgálni. Megmutatta, hogy Ön is valaki, hogy Ön a pultnak azon a bizonyos másik oldalán áll.

Nem vagyok haragos természetű. Indokolatlan magatartása — mert azon kívül, hogy az összement tejet visszavittem, mást Önnel szemben nem cselekedtem, semmi sértő dolgot Önnek nem mondtam — azonban bosszant. Mert én is vagyok valaki. Kereskedelmi nyelven úgy hívnak: a vevő. A vevő, akit, ha Önnek akár tetszik, akár nem, ki kell szolgálnia akkor, amikor a sor rá kerül. Mégpedig udvariasan, figyelmesen, úgy ahogy a szocialista kereskedelem elvei előírják, s olyan áruval, amely nem selejt, nem használhatatlan.

S erről Ön, kedves kartársnő elfeledkezett! Ne haragudjon, hogy erre a nyilvánosság előtt hívtam fel a figyelmét, de szeretném, ha más is tudomást szerezne róla és esetleg más is okulna belőle.

—i —a.

A kánikula hősei

A nap teljes erővel ontja magából a meleget, a hőmérő kis higanyszála kétségbeesetten kucorog a 33 fokon. A járdák, úttestek öntik magukból a hőséget, az emberek úgy vonszolják magukat, mint a csigák, mindenki izzad, liheg, vörösen fénylenek az arcok, minden tenyérnyi árnyék benépesül. Kánikula...

A boldog ráérők, szabadságosok nyakig merülnek a vízbe, vagy otthon hűsölnek a lehúzott redőnyök mögött. Senkinek sincs kedve ilyenkor azon tűnődni, hogy milyen rossz is most azoknak, akiket odaköt a munka a meleghez, akik a kánikulában is végzik a dolgukat. Mert ha nem tennék, a ráérőknek nem lenne hideg víz, hűvös szoba, hideg sör és leveses gyümölcs.

Végeredményben a kánikula hőse minden ember, aki ilyenkor dolgozik, akár a fülledt irodában, akár a cséplőgép mellett, akár a munkapadnál. Mégis megkerestük azokat, akikre leginkább ráillik ez az elnevezés.

Amíg pirosra sül a kifli

Lent megreked a levegő, a kemencékből árad a meleg, s a hatalmas gyúródeszkák, dagasztógépek, lisztesedények között fehérnadrágos, trikós, fehérsapkás emberek sürögnek. A kezük úgy dolgozik, mint a motolla, percek alatt apró kerek tészták ülnek le „pihenni" a deszkára és kiürül a hatalmas nyerstésztával teli kád.

— Kibírható azért itt a meleg — mondja e pillanatban épp a dagasztógép mellől Horváth Sándor, a Sütőipari Vállalat 12. üzemének csoportvezetője. A homlokán gyöngyöző verejték némileg rácáfol erre.

Aztán bevallják azért, hogy nagyon meleg van, különösen abban a sarokban, ahol Schäffer bácsi éppen a zsúrkifliket gyúrja. Meg persze a kemencék mellett.

— Reggel négytől dolgozunk — mondják szinte megnyugtató hangon — meg van egy mennyezeti elszívó... igaz, ettől még azért jóval melegebb van itt, mint odakinn. Dehát a vasgyárban is dolgoznak ilyenkor, meg másutt is...

S a csillogóbőrű, fehérsapkás, hajlongó alakok keze nyomán egyre nő a jószagú, gőzölgő sütemények halmaza. — Most is egyik üzemnek készítenek 600 darab mákoskiflit. Ebédnél már ott is lesz a jó ízű, friss sütemény, az ottani munkások asztalán...

Nyáron meleg, télen hideg

Fönt a kerek üvegkalickában komoly, figyelő arccal irányítja a forgalmat a szürkeruhás rendőr. Megvárja míg befordul a villamos, sárgáról zöldre kapcsol, aztán bólint a kérdésre:

— Hát elég meleg hely. Az üveg is beveszi a meleget, s látja, nyitva van kétfelől is, de semmi huzat nincs. (Tényleg, talán ide szorult be az utca minden melege?)

— S mennyit kell naponta itt ledolgozni?

— Hat, vagy délelőtt öt órát. A többit másutt. Itt különben két elvtársnő váltja egymást, ők az állandó „lakói" ennek a kis helynek, amely nyáron nagyon meleg, télen pedig olyan, mint egy jégszekrény. Nyáron megesik, hogy le kell mennünk egy kicsit. Muszáj, mert elszédülne az ember...

Még jó, hogy csak inget kell viselni.

— Két éve raktuk le a zubbonyt. Még csak az kellene... akkor meghalnánk a melegtől!

A rendőr vidáman mosolyog a verejtékben fürdő arcával. Nehéz, nehéz, de lám csak, jön egy mentőautó, gyors átállítás, az emberek, kocsik megállnak, a mentőautó elrobog, így kell ezt...

Mi van a szódavízzel?

Meglehetősen fontos kérdés ez itt, a Bajcsy Zsilinszky úton, a két füstölgő, 220 fokot árasztó kazán szomszédságában. Utat javítani, ugye, mindig kell, még akkor is, ha a 33 fokos meleghez hozzájön az a 220...

Dehát, tényleg, mi van azzal a szódavízzel? Az útjavító munkásoknak úgyse fenékig tejfel a dolga, sok a munka (korán kell a kazánokat befűteni és a széljárástól is függ, hogy milyen iramban halad a munka), meg rendszerint vidéken laknak, nem marad valami sok a fizetésből. És akkor ilyen kánikulában... egész délelőttöket a gőzölgő aszfalt fölé térdelve, vagy a kazánt hajtva átdolgozni! Ha aztán a levegőt kieresztik a kazánból, amit sokszor kell csinálni, tekintve, hogy különben felrobbannának — a kiröppenő szikrák sűrű hólyagokat marnak a meztelen karjukra. A hajtókart forgatni se álom, vastag kesztyűt húznak gyakran, hogy ne törje fel a tenyerüket.

És „mindezek figyelembevételével" megállapította a tisztiorvos, hogy mivel tiszta, szabad levegőn dolgoznak (!) nincs szükségük védőitalokra. Dehát a hőmérsékletre való tekintettel, engedélyeztek minden embernek naponta félliter szódavizet. Ami — az emberek szerint — papíron gyönyörűen festhet, dehát meginni a papírt nem lehet... Azt mondják egyébként az illetékesek, hogy tessék, megvan a lehetőség, mindenki bemehet a legközelebbi italboltba és ihat szódavizet. Hó végén aztán beváltják az összegyűjtött blokkokat. Tehát: napi félliter szódavíz, harminc filléres blokkok, hó végén beváltva... Dehát ezek egyszerű emberek, és nem nagyon szeretik az ilyen feneokos dolgokat.

Különben nem panaszkodtak, csak azt jegyezték meg, hogy akik ilyesféle ötleteket eszelnek ki, azok nyilván nem dolgoztak még a helyükön...

Tantalus módjára...

Valahogy Tantalus jutott az eszembe, az antik mondák jól ismert hőse, akit az istenek azzal büntettek, hogy térdig vízben állva, szomjaznia kell az idők végtelenjéig... — amikor elnéztem a kabinosnőt a Hullám-strandon, amint köpenyben szaladgált a félmeztelen emberek között, nyitogatta, csukogatta a kabinokat, köszöngetett, magyarázott, s egy-egy pillanatra leült az asztalkája mellé, bekapni egy paradicsomot, és hallgatni a hullámok közt sikongatók hangját.

— Nemcsak ez a munkánk — nyugtatott meg Bogárdi Mihályné — reggelenként, ha délelőttösök vagyunk, kitakarítjuk az egész fürdőt, a járdát, a füvet, a kabinokat, öltözőket. Ha délután dolgozik az ember, este ugyanezt megcsinálja, mert éjjel — sajnos, — a teraszról lejárnak ide emberek, és összepiszkolják a területet...

Igen, az emberek. Mennyit kell nyelni egy-egy dühödt várakozó vagy minden kákán csomót kereső vendég miatt! Pláne, így a kánikulában, amikor szusszanásnyi ideje sincs a kabinosnőnek. Ha elvész valami, ha nincs üres kabin (mert az aztán sose elég), vagy ha már sorbanállnak az emberek és könyörögni kell, hogy keressenek valami ismerőst...

És majdnem úgy, Tantalus módjára csak nézni lehet a jó hűvös vizet, a zuhany csillogó szökőkútját... Csak mikor már elmentek a vendégek, akkor lehet megeresztení a zuhanyt és lemosni az egész napi port, piszkot, izzadságot.

*

A kánikula legnagyobb hőseit véletlenül fedeztem fel itt a strandon. Aranyszínű bőrükön hatalmas verejtékcseppek csillogtak a két nőnek, valóságos bajuszkájuk nőtt már a kétségbeesett izzadástól, de csak feküdtek a napon, feküdtek rendületlenül, míg végre az egyik felült és azt mondta:

— Nézd, már majdnem olyan barna vagyok, mint a Juci!

Ahogy agyongyötrötten vizsgálgatták magukat (vízbe nem mentek a frizura miatt), rájöttem, hogy a kánikula igazi „hősei" mégiscsak ők. Mert a másik ember azért szenved a melegben, mert szereti a munkáját, vagy mert tudja, hogy muszáj a többi ember miatt, vagy azért, hogy pénzt keressen. De ők? Ők csupán azért, hogy a bőrük egy árnyalattal barnább legyen a Juciénál...

Hallama

Tartósnak igérkezik a kánikula

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a csütörtöki 32 fokos csúcsról pénteken tovább emelkedik a hőmérséklet legalább 33 fokig. A kánikula tartósnak ígérkezik. — Augusztus első napjaiban országszerte 30 fokon felüli nappali hőmérsékleti maximumok és csupán szórványos zápor ok, zivatarok várhatók.

HONTALANOK

Róluk szól ez a könyv, a sok tízezernyi reménytvesztett, becsapott disszidensről, a hontalanokról, akiket az ellenforradalom lelkiismeretlen vámszedői nyugatra csaltak. Rózsás reményekkel, fanatikus illúziókkal özönlöttek nyugat felé annak idején. Azt hitték, hogy csak át kell érniök a határon és máris eszem-iszom, paradicsomi gondtalanság, karrier, tízszobás lakás, luxuskocsi és mit tudom én még mi minden földi jó nem vár rájuk.

Aztán jött a lágerélet, az egyre keseredő kegyelemkenyér, a mind sivárabb hontalanság és az ajtón kopogtató nyomor elől nagyon hamar kisurrant a remények csodaváró illuziója.

Ma már a nyugati lapok is, — azok is, amelyek a legtöbbet ígérték, a legképtelenebbül hazudtak annak idején, — udvarias közönnyel hajtogatják, hogy nyugaton sincsenek csodák. Ha valaki nagyon elkeseredik, igen könnyen megkapja ma már: — Hja kérem, miért nem maradt otthon?

És jönnek a levelek... ezrével, tízezrével jönnek a vádló, panaszos, esengő, kétségbeesett hangú levelek, az immár megszokott és természetesnek tartott kádenciával: haza akarok menni! Vajjon mi késztette őket erre az elhatározásra?

Izgalmas és nagy érdeklődéssel kísért feladatra vállalkozott Rab Ferenc a Hontalanok című most megjelent könyv írója, amikor a hazatértek beszámolói, a külföldről érkező levelek alapján megkísérelte elemezni a disszidensek helyzetét és a sokrétű vizsgálódás eredményeképpen választ adni erre az oly sokak által feltett kérdésre.

Ez a merész és felelősségteljes kísérlet sikerült. A könyv nem ad ugyan minden vonatkozásban teljesen részletes képet, — ez nem is lehet célja, — de a kérdés legfőbb vonatkozását alaposan, sokoldalúan, meggyőző dokumentáltsággal tárja elénk. Az érdekes, olvasmányos és emellett szinte tudományos igényű tényanyagokat, képeket, leveleket, nyilatkozatokat tartalmazó könyv lapjain megelevenedik előttünk az ellenforradalmat követő disszidálási láz. Megismerjük szervezőit, — az embercsempészt, a Szabad Európa hazaáruló bértollnokait, kémeit és felhajtóit. A közölt képek, tragikus hangú levelek meggyőző bizonyságot adnak a disszidensek helyzetéről, körülményeiről, gondjairól és szenvedéseiről.

Közös vonása ezeknek a leveleknek, hogy akár Ausztriából, akár Nyugat-Németországból, — Franciaországból, Dominikából vagy az „Igéret földjéről", — USA-ból küldték, — szinte árad belőlük a panasz, a reménytelenség.

Nem tagadjuk, hogy a disszidensek egy része „kifogta" a szerencsét, megtalálta a helyét, jól él, van miért örülnie. Ez azonban csak a kisebb, elenyészően kisebb rész. A nagy többség, — amint azt Rab Ferenc könyve is bizonyítja, — azonban keservesen csalódott, rossz helyzetbe került, nélkülözni, nyomorogni kénytelen. Munka nélkül, megalázottan csellengő országról, országra, hontalanná vált, mint a könyvben szereplő Potyondi Ferenc, Lévai Ilona, Göttlinger Olga, Molnár Lajos — és a többiek, akik Belgiumban, Svájcban, vagy Norvégiában egyaránt kisemmizettnek, becsapottnak érzik magukat és — leveleik tanúsága szerint mielőbb haza akarnak jönni.

Megrázó erejű dokumentum ez a könyv és minden valószínűség szerint igen keresett olvasmány lesz megyeszerte. Rab Ferenc, a könyv összeállítója mértéktartó összekötőszöveggel, gondos szerkesztői munkával érdemelte ki a kritikus és minden bizonnyal az olvasók dicséretét is. A megyei pártbizottság agitációs és propaganda osztálya — a könyv kiadója — tájékoztatása szerint a közeljövőben újabb — a Hontalanokhoz hasonló — hasznos és értékes könyv kiadására kerül sor.

Örömmel üdvözöljük ezt a hasznos kezdeményezést.

VASVÁRI FERENC

SPORT

Atlétikai híradó

Atlétáink már túl vannak a legnagyobb hazai versenyen, az országos bajnokságon. Ezt megelőzően a vidéki bajnokságokon állt rajthoz Baranya atléta válogatottja. Míg az országos bajnokságon csak helyezésekre tellett atlétáink erejéből, addig Diósgyőrben Győr megye után a legjobban szerepeltek és a második helyet szerezték meg a pontversenyben, ami annál is inkább figyelemre méltó, hisz néhány esélyes versenyzőt nélkülöznünk kellett.

Huszonkét férfi és tizenegy női bajnokság sorsa dőlt el Diósgyőrben és ebből a pontversenyben első helyen végzett Győr megye, 4 férfi és 3 női bajnokságot szerzett. Baranya ezzel szemben öt férfi és egy női bajnokságot nyert. A többi bajnokság sorsa Borsod, Hajdu, Komárom, Fejér, Békés, Vas, Bács, Csongrád, Szabolcs, Veszprém és Heves megye között oszlott meg. Zala, Pest, Nógrád és Tolna megye egyetlenegy bajnokságot sem tudott nyerni, sőt Tolna megye versenyzői még helyezést sem tudtak elérni, Somogy megye pedig nem vett részt a viadalon.

*

Az eddigi versenyek alkalmával több számban értek el megyei csúcseredményt atlétáink. Az idei csúcstermés azonban eléggé mérsékelt. Révész, Nagy, Balajcza és Deák csúcseredményei azonban igen jók. Sajnos az ugró- és dobószámokban megyénk atlétái nem tudnak lépést tartani az általános fejlődéssel. Az edzőknek többet kellene törődni ezekkel a versenyszámokkal. Nézzük csak az idei új megyei csúcseredményeket. Zárójelben a régi csúcsokat tüntetjük fel.

400 m férfi ifjúsági síkfutás: Nagy Imre (PVSK) 50.2 (Horgas, Lokomotív 1954: 50.5);

800 m férfi ifjúsági síkfutás: Nagy Imre (PVSK) 1:56, (Lombos, PVSK 1948: 1:57.4);

800 m férfi síkfutás: Révész Károly (PVSK) 1:52.1 (Kiss, PVSK 1956: 1:52.7);

4x200 m férfi váltó: megyeválogatott (Fogarassy, Bánik, Révész, Nagy) 1:33.6, a régi csúcs PVSK 1952: 1:33.8;

5000 m gyaloglás: Balajcza Tibor (Dózsa) 23:32, 10 km-es gyaloglás: Balajcza T. (Dózsa) 48:08, 20 km-es gyaloglás: Balajcza T. (Dózsa) 1 óra 39 perc.

Gerelyvetés. Férfi: Lukács János (PVSK) 69.42 (Lukács PVSK 1957: 69.26);

100 m női ifjúsági és felnőtt síkfutás: Deák Teréz (Dózsa) 12.4 (Bucsányi, Dózsa 1952: 12.8);

400 m női ifjúsági és felnőtt síkfutás: Deák T. (Dózsa) 59.8 (Varga Mária, PVSK 1956: 64.2);

4x100 m női váltó megyeválogatott (Deák, Gerber, Kaposi, Varga) 51.9, régi csúcs megyeválogatott 1952: 52.4.

Női ifjúsági gerelyvetés: Schmidt Klára (PEAC) 33.14 (Tóth Klára, PEAC 1957: 33.01.

*

Atlétáink legközelebbi versenyét vasárnap a Dózsa rendezi, ekkor az egyesületi bajnokság negyedik fordulóját tartják. Ugy a II., mint a III. osztályú verseny színhelye a Tüzér utcai sporttelep lesz. Hogyan áll az egyesületi bajnokság és az ezzel szorosan összefüggő munkastatisztika pontversenye. Országos viszonylatban több mint 150 ezer sportoló vesz részt az egyesületi bajnokság versenyein. A legjobban szereplő két pécsi sportkör, a PVSK és a Dózsa az első 30 között van. Munkastatisztikában pedig a Dózsa országos viszonylatban a 20. helyet foglalja el. A MASZ gyenge adminisztrációja miatt pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre a Baranya megyei sportkörök pontszámát illetően, mivel a budapesti I. osztályú versenyek eredményeiről az Atlétikai Szövetség nem tájékoztatta az érdekelt sportköröket. Az I. osztályban még egy forduló van hátra, a II—III. osztályban pedig még három fordulót bonyolítanak le. A pécsi sportkörök pontszámai. Egyesületi bajnokság: PVSK 40 900, Dózsa 38 900, PEAC 28 655, Ped. Főiskola 27 600, Mohács 24 222, Postás 22 805. Munkastatisztika: Dózsa 82 757, PVSK 70 256, Ped. Főiskola 44 019, Mohács 40 991, Postás 40 607, PEAC 35 002.

*

Végezetül összeállítottuk az idei eredmények alapján megyénk legjobb férfi és női atlétáinak rangsorát a dekatlon-táblázat szerint.

FÉRFIAK:

1.	Lukács János (PVSK) gerelyvetés	69.42	970 pont
2.	Révész Károly (PVSK) 800 m síkfutás	1:52.1	968 pont
3.	Balajcza Tibor (P. Dózsa) 20 km gyaloglás	1 ó. 39 p.	945 pont
4.	Fogarassi Sándor (P. Dózsa) 400 m	49.9	852 pont
5.	Nagy Imre (PVSK) 800 m	1:55.6	835 pont
6.	Somorjai Miklós (PVSK) 1500 m	4:04.4	828 pont
7.	Kardos István (P. Postás) 3000 m	8:56.8	753 pont
8.	Borbás Gyula (P. Dózsa) diszkoszvetés	44.01	745 pont
9.	Szlavicsek József (P. Dózsa) 100 m	11.5	736 pont
10.	Frank Ferenc (PEAC) 100 m	11.5	736 pont

NŐK

1.	Deák Teréz (P. Dózsa) 100 m	12.3	893 pont
2.	Lukács Jánosné (PVSK) gerelyhajítás	44.73	890 pont
3.	Kiss Gizella (Ped. Főisk.) súlylökés	12.21	818 pont
4.	Kovács Hajnal (Ped. Főisk.) súlylökés	11.82	774 pont
5.	Tóth Klára (PEAC) súlylökés	11.45	734 pont
6.	Rubint Imréné (PEAC) 100 m	13.1	715 pont
7.	Kaposi Erzsébet (PVSK) 400 m	62.4	702 pont
8.	Gerber Rózsa (P. Postás) 100 m	13.2	695 pont
9.	Schuszter Erika (Komló) magasugrás	135	649 pont
10.	Csötönyi Valéria (PVSK) magasugrás	135	649 pont

A szurkolók véleménye

Örömmel olvastam a Dunántúli Naplóban megjelent cikket, mely a Pécsi Dózsa védettségével foglalkozik, az átigazolásokkal kapcsolatban.

Helyes volt a Dózsa vezetősége részéről ez a lépés. Több ehhez hasonló intézkedéssel, egységesebb irányítással, jobb szakvezetéssel egy esztendő múlva reméljük, újból NB I-es csapatként üdvözölhetjük a Dózsát. Ugy gondolom, erre megvan minden lehetőség, mert a játékosállomány megmarad, és a vezetők remélhetőleg számtalan tapasztalattal gyarapították ismeretüket a négyéves NB I-es szereplés alkalmával. Meggyőződésem, hogy a szurkolók jelentős része most sem hagyja cserben a csapatot és lelkes buzdításával kitart mellette.

Persze nem minden a szurkolókon múlik. A pécsi játékosok mutassák meg, hogy nincs igazuk azoknak, akik azt mondják, hogy Pécs még nem érett meg arra, hogy NB I-es csapata legyen. Ugy vélem, a kék-sárgák a zöld gyepen bizonyíthatják be ennek ellenkezőjét leginkább. Harcolhanak minden mérkőzésükön teljes erőből, gondoljanak a feljutásra és ha majd így, fáradságos munkával kiharcolják az NB I-et, akkor annak nemcsak a játékosok, de a szurkolók előtt is nagyobb lesz az értéke, mint a zöld asztalnál kapott NB I-es helynek.

PÁLFY SÁNDOR

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. auguszus 1-i, pénteki műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Tamburazene. — A gazdagabb jövőt tervezik a felsőszentmártoni Dráva Öre Termelőszövetkezetben. — Dráva menti táncok. — A kátolyi szerb—horvát iskoláról. — Dráva menti népdalok. A felsőszentmártoni népi együttes éneke.
17.00: Német nyelvű műsor. Vidám dallamok. — Rövid hírek innen-onnan. — Hans Eisler köszöntése. — Érdekességek innen-onnan. — Dalok, indulók.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Nagy tánczenekarok műsorából.
17.50: Kommentár.
18.00: Mozgalmi dalok.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.35: Magyarnóták.
18.55: Óh, szép magyar nyelv.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Könnyű melódiák. II. Operarészletek.

Megvette már totószelvényét?

MOZI

Park: Római vakáció (fél 5, 7 és fél 10 órakor)
Kossuth: Amiről az utca mesél (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Római vakáció (4, fél 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Hűtlen asszonyok (6, 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Építők Kultúrotthona: Tanár úr, kérem (5, 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Janika (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Rendőrök és tolvajok (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Bum, a katona (fél 7, fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az időzár (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Trapéz (fél 9 órakor)

*

A Mozüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Római vakáció című film hosszúságára való tekintettel mától kezdve az előadások kezdetét a következőképpen változtatja meg: Petőfi: 4, fél 7 és 9 órakor, Park: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

SORSOLÁSOS TÁNCESTÉLY

lesz augusztus 2-án, szombaton este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában. — A nyereményeket tíz nyertes között sorsolják ki.

*

A Megyei Könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezési munkálatok kitolódása miatt a kölcsönzést előreláthatólag csak augusztus 15. után tudják megkezdeni.

A Sportszerboltban

Ilyenkor, nyáron is, nagy forgalmat bonyolítanak le a pécsi Sportszerboltban. Naponta 150—200 vevőt szolgálnak ki, legtöbben tornacipőt, turistafelszerelést és — nyár lévén — fürdősapkát keresnek. De más sportszerelésből is bőven van raktáron. Nagyon sokan viszik az új szelepes futballabdákat, az előrelátók pedig megvásárolják a hűvösebb időkre gondolván a melegítőt is. Nemcsak Pécsről, de vidékről is igen sokan betérnek az üzletbe, még Nagykanizsáról, Sztálinvárosból is voltak vevők.

Labdarúgás a pécsi járásban

A kispályás labdarúgó-mérkőzéseket továbbra is élénk érdeklődés kíséri. Legjobban Bogád, Szőkéd, Bükkösd és Görcsöny csapatai szerepelnek. A legutóbbi forduló eredményei: Romonya—Hásság 4:3, Bogád—Magyarsarlós 5:2, Cserkút—Dinnyeberki 8:3, Hásság—Bogád 3:3, Dinnyeberki—Bicsérd 6:2, Pogány—Szőkéd 5:5, Vókány—Egerág 6:0. A mérkőzések állása:

I. CSOPORT

1.	Bogád	5	3	2	— 26:12	8
2.	M.-sarlós	4	2	1	1 12:11	5
3.	Nagykozár II.	4	2	—	2 17:15	4
4.	Romonya	4	1	2	1 13:20	4
5.	Hásság	5	—	1	4 15:25	1

III. CSOPORT

1.	Szőkéd	4	3	1	— 21:11	7
2.	Garé	4	2	—	2 8:9	4
3.	Pogány	4	1	1	2 16:17	3
4.	Szalánta	4	1	—	3 8:16	2

IV. CSOPORT

1.	Bükkösd	6	5	—	1 25:9	10
2.	K.-szőlős	5	4	—	1 27:9	8
3.	Cserkút	5	4	—	1 36:14	8
4.	Dinnyeberki	5	—	2	3 26:42	2
5.	Bicsérd II.	4	—	1	3 10:22	1
6.	Boda	5	—	1	4 11:39	1

V. CSOPORT

1.	Görcsöny	3	2	—	1 17:15	4
2.	Téseny	3	2	—	1 4:12	4
3.	Baksa II.	3	1	—	2 8:1	2
4.	Gyód	3	1	—	2 3:4	2

A kispályás labdarúgó-bajnokság mellett folynak a nyári kupa mérkőzései is a pécsi járásban. Az utolsó két forduló eredményei: Nagykozár—Szemely 2:1, Nagykozár—Olasz 5:2, Egerág—Ujpetre 2:0, Siklósbodony—Bicsérd 2:2, Szemely—Kiskassa 1:1. A mérkőzések állása:

KELETI CSOPORT

1.	Egerág	3	3	—	— 11:0	6
2.	Nagykozár	3	3	—	— 7:3	6
3.	Kiskassa	4	2	1	1 10:5	5
4.	Szemely	5	2	1	2 10:9	5
5.	Ujpetre	4	1	—	3 4:9	2
6.	Olasz	5	—	—	5 4:2	—

A KIOSZ PÉCSI HELYI CSOPORTJA augusztus 3-ra kisparos társas kirándulást hirdetett Fonyódra. Tekintettel arra, hogy a kirándulásra csak kevesen jelentkeztek, az elmarad. A már befizetett részvételi díjakat a KIOSZ pécsi helyi csoportjánál naponta 8-tól délután 5 óráig fizetik vissza.

Játékos gyermekévek — későbbi nagy teljesítmények

Sokat foglalkoztatják a sportvilágot a fiatal korban elért nagy eredmények. Egyesek arra a végső következtetésre jutnak, hogy a nagy eredmények egyedüli járható útja: minél korábban kezdeni.

Nézzük azonban az érem másik oldalát! Hogyan lehetséges az, hogy valaki csak 22 éves korában fog hozzá egy versenyszám elsajátításához és már 24 éves korában olimpiai bajnok lesz?

Olga Fikotova az a sportoló, aki sportbeli sikereit sokoldalú felkészültségének köszönheti. Példája egyúttal gondolkodóba ejti azokat a szakembereket, akik az általános fizikai felkészülés jelentőségét a technikai képzés mögé helyezik.

Nézzük a kiváló olimpiai bajnoknő példáját! Sportpályafutása elején fiúkkal vett részt labdarúgó-mérkőzéseken. Azután röplabdázott. Ezek a sportágak kiváló fizikai felkészültséget nyújtottak részére. Gyakran lehetett a Ruda Hvezda labdarúgó-pályán látni, amint férfi klubtársaival játszott. Szerepelt a kosárlabda országos válogatottban is.

1954-ben kezdett atletizálni. A Rosiczky-emlékversenyen 43 métert dobott. 1955-ben 47.97 m-es teljesítménnyel a ranglista 2. helyén szerepel. 1956-ban 11 dobását mérik 50 méteren felül. Az olimpiai selejtezőkben már veszélyes ellenfélként mutatkozik be, majd aranyérmet nyer az esélyes szovjet dobónők előtt. Jelenlegi csúcseredménye 53.69 m, ami egyúttal a világranglista 3. helyét jelenti.

Ennek a rövid idő alatt elért tüneményes eredménysorozatnak legfőbb titka Fikotova kétségtelenül nagyszerű fizikai adottsága és adottságainak megfelelő tökéletesítése.

Sokoldalú felkészülése nemcsak a fizikai képességek magas fokát eredményezte — amint ez a sokrétű és főleg kedvvel végzett sporttevékenység velejárója —, hanem egyúttal magas színvonalú mozgáskészséget is kölcsönöz neki. Igy aztán, amit mások éveken át sajátítottak el, azt ő hetek alatt megtanulta.

Már kezdetben a legkorszerűbb technikával dobott: dobásirránynak háttal, forgásból, karvezetés késleltetve stb. Helyből csak az olimpia előtti időben tanult meg dobni!

A sokoldalú felkészültség egyrészt olyan magasfokú edzettséget biztosít, amelyben a kényszerű, hivatásbeli elfoglaltságból származó edzéskihagyások nem okoznak súlyosabb visszaesést. Fikotova edzésidejét tanulmányi szabadsága szabta. Gyakran előfordult, hogy egy teljes héten át nem edzett. Másrészt csak ilyen magas színvonalú fizikai felkészültséggel lehet olyan hatalmas edzésmunkát végezni, amit Fikotova esetében tapasztaltunk. Az egyes edzéseken végzett dobások száma 20—80 között mozgott. Ehhez járultak a különleges erőgyakorlatok. 1957 április havában például 25 edzésen 800-at dobott diszkosszal és 375 dobást végzett más szerekkel, diszkoszvető technikával, 440-et tetszés szerinti módon, 365 ugrást térdhajlításból. Heti négy alkalommal edzett súlyzókkal. A diszkoszvetések nagysága 40 m körül mozgott.

Fikotova példája jó tanulság arra, hogy gondos felkészítés, jó alapozás lehetővé teszik a gyermekeknek, hogy játsszanak, a felnőtteknek, hogy a játékos gyermekévek után nagy teljesítményeket érjenek el.

Országos gyorsasági motorverseny lesz vasárnap Pécsett

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség és a Pécsi Dózsa rendezésében vasárnap országos gyorsasági motorkerékpáros verseny lesz a mecseki körpályán. Eredetileg csak Baranya, Somogy és Tolna megyék területi bajnokságát kívánták megrendezni, az Országos Motoros Szövetség azonban országos bajnoki versennyé nyilvánította. Igy a legjobb magyar motorosok is rajthoz állnak. Jó versenyekre, izgalmas küzdelemre, nem mindennapi sporteseményre van tehát kilátás.

A budapesti és a vidéki motorosok már szombaton Pécsre érkeznek, hogy részt vehessenek a délután 5 és 8 óra közötti kötelező edzésen. A rendezőség is lázasan dolgozik, hogy a verseny lebonyolítása technikailag is sikerüljön. A Dózsa és a Honvédelmi Sportszövetség motoros aktivái értekezleten beszélték meg a tennivalókat és azonnal munkához kezdtek. Közben a pécsi motorosok délutánonként ugyancsak felkeresik a mecseki körpályát, hogy megfelelően felkészülve, a terepet megismerve állhassanak ki a vasárnapi versenyre.

A nagy verseny rajtja és célja az Üdülőszálló előtt lesz, az indítás vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik.

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: nappali felhőképződés, eső nélkül. Gyenge légáramlás. A meleg idő tovább tart. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 18—21, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 30—33 fok között.

Beszélő számok a kézilabda-bajnokságról

A tavaszi mérkőzések alkalmával összesen 235 hétméteres büntetőt ítéltek a játékvezetők. Legtöbb büntetőt a férfi I. osztályú mérkőzéseken dobták, 158-at. Ebből 105 esetben született gól. A PEAC férficsapata ellen ítéltek a legtöbb büntetőt, huszat, de ebből csak kilenc esetben lett gól. A Gépipari javára 11 büntetőt ítéltek és az összeset értékesítették. A legtöbb büntetőt a Pécsbányatelepi Bányász férfi csapata dobta, számszerint 24-et, de csak 15 esetben született gól. A női csapatoknál a PEAC dobta a legtöbb büntetőt, egyedül a Szigetvár ellen mérkőzésen 6 büntetőt ítélt meg a PEAC javára a játékvezető, mégcsak egy gólt lőttek büntetőből a PEAC női játékosai.

*

A legtöbb néző az Építők Tüzér utcai pályáján volt: 3.020. A legtöbb mérkőzést a Dózsa-pályán rendezték (Széchenyi Gimnázium), 28 találkozót játszottak. A tavaszi forduló mérkőzései közül a Szigetvár—Pécsújhegyi Bányász női találkozónak volt a legtöbb közönsége, hatszázan tekintették meg. Összesen 179 mérkőzést játszottak 16 sportpályán, 22 360 néző előtt. A leglátogatottabbak a férfi I. osztályú mérkőzések voltak, 7890 néző izgulta végig a mérkőzéseket.

*

A legeredményesebb játékosok. Férfi I. osztály. 62 gólos: Szakács (Dózsa), 59 gólos: Baranyai (Építők), 49 gólos: Kádár (Ped. Főisk.), 48 gólos: Hang (Dózsa), 47 gólos: Wagner (Pécsbánya), 43 gólos: Horváth (Pécsbánya), 42 gólos: Homolai II. (Kinizsi), 41 gólos: Eötvös (Traktor), 40 gólos: Dombi (PEAC), 39 gólos: Hanti (PEAC) és Szemes (Pécsszabolcs). Női I. osztály. 36 gólos: Pétersz (Ujhegy), 31 gólos: Milkovics (Fáklya), 16 gólos: Antal E. (Pécsszabolcs), 15 gólos: Buzás (Meteor), 13 gólos: Wolf (Szigetvár), 12 gólos: Kondorosi (Fáklya), Kovács (Szigetvár) és Bor (Pécsújhegy), 11 gólos: Pirchner II. (Dózsa) és Vidolovics (Ped. Főisk.).

APRÓHIRDETÉSEK

A MATESSA volt növendékei találkozó céljából jelentkezzenek dr. Diusztus Józsefné, Bóly 13. sz. lakosnál, ahol felvilágosítást kapnak. 263

Fürdőruhák gyors és olcsó készítését, Nyakkendők javítását, — tisztítását vállaljuk. — Kossuth L. u. 8. 1036

Dupla üveges-ajtót, — redőnyös ablakot, fürdőkályhát, tapétaajtót veszek. Váradi Antal utca egy. 1035

Szőlő, házhely Alsó-Makárban eladó. Érdeklődni lehet Tibor utca 30. szám. 1036

Két használt szekrény, egy rézágy, egyes ágyak, szelon, 2 éjjeliszekrény, összecsukható vaságy, 2 sodrony, páros ágyak, — egyajtós szekrény olcsón eladó: Kiskereszt utca 15, Megyeri kitérőnél. 1078

Hálószobabútor, páros és egyes ágyak, szelonok, divány, szekrények, vaságyak, asztalok, toalett-tükrök eladók. Rákóczi út 48. 926

Lakáscsere, költözködés, bútor, zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. sz. Telefon: 15-03. 948

Egy négyszeles dunyha, mosóteknő, ütő fallóra, nagyobb termetre szürke női téli kabát és kosztüm eladó. Bajcsy Zs. u. 5. III. 7. 1047

Pécsújhegyen beköltözhető kis családi ház 150 négyszögöl szőlővel, olcsón eladó, Cím Szilovics, Ditz-malom, fuvartelep, délután 5—8-ig. 988

Elromlott rádiójával ne fáradjon, helyszínen megjavítja Bagi rádiómester. Levélcíme: Pécs, Hegyalja utca 41/3. 1026

Eladó Alsó-Bélatelepen partmenti villatelek, Mohácson, Ságvári u. 8. sz. alatti fél ház beköltözhető szoba-konyhás lakással. Felső-Makárban 600 négyszögöl szőlő. Cím: — Batsányi u. 16. (emelet, Hadaprodnál.) 1048

Szobaberendezés, ajtó tokkal, félfiók, konyhabútor, szekrények, ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. sz. 985

Elcserélném Borbálatelepi szoba-konyhás, éléskamrás lakásomat pécsi kétszoba-konyhásra, vagy hasonlóra. Bányászzal. Minden költséget térítek. Érdeklődni: Szigeti út 13. 1000

Egyszoba-konyha, — spejzos lakást keresek. Magas költségtérítést fizetek. Telefon: 23-85. 1021

Elsőrendű építésző eladó. Bálieştető 10. sz. Molnár. 1043

Egy 250-es Ardjel motor olcsón eladó, vagy egy kisebbért elcserélhető. Borbálatelepi 60.

Feltöltésre alkalmas földet szállít vagontételben a szállítási költség megtérítése ellenében a Gyékényesi Kavicsbánya. Telefon: — 202. 261

Ne kísérletezzen! Aratásra, esküvőre, névnapra szekszárdi bort vegyen! Alkotmány u. 5. sz. (volt Makár u.) és Tolbuchin u. 41. 62

Hálószoba, ágyak, éjjeliszekrények, asztal eladó. Kossuth tér 6. szám. 1065

Kombináltszobabútor, festett, komplett garnitúra eladó. Váradi Antal utca egy. 1022

Szigetvár, Széchenyi u 29. sz. alatti ház, negyedrésze egy beköltözhető helyiséggel eladó. Érdeklődni lehet Rajczy Lajosné, Sziget Gyöngye eszpresszó.

KELLEMESEN SZÓRAKOZHAT

a szigetvári „Oroszlán" étteremben,
a siklósi „Pelikán" kertben,
a szászvári „Jó barát" kisvendéglőben

*Étterem * Zene * Tánc * Figyelmes kiszolgálás*

VIDÉKI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 29-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 181. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958 AUGUSZTUS 2.

Mai számunkban:

Dulles ellenzi India részvételét a csúcsértekezleten

Gyorslista a lottó tárgy,utalom-sorsolásról

Rádióműsor | FOTO

Legenda az asszonyok szívéről

Ülést tartott az Elnöki Tanács

A kormány tájékoztatási hivatala közli:

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának pénteki ülése a Minisztertanács előterjesztése alapján törvényerejű rendeletet alkotott a tartási és gondozási kötelezettség teljesítésének büntetőjogi védelméről.

Az új törvényerejű rendelet az eddigi jogszabályokhoz képest annyiban jelent változást, hogy a tartási kötelezettségek (gyermektartás, szülőtartás, stb.) bűnös elmulasztását — minden további feltétel nélkül — büntetendőnek nyilvánítják.

Az Elnöki Tanács a továbbiakban személyügyi, állampolgársági és egyéb folyó ügyekben határozott.

Kádár János elvtárs látogatása a munkásőrség parancsnoki kiképző táborában

Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Biszku Béla elvtárs, a Politikai Bizottság tagja, belügyminiszter és Sándor József elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja pénteken meglátogatta a munkásőrség parancsnoki kiképző táborát. A vendégek megismerkedtek a tábor lakóinak életével, munkájával. Kádár János elvtárs meleg szavakkal üdvözölte az egybegyűlt lelkes munkásőröket.

A munkásőrök nevében Halas Lajos elvtárs, a munkásőrség országos parancsnoka mondott köszönetet az üdvözlő szavakért és a látogatásért.

Délután Kádár János, Biszku Béla és Sándor József elvtársak a Szabolcs-Szatmár megyei pártbizottságra látogattak el és hosszasan beszélgettek Benkei András elvtárs megyei első titkárral és a pártbizottság többi munkatársával.

Eisenhower személyesen vesz részt az augusztus 12-én kezdődő csúcsértekezleten

Washington (Reuter): Eisenhower elnök pénteken Hruscsov szovjet miniszterelnöknek küldött levelében bejelenti, hogy utasítja az Egyesült Államok ENSZ-beli képviselőjét, kérje a Biztonsági Tanács rendkívüli csúcsértekezleti ülésének összehívását augusztus 12-re, vagy ahhoz közeli időpontra.

„Ha ennek az ülésnek összehívásáról gondoskodás történik, személyesen is részt szándékozom venni rajta és remélem, hogy Ön is ezt fogja tenni" — írja Eisenhower.

Az Egyesült Államok kormánya a levél szerint beleegyezik abba, hogy ezt az értekezletet ne New Yorkban tartsák, hanem máshol, de nem egyezhet bele abba, hogy Moszkva legyen a színhely.

Az elnök végül elutasítja a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy az öt nagyhatalom tartson külön kormányfői értekezletet a közép-keleti helyzet megvitatására. „Ennek — írja Eisenhower — veszélyes következményei lehetnek a jövőben a világ kisebb hatalmai számára".

Negyven faluban készülnek tsz-alakításra

Az idei nyár a termelőszövetkezetek újabb nagy sikerét hozta. A cséplés eredményei szerint a közös táblákon őszi árpából két mázsával, búzából pedig egy—másfél mázsával termett több holdanként, mint az egyéni gazdák földjein.

Érthető, hogy ezekben a hetekben megyeszerte a közös gazdálkodás felé fordul a dolgozó parasztok figyelme. Az aratás befejezése óta három községben — Aranyosgadányban, Siklósbodonyban és Szederkényben — alakult új termelőszövetkezet. A megyei tanács végrehajtó bizottsága már ki is adta számukra a működési engedélyt. Ezekkel együtt 120 közös gazdaság működik már Pécsett és Baranyában.

Jelenleg mintegy negyven faluban — főleg a pécsi, a mohácsi és a pécsváradi járásban — készülnek tsz-alakításra. Ugyanakkor valamennyi erős, nagy termelőszövetkezetben új belépőket várnak.

Már a belső falakat vakolják a Misina tetői televíziós adóállomás épületén

Hozzákezdtek az adótorony alapjainak elkészítéséhez

Nagy a forgalom mostanában a Misina tetőn. A táj ezernyi szépsége mellett a kíváncsiakat az épülő televíziós adóállomás is vonzza, sokan a saját szemükkel is meg akarnak győződni arról, milyen is lesz hát az a televíziós adó, mikorra készül el végre? Az érdeklődők, azok, akik a hús fák alól egy pohár frissítő mellett szemlélődnek, persze még nem sokat láthatnak. A meredek hegyoldalt azért érdemes megmászni, mert — ha lassan is — az új adó napról-napra előbbre jut a megvalósulás útján.

Az új adóállomás épületének az építése a befejezéshez közeledik. A terméskőből épült falak már elkészültek, a válaszfalak, a födém is kész. A kőművesek jelenleg a belső falakat vakolják. Az építők az építési munkákat két héten belül be szeretnék fejezni. Addigra valószínűleg a tető is elkészül, mégpedig hullámpalából.

Hozzákezdtek már az új adótorony alapjainak az elkészítéséhez is. Az adótorony a kilátó északi oldalán áll majd négy betonalapzaton. Jelenleg — mivel a talaj eléggé sziklás — az alapozáshoz szükséges gödröket készítik réselőgépek segítségével.

Az adó tehát készül. Addig azonban, amíg a kísérleti adások megkezdődhetnek, nemcsak sok építési és szerelési munka, hanem több *műszaki probléma megoldása* — így például a zavartalan vétel biztosításának a problémája is — *hátra van.* E műszaki problémák megoldása céljából érkezett a minap ismét Pécsre a posta kísérleti intézetének mérőkocsija. Köteles Józsefet, a kísérleti intézet munkatársát megkértük, tájékoztasson néhány szóban az ittani munkájukról.

— Mi itt Pécsett csak a budapesti nagyadó vételi viszonyait tanulmányozzuk. Egy héten keresztül a műszerek segítségével méréseket végzünk annak megállapítására, hogy a különböző vételi viszonyok között, hogyan jut el Pécsre a budapesti adó műsora.

— Az eddigi mérések milyen eredménnyel jártak?

— Sajnos, azt tapasztaltuk, hogy a pesti adás váltakozó erősséggel jut el Pécsre. Ezt itt majd ki kell egyenliteni. Persze az eddigi mérésekből korai lenne még következtetéseket levonni. A legfontosabb feladat most mérni és mérni, hogy az esetleges műszaki problémákat idejében meg tudjuk oldani.

— A kísérleti adások során majd kiderül, hogy a megye különböző vidékein, hogyan lehet az adást venni, hol milyen televíziós készülékeket kell használni. Mi hoztunk is egy térképet, amelyen feltüntettük a kereskedelem számára, hogy hova milyen készülékeket ajánljon.

Nem kell tehát megijedni — lesz Pécsett televízió, de mint minden új létesítmény felépítése, ennek elkészítése is gondokkal, nehézségekkel jár.

A budapesti dolgozók béke nagygyűlése

A Hazafias Népfront budapesti bizottsága pénteken délután békenagygyűlést rendezett az Állami Operaház margitszigeti szabadtéri színpadán. A nagygyűlést Surányi Ibolya előadóművésznő szavalata vezette be, majd Pesta László, a budapesti békebizottság elnöke mondott megnyitót. Ezután Szakasits Árpád, az Országos Béketanács alelnöke, a Béke-Világtanács Irodájának tagja, a stockholmi békekongresszuson részt vett magyar küldöttség tagja tájékoztatta a hallgatóságot a stockholmi tanácskozásokról, az ott hozott nagy jelentőségű határozatokról.

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a Vasas Szakszervezet központi ének- és táncegyüttes adott műsort.

A Magyar Nők Országos Tanácsának ülése

A Magyar Nők Országos Tanácsa pénteken délelőtt a parlament Vadásztermében megkezdte ülését. Erdei Lászlóné, a Tanács elnöke mondott beszámolót a nőmozgalom egyéves munkájáról és feladatairól. A beszámolót szünet követte, majd megindult a vita.

Az Országos Tűzrendészeti Parancsnokság felhívása

A Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnoksága felhívja a mezőgazdasági dolgozókat, hogy fokozottabb gondot fordítsanak a tűzvédelemre. A cséplés megkezdése előtt az erőgépkezelők győződjenek meg a szükséges védelmi felszerelések ottlétéről, a tűztávolságok betartásáról, valamint arról, hogy az erőgép szikrafogója megfelel-e a követelményeknek. A terménytulajdonosok gondoskodjanak arról, hogy az esetleges tűz eloltásához a közelben megfelelő mennyiségű vizet tároljanak, s hogy a védelmi felszerelések az asztagok mellett állandóan készenlétben legyenek.

Dióból *rekord* Szilvából *jó* Almából *közepes* termésre számíthatunk

A megyei tanács mezőgazdasági osztályán szerzett információk alapján az idén almából közepes, körtéből, szilvából jó, dióból rekord, őszibarackból pedig közepes termésre van kilátás. A kedvezőtlen időjárás ellenére a Drávamenti községekben jó paprikatermésre számítanak. Itt a paprika holdankint megadja a 85—90 mázsát. A beremendi Dózsa paradicsomalakú fehér paprikája még ennél is jobb termést igér — mintegy 120 mázsát holdankint. A beremendi tsz paradicsoma sem mondható rossznak. Sőt! Öthat kiló paradicsom csüng egy-egy tövön. A mezőgazdasági osztály tájékoztatása szerint megyei átlagban 120—150 mázsás holdankinti átlagtermésre van kilátás paradicsomból.

A kedvezőtlen időjárás ellenére dinnyéből is jó termésre számíthatunk. Különösen jó dinnyetermés igérkezik a majsi és a vajszlói termelőszövetkezetekben. A sárgadinnye szállítását már mindenütt megkezdték a megyében, míg a görögdinnye szállítására előreláthatólag augusztus 10-e körül kerül sor.

Az ősszel tovább folytatódik a termelőszövetkezetekben a gyümölcsös telepítés. Hatvanöt hold gyümölcsöst telepítenek az őszön a megye termelőszövetkezetei, zömében csonthéjasokat. Az újpetrei tsz 15 holdat telepít, amelyből 13 hold kajszi és dió lesz, míg a másik két holdat málnával és mogyoróval telepítik be. A mágocsi Béke 23 holdon telepít új gyümölcsöst: almát, kajszit és szilvát.

A termelőszövetkezetek nagy gondot fordítanak a meglévő gyümölcsösök pótlására is. Erre a célra 2600 csemetét rendeltek.

Anglia elismerte az új iraki kormányt

London (AFP): Az AFP jelentése szerint az angol külügyminisztérium bejelentette, hogy Nagy-Britannia hivatalosan elismerte az új iraki kormányt.

A belga kormány és az etiópiai kormány ugyancsak bejelentette, hogy hivatalosan elismeri az Iraki Köztársaság kormányát.

Szerelik a bólyi gyár" „hibridkukoricagépeit

A Komlói Állami Építőipari Vállalat két héttel a határidő előtt befejezte a bólyi „hibridkukoricagyár" építését és a különböző gépipari vállalatok megkezdték a gépek szerelését. A teljesen automatizált gyárban — ahol a kukorica szárítását, morzsolását, tisztítását, osztályozását, csávázását és csomagolását gépek végzik — az idén már 25 000 mázsa hibridvetőmagot állítanak elő.

Üdülnek a pécsi bányászok

Az idei nyár igazán kedvez a pihenni, üdülni vágyóknak. A Pécsi Szénbányászati Tröszt bányászai igyekeztek is kihasználni a jó időt. Az ország minden tájáról — így Siófokról, Galyatetőről és az ország legszebb üdülőiből — küldött képeslapok tanúskodnak erről. De tanúskodik más is. A statisztika, amely azokról készült, akik már igénybe vették a szakszervezeti, szanatóriumi beutalókat s pihenten, újult erővel kezdtek ismét a munkához.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt munkásai közül 200-nak a gyerekeit is üdülésben részesítették, 26 leány például Sopronban, 24 fiú pedig Csehimindszenten üdült két hétig. Ezenkívül 90 **fiú és 60 lány** Siófokon volt nyaralóni.

A legjobban természetesen azok örültek, akik az idén már külföldre is eljutottak a csereüdültetés keretében. Külföldi üdülésben különben négyen vettek részt s négy volt azoknak a száma is, akik hajókiránduláson voltak Csehszlovákiában.

Ahhoz azonban, hogy teljes képet kapjunk arról, hányan részesültek az idén a pécsi bányászok közül az üdülés, a pihenés adta lehetőségekből, meg kell még említeni, hogy a sikondai bányászszanatóriumban mostanáig 245-en a harkányi reumakórházban pedig több mint 300-an részesültek orvosi kezelésben, pihenhették ki fáradalmaikat.

Bibliai királyok „szent olaja" készül Babarcon

A baranyai Babarc vidéke — a szakemberek megállapítása szerint — legkedvezőbb az országban illóolajos növények termelésére. A kitűnő földeken, a meleg, mediterrán jellegű éghajlat alatt nagyobbra nőnek a virágok és több olajat adnak, mint másutt. A babarci gazdaságban három év óta kísérleteznek az összes — Magyarországon található — illóolajos növény termelésével. Azt akarják megállapítani: melyik növény hoz több olajat ezen a vidéken és melyik hajt nagyobb hasznot — forintban! — a gazdaságnak.

Az idén 25 féle, illóolajat tartalmazó növény díszlik a babarci földeken: levendula, zsálya, kömény, menta, bazsalikom, majoránna, kakukfű és más érdekes, ismerős és ritkán hallott nevű virágok. Ezeknek az olaját a gyógyszer- és illatszergyártásban használják fel. A majdnem hetven holdat kitevő kísérleti táblákról most takarítják be a különleges növényeket és megkezdődött a lepárlásuk is a gazdaságban. Legutóbb az izsóp nevű növényt párolták. Ennek olaját a bibliai királyok állítólag „szent olaj"-ként használták. A babarci gazdaság a budapesti Kompozició Illóolaj- és Vegyészeti Gyárnak szállítja a mézsárga, illatos izsópolajat.

Lemond *a libanoni kormány?*

Beirut (AP) Wilton Wynn, az AP tudósítója írja:

Szami Szolh miniszterelnök kormánya hírek szerint pénteken összeült, hogy eldöntse, lemond-e azonnal, vagy hivatalban marad mindaddig, amíg az elnökké választott Sehab tábornok át nem veszi hivatalát.

Sehabot Szami Szolh elkeseredett tiltakozása ellenére is megválasztották. Az új elnök azonban csak szeptember 24-e után kezdi meg hivatalos ténykedését.

Ha Szolh lemond, az annyit jelent, hogy megszünt a nyugattal leginkább rokonszenvező arab kormány.

A lottó nyerőszámai:

4, 36, 51, 69, 72

Rendkívüli közgyűlés Újpetrén

26 dolgozó paraszt kérte felvételét a tsz-be

Szürke, egyre sötétedő palástot dobott az este a falura. Csend van. Az emberek pihennek; ki az utcán a kiskapu előtti padon, ki otthon a szobában. Csak a kultúrotthon meg a kocsma népes. A kultúrotthon kivilágítva, előtte is, bent is emberek. Kint néhány olyan egyéni verődött csoportba, aki a meghívás ellenére nem akar bemenni. Bent lehetnek vagy százhuszan, pedig mindössze 54 tagja van a Petőfi-nek. Mind itt vannak a tsz-tagok. A többiek olyan egyéniek, akiket érdekel a termelőszövetkezet, mint a rendkívüli közgyűlés előtt megtudtam: ezen az estén 26 új tagot akarnak felvenni Ujpetrén.

Gere János elnök a beszámolóját mondja. A nagyüzem fölényét bizonygatja helyi példákkal. Három mázsával több búzája termett a tsz-nek holdankint, mint az egyénieknek. Az emberek helyeslően bólintanak. 1957 tavaszán alakultak újjá és 5500 forint tiszta vagyon jut minden tagra, vettek Zetort, hodályt építettek, rendbe hozták a tsz épületét. Az őszön 15 holddal bővíteni akarják a halastavukat és ugyancsak tizenöt holddal a gyümölcsösüket. Jövőre pedig, teljes gőzzel neki az állatenyésztésnek. Hetven tehenük lesz.

Vége a beszámolónak. A felszólításra csak izegnek-mozognak az emberek, de senkinek sincs mondanivalója. Senki nem akar se hozzátenni, se elvenni abból, amit az elnök mondott.

Megkezdődik a tagfelvétel. Az elnök felolvassa az első nevet:

— Maróti Vince 11 hold.

Egynéhány tag felhördül:

— Egyedül?

— Egyedül — felel az elnök.

— Annyi földdel, egyedül?! — morognak, mire az elnök megmagyarázza nekik:

— Hétszázhuszonnyolc hold

földünk lesz összesen és nyolcvan tagunk. Mindenkire nyolc hold föld jut. Meg aztán nincs annak semmi értelme, hogy csak beírassák a tagokat és mégis csak egy jön dolgozni. Idén is kevés tagunk volt, mégis ment a munka, mert amikor szorított az idő, nemcsak a családtagok, de még a rokonok is kint voltak a földön. Szavazásra teszem...

— Jó munkaerő! — hangzik innen is, onnan is és mind több kéz emelkedik a magasba Maróti Vince mellett. Geln József hét és Bedő József 12 holdas felvétele zökkenő nélkül megy, de Szilágyi Gyula nyolc holdasnál már más a tagok hangulata.

— Az beteg! — mondják. — Ki műveli meg annak a részét?

— A felesége — hangzik hátulról.

Megint az elnök magyarázkodik:

— A tagok közül mindenki tudja, hogy aki nem műveli meg a ráeső részt, azt az ő terhére megműveltetjük. Ha ez kétszer, háromszor előfordul — mehet a földjével együtt...

Beveszik Szilágyi Gyulát is, Szalma Imrét is a nyolc, Zádori Istvánt a 14 holdjával. Szabó Istvánnál már ismét felkiáltanak:

— Az jó!

Hoffer Vendelnél megint egy kis vita támad.

— Öreg már!

— De a gyümölcsösbe jó lesz. Ért hozzá. A huszonöt hold gyümölcsöshöz pedig olyan ember kell, aki ért is hozzá... — állnak néhányan Hoffer bácsi oldalára. És a tagok nekik adnak igazat.

Igy megy ez egészen addig, amíg mind a huszonhat jelentkezőt fel nem veszik. Aztán egyszercsak az alapszabálymódosításról kezdenek vitatkozni. Az egyik egyéni gazda — mert vagy negyven egyéni gazda is jelen van — feláll és azt mondja:

— Ötezerötszáz forint

az egy tagra eső tiszta vagyonunk. Ötven forintból lett enynyi. Ugy adtuk össze, amikor újjáalakultunk. Mi nem kérjük ezt az összeget a belépőtől, csak kétezer forintot kérünk. Jogunk van ehhez. Hogy nézne az ki, ha maguk csak úgy bejönnének, nem fizetnek semmit a közös kasszába, de ugyanannyi jövedelmet akarnak abból a kasszából kivenni, mint azok, akik már 5500 forintot tettek oda?

A tagok helyeslően bólintanak. Néhányan meg is jegyzik:

— Ugy az igazságos, ha valaki ki akar venni a kasszából, tegyen is bele.

Megint az elnökön a sor. Sok a vitás kérdés, sokszor kell felállnia.

— A mostani tagok még belépődíj nélkül jöttek be. Ezt kell először tisztázni. A kétezer forint csak holnaptól érvényes, mert most hoztuk a határozatot. Sok ez a kétezer forint? Szerintem nem sok a mi 5500 forintunkhoz képest... — és most azt magyarázza, hogy nem erőszak a kápolsztaevés. Mindenki láthatja, tudhatja a faluban, hogy ezeket az embereket, akik most beléptek, nem a járási emberek agitálták be a termelőszövetkezetbe. Maguktól jöttek, az eredmények hozták őket, meg azok a beszélgetések, amelyeket a tsz-tagokkal folytattak. Ez a helyes, így a helyes. A tsz-be azok jöjjenek, akik meggyőződtek arról: a tsz-ben jobban lehet élni, a tsz a jövő.

Ezzel vége is a rendkívüli közgyűlésnek.

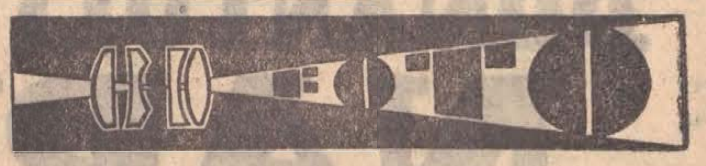
Fekete, csillagos palástban nesztelenül jön az éj. Csend van mindenütt, csak a gyűlésen résztvevők egyike-másika próbál választ adni magának arra a kérdésre:

— Vajon ki lesz az első „beléptidíjas" tag?

Aztán ő is megnyugtatva magát:

— Majd meglátjuk a legközelebbi közgyűlésen!

Szalai János

Riportfelvétel — kétpontos beállítás

Kivel nem történt már meg, hogy a „nagy téma" lefényképezéséről egy-két pillanattal lemaradt? Mire a távolságot beállította, a mélységélesség miatt a blendét és a zársebességet összehangolta, a nagy pillanat már elmúlt, odaveszett egy értékes életkép felvételi lehetősége! Ilyenkor dühösen helyezi „sülyba" fényképezőgépét az amatőr.

Érthető, hogy ilyenkor az ember szívesen okolja meg ügyetlenségét fényképezőgépének körülményes kezelhetőségével, komplikáltságával.

Ma, a fényképezés mindjobban az ember életét igyekszik megörökíteni, s szinte ritkaság számba megy a kiállításokon is a cselekmény nélküli, úgynevezett statikus kép.

Az igazi életképek — melyek telítve vannak mozgalmas cselekménnyel, drámai feszültséggel, — gyors cselekvést, elhatározást követelnek a fotóstól, ahol minden pillanat a kép kifejezésének szempontjából döntő lehet. A téma felismerésétől és megkomponálásától az expozicióig terjedő idő alig ad lehetőséget arra, hogy a zársebességet, rekesznyílást és a távolságot is állítsuk...

Kétségtelen, vannak azonban olyan gyakorlati lehetőségek, melyek mindenki számára lehetővé teszik a gyors, sikeres felvételezést, még a legolcsóbb fényképezőgépekkel is! Ezek közé tartozik a kétpontos beállítás.

A kétpontos beállítás alatt azt értjük, hogy a rekesznyílás és a távolság összehangolásával (két előre meghatározott értékre történő állításával) távolságállításra szükség nincs, mert a megadott távolságon belül minden éles, a kép megfelelő méretre nagyítható!

Az alábbi táblázat mutatja negatívméretenként, hogy kell gépünket előre beállítani:

24x36 mm-es negatívméretnél:

Előre beállított távolság:	Az előre beállított rekesznyíláshoz tartozó távolsági határok:
	5,6 Bl. — 8. Blende
3 m	2,3—4,3 m-ig — 2,1—5,3 m-ig
10 m	4,9—végtelenig — 4,0—végt.-ig

6x6 cm negatív:

3 m	2,4—3,9 m-ig — 2,2—4,5 m-ig
10 m	5,7—41 m-ig — 4,7—végt.-ig

6x9 cm-es negatív:

5 m	4,0—6,8 m-ig — 3,6—8,1 m-ig
15 m	8,5—76 m-ig — 7,0—végt.-ig

A fenti táblázat szerint gépünket a távolságra már előre beállíthatjuk, hiszen a felvenni szándékolt tárgytávolság megközelítő értékét előre eltervezzük. Két lehetőséget kell csupán figyelembe venni, vagy 2,5 m-től 5 méterig terjedő távolságig, közeli, vagy 5 m-től végtelenig terjedő távolságig, távoli felvételeket akarunk készíteni. Az előbbi esetben a negatívméretünkhöz megadott rövidebb, az utóbbinál a távoli méterszámot állítjuk be a méterskálán.

A rekesznyílás beállítása a film érzékenységétől és a fényviszonyoktól függ. A lényeg, hogy 1/50 mp-nél hosszabb expozícióval ne dolgozzunk, mert könnyen beráz hatjuk a gépet! Jó fényviszonyok mellett még 17/10 dines filmnél is nyugodtan beállíthatjuk előre 8-as rekeszre gépünket.

A fenti adatokból kitűnik, hogy ha normál méretű negatívra dolgozunk, 3 méter távolság és 8 rekesznyílás mellett 2,1 métertől 5,3 méterig, 10 méterre állítás esetében pedig 4 métertől a végtelenig fényképezhetünk.

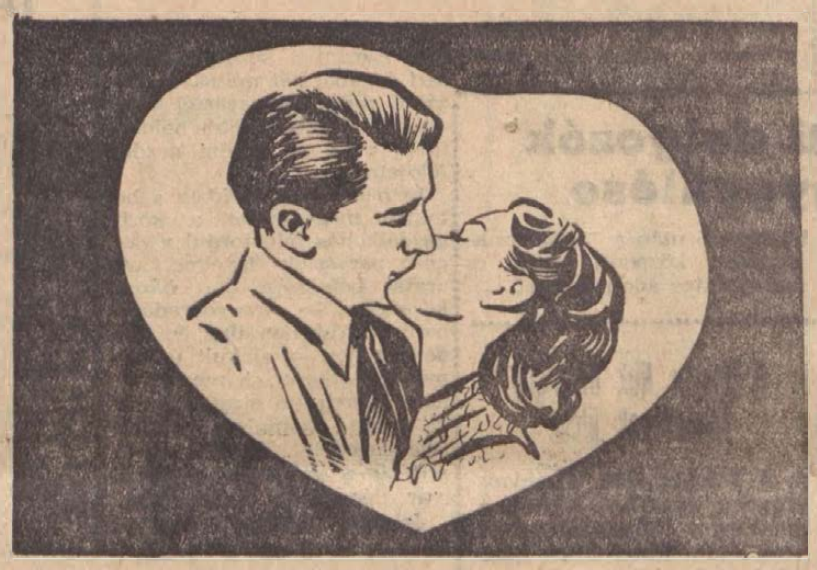
A táblázat segítségével előre beállított gépünkkel nyugodtan indulhatunk riportfelvételre, nem kell a távolságbeállítással vesződnünk.

A jó téma meglátása után már csak a gépünket kell szemünkhöz emelni és a legkedvezőbb pillanatban a vázkioldót megnyomni és — ha nem ráztuk el gépünket, — megörökítettünk az életből egy remek pillanatot.

H— —ő

A HÉT FILMJE

RÓMAI VAKÁCIÓ

Ha a moziból kijövet a film történetére gondolunk, ezt mondjuk: nem valami jelentős. Mégis, magáról a filmről elismerően nyilatkozunk. Ennek oka az, hogy jónéhány kedves mozzanatot láthatunk, amelyek megmaradnak bennünk. Például a sajtófogadás, a visszatérés a fiú lakására, amikor Joe tetován indítja el a kocsit a búcsú után, stb. Ez a rendező érdeme. A főszereplők — Audrey Hepburn és Gregory Peck — érdeme pedig az, hogy a szerep-adta lehetőséget kiaknázzák. Audrey Hepburn fiatal színésznő és nemcsak bájos, hanem úgy játszik, hogy a kötöttségeket megúnt hercegnő minden gyötrődése, a szabadsággal együtt járó öröme, boldogsága, szerelme az újságíró iránt nagyszerűen tükröződik. Gregory Peck már nem ismeretlen előttünk, láttuk már az Egymillió fontos bankjegy című filmben. Most is rokonszenves és játékával fokozza népszerűségét.

És nem közömbösek a mellékszereplők sem — a fodrász, a fotoriporter, az újságíró lakásának főbérlője, stb. A film kedves, vidám, szórakoztató a sekélyes mese ellenére.

Csehszlovákiai útijegyzetek

Prágai mozaikok

Az „Arany Prágát" már sokan megénekelték versben, vagy leírták prózában. Nem is ok nélkül, mert nagyon szép város, s Európában kevés metropolis dicsekedhetik annyi műemlékkel, történelmet lehelő ódon utcácskákkal, házakkal, mint Prága.

Mivel a prágai történelmi helyeknek, műemlékeknek nagyon bő az irodalma, így inkább a „mai várost", a csehszlovák dolgozók, az egyszerű emberek fővárosának apró mozaikjait szeretném bemutatni.

A közlekedés

Ha a mindenre kíváncsi, élményeket váró magyar turista kilép a prágai pályaudvar kapuján, az első pillanatban meg szédül a hatalmas gépkocsi és motorkerékpár forgalomtól. De csak az első pillanatban, mert egy kis lélegzetvétel és körülnézés után rögtön tapasztalja, hogy ez a forgalom egészen más, mint például a budapesti. Mennyiségben ugyan nagyobb, de nem olyan rohanó, nem olyan idegtépő, nem olyan lármás.

A prágai lakos „szenzációéhségben" is elmarad a pesti mögött. A Hotel Páris előtti sarkon tanuja voltam egy kisebb közlekedési balesetnek. Egy figyelmetlen fiatal motorkerékpáros hátulról belement egy személygépkocsiba. No — mondom — lesz itt mindjárt csődület. Tévedtem. A személygépkocsi vezetője kiszállt. Felsegítette a neki kárt okozó motorost, s jogos szidás helyett sajnálkozott rajta. A motoros bocsánatot kért, majd kölcsönösen feljegyezték egymás járművének rendszámát s ment mindegyik tovább a maga dolga után. A tőlük húsz méterre szolgálatot teljesítő közlekedési rendőrnek bele sem kellett avatkoznia, a járókelők pedig egyszerűen úgyet sem vetettek az egészre.

A prágai közlekedésben még feltétlenül szólni kell a villamosról is. A prágai „hatos" piros színű, de nem csupán ebben különbözik magyar „kollegájától", hanem utasainak viselkedésében is. A lépcsőn soha nem lóg senki, tolakodás nincs. A megállónál 4—5 anya várta gyermekkocsival együtt a villamost. Mikor az megérkezett, az utasok és a kalauz sorban felsegítették a kocsi bő perronjára a gyermek kocsikat a picinyekkel együtt. Nekünk furcsa, de Prágában természetes, hogy a villamosra gyermekkocsival együtt lehet felszállni.

Érdekes a jegyváltás is. A legtöbb kocsiban a kalauz középen egy pénztárasztalka mellett ül. Miközben kedélyesen beszélget, tréfákat mond, az utasok minden felszólítás nélkül sorban odamennek hozzá a menetjegyeket megváltani.

Prága és a külföldiek

Prágában az idegent olyan természetesen veszik, mintha oda tartozna. Sem körülötte, sem esetleg modern kocsija körül nem támad csődület. Viszont ha valami iránt érdeklődik, készségesen adnak felvilágosítást. Annál is inkább, mert minden prágai született idegenvezető, aki szakszerű magyarázatokat ad városa nevezetességeiről, s büszkén mutatja meg azokat — időt, fáradtságot nem sajnálva. S ha ezért netalán valami ellenszolgáltatást akarnál adni, megsértődik, mondván: „Uram, Ön a vendég nálunk és nekem mint házigazdának ez kötelességem volt." De ha mégis nagyon erősködsz, hogy valami kis emléket szeretnél adni neki, akkor meghív egy korsó sörre, de a számla kifizetéséhez ragaszkodik, s a következőket mondja: „Számomra nagyon kellemes emlék, hogy megismerhettem Önt, s társaságában elfogyaszthattam egy korsó pilzenit."

Az üzletek

Prágában és Csehszlovákiában mindenütt nagyon sokat adnak a kirakat kultúrára, s a különböző árucikkek népszerűsítésére. A legnagyobb áruháztól kezdve a legkisebb festékes üzletig gondosan berendezett szemetgyönyörködtető kirakatokat láthat az ember. Az áruk valósággal csábítják az üzletbe a vásárlókat. S ha meg akarsz venni valamit, amit a kirakatban láttál, nem kell hosszas magyarázatokba bocsátkozni, hanem mondasz egy számot és máris hozzák azt a cikket, amit kívánsz. Ugyanis a kirakatokban az ár mellett egy szám is van, amely a kívánt árut jelöli, és csak azt kell bemondani, ha meg akarod vásárolni.

A sok áruház és üzlet közül — amelyekben különben mindenütt udvarias és figyelmes a kiszolgálás — legjobban egy különös rendeltetésű tetszett. De nemcsak a külföldi utasok, hanem a prágai lakosok is így vannak ezzel. Nagyon kedvelik az úgynevezett kölcsönző boltokat. Mit is lehet kapni ezekben a kölcsönző boltokban? Röviden mondva: mindent. Napokra, hetekre, de akár hónapokra is kaphatsz bizonyos kölcsönzési díj befizetésének fejében a 350-es oldalkocsis Jáwa motorkerékpártól kezdve a fényképezőgépig, filmvetítőgépig, porszívóig, mosógépig, csónakig, kerékpárig, sátorig, logarlécig mindent.

Egy írógép kölcsönzése huszonnégy órára például nyolc korona, ami körülbelül 10 forint 50 fillérnek felel meg.

Ha pedig kirándulni akarsz két napig, akkor a gépjárművezetői jogosítvány felmutatása ellenében oldalkocsis motorkerékpárt váltasz, ehhez kérsz még egy kitűnő teleobjektíves fényképezőgépet, egy táskarádiót, egy sátort, gumicsónakot, főzőedényeket s körülbelül kétszáz koronából (kb. 260 forint) remekül szórakozol a technika és kényelem összes eszközeinek birtokában.

A prágaiak és a sör

Nem hiszem, hogy a világon még van egy város, ahol annyi sört fogyasztanak az emberek, mint Prágában. Oka ennek úgy vélem az, hogy Csehszlovákiában nagyon kevés a szőlőtermelés, no meg nagyon kitűnő söröket főznek.

A nagy sörfogyasztás természetesen magával hozta és kialakította a sokrétű választékot is. A legolcsóbb csapolt sör hét fokos és egy fél liter ára 0,80 korona, ami körülbelül egy forintnak felel meg. A legdrágább a pilzeni Prazdroj 12 fokos, s egy fél liter ára 2,20 korona.

A sörkedvelő tehát ízlése szerint válogathat. Legtöbben a tíz fokos sört szeretik.

Az egyszerűbb prágai ember a népbüféket látogatja, amelyeknek rendeltetése ugyan az, mint nálunk (olcsó étellel és itallal ellátni a fogyasztókat), de jóval tisztábbak, szebben berendezettek. A prágai népbüfékben például (s ez így van vidéken is) tilos dohányozni, bort nem szolgálnak ki, nagyobb a választék az ételekben stb.

Az „U Fleku"

Ez a szó magyarra teljesen lefordíthatatlan, de egyébként nem más, mint a prágai emberek egyik legkedveltebb szórakozóhelyének elnevezése.

Az „U Fleku" egy a maga nemében azt hiszem egyedülálló söröző. 1499-ben alapította egy prágai sörfőző mester, s az épület belső része, s egyes külső részei még a mai napig is eredeti formájukban várják falaik közé a szórakozni vágyó prágaiakat. Az ódon, nemesfaburkolatu termekben, kovácsoltvas csillárok fényénél mérik a speciális barna sört, amelyet ott helyben az „U Fleku-ban" főznek és sehol másfelé nem árusítanak.

A szórakozni óhajtó prágai az „U Flekuban" egyhelyen megtalál mindent, amire vágyik. Az egyik teremben a régi cseh zenére táncolhatja a polkát, s csak a modern ruházat mutatja itt a szemlélőnek, hogy nem az 1500-as években vagyunk. A kisebb helyiségekben baráti társaságok rendezhetnek összejöveteleket. Van egy óriási — ezer személyes — kerthelyiség is, ahol barnasör, fokhagymás piritóskenyér és retek fogyasztása mellett hagyományos fúvószenét lehet hallgatni. Egy másik teremben pedig kabaréműsor megtekintésével lehet eltölteni kellemesen az időt.

A prágaiak nagyon szeretik az „U Flekut" s annak helyiségei állandóan zsúfolva vannak. Érdekessége — s ez a prágai emberek mentalitására is jellemző — hogy az asztalok nem külön, hanem hosszú sorokban egymás mellé vannak állítva. Teljesen ismeretlen emberek szórakoznak így a legnagyobb egyetértésben és együtt dalolnak szépen — sokszor öt-hatszázan is — mint egy nagy kórus.

TIMÁR EDE

(Folytatjuk)

Egy emléke örökké fennmaradjon

Mostanában, amikor Mohácson az állomás dolgozói körében olyan sok szó hangzik el a vasutasnapi előkészületekről, gyakran hallani ezt a nevet: Matuzsa György. Az érdeklődő kérdésére, hogy hát ki is volt az a Matuzsa György, büszkén válaszolják: egy vasutas fűtő, egy mohácsi vasutas, aki mint az ávh. századosa 1956-ban a budapesti pártbizottság védelmében életét áldozta.

Jó vasutas volt, — mesélik róla, — s bár szerette az új beosztását, a mozdonyra mindig visszavágyott. Ha csak tehette meglátogatta volt munkatársait. Ott volt az árvíz idején is, segített a vasutasoknak, a kocsirendezőknek. Ilyenkor mindig felmászott a mozdonyra, katonai egyenruhában fűtött, tolatott az állomáson.

Utoljára 1956. év szeptemberében járt Mohácson. Délelőtt 11 órától este hét óráig ő volt a fűtő az egyik mozdonyon, tolatta a vasuti kocsikat s azzal búcsúzott volt munkatársaitól: nagyon szívesen lennék mégegyszer vasutas, ha csak egy rövid időre is.

Vágya már nem teljesülhetett. A volt munkatárs iránti szeretet, megbecsülés azonban ma is él a mohácsi vasutasokban. Matuzsa György emlékét féltve őrzik és azt akarják, hogy példája, tettei ne merüljenek feledésbe. Éppen ezért elhatározták, hogy az idei vasutasnapon a szeretet, a megbecsülés, a ragaszkodás jelképeként a mohácsi állomás épületének falára egy márványtáblát helyeznek el.

VÁRNAI LÁSZLÓ

Hogyan gazdálkodnak üzemeink?

Takarékoskodnak a Pécsi Kenderfonóban

A Pécsi Kenderfonógyár az elmúlt két és fél év alatt négyszer nyerte el az élüzem címet. Ez már önmagában is nagy szó, de különösen nagy akkor, ha azt is tudjuk, hogy 1955-ben már-már megszüntették a gyárat, mint erősen ráfizetéses és az iparág legroszszabbul működő üzemét. Az ország kendergyárai között az utolsó volt akkor a pécsi, ma pedig már az első.

A nagy változás oka: szervezetté tették a munkát a gyáron belül, helyreállították a munkafegyelmet. Ebben az évben a párt és a kormány takarékossági intézkedései határozata szellemében elsősorban a takarékosságra, a gazdaságosság fokozására fordították a fő figyelmet.

200 ezer forint — takarékosságból

Februárban készítették el az alapanyag takarékos felhasználására az intézkedési tervet. A terv a műszakiak és a kiváló munkások közreműködésével készült el és sok, látszólag jelentéktelen, de összértékében kétszázezer forint megtakarítást eredményező intézkedés született meg a nyomában.

Ime, néhány az intézkedések közül:

A kender bálákban érkezik a gyárba. Eddig a bálakötelet olcsó hulladékként értékesítették, csak nagyritkán dolgozták fel. Most már az összes bálakötelet feldolgozzák éppúgy, mint a bálában érkező kendert.

A porelszívó berendezés ülepítő kamráiba jelentős mennyiségű szálas anyag kerül a porral együtt. Régen szemétre került, most pedig gondosan kiválogatják a szálas anyagot feldolgozzák. Ugyancsak rendszeresen összegyűjtik a ventillátorok által az udvarra szívott szálasanyagokat is. Emellett bevezették a gyártásközi hulladék állandó rendszeres mérését és a munkaverseny fő feladatául jelölték meg a hulladék csökkentését, ami máris hozott eredményeket.

Az újítások és a takarékosság

Az újítók figyelmét is felhívták arra, hogy főképpen az anyagtakarékosságot igyekezzenek előmozdítani. Az eredmény: két nagyjelentőségű újítás született — a kisebbek mellett — több mint másfélszázezer forintos megtakarítást eredményezve.

Az egyik jelentős újítás Tarján Lajos főtechnológus hulladéktépő gépe. Az új gép lehetővé teszi a gyártási hulladék ismételt feldolgozását és 60—70 ezer forintos önköltségcsökkentést eredményez.

A másik a botos rázógép. Ez az ötletes szerkezet a kártolási hulladékot tisztítja meg és értékes részét megmenti, a hulladékban lévő szálas anyagokat feldolgozhatóvá teszi. Az ebből származó megtakarítás évente 80—100 ezer forint.

A takarékossági intézkedések, a munkaverseny és az újítások révén az első félévben 12,5 tonna alapanyagot takarítottak meg a gyárban, ami 358 ezer forint többletnyereséget jelent. A vállalat költségszintje 3,3 százalékkal csökkent az elmúlt év utolsó három negyedévének átlagához viszonyítva. A termelékenység is emelkedett az első félévben a múlt évihez képest 18 százalékkal, a tervhez viszonyítva pedig 2,2 százalékkal. Az élüzem szintet tehát az elmúlt félévben is teljesítették.

Igy néznek ki részletesen az élüzem szint feltételei: 1. 95 százalékos költségszintet kell elérni. Ehelyett elértek 93,5 százalékosat, 2. Egy teljesített munkás órára 5461 fonalkilométeres teljesítménynek kell jutni. Ehelyett a gyárban egy munkás órára 5569 kilométeres fonalteljesítmény esik. 3. A tervhez viszonyítva egy százalékos alapanyagmegtakarítást kell elérni. Ehelyett ténylegesen 2,1 százalékos alapanyagmegtakarítást értek el. Az élüzem cím sorsa már csak csak azon múlik, hogy az iparág üzemei között vannak-e jobbak, amelyek még jobb eredményt tudnak felmutatni.

A gyár jövője

Ilyen eredmények mellett természetesen ma már szóba sem jön a gyár megszüntetése. A gyárnak már van jövője is a jelene mellett.

Kisebb felújításokat és beruházásokat már ebben az évben is végeznek. A fürdő és az öltöző már a közeljövőben elkészül. Sorra kerül egy új munkaterem építése is, hogy enyhítsék a régi termek zsúfoltságát és felújítják két régi munkaterem tetőzetét.

Június negyedikén az iparági műszaki tanács tárgyalta a gyár tizenötéves fejlesztési tervét. Úgy határoztak, hogy a következő években az ötven, hatvan éves gépparkot kicserélik új gépekre, mintegy kilencmillió forintos beruházással. Ez egyébként igen gazdaságos beruházás lesz, mert nem egészen két és fél év alatt megtérül a népgazdaságnak és jelentősen emelkedik majd az üzem kapacitása is. A fejlesztés során megszüntetik a vizes fonodát. Vizes eljárás helyett száraz és félnedves eljárással készülnek a fonalak. Ez elsősorban a dolgozók egészségvédelme érdekében igen fontos.

A gyárban már új technológiai eljárást is dolgoztak ki a rekonstruált üzem számára. A gépeket is úgy rendelik már meg, hogy megfeleljenek a gyárban kidolgozott Simplex kenderfonási eljárás támasztotta követelményeknek.

A korszerűsítés és fejlesztés során megfiatalodó öreg gyár remélhetőleg a jövőben is egyik legjobb üzemünk, az ország legjobban dolgozó kenderfonója lesz.

Kurucz

Világnézetek közelharca

A társadalmi osztályok megszűnéséről korai lenne még beszélni. Átmeneti időszakunkat a különböző osztályok léte, ezek harca és egymásra való kölcsönhatása jellemzi.

Amióta a munkásosztály teljes mértékben átvette a hatalmat, tehát az 1948-ban kezdődött államosítások óta, sok tőkés kényszerült valamilyen munkát vállalni, s a kistőkések közül sokan kerültek a fizikai munkások sorába is. Egy kisebb részük (elsősorban azok a kistőkések, akiknek a jövedelme viszonylag alacsony volt) belenyugodott sorsába és becsületesen dolgozik. Ez azonban a kisebbség. Többségük nem adta fel a reményt, hogy még visszaszerzi tőkés pozícióját, s addig is igyekszik „megszervezni" magának a helyzetből adódó lehetőségeket munka nélküli jövedelmek szerzésére. Nagyobb számban kerültek a munkások soraiba mezőgazdasági kisszákmányolók, kulákok. Ezek is elenyésző kis részben ténylegesen, de túlnyomó többségükben csak látszólagosan asszimilálódtak.

A kizsákmányolók és a munkásosztály közötti ellentét a keveredéssel korántsem szűnt meg, sőt az ellenséges osztályok elemeinek közvetlen érintkezése új konfliktusokat eredményezett. Valahogy úgy lehetne jellemezni ezt a helyzetet — osztályharcról lévén szó háborús hasonlattal —, hogy miután eldőlt a tűzérség párbaja, most a közelharcra, kézitusára került sor. Ebben a munkásosztálynak számolnia kell számos olyan tényezővel, amelyet a tőkésosztálynak, mint osztálynak a megdöntésekor el lehetett hanyagolni. Ilyen elsősorban a tőkés elemek üzleti, baráti, rokoni és egyéb kapcsolatokon alapuló szervezettsége, az egyéni ravaszság és alkalmazkodóképesség, amellyel az épülő szocializmus kereteit igyekeznek saját céljaikra felhasználni, de nem utolsó sorban az is, hogy a deklasszált kizsákmányolók ideológiája továbbra is hat, fertőz és rombol. Az ideológiai harc ma éppen az osztályharc legáltalánosabb formája.

Hosszadalmas lenne elemezni, hogyan érvényesültek ezek a tényezők az ellenforradalom idején. Elég annyit megállapítani, hogy az ellenforradalom volt számunkra a legerélyesebb figyelmeztetés, a leghatásosabb cáfolata az osztálybékéről szóló revizionista nézeteknek és bírálata a kizsákmányolók iránti liberalizmusnak. Az ellenforradalom vitathatatlanul bizonyítja, hogy ezzel a kérdéssel minél többet és minél alaposabban kell foglalkoznunk.

Miben áll az ellenséges ideológiai befolyás veszélyessége? A gyakorlatban többnyire azt látjuk (erre a bányavidéken bőségesen van példa), hogy a kulákból lett munkás igen igyekvő, gyakran jobb eredményeket ér el, mint társai. Jól keres és ez a „ki-ki munkája szerint" igazságos elve alapján helyes is. De ha azt is vizsgáljuk, miért teszi, rögtön más képet kapunk. A tősgyökeres munkás azért igyekszik, hogy magának és családjának jó emberi életet teremtsen, jól éljen. Ehhez nincs szüksége arra, hogy osztályától elszakadjon. A „volt" kizsákmányoló azonban régi életmódjához akar új alapokat teremteni. Ha teheti, jövedelmét olyan beruházásokra igyekszik fordítani, amelyek további jövedelmet hozhatnak. Ehhez rendszerint nem elég a becsületes munka bére, melléje spekulációval, üzleteléssel, „ügyeskedéssel" is igyekszik szerezni. Ez, az előbb említett szerteágazó összeköttetések és a kizsákmányolással együttjáró szervezői rutin révén többnyire eredményes is. Ha a proletárdiktatúra korlátozó szerepe folytán nem is válhat újra kizsákmányolóvá, jobb gazdasági helyzete révén kiemelkedik a munkások közül. Ez a spekulációs, üzletelő, „ügyeskedő" szemlélet azután ragályként terjed környezetében, s óriási károkat okoz az amúgyis még csak kialakulóban lévő szocialista munkás-erkölcsben. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gazdasági jellegű bűnperek legtöbbjében ott találjuk a volt kizsákmányolókat, s hogy az üzemi tolvajlásokat ez a hörcsög-szemlélet szentesíti, sőt egyenesen hőstetté minősíti. Joggal állíthatjuk, hogy ennek az ideológiai rombolásnak a hatását a népgazdaságunkat sujtó károk forintösszegében is ki lehet fejezni. De számottevő az a veszteség is, amelyet a munkásosztály ideológiai egységének megbontásával okoz.

Hasonlóképpen nagy az a kár, amelyet a munkásosztály közé került idegen osztálybeli elemek, „volt" kizsákmányolók, kispolgárok nézeteiknek a szólás és véleménynyilvánítás szabadsága ürügyén történő nyílt hirdetésével okoznak. Széles skálát lehetne itt felsorolni, egyes, valóban hibás jelenségek destruktív bírálatától jogtalanul magas igények támasztásáig és a szocialista rendszer ócsárlásáig. Ugyanez burkoltan is jelentkezik a magyar múlt és a nyugati jelen felmagasztalásában. Tetszetős jelszavakkal, ügyes demagógiával, nézeteik közvetítő útján való terjesztésével könnyen megtévesztenek sok munkást. Sőt azt is hozzá kell tennünk, hogy nagy előszeretettel környékeznek meg ilyen módszerekkel munkásból lett vezetőket, s e tekintetben gyakran lehetünk tanúi lekenyerezésnek, kétes manipulációkba való fokozatos bevonásnak, vezetők tervszerű kompromittálásának. Az is a kizsákmányolói szemléletre jellemző, hogy ha ilyen mesterkedéssel sikerül eredményt elérniök és a munkásból lett vezető rajtaveszt, örömmel zengenek hozzánemértéséről és a „hozzá nem értő" emberek által vezetett társadalmunk életképtelenségéről.

Az átnevelési kísérletek gyakran csak látszateredménnyel járnak, még gyakrabban kudarcba fulladnak. Ezekből derül ki azután, hogy az ellenséges osztálybeli elemek számára a munkásosztály ideológiája éppolyan idegen, mint számunkra az övék.

Mit tehetünk mindezek ellen? Természetesen gyerekesnek kell minősítenünk azokat az elképzeléseket, hogy az idegen osztálybeli elemeket valamilyen adminisztratív módszerrel szigeteljük el a becsületes dolgozóktól. Hosszú ideig kell még dolgoznunk a legyőzött kizsákmányolók megújuló kísérletei, állandó ideológiai hatása közepette. Egyetlen utat választhatunk csak. Azt, hogy az ellenséges ideológiai befolyást le nem becsülve végigküzdjük ezt a „kézitusát". A burzsoá ideológiával szembe kell szegeznünk a munkásosztály ideológiáját. A becsületes munkások egészséges életszemléletének kell érvényt és igazságot szereznünk. Leleplezéssel, felvilágosítással, a marxizmus—leninizmus alapvető tanításainak ismertetésével. Nem szabad elfelejtenünk azt, hogy nemcsak az ellenséges ideológia hat a munkásosztályra, hanem a munkásosztály ideológiája is (méghozzá a mi körülményeink között mind erőteljesebben) hat a más osztálybeliekre. Ahhoz, hogy tovább jussunk, fokozott aktivitásra van szükség, a harc fogalmaival élve: határozott támadásra az ideológia frontján.

MÉSZÁROS FERENC

Újszerű geológiai térkép
1,434 000 forint megtakarítás Pécsszabolcson

Petőcz Jenő, a pécsszabolcsi István-akna geológus mérnöke újszerű — nagyobb léptékű és két metszetben készített — geológustérképet szerkesztett, amellyel pontosan megállapítható, hogy a vetődések miatt eltünt széntelepek, hol folytatódnak. Ezzel megszűnik a feltáróvágatok vaktában történő kihajtása, illetve olyan széntelepek is lefejtésre kerülnek, amelyeket korábban az eredménytelen nyomonkövetés miatt benthagytak.

Petőcz Jenő újításából egyedül Pécsszabolcson 1 434 000 forint megtakarítás adódott egy év alatt.

LEGENDA *az asszonyok szívéről*

„Anyánk elvesztése összeszorította szívünket; a veszteség pótolhatatlan. De az öregmeszesi nénik összefogtak, hogy letöröljék az öt árván maradt Klajbár gyerek könnyét..." (Levél)

Legendák szállnak mióta a világ világ az asszonyi szív erejéről, hatalmáról. Zengtek legendák szentekről, és anyákról, királynőkről és koldusasszonyokról.

Ennek a kicsi történetnek a hősei egyszerű asszonyok. Hasonlítani is csak abban hasonlítanak egymáshoz, hogy mindnyájan ott laknak Öregmeszes apró házaiban és mindnyájuknak jó, meleg szívük van. Egyszerű asszonyok, mindegyiknek van gondja-baja, egyik beteg, a másik a férjét siratja, a harmadik talán egyik gyermeke miatt hullat titokban egy-egy könnyet. És mind dolgoznak, egyik se dúskál az aranyakban, és sóhajtoznak is néha, hogy: ki kellene festetni a lakást... vagy: elpusztult öt csibe és de jó lenne egy lottónyeremény... De józanok is és látnak; amikor segíteni kell, akkor segítenek...:

A Klajbár család, a történet másfajta szereplői, szintén Öregmeszes egy kis kétszobás, kerites házában laknak. A történet tulajdonképpen egészen addig nyúlik vissza, amikor a meszesi pusztán meghúzódó kis család megkapta ezt a lakást. Voltak, akik nagyon nem akarták a család szomszédságát: persze, mert öt kicsi gyerekük volt, szegények voltak, kicsit elesettek, beteg, keveset kereső férfi, gyönge, sokat dolgozó kis asszony. Akkor szóltak közbe először az öregmeszesi asszonyok, erélyesen, majdnemhogy felháborodottan, ahogy várható is volt ettől a kollektivától, amely azzal dicsekedhet, hogy minden asszony bent volt az MNDSZ-ben...:

A történet folytatása egyszerű: az ember dolgozott, az asszony dolgozott, a gyerekek iskolába jártak vagy otthon játszogattak. Hanem kevés volt a pénz. Az apa, szegény, beteg volt, bekerült az elmeklinikára is. Az újhegyi erőműnél napszámoskodott, s a kereset meg az öt gyerek nem voltak a legjobb arányban.

Az asszonyka, a gyenge, beteges, soványka asszony nevelte hősiesen a két disznót, a csibéket, a nyulakat, etette a gyerekeit, eljárt kőművesekhez dolgozni és hordta a jót haza, nagy, nehéz talicskán a schiffer-dombról. Míg egy szomorú napon — Pityu, a legnagyobb fiú volt vele — az országúton összeesett.

Néhány napig élesztgették a kórházban, aztán csöndesen, feltűnés nélkül, ahogy élt is, meghalt. Itt hagyta beteg férjét és az öt kicsi gyereket. A legidősebb, Annus, 14 éves, Pityu 12, a többiek még kisebbek. Ők hárman még nem is tudják, hogy az édesanya meghalt.

Öregmeszesen pillanatok alatt megtudta a hírt minden asszony. Talán látták maguk előtt a csibék, malacok, nyulak között kuksoló tehetetlen öt kis árvát, talán asszonytársuk sorsán tünődtek el. És megszólaltak a szívek...:

— Kellene gyűjteni koszorúra — vélte az egyik, amikor a zöldségboltban összeverődtek.

— Nekünk már nem a halottal kell törődnünk, hanem az itthon maradt nyomorral — volt a másik vélemény.

Igy percek alatt tudták, mit kell tenni. Szóltak a nőtanács helyi megbizottjának, a gömbölyű, fürge Róth néninek, hogy hogyan is van a dolog azzal a gyűjtéssel, lehet-e, nem kell-e hozzá engedély. Rendkívüli helyzet — rendkívüli szabályok. Megállapodtak, hogy azonnal elkezdik a gyűjtést. És persze, mindenki adott...:

Nem kellett itt tanácskozás meg szervezés. Egyik asszony elment a többihez, összeszedte a pénzt. A másik meglátogatta az öt kis árvát, körülnézett, hogy mire van a legégetőbben szükségük. A harmadik meg a negyedik bement a városba vásárolni. Az ötödik relrakta az új lepedőt az ágyra, a hatodik megvarrta Annus gyászruháját, a hetedik megmosdatta a kicsiket. Egy asszony, aki az apával együtt újhegyen dolgozik, rögtön elintézte, hogy a három kisebb gyereket gyermekotthonba vigyék. Elintézte az ebéd dolgát is, hogy az apa és a két othonmaradt gyerek egy helyen ebédelhessen.

És most, ha délfelé benézünk Klajbárékhoz, Pityut ott találjuk a pajtások között, parittyát készítenek és beszélgetnek, miközben a sok kiscsibe ott csipog körülöttük, a disznók elégedetten hűsölnek az ólban, a ketrecben már kisnyulak is eszegetnek, sőt, a konyhában ott sündörög a fehér macska is. Pityú 12 éves és most végzi a negyediket.

Annust kivételesen alkalmazták Újhegyen vízhordónak. Hogy később mi lesz? Ő itthon marad apánál, s később megtanul majd valami munkát egy üzemben. A három kicsinek jó dolga van, most is nyaralnak ketten a Balatonnál, s talán Pityu is odakerül.

A kis lakást hamarosan kifestik, a két kereset most szép megélhetést ad három embernek. Jut Annusnak új tollas dunára és ruhafélékre is.

S az asszonyok? Ők nagyjából elvégezték itt a dolgukat.

— Gyakran átnézünk hozzájuk.... A kislánynak még sok mindent meg kell tanulnia::: — Csak ennyit mondanak mosolyogva, kedvesen, s már napirendre is térnek a dolog fölött.

De a hálás gyerekek, s az emberek, akik hallották ezt a történetet, sose feledkeznek meg az öregmeszesi asszonyok szívéről:::

HALLAMA ERZSÉBET

Dulles ellenzi India részvételét a csúcsértekezleten

A TASZSZ jelentése Dulles sajtóértekezletéről

Washington (TASZSZ): Dulles, az amerikai külügyminisztériumban tartott sajtóértekezletén laptudósítók kérdéseire válaszolva közölte, hogy az Egyesült Államok mindenekelőtt megpróbálja majd elhárítani azt a vádat, hogy agressziót követ el a Közel-Keleten. Ugyanakkor igyekszik majd azt a benyomást kelteni, mintha ebben a térségben „közvetett agresszió" veszélye fenyegetne valamilyen rejtélyes, Dulles által meg nem nevezett erő részéről.

Dulles lényegében belsmerte, hogy az Egyesült Államok a Biztonsági Tanácsnak ezen az ülésén nem szándékozik semmiféle építő tervet előterjeszteni a közel- és közép-keleti feszültség csökkentésére.

Az amerikai külügyminiszter ellenezte, hogy India részt vegyen az ülésen. Azt hangoztatta, hogy India részvétele komoly nehézségekkel járna.

Külföldről JELENTIK

BEIRUT

Beirut közelében pénteken amerikai csapaterősítések partraszállítása kezdődött meg. Egyelőre nem közölték, hogy milyen egységekről van szó és mekkora a létszámuk. Egy amerikai szóvivő kijelentette, hogy erre vonatkozólag csak a partraszállás befejezése után, néhány nap múlva adnak ki jelentést.

BELGRÁD

A Horvátországi Bányászok Szakszervezeti Szövetségének vendégeként Jugoszláviában tartózkodik Blaha Béla, a Magyar Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára.

KAIRÓ

A közép-keleti hírügynökség közölte, hogy Chamoun libanoni elnök a jövő héten az Egyesült Államokba utazik, miután Faud Sehab tábornokot megválasztották Libanon köztársasági elnökévé.

PÁRIZS

De Gaulle tábornok csütörtökön este tekintélyes adókat vetett ki a jachtok, versenylovak, vidéki kastélyok és nyaralók tulajdonosaira. Rendkívüli adót vetettek ki a vállalatok tavalyi profitjára is. Ugyanakkor felemelték a benzin árát és a tömény szeszes italokét.

WASHINGTON

Az Egyesült Államok kongresszusának együttes atomerő bizottsága jóváhagyta azt az angol—amerikai egyezményt, amely az atomerő katonai felhasználásában való együttműködésre vonatkozik. Az egyezmény értelmében — amelynek megszavazása a bizottság döntése után több mint valószínű — Anglia atomfegyvereket, hasadóanyagokat és egy tengeralattjáróba való atomhajtóművet kap az Egyesült Államoktól.

WASHINGTON

Washingtonban hivatalosan közölték, hogy a csendes-óceáni Johnston sziget fölött pénteken felrobbantottak egy rakétában elhelyezett nukleáris töltetet. A kísérleti robbantás beletartozik a Csendes-óceánon most folyó amerikai nukleáris kísérlet-sorozatba.

A pénteki nukleáris robbantás a tizenötödik volt az április 28-án megkezdődött kísérletsorozatban.

DAMASZKUSZ

Az EAK szíriai kerületének távirati irodája Törökországból érkező hírekre hivatkozva jelenti, hogy délkeleti irányban végrehajtott fokozott ütemű török csapatmozdulatok vannak folyamatban. A csapatok Törökország délkeleti kerületeiben helyezkednek el, amelyek az Iraki Köztársaság és az EAK szíriai határának közelében vannak.

HELSINKI

Eino Kilpi finn kommunista képviselő, aki csütörtökön megbízást kapott a köztársasági elnöktől egy többségi kormány megalakítására, eredménytelenül fejezte be kísérletét, mert a Szociáldemokrata Párt és az úgynevezett orthodox szocialisták nem hajlandók részt venni kormányában.

Néhány szó a közel-keleti olajról

A közel-keleti helyzet alakulását elemezve megállapíthatjuk, hogy az események mozgató rúgói között nem jelentéktelen szerepet tölt be az ott található olajkincs. Ezzel a megállapítással egyidejűleg azonban hangsúlyoznunk kell azt a nem kevéssé jelentékeny tényezőt, amit a Közel-Kelet a Szovjetunió elleni katonai felvonulási terepként, az afrikai és keleti imperialista érdekeltségek védelmének stratégiai bázisaként jelent, úgyszintén azt a szerepet, amely az imperialisták ellen folyó nemzeti felszabadító harcban a közel-keleti népnek jut osztályrészül. Tehát a stratégiai jelentőség, az olajkincs és a nemzeti felszabadító mozgalom együttesen képezik a közel-keleti események hátterét és nem lehet az egész kérdést vulgárisan, csak az olajra egyszerűsíteni.

AZ OLAJ JELENTŐSÉGE

1870-ben a világ olajtermelése nyolcszázezer tonna volt. 1910-ben 45 millió tonna, 1956-ban pedig 835 millió tonnára emelkedett.

A szén helyébe az olaj lépett. A közlekedés, az ipar ma olaj nélkül elképzelhetetlen. A fejlődésre igen jellemző számadat: a világ olajtermelése az elmúlt tíz évben megkétszereződött, s hasonló fejlődésre van szüksége az elkövetkező évtizedekben is. Azzal együtt, hogy figyelembe vesszük az atomenergia felhasználását, Anglia például 1975-re energiaszükségletének csupán hat százalékát fogja atomenergiával fedezni. Az olaj szintétikus előállításának problémája is foglalkoztatja a tudósokat, azonban mind ez ideig gazdaságilag számottevő eredményt nem tudtak elérni.

Az olaj nemcsak mint üzemanyag jelentős, hanem nélkülözhetetlen, mint kenőanyag, továbbá a vegyiipar (műanyagipar) nélkülözhetetlen alapeleme. Ez is azt mutatja, hogy az olaj gazdasági jelentősége az elkövetkező években tovább fog emelkedni.

AZ OLAJ A POLITIKÁBAN

A kapitalista világ olajtermelésének több mint kilencven százaléka két nagy olajkarttel, a Royal Dutch Shell és a Standard Oil Company (Rockefeller csoport) ellenőrzése alatt áll. Az angol és amerikai olajtársaságok évi profitja körülbelül öt milliárd dollárra becsülhető.

Az olajmonopóliumok befolyása a tőkés kormányok politikájára mind erősebb lett. Az olajlelőhelyek biztosítása nemcsak gazdasági, hanem politikai és katonai feladat. Eisenhower elnököt például a Rockefeller csoport segítségével választották meg, s amikor a közel-keleti amerikai olajérdekeltségeket veszély fenyegette, az elnök nem késlekedhetett az úgynevezett Eisenhower doktrína meghirdetésével.

KÖZEL-KELET OLAJA

A Közel-Keleten van a föld eddig ismert olajkészletének 62,1 százaléka. Az olaj kitermelése tekintetében Közel-Kelet 20,6 százalékos termeléssel az USA olajtermelése mögött fekszik. (Az USA jelenleg 44.8 százalékát termeli a világ olajtermelésének). A fejlődés ütemét tekintve azonban 1945 óta a Közel-Kelet olajtermelése hatszorosára emelkedett, az Egyesült Államoké pedig alig másfélszeresére. Meg van tehát minden lehetőség ahhoz, hogy Közel-Kelet néhány éven belül az olaj kitermelésében is vezető helyre kerülhessen.

A közel-keleti olaj termelési költsége sokkal alacsonyabb, mint az amerikai olajé. Ez részint az alacsonyabb munkaerőből, részint az olajbőségből fakadó csekélyebb kutatási költségekből adódik.

Mindezek az adatok világosan bizonyítják, hogy miért olyan hallatlanul erős az imperialisták érdeklődése a Közel-Kelet iránt, s milyen hatalmas mértékben veszélyezteti a monopolista profit az arab államok nemzeti önállóságáért, s nemzeti kincseik saját hasznukra történő kiaknázásáért folytatott küzdelme.

Nem lehet természetesen említés nélkül hagyni az olaj monopóliumoknak a Közel-Kelet birtoklásáért egymás ellen folytatott kiélezett harcát sem, amelynek hatása esetenként szintén megmutatkozik a világpolitikában.

A francia minisztertanács döntött a népszavazás kérdésében

Párizs (Reuter): Franciaország új alkotmányának tervezetét ősszel országos népszavazásra bocsátják. A szavazócédulán a következő kérdés lesz: „Helyesli-e az alkotmányt, amelyet a köztársaság kormánya javasol"?

Ezt a francia minisztertanács csütörtök este tartott teljes ülése határozta el.

Augusztus 17. után a kormány végleges formába önti az alkotmány szövegét és a népszavazást szeptember 29-én vagy október 5-én tartják.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: fülledt, meleg idő. Néhány helyen záporeső, zivatar. Mérsékelt déli szél. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 18—21, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 31—34 fok között.

Növelik Svédország és Olaszország katonai költségvetését

Stockholm (TASZSZ): — A svéd parlament szótöbbséggel jóváhagyta az 1958—59-es katonai költségvetés tervezetét. Az új katonai költségvetés összege 2,7 milliárd svéd korona, vagyis négyszázmillió koronával több, mint az előző költségvetési évben volt.

Az olasz szenátus legutóbbi ülésén az 1958—59. évi hadügyi költségvetés tervezetét tárgyalta. A kiadás fő összege 395,194 000 000 líra, vagyis kereken 23 milliárd lírával több, mint a megelőző költségvetési évben volt.

Gyorslista a lottó tárgyjutalom-sorsolásról

Kisorsolt játékhét: 30

A kisorsolt lottószelvények sorszámai és a nyeremények a következők:

LH előjelű szelvények:

603.344 televízió
609.504 csónakmotor
616.731 szobabútor
618.394 Robogó
619.218 motorkerékpár
630.999 ötezer forintos utalvány
631.319 utalvány háztartási edényekre

NYB. B. (nyári bérlet) előjelű szelvények:

143.811 rádió lemezjátszóval
192.021 rádió lemezjátszóval

I.A előjelű szelvények:

211.058 kerékpár Dongó motorral
211.500 televízió
216.703 arany Doxa óra
224.180 mosógép
229.876 fém Doxa óra
243.359 utalvány ágyneműre
243.506 rádió
244.090 varrógép
246.308 szobabútor
249.512 magnetofon
268.808 fényképezőgép
272.354 táskarádió
279.556 magnetofon
288.144 szobabútor
293.813 rádió
296.291 ötezer forintos vásárlási utalvány
300.166 rádió lemezjátszóval
300.868 fényképezőgép
311.346 televízió
313.119 kerékpár
315.049 csillár
323.142 egy szoba garzon öröklakás

EL előjelű szelvények:

409.166 rádió lemezjátszóval
440.472 hűtőszekrény
463.019 háromezer forintos utalvány
476.112 rádió
481.144 pianino
600.510 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány (férfi)
617.488 nyolcezer forintos családi vásárlási utalvány
624.791 hűtőszekrény
702.024 táskarádió
709.273 „Tetőtől talpig felöltözhet" vásárlási utalvány (férfi)
714.930 televízió
721.308 csillár
731.947 Robogó
735.930 utalvány könyvekre
753.165 fényképezőgép
758.962 perzsaszőnyeg
783.543 fényképezőgép
796.317 perzsaszőnyeg
796.716 háromezer forintos vásárlási utalvány

B előjelű szelvények:

1,001.389 magnetofon
1,001.512 bőrkabát
1,017.101 szobabútor
1,037.571 tűzhely
1,046.527 Bim-bam óra
1,051.019 magnetofon
1,078.857 utalvány háztartási edényekre
1,081.453 televízió
1,083.046 padlókefélő
1,105.524 televízió
1,116.378 utalvány ágyneműre
1,116.384 kerékpár Dongó motorral
1,119.625 fényképezőgép
1,179.561 rádió
1,204.233 magnetofon
1,230.546 fényképezőgép
1,248.390 tangóharmonika
1,248.391 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány (női)
1,253.202 utalvány könyvekre
1,260.284 kerékpár
1,261.627 utalvány háztartási edényekre
1,273.739 zongora
1,277.104 magnetofon
1,281.434 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,295.380 utalvány ágyneműre
1,296.389 zongora
1,300.409 háromezer forintos utalvány
1,311.108 ágynemű-utalvány
1,327.890 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,328.297 kerékpár Dongó motorral
1,337.572 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,362.297 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,362.497 porszívó
1,372.554 motorkerékpár oldalkocsival
1,373.867 tűzhely
1,375.394 rádió
1,377.201 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,381.297 szobabútor
1,381.534 perzsaszőnyeg
1,394.361 ezüst evőkészlet
1,416.292 rádió lemezjátszóval
1,414.615 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,419.550 mosógép
1,442.369 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,442.508 utalvány könyvekre
1,454.979 fényképezőgép
1,461.631 rádió
1,483.299 padlókefélő
1,494.360 szobabútor
1,506.602 utalvány ágyneműre
1,539.512 Robogó
1,546.163 televízió
1,562.334 utalvány háztartási edényekre
1,571.727 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,601.531 fém Doxa óra
1,611.779 padlókefélő
1,624.065 tűzhely
1,642.395 kerékpár
1,642.403 televízió
1,689.010 perzsaszőnyeg
1,689.029 kerékpár
1,697.528 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,710.413 fűkaszálógép
1,712.495 fényképezőgép
1,712.574 nyolcezer forintos családi vásárlási utalvány
1,712.575 televízió
1,717.791 televízió
1,733.093 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány (férfi)
1,737.794 lemezjátszó
1,738.120 varrógép
1,738.122 perzsaszőnyeg
1,788.129 herendi lámpa
1,748.063 fényképezőgép
1,777.197 fényképezőgép
1,801.258 perzsaszőnyeg
1,803.826 fényképezőgép
1,830.611 csillár
1,841.176 fényképezőgép
1,848.034 televízió
1,873.418 rádió
1,880.713 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,886.051 túracsónak motorral
1,894.965 háztartási robotgép
1,909.819 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,911.974 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,944.543 kerékpár
1,944.573 televízió
1,949.546 kerékpár
1,952.173 televízió
1,953.946 bőrkabát
1,960.114 szobabútor
1,982.105 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,992.951 rádió
1,992.973 háztartási robotgép
2,019.743 mosógép
2,066.601 szobabútor
2,067.835 padlókefélő
2,097.235 háromezer forintos vásárlási utalvány
2,112.559 villanyborotva
2,115.558 televízió
2,116.794 perzsaszőnyeg
2,121.927 csónak
2,125.815 kétszoba hallos összkomfortos öröklakás
2,138.683 ötezer forintos vásárlási utalvány
2,143.413 kerékpár
2,156.477 fém karóra
2,158.934 bőrkabát
2,168.981 rádió
2,169.441 padlókefélő
2,176.644 Pianino
2,189.602 tangóharmonika
2,208.875 „Tetőtől talpig felöltözhet" vásárlási utalvány (női)
2,217.393 csillár
2,234.481 szobabútor
2,235.591 padlókefélő
2,238.689 porszívó
2,419.721 utalvány ágyneműre
2,423.900 csónak
2,427.177 televízió
2,441.698 pianinó
2,464.078 nyolcezer forintos családi vásárlási utalvány
2,467.452 bőrkabát
2,476.476 „Tetőtől talpig felöltözhet" vásárlási utalvány (férfi)
2,494.370 ötezer forintos vásárlási utalvány
2,499.653 utalvány festményre
2,508.877 rádió
2,508.889 rádió
2,512.100 televízió
2,525.881 mosógép
2,528.894 rádió
2,555.105 fényképezőgép
2,572.339 kerékpár
2,581.128 mosógép
2,593.983 robogó
2,595.403 zeneszekrény
2,599.153 rádió
2,600.449 utalvány könyvekre
2,604.101 kerékpár
2,611.679 tangóharmonika
2,616.763 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány női
2,622.426 rádió
2,625.735 Ötezer forintos vásárlási utalvány
2,630.623 utalvány háztartási edényekre
2,644.285 utalvány háztartási edényekre
2,644.470 perzsaszőnyeg
2,646.234 televízió
2,652.005 ötezer forintos vásárlási utalvány
2,655.331 kerékpár
2,668.283 bőrkabát
2,672.094 fényképezőgép
2,677.479 villanyborotva
2,679.325 rádió
2,679.363 rádió
2,698.772 motorkerékpár
2,705.521 bőrkabát
2,723.810 mosógép
2,740.707 kerékpár
2,754.201 varrógép
2,785.744 televízió
2,798.422 szobabútor
2,814.084 utalvány háztartási edényekre.
2,818.610 háztartási robotgép
2,818.017 nyolcezer forintos családi vásárlási utalvány
2,860.936 fényképezőgép
2,863.729 utalvány háztartási edényekre
2,876.187 kerékpár dongómotorral
2,895.149 porszívó
2,895.320 csillár
2,939.329 hűtőszekrény
2,941.529 herendi lámpa
2,947.602 porszívó
2,953.613 utalvány iparművészeti tárgyakra
2,956.782 kerékpár
2,960.004 rádió
2,962.554 ötezer forintos vásárlási utalvány
2,966.310 fémkaróra
2,978.655 Bim-bam óra
2,994.827 bőrkabát
3,006.429 csillár
3,017.821 utalvány festményre
3,070.905 utalvány könyvekre
3,083.672 szobabútor
3,101.170 nyolcezer Ft-os családi utalvány
3,101.180 zeneszekrény
3,109.665 rádió lemezjátszóval
3,128.315 fényképezőgép
3,147.616 pianino
3,154.901 fényképezőgép
3,155.382 villanyborotva
3,156.128 zongora
3,193.221 fényképezőgép
3,208.876 mosógép
3,213.333 bim-bam óra
3,213.338 magnetofon
3,213.337 utalvány ágyneműre
3,215.319 villanyborotva
3,215.932 mosógép
3,241.254 rádió lemezjátszóval
3,260.537 bim-bam óra
3,262.411 pianino
3,268.434 kétszemélyes kéthetes üdülés Hévízre
3,303.026 „Tetőtől talpig felöltözhet" vásárlási utalvány, (női)
3,308.847 kéthetes kétszemélyes üdülés Hévízre
3,319.279 utalvány háztartási edényekre
3,330.284 kerékpár
3,343.238 bőrkabát
3,346.710 rádió
3,353.371 rádió
3,354.283 kerékpár Dongó motorral
3,355.904 varrógép
3,361.740 porszívó
3,363.065 ötezer Ft-os vásárlási ut.
3,372.231 utalvány könyvekre
3,386.362 rádió lemezjátszóval
3,386.502 rádió lemezjátszóval
3,390.765 3000 Ft-os vásárlási utalv.
3,392.636 magnetofon
3,392.967 fényképezőgép
3,393.788 rádió
3,405.013 rádió
3,406.102 motorkerékpár
3,410.317 ötezer Ft-os vásárlási ut.
3,410.715 utalvány háztartási edényekre
3,420.068 konyhabútor
3,421.997 rádió lemezjátszóval
3,438.454 zeneszekrény
3,439.959 utalvány ágyneműre

Gy. előjelű szelvények

5,009 839 csillár
5,016.332 kályha
5,019.028 kerékpár Dongó motorral
5,043.091 herendi étkészlet
5,062.473 villanyborotva
5,069.982 padlókefélő
5,074.102 perzsaszőnyeg
5,080.083 fényképezőgép
5,126.376 mosógép
5,130.467 magnetofon
5,158.296 rádió
5,163.036 televízió
5,170.077 ötezer Ft-os vásárlási ut.
5,175.814 utalvány ágyneműre
5,177.719 motorkerékpár oldakocsival
5,188.408 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány (férfi)
5,193.403 motorkerékpár
5,197.412 ötezer Ft-os vásárlási ut.
5,214.945 rádió lemezjátszóval
5,219.707 mosógép
5,242.359 lemezjátszó
5,266.201 tangóharmonika
5,270.235 televízió
5,277.209 ötezer Ft-os vásárlási ut.
5,281.266 tangóharmonika
5,286.584 kerékpár
5,295.426 televízió
5,295.793 tangóharmonika

P előjelű szelvények

6,011.346 utalvány ágyneműre
6,051.369 kétszemélyes kéthetí üdülés Hévízre
6,051.500 lemezjátszó
6,073.258 szobabútor
6,074.532 motorkerékpár oldalkocsival
6,081.452 Watrburg személygépkocsi
6,082.071 kerékpár
6,082.813 „Tetőtől talpig felöltözhet" utalvány (férfi)
6,089.446 magnetofon
6,091.005 porszívó
6,098.260 mosógép
6,124.065 kályha
6,125.143 csillár
6,125.724 villanytűzhely
6,175.713 bim-bam óra
6,184.058 televízió
6,185.707 televízió
6,196.168 rádió lemezjátszóval
6,204.342 utalvány háztartási edényekre
6,210.843 bőrkabát
6,217.133 rádió lemezjátszóval
6,245.176 ötezer Ft-os vásárlási ut.
6,260.802 kerékpár
6,270.460 lemezjátsz.
6,277.629 lemezjátszó
6,291.373 rádió
6,313.481 herendi lámpa

D előjelű szelvények

7,013.292 rádió
7,021.070 „Tetőtől talpig felöltözhet" vásárlási utalvány (női)
7,056.068 robogó
7,063.083 utalvány háztartási edényekre
7,070.575 kerékpár Dongó motorra
7,075.963 utalvány ágyneműre
7,080.403 televízió
7,085.832 kétszemélyes üdülés Hévízre
7,086.673 kétszemélyes üdülés Hévízre
7,102.028 csillár
7,122.225 villanyborotva
7,144.914 hűtőszekrény
7,145.200 csillár
7,149.300 kerékpár Dongó motorral
7,171.024 rádió
7,171.516 háromezer Ft-os vásárlási utalvány
7,179.578 rádió lemezjátszóval
7,204.843 fém karóra
7,205.337 rádió lemezjátszóval
7,210.618 hűtőszekrény
7,223.451 motorkerékpár oldalkocsival
7,231.266 utalvány festményre
7,231.997 televízió
7,242.398 rádió
7,242.609 bim-bam óra
7,256.565 varrógép
7,259.278 porszívó
7,266.773 motorkerékpár
7,273.087 ötezer Ft-os vásárlási ut.
7,275.661 lemezjátszó
7,280.270 kerékpár
7,296.880 rádió

A vásárlási utalványok a Lottó Áruházban válthatók be. A nyereményjegyzék közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. augusztus 4-től 1958. augusztus 10-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: **4.30:** Hírek. Időjárásjelentés. — **5.00:** Falurádió. — **5.30:** Hírek. Időjárásjelentés. — **6.39:** Időjelzés. — **7.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **7.10:** Uj könyvek. — **7.35:** Naptár. — **7.55:** Mit főzzünk? — **7.59:** Időjelzés. — **8.00:** Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — **10.00:** Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. **11.59:** Időjelzés. — **12.00:** Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — **15.59:** Időjárásjelentés. — **16.00:** Hírek. — **16.08:** Időjárásjelentés. — **16.47:** Műsorismertetés. — **17.59:** Időjelzés. **18.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **19.54:** Jóéjszakát, gyerekek! — **19.59:** Időjelzés. — **20.00:** Esti krónika. Időjárásjelentés. — **21.59:** Időjelzés. — **22.00** Hírek. Időjárásjelentés. — **24.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **0.30:** Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Ultrarövidhullámú rádiót az Állami Áruházból.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — **6.50:** Torna. — **8.00:** Műsorzárás. — **14.00:** Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — **19.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **23.00:** Műsorzárás.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádióservice

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny. **9.10:** Riportműsor. **9.25:** Filmzene. **10.10:** Mesedélelőtt az óvodában. **10.30:** Tabi László szerzői estje. **11.46** Fúvós indulók. **12.10:** Népi muzsika. **13.00:** Válaszolunk hallgatóinknak. **13.15:** Heti zenés kalendárium. **14.15:** Népszerű operettek. **14.55:** Napirenden. **15.00:** Zenés köszöntés Kievből. **15.20:** A Gyermekrádió műsora. **15.40:** Magyar népi hangszerek. **16.10:** Lányok, asszonyok. **16.25:** Zongoramuzsika. **17.00:** Nyaraljon a Duna-kanyarban! **17.15:** Utórai tea. **18.10:** Magyar nóták. **18.45:** Ifjúsági őrjárat. **19.00:** Könnyű hangszerszólók. **19.30:** Salzburgi Ünnepi Játékok. **23.10:** Tánczene. **0.10:** Csárdások.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Egy pár cipő. Elbeszélés. **14.40:** Zenekari hangverseny. **15.40:** Egy forradalmár ifjú, Barta Sándor. **16.00:** Kádár Kata, operarészletek. **16.30:** Külpolitikai kalauz. **16.40:** Népek zenéje. **17.10:** Wagner és a Wesendonk levelek. Előadás. **18.10:** Az estcsillag. Elbeszélő költemény. **18.25:** A barátság hullámhosszán . . . **18.35:** Molnár Antal: G-dur fúvósötös. **19.05:** Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama. **19.15:** Szórakoztató muzsika. **20.10:** Verbunkosok, népdalok. **20.40:** Falurádió. **21.05:** Zenélő kaleidoszkóp. **21.40:** Az utolsó Meslás harca a Nílus kincséért. Előadás. **22.00:** Operettmuzsika

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon!

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi muzsika. **8.40:** Magyar szerzők kórusai. **9.00:** Mesél a hegedű. **9.40:** Jurij Kazakov bajánművész játszik. **10.10:** Válaszolunk hallgatóinknak. **10.25:** Szimfonikus táncok. **11.00:** Balatoni kirándulás. **11.20:** Mai nótaszerzők dalaiból. **12.10:** Könnyű zene. **13.00:** Az archaikus mosoly. Előadás. **13.10:** Operarészletek. **14.00:** Szórakoztató zene. **14.45:** A Gyermekrádió műsora. **15.05:** Operettdalok. **15.25:** Napirenden. **15.30:** Egy falu — egy nóta. **16.10:** Diákiázadás. Rádiójáték. **17.00:** A múlt, a jövő szolgálatában. **17.15:** Az álarcosbál: Részletek Verdi operájából. **18.10:** Szív küldi . . . **18.40:** Gyári sziréna. . . . **20.30:** Uj népzenei felvételeinkből. **21.00:** Az Ifjúsági Rádió expedíciója. **21.30:** Szimfonikus zene. **22.15:** Mai szemmel . . . Kommentár. **22.25:** Könnyű zene. **23.04:** A Ländler (tiroli tánc) — versben, zenében. **23.20:** Szimfonikus zene. **0.10:** Katonanóták.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Madrigálok. **14.40:** Filmzene. **15.00:** A félkarú Ali. Részlet Barát Endre útinaplójából. **15.15:** Zongoramuzsika. **15.50:** Mi újság a nagyvilágból? **16.00:** Operettegyvelegek. **16.40:** József Attila verseiből. **17.00:** Könnyű zene. **17.30:** Rádió szabadegyetem. **18.00:** Muzsikáló városok. **18.45:** Kuruc dalok és régi magyar táncok. **19.05:** Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama. **19.15:** Operaáriák. **19.45:** Ünnep után. — Fiatal segédek a gyárban. **20.00:** Zenés műsor. **20.05:** Zongora. **21.30:** Kibernetika az iparban. Előadás. **21.45:** Operettrészletek. **22.00:** Művészlemezek.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek. **9.00:** Rádió szabadegyetem. **9.30:** Népi muzsika. **10.10:** A Gyermekrádió műsora. **10.30:** Zenekari hangverseny. **11.45:** Fúvós-indulók. **12.10:** Tánczene. **13.00:** Lányok, asszonyok. **13.15:** Régi operettsikerek. **14.00:** Mosonyi Mihály emlékezete. Előadás. **14.45:** Fiatalok muzsikája. **15.05:** Ifjúsági műsor. **15.30:** Szendrey-Karper László gitározik. **15.45:** Válaszolunk hallgatóinknak. **16.15:** Szív küldi . . . **17.00:** Hazai körkép. Bányász fiatalok között. **17.20:** Verbunkosok, magyar nóták. **18.10:** Nagy mesterek muzsikája. **18.45:** Ahol a korszerű munkavédelmi berendezések születnek.

Pajti rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

19.00: Táncdalok. **19.45:** A Magyar Rádió Gyermekkórusa énekel. **20.25:** Könnyű zene Moszkvából. **20.40:** Offenbach: Fortunio dala. Egyfelvonásos daljáték. **21.45:** Tudományos híradó. **22.25:** A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. **23.45:** Ernst Fischer melódiái. **0.10:** Népdalok.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Rádióstaféta. **14.40:** Horgászok őtperce. **14.45:** Zenekari hangverseny. **16.00:** Könnyű szimfonikus zene. **16.25:** Apák és fiúk. Verses, zenés műsor. **16.45:** Operahangverseny. **17.30:** Alaszkától a Fokföldig. **17.45:** Operarészletek fúvós-átiratban. **18.10:** Gyermeknevelés. **18.30:** Vihar. Elbeszélés. **18.50:** Zenei műsor. **19.05:** Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama. **19.15:** Kreisler: a-moll vonósnégyes. **20.00:** Pique Dame. Részletek Csajkovszkij operájából. **20.40:** Falurádió. **21.05:** Népdalcsokor. **21.25:** Klasszikusok a Városligetben. **21.40:** Uj kórusfelvételeinkből. **22.00:** Tánczene.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű zene. **8.53:** Édes anyanyelvünk. **9.00:** Budapesttől az Északi Sarkkörig. **9.35:** Tömegdalok. **10.10:** A völgy lakói. Aj Wu elbeszélése. **10.40:** Bach művek. **11.00:** Búzakalász. Elbeszélés. **11.27:** Magyar nóták. **12.10:** Dallal a világ körül. **13.00:** Albán népballadák.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon.

13.10: Operarészletek. **14.20:** Egy falu — egy nóta. **14.50:** Két kantáta Weöres Sándor verseire. **15.10:** Sakk-matt. **15.20:** A Gyermekrádió zenés műsora. **15.34:** Ifjúsági műsor. **16.10:** Cole Parter és Irving Berlin szerzeményeiből. **16.50:** Gyári sziréna.... **17.10:** Könnyűzenei híradó. **17.45:** Méhek és emberek. Elbeszélés. **18.15:** Népi muzsika. **18.45:** Fórum. **19.00:** Vivaldi: A négy évszak. **19.45:** Könnyű dalok. **20.30:** Részletek Miroszláv Krlezsa „Glembay LTD." c. drámájából. **22.20:** Tánczene. **23.00:** A Tátrai vonósnégyes játszik. **0.10:** Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene. **15.20:** A külföldi sajtó hasábjairól. **15.30:** Vígopera-részletek. **16.10:** A sánta ördög. **16.40:** Barátkozás a kamarazenével. **17.10:** Szentszövetség a XX. században. Előadás. **17.25:** Csehszlovák szerzők operettjeiből.

Finommechanika rádiójavítója, Rákóczi út 39.

18.10: A fiatal Bartók és a közvélemény. Előadás. **19.05:** Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama. **19.05:** Válaszolunk hallgatóinknak. **19.25:** Népszerű filmdalok. **19.45:** Az ipar követel a földeken. **20.00:** Eartha Kitt és Ray Kinney énekel, a Mantovani zenekar játszik. **20.40:** Falurádió. **21.05:** Magyar népzene fúvósokra. **21.30:** Könnyű zene. **22.00:** Hangverseny Bródy Tamás műveiből. **22.45:** Sosem volt cigányország. Mesék.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Offenbach és Johann Strauss operettjeiből. **8.50:** Két karcolat. **9.00:** Szimfonikus zene. **9.30:** Nótacsokor. **10.10:** Óvodások műsora. **10.30:** Az Egyesített Tiszti Iskola fúvószenekara játszik, vezényel: Csiki Nándor. **11.00:** Zenés műsor. **12.10:** Tánczene. **13.00:** Merre tart a magyar mezőgazdaság? **13.15:** Népszerű nyitányok és közzenék. **14.35:** Napirenden . . . **14.40:** Magyar nóták. **15.15:** Nyári pihenő. **16.10:** Szív küldi . . . **17.00:** Harcok a zenetörténet fordulóin. Előadás. **17.30:** A legifjabb olvasók és a gyermekkönyvtárak. **18.10:** Szórakoztató zene híres művészek előadásában. **18.40:** Ifjú Figyelő. **19.00:** Könnyű melódiák. **20.30:** Csángó népdalok. **20.43:** Munkáshétköznapok. **21.23:** A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. **23.05:** Kellemes szórakozást. **0.10:** Kamarazene.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny. **15.00:** Szolnok megye gyógyfürdői. **15.15:** Könnyű dalok és hangszerszólók. **15.50:** Uj házépítők. **16.00:** Európai népek zenéjéből. **16.40:** Homér és Oszszián. Régi magyar műfordítók. **17.00:** Tánczene. **17.30:** Kronstadti tengerészek. **18.40:** Fúvószene. **19.05:** Kamarazene. **20.40:** Falurádió. **21.05:** Operettrészletek. **21.50:** A Gogol-Boulevardon. **22.00:** Tánczene.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny. **9.00:** A Gyermekrádió műsora. **9.40:** Cigányzenekarok. **10.10:** Válaszolunk hallgatóinknak. **10.20:** Operettrészletek. **11.00:** Gló Márton halála. Regényrészlet. **11.20:** Kamarazene. **12.10:** Népek zenéje.

Legújabb típusú rádiók az Állami Áruházból!

12.50: Mi újság a könyvesboltokban? **13.05:** Operarészletek. **13.50:** A „Dzsungel Öröle" művésztelep. Rádiójáték. **14.30:** Szív küldi . . . **15.10:** A kórusirodalom mesterei. **15.30:** A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései. **15.45:** Martiny Lajos zongorázik. **16.10:** Elő szóval — muzsikával. **18.15:** Chopin-zongoraművek. **18.45:** Somogyi juhásznóták. **19.00:** Bemutatjuk új lemezeinket. **20.35:** Tarka-barka. **22.15:** Táncoljunk.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operettalmanach. **15.20:** Motorosok őtperce. **15.25:** Vidám fúvósmuzsika. **15.45:** Zenekari hangverseny. **16.50:** Történetek nagy karmesterekről. **17.30:** Állatkerti séta. **17.50:** Szécsi Magda és Freymann Magda hangversenye a stúdióban. **18.10:** Lányok, asszonyok . . . **18.25:** Zsolnai Hédi énekel. **18.45:** Epizódok Schubert életéből. **19.05:** Népi muzsika. **19.45:** Falurádió. **20.00:** Közvetítés Salzburgból. Dalest. **20.45:** Láttuk, hallottuk . . . **21.55:** Szórakoztató zenekari muzsika. **22.12:** Szimfonikus zene.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek. **8.20:** Egy falu — egy nóta. **9.00:** Figyeljük a zenét. **10.00:** Vasárnapi versek. **10.10:** A „Dzsungel Öröle" művésztelep. **10.50:** Könnyű zene. **11.30:** Magyar tájak. **12.15:** Jó ebédhez szól a nóta . . . **12.50:** Hétvégi jegyzetek. **13.00:** Szív küldi . . . **13.30:** Rádiólexikon. **14.00:** Zenekari hangverseny. **15.10:** Hét nap a külpolitikában. **15.25:** Magyar szerzők szórakoztató muzsikája. **15.50:** Cegléd múzeumában. **16.05:** Pátzay Pál szobrász összeállítása. **18.00:** A Magyar Rádió tánczenekara játszik. **19.00:** Köznapi dolgokról. **19.10:** Népszerű operarészletek. **20.00:** Közvetítés a debreceni Csokonai Színházból. **22.35:** Híres primások lemezeiből. **23.15:** Kamarazene. **0.10:** Ken Griffin orgonál, Andy Nelson gitározik.

Rádiójavítás jótállással Finommechanikánál, Rákóczi út 39

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach-orgonaművek. **8.30:** Az evangélikus egyház félórája. **9.00:** Hanglemezek. **9.30:** Miska bácsi lemezesládája. **10.10:** Szív küldi . . . **11.00:** A zeneirodalom klasszikusai. **12.20:** Ember az embertelenségben. **12.50:** Művészlemezek. **14.10:** A Gyermekrádió műsora. **15.12:** Népdalcsokor. **15.30:** Merre tart a magyar mezőgazdaság? **15.45:** Ábrándozók: Operettrészletek. **16.15:** Tánczene. **17.15:** Zenekari hangverseny. **18.15:** Irodalmi műsor. **19.00:** Mezei csokor. **19.30:** A szakma művésze: A díszműkovács. **19.40:** Filmzene. **20.00:** Kamarazene. **20.50:** Vallott nekem a nyulak szigete. **21.10:** Tánczene. **22.00:** A Nibelung gyűrűje. Részletek Wagner zeneműveiből.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból!

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

Tíz éves a Magyar Honvédelmi Sportszövetség

1948. augusztusában alakult meg a Magyar Szabadságharcos Szövetség, az ellenállási mozgalomban aktívan részt vett elvtársak szövetségéből és a Partizán-Barátok Szövetségéből. 1955-ben a Magyar Repülőszövetség és a Magyar Szabadságharcos Szövetség egyesüléséből jött létre a Magyar Önkéntes Honvédelmi Sportszövetség. Az ellenforradalom a szövetséget is érintette. Az ellenforradalmárok támadásaikat az alapszervezetek ellen irányították és azok egy részét szétzúllesztették. De felforgató tevékenységük ellenére is 1957-ben megalakult a Magyar Honvédelmi Sportszövetség.

Nehéz volna rövid cikk keretében híven bemutatni a szervezet egyévtizedes munkáját. — Azt azonban büszkén állapíthatjuk meg, hogy pártunk, a magyar munkásosztály és a dolgozók által egy évtizede elültetett csemete terebélyes fává fejlődött, amely ma már dúsan gyümölcsözik. Egy teljes ifjú generáció sok-sok élménye, tanulása, szórakozása, harca tükröződik a honvédelmi sportszövetség munkájában. Gondoljunk csak a szöveség sokrétű, szerteágazó munkájára! A lövész, motorosklub, hajó- és repülőmodellező szakkör eredményeire, a különböző sportágakban elért eredményekre, a kirándulások, túrák, harci játékok szervezésére, a repülősök és ejtőernyősök bátor és eredményes munkájára. A politikai ismeretek szélesítése terén elért eredmények mind-mind azt mutatják, hogy a Magyar Honvédelmi Sportszövetség tagsága úgy szellemileg, mint testileg lelkesen készül a legszentebb kötelességre, a szocialista haza megvédésére.

Híven ápolta és ápolja most is a szervezet a magyar néphadsereg és a dolgozó nép kapcsolatát. A honvédelmi sportszövetség sok segítséget kapott a múltban és kap most is a néphadsereg tagjaitól, viszont a szövetség sok értékes, fiatal kádert ad a néphadseregnek. Segíti a bevonulásra kerülő fiataloknak katonai szolgálatra való felkészítését, nagy jelentősége van a szövetség tartalékos tiszti tagozatának, mely lehetőséget ad tagjainak arra, hogy állandóan figyelemmel kísérhessék a haditudomány fejlődését, régi ismereteik fenntartása és az új, korszerű ismeretek elsajátítása mellett.

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség tagjai ígérik, hogy fennállásának 10. évfordulóján tovább szélesítik és erősítik soraikat, még eredményesebbé és hatékonyabbá teszik munkájukat, újabb sikereket mutatnak fel a tanulás, a sport, a kultúrmunka minden területén hazánk és a magyar dolgozó nép javára.

A hét vége SPORTMŰSORA

A legnépszerűbb sportágban, a labdarúgásban még pihenőjüket élvezik a játékosok. A hét vége sportműsorán egyetlen egy labdarúgó-mérkőzés sem szerepel. A sportkedvelőknek motorversenynyel, kézilabda-mérkőzéssel és atlétikai viadallal kell megelégedniök.

A Pécsi Dózsa

és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség közös rendezésében a Mecseken országos gyorsasági motorverseny lesz vasárnap, melyen valamennyi számottevő magyar motorversenyző elindul. Az egyes géposztályok futamaira nagy mezőnyök neveztek, a motorsport kedvelőinek ugyancsak ritka csemegében lesz részük. Már a szombati kötelező edzést is érdemes végignézni, de persze a vasárnapi verseny lesz majd csak az igazi. A nagyszabásúnak ígérkező sportesemény 10 órakor kezdődik a 125-ös sorozatgépek futamával, majd utána egymásután jönnek a többi géposztály futamai. A cél és rajt az Üdülőszálló előtt lesz. A rendezőség a közönség tájékoztatásáról gondoskodott, hangosbeszélőn az egyes futamok állását állandóan közlik majd az érdeklődőkkel.

Az atléták

az egyesületi bajnokság negyedik fordulójának versenyén állnak rajthoz. A Dózsa Tüzér utcai sporttelepén a II. és III. osztályú versenyt együtt rendezik. Versenyszámok. Férfiak: 200 m, 800 m, 3000 m, 400 m gát, 3000 akadály, rúdugrás, hármasugrás, diszkoszvetés, kalapácsvetés, Nők: 200 m, 800 m, 80 m gát, távolugrás, diszkoszvetés. A 3000 m-es akadályfutást szombaton délután 6 órakor a PVSK-pályán tartják. A versenyre nemcsak a pécsi sportkörök neveztek nagy számmal, de kaposvári, szekszárdi és mohácsi versenyzők is jelezték részvételüket.

A kézilabda-

sport kedvelői két mérkőzéshez jutnak vasárnap. A jubileumi kupa során a Pécsi Dózsa férfi csapata a Kisvárdai Traktorral, a Pécsi Vörös Meteor ifi együttese pedig a Ózdi Vasassal küzd a továbbjutásért. A női mérkőzés 9 órakor, a férfi mérkőzés pedig 10 órakor kerül sorra a Dózsa Széchenyi Gimnázium udvarán lévő pályáján.

A hét vége

sportműsorán szerepel még az országos vidéki teniszbajnokság is, melyet Szombathelyen rendeznek, a versenyen a legjobb négy pécsi férfi és női játékos is rajthoz áll. Különösen a nőktől várhatunk jobb eredményeket. Budapesten szombat-vasárnap kerül sor az országos ifjúsági úszóbajnokságok küzdelmeire. Ennek a versenynek is lesznek pécsi résztvevői. Bólyban hírverő úszóverseny lesz vasárnap. A Pécsi Szpartakusz úszói és vízilabdázói látogatnak ki, hogy a közelmúltban felavatott bólyi uszodában bizonyítsák be tudásukat, felkészültségüket.

SPORTHIREK

Az alsóbb osztályú sportkörök részére lehetővé tették, hogy az NB I. osztályú egyesületek „szabad listára" tett játékosaikat átigazolhatják.

*

A területi ifjúsági vízilabda-bajnokságért hét közben két mérkőzést játszottak Pécsett, a PVSK—Dózsa találkozó 2:2 arányú döntetlent hozott, míg a Bajai TC 8:6 arányban legyőzte a Pécsi Spartakuszt.

*

Az MLSZ háromtagú átigazoló bizottsága megkezdte munkáját. Azoknak a játékosoknak átigazolási kérelmét, akik több sportkörnél írtak alá átigazoló lapot, elutasították. Így nem igazolják át a komlói Polgár sem, de Komlón marad Grózdics is.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Garányi Márta, Nagy István, Talabós Éva, Steiner Erika, Bencze Rozália, Jenei István, Szundi Ildikó, Orsós József, Link Teréz, Bocskai Gabriella, Schmidt István, Kovács Károly, Lőrincz Ferenc, Szabó László, Horváth Tibor, Ferenc Erzsébet, Györkő Mária, Bukó Tibor, Lajtman Mária, Kundár István, Dallos Erzsébet, Petzinger György, Nikli Mária, Villányi Károly, Mester László, Imre Árpád, Mészáros Mária, Mészáros Zsuzsanna, Ambrus László, Blumenschein Judit, Szalántzy Elemér, Erdősi József, Molnár János, Kasza Sándor, Torbó József, Bernáth László, Szőnyi Zsuzsanna, Szuhányik László, Barka József, Bosnyák István, Szőllősi Gyöngyi, Molnár Emma, Kontár László, Kamu Ágnes, Horváth Mária, Petrina László, Mot László, Ferencz Gyöngyi, Tiszberger György, Lantos Éva, Dani Zsuzsanna.

Házasságot kötöttek:

Zengő Károly csillés és Derzsó Erzsébet fémgyalus, Schnell János lakatossegéd és László Erika eladósegéd, Baláza Illés adminisztrátor és Cseszlyár Mária szülésznő, Lenkei Péter üzletvezető és Beck Mária eladósegéd, Bőlcz Jenő cukrászsegéd és Hedenics Magdolna könyvelő, dr. Körmendy László orvos és Tausz Olga, Hegedűs László autószerelő és Mester Margit, Mátrai Mihály géplakatos és Kovács Zsuzsanna elektrotechnikus, Bank János szakelőadó és Hegedűs Magdolna tanítónő, Gattyán István villanyszerelő és Csizmadia Margit s. munkás, Villányi Sándor gépkocsivezető és Probszt Márta üzletvezető.

Meghaltak:

Bánovics József 58 éves, Ferenc Károlyné szül. Heindl Gabriella 88 éves, Nagy László 30 éves, Hergert Sándorné szül. Rauschenberger Teréz 85 éves, Mallach Györgyné szül. Kókai Eleonóra 43 éves, Muszung János 58 éves, Vajda Mihály 36 éves, Schmeler János 74 éves, Kókai György 85 éves, dr. Kovrig Jenő 42 éves, Kiss Sándorné szül. Szőke Mária 63 éves, Kovács Julianna 62 éves, Péter Imréné szül. Dávid Mária 58 éves, Mongold István 38 éves, Szimon Sándor 27 éves, Merkl János 1 éves, Petzinger György 1 napos, Csupor László 1 hetes, Bogdán Györgyné szül. Orsós Mária 57 éves, Buzás Mária 3 hónapos, Dóminkovics Pál 68 éves, özv. Horváth Gyuláné szül. Novák Mária 70 éves, Jung Adámné szül. Morshauser Erzsébet 61 éves, Ignácz Ferenc 2 hetes, Patai Péter 5 éves, Mészáros Zsuzsanna 1 napos, Ignácz Mária 9 éves, Markovics István 6 napos, Rónai Oszkárné szül. Leibham Katalin 74 éves.

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET

Augusztus 4-én, hétfőn Bocz József és Ormai Ferenc a Széchenyi-aknai pártházban délután 5 órakor, **Jakovics Ilona és Nagy Révész Dezsőné** Basamalom u. 5. sz. alatt. este 6 órakor, **ifj. Eicher József és Konrád Lajos** a Budai pártházban este 6 órakor, **Czirkos Mihályné és Bárdosi Lajos** a Felsővámház utcai iskolában este hat órakor, **Drecher Jánosné és Varga Jánosné** a Vasas I-i kultúrházban este 6 órakor.

5-én, kedden Tamási István és Cservenka Emil a Vasas II. bányászotthonban este 6 órakor, **Markovics Károly és Palotai Győzőné** a Puskin Kultúrotthonban este 6 órakor. **Marton János és Gyulai József** a Szabolcs-telepi pártházban este 6 órakor, **dr. Cselényi József** a Fürst Sándor utcai orvosi rendelőben 5—6 óráig, **Berki Fülöp és Kurucz Béla** a porcelángyári kultúrotthonban este 6 órakor.

6-án, szerdán Kemény János a Szabolcs-falusi kultúrházban este 6 órakor. **Tárnai Józsefné és Marton József** a Borbála-telepi pártházban este 6 órakor, **Kiss Andrásné és ifj. Opova Ferencné** az I. kerületi tanácson este 7 órakor.

7-én, csütörtökön Altenberger Ilona és Bencze István a Vasas I-i vb-kirendeltségen este 6 órakor, **Somfai József és Vass Júlia** a Remény utcai pártházban este 6 órakor,

8-án, pénteken ifj. Papp József és Turai Andrásné a Borbála-telepi pártházban este 6 órakor,

9-én, szombaton özv. Szebeli Jánosné és Peti József a Vasas II-i falusi iskolában este 7 órakor.

II. KERÜLET

4-én, hétfőn délután 5 órakor **Zsinkó József** és **dr. Kolta János** a Gyógypedagógiai Intézetben, **dr. Sebők Lászlóné, Váczi Júlia, Gyenes József, Jandó Jenő, Dörgő Mihály, ifj. Pigecz Györgyné** este 6 órakor az Ágoston téri ált. iskolában, **Debreczeni László és Magyar Ferenc** este 6 órakor a Nagy Lajos Gimnáziumban.

5-én, kedden délután 5 órakor **Garamvölgyi Andrásné** és **dr. Linka László** a Megyei Rendelőintézetben, **Sziebl Antal és Molnár Jánosné** a Ruházati Bolt irodájában, **Jáhn József** a Fürdő utcai iskolában, **Kovács János** és **Törjéki Istvánné** Laskó utca 42. alatt; délután 6 órakor: **Köteles Ferencné és Vodl Mária, Geller B. Miklósné és Klemm Mihályné** az Ágoston téri ált. iskolában, **Betiol János** és **Jankó Mária** Mandula utca 15. sz. alatt. **Halez Béláné** a belvárosi fiúiskolában, **Bárdos Pálné és Antal György** a Janus Pannonius Gimnáziumban, **Tóth József és Szoyka Pál** Kossuth Lajos u. 44. sz. alatti iskolában, **ifj. Fürdős Ferenc** és **Kovács József** a Víz- és Csatornaművekben, **Tóth Gyuláné és Mohl László** a Vegyianyag Nagyker. Vállalatnál, **Fritz Józsefné és Bernáth János** a siklósi MSZMP alapszervezetben, **Mezei András és Fekete Józsefné** a kertvárosi ált. iskolában.

6-án, szerdán délután 5 órakor **Csongor Ferenc** és **Hoffmann Pál** a belvárosi fiúiskolában, délután 6 órakor: **Galamb Józsefné és Krizmanics István** az Ágoston téri ált. iskolában, **Grichisch Rudolfné** és **dr. Rudolf Loránd** az Egyetem utcai ált. iskolában, **dr. Csethe Miklósné és Korda Alfréd** a Geisler Eta utcai leánykollégiumban, **Biró László és dr. Lissák Kálmán** a villanytelepen, **Szabó Sándorné** és **Asztalos Ferenc** a Szabadság úti ált. iskolában, délután fél hat órakor: **dr. Schwarcz János** és **Nagyiván Mária** a KIOSZ helyiségében;

7-én, csütörtökön este 6 órakor Bimbó József és **dr. Csorba Győző Megye utca 20. szám alatt, dr. Kiss Emil Viktor** és **Babics András József** utca 16. alatt.

A nemzetközi Béke Kajak Túra résztvevői Mohácson

Szerdán este 6 óra körül érkeztek be Mohácsra a nemzetközi Béke Kajak Túra résztvevői. Mohácsszigeten kötöttek ki, sátrat vertek s az éjszakát ott töltötték. Csütörtökön reggel 7 órakor vízreszálltak és folytatták útjukat a jugoszláv határ felé. Éjjel már Apatinban voltak. A résztvevők között osztrákok, csehek, keletnémetek, jugoszlávok és magyarok voltak. A nemzetközi Béke Kajak Túrán közel 150 kajak, kenu és csónak, valamint kismotoros vesz részt.

Közlemény

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécsi Csoportja közli az érdekelt kutyatartókkal, hogy f. év augusztus 20-án kutyakiállítást és törzskönyvezést rendez a Porcelángyár sporttelepén. A kiállításra és törzskönyvezésre minden fajta hathónapos kort betöltött kutya benevezhető. Kiállítási díj MKOE-tagoknak 20 Ft, nemtagoknak 40 Ft. Törzskönyvezési díj tagoknak 25 Ft, nemtagoknak 40 Ft. Nevezési határidő: augusztus 10. Határidőn túl nevezett kutyák nevezési díja egységesen 100 Ft.

Nevezésen az alábbi adatokat kell közölni: 1. Benevezett kutya fajtája, 2. Kutya neve. 3. Törzskönyvi száma. 4. Neme. 5. Születési ideje. 6. A kutya apjának neve és törzskönyvi száma. 7. A kutya anyjának törzskönyvi száma. 8. Tenyésztő neve. 9. A tulajdonos neve és pontos címe.

Az MKOE pécsi csoport minden szerdán és pénteken este 19 órától 20 óráig tart félfogadást a Felsővámház utca 72. sz. alatti (porcelángyári kultúrház) hivatalos helyiségben.

APRÓHIRDETÉSEK

Drága jó férj, édesapa, após, nagyapa és rokon,

Villai József

MÁV nyugdíjas

rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése 2-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

HALÁLOZÁS. Id. Bertók Pál 68 éves korában elhunyt. Temetése 4-én délután fél 4 órakor a központi temetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a legszeretőbb férj és leggyöngédebb testvér, dr. Kovrig Jenő elhunytával részvétüket bármi módon kifejezték.

Vigasztalhatatlan özvegye és testvérei.

Sikonda fürdő

Komlói strandfürdő

várja a fürdőző közönséget!

Autóbuszjáratok! Étterem! Presszó! Zene! Tánc!

KOMLÓI VIZ- ÉS CSATORNAMŰVEK kezelésében.

Kárpitosrészlegünk

a nagy választékban érkezett

EXPORT BÚTORSZÖVETEKBŐL MINDENNEMŰ KÁRPITOSMUNKÁT VÁLLAL.

KOMLÓI HELYIIPARI SZOLGÁLTATÓ V.

Komló, Dózsa György u. 2. (Bástya felett.) Tel.: 26-99.

Ingatlan

Kertes családi ház eladó. Kandó Kálmán u. 3. sz. alatt. Érdeklődni lehet Pécs, Ujmeszes, Frankel Leó u. 14. sz. Varga. 265

Szava községben 32. házszámú kis családi ház, istállóval, pincével, 600 négyszögöl kerttel sürgősen eladó. Államhoz közel. Érdeklődni Pécs, Nagyvárad u. 10. 268

Kovácstelepen, (röpterénél) 130 négyszögöl gyümölcsös eladó. Kerítés, termőfák, fabódé, víz, villany. El is cserélhető hegyen kis szőlőért, Felső-Vámház utca 10. sz. 269

Szőlő — 1563 négyszögöl — szép terméssel, présházzal, pincével, Patacson eladó. Engelné, Megye utca 9. 271

Házhelyek nagy választékban eladók Pécsett a kertvárosban. Részletes felvilágosítást ad a takarékpénztár a színházzal szemben. Vidéki házhelyekkel kapcsolatban a járási takarékpénztári fiókok is adnak felvilágosítást. 273

Közép-Deindol 44. számú ház, 749 négyszögöl szőlővel, felszereléssel, autóbuszmegállóhoz 10 perc, eladó. 10

Rudas László utca 16. számú kertes ház beköltözhetően eladó. — (Volt Gründler) 278

Görcsönyben egy 2 szoba-konyhás és egy-szoba-konyhás, fürdőszobás, beköltözhető, modern, vízvezetékkel felszerelt ház, mellékhelyiségekkel, termő gyümölcsössel sürgősen eladó, vagy pécsiért elcserélhető. — Érdeklődni minden vasárnap: Tuboly, Görcsöny 148. 1003

Beköltözhető, egy egyszobás és egy kétszobás családi ház sürgősen eladó. Kovácstelep, Kolozsvár u. 4. 1024

Mihály utca 8. számú ház 45 000-ért eladó. — Érdeklődni: Patacs 153 1010

Beköltözhető családi ház, gyümölcsös eladó. Székely Bertalan u. 50. szám. 1006

Ház eladó, Pécs—Málom, Felső utca 8. szám, mely kétszobás-konyha, nagy gazdasági épülettel, nagy kerttel. Érdeklődni: buszmegállónál a helyszínen. 996

Magasföldszintes ház, beköltözhető, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Fele részben is. Érdeklődni: — Alsó-Havi u. 2. 1004

Déryné u. 28. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott, dr. Ákoséknál. 994

Nyaralásra, Fonyódligeten vízhez közel 1, 2, 3 szoba, mellékhelyiséggel kiadó. Érdeklődni: Atléta u. 25, földszint. 802

Eladó 798 négyszögöl jókarban lévő szőlő, 1 szoba-konyha, présház, beköltözhető épülettel, villany, kút van. Pécsújhegy I. dűlő 5. Stromné. Elköltözés miatt 2x1 szoba-konyhás családi ház eladó. 1x1 szoba-konyha beköltözhető. Érdeklődni Lánc utca 19. 1018

Hegyszentmártoni hegyen 800 négyszögöl szőlő présházzal, felszereléssel eladó. Érdeklődni, Pécs, Lenke utca 4, 17—18.30 óráig. 968

Tésenyben a 22. számú ház és vele 3 kh, jó minőségű föld eladó. 964

Ház, Kis-Rókus u. 14/2 számú, cserével beköltözhetően, 1x2 szobás és 1x1 szobás, komfortos lakással, kerttel sürgősen eladó. Tul. Benedek, Budapest, — VIII. ker. Baros tér 4. szám. 1032

Eladó 16 hold szántóföld, erdő-, legelőjog, rét, 1900 négyszögöl szőlő, lakható présházzal, Janesi Katalin, Pécs, Szilágyi Dezső u. 38. sz. Ugyanott deszka és akácoszlop. 949

Ház, Rigóder-tető legszebb helyén, részben átvehető lakással, gyümölcsöskerttel, sarokтelekkel együtt, Népbolt, keresztteel, buszmegállóval szemben. Potom árért eladó. — Bővebbet helyszínen, Mecsekszabolcsi u. 176. Tulajdonosnál. 1100

Beköltözhető kétszobás ház és szép helyen házhely eladó. — Székely Bertalan u. 18. 1076

Családi ház eladó, — szoba-konyha átadó. Hegyalja u. 25. 1064

Beköltözhető, egymás mellett lévő 2 családi ház, gazdasági épülettekkel eladó. Ugyanott 6 katasztrális hold szántó eladó és 10 katasztrális hold bérbeadó. Érdeklődni lehet Szabadszentkirály 206. szám alatt. 6

Azonnal beköltözhető kétszobás családi ház eladó. Szent Vince u. 34. sz. 1054

Gyódon kétszobás — családi ház, nagy telekkel, gazdasági épülettel eladó. Érdeklődni: Tóthnál, Pécs, — Nagyvárad u. 21. 1072

Ház, Görcsöny község központjában, templommal szemben kétszoba-konyhás, félház azonnal átvehető lakással. Nyugdíjasoknak kiválóan alkalmas. Nagyon olcsón eladó. Bővebbet a helyszínen, 132. sz. 1099

Négyszoba, összkomfortos családi ház beköltözhetően eladó. — 8 HP villanymotor és egy 300 kg-os tolósmérleg eladó vagy bérbeadó: Szigeti út 49. sz. 23

700 négyszögöl szőlő, épülettel, felszereléssel, buszhoz közel eladó vagy kis családi házzal cserélhető. Érdeklődni: Kisboldogasszony utca 10. 25

Kétszoba, fürdőszobás családi ház nagy kerttel eladó. Beköltözhető Szigeti út 100.

Ház eladó, 2 szobakonyha beköltözhető. Xavér u. 1. 6

Eladó kis családi ház, beköltözéssel, olcsón. Alsó-Havi u. 10. sz.

Szőke községben 2 szoba, egy konyhából álló családi ház eladó. Érdeklődni lehet: Muszung Lajos, Ocsárd.

Óbánya községben egy ház eladó, konyhakert, gyümölcsössel együtt, kb. 80 db gyümölcsfával, terméssel. Nyugdíjasnak vagy nyaralásra alkalmas. Azonnal be lehet költözni. Érdeklődni lehet a 47. szám alatt. — Schraub János. 36

Eladó két magyarhold szántó Patacson, egyik a pellérdi elágazásnál, az autóbuszmegállónál. Bővebbet: Patacs, 114. szám. 1050

Eladó Orfün birtok, teljes felszereléssel, — gazdasági épülettel, 3 szoba-konyha, nagy gyümölcsös, szántó 7½ réttel együtt, — szőlő 767 négyszögöl. Ára 95 ezer forint. Bordás István, Orfű, up. Abaliget, Kossuth Lajos út 31. Vasútállomás Pécs. 1092

Ház, Kürt utca 7. eladó. Érdeklődni lehet naponként a helyszínen. 26

Kétszobás ház beköltözhetően eladó, Antal utca 9/1. szám. 9

Ház eladó, azonnal beköltözhető. Felszabadulás (Mohácsi) út 15.

György utca 11/2 sz. ház, beköltözhetően eladó. 1096

Máriánál 12 éves telepítésű 2000 n-öl prima állapotban levő termőszőlő terméssel vagy anélkül, megosztva is eladó. Cím: telefon 13-31. Drágonyi, Pécs, Szent Imre utca 2. 1068

Eladó Pécsett 1870 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, lakás azonnal elfoglalható. Autóbusz 7 perc. Víz, villany. — Móré Fülöp utca 21. 38

Beköltözhető kertes családi ház eladó. — Felső-Vámház utca 14. 1

Eladó Aradi vértanuk u. 32. sz alatt lévő családi ház. Beköltözhető 2 szoba. Érdeklődni: Szigetvár, Nicsovics Ottóné. 790

Lakás

Elcserélném parkettás utcai, nagy szoba, külön konyha, mosdófülke, éléskamra és mellékhelyiségekből álló lakásomat, hasonlóra, esetleg 2 szoba, fürdőszobásra. Költséget térítek. Balázs, Hunyadi János u. 60. 3

Egyszoba-konyhás lakást keresek költségtérítéssel. Cím Juhász, Kossuth Lajos u. 57. 1030

Elcserélném belvárosi 2 szoba, komfortos lakásomat 1 szoba, összkomfortosért, Tel: — 20-31. 33

Házért, szőlőért, vagy szép nagy lakásért idős nőt vagy férfit eltartanék. Lehet Pécs környéki is. Cím: — Szomán Józsefné, Felső-Malom u. 3. 1090

Egyszoba-konyhás lakást keresek, magas költségtérítéssel. Szalai, Megyeri út 27. 41

Elcserélném szobakonyhás lakásomat — nagy konyhásra. Magas költségtérítéssel. Felső-Vámház u. 43. Weber. 1096

Elcserélném két és fél szobás, konyhás, kertes, összkomfortos lakásomat, egyszobakonyhás összkomfortosért. Hullám fürdő környékén. Bajnok u. 10., földszint. 48

Vegyes

500 forintot adok annak, aki Majláth, Szabadság út, József Attila, Bajnok, Apponyi tér, Nagyvárad utcákon elveszett arany karkötőmet. Majláth utca 3. szám alatt leadja. 270

Mosógépek, porszívók, villanymotorok tekercselését, javítását vállalja Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. sz. Tel: 15-23. 45

Alumínium és egyéb féműntést rövid határidőre vállal; Ujvári fémöntő, Nagy Lajos u. 5. 88

Autó, motorkerékpár dinamó tekercselése, szakszerű javítása. Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. sz. Tel: 15-23. 60

Strandolók figyelmébe! Amatőrfelvételeit 1 nap alatt elkészítem. Hívásra strandon fényképezem! Dudás fényképészmester, Zsolnay utca 44. — Balokány mellett. 93

Diákot teljes ellátásra fogadnék. Fizetés főleg természetben. — megegyezés szerint. — Kollár, Megye utca 18. Tel: 36-78. 4

Belépő társakat keresek 3x3 szobás társasház építéshez. Széchenyi tér mellett. Alapozás már kész. Érdeklődni: József utca 20. Tóth, munkanap és szombaton délután 18 órától 21-ig. Vasárnap egész nap. 939

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefon száma 39-91. György utca 6. 974

Ötezer forintot kérek kamatra, Kertváros, — Erdély utca, Pannonia sarok. 4

Elromlott rádiójával ne fáradjon, helyszínen megjavítja Bagi rádiósmester. Levélcíme: Pécs, Hegyalja utca 41/3. 1026

Tüzelő, slam, homok, szállítását, utalványok beváltását vállalom. — 24-71. Hajdú Kálmán. Bajcsy út 47. 683

Állás

Fodrászsegédet keresek, esetleg társat. Jó kereseti lehetőség. — Pécs, Xavér u. 14. — Horváth. 2

Bejárónőt délelőttre felveszek, jelentkezés hétköznap, Semmelweis u. 3. I. em. 894

Szobafestő, mázoló tanulót felveszek. — Tarr Mihály szobafestő, Pécs, Doktor Sándor u. 11. 15

Tető- és toronyfedőnek, jó magaviseletű 2 fiút, egyet ipari tanulónak, egyet állandó segédmunkára felveszek. Vlasits, Alsó-Balokány u. 59. sz. 44

Kisgyermek gondozását vállalom lakásomon, vagy bejárva is. Cím: György u. 15. 1097

Két diákot (leányt) ellátással vagy anélkül, zongorahasználattal — kertes házba felveszek. Szigeti út 36. 1028

Adás-vétel

350-es Jawa jó állapotban 23 000-ért sürgősen eladó. Radnics utca 35. 969

150 köbcentis kiskerekes Jawa igényesnek eladó. Megtekinthető: Pécs, Mecsek Szálló előtt csak augusztus 3-án, vasárnap délelőtt 10-től du. 15 óráig. Gergely. 272

Hálószobák, konyhabútor, szekrények, — asztal, ágybetétek, irógasztal, székek és egyéb jókarban lévő bútorok eladása Báránynál, — Bajcsy Zsilinszky út 3. szám. 262

Gyöngyörű dióhálók, kombináltszekrények kedvezménnyel! Budapest, VI., Lenin krt 60, bejárat a kapu alatt. 101

Eladó fél köbméter használt deszka. Megtekinthető délelőtt. — Pécsszabolcs, Vörös Hadsereg útja 50. 260

Ady Endre u. 30. számú ház beköltözhető lakással eladó. 1

Seprűkötőgép felszereléssel együtt eladó. Ady Endre u. 30. 1

Ruhaszekrény, jókarban lévő, kétajtós, eladó. Garai u. 12., — emelet. 277

Vadászfegyver, sörétes, 16-os, Lampart, jó állapotban halálozás miat eladó. Érdeklődni: Komlón özv. Zama Istvánné, Vorosilov u. 25., hétköznap délelőtti órákban. 944

Diópolitúros rekamiéváz, 2 személyes, 140 széles, ülésrámákkal és egy kerekasztal eladó. Alkotmány utca 82. szám. 1038

Mülépprést adok cserébe viaszért, méhért, ugyanott 500-as szalagfűrész körfűrésszel kombinálva, üzemben megtekinthető. Alkotmány u. 82. sz. 1037

Sodronyok, háromajtós szekrény; 2 darab pult, ágybetétkeret rúgóval eladó. Rákóczi út 48., üzletben. 1012

Szobaberendezés, ajtó tokkal, félhálló, — konyhabútor, szekrények; ágyak, asztalok eladók, — Felső-Vámház u. 2. 985

Jókarban lévő nagyasztalú férfi Singer varrógép és 150 liter bálicsi bor eladó. — Cím: István u. 4. 1040

Eladó egy használt bádog fürdőkád, egy használt ablaktokszárnyakkal, 145x90-es. — Hegyalja utca 12. 966

Konyhabútor, hálószobabútor, szép kivitelben eladó. Majláth utca 8., udvarban balra. 1079

Dupla üveges ajtót, redőnyös ablakot, fürdőkályhát, tapétaajtót veszek. Váradi Antal utca egy szám. 1035

Sötétre fényezett két új ágy eladó. Szilágyi Dezső u. 16. Petőfi utcai iskolánál. 1077

Komplett konyhaberendezés eladó. Pécs, Zója utca 9., Mészáros. 1049

Világos háló eladó. Tiborc u. 4/2, Dózsa legénységállás mellett. 1066

Két használt szekrány, egy rézágy, — egyes ágyak, sezlon, 2 éjjeliszekrény, összecsukható vaságy, két sodrony, pároságyak, egyajtós szekrény olcsón eladók. Kiskereszt utca 15., Megyeri kitérőnél. 1078

Egy zománcozott fürdőkád eladó. Kossuth utca 44. 1056

Új hálószobabútor dió színben politúrozva eladó. Légszeszgyár utca 24. 2

Zöld Pannonia új állapotban eladó. Érdeklődni du. 4—7 óra között Heim Pál u. 2. Gyermekklinikánál. — 1035

Egy új, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Doktor Sándor utca 52. 3

Négyéves száraz tölgy fa deszka és fosztri eladó. Kis-Szkókó 8. sz. 10

Új export K 175 köbcentis motor sürgősen eladó. Déryné u. 11. 945

Eladó húsz mázsa morzsolt kukorica (kicsiben is). Diósi út 33. 992

Fényezett hármasszekrény eladó. Telefon: 43—92. 37

Öt HP-s villanymotor 4 lépcsős szivattyú eladó. Horváth, Magyarürög 15. Telefon: 16-75. 20

Elsőrendű építésző eladó. Bálicstető 10. — Molnár. 1043

Vennék 8—10 négyzetméter fűtőfelületű melegvíz-fűtésre alkalmas fűtőkazánt. — Dobay kertészet. Hódmezővásárhely. 1064

Keveset használt, — majdnem új Eszterházi-kocsi, 512 tojáskeltető, betegség miatt féláron eladó. Málom, 11. szám. 14

Törzskönyvezett hasas tehén, 24 literes eladó. Kis-Rókus utca 4. szám. 48

Két darab új ablak redőnytokkal eladó. Alsó-Balokány u. 51. szám, Schneider Gyula. 32

Fotelágy, 194 Kalor, csőágy, rekamié, kerekasztal karosszékkel eladó. Szőlő u. 48. sz. 1058

Eladó 1 db 120x140-es 2 szárnyas ablak, egész új állapotban, Pécsszabolcs, Borbála út 36/3. szám. 1061

Hálószobabútor, kétszemélyes bordó rekamié eladó: Alsó-Malom utca 2. 27

Éves sertés eladó. — Pélmonostor u. 2. — (Gyárváros) 46

Eladók: Singer stoppoló balkaros és női varrógépek. Varrógépüzlet, Városház utca. 11

Órát, írógépet, rádiót, távcsövet, lemezjátszót gramofont, harmonikát veszek és eladok. Wágner, Rákóczi út 73/a. 973

Kombináltszekrény új diófurméros, modern kivitelben eladó. Déryné (Mária) u. 12. sz., Kajtár. 5

Kombináltszekrény — nagyméretű, diófurméros eladó. Sallai utca 39. szám. 42

Kombináltszekrény — nagyméretű, diófurméros, kisipari, igényesnek eladó. Bartók Béla út 37. 18

Kalmár gabonarosta, könnyűfogatos tárcsa eladó. Pécs, Jakabhegyi út 58. 981

500 köbcentis Standard királytengelyes, oldalkocsis motorkerékpár részletre eladó. Pécsújhegy, Deák Ferenc u. 40. 1074

Hálószobabútor, páros és egyes ágyak, sezlonok, divány, szekrények, vaságyak, asztalok, toalett-tükrök eladók. Rákóczi út 48. 926

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 2-i, szombati műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szombatól szombatig. — Gajdás kóló. — Zenés irodalmi összeállítás: Tadijanovics Dragutin — a falu és a búzamezők költője. — Megkésett Anna-napi köszöntők. — Közkedvelt sokac poszkocsicák.

17,00: Német nyelvű műsor. Indulók szárnyán. — 13. éve. A potsdami szerződés emlékezete. — Esti dallam. F. Bahl verse. — Viszontlátásra az égben — furcsaságok. — Nagyhajmási fúvószene.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

18.00: Szatíra.

18.05: Rádióamatőrök ötperce.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.30: Zenés hétvége.

19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.

17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.

19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

Vegyen totószelvényt!

MOZI

Park: Római vakáció (fél 5, 7 és fél 10 órakor)

Kossuth: Amiről az utca mesél. Kísérőműsor: Brüsszeli tudósítás. 58/12. sz. világhíradó (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Római vakáció (4; fél 7, 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Hűtlen asszonyok (6, 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Építők Kultúrotthona: Tanár úr, kérem (5, 7 órakor)

Leőwey Leánygimnázium: Idegen tollak (4, 6 órakor)

Józerencsét (Pécsszabolcs): A vasárnap gyilkosai (6, 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Becsületrablók (6, 8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): A béke völgye (5, 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Bum, a katona (fél 7, fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Időzár (6, fél 9 órakor)

Tánesics (Siklós): Trapéz (6, fél 9 órakor)

GARDENPARTI

A KPVDSZ Petőfi Sándor Művelődési Otthon vezetősége a Rózsakertben 4-én, hétfőn este 8 órai kezdettel gardenpartit rendez. Belépődíj 8 forint. Tánczenét a 16 tagú KPVDSZ Pécs tánczenekar szolgáltatja.

SORSOLÁSOS TÁNCESTÉLY

lesz ma este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában. A nyereményeket tíz nyertes között sorsolják ki.

TÁNCESTÉLY

lesz ma és holnap este 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza kerthelyiségében.

„Nem vagyunk jótékonysági intézmény"

címmel a „Dunántúli Napló"-ban cikk jelent meg. Az abban foglalt panaszt kivizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy folyó hó 10-én a pécsbányatelepi megállónál a járatos gépkocsi megtelt, a jegykezelő elment megkeresni az ellenőrt, hogy egy segítő kocsit kérjen. Ez idő alatt a gépkocsi vezetője a kocsi lépcsőjén tartózkodott, hogy több utas ne száljon fel. Közben a tömegből egy nő és egy férfi jött a kocsi felé és kérte, hogy csináljanak helyet a feleségének, mert a lába trombózisos. A vezető kérdezte, hogy ülő vagy álló helyet. Azt válaszolták, hogy jó lesz az álló is. Erre a vezető kijelentette, ha állni tud, akkor meg tudja várni, amíg ide érkezik a segítő kocsi. Elismeri: tette azt a kijelentést, hogy a vállalat nem jótékonysági intézmény.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gépkocsivezető helytelenül járt el, amikor udvarias formában felhívhatta volna az utazni szándékozó nő és férje figyelmét, hogy pár percen belül kapnak kisegítő kocsit, továbbá, ha erre mód és lehetőség nem volna, akkor fel kellett volna kérni az utasok közül valakit, hogy fentemlített okok miatt adja át az ülőhelyet.

A gépkocsivezetőt kioktattuk helytelen magatartásáról és felhívtuk figyelmét, hogy a jövőben ilyen eset előforduláskor milyen magatartást tanusítson. Mert az ilyen és hasonló cselekedetével nemcsak a maga, hanem a többi dolgozó munkatársai tekintélyét is lejáratja, ami a jelen esetben is előfordult. A helytelen viselkedésért dorgálásban részesítettük.

BEZENSEK ANTAL,
a Pécsi Közlekedési Vállalat igazgatója.

Közlemények

Az Építésügyi Minisztérium a Pécs m. j. városi Tanács VB nyilvános, titkos tervpályázatot hirdet. A tervpályázaton bárki részt vehet.

A pályázat részletes kiírása és mellékletei 1958. július 31-től Budapesten az ÉM Város- és Községgazdálkodási Főosztály (Kossuth tér V. 54.), illetve Pécsett a városi tanács vb építési és közlekedési osztályán (városháza I. em. 53.) szerezhetők be naponta a hivatalos órák alatt 40 forintos lefizetések ellenében.

Tervpályázati díjak a következők: I. díj (egy db) 15 000 forint. kiadásra kerül további 3 db díj és 5 db megvétel. Összesen 40 000 forint, együtt összesen 55 000 forint.

*

A NÉVMAGYAROSITÁSSAL kapcsolatban július 17-én lépett életbe a Pénzügyminisztérium 11/1958 (VII. 14.) számú legújabb rendelete, amely szabályozza a névmagyarosítási kérvényhez szükséges illetékbélyeg összegét. A rendelet szerint minden nagykorú személynek, aki névmagyarosítási kérvényt nyújt be a területileg illetékes anyakönyvi hivatalhoz, nem 20 forintos, hanem fejenként 50 forintos bélyeget kell ragasztani kérvényére.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős ellátást igénylő betegeknek augusztus 2-án déli 12 órától augusztus 4-én reggel 6 óráig ügyeletes szolgálatot tartanak:

I. TÖMB: a város nyugati felében, a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky úttól nyugatra *dr. Velényi László*, lakik: Kossuth Lajos utca 19. sz., telefon: 45-41. Járó betegeknek sürgős esetben rendel szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvő betegekhez való kihívás is ekkor történik.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Kovács János* (lakik: József utca 17/b., telefon: 47-72). Járó betegeknek sürgős esetben rendel szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között Hunyadi János út 10. sz. alatti körzeti rendelőben, telefon: 47-33.

III. TÖMB: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Meszestelep: *dr. Antoni Alfonz* (lakik: Fürst S. u. 4. sz., telefon: 29-89). A járó betegeknek sürgős esetben vasárnap de. 9—11 óra közt az újmeszesi körzeti rendelőben rendel, a fekvő betegekhez való kihívást is ekkor adják le, telefon: 24-92/56 mellék.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi. A fekvő betegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Pihenésre, nyaralásra

vásároljon könyvet a

Könyvterjesztő V.

Széchenyi téri, Kossuth u. 48. és Jókai téri boltjaiban.

Egri bikavért! Egri leánykát!

A KOMLÓI MECSEK ÉTTEREMBEN FOGYASSZON!

Kitűnő konyha! Zene! — Tánc!

KOMLÓI VENDÉGLÁTÓIPARI V.

Asszonyok, leányok figyelmébe!

Női szabóságunk legújabb divatlapjainkból fzlése szerint választott ruhát készít hozott anyagból.

KOMLÓI HELYIIPAR SZOLGÁLTATÓ VÁLL.

Komló, Kölcsey u. 1. szám.

Telefon: 11-84.

Vasárnap délelőtt sörzenére és zónára

várom a

BELVÁROSI ÉTTEREM

kerthelyiségében

Jó, ott leszek!

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 182. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. AUGUSZTUS 3.

Modern bányaüzem lesz István-akna

*

Csökken a meleg

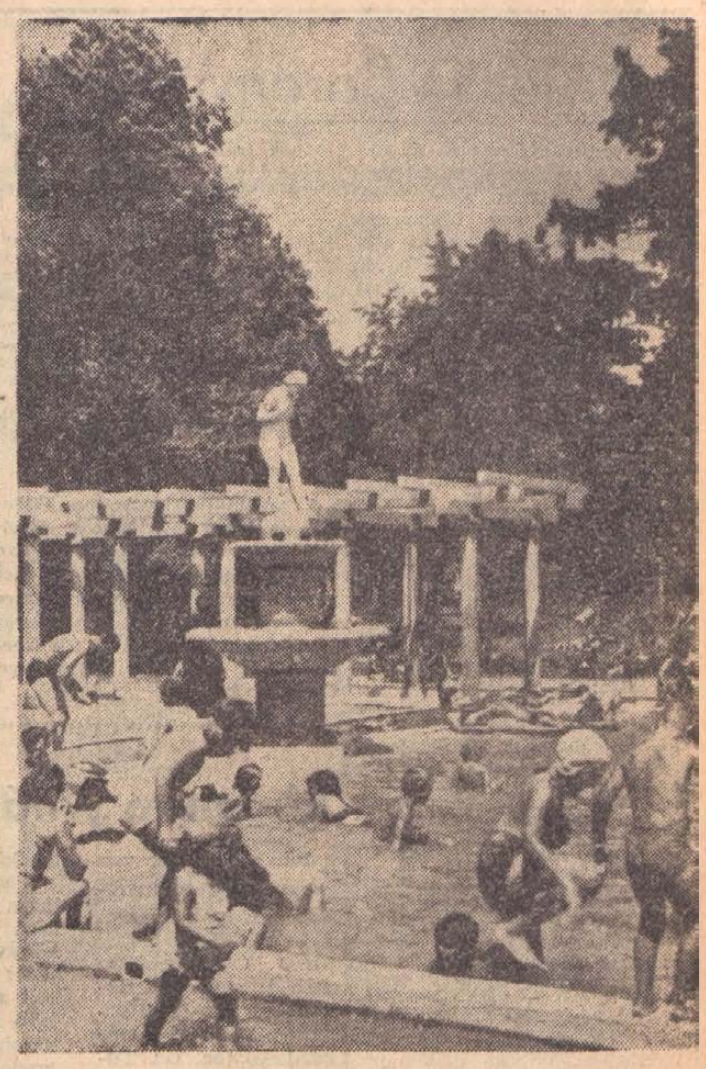
*

Utazás a Szovjetunióban

*

A városi tanács meggyorsítja a családi-ház-építkezést

Csúcsforgalom Harkányban

Lesz-e béke az olajfák alatt?

Már két hete, hogy az amerikaiak és az angolok földközi-tengeri és európai támaszpontjairól megindult a nyílt fegyveres beavatkozás Arab-Kelet függetlenségi törekvéseinek kíméletlen elfojtására. Az arab népek felháborodásában osztozott az egész világ, a népek tiltakozó szava végig dörgött a kontinenseken, s megálljt parancsolt az agresszoroknak. A nemzetközi közvélemény nap-nap után növekvő erőire támaszkodó szovjet diplomácia nagy bizakodással fogadott kezdeményezésével gyors fordulatot adott a veszélyes helyzetnek. Egy újabb világháború kirobbantásának veszélyével terhes napokban olyan erkölcsi fölénnyel rendelkezett, hogy a csúcstalálkozó küszöbére tudta vezetni a világpolitikát, magát a katonai beavatkozást pedig tisztán politikai eszközökkel elszigetelte — így aztán az intervenciósok sem juttottak tulajdonképpeni céljukhoz, Irakhoz, amely tegnap még a Nyugat sziklaszilárd bástyája volt, ráépítették az arab népek függetlenségi törekvéseit elnyomó bagdadi paktumot.

A Szovjetunió emlékezetes javaslata a csúcsértekezletre július 19-én hangzott el, figyelmeztetve a nagyhatalmakat, hogy most dől el a kérdés, háború legyen-e vagy béke. Ismeretes, hogy az Egyesült Államok és Anglia hozzájárult egy kormányfői találkozóhoz, de kikötötték, hogy csak az ENSZ Biztonsági Tanácsának keretei között. Ez a pozitív álláspont megnyitotta az utat a találkozóhoz, de tudjuk, hogy azóta kiderült: az Egyesült Államok azt remélte, hogy a Szovjetunió nem fogadja el a Biztonsági Tanács keretét, azaz kibúvót remélt javaslatával. És újabb okokat kerestek ezután a halogatásra, de a rugalmas szovjet álláspont meghozta gyümölcsét. A legújabb nyugati válaszjegyzékben az Egyesült Államok és Anglia végre augusztus 12-ét jelölte meg az ENSZ Biztonsági Tanácsában összehívandó kormányfői találkozó időpontjául.

A Szovjetunió minden bizonnyal elfogadja a nyugatiak javasolta időpontot, hiszen maga az időpont az első és legfontosabb feltétele a csúcstalálkozó létrejöttének. — De Gaulle 18-át javasolja és nem helyesli, hogy a csúcstalálkozót az ENSZ keretében tartsák. Előnybe helyezne egy ENSZ-en kívüli találkozót. A Szovjetunió ebbe is beleegyezett, de Eisenhower elutasította a szovjet javaslatot, hogy az öt nagyhatalom tartson külön kormányfői értekezletet a közép-keleti helyzet megvitatására.

Nem világos még a nyugatiak álláspontja Hammarskjöld, Nehru és az érdekelt arab államok részvételéről. A legutóbbi hírek szerint Amerika és Anglia megállapodott a „részvevők számának korlátozásában". Az értekezlet helyének kérdésében nincs még megállapodás. Szó van New Yorkról, Genfről, Moszkváról, Párizsról, sőt Bécsről is. — Hruscsovnak bármelyik megfelel. Hajlandó elmenni New Yorkba is, bár nyugaton érdekes módon reagálnak erre. A Daily Mail megállapítja: az amerikai lapok vezércikkei vitriolos ítéleteket mondanak Eisenhower és Dulles külpolitikájának csődjéről. Másrészt örös az az aggodalom Amerikában, hogy Hruscsov mihelyt New Yorkba érkezik, és az ellenséges tábor kellős közepébe teszi lábát, a maga erőteljes, dinamikus egyéniségével jelentéktelen, szürke alakokká fogja törpíteni az ügyetlenül kapkodó Eisenhowert és az elméskedő Macmillant. Az amerikai lapok pedig gyilkos gúnnyal írnak az amerikai vezetők elhibázott politikai vonalvezetéséről.

Walter Lippmann találja fején a szöget, amikor megállapítja fejtegetései során, hogy az amerikai kormány nagyon kívánatosnak tartja, hogy előbb javítsa pozícióját a Közép-Keleten, nehogy a vádlottak padjára kerüljön egy nyilvános bűnvádi tárgyaláson.

Igen szembetűnő De Gaulle eltérő állásfoglalása is. Ezzel nyilvánvalóan súlyt kíván adni politikai programnyilatkozatának, amely szerint újra vissza akarja állítani Franciaország független nagyhatalmi pozícióját, tekintélyét a nagy hármasban. Önálló külpolitikai állásfoglalásával pregnáns példát akar statuálni partnereivel szemben. És bizonyára a tábornok-miniszterelnök hiúságát meg is sértették, mert nem kérték ki véleményét a közép-keleti lépés előtt, nem is beszélve a Szuez ütötte fájó sebről, amikor az amerikai partner akarta kihasználni az angol—francia érdekek összeomlását.

Szuez most is kísért — bár mások a körülmények. — Amikor Walter Lippmann, az ismert amerikai publicista a New York Herald Tribune-ban a közel-keleti helyzetről megállapítja, hogy ebben a térségben olyan helyzet alakult ki, amelyet kiszámíthatatlan kockázat vállalása nélkül „katonai eszközökkel megváltoztatni nem lehet" — tulajdonképpen az angol—amerikai politika teljes kudarcát ismeri el. A beavatkozás még csak újabb ellenségeket szerzett Amerikának és Angliának Arab-Keleten. Irak pedig gyorsan konszolidálta helyzetét, mert a hadsereg, a lakosság a forradalmi kormány mellett tett hitet. Az új köztársasági kormány élvezi a bizalom légkörét és a diplomácia területén is gyors sikert ért el.

Az amerikaiak vereséget szenvedtek Libanonban, mert az ellenzék megbuktatta Chamoun elnököt és Nasszer régi barátját választották meg. Ez azonban még korántsem oldja meg a helyzetet, mert az amerikaiak szeptember 24-ig mandátumainak lejártáig hatalmon akarják tartani Chamount. Pedig a kibontakozásnak az az egyik legfontosabb feltétele, hogy azonnal távozzék és így tegye lehetővé, hogy egy független politikát folytató kormány alakuljon meg.

Jordániában sem jobb a helyzet. Maga Husszein király mondta, hogy élete nem sokat ér, kormánya szétesőben van, s csak terrorral tudja fenntartani rendszerét.

Ezek a tények is tarthatatlanná teszik, hogy az amerikai és angol erőket továbbra is Libanonban és Jordániában tartsák. A kormányfői értekezletnek pedig egész Arab-Kelet békéjének helyreállítása a világháború tűzfészkének kioltása lesz a legfontosabb feladata. Augusztus 12 nincs messze már. Az egész világ közvéleménye érdeklődéssel várja, hogyan döntenek a nagyhatalmak vezetői az ENSZ-ben, lesz-e béke az olajfák alatt.

Éljen az emberiség teljes biztonságban és jólétben

Nasszer elnök távirata Dobi Istvánhoz

Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének azért az üdvözlő táviratáért, amelyben a forradalom hatodik évfordulója alkalmából a maga és a magyar nép őszinte jókívánságait fejezte ki Nasszer elnöknek és az Egyesült Arab Köztársaság népének.

A táviratban az Egyesült Arab Köztársaság elnöke kifejezést ad annak a kívánságának, hogy hiúsuljanak meg az imperialisták tervei, szabaduljon meg a világ a háború csapásaitól és megpróbáltatásaitól, éljen az emberiség teljes biztonságban és jólétben, szuverénitása és szabadsága birtokában.

Nasszer elnök hazájának népe, kormánya és a maga nevében szívből jövő köszönetét és jókívánságait fejezi ki Dobi Istvánnak és a baráti magyar népnek.

Átadták a vándorzászlót

a Pécs—Komló közötti párosverseny győztesének

Tegnap este ünnepélyes keretek között átadták a pécsi és komlói bányászok közötti párosversenyből ez év első félévében elért eredménye alapján győztesen kikerült pécsi bányászoknak a vörös vándorzászlót. A trösztök közötti párosverseny győztesének járó vándorzászlót Piegl János, a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatója a következő szavak kíséretében nyújtotta át:

— Az elmúlt évben háromszor egymás után mi, a komlói bányászok voltunk e vándorzászló tulajdonosai. Ez év első félévének eredményei azonban nem voltak elegendőek ahhoz, hogy ezt a vándorzászlót meg tudjuk tartani. A pécsiek jobbaknak bizonyultak. Különösen értékes az az eredmény, ami a két tröszt párosversenyében a termelési tervek teljesítése mellett született. A két tröszt bányászai ugyanis nemcsak a termelési tervüket teljesítették túl, hanem jelentős mértékben csökkentették a termelési költségeket is, és ami ugyancsak örvendetes, javult a pécsi és a komlói bányák biztonsága.

— Amikor most a versenyzászlót átadom, azt kívánom, hogy a pécsi bányászok az elkövetkező félévben is megtartsák azt. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy mi is minden tőlünk telhetőt elkövetünk annak érdekében, hogy a zászló hozzánk visszakerüljön.

A pécsi bányászok nevében Pataki Mihály elvtárs vette át a vándorzászlót. Ígéretet tett, hogy a pécsi bányászok ezután is mindent el fognak követni annak érdekében, hogy a zászló a tulajdonukban maradjon.

Ezen a bensőséges ünnepségen adták át a pécsbányai KISZ-fiataloknak a pécsi bányák KISZ-brigádjai között folyó verseny győztesének járó vándorzászlót is. Zákányi Sándor KISZ-brigádvezető megígérte, hogy mivel már másodszor kerül hozzájuk a vándorzászló, azt harmadszor is meg fogják tartani. A pécsi tröszt igazgatója ezen kívül még számos jól dolgozó csapatot pénzjutalomban részesített. Ugyanitt adták át a III-as aknai és a mázai bányászoknak is az ez év első félévében elért eredményük jutalmául a komlói nagy-, illetve kisüzemek közötti párosverseny győztesének járó vándorzászlókat.

A zászlóátadási ünnepséget baráti beszélgetés követte.

Anglia

két csúcsértekezletet kíván

London (AP) R. A. Butler angol belügyminiszter szombaton St. Osythban tartott beszédében kijelentette, hogy az angol kormány még egy csúcsértekezlet megtartását szeretné a Közép-Kelettel foglalkozó tanácskozások után.

Butler azt mondotta, hogy „ez a második értekezlet foglalkozhatna valamennyi fontos kérdéssel, köztük azzal, hogy a nagyhatalmak leszerelési egyezmények megkötésével mentsék meg a világot."

Cséplés után ismét aratnak Mohács-szigeten

Mohács-sziget 16 000 holdas tanyavilágában — egy héttel előbb, mint tavaly — véget ért a cséplés.

A cséplés befejeztével újabb nagy munka vár a mohácsszigeti gépállomásra: a kender aratása, amelyből az idén különösen sok termett a szigeten. Nemrég kender-betakarító kombájnt kaptak, amely iránt mindenütt igen nagy az érdeklődés. A II. Rákóczi és a Kossuth tsz, valamint a dunafalvi szakcsoport 110 hold kender aratására szerződött a gépállomással. Ugyanakkor számos egyéni gazda is bejelentette már igényét a gépre, amely naponta — 40—50 ember munkáját helyettesítve — 11 hold kender termését takarítja be.

Az Egyesült Államok elismerte az Iraki Köztársaságot

London (Reuter) A kairói rádió szombaton bejelentette, hogy az Egyesült Államok elismerte az Iraki Köztársaságot. A rádió szerint az amerikai nagykövet szombaton délelőtt adta át a bagdadi külügyminisztériumban az Egyesült Államok erre vonatkozó jegyzékét.

A bányásznapi készülődés hírei

Gyűlik az áru a bányásznapi vásárra

Már beszámoltunk arról, hogy mi mindent lehet majd kapni a bányásznapi vásáron. Azóta a bányaüzemekben összeírták, hogy — elsősorban a keresettebb cikkekből — ki mit szeretne vásárolni. Az igények összegyűjtése során kiderült, hogy bizony néhány áruféleségből olyan hatalmas a kereslet, amit a kereskedelem nem tud majd kielégíteni. Vonatkozik ez elsősorban a bútorra és a mosógépekre.

Persze azért nem kell elkeseredni. A szénbányászati tröszt vezetői idejében jelezték a minisztériumnak, az pedig a kereskedelmi szerveknek ezt a problémát és az intézkedés sem maradt el. A korábban jelzett 15 millió helyett 20 millió forint értékű bútort hoznak majd forgalomba. Az áruk egy része megérkezett.

Igen nagy az érdeklődés a budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt

Megnövekedett területen, az épületekkel, képzőművészeti alkotásokkal gazdagodva készülünk az utóbbi évek legnagyobb mezőgazdasági kiállítására. Az 1958 szeptember 12—28. között Budapesten megrendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és vásár nagy érdeklődést váltott ki nemcsak az országon belül, hanem más országokban is. Nem csoda, hisz a magyar mezőgazdasági kiállításnak évszázados múltja van. Kerek száz évvel ezelőtt rendezték meg az első budapesti kiállítást. Az idei lesz a 62., ahol az állat és növénytermesztés eredményein kívül nemcsak a magyar mezőgazdasági gépgyártás, de a külföldi gépgyártás eredményeit is megláthatjuk. A baráti államok külön pavillonban ismertetik mezőgazdaságuk fejlődését, de árubemutatót és gazdag gépbemutatót is rendeznek. Elhozzák legújabb mezőgazdasági gépeiket Budapestre az angol, a Német Szövetségi Köztársaságbeli, az osztrák, a francia cégek is.

A magyar mezőgazdaság a zöldségtermelés, ezen belül elsősorban a szőlő, a gyümölcstermesztés, az állattenyésztés, és az élelmiszeripar eredményeit láthatják a látogatók az egyik pavillonban. A kiállításon 179 állami gazdaság, 353 termelőszövetkezet és 321 egyénileg dolgozó paraszt mutatja be eredményeit.

A nemzetközi borversenyre, melyet a Szőlészeti Kutató Intézet fennállásának 60. évfordulója alkalmából rendeznek, a baráti államok 120, 15 tőkés ország 34 jelentkezője pedig 101 bormintával nevezett. Így több mint 200 külföldi és mintegy 200 magyar borminta vetélkedik majd egymással.

Az állatbemutatóra 5 300 tenyésztő jelent kezett, így több ezer lesz a bemutatott állatok száma. A gépkiállításon 140 féle mezőgazdasági nagygépet, és számos kisgépet láthatunk. A SZÖVOSZ a bemutatott gépekre ott helyszínen elfogadja a megrendelést is. Tehát az idén nagyobb lesz a vásárlási lehetőség, nemcsak az egyes mezőgazdasági gépeknél, de a kereskedelem egyéb területén is. 230 pavillonban lesz ruházati, élelmiszeripari cikk, sőt még ajándéktárgy is.

Mi újság Baranyában?

Az egészségügyi szervek új körzeti orvosi rendelőt nyitnak meg István-aknán. Ezen a területen már működik egy üzemorvosi rendelő. Az István-aknai új körzeti orvosi rendelőt Kovács István elvtárs, Pécs város I. kerületi tanácsának elnöke ünnepélyes keretek között nyitja meg. Rövidesen sor kerül a Petőfi utcai körzeti orvosi rendelő megnyitására is.

#

Augusztus 10-én, vasárnap este 8 órakor a Pécsi Szabadtéri Színpadon vendégszerepel az Országos Kamaraszínház. Bemutatják Huszka Jenő: „Aranyvirág" című háromfelvonásos nagyoperettjét. — Fellépnek: Lehoczky Éva, Borvető János, Ladomerszky Margit, Somogyi Nusi, Képessy József, Galambos Erzsi, Rafael Márta. Közreműködik a stúdió zenekar, Zenei vezető: Huszka Mária.

□

Sok-sok állattartó gazda óhaja, hogy a sertéshizlalás kockázatmentes legyen és a sertés elhullása, vagy kényszervágása számításait ne húzza keresztül. A sertéshizlalók kívánságára az állami biztosító olcsó, egyszerű feltételű hízósertés-biztosítást vezetett be. A biztosítási díj négy hónapra sertésenként 44.—, hat hónapra pedig 60.— forint. Állatorvosi vizsgálat nem szükséges. Ha az idő alatt a sertés betegség, vagy baleset miatt elhullik, az Állami Biztosító az elhulláskori élősúly után kilónként 13 forint kártérítést fizet.

#

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség augusztus 4-én, hétfőn repülő és ejtőernyős tábort nyit meg a pécsi repülőtéren. A tábort abból az alkalomból nyitják meg, hogy tíz esztendővel ezelőtt alakították meg a Magyar Honvédelmi Sportszövetséget. A tábor 10 napig tart és ez idő alatt MHS-növendékek ejtőernyő-ugrást végeznek, a repülősök pedig repülőbemutatót tartanak.

□

A Magyar Vöröskereszt Országos Központja Kongresszusának előkészítéseképpen a vöröskereszt Pécsett vezetőség- és küldöttválasztó taggyűléseket tartott. Pénteken a vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlést a Megyei Rendelőintézet nyitotta meg. Dr. Linka László igazgató főorvos bevezető beszéde után ismertették a Magyar Vöröskereszt alapszabálytervezetét, majd megválasztották az új vezetőséget. Vezetőségi elnök: dr. Szalantzy Elemér főorvos, titkár: dr. Maróthy István főorvos, ifjúsági felelős: dr. Cholnokyné gazdasági felelős pedig Sámodi Ferenc. A városi küldöttgyűlésen a vezetőségi tagokon kívül dr. Steinmetz Endre szakfőorvost, a megyei pártbizottság tagját és dr. Linka László igazgató főorvost jelölték.

#

A Kölcsönös Segítő Takarékpénztár-mozgalom igen nagy népszerűségnek örvend. Az utóbbi időben igen szépen emelkedett a létszám a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalatnál. Itt a taglétszám 77 fővel, a Pécsi Sörgyárnál pedig 73 fővel gyarapodott. Legutoljára a Pécsi Kesztyű- és Bőrdíszmű KTSZ-nél, a Komlói Helyiipari Vállalatnál, a Pécsi Állami Építőipari Vállalatnál és a szigetvári járási tanácsnál alakult új KST. Ezekkel együtt Baranya megye területén összesen 71 kölcsönös segítő takarékpénztár működik 8177 taggal. A tagok 3 millió 696 000 forintot takarítottak meg és az igénylő tagoknak összesen 2 millió 775 000 forint kölcsönt folyósítottak.

□

A pécsi Hangszerboltba különféle és hazai gyártmányú pianinók és zongorák érkeztek. Van közöttük lengyel, csehszlovák és német gyártmányú. Nagy sikere van a Muzica, a Calisia, Petrof pianinónak, valamint a Zimmermann és a Förster gyártmányú zongorának.

Pótjelentkezés egyes egyetemekre, főiskolákra

A Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karára, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem gépészmérnöki karára, az Eötvös Loránd Tudományegyetem természettudományi karának matematika, fizika, vegyész és kémia-fizika szakára, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem természettudományi karának matematika, fizika, vegyész és fizikus szakára, Szegedi Tudományegyetem természettudományi karának matematika-fizika, kémia-fizika, biológia-földrajz és vegyész szakára, az Egri Pedagógiai Főiskola földrajz-rajz szakára, a Pécsi Pedagógiai Főiskola magyar-német és magyar-délszláv szakára, a Szegedi Pedagógiai Főiskola magyar-román, magyar-szlovák és földrajz-rajz szakára felvételüket kérhetik mindazok a 30 évnél fiatalabb, kitűnően, jelesen vagy jórendűen érettségizett fiatalok, akik a felsorolt szakok valamelyikének elvégzéséhez tehetséget és kedvet éreznek. Felvételre pályázhatnak azok is, akik valamely egyetemen vagy főiskolán már felvételi vizsgát tettek, de a jelentkezők nagy száma vagy elégtelen vizsgaeredmény miatt nem vették fel őket.

Takarékos nép — GAZDAG ORSZÁG!

A KISZ takarékossági SZAMLAJA

Három hónap tanulságai

Három hónapja került nyilvánosságra az ifjúsági szövetség takarékossági felhívása. Ez a negyedéves időszak már alkalmas arra, hogy elkészülhessen a tettek mérlege s bizonyos tanulságokat vonhassunk le a jövőre vonatkozóan.

Mi is került a mérleg serpenyőibe?

Egy szám mindennél többet mond: 1 millió forintra becsülik a megtakarított, összegyűjtött értékeket. Azért nem többre, mert pontos számítás lehetetlen. A szervezetek többségében nem vezetik megfelelően — máris egy tanulság — a kevés munkát igénylő takarékossági számlát. Mégis, ez a szám annak a bizonyítéka, hogy a fiatalok körében nagy visszhangra talált a felhívás.

Néhány kivétellel minden alapszervezetben tüzetesen megtanácskozták a helyi teendőket. Az anyagiak mellett talán a legjelentősebb az, hogy ez a munka megnövelte a KISZ befolyását. A kiszisták mellett, velük együtt száz és száz szervezeten kívüli leány és fiú kapcsolódott a mozgalomba úgy, hogy belépett a helyi KST-be, vagy pedig valamelyik úgynevezett segítő-brigádba. A mozgalomban összetalálkoztak mindazok, akik szép emberi erénynek tartják a takarékoskodást, bűnnek a társadalom vagyonának herdálását, fájó szívvel nézték az óriási értékek elpocsékolódását. S ha ebben már egyetértenek, miért ne találnák meg a közös hangot másban is?

A takarékossági mozgalomban egyelőre két alapvető forma vezet. Az egyik: a kollektív megmozdulás. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a fiatalok szabadidejükben brigádokban — nevezik ezeket ifjúsági őrjáratnak, anyagmentésnek — végigjárják az üzemet, a bányát, s a legrejtettebb zugokban is meglelik a még használható anyagokat. A vasút fiataljai ily módon mintegy 134 ezer forintnyi összeget takarítottak meg. Egy alkalommal pedig, mielőtt esetleg a hulladék közé került volna, húsz telefonkészüléket tettek használhatóvá. A Komlói Kossuth-bányai szállítók KISZ-szervezete 38 ezer forint értékű kallódó anyagot mentett meg. Mindezekért nemcsak köszönet jár nekik, a legtöbb helyen szép jutalmat is kapnak az igazgatóktól. Ebből fedezik a kirándulások, az utazások kiadásainak egy részét is.

Örvendetesen teret hódított a fiatalok között a társadalmi munka. Se szeri, se száma a példáknak, amelyek arról adnak hírt, hogy a fiatalok részt vesznek a falu csinosításában egy-egy kultúrház építésében, utak rendbehozásában. A nagypalli fiatalok ifjúsági parkot létesítenek, röplabda- és tekepályával, játszótérrel, fákat ültetnek. A társadalmi munkák rendszere új vonással bővült: sok szervezetben a fiatalok vállalták, hogy ebben az évben legalább húsz óra közhasznú munkában vesznek részt. Néhol, például Istvánaknán, a legszorgalmasabbak már most az év derekán a harminc felé közelednek.

Minden elismerést megérdemelnek a fiatalok, de ez csak — a kezdet. Utjára indult egy hosszú időre szóló, nagyon fontos mozgalom, amelynek már látni a körvonalait. A jövő azonban még sok terhet rak a vállukra, az út java még előttük van. Azért kell ezt hangsúlyozni, mert máris lábra kapott az önelégültség. Azt mondják: „Most már rendben megy..." Másutt hozzátesznek: „Minden lehetőséget kimerítettünk..."

Igaz-e?

Takarékossági mozgalom többnyire még elszigetelt a különböző állami intézkedésektől. Leegyszerűsítve ez a helyzet: a KISZ is és a vállalatok is takarékoskodnak, a két vonal azonban párhuzamosan fut s az elképzelések nem találkoznak. Pedig a mozgalom alapja csak az állami terv lehet. Az állami gazdaságok például egy évben húsz millió forintot akarnak megtakarítani. Hol, mennyit? — éppen ezeket kellene ismerni a fiataloknak és a munkát is aszerint megszervezni, nemcsak a kallódó anyagok összegyűjtését, hanem a különböző termelési mozgalmakat és a versenyt is. Kettőn áll a vásár: az igazgatók tájékoztassák őket, a fiatalok pedig érdeklődjenek.

A mozgalom szélesítését segítené az is, ha több szó esne a takarékosság politikai vonatkozásáról. A takarékosság nem egyszerűen gazdasági kérdés. Egy-egy áru termelési költségének csökkentése végső soron olcsóbbá teszi az árut, ez pedig az életszínvonal emelkedését jelenti. A társadalmi tulajdon megóvása és gondos kezelése az anyagi javak termelésének növelését eredményezi. Eszerint tehát az egyik legfontosabb politikai kérdés az, hogy a meglévő eszközökkel jól gazdálkodjunk, minél többet adhassunk a lakosságnak. Ifjúsági napokon jól szerkesztett faliújságokon és más formában lehet és kell is ismertetnünk a fiatalokkal, hogy tetteikkel — az egyéni érdeken túl — az ország felvirágoztatását segítik elő.

A negyedéves mérleg tehát számottevő eredményekkel zárult. Azonban a legkisebb önelégültség nélkül, a lehetőségek széleskörű kiaknázásával még nagyon sokat kell tenni azért, hogy a mozgalom valamennyi célkitűzése megvalósuljon.

B. J.

Ahonnan „világlátni" indulnak a hízómarhák

Furcsa ízlésük van ezeknek az olaszoknak. Hogy honnan tudom? Nem kell azért Olaszországba menni, csak ide Ranódfára, az Állatforgalmi Vállalat cégazdaságába. Dr. Tunyogi Andrással, a vállalat főkönyvelőjével éppen hóvégi mérlegelés idején csöppentünk oda. Az állatgondozók szépen sorjában vezették a hízómarhákat a mázsára. Persze ez elég kacskaringós művelet, mert egyegy állat megmakacsolja magát, aztán semmi áron rá nem állna a mázsára. Egy darabig nézegetjük a „küzdelmet" közben Tunyogi András elmondja röviden a gazdaság történetét:

— Szinte romhalmaz volt, mikor átvettük. Óriási sár, tönkrement istállók, szétszedett épületek, górék. Óriási erőfeszítésünkbe került még mindent helyre állítottunk újra. Nem régiben készült el itt ez a 80 férőhelyes istálló 700 ezer forintos költséggel.

S ekkor furcsa dologra lettem figyelmes. Először a főkönyvelő kartárs adott kifejezést abbeli nézetének, hogy jobb lesz arrébb húzódni, mert jönnek a „vadak". S csakugyan. A mázsára most már nem szelíd teheneket, hanem komoly, vérbenforgó szemű bikákat kezdtek vezetni. Bikákat hízlalnak? Én még ilyet sohasem hallottam. Hát nem is nekünk híznak szép gömbölyűre azok a bikák. Az olaszok szeretik a bikapecsenyét, valószínűleg makarónival. Hát a makaróni mellett csak megegyezik az ember még az ilyen bikákkal is, — bár azért maradjanak csak az olaszoknak, — de így tele életkedvvel bizony nem olyan békés látvány a 43 bika.

A másik istállónál mér a gazdaságvezető, Vámpli Ferenc. Gazdaságvezető, de nyugodtan írhatnánk azt is, hogy ezermester. Mert ez az ember mindent előteremt, amire a gazdaságnak szüksége van, ha kell a föld alól is. Az meg egyáltalán nem mindennapi, amit a földjein produkált. 351 hold szántója van. Ezen megtermeli majdnem az egész évi takarmánykészletét. Igaz, hogy ebben az évben az egárkár meg az aszály sokban keresztezte a számításait, s mégis. Nem tartozik ugyan a gazdaság profiljához a búzatermelés, de mégis meg kell említeni, milyen szép eredményt értek el. Szarvaskerep védőnövényként vetettek 14 holdon búzát (vetőmag holdanként 80 kg) és mikor learatták, nem is akarták elhinni az eredményt: 16 mázsa holdanként.

Persze a mezőgazdasági munka mellett itt az állathízlalás a fő foglalkozás. Azzal sem kell szégyenkezniök, mert a múlt havi szállításuk minden egyes darabja a legjobb minőségű volt és a napi 1,07 kg-os súlygyarapodási normát is túlteljesítették. — Nagy részük van ebben a gazdaság legjobb dolgozóinak: — Markulia István és Tusics József állatgondozóknak, meg Merk Józsi bácsinak, akit bármilyen munkával bíznak meg, a lehető legjobban végzi el. Na meg ha már a jó dolgozóknál tartunk, nem szabad megfeledkezni idősebb és ifjabb Orsós Mihályról sem, mert apa és fia egyaránt mindig példamutató fegyelmezettséggel dolgozik.

— Most már a munkaerő probléma is megoldódott. Van munkásunk elég, — mondja Vámpli Ferenc — s remélem ezután is jó eredményeket tudunk elérni s tudunk az olaszoknak kövér bikát, a németeknek félkövér marhát, — szóval kinek, kinek ízlése szerint — szállítani.

Csehszlovákiai útijegyzetek

Hogyan él egy magyar család a Csehszlovák Köztársaságban?

Ahhoz, hogy *megismerni és értékelni tudjuk a különbséget egy magyar anyanyelvű Csehszlovákiában lakó család mai és múltbeli élete között, kissé vissza kell pillantani az 1947-es időkre.*

1947-ben mind Csehszlovákiában, mind nálunk még erősen érvényesült a nacionalizmus. Papíron ugyan demokratikus egyenjogúságot élveztek mindkét országban élő nemzetiségek; de a gyakorlatban ez az elv nem érvényesült. A nacionalista uszítások következtében került sor a Szlovákiában élő magyarok, valamint a Magyarországon élő szlovákok egy részének kölcsönös áttelepítésére.

1948-ban, a kommunista pártok által vezetett dolgozó tömegek hatalomra jutásával megváltozott a helyzet a nemzetiségi kérdésben is. A nemzetiségi politikát ettől kezdve marxista—leninista alapelvek vezérelték, amelyek teljes egyenjogúságot biztosítanak minden nemzetiség számára.

Hogy ez így igaz és való, bizonyítsa a Komarnoban (Komárom) lakó magyar anyanyelvű Sebedovszky család élete.

A Prága felé haladó *gyorsvonaton ismerkedtem meg velük. A lilás, éjjeli fénnyel alig megvilágított félhomályos fülkében megütötte fülüket a magyar szó.*

— Bocsánat a zavarásért, de amint hallom, Önök magyarok — szólt a mellettem ülő fiatalember. Ha valaki külföldön már utazott, jól tudja, az ember nagyon megörül annak, aki anyanyelvén szól hozzá, legyen az akár csak tíz perccel is a határ átlépése után.

A fiatalember, Sebedovszky György édesanyjával és öccsével utazott Prágába. Utuk rendeltetése nem volt más, mint György mérnökké avatásán való részvétel, amelyre másnap délután a prágai Karolinum egyetem aulájában került sor.

Témát találtunk hamarosan. Minket érdekelt, hogyan élnek az emberek Csehszlovákiában, Sebedovszkyék pedig a magyarországi viszonyokról kérdezősködtek. Az egész éjszakát átbeszélgettük.

Sebedovszkyék elmondották, hogy nagyon nehéz volt számukra az 1956 október—novemberi időszak. Féltettek bennünket. György — aki kommunista — már felkészült és jelentkezett is a pártnál, hogy ha szükséges, a magyar proletariátus hatalmának megvédése érdekében a segítségünkre siessen.

— Nagyot lélegzettünk — mondotta György —, mikor meghallottuk, hogy Kádár János elvtárssal az élén megalakult a forradalmi munkás-paraszt kormány. Akkor már tudtuk, nincs elveszve a proletárhatalom Magyarországon. Higgye el, s ezt most a legőszintébben, tiszta szívemből mondom — fűzte még hozzá — becsületes munkásember számára nem lehet közömbös a proletárdiktatúra kérdése, mert igazi, emberhez méltó életet csak ott lehet megvalósítani, ahol a dolgozók vannak hatalmon.

Sebedovszky György ezt valóban őszintén, meggyőződésből mondta. Bizonyíték erre az ő és családjának életútja.

Sebedovszky bácsi *a „papa", már hosszú évtizedek óta a komarnoi hajógyárban dolgozik, mint üzemi mozdonyvezető. Élete, megélhetési lehetősége a múltban azonos volt a csehszlovák burzsoá demokrácia többi munkásemberének életével. Neki sem jutott többre, mint amennyivel a család mindennapi megélhetését éppen hogy biztosította. Helyzete 1938-ban, a Felvidék Magyarországhoz való csatolásával még rosszabbodott.*

A Sebedovszky család is csak egyik napról a másikra tengette életét. Az idősebbik fiú, György, időközben felcseperedett és géplakatos inasnak állt a győri vagongyárba. Számára sem sok kilátást nyújtottak az akkori viszonyok.

A fordulat, csakúgy, mint az egész csehszlovák dolgozó nép életében, Sebedovszkyéknál is 1948-ban következett be.

A papa keresete is megjavult. Ha nem is egyik napról a másikra, de egyre jobbá vált az élet. Az 1947-es és az azt megelőző burzsoá nacionalista atrocitások következtében még a későbbi években is volt egy bizonyos fokú félelem a Sebedovszky családban. A tények, amelyek a Csehszlovák Kommunista Párt helyes politikájának voltak a következményei, azonban ezt a félelmet megszüntették s biztonságos, nyugodt körülményeket teremtettek a számukra. A nemzetiségek szocialista egyenjogúságának elve érvényesült többek között a Sebedovszky család életében is 1952-ben, amikor Györgyöt munkahelyéről a prágai Vasúti Főiskolára javasolták hallgatónak.

György, *— aki most harminc esztendős — elérte célját. Az öt esztendős főiskolát végig kitűnő eredménnyel elvégezte. Az öt évi tanulmányi ideje alatt az állam legmesszebbmenő támogatását élvezte. Népi kollégiumban lakott és havonta 420 korona ösztöndíjjal segítették. Mikor három esztendővel ezelőtt megnősült — a felesége könyvelő — s megszületett a legifjabb Sebedovszky, attól kezdve még havi száz korona pótlékot is kapott gyermeke után.*

Még csupán a mérnökké avatásra utazott ugyan, mikor megismerkedtünk, de már a zsebében volt az aláírt és elfogadott munkaszerződés, amelyet a Csehszlovák Államvasutakkal kötött. A szerződés értelmében mint fiatal vasúti gépészmérnök három hónapi gyakorlati időt köteles eltölteni a bajcsi vasútállomáson, s kezdő fizetése havi 1152 korona, amely véglegesítése alkalmával természetesen emelkedni fog.

Lászlónak, *a fiatalabbik Sebedovszkynak az életútja zökkenőmentesebb, hisz ő még csupán tizennyolcesztendős, s felsőbb iskoláit már a szocialista államban volt módja elvégezni.*

László szlovák nyelvű gimnáziumot végzett. Módja lett volna ugyan magyar nyelvű gimnáziumba járni, mert Komarnoban az is van, de őt egy nem is rossz elgondolás a szlovák gimnáziumba vezette. Választotta a szlovák nyelvű iskolát pedig azért, mert így eggyel több nyelvet volt módja elsajátítani. László négy nyelven: magyarul, szlovákul, németül és oroszul ír, olvas és beszél. Kezdetnek nem is megvetendő teljesítmény.

A Prága felé vezető úton egyébként végig nagy izgalomban volt. Ugyanis nem csupán bátyja mérnökké avatásának ünnepélyes aktusait ment megtekinteni, hanem a Vasúti Főiskolára való felvételi vizsga előtt állott. Mint később értesültem, ez sikerült is és most már László vette át kitűnően végzett bátyja helyét a főiskolán.

— Nagyon szép *és nagyszerű dolog az, hogy a Gyuriból mérnök lett s Lacikám is az lesz hamarosan. Azelőtt ezt nem érhettem volna meg soha — mondta búcsúzóul Sebedovszky néni, a fiai sikerének tudatában boldog édesanya, aki Prága felé utazott egy júniusi éjszakán, hogy tanúja legyen munkás fia mérnökké avatásának, ami most már mind Csehszlovákiában, mind a többi szocialista államokban természetes jelenség.*

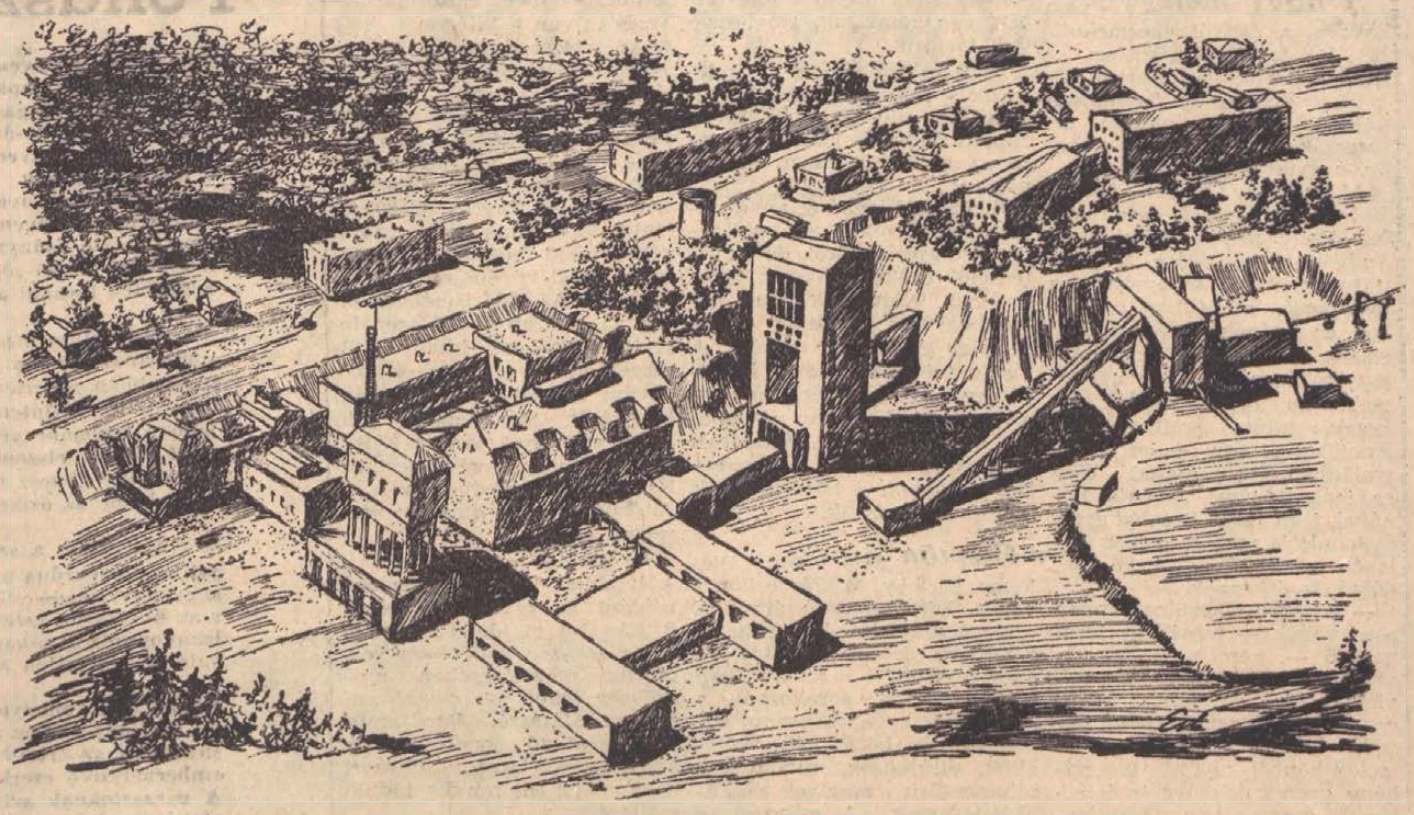
TIMÁR EDE

(Folytatjuk.)

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: a meleg a Dunántúlon mérsékelődik, az ország keleti felében változatlanul tovább tart. Több helyen zápores, zivatar. Mérsékelt, a zivatarok idején élénkebb szél. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 17—20, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 27—30, keleten 30—33 fok között. Távolabbi kilátások: mérsékelten meleg idő.

Korszerű bányaüzemmé fejlődik István-akna

Ilyen lesz István-akna 1965-ben

A pécskörnyéki szénbányászat története a múlt századba nyúlik vissza. A modern pécskörnyéki szénbányászat történetét azonban csak az 1920-as évektől számítják, mert ekkor fejeződött be a DGT nagy koncentrációs tervének a megvalósítása, a szétszórt, kicsi, gazdaságtalanul üzemelő bányaüzemek felszámolása. Ebben az időben — 1925-ben — készült el az akkor még modern nagykapacitású István-akna, amely egyike lett az ország legkorszerűbb aknáinak. Az új aknának — amelynek 41,20 méter magas vasbetonból épült szállítótornyába két Ward-Leonard gyártmányú Koepe tárcsás, évi 500 000 tonna nyers szén kiszállítására alkalmas villamos szállítógépet szereltek fel — többek között azt a szerepet is szánták, hogy az akkori Ferenc József, ma Béke-akna területén termelt szenet is a felszínre hozza.

Azóta több mint három évtized telt el. Ezalatt az idő alatt a szénbányászat is, a szénbányászattal szembeni követelmények is hatalmasat fejlődtek. A régi de még ma is üzemelő Béke-akna az utolsó óráit éli, szénvagyona — az akna és a szilópillér kivételével — egészen minimális. István-aknán igaz, még van szén bőven. A megnövekedett igények kielégítésére, a Béke aknai kieső kapacitás pótlására a jelenlegi szállító berendezések azonban már nem elegendőek.

Az új feladatok új beruházást, István-akna továbbfejlesztését tették szükségessé. Éppen ezért a pécsi tröszt megbízásából a Bányászati Tervező Intézet még 1953-ban hozzákezdett a pécsi szénbányászat — ezen belül István-akna — távlati fejlesztési tervének elkészítéséhez. A tervek szerint ahhoz, hogy István-akna az évi 500 000 tonna nyers szén helyett évi 793 000 tonna szenet adjon, 329 millió forintos beruházással számos új létesítményt kell elkészíteni.

A legsürgetőbb feladatként egy új szállító és egy új légakna, valamint 3 vakakna mélyítése jelentkezett. Az új István II. szállító- és a szabolcsi légakna mélyítéséhez már 1953-ban hozzá is kezdtek. Az új szállítóaknát napi 130 vagon tiszta szén kiszállítására tervezték. A végleges mélysége — mivel a széntelepek egyre mélyebbre húzódnak — 900 méter lesz. Egyelőre persze nem szükséges ilyen mélyre mélyíteni. Az új akna szállítóberendezéseit — 2 Koepe rendszerű szállítógépet — az István I. aknához hasonlóan vasbeton aknatoronyban helyezik el.

A légaknát, hogy a védő pillér lehetőleg minél kevesebb szenet kössön le, — a nyugati bánya mező szélére telepítették. Ennek az aknának elsőrendű feladata a nyugati bányamező szellőztetésének megoldása lesz. Számolni kell ugyanis azzal, hogy minél mélyebbről hozzák fel a szenet, annál nagyobb lesz a kőzetek hőmérséklete, valószínűleg növekedni fog a felszabaduló gázok mennyisége, egyre nehezebbé válik a szellőztetési problémák megoldása. Az új légaknát mindenesetre két 7000 köbméter/perc teljesítményű szellőztetővel szerelik fel és ez a György-aknai szellőztető berendezésekkel együtt biztosítékot nyújt az István-aknai bányaterek megfelelő szellőztetésére, a kőzethőmérsékletek csökkentésére.

Az új légaknának azonban nemcsak ezt az egy feladatot szánták. Itt akarják majd megoldani a nyugati bányamező anyagellátását is, sőt a légakna szükség esetén napi 400 tonna tiszta szén kiszállítására is használható lesz.

Az új légakna mélyítése Szabolcs falu határában jelenleg is folyik. A mélyítés tervezett ütemének betartását azonban a vízbetörés elleni állandó küzdelem akadályozza.

István-akna fejlesztése természetesen nem csak új aknák mélyítését, új bányaterek feltárását tette szükségessé. Lényeges változások lesznek a külszínen is. Többek között teljesen meg kell változtatni a szállítás eddigi rendszerét. Eddig ugyanis az István I. aknán kiszállított szenet láncpályán a Béke-aknai szilóba s onnan villamosvasúton Ujhegyre szállították. A Béke-aknai akna- és szilópillér lefejtése azonban e létesítmények megszüntetését követeli, vagyis István-akna szenét más úton kell az újhegyi mosóba elszállítani.

A tervek szerint István-aknán a külszíni csilleforgalmat, a szénfeladást teljesen új alapokra helyezik. Ha majd az új szállítóakna is elkészül, a két aknán kikerülő szenet a két akna között létesítendő buktatóállomásra továbbítják és a csillékből azonnal kiürítik. A csilleforduló így lényegesen meggyorsul. A buktató állomásról a szén a földalatti szalagcsatornában elhelyezett gumiszalagokra kerül, majd onnan a szalaghídon át a tároló bunkerekbe. A tároló bunkereket közvetlenül a kötélpálya feladó állomása mellé építik s innen szállítják majd el a szenet Ujhegyre.

Az István-aknát Ujhegyrel összekötő kötélpályát napi 14 órás szállítási időt számítva, 3200 tonna szén elszállítására tervezték. A kötélpályán azonban nem csak szenet szállítanak. Ezen fogják lebonyolítani az anyagszállítást is, mert — mint említettük — Béke-aknán minden külszíni létesítményt — így az állomást és a fateret is — felszámolnak. Az új fatér építését különben már meg is kezdték Ujhegyen. A távolabbi jövőben pedig az új szabolcsi légakna mellett építenek egy fateret s a nyugati bányamező számára itt tárolják a bányafát. A szabolcsi légaknához az anyagot a jelenlegi villamos-vasúton szállítják s így érthetően a vasútvonalnak csak a szabolcsi légakna—Béke-akna közötti részét szüntetik meg.

Az új létesítmények, az új gépek számára az eddiginél több energiára is szükség lesz. Részben ez, részben a jelenlegi energiaellátás elégtelensége szükségessé tette, hogy István-aknán kettő, a szabolcsi légaknánál, György-aknán és később Rücker-aknán egy-egy új transzformátorállomást építsenek.

A sűrített levegő igények kielégítése érdekében Szabolcs légaknán kompresszortelepet létesítenek. Innen elsősorban a nyugati bányamezőt látják majd el sűrített levegő-energiával. A keleti bányamező számára Rücker-aknán épül majd kompresszortelep. A tervezők ezenkívül gondoltak a nehéz fizikai munkák — elsősorban a jövesztés és a szállítás — gépesítésére is. A szükséges gépek beszerzésére a lehetőségek biztosítva vannak.

A külszíni létesítmények közül érdemes még megemlíteni az új fürdőt, az irodaházat és a lámpakamrát. A jelenlegi István-aknai fürdő, lámpakamra ugyanis a megnövekedett igényeknek már nem felel meg, kicsinek bizonyul. Az új fürdőt az István II. aknától délre a domboldalon építik fel a lehető legkorszerűbben lesz felszerelve.

A tervfeladat az említetteken kívül még több kisebb jelentőségű létesítmény elkészítését írja elő. 1965-re az István-aknai fejlesztés befejezésének határidejére már az utaknak, a parkírozásnak, a kerítésnek is el kell készülnie. S akkor István-akna ismét hazánk egyik legkorszerűbb bányaüzeme lesz.

Mesterfalvi Gyula

Viszontlátásra!

A hűvös estében, a fák őszszeboruló lombjai alatt fehér asztaloknál zsibongott a beszélgetés. Az üdvözlések, a két magyar tánc után ismerkedtek, barátkoztak az Uránbánya dolgozói és szovjet vendégeink.

A huszonnyolc szovjet vendég, turistacsoportként érkezett Magyarországra. Moszkvából, Irkutszkból, Szibéria városaiból jöttek. Debrecenben jártak az egyetemen, Szolnokon termelőszövetkezetben, Kalocsán a paprikamalomban, Pécsett a Zsolnay gyárban. És minden nagyon tetszett, minden szép volt és érdekes — de a legszívmelengetőbb mégiscsak az emberekkel, a barátokkal való találkozás mindenütt.

Most is úgy koccintottak a sörösspoharakkal, úgy kínálgatták egymást a szép hamvas barackokkal, alig néhány perc múlva, mintha régi barátok találkozása lenne ez az este.

És mindenki mesélt. Meséltek a magyarok életükről, a munkáról, a keresetről, a gyerekeikről és meséltek a szovjet elvtársak, meséltek az otthoni életről, meg arról, amit itt láttak.

Veszelov elvtárs, a moszkvai „Kujbisev" Építészmérnöki Egyetem docense feleségével jött. És vidáman felelgetett minden kérdésre, amit a bányászok feltettek. Elmondta, hogy a csoportjában sok remek magyar egyetemista is akad, elmondta, hogy a magyarországi élmények eddig minden elképzelésüket felülmúlták.

— Hogy milyenek a magyar nők? — Vidám kacagással adja és fogadják a választ. — Ami a külső benyomásokat illeti: szépek, kellemesek, csinosak. Hogy milyenek belülről? Most majd táncolok néhánnyal és elbeszélgetünk — ha sikerül...

Persze, nem érdektelen kérdés az sem hogy hogyan ízlenek nekik a magyar ételek.

— Nagyszerű! — lelkesedik Veszelov elvtárs — elhatároztuk máris, hogy ha hazamegyünk Moszkvába, csinálunk egy magyar konyhát. Már gyűjtjük a recepteket...

Az egyik asztal végén hosszú szőkecopfos kislány, akár az Alföldről idekerült magyar kislánynak nézhetné az ember. Pedig ő is moszkvai, a kirovi kerület tanácsán dolgozik, építésztechnikus. Most végzi az egyetemet esti tagozaton; közgazdász-mérnök lesz.

— Most vagyok először külföldön — mondja megindult hangon — és nagyszerű élményeket jelent ez nekem. Elsősorban azt a figyelmességet és azt a szeretetet fogom elmesélni otthon, amit itt tapasztaltunk mindenfelé. Csak az tűnt fel, hogy nagyon sok szép új épületet láttam ugyan, de nagyobbfajtákat sehol. Miért nem építenek nagy, tízemeletes házakat, mint nálunk Moszkvában?

Aztán még kivallatjuk Ludmilla Sztyepanovát, hogy nem hagyott-e otthon vőlegényt, de nevetve tiltakozik.

— Az még nincs! Most a tanulás a jegyesem.

Odébb egy magyar és egy szovjet kislány barátkozik. Az egyik virágot ad és azt mondja:

— Magyarszki... szeretem... és mosolyognak mind a ketten.

Kugyinova, az Irkutszki Járványtani Intézet orvosnője leginkább arról a sok apró, de nagyon szép élményről mesél, amit eddig tapasztalt.

— Nagyon tetszett az asszonyok szeretete a gyermekek iránt. És az, hogy a gyerekek szépek, tiszták, rendesek. Tetszik, hogy a magyar nők finoman, egyszerűen és mégis elegánsan öltöznek. Nagyon tetszik a sok-sok virág, bokor, fa, ami nálunk nincs éppen bővében... És nagyon tetszett mindenütt a magyar népzene, és különösen a már nálunk is ismert, sokat játszott operettek; Sylvia, Csárdáskirálynő.

S a zenekar, mintha csak kedveskedni akarna, az oroszok kedves népdalai után rázendít a Csárdáskirálynő dallamaira. S miközben a moszkvai mérnök fülébe húzzák, az asztal másik részén képeslapok cserélnek gazdát.

Egy kicsikontyos, idős asszony majdnem könnyezik, amikor átnyújtják neki Moszkva látképét.

— Éppen olyan, mint akkor — mondja — csak persze, sokkal nagyobb.

És kiderül, hogy Nagyezsda Okonyecsnyikova, Boros Józsefné 1933-ban került Moszkvából Magyarországra. A férje hadifogoly volt, négy gyerekkel jöttek ide. Mind beszélnek oroszul és most az Uránbányánál dolgozó fia révén jött el Mohácsszigetről erre az estére.

— Nincs már ott senkim — mondja. — Az öcsémmel utoljára a háborúban a felszabaduláskor találkoztam. Beszólnak értem, mikor jöttek az orosz katonák, hogy — Bözsi néni — mert itt így hívnak — jöjjön csak ki. Hát az öcsém van ott. Nem akart megismerni, mert majd felére fogytam. — Nevetve maga köré int, hiszen így is nagyon jó színben van...

És Bözsi néni, azaz Nagyezsda Okonyecsnyikova megint odamegy a „hazulról" jött asszonyokhoz, s beszélgetnek tovább, talán arról, hogy Moszkvában valamelyik utca hogyan változott meg, vagy arról, hogy itt is jó azért, a gyerekek dolgoznak, szépen keresnek, szépen nősültek és az unokák aranyosak.

Folyik a beszélgetés, zeneszó, hűs sör mellett éjfélig. Búcsúzáskor a szovjet vendégek szava cseng a vendéglátók fülében:

— Nagyon-nagyon köszönünk mindent. Sose fogjuk elfelejteni a kedves fogadtatást! Annyira megszerettünk itt mindenkit, hogy szinte a szívünk egy darabját hagyjuk itt. Viszontlátásra!

H. E.

Sok és jó bor lesz az idén

Baranyai sikerek az országos borversenyen

Itt-ott már árulják a szőlőt. Igaz, még drága, de már van és mindig több lesz. Az idén a szárazság és annak ellenére, hogy mintegy 1100 hold szőlőt érintett a legutóbbi jégverés — jó termésre lehet számítani. A megyében az idén nem lesz ritka az olyan szőlő, amelynek holdja megadja a 30 hektó bort is. A babarci Béke szőlője is ezek közé tartozott, azonban mind a 20 holdjukat mintegy 60 százalékos jégkár érte. Ennek ellenére a 20 holdról az ősszel körülbelül 200 hektót szüretelhetnek. A villánykövesdi Alkotmány tszben is meglesz a 30 hektó holdankint. Villányban Feiter Ádám 25 hektót vár egy holdról.

Az idén elenyészően kevés a szőlőkártevők pusztítása. Ugylátszik a szőlővel foglalkozók tanultak az elmúlt évek tapasztalataiból. Annak ellenére, hogy az idén jóval kisebb volt a peronoszpóra veszély, megyei átlagban mintegy hétszer permeteztek.

Lényegesen megnőtt a telepítési kedv, különösen a siklósi—villányi borvidéken. Eddig hat tsz jelentette be, hogy szőlőt akar telepíteni. A ivánbattyáni Ságvári 8 holdat, a nagyharsányi két termelőszövetkezet pedig tíz holdat telepít. Az eddig bejelentett telepítés összesen 35,5 hold.

Az Országos Borversenyre több baranyai bormintával is neveztek és igen előkelő helyet foglalnak el az értékelésben. A hegyvidéki fehér új borok versenyében országos első és második helyet szerzett a Pécsi Szőlészeti Kutató Intézet, a harmadik helyet pedig a Villányi Állami Szőlőgazdaság hozta el. Ugyancsak ebben a kategóriában a tsz-ek közül országos második lett a villánykövesdi Alkotmány Termelőszövetkezet, míg az egyéniek versenyében Czompó Sándor máriagyűdi szőlősgazdáé lett az első és a második hely.

A hegyvidéki fehér óborok közül a Villányi Állami Szőlőgazdaság bizonyult a legjobbnak. Első helyen végzett, míg a harmadik hely a Pécsi Szőlészeti Kutató Intézetnek jutott, Czompó Sándor itt is ért el helyezést, méghozzá az országos másodikat.

A hegyvidéki új vörös borok versenyében mind a három első hely a Villányi Állami Szőlőgazdaságnak jutott, de kiemelkedő helyet foglal el a villánykövesdi tsz is. A hegyvidéki vörös óborok versenyében is kenterbe vert mindenkit a villányi gazdaság, ugyanis az első, a második és a harmadik hely is neki jutott.

Hatalmas robbanás Rio de Janeiroban

Rio de Janeiro (AFP—AP) Szombatra virradó éjszaka kigyulladt a Rio de Janeiro külvárosában lévő katonai központi lőszer- és fegyverraktár. A robbanások állandóan követik egymást. A legelső jelentések szerint a robbanás kezdete óta mintegy ezer személy hollétéről nem tudnak. Öt kilométeres körzetben több száz épület rombadőlését jelentették. A rádióállomások felszólították a véradókat, hogy siessenek a kórházakba. Minden gépkocsit mozgósítottak a sebesültek szállítására.

50 százalékos kedvezmény a harkányi kiállításra

Mint már hírül adtuk, augusztus 17—20-ig mezőgazdasági kiállítás és vásár lesz Harkányban. A mezőgazdasági kiállításon részt vesznek Baranya megye állami gazdaságai, termelőszövetkezetei, termelőszövetkezeti csoportjai és egyénileg dolgozó parasztjai és azok az üzemek, amelyeknek a mezőgazdaság szolgáltatja a szükséges nyersanyagot. Ezek a termelőegységek bemutatják az 1957—58-as gazdasági évben elért eredményeiket: a növénytermesztésben kimagasló eredményeket elért kalászosokat, kapásokat, zöldségféléket, ipari növényeket, gyümölcsöket és szőlőket. Itt láthatják meg a látogatók azokat a nagytermelésű teheneket és azok utódait, amelyekről eddig csak hallottak. Bemutatnak itt még lovakat, sertéseket, juhokat és baromfiakat is.

A látogatók szórakoztatásáról is gondoskodnak: kultúrműsorok, lóversenyek lesznek. A termelőszövetkezetek azonkívül, hogy bemutatják eredményeiket, 12—14 maligánfokos termelői borral, halászlével, borjúsülttel, sertéspecsenyével fogadják a látogatókat. A vendéglátóipar is gondoskodik a látogatókról: lesz elég sör, bor, hűsítő ital. Aki pedig elfáradt, az mehet felüdülni a strandra.

És mindehhez még hozzájön az is, hogy az ezeken a napokon Harkányba utazók — természetesen, ha megtekintik a kiállítást is — 50 százalékos kedvezményt kapnak a vasúton.

Százhat gyermek otthona

A nagy meleg nem zavarja a csertői gyermekotthon kis lakóit. A parkban az árnyas fák alatt játszanak. És nem zavarja az építőmunkásokat sem, akik az épületet tatarozzák, — az idén új ruhát ölt e gyermekek otthona.

Aki néhány évvel ezelőtt járt itt, ugyancsak csodálkozhat. Belül már átalakultak a szobák, a ragyogóra fényesített parketten szőnyegek, a foglalkozó szobákban a falakon az óvónők által készített rajzok, az ablakokon rózsás függönyök, a hálókban ugyancsak. És olyan tiszták az ágyak, mint amilyeneknek lenniök kell egy rendes, tiszta családban. Ez a család, élén az igazgatónővel, Gyenis Ilonával, igen nagy. Százhat gyermek találja meg az otthon melegét, szeretetét. Nyáron vendégek is érkeznek.

— Amikor elkerülnek innen a gyerekek — meséli az igazgatónő —, nem győzzük olvasni a leveleket. Vágynak vissza ide és kérik: „csak egy kicsit vigyenek haza". Így írják: haza. A bükkösdi gyermekotthonból nyaral itt néhány gyerek jelenleg is és sikerült összehoznunk testvéreket is. Ez nagyon jelentős ezeknek a gyerekeknek a nevelése szempontjából, mert érzik, van valakijük, aki hozzájuk tartozik.

— Nem felejtem el — emlékezik —, amikor először jöttem ide, egy félszemű kisfiú rohant felém és kérdezte: Maga az anyukám? Mert van ám nekem!

Elképesztő néhány anya magatartása. Évekig nem vesz tudomást gyermekéről, de ha véletlenül örökbe akarják adni, azonnal jelentkezik. Egy huszonnégyéves anyának például négy gyermekét nevelik. A kislányt örökbe akarta fogadni egy rendes család. Az anya elvitte, másik három gyermekét Csertőn hagyta. Általában az a tapasztalat, ha a gyermekek felnőnek, a hozzátartozók jelentkeznek értük.

Csertőn nem kísért Dickens: Nicleby Miklós c. könyvében leírt szomorú árvaház. Kovács Miklósné, a ruhatár gondozója örömmle mutatja a szekrényeket, amelyekben példás rendben sorakoznak a hétköznapi és a vasárnapi ruhák, cipők, kötönyékek, melegítők, törülközők, mindazok a ruhaneműek, amelyek nélkülözhetetlenek. A csinosságra is ügyelnek — a kötényeken kis fodor, a ruhákon fehér gallér, — mert esztétikai nevelés is van a világon.

Az intézet dolgozói számára igen nagy öröm, hogy újjáépítették a konyhát, a mosókonyhát, hogy a nevelők csaknem mindegyikének külön szobája van. Igaz az, hogy a számok beszélnek. Hát beszéljenek most is. Tavaly 320 000 forintot fordítottak belső tatarozásra, majd még 400 000 forintot a meglévő épületek átalakítására. Az idén ismét költöttek az intézetre: 120 ezer forintos költséggel kívülről is megszépítik a gyermekotthont. Jövőre tervezik a park rendbehozását. Megállapodás született a megyei tanács KISZ-szervezetével, amely szerint a KISZ tagjai rendbehozzák a játékudvart és hintákat szerelnek fel.

Az intézet eléggé elzárt a külvilágtól. Ez érezteti hatását például az orvosi ellátásban. Ritkán jut el ide a körorvos, pedig sokszor, különösen egy járvány megelőzésében nagy szükség lenne az orvosi tanácsra, ellátásra. Bár amint az igazgatónő mondotta, már annyi gyakorlatra tettek szert, hogy majdnem mindig tudnak segíteni.

A nevelők, az óvónők fiatal lányok. Feltalálják magukat itt messze Pécstől, Szigetvártól? Akiknek igazán hivatásuk a gyermeknevelés — igen. Scherschinger Teréz például négy évet töltött Csertőn. Most férjhez megy, elkerül innen, de hagyja a kedves kis szobát, az intézetet, a gyermekeket.

— Nagyon megható volt a búcsú — meséli az igazgatónő — sírtak a gyerekek és Terikének is azt hiszem összeszorult a szíve.

Terike nem válaszol, csak az ajándékalbumra mutat, amelyet szerető szívek és kezek állítottak össze. A képek majd évek múlva is elmondják: milyen is volt az élet itt Csertőn, kikkel volt együtt?

A hálókban a délutáni alvás után ébrednek a gyerekek, eligazítják ágyukat, felveszik a klottnadrágot és a parkba mennek játszani. Némelyik még álmosan dörzsöli szemét. Egy bogárfekete kisfiú egyedül marad a szobában. Sír. Rossz volt. büntetésből kell fent maradnia.

Az igazgatónő — mert ehhez is van joga — megbocsát. — Menj csak játszani, de ugye máskor nem leszel rossz?

A könnytől ázott arc már mosolyog és a kisfiú fürgén szalad társai után.

Egy ilyen boldog mosolyért érdemes velük vesződni. A szeretet, a gondoskodás emberré formálja azokat, akikről kicsi korukban elfeledkeznek a szülők.

Papp Éva

Az atomtudósok pénteki ülése

Genf (AFP): A Kelet és a Nyugat atomtudósai pénteken megtartották 24. teljes ülésüket. Az ülés után az alábbi hivatalos közleményt juttatták el a sajtóhoz:

„A szakértők értekezlete pénteken következtetéseket hagyott jóvá a nukleáris robbantások kiderítésének és felismerésének ellenőrzési rendszeréhez szükséges technikai berendezésekről. Az értekezlet továbbá megkezdte a vitát azon esetleges egyezmény betartásának ellenőrzésére alkalmas rendszerről, amely a nukleáris kísérletek megszüntetéséről létrejön. Meghallgatta Szemjonov és Gubkin professzorok (Szovjetunió) beszámolóját. A pénteki ülésen Hulubei professzor (Románia) elnökölt.

Birtokon belül

Ahányszor ezt a két szót hallom, mindig a humoristák János gazdája jut eszembe, aki a kerítésen bévül szája rettenthetetlen nyugalommal csutorás pipáját.

De más értelmet kapott a szó, amikor Jenő barátom sírta el a maga nagy bánatát.

— Képzeld — újságolta letörten —, végre megvettük azt a házikót...

— Na és? — mondom neki. — Csak nem fogsz ezért szomorkodni!

— Áh — meszelt bele a levegőbe — tudod mi az, harmincezret havi kétezerből összekuporgatni?

— Értem — bólintottam rá — sok lemondás, garasoskodás, miegymás, de most már csak rendbejöttök, megvan a ház, benne a jó lakás...

Dühösen nézett rám, mintha legalább is az anyját szidtam volna, aztán marokra fogta a zakóm fazonját és megrázott.

— Ez az! — kiáltotta bele a képembe úgy, hogy nedves csöppeket éreztem az orromon. — Ez az! A ház megvan, a lakás nincs meg!

— Hogyhogy? — kérdeztem ijedten és megpróbáltam kiszabadítani a kabátomat a markából.

Erre aztán elmesélte a következő históriát: A hosszú évek óta gyűjtögetett pénzzel elment a háztulajdonoshoz, akivel már korábban is tárgyalt és közölte, hogy most már aztán igazán megveszi azt a házat, részben mert végre együtt van a pénz, részben meg azért, mert a társbérletből végképp elege van. Megvolt az alku, megírták szépen a szerződést, miközben a biztonság kedvéért megkérdezte a volt tulajdonost:

— Szóval most be is költözhetek?

Mire az sandán ránézett és ekként nyilatkozott:

— Nanná!

Ebben meg is nyugodott, a szerződést gondosan zsebe mélyére süllyesztve indult, hogy elfoglalja a tulajdon várát, azaz saját egyéni tulajdonában lévő családi házikóját, s gondolatban már rendezgette is a belsejét és környékét.

Valami azért gyanusnak tűnt neki. Távolabbról az, hogy házának a kéményén füst gomolygott elő. Közelebbre érve a szélesretárt ablakon kibömbölő rádió hökkentette meg. Mikor pedig a virágoskertben láncravert jókora farkaskutyát látott legelészni, az az érzése támadt, hogy ez úgylátszik, nem is az ő háza. Pedighát ismerte már.

Azért bement. A konyhából áradó lekvárillat után morc női bariton üdvözölte:

— Mit keres?

Hirtelen válaszolni sem tudott, mert hiszen tulajdonképpen nem is keresett semmit, sőt úgyszólván hazajött. De aztán megpróbálta megmagyarázni:

— Kéremszépen, én megvettem ezt a házat, ez most kérem az enyém.

— Na és? — húzta fel a szemöldökét a nő és hosszú fakanalával belenyúlt a forrtygó lekvárba.

— És kérem, szeretnék ide beköltözni.

Az asszonyság kicsit nézte, mintha valami sose látott bogarat szemlélne, aztán kibuggyant belőle a nevetés, szakasztott úgy, mint a lekvárban buggyantak az apró buborékok.

— Höhö — mondta végre — nem rossz. Hogy maga ide? Höhö...

— Miért kérem? — kérdezte ártatlanul Jenő.

— Azért, mert itt én lakom. Tessék nekem venni egy lakást valahol, ha ennél jobb, akkor odamegyek, maga idejöhet. Így.

A garast letette. Hátatfordított és csak széles farát ringatta Jenő felé a lekvárkeverés ütemére. Végül is megsajnálta a hápogó embert.

— Nézze — szólt ki a lekvárgőzből —, tudok én egy egész tűrhető lakást. Negyvenezerért megkapná és akkor odaköltöznék.

— Még én vegyek magának lakást?

— Na hallja, ha meg nem akarja, hát csináljon valami mást. Nekem nyóc, én uram, birtokon belül vagyok.

Ahogy ezt elmesélte, Jenő zokogva borult a vállamra és tanácsot, vagy legalább is vigasztalást várt. De férfiasan bevallom, hogy nem tudtam megvigasztalni.

A forró lekvártól csöpögő fakanál, mint a birtokon belüliség szimbóluma, kiszorította emlékeimből János gazda csutora pipáját, s azóta, ha e két szót hallom, „birtokon belül", inkább veszem a kalapom és sürgősen elsomfordálok, mert e két szó a hozzá fűződő képzettársítással immár tulajdonviszonyainak belső tartalmának legmélyebb átlényegülését jelenti előttem. Ámbár néha szembejut, hogy ha azt mondom: „aki bírja, marja", hát az is ugyanazt jelenti.

(Mész—)

Pákolitz István:

Fohász békéért

Fölemelem a szívemet
föl föl a piros napkorongig
még annál is magasabbra
a messzenéző édesanyák aggódó tekintetéig
Fölemelem a szívemet
a pici gyermekek
ebédutáni jóízű nyugodt szuszogásáig
Fölemelem a szívemet
mert riasztó csúnya nagy fekete madarak
félelmetes árnya sötétlik
Segítsetek levágni a keselyűk szárnyát —

Ma megsúgtam a pici füveknek
simuljanak jobban a lányok bokájához
Hosszabban elnéztem a szelíd őzikéket
hogy tiszta tekintetüket
jobban szívembe vésem
mert sokszor elszomorít:
ha néhány gonosz fölperzselné az erdőt
hová lenne az őzikék karcsú — szökellő futása —

El-elnézegetem a szembejövő fiatal lányokat
jaj ha elhervadna ajkukon
a gyöngyvirágos-csilingelő kacagás
s az üvegesedő szemű hős fiúk
leánymosollyal takaróznának
valami ismeretlen árokparton —

Szólok is a komolytekintetű munkásoknak
jól markolják meg a nagykalapácsot
sújtsanak az értetlen és érzéketlen
embervérszívó ezerkarú Polipra
A parasztoknak azt mondom
vigyázzanak a gyújtogatókra
nehogy csóvát dobjanak a hajló szőke búzába
A külügyminisztereknek is szólok
legyen már végre foganatja
az egyszerű emberek akaratának
A hadvezéreket emlékeztetem:
a puskaropogásnál sokkal szebb a rigófütty
A tudósoknak azt mondom
ne bombát csináljanak az atomból
de zuzmarás telekén melegítsék
a megdermedt földgolyót
Kiáltok a költőknek
énekeljenek szüntelenül
és legyenek a világ lelkiismerete
Kiáltozom az Istennek
álljon elébe a Gonosznak
mert a jóakaratú embereknek
falat kenyérként kell a tiszta bizonyosság
hogy ne riassza szívünket a Rém
a nyüszítő félelem lidérce
s egyszer már nyugodt életünk legyen ámen.

KÖNYVÚJDONSÁGOK

a megye könyvesboltjaiban

Kempelen, a varázsló címmel jelent meg a Móra Ferenc Kiadónál Szalatnai Rezső sikeres életrajzi regényének új kiadása. — ***Savaria*** a címe a „Műemlékeink" sorozat új kötetének, melyben Szombathely római korabeli emlékeiről tájékoztat Kádár Zoltán és Balla Lajos. — Greenwood angol ifjúsági író ***„A kis rongyos"*** című regénye Dickens re emlékeztetően írja le egy árvagyerek kalandjait a londoni alvilágban. — ***A 3—6 éves gyermek nevelése a családban*** a Kossuth Kiadó népszerű „Szülők Könyvtárá"-nak új kötete. Dezséry László, a Rádió „Hétvégi jegyzetek" írójának ***Fiúk, lányok*** című könyvecskéje új kiadásban látott napvilágot. — A vízisport kedvelői részére készült a Kartográfiai Vállalat kiadásában *A Duna budapest—sztálinvárosi szakaszának vízisport térképe.* — Igen hasznos segédkönyv a *Kisipari szövetkezetek számvitele* című összeállítás.

Csentei szaki rémes álma

A gyár igazgatójának meg volt az a jó szokása, hogy a pontosságot, nemcsak a többi dolgozótól, de saját magától is megkövetelte. Ezen a reggelen is pontosan megjelent az irodájában.

Jóformán még le sem vethette a kabátját, amikor halk, bizonytalan kopogtatás hallatszott. Majd nyílt az ajtó és egy gondosan összektözött csomaggal a hóna alatt belépett Csentei szaki, a TMK egyik általános műszerésze.

— Jóreggelt, Csentei bácsi.

— Jóreggelt.

— Üljön le! Gyújtson rá — szíveskedett az igazgató. Valami baj van talán? Olyan sápadtnak látszik.

— Baj... hát még nincs... hacsak ezután nem lesz?

— Miért lenne?

— Szörnyű rosszat álmodtam az éjszaka.

Az igazgató megérezte, hogy az öregnek halálosan fontos ez a beszélgetés. Így — bár ezer más dolog várta — mégis leült, hogy végighallgassa Csentei szaki furcsa álmát.

— Azt álmodtam — kezdte az öreg, — hogy elkészült a házam. Cakompakk kész lett, de még a bútorok, a berendezés is tisztára megújult.

Mondtam is az asszonynak:

— Na Vera, csuda történt!

Amint így tanakodtunk, egyszerre csak látom ám, hogy többen is közelednek az úton. Ismerősök jöttek, a gyári szaktársak. Zabos komám ért oda elsőnek.

— Szerbusz Józsi — köszöntöttem, de ő nem köszönt vissza. Szó nélkül odament a házhoz, kalapácsot, feszítőt vett kabátja alól és elkezdte bontani a falat.

— Mit csinálsz, hé! — kiáltottam rá, de akkorra már annyira megtelt az udvar emberekkel és egyszerben olyan zsivaj támadt, hogy szavamat sem értettem. Mindegyik szerszámmal, zsákokkal, taliccskával jött. És mind neki a háznak. Szedték, hordták, kinekkinek mire volt szüksége.

— Ne gözölj, Jóska! — szólt oda később Zabos komám. — Pár téglát viszek csak el. A nyílketrechez. Be akarom végre fejezni.

Aztán sorra a többi is megindokolta, miért jött és miért csak egy ablakszemet, vagy egy villanykapcsolót, egy ajtóklincset és ehhez hasonló kis értékű holmit visz el.

Igen ám, de sok kicsi, sokra megy.

Percek alatt széthordták a téglát, a cserepeket. Még az alap betonját is szét feszegették, azzal, hogy most kezdik az építkezést és betontörmelékre van szükségük. Lába kelt a berendezésnek is. Apránként, darabonként azt is széthordták. Se holt, se eleven nem voltam már, amire a házzal végeztek.

Akkor hozzám léptek és szép lassan — megint csak apránként — kezdték leszedni rólam a ruhát. Az egyik ingem nyakát vágta le, mondván, hogy éppen ilyen színű inggallérra van szüksége. A másik a cipőmre éhezett rá, és így tovább. Pár perc alatt ott álltam szégyenszemre pucéran.

De a gazok még ezzel sem érték be. Az asszony ruháját kezdték ráncigálni. Ezt aztán már nem hagytam. Felkaptam egy ottfelejtett vaspejzert, aztán neki...

Arra ébredtem fel, hogy az asszony ijedten rázza a vállam.

— Mi van veled, Jóska? Egész éjjel csak hánykolódsz, jajgatsz és egyre azt kiabálod valakinek, hogy szétvered a fejét.

Ezt álmodtam.

— Rémes álom lehetett mondhatom, — mosolyodott el az igazgató és arra gondolt, hogy kár volt végighallgatni az öreget.

Felállt. Búcsúzásra nyújtotta a kezét.

— Hát akkor...

— Még nincs egészen vége — értette el Csentei.

— Itt ez a csomag. Szeg van benne. Nem sok, talán 2—3 kiló való, de lopott szeg... Apránként, nyolc-tíz darabjával vissze gettem haza. Gondoltam, jó lesz a tetőlécek felerősítésére. Most visszahoztam, mert már látom, hogy a kis tételek is sokra mennek...

Rengeteg kárt okoz, ha sokszor és sokan nyúlnak hozzá a nép vagyonához.

FARKAS FERENC

Utazás a Szovjetunió térképén

A gigantikus áramfolyó fölött

A kujbisevi vízierőmű turbináiból hatalmas áramfolyó indul ki. A vezetékrendszer többezer kilométer távolságra viszi el a Volga vizéből megszüietett villamosáramot. Az óriási hálózat karbantartása nem könnyű dolog. A szakemberek kis csapatai naponta végigvizsgálják a vezetékek, szigetelők, acélpillérek állapotát, rendszeresen ellenőrzik az egész vonalat Zsigulitól Moszkváig. Ezt a szolgálatot helikopterekkel látják el. A nagyfeszültségű hálózat egyik ellenőrző csoportjának repülőútján résztvesz egy moszkvai lap tudósítója is.

A vonal fölött a mérnök feszült figyelemmel nézte a koszorúkba függő szigetelőket és a vastag kábeleket. Most valami gyanusat látott: intésére a pilóta leszállt közvetlenül a vezetékek fölé. A látcső egészen közel hozta a gyanus helyet. Aki még nem szokta meg az ilyen repülőutat, egészen furcsán érezhette magát, hiszen a kábelekben 400 000 volt feszültségű áram folyik.

A mérnök megtalálta a hibásnak mutatkozó helyet, a helikopter visszaindul. Nemsokára leszáll a vonalszerelők házikójánál az Oka partján, ahol két hatalmas árbóc tartja a vezeték 600 méteres áthidalását. Két „magaslati" szerelő fogadja a mérnököt, ők vizsgálják naponta a vezetéket ezen a fontos ponton. Megkapják a mérnöktől az utasítást és majd éjszaka, amikor kikapcsolják az áramot, közvetlen közelből megvizsgálják a gyanus helyet.

Ismeretlen Lenin-levelet találtak

Az SZKP Központi Bizottsága mellett működő marxizmus-leninizmus intézet értékes dokumentumot kapott, — V. I. Leninnek az „Ekonomicseszkaja Zsizny" c. folyóirathoz, az Állami Tervbizottsághoz és a Központi Statisztikai Hivatalhoz intézett levelét. A levél 1922. április 10-én kelt.

A szovjet kormány vezetője a levélben rámutat arra, hogy a gyakorlati munkában és a sajtóban nem használják fel megfelelően a gazdasági értekezletekről szóló beszámolókat, a helyi tapasztalatok tanulmányozásának ezt a gazdag forrását. Lenin hangsúlyozza: csak a beszámolók helyes és rendszeres tanulmányozásával, a tanulmányozás eredményeinek a sajtóban való közzétételével lehet elérni, hogy ezek a beszámolók valóban értékes anyagokká váljanak, amelyekből hasznos politikai és gazdasági következtetéseket lehet leszűrni.

A levéllel egyidejűleg érkezett az intézetbe Leninnek az Állami Tervbizottsághoz intézett rövid, jegyzetfüzet papírra írt üzenete az országban folyó egyik építkezés problémáival kapcsolatban.

A dokumentumok eddig ismeretlenek voltak, s I. G. Alekszandrov akadémikus, a neves szovjet energetikus özvegye küldte őket az intézetnek. Abban az időben, amikor Lenin a levelet és az üzenetet írta, I. G. Alekszandrov és felesége az Állami Tervbizottságnál dolgozott.

BAKU FÉNYEI

Napszolgálati állomás

Tengermellék vidékén, Usszurijszktól 45 kilométernyire találjuk a Nap-szolgálati Állomást, amely a Szovjet Tudományos Akadémia távol-keleti fiókintézetéhez tartozik. Az állomás munkatársai rendszeresen figyelik a Nap felületén végbemenő fizikai jelentségeket. Mostani munkájuk beletartozik a Nemzetközi Geofizikai Év programjába. A legújabb típusú teleszkópokkal megfigyelik a napfoltokat, fáklyákat, kromoszférikus fellobbanásokat és protuberanciákat .A képen: Előkészítik a kromoszférikus-fotoszférikus teleszkópot a megfigyeléshez.

Ahol munkába fogják a szelet

Akmolinszk közelében a „Győzelem" kolhoz központi épülete mellett 12 torony emelkedik, — mindegyiken széles szárnyú propellerek. A tornyok egy épületet vesznek körül, amelynek homlokzatán ez a felírás olvasható: „Szélerőmű". Ebben az épületben gyűjtik össze a széltornyok által termelt villamosenergiát. A szélerőmű teljesítőképessége 400 kilowatt. Az egyenáramot itt váltóárammá alakítják át és magasfeszültségű hálózaton keresztül juttatják el a fogyasztókhoz.

A szélerőmű által termelt villamosáram segítségével a „Gőzelem" kolhozban és a „Sztálin" kolhozban gépesítik a nehéz munkafolyamatokat. A szakemberek kiszámították, hogy a szélenergia felhasználásával a mezőgazdasági termelésben évente csaknem kétmillió rubelt lehet megtakarítani;

Az Akmolinszk-területen a közeljövőben még több nagyteljesítményű szélerőművet építenek.

Kolhoz szanatórium

Észak-Kaukázusban, Pjatyigorszk fürdőhelyen, a Masukhegy lejtőjén új üdülő épült, a „Don" szanatórium. Nyolc kolhoz építette az ásványvíz-források közelében, hogy dolgozóik kihasználhassák a pjatyigorszki források csodálatos erejét. A „Don" már a második kolhozszanatórium a gyógyforrásokban gazdag kaukázusi vidéken. Építése és felszerelése 3.5 millió rubelbe került.

Újtípusú szovjet vitorlázó repülőgépek

A vitorlázó repülés — a bátrak sportja — rendkívül közkedvelt a Szovjetunióban. Szovjet ifjak és leányok ezrei és ezrei sajátítják el e sport minden titkát és hódítják meg a levegő óceánját. A szovjet repülőgépipar e közkedvelt és tömegsport további fejlesztése érdekében újtípusú vitorlázógépek gyártását kezdte meg.

A DOSZAAF kievi repülőklubjának repülőterén már megkezdték az iskolarepüléseket az „A—11" és „A—13" típusú vitorlázó repülőgépekkel. Az „A—13" teljesen fémből készült, sorozatgép. Alkalmas a műrepülésekre.

A kazanyi repülési intézet egy másik, szintén teljesen fémből épült vitorlázó típust készített elő sorozatgyártásra. A „KAI—11" sikeresen kiállta a próbát. Annak ellenére, hogy fémből épült, 30 százalékkal könnyebb az azonostípusú fából készült vitorlázó gépektől. Indítása vontató gépel is történhet.

DINAMOSZKOP

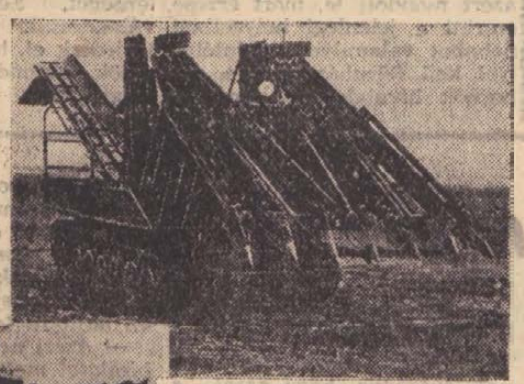
Szovjet tudósok nemrégiben olyan távirányítható műszert szerkesztettek, amellyel többezer méterrel a föld alatt figyelemmel kísérhetik az olaj-fúrótornyok munkáját. Ezt a berendezést „Dinamoszkóp"-nak nevezték el.

Az új készülék előnye abban rejlik, hogy a diszpécsernek nem kell leállítani a fúrót és a szivattyút, ha képet akar kapni a fúrás mélységéről és minőségéről. A „Dinamoszkóp" gombnyomásra, automatikusan választ ad a következő kérdésekre: működnek-e a fúrótornyok, milyen mélyen dolgozik a fúró, milyen sebességgel halad előre, milyen megterheléssel dolgoznak a szivattyúk?

Tízmillió tonna különféle papír — nádból

A nád a cellulóz-papíripar legértékesebb anyaga. A Szovjetunióban évente 30 millió tonna nád terem, amelyből 10 millió tonna különféle papír készíthető. A legbonyolultabb probléma a nád gépi aratásának és szállításának megszervezése. Különösen nehéz az aratása az

olyan folyók árterületén, amelyek télen nem fagynak be. Ám e kérdések megoldásán szorgalmasan dolgoznak a géptervezők a papíripari szakemberek bevonásával. Sőt már el is készült néhány nádaratógép, amelyeket az asztrahányi területen és Kazahsztánban próbáltak ki.

Ukrajnában is megtervezék és már ki is próbálták a magajáró nádaratógépet, amely lekaszálja, kévébe köti a nádat és a kéveket szállítószalagja továbbítja a mögötte haladó magajáró szállítógépbe.

Szovjet orvosok külföldön

A szovjet Vörös-kereszt és Vörös Félhold társaságok több egészségügyi intézményt tartanak fenn külföldön, amelyekben az embereket bőrük, színétől, nemzetiségüktől, politikai és vallási meggyőződésüktől függetlenül elsőrendű orvosi kezelésben részesítik.

A külföldön lévő szovjet orvosok és egészségügyi dolgozók e nemes cél érdekében széleskörűen alkalmazzák a szovjet orvostudomány legújabb vívmányait. Minden erejüket és tudásukat arra fordítják, hogy segítséget nyújtsanak a helyi lakosságnak.

Etiopia uralkodójának kérésére 1947-ben Addisz-Abebában, az ország fővárosában megnyílt a szovjet Vöröskereszt kórháza.

A kórház számára a város egyik legszebb épületét jelölték ki, amelyben most járóbetegrendelő, sebészet, szülészet, nőgyógyászat és gyermekosztály működik. A kórházat a legmodernebb orvosi berendezéssel látták el. Röntgenlaboratórium és fizioterápiai részleget is létesítettek. Tökéletesen felszerelt laboratóriumban végzik a klinikai, bakteriológiai és biokémiai vizsgálatokat. A kórháznak saját gyógyszertára van.

A kórház már több, mint tíz éve nemcsak az etiopiai népnek nyújt segítséget, hanem más közeli országok, — Szudán, Jemen, Szomália — lakosságának is. Az elmúlt tíz év alatt a kórház egészségügyi dolgozói 200.000 járóbeteget és körülbelül 30.000 fekvőbeteget kezeltek.

A szovjet Vöröskereszt két évvel ezelőtt több szovjet gyermekgyógyászt és fizioterápiai szakorvost küldött Delhibe a legmodernebb műszerekkel, gyógyszerekkel, orvosi felszereléssel ellátva. Afganisztán fővárosában, Kabulban szovjet orvosi rendelő működik.

A szovjet orvosok nagy tekintélyt vívtak ki a helyi lakosság körében. A szovjet gyermekgyógyászok jó híre egész Indiát bejárta. Az indiai egészségügyi minisztérium igen sok levelet kap ándiai orvosoktól, akik tanulni akarnak orosz kollégáiktól.

Az etiopiai uralkodó a szovjet kórház fennállásának 10. éves jubileuma alkalmából mondott beszédében nagy elismeréssel nyilatkozott a kórház munkájáról és kijelentette: az ország népe soha nem fogja elfelejteni, milyen nagy segítséget kapott a szovjet Vöröskereszttől.

Villanymotor a vízben működik

Moszkvában a műanyagok kiállításán látható egy akvárium, melyben a víz alatt zajtalanul működik egy villanymotor. A víz szabadon éri valamennyi alkatrészét. A motor szigetelése öntött műanyagból van. Ilyen szigetelésű gépek és készülékek nagyszerűen dolgoznak a trópusokon, a víz alatt, s a szivattyúval együtt leereszthetők a kutak mélyére is.

Egy kutya, „aki" megjárta a világűrt

— Ő volt az első élőlény, aki 212 kilométer magasságban járt és visszatért a Földre — mutattak rá egy kis fekete-fehér foltos kutyára. Dámka névre hallgat, súlya 7 kilogramm.

A jóltáplált, selyemszőrű kiskutya vidáman ugrálta körül a kísérletező orvost, majd hátsó lábaira állt és cukrot kért. Ugyanúgy viselkedett, mint az egészséges, jól tartott kutyák. Elnéztem Dámkát. Szinte hihetetlennek tűnt, hogy ő már kétszer is túl volt a földi légkör határán. Kértem, hogy részletesebben meséljenek nekem Dámkáról.

...Egy gazdáját elvesztett kiskutya irigylésre egyáltalán nem méltó sorsa váratlanul jóra fordult. Történt egyszer, hogy két férfi állt meg mellette. Egyikük jól szemügyre vette a kiskutyát, majd megjegyezte: „Pontosan ilyenre van szükségünk; méretei és a színe is megfelel."

Az orvosi kivizsgálás után elnevezték Dámkának, s a többi [illegible] megkezdődött a világűrutazáshoz való felkészítése. Dámka soha ennekelőtte nem részesült ilyen bánásmódban. Különleges fejadagot kapott, fürösztötték, rendszeresen sétáltatták. Amikor már megszokta új nevét és új gazdáját, a kísérletezőt, elkezdődtek a foglalkozások.

Dámkának különleges „inget" varrtak, melyhez a kutya mozdulatait rögzítő műszerek kapcsolódtak. Amikor Dámka megtanulta „viselni" öltözékét, bevitték a laboratóriumba, ahol az asztalon egy konténer állt, éppen olyan, amilyenben majd a világűrbe utazik.

— Dámka, munkára! — vezényelt a kísérletező. Hosszú, kitartó edzések következtek. Dámkát megtanították arra, hogy több órán keresztül mozdulatlanul feküdjön a konténerben. Megszokta a „külső ingerlő" berendezést, mely a repülés tartama alatt működésben lesz, a filmfelvevő gép kattogását és a különböző műszerek zúgását.

Az előkészítés a rakéta-pályán, a kilövőszerkezetek közelében folytatódott.

Végre elérkezett a világűrbe való utazás napja. Dámkának ez a nap is olyannak tűnt, mint a többi. Elfoglalta helyét a konténerben, amelyet aztán áthelyeztek a rakéta orrába. A rakétát kilőtték, s az hosszú tűzcsóvát hagyva maga után, eltűnt az égbolton.

A filmfelvevőgép önműködően lefényképezte a kutya viselkedését repülés közben. Kezdetben a rakéta sebességének gyorsulása következtében keletkezett túlterhelés többszörösére növelte a kutya súlyát és a fejét a konténer aljához szorította. A kutya szemében zavar és ijedtség tükröződik. De a rakéta túljutott a földi légkör határán és beállt a súlytalanság állapota: Dámka gyorsan felkapta a fejét, füleit hegyezte és kíváncsian nézett ki a kerek ablakon.

Dámka a leereszkedéskor is nyugodtan viselkedett. Ejtőernyővel ereszkedett lefelé. Amikor kinyitották a konténer ajtaját, a négylábú világűr-utas hangos csaholással ugrott a földre.

— Most hogyan érzi magát Dámka? — érdeklődöm.

— Dámka azóta már megismételte ezt az utat, hasonló magasságban. Állapota, akárcsak a többi kutyáé, akik szintén többször voltak már túl a földi légkör határán, tökéletesen kielégítő.

A. GOLIKOV

Szilárd benzin és olaj

Boriszo Loszev professzor, a Szovjet Tudományos Akadémia egyik laboratóriumának vezetője büszkén mutatja be a laboratórium legújabb készítményét, a szilárd benzin és olaj tömböt. A sárgásfehér benzin „anyag" késsel könnyen elvágható, a szürke olajtömböt pedig törni is lehet.

Milyen előnyökkel rendelkeznek ezek az anyagok?

A benzin- és olajtömbök éppen úgy szállíthatók, mint a tűzifa. De míg például a vizes fa nem gyullad meg, addig a szilárd benzint akár vízben is tárolhatjuk, mégsem veszíti el gyulékonyságát.

A szilárd benzin jó tulajdonságairól számoltak be nemrégiben az antarktiszi „Vosztok-1" kutatóállomás munkatársai. A sarkvidéki viszonyok közepette a szilárd benzin rendkívül jó fűtő- és üzemanyagnak bizonyult. Olyan gépet is szerkesztettek, amely egyik végén felszeleteli a benzintömböket, a másik végén már a gépkocsi tartályába önti a folyékony üzemanyagot.

Új készülék égési sebek gyógyítására

Az egyik moszkvai orvostudományi kísérleti intézetben eredeti készüléket szerkesztettek égési sebek gyógyítására.

A szerkezetet gumitömlőkkel oxigén-palackhoz csatolják. Az oxigén nyomására a berendezés tartályából különleges gyógyoldat szóródik a megégett testrészre. Ez az oldat vérplazmát, különféle antibiotikumot, novokaint és A-vitamint tartalmaz.

A vérplazma vékony fedőréteggel borítja a sebet. Az antibiotikumok és a vitamin meggyorsítják a szövetek újjáéledését, a novokain pedig csökkenti a fájdalmat.

Az új szerkezetet először klinikákon próbálják ki, csak azután kezdik meg a sorozatgyártást.

A Daily Worker moszkvai tudósítója szerint:

Szovjet katonai szakértők úgy vélik, hogy az amerikaiak atomháborút terveznek a Közép-Keleten

London (MTI): A Daily Worker moszkvai tudósítója jelenti:

— Szovjet katonai szakértők véleménye szerint a csúcstalálkozót halogató angol—amerikai taktika mögött az rejlik, hogy az amerikaiak atomtámadást terveznek a Közép-Keleten. E vád alapja az Amerikai Egyesült Államok közép-keleti haderőinek felépítése, főként az, ami a törökországi Adanában történik. Az amerikaiaknak ezen a nagy légitámaszpontján több mint 150 repülőgépük van, köztük B—57 és B—66 mintájú nagy bombavetők, F—100 és F—86 mintájú lökhajtásos vadászgépek, csapatszállító, felderítő repülőgépek.

— Azok a megfigyelők, akik az amerikai légihaderő adanai tevékenységét ismerik, megállapítják, hogy ilyen nagy légihaderőt nem azért vonnak össze, hogy a libanoni partraszállási műveleteket fedezzék, amelyeket egyébként már régebben be is fejeztek. Adanában a külvilágtól szigorúan elzárt és féltékenyen őrzött területen tartják az atomfegyvereket. A személyzet hangoztatja, hogy az amerikai gépeknek „atomképességeik" vannak. A Közép-Keleten jelenleg összevont angol—amerikai haderőt 70 000 főre, 1000 repülőgépre és 120 hadi- és partraszállító hajóra becsülik.

Külföldről JELENTIK

Kairó

A közép-keleti hírügynökség bagdadi jelentést közöl, amely szerint az iraki kormány elhatározta, hogy a Perzsa öblöt ezentúl Arab öbölnek nevezi. A jelentés szerint utasítják Irak külföldi diplomáciai képviseleteit, hogy tartsák magukat ehhez a határozathoz.

Beirut

Faud Sehab, az új libanoni köztársasági elnök beiruti hivatalában szombaton fogadta Szaeb Szalamot, az ellenzéki Nemzeti Front vezetőjét. Mint megfigyelők megjegyezték, Szaeb Szalam 85 nap óta először hagyta el barikádokkal körülvett beiruti szállását. Amikor Szaeb Szalam megjelent az utcákon, a csoportba verődő járókelők megéljenezték.

Hammarskjöld szovjet és nyugati diplomatákkal tanácskozott

New York. Hammarskjöld ENSZ főtitkár pénteken szovjet és nyugati diplomatákkal folytatott külön-külön megbeszéléseket, hogy meggyorsítsa a Közép-Kelettel foglalkozó csúcsértekezlet előkészítését. Azt tervezi, hogy 24 órán belül tanácskozik a Biztonsági Tanácsban helyet foglaló többi állam képviselőivel is.

Róma

„Még mindig a hadsereg parancsnokának tekintem magam" — mondta Faud Sehab tábornok, Libanon most megválasztott köztársasági elnöke a római Tempo különtudósítójának adott nyilatkozatában. A tudósító a libanoni politikai helyzetről kért nyilatkozatot az új államfőtől.

„A katona — folytatta a tábornok — nem adhat politikai nyilatkozatot. Ez a magatartás kötelező számomra és ragaszkodom is hozzá."

Bonn

Amintore Fanfani olasz miniszterelnök Londonból szombaton Bonnba érkezett. A repülőtéren Adenauer kancellár fogadta. Az olasz miniszterelnök szombaton délután kezdi meg tárgyalásait a nyugatnémet kancellárral. Tájékozott körök szerint elsősorban az a célja, hogy megnyerje a kancellárt a Közép-Kelet gazdasági megsegítésére irányuló tervének.

Eisenhower ismét meghívta az Egyesült Államokba Chamount

Beirut. Az AFP jólértesült forrásra hivatkozva közli, hogy Eisenhower elnök ismét meghívta az Egyesült Államokba Camille Chamoun libanoni elnököt.

Teherán

Abdullah Szalem el Szabah sejk, Kuwait uralkodója, szombaton háromnapos hivatalos látogatásra az iráni fővárosba érkezett. Az iráni kormány azért hívta meg a sejket, mert szorosabb kapcsolatokat akar kiépíteni a Perzsa öböl partján elterülő sejkségekkel. A politikai megfigyelők nagy érdeklődéssel várják a sejk megbeszéléseinek eredményét, tekintettel arra, hogy nemrégen találkozott Nasszer elnökkel és az iraki forradalom vezetőivel.

Beirut

Az Egyesült Államok libanoni nagykövete szombaton délelőtt közölte, hogy Murphy szombaton reggel amerikai katonai repülőgépen Bagdadba utazott s találkozik majd Kasszem miniszterelnökkel és az Iraki Köztársaság több más vezető személyiségével. Murphy repülőgépe Szíriát megkerülve, Törökországon át érkezik Irakba.

A nagykövet sajtóértekezletén hangoztatta: az amerikai csapatok akkor hagyják el Libanont — mint ahogyan ezt már Dulles is kijelentette — ha a libanoni kormány ezt kérni fogja. A kormány eddig még nem tette meg ezt a lépést, tehát az amerikai csapatok Libanonban maradnak.

Irak az egyenlőségre alapozza kapcsolatait Nagy-Britanniával

Bagdad. Abdel Karim Kasszem iraki miniszterelnök pénteken fogadta Wright angol nagykövetet, aki átadta a miniszterelnöknek azt a levelet, amelyben az angol kormány elismeri az Iraki Köztársaságot.

Kasszem miniszterelnök kijelentette, hogy Irak a kölcsönös érdekekre és az egyenlőségre fogja alapozni kapcsolatait Nagy-Britanniával.

Varsó

Augusztus 1-én kegyelettel emlékeztek meg a varsói felkelés 14. évfordulójáról.

Beirut

Az AFP jelentése szerint Beirut szívében a Basta negyedben heves tűzpárbaj folyik.

Ankara

Macmillan angol és Karamanlisz görög miniszterelnök után pénteken este Adnan Menderesz török miniszterelnök is felhívással fordult Ciprus lakosságához a vérengzések beszüntetésére. A felhívás a török lakosságnak szól.

A szovjet kormány jegyzéke

Izrael és Olaszország kormányához

Moszkva (TASZSZ): Valerian Zorin szovjet külügyminiszterhelyettes augusztus 1-én jegyzéket adott át Izrael moszkvai nagykövetének. A szovjet kormány felhívja Izrael kormányának figyelmét azokra a tényekre, amelyek igazolják, hogy Izrael légiterét angol megszálló csapatok Jordániába való szállításához és tüntető légi manőverekhez használják fel.

Az izraeli kormány ezzel az amerikai és az angol agressziós tevékenység közvetlen részesévé válik. A szovjet kormány kijelenti, hogy Izrael kormánya felelős a közel- és középkeleti feszültség fokozódásáért, amely rendkívül veszélyes következményekkel fenyegető összeütközéssé válhat. E következmények magában Izraelnek nemzeti érdekeit veszélyeztetik.

Moszkva (TASZSZ): Valerian Zorin, a Szovjetunió külügyminiszterhelyettese pénteken jegyzéket adott át Olaszország moszkvai nagykövetének. A jegyzék ismerteti, hogy az amerikai és az angol katonai beavatkozás megkezdése óta az Olasz Köztársaság területe az amerikai csapatszállítások egyik támaszpontjává vált. Nápoly, Taranto, Genova kikötőjét az amerikai haditengerészeti flotta támaszpontul használja fel amerikai csapatok libanoni partraszállításához. A Nápoly melletti canodicinoi repülőtérre állandóan amerikai repülőgépek érkeznek Nyugat-Németországból. Ezek katonaságot szállítanak, s a repülőtér érintésével a Közel- és a Közép-Keletre folytatják útjukat.

A szovjet kormány felhívja az olasz kormányt, tegyen hathatós intézkedéseket, hogy Olaszország területét ne használják fel a szabadságukat és nemzeti függetlenségüket védelmező arab államok elleni agresszió céljaira.

Norvégia és Libanon elismerte Irakot

Oslo. A norvég kormány a pénteki minisztertanácsban elhatározta, hogy elismeri az új iraki kormányt. A libanoni kormány pénteken elhatározta, hogy elismeri az Iraki Köztársaságot — közölték Beirutban.

19 négytalálatos

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közli: a lottó 31. játékhetére 2 558 975 darab lottószelvény érkezett be. A nyertes szelvények között 3 838 462,50 forint kerül felosztásra. Öt találatos szelvény nem volt, négy találatot 19 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 101 012.50 forint. Három találatos szelvény 2624 akadt, a nyeremény egyenként 366.25 forint, két találatot 69 323 szelvényen értek el, erre 13,80 forint nyeremény jut szelvényenként.

Murphy vasárnap Kairóba utazik

Bagdad (MTI): Robert Murphy amerikai külügyi államtitkár, Eisenhower elnök személyes megbízottja vasárnap Bagdadból tárgyalásokra Kairóba utazik — jelenti a Reuter.

Lemondott a libanoni pénzügyminiszter

Beirut (MTI): Pénteken közölték, hogy Pierre Edde libanoni pénzügyminiszter lemondott. Amióta Sehab tábornokot megválasztották az ország elnökévé, ez az első szakadás a libanoni kormányban. Megbízható források szerint Edde azért mondott le, mert érzése szerint a jelenlegi helyzetben Sehabot valamilyen tekintéllyel kell felruházni, ha a tábornok hivatalosan nem is veszi át a tisztségét szeptember 24-ig.

A Chamounhoz hű miniszterek pénteken azon fáradoztak, hogy rávegyék Szami Szolh miniszterelnököt, maradjon hivatalában Sehab beiktatásáig. Szolhot igen elkeserítette, hogy személyes ellenségét, Sehab tábornokot választották elnökké. Hírek terjedtek el, hogy a miniszterelnök lemondása hamarosan megtörténik.

Ítéletidő Nyugat-Németországban

Frankfurt (DPA): Pénteken a délutáni és az esti órákban a Rajna, a Majna és a Saar folyók vidékén, hatalmas területeken szokatlan erejű vihar tombolt. A tornádószerű, helyenként jégesővel párosult viharok elérték a 12. szélerősséget is. A vihar mindenütt fákat csavart ki a földből, háztetőkbe és ablakokba csapott be, megrongálta a villamosvezetékek felső vezetékeit, pincéket árasztott el, gabonamezőket tarolt le.

Különösen Bonnban keletkeztek tekintélyes károk. A tűzoltóság, a rendőrség, a vöröskereszt és a műszaki alakulatok valamennyi egységét a katasztrófa színhelyére vezényelték.

Súlyos károk keletkeztek továbbá Rajna-Frankfurtban, Mainzban, Koblenz térségében és másutt. A vihar Hessenben és a Saar-vidéken, valamint Rajna-Pfalzban súlyos közlekedési zavarokat okozott.

Az ítéletidőt megelőzően különösen Dél-Németországban rekordhőmérsékletet mértek. Freiburgban árnyékban 32,8 fok volt a hőmérséklet.

Róma (AP): Olaszországot is elérte a hőhullám. Rómában a hőmérő higanyszála árnyékban 40 Celsius fokot mutatott. A Meteorológiai Intézet szerint enyhülés a közeli napokban egyáltalán nem várható. Pénteken 12 ember halt meg napszúrás következtében. Milanoban 22, Páduában 8, Veronában 2 személyt szállítottak napszúrással kórházba.

„Ez a helyes, nemde?" ...

A tágas szoba az igényes kényelmet is kielégítette. A sötét faragott íróasztal elfoglalta az egyik oldalt, előtte nagyméretű süppedő szőnyeg és egy kisasztal három fotellel. Az ajtóval szemben, a sarokban régimódi, jókarban lévő ülőgarnitúra. Barátságos félhomály, a leeresztett rolló nyílásain vékony kévében ömlött be a napsugár.

Tarai megilletődve nézett körül. Kissé kényelmetlenül érezte magát, még nem járt itt, dolga sem volt, nem is hivatták. Csak most. Sejtelme sincs, miért? E két ok aztán elegendő volt arra, hogy zavartan, félszegen gyürögesse sapkáját a küszöbön.

Az igazgató barátságos mosollyal jött eléje. Egyszerre nyújtotta két kezét, ahogy a legjobb, rég látott barátot szokás üdvözölni.

— Jöjjön csak, kérem. Foglaljon helyet. Ide, ide a kisasztalhoz, itt kényelmesebb. Szép, ugye, kapta el Tarai vizsgálódó pillantását, — meg hiszem, adni kell erre is, nemde?...

Leültek. Tarai hirtelenében azt hitte, valamilyen varázsfotelba ült, meg is kapaszkodott, mert olyan mélyre süppedt a bordó huzatok közé.

— Tudja miért kérettem? — szólalt meg az igazgató, pillanatnyi szünetet tartva, mintha választ várva. — Nem, nem, hogy is tudná...

Felpattant, gyors, ingerült léptekkel kétszer végigmérte a szobát.

— Magát én nagyra becsülöm, hallottam már, milyen jó szakember. A művezetője is dícséri. És amit tegnap este a taggyűlésen mondott, az egyenesen páratlan.

Tarai lassan megnyugodott. Ó, csak erről van szó, én szamár meg mi mindenre nem gondoltam. Igaz, hogy az igazgatóhoz nem szoktak mindenféle piszlicsár ügyben hivatni. Érdeklődve hajolt előre, otthonos mozdulattal nyúlt az eléje tartott cigarettás dobozba.

— Igazán, szóra sem érdemes, igazgató elvtárs. — A kemény Kossuthot kétszerháromszor végighengergette a polítúrozott asztal sarkán. — Mindenki tudta. Igazán semmiség...

Amaz kényszeredetten nevetett.

— Szerénykedünk, szerénykedünk... Én igazán komolynak tartom, nagyonis komolynak. Hogy is mondta?

Aha, elfelejtette... S én most azért ülök itt, kényelmesen füstölögve, hogy mégegyszer elmondjam, talán részletesebben is, mint tegnap. Mégis csak jó volt, Bakót meg eszi a penész, ha meghallja. Ó kötötte az ebet a karóhoz, hogy beszélhetsz, a füllük botját nem mozdítják. Mégis... Kezdte volna, de az igazgató egy kézmozdulattal megállította.

— Ha jól emlékszem, ugye azt mondta, megpróbálom szó szerint idézni: a szervezetlenségért az igazgató elvtárs a felelős, az anyagosztályon, meg a raktárban nagy a fejetlenség... Igen?

— Igen, pontosan.

— Hm, hm... — sétált tovább, most lassú, megfontolt léptekkel. — Ez komoly, nagyon komoly... Szóval szervezetlenség van. Igen. De tudja-e maga, hogy én mindig igyekeztem rendet tartani. Na, igen, persze maga nem lát bele a nagy dolgokba, amit itt fenn csinálunk. Pedig gürcölünk éjjel-nappal, nem tudok aludni, amíg valamit meg nem oldunk. Feletteseim elismerik. Az ám, látta már a kitüntetéseimet? Nem az égből pottyantak, megdolgoztam érte. Meg bizony... Gondolt maga már ilyen összefüggésekre?

— Igen, de...

— Semmi de, kedves elvtársam, — némította el. — Csak maguk nem méltányolják. Kiállnak a porondra és beszélnek, ütik, csépelik az embert. Hajajj... És a sorsunk, de vállaljuk.

— Dehogy is... — próbálkozott Tarai.

— Kérem, maga most meg van győződve, hogy azzal a félmondattal tekintélyt szerzett. Mert ugye, jól odamondogatott annak az igazgatónak. Téved, kedves elvtársam, illúziókban ringatja magát. Nézze kérem, elismerem a bírálat szükségességét, de maga tegnap este óriási hibát követett el. Hogy hol? Hát ott, hogy lejáratta a tekintélyemet. Le bizony, még pedig alaposan, a nyilvánosság előtt.

— De igazgató elvtárs... — hápogott Tarai a szóáradatban, de nem jutott tovább.

— Jó, jó, értem én, nem akarta, semmi szándékosság nem volt benne. Talán már meg is bánta, nemde? Objektíve mégis így jött ki, amikor odabiggyesztette, hogy az igazgató... Ha ezt nem teszi, az ég világon semmi nem történt volna. Mert a bírálattal, kedves elvtársam, nem lehet játszani, az olyan mint a tűz, könnyen megégeti az embert. A bírálat az szent, én mindig arra tanítottam az elvtársakat hogy csak bátran, őszintén, de építően. Csak így lehet előre menni...

Végigsimította őszülő haját, mélyet szippantott a cigarettából.

— De a magáé az nem épített, az rombolt, egy vezető, az üzem első emberének tekintélyét taposta a sárba.

Tarai gondolatai valahol messze jártak. Bakó... Mégis... Eszi a penész... Megadóan hajtotta le a fejét.

— Azért nem kell ezt a kis bírálatot mellre szívni. Ha valahol fogyatékosságot lát, csak forduljon hozzám bizalommal, jöjjön fel, az ajtóm mindig nyitva van. Itt a négy fal között barátian elbeszélgetünk majd. A többi már rám tartozik. Hát nem ez a helyes eljárás? A beteg is az orvosnak mondja el a panaszát, nem kiabálja világgá. Még mit nem, nem kell azt mindenki orrára kötni. Nemde?

Élesen csengett a telefon. Tarait megkerülve az íróasztalhoz lépett.

— Igen, én vagyok... Jó, el van intézve... Mindjárt leküldök magához egy elvtársat... Viszonthallásra...

Taraihoz fordult.

— Hát akkor... Köszönöm elvtársam, ezt szerettem volna megbeszélni. Csak jöjjön máskor is, szívesen látom. Értjük egymást, nemde?

***Tarai** már az ajtó kilincsén tartotta kezét, amikor utána szólt:*

— Apropó, legyen szíves sétáljon el a raktárba és mondja meg a raktárvezetőnek, hogy tévesen említette az én nevemet, róla volt szó. Ez a helyes, nemde? Javítsuk ki a hibákat!

BOCZ JÓZSEF

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!

Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

A városi tanács meggyorsítja a családiház-építkezést

Pécs megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott a családi lakóházépítkezéssel, valamint az ezzel kapcsolatos problémákkal. A végrehajtó bizottság megállapította, hogy az elmúlt évhez viszonyítva a családi lakóházépítés mértéke csökkent. Amíg 1957 első félévében magánerőből 233 családi lakást építettek, addig ez évben mindössze 171 lakóház megépítésére került sor. A statisztikai adatok szerint

ez év első felében az I. kerületben 78, a II. kerületben 66, a III-ban pedig 28 családi lakást építettek.

A lakásépítés üteme csökkenésének oka többek között az építőanyag árának emelkedése. Ugyanakkor csökkent az OTP-előleg is. Amíg az elmúlt évben lakásépítésre az OTP mintegy 50 000 forintos kölcsönt biztosított, addig ez évben az OTP általában 40 000 forintos kölcsönt folyósított erre a célra. Ez évben jelentős mértékben növekedtek a telkek árai is.

A költségek kedvezőtlen alakulását befolyásolta az is, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű és értékű telek. A városi tanács OTP-nek értékesítésre átadott telkei nagy részben alacsony értékűek, mert ezek a telkek megfelelő közművel, úthálózattal nincsenek ellátva. Az átadott telkek túlnyomó többsége a kertvárosban van.

A város belterületén, vagy az ehhez közel eső részeken még ma is igen sok telek magánkézben van, ezeket beépítés céljából igénybe lehetne venni.

Arra van szükség, hogy a tanács új parcellázásokat végezzen

a III. kerület részére, Patacs térségében, a II. kerületben Nagyárpád és Málom községekben, az I. kerületben pedig a Rigóder-dűlőben.

Megnehezíti a lakásépítést, hogy új telkek kisajátításához a városi tanácsnak nem áll rendelkezésére a szükséges összeg, a tartalékföldek pedig lakásépítés céljaira nem alkalmasak. Bár csereingatlan formájában a parcellázásra alkalmas területeket a tanács kisajátíthatná, azonban a jelenlegi körülmények között nincs módja a parcellázandó területet úttal, közművel ellátni. A tanács végrehajtó bizottsága a 78/1957. számú határozatában elrendelte, hogy

magánosok csak akkor parcellázhatnak, ha közművekkel ellátott területekkel rendelkeznek.

A rendelet szerint csak olyan telekre lehet építeni, amelyhez legalább 500 méterre van vízvezeték és hogy a közművek kiépítésekor a telektulajdonosnak a költségek 50 százalékát, valamint az utakhoz szükséges területek biztosítását kell vállalnia. A közművesítésre csak akkor kerülhet sor, ha a parcellák már legalább 50 százalékban beépültek.

A fenti rendelet szabályozza ugyan az építtető kötelezettségét, a közműellátásra vonatkozóan ennek biztosítása csak akkor lehetséges, ha a költségek másik feléről is gondoskodnak. Az újonnan parcellázott területek közművesítésén kívül a már korábban parcellázott területek közművesítése ma már halaszthatatlan probléma és ennek megoldásáról a városi tanácsnak a legrövidebb időn belül gondoskodnia kell.

A családi lakóház-építés meggyorsítása érdekében a városi tanács végrehajtó bizottsága határozatokat hozott.

Utasította az építési és közlekedési osztályt, vegye számba a közművekkel el nem látott lakóterületeket és állapítsa meg közművesítésük költségkihatásait. Ugyanezt az osztályt utasította: vegye számba a parcellázásra alkalmas területeket, valamint az ezzel járó költségeket. Erre azért van szükség, hogy költségfedezetről a tanács idejében gondoskodjon.

A végrehajtó bizottság utasította az építési- és közlekedési osztályt, hogy a Szabadság út 19. szám alatt épült kísérleti családi lakóházat szakértői bizottság megalakításával vizsgáltassa meg és az ezzel kapcsolatos módosító javaslatokat tegye meg. Amennyiben a bizottság a kísérleti lakóházat megfelelő módosítással tömeges építés céljára megfelelőnek tartja, elfogadás miatt terjessze az Építésügyi Minisztériumhoz. Ha az Építésügyi Minisztérium a kísérleti lakóházat jóváhagyja,

az építési osztálynak tervet kell kidolgoznia a tömeges lakóházépítés lehetőségeiről.

A tanács felirattal fordul a Pénzügyminisztériumhoz, ahová felterjeszti a családi lakóházépítéssel kapcsolatban a műszaki és pénzügyi dokumentációt.

Szombaton 36 fokkal tetőzött a hőhullám

Kisebb enyhülés, esetleg zivatarfront várható

Európa nagy területeit uraló szubtrópusi meleg légtömegek kelet felé húzódtak s a helyébe jóval hűvösebb óceáni levegő áramlik. A Nyugat- és Észak-Európa-szerte kiterjedt nagy zivatarokat hozó új légáramlás szombatra elérte Magyarország és Ausztria határvonalát. Sőt szombaton hajnalban már Szombathelyről több órás zivatart jelentettek. A zivatarfront vasárnap reggelre elárasztja az egész Dunántúlt, s a fővárost is eléri. Nyomában tapasztalható lesz a nagy meleg mérséklődése.

A Meteorológiai Intézethez érkező jelentések szerint pénteken Firenzében és Sevillában 40, a Balkán-félsziget számos vidékén pedig 37 fok meleget mértek árnyékban. Hazánkban 35 fokig emelkedett a hőmérséklet. Ugyanakkor például Londonban 18, Párizsban és Brüsszelben 25 fokra csökkent a nappali hőmérsékleti maximum. A hőhullám azonban csak szombaton tetőzött Magyarországon. Szegeden, Békéscsabán és az Alföld több pontján 36 fokig emelkedett a hőmérő higanya, s Pécsett is elérte a 35 fokot. A központi előrejelző osztályon adott tájékoztató szerint a nyugatról érkező hűvösebb légtömegek a Dunántúlon 2—3 fokkal, az ország keleti felén pedig körülbelül egy fokkal mérséklik a meleget. — Valószínűnek látszik továbbá az is, hogy vasárnap az ország több vidékén lesznek záporok, zivatarok.

A pécsvidéki őszibaracktermesztés

A nyári napok évről évre kincset érlelnek a Mecsek pécsi lankáin. Dúsan rakott barackfák hívják magukra a figyelmet a hegyi dűlőutak mentén. Ez az illatozó, jó zamatú gyümölcs nyár elejétől a legkedvesebb csemegéje a városi embernek, nemcsak nálunk, de Európa-szerte is.

Fekete Mihály nyugalmazott városi főügyész „A franciabarack tenyésztéséről" című kézikönyvében, melyet 1910-ben írt, megállapítja, hogy a franciabarack tenyésztését Pécsett a 60-as években Gulinger Mór nevű nyugalmazott kapitány kísérelte meg elsőnek, és pedig sikerrel. Ezen példán okulva kezdték meg egynéhányan a barackfa ültetését, persze anélkül, hogy azok fejlődését és szakszerű nevelését tanulmányozták volna. Ennek következménye az volt, hogy a fák 4—5 éves korukban, részben vagy egészben elpusztultak.

A 20-as és 30-as években lendült fel igazán az őszibarack termesztés Pécsett, ami néhai *Báldi László* városi főkertésznek köszönhető. — Rendszert alakított ki a termelésben. Igyekezett kevés, de jó fajták elszaporításával fejleszteni a barackkultúrát, Téli tanfolyamokon, gyakorlati bemutatókon a helyes ültetésre, metszésre és a kártevők elleni védekezésre önzetlenül oktatta az akkor működő termelőket és barack kiállításokat szervezett csaknem minden évben.

A közel félévszázados múltra visszatekintő pécsi baracktermesztés kiváló eredményeiről meggyőződhettünk az elmúlt években megrendezett pécsi őszibarack kiállításokon. Az országos bírálóbizottság véleménye szerint is a *pécsi barack minőségi szempontból magasan felette áll a többinek.* Minőségi fölényét bizonyítja az is, hogy erről a vidékről indult el először a barack-export.

Ahhoz, hogy Pécs és vidéke az őszibarack termesztés jövőjét kirajzolhassuk, meg kell ismernünk a jelenlegi helyzetet.

Az egyes talajtípusokat és azok kémiai reakcióinak a fákra gyakorolt hatását figyelemmel kísérve, az a kép alakult ki, hogy a *barackfák legjobban pannonhomok talajban díszlenek,* bár eddig általában az volt a felfogás, hogy a barack legjobb termő talaja a meszes, márgás, agyagtalaj. A pécsi termeszteti tájban a tények mást mutatnak. A Szőlészeti Kutatóintézet szentmiklósi szőlőtelepén, melynek talaja pannonhomok, kiváló kondicióban vannak a fák. Nagymeszes irányában azonban, ahol már meszes, márgás, agyag az uralkodó talajtípus, a fák mindjobban sárgulnak, sőt egy bizonyos vonaltól a szőlőkben, barackfát már nem is igen láthatunk. Az eddigi vizsgálatok megállapításai szerint a talaj 10—15 százalékos fiziológiai mésztartalma mellett zöldek a levelek, a fa termelékenysége is kifogástalan, de ezenfelüli mész mennyiségű talajban már a levélsárgulás jelei mutatkoznak. *A táj mikroklímájára* jellemző a tél utói, korai felmelegedés. Tehát korai a virágzás és a korai virágzás következtében hazai viszonylatban innen kerülnek legkorábban piacra a korai fajtájú barackok.

Az egész tájra jellemző a kisüzemi termesztés. 400—800 öles telepítésekben, illetve szorványtelepítésként a szőlővel vegyesen helyezkedik el a barackfa.

*A pécsi barackterm*ő *táj őszibarackfa állománya jelenleg 70 kat. hold zártelepítésben és 395 kat. hold szórványtelepítésben 135 000 db barackfa.* — Az utóbbi két esztendőben azonban nagyobb arányú üzemi barackosokat telepítettek, nagyrészben állami gazdaságok és termelőszövetkezetek a Mecsek és Zengő déli nyúlványain, főleg lösz- és agyagtalajba. Ezek az új nagyüzemi telepítések 3—4 fajtával 10—50 kh-s táblákban, összesen 206 kat. holdat tesznek ki, ami már számottevő irányt mutat a pécsvidéki őszibarack kultúra nagyüzemi fejlődése felé. Ez utóbbi zárttelepítésű ültetvényt hozzáadva az előbbihez, *Pécs és vidékén kereken 180 ezer őszibarackfa-állománnyal számolhatunk.* Ennek 40 százaléka termő, 25 százaléka termőre forduló, 35 százaléka még nem termő.

A túlsúlyban kisüzemű termesztési rendszer miatt magától értetődően *az alkalmazott agrotechnika nem veszi figyelembe kellően az újabb kutatásokból leszűrt tapasztalatokat,* amelyek alkalmazásával lényegesen emelhető lenne a helyi barack-kultúra termesztési eredménye. Jelenleg termőfánként az átlagtermés 10—12 kg, bár az állami gazdaság és néhány egyéni termelőnél, ahol a fejlett agrotechnikát és növényvédelmet alkalmazzák, *10—20 éves fáknál 50—70 kg termést is értek el.* Hiányosságok mutatkoznak a talajerózió elleni küzdelem, valamint a korszerű tápanyag-utánpótlási módszerek alkalmazása terén is.

[illegible]
mérnök

(Folytatjuk)

Továbbra is irtani kell a burgonyabogarat!

A burgonyabogár Baranya megye területén a múlt évekhez viszonyítva idén igen elszaporodott. Ennek ellenére terméskiesés csak kevés helyen van. Ez annak tudható be, hogy a növényvédő állomás védekező egységei mellett a termelők is nagyobb áldozatot vállalva, bekapcsolódtak a bogárirtásba.

A burgonyabogár elleni harcot a burgonya lombozatának teljes elszáradásáig folytatni kell. Különösen most fordítsunk gondot a védekezésre, amikor a második nemzedék lárvái pusztítanak. Az el nem pusztított bogarak és lárvák burgonyalombozatának elszáradása után, áttelelés végett a talajba húzódnak. Tavasszal nagy tömegben előbújnak és felmérhetetlen károkat okozhatnak burgonyavetéseinkben és a védekezést is megdrágíthatják. A burgonya felszedését nagyobb figyelemmel kell végezni, hogy a talajban pihenő bogarakat, bábokat és lárvákat összeszedhessük és azonnal megsemmisíthessük.

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS, Szederkény

Árutermelő gazdaságokká válnak a tsz-ek

Néhány évvel ezelőtt gyakran lehetett ilyeneket hallani a tsz-tagoktól:

— Nincs pénz. Csak év végén kapjuk meg a fizetést. Év közben is kellene...

Panaszkodtak, s igazuk volt. Néhány helyen a vezetőség megpróbált pénzt előkeríteni, legalábbis nagyobb ünnepek, karácsony, húsvét előtt, de rendszeresen, havonta alig néhány termelőszövetkezetben fizettek munkaegységelőleget. A „pénztelenség" nemcsak a tagokra, de magára a termelőszövetkezetekre is hatással volt, mégpedig rossz hatással. A tagoknak pénzre volt szükségük, a termelőszövetkezet — éppen azért, mert keveset termelt árura, a részesedést döntő mértékben terményben adta ki — nem tudott fizetni. A tagok egyrésze úgy segített magán, hogy a családból kinthagyott egyet, kettőt, — főleg a fiatalokat, — akik állami gazdaságban, vagy másutt dolgoztak, hogy ne legyen a család év végéig pénztelenségben.

Az ellenforradalom után megmaradt és újjáalakult termelőszövetkezeteinknél örvendetes jelenség többek között az, hogy az előbbi [illegible] viszonyítva lényegesen [illegible] az árutermelés [illegible] árutermelés megnövekedése megmutatkozik a munkaegységrészesedésnél is. Ebben az évben a termelőszövetkezetek — megyei átlagban — a munkaegységrészesedés felét készpénzben fizetik ki. Pénzre pedig úgy tehetnek és tesznek szert, ha minél több terményt, állatot értékesítenek. Termelőszövetkezeteink döntő többségében ma már igen elterjedt nézet:

— Minek osszuk ki a terményt, azért, hogy a tagok utána egyenként értékesítsék? Ha közösen értékesítjük többet kapunk érte. Annyi terményt osztunk csak ki, amennyire a családoknak szüksége van, a többit pedig eladjuk!

Igazuk van. Igazuk van több szempontból is. Az elmúlt évek bizonyítják talán a legjobban, hogy milyen értéke volt falun a terménynek az egyéniek, de a tsz-tagok szemében is. Az egyéniek a saját szemükkel látták, hogy a tsz-tagok kocsiszám viszik haza a terményt, mégis amikor arról beszélgettek, mennyi volt a jövedelem a tsz-ben, feltették a kérdést:

— Na és mennyi pénzt kaptatok?

Erre bizony a felelet legtöbbször így hangzott:

— Keveset.

De gyakori jelenség volt az is, hogy a tsz-tagok így duzzogtak:

— Hát csak ilyen kevés pénzt kapunk? Tele a padlásunk, de nincs pénzünk, kevesebb az olyan tsz-tag, akinek a családtagja állami gazdaságban, ipari üzemben és nem a termelőszövetkezetben dolgozik.

Igazuk van a közös értékesítésre, a nagyobb árutermelésre törekvő termelőszövetkezeteknek abból a szempontból is, hogy így jobban járnak maguk a tagok is — nagyüzemi felárat kap a tsz — de jobban jár az állam is, mert a piacon nem felemás tsz-tagokkal — akik közösen termelnek, de a piacon mint egyéniek jelennek meg — áll szemben, hanem magával az egész közösséggel, amely most már nemcsak közösen termel, hanem közösen értékesít is.

Az, hogy megnövekedett az árutermelés termelőszövetkezeteinkben, igen jól érezteti hatását a munkaegységelőleg rendszeressé tételében. Termelőszövetkezeteink mintegy 90 százalékban osztanak most már minden hónapban előleget. A bólyi Kossuth-ban 10, az újpetrei Uj Életben 10, a kátolyi Uj Életben 10, a drávafoki Uj Esztendőben 40, a gerényesi Béké-ben 15, a hegyszentmártoni Törekvés-ben pedig 40 forint előleget osztanak ki havonta minden ledolgozott munkaegység után. Néhány kiragadott példa ez, mert fel lehetne sorolni a működő termelőszövetkezetek 90 százalékát, ahol többet, vagy kevesebbet, de most már nemcsak nagy ünnepek előtt hanem havonként adnak pénzt a tagoknak. Kevesebb ma már a „pénzpanasz" és

Igaza volt! De ennek megvalósításához az szükséges, hogy termelőszövetkezeteink mind jobban árutermelő gazdaságokká váljanak, hogy mind jobban érvényesüljön a közös termelés, közös értékesítés elve. Az állam elősegíti ennek az elvnek az érvényesítését anyagilag is, azzal, hogy a közösen értékesített áruk után nagyüzemi felárat ad,

Doktor úr!

Az ön szíve sose fáj?

Keddi napon történt, július 22-én. Az óra mutatója már délutánt jelzett. Hartung Gyula 54 éves építőipari munkás bekopogtatott a XVII. körzeti orvos rendelőjébe. A váróteremben sok volt a beteg. Felesége arra kérte a dr. Kovács Ferencet helyettesítő orvost, dr. Antoni Alfonzot, mivel férje nagyon russzul van, legyen szíves soron kívül fogadni.

A körzeti orvos kitekintett a váróterembe és a következőket válaszolta:

— Soron kívül senkit sem fogadok.

Hartung Gyula nyugodtan megvárta, amíg sor kerül rá, bár a váróteremben lévő betegek szívesen, soron kívül beengedték volna, mert látták, hogy nagyon rosszul van.

Kinyílott a körzeti orvos rendelőjének ajtaja és végre Hartung Gyula bejutott oda, az egyetlen helyre, ahol segíteni lehet rajta.

A körzeti orvos megtekintette az üzemorvos által elküldött röntgen-felvételt, valamint elektrokardiográfot. Ugy vélte, hogy az illető baja nem is olyan komoly.

— Menjen el kérem holnap reggel az SZTK-ba felülvizsgálatra!

Hartung Gyula elment. Nem sokáig tudott menni, mert útközben rosszul lett, leült a járda szélére a Felső-Vámház utca egyik kanyarjában. Megkérte feleségét, menjen vissza a körzeti orvoshoz és onnan telefonáljon a mentőknek. Felesége el is ment a körzeti orvoshoz, aki azzal fogadta:

— Kár volt idejönnie, amikor a Zsolnay-gyár, vagy a fatelep közelebb van, telefonáljon onnan. Rendelési munkámat ne zavarja!

Az asszony könyörgött az orvosnak, nyúljon a telefonhoz, csak egy kézmozdulatba kerül. Dr. Antoni hajthatatlan volt.

Hosszas vitatkozás után a körzeti orvos mégis „méltóztatott" telefonálni a mentőknek. A fehér kocsi megállt a Felső-Vámház utca kanyarjában és felvette a súlyos beteget. Bevitték a Megyei Kórházba, ahol este fél tízkor meghalt.

Dr. Antoni azt hitte, hogy Hartung Gyula szimuláns, s a beteg — az orvos utasítása szerint — a következő nap már nem mehetett el az SZTK-ba.

Mi lett volna, doktor úr, ha Önben több szív, több lélek volna, s Hartung Gyulát soron kívül beengedi, telefonál a mentőknek.

Hartung Gyula építőipari munkás — a bonctani intézet megállapítása szerint — szívtrombózisban halt meg. Doktor úr, az ön szíve sose fáj?

PUSZTAI JÓZSEF

FEJES nylon-zacskóval

A nagy exportra való tekintettel a Baranya megyei sajtüzemek átálltak ementáli készítésre. Az ementálinak azonban van egy nagy és nehezen elpusztítható ellensége: a vajsavbaktérium.

Világszerte kísérleteznek, hogy hogyan tudnának ellene védekezni, de sem vegyszerrel, sem antibiotikummal nem értek el számottevő eredményt. Egyetlen cél ravezető módszer a higiénikus fejés.

Halmai Ernő, a véméndi tejüzem vezetője is sokat töprengett, hogyan lehetne a vajsavbaktériumos fertőzés ellen védekezni. Az elmúlt napokban arra a gondolatra jutott, hogy fejés alatt egy megfelelően képzett nylon-zacskóval kell befedni a tehén tőgyét, úgy, hogy még a fejő keze se legyen közvetlen érintkezésben a csecsbimbóval. El is készítették a megfelelő nylon-zacskókat és a véméndi Uj Alkotmány Tsz-ben kipróbálták. A tej vajsav-baktériumos fertőzöttségét úgy lehet megvizsgálni, hogy egy ún. reduktáz-kísérletnek vetik alá. Metilén-kék oldatot adnak a tejhez, ha sok a baktérium, néhány órán belül elszíntelenedik. — Sajtfeldolgozásra az 5 órás elszíntelenedési idejű tej már megfelel. A kísérlet alá vetett tehenek teje régi módszerrel való fejéssel 5 óra alatt színteleníti a metilén-kéket — tehát számottevő baktériumot tartalmaz, új „nylon-zacskós" módszerrel fejve, ugyanez az idő 12—13 órára tolódik ki, tehát az ementáli puffadását kizárttá teszi.

Halmai Ernő új, szemmelláthatóan kiváló módszerét most terjesztik a felettes hatóságok elé. Nemsokára valószínűleg megindul a nylon-zacskók gyári készítése és igen sok helyütt alkalmazzák majd az országban.

Egy sokat szidott vállalat — a másik oldalról

Keveset beszéltünk róla, s akkor is többnyire rosszat. Nem is csoda, hiszen nem valami romantikus munkát végez. De azt el kell ismerni: gazdaságilag és egészségügyileg is igen fontos feladatot lát el ez a vállalat. A Baranya megyei Szervestrágyagyűjtő és Kereskedelmi Vállalatról van szó. Ez év elején önállósították, hiszen olyan munkát végez, ami megkívánja és megérdemli az önállóságot. Ez a munka igen egyszerű, legalább is így leírva egyszerű: összegyűjteni a szennyesatornák és gödrök tartalmát és abból gazdaságilag hasznos trágyát készíteni és szerződéses alapon átadni a mezőgazdaságnak. Két szippantó kocsival végzi a vállalat a munkát. Sajnos, vannak olyan helyek is, ahol a kocsikat nem lehet alkalmazni. Ezen persze segíteni sem lehet egyhamar.

Sok a veszekedés, pereskedés a várossal és az egészségügyi szervekkel. Mert azt elismeri mindenki, hogy hasznos munkát végez a vállalat, de tetszeni nem tetszik senkinek sem. Ez érthető is, de azért azt is el kell ismerni, hogy ez is fontos munka.

Az összegyűjtött fekáliát tőzegkorpával keverik, így némileg szagtalanná és villázhatóvá válik. Igy adják aztán el az arra igényt tartó gazdaságoknak. A tőzeges fekália szerves anyagon kívül nitrogént, káliumot és foszfort tartalmaz, pH értéke 7—7,5.

Készítenek ezen kívül bőrgyári, sörgyári és egyéb melléktermékekből, valamint MEZŐKER-i hulladékokból ugyan ilyen pH-értékű komposztrágyát. Egy műtrágyaféleséget is gyártanak, az ún. orgafoszfátot. A vállalat havi termelése hozzávetőlegesen 150 vagon trágya.

Sajnos, hiába intéztek szerződéskötési körleveleket a baranyai állami gazdaságokhoz. Egyedül csak a Pécsi Állami Gazdaság jelentette be az igényét orgafoszfátra és a Villányi Á. G. igényelt szervestrágyát. A többi gazdaság még csak nem is nagyon válaszolt. Bezzeg az ország többi részéből, még a legtávolabbi Szabolcs-Szatmár megyéből is érkeznek megrendelések. S így mit tehet a vállalat: szállítja a termékeit az Alföldre és az ország más távolabbi tájaira.

Ha egy vállalatról van szó, szokás megemlíteni a tervteljesítését is. A szervestrágya vállalat teljesíti a tervét és az elmúlt félévben 128 ezer forint hasznot hajtott, nem beszélve egészségügyi területen betöltött fontos szerepéről.

Gyors és nemes cselekedet

A Pécsi Szikvíz és Szeszipari Vállalat dolgozói a Dunántúli Napló aug. 1. számában megjelent „A kánikula hősei" című cikket nagy megértéssel olvasták. Különösen a cikknek az útjavító munkások szódavíz ellátásával foglalkozó része keltette fel a figyelmüket, mert a mostani csaknem kibírhatatlan kánikulában talán egyik munkahelyen való helytállás sem kíván nagyobb kitartást, mint az útfenntartóknál, de azért is, mert talán dolgozó társaiknak némi segítségére lehetnek.

Ezeknek tudatában a Pécsi Szikvíz és Szeszipari Vállalat készségesen felajánlja, hogy az Utfenntartó Vállalatnak — megrendelésére — 20—20 literes ballonokban szódavizet s a ballonok hűtésére megfelelő mennyiségű jeget biztosít s ezeket — a városon belül — kihordó személyzetével a kívánt helyre szállíttatja.

GYIMESI JÓZSEF
vállalati igazgató.

Közlemények

ORSZÁGOS VÁSÁR SELLYÉN

A megyei tanács kereskedelmi osztálya közli, hogy Sellyén augusztus 4-e helyett az országos állat- és kirakodó vásárt augusztus 5-én tartják meg.

*

Az Építésügyi Minisztérium és Pécs m. j. városi Tanács VB nyilvános, titkos tervpályázatot hirdet. A tervpályázaton bárki részt vehet.

A pályázat részletes kifrása és mellékletei július 31-től Budapesten az ÉM Város- és Községgazdálkodási Főosztály (Kossuth Lajos tér V. 54). illetve Pécsett a városi tanács vb építési és közlekedési osztályán (tanácsháza, I. em. 53. sz.) szerezhetők be naponta a hivatalos órák alatt 40 forintos lefizetések ellenében.

Tervpályázati díjak a következők: I. díj (egy db) 15 000 forint, kiadásra kerül továbbá három db díj és öt db megvétel, összesen 40 ezer forint; együtt összesen 55 000 forint.

*

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécsi Csoportja közli az érdekelt kutyatartókkal, hogy 2. év augusztus 20-án kutyakiállítást és törzskönyvezést rendez a Porcelángyár sportelepén. A kiállításra és törzskönyvezésre minden fajta hathónapos kort betöltött kutya benevezhető. Kiállítási díj MKOE-tagoknak 20 Ft, nemtagoknak 40 Ft. Törzskönyvezési díj tagoknak 25 Ft, nemtagoknak 40 Ft. Nevezési határidő: augusztus 10. Határidőn túl nevezett kutyák nevezési díja egységesen 100 Ft.

Nevezésen az alábbi adatokat kell közölni: 1. Benevezett kutya fajtája. 2. Kutya neve. 3. Törzskönyvi száma. 4. Neme. 5. Születési ideje. 6. A kutya apjának neve és törzskönyvi száma. 7. A kutya anyjának törzskönyvi száma. 8. Tenyésztő neve. 9. A tulajdonos neve és pontos címe.

Az MKOE pécsi csoport minden szerdán és pénteken este 19 órától 20 óráig tart félfogadást a Felsővámház utca 72. sz. alatti (porcelángyári kultúrház) hivatalos helyiségben.

*

Dr. Kovács János helyett dr. Gyúró András lesz az ügyeletes. (Lakása: Székely Bertalan út 17. Tel.: 38-29.) Járó betegeknek rendel a Hunyadi út 10. szám alatti körzeti rendelőben. Tel.: 47-33. Szombat délután 4—5-ig, vasárnap délelőtt 9—10-ig, délután 4—5 óra között.

*

KUTYAKIÁLLITÁS PÉCSETT

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécs-Baranya megyei Csoportja Pécsett augusztus 20-án kutyakiállítást rendez a Porcelángyár basamalomi sportpályáján.

A kiállítás keretén belül törzskönyvezési lehetőség lesz. Különösen nagyfontosságú a magyar kutyafajták törzskönyvezése, mert a külföld felé való értékesítést a kölyköket illetően már a Tenyészállatforgalmi Vállalat biztosította igen jó áron. A magyar kutyafajta iránt jelenleg is nagy az érdeklődés az egész világon.

Ezúton hívjuk fel mindazokat a kutyatartó állami gazdaságokat, gépállomásokat, termelőszövetkezeti csoportokat és egyéni gazdákat, hogy akiknek puli, pumi, kuvasz, komondor, valamint magyar vizsla van birtokukban, ezt jelentsék augusztus 10-ig a Baranya megyei Tanács VB törzskönyvezési osztályának.

A kiállításra jelentkezni lehet a pécsi csoport kiállítási irodájánál Pécs, Felső-Vámház utca 72. (porcelángyár kultúrháza) személyesen naponta 16—19, vasárnap 9—12 óráig. Irásbeli bejelentések ugyancsak a fenti címre küldendők.

Ipari tanulókat vesznek fel

Kéményseprő Vállalat (Sörház u. 4.) kéményseprő, **Sütőipari Vállalat** (Rákóczi út 25.) pék, **Ruha- és Cipőipari Vállalat** (Széchenyi tér 18.) férfi szabó, cipész, **Börgyár** (Siklósi u. 52.) érettségizett és általános iskolát végzett tímár, **Vas- és Műszaki Nagyker. Vállalat** (Lenin tér 6.) érettségizett kereskedelmi, **508-as Vájáriskola** (Andrássy akna) vájár, **Malomipari Vállalat** (Felszabadulás útja 2.) érettségizett és 8 általános iskolát végzett molnár, **Patyolat Vállalat** (Szabadság út 13.) érettségizett és 8 általános iskolát végzett kelmefestő és vegytisztító, **Hirdi Kenderfonó** (Hird) asztalos, **Állami Pincegazdaság** (Szt. István tér 12.) kádár, **Pécsi Bádogos és Szerelő KTSZ** (Kossuth Lajos u. 63.) bádogos, **KIOSZ** (Rákóczi út 24.) különböző szakmákra ipari tanulókat vesz fel.

Egy konyhaszekrény és egy zongoraszék eladó. Nagy Flórián u. 4. 17

Házmesterséget keres; bányászházban is rendszerető házaspár. — Szigetiné, Bogád, Rákóczi út 26. 15

Városban gyümölcsös, szőlő, telek minden célra kiválóan alkalmas. Vízvezeték, víkendház, kedvezmény van. Bartók Béla út 26.. 2 csengetés. 18

Vörös Paliból ember lesz

Bizony nehéz dolog *emberré válni. Különösen akkor, ha valaki olyan egyedül áll a nagyvilágban, mint Vörös Pali. Mert ha valaki leéli életének első tizenöt—húsz évét a szülői házban, azután a katonaságnál letölti a két évét és úgy kezd önálló életet, könnyen megáll már a maga lábán. Akinek ilyen élet jutott osztályrészül, nagyon boldog lehet. Mert ha voltak is zökkenők, ha nem is ment minden úgy mint a karikacsapás, és nem is kolbászból font kerítés mellett cseperedett emberré, azért mégis csak volt valakije. Mindenhez erőt meríthetett a családból és ha mást nem is, de szülői jótanácsokat és szeretetet kapott legalább.*

De Vörös Pali úgy nőtt fel, mint az árokparton elhullajtott szemből sarjadt árva búza szál. Éppen csak hogy megnőtt és kidugta fejét a dudva közül.

Neki nem voltak szülői — a szó nemes értelmében — csak világrahozói voltak, akik kitették az utcasarokra, mint nem várt jövevényt. Persze ki tudja, milyen tragédia húzódik meg e gyerekkitevés mögött.

A Vörös nevet is csak úgy kapta Pali. Talán a megtalálójáról, vagy csak úgy kitalálás alapján, a születési dátumát is csak körülbelül állapíthatták meg.

Valahogyan azért felnőtt. Állami gondozottként végigjárt egy jópár tanyát, többet őrzött libát, mint ahányszor iskolapadban ült, csavargott nagyokat és talán nem is gondolt arra, hogy másfajta élet is van.

Ma már tizennyolc esztendős lesz. Itt él az Alkotmány utcai munkásszálláson és a bányában dolgozik. Valahonnét Szeged környékéről hozták a toborzók még márciusban.

Mondják, hogy egy szál foltos-piszkos ruhában jött, éves sarat hozva a cipőjén. Igényeket nem támasztott semmivel szemben, csak élt a szoba lakói között csendben, észrevétlenül.

Az elhagyatottsága szúrt szemet csak a gondnoknak. Az, hogy nem törődött a külsejével úgy mint a többiek. Még a szénport sem igen mosta le magáról, nemhogy a ruhája tisztaságára ügyelt volna — no meg nem is igen volt ruhája...

Ekkor hivatta be *először magához a gondnoka egy kis beszélgetésre.*

— Nem élet ez így Pali, ahogyan te csinálod... — Gyűjtsd össze a pénzedet, vegyél magadnak ruhát, meg cipőt. És mosakodj meg becsületesen, — pirított rá Dévai elvtárs, a gondnoka. — Mert ha mégegyszer piszkosan látlak, téglával moslak meg a fürdőben.

A gyerek hallgatott a szóra. Hamarosan összegyűlt egy új ruhára való pénz.

— Vettünk egy új sötétkék ruhát — meséli Dévai elvtárs. — Hozzá egy kalapot, inget. Hanem aztán mit csinált ez a gyerek. Megyek egyszer a barakkok felé, hát az én Pali barátom fenn ül ám a szederfa tetején az új ruhában. Lehívtam, megszidtam, a lelkére beszéltem, megmagyaráztam neki, mikor vegye fel az új ruháját. Fogadkozott, hogy legközelebb csak akkor öltözik ünneplőbe, ha sétálni megy a városba. Na jól van — gondoltam — értett a gyerek a szóból. De alig telt el egy pár nap, akkor meg futballozott az új ruhában, kapust játszott és vetődött. Akkor már a társait sem hagytam ki a fejmosásból, amiért hagyták hogy tönkretegye az új ruháját. Azóta aztán ilyesmit már nem csinált a Pali. Mert nem rossz gyerek ő. Szófogadó is, csak gyerekes még a szó legszorosabb értelmében.

— Beszéltem vele arról is, hogy ideje lenne már megkomolyodni egy kicsit. Fogadkozott is erősen, de ez még nem sikerült neki egészen... De most már legalább tisztán jár, ruházkodik is. Vett már magának egy pár nyári szandált, inget, ezt-azt.

— Szóval lesz azért ember belőle... Csak foglalkozni kell vele. Most kell pótolni azt hogy tizennyolc évig nem volt apja. Ez pedig nagyon nehéz.

Tiszta véletlennek *látszik, hogy Pali sorsa így kanyarodott. Pedig ez nem is véletlen. A Vörös Palikból is embert kell faragni. Talán csak annyi az egészben a véletlen, hogy pont ide került és itt az Alkotmány utca 77-ben tette meg az első lépéseket a számára új élet felé...*

KURUCZ PÁL

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal jelentjük, hogy drága Ninuskánk, Péntekné Burgics Anna elhúnyt, temetése, 4-én 2 órakor a temető kápolnájából.**

Gyászolják: testvére, sógorai, sógornői, unokahugai, öccsei, Ditta.

— **Nemes István Máv nyugdíjas 85 éves korában, rövid szenvedés után elhúnyt, temetése folyó hó 4-én, hétfőn délután 4 órakor lesz a központi temetőben.**

Gyászoló család.

Kalmár György
esztergályos

július 30-án 31 éves korában, rövid szenvedés után elhúnyt, temetése augusztus 5-én, kedden délután 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család

Lakás

Egyszobás, fürdőszobás, nem beköltözhető öröklakás eladó Pécsett, Szabadság út 54. Feinné. 1053

Sürgősen elcserélném 2 szoba, összkomfortos bányászlakásomat Ujmeszesen pécsi egyszobásért. Érdeklődni lehet: minden nap fél 4-ig 22-28-as telefonon, Tóth. 1060

Elcserélném kétszoba-összkomfortos, belvárosi, főbérleti lakásomat kétszoba hallosra, költséget térítek. — kertes előnyben. — Varga, Vasvári u. 2. II. em. Egyetem mögött. 1080

Egy idősebb nő társbérleti szobát keres, ki szívesen segédkezne háztartásban is. Varráshoz is ért. Özv. Dobszayné, Janus Pannonius u. 19., emelet balra. 1023

Elcserélném 3 szoba-összkomfortos, személyzetis I. emeleti lakásomat 2 szoba-összkomfortos, kertes, baromfitartásra villamos közelében, Mecsek

Történelem—magyar szakos ált. isk. tanárnő Leányfaluról, folyóvizes, szolgálati lakással, gyümölcsössel, elcserélné munkahelyét pécsiért. — Pesttől 1 óránvira. — Érdeklődni augusztus 9-től 34—69 telefonon. 1042

Elcserélném nagy szoba-konyhás, speizos lakásomat (gazdálkodásra alkalmas) Kertes előnyben. — kétszoba-konyhásra, Szénbányászati Tröszt dolgozóval. Ujmeszesen vagy a város bármely részén. Tamás Antal, Pécsbányatelep. Gőzmalom. 1027

Nyugati városrészen 3 szoba-összkomfortos, félig kész ház a meglévő anyaggal együtt eladó. Érdeklődni lehet: dr. Doktor Sándor út 27, sz. Trafik. 997

Elcserélném Szabadszállás községben fekvő 3 szoba, konyhás, melléképületes házamat pécsi, szigetvári, szentlőrincivel. Péteri, Almáskeresztur. —

Elcserélném szép, utcai, szoba-konyhás, — éléskamrás lakásomat vagy Széchenyi téren lévő garzonomat reptéri szoba-konyhásért. Nem urán dolgozó. Költséget térítek. — Érdeklődni: Bartók Béla u. 71. sz.

Elcserélném kétszoba, hallos, személyzetis, összkomfortos lakásomat 4, esetleg 3 szoba összkomfortosért. Telefon: 18-72. 19

Elcserélném főútvonalon lévő garzon lakásomat hasonlóért. — Kollárné, Pécs, Rákóczi út 8. 21

Társbérlők! 2 darab szoba-konyhás lakást adok 2 szoba hallos személyzetisért. Megegyezéssel. Telefon: 22-63. 73

Tanár bútorozott szobát kerea fürdőszobával. Címeket: Nevelők Házába Szt. István tér 6. 72

Állás

Gyors- és gépírónő elhelyezkedne. Cím: Liszt Ferenc utca 11. Nagy Mária. 1057

Állást keres irodai gyakorlattal rendelkező gépírónő. Telefon: 39—55. 257

Tető- és toronyfedőnek jó magaviseletű 2 fiút, egyet ipari tanulónak, egyet állandó segédmunkára — felveszek. Vlasits, — Alsóbalokány u. 59. szám. 44

Bejárónőt délelőttre felveszek, jelentkezés hétköznap, Semmelweis u. 3. I. em. 894

Fiatal férfi segédmunkást felveszünk. Önkiszolgálók boltja, — Kossuth Lajos u. 12

Építésztechnikus elhelyezkedne. Cím: Pál József Attila u. 3. 31

Kesztyűgyár ipari tanulókat felvesz. — Jelentkezés azonnal a személyzeti vezetőnél. Pécs, Ferenc u. 10. sz.

Vegyes

Lakáscsere, költözködés, bútor, zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány u. 14. Telefon: 15-93. 948

Feltöltésre alkalmas földet szállít vagontételben a szállítási költség megtérítése ellenében a Gyékényesi Kavicsbánya. Telefon: 202. 261

Ötezer forintot kérek kamatra, Kertváros, Erdély u. Pannonia sarok. 4

Szürke motorkabátok átfestése barnára — Hohner bőrfestő. Tüzér utca 4. 1095

Szép fényképet készíttessen Udvarinál, Mágocsonn. Amatőrmunkák kidolgozása. — Meghívásra helyszíner fényképezek. 295

Jó bort csak délután 5—8 óráig vásárolhat pécsi olasz rizling borairól. Sajátterméső borkimérő. Rákóczi út 6., udvarban. 1063

6000 Ft kölcsönt keresünk azonnalra. Cím: Háztulajdonos Pécs, Landler (Klimó) utca 33. szám. 63

Középkorú intelligens nő ajánlkozik beteg mellé, vagy anyahelyettesnek. Wacha. — Komló, Pécsi út 40 60

Gyors- és gépíras tanítását vállalom. Jelentkezés kedd, szerda, csütörtök. József Attila u. 5. 56

Küldjön díjtalan üzenetet

budapesti hozzátartozóinak az

ÁLLAMI ÁRUHÁZ

magnetofon-postáján.

Üzenetfelvétel: minden pénteken 10—12-ig és 16—18 óráig.

APRÓHIRDETÉSEK

Epedarugós ágybetétek
készítését vállalom
VAJTA kárpitos, Péryné u. 11. Telefon: 36-75

Házasság

Férjet keres 35 éves, magas, jó megjelenésű, jó kedélyű, információt kibíró leány, hozzáillő intelligens férfi személyében. Lakás, ingatlan van. — „Nem fogja megbánni" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 947

Adás-vétel

Eladó egy szekrény, 2 éjjeliszekrény, 2 ágy, egy tükör, Érdeklődni földszinten az udvarban, Rákóczi út 26. 12

Egy jókarban lévő 16 regiszteres harmónium, 96 basszusos, 14 hangváltós Miranda fehér harmonika, táskagramofon, kerékpár, varrógép és Berkel mérleg eladó. Pavlik Ödön Komló, Kőkönyös, Sallai u. 22. 71

Zongora olcsón eladó. Vasvári P. u. 2. II. em. Szab.: Egyetem mögött. 69

Eladó 100-as, új állapotban lévő nyugatnémet DKW, Varga, Kossuth u. 20. 68

Készpénzért veszek hálószobabútort, konyhabútort stb. Zsolnay u. 7. Bútorüzlet. 59

Keményfa hálószobabútor, sodrony, asztalok, szekrények eladók. Zsolnay u. 7. 58

Új állapotban lévő két hengeres Csonka motor minden elfogadható áron olcsón eladó. Cím: Kálvária u. 23. szám. 57

Ádler Junior személy kocsi eladó, üzemképes. — Megtekinthető Péter József, Mohács, Jókai Mór u. 12. 14

Termelő- és földművesszövetkezetek figyelem! Vasburkolatú 500-as Monarch daráló, új kövekkel 80 q napi teljesítménnyel eladó. Szentkútpuszta, Matakovics. 955

Új export K 175 kőbecentis motor sürgősen eladó. Déryné u. 11. szám. 945

Hűtőszekrény eladó. — Kulich Gy. u. 34.; utcai lakás. 1034

Keményfából szétszedhető disznóól eladó, — Könyök utca 10. 1059

Egy nagy férfi varrógép, és egy nagy szabóasztal eladó. Felső Vámház utca 18. 963

200-as NSU motorkerékpár eladó, — kisebbért elcserélhető. Hidas, Brikett-telep, 8/B. 1067

Két darab jókarban lévő világosra festett rekamié eladó. — Hunyadi János út. 8. 1062

Kombináltszekrény új, diófurnéros, modern kivitelben eladó, Déryné (Mária) u. 12. sz. Kajtár. 5

Keveset használt, — majdnem új eszterházi kocsi, 512 tojáskeltető betegség miatt féláron eladó, Málom 11. szám. 14

Kombináltszekrény — nagyméretű, diófurnéros, kisipari, igényesnek eladó, Bartók B. utca 37. 18

Új hálószobabútor, dió színre polírozva eladó. Légszeszgyár u. 24. szám. 3

Két használt szekrény, egy rézágy, egyes ágyak, szalon, 2 éjjeliszekrény, összecsukható vaságy, 2 sodrony, párnás ágyak, egyajtós szekrény olcsón eladó. Kisikeresztu. 18. Megyeri kitérőnél. 1078

Új, modern, kisipari konyhabútor eladó — Alkotmány (Makár) u. 39. sz. 1070

Konyhabútor, hálószobabútor szép kivitelben eladó, Majláth u. 8. szám. udvarban balra. 1079

Egy új, diószínre fényezett hálószobabútor eladó, Doktor Sándor u. 52. 3

Fényezett hármasszekrény eladó. Telefon: 43-92. 37

Eladó diófurnéros hálószoba, megtekinthető vasárnap, hétköznap este, Páncél, Erzsébet utca 21/1. 9

Egy borszivattyú eladó, mely háztartási vízellátásra is alkalmas. Bajcsy Zs. u. 10, Sós, 5

Hálószobabútor, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Alsó Malom u. 2. sz. 27

Kétszemélyes rekamié elsőrendű huzattal, dió politúros dupla ágy, — éjjeliszekrények eladók, Petőfi u. 26. 1055

Lóczór matrac 3 db eladó. Sallai u. 25. udvari lépcsőnél. 1020

350-es új Izs tokozott láncos motorkerékpár eladó, Vasas I. 42. sz. 991

Sötétre fényezett két új ágy eladó. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume iskolánál. 1077

Ebédlőbútor márványlapos, valamint üstház, rézüst, kézi kukoricamorzsoló eladó. Megtekinthető Endre u. 4. szám, Vasárnap délelőtt és hétköznap délután fél 6—7 óráig. 1051

Eladó mély gyermekkocsi igényesnek. Cím: Erkel Ferenc u. 8. 900

Eladó szikvízkészítő koronagép fekvő hengeres szénsav keverő kettes letöltővel; teljesítmény óránként 400 liter, — keveset használt. Érdeklődni: Pécs, Siklósi út 75. 952

Hálószobabútor, páros és egyes ágyak, szelonok, díványok, szekrények, vaságyak, asztalok, toalettükrök eladók. Rákóczi út 48. 926

Jókarban lévő naprafordító- és borsócsépló üzemképes állapotban eladó. Siklós, Dózsa György u. 40. Fenyvesinél. 931

301-es televízió, antennafelszereléssel eladó. Jaczkó, Pécs, Vasváry utca 2. szám. 906

Eladó egy új háromajtós szekrény, Liszt Ferenc u. 2., emelet — Hétfőtől. 30

Egy 12 hektós kád eladó, Cím: Muszmaun István, Nagyárpád. 16

Fűkaszálógépek kaphatók Gazdag Rezsőnél Szentlőrinc. 8

Vikendház 2x3 m-es fából sürgősen eladó. Telefon: 48-36. 7

Gyalupad eladó. Damjanich u. 14. 1089

3+1 Siemens rádió eladó. Derkovits u. 2. — — (Kálvária utcából nyílik.) 17

Sötét hármasszekrény, éjjeliszekrény, asztal, székkel eladók. Virág utca 4. 40

Kétszemélyes rekamié eladó, Édesanyák útja 6. szám. 43

Magnetofon kétsebességű, jól működő, kismeretű eladó. Orsolya utca 9. 45

600-as Zündapp személy- és teherszállítóval kifogástalan állapotban eladó. — Papp, Steinmetz tér 1. 47

Jégszekrény, fed 2 fényképezőgép olcsón eladó. Érdeklődni 25-20 telefonon; vasárnap. 50

Hálószoba, keményfa félhálá, varrógép, ajtó tolókkal, szekrények, — ágyak eladó. — Felső Vámház utca 2., üzlethelyiség. 52

Ifa 300-as lemezvillás eladó, Munkácsy M. utca 7. sz. Jeney. 364

Ingatlan

Máriagyűdön eladó 8 kh. szántóföld, gazdálkodásra alkalmas családi ház. Érdeklődni: Dózsa György utca 29. szám. 961

Tésenyben a 23. számú ház és vele 3 kh. jó minőségű föld eladó. 964

Eladó 798 négyszögöl jókarban lévő szőlő, 1 szoba-konyha-présház beköltözhető épülettel, villany, kút van. Pécsújhegy, I. dűlő 5. Stóromné. — Elköltözés miatt 2x1 szoba-konyhás családi ház eladó 1x1 szoba-konyha beköltözhető. Érdeklődni Lánc utca 19. 1019

Keresek életjáradékra házat vagy egyszoba, összkomfortos lakást költségtérítéssel cserébe adok. Kossuth L. u. 50. Kerepesi. 17 óra után. 1068

Szőlő 350 négyszögöl terméssel együtt eladó, pellérdi elágazástól 20 percre. Érdeklődni lehet 54. sz. tejbolt. — Hunyadi J. u. 12. sz. alatt. 1044

Sámod községben jókarban lévő ház gazdasági épületekkel és földdel, idős korra való tekintettel sürgősen eladó, Ritócz Károly Sámod (Baranya megye). 1045

Ház Rigóder tető legszebb helyén, részben átvehető lakással, gyümölcsös, kerttel, saroktelekkel együtt. — Népbolt, — keresztnél buszmegállóval szemben. Potom árért eladó. Bővebbet helyszínen. Mecsekszabolcsi u. 176. Tulajdonosnál.

Dinyeberki községben 55. számú, jókarban lévő lakóház melléképületekkel és kert eladó. Érdeklődni lehet: Bozó Lajosnál, Dinyeberkiben. 1069

370 négyszögöl gyümölcsös szőlővel eladó. Deindoli autóbusz keresztmegálló, Kajdy.

Utcai szoba-konyhás, éléskamrás, házfelügyelői lakásomat elcserélném nagyobb fő bérleti lakásért, vagy kettő kisebb szobásért, magas ráfizetéssel. Rákóczi út 28, vasárnap egész nap. 11

Különálló családi házban 2 szoba különálló konyha mellékhelyiségekkel, sertés- és baromfitartás, elcserélném belváros vagy kózelébe 2 szoba-összkomfortos lakásra. Költségülönbözet fizetem. Ujvilág u. 17.

Eladó ház, szőlő 500 négyszögöl — pellérdi buszmegállótól öt perc. Visnyei Ferenc. 1037

Ház Görcsöny község központjában, templommal szemben, kétszoba, konyhás, félház azonnal átvehető lakással, — Nyugdíjasoknak kiválóan alkalmas. Nagyon olcsón eladó. Bővebbet: helyszínen 132. sz. 1099

Beköltözhető 2 szobás, komfortos, kertes családi ház eladó, Szigeti út 66. 1075

Ház eladó, Vókány, — Táncsics Mihály u. 22. szám. Azonnal beköltözhető. 1002

Eladó félig kész épület Rigóder-tetőn. — Érdeklődni: Gyárváros, Csaba utca 15. 1081

Két magyarhold föld, és 270 négyszögöl szőlő eladó. Bővebbet: Pécs-Málom, Kis utca 10. sz.

Déryné u. 28. sz. ház eladó. Bővebbet uo. — dr. Ákoséknál. 994

Eladó 4 szobás, kertes családi ház beköltözhetően, két család részére is alkalmas a Petőfi-mozi környékén. Érdeklődni lehet: Fuch, kárpitosnál, — Sallai utca. 1033

Középdeindol 44. sz. ház, 749 négyszögöl szőlővel, felszereléssel, autóbuszmegállóhoz 10 perc, eladó. 10

305 négyszögöl gyümölcsös, házhelynek igen alkalmas, Tolnai autóbuszmegállónál sürgősen eladó. Érdeklődni lehet: Doktor Sándor u. 36., I. emelet, Darányinénál. 8

Ozdfalun 20. számú ház gazdasági épülettel 10 katasztrális hold földdel 400 négyszögöl szőlővel, présházzal eladó, Érdeklődni Ozdfalu 67. sz. 7

Vas Gereben u. 6. sz. ház eladó, Bővebbet a háznál Illés Jánosnál.

Rudas László — (volt Gründler) u. 16. számú kertes ház beköltözhetően eladó. 278

Beköltözhető családi ház, 3 szoba-konyha, nyárikonyha, pince eladó. Két szekrény, két ágy eladó. Alkotmány u. 24. 276

Patacson eladó 96. sz. ház gazdasági épülettel, 3 részben is. 41/2 h. szántó, 3 h. rét, 650 négyszögöl szőlő, 1141 négyszögöl szőlő présházzal, 500 négyszögöl akácerdő. 1046

Azonnal beköltözhető kétszobás, családi ház eladó, Szent Vince u. 34. 1054

Marx u. 4. számú családi ház eladó, vagy kertes házért elcserélhető. 1015

331 négyszögöl szőlő terméssel együtt eladó, Mecsekalja, Állomás, Kodó I. Fehérné. 983

Beköltözhető egy szoba és egy kétszobás családi ház sürgősen eladó. Kovácstelep, — Kolozsvár u. 4. 1024

Kisasszonyfán 53. sz. ház 576 négyszögöl szőlő jókarban lévő présházzal, felszerelésel és két hold földdel szabad kézből eladó. 1041

Beköltözhető 3 szobás, kertes családi ház eladó. Álmos u. 15. 1071

Nyugatszenterzsébeten családi ház nagy gyümölcsössel, kerttel, szőlővel eladó, azonnal beköltözhető: Bővebbet: helyben, Kossuth Lajos utca 6. sz.

2 szoba-konyha, présház, pince, szőlő, gyümölcsös, terméssel eladó, beköltözhetően. Szent János-kútnál, a buszmegállótól 2 perc, Papp.

Pécsújhegyen 400 n-öl szőlő eladó. II. dűlő 127. 997

730 négyszögöl szőlő termő gyümölcsfákkal Aranyhegy legszebb részén, a műút mellett a Donátusi autóbusz utolsóelőtti és utolsó megállója között, azonnal beköltözhető villalakással eladó. Érdeklődni a helyszínen, vasárnap és kedden — egész nap. Porpáczy.

Nagyárpádon a Pécsi út mellett 300 négyszögöl telek házhelynek eladó, érdeklődni bármikor. Nagyárpád 20. szám alatt. — Pál László. 954

Harkányban 800 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni lehet Kerekes fodrásznál. 935

Kis családi ház olcsón eladó, szoba-konyha, éléskamra, pince, mellékhelyiség, villany, gyümölcsös. Érdeklődni: Zsolnay utcai benzinkútnál. 515

Családi ház gazdasági épületekkel együtt eladó, Bálint István, — Nagyárpád, — Hámán Kató út 14. 1009

Pécs, Rácváros belterületén 429 négyszögöl jól termő, beépítésre alkalmas szőlőskert terméssel vagy anélkül eladó. Cím: Kövesi, Rácváros 39. Mozinál. 927

Sürgősen eladó Lánc u. 23. számú lakóház. Érdeklődni: — Lehota István, Pécs, Lánc u. 23., 1 szoba-konyha beköltözhető. 849

Szentlőrincen nagy családi ház belsőséggel, egy beköltözhető lakással eladó. A beköltözhető házrész fele udvarral külön is eladó, Cím: Szentlőrinc, Arany János u. 8—10. 24

Zókon 16. sz. ház gazdasági épülettel eladó. Érdeklődni a helyszínen. 1091

Eladó 209 négyszögöl szőlő Cserkut mellett. Érdeklődni Pécs, Bajcsy Zs. út 43, Stanbach. 35

Eladó ház, 2 szobakonyha, éléskamrás beköltözhetően, Pécs—Ürög, Lajkóné. 22

Beköltözhető családi ház gazdasági épületekkel eladó. Patacs 8.

Petőfi u. 38. számú kettőszobás, fürdőszobás családi ház beköltözhetően eladó. 13

Bicsérden a 31-es sz. ház beköltözhetően eladó. 1 800 négyszögöl szántó a mecsekaljai állomáshoz 20 percre eladó. — Érdeklődni: ugyanott, Csöme. 34

Eladó Magyarürög alsóhegy 604 négyszögöl jó szőlő, teljes felszereléssel, épülettel. Érdeklődni: Vilmos u. 6. szám. 1093

Alsóbánomban családi ház, kert és gyümölcsös beköltözhetően, olcsón eladó. Érdeklődni Pécs-Szabolcs, Tolbuchin út 90/1. 39

Eladó Basamalom dűlő 35. sz. kétszobás villa-ház szőlővel, gyümölcsössel. Beköltözhető családi házért elcserélhető. — (Esetleg nem egészen kész új házért). 53

Magyarbólyban a Kossuth utcában eladó ház, kétszoba, két konyha, nyári konyha, góré, és pajta. (A pajta külön megvehető le bontásra) és 3 hold földdel. Jurkov István. 251

Sallai u. 5. számú ház két részben eladó. 51

Anna utca 5. számú ház emeleti része eladó. 65

Pellérdi elágazásnál közvetlen a buszmegállónál egy kataszteri hold új telepítésű, adómentes szőlő és gyümölcsös, egy része eperrel betelepítve, kisebb épülettel eladó. Érdeklődni: mindennap a helyszínen Kovácsnál. 982

Nagybudmér községben kettőezer négyszögöl belsőséggel gazdasági épület, negyven gyümölcsfával határban egytagban 15 hold prima föld nyolcszáz négyszögöl akácos, 3 hold prima rét öregség miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Mohács, Szent István u. 7. sz. Világosék. 8

Házhelyek nagy választékban eladók Pécsett a Kertvárosban. Részletes felvilágosítást ad a takarékpénztár a színházzal szemben. Vidéki házhelyekkel kapcsolatban a járási takarékpénztári fiókok is adnak felvilágosítást. 273

Háromszobás beköltözhető öröklakást vagy családi házat veszek Pécsett, Tárnokné, — Pécs, Szabadság út 54. 1052

Belterületen szőlő, ház helynek eladó. Kedvező fizetési feltételekkel. Bővebbet Losonc utca 11. reggeli órákban. 55

Eladó 535 négyszögöl szőlő gyümölcsös kis épülettel Deindolban. Érdeklődni: Kovácstelep, Monostor u. 8. 54

Beköltözhetőséggel építési lehetőséggel kis szoba-konyhás házrész eladó, Teréz u. 11. Telefon: 22-79. 70

Szőlő — 1563 négyszögöl — szép terméssel, présház, pincével Patacson eladó. Engelné Megye u. 9. 271

Olcsón eladó Álmos u. 1. számú ház, telekkel együtt. 64

Eladó Csoronikában 1400 négyszögöl szőlő lakható épülettel megfelezve is lehet. Pécs, Rókusalja 1. 62

Beköltözhető 2 szobakonyhás családi ház sürgősen eladó, Patacs 81. Szabó József. 61

ismét kapható!

MOSZKVICS,
SKODA,
SPARTAK,
WARTBURG,
IFA,
WARSZAVA,
P.—70,
POBJEDA
személygépkocsik karbantartási munkáit, valamint ezek futójavítását elvégzi
a XIV. AUTÓJAVITÓ V.
Pécs, Munkácsy M. u. 35.
Telefon: 26-72, 26-75.

LOTTÓZZON! Nyerhet!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

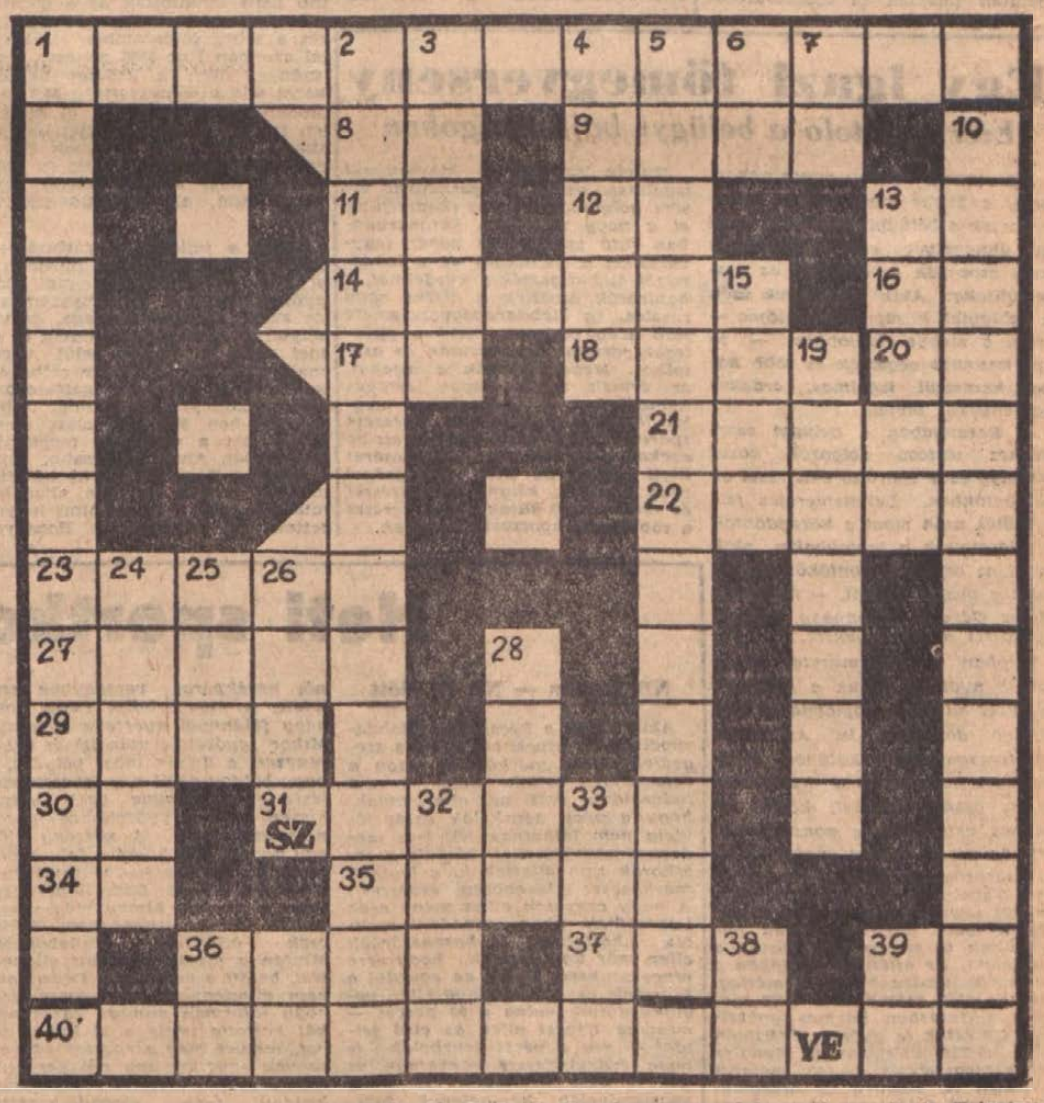
A vállalat fennállásának 10 éves évfordulója alkalmából közzétett

rejtvénypályázat

helyes megfejtői között két értékes jutalomtárgyat sorsolunk ki, melyek máris megtekinthetők a BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ Bem utca 2. sz. alatti boltja kirakatában és augusztus 11-én ugyanott átvehetők.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvényből a vízszintes 1, 22, 40 és a függőleges 1, 10 és 19-es sorokat Szerkesztőségünkbe Pécs, József Attila u. 10. szám alá augusztus 8-ig küldjék be: „Tíz éves a BÁV" jeligére (név, lakcím megadásával).

A nyertesek nevét lapunk augusztus 17-i számában közöljük.

Pécs

VÍZSZINTES SOROK: 1. Ahol Pécs és környéke a szükséges használati tárgyait jól beszerezheti. 2. S. És — idegen nyelven. 9. Valóságos Belső Titkos Tanácsos. 11. C. T. 12. Német névmás. 13. Régi római pénzegység. 14. Így is ital, úgy is ital. 16. R. O. 17. Német névmás. 18. Az előkelőket utánozza. 20. Majdnem gól (!) 21 Kém. 22. Törte, morzsolta. 23. Gyötör, bánt. 27. Női név. 29. Becézett férfinév. 30. T. D. 31. Egy hangszerre, vagy énekre írt zene. 34. Ó. A. 35. Öt római szám. 36. Visszafelé: Pest megyei község (ékezethibával). 37. Szeretet — magánhangzói. 39. Zenei hang. 40. Például a Szép Ilonka.

FÜGGŐLEGES SOROK: 1. Aki jól akar vásárolni Pécsett, az felkeresi a . . . 2. Pécs környéki helység. 3. Paszíroz. 4. Népszerű francia dalénekes keresztneve + S. 5. Például a Nóra vagy a Vadkacsa. 6. B. T. 7. Csonka bot. 10. Világhírű keramikus volt. 13. Tolvajnyelv — franciául. 15. Visszafelé olvasva: hiányzik a csupor füle. 19. A pécsi vásárlókat ez vezeti újból és újból a Bizományi Boltba. 24. Hivatali helyiség. 25. Ki . . . — gyógyszer. 26. Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége. 28. Nem valóság. 32. Megfordítva — így hangzás a zenében. 33. Keverő — idegen szóval, a második betű hiányzik. 36. A. R. 38. E. Y. 39. Doktor.

Beküldendő: vízszintes: 1, 22, 40, függőleges: 1, 10, 19.

A jó nyaralás előfeltétele **a szép ruha**

Elkészíti: *Kovács Szalon* **Pécs, Bajcsy-Zsilinszky utca 5. szám Telefon: 23-78**

A VASARNAP SPORTJA

Elkészült a tenisz NB I. sorsolása

A teniszszövetségben elkészítették a tenisz Nemzeti Bajnokság I. osztályának sorsolását. A női csapatok között helyet kapott a PEAC együttese is. A mérkőzések augusztus 9-én indulnak meg és szeptember másodikán fejeződnek be. A PEAC mellett az Ujpesti Dózsa, a Bp. Vörös Meteor, a VTSE, a Bp. Vasas, a Diósgyőri VTK, a Bp. Gyárépítők, az FTC, a Bp. Petőfi és a Bp. Vasúti főosztály csapatai döntik el az elsőség és a helyezések kérdését. A pécsi női teniszezők az első fordulóban 9-én Budapesten a VTSE ellen mérkőznek, majd 10-én ugyan csak Budapesten a Gyárépítőkkel kerülnek szembe. A harmadik, negyedik, ötödik és hatodik forduló mérkőzéseit Pécsett játssza a PEAC női csapata. Augusztus 12-én a Bp. Vasas, 24-én az Ujpesti Dózsa, 26-án a Bp. Petőfi, 28-án pedig a Bp. Vörös Meteor női teniszezői látogatnak le Pécsre. A három utolsó forduló mérkőzésére ismét Budapesten áll ki a PEAC. Augusztus 30-án a Diósgyőri VTK, aug. 31-én a Vasúti főosztály, szeptember 2-án pedig az FTC-vel kerülnek szembe a fővárosban.

Zrinyi Miklós kupamérkőzés

Zrinyi Miklós kupamérkőzések indulnak meg négy csapat részvételével augusztus 3-án. A Szigetvári ZMSE, a Barcsi Vasutas, Szentlőrinci SK és a Sellyei Spartacus körmérkőzés formájában dönti el, ki nyeri az értékes serleget. Az első mérkőzést a Szigetvári ZMSE—Barcsi találkozót ma délután játsszák le Szigetváron.

Amiről a számok beszélnek

Mérlegen a PVSK szereplése

Az 1957. évi csonka bajnokság során az NB II-ben a PVSK igen gyenge eredményt ért el, 26 pontjával az utolsók között a tizenharmadik helyen végzett. Ilyen szereplés után szervezetten kezdte meg a következő bajnoki idényre való felkészülését a csapat. Az új bajnoki évadra dr. Czibulka Mihály készítette elő a vasutas játékosokat, aki Tamási Lászlótól vette át az edzői teendőket. A csapat őszi szereplése eredményes is volt, mert a megfiatalított együttes negyedik helyen végzett, 18 mérkőzésből 10 mérkőzést megnyert. 4 mérkőzésen döntetlenül végzett, míg 4 mérkőzésen vereséget szenvedett. A megszerezhető összes bajnoki pontok 66.6 százalékát szerezte meg a PVSK. A csapat javulásával emelkedett a nézők száma is, bár a közönség érdeklődése csak közepesnek mondható. Míg az őszi évadban az itthoni kilenc mérkőzésen 15 700 néző volt, addig a csapat vidéken lejátszott mérkőzéseit 22 500 néző szurkolta végig.

A biztató őszi szereplés folytatása azonban tavasszal elmaradt. Az évad közepén a fiatalokból álló együttes kifulladt, hullámvölgybe került. A játékosokon a fáradtság jelei mutatkoztak, de a csapat egységét sem sikerült biztosítani. Ugyanazon összeállításban sosem játszott a csapat. A keresgélés, a próbálgatás, kísérletezés, nemcsak a játékosokra volt rossz hatással, hanem a nézőkre is. Nem emelkedett az érdeklődők száma a tavaszi évadban úgy, amint várható lett volna. A hazai mérkőzéseket 22 400 néző nézte végig, az idegenben lejátszott mérkőzéseket pedig 22 500 szurkoló tekintette meg. A PVSK játékára tehát összesen 82 000 néző volt kíváncsi.

A csapat tavaszi gyengébb szereplését mutatja az is, hogy a megszerezhető pontoknak csak 55 százaléka lett a PVSK-é, hét mérkőzést nyertek meg, hat mérkőzésen döntetlenül végeztek, öt mérkőzésen pedig vereséggel hagyták el a pályát. Végeredményben a PVSK a bajnoki táblázaton a negyedik helyen végzett 44 pontjával, ami 61 százalékos teljesítménynek felel meg.

Az NB II. nyugati csoportjában a bajnoki év folyamán 684 mérkőzést játszottak, ezeken összesen 1 115 gólt lőttek a játékosok. Ebből mindössze 59 gól fűződik PVSK játékos nevéhez. A legeredményesebb játékosnak Göncz bizonyult 13 góljával, Hámori II. 12, Freppán 11, Csete 6, Győri-Kiss 4, Tura 3, Vincze 2, Kardos 2, Kutas 1 gólt szerzett.

A bajnoki évet 19 játékossal játszotta végig a PVSK. A fegyelem javulásának jele volt, hogy mindössze két játékost állítottak ki a mérkőzéseken sportszerűtlen magatartásukért Hernádit, illetve Hámori II-t.

A legnagyobb hiba a csatárok játékában mutatkozott, nem ment a góllövés a játékosoknak, de nem volt minden rendben a védelem házatáján sem. Sok taktikai hibát vétettek és a védelmi feladatokat sokszor rosszul oldották meg. Amíg a győri csapatnál az adott és kapott gólok aránya 4.6, Sztálinvárosnál 2.47, addig a PVSK-nál már csak 1.60. Ha figyelembe vesszük, hogy a kiesés előtti utolsó 10. helyezett Mosonmagyaróvár eredménye is 1.13, akkor megállapíthatjuk, hogy nemcsak a csatársor játékát kell eredményesebbé tenni, hanem a védelemnek is javulni kell.

Végezetül nézzük, kik nyújtották a játékosok közül a legjobb teljesítményt. Freppán bizonyult a legmegbízhatóbb játékosnak, utána Szegedi, Göncz, Győri-Kiss, Mohácsi, Tura, Lendvai, Hámori II., Hámori I., Hernádi, Vincze és Kutas következik osztályozókönyvünk rangsorolása alapján.

= ML—HB =

Sorra dőlnek majd Stockholmban az EB-csucsok

1954. óta nagyot fejlődött az európai atlétika — A berni győztesek többsége 1958-ban helyezéshez sem jutna

Egy hónap múlva kezdődik a stockholmi atlétikai Európa-bajnokság, a világ idei sportrendezésének egyik legfontosabbja. Ezen mérik össze erejüket földrészünk legkiválóbb atlétái s vetélkedésüket feszült figyelemmel követi a világ sporttábora. A nagy érdeklődés indokolt, mert egy-egy találkozó során újabb és újabb csúcsokra kerül sor. Így legutóbb négy évvel ezelőtt Bernben egy tucatnál több Európa-csúcsot állítottak fel a résztvevők s jelenleg az a helyzet, hogy Stockholmban minden eddigi arányt felülmúlva várható a csúcsjavítás. Ha áttanulmányozzuk a svájci EB eredményeit, nem kétséges, hogy az akkori győztesek közül csupán néhányan védik meg címüket, többségük pedig Stockholmban ezúttal még helyezéshez sem jutna.

Kezdjük csak a vágtaszámokkal s máris megállapíthatjuk, hogy Fütterer, az akkori kétszeres EB-bajnok, aki a 200 m-es távon Bernben 20.9 mp-cel új Európa-csúcsot állított fel, a 100 méteren pedig 10.5 mp-cel győzött, ma talán csak a 200 méteren arathatna sikert. A svéd fővárosban 10,5 mp-cel már nem lehet megnyerni a 100 m-t, hiszen a legutóbb megtartott nemzetközi versenyeken 10,2 és 10,4 mp alatt szakították át a győztesek a célszalagot. Hasonló a helyzet a többi futószámban is, kivétel azonban Kuc 5000 méteres eredménye, mert a szovjet bajnok berni teljesítményét (15 p 56,4 mp) Stockholmban sem éri el egyetlen távfutó sem. A szovjet bajnok akkori eredménye nemcsak Európa-, de világcsúcs is volt és nem hinnők, hogy akadna jelenleg európai futó, aki hasonló sikerre képes.

Óriási a fejlődés a gátfutásban és a dobószámokban is. Bernben a szovjet Bulancsik 14,4 mp alatt győzött ebben a versenyszámban, de azóta nemcsak ő maga, de vetélytársai is nagyot fejlődtek és az idei EB-n 14 mp-en belül végez majd első, de a mögötte célba érkezők is. A 400 m-es gátfutásban viszont könnyen lehet, hogy Julin, aki 1954-ben 50,5 mp alatt megnyerte ezt a versenyt, megtartja EB-csúcsát. Annál biztosabb, hogy a magyar Rozsnyói berni teljesítményén a 3000 méteres akadályfutásban még a stockholmi helyezettek is túltesznek. Rozsnyói négy évvel ezelőtt 8:49,6 alatt győzött és ezzel új Európa-csúcsot állított fel ezen a távon. Nos, ez a múlt, de mennyire más a jelen. A Szovjetunió idei atlétikai bajnokságain — hogy csak a legérdekesebb példát említsük — négyen is Rozsnyói eredményénél sokkal jobb teljesítményt nyújtottak. Rzsiscsin 8:35.6 alatt győzött, második Sz. Ponomarjov lett, aki 8:40.6-tal foglalta el a második helyet, Jevdokinov 8:42.4-gyel a harmadik helyen végzett, Valsenko pedig 8:43.2 alatt negyediknek érkezett célba. Rzsiscsin eredményével beállította a 3000 m-es akadályfutás világcsúcsát, melyet Vlasenko, ha a vizesároknál fel nem bukik, megjavított volna.

A dobószámokban is lényegesen másképpen alakult a helyzet. — Bernben Consolini, az olaszok diszkoszvető-bajnoka 53,44 méterrel lett ebben a számban első. Ma azonban 55—56 m-es teljesítménynyel győz majd Stockholmban a legjobb. Az ugrószámokban is a négy év előttieknél sokkal jobb eredményeket várnak. A távolugrásban a lengyel Crabowski akár 780 cm-en felül is végezhet és 760 cm-t ér el valószínűleg a negyedik is. Bernber a magyar Földessy 751 cm-rel nyert. A hármasugrás Európa-bajnokságának legjogosabb várományosa Rjahoszkij, a rúdugrásban pedig a görög Roubanis 460 cm-en felüli eredményt érhet el.

Mindent egybevetve: az 1958-as stockholmi Európa-bajnokságok az újkori atlétika nevezetes állomását jelentik s az azokon nyújtott teljesítmények e sportág történetének legszebb fejezetei közé sorolhatók majd.

Egy igazi tömegverseny

Ezer sportoló a belügyi bajnokságokon

Már elmúlt néhány napja annak, hogy a Tüzér utcai pályán felsorakoztak a belügyi sportolók, hogy az ünnepélyes eredményhirdetés után átvegyék az érmeket és tiszteletdíjakat. Akik résztvettek idén a belügyiek középfokú döntőjén — tehát a megye legjobbjai — jó sportmunkát végeztek és több napon keresztül izgalmas, érdekes versenyeket vívtak.

— Baranyában a belügyi szervekhez tartozó dolgozók közül mintegy ezer sportoló vett részt az elődöntőkben. Lelkiismeretes felkészülés után most a középdöntők kiválasztották a legjobbakat, akik majd az országos döntőkön képviselik a megye színeit, — mondotta Mátra Géza r. főhadnagy, megyei sporttiszt a versenyekről.

Valóban a lelkiismeretes felkészülés nyomait láttuk a legutóbb lezajlott atlétikai, röplabda és labdarúgó döntőkön is. Az egész sportversenyeknek különös érdekességet kölcsönzött a határőrség és az őrségi zászlóalj között izgalmas vetélkedés a pontversenyért. Az utolsó három sportág előtt a határőrök vezettek 115:105 arányban. Távolyi ők nyerték a vándorzászlót nagy fölénnyel, idén az őrségiek igen lelkiismeretesen felkészültek és szoros volt köztük a küzdelem. Az atlétikai döntőkön a határőrök javára billent a mérleg. Már az első számban, a 3 000 méteres síkfutásban hármas győzelmet szereztek (a győztes Petrimán ideje 10:09.6 volt), majd Mendler révén megnyerték a 800 méteres síkfutást is. Közben az őrségiekhez tartozó Szlavicsek 12-es időivel első lett 100 méteren, de ezután Oszvald Gyula hármas győzelme véglegesen eldöntötte a pontversenyt a határőrök javára. Oszvald 11,92-vel győzött a súlylökésben, 65,70-el a kézigránátvetésben, majd ünnepi sorozásra elindult a távolugrásban és 589-el ott is első lett.

Amíg az atlétikai versenyek zajlottak a salakon, egyszerre két pályán a röplabdások tartottak „nagyüzemet". Az őrségieknek a komlói tűzoltók személyében remek ellenfelük akadt, kettejük mérkőzése beillett volna egy jószínvonalú területi bajnoki mérkőzésnek is. Az őrségiek győztek.

A délutáni versenyeket nagy érdeklődés előzte meg. Nemcsak a labdarúgódöntő miatt, hanem a „hagyományos" golyószóróstól miatt is. A határőrök és az őrségiek labdarúgói nagy buzdítás között jóiramú mérkőzést vívtak a nagy melegben. Bár az őrségiek legalább annyit támadtak, kapura a határőrök jelentették a veszélyt és 2:0 arányban győztek. A két gól Boroda nevéhez fűződik.

Miután lezajlott a hihetetlenül izgalmas, óriási hangorkánnal kísért golyószórós váltó (képzeljünk el a nagy melegben katonaruhában futó sportolókat nehéz fegyverükkel a vállukon) és a labdarúgók is befejezték a küzdelmet, a határőrök átvették a díszes nagy zászlót, a labdarúgógyőzelemért járó szép serleget, majd a győztesek járultak egymásután az asztalhoz. Megérdemelték a díjakat, az érmek mellé kapott értékes ajándékokat, mert derekasan megküzdöttek a győzelemért. Egészévi sportmunkájuk eredménye érett be ezeken a versenyeken. De dicséret illeti azokat is, akik fáradtságot nem kímélve, kitűnő szervezéssel és rendezéssel adtak méltó keretet a többnapos sportversenyeknek.

Heti sportkommentárunk

NB I. után — NB II. előtt

Akik látták a Pécsi Dózsa labdarúgóinak az újpestiek, majd a szegediek elleni mérkőzését, azon a véleményen voltak, hogy nem a tudáshiány volt az oka annak, hogy a pécsi szurkolók ezrei jóideig nem láthatnak NB I-es labdarúgómérkőzéseket. Maguk a játékosok sem állottak ki a legtöbb mérkőzésre „kisebbségi érzéssel". A nagy csapatok ellen még csak lelkesedtek, ahogy mondani szokták „hajtottak". A hasonszőrűek ellen már úgy érezték, hogy erre nincs szükség. Pedig ha egyedül a Diósgyőr és a Tatabánya ellen végigküzdötték volna a 90 percet — mint az Ujpest ellen az első félidőt — ma a pécsi szurkolók is nagy érdeklődéssel várhatnák az NB I, őszi sorsolását. A pécsi sportkedvelők kénytelenek belenyugodni a kiesésbe anélkül, hogy elfogadható mentséget találnának a játékosok és a csapat közvetlen vezetői számára. A legtöbben azonban nem estek kétségbe. Mint ahogy Komlón is reményeket fűznek a következő NB II-es küzdelmek elé, azt teszik a pécsiek is. Hm... Mindenesetre megnyugvást keltett a hír, hogy az MTSH védetté nyilvánította a kiesett NB I-es csapatot. Így van ez rendjén és igazságos is. Azok a játékosok, akik eddig is igyekeztek és ezután is becsülettel készek küzdeni a pécsi színekért, az esetleges visszajutásért, úgy sem akarnak menni. Azok pedig, akik kihasználták a pécsiek jóhiszeműségét és már évközben felgyőzni igyekeztek, hát csak menjenek hőkezeléssel, de egy teljes évig elmélkedjenek a becsületről és a kötelességről.

A falusi spartakiád

versenyek megyei döntőjén az egyik legmeglepőbb győzelem a női kerékpáros versenyben született. A magyarbólyi Dede Ilona nagy fölénnyel nyerte a versenyt. Mikor győzelme után ismét bekerekezett a Tüzér utcai pályára, a nagy boldogságtól alig lehetett szólásra bírni. Hogyne őrült volna, hiszen erre a győzelemre igazán nem számított! A verseny előtt egy nappal jött hozzá a falu sportvezetője, volna-e kedve résztvenni a megyei döntőn. Dede Ilonát meglepte a kérdés, hiszen még sosem indult kerékpárversenyen. Eddig csak atlétizált, röplabdázott. Miután a mama sem tett ellenvetést, bejött a versenyre. Dede Ilona nem mindennapi tehetségére vall, hogy jóformán minden edzés nélkül hajtotta végig a 20 km-es távot, melyet még a spartakiád versenyek egyetlen egy női kerékpárosa sem tett meg. A magyarbólyi kislány esete elgondolkoztató. Mennyi falusi, tehetséges sportoló vész el csak azért, mert nem „fedezik fel" vagy ha „felfedezik", akkor sem támogatják úgy, hogy további fejlődése biztosítva lenne. A falusi sportkörök és a járási TST-k akkor végeznek igazán jó munkát, ha a spartakiád versenyek befejezése után is megadják a módot és a lehetőséget azoknak a fiataloknak, akik a spartakiádon „eljegyezték" magukat a sporttal.

A sportkörök

munkáját az illető szakszövetségek és az illetékes TST-k hivatottak ellenőrizni. Ez az ellenőrzés azonban közel sem mondható kielégítőnek. Másütt ben nem fordulhatott volna elő az az eset, hogy Pécsváros úszóválogatottja a városi Testnevelési Sport Tanács tudta nélkül Szegeden városok közötti versenyen vesz részt. Igaz, a megyei úszószövetség rendezte a versenyt és az mint ilyen, a megyei sporttanács felügyelete alatt működik, de akkor is illett volna legalább a városi sporthatóságokat is értesíteni a vidáról. Remélhetőleg az esetből tanultak az illetékesek és a jövőben nem fognak szabad kezet adni azoknak a sportvezetőknek, akik a sport ürügye alatt olyasmit engednek meg maguknak, aminek semmi köze sincs a testneveléshez.

A mohácsi evezősök

nagy gondban voltak, amikor megkapták az országos vidéki evezős bajnokságok kiírását. Honnan teremtik elő a versenyhez szükséges anyagiakat, mert feltétlenül ott akartak lenni a legjobb vidéki evezősök nagy vetélkedésén. Fel is készültek rá alaposan. A megyei és a Mohács városi Tanács megértő támogatása aztán lehetővé tette a versenyen való részvételt. Szolnokon bebizonyították, hogy érdemes támogatni őket. Jövőre, ha sikerül közben kibővíteni hajóállományukat és egyes és nyolcas hajóval is rendelkeznek, akkor az 1959-es váci országos vidéki bajnokságon beleszólhatnak esetleg az elsőségért folyó harcba is, mert lelkesedésben, küzdeniakarásban a mohácsi evezősöknél nincs hiány. Viszont addig, amíg saját hajójukban nem versenyezhetnek, nem mutathatják meg igazi képességeiket.

Az atlétika

minden számában rohamosan javulnak az eredmények. Hétről-hétre újabb és újabb kitűnő eredményeket érnek el a különböző nemzetek atlétái. Köztudomású, hogy a legmodernebb edzésrendszerek segítségével valóságos tudományos alapokon végzett edzésekkel lehet csak nagy eredményeket felmutatni. A budapesti nagy egyesületekben is szakosított edzők oktatják az atlétákat. Az egyik edző a közép-távfutókkal, a másik a sprinterekkel, a harmadik a dobókkal foglalkozik, de vannak olyan edzők, akik kizárólag egy versenyszámra specializálják magukat. Ezzel szemben a pécsi sportkörök atlétikai szakosztályait egy-egy edző irányítja. Igaz, a sportkörök költségvetéséből nem igen futna két-három edzőt tartani, de azért mégis megoldhatnák Pécsett is az atlétikai edzések szakosítását. Nem vitás ugyanis, hogy egy ember mindenhez nem értheti és minden versenyszámban edzői téren lehetetlenség lépést tartani a fejlődéssel. Mi lenne a teendő? Állítsák fel a megyeválogatott keretet. A keret edzésének vezetésével pedig bízzák meg a legjobb pécsi szakembereket úgy, hogy egy-egy ember foglalkozna a dobókkal, futókkal, ugrókkal. Így biztosítani lehetne a szakosított edzéseket, a legjobbak részére Pécsett is, ami azt hisszük csak elősegítené megyénk atlétikájának rohamos fejlődését.

A névtelen falusi

sportvezetők munkájának gyümölcse érett be vasárnap a megyei spartakiád versenyen. A magyarbólyi Bátori Géza, a mekényesi Bárdos Ferenc, a bólyi Abai Ferenc, az egerdgi Kutnyánszky Géza, a tótokfölje Megyeri Ede munkája nem volt eredménytelen. Pedig nem könnyű a dolga a falusi sportvezetőknek. Sok-sok nehézséget kell leküzdeniök, míg versenyzőik eljutnak a győzelmi emelvényig. Aki azonban megszerette a sportot, az nem riad vissza az áldozatoktól sem. Mert a falusi sportvezetők igazán nem anyagiakért és különböző előnyökért szervezik a fiatalokat. Milyen elkeseredett hangú levelet írt szerkesztőségünknek Bátori Géza, mikor a magyarbólyi sportolók nem tudtak mind résztvenni a járási döntőn, mert a nagy szervezésben nem jutott már autó a magyarbólyi sportolóknak. A nehézségek azonban nem téritik le útjukról a lelkes falusi sportvezetőket, mert tudják, hogy számítanak rájuk és biznak bennük a falusi fiatalok.

A pécsi játékosokra

is kivetették hálójukat az NB I-es csapatok. Jónéhány játékos-ügynök megfordult az elmúlt napokban Pécsett. A Miskolci Vasutas Gönczöt, a PVSK fiatal játékosát akarta megszerezni. A vasutas vezetők azonban túljártak a játékosügynök eszén, és az még ma is keresi Gönczöt, akit sürgősen nyári szabadságra küldtek a Balaton mellé, nehogy mégis megpuhítsák és az igazoló-lap aláírására bírják. Itt voltak a salgótarjáni vezetők is. Velük furcsa eset történt, elfogyott az igazoló-lapjuk és az NB I-ből most kiesett pécsi csapat sportirodájában akartak egyet beszerezni. Persze, hogy nem kaptak és így átigazoló-lap híján érdemleges tárgyalásokat nem tudtak tartani a kiszemelt játékossal, aki történetesen ugyancsak gyakran megfordul a sportirodában, lévén a kék-sárgák egyik magyar válogatottságig vitt játékosa. Komlót sem kerülték el a labdarúgó kufárok. Grózdicsot és Polgárt ugyancsak megszédítették. Grózdics három Polgár pedig két csapathoz is aláírta az átigazoló-lapot. Persze, egyiküket sem igazolták át. Mindezek az esetek azt bizonyítják, hogy egyes csapatok vezetői még mindig nem tudtak lemondani a régi intézői „fogásokról". Hálóba azonban Pécsett nem igen került hal, mert a pécsi sportvezetők sem mennek a szamszédba egy kis ügyeskedésért.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 3-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Sokac „Becsarac". — Egy falu szíve megmozdul. — Dalos üdvözlet Áta község dolgozó parasztságának. — Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Német nyelvű műsor. Vidám zene. — Divatfesztivál Bukarestben. — Cservinger, a furfangos. J. Schramm szatírája. — Szív küldi szívnek szívesen. — Tiroli és alpesi zene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Egy megjelent könyvről, a „Hontalanok"-ról.
18.05: Három megye határán. Riportműsor.
18.25: Strauss-keringők.
18.55: Az öreg szaki álma. (Szatíra)
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Vasárnapesti muzsika.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos.

MOZI

Park: Tavasz (délelőtt 10 órakor) Római vakáció (fél 5, 7, fél 10 órakor).
Kossuth: Cirkusz (délelőtt 10 órakor). Amiről az utca mesél, kísérő műsor. Brüsszeli tudósítás 58/12 világhíradó (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Petőfi: Argentinától Mexikóig (délelőtt 10 órakor). Római vakáció (4, fél 7, 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Három Lamberti (délelőtt 10 órakor) Hűtlen asszonyok (6, 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Építők kultúrotthona: Elveszett nyom (délelőtt 10 órakor) Tanár úr kérem (5, 7 órakor).
Leőwey leánygimnázium: Idegen tollak (4, 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Valahol már találkoztunk (délelőtt 10 órakor). A vasárnap gyilkosai (4, 6, 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Veszélyes őrjárat (délelőtt 10 órakor) Becsületrablók (4, 6, 8 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Napóleon ellen (délelőtt 10 órakor). A béke völgye (3, 5, 7 órakor).
Kossuth (Mohács): Zöld völgy — (délelőtt 10 órakor) Bum, a katona (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Tilos a játék (délelőtt 10 órakor) Időzár (4, 6, fél 10 órakor)
Táncsics (Siklós): Ne fordulj vissza, fiam! (délelőtt 10 órakor). Trapéz (4, 6, fél 9 órakor).

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 4-i, hétfői műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Napról-napra. Hírek és tudósítások. — Furulyaduett. — Szomszédaink életéből. — Asszonyok tanácsadója. — Legszebb dalainkból.
17.00: Német nyelvű műsor. Falusi fúvósok. — Pjotr Glebov: Jegyzet. — Hírek. — Barátság Mexikóval. — Operettzene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Negyven üzem könyvellátója.
17.45: Jogi tanácsadó. — Dr. Stadtrucker Péter előadása.
17.50: Szecsődi Irén, Nagy Izabella, Palló Imre és Tekeres Sándor magyarnótákat énekel.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Részletek a Vasas Művészegyüttes hangversenyéről. Közvetítés a Pécsi Szabadtéri Színpadról.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Tánczene. II. Operettrészletek.

MOZI

Park: Római vakáció (fél 5; 7; fél 10 órakor.)
Kossuth: Bomba (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Petőfi: Római vakáció (4, fél 7; 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Időzár (6, 8 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): A vasárnap gyilkosai (6, 8 órakor).

GARDEN PARTI

A KPVDSZ Petőfi Sándor Művelődési Otthon vezetősége a Rózsakertben 4-én, hétfőn este 8 órai kezdettel garden partit rendez. Belépődíj 8 forint. Tánczenét a 16 tagú KPVDSZ Pécs táncszenekar szolgáltatja.

Tanácstagok fogadóórái

II. KERÜLET

8-án, pénteken délután 5 órakor **Tóth János és Acsádi Józsefné** a nagyárpádi vb-kirendeltségen, délután 6 órakor: **Pajor Zoltán, Krasso Ferenc, Berényi Ferencné, Storch Józsefné, Gabelics Józsefné és Martyn Ferenc** az Ágoston téri ált. iskolában.
9-én, szombaton délelőtt 9—12 óráig **dr. Steinmetz Endre** és **dr. Vörös Márton** a Megyei Levéltárban (Kossuth Lajos utca).
10-én, vasárnap délután 6 órakor **Ihász Istvánné** és **Balogh Ferenc** Postavölgyben tanácstagi fogadóórát tart.

Mai sportműsor

Motor. Országos bajnoki gyorsasági motorverseny. A Dózsa és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség rendezésében. Mecseki körpálya. Rajt és cél az üdülő szálló előtt. Indítás 10.
Atlétika. Az egyesítő bajnokság IV. fordulójának másod- és harmadosztályú versenye a Dózsa rendezésében. Tüzér utca 9.
Kézilabda. Jubileumi kupa mérkőzések. Pécsi Vörös Meteor—Ózdi Vasas női Széchenyi gimn. 9. Pécsi Dózsa—Kisvárdai Traktor férfi Széchenyi gimn. 10.
Úszás. Hirverő verseny a pécsi Spartakus úszóinak részvételével. Boly 13.
Vízilabda. Területi felnőtt vízilabda mérkőzés: PVSK—Tolna, Balokány fürdő, 18.
Labdarúgás: Kupa-mérkőzés. — Szigetvári ZMSE—Barcsi Vasutas, Szigetvár, 17,30.

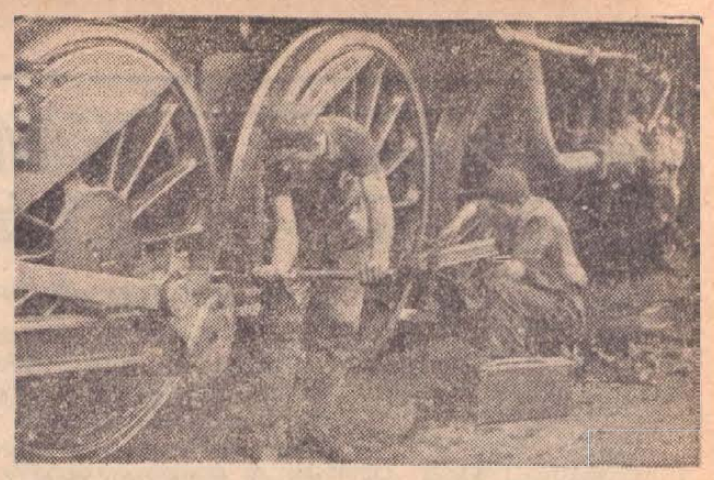
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 183. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1958. AUGUSZTUS 5.

A mozdonyok orvosai

A pécsi mozdonyjavító műhely munkásai jó munkaeredményekkel készülnek a közelgő vasutas napra. Verdecker László és Kustos Béla mozdonylakatosok nemrég a kiváló dolgozó címet is elnyerték. Képünk a két mozdonylakatost — a mozdonyok orvosait — munka közben ábrázolja.

Új kiváló bányászokat köszöntünk

A múlt hónapban megtartott termelési tanácskozásokon valamennyi pécsi és a komlói bányaüzemben a termelési feladatok mellett azt is megvitatták, hogy az elmúlt félévben végzett munkája után ki érdemelte ki a kiváló bányász címet, az oklevelet vagy a jelvényt. Az elmúlt fél esztendőben mindkét szénbányászati trösztnél kiemelkedő eredmények születtek, növekedett a termelékenység, csökkentek a termelési költségek, javult a bányák biztonsága. Igy érthető az is, hogy a baranyai bányászok közül jócskán akadt olyan, aki a legjobban, legeredményesebben dolgozó bányászoknak járó címet kiérdemelte. A Komlói Szénbányászati Trösztnél például több mint 270 olyan bányász dolgozik, aki az elmúlt félév eredményei alapján erre a címre — a kiváló dolgozó oklevélre, a kiváló dolgozó jelvényre — érdemessé vált. Hasonló a helyzet a pécsi trösztnél is, hisz a pécsi bányászok ebben az időszakban a komlói bányászoknál jobban dolgoztak s így a két tröszt közötti párosversenyből győztesen kerültek ki.

Őket, az új kiváló bányászokat köszöntjük most. Igaz, a jó munkájukkal kiérdemelt kitüntetést még nem kapták meg, mert azokat a legtöbb helyen a bányászok nagy ünnepén, a bányásznapon osztják majd ki. Az elismerés azonban már most megilleti őket. Ezek a bányászok ugyanis a saját munkatársaik megítélése szerint — hisz a kiváló címeket a termelési tanácskozásokon a bányászok ítélték oda — kerek hat hónapon keresztül a szocialista munkaversenyben a legjobb eredményeket érték el, kitartóan, szorgalmasan, példamutatóan dolgoztak. S ez nemcsak a termelési tervük teljesítésére vonatkozik. A címek odaítélésekor a bányászok, a munkatársak nemcsak, sőt nem elsősorban azt vették figyelembe, hogy ki hány százalékra teljesítette a tervét, hány süvegfa hosszúságú szenet réselt ki műszakonként, vagy hány folyóméter hosszú vágat kihajtása fűződik a nevéhez, hanem azt is, hogy milyen munkát végzett, betartotta-e a minőségi, a biztonsági követelményeket, segített-e a gyengébb eredményeket elérő munkatársainak, átadta-e a tapasztalatait, hogyan viselkedett, nem sértette-e meg a munkafegyelmet stb. A kollektíva nagyon szigorú kritikus. Éppen ezért a most odaítélt kiváló címek értéke is igen nagy. Valamennyi olyan baranyai bányász, aki e szigorú kritikusokkal szemben is kiállta a próbát, büszke lehet az elismerésre, büszke lehet arra, amit az elmúlt fél esztendőben tett.

De nem elég büszkének lenni. A kitüntetés, az a szeretet és megbecsülés, amely a most kiváló dolgozó címet nyert bányászok felé árad, sok mindenre kötelez is. A bányaüzemek vezetői, a bányák dolgozói joggal elvárják, hogy a kiváló bányászok ezután is az élvonalban küzdjenek a bányaüzemekre váró feladatok megoldásáért, hogy már most, a bányásznapi készülődés során újabb eredményekkel gazdagítsák eddigi sikereiket. A szocialista munkaverseny elve — elvtársi segítség az elmaradottaknak az élenjárók részéről, hogy ezzel általános emelkedést érjünk el — ezen kívül arra is kötelezi a bányászok legjobbjait, hogy eredményük elérésének titkát minél szélesebb körben ismertessék.

Erre — ha tovább akarunk lépni a fejlődés útján — igen nagy szükség van. A baranyai bányákban ugyanis sok még az olyan munkás, aki bármennyire is szeretné, ma még nem képes a kiváló címmel járó követelményeket teljesíteni. Nem képes, mert még kevés a gyakorlata, rosszul szervezi a munkáját, nem ismeri még a bányászatot megkönnyítő különböző munkafogásokat. Ezeknek a bányászoknak a többségét azonban minderre meg lehet tanítani és meg is kell tanítani. S ez a feladat a legjobbakra vár. Elevenítsék fel ismét azokat a formákat — mint amilyen például a „Nevelj új bányászt" mozgalom s válasszanak ki maguk mellé egy-egy fiatal vagy szakmailag kevésbé képzett vájárt, ismertessék meg velük szakmai tapasztalataikat. Nem baj az, ha ezekből egy fél év múlva még nem lesz elsőrendű szakmunkás, hisz egy szakma elsajátításához nem elegendő néhány hónap. Annyi azonban biztos, hogy az a munkás, aki szorgalmasan dolgozik, s akit szakmai tanácsokkal, jó tapasztalatok átadásával is segítenek, előbb-utóbb a legjobbak közé kerül, rendszeresen növelni tudja teljesítményét. Azt pedig, hogy a teljesítmények növelése milyen fontos — s hogy milyen sok még e téren a tennivaló — nem kell külön magyarázni.

Az elmúlt félévi eredmények értékelésénél, a kiváló címek odaítélésénél — nagyon helyesen — igen nagy szerepe volt már annak is, hogy milyen gazdaságosan végezte a munkáját. Azok a bányászok, akik különben rendszeresen túlteljesítették a terveiket, de nem takarékoskodtak az anyaggal, nem becsülték a rájuk bízott szerszámokat, gépeket, nem kaphattak elismerést. Igy lesz ez a jövőben is. Kiváló bányászok ezután is csak azok lehetnek, akik takarékosan gazdálkodnak, példát mutatnak azoknak, akik még nem értették meg, hogy a termelés költségeinek csökkentése a jelenlegi életszínvonalunk megtartásának elengedhetetlen feltétele.

Nagy követelmények ezek? Igen, azok. De nem teljesíthetetlenek. Bizonyítja ezt, hogy a most kiváló oklevelet vagy jelvényt nyert bányászok többsége nyomban elhatározta: ebben a félévben ismét el fogja nyerni a kiváló címet, a legjobbaknak járó jutalmat, biztosítja helyét a szocialista munkaverseny élenjárói között. Kívánjuk, hogy ez az elhatározásuk is sikerrel járjon.

A bányásznapig százhúsz új lakást kapnak az uránbányászok

A Baranya megyei Építőipari Vállalat ebben az évben 128 lakást adott át a Pécs nyugati városrészben az uránércbányászoknak. A vállalat ezt a jó munkáját tovább tetézi azzal, hogy az idei bányásznapig — szeptember 1-ig — további 120 lakást készít el itt, valamennyit a határidő előtt. Ebből az első 40 lakásos épületet már augusztus 9-én átadja az uránbányászoknak.

Erőfeszítéseket tesznek az építőipari dolgozók az újonnan kialakuló bányász-városrész csinosítására is. A szerződésben vállalt nyolc épület helyett tíznek a külső vakolását végzik el az idén. A 3-as sz. Mélyépítő Vállalat a gyors ütemben készülő lakásokhoz utakat, csatornákat épít olyan ütemben, hogy az idén utoljérje, jövőre pedig már megelőzze a lakásépítési program megvalósulását. A posta felszerelte az első utcai telefonfülkéket és a korlátozott lehetőségekhez mérten megkezdi a lakástelefonok felszerelését is. A városi gázművek eddig 200 lakást kötött be a gázszolgáltatásba.

A Pécs nyugati városrészben az idén összesen 472 lakás készül el és ezzel 1200-ra nő az 1956. óta itt épült lakások száma.

Átadták az új-mohácsi általános iskolát

Az árvíz óta Mohácsszigeten felépült legnagyobb település, Uj-Mohács általános iskoláját átadták rendeltetésének.

Negyedév alatt 16 millió forint értékű export

Baranya megyében hét minisztériumi vállalat és egy kesztyűipari szövetkezet gyárt exportcikkeket jelentősebb tételben. A legnagyobb exportáló a Pécsi Kesztyűgyár és a Szigetvári Cipőgyár, jelentős exportot bonyolít le még a Pécsi Porcelángyár és az Agrária Keményítőgyár. A megye egyetlen exportra termelő szövetkezete a Pécsi Kesztyű- és Bőrkonfekció KTSZ.

A második negyedévben a Baranya megyei exportüzemek tizenhatmillió forint értékű exportárut küldtek közvetlenül külföldre, ebben nincs benne a központi exportvállalatok által diszponált áruk értéke. Baranya idei második negyedévi exportja több mint egyharmadával nagyobb az egy évvel ezelőtti exportnál.

Több mint húszezer holdat arattak le a gépállomások

Végleges adatok szerint a gépállomások a tervben előírt 18 120 holddal szemben 20 665 holdat arattak le a megyében, tehát 114 százalékra teljesítették tervüket. 92 kombájnjuk 11 006 holdat aratott le és csépelt el. Az egy kombájnra eső megyei átlag 120 hold, amely jóval fölötte van az országos átlagnak.

Eddig 68 692 tonna gabonát csépeltek el, ami 49,9 százalékos tervteljesítésnek felel meg.

Örvendetes javulás tapasztalható a tarlóhántásnál is. A gépállomás gépei eddig 6 632 holdon végezték el a tarlóhántást és ezzel 89 százalékra teljesítették tarlóhántási tervüket.

173 916 forint értékű műtrágya — ingyen

A tavasszal a lippói Béke Őre 82 106 forintot költött műtrágyára. A műtrágya jól bevált és újabb 1 078 mázsát rendeltek a lippóiak. Ezt majd az ősszel használják fel, 1 078 mázsa műtrágyát még ki sem szórtak, s máris így felelhetnek, ha valaki megkérdi tőlük:

— Mennyit költöttek műtrágyára?

— Semmit.

Az igaz, hogy a Béke Őre összesen 173 916 forint értékű műtrágyát vásárolt. Ez a műtrágyamennyiség azt jelenti, hogy a tsz minden holdra két mázsa műtrágyát szórhat ki. A 3004-es számú határozat értelmében a tsz visszatérítést kapott, mégpedig 68 198 forintot. Ez pedig testvérek között is azt jelenti, hogy a vásárolt műtrágya egyharmadát a termelőszövetkezet ingyen kapta.

— De a többit azt ki kellett fizetni, hát akkor hogyan lehet ingyenbe a tsz-nek a műtrágya?

Igen, ki kellett fizetni és mégis ingyenben van az egész műtrágyamennyiség. Köztudomású, hogy a nagyobb műtrágyafelhasználás több terméssel jár. Igy van ez Lippón is. Itt az egyéniek 8—8,5 mázsás holdankénti átlagtermést értek el búzából, míg a termelőszövetkezet 250 holdról 10,6 mázsás holdankénti búzaterméssel zárt. Ha az egyéniek termését vesszük figyelembe, akkor ez mintegy 500 mázsa többletbúzatermést jelent. Ha kétszáz forintos mázsánkénti árban számolunk, akkor kiderül, hogy csupán a búza 100 000 forintot térített vissza abból az összegből, amit a tsz műtrágyára kiadott.

A Béke Őre jó termést takarított be őszi árpából is. — Igaz, hordáskor elkapta a jég az őszi árpát, így holdanként mintegy két mázsa kárbavesett, ennek ellenére jóval fölötte vannak itt is az egyéniek átlagának. Az egyéniek kilenc, kilenc és fél mázsás őszi árpa átlagot értek el, míg a termelőszövetkezet minden hold után — 117 holdon termeltek őszi árpát — 11,6 mázsa őszi árpát könyvelhetett el. Durván számolva itt is két mázsa különbség mutatkozik az egyéniek és a termelőszövetkezet holdankénti termése között. Kétszázharmincnégy mázsa őszi árpa többlettermés. Ez ismét közel ötvenezer forintos többletjövedelem.

Százhetvenháromezer forint értékű műtrágyát vásárolt a termelőszövetkezet. Ebből az állam visszatérített a tsz-nek 68 198 forintot. A búza többlettermése 100, az őszi árpa többlettermése pedig 50 000 forintot hozott a tsz konyhájára.

Hát így van ingyenben a lippói Béke Őre-nek a 173 916 forint értékű műtrágya, amelyet nemcsak a gabonaföldjeire szórt ki. A műtrágya hatása meglátszik a kukoricáin, ipari növényein, takarmánytermésén, egyszóval mindenütt. Hogy ezeken a területeken mennyit hoz majd a műtrágya, azt még nem lehet biztosan tudni. Egy azonban máris biztos: a tsz minden növénye mindenütt előtt az egyénieknél abban, hogy erősebb, szebb és több termést ígér.

A munkaügyi miniszter rendelete a fiatalok foglalkoztatásáról

Az iskoláikat befejező 14—18 éves fiatalok elhelyezkedése eddig meglehetősen nehéz volt mert a vállalatok nem szívesen alkalmazták a fizikailag még gyenge, képzetlen ifjakat. Munkájuk nem megfelelő eredménye sok esetben rontotta az üzemek termelékenységét, béralapját, átlagbérét. A kormány most lehetővé tette, hogy a fiatalokat a rendes munkafeltételektől eltérő módon alkalmazzák.

A munkaügyi miniszter legújabb rendelete értelmében a 14. életévüket betöltött, általános iskolai tankötelezettség alá nem eső, fiatalkorúakat a vállalat 4—6 órás munkaidővel alkalmazhatja. Napi hat órás munkaidő esetén a havi bér 500 forint, a munkaidő csökkenésével a bér is arányosan kevesebb, de mindenképpen el kell érnie a havi 350 forintot. A kisegítő munkára alkalmazott fiatalok létszámát és a részükre kifizetett bért ezentúl nem számítják be a vállalat rendes gazdálkodásába, ezeket külön kell kezelni. Gyenge munkájuk sem ronthatja tehát a vállalat gazdasági eredményeit. Ha az ifjak munkájának kezdetben nem volna olyan eredménye, amely fedezné a rájuk fordított kiadásokat, úgy személyenként három hónapig havi kétszáz forint támogatást nyújt a vállalatoknak a pénzügyminisztérium.

A rendelet kimondja, hogy a fiatalkorúak foglalkoztatását elsősorban azoknál a vállalatoknál kell megszervezni, ahol nagyobblétszámú betanított munkás dolgozik könnyebb, rövid idő alatt elsajátítható munkákon. Elsősorban helyben lakókat és mindenekelőtt az üzem dolgozóinak gyermekeit kell felvenni kisegítőnek, ügyelni kell arra is, hogy minél több fiatal leány elhelyezkedhessék. Lehetőleg csoportos foglalkozásokat kell bevezetni és biztosítani kell, hogy mind a szakmai ismeret elsajátítása, mind általában a helyes nevelés érdekében meg felelő felügyelet alatt álljanak a fiatalok.

N. Sz. Hruscsov Pekingből hazaérkezett Moszkvába

Moszkva (TASZSZ) N. Sz. Hruscsov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, a Szovjetunió Miniszertanácsának elnöke és kísérete vasárnap este Pekingből hazaérkezett Moszkvába.

Az iraki kormány nem veszi fel a diplomáciai kapcsolatokat Franciaországgal

Kairó (Reuter): A közép-keleti hírügynökség bagdadi értesülésekre hivatkozva, vasárnap este jelentette, az iraki kormány nem fogadta el a francia kormánynak azt az ajánlatát, hogy elismeri az Iraki Köztársaságot és diplomáciai kapcsolatokat létesít vele.

Mint ismeretes, Irak és Franciaország között megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok, amikor 1956-ban Franciaország egyik részvevője volt a szuezi intervenciónak.

Csak lassú felmelegedés várható

A nyugatról jött hűvös légtömegek szombaton este érkeztek meg hazánkba, élénk széllel, s vasárnap hajnalra elárasztották már egész Dunántúlt. Hétfőn reggel a Dunántúl felől csendes esőket hullató ritka felhők úsztak át keletre. Szinte az egész ország kapott esőt, de a lehullott csapadék mennyisége nem volt számottevő.

A brit szigetek térségében most újabb ciklon alakult ki. Közép-Európából csendes esőket jelentettek a megfigyelőállomások. Az időjárás egyelőre megnyugodott, a levegő hőmérséklete sok helyütt 15—20 fokot csökkent.

A Meteorológiai Intézet Központi előrejelző osztályán adott tájékoztató szerint hétfőn délben a Tiszántúlon 15—17 fok volt a hőmérséklet maximuma, de a Dunántúlon már megindult a felmelegedés. Kedden valószínűleg már több lesz a napsütés, a hőmérséklet lassan tovább emelkedik. A kánikula hirtelen visszatértétől nem kell tartanunk: kellemes kiránduló időkre van kilátás.

A DUNÁNTÚLI NAPLÓ jelenti

Az Országos Béketanács augusztus 6-án, szerdán délután 2 órakor teljes ülést tart Budapesten a parlament vadásztermében. Ez alkalommal bevezető beszédet mond: Darvas József az Országos Béketanács elnöke, a Béke-Világtanács tagja. — Utána Szakasits Árpád, az Országos Béketanács alelnöke, a Béke-Világtanács Irodájának tagja részletes tájékoztatást ad a stockholmi kongresszusról. Az Országos Béketanács teljes ülésén Baranyából Nagy István, a megyei békebizottság titkára vesz részt.

*

Augusztus 2-án, délelőtt ünnepélyes keretek között befejeződött a TIT első pécsi nyári szabadegyeteme, amelynek az ország legkülönbözőbb részeiből összesen százhetvenöt hallgatója volt. A szabadegyetem befejezésekor a hallgatóknak kiosztották a látogatási bizonyítványokat. A nyári szabadegyetem folytatásaként — körülbelül tíztizenöt kollégium keretében — megkezdődik a TIT Munkácsy Mihály Szabadegyeteme, valamint nyelviskolája is. A nyelviskola keretében a hallgatók elsajátíthatják majd az orosz, angol, német és francia nyelvet.

*

A Mozifüzemi Vállalat augusztusban több érdekes, új külföldi filmet mutat be a nagyközönségnek. Többek között bemutatják majd a Chaplin-parádé című filmet, amely Chaplinnek korábban készült nagysikerű filmjeiből mutat be részleteket. — Sor kerül a Tájfun Nagasaki felett című francia—japán közös film bemutatására is. Ebben a filmben a főszerepet Jean Marais és Danielle Darrieux alakítják. Végül a Kopogd le a fán című amerikai kémtörténetről szóló filmet is levetítik augusztusban.

*

Pécs megyei jogú város Tanácsának Végrehajtó Bizottsága augusztus 15-én tartja legközelebbi ülését. Ezen az ülésen dr. Misángyi Sándor, a városi tanács tervosztályának vezetője ismerteti a tanácsi gazdaság 1958. I. félévi beruházásainak állását. Az egyéb ügyek között a végrehajtó bizottság megtárgyalja a tanács felügyelete alá tartozó vállalatok 1958. II. negyedévi eredményeit.

*

A júliusi lottó tárgynyeremény-sorsoláskor Drinóczi Ferencné egy Wartburg személygépkocsit nyert. Drinócziné férje a Károlymajori Állami Gazdaság brigádvezetője.

*

A TIT augusztus 15-én országjáró kirándulást szervez az északi középhegységbe. A kirándulás célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek Észak-Magyarország szocialista létesítményeivel.

*

Augusztus 10-én Marschalko Péter Szalántán, Németiben, valamint Garéban, augusztus 17-én pedig Áta és Szőkéd községben tart megyei tanácstagi beszámolót.

*

Az I. kerületi tanács tervbevette, hogy a legelhanyagoltabb utakat rendbehozza. Nagyon sáros, szinte járhatatlan volt eddig a Basamalomi útnak a Bálokány-liget melletti szakasza. A tanács ezt most aszfaltburkolattal látta el.

Igen szépen elkészíttette az I. kerületi tanács a Kiss Ernő, a Vöröskereszt és a Hajnal utca úttestét. Mindhárom helyen az utca makadám burkolatát áthengerelték és olajjal portalanították.

Megkezdték a rendkívül nagy forgalmat lebonyolító Előd utca makadám burkolatának bitumenes burkolattal való átépítését is.

A Megyei Könyvtár hároméves terve

Az ellenforradalom éreztette hatását a könyvtári munkában is. A pusztítások néhány községre korlátozódtak, főként a szigetvári és a pécsváradi járásban. A könyvtárosok legnagyobb része becsületesen helyt állt és igyekezett menteni a gondjaira bízott könyvanyagot. Nagyobb, bár nehezebben felmérhető volt az a kártevés, amelyet az ellenforradalom a lelkekben okozott. Ez sok helyen a forgalom jelentős csökkenésében mutatkozott, másutt a szovjet írók, valamint a politikai művek elutasításában. A községekben a forgalom általános csökkenését tapasztalták.

1957-ben a Megyei Könyvtár munkájának zömét az ellenforradalom anyagi és szellemi következményeinek felszámolása, a könyvtári munka menetének normális kerékvágásba zökkentése adta. Jelenleg a korábbi eredmények nyomán megvan a lehetőség arra, hogy a könyvtári munka egyidőre megszakadt további minőségi fejlesztésére gondoljanak. Az elmúlt év tapasztalata szerint a falvakban van szükség gyors segítségre.

A Megyei Könyvtár elkészítette 3 éves tervét, amely szerint dolgozik. Ismeretes, hogy a Megyei Könyvtár épületét átalakítják. A munkálatok csaknem 400 000 forint költséget emésztenek fel — első fázisa még ebben az évben elkészül, 1960-ra pedig modern, szép könyvtár várja majd az olvasni kívánókat. Szükséges, hogy a városi fiókkönyvtár-hálózat kiépüljön. Ehhez azonban elengedhetetlen feltétel a városi tanács támogatása, — az, hogy a fiókkönyvtárak részére megfelelő helyiséget biztosítson. Az elkövetkező három év alatt mind a keleti, mind a nyugati városrész könyvtári hálózata kiépíthető lenne. Ez év végéig befejezik a színművek és diafilmek összegyűjtését és a következő évben, 1959-ben dia- és színműtárat létesítenek. Ezzel kívánják a megyei színjátszócsoportok munkáját segíteni és műsortanácsadást biztosítani a művelődési otthonok és a népművelési ügyvezetők számára.

A 3 éves, majd az 5 éves tervek megvalósításával megyénk mindinkább ipari jellegű lesz. A már meglévő és az épülő ipari létesítmények munkájának és a dolgozók szakmai tudásának növelése érdekében feltétlenül szükségessé válik a könyvtár műszaki részlegének megnyitása a jövő évben. A terevzés alapját a már meglévő és az Országos Műszaki Könyvtár által felajánlott mintegy 20 ezer kötet könyv szolgáltatja.

Évek óta megoldatlan probléma az ifjúsági és az idegennyelvű könyvtár helyisége. Mindkét könyvtár munkájának megjavítása, tevékenységének kiszélesítése csak az esetben lenne megoldható, ha azokat összevonják a központtal. Miután a könyvtár központi épülete a bővítési munkák befejezése után sem lesz képes a két részleg elhelyezésére, fontos, hogy a városi tanács vb biztosítsa a könyvtár részére a Székesfehérvár utca 1. számú épületet, amely a meglévő helyiségekkel összefüggő egészet képezne. A kérdés flymódon való megoldása véglegesen rendezné a Megyei Könyvtár elhelyezési problémáit.

A községi könyvtárak helyzetének végső megoldását a Művelődésügyi Minisztérium községesítési tervétől várják. Addig is folytatják az állomány cseréjét és állandó bővítését, valamint a könyvtárosok képzését.

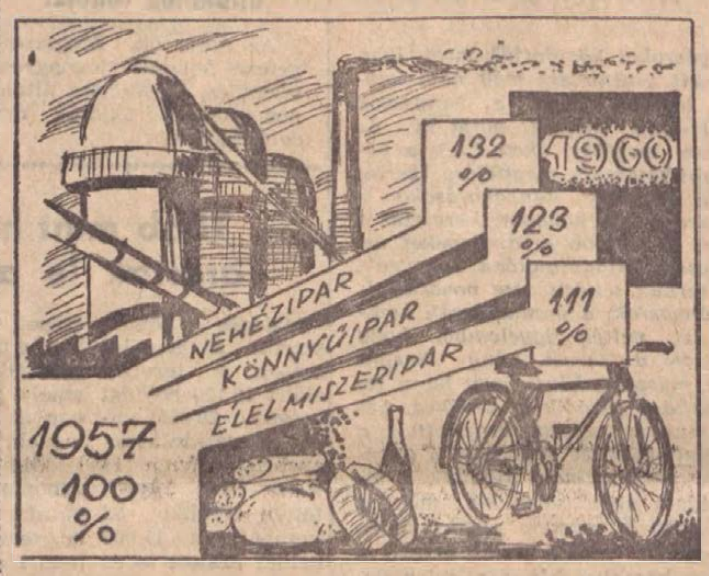
A bekövetkező megnövekedett forgalom, a könyvek nagyobb forgási sebessége következményeként a könyvek rongálódása is nő. Ennek megakadályozására növelni kívánják a könyvkötő üzem teljesítő képességét is.

1960-ban a városi és a községi könyvtári hálózat megerősítése után már tartalmasabb belső munkát végeznek majd. Tevékenységüket a feldolgozó és módszertani munka területén a tudományos kutatások felé vezetik.

Megkezdik Pécs és Baranya irodalmára vonatkozó nyomdai termékek feldolgozását, feltárását. Rendezik a megyére vonatkozó monográfiai anyag feldolgozását és gyűjtését. A Megyei Könyvtár helyiségproblémáinak megoldásával párhuzamosan, a járási könyvtárak helyiség-kérdéseit is meg kívánják oldani. Tervezik, hogy könyvtári autóbuszt vásárolnak, amely állandóan járná a megye falvait és könyvcseréket végezne. Ezzel a módszerrel mintegy 2—3 hetenként érkezne az autó egy-egy községbe, ahol a gépkocsiban elhelyezett 5—10 ezer kötetből választhatnának az olvasók és a közbeeső időben a községi könyvtár végezhetné a kölcsönzést.

A 3 éves terv megvalósítása után döntően megváltozik megyénk kulturális élete, amelyben igen nagy szerepe van a könyvnek.

A hároméves terv célkitűzéseiből

A hároméves terv iparfejlesztési előirányzataiban érvényesül a szocialista iparosítás alapelve, az, hogy a nehézipar termelésének növekedése általában meg kell, hogy haladja a fogyasztási ágazatok termelésének emelkedését. 1960-ban a nehézipernak 32 százalékkal kell többet termelni, mint 1957-ben. Ez alatt az idő alatt a könnyűipar termelésének növekedése 23, az élelmiszeriparé 11 százalék.

Készülődés a vasutasnapra

Pécsett

Állomásunk dolgozói vállalásuk teljesítésével készülnek a vasutasnapra. A dolgozók vállalták a forgalom pontos és balesetmentes lebonyolítását, a tolatási idő csökkentését és a tehervonatok gazdaságos kihasználását. A tolatási idő csökkentésében Barna József kocsimester és brigádja, valamint a brigádjába tartozó Spitli Dömötör és Kiss Kálmán mozdonyvezető jár az élen. Kocsitartózkodási idő csökkentésében Nagy Dezső kocsimester és brigádja érték el a legjobb eredményt.

Szép vállalást tett Hermesz Dezső főtiszt és Herr József forgalmi szolgálattevő. Vállalták, hogy az ünnepi műszak ideje alatt biztosítják a 100 százalékos menetrendszerűséget. Nem feledkeztek meg a vonatok gazdaságosabb kihasználásáról sem és terhelési tervüket, illetve az egy vonatra eső súlyt 13 százalékkal akarják növelni. Vállalásukat már eddig 7 százalékkal túlteljesítették.

A tehervonatok menetrendszerinti indítása terén Kincses Károly kocsimester jár az élen.

Nem maradtak le a főpályaudvartól Pécs-külváros állomás dolgozói sem, bár itt még van egy-két dolgozó, aki nem érzi szívügyének a jobb munkát. A Pécs-külvárosi vasutasok közül különösen Kövesdi János érdemel dicséretet, aki a tolatási munkálatokban ért el kiváló eredményt.

LEITI FERENC, üzemgazdász.

Mohácson

Már hónapokkal ezelőtt elhatározták a mohácsi vasutasok, hogy mint minden esztendőben, az idén is kiváló eredményekkel köszöntik a vasutasnapot. Éppen ezért célul tűzték maguk elé: olyan munkát kell végeznünk, hogy kiérdemeljük az élüzem címet. Ezt elhatározni nem volt nehéz — megvalósítani viszont annál inkább. A feladatok ugyanis egyre növekedtek. Ahhoz, hogy hiánytalanul biztosítani tudják a kocsiigényeket, szükségessé vált a ki- és berakás jobb megszervezése. Ennek érdekében szorosabb kapcsolatot teremtettek a szállító felekkel s az eredmény nem is maradt el. A mohácsi vasutasok ez év második negyedévében teljesítették az élüzem cím elnyerésének feltételeit.

A kocsikihasználási tervüket például 126 százalékra teljesítették. Az egy órára eső kocsimozgatási időt 11 percről 6,9 percre csökkentették. Az állomás nagy forgalma mellett is vigyáztak arra, hogy a személyszállító vonatok menetrendszerűen közlekedjenek, mert jól tudják, hogy az utazó közönség elsősorban ebből ítéli meg a vasutasok munkáját. S a mohácsi vasutasokra e téren sem lehet panasz, mert az elmúlt hónapban mindössze egyetlen esetben fordult elő, hogy a személyvonat hatperces késéssel indult.

A második negyedévben elért jó eredmények még jobb munkára ösztönzik a mohácsi vasutasokat. Az élüzem cím feltételeit ebben a negyedévben is teljesíteni akarják.

Várnai László

Csehszlovákiai útijegyzetek

Mérnökavatás a prágai Karolinumban

Sebedovszky György, az avatását váró magyar anyanyelvű fiatal mérnökjelölt, mikor elbúcsúztunk egymástól a prágai pályaudvaron, egy díszes meghívót nyomott a kezembe. A meghívó a híres prágai Karolinum aulájában történő mérnökavatás és diplomakiosztás ünnepségeire szólt.

Kíváncsi voltam erre az ünnepélyes aktusra, elfogadtam a meghívást.

Mielőtt azonban felidézném a mérnökavatás feledhetetlen élményét, szólni kell magáról az ünnepi aktus helyéről, a híres Karolinumról.

Prága és egyúttal Közép-Európa legidősebb egyetemét — ma Karolinum néven ismert — IV. Károly, a tudományt és művészetet kivételesen kedvelő és pártfogoló német-római császár, cseh király alapította 1348-ban. Az egyetem tehát ma kerek hatszáztíz esztendős. Épületeinek nagyrészét sikerült megóvni eredeti mivoltukban a mai kor embere számára. Magasbatörő gótikus ívei, helyenként érdekesen keveredtek a földszinti helyiségek csehüvegboltozataival, de érezzük rajta a román stílus hatását is. Az egyetem aulájába egy majd négy méter széles tölgyfalépcsőn lehet feljutni. Az aula előtermének mennyezete is tölgyfából van kiképezve, rajta színes intarziákból az egyetem különböző fakultásainak jelképe.

Maga az aula lenyűgözően hat művészi szépségével. Faragott kőszobrocskák, ólomkertbe foglalt színes üvegmozaik ablakok, amelyeken a szivárvány minden színét magábafoglalva ömlik be a napsugár. Az aula végében tölgyfából készített emelvény külön a rektor és külön a dékánok, tanárok számára. Az emelvény felett egy hatalmas, aranyszálakkal szőtt XV. századbeli faliszőnyeg van elhelyezve, amelyen az egykori művész az egyetem alapítólevelének, IV. Károly által való aláírásának jelenetét örökítette meg.

A rektori és dékáni emelvényekhez merőlegesen két oldalt szintén emelvények vannak építve, de valamivel alacsonyabban. Ez a hely az új diplomások számára van fenntartva. A terem többi részében széksorok; itt az ünneplő közönség, a hozzátartozók foglalhatnak helyet. Végül az aula baloldalán erkély húzódik végig, amelyen az ünnepségek muzsikáját szolgáltató orgona van elhelyezve.

Ilyen tehát külsőségekben a híres Karolinum aulája, amelynek még a levegőjében is valami le nem írható, meg nem fogalmazható ünnepélyesség húzódik meg.

Az egyetemen egyébként alapítása után jó néhány évszázadig csak teológiát, jogot és filozófiát tanítottak. Később vezették be az orvosképzés, a művészetek és a bölcészet különböző ágainak tanítását, s így van ez napjainkban is. Csak a műszaki egyetem és a főiskolák nem tartoznak a Karolinumhoz, de a hagyományokhoz híven ünnepségeiket, végzett növendékeik avatását ők is itt tartják. Így van az aztán, hogy június és július hónapok majd minden második, harmadik napján történik egy-egy avatási ünnepség a Karolinum aulájában.

Ez adott esetben most a Vasuti Főiskola végzett növendékeinek mérnökké avatására vagyunk hivatalosak, s megpróbálunk hű képet adni az ünnepség lefolyásáról.

Az orgona muzsikájának ünnepélyesen szerteáradó hangjai mellett foglal helyet a közönség. Fiatalok, öregek, szülők, testvérek és kedvesek várják izgatottan szorongva az avatás kezdetét. Talán izgatottabbak még a diploma-váró ifjú mérnököknél is. Mellettem egy morva népviseletbe öltözött falusi nénike morzsolgatja kezében hófehér, csipkés, levendula illatú keszkenőjét. Szomszédságában egy ezredesi rend fokozatú katonatiszt törli verítékező homlokát. Ők ketten hamarosan beszédbe is elegyednek. A nénike fia, az ezredes leánya avatását jött el megtekinteni. Sebedovszky néni könnyektől fátyolosodó szemekkel várja kisebbik fia, László társaságában az ünnepség kezdetét.

Az orgona hirtelen egy lassú induló dallamába vág bele. Az aula végén lévő ajtó feltárul, s azon kettesével bevonulnak az avatandó fiatalok. Mindannyian egyforma sötét ruhában vannak, hófehér ingükön fémesen csillan ezüstszürke nyakkendőjük. A lányokon egybeszabott fekete selyemruha, amelyet keblük felett élénkvörös rózsa díszít. Lassú menetben vonulnak helyükre.

Az orgona dallamot változtat. Talpigérő fekete taláros, huszita süvegű férfiak lépnek most az aulába, nyakukban az egyetem tanárainak, dékánjainak kijáró ősrégi karvastagságú aranyláncokkal, amelyen mintegy óriási tallér nagyságú színarany címer függ. A Karolinum címere.

A tanárok és dékánok bevonulása után végül Bydlo Vaclav, a rektor következik. Őrajta bíborvörös selyemtalár, s hasonló színű föveg van. Nyakában úgyszintén a hagyományos aranylánc. Bydlo Vaclav mellett lépked a Német Demokratikus Köztársaság drezdai műszaki egyetemének meghívott rektora is, aki vendéglátói iránti tiszteletből szintén bíborvörös selyemtalárt öltött.

A két rektor helyet foglal, majd felhangzanak a Csehszlovák Köztársaság állami Himnuszának a dallamai és ezzel megkezdődik a hivatalos ünnepség.

Egy fekete taláros dékán egyenként előre szólítja az eredményesen végzett hallgatókat és átadja nekik a vörösszínű bőrbekötött diplomát. Ünnepélyes és az új mérnökök, hozzátartozóik számára soha el nem feledhető pillanatok ezek.

Még hátra van az avatás legszebb, legünnepélyesebb pillanata: az eskütétel.

A fiatalok balkezüket szívükre téve, jobbjukat magasba emelve, átszellemült arccal, esküjük lényegét lelkük mélyéig átérezve mondják el a fogadalmukat.

„Én .... a csehszlovák dolgozó nép fia esküszöm, hogy népemhez, a Csehszlovák Köztársasághoz halálig hű leszek és minden tudásommal, minden tettemmel a nép, a szocializmus ügyének érdekeit fogom szolgálni," stb.

Az eskütétel után a rektor mond néhány útravaló jótanácsot, most már volt növendékei számára. A fiatalok nevében egy „új" mérnök köszöni meg a párt, az állam és tanáraik segítségét.

A munka dalával ér véget az avatás. Tanárok, az ifjú mérnökök, szülők, hozzátartozók, vendégek együtt éneklik a munka dicséretének és becsületének magasztos himnuszát.

Aztán lassan feloldódik az ünnepélyes feszültség.

Sebedovszky mama szó nélkül, örömkönnyes szemekkel borul a most már mérnökké avatott fia nyakába. Virágot is nyújt neki, aztán csak nézi... nézi gyönyörködve az ő nagy fiát, a komarnoi géplakatosból mérnökké vált, meghatottsággal küszködő fiatalembert.

Valahogy így kellene nálunk is az életre bocsátani a fiatal értelmiséget, függetlenül attól, hogy az egyetem vagy főiskola milyen fakultásán végzett. Ez az ünnepélyes avatás, ez az ünnepélyes eskütétel maradandóvá válik a fiatal lelkekben és úgy érzem, kötelező. Kötelezné a mi fiataljainkat is hivatásuk még mélyebb átérzésére, az egyszerű emberek ügye iránt odaadóbb munkálkodásra.

(Folytatjuk)

Timár Elek

...pulykakakast kéne venni

Már nem emlékszem, melyik termelőszövetkezet pulykáit hozta el a pécsi moziba az operatőr, amelyről többek között a következőket mondotta a filmbeli bemondó: „... A pulykákat nagyon jól lehet hasznosítani a burgonyabogár irtásánál is. Összeszedik a lárvákat...” és az operatőr képpel bizonyította, hogy a pulykák mily ügyesen, mily nagy kedvvel szedik össze a kártékony bogár lárváit.

Bár a film gyorsan lepergett, de hazafelé nagyon foglalkoztatott a gondolat: „Mi lenne, ha...?”

Igen, mi is lenne például, ha egy-egy községben pulykatenyésztő szakcsoport alakulna. Kifizetődő lenne, hisz a pulykák kétszeres hasznot is hajtanának: egyszer azzal, hogy jó pénzért eladhatnák őket, másodszor pedig azzal, hogy összeszednék a burgonyabogár lárváit. Négy-ötszáz pulyka egy-egy községben és sok kellemetlenségtől szabadulnának meg a gazdák: nem büntetnék meg őket, hogy elhanyagolják a védekezést, mert a „pulykapásztor” reggeltől estig járhatná a pulykákkal a határt, nem kellene állandóan DDT porozni a burgonyaföldeket. ...De nemcsak a gazdák, a fogyasztók is jól járnának. Megszabadulnának attól a kellemetlen utóíztől, amelyet a vegyszeres burgonyabogár-irtás okoz.

Érdemes ezen elgondolkozni, mert mint mondani szokás: „Van benne fantázia”, sőt pénz is.

Mit tudnak a hároméves tervről a porcelángyári munkások

Merre halad az ország, meny nyivel emelkedik a szocialista ipar termelése, és milyen lesz ezen belül az egyes iparágak fejlődésének aránya? Hány százalékkal emelkedik az életszínvonal, mennyi lakás épül és milyen lesz a lakáshelyzet 1960-ban? Mit tesz a párt és a kormány a szocialista nagyüzem, a termelőszövetkezeti út győzelméért a mezőgazdaságban?...

Mindez csak néhány ama legfontosabb kérdések közül, amire a hároméves terv választ és aminek ismertetése ma üzemi pártszervezeteink egyik legfontosabb tennivalója. Úgy véljük, ezt nem szükséges hosszasan magyarázni. A hároméves terv jó, de a munkástömegek csak akkor lelkesednek érte, ha ezt bebizonyítják számukra, ha felfedik, hogy milyen összefüggés van az országos tervek és az egyes munkás saját élete között.

Vajon megértették-e ezt a porcelángyári pártszervezetben? Induljunk el a pártonkívüli munkások közé, érdeklődjünk tőlük. Ha a kommunisták beszéltek nekik a hároméves tervről, akkor tudni fognak róla;

NYERGES ISTVÁN
porcelánfestő

így beszél:

— Őszintén megmondom, nem sokat tudok a hároméves tervről. Annyit hallottam Pataki Gyula elvtárstól — mutat a szomszédjában festegető kommunista munkásra —, hogy 1958-ban kezdődött és 1960-ig tart. Többet nem, pedig sokat politizálunk, a múltkor érdekes kisgyűlést tartott a közel-keleti helyzetről...

— Hogy a terv 6 százalékos életszínvonal-emelkedést ír elő 1960-ig? Szerintem ez nem kevés. Az ellenforradalom előtt 1500 forintot kerestem, ma 2300 forint a fizetésem. Ugy látom, a párt és a kormány nem ígérget, hanem cselekszik... Ha túlteljesítjük a tervet, több is lehet abból a hat százalékból!

MOHÁCSI JÁNOS
kovács

tudja és helyesli azt, hogy a hároméves tervben a nehézipar fejlődését szorgalmazzuk a legjobban, hogy nem mondunk le a mezőgazdaság szocialista átszervezéséről. Örömmel újságolja, hogy új kovács műhelyt kapnak (a mostani olyan, mint egy falusi „kóceráj”), új villanykemencét építenek az eozinégetéshez és így tovább. Csakúgy kapásból elsorol néhány új létesítménnyel bővülő műhelyt.

A hároméves tervről nem hallott többet. Pedig sokat vitatkoznak „Máy Pistával” (munkatársa, kommunista kovács), dehát a nemzetközi helyzet bonyodalmai teljesen elterelték a figyelmüket.

Ez nem azt jelenti, hogy semmit sem tesznek a hároméves tervért. Ott takarékoskodnak, ahol csak tudnak. Szinte csak ócskavassal dolgoznak most, a 3. negyedév elején váltották ki a második negyedévre szóló kovácsszenüket....

HORN MIHÁLY
lakatos

is hallott a hároméves tervről, de a részleteket nem ismeri.

Amint elmondja, ettől függetlenül ő készített hároméves tervet a maga számára. Igaz, 62 éves, de nem megy nyugdíjba, nem tudna megélni munka nélkül.

Ő a gyár egyik legtermelékenyebb újítója. 15—20 bevált újítása van. A legutóbbi egy remixgép. Erre nagyon büszke. Teheti is, mert bonyolult masina és ami fontos: fáradságos munkától szabadítja meg a remixgyártásnál dolgozó asszonyokat. Nem kell taposó malom szerűen körbekörbe járniok! Leülnek a gép mellé, megnyomnak három gombot. A többi a gép dolga.

Mindezt megmutatta a masinán. A végén így szólt:

— Látja elvtárs, ez az én politikám!

A kommunisták

A leírtakhoz nem kell sok kommentár. Szorgalmasak a porcelángyári munkások, igazuk van abban, hogy a tettek — takarékoskodás, újítás — a legfontosabbak, de azért kicsit többet kellene tudni a hároméves tervről is.

A kommunisták tájékozottsága valamivel szélesebb. Pataki Gyula elvtárs elsorolja a legfontosabb irányelveket. Pesti László elvtárs úgyszintén.

Máy István elvtárs egészen otthonos a hároméves tervhez kapcsolódó fontos elvi kérdésekben, de a számokkal — mint mindnyájan — ő is hadiállapotban áll. Jól van ez így? Sehogysem! Igaz, az ember feje nem kalendárium, de a legfontosabb számokat tudni kell.

A pártvezetőségé a szó!

Az igazság ellen vétenénk, ha elhallgatnánk, hogy a porcelángyári párttagok tájékozottsága a hároméves tervről, a lapok és a Társadalmi Szemle öntevékeny tanulmányozásán alapul. A hároméves terv még nem szerepelt a párttaggyűlések napirendjén, vagy egy szakszervezeti munkásgyűlésen.

A hibák gyökeréhez nyúltunk ezzel. A hároméves terv többet érdemel!

Irodalmi pályázat

A Dunántúli Napló Szerkesztőbizottsága irodalmi pályázatot hirdet a következő feltételekkel:

1. A pályázaton mindenki részt vehet, szabadon választott témájú kisregénnyel, illetve hosszabb elbeszéléssel, esetleg elbeszélő költeménnyel.

2. A bírálóbizottság elsősorban azokat a műveket javasolja díjazásra, amelyek:

a) a munkások életének mai problémáival;

b) a termelőszövetkezeti mozgalommal és az ezzel összefüggő paraszti problémákkal;

c) a szocialista erkölcs kialakulására mutató eseményekkel, a fiatalok életével;

d) a proletárnemzetköziséggel;

e) a békéért folyó harc mai problémáival foglalkoznak, a követelményeknek megfelelő irodalmi színvonalon.

3. Egy-egy pályamű legkisebb terjedelme 30 (átlag 28—30 soros) gépelt oldal.

4. Egy pályázó több pályaművet is benyújthat.

5. A pályázat titkos. A pályázó művére csak a tetszés szerint választott jeligét írja, nevét és lakcímét a jeligével megjelölt külön lezárt borítékban helyezze el, amelyet a bírálóbizottság csak az eredményhirdetés után nyit fel.

6. A pályaművek beküldésének határideje 1958. szeptember 15-én déli 12 óra.

7. Díjak:

I. díj	**1500 Ft**
II. díj	**900 Ft**
III. díj	**600 Ft**

A pályadíjak a közlési díjat is magukban foglalják. A szerkesztőség fenntartja magának azt a jogot, hogy a nem díjazott pályaművek bármelyikét a szokásos közlési díj ellenében közzétegye.

8. A szerkesztőség 1958 szeptember 13-án alakítja meg a bíráló bizottságot, amelynek pályázó nem lehet tagja. A bírálóbizottság 15-én kezdi munkáját és szeptember 30-án hirdeti ki az eredményt.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA

„Pesten is szép a nyár”

Keretbe foglalt, újszerű esztrádműsort láthattunk, illetve hallhattunk vasárnap este a szabadtéri színpadon. Szórakoztató, kacagtató bonyodalmakkal teletűzdelt történet fogta össze az egyes művészek szereplését. A kezdeményezés érdekes és változatossá teszi a már-már sablonossá vált esztrádműsort, azt, amikor a zenekar után énekes következik, majd ismét zenekar játszik és így tovább. Sokat adtak a látványosságra is (táncbetétek), — ez főként a rendezés érdeme, valamint az, hogy a körülményekhez képest gördülékeny volt az előadás.

A fellépő művészekről is elismeréssel nyilatkozhatunk.

A körülményekről azonban szólni kell. Arról senki sem tehet, hogy kegyetlen szél fújt. De arról igen, hogy a szél néha olyan porfelleget zúdított a művészekre és a közönségre, hogy az előbbiekbe beléfojtotta a szót, az utóbbiba pedig a tapsot, ami nem is csoda, mert be kellett húnyni a szemet, különösen az első sorokban és így időnként az előadásból főként az itt ülők nem láttak semmit.

No és a bejárat! Artistákhoz illő mutatvány a gidresgödrös talajon feltornázni magát az embernek, nem is szólva a nőkről, akik magassarkú cipőben járnak. Háromezer jegy kél el, ha „telt ház” van. Ennyi ember nem érdemli meg azt, hogy a testi épség mindennemű veszélyeztetése nélkül foglalhassa el helyét? De igen. És nem ártott volna vasárnap fellocsolni legalább a színpad környékét.

Elkallódott gyerekek

Ez a Horvát-telepi tizennégyéves kisfiú zsebrevág hatszáz forintot s elvándorol Szombathelyig. Átlépne a határon, de elfogják. Ezután az következett, hogy a szombathelyi rendőrség értesítette a pécsi rendőrséget: keressék meg a fiú szüleit, üljenek vonatra és jöjjenek a gyerekért, vigyék haza.

Ez eddig rendben is lenne.

Hanem a szülők hallani sem akarnak a gyerekről. Ők ugyan nem mennek el érte! Ha megszökött, hát megszökött. Maradjon ott, ahol van! Az ő baja, nem?

Most aztán gondolkozhat az ember. Kutathatná az okát annak is, hogy ezt a kisfiút mi űzte el a határra. Esetleg gyerekes kalandvágy, vagy valami sértődöttség, megbántottság. Csakhogy a szülőknek e nagyon furcsa és dühítő válasza, vállrándítása mindenképpen azt sejteti, hogy a kisfiú szökésének okát itt kell keresni. Ebben, hogy a kedves papa és a kedves mama „lemond” a gyerekről, romantikusabban: „kitagadják” a családból. Nagyon hamar lemondtak róla és most már egész biztos, hogy ez a nemtörődömség „fémjelezte” a gyerek tizennégy esztendejét is. Csoda, hogy elment?

Pedig igazán azt vártuk volna, hogy azonnal vonatra ülnek, elképzelhető lett volna az is, hogy a mama sírva öleli magához a gyerekét, azt is elképzelhettük volna, hogy a papa ezt a kalandot néhány megérdemelt atyai pofonnal befejezi. De nem. Nem mennek érte. Mi lesz a gyerekkel? Ki tartja el? Ki ad neki kenyeret? Ki ad neki szülői szeretetet? Otthont? Ruhát? Egy-egy jó szót? A kedves papa és a kedves mama úgy vélik, —, ez nem az ő kötelességük;

Viszont „hálistennek” van egy törvényparagrafusunk, amelynek alapján a rendőrség eljárást indított most a szülők ellen. Ez az eljárás ugyanis az „ifjúság ellen elkövetett bűntett” tényét kimeríti.

Van-e ember, ki nem ért egyet a rendőrség intézkedésével? Nem hiszem. Nincs.

A másik.

Egy tizenhatéves kislányt megszöktette a hasonló korú „lovagja”. Futnak ám a szülők. Tessék, azért van a rendőrség, keresse meg őket, hozza haza a lányt, azt a semmirekellőt meg csukják le, akasszák föl, húzzák karóba, törjék kerékbe, mert elvégre is mit képzel az a taknyos?

A rendőrség nem futott a lány után.

Azért nem, mert ebben semmiféle bűncselekmény nincs, ellenben ott van a szülők tehetetlensége és nemtörődömsége. Mert közben kitűnt az is, hogy a szülők tudják a két szerelmes szökevény címét és még azt is elárulták, hogy a fiú már akkor udvarolt lányuknak, amikor amaz még csak tizenkét éves volt. (Hogy miért nem verték nyakon azt a bakfist, amikor udvarlót tartott, arról hallgatnak a szülők.)

Mindegy. Ez történt.

Két szülő — két gyerek. A sorsuk majdnem azonos. Mindketten olyan körülmények között nevelkedtek, amelyben az igazi szülői nevelés, a jól alkalmazott szülői szigor egyenlő volt a nullával. Lassan fölcseperedtek s hiányos nevelésük fanyar gyümölcsét most „élvezik”. A szülők pedig sopánkodnak, topognak, a felelősséget másra hárítják s közben a gyerekek kallódnak, csúsznak lejjebb... egyre lejjebb...;

S ha egyszer elsüllyednek a „máról holnapra élés”, a kilátástalanság ingoványában, akkor a szülők rájönnek-e, hogy értük kizárólag ők a felelősek és senki más?!

(RAB)

Az érem másik oldala

A Dunántúli Napló július 26-i számában megjelent „Ne éljünk vissza jogainkkal” c. cikk széleskörű egyetértésre talált nemcsak műszaki körökben, hanem a fizikai munkásoknál is. Valóban úgy van, ahogy a cikkíró mondja: „A bányaüzemek és gyárak mai vezetőiről elmondhatjuk, hogy alkalmasak feladataik ellátására. Többségük nemcsak jó gazdasági, műszaki szakember, hanem a dolgozók jogait is tiszteletben tartja...” Ezeket a vezetőket természetesen megvédjük a szájhősök, a huligánok rágalmazó, sokszor becsmérlő kijelentései ellen.

Ez azonban az éremnek az egyik oldala, a másik. „Van persze még néhány olyan vezető is, akinek magatartása kifogásolható...” Nos, e jelenségek ellen is nagyon határozottan kell fellépni, mert ugyanolyan károsan hat a vezetők és vezetettek viszonyára, mint az előbb említett írásban ezt olvastuk. A különbség csupán az, hogy nem a fizikai munkások, hanem egyes vezetők részéről történik az ellentétek szítása, a helyzet rontása.

Ime, néhány példa a szénbányászatból:

Akadnak egyes vezetők, akik azt hiszik, mivel hatalmuk van, nekik mindent szabad. Több példát lehetne felsorolni, amikor saját építkezéshez anyagokat vitetnek haza, ugyanakkor röpgyűléseket tartanak az anyagtakarékosságról, a társadalmi tulajdon védelméről. Egyeseknél a súlyos magatartásbeli hibák is közrejátszanak a tekintélyrombolásban. A közelmúltban nem egy műszaki embert ezért kellett leváltani, mert többet ivott a kelleténél, azaz a magánéletében megfeledkezett arról, hogy neki, mint vezetőnek ott is példát kell mutatnia.

Aknászaink egy részénél a tekintély megszerzésében két véglet tapasztalható. Vannak, akik ordítozással, durvasággal — és találkozunk olyanokkal is, akik liberális, minden hibát elnéző opportunista magatartással igyekszenek megnyerni a fizikaiak szeretetét. Mindkét módszer káros, egyik sem vezet eredményre.

Pécsbányatelepen a legutóbbi párttaggyűlésen élesen megbírálták Parragi Ferenc aknászt, mert durván bánik beosztottjaival, holott arra egyáltalán nem volna szüksége. Parragi Széchenyi-akna egyik legjobb aknásza. A munkát jól irányítja, jó meglátásai vannak, szaktudásáért becsülik. Mindezt a dolgozókkal szembeni ordítozással, arrogáns viselkedésével lerontja. Persze, vannak hibák, de végre meg kell érteniök aknászainknak is: nekünk nem az ordítozással, káromkodással és adminisztratív eszközökkel teremtett fegyelemre, hanem a munkások öntudatára épített szocialista fegyelemre van szükségünk. Azok a műszaki emberek gondolkodnak és cselekszenek helyesen, akik a vájárokban és csillésekben nem az egyszerű munkaerőt, hanem mindenekelőtt a gondolkodó és cselekvő embert látják. Akik mindenkor igazságosan, határozottan, ugyanakkor emberi hangon szervezik és irányítják a munkát, úgy, ahogy ezt Vágner György, Gulyás István aknászok, Fulmer József főmérnök és még sokan mások teszik.

Az ő körletükben nem igen látni ing nélkül dolgozókat, de azokon a munkahelyeken igen, ahol az aknászok az ellenkező végletbe esve szemet hunynak a hibák felett, nem szólnak, attól tartva: hátha rossz néven veszik, hátha szembe kerülnek beosztottjaikkal.

Hogy e liberális magatartás mennyire helytelen, s mennyire elítélik maguk a fizikaiak is, azt ők is tapasztalhatják. Mikor a bányamesterek vagy az igazgató bányalátogatáskor szóváteszi e szabálysértést, s utasítja az ing felvételére a könnyelműeket, rendszerint ezt válaszolják: „Azt hittük, hogy az aknász jön.” Ilyenkor aztán az aknász húzza a rövidebbet és hozzá kell tenni: jogosan.

A vezetés liberalizmusa az egyes bányrészek rendetlenségében is megnyilvánul. A hanyag ácsolás elnézése, a biztonsági szabályzatok semmibe vevése, az anyagok szétszórása stb. olyan dolgok, amelyek szintén gyengítik a fizikaiak és műszakiak közötti helyes viszony kialakulását.

A közelmúltban két fejtési csapattal értekeztünk. Amikor megkérdeztük, hogy mi a véleményük a kormány takarékossági rendeletéről, szinte egyhangú volt a válasz: „Nagyon helyes, egyetértünk vele, de jó lenne, ha erről a vezetés nem csak beszélne, hanem többet cselekedne is.” És sorolták a bányában elheverő drága faanyagot, deszkát, síneket, a csőhálózatból elszökő energiát stb. Igazuk van, a bánya rendjéért legalább olyan felelősek a termelés közvetlen irányítói, mint a fizikaiak. Az előrejutás itt is a szavak és tettek egységén múlik.

Szólni kell még egy eléggé elterjedt, nem kívánatos jelenségről: a technikumot végzett fiatal műszakiak egy részének beképzeltségéről. Szakmánykiosztás után, tévedésből, vagy hozzá nem értésből rendszerint viták keletkeznek egyes vájárok és a munkát átvevő aknász között. Ilyenkor egyesek ahelyett, hogy megmagyaráznák az illetőnek, miért nem jogos a követelése, egy kurta mondattal elintézik: „Maga kereskedik? Ha nem adtam volna munkát, még ennyit sem keresne...” Az ilyen válasz nemcsak szabálytalan, hanem egyenesen sértő, még akkor is, ha történetesen a munkás tévedett. A munkások nem követelnek jogtalan fizetést. Az aknász viszont nem „adhat” munkát, azaz nem számolhat el bért olyan tevékenységért, amelyet nem végeztek el. Ha igen, akkor pedig bércsalást követett el.

A jó viszony elmélyítésének igen fontos feltétele: a vélemények kölcsönös kicserélése. A középkáderek, s különösen a fiatal aknászok részéről itt is sok a tennivaló. Az igaz, hogy a technikumot és bányaiskolát végzettek jobban állnak elméletileg, ez azonban nem jelenti azt, hogy az életben is többet tudnak a 15—20 éves gyakorlattal rendelkező, tapasztalt vájároknál. Nagyon jól esne, ha e fiatal műszakiak néha-néha kikérnék az említettek tanácsát egyes elgondolásokról. Állítjuk, ha megfogadják tanácsunkat, a tekintélyük nem csökken, hanem állandóan növekszik.

Ne értsük félre! Most, amikor a vezetőtek szemszögéből vizsgáltunk néhány jelenséget, keveset beszéltünk azokról a vezetőkről — és ez a zöm —, akik igenis becsületesen, a fizikaiakkal karöltve végzik munkájukat. E cikk azért íródott, hogy felhívja üzemi pártszervezeteink, a szakszervezetek és a felső műszaki vezetés figyelmét: ezen a területen is sok még a tennivaló.

BAGOSCSA JÁNOS

Külföldről JELENTIK

Amman

„Tájékozott ammani körök" szerint Izrael állítólag megvonta az angol és az amerikai repülőgépektől az engedélyt arra, hogy izraeli terület felett repüljenek át a Jordániában állomásozó angol csapatok utánpótlása közben. Amennyiben a hírt hivatalosan megerősítik, az angolok kénytelenek lesznek tengeri úton, a jordániai Akaba kikötőjén keresztül biztosítani csapataik utánpótlását.

New York

Az ENSZ székhelyén szombaton egy magasállású tájékozott személyiség Hammarskjölddel folytatott megbeszélése után kijelentette, valószínű, hogy a Biztonsági Tanács 11 tagjának képviselői kedden bizalmas jellegű ülést tartanak a főtitkár részvételével. Remélhető, hogy csütörtökig „véglegesen eldöntik" a csúcsértekezlet időpontját, színhelyét és a Biztonsági Tanácshoz nem tartozó résztvevőinek megoszlását. Nem tudni, hogy a szovjet álláspont hivatalos ismeretének hiányában mire alapozzák ezt a jóslatot.

Cape Canaveral

Mint a Reuter jelenti, szombaton este Cape Canaveralban kilőttek egy Atlasz típusú interkontinentális ballisztikus lövedéket. Július 19-én már történt hasonló kísérlet, az azonban kudarccal járt. A szombati kísérlet sikerült, s mint később közölték, az Atlaszt 4000 kilométernyi távolságra lőtték ki. A ballisztikus lövedék — melyet három rakétamotor hajt — teljes pályája a számítások szerint 10 000 kilométer lenne.

Washington

Dulles amerikai külügyminiszter vasárnap repülőgépen Rio de Janeiróba indult, hogy megbeszéléseket folytasson a brazil vezetőkkel. A repülőtéren tett nyilatkozatában Dulles kijelentette, tanácskozik majd Kubitschek elnökkel és Negrao de Lima külügyminiszterrel „a közvetett agresszió, a háború és béke súlyos kérdéseiről."

Szófia

A Bulgáriában tartózkodó Viliam Siroky csehszlovák miniszterelnök megbeszélést folytatott a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagjaival.

Nicosia

Nicisiában hétfőn este röplapok jelentek meg Digenisznek, az EOKA vezérének aláírásával, amelyek bejelentik az azonnali fegyverszünetet „az angolok és a törökök ellen folyó minden akcióban."

Digenisz a következő feltételhez köti a fegyverszünetet: „Ha a fegyverszünet részünkről történt bejelentése után is folytatódnak a provokációk az angolok és a törökök részéről, akkor fenntartom magamnak a jogot, hogy augusztus 10-től kezdve ismét azonnali akcióra adjak parancsot."

Teherán

A teheráni külügyminisztérium szóvivője hétfőn bejelentette, hogy az iráni kormány erélyes jegyzékben tiltakozott az új iraki kormánynál a Perzsa-öböl nevének Arab-öbölre történt megváltoztatása miatt.

Háromszázötvenkilenc millió dollár Törökországnak

Washington (Reuter): Az Egyesült Államok külügyminisztériuma vasárnap bejelentette, hogy az Egyesült Államok és a nemzetközi pénzügyi szervei 359 millió dollárral növelik a Törökországnak juttatott segélyt.

A Times a libanoni amerikai haderők újabb megerősítéséről

London (MTI): A Times beiruti tudósítója írja a Libanonban állomásozó amerikai haderők újabb megerősítéséről:

A hivatlan vendég — mielőtt a ház úrnője távozásra szólíthatta volna fel — behozta egész családját. Az amerikaiak azt mondták, hogy csak egészségügyi és más, hasonló szolgálatú katonák jönnek. Ezért kelthetett nagy meglepetést, amikor megjelentek a legnagyobb amerikai harckocsik. Ez történt a sikeres választás után, amelynek legfőbb programpontja az amerikai csapatoktól való haladéktalan megszabadulás volt, amiről az új elnök már tanácskozott az ellenzéki vezérekkel.

Még meglepőbb volt az Egyesült Államok beiruti nagykövetének az a beismerése, hogy ezeket a csapatokat a libanoni kormány előzetes tájékoztatása nélkül szállították oda, ami furcsa fényt vet a két kormány és a két haderő közötti, olyan nagy garral hirdetett állítólagos együttműködésre.

Holloway tengernagy, a Libanonban lévő amerikai erők parancsnoka azt mondotta, hogy a megerősítések érkezésének nincs jelentősége, éppen csak benne voltak a „csővezetékben", amelyet nem lehetett elvágni. Ez a hajlékonyság szomorú hiányát mutatja — írja a tudósító —, ami annál furcsább, mert Amerika a beavatkozásra vonatkozó felhívásnak 24 óra alatt eleget tett, — ezek az erők pedig hatnapos utat tettek meg a választás megnyerése után. Azt sem lehet mondani, hogy nem lehetett volna őket máshova küldeni, Adenauer kétségkívül rémülten látta tízezer katona kivonását a NATO-parancsnokság alól.

A tudósító végül hangoztatja, hogy az amerikai megerősítésekre új katonai feladatok céljából nincs szükség. Holloway tengernagy kijelentette, hogy a jelenlegi amerikai hídfőállás több mint elegendő. A nagykövet azt mondta, a beavatkozás célja Libanon függetlenségének és sérthetetlenségének garantálása volt, valamint az amerikai élet- és vagyonbiztonság megvédése. Ezt a célt azonban már elérték — teszi hozzá a tudósító.

Beirutban arra következtetnek, hogy az Egyesült Államok kerülni akarja azt a látszatot, hogy gyors kiürítésre kényszerítették a felkelők és a Nasszer által támogatott elemek, s hogy az amerikai csapatok minél tovább Libanonban fognak maradni, hogy támogassák Jordániában az angolokat.

A TASZSZ szemleírója az amerikai nukleáris kísérletekről

Moszkva (TASZSZ): Augusztus elsején az Egyesült Államok újabb atomrobbanást végzett a Csendes-óceánon.

Ezt a robbantást hivatalosan közölte az amerikai atomerőbizottság és a hadügyminisztérium. Ismeretes azonban, hogy a hivatalos amerikai hatóságok távolról sem minden robbantásról tájékoztatják a közvéleményt. Július 26-án például az atomerőbizottság bejelentette, hogy a Csendes-óceánon a jelenlegi példátlan kísérletsorozat negyedik nukleáris robbantását végezték. Ezzel szemben a kísérletek időszakában — áprilistól július 26-ig — a Szovjetunió megfigyelő állomásai 32 csendes-óceáni atomrobbantást észleltek.

Mivel magyarázható, hogy ilyen nagy különbség van a két közölt számadat között? Talán az amerikai atomerőbizottság rosszabbul van tájékoztatva a Csendes-óceánon végzett amerikai robbantásokról, mint az 5—6 ezer kilométerre fekvő szovjet tudományos állomások?

Ez a lehetőség természetesen kizárt. Sokkal inkább feltételezhető, hogy az illetékes amerikai hatóságok igyekeznek eltitkolni a közvélemény, egyebek között az amerikai polgárok elől a jelenlegi kísérletsorozat páratlan intenzitását.

Ha a közvéleményt pontosan tájékoztatnák a kísérleti atomrobbantások megdöbbentően magas számáról, ez megmutatná, melyik ország követ el súlyos bűntettet az emberiség ellen, amikor folytatja az atomfegyverkezési hajszát és a halál rádióaktív lehelletével fertőzi a légkört.

Megkezdődött az előfizetésgyűjtés „A Béke és a Szocializmus kérdései" című folyóiratra

„A Béke és a Szocializmus Kérdései" — a kommunista és munkáspártok elméleti és információs folyóirata első száma 1958. augusztus végén jelenik meg.

A folyóirat megvilágítja a marxista—leninista elmélet kérdéseit, foglalkozik a szocializmus és a kommunizmus építésének fontosabb problémáival, a Szovjetunió és a szocializmust építő országok tapasztalatai alapján. A folyóirat jelentős helyet biztosít a szocializmusért, a munkásosztály egységéért és a békéért folytatott harc kérdéseinek, ismerteti és általánosítja a kommunista és munkáspártok tapasztalatait, megvilágítja a nemzetközi munkásmozgalom és az elnyomott népek nemzeti felszabadító harcát a gyarmatosítás ellen.

A folyóirat munkatársai a kommunista és munkásmozgalom kiváló személyiségei, ismert tudósok, közéleti személyiségek, újságírók. A folyóirat havonként jelenik meg magyar, orosz, kínai, angol, francia, német, cseh, lengyel, román, bolgár, koreai, vietnami, spanyol, olasz és svéd nyelven. 1958. végéig négy szám jelenik meg. — Egy szám ára 5 forint.

Előfizetést elfogad a Kossuth Kiadó (Budapest, V., Vörösmarty tér 4.) a megyei és kerületi pártbizottságok mellett működő Kossuth kirendeltségek. Ugyanitt megrendelhetők a folyóirat idegennyelvű kiadásai is.

„Ahány család, annyi takarékbetétkönyv"

Terjed a megye nőtanácsai között a takarékossági mozgalom

Kormányzatunk felhívására, amelyet a dolgozó néphez intézett, a legmesszebbmenő takarékosság megvalósítása érdekében, országszerte nagy visszhang támadt. A Magyar Nők Országos Tanácsa fontos feladatának tekintette, hogy a takarékosság egyik legfőbb területére, a pénzzel való takarékoskodásra hívja fel a helyi nőtanácsok figyelmét.

Így rövid idő alatt számos nőtanács bekapcsolódott az Országos Takarékpénztár által indított pénztakarékossági mozgalomba. Különösen szép eredményeket ért el a ceglédi városi nőtanács, amely mozgalmat indított „ahány család, annyi takarékbetét-könyv" címmel és egyben felhívással fordult az ország valamennyi nőtanácsához, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

A Baranya megyei Nőtanács is elfogadta a ceglédi nőtanács felhívását, és kéréssel fordult a megye valamennyi nőtanácsához, hogy saját területén alakítsa meg a takarékossági bizottságot, lépjen érintkezésbe a helyi takarékpénztár képviselőivel, akik segítséget nyújtanak majd a munkában.

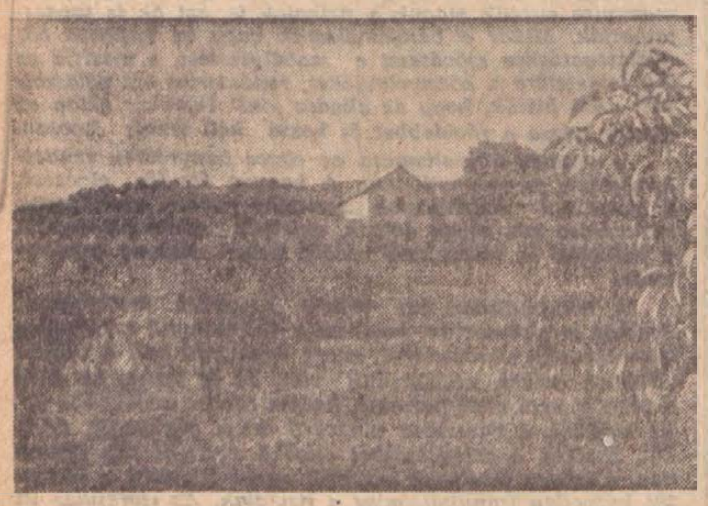
Jelenleg a megye területén öt olyan község van, ahol ez a mozgalom már sikerrel járt, ahol a betétkönyvek száma eléri, vagy túlhaladja a családok számát: Kisdobsza, Bezedek, Erzsébet, Bikal és Szentdénes. Mánfán is megalakult 10 asszony részvételével a takarékossági bizottság, amelynek feladata, hogy népszerűsítse az asszonyok előtt a pénzzel való takarékosság gondolatát, meggyőzze őket a takarékosság fontosságáról és nem utolsósorban hasznosságáról.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: csökkenő felhőzet, ma több helyen, főleg keleten, holnap kevesebb helyen eső, mérsékelt északnyugati szél, az éjszakai lehűlés erősödik, a nappali hőmérséklet holnap kissé magasabb lesz mint ma.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 11—14 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 21—24 fok között.

A pécsvidéki őszibaracktermesztés

(3)

***Egyelőre** még túlsúlyban a helyi piac ellátására folyik a termelés.* Bár három éve már megindult az exportszállítás és azóta évenként megismétlődik. A termesztett gyümölcs kiegyenlített, küllemileg kifogástalan, a termelők inkább a nagyobb gyümölcs kinevelésére törekszenek. Csakhogy azonban még mindig túlságosan sok fajtát termesztenek. Annak ellenére, hogy ebben a tájban érik hazai viszonylatban legkorábban a barack, nem a korai fajtákból, hanem az augusztus, szeptemberben érő fajtából legnagyobb a termesztési felület. Legelterjedtebb fajták: *Alexander, Amsden, Ford korai, Nagymignon, Champion, Elberta, Rivers és Triumph.*

A táj talajait általánosan jellemzi azoknak humuszban való szegénysége. Ezt csakis a megfelelő szerves trágyával lehet pótolni. A hegyvidéki kultúráknál a talaj megfelelő humusztartalma döntő fontosságú, mivel a talaj víztartó képességét lényegesen befolyásolja. De mivel a baracktermesztés rendszerint nincs összekapcsolva trágyatermelő üzemággal, a szervestrágya beszerzés nagy probléma.

Pécsett a legnagyobb eredményeket tőzeg-fekál trágyával lehet elérni. Mivel savanyú kémhatású, a túlságos fiziológiai mésztartalmat semlegesíti és nagyon emeli a talaj víztartó képességét és mindamellett a többi szervestrágyához viszonyítva a legolcsóbb. A szervestrágyázás egy magában nem kielégítő. A teljes trágyázás csak szerves és műtrágya együttes használata mellett képzelhető el. A barackfák és a gyümölcs küllemi sajátosságai alapján — mint ahogy Pécsett egynéhány termelőnél megállapítható — *több gondot kell fordítani a káli műtrágyával való trágyázásra.* A dombvidéki baracktermelésnél a küllumnak a lehető legnagyobb szerepe van. A cukorképzés fokozását csak a megfelelő káli-ellátás teszi lehetővé. A káli vegyületek a vízfelvételt fokozzák, viszont a víz párologtatást csökkentik. Mivel a küllum a cukorképzést elősegíti, fontos, hogy ezt bőségesen juttassuk a talajba. Ezzel a fák ellenállóképességét a téli faggyal, a nyári szárazsággal szemben fokozzuk és a gyümölcs ízére, színére is nagyon kedvező hatással van.

A megfelelő tápanyagutánpótlás úgy vezethet jó eredményre, ha megfelelő talajmunkával párosul. A déli lejtők talajművelésénél a legfontosabb probléma a helyes vízgazdálkodás, mert ezeken a helyeken rendszeresen öntözni nem lehet. A talajban minél több természetes nedvességet kell összegyűjteni és azt minél jobban tárolni. Ezt úgy érhetjük el, ha minden őszszel a talajt mélyen megmunkáljuk és nyáron át többszöri kapálással gyommentesen tartjuk. Igen lényeges a talajerózió megakadályozása. Sajnos, a talajt megkötő köztes növények alkalmazása a fő növényre hátrányos, a talaj vízkészletét a köztes növény annyira igénybe venné, hogy a barackfa növekedése és termelékenysége tekintetében ez inkább hátrányos, mint előnyös. *Így a csapadék-víz lefolyását csak kellő tereprendezéssel, sáncolással, megfelelő tányérozással érhetjük el.* A víznek csatornákkal megfelelő helyrevezetésével minden lehetőséget fel kell használni, hogy minden csepp csapadékot megmentsünk barack fáink számára.

Miután megismertük a táj főbb természeti problémáit, ezeknek figyelembevételével kezdhetjük csak meg biztos alapokon a táj további kiépítését. Ha a helyi piac ellátásán túlmenően, az exporttermelésre is fel akarunk készülni, a területi terjesztés problémája merül fel elsősorban. Elsősorban a megfelelő fekvésű pannonhomok és lösz talajokkal rendelkező területeket kell a termesztés céljaira felhasználni. A legalkalmasabb egységek: *Mecsekalja, Cserkút, Kővágószőlős, mecseki hegyoldal déli lejtője egészen Bodáig, valamint a siklósi hegy déli lejtője Vilánytól Diósviszlóig. Alkalmas még a Zengő déli nyulványainak lösz talaja Pécsvárad környékén és a mohácsi hegylánc déli lejtője Mohácstól Bárig.* 600—700 kh. terület barackfával való telepítése lenne kívánatos. Igen fontos azonban az export szállításra való felkészüléshez egy korszerű hűtőház és csomagoló berendezés létesítése, ami szinte nélkülözhetetlen. Ez a kereskedelmi szervek feladata. Nagy hiba még a felvásárlás, illetve begyűjtés szervezetlensége. Át vételnél, minősítésnél és az árpolitikában zökkenők mutatkoznak évről-évre. A minősítést és átvételt hozzáértő szakembereknek kell végezniök.

Fő feladat a meglévő őszibarack termőhelyek védettségének biztosítása. Az alsómakári dűlő egy része, ahol a legjobb és legzamatosabb barack terem és a fák fejlődése is kifogástalan — állítólag parcellázásra kerül. Ez hátrányosan érintené a baracktermesztés fejlesztését szolgáló célkitűzést és kedvezőtlenül befolyásolná a pécsi barack jó hírnevét. Lakótelepek létesítése a város fejlesztése során más irányban is lehetséges.

Természetesen e helyeken is szükség lesz majd a városrendezéssel kapcsolatosan felmerülő problémák megoldására — útvonal, vagy egyéb esztétikai szempontból történő rendezésre, — de ezen kisebb-nagyobb változtatások nem csorbíthatnák az ottani baracktermő táj területi egységét.

***Probléma még** a fajtakérdés.* A barack világpiaci helyzetét figyelemmel kísérve, a helyzet az, hogy az üzemi baracktermesztéssel foglalkozó államok közül mi vagyunk legészakabbra. A tőlünk délre fekvő baracktermő államok, Olaszország, Franciaország stb termelvényei csak augusztus közepéig kerülnek piacra. A mi adottságunknál fogva még szeptember, október hónapokban is nagy mennyiségű és jóminőségű barackot vagyunk képesek termelni. Az exportpiacokon a környező népi demokráciák fővárosaiban nekünk kell elfoglalni méltó helyünket az említett időszakban érő barackokkal. A szállítás mai technikai felkészültség mellett már nem lehet probléma. Az északi államok és távolkeleti országok piacaira is gondolhatunk. Tehát korlátlan lehetőségünk van ezen a téren. Pécs vidéke így jelenleg is a legjobb minőségű barackot termő tájnak legfőbb hivatása lenne, hogy hazai viszonylatban magához ragadja a kezdeményezést és a lehető legnagyobb erélyel hozzáfogna ezen új lehetőségek kihasználásához. A fajta megválasztása tekintetében elsősorban a máris nagy közkedveltségnek örvendő *Champion, I. H. Hale, Elberta és Chipley jöhet szóba.*

Egy figyelemreméltó lehetősége van még a pécsi táj baracktermelésének, de ezt inkább csak hazai piacok ellátása mértékéig kellene kifejleszteni. Pécsett ugyanis 8—10 nappal előbb jelenik meg a barack a Buda vidékénél. Ennek a lehetőségnek a kihasználása feltétlenül indokolt. Legalkalmasabb fajták korai termesztésre: *May Flower, Győztes, Amsden.* Mint közép-érésű barackfajta figyelmet érdemel még a Ford korai, melyből a termesztési felületeket még a helyi piac ellátása szempontjából is indokolt lenne emelni.

Probléma még az alany és szelekció kérdés tisztázása. Általában alanynak a keserűmandulát használják és ez is válik be legjobban, de több helyen, különösen mélyebb fekvésű talajokon igen jól díszlő és termő 40—50 éves barackfák láthatók saját alanyon.

Pécsett igen szép eredménnyel működik a Szőlészeti Kutatóintézet, hogy tovább fejlessze a történelmi nevezetességű szőlővidéket és újabb kísérletek eredményeivel gazdagítsa azt. A szőlő mellett legalább olyan fontos és hasznos a barack-kultúra fejlesztése tudományos szempontból is városunkban és környékén. Ezért kívánatos lenne, mondjuk a *Szőlészeti Kutatóintézet, vagy a keszthelyi kutatóintézet kebelén belül az őszibarack-termesztés tudományos fejlesztése érdekében őszibarackkutató ember beállítása* Pécsett, aki hivatva volna az említett problémák megoldására is. Pécs városi tanács örömmel biztosítana megfelelő területet kísérleti telep létesítéséhez.

Ismerve az igazgatási és kereskedelmi szervek ügyszeretetét, a szakemberek szakmai segítségét és felkészültségét a termelők haladásvágyát és a kiváló termesztési adottságokat, minden feltétele megvan annak, hogy a célkitűzéseknek megfelelően Pécs vidéke nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is kivívja magának méltó helyét és dicsőséget szerezzen a magyar őszibarackkal a népgazdaságunknak.

Gergely János mez. mér.

TECHNIKA tudomány

Villanyárammal keresik a vizet a sztyeppén

A kazahsztáni olajfúrásoknál nagy gondot okozott, hogy megfelelő mennyiségű ívóvizet találjanak a száraz sztyeppén. A kutatások nem sok eredménnyel jártak: vagy kevés vizet találtak, vagy pedig nem volt iható. A Szovjetunió mezőgazdasági minisztériumának szakemberei, a kutatás meggyorsítása és olcsóbbá tétele végett, villanyáram felhasználásával kezdték a vizet kutatni. Közismert tény, hogy a száraz kőzetnek igen magasfokú ellenállása van. A nedvesség fokozásával az ellenállás csökken. A villanyáram könnyen felfedezi az árványtartalmú vizeket. Minél több só van ilyen vízben, annál kisebb a részleges elektromos ellenállás.

A folyamat a következő: néhány szárazelem egyenáramát fém elektródákkal a földbe vezetik. Az elektródák láncolatában műszer méri az áramerősséget és grafikonra rögzíti. Ezáltal a szakemberek megállapítják a víz helyét és összetételét. Egyes helyeken az édesvíz a különböző keserű és sós vizek rétegei alatt nagy mélységben található. A villanyáram könnyen felfedezi az édesvizet.

A főigazgatóság dolgozói megkezdték az édesvízkutatásokat a kazahsztáni szűzföldeken létesült állami gazdaságok részére. A vízben szegény, sőt víztelen sztyeppés vidékeken hamarosan artézikutak adják az üdítő vizet a dolgozóknak.

Bronzkori rajzok

Olasz és francia kutatók egy csoportja Brescia közelében, mélyen a hegységek közé nyúló északolaszországi Valoamonica-völgyben, majdnem húszezer, sziklába vésett vagy mart rajzokat talált, melyik a bronzkortól a vaskorig terjedő időszakban készültek. A körülbelül 600 sziklán felfedezett rajzok az eddigi leletek közül a legteljesebben mutatják be a történelem előtti idők embereinek napjait, a családi élet, a munka, a harcok jeleneteit, az akkori emberek szerszámait, fegyvereit, vallási szokásait és legendáit.

Uj szovjet terepjáró

Az új szovjet GAZ—47 típusú terepjáró nemcsak meredek domboldalra tud felmenni, hanem a folyón is átmegy. Országúton 35 km, vizen 4 km óránkénti sebességgel halad. Előrehaladását a vizen a hernyótalpas meghajtás szerkezete biztosítja. A gép teste hermetikusan el van zárva, ezáltal tud a vízen fennmaradni.

A zárt vezetőfülke kétszemélyes és télen a ponyhával lezárható rakodótérrel együtt fűthető.

Kína túlszárnyalja Angliát a széntermelésben!

Csang Lin-chih szénipari miniszter, a pekingi Néplapban írt cikkében kijelentette, hogy Kína 1959-ben túlszárnyalja Angliát a széntermelésben.

Az eddigi termelési eredmények — írja a miniszter — azt mutatják, hogy idén szénbányászatunk 180 millió tonna szenet hoz felszínre, vagyis 38 százalékkal többet, mint tavaly. A tervek szerint jövőre elérjük a 240 millió tonnát is, míg Anglia széntermelése csak körülbelül 230 millió tonna lesz.

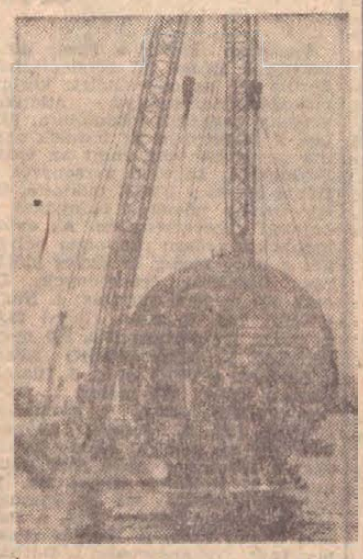
A kínai szénbányászat fejlődésében az idei év fordulópontot jelent. Idén már megmutatkoznak azok az eredmények, amelyeket a szocialista építés irányvonala és a munkastílus-megjavítási mozgalom sikere biztosított. A termelés az év eleje óta szakadatlanul emelkedik. Ez évben több új aknát nyitottak meg.

A miniszter néhány példával bemutatta, milyen intézkedéseket tesznek az illetékes szervek Kína hatalmas szén-tartalékainak mind teljesebb kiaknázására.

Új óriási rézlelőhely

A csinhai tartomány Kilien hegységében újabb rézlelőhelyre bukkantak, amely az előzetes becslések szerint, a világ valamennyi eddig feltárt lelőhelyét túlszárnyalja. Ezen a helyen 500 négyzetkilométernyi területen találtak rezet. Megállapították, hogy a rézmező igen jó minőségű nyersfémet tartalmaz.

Gömbalakú propán-tartályok

Egy holland olajtársaság készíti ezeket a gömbalakú propántartályokat. A hegesztett acéltartályok átmérője 11,50 km, falvastagsága 32 mm. 15 kg/cm² üzemi nyomásra készülnek. — 21 kg/cm² próbanyomással. A hegesztett varratokat röntgensugarakkal vizsgálják meg.

Repülő automobil

Négy térőhelyes a Szovjetunió új, két légcsavaros kis helikoptere. A motor teljesítménye 250 LE, utazósebessége 120 km/óra. A gépet a helyi személy- és postaforgalom lebonyolítására, valamint balesetszolgálat céljára építették.

Ember helyett „gondolkodó" gép

Anohin professzor, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának rendes tagja, „Fiziológia és kibernetika" címmel a közelmúltban rendkívül érdekes előadást tartott.

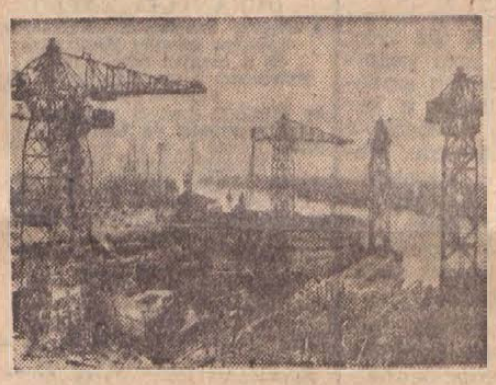
Az orvostudományi akadémia laboratóriumában 1935-ben fedezték fel az ún. indirekt afferentáció törvényét. Mi a lényege ennek az elméletnek?

A fiziológiában afferentációnak nevezzük azokat a jelzéseket, amelyeket különböző szervek közvetítenek a központi idegrendszer felé mindarról, ami a környezetben történik. A szervezet mintegy válaszul ezekre a jelzésekre — megfelelő mozdulattal reagál. A mozdulat elvégzése pillanatában a különböző érzékszervek „visszajelé" küldik a jelzéseket a központi idegrendszerbe.

Az ember például lát egy pohár vizet. Ez direkt afferentáció. Amikor a kezét nyújtja a pohár után, megfogja a poharat, a tapintóérzékek jelzik az agynak, hogy a cselekmény megtörtént.

A különböző bonyolult gépek működtetője és irányítója hosszú időn át az ember volt. Az elektronika fejlődésének mai modern szakaszában lehetővé vált, hogy az embert megfelelő berendezés helyettesítse, amely irányítja és szabályozza a gép működését. Ezen alapszanak a különböző kibernetikai gépek.

Hajóépítés Lengyelországban

A szczecini „Odra" hajógyár már hetedik éve épít hajókat. Ez alatt az idő alatt 40, egyenként 3200 tonnás hajó készült el. A gyár a közelmúltban hozzálátott hatezer bruttó regisztertonna vízkiszorítású motorroshajók építéséhez.

Teljesült a vágya

Amabile Batistello, 21 éves olasz leány a legidősebb egy szegény olasz család három gyermeke közül. Amabile vakon született. Bár nagyon szerette volna legalább egyszer látni környezetét, erre semmi reménysége nem lehetett. De „csoda" történt vele: az olasz vakok gyámolítója, Don Gnocchi neki ajándékozta szemét. Miután meghalt, egy orvos kivette a jobbszemét és átültette a vak leány szeme helyére.

A műtét kitűnően sikerült. Amabile Batistello most három napra Párisba érkezett, két barátnője és egy biológus társaságában. Amabile ugyanis ötmillió lírát nyert az olasz televízióban azzal, hogy helyes választ adott az olasz dalra vonatkozó kérdésekre. Ezt az összeget azoknak akarta ajándékozni, akik hozzásegítették ahhoz, hogy lásson, de ajándékát nem fogadták el. Most megvalósult leghőbb vágya: látta Párist!

Drága kúra egészséges „betegnek"

Dr. William Ronald Pitt, 40 éves londoni orvost csalásért egy évi fogházra ítéltek; nevét minden valószínűség szerint törlik az orvosi névjegyzékből.

Pitt családjának egyik barátja, a 27 éves David Humphreys, egy szép napon elhatározta, hogy megvizsgáltatja magát a doktorral. Az hosszasan vizsgálgatta, majd kijelentette, hogy hasi fájdalmai súlyos májelégtelenségből származnak és már csak néhány éve van hátra. Hacsak... A „hacsak..." különleges vizsgálatokat és bonyolult gyógymódot jelentett.

Pitt doktor titokzatos vizsgálataihoz a villamos vezetékek sorozatát kötötte betegének csuklójára és bokájára, majd áramot vezetett beléjük, mire titokzatos fények kezdtek futkosni valami jelzőtáblán. Persze csalás volt az egész. Humphreys kétórás agyvostól, hogy csak egy menekvése van: költséges injekciósorozat, amelyet egy német tudós fedezett fel valamelyik náci gyűjtőtáborban végzett kísérletei során. Ezeket az injekciókat nem lehet megszerezni Angliában, mondta Pitt, ő is csak valamelyik „barátja révén" kapta meg. A gyógyszerért 135 font előleget kért.

David Humphreys szívesen megfizette az összeget és néhány nap múlva megkezdődött a „csodakúra". A valóságban az injekciós anyag tiszta kálciumoldat volt. Ez akkor derült ki, amikor Pittnek rövid időre Irországba kellett utaznia és azt tanácsolta betegének, hogy azalatt vitaminokat adasson magának. Humphreys, akinek már feltűnt Pitt gyanus viselkedése, elhatározta, hogy még egy orvossal megvizsgáltatja magát. Kiderült, hogy a májának kutyabaja sincs és összes aggodalmait a sarlatán Pitt hamis diagnózisának köszönhette.

Tudományos érdekességek

Angol Kelet-Afrikában is sikeresen kísérleteznek az esőcsinálással. Brazell és Taylor, két amerikai technikus különleges rakétalövedéket konstruált, amelyet finomra őrölt konyhasó-porral töltenek meg. Ha a rakétát fellövik, a finom sószemcsék telítik a levegőben található vízpárát és esőt okoznak. Harminc kísérlet alapján kitűnt, hogy a sórakéták a Szaharában is beválnak, akkor új szakaszt nyitnak meg a sivatagok történetében.

*

Franciaországban hanglemezről is készülhetnek a jövendő autóvezetők a gépkocsivezetői vizsgára, úgy, ahogyan nyelveket is tanulhatnak hanglemezről.

Az autóvezető tanfolyam lemezei ismertetik az autóvezetéshez szükséges technikai tudnivalókat, a közlekedési szabályokat, továbbá a vizsgakérdéseket.

*

Egy középkori athéni asszony különös torzszülött gyermeknek adott életet. A csecsemőnek rendkívül nagy a feje és az orvosok megállapították, hogy három agya van.

Orvosi vélemények szerint nincs kizárva, hogy életben tartható.

*

Az egyik francia műanyagfeldolgozó gyár szintetikus rovarával váratlan nagy sikert aratott. A horgászok, akik a műanyagrovarokat kipróbálták, kijelentették, hogy ezek segítségével sokkal több halat fogtak.

*

Egy spanyol tudós megfigyelte, hogy a hangyák mozgásának sebessége egyenes arányban növekszik a környezet hőmérsékletével. Állítása szerint ez az arány annyira állandó, hogy a hangyák mozgási sebességéből pontosan következtetni lehet a környező levegő hőmérsékletére.

*

„Tilos a dohányzás"; ezt állítja Dumoulin úr Párizsból. De ne gondolják, hogy csak ott tilos, ahol ezt a figyelmeztetést kiírják, hanem mindig és mindenhol. A dohányzás-ellenesség apostola ugyanis kibányászott egy 1634-ből származó királyi dekrétumot, amely Franciaország egész területén megtiltja a dohányzást. Ezt a rendeletet mind a mai napig nem vonták vissza.

Dumoulin úr úgy gondolta, hogy kipróbálja a rendelet érvényét és a közelmúltban erre hivatkozva feljelentett egy dohányost.

*

Hegesztett drótkötélpálya oszlopok

A Kölnnél a Rajnát áthidaló drótkötélpálya oszlopait 8—10 mm-es acéllemezből készült hegesztett vasdobozokból készítették, amelyeket belső transzverzális diafragmákkal merevítettek. A jobbparti oszlop 40,30 m magas az alapozás fölött, súlya a kihorgonyzással együtt 35,5 t, a baloldali 36,40 m magas és 32,8 t súlyú.

A dobozos kiképzés és a hegesztés következtében a szerkezet egyszerű és karcsú, felülete sima, a környezetbe szépen illeszkedik.

Pirított hernyóktól vidámak a törpe emberek

Az osztrák származású ismert néprajzkutató, Martin Gusinde hosszú éveket töltött az új guineai törpenépek tanulmányozásával. — 1956-ban négy hónapot töltött a Tűzföldön, az úgynevezett „Ayon-Pigmeusok" között. Ezek az alig 150 centiméter magasságú emberkék, a kutatások szerint, földünk őslakosságának egyenes leszármazottai. Állítólag ez a törzs még a kőkorszak emberénél is jóval régibb eredetű.

Az „Ayon-Pigmeusok" nem ismerik a kőszerszámokat, kizárólag fából, csontból, agyagból és növényi rostokból készítik használati tárgyaikat.

Martin Gusinde egyedül, európai kíséret nélkül, élt a tűzföldi magas hegységek törpéi között, akikből ma már nem több mint 26 ember képviseli a kihalóban lévő „Ayon Pigmeusok" törzsét. Sikerült megnyernie a rendkívül félénk emberkék bizalmát és ezáltal szabadon tanulmányozhatta szokásaikat. Mint mondotta, a törpe emberek félénkek ugyan, de rendkívül barátságosak és szolgálatkészek. Különösen felkeltette figyelmét az a jelenség, hogy közülük soha senki sem rosszkedvű, mindenki gondtalan és vidám. Késő éjszakáig táncolnak, néhány órát alusznak csupán, de másnap reggel ismét élénkek és vidámak. Élelmük fő képpen pirított hernyókból áll. A hernyók nagy mennyiségben találhatók odvas fatörzsekben. Martin Gusinde érdekes megfigyeléseket tett az élelmezés és az emberkék temperamentuma közötti kapcsolat vizsgálatával. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a rovarok testében rendkívül sok a T-vitamin, amelyről már tudjuk, hogy fokozza a jókedvet és az életörömet. A kutató véleménye szerint a tűzföldi benszülöttek állandó vidámsága tehát összefüggésbe hozható különleges diétájukkal.

Rendkívül érdekes az új-guenai hegyekben élő őslakók életformája is. Monogám házasságban élnek és a nők a legteljesebb egyenjogúságot élvezik. Sőt, az asszony a tulajdonképpeni családfenntartó, aki kertészkedéssel teremti elő a család élelmiszerszükségletét. A nehéz munkát: fakitermelést, kerítések építését a vadállatok ellen, férfiak végzik.

Martin Gusinde ma 72 éves és egészen tavalyig előadója volt a washingtoni egyetemnek. Az egyetemi oktatást csak expedíciós útjai tartamára szakította meg. A múlt évben nyugalomba vonult és azóta előadó körúton van Európában. Érdekes tapasztalatait most dolgozzák fel a néprajzkutatók, tekintettel arra, hogy az Ayon Pigmeusok élete rendkívül fontos felvilágosításokkal szolgálhat földünk őslakosságának életviszonyairól.

Shippingport

A Westinghouse mérnökei beengedik a nukleáris töltést az USA első energiatermelő reaktorába, a shippingporti nagynyomású vízhűtéssel működő atommágiya magjába: az 58 t súlyú mag 14 t urán töltetét 75 kg U 235 dúsítja. Az amerikai magánipar számára ez az aktus egyben nagyméretű propaganda az energiaéhes európai országok felé: ne Calder Hall-típust vegyetek Angliától, hanem Shippingport típust a Westinghousetól.

SPORT

A Pécsi Spartacus úszói Bólyban

Pár héttel ezelőtt készült el Bólyban a 33 egyharmados úszómedence és az úszósport népszerűsítése érdekében vasárnap a pécsi úszók bemutatót tartottak. Eredmények: 33 m úttörő fiú mellúszás: 1. Kiss Ákos 28.5, 200 m férfi mell: 1. Schremm Ferenc 3:17.8. 200 m leány mellúszás: 1. Varasdi Éva 3:37.5. 100 m női hát: 1. Varga Zsuzsa 1:40.2. 33 méteres úttörő leány gyors: 1. Bank Erika 31 mp. 33 m úttörő leány mell: 1. Zsongor Ildikó 29 mp.

●

Vidék legjobb úszói Pécsett

Szerdán délután 5 órai kezdettel a Balokány-fürdőben kerül sor a Szeged, Eger és Pécs városok közötti úszó- és vízilabda-mérkőzésre. Ezen az úszóversenyen részt vesz az országos ifjúsági bajnokságon komoly eredményt elért egri és a szegedi úszógárda is. Bízunk abban, hogy a pécsi úszók is kitesznek magukért, főleg a nőktől várunk komoly eredményeket. Az úszóverseny után kerül sor az Eger—Szeged vízilabda-mérkőzésre. Mindkét vízilabda csapat az országos bajnokság másodosztályában szerepel.

●

Kézilabda jubileumi kupa-mérkőzés

Özdi Vasas—Pécsi Meteor 8:5 (6:1), női, Pécs, Dózsa-pálya. A pécsi lányok későn találtak magukra és az özdiak előnyét már behozni nem tudták.

●

E heti totóeredmény

x, 2, 2, 2, 2, x, 1, 1, 2, 2, x, 1.

Jól sikerült Pécsett az országos gyorsasági motorkerékpár-bajnokság

A Pécsi Dózsa és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség rendezésében vasárnap délelőtt a mecseki körpályán tartották meg az országos gyorsasági motorkerékpáros bajnokságot. Főleg az alacsonyabb géposztályokban igen népes mezőnyök indultak. A nagy hőség ellenére a körpályát több mint 5000 néző vette körül. A rendezőség jól látta el feladatát. Gördülékenyen, simán zajlott le a bajnokság. Részletes eredmények: 125-ös sorozat, 12 kör, 26 induló. I. Csabai (MHS-központ) 26:29.8, 2. Báli (MHS Pécs) 26:30.5, 3. Petró (Bp. Honvéd) 27:16.3. Területi: 1. Báli (MHS Pécs) 26:30.5, 2. Bán (MHS Szekszárd) 26:42.8. 3. Békefi (MHS Komló) 27:34.8. 125 sport (8 kör) 18 indulóval. Csak területi verseny van. 1. Báli 18:22, 2. Bereznai (MHS Kaposvár) 18:45.2, 3. Bencze (Pécs MHS) 18:59. Mind Csepel géppel. 250-es (12 kör) 19 induló. 1. Török (Bp. Honvéd) Csepel 25:34.4, 2. Reisz I. (Bp. Honvéd) Jawa 25:35.6, 3. Csabai (MHS-központ) Csepel.. 25:41.2. Területi: 1. Báli (MHS Pécs) Misina 26:11.9. 2. Végvári (MHS Kaposvár) Csepel 27:41.4. 3. 500 kcm (14 kör) 5 induló. 1. Kőműves (MHS Kaposvár) Jawa 350. 29:25, 2, Illyés (MHS Szekszárd) Norton 29:29 3. Bereznai (MHS Kaposvár) Jawa 350. 29:34. Oldalkocsis (8 kör, 8 induló) 1. Bohács—Kulcsár (MHS Szolnok) Jawa 29:34.8. 2. Polacsik—Kerhecz (MHS Szolnok) Jawa 29:35. 3. Danyi—Kerti (Bp. Honvéd) Csepel, 29:41.8.

Kevés induló az egyesületek közötti atlétikai versenyen

Vasárnap délelőtt a Tüzér utcai pályán a Dózsa SC rendezésében került sor az egyesületek közötti másod-harmadosztályú atlétikai verseny negyedik fordulójára. Ebben a fordulóban az indulók száma kevesebb volt, mint az előző fordulóban. Legtöbb versenyzőt a Dózsa SC és a PVSK indította. És így tovább növelték előnyüket a bajnoki pontversenyben. Az eredményekre erősen rányomta bélyegét a nagy meleg és szeles időjárás. Részletes eredmények, II. oszt. 200 m férfi síkfutás: 1. Nagy (PVSK) 23.5, 2. Ákos (Baja) 23.8, 3. Varga (P. Postás) 23.9. 800 m-es síkfutás: 1. Nagy (PVSK) 2:03.5, 2. Schmezl (PVSK) 2:05.3, 3. Blazek (Dózsa) 2:08.3. 3000 méter: 1. Kardos (Postás) 9:05.4, 2. Somorjai (PVSK) 9:37, 3. Angyal (Dózsa) 9:39. 400 m gát: 1. Ákos (Baja) 63.2, 2. Kovács (Postás) 63.4. Rúdugrás: 1. Hegedűs (Baja) 290, 2. Széchelyi (PVSK) 208. Hármasugrás: 1. Dombi (PEAC) 13.09, 2. Pataki (Baja) 12.45, 3. Kovács (Postás) 12.34. Diszkoszvetés: 1. Borbás (Dózsa) 39.31, 2. Manzini (Dózsa) 34.22, 3. Pék (Dózsa) 32.71. Kalapácsvetés: 1. Horváth (PEAC) 44.19, 2. Ressz (PVSK) 43.59, 3. Bonyári (Dózsa) 42.19. Női másodosztályú. 200 m síkfutás: 1. Rubintné (PEAC) 27.4, 2. Gerber (Postás) 24.7, 3. Kaposi (PVSK) 27.8. 800 m: 1. Kiss (PVSK) 2:40.2, 2. Radács (Baja) 2:47.8. 80 m gát: 1. Ványa (Baja) 13.7, 2. Katona (Baja) 13.8, 3. Rubintné (PEAC) 13.9. Távolugrás: 1. Rubintné (PEAC) 504, 2. Gerber (Postás) 478, 3. Baranyai (Postás) 468 cm. Diszkoszvetés: 1. Tóth (PEAC) 31.20, 2. Radács (Baja) 25.10, 3. Baranyai (Postás) 20.35. Férfi III. oszt. 200 méteres síkfutás: 1. Báni (Dózsa) 23.9, 2. Szárkándi (Dózsa) 24.7, 3. Scheffer (Mohács) 25.0. 800 m síkfutás: 1. Báni (Dózsa) 2:10.4, 2. Füzes (Postás) 2:17.0, 3. Jakabos (Dózsa) 2:18.2. 400 m-es gátfutás: 1. Füzes (Postás) 65.7. Rúdugrás: 1. Lovas (Dózsa) 300. Hármasugrás: 1. Szilárd (Dózsa) 12.54, 2. Tarló (Dózsa) 11.89, 3. Honti (PVSK) 11.57. Diszkoszvetés: 1. Szakály (Dózsa) 31.49, 2. Perlaki (Dózsa) 28.60, 3. Petz (PEAC) 26.95. Kalapács: 1. Gyura (PVSK) 34.73, 2. Szakály (Dózsa) 29.77, 3. Gyenes (PVSK) 29.15. Női III. osztály. 200 m-es síkfutás: 1. Orosz (Mohács) 29.8, 2. Fekete (PVSK) 29.8, 3. Hajnal (Mohács) 30.3. 800 m síkfutás: 1. Gyulai (PVSK) 2:43.9. 80 m gát: 1. Nászai (PEAC) 14.1. Távolugrás: 1. Varjas (PVSK) 441, 2. Nászai (PEAC) 433, 3. Bubregh (PVSK) 400 cm. Diszkosz: 1. Balázs (Dózsa) 21.80, 2. Schmidt (PEAC) 21.75, 3. Hadnagy (Dózsa) 20.55.

Eredményesen dolgozik a vívószövetség

Pécsett a vívásnak nemes hagyományai vannak. A felszabadulásig azonban főleg csak a katona- és a diákifjúság és egyetemi hallgatók üzték. A felszabadulás után nyílt lehetőség mindenki számára a vívás, mint sport gyakorlására.

Az ellenforradalomig három vívószakosztály működött Pécsett. A PEAC előjeként a Haladás, a Lokomotív, mint mostani PVSK és a Dózsa, rövid ideig a volt pécsi Honvéd is tartott fenn vívószakosztályt (1953—54), de ez a tisztiiskola áthelyezésével megszűnt. A három szakosztály két edzővel és közel 150 sportolóval jó munkát végzett, különösen a Haladás, amely több I. o. versenyzővel is rendelkezett. Az anyagi ellátottság különösen a Dózsánál volt jó.

Az ellenforradalom után néhány versenyző disszidált. A PEAC és a PVSK-ban már 1956 november végén megindultak a rendszeres edzések. 1957 január 1-én a Dózsa költségvetési okok miatt megszüntette a vívószakosztálya működését. Versenyzői és vívói zöme a PEAC-ba, kisebb része a PVSK-ba kérte az átigazolását. Az azonnali átigazolás ellenére természetesen a megszűnt szakosztály tagjai közül volt lemorzsolódás is. A Dózsa felszerelésének egy részét a PEAC megvette.

Dr. Boros Tibor volt szövetségi elnök lemondása után 1957 februárban újjáalakult a vívószövetség. Vezetésemmel kiépítettük az aktívahálózatot és azóta is havonta rendszeres szövetségi napot tartunk. A Magyar Vívószövetség egy átmeneti intézkedésével az önálló városi szövetségeket megszüntette és bennünket a délnyugati területi alszövetségbe osztott be. Ez a területi alszövetség 1957 november 16-án Kaposváron alakult meg. Az alakuló közgyűlésen Pethő Károly (PVSK) és Méhes Károly (PEAC) sporttársakkal együtt részt vettem. A rövid életű területi szövetség működése alatt a kaposvári sporttársakkal igen jó kapcsolatunk alakult ki. Ez a pozitívum az egyébként nem szerencsés intézkedésben a továbbiakban igen jól gyümölcsözött, jelenleg is legszorosabb sportkapcsolatainkat a kaposvári vívókkal vannak. A Magyar Vívószövetség visszavont intézkedése következtében 1958. januártól már ismét mint Pécs városi és megyei szövetség működik.

A szövetség munkájához elsősorban az utánpótlás biztosítását a serdülő, az ifjúsági, sőt az úttörő vívók nevelését és oktatását tartom a legfontosabbnak. A felnövő vívók az iskola, illetve az egyetem elvégzése után részben elhagyják városunkat és így a felnőtt, a vívó hagyományainkhoz méltó törzsgárda nincs biztosítva. A jelenlegi jó utánpótlással ez két három év múlva biztosítottnak látszik.

Másik fontos munkánk a vidéki vívóélet megteremtése. Ezt az idei középiskolás bajnokságon a komlói vívók bekapcsolásával és jó versenyeredményeikkel máris siker koronázta. A leányok párbajbajnokságát Guba Györgyi komlói gimnazista nyerte 8 győzelemmel. A komlói vívóélet megindulásában jelentős része van az ottani testnevelő tanár munkájának és a kiadott vívófelszerelésnek is.

Szövetségünk hagyományosan rendezi már a november 7, április 4, az általános iskolai, valamint a középiskolai versenyeket, május 1-i bemutatókat. Tagegyesületeink jelenleg a PEAC, PVSK és a Komlói Bányász által segített általi gimnázium. Sajnos, a Dózsa vívószakosztályt, többszöri kérésemre sem állították vissza, pedig ez igen fontos lenne a túlzsúfolt PEAC tehermentesítésére. A PVSK is csak májusban kapott keretet és május 1-vel szerződtetett mestert. A város vívás iránt érdeklődő ifjúságának létszáma már feltétlenül szükségessé tenné a harmadik vívószakosztály felállítását. Ez pedagógiai szempontból legideálisabb lenne iskolai keretben az illető iskola, vagy a művelődési osztály hatáskörében.

A szövetség nevelői és irányító tevékenységét szövetségi napokon, versenyeken, szakosztálygyűlések ellenőrzésén keresztül végzi jó eredménnyel. Egy súlyosabb fegyelmi ügy volt csupán, Loviagin Sándor volt Dózsa, vagy PEAC-vívót 1957 júniusában egy évre eltiltottuk a versenyzéstől hamis átigazolási kérelem és a szövetség félrevezetése miatt. A versenyeken mindenkor fegyelmezett légkör uralkodik, a versenybírói ítéletek elleni jogtalan reklamációk és portszerűtlen kitörések már majdnem teljesen megszűntek.

A szövetség keretében jelenleg két szakoktató (Varga, Csethe) és egy társadalmi edző (komlói gimn. tanára) folytat edzői tevékenységet. Kádár Ferenc oktató és Pál József oktató jelenleg nem folytatnak edzői tevékenységet.

Versenybírói testületünk már létszámban, de szakmai képzettségben sem felel meg a követelményeknek, ezért ősszel tervezzük a versenybírói tanfolyam beindítását.

A versenyzők idei eredményei kielégítőek, kiemelkedik Méhes Károly PEAC, aki Budapest ifjúsági párbajtőr-bajnokságán III. helyezést ért el, majd két országos párbajtőr válogató döntőbe került. A versenyzők minősítését nem végzi rendszeresen a szakosztályvezető. Így erről pontos képet nem adhatok. A szeptemberben megindúló új versenyévad során ez lesz a szövetség egyik legfontosabb feladata és 1957 december végére már a minősített vívókról is pontos adataink lesznek.

A szövetség minden támogatást megkapott a városi TST-től, rendszeres évi költségvetésünk biztosítva van. Most kaptuk meg az új Gyarmati-féle új párbajtőr találatjelző gépet, öt francia, egy olasz és egy belga (pisztoly) elektromos törrel, közel 5000 Ft-os értékben. Ez a jövő versenyei szempontjából nagy jelentőségű beruházás rajtunk kívül csak két vidéki városban van még. A találatjelző gép tökéletes objektivitása épp a legnépszerűbb fegyvernem, a tőrversenyeken nagyban fogja emelni a versenyek színvonalát, valamint az indulók létszámát.

CSETHE ISTVÁN,
a Pécs városi Vívószövetség elnöke.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 5-i, keddi műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Tamburazene. — Napról-napra. Hírek, tudósítások. — Baranyai tájakon... Riport. — Learatták a levendulát Babarcon. — Régen hallott népdalok, népi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Harmonikaszólók. — A közös piac tervei Bonnban. — Engels halálának 63. évfordulóján. — A munkás élete az NDK-ban. — Tenger a nyárban. J. R. Becher verse. — A pécsi fúvószenekar játszik, vezényel Molnár Nándor.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Készülődés a vasutasnapra.
18.05: Tudomány és élet.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: A modern jazz kedvelőinek.
18.50: Első aratás. (Novella)

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operanyitányok. — II. Magyarnóták.

MOZI

Park: Római vakáció (fél 5, 7 és fél 10 órakor)
Kossuth: Bomba (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Római vakáció (4, fél 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Az időzár (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: A 420-as urak II. (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): A vasárnap gyilkosai (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Mese a moziban (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Trapéz (5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Amiről az utca mesél (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Feleség (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Bel ami (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Bum, a katona (fél 9 órakor)

Megvette már lottószelvényét?

A megyei könyvtár idegennyelvű és ifjúsági könyvtára augusztus 15-ig a szokásos nyári szünetét tartja.

A tűzoltóság jelenti:

Anyagi károkat okoz a tűzrendészeti szabályok be nem tartása

A tűzrendészeti szabályok, előírások be nem tartása miatt augusztus 3-án, vasárnap öt esetben hívták ki a tűzoltóságot. A legnagyobb tűz vasárnap este háromnegyed 9 óra tájban Romonyán, illetve annak határán történt, ahol a szérű kigyulladt. Itt kilenc gazda évi búza-, árpa-, rozs- és zabtermése a tűz martalékává vált. A tűz eloltásához öt állami és négy községi tűzoltóság vonult ki. A tűzoltók munkáját megnehezítette az, hogy egyrészt későn értesítették őket, másrészt pedig vízszerzési problémákkal kellett megküzdeniök. Ugyanis a vizet messziről kellett hozniok. A tűz által okozott kár az eddigi becslések szerint mintegy 50 000 forint. A tűzoltóknak megfeszített munka után sikerült 70 000 forint értékű gabonát megmenteniök. Az eddigi jelentések szerint valószínű, hogy gyújtogatás történt. Ha a közös szérű éjszakai őrzését biztosítják, a kilenc gazda gabonája megmaradhatott volna. Megindult a nyomozás annak megállapítására, hogy a tűzeset miatt kit terhel a felelősség.

Tűz keletkezett a Pécsi Állami Gazdaság keresztespusztai üzemegységében is. Itt három mázsa zab és négy mázsa szalma égett el. A tűz azért keletkezett, mert nem tartották be a tűzrendészeti szabályokat, elmulasztották a védőszántást. Így a mozdonyból kipattanó szikra lángra lobbantotta a zabot és a szalmát. A tűzrendészeti hatóság a Pécsi Állami Gazdaság keresztespusztai üzemegységvezetője ellen a tűzeset miatt megindítja az eljárást.

Kivonultak a tűzoltók Pécsett, a Nyár utca 8. szám alá, ahol a gyermekkórházban a kazánház közelében lévő zsákok meggyulladtak. Gyors beavatkozással a tüzet sikerült eloltaniok és így csak elenyésző kár keletkezett.

Avar-tűz volt vasárnap a Tortyogónál, valamint a Balokány-ligetben. A tüzet eloltották, és semmiféle kár nem keletkezett.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Szeretett nagynénink, özv. Klein Jánosné, született Prell Anna augusztus 3-án elhunyt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló rokonság.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik kedves halottunk, Várfoki József temetésén részt vettek. Külön köszönetet mondunk a Sellyei BTSZ kertészeinek a szép koszorú küldéséért.

Gyászoló Várfoki és Kisiván család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

mindazoknak, akik Klesch József temetésén részt vettek, ezúton mondunk köszönetet.

Gyászoló Klesch és Birinyi család.

Pécsi cirfandlit!
Egri bikavért!
Egri leánykát!

A KOMLÓI BÉKE ÉTTEREMBEN FOGYASSZON!

Kitűnő konyha!
Zene! — Tánc!

KOMLÓI VENDÉGLÁTÓIPARI V.

Siklóndai Vadásztanya kisvendégló üzemben! Hideg, meleg ételek, italok! Presszó kávé. Nyitva délután 1 órától. Hétfőn szünnap. Komlói Vendéglátóipari V. kezelésében.

Eleseréiném szobakonyhából álló főbérleti lakásomat nagyobbért, ráfizetéssel. Cím: Pécs, Marx út 3. 95

3 szoba, összkomfortos kertes ház, lakáscserével beköltözhetően eladó. Petőfi utca 27. sz. Érdeklődés hétköznap délután 6—7-ig. 90

Keresek 5000 forint kölcsönt 4 hónapra, tisztelet díj megegyezés szerint; fedezet van: Cím: Doktor S. u. 2. Gáspár cipészüzlet. 91

Beköltözhető öröklakást keresek megvételre. Értesítést 42-34 számú telefonra kérek. 92

Tetőjavítást vállalok. Körösztös Ferenc, — Felső-Balokány u. 1. 65

Egy- vagy kétszobás lakást keresek. Magas költségtérítést fizetek. Telefon: 42-34. 93

Hálószoba, varrógép, szekrények, ágyak, asztalok, konyhabútor eladó. Felső-Vámház u. 2. 89

Férfi főszakácsot keres a Megyei Kórház. Akác út 1. sz. 85

Balatonon nyaralóknak szoba kiadó. Bővebbet: tel: 44-54. 88

Gazdálkodásra alkalmas ház sürgősen eladó. Erzsébet, Réger. 87

Pellérd, Petőfi utca 49. szám alatt egy ház eladó. Érdeklődni: — Kossuth utca 26. 86

Tűzelő, slam, homok szállítását, utalványok beváltását vállalom. 24-71. Hajdu Kálmán, Rákóczi út 47. 668

Eladó Komlón egy családi ház gyümölcsössel. Cím: Komló, postafiók 49. 13

Könyvszekrénynek — alkalmas empire-biedermeier almárium, csereszny efából 3000 forintért eladó. Kazinczy u. 3., kiskapu 940

Használt szoba-asztalok, vitrin (ó-német) szekrények, ágyak és egyéb bútor eladó. — Kazinczy u. 3., kiskapu. 941

Jó bort csak délután 5—8 óráig vásárolhat pécsi olasz-rizling boraimból, Sajáttermésű borkimérő Rákóczi út 6. sz., udvarban. 1063

A Pécsi Bádogos KTSZ rosszul olvasható bélyegzője elveszett, kérjük a megtalálót adja le irodánkba, Pécs, Kossuth Lajos u. 63. alá. 67

Őszre kalaptisztítást most készíttesse Kertész Józsefnél. — Kossuth u. 1., udvarban. 84

Ádler Junior személy kocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető Péter József Mohács Jókai Mór u. 12. 1

Uj, modern kisipari konyhabútor eladó. Alkotmány (Makár) u. 59. sz. 1070

Augusztus 3-án, vasárnap Harkányfürdőn a 136-os kabinban vadászi tévedésből kabátomba tette karóráját. Igazolt tulajdonosa átheti Bogdása 34. sz. alatt. ifj. Stribli Ferenc. 81

Két szoba, két konyha melléképületekkel — együtt eladó. Rögtön beköltözhető. Pécsszabolcs, Szabadságharc u. 64. sz. 82

200—300 darab új tégla eladó. Asztalosműhely, Rákóczi út 47. sz. 80

Azonnali belépésre — egy idősebb asszonyt, egy gyerek mellé — bentlakással keresek. Pécs, Reptér, Csf. 8. II. em. 6. ajtó. Horváth. 79

Szava községben a 48 számú ház eladó, gazdasági épülettel és 8 kh föld bérbeadó. — Érdeklődni: Géczi Lajos, Szava. 20

Vennék jókarban lévő Schunda cimbalmot, csak gömbölyű sarkút, Harkányfürdő, Nemzeti Étterem. — Kustanczi Nándor. 22

Vajszlói gépállomás brigádvezető agronómust keres azonnali belépésre. Motorkerékpár jogosítvánnyal rendelkező előnyben. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés aug. 10-ig a gépállomáson. 21

Gyakorlattal rendelkező leíró könyvelőt keres azonnali belépésre a Bükkösdi Állami Gazdaság. 23

Alkalmazunk traktorosokat G. 35-re, legalább 5 éves gyakorlattal. Fizetés kollektív szerint. Lakás lehetséges. Pécsi Állami Gazdaság keresztespusztai kerülete.

Hálószobák, konyhabútor, szekrények, — asztal, ágybetétek, — íróasztal, székek és egyéb jó karban lévő bútorok eladása. Bárány, Bajcsy Zsilinszky utca 3. 262

Házhelyek nagy választékban eladók Pécsett a kertvárosban. Részletes felvilágosítást ad a takarékpénztár a színházzal szemben. Vidéki házhelyekkel kapcsolatban a járási takarékpénztári fiókok is adnak felvilágosítást! 273

Pécsi szoba-konyhás lakást keresek, magas költségtérítéssel. Szigetiné, Bogád, Rákóczi út 26. 16

Beszélhet mindenki, amit csak akar, legjobb mégis a szekszárdi kadar. Aikotmány u. 5. és Tolbuchin u. 41. 62

Autóköpeny, motorköpeny, kerékpárköpeny, gumicsizma — vulkanizálását szakszerűen vállalja Sáfárik gumijavító, Siklós. 123

Rádiójavítás szakszerűen, garanciával. — Sebők János, Mohács, telefonszám 269.

Divatos férfiruhát, — kosztümkabátot készíttessen Soósnál, — Szigetvár, Kossuth tér 1. sz. 105

Rádiókészülékek és hangerősítő berendezések javítását szakszerűen vállalom. — Szalai Lajos, Szászvár. 202

Bálicsi u. 13. sz. alatt szőlő (volt Sipőcz-féle) 700 gyümölcsfával eladó. Négyszögölenként 100 Ft. Megbízott Besztercey István. — János u. 11. Telefon: 33-43. Érdeklődni: 18 és 20 óra között. 96

A Pécsi Kazán- és Gépjavító KTSZ

Pécs, Felsőmalom u. 11. sz. Telefon: 11-52.

elvállal mindennemű fűtésszerelést, kazánjavítást, mezőgazdasági és ipari gépek, gőzgépek, stabil robbanómotorok, kompresszorok, hűtőgépek javítását és felújítását autogén- és villamoshegesztést, bármilyen esztergályozási és marási munkát.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 184. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZERDA, 1958 AUGUSZTUS 6

Fagylalt-szezon

Ha már a fürdésnek is, az uborkaérésnek is szezonja lett a nyár, miért ne lehetne fagylaltszezon is? Mindenesetre ugyancsak nagy pusztítást vittek végbe a kánikula elől menekülők ebben a jeges eledelben.

Az idén 2,9 millió forintot fordítanak Meszes keleti részének tereprendezésére

Régi panasz orvoslásához, Meszes keleti részének tereprendezéséhez kezdtek hozzá az elmúlt napokban. A városi tanács ugyanis a LAKIG-tól 1,4 millió forint hitelt vett át erre a célra és a tereprendezéssel kapcsolatos munkák elvégzésére megbízást adott a 3. sz. Mélyépítő Vállalatnak.

Az 1,4 millió forint persze nem elegendő ahhoz, hogy a Meszes keleti részén lévő hatalmas földtömeget megmozgassák, az ottani terepet megfelelően rendezzék. Kilátás van azonban arra, hogy még az idén 1,5 millió forintot bocsájtanak a tanács rendelkezésére és így 2,9 millió forintos költséggel a terepet rendezni tudják. A pécsi tervezőiroda által készített tervek szerint Meszes keleti részén közvetlenül a bölcsőde mellett egy gyermeknapozót, két kisebb játszóteret, egy földalatti WC-t és egy ideiglenes piacteret építenek.

Mindez azonban csak a jövő esztendőben készül majd el, mert az idén csak a földmunkák elvégzésére, az út és a támfalak elkészítésére van mód. A jövő esztendőben kerül sor a villamos kábelek lefektetésére is.

A városi tanácson nyert értesülésünk szerint elkészült Meszes parkosításának terve is. A parkosításra a tereprendezés, az utak és a járdák elkészítése után kerül sor.

350 gyermek vár szüleire Rio de Janeiroban

A Rio de Janeiro-i lőszerraktár-robbanás következtében mintegy 350 gyermek szakadt el szüleitől. Ezek még mindig arra várnak, hogy szüleik hazavigyék őket. A gyermekekről a rendőrség és különböző intézmények gondoskodnak. Katonai hatóságok szerint a robbanás nem követelt halálos áldozatot. Körülbelül száz sebesültet ápolnak külön erre a célra felállított kórházakban, igen sok a hisztériás eset.

Készülődés a mezőgazdasági kiállításra

Lázasan készülnek Pesten is, Baranyában is a 62. Országos Mezőgazdasági Kiállításra. Baranyából is sokan jelentkeztek erre a nagy seregszemlére, ahol mindenki választ kaphat a kérdésére: „Hogyan gazdálkodtunk, milyen eredményeket értünk el az elmúlt két évben?"

A kiállításon ismét bemutatják a Csobokapusztai Állami Gazdaság immár hírnevessé vált 82. számú Cukor nevű tehenét, amely eddig négy laktációban 38 842 liter tejet adott. Legmagasabb laktációs teljesítménye 11 666 liter volt, 4 százalékos zsírtartalommal.

A kiállításon is, de már az előkészületekben is részt vesz a Villányi Állami Gazdaság is. A Villányi Állami Gazdaság a balatonaligai gazdasággal együtt jelenleg azon fáradozik, hogy időben elkészüljön a 60 kosaras szőlő bujtással, amely a kiállítás szőlőfajtabemutatóját bővíti. A fajtabemutatót elsősorban az Afuz, az Itália, a Saszla és az Erzsébet csemegefajták bemutatásával igyekeznek változatosabbá tenni.

Az iraki miniszterelnök a bagdadi szerződésről

Kasszem iraki miniszterelnök sajtóértekezleten kijelentette, hogy Irak semmilyen döntést nem hoz a bagdadi szerződést illetően anélkül, hogy előbb tanácskozna a szerződés többi tagállamával. Ami az ország védelmét illeti — mondotta — „elsősorban az ENSZ tagjai vagyunk. Biztos vagyok benne, hogy az ENSZ valamennyi tagállama szívén viseli országunk biztonságát".

Kasszem szerint Jordánia jövőjének megoldását egy népszavazás jelentené.

Egy határozat nyomában

„173 916 forint értékű műtrágya — ingyen" — ezt a címet kapta a lippói Béke Öre Termelőszövetkezettel foglalkozó első cikk, amely világosan bebizonyította: a 3004-es kormányhatározat olyan kedvezményt jelent a lippóiaknak, hogy végeredményben ingyen műtrágyával szórták be földjeiket. Most egy lépéssel tovább megyünk. A kérdés: „Milyen kedvezményeket jelent a 3004-es kormányhatározat a tsz-nek a gépi munkák elvégzésénél, az állattenyésztésben?"

A gépi munkák elvégzésére a tsz szerződést kötött a bólyi gépállomással. Mint kiderült: a tsz minden hold szántójára 5,6 normálhold gépi munka jut. A 3004-es kormányhatározat kimondja: ha a tsz egy hold szántójára több mint három normálhold gépi munka jut, akkor az előbbi kedvezmények mellett még 15 százalékos kedvezményt kap a termelőszövetkezet. A lippói Béke Öre esetében ez azt jelenti, hogy a tsz földjein végzett gépi munkák után járó összegből az állam 82 000 forintot magára vállalat. 82 000 forintot az állam fizet ki a gépállomásnak a Béke Öre helyett.

A szálastakarmányok biztosítása érdekében a szövetkezet évelő pillangós vetőmagot vásárolt, melyre ugyancsak kedvezményt kapott. Az előbbiekhez képest ez ugyan nem sok, de az a 6 419 forint is „valami". Különösen sokat jelent ez, ha egy gyengébb termelőszövetkezetről van szó.

A termelőszövetkezet eddig 7 darab törzskönyvezett vemhes üszőt vásárolt a Bólyi Állami Gazdaságtól, hogy ezzel is javítsa szarvasmarhaállományának a minőségét. A hét üsző összsúlya 4 209 kiló. Kilónként 23—25 forintba került. Ennyibe került bizony, de nem a termelőszövetkezetnek, hanem az államnak. Mi történt? Semmi különös! A kormányhatározat értelmében a lippói Béke Öre kilónként 10 forint árkedvezményt kapott, ami testvérek között is 42 090 forint. Szép pénz, még négy üszőt vehetnek rajta.

A kormányhatározat sokrétű és így sokoldalú kedvezményt is biztosít a tsz-eknek. Például kedvezményt kaphat, ha teljesíti áruértékesítési tervét a tsz. A lippói Béke Öre árutermelési terve összesen 1 398 400 forint. Eddig a tsz 757 000 forint értékű árut adott át az államnak, tehát 54,3 százalékra teljesítette már áruértékesítési tervét. A szakemberek és tsz-tagok véleménye szerint minden bizonnyal eleget tesznek ennek a tervnek és akkor újabb hatezer forint üti a markukat. Helyesebben ennyit írnak le a 13 000 forintos esedékes beruházási hitelükből.

Szóval, ha jól gazdálkodik, jól gondolkodik a tsz, akkor ebből a kormányhatározatból — mint ahogy majd később látni fogjuk — is tőkét kovácsolhat magának. Tőkét, méghozzá nem is keveset.

Fakórothadás a szőlőkben!

A megye területén többfelé fellépett a fakórothadás, különösen olyan helyeken, ahol jégzápor vonult végig. A rothadás könnyen felismerhető, mert a beteg fürtök bogyói piszkos-barna színűek lesznek, a héjfelület érdessé válik és jellegzetes penésszaga van a beteg fürtnek. A rothadás rendszerint a fürt közepén kezdődik, a fürt alsó része elfonnyad, a fürt felső része fokozatosan elrothad, majd elszárad és a kórokozó gomba közben beérleli spóráit és megfertőzi a megsebesült szőlőfürtöt.

Ez ellen a komoly kártokozó betegség ellen csak úgy védekezhetünk, ha a beteg fürtöket a szőlőből eltávolítjuk és az eltávolítás után 2 százalékos bordóilével bepermetezzük vagy rézmészporral beporoljuk a még egészséges fürtöket.

A harmadik Szputnyik másfél évig kering a Föld körül

A harmadik szovjet mesterséges hold 1958 májustól, fellövésének napjától számítva legalább ötszáz napig, vagyis másfél évig, hordozórakétája pedig kb. hat hónapig kering a Föld körül.

A TASZSZ tudósítója a nemzetközi geofizikai év szovjet intéző bizottságától azt a tájékoztatást kapta, hogy az eddig felbocsátott három szovjet mesterséges hold olyan rendkívül ritka légrétegekben kering, ahol a levegő sűrűsége nem haladja meg a föld levegősűrűségének egy négymilliárdnyi részét, az ellenállási erő pedig a pálya legalacsonyabb részén legfeljebb két gramm 1 négyzetméternyi felületre számítva.

Mint ismeretes, az első szputnyik 94 napig, a második 163 napig futott a pályán.

Szöszösbükkönyre lehet szerződést kötni a földművesszövetkezeteknél

Uj feladattal bővült a földművesszövetkezetek szerződtetési munkája. Az idén már nem a MEZŐMAG, hanem mindenütt a földművesszövetkezetek kötik a szerződést a szöszösbükköny termelésére.

A szöszösbükköny szerződéses termelése előnyökkel jár. A földművesszövetkezet a mélyszántás díját kamatmentesen előlegezi, ha a termelő a leszerződött területet géppel akarja felszántani, de kamatmentesen előlegezi a műtrágyát és a vetőmagot is. Ezzel szemben a termelő köteles az egész termést átadni a földművesszövetkezetnek. Az átadott mennyiség holdanként 150 kilónál kevesebb nem lehet, kivéve, ha komoly elemi kár érte a vetést. A szöszösbükköny mázsáját a szerződés értelmében a földművesszövetkezet 470 forintért veszi át, ha tisztasága és csíraképessége eléri a 90 százalékot.

Szakcsoportok és mezőgazdasági társulások nagyüzemi felárat is kapnak, ha közösen kötik a szerződést, közösen szántanak, vetnek, közösen védekeznek a kártevők ellen és közösen takarítják be a termést. A tagok, bár közösen kötik a szerződést, felelősséget azonban mindenki a saját területe után vállal. A szakcsoport és más mezőgazdasági társulás leszerződött szöszösbükkönyterülete — ha nagyüzemi felárat akar kapni — három tagnál többön nem lehet. Ha ez a feltétel megvan, akkor mázsánként 30 forint nagyüzemi felárat kap, természetesen abban az esetben, ha az átadott mennyiség nem kevesebb ötven mázsánál.

A szöszösbükkönyön kívül ezekben a hetekben még káposzta-repce, pannonbükköny, ősziborsó és takarmány káposztamag termelésére is lehet szerződést kötni a földművesszövetkezeteknél.

Szakosított boltokban árusítják a leértékelt árukat

A Belkereskedelmi Miniszter és a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályozta a leértékelt áruk forgalombahozatalát. A közös utasítás előírja, hogy a leértékelt áruk értékesítésére külön szakboltokat kell szervezni és az ország valamennyi kereskedelmi vállalatától és földművesszövetkezeti boltjából ezekbe az üzletekbe kell összpontosítani a csökkentett értékű árukat. Megyeszékhelyeken 2—3 szakosított boltot kell kijelölni, míg nagyobb helységekben, ott, ahol a megyeszékhelyen kívül is indokolt az árusítás, például Sztálinvárosban, Komlón és Ózdon, a leértékelt áruk értékesítésére további boltokat kell megállapítani. Mindezeken kívül az őszi vásárokon is lesznek leértékelt cikkeket árusító pavilonok.

A „belépődíj"

A korsó körbejár a tsz udvarán. Bor villan a pohárban, az emberek a sikerekre ürítik poharaikat. A sikerekre, amelyekről, a mai közgyűlésen Kaszapovics András elvtárs, a tsz elnöke számolt be a tagoknak. Kaszapovics András úgy gondolta — nagyon helyesen — hogy mielőtt elmegy a kéthetes kirándulásra a családjával saját Moszkvicsán, elmondja: 8,40 mázsa búza, 8,80 mázsa őszi árpa, 10,80 mázsa tavaszi árpa és 11,20 mázsa zab termett holdanként a tsz-nek. Nem nagy termés igaz, de az egyénieké még ennél is alacsonyabb: 5—6 mázsás átlagot érnek el búzából.

Erről beszélgetünk az emberekkel. Aztán előkerül a másik érdekes kérdés is, a „belépődíj", vagyis a tsz-hozzájárulás. Matyej István, a tsz párttitkára, aki egyúttal elnökhelyettes is, elmondja, hogy az ellenforradalom után úgy kezdték ismét a közös gazdálkodást hogy összeadták a pénzt. A férfiak ezer, a nők pedig ötszáz forintot fizettek be a közös kasszába. Akkor elhatározták, hogy az új tagoknak is ezt kell tenniök. Ha belépnek a közösbe — járuljanak is hozzá a közös vagyonhoz, ne csak a készet kapják, ők is áldozzanak valamit a nagyobb jövedelem érdekében. A felsőbb szervek kezdetben nem valami jó szemmel nézték a kátolyiak újítását, mert mint mondták: „Visszariasztja ez a belépni akarókat. Mi lesz a nincstelenekkel...?" A kételyeket azonban eloszlatta a tény. Az Uj Élet 12 taggal kezdett és ma már 58 tagja van. Valamennyien lefizették a „belépési" díjat:

— Ezerötszáz forintot a férfiak és 750 forintot a nők — mondja Katics György — a tavaszig kilenc holdas gazda, attól kezdve pedig tsz-tag.

— És igazságosnak tartja ezt?

— Hát persze, hogy annak! — válaszol. — Az már csak igazságos dolog, ha az ember bemegy egy olyan gazdaságba, ahol már olyan jó a jövedelem, hogy mindenkire esik néhány ezer tiszta vagyon, hogy ahhoz a vagyonhoz a belépőnek is kell tennie...

Kaszapovics János — neki 13 hold földje volt — is ezen a véleményen van, sőt ő már többet is mond:

— Jövőre már kétezer lesz a belépődíj, vagy még talán ennél is több. Attól függ, mennyivel növekszik a tsz tiszta vagyona — magyarázza. Matyej István közbeszól:

— Mert úgy van az, hogy amennyivel nő a tsz vagyona, annyival nő a tsz hozzájárulás is.

— Aztán vannak-e jelentkezők?

— Eddig öten mondták: ha bevesszük őket, bejönnének az ősszel — felel Matyej István.

Közben szóba kerül az új, modern istálló építése, melyre másfélmillió forintot nyitottak meg a bankban, vita kerekedik a tagok között, hogy harminc vagy harmincötezer tiszta vagyon jut-e egy tagra, majd ismét arról kezdenek beszélni: úgy a helyes, ahogy ők csinálják, ahogy most csinálják és nem úgy, ahogy régen.

— Mert mi történt akkor — magyarázza az elnökhelyettes. — Akinek volt lova, tehene, gazdasági felszerelése, az behozta a tsz-be. Kifizettük neki az árát, de 25—30 százalék visszamaradt ebből a közös kasszájába. Bejött egy nincstelen, ez nem hozott semmit. Hajaj, nagy veszekedések voltak emiatt: „Te semmit se hoztál! Én hoztam állatot, lovat, tehenet...!" Szóval nem volt ez így jó sehogysem. Később aztán voltak olyan esetek is, hogy a belépni szándékozó előtte eladta az állatait vagy a jó lovait kicserélte gebékre, azt hozta a tsz-be. Most eladhatja mindenki az állatait — természetesen a tsz az első vevő rá — ha jó, megfelel a tsznek, akkor megvesszük, ha nem, hát értékesítse szabadon... Igy nincs veszekedés, hisz mindenki egyformán befizette a tsz-hozzájárulást. Ezért jó ez — teszi hozzá végezetül Matyej István.

Erről a módszerről most már nemcsak ők állítják: jó módszer, jobb mint az előbbi, hanem egyre több termelőszövetkezet követi a hasznos, jó kezdeményezést a megyében is.

A jóhiszeműség vámszedői

A becsületes kisiparosságnak saját érdeke, hogy iparengedély, azaz szakmai tudás nélkül, senki se vállalhasson munkát. Egyrészt azért, mert az illető „fuser", kontár, aki felületes munkájával rontja a becsületesen dolgozó kisiparosok jóhírnevét és hitelét. Másrészt azért, mert minden kisiparos tisztában van azzal, hogy a kontárok kivonják magukat az adófizetési kötelezettség alól és ezzel népgazdaságunknak nagy károkat okoznak. Arról nem is szólva, hogy aktinél kontár-ember végez munkát, az néhány nap múlva jogos panasszal fordul a KIOSZ-hoz, mert munkájában semmi köszönet nincsen.

Amit a kisiparos-kontárok még ma is végeznek, az már igazán felháborító. Itt van *Gerendás József* esete. Hosszúhetényben téglaégető üzeme van, de iparengedéllyel nem rendelkezik. Ettől függetlenül kilenc munkást alkalmaz, holott a 9/1958-as rendelet világosan előírja, hogy legfeljebb 3 munkással, kivételes esetben 6 munkással dolgozhat — de semmi esetre sem kilenccel — főleg iparengedély nélkül!

Martin Ferenc Kis-Szkókötetői lakos — akinek Harkány község területére szóló iparengedélye van (!), a saját lakásán gépi kötő, valamint hurkoló munkát végez. Egy saját és két bérelt „Buksi" típusú gépen dolgozik. Tény az, hogy 1957-ben költözött lakásába és ezt megelőzően Harkányban iparengedélye volt. Azonban adót sem Harkányban, sem jelenlegi lakóhelyén nem fizet. Emellett még a KIOSZ-nak sem tagja.

Engel József, a XIV. számú Autójavító Vállalat dolgozója, Alsó-Balokány utca 45. szám alatt lévő udvarán lábhajtásos esztergapadon, satugépen, műhelyében motorkerékpárokat javít — iparengedély nélkül!

Kovács György (nyugati városrész, 23. sz. I. 3.) ugyancsak iparengedély nélkül foglalkozik írógépjavítással. Rendszeresen járja a vidéket és ami a legérdekesebb, pont ő az, aki tiltakozik az ellen, hogy kontárnak nevezzék, mert amint mondja, őnála reklamáció még soha sem fordult elő.

Kontároknak minősülnek azok a fényképészek is, akik Baranya területére szóló iparengedély nélkül elárasztják az egész megyét. Java részük budapesti fényképész, vagy annak megbízottja. Különösen Ujmeszesen és a bányavidékeken „garázdálkodnak". Ugy tesznek, mintha nem is tudnának a könnyűipari miniszter 30/1955/Kip. É. 9. számú rendeletéről, amely szabályozza a fényképészipar megrendelésgyűjtési tevékenységét. Ez a rendelet ugyanis előírja — többek között —, hogy „a fényképész-iparos lakhelyén (telephelyén) kívül sem személyesen, sem meghatalmazott útján megrendelést nem gyűjthet". Ennek ellenére *Urbán János*, *Karosa László* Ujmeszesen a 61. sz. épületben Domoki Antalnál, Bognár Sándornál, Horváth Antalnál, az 54-es épületben pedig Berecz Lajosnál, Erős Lajosnál és Tölgyesi Istvánnál készített fényképfelvételt. A legtöbb esetben nem is a budapesti fényképész, hanem annak megbízottja készíti el a képeket és ezek a szokottnál drágábbak, minőségi szempontból pedig a legsilányabbak.

Nemcsak fényképészek, hanem a kútásók jó része is iparengedély nélkül dolgozik. *Nick Frigyes* (Egerág) kútásó például Kozármislenyben, Sipli Ádámnál és Szerdahelyi Péternél jelenleg is iparengedély nélkül ás kutat. *Dani István* kútásó pedig Málomban és annak környékén tevékenykedik.

A Magasépítőipari Vállalat dolgozói között is akad több kontár. A vállalat dolgozói közül egyesek munkaidő után *Kovács Imrénél* (Ürögi fasor), *Mozsgai Józsefnél*, *Trapp Péternél* (Temesvári utca) kontármunkát végeznek — és büntetlenül.

Ki az, aki megbünteti a kontárokat? Ha a feljelentés jogos, akkor a szabálysértési előadók pénzbírsággal sújtják őket. Ez nem is baj. A baj ott kezdődik, hogy a tanács szabálysértési előadói még mindig kesztyűs kézzel bánnak a kontárokkal. Nevetségesen alacsony pénzbírságokat szabnak ki. Bármelyik kontár néhány óra alatt vidáman kifizeti a bírságot és nagyot nevet a markába. Ha tízszer megbüntetik, akkor is megkeresi a „tejbeaprítanivalót".

Például: az első kerületi tanács szabálysértési előadója — többek között — *Marics Péter* fuvarost 200, *Szabó Pál* vízvezetékszerelőt 600, *Matasics Lajos* kőművest 1 200, *Murell József* tetőfedőt 1 500 forint pénzbírsággal sújtotta. A III. kerületi tanács szabálysértési előadója *Farkas Zsigmond* fuvarost 400, *Keresztes József* fuvarost 300, *Perlaki Ferenc* fuvarost 300, *Fodor József* fuvarost 400, *Thorn Ferenc* kályhajavítót 500, *Müller Gyula* autófényező és motorjavító segédet mindössze 500 forint pénzbírsággal sújtotta, mert mint kontárok, iparengedély nélkül dolgoztak. Még nagyon hosszú névsort lehetne összeállítani, de abból ugyanaz derülne ki, mint a fentiből, hogy a tanácsok szabálysértési előadói még mindig enyhén, nagyon enyhén kezelik a kontárokat, nevetséges pénzbírságokat rónak ki rájuk. Itt az ideje, hogy példát statuáljanak! Olyan pénzbírságokkal kell sújtani a kontárokat, hogy a többinek is elmenjen a kedve a kontárkodástól!

Nyilvánvaló, hogy a kontárkérdést csupán pénzbírsággal felszámolni nem lehet. Ahhoz, hogy ez a probléma végre megoldható legyen, az szükséges, hogy a KIOSZ kontár-ellenőrző bizottsága éberebb legyen, a tanácsok ipari osztályának vezetői pedig bátrabban nyúljanak ehhez a kérdéshez. Olyan ellenőrző rendszer kiépítésére van szükség, amely egyszer és mindenkorra lehetetlenné teszi, hogy a kontárok létezhessenek és garázdálkodhassanak a becsületes kisiparosság rovására. Ehhez azonban az kell, hogy a lakosság is segítséget nyújtson. Kisiparostól senki se fogadjon el munkát mindaddig, amíg az illető nem igazolja, hogy iparengedéllyel rendelkezik. Ha pedig nincsen iparengedélye és a munkát már elvégezte, mindenki éljen feljelentési jogával. Senki se játssza meg a „jóember"-t, mert a végén a kontármunkának önmaga issza meg a levét.

A kontárok elleni harcban nagy felelősség hárul a becsületes kisiparosságra is. Az ő feladatuk, jelenteni a KIOSZ-nak, hogy ki mikor és hol végzett kontármunkát. Persze a kisiparosság egy nagy része tartózkodik a feljelentéstől. Arra hivatkozik, hogy „nem akarok magamnak ellenséget szerezni". Inkább eltűri a kontármunkát, saját jó kisiparos hírnevének csökkentését, semhogy a KIOSZ-hoz, vagy az illetékes tanács ipari ügyi osztályához forduljon. Ez helytelen, nagyon helytelen nézet, amely ellen fel kell venni a harcot! Olyan légkört kell a kisiparosság körében teremteni, amelyben egyetlen egy kontár sem létezhet. Utólag már kár siránkozni, hogy „ezt a munkát én is elvállalhattam volna, elvégezhettem volna, ha egy kontár nem előzött volna meg".

A kontárok elleni harc akkor lesz eredményes, ha a KIOSZ kontár-ellenőrző bizottsága, a tanácsok ipari osztályai, a lakosság és a becsületes kisiparosság a közös cél: a kontárkodás megszüntetése érdekében összefog, egymást támogatja, segíti. Második út nincsen. Ez az egyetlen járható út, hogy a kontárok ne rontsák a kisiparosok jóhírnevét!

Puszkai József

Igények és lehetőségek

Ahány cikket olvastam eddig a hároméves tervről, mind szinte mentegetőzve említette azt az adatot, hogy az életszínvonal a terv három éve alatt „csak" 6 százalékkal emelkedik.

Ez elgondolkoztató. Elsősorban az, hogy a hat százalékról szólva valóban szükségét érezzük annak, hogy valami magyarázatot is mellékeljünk hozzá. Ennek csak az lehet az oka, hogy dolgozóink nagyobb számokhoz szoktak. Ha szocialista fejlődésünk ütemét nézzük, akkor csakugyan úgy tűnik, hogy három év alatt hat százalék — még akkor is, ha ez minimum — nem sok. Az ellenforradalom után alig egy év alatt 14—16 százalékos volt az életszínvonalemelkedés. Ha ehhez mérjük, akkor persze indokolt a mentegetődző hang. Csakhogy ez a nagyarányú emelkedés éppenhogy nem mérce, hanem részbeni magyarázata annak a szerényebb hat százaléknak. Hiszen úgy is felfoghatjuk a dolgot, hogy három év folyamán 20—22 százalékkal javul az életszínvonal és ez már sokkal szebben hangzik, mint a hat százalék, csak éppen a növekedés évek szerinti megoszlása nem egyenletes.

De maradjunk csak a hatnál. A korábbi emelkedés már megvolt a hároméves terv elkészítésekor, ne számoljuk bele a tervbe. Kis fejszámolást: ha valakinek ma évi tizenkétezer forint jövedelme (ez egyébként kevesebb az országos átlagnál) annak három év múltán 720 forinttal több lesz, tehát évente egy közepes öltönnyel vagy két pár jóminőségű cipővel többet vehet magának, ha meg éppen úgy tetszik, neki, a puszta többletből minden héten fél kiló húst vehet vagy bármit.

Nem puszta számról van tehát szó. Cipőről, ruháról, élelemről, rádióról, gépkocsiról. Igy aztán mindjárt nagyobb tisztelettel nézhetünk arra a hat százalékra. Csak szorozzuk be az előbbieket négymillióval és nyomban kiderül, hogy ruhák, cipők millióiról, élelmiszerek száztonnáiról kell beszélnünk.

Megvan-e valahol az áruknak ez az óriási tömege? Nincs. Még elő kell teremtenünk. A hároméves terv után pedig újabb tervek következnek, előreláthatólag kevésbé szerény számokkal.

Az igények, természetesen, mindig előtte járnak a lehetőségeknek. Már láttam több motorkerékpárt ezzel a felirattal: „Vártam rád". Nyilvánvalóan azt akarja ezzel kifejezni a tulajdonos, hogy meglehetősen sokáig kellett gyűjtögetnie, amíg megvehette. De ez azt is jeleni, hogy már akkor szükségét érezte annak a motorkerékpárnak, amikor még nem volt rá elég pénze. Az egyéneket tekintve ilyen értelemben is megelőzi az igény a lehetőséget. De itt ismét megállapíthatunk két dolgot. Az egyik az, hogy amikor az igény jelentkezett, tehát emberünknek megtetszett az a motorkerékpár, nyomban hozzá is látott, hogy igényének kielégítésére megteremtse a lehetőséget, azaz megkezdte a pénzgyűjtést. A másik az, hogy mihelyt ezt az igényét kielégítette, nyomban újak (és talán nagyobbak is) jelentkeztek. Kis Csepeljén utazgatva megirigyelte a Pannónián száguldozókat. Azután esős időben feltétlenül megirigyelte azokat is, akik négy kereken, tető alatt, azaz gépkocsiban utaznak. Aki épített magának házat, vagy kapott szép lakást, bútorokat is akar abba venni. A lehetőségek ilymódon újabb igényeket szültek.

Valahogy így vagyunk ezzel általánosan is. Azért nagyobbak az igényeink, s azért vagyunk hajlamosak lekicsinyelni azt a hat százalékot, mert már eddig is jelenős eredményeket értünk el ahhoz képest, hogy a múltban az egyes munkásnak, de méginkább a munkástömegeknek még a létminimum fenntartása is csak a tőkéssel vívott kemény harcok árán volt lehetséges. De ha növekszenek igényeink, rajtunk múlik, hogy lépést tartsanak ezzel gazdasági lehetőségeink is.

MÉSZÁROS FERENC

Csehszlovákiai útijegyzetek

Mariánské Lázné-i képeslap

Mariánské Lázné avagy régebbi nevén Marienbad Csehország egyik legszebb vidékén, a német határ közelében, 628 méterre a tengerszint felett, haragoszöld fenyvesekkel borított hegyek között terül el.

Mariánské Lázné és környéke a középkorban és az azt követő évszázadokban is sokáig fontos tényező volt a cseh nép történetében. Ezen a vidéken éltek ugyanis a chodok, azaz „Kutyafejűek". A chodok feladata volt a határvidék védelme a betolakodó idegenekkel, hódító törekvésekkel szemben. Ezért a mindenkori cseh királytól bizonyos kiváltságokat is élveztek, de a német érdekek csehországi térhódításával ezeket elvesztették. A híres „Kutyafejűek" sokáig harcoltak jogaik visszaszerzéséért, de évszázados törekvéseiket nem koronázta szerencse, elbuktak. A Csehszlovák Köztársaság azonban a „Kutyafejűek" című színes, monumentális történelmi film elkészítésével adózott hősi emléküknek. Regények és elbeszélések is születtek a chodok történetéről.

A chodok | mai késői unokái népviseletben, dalban és a minden év júniusának harmadik vasárnapján megünnepelt „Chodok Napján" őrzik, elevenítik fel őseik emlékét.

Mariánské Láznében az akkori kis falu lakossága már a XVII. században rábukkant gyógyforrásokra, de az világhírnévre csak a XIX. században tett szert. 1808-ban egy **Nehr** nevű orvos kezdi népszerűsíteni a hideg alkalikus, glaubersós vizeket. A világ közvéleménye hamarosan felfigyel a források gyógyító hatására, s a kis faluból város, később pedig hatalmas fürdőhely lesz. Enyhülést és gyógyulást lehet itt találni a hurutos gyomor és bélbántalmakra, epe és májbetegségekre, asztmára, reumára, stb. Sőt állítólag itt lehet a legjobb fogyókúrát is venni az egész világon. Hogy ez igaz-e, érdemben nem tudok hozzászólni, mert a Mariánské Láznében kellemes napokat eltöltő magyar üdülő vendégek kivétel nélkül mindannyian jelentős súlygyarapodással tértek haza.

A fürdőhelyet látogató betegek számára orvosok írják elő: milyen vízből naponta mennyit kell fogyasztaniuk, vagy, az egyes fürdőkben mennyi ideig tartózkodhatnak, hogy az egészségükre, gyógyulásukra váljék. Az ivókúra a Krizovy, Ferdinánd, Rudolf, Ambrozka, Lesni kutaknál történik. A beteg vásárol magának egy porcelán ivópoharat, amelynek a fülén ivócső van, hogy az ásványi anyagokat tartalmazó vizek ne rongálják a fogakat, és az előírt időben elsétál a számára megfelelő kúthoz. Ott iszik rendszeresen a gyógyvízből, karlsbadi kétszersültet vagy ostyát fogyaszt, s hogy eközben ne unatkozzék, meghallgatja a Kolonáda-án a szimfonikus hangversenyt, amelyet mindennap délelőtt és délután az állami szimfonikus zenekar szolgáltat.

A fürdőhely | jellegzetességéből adódik, hogy Mariánské Láznében igen nagy és minden igényeket kielégítő a szálloda-kultúra. Hogy mennyi szálloda van itt? Nehéz lenne pontosan megmondani, de lehet vagy kétszáz. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a város mintegy huszonötezer főnyi állandó lakosságának körülbelül hetven százaléka a szállodákban, fürdőkben és éttermekben dolgozik.

A szállodák és fürdők mind impozáns barokk stílusban épültek. Az egyes épületek a maguk nemében jellegzetesek, de a város mégis egységes, s mondhatjuk bátran, látványos, szemetgyönyörködtető képet mutat. A szállodák mintegy 45 százaléka állami kezelésben van. Ide a fizető vendégeket, a saját költségükön gyógyulást keresőket, külföldieket helyezik el. Mintegy ötven százalék a ROH, azaz a csehszlovákiai szakszervezetek szövetségének a tulajdona. a ROH szállókban a pihenni vagy gyógyulni vágyó üzemi, hivatali, mezőgazdasági dolgozókat fogadják. Ellátásban, berendezésben semmi különbség nincs a ROH és az állami szállók között. Sőt például: a Zapotocky, a Sztálingrád nevű stb. szakszervezeti szállók a legjobbak közé tartoznak mind külsőségekben, mind ellátásban, s maguk mögé utasítanak nem egy állami szállót. A beutalt szakszervezeti tagok egészen minimális térítést fizetnek, sőt a nyugdíjasokat teljesen díjtalanul látják el, csak az utazás ötven százalékát kell megfizetniök.

S most, ennél a kérdésnél álljunk meg egy pillanatra. Marienbad és Mariánské Lázné között nemcsak névben, hanem társadalmi téren is óriási a különbség. A város külsőségekben ugyan olyan, mint Marienbad korában volt, s a vendégekkel is ugyanúgy bánnak, mint azelőtt. De — és ez nagyon lényeges — ma már mások a vendégek. Marienbád valamikor az osztrák—magyar monarchia arisztokráciájának exkluzív fürdőhelye volt. Egyszerű ember csupán mint alkalmazott, az urak kiszolgálójaként tehette be a lábát. A csehszlovák burzsoá demokrácia ideje alatt sem sokat változott a helyzet, csak akkor a kékvérű arisztokraták kissé háttérbe szorultak a pénzeszsák iparbárók, tőkések mellett. A népnek, amelynek pedig munkában elhasználódott testének gyakori betegségei miatt nagyobb szüksége lett volna a gyógyító forrásvizekre, a pihenésre, nem volt módja ehhez. Miként mi 1948-tól kezdve birtokunkba vettük a Balatont, a Mátrát, Hajduszoboszlót, Hévizet, úgy a csehszlovák dolgozók is a kommunista párt vezetésével magukévá nyilvánították Mariánské Láznét, Karlovy Vary-t, Frantiskovy Láznét, s ott most egyszerű dolgozók pihenik ki fáradalmaikat, készülnek fel testben, lélekben megerősödve az új alkotásokra, feladatokra.

A csehszlovákiai fürdőhelyek, s így természetesen Mariánské Lázné is, fő feladatuk, a dolgozók üdültetése, pihentetése mellett jelentős deviza forrást is jelentenek az állam számára. A Csedok (idegenforgalmi iroda) kezelésében van a szállodák mintegy öt százaléka. (A csehszlovákiai bőséges szálloda viszonyok között ez nagyon jelentős szám). A Csedok szállók fogadják a devizát fizető külföldi vendégeket.

Igy mi sem természetesebb, hogy például Mariánské Láznében fellelhető a világ összes nációja. Ott már nem jelent különlegességet például egy arcán törzsjeggyel tetovált kenyai néger fiú vagy egy sárgabőrű japán kislány. Mikor ezt a nagy idegenforgalmat láttam, egy kissé irígykedtem is, mert eszembe jutott, hogy nálunk még menynyi, de mennyi, nem egy ízben az ottaniakat túlszárnyaló minőségű gyógyforrásunk hever parlagon, amely pedig némi befektetéssel devizában térítené meg államunk számára hamarosan a reáfordított költséget.

Mariánské Lázné egyik jellegzetessége a sok emléktábla. Nem is csoda, hisz szállodáiban, gyógyforrásainál megfordult felüdülést keresve a világ majdnem valamennyi szellemi nagysága. Hogy csak néhányat említsek: Chopin, Gogol, Turgenyev, Goncsarov, Wagner, Humbolt, Liszt, J. Strauss, Rubinstein, Leoncavallo. Goethe-nek, a nagy német költőnek pedig még egy múzeumot is állítottak, amelyben számos ereklyéjét őrzik.

Goethe | nagyon szerette ezt a fürdővárost, s tőle származik az a szellemes mondás is, amely Mariánské Lázné időjárásáról fest képet. „Itt tíz hónapig tél van, két hónapig pedig hideg" — mondotta egykoron a nagy költő, s ha egy kissé túlzott is, de azért sok igazság van ebben. Az időjárás ugyanis meglehetősen zord és nagyon szeszélyes. A legragyogóbb napsütést szinte pillanatok alatt váltja fel köd vagy zuhogó eső. S előfordul nem egy ízben, hogy még júniusban is fűteni kell a szobákat éjszakára.

Miután már az olvasó mindent tud arról, hogy Mariánské Láznében mit kell és mit tesznek a betegek, a képeslap nem lenne teljes, ha nem mutatnánk be azt is, hogy mivel szórakoznak a nem csekély számú egészségesek, akik csak pihenni keresték fel a várost.

Kezdjük talán a sporttal. A sportkedvelők számára lehetőség nyílik nyáron a vitorlázásra, — persze csak kisebb tavon, mint nálunk, — télen sí- és bob-versenyekre, vadászatra, stb. A különböző labdajátékokat korszerű stadionokban űzhetik. S itt található Európa legszebb golfpályája is. A golf ugyanis nagyon népszerű sport a csehszlovák dolgozók körében, a múltévi országos bajnok egyébként egy Skoda gyári autószerelő munkás. Lehetőség van még a turisztikára és a kis hegyi tavakban, patakokban horgászatra is.

A művészetkedvelők is megtalálják a maguk szórakozását. A rendszeres hangversenyek mellett állandó színháztársulat, több korszerű mozi, kiállítási csarnokok, s ez évben a város fennállásának 150 éves évfordulójára rendezett művészi igényű, színvonalas ünnepi játékok teszik kellemessé az ott eltöltött időt.

Akik pedig a tánczenét és a mulatóhelyeket szeretik, azok sem panaszkodhatnak. A Maximka, a Cristal Palace és a LIL bárokban jó tánczenét, szórakoztató varieté műsorokat hallhatnak, illetve láthatnak. A gyönyörűen berendezett LIL bár és klubhelyiség érdekessége egyébként, hogy az épülete valamikor Benes köztársasági elnök nyaralója volt.

Sok mindent lehetne még elmondani erről a nagyszerű városról. Egy mindenesetre biztos: hogy bárki, bárhol ha meglát egy olyan prospektust vagy plakátot, amelyen a következő szöveg van: Üdüljön Mariásnké Láznében! — ha módjában áll, fogadja meg a tanácsot. Nem bánja meg.

Timár Ede

Szeretet
Egyszerűség
Kultúra

Női szemmel a Szovjetunióról

Beszélgetés Gróf Pálnéval, a szemklinika tanársegédével

— Hol is kezdjem? Annyi rengeteg élmény, benyomás ért bennünket Moszkvában, Leningrádban és Kievben, sőt még a vonaton is... És hogyan mondjam el, hogy ne legyek sablonos? Hiszen csupa olyat láttunk, tapasztaltunk, amit már elmondtak néhányszor, de amit megérteni mégiscsak akkor lehet, ha látta és tapasztalta az ember. Talán elő ször azt a kimondhatatlan kedves fogadtatást, azt a szeretetet kellene említeni, amit én sem tudtam elképzelni, amíg magam is nem éreztem. Ha néhányan elmentünk az IBUSZ-utasok közül mondjuk egy szórakozóhelyre — nem volt olyan alkalom, hogy észre ne vették volna: magyarok vannak itt! És hozták, küldték a csokoládét, az italokat, jöttek, üdvözöltek, beszélgettek. Az utcán is mindig akadt valaki, aki érdeklődött: hová megy az ember, mit akar vásárolni, mit akar látni — és képesek voltak autóbuszra szállni, földalattin kísérni, vagy gyalog elvezetni az embert valahová. Sajnos, mint több esetben is, akkor is arra kellett gondolnom: vajon megtennék-e ezt nálunk is? Mert ha szovjet csoport jön, szó se róla, mi is kedvesek, szívesek vagyunk, de egy embert elkísérne-e egy pécsi vagy akár egy pesti két-három kilométerre is gyalog? Csupa szívből jövő szeretetből...

— Mi a véleménye az asszonynak a szovjet asszonyokról?

— Rengeteg minden. Kezdjük talán a külsőségeken. Köztudomású, hogy öltözködésükben a szovjet nők lemaradnak a legmodernebb divat mögött. De ez ott valahogy megmagyarázódott, természetesnek tűnt. Tiszták, ápoltak a nők, de eleganciára valahogy nincs idejük. Sokat dolgoznak, kedvvel és lelkesedéssel, és megcsodálják ugyan az áruházban kitett tűsarkú cipőket, piroskék nylonharisnyákat, egyéb extra-holmikat, de eszükbe se jut, hogy megvegyék. Inkább csak azok öltöznek nagyon, akiknek ez a hivatásukkal függ össze, például a színésznők. A szórakozóhelyeken is más kép fogadja az embert, mint amihez itthon szokott. Egyszerűség ott is, melegség, kellemes hangulat, de „flanc", nagyképűség, kirakatviselkedés, hangoskodás — ilyesmi nincs. Valahogy azt gondolja az a szovjet asszony, hogy inkább megveszi magának azt a háztartási gépet, mint a zöld nylonharisnyát.

— És a szovjet nők — belülről?

— Megdöbbentő a műveltségük, a komolyságuk, a tanulási kedvük és az akaraterejük. Nagyon sokan tanulnak, az például egészen természetes volt, hogy a szállodában a lifteslány kezében ott volt az angol füzet, szótár, és ráérő perceiben tanult. Akkor meg valósággal elállt a lélegzetem, amikor a szobalány egyik reggel megkérdezte tőlem, hogy láttam-e a nem tudom már melyik képet a Tretyakov-képtárban. Megint csak a hazai viszonyokra kellett gondolnom... Meg akkor is, amikor vasárnap este 9-kor benéztünk a könyvtárba (minden múzeumnak van egyébként olvasóterme) és tömve volt. Vasárnap este ott ültek a fiatalok, idősebbek, orvosi szakkönyvek és óriási halom irodalom között és olvastak...

— A múzeumokról milyen élmények maradtak?

— Nem lehet elmondani, ha akarnám, se tudnám, valamennyi élményt. Láttuk az angol, amerikai turistákat, olyanokat is köztük, akik bejárták az egész világot. Csak bámultak ők is... De meglepett itt is, hogy milyen hallatlanul képzettek a kalauzok. És meglepett, hogy milyen karavánok vonulnak szinte a nap minden órájában a múzeumokba. Megint csak haza kellett gondolnom... Mennyire meg tudják becsülni a saját értékeiket! A legkisebb gyereknél is ott a fényképezőgép, és fényképezi, ami neki legjobban megtetszett. Kolhozasszonyoktól kezdve szibériai tanítónőig mindenkit láttunk ott. „Csak egyszer látna az ember egy tömeg, mondjuk kaposvárit, amint a pécsi múzeumban gyönyörködik!

— Milyen az utca képe — ugyancsak asszonyszemmel?

— Megismerkedtem egy zongoratanárnővel, aki kalauzolgatott. Láttam, hogy föl van állványozva a Moszkva-szálló egyik oldala. „Tegnapelőtt erre jártam, akkor még nem volt itt — felelt kérdésemre a kísérőm, — de egy hét múlva biztosan készen lesz..." — Egyébként ő egy régi házban lakik, amit le fognak bontani. De már most tudja, hogy az épülő házak közül melyikben fog lakást kapni, tudja a házszámot, az emeletet, a lakást. És épül egy új városrész is Moszkva külterületén, s itt már az utak, járdák megvannak... Egyenesen lenyűgözött bennünket ez a szervezettség.

— Most az orvosnő élményeiről érdeklődnénk!

— Sajnos, a legfontosabb helyekre, kórházakba, klinikákra, egészségügyi intézményekbe nem juthattam be. Ez az IBUSZ hibája volt, ugyanis ha nyolcan vagyunk hasonló foglalkozásúak, elmehettünk volna, viszont ők csak ötöt tettek a csoportba... Azonban egy dolgot mégis elmondhatok. Hallatlan és számunkra egyenesen lebilincselő tisztaságot láttunk mindenfelé. Azért mondom, hogy lebilincselő, mert mi se mertünk elszórni egyetlen csikket, egyetlen busz jegyet se az utcán. Persze, az általános szellem mellett ott vannak minden húsz lépésre a szemétgyűjtő urnák is, amelyek valósággal őrködnek az emberek felett. Hazafelé, alighogy átértünk a határon, mindjárt volt is egy jellemző epizód. Az egyik útitársunk cseresznyét vett, és a magot rögtön szórta ki az ablakon... Addig még az elhasznált gyufaszálakat is inkább visszadugtuk a dobozba. Egyébként egyszer Moszkvában láttam egy nagy gépkocsit, és néztem, néztem, — s megkérdeztem, mit csinál ez az autó? Szívja a port — mosolyogtak rajtam. Láttam azt is, ahogy gépekkel, nagy gumicsövekkel mosták a kőházak falait... Egyszóval: nagyszerű érzés volt, hogy valahol legalább, ha nálunk még nem is, itt tartanak már. S ez vonatkozik minden szépre és jóra, amit a Szovjetunióban láttunk. Végezetül csak annyit mondanék: mindenkit, aki akármiben is kételkedik, el kellene egyszer vinni a technikának, a fejlődésnek, a szeretetnek, az egyszerűségnek és a kultúrának ebbe a világába, amely valamennyiünk számára elmúlhatatlan élményt jelentett.

Egy válasz és egy megjegyzés

„A Dunántúli Napló július 31-i számában olvastuk a meszesi virágokkal kapcsolatos cikket. Számunkra, meszesi virágkedvelők számára nem közömbös az eset. Lássuk tehát az előzményeket.

A meszesi dolgozók tavasszal elhatározták, hogy a lakótelep képét szebbé és barátságosabbá teszik. Nem volt könnyű dolguk. A tanács — korlátozott pénzeszközeiből — nem tudta a szükséges parképítési költségeket biztosítani. Társadalmi munkában történt meg a virágágyak létesítése, amit a Kertészeti Vállalat ingyenes palánták juttatásával támogatott. Ehhez még a dolgozók további palántavásárlással is hozzájárultak.

Így érték el, hogy ma már több virágágy díszlik a gyomok helyén. Nemrég a Dunántúli Napló is dicsérettel emlékezett meg a kezdeményezésről.

Közbejött azonban a vízhiány. Ennek nyoma meg is látszik a virágokon. Az öntözésre szóba jöhető öblítővíz nem mindig üditi fel a lankadt virágokat. Ha pedig néha — helytelenül — egy-egy lakó használ is tiszta vizet, ez már csak azért sem lehet gyakori jelenség, minthogy ritkán van víz Meszesen.

Semmiképpen sem vonják el azonban a gyerekek elől a vizet az öntözéssel, még idegen gyermekek elől sem. Azonban, ha nem folyik a víz, sajnos még kérésre, a gyermekeknek sem tud adni senki. Ilyenkor is rendelkezésre áll azonban renszerint a víztorony, a legényotthon csapja vagy a Herczeg tanya kútja, ha az érdekelt „gyerekes anya" végső szükségben felkeresi.

Kérjük a cikkben említett „névtelen anyát", hogy — ha a megjelölt helyekre nem tud elmenni — nevezze meg magát — örömmel segítünk rajta.

Mert mégsem olyan rossz emberek a meszesi virágkedvelők..."

A Frankel Leó u. alagsori lakók nevében:
ÉDER JÓZSEFNÉ,
a Hazafias Népfront I. kerületi elnöke.

A szerkesztőség megjegyzése:

Igen meglepett bennünket az a mód, ahogyan Éder Józsefné, a Hazafias Népfront I. kerületi elnöke a meszesi virágkedvelők nevében „Rendelet van rá..." című — a vízpocsékolokról s nem a virágokról szóló — írásunkra válaszolt. A levelet szó szerint, minden változtatás nélkül közöltük, noha számos megállapításával nem értünk egyet. Az említett írás megjelenése előtt és azóta is több esetben meggyőződtünk arról, hogy a Frankel Leó utcában igenis vannak olyanok, akik esténként rendszeresen — s nem elvétve! — folyóvízzel öntözik a virágokat, holott ezt a rendelkezések szigorúan tiltják, cselekedetük büntetendő cselekmény.

Mi nem vonjuk kétségbe, hogy nem volt könnyű dolog társadalmi munkára mozgósítani a meszesi lakókat azért, hogy a házak előtt parkosítva legyen s virágok díszeljenek. Tudjuk azt, hogy a tanács a jövőben is akar hasonló akciókat szervezni, mert anyagi eszközei korlátozottak. Tudjuk azt is, hogy az a vízmennyiség, amit a virágok öntözésére felhasználtak, nem oldotta volna meg Meszes vízproblémáját. De enyhítette volna — s ez a kérdés magva. Ezt kellett volna már eddig is s ezt kell ezután megmagyarázni azoknak, akik még mindig nem értették meg, hogy a virágokat öntözni akkor, amikor az emeleti lakásokban már napok óta egyetlen csepp víz sem folyt — lelkiismeretlenség, bűn embertársaik iránt. Mert ha a virágok közül néhány szál el is szárad, abból nagy baj nem történik s a virágok helyzetén a legkisebb eső is könnyít. Az emberekén nem.

Nem könnyít az a mód sem, ahogy a levél írója az előző írásunkban említett gyermekes anyának tanácsokat ad, majd felajánlja a segítségét. Ezeket a lehetőségeket minden meszesi lakos ismeri, csak, sajnos, ritkán tud vele élni. S miközben személyesen is meggyőződtünk e lehetőségek korlátozott voltáról, ismételten előfordult, hogy egy ötgyermekes anyától a Frankel Leó utca nyugati oldalán megtagadták a vizet. Az előző írásunkban említett példa tehát nem egyetlen kirívó jelenség. Mindenesetre elítélendő! Meggyőződtünk arról is, hogy az alagsori lakók zöme nem ilyen, hanem ha tud, szívesen segít. De mi az előző írásunkban sem állítottuk azt, hogy valamennyi meszesi virágkedvelő rossz ember, hanem azt írtuk (idézem) „— azt mondani mindegyikükről, hogy jó ember, sehogy sem lehet".

S végezetül még csak annyit: Előző cikkünk megírásakor és most is az volt a célunk, hogy felhívjuk a figyelmet — a vízzel takarékosan kell bánni, az egyéni érdekeket alá kell rendelni a közösség érdekének. Szeretnénk, ha ezt mindenki megértené. De szeretnénk azt is, ha az illetékesek közölnék velünk: Mit tettek annak érdekében, hogy Meszesen a vízpocsékolás megszűnjön s a bűnösök elnyerjék méltó büntetésüket.

Pécsett

Új filmek
Szélesvásznú mozi
Filmművészeti Kör

Jó a Moziüzemi Vállalat munkájában az, hogy nem veszi tekintetbe az időt, a meleget és augusztusban is új filmeket láthat a közönség. — Nincs és nem lesz „uborkaszezon", ha tesznek ellene. S mit tehetnek? Nem ragadhatnak karon senkit, hogy menjen moziba, ha történetesen azon elv alapján: a nyár nem moziszezon —, már vetített filmeket játszanak.

Nagy és jó filmnek ígérkezik az augusztusi programban a *„Tájfun Nagaszaki felett"* című francia—japán közös produkció, Jean Marais-val és Danielle Darieux-vel a főszerepben. A film egy francia mérnökről szól, aki Japánban dolgozik.

Bizonyára nagyszámú közönséget vonz majd a *„Chaplin-parádé"*, amelyet Charlie Chaplin nagysikerű filmjeiből állítottak össze. Láthatunk majd részleteket a Csavargó, Az emigráns, A szökevény, A csodaforrás, A gróf című filmekből.

„A bűn" című jugoszláv—nyugatnémet film, amely Maupassant novellájából készült, — érdekes, izgalmas lesz.

„A fejedelem bajnoka" című színes, monumentális szovjet film is szerepel az augusztusi műsortervben. Igen sikerültek a filmben a tömeg- és harci jelenetek. A film egyszerre két változatban, — normál- és szélesvászonra készült.

Az *„Örvényben"* című olasz film az ifjúság problémáival foglalkozik, a *„Kopogd ki a fán"* című amerikai film mulatságos kémtörténet lesz. — Szeptemberben mutatják be a *„Sóbálvány"* című magyar filmet és minden valószínűség szerint a *„Ház a sziklák alatt"* című magyar filmet is láthatja ebben a hónapban a közönség.

Ha már a filmekről beszélünk, nem hallgathatjuk el az örömhírt: október végére elkészül a szélesvásznú mozi. A Park filmszínház átalakítási munkálatait rövidesen megkezdik — meghosszabbítják a helyiséget, áthelyezik a bejáratokat, rendezik a nézőteret és felszerelik a majdnem 14 méter széles vetítőfelületet. A munka technikai részében a gépekre speciális vetítőgépfejeket szerelnek. Az idén még csak fényhangú vetítés lesz, a hang plasztikai megoldása csak a jövő év első negyedében lehetséges. Ekkor már mágneses hanggal dolgoznak, többcsatornás hangleadó készülékeket helyeznek el a teremben. A tervek szerint október 15-én már szélesvásznú filmet is láthat a közönség.

A filmkedvelők bizonyára gondolják: két hónapig még nehezebb lesz jegyet kapni, mert egy mozival kevesebb lesz a városban. Ugy oldották meg a munkálatokat, hogy csak mintegy 10—15 napig szünetel a Park filmszínház, akkor, amikor az feltétlenül szükséges. No és ez a kis idő megéri, hogy októberben ragyogó, szép teremben szélesvásznú filmet láthassunk. Az építési, átalakítási munkálatok mintegy félmillió forintot igényelnek, — elképzelhető minden különösen nagyobb fantázia nélkül —, hogy nem ismerünk majd rá a jó öreg Parkra.

A filmkedvelők, azok, akik komolyan érdeklődnek a filmművészet iránt, nem maradnak magukra a jövőben. A TIT művészeti szakosztálya filmszakcsoportja ugyanis szeptember 4-ig megalakítja a filmművészeti kört (filmklubot). A filmművészeti kör célja a haladó művészi filmek megismertetésén keresztül a filmkultúra terjesztése, filmtörténetileg és esztétikailag művelt közvélemény kialakítása. Havonta tartanak előadásokat — filmvetítéssel egybekötve — például a forgatókönyvről, a rendezői munkáról, a filmgyártásról, az operatőri munkáról, stb. Közben bemutatják az előadás témájához tartozó filmet — többek között a Madame Curie-t, a Gibraltár-t, a Pygmalion-t, a Sivatagi 13-ak-at, stb.

A filmművészeti kör munkája minden bizonnyal nagyban hozzájárul a közönség ízlésének neveléséhez, amelyen bőven akad javítanivaló — a filmekkel kapcsolatosan is.

Dudaszó előtt

A munkafegyelemmel foglalkozó jegyzőkönyvek általában csak a későnjövést és igazolatlan mulasztást szokták feltüntetni, kijavítandó hibaként. A Sopianában ebben a tekintetben nagy javulás mutatkozik, ha nincs is minden rendben. Az első negyedévben 94 dolgozó késett és összesen 37 órát mulasztott. A második negyedévben már csak ötvenen késtek és mindössze 24 órát mulasztottak.

Az általános tapasztalatból kiindulva azonban okvetlenül észre kell vegyük; máskor is akad lógási alkalom. Éspedig a kritikus munkaidő befejezése, azaz a „dudaszó" előtti 10—15 percben. Mi a helyzet ezen a téren a Sopianában?

Délután háromnegyed kettő. A Sopiana forgácsoló üzeménél délelőttös műszakja 15 perc múlva fejezi be a munkát. A gépteremben még hallani a dolgozó gépek megszokott duruzsolását, a legtöbb helyen még figyelmes arccal hajolnak a munkapad fölé a munkások. Másutt már megállították az eszterga- és marógépeket. Szerelik róluk a sablonokat, tisztogatják őket, hogy a következő műszak dolgozói tisztán és munkakészen vehessék át. Persze akad egy-két ember, különösen a fiatalok közül, aki ilyenkor már alig várja a munka végét jelző hangot s gondolatban már ki tudja merre jár.

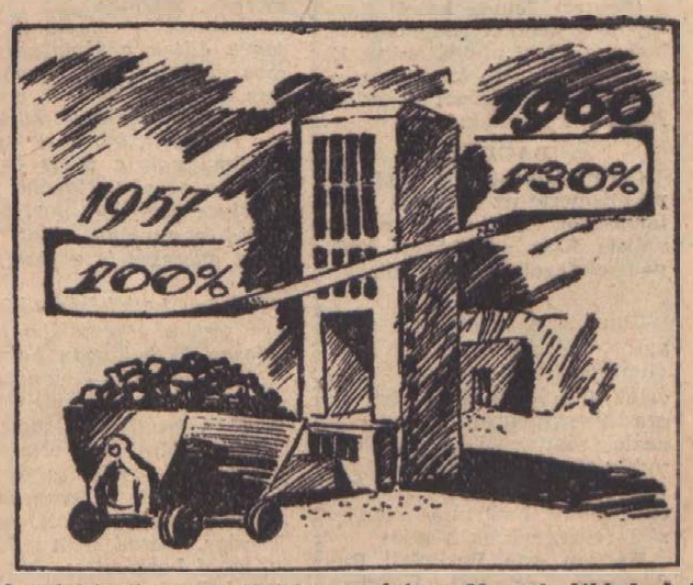
Jellemző, hogy néhányan a következő műszak dolgozói közül már most, 15 perccel a munka megkezdése előtt munkaruhába öltözve várják a gépek átadását. Tarai Ferenc maró is a következő műszakban áll majd munkába, de már szerszámait rendezgeti s a gépét vizsgálgatja. Itt van már a fiatal Müller Ferenc is, még egy kis eszmecserét folytat „elődjével", aztán nemsokára munkába áll. Lassan minden gép leáll, a munkások nagy gonddal tisztogatják a gépeket. Illés József még meg is köpköd egy makacs piszokfoltot, talán úgy könnyebben lejön.

Pár perc van még hátra. Már a tisztogatást is befejezte mindenki, egyedül csak Kovács Lajos bácsi matat még valamit a gépe körül. Ő a gyár egyik leglelkiismeretesebb dolgozója, így ezen nem is csodálkozhat senki.

S akkor aztán megszólal a duda. Ezzel tökéletesen egyidőben lép ki a műhely ajtaján ifj. Exner Miklós és vidám arccal siet a porta felé. Utána aztán — ki lassan, ki gyorsan — szállingóznak kifelé a műhelyből az emberek. Legutoljára természetesen Kovács Lajos bácsi ballag ki az ajtón szép komótos léptekkel, ráérősen. Nem olyan sietve mint ezek a fiatalok. Na de hát ezt meg is lehet érteni...

Mindebből megállapíthatjuk, hogy a Sopianában a munkafegyelem elég szilárd, nem lehet panaszkodni az „utolsó tíz percre" sem. A munka természete, a gép szeretete megkívánja, hogy kicsivel előbb álljanak meg és tisztán adják át a gépeket. Persze egy szóval sem állítjuk, hogy nem akad olyan dolgozó, aki ezt a pár utolsó percet inkább „ellődörgi", de azért az általános kép jó. A Sopianáról példát vehetne ezen a téren is sok üzem.

A hároméves terv célkitűzései

A szénbányászatnak 1960-ban mintegy 30 százalékkal kell többet termelni, mint 1957-ben. Ez azt jelenti, hogy 1960-ig a széntermelést évi 26,6 millió tonnára kell növelni az 1957. évi 21,2 millió tonnás termeléssel szemben. A széntermelés átlagos növelése mellett fokozottabb gondot kell fordítani a jobb minőségű szenek termelésére.

Lapzártakor jelentik

Hruscsov üzenete Eisenhowerhez, Macmillanhoz és De Gaullehoz

Moszkva (TASZSZ): Nyikita Szergejevics Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke kedden válaszolt D. Eisenhower elnök augusztus 1-i üzenetére. Válaszában sajnálkozását fejezi ki, hogy sem az Egyesült Államok elnöke, sem Harold Macmillan angol miniszterelnök nem találta lehetségesnek, hogy elfogadja azt a szovjet javaslatot, amely az öt nagyhatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és India — kormányfőinek Hammarskjöld ENSZ-főtitkár részvételével tartandó értekezletének összehívására irányult. Ilyen körülmények között a szovjet kormány szükségesnek látja, hogy folytassa a közel és közép-keleti béke fenntartására és megszilárdítására irányuló erőfeszítéseit. A szovjet kormány az agresszió megszüntetését szolgáló intézkedések mielőbbi foganatosítása végett utasítást adott ENSZ-beli képviselőjének: követelje az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésének összehívását az amerikai csapatok Libanonból és az angol csapatok Jordániából való kivonásának megtárgyalására.

A szovjet kormány reméli, hogy e kérdések megvitatása a közgyűlésben, ahol a nagy és a kis államoknak egyaránt képviseletük van, lehetővé teszi, hogy megtalálják az utat annak a háborús veszélynek a megszüntetéséhez, amelyet az Egyesült Államok és Anglia közel- és közép-keleti tevékenysége okozott, s nyugalmat teremt ebben a térségben.

A legmagasabb szintű értekezlet összehívásának kérdéséről szólva Hruscsov kijelenti:

— Meggyőződésünk, hogy a legmagasabb szintű értekezlet abban az összetételben, ahogyan azt mi korábban javasoltuk, az értekezlet valamennyi részvevőjének közös erőfeszítésével segít megtalálni a „hidegháború" megszüntetését szolgáló utakat és módokat, s elősegíti, hogy a háború kitörése lehetetlenné váljék. A legmagasabb szintű értekezlet mielőbbi összehívása valamennyi nagy és kis államnak egyaránt érdeke.

A Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke hangoztatja: az ENSZ Biztonsági Tanácsa mai formájában az Egyesült Államok nyomására voltaképpen olyasféle bizottsággá változott, amely főként a NATO-hoz, a Bagdadi Paktumhoz, a SEATO-hoz tartozó országokból áll, s amelyben a nagy Kínai Népköztársaság törvényes képviselőjének helyét Csang Kaj-sek-nek, e politikai hullának képviselője foglalja el. Igy olyan helyzet alakult ki, amely a Biztonsági Tanácsot lényegében tehetetlenné teszi, s ezért a Biztonsági Tanács nincs abban a helyzetben, hogy bármiféle — az Egyesült Államok akaratától független — határozatot hozzon, amely valóban elősegítheti a világbéke biztosítását.

A népi Kína mellőzésének politikája — hangoztatja a szovjet kormány feje Eisenhowerhez intézett üzenetében — értelmetlenség. A Biztonsági Tanács és az ENSZ a Kínai Népköztársaság nélkül nem lehet a béke fenntartásának és a biztonság biztosításának teljes értékű hatékony szerve, ahogyan ezt az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya megköveteli.

Az amerikai csapatok Libanonba és az angol csapatok Jordániába való behatolását világszerte jogosan tekintik közvetlen agresszóinak. A Libanont állítólag fenyegető közvetett agresszióról elhangzott állításokat az ENSZ megfigyelőinek két jelentése megcáfolta. Ily körülmények között értelmetlen előttünk — hangoztatja Hruscsov —, hogy az Egyesült Államok milyen jogon lép fel a döntőbíró szerepében, s hogyan állíthatja azt, hogy Libanonban holmi közvetett agresszió történt.

Hruscsov hangoztatja: az Egyesült Államok elnökének az az állítása, hogy holmi közvetett agresszió történt, teljesen alaptalan, eltereli a figyelmet az igazi agresszióról, melyet az Egyesült Államok és Anglia Közel- és Közép-Keleten valóban elkövetett.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete és a Biztonsági Tanács szükséges nemzetközi szervek, s ezeknek a népek békevágyát kell kifejezniök. De az Egyesült Államok kormánya a Biztonsági Tanácsot a saját önző céljai érdekében használja fel azon országok képviselői útján, amelyek olyan katonai tömbökbe tartoznak, ahol az Egyesült Államok uralkodó helyzetet foglal el. A Biztonsági Tanács jelenlegi összetételében nem vonhat le objektív következtetéseket a közel- és közép-keleti helyzet kérdésében.

A közel- és közép-keleti helyzetről szólva, a szovjet kormányfő hangoztatja: nem szűnt meg az a veszély, hogy az összeütközés ebben a körzetben kiszélesedik és kiéleződik; az Iraki Köztársaság, valamint más arab államok biztonsága nincs biztosítva. Ez ideig nem vonták ki az intervenciós csapatokat Libanonból és Jordániából. Ebbe a körzetbe újabb külföldi csapatkontingensek érkeznek, s a Bagdadi Paktum országaiban újabb katonai intézkedéseket foganatosítanak.

A szovjet kormány nézete szerint — hangoztatja Hruscsov —, mindenképpen fejleszteni kell a kapcsolatokat valamennyi ország államférfiai között. Mi különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk e kapcsolatoknak.

Eisenhowerhez intézett üzenetének befejező részében Hruscsov kifejezi reményét, hogy az Egyesült Államok kormánya támogatja az Egyesült Nemzetek közgyűlése rendkívüli ülésszakának összehívására vonatkozó szovjet javaslatot. Ez jó lépés lehetne a feszültség enyhítésére, s előkészítheté a talajt a legmagasabb szintű találkozó összehívásának meggyorsítására.

Macmillan angol miniszterelnökhöz és De Gaullehoz, a francia minisztertanács elnökéhez intézett üzeneteiben Hruscsov tájékoztatja a két nyugati hatalom kormányfőit azokról a javaslatokról, amelyeket a szovjet kormány Eisenhower elnöknek küldött üzenetében kifejtett. Az üzenetekben Hruscsov kifejezi reményét, hogy az angol és a francia kormány támogatja az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának összehívására tett szovjet javaslatot.

Lemondott a libanoni kormány

Beirut (MTI) Az AFP jelenti: A libanoni kormány kedden a kora délutáni órákban tartott minisztertanácson elhatározta, hogy lemond. Farid Kozma, oktatásügyi miniszter, a minisztertanács után közölte a sajtóval, hogy Szami Szolh — bár írásban nem nyújtotta be lemondását — bejelentette Chamoun köztársasági elnöknek kormánya lemondását, hogy ezzel lehetővé tegye egy új ideiglenes kormány megalakításával kapcsolatos tárgyalások megkezdését.

Libanoni politikai körökben minden esetre úgy vélik, hogy Szami Szolh elhatározása nagy lépéssel előbbre viszi a libanoni válságot a megoldás felé.

A földművelésügyi miniszter rendelete a szerződéses vetőmagvak és egyéb termények átvételi árának megállapításáról

A Magyar Közlöny augusztus 5-i számában közli a földművelésügyi miniszter rendeletét az állami gazdaságok, valamint a termelőszövetkezetek és egyéni termelők által az 1958—59. gazdasági évben szerződés alapján termelt vetőmagvak és egyéb termények átvételi árának megállapításáról.

A rendelet az utóbbi években megjelent hasonló rendelkezésekkel szemben egységesen határozza meg a szerződéses vetőmagvak és termények átvételi árát, s ugyanakkor — többek között — meghatározza a legjobb minőségű fémzárolt vetőmagvak átvételi árát is. A korábbi évekhez képest módosult néhány vetőmag és termény átvételi ára, s ezzel nagyrészt rendeződtek az eddigi, helyenként kirívó aránytalanságok.

A rendelet az eddigieknél nagyobb nyomatékkal intézkedik a vetőmagvak és termények minőségének fokozásáról. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek, továbbá az alacsony típusú szövetkezetek az általános átvételi árakon felül nagyüzemi felárat kaphatnak, ha meghatározott minőségi követelményeknek megfelelő árut adnak át az államnak.

A rendelet egyik jellemzője, hogy az alacsonyabb típusú mezőgazdasági szövetkezetek részére a szerződéskötési feltételek pontos megállapításával több kedvezmény-lehetőséget teremt a nagyüzemi felárak megszerzéséhez. Ezzel szélesíti a nagyüzemi árutermelést és ösztönzi az alacsonyabb típusú szövetkezetek tagságát a közös gazdálkodásra. A rendelet kimondja, hogy azoknak a termelői szakcsoportoknak, mezőgazdasági társulásoknak és szakszövetkezeteknek lehet nagyüzemi felárat fizetni, amelyek jóváhagyott működési szabályzat szerint dolgoznak, a közös termelési tevékenységből származó terményt közösen adják át.

A rendelet a továbbiakban részletezi az egyes termények és magvak átvételi árát, meghatározza a szállítási feltételeket és a vitás kérdések rendezésének módját.

Tizenöt burgonyafajtával kísérleteznek a kisdobszai dolgozó parasztok

Kisdobsza hagyományos burgonyatermelő község. Az idei nyáron a gazdák érdekes kísérletbe fogtak. Összegyűjtötték a Baranya megyében található összes burgonyafajtát és kaptak néhány új fajtát a Délnyugat-Dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézet egyik gazdaságából is. Tizenöt féle burgonya fejlődését figyelik most és szedéskor megmérik majd, hogy melyik parcellán termett több. A legjobb minőségű és legnagyobb termést adó fajtákból vetnek azután az egész határban, s azokból akarnak külföldre is szállítani. Ma még végleges eredményt nem lehet látni, de az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy „Gül babá"-t nemigen érdemes Kisdobszán termelni, sokkal jobb termést ígér az úgynevezett „Aranyalma" fajta.

Kedvezőek a feltételek a termelőszövetkezeti mozgalom további fejlődéséhez

Értekezlet a Földművelésügyi Minisztériumban

A megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői kedden a Földművelésügyi Minisztériumban értekezletet tartottak, amelyen Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese ismertette a termelőszövetkezeti mozgalom jelenlegi helyzetét és a soron következő feladatokat.

A termelőszövetkezetek ebben a gazdasági évben jelentősen megerősödtek. Gabonából az egyes tájegységek adottságainak megfelelően 1—3 mázsával értek el magasabb terméseredményeket, mint az egyénileg gazdálkodók. Sikerült bebizonyítaniok, hogy a nagyüzemi táblákon nemcsak a jó esztendőkben van nagyobb termés, hanem a nehéz, aszályos években még fokozottabb mértékben megmutatkozik a korszerűbb és jobb munka fölénye. Van sok gazdaság, amely különösen jól vizsgázott az idén. A mecseknádasdi Kossuth Termelőszövetkezet például búzából 30 holdon 12 mázsás termést takarított be, ugyanakkor a község egyénileg dolgozó gazdálkodói hasonló földeken csak hat mázsát értek el.

Az első félév végén 2657 termelőszövetkezet, 819 termelőszövetkezeti csoport és 2393 szakcsoport és termelői társulás működött az országban. A több mint 240 000 tag kezén, a háztáji földeket is beleszámítva kereken 1 650 000 hold föld volt. A közös gazdaságok meggondolt gazdasági vezetéséről szilárd gazdálkodásáról nemcsak a terméseredmények tanúskodnak, hanem az állattenyésztés fellendülése, a beruházások növekedése, a talajjavításra kerülő területek nagyarányú növekedése is. A 3004-es kormányrendelet keretében biztosított 11 000 tenyész üszőt például máris megvásárolták a termelőszövetkezetek és igényeik kielégítésére további több ezer jószágot biztosít az állam.

Az egyénileg gazdálkodók mind nagyobb érdeklődéssel figyelik a közös gazdaságok eredményeit és most a nagy nyári dologidőben is — a múlt évekkel szemben — gyakoriak a jelentkezések a termelőszövetkezetekbe. A besnyői Sallai Termelőszövetkezet kiváló eredményei például olyan hangulatot teremtettek, hogy Besnyő rövidesen termelőszövetkezeti községgé válhat. A budakeszi Kossuth Termelőszövetkezetbe 40 tag, az újpetrei termelőszövetkezetbe 28 új tag jelentkezett.

A jelenlegi helyzet kedvező ahhoz, hogy a termelőszövetkezeti tagok és az őket segítő párt és tanácsi szervek az eddiginél sokkal fokozottabb mértékben lássanak a nagyüzemi gazdaságok termelési eredményeinek ismertetéséhez és szervezzék a termelőszövetkezetek számszerű gyarapodását. Főleg az ország olyan vidékein, ahol jól működő és több termelőszövetkezet van, olyan a hangulat, hogy kiemelkedő eredményeket lehet elérni. Helyesen teszik a megyei, a járási és a községi vezetők, ha maguk mutatnak példát a termelőszövetkezetek szervezésében.

A legfontosabb feladat a már meglévő termelőszövetkezetek megerősítése, hiszen az egyénileg gazdálkodók bizalma ezek munkája iránt jelentősen megnőtt. Sok alacsonyabb típusú társulás is elérte azt a fokot, amikor az alkalmassá vált arra, hogy termelőszövetkezetként eredményesen dolgozhassék.

Tömpe István tájékoztatója után a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői beszámoltak az ország különböző részeiben elért eredményekről, a termelőszövetkezeti mozgalom további fejlesztéséről.

Szputnyik-óra

Érdekes újdonság jelenik meg a közeljövőben a Szovjetunió óraüzleteiben. Az úgynevezett „Szputnyik" férfi karóra külső formájában is a világ első szovjet mesterséges Holdjára emlékeztet majd. Az órán nincs másodpercmutató, hanem helyette — a világmindenséget ábrázoló számlapon — a föld első mesterséges Holdja kering s a Hold középpontjában lévő felületen minden másodpercben újabb és újabb szám jelenik meg. Még egy meglepetéssel szolgál majd a Szputnyik-óra, nemcsak az órákat, és perceket, hanem a hét napjait is mutatja majd. — Az új órát sikerrel próbálták ki. Sorozatgyártása már megkezdődött s rövidesen az egész ország területén árusítják majd.

Külföldi hírek

KAIRÓ

(Reuter) Jemen kairói ügyvivője kedden bejelentette, hogy az adeni protektorátus 12 sejkje Jemenben keresett menedéket és hűséget fogadott Ahmad királynak.

BAGDAD

(AFP) Minthogy a népi Kína elismerte az új iraki Köztársaságot, Si Pi-sen, a nacionalista Kína nagykövete kedden elutazott Bagdadból.

GENF

(Reuter) A keleti és a nyugati tudósok részvételével Genfben folyó atomszakértői értekezlet keddi ülése három óra hosszat tartott. Az értekezlet résztvevői folytatták a nukleáris kísérletek megszüntetésére esetleg létrejövő egyezmény betartása ellenőrzési rendszerének vitáját.

Kedden este Berlinből Budapestre érkezett Bourhan Drak Sibajo, a stockholmi békevilágkongresszuson részt vett szíriai küldöttség tagja, aki az Országos Béketanács meghívására több napot tölt hazánkban.

A kulcs

Az új háztömb csak novemberre készült el, de a vállalat, amely dolgozói részére építette a házat, már szeptember elején kiosztotta a lakásokat. Ákosék az első emelet egyik erkélyes lakását kapták meg.

Ettől kezdve majdnem minden nap, estefelé, kisétáltak az építkezéshez. „A mi házunk" — mondták, amint karonfogva álltak a téglarakások és habarcsos vedrek között s mosolyogtak. „Ez lesz a hálószoba" — mutatott fel az asszony az állványok közé s Ákos lelkesen helyeselt, bár csak egészen halvány fogalma volt a lakás beosztásáról. Az asszony azonban tovább tervezett. „Az erkélyes szobában tartjuk a gyereket, tudod, a napfény miatt" — mondta. Mert gyereket is vártak, február végére.

Néhány heti késlekedés után november végére elkészült a ház s a lakók zajosan és boldogan beköltöztek.

„Szép lakás" — mondta Ákos, amint végigment a két szobán. Az asszony azonban mintha csalódott volna a több hónapos várakozás után. „Lehetne nagyobb is" — mondta óvatosan.

Amikor már teljesen berendezkedtek, Ákosnak eszébe jutott, mit mondott a felesége. „Látod, nem is kicsi" — mondta, majd hozzátette: „Mindennek bőven van helye." Az asszony vállat vont. „Lehetne nagyobb is" — mondta.

De azért minden mégsem volt olyan, mint ahogyan elképzelték. Az ajtók — azt már az első napokban észrevették — nem zártak rendesen. „Látod, — mondta az asszony idegesen — ilyen munka!" A férfi fanyaron mosolygott: „Majd szólok és megcsinálják. Ilyesmi minden építkezésnél előfordul." Az asszonyt azonban nem tudta megnyugtatni. „És milyen hideg ez a lakás! — kiáltotta. — Nem győzök fűteni!"

Néhány nap múlva elromlott a konyhai vízcsap és állandóan folyt a víz. Amikor Ákos délután benyitott, a felesége valóságos diadallal fogadta. „Idenézz!" — és már vitte is a konyhába. „Ilyen munkát végeztek!" — és nagyot fújt. „Majd holnap szólok és megcsinálják" — mondta Ákos türelmesen. „Akkor is rossz lesz, — kiabált az asszony. — Mert itt minden rossz!" A férfi idegesen topogott a konyhában. „A másik lakás sokkal rosszabb volt, — mondta. — Kisebb volt és sötét. Soha nem sütött be a Nap."

Az asszony nagyon ideges volt. „Nem igaz! — kiáltotta. — Nem volt rosszabb! És a Nap is besütött."

Ezen az estén alig szóltak egymáshoz.

Másnap az asszony kitakarított, aztán elment bevásárolni. Amikor kifizette a kenyeret, eszébe jutott az előző esti veszekedés. „Igazságtalan voltam" — gondolta és vett egy üveg bort is, a jobbikból, hogy kiengesztelje a férjét. S már indult is haza; „rögtön begyújtok, hogy estére jó meleg legyen" — gondolta és sietősre fogta a lépteit. Igy is elmúlt dél, amire hazaért, s amikor ki akarta nyitni az előszoba ajtaját, kétségbeesve vette észre, hogy elvesztette a kulcsot. Végigkutatta kézitáskáját, megnézte a zsebeit; nem, a kulcs nem volt sehol. Visszaszaladt a fűszeres hez, esetleg ott felejtette, de nem is tudtak róla. Hazafelé egész úton a járdát nézte, makacsul és reménytelenül, hogy megtalálja a kulcsot.

Halálos fáradtságot érzett, amikor ismét ott állt a bezárt lakás előtt. Éva állhatott így a kiüzetés után a Paradicsom kapujában. Gondolatban végigjárta a lakást, amelynek minden zúga olyan kedvessé és meghitté vált most; a kis asztalka a rádióval, a könyvállvány, a sarokban az állólámpa, a két karszék között. Az emlékezést igazán nem zavarta, hogy folyik a vízcsap és rosszul zárnak az ablakok.

Még megpróbálta a szomszédok kulcsát, de az sem nyitotta az ajtót. Ekkor valami földöntúli csodában bízva, csengetni kezdett. Testével az ajtónak dőlt, mintha már az is elég lett volna, ha a falakon át bepillanthat. „Ott van a hálószoba. A kovácsoltvas falikart egy hete vettük" — gondolta kétségbeesve és a könnyek végigfolytak az arcán. Már nem is mozdult, csengetni sem volt ereje, csak állt az ajtóban, fejét a karjára hajtva és egész testét rázta a sírás. Igy talált rá Ákos is, amikor haazérkezett munkahelyéről.

CSÁNYI LÁSZLÓ.

IFJÚ SZÍVVEL

IFJÚSÁGI OLDAL

Hasznos kezdeményezés

Szombat este van. Homály borult a virágos Kaposvárra. Az utcai lámpák álmos fénykörében sietők, vagy ráérősen ballagó embereket látni. Már attól függően mennyi idő van még a randevúig. Mert a szombat esték itt se mások, mint akárhol. Megtelnek a szórakozóhelyek, s na persze a parkok is, főleg fiatalokkal.

Szól a zene a KISZ épületében is. Ide is áramlanak a fiatalok. De az előcsarnokban komoly arccal beszélget egy csoport, nem is nagyon figyelnek a zenére, valami egészen más köti le őket. Egy rendőrszázados, ketten-hárman a gyermekvédelmi osztálytól és a tanácstól, a többiek kiszesek. Érdekes és sok tanulsággal járó útra indulnak az éjszaka. Erkölcsrendészeti ellenőrzésre.

Nem a szigorúan vett, és általában ezen értett erkölcsrendészetről van szó. Egy sokkal sokrétűbb, árnyalatokra is kiterjedő ellenőrzésféle ez, hogy a KISZ meggyőződjék az ifjúság magatartásáról. Körbejárják Kaposvár szórakozóhelyeje, s a rend ellen vétőket szép szóval próbálják figyelmeztetni. Az ízléstelenül öltözködők, a feltűnően, jampecosan viselkedők nem kerülik el a figyelmüket akárcsak az atyai parancsra virágot árulók és kolduló kisgyerekek.

Persze akad minden visszásságból éppen elég. Csíkostrikós, feltornyozott hajú fiúk, összegabalyodó lábbal táncoló lányok és részeg is akad egykettő. Szerencsére ezek nem fiatalok. A körút közben a tennivalók ezre rajzolódik ki a kiszisták elé és egyik-másik már ott tervezgetni kezd, hogy mit lehet és mit kell ez vagy az ellen tenni.

Kétségtelenül jó, hasznos ez a kezdeményezés és időnként megtehetnék a pécsi fiatalok is. Igy sokkal jobban lehet látni a feladatokat ezen a téren, és sokkal könnyebben lehet segíteni — a bizony még bőven előforduló — bajokon.

Szimfonikus gyermekzenekar

Lisszabonban nagy sikerrel mutatkozott be egy szimfonikus zenekar, amelynek tagjai közül a legfiatalabb 3 éves és a legidősebb sem haladja meg a 11 évet. A XVIII. századbeli ruhákba öltözött gyermekzenészek Händel, Bach és Haydn műveit adták elő.

Póz nélkül

Nemcsak a mozivásznon az igazi, a rettenthetetlen, akiért a közönség lelkesedik. Azokban a napokban, amikor hazáját a politikai kalandorok fenyegették, Gerard Philipe a tüntető menet élén vonult Párizs utcáin: a köztársaságért, a fasizmus ellen.

HIREK

— A KISZ Baranya megyei Bizottsága balatonfenyvesi vezetőképző táborában július hónapban 200 alapszervezeti vezetőségi tag részesült 2 hetes vezetőképzésben.

— Megyénk középiskoláinak KISZ-titkárai 10 napos vezetőképző táborban vettek részt Nógrádverőcén.

— A KISZ Központi Bizottság egyetemi vezetőképző tábora augusztus 10—20-ig lesz Balatonalmádiban.

— A „Teleki Blanka" Tanítónőképző ifjúsági csoportja tanulmányi útra a Német Demokratikus Köztársaságba utazott.

— A Baranya megyei Építőipari Vállalat KISZ-szervezete 14 000 Ft értékben társadalmi munkában felújította az istenhegyi általános iskolát.

— Augusztus 10-én megyénkből 75 középiskolai kiszista és KISZ-en kívüli utazik a véneki önkéntes ifjúsági táborba. Ezzel 210 főre nő azoknak a középiskolai egyetemi fiataloknak a száma, akik a hansági mocsárlecsapolási és Duna-gátépítési munkában megyénkből részt vettek.

Külföldi érdekességek

Eugénia Valverdét, Miss Costaricát, diszkvalifikálták a „Miss Universe" szépségversenyen. A világ legszebb leánya megválasztásának szabályzata előírja ugyanis, hogy az alsó korhatár a versenyzők számára 18 év, amit legkésőbb a versenyt megelőző július 1-én be kell tölteni. Nos, Costarica szépe csak októberben lesz 18 éves. — Lám, néha a fiatalság is pech!

*

Az American Can Company nevű konzervgyár bejelentette, hogy 3 000 alumínium tubust gyárt, folyékony és félig szilárd élelmiszertartalommal, űrhajóutazások számára. A tubusok erősen hasonlítanak a fogkrémhez használt csomagoláshoz. A légierők pilótái fogják kikísérletezni az új élelmiszer hatásosságát. Az űrhajók pilótáinak fején elhelyezett sisakban egy kis plasztik csövön keresztül lehet az élelmiszert a tubusból a pilóta szájába juttatni.

*

A Gazette Medicale de France című francia folyóirat megbízta az egyik francia nyelvészt, hogy fordítsa le a csavargók nyelvének betegségekre vonatkozó szavait közérthető francia nyelvre. Számos orvos ugyanis levelet írt az újságnak, mondván, hogy rendszerint nem tudják, hogy a páciensek közé tartozó vidéki csavargók miféle betegségekre panaszkodnak.

*

A franciaországi Chamier városka futballcsapatának törzsvendéglőse megígérte a fiúknak, hogy mindaddig ingyen eteti-itatja őket, amíg nem esnek ki a kategóriából. A futballisták annyira összeszedték magukat, hogy nemcsak hogy elkerülték a kiesést, hanem kiharcolták magasabb osztályba jutásukat is.

A sors iróniája folytán azonban a sok evés-ivástól a futballisták annyira meghíztak, hogy a következő idényben előbb visszaestek eredeti osztályukba, majd a selejtező mérkőzést is elvesztették.

Tizennégy évvel ezelőtt...

Ságvári Endréről, „Endri"-ről — ez volt a beceneve, így emlékeznek meg ma is élő barátai: „Ő volt az ifjúmunkások, a munkásosztály, a magyar nép lángoló szívű barátja. A jelesen végzett diákot, a több nyelven beszélő jogi doktort, családja polgári köréből ellenállhatatlan meggyőződés hajtja a szocialista ifjúmunkások szervezetébe. A fiatalok rajonganak érte;

Az Országos Ifjúsági Bizottság székházában tartják szervezkedéseiket és a megalkuvó szociáldemokrata vezérek nem is sejtik, hogy a székház III. emeletén sztrájkok magva csírázik, hogy itt tervelik ki a falusi kommunista sejtek kereteit. Nem is álmodják, hogy itt határozzák el a 1937 május elsejét meggyalázó fegyveres nyilas támadás megtorlását, a Tompa utcai fasiszta barlang szétugrasztását, mikor is Ságvári Endre puszta ököllel úgy ellátja a fokossal csapkodó nyilasvezért, hogy a mentők mossák fel.

A „felbújtás" címén bebörtönzött, s állásától megfosztott Ságvári, büntetése letelte után a Népszavánál helyezkedik el. Mikor 1940-ben Kulich Gyulát letartóztatják, ő áll a helyére és ekkor választja tagjai közé a földalatti Kommunista Párt Központi Bizottsága is. Ezekben a súlyos időkben Ságvári minden erejét a függetlenségi mozgalom egybekovácsolására fordítja.

Csendőrnyomozók kezében lapul a fényképe, ő ennek ellenére titkos megbeszéléseken szervezi az ellenállást. Amikor megsemmisítik a pártnyomdát, újat szervez s 1944-ben ő szerkeszti a Béke és Szabadság-ot. Tizennégy évvel ezelőtt, július végén Pasarét egyik cukrászdájában illegális találkozóra vár valakit. Egy besúgó azonban nyomravezeti a Gestapo négy ügynökét. Ságvári fegyvert ragad és a tűzharcban maga is elesik, de három pribéket leterít.

„Nincs szabad nemzet, szabad ifjúság nélkül" — ezt írja lapja első számában. A szabad nemzetté lombosodó szabad ifjúságért halt meg: harcolva, bátran — úgy ahogy élt!

AMERIKAI ÉLETFORMA

Handrickson szenátor Amerika szégyenének nevezte az amerikai gyermekek életkörülményeit. Csak az igazi okokról feledkezett meg. Arról, hogy a gazdag Amerikában a gyermekek millióinak a feje felett nincs fedél és elhagyottan, egyedül vergődnek az életben, arról az elkeseredett konkurrencia-harcról, melynek már a gyermekek is ki vannak szolgáltatva, és arról, hogy ezt a problémát mégis csak a társadalomnak kellene megoldani még akkor is, ha dollárban nincsen lemérhető haszna.

A bűncselekmények elkövetőinek átlagkora 17 év. Jellemző az amerikai szellemre, hogy mit tekintenek hősiességnek a fiatalkorúak. A 13 éves Jimmy Thomson, mert a barátai gyávának nevezték, lelőtte tulajdon édesanyját, hogy bátorságát bebizonyítsa. Mi lesz ennek a gyermeknek a sorsa, ha kitöltötte a gyilkosságért rámért büntetést? Amerikában nem gondoskodnak a szabadonbocsájtott gyermekek további sorsáról, így hamarosan újabb banda tagjaként kerülnek a vádlottak padjára.

Komlói fiatalok táborában

Ott, ahol a sikondai út elkanyarodik, a „Vadásztanya" mellett, dúslombú fák alatt áll a komlói KISZ-bizottság vezetőképző tábora. A bejárattal szemben egy épület, amelyen még dolgoznak. A városi tanács ajándéka ez a fiatalok számára. Ha elkészül, itt lesz a táborvezetőség „főhadiszállása", a betegszoba és az élelmiszerraktár. Az épület körül, mint erdei gombák, apró, kétszemélyes sátrak. Az erdőszéli tisztás játszadozó, röplabdázó fiataloktól hangos. Mindenütt szorgos, ifjú kezek igazgatják a kerítéseket, szépítik, csinosítják ezt a kis birodalmat. Mert itt mindenki kiveszi részét a munkából. Szívesen dolgozik minden fiatal. A sátrakat is mindenki saját maga állította fel — ezalól még a lányok sem vonták ki magukat. Igy is van rendjén.

A táborban vidám hangulat, rövid idő alatt is baráti közösségek alakulnak. Gallus elvtárs, a tábor parancsnoka az idősebb testvér tapasztaltságával fogja össze ezt a csoportot. Most éppen az alapszervezeti agit. prop. titkárok voltak itt három napra. Az ifjúgárdisták 4, a leányvezetők pedig 2 napot töltöttek itt.

Ezekben a vezetőképző turnusokban kicserélik tapasztalataikat, s megismerkednek ifjúsági szövetségünk legidőszerűbb és legfontosabb szervezeti-politikai kérdéseivel. A szabadban együtt eltöltött napok ilyen tapasztalatcseréje segíti a komlói ifjúsági vezetőket — Vida Ferencnét, Darabos Jolánt, Árvai Jóskát és a többieket — hogy hazatérve még több ötlettel, nagyobb hozzáértéssel irányítsák alapszervezeteik életét. A vidám nótázás, éjjeli riadó, s az erdő nyújtotta sokezernyi romantikus élmény pedig sokáig elkíséri őket.

Kupka Sándor

Ismerkedés a gépekkel

A Gépipari Technikum idén 19 diákot küldött a Sopiana Gépgyárba nyári gyakorlatra. A technikusjelöltek most négy hét alatt a gyakorlatban is megismerkednek azoknak a gépeknek a működésével, amelyről az iskolában — elméletben — már tanultak.

Várfalvi György éppen a vertikális marógépnél dolgozik. A marógép olyan dolog, amellyel tökéletesen tisztában kell lenni. A gyakorlatban nem is olyan könnyű dolog ez, de Várfalvi György már jártas a szakmában: idén megy negyedikbe.

A radiálfúrógép is nagyon fontos gép és csak két - hét van arra, hogy a forgácsolóműhellyel megismerkedjenek a tanulók. Nagy igyekezettel dolgozik a jövőre végző Deáki József is, s az üzemben meg is vannak elégedve a szorgalmával. Az iskolában, igaz, lehetne egy fokkal jobb eredményt is elérni néhányuknak.

Kónya Ferenc még csak most végezte a második osztályt. A vákuumos húskeverő működését megismerni mégis sikerül egy kis akarattal. Általában szívesen dolgoznak, s nemcsak azért, mert jár ezért a négy hétért fizetés is... De ez lesz a szakmájuk!

SPORT

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Az egyesületek közötti II. és III. osztályú atlétikai bajnokságokat vasárnap délelőtt a Tüzér utcai sportpályán rendezték meg. Az eredményekre nagymértékben rányomta bélyegét a nagy meleg és a szeles időjárás és így jobb eredmények nem születhettek, de befolyásolta a pálya előkészítésének hiányossága is. Nemcsak a futó-, hanem az ugró-pályák egy része sem volt előkészítve, a verseny rendezősége nem számított a szeles időjárásra. Az egyesületek vezetői mindent elkövettek azért, hogy bár az iskolákban és az egyetemeken szünet van, a sportolók egy része vidéki, mégis szép számmal képviseltessék magukat ezen a bajnokságon.

A vasárnapra kisorsolt Pécsi VSK—Bajai TC területi vízilabda-mérkőzés elmaradt, mert a mérkőzést a bajaiak lemondták. A PVSK vízipolósai mégsem maradtak mérkőzés nélkül, mert a vezetőség gondoskodott ellenfélről, így a Dózsával játszottak, s a mérkőzést 5:0 arányban megnyerték.

*

Hosszú szünet után ismét motorverseny volt Pécsett. A versenyt a Magyar Honvédelmi Sportszövetség megyei bizottsága és a Pécsi Dózsa SC közös rendezésében zajlott le. A két vezetőség mindent elkövetett a jó rendezés érdekében, bár az eredményeket nagymértékben befolyásolta a rossz pálya. Helyes volna, ha a városi tanács vezetői többet törődnének ezen útvonal karbantartásával és ha a pályát rendbehoznák, akkor a jövőben a motorkedvelő, sportoló közönségnek sokkal több alkalma lesz országos versenyeket látni, mert Tihany helyett Pécsett rendezhetik a motorversenyeket.

*

A Pécsi Spartacus fiatal úszószakosztálya vasárnap Bólyban szerepelt, ahol úszóbemutatót tartottak. Az úszóverseny iránt nagy volt az érdeklődés és a tanács vezetői mindent elkövettek, hogy a pécsi fiatal úszók jól érezzék magukat.

Erősödnek a pécsi NB II-es férfi kosárlabda-csapatok

A kosárlabda NB II. a résztvevő egyesületek és csapatok áldozatkészsége folytán az 1957—58-as évben több éves szünet után ismét kiírásra került. A jelentkezett valamennyi csapatot földrajzi helyzete figyelembevételével osztották be három csoportra. A pécsi csapatok női és férfi vonalon egyaránt a nyugati csoportba kerültek. Elmondhatjuk, hogy hosszú évek után először készültek fel megfelelően, sportszerűen egyesületeink a várható nagy küzdelemre és a 16-os csoportból való kiesés elkerülésére.

Mindkét félévet egy-egy pécsi felkészülési tornán való részvétel előzte meg. A csapatok áttértek a heti két edzés helyett, úgynevezett szórakozásszerű edzésekről a tervszerű, szervezett, kemény, heti háromszori edzésre és mindkét félév előtt komolyan alapoztak csapataink.

A három, körülbelül egyforma játékerőt képviselő pécsi csapat, a Pedagógiai Főiskola, a Postás és a PEAC a bajnokság előtt „rendezte" sorait és mindegyik új, a korszerű, kemény munka eredményeiben hívő és lelkesen, odaadóan dolgozó edzőket szerződtetett. A rendszeres, de még a legtöbb játékosnak új, kemény edzési munka mindhárom csapatnál többször is letöréseket eredményezett, amiket csak további tervszerű munkával lehetett kiküszöbölni.

A pécsi NB II-es csapatok a bajnokság alatt szeszélyesen szerepeltek, a legnagyobb csapatoknak még otthonaikban is kemény ellenfeleik voltak, megfelelő technikai felkészültségük következtében, sőt győzelmeik legnagyobb részét ezen csapatoktól szerezték. A testi erőben és gyorsaságban jobban fejlett vidéki, igen lelkes kis csapatok ellen, különösen a szabadtéri pályákon, az egy éves, komolyan vett erőnléti munka kevésnek bizonyult.

A nyugati csoport játékszínvonala meglepően magas volt. Ezt az is bizonyítja, hogy az NB I-ből előző évben kiesett fiatalokból álló MTK változatlan játékosanyagával a visszajutást nem tudta biztosítani. A bajnokság színvonala az 1958. év második felében magasabb volt, mint az első félévi. Ezt a kiesés elleni harc hozta, mert a résztvevők mindegyike arra törekedett, hogy a meghirdetett, kétcsoportos 1958—59. évi NB II. részt vevője lehessen. Különösen az eddig csak az összevont megyei bajnokságokban szereplő vidéki csapatok előretörése volt a legmeglepőbb.

A Pedagógiai Főiskola szerepelt a legeredményesebb, a kilencedik hely elérésével. Régi játékosai mellé sikerült még két ügyes, jólképzett játékost igazolni. Különösen a bajnokság második felében nagy javuláson ment át a csapat. Eddigi, egyénieskedésre épített játékukban mindig több és több jó csapatmunka jelentkezett. Játékosaik sokoldalúan képzettek, rugalmasak voltak. Kár, hogy kevés jólképzett cserejátékosuk van. — Jól szerepelt a csapat a főiskolai bajnokságokon is, ahol az NB I-be most felkerülő PEAC-ot verték meg. A csapatból az idén többen végeztek, további szereplésük függvénye, hogy az új tanév elsőselben hány és milyen kosaras kerül a főiskolára.

A Postás csapata a 11. helyen végzett. Játékosanyagában a legnagyobb változást, átalakulást szenvedte a pécsi csapatok közül, ami a csapatjátékukon meg is látszott. Az igen jól sikerült kezdés után közbejött betegségek letörték a csapatot. A bajnok Baja és a Ganz TE legyőzésével viszont azt bizonyították be, hogy a szükséges jó erőnlét évről-évre történő biztosításával sokkal nagyobb feladatok elvégzésére is alkalmas ez az együttes.

A pécsi egyetem csapata a 12. helyen végzett. Sok év után végre feladták a szórakozásszerű kosárlabdázás elméletét. A megfelelő erőnléti felkészülés már jelentkezett a második félidőnyben, ami a csapat sokkal jobb szereplését is biztosította. A fiatalítás is szerencsésen történt.

Mindhárom csapatnál a jövőben a további jó szereplés szempontjából fontos a folyamatos munka biztosítása, főleg a jelenlegi erőnléti állapot megtartása, ami nagymértékben elősegíti és megkönnyíti az őszi alapozási munkálatokat.

A gyilkos füst

Szobámban kellemes félhomály. Forrót vagyok, jól esik végigdőlnöm a kereveten. Csend vesz körül, az utcáról nem hallatszik fel lárma, az ablakon friss levegő árad. Tervezgetek csendben a balatoni kirándulásról, apróbb vásárlásomról... Kezem önkénytelenül téved a közelben lévő cápa formájú cigarettatartóhoz. Már ropogtatom is ujjaim között — beidegzett mozdulattal — cigarettámat. Kis ezüst öngyújtóm is előkerül és az első kattintásra fellobban kis lángja. Most jut csak el tudatomig, hogy cigaretta van a kezemben és az öngyújtóm lánja lobog felém kihívóan. Pár pillanatig lobogva hagyom égni. Hogy is kezdtem?

Úgy emlékszem — valami padlás zugából előszedett, dohos „Honvéd" cigarettával. Talán 14—15 évesek lehettünk unokatestvéreinkkel, akik nálunk voltak nyáron. Sokat bánkódtam ebben az időben, mert a jó játékokból mindig kihagytak engem, mert én „csak lány" voltam. Egyszer azonban, mikor a cigarettát megtalálták a padlás zugában, be akartam bizonyítani, hogy én is érek annyit, mint egy fiú. Ezért szívtam a keserű füstöt, bár köhögtem tőle, marta a füst a szememet és a gyomrom is felkavarta. Bátornak — és valósággal hősnek éreztem magam.

Aztán eltelt néhány év, és dolgozni kezdtem. Öten dolgoztunk egy eléggé szűk szobában és nyolc órán keresztül csaknem szakadatlanul dohányoztak négyen. A sűrű füsttől alig lehetett látni a tervrajzokat, amiken dolgoztunk. Pár hét múlva már úgy köhögtem, mint egy asztmás. Valamelyik kollégám azt ajánlotta, hogy mivel mindtalan ők négyen úgy sem fognak leszokni a dohányzásról — cigarettázzam én is, akkor majd nem érzem a füstöt. A receptet kiróbáltam...

Az eredmény? Hogy most tehetetlenül kell belebámuljak ebbe a vidáman lobogó kis lángba és nincs annyi erőm, hogy elfújjam örökre, ezzel esetleg egy halálos bajtól védjem meg magam. Nincs erőm hozzá!

Ma reggel olvastam az újságban azt a cikket, melyben feltárja az olvasók előtt a dohányzás káros voltát. Ami itt le volt írva, rég nem ismeretlen előttem. Mindezt sokszor hallottam, olvastam — és nagy részben tapasztaltam is.

Mégis nap-nap után fellobban öngyújtóm kis lángja — és én tehetetlen vagyok vele szemben. Kesernyés a szám ize minden eldobott cigarettavég után — a füsttől és tehetetlenségem érzésétől. Önmagam előtt is szégyenlem bevallani: gyenge vagyok! És gyengék vagyunk mindnyájan, akik ennek a szenvedélynek áldozunk! Ezt már valljuk be bátran: mindnyájan valami csodára várunk. „Ezt a csomag cigarettát még megveszem, de többet azután már igazán nem!" Csodát várunk a holnaptól, hogy akkor majd erősebbek leszünk?)

Valami segítség kellene ide, ami legalább 50 százalékban segítene nekünk. Pár évtizeddel ezelőtt talán nevetségesen hangzott volna ez, de most, a tudomány mai színvonala mellett valóban lehetetlen lenne a nikotin ellenszerét megtalálni?

Segítséget kérünk! Nem csupán annyit, hogy oldalakon keresztül leírják mennyire árt a nikotin, hanem valami gyógyszert. Akkor majd nagyon sokan fogunk leszokni a dohányzásról.

LENKEI JUDIT

SPORTHIREK

A Vasutas Nap keretén belül vasárnap délután érdekes labdarúgó-mérkőzésre kerül sor. Az 1951-es évben NB II-es bajnokságot nyert Pécsi Törekvés a jelenlegi PVSK NB II-es labdarúgó csapatal mérkőznek. A mérkőzésre a vasutasnap ünnepi műsora keretében fél 6 órakor kerül sor. A bajnokságot nyert csapatban játszani fog Milosovics, Hegyi, Szőke és Hirczi is.

*

Két új kézilabda-szakosztállyal növekedett megyénk sportja. Pécsett a Porcelángyár, Beremenden az Építők SE alakította meg női és férfi szakosztályát. A két sportkörben újonnan alakult szakosztályok vasárnap Beremenden mintegy 300 néző előtt egymás ellen bemutató jellegű barátságos mérkőzést játszottak, melyen mindkét mérkőzést a beremendiek nyertek meg, a nők 8:4, a férfiak 21:17 arányban.

Kézilabda Jubileumi Kupa mérkőzések

Az Országos Kézilabda Szövetség fennállásának 30. évfordulójára jubileumi kupamérkőzéseket írt ki, melyben a pécsi csapatok közül a Pécsújhegyi Bányász, a Pécsi Meteor női és a Pécsi Dózsa SC férfi csapatai vesznek részt. A pécsújhegyi lányok vasárnap Budapesten, a Pécsi Dózsa és a Pécsi Meteor Pécsett játszott. Pécsújhegyi Bányász—Ujpesti TE női 6:0 (2:0). Ujpest, Megyeri út, vezette: Mahos. A pécsújhegyi lányok kitettek magukért, lelkes és jó játékukkal még ilyen arányban is megérdemelten győztek. Góllövők: Pétersz és Boor 2, Becker és Bándli 1—1. Jó: Havasi, Becker, Boor és Pétersz. A pécsújhegyi lányok ezzel a győzelemmel az elődöntőbe kerültek és legközelebbi ellenfelük Budapesten a Typographia csapata lesz. Reméljük, hogy a bányászvezetők mindent elkövetnek, hogy a női csapatuk az elődöntő mérkőzésen is részt tudjon venni.

Pécsi Dózsa—Kisvárdai Vasutas 15:13 (5:4), férfi, Pécs, Dózsa-pálya, vezette: Csicsmányi (Budapest). A pécsi csapat nehezen győzött a nagy lelkesedéssel játszó kisvárdaiak ellen. Góldobók: Szakács 4, Nábob 3, Hank 3, Schmidt és Csizek 2—2 és Hartung 1.

Mai sportműsor

Úszás. Városi fürdő, 17. Eger—Szeged—Pécs városok közötti úszóverseny és vízilabda-mérkőzés.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 6-i, szerdai műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Ifjúsági műsor. — Bánáti nagy kóló. — Úttörőink életéből. — Tamburazene. — Távoli országokból... A Szenek-szikla titka. — Népmese: Tolvaj a köleskertben. — Népdalkettősök, kórusszámok.
17.00: Német nyelvű műsor. Hangszerszólók. — Hiroshima ::: Megemlékezés. — Apróságok innen-onnan. — Vókányban és Ujpetrén. — Riport. — Régi német népdalok.
17.30: Magyar nyelvű műsor: Vidám hangszerszólók.
17.50: Érdekességek a nagyvilágban.
18.05: Kommentár.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Híres énekesek lemezeiből: 1. Puccini: Bohémélet-ária (Gigli). 2. Variációk egy Mozart-témára (Gyurkovics). 3. Kern: Zúg a folyó (Paul Robeson). 4. Grieg: Solvejg dala (Galli Curci). 5. Trenet: La mer (Charles Trenet). 6. Honthy Hanna énekel.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Szimfonikus táncok. II. Vidáman, jókedvűen.

MOZI

Park: Római vakáció (fél 5; 7 és fél 10 órakor)
Kossuth: Bomba (fél 5; fél 7; fél 9 órakor)
Petőfi: Római vakáció (4; fél 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Időzár (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: 420-as urak II. (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Dankó Pista (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Mese a moziban (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Trapéz (5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Amiről az utca mesél (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Feleség (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Bel ami (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Bum, a katona (fél 9 órakor)
Leőwey Gimnázium: 420-as urak I. rész (4 és 6 órakor)
Bőrgyár: Egymásra találtak (fél 5 órakor)

Vegyen lottószelvényt!

A Megyei Könyvtár idegen nyelvű és ifjúsági könyvtára augusztus 15-ig a szokásos nyári szünetét tartja.

Az „ARANYVIRÁG" a szabadtéri színpadon

Huszka Jenő: Aranyvirág című operettjét mutatják be vasárnap este 8 órai kezdettel a szabadtéri színpadon az Országos Kamaraszínház művészei — Lehoczky Éva, Borvető János, Ladomerszky Margit, Somogyi Nusi, Raffael Márta, Galambos Erzsi, Baracsi Ferenc, Gozmány György. Közreműködik a Rádió Studió zenekara, zenei vezető: Huszka Márta.

Azonnal fogjunk hozzá az amerikai fehér szövőlepke második hernyónemzedéke elleni védekezéshez!

Megyeszerte az amerikai fehér szövőlepke második nemzedékének erős mérvű pusztítása várható. A megye egyes helyein máris szembetűnően mutatkozik, illetve pusztít. Nagy pusztítását úgy tudjuk megakadályozni, hogy ha késedelem nélkül elvégezzük az alábbi védekezési előírásokat:

1. A fa koronáján a kis hernyófészkek sohasem egyszerre mutatkoznak, hanem rövidebb időközönként több ízben. Ezért a kis hernyófészkek figyelését, felderítését az erdei, gyümölcs- és egyéb fákon, cserjéken, valamint szőlőkben legalább hetenként kétszer kell elvégezni.

2. Akkor végzünk olcsó és eredményes irtást, hogyha a figyelés eredményeként az ágakon mutatkozó, 1—2 leveles pókhálós hernyófészkeket sima és kemény helyen agyontaposuk. Gyors, hatásos irtás főkelléke az egész községre kiterjedő, jól szervezett kollektív figyelőszolgálat és védekezés. A fa koronájából mindig a néhány levélből álló kis hernyófészkeket távolítsuk el, de sohasem egész ágrészekkel, mert az erős csonkítással sok kárt okozhatunk.

3. Ha a fenti olcsó és eredményre vezető erőműves védekezést valami okná fogva elhanyagoltuk és a fészekből a hernyók szétmásztak, úgy nem marad más hátra, mint a permetezés, vagy szalmaköteg alkalmazása. A fiatal hernyók ellen 0.8 százalékos, az idősebb hernyók irtására pedig 1 százalékos „Holló 10"-es (hl.-ként 80—100 dg.) elmuzlós permetlevet használunk. Alkalmazható még a „Hungária Matador" és az „Agritex" porozószer is. Erősen levő gyümölcsöt permetezni vagy porozni nem szabad.

A hernyók összefogására — a bábozódás előtt — a fertőzött fák törzsére (övmagasságban) 50—60 cm. szélességben és 10—12 cm. vastagságban szalmaköteg helyezhető. Ezeket december hó elején szedjük le és égessük el, hogy a benn lévő szövőlepke-bábok elpusztuljanak.

4. Az amerikai fehér szövőlepke elleni védekezés közérdek, ezért a védekezést elmulasztók terhére a helyi tanácsok szervezzenek permetező brigádot. A végzendő permetezéshez vagy porozáshoz a védőszer a helyi földművesszövetkezeten keresztül szerezhető be.

Növényvédő Állomás Szederkény

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: nappali felhőképződés, néhány helyen futó eső, gyenge déli, délnyugati szél, az éjszakai lehűlés még erős marad, a nappali felmelegedés tovább fokozódik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 23—26 fok között. Távolabbi kilátások: záporok, zivatarok.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Meller Ferenc

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen férj és a legdrágább édesapa, vő, testvér, sógor és kedves rokon

István József

folyó hó 4-én, hosszú szenvedés után 44 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 8-án, 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászmise temetése napján 11 órakor a temető-kápolnában.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Dr. Kovács Gyuláné, sz: Molnár Irén, 1958. augusztus 4-én 35 éves korában elhunyt. Temetése 7-én délután fél 4 órakor a központi temetőben. Gyászoló család.

— Szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk és kedves rokon, Pikó Vendel parkőr folyó hó 5-én, kedden hirtelen elhunyt, temetése 7-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló család.

Borsajtó
(szőlőprés)
12 litertől 325 literig
hidraulikuspr s, szőlőzúzó, szőlőbogyozó
megrendelhető, raktárról raktárról azonnal szállít
a MEZŐSZÖV VÁLLALAT
Pécs, Rét u. 33. Tel.: 10-12.

APRÓHIRDETÉSEK

Bükkösdön eladó egyszoba-konyhás ház. — 300 négyszögöl telekkel, istálló, pincével. Érdeklődni: Bükkösd, II. ker. Petőfi Sándor u. 48. szám alatt. 26

Házhelyek nagy választékban eladók Pécsett a Kertvárosban. Részletes felvilágosítást ad a takarékpénztár a színházzal szemben. Vidéki házhelyekkel kapcsolatban a járási takarékpénztári fiókok is adnak felvilágosítást. 273

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények, fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60, bejárat a kapu alatt. 101

Alkalmazunk traktorosokat G. 35-re, legalább 5 éves gyakorlattal. Fizetés kollektív szerint. Lakás lehetséges. Pécsi Állami Gazdaság keresztespusztai kerülete. 19

Adler Junior személykocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető Péter József, Mohács, Jókai Mór u. 12. 14

Kombináltszekrény — eladó. Vasárnap is megtekinthető, Ady E. u. 25. 27

Kis Singer varrógép, rádióasztal eladó. — Bartók Béla utca 65. 107

Kétszoba, összkomfortos ház gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Hajnal utca 23/2. 105

Majláth utca 13. sz. ház, beköltözhetően — kedvezményes fizetési feltétel mellett eladó, ugyanott egy seprűkötőgép is. 74

Egy hathektós boroshordó eladó. Regős utca 12. sz. 101

Beköltözhető összkomfortos családi villa, egyszoba, hálófülke, szuterinos, 400 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Székely Bertalan út 39. Telefon 18-55. Szentmiklóson 3000 négyszögöl szőlő lakható épülettel, teljes felszereléssel, terméssel vagy anélkül eladó. Érdeklődni: Megye utca 8. Molnár János fodrász. 100

Tamás Kálmán motoros famegmunkáló telefonszáma 39-91. — György utca 6. 114

175-ös újtípusú Jawát vennék, Pécs, — Petőfi u. 14., felső csengő. 109

Kettőszoba-konyhás lakásom elcseréléném hasonlóért. Nagy Flórián utca 10. 112

2 darab 7 hónapos, 2 db éves sertés eladó. Basamalom út 92., — volt hízlalda. 116

Egyszoba, összkomfort, vagy kétszobakonyhás lakást cserélnék háromszoba, össz komfortosra. Ugyanott egy üres szobát keresek. Tel: 49-31. 113

Vegyeskereskedés berendezéssel, betegség miatt eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni: — este 7-től. Kossuth L. u. 63. Nagy. 116

Cserélem 2 szoba, konyhás, speizos, előszobás udvari lakásom belvárosi 1 szép szobás és egy szobakonyhásért (bárhol) — Cím: Citrom utca 9/2. 111

Eltűnt drapp-fekete, hamvas-szőrű, 7 hónapos farkaskutya. Csinos névre hallgat, — akinek esetleg 3-án birtokába került, kérjük értesítsen, költségét megtérítjük. Varga, Hird 35. 108

Hálószoba, varrógép, szekrények, ágyak, — asztalok, konyhabútor eladók, Felső-Vámház u. 2. 86

Eladó 3/4-es cselló, — 1/4-es hegedű, nagybőgő, Poszák, Bartók Béla utca 17. 106

Háromszobás családi ház, 2 szoba beköltözhetőséggel eladó. Rákóczi út 9/1. 98

8 kat. hold szántót bérbeadnék, részben lakással és gazd. épülettel. özv. Gyulai Sándorné, Csarnóta. 94

Hálószobát, konyhát, rekamiét készíttessen Cserhalminénál, Pécs, Bajcsy Zsilinszky u. 25. sz. 132

Megyeri út 79. szám alatt pulikutya eladó. Korodyné. 29

Gyakorlattal rendelkező bejárónőt egész napi elfoglaltságra keresek. Bajcsy Zs. u. 5. II. 6. 104

Egy db Bösendorfer hosszú hangversenyzongora eladó. Rókusalja u. 10 102

350 cm³-es DKW motor eladó. Megtekinthető, Pécs, Bajcsy Zs. u. 32. 97

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy
a Belvárosi étterem és eszpresszó
AUG. 7-TŐL TATAROZÁS MIATT ZÁRVA.
A kerthelyiség a tatarozás alatt is üzemel.
Előfizetéses étkezés a kerthelyiségben, rossz idő esetén a felső teremben.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 185. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. AUGUSZTUS 7.

Ülést tartott az Országos Béketanács

Az Országos Béketanács szerdán délután a parlament vadásztermében ülést tartott.

Darvas József, az Országos Béketanács elnöke, a Béke Világtanács tagja üdvözölte az ülésen megjelent Rónai Sándort, az országgyűlés elnökét, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját és Bourhan Drak Sibaje-t, a stockholmi békekongresszuson részt vett szír delegáció tagját, majd emlékeztetett arra, hogy 13 esztendővel ezelőtt, augusztus 6-án hullott le az első atombomba Hiroshimára.

Ezután a stockholmi béke-világkongresszuson részt vett magyar küldöttség nevében Szakasits Árpád, az Országos Béketanács alelnöke, a Béke Világtanács irodájának tagja mondott beszámolót.

Még ebben az évben megkezdik a pécsi panelkombinát építését

Az Építésügyi Minisztérium 18 éves távlati terve szerint hazánkban 1975. év végére — hogy a lakáshiányt felszámolhassuk — még legalább 1 200 000 lakást kell felépíteni állami erőből. Ebből a vidéki városok számára kereken félmillió lakás jut. Pécsett — figyelembe véve a fejlődés gyors ütemét — az elkövetkezendő 18 év során a legszerényebb számítások szerint is legalább 25—30 000 lakást kell építeni. Ez a jelenlegi hagyományos építőipari módszerekkel, a jelenlegi építőanyagipari felkészültséggel szinte lehetetlennek tűnik.

Építő- és építőanyagiparunk elmaradottságára jellemző például, hogy

amíg egymillió forint értékű termék előállításához a ruházati iparban 3, a gépkocsi gyártásnál 60, a hajóépítésnél 90 tonna anyagot, félkészárut kell megmozgatni, addig a lakóházépítésnél egymillió forint érték előállításához 2000 tonna anyag megmozgatása szükséges.

A képen a panelgyár első kísérleti panelháza látható, amelyet a III. kerületben a tanácsháza mögötti telken építettek fel.

A mai építési módszerek: a téglával történő falazás, az utólagos külső- és belső vakolás, a rengeteg állványozás, az a nagy mennyiségű víz, amit egy-egy épületbe beépítenek, s ami miatt a téli időszakban befejező munkákat gazdaságosan nem lehet végezni — igen nagy mértékben akadályozzák az építkezések ütemének meggyorsítását, az építőipar munkájának gazdaságossá tételét. Olyan hátrányok ezek, amelyek parancsolóan megkövetelik egy haladottabb, korszerűbb technológia kidolgozását.

Köztudomású, hogy az építőipari és az építéstudományi kutatások az új épületszerkezetek kialakítása, az új építési anyagok, főleg a könnyű beton előállítása és bevezetése felé irányulnak. A hagyományos építési módszerrel szemben már eddig is ugrásszerű fejlődést eredményezett az ipari építkezéseknél a nagyelemű építkezési mód bevezetése. Érthető, hogy a Bm. Állami Építőipari Vállalat szakemberei is ezen az úton indultak el, hogy mielőbb kialakíthassák a lakásépítésnek az eddiginél korszerűbb technológiáját.

A vállalat igazgatója még a múlt év elején megtekintette a pozsonyi Priemstáv építővállalat nagypaneles építkezését. A csehszlovákok ugyanis már ötemeletes lakóházakat is építenek előregyártott elemekből. A tanulmányút — melyet később több is követett — hasznos volt. A tapasztalatokat felhasználva

Pécsett is hozzákezdhetnek a panelgyártási kísérletekhez.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Kádár elvtárs fogadta B. P. Bescsevet

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Kossa István, közlekedés- és postaügyi miniszter kíséretében fogadta B. P. Bescsevet, a Szovjetunió hazánkban tartózkodó közlekedésügyi miniszterét. A baráti légkörben lefolyt beszélgetésen a két országot érintő közlekedési kérdésekről tárgyaltak.

Új mosdó és öltöző Forgalmi laktanya Személykocsitároló vágány épül a pécsi állomáson

Tegnap tartották Pécsett a vasutas kultúrotthonban a pécsi igazgatósághoz tartozó vasutas szolgálatvezetők, ü. b. elnökök és párttitkárok értekezletét. Az értekezletet Tóth József igazgató nyitotta meg, majd rátért a vasút ebben az évben végzett munkájának elemzésére.

Első napirendi pontként az igazgatóság legfájóbb pontjával, a balesetekkel foglalkozott. Elmondotta, hogy az igazgatóság az elmúlt években ezen a területen is a legjobbak közé tartozott, de a közelmúltban érthetetlenül, mintegy 20 százalékkal nőtt a balesetek száma.

Tóth József elvtárs ezután felsorolta a különösen sok balesettel dolgozó állomásokat, köztük Pécs, Gyékényes, Pécskülváros, Pécsbánya-rendező, Erdősmecske, Siklós és Vásárosdombó állomásokat. Legnagyobb hibát Vásárosdombón vétettek, ahol csak a pályaőrök éberségén múlt, hogy két szembemenesztett vonat nem ütközött össze. Az igazgató felhívta a dolgozók figyelmét, hogy ezentúl sokkal több gonddal végezzék munkájukat és példaképül állította a vasutasok elé a baleset nélkül dolgozó állomásokat. Ezek között említette Bátaszék, Mágocs és Harkány állomásokat.

Ezután elmondotta, hogy az igazgatóság vasutasai egyébként minden más területen kiemelkedő munkát végeztek. Csak az elmúlt tíz napban tapasztaltak kisebb-nagyobb hibákat a személyvonatok menetrendszerinti indítása terén.

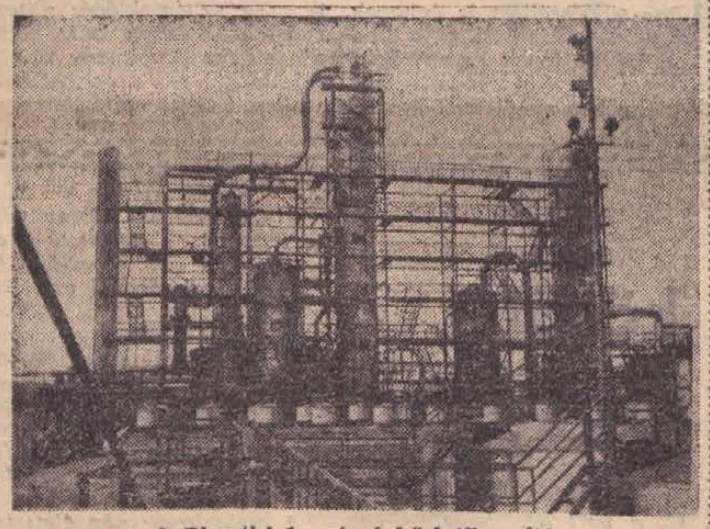
Ezek után ismertette azokat a beruházásokat, amelyeket az igazgatóság a hároméves terv keretében hajt végre. Többek között megépítik a pécsi fűtőház mosdóját, és öltözőjét, forgalmi laktanyát építenek, bővítik a távbeszélőközpontot, személykocsitároló vágányt építenek és ezen kívül is még sok kisebb-nagyobb dolgot.

Tóth József felhívta a dolgozók figyelmét, hogy fordítsanak nagy gondot a szilárd munkafegyelemre, szervezzenek jó munkaversenyeket, ügyeljenek az anyagtakarékosságra, a társadalmi tulajdon védelmére. Nem szabad elhanyagolni az újításokat sem. Különösen nagy gondot kell fordítani a külföldi kocsik állásidejének csökkentésére, mert minden perc pénzbe kerül az államnak.

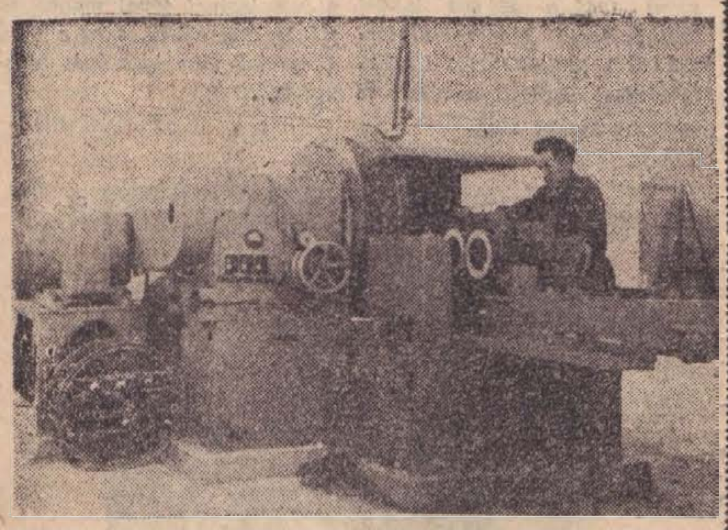
Ekkor került sor az igazgatóság legjobb dolgozóinak megjutalmazására.

A jutalmazás után a politikai feladatokat beszélték meg.

Fejlődik a Román Népköztársaság ipara

A Ploesti-i 1. számú kőolajfinomító

Uj gép a Tirnaveni-i 2. sz. vegyipari kombinátban

A Szovjetunió a Biztonsági Tanács összehívását kérte

New York (MTI). Mint a Reuter jelenti, A. Szoboljev, a Szovjetunió állandó ENSZ-küldötte a következő levelet intézte Georges-Picot-hoz, a Biztonsági Tanács augusztus havi elnökéhez:

„Van szerencsém felkérni Önt, Elnök úr, hogy haladéktalanul hívja össze a Biztonsági Tanács rendkívüli ülését azzal a céllal, hogy az fontolóra vegye a Szovjetunió javaslatát a közgyűlés rendkívüli ülésének összehívása kérdésében, s ezen az ülésszakon vitassák meg az amerikai csapatok Libanonból és az angol csapatok Jordániából való kivonásának kérdését.

A párt- és állami szervek mindent megtesznek az idén végzett fiatalok elhelyezése érdekében

A megyei tanácson nemrégiben megalakult a fiatalokat elhelyező bizottság. Felmérték az ez évi helyzetet és előreláthatóan nem lesznek különösebb bajok az elhelyezkedéssel.

Megyénkben (Pécs kivételével) 3179 fiatal végzett általános és középiskolában. Ebből 1561 lány. Ha a továbbtanulókat és az osztályismétlőket leszámítjuk, 1900-an maradnak.

Ebből az 1900-ból 895 ipari tanuló lesz, 574 helyezkedik el a mezőgazdaságban és 352 lány marad háztartásbeli. Ezenkívül még 80 lány tanulhat tovább ápolónőnek, védőnőnek, vagy csecsemőgondozónak.

Pécsett általános iskolákban 1120 gyerek végzett. A fiúk elhelyezése itt nem probléma, mert a továbbtanuló gyerekek leszámítása után csak 463-an maradnak elhelyezkedni kívánók, s az állami vállalatok, a magánkisiparosok és az 500-as Iparitanuló Intézet összesen 712 gyereket vesz fel. Nagyobb baj az, hogy a 712 közül 658 fiú-hely és csak 54 a lány. Általában a lányok elhelyezése sokkal nagyobb akadályokba ütközik, mint a fiúké. A végzett középiskolások elhelyezése, — különösen a technikumot végzetteké —, nem okoz különösebb gondot.

Az összkép tehát megnyugtató, bár nem állíthatjuk azt, hogy minden a tervek szerint történik majd. Hogy mennyi fiatalt vesznek fel középiskolába és egyetemre, azt még nem lehet tudni és valószínűleg az itt ismertetett tervekhez képest lesznek kisebb-nagyobb eltolódások. Zavarokat okoz majd az is, hogy egyes szakmákat túl sokan szeretnének megtanulni. Ilyen szakmák: villanyszerelő, autószerelő, műszerész. Természetesen nem lehet mindenkinek kívánsága szerint tenni, de más szakmákban minden fiatal elhelyezkedhet.

A nagy gondot a lányok elhelyezése jelenti. Bár van jónéhány könnyűipari üzemünk, ezeknek a befogadóképessége kicsinek bizonyult. További könnyűipari létesítmények felállítása pedig egyrészt nem megy pillanatok alatt, másrészt pedig figyelembe kell venni az ország iparilag elmaradottabb megyéinek igényeit is. Természetesen, ha mód van rá, létesítenek ilyen üzemeket és ez nagy mértékben megkönnyíti majd a lányok elhelyezését.

Tegnapelőtti ülésén a megyei párt-végrehajtó bizottság is foglalkozott a fiatalkorúak elhelyezkedési problémáival. Több javaslatot tettek itt az elhelyezés megkönnyítése érdekében. Igy például, sokat segítene, ha az üzemek, vállalatok főképpen helybeli gyerekeket vennének fel és előnyben részesítenék a vállalatuknál dolgozó munkások gyermekeit.

A párt-végrehajtó bizottság egyébként javasolta még azt is, hogy az egyes üzemek tartsanak kapcsolatot az iskolákkal, így sokkal könnyebben ki tudják választani a nekik megfelelő gyerekeket és az iskola elvégzése után azonnal felvehetik tanulónak.

Jó lenne, ha az üzemek és vállalatok is szívükön viselnék a fiatalkorúak elhelyezkedését, bizonyára sok életre való, jó tanáccsal tudnának szolgálni.

Hazaérkezett az interparlamentáris csoport küldöttsége

Az országgyűlés interparlamentáris csoportjának küldöttsége, amely Rónai Sándor vezetésével részt vett az Interparlamentáris Unió Rio de Janeiroban 1958. július 24 és augusztus 1 között tartott 47. konferenciáján, visszaérkezett Magyarországra.

Külföldi bányász csereüdülés

A Nehézipari Minisztérium és a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete, illetve a lengyel bánya- és energiaügyi minisztérium az idén is megrendezi a bányász csereüdültetési akciót. A bányászok egy csoportja megérkezett Magyarországra és két hetet tölt a bányász szakszervezet siófoki üdülőjében. Az idei magyar—román bányász-csereüdülés nemrég fejeződött be: 25 magyar bányász a Fekete-tengeri Mamaiában pihente ki az év fáradalmát.

Lesz-e elég hordó az idei borhoz?

Az időjárás az idén rendkívül kedvezett a szőlőnek. Számottevő kárt sem a fagy, sem a jég, sem pedig a peronoszpóra nem okozott. A szőlők jelenlegi állapota azt mutatja, hogy — ha valami baj őszig nem éri —, bőséges lesz a szüret. Egyes vidékeken csúcstermésre van kilátás. Illetékes helyen adott tájékoztatás szerint az Országos Tervhivatal a különböző minisztériumok szakembereinek bevonásával már a közeli napokban megvizsgálja, hogy milyen hathatós intézkedésekkel vehetik elejét a rendkívül bőségesnek ígérkező szőlőtermés következtében esetleg jelentkező hordóhiánynak.

Valamennyi baranyai szénbánya olcsóbban termeli a szenet az előirányzottnál

A Statisztikai Hivatal Baranya megyei igazgatóságához beérkezett jelentések szerint a II. negyedévben a Hidasi Szénbánya Vállalat öt forinttal, a Pécsi Szénbányászati Tröszt három forinttal és a Komlói Szénbányászati Tröszt két forinttal termelte olcsóbban tonnánként a szenet az előirányzottnál. Az ebből adódó összes megtakarítás 1 936 000 forint volt egy negyedév alatt.

Fordított ítélet

A kisgyerek játszik az úttest baloldalán. Pöttömnyi kölyök, talán két éves. Négykézláb kapaszkodna fel a magasabban húzódó járdára, de mindúntalan visszacsúszik. A fekete házőrző vidám csahol lással ugrálja körül szőszke „gazdáját".

A széles, forgalmas úton autók, motorkerékpárok száguldanak, kerékpárosok tapossák a pedált, lovaskocsik bandukolnak álmosan a tikkasztó melegben.

A gyerkőc pedig önfeledten csúszkál, ide hallik gyöngyöző kacagása.

Hirtelen megiódul. Át az úton. Apró léptekkel totyog, nyomában a fekete kutya. Már a közepén van. Lentről hatalmas tehergépkocsi robog, hosszan dudál. A gyerek megáll, nézi, nézi, mellette a kutya. Fék csikordul, a gumik métereket csúsznak az aszfalton. Három méterre előtte áll meg.

A gyerek áll az út közepén, ártatlanul pislog az autóra. Milyen szép? ... Talán meg is simogatná két fénylő szemét ...

... A jobboldali ház kapujából termetes asszonyság fut feléje. Odaér, elkapja kis karját és vonszolja maga után. A járdán aztán megállapodik s anyai szigorral, no meg bizonyára jó adag ijedtséggel, nagyokat húz a gyerek testére.

A motor felbőg s pillanatok alatt eltűnik. Az asszonyság csak osztogatja áldásait a gyerekre.

Milyen fordított ítélet!

(BOCZ)

●

A nőtanács és a vöröskereszt összefogásának eredménye

A pécsváradi nőtanács és a vöröskereszt közös tervet dolgozott ki egymás megsegítésére. Hogy milyen jó a két szerv közötti kapcsolat, bizonyítja az is, hogy a fóti Gyermekváros részére a két szerv közösen 1000 forint értékben vásárolt téglajegyet.

Az ismeretterjesztés őszi feladatai

A március végével lezárult téli-tavaszi időszakban a megyében 2615 előadást tartottak 106 043 hallgató előtt, az 1956—57. év hasonló időszakának 1011 előadása és 36 391 hallgatójával szemben. Az adatokból kitűnik, hogy 36-ról 41-re emelkedett az 1 előadásra jutó hallgatók száma is.

Bár a számadatok eléggé tetszetősek, mégsem nyújtanak teljesen megnyugtató képet, mert ha az előadásokat elosztjuk községeink számával, havonta községenként 1 előadást kapunk. Még mindig sok

az olyan község, ahol semmiféle ismeretterjesztő tevékenység nem volt.

Örvendetes, hogy a KISZ és egyes tömegszervezetek (például a nőtanács) is tevékenyen bekapcsolódott az ismeretterjesztésbe. A KISZ eredményesen vett részt az ifjúsági akadémiák szervezésében (Mohács, Szigetvár), a nőtanács több pedagógiai tárgyú előadást szervezett és kért azokra központi előadót. — A múlttal szemben előrelépést jelent az is, hogy a népművelési ügyvezetők egy része áttért az összefüggőbb tudást nyújtó előadássorozat és tanfolyam rendszerére. Ez hagyban hozzájárult a témaválasztás megjavításához is.

Ami az ismeretterjesztés tartalmi kérdéseit illeti: a világnézeti nevelést leszűkítették az ellenforradalom által felszínre került kérdések (nacionalizmus, revizionizmus, stb.) tisztázására. A jövőben sokkal hatékonyabban kell kezelni a világnézeti nevelést, olyan képzett előadókat kell keresni, akik a legalkalmasabb témákkal képesek a szocialista világnézet hegemóniájáért folytatott harcot eredményesen szolgálni.

A mezőgazdasági témájú előadások között például alig volt olyan, amely a nagyüzemi gazdálkodás tőlényével, a tsz-fejlesztés kérdésével foglalkozott volna.

Az elhangzott előadások 24 százaléka volt politikai témájú,

ami azt bizonyítja, hogy az előadók részéről kezdetben tapasztalható tartózkodás, a témaválasztásban mutatkozó apolitikusság a bizalom légkörének megteremtésével feloldódott. Bár a 24 százalékban feltehetően a művelődési otthonokban tartott pártnapok és tanácsülések is szerepelnek. A témaválasztás a javulás mellett is komoly kívánnivalót hagy maga után. A megyei tanács művelődésügyi osztálya népművelési csoportja a jövőben a külpolitikai előadásokhoz segítséget nyújt a havonta megjelenő külpolitikai tájékoztatóval.

Nem megnyugtató az előadások szemléltetése. Egyes helyeken (Mánfa, Szigetvár, Villány, stb.) rendszeresen felhasználják a rendelkezésre álló diafilmeket és egyéb szemléltető eszközöket. Sokhelyütt azonban még mindig nem igénylik a járási könyvtárak diafilm-készletét, nem használják fel a művelődési otthonok segédlettárát, a szakkörök, iskolák szertárainak anyagát.

Az ismeretközlés fokozatossága és folyamatossága szempontjából

rendkívül jelentős forma a közismereti és alapismereti tanfolyam,

Számos községben (Mánfa, Marócsa, Gyűrűfű, Mágocs, Gerényes) sikerrel szerveztek helyesírási, számolási, irodalmi, történelmi, mezőgazdasági tanfolyamot. Ezek egy része azonban csak alkalmi jellegű volt, nem támaszkodott előre kidolgozott tématervre, óratervre. A jövőben óvakodni kell az egyoldalúságtól is, amely sok tanfolyamra jellemző: csupán egy témakört ölelnek fel, az általános műveltséget így egy irányban fejlesztik.

Az ismeretterjesztés legmagasabb formája a népfőiskola,

Mánfán a télen 43 hallgatóval népfőiskolát szerveztek. Ezt a jól bevált formát össze a tapasztalatok felhasználásával Villányban, Pellérden és Mánfán ismét alkalmazzák.

Az eredményes munka záloga az előadói munkaközösségek működésében rejlik. Járási székhelyeken és több nagyobb községben ugyan megalakultak már a közösségek, működésük azonban csak formálisnak mondható. Többségükben csak a pedagógusokra támaszkodtak és így nem volt minden szakterületnek megfelelően képzett előadója. A tanfolyam jellegű ismeretterjesztésnél a jövőben a megszilárdított előadói munkaközösségekre kell támaszkodni —, itt nagy szerepe lesz a TIT-nek.

Az idei, illetve a jövő évi ismeretterjesztő munka legfőbb feladata, hogy valamenynyi ágában kialakuljon a szilárd, tartós ismereteket nyújtó, megalapozott nevelőmunka. Ennek érdekében

rá kell térni az összefüggő tudást nyújtó, folyamatos ismeretterjesztésre.

Nem utolsó feladat az előadói munkaközösségek megszilárdítása, a „fehér foltok" felszámolása.

A megyei tanács művelődésügyi osztálya népművelési csoportja nem feledkezik el arról sem, hogy a járási székhelyeken és azokban a községekben, ahol az előfeltételek biztosítva vannak, közismereti és alapismereti tanfolyamok szervezésével, előadássorozat rendezésével folyamatos ismeretterjesztést valósítson meg. A tématervre, szervezeti és tartalmi kérdésekre vonatkozóan módszertani levélben ad tájékoztatást, és gyakorlatilag — pályázatok kiírásával, a TIT-tel, a Moziüzemi Vállalattal együttdolgozva, változatos, érdekes módszerekkel segíti az ismeretterjesztő munka megjavítását.

PAPP ÉVA

Egy határozat nyomában

Félmillió forint egyetlen tsz-nek

Köztudomású, hogy a tsz-ek a természetbeni részesedés után 10, a pénzbeni részesedés után pedig 5 százalékos jövedelemadót fizetnek. A lippói Béke Örében a várható munkaegység értéke — a rendkívüli időjárás miatt valamivel a tervezett alatt lesz — a következőképpen oszlik meg: természetbeni részesedés 21,25, míg a készpénz részesedés 24,37 forint lesz. A pénzbeni részesedés nagyobb mint a természetbeni. Ebből kiviláglik, hogy a termelőszövetkezet ki akarja használni az állam által nyújtott kedvezményeket. Lássuk, hogyan?

A természetbeni részesedés összértéke 445 400 forint. Ez után 44 500 forint jövedelemadót fizet a termelőszövetkezet. A készpénzrészesedés összege 510 790 forint, mely után 25 539 forintot fizetnek be jövedelemadó címén. Ezt is a 3004-es határozat tette lehetővé, mely a pénzbeni részesedés után 10 százalékról öt százalékra csökkentette a jövedelemadó összegét. A lippói Béke Örének ez 25 539 forintot jelentett, de többet is jelenthet, ha a lippóiak a természetbeni részesedés helyett mindinkább készpénzt fizetnek a tagoknak.

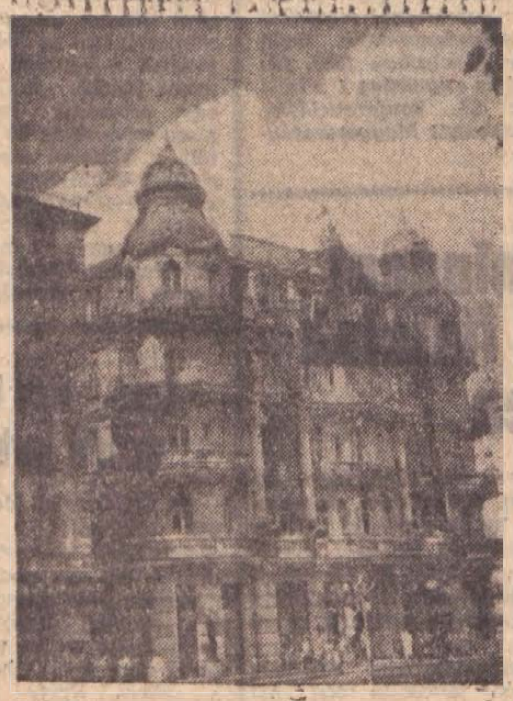
A Béke Öre az állatállomány fejlesztése érdekében két 52 férőhelyes tehénistállót építtet amely a költségvetés szerint 1 623 000 forintba kerül. A 3004-es kormányhatározat szerint a lippói tsz 20 százalékos árkiegyenlítést kap, amely a két istálló után nem kevesebb, mint 324 000 forint. Ez az árkiegyenlítés azt jelenti, hogy a műszaki átadás után a Nemzeti Bank az igénybe vett hitelből 324 000 forintot töröl. A lippóiak a két tehénistállón kívül saját erőből 200 férőhelyes süldőszállást is építenek. A süldőszállás értéke körülbelül 130 000 forint lesz. A Béke Öre a fennálló rendelkezések értelmében a saját erőből végzett építkezések befejezése után az anyagköltség 30 százalékát visszakapja. Ez pedig újabb 24 000 forint.

És most lássuk a kedvezményeket összesen:

Műtrágyafelhasználásból eredő visszatérítés	66 196 Ft
Vetőmag nagykereskedelmi áron való beszerzéséből	6 419 Ft
Gépállomási munkák állami hozzájárulása	82 000 Ft
Tenyészállatvásárlás	42 090 Ft
Árutermelési terv teljesítése után járó hitelelengedés	6 000 Ft
Készpénzrészesedés után jövedelemadó kedvezmény	25 539 Ft
Építkezések után járó hitelkedvezmény	348 000 Ft
Az összkedvezmény végösszege	578 256 Ft

amely első hallásra, látásra szinte hihetetlennek tűnik. Pedig így van: 578 256 forint kedvezményt jelent csak a lippói Béke Örének a 3004-es kormányhatározat.

Egy termelőszövetkezetet vettünk csak bonckés alá, de már ebből is kitűnik, hogy csupán Baranyában több millió forintot jelent ez a határozat a termelőszövetkezeteknek. Több millió forintot, amit a termelőszövetkezetek megerősítésére, a gazdaság fejlesztésére, a mind nagyobb termések elérésére lehet fordítani. Érzik ennek a határozatnak a hatását az egyéniek is, mert gazdaságilag egyre erősebb termelőszövetkezetekkel állnak szemben és így egyáltalán nem lehet csodálkozni azon, hogy Lippón is, másutt is nagy az érdeklődés a termelőszövetkezetek iránt. Lippón az ősszel mintegy 20—25 százalékkal nő a termelőszövetkezeti tagok száma.

A Hotel Zapotocky egyike Mariénské Lázné legszebb épületeinek

Csehszlovákiai útijegyzetek

Uránbányászok között

Pável Paucsula, Josef Dudek és Jan Gregor uránbányászokkal egy mariánské-láznéi sörözőben ismerkedtem meg. A „sichta" végeztével ültek be egy kis frissítőre. Magyar cigarettával kínáltam őket, beszélgetésbe elegyedtünk. A téma mi is lehetett volna más, mint az: hogyan élnek, miképpen dolgoznak, boldogulnak-e, megtalálják-e számításukat?

Három frisskeletű ismerősöm közül Josef Dudek a legjobb munkás, s így természetesen hónap végén az ő borítékjában van a legtöbb korona. Június hónapban 3446 koronát keresett.

— Meg is kellett érte dolgozni alaposan — mondotta — de hát aki már egyszer is volt lenn a bányában, az tudja, hogy ott a föld alatt nem gyerekjáték a munka.

A majd három és félezer koronának persze meg is van a helye. Az asszony gondoskodik a pénz hovafordításáról s ez nem kis problémát okoz ott, ahol három gyerek van és közülük kettő már az iskola padjait koptatja.

Dudekék azonban mégsem élnek rosszul. Mikor meglátogattam őket a város szélén felépített korszerű bányász lakótelepen, meggyőződtem róla.

Szép, kétszobás lakásuk van, konyhával, fürdőszobával s mellékhelyiségekkel. A lakbér nagyon kedvezően van megállapítva. 60 koronát fizetnek egy hónapra és azt a vállalat levonja a családapa fizetéséből. Bútoraik szépek, modernek. Az asszony háztartási munkáját megkönnyítik a gépek: a facsaróval kombinált mosógép, porszívó, parkettkefélő gép.

— Elégedettek helyzetükkel? — kérdezem látogatásom alkalmával Dudeknét,

— Az igazság az, hogy igen — mosolyintotta el magát a fiatalasszony —, mert sokkal jobb a helyzetünk, mint évekkel ezelőtt volt. A férjemet megbecsülik, jól keres, s most már nagyjából megvan mindenünk. A múlt hónapban vásároltunk például egy televíziós készüléket. A gyerekek voltak oda érte nagyon — hát eleget tettünk kedvüknek. Persze, vannak terveink még, s tudja, hogy van az ember — mosolyogta el magát — mindig minél többet szeretne. Egy Szpartak kocsira gyűjtünk. Ennek a típusú autónak 27 000 korona az ára, s úgy gondoljuk, két év alatt félre tudunk tenni majd annyit, hogy megvásárolhassuk.

Igen ám, mondhatja e sorok olvasója, a bányászoknak jól megy és az átlag munkásoknál többet keresnek. De hogy az egyszerű, szakképzettség nélküli átlag ipari munkás hogyan él, arról is ejtsünk néhány szót!

Egy átlagos betanított ipari munkás havi keresete 1300—1400 korona.

Mi ennek az összegnek a vásárló ereje?

Nos, Csehszlovákiában az iparcikkek általában olcsóbbak, mint nálunk. Például: egy férfi perlonzokni 16 korona, egy rövidujjú férfi perloning 47 korona, egy női nylonpulóver 64 korona, egy televíziós készülék — típustól függően — 3000—5000 korona, egy 250 kcm-es Jáwa motorkerékpár 7860 korona, Pionir robogó 2000 korona, stb.

A szolgáltatások körülbelül a mi viszonyainknak felelnek meg. Állami házban a kétszobás lakás utáni lakbér körülbelül 100 korona. A villanyáram kilowattja 0.80 korona.

Az élelmezés valamivel többe kerül, mint nálunk (tévedések elkerülése végett 1 korona körülbelül 1 forint 62 fillérnek felel meg, tehát az árakat ezzel kell összevetni). A legolcsóbb fajta kenyér kilója 2.80 korona, disznóhús 24 korona, marhahús 20 korona, magyar gyártmányú Pick szalámi 90 korona, a legolcsóbb fajta liszt 4.50 korona, a legolcsóbb vörösbor literje 25 korona.

A viszonylag drágább élelmiszerárakat tehát ha összevetjük az olcsóbb iparcikkek árával, világosan láthatjuk, hogy a csehszlovákiai átlagmunkás életszínvonala is kedvező szinten mozog.

Senki ne gondolja, hogy az életnívó terén elért eredmények „mannaként" hullottak a csehszlovák nép ölébe. Csehszlovákia iparilag fejlettebb fokon áll, mint hazánk, s általában a termelékenység, az önköltség terén is jobbak ott az eredmények, mint nálunk. De ezek a kedvezőbb feltételek mind semmivé válnának, ha a munkásosztály nem tenne sokszor áldozatkész erőfeszítéseket a jólét megteremtése érdekében.

A csehszlovák nép állama sem hibamentes. Fel is tárták a Kommunista Párt most lezajlott XI. kongresszusán azokat a hibákat, amelyek még akadályozzák vagy lassítják az életszínvonal emelésének folyamatát.

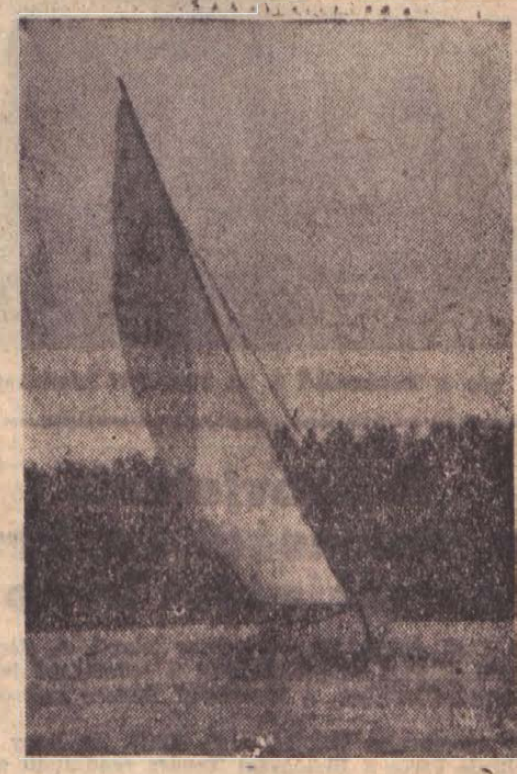
Így például: többet kell tenni a javító jellegű munkák, mosodák, tisztítóüzemek és egyéb háztartási munkát megkönnyítő intézmények szolgáltatásainak fokozása érdekében.

Növelni kell a lakásépítéseket! (1948—1957-ig Csehszlovákiában 414 864 új lakást adtak át. A párt XI. kongresszusának határozata értelmében viszont 1965-ig 629 000 lakást kell építeni.) Gondosabb formában kell kivitelezni a gyáripar által készített ruházati és egyéb cikkeket stb.

A Csehszlovák Kommunista Párt XI. kongresszusa az elkövetkező évek fő céljául az életszínvonal további emelését határozta meg. Ennek érdekében 1965-ig 1957-hez viszonyítva Csehszlovákiában 90—95 százalékkal kell emelni az ipari termelést, a mezőgazdaságét pedig 40 százalékkal. Ezek alapján pedig a személyes fogyasztást 1965-ig 45 százalékkal kell növelni.

A csehszlovák nép életszínvonala tehát a közeli években a jelenleginél jóval magasabb szintet fog elérni, s ez a tény a szocializmus igazságát bizonyítja.

TIMÁR EDE

Vidáman suhannak a tó kék vizén a Mariénské Lázné-i uránbányászok vitorlásaikkal. Az uránbányászok vitorlásklubjának több mint negyven hajója és mintegy 130 aktív tagja van, akik rendszeresen űzik ezt a testet-lelket felüdítő sportot

A pártmunka hétköznapjai

Ne legyen mostohagyerek!

A nagydobszai Vörös Sugár Termelőszövetkezetben négy kommunista dolgozik. Nemrég egy szorgalmas tsz-tag is felvételét kérte a pártba, a jelek szerint tehát hamarosan öten lesznek.

Ekkora erővel már külön tsz-pártszervezetet is lehetne alakítani. A helybeli elvtársaknak és a szigetvári járási pártbizottságnak azonban az a véleménye, hogy ez ma még elhamarkodott lépés lenne. Úgy vélik, egyelőre előnyösebb, ha a falusi pártszervezet egyben marad és a Vörös Sugár-nak külön tsz-pártcsoport viseli a gondját.

A pártcsoport meg is alakult, de nem működik, mert a pártvezetőség nem adott neki munkát és a pártcsoportvezető beszámoltatása is elmaradt. Ha mindehhez hozzászámítjuk, hogy legtöbbször a párttaggyűléseken is csak általánosságban foglalkoznak a termelőszövetkezettel, akkor eljutunk az igazsághoz: a Vörös Sugár mostohagyermeke a pártszervezetnek.

Igaz, a kommunista tsz-tagok munkájára nem lehet panaszkodni. Áldozatkészen dolgoznak, hogy a lehető legjobban pótolhassák azt a veszteséget, ami 50 hold len kiszáradásával érte a termelőszövetkezetet. A tettek mindennél többet érnek, önmagukban azonban mégsem elegendők! Buzdítani kellene a tsz-tagokat, hasznos lenne megvizsgálni, hogy a körzeti gazdasági felügyelő miért nem segít többet a Vörös Sugárnak és így tovább.

Nem akarunk pápábbak lenni a pápánál, nem versenyezhetünk az ottani elvtársakkal abban, hogy ki ismeri jobban a helyi körülményeket. Ha ma még a tsz-pártcsoport mellett döntenek, valószínű okkal teszik. De ne felejtsük el: ilyen esetben kétszeres szükség van a jó pártcsoportra! 300 holdas gazdaságot csak a pártszervezet segítségével és irányításával lehet jól vezetni!

Bizakodás Rózsafán

A rózsafai Közös Ut Tsz is megérezte a rossz időjárást. Itt a szárazságot még egérpusztítás is tetézte (mint a sáskák úgy ellepték a tsz egyes területeit), emiatt egy munkaegység az elnök igen óvatos becslése szerint — „csak" 52—55 forintot fog érni. Megjegyezzük, egészen jó eredmény ez is, a rózsafai tsz-tagok azonban a tavalyi 80 forintos értékhez vannak hozzászokva. És mégis: nyoma sincs az elkedvetlenedésnek, a tagság éppen olyan lelkes és bizakodó, mint tavaly volt.

Optimizmusuk az egész falut magával ragadja. Rózsafán már kevés — egyébként szorgalmas — középparaszt vallja, hogy sokáig versenyezhet a szocialista nagyüzemmel. Hogy ne mondjunk mást: az egyik nap bekopogott a tsz-be Vollár János 8 és fél holdas dolgozó paraszt, hogy ennyi és ennyi búzája és árpája termett, ennyi kukoricára és krumplira vár... Most számítsák ki neki, hogy ha a tszben dolgozott volna ugyanannyit mint 8 és fél holdján, mennyi munkaegysége lenne... (Mondanunk sem kellene: a tsz örömmel teljesíti a kívánságát. Ugyanis feltehető: nemcsak Vollár János várja kíváncsian a számítás eredményét, hanem más középparasztok is.)

Az eredményekben igen nagy része van a pártszervezetnek. A kommunista tsz-tagok minden fontosabb kérdést tárgyaló tsz-taggyűlés előtt összeülnek és közös álláspontal lépnek a plénum elé, minden alkalmat megragadnak a szocialista út megszerettetésére. Nem szégyelik elmondani, hogy a tsz búzából 10, árpából 16,5 mázsás átlagtermést, az egyéni parasztok pedig — ugyanebben a sorrendben — csak 7—8, illetve 12—14 mázsás átlagot értek el, noha a szárazság egyformán sújtotta mindkettőjüket.

Vagy egy hete taggyűlést tartottak, aminek az volt a legfőbb napirendi pontja, hogy mit tegyen a pártszervezet azért, hogy a falu mielőbb termelőszövetkezeti községgé váljon. A többi között a következőkben állapodtak meg: — Tormási János tsz-elnök (egyben a pártszervezet titkára) a legközelebbi tanácsülésen beszámol a Közös Ut eredményeiről. A tanácsülésre a kommunista tsz-tagok is elmennek (mégha nem tanácstagok is: mint vendégek megtehetik) és ők is felszólalnak a termelőszövetkezet mellett.

Nagydobszán és sok faluban tanulhatnának a rózsafai elvtársak eme példájából; s abból, hogy mit jelent egy önálló termelőszövetkezeti pártszervezet!

Lipcsei úttörők *érkeztek Pécsre*

Tegnap délben az úttörőházból egy úttörőkből és vezetőkből álló csoport hatalmas virágcsokrokkal „felfegyverkezve" indult az állomásra Lipcséből érkező vendégeik fogadására. Berobogott a pesti gyors és pár pillanat múlva már örömmel üdvözölték egymást a két város úttörői. Már régi ismerősök, mert a lipcseieknek ez a látogatása válaszlátogatás a mi úttörőink tavalyi lipcsei útjára. A 17 német vendég vasárnapig marad Pécsett. Ez alatt az idő alatt vendéglátóik megmutatják nekik a város nevezetességeit, megismertetik őket a magyar pajtások életével és több közös kirándulást rendeznek a megye legszebb részeire. A kis vendégek máris nagyon jól érzik magukat, legalábbis erre lehet következtetni a delegáció vezetője, Ingeborg Abendroth véleményéből.

●

Bányásznapi újítókiállítás

A Pécsi Szénbányászati Tröszt újítói az 1956 óta eltelt két és félév alatt félezer újítást nyújtottak be, a tröszt a bányászújítók munkájából ugyanezen időszak alatt 5.6 millió forint megtakarítást ért el. Munkájuk további serkentésére a tröszt egymilliós költséggel újítóműhelyt létesített az idén.

A pécsi bányászújítók az idei bányásznapon kiállításon mutatják be mozgalmuk fejlődését, illetve legérdekesebb újításaikat.

Teremtsünk végre rendet!

Üzemi konyháról, üzemi konyhára

A közelmúltban néhány bányász üzemi konyháról feltűnően sok panasz érkezett. A panaszok kivizsgálása érdekében brigád alakult, amely a következőket állapította meg:

Kővágószőlősi I. üzemi konyha

A rendelkezésre álló helyiségek és azok tartozékai szakmailag kifogástalanok. A konyha előkészítő helyiségei, tálaló és az étterem rendje, tisztasága kielégítő. A raktár azonban kritikán aluli. Ablakai szennyezett területre néznek. Az élelmiszereket — a legyek örömére — fedetlenül tárolják. A kenyeret a raktár melletti szobában tartják a zöldségfélékkel együtt az előbbihez hasonlóan. A konyhaajtóval szemben lévő ablaktalan helyiségben gyűjtik a moslékot, hatalmas fedetlen hordókban.

Tervszerűtlenség tapasztalható a főzésnél is. A panaszok általában az étel mennyiségére és minőségére vonatkoznak. Az ételek nem recept-könyv szerint készülnek, azaz nem készítenek előre étlapot, semmiféle előre meghatározott tervük nincs a főzéssel kapcsolatosan. Alkalomszerűen állapítják meg az aznapi mennyiség feldolgozását. Bármilyen ételt főznek, naponta egy személyre három dkg zsírt használnak fel. Ezért történhet meg olyan eset, mint a vizsgálat napján is, hogy előző napról egy nagy lábas paprikás zsír maradt, s ennek ellenére mégis kihozták a szokásos zsírmennyiséget.

A helytelen gazdálkodásnak persze megvan a maga bőjtje is — legtöbbször az étkezők rovására. Májusban nem kevesebb, mint 6000 Ft kerettúllépése volt a konyhának. Júniusban viszont ezt „pótolták". Nem 6000, hanem 10 000 Ft megtakarítást értek el az ételek mennyiségének és minőségének csökkentése révén.

Újmeszesi bányász üzemi konyha

Az újmeszesi üzemi konyha 5—6000 személy befogadására alkalmas. Felszerelése is megfelel a követelményeknek. Az ételek mennyisége és minősége kifogástalan, annak ellenére, hogy kétféle bányásznormát főznek: egy „b" menüt a környező lakosság részére és egy előfizetéses menüt.

A konyha tisztasága nem kielégítő, ez azonban nem a vezetés, nem az ott dolgozó személyek hanyagságának tudható be, hanem a vízhiánynak. Sokszor napokig nincs víz, s előfordult már az is, hogy a pörköltet szódavízzel engedték fel.

Dózsa-szállás és az újhegyi erőmű konyhája

A Dózsa-szállás konyháján a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik, az étel mennyiségére és minőségére sincs különösebb kifogás. Hiba azonban, hogy a gáztűzhely felett hull a vakolat, ami az ételek szennyeződését idézheti elő. A fal gyors megjavítása egészségügyi és higiénia szempontjából is sürgős.

Az erőmű konyhájának személyzetét dicséret illeti. Az ételek kifogástalanok, nagy a tisztaság, előre meghatározott étlap szerint főznek.

*

Ezek után nem is nehéz kitalálni: honnét érkezett a legtöbb panasz, hol vannak legjobban felháborodva a dolgozók. A kővágószőlősi konyha panaszkönyvét 1958. április 1-én adták forgalomba, a könyv június 28-án betelt. A panaszokat május 14-től nem orvosolták, sőt még csak meg sem válaszolták.

Ki ezért a felelős?!

A hiányosságokért elsősorban a Mecsek Vidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat vezetősége, mert az ellenőrök hétszámra sem látogatják a konyhákat, s mint ahogyan a dolgozók elmondották, Kővágószőlősön a vállalat vezetőit sem látták már több, mint féléve. Szavukat igazolja az ellenőri napló is, mert abban egyetlen bejegyzés nincs, semmiféle észrevételt nem tettek.

JAVASOLJUK:

1. A vállalat vezetősége győződjön meg a kővágószőlősi állapotokról és sürgősen intézkedjék!

2. A meszesi konyha vízproblémájának megoldása érdekében a vezetőség részéről szükséges lenne egy lajt beszerzése, hogy azzal szállíthassák a vizet, míg arra szükség van!

3. A vezetőség gondoskodjék a konyhák jégszükségletének kielégítéséről!

4. A raktárak ablakait szereljék fel védőhálókkal!

5. Mivel ilyen nagy különbségek tapasztalhatók a konyhák ételeinek minőségében, mennyiségében és általában, helyes lenne, ha a vállalat vezetői bizonyos időközönként tapasztalatcsere-értekezletet tartanának a telepek vezetői részére.

R. J.

Készülődés az új pártoktatási évre

Még a nyár derekán körültekintő munka kezdődött az alapszervezetekben az új pártoktatási év előkészítése érdekében. Előbb a pártvezetőségek, majd a párttaggyűlések napirendjére kerültek a teendők, hogy időben és késedelem nélkül kezdhessék majd a tanulást.

A Pécsi Pedagógiai Főiskolán a közvéleménykutatás eredményeképpen sokan tanulnak majd az időszerű kérdések tanfolyamán. Ez az oktatási forma kiválóan alkalmas napjaink mindennapos politikai kérdéseinek megtárgyalására. A pártvezetőség ide főként pártonkívüli fizikai, adminisztratív dolgozókat és főiskolai hallgatókat javasolt. Nagy érdeklődés nyilvánul meg az előadásos propaganda iránt, ezért a tematikában szereplő összes előadást megrendezik, néhányat helyi előadóval.

Legtöbb pártszervezet már döntött a propagandisták személyéről is. Azért ilyen korán, mert végeredményben ettől függ a tanfolyamok száma és a hallgatók kiválogatása. Régi, a pártmunkában tapasztalt elvtársakból kerülnek ki az egyes tanfolyamok vezetői. Az I. kerületi tanácsnál Nagy Zoltán elvtárs oktatja majd a hallgatókat. A régi propagandisták mellett azonban több, eddig még szemináriumot nem vezetett párttagokat is megbíztak ezzel a munkával.

Az elmúlt évekhez hasonlóan ismét alakulnak úgynevezett elbeszélgető bizottságok. A Köztisztasági Vállalatnál a két bizottságban három-három elvtárs dolgozik. Szabadiejükben felkeresik a párttagokat, megkérdezik, ki milyen oktatási formában kíván tanulni, s ha szükséges, tanácsot is adnak. Nagyon helyesen, a bizottságokban részt vesznek a propagandisták is. Igy már most megismerkednek a későbbi hallgatóikkal és a pártoktatás megkezdéséig is kapcsolatban lehetnek egymással.

A barnabőrű ember

Nagydarab, *testes férfi, a bőre sötétbarna, s a szeme, beszéde olyan szelíd, mint egy tizenhatéves leányké. Ennek a kifli-alakban épült falunak a gazdája. De ez a szó, hogy „gazda", nem is olyan egyszerű dolog. Mert hisz egy család gondját, baját nyakába venni az embernek, az sem gyerekjáték, hát még irányítani, ennek a nagy családnak sorsát?! Hiszen itt Szajkon 980 lélek él, s ahány ember, annyiféle jellem, sors, életkörülmény, világnézet, gond és öröm szövődik, bonyolódik, így aztán mégsem könnyű dolog beülni a tanácselnöki székbe és kiírni az ajtóra, hogy: „Garai Ferenc vb-elnök".*

Elfut ám, repül az idő, úgy elment ez a tíz esztendő — mióta elnök lett Garai Ferencből, — hogy szinte észre sem veszi. Csak azt tudja, hogy 22 esztendős korában választották meg Versenden és ezen nagyon-nagyon meglepődött. De... talán nem is inkább meglepetés volt ez, hanem valami aggodalom, szorongó érzés, amely elfogta Garait. Úgy hirtelenjében meghasadt előtte az elmúlt egy évtized s igen... látta is az apját, az emlékek áttetsző ködében, amint annak kicsordult valami fényesség a szeméből s azt rebegte:

— Fiam, hiszen még ruhát sem tudok venni neked, nem ám tankönyvet...

Ezt felelte az öreg annakidején, amikor eléje állt a tanító üzenetével: „A gyereket taníttatni kell a polgáriban." Hát nem lett ebből semmi. Elvégzi a négy elemi iskolát, aztán tovább már neki is az lett a sorsa, mint a vele egyívású, falusi zsellérgyerekeknek: ott tanulták meg a munka ábécéjét a nagygazdák szántóin és az istállók sötét, büzös gőzében.

Most meg hogy ő legyen az „elnök"? Úgy ül majd az asztal mögé, mint a hajdani jegyző? Akihez ha belépett a paraszt, a kalapját kint a folyosón a küszöbre dobta, mert nem illő a falu ura elé állni még kézbevett kalappal sem?

De ha őt választották, mit csináljon? Leült az asztal mögé a székre, csak úgy féloldalvást, mintha mindjárt futásnak eredne és gondolkozott. Az ő bőre barna, barnább, mint itt bárkié, mert ő más származású, és lesz-e neki maradása emiatt? Az emberek nem angyalok ám, ettől is tartania kell.

Igy volt *valahogy. Éppen tíz esztendeje lesz majd. Versenden eltölt három-négy esztendőt, utána ide helyezik Szajkra. Közben persze tanulni kellett, ilyen iskola három hónapig, amolyan öt hónapig, elvégzi a nyolc általánost is, ami megfelel a polgárinak, — tehát mégis eljutott idáig — tavaly meg a tanács-akadémián tanult, az idén pedig kezdi a második esztendőt...*

Hanem a falu gondja — az az elnök gondja is. Amikor idejött Szajkra, megcsinálta az óvodát, a gyerekek még ebédet is kapnak, mehet az anyjuk, apjuk ki a földekre, a gyerekekre vigyáznak az óvodában. Most meg tervezi, hogy a pince-soron betonjárdát építtet. Abban a marasztaló sárban csak megyen széjjel a paraszt lábbelije, ahogy beköszönt az ősz, hát valamit tenni kell. Meg is mondta tanácsülésen: „Az adót pontosan fizetni, becsülettel, s akkor abból majd járdára is jut!" Az anyag megvan hozzá, lassan elkezdik ezt a munkát is.

Volt itt persze más probléma is. Nem Szajkon, hanem Versenden. Háromféle nemzetség lakja a falut, s bizony évekkel ezelőtt nem férték össze, főleg a délszlávok a némethajúakkal. Azt mondták, hogy ők az okai a háborúnak, nekik hát most nincsen szavuk. S az elnök — aki már egy negyedik nemzetiségű volt a faluban — lecsitította a vihart, hosszú esztendőkbe került, míg végre a nemzetiségiek most már paroláznak egymással s ezt az elnöknek köszönhetik. Ő tudta, nagyon-nagyon jól tudta, hogy miféle fájdalom egy embernek, ha nyelve, fajtája miatt marasztalják. Nagyon tudta. S talán azért is küzdött az ellen olyan mérhetetlen szenvedéllyel.

És van még valami, *amit igazán el kell mondani.*

Senki ne higgye, hogy egy község elnökének ablakán úgy lapátolják be a pénzt, Garai Ferenc is éveken át havi hétszáz forintért állta a sarat, később ezerkettőre emelkedett és csak most az utóbbi két esztendőben toldották meg még háromszázzal. Senki ne irigyelje! Nem azért, mert Garainak négy apró gyereke van s ott van még asszony is, aki dolgozni sem mehet a gyerekek miatt, — hanem... hanem egy elnöknek felelnie is kell mindenért, ami falujában történik. Ha ő a „gazda", akkor e címmel felelősség is jár. S el kell tűrnie a tisztelet és megbecsülés mellett a haragot is, mert hiszen olyan vezető még nem született erre a világra, akit minden ember egyformán tisztel és szeret. De nem is erről van szó. Mert a többség érzelme a döntő és Szajkon, ha úgy minden lelket sorra vennénk s megkérdeznénk:

— Becsülik, tisztelik-e az elnököt?

Akkor a szajkiak többsége igennel felelne.

A vasutasnap előtt Komlón

Komló állomás forgalmi és kereskedelmi szolgálat dolgozói a VII. vasutasnap óta a termelés terén szép eredményeket értek el. Tervüket azóta állandóan 105 százalék felett teljesítették. Az elmúlt évi őszi forgalom ideje alatt országos elsőséget értek el, s ezért 9 000 forint pénzjutalomban részesültek. Ezért a jó eredményért akkor négy dolgozó részesült „Kiváló dolgozó" kitüntetésben és a vele járó egy heti keresetnek megfelelő pénzjutalomban.

Az 1958-as év első fele is eredményes volt állomásunkon. Átlagosan 109 százalékra teljesítették az előírt 105 százalékos élüzem szintet. Az első negyedévben az igazgatóság által meghirdetett célkitűzések közül egy esetben, a második negyedévben két esetben értünk el első helyezést igazgatósági viszonylatban, amiért állomásunk 2000—2000, illetve 2 500 forint pénzjutalomban részesült.

Állomásunk az első félévben 74 603 kocsival végzett tolatást, és a tolatási időt 6.9 percről 6.1 percre csökkentettük. A személyvonatok indításánál, az állomásról 1086 vonatot indítottunk, amelyből 1069 vonatot indítottunk el rendes időben. A személyvonatok mentrendszerinti indításánál különösen a második negyedévben értünk el kiváló eredményeket, amikor mind az 546 személyvonatot rendesen indítottuk. A kocsitartózkodás terén a tervezett 12,4 órával szemben 11,6 órára csökkentettük az egy kocsira eső tartózkodási időt. A teherkocsik kihasználásában a tervezett 19.4 tonnával szemben 21.1 tonnával küldtük el a kocsikat az állomásról.

Az 1957. év második felében a jó munkájuk eredményeként az alábbi dolgozók részesültek „Kiváló dolgozó" kitüntetésben: Aradi János forgalmi szolgálattevő, Szanyi János raktárnok, Halmágyi János kocsirendező, Mikics István váltóőr. Az 1958. év első félév alapján pedig Miha Mihály forgalmi szolgálattevő, Szabó László váltóőr, Esküdt Sándor tolatásvezető és Kerti Istvánné személypénztáros.

Az állomás dolgozóinak jó munkáját — a fenti eredményeken kívül — bizonyítja az is, hogy az állomásunkon az elmúlt vasutasnap óta baleset nem történt. Az állomásunkon brigádverseny folyik. Három brigád vetélkedik egymással az eredmények jobb teljesítése érdekében. A brigádok közül a Kossuth brigád nyújtja a legegyenletesebb teljesítéseket a KISZ és a Táncsics brigádok előtt. A vasutasnapra a Kossuth- és a KISZ-brigád tagjai felajánlást tettek. Vállalták az élüzem szint három százalékos túlteljesítését, ezenkívül a KISZ-brigád fiatal tagjai vállalták, hogy a teherpályaudvaron a vágányok között elhullott szenet összegyűjtik.

Horváth Sándor
állomásfőnök

Osszehívják az ENSZ rendkívüli közgyűlését

Eisenhower elfogadta N. Sz. Hruscsov javaslatát

Washington (AP): Eisenhower elnök kedden este elfogadta Hruscsov szovjet miniszterelnök javaslatát arra, hogy hívják össze az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésszakát a közép-keleti helyzet megvitatására. Ragaszkodott azonban az amerikai feltételekhez, s közölte, hogy utasította az Egyesült Államok állandó képviselőjét a Biztonsági Tanácsban: terjessze elő azt a már július 18-án benyújtott amerikai határozati javaslatot, amely azt kérte, hogy az ENSZ közgyűlése foglalkozzék e kérdéssel. Eisenhower elnök ugyanakkor „sajnálatát fejezte ki afelett, hogy Hruscsov elutasította a Biztonsági Tanács keretében tartandó csúcsértekezletre vonatkozó javaslatát."

London (AFP): Az angol külügyminisztérium szóvivője szerdán közölte, Anglia elfogadta az ENSZ közgyűlése rendkívüli összehívására tett javaslatot. Mint a Reuter jelenti, Macmillan angol miniszterelnök szerdán délelőtt tanácskozott Selwyn Lloyd külügyminiszterrel a Hruscsov üzenetére adandó válaszról. Értesülésünk szerint a miniszterelnök a kérdést szerdán délután még behatóbban akarja megvitatni a külügyminiszterrel, Duncan Sandys angol hadügyminiszter bevonásával.

Az angol külügyminisztérium szóvivőjének sajtóértekezletéről jelenti az AP: arra a kérdésre, hogy személy szerint ki képviseli majd Anglia az ENSZ rendkívüli közgyűlésén, a szóvivő kijelentette, ezt még nem döntötték el. Más kérdésre válaszolva azt mondotta, Anglia véleménye szerint a szovjet javaslat nem jelenti azt, hogy a kormányfők vegyenek részt ezen az ülésen. Megjegyezte még, hogy angol vélemények szerint ennek a közgyűlésnek intézkedések megtétele helyett csupán az lenne a feladata, hogy megoldást javasoljon a megvitatott kérdésekre.

New York (Reuter). Az egyesült Államok kedden este bejelentette, hogy az ENSZ rendkívüli közgyűlésének összehívását fogja kérni annak a libanoni panasznak a megvitatására, amely szerint az Egyesült Arab Köztársaság „beavatkozott Libanon belügyeibe."

Valószínű, hogy az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülését néhány napon belül megtartják. A Biztonsági Tanács csütörtökön ül össze az előkészületek megvitatására.

A Biztonsági Tanács hét tagjának szavazata elég ahhoz, hogy a rendkívüli közgyűlést összehívják. Bár a közgyűlés 24 órán belül összeülhet, jól tájékozott körök szerint bizonyos késedelem várható, mert a küldöttek valószínűleg azt kívánják majd, hogy a tagállamokat a külügyminiszterek, vagy magasabb rangú miniszterek képviseljék.

Washingtoni célzások arra mutatnak, hogy esetleg Eisenhower is részt vesz a közgyűlésen. Washingtoni körök szerint lehet, hogy Macmillan angol miniszterelnök, sőt maga Hruscsov is eljön, valószínűbb azonban, hogy az angol és a szovjet kormányt Selwyn Lloyd angol külügyminiszter, illetve Gromiko szovjet külügyminiszter képviseli majd.

Eisenhower sajtóértekezlete

Washington (TASZSZ) V. Paramanov, a TASZSZ tudósítója írja Eisenhower sajtóértekezletéről:

Eisenhower elnök a Fehér Házban tartott sajtóértekezletén válaszolt a tudósítóknak azokra a kérdéseire, amelyek a Hruscsov-javasolta ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának jellegére vonatkoztak. Az elnök kijelentette: véleménye szerint a rendkívüli közgyűlés ülésszakának a közel-keleti helyzet általános problémáit kell megvitatni. Az ülés nem korlátozódhat azoknak a kérdéseknek megtárgyalására, amelyek Libanonnal és Jordániával függenek össze, hanem érintenie kell a mai közel-keleti helyzet „alapvető okait" és „más szélesebbkörű problémáit is."

A nyilatkozatból ítélve, az Egyesült Államok nyilván arra törekszik, hogy az amerikai és az angol agresszió alapvető kérdését a Közel- és Közép-Kelet más problémáinak özönébe fullassza.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy ő maga részt vesz-e az ülésszak munkájában, Eisenhower elnök kijelentette: még nem tud róla, hogy más országok kormányfői részt vesznek-e az ülésszakon. Hozzáfűzte, lehetséges, hogy ő vezeti majd az Egyesült Államok küldöttségét, bár erre vonatkozólag nincs semmiféle határozott terve.

A kormányfői értekezlet összehívásának kilátásairól szólva, Eisenhower hivatkozott Hruscsov legújabb üzenetének záró megjegyzéseire. Kijelentette: *Az Egyesült Államok álláspontja ebben a tekintetben az, hogy az amerikai kormány kész beleegyezni a legmagasabb szintű értekezletbe, ha véleménye szerint az értekezlet bármiféle konstruktív eredményre vezethet.* Az elnök következő szavaiból viszont kitűnik, hogy a legmagasabb szintű értekezlet összehívásának kérdésében az Egyesült Államok ezután is a *halogató taktikához folyamodik*, és ezt az „előkészítés" szükségességére való hivatkozással leplezi.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy az Egyesült Államok mikor akarja kivonni csapatait Libanonból, az elnök ködös kijelentéseket tett, amelyek szerint az *Egyesült Államok kész kivonni csapatait Libanonból, ha a „törvényes" libanoni kormány ezt kéri, s biztosítja az elnököt arról, hogy a „közvetett agresszió" nem fenyegeti többé Libanont.*

Az elnök hosszasan beszélt az Egyesült Államoknak arról az „óhajáról" és „készségéről", hogy „segítse" a közel-keleti népeket gazdasági fejlődésükben. Azt állította, hogy az amerikai kormány támogatja az arab nacionalizmust és a közel-keleti arab népek egyesülési törekvéseit. Később mégis kénytelen volt elismerni, hogy a fegyveres erő nem biztosíthatja e terület tartós békéjét.

Még ebben az évben megkezdik a pécsi panelkombinát építését

(Folytatás az 1. oldalról.)

A pécsi szakembereknek néhány hónapig tartó kísérletezés eredményeként sikerült olyan anyagot (Peramsitnak nevezett duzzasztott agyagkavics és meddősített salak keveréke) előállítani, amely lehetőséget nyújtott a kísérleti panelgyártás megkezdéséhez. Közben a kísérletekhez szükséges kísérleti üzem is felépült és így már ez év tavaszán a kísérleti panelházak felépítésére is sor kerülhetett.

A kísérletek eredményei, a számítások azt igazolták, hogy a pécsi építési szakemberek jó úton indultak el, hogy a panel építési mód előnyösebb, gazdaságosabb a hagyományos építési módnál.

Ime, a bizonyítékok:

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy ha hagyományos építési módszerrel építünk egy-egy lakótelepet, a felvonulási költségek az összes építési költségeknek mintegy 6—8 százalékát is elérik. Ekkora összegnek a felhasználása a népgazdaság számára improduktív kiadás, mert a felvonulási létesítményeket a legtöbb esetben le kell bontani.

Ha panelszerkezetű lakásokat építünk, az előzetes kalkulációk szerint a felvonulási költségeknek a 70 százalékát meg lehet takarítani.

A műszaki elemzések azt mutatják, hogy a hagyományos lakóháztömbök átlagos falvastagsága 17,8 centiméter. A panel lakóháztömb átlagos falvastagsága 13,7 centiméter. A megtakarítás tehát kereken 30 százalék. Az átlagos falvastagság csökkenése azonban nemcsak anyagmegtakarítást eredményez. A szállítási költségek is jelentősen csökkennek, sőt a falazati önsúly csökkenéséből eredően — mivel a panelfal 50 százalékkal könnyebb, mint a téglafal — az alapozásnál is meg lehet takarítani 17—20 százaléknyi anyagot, munkát.

A paneles építkezésnek az említetteken kívül igen nagy előnye, hogy

a hagyományos építkezési móddal szemben jelentős — 43 százalékos — munkaerőmegtakarítást eredményez.

Ha a hagyományos módszerrel évi 400 kétszobás lakás felépítéséhez például 372 munkást számítunk, akkor ugyanezt a munkát panelépítés esetén 195 fő elvégezheti. Így aztán az sem csoda, hogy a panel szerkezetű lakások építési költsége — szak- és szerelőipari érték nélkül — 21 százalékkal kevesebb, mint a hagyományos építési mód esetében. Érdemes ezen kívül megemlíteni, hogy az építőipari létszám termelékenysége a hagyományos építési móddal szemben 370 százalékos növekedést mutat.

A hagyományos építési mód a falazási és a külső-, belsővakolási munkákhoz sok állvány és zsaluzó anyagot kíván. Évi 400 lakás állvány és zsaluzóanyag fogyasztása — a veszteséget is beleértve — 60—70 köbméter. A panelépítkezéseken ugyanennyi lakás felépítéséhez állványanyagból az említett mennyiségnek csak a harmincad része, zsaluzóanyagból pedig csak az ötvened része szükséges. A falazási munkáknál ezen kívül elkerülhetetlen, hogy 1—2 százalékos téglatörmelék-veszteség ne keletkezzék. Panel építési módnál nincs veszteség. A téglafalak utólagos vakolása igen sok habarcsot kíván. Az előre gyártott panel falaknál mindenkor biztosítva van az 1 centiméteres vakolatvastagság.

A panel-technológiának az említetteken kívül még számos előnye van.

Egy négyszobás, 258 négyzetméter alapterületű, 24 darab függőleges falból álló családi házat például 6 fő 10 óra alatt összeszerelt

és másnap a csomópontok beöntését is elvégezte.

Már ebből is megállapítható tehát, hogy érdemes, sőt szükséges az új technológia bevezetésének feltételeit mielőbb megteremteni. Az eddigi kísérletek ugyanis csak az első lépést jelentették ennek érdekében. A munka neheze még hátra van. Az Építőipari Vállalat vezetői legközelebb már egy III. emeletes, 24 lakásos kísérleti panelházat építenek. Ennek érdekében

továbbfejlesztik a kísérleti panelgyárat. A beruházáshoz szükséges körülbelül 1 millió forintot az Építésügyi Minisztérium valószínűleg rövidesen rendelkezésükre bocsátja.

Még ennél is örvendetesebb azonban, hogy az Építőipari Vállalat már erre az esztendőre kétmillió forintos hitelt kapott és így még ez évben megkezdhetik a végleges pécsi panelkombinát felépítését.

Murphy Egyiptomban

Kairó (AP): Az AP tudósítója Richard Kasicshke jelenti: Szerdán reggel az utolsó pillanatban úgy látszik, olyan nehézségek jelentkeztek, amelyek legalább is ideiglenesen, elodázták a találkozót Robert Murphy, az Egyesült Államok külön küldötte, valamint Nasszer elnök és az Egyesült Arab Köztársaság egyéb magasállású személyiségei között.

Az amerikai nagykövetség egyik szóvivője közölte, hogy Murphy szerdán délelőtt Raymond Hare amerikai nagykövet kíséretében megbeszélést folytat Nasszer fő tanácsadójával, Ali Szabrival, hogy utána Nasszerral találkozzék. De — mint kiderült — Hare egyedül kereste fel Szabrit, s miután 35 perc múlva távozott tőle, azt mondta az újságíróknak, hogy nem tudja, Murphy mikor találkozik az EAK vezetőivel.

Ugyanakkor Masanobu Tsuji, a japán parlament Kairóban időző küldöttségének tagja, aki kedden találkozott Nasszerral, japán újságíróknak azt mondta, hogy az EAK elnöke közölte vele: „őszintén szólva csodálkozom rajta, hogy miért akar velem Murphy találkozni, mivel úgy érzem, hogy Murphy nem értheti meg az arabok gondolkodásmódját." A japán képviselő szavai szerint Nasszer a későbbiekben hozzáfűzte: „Az Egyesült Államoknak csak úgy van némi esélye arra, hogy helyreállítsa tekintélyét Közép-Keleten, ha most Sehab megválasztása után azonnal kivonja csapatait Libanonból".

Úgy tudják, hogy az EAK vezetőjét nagyon bosszantja az amerikai csapatok megerősítése Libanonban. Feltűnt az is, hogy az EAK egyetlen megbízottja sem volt jelen kedden este a repülőtéren, hogy Murphyt üdvözölje. Az egyiptomiak szerint ebben semmi különös sincs, mivel nemhivatalos látogatásról van szó.

Külföldről JELENTIK

PEKING

A Zsenminzsipao hétfőn „A béke megőrzésének élvonalában" címmel vezércikket közölt:

Ma Kína és a Szovjetunió, e két nagy ország, amelynek területén a világ lakosságának majdnem egyharmada él, vállvetve küzd egymás mellett és közösen igyekszik megvédeni a békét, támogatni a nemzeti függetlenségi mozgalmakat és szembeszállni a háborús és agressziós imperialista politikával. E két ország pártjainak, kormányainak és népeinek szoros egysége legyőzhetetlen, döntő erőt testesít meg. A szovjet és a kínai vezetők elhatározták, együttesen küzdenek a nemzetközi problémák békés megoldásáért, és harcolnak a nemzetközi béke fenntartásáért. A tárgyalásokról kiadott közlemény kétségtelenül újabb súlyos csapást jelent az imperializmus agresszív erőire — továbbá új és hatalmas ösztönzést a világ valamennyi békeszerető népének — hangoztatja a Zsenminzsipao vezércikke.

BEIRUT

Megbízható értesülések szerint Szami Szolh libanoni miniszterelnök kormánya benyújtotta lemondását, viszont Chamoun elnök azt nem fogadta el. Chamoun belátása szerint dönt majd a kormány lemondásáról.

KAIRÓ

Kairóban hivatalosan bejelentették, hogy Nasszer elnök üdvözletét küldte Sehab tábornoknak libanoni elnökké való megválasztása alkalmából. Nasszer elnök levelében biztosította Sehabot „az EAK népének testvéri érzéseiről" és hozzátette, „ezeket az érzelmeket a legutóbbi események tovább erősítették."

LAGOS

A nigériai parlament kedden egyhangúlag jóváhagyta azt a javaslatot, amely szerint a kormány kérje Angliától 1960 április 2-re az ország függetlenné nyilvánítását.

BAGDAD

Irakban a két legérzékenyebb állami szervben, a hadseregben és a rendőrségben befejezés felé közeledik a tisztogatás — jelenti a Tanjug tudósítója. — Az elmúlt napokban kiadott és végrehajtott rendeletek értelmében eltávolították az államvédelmi szolgálat egész vezetőségét, amely közvetlenül és a legszorosabban együttműködött az angol tisztekkel. A hadseregből eltávolították a tábornoki kar mintegy felét, valamint sok ezredest, és törzstisztet, mindazokat, akik arról voltak ismeretesek, hogy hívei az udvarnak és a régi népellenes csoportokkal együttműködtek. Ezzel egyidejűleg ismét visszavették a hadseregbe azokat a tiszteket, akiket korábban gyanúsnak tartottak, eltávolítottak a hadseregből és bebörtönöztek.

ALGIR

Raoul Salan tábornok, a francia kormány algériai megbízottja televíziós rádiónyilatkozatában felhívást intézett az algériai néphez. Felszólította az algériaiakat, hogy „tömör egységben és fegyelmezetten sorakozzanak fel De Gaulle tábornok mögé." Salan hozzátette, hogy „hamarosan megkezdik új utak, házak, iskolák és csatornák építését, amely új gazdasági programm felélénkíti majd Algéria gazdasági életét".

UJ DELHI

A rendkívüli erős esőzések következtében a Dzsumma indiai folyó átlépte medrét és Uj-Delhi környékén kb. húsz négyzetmérföldnyi területen 25 község került az árvíz alá. A falvak mintegy 14 000 főnyi lakossága kénytelen volt elmenekülni otthonából.

Az Izvesztyija „magyar" száma

Moszkva (MTI). Az Izvesztyija augusztus 6-i, szerdai számát a Magyar Népköztársaságnak szentelte. A lap vezető helyen, közvetlenül a fejléc mellett vastag betűkkel a következőket írja: „Az Izvesztyija mai számát a Magyar Népköztársaságnak, munkaszerető, tehetséges népének, a szocializmus építésének útján haladó barátunknak és testvérünknek szenteljük."

A lap első oldalán bekeretezve közli Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt első titkárának üzenetét „Barátságunkért" címmel.

A lap kiemelkedő helyen közli Apró Antalnak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Minisztertanács első elnökhelyettesének „A mai Magyarország" című cikkét.

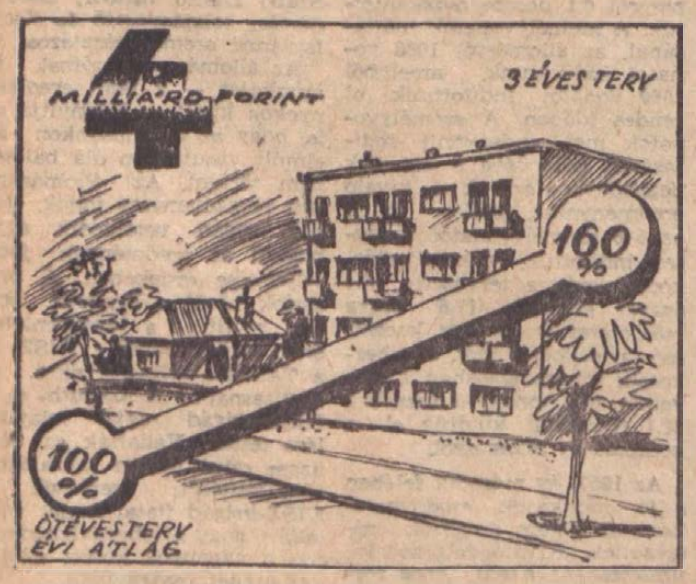
Balla Sándor, a komlói Kossuth-akna vájára „Családommal" címmel mondja el élettörténetét a lap olvasóinak.

Az Izvesztyija közli a Csepel Vas- és Fémművek dolgozóinak szovjet barátainkhoz írt levelét, továbbá Baktai Ferenc, Bogáti Péter, Földes György, Kovács József, Lantos László, Pedlai Rezső, Révész Gy. István és Szabó László cikkeit, Andrási Lajos, Fodor József és Gereblyés László verseit, továbbá számos rövid hírt a magyar ipar, a mezőgazdaság, a kultúra és a sport eredményeiről.

Megoldódott az Iraki Köztársaság ENSZ-képviseletének ügye

New York (AFP): Megoldódott végre Irak ENSZ-képviseletének kérdése, főként a Biztonsági Tanácsban, ahol a legközelebbi ülésen Hasim Dzsavad foglal helyet az új bagdadi kormány képviseletében. Jordánia küldötte hétfőn az ügy jogi vonatkozását is megoldotta, amikor tájékoztatta az ENSZ főtitkárát az Arab Államszövetség feloszlatásáról.

A hároméves terv célkitűzéseiből

Hároméves tervünk lakásépítkezésekre csaknem 4 milliárd forintot irányoz elő. Ez évi átlagban mintegy 60 százalékkal több, mint az ötéves tervidőszak évi átlagos lakásépítési beruházása

VILÁGHÍRADÓ

Hírek a Szovjetunióból

A szovjet tudósok már régóta kutatják az atommag belső tulajdonságait. A kutatásokat nemrégiben újabb sikerek koronázták, s ez az újonnan felfedezett elektromos impulzus-mérőnek köszönhető. A Szovjet Tudományos Akadémia fizikai intézetében olyan készüléket szerkesztettek, amely kimutatja az atommagban lezajló elektromos jelenségeket. Az új műszer több mint kétezer elektronikus lámpából áll. Működésének alapelve a következő: felfogja az atommag elektromos impulzusait, s azokat grafikonra rögzíti. Az így nyert eredményekből a fizikusok képet kaphatnak az eddig ismeretlen belső jelenségekről is. A műszer százszor olyan gyorsan működik, mint az eddig használatos hasonló típusú berendezések.

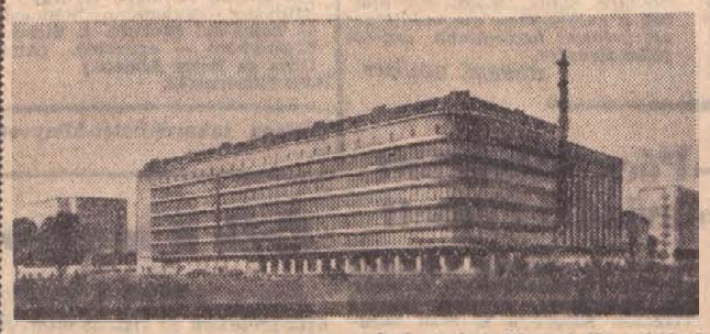
*

A moszkvai rádió újfajta műtrágya felfedezését jelentette be, melynek segítségével egy méter hosszú répákat és több méter átmérőjű káposztafejeket termeszthetnek. Mihail Semjakin kiváló szovjet tudós szerint a szokatlan növesztő hatást egy penészgomba okozza. Ebből a gombából öt gramm egy hektárra elszórva elegendő ahhoz, hogy ilyen hatalmas zöldségek teremjenek. Ezenkívül a növekedés időszaka hónapokról néhány hétre csökken, miáltal az északi vidékeken és a csapadékszegény területeken is termeszthetnek szabadban zöldségféléket.

*

Szovjet orvosok és mérnökök olyan berendezést szerkesztettek, amellyel megbízhatóan megállapítható a testbe bekerült idegen anyagok helye. A berendezés neve: ultrahang-lokátor. A műszer külsőleg televíziós berendezéshez hasonlít. Kis teljesítményű adóberendezést csatolnak hozzá, amely ultrahang-hullámokat bocsát a test különböző részeibe. Előzőleg azonban pontosan meghatározzák a hullámok frekvenciaszámait. Ha a hullámok az emberi szövetektől eltérő tömörségű anyagokkal találkoznak — vagyis idegen testekkel — ezt fényjelek formájában azonnal jelzik a képernyőn. A világos vonalak az idegen test kontúrjait is kirajzolják, sőt azt is jelzik, hogy milyen szerv mellett helyezkedik el.

Az új moszkvai Lenin-áruház

A Pavalecki pályaudvar mellett, a metróállomás közelében lévő hatalmas áruház közel 30 éve épült, napi 10 000 vevő kiszolgálására. — Jelenleg ötször ennyien látogatják az áruházat, ezért vált szükségessé az elavult épület teljes átalakítása. A mintegy 50 millió rubel költséggel épülő új áruház földszintjét és négy emeletét elárusító helyiségek foglalják el, az ötödiket adminisztratív és lakóhelyiségek, a hetediket pedig raktárak és termelőüzemek. A földalatti eddig különálló bejárócsarnoka beépül a terjeszkedő áruház testébe. Az első üzemben mintegy 163 ezer köbméter térfogatot építenek fel. Az árkádokon nyugvó modern épület nagy üvegfelületeit hosszú, vízszintes párkányok tagolják.

(A „Műszaki Élet"-ből)

Válasz egy levélre

„Ne haragudjon, hogy soraimmal zavarom, de nem tudom megállni szó nélkül, hogy egy gyermekes világtalant és egy nyomorék kislányt is lehet irigyelni és kicsúfolni. Egy ilyen szegény vak és egy ilyen nyomorék azoknak a szívéhez szól, akik szívben és lélekben gazdagok..."

Tisztelt Ismeretlen! Így szóltak az Ön levelének idevonatkozó sorai. A többit nem iktatom ide, mert ez a pár szó a lényeg, s e szavak olyanok, hogy mások is írhatták volna. Bárki azok közül, akik nem akarnak tudomást szerezni az idő múlásáról.

Ön most alkalmasint elhúzza a száját és legyint: ezt már ismerjük, ezt a szöveget. Ez már nagyon unalmas. Tisztelt Asszonyom vagy Uram, nem tehetek róla, de ha unalmas is, ez az igazság.

Nem kívánok most vitatkozni a levelével (tekintsünk el attól is, hogy a valósághoz való ragaszkodás is hiányzik belőle, ami a „gyermekes világtalan"-t, a „csúfolódás"-t, stb-t illeti), csak azt akarom bebizonyítani, hogy az Ön nézete mennyire kísérteties mása az egykori gazdagokénak, akik bankóktól duzzadó pénztárcáikat „megnyitották" a szegények előtt, és millióikból irgalmas szívvel ejtettek egy tizest a hálálkodóknak kövér ujjaikkal — és az unatkozó úrihölgyekének, akik egy-egy pezsgős estély után csupaszív arcot öltve jótékonykodtak, egy-egy tányér meleg levest nyújtva a rongyosoknak. Igen, ez volt az az aranypor, amivel teliszórták az emberek szemét, hogy belekönnyezzenek és úgy lássák, hogy ők nemesek és jók.

Igen, kedves Asszonyom (vagy Uram), és ez így nagyon jó volt. Jó volt a pénzeseknek, mert az a tizesbankó és az a tányér leves elégnek tűnt, hogy átpréseljék magukat annak a bizonyos tűnek a fokán... És jó volt azoknak is, azoknak a hiszékeny, se ide, se oda nem tartozó embereknek is, akik nemcsak jóságukról akarták meggyőzni magukat, hanem arról is, hogy azért ők még messze a koldusok fölött állnak. (Hiszen nem volt az olyan lehetetlen akkoriban, hogy a tisztviselőnek felmondanak, a házmestert menesztik és a boltosnak elvész a kis üzlete). Jó volt ez tehát mindenkinek, csak éppen azoknak nem, akiknek a bőrére ment. A szegényeknek nem volt jó a szegénység, nem volt jó a megaláztatás, s nem volt jó egyetlen irgalomfillér sem. Ön nekem azt is írta, képzeljem magam a koldusok helyébe. Nos, én csak arra kérem, próbálja magát ezeknek a koldusoknak a helyébe gondolni.

Ha ezt megtette és gondolkozik kissé, be fogja látni, hogy nem is olyan rettenetes bűn, ha ma azt mondjuk: ne adjunk a koldusoknak!

Ma, tisztelt Asszonyom (vagy Uram), már büntetendő cselekmény a koldulás. Remélem, nem háborodik fel ezen. Mert hiszen, ha akadna ma Magyarországon egyetlen ember, aki előtt ne állna más lehetőség, csak a járda széle, akkor én is — és még nagyon sokan — felháborodnánk. Dehát ilyen nincs, egyszerűen nincs.

Ahogy már mondtam is, Ön — és akik Önhöz hasonlóan gondolkodnak —, nem vették észre, hogy eljárt az idő. A gazdag irgalmasok és unatkozó hölgyeik nem járnak már estélyekre, a kisemberek nem reszketnek, hogy máról-holnapra az utcára kerülnek. Micsoda logika az, hogy a koldusok mégis megmaradnak?

Nem akarok ismételgetni, de talán Önnek akkor elkerülte a figyelmét — amit már különben mindenkinek tudni kellene —, hogy mennyi állami intézmény van, ahol a munkaképteleneket, csökkent munkaképességűeket, öregeket, vakokat, nyomorékokat elhelyezik. Nem azt mondom, hogy ezek az intézmények paloták. De fölösleges lenne akárcsak össze is hasonlítani az itt élő emberek sorsát az egykori szegényekével.

Most visszatérek arra a bizonyos nyomorék kislányra. Ön azt állítja, hogy mindenkiben fel kell ébrednie a szívnek és lélieknek, és sajnálni kell azt a kislányt. Ebben igaza van. Csak nem a fillérek odahullatásával.

Én beszéltem azzal a kislánnyal, és minden magyarázat helyett hadd mondjam el a beszélgetésünket.

— Miért sírsz? — kérdeztem, mert a falnak fordulva görcsösen zokogott. Nyomorék lábai gumicipőkbe voltak bújtatva, szakadt ruha volt rajta és egy kis kötöttkabát.

— Mer' elvették a pénzemet!... a rendőr... Éngem így elcipelni... Hát mit csináltam én? De védtek is ám a népek... Egy öregasszony még jól meg is mondta a rendőrnek.

(Hogy mit? Talán éppen olyasmit, hogy hogyan lehet egy nyomorék kislánytól irigyelni a filléreket... A fillérek ekkor már egyébként 70 forintot tettek ki. Reggeltől délelőtt kb. 11-ig.)

— Szülei, testvéreid vannak?

— Persze, csak apám halt meg. Tizenhárman vagyunk, de már csak öten, mert megnősültek. A bátyám Kaposváron a vasgyárnál dolgozik, a nővérem meg fonodában...

— Akkor mért kell neked koldulnod?

— Hát... De nem szoktam én... most voltam itt először!

— Ne mondj ilyet, hiszen láttunk már elegget a Kossuth Lajos utcában!

(Erre megint nagyon bizonytalan és zavaros felelet következett. Dehát tudom, nem lehet várni ettől a 14 éves kislánytól, hogy igazat mondjon. Sajnos...)

— Mi történt a lábaddal?

— Így születtem.

— Ezért szoktak sajnálni, ugye?

— Hát persze! — az arca olyan közömbös, olyan egykedvű, hogy az szívbemarkoló. Nem fáj már neki, hogy nyomorék. Úgy fogja fel, mintha még valami előny is lenne. Ezért sajnálják...

— Dehát vannak ám, akiknek rossz a lábuk és mégis tudnak dolgozni. Annyi szép munka van, amit megtanulhatnál. Erre még nem gondoltál?

— Hát mért dolgozzak én? — a szeme felháborodottan rám nyílik. — Hát van nálunk pénz! A bátyám 1800 forintot keres, meg a nővérem is, meg anyám is! Most akarunk házat építeni.

Erre nem lehet semmit se mondani.

— Iskolába jártál?

— Nem.

— Irni-olvasni se tudsz?

— Nem én. De apám meg anyám tudtak. Hű, de szépen! A bátyám is tud, olyan jól..., még a számokat is ismeri!

Más kérdés, hogy ezzel a családdal bizony kellene törődniök a helyi szerveknek. De az biztos, hogy ennek a kislánynak semmiképpen nincs szüksége az összekoldult fillérekre. Anyagi okokból sincs, de erkölcsileg még kevésbé. Mint ahogy már most különösnek tartja a gondolatot, hogy dolgozzon és szeret mást mondani, mint a valóság — úgy évek múlva, ha az emberek a filléreikkel segítenek neki, elmaradott, ferde gondolkodású, s talán züllött ember lesz belőle.

Tisztelt Asszonyom (vagy Uram), ez hát a válaszom az Ön levelére. Nem kívánok mást hozzátenni, csak azt, hogy akik „szívben és lélekben gazdagok", azok úgyis keresik a módját, hogy segítsenek a szerencsétleneken, és ha keresik — biztosan meg is találják az igazi utat.

HALLAMA ERZSÉBET

Gazdagok, mégis szegények

Ez a kettős jellemzője a franciák tuniszi gyarmatpolitikájának. Az ország mérhetetlen természeti kincsekkel rendelkezik, de ipara semmi nincs és a lakosság életszínvonalára ez a kép jellemző.

Hiroshima és Nagasaki még most is szedi áldozatait

A második világháborúban Hiroshimára és Nagasakira ledobott két atombomba még az idén is éreztette súlyos hatását. Ez év január óta Japánban 58 halálesetet okát a ledobott atombombáknak tulajdonították.

Japánban sok dolgozó, aki ezekből a városokból származik, arról panaszkodik, hogy elbocsátják őket állásukból, mert munkatársaik nem hajlandók együtt dolgozni velük.

A támadás óta, az atomsugárzás okozta megbetegedések folytán 206 080 személy szorult orvosi kezelésre. A legáltalánosabb megbetegedés a fehérvérsejtek kóros csökkenése. A legsúlyosabb panaszokat az égési sebek következményei okozzák. A japán közegészségügyi minisztérium megállapításai szerint Hiroshima és Nagasaki két speciális kórházában máig is 6572 embert kezelnek. A sugárbetegségben szenvedők közül kevésnek van reménye arra, hogy valaha még normális életet folytathasson. 45 835 azoknak a száma, akik itt rendszeres időszakos klinikai kezelésben részesülnek.

A hiroshimai kórház egyik gyakorló orvosa, Taku Komai doktor kijelentette, hogy a bombatámadást túlélő asszonyok közül tízből hétnek szellemileg elmaradott gyermeke született.

TALLÓZÁS

Kopaszodnak a megszállók

A Dél-Koreában állomásozó megszálló csapatok katonái utóbbi időben különös panasszal álltak elő: „Megmosdottam, s utána döbbenten vettem észre, hogy kopaszlettem!" A felettes hatóságok először nem akartak hinni a különös állításnak, később azonban a nyomozás felderítette a furcsa jelenség okát.

Az amerikai katonák mosdószappanát hivatalosan, a vezérkar megrendelésére, dél-koreai szappangyáraktól szerzik be. Ezek a szappangyárak hajhullást okozó, ártalmas gyártmányokat állítottak elő és nagy összegekkel megvesztegették a dél-koreai hadügyminisztériumot s az amerikai vezérkart, hogy árujukat átvegyék. A hatóságok szépen zsebrevágták a kerek 100 ezer dollárt kitevő „kenőpénzt", a katonák pedig a szappant kenik a fejükre — és kopaszodnak.

Európa legöregebb faluja

D. Theoraris, görög régész rendkívül érdekes leletre bukkant: Tesszáliában, a Pinioso folyó partján olyan romokat talált, amelyek állítólag Európa legrégibb mezőgazdasági településének maradványai. Az ősi falu korát 7000 évre becsülik.

A rendkívül érdekes régészeti lelőhelyen búza-, rozs-, zab- és babszemeket találtak teljesen jó állapotban, továbbá kőszerszámokat és csontból készült földművelő eszközöket. A görög régész kutatásai arra mutatnak, hogy ezen a helyen már időszámításunk előtt ötezer évvel paraszt-település volt, ahol a lakosság földműveléssel és halászattal foglalkozott.

„Kövess, szép férfiú..."

Juan Lasmiranjo, ismert spanyol régész görögországi ásatásai során különleges szandálokat talált, amelyek az i. e. V. századból származnak és minden kétséget kizáróan kurtizánok ruhatárához tartoztak. A szandálok talpán a szögek olyan elrendezésűek, hogy a hölgy lépései nyomán a homokban ez a szöveg olvasható: „Kövess, szép férfiú".

Új film készül a „Jud Süss"-ről

Egy müncheni filmkölcsönző vállalat közölte, hogy ismét tervbevették Lion Feuchtwanger híres regényének, a „Jud Süss"-nek megfilmesítését. Mint ismeretes, a náci időkben ugyanezen a címen fajgyűlöletre uszító filmet készítettek. A hírek szerint a most tervbevett film alkotás éppen az ellentéte lesz a nácik szégyenletes férfiműveinek. Célja, hogy bemutassa a zsidóság történelmi és kulturális jelentőségét a XVIII. századfordulón és hangsúlyozza a faji egyenjogúság gondolatát.

„Hullámzó Balaton tetején" 160 ezer forint

Komolyan. Százhatvanezer forint ringott a Balaton langyos vizén, — csak éppen nem volt még gazdája. Hanem akkor délelőtt tizenkét óra körül Pécsett, a Beruházási Bank egyik irodájában Szabóné azt mondja — a vele szemben ülő — munkatársának:

— Itt vannak a számok: 15, 17, 41, 56, 84.

Az az idősebb, magas, őszhajú „valaki" csak ült tovább az asztal fölé hajolva, hümmögetve körmölt valamit, föl sem emelte a fejét. De egyszer csak mégis leteszi a ceruzát s fölnéz a menynyezetre: 15, 17, 41, 56, 84... Végiggondolja ezeket a számokat. Aha! A tizenötös nem jó, viszont a többi...

Kívülről tudja a számokat, mert már éppen hatvanadik hete, hogy minden héten ugyanezeket a számokat, — változtatás nélkül — „megjátssza" a lottón. Most ránéz Szabónéra s egykedvűen mondja:

— ... Hát akkor én nyertem Szabóné. Négy találatom van.

Aztán megint írkált valamit, dolgozott.

Mert mondom, aznap délelőtt egy karcsútestű, fehér hajó indult el Fonyódról, a fedélzetén szörpöt és sört szopogattak a kirándulók s közben figyelték a szerencsekereket, amelyből időnként kihúzták a számokat. A hajón megrendezett lottó-sorsolás eredményét aztán alig egy óra múlva már szétkürtölték a telefonok az ország valamennyi zúgába.

Most már csak az van hátra — gondolta az őszhajú férfi — hogy másnap megtudja: mennyit fizet a négytalálat.

Fizetett. Százhatvanezer egynéhány forintot. No hát volt öröm. Tegnap meg már meg is kapták a pénzt. Elhozta tízéves kislányát is a takarékpénztárba, hadd legyen itt ezen az ünnepélyes aktuson. Akkor aztán jön a lap riportere, jön a rádió riportere és felteszik a világ legelcsépeltebb, de legnagyszerűbb kérdését:

— Mit csinál a pénzzel?

Hát tényleg, mit is? Azt mondja az őszhajú férfi, hogy „villamositom a konyhát"... Vagyis beállítják a mosógépet, jégszekrényt, villanytűzhelyet, villanymelegítőt, villanyvasalót... Hja, ez utóbbit nem, ez megvan. Csak az előbbieket.

— És a többi pénzzel mi lesz?

— Itt hagyom takarékban. Sokkal jobb helye van.

Ez helyénvaló válasz.

Furcsa ugye, hogy a boldog nyertes nevét nem írjuk le? Hiába, nem állt kötélnek, pedig bizisten bizonygattuk, hogy ha a szegénység nem szégyen, a gazdagság sem az, amennyiben a pénz rendes úton érkezik a házhoz. De mégis titkolnunk kell a nevét. Azt mondja azért, mert nem akarja, hogy ujjal mutogassanak rá az utcán: itt megy a másfélszázezres ember! Ezt mondta.

No de nézzük a másik nyerőket.

Mert valahogy Baranyára az utóbbi időben rámosolyog a szerencse. A Károly-majori Drimóczi Józsefné — férje a gazdaságban brigádvezető, — a harmincadik heti tárgysorsoláson Wartburg kocsit nyert. Három forint harminc fillérért. Nem rossz bolt. Igaz ugyan, hogy Drimócziék — állítólag — eladják a kocsit. Mindegy, nyeremény az is, ha megkapják az árát.

A bólyi Omódi József is jól járt. (Erdőgazdaságban dolgozik.) Nyert egy olyan „Lottó-zenegépet", amilyen talán csak a mesében van. (Meg most Omódiéknál) Ennek a zenegépnek az értéke 39 ezer forint, nem is gyártják eladásra, hanem kizárólag csak a lottózók részére. Van ezen bárszekrény, televízió, rádió, lemezjátszó, magnetofon, meg egy csomó írót és villanykörte, úgy hogy téli estéken csak a gombokat kell nyomogatni és lesz mindjárt muzsika, tánc, filmvetítés, sőt a magnetofon szalag megörökíti a családtagok hangját is. (Kiváltképpen késői kimaradás esetén a replikázó asszonyka hangját is...)

(RAB)

SPORT

SPORTHIREK

Megalakult a sportújságírók szakosztálya

A Magyar Ujságirók Országos Szövetségén belül az elmúlt napokban megalakult a sportújságírók szakosztálya. A szakosztály létrehozásának célja főleg a budapesti és vidéki lapok sportrovatvezetőinek egymáshoz való közelebb kerülése, megismerése és megfelelő támogatása. A szakosztály ideiglenes vezetőséget választott, melyben a vidék is képviseltetni magát.

Pécsi úszók és vízilabdázók Jugoszláviába utaznak

A Zombori Pilpaski Klub Polet meghívására övő héten kedden a pécsi úszók és vízilabdázók — mintegy 25 fő — Jugoszláviában határmenti sporttalálkozón vesznek részt. A találkozó viszavágó jellegű, mert ez év februárjában jugoszláv úszók és vízilabdázók szerepeltek Pécsett.

Több országos és stadion-csúcs a budapesti nemzetközi atlétikai versenyen

Hosszú évek után ismét amerikai atléták szerepelnek fővárosunkban. Mintegy 50 000 néző előtt ünnepélyes keretek között kezdődött meg a verseny. Ezen a versenyen Rózsavölgyi a világ idei legjobb eredményével győzött. — 1500 méteren 3:40.3 idővel. Stadioncsúcs született 400 méteres férfi síkfutásban az amerikai G. Davis 46:8 idejével, 4x100 méteres férfi váltóban az Egyesült Államok csapata 39:8 idejével, valamint rúdugrásban Morris 440 cm-re, távolugrásban Shelby 285 cm-rel, súlylökésben O. Brien 18:89-et dobott. Varjú pedig országos csúcsot: 16:63.

Néhány szó Pécs úszósportjának jelenéről és jövőjéről

Az elmúlt években nagy visszaesés volt a pécsi úszósportban, ami több tényezőből tevődött össze. A pécsi úszószakemberek szomorúan látták, hogy a régi virágzó úszóélet bizony igen nagy mértékben visszaesett.

Ennek oka egyfelől az 1950—54. évek helytelen sportszemlélete, mely egyedül üdvözítő sportként csak a labdarúgást ismerte el. Így az anyagi támogatást ennek megfelelően az úszósport részére lecsökkentették.

A zavartalan felkészülés és egész éven át tartó edzési lehetőség hiánya pedig — fedett uszoda nélkül — rányomta bélyegét az időeredményekre is. Az anyagi és a technikai lehetőségek hiánya a tömegek bekapcsolódását is lehetetlenné tette, ami végső soron a minőségre is visszhatott. Bár voltak egészséges kezdeményezések a tömegek nevelése terén, aminek hatása még bizonyos mértékben érezhető. Azóta elhunyt Várnagy Elemér. A Pécsi Dózsában végzett nevelő munkája azonban az előbb említett hiányosságok miatt elsorvadt.

Az ellenforradalom után a konszolidációval új, egészséges irányba fordult a sport, s alapvető változást következett az úszósportban is. Az edzők személyi kérdéseinek rendezése s a sport rendelkezésére álló anyagi erőforrások igazságos elosztása után, amikor is a pécsi sportkörök úszószakosztályai is megfelelő támogatásban részesültek, a tömegsport területén kezdtek kibontakozni az eredmények. Új szakosztályok alakultak, melyek már a helyes úton indulva az általános iskolai fiataloknál kezdték meg az úszás oktatását, valamint a versenyszerű úszásra való felkészülést.

A világviszonylatban megindult fejlődés, melyben a Szovjetunió és Ausztrália, Hollandia és az NDK úszói jártak az élen, számunkra sem mutathatott mást, mint a széles tömegbázissal rendelkező fiatal, 8—12 éves korban sportolni kezdett utánpótlás mielőbbi felnevelését.

Pécsett a Spartakus, valamint az Urán SC ezen az úton indult el, s máris igen szép eredményeket ért el. Nagy és döntő segítséget jelentett a téli edzések lehetősége, ami az idén már megmutatta jó hatását. Talán nem túl merész jóslat, hogy még az idén, de jövőre feltétlenül a kerületi csúcsok legtöbbje a most feltörő ifjú gárda zsákmánya lesz.

További nagy segítséget nyújtana a kötelező iskolai úszóoktatás, amely szintén hatalmas tömegeket mozgatna a versenysport számára. Nagyon helyes volt az idei ifjúsági vízilabdabajnokság kiírása, mely jó alap lesz a későbbi évek felnőtt bajnokságai színvonalának emelésére. Az edzők helyes irányú nevelő munkáját dícséri, hogy a régi rossz szellemű klubsovinizmus helyébe jó szellemű, egészséges sportvetélkedés lépett, melynek célja a jó eredmények elérésén túl a fegyelmezett szocialista szellemű sportolók nevelése.

Az idei évadban megnyílt az Urán SC fedett és nyitott uszodája, mely növelte a sportlétesítmények számát, s így ezekkel bővülve reális lehetőségek nyíltak a helyes úton megindult pécsi úszóélet fokozottabb arányú fellendülésére.

KEFFEL RÓBERT

Szeged—Eger—Pécs válogatott úszó- és vízilabdaviadal Pécsett

Az eddigi híradásoktól eltérően nem szerdán, 6-án, hanem ma, 7-én, ritka sportcsemegében lesz része az úszó- és vízilabdasport pécsi kedvelőinek.

Hosszú éveken át volt küzdelem a magyar úszósport vidéki fellegvárai: Eger, Szeged és Pécs között váltakozó eredménnyel, de mindig komoly sportbeli értékkel. Idők folyamán ez a szép, hagyományos versenysorozat mindinkább elmaradt, az erőviszonyok is erősen eltolódtak, különösen Eger javára. Ezt a mulasztást igyekszik most pótolni a Baranya megyei Uszószövetség, amikor ismét összehozta a három legkomolyabb úszósporttal rendelkező vidéki város legjobbjait egy közös pécsi viadalon.

A verseny ma kezdődik 17 óra 30 perckor a Balokány uszodában, ahol a legjobb úszók összecsapásán felül az OB II. szegedi és egri vízilabdások élvonalbeli mérkőzését is láthatja a pécsi közönség.

A verseny rendkívül jó sportot ígér, az egri úszók valósággal letarolták az országos ifjúsági úszóbajnokság számait, legtöbb számban megelőzve a budapestieket is. A szegediek is komolyan felkészültek, néhány számban egészen komoly erőket vonultatnak fel. A pécsiek is hatalmas fejlődésről tesznek tanúbizonyságot. A nemrég megtartott városok közötti viadalon Szegeden is csak minimális különbséggel tudtak győzni a szegediek.

A zsúfolt versenyprogramra való tekintettel a versenyt csak csütörtökre sikerült megrendezni, mert az egriek és szegediek is minden vasárnap a versenynaptárban szereplő országos bajnoki versenyeken vesznek részt.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsp.	D. Napló
Oroszlány—Vác	1	1	1	1
Sz.-fehérvár—Bp. Petőfi	1	1	1	x 1
Bp. Előre—VKSE	1 x	1 x	1 x	1 x
Délb. Spartacus—K. Lombik	x 2	1 x	1	1
Pereces—Hatvan	1	1 2	x 1 2	1 2
MMTE—Bükkalja	2	1	x 1	2-1
Egyetértés—Kecskemét	1	1 x 2	1	1 x 2
Szolnok—Jászberény	1	1 x 2	1 x	1
III. ker. TVE—Törekvés	2	1 2	1 x	2 x
BRESC—Generátor	1 x	1 x	1 x 2	1 2
Traktorgyár—M. Pamut	2	1 2	1	2
Zugló HSC—J. Szállítók	1 2	1	x 1 2	1 2 x

A népi demokráciák sportéletéből

A német demokratikus sportmozgalom fejlődése

Kilenc évvel ezelőtt a Német Demokratikus Köztársaság nem játszott szerepet a nemzetközi sportéletben. Azóta az NDK demokratikus sportmozgalma annyira fejlődött, hogy sok sportágban a nemzetközi élvonalba került. Christa Stubnick, Gisela Köchler, Wolfgang Recknagel, Harry Glass és mások neve ma már messze köztársaságuk határain túl is ismert.

A gyors felemelkedés alapja, hogy az NDK kormánya nagy figyelmet fordít a sportra, mint a népegészség és a dolgozók életöröme és alkotóereje fokozójának eszközére. Az NDK az utóbbi 5 évben kereken 380 millió márkát bocsátott a testnevelés és sport rendelkezésére. A Német Demokratikus Köztársaságban mintegy 19 ezer sportlétesítmény van, közöttük olyanok, mint a Lipcsei Testnevelési Főiskola (a testnevelésnek egyik legkorszerűbb oktató- és kutató intézménye a világon), a lipcsei sportfórum 100 ezer személyes stadionjával, a Werner Seelenbinder Sportcsarnok és a Német Sportcsarnok Berlinben; az Uszócsarnok és a Keleti-tengeri Stadion Rostockban. Az üzemi sportegyesületek száma 1957-ben kb. 5500-ra emelkedett.

Ha a felemelkedés további okait keressük, nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy ma nagyszámú kiválóan képzett edző és sportoktató van és egész sereg tiszteletbeli gyakorlatvezető. Ezek fokozottabb mértékben foglalkoznak az utánpótlással. A körzeti és kerületi sportünnepségeken, de különösen az ifjúság júliusi lipcsei torna- és sporttalálkozóján megmutatkozott, hogy az NDK-nak sok tehetséges fiatal atlétája van, akiket már most nemzetközi feladatokra — különös tekintettel az 1960-as római olimpiai játékokra — készítenek elő.

Az NDK sportmozgalmának minden előfeltétele megvan ahhoz, hogy nemzetközi színvonalat érjen el. Elmondhatjuk: sportmozgalmuk különösen az utóbbi években jól kihasználta a lehetőségeket. Néhány példa erre:

1951. és 1955. között 40 német könnyűatlétikai csúcsot javítottak meg, ezek közül 28-at az NDK sportolói. Ebben az időben történt meg az előretörés a nemzetközi élvonalba is, ami világosan láthatóvá vált mindenki számára az 1956. évi olimpiai évben. A téli és nyári olimpiai játékokon a demokratikus sportmozgalom képviselői egy aranyérmet, négy ezüstérmet és három bronzérmet szereztek. A sportolók és sportoló nők ugyanabban az évben 6 világrekordot, 7 európai csúcsot és 107 német csúcsot értek el és 186 NDK csúcsot javították meg.

Hogy a demokratikus sportmozgalom ezekkel a sikerekkel semmiképpen sem érte el teljesítőképessége határát, mutatják az 1957-es év eredményei. A legnagyobb győzelem 7 világbajnoki cím elnyerése volt az augsburgi kenuszlalom versenyen. Néhány héttel később — 1957 szeptember elején — a berlini Hadsereg Sportklub kormányos négyese Európa-bajnok lett Duisburgban és Raimund Kappner Európa-bajnok lett osztályában a motorcsónakversenyen. Ezeken kívül számos jelentős nemzetközi sikert értek el a legkülönbözőbb sportágakban. Az NDK csapat győzött a világ legnagyobb amatőr országúti kerékpár-versenyében, a Prága—Berlin—Varsó békeversenyen; az atléták a világifjúság III. moszkvai nyári játékairól összesen 41 éremmel tértek vissza. A múlt év első hónapjában az NDK sportolói 4 össznemét csúcsot, és 13 össznemét legjobb évi eredményt értek el a könnyűatlétikában. — A lóversenysportban (telivér) az NDK 1957-ben a szocializta és népi demokratikus országok élére került. Az NDK kézilabda-válogatottja a világ legerősebb csapatai közé tartozik.

Természetesen nem sorolhatjuk fel itt az NDK sportjának minden nemzetközi eredményét. A példák mutatják azonban, hogy a demokratikus sportmozgalom széles fronton halad előre a nemzetközi élvonal felé. Emellett az egyes sportágak fejlődése nagyon különböző. Nem kielégítő még az eredmény a labdarúgásban, a kézilabdázás néhány válfajában (terfiaknál mindenekelőtt rövid távfutásban és gátfutásban, nőknél magasugrásban és gerelyvetésben), valamint ökölvívásban és jégkorongban. Megvan azonban az alapja annak a kijelentésnek, hogy az NDK sportolói ezekben a számokban is elérik a következő néhány évben a nemzetközi színvonalat.

Az NDK sportolóinak és sportolónőinek eredményei jelentős mértékben hozzájárultak a Német Demokratikus Köztársaság tekintélyének növeléséhez külföldön. Az, hogy sportmozgalmuk 33 nemzetközi szövetségben képviselve van és hogy az IOC elismerte az NDK nemzetközi olimpiai bizottságát, elsősorban a sportolók érdeme, akik teljesítményeikkel tiszteletet és rokonszenvet keltettek külföldön.

A Pécsi Spartacus labdarúgó szakosztálya ma, csütörtökön öt órakor ifjúsági toborzót tart. A 14—18 éves sportolók jelentkezzenek a Spartacus öltözőben, Megyeri Lajos edzőnél. Felszerelést a sportkör biztosít. Színhely PVSK-edzőpálya.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 7-i, csütörtöki műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Mi újság Baranyában... — Baranyai táncok. — Kincses Mecsek új ajándéka. (Feketemárvány-bánya a mecseki erdőben). — A mohácsi Uj Barázda is részt vesz a harkányi mezőgazdasági kiállításon. Riport. — Baranya horvát dalkincséből.
17.00: Német nyelvű műsor. Indulók. — Utolsó találkozásom Thälmannal. Élmény. — Röpködő őrültek. W. Bräuning verse. — Uruguay-i levél. — Vonós tánczene Lipcséből.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Kommentár.
18.00: Amire szívesen táncolunk.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Operettrészletek: 1. Lehár: Cigányszerelem — nyitány (Állami színházak zenekarát vezényli Vincze Ottó.) 2. Huszka: Erzsébet — Van az úgy kérem (Peters Zsuzsa és Melis György.) 3. Miljutin: Nyugtalan boldogság — Tajga-dal (Ruban). 4. Strauss: Cigánybáró — egyveleg. (Anita Gura és Peter Anders.)
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Iparj adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Filmzene. II. Magyarnóták.

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Betörő az albérlőm (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: 420-as urak II. rész (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Dankó Pista (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Vörös és fekete I. rész (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): Trapéz (5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Bomba (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrinyi (Szigetvár): Apák és fiúk (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Értük éltem (fél 9 órakor)
Tánesics (Siklós): Bum, a katona (fél 9 órakor)

PÁROS VAGY PÁRATLAN

táncmulatság lesz augusztus 9-én; szombaton este 8 órától éjjel két óráig Pécs város Művelődési Házában táncos társasjátékkal.

Váltson takarékbetét-könyvet!

Érik a mogyoró Baranyában

Érik a mogyoró a baranyai erdőszéleken és tisztásokon. Az idei nyáron — a zselici dombhátakon, a Zengő vidékén és a Dráva mentén — körülbelül száz holdat kitevő területen terem a mogyoró. Általában mindenütt elég jó termést várnak: egy-egy bokorról átlag hat-nyolc kilogramm gyümölcsöt szedhetnek majd. A meleg idő hatására az idén valamivel korábban érik a mogyoró, mint más években. A gyümölcsök már teljesen kifejlődtek, héjuk megkeményedett, úgy hogy augusztus utolsó napjaiban megkezdhetik a szedésüket is.

Baranya megyében eddig csak szórványosan — erdők mellett és elvétve kertekben — termett a mogyoró. Most rátérnek a nagyüzemi termelésére. A vókányi Uj Élet Termelőszövetkezet például ez év őszén — egyéb gyümölcsök mellett — egyholdas területen telepít majd mogyorót.

Közlemények

A Megyei Kórház (Pécs, Akác u. 1. szám) 10 és Mohács Városi Kórház 10, tanfolyamos ápolónői állásra felvételt hirdet. Állásra középiskolai végzettséggel rendelkező nők pályázhatnak.

A felvételt nyertek már munkábalépéskor 850 forint fizetést kapnak és 8 órai munka mellett 3x4 órai elméleti oktatással 3 év alatt szakmai kiképzésben részesülnek, oklevelet szereznek. A 2 éves elméleti oktatást 2 hónapos előkészítő próbaidő előzi meg.

Pályázati határidő: augusztus 20. — Részletes önéletrajzot, érettségi középiskolai bizonyítványt fenti határidőig közvetlenül a kórházak címére kell megküldeni.

*

A Pécsi Orvostudományi Egyetem ápolónői állásokat hirdet általános és gyermekápolónői szakra 550 forintos átlagfizetéssel középiskolát végzett fiatal nők számára. Felvételi kérés önéletrajzzal a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektori hivatala címére Pécs, Rákóczi út 80. szám alá nyújtható be. A tanfolyamos ápolónők kéthónapos gyakorlat után, munka melletti szervezett ápolónői oktatásban részesülnek és két év után oklevelet kapnak. Részletesebb tájékoztatás kérhető a Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalában.

*

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécsi Csoportja közli az érdekelt kutyatartókkal, hogy f. hó 20-án Pécsett megrendezésre kerülő kiállításon — utolsó alkalommal — törzskönyvezést tart ismeretlen származású kutyák részére. Törzskönyvezésre minden fajtajellegnek megfelelő hathónapos kort betöltött kutya nevezhető. Törzskönyvezési díj MKOE-tagoknak 25 forint, nemtagoknak 40 forint. Nevezési határidő: augusztus 10. Felvilágosítás naponta 16—19, vasárnap 9—12 óráig az MKOE Pécsi Csoport kiállítási irodájában. Pécs, Felsővámház utca 72. szám.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

KÖSZÖNET-NYILVÁNITÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága jó férj, gyermek és testvérünk,

Kalmár György

temetésén részt vettek, vagy egyéb módon mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Sopiana Gépgyár, a Patyolat dolgozóinak, szekszárdi betegtársainak, régi jó barátainak, az utcabelieknek és Matusz Lajosnak a szép koszorúkért.

Gyászoló család

— **HALÁLOZÁS.** Solymár (Sovák) Jánosné, sz. Milkovics Júlia rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 7-én, csütörtökön délután fél 3 órakor a pécsi központi temetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik Bertók Pál temetésén megjelenésükkel és koszorú küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

APRÓHIRDETÉSEK

350-es Jáwa jó állapotban sürgősen eladó, délután 3-tól. — Felső-Balokány u. 42

Jugoszláviában, Zomborban lévő családi házam elcserélném magyarországi ház — vagy szőlőingatlannal. Cím: Pécs, Kossuth L. u. 23. Házfelügyelő. 132

Kifogástalan állapotban lévő Danuviamat eladnám, esetleg elcserélném Pannoniáért megegyezés szerint. — Cím: — Dohánygyár porta. 128

Épületkő — jutányos áron eladó. Érdeklődni: Varrógépüzlet, — Városház utca. 123

Egy ajtó tokkal, egy kis ablak tokkal, egy Zsolnay-kerti gomba ülőkékkel eladó. — Leonardo da Vinci u. 12. sz. Fehér. 130

Egy db áruszállító tricikli eladó. Basamalom u. 9. 165

Szőlő, közeli közművesítés után, újlaszászi épülettel bekerítve, megélhetést biztosító 1300 öles, eladó. Dózsa György út 35. 161

Konyhabútor, hálószobabútor, szép kivitelben eladó. Majláth u. 8. Udvarban balra. 150

Egy sötét kétajtós kombináltszekrény eladó. Petőfi utca 14. 151

Két páros szekrény, sodrony, — egyajtós szekrény, ágyak olcsón eladók. Kisktéreszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 163

Uj export K 175 cm³-es motor sürgősen eladó. Déryné utca 11. 148

Egyedülálló asszony vagyok, — családom nincs, egy idősebb nőnit, aki nem akar szociális otthonba menni, eltartanám egy üres szobáért. Gulyás Józsefné, Pécs, Ady Endre u. 20. 134

VIII. ált. iskolát végzett fiút iparitanulónak felveszek. Blankó Miklós, bádogos és [illegible] Pécs, [illegible] kezo leíró könyvelőt keres azonnali belépésre a Bükkösdi Állami Gazdaság. 23

Elvesztettem fekete kötött kulimat Hold, Engels, Marx uti busz megállóig. Kérem a becsületes megtalálót, hozza el Hold u. 4. sz. alá vagy a Házipari Szövetkezet portáján adja le. Déryné u. 37. 137

Pannonia zöld oldalkocsival eladó, kedvező fizetési feltételek. Cím: Pécsbánya, Borbála u. 1. 121

Hálószoba, varrógép, szekrények, ágyak, asztalok, konyhabútor eladók, Felső-Vámház u. 2. 89

Pécsvárad, Iskola u. 3. sz. ház, beköltözhetően eladó. 77

Baliesi u. 13. sz. alatt szőlő (volt Sinócz féle) 700 gyümölcsfával eladó. Négyszögölenként 100 Ft. Megbízott Beszterczey István. — János utca 11. Telefon 33-43. Érdeklődni 18 és 20 óra között. 96

Mekényesi „Biztos Jövő" MTSZ eladja — most generálozott, új motorral felszerelt 3 tonnás „Rába Super" tehergépkocsiját. — MTSZ-nek hitelvállalással. 32

Pedagógusok figyelem! Cserélnék pécsi vagy Pécshez közel alsótagozati pedagógussal, 2 szoba összkomfortos, kertes, illetmény-lakásom van. Nyíregyházához közel. Állomás, villany van. Felsőtagozati nevelőhiány is van. Kiss Ferencné, Besenyőd, Deák Ferenc utca 1. (Szabolcs m.) 34

Eladó egy db új 7x6 méteres ponyva. Kulich Gyula u. 30. 120

Vajszlói gépállomás brigádvezető agronómust keres azonnali belépésre. Motorkerékpár jogosítvánnyal rendelkező előny ben. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés augusztus 10-ig a gépállomáson. 21

Szava községben a 48. számú ház eladó, gazdasági épülettel és 8 kh föld. Érdeklődni: Gézi Lajos, Szava. 20

Ádler Junior személykocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető: Péter József Mohács, Jókai Mór u. 12. 14

Szőlőmunkáért lakást adok, Balatonyi, Nagy Jenő utca 21. 124

Diáklányokat lakásra felvennék. Zongora van. Légszeszgyár u. 3. sz. I. 3. 161

Egy db új televízlós készülék eladó. Ára: 5 500 Ft. Csaba Józsefné, Bakonya. 147

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy

a Belvárosi étterem és eszpresszó

AUG. 7-TŐL TATAROZÁS MIATT ZÁRVA.

A kerthelyiség a tatarozás alatt is üzemel.

Előfizetéses étkezés a kerthelyiségben, rossz idő esetén a felső teremben.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 186. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958 AUGUSZTUS 8

Összeült a Biztonsági Tanács

New York (Reuter—DPA): Magyar idő szerint húsz órakor összeült az ENSZ Biztonsági Tanácsa, hogy megvitassa a szovjet és amerikai javaslatokat az ENSZ rendkívüli közgyűlésének összehívásáról a közel-keleti válság megtárgyalása ügyében.

A vitában a következő sorrendben szólalnak fel a küldöttek: Szovjetunió, Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Kanada.

A Biztonsági Tanács előtt egy amerikai és egy szovjet határozati javaslat fekszik. Mindkét határozattervezet egyetért abban, hogy a Biztonsági Tanács eddig nem tudott olyan határozatokat hozni, amelyek hozzájárulhattak volna a közel-keleti viszály rendezéséhez. A szovjet és amerikai kívánság értelmében a Közel-Kelet ügyét most már az ENSZ rendkívüli közgyűlésén vitatják meg. A rendkívüli közgyűlés összehívásához a Biztonsági Tanácsnak legalább hét szavazatra van szüksége.

Hírek az ipari üzemekből

A nyugati városrészen gyors ütemben folyik az utak és terek rendezése, aszfaltozása. A közeljövőben újabb lakóházakat adnak át a lakosságnak. Az új lakóházakba fokozatosan vezetik be a gázt.

*

Uj, körujjbetétes bőrkesztyűk készítését kezdte meg a napokban a Pécsi Kesztyűgyár. Mintegy 2400 ilyen kesztyűt készítenek majd, svéd megrendelésre. Ezt a fajta kesztyűt még eddig nem gyártották; gyártási módszeréhez új műszaki eljárásokat kellett kikísérletezni és kidolgozni. Mindezeken már túl vannak és úgy látszik, érdemes lesz ezt a kesztyűféleséget tovább is gyártani, annak ellenére, hogy nagyon munkaigényes, mert külföldön igen keresett áru.

*

A pécsújhegyi erőműépítkezésnél nagyban folynak a főépület tetődongáinak beemelési munkálatai. Az erőmű és Pécs város dunai vízellátásához szükséges csövek nagy részét már leszállították és folyamatosan halad az összeszerelésük is. Nemsokára megkezdik a kazánszerelési munkálatokat is.

*

A hosszúhetényi akna mélyítését ez év második negyedévében eredményesen folytatták tovább, a zobáki akna fölé pedig felállították az aknaszállítótornyot, az aknán átmenetileg a komlói bányák meddőjét szállítják majd felszínre.

Újfajta mesterséges holdakat terveznek a szovjet tudósok

Magyarország is kéri felvételét a Nemzetközi Űrhajózási Szövetségbe

Augusztus 25-én Amszterdamban ül össze az űrhajózás nemzetközi kongresszusa

Az űrhajózás fiatal tudományág szerteágazó területét a Nemzetközi Űrhajózási Szövetség fogja össze és irányítja. A szövetség megalakulásáról, tevékenységéről, a további tervekről Sinka József, a Magyar Űrhajózási Bizottság titkára a következő tájékoztatást adta az MTI-nek:

A Nemzetközi Űrhajózási Szövetség, az IAF (International Astronautical Federation) 1950-ben alakult az USA-ban. Célja, hogy egyesítse a világ olyan tudományos szervezeteit, amelyek az űrhajózás kérdésének megoldásán fáradoznak. A nemzetközi szövetség minden évben kongresszusokat rendez, ahol a tagállamok kutatói szekciókban folyó üléseken számolnak be a különböző témakörökben végzett munkáról. Az idén augusztus 25. és 30. között Amsterdamban tartja kongresszusát a Nemzetközi Űrhajózási Szövetség. Jelenleg 20 állam tagja a nemzetközi szervezetnek. Magyarország most kérte felvételét, s remélhetőleg rövidesen a magyar kutatók és tudósok is részt vehetnek majd a nemzetközi tanácskozásokon.

A közeljövő terveiről elmondotta Sinka József, hogy Alla Maszjevics, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája mellett működő asztronautikai bizottság titkára bejelentette, hogy a szovjet tudósok olyan mesterséges hold megépítésén dolgoznak, amely a benne elhelyezett kísérleti állatot a föld felszínének előre meghatározott pontjára épségben visszajuttatja. Ezenkívül munka folyik olyan mesterséges hold megépítésére is, amely televíziós adót vinne magával és így állandó tájékoztatást nyújtana a földfelszín azon részeiről, amely felett elvonul, beleértve a felhőzeti viszonyokat is. Készül olyan terv is, amely mesterséges holdak segítségével megoldja majd a televíziós világadást.

Dr. Münnich Ferenc távirata Chivu Stoicához

Chivu Stoica elvtársnak, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének,

Bukarest.

Kedves Chivu Stoica elvtárs! Engedje meg, hogy 50. születésnapja alkalmából a magyar nép, a forradalmi munkás-paraszt kormány és a magam nevében forró üdvözletemet és jókívánságaimat küldjem Önnek.

Kívánom, hogy a szocializmus győzelméért vívott harcot, amelynek egész életét szentelte, jó egészségben és erőben tovább folytathassa. Kívánom, hogy sikerekben gazdag esztendők, a szocializmus végső győzelme koronázzák az Ön és az egész román nép alkotó munkáját és tevékenysége segítse elő a világ népei által óhajtott béke megvédését.

Dr. Münnich Ferenc, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke.

Fogadás a városi tanácson

a német úttörők tiszteletére

Tegnap délben a pécsi városi tanácson Gócz Béla vb-elnökhelyettes fogadást adott a Pécsre érkezett lipcsei úttörők és vezetőik tiszteletére. A német vendégeket Gócz Béla rövid beszéddel köszöntötte. Szólt a két nép egyre szorosabbra fűződő barátságáról és kifejezte abbeli reményét, hogy a kis vendégek jól fogják érezni magukat, magyar vendéglátóiknál.

Az üdvözlésre a delegáció vezetője, Ingeborg Abendroth válaszolt. Megköszönte a kedves fogadtatást és elmondotta, hogy mindannyian nagyon jól érzik magukat Magyarországon.

Ezután szívélyes beszélgetés kezdődött. Beszélgettek a két nép úttörőinek életéről és a vendégek programjáról.

A kis úttörők közül Annerose Arnold, Siegfried Madalinski és Gerhard Tauber elmondották, hogy még soha sem voltak külföldön. Magyarország nagyon tetszik nekik, a magyar ételeket is nagyon szeretik, csak a paprikával nem tudtak még megbarátkozni.

Ezután valamennyien felmentek a városi tanács épületének tornyába, majd városnézésre indultak.

Termelőszövetkezet alakult Belvárdgyulán

Július eleje óta immár a negyedik új tsz alakulásáról adunk hírt. A negyedik termelőszövetkezet ismét a pécsi járásban van, ahol a tények alapján a legnagyobb a szövetkezési kedv. Augusztus 5-én — július eleje óta a pécsi járásban harmadikként — Belvárdgyulán is termelőszövetkezet alakult. Az alakító 16 tag az új termelőszövetkezetnek a Közös Ut nevet adta.

A pécsi járásban még egy termelőszövetkezet alakulását várják, mégpedig Tengeriben. Egy gazda kivételével az egész község benne lesz itt a növény termelő termelőszövetkezetben. Ez a szövetkezeti forma új még, talán a tengeri lesz az első az országban, de a gazdák máris megszerették. Ez a szövetkezeti forma ugyan olyan előnyöket biztosít, mint a mezőgazdasági termelőszövetkezet. A szövetkezeti tagok ebben a formában csak a növénytermesztést végzik közösen, az állatállományt nem viszik a közösbe. Jelenleg azon vitatkoznak a tengeriek: bevigyék-e a lovakat, vagy kint hagyják. Vannak köztük, akik azt mondják: jó lenne eladni a lovakat és teheneket venni rajtuk. Minek a ló, amikor a gépállomás mindent elvégez? Van olyan javaslat is, hogy a lovak árán egy Zetort kellene venni. Ezen vitatkoznak és mint hírlik nem sokáig, mert néhány napon belül kimondják végképp: Tengeriben egy gazda kivételével az egész község belépett a növénytermelő szövetkezetbe.

Minden kiállítási hely foglalt Gyors ütemben épülnek a pavilonok Harkányban

Nagy sürgés-forgással megkezdődött a harkányi vásártéren a mezőgazdasági kiállítás pavilonjainak kijelölése és felállítása. A mezőgazdasági rész pavilonjait már most állítják, míg a kereskedelem csak az augusztus 17-én kezdődő mezőgazdasági kiállítás és vásár megnyitása előtt néhány nappal kezd ehhez a munkához. A Vízügyi Igazgatóság dolgozói két mérnök irányításával már az esőrendszerű öntözéses bemutató körül szorgoskodnak, a MEZŐSZÖV pedig már szállítja a bemutatásra szánt kisgépeket. A MEZŐSZÖV, mint értesültünk nemcsak bemutatja a gépeket munka közben, hanem kis is engedi próbálni, sőt mi több, a helyszínen megrendeléseket is felvesz ezekre az eszközökre.

A kiállítás területe mintegy 40 000 négyzetméter lesz. Minden helyet elfoglaltak már a kiállítók, az állami vállalatok és a szövetkezeti kereskedelem. Minden hely foglalt és további jelentkezést már el sem fogadnak.

A mezőgazdasági és a mezőgazdasággal kapcsolatos ipar termékbemutatója mellett jelentős területet kap a kereskedelem is. A Dél-Baranya megyei Népbolt mintegy három millió forint értékű árual jelenik meg Harkányban.

Az IBUSZ közleménye

Azok az utasok, akik az IBUSZ rendezésében augusztus 4-én a Deák Ferenc gőzössel aldunai hajóútra indultak, géphibából adódó késés miatt, előreláthatólag csak vasárnap este érkeznek vissza Budapestre.

A Magyar Nemzeti Bank felhívása

Illetékes szervek megállapították, hogy egyes magyar állampolgárok és jogi személyek devizahatósági engedély nélkül olyan külföldi rendszámú gépjárművet használnak, illetve tartanak birtokukban, amelynek tulajdonosa külföldön tartózkodik.

Mivel az 1950. évi 30. számú törvényerejű rendelet 51. paragrafusa értelmében belföldön lévő, külföldi személy tulajdonában álló vagyontárgyat a devizahatóság engedélye nélkül bárki javára elidegeníteni, megterhelni, bérbe, vagy haszonbérbe adni, használatra átengedni, kezelésével bárkit megbízni, vagy azzal a rendes kezelés, illetőleg gazdálkodás keretein túlmenően rendelkezni tilos, a Magyar Nemzeti Bank felhívja az érdekelteket, hogy a náluk levő külföldi rendszámú gépjárművet a Magyar Nemzeti Bank devizaigazgatóságának engedélyezési főcsoportjánál (Bp. V. Szabadság tér 8. szám) az ugyanott beszerezhető bejelentési lap felhasználásával legkésőbb augusztus 31-ig jelentsék be, kérjék a gépjármű használásához, illetve a birtokban tartásához a devizahatósági engedély megadását és ennek alapján vámkezeltessék a gépjárművet.

Mindazok ellen, akik 1958 szeptember 30. után devizahatósági engedély nélkül olyan külföldi rendszámú gépjárművet használnak, vagy tartanak birtokukban, amelynek tulajdonosa nem tartozkodik Magyarországon, törvényes eljárás indul.

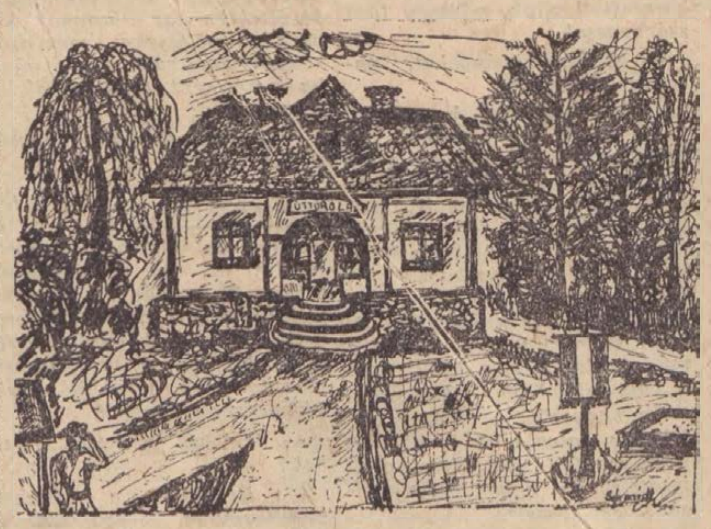
Fentieknek megfelelően augusztus 31-e után megszerzett külföldi rendszámú gépjárművekről a szerződéstől számított 15 napon belül ugyancsak bejelentést kell tenni.

Húsz kiváló dolgozót avatnak a vasutasnapon a Pécsi Fűtőházban

A Pécsi Fűtőház dolgozói a hozzátartozó részlegekkel együtt lelkesen készülnek a vasutasnap megünneplésére. A legutóbbi termelési tanácskozásokon a fűtőház dolgozóinak többsége ígéretet tett arra, hogy a vasutasnapot kiváló eredményekkel köszönti. A mozdony-műhelyben Alexa László, Vörös József, Peszlen János és Bodrog József lakatosok egy víztartály terven felüli elkészítésére tettek ígéretet. A kocsijavító műhelyben Spiegel Nándor, Hugó László, Szokola László és a többiek jó munkájának eredményeként 106 százalékos tervteljesítés született. De jól dolgoztak a futóműjavítók, a kazánkovácsok, az esztergályosok, a villanyszerelők is. A mozdonyszemélyzet közül Andocsi, Árvai, Cseke, Daczó, Herbai mozdonyvezetők a széntakarékosság terén mutattak jó példát. Eddig a legtöbb túlsúlyt Kovács György és brigádja továbbította. A legtöbb haszonkilométert — (11 000) Darazsacz Ferenc és brigádja tette meg.

Az elmúlt félév eredményei alapján a Pécsi Fűtőház dolgozói közül 20-an érdemelték ki a kiváló dolgozó jelvényt, illetve oklevelet.

Eperjesy Ferenc
sz. b.-elnök.

Úttörőnyaralás

Európaszerte ismert szép Balatonunkat a fürdőhelyek és üdülők koszorúja övezi. Mint láncon a gyöngyszemek, úgy ragyognak elő a nádas part, a szemközti erdők üde zöldjéből a fehér házak. Három ilyen gyöngyszem ezen a füzéren a Baranya megyei tanács gyermeküdülője is. — Balatonberényben, Balatonlellén és a harmadik Keszthelyhez közel.

Az idei nyáron is négy turnusban üdülnek a baranyai iskolások: egy-egy alkalommal 170-en. Balatonlellén 30 tanuló örvendezik a jó víznek, két nevelő, egy táborvezető tanár felügyelete mellett. Dévényi Péter, Skriván Jóska, Novák Laci és Heimann Jóska néha még négyszer is repetázik, mert az ellátás kitűnő! A haboskávé, mintha a föld nyelné el, úgy tűnik el a feneketlen gyomrokban. Pinkóczy Károly gondnok ügyel arra, hogy soha senki ne maradjon éhes. Lassan már az alig 30 kilós Csölle Pisti is megeszi adagját, pedig ő az első napokban nem barátkozott meg sem a környezettel, sem az ebéddel. A harminc pajtás közül 15 most látja először a Balatont.

A gyerekek nemcsak fürdenek, sportolnak is. Délutánonként olvasnak, készülnek a tábortűzre. A három örs versenyben van: melyik ad majd jobb műsort? A labdarúgó-bajnokság győztese a Sirály örs lett.

A felnőttek és az úttörők közötti mérkőzést a napokban játszották. 4:4 eredménnyel.

Az otthonról érkező levelekből kitűnik, hogy sok szülő féli gyermekét a víztől, pedig ha tudnák mennyire vigyázunk mi itt egymásra, nem lenne ilyen gondjuk. Közel fél kilométert gázolhatunk a Balatonban, mire mélyebb vízet érünk, — a mélyebb vízbe pedig senki sem mehet. És evezni, úszni is tanulnak a gyerekek. Az evezés bajnoka a mohácsszigeti Schmidt Gyurka.

A harminc baranyai gyerek néhány nap alatt már egy nagy családot alkotott. Igazi férfibarátság alakult ki például a legkisebb pajtás, — a siklósi Mezei Imre és a töttösi Fentős Jancsi, a tábor legerősebb tagja között. Mindenki büszke erre a barátságra. A sok élmény közül legérdekesebb volt, hogy megnézhettük a Koldusdiák című szélesvásznú filmet. Láttuk az ország egyik legszebb üdülőjét, a SZOT üdülőt a sok külföldi vendéggel. Kirándultunk a balatonboglári hegyre, Tihanyba.

Azt üzenjük haza: Balatonlellén mindenki boldog és jó egészségben élvezi a nyaralás gyönyörűségeit.

SCHMIDT KÁROLY

Murphy nyilatkozata Nasszerrel folytatott tárgyalásáról

Kairó (Reuter). Robert Murphy, Eisenhower különmegbízottja csütörtökön kijelentette, hogy Nasszer elnökkel folytatott megbeszélése „nagyon őszinte és barátságos volt", és az ő szempontjából „igen kielégítő".

Murphy elutazása előtt sajtóértekezletet tartott és ott azt monda, hogy Nasszerrel való találkozásának tíz órás elodázása — amelyet egyes megfigyelők Kairóban visszautasításnak tekintettek — „megállapodásszerű volt".

Érkezésétől eltérően, amikor hivatalos egyiptomi személyiségek nem üdvözölték a repülőtéren, eltávozásakor Murphyt az egyiptomi külügyminisztérium protokollfőnöke és más magasállású egyiptomi személyiségek búcsúztatták.

●

Az ENSZ főtitkára elfogadta Irak képviselőjének megbízólevelét

New York (AFP). Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára szerdán jelentést juttatott el Georges-Picothoz, a Biztonsági Tanács elnökéhez, amelyben közli, hogy érvényesnek tartja Hasim Dzsavadnak, az Iraki Köztársaság új képviselőjének megbízólevelét.

Hammarskjöld azt is a Biztonsági Tanács tudomására kívánja hozni, hogy táviratot kapott a jordániai kormánytól, amely kijelenti, hogy az Arab Unió alkotmányát „felfüggesztették és az hatályát vesztette."

●

Pályázat

Érdekes pályázatot hirdetett az állami gadzaságok főigazgatósága. A pályázati felhívás új nagyüzemi agrotechnikai rendszerek és állattenyésztési módszerek kidolgozására szólítja a szakembereket és összesen 560 000 forint jutalmat helyez kilátásba.

A pályázatra a jelentkezés határideje 1958. október 1. A részletes feltételeket az állami gazdaságok értesítőjében teszik közzé.

Külföldről JELENTIK

PÁRIZS

A francia miniszterelnökségen hivatalosan közölték, hogy De Gaulle tábornoknak szándékában van a hó végén ellátogatni Afrikába és így Algériába is.

LONDON

Harold Macmillan angol miniszterelnök csütörtökön reggel Athénba utazik, hogy Karamanlisz görög miniszterelnökkel a ciprusi problémáról tárgyaljon — közölték szerdán este az angol miniszterelnökségen. Hozzáfűzték, hogy az angol kormányfő reméli, Athénből Ankarába utazik és ott találkozik majd Adnan Menderes török miniszterelnökkel.

Az angol külügyminisztériumban kijelentették, hogy Macmillan saját kezdeményezésére utazik Athénba, illetve Ankarába. Előzőleg üzenetet intézett a görög és a török miniszterelnökhöz. Az üzenetre Athénből szerda este megérkezett a válasz, amely szerint Karamanlisz örömmel tárgyal Macmillan-nel. Az ankarai válasz szerdán este még nem érkezett Londonba.

MOSZKVA

Augusztus 6-án szovjet hadihajók baráti látogatásra indultak Helsinki kikötőjébe. A hadihajók a következők: az Ordzsonyikidze nevű cirkáló, a Szvobodnij és a Sztyepennij torpedónaszád. A szovjet hajók parancsnoka Nyikolaj Harlamov tengernagy, a Balti flotta parancsnoka. A szovjet hadihajók augusztus 7-től 11-ig tartózkodnak a Helsinki kikötőben.

DAMASZKUSZ

Szerdán reggel megnyitották a gépkocsiforgalom számára a libanoni forradalom óta lezárt libanoni—szíriai határt.

SZÓFIA

A bolgár néphadsereg szárazföldi, légi és tengerészeti egységeinek hadgyakorlatai, amelyeket a hadsereg kiképzési tervei alapján ez év július 18. óta a Szovjetunió légierőinek repülő-hadosztályaival közösen folytattak, sikeresen befejeződtek. Szkripko repülő tábornagy, a hadgyakorlatokon részt vett szovjet légihadosztályok parancsnoka visszatért Moszkvába.

AMMAN

Megérkezett az az első angol zászlóalj Ammanba, amelyet az ott állomásozó angol csapatok megerősítésére küldtek, Husszein király kívánságára. Londonban korábban bejelentették, hogy Akabából csapatokat szállítanak Ammanba.

WASHINGTON

Izrael szerdán engedélyt adott arra, hogy amerikai gépek területe felett átrepülve utánpótlást szállítsanak a Jordániában állomásozó csapatoknak. Az egyezményt Abban Eban izraeli nagykövet és Herter államtitkár írták alá.

AMMAN

Ismét megkezdte működését az angol légihíd, amely Ciprusról utánpótlást szállít a Jordániában állomásozó angol csapatoknak. Angol szóvivő szerint még nem biztos, hogy a légihíd meddig folytatja működését. Hivatalos jelentés arról sem érkezett, hogy a repülőgépek milyen utat választottak, megfigyelők szerint azonban a légihíd útvonala ugyanaz, mint korábban, mikor Izrael területe felett haladtak át.

LONDON

Csütörtökön érvénybe lépett Londonban egy olyan rendelet, amelynek értelmében tíz font pénzbírságra ítélik mindazokat, akik papírdarabokat, vagy cigarettavégeket szórnak szét az utcákon.

LONDON

A Daily Mail tudósítója jelenti Ammanból: Jordánia, amelyet csaknem teljesen elvágtak a külvilágtól, készül a leszámolásra az őt körülvevő ellenségekkel. A jordániai hadsereg és az ott lévő angol ejtőernyősök egyelőre várakoznak, remélve a legjobbat és felkészülve a legrosszabbra. Ammanba érkező hírek szerint angol csapatok érkeztek Akabába, a jordániai ejtőernyősök megerősítésére és ezek hamarosan Ammanba érkezhetnek. Az Amerikai Egyesült Államok gabonát küld Akabán át Jordániába, Akaba kikötője azonban képtelen nagyobbméretű forgalmat lebonyolítani. Azt hiszik, hogy a „lövöldöző háború" veszedelme Jordániában sokkal súlyosabb, mint Libanonban.

MOSZKVA

A moszkvai sajtóban közölt jelentések beszámolnak arról, hogy a szovjet fegyveres erők déli hadgyakorlatai befejeződtek, a hadgyakorlatokat vezénylő Grecsko és Merecko marsallok visszatértek Moszkvába.

KAIRÓ

Abdel Hakim Amer, az Egyesült Arab Köztársaság honvédelmi minisztere és hadserejének főparancsnoka szerdán Szaud királlyal s Fejszal trónörökössel és miniszterelnökkel tárgyalt — jelenti a közép-keleti hírügynökség.

A találkozó híre meglepetést keltett, hiszen Szaud-Arábia és az Egyesült Arab Köztársaság között meglehetősen fagyos volt a viszony február óta, amikor Nasszer bejelentette, hogy Szaud király összeesküvést pénzelt az ő meggyilkolására.

Nyugati megfigyelők véleménye szerint Amer azért utazott Szaud-Arábiába, hogy kibékítse Szaud királyt. Közölték továbbá, hogy Jusszef Jasszin sejk, Szaud-Arábia külügyminiszterhelyettese csütörtökön Kairóba érkezik, hogy tárgyaljon az EAK kormányának vezetőivel.

TEL AVIV

Egy brit repülőgépanyahajó, legalább nyolc lökhajtásos repülőgéppel és hat helikopterrel fedélzetén érkezett csütörtökön reggel Akabába, Jordánia vöröstengeri kikötőjébe, — jelentik Ellatból, Izrael vöröstengeri kikötőjéből.

Nehru támadja a bagdadi szerződést

Uj Delhi (MTI): A Reuter jelentése szerint Nehru indiai miniszterelnök csütörtökön sajtóértekezletet tartott, amelyen kijelentette, hogy „a közép-keleti helyzet lényegesen rosszabbodott, mivel az egymással szembenálló ellenséges csoportok megvetették lábukat". A helyzet azonban nem kritikus abban az értelemben, hogy a küszöbönálló háborúról lehetne beszélni — mondotta Nehru.

A miniszterelnök élesen támadta a bagdadi szerződést és azt mondotta, hogy amíg e szerződés létezik, állandóan veszély fenyegeti a közép-keleti helyzet stabilizálására irányuló terveket.

Nehru szerint az ENSZ-közgyűlésnek az egész közép-keleti helyzettel kell foglalkoznia. Arra a kérdésre, van-e arra lehetőség, hogy részt vegyen az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésén, Nehru „nem"-mel válaszolt. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az arab izraeli kérdést békésen meg lehet oldani és az arabok elismerik Izrael létezését.

Nehru kijelentette, India kívánsága a Közép-Kelettel kapcsolatban az, hogy a „közép-keleti országok saját független életüket élhessék minden külső beavatkozás nélkül, valamint az, hogy a külföldi csapatokat azonnal vonják ki, új fegyveres csapatok pedig ne lépjenek ezeknek az országoknak területére, még az ENSZ csapatai sem. Ennek ugyanis erős visszahatása lenne. Az a célunk, hogy nyugalmat és biztonságot teremtsünk, de eddig ennek csak ellenkezője történt".

AFP kommentár a csütörtöki akabai angol partraszállásról

London (AFP): Mint már közölték, csütörtökön reggel Akaba jordániai öbölben partraszállt a skót gyalogezred első zászlóalja. Jólértesült londoni körök három pontban összegezték a partraszállás jelentőségét:

1. Az angol kormány mindaddig Jordániában akarja tartani csapatait és biztosítani kívánja utánpótlási vonalaikat, amíg az ENSZ keretében nem találnak megoldást a jordániai problémában;

2. csapatainak utánpótlásában nem akar az izraeli kormány kényétől-kedvétől függni. A brit külügyminisztérium csütörtökön reggel még elzárkózott a véleménynyilvánítás elől azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint ismét helyreállították a Ciprus és Jordánia közötti légihidat, de nyilvánvalóan csak az amerikai szállítórepülőgépek javára;

3. az angol külügyminisztérium ezzel szemben megismételte számtalanszor kifejtett álláspontját, miszerint az Akaba-öböl „nemzetközi víziút", s nem arab belviz, amint azt Egyiptom és Szaud-Arábia állította.

A Sínai-félsziget egyiptomi partvidékét ugyanis az ENSZ-erők ellenőrzése alá helyezték azoknak az izraeli csapatoknak a kivonása után, amelyek 1956. novemberében elfoglalták a félszigetet. Megjegyzendő még, hogy most Jordánia érdekében hivatkoznak az Akaba-öböl nemzetközi jellegére, holott annakidején azért szögezték le ezt az elvet, hogy Izraelnek biztosítsanak kijáratot a déli tengerek felé.

Az ausztriai Kitzbüchelben ül össze az atomveszély elhárításáról tanácskozó nemzetközi tudományos kongresszus

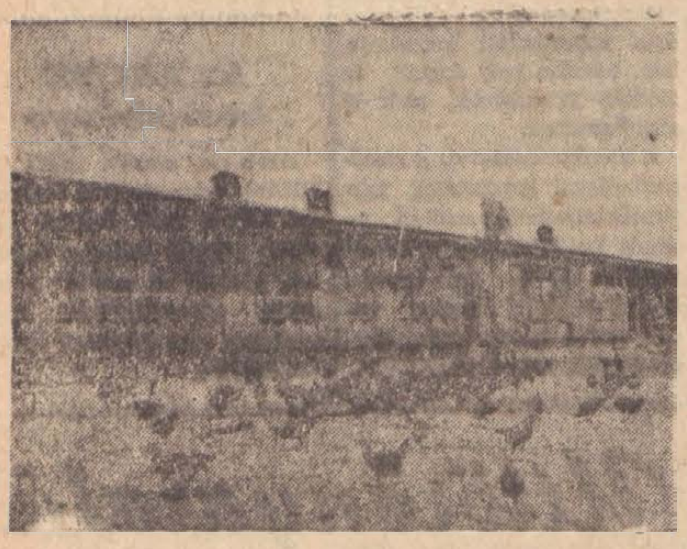
Bécs. Az MTI bécsi tudósítójának értesülése szerint az eredetileg Bécsben tervezett nemzetközi tudományos kongresszust, amelynek napirendjén az atomveszély elhárítása és a tudósok ezzel kapcsolatos gyakorlati feladatai szerepelnek — szeptember 14-től 19-ig Kitzbüchelben, az ismert tiroli üdülőhelyen tartják meg. Csupán a kongresszus ünnepélyes záróülése zajlik majd le Bécsben. Eddig 18 keleti és nyugati állam tudományos életének neves képviselői jelentették be részvételüket a tanácskozáson.

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: felhőátvonulások, nyugaton és északon néhány helyen záporeső, zivatar, mérsékelt szél, a hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 12—15 fok. Legmagasabb napközbeni hőmérséklet pénteken: 25—28 fok között.

Csehszlovákiai útijegyzetek

Az otini termelőszövetkezetben

Az otini termelőszövetkezet korszerűen felszerelt baromfitelepe

Otin *fenyvesek és lomberdők övezte kisközség a márianské láznéi járásban. Valamikor chodok, elüzetésük után németek lakták. 1945-ben cseh szegényparasztok vették birtokukba földjeit. A faluban mindössze 26 család él. Ebből 17 a termelőszövetkezetben, kilenc pedig az iparban dolgozik.*

Mikor meglátogattam az otini JZD-t (Egyesített Földművesszövetkezet; Csehszlovákiában így nevezik a tsz-eket és mind a maga faluja nevét viseli), mindjárt az első benyomás is kedvező volt. Hatalmas, gondozott környezetű, új gazdasági épületek, és sok gép. Már az magában is sejtetni engedte, hogy itt okosan gazdálkodó szövetkezeti parasztokkal lesz találkozásom.

Frántisek Szoszna a szövetkezet elnöke, Ladislaw Ottava, a pártszervezet elnöke és Emánuel Psibil könyvelő fogadtak és mutatták meg a gazdaságot.

A szövetkezet 1950-ben alakult 13 családdal 119 hektár (204 hold) szántóföldtel. Állatállomány: 70 szarvasmarha, 6 ló, 50 sertés. Gép és közös gazdasági épület nem volt.

— Nehéz volt *nagyon a kezdet — emlékezett vissza az indulásra Szoszna elvtárs —, s voltak, akik nem is nagyon hittek a sikerben. A kezdet nehézségeit szorgalmas munkával és az állam hathatós támogatásával azonban sikerült leküzdeni. Ma már egészen másképpen állunk, mint az induláskor. Jelenleg 17 család tagja a szövetkezetnek, s ez negyven főnyi munkaerőt jelent. Szántóföldünk területe 400 hektár. Egy traktorunk, két teherautónk, három vetőgépünk, sok kisebb gépünk — transzportőr, silózó, robot, áramfejlesztő, stb. — van. Állatállományunk is kedvező képet mutat. 210 szarvasmarhánk van — ebből negyven hízómarha — 96 kisborjú, 10 ló, 300 sertés — ebből 160 hízó — és van még egy baromfitelepünk, mintegy 1000 szárnyassal.*

— Milyen növényeket, gabonát termelnek?

— 34 hektáron burgonyát, 15-ön búzát, 70-en rozsot, 40 hektár a zabvetés, 30 az árpa, kendert, lent 6 hektáron termelünk, mák az öt hektár, 130 hektár területen lóhere van és 30 hektár területű a legelőnk, a többi pedig kaszáló. — Három hektáron az idén termelünk először kukoricát. Ez most kísérlet nálunk, mert a mi éghajlati viszonyaink nem a legmegfelelőbbek. 650 méterre vagyunk a tengerszint felett, s nagyon hűvös az időjárás errefelé. A szénát is csak most, június végén tudjuk első ízben kaszálni.

— Milyen a termésátlaguk?

— Az itteni helyzethez viszonyítva jobb, mint a közepes. 1957-ben hektáronként 25 mázsa volt a búzából, 30 a rozsból, 31 a zabból az átlagterméstink. Növelni akarjuk feltétlenül az átlagtermést, s ezért sokat kísérletezünk. Jobb vetőmagokat akarunk termeszteni, mint a jelenlegiek.

— Mennyi volt a jövedelmük az elmúlt évben és a terményeiket hogyan értékesítik?

— Az elmúlt évi tiszta bevételünk 800 000 korona volt. Ebből 80 000 a szövetkezeti alaphoz lett csatolva, 10 000 maradt szociális célokra, a többit pedig felosztottuk a tagok között. Termékeinket a kötelező beadás teljesítése után szabadpiacon értékesíthetjük, de általában az állammal kötünk szerződéseket, mert azok kedvezőbbek ránk nézve, mintha apránként árusítanánk a terméstt.

— Mennyi egy munkaegység értéke?

— Ezen a téren *sokat fejlődtünk az indulás óta. 1950-ben 23 korona volt az egy munkaegység értéke. 51-re már 26 koronára alakult, tavaly pedig 27 koronát fizettünk. A munkaegységekre hat korona értékű terményt adunk, a többit pedig készpénzben fizetjük.*

— Előleget mennyit fizetnek?

— Régebben a tervezett munkaegység 15—20 százalékát fizettük ki havonta. Ez azonban nem volt jó, s így most az utóbbi két esztendőben, minden hónapban a munkaegység ötven százalékát fizetjük ki készpénzben. Ez a módszer bevált és serkentően hat a munka menetére.

Ezután körülnéztünk a gazdaságban. Az épületek csinosak, korszerűek, tiszták. Egy hetven méter hosszú, 35 méter széles fából épített, palával fedett gépszint, két önitató berendezéses, 150—150 férőhelyes tehénistállót, egy 400 férőhelyes sertéshizlalót, silógödröket, borjúnevelőt, a baromfitelepet az elmúlt három esztendőben építették. A nagyarányú építkezéshez az államtól kaptak 2 és fél millió korona kölcsönt, amelyet negyven esztendő alatt kell visszafizetniök évenként másfél százalékos kamattal.

— Az építkezések munkáit a tagok végezték néhány szakmunkás vezetésével. Így jóval többet tudtunk építeni, mintha vállalatnak adtuk volna ki a munkát — mondotta a szövetkezet könyvelője.

Megnéztük a szövetkezet kovácsműhelyét és szerelőcsarnokát is. Ez a szövetkezet egyik legfontosabb munkaterülete, hisz sok a gép, s azokat mindig rendben kell tartani. A gépeket Vladislaw Pecha, egy idős, sokat tapasztalt kovácsmester és univerzális szerelő tartja rendben. A műhelyben modern felszerelés, autogén- és villanyhegesztő, villanyfúrók és köszörűk, esztergapadok, elektromos rugó kalapács, áramfejlesztő és sok minden egyéb van, ami szükséges a jó munka végzéséhez.

A szövetkezetnek jó a legelőgazdálkodása is. Szarvasmarhák legeltetéséhez például villanypásztort használnak.

Egy igen-igen nagy problémájuk van, s ez hasonló a mi termelőszövetkezeteink gondjához is. Kevés a 25 éven aluli fiatal a tagság körében, de általában véve is kevés a negyven a gazdasághoz. A gépesítés ugyan sokat segít, de mégis több emberre volna szükség. A fiatalok jobban szeretik a várost. Jóllehet nem egy ipari átlagmunkás kevesebbet keres, mint az otini szövetkezet tagjai, a fiatalság mégis a város felé húzódik.

Ezen a problémán úgy igyekeznek segíteni, hogy most felépítenek két családi házat és pályázatot hirdetnek a szövetkezeti tagságra. A két ház árát hosszúlejáratú részletben kell majd megfizetni az új tagoknak.

Valószínű, hogy lesz jelentkező, mert az otini szövetkezetben kedvezőek a megélhetési lehetőségek. Az évi átlagkereset 27 000 korona s ehhez jön még a fél hektár háztáji szántóföld, a háztáji tehén, négy sertés, s a baromfiak jövedelme.

A szövetkezet *tagságának jólétére jellemző a következő adat is: 1950-ben egyetlen tagnak sem volt mosógépe, gépjárműve. Ezzel szemben ma minden házban megvan a mosógép és minden családnak van valamilyen gépjárműve, mégpedig 4 tagnak személyautója (2 Skoda, egy Szpartak és egy Wartburg), 13 tagnak 250 kcm-es Jawa, 1 tagnak 350 kcm-es Jawa oldalkocsis, 2 tagnak 175 kcm-es motorkerékpárja, 3 tagnak pedig robogója. Vladislaw Pecha bácsi és Frantisek Ottava személykocsi-tulajdonosok még motorkerékpárt is tartanak az autó mellett.*

TIMÁR EDE

A PÁRTÉLET hírei

A lippói pártszervezet taggyűlésén sokat foglalkoztak a helyi termelőszövetkezet számszerű gyarapításával. A vitában megállapították, hogy szervezettebbé kell tenni az egyéni parasztok közötti felvilágosító munkát. A taggyűlés javaslatára idős Bakk Mihály elvtársat bízták meg azzal, hogy a pártcsoportok ilyen irányú tevékenységét összehangolja és az agitációs csoportot irányítsa.

*

A komlói Kossuth-bánya termelése a hónap első hetében nagyon visszaesett. A pártvezetőség késedelem nélkül megtárgyalta, hogyan juthatnak ki a jelenlegi rossz helyzetből. Többek között elhatározták, hogy az iszapolásnál átszervezést kell végrehajtani. A pártvezetőség javaslatára erre a munkahelyre küldenek majd néhány kommunistát is.

*

A palotabozsoki gépállomás üzemi bizottságában a kommunisták részvételével megalakult a pártcsoport. Az üzemi bizottság ülései előtt megbeszélik a napirenden szereplő kérdéseket, a vitában kialakítják egységes álláspontjukat és számon tartják a szakszervezetbe küldött párttagok megbízatásának teljesítését. Kezdeményezésükre — az agronómusok mellett — a brigádvezetők is szakmai tapasztalataikkal segítik a körzetükben működő termelőszövetkezeteket.

*

A majsi pártszervezet nemrég létrehozta a községi népművelési tanácsot. Ebben a község minden rétege képviselve van, elsősorban természetesen a pedagógusok, akik „hivatalból" is a község kultúréletének lelkes munkásai. A tanács irányítja majd a kultúrmunkát, s mint társadalmi szervezet, időnként megbeszéli az iskolával, a tanítással kapcsolatos teendőket is.

*

A megyei tanács pártalapszervezetének megbízásából négy párttag vezetésével faliújság-szerkesztő bizottság alakult. A bizottság tagjai néhány napos szervező munkával összeállították a faliújságot. Az első szám már meg is jelent. Bizonyára nagy érdeklődést vált ki a nőszövetség munkájáról írt vitaindító cikk. A szerkesztő bizottság egyelőre kéthetenként készít új faliújságot.

*

A Sátorhelyi Állami Gazdaság pártszervezete megvitatta a szakszervezeti bizottság negyedéves munkáját. A határozat értelmében kommunistákat küldenek a szakszervezetbe, hogy segítsék az ottani elvtársak sokrétű tevékenységét.

Sokkal jobban kell dolgoznunk, hogy a múlt évinek megfelelő összegű nyereségrészesedést kapjunk

A múlt évben elért gazdasági eredmények alapján a Komlói Szénbányászati Trösztnek 8,200 000 forintot fizetett ki nyereségrészesedés címén.

A nyereségrészesedésből átlagosan egy főre körülbelül 900 forint jutott.

A Komlói Szénbányászati Tröszt munkásai tehát elmondhatják: érdemes volt eredményesen dolgozni, takarékosan gazdálkodni. Pedig ennél még jobb eredményeket is elérhettünk volna, ha már a múlt év elején jobban igyekszünk a gazdasági mutatóinkat betartani, a termelés költségeit csökkenteni. Azt azonban így is elmondhatjuk, hogy a nyereségrészesedési rendszer bevezetésével dolgozóink többségét sikerült érdekeltebbé tenni a gazdaságos termelésben. Hogy ez mennyire sikerült, megmutatja a szénönköltség alakulása. Az 1957. év január havi 521,81 forint/tonna igen magas önköltséggel szemben az év III. és IV. negyedévében — amely már gazdaságilag normalizált időszaknak tekinthető —, 337,76 forint/tonna szénönköltséget értünk el. Ez az eredmény nem születhetett volna meg dolgozóink nagyfokú aktívitása nélkül.

Mindebből már megállapíthatjuk: a nyereségrészesedési rendszer bevezetése új utat jelentett a gazdaságos termelés elérése érdekében, a szénbányászok anyagilag érdekeltebbé váltak a termelésben. Vagyis a nyereségrészesedési rendszer bevált.

Ebben az évben feladatul kaptuk, hogy a múlt év III. és IV. negyedévi gazdasági eredményét túlszárnyaljuk,

s a múlt évinél eredményesebben dolgozzunk, mert csak ebben az esetben számíthatunk többletnyereségre. — A többletnyereség elérése viszont nemcsak a munkások, hanem a vezetők munkájától is függ. Attól, hogy a vezetők hogyan irányítják az üzemekben a termelést, az anyag- és bérgazdálkodást, stb. Azt minden esetre megállapíthatjuk, hogy ebben az esztendőben többletnyereséget csak ott tudnak majd elérni, ahol fokozzák a termelékenységet, helyesen gazdálkodnak a béralappal, takarékosan bánnak a különböző anyagokkal, nem halmoznak fel felesleges készleteket, csökkentik a selejt-okozta károkat, a segédüzemi és szállítási költségeket. A Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeiben

ennek érdekében már el is készültek az úgynevezett takarékossági tervek

s most az szükséges, hogy ezekről a tervezett intézkedésekről lehetőleg minél több dolgozó tudomást is szerezzen.

Szükséges ezen kívül, hogy a bányaüzemek vezetői rendszeresen figyelemmel kísérjék a különböző költségszintek alakulását, hogy idejében meg tudják előzni a hibákat, illetve azokat időben ki tudják javítani. Rendkívül fontos az is, hogy a dolgozók időközönként tájékoztatást kapjanak a várható nyereségrészesedés mindenkori állásáról, hogy így is mozgósítsuk őket jobb eredmények elérésére. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy

Éppen ezért érdemes néhány szóban beszámolni arról, hogy milyen eredményekkel járt a komlói tröszt bányászainak első félévi munkája. A Komlói Szénbányászati Tröszt első félévi eredményvizsgálata azt mutatja, hogy

a felosztható nyereségrészesedés mintegy 1,963 000 forint s a vállalatfejlesztési alapra fordítható összeg 250 000 forint.

Vagyis nagyon messze vagyunk még a múlt évi eredménytől. Nagyon komoly erőfeszítésekre lesz szükség ahhoz, ha a második félévben az első félévinél lényegesen jobb eredményt akarunk elérni.

Vannak persze a bázishoz viszonyítva eredményeink is. Június hónapban például egy tonna szén önköltsége már 320,19 forint volt. Gazdasági eredményeink azonban sokkal jobbak volnának, ha a kitermelt szén minőségét megjavítanánk, mert ennek eredményeként jelentős többletbevételhez jutnánk.

A bázissal szemben elért minden forint nyereség a rendelkezésünkre áll,

ezt befizetnünk sem kell. Az év végén a meghatározott nyereségrészesedést és vállalatfejlesztési alapot pedig visszalehet tartani. Most tehát arra van szükség, hogy ez az összeg a műszaki és a fizikai dolgozók összefogásának az eredményeként minél magasabb legyen — vagyis a második félév során lényegesen javítsuk munkánk eredményességét.

Bachmann Mátyás
tröszt főkönyvelő

A hároméves terv célkitűzéseiből

A hároméves terv idejére tervbe vett beruházásokból 3,9 milliárd forintot a közlekedés fejlesztésére fordítunk. Megkezdjük a vasúti vontatás dieselesítését és folytatódik a vonalvillamosítás.

Pénteken Keszthelyen sorsolják a lottót

Az augusztusban sorrakerülő további lottó húzásokat vidéken rendezi a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság. A legközelebbi sorsolást, a 32. játékhét nyerőszámainak húzását, augusztus 8-án, délelőtt 10 órai kezdettel Keszthelyen, a szabadtéri színpadon (kedvezőtlen idő esetén a Hullám étteremben) tartják.

Teljesítettük a vasutasnap tiszteletére tett vállalásunkat

Pécs állomás vasutasai a VIII. vasutasnap tiszteletére számos vállalást tettek. Megfogadtuk többek között, hogy a tervezett 8 óra helyett 7,5 órára csökkentjük a kocsitartózkodási időt. Igéretünket teljesítettük. Ezt százalékkal javítottuk a személyvonatok menetrendszerinti indítását is. A tolatási idő csökkentésének eredményeként a tervezett 5 perc helyett csak 4,7 percig tart egy kocsi tolatása. A kereskedelmi és a forgalmi dolgozóink együttműködésének eredményeként sikerült elérnünk, hogy a vállalt egy kocsira eső 5.8 tonna helyett egy kocsi átlagos rakodási súlyát 7 tonnára emelhettük.

A vasutasnapi készülődés során kimagasló eredményeket értek el KISZ-fiataljaink is. A fiatalok az állomás dolgozóinak segítségével 1715 kilogramm selejtet és hulladékpapírt gyűjtöttek össze.

Állomásunk dolgozói e sikért a szép eredményekért elismerést is kapnak. A vasutasnapon például állomásunk 47 dolgozója részesül majd pénzjutalomban. Ezen kívül négy dolgozónk kiváló dolgozó jelvényt, 16 dolgozónk pedig kiváló dolgozó oklevelet kap.

LEITI FERENC üzemgazdász.

Számvetés cséplés után

A cséplés befejezéshez

közeledik. A szérűkön az idén nem teltek a zsákok olyan gyorsan, nem folyt a szem olyan dúsan, mint máskor. Nem túlságosan háláskodott a nyár. A gazdák mégis azt mondják:

— Az időjáráshoz viszonyítva elég jó a termés.

A gazdák és az időjárás...

Örökösen dacos tusakodásban voltak egymással. Ebben az évben felülkerekedett a természet, s még nyár közepén is annyira bizonytalanul érlelte a kalászokat, hogy szinte csüggedésbe sodorta a gazdákat. Azért a gazdákat, mert a termelőszövetkezeti tagság jobb talajmunkával, műtrágyával, gyorsasággal eredményesebben küzdött a szeszélyes természettel.

Az egyházaskozári Uj Barázda tagjai nyolc mázsás átlatermést csépeltek búzából. Árpájuk holdja 7.80 mázsát adott.

— És az egyénieké? — kérdem Gáspár Rudolf brigádvezetőt.

— Nagyon silányan fizet — csóválja a fejét. — Négy-öt mázsa holdanként, de van, akinél még rosszabb. Most beszéltem Jankó József barátommal. Panaszkodik szegény, hogy három mázsa átlagtermése lett búzából.

Nagy a súlykülönbség. Csak hogy a vereséget nehéz bevallani, könnyebb, ha azt magyarázzák:

— No jó, könnyű a csoportnak. Ott van a traktor, könnyen hozzájutottak műtrágyához, de nekünk sem elegendő műtrágya, sem elég fogat.

Helyben vagyunk, ezzel nem mondanak újat, mert aki kinyitja a szemét, előbb is észrevehette, hogy a termelőszövetkezetek könnyebben boldogulnak, mert náluk a gép s elsősorban hozzájuk kerül a műtrágya. Ha van, aki ezt látja, mégis megfosztja tőle magát, az ne a termelőszövetkezetre dobjon követ.

Tény, hogy az egyházaskozári termelőszövetkezet 150 kiló műtrágyát szórt ki ez évben minden hold kalászosára, a cukorrépára pedig még ennél is többet. Az is tény, hogy korábban vetettek, s mélyebben szántottak, mint az egyéniek. Ez viszont nem bűn. Ők tehették, s náluk ezért jobb a termés kevesebb munkával.

*

Utunk Mágocsra vezet

A termelőszövetkezet itt is végzett a csépléssel, s azt beszélik, sok tagnak annyi terményt mértek, hogy azok felét sem fogadták el.

Kincses Istvánék hárman dolgoznak a közösben, 51 mázsa búzát és 30 mázsa árpát kaptak volna. Busa Józsefnek 25 mázsa búzát, 12 mázsa árpát mértek. Aki nem egyedül dolgozott a szövetkezetben, mindenki több mint 25 mázsa búzát kapott volna, de nekik nem kellett. Azt mondták, maradjon csak a közösben és egyszerre vigye raktárba a tsz. így még 20 forint prémiumot is kapnak minden mázsa termény után.

Jó, ha ezt hallja az ember. Amikor egy tsz-család 20—30 mázsa terményt ad el egyszerre, akkor nincs baj. Van tehát tsz, ahol egyesek sokkal jobban boldogulnak, mint a falu legmódosabb gazdái. Mágocson így van. Nemrégiben egy számvetést készített a községi tanács, hogy az 57-es esztendőben kinek volt nagyobb jövedelme. Erről a feljegyzésről olvasták a következőket.

Kemethy József 13 holdas gazda. Ketten a feleségével művelik a földet. A 13 holdas gazdaság 34 000 forintot jövedelmezett kettőjüknek.

Jenei János ugyancsak fele-ségével dolgozik, de a termelőszövetkezetben. Együttesen 700 munkanapot dolgoztak tavaly, és 36 000 forint volt az évi tiszta jövedelmük.

De hát ez még tavaly volt, s jelenleg nehéz eldönteni, melyik oldalra billen a mérleg év végéig. Hallgassuk meg, mit mond Kukorica István 16 holdas dolgozó paraszt. Mágocson tekintélyes jó gazdának tartják. Éppen most fejezte be a cséplést, utolsó zsák gabonáját viszik a padlásra. Termett neki 22 mázsa búza és 31 mázsa árpa.

— Számolta-e már, mennyit tud ebből eladni, Pista bácsi?

— Egy dekát se fiam. Vagyunk nyolcan a családban, meg kell hagyni a vetőmagot, elviszem, ami jár a földadóba és eladásra már semmi nem jut.

— Árpából sem?

— Volt már nekem 45 mázsa árpám, de akkor sem adtam el, mert még többet is felettek volna az állatok...

Piacra tehát semmit nem visz a falu egyik legjobb középparasztja. Mondom Pista bácsinak, hogy a tsz-tagok meg tíz mázsa számra adják el a terményt:

— Igen, azok adnak el terményt, de export üszőt nem. Pedig ebben van ám a pénz.

Pista bácsinak valóban van szép üszője, állatállománya a 16 holdhoz. A termelőszövetkezeti tagoknál nincs ennyi állat, de van egy tehén, van anyakoca, malacok, hizók, még szerződöttek is. Ha akarják, pénzre váltják, de ők elsősorban nem a háztájiból várják jövedelmüket, hanem a közös gazdaságból. Ott pedig van állat, talán még szebbek is, mint bármelyik egyéni gazdánál.

Ebben a gazdasági évben már eladtak 20 tenyészüszőt, 32 hízómarhát, pontosan 377 000 forintért. Van 33 szerződött tenyészüszőjük, s még e hónapban leszállítanak 17 hízott tinót és 4 bikát.

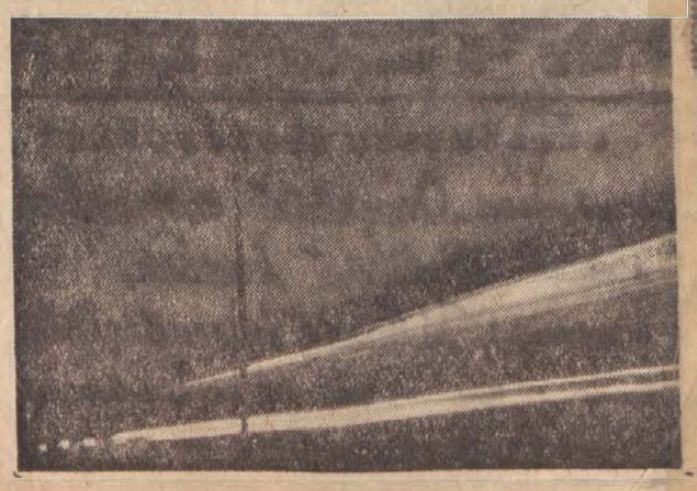
A terményen kívül többek között ez is hozzájárul a szövetkezeti tagok jövedelméhez. Ettől függetlenül jobban élhet Kukorica István, mint néhány tsz-tag, de nem is ott kezdte az életet, ahol azok a tsz-tagok. Azt is látni kell, hogy a termelőszövetkezet milyen bizonytalan életű emberekből emelte fel az olyan családtagokat, akik most jobban örülnek a cséplésnek, nyugodt életüknek, mint bármelyik mágocsi dolgozó paraszt.

Lipóczki József

Gondolatok az éjszakai gyors mellett

A tekintetet elnyelő fekete éjszakából hirtelen elővillan két fényesen világító szempár. Jön az éjszakai gyors. Pár pillanat és már hallani egyre erősödő dübörgését. Megremegnek a sínek a sokszáz tonnás szerelvény zakatoló, lihegő rohanásától. Már füledbe mar zizegő sustorgása, szemedet elkápráztatják vibráló fényei és már csak a pirosan parázsló végjelző lámpáját látod. A gyors elrohant az éjszakában.

A köpenyt, a ruhát megcibálja a légörvény, a felkavart por az arcába csapódik. Csak a kis lámpa világít a kézben apró fényével megnyugtatva.

Megragadó, lélekbe markoló pillanat ez. Mire felocsudsz a káprázatból, már csak a távoli füttyszó jut el hozzád. A vasparipa rohan tovább...

A vasutas ott áll — őrködik.

Az ünnepnapok örömeiből csak ritkán jut neki, életét hűséges társként a kötelesség kíséri. A kötelesség, a felelősség saját maga, mások iránt.

S aki már nem áll a sínek mellett, aki már otthon ül, pihen, olvasgat, az is leteszi ilyenkor egy pillanatra az újságot. Hallja a rohanó kerekek muzsikáját és megelégedetten néz az órájára. Nem szól csak bólint, hisz a dübörgő, ütemes, dalolásra ingerlő szerelvényt: vonat most nem késett.

Rendben van a pálya, őrhelyén áll a vasutas.

H—, —ő

SPORT

A külföld SPORTJA

Csak nyolcas döntő Chilében?

Alig fejeződtek be a svédországi labdarúgó-bajnokságok küzdelmei, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) vezetői már az 1962-ben Chilében megrendezésre kerülő VB-re gondolnak. Az elképzelések szerint a dél-amerikai államban még a svédországinál is kevesebb nézőt várható, a rendező országot tehát nem szabad 16-os döntővel terhelni. Ugy tervezik, hogy ott is csak nyolcas döntőt javasolnak. Csak Ernst Thommen, a FIFA svájci alelnöke kardoskodik a 12-es, legroszszabb esetben a 10-es döntő mellett. Már arról is volt esett, hogy a brit szigeteket csak egy csapat képviselje a legközelebbi világbajnoki küzdelemben.

A svájci labdarúgó klubok értekezletén

melyre Zürichben került sor, az egyletek megdöbbentő képet tártak a résztvevők elé: közel 300 csapatnak mindössze 32 pálya áll rendelkezésére. Karl Rappan, az FC Zürich osztrák származású edzője például elmondta, hogy általában egyszerre 6 csapattal játékossal tartanak edzést és a fiatalok csak kis helyen gyakorolhatnak. Ez aztán azzal jár, hogy kis területen eljátszadoznak akár öt méterre is pontosan passzolnak, de 30—35 méterre pontos labdát egyik sem tud adni.

Spanyolország is jelentkezett

és közölte, hogy szívesen megrendezné az ifjúsági labdarúgók UEFA-tornáját. Érthető, mert 1957-ben hatalmas anyagi sikere volt a Madridban megrendezett tornának.

A francia sisport gyásza

Marysette Agnel francia síbajnoknő és sokszoros válogatott férje, aki ismert alpesi vezető volt, a Mont Blanc megmászása közben egy lavina áldozata lett. Agnel két alkalommal vett részt az olimpián és a világbajnokságon. A francia sisportban jól ismert Agnel-család mindhárom gyermeke tragikus körülmények között halt meg. Marysette két bátyja közül az egyik Argentinában elesett, a másik pedig egy hóviharban fagyott meg.

A svéd lapok szerint

a Svéd Labdarúgó Szövetség eltávozott edzője, az angol G. Raynor helyére a 37 éves Gunnar Grent hívta meg, aki a svédországi labdarúgó-világbajnokság során igen sikeresen játszott. Gren előzően hosszabb ideig Olaszországban szerepelt mint profijátékos.

Hírek, események, eredmények

Érdekes labdarúgó-mérkőzés a vasutasnapon

Vasárnap a vasutasnapon a Pécsi Törekvés 1951-ben bajnokságot nyert NB II-es csapata játszik a PVSK NB II-es csapatával. A két csapat találkozója igen érdekesnek ígérkezik, ugyanis a volt bajnok csapatban találjuk Hegyit, Milosovicsot, Szőkét, Kovácsot és Horváthot, akik más egyesületben rúgják a labdát. De a csapatban játszani fognak: Kovács, Rácz, Meggyes, Zombori, Hirczi és Tura.

A MEDOSZ sportünnepélye

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete vasárnap délelőtt Pécsett a Tüzér utcai sport telepen rendezi meg területi szakszervezeti sportünnepélyét. — A sportversenyen részt vesznek a mezőgazdasági üzemek, állami gazdaságok, gépállomások, erdőgazdaságok, kísérleti és tangazdaság dolgozói, valamint termelőszövetkezeti és egyéni parasztok, akik a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók sportegyesületében sportolnak és 14. életévüket betöltötték. A sportünnepélyen alétikai verseny, röplabda-mérkőzés, kerékpáros verseny lesz.

Röplabda-csapataink a falusi spartakiád döntőjére készülnek

A Szolnokon megrendezésre kerülő falusi spartakiádon röplabdában a siklósnagyfalui lányok és a Tótokföldje férfi csapata képviseli megyénket. A két csapat komolyan készül az országos döntőre. Az elmúlt vasárnap Siklósnagyfalu több csapat részvételével röplabda-tornát rendezett, ahol a férfiaknál Tótokföldje csapata, a nőknél pedig Siklósnagyfalu csapata lett az első.

Világcsúcs a nemzetközi atlétikai viadal második napján

A nemzetközi atlétikai viadal második napjára ismét közel 40 ezer néző volt kíváncsi. 400 méteres gáton G. Davis 49.2 idővel világcsúcsot futott. 800 méteres síkfutásban Courtney 1:47 másodperces stadioncsúcsot futott; ugyancsak stadioncsúcs született férfi magasugrásban, Dumas 211 cm-t ugrott. Kalapácsvetésben Hall 65.30 m-t dobott. Nők közül súlylökésben is stadioncsúcs született, E. Brown, az Egyesült Államok versenyzője 16,14 métert dobott. Távolugrásban a magyar Skultéty 581 cm-rel országos ifjúsági csúcsot ugrott.

Mohácsi evezősök győztek Baján

Az elmúlt vasárnap szakszervezeti sportünnepély keretében Baján szerepeltek a mohácsi evezősök. Baja és Mohács városok közötti versenyen a két város találkozójából a mohácsiak kerültek ki győztesen. Eredmények. Ifjúsági női kormányos négyes: 1. Mohács (Vikár — Helényi — Kuti — Lőrincné — Papp,) 2. Baja A-csapat, 3. Baja B-csapata. Ifjúsági férfi kétpár-evezős: 1. Mohács (Bakó — Jánosity), 2., Baja. Ifjúsági férfi egyes: 1. Baja, 2. Mohács. Ifjúsági férfi kormányos négyes: 1. Mohács (Solymár — Porgányi — Havasi — Tornai — Papp) 2. Baja. — Ifjúsági női egyes: 1. Baja, 2. Mohács (Helényi). — Férfi kormányos négyes: 1. Mohács A-csapata (Mihály — Petrin — Kropp — Kovacsics — Helényi II). 2. Mohács B-csapata — Pataki — Poszt — Szabó — Kovács — Szász). 3. Baja. A városok közötti evezős verseny visszavágóját augusztus 31-én Mohácson kerül sor.

A szovjet versenyzők sikereiről

Sokat beszélnek ismét a világ sporttáborában, s ilyenkor szóba kerülnek a szovjet tornászok teljesítményei is. Érdekes ezzel kapcsolatban dr. F. Heiss, az ismert német sportorvos véleménye, aki részt vett a sportorvosok moszkvai világkongresszusán és most így nyilatkozott:

— Nincs az az ország a világon, amely megakadályozhatná, hogy a Szovjetunió lassan, de biztosan minden sportágban vezető szerepet ne játsszék. Minden szovjet iskolán, ahol sportolókat nevelnek, a docensek főleg a tehetségkutatással foglalkoznak. Igy például a moszkvai Lenin-stadionban minden nap 40 sportorvos figyeli az edzéseket, Litunov professzor 13 tudományos segédje pedig naponta mintegy 500 válogatott sportolót vet tüzetes vizsgálat alá, akik a 260 milliós ország minden részéből kerülnek ki. A legalkalmasabbakat aztán adottságaik szerint a megfelelő edzésben részesítik. Ennek a módszernek meg is van aztán az eredménye. Vajon van-e a világon még egy olyan tornász, mint Csukarin, aki legnagyobb nyugalommal, tökéletesen mutatja be a legnehezebb gyakorlatokat. A siker „titka": a tornára eszményien rátermett sportoló célszerű edzéssel annyira fokozhatja teljesítőképességét, hogy törvényszerűen csúcsteljesítményekre kerül sor.

A Szovjetunióban örömmel sportolnak a tömegek, — állapítja meg a továbbiakban dr. F. Heiss, a stuttgarti egyetem sportorvosi fakultásának vezetője. — A szovjet nép számára a sport igazi szórakozás, sőt üdülés. Fontos szerepet játszanak azonkívül a klubközi vetélkedések és gyakori eset, hogy már ezeken is számos új csúcsot állítanak fel a versenyzők. A sportorvosok segítségével rostálják az indulókat és a sok százezret számláló keretből kerülnek ki aztán a válogatottak.

500 sportorvos vett részt a sportorvosok nemzetközi kongresszusán, melyen 22 ország képviselője 195 beszámolót tartott. Ez is mutatja, hogy a Szovjetunió sportjában mily nagy szerepet játszik az orvostudomány. A sportorvosok közül azok, akik hozzáértésük alapján megfelelnek a követelményeknek, az állam részéről minden támogatásban részesülnek. Jellemző végül az is — hangoztatta nyilatkozatának befejezéseként a német tudós —, hogy minden üzemben, városban, az egész Szovjetunió területén, az ismert sportorvosokhoz fordulnak tanácsért a versenyzők. Sok szovjet élenjáró sportoló a szakszerű orvosi véleménynek köszönheti világraszóló sikereit.

Tömegsport a siklósi járásban

Kezdjük talán az eredményeken. A tömegsport fejlettségének fokmérőjén, a megyei spartakiádon a siklósi járás elég jól szerepelt. Megnyerték a férfi és nő röplabda-bajnokságot és a női torna csapatbajnokságot is. Nagy általánosságban szép eredményeket értek el, bár kevés volt az egyénileg kiugró teljesítmény. Ez nem is baj, hiszen a jó tömegsportmozgalom pontosan a csapatmunkában mutatja meg erényeit. Jellemző, hogy a járás 43 versenyzője közül 28 bekerült a megyei válogatott keretbe. (A megyei válogatott keret létszáma 56.)

Ilyen eredményeket csak erős, jól megalapozott mozgalom tud produkálni. Nem lenne azonban igazságos egyszerűen csak tudomásul venni, hogy a siklósi járásban ezen a területen minden rendben van, mehetünk tovább. Nem lenne igazságos, mert nincs minden rendben. A részletekbe menő aprólékos elemzés során kiderül, hogy ezt az eredményt nem egy általános, minden községben megtalálható lelkes sportmunka alapján érték el, hanem csak egyes — szerencsére nagyobb számú — községek sportmunkájával. A tömegsport kérdése, előrehaladása vagy elsatnyulása községi szinten nagy mértékben függ a helyi tanácstól, a KISZ-szervezettől és a pedagógusoktól, valamint a sportot kedvelő, s ha nem is szakemberek, de a sporthoz értő emberektől. Azokban a községekben, ahol az említettek szívükön viselik a sportot, lehet jelentős eredményeket elérni, ahol nem, ott kevesebb a remény.

Számtalan példát lehetne hozni a járásból arra, hogy egyes sportszerető emberek, pedagógusok, minden anyagi ellenérték nélkül csupán a sport iránti szeretetből foglalkoznak fiatalokkal és szép eredményeket érnek el.

Siklósnagyfalun Szatmári Rózsa foglalkozik a női röplabdacsapattal. Magyarbólyban Bathory Géza tanító a kerékpárosokkal, Drávaszabolcson Bacskai József a labdarúgókkal. Tüdőska nem valami nagy falu, ott sportkörének labdarúgó-, röplabda-, asztalitenisz-, sakk- és atlétika-szakosztálya van. A járási labdarúgó-bajnokságot meg is nyerték. Mindez valószínűleg nem lenne így, ha nem egy olyan lelkes és kezdeményező ember állna a község sportélete élén, mint Baráth József tanító.

A felsorolt helyeken általában támogatja a sportkört a tanács is és a KISZ-szervezet is. Vannak azonban olyan községek a járási szinten a KISZ és a TSTT kapcsolata a legjobb —, ahol a KISZ-szervezet még gyenge, vagy nem fordít elég gondot a sportmozgalom megszervezésére. Legkellemetlenebb mégis az, hogy egyes helyeken a tanács nem hajlandó semilyen támogatást nyújtani a fiataloknak. Sportolni szerető fiatalság van például Okorharsányban is, de a tanács passzivitása miatt jóformán semmihez sem kezdhetnek. Egyesek azzal védekeznek, hogy „ugyan kérem, annyira kicsi falu ez, nincs benne alapja a sportéletnek". Téves nézet. Mindjárt példát is lehet hozni ez ellen az érvelés ellen. A tótok-földjei fiúkat. Tótokföldje nem éppen metropolis, hiszen mindössze csak 23 háza van. Röplabdacsapatuk mégis megnyerte a megyei spartakiádon a bajnokságot. Pedig még edzőjük sincs. A lelkesedés és a sport szeretete nagyon sokra képes, és ettől függ a sportélet, nem a házak számától.

A tanulság: jó a tömegsport állása a járásban, de lehetne jobb is. És ez nem múlik senki máson, csak a községek vezetőin és pedagógusain. Mert a fiatalok mindenütt szeretnek sportolni. Egy kis anyagi áldozattal és lelkesedéssel minden akadályt le lehet győzni.

MONOSTORI SÁNDOR

Számvetés egy kirakat előtt

Még süvöltött a gyerekvers a fülemben, amikor már ott álldogáltam a könyvesbolt nagy üvegablakai előtt és vágyakozva kukkoskáltam a legújabban megjelent könyvekre: Karinthy Frigyes, Móricz Zsigmond, vagy József Attila egy-egy kötetére.

Már vagy hat-nyolc éve ennek, és én még mindig naponta ácsorgok egy kicsit az utamba kerülő könyvesbolt kirakatai előtt. — Munkába menet, munkából jövet, mindig szentelek egy kis időt ennek a szenvedélyemnek.

Végigsimogatom tekintetemmel a régi és még régebbi kedves ismerősöket és kíváncsian nézegetem a még ismeretlen új írók új könyveit. Gyors számvetést végzek magamban: ennyi meg ennyi kell a háztartásra, ennyi a gyerekeknek új cipőre, a feleségemnek is megígértem azt a pullovert, tehát még marad ennyi meg ennyi. Fizetés napján tehát ismét gyarapítom könyvtáramat két-három új kötettel.

Mondom, így megy ez már 10 éve. De egy dolog mégis megváltozott. Az utóbbi tíz esztendők alatt egyre többen ácsorgunk és számolgatunk magunkban a könyves kirakatok előtt. Munkások, munkásnők, itt-ott vidékről jött napégette arcú parasztemberek az új látogatók. Otthonosan mozognak a könyvesboltban, lapozgatnak a könyvekben, kérdéseket tesznek fel, sőt néha vitába is szállnak a bolti eladókkal. Ilyenkor én, a „régi" könyvbarát örömmel nézem az „újakat" és így morfondírozok: milyen kár, hogy az elmúlt években lejárattak egy-egy nagyon is aktuális szót, például ezt: kultúrforradalom.

Sz. L.

Közlemények

A Vasutasok Szakszervezetének Kultúrotthona vezetősége felhívja énekkarának tagjait, hogy augusztus 9-én 16 óra 45 perckor szerepléshez felkészülten a Vasutas Kultúrotthonban (dr. Váradi Antal utca 7/2.) pontosan megjelenni szíveskedjenek.

*

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécsi Csoportja közli az érdekelt kutyatartókkal, hogy f. év augusztus 30-án kutyakiállítást és törzskönyvezést rendez a porcelángyár sporttelepén. A kiállításra és törzskönyvezésre minden fajta hathónapos kort betöltött kutya benevezhető. Kiállítási díj MKOE-tagoknak 20 Ft, nemtagoknak 40 Ft. Törzskönyvezési díj tagoknak 25 Ft; nemtagoknak 40 Ft. Nevezési határidő: augusztus 10. Határidőn túl nevezett kutyák nevezési díja egységesen 100 Ft.

Nevezésen az alábbi adatokat kell közölni: 1. Benevezett kutya fajtája. 2. Kutya neve. 3. Törzskönyvi száma. 4. Neme. 5. Születési ideje. 6. A kutya apjának neve és törzskönyvi száma. 7. A kutya anyjának törzskönyvi száma. 8. Tenyésztő neve. 9. A tulajdonos neve és pontos címe.

Az MKOE pécsi csoport minden szerdán és pénteken este 19 órától 20 óráig, vasárnap délelőtt 9-től 12 óráig tart félfogadást a Felső-Vámház utca 72. sz. alatti (porcelángyári kultúrház) hivatalos helyiségében.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 8-i, pénteki műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Napról-napra. Hírek, tudósítások. — Pécsudvardi vasutasok között. — A felsőszentmártoni szőttesek is karriert csináltak. Riport. — Boszniai „szevdalinkák". — Szerbiai táncok.

17.00: Német nyelvű műsor. Vidám régi dalok. Énekel Kretzer József. — Öt perc vidámság. — „Kréta nem lesz rakétabázis". Jegyzet. — A „jó" Dolfi. — I. Hoffmann szatírája. — Lipcsei fúvószene. Vezényel: Werner Krumbein, közreműködik: Hans Ahne.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Ütry Anna magyarnótákat énekel, kísér Sárközi Béni és cigányzenekara.

17.50: Ó, szép magyar nyelv! Dr. Tóth István nyelvművelő előadása.

17.55: Táncoló billentyűk.

18.05: Válaszolunk hallgatóinknak.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.30: Donizetti: Az ezred lánya — nyitány.

18.40: Kommentár.

18.45: Tánczene.

19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.

17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.

19.00—20.00: I. Operettrészletek. — II. Tánczenével a világ körül.

Megvette már totószelvényét?

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7 és 9 órakor)

Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Betörő az albérlőm (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Rendőrök és tolvajok (6 és 8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Éjjeli őrjárat (5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Vörös és fekete (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): A fecske küldetése (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Bomba (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Apák és fiúk (fél 9 órakor)

Park (Szigetvár): Értük éltem (fél 9 órakor)

Táncsics (Siklós): Külvárosi szálloda (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Mi újság Baranyában?

Készülnek a Rákóczi út rendezésének tervei

Komoly érdeklődés nyilvánul meg a tervező építészek részéről a nemrégiben meghirdetett és a Rákóczi út rendezését célzó pályázat iránt. Már eddig is számos tervet készítettek az építészek, amely biztosíték arra, hogy a bíráló bizottság több tucat kiváló terv közül választhatja ki a legmegfelelőbbet.

A Rákóczi útnak a Bem utcától a mostani bontásokig terjedő szakaszán korszerű, nagy épületek helyezkednek majd el, amelyekben kb 140 lakás lesz a mostani 6—10 helyett. Az úttest szélesebb lesz és a városkép ezzel a területtel is előnyére változik, jobban megfelel majd a modern követelményeknek.

A megyei tanács KISZ-szervezete

elvállalta a csertői gyermekotthon patronálását. Elhatározták, hogy vasárnap tizen lemennek Csertőre és az asszonyok, lányok segítenek a ruhák rendbentartásában, javításában, a férfiak pedig előkészítik a játszóteret, ahová a következő vasárnapon felszerelik a hintákat. Délután együtt lesznek a gyerekekkel, játszanak, beszélgetnek velük.

Karvezetői tanfolyam Pécsett

Baranya megye Tanácsa VB Művelődésügyi Osztálya Pécsett kéthetes tanfolyamot szervezett a megye általános iskolai énektanítói, karvezetői részére. A tanfolyam augusztus 4-én kezdődött. Felkészítik a nevelőket a karvezetés művészetére, hogy iskolájukba visszatérve életképes iskolai kórusokat szervezzenek.

A tanfolyam célja a kórusvezetésen túl, hogy jobbá tegye az egyes iskolákban eddig elhanyagolt énekoktatást. Különös fontosságot ad a tanfolyamnak még az a célkitűzése, hogy a tanácsköztársaság megalakulásának 40. évfordulójára minél több iskolában alakuljon énekkar.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Szeretett édesanya, anyós, nagymama és dédmama,

özv. Lozert Jánosné

szül. Schlégl Anna

78 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 8-án, délután 5 órakor Pécsbányatelepen.

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen drága feleségem, édesanyánk, anyósunk és nagyanyánk, Vertli Istvánné, sz: Szabó Rozália hosszú szenvedés után 70 éves korában elhunyt, temetése 2-án, szombaton 12 órakor a központi temetőben. Gyászoló család.

Gyakorlattal rendelkező asztalost felvesz Nádor Szálloda. 39

Balatonon nyaralónak szoba kiadó. Tel: 44-54 189

Uj export K 175 cm és motor sürgősen eladó. Déryné u. 11.

Adler Junior személykocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető: — Péter József, Mohács, Jókai Mór u. 12. 14

Órát, rádiót, távcsövet, gramofont, lemezjátszót, harmonikát — veszek és eladok, — Wágner, Rákóczi út 73/a. 204

Szekszárdi vörös!! — Szekszárdi rizlinget! Szekszárdi kadart 18 forintért Alkotmány u. 5. és Tolbuchin u. 41. sz. 62

Megyeri u. 79-ben, — fekete pulikutya eladó. Érdeklődni tizenegytől, fél kettőig.

Egy boroskád eladó. Deák utca 12. 207

Pellérden szőlő épülettel, megosztva is, termőssel eladó, alkalmi áron. Vasuti újságos. 212

Szőlőt, rakamiét, — fotelt rendeljen Sindler kárpitosnál, Szigetvár, Kossuth utca 43. sz. 136

Eladó használt kétszárnyas üveges ajtó, 220 cm magas. Aradi vértanuk útja 37.

Gondozásra szoruló — egy vagy két öreget, akinek házas telke és valamennyi szántóföld mennyisége van, elvállalna gyermektelen házaspár. Cz. Tóth István, Fehérgyarmat, Táncsics u. 24. 40

Veszek használt hálószobabútort, szekrényeket, ágyakat, — konyhabútort, asztalokat, szőlonokat, Rákóczi út 48. Koltai.

Hálószoba, varrógép, szekrények, ágyak, — asztalok, konyhabútor eladó. Felső-Vámház u. 2. 89

Alkotmány u. 72. sz. volt vendéglőház sürgősen eladó, cserével beköltözhető. Cím: József u. 37. sz. délután 3-tól. 173

Lippói Béke Öre Termelőszövetkezet szakképzett kertészt keres. Érdeklődni lehet Béke Öre Termelőszövetkezet, Lippó. 37

ÁFOR BENZIN-OLAJ
VÁSÁROLJON SZUPERBENZINT!
Szuperbenzin nagyobb teljesítmény.
Szuperbenzinjegy kapható:
Pécs 1. sz. postahivatal
SZUPERBENZINKÚT
Pécs, Rákóczi út 45

KELLEMESEN SZÓRAKOZHAT
a szigetvári „Oroszlán" étteremben,
a siklósi „Pelikán" kertben,
a szászvári „Jó barát" kisvendéglőben
Étterem * Zene * Tánc * Figyelmes kiszolgálás
VIDÉKI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 187. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. AUGUSZTUS 9.

Pénteken este összeült az ENSZ rendkívüli közgyűlése

New York (MTI): Mint az AP és a Reuter jelenti, a Biztonsági Tanács csütörtökön több mint határás vita után összehívta az ENSZ rendkívüli közgyűlését a Közép-Kelet kérdéseivel kapcsolatban. Az utolsó percben kompromisszum jött létre, s ez lehetővé tette, hogy a tanács egyhangúan határozzon. Az Egyesült Államok által előterjesztett határozati javaslatot Panama, a Szovjetunió és Anglia módosító indítványai nyomán megváltoztatták. A határozatból a kompromisszum értelmében kimaradt a libanoni és jordániai problémákra való utalás és az csupán a közgyűlés rendkívüli ülésének összehívását kéri. A Szovjetunió visszavonta saját határozati javaslatát, amely arra kérte a közgyűlést, hogy azonnal vegye fontolóra az amerikai és brit csapatoknak Libanonból, illetve Jordániából való visszahívását.

Cabot Lodge amerikai delegátus kijelentette, az Egyesült Államok azt óhajtja, hogy a közgyűlés ideiglenes jellegű intézkedéseken messze túlmenő lépéseket tegyen a közép-keleti helyzet stabilizálása érdekében.

Dag Hammarskjöld főtitkár, röviddel a Biztonsági Tanács ülése után összehívta a közgyűlés rendkívüli ülését pénteken, helyi idő szerint 17,00 órára. (Magyar idő szerint 22,00 órára)

Ugy tudják, hogy a pénteki ülés csak szervezeti részletkérdésekkel foglalkozik. *Pierson Dixon* brit delegátus azt javasolta, hogy a közép-keleti kérdés lényegbeli megvitatását halasszák el szerdáig, hogy a delegátusoknak elég idejük legyen beszédeik előkészítésére.

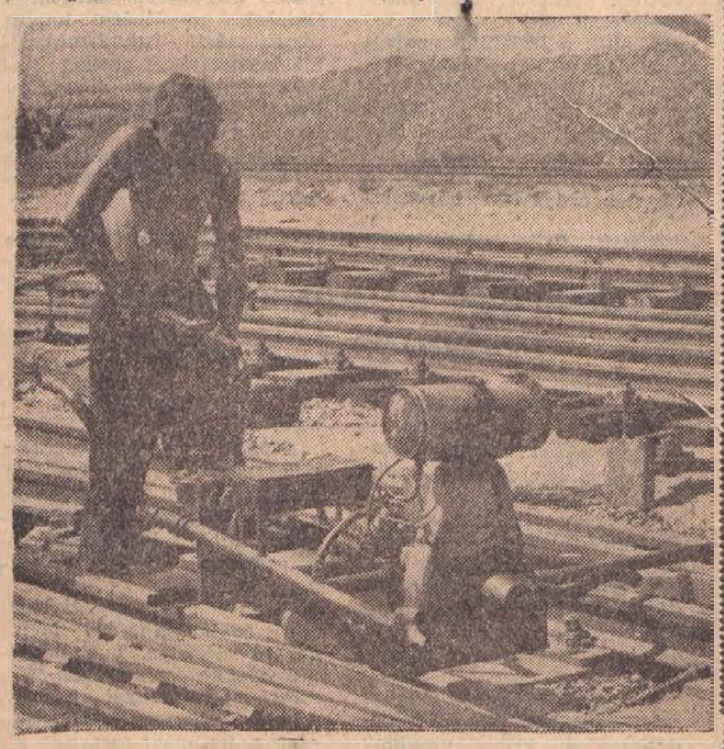
A Reuter-iroda New York-i tudósítójának értesülése szerint az előreláthatólag szerdán kezdődő érdemi vitában valószínűleg több külügyminiszter is részt vesz majd. A tudósító azt jelenti, hogy szerdától kezdve Selwyn Lloyd brit külügyminiszter, John Foster Dulles amerikai külügyminiszter, Sidney Smith kanadai külügyminiszter és dr. Mahmud Favzi, az Egyesült Arab Köztársaság külügyminisztere is részt vesz majd a rendkívüli közgyűlés munkájában. A tudósító értesülése szerint a pénteki ülésen elsősorban eljárásbeli kérdésekkel foglalkoznak.

A közgyűlés megválasztja majd a mandátumvizsgáló bizottságot és elfogadja a napirendet, amelynek fő pontja a következő lesz: „A Biztonsági Tanács által augusztus 7-i, 838. ülésén megvizsgált kérdések". Ezek a kérdések a libanoni és jordániai helyzetre vonatkoznak, „ahol az amerikai és brit csapatok az illető országok törvényes kormányainak kérésére beavatkoztak, hogy megvéd-

(Folytatás a 4. oldalon)

A sínek között

Azok, akik csak utazni szoktak a vasuton, a vasutas kifejezés alatt általában csak a forgalmistát, a távirászt, a kalauzt, a mozdonyvezetőt, a fűtőt és a pályaőrt szokták érteni. Pedig nemcsak ők a vasutasok. A vasutas cím másokat is megillet, olyanokat is, akiknek a munkájáról az utasok csak ritkán szereznek tudomást. Róluk készültek az alábbi képek.

Valamikor a pályamunkások egyik legnehezebb feladata a síncsavaroknak a talpfába való behajtása volt. Ma már korszerű gépek segítik a pályamunkásokat a csavarok lyukainak fúrásában és a síncsavarok becsavarásában.

Hó... rukk... Megfeszülnek az izmok, az emelők nyomán megmozdul a váltó és engedelmesen a helyére csúszik. Amikor bejön a déli személyvonat, már az újonnan behelyezett váltón zakatol át.

A kocsijavító műhelyben is szorgalmas munka folyik minden nap. A sérült vagonokat gondosan megvizsgálják, megjavítják, hogy minél több kocsi álljon rendelkezésre az őszi csúcsforgalom lebonyolításánál.

(Kovacs felv.)

Békegyűlés lesz Kertvárosban

Augusztus 11-én, hétfőn este 7 órai kezdettel az iskolaépületben békegyűlést tartanak a kertvárosi pártszervezet és a nőtanács rendezésében.

Több mint 900 orvostanhallgatót vesznek fel idén az egyetemekre

Az Egészségügyi Minisztériumban pénteken sajtóértekezleten adtak tájékoztatót az új orvosi rendtartásról, az orvostudományi egyetemi felvételekről.

Dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter megnyitó szavai után dr. Dubovitz Dénes, a gyógyító megelőző főosztály vezetője ismertette az egészségügyi miniszteri utasítás formájában mintegy két hónapja megjelent orvosi rendtartás jelentőségét, s a végrehajtásban szerzett tapasztalatokat.

Dr. Barta Ferenc, az egyetemi főosztály vezetője tájékoztatójában rámutatott: az új tanévre az orvostudományi egyetemekre mintegy háromszor annyian kérték felvételüket, mint ahányat az ország egészségügyi szükségleteinek figyelembevételével fel lehet venni. Az 1958/1959-es tanévben 830 általános orvos és 80 fogorvos hallgató kezdheti meg tanulmányait. A mostani felvételekkel tovább javul majd az ország — nemzetközi viszonylatban is kedvezőnek mondható — orvos-ellátottsága. Magyarországon több mint 14 orvos jut 10 000 lakosra, amikor például az Egyesült Államokban csupán 13,5.

929 sertést vásároltak a megye termelőszövetkezetei

A kedvező kormányhatározat következtében egyre több termelőszövetkezet vásárol tenyészsertéseket. Tavaly még 5 493 sertés volt a megye szövetkezeteiben, ez év július végéig azonban 929 darabbal szaporodott a sertésállomány. Ez azt jelenti, hogy minden 100 hold szántóra 23 sertés jut.

Örvendetes, hogy a termelőszövetkezetek többsége nagyobbmérvű baconsertés-előállítással foglalkozik. A közös sertésállománnyal rendelkező termelőszövetkezetek zöme baconsertésre kötött hizlalási szerződést.

Sajnos, a kívánt eredményért még sokat kell dolgozni. Kívánatos lenne, hogy száz hold szántóra legalább 40 sertés jusson. A kihelyezett tenyésztörzsek malacozása után, továbbá a meglévő állomány után származó szaporulatból az állatsűrűség kedvezően növekszik majd.

Ami a tenyésztői munkát illeti: kifogásolható még mindig, hogy a termelőszövetkezetek nem foglalkoznak intenzíven felneveléssel, a szaporulatot malackorban értékesítik. Helytelen az is, hogy még mindig idegenkednek a hízósertés-előállítástól. A tavalyi évben történetesen csak 1 567 hízottsertést adtak el. Ez évben bizonyára nem 6,7 hízósertés jut majd egy holdra, hanem jóval több.

Miniszteri utasítás az őszi vetőmagakcióról

A földművelésügyi miniszter utasítást adott ki az 1958 évi nemesített őszi kalászos vetőmagfelújításról, valamint az őszi takarmány és egyéb vetőmagvak központi ellátásáról.

A múlt évihez hasonlóan az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok az idén őszszel elvetendő vetőmagvaikat nemesített vetőmagvakra cserélhetik ki. A termelőknek elsősorban saját maguknak kell gondoskodni a megfelelő vetőmagról. Támogatni kell a gazdák közötti vetőmagcserét is. Az állam elsősorban a kalászosok tervszerű felújításához szükséges vetőmagot biztosítja. Az utasítás szerint eredeti, nemesített és másodfokú szaporítású kalászos vetőmagot az erre a célra kijelölt vetőmagszaporító állami-, tan- és célgazdaságok, továbbá mezőgazdasági termelőszövetkezetek kapnak. A vetőmagakció során legnagyobb mennyiségben — az összes búza, rozs és őszi árpa vetésterületnek mintegy negyedrészére elegendő mennyiségben harmadfokú szaporítású őszi búza, rozs és őszi árpa vetőmagot osztanak ki. Nemesített kalászos vetőmegellátásban a termelők ott részesülhetnek, ahol a megyei tanács általános vetőmagcserét rendel el.

Az előző évektől eltérően a nemesített kalászos vetőmagvakért 10 százalékkal nagyobb mennyiségű szokvány cseretermény kell adni.

Dr. Sik Endre külügyminiszter New Yorkba utazott

Dr. Sik Endre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere pénteken elutazott New Yorkba, ahol a magyar küldöttség vezetőjeként részt vesz az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendkívüli közgyűlésén.

Modern gépeket kapnak az állami gazdaságok

Baranyában is — mint az ország más részein — az állami gazdaságokban a munkák zömét már gépesítették. A nehezebb munkák gépesítése után rátértek már a könnyebb, az eddig géppel egyáltalán nem végezhető munkafolyamatok gépesítésére is. Az állami gazdaságokhoz szinte naponta érkeznek a legújabb típusú mezőgazdasági gépek. Legutóbb 18 Zetor Supert kaptak, amelyek Baranyában is bebizonyították — megfelelnek arra a célra, amire készültek.

A gazdaságok tetszését nagyon megnyerte az R. S. 09 eszközhordó traktor. Ezt a traktort az NDK-ban gyártják. Egyelőre a baranyai gazdaságokban öt munkafolyamatban használják — ennyire kaptak még csak munkaeszközt — de mint mondják, ennél jóval több munkafolyamatot lehet vele végezni. Az R. S. 09-es eszközhordó traktorra felszerelhetnek kultivátort, vetőgépet, fűkaszát, permetezőgépet, műtrágyaszórót... Nem csoda, ha mindenütt dicsérik ezeket a gépeket, hisz még az erősen fejlett répasorok között is el tud menni, éppen azért, mert keskenyek a kerekei.

Idén újabb 14 NDK zöldtakarmány-betakarító gépet kaptak a gazdaságok, amelyeknek érthető okokból nagyon örültek. A tavaly behozott ilyen gépek nagyon jól beváltak. A mostaniakról sem lehet mást mondani. Ugyancsak az NDK-ból kaptunk hét járvasilózó kombájnt is. A kombájn menetközben felaprítja és egy fúvószerkezet segítségével a pócskocsiba továbbítja a silót. A gép három emberrel napi öt hold besilózására alkalmas.

Megjöttek az NDK-ból az istállótrágyaszóró gépek is. Ennek a szórógépnek az az előnye, hogy a mi három tonnás vontató pótkocsijainkra is felszerelhetők. Az istállótrágyaszórókat több gazdaságban, így a pécsiben is kipróbálták és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a vele végzett munkáról.

Hét magyar gyártmányú kombájnbálázót is kaptak a gazdaságok. Ezekről még nem tudnak se jót, se rosszat mondani, mert — sajnos — az aratás befejezése után érkeztek a gépek és így nem tudták kipróbálni őket.

Az állami gazdaságok nagyfokú gépesítését mutatja, hogy az idén összes gabonájuknak mintegy 70 százalékát kombájnnal aratták le. E nagyfokú kombájnaratással egyidőben jelentkezett egy sürgősen megoldandó probléma, a kombájnszérűk gépesítése. Ez a probléma úgy jelentkezett, hogy az idén a kombájnok tíz nap alatt 15 000 hold gabonát vágtak le és több mint 180 000 mázsa gabonát csépeltek el ez idő alatt. Ezt a gabonát mintegy két hét leforgása alatt kellene a magtárakba szállítani. Ez ment is volna, ha az állami gazdaságok elegendő és megfelelő géppel rendelkeznek. Az idén kaptak ugyan hat nagyteljesítményű magtisztító gépet és ezzel együtt tíz lett, de ez nem oldotta meg a problémát. Már megrendelték és jövőre munkába is állítják a különböző zsákológépeket és nagyteljesítményű gabonafúvókat, hogy a növénytermesztés, az állattenyésztés gépesítése után — a kombájnszérűket is a lehető legjobban gépesíthessék.

Megjelent a „Fehér könyv" V. kötete

„Nagy Imre és bűntársai ellenforradalmi összeesküvése"

A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának kiadásában „Nagy Imre és bűntársai ellenforradalmi összeesküvése" címmel megjelent a Fehér könyv V. kötete.

A könyv elsősorban azokat az új, a bűnvádi eljárás során feltárt dokumentumokat és elhangzott vallomásokat tartalmazza, amelyek Nagy Imre és csoportja államellenes tevékenységét bizonyítják.

Ezek a dokumentumok igazolják, hogy Nagy Imre vezetésével már jóval az ellenforradalom kirobbanása előtt titkos földalatti szervezkedés folyt a fennálló államrend megdöntésére, s hogy Nagy Imre és csoportja 1956. október 23. és november 4. között a régebben kidolgozott — és írásba is foglalt — titkos terveket hajtotta végre azzal a céllal, hogy a Magyar Népköztársaság államrendjét megdöntsék, Magyarországot kiszakítsák a szocialista táborból, átvigyék az imperializmus táborába. Ennek során a fasiszta ellenforradalmi erők kiszolgálóivá, a fasizmus szálláscsinálóivá váltak.

A vasutasnap műsora

Pécsett a vasutas kultúrotthonban szombaton 17.30-kor kezdődnek a vasutasnapi ünnepségek.

Az ünnepség műsora:

„Vasutas Nap 1958". Szavalat. Irta Illés Gyula. Szavalja Port János.

Ünnepi beszédet mond Tóth József igazgató.

Jutalmak és kitüntetések átadása.

Utána kultúrműsor következik, majd tánc.

Augusztus 10-én:

6-tól 8 óráig zenés ébresztő.

9 órakor a szovjet hősök emlékművének megkoszorúzása.

10-től 14 óráig fogadás a kitüntetett vasutas dolgozók részére.

17-től 19 óráig a PVSK sporttelepén labdarúgó-mérkőzés.

19-től 21 óráig a Mártírok útjai vasutas bérház udvarán lévő szabadtéri színpadon kultúrműsor lesz.

●

Megjelent a Pécsi Műszaki Szemle legújabb száma

A lap első oldalán közli a vidéki mérnökök és technikusok szakmai továbbképzésének megszervezéséről szóló, a Pécsett májusban megtartott országos ankét határozatát. Fejér Leontin, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főgeológusa igen érdekes cikkben a fúrólyuk-szelvényezések (karottázs) jelentőségét tárgyalja. „A nap sugárzó energiája és hatása az emberi szervezetre" címmel dr. Somfai Jenő, „A vörös tölgy Baranyában" címmel Somogyi Zoltán, „Pécs építőanyagai és felhasználásuk" címmel pedig Somogyi Géza írását olvashatjuk. Figyelmet érdemel Háda Sándornak a műszaki irodalom néhány kérdéséről, valamint Szabó Antalnak a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalatról írt cikke.

●

Repülőmodellező verseny

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Baranya megyei elnökségének modellezési központja 1958. augusztus 10-én a közforgalmi repülőtéren rendezi meg az „Országos meghívásos Dunántúli bajnokság"-ot a szabadon repülő modellek részére. Erre a versenyre az ország minden részéből érkeznek versenyzők.

Mint a sajtó közölte, a magyar modellezők augusztus 4-én óriási sikerrel szerepeltek a világbajnokságon, ugyanis egy kategóriában egyéni és mindkét csapat világbajnokságot nyertek. A pécsi versenyen indul Frigyes Ernő, a mechanikus motoros kategória 1958. évi világbajnoka is.

Tanulságos kezdeményezések
a mázai bányász pártszervezetben

Sok elismerő szót hallunk a mázai bányász pártszervezet munkájáról az utóbbi időben. Méltán dicsérik. Az első félévben itt volt a legkevesebb baleset az ország bányái közül, a takarékossági mozgalom is mintaszerű. Fehér-fekete fürdőt, ifjúsági házat létesítettek, rendet teremtettek az üzemi étkezdében, s ma azért harcolnak, hogy cukrászdája és kerthelyiséges vendéglője legyen a helyi bányásznépnek. A vidéki dolgozókra is gondolnak: az üb — a pártszervezet javaslatára — gyűlést tartott Köblényben (és más falvakban) az üzem ottlakó bányászai számára. (Tudvalévő, hogy a közlekedési megkötöttségek miatt ezek az emberek nem mindig tudnak az üzemi gyűléseken részt venni. Ezek után elképzelhető, hogy milyen nagy örömmel fogadták az üb tagjait, akik így nyitották meg a gyűléseket: Tessék, itt vagyunk, tálaljanak ki minden örömükkel és panaszukkal.)

A pártszervezet még jobbá és tökéletesebbé akarja tenni a munkáját. Azt szeretné, ha minden kommunista pártmunkát végezne, ezért a július 7-i taggyűlésen pártmegbizatásokkal látta el a párttagokat. — Több mint 30 elvtársnak mondták meg névszerint, hogy mit várnak tőle. Három újabb elvtárssal a szakszervezetbe küldtek, hat fiatal kommunistát azt kapta útravalóul, hogy a KISZ-ben tevékenykedve erősítse annak kommunista jellegét...

Tetteket!

Egy hónap telt el azóta, teljesen jogos tehát az a kérdés, hogy vajon mennyit hajtottak végre ezekből a pártmegbizatásokból?

Erősödött-e például a KISZ kommunista jellege?

A KISZ egyéves munkaterve a többi között előírja, hogy oroszlánrészt vállalnak az ifjúsági ház építésében, színjátszócsoportot alakítanak, közös kirándulást szerveznek Visegrádra, illetve Nógrádverőcére, stb.

A kirándulás megvolt, az ifjúsági ház is felépült (komoly teljesítmény!), 14 kiszes színjátszót küldtek a szakszervezeti kultúrcsoportba... Víg élet folyik esténként a KISZ-helyiségben: rexeznek, sakkoznak vagy a lemezjátszót hallgatják, a felüdülést szolgáló szórakozásban tehát nincs hiányuk.

Dehát más pontjai is vannak a tervnek. Szórakoztatók és tanulságosak is. Például: mozgalmi dalokat kellett volna tanulni. Ez, sajnos, elmaradt. Vagy: havonta klubestet kellene tartani, ahol a munkásmozgalom egyik régi harcosa élményeiről beszélne. Derék veteránban nincs is Mázán hiány, de ilyen klubest még nem volt. (Idős Tóth István párttitkár elvtárs, aki mintegy 16 évig volt a Francia Kommunista Párt tagja, többször beszélt az emlékeiről, de — a KISZ hibájából — nem klubest keretében. A fiatalok többsége így nem hallhatta.) Más: a terv szerint minden hónapban közösen megnéznek egy filmet és megbeszélik. Sajnos, ebből csak egy mozilátogatás lett, de a lényeg, a filmankét itt is elmaradt.

Örömmel írnánk, hogy mindez csak július 7-e előtt volt jellemző a KISZ-szervezet életére, de sajnos: a fabula máról szól. A KISZ kommunista jellege tehát a pártmegbizatások ellenére sem erősödött.

Konkrét pártmegbizatásokat!

Mi ennek az oka? Nem volt elég konkrét a pártmegbizatás, a hat fiatal elvtárs nem tudja talán, hogy mit kell tennie?

Mint leírtuk, csak annyit mondtak nekik, hogy „erősítsétek a KISZ kommunista jellegét". Ez bizony nem sok, de ne hibáztassuk érte a pártvezetőséget elhamarkodottan. Hallgassuk meg idős Tóth elvtársat!

— Mi is azt valljuk, hogy a pártmegbizatás akkor jó, ha konkrét. A konkrétséget azonban nem úgy értelmezzük, hogy a taggyűlésen kell részletezni a feladatokat. Így kétszer annyi ideig is eltartott volna. Mi más módszerrel dolgozunk... Miután elküldtük a három elvtársat a szakszervezetbe, szóltunk az üb-elnök elvtársnak, hogy adjon nekik munkát. Pál Vilmos KISZ-titkár elvtárs pártvezetőségi tag is egyben, részt vett a megbeszéléseinken, gondolom, semmi szükség sem volt arra, hogy a szájába rágjuk a tennivalókat...

Érdekes és nem is rossz módszer, ha az üb-elnök és a KISZ-titkár a taggyűlés után megmagyarázza az érdekelt elvtársaknak, hogy mit kell tenniök tulajdonképpen.

Imrő László üb-elnök elvtárs mégcsak szólt, Pál elvtársnak azonban kevésbé futotta az idejéből.

Hát ez az a pont, ahol a pártmegbizatás teljesítése elakadt, ezért nem javult a helyzet a KISZ-ben. Mi sem lenne könnyebb, mint a KISZ-titkárt szapulni érte. Ám képzeljük magunkat a helyébe: 6—7 tisztsége van, egyik fontosabb a másiknál, agyonhalmozzák munkával ezt a lakatoslegényt. Kimerült, ideges, keveset van otthon.

Hol az igazság? A pártmegbizatások egyik célja éppen az, hogy elvtársiasan megosszuk egymás között a munka terhét. Nem lehetett volna a 29 éves Pál elvtárs helyett más KISZ-titkárt keresni?

Hatékony ellenőrzést!

Node még mindig nem feneklenek meg a pártmegbizatások, ha a beszámoltatás és ellenőrzés nem hiányzik. Erről a pártvezetőségnek a következő az álláspontja:

Nem az egész vezetőség, hanem csak 2—3 tagja minden héten behív a pártirodába 5—6 pártmegbizatással ellátott elvtársat. Az első beszámoltatás a jövő héten kezdődik. Oláh István és Agócs Sándor pártvezetőségi tagok irányításával. A cél az, hogy negyedévenként minden elvtárssal beszélgessünk...

Sok egyéb dolga van a vezetőségnek, a negyedévenkénti beszámoltatás tehát elég. Az első „számonkérést" azonban előbb is megkezdhették volna, túl hosszú ez az egyhónapos „kifutási" idő. Ezt csak megjegyezzük, térjünk vissza oda, ahonnan elindultunk.

Ha a KISZ-titkár és a kommunista üb-elnök feladata, hogy a tulajdonképpeni konkrét munkát kiadja, akkor őket is be kellene számoltatni. Legalább kéthetenként, hiszen az ő kezükben van a pártmegbizatások teljesítésének kulcsa. A pártvezetőség a munka hevében erről is megfeledkezett, ez a második oka annak, hogy a pártmegbizatások javát nem hajtották végre.

Az ilyen hibák a legtöbb alapszervezetben előfordultak a pártmegbizatások kiadása során. Ugy is mondhatnánk: gyermekbetegségek, amiből hamar ki lehet gyógyulni, ha a mázai elvtársak az eddig tapasztalt kedvvel és munkakészséggel látnak a kijavításukhoz.

M. I.

A KISZ-oktatás előkészületei

A múlt évben a KISZ-szervezetekben nem volt rendszeres, önálló oktatás. Alkalomadtán kérdezz-felelekest keretében ismerkedtek a fiatalok a külés belpolitika eseményeivel. Pécsett és még néhány járási székhelyen pedig Ifjúsági Akadémiát szerveztek, ahol nagysikerű előadások hangzottak el.

Idén már elkezdődik a szervezett oktatás. A KISZ-szervezetek a helyi pártszervezet támogatásával önállóan oldják meg tagjaik és a szervezeten kívüli fiatalok tanítását. A megyei bizottság után már a járási bizottságok is elkészítették az oktatási tervet. A pécsi járásban például 19 községben szerveznek politikai kört. Ez a tanfolyam azok számára indul, akik a korábbi években már tanultak valahol. Tizenegy helyen havonként egyszer ismét megrendezik a népszerű kérdezz-felelekestet. A megye ifjúsági vezetői válaszolnak majd a fiatalok érdeklődő kérdéseire. A szigetvári járás négy községében „A világ térképe előtt" címmel alakulnak főként ismereteket nyújtó tanfolyamok. Olyan fiatalokat javasolnak ide, akik még semilyen oktatásban nem vettek részt. Az előadókat mindenütt a világpolitikában jártas pártvezetőkből jelölik ki a pártszervezetek.

A tervek szerint Pécsett, Mohácson, Szigetváron és Siklóson Ifjúsági Akadémia kezdődik. Pécsett kettő is: az egyik a munkás fiatalok, a másik pedig a középiskolai tanulók részvételével. A tematikát is ennek megfelelően állítják össze.

A KISZ-oktatás propagandistáit a pártszervezetekkel válogatják ki. Idős kommunisták örömmel vállalják a fiatalok nevelésére kapott megbizatást. Munkásmozgalmi ismereteik, gazdag tapasztalataik nagy előnyt jelentenek. Örvendetes az is, hogy az oktatók között sok a fiatal pedagógus és más értelmiségi foglalkozású fiatal.

Csak jól tejelő teheneket érdemes tartani

A nagyharsányi Ságvári tsz még mindig érzi az ellenforradalom okozta károkat. Most lábbadozik, igyekszik visszaállítani, ami elveszett, orvosolni a bajokat. Elérték már, hogy 49 szarvasmarha van az istállóban és 185 sertésben gyönyörködhetnek. Sajnos, az állományban vannak olyan egyedek, amelyek tartása kész ráfizetés.

Ez évben már tíz tehenet selejteztek ki. Olyan egyedek voltak ezek, amelyek fogyasztották a takarmányt, abrakot, termelésük pedig 3—4 liter tej volt naponta. Még ma is van ilyen.

Itt van például a Marcsa. Ezt már külön kötötték az állománytól két másik társával, mert se borjút, se tejhasznot nem hoznak a szövetkezetnek. Kiszámították, hogy csupán a Marcsa 6200 liter tejet adott négy év alatt. Még két esztendőre is kevés lenne ez a termelés. Ezzel szemben elfogyasztott naponta három kiló darát, öt kiló szénát, idényszakokban pedig még 50 kiló zöldtakarmányt, vagy tíz kiló répát.

Ettől az egy tehéntől menynyi kára származott a tsznek?

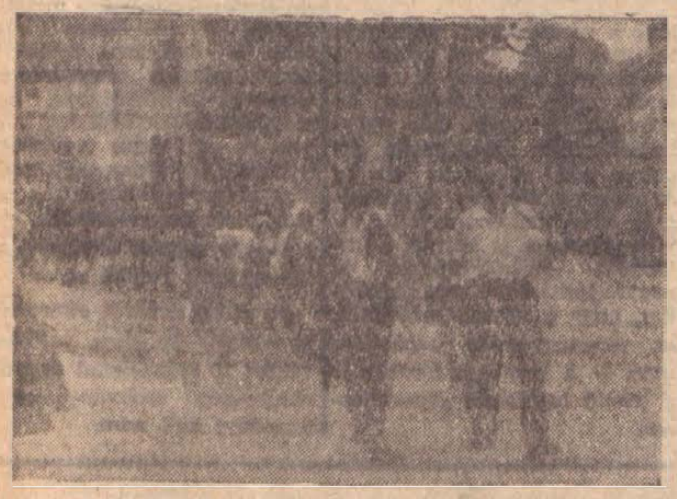
A 6200 liter tejért kapott a szövetkezet 18 600 forintot. Ezzel szemben elfogyasztott a négy év alatt durván számolva több mint 24 000 forint értékű abrak- és szálastakarmányt.

Egy ilyen rossz tehénnel tehát több mint 600 forint az évi ráfizetés. Tíz tehénnél minden esztendőben több mint 6000 forinttal károsodott a szövetkezeti tagság csak azért, mert tartottak tíz rossz tehenet az istállóban.

Olyan tehenet nem érdemes tartani, amely a tíz liter tejet nem adja meg naponta. De a nagyharsányiak példája mást is felvet. Azt, hogy kisebb károsodással is megúszhatták volna, ha egyidejűleg takarmányozzák az állatokat és előbb gondoskodnak a kistermelésű tehenek selejtezéséről. A megye termelőszövetkezetei legtöbb helyen nem tartanak már hasznavehetetlen egyedeket, s ahol még vannak ilyenek, ott is igyekeznek szabadulni tőlük. Ezt kellett volna tenni a nagyharsányi Ságvári tagjainak is, már régebben.

Csehszlovákiai útijegyzetek

Vojtek Lukan az „óriás"

Kezdődik az aratás. Az otini szövetkezet tagjai ünnepélyesen vonulnak ki a mezőre. A menetet Vojtek Lukan, az óriás vezeti

Az „óriás" | *név kétméteres robosztus termete és szinte hihetetlen munkabírása miatt ragadt rá.*

Vojtek mindig mosolyog, s az utóbbi öt esztendőben csak egyszer káromkodott, de akkor aztán tényleg úgy istenigazából. Meg is volt rá alaposan az oka. Ugyanis egyszer az otini szövetkezet egyik „jómadara" ellógta a munkát és vagy hét szekérre való lucernát eső után nem teritette szét, így aztán begyulladt az egész. Vojtek káromkodott, mert hát valahogy le kellett vezetni a mérgét.

— A kutya úristenit a lusta fajodnak — dörögte a vétkes felé s már mindenki félni kezdett, hogy tettlegesen is kioktatja a közös vagyon védelméről; de hát szerencsére az „óriás" még időben megfékezte indulatait.

Vojtek tehát — ezt az egy esetet leszámítva — mindig mosolyog, jókedvű és szinte ég hatalmas tenyere alatt a munka.

Az „óriás" azonban öt esztendővel ezelőtt még nem volt ilyen vidám ember. Nem is lehetett, mert sok volt a gondja. 12 hektár szántóföldön egyedül gazdálkodni, még neki, az erős embernek is sok volt. A hajnali csillag már ébren találta, a felkelő hold még a mezőn látta Vojteket kora tavasztól késő őszig.

1953 őszén | *aztán felkereste régi komáját, Frántisek Szosznát, a szövetkezet elnökét.*

Hosszú kertelés után nehezen bökte ki a mondanivalóját.

— Hát Frántisek komám, megbeszéltem az asszonnyal... és úgy döntöttem, hogy belépek.

— Be? Akkor már bent is vagy Vojtek komám! — nyújtotta parolára kezét az elnök.

Az „óriás" még jóformán magához sem tért a nagy elhatározás után, s máris ő reá volt bízva a szövetkezet növénytermelésének vezetése.

Hát így vált aztán mindig vidám, mosolygós emberré Vojtek Lukan, az „óriás". Van is oka a jókedvre.

Nagy korsó sörrel kínált, mikor meglátogattam otthonában. Hamiskásan kacsintott, s egyszuszra felhajtotta a maga jó liternyi sörét.

— Kell ez az emberfiának, mert jó... igaz? — mondotta, mikor megtörölte szájaszélét.

— Hát nem is rossz — adtam neki igazat.

— Tudja, mióta a szövetkezetben vagyok, nagyon megváltoztam, — folytatta Vojtek a párbeszédet. — Azelőtt nem igen engedtem még magamnak azt, amit ma gond nélkül megtehetek. Hát tudtam én hat évvel ezelőtt motorkerékpárt venni? Tudtam a fenét. Nem éltem akkor sem koldus módjára, az szent igaz, de nem is olyan jól, mint most. Nem kell már spekulálnom az adóra, nem kell annyit gürcölnöm sem, mert közösen könnyebb, meg nagyon jók ám azok a gépek, amit azelőtt csak messziről nézegettem, mert nekem nem volt. Most meg van... igaz?

— Van... mégpedig amint láttam, nem is kevés.

— No azért még egy traktor elkelne — villanyozódott fel hirtelen az „óriás". — Akarunk is egyet még venni az ősszel, ha meglesz a bevétel.

Aztán | *elbüszkélkedett a házatájával, jövedelmével is. Tavaly 22 000 koronát kapott készpénzben, 6 500 korona értéket terményben. Ez tehát összesen 28 500 korona. Ehhez ha még hozzászámítjuk a fél hektár háztáji jövedelmet, meg annak a két sertésnek az árát, amit 3200 koronáért adott el, meg azt a 200 kilós hízót, amit magának vágott, a tehenet, meg az ötven baromfit, ami a szép házának udvarában szaladgál, hát Vojtek Lukan, az „óriás" jogosan mondhatja, hogy jobban él, mint egyéni korában.*

Különben a háza tája is megváltozott az utóbbi öt évben, nemcsak ő maga.

Három esztendővel ezelőtt a bútorokat cserélte ki újabbakra, modernebbekre. Az öreg telepes rádió is átalakult egy világvevő hatlámpás csúcsszuperré. Az asszony varrógépet kapott két éve, egy esztendeje pedig kombinált mosógépet. Ruházat van bőven, ünnepre is, meg munkára is. Aztán a 250-es Jáwa motorkerékpár — amiről már Vojtek beszélt — az se egy utolsó dolog.

Vojtek Lukan, az „óriás", nagy gondot fordít szakmai és kulturális műveltségének bővítésére is.

— Ma már nem lehet jól dolgozni a mezőgazdaságban, ha nem tart lépést az ember állandóan az újabb és újabb ismeretekkel, — mondotta el véleményét erről a kérdésről.

De ezt nemcsak mondja, hanem cselekszi is. Lakószobájában tekintélyes helyet foglal el könyves állványa, polcain sok mezőgazdasági és egyéb tárgyú szakkönyvekkel, szépirodalmi könyvekkel.

— A könyvekből való tanulás azonban egymagában nem elég. Egyre jobban érzem ezt, s most majd szeretnék egy téli mezőgazdasági szaktanfolyamra elkerülni. Az elnök biztat, hogy lesz rá módom. Hát jó lenne nagyon, mert tudja, engem nemrégen felvettek tagjelöltnek a Kommunista Pártba — s amikor ezt mondotta, egészen bizalmasra fogta a hangját — s hát nekem most már többet kell tudnom, meg tanulnom, mint eddig, hogy eleget tudjak tenni a követelményeknek. Mert a kommunistáknak példát kell mutatni mindenki számára... igaz?

Igaz, | *kedves Vojtek Lukan elvtárs.*

(Folytatjuk)

TIMÁR MIHÁLY

Miért nem teljesítette exporttervét a Baranya megyei Tejipari Vállalat?

A Központi Statisztikai Hivatal megyei Igazgatóságának a II. negyedévi adatokat tartalmazó kiadványában szűkszavú közlemény szól arról, hogy

a Baranya megyei Tejipari Vállalat exporttervét csak 31,5 százalékra teljesítette.

Ez a hír sokmindent rejthet maga mögött. Lehet, hogy a vállalat dolgozott rosszul, lehet, hogy a különböző külkereskedelmi kombinációk következtében alakult így a helyzet.

Mi az igazság?

Fajcsi Vince, a vállalat gyártásvezetője elmondta, hogy a vállalat sajt-exporttervе 1050 mázsa volt. A terv azonban — sajnos —, csak terv maradt, mert az exportált sajtmennyiség mindössze csak 381 mázsa. Ez bizony súlyos lemaradás. A világosabb megértéshez szükséges azonban, hogy az egyes sajtféleségek exportját külön-külön vizsgáljuk meg.

Ementáli sajtból az exporttervet, 250 mázsát, 7 mázsával túlteljesítették, 257 mázsát szállítottak külföldre. Trappistából a tervezett 200 mázsa ellenére egy kilót sem szállítottak. Ugyanez a helyzet az 500 mázsára tervezett ömlesztett sajt (Zengő) exportjával is. Márványsajtból 100 mázsára tervezték az exportot és csak 74 mázsát szállítottak el.

Ugyanakkor nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy vaj-exporttervüket 160,7 százalékra teljesítették.

Ebből máris láthatjuk, hogy

a rossz export-tervteljesítésért nem teljes egészében a vállalat a felelős.

Ennek bizonyításául álljon itt egy idézet a magyar kereskedelmi kamara „Külkereskedelem" c. folyóiratának (II. évf. 1958. jún. — 5. oldal.) „Az Európai Közös Piac és mezőgazdasági exportunk" c. cikkéből: „Tejtermékből a hat ország termelését és fogyasztását összevetve, az 1956-os adatok alapján vaj- és kazeinszükségletüket saját termelésből ki tudják elégíteni (jelenleg exportnehézségük is van), egyéb tejtermékekből — sajt, tejpor, kondenzált tej — exportfelesleggel rendelkeznek".

Tekintve, hogy tejtermékekből Magyarország főleg ezekbe az országokba és Angliába exportál, a fentiek alapján könnyen elképzelhető, hogy igen nehéz elhelyezni itt az árut. Ez azonban korántsem jelenti a magyar tejtermékexport katasztrofális helyzetét. Erről szerencsére nincs szó.

Vannak olyan tejtermékeink, mint például az ementáli sajt és a vaj, amiből a kiváló minőséget bármikor el tudjuk adni Nyugaton.

Ezért is állt át a közelmúltban Baranyában is több sajtüzem ementálikészítésre.

A tervtől való lemaradáshoz tehát alaposan hozzájárult ez a körülmény is. A vállalat csak akkor kezd hozzá egy sajtféleség nagyobb arányú gyártásához, ha a megfelelő külkereskedelmi szervtől megkapja a megrendelést. Addig tehát hiába akarták a tervüket teljesíteni, amíg megrendelés nincs. Ömlesztett Zengő sajtból például bármikor túl is tudnák teljesíteni a tervet, de ha egyszer nincs megrendelés, minden igyekezet kárba vész. Ebből világosan következik, hogy azt kell gyártani, amiből kereslet van. Ezért is álltak át ementáli készítésére. A trappista helyett pedig savkazein túrót gyártanak. A kapitalista országokba irányuló export megtervezése úgyis fél lábbal a levegőben lógó dolog, hiszen sohasem lehet előre tudni, milyen körülmények jönnek majd közbe a szállításnál.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a vállalat sem dolgozik minden hiba nélkül és azért az objektív körülményekre való hivatkozás mellett illik egy kis önkritikát is gyakorolnia.

Ementáliból ugyanis sokkal többet küldhettek volna exportra, ha kiváló minőségben készítik.

A minőséggel azonban még baj van.

Igaz, azt mondják, hogy pár üzem csak most kezdte ezt a sajtféleséget készíteni, tapasztalatlanok, és sokszor hiba csúszik a munkába. Meg hogy sajtmester is kevés van. Tény az, hogy az ementálikészítés és általában a sajtkészítés igen nehéz dolog, hiszen élő baktériumokkal kell „együttműködni", de valószínűleg egy kicsit nagyobb erőfeszítéssel ezeket a nehézségeket is le lehetne győzni.

Márványsajtból is csak az üzemen múlt a tervteljesítés. Nem sikerült. Bólyban, ahol a márványsajtot készítik, át kellett szerelni az érlelőpince hűtőberendezését és ez idő alatt a termelés szünetelt.

Ezek lennének tehát nagyjából az okok. Sok minden van, amin

egy kis jóakarattal lehet segíteni,

s reméljük, a vállalat vezetősége meg is tesz ezentúl mindent a jó munka érdekében.

Titkári értekezlet — új módszerrel

A titkári értekezlet alatt eddig azt értettük, hogy a városi vagy járási pártbizottság behívja a pártszervezetek titkárait és előadás keretében ismerteti az időszerű politikai feladatokat. A komlói városi pártbizottság most változtatni akar ezen a szokáson.

A változtatás lényege az, hogy ezentúl nem egy tömegben, hanem két-három csoportokban hívják be a párttitkárokat. — Kelemen László elvtárs, a pártbizottság titkára például a Kossuth-bányaiakat, míg Wieder Béla elvtárs az Anna- és a Béta-aknai elvtársakat számoltatta be kezdetben, majd a többi üzem titkárai következtek.

Ez előnyösebbnek ígérkezik a réginél. A titkárok így több segítséget és útmutatást kaphatnak, hiszen néhány párttitkárral jobban és alaposabban lehet beszélgetni, mint húsz—harminccal. De érvényes ez megfordítva is: a párttitkárok is alaposabb véleményt mondhatnak a városi pártbizottság munkájáról.

A lottó nyerőszámai:

28, 44, 48, 78, 88

A kommunista becsületről

Nem lehet fontosabb és átfogóbb követelményt állítani pártunk tagjai elé, mint azt, hogy kommunista becsülettel éljenek és dolgozzanak. A becsületesség fogalmába mindazok a tulajdonságok beletartoznak, amelyek az embert alkalmassá teszik arra, hogy a párt méltó tagja legyen. A kommunista becsület egyben a párt ügye iránt odaadó hűséget, áldozatkész helytállást, nyílt őszinteséget, elvtársi szolidaritást is jelent.

Joggal állíthatjuk, hogy párttagjaink többsége rendelkezik is ezekkel a tulajdonságokkal — természetesen nem egyforma mértékben. Ezt bizonyítja többek között az ellenforradalommal szemben a megújhódásért, a konszolidációért vívott eredményes harcunk is.

A kommunista becsület és kötelességtudat nagyszerű megnyilvánulásait tapasztalhattuk az ellenforradalom által szított nemzetsorvasztó sztrájkok idején, amikor a kommunista munkások, a műszaki értelmiségiek a pécsi baranyai üzemekben is szembeszálltak az uszító demagógiával, a munka folytatása ellen agitáló huligánokkal és a halálos fenyegetések ellenére megakadályozták a sztrájkot, mint azt Szilas Adolf komlói, Kovács István, Finta József pécsbányai bányászok, Romvári József sopianae formázó, Busa elvtárs a Zsolnay-gyár munkása és még sokan mások tették.

Becsületes helytállásról tanúskodnak a falun élő kommunisták tettei is. Közismert tény az, hogy az ellenforradalom falun elsősorban a termelőszövetkezetekre irányította támadását. Nem titok, hogy ez a bomlasztó munka sok helyen — ha átmenetileg is — súlyos károkat okozott: számos termelőszövetkezet felbomlott, állatállományát, felszerelését széthordták.

A falusi kommunisták ezekben a nehéz időkben nem egy helyen puszta kézzel szálltak szembe a felfegyverzett csőcselékkel, életük kockáztatásával akadályozták meg a tsz vagyonának széthurcolását, mint azt Monostori elvtárs, a szentlőrinci Úttörő, Brachmann elvtárs, a babarci, Kocsis elvtárs, a beremendi termelőszövetkezet elnökének példája bizonyítja.

Amikor a párt hívó szavára megkezdődött a karhatalom, később a munkásőrség szervezése, ismét csak a kommunista becsület és áldozatkészség ösztönözte munkásaink, kommunista vezetőink legjavát az önkéntes jelentkezésre.

A kommunista becsületnek természetesen nemcsak ilyen kiemelkedő, hősi megnyilvánulásai vannak, kifejezésre jut az a hétköznapok egyszerű tetteiben is.

A megyei pártbizottság munkatársai és aktivái nemrégiben több üzemben megvizsgálták a munkásság helyzetét, többek között azt is, hogy miként állnak helyt a kommunista munkások. A vizsgálat azt bizonyítja, hogy általában nincs komolyabb hiba, munkás párttagjaink valóban kommunista becsülettel dolgoznak, jó példát mutatnak, becsületet szereznek a kommunista névnek.

Ugyanez mondható a különböző állami, gazdasági szervekben dolgozó kommunisták munkájára is. A kommunista funkcionáriusok nagy többsége évek, sőt nagy részük már több mint egy évtized óta erejét, gyakran egészségét sem kímélve végzi felelősségteljes munkáját, szerez nap mint nap megbecsülést a kommunista névnek.

Nem hallgathatjuk el természetesen azt sem, hogy ma még nem minden kommunista dolgozik, él példamutatóan. Sajnos, egyeseket megszédít a reábízott hivatali hatalom, elbizakodottá, kényelmeskedővé, nagyképűvé, sőt korrupttá — tehát méltatlanná válnak a kommunista névre.

Szerencsére ezek száma elenyésző. A törvények megsértése, a nép vagyonának megrövidítése, elherdálása mindenképpen súlyos bűn, de ha egy kommunista követi el — talán még súlyosabban esik a latba, hisz tőlünk, a párt tagjaitól jó példát, becsületes munkát és magatartást várnak a pártonkívüliek.

Amikor egy-egy ilyen megtévedt kommunista ügyét alaposabban megvizsgáljuk, az esetek többségében kiderül, hogy ha idejében figyelmeztették, bírálták volna, ha következetesen alkalmazták volna vele szemben a párt javító, nevelő fegyelmezési eszközeit, akkor meg lehetett volna előzni a bajt, a végzetes hiba elkövetését. Ha egy kommunista becsülete beszennyeződik, nemcsak ő a hibás, de a környezete, a körülötte dolgozó elvtársak, az ottani pártszervezet is. Hibás, mert hagyta elfajulni a dolgot, mert elvtelen álszolidaritásból hibát hibára engedett halmozni.

Az ilyen esetek arra figyelmeztetnek bennünket, hogy nekünk kommunistáknak nemcsak saját becsületünkre kell vigyáznunk, de arra is, hogy a velünk együtt dolgozó, környezetünkhöz, baráti körünkhöz tartozó elvtársaink is becsületesen éljenek és dolgozzanak. A kommunisták becsülete jelenti a párt aranyalapját, erejének, szilárdságának alapján ...

VASVÁRI FERENC

A hét filmje

Betörő az albérlőm

A kissé fanyar angol humor nagyszerűen érvényesül a filmben. A nem elcsépelt, mulatságos történetért elismerés illeti az írót, William Rose-t. Wilberforcené alakitója, Katie Johnson megérdemelten arat sikert. Pletykálkodó barátnőivel, papagályaival és emlékeivel az angol polgárasszony megszemélyesítője. Különösen megkapó, amikor a rendőrségről elküldik azzal, hogy a banditák által rabolt pénz legyen az övé. A történet középpontjában kétségtelenül ő áll és mint központi személy nagyszerűen játszik.

Szellemes fordulat az, hogy a banditák meg akarják ölni s közben egymást irtják ki. Kitűnő Marcus professzor megszemélyesítője is.

6500 HEKTÓ BOR

Amíg átöleljük a lámpaoszlopot, addig bizony, kedves borivó testvéreim, hosszú az út. Nem a mi útunk, mert az ha kacskaringós is, elég rövid. Hanem a bor útja. Mert mi csak kitöltögetjük azt a siklósi rizlinget meg szekszárdi kadart a palackból, csettintünk egyet, hogy ejnye, de jó, de hát ki is gondol arra, hogy mi történt azzal a borral, amíg a palackba került.

Nem is olyan egyszerű dolog az. Mindezt Sólyom Györgytől, a Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság palackozó üzemének vezetőjétől tudtam meg. Palackozni csak kiváló minőségű borokat lehet, azt se csak úgy egyszerűen.

Kipréselik a szőlőt, kiforr a jó borocska, — lehet inni, kiáltunk mi boldogan. Azt igen, de palackozni nem. Mert az a jó borocska a szakemberek szerint még csak nyers bor. Palackozni nem lehet, mert zavarossá válna. Pihentetni kell előbb, hadd érjen, hadd zamatosodjon lenn a pincében. Aztán mikor fejlődésének tetőfokára érkezett, — a szakemberek úgy mondják: a legharmonikusabbá vált, — megkezdődik, még mindig nem a palackozás, hanem az iskolázó kezelés. Derítik, szűrik a bort, persze ezt is csak nagy szakértelemmel és módjával.

— Csak nyúzzák vele a bort, ha a kelleténél többször derítik, — mondja Sólyom György. — Nehéz munka ez. Érteni kell hozzá.

S még a derítés, szűrés után is messze vagyunk a lámpaoszloptól, mert ezután a próbatétel következik. Akár a népmesék hőseit, a bort is próbára teszik. Palackba raknak belőle egy kevesetet, szeszélyes hőmérsékletváltozásoknak és rázkódtatásnak teszik ki. Ez a rázkódtatási próba sem kutya dolog. Máshol erre a célra készített géppel végzik ezt a műveletet, de Pécsett nincs ilyen gép. Ezért aztán úgy oldották meg, hogy a vállalat vidéket járó személygépkocsijára teszik. (Milyen jó, hogy Baranyában rosszak az utak!) Ott aztán megrázódik szegény bor. S micsoda erős jellemű emberek vannak ennél a vállalatnál! A bor mindig érintetlenül tér vissza:

Ha kiállta a próbát, akkor jöhet a palackozás.

A palackozó üzem és pincéje az Irányi Dániel téren van. Ez a pince! Ez aztán az eldorádó. 6500 hektó kiváló minőségű bort tárolnak a kétemeletnyi mélységben fekvő pince hét folyosóján. Micsoda hordók! A legnagyobb — betonhordó — 620 hektós. Mellette még 13 betonhordó, egyenként 130 hektós. Az építés ideje is ott áll rajtuk: 1887. Hej szép emlékek! Akkor talán még lámpaoszlop sem volt.

Na azért ne lelkesedjünk kedves borivó testvéreim, mert minket — sajnos — úgy sem engednek oda. (Még csak az hiányozna!) Meg aztán nem csupa öröm ezek között a hordók között az élet. Gond is van velük elég. Sólyom György most is megáll egy jókora 54 hektós hordó előtt. Rajta a felirat: szekszárdi kadarka. A tartalommal nincs is baj, hanem egy abroncs szép csendesen meggondolta magát és lepattant.

— Át kell fejteni egy másikba, — adja ki az utasítást a pincevezető. S ha már itt tartunk, hadd mondjam el, hogy ez a Sólyom György is csalódást okozott nekem. Mert én a pincemestereket, pincevezetőket mindig idős, borvirágos orrú bácsiknak képzeltem el. Hát Sólyom György éppen nem az. Fiatal, alig 26 éves. Feketehajú — egy kicsit hasonlít Bitskei Tiborra, a színészre — és két hónappal ezelőtt nősült. Újdonsült felesége nagyon boldog lehet, mert képzeljék, ez az ember, ha szomjas — vizet iszik! Ott, annak a gyönyörű pincének a kellős közepében. Mindemellett, ha korban csalódást is okozott Sólyom György, szakértelemben nem. Éppen azért bízták rá a legtöbb szakértelmet kívánó munka, — a palackozás vezetését, mert nagyon jól érti a mesterségét.

A pince fölötti épületben van a szűk helyre összeszorított palackozó üzem, ahol Karácsony Ferenc tölti a palackokat. Naponta, mintegy 1500 darabot. Itt dolgozik Szemere Lajos is, aki oly sok gondot okoz nekünk. Mert ugye milyen nehéz kivenni a dugót az üvegből? Szemere Lajos dugaszolja az üvegeket egy ügyes kis masinával. Ugy veri bele az üvegekbe a dugókat, mint a parancsolat. Nem csoda, hogy időnként olyan nehéz kiszedni. Ezután már csak a címkéket kell ráragasztani és ládába rakni.

Sajnos, a palackozó üzem nagyon kicsiny. Ha háromszoros kapacitású lenne, még akkor sem termelne sokat. Most vettek az NDK-tól egy modern üvegmosó gépet, de nem tudják hol elhelyezni. Igaz ugyan, az épületben volna hely egy nagyobb üzem számára, de az illetékesek még vitatkoznak, odaadják-e vagy sem. Hát tisztelt illetékesek, tessék csak odaadni azt a helyiséget. A bor elfogy, ha mégegyszer annyi lenne is.

LÁZÁR ERVIN

Öt és félmázsás hízó, 20 kilós pulyka a kiállitáson

Ha az idei országos mezőgazdasági kiállításon a bemutatott sertésfajták arányát az összlétszámhoz viszonyítva vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a húsfajtához tartozó sertések 85 százalékkal vesznek részt, míg a mangalicák részvétele mindössze 15 százalék. Ezek az arányok hűen kifejezik az elmúlt két év alatt a tenyésztés irányában bekövetkezett változást.

Kiemelkedő az Élelmezésügyi Minisztérium Sertéstenyésztő Gazdaságának fehérhússertés család bemutatója 7 anyakocával. Bemutatják a családalapító Csipkés nevű kocát, annak három lányát és 3 unokáját, s ezek malacait. A kiállítás eseményének számít a Sárvári Állami Gazdaság 3 szovjet import származású fehérukrán fajtájú előhasú kocája. E fajta nagy szaporaságával és tejelékenységével tűnik ki. Ugyancsak ez a gazdaság hozza a kiállítás legnagyobb hízóját. Súlya a kiállítás idejéig eléri az öt és fél mázsát.

A baromfitenyésztési bemutató is érdekesnek ígérkezik. Az állami gazdaságok bemutatják a különféle csibenevelési módszereket. A látogatók láthatják az infralámpás, a kolhozanyás, a téglakályhás, a mélyalmos csibenevelési módszer előnyeit. A nagyüzemi módszerek mellett ismertetnek néhány jól bevált kisüzemi rendszert is.

A Vecsési Állami Gazdaság bemutatja egyik kiváló Leghorn tojóját, amelynek életteljesítménye 3 év alatt több mint 600 tojás. Ugyancsak ebből a gazdaságból hozzák a 3 kilón felüli Leghorn tyúkokat is. Az állami gazdaságok meglepetésként 20 kilós pulykakakas bemutatását tervezik.

Külföldről JELENTIK

HÁGA

Hollandia kormánya pénteken bejelentette, hogy bagdadi ügyvivője szerdán közölte az iraki forradalmi kormánnyal a holland kormány által történt elismerését.

RÓMA

Fanfani olasz miniszterelnök pénteken hazaérkezett Rómába Párizsból, ahol De Gaulle-lal folytatott megbeszélést nemzetközi és közép-keleti problémákról.

BUKAREST

A „Szocialista Munka Hőse" címmel tüntették ki 50. születésnapján Chivu Stoicát, a román minisztertanács elnökét.

BERLIN

A Szovjetunió és Magyarország egyházi képviselői a vesztfáliai evangélikus egyház vendégeiként csütörtökön Bielefeldbe érkeztek. Megelőzőleg egy Bückeburgban tartott egyházi értekezleten vettek részt.

A vendégeket — akik között magyar részről Varga professzor, a debreceni református teológiai akadémia tanára volt jelen — Ernst Wilm, a vesztfáliai evangélikus egyházkerület prézise üdvözölte.

RÓMA

A Giornale d'Italia szerint Nasszer elnök szeptember végén Rómába látogat.

WASHINGTON

A Fehér Ház szóvivője szerint Dulles a Biztonsági Tanács jelenlegi üléséről is tárgyalt Eisenhower elnökkel. Az amerikai külügyminiszter hír szerint fontolgatja annak lehetőségét, hog Libanonnak az amerikai csapatok visszavonása után különleges semlegességi státust biztosítsanak „ az arab nacionalizmussal szemben".

MOSZKVA

Nyikita Szergejevics Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke fogadta Jose Rafael Gabaldon tábornokot, a venezuelai béketanács elnökét. A tábornok a szovjet békebizottság meghivására érkezett a Szovjetunióba. Hruscsov szívélyes beszélgetést folytatott vele. A beszélgetés érintette a mai nemzetközi helyzet kérdéseit, a latin-amerikai népeknek a nemzetközi feszültség enyhítéséért vivott harcát, s a latin-amerikai országoknak békeövezetté változtatását.

MOSZKVA

Augusztus 7-én az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa táviratban köszöntötte az 50 éves Chivu Stoicát, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét.

BEIRUT

Pénteken reggel Beirut központjában egy kávéházban bomba robbant, két ember meghalt, több megsebesült. Ez volt a második komoly merénylet, amióta Sehab tábornokot elnökké választották.

LONDON

Az angol külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy Selwyn Lloyd külügyminiszter vesz részt jövő szerdán az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésén.

WASHINGTON

Az amerikai légierő pénteken bejelentette, hogy a Bonarc rakétalövedék, amelyet csütörtökön lőttek ki a cape canaverali kísérleti telepen, nem érte el a kitűzött célt: egy pilótanélküli repülőgépet. Az első értesülések szerint „a rakétalövedék vezérlő szerkezete nem működött tökéletesen". A kudarc okairól beható tanulmányozás után adnak ismertetést.

BAGDAD

Az ázsiai és afrikai országok szolidaritási bizottságának iraki tagozata csütörtökön nagygyűlést tartott Bagdadban. A gyűlésen elfogadott határozat örömmel üdvözli az iraki forradalom győzelmét, tiltakozik külföldi csoportok libanoni és jordániai beavatkozása ellen és ünnepélyes ígéretet tesz: támogatják az ázsiai és afrikai népeknek az imperializmus ellen vivott harcát.

BANGKOK

Kittikacsorn tábornok, Thaiföld miniszterelnöke bejelentette, hogy átszervezi kormányát. Politikai megfigyelők szerint az átalakított kormány még inkább nyugatbarát lesz, mint az előző volt.

WASHINGTON

A Világbank most nyilvánosságra hozott 1957/1958. évi jelentésében kimutatja, hogy 1957—58-ban a Világbank tagjai közé lépett Ghana, Irország, Malájföld, Marokkó, Szaud-Arábia, Szudán és Tunézia, így a Világbank tagjainak száma 67-re emelkedett.

MOSZKVA

A Szovjet Tudományos Akadémia automatikai intézete sűrített levegővel működő számológépeket szerkesztett. Ezek valamivel lassabban végzik el a műveleteket, mint az elektronikus számológépek, de kisebbek és egyszerűbben kezelhetők. A sűrített levegővel működő számológépeket rövidesen meghonosítják a szovjet iparban.

Pénteken este összeült az ENSZ rendkívüli közgyűlése

(Folytatás az 1. oldalról)

jék ezeknek az országoknak politikai függetlenségét és területi integritását" — jelenti a Reuter-tudósító.

William N. Oatis, az AP tudósítója szerint a pénteki ülés után a rendkívüli közgyűlés keddre, vagy szerdára napolja el ülését, a tényleges vita csak akkor fog megkezdődni.

Szoboljev szovjet delegátus hangsúlyozta, a rendkívüli közgyűlés fő céljának annak kell lennie, hogy intézkedéseket hozzanak az amerikai katonák Libanonból és a brit katonák Jordániából való eltávolítására.

Leslie Munro újzélandi delegátusnak, aki az 1957. évi közgyűlési ülésszak elnöke volt, a szabályok szerint joga van arra, hogy a rendkívüli közgyűlésen is elnököljön. A rendkívüli közgyűlés várható időtartamát illetően a becslések szerint különböznek. Egyesek szerint előreláthatólag két hétig tart majd, mások szerint öt hétig, sőt tovább is elhúzódhat.

Pierson Dixon brit delegátus, jelenti a továbbiakban a Reuter-tudósító, pénteken hivatalosan közölte, hogy Anglia máris tárgyalásokat kezdett Hammarskjölddel olyan javaslatokról, amelyek Jordánia védelméről és a brit csapatok visszavonásáról gondoskodnának.

A Szovjetunióban mesterséges esővel kísérleteznek

Kijev (TASZSZ): Ukrajnában, Kijev közelében kísérleteket folytatnak mesterséges légköri esővel. A kísérletek céljára a szovjet tudósok nemcsak szilárd szénsavat használnak fel, hanem kalciumkloridot, foszforoxidokat és rádióaktív kobalt izotópot. A kísérletek nagy jelentőségűek Ukrajna aszályos területein, ahol a felhők formájában átvonuló légköri nedvesség lecsapolásával az évi csapadékátlagot öt-hatszorosára lehetne növelni.

Gromiko külügyminisztert nevezték ki a szovjet ENSZ-küldöttség vezetőjéül

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió Minisztertanácsa kinevezte annak a küldöttségnek tagjait, amely az ENSZ közgyűlésének rendkívüli különülésszakán képviseli a Szovjetuniót. A küldöttség vezetője Andrej Gromiko külügyminiszter, tagjai: Valerian Zorin külügyminiszterhelyettes és Arkagyij Szoboljev, a Szovjetunió állandó ENSZ képviselője.

Visszaérkezett a Hazafias Népfront küldöttsége az NDK-ból

Pénteken este visszaérkezett Budapestre a Hazafias Népfront öttagú küldöttsége, amely Szatmári Nagy Imre, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkára vezetésével a demokratikus Németország Nemzeti Frontja meghívására két és fél hétig tartózkodott az NDK-ban.

A küldöttséget a Nyugati pályaudvaron Bihari László, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, valamint Kurt Kluge, a Német Demokratikus Köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és Rolf Lützkendorf, a nagykövetség sajtóattaséja fogadta.

A küldöttség tagjai élménybeszámolókban, cikkekben ismertetik útjuk tapasztalatait a magyar dolgozókkal.

Hatalmas ciklon pusztított a Pó folyó völgyében

Cremona (AP): Csütörtökön hatalmas erejű ciklon söpört végig a Po folyó völgyében lévő Casalsigone városon. Házakat pusztított el, sirokat tépett fel és legalább negyven ember sérült meg.

Egy 18 éves fiú elmondotta, hogy a ciklon felkapta és 200 láb távolságra sodorta el anélkül, hogy tudta volna tulajdonképpen, mi történik vele. A sérültek közül többen elmondották, hogy a forgószél felkapta őket és falakhoz, valamint épületekhez csapdosta. A sérültek közül kettőnek állapota életveszélyes. Több család a szabad ég alatt aludt, mivel nem mert visszatérni megrongálódott otthonába. A szél a telefonvezetékeket is elszakította és így a szerencsétlenség híréről Cremonában csak jóval később szereztek tudomást.

Augusztusban nyugatnémet tengeri hadgyakorlatok lesznek

Berlin (TASZSZ): Az ADN hírügynökség a nyugatnémet hadügyminisztérium jelentésére hivatkozva közli, hogy augusztus 11-én a Balti-tengeren megkezdődnek az eddigi legnagyobb arányú nyugatnémet tengerészeti hadgyakorlatok. A több mint húsz napos hadgyakorlatokon atomfegyverrel ellátott torpedóromboló is részt vesz.

Ezek a hadgyakorlatok — állapítja meg az ADN — olyan időszakra esnek, amikor átfogó programot hajtanak végre a nyugatnémet haditengerészet atomfelfegyverzésére. Ez a program 12 torpedóromboló építésén kívül kilátásba helyezi „Polaris" mintájú rakétákkal felfegyverzett tengeralattjárók építését is. A hajók, különösen a tengeralattjárók, támaszpontjai elsősorban balti kikötőkben lesznek.

Az atomszakértők genfi értekezlete

Genf (Reuter): Az atomkísérletek észlelésével foglalkozó genfi értekezleten ma kislétszámú technikai csoport tanácskozott. A többiek továbbra is azzal foglalkoztak, hogy olyan nemzetközi ellenőrzési rendszert dolgozzanak ki az atomkísérletek észlelésére, amely alapul szolgál a kísérletek beszüntetésére vonatkozó megállapodáshoz.

A NAGY ALKALOM

A csúcstalálkozó körül hetek óta kavargó vitában, melyet a békéért szorongó emberiség napjaink feszültséggel terhes légkörében égő reménységgel és sóvárgó várakozással kísér:

új fejezetet nyitott

a Szovjetunió válasza a nyugati hatalmakhoz. Kétségtelen Hruscsovnak Eisenhowerhez intézett üzenete változott helyzetet teremtett. Aki azonban figyelemmel kísérte az elmúlt hetek eseményeit, annak számára nem jelentett váratlan fordulatot, hogy a Szovjetunió újból az ENSZ közgyűlésének összehívását követeli a válsággal fenyegető közép-keleti helyzet megoldására.

Tekintsük át az események alakulását a nyugati hatalmak libanoni és jordániai intervenciójától napjainkig és egyszerre világossá válik, hogy a szovjet kormány lépése logikus, magától értetődő, s természetes következménye annak a huzavonának, időhúzó taktikának, kétszínű játéknak, mellyel a nyugatiak angolna módjára igyekeztek kisiklani a kérdések tisztázása, a békés megoldást jelentő csúcstalálkozó elől.

Mikor az amerikai és angol beavatkozás Közép-Keleten

kirobbantotta a válságot,

a Szovjetunió már július 18-án, a nyugati agressziót követő első napokban javaslatot tett az ENSZ közgyűlés haladéktalan összehívására. Ugyan akkor indítványozta a kormányfők tanácskozásának megvalósítását is. Néhány nap múlva összeült a Biztonsági Tanács, az ülésen azonban a kérdés lényegét, belefullasztották egy terméketlen javaslathalmazba, majd bizonytalan időre elhalasztották a tanácskozást. Ekkor jelentette ki Szoboljev szovjet küldött, hogy ha a Biztonsági Tanács tovább halogatja az ügy érdemi tárgyalását, az ENSZ felsőbb szervezéhez, a közgyűléshez kell fordulnia. Hangsúlyoznunk kell, hogy ekkor már napokkal előbb elhangzott a konkrét szovjet javaslat, hogy a négy nagyhatalom kormányfői, Nehru indiai miniszterelnök és Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára haladéktalanul üljenek össze, beszéljék meg a világbékét veszélyeztető közép-keleti probléma megoldásának módját. Ez az üzenet, mely komoly figyelmeztetésként mutatott rá a helyzet veszélyes voltára, ugyanakkor határozott iránymutatást jelentett a békés elintézés felé. Nem kétséges, hogy ez a határozott hangú figyelmeztetés vetett gátat a válság továbbterjedésének, döntő szerepe volt abban, hogy az amerikai-angol beavatkozás nem terjedt át Irakra.

A nyugati hatalmak nem fogadták el a válság megoldásának Hruscsov ajánlotta módját. A legközvetlenebb, a legreálisabb út, a kormányfői értekezlet helyett a Biztonsági Tanácson belül tartandó csúcs értekezletet javasolták. Hamarosan kiderült azonban, hogy ez a javaslat

csak manőver

részükről. Mikor ugyanis kínos meglepetésükre a szovjet kormány a háborús veszély halasztást nem tűrő elhárítása érdekében ezt a javaslatot is elfogadta, fordították a köpönyegen és most már azt kívánták, hogy terjesszék a közép-keleti helyzet kérdését a Biztonsági Tanács rendes ülése elé, ahol az érdekelt közép-keleti államok és India képviselője nem rendelkezik szavazati joggal, mivel Irak kivételével egyikük sem tagja a Biztonsági Tanácsnak. Vagyis a legégetőbb probléma megoldását, a súlyos közép-keleti válság ügyét nem a kormányfőkre, hanem a Biztonsági Tanács állandó tagjaira bízták volna. Ez egyben azt jelentette, hogy mivel a Tanács többségében a NATO, SEATO és Bagdadi Paktumhoz tartozó országok képviselőiből áll, az Egyesült Államok készséges szavazógépének kezébe kerültek volna ezek a világ sorsára, az emberiség békéjére döntően fontos kérdések. Az amerikai sajtó maga leplezte le például azt a fonák helyzetet, hogy a Biztonsági Tanácsban az USA felhasználhatja a csangkajsekista küldött szavazatát s annak vétójával megakadályozhatja India részvételét a tanácskozáson. A Biztonsági Tanács egyébként is eljátszotta már egyszer szerepét ebben az ügyben, amikor

időhúzó taktikáját

szolgálta.

Míg ugyanis az Egyesült Államok egyrészről a közbevetett indítványaival a csúcstalálkozó kérdését halogatta, másrészről Murphy külügyi államtitkár közép-keleti tárgyalásai által a békés megoldás szándékának látszatát igyekezett kelteni, addig egyre újabb fegyveres erők szálltak partra Libanonban, számtalan harci-repülőgép érkezett bombaterhével megrakottan a kiépített hídfőállásokra. Nagyarányú csapatösszevonások történtek. Mind olyan intézkedések, melyek egyáltalán nem támasztották alá a harsányan hangoztatott békés megoldásra törekvést, viszont annál inkább kimutatták, hogy mind ezek az időnyerés érdekében hangzottak el nyugati részről.

A közép-keleti válság tehát olyan fázishoz érkezett, amikor sürgős cselekvés vált szükségessé a feszültség megszüntetése, az egyre növekvő

háborús veszély

elhárítása érdekében. A szovjet válasz ezért felújította a korábbi javaslatát az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésének összehívására. Az ENSZ vezető szerve minden tekintetben alkalmasabb a közép-keleti helyzet kérdésének megvitatására a Biztonsági Tanácsnál, hiszen ebben a világ csaknem valamennyi állama részt vesz, tehát minden nép hangot adhat véleményének. Ez helyes és szükséges, hiszen az emberiség békéje minden nép közös ügye, annak megőrzése, a háborús tűzfészek megszüntetése, a veszélyes problémák békés uton való megoldása a világ minden népének egyaránt érdeke. Ebben a teremtő vitában kialakulhat az a légkör is, melyben megvalósulhat a szovjet diplomácia szívós, állhatatos békeoffenzívájának célja: a nagyhatalmak igazi

csúcsértekezlete,

melyről a Hruscsov-üzenet pillanatra sem mond le. Egyes nyugati sajtóorgánumok meghamisítva az üzenet valódi értelmét, azt hangoztatják, mintha a szovjet kormány elállt volna ettől a kezdeményezésétől. Ezzel szemben a valóság az, hogy az üzenet világosan kijelenti: továbbra is meg van győződve arról, hogy a legmagasabb szintű találkozó a szovjet javaslat által indítványozott összetételben, hozzásegít ahhoz, hogy a nagyhatalmak megtalálják a hidegháború felszámolásának és a háborús veszély elhárításának módját. Hruscsov elvtárs újból, ezúttal is hangsúlyozza: „tegyünk meg minden szükségeset, hogy ez a találkozó, amelyet valamennyi nép vár, ne húzódjék el a végtelenségig... Mi készek vagyunk bármikor részt venni egy ilyen találkozón". Arra is utal az üzenet, hogy a kormányfőknek a problémák szélesebb körét kellene megvitatniok s dönteniök kellene a háborús veszély tartós elhárításáról.

A szovjet javaslat tehát egyenes folytatása annak a világ minden részén az egyszerű emberek milliói által mély együttérzéssel kísért békeharcnak, melynek legújabb megnyilvánulása volt a pekingi találkozó alkalmával Hruscsov és Mao Ce-tung kijelentése, hogy a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság minden tőle telhetőt megtesz a nemzetközi feszültség enyhítésére és az új háború borzalmainak elhárítására. Az ENSZ közgyűlése előtt bizonyosra vehető, hogy a leleplezett agresszorok tovább folytatják manővereiket és a „közvetett agresszióról" szóló dajkamesékkel próbálják elterelni a figyelmet az egész világot veszélyeztető őrült terveikről. Átlátszó mesterkedéseik azonban nem állhatnak a békét, nyugalmat óhajtó emberiség útjában.

Nagy alkalmat kapott

a békét áhítozó emberiség a most összehívott ENSZ-közgyűléssel, hogy megszüntesse a közép-keleti lőporos hordó veszélyét, az odázó, halogató javaslatok helyett gyors intézkedésekkel teremtsen enyhülést a feszült nemzetközi légkörben. További tárgyalások útján pedig a nagyhatalmak közötti megegyezéssel előzze az atomháború, az emberiség pusztulásának rémét és nyugalmat, biztonságot teremtsen a népek számára.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. augusztus 11-től 1958. augusztus 17-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Új könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.55: Mit főzzünk? — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjárásjelentés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 16.47: Műsorismertetés. — 17.59: Időjelzés. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00 Hírek. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli zene.
9.10: Riportműsor.
9.25: Népdalok.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
12.10: Népi zene.
13.00: Zenei műsor.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettmuzsika.
14.55: Napirenden . . .
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Iskolások társasjátéka.
15.40: Egy népdalgyűjtő utinaplójából.
16.10: Lányok, asszonyok . . .
17.15: Hollós Ilona énekel.
18.10: Szimfonikus hangverseny.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Vécsey Ernő zongorázik.
19.12: Népdalok.
20.30: Az operaszínpad csillagai.
21.05: Magyar írók halhatatlan műveiből.
21.25: Könnyű zene.
22.20: Haydn: Aki hűtlen, póruljár. Kétfelvonásos opera.
23.50: Mozart-művek.
0.10: Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Ifjúsági műsor.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Könyvkritika.
16.00: Szórakoztató zene.
16.40: Riporterszemmel a világ körül.
16.50: A régi Párizs. Zenés összeállítás.
17.50: Három pengő. Rádiódráma.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
20.00: Tánczene.
20.40: Falurádió.
21.05: Két szimfonikus költemény.
21.40: Riport a mai Szatmárkörítóról.
22.00: Magyar nóták.
22.30: Mahalia Jackson énekel.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Kórusművek.
9.00: Számoljunk, gyerekek!
9.10: A Gyermekrádió műsora.
9.40: A Császár—Groll harmonikakettős játszik.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Balettzene.
11.00: Könyvismertetés.
11.20: Ajándékműsor háziasszonyoknak.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Versek.
13.10: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Az örök kenyér. Ifjúsági rádiójáték.
16.10: Tömegdalok.
16.25: Napirenden . . .
16.30: Egy falu — egy nóta.
17.15: A szívt történetéből. Előadás.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: A Rádió ipari rovata jelenti.
19.00: Magyar népdalok.
19.30: A világirodalom humora.
20.30: Tánczene.
21.00: Az Ifjúsági Rádió expedíciója.
21.30: Szerelmi kettősök.
21.55: A jó öreg kocsmáros. Petőfi Sándor verse.
22.15: Maj szemmel...
22.25: A Magyar Rádió énekkara énekel.
22.45: A két anya. Elbeszélés.
23.10: Mozart: D-dur divertimento.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Glazunov: a-moll hegedűverseny.
14.45: Gerolsteini kaland. Filmzene.
15.00: Szót kérek . . . Szatirikus írás.
15.15: Kamarazene.
15.50: Mi újság a nagyvilágban?
16.00: Erkel Ferenc operáiból.
16.45: Tóth Endre költői munkásságát ismerteti dr. Nagy János.
17.00: Zenés randevú.
17.30: Rádió szabadegyetem.
18.00: Fúvószene.
18.30: Mezei csokor.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Hilda Gueden énekel.
19.45: Három év — a fejlődés új korszaka.
20.00: Beethoven és Bartók zongoraművek.
20.40: Falurádió.
21.05: Magyar népdalok.
21.35: Vörös virágok. Elbeszélés.
21.55: Tánczene.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádió szabadegyetem.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.20: Zenekari hangverseny.
11.10: Svéd versek és dalok.
11.25: Népszerű olasz operaáriák.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Operettrészletek
13.40: A szovjet népek költészetéből.
14.01: Magyar nóták.
14.40: Hangszeres táncok.
15.00: A névtelen őrs. Úttörőjelenet.
15.25: Olasz dalok.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden.
16.15: Szív küldi . . .
17.00: Hazai körkép.
17.20: Mozart operáiból.
18.10: Népi zene.
18.45: Kétezer család életéről beszélnek a számok.
19.00: Tánczene.
19.25: Nevető irodalomtörténet.
21.05: Gyermeknevelés Előadás.
21.20: Prágai tavasz. 1958. Zenei közvetítés.
23.20: Virágénekek.
0.10: Könnyű zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.50: Fotóamatőrök őtperce.
14.55: Szimfonikus zene.
16.00: Tino Rossi énekel.
16.20: Keringőrapszódia nagyzenekarra.
16.30: Katonák. Elbeszélés.
16.45: Operakórusok.
17.20: Az egyház és a modern tudomány. Előadás.
17.40: Tánczene.
18.20: Goethe: A vándor éji dala.
18.50: A Gyermekrádió műsora.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Muszorgszkij zenei szatiráiból.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Budapest hangversenytermeiből.
20.40: Falurádió.
21.05: Népdalok.
21.45: A Faluszínház emlékkönyvéből.
22.00: Szórakoztató zene.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Miklós Kata énekel.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Budapesttől az Északi Sarkkörig
9.30: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Tömegdalok.
10.10: Új hajtás. Költemények.
10.40: Német áriák.
11.00: Öt tányér. Elbeszélés.
11.20: Magyar nóták.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Bernáth Gazsi anekdótái.
13.10: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: A Magyar Állami Népi Együttes műsora.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
15.40: Ifjúsági műsor.
16.10: Tánczene.
16.50: A Rádió ipari rovata jelenti.
17.10: Utazás a világ körül.
17.30: Részletek Lehár Ferenc operettjéből.
18.15: Kedvelt dallamok.
18.45: Fórum. A munkás-paraszt szövetségről.
19.00: Brahms: Kettősverseny — a-moll.
19.30: Vattai Szabó Gyula énekel.
20.35: Nyaralók. Maxim Gorkij színműve.
22.15: Beethoven: Esz-dur vonósnégyes.
22.45: Tánczene.
23.25: Szimfonikus zene.
0.10: Népi muzsika.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Operarészletek.
16.05: A sánta ördög. Elbeszélés.
16.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.10: Arc és jellem. Beszélgetés.
17.25: Zenekari hangverseny.
18.10: Ifjúsági műsor.
18.30: Operettrészletek
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Régi filmek kedvelt melódiák.
19.45: Az ipar és a divat. Riportműsor.
20.00: Részletek Puccini operájából.
20.40: Falurádió.
21.05: Népi zene.
21.25: Tánczene.
21.50: Ahol a szabadalmakat őrzik.
22.00: Hangverseny Behár György műveiből.
22.45: Földrajzóra: Részlet Nusics „Jókedvemben írtam" c. könyvéből.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettegyvelegek.
8.50: A piros harangok. Mikszáth Kálmán novellája.
9.02: Népi zene.
9.30: Könnyű zene.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: A Pénzügyőr-zenekar játszik.
11.00: Korvin lelke. Elbeszélés.
11.30: Sopronyi Mária zongorázik.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
13.15: Operarészletek
14.10: Úttörőhíradó.
14.35: Napirenden . . .
14.40: Népdalcsokor.
15.15: Ifjúsági műsor.
15.55: Hanglemezek.
16.10: Szív küldi . . .
17.00: Irodalmi műsor Korea nemzeti ünnepén.
17.30: Könnyű melódiák.
18.10: Tánczene.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Operahangverseny.
20.30: Népi zene.
20.50: A Tabányi zenekar játszik.
21.10: Kilátó.
22.20: Korunk zenéje.
0.10: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: A győri stúdió műsora.
15.15: Zenés utazás.
15.50: Belpolitikai szemle.
16.00: Fúvós táncok.
16.20: Madrigálok.
16.40: Verses, zenés összeállítás.
17.00: Mendelssohn: E-dur versenymű két zongorára.
17.30: A Belgrádi Rádió népi együttesének műsora.
17.50: Művészlemezek.
19.05: Tánczene.
20.00: Heti hangversenykalauz.
20.40: Falurádió
21.05: Operettrészletek
21.50: Moszkvai tudósítónk jegyzete.
23.00: Szovjet népek zenéjéből.
23.30: Könnyű zene.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Szimfonikus zene.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.50: Könnyű dalok.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.20: Részletek a Csárdáskirálynő c. operettből.
11.00: Farkas és bárány. Elbeszélés.
11.20: Kamarazene.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi újság a könyvesboltokban?
13.05: Rimszkij Korszakov operáiból.
13.50: Tánczene.
14.20: Ifjúsági műsor.
15.25: A Magyar Rádió énekkari híradója.
16.10: Előszóval — muzsikával.
18.15: Szív küldi . . .
19.00: Magyar művészek népszerű opera- és operetthangversenye.
20.35: Vidám irodalmi műsor.
22.15: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Bélyeggyűjtők őtperce.
15.25: Tánczene.
16.00: Talpalatnyi föld. Rádiójáték.
17.15: Boross Jolán énekel.
17.30: Inasévek. Novoszád János visszaemlékezése.
17.50: Ungár Imre hangversenye.
18.15: Lányok, asszonyok . . .
18.30: Georg Ots énekel.
18.45: Zenei anekdóták
19.05: Tánczene.
19.40: Láttuk, hallottuk . . .
20.00: Kamarazene.
20.40: Falurádió
21.05: Könnyű zene.
21.25: Katya Kabanova. Opera három felvonásban.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Új Zenei Ujság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Vámos Ágnes énekel.
10.30: Ifjúsági műsor.
11.00: Salzburgi Ünnepi Játékok. 1958.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Népi zene.
13.30: Tudományos híradó.
14.00: Szív küldi . . .
15.05: Hét nap a külpolitikában.
15.20: Hanglemezparádé.
16.00: Vasárnap délután a Hűvösvölgyben.
16.15: Világhírű művészek operahangversenye.
18.00: Beethoven: E-dur szonáta.
18.20: Magyar nyelv. Ábrányi Emil verse.
18.25: Tánczene.
19.07: Boldogságfelelős. Rádiójáték.
21.32: Emberek között . . .
22.10: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.30: Orosz népdalok.
0.10: Könnyű zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Orgonaművek.
9.00: Népszerű egyveleg.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
10.50: Zenei műsor.
11.30: Tréfás zene.
12.00: Könnyű zene.
12.20: Éjjeli őrjárat. Barabás Tibor elbeszélése.
12.51: Művészlemezek.
14.00: A Gyermekrádió műsora.
14.50: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
15.05: A zene hatalma.
16.05: Fúvószene.
16.25: Vidám dalok.
17.00: Tánczene.
17.45: Valahol már találkoztunk. Filmzene.
18.05: Amerre a szél fúj . . . Regényrészlet.
18.25: A Budapesti Madrigálkórus Bartók-termi hangversenyéből.
19.15: A szakma művésze: a restaurátor.
19.25: Zenekari hangverseny.
20.25: Bundás. Elbeszélés.
20.45: Kamarazene.
21.45: Szarvasi szlovák lakodalmas.
22.10: Operettrészletek

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Néhány megjegyzés a vadászirodalomról

Nagyon érdekes könyv jelent meg nemrégen. Egy cseh mérnökember írta, Rudolf Luskac. Címe: A végtelen vadászmezőkön. Tizennégy éven át kóborolta be a Szovjetunió óriási területét, halászott-vadászott Karéliában, tigrist lesett az Amu-Darja nádrengetegeiben stb. Így a szerzőnek alkalma volt a több égöv szélségeit egyesítő országban érdekesebbnél érdekesebb vadászkalandok egész sorát megélnie. Nem tudjuk, mit dicsérjünk benne előbb: remek tájleírásait-e, amiben megelevenedik a messze Sarkvidék sajátos élete, éppen úgy, mint a Kaukázusé; vagy a kalandok gazdagságát és érdekességét; vagy a kitűnő megfigyelő tudományos pontosságát, amellyel nemcsak emberi szokásokat és magatartásokat, de az erdők, sztyeppék változatos állat- és növényvilágának jelenségeit is megkapó elevenséggel adja vissza. Mindezt a sok, nem mindennapi élményt e mellett olyan széles perspektívából nézi és összegezi, hogy nemcsak leköt és gyönyörködtet, hanem ugyanakkor — szinte észrevétlenül — rengeteg ismeretanyagot is közöl a természet, az állatok, az ismeretlen tájak világából s a másvágású, különböző ősi kultúrákat és szokásokat az új formában is továbbélő emberekről.

A könyvnek s általában ennek a műfajnak, nincs meg a megfelelő „publicitása". Az még hagyján, hogy egyik, valamilyen okból elfogult kritikusa „a szerkezet egységét" hiányolja különböző vadászkalandokat tartalmazó könyvben, sőt ugyanilyen tőről fakadt logikával egyik-másik kalandnak a „hitelességét" is számon kéri; a nagyobb baj az, hogy szinte szó nélkül megyünk el az ilyenfajta, rendkívül hasznos, ismereteinket játszva gyarapító, látókörünket észrevétlenül tágító könyvek mellett. Holott mind a világ-, mind a magyar irodalomban ennek a műfajnak gazdag hagyományai vannak. Az olyan klasszikus művek, mint Turgenyev: Egy vadász feljegyzései, vagy Bársony István némelyik könyve — hogy csak a két szélső pólust említsük — mutatják ennek, a nem tagadjuk hibrid, de rendkívül érdekes műfajnak tág lehetőségeit.

Azután.

A vadászat ma már nem úri passzió, hanem tömegsport! Persze, csak a hazai tájakon. Viszont a természet csodálatosan gazdag és szép életének átélésére, a növények és állatok titokzatos világának megtapasztalására szinte nincs jobb mód, mint az ilyen, kalandokba ágyazott, izgalmas eseményekkel fűszerezett könyvek olvasása. Baj ugyan, hogy a magyar irodalomnak nincs még új Bársony Istvánja, aki a „megújhodott magyar tájak" új szépségeit a mai ember szemével nézve tükrözné írásaiban, de még nagyobb baj, hogy akik kísérleteznek hasonlóval, egyrészt gyéren jutnak szóhoz, másrészt művelk nem mindig részesülnek megérdemelt figyelemben. Egy rossz regény körül hányszor dúlnak irodalmi csaták, s az ismeretszerzéssel egybekötött művészi élvezésnek sikerült alkotásai nem egyszer csak a kiadók prospektusaiban kapnak — előzetes méltatást.

A közönség sem ismeri eléggé ezeket a könyveket. Pedig milyen széles skáláját találjuk, csak kapásból sorolva is, a hasonló műveknek! Szpanenber: „Egy vadász naplójából" olyan könyv, hogy nem minden regény versenyezhet vele érdekességben. Aki szereti az izgalmakat, Arszenyev: Távol-Kelet őserdeiben című pompás könyvében jobban megtalálhatja, mint a detektívregényben. De hányan ismerik Lestyán Sándor: „Zúg a nádas" című írását? Vagy Dékány András csodálatosan szép művét: a Náderdőben vadmadárt?

Egyik-másikat szerencsére felkapta a hír: Kittenberger Kálmán afrikai könyvei, Széchenyi Zsigmond vadásznaplói, Molnár Gábor brazíliai gyűjtőútjairól írott beszámolói bizonyítják, mekkora az érdeklődés az emberekben a hasonló művek iránt. Vagy Fekete István — műfajilag nem egészen ide tartozó, de az állatregényirodalom nagy hagyományait új színnel gazdagító állatregényeinek sikere kell, hogy figyelmeztetés legyen: ilyenfajta szükségletek vannak, ki kell elégíteni őket.

Úgy véljük, század kifogásának adunk hangot akkor, amikor — az elmondottak mellett — egyrészt hiányoljuk, hogy kevés példányszámban jelennek meg, másrészt elég magas áron. Ha valamelyik könyv raktáron marad, ennek sok esetben a hirverés hiánya, a kritika figyelmetlensége a legfőbb oka, s csak utána jön a magas ár. Mindkettőn lehet segíteni.

Több, hasonló zsánerű magyar könyvet, több idegenből való fordítást kérünk, mert a magyar dolgozóknak már ilyen igényei is vannak!

—ő

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős ellátást igénylő betegeknek augusztus 9-én déli 12 órától augusztus 11-én reggel 6 óráig ügyeletes szolgálatot tartanak:

I. TÖMB: a város nyugati felében, Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky úttól nyugatra: *dr. Bakács Judit* (lakása: Rákóczi út 73/b., telefon: 29-59). Járó betegeknek sürgős esetben rendel Jókai utca 8. sz., főposta melletti körzeti rendelőben, telefon: 17-93, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvő betegekhez való kihívás is ekkor történik.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen, a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Weszelits Vilma* (lakása: Visy L. út 19. sz., telefon: 39-71). Járó betegeknek sürgős esetben rendel a Hunyadi J. úti 10. sz. alatti körzeti rendelőben, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, telefon: 47-33.

III. TÖMB: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Meszestelep: *dr. Palotai György* (lakása: Buzsáki út 8. sz., telefon: 29-62). Járó betegeknek sürgős esetben rendel az újmeszesi körzeti rendelőben, vasárnap de. 9—10 óra között, telefon: 24-91/56 mellék). A fekvő betegekhez való kihívást is itt lehet ezen időben leadni.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvő betegekhez való kihívást reggel 8. de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. Járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Krémer Mária, Tóka Katalin, Szűcs Zoltán, Rácz Zsuzsanna, Fuchs János, Polgár Gyula, Soós Anna, Kalmár Györgyi, Antal Györgyi, Stefánovics József, Füleczky József, Mihályovics György, Mohácsi Sándor, Sánta József, Franke Mária, Frick Katalin, Mohar István, Varga Eszter, Balvin Nándor, Karch Endre, Rogner János, Schmidt Ottó, Bogdán Erzsébet, Szabadi Béla, Tóth Zoltán, Becsei Ferenc, Hegyesi Margit, Réti Ibolya, Horváth János, Berta János, Gál Miklós.

Házasságot kötöttek:

Berta József fuvaros és Szalai Piroska, Schlit Jenő bányamunkás és Szép Ilona takarítónő, Korillák György vájár és Turcsi Ilona bányamunkás, Kisander József vájár és Krajcár Anna gyors- és gépíró, Laufer Péter műszaki vezető és Szalai Rozália gyári munkás, Papp Ernő villanyszerelő és Jerszi Irén, Orsós József csillés és Orsós Flóra, Nürnberger Géza gépkocsivezető és Várdai Éva napközi otthon vezető, Braxatoris Rudolf autószerelő és Palotás Éva kesztyűvarrónő; Szép János munkás és Lesnyik Julianna ápolónő, Császár Lajos tanár és Dittler Margit tanítónő, Szabó István s. munkás és Tamás Anna, Győrfi István nyugdíjas és Pataki Margit s. munkás, Dobor József s. munkás és Márkus Anna.

Meghaltak:

Ferencz Antalné sz. Nagy Anna 83 éves, Kovács József 61 éves, Siketta Fülöpné sz. Scheib Erzsébet 89 éves, János Józsefné sz. Kiss Katalin 86 éves, Várfoki József 24 éves, Szupper Dezső 69 éves, Péntek Elekné sz. Burgics Anna 77 éves, Szabó Teréz 68 éves, Szentesi Imre 4 hónapos, Fábián Vilmos 31 éves, Kolda Béláné sz. Kovács Rozália 68 éves, dr. Kovács Gyuláné sz. Molnár Irén 33 éves, Lucai György 5 éves, Bogdán Erzsébet 1 napos.

Pályázati felhívás

A Megyei Kórház (Pécs, Akác u. 1. szám) 10, a Mohács városi kórház 10, tanfolyamos ápolónői állásra felvételt hirdet. Állásra középiskolai végzettséggel rendelkező nők pályázhatnak.

Akiket felvettek, már munkábalépéskor 850 forint fizetést kapnak és 8 órai munka mellett 3x4 órai elméleti oktatással 2 év alatt szakmai kiképzésben részesülnek, oklevelet szereznek.

A 2 éves elméleti oktatást 2 hónapos előkészítő próbaidő előzi meg.

Pályázati határidő: augusztus 20.

Részletes önéletrajzot, érettségi bizonyítványt fenti határidőig közvetlenül a kórházak címére kell megküldeni.

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET

Augusztus 11-én, hétfőn este 6 órakor: **Michelutti Ferenc és Heidt József** a Helyes-féle vendéglőben, **Süvecz György és Becker Gézáné** a pécsújhegyi általános iskolában, **Horváth József** a Gorkij Kultúrotthonban.

Augusztus 12-én, kedden este 6 órakor: **Takács Gábor és Banó József** a fehérhegyi általános iskolában, **Balázs Ferenc** és **Goják Mártonné** az Erzsébet-telepi kultúrházban. **Simon Ferenc és Kőhalmi Lajosné** a Budai II. pártházban, **Papp János és Horváth János** a Felső-Vámház utcai iskolában délután 5 órakor.

Augusztus 13-án, szerdán este 6 órakor: **Ambrus Jenő és Grátz János** a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében, **Mayer Istvánné** a Jankovich-telepi iskolában, **Tóth Jánosné** és **Keleman Sándorné** a Felső-Vámház utcai iskolában, **Buzási Mátyás és Tátrai József** az István-aknai kultúrházban délután 5 órakor.

Augusztus 14-én, csütörtökön este 8 órakor: **Foór János és Kozma Jánosné** a Vasas II. falusi iskolában, **Miklós Gyula** az újmeszesi pártházban este 6 órakor.

Augusztus 15-én, pénteken este 6 órakor: **Kabar Ferenc és Gyenis József** a Vasas II. telepi iskolában. **Kónya István és Kónyi Dávid** a szabolcsfalusi kultúrotthonban. **Klepach Ottmár és Dallos István** a Vasas II. falusi iskolában este 7 órakor.

II. KERÜLET

Augusztus 12-én, kedden este 6 órakor: **Schön Ádámné és Stadlinger József** a Tinódi utca 11. sz., **Nesz László és Kazi Józsefné** a Hegyalja utca 102. szám alatt, **Riba Lajosné és Arató Pálné** az Ágoston téri ált. iskolában, **Herr Józsefné** és **Schulteisz István** az Ágoston téri ált. iskolában, **Remecz Béla** és **Buday Lajosné** a Vak Bottyán utca 73. szám alatt, **Kovács Imre** és **Ruzsinszky Józsefné** a Terményforgalmi Vállalatnál, **Szabó Béláné** és **Rudolf Márta** a kertvárosi általános iskolában, **Bornemissza József** és **Szlós Béla** a málomi vb-kirendeltségen, **Szefcsik Imréné** és **Oszvald István** a belvárosi pártszervezet helyiségében délután 5 órakor.

Augusztus 13-án, szerdán délután 5 órakor: **Sebők Béláné** és **Sebők Imréné** a Székely Bertalan úti ált. iskolában, **Borbás Gyula** és **Szabó Lajosné** a Mátyás király utcai ált. iskolában, **Bücsek Júlia** és **Dienes Gyula** a Landler utca 23. szám alatt, este 6 órakor.

Augusztus 14-én, csütörtökön este 6 órakor: **Leikauf Tibor** és **Farkas János** az Ágoston téri ált. iskolában. **Sági Pálné** és **Pörös Imre** a villanytelepen. **Ferencz János** és **Bódis István** a Köztisztasági Vállalatnál.

Augusztus 15-én, pénteken este 6 órakor: **Exner András** és **dr. Hámori László** az Ágoston téri ált. iskolában, **Kiss Jenő** és **Kolpech József** az Ágoston téri ált. iskolában, **Piszer Jánosné** és **Erdősi Antal** a nagyárpádi vb-kirendeltségen délután 5 órakor.

Felvétel a Pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikum esti és levelező tagozatára.

A dolgozók ipari technikumának esti és levelező tagozatára való felvételre az idén augusztus 23-ig lehet jelentkezni.

Felvételét kérheti az a dolgozó, aki:

1. A beiratkozás évében szeptember 1-ig 22. életévét betöltötte, de 40. életévét még nem haladta túl.

2. Az általános iskola VIII. osztályának vagy ezzel egyenértékű más iskolának (VIII. elemi iskolának) az elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal, vagy segédlevéllel rendelkezik.

3. A segédlevél (szakmunkás bizonyítvány) megszerzése után legalább kétéves szakmunkás gyakorlatot folytatott és azt igazolni tudja. Azokban a szakmákban, ahol nincs szakmunkásképzés, a szakmában **eltöltött ötéves szakmunkás gyakorlatot kell igazolni.**

A technikum egyes tagozataira az alábbi szakképzettségű dolgozók jelentkezhetnek:

Általános gépipari tagozat: esztergályos, gépész, lakatos, stb.

Erősáramú ipari tagozat: elektroműszerész, villanyszerelő, tekercselő.

Azok a dolgozók, akik érettségivel és megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek, a II. osztályba kérhetik felvételüket, különbözeti vizsga letétele mellett.

A jelentkezőknek jelentkezési lapot kell kitölteniök, melyet vagy írásban, vagy személyesen a Pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikumtól (Pécs, 48-as tér 2. szám) kell kérnie.

A felvétel véglegessé akkor válik, ha a jelentkező augusztus végén a magyarból, matematikából és szabadkézi rajzból tartandó felvételi vizsgát sikeresen leteszi.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb édesanya, nagyanya és anyós, özv. Rév Gézáné, sz. Reisz Irma augusztus 8-án, 80 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 11-én, hétfőn délután 4 órakor a pécsi központi temetőben. Gyászoló gyermekei.

— Szeretett férjem, Kollarits Ferenc temetése f. hó 11-én, hétfőn délután fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászoló felesége.

— HALÁLOZÁS. Özv. Klobucsár Józsefné, szül. Kajdy Mária 78 éves korában f. hó 8-án elhunyt. Temetése f. hó 11-én, délután fél 3 órakor a temetőkápolnából. Gyászoló unokája és rokonsága.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik feleségem temetésén való megjelenésükkel, táviratok, virágok és levelek küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

Dr. Kovács Gyula.

Állás

Egy rendes fiút asztalostanulónak felveszek. Özv. Cserhalmine, Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 162

Vegytisztító munkában jártas munkást vagy munkásnőt aug. 15-re felveszek. Kovács Sándorné, Déryné u. 33. 276

Egy tetőfedőt, egy ácsot és egy szegező lakatost felvesz a Pécsi Épitő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. sz. 210

Nagykozár és vidéke körzeti fmsz. kellő iskolai végzettséggel rendelkező, szakképzett agronómust felvesz. Jelentkezés személyesen önéletrajzzal a fmsz irodájában. 45

Ingatlan

Telek eladó, Kertváros—Málom, Keszű út 64. sz. (Sarok-telek, 123,5 négyszögöl, buszmegállótól két perc.) Érdeklődni lehet Rákóczi út 40/1. Tel: — 25-35.

Szőlő, 1563 négyszögöl szép terméssel, présházzal, pincével, két részben is Patacson eladó. Engelné, Megye u. 9. 48

Beköltözhető kétszobás, konyhás, éléskamrás ház, pince, gazdasági épületek, — egy hold szőlővel — 90 000 forintért sürgősen eladó. Marx út 139. sz. Héjas. 46

Beköltözhető, összkomfortos kertes családi ház eladó. I. ker. tanácsnál, Előd u. 20. 51

Eladó ½ erdő és legelőrész. Vasas I. — Érdeklődni Kisbalázs, Pécs, Zsolnay u. 39. 56

Kispesti családi házamat eladnám vagy elcserélném pécsiért. — Marosvásárhely u. 1. 117

Kertes családi ház, 2 szoba, előszoba, parkettás, összkomfortos, átvehető lakással eladó. Zöldfa u. 22. 134

Szabadszentkirályon 83. sz. ház, gazdasági épületekkel. 2 kh földdel, beköltözhetően — eladó. 139

Beköltözhető kétszobás ház és házhely szép helyen eladó. — Székely Bertalan u. 18. sz. 156

Magyarűrög—Alsóhegyen 800 négyszögöl új telepítésű szőlő — présházzal eladó, vagy házért elcserélhető. — Érdeklődni: Halas-köz 5. sz., délután 4-től. 192

Ungvár utca 3. számú házhely építőanyaggal eladó. Érdeklődni: a helyszínen. 200

Beköltözhető ház, 1070 négyszögöl szőlővel, megosztva is eladó. — Kis-Deindolban. Érdeklődni: Teréz u. 17. 197

1214 négyszögöl területen családi ház, istálló, présház, pince (ebből 300 négyszögöl szőlő, többi szántó) eladó. Pécsújhegy, — VII. dűlő 285 szám. — Krémer. 205

Pellérden szőlő épülettel, megosztva is, — teremmel eladó, alkalmi áron. Vasuti újságárus. 212

Cserdi szőlőhegyen 94 számú ház melléképülettel, 300 négyszögöl szőlővel, beköltözhetően, sürgősen eladó. — Cím: Losonci Mihály. 217

Beköltözhető családi ház eladó. Patacs 42. 202

Ház eladó részletre, Ady Endre u. 28. sz. Érdeklődni lehet Orsolya u. 15. sz. 187

Mihály utca 8. sz. ház 45 000-ért eladó. Érdeklődni: Patacs 153. 200

Eladó a Hajnal utca 23/3. sz. ház. Beköltözhető 2 szoba, komfortos lakás. 320 négyszögöl telek, gyümölcsös, szőlővel, gazdasági épülettel, pincével. 257

Azonnal beköltözhető 2 szoba-konyhás családi ház eladó. Szt. Vince u. 34. 233

Egy 200 négyszögöles házhely a bőrgyár mögött eladó. Érdeklődni: Torda utca 12. Pécs. 230

Szőlő közeli közműves úton, villaszerű épülettel, bekerítve, megélhetést biztosító, 1300 öles, eladó. Dózsa György út 25. 164

Eladó Szkókóban 700 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, balatoni telekért elcserélhető. — Zója u. 3. 219

Ház eladó, 2 szobakonyha, beköltözhető, Xavér utca 1. 266

Nagyárpád községben 1051 négyszögöl szántóföld. 356 négyszögöl rét eladó. Érdeklődni: Hoffer Mátyás, Kemény Zs. u. 18. 268

Beköltözhető családi ház, faesztergályos műhely, teljes felszereléssel, egy nyolckalapácsos daráló és egy íróasztal eladó. — Felső-Vámház u. 12. 203

Házhely, Losonc utcában eladó. Kő helyben kitermelhető. Bővebbet: Ady E. u. 65. 216

Eladó szőlő, gyümölcsös épülettel. Érdeklődni: Rákóczi út 49. Geng fodrásznál. 239

Kétszobás családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Mezőszél u. 14. 267

370 négyszögöl gyümölcsös, szőlővel eladó. Deindoli autóbusz, kereszt megálló. Kajdy. 1033

Ház, nagy gazdasági épülettel, nagy kerttel eladó Málomban. Érdeklődni: — Bornemiszánál, a helyszínen, Felső utca 8. sz. 243

Beköltözési lehetőséggel kétszoba, hallos, modern öröklakás eladó. Rákóczi út 38., bádogosműhely. 278

Családi ház eladó. — Szoba, konyha beköltözhető. Hegyalja u. 25. sz. 225

Eladó két magyarhold szántó Patacson, egyik a pellérdi elágazásnál az autóbuszmegállónál, Bővebbet: Patacs 114. sz. 1050

Kedvezményes fizetési feltételek mellett, Marx utca 13. számú ház eladó. Felerészben is. Érdeklődni: — hétköznap 12 óráig 18-ig, ugyanott. 160

Adás-vétel

350-es Ogár Jáwa eladó, Ágoston tér 4. sz. 220

250-es motorkerékpár oldalkocsival eladó, — nagyobbért cserélek. Szederkény, Rákóczi u. 15. 291

1100-as FIAT gépkocsi generálozott állapotban, új kocsi vétele miatt sürgősen eladó. Tartalékalkatrészek, sebváltó motor differenciál, stb. Megtekinthető hétfőtől — Nagy Jenő u. 30. — 7 órától 16 óráig. 295

Rövid kereszthúros — Stingl zongora eladó. Athinay u. 30. 224

Eladó ¾-es cselló, — ¼-es hegedű, nagybőgő. Poszák, Bartók Béla utca 17. 180

Piros export Pannonia motorkerékpár — kifogástalan állapotban eladó. Doktor S. u. 27. 261

Eladó új állapotban lévő 100-as DKW. — Varga, Kossuth u. 20. 178

Gátterfűrész elköltözés miatt eladó. Megtekinthető Gilvánfán, Falknál. 146

Vegyes

Kettőezer forintot keresek sürgősen, két hónapra, kamatot fizetek. Ajánlatot Szabolcs falu, Szüret u. 2. sz. Papp. 273

Hálószobák, konyhagarnitúrák, szekrények, ágyak, székek és egyéb jókarban lévő bútorok olcsón kaphatók. Bárány, — Bajcsy Zs. u. 3. 296

Utcai bútorozott szoba két férfi részére aug. 15-re kiadó. Báthori u. 4. sz. 263

Bútorozott szoba, három szabadszombatos férfinak kiadó. János utca 12. Földszint jobbra. 246

Két rendes férfit albérlőnek felveszek. — Ifjúság u. 18. 198

Harmincnapos háromezerért magas tiszteletdíjban részesítem. Biztosíték kétszázezer ingatlanban. Címeket: Jókai téri trafikba kérek. 229

Tükör és mintás üveg készítése a legrövidebb időn belül. Varasdi Jánosnál, Komló, Kossuth Lajos u. 24. sz. (Mecsek Étteremmel szemben) — Telefon 16-97. 127

Kiváló minőségű fonottbútorok nagy választékban kaphatók. Sokácz Márk, kosárfonó, Lothárd. 193

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a vállalatokat és az utazóközönséget, hogy a hétszemélyes „mikró" autóbuszra fuvarrendeléseket vállal. Vállalunk esküvői, temetési, távolsági, stb. fuvarokat. A fuvardíj vállalatok részére 4,50 Ft/km. 49

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. — György utca 6. 114

Kárpitozott garnitúrák, gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek, kárpitos kisiparosnál, — fizetési kedvezménnyel. Kívánságra fényképes ajánlatot küldök. — Cím: Kulinyi László, kárpitos kisiparos, — Budapest, VI. Majakovszkij utca 98. (a volt Király utca). 37

Elvesztettem igazolványaimat Mánfa és Komló között. Kérem a becsületes megtalálót, hogy igazolványaimat a benne lévő címre küldje el. A pénzt megtarthatja. 98

Lakás

Belvárosi 2—3 szobás lakásért adok 2 szobás, komfortos postavölgyit gyümölcsössel vagy kisebb házat földdel, különbözettérítéssel. Pintér, — Postavölgy 63. 176

Elcserélném utcai — nagy szoba, nagy konyhás, éléskamrás lakásomat hasonlóra, lehetőleg a belváros vagy környéke. Költséget térítek. Tóth, — Torda utca 3. 142

Elcserélném 1 szoba, személyzeti szobás, — összkomfortos lakásomat 2 vagy 3 szoba, összkomfortosra, költségtérítéssel. Érdeklődni lehet vasárnap délután 3 órától, Rákóczi út 11. I. 6. 215

Keresek kétszobás lakást magas költségtérítéssel. Adok nagy szoba, előszoba, konyhás lakást. Szigeti részen is. Kossuth u. 35. sz. Könyvkötészet. 241

Elcserélném pécsi — egyszobás, komfortos lakásomat hasonló szegediért. Alkotmány u. 32. Horváthék. 264

Elcserélném szép utcai szoba-konyhás, — éléskamrás lakásomat hasonló nagyobbért, költségtérítéssel. Szövetség u. 25. 3 után. 250

Kisiparosok figyelem! Forgalmas helyen lévő üzlethelyiséget elcserélnék lakásért. — Alkotmány u. 5. 265

Elcserélném Munkácsy Mihály utca 30. szám alatt lévő szobakonyha, előszobás ház felügyelői lakásomat hasonló főbérletiért. 287

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 9-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Bácskai táncok. — Szombattól szombatig . . . — Zenés irodalmi összeállítás: Versek Tadjanovics „A láthatatlan híd" című versciklusából. — Hétvégi vidám muzsika.
17.00: Német nyelvű műsor. Vidám zene. — Nevessünk! — „Szomorú halászat". Szatíra. — Német—magyar úttörő barátság. Riportok. A pécsi fúvószenekar játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Fotoamatőrök ötperce.
18.05: Emberekről embereknek. — Jegyzetek.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Zenés hétvége.
19.00: Műsorzárás

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

Vegyen totószelvényt!

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Betörő az albérlőm (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Rendőrök és tolvajok (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Éjjeli őrjárat (5 és 7 órakor)
Ifjúsági filmszínház: Liliomfi (4 és 6 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Józsefvárosi (Pécsszabolcs): Trapéz (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): A fecske küldetése (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Pickwick klub (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Bomba (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Apák és fiúk (6 és fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Külvárosi szálloda (fél 7 és fél 9 órakor)

TÁNCESTÉLY

ma és holnap este 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

PÁROS VAGY PÁRATLAN

táncmulatság lesz ma este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában táncos társasjátékkal.

A hét vége SPORTMŰSORA

A Pécs—Budapest városok közötti hagyományos vízilabda válogatott mérkőzésre szombaton és vasárnap Budapesten kerül sor. Pécs színelt három csapat: felnőtt férfi, női és ifjúsági csapat képviseli. E válogatott mérkőzésekre a megyei kézilabda szövetség hosszabb idő óta rendszeres edzésekkel készítette elő a csapatokat. Reméljük, hogy mindhárom csapat megállja helyét. A találkozóra a Magyar Kézilabda Szövetség 30 éves fennállása tiszteletére rendezett jubileumi kupa döntője előtt kerül sor.

*

A Magyar Uszószövetség szombaton és vasárnap Zalaegerszegen rendezi meg **ez évi** országos vidéki úszóbajnokságot. A bajnokságra a Pécsi VSK, Pécsi Dózsa SC, Pécsi Urán SC és a Spartacus küldte el sportolóit.

*

A Magyar Testnevelési Sport Tanács elnöksége csütörtöki ülésén foglalkozott a rendkívüli labdarúgó átigazolási kérelmekkel. — Igy a Magyar Labdarúgó Szövetség javaslatára a Pécsi Dózsából Szőcsöt a Budapesti Honvédhez, a Komlói Bányászból Polgárt a Tatabányai Bányászhoz, Gelencsért a Budapesti VSC-hez és a PVSK-ból Győri-Kisst a Ferencvároshoz, Gönczöt a Miskolci VSC-hez igazolta át.

Megyei csúcs három város közötti úszóversenyen

A megyei úszószövetség csütörtökön mintegy 500 néző előtt a Balokány-ligeti versenyuszodában rendezte meg Pécs—Szeged—Eger városok közötti úszóversenyét. A versenyen Gagyi Dénes 100 m pillangóban megyei csúcsot úszott.

Eredmények: 100 m férfi gyors: 1. Lantos (Szeged 59.9, 2. Bonyár (Pécs) 1:05.4, 3. Ringenhann (Eger) 1:06.8. 100 m női pillangó: 1. Bobori (Eger) 1:26.8, 2. Máris (Eger) 1:31.7, 3. Kiss Péter (Szeged) 1:41.1. 100 m férfi mellúszás: 1. Pócsik (Eger) 1:20, 2. Törös (Eger) 1:22.2, 3. Vajtai (Szeged) 1:22.3. 100 m női hátúszás: 1. Varga (Eger) 1:23.6, 2. Nagypál (Szeged) 25:5, 3. Bálo (Szeged) 1:28.9. 100 m férfi pillangó: 1. Gagyi (Pécs) 1:10.8, új megyei csúcs. 2. Bodnár (Eger) 1:13.6, 3. Bólya (Eger) 1:16.2. 50 m gyermek fiú gyors: 1. Kiss (Pécs) 33.6, 2. Szőlgyéni (Eger) 34.1, 3. Tóth (Pécs) 34.9. 100 m női gyors: 1. Kelecsényi (Eger) 1:11.7, 2. Erdélyi (Szeged) 1:16.6, 3. Molnár (Pécs) 1:17.1. 100 m férfi hát: 1. Korpási (Szeged) 1:13.2, 2. Szoboszlai (Szeged) 1:14.4, 3. Bonyár (Pécs) 1:16.6. 100 m női mellúszás: 1. Bende (Pécs) 1:31.1, 2. Stegz (Eger) 1:32.3, 3. Cziráki (Pécs) 1:34.1. 50 m gyermek leány gyorsúszás: 1. Török (Eger) 36.8, 2. Baczoni (Pécs) 37, 3. Bóta (Eger) 39.5. 50 m gyermek leány mellúszás: 1. Bari (Pécs) 45.7, 2. Zsenger (Pécs) 47.2, 3. Ruba (Pécs) 47.6. 4x100 m férfi vegyesváltó: 1. Eger A-csapata 4:56.6, 2. Szeged A-csapata 5:06, 3. Pécs 5:10.4, 4x100 m női vegyesváltó: 1. Eger A-csapata 5:42.8, 2. Eger B-csapata 5:55.7, 3. Pécs A-csapata 6:06.8. Pontversenyben: 1. Eger 100 pont, 2. Pécs 72 pont, 3. Szeged 68 ponttal.

TERMÉSZETJÁRÁS

A BTC természetjáró szakosztálya vasárnap túrát vezet. Utirány: Lapis, Büdöskút, Büdösvíz, Darázsforrás, Fehérkút, Pécs. Találkozás: háromnegyed 9 órakor a Széchenyi téren a Nagy Lajos Gimnázium előtt. Vezető: Csillag Gyula.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhőátvonulások, több helyen, főként ma eső, esetleg zivatar, mérsékelt, időnként élénk északi szél, a nappali hőmérséklet egy-két fokkal emelkedik. — Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 10—13, keleten 13—16 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 22—25 fok között.

Fiatalkorúak kisegitő munkaerőként való foglalkoztatása

A munkaügyi miniszter 9/1958. (VIII. 3.) Mü. M. számú rendelete értelmében (a költségvetési vagy költségvetésből gazdálkodó szervek kivételével) az állami vállalatok 14. életévüket betöltött, általános iskolai tankötelezettség alá nem eső fiatalkorúakat (14—18 évig) nem teljes munkaidejű munkaerőkként alkalmazhatnak. A fiatalkorúak havi munkabére a munkaidőtől függően havi 350—500 forint.

A fenti rendelet értelmében az alábbi vállalatok vesznek fel fiatalkorúakat (jelentkezés közvetlenül a vállalatoknál történik):

Pécsi Gázszolgáltató Vállalat (Légszeszgyár u. 11.) 1 fiút,

Mezőgazdasági Szerárugyár (Felsőmalom u. 13.) 4 fiút,

Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat (Széchenyi tér 1., III. emelet) 2 fiút,

Finommechanikai és Motorjavító Vállalat (Bajcsy Zsilinszky u. 12.) 9 fiút és 1 leányt,

Pécsi Vegyesipari Vállalat (Irányi Dániel tér 9.) 3 fiút és 2 leányt,

Textil és Felsőruházati Nagyker. Vállalat (Kossuth L. u. 5.) 2 fiút,

Orvostudományi Egyetem Gazdasági Igazgatósága (Rákóczi út 2.) 10 fiút és 16 leányt,

Cipőnagykereskedelmi Vállalat (Rákóczi út 38.) 1 fiút,

Épületanyagfuvarozó Vállalat (Megyeri út 50.) 1 fiút,

Pécsi Dohánygyár (Dohány utca 2—8.) 3 fiút és 7 leányt,

Pécsi Porcelángyár (Zsolnay V. u. 69.) 5 fiút és 5 leányt,

Pécsi Postaigazgatóság (Jókai Mór u. 10.) 13 fiút és 2 leányt,

Pécsi Bőrgyár (Siklósi u. 52.) 15 fiút,

Pécsi Szénbányászati Tröszt (Déryné u. 9.) 60 fiút (kizárólag bányász szülők gyermekeit).

Pihenésre, nyaralásra

vásároljon könyvet a Könyvterjesztő V. Széchenyi téri, Kossuth u. 48. és Jókai téri boltjaiban.

Kétoldalú sporttechnikát már fiatal korban!

Ismeretes, hogy a kiváló teljesítményekért folyó harc megköveteli szervezetünk legnagyobb fokú kihasználását és a technika minden oldalú tökéletesítését. Ismeretes ez. sportembereink túlnyomó többsége mégis „féloldalas", azaz jobb vagy balláb bal, illetőleg karral hajtja végre a sportág különleges mozgásait, az ún. technikát. Ezt olyan sportágakban is megfigyelhetjük, amelyekben a féloldalasság, az egyik végtag, vagy a test egyik oldala mozgató készségeinek fejletlensége, akadálya a kiemelkedő eredmények elérésének: például röplabdázásban, vívásban, kosárlabdázásban, vízilabdázásban, birkózásban, ökölvívásban, tornában.

Egyes sportágakban kétségtelenül szükséges valamelyik végtag „szakosítása" — dobások, ugrások stb. — ez azonban nem zárja ki annak a szükségességét, hogy végtagjainkat harmonikusan fejlesszük.

Vezető edzőink

már többször nyilatkoztak arról, hogy a test mindkét oldalának fejlesztése jelentősen javítja az eredményességet. A sportsajtóban gyakran jelennek meg szakemberek tapasztalatain alapuló hasonló vélemények. Tehát akkor ez a mindkét oldali fejlesztés miért nem került be eddig megfelelően az oktató-edzői munka gyakorlatába?

Ezt mindenekelőtt azzal magyarázhatjuk, hogy hiányoznak tudományosan megokolt adatok a kevésbé fejlett kar, a kevésbé erős láb fejlesztésének lehetőségeiről és szükségességéről és ninesenek megfelelő módszertani utasítások sem erre vonatkozólag.

A sportsajtóban ugyan találunk utalásokat a balkar működésének megjavításáról, de ezek szükkörűek, nem jelentenek módszertani tájékoztatót más sportágak képviselői részére.

Az alábbiakban az utóbbi évek kutatásainak, kísérleteinek eredményeit igyekszünk adni tömören. A szimmetrikus mozgások területén végzett kutatások eredményei a következők:

A sporttechnika

szimmetrikus oktatását lehetőleg gyermkkorban kell megkezdeni.

A technikai fogásoknak balkezes (ballábas) oktatásakor ügyelnünk kell arra, hogy az egész mozgássorozatot végezni kell balra, tehát a lábtartást, testhelyzetet, a fejtartást sb. A mozgás eredményét az együttes erőkifejtés biztosítja.

A megfigyelések azt bizonyítják, hogy két karunk és lábunk izmainak, valamint a jobb- és baloldalunk izomcsoportjainak erőkifejtése nem sok eltérést mutat. Munkavégzésben, egy-egy mozdulat végrehajtásában mégis nagyok a különbségek. Például a bal és a jobb kéztej, valamint a két felső végtag között csupán 8—10 százalékos eltérést mutat az erőmérőkészülék, mégis a jobb kezünk helyből eldobott gránátja néha két-háromszor akkora távolságra repül, mintha ballal dobiuk volna. Mindebből az következik, hogy a balkar gyengébb munkaképessége nem az izmok gyengeségének a következménye, hanem a tökéletlen baloldali beidegzésnek és izomegyüttműködésnek.

Megfigyelések és oktatások alapján megállapítottuk, hogy az ugrók mintegy fele ballábbal rugaszkodik el (az „ügyesebb" jobblábbal lendít), s kb. 40 százalékuk jobblábbal rugaszkodik el. A többiek (főleg nők) egyáltalában nem tudják, hogy melyik az erősebb lábuk és azzal a lábbal ugranak el, amelyikkel edzéjuk tanácsolja. A labdáknak csaknem 100 százalékát jobblábbal rúgják a célba. A „mérleget" — talajon is, szeren is — a tornászok kétmarmad része ballábon végzi. A kutatásokból az is kitűnik, hogy az alsó végtagok működési szimmetriája kisebb, mint a felsőké.

A fiatalok fejlődésében jövő aszimetria kiküszöbölésére felhasználnak különféle munkamozgásokat, mindkét kézzel egyformán végzett fűrészelést, fejszével, kalapáccsal, harapófogóval folyó munkát, azonkívül kanállal, villával és késsel való evést és más mozdulatokat, persze — sportmozgásokat is.

Ha összehasonlítjuk a felső végtagok ideg-izom tevékenységét, azt találjuk, hogy jobbkezesek balkarja nemcsak a mozgás összehangoltságában, hanem gyorságában is elmarad a jobbtól. Amikor tehát az ilyen balkart foglalkoztatjuk, egy sor mozgást a lehető legnagyobb gyorsasággal kell végeztetnünk: a kosárlabdavezetést, dobást, ökölvívóknak a különféle ütéseket, stb. Persze a gyors mozgás csak akkor következhet, amikor már eléggé begyakorolták a sportolók az **ilyen vagy** olyan **mozgást.**

A kétoldalúság

elvére gondolni kell az oktatás, az edzés minden részében. Igen hasznos, ha oktatáskor, gyakorláskor felhasználjuk az érzelmek előrelendítő hatását, valamint a különféle versenyeket, edzésjátékokat: a szerek dobását (összegezve: a két kar teljesítményét), az ugrásokat (a két láb teljesítményét összegezve), labdavezetést váltott kézzel, hármasugrást váltott lábbal, támaszugrásokat váltott lábbal, leugrásokat és forgásokat mindkét oldalra stb. Különösen hasznosak a labdagyakorlatok, mert ezek közben kidolgozódik a tenyér és az ujjmozgások finom összhangja.

A sportbeli fejlődés megköveteli, hogy a fiatalokat manapság már a kétoldalasság elvei alapján oktassák a különböző sportágakban.

Sikonda fürdő
Komlói strandfürdő
várja a fürdőző közönséget!
Autóbuszjáratok! Étterem! Presszó! Zene! Tánc!
KOMLÓI VIZ- ÉS CSATORNAMŰVEK kezelésében.

Egri bikavért! Egri leánykát!
A KOMLÓI MECSEK ÉTTEREMBEN FOGYASSZON!
Kitűnő konyha! Zene! — Tánc!
KOMLÓI VENDÉGLÁTÓIPARI V.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Posta Hirlapposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőnél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 28-32
Felelős: Mellas Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 188. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. AUGUSZTUS 10.

Köszöntjük derék vasutasainkat!

A mozdonyon

Nyolcadszor ünneplünk

Az ország nyolcadszor ünnepli ma a vasutasokat. E napon nem árt összehasonlítást tenni a múlt rendszer és a népi demokrácia vasútja és vasutasai között. A Horthy-rendszerben Európa-szerte hírhedt volt a MÁV korszerűtlen berendezéseiről, létesítményeiről, valamint a vasutas dolgozók jogfosztott helyzetéről. Hazánk felszabadulása után döntő fordulat következett be a vasút és a vasutas dolgozók életében. Pártunk legelső ténykedései között szerepelt a vasutasok politikai jogainak biztosítása, a fasiszta rendszer által alkotott társadalmi béklyók megszüntetése. A vasutas dolgozók erre méltón válaszoltak.

Ismeretes az a hősi erőfeszítés, amellyel a háború után a vasutasok rövid idő alatt helyreállították az ország vérkeringését s lehetővé tették az újjáépítés hatalmas munkáinak megkezdését. A vasút dolgozói forró nyarakon, zord teleken az első hároméves és ötéves terv alatt is hősies munkát végeztek. Az 1956. évi ellenforradalom közvetlen leverése után is bebizonyították, hogy hívei a népi demokráciának. Az ellenforradalom után elsők között a pécsi vasútigazgatóság területén indult meg a vasúti forgalom. Ezért 1958. januárjában Pécsett tartott közlekedési aktívaértekezleten Kossa István elvtárs közlekedési- és postaügyi miniszter a MSZMP Központi Bizottságának elismerését fejezte ki.

Népi rendszerünk a felszabadulástól napjainkig nagy összegeket fordított a vasút korszerűsítésére. Jelenlegi hároméves tervünkben több mint 19 milliárd forintos beruházás valósul meg, melynek nagyobb hányada járművekre van előirányozva. A közeljövőben 40 Diesel-mozdony és 40 Diesel-motorkocsi, 3—4000 teherkocsi és 340 személykocsi kerül forgalomba.

A pécsi vasútigazgatóság területén számtalan beruházási és felújítási munka van folyamatban. Állomásbővítés lesz Pécsbányarendező, Simontornya és Magyarszék—Sikondagyógyfürdő állomásokon. A pécsi fűtőháznál közel három és félmillió forintos költséggel új mosdó és öltöző, az állomáson csaknem 2 millió forint költséggel vonatkísérő laktanya épül. Megkezdődött a pécsi fűtőház felújítása, a gyékényesi áruraktár átépítése, Dombóvár és Balatonfenyves állomásokon ikerlakóházak építése. Pályafenntartási munkákra mintegy 50 millió forintot fordít az igazgatóság. A vasút korszerűsítésével párhuzamosan a vasutas dolgozók számtalan szociális juttatásban is részesültek. Életkörülményeik állandóan javultak. Csaknem minden évben, így a múlt esztendőben is végrehajtott bérrendezés a vasutas társadalom minden rétegét számottevően érintette.

A Horthy-rendszer legjobb gazdasági évében, 1938-ban a pécsi vasútigazgatóság 2 454 000 tonna árut szállított. Felszabadulásunk utáni negyedik évben, 1949-ben már 3 458 000 tonna áru lett elszállítva. 1956. első félévében 3 658 000 tonna, 1958. első félévében pedig 4 151 000 tonna árut juttattunk rendeltetési helyére. Ez azt jelenti, hogy 20 év alatt közel kétszeresére emelkedett a pécsi vasútigazgatóság teljesítménye.

Örülünk annak, hogy a vasút teljesítményének növekedése nem vonta maga után a minőségi munka visszaesését, sőt gazdasági mutatóink lényegesen jobbak az előző évek eredményeinél. Az átlagos kocsikihasználás, a kocsiforduló-idő ez év első hat hónapjában lényegesen jobb, mint 1956. első félévében. A tehervonatok átlagos terhelésénél közel hét százalékkal jobb eredményt ért el a pécsi vasútigazgatóság. Köszönet és elismerés a kiváló termelési eredményekben részes vasutas dolgozóknak!

Az idei őszi forgalom azonban mintegy hét százalékkal nagyobb teljesítményt követel vasútigazgatóságunk dolgozóitól, mint az elmúlt évi őszi forgalom. Az őszi forgalomban nemcsak a szállítás mennyisége növekszik, hanem az áruáramlás iránya, az áru összetétele is jelentős mértékben megváltozik. Ebben az időszakban kerülnek szállításra a mezőgazdasági termelvények, amelyek az igazgatóság egész területén, de elsősorban a mellékvonalakon kerülnek feladásra. Idejében kell ezeket elszállítanunk a tárolóhelyekre és az ipari központok piacai részére. Ugyanekkor az ipari jellegű szállítmányokat is zavartalanul továbbítanunk kell.

Joggal merül fel a kérdés, hogy a közismerten túlterhelt vasút miképpen tudja a nagyobb szállítási feladatokat vállalni? A meglévő berendezések, szállítási eszközök jobbrészt gazdaságosabb felhasználásával, a munka minőségének javításával. Ennek érdekében elsősorban a jelenlegi 1,9 napos kocsiforduló időt kell 1,8 napra csökkenteni. Ez elérhető a jelenlegi határás kocsi be- és kirakási idők 8 órára, sőt ennél kisebbre való leszorításával, a kocsiácsorgások csökkentésével, a vonatok utazási sebességének növelésével. Ezen túlmenően a nagyobb kocsiszükséglet biztosítása érdekében a kocsikat terhelésig kell megrakni.

A megnövekedett teherforgalom mellett a legmesszebbmenőkig biztosítjuk a személyforgalom menetrendszerűségét. A múlt évi őszi forgalomban 7,6 százalékos személyvonati késést már ennek az évnek május—június—július hónapjában 4,4 százalékra csökkentettük. Mindent el fogunk követni, hogy az őszi forgalom ideje alatt a személyszállító vonatok késése ne emelkedjék, sőt csökkenjen.

Feladataink jó elvégzése érdekében minden vasutas dolgozó előre meghatározott terv szerint végzi munkáját. A vasúti párt- és szakszervezeti, szakvonali vezetők állandóan a legnehezebb munkaterületen, személyes példamutatással irányítják a munkát. Az idei őszi forgalom sikeres végrehajtásával is bizonyítani akarjuk, hogy hűek vagyunk népi rendszerünkhöz és következetesen végrehajtjuk pártunk és kormányunk határozatainak a vasutasságra eső részét.

TÓTH JÓZSEF,
a pécsi vasútigazgatóság vezetője.

Megkezdődtek a vasutasnapi ünnepségek

Tegnap délután a vasutas kultúrotthonban kezdetét vette a két napig tartó vasutasnapi ünnepség. A kultúrotthon udvarát zsúfolásig megtöltötték az ünneplő vasutasok.

Az ünnepi beszédet Tóth József, a Pécsi MÁV Igazgatóság vezetője tartotta. Méltatta a vasutasnap jelentőségét és értékelte a vasút dolgozóinak munkáját. Jó munkát végeztek a vasutasok, ez abból is látszik, hogy még sohasem jutalmaztak és tüntettek ki annyi vasutast, mint ebben az évben.

Tóth elvtárs ezután elmondotta, hogy mit kap a vasút a hároméves tervben, majd további sok sikert és jó munkát kívánt a vasutas dolgozóknak.

Ezután került sor a kitüntetések és a jutalmak átadására és a kultúrműsorra. Az ünnepély lapzártakor még tart.

A szovjet küldöttség elutazott New Yorkba

Moszkva (TASZSZ) Szombaton reggel az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésszakára Moszkvából elutazott a Szovjetunió küldöttsége, élén Andrej Gromiko külügyminiszterrel.

Az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülése

New York (MTI) Mint a Reuter jelenti, az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésszaka pénteken este megkezdte vitáját a közép-keleti helyzetről.

Sir Leslie Munro újzélandi küldött, mint elnök, megnyitotta az ülést és felszólított arra, hogy „szenvedélymentesen és tárgyilagosan vizsgálják meg a jelenlegi feszültség okait."

Elsőként *Szoboljev*, a Szovjetunió küldötte kért szót, s arra kérte a közgyűlést, hogy tegyen lépéseket a Libanonban állomásozó amerikai és Jordániában állomásozó angol csapatok haladéktalan kivonására.

Szoboljev azt hangoztatta, a Szovjetunió reméli, hogy a közgyűlés enyhíti a feszültséget, megszilárdítja a békét és végetvet az új világháború veszélyének. A közgyűlésnek el kell érnie, hogy „azonnal és maradéktalanul véget érjen a fegyveres intervenció Közel- és Közép-Keleten, meg kell kísérelnie olyan körülményeket kialakítani, amelyek között ennek a vidéknek az országai megszabadulnak az idegen intervenciótól."

Ezután *Cabot Lodge*, az Egyesült Államok küldötte szólalt fel.

Lodge felszólalása után *Hammarskjöld* főtitkár nyilatkozatban hívta fel a küldötteket, hogy „tartsák tiszteletben és fogadják megértéssel" az arab népek problémáit és megvalósítását a világnak ezen a részén, ha ez a tiszteletbentartás és ez a megértés általánosan megnyilvánulna, s megnyugtatná az ottani népeket, hogy sorsukat olyan módon alakíthatják, amely legjobban megfelel minden egyes ottani nemzet és az egész terület érdekeinek" — mondta a főtitkár.

A továbbiakban a közgyűlés megállapodott abban, hogy az ülésen csak egyetlen pontot vitatnak meg, azt a kérdést, amellyel csütörtökön a Biztonsági Tanács foglalkozott.

A napirendet ennek megfelelően fogadták el. *Munro* azt javasolta, hogy a lényegbevágó vitát jövő szerdán kezdjék. Ezután a közgyűlést jövő hét szerdáig elnapolták.

Az SZKP vezetői a kujbisevi vízierőmű felavatásán

Kujbisev (TASZSZ) A kujbisevi vízierőmű, a világ legnagyobb vízierőművének felavatására Kujbisevbe érkezett Averkij Arisztov, Leonyid Brezsnyev, Mihail Szuszlov, Nyikita Hruscsov, Dmitrij Poljanszkij.

Az ENSZ rendkívüli közgyűlésével összefüggésben külügyminiszteri megbeszélések is lesznek

New York (DPA) Az ENSZ folyosóin továbbra is tartják magukat azok a hírek, hogy Eisenhower elnök is eljön majd a rendkívüli közgyűlésre. Lehetségesnek tartják továbbá, hogy a hivatalos üléseken kívül nemhivatalos megbeszélések is folynak majd a külügyminiszterek között. Ugy hírlik, hogy egyes országok — mint például Japán, Svédország, Mexikó, Jugoszlávia és Irország — amelyek a közelkeleti válságban semleges magatartást tanusítottak, közvetítő javaslatokat készítenek elő.

23 négytalálatos

A lottó 32. játékhetére beérkezett 2 560 667 lottószelvény. A nyertes szelvények között 3 841 000 forint került felosztásra. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 23 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 83 500 forint. A háromtalálatos szelvények száma 1274, a nyereményösszeg egyenként 753,75. Két találatot 38 438 szelvényen értek el. Egy-egy kéttalálatos szelvényre 25 forint nyeremény jut.

Országos kertészeti ankét Pécsett

Az Agrártudományi Egyesület kertészeti szakosztálya pénteken és szombaton kertészeti ankétot rendezett Pécsett. A kertész szakemberek országos találkozóján mintegy százötvenen vettek részt Budapestről és más városokból. A vendégek pénteken a Pécsi Kertészeti Vállalatot tekintették meg. — Szücs László igazgató ismertette velük, hogy a kertészeti vállalat 1949-ben alakult. Az akkor ötven holdas kis telep kilenc év alatt ezerholdas nagy vállalattá fejlődött.

Napközben az ankét részvevői a kertészeti vállalat különböző részlegeivel ismerkedtek: így a dísznövénytermelő üzemmel, amely évente 80—100 000 cserepes virágot és 400 000 vágott virágot szállít a boltokba, majd a parképítő üzemmel, amelynek dolgozói az idén félmillió forint értékében építenek új parkokat. A látogatások után a városi tanács dísztermében megkezdődött a tulajdonképpeni ankét, amelyen Domokos János egyetemi tanár, a Kertészeti Kutatóintézet igazgatója tartott előadást.

Szombaton a Pécsi Kertészeti Vállalat bicsérdi faiskolájába, amely egyike a legnagyobbaknak az országban, látogattak el az ankét részvevői, majd a Pécs nyugati részén épülő új város zöldterületeit szemlélték meg. Délután az ország minden részéből összeseregelt kertészek Pécs nevezetességeivel ismerkedtek meg, majd ellátogattak a mecseki parkerdőbe.

Munkásklub-avatás Szigetváron

Tulajdonképpen már pénteken reggel megtörtént az „avatás", amikor a korareggeli órákban beállított két viharkabátos atyafi. Letelepedtek az egyik kis asztal mellé és jóízűen falatozni kezdtek. A takarítónő egy ideig csodálkozva szemlélte az eseményt, s amikor felocsudott, kijelentette:

— Itt nem lehet étkezni, kérem fáradjanak ki..

Az atyafiak felcsattantak:

— Hogy-hogy? Ugy tudjuk, ez munkásklub, miért ne lehetnénk itt?

Szóval, már a megnyitás előtt elterjedt a városban a hír, hogy a községi pártbizottság munkásklubot rendez be. Ilyen formán toppant be a két viharkabátos, bizonyára nem tudván, hogy a hivatalos avatásra csak este kerül sor. S nyolc órára be is népesült a szépen berendezett terem, férfiak, asszonyok ültek az ízléses terítővel borított asztalok körül. A padlón szőnyeg, a falakon meleget, derűt árasztó képek és virágok. Hamarosan jóleső zsongással telt meg a szoba és csak akkor lett csend, amikor Tóth elvtárs, a községi pártbizottság titkára néhány perces beszédben méltatta a klub jelentőségét.

— Régi hagyományt elevenítünk fel. A munkásoknak mindig volt egy otthonuk, ahol szabadidejükben összejöttek beszélgetni, művelődni és szórakozni. S most a szigetváriak régi kívánságának teszünk eleget, amikor a megyei pártbizottság segítségével megnyitjuk ezt a klubot. Azt akarjuk, hogy ebben a kis teremben a munkás, paraszt és értelmiségi dolgozók jól érezzék magukat, őszinte, baráti légkörben ápolják kapcsolataikat. Legyen ez a klub mindannyiunk második otthona.

A klubot a vezetőség nevében Ferenczi elvtársnő vette át. Egyúttal bejelentette, hogy a klub hétköznap délután 5—11, vasárnap pedig délelőtt 8-tól éjjel 12 óráig tart nyitva. Ujságok, hetilapok, folyóiratok, szépirodalmi könyvek között válogathatnak a látogatók, lehet sakkozni, biliárdozni és rádiózni.

Mindjárt éltek is a lehetőséggel. Az egyik asztalnál Seres bácsit, egy idősebb paraszt embert hallgatták, jót nevettek ízes tréfáin. A szomszédban nagy sakkcsata dúlt, az elmaradhatatlan kibicek támogatásával. Az asszonyok a rádiót hallgatták, egy idősebb házaspár pedig a képeslapokat böngészte.

S ezzel megnyílt a megye első munkásklubja.

A magyar ipar szerkezetének alakulása a hároméves tervben

I.

Az országgyűlés által nemrég megvitatott és elfogadott az 1958—59. és 60-as évekre vonatkozó 3 éves népgazdasági terv célul tűzi ki többek között az ipar szerkezetének, struktúrájának megváltoztatását. Mi tette ezt szükségessé? A gyakorlatban milyen változásokat von maga után ennek a célnak a megvalósítása?

E kérdések megoldása szükségessé teszi, hogy egy kicsit elkalandozzunk az olvasóval a közgazdaságtan területére. Először is az ipar struktúrájának fogalmát kell tisztáznunk.

Minden ország iparának meghatározott sajátos szerkezete van.

Az egyes országok ugyanis nem termelik saját maguk mindazokat az iparcikkeket, amelyek a lakosság fogyasztásához, vagy a fogyasztási cikkek termeléséhez (gépek, nyersanyagok) szükségesek. Az országok, nemzetek között munkamegosztás van. Az egyik ország bizonyos iparcikkből nemcsak saját szükségleteit elégíti ki, hanem más országokat is ellát, olyanokat, amelyek ezt a cikket nem termelik, és cserében olyan cikkeket vásárol, amilyeneket viszont maga nem termel (pl. a Magyar Népköztársaságnak nincs személygépkocsi ipara, de tehergépkocsit sokkal többet gyártunk, mint a hazai szükséglet). Kialakul tehát minden országban az iparnak egy meghatározott szerkezete, amely megmutatja, hogy az adott országban milyen iparágak vannak meg és milyen iparágak hiányoznak, illetve a meglévő iparágak milyen fejlettek, mennyi és milyen minőségű iparcikket állítanak elő. Annyit-e, hogy a hazai termelés mellett még behozatalra is szükség van egy bizonyos cikkből, vagy annyit, hogy teljesen ellátja az ország szükségleteit, vagy pedig az iparág olyan fejlett, hogy termékeiből a hazai szükségleteken felül külföldre is jut. Természetesen az ipari termelés állandóan fejlődik, az egyes iparágak egyre több terméket állítanak elő.

Az ipar struktúrája, szerkezete nem változna e fejlődés során, ha minden iparág arányosan fejlődne,

Ezzel már meg is közelítettük a 3 éves tervben meghatározott szerkezet-változás problémáját. Ez lényegében azt jelenti, hogy a hároméves terv során az egyes iparágak az átlagos fejlődésnél sokkal gyorsabb ütemben fejlődnek, míg más iparágak kevésbé, sőt egyes iparágak termelése például gőzmozdony- és lokomobilgyártás csökken, illetve teljesen megszűnik.

Iparunk termelése a három év alatt 1957-től 1960-ig összesen 22 százalékkal emelkedik. Ezzel szemben néhány iparág fejlődése az átlagos ipari fejlődésnek többszöröse. Ilyen pl. az erősáramú gépek gyártása 40 százalékkal, a híradástechnikai ipar termelése 72 százalékkal. Ugyanakkor az átlagos (22 százalékos) ipari fejlődésnél valamivel kisebb acélgyártásunk és építőiparunk fejlődése. (20 százalék). Az általános ipari fejlődés mellett egyes iparágakat egyáltalán nem fejlesztünk, illetve egyes iparcikkek termelését csökkentjük, vagy teljesen leállítjuk.

Mi teszi indokolttá az ipar szerkezetének ilyen méretű átalakítását?

Ismeretes, hogy évek óta mennyi szó esett arról, hogy iparunk struktúrája nem felel meg országunk adottságainak, az ország nyersanyagkincseinek. Annak idején heves támadások ezt úgy igyekeztek beállítani, mintha egyedül szocialista rendszerünk lenne felelős iparunk szerkezetében megmutatkozó hibákért, és hogy kizárólag ezek a hibák teszik szükségessé az ipar szerkezeti átalakítását. Az igaz, hogy az elmúlt évek több vonatkozásban helytelen iparfejlesztési politikája nem segített kialakítani a modern termelésnek megfelelő ipari struktúrát. De az igazsághoz feltétlenül hozzátartozik az is, hogy egyáltalán nem kivételes állapot az, ha egy ország iparának struktúrája nem felel meg a követelményeknek, és az ipar szerkezetét át kell alakítani a termelőerők fejlődésének megfelelően. A magyar ipar struktúrájának átalakítását is nem elsősorban a gazdaságpolitikában elkövetett hibák, hanem a technika és a társadalom fejlődése indokolja. Milyen körülmények követelik meg népgazdaságunk ipari struktúrájának átalakítását?

1. Először is

a világméretekben végbemenő technikai haladással nekünk is lépést kell tartanunk,

Ez azzal jár, hogy egyes iparágak jelentősége csökken, míg más iparágak termelésével szemben egyre nőnek a követelmények. Ezt a gazdasági folyamatot veszi figyelembe és tükrözi helyesen a hároméves terv is, akkor, amikor az átlagos 22 százalékos iparfejlesztésen belül a villamosenergiatermelés 40 százalékos, a vegyipari termelés 31 százalékos növelését írja elő. A termelés és technika fejlődése általában a gépi erő alkalmazásának terjedését jelenti, már pedig a ma használatos ipari gépek többségét villamosenergia működteti és ezért az ipar átlagos fejlődésénél gyorsabb ütemben kell fejleszteni a villamosenergia termelését. A vegyipar előtérbe kerülése szintén tipikus kifejezője a termelés fejlődésének. Tudjuk, hogy a korszerű vegyipari termékek, a műanyagok sok területen helyettesítik a fémet, a fát, a bőrt és a hagyományos textiliákat. A műanyagok egyre jobban előtérbe kerülnek a lakosság fogyasztásában is. Különös jelentősége van az egyik legfontosabb vegyipari terméknek, a műtrágyának. A felhasznált nitrogén műtrágya minden mázsája legalább másfél mázsa gabona terméstöbbletet eredményez. Tehát így a mezőgazdasági termelés fellendülésének előfeltétele a vegyipar fejlődése.

A vegyiparnak és az elektromos energia iparnak az átlagosnál gyorsabb ütemű fejlődéséből adódó szerkezeti eltolódás szükségszerű feltétele tehát a termelés fejlődésének.

2. A másik állandó tényezője az ipar szerkezeti változásának, hogy

a lakosság fogyasztásának összetétele az életszínvonal emelkedésével az általános kultúrszínvonal emelkedésével állandóan változik.

Tapaszatalati tény, hogy a lakosság fogyasztásának emelkedésével egyes cikkek forgalma nem emelkedik arányosan. Általában az élelmiszeripari termékek fogyasztása az általános emelkedésnél sokkal lassabban, míg az iparcikkek (bútor, háztartási gépek) fogyasztása az átlagosnál sokkal gyorsabban emelkedik. Ezzel a körülménnyel számol a hároméves terv is és a fogyasztási cikkeket termelő iparágak fejlődését úgy kellett meghatározni, hogy a dolgozók szükségleteinek megfelelő szerkezete legyen az iparnak. Ez azt jelenti, hogy a terv ideje alatt az élelmiszeripar fejlődése 5 százalék, a ruházati ipar fejlődése 16 százalék. Ezzel szemben a vegyes iparcikkek termelése 22 százalékkal emelkedik. Különösen gyors ütemben emelkedik a dolgozók lakáskultúrájának fejlődését, a dolgozó nők munkájának megkönnyítését szolgáló cikkek termelése. Így az átlagos 22 százalékos ipari fejlődéssel szemben a porszívógépek termelése 436 százalékkal, a padlókefélőgépek termelése 51 százalékkal, a mosógépek termelése 164 százalékkal, a televízió-gyártás pedig közel 1700 százalékkal fog fejlődni.

A vegyiparnak korábban említett az átlagosnál gyorsabb ütemű fejlődését az a körülmény is indokolja, hogy a dolgozók a hagyományos textiliák helyett szívesen vásárolják a tartósabb és szebb műszálkészítményeket. Az ilyen irányú szükségletek növekedése is indokolttá teszi a vegyipar gyorsabb fejlődését. A hároméves terv ideje alatt a Magyar Viscosa Gyárban évi 330 tonna kapacitású perlon műszálüzemet és a Hungária Vegyiműveknél ugyancsak évi 330 tonnás PVC-üzemet létesítünk és ezzel egy teljesen új iparág jelenik meg a magyar iparban.

Az ipari struktúra változásának eddig vázolt okai olyan általános jellegű gazdasági összefüggések, amelyeket bármely ország iparának fejlesztésénél figyelembe kell venni.

(A cikk második részét kedden számunkban közöljük.)

Új eljárás, hárommillió forint megtakarítás

A pécsbányatelepi Széchenyi-akna IX. szintjének feltárásakor még jóformán hozzá sem kezdtek, s máris több éves lemaradással számolnak a szakemberek. Fulmer József elvtárs, kommunista főmérnök saját elképzelései szerint kidolgozta az új bányaszint feltárásának tervét, melynek kivitelezése sokkal előnyösebbnek ígérkezik a korábban feltárt szintekénél: olcsóbb és ami a termelés szempontjából igen lényeges, nagy mértékben elrövidíti a feltárási munkálatok elkészítésének határidejét.

Az új szint új rendszerű feltárásának előnyei a régivel szemben a következők:

120 méterrel megrövidül — a korábbi szintekhez viszonyítva — az egyébként is szükséges 6,4 m-es átmérőjű betonbiztosítású főkeresztvágat. Egy méter főkeresztvágat elkészítésének önköltsége 15 200 forintba kerül. Mivel 120 méterről van szó, így csak ezzel az egy munkanemmel nem kevesebb, mint 2 millió 68 ezer forintot takarítanak meg.

A lerövidült főkeresztvágat előnye még az, hogy az elágazás után egyszerre két támadási pontot nyernek, ami fontos feltétele a szénvagyon gyors feltárásának. Csak András-akna irányában 14 hónappal rövidülnek meg a munkák. Vagyis a terv szerint a főkeresztvágat, kutatóvágat és irányvágat-megtakarítás összesen 289 métert tesz ki. A kihajtásra nem kerülő vágatokból eredő gazdasági megtakarítás így néz ki:

főkeresztvágat:	2,068 000 Ft
irányvágat:	244 800 Ft
kutatóvágat:	793 000 Ft
összesen:	3,105 800 Ft

Az elképzelések vázlatos ismertetéséből kiderül: Fulmer elvtárs Széchenyi-akna IX. szintje új rendszerű feltárási tervének elkészítésével nagyon nehéz, de nagyszerű feladat elvégzésére vállalkozott. Éppen ezért nem járnánk el helyesen, ha nem szólnánk néhány szót magáról a főmérnökről. Fulmer elvtárs kommunista, egyszerű parasztszülők gyermeke. Mint csillés kezdte a bányászkodást, csupán hivatásszeretetének és vasszorgalmának köszönheti, hogy ma, mint főmérnök dolgozhat a magyar szénbányászat fejlesztéséért.

Nevét eddig nemigen olvastuk az újságban. Szerény, a munkásokhoz rendkívül közvetlen. Ha valaki megérdemli, nem fukarkodik dicsérettel, ugyanakkor ha kell, nagyon határozottan fellép a hibák elkövetőivel szemben.

Azok közé a műszaki emberek közé tartozik Fulmer elvtárs, aki keveset beszél, de annál többet cselekszik, aki a maga területén következetesen küzd a párt és a kormány határozatainak végrehajtásáért.

R. J.

Lesz-e művelődési otthon Pécsváradon?

A községi tanácson a kérdésre igennel válaszolnak. Az elmúlt időben sok szóbeszéd és újságcikk tárgya volt Pécsvárad kulturális élete. A kép, amelyet megismertünk, sivár volt. A járási székhelyek közül egyedül Pécsváradon nincs művelődésre, szórakozásra alkalmas helyiség és ebből következően az ifjúság összefogása, szervezeti élete is megoldatlan.

Pécsvárad azonban nem nyugodott bele ebbe az áldatlan helyzetbe. Szervezték az ifjúságot, a járási könyvtár olvasószobáiban ismeretterjesztő előadásokat hirdettek, napközben is sok fiatal jelent meg a könyvtárban, bújták a folyóiratokat. A színjátszócsoport a „Bukfenc" színrehozásával mutatkozott be. Nagy volt a siker, a fellépést többször meg kellett ismételni. A fiatalok a KISZ keretében dolgoztak.

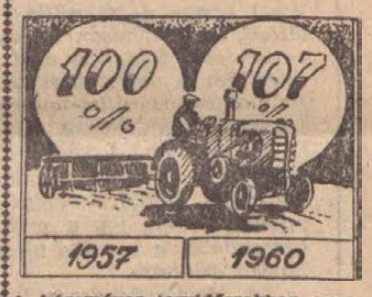
Lesz-e művelődési otthon?

Varga Sándor elvtárs, a községi tanács elnöke összeráncolja homlokát a kérdésre, de azért mosolyogva válaszolja, hogy mérlegelik a lehetőségeket. A községi tanács már intézkedett, az anyagiakat biztosította, a községfejlesztési alap jelentős részét építkezésre szánják. A rendelkezésre álló készlet — építőanyag és tetőszerkezet értéke félmillió. Ha hozzászámítjuk a társadalmi munkát és a közben megvalósítható beszerzéseket, még mintegy 800 ezer forint értékkel lehet számolni.

Mindez örömmel tölti el a község kulturális életének vezetőit, de nem menti meg őket a gondtól, hogy hol építkezzenek. Olyan jelentős épület, amelyet át lehetne alakítani művelődési otthonná, nincs. Az építési szabályok betartásával, megfelelő hely biztosításával még ebben az évben megkezdődhetne az építkezés. Már csak ez hiányzik. A pécsváradi vezetők ügyszeretete nyomán tehát megvalósulás előtt áll a régóta várt és a kulturális munka lehetőségeit megjavító művelődési otthon építése.

Bánfai József

Korszerű gépek

A hároméves tervidőszakban nem a géppark növelése, hanem annak kiegészítése, korszerűsítése a feladat elsősorban. A traktorállományt három év alatt 7 százalékkal növeljük és lehetővé tesszük, hogy az univerzális traktorok aránya az 1957. évi 25 százalékról 1960-ban 40 százalékra emelkedjék. A tervidőszak alatt mintegy 8000 traktorekét, 3000 kultivátort, 2000 traktoros vetőgépet, 2000 fűkaszát, 800 silókombájnt és 8000 pótkocsit adunk a mezőgazdaságnak

SÁTORHELY 1958

A térképen kis négyszög. A jelmagyarázat szerint „egyéb lakott hely". Aki valamelyest is megismerkedett ezzel az „egyéb"-bel, az nemcsak udvariasságból, de szíve szerint is tiltakozik a kicsinyítés ellen. Igaz ugyan, hogy 8 kilométerre van a legközelebbi város, Mohács s 5 kilométerre a „falu", Majs, dehát például vasút szeli át testét, amivel nem minden falu dicsekedhet. Nem expressz száguldozik errefelé, csak amolyan kis pöffögő mozdony jön, megy, mégis vonat és a keskeny sínpár egészen Mohácsig fut. És közel 900 lélek lakja az egykori főhercegi uradalom lakásait; 900 felnőtt és apróság él a „Béke Öre" állami gazdaság nagykiterjedésű földjeinek közepén.

Tán csak azt vethetnék a szemére, hogy nincsenek olyan szép hosszú, két oldalt házsorokkal szegélyezett utcái, a sarkokon zománcozott névtáblák és a többi kellékek, amelyek faluvá teszik a falut. Közepén kastély magasodik, az emeletes főépület árnyékában két oldalra, hozzá ragasztva már földszintes épületek húzódnak. Előtte nagy park, szépen gondozott virágokkal, sárga homokkal beszórt utakkal. S körülötte, a kerítésen kívül a gazdasági épületek és a házak. A kastéllyal szemben a régiek, egyik hosszában, a másik keresztben, földhöz lapulók, mögötte pedig két sorban az újak. Tizenkét kétszobás, összkomfortos családi ház, alig három éves.

Ezeket járom ezen a verőfényes délutánon. Ismeretlen emberekhez kopogok be. S nem is akármilyen dologban: megtudni, hogyan élnek, mit változott a világ azóta, hogy a „várkapu" fölé odatették a táblát: állami gazdaság.

●

A magas, barna fiatalasszony egy pillanatig gondolkozik.

— Koczka... Ja, az itt a szomszédban lakik, jöjjön csak, megmutatom.

Átvezet az udvaron. A régi cselédlakások előtt pompázó virágoskertek illatoznak. Az egyik nyárikonyha előtt csíkos pizsamás férfi szögel valamilyen ládát. Gyerekek hancúroznak, szépen öltözöttek, a lányokon virágmintás ruha, a fiúkon nadrág és mindegyiken szandál. A városiak sem különbek.

— Ott, abban lakik.

Koczka István bácsi ötven felé jár. Meglermett, jókora férfi, a hűs szoba félhomályában elbújnak a hajába vegyülő ősz szálak. Csendesen üldögél a kis széken, köténykét babrálgatja, hosszasan néz maga elé, időnként lábát nyomogatja.

— Öregszünk, — mondja. — Elfárad az ember. Keserves esztendők voltak azok...

Lassan megered a nyelve. Tizennyolcan voltak testvérek, ennyi éhes száj kért mindennap kenyeret. Kilenc éves korában ott kellett hagyni az iskola padjait, kezdődött a robot. Apja is, a tanító is azt mondta: „Fiam, te már tudod, hol kell megkezdeni a trágyadombot"... A gyerek a növendék jószágok mellé került. Hajnali két órakor szólt a „vas" — emlékként még ma is látni — álmos szemmel, elcsigázatton kapaszkodott fel a vacokról. Tizenhárom éves sem volt, amikor előlépett tehenésszé, tizennyolc tehén tisztogatása, fejése közben lett emberré, alapított családot, s élte egyhangú nyomorúságos életét. Amikor súlyosan megbetegedett, orvosi utasításra könnyebb munkát kapott. Szerencséjére, félfüllel meghallotta, az intéző adta ukázt: „Aztán, ha nem köhög, megyen vissza, érti?" Na, ha csak ez kell, hát köhögni még tudok, s köhögött, mindig, ha a gazda arrafelé forgolódott. Csak egyszer feledkezett meg magáról, s másnap a tehenek mellett találta magát.

— Aho' képest most sokkal jobb... — Hirtelen felkapja fejét: — Tudja, most az ember megmondhatja, ami a szívét nyomja, akár az igazgatónak is. Ha igaza van a szegény embernek, akkor igaza van. Emberszámba vesznek. Na, én akkoriban se nagyon tartottam a számat...

A tehenészek talán valamivel nagyobb becsben voltak, a nehéz munkára nem igen akadt jelentkező. De a béresek, kocsisok feje fölött ott lebegett a Mindenszentek napja. Ilyenkor küldték el az uraság által hasznavehetetlennek tartott embereket. Utjára bocsátottak nyolcvan, száz embert, neki a télnek, gyerekekkel, öcska holmikkal. Később ezt az aktust József napra tették át, nem mintha év közben biztonságban lettek volna, mert ha elrendelték a „kötelező gyónást" — általában lopások felfedezésekor szokták, akkor harmadnap néhányan útra kelhettek, nagy őszinteségük miatt.

— Ki bánt most? Senki. A dolgos embert böcsülik, pénzben is, meg szóban is. Ott a levél is...

Mert — talán mondani sem kellene — Koczka István bácsi ma is tehenész. Most is tizennyolc jószág gondját viseli. Csak más körülmények között. Reggel négykor kel, nyolcig ellátja őket, a fejőgép menti a fejéstől. Délelőttje, délutánja szabad. Pihen, olvasgat, az unokával játszik. „Az Érdekes Ujság és a Népszabadság jár, azokat böngészgetem"... Délután négy órára visszaballag s este nyolc után megint otthon van. Havonta 1400—1500 forintot keres, kap hozzá tejet, meg időnként prémium is jön rá. A falon körbe rámázott fényképek. „Az ott tuberkulótikus lett, pedig jól tejelt." A sifonér mélyén kormánykitüntetés lapul, dolgos kezét dicsérve. Nagyot sóhajt: „Aki most tehenész, az akkor semmi pénzért nem lett volna".

Az ajtón szöszke apróság dugja be a fejét, alig éri föl a kilincset.

— Az unoka — mondja. — A vőmmel lakunk. Ő lakatos. Jó gyerek, szépen keres, még azt se mondtuk egymásnak, hogy álljon odébb. Vadászni nagyon szeret. A demokráciában erre is van módja. Nézze csak ott fönt...

Az asztal fölött kitömött madarak lógnak, egymás mellett négy fajta is.

— És a belső szobában...

Beinvitál. Igy legalább módott adott, hogy körülnézzek. A kis kerek asztalon is kitömött vadászzsákmányok, a szőnyegek által üresen hagyott padlót nyúlbőrök borítják. Az ablak hosszú, padlóig érő függönyén át betűző délutáni napfény játékosan csillog a sötét, politúrozott hálóberendezésen. Látja, hogy nagyon szemügyre veszem a szobát, megszólal:

Új gyorsvágathajtó rekord!

Kővágószőlősön 212 méter hosszú vágatot hajtottak ki egy hónap alatt

Már áprilisban hírt adtunk arról, hogy a kővágószőlősi gyorsvágathajtók új célt tűztek maguk elé: havi 200 folyóméter hosszú vágat kihajtását. E cél akkor még sokak szemében elérhetetlennek tűnt. hisz a kővágószőlősi gyorsvágathajtók — Kovács László, Kasziba János és Káta János csapatai — addigi legnagyobb eredménye havi 120 folyóméter hosszú vágat kihajtása volt. A bányaüzem vezetői azonban bíztak az említett csapatok tagjaiban s tudták azt is, hogy 200 folyóméter hosszú vágat kihajtása egy hónap alatt műszakilag megvalósítható. Csak a feltételeket kell megteremteni hozzá. Kővágószőlősön meg is teremtették.

Először — mint ahogy arról már beszámoltunk —, a munkaszervezés grafikonját dolgozták ki a lehető legnagyobb alapossággal. A szakképzettség, a begyakorlás mellett ugyanis a helyes munkaszervezést tartották — s tartják ma is — az egyik legfontosabb feltételnek a teljesítmények növelésénél. A ciklusgrafikon elkészítésekor figyelembe vették, hogy a csapatnak nem minden tagja rendelkezik egyforma képességekkel, szakképettséggel s hogy a telepítési létszám olyan magas, amely a munkák megfelelő szakosítása nélkül nehézségeket okozhat. Éppen ezért minden vájár, minden csillés számára külön-külön előírták a tennivalókat, percre meghatározták, hogy mikor mit kell csinálni, kinek kell elvégezni a fúrást, kinek a rakodást, az ácsolást, stb. Az egyik kilenc tagú csapat vezetőjének, Káta János vájárnak például a következőket kell csinálnia:

A munkaidő első tizenöt perce alatt felkészül a fúrás elvégzésére. Ilyenkor megolajozza a fúrógépét, majd a két tömlővel együtt beviszi a vájvégre. A tömlőket ott felszereli a sűrített levegő-hálózatra és a fúrógépre. A következő egy óra alatt lefúrja a számára kijelölt 5 lyukat. (Általában 17—19 lyukat telepítenek s két méter hosszú fúrószárat használnak.) Ezután 10 perc alatt a tömlőket lecsavarja a csapokról és kiviszi a gépet a vágat elejére a lakatoshoz. Innen beviszi a gyutacsokat és a töltőpálcát. Öt perc alatt elkészíti a 19 gyújtótöltényt, majd a kifúvatott lyukakba berakja a töltetet. Ez a munka tíz percig tart. Tíz perc ideje van arra is, hogy a lefojtott lyukak lővezetékeit összekösse. Ezután mindenkit kiküld a vájvégről és a vezetéket ráköti a robbantó kábelre. Elvégzi a robbantást. A következő 20 perc a füstrevárási idővel telik el. Amikor a szellőztető berendezések a vágat levegőjét megfelelően megtisztították, hozzákezd az úgynevezett lekopogtatáshoz, a robbantáskor fellazult kőzetek eltávolításához. Ezután átvizsgálja a robbantó vezetéket, ahol elszakadt, összeköti, majd mindkét végén rövidre zárja. A következő félórában a különböző munkák — ácsolás, rakodás, stb. — elvégzésével segédkezik, majd ellenőrzi a vágat irányát, emelkedését, a vasútfektetést. A rakodás elvégzése után ismét fúrni kezd s minden ismétlődik elölről.

A gyorsvágathajtó brigád számára ezenkívül 100 százalékos tartalékot képeztek a fúró-, fejtő-, rakodógépekből és egyéb szerszámokból, hogy géphibásodás miatt egy perc kiesés se keletkezzék. A fúrógépeket minden vájárnak külön-külön adták át, azzal a géppel más nem dolgozhat. A munka nagymérvű szakosítása ezt meg is követelte.

Ide tartozik még, hogy a munkahelyre minden harmadban egy-egy lakatost is telepítettek, akinek a gépek kezelését, karbantartását és a csővezeték meghosszabbítását szabták meg feladatul.

A munkahelyet reflektorral világítják meg. A füstrevárási idő lerövidítése érdekében fúvó- és szívó-szellőztetést alkalmaznak.

Az említett feltételek biztosítása kétségkívül nagy feladatot jelent a műszaki vezetők számára, de — Cserti József, Rostás Antal és Zima József aknászok és a többi műszaki vezető dícséretére legyen mondva — eredményesen megoldották azt. És a gyorsvágathajtók újabb próbálkozása is eredménnyel járt. Áprilisban 157, májusban 178 méter hosszú vágatot hajtottak ki nehéz körülmények között, vizes, omlós kőzetben. A brigád tagjai úgy összeszoktak, annyi tapasztalatot gyűjtöttek, hogy munkájuk egy jól olajozott gépnek a munkájára hasonlított.

— Az elért eredménnyel azonban nem voltunk megelégedve — mondotta Kovács László csapatvezető vájár. — Úgy éreztük, elérkezett az ideje, hogy megdöntsük az eddigi országos vágathajtási csúcsot és ígéretünkhöz híven egy hónap alatt 200 méter hosszú vágatot hajtsunk ki.

Július elején aztán hozzá is kezdtek a csúcsdöntési kísérlethez. A harmadonként kilenc fővel telepített csapatok hét óra alatt 2,5—3 métert haladtak előre, sőt volt olyan műszak is, amikor hét óra alatt háromszor repesztettek.

A kővágószőlősi gyorsvágathajtók kemény homokkőben egy hónap alatt 212 méter hosszú, 6,8 négyzetméter szelvényű, trapéz ácsolattal biztosított vágatot hajtottak ki, s ezzel új magyar gyorsvágathajtási rekordot állítottak fel. Nagyszerű eredmény ez. Bizonyításként elég megemlíteni, hogy a mecseki szénmedencében egy-egy feltáró csapat havi átlagos eredménye 30—35 méter csupán.

Az új vágathajtási rekord emeli ezen kívül, hogy nem külön e célból összeválogatott kiváló képességű bányászok többször meg nem ismételhető bravúrjáról van szó, hanem egy új, minden tekintetben megalapozott munkamódszer sikeréről. S éppen ez késztette arra a kővágószőlősi bányüzem vezetőit, hogy a gyorsvágathajtó brigád tapasztalatait felhasználva csaknem valamennyi feltáró brigádjukat átszervezzék, nagyobb létszámú csapatokat alakítsanak, s e csapatoktól is hasonló eredményeket várjanak.

A kővágószőlősi bányaüzem vezetői ezen kívül elmondották, hogy az új munkamódszer alkalmazásának a feltárási tevékenység meggyorsításán kívül — pedig ez egymagában is igen nagy jelentőségű — más előnye is van. A feltárási csapatok létszámának növelése lehetővé teszi a munkahelyek bizonyos mérvű koncentrálását, a kis, szétszórt munkahelyek egy részének a megszüntetését. A koncentrált munkahelyek anyagellátása lényegesen könnyebb feladat. A nagyobb létszámú csapatokban a vájárok szakképzettsége jobban érvényesül. A szakosított munka nem olyan fárasztó. Azonos időben kevesebb gépre van szükség, így nagyobb lehetőség van a csapatok tartalékgépekkel való ellátására. A gépek kihasználási foka sokkal kedvezőbb.

Végezetül pedig csak annyit: a kővágószőlősi gyorsvágathajtók azt mondják, hogy náluk a teljesítmények növelésének még igen sok kihasználatlan lehetősége van. Éppen ezért a mostani 212 méteres csúcseredményüket csak egy állomásnak tekintik a teljesítményük növelésének útján. Ennél ismét tovább akarnak lépni egy lépéssel. Azt még nem ígérik, hogy a következő hónapban eredményük 300 folyóméter hosszú vágat kihajtása lesz, de hogy ez a céljuk, azt senki előtt sem titkolják.

Mesterfalvi Gyula.

Kitüntetett vasutasok

Kaszti Imre főfelügyelő, a VKSZO vezetője

Horváth Tibor főintéző, az igazgatóság anyagosztályának vezetője

Az idei vasutasnapon a pécsi vasútigazgatóságnak számos dolgozóját tüntetik ki. Az igazgatóság dolgozói közül hatan, köztük Nesz Károlyné, a pécsi állomás, Kinczli József, a vasutas területi bizottság és Kaszti Imre, a VKSZO vezetője kormánykitüntetést, munkaérdemrendet kapnak.

Ugyancsak ma adják át az igazgatóság öt dolgozójának — köztük Jankovics Józsefnek (Pécs, állomás) és Tancsik Lajosnak (Pécsi Fűtőház) a kiváló vasutas kitüntetést.

Érdemes vasutas kitüntetésben az igazgatóság dolgozói közül 17-en részesülnek. A baranyai vasutasok közül Melczer Ferenc (Pécs állomás), Sarkantyú Gyula (Pécs TBFF), Jolántai István (Pécs vasútigazgatóság), Farkas József (Pécs vasútigazgatóság), Iflinger József (Pécs Területi Bizottság), Póta Kálmán (Pécs vasútigazgatóság), Szabó Nándor (Pécs vasútigazgatóság), Marton János (Pécs Területi Bizottság), Horváth Tibor (Pécs vasútigazgatóság) részesül ebben a kitüntetésben.

A pécsi vasútigazgatóság dolgozóinak ezen kívül még 490 kiváló dolgozó jelvényt és oklevelet adnak át, 425 dolgozó pedig rendkívüli előléptetésben részesül. A jó munkát végzett vasutasok jutalmazására közel 700 000 forintot fordítanak.

Tudomány a mezőgazdaságban

Nem csíp többé a paprika

A Délnyugat-Dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézet kertészeti osztályának kutatói a Keszthely környékén termesztett paprikafajtákból a külföldi piacokon és a hazai konzervgyárakban egyaránt kedvelt, fehérhúsú csipősségmentes paprikát nemesítettek ki. Az új fajtának a csipősségmentességen felül nagy előnye, hogy jól szállítható. A paprikák átlagos súlya 80—100 gr, kapszaicin-tartalma gyakorlatilag nincs, C vitamin tartalma 100 gr-kint 300—350 mg. A dunántúli részeken az 1957-ben előzetes elismerésben részesült fajtát már mintegy 5000 kat. holdon termesztik.

Az aranka irtás új módszere

A kis- és a nagyaranka az utóbbi években a pillangósvirágú takarmánynövényeken nagymértékben elszaporodott. A Növényvédelmi Kutató Intézet több évi kísérletezése alapján megállapította, hogy a DNOC és a DNRB készítmények mindkét aranka irtására egyaránt alkalmasak. Az aranka virágzása és megkötése előtt a foltokat 0.5 százalékos töménységű „Krezonit E" készítménnyel kell permetezni. A permetezést a teljes irtás érdekében háromszor egymásután kell elvégezni.

A parlagterületeken igen elterjedt nagyaranka kártétele ellen 1,5 százalékos „Krezonit E" készítménnyel védekezhetünk hatásosan.

Országos bevezetése estén a takarmány pillangósvetések területén a jelenleg évről-évre fellépő aranka kártételek minimálisra csökkenthetők, a rendszeres irtással 5—10 százalékos takarmány és maghozamtöbblet érhető el.

Vegyszeres gyomirtás

Az ország len-, hagyma- és borsóvetésében a gyomosodás évente átlag 15—20 százalékos terméskiesést okoz. A Növényvédelmi Kutató Intézet több éven át végzett kísérleteket az olcsó és munkaerőt megtakarító kémiai gyomirtás megoldására. A kísérletek során a hormonbázisú gyomirtószerek helyett a kontakt hatású készítmények váltak be. Az intézet kísérletei alapján került hazai gyártásra a „Krezonit F.", „Krezonit H" és „Krezonit E" készítmény, amelyek közül a Krezonit F. paszta és a Krezonit H por használható eredményesen. A Krezonit F pasztából kat. holdanként 3—3,2 kg szert kell feloldani 400 liter vízben és rápermetezni a vetésre. Ha a lengyomósodás nagymértékű, a permetezést meg kell ismételni. Hagymavetéseken kat. holdanként 3, borsóvetéseken 3,2 kg vegyszer szükséges ugyancsak 400 liter vízben feloldva.

Ujvári Károly asztalos az „új soron" lakik az összkomfortos családi házak egyikében. Nem jártam benne, mert ilyenkor csak a műhelyben találni meg.

Tőle nem érdeklődtem a multról, ő sem szólt a régi időkről, de az emlékek, ha mondatfoszlányokban is, mind untalan bele-beleszövődtek szavaiba, akár a gyerekekről, akár a tűzoltóságról beszélgettünk éppen.

Az ám, a gyerekek! Megnőttek, a két fiú, egyik technikus, már keres, a lány otthon van. Hárman négyezer forint körül visznek haza havonként. Szép pénz!

— Nekünk egy ládánk volt. Benne egy öltözet ruha. Ahó' képest most sokkal jobb...

A két család évenként három hízót vág. Nyolcvan, kilencven pár kolbász lóg a kamrában, zsírral sem kell takarékoskodni. Azt mondja, hogy eddig minden évben szóltak neki, menjen üdülni, adnak beutalót, de ő makacsul marad. Majd talán jövőre, mert most már nagyon érzi a lábát s a víz segítene rajta. Meg Pestre szeretne elmenni. Itthon néha-néha megnézi a mozit, de inkább a ház körül tesz-vesz.

— Elégedett vagyok, mindenünk megvan. Hallani sem szeretem, ha magamfajta, volt szegényember siránkozik, ugrál. Mondom is nekik, talán a közös konyha hiányzik?...

●

Ujvári Károly asztalos az „új soron" lakik az összkomfortos családi házak egyikében. Nem jártam benne, mert ilyenkor csak a műhelyben találni meg.

Tőle nem érdeklődtem a multról, ő sem szólt a régi időkről, de az emlékek, ha mondatfoszlányokban is, mind untalan bele-beleszövődtek szavaiba, akár a gyerekekről, akár a tűzoltóságról beszélgettünk éppen.

Az ám, a gyerekek! Megnőttek, a két fiú, egyik technikus, már keres, a lány otthon van. Hárman négyezer forint körül visznek haza havonként. Szép pénz!

— De az igények is szépek, — nevet. — Már régóta nyúznak motorért. Üsse kő, mondtam nekik, veszünk. Meg is kapták, a kettőért 25 000 forintot számoltam le az asztalra....

A fiúk persze ennél igényesebbek. A 125-ös „kecske" helyett 250-esre vágytak. Az a motor! „Én örültem, ha volt egy Steyer Waffenrádom"... A gyerekek mindjárt visszavágtak, hogy „maga mindig azzal a kerékpárral érvel, azóta más a világ."

— Igazuk van, de egyszerre nem lehet felfalni, másra is kell.

Ujváriéknál — úgy vettem ki az apa szavából — hamarosan bekötik a lány fejét. A konyhabútort a nagymama ajándékozta, a család pedig a szobára spórol. Egyszer majd a két fiú is kirepül a családi fészekből s marad a két „öreg" a nagymamával. Ez az élet rendje.

— Mi meg danolunk és dolgozunk...

Évek óta a dalárda tagja. Sok szép siker fűződik hozzá, sok helyen megfordultak, most Pestre készülnek, öregbíteni a sátorhelyi dalosok hírnevét. A dalárda után sorrendben a tűzoltóságért él-hal. Huszonöt éve tűzoltó, a felszabadulás óta pedig parancsnok. „Akkor két kocsi-fecskendőnk volt, most meg motoros, szép felszerelés". Az utóbbiról, azonban sajnos le kellett mondani, mert a marógép levágta három ujját.

— Én csináltam — mutatja a gépet s egy óvatlan pillanatban visszaütött. Az a körfűrész is az én művem. Könnyebb így a munka.

Az évtizedek közben néhány évre hűtlen lett mesterségéhez. 1945-ben, amikor cövek-verő fejszék csattogásától volt hangos a főhercegi uradalom, akkor ő is kapott négy holdat. Pár év múlva az alakuló állami gazdaságnak adta s maga pedig odaállt a gyalupad mellé.

— Jobb itt. Szépen keresek, nem nélkülözünk semmiben.

Ez is sematikus válasz, de mit tegyek, így mondta.

●

Utoljára egy kis összesítés arról, ami a beszélgetésekből kimaradt s úgy általában is a „faluról". Ebben nagyon készséges s legfőbb „idegenvezetőm" a mindig mosolygós, fiatal telefonos „kisasszony", Sebestyén Irénke volt.

A mozi a kultúrházban van. Pénteken és vasárnap vetítenek, mostanában már jó filmeket, állandóan zsúfolt nézőtér előtt. Időnként fellép a helyi színjátszó csoport és néhány közeli község működő együttese. A beépített színpad elég kicsi, s a városi színészek elkerülik őket. Inkább ők mennek, külön autóval, hol Pécsre, hol pedig Mohácsra, a dalosok meg Balatonra, Pestre. Itt rendezik a táncmulatságokat is, egyszer a sportegyesület, máskor meg a KISZ. No, és ide tartozik a gazdaság jól szereplő labdarúgócsapata, amelynek népes a szurkolótábora.

Az iskolában valamikor két tanító működött, ma öten tanítják a nebulókat. Ilyenkor a szünidőben a napközitotthon tanyázik benne, a szülők örömére óvónénik ügyelnek az apróságokra.

Van könyvtár is. Sebestyén Irénke szerint „tele jó könyvekkel, mert szeretnek olvasni az emberek. Vásárolnak is könyvet, aztán ha elolvasták, továbbadják a szomszédoknak." Az olvasni vágyást mutatja az is, hogy a kézbesítő alig győzi kihordani a sok újságot. Ez idő szerint mintegy 200 újság jár. Ebből naponta 94 Népszabadság, 43 Dunántúli Napló, 8 Népszava, hetenként: 15 Szabad Föld, 24 Nők Lapja, 9 Érdekes Ujság, 5 Ludas Matyi. A felszabadulás előttről az úri fertály néhány újságát említik. A posta vezetője újságolja, hogy 110 körül jár a rádióelőfizetők száma s általában havonként gyarapszik. Mózsa Ferencné, a tanácskirendeltség fiatal vezetője megjegyzi: „Nekünk még csak néprádióra futotta, de azt hiszem ez az egyetlen ilyen készülék..."

Valamikor egy kis Hangyabolt árválkodott, most a kastéllyal szemben szép, nagy kirakatos szövetkezeti bolt hivalkodik. Havonta átlagosan 200—300 000 forintos forgalmat bonyolít le, nem sóból és paprikából, hanem főként iparcikkből. A rádiótól kezdve a porcelántárgyakig mindent megtalálni, de természetesen sokan vásárolnak a mohácsi szaküzletekben is. „Én már jártam sok lakásban — mondja Mózsáné — de mindenütt új bútort láttam. A fiatalok meg úgy öltözködnek, hogy a városban sem különbül. Nylon, magassarkú cipő, modern ruha, így grasszálnak vasárnaponként". A spórolósabbak meg motoron. „A kerékpár már nem cikk, — vélekedik Irénke — a motor itt a divat..."

Honnét minderre a pénz? Hát csurran, cseppen valamicske... A gazdaság növénytermesztésében dolgozó állandó munkások átlagkeresete 1200—1300 forint, a műhelyekben pedig 1500 forintot is elér. Ehhez jár még az állandó dolgozóknak a család nagyságától függően 600—1200 négyszögöl illetményföld, havi tizenöt forintért kétszobás lakás, dolgozónként 2 mázsa, családtagonként 150 kiló búza 93 forintos áron. Tavaly kereken 320 000 forint nyereségrészesedést fizettek ki. Nyolcvan család, amelyből többen is dolgoznak, 5—6 000 forint nyereségrészesedést vitt haza. Biztos, jó keresetet nyújt az állami gazdaság.

●

Néhány villantás, vázlatos kép 900 ember életéről. Ha nem is gond nélkül, hisz az sosem kerüli el az embert, de összehasonlíthatatlanul jobban élnek itt az emberek. Hogy is mondta Koczka Istvánbácsi? „Emberré lettünk"...

BOCZ JÓZSEF

Tűz Pogányban

A pécsi tűzoltóság szombaton reggel 9.45-kor kapta a riasztást Pogányból: ég a kertek alján álló szalmakazlak egyike.

Valóban kigyulladt először Radics János kazalja, a házak fölötti domboldalon. A tűz pillanatok alatt átfutotta a hatalmas szalmakazlat, majd a lángok átcsaptak Udvarácz György kazaljára. A több méter magas lángoszlopok már a környező gyümölcsfákat is elérték. S ekkor föltámadt a szél.

Égő pernyék tömegét vitte a szél a falu fölé s a vagy négy száz méterre lévő zsupfödeles ház teteje azonnal lángra kapott. Innét átterjedt a következő zsuppos házra és a gazdasági épületekre. Horváth Mihály és özv. Zsdral Márkné családja hajléktalanná vált. Ezt a két házat már nem tudták megmenteni a pusztulástól a kiérkező pécsi tűzoltók sem. A tűz tovaterjedését azonban meggátolták fönt a szérűben és a kigyulladt s leégett két ház környékén is.

A pécsi és helyi tűzoltóság, a lakosság odaadó támogatásával tehát megmentette a falut a tűzvésztől.

Az utóbbi hetekben feltűnően sok tűzesetet jelentett a tűzoltóság. S mindenütt eléggé komoly károk jelentkeztek. Ezekre a tűzesetekre vonatkozóan a vizsgálatok befejeztével néhány nap múlva visszatérünk lapunkban.

Irodalmi pályázat

A Dunántúli Napló szerkesztő bizottsága irodalmi pályázatot hirdet a következő feltételekkel:

1. A pályázaton mindenki részt vehet, szabadon választott témájú kisregénnyel, illetve hosszabb elbeszéléssel, esetleg elbeszélő költeménnyel.

2. A bíráló bizottság elsősorban azokat a műveket javasolja díjazásra, amelyek:

a) a munkások életének mai problémáival;

b) a termelőszövetkezeti mozgalommal és az ezzel összefüggő paraszti problémákkal;

c) a szocialista erkölcs kialakulására mutató eseményekkel, a fiatalok életével;

d) a proletárnemzetköziséggel;

e) a békéért folyó harc mai problémáival foglalkoznak, a követelményeknek megfelelő irodalmi színvonalon.

3. Egy-egy pályamű legkisebb terjedelme 30 (átlag 28—30 soros) gépelt oldal.

4. Egy pályázó több pályaművet is benyújthat.

5. A pályázat titkos. A pályázó művére csak a teljes szerint választott jeligét írja, nevét és lakcímét a jeligével megjelölt külön lezárt borítékban helyezze el, amelyet a bíráló bizottság csak az eredményhirdetés után nyit fel.

6. A pályaművek beküldésének határideje 1958 szeptember 15-én déli 12 óra.

7. Díjak: I. díj 1500 forint,
II. díj 900 forint,
III. díj 600 forint.

A pályadíjak a közlési díjat is magukban foglalják. A szerkesztőség fenntartja magának azt a jogot, hogy a nem díjazott pályaművek bármelyikét a szokásos közlési díj ellenében közzé tegye.

8. A szerkesztőség 1958 szeptember 13-án alakítja meg a bíráló bizottságot, amelynek pályázó nem lehet tagja. A bíráló bizottság 15-én kezdi meg munkáját és szeptember 30-án hirdeti ki az eredményt.

A DUNÁNTÚLI NAPLÓ szerkesztő bizottsága.

Megjelenik a Jelenkor

Előzetes jelentés Dél-Dunántúl új irodalmi folyóiratáról

Szándékosan nem Pécs, még csak nem is Baranya nevét írtuk a fő cím alá, bár jól tudjuk, hogy az új folyóiratot itt Pécsett szerkesztik, javarészt pécsi, baranyai írók, költők, művészek, esztétikusok műveit közli majd. Mert a Jelenkor-t nemcsak a pécsi íróknak szánja a szerkesztőbizottság, hanem azt szeretné, hogy a folyóirat hatósugara egész Dél-Dunántúlra, tehát Somogyra, Zalára, Tolnára is kiterjedne, sőt a többi dunántúli megye irodalmi életével is szerves kapcsolatot kívánnak teremteni.

Az első szó, amit a Jelenkor közeli — szeptember közepére tervezett — megjelenésének hallatára leírtunk, a „végre" szó volt. Megoldódik végre ez a régóta vajúdó kérdés is. Újra fórumot kapnak a dél-dunántúli írók. Ismét lehetővé válik a megye és a város irodalmi, kulturális, művészeti életének magasabb szinten történő kritikai vizsgálata és elemzése.

Az új folyóirat a megyei tanács és a Hazafias Népfront megyei elnökségének kiadásában nyolc ív terjedelemben jelenik meg. Szerkesztését Mészáros Ferenc felelős szerkesztő vezetésével kilenc tagú szerkesztőbizottság végzi. Tagjai: Gyenis József, dr. Kolta Ferenc, Mészáros Ferenc, Paulusz Elemér, Pál József, Právicz Lajos, Simon Béla, Takács Gyula és dr. Varga Károly. A szerkesztőbizottság alakuló ülése után azonnal munkához látott, és ennek eredményeképpen máris kialakult az első szám konkrét terve. Az idősebb korosztályhoz tartozó pécsi költők nagy része, többek között Bárdosi Németh János Pál József, Pákolitz István ajánlotta fel eddigi verseit a folyóirat számára, de lektorálás alatt van már Káldy János szombathely László Ibolya kaposvári, Csányi László tolna költő kézirata is. Rajtuk kívül számos tehetséges, fiatal verse is helyt kap majd a Jelenkor első számában.

Szép számmal és igényes írásokkal jelentkeznek a prózaírók is: Borsos József, Csákvári István, Gyenis József, Mészáros Ferenc Morvai Gyula és még többen mások. A folyóirat kritikai rovatában Fábián István, dr. Kolta Ferenc, Tüskés Tibor tanulmányai várjuk nagy érdeklődéssel. A képzőművészet rovat hasábjain Sarkadyné Hárs Éva Csek László tárlatáról, Debitzky István Simon Béla kiállításáról számol be. A folyóiratban a zenei, népművelésügyi rovat is helyet kap — erről azonban még nem tudunk olvasóinknak részletesebb tájékoztatást adni.

A Jelenkor iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. Helyes lenne, ha a szerkesztőbizottság már most gondolna az igények felmérésére és mielőbb lehetővé tenné a folyóirat előzetes előfizetését.

Addig is, olvasóinkkal együtt érdeklődéssel várjuk az új dél-dunántúli irodalmi folyóiratot.

— v. f. —

Orvosetikai problémák

A felszabadulás előtt nem volt olyan összefogó rendelet, amely az orvosi működést szabályozta volna. Hiányzott az orvosi rendtartás és ennek kárát az orvosok éppen úgy érezték, mint a betegek. Az ellenforradalom óta egyes esetekben bizonyos mértékig rosszabbodott az orvosok és a betegek közötti kapcsolat. Ezért szüksége mutatkozott annak, hogy az Egészségügyi Minisztérium, az Orvosegészségügyi Szakszervezet az orvosi működéssel és magatartással kapcsolatban bizonyos szabályokat állítson fel. Ezt a célt szolgálja az egészségügyi miniszternek a 25/1958. számú rendelete, amely az egészségügyi szolgálat orvosainak magatartását szabályozza.

Így született meg az orvosetikai bizottságok megalakításáról szóló rendelet is. Pécsett június 1. óta működik a kilenc tagú orvosetikai bizottság amelynek elnöke: *dr. Koronczay József* kórházi főorvos. Az egyetemnek külön orvosetikai bizottsága van, amely *dr. Boros Béla* szemészprofesszor elnökletével működik.

A Megyei Kórház fogorvosi rendelőjében dr. Koronczay József kórházi főorvossal az orvosetikai bizottság elnökével a bizottság célkitűzéseiről, eddigi működéséről és a felvetődött orvosetikai problémákról beszélgettünk.

— Mi a feladata az orvosetikai bizottságnak?

— Az Orvosegészségügyi Szakszervezet mellett működő bizottságnak az a feladata, hogy állásfoglalásával, egyéni nevelő és megelőző tevékenységével elősegítse egy olyan etikus légkör kialakítását, amely a maga társadalmi erejével lép fel a hibák megszüntetése érdekében. Hivatása: őrködni az orvosi tevékenység hivatásszerű művelése, az orvosi hivatás írott és íratlan szabályainak betartása felett.

— Érkezett-e már panasz az orvosetikai bizottsághoz és milyen döntéseket hozott?

— A bizottsághoz eddig összesen kilenc panasz érkezett be. Az egyik beteg egy fogász ellen tett bejelentést. Azt állította, hogy a fogász sem az orvosi sem az anyagi megállapodásukat nem tartotta be. A bizottság a panaszt kivizsgálta és megállapította, hogy a panaszosnak teljes mértékben igaza volt. Ezért a fogászt arra kötelezte, hogy a már kifizetett 1 050 forintot a betegnek fizesse vissza. Ugyanakkor a bizottság a fogászt figyelmeztette, hogy a jövőben hasonló eset ne forduljon elő, mert súlyosabban elmarasztalják.

Előfordult, hogy az egyik szakszervezethez feljelentés érkezett az üzemi orvos ellen. A panasz az volt, hogy az üzemi orvos a szolgálati helyén magánpraxist folytatott és munkatársaival szemben meg nem engedhető hangot használt. Az orvosetikai bizottság ezt az ügyet is lelkiismeretesen kivizsgálta. A végén kiderült, hogy a feljelentő, aki a szakszervezetnek a bejelentést tette, a vádakat nem tudta kellőképpen bizonyítani. Ezért a bizottság az üzemi orvost az orvosetikai vétség vádja alól felmentette.

— Mi nehezíti meg az orvosetikai bizottság munkáját?

— A névtelen bejelentők. Ezért a bizottság kéri a betegeket, ha valamelyik orvos ellen panaszt tesznek, írják ki nevüket és pontos lakcímüket. Erre azért van szükség, mert a bizottság tagjai a panasztevőket éppen úgy meg akarja hallgatni, mint az orvosokat. A névtelen levelek nagyon megnehezítik munkánkat, az igazság felderítését, — fejezte be nyilatkozatát dr. Koronczay József kórházi főorvos, az orvosetikai bizottság elnöke.

Pusztai József

Bárdosi Németh János

Unokaöcsém házára

Mikor megpillantottam a völgyben
falu alatt
a réten
piros-tetős új házadat,
ahol ezer évig vadsóska hajladozott,
égerbokrok
és pocsolyák ezüstje,
s te, ahogy vezettél
a sok nyersfalú ház között,
számbavetted a gondot,
mit asszonyoddal osztottál meg,
a megfogott fröccsöt,
kuglipartikat,
a falusi ember örömét,
s láttam erős kezedben a kaszát
a suhogó szél erejével dacolni
és kicsi lánykád piros képét
ahogy fogja most kezemet,
s te kísérsz,
mutatod az új kincset,
egy új világ örömét,
nem zsúppal-rakott vályogfalat,
téglás, többszobás házat
Esslingen-i redőnnyel,
akkor megértem,
hogy ez a regiment-ház
mutat valamit,
mozdult a jobbágy-szobor lába,
melyet nagyapám illusztrált,
ahogy állt
a vén szilfa alatt
kezében rongyos uradalmi ostorával
mozdult a világ,
bizony, öcsém,
holt anyám rokona,
csak vigyázz,
az udvarod sivár ugarára
fa kell,
fák, bokrok, virágok ezre,
a gond mellé nevetés,
szagos szekfű az ablakba,
este pohár bor,
lesz, tudom,
tükrözi mosolyod,
feleséged komoly barna szeme,
gyermeked kéz-melege,
úgy lépem át küszöbödet,
mint Árpád Vereckénél a határt:
nyugtalan század,
légy nevelője te,
hona és otthona,
aki most küzd,
népemnek legyen embersége,
emberségemnek népe,
emelje magasra a munka,
a százszor szent verejték
és dalomat dúdolja a gyermek,
aki most kezemet fogva
új ház küszöbére lép
és egykor ő örököl mindent.

„Nyári kaland" a szabadtéri színpadon

Augusztus 25-én az Országos Kamaraszínház tagjai pécsi vendégszereplésre érkeznek. Este 8 órakor a szabadtéri színpadon bemutatják a „Nyári kaland" című háromfelvonásos zenés vígjátékot. Közreműködnek: Hegyi Péter, Bilicsi Tivadar, Koós Olga, Ditrói Ilona, Hidvégi Lajos, Bérczi Pál, Rohonczi Mária és Fodor István. Zenei vezető: Udvardi László.

Orvosi rendelő a Zsolnay utcában

A napokban István-aknán ünnepélyes keretek között nyitották meg, illetve adták át az új körzeti orvosi rendelőt orvosi lakással együtt. Az új egészségügyi létesítményt Kovács István elvtárs, az I. kerületi tanács elnöke adta át. Beszédében rámutatott arra, hogy amióta az első kerületi tanács működik, ebben a kerületben összesen öt új körzeti orvosi rendelőt nyitottak meg. A közeljövőben pedig a Zsolnay utcában létesítenek körzeti orvosi rendelőt.

Fortuna kedvencei

Ebben az évben a Baranya megyei lottózókat sűrűn érte a szerencse. A megye területén hétről-hétre akad négytalálatos nyerő. A sok nyereménytárgy közül pedig itt nyerték a 39.000 forintos Lottó-zeneszekrényt és a Wartburg gépkocsit. A 32. héten ismét két pécsi fogadónak van 4 találata. Az egyik: Dobszai Jánosné pécsszabolcsi bányászfeleség, a másik pedig a Színház-téri 100-as Totó-Lottó kirendeltség egyik fogadója, aki eddig még nem jelentkezett. A boldog nyertesek ezúttal 87 000 forintot nyertek.

Jók az emberek

Középkorú asszony jön a szerkesztőségbe.

— Szigeti Józsefné vagyok — mutatkozik be. Olvasta az újságban, hogy Olaszországban egy professzor szemátültetéssel visszaadta egy fiatal lány látását. Ennek a professzornak a nevét, lakhelyét kérdi.

Nincs név, nincs cím, valamelyik külföldi hírügynökség adta azt a hírt, hirtelenében azt sem tudjuk, hogy melyik. Talán a távirati iroda segíthet. Az összeköttetésben van az egész világgal — röppen a gondolat, és máris indulunk a távirati iroda szerkesztőségébe, a Perczel utcába:

Az utcán kavarog, hullámzik az élet. Autók suhannak, motorok berregnek, halásznadrágos lányok csivitelnek, néhány fiatal összeverődik, nagyot kacagnak valamin, aztán továbbmennek... Nézem a melegtől lihegő utcát és szinte beleremegek a gondolatba: Gyurika, ennek az asszonynak a fiacskája nem látja többé ezt a kavargó, hullámzó utcát! Nem, nem lehet! Látnia kell! Ha vannak műholdak, ha vannak elektronikus számológépek és műszerek, akkor van olyan tudomány is, amely visszaadja Gyurika látását! De ha nincs, lesz, ha ma nem, holnap, vagy holnapután!

Szigetiné szemére könnyfátyolt von az emlékezés.

1958. január 17-e, este van. Szigetiék otthon beszélgetnek. A 14 éves Gyurka a konyhában — mint mindig —, most is valamit kotyvaszt. „Meglátják, ebből a gyerekből nagy ember lesz még, tudós. Nagyon szereti a kémiát!" — mondták az ismerősök, a gyerek tanárai. A kémia a mindene. Minden zsebpénzét a kísérletekre költi. Hadd csinálja, ha egyszer kedve van hozzá, ha szereti! — gondolták a szülők. De nem sokáig tudtak terveket, mert hirtelen robbanás és a gyerek arcát elöntötte a vér.

A klinikán az orvos Szigetinéhez fordul:

— Nem tehetünk mást. A jobb szemét ki kell venni.

— És a bal?

— Azt talán sikerül megmenteni...

Néhány nap múlva Gyurkát hazaviszik. Hiába ömlik nappali fény a szobába, hiába ég a villany, Gyurka csak a tapintásáról tudja, hogy ez a karszék, ez meg az ágy. Odaül melléje az anyja. A gyerek, ha nem is látja, megérzi — sír.

— Anya!

— Tessék, kisfiam!

— Hiányzik az egyik körmöm, de lehet, hogy az egyik ujjam is...

A gyerek elhallgat. Erőt, bátorságot merít.

— Anya, de ígérd meg, ha megmondom, nem sírsz. Ugye nem sírsz. Anya, én tudom — hiányzik a bal kezemfeje is...

Röpülnek a napok. A gyerek iskolába jár, a nyolcadikba. Hallás után tanul. Felolvasnak neki. A bal szeme zsugorodik. Pestre viszik. Minden professzort végigjárnak. — Az egyik klinikán azt mondják nekik:

— Bécsben van egy professzor, aki a disznószemek ideghártyájából készített szerrel még tudja akadályozni a további zsugorodást.

Levél megy a bécsi magyar követségre. A követség válaszol és három nap múlva Szigetiék kezében ott van az útlevél, amely egész Európa területére szól.

Egyik levél a másikat éri Bécsből. A követség dolgozói írják. „Gyurka jobban van, a szemzsugorodást sikerült megállítani. Sajnos, más eredményről nem tudunk beszámolni".

Ha Bécsben nem sikerült, talán sikerül Olaszországban! Távirat megy és jön: „Szemátültetéssel foglalkozó olasz szakorvos kérésére 15-én 10-ig latin nyelvű táviratilag közölje ottani szakorvos véleményét, hogy a gyermek látása szemátültetéssel megoldható-e" — olvassák Szigetiék a táviratot. Rövid idő múlva már a telefondrótok a magyar szakorvos véleményét továbbítják. Megjön a válasz.

„Sajnálattal közöljük, hogy a professzor véleménye szerint szaruhártyaátültetés nem vezetne eredményre".

Moszkvába küldenek táviratot Filatov professzornak. A válasz itt sem marad el: „...Filatov professzor meghalt. Tanítványai még nem tudják teljes mértékben helyettesíteni az elhúnyt professzort..."

Összeesküdött ellenük a világ? Hát miért nem tudják visszaadni az emberek látását? Miért?!

Gyurka éjszakákon át nem alszik. Pedig fáradt, hisz állandóan tanul. Az osztálytársai jönnek hozzá mindennap. Együtt tanulnak, hangosan. Az egyik gyerek érintetlenül elhozta még azt az ajándékot is Gyurkának, amit ő kapott húsvétra. Gyurka vakon is jelesre vizsgázik. Felveszik a Széchenyi Gimnáziumba. Majdnem az egész volt nyolcadik osztály oda jelentkezik. Együtt akarnak lenni Gyurkával, mert Gyurka tanulni akar és ők is tanulnak, mert Gyurkának egyszer újból látnia kell...

Közeli és távoli ismerősök állítják meg Szigetinét.

— Hogy van a gyerek? — érdeklődnek és tippeket adnak: próbálja meg itt, meg ott.

Egyszer üzenet jön ettől, másszor attól, harmadszor teljesen ismeretlenektől. Azt üzenik: a pénz ne legyen akadály, ők is segítenek, összegyűjtik a pénzt maguk között. Szigetiné nagyot sóhajt:

— Olyan jók az emberek!

Egyik nap késő este kopognak Szigetiéknél.

— Ki az?

— Sebők József — hangzik a válasz. — Azért jöttem, hogy megmondjam: megjelent egy cikk, amelyből az tűnik ki, hogy Olaszországban sikeresen végeztek szemátültetést.

Szigetiné háromszor, négyszer is elolvassa a cikket. Ez csak szemátültetés lehet, mert a szaruhártyaátültetés ma már nem szenzáció, és szinte önkéntelenül mormogja magában: — Filatov harminchárom évvel ezelőtt végzett már szaruhártyaátültetést, Pécsett is végeztek már ilyen műtétet.

— A szaruhártyaátültetés nem lehet szenzáció, igaz?

Bólintok.

A távirati szerkesztőségében beszélgetünk. Szóba kerül, hogy ehhez a műtéthez egy ép, egészséges szem is kell.

— Nekem kettő van, az egyiket odaadom... — és Szigetiné most már nem tudja visszatartani a könnyeket. — Csak a fiam lásson...

Néhány perc múlva gép kattog, Budapestet hívják, Budapest meg Rómát. Egy professzort keresnek, egy professzort, aki vissza tudja adni Szigeti Gyurika látását, aki le tudja törölni Szigetiné arcáról a könnyeket.

SZALAI JÁNOS

A fejlődés hírei

Ujabb termelőszövetkezet alakult, mégpedig augusztus 7-én este, a pécsváradi járásban, Lovászhetényben. A pécsváradi járásban még egy tsz van alakulóban. A napokban várják a fekedi tszcs átalakulását mezőgazdasági termelőszövetkezetté.

*

Néhány nap múlva tsz-elnökökből és tsz-tagokból álló küldöttség indul Baranyából Herceghalomra és Izsákra. A látogatás célja az, hogy az itt megtekintett korszerűen gépesített tsz-istállókat Baranyában is minél szélesebb körben elterjesszék.

*

Az idén eltérve a régebbi gyakorlattól a termelőszövetkezet a népgazdasági tervvel egyidőben készítik el a maguk beruházási, építési és vásárlási terveiket. A terveket augusztus 15-ig minden baranyai tsz-ben megvitatják. Ez a módszer előnyösebb, mint az eddig alkalmazott, mert így a népgazdasági tervben teljes mértékben figyelembe tudják venni: milyen igényeik vannak a tsz-eknek.

*

Még le sem zárult az év, máris több termelőszövetkezetben a jövő évi tervekről beszélnek. A villányi Uj Alkotmány tsz jövőre egy 100, a lánycsóki Csillag egy 50, a zengővárkonyi és a gerényesi tsz szintén egy 50 férőhelyes, korszerű szarvasmarhaistállót akar építeni.

A baranyai tsz-ek állattenyésztésének helyzete

Az állattenyésztésnek, mint egyik legjövedelmezőbb üzemágnak, igen nagy jelentősége van a termelőszövetkezetek fejlődése, gazdasági megerősödése szempontjából. Az állatállomány, a termelőszövetkezeti vagyonnak egyik legbecsesebb része, nélküle elképzelhetetlen a jövedelmező gazdálkodás.

Volt már az elmúlt esztendőben is tenyészállatakció, a 3004-es rendelet megjelenésével azonban tovább folytatódott. Ez a rendelet fordulópontot jelentett a termelőszövetkezetek életében.

Örvendetesen növekedtek a takarmánytermő területek,

aminek szükségességét a határozat elvként leszögezte. Különösen a pillangósokról van itt szó, amely a szántóterületnek csak 12,5 százalékát tette ki az elmúlt évben. Idén a baranyai termelőszövetkezetek szántóterületük 17,5 százalékán termelnek pillangós növényeket. Ez azt jelenti, hogy ez évben több mint kétezer holddal több pillangóst vetettek, ami lényegesen olcsóbbá teszi a termelést, csökkenti a tej előállítási költségét.

Július végéig 618 kiváló, tenyésztésre alkalmas szarvasmarha került a szövetkezetekbe. Terszerint felvásárlásra kerül még több mint 500 tenyészüsző. Az akció lebonyolításában legjobb eredményt értek el a mohácsi, sellyei és siklósi járások.

Sikerült elérni, hogy

egyes termelőszövetkezetekben ma már kiváló tenyészanyag van

és létre jöhettek törzstenyésztő szövetkezetek is. Mintaszerű és jól jövedelmező üzemág az állattenyésztés, különösen a babarci és lippói termelőszövetkezetekben. Itt már komoly, szakszerű tenyésztői munkát folytatnak megnövekedett állománnyal, holott az ellenforradalom után 8—10 szarvasmarha maradt a szövetkezetben.

Csupán a lippói termelőszövetkezetet 80 000 forint ártámogatással, kedvezménnyel segítette az állam. A magyartelekiek 14 vemhesüszőt vásároltak, s náluk 44 000 forintot tesz ki az ártámogatás.

Azonban nemcsak a szarvasmarháknál, hanem a sertéseknél is kedvező eredményeket értek el. Eddig

208 sertést kaptak a megye szövetkezetei ártámogatással.

Az igények kielégítése még messze van, mert annyi a kérelem, hogy megyén belül nem tudják felvásárolni a szükséges tenyészanyagot.

Fokozatosan megkedvelik a baromfitenyésztést is. Ma már 11 termelőszövetkezetben folyik komoly tenyésztői munka, pedig tavaly csak két tsz foglalkozott baromfineveléssel.

Július végéig 5 000 naposcsibét és 9 700 előnevelt csibét állítottak be a tsz-ek.

Az eddigi igénylések alapján még 5 000 előnevelt és 2 000 naposcsibe kerül kiosztásra.

Legnagyobb azonban a fejlődés a szarvasmarhatenyésztésben.

Az elmúlt évhez viszonyítva 766 szarvasmarhával tartanak többet a termelőszövetkezetek,

s elérték, hogy a 100 szántóra eső számsűrűség meghaladja a 13,4 darabot. Ahhoz, hogy a 100 holdra eső szarvasmarha sűrűség 22 legyen, — még sok a tennivaló. Felvásárlásra kerül még év végéig 600 tehén, illetve vemhesüsző. Ez és az állatok szaporulata biztosítja majd, hogy 2 szarvasmarha jusson minden 100 holdra. A megnövekedett állomány részére azonban biztosítani kell a megfelelő takarmánybázist. Iden a takarmánytermelés, betakarítás sokat javult. A termelőszövetkezeti szérűkön hatalmas pillangós és rétiszénakazlak állnak, amelyek biztatóak a jövőre nézve. Azonban gondolni kell még többre és különösen a takarmánygabona szükséglet biztosítására.

Javult a gondozás, az állatok elhelyezése azonban még korántsem kielégítő. Legtöbb helyen az állatokat szerető gondozók dolgoznak az állattenyésztésben, az elhelyezés azonban még többet kíván.

Kilenc termelőszövetkezet kezdett új istálló építéséhez,

15—20 tsz-nél pedig kisebb nagyobb átalakítás folyik. A további tenyésztői munka azonban több bátorságot, merész tervezést kíván a beruházásoknál, hisz' a nagyüzemi állattenyésztés egyik lényeges része a megfelelő elhelyezés.

Az állatok nyári elhelyezésén is javítani kell. Több olyan árnyas kifutókra van szükség, mint a babarci termelőszövetkezetben található.

Szépek az előrehaladások, az állattenyésztésben tapasztalható fejlődést, azonban minden termelőszövetkezetben meg kell teremteni a további tenyésztői munkához szükséges feltételeket.

Az állami gazdaságok neveljenek szakembereket a tsz-eknek

A termelőszövetkezetekben beszélgetés közben sok mindenről szó esik, így többek között gyakran arról is, hogy az agronómusok szakmailag megfelelőek, de nincs elég gyakorlatuk. Már nem emlékszem pontosan a tsz-elnök nevére, aki azt mondta:

— A termelőszövetkezeteknek olyan mezőgazdasági szakemberek kellenek, akik nemcsak az agrotechnikát ismerik, hanem nagyüzemi mértékben gondolkodnak is. Ilyen szakember pedig kevés van.

Igaza van. Kevés a „nagyüzemi gondolkodású" szakember a termelőszövetkezetekben. Miért? Azért, mert a technikumból, egyetemekről kikerülő fiatalok egy része kerül csak a nagyüzemi mezőgazdaságba. Ezek, hogy úgy mondjam a szerencsés emberek közé tartoznak. Ők mindjárt megismerkednek a jövő gazdálkodási formájával, míg azok, akik mezőgazdasági felügyelőként, földművesszövetkezeti agronómusként kezdik, inkább csak sejtik, mit kellene tenniök. Szükség van ezekre az emberekre, nagy szükség, csak az a hiba, hogy ezek az emberek, akikre a nagyüzemi mezőgazdaság, a termelőszövetkezet irányítása vár, legtöbb esetben csak könyvből ismerik a nagyüzemi mezőgazdaság felépítését, az itt alkalmazott módszereket stb.

Az egyik értekezleten fel is vetődött a kérdés:

— Nem lenne helyesebb, ha azok a mezőgazdasági szakemberek kerülnének a termelőszövetkezetek élére, akik legalább a gyakorlati idejüket állami gazdaságban töltötték el.

A válasz mindenképen csak ez lehet: „ahhoz, hogy egy termelőszövetkezet mezőgazdasági irányítását valaki magára vállalja, feltétlenül nagyüzemi tapasztalatokkal kell rendelkeznie". És hol vannak ilyen szakemberek? Állami gazdaságokban és néhány termelőszövetkezetben. Az állami gazdaságok persze nem akarják elengedni ezeket az embereket, mondván: „Akkor mi lesz velünk? Ezekre az emberekre nekünk is szükségünk van..." Igazuk van? A maguk szempontjából igazuk, de az egész mezőgazdaság szempontjából nincs. Nincs és pedig azért, mert a termelőszövetkezetek éppen emiatt kénytelenek olyan szakembereket alkalmazni, akik egyáltalán nem, vagy alig jártasak a nagyüzemi gazdálkodásban.

Nem arról van szó, hogy nem töltik be ezek az emberek azt a szerepet, mint amit nekik szántak. Betöltik, de körülbelül olyan mértékben, mint a műkedvelő színjátszó. A színész is, a műkedvelő is eljátssza a maga szerepét. A színjátszó rosszabbul, mert ő csak hallott egyetmást a színjátszásról, a színész jobban, mert ő már ismeri a színjátszás minden csínját-binját. Az igazsághoz hozzátartozik az is, hogy a színjátszóból is lehet jó színész, de ez elég ritka eset. Ezzel csak azt akarom mondani: valami nagy nehezen, a maga és a termelőszövetkezet kárán megtanulhat nagyüzemi méretekben gondolkodni a szakember, de őszintén szólva öt év alatt sem ér el odáig, mint az, aki legalább egy-két évig állami gazdaságban, idősebb szakemberekkel együtt dolgozott. Ezért nincs igazuk az állami gazdaságoknak akkor, amikor elzárkóznak, féltik a maguk embereit.

Legyen egy törzsgárda minden állami gazdaságban! Legyen, mert ez így helyes. De legyenek fiatal mezőgazdászok is, akiket megtanítanak nagyüzemi méretekben gazdálkodni, akikből nemcsak az állami gazdasági vezetőgárda kerül ki, hanem a termelőszövetkezeti is.

Egyesülnek a diósviszlói szakcsoportok

Diósviszlón működik a megye egyik legjobban dolgozó szakszövetkezete; a zöldborsó termelő szakszövetkezet, amely cukorborsót szállít kora tavasszal külföldre. A szakszövetkezeten kívül működik még a községben egy bíborhere termelő szakcsoport és egy cukorrépa termelő társulás. Van olyan gazda, aki mindhárom szövetkezésnek tagja. Ezért azt gondolták el a diósviszlói szövetkezeti emberek, hogy egyesülniük kellene ezeknek a társulásoknak, s az egyesített tagsággal, az egyesített felszerelésekkel és közös alapokkal jobb munkát tudnának végezni egy általános mezőgazdasági szakszövetkezetben, amelynek a falu többsége tagja lenne.

A szakszövetkezet ennek a célnak az érdekében dolgozik, s mindent elkövet, hogy növelje a közös alapját. Már tavaly vásároltak a jövedelmükből vetőgépet, csigatriőrt, kalmárrostát és más felszereléseket, az idei tiszta nyereséget pedig teljes mértékben gépek és gépi felszerelések beszerzésére fordítják, ami egyedülálló elgondolás országos viszonylatban is. Az idei nyereségből vesznek még egy vetőgépet, ezzel már három vetőgépjük lesz, s a szakszövetkezeti tagok nem szorulnak kölcsöngépre, vesznek egy magasnyomású permetezőt és egy régi szelektort kijavíttatnak és üzembe állítanak, hogy ezzel megoldják a magtisztítás problémáját. Ezen kívül egyéb vásárlásokra is gondolnak. A szükséges gépek és gépi felszerelések megvételét a harkányi mezőgazdasági kiállításra halasztják. Először ott szeretnének alaposan szétnézni, tájékozódni, s majd aztán vásárolnak.

Az egyesítés után szeretnék bevezetni a községben a táblás gazdálkodást, s magasszínvonalú nagyüzemi módszerekkel akarnak termelni. Ennek megfelelően gondolnak a sertés- és szarvasmarhatenyésztés felkarolására is.

Megalakult Baranya első málnatermelő szakcsoportja

Hidason a földművesszövetkezet keretében málnatermelő szakcsoport alakult kilenc taggal. Elnöke Adorján András. Ez az első málnatermelő szakcsoport Baranyában.

A szakcsoport tagjainak célja, hogy mintaszerűen kezelt málnást telepítsenek. A telepítést, a terület bekerítését, a szüretet, s minden közösen végezhető munkát közösen akarnak végezni, s a jövedelem 5 százalékát közös alapra helyezik, s bővítésre fordítják majd. A tagok induláshoz 500 forintos részjegyet fizetnek, s ebből fedezik a legszükségesebb költségeket. Egyelőre nem akarnak hitelt igénybe venni, mert elképzelésük szerint sokkal eredményesebben lehet dolgozni, ha a társulás nem adósággal kezdi a működését.

A telepítéshez a tanács ad földet, s a szükséges málnatöveket a fertődi kutatóintézetből akarják beszerezni, mintegy 15—20 ezer darabot.

Champignon-gomba termelő szakcsoport

Szilágyon megalakult Baranya megye első, s a budafoki után az ország második champignongomba termelő szakcsoportja.

A szakcsoport tagjai Pécs külvárosában, Üszögön egy hatalmas pincét béreltek, ahol 800 négyzetméteren akarnak gombát termelni. A tagok munkáját munkaegységgel mérik, s a száz forintos részjegy mellett minden tagnak kötelező a rendszeres és tervszerű munka.

A tagok már fertőtlenítették a pincét, s a héten hordják a trágyát és telepítenek.

A szocialista országok mezőgazdasága

Észak-Kaukázusban, Pjatyigorszk fürdőhelyen, a Masuk hegy lejtőjén új üdülő épült, a „Don" szanatóriuma. Nyolc kolhoz építette az ásványvízforrások közelében, hogy dolgozóik kihasználhassák a pjatyigorszki források csodálatos erejét. A „Don" már a második kolhoz-szanatórium a gyógyforrásokban gazdag kaukázusi vidéken. Építése és felszerelése 3,5 millió rubelbe került.

*

Nemrég még két óránként, aztán óránként, ma pedig minden ötven percben egy-egy gabonaaratő kombájn hagyja el a bukaresti Semanatoarea mezőgazdasági gépgyár kapuját.

A Semanatoarea gyárban most készül az első száz román gyártmányú kukoricaaratő kombájn is, amely már az idén megkönnyíti és meggyorsítja a termés betakarítását.

*

A Német Szocialista Egységpárt 5. kongresszusa ideje alatt hat termelőszövetkezet alakult Bützow körzetben. Ezzel a körzet valamennyi falujában lett termelőszövetkezet. A körzet földjeinek 55 százaléka szocialista művelés alatt áll.

*

1957-ben kedvező változások mentek végbe a lengyelországi termelőszövetkezeti mozgalomban. A szövetkezetek a teljes önállóság és önkormányzat alapján álló gazdaságokká alakultak. 1956 októberében számos szövetkezet feloszlott és a megmaradottak nehéz körülmények között kezdték az új gazdasági évet. A nehézségeket azonban legyőzték és az előző éveknél jobb gazdasági eredményeket értek el. Egy szövetkezeti család évi átlagkeresete az 1955. évi 10 000 zlotyról 1957-ben 18 000 zlotyra emelkedett.

Az ország egyik legjobb tehenészete Babarcon

Újra felvirágzik a villányi borvidék

Az európai hírű villányi borvidéken három évvel ezelőtt néhány vállalkozó szellemű gazda összeállt, hogy fellendítse szőlészetét. Igy, ezzel a szőlészeti szakkörrel kezdődött a villányi bortermelők társulása. A kezdeti szakkörből 1957 őszén aztán szakcsoport alakult, majd a gazdák látva, hogy fejlettebb szövetkezetben, magasabb típusú közös tevékenységgel eredményesebben dolgozhatnak, az idén tavasszal szakszövetkezetté alakultak át.

A villányi szakszövetkezetnek érdekes és feltétlen követendő, példamutató tervei vannak. Többek között létesíteni akarnak egy holdon anyatelepet és három katasztrális holdon pedig közös tulajdonú, mintaszerű nagyüzemi szőlészetet akarnak telepíteni. A szakszövetkezetnek 64 tagja van és 62 katasztrális hold szőlőn gazdálkodnak. 65 ezer forint értékű közös alapjuk van borban és hordóban. A héten 21 hektoliter bor tárolásához vásároltak hordót. A szakszövetkezet iránti érdeklődést mutatja, hogy mindössze 14 villányi szőlősgazda nem lépett még be eddig, de a közgyűléseken a kívülálló gazdák is megjelennek.

A szakszövetkezet meghatározza tagjainak a szüret idejét, s igyekeznek egységes, jóminőségű exportborokat előállítani. Igy természetesen nagyobb jövedelemhez jutnak. A felszabadulás előtt Svájc, Ausztria és Németország érdeklődött leginkább a villányi vörösbor iránt.

A szakszövetkezeti tagok a tulajdonukban lévő szőlők mintegy nyolc százalékát újratelepítették és a kipusztult tőkéket folyamatosan pótolják. Igy a szövetkezet működésével újra feleleveníti a villányi borvidék régi nagy hírét.

A szakszövetkezet tagjai évről-évre résztvesznek a borversenyeken és sikeresen szerepelnek. Tervek szerint résztvesznek az idén a harkányi mezőgazdasági kiállításon és az országos borversenyre is küldtek fel mintát. A nemzetközi borversenyre még nem kapták meg a meghívást, de erre a célra is tartalékolnak 21 liter jóminőségű bort.

Különleges seréstenyésztő szakcsoport alakult Sellyén

Sellyén 30 taggal sertéstenyésztő szakcsoport alakult, amely a maga nemében a legmagasabb fokú társulás. A tagok 1000 forintos részjegyet fizetnek be, és 30 ezer forint értékű takarmányt ajánlottak fel. A sertésállományt közösen tartják. Bőn tanyán, amelyet a tanács a csoportnak átadott. Terveik között szerepel, hogy közös takarmánytermelésre rendezkednek be, a tanács által kijelölt állami tartalékföldön. Ezen kívül a tejüzemtől savót vásárolnak, amelyet takarmányként hasznosítanak.

Célkitűzésük, hogy fejlett törzsállatte-

nyésztést honosítanak meg s a lakosság elkorcsosodott, kevert sertésállományát fokozatosan fehér hússertés állományra cseréljék ki.

Legközelebbi feladatuk, amelyhez hamarosan hozzá is látnak, az átvett tanya elhanyagolt épületeinek kitatarozása

Egy éves gyakorlat a mezőgazdasági mérnökjelöltek részére

Az Agrártudományi Egyetem mezőgazdaságtudományi kara egyéves előgyakorlatot szervez az érettségizett fiatalok részére. Mindazok a jeles, jó és — kivételesen — közepes eredménnyel érettségizett fiatalok, akik élethivatásuknak a mezőgazdasági mérnöki pályát választják, augusztus 25-ig jelentkezhetnek az Agrártudományi Egyetem mezőgazdaságtudományi karán. A gyakorlatra felvételt nyert fiatalok, szeptember közepén az egyetem rektora által kijelölt állami gazdaságokba kerülnek, ahol egy évig a szokásos díjazás mellett fizikai munkát végeznek, havonta egy nap tanárok vezetésével foglalkoznak az egyetemi felvételi tárgyakkal. Az előgyakorlaton részt vett fiatalokat 1959 nyarán felvételi vizsgára bocsátják és a vizsga sikeres letétele esetén az 1959/60-as tanévben az Agrártudományi Egyetem mezőgazdaságtudományi karán megkezdik tanulmányaikat.

●

Bányászok és rendőrök találkozója

Augusztus 16-án, szombaton este 8 órakor a bányászok és rendőrök baráti találkozót tartanak a B. M. rendőrklubjában. Közreműködik a Pécsi Szénbányászati Tröszt „Derű együttese" és a klub zenekara. Műsor után tánc következik.

●

Magyar segély a lengyel árvízkárosultaknak

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a Magyar Vöröskereszt útján 200 ezer forint értékű segélyt adományoz a lengyel árvízkárosultaknak. A gyógyszerfélékből, takaró-, ágynemű- és ruhafélékből álló segélyt a Magyar Vöröskereszt útnak indította.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: az ország északi felében felhőátvonulások, máshol jobbára derült idő, néhány helyen kisebb eső, a nappali hőmérséklet tovább emelkedik. Mérsékelt szél. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 24—27 fok között.

Hammarskjöld ENSZ-főtitkár javaslata a közép-keleti helyzet rendezésére

New York (Reuter—AP):

Hammarskjöld ENSZ-főtitkár, az ENSZ-közgyűlés pénteki tanácskozásán beszédet mondott. Beszédében javaslatokat tett a közép-keleti helyzet megoldására. Elképzelései öt pontban foglalhatók össze. Ezek a következők:

1. A libanoni ENSZ megfigyelő csoport további kiszélesítése és a megfigyelő csoport munkájának olyan eset leges megváltoztatása, amely kifejezné azt, hogy „az ENSZ állandóan szem előtt tartja Libanon függetlenségét és sérthetetlenségét";

2. „Külön intézkedések" Jordániában, ideértve az izraeli fegyverszüneti ellenőrző bizottság bizonyos mértékű megerősítését;

3. Az Arab Ligához tartozó államok ismét jelentsék ki, hogy ragaszkodnak a Liga alapelveihez: „egymás területi sérthetetlenségének és függetlenségének tiszteletben tartásához, az egymás belügyeibe való be nem avatkozáshoz, egymás meg nem támadásához."

4. Gazdasági és technikai segítség nyújtása a közép-keleti országoknak az ENSZ szervezetén keresztül. A főtitkár itt megemlítette az olajtermelő és a tranzit országok együttműködését és a vízelőhelyek közös kihasználását.

5. Tiszteletben kell tartani az arab népek „problémáit és törekvéseit", biztosítani kell őket, hogy „dönthetnek saját sorsuk felől, úgy, ahogy ez érdekeiknek a legjobban megfelel."

A főtitkár kijelentette, ha ezt a programot meg lehet valósítani, akkor az ENSZ remélheti más, komoly kérdések megoldását is, gondolva itt elsősorban a 900 000 izraeli menekült sorsára.

Valószínű, hogy az ENSZ szerdai ülésén a külügyminiszterek vesznek részt. Megfigyelők szerint ez alkalmat ad majd Hammarskjöld főtitkárnak arra, hogy magánjellegű megbeszéléseket folytasson a külügyminiszterekkel.

Diplomáciai körökben főként Hammarskjöldnek az a kijelentése keltett érdeklődést, amely a Jordániával összefüggő „különleges intézkedésekre" vonatkozott. Az elmúlt napokban sok olyan kísérleti jellegű tervről érkezett jelentés, amely azzal foglalkozott, hogy Anglia kivonja csapatait Jordániából. Hírek szerint Anglia ezt szívesen megtenné „ha az angol csapatok által vállalt felelősséget" az ENSZ átvenné.

New Yorkban általában az a vélemény alakult ki, hogy az Egyesült Államok megkezdi csapatai legalább egy részének kivonását Libanonból, még mielőtt a közgyűlés ismét összeül.

Husszein király amerikai csapatokat kér

Kairó (TASZSZ): Az Al Ahbar című lap jelentése szerint Husszein király kérte az Egyesült Államokat, hogy küldjön megszálló csapatokat Jordániába. A király Murphy útján juttatta el kérését Eisenhower elnökhöz.

A lap szerint Husszein király közölte az angol parancsnoksággal is, hogy kevesli a Jordániában tartózkodó angol katonaságot és kérte, hogy küldjenek az országba újabb erősítéseket.

Az Al Ahbar azt írja, hogy az angol kormány elhatározta: sürgősen újabb csapatokat küld Jordániába. Ezek a csapatok már meg is érkeztek Akaba kikötőjébe. Innen repülőgépen mennek tovább Ammanba. Egyidejűleg tovább folyik az angol csapatszállítás Ammanba Ciprus szigetéről légi úton, Izrael területe felett.

Az Egyesült Államok fokozza katonai készülődését Tajvan körzetében

Peking (TASZSZ) Az Uj Kína hírügynökség jelenti:

Az amerikai imperialisták fokozzák háborús előkészületeiket Tajvan körzetében, hogy kiélezzék a nemzetközi helyzetet.

Sajtójelentések szerint amerikai sugárhajtású repülőgépek egy Fülöp-szigeti támaszpontról Tajvan szigetére repültek. Augusztus 6-án a 13. légiflotta parancsnoka a Fülöp szigetekről sürgősen Tajpejbe utazott, hogy tárgyalásokat folytasson az ottani amerikai flotta parancsnokával és a csangkajsekista klikk magasrangú katonai képviselőivel katonai összeesküvés előkészítése végett.

Jön megint a meleg

A lehűlés és a nyomában jött esőzés csak átmeneti volt. Szombaton erőteljes felmelegedés indult meg, ami — a Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztató szerint — még tovább erősödik. Az északi szél elcsitul és délire vált át, s a jelek szerint vasárnap, vagy hétfőn a nappali hőmérséklet már ismét megközelíti a 30 fokot. Legfeljebb szórványos záporokat, zivatarokat várhatunk a közeli napokban.

Külföldről JELENTIK

ATHÉN

Eisenhower elnök közép-keleti megbízottja, Murphy szombaton Addisz Abebából Athénbe érkezett, hogy tárgyaljon a görög kormányférfiakkal.

ANKARA

Macmillan szombaton késő délután a török fővárosba érkezett Athénből, hogy a török kormányférfiakkal tárgyaljon Ciprus kérdéséről.

WASHINGTON

A Fehér Házban ma bejelentették, hogy John Foster Dulles vezeti az Egyesült Államok küldöttségét az ENSZ-közgyűlés közép-keleti kérdéssel foglalkozó rendkívüli ülésszakán.

A bejelentés megtételekor a Fehér Ház szóvivője nyitva hagyta annak a lehetőségét, hogy Eisenhower elnök megjelenik a közgyűlés tanácskozásán és ő ismerteti elsőnek az Egyesült Államok javaslatait.

A Fehér Ház szóvivője hangsúlyozta, hogy még nem döntöttek abban a kérdésben, vajon Eisenhower elnök részt vesz-e a közgyűlés tanácskozásán.

BAGDAD

Nigel Ryan írja: Irak forradalmi kormánya szombaton új törvényt léptetett életbe, amely kényszermunkával súlyosbított életfogytiglani börtönnel bünteti az állam biztonsága ellen szőtt összeesküvést.

WASHINGTON

Nyugati hírügynökségek és rádióállomások jelentik, hogy a Nautilus nevű atomerővel hajtott amerikai tengeralattjáró négy nap alatt 1800 mérföldes utat tett meg az Északi Sarkvidék jégpáncélja alatt.

PÁRIZS

De Gaulle tábornok szombaton közölte, hogy a népszavazást megelőzően körutat tesz Franciaországban. Augusztus vége előtt még Algériába és Afrikába is ellátogat.

MOSZKVA

A Déli Sarkvidéken a Vosztok szovjet tudományos kutatóállomáson legutóbb mínusz 84 fokot mértek. Ez a legalacsonyabb hőmérséklet, amit valaha is észleltek. A Vosztok kutatóállomása 3500 méter magasságban fekszik.

AMMAN

Értesülések szerint az amerikai külügyminisztérium értesítette a Jordániában tartózkodó amerikai állampolgárokat, hogy „a józan ész megköveteli családtagjaik távozását".

DAMASZKUSZ

Az Al Kabasz szíriai napilap szombati számában közli azt az értesülést, hogy egyfelől Irak, másfelől az Egyesült Arab Köztársaság két tartománya között megszüntették a vízumkötelezettséget.

AMMAN

Hivatalosan jelentik, hogy újra megnyitották a határt Szíria és Jordánia között.

RÓMA

Fanfani olasz miniszterelnök szombaton három óra hosszat tanácskozott az olasz külügyminisztériumban Golda Meir izraeli külügyminiszterrel. Felelős olasz diplomáciai körökből származó hír szerint Fanfani biztosította Izraelt Olaszország teljes támogatásáról.

Fogadás a parlamentben a VIII. vasutasnap alkalmából

A VIII. vasutasnap alkalmából szombaton délután a parlament kupolacsarnokában ünnepséget tartottak, amelyen megjelent *Kádár János*, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Politikai Bizottság tagja, *Apró Antal*, a Minisztertanács első elnökhelyettese, a Politikai Bizottság tagja, *Nagy Dániel*, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, *Kristóf István*, az Elnöki Tanács titkára, *Kossa István*, közlekedés- és postaügyi miniszter, *Gyáros László*, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke, *Németh József* közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója, s ott voltak a vasút legjobb dolgozói családtagjaikkal együtt. Az ünnepségen megjelent *B. P. Bescsev*, a Szovjetunió közlekedésügyi minisztere is.

Németh József miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója mondott ünnepi beszédet. Németh *József* ünnepi beszéde után *Kristóf István*, az Elnöki Tanács titkára üdvözölte a vasutasokat. Ezután 28 vasutas dolgozónak adta át az Elnöki Tanács nevében a Szocialista Munkáért Érdemérem, 45 dolgozónak pedig a Munka Érdemérem kitüntetést. *Kossa István* közlekedés- és postaügyi miniszter 101 dolgozónak a Kiváló Vasutas kitüntetést adta át. A kitüntetettek nevében *Tibor János* főintéző mondott köszönetet.

A fogadás részvevői ezután hosszasan elbeszélgettek a párt és a kormány vezetőivel.

Csehszlovákiai útijegyzetek

A CSEDOK és a magyar turisták

Ajándékbolt és női divatüzlet Karlovy Variban. A női divatüzlet kirakatában a legdivatosabb, kényes ízléseket is kielégítő kardigánok láthatók.

Ne gondolja senki, hogy felcsaptam a CSEDOK és az IBUSZ vállalatok önkéntes propagandistájának. Nem, erről szó sincs. De ami igaz, azt vétek lenne elhallgatni.

Már pedig az igaz, hogy az IBUSZ és a CSEDOK (a Csehszlovák Idegenforgalmi és Utazási Iroda rövidített elnevezése) nagyszerűen szervezi meg a magyar turisták, üdülővendégek utazásait.

Vártam azt, hogy az üdülőcsoportot, amelybe magam is „befizettem", majd egy órára, percre kiszabott terv szerint, „kommandóra" fogják vezényelgetni ide-oda, és az ellátás is csak olyan „turista-forma" lesz.

Nos, negyvenöt utitársammal együtt csalódtam, mégpedig kellemesen.

Kéthetes üdülésünk alatt nem volt „kommandóra" való vezényelgetés, s mindenki mehetett arra, amerre jól esett. Még a kollektiv kirándulásokon való részvétel sem volt kötelező. S ez nagyon jó, egyrészt, mert így mindenki részt vett a közös kirándulásokon, másrészt pedig ilyen szabad formában, minden mesterséges előkészítés nélkül jobban lehet megismerni egy másik nép életét.

Az ellátásról szintén csak a legjobbat lehet mondani. Luxushotelekben történt mind Prágában, mind Mariánské Láznében az elszállásolás. Az étkezés területén sem lehet panasz, mert csehszlovák vendéglátóink igyekeztek mindenből a legjobbat adni. Ez így igaz, arról viszont nem tehetnek, hogy mi pluszként annyi borsot és paprikát fogyasztottunk el két hét alatt, hogy az üdülőhely egész lakossága sem együttvéve egy hónap alatt. Nem hiszem, hogy van még egy nép rajtunk kívül, amely olyan fűszeresen étkezik, mint mi.

Viszont van egy jogos kifogásolni való az IBUSZ felé. Valami módot kellene találni arra vonatkozólag, hogy a külföldi üdülésekre megválogassák az „utasokat". Tudom, ez furcsa kérés, hisz akinek megvan rá a pénze, az utazhat, de történtek most, és lehet, hogy a jövőben is előfordulnak olyan események, amelyek e furcsa javaslat létjogosultságát igazolják.

Nem szabad elfelejteni azt, hogy külföldön ha valami olyat cselekszik Szabó Péter vagy Kovács István, ami enyhén szólva nem kellemes nemzeti büszkeségünkre, akkor nem azt mondják, hogy azt a Szabó Péter vagy Kovács István tette, hanem — a magyarok.

Súlyos dolgok ezek, de szembe kell nézni az igazsággal, hogy segíteni tudjunk az ilyen irányú bajokon.

A valóság az — tisztelet a kivételnek —, hogy a Csehszlovákiát járó magyar turistákról, üdülő vendégekről nem minden esetben a legjobb véleményük van az ottaniaknak. Történik ez pedig azért, mert a legtöbb magyar turista az üzletelésen kívül nem törődik semmivel az égvilágon.

Néhány esetet érdemes ezzel kapcsolatban megemliteni.

Negyvenöt főnyi csoportunk tekintélyes része „bölcs előrelátással" jól felszerelte magát Pick-szalámival, kardigánnal, cigarettával, pálinkával. Hogy a határon át tudtak nagy menyiségeket vinni? Hát istenem, a vámőrség sem motozhat meg tetőtől talpig mindenkit és nem tud átkutatni minden talpalatnyi helyet.

Egyesek már a Prága felé haladó vonaton, előre dörzsölgették a kezüket, hogy milyen jó üzleteket fognak csinálni.

Mert ugyebár Csehszlovákiában szalámi-, kardigán-, cigaretta- és pálinkaínség van!

Prágában, mikor leszálltunk az autóbuszról, s elindultunk szállodánk felé, a társaság „seft"-re éhes tagjainál már az első utcában bekövetkezett az enyhe (sajnos nem elég erős) gutaütés. Ők, akik „mindent tudtak" Csehszlovákia gazdasági életéről, a saját szemükkel voltak kénytelenek meggyőződni arról, hogy az élelmiszer-üzletek telis-de-teli vannak Pick-szalámival, s óh jaj, még csabai kolbász is annyi, hogy Dunát lehetne vele rekeszteni. Magyar pálinka is van bőségesen, s kardigánt hord mindenki, akinek ez a viselet tetszik.

A zsíros üzletek terve füstbe ment.

Ez azonban további bonyodalmakat okozott. Nem lehetett az „árut" kereslet hiányában gyorsan eladni, s így sokan két hétig egyébbel nem voltak elfoglalva, mint a keserves kínálattal. Még most is „sajnálom" azt az őszülő hajú pécsi illetőségű „úriasszonyt", egy budapesti kályhásmester élelmes feleségét, a szőke hajú muzsikusnét, a miskolci „úriembert" és lerakatvezető barátját, meg még azt a jó néhány hasonszőrű, becsületes munkát csak távolról látó egyént, akik Pick-szalámival a hónuk alatt, kezükben Kossuth, Tulipán és Szimfónia cigarettákkal ácsorogtak a tereken, utcákon és „mélyen" áron alul kínálgatták boldogboldogtalannak holmijukat.

Előfordult az a szégyenteljes jelenet is, hogy az egyik hölgy már-már vevőt talált cigarettájára, s ekkor odalépett vetélytársa, aki közölte a vevő-jelölttel, hogy ne vegye meg a másik cigarettáját, mert ő olcsóbban adja.

Nagyon sokan szégyenkeztünk az ilyen jelenetek miatt. Csoportunk „híre-neve" még a csehszlovák rendőrség fülébe is eljutott, s több útitársunk a „seftjei" miatt nem kaphat a jövőben vízumot a Csehszlovák Köztársaságtól.

Becsületes és valóban tanulni, látni vágyó embereknek nincs szükségük az ilyen üzletelésekre. Nincs, mert a kéthetes üdülésre 480 koronát kaptunk megfelelő forintösszeg lefizetése ellenében. Nos, ebből az összegből kitűnően lehetett szórakozni, kirándulni, sörözni, s még apróbb ajándékokat is vásárolni a hozzátartozók számára.

Hogy a jövőben ne forduljanak ehhez hasonló esetek elő, az IBUSZ a külföldi utazások szervezésénél nagyobb gondot fordítson az üzemekre, intézményekre, mezőgazdaságunk szocialista szektoraira. Hogy ma már a munkások, mezőgazdasági dolgozók is el tudnának utazni külföldre, arra bizonyíték van nem is egy. Csak úgy érzem, ott lehet a hiba, hogy az IBUSZ nem fejti ki megfelelő propagandát az üzemekben és vidéken. Sok egyszerű ember, akinek pedig lenne rá anyagi fedezete, nem is tudja talán, hogy milyen lehetőségek vannak a külföldi utazásokra. Pedig a becsületes dolgozókat kellene ezekre az utakra megszervezni, olyan embereket, akik nem rombolják, hanem öregbítik külföldön nemzetünk, hazánk jó hírét, nevét.

TIMÁR ED.

Tölcséres gramofontól a „Wurlitzer"-ig

Az utcánkban lakott egy sánta suszter, ő volt a környék esze, afféle „jól értesült" személyiség, aki a mosópor márkáktól kezdve az abesszín-olasz háború folyásáról egyaránt pontos és kielégítő választ adott a ház előtt esténként összegyűlt férfinépségnek. Tekintélye csak akkor nőtt meg igazán, amikor egy szép nyári estén kitette ablakába az égszínkék színre zománcozott tölcsért, amelyből furcsa, nyekergő, gyors beszédű hangokat hallottunk. Énekelt itt még lemezen Caruso is, akinek állítólag a sánta suszter valamikor cimborája volt...

Szóval esténként odacsődültünk a „zeneláda" elé és elmélázva vertük a taktust mezítelen lábunkkal a poros földön, már ahogy ezt diktálta majszter uram csodamasinája. Rég volt ez persze, azóta a „gramafon" már lemezjátszóvá vedlett, azóta rádió-költemények születtek, sőt magnetofonok, most aztán itt a Wurlitzer zenegép is, amit ugyanilyen gyerekes csodálattal vesznek körül esténként a Mecsek cukrászda alsó termében. Valóban, ez a zenegép lenyűgözi a fiatalságot. — Egyetlen forint bedobása után az automata-rendszerű gép kiválasztja a kívánt lemezt, elhelyezi a forgó korongon, ráengedi a tűt, majd a dalocska befejeztével a lemez ismét visszakerül a forgó tartóba és hát tessék... csak tessék! Jöhet a következő szám!

Ezt így elmondani — könnyű, a gép annál bonyolultabb. De ez nem is számít. A jó dolog abban van, hogy kellemesen szórakoztat a „Wurlitzer". — Az angol és német szövegű katalógusból kiválasztható az a szám, amely éppen tetszik. — Aki dzsessz-muzsikát óhajt, bőséges választék áll rendelkezésére, — úgyszintén felcsendülnek az örökszép operák melódiái, vagy a kedves, színes filmmuzsika simogató dallamai.

Érdekes, hogy — bár a katalógus angol és német nyelven íródott, — tehát nehéz innét cím után választani, — mégis a százhúsz dal közül már az első napokban „befutottak" a legjobb számok. A regiszter elárulja, hogy egy-egy lemez hányszor került műsorra. — Hiába, a muzsika nem ismer akadályt, a szöveg íródhat bármilyen nyelven, — a melódia azért eljut minden ember szívébe.

Akár hajdani „gramafon"-tölcséren, akár „ultramodern" elektromos zenegépen jut el hozzánk. S ez így jó is.

HJA, KÉREM...

— Hja, kérem, ma ilyen életet élünk!

Hallottam én már ezt a mondást éppen elég ember szájából. Halottam vonaton bölcs útitársaktól, akik arra bólogattak, hogy kevés a fizetés. Hallottam öreg hölgyektől, akik a fiatalok erkölcseiről elmélkedtek. Hallottam azoktól, akik régen sose jártak gyalog, azoktól, akiknek nincs jobb dolguk, mint bolhából elefántot csinálni. Egyszóval halottam én ezt a mondást sok embertől, de ilyen meghökkentő formában, mint ahogy nemrégiben történt, még soha.

Egy fiatal nő hazafelé tartott egyik este az Alkotmány utcában. Szembe jött vele négy megtermett férfi, amolyan fiatal sétafikálók, akik esténként sok helyen benépesítik az utcákat, s akikre azt a meglehetősen találó definíciót szokták alkalmazni, hogy „aszfaltbetyárok". Nos, a négy férfiú elállta az utat az áldozat előtt és kaján vigyorral szemlélte a fejleményeket.

— Engedjenek kérem, ne legyenek szemtelenek — mondta az áldozat, kissé türelmetlenül.

— Hogy-hogy szemtelenek? Ne szemtelenkedjen...

Alaposan leszidták a nőt, amiért meg merte jegyezni, hogy ez a magatartás enyhén szólva szemtelen.

— Ne szórakozzék már! — mondta idegesen az áldozat és magában szidta a sorsot, hogy mért nem áldotta meg hordónyi férfiizmokkal.

Végre az egyik férfi vállat vont és félrelépett.

— Hja kérem, ma ilyen életet élünk! — mondta és elbaktattak. Nem szó nélkül, persze, hanem folytatva az előbbi szóáradatot, az előbbi stílusban. Valamelyik még azt is megjegyezte: hagyjátok, mert szól valami újságírónak és kiírnak az újságba!

A „valami újságíró", kedves uraim, tényleg „kiírta" Önöket az újságba. De nemcsak azért, mert felnőtt emberlétükre ilyen dolgokkal szórakoznak esténként és nemcsak azért, hogy Önöknek legyen igazuk.

De úgy gondolja, hogy ez a megjegyzés elképesztő ilyen események után, ilyen emberek szájából. Mondják, miért élünk ma ilyen életet, hogy természetes legyen az Önök cselekedete? Meg tudnák magyarázni, hogy kényszeríti Önöket arra, hogy magányos fiatal nőket szólítsanak le az utcán? Miért természetes, hogy jól kereső (Önök fiatalok és feltehetőleg tudnak dolgozni, tehát kell, hogy elegendő pénzt keressenek!) fiatalembereknek ne legyen más szórakozásuk, mint ez? Miért természetes, hogy unottan csellengenek az utcán esténként?

Ott vannak a könyvtárak, a mozik, a kultúrotthonok, ott a rádió, ott a színház, ott vannak a szórakozóhelyek. Ott az üzemi KISZ-szervezet, nyílván klubszobával, munkatársakkal, szórakozópartnerekkel, ping-pongal, sakkal és az ördög tudja felsorolni, mi mindennel.

És akkor esténként Önök és társaik ott kódorognak az utcán, unottan, ásítozva, utálkozva és buta kalandjuk után megjegyzik: Hja, kérem, ma ilyen életet élünk!

Hja, kérem — és ez fettenetes! — vannak emberek, akik a tiszta ágy helyett inkább kimennek és lefekszenek a trágya közé...

(HALLAMA)

A mi kis VÁROSUNK

Pécsi utca

Kapásnövények nyári ápolása

Kapásnövényeinknél a nyár folyamán főleg talajporhanyító és gyomirtó munkákat kell elvégeznünk. Azért fontosak, mert a növények tápanyag- és vízigényét ezek segítségével tökéletesen kielégíthetjük. Így egy ún. gazoló kapálás ellenében — ami bár rendszerint kézi, mégsem drága munka — feltétlenül több termést kapunk, ezen felül talajunk gyommentesítését előmozdítjuk.

A kapások sok tápanyagot igényelnek, éppen ezért lehetőleg istállótrágyázott talajba vetünk. Ám, ha trágyáztunk, már ezzel biztosítottuk a kellő tápanyag-ellátottságot — mondhatnók. Ez igaz is. Azonban: *hiába istállótrágyáztunk, ha a talaj összetömődik.* A bevitt tápanyagok a szükséges átalakuláson nem tudnak keresztül menni, a talaj mikroszervezetei nem tudják azokat a növények számára felvehetővé tenni, mert hiányzik életműködésük egyik feltétele, a levegő. Az ilyen talajon tehát a sok bevitt tápanyag ellenére sem hoz a növény kielégítő termést. *A talajt porhanyítani kell, amit kapálás útján lehet elérni.* Ennek következtében a gázcsere megindul, a talajban élénk baktériumtevékenység folyik és ennek következtében a talajba juttatott istállótrágya anyagai könnyen felvehetőkké alakulnak át, sőt számottevő lesz a nitrogén-megkötés (— salétrom termelés —)

A vízellátottság ugyanazon hasznosvíz-készlet esetében akkor lesz jobb, ha minden elkerülhető vízveszteséget megakadályozunk. *Csökkenteni kell tehát a talaj felületi párologtatását és minden felesleges növényt* — akár gyom, akár felesleges fajazonos növény — ki kell irtani, hogy ne fogyasszák a talaj vízkészletét. — A talaj párolgását úgy akadályozzuk, hogy felületén aprómorzsás réteget létesítünk. Ezt is kapálással érhetjük el és ugyanakkor gondoskodunk a felesleges növényzet kiirtásáról. Innen a régi gazda aranymondás: *Minden kapálás felér egy esővel.*

Ezek a nyári kapás-ápolás alapgondolatai.

A gabonaaratás megkezdéséig általában minden gazdaságban, rendszerint megadják kapásnövényeiknek a szükséges tavaszi — nyáreleji ápolást. Ezzel aztán sokan az időjárásra bízzák a többit, mondván, hogy most már mindent megtettek, ami a jó gazda kötelessége. Alaposan tévednek. *Feltétlen szükséges ugyanis, hogy az aratás után, július—augusztus hónapban egy kézi gazoló kapálást vé-gezzünk minden kapásnövényünknél.* Mi lesz a hatása ennek a kapálásnak? Az ülepedett talajnál a levegőzés helyreállítása tápanyag-feltáródást, tehát jobb növényfejlődést eredményez. Gyengébb, néha sárguló répánál feltűnő javulást hoz, de hasonló a hatása egyéb növényeknél is. A kapálás csökkenti a talaj párologtatását, legfontosabb hatása a gyomirtás lesz. Ezen keresztül is takarékoskodunk a vízzel, mert a kiirtott gyomok nem veszik el a kultúrnövényektől és nem párologtatják feleslegesen. De ugyanakkor tápanyagot is takarítunk meg, mert a gyomok nem szívják el. Különösen idén fontos ez, amikor kapásaink sokat szenvednek a száraz, meleg, gyakran viharosan szeles időjárástól. *Most tehát különösképpen meg kell ragadni minden eljárást a talajnedvesség megőrzésére,* tehát el kell végezni ezt a kapálást is. Gyorsan megy, mert a gyomok nem annyira sűrűn állók, mint tavasszal. Könnyű, sarabolásnak megfelelő munka, feltéve, hogy a talaj nem nagyon kemény. Utóbbi esetben *a talajt összefüggően és apróra vágjuk meg.* Az a nehézség e munkánál, hogy géppel rendszerint nem végezhető. A kultúrnövény borítja a talajt, vagy nagy a kapálandó növény. Jól vezetett szocialista nagyüzemeink megoldják a kézi munka biztosítását, helyes szervezéssel, a dolgozók meggyőzésével, hiszen termésfokozó hatása van és ez számukra is előnyössé teszi a munka elvégzését. Kisgazdaságokban az aratás és cséplés befejeztével lehet rá egy kis időt szakítani.

A gyomirtásnak nemcsak víz- és tápanyag-takarékosság szempontjából van jelentősége. *A nyári gyomok* (vadmoharok, paréjok, libatopfélék stb.) *ilyenkor maghozás előtt vannak, helyesen ápolt kapásaink között. Kiirtásukkal a gyommentességet nagy mértékben előmozdítjuk* és az utónövény termelési költségeit csökkenthetjük, mert olcsóbban tisztántarthatjuk azokat.

A nyári ápolási munkákhoz tartozik a rovarkártevők elleni küzdelem. Idén főleg *a kolorádó bogár* irtásáról nem szabad megfeledkezni és azt minden eszközzel (szedés, pulykával járatás, porozás, permetezéssel) a Növényvédő Állomás ismertetője szerint, esetleg közbeléptével kell végezni. Most már nemcsak idei, hanem jövő évi burgonyatermésünk érdekében is dolgozunk ezzel. Megjegyezzük, hogy megfigyelések szerint nem minden fajtát károsít azonos mértékben. Érdekes lenne ennek tisztázására fajtakísérlet-sorozatok beállítása.

Helyes, ha burgonyatáblánkon a legegészségesebb, jól fejlett töveket megjelöljük és majd az általános szedés előtt ezeket a töveket szedjük fel először. Csak azoknak a töveknek a terméséből vegyük a vetőgumót, amelyeknek termése elég nagy súlyú és kiegyenlített. Ezzel a kiválogatással nemcsak a burgonya termőképességét, hanem betegségekkel szemben való ellenállóképességét is (esetleg még a burgonyabogárral szemben is) fokozhatjuk. Ezeknek a töveknek kiválogatását és megjelölését most sürgősen el kell végezni.

Székely Géza
gazd. tanár,

Az állomás hadvezérei

A távolba nyújtózkodó sínek itt az állomás előtt szövevényes labirintussá ágaznak. Személyvonatok, teherkocsik állnak mindenfelé. A negyedik vágányon egy komoly 424-es áll, rendíthetetlen nyugalommal nagyokat pöfögve, mellette aprócska, kis ódivatú mozdony tolat egy hosszú szerelvényt, jókora szusszanásokkal. A személyvonatok közül utasok tolonganak, úgy rohamozzák a vonatot, mint egy ostromlott erődítményt. Zeng, zsibong a pécsi pályaudvar, kavarog, mozog minden. A laikus szinte beleszédül ebbe a hangos forgatagba.

Messziről elnyújtott vonatfütty hallatszik és a forgalmi irodában ennek a hatalmas gépezetnek az irányítója, Kovács László főtiszt, forgalmi szolgálattevő felemeli az egyik telefonkagylót:

— Ezerkilencszázhetvenhét másod bejár az elfoglalt elsőre. Kovács.

Ennyit mond. Őszintén szólva nem sokat értek belőle, de, hogy mit jelent, azt nem lehet megkérdezni, mert Kovács Lászlónak minden másodperce foglalt. Az ő vállán nyugszik a legnagyobb felelősség az egész állomáson, — ez pedig sokat jelent, mert itt annak is nagy a felelőssége, akinek a legkevesebb jut.

Kovács László előtt egy csomó telefon, elegyhelyzet napló, vágányhelyzet napló meg még sok effélé amiről az ember még kideríti mi is lehet, de van itt egy számomra kusza vonalakból álló, grafikonszerű dolog, — olyan, mint egy pókháló, — amiről bizony nem tudnám megmondani, miscoda. Menetrend, — világosít fel aztán valaki.

Közben zöld tárcsával a kezében megérkezik a másik pirossapkás is: Nyiri Sándor főtiszt, „külsős" forgalmi szolgálattevő. Mert a pécsi állomáson két forgalmistára van szükség, hogy a hatalmas munkát el tudják látni. Ez a szolgálatellátás Pécsett fokozottan nehéz, mert a pályaudvar a múlt században épült. Nem az épülettel van a baj.

— Ha egy kulipintyó lenne, azt se bánnám, — mondja Nyiri Sándor, — csak vágány lenne több. Ennek a hatalmas forgalmú állomásnak mindössze csak 10 vágánya van, pedig legalább mégegyszer ennyi kellene.

Az állomást a múlt században építették. Azóta, ha sokat változott is, még mindig lenne rajta korszerűsíteni való, hiszen a vonatforgalom napról-napra emelkedik. A tolatásokat és egyéb mozgatásokat nem is számítva, naponta 120 vonat fordul meg az állomáson. Ez pedig komoly mennyiség.

A két forgalmista naponként váltja egymást, hol az egyik a rendelkező, hol a másik. A külsősnek van mindig „kevesebb" dolga. Azért idézőjelben kevesebb, mert Nyiri Sándornak, a jelenlegi külsősnek szinte egy pillanatnyi megállása nincs.

Most is egy gyorsteher érkezik Pestről.

— Azt most meghúzzuk, — mondja Nyiri Sándor.

Ez körülbelül azt jelenti, hogy a vagonokat rendeltetésük szerint más-más vágányra tolatják.

Azonnal indulnak is Kincses Károly kocsimesterrel a helyszínre. A szerelvény elől már elment a 424-es és egy kis „Kata" állt eléje. Katának hívják a vasutasok a 326-os mozdonyokat. A többinek is van beceneve, mert a 424-est Nurminak, a 275-öst Nyalókának, a 323-ast, — amely arról nevezetes, hogy ha elindul nem akar megállni s ha megállt, nem akar elindulni — Kropacseknek hívják.

A „Kata" elindítja a szerelvényt, kihúzza egy mellékvágányra. Nagy fütyörészés és zászlólengetés közepette kezd aztán visszatolatni. Lekapcsolják a külön vágányra való kocsikat és a váltókezelők, kocsiirányítók és fékezők füttyel egybehangolt munkája eredményeként már rendeltetési helyükön vannak a kocsik.

Közben azonban a barcsi személy behúz az első vágányra és ez akadályozná a tolatást. Nyiri Sándor futásnak ered, — mert itt nemcsak nem szégyen a futás, de a legnagyobb mértékben hasznos is, — lekapja fejéről a piros sapkát, egy kis integtés és máris húz vissza a szerelvény.

De már a pesti gyorsnak is indulni kellene és minden vágány foglalt. És itt következik a vasutasok „hadvezéri", stratégiai tevékenysége. Minden nap új és új variációk fordulnak elő, — Kovács László is azt mondta, azért szeret a vasútnál dolgozni, mert izgalmas — és ilyenkor villámgyorsan kell gondolkozni. Nyiri Sándort nem is kell félteni. Egy pillanat és már kész is a „haditerv":

— 2402-est kihuzatni a mellékre, 903-ast a fővonalra, a 2402-est vissza a 903-as helyére és már mehet is a gyors.

Ez még csak az egyszerűbb feladatok közül való, vannak ennél sokkal bonyolultabbak is — és bizony a 10 vágányon nagyon nehéz feladat megoldást találni.

Közben tizenkettőre szalad az óra mutatója. Dél van. Van, aki ebédelni megy, de Kovács László irodájában újra cseng a telefon.

— A 2474-es engedélyt kér.

Nincs egy pillanat ideje sem, még ebédelni sem. Ilyen a vasutasok élete. Rengeteg a munka és ahogy a főnökhelyettes mondta:

— Bizony nemcsak tisztelgésből áll a munkánk, mint egyesek hiszik.

Dél van, de a pályaudvar továbbra is zsibong, mozog. A két pirossapkás — az állomás két „hadvezére" — mindenütt ott van s a vonatok rendes időben gördülhetnek tovább.

LÁZÁR ERVIN

Harkány szépe 1958.

Igen, ő az, Páncél Sárika! Múlt vasárnap rendezték meg a hagyományos — ezévi — harkányi szépségversenyt, ahol ez a tizenhét éves pécsi kislány egyhangú szavazattal megnyerte a versenyt: szépségével, kitűnő alakjával és szerénységével.

Hideg vizet a lurkóra!

Csak először rossz, később már meg lehet szokni a hidegzuhanyt is. Igaz, hogy Pistike edzett gyerek ám. Mint a többi társai itt a Hullám-fürdőben. Ugy úsznak, mint a csik, pedig egyike-másika nemrég végezte el az úszótanfolyamot.

Valóban, valamit szólni kell a strandfiúkról is. Vannak vagy tizenketten, ők az úszómester „segédei". Ők tartják a rendet a fürdő területén, este, zárás után, a vízszűrőben ők lazítják, „tapossák" a homokot és ha algásodik a medense beton aljazata, súlyos kefékkel tisztítják, súrolják a betont.

Ha pedig valamelyik vendég fut az uszómesterhez, hogy hát „kérem szépen, a gyűrűm elveszett a vízben", akkor a „strandfiúk" lebuknak a viz alá és átkutatják az egész medencét. Ez a búvárkodás persze nem jár mindig eredménnyel. Mindenesetre azért néhány forintot, fésűt, hajcsatot felhoznak a napvilágra.

Ezek a fiúk persze nem kérnek fizetséget, minden önkéntes alapon megy. Kisdiákok... nyári vakáció... A strand a második otthonuk.

A jövő fürdővárosa

A címben ugyan van egy kis túlzás, mert „városról" egyelőre szó sincs, de hogy Harkánynak néhány év múlva fürdőváros jellege lesz, — az biztos. Hát vannak itt tervek, szépek, reménytkeltőek, ilyesmi például, hogy a medence alját lebetonozzák, hogy az algásodást megszűntessék, aztán betonjárdát építenek a medence köré... később... majd épül egy új medence is... bővül a kabinsor... stb.

De addig is Harkányban a máról kell beszélni.

Vitathatatlan, hogy a legszebb szórakozóhelye és szállodája a fürdőnek ma még a Hotel Baranya. Kitűnő ellátás, szép szálloda-szobák, no és a zenekar fővárosi színvonalat üt meg. Sőt! (Azért „sőt", mert ilyen hármas együttest — mindhárman nagyon tehetséges muzsikusok — keresni kell még a fővárosban is).

A Bányász-étterem semmivel sem marad el a Hotel Baranyától. Az igaz ugyan, hogy az épület régi már, de nemrég hozták helyre a belső termet, ahol este tíz óra után kezdődik az élet. Közönség? Helybeliek, pécsiek, beutalt bányászok, budapesti dolgozók családostól szintén beutalással, sőt, mostanában sűrűn érkeznek külföldiek is. Itt a Bányász-étterem kerthelyiségében németekkel találkoztunk nemrég. Fekete Mihály üzletvezetőt dicsérték az ízletes ételekért, a kitűnő felszolgálásért, tisztaságért. Joggal, mert hiszen minden a vezetőtől függ, rajta múlik, hogy a vendégsereg otthonosan érzi-e magát, vagy sem.

A „Bányászban" minden este Zombori Ilona énekel. Nagyszerű előadókészségén, elragadó, kedves hangján túl, van valami, ami neki érdeme még, s amit — sajnos — ritkán tapasztalhatunk más előadóművészektől: megbecsüli és megtiszteli a vendégeket azzal, hogy egy-egy esti műsorán, majdnem minden számnál más és más ruhában lép a dobogóra. Külsőség? Nem. Sokkal több annál: tisztelet és megbecsülés a vendégek iránt.

De most eresszünk egy kis fullánkot is!

Harkány sok mindenről híres, de híres arról is, hogy — s ezzel egyedül áll az országban — a beutaltak, vagy a más minőségben itt lakó vendégek nem kapnak bérletet! Valamennyi vendég erről panaszkodik és teljes joggal. Naponta kétszer kell jegyet váltaniuk, tehát kétszer állnak sorba a pénztárnál és akkor még mindig előfordulhat (mint legutóbb Anna-bálkor) hogy nem sikerül bejutniuk a strandra, mert „telt ház" van.

Sok probléma van még Harkányban, ezeket lassan meg kell oldani, ha olyanná akarjuk fejleszteni az ország egyik legszebb gyógyfürdőjét, mint amelyekkel a jövőbeni tervek kecsegtetnek.

Jegyzetek a strandról

Az emberek „beleszólnak" a jövőbe...

Ugy értve, hogy terveznek, „elképzelnek", „javasolnak" egy-egy pohár sör mellett az ernyős asztalok mentén. Mutogatnak a park irányába, hogy hát ő oda képzelné az új medencét, ha egyszer építenek, a másik ellenkező irányba mutat, éppen az erdő felé, ahol jelenleg körhinta működik, mellette hatalmas nagy tisztás.

A harmadik legyint:

— Nem lesz abból semmi.

De lesz! Bizony, hogy lesz. Hanem az új medence — nem is olyan fontos, mint amilyen sürgős lesz Harkány csatornahálózatának megépítése. Hiszen a jelenlegi medencéből is alig tudják leereszteni a vizet, nincs helye, útja, amerre elfolyjék. Másrészt pedig nyílt árokban csörgedez a víz a falu alatt, s csak az orvosok a megmondhatói, mennyire egészségtelen jelenség ez! Hát ezért kell a csatorna.

*

Valamit a fürdőruha-divatról.

Az afféle „modern irányzat" itt Harkányban nem nagyon érvényesül a fürdőruhák fazonját illetően. Ez nem is baj. Hanem... Hanem a „másik véglet" annál inkább. Kényes dolog, s az érdekeltek ne is vegyék sértésnek, de látni itt olyan „fürdőruhákat", amelynek láttán félrefordulva mosolyog az ember. Például: láttunk idősebb nénikéket fehér vagy rózsaszín kombinéban ülni a lépcsőn, derékig vízben. Vagy elvétve néhány idősebb bácsikát öles fehér alsónadrágban.

Na jól van, mondhatja valaki: „Ha egyszer nincs nekik más?!" Az lehet, hogy nincs — de venni még mindig lehet. Egyébként pedig: itt Harkányban már az idén is elég sok külföldi megfordult, s ez a látvány nem éppen hízelgő a fejlődő, rohamléptekkel előre haladó gyógyfürdőre. De nemcsak a külföldiek miatt.

Hanem saját jóízlésünk miatt is. Ha színházi előadásokra bizonyos „íratlan" törvények arra ösztönöznek bennünket, hogy sötét ruhát öltsünk — akkor elvárható az is, hogy a strandokon lehetőleg mindenki fürdőruhában napozzék, fürödjék s nem — alsóneműben...

Nem igaz?

*

Valamit az „érdekes vendégekről".

Nap mint nap egy fehér gömböcskét látni a víz tetején ide-oda himbálózva, mint egy dunai jelző bólya. Ha közelebb mész hozzá a vízben, látod, hogy ez a fehér furcsaság nem más, mint egy siltes sapka (mint amilyenben gyerekkorban felvonultunk a tornavizsgákra...) no és a sapka alatt hűsöl egy lebarnult fej, annak pedig tulajdonosa — Szabó Samu. Itt nyaral egy hónapja a reuma kórházban, remélve, hogy pihen és színházról szó sem lesz ezekben a hetekben. Csak hogy a Kossuth-díjas pécsi művészt mégis csakhamar fölfedezték a vendégek (lehet őt nem fölfedezni?) s már adott is egy teljes kétórás műsort (fele szünet volt...) — egyesegyedül a betegeknek.

Mindenki ismeri? Azért aki nem tud a pécsiek kedves komikusáról. Egyik délután a hangosbeszélőn ezt halljuk:

— Valami Szabó Sámuelt várnak a kapunál...

No ez szép. Hogy a Kossuth-díjas művészünket „valami Szabó"-félének titulálják, az mégis csak sok! Igaz, hogy háromezer ember derült a vízben, csak éppen Szabó Samu nem hallotta. Állítólag azért, mert „...akkor éppen a víz alatt volt."

ZÖLD RIPORT

Vasárnap reggel a Dunán

Nyolc óra még csak, de a mohácsi Petőfi Evezős Szakosztály csónakháza csaknem kiürült. Igaz, éppen két nappal előtte 34 „vadevezős" indult el Szolnokra, hogy résztvegyenek az evezősversenyen. Hogy milyen eredménnyel tértek haza, arról lapunkban már beszámoltunk.

És most reggel, útrakelt az „utánpótlás" is.

Azaz hogy, csak indultak volna. Ugyanis egy kis hiba csúszott a vasárnapi kirándulásba. Ezek a kislányok — valamennyien a mohácsi gimnázium ezévben végzett növendékei — kicipelték a csónakot és szomorúan fedezték fel, hogy a „futópálya" rossz, a kerekekre szerelt ülőkék nem gördülnek. No, azért nem olyan vészes! Kele János bácsi, a csónakház gondnoka és „ezermestere" gyorsan megjavítja a hibát és már indul is a csónak. Nemsokára megérkezik a tanárnő is, akit a lányok — hálából egész évi fáradozásáért — kirándulásra visznek magukkal.

***Szerencsés** utat kívánunk!*

Drága jó napfény!

Vigyázat! Zavarni tilos! Ez a bájos asszonyka most flörtöl a napfénnyel. Fölötte a kék ég, alatta a kék víz tükre...
Van ennél szebb mulatság?

Van-e víz Sikondán?

Van. Bőven.

Csak éppen — hideg. Valahol, lent a föld alatt húzódó csőhálózat = „eliszaposodott". Ezért aztán a sikondai medencében most már hetek óta hideg forrásvízben fürödnek a vendégek. Pedig szombat-vasárnaponként az autóbuszok sokasága érkezik Sikondára, a vendégsereg nagyrésze bányászokból és családjukból áll. Elfoglalják a kabinokat, a délutáni órákban már itt is „telt ház" van.

Csak a víz ne lenne ilyen kellemetlen hideg.

Nemcsak a fürdőzők egészségére káros a forrásvízben való lubickolás, hanem ártalmas azoknak a bányászoknak is, akik itt laknak esténként a szanatóriumban.

Itt van például Szepesi Mihály Kossuth-bányai vájár. Most már több mint egy hónapja érkezik ki műszak után a szanatóriumba. Az ellátás jó, napi négyszeri étkezés, szigorú orvosi felügyelet, jó levegő, nyugodt, csendes szanatóriumi szobák, — csak éppen fürödni nem szabad.

Amikor e riport készítői Sikondán jártak, azt látták, hogy zsúfolt volt a strand, azaz hogy csak a medence környéke. A medencében itt-ott fedeztek fel egy-egy „edzett" gyereket, aki némi uszkálás után ugyancsak kilépett a partra „melegedni". Kár ezért a strandért.

APRÓHIRDETÉSEK

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk

özv. Pálinkás Ferencné

szül. Viszmeg Lucia

augusztus 7-én, de. fél 11 órakor, 76 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló gyermekei, menyei, vejei, unokái és dédunokái.

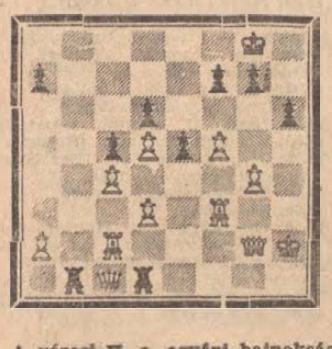
Csapó Mihály

hentes- és mészárosmester

f. hó 9-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 11-én, hétfőn du. fél 2 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolják felesége, gyermekei, unokái.

SAKK

A városi II. o. egyéni bajnokság 5. fordulóján Csigorin-megnyitású játszmában sötét sikeres vezérszárnyi áttörést hajtott végre és valamennyi könnyű tiszt cseréje után nehéz tisztjeit világos alapvonalán sorakoztatta fel. Rendkívül érdekes hadállás, amely mindkét féltől hajszálpontos játékvezetést követel. Sötét esélyei sokkal jobbak.

A játszmában következett: 31... Bd1—h1 + 32. K h2—g3 Vc1—e1+ 33. Vg2—f2 Bh1—g1+ 34. Kg3—h4 Ve1—a5 35. f5—f6 g7—g6 36. Vf2—e3 Va5—e1+ 37. Ve3 e1 Bg1:e1 38. B f3—f2 és sötét ajánlatára döntetlen.

Közlemény

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete Pécsi Csoportja közli az érdekelt kutyatartókkal, hogy f. hó 20-án Pécsett megrendezésre kerülő kiállításon — utolsó alkalommal — törzskönyvezést tart ismeretlen származású kutyák részére. Törzskönyvezésre minden fajtajellegnek megfelelő hathónapos kort betöltött kutya nevezhető. Törzskönyvezési díj MKOE-tagoknak 25 forint, nemtagoknak 40 forint. Nevezési határidő: augusztus 10. Felvilágosítás naponta 18—20, vasárnap 9—12 óráig az MKOE Pécsi Csoport kiállítási irodájában. Pécs, Felsővámház utca 72. szám.

Keresünk 3 szoba hallos központi fűtéses, thermálvizes lakásba értelmes, gyermekszerető, gyakorlott főzőmindenest (különszoba biztosítva). Részletes leveleket kérünk „Háromtagú orvoscsalád 10 694" jeligére Budapest, V., Felszabadulás téri hirdetőbe. 67

DIVATOS

férfiruhát

készíttessen szabórészlegünknél raktárunkon lévő nagy választékú exportszöveteinkből, vagy hozott anyagból. Rövid határidőre elkészítjük.

KOMLÓI HELYIIPAR SZOLGÁLTATÓ VÁLL.

Komló, Kölcsey utca 1. sz. Telefon: 11-84. sz.

Divatos tűsarkú és körömcipőt, szandált,

valamint egyéb női és férfi cipőt készíttessen cipészrészlegünknél. Vállalási idő 15 nap.

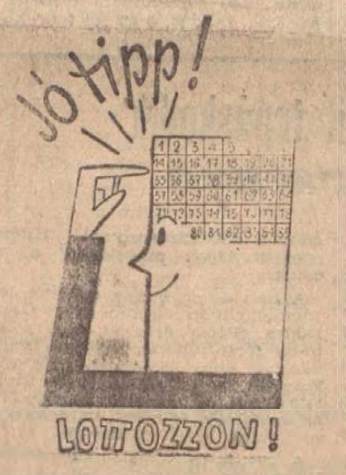
LEGÚJABB MODELLEK.

KOMLÓI HELYIIPAR SZOLGÁLTATÓ VÁLL.

Komló, Kölcsey u. 1. szám. Telefon: 22-06.

DOLGOZÓ fiatalember albérleti szobát keres sürgősen. Tel.: 31-81, hétköznapokon.

Bartók Béla út 39. számú ház eladó. Cserelakással beköltözhető. Megtekinthető vasárnap délelőtt. 66

Adás-vétel

Egy asztali tűzhely eladó. Pécs, Katalin utca 10. Pum. 206

Pannónia zöld oldalkocsival eladó, kedvező fizetési feltételek. Cím: Pécsbánya, Borbála u. 1. 121

Adler Junior személykocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető: Péter József Mohács, Jókai Mór u. 12. 13

Mekényesi „Biztos Jövő" MTSZ eladja most generálozott, új gumikkal felszerelt 3 tonnás „Rába Super" tehergépkocsiját. MTSZ-nek hitelvállalással. 32

Egy Gombor-féle álig használt sportkocsi és egy gyermekágy eladó. Dékány, Kassa u. 34. sz. 274

Eladó egy darab új, 3 lóerős villanymotor, Egergág, 199. hszám alatt. 259

Eladó egy nagy Singer varrógép. Telefon: 26-26. 252

Pianinó harmonium, zongora (angol mech) alkalmi áron eladó. Megtekinthető hétfőtől, Kossuth L. u. 89. Tel.: 49-93. 284

Teljesen komplett festett, színes, kombinált szobabútor eladó. Várady Antal u. 1. 289

Zeneszekrény eladó. Anna u. 30/a, emelet. Tel.: 17-07. 292

Hálószobabútor, sötét színű, teljesen új, eladó. Hőgyes Endre u. 30. sz. 297

4 HP 380—660—1400 villanymotor eladó. Bajcsy Zs. u. 35. Berki.

520 literes fehér boroshordó, 500 literes szüretelőkád eladó. Megvételre keresek szőlőprést és egy szőlődarálót, nem baj, ha rossz állapotban van is. Cím: Pécs, III. k. Völgyi-rét 23.

Gátter-fűrész elköltözés miatt eladó. Megtekinthető Gilvánfán, Falknál. 146

50 köbméter épületkő út mellett, kétszárnyas ajtó tokkal, épületgerenda eladó. Berki, Nagyszőkő 36. 150

Prima ingaóra, 250 Ft, eladó. Hunyadi János u. 13. Pirity Lajos. 158

Gombor-féle kifogástalan sportkocsi eladó. Erdős, Anna u. 4.

Széphangú, kereszthúros, páncéltőkés zongora igényesnek eladó. Kossuth L. utca 34., emelet. 157

350-es ogár Jáwa eladó. Agoston tér 4. sz.

Hálóberendezés, konyhaszekrény, félháló, szekrények, ágyak, toalett asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2., üzlethelyiség.

Egy mosógép eladó, Felső-Balokány u. 35. sz. alatt. 168

Modern hálószobabútor eladó. Hétfőn, kedden 16 órától, Telefon: 25-36. 188

Szép gyermek sportkocsi és egy kisméretű konyhaszekrény eladó, Vilcor, Jókai tér 2. 221

Orion mosógép eladó. Megtekinthető hétfőtől este 6 óra után. Hal tér 1. II. 6. 213

Biedermeier székeket és asztalt keresek megvételre. Megye u. 4. sz. Tel.: 13-47. 236

1100-as Fiat gépkocsi, generálozott állapotban, új kocsi vétele miatt sürgősen eladó. Tartalék alkatrészek, sebváltó motor, differenciál stb. Megtekinthető hétfőtől Nagy Jenő u. 30. 7 órától 16 óráig. 295

Modern faragott ebédlőbútor eladó. Jókai tér 9. 292

Zongora, rövid, keresztihúros eladó. Székely Bertalan utca 34/a. 244

Oszlopnak, akácfatörzsek eladók. 2 méteresek, 57 db. József Attila u. 43. Dózsa-éknál. 226

350-es Jáwa 25 ezerért sürgősen eladó. Kis, Bonyhád. 169

Parketta eladó, Kossuth Lajos u. 37. Cserbenka parkettázónál.

Eladó 300 liter delevári bor, vagy elcserélhető jókorban lévő motorért. Cím: Lenkovecs István, Hosszúnetény. 155

Modern, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Rózsa Ferenc u. 2.

Használt gyermeksportkocsi olcsón eladó. Doktor Sándor u. 8. sz. 275

Egy új és egy használt hálószobabútor, kisipari, eladó. Pécs, Megyeri út 46. 166

Kis poni-ló kocsival együtt eladó. Gyárváros, Huba utca 8. Csepregi. 175

Egy új mosógép eladó, Kossuth L. u. 45, udvari emelet. 238

Egy jó állapotban lévő 7/50-es Sűrla síkkötőgép eladó, Mohács, Tolbuchin u. 63.

Piros export Pannonia motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó, Doktor Sándor utca 27. 261

Kombináltszekrény, új, modern, diófurnéros eladó. Déryné (Mária) u. 12. 269

Bécsi Millwanek rövid, fekete zongora eladó. Nyíl u. 16. 247

250-es motorkerékpár oldalkocsival eladó, nagyobbért cserélek. Szederkény, Rákóczi u. 15. 291

Újtípusú, 250 cm³-es Pannonia motorkerékpár eladó. Alkotmány u. 59. Megtekinthető: hétfőn reggel 8-tól.

Jégszekrény eladó. Nagy Jenő u. 16. sz. Szente. 191

350 cm³-es teleszkópos, generálozott motorkerékpár eladó, vagy 125 cm³-es elcserélhető. Katalin u. 13.

Eladó egy világvevő rádió lemezjátszóval egybeépítve, Repülőtéri rendőrőrs. 170

Alig használt mély, gombos Gombor-kocsi eladó. Dugonics u. 29.

1200 négyszögöl szőlő, terméssel, lakható szoba, présházzal eladó. Takács István, Pécsújhegy, 3. dűlő 174.

Kombináltszekrény, vitrines, zeneszekrénynek is alkalmas Kis szekrény, dohányzó asztal olcsón eladó. Alkotmány u. 1. sz. fszt. 1. 998

Keményfa hálószobabútor, ágyak, szekrények, asztalok eladók. Zsolnay u. 17. 60

Beköltözhető két szoba, konyhás, éléskamrás ház, pince, gazdasági épületek, egy hold szőlővel 90 000 Ft-ért sürgősen eladó. Marx út 159. sz. Héjas. 46

Tibor u. 9. melletti beültetett telek eladó. Érdeklődni Mártírok u. 42. XVII/1. Simonnál. 31

Drávapiski községben jókarban levő ház gazdasági épületekkel, 13 kh földdel, erdőjoggal eladó. Ebből 11½ kh szántó, 1½ kh kaszáló. Cím: Asbóth János Drávapiski, u. p. Kémes, Baranya m. 271

Pellérdi állomáshoz közel 1 hold szántóföld olcsón eladó. Bővebbet Bajcsy Zs. u. 26, zárt folyosón. 258

Szőlő eladó, 400 négyszögöl, Istenáldás völgyben. Érdeklődni: Petőfi u. 35. I. 12. 260

3 szoba, összkomfortos kertes ház, lakáscserével beköltözhetően eladó. Petőfi utca 27. sz. Érdeklődni: hétköznap délután 6—7-ig. 256

Részben beköltözhető 3 szobás villa eladó. Nagyvárad u. 4. 294

Tiborc utcában beépítésre alkalmas 200 négyszögöl új szőlő. Kertvárosban 200 négyszögöl telek eladó. Szigeti út 126. 283

Tettye utca 20-as számú 3 szobás családiház beköltözéssel eladó. 299

Beköltözhetőséggel eladó Aranyhegyen 2 szobás zártverandás, komfortos villa-lakás ipari árammal, 1000 négyszögöl fiatal bőtermő szőlővel. Tel.: 41-41. 303

Ház azonnal beköltözhető, eladó. Felszabadulás (Mohácsi) út 15. szám. 306

2 szoba, összkomfortos kertes családi ház beköltözhetően Pécsett, Nagyárpádi út 4. sz. alatt eladó, vagy Budapest környéki hasonlóért elcserélhető. 307

370 négyszögöl gyümölcsös szőlővel eladó. Deindoli autóbusz, keresztmegálló. Kajdy. 1033

Ház eladó, egy lakás azonnal beköltözhető. Székely Bertalan út 33. 921

190 négyszögöl szép házhely Kertvárosban eladó. Érdeklődni: Szövetség u. 30. 179

Dugonics u. 43. sz. ház eladó, 400 saroköl kert, szőlő és gyümölcsös. Érdeklődni: Halász u. 11. Vágner. 184

Eladó szőlő, gyümölcsös épülettel. Érdeklődni: Rákóczi út 49., Geng fodrásznál. 239

Ungvár u. 3. számú házhely építőanyaggal eladó. Érdeklődni: a helyszínen. 209

Életjáradékkal szobakonyhás lakást keresek. Cím: Rákóczi út 39/D. II. 8. 290

Kétszoba-összkomfortos lakást keresek. Költséget megtérítem. Pécs, Antal u. 8. sz. 185

Kétszoba, konyha, kamra, fürdőszoba, nyári konyhából álló fél házrész beköltözéssel eladó, Felső-Havi utca 24. Pappné. 196

Beköltözhető családiház, faesztergályosműhely teljes felszereléssel, egy nyolckalapácsos daráló és egy frósztal eladó. Felső-Vámház utca 12. 203

Bakonyán eladó 1 kat. hold 800 négyszögöl rét, 3 kat. h. 378 négyszögöl szántó, 1 pár ló, szerszám, 1 kocsi, 1 db 3 leveli borona, 1 db 2-es eke, 1 db 1-es eke, 1 db kapáló eke. Érdeklődni: Bakonya, 72. sz. 174

Szabadszentkirályon 65. sz. ház gazdasági épületekkel, 2 kh. földdel beköltözhetően eladó. 139

Ház, Kürt u. 7. eladó (100 000). Érdeklődni lehet a helyszínen. 153

Házhely, 160 négyszögöl, eladó. Szigeti út 116. sz. 118

Kertvárosban előrendű házhely templomnál eladó. 13-70 telefon. 283

Téseny községben kishaszonbérbe kiadó 18 kh. elsőrendű prima szántóföld. Bódonyi János Téseny. 122

Kisdérben 15 kh. föld, családiház kiadó. Széna, szalma, gazdasági felszerelés eladó. Erdő-, legelőjog. Érdeklődni: Vér István Kisdér, Ócsárd. 177

Ház, Szigeti út 15. sz., beköltözhetően eladó. 119

TEKINTSE MEG 1958. AUGUSZTUS 17—20-IG HARKÁNYBAN MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ NAGYSZABÁSÚ

mezőgazdasági gépkiállításunkat

Bemutatásra kerül:

Mezőgazdaságban használatos hagyományos gépek,
Nagyüzemi gazdaságokban használatos gépek,
Vízellátó és öntöző berendezések,
Takarmányelőkészítő gépek,
Fejő-, tejfeldolgozó gépek, stb.

Minden érdeklődőt szeretettel vár és a helyszínen megrendelést is felvesz

a MEZŐSZÖV VÁLLALAT, PÉCS

Lakás

Elcserélném 3 szobaösszkomfortos, személyzetis I. emeleti lakásomat, 2 szobaösszkomfortos kertes, baromfitartásosra, villámos közelében. Mecsek u. 5. Pályi. 279

Elcserélném utcai szoba-konyhás, gázos lakásomat hasonlóért vagy nagyobbért költség megtérítéssel. Érdeklődni 4—6-ig Alkotmány u. 3. kapu alatt jobbra, első csengő. 44

Elcserélném nagy szoba-konyhás, speizos utcai lakásomat kisebbre, csak Szigeti részen száraz lakással. Petőfi utca 17. 270

2 szoba-konyhás lakásomat elcserélném hasonlóért. Nagyfürdő utca 10. 206

Üzembiztos motorkerékpárt adok annak, aki megcseréli velem 1 szobás lakásomat, szoba-konyhásért. Alsó-Havi u. 12. Tichner. 245

Elcserélném repteri 1 szoba-összkomfortos lakásomat csak urán dolgozóval, hasonlóért. Reptér K. 16, II. lépcső II. em. 2. ajtó, csak vasárnap. 308

Kettőszoba, alkóvos belvárosi összkomfortos lakásomat elcserélném kettőszobás-hallos vagy háromszobás hasonlóra. Érdeklődni: I. sz. Belklinika portásánál. 238

Különbejáratú üres szobát, vagy garzon lakást keresek a belvárosban költségtérítéssel. Telefon: 47-66. 222

Elcserélném: Komlókönyöki kétszobás lakásomat pécsiért, vállalati dolgozóval. Pécsújhegy, Buzsáky Imre u. 21. Mélyépítők szállás gondnoksága. 211

Elcserélném Vilmos u. 5. sz. szoba-konyha, speizos utcai lakásomat egy ehhez hasonló lakással. A lakás megtekinthető délután fél 6-tól 7-ig. Fábiánné. 232

Alkotmány u. 42. sz. alatti egyszoba-konyha, mellékhelyiséges lakásom elcserélném kettőszobásra, magas ráfizetéssel. 227

Mecsekszabolcson 924 négyszögöl szőlő terület, ebből 390 négyszögöl szőlő, a többi gyümölcsös és kert présházzal, kúttal, terméssel 25 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni Újmeszes 7/2. 279

Ady Endre u. 30. számú ház beköltözhető lakással eladó. 317

Gyümölcsös, 710 négyszögöl, lakható új épülettel, kúttal, villanynyal eladó, Ürögi kúttól három perenyire. Gyimessi. 327

Beköltözhető 3 szoba, összkomfortos családi ház eladó, Érdeklődni lehet Sallai u. 30. Börröndösnél. 316

Eladó masziv ház, 380 négyszögöl szőlő. Kedvező fizetéssel. Kis-Deindol 32/B. Nagy. 319

Telek eladó Kertváros, Málom—Keszü út 64. (sarok telek). 123.2 négyszögöl. Érdeklődni: Rákóczi út 40/1. Tel.: 25-35. 321

Veszek 3 szoba-összkomfortos, szuterinos, beköltözhető előkertes házat. Jókai tér 11. Kapu alatt jobbra első ajtó. Hartai. 62

Egy hold prima szőlő, favázas présházzal, pincével, bő felszereléssel, megélhetést biztosít, eladó. Szükség esetén családi házzal is. Levél és személyi megbeszélés. Madárfalvi, Bakóca. 309

Vegyes

(Körösi) Szabó Ferenc kosárkészítő mester, fonott kerti- és előszobabútorokat, virágállványokat, mindenféle kosárárut készít. Legkényesebb igényeknek is megfelelően. Pécs, Zerge utca 13. sz. 136

Kárpitozott garnitúrák gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek, kárpitos kisiparosnál kedvezményel. Kívánságra fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László kárpitos kisiparos Budapest, VI. Majakovszky u. 98/a, (volt Király utca). 57

Féregirtás, Poloska, csótány, egér és patkányirtásokat vállalunk üzemek és magánosok részére vidéken is. Egyes bútordarabok részére elánkamra a településünkön. Pécsi Köztisztasági V. Pécs, Rózsa Ferenc u. 17. Tel.: 10-22.

Főbérleti lakásért idősebb egyén teljes eltartását vállalná, jól kereső fiatal házaspár. Kollár Dezsőné, Poste restante Pécs 1. 300

Teljes ellátással, lakással kettő diáklányt elvállalunk, fizetés megegyezés szerint. József Attila u. 47. I. e. Petri. 302

Bútorozott szoba azonnal kiadó, Mártírok útja 56. 304

Lakáscsere, költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-93. 240

Különbejáratú bútorozott szoba magános férfinek kiadó. Munkácsy u. 43., ajtó 3.

Kiváló minőségű fonottbútorok nagy választékban kaphatók. Sokácz Márk kosárfonó, Lothárd. 193

Esztergályos- és szerelőmunkát vállal Sturm szerelő. Pécs, Doktor Sándor u. 2. Kórház tér. 131

Autókarosszéria, karambolos autó és motorkerékpár szakszerű javítása. Petrovics, autókarosszéria és lemezlakatos mester. Majláth utca 8. 159

Elcserélném főútvonalon lévő utcai garzon lakásomat. Kollárné, Rákóczi u. 8. 183

Elcserélném főbérleti 3 szobás, nagyméretű személyzeti összkomfortos lakásomat 2 szoba, személyzeti, gázos lakásért. Levélbeni ajánlatot Toldy Béla, Színház tér 2. szám. 50

Pécsi szép kétszobás utcai belterületi lakásomat budapestire cserélném. Udvardy, Felső-Balokány u. 6., földsz. 52

Elcserélném szoba-konyha, fürdőszoba, éléskamrás lakásomat kettőszoba, fürdőszobásra költségtérítéssel. Érdeklődni hétfőtől 11-21 telefonon. 131

Elcserélném egyszoba, speizos lakásomat szoba-konyhásért. Attila u. 7/1. Berta. 326

Háromszobás összkomfortos belterületi modern lakásomat sürgősen elcserélném nagyobb méretűre személyzeti szobával. Délutánonként 4—6-ig 23-06, vagy 35-92 telefonszámon. Mérei. 228

Elcserélném belvárosi 2 szoba-konyha, mellékhelyiséges lakásomat 2 vagy 3 szoba, fürdőszobásért. Magas költségtérítéssel. Érdeklődni: Napsugár cukrászdában délután 4 órától. Telefon: 11-85 280

SCHREER TIBOR fuvaros telefonszáma megváltozott 15-50-re. Jelentkezés után kérni a 41-es melléket.

Tükör és minták üvegkészítés a legrövidebb időn belül. Varasdi Jánosnál Komló, Kossuth Lajos u. 24. (Mecsek étteremmel szemben.) Telefon 16-87. 127

Figyelem! I. díjat nyert boraimból vásároljon. Rácváros 19. szám. Szabóék. 320

Akiknek az 1958/59. tanévre kiadó albérleti szobájuk van, közöljék mielőbb címüket a Pedagógiai Főiskola tanulmányi osztályával, Pécs, Ifjúság útja 6. Telefon: 13-33. 64

Orvostanhallgatók számára albérleti szobákat keresünk. Bejelentések Rákóczi út 80., I. emelet. Telefon 26-34. 61

Állás

Nagykozár és vidéke körzeti fmsz kellő iskolai végzettséggel rendelkező szakképzett agronomust felvesz. Jelentkezés személyesen önéletrajzzal a fmsz irodájában. 46

8 ált. iskolát végzett fiút iparitanulónak felveszek, Blankó Miklós bádogos- és vízvezetékszerelő. Pécs, Marx u. 19. 145

Egy tetőfedőt, egy ácsot és egy szegezőlakatost felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 38. sz. 220

Képesített könyvelői állást keres. Telefon: 48-73.

Történelem—magyar szakos ált. isk. tanárnő Leányfaluról, folyóvizes szolgálati lakással, gyümölcsössel, elcserélné munkahelyét pécsiért. Pesttől 1 órányira. Érdeklődni 34-89 telefonon. 283

Felvételre keresünk műhelygyakorlattal rendelkező gépészmérnököt, valamint hosszabb gyakorlattal rendelkező építészmérnököt, építészmérnök helyett nagy gyakorlattal rendelkező építésztechnikus is jelentkezhet. Mecseki Állami Erdőgazdaság, Pécs, József utca 19. 36

Gyakorlattal rendelkező leírókönyvelőt keres azonnali belépésre a Bükkösdi Állami Gazdaság. 83

Házasság

Sürgősen keres 52 éves férfi szegény sorsú, szerény magaviseletű nőt házasság céljából. Kizárólag csak vallásos jelentkezzen. Komlói bányász vagyok, falun független lakásom van. Válaszokat: „Tiszta családi béke" jeligére kérem a Hirdetésfelvevő Irodába, Kossuth Lajos u. 22.

53 éves, csinos, intelligens özvegyasszony férjhez menne lakással rendelkező, józan emberhez. Józan jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 1017

ÁFOR BENZIN-OLAJ

VÁSÁROLJON SZUPERBENZINT!

Szuperbenzin nagyobb teljesítmény!

Szuperbenzinjegy kapható:

Pécs 1. sz. postahivatal

SZUPERBENZINKÚT

Pécs, Rákóczi út 45

Kétszemélyes rekamié és egy 7 csöves zenegép újszerű állapotban eladó. Zetkin Klára u. 4. sz. 323

Használt festett háló eladó. Kassa u. 4. 314

Diófurnéros kombináltszekrény eladó. Doktor Sándor u. 20. 313

Bontásból származó ablak, ajtó és deszka eladó, jó állapotban. Rudas László u. 31. sz. alatt. 312

Méhcsaládok és bőtermő citromfa eladó. Diós dűlő 19. 311

Egy használt ablak eladó, Kulich Gy. u. 41. 310

Ingatlan

Gyümölcsöst vennék Istenkút környékén 200—250 négyszögölig. Cím: Déryné u. 31., cipészműhely, reggel 8-tól d. u. 5-ig. 89

Eladó 700 négyszögöl szőlő, Pécs, Rácváros 43. Özv. Marosiné. 103

Eladó 2 szobás öröklakás a Sétatér közelében. Lakáscserével beköltözhető. Érdeklődni: Madách Imre u. 5., vasárnap délután 2—8 óráig. 55

Családiház eladó Kozármislényben, azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Kozármislény, Rákóczi út 41. 201

Eladó kétszoba-konyhás családi ház, azonnal beköltözhető, Érdeklődni: Balázs Györgynél, Mecsekalja, Cupi-telep. 162

Szabadszentkirályon 178. sz. 2 szobás kertes ház eladó. 133

Azonnal beköltözhető 2 szoba-konyhás családiház eladó. Szt. Vince u. 34. 233

Családiház részben beköltözhetően eladó, vagy budapestivel elcserélhető, Kaposvári utcában. Perzsa bunda, perzsa szőnyeg eladók. Szabadság út 13. sz. Este 6—7-ig. 242

Patacson Makratetőn 500 négyszögöles, 120 termő gyümölcsfa, szőlő épülettel sürgősen eladó. Érdeklődni: Szigeti országút 72. Délutáni órákban.

Szőlőt, gyümölcsöst 1 kat. holdig lakással, bérbe vagy feléből vállalna hozzáértő fiatal család. Ért.: Anna utca 53. de. 10-ig, du. 4—8-ig. 803

Családiház eladó, kettőszoba, konyha, nyári konyha azonnal beköltözhető, Felső-Vámház u. 57. 186

Kertes családiház, 2 szoba-előszoba, parkettás, összkomfortos, átvehető lakással eladó. Zöldfa u. 22. 154

Baksai 123. számú ház eladó. 2 szoba-konyha, mellékhelyiségek, 300 négyszögöl kert és gyümölcsös. 122

Eladó vagy bérbe 5 hold föld épületekkel. Víz mellett, kertészetnek alkalmas. Bővebbet: Pécs, István utca 38. sz. 115

Ház eladó szilárd gazdasági épületekkel, betontrágyateleppel, Rózsafán, Kossuth u. 25. sz. 76

Kisasszonyfán 53. sz. ház, 576 n.-öl szőlő jókarban lévő présházzal, felszereléssel és két hold földdel szabadkézből eladó. 1041

Pécsvárad, Iskola u. 3. sz. ház beköltözhetően eladó. 77

Szülészetnél, rodostói megállóhoz 1 perc, 300 négyszögöl szőlő, fele gyümölcsösben, 3 szoba, összkomfortos villa terasszal, beköltözhetően eladó. Érdeklődni hétköznap 5-től Szigeti országút 36.

6 éves szőlő terméssel, donátusi keresztmegállónál szoba, konyha, mellékhelyiséggel, présház, pince felszereléssel eladó, Liszt Ferenc u. 18. 282

Epedaragós ágybetétek

készítését vállalom

VAJTA kárpitos, Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!

Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

A VASÁRNAP SPORTJA

Volt pécsi Lokomotív — PVSK labdarúgó-mérkőzés

Pár hét szünet után ismét érdekes labdarúgómérkőzést láthat a pécsi közönség. Ma délután 5 órai kezdettel a PVSK pályán barátságos mérkőzést játszik az 1951-ben bajnokságot nyert NB II-es labdarúgó csapat a mostani PVSK NB II-es csapatával. A volt bajnok csapatban találjuk Kovácsot, Hegyit, Szőkét, Horváth I., Horváth II., Horváth III-at, Hirczit, Zomborit és Milosovicsot. A barátságos mérkőzés érdekes játékot ígér.

●

A Pécsi Dózsa SC elindul az NB II-ben

Több hét óta különböző hírekről hallunk, hogy a volt NB I-es labdarúgó csapat nem indul az NB II-ben, a csapat feloszlik és az NB II-es helyet más város kapja. A Dózsa SC vezetősége megcáfolja ezeket a híreket, mert a csapat indul az NB II-es bajnokság küzdelmeiben, Szőcs kivételével a csapat együtt marad. Augusztus 11-ig a játékosok szabadságon vannak és utána kezdik felkészülésüket dr. Czibulka Mihály edző vezetésével az új bajnoki évadra.

●

A megyei labdarúgó szövetség

edzők tanácsa értesíti tagjait, hogy augusztus 11-én ismét megkezdi működését, a szokásos heti értekezletek megtartását. Kérjük a tanács tagjait, hogy a hivatalos helyiségben 18 órakor feltétlenül jelenjenek meg. (Széchenyi tér 9., Megyei Testnevelési és Sportfelügyelőség épületében).

A számok tükrében

59 100 nézője volt a Pécsbányatelepi Bányásznak

Egy évvel ezelőtt, mint a megyei bajnokság első helyezettje, osztályozó mérkőzés nélkül került magasabb osztályba, az NB II-be a Pécsbányatelepi Bányász labdarúgó csapata.

Az NB II-es légkört azonban nehezen kezdte megszokni az együttes. Az 1957—58. évi őszi szezonban váltakozó sikerrel szerepeltek, bár a hazai mérkőzéseiken jobban szerepeltek, mint idegenben. Ugyanis a 9 őszi hazai mérkőzésen 7 pontot szereztek, míg az idegenben játszott mérkőzéseken csak 6 pontot. Az idegenben játszott mérkőzéseinek látogatottsága volt a nagyobb, mert míg Pécsett az őszi 9 mérkőzést 11 900 néző nézte végig, addig az idegenben tartott mérkőzéseiket 11 700 fő látogatta meg. A mérsékelt eredményt igazolja az is, hogy az őszi szezonban a 15. helyen végeztek 4 mérkőzést megnyerve, 5 döntetlen, 9 mérkőzésen pedig kikaptak s 16:28 gólaránnyal 13 pontot szereztek, a megszerezhető bajnoki pontok 36 százalékát.

Az 1958. évi tavaszi szezonban egyre jobban belejöttek a fiúk a játékba. Az otthoni mérkőzéseken igen eredményesek voltak, 13 pontot szereztek 9 mérkőzésből, míg az ugyanennyi idegenben játszott mérkőzésen 5 pontot szereztek. Tehát szétválasztva az őszi és a tavaszi idényt, a tavaszi volt sokkal eredményesebb, mert 6 mérkőzést megnyertek, 6 mérkőzés döntetlenül végződött, míg csak 6 mérkőzésen kaptak ki. Jó hajrát vágtak ki és 33:30 gólaránnyal 18 pontot szereztek, a megszerezhető bajnoki pontoknak 50 százalékát.

Bár a csapat eredménye jelentősen megjavult, a nézők nem támogatták úgy, mint ahogyan megérdemelte volna. Sőt a hazai nézőszám csökkent 11 100 nézőre, míg az idegenben játszott mérkőzéseit ekkor 22 400 néző látta, tehát összesen 59 100 néző nézte végig a csapat összes mérkőzéseit. A nézőszám csökkenése, a tavaszi szezon közepén történt edző távozása, a csapat eredménytelensége, letörtsége okozták, hogy végeredményben az NB II-es bajnokságban a 12. helyen végzett, 10 mérkőzést megnyert, 11 mérkőzés döntetlen volt, míg 15 mérkőzésen kikapott s 49:58 gólaránya mellett 31 pontot szereztek, a megszerezhető bajnoki pontoknak csak 43 százalékát, ami végeredményben a csapat kiesését jelentette az új bajnoki rendszer kapcsán az NB II-ből. A góllövő listán a következők szerepelnek: Kása 15 gól, Keszler 9 gól, Pintér 7 gól, Sárközi 6 gól, Osko 3 gól, Gyurkó, Kosa, Csizmadia, Köller 2—2 gól és végül Mazil 1 gól.

A csapat tagjainak száma az őszi idényben 18 fő, míg tavasszal 21 fő. A játékosok egyéni teljesítményei osztályozó könyvünk szerint: Mező, Sárközi, Szőke, Keszler, Pintér, Gyurkó, Ulrich, Kovács, Farkas, Varga, Illés.

Bár a csapat kicsett az NB II-ből, az idei év jó tanulságul szolgálhatott a csapat vezetését és a munkát illetően, mert jó vezetés mellett a játékosokban rejlő képesség jó eredményt érhet el és visszakerülhetnek az NB II-be, ahonnan csak balszerencsével estek ki egyrészt, másrészt pedig azért, mert az őszi megfelelő felkészülést elhanyagolták.

M. L. — H. B.

HIREK

Nagy meglepetést keltett nemcsak a PVSK vezetők körében, hanem Pécs város sportemberei között is a Népsport pénteki számában megjelent labdarúgó átigazolás, mert közte szerepelt Göncz, a PVSK játékos átigazolása az újonc NB I-es miskolci VSC-hez. E meglepetésre a PVSK vezetősége a játékos meghallgatása után a Magyar Labdarúgó Szövetségnél tiltakozott az ilyen formában átigazolt játékos miatt. Bár a rendkívüli átigazolásoknál a volt egyesület hozzájárulása nem szükséges, de a sportolónak a nyilatkozata igen, hogy valóban az új egyesület színeiben kíván a jövőben szerepelni. Göncz István a miskolci VSC-hez nem írt alá semmiféle átigazolási lapot és az átigazolási kérelmet a miskolci vezetők a játékos aláírása nélkül adták be a Magyar Labdarúgó Szövetséghez. Egyébként a játékos az MLSZ-nek küldött nyilatkozatot, hogy továbbra is a Pécsi Vasutas Sportkör színeiben kívánja rúgni a labdát.

*

Két hete volt a megyei falusi szpartakiád döntője és a versenyszámokban győztes első két helyezett kerül az országos döntőbe. Úgy az atléták, mint a röpladások, kerékesek és tornászok rendszeres edzéssel készülnek a szolnoki országos döntőre. Méltóképpen akarják képviselni megyénk falusi fiataljait.

*

A megyei labdarúgó játékvezetők Bolyban három napos továbbképző tanfolyamot rendeztek. A tanfolyamnak mintegy 100 résztvevője volt. A tanfolyamon gyakorlati és elméleti oktatások voltak. A gyakorlati részen edző mérkőzések keretében Pécsről a PVSK és a Pécsbányatelepi Bányász labdarúgó csapatai vettek részt.

*

Az új bajnoki rendszer átszervezésével kapcsolatban a Megyei Testnevelési Sporttanács és a Megyei Labdarúgó Szövetség hozzájárulásával megalakult a Városi Labdarúgó Szövetség. A szövetség feladata lesz, közvetlen Pécs városában, a labdarúgó bajnokságok irányítása, vezetése és lebonyolítása. A labdarúgó játékosok átés leigazolása továbbra is változatlanul a Megyei Labdarúgó Szövetséghez tartozik. A megye területén működő labdarúgó szakosztályoknak ez irányú kérelmeiket továbbra is itt kell benyújtani.

*

A magyar ifjúsági labdarúgó válogatott a közeli napokban a Német Demokratikus Köztársaságba utazik. A válogatott csapatban ismét helyet kapott Köves János, a pécsi VSK ifjúsági labdarúgója.

Mai sportműsor

USZÁS: Országos vidéki úszóbajnokság második napja. Zalaegerszeg 16 órakor.

LABDARÚGÁS: Volt Pécsi Lokomotív NB II-es bajnokcsapata —Pécsi VSK. PVSK sporttelep 17 órakor.

KÉZILABDA: Építők pálya 16 óra 30 perckor Pécsi Építők—Hódmezővásárhelyi Textiles, női mérkőzés.

Siklós—Pécsi Traktor barátságos mérkőzés. Siklós 17 órakor.

MEDOSZ sportünnepély, Tüzér utcai sporttelep 9 órakor.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 10-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. A vasutasok ünnepén . . . — Zenés köszöntő Baranya és a szomszédos megyék vasúti dolgozóinak. — Muzsikáló percek: Közkedvelt népdalok, népi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor: Részlet Künecke táncszvitjéből vezényel: Paulusz Elemér. — Emberi dolog. Szatíra. — Történet egy kis történetről. — Teimel István fazekas, Obánya. Riport. — Uj felvételeinkből.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Küzdjünk a békéért.
18.20: Vasutasnapi ajándékműsor.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

MOZI

Park: Északi Robinsonok (délelőtt 10 órakor). — Betörő az albérlőm (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Tartalékjátékos (délelőtt 10 órakor) — Hamis levél (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: A Fekete erdőtől a Fekete tengerig (délelőtt 10 órakor). — Betörő az albérlőm (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Gyárváros): Két óceán titka (délelőtt 10 órakor) .— Rendőrök és tolvajok (6 és 8 órakor).
Ifjúsági filmszínház: Liliomfi (4 és 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Dollárpapa (délelőtt 10 órakor). — Trapéz (4, 6 és 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): A fiú (délelőtt 10 órakor). — Pickwick klub (4, 6 és 8 órakor).
Építők kultúrotthona: Két óceán titka (délelőtt 10 órakor). — Éjjeli őrjárat (5 és 7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Zürzavar a cirkuszban (délelőtt 10 órakor) — Ez történt Belgrádban (3, 5 és 7 órakor).
Kossuth (Mohács): Emirátus bukása (délelőtt 10 órakor). — Bomba (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Zürzavar a cirkuszban (délelőtt 10 órakor). — Apák és fiúk (4, 6 és fél 9 órakor).
Táncsics (Siklós): Rumjancev ügy (délelőtt 10 órakor). — Külvárosi szálloda (6 és fél 9 órakor): Csak 16 éven felülieknek!
Bőrgyár: Bigámista (fél 5 órakor).

HÉTFŐ

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 11-i, hétfői műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai népzene. — Naprólnapra. Hírek, tudósítások. — Szomszédaink életéből. — Asszonyok tanácsadója. — Dalmáciai dalok — duettek, triók és szólószámok.
17.00: Német nyelvű műsor. Citeraszólók. — Elektromos halászat. — Öt perc tudomány. — Obányai mozaik. Riport. — Odenwaldi népzene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Liszt: II. magyar rapszódia.
17.50: Komlón jártunk. (Riport)
18.05: Jogi tanácsadó. Dr. Stadtrucker Péter előadása.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Tánczene.
18.50: Operaáriák. 1: Bellini: Norma (Székely Mihály és az Operaház énekkara). 2. Puccini: Laurette áriája a Gianni Schicchi című operából. (Szecsődi Irén.)
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Tánczene, — II. Operettrészletek.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: Éjfélkor (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Gyárváros): A feleség (6 és 8 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Trapéz (6 és 8 órakor).

*

Pécs város III. kerületi tanácsa 11-én, hétfőn délelőtt 9 órakor a tanácsháza (Szigeti u. 33.) tanácstermében ülést tart. — Napirendi pontok: 1. Beszámoló a tanács lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról. 2. Gyámügyi előadó beszámolójának megtárgyalása. 3. Művelődésügyi állandó bizottság munkájáról szóló beszámoló megtárgyalása. — Előadók: Bedő Pálné vb. elnök, dr. Somfai Andor gyámügyi előadó, Molnár Ferenc állandó bizottsági elnök. A kerületi tanács ezúton hívja meg a tanácsülésre a lakóbizottságok elnökeit és tagjait, valamint szeretettel lát minden érdeklődőt.

GARDEN PARTY A RÓZSAKERTBEN

A KPVDSZ Petőfi Sándor Művelődési Otthon vezetősége garden partyt rendez augusztus 11-én este 8 órától éjjel 2 óráig a Rózsakertben. Tánczenét a 16 tagú KPVDSZ Pécs tánczenekar szolgáltatja. Vér Ernő vezetésével. Belépődíj 8 forint.

Őszi gabonát ne vessünk csávázás nélkül!

Gabonafélénk legveszedelmesebb és legtöbb kárt okozó betegségei az üszögbetegségek. A búzaköüszögén, vagy büdös-köüszögjén kívül az árpa fedett-üszögje is komoly kárt okoz. E gombabetegségek kártétele elsősorban a kalászban mutatkozik, ahol a szemek helyén fekete porral telt álszemek fejlődnek. A több és jobb gabonatermés érdekében csak kifogástalan vetőmagot használjunk fel vetés céljára. A súlyos szemveszteségen kívül az üszögkár a liszt- és korpaminőséget is rontja. Ezért minden termelő érdeke és kötelessége, hogy az üszögkárosodás okozta terméskiesést megakadályozza. Kitűnő hatású és jól bevált csávázószer a HIGOSAN, higanyos nedves csávázószer. Ezzel csávázzuk árpa- és búzavetőmagjainkat. Legcélszerűbb csávázás a LINHARDT-féle kosaras csávázás a kisüzemekben. A HIGOSAN csávázószer csomagolásán feltüntetett használati utasítást pontosan be kell tartani. Beszerezhető a szer a földművesszövetkezeti boltokban és vetőmag-boltokban.

Felhívjuk különösen a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok figyelmét, hogy a Szederkényi Növényvédő Állomás egy nagyobb teljesítményű (óránként 30 mázsa) csávázógéppel rendelkezik. Így az őszi magok csávázását állomásunk a helyszínen elvállalja. A csávázáshoz szükséges személyzetet a növényvédő állomás biztosítja, a munkáltatónak csak a csávázószert kell adnia. A nagyteljesítményű csávázógép és annak működése a harkányi mezőgazdasági kiállításon augusztus 17—20-i megtekinthető.

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS SZEDERKÉNY

A külföld SPORTJA

Fred Norris, a kiváló angol távfutó két új világcsúcsot állított fel: a 20 angol mérföldet 1 ó 43 p 55,4 mp alatt tette meg, a kétórás futásban pedig eredménye 20 mf 1616 yard, azaz összesen 36 870 m. A kétórás futás eddigi világcsúcstartója Kantorek (Csehszlovákia) volt, aki 36 427,5 métert ért el, a 20 angol mérföldes futást pedig 1 ó 44 p 52,6 mp alatt nyerte.

*

Topekában (Kansas, USA) 50 méteres medencében az amerikai Saltz új világcsúcsot állított fel a 200 méteres női hátúszásban. Eredménye 2 p 37,4 mp. — Ugyanő 1 p 03,5 mp-re javította az USA 100 méteres női gyorsúszó csúcsát is.

*

Bratislavában augusztus 30-án és 31-én rendezik a bratislavai Pravda nagydíjáért folyó II. atlétikai viadalt. A legjobb csehszlovák versenyzőkön kívül tíz kiváló külföldi atléta is indul. A rendezők többek között meghívták az NDK és az NSZK két-két atlétáját is. Az utóbbiak között Germar, a világ egyik legjobb gyorsfutója szerepel. Lehetséges, hogy a Pravda versenyén hat magyar atléta is részt vesz.

*

A Balkán Kupában a rendező ország csapatán kívül Jugoszlávia, Törökország, Románia és Albánia válogatottja vesz részt. A hosszú szünet után újból életre hívott küzdelemsorozatot 1959-ben az 50 éves fennállását ünneplő bolgár labdarúgó szövetség rendezi meg. A Balkán Kupát egyébként legutóbb Magyarország nyerte.

*

Az amerikai asztalitenisz szövetség eltiltotta a szivacsos ütő használatát.

*

A Dél-német Liga hivatalos lapja érdekes tényeket közöl a labdarúgás kőkorszakából. Ma talán mosolygunk ezeken, bár talán egy kicsit érdemes lenne elgondolkozni is felettük. Az első német bajnokságot 1903-ban Hamburgban rendezték. A bajnokság mérkőzését összesen 984 szurkoló nézte végig, az összbevétel 473 márkára rúgott. Enynyiből természetesen nem lehetett fenntartani az egyesületeket. Más források után kellett nézni. Az egyik klub például bevezette azt, hogy vesztett mérkőzés után a játékosoknak fejenként 25 pfenniget kellett a klub pénztárába fizetniök. A sportszerűtlen magatartásnak is megvolt a megfelelő tarifája. A pályán való sziszkozódás szavanként egy pfennigbe került a vérbő játékosnak. A játékvezető hatásköre is szélesebb volt a mainál. A szabály ellen vétő játékos a tett színhelyén; még a pályán azonnal egy márka pénzbüntetéssel sújthatta. A játékos fellebbezhetett az ítélet ellen. A szabály ellen vétő játékos tiltakozására akkor a játékvezető nemcsak a márkát volt köteles visszaadni, hanem még 50 pfennig fájdalomdíjat is kellett fizetnie. — Ha azonban a játékos fellebbezését elutasították; ő volt köteles 50 pfenniggel megtoldani a büntetést. Változnak az idők, ma már ritkábban fordul elő, hogy a játékos fizet.

A pécsi úszósport fellendüléséről tanúskodik *a három város versenye*

Közel tíz év telt el azóta, hogy Eger—Szeged—Pécs legjobb úszói egy versenyen mérték volna össze erejüket. Ezek a versenyek mindig izgalmasak és jó eredményekben bővelkedőek voltak. Sajnos, városunk úszósportja a felszabadulás után nehezen indult fejlődésnek, s így bizony elmaradtunk a vidék két legjobb úszógócától. A kitartó munka és a mind jobban kedvezőbbé váló edzési körülmények azonban (a téli két uszoda; naponkénti edzést biztosított) lassan meghozták gyümölcsüket. Az idén már olyan erőssé vált Pécs úszósportja, hogy méltán vehette fel a versenyt Szegeddel. Eger az egész ország úszósportja fölé emelkedett, attól csak tanulni tudunk. Ha a város támogatása olyan mértékű lenne, mint Egerben, az eredmények tekintetében utolérhetnénk őket.

Július 26—27-én városunk válogatottja Szegeden szerepelt. Akkor a szegediek kis pontkülönbséggel bizonyultak jobbnak. Most a visszavágó sikert hozott. Bár a válogatott gerincét alkotó úszók betegségük miatt nem indulhattak, mégis Eger 100 pontja után Pécs következik 72 ponttal, míg Szegednek 68 pontja van.

Ha az eredményeket vizsgáljuk, rögtön szembetűnik az egriek döntő fölénye. A legtöbb 1. helyet is ők szerezték. Szépen úszott Bobori Zsuzsa a 100 m-es női pillangóúszásban (1:26,8 mp), Pócsik Dénes és Tőrös Károly minden megerőltetés nélkül győzte le Pécs mellúszóit. Pócsik ideje 1:20,0 mp volt. Kelecsényi Zsuzsa 1:11,7 mp-et úszott a 100 m-es női gyorsúszásban. Ezzel az idővel az országos mezőnyben is megállja a helyét. A váltók is az egriek győzelmét hozták. A Lökös—Pócsik—Boly—Bodnár összeállítású 4x100 m-es férfi vegyesváltó 4:56.6 mp-cel biztosan győzött Szeged csapata előtt. A női 4x100 m-es vegyesváltóban az egri „A" csapat (Varga—Brinza—Ringelhann—Kelecsényi) 5:42,8-al úszott be elsőnek.

A szegediek eredményei közül kimagaslik Lantos László 59,9 mp-es ideje a 100 m-es férfi gyorsúszásban. Ilyen időt a felszabadulás óta pécsi uszodában még nem értek el. Korpási András a 100 m-es férfi hátúszásban szép versenyt vívott a szintén szegedi Szoboszlai Lászlóval. Korpási ideje 1:13,2 mp, a második Szoboszlai 1:14,4-et úszott. Női versenyzők tekintetében Szeged sokkal gyengébben áll városunknál. Minden szegedi lányt megelőztek a pécsiek.

A nap és egyben a verseny legkiemelkedőbb eredményét Gagyi Dénes (Pécs) érte el, aki a 100 m-es férfi pillangóúszásban végig vezetve szép fölénnyel győzte le Eger és Szeged pillangózóit. Ideje: 1:10,8 mp, új megyei csúcs. Tőle az országos felnőtt bajnokságon várhatunk szép eredményt.

A 100 m-es férfi mellúszásban Vlaskovits József igen biztató időt, 1:24.4-et ért el. Tőle a tegnap és ma Zalaegerszegen megrendezett országos vidéki úszóbajnokságon már jó eredményt várhatunk.

Bende Ibolya szoros versenyt vívott az egri leány mellúszókkal. A versenyből ő került ki győztesen, 1:31,1-es szép idővel.

A kísérő számokban az egriek uralták a mezőnyt. A pécsiek közül egyedül Kiss Iván eredménye érdemel említést. 50 m-es gyorsúszó idejéből minden versenyen egy-két tizedet lefarag. Most erős versenyben az egri Szőlgyémi Ferenccel, 33,6 mp-cel lett első. Szépen úszott még e számban és lett harmadik Tóth László (Pécs) is, aki 34,9-et ért el.

50 m-es leány gyorsúszásban Baczoni Katalin kis különbséggel maradt alul az egri Török Ágnessel folytatott versenyben. Az elsőnek beérkező Török Ágnes ideje 36,8 mp, a második Baczonié 37,0 mp volt.

A versenyt értékelve megállapíthatjuk, hogy érdemes volt megrendezni. A jövőben minden évben más-más városban kerül lebonyolításra a 3 város együttes versenye. Reméljük hogy az elkövetkezendő találkozókon ismét eredményekben gazdag versenyt láthat majd az úszósport iránt érdeklődő közönség.

Antos Árpád

Új bajnoki rendszer a kézilabdában

Ismeretes az MTST elnökség döntése, mely szerint a kézilabdában is 1958-tól új bajnoki rendszert vezetnek be. Ami a legjobban érint bennünket is: az új bajnoki évben kispályán egycsoportos NB II-t engedélyeztek mind a férfiaknál, mind a nőknél. Az NB II-nek célja az országos szervek szerint a vidék kézilabda sportjának a felemelése. Lehetséges, hogy egyes sportköröket talán sérelem éri, de változást nem lehet úgy végrehajtani, hogy azzal mindenki meg legyen elégedve.

Az új bajnoki rendszer célja — nagyon helyesen — az alsóbbfokú bajnokságok megszilárdítása. Kétségtelen, hogy egy sportágban csak akkor lehet megfelelő minőséget létrehozni, ha a sportág már megfelelő tömegalappal rendelkezik. Abban mindenki egyetért, hogy az 1957-ben létrehozott négy, illetve három csoportos NB II. egyáltalán nem szolgálta sportágunk érdekeit. Így a „minőségi" csapatok zömmel az NB küzdelmeiben vettek részt és így sok helyütt igen nagy nehézségbe ütközött az alapfokú bajnokság megrendezése. Amellett az NB II. nem töltötte be legfontosabb feladatát, a színvonal emelésének elősegítését.

Az új bajnoki rendszer folytán a megfelelő játéktudással rendelkező csapatok kerülhetnek csak magasabb osztályba, s így az NB-s mérkőzésekből valóban is tanulni tudnak csapataink. Egyesek szerint a kézilabda sport feltétlen elbírta volna a kétcsoportos NB II-t férfiaknál és nőknél is. Ez azonban még nem helytálló. Nálunk Pécsett és Baranya megyében lassan már sikerül kialakítani a megfelelő tömegalapot sportágunk számára és talán nem jelentene visszaesést, ha egy-két csapattal több játszhatna az NB II-ben. Számításba kell azonban venni a többi megyéket is, mint pl. Tolna és Somogy megye, ahol a kézilabda sportot még jóformán alig ismerik. Először az a cél, hogy ezeken a helyeken szerettessük meg a kézilabda sportot a fiatalokkal, hogy kézilabda-sportunk számára a megfelelő tömegalapot létrehozhassuk. Egy-két év eltelével, mikor ezen célkitűzésünket elértük — és ami a legfontosabb, országunk gazdasági helyzete is megengedi —, szóba jöhet a kétcsoportos NB II. felállítása.

Jelenleg a legfontosabb feladat, hogy az Országos Szövetség minél előbb elkészítse tervezetét az NB II. beosztására vonatkozóan. A magunk részéről leghelyesebbnek tartanánk, ha osztályozót játszanának csapataink az NB II-be jutásért.

Így az 5 terület (Pécs, Győr, Miskolc, Debrecen, Szeged) II. helyezettjei és a Budapest bajnokság III. és IV. helyezett csapatai játszanának osztályozót, egy négyes csoportban (Budapest III. h., Győr, Szeged, Pécs II. h.) és egy hármas csoportban (Budapest IV. h., Debrecen, Miskolc II. h.) Az első csoportból három, a másodikból viszont két csapat kerülne az NB II-be. Ez összesen hét csapat, továbbá automatikusan az NB II-be kerülne az NB I-ből kieső három csapat és az NB I-ért osztályozót játszott, de tovább nem jutott négy csapat.

Mindenesetre egy a fontos, hogy ebben a kérdésben az Országos Szövetség a legsürgősebben döntsön, hogy csapataink tisztában legyenek, milyen célért is küzdenek és hogy megfelelően fel tudjanak készülni az elkövetkező bajnokságra.

AZ „ARANYVIRÁG" A SZABADTÉRI SZINPADON

Ma este 8 órakor a szabadtéri színpadon az Országos Kamaraszínház rendezésében bemutatják Huszka Jenő: Aranyvirág című nagyoperettjét. Szereplők: Lehoczky Éva, Borvető János, Ladomerszky Margit, Somogyi Nusi, Képessy József, Galambos Erzsi, Baracsi Ferenc, Rafael Márta, stb. Közreműködik a Stúdió-zenekar. — Zenei vezető: Huszka Mária. — Jegyek kaphatók ma délelőtt 10—1-ig és délután 5—7-ig a Filharmónia elővételi pénztáránál 7 órától a helyszínen.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 189. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1958 AUGUSZTUS 12.

Még lehet jelentkezni esti egyetemre

*

OTP-ház épül a József Attila utcában

*

Pécsi Lokomotív —PVSK 1:0 (0:0)

Horgászok

TÓTH KÁROLY (megyei kórház) felvétele

Céltudatosan

Taggyűlésen, új tagjelöltek felvételekor gyakran hallani: régen gondoltam már arra, hogy a pártban a helyem, de nem keresett fel eddig senki, nem hívtak a kommunisták közé. Magam pedig bátortalan voltam elindulni.

Igen, sok emberben él az a gondolat: belépni a pártba, így szolgálni a szocializmus ügyét, így dolgozni a munkáshatalomért. Ez érthető is. A párt politikája, munkastílusa, vezetőinek s egyszerű tagjainak magatartása az utóbbi esztendőkben nagy tiszteletet vívott ki a pártonkívüliek előtt. A párt következetesen és őszintén képviseli a munkások igazi érdekét, eszmei vezetésével egy új világ épül hazánkban. A gyakorlat szerint ezeknek az embereknek gondolatától a tettéig hosszú az út. Húzódoznak attól, hogy önmaguk keressék fel a pártvezetőséget, a kommunistákat a kéréssel, hogy párttagok szeretnének lenni. Persze van ilyen példa is. De a pártépítés gyakorlata mégis arra tanít, hogy sokkal eredményre vezetőbb az, ha a kommunisták pártmunkaként foglalkoznak olyan emberekkel, akik alkalmasak a pártba való felvételre.

Egyes helyeken erre könnyen kimondják a szentenciát: nálunk nincsenek ilyen emberek... Aligha lehet osztani ezt a véleményt. Senki sem születik kommunistának — a nevelő munka teszi őt azzá. Lehet, sőt bizonyos, hogy nem minden üzemben találni országos hírű esztergályost, újítót, aki ezért érdemes a párttagságra. De nem is csak nagy tetteket alkotó párttagokra van szükség. Sosem szabad elfeledkeznünk az egyszerű munkások tömegeiről, akikből számtalan vezető fejlődött, éppen mert útját, léptét a párt vezette, segítette kibontakoztatni a benne szunnyadó tehetséget. A kommunistáknak ilyen szemmel kell nézniök az embereket és fejleszteni bennük azokat a tulajdonságokat, amelyek méltóvá teszik őket a párttagságra.

Céltudatosság és következetesség kell ehhez a munkához is. Kiválogatni és megismerni az embereket, törődni, foglalkozni velük, elmagyarázni a párt céljait, politikáját. A pártvezetőségeknek és az egyes kommunistáknak is tudatosan kell törekedni arra, hogy a munkásosztály, a dolgozó parasztság és az értelmiség legjobbjai eljussanak a párthoz, tapasztalataikkal, forradalmiságukkal erősítsék a párt sorait. A kommunistáknak kell egyengetni a párt felé vezető útjukat.

Az új tagjelöltek felvétele, a pártmunka állandó feladata.

Vasutasnapi ünnepségek

Pécsett

Szombaton délután a vasutas kultúrotthon udvarán kezdetét vette vasutasaink nagy ünnepe, a VIII. vasutasnap megünneplése. Délután hat órakor a díszelnökség tagjai elfoglalták helyüket és a rövid megnyitó után, egy szavalattal megkezdődött a műsor.

Ezután a Baranya megyei párt-végrehajtó bizottság képviseletében *Papp János* elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, a pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője köszöntötte a vasutasokat. Elmondotta, hogy a párt számított az ellenforradalom utáni hatalmas ütemű munkában a vasutasok helytállására és nem csalódott. Továbbra is ilyen lelkes lendületteli munkát várnak a vasutasoktól.

Ezután *Tóth József* elvtárs a MÁV pécsi igazgatóságának vezetője tartotta meg ünnepi beszédét, majd kiosztotta a kitüntetéseket és jutalmakat. 17 „Érdemes Vasutas" kitüntetést osztott ki, ezen kívül még számosan kaptak „Kiváló Vasutas" jelvényt és oklevelet és több mint 600-an kaptak pénzjutalmat. Minden egyes kitüntetettet és jutalmazottat nagy tapssal köszöntött az ünneplő közönség.

A vasutas dolgozók kultúrcsoportja ezután az ünnep tiszteletére színvonalas kultúrműsort adott majd vidám szórakozás és tánc következett.

Az ünnepségek másnap is folytatódtak. Már reggel zenés ébresztővel kezdődött a nap, majd a kitüntetett vasutasok tiszteletére tartottak fogadást a vasutas kultúrotthonban. A fogadás baráti légkörben zajlott le. Ezután pedig késő estig tartó kultúrműsor kezdődött a vasutas bérház udvarán.

Mohácson

Kettős ünnepély színhelye volt a vasutasnap alkalmából Mohács. Ezen a napon leplezték le a mohácsi állomás épületén elhelyezett emléktáblát az ellenforradalom alatt a budapesti pártház védelmében mártírhalált halt *Matuzsa György* elvtárs, volt MÁV-fűtő, határőrszázados emlékére. Az emléktábla leleplezése katonai pompával történt. Felvonult a határőrség és a mohácsi munkásőrség díszszázada. Az emlékbeszédet *Rozgonyi István* határőr főhadnagy mondta. Az ünnepélyen részt vettek: a Baranya megyei párt-végrehajtó bizottság részéről *Právicz Lajos* elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, az agitációs és propaganda osztály vezetője és *Sánta József* elvtárs előadó, a járási pártbizottság részéről *Lukics József* elvtárs, *Takács József* elvtárs a járási tanács elnöke, *Bérci János* elvtárs a városi pártbizottság részéről, *Ferenczi Lajos* elvtárs, a mohácsi városi tanács elnöke, a közlekedés- és postaügyi miniszter képviseletében *Gyenge István* minisztériumi osztályvezető, a pécsi vasútigazgatóság részéről *Nagy Károly*, a VI-os osztály vezetője.

Különösen meghatóvá tette az ünnepséget az, hogy a mártírhalált halt Matuzsa György elvtárs szülei és hozzátartozói is eljöttek a távoli Szabolcs megyéből az emléktábla leleplezésére. Matuzsa elvtárs egykori vasutas és határőr társai mellett ott volt Mohács sok-sok vasutas dolgozója és hozzátartozóik is.

Az emlékbeszéd után lehullott a lepel az emléktábláról és sorban helyezték el alatta koszorúikat a párt, az állami és társadalmi szervek, a fegyveres alakulatok és a vasutasok képviselői.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Új baranyai élüzemek

Az Építő, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete elnökségének és az Építésügyi Minisztérium kollégiumának hétfői együttes ülésén az első félévi munkaverseny eredményei alapján odaítélték az élüzem címeket. Baranya megyében élüzem lett a Baranya megyei Villanyszerelő Vállalat. Ezenkívül a kollégium és az elnökség dicséretben részesítette a Pécsi Porcelángyárat.

Az Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok közül Baranya megyében élüzem lett: a Pécsi Húsipari Vállalat, Baranya—Tolna megyei Malomipari Vállalat.

Pécsett is fellép a Nyirfácska Táncművészeti Együttes

Az Állami „Nyirfácska" Táncművészeti Együttes az orosz női táncra specializálta magát. Könnyed női körtáncokkal, vérpezsdítő fiatalos táncokkal gyönyörködteti a nézőt. A „Nyirfácska" név ma már sokat jelent. Összefonódott a magasfokú táncművészet fogalmával.

Az egyik legszebb orosz néppdal kezdő sora: „A mezőn egy nyirfácska állott". Csajkovszkij is feldolgozta ezt a dallamot a IV. szimfónia fináléjában. Ennek a bájos dalnak a táncváltozata volt az együttes első műsorszáma. A tánc nagy sikert aratott. A lányok tavaszi friss nyirfaággal a kezükben fiatal nyirfához hasonlóan lejtettek körbe harmonikus, alig észrevehető mozdulatokkal. Ez a könnyedlejtésű női tánc lett az együttes jelképe.

A „Nyirfácska" nem az orosz balett céljait tűzi maga elé, ez az együttes az orosz tánc együttese, — ugyanakor mégis a színpadi táncot képviseli, azt a táncot, amely megfelel a színpad követelményeinek. Nagyezsda Nagyezsgyina, az együttes művészeti vezetője, így nyilatkozott művészi módszeréről:

„Szerintem a művésznek úgy kell dolgoznia a népitánc területén, ahogyan a nagy orosz zeneszerzők — Glinka, Csajkovszkij, Rimszkij-Korszakov, Muszorgszkij — dolgoztak, vagyis a táncokat, akárcsak a zeneműveket, a népi intonáció, a legjellemzőbb maradandó vonások alapján állva kell megalkotni. A népitánc területén működő balettmesternek igen felelősségteljes feladata van. Mindenekelőtt szeretnie kell a népet. Szeretnie kell a népművészetet, annak minden ágát. És végül rendelkeznie kell azzal a képességgel, hogy mindezt költői szemmel nézze."

A „Nyirfácska" együttes már fennállásának második évében részt vett a II. Világifjúsági Találkozón Budapesten, 1949-ben és a verseny győztese lett az első díjjal. Eddig 20 országba látogatott, Vannak országok, ahol kétszer is megfordult.

Most mi, pécsiek is közvetlen közelről gyönyörködhetünk a „Nyirfácska" művészetében, — mert augusztus 18-án az együttes a szabadtéri színpadon lép fel.

Finn küldöttség érkezik Pécsre

Az elmúlt év nyarán Györkő Antal elvtárs, Pécs város tanácselnöke és Berki Fülöp elvtárs, a városi tanács elnökhelyettese Lahti város polgármesterének meghívására Finnországban járt, ahol várospolitikai kérdéseket tanulmányoztak. Tavalyi látogatásukat most augusztusban finn küldöttség viszonozza.

Augusztus 22-én, Lahti város polgármesterének vezetésével öttagú finn küldöttség érkezik Budapestre, ahol Pécs város vezetői fogadják.

Új termelőszövetkezetek

Lovászhetényben a napokban alakult új termelőszövetkezet. Hét család 11 taggal és 90 hold saját földdel indult el az új uton, s kis szövetkezetük Uj Erő néven kezdi meg működését.

Apátvarasdon növénytermelési termelőszövetkezetet alakítottak a gazdák. Ez teljesen új a szövetkezetek alakulása óta. Azaz minden munka hasonlít a hármas típusú csoportokéhoz, ugyanis megkapják a kedvezményeket, munkaegységre dolgoznak, csak nincs közös állatállományuk. Ezeket mindenki odahaza neveli. Hasonló növénytermelési szövetkezetet terveznek a tengeri gazdák is. Majd kiderül, melyik a jobb...

Vászon női száras cipők Színes gyermek félcipők Magassarkú női szandálok Női körömcipők érkeztek Pécsre

A Cipőnagykereskedelmi Vállalathoz és ezen keresztül a kiskereskedelmi vállalatokhoz nagymennyiségű újfajta cipő érkezett. A szállítmány között van vászon női száras cipő. Ez teljesen szandáltípusú, orr és kéreg nélkül. Ezt a cipőt örömmel fogadják majd főleg azok a dolgozó nők, akik naponta sokat járnak.

A jövő szezonra már nemcsak vászonból, hanem bőrből is készül majd lyukacsocs, női száras cipő orr és kéreg nélkül, egészen könnyű, hajlékony bőrtalppal... Ez kimondottan gyógycipő lesz.

Már megérkeztek a színes gyermek félcipők is Pécsre. Ezeket drapp, szürke és piros színben hozzák forgalomba. A boltokban máris kaphatók a magassarkú női szandálok és körömcipők. Ezek között van a Szegedi Cipőgyár készítménye is: a törpe tűsarkú cipő, nyújtott orral, úgynevezett olasz fazonú kivitelben. Forgalomba hozták a pécsi „Kossuth" Cipész KTSZ törpe tűsarkú körömcipőit is.

A Cipőnagykereskedelmi Vállalat már felkészült az őszi szezonra is. Raktárán már ott vannak a színes női félcipők bőr- és mikropórosus gumitalppal. Az őszi szezonban az uralkodó divatszín a szürke és a csau lesz.

Közép-keleti békeharcosok látogatása az Országos Béketanácsnál

Dr. Hemzuadi Ibrahim, a damaszkuszi törvényszék elnöke és Bourhan Dark Sibaje szíriai békeharcosok, továbbá dr. Chalal Casdi libanoni orvos, akik mindhárman részt vettek a stockholmi békevilágkongresszuson és hazatérőben több napot töltöttek Magyarországon, hétfőn délután az Országos Béketanácsban találkoztak a Béketanács több vezetőjével. A több órás szívélyes beszélgetésen a külföldi vendégek ismertették hazájuk békemozgalmát, beszámoltak tapasztalataikról.

Megszépülnek a cementfalak...

Kolbe Mihály kiállításának megnyitása

Vasárnap délelőtt, amikor odakint forró nap tűzött a sétatér útjaira, bent, a Janus Pannonius Múzeum Káptalan utcai épületében, egy hűvös kis teremben ott szorongott egy csomó ember, a művészetek lelkes rajongói, hogy megnézzék Kolbe Mihály festőművész kiállítását és meghallgassák Sarkadi Györgynének, a művészettörténeti osztály vezetőjének megnyitó beszédét. S akik eljöttek, nem bánták meg. Valami újat, valami izgalmasan újat láttak, egy-két éve elzárkózott művész kemény munkájának, hosszú útkeresésének, kísérletezésének eredményét.

Mi is az az új, amit Kolbe Mihály alighanem megtalált mohácsi magányában? (Megnehezítette helyzetét, hogy se művésztársak, se műértő barátok nem állottak mellette a nehéz munkában.)

Mióta városok vannak, s mióta ismerik az emberek a szépet, van épületdíszítés is. Nem mindegy, hogy milyen házakban élünk, mondták a hajdani nagyok is, és benépesítették az épületeket szobrokkal, dombormüvekkel, s a művészi alkotásoknak egész tömegével. Ma azonban, a beton és a rohamos építkezések korában, ez az elv háttérbe szorult. S mikor a művészek nekiláttak, hogy megoldják a kérdést, csaknem leküzdhetetlen akadályokkal találták szembe magukat: hogyan lehet megtalálni a beton díszítésének módját, és hogyan lehet művészit alkotni egy olyan anyaggal, amely egy-két óra alatt köt, tehát megmunkálása emberfelettit követel a művésztől?

De a betonépületek sivár látványa és a művészvér addig sarkallta Kolbe Mihályt, amíg meg nem találta a megoldást. Kidolgozott egy különleges technikát, a tömítést, amellyel elérte — s ezt már ezek az első, kísérleti darabok igazolják —, hogy a cement anyagszerűségének megfelelő, korhű formákat tud feldolgozni megfelelő művészi színvonalon.

A rajzok és a kész cementalkotások felölelnek a portrétól kezdve az absztrakt-alkotásokig mindent. Különösen nagy sikert aratott a furulyázó pásztor, a kis halat bekebelező nagy hal, a sokac táncosok és az „anya gyermekével" téma különféle variációi.

Hamarosan sor kerül az első gyakorlati lépésre is: a Szülészeti Klinika új termének betonfalait és padlózatát fogják Kolbe műveivel díszíteni. A terv készen áll már, s a kiállítás közönségének véleményére is kíváncsi volt a művész — de a vélemény egyértelműen kedvező. Az anyagyermek motívumok, a terem padlójának mintái, a tisztaságot jelképező kompozíció egyaránt stílusosnak, művészinek és újszerűnek mondható.

A sivárságnak és az uniformizálásnak üzent hadat Kolbe Mihály — s az eddigi tapasztalatok alapján is bátran állíthatjuk: sikerrel.

(H. E.)

Kedden este kétszer is láthatjuk a mesterséges hold rakétáját

A harmadik szputnyik és hordozó rakétája földkörüli keringésük során kedden este ismét áthaladnak hazánk felett. A mesterséges holdat átvonulása során szabad szemmel nem láthatjuk, tekintettel arra, hogy igen gyenge a fényessége, viszont a hordozó rakéta az est folyamán kétszer is látható lesz: 21.14 órakor az északkeleti égbolton. Ezt követően 22.56 órakor nyugati irányban észlelhető.

A megye legszebb művelődési otthona

Várakozással teli szívvel indultunk el Komlón a Zrínyi Művelődési Otthonba.

— Nem mondok semmit előre — mondotta Lichter elvtárs, az igazgató.

Amit láttunk, arról csak az elragadtatás hangján szólhatunk. Már a feljárat elragadó, az ember úgy érzi, Budapesten van és a Bartók terembe megy hangversenyre. Az előcsarnok nagyszerűen megoldott világítása minden elismerést megérdemel. A színházteremhez hasonló Pécsett sincs, de Budapest is megirigyelhetné. Barátságos, kedves, tiszta, jól felszerelt.

Nehéz elsorolni a helyiségeket, a ping-pongozót, a biliárdozót, a múzeumot, a könyvtárat, a klubot. Délelőtt ugyan kihalt minden, csak a bejáratnál kifüggesztett moziplakátok hirdetik: este kezdődik itt az élet.

A klubban zöld függönyök, freskók, festmények, üveglapos asztalok, szőnyeg. — És hogy hangulatban se legyen hiány — 17 féle bort, röviditalokat, feketét is felszolgálnak. Eddig csak tánczenekar szórakoztatta a vendégeket, újabban szeretnék bevezetni a cigányzenét is.

A hatalmas épületet nem is elég művelődési otthonnak nevezni, ha jellemezni kívánjuk, a helyes kifejezés: kultúrkombinát, ahol szórakozni, művelődni lehet. Feltétlenül látni kellene mindenkinek, mert ha csak így leírjuk, hogy vidéken ilyen nincs mégegy, el sem hiszik az emberek.

A szórakoztatáson kívül nem hanyagolják el a művészeti munkát sem. Ennek egyik legékesebb bizonyítéka a két jutalom, amelyet a színjátszó- és a tánccsoport a budapesti bányász kulturális fesztiválon kapott. A színjátszócsoport Brecht „Carrar asszony puskái" című darabjával aratott megérdemelt sikert, mert jól sikerült elővarázsolni a brechti figurákat. A színjátszók nem hagyták abba a munkát, nem szédítette el őket a siker, most, illetve ősszel a „Római gyerekek" című színművet tanulják, amelynek témája kicsit hasonlít a Nem vagyunk angyalok című darab témájához.

A táncosoknak sem kellett szégyenkezniök a fesztiválon. Elhatározták, hogy a nyári szünet után megkezdik a bányászat fejlődését bemutató táncok tanulását. Ehhez az országban egyedül álló kezdeményezéshez az ihletet id. Szabó István népművész kiállítása adta. A táncok koreográfiáját Budapesten dolgozzák ki. Hogyan sikerül majd? Ez minden bizonnyal vita tárgya lesz. Mindenesetre a kezdeményezés újszerű és dícséretes törekvést mutat a tematikus táncok felé. Ez pedig azt jelenti, hogy a tánccsoport fejlődőképes és a fokozatosság betartásával felfelé törekszik a művészibb, a magasabbfokú táncművészet felé.

Tervbe vették, hogy az énekkart — jelenleg mintegy 60 tagú — 80 tagúra fejlesztik. Az énekkar programjában klasszikus és preklasszikus művek szerepelnek.

Nem hanyagolják el az ismeretterjesztést sem. Szeretnék létrehozni a helyi TIT-szervezetet, amely nagy segítséget adna ebben a munkában. Szem előtt kívánják tartani a lakosság érdeklődését az előadásokat illetően, s nem ragaszkodnak majd egy merev programhoz.

A nők részére — ősszel szabás-varrás tanfolyamot szerveznek. A könyvtárban 13 ezer könyv közül válogathatnak az olvasni kívánók — akik közül 800-an rendszeresen látogatják a könyvtárat. A Zrínyi Művelődési Otthon az előirányzott tervek szerint egy év alatt 50 ezer forintot fordít a könyvtárra. Az összegből könyvtárfejlesztésre 23 ezer forint jut.

A művelődési otthon évi 4 millió forintos költségvetéssel dolgozik. Az összeget előteremteni nehéz feladat, sok gondot okoz a vezetőségnek. A laikus azt hiszi, hogy például a klubból — másodosztályú üzemként működik vendéglátói szempontból — rengeteg pénz vándorol a kasszába. A mozi látogatottsága is ideális. Ám a sok kötöttség, kiadás hátráltatja a bevételi terv teljesítését.

Van például egy rendelkezés, amely szerint a művelődési otthonokban csak a vendéglátó vállalat mérhet italt. A helyiséget, a takarítást, a személyzetet viszont a művelődési otthon biztosítja. Ezzel szemben a bevételnek csak 5 százaléka illeti meg a művelődési otthont.

A filmek után is igen nagy a rezsiköltség, arról nem is szólva, hogy az amortizáció sem kis összeg.

Lichter elvtárs áll a „három tűz között". Nevelni, szórakoztatni és a bevételi tervet teljesíteni. Nagy probléma mindhárom sikeres megoldása. Itt, Komlón bizakodó a hangulat. Bizakodó még annak ellenére is, hogy a klub látogatottsága még nem kielégítő.

A munka dandárja természetesen ősszel kezdődik. Ekkor telik meg igazán élettel a megye, s nyugodtan mondhatjuk az ország legszebb vidéki művelődési otthona.

„Hát ilyenek vagyunk mi emberek"

A két ember közelebb húzta a széket, koccintottak és tovább beszélgettek. A kis teremben füst gomolygott, a sarokban egy testes nőt ölelgetett egy harminc év körüli férfi, aki folyton csak azt énekelte: „Nem adlak másnak..."

— Nem is kell! — nevetett össze a két férfi. Régi ismerősök lehettek, mert keresztnevükön szólították egymást. A Pista nevű egyké't évvel idősebbnek látszott, alacsonyabb, zömökebb és barnább bőrű volt, mint Sándor. Pista volt a kezdeményező mindig, ő kezdte a beszélgetést és olyan érdekes dolgokról beszélt, hogy lehetetlen volt nem oda figyelni. Mondókája végére mindig odabiggyesztette ezt a mondatot:

— Hát ilyenek vagyunk mi, emberek.

— Ilyenek — hagyta helyben Sándor.

— Figyelj csak ide! Tudod, hogy én mindig megfigyelem az embereket. Mindig és mindenütt. Elégedetlenek, hogy úgy mondjam, sokszor telhetetlenek.

— Ez igaz.

— Itt van például a rádió — folytatta Pista. — A rádió bizony. El tudom képzelni, milyen nagy öröm volt, amikor először lehetett egy ilyen masinán fogni Budapestet. De milyen nagy öröm lehetett az első autó, meg a táskarádió. Most? Az egyik sofőr így panaszkodik:

— Jó, jó ez a rádió, csak az a baj, hogy egy kicsit recseg, ha villanyhálózat van a közelben. Budapestet, meg a környező országok állomásait behozza, de a tengerentúliakat nem mindig.

— Vagy itt van a másik eset. Az utcán zenét hallok. Mindig közelebb jön. Tudod honnan jött a zene?! Három fiatal jött velem szembe és az egyik kezében egy pöttömnyi rádió volt. Amint elmennek mellettem, hallom ám:

— Kapcsold át Bécsre! Strauss-keringőt hallok.

— Most menj át Rómára! — unszolják ismét.

Róma recseg, s a rádiós fiú káromkodik:

— ...ez a vacak skatulya még Rómát sem fogja rendesen.

Ezt mondta, mert az utcán csak egy kis recsegéssel tudta fogni Rómát, érted?

Sanyi bólintott. Pista újabb történetbe kezdett.

— A napokban a Balatonon találkoztam egy régi, közös ismerősünkkel, a Rácz Gyurkával. Tudod mit mondott a Balatonról? Azt, hogy ez egy mocsárfészek. Unalmas. Minden évben csak a Balaton, a Mátra, a Mecsek.

— Külföldre kellene már menni, oda bizony!

— Mehetsz, állandóan mennek a turistavonatok, repülőgépek.

— Turistavonat, közös kirándulás — játszott a szavakkal únottan. — Egyedül menni, úgy érdemes.

— Hát te tudsz valamilyen idegen nyelvet? — lepődtem meg.

— Tud a fene!

— Hát akkor hogyan akarsz egyedül menni külföldre?

— Csak úgy... — felelt és megránditotta a vállát.

A két ember összenézett, rágyújtottak egy cigarettára és egy ideig a felfelé kanyargó füstkarikákat nézték. Megint Pista szólalt meg.

Egy történetet mesélt arról, hogy egyszer az egyik járási funkcionárius meglátogatta az arató tsz-tagokat.

— Jöjjön velünk aratni! — invitálták a tsz-tagok.

A járási ember közéjük állt. Az egyik asszonnyal kötözött.

— Hogy élnek? — kérdezte az asszonytól.

— Hát csak élünk, éldegélünk! — felelt az asszony, majd csak úgy ömlött belőle a panasz. — Látja, ez az egy blúzom van és semmi több. Ezt is befogtam aratásra.

A járási ember csak hümmögött. Az asszony megszomjazott. Ivott volna, de nem volt víz.

— Majd elmegyek én! — ajánlkozott a járási ember — Motorral vagyok.

Felült a motorra, s meg sem állt a faluig. A faluban megkérdezte az egyik kislánytól:

— Hol laknak Kovácsék? — mert ez volt az asszony neve. — A tsz-beli Kovácsék! — igazította ki magát.

— Itt ni! — felelt a lányka. — Én vagyok a lányuk.

— Hát akkor kislányom, azonnal menj be és hozd ki az édesanyád blúzát, mert kéreti.

— Melyiket bácsi: a pöttyöset, a rózsaszínt, a kéket.

— Nem bánom én — az egyiket.

A járási ember meghozta a vizet, letette az egyik tizes mellé. A blúzt is odatette a korsó közelébe.

Mentek az asszonyok a vízre, mint légy a mézre. Egyszercsak meglátta az egyik a blúzt. Felemelte a magasba és odakiáltott Kovácsnénak:

— Te Erzsi, ez éppen olyan, mint a te blúzod!

Az asszony a blúz láttán elszólja magát:

— Nemcsak olyan, hanem az is. Megismerem akár ezer közül is...

Sándor nagyot bólintott, mintha már előre helyeselte volna azt a mondatot, ami egy-egy ilyen történet végéről el sem maradhatott:

— Látod, ilyenek vagyunk mi, emberek! — mondta Pista és Sándor a nyomaték kedvéért hozzátette:

— Ilyenek.

Kint dudált az autó. Mennem kellett. Pedig de jó lett volna tovább hallgatni ezt a két embert!

Sz. J.

Még lehet jelentkezni az esti egyetemre

A nyár — mint minden iskolában — a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemen is „uborkaszezont" jelent. Ezekben a hónapokban itt is szünetel a tanítás.

Az egyetem vezetősége azonban ilyenkor is nagy munkában van. Most az új tanév előkészítésén dolgozik. A sok tennivaló között is a legfontosabb a már beérkezett felvételi pályázatok elbírálása. Elmondották, hogy már eddig is sokan jelentkeztek az egyetem első évfolyamára. Közel kétszáz különböző foglalkozású dolgozó kérte felvételét, a statisztika szerint egyesek a megye legtávolabbi sarkából utaznak majd Pécsre, hogy meghallgassák az előadásokat. Örvendetes, hogy a jelentkezők között számottevő a pártonkívüliek aránya: orvosok, pedagógusok, műszaki- és gazdasági vezetők jelentették be, hogy az egyetem hallgatói közé kívánnak lépni.

A nagy érdeklődésre való tekintettel az egyetem vezetősége úgy határozott, hogy még egy ideig elfogadja a határidőn túl történő jelentkezéseket is. Ezt szükségessé tette az is, — mint az utóbbi napokban kiderült, — hogy sokan, elsősorban pedagógusok, orvosok, valamint más értelmiségi foglalkozású vezetők, szabadságolás és külföldi tanulmányút miatt a határidőre nem tudták benyújtani kérelmüket. Egyes pártszervezetek pedig elmulasztották idejében tájékoztatni a pályázatról üzemük, intézményük dolgozóit. Az egyetem vezetősége ezért most módot kíván nyújtani arra, hogy ezek az elvtársak is még ebben az évben elkezdhessék tanulmányaikat a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem első évfolyamán.

Teret hódít a szövetkezeti gazdálkodás

Amint az ország egész területén, úgy Villányban is visszhangra találtak a MSZMP agrártézisei. Érdekelte a szövetkezeti tagokat, mert megmutatta a további utat, érdekelte az egyéneket, mert annak soraiból kicsendült a segítés, a mezőgazdaság fejlődését, a terméshozam növelését emelni akarás.

Nagyon fontos, hogy itt papíron is látható az önkéntesség elvének biztosítása, a társulások és szövetkezések sokféleségének biztosítása. Mindezek feltétlen serkentőleg hatnak a termelésre.

Községünkben III—I. típusú szövetkezetek mellett van szőlészeti, borászati szakszövetkezet, amely nemrég alakult szakcsoportból. E mellett van sertéshizlalási szakcsoport is.

Mindegyik társulási formába igen sok dolgozó paraszt tömörült. Alig van termelő, aki ne lenne valamilyen társulás vagy szövetkezet tagja. Ami a lényeges: saját elhatározásukból választották a szövetkezeti utat.

Móricz Zsigmond, aki mélyen ismerte a magyar parasztság sorsát, helyzetét, a felszabadulás előtt már foglalkozott a szövetkezés gondolatával. Tényekkel bizonyította annak előnyét. Akkor az állam megközelítőleg sem nyújtott volna ilyen segítést, amiben most részesülnek szövetkezeteink. Természetesen következik tehát, hogy most élni szükséges ezzel a lehetőséggel.

Az én véleményem is az, hogy a magyar parasztság felemelkedésének útja a szövetkezet, a szövetkezeti gazdálkodás. Azonban nagyon lényeges, hogy a formák megválasztását az érdekeltekre bízzuk, természetesen a szükséges irányítás megadásával. Ezért fontos az alacsonyabb formák segítése is.

Nálunk a legnagyobb jövő a régóta működő III. típusú tsz-re vár, hiszen tagjai már hosszú évek során együtt dolgoznak. Összeszoktak, egybekovácsolódtak, különösen az ellenforradalom óta. Az ott folyó gazdálkodástól és irányítástól függ, hogy az alacsonyabb típusú szövetkezetek csatlakozzanak és a növénytermesztést, állattenyésztést tovább fejlesszék. Sokat ígér a már említett Borászati és Szőlészeti Szakszövetkezet.

Villányban a lehetőségek messzemenően biztosítják a parasztság szövetkezéseit. A megindulás és fejlődés helyes irányban halad.

NAGY BÉLA,
iskolaigazgató, Villány.

PETRÓLEUM

TEGNAPELŐTT

A nagy felfedezés

Amikor Drake ezredes, a new-haveni vasúttársaság egykori kalauza 1859. augusztus 27-én reggel naftával telítve találta 69 lábnyi mélységű kútját, maga sem sejtette, hogy felfedezésével az emberi tudomány és technika új, — soha nem álmodott távlatú szakaszát nyitotta meg.

A nafta — vagyis a nyersolaj, — azóta tüneményes gyorsaságú „karriert" futott be: a világgazdaság legfontosabb tényezője lett. Forradalmasította a nagyipart, a közlekedést. Az olajterületek megszerzéséért folyó harcban birodalmak, államok buktak el, háború-háborút ért. Ezért talán nem is túlzás, ha azt mondjuk, hogy az utolsó száz év az olaj évszázada.

Hol rejtőzik az olaj?

Elvileg elég könnyű válaszolni erre a kérdésre. A földtörténet különböző szakaszaiban gyakran előfordult, hogy egyes területeket váratlanul elöntött a tenger vize. Az idők folyamán az egykori partvidék öbleiben, lagunáiban szénhidrogént tartalmazó szerves anyagok ülepedtek le. Ezek, valamint az elpusztult tengerek egykori élővilágának maradványaiból képződött az olaj, amely a föld különböző részein különböző minőségben, mélységben és mennyiségben halmozódott fel.

Van olyan előfordulás, ahol az olaj közvetlenül a föld felszíne alatt tárolódik, sőt, forrásként bugyog elő. Az ilyen természetes előfordulások fajtáját használták fel a rómaiak, perzsák már időszámításunk előtt, a japánok a hetedik században. Az olaj történelmének egyik érdekes magyar epizódja szintén egy ilyen természetes módon előszivárgó olajforrással függ össze. Amikor 1848-ban Jellasics seregei megindultak hazánk ellen, a szabadságharcosok egy muraközi természetes forrás olajával öntözték le és égették fel a Mura hídját a támadók orra előtt.

Ilyen szabadon feltörő olajforrás egyébként nagyon ritka. Az olaj nagy többségét a föld alól, szívós, kemény munkával kell felszínre hozni. Van amikor a tenger mélyéről (Baku), a sivatag homokja alól (Szahara), homok, mészkő tárolók vastag agyag, márga és egyéb üledéksorok harántolásával válik lehetővé az olaj felszínrehozása (Dunántúl.) Igen kockázatos, nagy költséggel járó, bonyolult feladat tehát az olajtermelés.

A magyarországi kutatások

A magyar medencerendszert a földtörténeti mezozóikumban és a harmadkorban többször is elöntötte a tenger. A század elején megindult előkutatások tehát ezeket a pannonkori tengeri üledékeket tér képezték fel és ezekhez keresték az olajfelhasználódáshoz szükséges szerkezeti formákat, (földalatti mélyedések, boltozatok.)

Különösen jelentős szerepet játszott az első kutatásokban Böch Hugó, a Földtani Intézet igazgatója, aki már 1917-ben utasítást adott a dunántúli olajkutatás megszervezésére. A kutatás alapjául szolgáló tudományos hipotézis szerint Dunántúl pannonkori üledékei hasonlóak az erdélyi és a horvátországi üledékekhez, amelyekben már találtak olajat, miért ne lenne Dunántúlon is olaj?!

A kutatások ekkor még nagyon szűk keretek között, mindössze pár mérnök bevonásával folytak. A magyar kormány ugyan már 1911-ben törvénybe foglalta az olajkutatás monopóliumát, pénzt, támogatást azonban még a huszas években sem adott a kutatásokhoz.

Nem így a nyugati olajérdekeltségek, amelyek közül az Angol-Persian Oil Comp. már 1923. előtt kutatni kezdett a Zala megyei Budafa-pusztán. Ez az első próbálkozás nem járt sikerrel. Hamarosan fel is adták a koncessziót. Akadt persze újabb vállalkozó, — a Hungarian Oil Syndicat, a D'Arcy Exporation CO. Limited leányvállalata, amely a magyar tudósok kutatásai alapján ugyancsak Budafán kezdte meg a fúrást a huszas évek elején. Ez a fúrás 1735 méteren elszerencsétlenedett — bár némi olaj- és gáznyomot ennek ellenére is találtak. Egy ideig újra lelohadt a külföldiek érdeklődése.

(Folytatjuk)

24 lakásos OTP-ház a József Attila utcában

Július huszadikán kezdett hozzá a Komlói Magasépítő Vállalat Pécsett a József Attila utcában egy háromemeletes OTP-ház építéséhez. Az építkezés gyorsan halad. Egyelőre még csak az alagsor falait húzták fel, de Mürell József munkavezető szerint egy hét múlva már a földszint falait is megépítik. A háromemeletes, lapostetejű modern épületet a tervek szerint ez év december 31-én adják át és január elsején már be is költözhetnek a szerencsés tulajdonosok. Az épületben 24 lakás lesz, valamennyi két szoba, hálófülkés, összkomfortos. Ezekben a lakásokban már gázfűtés lesz. A 24 öröklakásra eddig már 110 jelentkező akadt. Az OTP e hó végén dönti el, hogy kik kapják meg a lakásokat. Egy-egy lakás ára előreláthatólag 140 ezer Ft.

Dorogon ülésezik a bányász szakszervezet elnöksége

A SZOT kongresszusának azon határozata alapján, hogy a szakszervezeti vezetők tartsanak szoros érintkezést a dolgozókkal és közvetlen kapcsolat útján tájékozódjanak problémáikról, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége időnként különböző bányavidéken tartja ülését. Augusztus 12-én, kedden délután 2 órakor Dorogon a bányász művelődési otthonban ül össze az elnökség és meghallgatja a trösztbizottság jelentését a szakszervezeti munkáról, a dolgozók problémáiról. Az ülésre számos szakszervezeti aktivistát és kiváló dolgozót is meghívtak.

A magyar ipar szerkezetének alakulása a hároméves tervben

II.

A magyar ipar szerkezeti átalakításának szükségességét ezen általános érvényű okok mellett

országunk természeti adottságai is indokolják.

Köztudomású dolog, hogy hazánk vasércben, kokszolható szénben, színes fémekben szegény. Ezért a nemzetközi munkamegosztásban nekünk elsősorban olyan iparcikkekkel kell bekapcsolódnunk, amelyek nem anyagigényesek, kis súlyuk mellett bonyolult előállításuk magas szakképzettséget kíván. A nemzetközi piacon elsősorban ilyen cikkeket tudunk gazdaságosan értékesíteni. Iparunk szerkezete eddig nem felelt meg ennek a követelménynek. Az importált vasércből főként rendkívül sok vasat és acélt igénylő gyártmányokat vittünk külföldre (pl. nehéz szerszámgépeket, gőzmozdonyokat, stb.) A hároméves terv számol az ország természeti adottságaival, és néhány, nem anyagigényes, de bonyolult terméket előállító iparágat az átlagos ipari fejlődésnél sokkal gyorsabb ütemben fejleszt. Ilyen iparág elsősorban a híradástechnikai ipar (rádió vevő- és adókészülékek, telefonközpontok, és készülékek stb.), amelynek fejlődése a hároméves tervben az átlagos 22 százalék helyett 70 százalék lesz.

Az erősáramú villanymotorok és berendezések gyártása szintén gyorsabb az átlagosnál, 40 százalék. Ezek a termékek kevés nyersanyagból előállíthatók, mégis nagy értéket képviselnek a nemzetközi piacon és gyártásukban megfelelő tapasztalatokkal és hagyományokkal is rendelkezünk.

Hasonló megfontolásokból kiindulva fejlesztjük gördülőcsapágy-gyártásunkat 50 százalékkal és műszeriparunkat 70 százalékkal. Ezekből a cikkekből a magyar ipar a legfejlettebb ipari államok mellett is versenyképes a világpiacon. Továbbá jelentősen növeljük a vegyiparon belül a belső szükségleteinken túlmenően exportra a gyógyszergyártást.

A terv tehát reálisan számol az ország nyersanyagkészletével

és arra épít, hogyha nyersanyagkészleteink korlátozottak is, de a magyar munkásoknak és műszakiaknak a tehetsége és ügyessége kimeríthetetlen, tehát olyan cikkekkel kell jelentkeznünk a nemzetközi piacokon, amelyek viszonylag kevés nyersanyagot, de sok munkát, főként szakképzett, bonyolult munkát tartalmaznak.

A hazai adottságok jobb kihasználását konkrétan a hatalmas bauxit kincsünk gazdaságosabb felhasználását célozza a villamosenergia 40 százalékos fejlődése is. Bauxit-termelésünkkel ugyan Európában Franciaország után a második helyen állunk, de mint ahogy mondani szokták, az alumíniumnak nem is a bauxit a nyersanyaga, hanem a villamosenergia, ugyanis az alumínium előállításához óriási mennyiségű villamosenergia szükséges. A villamosenergia termelés ilyen emelkedése azt a célt szolgálja, hogy bauxit kincsünket kész alumínium, illetve alumíniumból készített iparcikkek formájában exportáljuk, mert ez sokkal gazdaságosabb számunkra, mint a nyers bauxit kivitele.

Mindezek a szerkezeti változások azt fogják eredményezni, hogy

iparunk korszerűsödik, a dolgozóknak új iparcikkek iránti keresletét ki fogja tudni elégíteni és külkereskedelmünk gazdaságosabb lesz.

A nem anyagigényes, bonyolult iparcikkek termelése elsősorban külföldi piacra történik, mert a termelésnek a tervben előírt fejlődése messze túl haladja a hazai szükségleteket. De nem kell tartanunk a külföldi piacok ingatagságától, mert az előbb említett cikkek jelentős részét a szocialista tábor országai vásárolják meg, a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsán belül meghatározott hosszúlejáratú tervek szerint.

A terv reális voltához nem fér kétség. Igaz, hogy népi demokráciánk eddigi fejlődésében nem egyszer találkoztunk tervmódosításokkal és irreális tervekkel és ezért talán a tervek tekintélye sokak szemében nem valami nagy. A hároméves terv kidolgozásában szinte kicsucsosodott az a józanság és megfontoltság, amely népi demokráciánk államvezetését az ellenforradalmi események óta jellemzi.

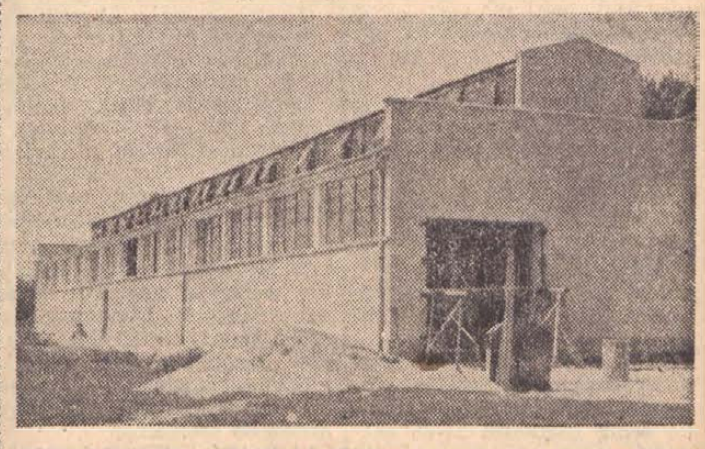
Az ország legjobb szakembereinek hosszú, több havi munkáját tükrözte a tervjavaslat.

Többek között részt vett a munkában a forradalmi munkás-paraszt kormány által létrehozott, több mint kétszáz különböző világnézetű közgazdász összefogásával megalakult Közgazdasági Szakértő Bizottság. A tervjavaslatot többször különböző szinten megvitatták, végül az országgyűlés fogadta el, beható vita után, több módosító javaslattal. A terv tehát reális, tudományos szempontból is megalapozott és a magyar ipar fejlődésének azt az útját jelölte ki, amely az ország és az ország dolgozó népe számára a legelőnyösebb.

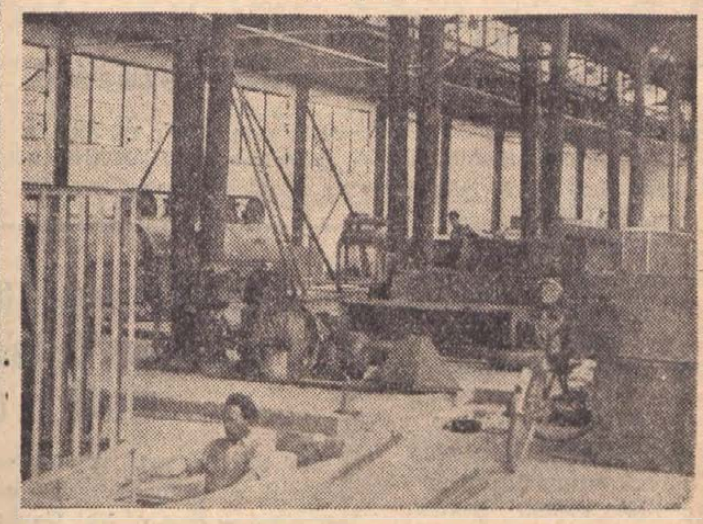
Zinhóber Ferenc
okleveles közgazdász.

Szerelik a gépeket a drávaszabolcsi kendergyárban

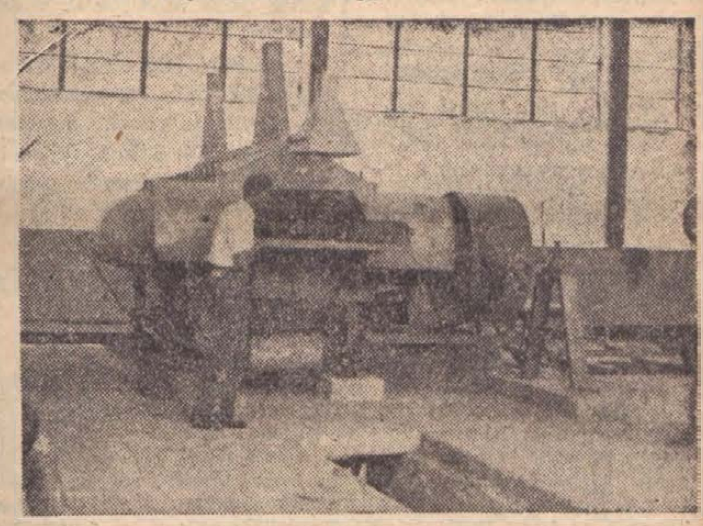
16 millió forintos költséggel korszerű kendergyár épül Drávaszabolcson. Az új gyárban már ez év szeptemberében megkezdik a termelést. A modern gépi berendezésekkel évente 60 ezer tonna nyers kenderkórót lehet majd feldolgozni

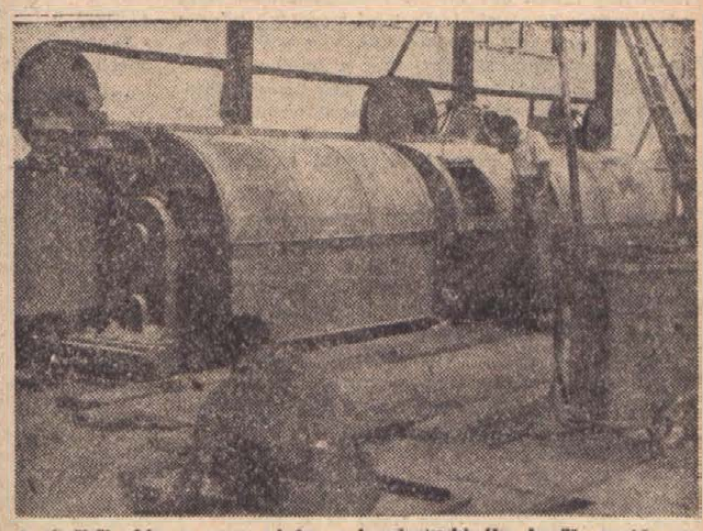
Ebben a hatalmas, sokablakú épületben helyezik el a kender feldolgozásához szükséges gépeket. A modern, világos, szellős épületből a kendergyártásnál keletkező port nagyteljesítményű szellőztetőkkel távolítják el

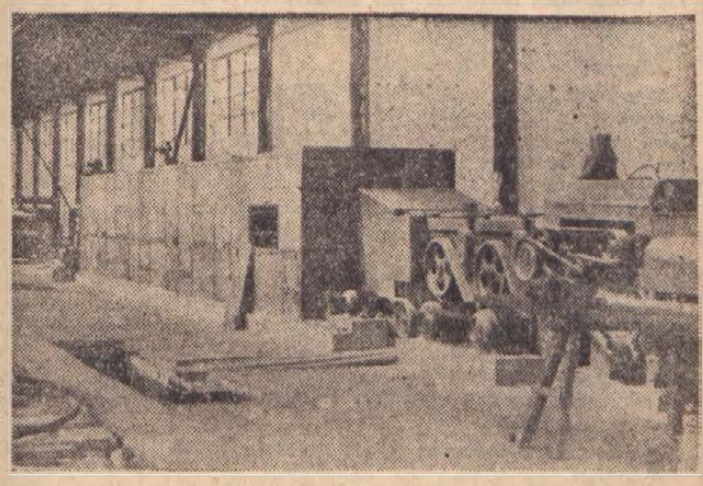
A gépek egy része még a ládákban van, de ezek felszerelésére is hamarosan sor kerül. Az új kendergyár építői, szerelői jól dolgoznak s így bízhatunk abban, hogy amikorra szükséges lesz, a hiányzó gépek is a helyükön állnak majd

A magyar gyártmányú törőgép már a végleges helyén áll. Hatalmas torkát éhesen tárja szét, várja az első kórókötegeket

A törőből ebbe a nagy gépbe, a kenderturbinába kerül majd az összezúzott kóró. A gépen a szerelők az utolsó simításokat végzik s ezután sor kerül a próbajáratásra. A gép csehszlovák gyártmány.

Ugyancsak Csehszlovákiából szállították ezt a gépet is. A neve: kócsor. Rendeltetése benne van a nevében — a kender ebben a gépben alakul át olyan sok mindenre használható kóccá

(MESTERFALVI GY. felv.)

Látogatás a ráksi tsz-ben

A mohácsi, pécsváradi és a pécsi járásokból látogatók indultak szombaton Somogy megyébe, hogy megtekintsék az ország legjobb termelőszövetkezetét.

Kicsiny ez a tsz, az első helyet is a 400 holdas szövetkezetek közül vívta ki. De látnivalóból nem volt hiány. Profiljuk az állattenyésztés, ezen belül is elsősorban tenyészsertések előállításával foglalkoznak. Kiváló tenyészanyagjaikat állami gazdaságok és igényes termelőszövetkezetek vásárolják. Van egy tejfeldolgozó üzemük s csak tejszínt értékesítenek, a fölözött tejet mind a sertésekkel etetik fel.

Tizenhárom hold föld jut egy tagra s első hallásra mindenki azt mondta: ez bizony sok. De a ráksi termelőszövetkezet bőségesen termel takarmánynövényeket munkaigényes növényt alig termelnek. Saját Zetorral, gépkocsival rendelkezik a tsz.

Az új belépőket csak akkor fogadja el a tagság, ha kötelezik magukat, hogy egész családjuk a termelőszövetkezetben dolgozik majd. A szövetkezet úgyis biztosít tagjainak előlegeket minden hónapban, amit sokan fel sem vesznek, hanem zárszámadásra tartalékolják.

Nem valami teljesen modern gazdálkodást ismertek meg a látogatók, de mindenkinek tetszett, hogy a kis tsz minden lehetőséget megragad a jövedelem emelésére. Ezt igazolja a kiváló sertéstenyészet és az, hogy több mint 80 forintot ér egy munkaegység.

Helyzetjelentés Joliot-Curie állapotáról

Párizs (Reuter). Frederic Joliot-Curie professzor állapota egy műtét után javul — mondotta hétfőn egy párizsi klinika szívivője. A szívivő nem volt hajlandó közölni a professzor betegségét.

Később kiszivárgott, hogy Joliot-Curie-t súlyos belső vérzés miatt szállították nagysietve Párizsba bretagnei otthonából. Kórházba érkezése után röviddel műtétet végeztek rajta.

17 év a pult mögött

Nagy a forgalom a Csemegében szombaton, különösen így déltájban. Emberek térülnek-fordulnak, bejönnek, fizetnek, csomagolnak, vitatkoznak — és néha veszekednek is. A kenyér-sütemény pultnál, az egyik legnehezebb helyen, kedves mosolyú fekete asszony adogatja az árut, s a kedves mosoly, az udvarias szavak akkor sem tűnnek el az ajkáról, amikor egyes vevők türelmetlenül hangoskodnak.

A homlokán már egy parányi fáradság suhan át, de a 11-re ugrik az óramutató, jön a váltás, most lehet egy kicsit pihenni — és beszélgetni.

— Két gyerekem van. Az egyik már érettségizett, a kisebbik fiam pedig most megy a Gépipari Technikumba. Aranyos, jó gyerekek...

De persze, ezt Lakatosné is bevallja, sokat kell dolgoznia egy kétgyermekes édesanyának. A boltban két műszakban dolgoznak.

— Ez nagyon jó, különösen az anyáknak. Ha reggel kezdek, délután fél négyre otthon vagyok. Akkor nekilátok a főzésnek, kitakarítok, s estére rend, meleg vacsora várja a férjemet meg a gyerekeket. Ha pedig délutános vagyok, délelőtt kényelmesen elvégzek minden munkát. Mindegyiknek megvan a maga előnye. Ha délelőtt dolgozunk, az nagyobb strapa, viszont este együtt lehetek a családdal, vagy néha elmehetünk moziba.

Szinte hihetetlen, hogy mire képes sokszor egy asszony. Ilyen munka mellett még néha szórakozásra is jut ideje és mint Lakatosné elmondotta, hosszú ideig a beteg édesanyját is úgy gondozta, hogy maga az orvos is elcsodálkozott: ezt is bírja?

Igen, bírja, s bírja a napi nyolc órát is a pult mellett.

— Tizenhét éve dolgozom a kereskedelemben, hat éve itt a Csemegében. Nagyon szeretem a **munkámat... meg a vevőket.** Igen, a vevőket. Vannak régi, kedves vevőink, akik jóformán minden örömünkben-bánatunkban osztoznak. És nagyon kedves, összetartó kollektívánk van, igazán mondom, az üzlet, ahol végeredményben életünk nagy részét el is töltjük, szinte második otthonunknak számít... Nem állítom, hogy soha nem fáradok el és soha nincs dolgom rettenetes emberekkel. Egy időben járt ide egy bácsi, sose volt megelégedve semmivel. Egyszer megkértem a kollégámat, helyettesítsen, hátha az én személyemet nem kedveli. Ki is rakatott magának a bácsi vagy nyolc bucit, és mikor a kartársnőm angyali nyugalommal épp a kilencediket vette le, rábökött egyre — mellesleg cseppet sem volt szép —, hát nem látja? Azt, maga kétbalkezes... Ilyenek is vannak, de mondom, én nagyon szeretem a vevőket...

Kicsit az is fáj egy ilyen szívvel-lélekkel kereskedő-asszonynak, hogy vannak, ott a pulton kívül, akik nem tekintik őt egyenrangú embernek. És fáj az igazságtalan gorombáskodás is — igaz, annál jobban esik, amikor a másik vevő támad rá az elégedetlenkedőre: nem látja, hogy dolgozik? Álljon oda helyette, ha jobban tudja...

— Nem panaszkodhatom általában semmire. Boldog vagyok, mert van két jó gyerekem, akikre büszke vagyok, és az a legkedvesebb szórakozásom, ha eljönnek a barátaik, beszélgetnek, vidámak és jól érzik magukat. Végeredményben miért is dolgozik az ember, ha nem a gyerekeiért? De meg is van a jutalom, ha a gyerekek örömöt szereznek. Ma reggel is már fél ötkor felkelt a kisebbik fiam, megetette a nyulait, a galambjait, megfőzte a reggelit és azután ébresztett csak fel... Most még egy jó darabig továbbra is szeretnék dolgozni. Szeretnék mindenkinek finom zsemlét és szép kenyeret adni. (Remélem, segít a Sütőipari is! — jobban, mint eddig) és aztán még egy jubileumot is szeretnék **megélni itt a pult mellett.**

Az erdőterület

növelése érdekében a hároméves terv mintegy 50 ezer hektár új erdő telepítését írja elő. Ennek felét a folyók hullámterében, csatornák, vízfolyások, utak és vasutak mentén telepítik

Hivatalos toto-nyeremények

A sportfogadások 1958. augusztus 10-i 32. heti fordulójára 722 244 db kéthasábosnak megfelelő tippszelvény érkezett be a Sportfogadási és Lottóigazgatósághoz. Felosztásra kerül összesen 1 300 040 Ft. Vigaszdíjra ezen a héten 216 673 Ft-ot fordítanak.

Az I. nyerőosztályban 33-an értek el tizenkét találatot. A nyereményösszeg egyenként 9 848,75 Ft.

A II. nyerőosztályban 941-en értek el 11 találatot. A nyereményösszeg egyenként 345 Ft.

A III. nyerőosztályban 9173-an értek el 10 találatot. A nyereményösszeg egyenként 47.50 Ft.

A 10 és 11 találatos nyereményösszegek kifizetése augusztus 18-án, a 12 találatosaké pedig augusztus 21-én kezdődik.

Az ázsiai országok ENSZ-küldöttségei tanulmányozzák Hammarskjöld ismertetett tervét

New York (AP). Az ázsiai semleges országok képviselői értesülések szerint azon tanácskoznak, milyen eszközökkel lehetne rábírni a nyugati hatalmakat arra, hogy tekintélyük megőrzésével kivonják csapataikat és ezzel lehetővé tegyék más közép-keleti problémák megvitatását a közgyűlésen.

A tájékoztatást nyújtó személyiségek úgy vélekednek, hogy az ENSZ libanoni megfigyelő csoportjának kibővítése elérné az amerikai csapatok távozását Libanonból és ezért az ázsiai—afrikai országok csoportja helyesli majd a kibővítés gondolatát. Elismerték azonban, hogy Jordánia nehezebb probléma.

Az ázsiai küldöttségek ugyanakkor tanulmányozzák Hammarskjöld ENSZ főtitkárnak pénteken ismertetett tervét.

Mint ismeretes, Hammarskjöld azt javasolta, hogy az arab országok tegyenek ígéretet, nem avatkoznak egymás belügyeibe, az ENSZ-tagok működjenek együtt a Közép-Kelet gazdasági fejlesztésében és az ENSZ gondoskodjék Jordánia, Libanon határai, valamint Izraelt és az Egyesült Arab Köztársaságot elválasztó határok garantálásáról.

Az ázsiai ENSZ tagországok küldötteinek az a véleménye, hogy ez a javaslat nagyon sokat követel az Egyesült Arab Köztársaságtól és a Szovjetuniótól, viszonzásképp pedig keveset ígér. Megjegyezték, hogy a terv megvalósítása megakadályozná az Egyesült Arab Köztársaság befolyásának fokozódását, ugyanakkor azonban érintetlenül meghagyná a bagdadi szerződés szövetségét a Szovjetunió határain, fenntartaná Anglia helyzetét az Arab-öböl partján, a franciák uralmát Algériában és ugyanakkor Izraelről említést sem tesz.

Hivatalos közlemény a török—angol tárgyalások befejezéséről

Ankara (AFP—AP). A ciprusi kérdésről folytatott török-angol tárgyalások befejeztével vasárnap este szűkszavú közleményt adtak ki.

Az AFP szerint a közlemény egyetlen pozitív vonatkozása éppen a tárgyalások „szívélyes és őszinte légkörének" kiemelése.

A rövid közleményből ítélve ugyanis a két tárgyalófél továbbra is kitart korábbi álláspontja mellett: Törökország szigorúan ragaszkodik a sziget kettéosztásához, Nagy-Britannia pedig síkraszáll Macmillan június 19-én kifejtett terve mellett. Eszerint a megoldás a „partnerség" megvalósításában rejlik.

Bárhogyan álljon is a dolog, a közleményből nem derül ki, milyen módon akarják a felek annak a fegyverszünetnek további fenntartását biztosítani, amely az angol, a görög és a török kormányfői felhívás után a szigeten jelenleg is tart.

A francia tanácsadó testület elvben hozzájárult ahhoz, hogy De Gaulle alkotmánytervezete növelje az elnök hatalmát

Párizs (Reuter). A Reuter jelenti, a francia tanácskozó testület — amely De Gaulle alkotmánytervezetét tanulmányozza — elvben hozzájárult ahhoz, hogy növeljék az elnök hatáskörét.

A testület eddig ezt a záradékot bírálta a leghevesebben. De Gaulle tábornok azonban szombaton két órán át fejtegette elgondolását a tanács tagjai előtt.

Végülis a szeptember 28-án szavazásra terjesztendő alkotmánytervezet lényegében ugyanaz marad, ahogy azt a miniszterelnök és tanácsadói kidolgozták. E tervezet két lényeges pontja a következő: 1. az elnököt az elektorok különleges csoportja választja meg. 2. Azoknak a parlamenti tagoknak, akik kormánytagok lettek, a törvényhozás hátralévő idejére le kell mondaniok mandátumukról.

Külföldről JELENTIK

NEW YORK

Gromiko külügyminiszter, a szovjet küldöttség vezetője megérkezésekor újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A szovjet küldöttség az ENSZ rendkívüli közgyűlésére érkezett New Yorkba, hogy tevékenyen részt vegyen a szőnyegre kerülő nagyon fontos kérdés vitájában. A szovjet kormány nézete az volt s ma is az, hogy az amerikai csapatok Libanonból és az angol csapatok Jordániából való kivonásának kérdése nagyon fontos probléma. A béke fenntartásának érdekei különösképpen megkövetelik e kérdés sürgős megoldását. A szovjet kormány reméli, hogy a közgyűlés képes lesz megtalálni e kérdés kedvező megoldását és így igazolja azokat a reményeket, amelyekkel a világ népei az Egyesült Nemzetek Szervezetének e legfelsőbb szervére tekintenek. A szovjet küldöttség megtesz mindent, hogy e kedvező megoldást sikerüljön megtalálni.

Az izraeli külügyminiszter Londonba repült

Róma (AP). Golda Meir izraeli külügyminiszter a brit kormány meghívására vasárnap Rómából Londonba repült. Szombaton több mint háromórás megbeszélést folytatott Fanfani olasz miniszterelnökkel, aki hír szerint biztosította, hogy „Olaszország a szíven viseli Izrael biztonságát."

PÁRIZS

Az AFP kalkuttai jelentése szerint a pakisztáni csapatok az ország keleti határán már harmadik napja lövik Bhanga indiai határállomást. A pakisztáni csapatok golyói egy nőt megöltek, kettőt súlyosan megsebesítettek.

Karacsiból keltezett jelentés alapján viszont arról számol be az AFP, hogy Pakisztán keleti határának ugyanezen a pontján az indiai csapatok három pakisztáni parasztot megöltek.

BRÜSSZEL

K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke Tu 104-es repülőgépen megérkezett Brüsszelbe, hogy részt vegyen a világkiállítás kapcsán rendezendő szovjet nemzeti napon. Vele együtt érkezett a belga fővárosba M. D. Kovrigina egészségügyi miniszter és Sz. V. Kaftanov, a Szovjetunió művelődésügyi miniszterének első helyettese.

A szovjet vendégeket Budoin belga király és a belga kormány tagjai fogadták.

Angol intézkedések a ciprusi fegyverszünet leteltével

Nicosia (DPA). Az angol csapatok vasárnap este Ciprus egész területén ismét útzárakat építettek és ellenőrző pontokat hoztak létre, mivel a hétfőre virradó éjjel letelt az EOKA görög illegális szervezet által hirdetett fegyverszünet. Digenisz, az EOKA vezetője múlt hétfőn röplapokon fegyverszünetet ajánlott és kijelentette, fenntartja magának a jogot, hogy újabb „provokációk" esetén jövő hétfőn ismét fegyverekhez nyúljon.

Hivatalos jelentések szerint vasárnap Ciprus déli részén álarcos emberek lelőttek egy görög származású ciprusi rendőrt.

PEKING

Garcia fülöp-szigeti elnök legutóbbi sajtóértekezletén kijelentette, a Fülöp-szigetek ENSZ küldöttsége támogatni fogja az ENSZ küszöbönálló rendkívüli közgyűlésén azt a javaslatot, amely követeli az amerikai és angol csapatok kivonását a Közép-Keletről, — írja a Manila News Chronicle vasárnapi számában.

Elutazott az ENSZ közgyűlésre az iraki külügyminiszter

London (Reuter). A bagdadi rádió jelenti, hogy Abdel Dzsabar al Dzsomar iraki külügyminiszter vasárnap New Yorkba repült, ahol az iraki küldöttség vezetője lesz az ENSZ közgyűlésének a Közép-Keletről szerdán megkezdődő vitája során.

Vasutasnapi ünnepségek

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezután kezdődött meg az állomás előtti gesztenyés árnyékában a tulajdonképpeni vasutasnap. A MÁV pécsi igazgatóságának képviselője, *Nagy Károly* elvtárs tartott ünnepi beszédet, majd kiosztotta a jutalmakat és kitüntetéseket. Összesen 13 200 forintot osztott ki a jól dolgozó vasutasok között. „Kiváló Dolgozó" jelvényt 2, „Kiváló Dolgozó" oklevelet 4, rendkívüli előléptetést 6, dicséró és elismerő oklevelet 4, pénzjutalmat 52 dolgozó kapott. Mohács, Vókány és Bóly állomás élüzem lett. Ezután a mohácsi városi pártbizottság nevében *Bérci János* elvtárs köszöntötte a vasutasokat. Utána *Máthé János* elvtárs, MÁV-főtiszt, a mohácsi góc üb-elnöke ismertette a mohácsi állomás vállalását és versenykihívását.

— A mohácsi vasutas dolgozók vállalják — mondotta —, hogy a II. félévi élüzem-szintet 2 százalékkal túlteljesítik mind a kocsikihasználás és teherkocsikihasználás, mind pedig a fajlagos kocsimozgatás és kocsitartózkodási egységidő terén, s egyúttal versenyre hívta ki a góc valamennyi állomását.

A versenykihívást Magyarbóly, Villány és Bóly állomások azonnal el is fogadták.

Ezután gazdag magyar, német és délszláv kultúrműsor következett, majd közös vacsora és tánc.

BOSZORKÁNY-VIRCSAFT

Klári elkeseredetten feküdt az ágyon és Irma tanti rózsaszínruhás képére bámult a falon. Ez a kép mindig arra volt jó neki, hogy utálatát levezesse. Apja, a falusi tanító mindig azt mondta neki, hogy Irma tantit szeretni és tisztelni kell, először is, mivel idősebb, másodszor, mert a nagynénje, harmadszor, mert elvállalta, hogy Klári, amíg el nem végzi a gimnáziumot, nála lakhat. Dehát ezek az érvek mindig csődöt mondottak, amikor le kellett ülni Irma tantival ebédelni. Olyankor Klári alig tudott egy falatot becsületesen lenyelni, oyan méreg fogta el. Irma tanti ugyanis mindig „jelki fröcsökkel" szórakoztatta. Vég nélküli meséivel a boldogult férjéről, meg a hajdani bálokról, meg az összes létező ismerősének összes létező történeteivel sokszor elvette a tanulásra és főleg: a sétára szánt idejét. Irma tanti nem tűrt ellentmondást, és nem tűrte, hogy valaki ne hallgassa végig.

Azért aztán Klári, mivelhogy szemtől-szembe nem mondhatott neki semmit, ezen a rózsaszínruhás képen töltötte ki a mérgét. Tizennégy éves volt, mindig otthon élt eddig a kis faluban, és most szerette volna megismerni, töviről-hegyire kikutatni a várost, meg ezt a sok érdekes embert, és tesséék... akkor egy szörnyű nagynéni miatt még a barátnőivel is ritkán találkozhatott.

Klári otthon méregzsáknak volt titulálva, és ezt nem tagadta meg most sem. Dühösen kiöltötte a nyelvét a rózsakoszorú alatt mosolygó, hegyesorrú arcra és mindjárt megkönnyebbült. Most már valahogy kibírja az ebédet és aztán, ha törik, ha szakad, ellóg. Ma éppen egy isteni sétát terveztek a Mecsekre. Mari is megy, a közös pénztárosuk és úgy beszélték meg, hogy az összerakott fillérekből ma mindnyájan megisznak egy pohár sört... Hű, ez remek kaland lenne, öt lány egyedül, végre egy kis érdekesség...

— Klári!

Irma tanti már jött is befelé, és Klári kétségbeesetten hallotta a hangján, hogy már megint valami „izgalmas" közlendője van. Lehet, hogy a hatodik szomszédnál veszekedés volt tegnap, vagy a nemtudomkicsoda kitörte a nyakát...

— Klári, fiam, itt vagy? Teríts gyorsan!

Irma tanti kitárta az ablakot, hadd jöjjön be a jó kis 30 fokos kánikula — jaj, ez is olyan kiállhatatlan benne! — aztán nyitott ajtókon keresztül kivonult a konyhába. Klári gépiesen megterítette és hangtalan utálattal szívta magába a tökfőzelék szagát.

— Hetenként ötször tök... — gondolta dühösen — csak azért, mert ő szereti... és hogy egészséges... uramisten!

Irma tanti behozta az ennivalót és izgatottan ült le.

— Képzeld, fiam, fogalmad sincs, mi történt! Na, vigyázz, ne ügyetlenkedj, le ne öntsd magad!

— Ez arra való — állapította meg Klári maró gúnnyal, — hogy azért ne feledkezzem meg róla, hogy „kislány" vagyok. De a meséket azért elmondja a kislánynak is...

— Ez az utálatos boszorkány, ez a vén Manci megint megátkozott valakit.

— Szent isten! — Klári kicsit ijedten mondta, de jó nagy, csípős nyomatékkal is, ti. ez volt Irma tanti fő témája.

— Azért ne emlegesd a jóistent... Szóval, most azért dühöngött, mert valamelyik gyerek kicsúfolta. Kiabált, mint egy őrült, hogy megátkozlak benneteket is meg az anyátokat is, aki a világra hozott... Szegény Kozmáné nagyon megijedt, mert az ő gyereke is ott volt, és tudod, nem egészen egészséges a kisfiú. Szóval nagy botrány volt és a Kozmáné sírt, azt mondta, most biztosan meghal a gyereke. Hát éppen, ha arra gondolok, hogy mit csinált már ez a boszorkány... Először is megátkozta azt a flatalasszonyt, aki kétszer nem tudta emiatt megszülni a gyerekét. Akkor a kövér Herczegné is azóta beteg folyton, amióta ez a banya rászórta az átkait... akkor a Baló bácsi, itt a szomszédban, az is a banya átkától halt meg a következő napon...

— Aztán biztos ez? — Klári ünottan kotorászta a tökfőzeléket, és lopva az órájára nézett.

— Hogy a csudába ne..., Mindenki fél tőle, mint a tűztől. Még én is, pedig isten látja a lelkemet...

— En bizony nem félek! — Klárinak jólesett legalább ebben ellentmondani és kajánul figyelte a nagynénje mérgét.

— Hogy-hogy nem félsz? Csak ne nagyzolj, mert megver érte az isten. Kölyök vagy még, fiam, nem tudod, mi az élet! És mert belevertek a fejedbe mindenféle ostobaságot, telebeszélték ezzel a kiszszel, meg mozgalommal, meg miegymással! Így nevelik manapság a gyerekeket, az én időmben bezzeg nem lőfrálhatott egy lány egyedül és nekem alaposan megfogták volna a fülem, ha egy vasárnap nem megyek el a templomba, mint te tegnap...

Klári megszeppent. Szóval a tanti kileste őt, hogy templom helyett az Éváéknál volt... De mikor ott olyan kellemes, a papa, mama vidám, sokat nevetnek, nem kell illedelmesen a széken ülni és nem kell udvarias köszönömmel visszautasítani a sütit... mikor olyan finom volt! És hangos zene szólt, kártyáztak csapdlecsacsit, — délelőtt, vasárnap délelőtt! — és nem szakadt le az ég, sőt, annál fényesebben sütött a nap...

Szerencsére Irma tanti nem várt választ, hanem folytatta:

— Mert apád is olyan tutyi-mutyi ember volt világéletében. Megelégedett azzal a kis falusi tanítósággal, ahelyett, hogy... mint az én szegény uram, mi nem akárkik voltunk ám! Eh...

Ebben a pillanatban az ablak alatt nagy lárma támadt.

Klári rögtön megismerte a boszorkány hangját és hatalmas megkönnyebbülést érzett. Alighanem vége a prédikációnak...

Irma tanti roppant izgatott lett, alig tudta lenyelni a falatot, az állára folyt a főzelék, letörölte és felállt.

— Itt van! Itt van a piszok!

Már nyitotta is az ajtót, kiállt az udvarra és hallgatta a vitát. Egy férfi állt ott a banyával szemben és kiabált.

— Hallgasson már, az isten áldja magát! Engem nem érdekel, hogy átkozódik vagy nem, de a gyerekeimet hagyja békén! Az udvaron igenis, joguk van játszani, nem törték be a maga ablakát azzal a labdával. Maga nem képes megérteni, hogy a gyerekeket nem lehet bezárni a szobába? Figyelmeztetem, hogy ne veszekedjen velük ok nélkül és ne ijesztgesse őket, mert...

Az öreg Manci, aki Klári szerint nem volt egészen normális, állítólag azonban rendszeresen ivott, az volt a baja — már alig látott a dühtől.

— Maga ne figyelmeztetgessen engem, mert agyonverem! En agyonverem magát is meg a gyerekeit is, legyenek átkozottak, maguk, maguk... szemét népek!

A boszorkány kiabált, az ember meg tehetetlenül vállat vont.

— Vén bolond! El kéne vitetni.

Fogta a gyerekeit és elcipelte őket. Az asszonyok, akik már kint álltak az ajtóban, azonban jobb idegekkel rendelkeztek, mert tovább vitáztak az öregasszonnyal.

Röpködtek a szidalmak, a dühös szavak, míg végre Irma tanti is bekapcsolódott. De akkor már reszketett.

— Maga egy utolsó boszorkány! Igenis, boszorkány!

— Maga! — A boszorkány bősz mérge mind Irma tanti ellen fordult. — Magának még jár a szája? Hiszen hogy elfogadta a múltkor a tojásomat, mi?

— Azt a nyomorult öt tojást? Hiszen rám tukmálta! Hogy így szeret, meg úgy, meg kölcsönadtam a paradicsompasszírozót!

— Adtam magának tojást! — toporzékolt az öregasszony. — Adtam magának... maga szemét... maguk szemetek! Verje meg az isten...

Irma tanti felhördült.

— Ne merje emlegetni az istent! Az ilyet be se enne szabad engedni a templomba!

— Verje meg az isten, verje meg! — Az öregasszony tajtékzott. — Engem meghallgat, megveri...

— Majd megveri magát! Engem jobban meghallgat, ne féljen!

— Engem meghallgat, engem jobban szeret, magát megveri... Magát ne engedjék be a templomba!

— Vén disznó! — Irma tanti tébolyultan kiabált. — Vén szemtelen, alias disznó...

— Elfogadta a tojásomat...

Irma tanti egy szempillantás alatt benn termett a kamrában és kezében az öt tojással, visszatért.

— Itt van! Itt van a büdös tojása! Itt van!

És egyenként utánavagdalta az öregasszonynak.

A boszorkány riadan pislogott és összehúzódva bement a szobájába. Közben morgott még valamit: „disznó... megveri..." meg ilyesmit.

Irma tanti sírásra fakadt. Úgy remegett, mint a kocsonya, máskor gondos hurkákba rakott haja elszabadultan röpködött.

— Verje meg az isten, drága jó istenem, énrám ilyeneket mondani... a vén utálatos boszorkány...

Sírva ült le a konyhában, a szomszédasszonyok meg jöttek vigasztalni.

Klári egy csöpp szánalmat sem érzett, most csak arra tudott gondolni, hogy ő ezalatt elmehet... Lábujjhegyen, a táskáját a hóna alá szorítva óvakodott ki az ajtón.

A 30 fokos levegő valósággal jólesett most.

— Fuj... micsoda egy boszorkány... — kicsit megijedt a gondolattól, de aztán dacosan mondta magának — igenis, boszorkány! Ahogy rikácsolt, ahogy remegett a tokája, ahogy dobálta azokat a tojásokat.., milyen közönséges és még ő beszél... De elmegyek innen! Eva édesanyja is azt mondta, hogy jobb lenne nékem kollégiumban. Vajon ő honnan tudta? Pedig csak azt mondtam neki, hogy az Irma tanti nagyon veszekedne, ha tudná, hogy templom helyett csapdlecsacsit játszunk, mert oda muszáj elmenni. Meg hogy az Irma tanti mindig a lőfrálás miatt szid. Nem is érdekel, szidjon! Mindig a neveléssel jön. Hát azért akar nevelni, hogy olyan legyek, mint ő? No, hisz! Ilyen boszorkány-vircsaftot!

Az óra fél hármat mutatott. Hű, sietni kell!

— Milyen éhes vagyok! — savanyúan gondolt a tökfőzelékre. — Na, majd eszem egy pogácsát a sör mellé... Hühű, sör lesz! Meg magyarnóta, meg nevetés! Éva olyan szépen énekel... én meg majd tercelek, a népdalokhoz az elég jól illik.

És rohanni kezdett, maga mögött lóbálva vigan a táskáját.

HALLAMA ERZSÉBET

Egyenesen, nyíltan

Ha tsz-alakításról esett szó ilyenkor aratás, cséplés táján, akkor az emberek nagy része azt mondta:

— Ilyenkor tsz-t alakítani? Ugyan? Mással van ilyenkor elfoglalva a paraszt.

Nos, erre az elméletre rácáfolt a gyakorlat, mégpedig az idén, amikor sokan úgy vélekedtek:

— Konzerválódott a magyar paraszt. Nehéz kimozdítani a megszokottból most, amikor sokkal jobban megy neki, mint néhány évvel ezelőtt.

Ez az utóbbi igaz, persze azzal kiegészítve, hogy a tsz-tagoknak is jobban megy a soruk, jobban, mint az egyénieknek. Az pedig, hogy nem mozdul meg a paraszt, hamis elképzelést, tunyaságot, a népszerűtlennek hitt feladat előli meghátrálást takar. Idén július eleje óta öt új tsz alakult a megyében. Három a pécsi és kettő a pécsváradi járásban.

Siklósbodonyban, Aranyosgadányban, Belvárdgyulán vagy éppen Lovászhetényben is arattak, csépeltek a parasztok. Arattak, csépeltek és számoltak. És a számvetésben segítettek nekik a község kommunistái is. A végeredmény mindig ez volt: „A szomszédos tsz-ek 2—3 mázsával többet terméltek holdankint, mint mi. Mi lehet ennek az oka?" A kommunisták megmagyarázták: „A gépesítés, a fejlettebb agrotechnika alkalmazása, a közösség ereje és azok a rendelkezések, határozatok, amelyek minden téren elősegítik a tsz-gazdaságok fejlődését." Beszélgetés közben felvetődött nem egyszer:

— Olyan „titkok" ezek, amelyeknek maguk is, mi is a birtokába juthatunk, ha szövetkezetet alakítunk...

A kommunisták elmondották, hogy a szövetkezésnek van alacsonyabb formája is. Ha úgy érzik, hogy nekik nem megfelelő még a magasabb forma, kezdjék alacsonyabb fokon. Egy ilyen beszélgetésen szó esett a növénytermelő tsz-ről is. A parasztok sokszor mondták, hogy jó lenne egy olyan szövetkezeti forma, ahová csak a földet kellene bevinni, az állatok otthon maradhatnának. A párt és a kormány eleget tett ennek a kívánságnak. Lehet növénytermelő tsz-t alakítani. Ha jól gazdálkodnak ezekben a tszekben, akkor gazdaságilag viszonylag gyorsan megerősödhetnek: építhetnek istállókat, vehetnek jószágokat... Amikor idáig eljutottak a magyarázattal, az egyik paraszt felugrott:

— Hármas szaga van! Hármas szaga van!

— Nemcsak szaga, íze is — felelték a kommunisták. — Ez a növénytermelő tsz. valóban ugyanolyan kedvezményeket kap, mint a jelenlegi mezőgazdasági termelőszövetkezetek...

Az őszinte szó megfelepte az embereket. „Hát nem csapdának szánják ezek ezt a növénytermelő tsz-t? Világosan megmondják, hogy lényegében ez is hármas típusú!?" Őszintén, nyíltan kell beszélni az emberekkel! Parasztságunk ért a szóból, mert maga is látja annak bizonyítékait, ha egyénileg dolgozik, lemarad a versenyben. Ma már szinte minden faluban ezt hallani a parasztoktól: „Előbb-utóbb én is a tszben leszek." Más színezete van ennek a mondatnak is, mint néhány évvel ezelőtt. Nincs emögött a mondat mögött már az a gondolat: „Előbb-utóbb én is a tsz-ben leszek, mert bekényszerítenek!" A „mert" után most ezt mondják: „...mert ott mégiscsak jobb az élet, többet termelnek, mint én az idén és jóval többet jövőre, meg azután." Szóval ma már ezért lesznek előbb-utóbb a parasztok a tsz-ben, ezért figyelik mind jobban a tsz-eket ilyen szempontból: mit csinálnak, hogyan gazdálkodnak, mennyivel értek el jobb eredményt, mint én. Igy van ez rendjén. Figyeljék a tsz munkáját, a termelőszövetkezet pedig engedje, hogy figyeljék, sőt mi több: mutasson meg nekik minden újabb sikert!

Őszinte szót vár a parasztember és ha őszintén beszélnek vele, megérti: miről van szó, mit kell tennie. Aranyosgadányban, Belvárdgyulán, Siklósbodonyban és a többi községben is, ahol új tsz alakult, ezt tették a kommunisták. Beszéltek, érveltek, vitatkoztak. És a vége tsz lett.

Agitáltak! — mondjuk ki ezt a szót, amelynek használatáról mostanában több helyen mintha lemondtak volna. Azt mondják ezeken a helyeken: „Kérem, mi a legteljesebb önkéntesség alapján akarunk tsz-t szervezni!" Mi is ezt akarjuk és mindenkor és mindenkivel szemben fellépünk, aki az önkéntesség elvét meg akarja sérteni. Parasztjainknak jogunk van eldönteni: melyik utat választják, de nekünk kommunistáknak jogunk, sőt kötelességünk megmondani, sőt tényekkel bebizonyítani, hogy a szövetkezeti út a helyesebb.

Agitálni, igen, agitálni kell! Meg kell mutatnunk a még egyénileg dolgozó parasztoknak, hol a helyük. Szükség van az őszinte szóra. A napokban beszéltem egy tsztaggal. Szó esett az agitációról is. Szó szerint ezt mondta: „Kérem, ha engem nem agitálnak annakidején, most nem lenne motorom, húszezer forint évi jövedelmem."

Igy foglalta össze az agitáció lényegét. Ebből minden ember, minden kommunista érthet. Ha néhányan most molesztálásnak veszik is az őszinte szót, ha meggyőződtek az igazságról, ha maguk is érzik a szövetkezés előnyeit, akkor ők is azt mondják, mint az előbbi tsz-tag.

Kell-e ennél nagyobb elismerés egy kommunistának, egy agitátornak?!

Szalai János

Ki mit visz Harkányba?

Harkányban már elkészült a növénytermesztési és állattenyésztési pavilon csővázа. A bólyi állami gazdaság kapta a megbízást, hogy az állami gazdaságok állattenyésztése részére bemutató pavilont készítsen. A munka itt is halad. A korszerűen felszerelt istállóban nemcsak kiváló tenyészállatokban gyönyörködhetnek majd a látogatók, hanem a pavilon felszerelését is bizonyára nagyszámú kíváncsiskodó veszi körül. Többek között elkészítik az önitatásos berendezést is.

A Szederkényi Növényvédő Állomás csávázási bemutatót tart, s megjelennek termelvényeikkel Baranya legjobb termelőszövetkezet, egyénileg dolgozó parasztjai.

A monyoródi termelőszövetkezet kedvelt bora mellé lacikonyhát is állít, hogy a vásár látogatói ízletes pecsenyét haraphassanak a bor mellé.

Az ivánbattyáni tsz halászcsárdát nyit, s mellettük a villányi szakcsoport, a villányi termelőszövetkezet és a villánykövesdi tsz mérj a zamatos villányi nedűket. Természetesen ott lesznek megyénk legjobb egyéni bortermelői is.

Idei nagy terméseket is bemutatják Harkányban Baranya legjobbjai. A babarci termelőszövetkezet 18,30 mázsás árpatermését mutatja be. Majsról 18 mázsás búzaátlaggal vesznek részt a kiállításon és Petternai József gazdaságának dolgozó parasztjai 226 mázsás cukorrépáját is megtekinthetik majd a látogatók. A sellyei tsz virágtermesztéssel, — Ócsárdról kenderrel, Beremendről zöldséggel büszkélkednek majd.

Minden délután lovasbemutató lesz, ahol négyes és ötös fogatok vonulnak fel.

A kiállításra Baranya, Somogy és Tolna megye egész területéről 50 százalékos vasúti kedvezménnyel utazhatnak a látogatók.

Külön érdekessége lesz a kiállításnak az öntözési bemutató. A vízügyi igazgatóság 25 000 forintos költséggel építi meg az öntözőberendezést, — amelyből megláthatják a résztvevők a szakszerű kertészkedés egyik legfontosabb előfeltételét.

A Dunántúli Napló JELENTI

REKORD IDEGENFORGALOM

Ebben az évben augusztus 10-én, vasárnap rekord idegen forgalmat ért el Pécs városa. Szegedről két különvonat érkezett városunkba, hétszáz utassal. Ugyanakkor Budapestről az IBUSZ két külön autóbuszjáratot indított Pécsre. Ezen kívül vasárnap még több más városbeli érkezett városunkba különböző országos jellegű ankétokra, kongresszusokra. Itt tartották meg az országos kertészeti ankétot, valamint az erdész kongresszust, továbbá az országos repülőmodellező versenyt is.

KÖZKUTAT LÉTESITENEK a SÉTATÉREN

A város lakossága már több ízben kérte a tanácsot, hogy a Szent István téren ne csak szökőkutat és vízesést létesítsen, hanem gondoskodjon az ott lévő játszótéri gyermekek, valamint a Sétatéren pihenők vízellátásáról is. A városi tanács most eleget tesz a lakosság kérésének és a Sétatéren közkutat létesít. A közeli hetekben már el is készül a közkút.

FELAVATJÁK AZ UJ ISKOLÁT SÓSVERTIKÉN

Sósvertikén egy tantermes tanítólakásos iskolát létesítettek. Ez a megye legmodernebb kisiskolája. Debreceni mintára építették és most vasárnap ünnepélyes keretek között avatják fel. A lakosság társadalmi munkában végezte el a tereprendezést, az iskolához vezető járda építését és az iskola bekerítését.

MEGNYITJÁK PÉCS ELSŐ FILMKLUBJÁT

A TIT rendezésében szeptember 14-én tartja első bemutatóját Pécs első film-klubja (film-múzeuma). A filmklub célja: hogy a filmművészet kedvelőit egybetömörítse és a világ eddigi filmművészetének kiemelkedő alkotásait bemutassa. Az előadásokat filmtörténeti és esztétikai klub viták követik. A film-klubba csak korlátozott számban vesznek fel tagokat. Ennek ellenére a TIT a tagjain kívül a bányászoknak és az ipari munkásoknak lehetőséget biztosít arra, hogy a klub tagjai lehessenek.

ÉPITIK A VADÁSZ ÉS UJVILÁG UTCA UTTESTÉT

Az első kerületi tanács a községfejlesztési alap keretében elkészíttette a Vadász és Ujvilág utcák uttestének megépítését. Ennek alapján a munkákat már a nyáron megkezdik. Az Uj világ utcában megkezdték a vízvezetékhálózat lefektetését is, nehogy az úttest megépítése után az utat újból fel kelljen szedni.

VEZETŐSÉG- ÉS KÜLDÖTTVÁLASZTÓ TAGGYŰLÉST TART A VÖRÖSKERESZT

A Pécsi Szénbányászati Tröszt Vöröskereszt szervezete augusztus 13-án, szerdán délután háromnegyed 4 órakor vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlést tart a tröszt kultúrtermében. A taggyűlésen részt vesz Kárpáti József, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Vöröskereszt országos főtitkára, valamint Vollár János, a szervezési osztály vezetője.

Új fúrókalapáccsal kisérleteznek Kossuth-bányán

A budapesti préslégszerszámgyárban nemrég egy újtípusú, 33 kg súlyú fúrógépet állítottak elő. Az új gépet az elmúlt héten a komlói Kossuth-bányán próbálták ki a gyár szakemberei a pécsi, a tatabányai és a komlói bányászok részvételével. Az új gép sok tekintetben előtt a jelenleg használatos fúrókalapácsoktól. Igen nagy előnye, hogy míg az eddigi fúrókalapácsokat kézi erővel kell a kőzetnek nyomni, az új fúrókalapácsot csak egy támfának, vagy egy feszkének kell támasztani s önműködően egy — a gép hátsó részében elhelyezett 60 cm hosszú dugattyú segítségével gyakorol nyomást a fúrószárra.

Az új fúrókalapácsnak a teljesítménye is egészen jó. A kísérleti fúrás során nyolc perc alatt 105 centimétert haladt előre a fúró. A szakemberek véleménye szerint ezt a fúrókalapácsot nagyon hamar meg fogják szeretni a bányászok, mert minden munkahelyen, még a feltörésekben — ahol függőlegesen kell tartani és felfelé kell nyomni a fúrógépet —, is kiválóan használható, különösebb fizikai erőkifejtést nem igényel — s ami ugyancsak nagy előny — a víz bevezetése oldalöblítés formájában történik s a gép használata közben nem lesznek vizesek a munkások. Az új géppel a komlói bányászok huzamosabb ideig fognak kísérletezni, hogy valamennyi előnyét és hátrányát megismerjék s a szükséges módosításokra felhívják a gép tervezőinek a figyelmét.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: változó felhőzet ma egy-két helyen, holnap több helyen, elsősorban nyugaton és északon zápores, zivatar. Mérsékelt délkeleti, déli szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 15—16, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 26—29 fok között.

HÁZTŰZNÉZŐ

Augusztus 3-án Bárban megelevenedtek az utcák, sokkal több volt az ember, mint máskor. Öt község: Hímesháza, Márok, Dunaszekcső és Székelyszabar tsz- és tszcstagjai és egyéni gazdái látogattak el Bárba, hogy megnézzék: milyen eredményeket ért el az Uj Élet Tsz. — Volt mit nézni és hallgatni!

Az Uj Élet 1949-ben alakult. Bár megtépázta az ellenforradalom vihara, fölbomlasztani nem tudta. 1949-ben 15 tag alakította és az ellenforradalom előtt már kilencvenöten voltak — a község minden dolgozó parasztja tsz-tag volt. Most a tsz ismét erős. Négyöt egyénileg dolgozó paraszt van csak a községben.

— Kevés a föld! — mondják a bárlak és ezen a kevés földön megpróbáltak jól és mindig jobban gazdálkodni. A kevés föld ellenére is megtalálták Oláh Jeremiások annak a módját, hogy a tagokat foglalkoztatni tudják. Tíz holdon kertészetet létesítettek, amelynek nagyobb része szárazkertészet ugyan, de a szakszerű munka mégis szép jövedelmet hozott. A kertészetből mindig volt pénz üzemvitelre és egyéb kiadásra, de jutott belőle bőven munkaegység-előlegekre is.

A helyes nagyüzemi gazdálkodás egyik legfőbb feltételét az állattenyésztés fejlesztésében látták és látják. A tagság és a vezetőség nem arra törekedett, hogy nagy állami hitelekből drága tehén- és sertéspalotákat építsen, hanem összefogott és a maga erejéből építette fel ezeket. Maguk építették az istállókat nagyrészt, a sertéshizlalót és fiaztatót, a dohánypajtákat, a dohánysimítót és legújabban a tsz-t feldolgozó üzemét. Csak a legszükségesebbre vettek fel hitelt és csak annyit, hogy azt könnyűszerrel ki tudták és tudják fizetni. A dohánysimítót például egy elbontott öreg épület anyagából építették fel úgy, hogy padlását gabonatárolónak is lehet használni. — Építettek juhaklot és egy 26 holdas halastavat is. Rendbehozták az eléggé elhanyagolt szeszfőzdét és most ebből is pénzelnek.

Az Uj Élet nemcsak az állattenyésztésben, a növénytermesztésben is a legjövedelmezőbb kultúrákat honosítja meg. Olyan növényeket termelnek, amelyek kis területen nagy jövedelmet adnak: lucernát, dohányt, stb. A szövetkezet tagsága megyénkben egyedül a táblák szélein erdősávokat létesített. Ha a dombról nézzük, akkor a tsz egész területét látni lehet, a majort, a földeket, amelyeket 8—10 méter magas erdősávok ölelnek át.

Volt egy 25—30 holdas rétjük. Amióta emlékeznek az emberek, nem termett ez mást, csak sást, meg nádat. A területet patak szeli keresztül.

— Csináljunk itt is halastavat! — mondták a tagok és máris munkához láttak. Jövőre az értéktelen füvet termő területen már víz csillog.

A „háztűznézők" mindezt látták, hallották. Saját maguk győződhettek meg arról, milyen hatalmas erő rejlik egy olyan közösségben, mint a bári. Megnézték az istállót, amelyben jelenleg 30 tehén és 43 növendékmarha van. Hej, ha két évvel ezelőtt látták volna! Alig itt-ott volt egy állat, a kilépők széthurcolták őket. A sertésólakban 20 anyakoca és mintegy 100 süldő. Csodálkozva nézték a parasztok a tsz kocaállományát. Mindegyik alatt 9—10—11 malac. Mondta is az egyik:

— Ha ezek is megnőnek, de gyönyörű falka lesz itt együtt!

A gépekre, a munka megkönnyítésére is ráterelődött a szó. Az Uj Életnek van egy zetorja, négy darálója, fafeldolgozó gépe, az aratást majdnem teljes egészében gépesítették és a szövetkezetnek egy taipalatnyi hántatlan tarlója sincs.

A sok járkálás, nézelődés kifárasztotta az embereket és a földművesszövetkezet vendéglőjében jól esett a finom halászlé. A tsz adta a halászlét is, a bort is.

Ebéd közben nagy vita kerekedett. Oláh Jeremiás a tsz elnöke, alig győzött a sok kérdésre válaszolni.

— Összefogtunk és megcsináltuk! — mondta Oláh Jeremiás. — Csak így lehet eredményt elérni.

Eddig mindig lepipálták nemcsak a saját községbeli, hanem a környékbeli gazdákat is a növénytermelésben. Az idén aszályos, kedvezőtlen év volt, mégis mintegy 2 és fél mázsával több termett nekik holdanként, mint az egyénieknek.

A paraszt, mint mondani szokás, mindent alaposan megfundál, mert mindenben raffinériát vél felfedezni. Építkeztek, sokat építkeztek? Akkor biztosan rosszul ment a tagságnak! Fel is tették a kérdést:

— És hogy ment, hogy megy a tagságnak?

Török Ferenc bácsi, a tsz egyik legrégibb, alapító tagja megadta a feleletet. 12 holddal lépett be a tsz-be. Megszakítás nélkül tsz-tag. Minden munkában részt vesz és 300—350 munkaegységet szerez évente. Hogy voltak nehézségek? Voltak. De erre mindenkinek fel kell készülnie, mert egy új, nagy gazdaságot létrehozni nem gyerekjáték.

— Én azért azt mondom — így Török bácsi —, hogy csak olyan élete lenne minden parasztnak, mint amilyen nekem van. Persze ezért az életmódért meg kell dolgozni — közel annyira sem, mint egyéni korban — de dolgozni kell nap, mint nap.

Hozzászóltak a szövetkezet asszonytagjai is — becsületükre legyen mondva —, akik nemcsak beszélni, de dolgozni is tudnak. Nem kellett az embereknek a kapát egyszer se megfogni, mert az asszonyok megfogták helyettük.

— Érdemes a mi szövetkezetünkben dolgozni — mondották az asszonyok, mert mindig több a jövedelem.

Az asszonyok itt is a fején találták a szöget, mert az idei aszályos év ellenére is 18—25 ezer forint lesz a jövedelmük azoknak a tagoknak, akik rendszeresen dolgoztak. Ebben persze nincs benne a háztáji. Ezekután lehet azon csodálkozni, hogy a kint lévő néhány egyéni gazda egyre inkább a tsz felé közeledik?!

És azon se lehet csodálkozni, hogy a „háztűznézők" azzal távoztak: az itt látottakon érdemes elgondolkozni.

Megkezdődött az erdészek országos vándorgyűlése

Az ország erdészei ma kezdték vándorgyűlésüket Pécsett a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének helyiségében. A vándorgyűlés 13-áig tart. Ez alatt megismerkednek többek között a Mecsek nevezetességeivel. Megtekintik a Mecsek fenyveseit, tanulmányozzák a baranyai erdők életét, a felújításokat és kicserélik tapasztalataikat.

Kedden Székelyszabar községbe látogatnak el. Gyalogosan haladnak keresztül a fenyőerdősítésen, a vöröstölgy, hegyijuhar elegyes fiatal erdőn, megtekintik a vöröstölgy magtermő állományát, a feketefenyő telepítést és több erdei érdekességet.

Ezt követően ellátogatnak a sellyei üzemi vadászterületre.

Palackozott boroktól a főzelékfélékig

A városi tanács más városok eredményes tapasztalatai alapján mintabolt létrehozását tervezi Pécsett. A mintabolt az állami gazdaságok terményeit árusítja majd, s árui között a palackozott boroktól a tejtermékekig és a főzelékfélékig minden kapható lesz.

A mintaboltnak nagy jelentősége lesz előreláthatólag nemcsak az állami gazdaságok szempontjából, hanem azért is, mert ebben az áruellátás javításának és az árszabályozásnak fontos eszközét látják az illetékesek.

SPORT

SPORTHIREK

A 12 találatos totószelvény: 1, 1, 1, 1, 1, x, 2, 1, 1, x, x, 1.

*

A Tolna megyei TST, valamint a Magyar Lovasszövetség rendezésében a Magyar Népköztársaság 1958. évi lovasbajnokságát Regölyben rendezik meg.

*

Budapest—Ljubljana atlétikai viadalon a férfiak versenyében Budapest csapata 79:38, a nők versenyében pedig 70:36 arányban győzött. A versenyen súlydobásban Varju 16.96 m dobással országos csúcsot javított. Gerelydobásnál pedig Barabás (Budapest) 69 m 63-as dobással új országos ifjúsági csúcsot javított.

*

A Komlói Bányász a jövő bajnoki évre az NDK-ból hazatért Gyarmati János edzőre szeretné bízni a csapatot.

*

Százezer néző előtt bonyolították le Budapesten a motoros nemzetközi nagydíjat.

Pécsi Lokomotiv—Pécsi VSK 1:0 (0:0)

Verseny utcai pálya, 1000 néző, vezette: Páldi.

Lokomotív: Kovács — Zombori, Hegyi, Kelenfi — Meggyes, Szőke — Horváth I., Tura, Udvaros, Milosovics, Horváth L.

PVSK: Hámori — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Kutas, Ilosvai — Kardos, Vigh, Vincze, Freppán, Guhr.

A nyolcadik vasutasnap alkalmával találkozott az 1951-ben NB II-es bajnokságot nyert Lokomotív gárda a jelenlegi PVSK-val. Az I. félidőben a fiatalok támadtak többet, de csak Vigh kapufa lövése volt az eredmény. Az utolsó percben Milosovics beadását Horváth I. tiszta helyzetben elvétette.

A II. félidőben Meggyes, Zombori, Horváth I. és Kelenfi helyett Szentesi, Hirczi, Horváth J. és Szabó László állt be az öregekhez. A fiataloknál Ilosfait Szőke Gábor váltotta fel. A csere az öregeknek használt jobban, mert a II. félidőt végig támadták és Horváth J. 11-esből lőtt góljával megérdemelten győztek. A fiatalok nem birták a II. félidő iramát. Jók voltak: Hegyi, Szőke, Milosovics és Szabó, illetve Lendvai, Mohácsi, Ilosfai és helyenként Vigh.

Este a vasutas kultúrotthonban jöttek össze a két csapat tagjai és hozzátartozóik. Ekkor osztották ki a megyebajnokságot nyert II. csapat tagjainak a bajnoki érmeket. A „harmadik félidőt" is jobban birták az öregek.

Kaposvári Kinizsi—Pécsi VSK vegyes 5:0 (0:0)

Kaposvár, 800 néző, vezette: Dobszai.

PVSK: Bogyai — Futó, Mohácsi, Baka — Ilosfai, Szőke — Kardos, Vincze, Hámori II., Vigh, Scherbán. Az első félidőben meglepően jól tartotta magát a vasutasok utánpótlás csapata. A második félidőben Mohácsi helyett Tamási, Baka, Kardos és Scherbán helyett Kutas, Nyári és Oszvald állt be. Ekkor az irányítás nélkül maradt védelem megzavarodott és 15 perc alatt 4 gólt kapott. Góllövők: Tóth (3) és Mózsi (2), jók voltak a Kaposvári Kinizsiből Szili, Márkus, Tóth, Mózsi, illetve a Pécsi VSK-ból Futó, Mohácsi, Ilosfai és Scherbán.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 12-i, keddi műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Leánytáncok. — Napról-napra. — Hírek és tudósítások. — Cséplés után a mohácsi Uj Barázdában. Riport. — Uj eredmények a növénynemesítés terén. — Délbaranyai népdalok, szólók, népi kórusok.
17.00: Német nyelvű műsor. Johann Strauss: Egyveleg a Denevér című operettből. — Asszonyok ma. — Tanulj ifjúság! — „A nagy kos". Vidám népmese. — Fuvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Tudomány és az élet.
18.00: Bányászdalok.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Részletek Lehár Vig özvegy és Kálmán Csárdáskirálynő című operettjéből.
18.45: Kommentár.
18.50: Operettműsor folytatása.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operaest, II. Magyarnóták.

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7, 9 órakor)

Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Éjfélkor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Építők Kultúrotthona: Bátrak csapata (5, 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Trapéz (6, 8 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A feleség (6, 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Bomba (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Vasvirág (5, 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Elveszett vőlegény (fél 7, fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Zalameai bíró (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Park-mozi (Szigetvár): Csavargó (fél 9 órakor)

Táncsics (Siklós): A kölni kapitány (fél 9 órakor)

Megvette már lottószelvényét?

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második, kedd.

Megkezdődött az országos I. osztályú tenisz csapatbajnokság

Az országos I. osztályú tenisz csapatbajnokságban Pécset a PE-AC indult. Első napon a budapesti VTSE-től 6:3 arányban vereséget szenvedett, másnap azonban javítottak, mert a budapesti Gyár-építők csapatát 6:3 arányban megverték.

Az „Aranyvirág"-ról

Hát igen, ilyenféle előadást szeretnénk mindig látni. Nem az operettről szólunk, hanem az előadásról, arról, hogy a művészek játékán nem érződött: vidéken vagyunk, nem számít, majd csak elmúlik ez a pár óra. Az operett az operett, tele szerelemmel, bonyodalommal, kellemes muzsikával és mindenki számára még kellemesebb megoldással. A játék az más. Van úgy, hogy a művészek „mindent beleadnak" és van úgy, hogy nem. Vasárnap az előbbit tapasztaltuk örömmel. Az Országos Kamaraszínház „megbontotta a rendet" és színvonalas, rendes előadást produkált.

A szabadtéri színpadról kifelé jövet nem is mondta senki: kár volt a pénzért, az időért. Reméljük, hogy ezt a jó szokást, a jó előadást más budapesti rendezvényeken sem kell nélkülöznünk. Remélünk és nem szeretnénk csalódni.

MEDOSZ Traktor Sportkörök spartakiádja

Vasárnap délelőtt a Tüzér utcai pályán rendezték meg a MEDOSZ sportkörök spartakiád-versenyét. A versenyt Czégény József, a MEDOSZ elnöke nyitotta meg. A versenyen a pécsi, bólyi, babarci, kelemenligeti és görösgalli sportkörök vettek részt 114 versenyzővel. Eredmények. Férfiak: 100 m: 1. Hock (Babarc) 11.8, 400 m: 1. Bánik (Pécs) 59, 800 m: 1. Németh (Kelemenliget) 2.36, 1500 m: 1. Angyal (Pécs) 4:35.2, 4x100 m-es férfi váltó: 1. Pécs 49, súly: 1. Szakács (Kelemenliget) 10.40, gránátdobás: 1. Kresz (Bóly) 71 m, távol: 1. Szárkándi (Pécs) 5.45, magas: 1. Szakács (Kelemenliget) 160. Nők. 100 m: 1. Szakály (Kelemenliget) 16.1, 400 m: 1. Sápi (Bóly) 1:22.4, 4x100 női: 1. Kelemenliget 1.11, súly: 1. dr. Csertáné (Pécs) 7.90, távol: 1. Szakács (Kelemenliget) 3.62, magas: 1. Szakács (Kelemenliget) 120, röplabdában első Kelemenliget. Pontversenyben 1. Pécs 162, 2. Bóly 114, 3. Kelemenliget 102 ponttal.

Pécsi siker az országos ifjúsági kerékpáros pályabajnokságon

Szombaton és vasárnap a Millenáris pályán bonyolították le az országos ifjúsági kerékpáros pályabajnokságokat, melyen a pécsiek részéről Dévai, Mahó és Horváht vett részt. Eredmények. 25 km-es pontverseny: 6. Dévai (PVSK). Kötélléses verseny: 4. Dévai—Mahó. 4000 m-es egyéni üldözőverseny: 2. Dévai (igen izgalmas volt a döntő futam, fej fej melletti küzdelem után majdnem egyszerre értek célba és így szorult második helyre Dévai). III. osztályú repülőverseny: 5. Horváth, III. osztályú 24 körös pontverseny: 5. Horváth. A pécsi fiúk jó szereplésének értékét növeli az a tény, hogy pálya veresnyre készülni nem igen, tudtak pálya hiányában.

Jubileumi kézilabda-torna

A 30 éves fennállását ünneplő kézilabda szövetség Budapesten jubileumi tornát rendezett, melyen Pécs ifjúsági férfi és felnőtt, valamint női csapata is részt vett. Az ifjúsági csapat várakozáson felül szerepelt, a férfi felnőtt és női felnőtt csapat azonban vereséget szenvedett.

Pécsi ifjúsági válogatott—Budapest ifjúsági válogatott 13:12 (7:6), vezette: Sali. A pécsiek megérdemelten győztek. Góllövő: Horváth 5, Lugosi 3, Wagner, Weilmeller, Barlai, illetve Varjas 5, Harsányi, Rácz 3—3, Medve.

Budapest—Pécs 30:7 (13:3), vezette: Mártha. Budapest: Tóth — Szilágyi Szederkényi, Szórádi, Adorján, Vitkai, Bán, csere: Schwáb, Elias, Droppa, Pécs: Gönczi — Dombi dr., Jánosi, Sudár, Kádár, Stefanovics, Rauch, csere: Baranyai Hainisch. A budapestiek gyors ellentámadásukkal teljesen zavarba hozták a pécsiek védelmét. Góldobók: Szilágyi 8, Szórádi 7, Adorján—Vitkai 4—4, Szederkény. Elias 3—3 és Droppa, illetve Kádár 4, Rauch 2, Baranyai.

Győri Fonó—Pécsi Dózsa 13:8 (6:5), vezette: Gérni. A Pécsi Dózsa nem birta a második félidőt. Góldobó: Nagy 5, Horváth 2, Heinzinger 2, Stánicz 2, Tompa—Hargitai illetve Nábob 4, Szakács 3, Schmidt.

Női mérkőzés: Budapest—Pécs 11:5 (6:2), vezette: Nógrádi. Budapest: Pásztor — Csatári, Kiss, Farkas, Radics, Végh, Orbán, csere: Forgó. Pécs: Holub — Dorosicsné, Buzás, Nyers, Csalami, Pirkutz, Hoffer csere: Jassák, Pétersz, Baranyai, Becker. A mezőnyben egyenrangú ellenfelek, a kapu előtti határozottságuknak köszönhetik a budapestiek győzelmüket. Góldobók: Kiss 5, Csatári 3, Farkas, Radics, Orbán, illetve Dorosicsné, Pétersz 2—2, Baranyai.

Bányász ökölvívóbajnokságok

Szombaton és vasárnap Salgótarjánban bonyolították le az országos bányász ifjúsági és felnőtt ökölvívó bajnokságokat, melyen Salgótarján, Tatabánya, Dorog, Várpalota, Nagykanizsa, Gyöngyös és megyénkből Komló, valamint Pécs csapatai vettek részt. Különösen Komló ökölvívói szerepeltek eredményesen. Az ifjúsági bajnokságban középsúlyban a komlói Oláh bajnokságot nyert. A felnőtteknél légsúlyban Fülöp (Komló) harmadik, pehelysúlyban Radványszki (Komló) harmadik, kisváltósúlyban Deák (Komló) harmadik, nagyváltósúlyban Gyökér (Komló) harmadik, félnehézsúlyban Bödör (Komló) második helyet szerzett.

Gyengén szerepeltek a pécsiek az országos vidéki úszóbajnokságon

Szombaton és vasárnap Zalaegerszegen bonyolították le az országos vidéki úszóbajnokságot, melyen Pécsről a Pécsi Dózsa, a PVSK, a Spartacus és az Urán SC versenyzői vettek részt. Az erős mezőnyben már a döntőbe jutás is szép eredménynek számított. Eredmények. 200 m-es női mell: 8. Bende, 100 m-es férfi hát: 6. Csillag, 100 m-es női gyors: 5. Bánik, 6. Molnár, 200 m-es férfi mellúszásban Vlaskovics új megyei csúcsot úszott (3:21), de még ez sem volt elegendő a döntőbe jutáshoz. 100 m-es női pillangó: 5. Keszthelyi, 4x100 m-es férfi vegyesváltó: 5. Pécsi Dózsa, 400 m-es női gyors: 5. Koronczai, 200 m-es férfi pillangó: 2. Gagyi, 100 m-es női hát: 7. Bánik, 8. Koronczai, 4x100 m-es női vegyes: 3. PVSK, 4x200 m-es férfi gyors: 5. Pécsi Dózsa. A pontversenyben a Pécsi Dózsa 51 ponttal a hatodik lett. (A versenyen egyesületek vettek részt, nem megyeváltogatottak.)

A Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság dolgozói, pártszervezete, szakszervezete és vezetősége fájdalommal tudatja, hogy

Tóth Tibor

pincegazdaságunk felvásárlási osztályvezetője f. hó 10-én, rövid szenvedés után elhúnyt.

Tóth Tibort 12-én 17 órakor helyezik örök nyugalomra a kaposvári köztemetőben.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Őszinte köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik felejthetetlen férjem és drága apukánk

István József

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a RÖVIKÖT iroda dolgozóinak, a Járási Sütőipari Vállalat vezetőségének, a berkesdi földszövnek és a berkesdi kedves ismerősöknek a szép koszorúkért, virágokért és megjelenésükért.

özv. István Józsefné és gyermekei.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki a kedves rokonoknak, ismerősöknek és szomszédoknak, akik szeretett édesanyánk, özv. Lozert Jánosné temetésén részt vettek. Külön köszönetet mondunk Laufer bácsinak a temetés szép rendezéséért.

Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Gumilábbeli és börcipők
gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

Pécsi cirfándlit! Egri bikavért! Egri leánykát!
A KOMLÓI BEKE ETTEREMBEN FOGYASSZON!
Kitűnő konyha! Zene! — Tánc!
KOMLÓI VENDÉGLÁTÓIPARI V.

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a vállalatokat és az utazóközönséget, hogy a hétszemélyes „mikro" autóbuszra fuvarrendeléseket vállal. Vállalunk esküvői, temetési, távolsági, stb. fuvarokat. A fuvardíj vállalok részére 4.50 Ft/km. 49

Rádiókészülékek és hangerősítő berendezések javítását szakszerűen vállalom. — Szalai Lajos, Szászvár. 202

Sikondai Vadásztanya kisvendéglő üzemben! Hideg, meleg ételek, italok! Presszókávé. Nyitva délután 1 órától. Hétfőn szünnap. Komlói Vendéglátóipari V. Kezelésében.

Négy hónapra keresek 3 000 Ft kölcsönt sürgősen. Tiszteletdíj megállapodás szerint. Értesítést, Palotai — 19-96 telefonszámra kérek. 325

Vizsgázott autogénhegesztőt, vágót, felvesz azonnali belépésre a Baranya-Tolna megyei MEH V. Pécs, — Doktor Sándor u. 14. Munkabér kollektív szerint, kiutazásnál napidíjjal, utiköltséggel. 70

Autóköpeny, motorköpeny, kerékpárköpeny, gumicsizma vulkanizálását szakszerűen vállalja Sáfárik gumijavító, Siklós. 123

Állandó munkára alkalmaznánk üzemi könyvest, asztalost, víz, csatornázás és villanyszereléshez értő szerelőt. Jelentkezés Vendéglátó Vállalat személyzeti előadójánál. Pécs, Timár u. 2. Telefon: 11-36. 11-76. 74

Nagyobb mennyiségű, jóminőségű téglát üzemünkben átvéve magánosoknak is eladunk. Befizetés, Sallai utca 11. szám. — Építő Szövetkezet.

Eladó 2 szoba-konyhás, kertes családi ház 36 ezer forintért. Érdeklődni lehet mindennap Barcson, Munkácsy út 57. szám, Kövesiéknél, — vagy Komlón, Hársfa út 13. Cink Józseféknél. 73

Hálószobabútorok, — konyhabútorok, szekrények, ágyak, asztalok, virágállványok és egyéb jó karban lévő bútorok eladása Báránynál, Bajcsy Zs. utca 3. 72

Rádiójavítás szakszerűen, garanciával. Sebők János, Mohács. — Telefonszám: 269. 94

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés Szigetvári Műszaki és Fémipari V., Szigetvár, Zárda u. 2.

Elcserélném 1 szobakonyhás lakásomat 2 szobásra. Költséget térítek. Cím: Rejtő, Gyöngy u. 2. 298

Sezlont, rekamiét, fotelt rendeljen Sindler kárpitosnál, Szigetvár, Kossuth utca 43.

Különbejáratú, lehetőleg üres albérletet keres magányos tisztviselőnő. Nem igényjogosult. Telefon: — 36-72, Bólcsföldi. 35

Mekényesi „Biztos jövő" MTSZ eladja most generálozott, új gumikkal felszerelt 3 tonnás, „Rába Super" tehergépkocsiját. — MTSZ-nek hitelátvállalással. 32

Egy férfi kerékpár és egy nagy fikusz eladó. Szabadság u. 44. 346

Eladó fél ház, Timár utca 14. sz., 2 szoba, konyha, speiz, nagy szuterin azonnal beköltözhető. Érdeklődni: helyben délután 2 órától. Kuruczné, 339

Masszív keményfa háló, szekrények, ágyak, sodrony, rekamié-váz, olcsón eladó. Kiskereszt utca 15. Megyeri kitérőnél. 340

Beköltözhető kettőszobás, fürdőszobás családi ház eladó. — Petőfi utca 38. sz. 335

Pesti mérnökök figyelem! Ki volna hajlandó pesti lakásából fél évre egy szobát elcserélni pécsiért, — amely a Mecsek legszebb részén van. — Bővebbet Zsinkó I. u. 9. sz. 341

Beköltözési lehetőséggel 3 szoba hallos, modern öröklakás eladó. Rákóczi út 38. Bádogosműhely. 278

Kombináltszekrény, — diófurnéros, kisipari, nagyméretű, igényesnek eladó. Bartók Béla u. 37. 336

Kossuth L. u. és a Sétatér között elveszett kis kötöttkabát, világoskék, fehérkockás az eleje. Megtalálóját kérjük adja le, Alsó-Balokány u. 1. 332

Vasútállomás közelében gazdálkodásra alkalmas háromszobás, fürdőszobás lakásomat elcserélném belvárosi háromszobás, összkomfortosra. Tel: 19-18 338

Elcserélném két kisebb szoba-konyha, speizos, sertéstartásos lakásomat, nagyobb kétszobásért, vagy — esetleg szép nagy szoba-konyhásért a budai részen vagy a belvárosban, ráfizetéssel. — Felszabadulás út 9. — (Volt Mohácsi út) 329

Vasárnap 4 és 6 óra között a pálosok és a Dömörkapu útvonalán elvesztettem arany nyaklláncomat, kérem a becsületes megtalálóját, Pécs, Jókai Mór u. 6. alá adja le. — Magas jutalomban részesítem. 337

Cipész varrógép eladó. Rózsa F. u. 11. Rabóci. 330

Kétszobás, összkomfortos lakást keresek költségtérítéssel. Tiborc u. 12. 333

Gyárvárosi tanáccsal szemben lévő nagy szoba, összkomfortos gazdasági épülettel ellátott kertes lakásom elcserélném városi — kettő- vagy háromszobással, magas ráfizetéssel. Cím: Méhész Imre, Előd utca 26. Érdeklődni: Vincze József, Teréz utca 3. 322

Deszka (új) eladó. — Dietz-malom. 352

Örökbe fogadok idős házaspárt, vagy egyedülállót lakásért. Cím Szaladós Péter, Diósviszló, Tüskés puszta. 312

Egy tetőfedőt, egy ácsot és egy szegező lakatost felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Dérynő u. 35. sz. 210

Egy-két hónapra, esetleg tovább is bútorozott szobát keresek egy idősebb, intelligens, szerény nő részére azonnalra, vagy szept. 1-re. Telefon: 35-63. 345

Életjáradékkal szobakonyhás lakást keresek. Cím: Rákóczi út 39/D. II. 8. 290

Veszek használt hálószobabútort, szekrényeket, ágyakat, konyhabútort, asztalokat, szelonokat. Rákóczi út 48. Koltai. 203

Órát, rádiót, távcsövet, gramofont, lemezjátszót, harmonikát veszek és eladok. — Wágner, Rákóczi út 73/a. 204

(Körösi) Szabó Ferenc kosárkészítő-mester, fonott kerti- és előszobabútorokat, virágállványokat, mindenféle kosárárut készít. Legkényesebb igényeknek is megfelelően. Pécs, Zerge u. 13. sz. 136

Üzemikonyha vezetésére alkalmas szakácsot, szakácsnőt keresünk, hosszú gyakorlattal, aki a kapcsolatos adminisztrációs munkálatokat is el tudja látni. Jelentkezés: Pécsi Állami Gazdaság esztergári kerület irodájában, — Szalánta mellett. 331

ÁFOR BENZIN-OLAJ
VÁSÁROLJON SZUPERBENZINT!
Szuperbenzin nagyobb teljesítmény!
Szuperbenzinjegy kapható:
Pécs 1. sz. postahivatal
SZUPERBE ZINKUT
Pécs, Rákóczi út 45

A Pécsi Kazán- és Gépjavító KTSZ
Pécs, Felsőmalom u. 11. sz. Telefon: 11-52.
elvállal mindennemű fűtésszerelést, kazánjavítást, mezőgazdasági és ipari gépek gőzgépek, stabil robbanómotorok, kompresszorok, hűtőgépek javítását és felújítását autogén- és villamoshegesztést, bármilyen esztergályozási és marási munkát.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 190. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZERDA, 1958. AUGUSZTUS 13.

Nyárestí terefere

267 millió forint könnyűipari beruházásokra

A beruházásokra 267 millió forint áll ebben az évben a könnyűipar rendelkezésére, amelyet igyekeznek a leggazdaságosabban felhasználni. A 127 millió forintért gépeket szereznek be, az építkezésekre pedig 101,7 millió forintot fordítanak, a többi pénzt egyéb költségekre szánják. A gépek beszerzését azért szorgalmazzák, mert nem új gyárakkal, hanem a meglévők korszerűsítésével akarják emelni a műszaki színvonalat.

A minisztériumhoz tartozó iparágak közül a legnagyobb összeget, csaknem hatvan millió forintot, a bőr-, cipőipar kapta, majd a papíripar következik 53,8 millió forintos beruházási kerettel. A minisztériumhoz tartozó legnagyobb iparágnak, a pamutiparnak 41,1 millió forintot juttatnak.

A bútorgyártás növelését is szolgálják a beruházások.

Ebben az évben tovább folytatják a martfűi Tisza Cipőgyár építését is, amelyet 1962-re fejeznek be. A gyár mellett kis városka is épül, ahol 520 lakás lesz az idén, 7,8 millió forintot adnak a gyár építésére és kétmillió forintot költenek kommunális beruházásokra.

A könnyűipar különböző ágai közül a gyapjúipar 16,2 millió forint, a len-, kendergyárak 12 millió forint, a kötszövőgyárak 19 millió forint beruházást kapnak.

Beirutban hivatalosan bejelentették az amerikai haditengerészeti gyalogság egyik zászlóaljának kivonását

Beirut (MTI): Az AP jelenti: A beiruti amerikai nagykövetség kedden sajtóértekezleten ismertette James L. Holloway tengernagynak, a Libanonban tartózkodó amerikai fegyveres erők főparancsnokának nyilatkozatát.

A nyilatkozat bejelenti, hogy kivonják Libanonból a július 15-én Beirutba érkezett 2. haditengerészeti gyalogsági zászlóaljat. A zászlóalj szerdán reggel helyi időszámítás szerint hét órakor kezdi meg a behajózást a beiruti kikötőben.

A nyilatkozat hangoztatja, „Holloway tengernagy Chamoun elnökkel és Fuad Sehabbal folytatott tárgyalásait követően egyetértett a libanoni hatóságoknak azzal a nézetével, hogy lényegesen javult mind a libanoni belbiztonság, mind a libanoni határ biztonsága".

Lelkes készülődés alkotmányunk és az új kenyér méltó megünneplésére

A Hazafias Népfront bizottságai és a tömegszervezetek, egész Baranya megye területén lelkesen készülnek népköztársaságunk alkotmánya évfordulójának és az új kenyér ünnepének méltó megünneplésére. Már elkészültek az augusztus 20-i ünnepségek részletes tervei is. Ezekben az ünnepi gyűlések mellett munkás-paraszt találkozók, termelőszövetkezeti és egyéni parasztok tsz-látogatásai, illetve találkozók szerepelnek. E mellett színvonalas és változatos kultúrműsorok, sportesemények, népünnepélyek, szabadtéri bálok és egyéb szórakozási lehetőségek teszik majd emlékezetessé az idei augusztus 20-át.

ÜNNEPI GYŰLÉSEK

Alkotmányunk ünnepe alkalmából a Hazafias Népfront és a tömegszervezetek Pécsett ünnepi gyűlést rendeznek a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Az ünnepi gyűlés szónoka Papp Imre elvtárs lesz.

Augusztus 19-én este még a következő helyeken rendeznek majd ünnepi gyűlést: Vasason, Szabolcson, Pécsbányán, Meszesen, Gyárvároson, Ujhegyen (szőlő), Mecsekalján, Ürögön, Málomban és Nagyárpádon.

ZENÉS ÉBRESZTŐ, UTCAI FILMVETITÉSEK

Pécsett augusztus 20-án a bányaterületeken és a város főbb útvonalain zenés ébresztő köszönti majd Pécs város dolgozóit. Este pedig a Balokány-ligetben és a Tettyén szabadtéri filmvetítéseket rendeznek. Ugyanezeken a helyeken térzene szórakoztatja majd az ünneplő közönséget.

MUNKÁSŐRÖK ZÁSZLÓAVATÁSA

Vidéken is színesnek, változatosnak ígérkezik az augusztus 20-ai ünnepség. Mohácson és Sásdon sor kerül a munkásőrség zászlajának ünnepélyes felavatására, Ujpetrén pedig a KISZ-fiatalok avatnak zászlót.

FÁKLYÁS FELVONULÁS

Mohácson — a terv szerint — augusztus 19-én este a KISZ-fiatalok fáklyás felvonulást rendeznek. Augusztus 20-án reggel zenés ébresztő lesz, majd délelőtt a városi tanács előtti téren megtartják az ünnepi nagygyűlést. Délután kirándulást rendeznek Mohácsszigetre. A kulturális műsor keretében fellép többek között a délszláv tánccsoport is.

Augusztus 16-án indul a békehajó

A dunai államok béketanácsai háromhetes hajóútra viszik a dunai államok kiváló békeharcosait. A békehajók augusztus 16-án indulnak. Magyar részről 28 békeharcos vesz részt az úton Vass Istvánnénak, a Béketanács elnöksége tagjának vezetésével.

A Deák Ferenc és az új Felszabadulás nevű hajó 16-án indul Budapestről, fedélzetén 28 magyar utassal. A hajók Bécsbe mennek, ott szállnak be a többi utasok: osztrákok, nyugatnémetek, a Német Demokratikus Köztársaság képviselői, valamint a lengyelek, a csehek, továbbá a román és a bolgár utasok egy része, sőt holland, angol, olasz és dán utitársaink is lesznek.

Tizenegy szakcsoport egy községben

A vókányi földművesszövetkezet irodájában három ember ül. A szakcsoportokról beszélgetnek. Az egyik azt mondja:

— Hallom, nyolc szakcsoportjuk van!

Várkonyi József gondolkodik egy kicsit, mintha magában számolna:

— Nyolc?! Annál több! Várjon csak. Itt van először a szőlészeti szakcsoport 15 holddal, 25 taggal. Aztán a rostlentermelő 45 holddal, 54 taggal. A cukorrépatermelőnek 9 holdja és 30 tagja van, a dohánytermelő szakcsoport meg 10 holdon 33 taggal dolgozik. Van egy méhészeti szakcsoportunk: 97 család méhvel és hét méhésszel. Milyen is van még? — gondolkodik Várkonyi József. — Ja, igen. — És sorolja a többit.

Mert Vókányban van egy sertéstörzstenyésztő szakcsoport is, amelynek tagjai minden hitel nélkül most akarnak kiváló hússertéseket vásárolni. A burgonyaszakcsoport is megalakult és vannak már jelentkezők a kukoricatermelő szakcsoportba is. Erőtakarmányszakcsoport! Ilyen is van Vókányban. És az utolsó a 30 holddal rendelkező bíbortermelő szakcsoport, no meg a vöröshagyma-termelő szakcsoport, amely 10 holdon 12 taggal vöröshagymát termel.

— Na számolta? Mennyi ez?

— Tizenegy!

Tizenegy szakcsoport, no meg két mezőgazdasági termelőszövetkezet: a Béke, meg az Uj Élet egy községben! Itt mindenki valamilyen szakcsoportban, vagy tsz-ben benne van — gondolná az ember.

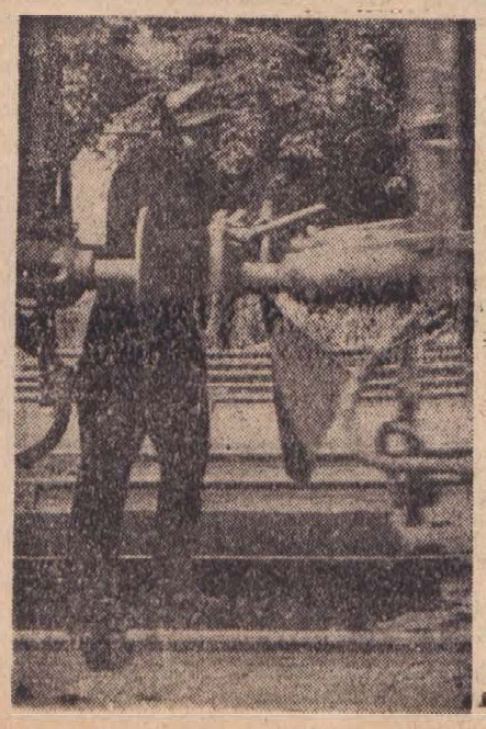
— Hát nem éppen mindenki, de majdnem mindenki! — felel Várkonyi József.

Ez a mondat úgy értendő: vannak még nyakas emberek, akik azt mondják: „Semilyen szövetkezetbe se!", de ezeknek a sora is mind jobban ritkul. A vasárnapi gazdagyűlésen ifj. Kapitány István és Kapitány Ferenc — ők is ezt mondták nem is olyan rég — öt-öt holddal belépett az erőtakarmánytermelő szakcsoportba. Hiába — a tények „érvelése" meggyőzte őket. A szakcsoportban is már könnyebb a munka: minden lényeges munkát a gépállomással végeztetnek, a szerződés pedig biztos piacot jelent. Ez pedig nem utolsó dolog!

Mint Várkonyi elvtárs mondja: minden szakcsoport félreteszi közös alap képzésére a tiszta jövedelem öt százalékát. Az egyik gépet akar vásárolni, a másiknak más a terve, de terve az mindegyiknek van. A szőlészek például a szőlők felújítását tervezik. Az idén az egyik tag, Muth József már 800 négyszögölet beültetett. Jövőre sokan követik Muth József példáját.

Nyolc szakcsoportról hallottunk és kiderült, hogy tizenegy szakcsoport és két mezőgazdasági termelőszövetkezet van Vókányban. Lehet, hogy néhány hét múlva már ennél is több lesz. Ki tudja: nem jut-e eszükbe a gazdáknak, hogy lehetne málnatermelő, tejtermelő, pulykatenyésztő... szakcsoportot alakítani. Ha eszükbe jut és ilyet is alakítanak — jól teszik. Nekik is, az államnak is haszna lesz ebből.

ÜTKÖZŐK KÖZÖTT

A kocsirendezők nehéz és veszélyes munkája eredményeként állnak össze vonatokká a szénnel telt vagonok a pécsbányai rendezőpályaudvaron.

Nagyon jó, de azért...

Megyei Tanács Gyermeküdülője, Kárász. Fölkanyarodó lépcsők, összeboruló gallyak, lengedező kicsi zászló, rengeteg szék a hosszú asztal körül.

Amikor ott jártunk, már csak egy nap volt hátra a meszesi gyerekek nyaralásából és Szaki néni éppen palacsintát sütött. Két tányéron sorakoztak már a jóillatú finomságok, de azért mind a négy palacsintasütő működött tovább.

Szörnyű, hogy mit tudnak enni ezek a gyerekek... Amikor idejöttek, az iskolától, a téli hónapoktól megfogyva, fehéren, akkor még Szunyog, ez a csöpp kislány, azt se tudta, mi is az: két szelet sült karaj a borsófőzeléken. Aztán úgy megszokta, hogy a többiek élénk éljenzése közepette ő kérdezte meg: lesz ebből is repeta, Szaki néni? Nem is beszélve Kasza Ernőről, aki se nem kövér, se nem hatalmas, mégis méltán érdemelte ki a Repeta nevet...

Szóval, esznek a gyerekek, híznak, barnulnak, fürdenek, kirándulnak, mint minden valamirevaló úttörőhöz illik a táborozáskor. Itt van egy majomugrásra a kis fürdő is, a nagy fenyők között, nagyszerű kis birodalom, amit ki kell használni! Persze, ki is használnak mindent a gyerekek, abban hiba nincs. Érdemes áttanulmányozni a falon függő napiparancsot is, hogy tudja a beavatatlan: folyik itt táborélet is.

Jelszó: (idézem a gyöngybetűkkel rótt napiparancsot:) Az úttörő szereti és védi a természetet. Utána: „Táborvezetői dicséretben részesítem: Molnár Györgyöt, Keszthelyi Attilát, Dénes Klárát, Kakas Erzsébetet szolgálatuk lelkiismeretes ellátásáért. Mai szolgálatvezetők: — Gyöngyvirág örsből Kun Erzsébet, Bakucs Katalin, Szarvas örsből Nádori János, Szörényi Ferenc. Napirend: 6 órakor ébresztő, mosdás, 7-kor reggeli, egésznapos kirándulás Márévárra..." Igy. És ami írásban nincs lefektetve, de azért ez is adja ennek a két nagyszerű hétnek a sava-borsát: esti tábortüzek, szalonnasütés, és vicc, ének, nevetés rogyásig. És az árnyjáték, amihez nem kell más, mint egy lepedő, egy paciens, néhány vállalkozó szellem, meg egy csomó igen könnyen beszerezhető kellék. Repetát (ő az áldozat) fölfektetik, mint a beteget szokás és megvizsgálják. Mi a baja a mi betegünknek? — kérdezi mézédesen az egyik vállalkozó szellem, aki fölcsapott orvosnak. — Látom, látom, meg kell operálni! Repeta nyög, előre, mint egy valódi beteghez illik. És egy nagy konyhakéssel megkezdődik az operáció, amelynek legfényesebb része akkor jön, amikor Repeta hasát már „fölvágták". Mert az összes zsebek kiürítéséből keletkező „készlet" most mind Repeta beteg bendőjéből vándorol elő, úgy mint: egy végtelenül hosszú madzag, kisebb madzagok, dugóvégek, kiflidarabok, bicska, edények, (ez már a konyhából való!) és a legvégén, amikor már néző, beteg, orvos és asszisztensek félholtak a nevetéstől, egy szemétlapát is. Ezt mind megette Repeta, a falánk...

Arató László és Keszthelyi Károly, a két fiatal és „beleváló" tanár bácsi, (a gyerekeknek legalábbis ez a véleménye róluk!) tehát nagyszerűen végzik a dolgukat. Nincs itt veszekedés, nincs unalom, nincs hazavágyás. Sőt, sokan haza se akarnak nagyon menni — ezt a szomszédos asszonyok is megerősítik, akik nagy élvezettel látogatják meg időnként a vidám sereget, sőt, ki is segítik „Szaki nénit" egyszer-másszor, például ma két kölcsön-serpenyővel.

Szóval minden nagyon jó, de azért... De azért vannak, akiknek kicsit az orra alá kell pörkölni. Amikor idejöttek, elhanyagolt, sivár volt az épület, mindent vastagon fedett a por és a piszok. Tizennyolc piszkos törlőrongy várakozott a konyhában jobb sorsra érdemesen. A párnák (ezt ellenőrizni is lehetett) nagyon piszkosak, és valóban, fertőtleníteni is kellett volna őket. Igaz, a gyerekek saját huzatot húztak rájuk, de ez nem változtat a lényegen. Aztán azt mondta a volt gondnok, hogy a konyha frissen van meszelve, a padlója meg cement.... Elég egy pillantás, hogy meggyőződjön az ember az ellenkezőjéről. Elkelne még egy kis javítás a rozzant bútorokon is.

Tévedés ne essék, ez a tábor megérdemel minden jó szót. A gyerekek — és a szülők is — elhatározták, hogy jövőre is igényt tartanak mindarra a nagyszerű élményre, ellátásra, szórakozásra, amit ez a tábor nyújtott. De azért... az üdülő a megyei tanácsé, négy éve gyermeküdülő, megérdemelne egy kicsivel több figyelmet, egy kicsivel több gondoskodást.

(HALLAMA)

A Hazafias Népfrontról

A népfront-mozgalomnak hazánkban történelmi gyökerei vannak. A Kommunisták Magyarországi Pártja már 1936-ban és 37-ben megállapította, hogy nálunk is antifasiszta népfront-politikát kell folytatni, a különböző társadalmi osztályok, rétegek a munkásosztály vezetésével, a munkás-paraszt szövetség és a körülöttę kialakuló igen nagy lehetőségeket biztosító és széleskörű nemzeti összefogás megteremtéséért kell harcolni. Később — főleg a második világháború idején — a „Történelmi Emlékbizottság"-ban, a „Magyar Front"-ban, a „Béke Párt"-ban tömörült haladó erők bátran felléptek a hitleri uralom, annak magyarországi bérencei ellen, a béke, a szabad, független, demokratikus Magyarország mellett.

A népfront a felszabadulás után is eredményesen munkálkodott a népi-nemzeti egység megteremtésében, a proletariátus diktatúrájának megszilárdításában, általában a szocialista építésben. Napjainkban is az a célja, hogy tömörítse az eröket, amelyek hívei a népuralomnak, egyetértenek a szocializmus alapelveivel és tevékenyek a békemozgalomban.

A népfront tehát olyan politikai tömegmozgalom, amely alapelvül elfogadja a marxizmus—leninizmust, az MSZMP-t mint eszmei irányítót, gyakorlata pedig a becsületes dolgozók tömörítése a szocialista célok megvalósítására.

A népfront: politikai tömegmozgalom, nem pedig egy rosszul értelmezett, ünnepségeket, rendezvényeket kivitelező akcióbizottság. Igaz, végez ilyen feladatokat is, a kultúra terjesztése, a hagyományok ápolása érdekében. Ez feladatának csak egyik része. A másik, a fontosabb, a politizálás olyan rétegekkel, amelyek nem élnek szervezett mozgalmi életet, sem párt-, sem tömeg- vagy társadalmi szervezeten belül.

Elsődleges feladatunknak a politikai felvilágosító munkát tartjuk. Tájékoztatást adni a jelen nemzetközi és belpolitikai helyzetről, illetve mozgósítani a célok elérésére.

A népfront-mozgalmon belül lehetőség van vitára, véleménynyilvánításra. Mód van arra, hogy egy-egy község vagy város lakossága elképzelését, észrevételét közölje a párt, az állami szervekkel. Javaslatokat tegyenek a gazdasági, kulturális, szociális helyzet javítására, falukép kialakítására, stb.

Számos példa igazolja, hogy ahol a községpolitikába bevonják a helyi népfront-bizottságokat, lényegesen előbb és nagyobb eredménnyel tudnak erőre jutni fontos politikai és gazdasági kérdésekben. Vegyük elsőnek a községfejlesztést. Godisa községben 20 százalékos hozzájárulást szavaztak meg kultúrház és járda építésére. Először a pártszervezet beszélte meg a tennivalókat, majd a tanács a népfront-bizottság bevonásával meghatározta az agitációs munka gyakorlatát. Utána megbeszélték a falu lakóival, mit kellene építeni, mennyibe kerül a kivitelezés. A továbbiakban bizottságot alakítottak és házról-házra járva vagy személyes beszélgetéssel győzték meg az embereket. A fent említett százalékon túl, az összefogás eredményeként, 120 000 forintos társadalmi munkát is vállaltak. Igy Godisán augusztus 20-án már az új kultúrotthonban tartják az alkotmány ünnepét.

Hasonló módszerekkel dolgoztak Boldogasszonyfán is. A falunak villanyra volt szüksége. Tervezgettek, számítgattak, bevonták a lakosságot a probléma megoldásába, így a községfejlesztési hozzájáruláson felül egyéni vállalások és társadalmi munka volt az agitáció eredménye. A helyi népfront-bizottság itt is nagyban hozzájárult a sikerhez. Aranyosgadány községben a szövetkezeti gondolat egyik zászlóvivője maga a népfront elnöke. A párttal, a helyi szervekkel közösen agitált és szervezett. Elsőnek lépett a közelmúltban alakult termelőszövetkezetbe.

E példák igazolják, hogy államhatalmi szerveink, a tanácsok sem nélkülözhetik a népfront segítségét. A többi társadalmi szervek csatlakoztak a népfront-mozgalomhoz, a tanácsokat viszont törvény biztosítja az együttműködésről. Ez helyes is, mert nem tudja államhatalmi funkciójának gyakorlását betölteni a népfront véleménye, támogatása nélkül. A megyében most vitatják a tanácsok és a népfront kapcsolatának kérdését a helyi végrehajtó bizottságok, amely biztosítéka a jó együttműködésnek. Az országgyűlési képviselők is igénylik a népfront-bizottságok segítségét. —

Az országgyűlésen hozott legfontosabb döntésekről, az ország, a nép érdekében tett intézkedésekről beszámolnak választóiknak. E tájékoztatás, beszámolás, a széleskörű mozgósítás akkor jár eredménnyel, ha a népfront-bizottságok segítenek a képviselői beszámolók szervezésében, lebonyolításában.

A népfront-munka szerves része a nemzetiségiekkel való foglalkozás is. A nemzetiségiek képviselőit megtaláljuk elnökségeink és bizottságainkban. Megyénkben nagy számmal élnek németek és délszlávok. A Hazafias Népfront a párttal, a tanáccsal és a nemzetiségi szövetségekkel közösen kétirányú felvilágosító munkát végez. Egyrészt: el akarjuk érni, hogy a gyakorlatban mindenütt biztosítsuk azokat a jogokat, melyek országunkban élő nemzetiségeinket megilletik, másrészt: felvilágosítjuk őket, hogy bátran használják anyanyelvüket. Az eddig megtartott anyanyelvű gyűlések, előadások, nemzetiségi napok eredményesek voltak.

A mozgalom eddig elért eredményei igazolják a népfront-politika helyességét. A népfront az összes dolgozó osztályok és rétegek mozgalma. Ez a dolog nem abban áll, hogy valaki mint munkás, paraszt, értelmiség, nő vagy fiatal vesz részt a népfront-munkában, hanem abban, hogy egyetért a népfront politikai célkitűzéseivel, dolgozik azok megvalósításáért, támogatja munkájában a pártot, a kormányt.

Nagy István

Jó gabonatermések a kísérleti gazdaságokban

A gondos és szakszerű agrotechnika eredményeként — a tartós szárazság ellenére is — a kísérleti gazdaságok általában jobb termést takarítanak be, mint a környező mezőgazdasági nagyüzemek. A cséplés még nem fejeződött be mindenütt, de máris megállapítható, hogy számos helyen kimagasló terméseredmények lesznek. Őszi búzából pl. Kecskeméten, Sopronhorpácson és Iregszemcsén 15 mázsás átlagtermés várható. A Nyírségi Mezőgazdasági Kísérleti Kutató Intézet gyulatanyai gazdaságában egy 28 kat. holdas búzatábláról 17 mázsás átlagtermést takarítottak be. Szegeden egy 30 holdas táblán 17.3 mázsás búza átlagtermés volt. Őszi árpából Sopronhorpácson igérkezik a legjobb termés.

Augusztus 19-én nyilik meg a sztálinvárosi kiállítás és vásár

A sztálinvárosi tanács végrehajtó bizottsága augusztus 19-én és 20-án kiállítást és vásárt rendez Sztálinvárosban. A kiállítás és vásár célja az, hogy bemutassák a város és a vasmű hatalmasarányú fejlődését, s azt, hogy nem volt hiábavaló, az az erőfeszítés, amellyel Sztálinvárost felépítettük. Sztálinvárosban ma már 40 ezren laknak s a gyönyörű városban igen kultúrált körülmények között élnek a dolgozók. Már csak ezért is érdemes lenne oda ellátogatni.

A látogatók azonban egyebet is láthatnak. A kiállításon — amelyre már hosszú idő óta készültek — ugyanis bemutatják a nehézipar fejlődését, a könnyűipari, az építőipari, a helyiipari üzemek tevékenységét. A vásár viszont a szocialista kereskedelem seregszemléje lesz. A hazai és a külföldi áruk, a bútoripar és az elektromos ipar remekei között lehet majd válogatni.

A vásárra az ország minden részéből augusztus 18-án 0 órától 50 százalékos vasuti kedvezménnyel lehet utazni. A visszautazást legkésőbb 21-én déli 12 óráig kell megkezdeni. Az odaérkezők elszállásolásáról az IBUSZ gondoskodik.

A kiállítás és a vásár a sok érdekes látnivalón kívül kellemes szórakozást is ígér, mert akinek kedve támad, részt vehet a városnézésen, sétarepülésen, utazhat az úttörő vasúton, gyönyörködhet a repülőbemutatóban.

Szovjet-karéliai nyelvészdoktor

A Leningrádi Tudományos Akadémia orosz irodalmi intézetében nemrég védte meg doktori disszertációját Viktor Jevszejev, aki ezáltal Szovjet-Karéliában elsőnek szerezte meg ezt a tudományos fokozatot. A doktori disszertáció címe „A karél-finn eposz történelmi háttere". A Kalevala keletkezésével, a finn nemzeti eposzban rejlő történelmi tények elemzésével foglalkozik. Vikor Jevszejev 48 éves, egyetemi tanulmányait Leningrádban végezte és kiválóan ismeri a finn-ugor népek költészetét. Doktori disszertációja tulajdonképpen egy hatalmas mű első része. A második részt most rendezi sajtó alá.

MILLIÓS AJÁNDÉK

Több mint kétmillió forintot ajándékoz egy szerény fiatalember, Varga István a szederkényi gazdáknak ingyen és örökre, csak ki kell nyújtaniok érte a kezüket.

Évek óta kisebb jégverés után titokzatos betegség lepi el a szederkényi szőlőket. A fürtök rothadni kezdenek és a termés 80—90 százaléka néhány hét alatt tönkremegy.

Mintegy két hete a Növényvédő Állomás laboratóriumába bekopogtatott a hegyőr. Panaszkodott, hogy már megint rothad a szőlő, 15—20 százalékos a kár. Csináljanak valamit, — mert ismét tönkremegy a szép termés!

Varga István, az állomás biológus-laboránsa kiment a hegyre, összegyűjtött néhány fürtöt, otthon „kivirágoztatta" a gombát, majd mikroszkóp alatt megvizsgálta és megállapította, hogy fakópenész okozza a rothadást. A védekezés módját már egyszerű volt megjelölni: permetezni kell két százalékos bordóilével, vagy porozni rézmészporral.

Kétezer hektó bor terem jobb években Szederkényben. Ha csak ezer hektót mentenek meg, akkor is milliós hasznot jelent Varga István munkája.

Maga a hely, ahol a milliós hasznot teremtették, alig néhány négyzetméteres szoba. Két szekrény, két asztal, mikroszkóp és könyvtár. A laboratórium a tavasszal nyílt meg, feladata, hogy a növényi betegségeket, amelyek a megyében fellépnek, meghatározza és megfelelő védekezési módszert javasoljon, a rovarkártevéseknél megállapítsa a kártevő nevét és megjelölje az ellene való védekezés módját, a rendelkezésre álló védekező szerekkel.

Ez a feladat most. De mennyi minden lehetne még!

Ujabb időben óriási károkat okoz a burgonyabogár. Nos, a Növényvédő Állomás biológus-laboránsa burgonyabogár tenyészetet állított be és e kísérleti parcellán fenológiai megfigyeléseket végez. A rovarok, álcáik fejlődése alapján előrejelzi a kártevők nagyarányú megjelenését. Ez azonban csak egyik oldala a kísérletnek. Megvizsgálja az időjárás és a rovarok fejlődése közötti összefüggéseket. Az első eredmény: a száraz meleg mintegy négy-öt nappal meggyorsítja a rovarok fejlődését. Ennek a megfigyelésnek köszönhető, hogy az egész megyében a megfelelő napot jelölhették meg júniusban a burgonyabogár irtására.

Az agronómusok megfigyelték, hogy a burgonyabogárnak vannak veszélyesebb és kevésbé ártalmasabb változatai. Ismeretes továbbá, — hogy az ellene való védekezés még mindig meglehetősen primitív. A DDT idegmérgek is csak az álcák ellen hatásosak.

Itt volna a lehetőség, hogy nagyobb területre terjesszék ki a kísérleteket: meghatározni a variációk jellegzetes vonásait és új, hatásosabb védekezési módot kidolgozni, a védekezőszerek legmegfelelőbb koncentrációit megállapítani és így tovább.

Tehetséges és szorgalmas kutatókban, fiatal szakemberekben nincs hiány. Hány biológus tanár kapcsolódna be szívesen — mondjuk — a fenológiai megfigyelésekbe és végezne tudományos értékű kutató munkát a Növényvédő Állomás laboratóriumának irányításával! Csupán a felszerelés hiányzik még. A Föld művelődésügyi Minisztérium ezt is megígérte. S ha a műszerek és vegyszerek megérkeznek, remélhető, hogy jövőre újabb milliókkal ajándékozzák meg a fiatal kutatók a Szederkényi Növényvédő Állomás laboratóriumában a parasztságot. (Báling)

Orvosok betegsége: az álláscserélgetés

Orvosi ellátottság tekintetében megyénk országos viszonylatban egyike a legjobbaknak. Ez magyarázható Baranya ipari jellegével és azzal, hogy az egyetemről kikerülő orvosok zömmel itt helyezkednek el, csak kevesen vágynak más megyébe.

Mi tapasztalható jelenleg az elhelyezkedéssel kapcsolatosan? Dr. Nagy Dezső főorvos, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője adott felvilágosítást.

— A vidéki orvosok között ragályos betegség ütött ki — mondotta. A tünet: cserebérélik az állásokat, helyeket. Ez igen nagy nehézséget jelent munkánkban és egyáltalán nem hasznos. Ami a most végző orvosok elhelyezkedését illeti: a megyében lévő 250—260 orvosi állásból 6—7-et tartunk fenn a fiatalok számára. Ezekből 2—3 körzeti állás, 2—3 pedig kórházi. A körzeti orvosi állásokhoz a rendelő és a lakás biztosított, a kórházi állásoknál pedig az orvos részére szobát a kórház ad.

Az állások elosztásáról az Egészségügyi Minisztérium még nem döntött.

P—a

Az Eurogasco

A mindinkább érlelődő háborús veszély, az olajigény fergeteges növekedése következtében a harmincas évben újra csak Magyarország felé fordult a nyugati olajfejedelmek figyelme. Az olajmonopóliumok a gondolatától is irtóztak annak, hogy valahol olaj legyen, amely még nincs feltárva és főként amely más birtokában van. Az European Gas Elektric Comp. (EUROGASCO) részvényesei is ez vezette, amikor 1932-ben Magyarországra küldték megbízottaikat, hogy megegyezzenek a magyar kormánnyal a dunántúli olajkutatások ügyében.

1933 június 8-án kötötték meg Imrédyékkel az egyezményt, amelynek értelmében a magyar kormány 40 évig előjogot biztosít az Eurogasconak Magyarország területén történő kőolaj és gázkutatásokra. Az amerikai olajérdekeltség ennek fejében vállalta, hogy öt év alatt nyolc kutatófúrást végez a Dunántúl területén. Ez a szám egyben azt is mutatja, hogy az amerikaiak akkor még fenntartással kezelték az egész területet, biztosra akarták menni.

1935 február 20-án kezdték meg az első fúrást a Sopron megyei Mihályiban, majd a somogyi Görgetegen, Inkén és végül a Zala megyei Budafán folytatódott a kutatás. Valami kis eredményt már az első három fúrás is hozott, — némi gáz, olaj formájában — igazi siker azonban csak Budafán koronázta munkájukat.

Az első budafai kútból 1937 február 12-én nagymennyiségű gáz, később 1066—85 méter mélységből olaj bugyogott fel. A Budafa II. kút áprilisban „jött be" és annyi olajat adott, hogy tulajdonképpen ettől az időponttól számíthatjuk a magyar olajbányászat megindulását. A két kút napi millió köbméter gázt és 7 vagon nyersolajat adott. — A budafai, majd a hamarosan feltárt lovászi olajmező kiváló minőségű, 072 fajsúlyú, 40 százalék benzint tartalmazó, parafinbázisú — tehát kiválóan alkalmas finomításra.

A budafai olajmezőn — amely kb. 30 négyzetkilométernyi területre tehető — ebben az időben még úgynevezett felszálló termeléssel adott olajat. Az olajat ezzel együtt jelentkező gáz hajtotta fel a felszínre. Az első években éppen ezért nem is volt szükség semmiféle mesterséges termelőmódszerre — inkább az volt a gond, hogy miként tudják megmenteni, illetve hasznosítani a túlságos nagy mennyiségű kárbavesző gáztömegeket. Hozzávetőleges számítások szerint az első tíz év alatt egymilliárd köbméter gáz ment veszendőbe. A többit — mintegy 400 millió köbmétert visszanyomtak a gombamódra szaporodó kutakba — az egyre csökkenő felhajtóerőt — a rétegenergiák pótlására — és mindössze 8 millió köbmétert értékesítettek kereskedelmi uton.

Az első fúrásokat most már rohamosan követték a többiek, sőt Budafa után megkezdődött a kb. húsz kilométerre lévő Lovászi mező feltárása is.

A sok évtizedes kutatómunkát tehát siker koronázta: megtalálták a magyar föld fekete aranyát, az olajat.

Törököt fogtam, nem ereszt

A józanabbul gondolkodó gazdasági vezető körök most már természetesen szántákbánták az Eurogascoval kötött szerződést, sajnálták az elkótyavetyélt olajkincset — de a szerződésen alapvetően már nem tudtak — vagy talán nem is akartak változtatni. Mindössze ennyi történt, hogy a „mindenki lépik egyet" alapon az amerikaiak kötelezték magukat a gáztermelés 12, az olajkészlet 15 százalékának átadására, vállalták, hogy évente hatezer folyóméter fúrást végeznek. A magyar kormány pedig beleegyezett abba, hogy a Standard Oyl Comp. leányvállalataként a MAORT (Magyar—Amerikai Olaj RT) vegye át az Eurogasco jogát és folytassa a magyar olaj kitermelését.

TEGNAP

Az amerikaiak számára tiszta üzlet volt ez. A magyar mérnökök, kutatók szellemi tőkéjét potom pénzen megvásárolták, ők pedig zsebrevágták a profitot. És nem is akármilyen profit volt ez. Korabeli — amerikai — adatok szerint 1937—1944-ig a MAORT 15 milliő pengőt ruházott be a magyar olajbányászatba, 120 millió pengő tiszta nyereség ellenében.

Igaz, hogy a termelés is hihetetlen gyorsasággal növekedett, 1938-ban például 37 254 tonna volt az együttes termelés, 1944-ben viszont 809 969 tonna olajat termeltek ki a zalai olajkutakból. A hajdani Budafa-puszta helyén, ahol mindössze 13 cselédviskó éktelenkedett, új modern lakótelep, műhelyek, hivatalok épültek. Ugyanígy kiépült Lovászi is. Ezen felül 1943-ban megépítették a Budapest—nagykanizsai olajvezetéket, a budafai, lovászi gazolintelepet, ahol a nyersolajból a fontos — a benzin karbulálásához szükséges — gazolint választják le.

Közben kitört a háború. Normális gondolkodású ember azt hihetné, hogy egy teljesen amerikai irányítás alatt működő vállalat számára igazán kevés babér teremhetett az egyre nyiltabban fasizálódó, totális háborút viselt Magyarországban. Pedig termett, mégpedig hozzá elég szépen. Roudemann Pál, az amerikai vezérigazgató 1942 februárjában ugyan kénytelen volt elhagyni az országot — utóda — Papp Simon azonban éppen úgy az amerikai utasításokat követte, mint ő. A termelés zavartalanul tovább folyt — és az amerikai gazdák, mintha a világ legtermészetesebb dolga lett volna — ezúttal a német háborús gépezet számára adták át az olajat.

Talán sehol sem okozott olyan kárt a háborús rablógazdálkodás, mint az olajiparban. 1941 és 1944 között csaknem kétszeresére emelték a olajtermelést, gátlás nélkül engedtek a levegőbe az olajjal feltörő óriási mennyiségű gázt — ezzel úgy lecsökkentették a mező rétegenergiáját, hogy azóta már csak mesterséges, ún. másodlagos termelési módszerekkel, mélyszivattyúzással, segédgáz alkalmazásával, vízvisszanyomással, rétegrepesztéssel, savazással tudják a mind csökkenő termelést folytatni.

A nácik nem is maradtak hálátlanok: Papp Simont — a későbbi szabotázs egyik főszervezőjét — háborús érdemei elismeréseképpen 1943-ban a Német Sasrend I. osztályával tüntették ki. Cseppet sem csodálkozhatunk ezek után, hogy amikor a szovjet hadsereg közeledtével a németek kiürítették az országot, az olajmezők felszerelése is vagonokba, gépkocsikra került és a gyászmagyar Dinda János irányításával Németországba szállították.

Az olajtermelés és tehát éppen akkor — amikor végre a magyar nép is élvezhette volna hasznát, csaknem teljesen megbénult.

Szigorúbban ellenőrzik Kossuth-bányán a fémtámbiztosítási kísérleteket

A bányatérségek — a vágatok, gurítók, fejtések — biztosításához hosszú évtizedeken keresztül csak a fát tartották alkalmasnak. A faanyaggal történő biztosítás azonban — mivel a készletek az egész világon kimerülőben vannak — igen költséges, sőt a mai igényeknek sok tekintetben már nem is megfelelő. Éppen ezért szükségessé vált olyan anyagoknak a biztosítási célokra való felhasználása, amelyekből van elegendő s amelyek olcsóbbak, nagyobb biztonságot nyújtanak, mint a bányafa. Ilyen anyag van többféle. A különböző vágatok biztosításához már régebben is felhasználták az acélidomokat és a betont. Az acélidomok közül különösen a TH-gyűrűk alkalmazása terjedt el s ma már a legtöbb bányaüzemben főleg ezeket használják fa helyett a vágatok biztosításához.

A korszerű biztosítási anyagoknak a fejtésekben való felhasználása azonban máig sem megoldott probléma. A mecseki szénmedencében először a komlói Kossuth-bányán próbálkoztak meg az acéltámokkal történő fejtésbiztosítással. A kísérletekhez még az év elején Nyugat-Németországból 200 darab, úgynevezett koránhordó acéltámot kaptak s a kísérletek céljára előkészített fejtésben azonnal hozzá is kezdtek azok alkalmazásához.

Az első három hónap igen jó eredményekkel zárult. Bebizonyosodott, hogy a fémtámbiztosításnak a faanyaggal történő biztosítással szemben — azon kívül, hogy pótolja a fát —, igen sok előnye is van. Így például, míg a bányafát minden műszak elején a fejtésbe kell szállítani s a faanyagot rendszerint csak egy alkalommal lehet felhasználni — a fémtám a munkahelyen van, szállítani csak egyszer kell. Egy-egy fémtám ezen kívül 300—350 esetben felhasználható és a 30. felhasználás után a fémtám beszerzési, illetve előállítási költsége megtérül.

A fémtámbiztosítási kísérletek egyik legnagyobb eredménye azonban a teljesítmények, a fejtési előrehaladási sebesség jelentős mértékű növekedése volt. A fejtési teljesítmények például a januári 1,92 tonnáról márciusban már 2,87 tonnára emelkedtek, a fejtés előrehaladási sebessége pedig ugyanezen idő alatt 0,7 méterről 1,61 méterre nőtt. Így a kísérleti fejtésben sikerült megvalósítani a 24 óránként egy pásztás előrehaladást.

Az első három hónap tapasztalatai tehát azt mutatták: érdemes a fémtámok alkalmazásával kísérletezni. Kossuth-bánya vezetői éppen ezért újabb 800 darab fémtámot szereztek be és most már szélesebb körben folytatták a kísérleteket. A kezdeti sikerek után azonban úgy gondolták, hogy már minden problémát megoldottak és elkövették azt a hibát, hogy a kísérletet végző csapatot magára hagyták, nem ellenőrizték rendszeresen: betartják-e az előírt technológiát?

Az ellenőrzés, a kellő műszaki irányítás hiánya súlyos következményekkel járt. A kísérleti fejtésben a munka lelassult, a technológiai előírásokat megsértve a fémtámokat nem rendeltetésszerűen használták fel, az öregfejtésből azokat nem szerelték ki időben s így a fémtámok egy része használhatatlanná vált, a fejtésben a munkát meg kellett szüntetni. A kísérletek második szakasza tehát a felelőtlenség, a hanyagság következtében kudarccal, tetemes anyagi kárral végződött. A kudarcból pedig okulni kell. Kossuth-bányán okultak is. A felelősöket felelősségre vonták s ezen kívül több intézkedést tettek, hogy a jövőben hasonló hiba ne fordulhasson elő.

Weisz József elvtárs Kossuth-bánya új vezetője elmondotta, hogy a kísérleti fejtésből a még bent lévő fémtámokat kiszerelik, mert ezen a munkahelyen a vető miatt azokat alkalmazni már nem tudják. A fémtámbiztosítási kísérletek a jövőben egy új — a VI. és a VIII. szint között létesítendő 8-as telepi — fejtésben folytatják. Itt már megpróbálkoznak — ha addig a szükséges átalakításokat el tudják végezni — a fémsüvegek alkalmazásával is. A kísérletet ezután is azok a munkások végzik, akik eddig végezték, de most majd egészen más körülmények között, más irányítás mellett. Kossuth-bányán ugyanis Szilágyi Antal bányamérnök vezetésével egy olyan műszaki szakemberekből álló csoport alakult, amelynek elsősorban a fémtámbiztosítási kísérletek irányítása, a fejtések száraz tömedékelésének megoldása lesz a feladata. E műszakiakból álló csoport tagjai úgy lettek összeválogatva, hogy közülük egy mindig a bányában tartózkodhasson és a kísérleteknél a szükséges szakirányítást biztosíthassa.

A fémtámbiztosítás további sorsa tehát előrelátható jó kezekbe került. Téved dés lenne azonban azt hinni, hogy néhány műszaki vezető a kísérletek sikerességét is biztosíthatja. Ehhez másra is szükség van, mégpedig a kísérleteket végző bányászok felelősségteljes munkájára, arra, hogy minden esetben és minden körülmények között betartsák a technológiai előírásokat, hogy érezzék — ők egy új biztosítási eljárás bevezetésének az úttörői, s elsősorban tőlük függ: sikerül-e előre lépnünk a korszerű bányaművelés megvalósításának az útján.

Teljesülnek az uránvárosi dolgozók kívánságai

Az illetékes szervek, elsősorban a párt, felfigyelt az Uránváros lakóinak utóbbi időben elhangzott panaszaira. Nem vitás, hogy a rendkívül gyors ütemű építkezés következtében felléptek olyan igények, amelyeknek kielégítése a megfelelő ütemben nem oldható meg. A párt azonban jogosnak ítélte a lakosság egyes kívánságait, és az illetékes szervekkel karöltve hozzálátott ezeknek a teljesítéséhez — nagy anyagi áldozatok árán, de szem előtt tartva a dolgozók érdekeit.

Legsürgősebben a közlekedés kérdése oldódik meg. A napokban a városi tanács, az Uránbánya Vállalat, a Közlekedési Vállalat vezetői és szakemberei helyszíni szemlét tartottak, majd közös megbeszélésen eldöntötték, hogy a Tüzér utca áthengerlése után autóbusz-közlekedést kap a városrész. Tíz nap múlva meg is indul 8—10 autóbuszjárat az Uránváros és a város belső területe között.

Hamarosan megnyílik a postafiók, egy gyógyszertár — egyelőre szerény keretek között — és egy zöldségesbolt, amely ideiglenes jellegű lesz ugyan, de megfelelő padozattal, világítással látják el. Utána nagy iramban sor kerül majd a végleges üzletek, fűszer-, hús-, tejbolt, sőt: vendéglátóipari üzem létesítésére is. Megjelenik a szolgáltató kisipar is: szabó és cipész.

A kész épületek között már folyik két tér rendezése. Itt — az egyiken napokon belül — játszóteret építenek, hintával, homokozóval ellátva. Remélhetőleg — így nyilatkoztak az illetékesek —, ezentúl az anyák is jobban ügyelnek arra, hogy gyermekük a játszótéren tartózkodjék, s ne kerüljön az építőanyagok, gépek, szerszámok és állványok veszélyes közelségébe.

Őszre befejeződik az utak, járdák, úttestek építése is, s ezzel az óttani lakosság legnagyobb problémája is megoldódik.

A rendkívül gyors fejlődés nagyon nehéz helyzetek elé állítja időnként az illetékes szerveket. A segíteni akarás, a dolgozók érdekeinek szem előtt tartása azonban sokszor megoldhatatlannak látszó esetekben is segít. Másrészről viszont ahhoz, hogy a problémák megoldódjanak, szükség van az új lakótelep lakosainak megértésére, türelmére, és nem utolsó sorban az értékek, létesítmények megőrzésére, óvására is.

Törődjenek az üzemek is a fiatal műszakiak sorsával...

A Dunántúli Napló augusztus 7-i számában olvastam „A párt- és állami szervek mindent megtesznek az idén végzett fiatalok elhelyezése érdekében" című cikket. A cikk a fiatalok elhelyezkedésével foglalkozva igen derülátón nyugtat meg: főleg a középiskolát és technikumokat végzettekkel nem lesz gond.

Sajnos, én mint egy bányaipari technikumot végzettnek az apja, nem látom ilyen megnyugtatónak a helyzetet. Fiam már többször érdeklődött valamilyen elhelyezkedési lehetőség iránt, de legfeljebb csak csillés lehetne. Nemcsak róla van szó, mert akkor azt mondanám, hogy tényleg nincs veszély. Ha a többi el tud helyezkedni, akkor neki is jut valahol hely. De a helyzet az, hogy a vele végzett összes technikus ugyanilyen nehézségekkel küzd, kivéve egyet, aki már a technikumot megelőzően vájárként dolgozott a bányában s most visszament régi helyére. De a többi bizony csak csillésként dolgozik és elmélkedik, érdemes volt-e ezért négy évet tanulni, érdemes volt-e a bányászatot választani élethivatásul? Ha négy évvel ezelőtt nem technikumba, hanem csillésnek mennek, ma már ők is vájárok lehetnének.

Távol áll tőlük, hogy lebecsüljék a csillés fontos munkáját, szívesen vállalják ezt is, de szeretnének biztosítékot látni arra, hogy a négy év alatt tanultakat hasznosítani tudják és tényleg végzettségüknek megfelelő munkát tudjanak majd végezni. Persze, nem arról van itt szó, hogy szeretnének egyszerre magas pozícióba kerülni. Belátják, hogy meg kell ismerkedni a munkafolyamat minden menetével, csak egy kis reményt kívánnak a jövőjüket illetően. Nem szeretik azt a sajnálkozó, vállrángató kifejezést, hogy a kerettel a minisztérium gazdálkodik, nem vehetünk fel senkit, csak akit a minisztérium helyez ide. Fentieket előrebocsátva, igen helyesnek tartom a cikk befejező részét, amely szerint jó lenne, ha az üzemek és vállalatok is szívükön viselnék a fiatalkorúak elhelyezését s nem a „minisztériumi keret"-re várnának, mert a fiatalok addig is dolgozni szeretnének.

SZÁNTÓDI PÉTER,
Pécs, Majtényi utca 22. szám.

A Moziüzemi Vállalat hároméves tervéből

A Moziüzemi Vállalat igazgatójánál, Faust Imre elvtársnál két idősebb asszony kesergett. Minden okuk megvolt rá, mert amit jó szándékkal csináltak, nem sikerült. Öregmeszesen be kellett zárni a keskenyfilmes mozit, amelyet a Nőtanács kezdeményezésére nyitottak. Róth néni, az elnök és Kántor néni vezetőségi tag a szomorúság megtestesítői voltak, amikor Faust elvtárs kimondta a szentenciát: a mozihelyiség nem megfelelő, a filmek rongálódnak, a vetítőgép sem jó. — Mit szólnak majd az emberek — sajnálkoztak, mert nagyon hiányzik Öregmeszesen a mozi.

Hát igen. Nagy probléma Meszes kulturális életének megoldása. Bár van mozi Szabolcson és Gyárváros, Öregmeszesen mégis hiányzik. A nyugdíjas bányászok, a gyerekek, az asszonyok megérdemelnék, hogy ne kellene le-, vagy felkutyagolniok egy filmért a moziba, ahol nem is biztos, hogy kapnak jegyet.

Mi a helyzet a megyében a mozikkal kapcsolatosan? Csak Öregmeszesen van baj, vagy általában komoly problémák nehezítik a munkát?

A tájékoztatás szerint Baranyában a mozik általában igen elhanyagolt állapotban vannak. A moziknak csak kis hányada működik saját épületében, a legtöbb kultúrotthonban, iskolában, vagy vendéglőben üzemel. Csak mozihelyiségnek használt épületben a normál mozikat is beleértve 54, művelődési otthonban 129, vendéglőben 30, iskolában 48, és egyéb helyeken 18 községben vetítenek.

A 3 éves tervben van tennivalója bőven a Moziüzemi Vállalatnak. A lehetséges költségvetést szem előtt tartva dolgozták ki a 3 éves tervet — és az 5 éves távlati terveket. A költségvetés alapját az 1957-es helyáremelés képezi.

A 3 éves tervben a vállalat régóta húzódó problémáját kívánják megoldani — a javítórészleg és az anyagraktár központba telepítését. Ehhez új központi székház építése lenne szükséges.

A Leöwey Gimnáziumban működő jelenlegi keskenymoziból 1959-ben ifjúsági normálmozit létesítenek — korszerűsítik a Pécsszabolcs falusi keskenymozit is.

1960-ban kerül sor a Kossuth mozi előcsarnokának és a pécsszabolcsi „Jószerencsét" mozinak 120 férőhellyel való bővítésére. A szélesvásznú mozi létesítéséről már beszámoltunk — októberben már szélesvásznú filmet láthatunk a Park moziban.

A megyében minden valószínűség szerint még ebben az évben elkészül a hosszúhetényi mozi és még ebben az évben tatarozzák a magyarbólyit, 1959-ben Szigetvár kerül sorra. A szigetvári mozi tűrhetetlenül rossz, itt új mozit kell építeni, mintegy 400 férőhellyel.

Sásd, Pécsvárad, Sellye, Villány, Szentlőrinc járási székhelyeken a normál mozik egy géppel működnek — ezeket 1960-ig két gépes normál mozikká fejlesztik.

1961-ben Hidasról gondoskodnak, de segítségre van szüksége Mágocsnak, Mecseknádasdnak is. A 3 éves terv végére a keskeny és normál moziknál meglévő kirívó hiányosságokat pótolják — a normál moziknál évenként 5 százalékos ülőhelyszaporulatot terveztek.

Az 5 éves tervben a Petőfi mozi udvarán kertmozi — 1200—1500 személyes nézőtérrel, szélesvászonnal, a nyugati városrészen új mozi-színház, Pécsett híradó- és dokumentmozi, Öreg- és Ujmeszesen új mozi, Kertvárosban ugyancsak új filmszínház örvendezteti majd meg a pécsieket és a peremvárosrészek lakóit.

Mindenképpen eljön az idő, amikor a dolgozók érdekében, becsületes munkájuk gyümölcseként javul a megye mozihelyzete is, fejlődik a mozihálózat. Ez pedig nem más, mint az előrehaladás következménye. Az előrehaladásé, amelyért élünk és dolgozunk.

MEGTEHETIK

Az elnök, most új járdát épít új háza elé. Nagyokat súlyt a döngölővel és még nagyobbakat fúj, mert a kerítés tövébe olyan kegyetlen erővel tűz a nap, hogy, hogy inge hátához tapad az embernek. Először újjáépítette a házát itt Villánykövesden a falu végén, most meg új járdához juttatja magát.

Hja kérem, ő teheti, mert termelőszövetkezetben dolgozik. Minden hónapban felveszi a nagy előleget, zárszámadáskor még több kerül a házhoz, „engedélyezheti magának a beruházást".

— Mennyi előleget osztanak?

— Tíz forintot havonta minden munkaegységre... Oszthattunk volna többet is, de mi 150 000 forintot ruháztunk be idén is a gazdaság fejlesztésére... Nem hitelből ám, hanem saját erőből.

Százötvenezer... Szép kis összeg. És szép, hogy nem az államtól kérték a pénzt, hanem maguk teremtették elő. Mostanában nagyon meggondolja minden termelőszövetkezet, hogy mikor kérjen hitelt. Inkább kevesebbet osztanak a tagoknak (s ezért azok nem sértődnek meg) és ha vásárolni akarnak valamit, keresik a módot: hogyan segíthetnének magukon.

— Milyen módot találtak a villánykövesdiek?

Steig Antal kényelmesen hátradől a gépkocsiban, (ide ült pihenni) s elégedetten magyarázza, hogy őket a szőlő segíti ilyen önzetlenül. Ha szőlő nem lenne, nehezen jutnának pénzhez, mert jó, kell a búza, de ha tíz vagont elad az ember, akkor is alig hoz többet, mint a ráfordított munka, vetőmag értéke.

— Most 16 hold szőlőnk van, ebből hat hold új telepítés, — tájékoztat az elnök. — De oltványtermeléssel, előállítással is foglalkozunk és ez együttesen 800 000 forintot jövedelmez évente a szövetkezetnek. Negyvennyolc forint lesz majd egy munkaegység értéke és ennek 50—55 százalékát a szőlő és oltványtermelés hozza...

Kétségkívül, a Villány környéki hegyek nagyon hálásak. Egy időben mégsem volt kedvük a szőlőhöz. 1952-ben még egy négyszögöl közös szőlő sem volt. Ekkor jött haza az elnök Mórról, ahol kertészeti és szőlészeti tanfolyamon volt, következő évben pedig már közel negyven hold szőlőt műveltek közösen. Persze volt ebben olyan darab is, amelyet azonnal ki kellett volna vágni. Elhanyagolt, kiöregedett tőkék kiabáltak egymásnak jó nagy távolságból, s a gyenge talaj még tovább sorvasztotta őket.

Akkor még oltványelőállítással sem foglalkoztak. Régebben pár ezer darabot készített saját részére egy-két gazda, meg Villányba jártak oltványt előállítani a Teleki uradalomba. Annyiból jó volt, hogy nagy gyakorlatra tettek szert, megismerkedtek a szőlőtermelés hasznos és szükséges apróságaival.

Most azután megnézheti bárki a szőlőjüket, meg az oltványtelepüket. Alig akad a községben olyan egyéni gazda, aki hasonló szőlőt mutathatna, mint a termelőszövetkezet. Hordóba kerül most már évente 150—200 hektó bor és elérték, hogy 250 000 oltványt állíthatnak elő minden esztendőben. Egyedül az oltványok hozamát fél millió forintra becsülik.

Azután van egy saját kimérésük, a „Fülemüle csárda" és van egy Károlymajorban. A két kimérés is meghozza a 300 000 forintot. Az eladáson túl, ebben az esztendőben is négy decit oszthatnak a tagoknak.

— Nem többet?

— Nem bizony...: Nekünk a következő évre is kell tartalékolni, mert ez biztosítja, hogy minden hónapban előleget adhassunk és a beruházáshoz szükséges pénz is ebből a borból jön, amit tartalékolunk.

— Most mire költötték a bor árát?

— Vásároltunk egy zetort pótkocsival, egy körmöstraktort, aratógépet és olyan beruházást végeztünk az oltványelőhajtató háznál, hogy most 250 000 veszszőt tudunk hajtatni minden évben... Na és vettek nekem egy Danuvia motort, hogy ne gyalog járjam a határt, ne kerékpárral szaladjak Villányba meg Pécsre.

A motort csak úgy mellékesen említi. Náluk a termelőszövetkezetben ez mellékes, mert van pénz, ők tehetik, hisz százezrekben beszélnek, ömlik hozzájuk a pénz. Az elnök megérdemli a motort, sokat szalad a közösség érdekében, — legyen neki, szaladjon gyorsabban és eredményesebben. De kifizetődő-e a gépek tartása?

Az elnök meghökken, csalódottan vizsgálja látogatóit.

— Hogy kifizető-e? Idefigyeljen! Az aratógép már ötször kifizette az árát. Most is volt húsz hold kenderünk, azzal vágtuk le, de olyan szépen, baj nélkül, hogy jöhetne hozzánk tanulni a gépállomás. Mit gondol, meddig tartott volna kézzel levágni azt a húsz hold, két méter magas kendert...? Legalább két hónapig... Ezért éri meg.

A tagok ezalatt a szőlőben könnyebb munkát végeztek, mert a kenderaratás nagyon erős munka ám. De Villánykövesden már nem végeznek olyan nehéz munkát, a tagok, dolgozik helyettük a gép.

Hja ők tehetik, — szövetkezeti tagok...

Visszaváltják a pilseni sörösüvegeket

A pilseni sörösüvegeket eddig nem vették vissza az üzletek és a sör árához hozzá volt számítva az üveg ára is. A Belkereskedelmi Minisztérium most utasítást adott ki, amelyben külön megállapítják a sör árát és az üvegbetét összegét. Ezentúl a boltok kötelesek visszavenni az üvegeket. A 0.65 literes pilseni világos sör bolti ára 8.50 Ft, az üvegbetét pedig 2.50 Ft. Az utasítás szerint az új ár, illetve a betétdíj-megállapítás augusztus 15-től érvényes.

A Szovjetunió határozati javaslatot terjesztett az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszaka elé

New York (TASZSZ): A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere kedden délután eljuttatta Dag Hammarskjöldhöz, az ENSZ főtitkárához a Szovjetunió határozati javaslatát az Egyesült Államok és Nagy-Britannia Libanonban, illetve Jordániában állomásozó csapatainak haladéktalan kivonásáról. Gromiko felkérte Hammarskjöldöt, hogy a szovjet határozati javaslatot a közgyűlés okmányaként terjessze.

A szovjet határozati javaslat szövege a következő:

„A közgyűlés

elismerve annak szükségességét, hogy sürgős intézkedéseket kell tenni a Közel- és Közép-Kelet térségében fennálló feszültség enyhítésére, az egyetemes béke megőrzése érdekében,

ajánlja az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányának, haladéktalanul vonja ki csapatait Libanon, illetve Jordánia területéről,

megbízza az ENSZ főtitkárát, erősítse meg az ENSZ libanoni megfigyelőinek csoportját az e csoport második jelentésében előterjesztett tervnek megfelelően és irányítson megfigyelői csoportot Jordániába, azzal a céllal, hogy felügyeletet gyakoroljon az amerikai és angol csapatok Libanonból és Jordániából való kivonása, valamint az említett országok határterületeinek helyzete felett".

Külföldi hírek

BUENOS AIRES

(AP) Az argentin meteorológiai intézet bejelentette, hogy szombaton egyik délsarki megfigyelő állomáson mínusz 85.8 Celsius fokot mértek.

NÁPOLY

(AP) A nápolyi Nemzeti Múzeumból hétfőn ismeretlen tettesek elloptak két, pompei romjai között talált értékes bronz gladiátor-szobrot. Az olasz rendőrség nyomoz a tettesek után, akik a két feltűnő méretű szobrot a látogatóktól zsúfolt múzeumból tüntették el.

WASHINGTON

(Reuter) Az amerikai atomenergia-bizottság kedden reggel közölte, hogy Johnston sziget közelében rakétával kilőtt atomtöltetet robbantottak fel. E robbantás része volt az amerikai nukleáris kísérletsorozatnak.

NICOSIA

(Reuter) Hétfőn este a nicosiai polgármester táviratot küldött Macmillan miniszterelnöknek és közölte, hogy a betiltott TMT török szervezet újabban azzal „fenyegetőzik", hogy Ciprus nagyobb városainak török negyedében elfoglalják a görög boltokat és házakat.

A nicosiai polgármester haladéktalan intézkedéseket követelt a görög polgárok védelmére „mielőtt még túl késő lenne."

ALGIR

Az elmúlt napokban ismét fellángoltak a harcok Algéria hegyeiben és megnőtt a felkelők tevékenysége a városokban is. Három hónapja nem volt ilyen heves harci tevékenység, mint mostanában.

Dulles váltói

Walter Lippmann a New York Herald Tribune-ban aggodalmát fejezi ki az Egyesült Államok külpolitikai kudarcai miatt. Megállapítja: az Egyesült Államokban sokan „aggódnak, hogy az egész háború utáni amerikai külpolitika erősen megrendült, s az Egyesült Államokat az a nagy veszély fenyegeti, hogy elveszti az ellenőrzést ügyei felett."

Lippmann többek között a következőket írja ezután:

— Az amerikai hegemónia időszaka, ahogyan ezt ma már láthatjuk, átmeneti időszak volt az emberiség dolgaiban, s az a tény, hogy nem voltunk képesek alkalmazkodni az életnek ehhez a nagy valóságához hogy makacsul ragaszkodtunk a saját hegemóniánk csalóka délibábjához, szinte vitathatatlan oka külpolitikai baklövéseinknek.

— Dulles úr éppen ezért utazta be a világot és ígért minden országnak, amely ezt kívánta, amerikai katonai garanciát. Ebben a tekintetben Dulles úr nem annyira óvatos és előrelátó diplomatának, mint inkább hazárdjátékosnak bizonyult, aki minden más amerikai külügyminiszternél adakozóbban bocsátott ki váltókat az amerikai nép vérére, gazdaságára és becsületére.

Megnyílt Japánban az atom- és hidrogénfegyverek betiltását követelő kongresszus

Hatezer japán küldött részvételével nyílt meg kedden reggel Tokioban az atom- és hidrogénfegyverek betiltását követelő negyedik kongresszus, amelyet pénteken atomleszerelési világértekezlet követ. Ezen a konferencián 20 ország képviseletében száz küldött vesz részt.

A kongresszus lelkesen fogadta azoknak a küldötteknek csoportját, akik 1400 kilométert tettek meg Hirosimától Tokióig egy buddhista pap vezetésével.

Nemzetközi csillagász-kongresszus kezdődött Moszkvában

Moszkva (MTI): Kedden ünnepélyesen megnyitották a Nemzetközi Asztronómiai Szövetség X. kongresszusát. — A nyolc napig tartó munkában 40 országból mintegy 850 szovjet és külföldi csillagász vesz részt. A kongresszussal egyidőben Moszkvában ülést tart a Nemzetközi Szövetség 42 állandó bizottsága és rendeznek több tudományos szimpóziumot — egyes kérdésekkel foglalkozó tudományos értekezleteket — is. A Moszkvába érkezett tudósok nagy érdeklődéssel várják a szovjet küldöttek beszámolóit. A szovjet csillagászok a többi között ismertetik majd azokat az első eredményeket, amelyeket a föld első mesterséges holdjainak fellövése hozott a csillagászatnak.

Az Arab Liga főtitkára részt vesz az ENSZ rendkívüli közgyűlésén

Abdel Khalek Hasszuna, az Arab Liga főtitkára kedd reggel New Yorkba utazott, ahol megfigyelői minőségben részt vesz az ENSZ rendkívüli közgyűlésén. Jól tájékozott körök szerint a főtitkárnak az a feladata, hogy segítsen összeegyeztetni az arab államok ENSZ-küldöttségeinek álláspontját, amennyiben az ülésszak folyamán egy vagy más kérdésben véleménykülönbségek támadnának.

Az Arab Liga főtitkárságán kijelentették az MTI kairói tudósítójának, hogy a Liga a jövőben ismét visszanyeri fontos politikai jelentőségét. Máris előkészítik a tagállamok külügyminisztereinek tanácskozását, amelyre nem sokkal az ENSZ rendkívüli közgyűlésének befejezése után kerül sor.

Lapzártakor jelentik

Szafi marokkói kikötő hatóságai — mint az Humanité közli, nem engedélyezték egy amerikai kereskedelmi hajó kirakását, amely katonai felszerelést és hadianyagot hozott a marokkói amerikai támaszpontok számára.

●

Párizsban olyan hírek járják, hogy Joliot-Curie, a világhírű atomfizikus, akin vasárnap súlyos műtétet hajtottak végre, a harminc év óta folytatott atomkísérletei folytán szervezetében felgyülemlett rádióaktivitás következtében betegedett meg. Ezeket a híreket eddig sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették.

●

Az AP washingtoni értesülésekre hivatkozva jelenti, hogy Robert Murphy, aki Eisenhower elnök megbízásából tárgyalt Kairóban a múlt héten, közölte Nasszerrel, amennyiben Husszein jordániai király megbukik, Izrael igényt tart Jordániának a Jordán folyótól nyugatra eső területeire.

Az amerikai külügyminisztérium egyik szóvivője, amikor a fenti hír megerősítését kérték tőle, nem volt hajlandó nyilatkozni.

A tájékoztatást nyújtók kijelentették, Nasszer érdeklődéssel fogadta az Egyesült Államok véleményét Izrael szándékairól Husszein elmozdítása esetére.

●

Averoff görög külügyminiszter kedden bejelentette hogy utasították Görögország állandó ENSZ-képviselőjét, terjessze a ciprusi ügyet az ENSZ-közgyűlés augusztus 14-én kezdődő ülése elé.

●

Kedden Ammanban egy katonai bíróság halálra ítélt 13 személyt, mivel a vád szerint fegyveres felkelést akartak kirobbantani a jordániai kormány ellen. Tíz másik halálos ítélet is volt, de az ítéleteket 15 évi, illetve életfogytiglani börtönbüntetésre változtatták. Két személyt öt évi kényszermunkára ítéltek, kettőt pedig felmentettek.

A Tisza tengerjáró segítsége egy zátonyra futott jugoszláv hajónak

Belgrád (MTI). A belgrádi Vecsernye Novoszti című lap közlése szerint a „Split" jugoszláv sétahajó kirándulókkal a fedélzetén vasárnap éjszaka a Vaskapu előtt néhány kilométerrel a Duna román partján zátonyra futott. A legénységnek mintegy öt órai megfeszített munkával sem sikerült a hajót a zátonyról elmozdítani. Ekkor az arra haladó Tisza magyar tengerjáró a bajbajutott jugoszláv hajó segítségére sietett. A „Split"-et a Tisza legénységének segítségével sikerült megszabadítani a zátonytól és a hajó hétfőn ismét befutott a belgrádi kikötőbe.

AP-kommentár az ENSZ rendkívüli közgyűlésén képviselendő amerikai álláspontról

Washington (AP) John Scali írja:

Amikor Eisenhower elnök hétfőn tanulmányozta a közép-keleti problémákat, sokasodtak annak jelei, hogy személyesen óhajt néhány új javaslatot az ENSZ-közgyűlés elé terjeszteni.

Eisenhower hétfőn majdnem két óra hosszat tanácskozott Dulles-szal azokról a gazdasági-politikai tervekről, amelyeket az Egyesült Államok ismertetni akar az ENSZ közgyűlésének rendkívüli ülésszakán.

A Fehér Ház szóvivői továbbra sem voltak hajlandók nyilatkozni arról, vajon Eisenhower elhatározta-e, hogy New Yorkba repül és megjelenik az ENSZ-közgyűlésen. Jól tájékozott körök azonban közölték, elkészült az a határozott hangú beszéd, amelyet Eisenhower elmondana. Szerintük az a beszéd, amikor foglalkozik az általános helyzettel, néhány meglepetésnek számító javaslatot is tartalmaz, de ezeknek nem lesz olyan nemzetközi hatása, mint például Eisenhowernek a fegyverzet nemzetközi ellenőrzésével kapcsolatban tett „nyílt ég"-javaslata.

Washingtoni hírek szerint a kidolgozás alatt álló amerikai javaslatok beleillenek Hammarskjöld ENSZ-főtitkár javaslatainak keretébe.

Viszont egyes arab országok elutasító állásfoglalása Hammarskjöld elgondolásaival szemben bizonyos mértékig aggodalmat keltett az amerikai külügyminisztériumban.

Megkezdődtek a nyugatnémet tengeri hadgyakorlatok

Bonn (TASZSZ). Hétfőn megkezdődtek a Balti tengeren a nyugatnémet haditengerészet augusztus 30-ig tartó nyári hadgyakorlatai. A kieli öbölben kezdődő hadgyakorlatok a Kattegat és Skagerrak tengerszorosok térségében folytatódnak, majd az Északi-tengeren fejeződnek be.

A DPA hírügynökség közlése szerint a tengeri hadgyakorlatokon összesen mintegy 40 hadihajó vesz részt. Tekintetbe veszik a NATO Balti tengeri haditengerészeti erőinek fokozására vonatkozó, valamint a nyugatnémet és a dán hadiflotta együttműködését célzó terveket. Ezek a tervek, mint a hamburgi Die Welt nemrégiben közölte, önálló NATO-haditengerészeti parancsnokság létrehozását irányozzák elő a Balti tenger térségében, Kiel székhellyel.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhősebb idő, több helyen, elsősorban nyugaton és északon záporeső, zivatar. A zivatarok idején megélénkülő szél. A meleg nyugaton mérséklődik, keleten tovább tart. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 16—19, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton 20—23, a Tiszántúlon 27—30, máshol 24—27 fok között.

Kairói helyzetkép

Kairó (MTI): Huszonnégy órával az ENSZ rendkívüli ülésszakának megnyitása előtt Kairóban, az Arab-Kelet központjában a hangulat nyugodt, bár nem bizakodó. A politikai vezetők ugyanúgy, mint az egyszerű emberek, teljesen tudatában vannak ügyük igazságának s annak, hogy ez az ügy, az arab népek teljes függetlenségének ügye, végül is győzedelmeskedni fog. De számítanak arra, hogy a holnap kezdődő ENSZ-ülésszak nem hoz megoldást. Az ülésszakon kemény csatákat várnak s az arab küldöttségek — mindenekelőtt az Egyesült Arab Köztársaság és az Iraki Köztársaság küldöttsége — utasításukhoz híven mindent el fognak követni, hogy kiharcolják az angol és az amerikai csapatok kivonását Jordániából, valamint Libanonból.

Az arab népek elszántságát az Al Saab vezércikke így fogalmazza meg: „Sohasem egyezünk bele abba, hogy a közép-keleti kérdések vizsgálata spanyolfal legyen, amely mögött állandósítani lehet a Libanon és a Jordánia elleni támadást. Nem vagyunk hajlandók megtárgyalni semmiféle javaslatot, amíg az agresszorok feltétel nélkül ki nem vonják csapataikat Közép-Keletről". Az amerikai szándékokra egyébként baljóslatú fényt vet az a hír, amely kedd délután érkezett Beirutból. Eszerint a libanoni amerikai nagykövetség több nagy épületet bérelt ki Beirutban az amerikai hadsereg tisztjei számára — öt esztendőre.

A Belügyminisztérium országos rendőrfőkapitányságának felhivása

A Belügyminisztérium országos rendőrfőkapitányság bűnügyi osztálya felhívással fordul az ország lakosságához. [illegible] mindazokat, akiknek az utóbbi egy-két hónapban hő hozzátartozója, ismerőse eltűnt, tegyenek bejelentést a 202—666 távbeszélő állomáson vagy írásban az alábbi címre: B. M. Országos Rendőrfőkapitányság bűnügyi osztály, Budapest, V., Jászai Mari tér 16. szám.

A bejelentést tevők közöljék az eltűnt személy összes adatait, személyleírását (lehetőség szerint fényképet is mellékeljenek), valamint az eltűnés körülményeit. A B. M. országos rendőrfőkapitányság bűnügyi osztálya felkéri azokat, akik írásban teszik meg bejelentésüket, hogy nevüket és lakcímüket közöljék.

Néhány szó a repülőtéri építkezésről

A nyüzsgő építkezésből úgy emelkedik ki az öt toronydaru erőtől duzzadó, kecses alakja, mint a XX. század modern jelképe. Lenyűgözővé, monumentálissá teszi az amúgy is nagyméretű reptéri építkezés képét. Mennyire hasznos és ráadásul milyen dekoratív.

Azaz, hogy... itt álljunk meg egy pillanatra. Mert néha ezek a toronydarúk csak dekoratívek. S a hasznosság? Az megint más kérdés. Azt hiszem nem kell különösképpen bizonyítani senkinek, hogy ezek a monstrum gépek milyen segítséget jelentenek, vagy jelentenének egy építkezésnél. Csakhogy okosan, észszerűen kell kihasználni őket, különben érvénybe lép az a régi jó közmondás, hogy: — „Többe kerül a leves, mint a hús." Sajnos a reptéri építkezésnél is érvénybe lépett.

Nézzünk csak meg egy pár példát.

Elkezdték építeni a legénységállás A—B—C tömbjét. Beállítottak ehhez az építkezéshez egy toronydarút. Játszva végezte volna a három épület anyagellátását. Csakhogy ekkor megérkezett egy semmiségre sem bölcsnek nevezhető rendelkezés. A három tömb közül csak egyet építsen a vállalat, a másik kettőt majd később. Mit volt mit tenni, — építették az egy tömböt. A toronydarú persze kihasználatlanul maradt. Az előírt 67 százalékos kihasználás helyett csak 26 százalékig jutottak vele. A kár 75 ezer forint.

Ugyanígy jártak egy másik toronydarúval is. Elképzelhető hogy egy ilyen hatalmas gépet nem gyerekjáték megmozgatni, új helyre állítani. Már ez is tetemes költségeket emészt fel. Beállították ezt a toronydarút is a terv szerinti négy épület építéséhez. Persze két épületet itt is leállítottak. A toronydarú máris kihasználatlan és a vállalat nyakán a kár.

Nem kell ide más csak észszerű tervezés, egy kis előrelátás, körültekintés. Végeredményben nem mindegy népgazdaságunknak, hogy ezek a meglehetősen nagy összegek hova kerülnek. A szemétdombra vagy az épülő házak falaiba.

S ha már a reptéri építkezésnél tartunk, okvetlenül meg kell említeni még néhány dolgot, ami bizony nem válik becsületére az építőiparnak. Nem tudni kin múlott, egyelőre most döntenek róla az illetékesek, de nem is ez a lényeg, — a lényeg a tény: hogy egy ötemeletes épület építését a részlettervek hiánya miatt két hónapra félbe kellett szakítani. Őszintén szólva, szinte hihetetlen. Elkezdenek valamit építeni és nem tudják mi lesz a vége! Hát ennek bármilyen vége lehet, csak jó nem, mint ahogy ebben az esetben is két hónap állás lett a vége. Még szerencse, hogy a könnyen mozgatható kis gépeket azonnal át lehetett szállítani más helyekre, a munkásoknak is akadt munkájuk máshol. De például a toronydarút már nem tudják csak úgy egyszerűen ide-oda tologatni. A kár 85 ezer forint!

Még egy kínos, fájó pontja van, nemcsak a reptéri építkezésnek, de az egész építőiparnak. Az 1952-es költségvetés és árrendszer. Kísérleti költségvetés volt. Abban az időben még csak megfelelt valahogy, de azóta már tökéletesen elavult. Pontosan 1953 óta ígérgetik az építőiparnak, hogy „jövőre kidolgozzuk az újat". A sok „jövőre"-ből 1959 lett, de a fő az, hogy most már meglesz.

A régi árrendszerről és költségvetésről csak néhány példát. A felmenő fal köbméterenkénti munkabére az 1952-es rendszer szerint 7,45 forint. Azóta természetesen volt egy csomó rendezés és ma ugyanez a munka 18,20 forintba kerül. A központ azonban a régi szerint számol és egy fillérrel sem kapnak rá több költséget, mint 1952-ben. A mai gépparkban szerepel sok olyan gép, amit 1952-ben még nem használtak az építőiparban, következésképpen a költségvetésbe sem vették be s most nem adnak rá egy fillért sem.

Miből fizetik ki? Hát ahol lehet takarékoskodnak, persze ez az összeg, bármilyen jól takarékoskodnak is, édeskevés, meg az év végén kiszámítják, milyen veszteséggel dolgoztak. Így aztán nem csoda a veszteséges munka. Persze jövőre remélhetőleg minden megváltozik, az új költségvetéstől nagyon sokat vár az építőipar.

Szükség is van erre az új költségvetésre és mellette még sok másra is. Például összerűbb tervezésre, a munkaütemek jobb szervezésére. Szerencsére az egyes építő vállalatok is nagyobb önállóságot kapnak jövőre és így bizonyára sokkal jobban szívügyének tartja majd mindenki a jó munkát és sokkal kevesebb zökkenővel folyhatnak majd az építkezések.

(—r Er—)

Testvérnépeink életéből

Angol építész elismerő nyilatkozata a szovjet lakásépítkezésekről

Frederick Osborne, angol építészmérnök, az angol városépítészeti szakemberek vezetőjeként három hetet töltött a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő állami építésügyi bizottság vendégeként a Szovjetunióban.

Az angol építész nemrégiben tartott sajtókonferenciáján elmondta, hogy az angol szakemberek azért utaztak a Szovjetunióba, hogy megismerkedjenek a városépítészet és városrendezés ottani módszereivel.

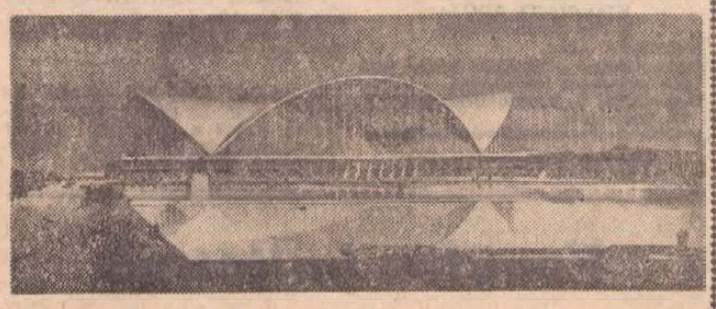
Osborne elismerőleg szólt az oroszok vendégszeretetéről. — Közölte, hogy a küldöttség Moszkvában, Leningrádban, Kievben, Szocsiban, Sztálingrádban és más szovjet városokban járt. A Szovjetunióban folyó lakóházépítkezés méretei lenyűgözőek — mondotta az angol építész és hozzátette, hogy az elmúlt néhány év alatt jelentősen növekedett az egy lakosra eső lakóterület, bár — annak ellenére, hogy a Szovjetunióban már nagy eredményeket értek el a lakásépítkezésben — még sok a tennivaló.

Az építész ezután részletesen foglalkozott a szovjet városok építésének és tervezésének módszereivel és hangsúlyozta, hogy az oroszok igen komoly sikereket értek el az előregyártott elemekből történő építkezésben.

Elmondta, hogy a Szovjetunióban, a nagyobb ipari központok körül ún. elővárosokat építenek. Különösen dicsérőleg emlékezett meg az új podmoszkovjei Cserenuska kerületről. Megjegyezte, hogy a lakbér a Szovjetunióban „például Angliához arányítva" rendkívül alacsony.

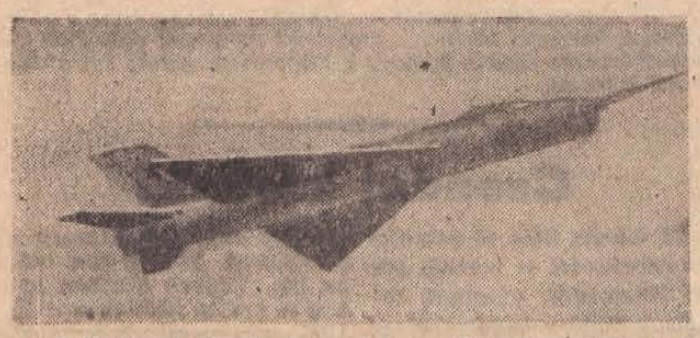
Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy továbbra is bővülnek a kapcsolatok az angol és a szovjet várostervezők és építők között.

Építészeti kiállító csarnok Moszkvában

A szovjet Összszövetségi Állandó Építészeti Kiállítás főépületének egyik díjnyertes tervét mutatjuk be, amely Moszkvában kerül kivitelezésre.

Szovjet deltagép

A Szuhoj 3 típusú szovjet delta vadászgép sugárturbinája 4500 kg tolóerőt fejt ki. A gép eléri az 1600 km/óra sebességet. A gép repülősúlya 5800 kg, a fesztáv 7,45 m.

ORVOSSÁGTARTALMU MÉZ

Egy szovjet kutatónak sikerült különleges élelmezéssel egyes méhrajokat olyan méz termelésére ösztökélnie, amelyben különféle gyógyszerek is vannak. Az eljárás során már 85 különféle mézfajtát sikerült előállítani: gyümölcscukor, zöldségnedv, szintetikus vitamin- és hormon-, sőt kinintartalommal is. Az eljárásnak nagy jelentőségű gyakorlati haszna, hogy a betegek ezen az úton kellemes és könnyen emészthető formában vehetik be a gyógyszereket és a méz közismert baktériumölő hatása következtében a gyógyszerek majdnem korlátlan ideig elállnak.

HETVENNYOLC KILÓS METEOR

Poznan közelében nemrég 78 kilós meteort találtak. A meteort a varsói egyetem kőzettani laboratóriumába szállították, ahol a tudósok alapos vizsgálat alá vetik.

*

Szlovákia az utóbbi évek során óriási gazdasági fejlődésen ment keresztül. A Statisztikai Hivatal legutóbbi jelentéséből kitűnik, hogy az 1957. évi beruházások négyszer szárnyalták túl az 1948. évi szintet. Az ipari termelés ezen idő alatt három és félszeresére emelkedett. Az elmúlt tíz év folyamán Szlovákia villamosenergia-termelése csaknem ötszörösére, kohóiparának és gépgyártásának termelése pedig kétszeresére emelkedett. A gyors ütemű iparosítás Csehszlovákia Kommunista Pártja XI. kongresszusa határozatainak megfelelően lehetővé teszi, hogy Szlovákia ipari termelése 1965-ben, 1957-hez viszonyítva megkétszereződjön.

Hirek Koreából

KOREAI GYÁRTMÁNYU RÁDIÓLÁMPA

A phenjani villanyégőgyár, amelyet múlt év októberében helyeztek üzembe, az év első negyedében sikeresen befejezte a próbagyártást. A gyár termékeit kizárólag belföldi nyersanyagból állítja elő. A termékek minősége kitűnő. A gyár munkásai vállalták, hogy ebben az évben három újfajta rádiólámpa gyártását sajátítják el.

NAGYFESZÜLTSÉGŰ TRANSZFORMÁTOR

Koreában elsőnek a teanszki elektro-mechanikai gyár kezdte meg a 10 ezer kilovoltamperes transzformátorok gyártását. Az előállítás a 2000 és az 5000 kilovoltamperes transzformátorok gyártási technológiája alapján történik. Az első ilyen transzformátort a kanszenszki acélovasztóban állítják fel.

A Szovjetunióról röviden

A háború utáni években Leningrádban 200 ezer új lakás épült. Az elkövetkezendő 3 évben újabb 100 ezer új lakásba költözhetnek be majd a leningrádiak.

*

Jerevánban, az Örmény SZSZK fővárosában, kiállítás nyílt, amely bemutatja az Iraki Köztársaság életét és fejlődését. Az anyagok beszámolnak az iraki nép harcáról, a külföldi olajmonopóliumok ellen és ismertetik az idegen zsoldban álló kormányok népellenes politikáját. A kiállításon megtalálhatjuk a legutóbbi napok eseményeiről szóló dokumentumokat is.

*

A bjelorussz iparvállalatok az elmúlt évhez viszonyítva csaknem másfélszeresére növelik idei exportforgalmukat. Európa, Ázsia és Amerika 40 országába szállítanak gépkocsikat, traktorokat, gépeket, valamint könnyű- és élelmiszeripari árucikkeket.

*

Tadzsikisztánban idén több mint ötezren építettek családiházat. Az egyéni építőknek a házhelyet az állam adta. Ezenkívül hosszúlejáratú hitellel is segítik az építőket.

*

Leningrádi mérnökök nemrégiben elkészítették a Szovjetunió legnagyobb toronydarujának tervét. A darut mozgató óriási elektromos gép kapacitása megfelel egy kisebbfajta vízierőmű teljesítményének.

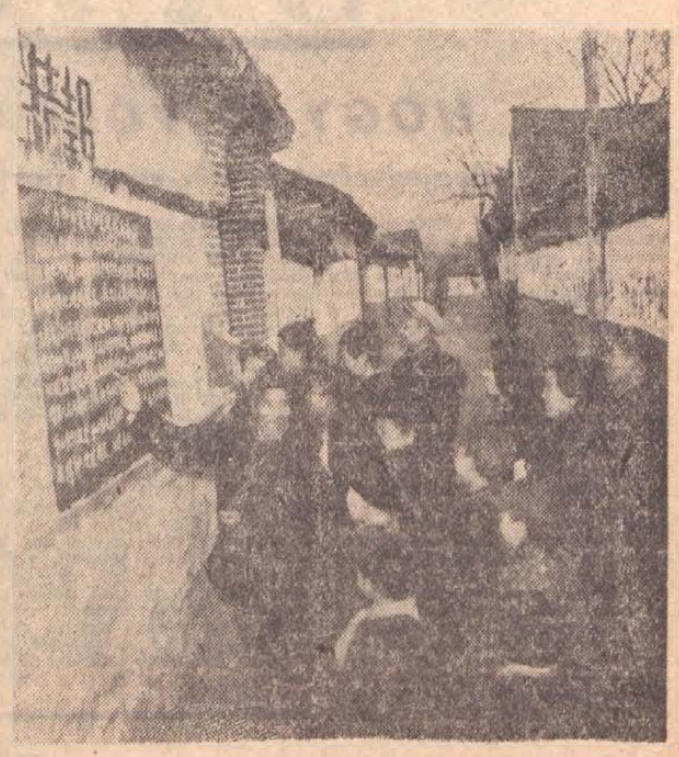
*

Szovjet-Tadzsikisztánban idén mintegy 6000 mérnök, technikus, orvos és agronómus hagyta el a főiskolákat. Az iskola befejezése után néhány nappal már valamennyi szakember munkába állott.

*

A Leningrádi Mezőgazdasági Főiskolán nagy érdeklődés közepette védte meg kandidátusi disszertációját Du Zso-fu kínai aspiráns. Ez a fiatalember a Leningrádban tanuló kínai szakemberek között elsőként szerezte meg a mezőgazdasági tudományok kandidátusa címet.

KINA

Egyre több kínai paraszt tudja elolvasni a fallújságot...

A Honan tartományi Tengfeng megye egyike annak a sok kínai megyének, ahol lényegében felszámolták az analfabétizmust. A legutóbbi vizsgálatok azt mutatják, hogy a megye 84 ezer fiatal és középkorú analfabétája közül 68 ezer már újságot és népszerű könyveket olvas, sőt 300 szóból álló rövid levelek megírására is képes.

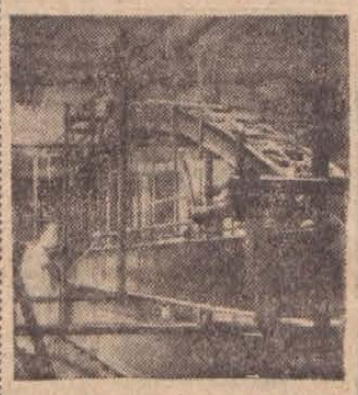
Az írás-olvasás tanítási kampány idején Tengfeng megyében a parasztok életkörülményeinek megfelelő különböző oktatási módszereket alkalmaztak. A rendszeres tanfolyamok mellett megszervezték a parasztok kis csoportokban és egyénileg való házi oktatását. Betűkkel teleírt plakátokat helyeztek el a hegyoldalakon, a házak ajtajain, a fákon és a mezőgazdasági gépeken, hogy megkönnyítsék a parasztok tanulását.

A megyei terv szerint 1958-ban minden termelőszövetkezetnek meg lesz a saját esti alsófokú közép- és mezőgazdasági iskolája és minden hsziangban — hsziang — több falut magában foglaló kínai közigazgatási egység — megalakítják az esti felsőfokú középiskolát, hogy a fiatal és középkorú parasztok 70—80 százaléka elsajátíthassa az általános agrotechnikai ismereteket.

Csehszlovákia

Hídmodell

Nagyméretű acéllemeztartós híd épül a Vltava folyó vízgyűjtője felett, amelyet az Orlik duzzasztógát építésének befejezése után adnak át rendeltetésének. A híd szélesebb lesz, mint a hasonló szerkezetű Szivárvány híd, amely a Niagara vízesését áthidalva köti össze az Egyesült Államokat Kanadával. A Csehszlovák Tudományos Akadémia tudományos munkatársai a híd 1:50 arányú modelljén végzik a szilárdsági vizsgálatokat.

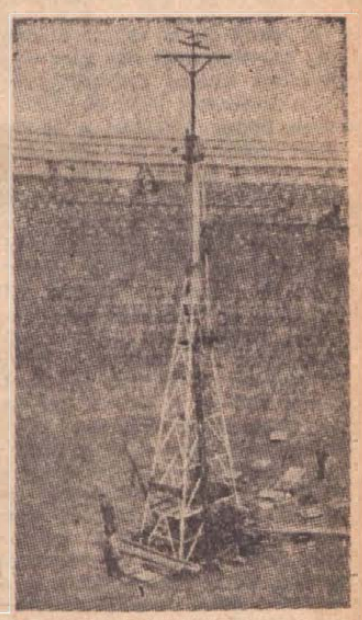
Nagyteljesítményű kotrógép

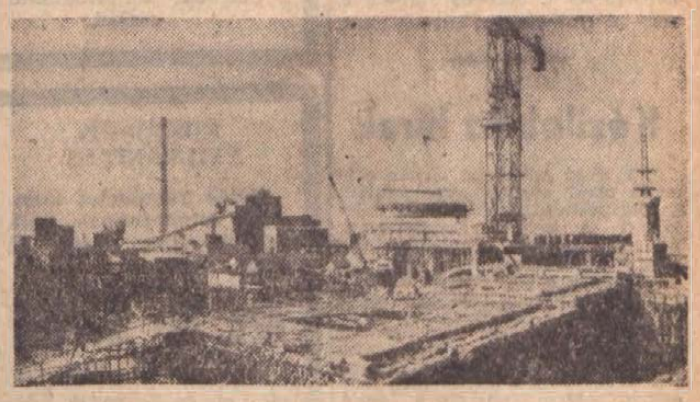

A brnói épületgépgyárban készítették a V-100-4 típusú, nagyméretű kotrógépet, melynek hossza 36 méter, szélessége 8 méter, súlya 135 tonna, 48 lapátja óránként 100 köbméter kavicsos homokot ás ki 12 méter mélységből.

A vuhani acélmű építése

A vuhani új nagykohó, amelynek üzembe helyezését az év végére tervezik, mind teljesítmény, mind felszerelése tekintetében világviszonylatban is az elsők között lesz. Az acélmű mellett vegyi melléktermékgyár, érczsugorító és ércdusító, valamint tüzelőanyaggyár épül egyidejűleg. A vuhani vas- és acélkombinát évi 150 millió tonna acéltermelésével Kína második fő acélbázisa lesz.

Egészségvédelmi intézkedések a Román Népköztársaságban

A Román Népköztársaságban nemrégen fejeződött be az az országos akció, amelynek keretében alaposan megvizsgálták az egészségügyi helyzetet. Az akció célja az volt, hogy az illetékesek megismerjék a lakosság egészségügyi helyzetével kapcsolatos jelenségeket, a betegségek irányát, valamint az egészségügyi helyzetet befolyásoló tényezőket.

Ebből az alkalomból jelentős intézkedéseket is hoztak. Így például a falvakban még ebben az évben 1663 új körzeti rendelőt létesítenek, köztük 212 szülőotthont, 16 rendelőt, 283 egészségügyi állomást, 28 laboratóriumot, stb.

A falusi körzeti orvos munkájának megjavítása érdekében még ebben az évben több mint 500 falusi rendelőt látnak el laboratóriumi felszereléssel, ami magasabb színvonalra emeli a betegek diagnosztikáját.

Az egészségügyi szervek ebben az évben több rajonban egészségügyi karavánokat működtetnek. Ezek a karavánok egy-egy klinikai laboratóriummal, röntgenfelszereléssel és fogorvosi rendelővel működnek.

A falusi orvosellátás megjavításának érdekében az Egészségügyi Minisztérium ebben az évben 7 új poliklinikát állít fel a falvakon, illetve a rajonokban. Ezt az akciót az elkövetkező években folytatják, míg valamennyi rajon nem kap egy-egy poliklinikát. — Ugyanekkor tovább fejlesztik a rajonkórházak hálózatát.

Ebben az évben újabb intézkedéseket hoznak a csecsemőhalandóság további csökkentésére, egyes vidékeken a golyvásodás és egyéb betegségek meggátlására, stb.

A fővárosban a többi között nagy súlyt helyeznek a betegségek megelőzésére, a betegek megfelelő ápolására, a gyermekeknél tapasztalható általános betegségek megelőzésére, főként arra, hogy a betegek a betegség kezdeti időszakában azonnali kezelésben részesüljenek.

A gyermekeket paralízis és diftéria ellenes védőoltásban részesítik, amihez most biztosították az oltóanyagot.

A munkások megbetegedéseinek és a szakmai betegségek megelőzésére, a rák megelőzésére javítani fogják az ellenőrző szolgálatot és a rendelőintézeti ellátást, a betegeket szükség esetén kórházba, vagy gyógyüdülésre utalják be, részükre diétás táplálkozást biztosítanak, stb.

A tüdővész elleni harcban a tüdőszűrések számát a nem dolgozó lakosságnál 1958-ban a tervezet fölé emelik kétszázezerrel. A BCG oltások számát kb. 10 000-rel emelik.

A fejlődő Tibet

Hét évvel ezelőtt szabadult fel Tibet, s azóta gyors ütemben fejlődik. Ezt a következő összehasonlítások is bizonyítják:

Egyes területeken, ahol eddig csak yak-vajjal világítottak, ma már villanykörte ég.

Lhassza, Shigacse és Chamdo városokban kisebb vízierőművek működnek.

Tibetben azelőtt az ipar ismeretlen fogalom volt. Ma már tégla- és cserépgyár, fűrészmalom, autójavító üzem és más kisebb iparvállalat működik.

A tibeti fennsíkon három mezőgazdasági kísérleti állomás a felszabadulás óta több új növény- és gabonafajtát honosított meg.

Shigacseben, a tengerszint felett 800 méterrel ma már kukoricát termelnek. Régebben elképzelhetetlennek tűnt, hogy ilyen magasfekvésű területek növényt termesszenek.

A tibeti parasztok és pásztorok kamatmentes kölcsönt ingyenes mezőgazdasági eszközöket kapnak.

A tibeti városokat és a főbb központokat több mint 6 kilométeres motorút köti össze. Ezeken a területeken a felszabadulás előtt csak yak-, ló- vagy szamár-karavánok járhattak.

1957-ben megnyílt az első tibeti középiskola. A már működő **78 elemi** iskolában hatezer diák tanul.

(A képek a „Műszaki Élet"-ből valók.)

SPORT

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Kedves ünnepség előzte meg a Verseny utcai pályán lezajlott mérkőzést. A jelenlegi játékosok az „öregfiúknak" virágcsokrot és egy üveg sört adtak át. A virágcsokrot a játékosok a nézők közé dobták, a sört azonban megtartották maguknak. A mérkőzésen bebizonyosodott, hogy az „öregek" még mindig technikásabbak és főleg rutinosabbak, mint a jelenlegiek és meglepetésre ennyi idő után a vasutas szív sem hányzott belőlük. A jelenlegi játékosok közül a védelem tagjai jól megálltak helyüket, de nincs ba; az utánpótlás fedezetekkel sem. Sajnos, a csatársor volt a leggyengébb csapatrész. Az ellenfél tizenhatosáig mindkét csatársor ügyesen adogatott, ott azonban elfelejtették, hogy a játék gólra megy és egyetlen egészséges lövést nem küldtek kapura. Ennek a csapatrésznek sokat kell javulnia, ha az elkövetkezendő bajnoki évben a várható erős mezőnyben sikeresen meg akarja állni a helyét. A mérkőzésen látottak alapján a szurkolók igen sokat emlegették Hegyit, Szőkét és Milosovicsot.

*

A Budapest—Pécs mérkőzések megmutatták, hogy a pécsi kézilabdázóknak mennyire szüksége van arra, hogy rutinosabb és nagyobb tudású csapatokkal játszanak, mert csak így lehet megfelelő fejlődést elérni. Meg kell dícsérni az ifjúsági válogatottat, akik az első nap meglepetésre lelkesedéssel legyőzték a jó erőkből álló pestieket. A visszavágó mérkőzésen mintha egy kissé a fejükbe szállt volna a siker az ifiknek és már nem tudtak az előző napihoz hasonló játékot mutatni. A női válogatott nagyon elfogultan játszott és ha a kezdeti idegesség nem lép fel náluk, sokkal jobb eredményt érhettek volna el. A férfi felnőtt válogatott az első nap igen rossz felfogásban játszott, a játékosok álltak a pályán és képtelenek voltak a gyorsan indító pestieket magakadályozni abban, hogy azok tetszés szerint dobálják góljaikat. A visszavágó mérkőzésen magukra találtak és szoros eredményt értek el a pestiekkel szemben.

Az országos vidéki úszóbajnokságokon igen erős mezőnyök álltak rajthoz. Ezen a versenyen is bebizonyosodott, ha a pécsi úszók egy egyesület színeiben szerepeltek volna, akkor a győztes Eger mögött akár a második helyet is meg tudták volna szerezni. Ezen érdemes elgondolkozni, a kérdés csak az, melyik egyesület tudna ilyen nagy létszámú úszószakosztályt fenntartani. Ha a felnőtt úszószámokban nem is tündököltek valami fényesen úszóink, a kiegészítő úttörőszámokban annál szebb eredményeket értek el. A Pécsi Spartacus és az Urán teljes úttörőgárdáját rajthoz állította, Zsongor Ildikó az 50 m-es mellúszásban második, Tóth László az 50 m-es gyermek hátúszásban az első helyet szerezte meg. Legeredményesebben szerepelt Baczoni Katalin, az Urán fiatal versenyzője, aki a hát- és gyorsúszásban első, a pillangóúszásban pedig a második helyet szerezte meg.

SPORTHIREK

Kiváló dolgozó lett Ifflinger József, a PVSK NB I-es kosárlabdacsapatának tagja. A nyolcadik vasutasnap alkalmával érte a nagy kitüntetés a PVSK kiváló kosárlabdázóját, aki bebizonyította, hogy nemcsak a sportban, hanem a munkahelyén is kiválóan megállja helyét.

*

Kinevezték a megyei és a városi labdarúgó szövetség vezetőit. A megyei labdarúgó szövetség vezetésével az alábbi sporttársakat bízták meg. Elnök: dr. Steinmetz Endre, alelnökök: Csorba István és Hergerth Károly, főtitkár: dr. Pazar Ferenc, titkár: Khart Ferenc, szövetségi kapitány: Fischer Ferenc, ifjúsági kapitány: Papp József, játékvezető testület elnöke: Krebsz Mihály, edzőtestület elnöke: dr. Vető Károly, ifjúsági bizottság elnöke: Baranyai György. A városi labdarúgó szövetségnél az alábbi sporttársak kaptak megbízatást. Elnök: Molnár József, főtitkár: Schein Béla, elnökségi tagok: dr. Misángyi Sándor, Besztercei István, Toller László, Schwara Nándor.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 13-i, szerdai műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Dudaszóló. — Az első lépések . . . Ifjúsági riport. — Érdekességek a nagyvilágból. — Az oroszlán és az egér. — Népmese. — Falusi dalok, falusi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Suppé: Egyveleg. — A cimbalom története. — Strandon. Riport. — Hajók személyzet nélkül. — Érdekességek. — Weimari fúvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. A jó munka dicsőség. Ajándékműsor az élüzemek dolgozóinak.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Keringők és polkák.
18.40: Az üzemi tanácsok munkájának tapasztalatairól.
18.50: A Pécsi Közlekedési Vállalat férfikara énekel. Vezényel: dr. Sólyom Józsefné.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Szimfonikus művek. II. Tánczene.

Vegyen lottószelvényt!

MOZI

Park: Betörő az albérlőm (5, 7, 9 órakor)
Kossuth: Hamis levél (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Éjfélkor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Feleség (6 8 órakor)
Leőwey Leánygimnázium: 420-as urak II. rész (4, 6 órakor)
Építők Kultúrotthona: Bátrak csapata (5, 7 órakor)
Bőrgyári mozi: Éjfélkor (fél 5 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Cimborák (6, 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Bomba (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Vasvirág (5, 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Elveszett vőlegény (fél 7, fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Zalameai bíró (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Park-mozi (Szigetvár): Csavargó (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): A kölni kapitány (fél 9 órakor)

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második, kedd.

Olvasóink írják

A magyar labdarúgás felemelkedése érdekében közöljük Alpár Ferenc pécsi olvasónk Baróti szövetségi kapitányhoz írt levelét.

„I. A magyar labdarúgás újbóli magasabb szintre való hozatalának tő pillére az utánpótlás nevelés kérdése. Ezekután a helyes osztályok kialakítása, megfelelő erőszintek alapján.

2. A szövetségi kapitány az ország összes edzőivel szoros kapcsolatot tartson fenn, állandó jelentést kérjen a kiváló képességű játékosokról és azokról osztályzatot vezessen. Itt nem kizárólag az NB I-beli játékosokat kell csak alapul venni, hanem figyelemmel kell kíséri az összes osztályt. A beérkező nagyobb keretből ki kell alakítani az A—B és utánpótlás anyagát. Ezt úgy értelmezem, hogy a legjobbak minden esetben az I. csapatban játszanának, a tartalékok képeznék az ellentétes csapatot. A két csapatnak tartalékai adnák az állandó tartalékokat. Így nem fordulna elő az a tény, hogy kiváló képességű játékos állandóan I. csapat tartalékja legyen, s a válogatás szempontjából mindig a legerősebb csapattal lehet játszani.

3. Én sem helyeslem azt a tényt, hogy egyes sportemberek a legjobb játékosokat egy-két csapatba akarják tömöríteni. Ez oda fog vezetni, hogy lesz jó csapatunk, de csak egy-kettő. De hol fog maradni a többi csapat? Ez nem nevelés és elsősorban nem utánpótlás nevelés. Tegyük végre félre klubsovinizmusunkat és minden játékos a saját csapatában is ott játszon, ahol azt a válogatott érdeke megköveteli. Példa erre a svéd és az angol csapat. Az idegenben játszott játékosok a válogatottban ugyanott játszottak, mint a klubcsapatukban, természetes, mindegyik kiválóan játszott és ez nem véletlen. Szakembereink ezeket a tényeket egyszer már miért nem veszik tudomásul? Egy játékos örök törvény szerint mindig a saját posztján tudja a legtöbbet nyújtani. Az össze-vissza való cserélgetés lélektanilag is hat a játékosra és nem tudja azt nyújtani, mint amire képes. Vegyünk csak példát a saját házunk tájáról: Bozsik a saját posztján világklasszis. Mindegy, hogy kit állítunk mellé vagy eléje, a labdát odaadja önkénytelenül is, ahova az ideje begyakorolta. De ha közökkentjük megszokott posztjáról, nem találja helyét, amint ezt a világbajnokságon középcsatárba állítása alkalmával bebizonyította. Ez a tény mindenkire áll. A másik példa Bundzsák, akit Bozsik utódjaként emlegettek. Mi történt vele? Vitték összekötőnek és középcsatárnak egyaránt, természetesen nem állta meg a helyét úgy, mint egy vérbeli csatár. Helyes ez? A mi szakembereink ezeket nem látják?

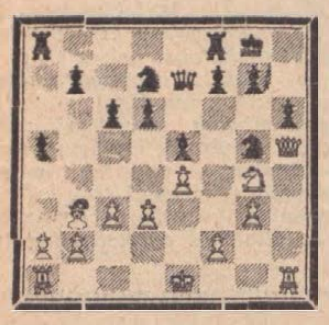
4. Örökké azt hangoztatják, hogy a magyar játékosgárda erőnlétben alulmaradt a külföldiekkel szemben. Ezt maga Botár sportorvos mondotta még a VB előtt. De miért nem térünk rá mi is arra az útra, amit a többi külföldi csapat tesz? A labdajátékokat általában magas emberek játsszák és azok vannak helyzeti előnyben. Ezt a tényt Baróti mester is hangoztatta, hogy magas, jólfejelő csatár nélkül a mai labdarúgást játszani nem lehet. Csak kizárólag nagy tehetséggel tud alacsony játékos megélni, például Sándor, Baba. Ezek is a gyakorlatnak megfelelően szélső poszton játszanak.

5. A kollektív munka hozhatja csak meg az eredményt. Ezek szerint teljes edzési módszerünket meg kell változtatni és át kell dolgozni az új követelményeknek megfelelően. A technikai kiképzés mellett sokat kell adni az un. pedagógiai megoldásokra. Meg kell szüntetni a csillagrendszert.

Meg vagyok győződve, hogy a jelenleg is vezető szakembereink képesek lesznek arra, hogy a magyar labdarúgást ismét felemeljék, de ebben a munkában minden sportembernek segíteni kell őket."

SAKK

Az önfeláldozó vezér meg az ördöngős huszár

A városi II. o. egyéni bajnokság 10. fordulóján jött létre ez a helyzet. Világos gyalogáldozattal nyílt h-vonalhoz jutott és „ráállt". Sötét utolsó lépésével a b8 huszárt mozgósította és úgy vélte, ez elég a támadás kivédéséhez. De a világos vezér erélyesen és önfeláldozóan közbelépett . . .

1. Vh5:h6! g7:h6. (Az áldozat elfogadása kényszer a h8 mattfenyegetés miatt.) 2. Hg4:h6. (Itt kezdődik az ördöngős huszár bravúrja, amellyel visszanyeri az áldozatot.) 2. . . . . Kg8—g7. 3. Hh6—f5 Kg7—g8 (nincs más lépés). 4. Hf5:e7 Kg8—g7. 5. He7—f5 Kg7—g8. (Az átmeneti vezéráldozat eredménye: szorongatott sötét királyállás, bástyakettőzési lehetőség a nyílt h-vonalon, gyalogelőny és lehetőség újabb gyalogelőny szerzésére. Ez untig elég a nyeréshez. Sötétnek most nincsenek jó lépései, de a rosszak közül is a legrosszabbakat választja.) 6. Bh1—h5 Hg5—e6 7. Ke1—e2 Hd7—f6 8. Bh5—h6 He6—g7?? 9. Hf5—e7 matt.

Kézilabda hírek

A 30 éves jubileumi tornán szereplő pécsi kézilabda-válogatottak a budapestiekkel visszavágó mérkőzést is vívtak. Eredmények: Budapest ifjúsági válogatott—Pécs ifjúsági válogatott 12:4 (6:1). A budapestiek a visszavágón több új játékost szerepeltettek, így ezen csapat ellen a fáradt és egy kissé elbizakodott pécsiek nem tudtak helytállni. Budapest felnőtt válogatott—Pécs felnőtt válogatott 11:8 (8:6). Ezen a mérkőzésen már sokkal jobban játszott a pécsi férfi válogatott és nem sok hiányzott a meglepetéshez. A női válogatott ellen a budapestiek vasárnap nagyon sportszerűtlenül „elfelejtettek" kiállni.

A budapesti alszövetség rendezésében lebonyolításra került 30 éves Jubileumi Kupáért a pécsi csapatok közül férfiaknál a Dózsa, nőknél a Pécsújhegyi Bányász a legjobb négy csapat közé jutott. Az elődöntőben a Pécsi Dózsa a Miskolci MTE csapatát 12:11 arányban megverte, a döntőben — mint azt lapunk tegnapi számában írtuk — a Győri Fonótól 13:8 arányú vereséget szenvedett. A nőknél a Pécsújhegyi Bányász a Budapesti Tipographia csapatától az elődöntőben 4:3 arányban vereséget szenvedett, így a döntőbe nem került.

*

Baróti Lajos szövetségi kapitány kijelölte a Lengyelország ellen szereplő válogatott keret tagjait. A keret tagjai: Kovalik, Mátrai, Sipos, Sárosi, Szojka, Berendi, Budai, Göröcs, Tichy, Molnár, Szimcsák I. A B keretbe kerültek: Török, Kőczián II., Szigeti, Dudás, Halmai, Kovács III., Jacodics, Kazinczi, Bödör, Rákosi, Fenyvesi. Tartalékok: Hódi, Borbányi, Kleibán, Sándor, Taliga, Povázsai, Matesz.

Vonaton hallottuk

Jól megtermett gyerek úgy az Alföldről. Szabad kérem! Harsányan szólítgatja a vonat utasait, kik rögvest eleget tesznek a felhívásnak.

Tovább halad és folytatja: — Szabad kérem! Szabad lesz!! Pirul, fújtat, dühös: — Szbad!? Szbad hát!! — De egy lépést sem tesz.

A társa hátrafordul és — csendes mosollyal — kiakasztja a kollegája ajtókilincsre akadt derekszíját.

*

— A dombóvári vasútállomáson jólízű somogyi hang a mikrofonon keresztül közli: . . . . Figyelem! Figyelem! Felhívjuk az utazóközönség figyelmét, hogy a Kaposvárra induló két utolsó kocsi lemarad.

Csendet kérünk!

Jó munka után jó pihenést és szórakozást — mondja egy jó közmondás. Városunk lakóinak túlnyomó része él is ezzel a közmondással, s van aki nap mint nap felkeresi a Rózsakertet. Ez még nem volna baj. Vannak azonban sokan — s főleg fiatalok — akik éjfél után nincsenek tekintettel arra, hogy a koránkelő dolgozók pihenni vágynak, és az utcákat végig „szerenádozzák" különböző artikulátlan hangokon. Hogy ilyenkor milyen áldást kívánnak az ilyen személyeknek, erről jobb nem beszélni.

Az álmából felriasztott alvó bosszusan a másik oldalára fordul azzal a megnyugvással, hogy van nekünk rendőrségünk is. Persze, hogy van, csak pont zárórakor nem található a Rózsakert és a Sétatér környékén egy járőr sem.

A Székesfehérvár utcát, — mely elég sötét — földszinti WC-nek tekintik. Ugy gondolom, joggal kérdezzük az illetékes hatóságokat, meddig megy ez még így?

Van egy ajánlatunk: egy-két ilyen csendháborítót és kapualjakat WC-nek tekintő személyt magas pénzbírsággal büntessenek meg, akkor hasonló esetek nem fognak előfordulni.

Mielőbbi intézkedést kérünk!

BOJTOR LAJOS

HELYREIGAZITÁS

Lapunk 10-i számában a Kapásnövények nyári ápolása c. cikkbe elírás folytán hiba került. Az első két mondat helyesen így hangzik: „Kapásnövényeinknél a nyár folyamán főleg talajporhanyító és gyomirtó munkákat kell elvégeznünk. Azért fontosak, mert a növények tápanyag és víz igényét ezek segítségével tökéletesebben biztosíthatjuk."

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Varga Ferenc

dohánygyári dolgozó hosszú szenvedés után f. hó 11-én 46 éves korában elhunyt. Temetése 13-án, szerdán délután 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolják felesége, gyermekei, nővérei, Csicskár és Ringlamb család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó édesanyánk,

özv. Riv Gézáné

temetésén jelenlétükkel, virágok és koszorúk küldésével és egyéb módon kifejezett együttérzésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni törekedtek.

Gyászoló gyermekei.

— HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal közöljük, hogy Sas Rikárd hosszú szenvedés után augusztus hó 10-én elhunyt. Gyászolják: felesége, gyermekei és unokái. Budapest, VII., Huttyra Ferenc utca 6—8.

Gazdák, gazdaasszonyok figyelem!

Két asszonynapközti naposcsibe kapható. Igényével haladéktalanul forduljon a földművesszövetkezeti baromfifelvásárlóhoz. Ugyanott nagyon előnyös nevelésű szerződést is köthet. A naposcsibéket a megrendelés sorrendjében a községekbe kiszállítjuk. A naposcsibe ára kiszállítási költséggel együtt 3,50

Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalat pécsi Kirendeltsége

Gyönyörű diófalók, — kombinálszekrények fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60, bejárat a kapu alatt. 101

Kétszoba, konyhás — ház, melléképületekkel együtt eladó. — Pécsszabolcs, Szabadságharc u. 64. Azonnal beköltözhető. 372

Dió-teleháló, nagyon szép eladó. Megtekinthető a déli és esti órákban. Kovács, — Kossuth tér 1. I. emelet 4. 79

Különbejáratú, lehetőleg üres albérletet keres magányos tisztviselőnő, nem igényjogosult. Telefon: 36-72. Bőcsafőldi. 35

Eladó kifogástalan állapotban, 10 kh. szőretelőkád, ovális. — Pécs, Rokusalja 1. 77

Értelmiségi házaspár bútorozott szobát keres. Telefon: 30-30. 80

Tolósúlyos mérleg — rúddal, nagy tányérral hitelesítve kapható. Baja, Bezerédi u. 3. sz. Krammer. 69

Eladó 13 kh. tanyabirtok, részben konyhakertészetre is alkalmas. Schmidt József, Siklós, Alkolpuszta. 88

Terményraktár betegség miatt átadó. Érdeklődni: Geisler Éta u. 4. sz. Molnár. 300

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a vállalatokat és az utazóközönséget, hogy a hétszemélyes „mikró" autóbuszra fuvarrendeléseket vállal. — Vállalunk esküvői, temetési, távolsági stb. fuvarokat. A fuvardíj vállalatok részére 4.50 Ft/km. 49

Mosógépek, porszívók, villanymotorok tekercselését, javítását vállalja Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. Tel: 15-23. 45

Kombinálszekrény, — diófurnéros, teljesen új, nagyméretű eladó. Sallai u. 39. 389

Jégszekrény, Krammer-féle kétajtós eladó. Fürst Sándor út 55. sz. Wilhelm. 89

Alumínium- és egyéb fémöntést rövid határidőre vállal. Ujvári fémöntő, Nagy Lajos utca 5. 88

Autó, motorkerékpárdinamó tekercselése, szakszerű javítása — Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. Tel: 15-23. 60

Ádler Junior személykocsi eladó, üzemképes. Megtekinthető: — Péter József, Mohács, Jókai Mór u. 12. 14

Elveszett egy kis zöld papagály, nyomravezetőt jutalmazom. — Székesfehérvár u. 4. 368

Eladó Lámpásban 341 négyszögöl gyümölcsös, lakható épülettel, pincével, mellékhelyiség, víz, villany van. Vagy 2 szobás öröklakásért elcserélem. Erdeklődni: Zsolnay V. u. 27, lakatosműhelyben, 7—16-ig. 26-50 telefonon. Ugyanott 1 darab 125-ös lemezvillás Csepel 4 500-ért eladó. 353

4—5 személyes cipészasztalt fiókokkal és 4 darab ülőkével, valamint 2—3 személyes női szabóasztalt fiókkal vásárolnánk. Ruha- és Cipőipari Vállalat, Széchenyi tér 18. II. em. 78

Hálószobát, konyhát, rekamiét készíttessen Cserhalminénál, Pécs, Bajcsy Zsilinszky u. 25. sz. 132

Mekényesi „Biztos Jövő" MTSZ eladja most generálozott, új gumikkal felszerelt 3 tonnás „Rába Super" tehergépkocsiját. — MTSZ-nek hitelvállalással. 32

Két kisgyermek mellé keresünk bejáró idősebb asszonyt. Erdeklődni: este 6 után. Szigeti, Donátus, — Aranyhegy 6. 358

Veszek használt hálószobabútort, szekrényeket, ágyakat, — konyhabútort, asztalokat, szelonokat, Rákóczi út 48. Koltai. 208

Egy tetőfedőt, egy ácsot és egy szegező lakatost felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. sz. 210

Üzemikonyha vezetésére alkalmas szakácsot, szakácsnőt keresünk, hosszú gyakorlattal, aki a kapcsolatos adminisztrációs munkálatokat is el tudja látni. Jelentkezés: Pécsi Állami Gazdaság eszterági kerület irodájában. Szalánta mellett. 331

Eladó fél ház, Timár u. 14. sz. 2 szoba, konyha, speiz, nagy szuterin azonnal beköltözhető. Erdeklődni: helyben délután 2 órától. Kuruczné. 339

Szakképzett orvosi műszerészt azonnali belépésre felveszünk. Finommechanikai Vállalat, Zetkin Klára u. 87

Eleseréiném központban lévő szép, kettőszoba, konyha, speizos lakásomat, kétszoba, összkomfortosra. Magas költséget térítek. Csiszár, Alkotmány u. 9. 343

Háromszobás családi ház, kettő szoba, komfortos, beköltözhetően Rákóczi út 9/1, eladó. 344

Börkabátfestést, táska, aktatáskafestést szakszerűen, rövid határidőre vállalok. Felső-Malom utca 14. 350

Opel Kadet személygépkocsi eladó. Megtekinthető Pécsbánya, Borbála u. 2. (Gyógyszertár mellett.) 347

Eladó 276 négyszögöl szőlő, Kispostavölgyben, terméssel, fele új telepítés. Erdeklődni: Nagyárpád, — Főtér 7. sz. 359

Házhely gyümölcsfákkal, esetleg fizetési kedvezménnyel eladó. Gyenis, Bem utca 10. Bankban. 356

Vennék Pannonia motorkerékpárhoz oldalkocsit. Értesítést: — 46-89 telefonon kérek. 366

Masszív, keményfa — háló, szekrények, — ágyak, sodrony, rekamiéváz olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 340

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást — azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés Szigetvári Műszaki és Fémipari V. Szigetvár, Zárda u. 2.

Gumilábbeli és bőrcipők

gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege. Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

Állami Gazdaságok! Gépállomások!

Mindennemű védőruházati cikket továbbra is a **MEZŐSZÖV** szállít. Pécs, Szabadság út 40. Tel.: 30-08.

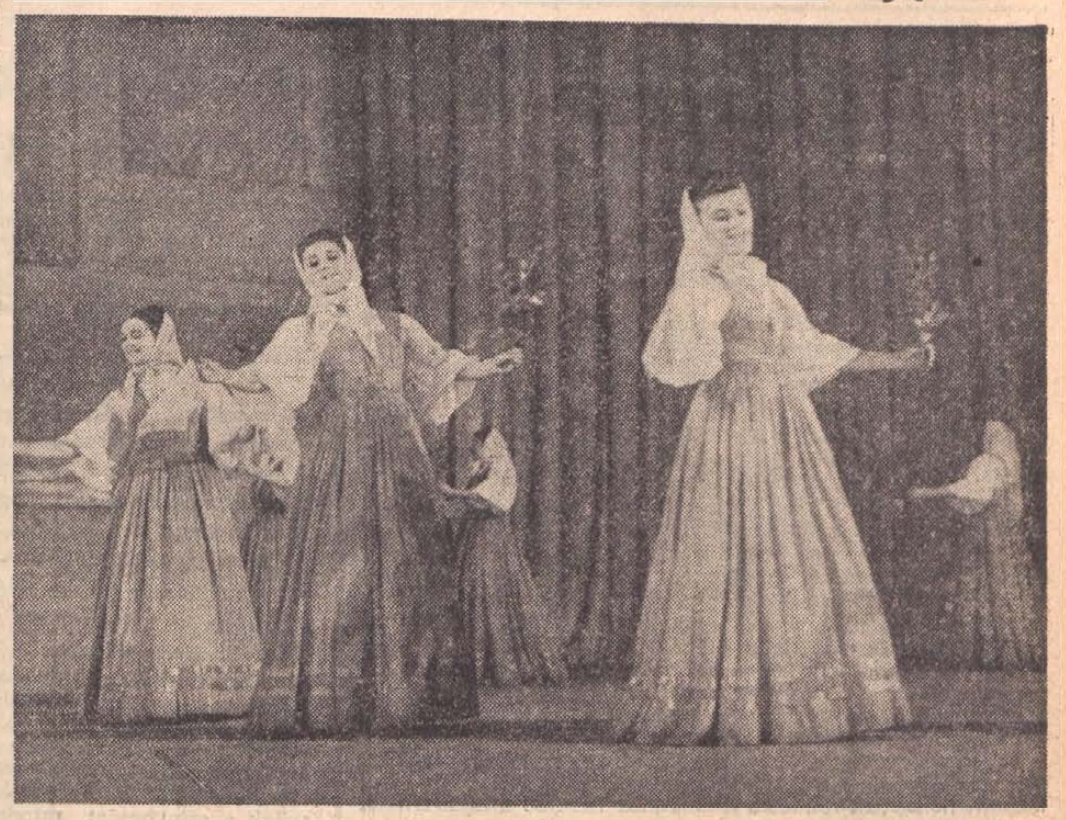
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 191. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. AUGUSZTUS 14.

Jön a Nyirfácska Táncművészeti Együttes

A körtánc az orosz nép tánc-folklórjának legtipikusabb formája. Különösen szépek az orosz női körtáncok. A szemmel alig észrevehető könnyed lejtés, a lassú női orosz körtáncok jellemző vonása. A Nyirfácska Együttes hosszú gyakorlás után érte el azt a könnyed mozgást. Egyik legszebb tánca, a névadó tánc. Az együttes augusztus 18-án szerepel Pécsett a szabadtéri színpadon.

Önkéntes munkatársainkhoz

Talán szokatlan, hogy ezúttal nem valamilyen ünnepi alkalommal, valami évforduló kapcsán vagy egyéb ürügygyel szólunk levelezőinkhez és olvasóinkhoz, hanem minden ilyen alkalom nélkül, egyszerűen azért, mert szükségesnek látjuk kapcsolataink felújítását és elmélyítését. Hosszú idő telt el azóta, hogy utoljára foglalkoztunk lapunk hasábjain azzal a kérdéssel: mit tehetnénk az újság és olvasói közeledéséért. Különösképpen pedig: mit tehetnénk azért, hogy olvasóink közül minél többen legyenek egyúttal aktív, önkéntes munkatársai is az újságnak?

Ez a kérdés az első nyomtatott betű megjelenése óta mindig foglalkoztatta a szerkesztőségeket. Nem csoda, hiszen nem is újságíró az, akit nem érdekel, hogy ki olvassa az írásait, s aki olvassa, hogyan fogadja, mi a véleménye, milyen hatást gyakorolnak rá a lapban olvasottak. De van egy másik oka is annak, hogy foglalkoztatja szerkesztőségünket ez a kérdés. Az, hogy az újság hivatásos munkatársai nem lehetnek ott mindenütt, ahol valami érdekes, valami olyasmi történik, ami sok ezer embert érdekelhetne. A nap szinte minden órájában történik valahol valami, ami közös ügyünket, a szocializmus építését egy-egy újabb lépéssel előbbre viszi, vagy történik valami, ami felháborodásra, kollektív közbelépésre szolgáltat okot. Az újság akkor lehet igazán jó, ha mindezekről értesülést szerez. Ehhez pedig a lap hivatásos újságírókból álló szervezeténél jóval szélesebb szervezetre, az aktív újságolvasók tömegére van szükség, akik nemcsak olvassák és tudomásul veszik azt, ami a lapban megjelenik, hanem saját munkájukkal, véleménynyilvánításukkal, közléseikkel is hozzájárulnak az újság munkájához, a közvélemény formálásához.

Azért szólunk tehát most önkéntes munkatársainkhoz, levelezőinkhez, tudósítóinkhoz, hogy eddigi jó kapcsolatainkat még gyümölcsözőbbé tegyük minden olvasónk számára. Azt szeretnénk, ha minél több olyan olvasónk lenne, aki nem sajnálja a fáradságot, s megírja a szerkesztőségnek, milyen érdekesebb események történtek üzemében, falujában vagy egyszerűen csak véleményét írja meg arról, ami éppen megragadta a figyelmét. Hasznos fáradozás ez, ha nehezen szánja is rá magát a levélíró. Elsősorban azért hasznos, mert így olyan eseményeket, tapasztalatokat, észrevételeket is nyilvánosságra tudunk hozni, amelyek különben feledésbe merültek volna. Olvasók ezrei szerezhetnének tudomást ilyen módon például hasznos termelési tapasztalatokról, amelyeket egyébként csak néhány ember ismerne. Hasznos azért is, mert sokszor éppen a levélírónak és környezetének jelent segítséget, ha az újság a nyilvánosság elé tárja gondjaikat. A Dunántúli Napló tízéves fennállása óta számtalan példa gyűlt össze arra, hogy az olvasók írásban nyilvánosságra hozott kívánsága, véleménye, tapasztalatközlő levele nyomán eredményes intézkedések születtek. Ma már nem kell bizonygatnunk azt, hogy ebben az országban valóban az történik, amit a dolgozó nép akar. Természetes azonban, hogy egyes helyi, részletkérdésekben csak akkor érvényesülhet a dolgozók akarata, ha az kifejezésre is jut. Ennek egyik eszköze a sajtó, amely a nyilvánosság erejével lép fel. Nem kizárólag a szerkesztőség hivatásos munkatársain, hanem az olvasók aktivitásától is függ, hogy ezt az erőt mennyire tudjuk közös céljaink elérésére hasznosítani.

Ünnepi alkalom és ünnepi póz nélkül beszélünk most olvasóinkkal, mert kapcsolatainkat nem ünnepélyes alkalmak szűk keretei közé akarjuk szorítani, hanem azt szeretnénk, ha szerkesztőségünk a mindennapi munka közben alakíthatna ki tartós, bensőséges és termékeny kapcsolatot ezer, meg ezer emberrel. Lesznek persze ünnepélyes alkalmak is, lesznek találkozók és megbeszélések, amint azt az alkalom kínálja. De azok az alkalmak arra lesznek jók, hogy ott már az újság és olvasói sokoldalú kapcsolatainak eredményeiről számoljunk be, s újabb feladatok megoldására készítsünk közös haditervet. Addig is, a dolgos hétköznapokon, ahogyan lapunk minden reggel felkeresi olvasóit, várjuk önkéntes munkatársaink leveleit, tájékoztatását, tudósítását, hogy újságunkat ezzel is gazdagabbá, olvasóinkat tájékozottabbá tehessük.

Az NB II., NB III. őszi sorsolása

Vöröskeresztes gyűlés a Pécsi Széntrösztnél

Termelőszövetkezet alakul Tengeriben

K. J. Vorosilov a brüsszeli világkiállítás magyar pavilonjában

A magyar pavilon nagy örömmel fogadta szerdán K. J. Vorosilovot és a kíséretében levő személyiségeket: Kovriginát, a Szovjetunió egészségügyi miniszterét, Kaftanovot, a kulturális ügyek miniszterhelyettesét és Avilov brüsszeli szovjet nagykövetet.

A kedves vendégeket Odze Endre, a világkiállítás magyar kormánybiztosa, Sárkány László, a brüsszeli magyar követség ideiglenes ügyvivője és Horeczky Nándor kereskedelmi főtanácsos fogadta pavilonunk bejáratánál. Magyar népviseletbe öltözött leány csikóbőrös kulacsot nyújtott át Vorosilov marsallnak, majd a szovjet vendégek nagy érdeklődéssel tekintették meg kiállításunk anyagát — korszerű gépeinket, műszereinket, könnyűiparunk gyártmányait.

A látogatás befejeztével a szovjet delegáció meglátogatta a magyar éttermet is, ahol szívélyes, baráti beszélgetést folytattak a pavilon vezetőivel, dolgozóival. K. J. Vorosilov elmondotta, hogy különösen jó benyomást tett rájuk a magyar pavilon szép és eredeti építészeti megoldása, valamint nemzetközi szempontból is jelentős nukleáris műszereink.

Amikor a szovjet delegáció a magyar pavilont elhagyta, az épület körül összegyűlt tömeg meleg ünneplléssel, tapssal köszöntötte a szovjet államférfiakat.

307 forinttal magasabb átlagkereset mint két évvel ezelőtt

Az ellenforradalom óta Baranya össziparának terveljesítése az idei második negyedévben volt a legkedvezőbb: a tervet minden hónapban egyenletesen teljesítették, a béralapban kétmillió forint megtakarítást értek el. Az ellenforradalom óta a megye ipari munkásainak átlagkeresete 307 Ft-al nőtt.

Uj erőtelep a Pécsi Bőrgyárban

A Pécsi Bőrgyár új erőtelepet kap. A kétmillió forint értékű építészeti munkákkal december 31-re készülnek el.

Megkezdődött az ENSZ rendkívüli közgyűlése

Eisenhower és Gromiko beszéde

New York (MTI) Mint az AP és a Reuter hírügynökség jelenti, szerdán délután New Yorkban helyi idő szerint 10.45 órakor (magyar idő szerint 15.45-kor) megkezdődött az ENSZ közgyűlésének rendkívüli ülésszaka.

A rendkívüli ülésszak Eisenhower elnök beszédével kezdődött meg. Mint az AP tudósítója jelenti, az elnök félórás beszédében hat pontból álló tervet körvonalazott. Ez a hat pont a következő:

1. Állandóan készenlétben álló ENSZ erőt kell felállítani;
2. arab vezetéssel közép-keleti gazdaságfejlesztési alapot kell létesíteni és technikai segélynyújtási programot kell megvalósítani, ehhez a pénzügyi támogatást az arab államok, az Egyesült Államok és más államok (feltehetően a Szovjetunió is) nyújtanák;
3. az ENSZ-nek állandóan ellenőriznie kell a Közép-Keletre és a Közép-Keletről sugárzott rádióadásokat, hogy megakadályozzon „minden izgató propagandát";
4. az ENSZ-nek tanulmányoznia kell azt a kérdést, hogyan ellenőrizzék a közép-keleti országokba irányuló fegyverszállításokat. (Az Izraelbe irányuló fegyverszállítást is.)
5. Az ENSZ-nek lépéseket kell tennie Libanon biztonságának és függetlenségének szavatolására, ha az amerikai csapatokat visszavonták onnan (az elnök közelebbről nem határozta meg, milyen lépésekről lenne szó);
6. az ENSZ-nek ki kell fejeznie azt az elhatározott szándékát, hogy biztosítja Jordánia állami létét. Ezt feltehetően úgy kellene biztosítani, hogy ENSZ-személyzet váltsa fel a jelenleg Jordániában tartózkodó angol csapatokat.

Eisenhower elnök beszédében egyhelyütt — anélkül, hogy név szerint megemlítette volna — azzal vádolta meg a

(Folytatás a 4. oldalon)

Negyven ország vásárolja a magyar szerszámgépeket

Szerszámgépeink minőségének javulása, a korszerű, új gépek s nem utolsósorban külkereskedelmi szerveinknek az öt világrészre kiterjedő tevékenysége felkeltette a világ érdeklődését szerszámgépiparunk termékei iránt. A Szovjetunióban igen nagy visszhangja volt a magyar szerszámgép-kiállításnak.

A Kínai Népköztársaság az idén csaknem 900 gépet rendelt, ami rekordnak számít.

A Német Demokratikus Köztársaságba a pótrendelések alapján az idén és előreláthatólag jövőre is a hosszúlejáratú szerződésben megjelölt mennyiség többszörösét szállítjuk szerszámgépből. Jelentős rendeléseket kaptunk a Román Népköztársaságtól is.

A nyugati gazdasági válságjelenségek néhány kapitalista országban csökkentették ugyan exportpiacunkat, más országokban, főleg Ázsiában és Dél-Amerikában azonban újabb piacokat szereztünk s így a Nyugatra irányuló gépexportunk 1957-hez képest nem csökkent. Brazíliában, Argentínában, Kubában, ahová évek óta nem exportáltunk gépeket, az idén ismét vevőkre találtunk. Argentin cégek 30 ezer, a brazilok pedig 100 ezer dollár értékű gépet rendeltek. Exportgépeinket a világ negyven országa vásárolja.

Az Alkotmány-dekád első két napján

237 tonna szenet termeltek terven felül *a komlói bányászok*

A Komlói Szénbányászati Tröszt bányaüzemeinek dolgozói a közelgő ünnepek — az alkotmány napja és a bányásznap — tiszteletére elhatározták, hogy tovább javítják eddigi eredményeiket, több kokszolható feketeszenet adnak a népgazdaságnak. Ennek érdekében hétfőtől kezdve alkotmány-dekádot tartanak s a csapatok, üzemek egymással versenyezve igyekeznek a tervüket minél jobban túlteljesíteni, vigyázva persze arra is, hogy ez a versengés ne okozzon minőségromlást vagy költségemelkedést.

Az alkotmány-dekád első 2 napja igen szép eredményekkel zárult. A Komlói Szénbányászati Tröszt bányászai két nap alatt 237 tonna szenet termeltek terven felül s több helyütt egészen kiemelkedő eredmények is születtek. A komlói tröszt legjobb bányaüzemében, III-as aknán például Tóbiás Béla fejtési csapatának alkotmány-dekádi összesített eredménye 117,8 százalék. — Ugyanitt Kiss Ferenc fejtési csapata 109, Schwarcz József fejtési csapata pedig 106,7 százalékos eredményt ért el.

A Kossuth-bányai bányászok közül a dekád első két napjának eredményei alapján Werb Imre és Jauch György, valamint Szinger János és Nagy Dezső csapatai érdemelnek dícséretet 115, illetve 103 százalékos eredményükért.

Béta-aknán a legjobb eredményt eddig Kerber János és Tubics József csapata érte el 175,5, illetve 130 százalékos terveljesítéssel. Az Anna-aknai bányászok legjobbjai Kovács Árpád, Leier István csapatainak tagjai voltak.

Elektronmikroszkópot kap az egyetem

A Pécsi Orvostudományi Egyetem elektronmikroszkóp-laboratóriumot kap. Az épület már tető alatt van. A műszereket — egy elektronmikroszkópot és egy centrifugát — német szerelők szeptemberben építik be.

Néhány napig hűvös, csapadékos marad az idő

Szerdán hajnalra egész Közép-Európát elárasztották a nyugatról indult hűvös, óceáni légtömegek. Nyugat-Európa után most már Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Lengyelország és Románia térségeiben is mérséklődött a meleg, a lehűlést szerte heves zivatarok, záporok, majd csendes esők követték. Hazánkban kedden még 30—32 fokos volt a nappali hőmérsékleti maximum, szerdán a Dunántúlon már csak 18—20 fokot mértek, s a keleti országrészen is 25—28 fokra mérséklődött a meleg.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint szerdán a Tiszántúl nagy területein záporok, zivatarok, a Dunántúlon pedig inkább csendes esők voltak. A kellemes hűvös, csapadékos idő előreláthatólag eltart néhány napig. A jelek szerint azonban csütörtökön — főként a Dunántúlon — már több napsütésre, kisebb felmelegedésre lehet számítani.

Aktívaértekezlet a pécsi vasútállomáson

A pécsi vasútállomás pártvezetősége, a KISZ-szervezet, a nőtanács és a szakszervezet a napokban aktíva-értekezletet tartott, amelyre meghívták a reszortvezetőket és a pártonkívüli dolgozókat is. Leginkább a pártonkívüliek számára volt szokatlan a meghívás, a pártvezetőségnek azonban az a véleménye, hogy közösen kell megbeszélni az őszi forgalom lebonyolításának feladatait.

A pártszervezet titkára beszámolójában ismertette a szakmai vezetők értekezletén elhangzottakat. A pécsi állomás a hároméves tervben jelentős létesítményekkel gazdagszik. Megépül a már régóta várt vonatkísérő helyiség, az új korszerű százszemélyes laktanya, az étkezde és a kultúrterem. A közeljövőben meg is kezdik a munkálatokat.

Elmondotta ezután, hogy a forgalom területén még mindig sok a baleset, a szakvezetőknek ezért gondoskodni kell arról, hogy a dolgozók jól ismerjék a biztonsági rendszabályokat. Felhívta a figyelmet a takarékosságot célzó rendelkezésekre. Az őszi szállítás ebben az évben is nagy terhet ró a vasút dolgozóira. Ezért jelentősen csökkenteni kell a rakodási és a kocsifordulási időt. A reszortfelelősök kérjék az üzemeket és a vállalatokat, hogy vasárnap és ünnepnapon is rakodjanak, mert csak így tudunk megfelelni a követelményeknek.

Végül hangoztatta, hogy a pártszervezet minden segítséget megad az őszi szállítások lebonyolításához. A pártvezetőség és a szakvonal vezetői között jó kapcsolat, mindenkor kikérik egymás véleményét, javaslatait. A pártszervezet ezután is kötelességének tartja, hogy a dolgozókat állandóan tájékoztassa az állomás munkájáról, megismerje javaslataikat, ezért minden hónapban rendez a mostanihoz hasonló aktíva-értekezletet.

A beszámolót hozzászólások követték.

LEITI FERENC

Augusztus 17—20

Mezőgazdasági kiállítás Harkányban

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának rendezésében 1958. augusztus 17—20-ig Harkányban mezőgazdasági kiállítás és ünnepi vásár lesz.

A mezőgazdasági kiállításon a megye legjobb állami gazdaságai, termelőszövetkezetei, szakcsoportjai és egyéni termelői bemutatják a legjobb termelést elérő állatait, (ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi) a legmagasabb termés-eredményeket elért növényeiket, legjobb boraikat.

Az ünnepi vásáron felvonulnak az állami kereskedelem, a földművesszövetkezetek bőséges árukészletükkel, étel-, italboltjaikkal.

Részt vesznek (vasárnap és szerdán) a megye legjobb kultúr- és tánccsoportjai és mind a négy nap délután lovasbemutató lesz.

A mezőgazdasági kiállítás és ünnepi vásár idejére a MÁV 50 százalékos vasúti utazási kedvezményt léptet életbe Baranya, Somogy és Tolna megyék egész területéről.

A talponállóktól az éttermekig

Útban a kiváló vállalat cím elnyeréséhez

Nemrégiben Komló utcáin járva gyakran ütközött az ember rossz szagú butikokból kitántorgó alakokba. Nem azt akarjuk bizonygatni, hogy most ilyen nincs. De alig néhány hónap leforgása alatt annyi változás történt a Komlói Vendéglátóipari Vállalatnál, hogy azt nem hagyhatjuk szó nélkül.

Németh Károlyt kerestük fel, a vállalat új igazgatóját, hogy beszéljen az elmúlt rövid időszak alatt bekövetkezett változásokról és a további tervekről.

— Talán azzal kezdeném, hogy vállalatunk nagyon sokáig, az idei első negyedévben is veszteséges volt. Most azonban — tekintetbe véve természetesen azt, hogy a nyári forgalmat a sör és a fagylalt nagyon javítja — vállalatunk már kisebb nyereséget is ki tud mutatni. A második negyedévben a tiszta nyereség csak 10 ezer forint volt ugyan, de további emelkedést várunk.

— Hogy mivel értük el ezt a jó eredményt? Nagyon sok mindennel. Először is igyekszünk a színvonalat mindenütt növelni, ami nem jár együtt az árak, együttjár viszont a forgalom növekedésével. A Béke étterem júniusban 68, júliusban 112 000 forgalmat csinált. Itt kell megemlítenem, hogy igyekszünk nagyobb súlyt fektetni az ételfogyasztásra. A Békében alkalmaztuk először azt a módszert, hogy az eddig különálló közétkeztetést összevontuk az étteremmel. Eddig nagyon egyhangú volt az étrend, mindig maradt felesleg, illetve nem lehetett kiszámítani előre az elfogyó mennyiséget, ami egyrészt nem volt gazdaságos, másrészt csökkentette a forgalmat. Most összehangoltuk a két részleg működését, ami máris nagy eredményekkel járt. Az ételfogyasztást szeretnénk a tavalyi 11,2 százalékról 18-ra emelni.

— Már eddig négy helyen eltöröltük az ülőfogyasztási díjat, mert erkölcstelennek véltük. Az egyetlen alkalmazott ugyanis nem tudta a vendégeknek az asztalhoz vinni az italt. Most, hogy az öt százalékot eltöröltük, észrevehetően esett a forgalom, de az igazságos intézkedés tetszik az embereknek. Ezt a csökkenést pedig bőségesen behozzuk másutt.

— Hogy hol? Például ott, hogy visszaállítottuk a szoros elszámolást már néhány helyen. A „gebines" rendszernek ugyanis nagyon sok előnye van, kifizető is és a bürokráciát is kiküszöböli, de túlgyorsan állítottuk be és ezért nagyon sok vele a baj. Hogy mást ne mondjak, a sörnél, a habzás miatt rengeteg visszaélésre adott alkalmat. Most, ahol még ez van beállítva, szigorúan ellenőrzünk, és a legkisebb visszaélést is büntetjük.

— Mint említettem, a színvonal növelése mindenütt egyik legfőbb feladatunk. A Béke étteremben legutóbb például Baksa Kató magyarnóta-énekesnő lépett fel, ezenkívül kitűnő halászlét is készítettünk — nem is kell mondanom, hogy milyen telt ház volt. Fejlesztjük az üzemeinket: Budafán, egy elhanyagolt kiskocsmából rendes, melegkonyhás kisvendéglőt csináltunk. Itt a Kossuth Lajos utcában, a hírhedt Bástya talponállót kifestettük, ízléses hordókkal, berendezéssel láttuk el, s most minőségi borkóstoló, nagyon barátságos kis hely. A Sport italboltot büfészerűen fogjuk rendbehozni. Rumot, pálinkát csak reggel 9-ig szolgálunk ki, — melegkonyhát kap a Sport, tehát talponálló étteremmé fejlesztjük.

— Igyekszünk ötleteket is kitalálni a vendégeink szórakoztatására. A Komló Gyöngyében bevezettük a lottótáncot. (Eddig zene sem volt a helyiségben.) A táncparketten számozott kockák vannak, és a sorsolás előtt minden pár egy kockában marad. Ha ennek a számát kihúzzák, az illető nyer 20 kitöltetlen lottószelvényt. Az OTP-vel karöltve egy másik ötletet is kidolgoztunk: alkoholmentes cukrászdát építünk a piac mellett, az eddigi közétkeztetési konyha helyén. Itt szakképzett cukrász készíti majd a friss süteményeket, tejszínhabos kávét, szörpöt is ihatnak a vendégek, a szépen kifestett helyiséget téli növények és neonfény teszi barátságossá, jövőre krémkávéfőzőgépet is kap majd — és ami a lényeg: itt vásárolhatják és rögtön az asztaloknál tölthetik ki a lotószelvényt a vendégek.

— A Békében létrehozunk még egy hasznot dolgot: 7, maximum 8 forintos, olcsó vacsorákat készítünk, s a heti étrendet mindig előre közölni fogjuk. A hét elhanyagolt italboltunkból kettőt már eddig rendbehoztunk, külsőre és berendezésre nézve is: fagylaltgépet, kávéfőzőt, süteményeket és korszerű pultot állítottunk be. Mindezek a dolgok két legyet ütnek egycsapásra: szolgálják a vendégek érdekét és szolgálják a mi — gazdasági — érdekeinket.

— Itt bent pedig létrehoztuk a szakemberek tanácsát, amelyben a szakképzett cukrásztól kezdve a pincérig képviselve vannak a legjobb szakembereink. Havonta kétszer tanácskozunk, megvitatjuk a javaslatokat, a terveket és új ötleteket találunk ki. Már több ízben tapasztalatcserén is voltunk Pécsett, Harkányban és másutt is.

— Terveink tehát elsősorban a további jó munkát, a gazdaságosságra való törekvést, a kiszolgálás, a színvonal javítását foglalják magukban. A legnagyobb vágyunk pedig — ami mindezzel összefügg —, hogy elnyerjük a kiváló vállalat címet. Ha a vállalat dolgozói is úgy segítenek mint eddig akkor erre meg is van minden reményünk.

H. E.

„Senki nem tud semmit" Siklóson

Harkányból gyalog mentünk Siklósra, hogy megnézhessük a várat. Majd délután fél 4 órakor odaálltunk az autóbuszmegállóhoz, mert a villányi járattal akartuk utunkat hazafelé folytatni. A megállónál egy néni megnyugtatott bennünket, hogy a kocsi valószínű négy óra után indul, mert tavaly is akkor ment. Ez azonban nem nyugtatott meg bennünket. A lehető legnagyobb körültekintéssel kezdtük a bank falán a menetrendet keresni — de hiába. A MÁVAUT balladai homályba burkolja, hogy Siklósról hány autóbusz indul, hova és mikor. Szerencse, hogy optimisták vagyunk s tovább folytattuk a keresést egyre izgatottabban, eredménytelenül. Ugy segítettünk magunkon, hogy minden befutó kocsit megrohamoztunk s megnéztük a tábláját, hová megy. (Szerencse, hogy a kocsin lévő táblákat meghagyta a MÁVAUT!) Villányi autóbusz sehol! Végül két újpetrei utas, — akiknek elmondtuk keserveinket — megszánt bennünket és azt tanácsolta, hogy üljünk fel az újpetrei kocsira, az elvisz minket a vókányi állomásra s onnan vonaton folytathatjuk tovább izgalmas utunkat — hazáig.

Ezuton szeretném megkérni az erre illetékeseket, hogy Siklóson is — mint máshol mindenütt — rakják ki a menetrendet, hogy az ismeretlen utasoknak ne kelljen hasonló izgalmas, idegesítő és eredménytelen felderítő hadjáraton átesniök.

TORNYOS ÉVA
Töttös.

Fejlődik a juhtenyésztés a tsz-ekben

Baranya megyében 13 termelőszövetkezet foglalkozik juhtenyésztéssel. Még ebben az esztendőben ugyanannyi juh lesz a megye termelőszövetkezeteiben, mint 1956-ban volt. A mostani 2173 juh után 8 105 kiló gyapjút adtak el a szövetkezetek, ami azt jelenti, hogy 3,8 kilós nyírási átlagot értek el.

Vöröskeresztes gyűlés a Pécsi Szénbányászati Trösztben

Augusztus 13-án, szerdán délután vöröskeresztvezetőségi és küldöttválasztó gyűlést tartottak a Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozói. A gyűlésen megjelent *Kárpáti József* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az Országos Vöröskereszt főtitkára, *Vollár János*, az Országos Vöröskereszt szervezési osztályvezetője, *Balázs Jánosné*, a Megyei Vöröskereszt titkára, *Hetessy Károly*, a Pécs városi Vöröskereszt titkára, *Tamássy István*, a Szénbányászati Tröszt főmérnöke, valamint *Fónay János* a Szénbányászati Tröszt pártszervezetének titkára.

Először *Neuber Gusztávné*, a Pécsi Szénbányászati Tröszt Vöröskereszt Szervezetének titkára tartotta meg beszámolóját az eddigi munkáról és a tapasztalatokról.

A beszámoló foglalkozott a tröszt vöröskereszt-szervezetének 1954 óta kifejtett munkájával. Hangsúlyozta, hogy az 1956-os ellenforradalom nagyban visszavetette a munkát, de a tagság nagy része azokban a nehéz időkben és azóta is becsülettel helytállt és az azután következett feladatokat is jól megoldotta. *Segített a múlt évben lezajlott tüdő- és szilikózis-szűrő vizsgálatok lefolytatásában, az őszi influenzajárvány megfékezésében és a betegek ellátásában, segített a körzeti orvosi rendelőkben is a himlő- és diftériaoltásoknál, tisztasági és egészségügyi ellenőrzéseket végzett, foglalkozott a véradási agitációval is, megszervezte az oktatásokat s ezeken kívül nagy gondot fordított a vöröskereszt-szervezetek megerősítésére is.*

— A felszabadulás után — foglalta össze a vöröskereszt általános tapasztalatait Neuber elvtársnő —, de különösen az ellenforradalom óta a vöröskereszt demokratikus tömegszervezetté vált, és olyan hasznos, közérdekű feladatokat lát el, amelyek hazánk vezetőinek és egész népünknek fokozódó elismerését váltják ki. Ma már közismert, hogy a Magyar Vöröskereszt népünk egészségügyi kultúrájának fejlesztésében döntő szerepet tölt be. A vérellátás biztosításától kezdve az egészségügyi felvilágosító vagy kiképző munkán keresztül egészen a szocialista tevékenységig és a béke védelmében történő kiállásig, százezrek életét, egészségét, békéjét és boldogságát segít megmenteni.

Ezután sor került az új vezetőség megválasztására. A Pécsi Szénbányászati Tröszt Vöröskereszt Szervezetének új vezetősége az alábbiakból áll: Orvoselnök: *dr. Germán István* főorvos, titkár: *Neuber Gusztávné*, gazdasági vezető: *Gamási Jenőné*, véradó felelős: *Horváth Júlia* és propaganda felelős: *Gertner Ádámné*.

Megválasztották a vöröskereszt 80 éves fennállása alkalmából a jövő évben tartandó első országos kongresszusra jelölt küldötteket is *Gartner Ferenc, dr. Germán István, Gertner Ádámné, Gógl Ernő* és *Neuber Gusztávné* személyében.

A hozzászólásban *Kárpáti József* elvtárs kiemelte a vöröskereszt legfőbb célkitűzésének az egészségügyi kultúra terjesztésének fontosságát. Beszélt a humanitásról, s annak a gyakorlatban történő megnyilatkozásáról. Végül pedig felhívta a figyelmet arra, hogy a vöröskereszt itteni eredményeinek, és a további eredményeknek is legfőbb alapja és biztosítéka a szorgalmas, lelkes aktívák jó munkája.

A további felszólalók megemlékeztek arról, hogy Pécs részére különösen nagyjelentőségű lesz a jubileum és különösen sokat lehet joggal várni a pécsi vöröskeresztesektől — így a Szénbányászati Trösztől is — tekintettel arra, hogy itt a vöröskeresztnek nagy hagyományai vannak: *Pécsett alakult meg 80 évvel ezelőtt az ország első vöröskereszt szervezete.*

A gyűlés végén sor került a kitüntetések átadására is. *Neuber Gusztávnénak* a Magyar Vöröskereszt „Érdemes Munkáért" érdemérmet, *Gamási Jenőnének*, valamint *Gertner Ádámnénak* a dícsérő oklevelet *Hetessy Károly* elvtárs, a Városi Vöröskereszt titkára nyújtotta át.

Ezután a vezetőség fehér asztal mellett ült össze és vitatta meg részletesen a bányában végzendő speciális egészségügyi és egészségvédelmi munkával kapcsolatos feladatokat.

Vörös csillag a fúrótornyok alatt

A felszabadulás után nem ugrásszerűen, máról holnapra változott meg a zalai olajmezők munkásainak élete. Hallatlan nehézségek között kezdték, mert ha valahol nem — hát ebben az iparban semmiképpen sem lehet nélkülözni a gépi berendezéseket.

Mit tehettek?

Volt aki gépkocsira ült — még szerencse, hogy a szovjet csapatok rendelkezésünkre bocsátottak vagy tizenötöt — és nekivágott a határnak, felkutatta az Ausztriába hurcolt felszereléseket, kocsira rakta és visszahozta.

A lassan beinduló termelés szintje természetesen meg sem közelítette a régit. Az 1947-es például 240 ezer tonnával volt kevesebb, mint az 1944-es. A felszereléshiány és a többi nehézség mellett hamarosan újabb is jelentkezett, méghozzá az amerikai Roudemann és társai személyében, aki a felszabadulás után ismét átvette a vegyesvállalat irányítását.

A MAORT szabotázsról kiadott közlemény szerint ezek az urak — egy újabb háborúban, illetve az amerikai érdekszféra kiterjesztésében, a magyarországi ellenforradalomban bízva, — szándékosan hátráltatták az olajtermelést. Elhanyagolták a beruházásokat, az elkopott, elavult vagy elveszett felszerelések pótlását, modernizálását, közben felesleges dolgokba milliókat vertek bele — egyszóval szabotáltak. Igazságszolgáltatásunk méltó módon lesújtott erre a bűnszövetkezetre. A per tapasztalatai megmutatták, hogy a magyar olajtermelés jövőjét nem lehet korábbi formák között biztosítani. Ezért 1948. szeptember 25-én állami kezelésbe vették az olajipart, köztük a budafai, lovászi olajtelepet, a nagykanizsai gépgyárat is. 1950. július 1-én pedig bekövetkezett az olajmunkások által annyira várt államosítás.

A nép tulajdonába vett olajtermelés

ezekben az években soha nem várt másodvirágzásnak indult. Szovjet és román segítséggel — nemcsak hogy pótoltuk az elveszett, tönkrement felszereléseket, hanem többszörösen felújítottuk. Soha annyi és oly modern gép nem dolgozott zalai olajmezőn, mint 1950 után. Különösen értékes a szovjet olajipar műszaki dokumentáció és gépi segítsége. (Egy ideig, 1951—1953-ig Maszolaj néven magyar-szovjet vegyesvállalat keretében folyt az olajtermelés). Uj, az eddigieknél sokkalta nagyobb kapacitású olajmezőt tártak fel Nagylengyel környékén, amely hét év alatt több olajat adott, mint Budafa alapkészlete és még ma is — a túlgyors lelemérésből keletkezett vizesedés ellenére is — napi 2000 tonna olajat ad a népgazdaságnak.

A budafai, lovászi és az új nagylengyeli olajmezőn nagyarányú lakásépítés indult meg. Lovásziban például kilenc kétemeletes bérházat, 600 személyes kultúrházat, legényszállást építettünk, most készül egy 6 tantermes új iskola. Bázakerettyén (Budafán) szintén nyolc új bérház, kultúrház épült, — és egy, a vidéki viszonylatban szinte párját ritkító erdei sportstadion. Nagylengyelben a pár év előtti kukoricamezők helyén, egész kis város nőtt fel. A nagykanizsai vasvázas javítóműhely sokmilliós kapacitású gyárrá fejlődött. Zalaegerszegen olajfinomító épült a nagylengyeli olaj feldolgozására.

És az emberek?

Nagy többségük a paraszti sorból emelkedett fel a szakmunkások sorába. Sokoldalú, találékony, nehézségektől meg nem riadó emberek. Amikor 1952-ben jeges ár öntötte el a lovászi kutakat, a kútkezelők mínusz két fokos hidegben buktak a másfél méteres kavargó víz alá, hogy a kutakat megmentsék.

Amikor 1956-ban néhány nagyhangú kijelentette, hogy nem adnak többé olajat, — még azok is lehurrogták, akik egyébként más kérdésben az ellenforradalmárok szekerét tolták.

Nem is állt le sem az olaj, sem a gáztermelés, az 1956 telén jelentkező energiagondok megoldásában igen dicséretre méltó szerepük volt a zalai olajmunkásoknak.

Van még olaj, csak felszínre kell hozni

Bizonyára feltűnt olvasóinknak, hogy az eddigiek során csak a zalai olajtermelésről beszéltünk, holott, másutt is találtak olajat, vagy legalábbis biztató eredményekkel kutatnak utána. A szakemberek szerint biztató eredménnyel kecsegtet a Somogy megyei Bajcsa község határában történő kutatás és jó eredmény várható az alföldi kutatásoktól is.

Mert van olaj, még bőségesen van olaj a magyar föld méhében. Nagyszerűek szakembereink, szakmunkásaink is. Van jövője tehát, sőt nagyszerű fellendülés előtt áll a magyar olajipar.

MA

BIZALMIAK és művezetők kapcsolata

1957-ben jöttek össze másodszor országos találkozóra a szakszervezeti bizalmiak. A második országos tanácskozásnak az volt a célja, hogy felhívja a gazdasági vezetők és egyéb szervek figyelmét a bizalmiak tevékenységének fontosságára.

A tanácskozás kimondta: „El kell érni azt, hogy a bizalmiak meghallgatása nélkül ne dönthessenek a munkások, dolgozók ügyében." Az eredmény nem is maradt el. A gazdasági vezetők, igazgatók, műszakiak, művezetők kapcsolata a bizalmiakkal most sokkal jobb, mint egy éve, támogatják őket és kikérik véleményüket is.

Megváltozott a szakszervezeti szervek magatartása is. Sokkal jobban támaszkodnak a bizalmiakra. A szakszervezetek felsőbb szervei is rendszeresebben segítik, támogatják őket, tájékoztatják politikai, gazdasági kérdésekről, a szakszervezet tevékenységéről. A bizalmiak munkájának jobb elvégzése érdekében az ÉDOSZ elnöksége üzemenként kétnapos bizalmi tanfolyamokat szervez. Az elmúlt hónapban megtartott bizalmi tanácskozásokon igen sok szó esett a bizalmiak és művezetők közötti kapcsolatról. A második országos bizalmi tanácskozás óta értünk el komoly eredményeket, azonban ez még nem elegendő. Mi itt a hiba?

Egyik-másik bizalmi sokszor nem érti, hogy a művezető nem az övével ellentétes érdeket képvisel és hogy segíteniök kell egymást és nem vitatkozni. Erre felhívta figyelmüket a szakszervezetek XIX. kongresszusa is, amikor a szakszervezeti munka elsőrendű feladatának jelölte meg a munkáshatalom erősítését. Hogy értsük ezt a szakszervezeti bizalmi és a művezető szempontjából? Ugy, hogy a bizalmi támogatja, segíti a művezetőt mindazokban az intézkedésekben, amelyek a gazdaságos termelést, a takarékosságot, a fegyelem megszilárdítását célozzák. Mindaddig, amíg ez a törvényesség messzemenő figyelembevételével történik. Hogy ez az együttműködés gyakran nem sikerül, annak az az oka, hogy a művezetők egy része még most sem érti meg teljesen, milyen óriási erőt jelent számára a szakszervezeti bizalmi, ha a csoportjába tartozó munkásokkal együtt segíti a gazdasági vezetés nehéz, felelősségteljes munkáját. Természetesen egyre több az olyan művezető, aki felismerte ezt az erőt és igyekszik jó kapcsolatot teremteni a bizalmival.

Az együttes munka eredménye nagyban megmutatkozik az ÉDOSZ-hoz tartozó egyes vállalatoknál. Például a Baranya megyei Tejipari Vállalat nem kis mértékben a kollektív munkának köszönheti, hogy 1958 első negyedévében elnyerte az élüzem címet. A Pannonia Sörgyár 1958. első félévi eredménye alapján egy heti fizetésnek megfelelő nyereségrészesedést tudna biztosítani dolgozóinak. Ha ezt az eredményt a második félévben is tartani tudják, az 1958-as évre egy félhavi fizetésnek megfelelő nyereségrészesedést adhatnak dolgozóiknak.

A bizalmiak jó kapcsolata a gazdasági vezetőkkel megmutatkozik még termelési tanácskozásokon való aktív részvételben, a munkaverseny, újítási mozgalom terén elért eredményekben.

Sokat segíthetnek a kapcsolatok további fejlesztésében a vállalati igazgatók, akik a dolgozók panaszaiban, kérelmeiben addig nem döntenek, míg az ügyben a bizalmiak véleményét ki nem kérik. Lendítő kerékként hatott egyes igazgatóknak azon tevékenysége, hogy a különböző feladatok megtárgyalásába a bizalmiakat is bevonják. Sajnos, ez nem minden vállalatunknál van így.

A harmadik országos bizalmi tanácskozásnak elő kell segítenie, hogy a bizalmiak és a művezetők közötti kapcsolat tovább javuljon, mert ez a jó szakszervezeti és gazdasági munka feltétele.

Ruff Péter
ÉDOSZ T. B. elnök

Beleszólhatunk-e?

Az egyik értekezleten hangzott el az alábbi kérés: „Le kellene rögzíteni valahol, hogy a pártszervezet vezetősége, a párttitkár beletekinthessen az üzem, a gazdaság könyvelésébe".

Szóval, valamilyen paragrafus kellene... Ám, ha egy kis időt szakítunk és megkeressük a szervezeti szabályzat XI. fejezetének 43. pontját, akkor gyorsan kijelentjük: aligha van szükség ilyenre. Idézzük csak! „A termelő üzemek, a vasutak, az állami gazdaságok, gépállomások, a termelőszövetkezetek pártszervezetei, valamint a fogyasztókat közvetlenül ellátó belkereskedelmi vállalatok és árudák pártszervezetei jogosultak az üzemi, a gazdasági, illetve a vállalati igazgató tevékenységének ellenőrzésére".

Nos, ez a „paragrafus" jogot és lehetőséget ad arra, hogy „beletekinthessenek a gazdaság könyvelésébe".

A párt évek óta hangsúlyozza, hogy a gazdasági munka pártellenőrzése és irányítása hozzáértést és konkrétságot igényel. Ami a hozzáértést illeti, a pártvezetők nagy része általában már megfelelő gyakorlatot szerzett. Kiss elvtárs, a komlói III-as akna párttitkára kis füzetet őriz. Egyik lapján a bánya kétéves termelésének alakulása olvasható, a másikon s a harmadikon az önköltség csökkenéséről, az összüzemi teljesítmények emelkedéséről tanúskodó számok. Bármilyen „rázós" kérdésre gyorsan és pontosan válaszol, mert ismeri a bánya minden rezdülését. A gazdasági vezetők készségesen rendelkezésére állnak abban, hogy mindenről pontos értesülése legyen.

Egyes elvtársak talán azon akadnak meg, hogy a fent idézett pont az „ellenőrzés" szóval fejeződik be. Mit is jelent ellenőrizni? Többek között alaposan megismerni az üzem tevékenységét, a termelési eredményeket kimutató számokat, tehát „beletekinteni" a könyvelésbe, ahol ezeket hű tükörképként számon tartják. Igaz, ez nem könnyű, a különböző mutatók összetevőit, az azok között lévő összefüggéseket meg kell tanulni, akár önszorgalomból, akár pedig olyan tanfolyamokon, amelyeket korábban szakemberek vezetésével rendeztek a pártszervek. Mert mit érne az olyan pártmunka, amelyik csak úgy általában beszélne az önköltségről, ahelyett, hogy megmondaná: az anyagfelhasználást ennyivel kell csökkenteni, az energiával így kell takarékoskodni, stb., stb. A konkrét ismeretek a pártmunka hatásfokát növelik.

Nem kell paragrafus. A pártmunka alapja nem lehet más, mint az üzem, a gazdaság feladatai. Ehhez kell igazítani minden tettet.

Békegyűlés Kertvárosban

A kertvárosi pártszervezet és a nőtanács hétfőn este békegyűlést rendezett az általános iskolában. A megjelentek nagy érdeklődéssel hallgatták Dalmadi Györgynek, a Hazafias Népfront Pécs városi Bizottsága elnökségi tagjának előadását, amely a jelenlegi nemzetközi helyzettel és a nőmozgalom időszerű feladataival foglalkozott.

A békegyűlés résztvevői végül a következő határozatot hozták: „A kertvárosi lakók örömmel üdvözlik a Szovjetunió kezdeményezéseit, javaslatait, amelyeket a közel-keleti válság megszüntetése és a béke érdekében tesz. Követeljük a csúcstalálkozó összehívását, a közel-keleti helyzet békés rendezését és az angol-amerikai csapatok kivonását Jordánia és Libanon területéről".

„Elöl járunk a harcban..."

Karvezetői tanfolyam Pécsett

Mindannyionkkal előfordult már, hogy ünnepségen, összejövetelen énekelni kellett. A kórus, vagy egy jóhangú valaki elkezdte például az Internacionálét, erővel, lendülettel, — aztán..., aztán mindig bizonytalanabbul szállt az ének. Nem tudunk együtt énekelni. Pedig hogy az együtténeklésnek milyen nagy a jelentősége arra Kodály Zoltán mutatott rá a legjobban, amikor ezeket a sorokat írta: „Galántai Népiskola, mezítlázas pajtásaim: rátok gondolva írtam ezeket. A ti hangotok cseng felém ötven év ködén át." Az énekoktatással kapcsolatban így írt: „Ha minket akkor efféle kre (s még egyre-másra) meg tanítanak: be más életet teremthettünk volna ebben a kis országban! Igy azokra marad, akik most kezdik tanulni, hogy nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk. Akkor mondjuk majd csak igazán: Örvendjen az egész világ!"

Iskoláinkban, különösen a falusi iskolákban eddig vajmi keveset törődtek azzal, hogy Kodály szavainak megvalósításáért dolgozzanak. Ez részben érthető volt. Hiszen annyi mindenre kell megtanítani a gyerekeket nyolc év alatt, hogy e nagy munka mellett, az énekre már kevés idő maradt. Mert szép, szép az énekoktatás, a kis iskolai kórus, jó is ha van, — ünnepélyen felléphet, — de hogyan foglalkozzanak a kórussal a pedagógusok, amikor az új módszereket nem ismerik? Szolmizálás? Nehéz az, nincs idő és alkalom a továbbképzésre.

Van. A megyei tanács művelődésügyi osztálya karvezetői tanfolyamot szervezett. Az itt töltött két hét alatt a vidéki iskolák pedagógusai megismerhették az énekoktatás új módszereit, megtanultak szolmizálni, átvettek 80 művet, amelyek közül 20—22-őt teljesen készre kidolgoztak tempó, dinamika szempontjából is. Foglalkoztak műsorpolitikával, művészetpolitikával és nem utolsósorban karvezetéssel.

Keserű István, a tanfolyam vezetője, énekszakfelügyelő az itt tanultak alapján irányítja az órát. A kórus — a jelenlévők — olyan, hogy az ember szíve örül, ha hallja. Énekeltek mozgalmi dalokat, — „Elől járunk a harcban", népdalokat — klasszikus műveket. A kórust a tanfolyam egy-egy tagja vezényelte. Kárpáti Árpád, a bükkösdi iskola nevelője öreg karmestereket megszégyenítő ügyességgel dirigálta a „Szabadság himnuszá"-t, de a többiek sem maradtak el tőle. Hiába, Hegyi József, a karvezetés tanára lelkiismeretes munkát végzett, hogy úgy mondjuk: megizzasztotta a népet. Az eredmény azonban nem maradt el.

— A népzenével és az általános iskolai énekoktatás módszereivel kapcsolatosan tanultunk sok újat — mondotta Kincs Emese. Nálunk, Bikalon az iskolában van kórus, de valahogy úgy éreztem nincs alapom a kórusvezetéshez. Nemcsak az iskolában, a faluban is szeretném elérni, hogy főként a kiszisták, de a falu népe is kedvelje meg az éneket, a kórusművészetet.

A megyei tanács művelésügyi osztálya a tanácsköztársaság 40. évfordulójára „Ünnepeljünk dallal" címmel ének füzetet adott ki, amelyben az ügyes gyűjtés eredményeként legszebb mozgalmi dalaink megtalálhatók. A hallgatók mindegyiket átvették már, — úgy éneklik őket, hogy zeng belé a Megye utcai általános iskola — és a záróünnepélyen majd pénteken a Nevelők Háza.

Mi lesz, ha hazatérnek? Ez a kérdés vetődik fel az elmondottak után. A lehetőségek, a távlatok óriásiak. Gondoljunk csak arra, hogy egy faluban kórus lesz. Tudomást szerez erről az összes környező falu. Kérik a pedagógust, segítsen nekik is, ők is szeretnének együtt énekelni. Aztán együtt énekel két falu, majd három... És nem leszünk már olyan messze a nagy Harmóniától, mint eddig voltunk, mert a kórusművészet szeretetében nevelődött gyerekekből életük végéig buzgón éneklő emberek lesznek. Régi dalost idézünk: olyan a kórusban való éneklés, mint a morfium, aki megszokta, nem tud szabadulni tőle.

A tanácsköztársaság 40. évfordulóján is minden bizonnyal már sok kedves iskolai kórus szerepel majd.

Papp Eta

Termelőszövetkezet alakul TENGERIBEN

Baksán az országút közepén megállítja a postamester férje Tóth Lajost, a községi tanács elnökét:

— Jól van Lajoskám, hallottam, jól megcsináltátok Tengeriben. Baksán is így kellene! — és az idős ember megveregeti a nálánál néhány évvel fiatalabb tanácselnök vállát.

— Mi történt Tengeriben? Mit volna jó megcsinálni Baksán is? — fut a gondolat és dűlőút-szőnyeget nyel a kocsi. Az erdő mögött felbukkan egy ház, aztán az egész falu. Tengeriben vagyunk.

Vajda Jenőék az új ház tornácán ülnek. A gazda éppen tízóraizik. Még nem fejezték be az építkezést, de látom a tavasz óta — akkor jártam itt utoljára — sokat haladtak előre. Hőgye Lajos meztelen háza is most kap új vakolatot. Háza? Villája!

— Szegény gyerek volt ő is valamikor — mondja a tanácselnök Hőgyére célozva.

Ülünk a tornácon és beszélgetünk. Vajdáék örömmel újságolják, hogy meggyógyult a tehén, az unokának is van helye, Vasas kettőn dolgozik a bányában. Bányaiparit végzett a gyerek. Ő az egyetlen, aki érettségizett a faluban és rajta kívül még senki se ment el a városba dolgozni. Szóba kerül itt minden, még a község eredete is.

— Valamikor az 1400-as években alapították a községet — mondja Tóth Lajos, a tanácselnök. A felszabadulás előtt se villany, se bolt, se kultúrház, se telefon, se kocsma, se bekötőút. Bekötőút még nincs, pedig jó lenne, kocsma lincs, de az nem is kell.

140 lélek él Tengeriben. Már-már úgy látszott: kipusztul a falu, mert őket is megkapta az ormánsági egyke szele. Most? Minden fiatal családnak legalább két gyermeke van. A felszabadulás előtt néhány törperbirtokos volt a faluban. Most meg egy sincs. Pedig nem hagyta ott senki a községet. A törpebirtokosok földet kaptak a magukéhoz: — középparasztok lettek.

Szorgalmas, jól gazdálkodó emberek élnek itt. 11 mázsás átlagterméseik volt, de Vajdáéknak megadta a búza a 13,5 mázsát is holdankint. Négyszáztíz hold a falu határa és a legutóbbi összeírás szerint 157 szarvasmarha van a gazdák istállójában.

Jó gazdák, szorgalmasak és ha valami olyat kezdeményez valaki, ami jobb, mint amit ők csinálnak, hát követik. Igy volt ez az ellenforradalom előtt is. Tszcs-t alakítottak és az egész község majdnem benne volt. 1956-ban szétmentek, aztán újra kezdték. Először csak egy szakcsoportot alakítottak, aztán a tavaszon kimondták: tszcs-ben dolgozunk tovább. A tszcs-ben eltértek az alapszabálytól és mégsem rótták meg őket, sőt azt mondták a járásiak:

— Tengeriben jól csinálják. Amit csak lehet közösen végeznek.

A télen közösen értékesítették a sertéseket, sőt a nyáron közösen fogadtak aratókat is. Learattatták volna a gépállomással is a terményt, de amikor nekik éppen kellett volna, nem tudott jönni a gép. Ebányáról meg jöttek az emberek: 10 kaszás, meg tíz marokszedő és kalákában learatták először az egyik, aztán a másik... táblát. Közösen kaszálták le a réteket és a lucernákat.

Három héttel ezelőtt *kint jártak a járástól. Beszélgettek az emberekkel. Szóba jött: lehet olyan termelőszövetkezetet is alakítani, ahová nem kell bevinni az állatokat.*

— Hát az meg milyen?

Megkapták a feleletet.

Kis Nagy Lajos az egyes elnöke, Vajda Jenő, Mátrai József, Hőgye Lajos, Lukács László... középparasztok egyszercsak azt mondták:

— Ez a tsz nekünk való. Ezt megcsináljuk!

Aláírták a belépési nyilatkozatot, aminek gyorsan híre ment a faluban. Néhány nap múlva az egész falu — három kivételével, ezek a tszcs-nek sem voltak tagjai — aláírt.

Ez az, amire azt mondta a baksai postamester férje:

— Jól van Lajoskám, hallottam jól megcsináltátok Tengeriben. Baksán is így kellene!

Ülünk a tornácon és beszélgetünk.

— Mi lesz a trágyázással? Hogyan oldják meg ezt a kérdést? Aztán, hogy kapják a tagok a takarmányt? Mi lesz a lovakkal? — röpködnek a kérdések.

Az emberek felelnek. Azt mondják, a trágyát mindenki kiviszi a közös földjére. Igy illik ez. A közös földjén termett a szalma, a takarmány — a trágya is a közöst illeti.

A takarmánnyal sem lesz hiba. Az állatok otthon lesznek — csak a növénytermesztés a közös — és a tagok a végzett munkaegység arányában kapják a takarmányt. Ki mennyit dolgozik, annyi takarmányt kap. Ha kevesebbet dolgozik, kevesebb takarmányt visz haza, kevesebb állatot tarthat.

A lovak? Hát ebben a kérdésben még nem döntöttek. Vannak, akik azt mondják: „Tartsuk meg a lovakat!" „Sokba kerülnek!" — feleli a másik fél. A harmadik rész meg azt mondja: „Sokba kerülnek a lovak! Adjuk el őket, vegyünk rajtuk teheneket vagy egy Zetort!" Azt hiszem, az utóbbiak véleménye lesz a győztes, mert a tengeri gazdák nekik adnak majd igazat az alakuló közgyűlésen.

— És miből lesz pénzük? Ha nincs állat, nincs pénz!

— Lesz az is! — felelik. — Sok szerződéses növényt termelünk majd. Olvastunk a csányi dinnyekertészekről. Onnan hozatunk egy dinnyekertészt és 15 hold dinnyét vetünk. Közel van Pécs, jók a piaci lehetőségek. Aztán kertészetet is akarunk, vagy tíz holdat. Van vizünk. Elmegyünk Soltra. Megnézzük az ottani altalajos kertészetet. Ha meglátjuk és jónak bizonyul, akkor mi is megcsináljuk.

Itt vége szakad *a beszélgetésnek, mert a többit ők is csak az alakuló közgyűlésen tudják meg, amelyről holnapi számunkban számolunk be.*

SZALAI JÁNOS

Termeljünk rostkendert!

A földművesszövetkezetek ezekben a hetekben kezdik a termelési szerződések megkötését. A növényféleségek közül különösen érdemes foglalkozni a rostkender és rostlen termelésével, amiből már eddig is sokat termeltek különösen a termelőszövetkezetek. A mostani szerződés jelentős előnyökkel jár és vállalkozhatnak termelésére az egyéni gazdák, szakcsoportok, mezőgazdasági társulások is.

A földművesszövetkezetek kamatmentesen előlegezik a gépi szántás díját. A szerződéses rostlen-termelők kamatmentesen kapják a vetőmagot és műtrágyát, a földművesszövetkezetek pedig kamatmentesen hitelzik a növényvédőszert is.

Tavaly művelési előlegként minden leszerződött katasztrális hold után 200 forintos textilvásárlási utalványt kaptak a termelők. A földművesszövetkezetek a textilvásárlási utalvány helyett ebben az esztendőben a szerződés megkötésekor katasztrális holdanként 200 forint művelési előleget adnak készpénzben. A művelési előleget természetesen textilvásárlásra is felhasználhatják, hiszen a boltok tele vannak áruval.

A földművesszövetkezet a különleges minőségű rostkender mázsájáért 160, az elsőosztályúért 150, a másodosztályúért 115, a harmadosztályú rostkender mázsájáért pedig 65 forintot fizet. A különleges minőségű rostlen átvételi ára mázsánként 370, az elsőosztályúé 290, a másodosztályúé 260, a harmadosztályúé 220, a negyedosztályúé 130, az ötödosztályúé pedig 110 forint.

Megkezdődött az ENSZ rendkívüli közgyűlése

(Folytatás az 1. oldalról)

Szovjetuniót, hogy „ballisztikus zsarolással háborús hisztériát szít."

Az elnök beszélt „a jordániai feszült helyzetről" és hangoztatta, hogy a jordániai „közvetett agresszió" a békét veszélyeztető konfliktusokhoz vezethet.

Az elnök azt kérte, hogy a közgyűlés „gyorsan cselekedjék előterjesztett javaslataival kapcsolatban", majd kijelentette, hogy elsősorban az araboknak kell megegyezniök „egy regionális fejlesztési tervben". Ha ez megtörténik — folytatta — akkor az Egyesült Államok is hajlandó azt támogatni.

Eisenhower igyekezett megvédeni azt az elhatározását, hogy amerikai csapatokat küldött Libanonba és hangoztatta, hogy „szükség esetén" az Egyesült Államok „segítségére sietne bármilyen fenyegetett országnak."

Az elnök a továbbiakban igyekezett megindokolni az állandó ENSZ-rendőri erők felállítására irányuló javaslatát; a többi között hangsúlyozta, hogy e térség, (azaz a Közép-Kelet, szerk.) országait „meg kell szabadítani a fegyveres nyomástól és a határokon át történő beszivárgástól", s ha „ilyen beavatkozás fenyeget, gyors és hatékony segítséget kell kapniok az ENSZ-től függetlenségük megőrzésére".

Az elnök nem nyilatkozott részletesen arról, milyen rendőri erőre gondol. Beavatott kormánytisztviselők szerint azonban — mondja az AP tudósítója — egy körülbelül 3000 főből álló és csak kézifegyverekkel felfegyverzett rendkívül mozgékony erő felállítását helyeselné. Ez lenne az ENSZ első állandó rendőri ereje, amely készen állna arra, hogy „bármely segélyt kérő ország segítségére siessen". Ez az erő az illető ország fővárosában állomásozna.

Eisenhower elnök beszédében több helyen dicsérte és támogatta az arab nacionalizmust, nyilván azért, hogy megszerezze az arabok támogatását terve számára. De egyszer sem említette meg, hogy az arab nacionalizmus élén Nasszer elnök áll. Arra sem tett célzást, hogy az Egyesült Arab Köztársaság szítaná a jelenlegi közel-keleti válságot, Libanon belügyeibe való beavatkozással. Az Egyesült Államok — mint ismeretes — ezt a vádat emelte, amidőn csapatokat küldött Libanonba.

Hangsúlyozta, hogy tervének hat pontját úgy kell tekinteni, mint egyetlen összevont „békecsomag" egymással szervesen összefüggő elemeit.

A Közép-Kelet gazdasági megszilárdításával kapcsolatban Eisenhower sürgette, hogy Hammarskjöld főtitkár tanácskozzék az arab nemzetek képviselőivel és állapítsa meg, vajon meg lehet-e egyezni regionális alapon egy arab gazdaságfejlesztési intézmény létrehozásában.

Eisenhower elnök beszédében ismét ígéretet tett arra, hogy az amerikai csapatokat „teljesen visszavonják" Libanonból, „miheiyt Libanon kellően megalakított kormánya azt kérni fogja, vagy ha Libanont — az ENSZ akciója folytán vagy más módon — már „nem fenyegeti többé az eredeti veszély".

Jordániával kapcsolatban Eisenhower kijelentette: „Ha nem cselekszünk gyorsan... újabb veszélyes válság támadhat." „Az ENSZ-nek különös felelőssége van ebben az ügyben — mondotta — mivel az ENSZ égisze alatt jött létre a palesztinai fegyverszüneti egyezmény, amelyen e térség békéje nyugszik és mivel az ENSZ viseli gondját a palesztinai menekülteknek is".

„Az arab országok népeinek természetesen joguk van arra, hogy maguk döntsenek sorsukról" — mondotta az elnök. Más nemzeteknek mind addig nem szabad beavatkozniok, amíg ez „a nemzetközi békével és biztonsággal összeegyeztethető módon történik".

Az amerikai elnök beszédének befejeztével Leslie Munronak, a rendkívüli közgyűlés elnökének kíséretében elhagyta az üléstermet és visszatért Washingtonba. Rövid szünet következett, majd a közgyűlés helyi idő szerint 11,44 órakor (magyar idő szerint 16.44-kor) folytatta ülését, s Gromiko szovjet külügyminiszter emelkedett szólásra.

Gromiko:

A Szovjetunió kész azonnal tárgyalásokat kezdeni az angol—amerikai csapatok kivonásáról

New York (MTI) Mint az AFP jelenti, Andrej Gromiko, szovjet külügyminiszter az ENSZ közgyűlésének rendkívüli ülésszakán szerdán délután elmondott beszédében hangsúlyozta,

az Egyesült Államok és Anglia közel-keleti beavatkozásának egyedüli célja az, hogy gyarmati rendszerben és iga alatt tartsa a közel-keleti országokat.

Kijelentette, hogy sem Anglia, sem pedig az Egyesült Államok nem tudja bizonyítani az Egyesült Arab Köztársaság beavatkozását Libanon vagy Jordánia belügyeibe. Az erre vonatkozó állítások — mondotta — csak ürügyek.

Az Egyesült Államok és Anglia — folytatta Gromiko — összeesküdött arra, hogy kizsákmányolja a Közel-Keletet és támadást készítsenek elő a szocialista világ ellen.

Politikájuk olyan helyzetet idézett elő, amely a világot újabb háború veszélyével fenyegeti, ennek minden borzalmas következményével.

Gromiko ezután ismertette a szovjet kormány javaslatait, amelyek értelmében a nagyhatalmaknak megállapodást kellene kötniök, hogy biztosítsák a közel-keleti országok belügyeibe való be nem avatkozást. Ez a közel-keleti béke fenntartásának elengedhetetlen feltétele — mondotta — de mindenesetre cselekedetekkel, nem pedig szavakkal kell kezdeni, vagyis mindenekelőtt ki kell vonni az amerikai csapatokat Libanonból, az angol csapatokat pedig Jordániából.

Az Eisenhower elnök által előterjesztett gazdasági tervet a legnagyobb figyelemmel kell tanulmányozni

— jelentette ki Gromiko, de megvalósításának elengedhetetlen feltétele az idegen csapatok azonnali kivonása a Közel-Keletről. Gromiko ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió teljesen önzetlenül követeli mindezt, hiszen egyetlen dollárja, egyetlen katonája sincs a Közel- vagy a Közép-Keleten.

Gromiko ezután hivatalosan előterjesztette a szovjet javaslatot arra vonatkozólag, hogy vonják ki az amerikai és az angol csapatokat Libanonból és Jordániából az ENSZ-megfigyelők ellenőrzése mellett, akiknek ugyanakkor az is lenne a feladatuk, hogy ellenőrizzék a helyzetet ezen országok határain.

A szovjet határozati javaslat a továbbiakban azt ajánlja, hogy az ENSZ főtitkára erősítse meg az ENSZ megfigyelők csoportját, amelyek küldetése kiterjedne Jordániára is.

A Szovjetunió kész azonnal félhivatalos tanácskozásokat kezdeni az Egyesült Államokkal és Nagy-Britanniával csapataik kivonásáról Libanonból és Jordániából a közel-keleti béke fenntartása érdekében — fejezte be beszédét a szovjet külügyminiszter.

Az iraki kormány közzétette az ország ötéves fejlesztési tervére vonatkozó törvény szövegét

Bagdad (MTI): Mint a Reuter jelenti, az iraki kormány kedden közzétette az ország feljesztésére vonatkozó ötéves terv törvényjavaslatának szövegét.

A terv szerint mintegy 50 külföldi cég — német, japán és angol cégek is — érdekeltek az ország fejlesztésében.

A törvény értelmében új végrehajtó testületet létesítenek, amelynek a miniszterelnökhelyettes (Arif ezredes) és öt más miniszter lesz a tagja.

A testület közvetlenül a miniszterelnöknek tartozik felelősséggel.

A terv elsőbbséget biztosít a lakások, kórházak építésének és más rövidlejáratú programok megvalósításának.

Murphy derülátó

New York (AP): Robert D. Murphy, Eisenhower elnök rendkívüli közép-keleti küldötte kedden este repülőgépen visszaérkezett New Yorkba.

„A béke kilátásai ma biztosabbak, mint korábban" — mondotta megérkezésekor a sajtó képviselői előtt, majd „jó lépésnek" mondotta az amerikai haditengerészeti gyalogság 2. zászlóaljának kivonását Libanonból. Ezután kijelentette, tapasztalatai szerint némileg javultak a kapcsolatok Izrael és az arab országok között. Mint mondotta, Nasszerrel folytatott tárgyalásai során az Egyesült Arab Köztársaság elnöke az együttműködés szellemében nyilatkozott.

Murphy megérkezése után azonnal felkereste Dulles külügyminisztert, hogy tanácskozzék vele.

Libanoni félhivatalos:

A libanoni kormány nem kérte az amerikai csapatok kivonását

Beirut (MTI): Mint az AFP jelenti, az amerikai tengerészzászlóalj kivonását bejelentő közlemény kibocsátása után ülést tartott a miniszertanács. A kormányhoz közelálló körök a miniszertanács után elzárkóztak minden nyilatkozattól.

A távozó Chamoun köztársasági elnök környezetében félhivatalosan kijelentették, hogy a kormány nem tett lépést az amerikai fegyveres erők kivonása érdekében.

Libanoni diplomáciai körökben az az általános benyomás alakult ki, hogy tulajdonképpen inkább jelképes gesztusról van szó az amerikai kormány „jóindulatának" bizonyítására az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakán, mintsem egy átfogó terv első szakaszának végrehajtásáról.

Katonai szempontból az amerikai zászlóalj távozása — a zászlóalj kétségkívül a libanoni partok közelében cirkáló hadihajók fedélzetén marad majd — lényegesen nem változtat a helyzeten.

Az őszi bajnokság sorsolása

NB II. nyugati csoport

I. ford. augusztus 31.

P. Dózsa—Magyaróvár, Kistext—Láng, Budafok—Komló, Kaposvár—Cs. Autó, Zalaegerszeg—Oroszlány, Sztálinváros—D. Spart., Szállítók—Vác, Székesfehérvár—P. Vasutas.

II. ford. szeptember 7.

P. Vasutas—Szállítók, Vác—Sztálinváros, D. Spart.—Zalaegerszeg, Oroszlány—Kaposvár, Cs. Autó—Budafok, Komló—Kistext, Láng—P. Dózsa, Mosonmagyaróvár—Székesfehérvár.

III. ford. szeptember 14.

P. Dózsa—Komló, Kistext—Cs. Autó, Budafok—Oroszlány, Kaposvár—D. Spart., Zalaegerszeg—Vác, Sztálinváros—P. Vasutas, Szállítók—Székesfehérvár, Magyaróvár—Láng.

IV. ford. szeptember 21.

Szállítók—Magyaróvár, Székesfehérvár—Sztálinváros, P. Vasutas—Zalaegerszeg, Vác—Kaposvár, D. Spart.—Budafok, Oroszlány—Kistext, Komló—Láng, Cs. Autó—P. Dózsa.

V. ford. szeptember 28.

P. Dózsa—Oroszlány, Kistext—D. Spart., Budafok—Vác, Kaposvár—P. Vasutas, Zalaegerszeg — Székesfehérvár, Sztálinváros—Szállítók, Magyaróvár—Komló, Láng—Cs. Autó.

VI. ford. október 5.

Sztálinváros—Magyaróvár, Szállítók—Zalaegerszeg, Székesfehérvár—Kaposvár, P. Vasutas—Budafok, Vác—Kistext, D. Spart.—P. Dózsa, Cs. Autó—Komló, Oroszlány—Láng.

VII. ford. október 12.

P. Dózsa—Vác, Kistext—P. Vasutas, Budafok—Székesfehérvár, Kaposvár—Szállítók, Zalaegerszeg — Sztálinváros, Komló—Oroszlány, Láng—D. Spart., Magyaróvár—Cs. Autó.

VIII. ford. október 19.

Zalaegerszeg—Magyaróvár, Sztálinváros—Kaposvár, Szállítók—Budafok, Székesfehérvár—Kistext, P. Vasutas—P. Dózsa, Vác—Láng, D. Spart.—Komló, Oroszlány—Cs. Autó.

IX. ford. október 26.

P. Dózsa—Székesfehérvár, Kistext—Szállítók, Budafok—Sztálinváros, Kaposvár—Zalaegerszeg, Cs. Autó—D. Spart., Komló—Vác, Láng—P. Vasutas, Magyaróvár—Oroszlány.

X. ford. november 2.

Kaposvár—Magyaróvár, Zalaegerszeg—Budafok, Sztálinváros—Kistext, Szállítók—P. Dózsa, Székesfehérvár—Láng, P. Vasutas—Komló, Vác—Cs. Autó, D. Spart.—Oroszlány.

XI. ford. november 9.

P. Dózsa—Sztálinváros, Kistext—Zalaegerszeg, Budafok—Kaposvár, Oroszlány—Vác, Cs. Autó—P. Vasutas, Komló—Székesfehérvár, Láng—Szállítók, Magyaróvár—D. Spart.

XII. ford. november 16.

Budafok—Magyaróvár, Kaposvár—Kistext, Zalaegerszeg—P. Dózsa, Sztálinváros—Láng, Szállítók—Komló, Székesfehérvár—Cs. Autó, P. Vasutas—Oroszlány, Vác—D. Spartac.

XIII. ford. november 23.

P. Dózsa—Kaposvár, Kistext—Budafok, D. Spartac.—P. Vasutas, Oroszlány—Székesfehérvár, Cs. Autó—Szállítók, Komló—Sztálinváros, Láng—Zalaegerszeg, Magyaróvár—Vác.

XIV. ford. november 30.

Kistext—Magyaróvár, Budafok—P. Dózsa, Kaposvár—Láng, Zalaegerszeg—Komló, Sztálinváros—Cs. Autó, Szállítók—Oroszlány, Székesfehérvár—D. Spartac., P. Vasutas—Vác.

XV. ford. december 7.

P. Dózsa—Kistext, Vác—Székesfehérvár, D. Spartac.—Szállítók, Oroszlány—Sztálinváros, Cs. Autó—Zalaegerszeg, Komló—Kaposvár, Láng—Budafok, Magyaróvár—P. Vasutas.

NB III. délnyugati csoport

I. ford. augusztus 31.

P. Vasas—Székesfehérvári MÁV, Bajai Bácska—Bácsalm., Nagyatád — Pécsbányatelep, Bonyhád—Pécsújhegy, Szekszárd—Kaposvári MTE, Simontornya—Balinka, Dombóvár—Bajai Ép., Nagyk. Bányász—P, Bőrgyár.

II. ford. szeptember 7.

P. Bőrgyár—Dombóvár, Bajai Ép.—Simontornya, Balinka—Szekszárd, Kaposv. MTE—Bonyhád, Pécsújhegy—Nagyatád, Pécsbányatelep—Bajai Bácska, Bácsalmás—P. Vasas, Székesfehérvár—Nagyk. Bányász.

III. ford. szeptember 14.

P. Vasas—Pécsbányatelep, Bajai Bácska—Pécsújhegy, Nagyatád—Kaposvári MTE, Bonyhád—Balinka, Szekszárd—Bajai Ép., Simontornya—P. Bőrgyár, Dombóvár—Nagyk. Bányász, Székesfehérvár—Bácsalmás.

IV. ford. szeptember 21.

Dombóvár—Székesfehérvár, Nagyk. Bányász—Simontornya, P. Bőrgyár—Szekszárd, Bajai Ép.—Bonyhád, Balinka—Nagyatád, Kaposvári MTE—Bajai Bácska, Pécsújhegy—P. Vasas, Pécsbányatelep—Bácsalmás.

V. ford. szeptember 28.

P. Vasas—Kaposvári MTE, Bajai Bácska—Balinka, Nagyatád—Bajai Ép., Bonyhád— P. Bőrgyár, Szekszárd—Nagyk. Bányász, Simontornya—Dombóvár, Bácsalmás—Pécsújhegy, Székesfehérvár—P. Bányatelep.

VI. ford. október 5.

Simontornya—Székesfehérvár, Dombóvár—Szekszárd, Nagyk. Bányász—Bonyhád, P. Bőrgyár—Nagyatád, Bajai Ép.—Bajai Bácska, Balinka—P. Vasas, Kaposvári MTE—Bácsalmás, Pécsújhegy—P. Bányatelep.

VII. ford. október 12.

P. Vasas—Bajai Ép., Bajai Bácska—P. Bőrgyár, Nagyatád—Nagyk. Bányász, Bonyhád—Dombóvár, Szekszárd—Simontornya, Pécsbányatelep—Kaposv. MTE, Bácsalmás—Balinka, Székesfehérvár—Pécsújhegy.

VIII. október 19.

Szekszárd—Székesfehérvár, Simontornya—Bonyhád, Dombóvár—Nagyatád, Nagykanizsai Bányász—Bajai Bácska, Pécsi Bőrgyár—Pécsi Vasas, Bajai Építők—Bácsalmás, Balinka—Pécsbányatelep, Kaposvári MTE—Pécsújhegy.

IX. ford., október 26.

Pécsi Vasas—Nagykanizsai Bányász, Bajai Bácska—Dombóvár, Nagyatád—Simontornya, Bonyhád—Szekszárd, Pécsújhegy—Balinka, Pécsbányatelep—Bajai Építők, Bácsalmás—Pécsi Bőrgyár, Székesfehérvár—Kaposvári MTE.

X. ford., november 2.

Bonyhád—Székesfehérvár, Szekszárd—Nagyatád, Simontornya—Bajai Bácska, Dombóvár—P. Vasas, Nagykanizsai Bányász—Bácsalmás, Pécsi Bőrgyár—Pécsbányatelep, Bajai Építők—Pécsújhegy, Balinka—Kaposvári MTE.

XI. ford., november 9.

Pécsi Vasas—Simontornya, Bajai Bácska—Szekszárd, — Nagyatádi Kinizsi—Bonyhád, Kaposvári MTE—Bajai Építők, Pécsújhegy—Pécsi Bőrgyár, Pécsbányatelep—Nagykanizsai Bányász, Bácsalmás—Dombóvár, Székesfehérvár—Balinka.

XII. ford., november 16.

Nagyatád—Székesfehérvár, Bonyhád—Bajai Bácska, Szekszárd—P. Vasas, Simontornya—Bácsalmás, Dombóvár—Pécsbányatelep, Nagykanizsai Bányász—Pécsújhegy, Pécsi Bőrgyár—Kaposvári MTE, Bajai Építők—Balinka.

XIII. ford. november 23.

P. Vasas—Bonyhád, Bajai Bácska—Nagyatád, Balinka—P. Bőrgyár, Kaposvári MTE—Nagyk. Bányász, Pécsújhegy—Dombóvár, Pécsbányatelep—Simontornya, Bácsalmás—Szekszárd, Székesfehérvár—Bajai Építők.

XIV. ford., november 30.

Bajai Bácska—Székesfehérvár, Nagyatád—P. Vasas, Bonyhád—Bácsalmás, Szekszárd—Pécsbányatelep, Simontornya—Pécsújhegy, Dombóvár—Kaposvári MTE, Nagyk. Bányász—Balinka, P. Bőrgyár—Bajai Építők.

XV. ford., december 7.

P. Vasas—Bajai Bácska, Bajai Építők—Nagyk. Bányász, Balinka—Dombóvár, Kaposvári MTE—Simontornya, Pécsújhegy—Szekszárd, Pécsbányatelep—Bonyhád, Bácsalmás—Nagyatád, Székesfehérvár—P. Bőrgyár.

Külföldről JELENTIK

AHMEDABAD

Ahmedabadban a rendőrség szerdán háromszor adott le sortüzet és kijárási tilalmat rendelt el, mert rendbontó elemek felgyújtották és kifosztották a középületeket. Hasonló zavargásokat jelentenek a Bombay állambeli Nadjad és Baroda városokból is.

LONDON

A bagdadi rádió kedden este Szaleh al Abdi dandártábornoknak, Irak katonai kormányzójának közlését sugározta, amely szerint „az imperialisták cinkostársai újból megkezdték cselszövéseiket az iraki forradalom ellen".

PÁRIZS

A l'Humanité szerda reggeli számában közli, hogy „Joliot-Curie állapota továbbra is változatlan". Látogatását az orvosok megtiltották. Kizárólag gyermekei jelenhetnek meg a betegágyánál.

NEW YORK

Bahaeddin Tukan, Jordánia állandó ENSZ képviselője kedden lemondott tisztségéről. Olyan hírek terjedtek el, hogy Tukan nem ért egyet az ammani kormány politikájával.

NEW YORK

Hammarskjöld ENSZ főtitkár kedden előterjesztette költségvetési javaslatát. A javaslat értelmében az ENSZ fenntartásához a jövő évben 59 006 170 dollár szükséges.

Az 1958. évi költségvetés 56 842 840 dollár volt.

WASHINGTON

Az amerikai haditengerészet kedden közölte, hogy a Skate nevű amerikai atomtengeralattjárónak is sikerült áthatolnia az Északi-sarkot borító jégpáncél alatt.

LISSZABON

Salazar portugál miniszterelnök jelentős módosításokat eszközölt kormánya összetételében. A kormány 15 tagja közül tizet érint az átszervezés.

BRÜSSZEL

Vorosilov marsall, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének elnöke szerdán megtekintette az amerikai pavilont a brüsszeli világkiállításon. Az elnöklést — aki kb. egy órát töltött a pavilonban — a brüsszeli amerikai nagykövet és Gullman, a világkiállítás amerikai főbiztosa kalauzolta.

Tekintsünk szét a nagyvilágban

Mostanában sok minden leköti figyelmünket. Szinte naponta figyeljük, hogyan hajtja építő munkánk új, egészséges hajtásait, hogyan tűnik el az ellenforradalmi kártevés utolsó maradványa is. Látjuk eredményeinket, s mégis szinte mérnöki eszközökhöz nyulunk, amikor meghúzzuk az életszínvonalunkat jelentő vonalat gondolatban, azt, hogy hol tartottunk 1953-ban, 1954-ben, hova zökkentünk 1956 őszén és hol vagyunk ma.

Nézzük a hároméves tervet. Az egészet, részeit, a számokat és a számok mögött rejlő célokat és bízva benne, mindjárt rámondjuk, mint a jó borra, amelyet nyelvünk ízlel, hogy ez jó, ez kell.

Nem volt érdekében propaganda- és agitációhadjárat — régebbi, rossz értelmét értve — s mégis valamennyi családot foglalkoztatja. A nagy egész szemlélése közben szemügyre vesszük a részleteket is. Saját érdekeltségünket nézzük a hároméves tervben, figyeljük, hogy mit tudunk majd a több jövedelemből lakásra fordítani, nem kerüli el figyelmünket, hogy munkánk gyümölcsét jól értékesítjük-e és szólunk, ha nem karolják fel azonnal az újat és kiáltunk, amikor a földkerekségen valakik a békét veszélyeztetik.

Aztán másfelé is nézünk. Ki a földekre, a falura — és két kezünk lévén — egyikkel fogjuk az újra, a szebb életre törekvő termelőszövetkezeti paraszt kezét, a másikkal pedig barátian a még csak magának dolgozóét és segítjük mindkettőt. Neveljük, irányítjuk a felfelé vezető útra és közben az értelmiséginek is jobbot nyújtunk, mintegy így szólva hozzá: „Gyere! Gyere velünk! Magadért jössz, s ha jössz, valamennyiőnkért teszed". Aztán jobbunk ott van hazánk más fiainak kezében is, mindazokéban, akik már jönnek, vagy akik még ezután jönnek velünk.

Kéz a kézben haladunk az emberiség legnagyobb eszméje, a szocializmus felé.

Pedig ez nem könnyű. Nagyjaink tanítanak rá, hogy könnyebb, sokkal könnyebb a hatalmat megszerezni és megvédeni, mint felépíteni az új társadalmat, a munkásosztály és a vele szövetségesek társadalmi rendjét, a szocializmust. Nehéz, s mégis megyünk előre.

Vannak buktatók az előrehaladás útján. Ez nem csoda. Az lenne csoda, ha nem volnának, hiszen előttünk senki nem taposta ki az utat. A mi világunk alapjait nem teremtette meg az előttünk lévő társadalom, mint ezt tette a rabszolga társadalom a feudalizmusnak, vagy mint a feudalizmus a kapitalizmusnak. A kapitalizmus csak a munkásosztályt, a proletariátust teremtette meg, hogy sírásójává váljon és hatalmasabb erejével végül is szükségszerűen elsöpörje.

A nemzetközi munkásmozgalomban az utolsó egynéhány évben egyesek újra divatba szeretnék hozni a revizionizmust. Ennek „művelői" sok mindent mondanak, de a sok közül a legnagyobb — és legostobább —, amikor azt hazudják, hogy nem vezetésre termett a munkásosztály, hogy nem neki, másnak kell egy jobb jövő felé vezetnie az emberiséget.

Elterjedt egy kifejezés, mintegy gyűjtőfogalomként, ha valami érthetetlennel vagy nehezen érthetővel találkozunk. Így mondjuk: „Na és?! Ilyen is van". Igen, ilyen is van,

van egy revizionizmus meghatározással jelölt politikai áramlat, amely a munkásosztályt akarja félrevezetni,

amely ennek az osztálynak szemére akar hályogot tenni, hogy utána azt tegyen vele, amit szeretne. Egyetlen „hiba" áll e terv útjában — miként állt Bernstein és társai útjában —, hogy a kiszemelt „áldozat" nem hagyja magát. — Bernstein és társainak „elmélete" is belekerült a történelem lomtárába, és a revizionizmus is megtette útjának jórészét, mint a második bűnös az első után, hogy a pokol fenekére jusson. Mert oda jut.

Nézzük a föld egyhatodát, ahol még fél évszázad sem múlott el a munkásosztály hatalomra kerülése óta és fojtogatva intervenciótól, hitlerista támadástól, a kapitalista világ tengerétől, szputnyikokat röpít a világűrbe. Szörnyű elmaradottságból, elesettségből indulva, a tudomány élenjárójává küzdötte fel magát. — A szputnyik csak egy, de nagy mérce, ám történtek más, „prózaibb" események is. — Minduntalan hallja az ember a másik tábor keserűségét a főiskolai képzéstől kezdve egészen a mindennapi betevő falatig. Arról persze egy szót sem szólnak, hogy tíz év múlva túlhaladják a kapitalista világ legnagyobbját, az USA-t az egy főre eső termelésben és a velejáróiban. Miért is szólnának, hiszen a nyelvük megégett már néhány ötéves terv kommentálásakor. „Akit egyszer a kígyó megmar, az a gyíktól is fél" — tartja a közmondás.

Csakhogy a következő tíz év már semmi esetre sem nevezhető gyíktól való félelemnek, ez — képletesen — halálos „kígyómarás" lesz.

És mindez a föld egyhatodán zajlik le, nem egészen két emberöltő alatt, holott az USA mögött két békés évszázad áll, hozzá két háború sokmilliárdnyi nyeresége. Így nézzük mi a világot, s így nézi velünk az egész világ munkásosztálya.

De a világ térképén akad más nézni való is. Egy szocialista, szocializmust építő hatalmas tömb, amelyről évekig azt mondták, hogy kapitalista tábor veszi körül. És ez egy ideig igaz is volt, de most már fordítani lehet, mégpedig úgy, hogy

szocialista tábor veszi körül a kapitalista tömböt.

Így igaz ez, mert szemünk előtt válik valósággá, amit Lenin mondott, hogy amikor Kína, Indiá és a gyarmatok elszakadnak a gyarmattartó országoktól és az önálló fejlődés útjára lépnek, akkor ez a kapitalizmus halálát jelenti. Az angol és más gyarmattartó kapitalista országok uralkodóinak keserű valóság, de mégis így van: ha — és ez a „ha" nincs messze —, a gyarmatok nem lesznek, akkor számukra élet sincs tovább, ha már nem előbb mond végítéletet felettük az a proletár, akit ők neveltek ki, hogy munkaerejéből éljenek, gazdagodjanak.

Történelmi vihar tombol az egész földkerekségen és e viharban — legyen az Kenyában, Japánban, Franciaországban, Közel-Keleten vagy bárhol másutt —, a világító fáklya, a nagyszerű jövőt mutató — a munkásosztály. Az a munkásosztály, amelyik már kivívta hatalmát, amelyik már felépítette vagy építi szocialista társadalmát. Így van ez a valóságban. Mert hiába kiáltoznak különböző rádióadók, hiába hazudnak, rágalmaznak, — az csak a tulajdonosaik véleménye. Az ottani munkások, a parasztok, az értelmiségiek és a kisemberek is szeretnék, ha termelő munkájuk egésze az ő javukat szolgálná közvetlenül és közvetve, mint nálunk, mint a többi szocializmust építő országban. A paraszt szeretné, ha nem falná fel, nem semmizné ki a feneketlen gyomrú nagybirtok, az emberek szeretnék, ha nem ólálkodna mellettük árnyékként a bizonytalan holnap, amely a munkanélküliségben, a kiszolgáltatottságban ölt elsősorban testet. A kisember szeretné, ha nem kellene örökké rettegnie a hatalmas konszernek és trösztök kíméletlenül fojtogató markától, ha nem kellene örökké a tönkremenéssel számolni. És még

sok mindent szeretnének a néptömegek a kapitalista országokban, ami nálunk megvan, ami nálunk természetes.

Ezen nincs semmi csodálkozni való. Ez így természetes.

Amikor Marx és Engels megírták újkori történelmünk himnuszát, a Kommunista Kiáltványt, hogy „... kísértet járja Európát, a kommunizmus kísértete..." és a társadalmi fejlődés vezető erejét a munkásosztályban ismerték fel, akadtak, akik könnyedén és naivan nevettek, hogy „mit akarnak a proletárok, hiszen elenyészően kisebbségben vannak". Azóta is divatban maradt ez a hiú ábrándokkal teli butaság. Ma is mondják még, hogy a „kisebbség uralma", hogy a „többség elnyomása" a munkásosztály hatalma, a proletárdiktatúra. Óh, micsoda történészek ezek! Egyet, de nagyot felejtenek el: milyen rendszerben volt többségben az uralkodó osztály? A feudalizmusban, a kapitalizmusban talán vagy uram bocsá' esetleg a rabszolgatársadalomban? Vagy talán a kapitalizmusban az uralkodó osztály teszi a lakosság többségét? Így van ez talán Angliában, vagy az USA-ban, vagy bárhol másutt? No ugye. Lehet gondolkodni, hozzávéve, hogy

a munkásosztály létszáma naponta gyarapszik világszerte, hogy naponta szélesedik szövetségeseinek tábora,

(mert ezeknek érdekeit is célul tűzi, valóra váltja) és közben a hatalmon lévő kapitalisták száma csökken, mert hol itt, hol ott húzza ki lába alól a talajt (a gyárat, földet, bányát, bankot stb.) a jogaiért felkelt proletár.

Sokszor elhangzik és szinte már színét is veszti a kifejezés, hogy a történelem kerekét megállítani nem lehet, hogy a történelem kereke visszafelé nem forog. De ha belegondolunk, magunk előtt látjuk a valóságot, amelynek mi, a magyar munkásosztály — és szövetségesei — is részesei vagyunk. Ha el is foglal bennünket szorgalmas munkánk mindennapos gondja és öröme, ne feledjünk el ilyesféleképpen is „kinézni" a nagyvilágba, mert ettől erőnk gyarapszik.

Tekintsünk szét a nagyvilágban és még szebb, nagyszerűbb lesz, amit mi teszünk,

mert ott látjuk a mellettünk haladó milliókat, akik velünk vannak, akik bennünket követnek. E valóság nemcsak jelenünket, de jövőnket is mutatja.

Kászon József.

A disszidens édesanyja

Fiának, Tóth Jánosnak a levele Franciaországból, szerepel a Hontalanok című könyvben. Azt írja abban a fiú, hogy nagyon sok a munka, nagyon nehéz az élet, megvetik és gyűlölik — nagyon szeretne már hazajönni.

Most, hogy már itthon van, az édesanyja is könnyebben rááll a beszélgetésre, minden rosszat, amit elmesél, megenyhít, megédesít a biztos tudat: mégegyszer nem megy el a fia, s végre itthon van.

— Úgy volt minden, mint abban a levélben írta, meséli az édesanya. — Dolgozott, ahogy csak bírt, mégis utálták, idegen kutyának, cigányfajzatnak, betolakodónak nevezték. Eldugták előle az ennivalóját, hogy végül nem birta tovább és jól szájon is verte az egyik embert. Újra botrány volt. Összetörték a szerszámát, (kint is festőként dolgozott) és olyanokat kérdeztek tőle, hogy... Küldtem is ki sok képeslapot Pécsről, mert megkérdezték, hogy ott miben laknak az emberek. Meg van-e vízvezeték, villany. Aztán a fiam jól megmondta nekik, csak rámutatott a lámpára, a foglalaton ott volt: Hongrie, Zsolnay...

Hazajött a Jancsi és visszavették volna a régi helyére — szorgalmas, rendes fiúnak ismerik, szeretik is —, de ő inkább ott maradt az édesapja mellett, a kis műhelyben.

— Jóvá akarja tenni, amit elmulasztott. Nagyon megviselte az apját is ez az egy év. Irt olyan leveleket; például azt, amiben az volt: egy éve, édesanyám, hogy otthagytam a magyar hazát és titeket; hogy csak sírtunk itthon ketten... Többet sírtunk, mint ettünk ebben az időben.

Most itthon van a fia, semmi baja se történt, pedig ijesztgették internálótáborral, puskatussal, egyebekkel. Nem lesz mit zabálnod — mondták neki, amikor mutatta a papírt, hogy „nem leszek többé a ti kutyátok..."

— Mikor hazajött, rögtön odaraktam eléje a kedves ételét, a csabai kolbászt. Csak azt mondta: jó lenne ebből küldeni nekik, ilyet nem ettek még.

Olyan volt ez az év, hogy felér tíz évi élettapasztalattal.

— Azt mondta a fiam, hogy ha feleannyi esze lett volna, mikor elindult, mint most, akkor Pesten egyenesen haza váltotta volna meg a jegyet. S hogy ha száz barátja csábítgatná, akkor se mozdulna ki többé hazulról. Itt laknak most nem messze a feleségével együtt.

S az édesanya máris indítja a kisebbik fiút a körtéskosárral: vidd el a Magdinak. Aztán még azt mondja:

— Most akarja megvenni a fiam ezt a könyvet, amelyikben ő is benne van.

Talán hogy eltegye emlékbe és élete végéig ott legyen a figyelmeztetés: egyszer tévedtem és meg is szenvedtem érte.

Értékes megfigyelések a harmadik szputnyikról

Az elkövetkező napokban is naponta kétszer láthatjuk a hordozó rakétát

A magyarországi holdkövető állomásokon éjszakánként szüntelenül folyik a harmadik szovjet mesterséges hold és hordozó rakétájának megfigyelése. Az elmúlt héten egy felhős nap kivételével minden állomáson sikerült távcsövekkel követni az égbolton áthaladó holdat és hordozó rakétáját. A hold pontos pozícióját a budapesti, bajai és szombathelyi megfigyelőknek több mint négyszer sikerült megállapítani, ami igen értékes a tudományos megfigyelések szempontjából.

Egyébként a mesterséges hold hordozó rakétáját augusztus 13-án és 14-én az esti órákban ismét szabad szemmel láthatjuk. Augusztus 13-án a rakéta 20 óra 41 perckor északkeleti irányban fog feltűnni 70 fokkal a látóhatár felett. Ezt követően megkerüli a földet és 22 óra 24 perckor nyugati irányban fog haladni 12 fokkal a látóhatár felett. Augusztus 14-én 20 óra 27 perckor 73 fok alatt északkeleti irányban és 22 óra 11 perckor 20 fokkal a látóhatár felett délnyugati irányban lesz látható. Az előzetes számítások szerint a napi kétszeri átvonulás az esti órákban még a jövő héten is tartani fog.

A szépérzék gyilkosai

Kezdettől idegenkedtem a mozikban fellépő artistáktól, akiknek csak a nevük emlékeztet az „ars" (művészet) szóra. Mégis mindeddig, tekintettel néhány kivételre, nem közöltem véleményemet. De legutóbb a Park-moziban fellépő „Ludas Matyi" végképp felháborított és többé nem mehetek el szótlanul a közönség szépérzékének gyilkosai mellett.

Legyenek színvonalasak az artistaműsorok! A város minden jóérzésű mozilátogatója nevében kérem az illetékeseket: tegyenek róla, hogy ne kerüljön többé a közönség színe elé kétértelműség, közönségesség. Az artistaműsorokat cenzúrázzák és ne történjék meg, hogy olcsó hatásvadászok a magyar irodalom egyik legkedveltebb hősének, Ludas Matyinak a neve alatt vagy bármi más módon a közönség bizalmával, szeretetével visszaéljenek.

MAGYARLAKI JÓZSEF

Forró kemencék mellett

A Sütőipari Vállalat 12. sz. süteménysütő részlegében

A péklapát hosszú, vékony, nyele, mint egy hatalmas kalimpáló pók láb villan egyet, aztán gyorsan eltűnik a kemence hőséget és párát lehelő torkában. Egy finom, szakértő mozdulat és a három zsúrkenyér lecsússzan a lapátról a kemence forró fenekére.

A kemencetorok előtti mélyedésben Némedy Elemér áll, a „vető", az ő keze forgatja gyorsan és ügyesen a lapátot. 40—45 fokos meleg árad rá állandóan. Nemhiába tartják a pékek, hogy nekik még a pokoltól sem kell félniök, hiszen a megfelelő „előképzést" megkapják. Ma szerencsére odakint nincs olyan észvesztő hőség. Ilyenkor a kemence mellett is kellemesebb valamivel. Bezzeg, mikor amolyan igazi pécsi kánikula van! Ember legyen, aki órák hosszat képes ebben a forróságban dolgozni.

Némedy Ernő fáradhatatlanul, megállás nélkül dolgozik, mert a zsúrkenyér egy pillanat pihenést sem enged az embernek. Ő rakja az úgynevezett „emelőkemencébe" a hosszúkás, kerekhasú tésztát, s mire az egyik felét megrakta a kemencének, a másikból már szedheti is a „megemelt", fényes, pirosassárga kenyereket, mert ebben a kemencében csak 5 percig van a tészta, az igazi sütés a másikban történik.

— Umpacht! — kiáltja Némedy Elemér, Zúgó Albert, a kis gyakorlóidős péktanuló továbbadja a kiáltást és már siet is elő a másik teremből Domján Endre. Beáll a másik kemence elé, kezébe fogja a lapátot. Albert beáll közéjük „abzeccolni", azaz kézreadni és a féligsült zsúrkenyér pillanatok alatt átvándorol az egyik kemencéből a másikba.

Némedy Elemér vizsgálgatja a kenyereket, aztán kicsit megcsóválja a fejét:

— Ez a szigetvári liszt gyöngébb, mint a sellyei.

— Azért ettől sem kell félni. Csak egy kicsit vigyázni kell rá, — válaszolja Domján Endre két mozdulat között. Domján Endre a dagasztó. Igaz már kézzel alig-alig kell valamit dagasztani, de azért a szakértelem a gépi dagasztásnál is nagyon fontos. Mert ha jó a liszt, sikerül a tészta, akkor már öröm a pék további munkája, de ha nem, akkor... jobb nem is beszélni róla.

A másik teremből, a péksütemények „vegykonyhájából" nótaszó hallatszik. Marosi Pálné énekel, miközben hihetetlen gyorsasággal hajlítgatja a puha tésztaszálakat fonott kaláccsá. Beledúdol a nótába a másik gyakorlati idejét töltő tanuló is. Molnár Laci és közben ő is fon, persze valamivel lassabban.

— Van akinek ötvenszer megmutatjuk, mégsem tudja megtanulni. Laciból ügyes pék lesz — mondja Marosiné. — Egyszer megnézte, aztán már csinálta is.

Az igazság szempontjából azért persze nem árt hozzátenni, hogy Laci már majdnem veterán ezen a téren, hiszen már második éve tanulja a szakmát. Igaz, hogy még csak főképpen elméleti dolgokat. Azért jó ez a vakációbeli gyakorlat, mert itt rengeteg gyakorlati dolgot lehet tanulni.

A nótának vége szakadt, mert ebben a modern korban már nem olyan könnyű danolászni, mint régen. Hogy miért? Megindult egy apró, tengelyek, korongok és fogaskerekek misztikus egyvelegéből álló gép s hangos zúgással űzi el az öreg romantikát. Itt ő az úr. Ugy sodorja a kilfiket, mint a parancsolat. Szinte el sem tudom képzelni hogyan csinálhatták ezt kézzel. No, de sebaj, azért van itt Domján Bandi bácsi, hogy megmutassa. Megnyújt egy darab tésztát, aztán egy-két mozdulat következik s már kész is a finomhajlású kis kifli.

— Így csináltuk ezt kérem régen. A mai fiatalok már nem is igen tudják, — teszi hozzá büszkén.

— Nem is kell nekik tudni, mert kiszorította már ezt a módszert a gép, — kel a fiatalok védelmére Marosiné.

S no lám, most veszem csak észre. A sarokban csendesen, szinte észrevétlenül dolgozik egy idősebb ember. Schäffer Feri bácsi, a péksütemények alkimistája. Mindenféle bonyolult tésztákból, jószagú pépekből ő teremti azokat a finom ínycsiklandó süteményeket. Feri bácsi 1908-ban kezdett megismerkedni a pékmesterséggel. Fél évszázada. Gondoljuk csak el, fél évszázad, egy emberöltő a dagasztóteknő, a forró kemence mellett. Nem gyerekjáték!

— Persze, nem vagyok ám én még öreg ember! Fiatalnak érzem magam, és ez a fontos, igaz? — mondja Feri bácsi és vidáman rámpillant. Na nem is olyan tréfa ez. Domján Bandi bácsi már jócskán érzi a lábaiban a mesterségben eltöltött idő éveit, mert itt bizony talpon kell ám állni mindig. Elemér bácsi is húzta egy kicsit a lábát, ezzel a megjegyzéssel, hogy „Harkány kell már ennek", de Feri bácsi lábai még mindig úgy szuperálnak, hogy abban hiba nincs. Hiába, ilyen lábakkal kell péknek menni.

Közben már egész garmadával kisült a sütemény. Ott illatoznak a tiszta polcokon. Nemsokára jön értük az autó s odakerül az asztalra a jó illatos kakaó mellé.

LÁZÁR ERVIN

SPORT

SPORTHIREK

A PVSK-atléták szorgalmasan készülődnek az augusztus 17-én, vasárnap Pécsett megtartandó Diósgyőri VTK—Pécsi VSK egyesületközi páros viadalra. A versenyen a többi pécsi atléták is elindulnak. Lippay Antal, a PVSK válogatott atlétája hosszú szünet után elkezdte „az edzéseket, vasárnap azonban még nem tud a versenyen elindulni.

*

A városi TST nagyszabású ünnepi sportprogramot dolgozott ki alkotmányunk ünnepére. A sportünnepélyt a PVSK-pályán rendezik meg.

*

Válogatott kézilabdázóink a hat város Miskolcon megtartandó kézilabda-tornájára készülődnek.

*

Augusztus 30-án Prágában rendezik a röplabda férfi és női Európa-bajnokságot, melyre elkészítették a végleges csoportbeosztásokat. A férfiaknál a magyar csapat a B-csoportba került Románia, Belgium, Hollandia és Olaszország csapataival. Női csapatunk Lengyelország és Hollandia csapataival került egy csoportba.

*

Augusztus 15—16 és 17-én Budapesten rendezik az országos felnőtt úszóbajnokságokat. Ez lesz úszóink utolsó erőpróbája az augusztus 31-i Budapesten rendezendő Európa úszóbajnokságok előtt.

*

Zalaegerszegen az országos úszóbajnokságok során a vidéki úszóvezetők kongresszus keretében vitatták meg a vidéki úszósport helyzetét. A kongresszuson ígéretet tettek arra, hogy életre hívják a járási úszószövetségeket. 1959-ben a szomszédos megyék együttesen rendezik meg az úszóbajnokságokat. Az országos úszóbajnokság színhelye Tatabánya lesz.

*

Kedden megkezdte előkészületeit a Pécsi Dózsa labdarúgó csapata Czibulka Mihály edző vezetésével. A csapat vasárnap a Tüzér utcai pályán a Pécsi Bőrgyár csapatával előkészületi mérkőzést játszik.

Egyesült a Pécsújhegyi és a Pécsbányatelepi Bányász

A városban különböző hírek terjedtek el a pécsi bányász csapatok egyesüléséről. Erről az ügyről Rózsahegyi Mátyás, a városi TST elnöke a következőket mondotta:

A Pécsbányatelepi Bányász és a Pécsújhegyi Bányász sportkörök vezetősége a fennálló rendelkezések alapján közgyűlésileg megszüntette működését és a Városi Testnevelési Sport Tanácson keresztül azzal a kéréssel fordult a Magyar Testnevelési Sport Tanácshoz, hogy egységes Pécsi Bányász Sport Kört hozhassanak létre. A városi TST elnöksége augusztus 5-i ülésén foglalkozott az üggyel és figyelembe véve a bányász sportkörök indoklását, hozzájárult a két sportkörnek Pécsi Bányász néven való egyesüléséhez, illetve a kérelmet véleményezve, jóváhagyás végett eljuttatta a Magyar Testnevelési Sport Hivatalhoz. Miután az MTSH szakreferense teljes mértékben tájékozódott a fúziós ügy tisztaságáról, és annak perspektivikus céljáról, közölte, hogy az MTST a fúziót jóváhagyja.

— Milyen változást jelent az egyesülés a két egyesület volt szakosztályainál?

— Az egyesülés után a Pécsi Bányász SK a volt pécsbányatelepi és pécsújhegyi sportkörök valamennyi szakosztályát fenn kívánja tartani, sőt az ellenforradalmi események után megszűnt atlétikai és tornaszakosztályt ismét életre akarják hívni.

— A labdarúgó szakosztály egy NB III-as, két tartalék, két ifjúsági és két úttörőcsapatot indít a következő bajnoki évben. Felnőtt csapatokból az NB III-as csapat, egy tartalék és egy úttörőcsapat Pécsbányatelepen fog játszani, a másik tartalékcsapat, a két ifjúsági és egy úttörőcsapat pedig Pécsújhegyen rendezi mérkőzéseit.

Ezen kívül Pécsbányatelepen működnek még a birkózók, tekézők, a férfi kézilabdázók, valamint a létrehozandó atlétikai és tornaszakosztályok.

— Pécsújhegyen marad a női kézilabda csapat és ott fog működni a kerékpáros szakosztály is.

— A Pécsújhegyi Bányász megszűnt NB III-as helyéről az MLSZ elnöksége dönt, — mondotta Rózsahegyi Mátyás.

Érdekességek — furcsaságok

A Poznanban rendezett nemzetközi atlétikai viadalon az NDK csapata a 4x1500 m-es váltófutásban 15:11,4 mp-cel új világcsúcsot állított fel. Dawn Fraser ausztrál úszónő rotterdami vendégszereplése alkalmával új világcsúcsot állított fel a 100 m-es női gyorsúszásban. Ideje 1:01.2.

*

Az amerikai atléták utolsó európai versenyüket Athénben vívták. Kiemelkedő eredményt ért el súlydobásban O'Brien 19.05 m-es dobással, rúdugrásban Morris 465 cm-es ugrással.

*

Billy Wright, az angol labdarúgó válogatott csapat kapitánya múlt vasárnap tartotta esküvőjét. A fiatalok megáltapodtak abban, hogy az esküvőt a legnagyobb csendben, a nyilvánosság teljes kizárásával bonyolítják le. A hír azonban a szenzációéhes riporterek jóvoltából valahogy kiszivárgott és az anyakönyvvezetői hivatal előtt mégis összeverődött néhány ismerős. No nem sok, csak a forgalmat mindössze két órára le kellett állítani miatt.

A PÉCSI USZÓK ÉS VIZILABDÁZÓK ELUTAZTAK JUGOSZLÁVIÁBA

Mint ismeretes, a Zombori Plivacski Klub Polet meghívására Pécs szakszervezeti úszó- és vízilabdacsapata kedden Jugoszláviába utazott 22 versenyzővel, ahol három versenyen és vízilabdamérkőzésen vesz részt. A csapatot Bognár János, a megyei TST főelőadója, dr. Halász László úszóedző és Ambrus József vezető kíséri.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: változó felhőzet, sok helyen, főként ma még zápores, délen és keleten zivatar. Mérsékelt, a zivatarok idején élénk északnyugati szél. A hőmérséklet keleten csökken. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 13—16, keleten 16—19, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 20—23 fok között.

Távolabbi kilátások: hűvösebb idő, záporokkal.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 14-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Gajdás kólók. — Mi újság Baranyában? — Tűz volt Pogányban. — Riport. — Jancsics bácsi kertjében újra piroslanak az almák... Visszaemlékezés Baranya legidősebb népművészére, a szigeti Gajdásra. — Sokac népdalok, „poszkocsicák".
17.00: Német nyelvű műsor. Berlin — induló. — A 721 éves város születésnapjára. Megemlékezés. — Dob és trombita. Életkép. — Operettkettősök.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Könyvismertetés.
17.55: A jövő útján. Helyszíni beszámoló Tengeri községből.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Kodály: Kállai-kettős.
18.40: A zsarnok kutyája. Boros József novellája.
18.50: A windsori víg nők — nyitány.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Magyarnóták. — II: Operanyitányok.

MOZI

Park: Tájfun Nagaszaki felett (5, 7, 9 órakor)
Kossuth: Bűn (fél 5, fél 7, fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Petőfi: Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: Bátrak csapata (5, 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Címborák (6, 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Vörös és fekete II. rész (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek:
Május 1. (Vasas II.): Párbaj (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Svejk, a derék katona I. rész (fél 7, fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Tiltott szerelem (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Kölni kapitány (fél 9 órakor)

TÁNCRULETT-EST

lesz augusztus 16-án, szombaton este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában.

MÁRIA-EST

lesz 16-án, szombaton este 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza kertjében. Az esten fellép Mátrai Mária, a Pécsi Nemzeti Színház tagja. Tánc éjjel 2 óráig.

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második; kedd.

Váltson takarékbetét-könyvet!

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsp.	D. Napló
1. Kecskemét—Szolnok	1 2	1	1 x	1 x
2. Jászberény—Egyetértés	2 x	1 x	1	1 x
3. Hatvan—Bükkalja	x	x 2 1	x 1	x
4. Pereces—NMTE	1	2	1	1 2
5. Oroszlány—Délb. Spart.	1	1 2	1	1
6. Vác—Székesfehérvár	x	1	1 x	1
7. Bp. Petőfi—Bp. Előre	2	x 2 1	x 2	2
8. VKSE—K. Lombik	1	1 2	1 x	x 2
9. Etienne—Nimes	1 x 2	1 2	1 x 2	1
10. Sedan—RC Paris	1 2	1 x	x 2	x
11. Monaco—Toulouse	1	1	1 2	1
12. Nancy—Reims	2 x	2 1	2 x	2

A Komlói Bányász

vezetősége a következő nyilatkozat megtételére kért fel bennünket: „A Komlói Bányász nem tárgyalt sem Gyarmati János, sem más edzővel, mert jogilag Czibulka Mihály doktort tartja edzőjének. Amíg a felsőbb szervek nem döntenek Czibulka hovatartozásáról, ők új edző szerződéséről nem tárgyalnak".

Véleményünk szerint helyes lenne, ha a felsőbb szervek végre pontot tennének ennek az ügynek végére.

A Baranya megyei ifjúsági labdarúgó-válogatott megkezdte előkészületi mérkőzéseit

A Baranya megyei ifjúsági labdarúgó válogatott csapat 17-én, vasárnap Siklóson játszik barátságos előkészületi mérkőzést. A csapat régi meghívásnak tesz eleget a siklósi vendégszerepléssel, melyre a siklósi sportkör különösen az ifjúsági labdarúgás fejlesztésével rászolgált. Kiváló ifjúsági csapatát sok nagycsapat elfogadná. A mérkőzés érdekessége, hogy azon a megyei válogatottak tornájára készülő keret játszik és játszhatnak az 1940. szeptember 1. után született játékosok is.

Mint érdekességet megemlítjük, hogy a tavasszal szerepelt megyei ifjúsági válogatott csapatból Csanda II. és Zborai meghívást kapott a tatai edzőtáborba. Csanda II. az edzőtáborozáson részt is vett, azonban Zborai nem kapta meg az értesítést sportkörétől, és így távol maradt. Az MLSZ ifjúsági bizottsága a távolmaradást vizsgálni fogja.

A siklósi mérkőzéssel kapcsolatban a Baranya megyei labdarúgó szövetség felhívja az alábbi ifjúsági játékosok figyelmét, hogy 17-én, vasárnap 12 óra 30-kor első szereléssel és minősítési könyvvel jelentkezzenek a vasútállomás személypénztára előtt: Wolford, Pál (Kinizsi), Keidl, Katics (BTC), Bárány, Csanda II. (Mohács), Baczur (Pécsbányatelep), Zborai (Pécsi Dózsa), Pecze (PVSK), Angyal (P. Vasas), Ámon (Traktor), Sáradi (Elektromos), Túrós, Kozma, Horváth (Siklós), és Kresz (Beremendi Építők).

Elkészült a kézilabda-bajnokság sorsolása

A megyei kézilabda szövetség elkészítette az I. osztályú férfi és női bajnokságok sorsolását.

I. O. FÉRFI: augusztus 24-én PEAC—Pécsbánya, Fáklya—Traktor, Kinizsi—Szabolcs, Urán—Dózsa, Ped. Főiskola—Gépipari, Építők szabad.

AUGUSZTUS 31-ÉN Kinizsi—Dózsa, Traktor—Szabolcs, Pécsbánya—Fáklya, Urán—Ped. Főiskola, Gépipari—Építők, szabad PEAC.

SZEPTEMBER 7-ÉN Építők—Fáklya Szabolcs—PEAC, Ped. Főisk.—Pécsbánya, Gépipari—Traktor, Urán—Kinizsi, Dózsa szabad.

SZEPTEMBER 14-ÉN Építők—Szabolcs, Dózsa—Fáklya, Ped. Főiskola—PEAC, Urán—Pécsbánya, Kinizsi—Traktor, Gépipari szabad.

SZEPTEMBER 21-ÉN Pécsbánya—Dózsa, PEAC—Fáklya, Kinizsi—Gépipari, Traktor—Ped. Főiskola, Urán—Építők szabad Pécsszabolcs.

SZEPTEMBER 28-ÁN PEAC—Dózsa, Fáklya—Szabolcs, Traktor—Urán, Pécsbánya—Gépipari, Kinizsi—Építők, szabad Ped. Főisk.

OKTÓBER 5-ÉN Pécsszabolcs—Dózsa, Kinizsi—Pécsbánya, PEAC—Gépipari, Fáklya—Ped. Főiskola, Traktor—Építők, szabad Urán.

OKTÓBER 12-ÉN Dózsa—Építők, Ped. Főiskola—Szabolcs, Gépipari—Fáklya, Urán—PEAC, Traktor—Pécsbánya, Kinizsi szabad.

OKTÓBER 19-ÉN Építők—PEAC, Mecsekszabolcs—Pécsbánya, Traktor—Dózsa, Ped. Főisk.—Kinizsi, Urán—Gépipari, Fáklya szabad.

OKTÓBER 26-ÁN Kinizsi—PEAC, Fáklya—Urán, Szabolcs—Gépipari, Dózsa—Ped. Főisk., Pécsbánya—Építők, szabad Traktor.

NOVEMBER 2-ÁN Gépipari—Dózsa, Urán—Szabolcs, Kinizsi—Fáklya, Traktor—PEAC, Ped. Főisk.—Építők, Pécsbánya szabad.

I. O. NŐI: augusztus 24-én Építők—Szigetvár, PEAC—Pécsújhegy, Fáklya—Traktor, Pécsszabolcs—Meteor, Dózsa—Sellye, Ped. Főiskola szabad.

AUGUSZTUS 31-ÉN Meteor—Dózsa, Traktor—Szabolcs, Pécsújhegy—Fáklya, Szigetvár—PEAC, Sellye—Ped. Főiskola, szabad Építők.

SZEPTEMBER 7-ÉN Építők—Fáklya, Szabolcs—PEAC, Dózsa—Szigetvár, Ped. Főiskola—Pécsújhegy, Sellye—Meteor, szabad Traktor.

SZEPTEMBER 14-ÉN Építők—Szabolcs, Dózsa—Fáklya, Ped. Főiskola—PEAC, Sellye—Pécsújhegy, Meteor—Traktor, szabad Szigetvár.

SZEPTEMBER 21-ÉN Pécsújhegy—Dózsa, Szigetvár—Szabolcs, PEAC—Fáklya, Traktor—Ped. Főiskola, Sellye—Építők, Meteor szabad.

SZEPTEMBER 28-ÁN PEAC—Dózsa, Fáklya—Szabolcs, Traktor—Sellye, Szigetvár—Ped. Főiskola, Meteor—Építők, Pécsújhegy szabad.

OKTÓBER 5-ÉN Pécsszabolcs—Dózsa, Pécsújhegy—Meteor, Szigetvár—Sellye, Fáklya—Ped. Főiskola, Traktor—Építők, PEAC szabad.

OKTÓBER 12-ÉN Dózsa—Építők, Ped. Főiskola—Szabolcs, Sellye—PEAC, Meteor—Szigetvár, Traktor—Pécsújhegy, szabad Fáklya.

OKTÓBER 19-ÉN Építők—PEAC, Fáklya—Szigetvár, Pécsszabolcs—Pécsújhegy, Dózsa—Traktor, Ped. Főiskola—Meteor, szabad Sellye.

OKTÓBER 26-ÁN Szigetvár—Traktor, PEAC—Meteor, Fáklya—Sellye, Dózsa—Ped. Főiskola, Pécsújhegy—Építők, Szabolcs szabad.

NOVEMBER 2-ÁN Sellye—Pécsszabolcs, Meteor—Fáklya, Traktor—PEAC, Pécsújhegy—Szigetvár, Ped. Főisk.—Építők.

A Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat értesíti fogyasztóit, hogy ONCSA-telep, Öregmeszes, Középmeszes, Felsőmeszes, Fehérhegy és környéke, Fehérhegy és a pécsi határ között, valamint Pécsszabolcs faluban 16-án, 17-én, reggel 6 órától este 7 óráig áramszünet lesz.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen, drága jó édesanyánk,

özv. Rév Gézáné

temetésén jelenlétükkel, virágok és koszorúk küldésével és egyéb módon kifejezett együttérzésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni törekedtek.

Gyászoló gyermekei.

Felejthetetlen drága jó férjem, édesapánk, após és nagyapa,

id. Hardi Ferenc

váratlan hirtelenséggel f. hó 12-én, 63 éves korában elhunyt. Temetése 15-én, pénteken délután 4 órakor lesz a köztemetőben.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó édesanyánk,

özv. Pálinkás Ferencné

temetésén jelenlétükkel, virágok és koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni törekedtek.

Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Drága jó férjem, édesapánk, nagyapánk, apósunk, Tollas József nyugdíjas, tragikus körülmények között elhunyt. Temetése 14-én, csütörtökön délután 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Gumilábbeli és bőrcipők

gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

GAZDÁK! GAZDAASSZONYOK! FIGYELEM!

Kétasszonynap közti

naposcsibe kapható!

Igényével haladéktalanul forduljon a földművesszövetkezeti baromfifelvásárlóhoz. Ugyanott nagyon előnyös nevelési szerződést is köthet. A naposcsibéket a megrendelés sorrendjében a községekbe kiszállítjuk. A naposcsibe ára kiszállítási költséggel együtt **3,50** Ft.

Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalat pécsi kirendeltsége.

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást — azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés Szigetvári Műszaki és Fémipari V. Szigetvár, Zárda u. 2.

Hálószobabútorok, — konyhabútorok, szekrények, ágyak, asztalok, virágállványok és egyéb jókarban lévő bútorok eladása Báránynál, Bajcsy Zsilinszky utca 3.

Szép fényképet készíttessen Udvarinál, Mágocson. Amatőrmunkák kidolgozása. Meghívásra helyszínen **fényképezek.** 203

A Kesztyűgyár szabászatra ipari tanulókat felvesz. Jelentkezni lehet a személyzeti vezetőnél. 82

Órát, távcsövet, gramofont, harmonikát veszek és eladok. — Wágner, Rákóczi út 73/a. sz. 83

Szakképzett orvosi műszerészt azonnali belépésre felveszünk. Finommechanikai Vállalat, Zetkin Klára u. 87

Kádárszerszám és apró dongafa eladó egybe. Monostor u. 25. — Kovácstelep. 378

Varrógépek eladók. — Pfaff cipész balkaros és háztartási. Városház utca. Varrógéperakat. 97

Bútorszállítást, zongoraszállítást, gumikerekű kocsikon. Scheer Ottó, Doktor Sándor u. 27. Telefon: 15-54/2 mellék. 107

Egy modern sötét diófából álló hálószoba eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 3. I. em. 1. 102

Beköltözhető masszív ház, 2 szobás mellékhelyiségekkel eladó, I. ker. Remény u. 32. sz. 371

Középiskolát végzett nők számára a pécsi orvostudományi egyetem általános ápolónői állásokat hirdet 850.— Ft átlagfizetéssel. Jelentkezni lehet Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatala, Pécs, Rákóczi út 80. címen, kérvény és önéletrajz benyújtásával vagy megküldésével. Részletes tájékoztatást a rektori hivatal ad. A tanfolyamos ápolónők munka melletti szervezett ápolónői oktatásban részesülnek. 103

Kompresszor, automata kapcsolással eladó. Rákóczi út 8. sz. Kiss. 399

Bor esküvőre, alkalmakra 25 literenként, fizetési kedvezménnyel eladó. Váradi Antal utca egy. 392

Eltartanék vagy örökbe fogadnék idős nőt vagy férfit lakásért. Molnár Ferencné, — Szőkéd 103. szám. 382

Üzemikonyha vezetésére alkalmas szakácsot, szakácsnőt keresünk, hosszú gyakorlattal, aki a kapcsolatos adminisztrációs munkálatokat is el tudja látni. Jelentkezés: Pécsi Állami Gazdaság eszterági kerület irodájában. — Szalánta mellett. 331

700 négyszögöl szőlő présházzal Pécsváradon 15 000-ért eladó. Érdeklődés, Pécs, Rákóczi út 41., földszint jobbra. 365

Masszív keményfa háló, szekrények, ágyak, sodrony, rekamié-vázolcsón eladó. Kiskereszt u. 15, Megyeri kitérőnél. 340

Cyklop és falazókő eladó. Kovács, Attila u. 11/1. 96

Hálószoba, konyhaberendezés, varrógép, — félhálló, szekrények, ágyak, asztalok, bútorfélék eladók. Felső-Vámház u. 2. 98

Vadászfegyver, sörétes, 16-os Lampart, jó állapotban halálozás miatt eladó. Érdeklődni: Komlón, özv. Zana Istvánné, Vorosilov 25. Hétköznap, de. órákban. 944

Motoros fafűrészelőgép eladó, prima állapotban, magánjáró, — elektromos berendezéssel, fújott gumikkal. Megtekinthető: — Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. sz. Soós. 381

Keresek bérbe vagy felesbe több évre szőlő, gyümölcsöst, szakember. Pár ezer forintot előre fizetek, megfelelő villaszerű épülettel azonnali átadással. Megbízott. Papp laboráns. Pécs, Ifjúsági u. 6. 360

Teljesen különbejáratú garázs azonnal eladó, villany és vízvezeték van. Érdeklődni lehet minden délután 26-83 telefonon. 104

TEKINTSE MEG 1958. AUGUSZTUS 17—20-IG HARKÁNYBAN MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ NAGYSZABÁSÚ

mezőgazdasági gépkiállításunkat

Bemutatásra kerülnek:

Mezőgazdaságban használatos hagyományos gépek,
Nagyüzemi gazdaságokban használatos gépek,
Vízellátó és öntöző berendezések,
Takarmányelőkészítő gépek,
Fejő-, tejfeldolgozó gépek, stb.

Minden érdeklődőt szeretettel vár és a helyszínen megrendelést is felvesz

a MEZŐSZÖV VÁLLALAT, PÉCS

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 192. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. AUGUSZTUS 15.

Mai számunkban:

Tengeri termelőszövetkezeti község

A legnagyobb repülőkatasztrófa a légiközlekedés történetében

India és Ceylon ellenjavaslatot terjeszt az ENSZ elé

Magyar államférfiak üdvözlő távirata a koreai nép nemzeti ünnepe alkalmából

Coj Jen Gen elvtársnak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfelső Nemzetgyűlése Elnöksége elnökének,

Kim Ir Szen elvtársnak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa elnökének, a Koreai Munkapárt Központi Bizottsága elnökének,

Phenjan.

A koreai nép nagy nemzeti ünnepe, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságnak a dicső szovjet hadsereg által történt felszabadítása 13. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya, az egész magyar nép és a magunk nevében a legforróbb testvéri üdvözletünket küldjük Önöknek, drága elvtársaink és Önökön keresztül a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság testvéri népének.

A magyar nép nevében teljes szívből kívánunk újabb sikereket a KNDK népének, országa békés egyesítéséért, az imperialista államok agressziójának megakadályozásáért folytatott küzdelméhez, a szocializmus építéséért, az ötéves népgazdasági terv sikeres teljesítéséért és az ország felvirágoztatásáért kifejtett erőfeszítéseihez.

Őszintén kívánjuk, hogy a Szovjetunió vezette hatalmas szociaalista táborhoz tartozó magyar és koreai nép barátsága tovább erősödjék és járuljon hozzá a béke megőrzéséért vívott közös harcunk sikeréhez, a szocialista országok egységének erősödéséhez.

DOBI ISTVÁN,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

KÁDÁR JÁNOS,
az MSZMP Központi Bizottságának első titkára.

DR. MÜNNICH FERENC,
a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke.

A bányásznapi verseny eddigi eredménye:

10 000 tonna feketeszén a mecseki szénmedencében

Javul a kokszolható szén minősége

A mecseki feketeszénmedence két trösztje — Pécs és Komló — július 1-től bányásznapi versenyt kezdeményezett, amelynek eddigi eredménye 10 000 tonna szén terven felül. Ebből a nagyobb részt, hatezer tonna szenet a Pécsi Szénbányászati Tröszt adta, Komló viszont a kokszolható széntermelésben mutatott fel jobb eredményt. A bányásznapi verseny kezdete óta 4 600 tonna kokszolható szénnel teljesítette túl esedékes tervét, de az éves előirányzatot tekintve még mindig van kétezer tonnás adóssága, amit a bányásznapig kívánnak megszüntetni. Javult a kokszolható szén minősége is: a hamutartalom a megengedett százalékarány alatt van, de különösen a portartalom csökkentésében szembetűnő a minőségjavulás.

A két mecseki széntröszt — Pécs és Komló — a bányásznapi verseny eredményével együtt már 55 000 tonna szenet adott tervén felül az év kezdete óta, ebből Pécs 26 500, Komló pedig 28 500 tonna szenet termelt.

Joliot-Curie meghalt

Párizs (AP): Joliot Curie, a világhírű atomfizikus csütörtökön Párizsban meghalt.

Az MSZMP Központi Bizottságának részvéttávirata

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára táviratot küldött a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának Frederic Joliot-Curie elvtárs halála alkalmából.

Árubőség lesz a bányásznapon

Az idei bányásznapon a bányavidékeken úgynevezett bányásznapi vásárokat rendeznek. Komlón, Szászváron, Hidason, Vasas II-n, Pécsszabolcson, Pécsbányán, Közép-Meszesen és az uránérc bánya dolgozóinak a volt Dózsa tiszti iskolánál ütik fel sátraikat a kereskedelmi vállalatok, s a bányászok ott helyben megkaphatják a legkülönbözőbb, gyakori esetben hiánycikknek számító árukat.

Az üzletekbe is sok olyan áru érkezik a bányásznapra, amit egyébként nem nagyon lehet megkapni. Nagy számban kapnak az üzletek 250-es Pannonia motorkerékpárt, Danuviát, Berva mopedet. A nagyon keresett mosógépből is több fajtát lehet majd vásárolni. Valószínűleg lesz köztük szovjet gyártmányú „Tula" kettősfenekű, facsarókészülékes mosógép is. Villanytűzhelyből és hűtőszekrényből sem lesz hiány. Megérkezik egy televíziós készülék szállítmány is.

Általában keresettek a csillárok, porszívók és padlókefélők. A bányásznapra ezekből az árukból is bőven ellátják Baranyát.

Bőven lehet majd kapni rövid- és kötöttárut is. Selyem, nylon fehérnemű, kötöttáru különlegességek szerepelnek a a RÖVIKÖT árulistáján, meghozzá igen nagy mennyiségben.

Hasonló a helyzet a textil és ruházati cikkek területén is. A bányászok által igen keresett bőrkabátból nagy mennyiség érkezik. Szerepel a kabátok között jónéhány panofix, panolux és irhabunda is. Ezenkívül érkezik még több ezer méter minőségi importszövet, kapható lesz a szép klöpli függöny is.

Sokáig lehetne még sorolni az árufeléségeket és a számokat. A félmillió forint értékű karórát, a nagymennyiségű aranyékszert, de most már csak a legfontosabbat említjük meg: a bútort.

Sajnos, a Belker bútoreloszlása nem a legkielégítőbb. Baranya megye egyáltalán nem a nagyarányú lakásépítkezésekhez mérten kap bútort és ezért van aztán bútorhiány. Korántsem állítjuk azt, hogy a bányásznapra érkező óriási bútormennyiség gyökeresen változtat ezen a helyzeten. Mindenesetre komoly segítséget jelent és sok bányász tudja majd régóta óhajtott bútorát megvenni.

Ehhez még csak annyit lehet hozzátenni, hogy a kereskedelmi szervek mindent megtesznek, megfeszített erővel dolgoznak, hogy a bányásznapi áruellátás kifogástalan legyen.

Vorosilov elvtárs Brüsszelben

Brüsszel (TASZSZ): K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és Erzsébet, belga anyakirályné augusztus 13-án este részt vett a Szovjetunió állami szimfonikus zenekarának hangversenyén, amelyet a Szépművészeti palotában tartottak.

A Szovjetunió állami szimfonikus zenekara K. Ivanovnak, a Szovjetunió népművészének vezényletével Sosztakovics több művét adta elő nagy sikerrel. A lelkes taps több mint tíz percig tartott. „Bravo!"-kiáltások hangzottak fel a terem minden részéből.

A hangverseny után Vorosilov és az anyakirályné páholyukba hívták a nagy sikert elért szovjet művészeket.

Értekezlet a megyei pártbizottságon a nagykereskedelmi vállalatokkal

Tegnap délelőtt értekezletre jöttek össze a megyei pártbizottságon a nagykereskedelmi vállalatok igazgatói és párttitkárai. Az értekezleten részt vett *Papp János*, a megyei pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője. A megbeszélés célja az volt, hogy a pártbizottság illetékes osztálya tájékozódjék a jelenlegi helyzetről és megismerje azokat a problémákat, amelyeken a legsürgősebben javítani kellene.

Az első fontos kérdés az áruellátás kérdése volt. Az értekezleten is kialakult az a kép, hogy *az áruellátás általában kedvező és messze túlhaladja* — mennyiségben és minőségben is — *az ellenforradalom előtti helyzetet.* Cipő-, bőr-, ruhafélességek, tüzelőanyag, vas- és műszaki áruk, vegyianyag, valamint építőanyagok (tégla, cement, mész) tekintetében alig tapasztalhatók hiányosságok. Ezenkívül a választék terén is nagy javulás mutatkozik.

Hiány van ezzel szemben néhány cikkben, úgymint: *burkolóanyagokban* (csempe, mozaiklap, hajópadló), *bizonyos fajta bőrtalpas és gyermekcipőben, fürdőkádban, mosdóban, villanytűzhelyben, hűtőszekrényben, mosógépben, porszívóban, stb.* Más oldala viszont ennek a kérdésnek, hogy egyfajta mozaiklapban például és cipőféleségekben elfekvő készletek vannak. Ezek az áruk nagyrészt régebbiek, divatjamúltak, vagy pedig külföldi segélyakciókból származnak.

Szó került arról is, hogy Baranya áruellátása sokkal rosszabb, mint más — például a környező — megyéké. *A hiányosságok egyik oka tehát a rossz áruterítés.* Emellett a tervezésnek is nagy bűne, hogy nem számolt a megnövekedett, és a tartós fogyasztási cikkek felé eltolódott igényekkel. Uj

(Folytatás a 2. oldalon)

A szakorvosi vizsgákról, a tanító- és óvónőképzésről

tárgyalt a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtöki ülésén a szakorvosi képesítés megszerzésének módjára, valamint a szakorvosi vizsgákkal kapcsolatos kérdések újabb szabályozására vonatkozó rendelettervezetet fogadott el. Ezután határozatot hozott a tanító- és óvónőképzés átszervezéséről, majd folyó ügyeket tárgyalt.

Napirend után Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, a Rio de Janeiróban járt magyar küldöttség vezetője, számolt be az Interparlamentáris Unió tanácskozásáról.

Szép világítást kap a sétatér

A felső sétatér esti kivilágítása egyáltalán nem méltó e szép helyhez. A városi tanács most közölte, hogy hamarosan modern, kifogástalan közvilágítást kap a Szent István tér, a székesegyház és környéke.

Dombon törik a diót...

A Villányi Állami Gazdaság minden esztendőben megnyitja az idény-napközi otthont. A gazdaság dolgozói ide viszik gyerekeiket, ahol az árnyas fák alatt egész nap játszanak.

Látogatás a Misinán

Olyan volt, mint amikor meglátogat az ember egy régi kedves ismerőst és felteszi a szokott kérdést: Hogy vagy? Kicsit liheg a hegymászástól és zsörtölődve meg is jegyzi: hozzád se olyan könnyű eljutni...

S mintha a Misina válaszolt volna: Nagyszerűen, nem látod? Fiatalodom ugye, el se hinné az ember... — És megropogtatta öreg csontjait, hogy belevisszhangzottak a százados fák.

Persze, utána rájöttem, hogy az a vidám kopácsolás, recsegés, nem a Misina öreg csontjainak ropogása volt...

De a Misina mégis „igazat mondott". Fiatalodik.

És joga lett volna sértődötten megjegyezni: mi az, hogy nehéz hozzám feljutni? Nézd meg ott azt az utat... Nem mondom, hogy holnap busszal jöhetsz hozzám, de ami azt illeti...

Eltűnt az erdő *Egy nyolcméteres sávon, igenis, eltűnt az erdő a Mecseken. Az év első hónapjaiban volt még, hogy elhatározták: utat építenek a Misinához. Aztán állványokkal, mérőszerszámokkal felszerelt emberek jöttek, kijelölték a leendő út nyomvonalát, és nem is olyan régen, augusztus 1-én megkezdődött az, amit útépítésnek szokás nevezni.*

Ha most ellátogat valaki erre a tájra, azt láthatja, hogy emberek hajlonganak, vésnek, vágnak, cipelnek — eltüntetik a kiálló farönköket, leegyengetik az utat, s csinálják az alapozási munkákat. Vegyük még hozzá, hogy az út 1 kilométer és 800 méter hosszú lesz...

S még 1958-at mutat majd a naptár, amikor autóbusszal lehet ellátogatni az öreg Misinára...

Mint egy laboratórium *Mint egy különös és izgalmas laboratórium, olyan lesz majd a televíziós adóállomás. Kapcsolótábla, amely az egész falat beborítja, titokzatos furcsaságokkal teli adószekrény, nagyobb, mint három méter...*

Ebből ugyan most még semmi se látszik, csak egy csinos, hullámpalával fedett, féligkész épület, odabent a javában dolgozó munkásokkal, egy csomó faállvánnyal és homokhalmokkal. De augusztus huszadikára készen áll majd az épület, utána jönnek a műszerek, megtörténik a beszerelés — aztán már működésbe léphet ez a különös „laboratórium".

Napok kérdése, és annyi sok ember gyönyörűségére égnek emelkedik a hatalmas óriás is a maga 64 méteres hosszúságában: az adótorony. Most úgy hever itt piros-fehér szánalmas egyszerűségében, mint a mesebeli palackbazárt szellem. Egyszerű vasdarabok — mondaná a laikus, de nem mondja majd, ha összeállnak ennek az óriásnak a testrészei és teljes magasságában rááll majd a masszív betonalapokra.

Nem hiába akarták annyian: meglesz a televízió...

És még egy torony... *A kilátó és az adótorony mellett, egy év múlva talán, még egy torony koszorúzza majd a Misina fiatalodó fejét. Szerényebb lesz, mint társai, de fontosságban felveszi velük a versenyt.*

Ezen a délelőttön sok látogatója volt a Misinának. S az a sok szakember — a városi tanácsról, az Országos Meteorológiai Intézettől, a Dunántúli Tudományos Intézettől, az Idegenforgalmi Hivataltól és a Tervező Irodától — azért jött össze, hogy megbeszélje: mikor, hogyan, milyenre építik pontosan azt a bizonyos régóta áhított meteorológiai obszervatóriumot.

Megtörtént a megállapodás: szeptember 5-én elkezdődik az észlelőtoronnyal, irodahelyiséggel és szolgálati lakással rendelkező obszervatórium építése.

S az egyre fiatalodó, fejlődő Misina arcához hamarosan éppúgy hozzátartozik majd a 10—11 méteres kis torony is a szél- és nap-műszerekkel, mint a televízió hatalmas vasvázas adótornya, és legöregebb testvérük, a kilátó...

(HALLAMA)

Selwyn Lloyd beszéde az ENSZ rendkívüli közgyűlésén

New York (Reuter) Selwyn Lloyd angol külügyminiszter az ENSZ közgyűlésének rendkívüli ülésszakán mondott beszédében javasolta, a közgyűlés kérje fel a főtitkárt, hogy az érdekelt kormányokkal folytatott tanácskozás után „tegye meg a szükséges lépéseket Jordánia és Libanon függetlenségének és területi épségének megőrzésére, továbbá olyan viszonyok megteremtésére, amelyek között visszavonhatják majd az angol—amerikai erőket."

Selwyn Lloyd támogatta Eisenhower elnök javaslatait, majd hangsúlyozta, hogy ha az ENSZ állandó rendőri erővel rendelkeznék, akkor szükséghelyzetben gyorsan cselekedhetne.

Lloyd ezután hangoztatta, az angol csapatok „nem Anglia katonai céljai érdekében" vannak Jordániában, s jelenlétük „nem fenyeget egyetlen országot sem." Lloyd kijelentette, „visszavonjuk majd csapatainkat akkor, ha Jordánia törvényes kormánya kívánja vagy ha megfelelő intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy Jordániát megvédjék a külső fenyegetéssel szemben."

Selwyn Lloyd ezután tagadta, hogy Anglia agressziót követett el Jordániában. Selwyn Lloyd beszéde után Munro elnök felfüggesztette az ülést. A rendkívüli közgyűlés csütörtökön este magyar idő szerint 20 00 órakor folytatja tanácskozását és Jordánia, Ausztrália, Irország, valamint Csehszlovákia képviselője iratkoztak fel a szónokok listájára.

Ceylon és India ellenjavaslatokat készít az ENSZ közgyűlése számára

New York (AP). Értesülések szerint Ceylon és India ENSZ-küldöttsége ellenjavaslatokat dolgoz ki a közép-keleti válság megoldására az ENSZ közgyűlése számára. A kapott tájékoztatás szerint ezekben a javaslatokban felismerhető a kedden előterjesztett szovjet határozati javaslat néhány vonása.

A fenti értesülések szerint a ceyloni küldöttség határozati javaslata felhívja majd az Egyesült Államokat és Angliát tegyenek azonnali lépéseket Libanonban és Jordániában lévő csapataik kivonására. Felhívja ezenkívül Hammarskjöld ENSZ-főtitkárt, szervezze meg a fontosabb hatalmaknak a közép-keleti problémákkal foglalkozó értekezletét, továbbá sürgeti a Libanonban tartózkodó ENSZ megfigyelő csoportok létszámának növelését és hasonló szerv létesítését Jordániában.

Megváltozott a szudáni kormány álláspontja

Kairó (Tanjug). Khartumból érkező jelentések szerint a szudáni kormánynak a közép-keleti eseményekkel kapcsolatos álláspontja az utóbbi napokban lényegesen megváltozott. Khalil miniszterelnök közvetlenül az iraki forradalom után kijelentette, hogy kormányának nincs szándékában elismerni az új bagdadi rendszert és ugyanakkor örömmel fogadta az amerikai csapatok libanoni partraszállását. Az országban kialakult erős ellenzék és az iraki köztársasági rendszer megszilárdulása azonban arra kényszerítette a khartumi kormányt, hogy elismerje az Iraki Köztársaságot. Ezenkívül Khalil miniszterelnök az egyiptomi hírügynökségnek az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszaka előestéjén adott nyilatkozatában síkraszállt amellett, hogy minden idegen csapatot kivonjanak a Közel-Keletről és hogy a nagyhatalmak ne avatkozzanak be az arab országok belügyeibe. Khalil egyenesen elítélte az amerikaiak libanoni beavatkozását.

Frederic Joliot-Curie

Frederic Joliot-Curie, a kiváló francia atomfizikus, a Béke Világtanács elnöke, 1900 március 19-én Párizsban született. Apja részt vett a párizsi kommünben.

Frederic Joliot-Curie 1923-ban végezte el a párizsi alkalmazott fizikai és kémiai főiskolát, ahol Langevin tanítványa volt. Kevéssel ezután Curie-Skoldowska, a világhírű atomfizikus laboratóriumába került. 1926-ban feleségül vette Curie-Skoldowska leányát, Iréne Curiet, s ettől kezdve viseli kettős vezetéknevét. — 1930-ban írta meg doktori értekezését, 1937-ben a Collége de France magkémiai tanszékének vezetője, majd Langevin halála után (1946) átvette a kísérleti fizikai tanszék vezetését is. Itt megszervezte a magkémiai laboratóriumot és ciklotront épített. 1935-ben feleségével együtt fizikai Nobel-díjat kapott a mesterséges rádióaktivitás felfedezéséért.

A második világháború idején Frederic Joliot-Curie biztosította a norvégiai nehézvíz- és a belgiumi uránlumkészletek megmentését az előnyomuló németektől. Alapító tagja volt 1941-ben a Francia Nemzeti Frontnak. Illegalitásba vonult, 1942-ben belépett a Francia Kommunista Pártba, Laboratóriumában hadianyagot készített az ellenállók számára. A hitleristák kétszer letartóztatták. 1944. augusztus 19-én részt vett a párizsi felkelésben.

Franciaország felszabadulása után Frederic Joliot-Curie átvette az atomerőbizottság vezetését. Mint főbiztos, Franciaország képviselője volt az atomerőbizottságban. — Curie minden erejével a békemozgalom célkitűzéseiért küzdött, 1949-ben megválasztották a Béke Világtanács állandó bizottságának tagjává, 1951-ben pedig a Béke Világtanács elnökévé. 1951-ben nemzetközi Sztálin-békedíjjal tüntették ki. Frederic Joliot-Curie tagja volt a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának. Tudományos érdemeinek elismeréséül a Francia Tudományos Akadémia, a Szovjet Tudományos Akadémia, valamint több tekintélyes nemzetközi tudományos és emberbaráti intézmény tagjává választotta.

A legnagyobb repülőkatasztrófa a légiközlekedés történetében

Shannon (AP) Csütörtök hajnalban Irország nyugati partvidékétől 130 mérföldnyire lezuhant a KLM holland légiközlekedési társaság egyik négymotoros óriásrepülőgépe, fedélzetén 91 utassal és nyolcfőnyi személyzettel. A repülőgép Amszterdamból indult el New York felé.

Azonnal hajók és repülőgépek indultak el a szerencsétlenség színhelyére, amikor jelentések érkeztek arról, hogy a viharos Atlanti-óceánon egy repülőgép roncsai között mentőcsónakok láthatók.

A KLM Amsterdamban kiadott közleménye szerint azonban csak „igen kevés remény van arra", hogy a szerencsétlenséget bárki is túlélte volna a repülőgép utasai közül.

A repülőgép lezuhanása előtt 35 perccel hagyta el a shannoni repülőteret. Légiközlekedési szakértők kijelentik, hogy ez a legnagyobb repülőkatasztrófa a légiközlekedés történetében.

A gép nyilvánvalóan borzalmas erejű szélviharba került az óceán felett, amikor a shannoni repülőteret elhagyta.

Eltekintve a viharos időről szóló hírektől, mind ez ideig semmi olyan jel nincs, amelyből következtetni lehetne, mi okozhatta a repülőgép lezuhanását.

A Reuter jelenti a késő esti órákban, hogy a lezuhant repülőgép utasai között ott volt az Egyesült Arab Köztársaság vívóbajnokcsapata, amely a jövő héten Philadelphiában megtartandó bajnoksági mérkőzésekre utazott. Velük együtt utazott a gépen Tilly Endre, volt magyar vívóbajnok, az egyiptomi csapat edzője is.

A megyei tanács ülése

A Baranya megyei Tanács csütörtökön délelőtt 9 órakor rendes tanácsülést tartott a megyei tanács kultúrtermében. A tanácsülésen részt vett *Szobek András* elvtárs, az Elnöki Tanács tagja is. A tanácsülésen *dr. Nemes Alajos* elvtárs, rendőrfőkapitány, a megyei tanács végrehajtó bizottságának tagja részletesen ismertette azt a munkát, amelyet a társadalmi tulajdon védelme érdekében a rendőrség, illetve a bűnüldöző szervek végeztek az elmúlt időben. — *Földvári János* elvtárs, a megyei tanács elnökhelyettese ismertette a mezőgazdaság időszerű feladatait — különös tekintettel a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésére. A tanácsülésen beszámoló hangzott el az egészségügyi és kereskedelmi állandó bizottság, valamint a Népi Ellenőrző Bizottság félévi munkájáról.

A tanácsülés anyagát lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

●

Hajdúszoboszlón sorsolják a lottót

Ezen a héten ismét vidéken rendezi a lottósorsolást a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság. A 33. játékhét nyerőszámait augusztus 15-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel a gyógyfürdőjéről híres Hajdúszoboszlón húzzák.

Értekezlet a megyei pártbizottságon a nagykereskedelmi vállalatokkal

(Folytatás az 1. oldalról)

igények is jelentkeznek egyre nagyobb számmal, s így a házépítkezéseknél, mosógépeknél szükséges horganyzott lemezből például nagy hiány van. *Segíteni kellene a tervezés megjavításán, s azon, hogy egyelőre az ipar is ne csak a kifizetőbb, a nyereségrészesedés szempontjából kedvezőbb árukat gyártsa.*

Másik fontos kérdés, amely szóbakerült az értekezleten, a raktárhelyzet. Egyhangú vélemény szerint: a *nagykereskedelmi vállalatok raktárhelyzete nagyon rossz.* Szétszórtan, pincékben, padlásokon, régi épületekben, sokszor szabad téren tárolják az árukat. Ez nagyon sok szempontból káros helyzet: egyrészt kényelmetlen, sok fölösleges munkát, kiadást okoz, nehezen hozzáférhető az áru, erősen rongálódik, és a vagyon- és tűzvédelem szempontjából sem kielégítő.

A helyzet súlyosságát felmérve a pártbizottság illetékes munkatársai megállapodtak abban, hogy a legsürgősebben közbejárnak a Belkereskedelmi Minisztériumnál a megye nagykereskedelmi vállalatai raktárhelyzetének megjavításáért. Ezenkívül *támogatni fogja a pártbizottság a helyi, alkalomszerű megoldásokat is.*

Külföldi hírek

HANOI

Mint a Vietnami Tájékoztató Iroda jelenti, Pham Van Dong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság külügyminisztere táviratot intézett az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának elnökéhez. A táviratban kéri, az ENSZ tegyen olyan intézkedéseket, amelyek arra késztetik az Egyesült Államokat, tartsa tiszteletben a vietnami nép önrendelkezési jogát, szüntesse be Dél-vietnami intervenciós politikáját és vonja ki katonai erőit erről a területről.

BEIRUT

Mint ismeretes, a libanoni ellenzék, amelynek felfogása szerint Malik külügyminiszter nem jogosult országát az ENSZ közgyűlésen képviselni, elhatározta, hogy külön küldöttséget menesztaz ENSZ rendkívüli közgyűlésére. A libanoni kormány szerdán megtiltotta, hogy az útrakészen álló háromtagú ellenzéki küldöttség elhagyja az országot.

MOSZKVA

A. Jakovkin, az Ukrán Tudományos Akadémia csillagászati főintézetének munkatársa javasolja, hogy lőjenek ki a Földünkről könnyen elérhető és a Hold körül keringő szputnyikot, mert így pontosabb megfigyeléseket lehetne végezni a holdra vonatkozólag.

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: ma keleten is csökken a felhőzet, de nyugat felől újabb felhősödés indul meg. Több helyen, főként holnap elsősorban nyugaton és északon kisebb eső. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 12—15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken nyugaton 18—21, keleten 21—24 fok között.

A desztillációs elv

Az ásványolaj eredeti állapotában — értéktelen kincs, semmire sem lehet felhasználni. A 10—20 ezer féle szerves vegyület keveréke ugyanis különböző tulajdonságú „alkatrészeket" tartalmaz. Persze végeredményben „rokon" vegyületekről van szó: valamennyi szénhidrogén. Csakhogy a szénhidrogének nagy gazdagságát találjuk meg a természetben: a pár szén- és hidrogénatomból álló molekuláktól a hosszú láncmolekulákig. A rövid láncmolekuláknak egészen más fizikai és kémiai tulajdonságaik vannak, mint a hosszúaknak: a kismolekulájú szénhidrogének könnyebbek, alacsonyabb hőfokon párologson és gyulladnak meg, mint a nagymolekulájúak. Gondoljunk a könnyű, könnyen párolgó, robbanékony benzinre és dermedt, sűrű, fekete bitumenre. Óriási a különbség, pedig a két szénhidrogénféleség egymás mellett, egymással keveredve fordul elő a nyers kőolajban.

Mi hát a feladat? Külön kell választani őket egymástól! A feladat megoldására a szénhidrogéneknek azt a fent említett tulajdonságát használták fel, hogy különböző hőmérsékleti ponton párolognak, illetve csapódnak le. Ha az ásvány olajat hevítjük, először a könnyebb molekulák párolognak: a benzinféleségek, majd fokozatosan a világításra használt petróleum, a gázolaj (diesel-olaj), majd a sűrűbb kenőolajféleségek, s végül megmarad egy sűrű, már alig párolgó folyadék: a fűtőolaj. A különböző hőmérsékleten, tehát különböző elpárologtatott összetevőket aztán már különkülön lehet felfogni „lecsapatni": Ez az úgynevezett lepárlási vagy desztillációs elv.

Ebből az elvből fejlődött ki világszerte az olajipar. Érthető: a megjelent új energiaforrás új iparágat vont maga után, illetve fejlesztett ki. Hazánkban is több olajipari üzem van, például Almásfüzitőn, Csepelen, Péten, hogy csak a legismertebbeket említsük.

Nézzük meg a kőolaj-felhasználás jelenjét egy ilyen üzem, a Péti Kőolajipari Igazgatóság üzemének munkáján keresztül.

Itt kezdődik...

Tengelyen, vasúti tartálykocsikban érkezik Pétre a nyers kőolaj, mégpedig két irányból: jelenleg nagylengyeli magyar és tuimázi szovjet olajat dolgoznak fel. A tartálykocsikból a fejtőállomáson tömlők segítségével szivatják ki a nyersolajat, s hatalmas tároló tartályokba juttatják csővezetéken keresztül. A két nyersanyagot természetesen külön tárolják (s külön is dolgozzák fel), hiszen merőben eltérő összetételűek. A nagylengyeli olaj néhány százalék vizet is tartalmaz, fehértartalma (könnyebb szénhidrogének) csekélyebb, a tuimázi olaj viszont gazdagabb fehértartalmú (kb. 50 százalék), tehát értékesebb.

A tuimázi olaj a lelőhelyen néhány százalék sót is tartalmaz. Ezek a magnézium- és kálciumsók rendkívül veszélyesek: hidrolizálnak, lerakódnak a vezetékek falára, dugulást, robbanást, tüzet okoznak. Mivel Péten a sótalanító üzem nincs még tökéletesen berendezve, a Szovjetunió teljesítette azt a kérésüket, hogy már kellően sótalanított nyersanyagot küldjön.

Az üzem szíve

A nyersanyagot a tároló tartályokból ugyancsak csővezeték-rendszeren át, nagy teljesítményű Worthington-szivattyúk szívják az üzem „szívei"-be — mert három „szíve", három desztillációs üzemegysége is van a vállalatnak. Ezekben az úgynevezett desztillációs „tornyokban" történik a kőolaj lepárlása a fent vázolt elv szerint.

Érdekes előmelegítési, illetve hűtési eljárást old meg egyszerre a hőcserélés technikája. A nyersolaj és a magasabb hőmérsékletű lepárolt termékek vezetékei útközben találkoznak, átveszik egymás hőmérsékletét, azaz a nyersolaj felmelegszik, a termékek pedig lehűlnek. Dupla hőenergia-megtakarítás!

A kellően előmelegített nyersolaj az evaporátorba kerül először. Itt az oldott földgázféleségek, valamint a legkönnyebb benzinösszetevők már kicsapódnak. Csak ezután jut a vezetékeken át a hevítő kemencébe. A kemencék közül egyet nyersolajjal, kettőt pedig gázzal fűtenek. A tűztér fölött kígyózó csővezetékekben a nyersolaj nagy része gőzzé válik, csak a legnagyobb molekulájú szénhidrogének maradnak cseppfolyós állapotban.

A termékfélesége'k különválasztása

a desztillációnál történik. A három üzemegység közül az

MA

első vacuumdesztilláció alapján működik. A torony erősen 96—98 százalékos légritkított terébe az olaj — gáz és cseppfolyós halmazállapotban — 380 Celsius fok hőmérsékletre hevítve lép be. A nehézfajsúlyú fűtőolaj (ez 380 Celsius fokon is cseppfolyós) azonnal a torony fenékrészébe csapódik le, a gőzállapotban lévő termékek pedig egyre feljebb és feljebb párolognak a toronyban. Felfelé áramlásukban több lépcsőbeli akadályok — „tányérok", illetőleg vízrétegek — állják útjukat, s a vízrétegen a gőz átbuborékolva juthat csak tovább. De mindegyik ilyen „lépcső" különböző — felfelé csökkenő — hőmérsékletű. Érthető tehát, hogy lépcsőnként csapódnak ki az egységes gőzelegyből a különböző párolgási hőmérsékleti pontú termékek: először a gázolaj, feljebb a petróleum, legfelül, a fejrészben a benzin. A vacuumtorony „profilja" a gázolaj, ebből csapolnak legtöbbet.

A két másik toronyban már nem légritkított térben, hanem bizonyos atmoszférikus nyomáson folyik ez a desztilláció, viszont az ide belépő olaj alacsonyabb hőmérsékletű, 320 Celsius fokos. A vákuumtoronyban azért van szükség légritkított térre, mert nagy hőmérsékleten, nyomás alatt a nagymolekulájú szénhidrogén-láncok darabokra törnek, krakkolódnának.

A harmadik üzemegység eredetileg krakk-üzem volt: különleges reaktús lemezben krakkolták, „törték" a hosszabb láncú szénhidrogéneket, így könnyebb fajsúlyúakat, például az úgynevezett „krakk-benzin"-t. Ez az eljárás világszerte ismert, nálunk azonban jelenleg nincs rá szükség. A krakk-benzin drága, s különben is a meglévő készletek és az üzemek kacapítása természetes benzinnel is fedezi a népgazdaság szükségleteit.

A laboratórium

A desztillációs tornyok termelése folyamatos, automata irányítású. Az automata műszerek vezérlése, pneumatikus módszerrel történik: elektromos vezetéket használni rendkívül veszélyes volna, hiszen a levegővel alkotott benzinkeverék egyetlen elektromos szikrától is felrobbanna.

A pontos és biztonságos műszerirányítás mellett azonban a laboratórium óránkénti mérése ellenőrzi a termelést. — Óráról-órára mintát vesznek a termékekből: megnézik fajsúlyát, robbanási pontját, párolgási és dermedési hőfokát, stb.

Főtermék: a gázolaj

A modern, nagyteljesítményű robbanómotorok ma már általában Diesel működésűek. A diesel-motorok ma élik fénykorukat. Érthető, ha az olajipar ma elsősorban ezek energiaszükségletét igyekszik kielégíteni, elsősorban gázolajat termel. Ezért a péti üzem fő terméke is a gázolaj. Olajiparunk fejlettségére jellemző, hogy többek között Lengyelországba, Nyugat-Németországba és Svédországba exportálunk gázolajat.

Gázolaj-termelés — ez az olajipar, a petróleum jelenje. Ezzel azonban nem ért véget a petróleum „karrierje", a holnap útjai egészen új, váratlan, meglepő területekre vezetnek.

(Folytatjuk)

Augusztus 17—20

Mezőgazdasági kiállítás Harkányban

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának rendezésében 1958. augusztus 17—20-ig Harkányban mezőgazdasági kiállítás és ünnepi vásár lesz.

A mezőgazdasági kiállításon a megye legjobb állami gazdasága, termelőszövetkezetei, szakcsoportjai és egyéni termelői bemutatják a legjobb termelést elérő állatfaikat (ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi), a legmagasabb terméseredményeket elért növényeiket, legjobb boraikat.

Az ünnepi vásáron felvonulnak az állami kereskedelem, a földművesszövetkezetek bőséges árukészletükkel, étel- és italboltjaikkal.

Részt vesznek (vasárnap és szerdán) a megye legjobb kultúr- és tánccsoportjai és mind a négy nap délután lovasbemutató lesz.

A mezőgazdasági kiállítás és ünnepi vásár idejére a MÁV 50 százalékos vasúti utazási kedvezményt léptet életbe Baranya, Somogy és Tolna megyék egész területéről.

A mezőgazdasági kiállítást és ünnepi vásárt vasárnap délelőtt 9 órakor Tömpe István elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a földművelésügyi miniszter első helyettese ünnepélyes keretek között nyitja meg a harkányi vásártéren.

Nagy az érdeklődés a pártoktatás iránt

Közel százan tanulnak majd a Baranya megyei Építőipari Vállalatnál

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat pártszervezete előre elkészített terv alapján dolgozik az új pártoktatási év megalapozásán. A minapi pártvezetőségi ülésen már a pártcsoportok vezetőivel együttesen is töviről hegyire megbeszélték a teendőket.

A vállalatnál az idén szélesebb körű lesz a pártoktatás. Ez két okkal magyarázható. Az egyik az, hogy

a múlt évi jó tapasztalatok örvendetesen megnövelték az érdeklődést.

A marxizmus—leninizmus alapjai tanfolyam sikerrel zárult, a tanulás, a szemináriumok módszere egyöntetű helyeslésel találkozott. A másik már nem annyira a jövendőbeli hallgatóktól származik, hanem jobbára a pártvezetőségtől: az említett pártvezetőségi ülésen ugyanis elhatározták, hogy az „Időszerű kérdések" című tanfolyamokra a lehetőséghez képest minél több gazdasági és műszaki vezetőt vonnak be, abból kiindulva, hogy a jó szakember nemcsak munkakörében, hanem a politikában is jártas. A munkások először hozzájuk fordulnak, ha valamit nem értenek, vitájuk támad a vállalattal, s természetesen nem küldhetik el őket. Feltétlenül helyes és követésre méltó, hogy beszélgetés és önkéntes jelentkezés alapján e tanfolyamokon részletesebben is megismertetik velük a párt és a kormány politikáját, az időszerű belpolitikai problémákat.

Ily módon

mintegy nyolcvan—száz hallgató tanul majd rendszeresen, ennek fele pártonkívüli.

Tavaly ennél kevesebben voltak, s most mégis egyszerűbb lesz a pártoktatás rendszere. Akkor ugyanis majd mindegyik oktatási forma szerepelt, bőven volt választék, de egyikmásik alig néhány hallgatóval kezdett. A pártvezetőség nem is tudta a követelményeknek megfelelően ellenőrizni és segíteni a tanulást. Bizony már az év közepén többen kimaradtak, egyesek pedig nem tanultak elmélyülten. Az önálló tanulási forma egyenesen csábított a „lógásra", hisz azzal senki sem törődött.

Most nem aprózzák el és ez, bízvást mondhatjuk, a pártoktatás színvonalának emelkedését eredményezi majd. Három „Időszerű kérdések" tanfolyamot indítanak. A jelentkezők természetesen különböző foglalkozásúak: építésvezetők, technikusok, ácsok, kőművesek, stb. Politikai ismereteik sem egyformák, többen például még nem is vettek részt pártoktatásban, mások már a politikai gazdaságtant is tanulmányozták. Ezért

a három tanfolyamra képzettségüknek megfelelően osztották el a hallgatókat és ehhez méretezik a tematikát is.

Ezzel megelőzik azt, hogy akik netán ismernék az anyagot, azok „unatkozzanak", s akik még hírét sem hallották, azok pedig ne tudjanak lépést tartani a többiekkel. Emellett még két „Marxizmus—leninizmus alapjai" című tanfolyamot is szerveznek. A szemináriumokat nem a központban tartják, hanem az építkezéseken.

A pártvezetőség már kijelölte a propagandistákat.

Zömmel régiek oktatnak majd, akiknek társolyában gazdag nevelői tapasztalatok lapulnak. Csupán egy propagandistát „avatnak", az is idős, munkásmozgalmi múlttal rendelkező elvtárs. A kiszisták tanításával bízzák meg, mert — mint mondják — „meggyőzően tud beszélni a régi munkássorsról, a küzdelmekről".

A pártvezetőség az előkészítés módszerén is változtatott. Az idén nem alakultak elbeszélgető bizottságok, amelyek építkezésről-építkezésre járva kiválogatnák a hallgatókat.

Ezt a munkát itt a pártcsoportokra bízták.

Ismét egy példa arra, hogy milyen szerepe és jelentősége van a munkahelyi pártcsoportoknak. Általában mindenütt két-három tagú vezetőség irányítja a pártcsoportot, amelyik jól ismeri az ott dolgozó embereket és könnyebben szót ért velük. Természetesen a pártvezetőség támogatja őket: egy-egy vezetőségi tag és propagandista segít nekik, hogy idejében és eredményesen befejezhessék a pártoktatás előkészítését.

Gyorsaság és türelem

Tanulmányokban, cikkekben, előadói beszédekben az utóbbi időben többször is találkozhattunk a ténymegállapítással: a szocializmus építésének néhány területén, s elsősorban a mezőgazdaság szocialista átszervezésében elmaradtunk a többi népi demokratikus országtól. Az elmaradás megszüntetésének nyilvánvalóan egyetlen útja a haladás tempójának gyorsítása. Ezt egyes területeken viszonylag könnyű megvalósítani, például a hároméves tervben az elektromos gépek és műszerek gyártásának tervszámait a beruházások átcsoportosításával, szervezeti intézkedésekkel elérhetjük. De éppen a mezőgazdaságban, ahol egyébként is a legnagyobb a lemaradás, sokkal bonyolultabb a feladat.

Szükség van a szocialista átszervezés meggyorsítására, ugyanakkor a szocialista mezőgazdaság megteremtésének csak egy járható útját ismerjük: a termelőszövetkezeti mozgalmat. Ennek a mozgalomnak fő jellemzője pedig az önkéntesség. A dolgozó parasztok százezrei önként határoznak arról, hogy akarnak-e kis gazdaságaikból kollektív nagyüzemet alakítani. Az önkéntes elhatározás nem valami „elméleti" tétel, hanem tényleges és nagyon is lényeges feltétele a jól működő, erős termelőszövetkezetnek. És éppen ezért jogos a kérdés, lehet-e sürgetni, gyorsítani százezrek elhatározását anélkül, hogy csorbát ejtenénk az önkéntességen?

A kérdés különösen azért jogosult, mert hibákat követtünk már el e tekintetben. Olyan hibát is, hogy a gyorsabb eredmények kedvéért türelmetlenek voltunk, s olyant is, hogy az önkéntességre hivatkozva lemondtunk a gyorsabb fejlődésről. Évszámok is kötődnek ezekhez a hibákhoz. Az előbbihez 1952—53, az utóbbihoz 1953—54. De miután ezt az iskolát kijártuk, sem egyik, sem másik hibába nem eshetünk újra. Gyorsabban kell haladnunk — ez sürgető követelmény. De türelmeseknek is kell lennünk, hiszen tapasztaltuk, hogy a türelem hiánya nehezen jóvátehető hibákhoz vezet.

A termelőszövetkezeti mozgalom tíz éve azonban nemcsak hibákat szült. Sőt elsősorban nem hibákat. Elindította a mezőgazdaságot az új, a szocialista úton. Erre a tíz évre sokkal inkább jellemző a bólyi, mágocsi, beremendi, drávafoki, kátolyi és a többi jól működő termelőszövetkezet, mint azok, amelyek éppoly könnyen oszlottak fel, amilyen nehezen szerveződtek. Helesfát és a villányi járás néhány községét említhetjük közülük. Ez a tíz év és a jól működő termelőszövetkezetek (nem kevésbé persze a tanulságos hibák is) meggyőzhettek bennünket arról, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésének gyors megoldása és a dolgozó parasztság iránti türelem — nincs egymással ellentmondásban, sőt a kettő csak egymással együtt képzelhető el.

Arra kell gondolnunk, hogy a termelőszövetkezetek létrehozása elsősorban a dolgozó paraszt érdeke. Érdeke persze az egész országnak, az egész népnek, de közvetlenül a legjobban érzékelhető hatása a tsz-be lépő dolgozó paraszt életére van. A nagyüzemben való gazdálkodás könnyebb munkát, nagyobb jólétet jelent. Elsősorban természetesen a szegényparasztnak, de ma már sok termelőszövetkezet elhagyta a középparaszti életszínvonalat is. Ez az, ami vonzóan hat az egyénileg dolgozó parasztra. Ha ezt a tényt elétárjuk, türelmesen bebizonyítjuk, megértetjük anélkül, hogy valamire is kötelezznénk, általánossá tehetjük a mágocsi helyzetet. Ott ugyanis ma már minden agitációs tevékenység nélkül is minden héten újabb és újabb tagok jelentkeznek. De az emberek gondolat- és érzelemvilágát nem egyedül a puszta gazdasági jelenségek befolyásolják. Hiába biztosít nagyobb jövedelmet a termelőszövetkezet, ha a „beszervezett" tagnak folyton az jár az eszében: „sose léptem volna be, ha nem ijedek meg a tagosítástól." Az ilyen tsztag (voltak ilyenek elég sokan) csak ímmel-ámmal dolgozik, az így létrehozott termelőszövetkezet csak tengődik és ami benne vonzó lenne, a jobb gazdasági helyzet, meg sem valósul. Vannak termelőszövetkezeteink, amelyek évekig nem tudtak zöldágra vergődni. Ezek aztán rontották az egész mozgalom hitelét, nem szólva arról, hogy puszta fenntartásuk a presztízs kedvéért mennyi áldozatot követelt. A látszólag gyors eredmény végeredményben lassította a mozgalom kibontakozását. Okultunk ebből és ma már tudjuk, hogy előrébb lennénk a fejlődésben, ha a „nyomás" különféle műfogásait elhagyva, néhány hónappal vagy akár néhány évvel később hagytuk volna megalakulni a termelőszövetkezetet, mondjuk Bodán vagy más hasonló községben.

Ma már kissé körmünkre égett a dolog. Elmaradtunk szomszédainktól. De éppen ezért nem szabad kapkodnunk. Éppen ezért kell elkerülnünk mindazokat a módszereket, amelyekről ma már tudjuk, hogy csak látszatra gyorsították a termelőszövetkezeti mozgalmat, ténylegesen azonban lassították. Éppen azért, mert mielőbb nagyot kell lépnünk a szocialista mezőgazdaság megteremtése útján, szigorú gondossággal kell kerülnünk az ilyesfajta hibákat.

Türelem kell ahhoz, hogy gyorsabban haladhassunk. Ez nem időbeli halogatást jelent, nem „ahogy lesz, úgy lesz" álláspontot. Sokkal inkább azt, hogy türelemmel kell viseltetnünk a dolgozó paraszt iránt, számba kell vennünk mindazokat a gátló körülményeket, előítéleteket is, amelyek még kötik az egyéni gazdálkodáshoz. Ugyanakkor azonban saját előítéleteinket félre kell tennünk. A korábbi „tsz-szervezési kampányok" idején például elterjedt előítélet volt, hogy a tsz-alakítások ideje a tavaszi munkák előtt, illetve az őszi munkák befejezése után van. Nyáron semmiképpen. Az idei nyár erre alaposan rácáfolt. A pécsi járásban például most, nyáron szinte hetenként alakulnak új termelőszövetkezetek. A nyáron alakult Lovászhetényben, Apátvarasdon, Aranyosgadányban termelőszövetkezet. El kell vetnünk a statisztikát előtérbe helyező előítéleteket is és dialektikus módon kell számolnunk azokkal a statisztikákban nem rögzíthető, de tömegesen jelentkező apró változásokkal, amelyek alkalmas időben hirtelen hoznak majd forradalminak nevezhető ugrást egy-egy falu életében.

Végülis idézhetnénk jó néhány közmondást: „A türelem rózsát terem"; „Aki siet, elkésik"; „Lassan járj, tovább érsz"; amelyek mind azt bizonyíthatják, hogy a népi észjárás már régen felfedezte a gondos, türelmes munka és gyors eredmény közti összefüggést. Nem csoda tehát, ha a pártnak ezt a szemléletmódot is tükröző politikája kedvező visszhangra talál. Biztató jelek tanúsítják, hogy elmaradásunkat ezzel a türelmes és éppen ezért gyors eredményeket gyümölcsöző politikával hamar felszámolhatjuk.

Mészáros Ferenc.

TENGERI termelőszövetkezeti község

Mi lesz estére? — Azt írtuk tegnap, hogy ma majd elmondjuk, mi történt Tengeriben, mit határoztak ezek a jómódú gazdálkodó emberek szerdán este.

Már alkonyodik, gyülekeznek a kultúrház előtt a gazdák és kémlelve tekintgetnek a magasba: — eső kellene. Nyolc órára hirdették az alakuló gyűlést és nyolc óra után öt perccel mindenik ott van a kopott kultúrház ajtaja körül. Képviseli magát az egész község. A családfő és felesége csaknem minden házból eljött az alakuló gyűlésre, ahol kimondják: a mai napon, augusztus 13-án termelőszövetkezeti község lett Tengeriből.

66 tag töltötte ki a belépési nyilatkozatot, pedig az egész községben harminchat család él. Három családot nem vettek fel. A kiközösítést minden bizonnyal megérdemelték.

Mégis kik ülnek ebben az alacsony, ósdi kultúrteremben, kik jöttek el az alakuló gyűlésre, ahol a falu jövőjéről, felemelkedéséről van szó?

Itt ül Kovács Béla 20 holdas dolgozó paraszt. Nemrégiben épített új sertésólat, amelynek kifutóit vasrács övezi, bent pedig töri egymást a 11 malac, süldő. Az istállóban meg ott áll a két gyönyörű ló, hízóbika, három borjú, s a legelőn is terelgetnek még három tehenet.

Eljött Iszák bácsi is, aki a napokban adott el egy tenyészbikát 17 800 forintért. Maradt még istállójában két ló, két tehén, három növendék és kilenc szerződéses disznója hízik az ólban.

Sokan azt mondják, hogy a termelőszövetkezet csak olyanoknak jó, akiknek nincs földjük. Ezzel nem mondják, hogy rossz a termelőszövetkezet, sőt mellette beszélnek, mert a tsz valóban olyan embereknek is biztosít nyugodt életet, olyanokat emel ki a bizonytalanság mocsarából, akik nem tudták a felszabadulás előtt, milyen darab kenyér lesz holnap az asztalon. De lám a tengeri gazdák úgy látják, még a jómódúak is jobban járnak a termelőszövetkezetben.

Tóth Lajos, a falu tanácselnöke nyitja meg a gyűlést és kéri az embereket, hogy egy háromtagú jelölőbizottság javasoljon vezetőket a termelőszövetkezet élére. Amíg a jelölőbizottság fontolgatja, kik legyenek a vezetők, sok-sok kérdést halmoznak egymásra a gyűlés résztvevői.

Kanak-e családi pótlékot, kedvezményt, prémiumot? Hogyan fizetik a nyugdíjjáradékot, mert vannak a szövetkezetben olyanok is, akik már túlhaladták 68. életévüket. Megkérdezik, kapnak-e kedvezményt, ha szarvasmarhát és sertéseket hizlalnak szerződésesen?

És egyáltalán mit jelent az, hogy növénytermelő termelőszövetkezet, milyen jogai, kötelességeik vannak a tagoknak, milyen kedvezményeket kapnak?

Azért vannak itt most a járási vezetők, hogy válaszoljanak.

Elsősorban azt kell látni, hogy a tengeri gazdák növénytermesztési szövetkezetet alakítottak, ezekután érthető, hogy a növénytermelés után ugyanazt a kedvezményt kapják, mint a III-as típusú termelőszövetkezet. Közös állatuk nincs, mindenki egyénileg neveli a jószágokat, tehát kedvezményt sem várhatnak. Meg kell fizetni a lóadót, házadót és kedvezményt csak a földadónál biztosít az állam.

A szövetkezet tagjai családi pótlékot nem kaphatnak. Így van ez a III-as típusú termelőszövetkezetben is. Az idősebb tagok sorsáról a közgyűlésnek kell döntenie. Van szövetkezeti alap, ahová félretesznek a jövedelem 2—3 százalékát. Ebből eltarthatják az öregeket, biztosíthatják az idős emberek nyugodt megélhetését.

Tekintve, hogy a község állattenyésztése nagyon kifejlődött, szép, értékes állományt nevelnek, kíváncsi sok ember arra is, mi történik, ha nyolcan-tizen összeállnak és hizlalási szerződést kötnek a vállalattal.

Ha ezt a szerződést egyénileg kötik meg, olyan kedvezményt kapnak, mint bármelyik egyénileg dolgozó paraszt. De ha maguk között alakítanak egy állattenyésztési szakcsoportot, akkor megkapják a szakcsoportoknak járó kedvezményt és ha közösen elhatározza a szövetkezet, hogy 20 szarvasmarha hizlalására szerződést köt és ezek eltartásáról közösen gondoskodnak — megkapják ugyanazt a kedvezményt, mint bármelyik termelőszövetkezet. Logikusak ezek a kérdések, összefüggően kapcsolódnak egymáshoz. De amikor nagy elhatározás előtt áll az ember, kíváncsi a legapróbb részletekre is. Nem is csak ezek érdekelték a tengerieket, felsorolni is nehéz volna, hány kérdés, hány felelet röpködött a falu kultúrtermében. De nem kérdés-felelet est volt ez, hanem elmondták azt is, mi az elképzelésük, hogyan akarnak gazdálkodni, mint termelőszövetkezeti község.

Kovács Béla 40 hold kertészetet javasol. Ezen a területen nagyrészt dinnyét termelnek majd és édespaprikát. **Kertészet híve itt az egész falu, mert nagy múltja van a dinnye- és paprikatermelésnek, volt olyan gazda idén is, aki 10 ezer forintot vett be dinnyéből.**

A jelölőbizottság tagjai közben visszajönnek a szomszéd szobából. Hőgye Lajos, Lukács László, Kis Nagy Lajos, Ujpál Géza tekintélyes dolgozó parasztok nevét olvassák fel a keskeny papírszeletről. Vita nélkül elfogadják őket a szövetkezet igazgatósági tagjai közé. De ki legyen az elnök?

Egyik csoport azt kiáltja Hőgye Lajos, másik Kis Nagy Lajost szeretné elnöknek. A szavazás Kis Nagy Lajos javára dől el.

A közgyűlés végén elfogadtak még egy határozatot, amely szerint két hét múlva elkészül a termelőszövetkezeti község termelési terve, azután a tagokon és a gépállomáson a sor, hogy erejük legjavát adják a termeléshez, a jövedelmezőbb gazdálkodáshoz. Az igéret megvan mindkét oldalról és a Tengeri Növénytermesztési Termelőszövetkezet nem kerül szégyenbe a következő esztendőkben: A falubeliek a Tengeri nevet még soha nem csúfolták meg.

Lipóczki József

Lókupecek a bíróság előtt

Az utóbbi időben tapasztalni lehetett, hogy a falun meglehetősen elharapózott az állatokkal való üzérkedés. Ez rendszerint oly formában jut kifejezésre, hogy az üzérkedő lovakat, vagy más állatokat vásárol, s azokat magasabb áron, a kötelező tartási időn belül továbbadja.

A pécsi járásbíróság tárgyalta a közelmúltban — augusztus 12-én — Csurgyók Pál tengeri lakos ellen üzérkedés bűntette miatt indult bűnügyet. A megállapított tényállás adatai szerint nevezett jelenleg nagyapjának nyolc kat. hold földjén gazdálkodik, korábban 24 kat. hold földjük volt. Csurgyók Pál 1957. február havától október haváig összesen hét ízben vásárolt esetenként 1, illetve két lovat, melyeket rendszerint a kötelező 60 napos tartási idő bevárása előtt továbbadott. Ezeken az adás-vételi ügyleteken körülbelül 4000 forint anyagi haszonra tett szert. Nem kétséges, hogy a lovak vételét és eladását nyereség biztosítása érdekében követte el. Az ilyen tevékenység feltétlenül alkalmas a lovak árának emelésére.

A pécsi járásbíróság Csurgyók Pál vádlottat bűnösnek mondotta ki üzérkedés bűntettében és ezért még nem jogerősen 7 hónapi börtönre, valamint 500 forint pénz-, mellékbüntetésre ítélte. A kihirdetett ítélet ellen az ügyész súlyosbítás végett fellebbezéssel élt.

Ugyancsak augusztus 12-én tárgyalta a pécsi járásbíróság Vass Félix veleményi lakos ellen üzérkedés bűntette miatt indult bűnügyet is. Vass Félix 10 kat. holdon gazdálkodó középparaszt, aki 1957-ben két lovat vásárolt, melyeket nyereséggel adott tovább, továbbá 1958. február havában 3 lovat vett és a kötelező tartási idő bevárása előtt továbbadott. Az ügyletek által 5 300 forint illetéktelen nyereségre tett szert. A bíróság Vass Félix vádlott bűnösségét árdrágító üzérkedés bűntettében megállapítva, 8 hónapi börtönre és 2 500 forint pénz-mellékbüntetésre ítélte. A kihirdetett ítélet ellen vádlott és védője fellebbezést jelentettek be.

SPORT

A szurkolók véleménye

Hunyadvári Béla írja:

Az MLSZ, illetve MTST átigazolási szabályzatának azt a részét, melyben kikötik, hogy egy egyesületből csak két játékos igazolható át, helyesnek tartom. Így legalább nem engedik szétszedni a kisebb csapatokat és megakadályozzák a nagyobb arányú játékosvándorlást. De már az erőviszonyok eltolódását jelenti az NB I-es csapatok által szabadlistára tett játékosok átigazolása. Ezek a játékosok (nagyrészt budapesti NB I-es csapatok játékosai) ugyanis nem hajlandók vidékre menni — véleményem szerint nincs is nagy szükség rájuk —, tehát csak a budapesti NB II-es csapatokat erősítik. Ezzel szemben a vidéki egyesületből elvitt jobb játékosok helyett az egyesület előlről kezdheti a nevelést. Az átigazolásnál az lett volna a helyes, amint azt a Népsport is sorok között közölte, hogy az NB II-ből átigazolt játékosok helyébe alulról két vagy három játékost igazolhassanak.

Nagy meglepetést keltett a szurkolók körében a Népsportban leközölt hír, hogy Göncz Istvánt, a PVSK játékosát a Miskolci VSC-hez igazolták. A Dunántúli Naplóban megjelent ugyan a PVSK cáfolata, s a kedélyek úgy, ahogy lecsillapodtak, azonban miért nem hozza le az MLSZ tévedését a Népsport is?

Mérlegen a PVSK női NB I-es kosárlabda-csapata

Az 1957. évben Brazíliában megrendezett női kosárlabda VB és az 1958. évi lengyelországi kosárlabda Európa-bajnokság miatt az 1957—58. évi női kosárlabda NB I-et a szükreszabott lehetőségek miatt szokatlan időpontban és többszöri megszakítással igen elhúzódva rendezte meg az Országos Kosárlabda Szövetség. Mindez rendkívüli feladatokat rótt a vállalatokra is, a klubcsapatokra is. A nehézségek már a tervsorsolásnál jelentkeztek. A PVSK például ősszel nyolc itthoni mérkőzéssel szemben ötször idegenben mérkőzött, tavasszal pedig a bajnokság hajrájában mindezt fordítva. Kellemetlen volt, hogy a 2—3 hétre előre elkészített műsor igen sok eltérést tartalmazott. A bajnokság során több csapat jelentősen több mérkőzésével hátralékban maradt, ami a tiszta bajnokság levezetését megnehezítette. Például a PVSK esetében a játékosok a sok elmaradt mérkőzés miatt idegesek voltak, mert a második félévben csaknem végig a kiesési zónában tartózkodtak.

A PVSK női csapata egyszer három hétig, utána pedig két hétig nem játszott egyáltalán mérkőzést. A bajnokság során lejátszásra került 26 mérkőzésből kilencszer győztek és tizenhétszer vesztettek. Ezzel a teljesítménnyel a bajnokság kilencedik helyét érte el a csapat. Be kell vallani, hogy az ez évi alapozások, elsősorban a téli, nem voltak a legsikerültebbek, betegség, sérülések zavarták a felkészülést.

A bajnokság elnyúlt második fele nemcsak az erőnléten, de az idegállapotban is jelentős romlást, illetve túlterhelést okozott. A lejátszott 13 itthoni mérkőzésből hat győzelemmel és hét vereséggel végződött. Idegenben három győzelem és 10 vereség a csapat mérlege. Az eredményeket vizsgálva a csapat hat alkalommal szenvedett vereséget 10 ponton alul, 10 ponton alul győzedelmeskedni csak egy alkalommal sikerült. A szoros mérkőzéseken való alulmaradás és az erősen hullámzó egyéni, valamint csapatteljesítmények feltétlenül erőnléti hiányosságokra, idegállapotra vezethetők vissza.

Az 1957. évi igen szerencsés sorsolású félfordulós bajnokságban elért VII. hely után a jelenlegi IX. hely visszaesést mutat. A visszaesés valóban fennáll. Megvizsgálva ennek okait, láthatjuk, hogy elsősorban az idegenbeli szereplés nem volt kielégítő. Az idegenbeli eredményes szerepléshez mindenkor jó erőnléti állapot, kipihent kiállási lehetőség szükséges. Ezenkívül javítandó a csapatmunka mind a támadásnál, mind a védekezésnél. Harcias küzdőszellemet kell kialakítani, egyes játékosok ponterősségének legalább az átlagosra való felhozatala is szükséges. Egész évben egyedül a Bp. Petőfi elleni mérkőzésen volt huzamos ideig öt megfelelő formában lévő ponterős játékos a pályán, ami nem várt győzelmet eredményezett.

A PVSK női NB I-es kosárlabda csapat eddigi sikereinek alapja a huzamos időn át való együttjátszás volt. Meg kell állapítani, hogy az évek múlásával az asszonyok és leányok aránya az asszonyok javára jelentősen eltolódott. Az idei 10-es keretben hat asszony és négy leány szerepel. Valamennyien családjuk mellett munkahelyükön is jól megállják helyüket, ami a heti átlagos négy edzés és 10—16 órás mérkőzés lekötöttsége mellett nagy áldozatvállalást jelent és a sportág, valamint az egyesületük iránti nagy szeretetre vall. Az egyes játékosok várható kisebb-nagyobb ideig tartó kiesése miatt fokozottabb mértékben biztosítani kell a megfelelő utánpótlás felnevelését. Sajnos, Pécsett megfelelő erősségű csapatok hiánya miatt a PVSK csak a sajátnevelésű ifjúsági játékosnira számíthat, akiknek mérkőzéstapasztalata az NB I-hez képest gyenge városi bajnokságban nem fejlődhetett megfelelően.

A középiskolásoknak három éven át fennállt egyesületben való sportolási tilalma után a PVSK megegyezett a Leőwey Gimnáziummal a rendszeres utánpótlás biztosításában, ami az iskolai kosárlabda-sport fellendítését is eredményezni fogja. Hetente 10—15 fiatal női kosárlabdázó oktatását végzi a női NB I. csapat edzője, karöltve az iskola testnevelő tanárnőjével. Munkájuk biztosíték lesz arra, hogy a hároméves és az NB I. csapatnál most jelentkezett kiesést hamarosan behozzák. Az idősebb játékosok feladata, hogy az 1958—59. évben biztosítsák a bentmaradást, ami nem teljesen lehetetlen, ha a PVSK csapata lelkesen és az eddiginél nagyobb akarattal, jól felkészülve indul neki a bajnokságnak.

B. L.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottság Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-37
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Harminc év távlatában

A napokban a Széchenyi téren végignéztem a fuvarra várakozó taxikat, ami elég ritkaság. Új Warszawák, új Moszkvicsok és Pobjedák sorakoztak egymás mögött. Akadt ugyan köztük öreg, utolsó napjait élő veterán is, a végletekig elhasználódott Oppel. S mikor ezeket néztem, eszembe jutott egy taxis barátom esete, ami még a 20-as évek végén történt.

Abban az időben még maszek alapon fuvaroztak a pécsi taxisok. És csak azért vettek új kocsit — persze, akinek volt rá pénze — hogy a másik elől a fuvart elvigye, mert a pengő nagyon kellett a megélhetéshez. Az én barátom szűkében volt a pengőnek és a fuvarnak is. És így bizony a kocsija még abban az állapotban sem volt mint jelenleg a taxinál lévő öreg Oppelek.

Ő mesélte, hogy egy ízben „vasutas" volt, vagyis a régi időben ki voltak írva, hogy ki jöhet a Széchenyi térre, ki a Kórház térre, s kinek kell a vasúton teljesíteni szolgálatot. Egy ilyen alkalommal jött egy utas, aki a mostani Hősök terére akart eljutni, de úgy, hogy feljön a Széchenyi térre és innen majd busszal megy tovább, mert az olcsóbb. De amilyen pechje volt az utasnak, az orruk előtt elment a busz, s akkor bizony még nem 10 percenként közlekedett. Nosza, utána, majd csak utolérik az egyik megállónál, de az öreg T Ford nem bírta az iramot, de még a Zsolnay gyárnál lévő dombot sem, s így mindig a busz után kullogtak. Az utas türelmetlen volt, s egyre biztatta barátomat, hogy húzza már összébb a sirhaklikat, vagyis a „gyújtást és a gázt", hogy érjék utol a buszt. Az öreg T Fordnak csak nagy hangja volt, de erejéből nem futotta, hogy a buszt utol is érje. Az utas már végleg elvesztette a türelmét és rászólt barátomra, hogy „Mester, hisz maga nem tud vezetni!" Kell-e ennél nagyobb sértés egy sofőrnek? A barátomnak sem kellett. Mikor ez elhangzott, mérgében lerántotta az amúgyis könnyen járó kormánykereket, mivel a leszorító menete le volt szakadva, s az utas ölébe tette ezekkel a szavakkal: „Ha maga jobban tudja ezt a kocsit vezetni, hát itt van, akkor vezesse." Az utas meg hökkenve látta, hogy a kocsi megy és a kormánykerék az ő ölében van. Mindjárt más hangot kezdett pengetni, s visszaadta a kormánykereket a barátomnak, hogy azért csak ő vezesse tovább a kocsit, nem baj, ha nem is érik utol a buszt. S amikor felértek a Hősök terére, kiszállt a kocsiból, kifizette a fuvardíjat, kifújta magát, keresztet vetett és jól megnézte a kocsi rendszámát, nehogy még egyszer be találjon ülni ebbe a kocsiba — így mesélte barátom.

No és mi harminc év után sokszor nem vagyunk megelégedve ezekkel az új taxikkal.

(—pef)

Hol szórakozzunk?

Ma művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 15-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Tamburazene. — Hírek, tudósítások. — Az alkotmány ünnepére készülnek Felsőszentmártonban. — Sokac népviseleti kiállítás Mohácson. — Régen hallott melódiák.
17.00: Német nyelvű műsor. Millöcker — egyveleg. — Hírek innen-onnan. — „A művészet nevében". — Szív küldi szívnek szívesen. — Három vidám apróság. — Fúvószene.
17.30: Indulók. A Pécsi Dohánygyár fúvószenekara játszik, vezényel: ifj. Gorrieri Ferenc.
17.45: Kommentár.
17.55: Horváth Géza és cigányzenekara muzsikál.
18.05: Énekkar-vezetők tanfolyama. (Papp Eta írása)
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.35: Vidám dalok.
18.50: Érdekességek a nagyvilágban.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operettdalok. — II. Keringők.

Megvette már totószelvényét?

MOZI

Park: Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, 7, fél 10 órakor)
Kossuth: Bűn (fél 5, fél 7, fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Petőfi: Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7, 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Romeo és Júlia (6; 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Az ötlábú birka (5, 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Vörös és fekete II. rész (8 órakor); Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): Párbaj (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Svejk; a derék katona I. rész (fél 7; fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Bigámista (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Tiltott szerelem (fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Az időzár (fél 9 órakor)

*

A Moziüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Petőfi és a Park-moziban a Tájfun Nagaszaki felett című film kezdési időpontja a műsorplakáttól eltérően megváltozott. Petőfi 4; fél 7, 9, Park fél 5, 7 és fél 10 órakor.

MÁRIA-EST

lesz augusztus 16-án, szombaton este 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza kerthelyiségében. Az esten fellép Mátrai Mária, a Pécsi Nemzeti Színház tagja. Tánc éjjel 2 óráig.

*

Ürögben a közölt programtól eltérően **nem 19-én, kedden, hanem 17-én, vasárnap** délután 5 órai kezdettel tartják az alkotmány és az új kenyér ünnepét az új művelődési házban. A Hazafias Népfront és a helyiek műsora után reggelig tartó tánc következik.

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második kedd.

Sporthirek

A játékosok és a szurkolók lassan már elfelejtették az elmúlt bajnoki évad mérkőzéseit, a zöldasztalnál azonban csak most fejeződött be a megyei I. osztályú bajnokság küzdelme. Ugyanis az MLSZ elnöksége a Szászvári Bányász panaszának helyt adott, a Pécsi Porcelángyár—Komlói Béta-akna 2:0 arányban végződött mérkőzést megsemmisítette, s 0:0 gólaránnyal a Komlói Béta-akna javára igazolta. Mivel az MTST által a labdarúgó-bajnokságok átszervezése érdekében időközben kiadott rendelete értelmében a megyei I. osztályból az NB III. osztályba feljutó nincs, a pontok elvevésének csak elvi jelentősége volt.

*

A mohácsi járási labdarúgószövetség 17-én, vasárnap Mohácson tartja évi értekezletét. A megyei labdarúgó szövetséget dr. Pazar Ferenc főtitkár képviseli.

*

A Pécsi Dózsa úszói felutaztak Budapestre, hogy részt vegyenek a magyar úszóbajnokságokon. A csapat vezetői Gagyitól várnak jobb eredményt.

*

A PVSK NB I-es férfi és női kosárlabda csapata megkezdte előkészületeit az elkövetkező bajnoki évre. A csapat tagjai szorgalmasan látogatják az edzéseket.

*

A Baranya megyei Atlétika Szövetség közli, hogy az augusztus 24-én Győrben megtartandó Győr megye—Baranya megye közötti atlétikai viadalra a 100 m-es férfi síkfutásban, férfi súlylökésben, férfi diszkoszvetésben és férfi magasugrásban 17-én a PVSK—Diósgyőri VTK atlétikai versenyt keretében válogató versenyt rendez.

*

Az országos egyéni női teniszbajnokságban Pécsről Tamássy, a PEAC versenyzője indult, aki Zimándy VTSE versenyzőjétől 7:5, 6:2 arányban vereséget szenvedett és így kiesett a további küzdelemből.

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, Mogyorósi Zsigmond hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése augusztus 16-án, szombaton fél 1 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászoló feleség, Mogyorósi és Takács család.

Szerkesztői üzenetek

B. BÉLÁNÉ; PÉCS: „Miért nem lehet főzéshez gázolajat kapni?" = kérdi levelében.

Az ÁFORT kútjai csak járművek részére adhatnak gázolajat. Különben is a gázolajjal való főzés nem tanácsos robbanás- és tűzveszélyessége miatt.

SZABÓ SÁNDOR; PÉCS: „Kezdő méhész hogyan juthat hivatalos áron műlépeshez, van-e mód arra, hogy valamilyen összegű állami kölcsönt kapjon és Pécsett merre van a méhészbolt?" = érdeklődik.

A Földművesszövetkezetek Baranya megyei Szövetkezeti Központja titkársága a következő választ küldte: „Kezdő méhész kedvezményes áron, 83 forintért kaphat műlépet, ha bejelenti igényét a pécsi méhész szakcsoport gazdasági elnökénél, Bosznai Ferencnél. Kezdő méhésznek az tekinthető, aki három év óta méhészkedik, 5 családnál nincs több méhe és tagja a méhész szakcsoportnak.

Minden kezdő méhész kaphat 5000 forintig terjedő összegű OTP-kölcsönt. Hogy az illető kezdő méhész-e, azt a községi vagy városi tanácsnak igazolnia kell. A kapott összeget csak a Méhészeti Szövetkezeti Központnál lehet (méh- és kaptárvásárlásra) beváltani. A vásárlást előre szerződéssel kell megkötni. Szerződés a MESZÖV mezőgazdasági osztályán, a méhész szaktitkárnál köthető, szerda és szombati napokon. Címe: Pécs, Kossuth tér 8. szám.

Méhész felszerelést Pécsett a Rákóczi út 38. szám alatti földművesszövetkezet műszaki üzletében lehet kapni".

NÉVTELEN LEVÉLÍRÓ érdeklődik, hogy hogyan lehet az Uránbánya Vállalat dolgozóinak lakást igényelni és kik kaphatnak?

A vállalat dolgozóinak annál az üzemrésznél kell lakásigényüket bejelenteniök, ahol dolgoznak. Az üzemeknél a munkaügyi csoport foglalkozik a lakásügyekkel. Az elkészült lakásokat az igazgató a munkaügyi osztállyal közösen osztja szét üzemenként. Minden üzemnél a szakszervezettel együtt a lakásbizottságok bírálják el a rászorultságot és azok kapják meg, akik a legjobban rászorultak és régi, jó dolgozók.

Közlemények

Középiskolát végzett nők számára a Pécsi Orvostudományi Egyetem általános ápolónői állásokat hirdet 850 Ft átlagfizetéssel.

Jelentkezni lehet Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatala Pécs, Rákóczi út 80. címen kérvény és önéletrajz benyújtásával vagy megküldésével. Részletes tájékoztatást a rektori hivatal ad.

A tanfolyamos ápolónők munka mellett szervezett ápolónői oktatásban részesülnek.

ÁRAMSZÜNET

A Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat értesíti fogyasztóit, hogy 16-án és 17-én reggel 6 órától este 7 óráig áramszünet lesz ÖNCSA-telep, Öregmeszes, Középmeszes, Felsőmeszes, Fehérhegy és környéke, Fehérhegy és a pécsi határ között, valamint Pécsszabolcs faluban.

Áramszünet lesz hálózatkarbantartás miatt 15-én 16-án reggel 7-től délután 4 óráig Mecsekalja, Kovács-telep területén.

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett jó férj, édesapánk, drága jó felejthetetlen testvérünk

Varga Ferenc

temetésén jelenlétükkel, virágok és koszorúk küldésével és egyéb módon kifejezett együttérzésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni törekedtek. Külön köszönetet mondunk a Dohánygyár vezetőségének és dolgozóinak, Kinizsi sportkör, Építő és Tatarozó Vállalat és a Fényképész Szövetkezet dolgozóinak.

Gyászoló Varga, Csicskár és Ringlaub család.

GAZDÁK! GAZDAASSZONYOK! FIGYELEM!

Kétasszonynap közti

naposcsibe kapható!

Igényével haladéktalanul forduljon a földművesszövetkezeti baromfifelvásárló hoz. Ugyanott nagyon előnyös nevelési szerződést is köthet. A naposcsibéket a megrendelés sorrendjében a községekbe kiszállítjuk. A naposcsibe ára kiszállítási költséggel együtt 3,50 Ft.

Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalat pécsi kirendeltsége.

Hálószoba, konyhaberendezés, varrógép, — félház, szekrények, ágyak, asztalok, bútor félék eladók. Felső-Vámház u. 2. 93

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást — azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari V. Szigetvár, Zárda u. 2.

Varrógépek eladók. — Pfaff cipész balkaros és háztartási. Városház utca, Varrógépraktár. 97

Divatos férfiruhát, — kosztümkabátot készíttessen Soósnál. — Szigetvár, Kossuth tér 1. sz. 105

Görcsönyi 2 szobás, mellékhelyiséges ház beköltözhetően eladó. Mikolits Pál, Görcsöny, Hársfa u. 111

Mülép állandóan kapható. Hetényi, Pécs, Táncsics utca 56. Kertváros. 415

Hálószobabútor eladó. Pozsony u. 6., földszint. 448

Hálószobabútor, baromfiól, ládák, fűrészporos kályha eladó. — Bálics dűlő 12. 411

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiségből álló lakásomat, egyszoba-konyha, mellékhelyiségesre a belvárosban, magas ráfizetéssel. Zsolnay V. u. 49 376

Szakképzett orvosi műszerészt azonnali belépésre felveszünk. Finommechanikai Vállalat, Zetkin Klára u. 57

A SZOT Mérnök-Technikus Tanács irányításával a Vasas Szakszervezet Pécsi Területi Bizottsága az 1958—59 tanévben a következő egészéves szaktanfolyamokat indítja: 1. műszaki rajz, 2. műszaki matematika. Felvilágosítás és beiratkozás — Vasas Szakszervezet Pécs, Színház tér 1. II. 8. 388

Eladó 1800 Ft teljesen új órás-rádió, zálogcédula 800,—, csíkótűzhely 200,— Aradi vértanuk útja 32. 2. ajtó. 434

Két diákfiút fogadok a tanítási hónapokra, teljes ellátással, vagy anélkül is. Kovács. — Felső-Malom u. 14. I. em. 417

Dlóspusztán 3 szobakonyha, kamra, pince nagy gazdasági épületekkel, 2 hold telekkel, ennek fele szőlő, fele gyümölcsös és hozzá 11 hold föld szabad kézből eladó. — Kistóth László. 402

Bútorszállítást, zongoraszállítást gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. Telefon: 15-54/2 mellék. 107

Különbejáratú, bútorozott szobába házaspárt esetleg egy pici gyerekkel felveszek. Nap utca 23. 370

Beköltözhető kettőszobás, fürdőszobás, családi ház eladó. — Petőfi utca 38. sz. 335

Ungvár u. 3-as számú házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 41. 469

1200-as üzemképes, — oldalkocsis Harley motorkerékpár eladó. Vasas I. 106. szám. 465

Hold utca 11. sz. ház eladó. Érdeklődni: — Schwarz Géza, Pécsbánya, Cserékvölgy 10 684 sz. 407

Teljes sorozat Pallas lexikon eladó. Darabonként 40.— Ft. Peterdyné, Mohács, Ságvári Endre u. 8. 114

Vállalatok figyelem! Személygépkocsik — nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár.

400 négyszögöl szőlő, épülettel, gémes kúthoz közel, — 2 percre — 20 ezerért eladó. — Érdeklődni Pellérd, Kovács József, Szabadság utca 1. szám. 15

Költözködést, bútor és zongora szállítását — szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon száma megváltozott 15—50-re, jelentkezés után 41-es mellék. 422

Egy kocsi, egy ló eladó. Fürst Sándor u. 66. sz. 436

Kettő szárnyasajtó. — pázsitnyírógép, fekete férfi öltöny, fehér orvosnadrág, orvosi műszertáska, eladó. Munkácsy M. u. 20. Gőbölyös. 391

KELLEMESEN SZÓRAKOZHAT

a szigetvári „Oroszlán" étteremben,
a siklósi „Pelikán" kertben,
a szászvári „Jó barát" kisvendéglőben

*Étterem * Zene * Tánc * Figyelmes kiszolgálás*

VIDÉKI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 193. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. AUGUSZTUS 16.

Mai számunkban:

A társadalmi tulajdon védelme a megyei tanács napirendjén

Makariosz visszatér Ciprusra?

Részletek az Atlanti-óceáni repülőszerencsétlenségről

Az MSZMP üdvözlete az uruguayi kommunistáknak

Az Uruguayi Kommunista Párt kongresszusa alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és párttagsága táviratban köszöntötte a kongresszus résztvevőit.

●

Az iraki kormány diplomáciai kapcsolatokat létesít a népi demokráciákkal

Bagdad (AFP) Az iraki kormány csütörtökön elhatározta, diplomáciai kapcsolatokat létesít Kínával, Csehszlovákiával, Bulgáriával, Romániával, Lengyelországgal, Albániával és Magyarországgal.

A hároméves tervben

Tizenöt községet villamositunk Nyolcvanegy tantermet építünk 122 milliót fordítunk beruházásokra Baranyában

A Baranya megyei Tanács a hároméves terv időszakában a megye területén 122,360 000 forintot fordít beruházásokra. Ebből az összegből 480 ezer forintos költséggel lakóházjavításokat végeznek.

A hároméves terv keretében újabb 81 általános iskolai tanterem épül. Ugyancsak az általános iskolák 21 pedagóguslakást is kapnak.

Befejeződik a Komlói Kórház építése, illetve bővítése újabb 65 ággyal. A kórház 210 férőhellyel rendelkezik majd.

A megyében a szükséges helyeken 17 közkutat állítanak fel.

Megnövekedik az óvodai férőhelyek száma is. A növekedés jelentős: 285-tel több gyermeket lehet elhelyezni az óvodákban a hároméves terv végére.

A megyében további tizenöt község villamosítására kerül sor.

Öt új orvosi körzetet is létesítenek a hároméves terv időszakában, s így a megye községeiben 102-re szaporodik az orvosi körzetek száma.

BÁR termelőszövetkezeti község

Másfél hét alatt 54 új belépő a mohácsi járásban

A mohácsi járásban is megmozdultak a parasztok. A bári termelőszövetkezetbe nemrégiben hat család negyvennyolc hold földdel kérte felvételét. Felvették őket és ezzel Bár lényegében termelőszövetkezeti község lett, mert mindössze 5 egyéni gazda van még a községben.

Szerdán este Kisbudméron új termelőszövetkezet alakult 176 hold földön. Palotabozsokon is megalakult a mohácsi járásban elsőnek, a megyében harmadiknak a növénytermelési mezőgazd. termelőszövetkezet. A növénytermelési mezőgazdasági termelőszövetkezetnek 356 hold földje és 17 tagja van.

A mohácsi járásban az elmúlt másfél hét alatt 36 család 54 tagja 582 hold földdel lépett a közös útra.

Élüzem a PKV

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium kollégiumának döntése szerint a Pécsi Közlekedési Vállalat megkapta az élüzem címet.

●

Vándorzászlóval tüntették ki a bólyi fmsz-t

Ötven földművesszövetkezeti vállalatot tüntettek ki első féléves eredményeiért. Vándorzászlóval és az ezzel járó pénzjutalommal a Bóly és vidéke, valamint a Rakamaz és vidéke körzeti földművesszövetkezeteket tüntették ki. Kiváló földművesszövetkezet címet, pénzjutalmat és oklevelet 22 földművesszövetkezetnek adományoztak, további 25 földművesszövetkezet pedig dícsérő elismerésben részesült. A kitüntetéseket aug. 20-án adják át.

11 mázsás a búzaátlag, 13,2 az ősziárpaátlag az állami gazdaságokban

5000 vagon silót készítenek, 6400 q vágómarhát exportáltak

A megyei állami gazdaságok 75 000 holdas területét figyelték az idén is a tsz-ek, az egyénileg dolgozó parasztok. A tsz-ek azért: mit tanulhatnának tőlük, az egyéniek azért: vajon mennyivel termel többet az állami gazdaság, mint ők. Mit láttak az állami gazdaságokban?

Azt, hogy a munkák zömét gépesítették, azt, hogy hatalmas mennyiségű silót készítenek, hogy nagyobb a termésük. A kívülről szemlélődő csak ezt látta. A papírok, az adatok ennél jóval többet mondanak.

A baranyai állami gazdaságok 5850 holdon termeltek őszi árpát és e hatalmas terület után a holdankénti átlaguk 13,2 mázsa volt. Búzát 13 400 holdon termeltek és előreláthatólag itt is elérik a 11 mázsás holdankénti átlagot. Őszi árpából kiemelkedő termés-eredmények a siklósi, a bólyi, a sátorhelyi, a pécsi, a bogádmindszenti állami gazdaságban születtek, ahol a holdankénti átlag 15 mázsa felett volt. Búzából 12 mázsán felüli átlagot a sátorhelyi, a károlymajori gazdaság ért el.

Minek köszönhető ez az eredmény? Elsősorban a nagyüzemi gazdálkodásnak, a gépek gyors munkájának, a nagy mennyiségű istálló- és zöldtrágyának. *Az idén mintegy 15 000 holdra jut ismét istálló- és zöldtrágya.* Már a múlt évben is viszonylag nagy mennyiségű — 844 vagon — műtrágyát használtak fel, és az idén ezt a mennyiséget még fokozni szeretnék.

Szépek a kukoricáik, a cukorrépáik, általában a még kint lévő növényeik és *az állami gazdaságok igazgatóságán arra a kérdésre: lesz-e takarmányhiányuk, határozott nemmel válaszolnak.* Mintegy 3500 holdat vetettek be silózásra alkalmas növényekkel, főleg napraforgós-borsós keverékkel, mert mint mondják: ez az idén nagyon jól bevált, jól birja a szárazságot és az állatok is szeretik. Az idén körülbelül 5000 vagon silót készítenek, amely az 1500 holdas többletvetésű kukoricával bőven pótolni tudja az eddig mutatkozó kiesést.

Nagyot fejlődött az állami gazdaságok állattenyésztése. Számszerűleg ugyan nem nagy a növekedés, de minőségileg annál nagyobb. *Mintegy 4000 tejelő tehenet tartanak nyilván* és 1958. első félévében az istállóátlaguk egyszer sem volt a 10 liter alatt. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy év végén körülbelül 3700—3800 literes évi tejtermelést könyvelhetnek el minden tehén után. Ez pedig nagy szó. Országos viszonylatban is szép eredménynek számít. *A Bólyi Állami Gazdaságban 700 tehénre számítva elérik azt, hogy minden egyes tehénre évi 4000 liter tejtermelés jut, a Zengőaljai Állami Gazdaságban pedig erősen megközelítik az évi 5000 literes átlagot is.*

Az állattenyésztésben, az állatok értékesítésében lényegesen túlteljesítették tervüket. Éppen az előbbiekből fakadóan 550 000 liter tejjel többet értékesítettek, mint amennyit a terv előír. Hasonló a helyzet a vágó- és hízómarha-értékesítésben is. *Itt a tervet 3443 mázsával szárnyalták túl.* Itt mint érdekességet megemlítjük, hogy az első félévben kiváló minőségben 6400 mázsa vágó- és hízómarhát exportáltak a baranyai gazdaságok.

Mint mondani szokás: „Rossz esztendőben dől el, ki a jó gazda, s ki nem?" Az eddigi eredmények azt mutatják: a Baranya megyei állami gazdaságok — jó gazdáknak bizonyultak.

50 000 tonna szenet nyernek a fejtések iránymegfordításával

A Pécsi Szénbányászati Tröszt a hazafelé haladó fejtések számarányának javítására törekszik. A munka eredményességét mutatja, hogy míg egy évvel ezelőtt 3400 méter hosszúságú szénhomlokból 815 méter hosszúságú volt az, amit hazafelé haladva fejtettek, addig jelenleg 3000—1000 méter ez az arány. Év végéig a hazafelé haladó fejtések arányszámát negyven százalékra növelik. A fejtések iránymegfordításával a Pécsi Szénbányászati Tröszt 50 000 tonna — másként elveszett — szenet termel ki egy év alatt. Ehhez járul még az, hogy a hazafelé haladó fejtésekből kitermelt szén önköltsége 10 százalékkal alacsonyabb.

Egymillió mázsa gabonát

Baranyában augusztus 20-ra, az új kenyér ünnepére teljesen befejezik a cséplést. — A legtöbb szérűn már most az utolsó asztagok mellett csépelnek a gépek, főleg a későbben aratott zabot. Több gépállomás — így például a bólyi, a palotabozsoki, a villányi és a homorúdi — körzetében már vontatják befelé a gépeket. Eddig mintegy kétszáz szérűn állítak már le a cséplőgépek.

Szerte a megyében több mint egymillió métermázsa búzát, árpát és zabot csépeltek el a gépállomások. A legjobb munkát a palotabozsoki gépállomás végzi, amely a mezőgazdasági munkák során eddig is több ízben szerzett országos elsőséget.

Országos értekezlet az új tanév feladatairól

Pénteken Budapesten kétnapos országos tanácskozásra gyűltek össze a megyei tanácsok művelődésügyi osztályainak vezetői. Az értekezleten Ilku Pál művelődésügyi miniszterhelyettes tartott beszámolót: „Az új oktatási év feladatai és művelődésügyünk időszerű kérdései" címmel.

A beszámolót vita követte.

Lottószámok:

3, 8, 20, 21, 38

A nagydíjas Cukor ismét ott lesz a kiállításon

A Mecsek vidékéről hat bikát, tíz tehenet és 14 üszőt visznek fel az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák Budapestre, a szeptemberi Országos Mezőgazdasági Kiállításra. — Köztük lesz a Görösgali Állami Gazdaság Cukor nevű nagydíjas tehene, amely évente tízezer liter tejet ad. Ugyancsak a görösgali gazdaságból a Sajnos nevű, a kacsótai Jobb Sors Tsz-ből pedig a Rózsa nevű tehén vesz részt a kiállításon. Mind a kettő nyolcezer literes évi tejhozammal tűnik ki.

Baranya megye egyik legkiválóbb állattenyésztője, Kelemen Sándor kenszűi dolgozó paraszt egész tehéncsaláddal készül részt venni az Országos Mezőgazdasági Kiállításon. A család a Zsemle nevű törzskönyvezett tehénből, valamint ennek utódaiból — három „tehénlány"-ból és három „üszőunoká"-ból — áll. A fejőstehenek évente ötezer literrel termel több tejet adnak.

Jegyzetek a bútorgyárról

Hangos jajdulással *darabolja az inga körfűrész a nyers deszkát, — ezzel kezdődik a bútorkészítés tekervényes útja a Pécsi Hangszer és Asztalosárugyárban. Aztán szabják, csiszolják, simítják, enyvezik, politúrozzák és már kész is a bútor, csak éppen össze kell rakni. Lám milyen egyszerű dolog ez — leírva. Mert a valóságban igen sok szakértelmet, időt és fáradságot igénylő munka van a bútorokkal.*

A gyár évente 5 millió forintot forgalmaz. Persze, ezzel még nem mondtunk sokat. Mert valóban nagy szám, szép szám ez az 5 millió, különösen, ha még az is utána van írva, hogy forint. A tény viszont az, hogy a bútor manapság hiánycikknek számít, jó sokat kell rá várni, míg az ember hozzájuthat. Az persze csak hiú ábránd lenne, ha arra számítanánk, hogy a megyét ez a gyár lássa el teljes mértékben bútorral. Ez több okból sem lehetséges. Egyrészt azért, mert a mostani termeléshez is csak nagyon szűk helyük van. Még az irodai lépcsőfeljáratot is raktárnak használják és szűken vannak a műhelyekben is. Nem ártana egy-két újabb helyiség. Másrészt csak háromféle bútort gyártanak: fényezett hálót, nyers hálót és kombináltszekrényt. Ezenkívül készítenek még időszakonként rekamié és fotelvázakat. A bútorkereslet jellemző, hogy a kombináltszekrény megrendelésük (kombináltszekrényt ugyanis egyenesen a vásárló megrendelésére készítenek kereskedelmi szervek közbeiktatása nélkül) már egészen az év végéig megvan, nem is tudnának több rendelést felvenni.

A gyár negyedévenként 110 fényezett hálót, 50 nyers hálót és 60 kombináltszekrényt készít. Ez aránylag elég nagy mennyiség, de korántsem annyi, amennyit az igények diktálnak. Természetesen ez nem a gyár hibája, egyszerűen csak a nagyarányú lakásépítkezések következtében előállot törvényszerű helyzet.

Gazdaságilag *is javul a gyár helyzete, mert kezdenek kilábalni a kölcsönökből. Az elmúlt negyedévben 40 ezer forint nyereséggel dolgoztak. Ezt annak köszönhetik, hogy sikerült önköltségi áron belül termelniök és egyes új műszaki eljárásokkal jelentős összegeket megtakarítani. Például a préselésnél eddig mintegy 10 ezer forint értékű papírt használtak fel. Most a papírt fémlemezzel helyettesítik és a 10 ezer forint megmarad más célokra. Egyelőre ez a cél, a kölcsön visszafizetése.*

Szó esett a gyárban arról is, hogy a bútor viszonylag mennyire olcsó. Ezt az állítást az 1938-as és a mai árviszonyok összehasonlításával lehet igazolni.

Ez az olcsóbbodás természetes is, hiszen a többi iparághoz hasonlóan a bútorgyártást is jelentősen gépesítették. Az utóbbi időben a pécsi gyár is sok gépet kapott, többek között egyengető gyalugépet, marógépet szalag-csiszolót és két fényezőgépet.

Erre az állításra, hogy a bútorok olcsók, valószínűleg sok embernek támad ellenvetése. Persze igaz, hogy a bútor nem egy-kétszáz forintba kerül, de ez azt hiszem érthető is.

Vizsgáljuk meg például egy fényezett háló költségeit. (2 ágy, 2 éjjeliszekrény, 1 öltözőtükör, 2 szekrény.) A kiskereskedelmi eladási ár 8400 forint. Egy fényezett hálóhoz fenyő, gőzölt bükk, bútorlap, enyvezett lemez, szín- és vakfurnír faanyag kell. Ez a segédanyagokkal (lakk, enyv, zár stb.) 1842 forintba kerül. A ráforditott munkáért kifizetett bér 1432 forint. Műhelyköltség: 1468 Ft. Vállalati általános költség 832 forint.

A bútor ezután kerül a kereskedelemhez és a kereskedelmi haszon és a forgalmi adó alakitják ki a végleges árat, a 8400 forintot.

Végezetül *pedig néhány szó az üzem fejlődésének lehetőségeiről. A szűk hely és a raktárhiány bizonyos mértékben gátolja a munkát s ezért, ha nagyobb fejlesztésről nincs is szó, jó lenne ha területileg tudna terjeszkedni a gyár. Erre is nagyon kis lehetőség van, de van. Az üzem szomszédságában van egy teljesen kihasználatlan üres telek. Ha ezt valamilyen módon megkaphatnák, sokat segítene a helyzeten. Eddig még hivatalosan erről nem beszéltek, s valószínű, ha megpróbálnák, sem menne könnyen, de megéri a fáradságot s jó lenne, ha az illetékesek is támogatnák az üzemet ebben, mert bútorból egyre több kell.*

LÁZÁR ERVIN

Ne várjunk tovább!

Néhány javaslat Pécs helyi közlekedésének megoldására

Pécs közlekedési problémái közismertek. A 110 ezer lakosú város utasszállítását mindössze 25 villamoskocsival és 50 autóbusszal kell megoldani. Olyan villamossal, amelyet a műszakilag meghatározott 32 év helyett már 40 éve üzemeltetünk s olyan autóbuszokkal, amelyek közül — a nagy igénybevétel miatt — 10—12 állandóan javításra szorul. Nem csoda tehát, hogy

amikor csúcsforgalom idején egy óra alatt 4000—5000 utast kellene villamossal, és 10—15 000 utast pedig autóbusszal elszállítani,

— villamossal csak 1000—1200, autóbusszal pedig mintegy 4000 utast tud elszállítani a PKV. Ilyenkor persze hatalmas tömeg gyűl össze a Széchenyi téren s egyesek nem éppen hízelgő módon emlegetik a PKV, a város vezetőinek a nevét. S bár a jelenlegi közlekedési állapotokért nem csak a PKV és nem csak a város vezetői a felelősek — jogosan vetődik fel a kérdés: meddig kell még várni Pécs közlekedési gondjainak megoldására?

A város vezetői — ha ilyenkor az utasok között állnának — nyilván elmagyaráznák, hogy Pécs helyi közlekedésének elmaradottságáért nemcsak ők felelősek, mert az 1945 előtti időkből csak a régi, korszerűtlen villamos maradt ránk s nekik az újjáépítés és egyéb gazdasági nehézségek közepette kellett szinte a semmiből megteremteni a korszerű, kulturált közlekedés alapjait. S valószínűleg hozzátennék azt is, hogy éppen ezen okoknál fogva a közlekedés fejlődése nem tudott lépést tartani a város hatalmas arányú fejlődésével, az igények növekedésével.

A város területe ugyanis 200 százalékkal nagyobb, mint a századforduló idején volt s a lakosság száma csupán az elmúlt nyolc esztendő alatt 20 ezer fővel növekedett.

Olyan városrészek épültek, mint Meszes, a nyugati városrész, amelyek elég távol vannak a város központjától s ahova már közlekedési eszköz nélkül nehéz eljutni.

S ez mind igaz. Sőt, a város lakóinak a száma ez évben is előreláthatólag 2—3000 fővel emelkedik. S ha az elmúlt évben 51,7 százalékkal több utast kellett elszállítani villamoson és 221,2 százalékkal több utast autóbuszon, mint például 1950-ben — úgy ebben az évben az elszállított utasok száma lényegesen több lesz. Ez pedig azt jelenti, hogy több lesz a lemaradt utasok száma is, a múlt évinél is több időt kell majd — s kellett eddig is — a munkásoknak az otthontól távol tölteni.

Igaz viszont, hogy

a város, a közlekedési vállalat vezetői már eddig is többféle módon próbálkoztak a közlekedési gondokon enyhíteni,

s a város közlekedésének végleges megoldásához szükséges terv elkészítésével már megbízták az UVATERV-et. Csakhogy tervekből eddig sem volt hiány s egy ilyen terv megvalósítása nem megy egyik napról a másikra. Pécs közlekedési problémáinak enyhítése viszont azonnali intézkedéseket kíván, nem halogatható tovább.

Hogy mit lehetne tenni a szükséges városrendezés előtt, komolyabb összegű beruházás nélkül?

A város közlekedési szakembereinek s nekünk is az a véleményünk: igen sokat! — Több olyan megoldás kínálkozik ugyanis, amelyek ha véglegesen nem is, de átmenetileg néhány évre megoldanák a legégetőbb problémákat.

Ime néhány:

Mivel Pécs belterületén az utcák általában igen szűkek, a legcélszerűbb megoldásnak a villamoshálózat megtartása látszik.

De nem ebben az állapotban. Éppen ezért a villamosvasutat korszerűsíteni kell, egyes útvonalakon esetleg a kétvágányos hálózat megépítése is szóba kerülhetne, sőt a jelenlegi kitérők egy részét is meg kellene szüntetni. Így talán sikerülne a belvárosban a forgalmat meggyorsítani s az autóbuszközlekedés terheit némileg csökkenteni. A villamos korszerűsítése persze hosszabb időt igényel, de érdemes ezzel a gondolattal foglalkozni.

Lényegesen gyorsabb eredményre számíthatnánk, ha sikerülne a helyi közlekedés jelenlegi szervezeti felépítésének a megváltoztatása. Pécsett fennáll ugyanis az a furcsa helyzet, hogy

amíg az egyik — a helyi — közlekedési vállalat nem tudja időben elszállítani az utasokat, addig a másik — a MÁVAUT — közlekedési vállalat kocsijai ugyanazon az útvonalon szinte üresen közlekednek.

Ez és ezen kívül még több tényező — mélyekről később szó lesz — indokolttá tenné, hogy a két vállalat segítse egymást. Sajnos, az eddigi ilyen irányú kísérletek még nem jártak eredménnyel. Pedig a legtöbb vitát okozó kérdés — amely abból ered, hogy a helyi közlekedés vezetői szerint a PKV a besegítés miatt jelentős vállalati nyereségtől esik el — megoldható lett volna, oly módon, hogy a PKV körzethatárán belül a MÁVAUT PKV-jegyeket használt volna s így a besegítésből származó jövedelmet nagyobb adminisztráció nélkül meg lehetett volna állapítani.

Az igazi megoldás az illetékes párt-, állami szervek véleménye szerint is azonban az lenne, ha a PKV autóbuszrészlegét teljes egészében átadnák a 26. sz. AKÖV-nek és a jövőben Pécs helyi forgalmát is a MÁVAUT bonyolítaná le.

Hogy mi indokolja ezt?

Először az, hogy a közlekedés jelenlegi szervezetének megtartása legalább 20 új autóbusz beszerzését követeli meg, márpedig — ismerve gazdasági helyzetünket, gépkocsigyártási problémáinkat — erre kevés remény van. Ha azonban a PKV gépkocsiparkját átadjuk a MÁVAUT-nak, úgy az kb 200—220 gépkocsival fog rendelkezni s ezzel úgy a helyi, mint a távolsági közlekedést meg tudja oldani. Az összevonás mellett szól az is, hogy a két vállalat gépkocsiállományának igénybevételi időpontja más. Amikor például a PKV-nak gondot okoz a reggeli csúcsforgalom lebonyolítása —, különösen a meszesi és a repülőtéri vonalon — a Komlóról és az uránbányáktól visszatérő MÁVAUT-kocsik csak kevés utast szállítanak. Vasárnapokon, amikor a PKV-nak a legtöbb utast a Mecsekre kell szállítani, a MÁVAUT alig néhány kocsit üzemeltet... Az összevonással tehát meg lehetne szüntetni azt az indokolatlanul nagy aránytalanságot, amely az elszállításra váró utasok és a rendelkezésre álló gépkocsik között van.

Az említett javaslatok megvalósításán kívül

szükségesnek látszik a gépkocsiforgalom jelenlegi irányának a megváltoztatása is.

Igen helytelen s igen sok gondot okoz, hogy a gépkocsik döntő többsége a Széchenyi térről indul s oda érkezik vissza: A város vezetőinek már többször javasoltuk, vagy más javaslataként tolmácsoltuk ezt a problémát s most már ideje lenne érdemben foglalkozni vele.

Foglalkozni kellene ezen kívül az autóbusz-pótkocsik beállításának a kérdésével is. A város — különösen nyugati irányban — sík területen terjeszkedik s itt meg lehetne győződni arról — néhány próbajárat tapasztalata alapján, — van-e lehetőség a közlekedési problémáknak ilyen módon való enyhítésére.

Befejezésül csak annyit: a fenti javaslatok többsége nem új dolog, különböző fórumokon egy részük már többször elhangzott. Hogy mi ismételten felhívtuk a figyelmet ezekre a problémákra, az azért történt, mert

véleményünk szerint e problémák megoldása tovább nem halogatható.

Kétségtelen, hogy ez nem lesz könnyű dolog, de ha valamennyi érdekelt szerv összefog, az eredmény sem maradhat el.

Mesterfalvi Gyula

Üdülési statisztika — néhány tanulsággal

„Ami üdülőink" a címe annak a kis füzetnek, amelyből néhány példányt az Építők-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete a Bm. Állami Építőipari Vállalat dolgozóinak is küldött. Érdekes kis füzet ez, sok mindent meg lehet tudni belőle. Azt is például, hogy Leányfalun a szakszervezet családi üdülőt létesített s így a dolgozó férj a feleségével és a gyermekeivel együtt utazhat oda szabadságát eltölteni. Az új családi üdülő a legkorszerűbben van berendezve — a rádió, a film, a televízió sem hiányzik belőle.

A kis füzet azokat az építőket, akiknek nemcsak pihenésre, hanem gyógyulásra is szükségük van, Dubicsányba, Hajduszoboszlóra, Hévízre, és Parádfürdőre invitálja. Másokat Siófokra, Balatonföldvárra, Balatonfenyvesre, Fonyódra hív pihenni, szórakozni, üdülni.

De vajon az építőipari vállalat munkásai mit felelnek erre, élnek-e a számukra biztosított lehetőségekkel? Erről próbáltunk meggyőződni a minap, s nagyon meglepődtünk.

Ime, egy kis statisztika:

A Bm. Állami Építőipari Vállalat szakszervezeti bizottsága ebben az esztendőben január 1-től augusztus 31-ig terjedő időre összesen 73 szakszervezeti beutalót kapott. Ebből — mivel a téli időszakban néhány műszaki és adminisztratív dolgozón kívül senki sem volt hajlandó üdülni — 15 beutalót visszaküldtek, vagy más vállalatnak adtak át. Maradt tehát 58 üdülőjegy. Nem sok, de nem is kevés. Ha megfelelően elosztják s minden esztendőben mást-mást részesítenek abban az előnyben, hogy az ország legszebb vidékein töltheti el a pihenésre szánt napokat — a legtöbb igényt kielégíthetik.

A pécsi építők azonban úgy látszik nem szeretnek üdülni. A statisztika — amely szerint eddig mindössze 23 fizikai és 9 műszaki dolgozó üdült a 15 adminisztratív és a 11 alkalmazott illetve családtaggal szemben — legalábbis ezt mutatja.

Vagy másutt lenne a hiba?

Vannak, akik azt mondják, hogy a fizikai dolgozók, főleg azok, akik vidékről járnak be, nem akarnak üdülőben pihenni, vagy csak nyáron a legnagyobb munkák idején, s akkor is csak a Balaton mellé mennének el. A vidékről bejárók pedig a nyári szabadságuk ideje alatt rendszerint mezőgazdasági munkát végeznek, nem pihennek ilyenkor sem. Van ezekben a véleményekben sok igazság. Aki még sohasem volt üdülni, bizonyosan idegenkedik ettől a gondolattól. De hát ezt az idegenkedést, húzódozást néhány szóval el lehetne oszlatni, hisz az a 196 forint, amit két hétre fizetni kell, valószínűleg senkit sem tart vissza.

Egyszóval, sokkal nagyobb gondot kellett volna fordítani a munkások meggyőzésére. Mert mégiscsak furcsa, hogy egy olyan vállalattól, ahol a dolgozók zöme fizikai munkás, aránylag ilyen kevesen vették igénybe a szakszervezeti üdülőket. S ha ezt a problémát közelebbről vizsgáljuk, még más is kiderül. Az például, hogy az a 23 fizikai munkás, aki az idén üdülni volt, szinte minden esztendőben rendszeresen igénybe veszi ezt a kedvezményt, amolyan törzsüdülő már. Vidékről bejáró dolgozót pedig keresve sem lehetne találni közöttük.

S még valamit. Az 58 üdülőjegyből 14 darabot olyan vállalati alkalmazottnak adtak ki, akinek a felesége vagy férje nem az építőipari vállalatnál dolgozik, de együtt akartak üdülni. Ez még persze nem lenne hiba. Az viszont már igen, hogy ezek a családtagok a rendelet ellenére a kapott beutalóért nem adtak a vállalatnak cserejegyet. Vagyis a vállalat dolgozói közül ennek következtében 7 fővel kevesebben üdülhettek.

Sokszor hallani és a fenti példák is azt bizonyítják, hogy munkásosztályunk még nem mindig él — vagy élhet — a törvényben biztosított jogaival. A Bm. Állami Építőipari Vállalat szakszervezeti bizottságának is tanulságul kell szolgáljon ez, hogy a jövőben nagyobb gondot fordítson a munkások érdekeinek, jogainak érvényesítésére.

Több mint feledékenység...

Levelet kaptunk a minap Berényi István gépkocsivezetőtől, amelyben kifogásolja, hogy némelyik középület falán még ma is, — felszabadulásunk után 14 évvel is, — régi királyi koronás címerrel „díszített" feliratok, cégtáblák olvashatók.

Levelében többek között a dunaszekcsői kompkikötő egyik épületét említi, amelyen még mindig a „Magyar Királyi Dohányjövedék" feliratú cégtábla rozsdásodik. Az Irányi Dániel tér 1. számú épületén az alábbi szöveg dacol az idő és a társadalmi fejlődés „vasfogával": Pécs Szabad Királyi Város Hatósági Hússzéke.

Berényi elvtárs joggal kifogásolja az illetékesek effajta „feledékenységét" és kéri, hogy az ilyen és ehhez hasonló feliratokat mielőbb tüntessék el a középületek, de a magánházak falairól is.

A kérés jogos, Berényi elvtárssal mi is egyetértünk. A magunk részéről még élesebben és határozottabban kérjük, sőt követeljük, hogy a város és a vidéki helységek illetékesei ebből a szempontból is nézzenek már egyszer alaposan körül a rájuk bízott területen. Ne „szokja meg a szemük", „ne tűrjék meg" sehol a bukott múlt rozsdás némasággal tüntető feliratait.

Az említett két esetben bizonyos mértékig elfogadható az a kifogás, hogy ma már egyik helyiséget sem használják eredeti céljaira, így némi jóindulattal elhihető, hogy csak feledékenységről van szó. Van azonban néhány olyan pécsi épület, ahol a régi, idejétmúlt felirat megtűrése több mint feledékenység!

Lássunk néhányat: A Rákóczi úti városi gőzfürdő bejáratánál még ma is az alábbi tábla olvasható: Gőz- és Kádfürdő. Tulajdonos: dr. Engel Róbert. A 2. sz. TÜZÉP-telep homlokzatán szintén ott ripacskodik a volt tulaj, a nagykereskedő Eisner Dóczi neve.

Jó lenne tudni, hány illetékes, elnőr, gondnok, stb. megy be akárcsak egy év alatt is az épület kapuján és olvassa nap, mint nap ezeket a volt tőkés tulajdonjogát bizonygató feliratokat.

Ha rajtam múlna, istók uccse, velük csináltatnám meg az új táblát, de még a prémiumot is elvonnám tőlük...

Vasvári F.

Vasutas ifjúsági találkozó

Ez évben is megrendezik augusztus 31-én Balatonföldváron a már hagyományossá vált Országos Vasutas Ifjúsági Találkozót. A találkozón a legjobb vasutas ifik vesznek részt az ország minden részéről, de meghívnak sok nem vasutas fiatalt is. Mintegy 6—8 ezer fiatal gyűlik össze ezen a napon a Balaton partján. Az ünnepséget sport- és kultúrrendezvények tarkítják. A Pécsi MÁV Igazgatóság KISZ-fiataljai is nagy lelkesedéssel készülnek a találkozóra.

A kőolaj, mint mondottuk, a kor legfőbb energiaforrása, talán még holnap is az lesz, s csak holnapután szorítja ki előkelő pozíciójából az atomenergia, de úgy, hogy ma még elsődleges „energiaforrás" jellege helyett „műanyagforrás", alapanyag-forrás jellege domborodik ki. A kőolaj, vagy népszerűen szólva, a petróleum legújabbkori történelmi pályafutása és nemzetközi karrierje világviszonylatban és hazánkban is teljesen új tudományágat hozott létre. Lássuk a jövő távlatait az új tudományág eddigi eredményeinek tükrében.

A 10 éves MÁFKI

A Veszprémi Nehézvegyipari Kutató Intézet tőszomszédságában áll a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kutató Intézet új, korszerűen berendezett épülete, amelyről kevesen tudják, hogy európai nívójú és hírű műhely, hogy két Kossuth-díjas, számos kandidátus és egy akadémikus dolgozik benne, irányítja az olaj- és földgázipar jelenét, kutatja a jövőjét — s hogy a tudománynak ez a „fellegvára" (vidéki, de kulcshelyzeténél fogva nyugodtan lehetne „végvárnak" is nevezni!), ebben az esztendőben ünnepli fennállásának egyévtizedes évfordulóját. Rövid, de eredményekben gazdag múlt!

Az intézménynek kettős arca, „ikerprofilja" van — amint ezt a neve is elárulja: ásványolaj és földgáz. De maga az ásványolajkutatás is kétirányú: kőolaj-analitikai, elemzési tevékenységével az intézet tudományos szinten támogatja népgazdaságunk egy fontos szervének, az Ásványolajipari Trösztnek munkáját — ez nagyon is mai feladat. A másik irány, a petrokémia már a holnap szolgálatában áll.

Minden ásványolaj más!

Köztudomású, hogy nincs a világon két olyan ásvány-lelőhely, amelyik egyforma minőségű és összetételű ásványolajat adna.

Egy hazai példa. Két egymáshoz aránylag közeleső lelőhely közül a lispei olaj 30 százalékban tartalmaz benzint, s csak 5—6 százalékban — ráadásul rossz minőségű — bitument. A nagylengyelinek viszont 1—1,5 percentes a fehértartalma (párolni sem érdemes), de 90 százaléka kiváló, külföldön is versenyképes bitumen! Az összetétel és a minőség — a természet műve: ebbe a tudós utólag beleszólni nem tud. Abba viszont igen, hogy melyik fajtát mire használjuk fel gazdaságosan. Valamennyi új olajféleség elbírálás és javaslat céljából először a MÁFKI-ba fut be. Ők aztán az elemzés után javaslatot tesznek az intézkedés jogát képviselő gazdasági szerv felé. Hogy mást ne említsünk, a zalaegerszegi olajfinomító éppen az ő javaslatukra született meg. Utóépítő bitument évtizedeken keresztül Mexikóból, illetve a Szovjetunióból importáltunk. Most 1953 óta az egerszegi finomító már exportra is termel.

Javítani a minőséget

Persze, a tudós nemcsak beleszól a gazdaságos felhasználásba, hanem a lepárolt termékek — benzin, petróleum, gázolai — minőségét javítja is.

A kutató intézet analitikusainak munkájára némi halvány fényt derít az, ha meggondoljuk: a kőolaj tulajdonképpen szerves elegy, mely körülbelül 10—15 ezer féle szénhidrogén vegyületet tartalmaz, sőt mi több, egyik desztillációs terméke, maga a „tiszta" benzin is közel háromezer félét!...

Az ásványolaj-analitika korszerű eszközökkel dolgozik: ultraibolyaspektográf, infravörös-spektrométer és gázromatográfiás analizátor áll rendelkezésére.

A Budapesti Gépkísérleti Állomás az úgynevezett fékpadi kísérleteken — még az országúti próbák előtt — próbálja ki: helyesek-e az intézet elméleti számításai az egyes motorfajták hajtó- és kenőanyagaira vonatkozólag.

(Folytatjuk.)

„HOLNAP"

A PÁRTÉLET hírei

A komlói III-as akna pártszervezete rajzos sorozatot készített a bányamunkások múltbani és jelenbeni életéről. Az ízléses kivitelezésű tablók bemutatják, hogy míg a felszabadulás előtt gyakran 10—15 kilométerről gyalog jártak munkahelyükre, addig ma modern autóbuszok szállítják őket. A bánya egy személyért közel 7000 forintot fizet ki évente. Egy másikon a lakáshelyzet javulását bizonyítják, a harmadikon pedig a szociális juttatások helyzetét. A tablókat a fürdő előcsarnokában helyezték el, s nagyon sokan érdeklődve nézegetik a beszédes számokat.

*

A pécsi városi párt-végrehajtó bizottság a napokban megtárgyalta a szakszervezeti munka feladatait. A jelentés és a vita alapján több fontos határozatot hozott a szakszervezetben dolgozó kommunisták tennivalóiról.

*

A megye bányász pártszervezeteiben is készülnek az idei pártoktatásra. A múlt években sok gondot okozott a vidékről bejáró hallgatók rendszeres oktatása, mivel ezek a menetrend szerint induló autóbuszjáratokhoz voltak kötve. Több pártszervezetben most elhatározták, hogy a pártoktatást területileg szervezik. A vidéki párttagok egy részét már úgyis a falusi pártszervezetek rendelkezésére bocsátották, hogy ott végezzenek pártmunkát, így semmi akadálya annak, hogy a pártoktatásban is ott vegyenek részt. A közeli jövőben a többi párttagot is átadják a lakóhelyi pártszervezeteknek.

*

A szigetvári községi munkásklub megnyitása csak az „első fecske" volt. A szigetvári járási pártbizottság több faluban hasonló klub létesítését tervezi. Patapoklosiban és Somogyhárságyon már befejezés előtt áll az épületek rendbehozása. A járási pártbizottság megvásárolta a szükséges berendezéseket is: asztalokat, székeket, képeket, szórakoztató játékokat. Megrendeltek több folyóiratot is. Ezek a klubok a községi pártszervezetek kezelésében működnek, a párttagok és a pártonkívüliek kapcsolatának megteremtéséért.

*

A megyei pártbizottság Komló több bányaüzemében megbeszéléseket rendezett a párttagok egy részével. Ezeken a meghívott elvtársak elmondották véleményüket üzemük pártszervezetének s a pártbizottság munkájáról, valamint az országos pártértekezlet határozatainak végrehajtásáról. A beszélgetések résztvevői őszinte, nyílt hangot ütöttek meg, s a megyei pártbizottság sok helyes tapasztalatot gyűjtött össze.

*

A bólyi pártszervezet és a tanács nemrég napirendre tűzte a helyi kisipari termelőszövetkezet munkáját. Erről a főkönyvelő számolt be. Nagyon helyes kezdeményezés volt, hogy flymódon is támogatást nyújtottak a szövetkezetben dolgozó kisiparosoknak.

*

A Kossuth-bányai pártszervezet érdekes kísérlettel foglalkozik. Nemrég létrehozta a faliújság-szerkesztő bizottságot és ezután rendszeresen faliújságot jelentet meg. Ez azonban sokban különbözik a régitől. Egyetlen lapra, tablószerűen készítik, a cikkeket kézzel írják rá, ezenkívül ötletes rajzokkal dícsérik az eredményeket s állítják pellengérre a hibákat. A faliújságokat, miután az üzem dolgozói már megtekintették, eljuttatják a többi bányához is. Az a céljuk, hogy népszerűsítsék a faliújság ilyen formáját és megismertessék az ottani dolgozókkal saját problémáikat. Jó lenne, ha a Kossuth-bányai faliújság „látogatását" a szomszédok is viszonoznák.

Napról-napra erősödik szakszervezetünk tömegkapcsolata

A szaktanács XIX. kongresszusa és elnökségünk 1957. év szeptemberi határozata megszabta a bizalmiakkal való rendszeres foglalkozást, valamint a bizalmiak és a bizalmitestületek működését. A határozatot a bizalmiak értekezletén megvitattuk, hogy munkájukat ennek szellemében végezzék. Ezt a célt szolgálta a bizalmiak április hónapban tartott oktatása is.

Szakszervezetünk tömegkapcsolata napról napra erősödik azon a területen, ahol jó bizalmiak tevékenykednek.

Általánosságban jellemző, hogy olyan embereket választanak meg, akiket elismer a szakszervezeti csoport és akiknek a dolgozók előtt is tekintélyük van. Ma már ritka eset, hogy üzemi bizottságaink a dolgozók megkérdezése nélkül jelölik ki a bizalmit.

A bizalmiak munkájára jellemző, hogy többségükben foglalkoznak a munkásügyekkel, bérkérdésekkel, az üdültetés, termelés és jutalmazás kérdésével.

Most már valóban nemcsak a bélyegeladás az egyetlen tevékenységük.

Például a Baranya megyei Állami Építőipari Vállalatnál, a Kővágószőlős II. rakterületen működő Baranyai József ács főbizalmi csoportjához tartozó dolgozóknak nem kell bejárniok a központba, sem a munkahelyen az irodákba, mivel a bizalmi személyesen eljár a dolgozók ügyében és harcosan kiáll a jogos kérelmek mellett, ugyanakkor bátran megmondja és meggyőzi a dolgozókat, ha jogtalan követeléssel lépnek fel.

Hasonló jó munkát végez a Pécsi Porcelángyárban Dömötör Ernő lakatos-bizalmi, akiről úgy nyilatkoznak munkatársai, hogy lelkiismeretes és szívén viseli a dolgozók problémáit.

Igen jó munkát végez a III. sz. Mélyépítő Vállalatnál a bakonyai munkahelyen Grill István szakszervezeti főbizalmi és lehetne még sok jó példát sorolni.

Megyénkben elértük azt, hogy

a nagyobb vállalatoknál a jutalmazást, segélyezést, bérbesorolást a bizalmi javaslata alapján végzik.

Ezt kívánjuk minden területen elérni, mert a bizalmi áll a legközelebb a dolgozókhoz.

Munkájuk felméréséül havonta tartanak bizalmi értekezleteket. Ezeken az értekezleteken tájékoztatják az üzemi bizottságok a fontosabb feladatokról és legújabb rendeletekről a bizalmikat. Hiba még, hogy a bizalmitestület még sokhelyütt nem tanácsadó szerve az üzemi bizottságnak. Pedig ez komoly segítséget nyújthatna az üzemi bizottságnak.

Megyebizottságunk látva a bizalmitevékenység fontosságát a szakszervezeti mozgalomban, nagyobb gondot fordít arra, hogy a bizalmiak a határozat szellemében végezzék munkájukat. Ez nagyban növeli a párt- és a szakszervezet tömegkapcsolatát.

A dolgozók elismeréssel beszélnek azokról a bizalmiakról, akik fáradságot nem kímélve intézik ügyeiket.

A bizalmiak jó munkájához szükséges a kellő támogatás és bizonyos esetekben a bizalmiak megvédése. Például áthelyezés, felmondás és egyéb vitás kérdésekben. Meg kell dícsérni a Beremendi Cementgyár üzemi bizottságát, mert a nagyobb mérvű átszervezésnél minden bizalmiját megvédte.

A dolgozók nevelése igen fontos feladat, mert az építőiparban nagy a munkaerővándorlás és sok egyéb feladat is megoldásra vár.

Krisztics Márk,
az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének megyei titkára.

A Társadalmi Szemle közli az MSZMP művelődési politikájának irányelveit

A Társadalmi Szemle a közeljövőben megjelenő július—augusztusi száma sok érdekes cikket közöl. *Fehér Lajos:* A falusi pártmunka megjavításáról, *Garamvölgyi Károly:* A mezőgazdaság irányításának új vonásai a Szovjetunióban, *dr. Csapó László:* Az állami monopolkapitalizmus megerősödése — revizionista nézetek a modern kapitalista államról címmel írt cikket. Közli a folyóirat következő száma *Szigeti József:* Művészi alkotás és pártosság Lukács György esztétikájában, *J. Suret-Canale:* A Francia Kommunista Párt és az értelmiség, továbbá *Liu Sao-csi:* Beszámoló a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának munkájáról a VIII. kongresszus második ülésszakán című írását.

A dokumentumok között napvilágot látnak a Magyar Szocialista Munkáspárt művelődési politikájának irányelvei és új Lenin-dokumentumok.

A Belföldi Szemle ismerteti *Bognár Gyula* cikkét a pártpropaganda és a pártoktatás néhány kérdéséről, a Nemzetközi Szemlében megjelenik *Kristóf László* írása Csehszlovákia Kommunista Pártjának XI. kongresszusáról. *Politisz Janisz:* A ciprusi kérdés és a közel-keleti imperialista agresszió, *Makai György:* Libanon és az amerikai agresszió címmel írt cikket. A Társadalmi Szemle ezenkívül jegyzeteket közöl könyvekről.

Tanácsi híradó

A városi tanács „Tanácsi Híradó" címmel időszakos folyóiratot tervez a tanácstagok részére. A folyóirat foglalkozik a tanácsok, az egyes osztályok és az állandó bizottságok munkájával és terveivel.

Az új folyóirat fontos agitációs anyagot szolgáltat majd a tanácstagok részére, megkönnyíti a tájékozódásukat és nagy mértékben nyújt segítséget a munkájukhoz.

A béke tudosa

Nincs talán a világnak olyan tája, olyan eldugott sarka ahol a békét követelő emberiség ne fogadta volna megrendülten a szomorú hírt: Joliot-Curie meghalt.

Joliot-Curie-ben, akinek neve kétségkívül a legmagasabb emberi értékek jelképe az egész világon, nemcsak a nagy tudóst, hanem elsősorban az embert tiszteljük, aki bátran, becsületesen állt ki amellett, hogy az atomerőt az emberiség javára használják fel.

Tíz esztendővel ezelőtt egy hideg decemberi reggelen futótűzként járta be a világot a nagy hír: „Zoé" megszületett! „Zoé" a chatilloni atomnáglya működésbe lépett és kétféleképpen dobogtatta meg a szíveket. Egy részét (szerencsére ebből van kevesebb) a „nagy lehetőségek", a világuralomra való törekvés keritette hatalmába, más részét a szorongó várakozás: vajon mit nyer vele az emberiség?

Ekkor nyitotta meg Joliot-Curie lángelméje azokat a szédületes távlatokat, amelyek már az atomkorszak felé vezetnek.

És a nagy tudósban a meleg emberi szív jelentkezett. Jól tudta, hogy alkotásával a poklokat szabadíthatná fel, de azt is tudta, hogy az élet szolgálatában milyen igéretet jelenthet a felfedezés. És ő most is, mint már annyiszor tudományos működése során az utóbbit választotta.

Sürgönyök, határozatok özönlöttek mindenhonnan Joliot-Curie-hez. A CGT (az egységes francia szakszervezetek)-hez tartozó Franciaországi Bányászszövetség Nemzeti Tanácsa ezekkel a lelkes szavakkal fejezte be üdvözlő táviratát: „Üdvözlet Joliot-Curie-nak, a béke szolgálatába állított tudomány hősének".

Bizonyos francia lapok feltűnően tartózkodó hangja ellenére a közvélemény egész Franciaországban ösztönösen megérezte az esemény fontosságát. Az atom, amely Hirosima felett oly borzalmasan tört be a történelembe, ismét magára vonta a közfigyelmet. De most már nem mint pokoli erő, szenvedések és pusztítások forrása, hanem mint jótékony hatalom, amely a civilizáció hallatlan felvirágzására hivatott.

Frédéric Joliot-Curie-t a népből származó és a néphez hű tudóst, szívébe zárta nemcsak a lelkes francia nép, hanem az öt világrész becsületesen gondolkodó embermilliói.

Sem a káprázatos ajánlatok, sem a fenyegetések nem térítették le a maga választotta útról. Amikor a Szovjetunióba hívták, hogy átadják azt az oklevelet, amellyel a Szovjet Tudományos Akadémia tagjává választották, dührohamot kapott De Gaulle pártja és a lapjában így fenyegetődzött: „Joliot-Curie moszkvai látogatása nagyon rossz benyomást tett az amerikai és brit vezérkarra."

Nem tudták neki megbocsátani azt sem, hogy a következőket mondotta a Francia—Szovjet Társaság negyedik kongresszusán: „A Szovjetunió példája a biztosíték arra, hogy sikerül összefognunk a béke és a haladás minden erejét és felépíthetjük azt a világot, ahol az igazság fog uralkodni. Mi szeretjük a hazánkat, éppen azért kívánjuk minden erőnkből, hogy baráti viszony és szövetség kösse össze Franciaországot a Szovjetunióval."

Mintha csak valamilyen tudományos jelenséget figyelne meg laboratóriumában, oly tárgyilagosan tett különbséget a béke erőinek törekvései és a háborús spekulánsok tervei felett. Eszére és szívére hallgatva vállalta a kockázatot, amikor nyíltan hirdette meggyőződését: „Majd ha biztosítva lesz a tartós béke, akkor, de csak akkor tudunk mi, természettudósok reggeltől estig nyugalomban dolgozni laboratóriumunkban és akkor igérem: a világot igazán nagyszerű felfedezésekkel ajándékozzuk meg."

Nem érhette meg Joliot-Curie, hogy az általa áhított nyugalomban alkothasson. De nyilatkozata mégis az élet diadalmas válasza a halálnak.

Harkányból jelentjük

Harkány, 1958. augusztus 15.

Éjjel-nappal *folyik a lázas munka, hogy vasárnapra minden a legszebb, minden a legjobb legyen az idei mezőgazdasági kiállításon Harkányban.*

A másik csendes vásártéren egészen az állomás épületéig hangos kopácsolás, autódudálás, traktorpöfögés, zeneszó hallatszik. A bejárattól jobbra és balra hatalmas pavilonok emelkednek boszorkányos gyorsasággal. Ahol tegnap még semmi sem volt, ma mintaszerű tehénistálló emelkedik. Ahol tegnap kopáran porzott a kiégett föld, ma öntözéses bemutatóhoz rakják a friss gyeptéglákat. Ahol tegnap csak száraz fű zizegett a szél nyomán, most nyárfácskák hajladoznak kacéran. Minden résztvevő vállalat és gazdaság, szövetkezet és egyéni paraszt azon fáradozik, hogy tudásának, képességeinek legjavát mutassa be előnyös kiállításban, szemfogó díszítéssel.

Mindjárt a bejáratnál, a kaputól balra a földművesszövetkezetek 60 méteres pavilonja, jobbra pedig az állami gazdaságok mintaszerű tehénistállói emelkednek. Mielőtt az istállókhoz jutna az ember, magyaros díszkapu alatt kell elhaladni, amely nagy vörös betűkkel hirdeti, hogy itt az állami gazdaságok kiállítási területére lép a látogató. Az istállókat és a hozzá tartozó épületeket — takarmányelőkészítő és tejház — az Állami Gazdaságok Megyei Igazgatósága és a MEZŐSZÖV közösen rendezi be a szükséges gépekkel.

A takarmányelőkészítő egyik legérdekesebb gépe a motoros szecskavágó, amely ebben az évben került ki a tervezők kezе alól, s várja, hogy minél több termelőszövetkezet és szakcsoport vezetője megnézze és kedvet kapjon alkalmazásához. Azért termelőszövetkezet és szakcsoport-vezető, mert ahogy Somogyi József főmérnök és Salamon Gyula, a MEZŐSZÖV igazgatója elmondja, ez a gép elsősorban középüzemi. Ugyancsak középüzemi használatra szántták a szecskavágó mellett felállított gépi répavágót és az NDK-ból behozott modern zöldtakarmánypépesítő gépet is.

A takarmányelőkészítővel *egybeépítve készült el a tejház. Még most festik az emberek, de a gépek s felszerelések már az ajtó előtt állnak, beszerelésre várva. Ide egy 275 literes gépi meghajtású tejszeparátor, egy 500 literes tejhűtő és egy különleges, új gyártmányú taligára szerelt Pató-féle egysajtáros fejőgép kerül, amely ugyan egyszerre csak egy tehenet fej, de mindössze 2—3 perc alatt. Előnye, hogy könnyen mozgatható és szállítható, gyorsan és egyszerűen dolgozik.*

A tejház után következnek az istállók, ahol az állami gazdaságok legjobb teheneit mutatják be, s egyúttal megismertetik a látogatókat az öntató-berendezéssel is, amely egy 200 literes hidroforon keresztül kapja a vizet.

A tehénistállók előtt népes csoport a takarmányellátásról beszélget. A csoportban találjuk Láng Antalt, az Állami Gazdaságok Megyei Igazgatóságának állattenyésztési vezetőjét, aki nagy tapasztalattal rendelkezik a mezőgazdasági kiállítás rendezésében, mert már 1926-ban rendezett mezőgazdasági kiállítást Tabon és Lengyeltótiban. Kérésünkre elmondja, hogy az akkori és mostanában rendezett mezőgazdasági kiállítások közötti legnagyobb különbség, hogy napjainkban szokatlanul nagy súlyt kap — nagyon helyesen — az üzemszervezés helyes módszerének bemutatása.

Az állami gazdaságok pavilonjai mögött helyezkednek el a termelőszövetkezetek istállói és más épületei. Itt még javában folyik a kopácsolás, és a szállítás, mert ha nem is sokkal, de valamennyivel lemaradtak az állami gazdaságok mögött. A megye legjobb termelőszövetkezetei közül többek között itt mutatja be munkájának eredményeit a bólyi Kossuth, a beremendi Dózsa és a szentlőrinci Úttörő.

A kaputól *vezető főútvonal mentén, közvetlen a kiállítás központi irodájával szemben a Pécsi Vízügyi Igazgatóság rendez be öntözési bemutatóhoz egy mintaterületet. Barázdás és permetező öntözést, valamint öntözőgépeket mutatnak be üzemelés közben. Pavilonjukban pedig kimutatásokon és táblázatokon a megye vízgazdálkodásának számszerű adataival ismerkedhetnek meg a látogatók.*

A Vízügyi Igazgatóság területétől néhány lépésnyire a Mecseki Állami Erdőgazdaság emberei ácsolnak csinos erdei lakot és kifutót két őzike és egy szarvasborjú részére. A házikó körül frissen telepített fák állnak, s az állandóan úton lévő teherautó újabb és újabb kellékeket szállít a sokatígérő erdészeti bemutatóhoz. A Mecseki Állami Erdőgazdaság bemutatójáról Biczó Rezső erdőmérnök, műszaki osztályvezető ad felvilágosítást. Elmondja, hogy a kiállításhoz hozott anyagokkal négy fő területet szeretnének bemutatni. Az országfásítást, a fahasználatot és fagyártmányokat, az erdőművelést és a vadászatot. Kérésünkre egy-két érdekes adatot árul el a kiállítás statisztikáiból. Többek között megtudjuk, hogy Baranyában nyolc esztendővel ezelőtt olyan kisméretű volt a fásítás, hogy egy év alatt mindössze 5,6 hektáron telepítettek. Ebben az esztendőben pedig már 588,6 hektárnyi területet fásítottak. Még érdekesebb adat, hogy a fásításhoz a gazdaság csaknem kétmillió csemetét adott az idén. A kiállítás statisztikájában láthatja majd a látogató azt is, hogy a gazdaság évenе 140 ezer köbméter fát szállít a népgazdaságnak.

A Pécsi Vízügyi Igazgatóság és a Mecseki Állami Erdőgazdaság területe után a Sütőipari és a tejipari vállalatok pavilonjai készülnek a főútvonalon. Az úttól balra, tágas térségen a MEZŐSZÖV gépei sorakoznak. A hagyományos gépek és felszerelések mellett egészen új, eddig ismeretlen gépeket mutatnak be. Többek között a harkányi mezőgazdasági kiállításon ismerkednek majd meg megyénk gazdái az osztrák gyártmányú, nagyobbrészt műanyagból készült motoros háti permetezővel, amely négy hold szőlő bepermetezését teszi lehetővé egy munkanap alatt.

A MEZŐSZÖV gépei között találkozunk össze Bencze János közgazdásszal, aki a megyei tanács részéről, mint főrendező irányítja a kiállítás rendezését. Arra kér, írjuk meg: a kiállítás leglelkesebb emberei a MEZŐSZÖV dolgozói. Ebben a pillanatban áll meg a központi irodának kinevezett műhelykocsi előtt egy Pobjeda. Novics János elvtárs, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának mezőgazdasági osztályvezetője száll ki munkatársaival, hogy megtekintse a kiállítás előkészületeit s a helyszínen adjon tanácsokat.

Egy jókora lombos fa tövében nagy hórukkozással két határőr feszít ki telefonkábelt. A kiállításon ugyanis a határőrség rendezi be a telefonhálózatot, s Baranyai tiszt elvtárs vezetésével érkezett két szerelő állította üzembe a hangszórókat is. Csütörtökön délután érkeztek meg, s máris működik négy hangszóró.

A pavilonok között

máris sétálgatnak csinos shortnadrágos lányok — nyilván nyaralók —, hogy megcsodálják a hatalmas arányú munkát, amelynek minden lépésnél tanúja lehet a korai látogató, egy nappal a kiállítás megnyitása előtt.

Az ENSZ-közgyűlés pénteki ülése

New York (TASZSZ): *Zorlü* török külügyminiszter, aki az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának péntek délelőtti ülésén elsőnek szólalt fel, beszédének jelentős részében azt hangoztatta, hogy Törökország ellenez mindennemű beavatkozást a „testvéri" arab országok belügyeibe. Ugyanakkor üdvözölte az amerikai csapatok libanoni és az angol csapatok jordániai beavatkozását. Zorlü igyekezett mentegetni Törökország részességét az Egyesült Államok támadó cselekményeiben. „Nemes tett"-nek nevezte azt, hogy Törökország az amerikaiak rendelkezésére bocsátotta területét a Libanonba irányuló csapatszállítások céljára. Törökország képviselője maradéktalanul támogatta az Egyesült Államok álláspontját.

Ezután *Ahmed Sukairi*, Szaud-Arábia államminisztere szólalt fel.

Kijelentette, hogy az ENSZ elé olyan képet tártak, „mintha háború lobbanna fel a Közép-Keleten — arab államok háborúja arab államok ellen. Ez egy sereg olyan javaslatra vezetett, amely azzal foglalkozott, hogyan védjék meg az arabokat az arabokkal szemben és hogyan védelmezzék meg ezeket a szegény arab államokat a közvetett és közvetlen agressziótól. Sukairi szerint ez „rosszakarattal párosult nyilvánvaló igazságtalanság" és „torzításon alapuló mellébeszélés". A közép-keleti probléma megoldására irányuló különböző javaslatok közül legalább az egyiket habozás nélkül el kellene fogadni, nevezetesen a katonai erők visszavonását. „Támogatni fogunk minden olyan határozati javaslatot, amely a külföldi csapatok azonnali eltávolítását sürgeti nemcsak Libanonból és Jordániából, hanem minden talpalatnyi arab földről".

Eisenhower gazdaságfejlesztési tervére célozva Sukairi kijelentette: „a kérdés megoldásának kulcsa nem a gazdasági fejlesztés, bármilyen fontos is legyen az. A gazdaság csak szilárd politikai helyzetben fejleszthető".

„A nyugati gondolkodásból ki kellene iktatni azt a beteg idegzetre valló komplexumot, amely a Nasszer elnök iránt érzett gyűlöletben jelentkezett" — mondotta.

Fuzsijama japán külügyminiszter véleménye szerint az ENSZ megfigyelő csoport kiterjesztésére irányuló japán javaslat „továbbra is hatékony eszközt szolgáltathatna az amerikai csapatok Libanonból való visszavonására". Hozzátette: ezt a gondolatot talán fel lehetne használni a jordániai kérdés rendezésének alapjául is.

Dzsalal Abdoh, Irán állandó képviselője hangoztatta, hogy országa „nagy fontosságot tulajdonít a libanoni és jordániai függetlenség fenntartásának";

A rendkívüli közgyűlés ülését ezután felfüggesztették.

Az angol kormány nyilatkozata ciprusi tervéről

Makariosz érsek visszatérhet Ciprusra

London (MTI). Az angol kormány pénteken közleményt adott ki. Ebben bejelenti, hogy megkezdi ciprusi tervének megvalósítását.

Ez a terv, amelyet az idén június 19-én hoztak nyilvánosságra, hét éves átmeneti időszakot ad arra, hogy Ciprus népe fokozatosan bekapcsolódjék saját ügyeinek intézésébe.

A közlemény nyilvánvaló utalással a száműzetésben élő Makariosz érsekre, kifejezi az angol kormánynak azt a reményét, hogy a szigeten „megszűnik a terror és akkor visszatérhetnek Ciprusra mindazok, akik jelenleg számüzetésben élnek és részt vehetnek a választások előkészítésében, valamint azokban a tanácskozásokban, amelyeket a sziget kormányzója a választásokkal összefüggésben hamarosan megkezd." A közlemény felszólítja a görög és a török kormányt, delegáljon egy-egy képviselőt a sziget kormányzója mellé. A választásokat a kormányzó a török és a görög közösség vezetőivel együtt készíti elő. A sziget lakói két külön képviselőházat választanak meg, e két ház szuverén módon dönt a két közösség közös ügyeiről és megválasztja a maga képviselőit a sziget kormányzótanácsába. Ennek élén az angol kormányzó áll és négy ciprusi görög, valamint két ciprusi török miniszter lesz a tagja. A kormányzótanács szuverén módon dönt minden olyan kérdésben, amely nem tartozik sem a két képviselőház sem pedig közvetlenül a kormányzó hatáskörébe. A kormányzó személyén keresztül az angol kormány megtartja magának a sziget külügyeinek, külső és belső biztonságának kérdéseiben a döntés jogát.

A közlemény befejező részében hangsúlyozza, hogy e terv megvalósításának egyik feltétele „a terrorcselekmények beszüntetése a szigeten". A másik feltétel pedig az, hogy hét évre halasszanak el minden végleges döntést anélkül, hogy ez veszélyeztetné az érdekeit felek törekvéseit — hangoztatja a közlemény.

Csökkent a lopások száma, megszűnt a nyílt fosztogatás

Még mindig sok a sikkasztás

Dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitány beszámolója a megyei tanács ülésén

A Baranya megyei Tanács csütörtöki ülésén dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitány, a megyei tanács végrehajtó bizottságának tagja ismertette azt a munkát, amelyet a társadalmi tulajdon védelme érdekében a rendőrség a megyében végzett.

A beszámolóból kitűnt, hogy az ellenforradalom után az osztályellenség a nyílt fegyveres harcban elszenvedett vereség után támadásának fő irányát áttette gazdasági területre. Kihasználta azt, hogy bűnüldöző szervek az ellenforradalmárok felszámolásával, a kint lévő fegyverek összegyűjtésével, a börtönökből illegálisan szabadult sok ezer bűnöző összeszedésével voltak elfoglalva és szervezett támadást indított a társadalmi tulajdon ellen. Ez a támadás Baranyában is az „összkomfortos" sztrájkok szervezésében, a különböző jogtalan bérkifizetésekben és a társadalmi tulajdon fosztogatásában nyilvánult meg. A támadás a gazdasági szerveket készületlenül érte, mert a társadalmi tulajdon védelmét ez ideig rendőri feladatnak tekintették. Ilyen körülmények között *Baranyában az elmúlt évben a társadalmi tulajdonban több mint 11 millió forint kár keletkezett.*

Az ellenforradalmi elemek felszámolása után, az elmúlt év közepe táján a bűnüldöző szervek munkájuk középpontjába a társadalmi tulajdon védelmét állították. Munkájuk eredményességét mutatja az, hogy az elmúlt év második felében egymás után derítettek fel több igen nagy kárértékű és szervezett fosztogatást. — Ilyen volt például a *Magyar Sándor* és társai által az Uránércbánya Vállalat kárára elkövetett 250 000 forintos sikkasztás, a *Borforgalmi Vállalat* kárára elkövetett 130 000 forint értékű csekk-könyvlopás, a *MÉK Vállalatnál* elkövetett 500 000 forintos sikkasztás és visszaélés. Még hosszan lehetne felsorolni a rendőrség által felderített hasonló bűnügyeket. E bűnügyek felderítésével *a rendőrség több mint 5 millió forintot térített vissza* népgazdaságunknak bűnjelek lefoglalásával és bűnügyi zár alkalmazásával.

Az elmúlt évben elszaporodtak a bűncselekmények a földművesszövetkezetekben, az állami építkezéseknél és az erdőgazdaságoknál. *A földművesszövetkezeteknél elsősorban a felvásárlók követtek el bűncselekményeket.* Az ellenforradalom utáni hónapokban ugyanis a szövetkezetek az ország különböző részeiből szerezték be áruszükségleteiket és a felvásárlók szabadon garázdálkodtak a felvásárlásra kapott több százezer forinttal. Súlyosbította a helyzetet az, hogy erre a munkára bűnös gondatlanságból sokszor osztályidegen, büntetett előéletű személyeket alkalmaztak.

Így tudott például *Patyik Károly*, a MÉK Vállalat felvásárlója rövid pár hét alatt 100 ezer forintot sikkasztani. *Sasfalvi József*, a pécsi földművesszövetkezet felvásárlója pár hónap alatt közel 140 ezer forintot költött el különböző nőszemélyekre és utána hamis bizonylatokkal próbálta hiányát legalizálni. Jellemző volt a földművesszövetkezetekre, hogy az elmúlt évben a megtartott leltárok hiányának összege meghaladta a 4 millió forintot. Nyilvánvaló, hogy e leltárhiányok többsége mögött sikkasztás és egyéb bűncselekmény húzódik meg.

Hasonló volt a helyzet az építőipar területén is. A társadalmi tulajdonnal szembeni közömbösség már olyan méreteket öltött, hogy nemcsak titokban, hanem *nyíltan is fosztogatták a közvagyont.* Pécsett például a sofőrök és fuvarosok nyíltan árulták az építkezésekről eltulajdonított téglát, cementet és egyéb építőanyagot. *A rendőrség 1957. júniusában ellenőrizte a 3. sz. Mélyépítő Vállalat szabad szombatra utazó dolgozóinak gépjárműveit és az ellenőrzés során 10 autóbuszról* — amelyen körülbelül 400 dolgozó utazott —, *egy teherautót megtöltő különböző szerszámot, építőanyagot és különböző felszereléseket, többek között vaságyat, szedett össze. A Komlói Szénbányászati Tröszt egyik raktárosa* Pécsett olyan nyíltan árusította a cementet, hogy még az egyik rendőr nyomozónak is kínált 40 mázsát megvételre. A rendőrnyomozó meg is vásárolta és az illető csak akkor lepődött meg, amikor a leszállítás után őrizetbe vették.

Annak ellenére, hogy az elmúlt évben, — különösen az év közepén —, az építőanyagellátásban, komoly zavarok voltak és sok esetben gondot jelentett az állami építő vállalatok anyagellátása, mégis megyénkben, de különösen *Pécsett és annak környékén, soha nem tapasztalt mértékben indult meg a magánház-építkezés.* Ennek az az érdekessége, hogy a központi ellátásban mutatkozott zavarok ellenére, a magánház-építkezéseknél anyaghiány nem volt, az építtetők megfelelő mennyiségű téglával és cementtel rendelkeztek. Nyilvánvaló, hogy ezeknek az anyagoknak nagy részét az állami építkezésekről illegálisan szerezték be. Nem véletlen — és országos tapasztalat —, hogy az állami építkezések környékén, az állami építkezéssel párhuzamosan, megindul a magánépítkezés is. Jellemző erre Komló és környéke is. Komlóval egyidőben újjáépültek a Komló környéki községek abban az időszakban, amikor az állami kereskedelem révén magánszemélyek csak igen korlátolt mennyiségben tudtak vásárolni. *A rendőrség az elmúlt évben, de az idén is, több ilyen építkezőt leplezett le* és indított ellenük eljárást, mert bebizonyosodott róluk, hogy házuk anyagát lopták, vagy más úton, illegálisan szerezték be.

A bűncselekmények következtében jelentős kár érte az elmúlt évben az erdőgazdaságokat. Az erdőgazdaságoktól tavaly több mint 2800 köbméter fát loptak el, közel másfél millió forint értékben. *Igen nagy arányban indult meg Baranyában az 1957—58-as évben az üzérkedés és spekuláció.* Ezzel párhuzamosan állami és gazdasági szerveknél elszaporodott a korrupció, a vesztegetés.

Ezek a jelenségek szükségessé tették, hogy pártunk és kormányunk hathatós intézkedéseket dolgozzon ki a fennálló állapotok megszüntetésére. A gazdasági szervek a szakminisztériumok utasítására megszilárdították a pénz- és anyagkezelést és fokozatosan javították a bizonylati fegyelmet.

A megtett intézkedések már ez évben jelentős eredményeket hoztak. Az elmúlt évihez viszonyítva összehasonlíthatatlanul jobb a helyzet a társadalmi tulajdon védelme területén, jóllehet ez még mindig nem kielégítő. *Lényegében sikerült felszámolni a társadalmi tulajdon nyílt fosztogatását.* A párt felvilágosító munkája eredményeképpen szűnőben van a közömbösség a társadalmi tulajdon fosztogatóival szemben.

Nem értünk el azonban megfelelő eredményeket az osztályellenség kártevő tevékenységének, a rejtett fosztogatások elhárításában, melegőzésében. Mutatja ezt 1958. első félévében a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények statisztikája is. *1958. I. félévében a társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekményekkel 5 335 000 forintos kárt okoztak népgazdaságunknak.* A bűnüldöző szervek javuló munkájának eredményeképpen ennek a hatalmas összegnek jelentős részét, 72.2 százalékát, 3 970 000 forint összegben a rendőrségnek sikerült visszatérítenie.

Az elmúlt évihez viszonyítva csökkent a lopások száma. Ugyancsak csökkent a hűtlen és hanyag kezelések száma. Ez azt mutatja, hogy *a gazdasági vezetők egyre nagyobb gondot fordítanak az anyagok megóvására és a rendeltetés szerinti felhasználásra.* Ezzel szemben nem sikerült csökkenést elérni a sikkasztásoknál. Ezek elkövetői elsősorban az osztályellenség soraiból kerülnek ki és bűncselekményükkel rendszerint igen nagy összegű kárt okoznak.

A tanácsülés dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitány, a megyei tanács végrehajtó bizottsága tagjának beszámolója után fontos határozatokat hozott a társadalmi tulajdon fokozottabb védelme érdekében. A határozatok ismertetésére visszatérünk.

Újabb részletek az Atlanti-óceáni repülőszerencsétlenségről

Shannon (AFP, Reuter, AP) Az Irországtól mintegy 130 mérföldre történt borzalmas repülőszerencsétlenség a hírügynökségek érdeklődésének középpontjába került. A KLM holland légiforgalmi társaság londoni irodájának jelentése szerint alig valószínű, hogy a gép 99 utasa közül bárki is életben maradt. A szerencsétlenül járt gép felkutatására indult angol katonai repülőgépek egyike a Reuter iroda szerint az éjszakai órákban a következő szükszavú jelentést küldte az irországi Shannonba: „Egyetlen utas sem élte túl a szerencsétlenséget". A légiforgalom történetében ez volt az első légiforgalmi utasszállító repülőgép, amely az Atlanti óceánba zuhant — állapítja meg az AP.

Az eddig legsúlyosabb repülőszerencsétlenségek ugyanis a szárazföldön történtek. A legtöbb áldozatot az Egyesült Államokban 1956. júniusában történt repülőszerencsétlenség követelte, amikor két gép összeütközött. Ennek a szerencsétlenségnek 128 halálos áldozata volt. 1953. júniusában Tokió közelében zuhant le egy Globemaster típusú katonai szállítógép. Ekkor 129 katona vesztette életét.

A KLM utasszállító gép, mint ismeretes, Amsterdamból szerdán este indult New Yorkba. A gép Shannonban leszállt majd onnan GMT 2 óra 5 perckor folytatta útját. Félóráival később a gép rádióadója elhallgatott. Az Atlanti-óceánt csütörtökre virradó éjszaka átszelő más gépek pilótáinak feltevése szerint a holland Super-Constelation bizonyára viharba került és így zuhanhatott a tengerbe.

Shannonban hat újabb utas szállt a gépbe, köztük négy amerikai. Így az utasok száma a nyolc tagú legénységgel együtt 99 főre emelkedett. Az utasok közül nyolc gyermek, 45 férfi, 38 nő foglalt helyet a gépben.

A gép 35 perccel az Irországban történt felszállása után rádión jelentette, hogy minden rendben van és mintegy hatezer méter magasságban repül. Ezután a gép rádióadója elhallgatott. A shannoni repülőtér ügyeletes rádiótávírászai mitsem sejtve tovább figyelték az adást, de ezután a gépről már semmiféle jelzést nem kaptak. A Super—Constelation sem motorhibajelzést, sem S. O. S. jeleket nem adott le. A shannoni repülőtér helyettes vezetője kijelentette, hogy „ami a géppel történt, rendkívül gyorsan, váratlanul történhetett."

A szerencsétlenség színhelyére érkezett General Leclerc nevű francia hajó hét holttestet emelt ki a tengerből. Az egyik holttest kezén lévő karóra 4 óra 48 perckor állt meg.

Melling, a KLM shannoni kirendeltségének vezetője közölte, hogy a repülőgép nem volt túlterhelve. A szerencsétlenség oly gyorsan következhetett be, hogy még segélykérést sem adhattak le. A négymotoros gépóriás ugyanis motorhiba esetén még két motorral is könnyen elérhette volna a partot. Ezenkívül a gép négy rádióval is rendelkezett, tehát még ha három készülék is felmondja a szolgálatot, a negyedikkel leadhattak volna segélykérést. Melling a szabotázs lehetőségét teljesen kizártnak tartja.

A szerencsétlenség okát mindeddig nem tudták tisztázni. Légiforgalmi szakértők szerint lehetséges, hogy a gép tengerbezuhanását egy váratlan robbanás okozta. Azt is feltételezik, hogy hirtelen láng baborulhatott a gép pilóta- és rádiófülkéje.

A Reuter iroda legfrissebb jelentése szerint eddig 12 áldozat holttestét találták meg. A szerencsétlenség színhelyén hat hajó cirkál.

Nyolcvannégy áldozat holttestét találták meg eddig

Dublin (AFP) A shannoni repülőtéren közölték, hogy a KLM utasszállító gépének 99 áldozata közül eddig 84 utas holttestét halászták ki a tengerből.

Egy kanadai torpedónaszád az úszó géproncsokat és a felszínre került poggyászt, valamint egyéb holmit szedi össze.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Teszler József, Pál Imre, Papp Mária, Gerber Tibor, Kuli László, Tóth Rozália, Hilbert Ottó, Blummer Ibolya, Kopcsányi Gábor, Pászti József, Szabó Márta, Szegédi Szilvia, Nagy Miklós, Dobszai Csaba, Csányi Anikó, Faluvégi Győző, Pintér József, Jung Károly, Tarró Lajos, Jegenyés Alpár, Kovács István, Magócs Ágnes, Rácz Gábor, König György, Cservenka László, Csombó József, Világos Piroska, Pápista Éva, Bíró Mária, Süle Erzsébet, Farkas János, Czinege Jolán, Kustyán Andrea, Schneider Ferenc, Schnejder Erika, Kovács Ilona, Hodák József, Gerdesits Zsuzsanna, Pettler Attila, Radocsay Anna, Szabó Veronika, Orsós Vince, Gunszt György, Bencze Ágnes, Tóth Csilla, Nagy József, Theisz Ilona, Határszéli Mária, Kádár János, Kalocsa Rudolf, Jancsi Zoltán, Kinder János, Molnár Zsuzsanna, Kerekes Zsuzsanna, Sápszky Vilmos, Horváth Miklós, Kablár Emil, Wöllner Tamás, Papp Gabriella, Bogárdi-Mészöly Eszter, Illés Anna, Arató Ildikó, Kópé András, Botykai Attila, Benkovics András, Spingler Ferenc, Stengl Zoltán, Kőhalmi Eszter, Szalóki Attila, Orsós József, Földesi Ilona.

Házasságot kötöttek:

Varga Lajos rakodómunkás és Kunecz Erzsébet, Jani László felszolgáló és Vincze Ilona, Radocsay István esztergályos és Horgan Mária cipőfelsőrészkészítő, Stachura Vince kőművessegéd és Horváth Melinda kesztyűvarrónő, Nagy Károly kőművessegéd és Fenyvesi Kornélia kesztyűvarrónő, Pálfi Károly üzletvezető h. és Vida Irén technikus, Molnár Sándor egy. hallg. és Dieszler Emília aszszistens, Bakó Béla ellenőr és Hajmási Katalin étkezési felelős, dr. Nessel Jenő ügyvédjelölt és Bólyi Éva adminisztártor, dr. Krauth János jogikari titkár és Kápolnás Irén női fodrász, Kovács Sándor tipográfus és Balázs Erika, dr. Heim György joggyakornok és Farkély Ibolyka telefonkezelő, Mohácsi László szállításvezető és Ambrus Edit előadó, Faubel Antal főoperatőr és Gáti Ildikó gyors- és gépíró, Megyer József csillés és Pintarics Ilona, Czeininger Jenő egy. hallg. és Kovács Magdolna, Gáspár József előadó és Rapp Klára adminisztrátor, Kerner János segédkezelő és Szondi Mária felszolgáló, Albert Miklós gkvezető és Sebők Ilona ápolónő, Porpáczi Zoltán technikus és Márk Márta adminisztártor, Hubi Ferenc festő és Horváth Erzsébet takarítónő, Köntös Gyula aknász és Kriszt Anna, Kruller János beruházási előadó és Danki Szilvia pénztáros, Ivanov Sándor bányacsillés és Keller Erzsébet, Dévai Ernő segédmunkás és Farkas Rozália mérlegkezelő, Gyemjan Pál pénzügyőr és Bárácz Mária gondozónő, Szabó Ferenc segédmunkás és Mészáros Gizella segédmunkás, Németh Sándor bányacsillés és Tisler Ilona, Palotai Márton BM. dolgozó és Kuhajda Margit eladó, Balogh István kovács és Krácsa Karolina lisztmerő, Fiedrich József nyugdíjas és Király Rozália, Barna András vízvezetékszerelő és Jánosi Mária, Nagy Pál bérelszámoló és Kiss Mária laboráns, dr. Melegh Zoltán főelőadó és Kovács Katalin nevelő, dr. Bíró Antal ügyvéd és dr. Farkas Mária, Markovics László tényeleges katona és Weisz Ida, Pethes Zoltán kirakatrendező és Bobonovics Klára.

Meghaltak:

Petkó János 76 éves, Hauk Antal 73 éves, Klein Jánosné szül. Prell Anna 84 éves, Pikó Vendel 61 éves, Lozert Jánosné sz. Schlegl Anna 78 éves, Vertike Istvánné sz. Szabó Rozália 70 éves, Csapó József Mihály 74 éves, Németh József 85 éves, Varga Ferenc 47 éves, Alagi Józsefné szül. Dudás Julianna 52 éves, Nemes István 85 éves, Lewisch Adolfné szül. Frank Anna 80 éves, Kázmér Miklósné szül. Mátis Eszter 74 éves, Kardos Sándorn szül. Pamuki Ágnes 49 éves, Orsós Ferenc 9 éves, Orsós János 4 éves, Solymár Jánosné szül. Milkovics Julianna 70 éves, Póth Adámné szül. Bayer Katalin 54 éves, Krisztián Gyuláné szül. Krasznai Ilona 33 éves, István József 44 éves, Arnold György 68 éves, Rév Gézáné szül. Reisz Mária 80 éves, Erős Imréné sz. Fazekas Anna 50 éves, Klobucsár Józsefné szül. Kajdi Mária 88 éves, Vacsi István 4 hónapos, Tóth Tibor 33 éves, Hardi Ferenc 63 éves, Nagy Lajosné szül. Vörös Teréz 65 éves, Sértő Gáborné szül. Fabi Katalin 75 éves, Brandt Henrik 33 éves, Nyári Gyuláné szül. Vörös Mária 36 éves, Müllor József 61 éves, Tollas József 88 éves, Hirt János 71 éves, Kecskés Pál 15 éves, Szitkay Mátyás 49 éves, Beck Antal 74 éves, Rigó Pál 25 éves, Kovács István 69 éves, özv. Pálinkás Ferencné szül. Viszmeg Lucia 78 éves, Knap Péter 69 éves, Kollárics Ferenc 61 éves.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. augusztus 18-tól 1958. augusztus 24-ig

Ultrarövidhullámú rádiót az Állami Áruházból.

ALLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.55: Mit főzzünk? — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjárásjelentés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 16.47: Műsorismertetés. — 17.59: Időjelzés. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00 Hírek. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádióservice

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Riportműsor.
9.25: Filmzene.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
12.10: Népi muzsika.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Házasságszédelgő. Operett egy felvonásban.
14.55: Napirenden . . .
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Az Ifjúsági Rádió sportműsora.
15.40: Tréfás népdalok.
16.10: Lányok, asszonyok . . .
16.25: Schubert-dalok.
17.00: Emlékezés az államalapító István királyra.
17.15: Szív küldi . . .
18.10: Lemezmúzeum.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Hangverseny Miljutyin operettjeiből.
20.30: Zenés étlap.
21.10: Riportműsor.
21.25: A román zenei hét megnyitó hangversenye.
23.02: Tánczene.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Tündérálom: Petőfi Sándor elbeszélő költeménye.
16.00: Népek zenéje.
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.40: Lapozgatás egy Chopin-életrajzban.
17.40: Operaáriák.
18.10: Tollal a romlás ellen.
18.25: Sör és porcelán. Utijegyzetek.
18.35: Verbunkosok, népdalok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Kamarazene.
20.00: Operarészletek.
20.40: Falurádió.
21.05: Könnyűzene.
21.40: Az asztrológiától az asztronómiáig. Előadás.
22.00: Operettmuzsika.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon!

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi muzsika.
8.40: Vidéki kórusok énekelnek.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.10: Beethoven-művek.
9.40: Gitármuzsika.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Szimfonikus táncok.
11.00: Pereg a dob. Részlet Gergely Sándor regényéből.
11.20: Magyar nóták.
12.10: Könnyűzene.
13.00: Versek.
13.10: Operarészletek.
14.00: Kedvelt dallamok.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Neményi Lili operettdalokat énekel.
15.25: Napirenden.
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Hanglemez.
17.00: Nyaralásra készül a család.
17.15: Tánczene.
17.26: Mai nótaszerzők dalaiból.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: Gyári sziréna...
19.00: Egy közönséges világnap különleges estje.
20.10: Nem fekszünk le, gyerekek.
20.20: Kabaréműsor.
22.15: Tánczene.
23.00: Augusztus éji Rádió színház.
0.10: Népi muzsika.

Pajti rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Szimfonikus zene.
14.40: Nelson Eddy filmdalokat énekel.
15.00: Francis Jammes verseiből.
15.15: Zenekari muzsika.
15.30: Mi újság a nagyvilágban?
16.00: Operettmuzsika mai szerzők műveiből.
16.45: Kellér Dezső írásaiból.
17.00: Bach-művek.
17.30: Rádió-szabadegyetem.
18.00: Román zenei hét.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Verbunkosok, népdalok, csárdások.
19.40: A magyar ipar legfiatalabb ága.
20.00: Muszorgszkij műveiből.
20.10: Kamarazene.
21.35: Falurádió.
21.55: Magyar népdalok.
22.20: Vegyigyár a levélben. Előadás.
22.35: Haydn-művek.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból!

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Egy falu — egy nóta.
9.00: Köszöntő.
9.10: Magyar művészek népszerű opera-operett hangversenye.
10.00: Irodalmi műsor.
10.15: Táncdalok.
10.30: Anonymus és társai. Előadás.
11.30: Térzene.
12.15: Népi muzsika.
13.00: Szív küldi.
13.40: Fecskefészek. Elbeszélés.
14.00: Szimfonikus zene.
15.00: Paul Robeson énekel.
15.30: Liszt-zongoraművek.
16.00: Közvetítés Békéscsabáról.
16.35: Népzene.
18.10: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
18.50: Hangképek a nap eseményeiből.
19.05: Könnyűzene.
19.20: Közvetítés a Csillebérci Nemzetközi Uttörőtáborból.
20.10: Közvetítés az Erkel Színházból: János vitéz.
22.50: Zenekari hangverseny.
0.10: Magyar nóták.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Orgonamuzsika.
8.30: Hangszerszólók.
9.00: Könnyű melódiák.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: B-dur gordonka verseny.
10.35: Szív küldi . . .
12.15: Két Karinthy Frigyes-jelenet.
12.45: Művészlemezek.
14.15: Operetthangverseny.
15.15: Népművészek és népi énekesek „mezei csokra".
15.50: Operahangverseny.
16.15: Zenekari hangverseny.
17.10: A műsort összeállította Kisfaludy Ströbl Zsigmond.
18.10: Irodalmi műsor.
18.30: Népi muzsika.
19.25: Tánczene.
20.30: Beethoven-művek.
21.35: Nagykőrösön, a Művelődési Házban.
21.55: Hangverseny hallgatóink kívánságára.
22.45: Kóbor Tamás: Vidám ballada.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Vidám melódiák.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Legénypróba. Rádiójáték.
10.10: A megraboltak. Elbeszélés.
10.40: Kamarazene.
11.00: Könyvismertetés
11.20: Tömegdalok.
11.40: Verbunkosok.
12.10: Népszerű egyvelegek.
13.00: Radó Oszkár jegyzetei.
13.10: Orosz operákból.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Kórusok.
15.10: Sakk-matt.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
15.34: Ifjúsági műsor.
16.10: Palócz László és Lehoczky Éva énekel.
16.50: Gyári sziréna.
17.10: Könnyűzenei híradó.
17.45: Lányok az erdőben. Elbeszélés.
18.15: Népi muzsika.
18.45: Fórum. — Érzékenység, intrika.
19.00: Verdi: Rigoletto. Dalmű három felvonásban.
21.45: Grofé: Mississipi szvit.
22.15: Román zenei hét.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Népi muzsika.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Népszerű operarészletek.
16.07: A sánta ördög.
16.40: Fiatalok zenei újsága.
17.10: A történetírás magyar mesterei.
17.25: Operettmuzsika.
18.10: Wagner-bemutatók Magyarországon. Előadás.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Filmzene.
19.45: Bizalmiak. Anket-műsor.
20.00: Hangverseny Bágya András műveiből.
20.40: Falurádió.
21.05: A Novai Földművesszövetkezet és Általános Iskola Kórusa énekel.
21.25: Füvószene.
21.50: A fejfájás mechanizmusa. Előadás.
22.00: Olasz dalest.
22.45: József Attila szerelmes verseiből.

Rádiójavítás jótállással Finommechanikánál, Rákóczi út 39

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettrészletek.
8.50: Román költők verseiből.
9.00: Tánczene.
9.30: Népi muzsika.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Az Állami Tűzoltóság Központi Zenekara játszik.
11.00: Kamarazene.
12.10: Tánczene.
13.00: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
13.15: Operarészletek.
14.10: Uttörőhíradó.
14.35: Napirenden.
14.40: Színes népi muzsika.
15.10: A Gyermekrádió műsora.
16.10: Századunk zeneművészete.
17.00: Szív küldi . . .
17.40: Ifjú Figyelő.
18.10: Kedves dalaink.
18.30: A román követ beszéde.
18.36: Közvetítés a marosvásárhelyi Állami Székely Színházból.
21.05: Magyar népdalok.
21.30: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.10: Könnyű melódiák.
0.10: Vonósnégyes.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Gyermekhangverseny.
15.00: Muzsikáló Baranya.
15.15: Könnyűzene.
15.50: Tíz perc a bíróságon.
16.00: Magyar nóták.
16.40: Vakációim. Rekkenő nyarak. Irodalmi összeállítás
17.00: Fúvószene.
17.20: Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára.
18.05: Dél-amerikai népdalok.
18.20: Zongoraművek.
19.05: Szórakoztató muzsika.
20.40: Falurádió.
21.05: Operettrészletek
21.50: Mit hoz az ősz a mozikban?
22.00: Tánczene.

Legújabb típusú rádiók az Állami Áruházból!

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: A román gyermekrádió műsoráról.
9.40: Magyar szerzők könnyű dalai.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.20: Népszerű operettdalok.
11.05: Ady Endre és Isaac Emil levelezése.
11.20: Csajkoszvikij-művek.
12.10: Népi muzsika.
12.50: Mi újság a könyvesboltokban?
13.05: Operarészletek.
13.48: Odysseus kalandjai.
14.30: Szív küldi . . .
15.10: A kórusirodalom mesterei.
15.30: A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
15.45: Vécsey Ernő zongorázik.
16.10: Élő szóval — muzsikával.
18.45: Dalok, verbunkosok.
19.00: A denevér. Részletek Johann Strauss operettjéből.
20.35: IBUSZ-kisaszszony. Operett.
22.35: Táncoljunk!

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Szobanövény-kedvelők ötperce.
15.25: Német népzene fúvosokra.
15.45: Zenekari hangverseny.
16.50: Egy mű születése.
17.30: Látogatás az Autóközlekedési Tudományos Kutató Intézetben.
17.50: Simor András és Wehner Tibor hangversenye.
18.15: Lányok, asszonyok . . .
18.30: Zenés műsor.
18.45: Zenei anekdoták.
19.05: Tánczene.
19.40: Láttuk, hallottuk . . .
20.00: Operahangverseny.
20.40: Falurádió.
21.05: Román zenei hét.
21.40: Zenekari hangverseny.

Finommechanika rádiójavítója, Rákóczi út 39.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Zenerajongók.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Prücsök úr. Mesejáték.
10.50: Balassa P. Tamás zongorázik.
11.00: Salzburgi ünnepi játékok.
12.10: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Népi muzsika.
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Szív küldi . . .
15.05: Hét nap a külpolitikában.
15.20: Kölcsey Ferencre emlékezünk.
15.50: Román zenei hét.
16.45: Egy gazdag élet útja.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.00: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
18.39: Heltai Jenő: Levél Szerához.
18.45: Szimfonikus zene.
19.50: Köznapi dolgokról.
20.20: Szívemben Pest a fény . . .
21.10: Humoreszkkel a világ körül.
22.10: Vasárnapéji Rádiószínház: Isabelle és a tábornok.
23.10: Bartók-művek.
0.10: A Szabó—Beamter-kettős játszik.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Helmut Valcha Bach-műveket orgonál.
8.30: A római katolikus egyház félórája.
9.00: Állatkerti séta.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Zenés vasárnap délelőtt.
12.30: A pöszmétebokor. Elbeszélés.
13.00: Művészlemezek.
14.10: A Gyermekrádió műsora.
14.50: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
15.05: Polgár Tibor: A kérők.
17.15: Könnyű szimfonikus zene.
18.00: Szórakoztató zene.
18.30: Mezei csokor.
19.00: A város peremén: Bieber mester.
19.10: Tánczene.
20.00: Kamarazene.
20.50: Könyvheti könyvekről — olvasás után.
21.10: Motetták.
21.30: Hangverseny hallgatóink kívánságára.
22.30: Közvetítés a Deák-kávéházból.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

Az NB I. sorsolása

Augusztus 31: Tatabányai Bányász—Diósgyőri VTK, Salgótarjáni Bányász—Bp. Vasutas SC, Győri Vasas ETO—Bp. Honvéd, Ferencváros—MTK, Vasas—Ujpesti Dózsa, Dorogi Bányász—Csepel SC, Miskolci Vasutas—Szombathelyi Haladás.

Szeptember 3: Szombathely—Dorog, Csepel—Vasas, U. Dózsa—FTC, MTK—Győr, Bp. Honvéd—Salgótarján, BVSC—Tatabánya, DVTK—MVSC.

Szeptember 7: Tatabánya—Bp. Honvéd, Salgótarján—MTK, Győr—U. Dózsa, FTC—Csepel, Vasas—Szombathely, Dorog—Miskolc, DVTK—BVSC.

Szeptember 14: Lengyelország—Magyarország Varsóban, Magyarország B—Lengyelország B Budapesten. Az ifjúsági válogatott Varsóban, az utánpótlás pedig ugyanekkor Budapesten játszik.

Szeptember 21: Dorog—Diósgyőr, MVSC—Vasas, Szombathely—FTC, Csepel—Győr, U. Dózsa—Salgótarján, MTK—Tatabánya, Bp. Honvéd—BVSC.

Szeptember 28: Szovjetunió—Magyarország Moszkvában. A B és utánpótlás csapatok Budapesten, az ifjúsági válogatottak Moszkvában játszanak.

Október 5: Jugoszlávia—Magyarország, Belgrádban. A B és utánpótlás csapatok Budapesten, az ifjúsági válogatottak Belgrádban játszanak.

Október 12: Tatabánya—U. Dózsa, Salgótarján—Csepel, Győr—Szombathely, FTC—MVSC, Vasas—Dorog, BVSC—MTK, DVTK—Bp. Honvéd.

Október 19: Vasas—DVTK, Dorog—FTC, MVSC—Győr, Szombathely—Salgótarján, Csepel—Tatabánya, U. Dózsa—BVSC, MTK—Bp. Honvéd.

Október 26: Románia—Magyarország Bukarestben. A B és utánpótlás csapatok Budapesten, az ifjúsági válogatottak Bukarestben játszanak.

November 2: FTC—DVTK, Vasas—Győr, Dorog—Salgótarján, MVSC—Tatabánya, Szombathely—BVSC, Csepel—Bp. Honvéd, U. Dózsa—MTK.

November 9: Tatabánya—Dorog, Salgótarján—Vasas, Győr—FTC, MTK—Csepel, Bp. Honvéd—Szombathely, BVSC—MVSC, DVTK—U. Dózsa.

November 16: Magyarország—Belgium, Budapesten. Az ifjúsági válogatottak Budapesten, az utánpótlás válogatottak Brüsszelben játszanak.

November 23: Győr—DVTK, FTC—Salgótarján, Vasas—Tatabánya, Dorog—BVSC, MVSC—Bp. Honvéd, Szombathely—MTK, Csepel—U. Dózsa.

November 30: Tatabánya—FTC, Salgótarján—Győr, U. Dózsa—Szombathely, MTK—MVSC, Bp. Honvéd—Dorog, BVSC—Vasas, DVTK—Csepel.

December 7: Salgótarján—DVTK, Győr—Tatabánya, FTC—BVSC, Vasas—Bp. Honvéd, Dorog—MTK, MVSC—U. Dózsa, Szombathely—Csepel.

December 14: Tatabánya—Salgótarján, Csepel—MVSC, U. Dózsa—Dorog, MTK—Vasas, Bp. Honvéd—FTC, BVSC—Győr, Diósgyőr—Szombathely.

Szombati SPORTMŰSOR

HÁROMTUSA. Vidéki Béke Kupa csataverseny; lövészet az Alkotmány utcai volt laktanyában 14 órakor; úszás a Balokány-fürdőben 18 órakor.

KÉZILABDA. Barátságos mérkőzések: Építők-pálya, 17 órakor: Építők—Pécsbánya, női, 17.45-kor: Építők—Pécsbánya, férfi.

Építőipari Technikum pályája, 18 órakor: Fáklya—Dózsa, női.

*

PVSK—Pécsi BTC 8:3 (4:0) edzőmérkőzés. A PVSK csatároknak már jobban ment a gőllövés. Gőllövők: Vincze 2, Göncz 2, Guhr, Freppán, Csete és Hámori, illetve Lapis 2 és Lendvai öngól. Itt említjük meg, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség értesítette a PVSK vezetőségét, hogy Göncz igazolása továbbra is a PVSK-hoz érvényes, a Miskolci VSC-hez való átigazolást megsemmisítették.

Befejeződtek a Bányász Kupa küzdelmei

A Pécsi Szénbányászati Tröszt a tömegsport fejlesztése érdekében az üzemegységek részére Bányász Kupát írt ki. A kupamérkőzésekre igen sok üzemegység benevezte csapatát; négy sportágban kellett a csapatoknak versenyezniök. Igy például labdarúgásban Pécsbányáról öt, Ujhegyről három, Szabolcsról három és Vasasról három csapat indult. A mérkőzések általában sportszerű keretek között zajlottak le. Sajnos, voltak azonban olyanok, akik megfeledkeztek a sportszerű viselkedésről, ezért öt esetben a kiállítás fegyveréhez kellett nyúlni. Ebben a sportágban Pécsbányatelep külszíni csapata lett a bajnok.

Asztaliteniszben Ujhegyről három, Szabolcsról és Vasasról is három csapat indult. Itt meglepetésre a Vasas külszíni csapata nyerte a bajnokságot.

Sakkban Szabolcsról kettő, Vasasról négy, Pécsbányatelepről három és Ujhegyről három csapat indult. Ebben a sportágban is Vasas külszíni csapata lett az első.

Kézilabdában Pécsbányáról három, Szabolcsról és Ujhegyről kétkét csapat indult. Itt valószínűleg Pécsbánya külszíni csapata lesz az első, hátra van még ugyan az újhegyiekkel egy mérkőzésük, az eddigi eredmények alapján győzelmük azonban biztosra vehető.

A hét vége SPORTMŰSORA

Két héttel a bajnokság megkezdése előtt labdarúgó-csapatainak előkészületi mérkőzéseket játszanak és Pécs sportkedvelői nem maradnak sportesemény nélkül. A Pécsi Dózsa a Pécsi Bőrgyár csapatával játszik Pécsett a Tüzér utcai pályán, a PVSK Komlon szerepel, a Pécsi Vasas pedig a Beremendi Építőkkel méri össze erejét. Ezen kívül megyei I. osztályú csapataink játszanak előkészületi mérkőzéseket.

*

16-án és 17-én Pécsett kerül lebonyolításra háromtusában az országos Béke Kupa csapatverseny második fordulója. Ma délután 14 órai kezdettel az Alkotmány utcai volt laktanyában a lövészetet bonyolítják le, utána 18 órai kezdettel a Balokány-fürdőben az úszásra kerül sor. A terepfutást vasárnap reggel 9 órai kezdettel a Dömörkapunál rendezik meg. A versenyre eddig Győr, Miskolc, Esztergom, Székesfehérvár és Pécs csapata nevezett.

*

Kerékpárosaink sem pihennek a hét végén. Az Alkotmány ünnepével kapcsolatos hazai legnagyobb kerékpáros versenyén, a fonyódi körversenyen indul Dévai és Borkovics, a budapesti pályaversenyen pedig Mahó és Horváth vesz részt. Ezeken a versenyeken szovjet és bolgár versenyzők is részt vesznek.

*

Kézilabdázóink Miskolcra utaznak és ott a hat város tornáján vesznek részt. Az erőviszonyokat figyelembe véve, már az is eredménynek számít, ha az eddig szokásos ötödik helyet megszerzik.

*

Uszóink egy része Budapesten az országos úszóbajnokságokon vesz részt, a másik része pedig Jugoszláviában vendégszerepel.

*

Az atlétika hívei sem maradnak esemény nélkül vasárnap. A PVSK sporttelepén délután fél 5 órai kezdettel kerül lebonyolításra a Diósgyőri Vasas—PVSK egyesületi atlétikai verseny. Atlétáink az elmúlt versenyek alkalmával komoly eredményeket értek el s az eddigi jó felkészülést azzal igazolták, hogy az országos vidéki bajnokságon a második helyezést érték el. A vasárnap megrendezésre kerülő versenyen igyekezniök kell atlétáinknak, ha meg akarják állni helyüket és igazolni akarják az eddigi eredményeket az egyik legjobb vidéki atlétacsapattal rendelkező Diósgyőri Vasas ellen. A diósgyőri versenyzők között találjuk a férfiaknál a válogatott Fazekast és Berzit, a női versenyzőknél Skuitétit, aki az amerikaiak elleni versenyen javította meg 5.68 m-re a magyar ifjúsági távolugró rekordot. Ugyancsak ott találjuk még az ifjúsági válogatott sikfutó Nagy Zsuzsát is. A PVSK versenyzői közül elsősorban Nagy Imre, Révész, Lukács és Lukácsnétól várunk jó eredményt. Természetesen jó eredményeket várunk az egyidőben megrendezésre kerülő válogató versenyen is. A verseny műsora a következő: 100 m-es férfi síkfutás, 400 m-es gátfutás, ffi diszkoszv., női súlylökés, 200 m-es férfi síkfutás, női gerelyvetés 200 m-es női síkfutás, ffi magasugrás, 400 m-es férfi síkfutás, 800 m-es női síkfutás, férfi kalapácsvetés, férfi gerelyvetés, 800 m-es férfi síkfutás, női távolugrás, férfi hármasugrás, 3x800 m-es női váltó, 4x400 m-es férfi váltó.

135 mázsa mézet vásárolt már a pécsi földművesszövetkezet

A pécsi földművesszövetkezeti méhészcsoport tagjai közül az 1938. évre 128 tag 325 mázsa mézre kötött szerződést. 152 309 forint kamatmentes előleget és 843 kiló kedvezményes árú műlépet kaptak.

Múlt évben a rossz időjárás miatt az akác nektárt nem adott, ez évben azonban az akácmézpergetés eléggé sikerült. Csak erős családokkal és fáradságot, költséget nem kímélő, több helyre vándoroltatással lehetett komolyabb eredményt elérni. Pécsi méhészeink először a korábban nyíló akácra Baja, Dráva mellékére, majd onnét Somogy és különösen Vas megyébe vándoroltak, ahol az akác 1—2 héttel később virágzik. Ez idén Nógrádba, a harmadik akácra vándorló nem volt. Igy is volt oly méhész, aki családonként a 40 kg mézhozamot is elérte.

A baranyai esőtlen tikkasztó nyár az akáccal is vetekedő tisztesfű (tarlóvirág) s egyéb virágok kifejlődését megakasztotta és ha az ősz kedvezőtlen marad, a méhcsalád beteleltetését veszélyezteti.

Az Orsz. Méh. V. aug. 12-én kelt rendelkezése szerint jövőre megnövelt a szerződött mézmennyiség hosszabbítás nincs, mindenki köteles a szerződött mézet és előleget mielőbb leadni. Határidő: október 31. Ezután a vállalat, általa meghatározott áron, csak mint szabadforgalmú mézet veszi át. Egyetlen kivétel van a szerződött méz le nem adására nézve, ha a tanács és a gödöllői Méh. Kut. Int. igazolványával bizonyítják, hogy méhcsaládjaik költésvészben vagy mérgezésben pusztultak el.

A szerződött mézből a pécsi földművesszövetkezetnek eddig kb 135 mázsa mézet adtak le. Aki más fmsz-nél adta le szerződéses mézét a vándortanyán, azonnal jelentse a helyi mézfelvásárlónak: hol hány kiló mézet és mennyi előleget adott le.

A második rész műlépet az vehet ki, aki a teljes mézszerződési mézet leadta. A Rákóczi úti méhészeti bolt vezetősége kéri a méhészeket, hogy műlépüket mielőbb váltsák ki és ne hagyják ott hónapokig, sőt évekig. Határidő szintén október 31. A mézszerződéssel megbízottnak pedig jelentsék, ha a műlépet drágálják, a jogos műlépből hány kilót nem óhajtanak kiváltani.

Közli a Földművesszövetkezeti méhészcsoportnak csak az a tagja részesülhet kedvezményekben, aki legalább egy 50 forintos földművesszövetkezeti üzletrészt jegyez, kérjük az elmaradtakat, hogy azt az fmsz megbízottjánál teljesítsék.

V. Z.

„Nyaralásra kellett a pénz..."

Az új nyugati városrészen és Szőlősön sok olyan dolgozó lakik, aki fityfet hány a lakbérkifizetésnek, pedig rendkívül alacsonyak a bérek. Anyagi nehézségekre sem hivatkozhatnak, mert az Uránércbánya Vállalat vagy más üzemek dolgozói megfelelő fizetést kapnak, abból azt a csekély lakbért könnyen kifizethetnék.

A nyugati városrészen lakbérhátraléka van a Csü 1 épületben 29 főnek, a Csü 2-ben 11, a Csü 9-ben 10, Kővágószőlősön 1—2. sz. épületben 11, a 3. épületben 10, a 4. épületben 15 főnek, sőt a többi épületben is van három—négy notórius nemfizető. A nemfizetők nevetséges kifogásokat találnak, például: „nyaralásra kellett a pénz", „betegség volt a családban", stb.

A lakbérhátralékosokkal szemben erélyesen fel kell lépni és felelősségre kell vonni őket. Hátralékban egyetlen lakónak sem szabad maradnia.

Hunyadvári Béla

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: változó felhőzet, több helyen eső, helyenként zivatar. Mérsékelt, időnként élénkebb nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 14—17, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25—28 fok között.

Teke

Augusztus 19-én és 20-án a Mecseki Kupa döntő kerül megrendezésre: Győri Richartz—Csepeli Papír, Pétfürdői MTE—Pécsi Szikra és a Pécsi Építők részvételével. A verseny 19-én déli fél 1 órakor kezdődik és vasárnap reggel 7 órától folytatódik a fenti pályákon. Az ünnepélyes pálya-díjkiosztás az Építők pályáján lesz 20-án, szerdán délután 3 órakor. A Mecseki Kupa jelenlegi védője a Pécsi Építők csapata.

Középiskolát végzett nők számára a Pécsi Orvostudományi Egyetem általános ápolónői állásokat hirdet 850 forint átlagfizetéssel. — Jelentkezni lehet Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatala Pécs, Rákóczi út 80. címen kérvény és önéletrajz benyújtásával vagy megküldésével. Részletes tájékoztatást a Rektori Hivatal ad. A tanfolyamos ápolónők munka mellett szervezett ápolónői oktatásban részesülnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, gyermek, testvér és rokon

Szitkay Mátyás

augusztus 13-án, 48 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése f. hó 18-án, 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Engesztelő gyászmise drága halottunkért fél 9 órakor az Irgalmas templomban.

Nyugodjék békében!

Gyászolja mélyen sújtott felesége és a széleskörű rokonság.

Szeretett feleségem, édesanyám, nagyanyánk, kedves rokon,

Fatus Károlyné

hosszas szenvedés után 58. évében elhunyt. Drága halottunkat augusztus 16-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor kísérjük utolsó útjára, a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

— Beimel Péter, f. hó 14-én elhunyt. Temetése 18-án, hétfőn délután fél 4 órakor lesz a központi temetőben. Beimel család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó férjem, Tollas József temetésén jelenlétükkel virágok és koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni törekedtek.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk hogy szeretett jó feleség, felejthetetlen jó anya, Kovács Jánosné, született Tóth Karolin 1958. VIII. hó 14-én elhunyt. Temetése augusztus 16-án, 12 órakor a pécsi központi temetőben. Gyászoló Kovács család.

— Felejthetetlen drága feleségem, édesanyánk, nagyanyánk, anyósunk, Bank Péterné hosszas betegség után, augusztus 15-én 65 éves korában elhunyt. Temetése 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

Ingatlan

Balatonfenyvesen eladó 300 négyszögöl szőlő-telek, vasúthoz, vízhez közel. Récsey, Kaposvár, Berzsenyi u. 21. 142

420 négyszögöl kertes kis családi ház eladó. Pécsudvard 19. sz., — vasútállomás 10 perc. Kövesdi József, 109

535 négyszögöl szőlő gyümölcsös, Deindolban, kis épülettel és terméssel együtt eladó. Érdeklődni Kovácstelepen, Monostor u. 8. szám alatt. 105

Kertes villa Zánkán (Balaton veszprémi oldalán) 2 szoba, fürdőszobás, vízvezetékkel, villannyal beköltözhetően eladó. Vasútállomás, strand 5 perc. — Érdeklődni: Erdősmecske, postánál. 90

Eladó 13 kh tanyabirtok, részben konyhakertészetre is alkalmas. Schmidt József, Siklós, Alkolpuszta. 88

Ujpetrén a 95. számú ház, egy 4 lóerős villanymotor és szalagfűrész eladó. 84

Ház, Ady Endre u. 58. lakáscserével beköltözhetően eladó. Érdeklődni délután 5 után. 85

Bálicstetőn gyümölcsös, csemegeszőlőssel, épülettel olcsón eladó. Érdeklődni lehet, telefon 26-34 számon. 406

Nagyárpádon 482 négyszögöl házhely olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Pécs-Nagyárpád, Fő tér 6. sz. Köves Ferenc. 403

Majláth u. 13. sz. ház beköltözéssel, egészben vagy felerészben eladó. Ugyanott sepröl kötő gép is. Nagynál. 329

Baranyaszentgyörgy községben családi ház eladó. Kétszoba-konyha és gazdasági épületekkel, 360 n-öl gyümölcsös, 364 n-öl szőlővel, 850 n-öl erdő és 3,5 hold szántó, 800 rét sürgősen eladó, — 30 000 Ft-ért. Érdeklődni: Baranyaszentgyörgy 53. szám alatt, vagy pécsi öröklakásért elcserélném — azonnali beköltözéssel. 423

Családi ház, előkelő negyedben, földszinten egyszobás, emeleten kétszobás lakással, mellékhelyiségekkel kedvezményes fizetési feltételekkel — 73 000 forintért eladó. Cserével beköltözhető. Molnár gondnoknál, Sallai utca 36., emelet. 426

Azonnal beköltözhető kétszobás, mellékhelyiséges villaház szőlővel, gyümölcsössel eladó, Basamalom dűlő 35. sz. — Családi házért, vagy nem egészen kész házért elcserélhető. 456

Eladó 400 négyszögöl fiatal szőlő lakható épülettel, buszmegállótól 2 perc. Érdeklődni: József u. 45. 458

Azonnal beköltözhető kétszobás ház és házhely eladó, Székely Bertalan u. 18. 466

Ürögi völgyben, a Lajkó megállótól 2 percre 780 négyszögöl házhelynek alkalmas rét eladó. Kétrészben is. Érdeklődni: Mecsekalja-Kovácstelep, Pécsi út 3. sz. 528

Szőlő eladó két épülettel. — Nagypostavölgy, Kálinger megállóval szemben. 460

Eladó Pécsett 1870 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, lakás azonnal elfoglalható. Autóbusz 7 perc, víz villany. — Móré Fülöp utca 21. 511

Szövetség utcával szemben (bőrgyárral szemben) házhely eladó. Bővebbet: Várady A. u. 22. 526

Ház azonnal beköltözhetően eladó. Felszabadulás (Mohácsi) út 15. szám. 451

Gazdálkodásra alkalmas családi ház, beköltözhetően eladó. — Felszabadulás u. 24. — Gyárváros. 493

Családi ház eladó, — szoba-konyha átvehető. Hegyalja u. 25. 499

Beköltözési lehetőséggel 3 szoba, hallos modern öröklakás eladó. Érdeklődni: Rákóczi út 38., bádogosműhely. 509

Ház eladó, 2 szobakonyha beköltözhető. Xavér utca 1. 515

György utca 11/1. sz. ház beköltözhetően eladó. Ugyanott több féle bútor is. 554

Eladó beköltözhető családi ház, 1x2 szobás, 1x1 szobás, nagy műhely, ipari árammal, 8 kalapácsos daráló, íróasztal. Felső-Vámház u. 12. 518

Mihály utca 8. számú ház 45 000 forintért eladó. Érdeklődni: Patacs 153. 481

Háromszobás, fedett tetőteraszos, közműves villa pécsi üdülőhelyen nagy előkerttel eladó. Érdeklődni: — Dischka utca 8., emelet, délután 4—7 óráig. 470

Rákóczi út 9/1 családi ház, részben beköltözhetően eladó. 540

Eladó 2 szoba-konyha, istálló, mellékhelyiségek, kis gyümölcsös — beköltözhető. Szentkút 34. 541

Hatszobás, kertes családi ház eladó, vagy kisebbért elcserélném, 3 szoba, összkomfort azonnal beköltözhető. Cím: Kassa u. 30. 496

Adás-vétel

Figyelem! Gyönyörű rekamiék, fotelek, — székek fizetési kedvezménnyel is kaphatók. Garnitúrák, zöld és bordó huzattal — azonnal vihetők. Vig, Budapest, Majakovszkij u. 93., bejárat Izabella utcából. 122

Dió-teleháló, nagyon szép eladó. Megtekinthető a déli és esti órákban. Kovács, Kossuth tér 1, I. emelet 4. 79

Rekamiék, fotelek, — székek, fotelágyak, szelonok készítése jó minőségben. Több havi fizetési könnyítéssel. Festetich utca 11. Keletinél. 123

Fél lóerős 1 fázisú 220 V-os új villanymotor szivattyúval és egy férfikerékpár eladó. Ürögi út 70. Tolnai kertészet. 101

Uj zöld Pannonia sürgősen eladó. Körzeti orvos, Porrogszentkirály. 106

Tolósúlyos mérleg rúddal, nagy tányérral, hitelesítve kapható, Baja, Bezerédi utca 3. sz. Krammer. 69

Kárpitozott garnitúrák, gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, — fotelek, kárpitozott székek. Kárpitos kisiparosnál, fizetési kedvezménnyel. Kívánságra fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László kárpitos kisiparos, Budapest, VI. Majakovszkij utca 98/a. (volt Király utca) 68

Varrógépek eladók, — Pfaff cipész balkaros és háztartási. Városház utca, Varrógéperakat. 97

Hálószoba, konyhaberendezés, varrógép, — félhálló, szekrények, ágyak, asztalok, bútor félék eladók. Felső-Vámház u. 2. 98

Gyönyörű dióhálók, — kombinálszekrények, fizetési - kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 101

Mosógépek, porszívók, villanymotorok tekercselését, javítását vállalja Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. Tel: 15-23.

Sport gyermekkocsi jó állapotban eladó, Domány, Kolozsvár u. 10. sz. 405

Zöld Pannonia motorkerékpár 15 000-ért eladó. János utca 13. 449

1200-as üzemképes, — oldalkocsis Harley motorkerékpár eladó. Vasas I. 106. szám. 465

Eladó 250-es Csepel motorkerékpár, újszerű állapotban Pannónia zöld színű, gumik és lánc új. Megtekinthető 19-én, kedd reggeltől, József Attila u. 41., földszint. 491

Használt cserépkályhát és fürdőkádat vennék. Telefon: 33-10. — Csak délelőtt.

Mosógép eladó. Alkotmány utca 31. sz. Esténként. 323

Kerekasztal, — négy szék eladó. Marosvásárhely u. 4. 542

Uj modern kisipari konyhabútor eladó. — Alkotmány u. 59. 545

Kisméretű konyhaszekrény olcsón eladó. Repter K 17. II. lépcső II. 1. 507

Eladó kettő fotel, — hálószoba-szekrény, — kis rekamié, vaskályha, garnis. Rákóczi út 39/b. Hollódy. 501

Phillips zeneszekrény lemezjátszóval, rádióval eladó. Dischka Gy. utca 8., emelet, délután 4—7 óráig. 471

Tenyészkoca, fiatal, kese 10 db 6 hetes malaccal eladó. Dallosnál, Kozármisleny. 548

Hálószobabútor, szekrények, ágyak, asztalok olcsón eladók. — Aradi vértanuk u. 32. 480

Eladó 3 darab lószőrmatrac, ágypehely, — kis asztal, székek, — Kassa utca 30. 551

Szivattyú teljes felszereléssel, 5 lovas villanymotor eladó. — Horváth. Tel: 16-75. — Magyarürög 15. 527

Sötét hálószobabútor, páros ágyak, szekrények, rekamié-váz, sodrony, olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 538

Keresünk megvételre 100 darab kifogástalan állapotban lévő széket. Fizetés könyvjóváírással, vagy inkasszóban. — Komlói Szénbányászati Tröszt Béta-akna üzeme. 555

Modern konyhabútor kedvező fizetéssel kapható. József utca 45. Ugyanott egy körfűrész villanykapcsolóval együtt eladó. 459

2 és fél méteres fikusz eladó, Megtekinthető vasárnap délelőtt, hétköznap 6—8-ig. — Perczel utca 32. III. 8. 533

Rövid zongorát keresek megvételre, 21-11 telefonra hétköznap 5 után.

Jáwa motor, 350-es és 250-es, keveset használt eladó. Fizetési kedvezmény lehetséges. Bonyhád, Perczel Mór utca 77. 503

Nagyméretű 2-es ablakok eladók, Géza u. 1. sz. Gyárváros. 432

500-as oldalkocsis motor eladó, vagy kisebbért cserélhető. — Deák Ferenc út 22. 433

Egy db Bösendorfer hangverseny, hosszú zongora, a város legszebb részén 3 szobás, összkomfortos öröklakás eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 11. Kary 424

Sötét hálószobabútor eladó. Pompa Mihály u. 3. sz. 495

¾ hegedű, ¾ cselló, ¼ hegedű, nagybőgő eladó. Bartók Béla u. 17. sz. Poszák. 449

Négy darab kárpitozott szék, 2 darab fotőly új állapotban eladó. Kossuth u. 56. — udvari 10-es ajtó. 437

Eladó sürgősen, jó állapotban lévő, modern, vitrines ebédlő. Ujmeszés, Keller J. u. 4. I. em. 412

Dióháló, barna, furnéros, jó állapotban eladó. Domány, Kolozsvár u. 10. 404

Egy kocsi, egy ló eladó, Fürst Sándor u. 66. sz. 436

Egy keményfa szabóasztal olcsón eladó. — Alsó-Balokány u. 21. 390

Uj állapotban lévő — 125 cm³-es piros Danuvia motorkerékpár eladó. EPFU Váll. — Megyeri út 50. Megtekinthető 8-tól 16-ig. 393

Nagyobb mennyiségű, jóminőségű téglát üzemünkben átvéve, magánosoknak is eladunk. Befizetés, Sallai utca 11. szám. — Epitő Szövetkezet. 351

Közép Kalór-kályhát veszek. Délután 5-től, Rákóczi út 63., em. jobbra.

Buksi rendszerű 6 kisipari kötőgép eladó. Vasvári Gyuláné, Bicsérd. 373

Opel Kadet személygépkocsi eladó. Megtekinthető Pécsbánya, Borbála u. 2. (Gyógyszertár mellett.) 347

Kombinálszekrény, — diófurnéros, teljesen új, nagyméretű eladó. Sallai u. 29. 369

Eladó: 3 lószőrmatrac, ágypehely, kisasztal, székek. Kassa u. 30. 551

Lakás

Szabadság út 40. sz. alatt lévő 2 szobakonyha, előszobás, — mellékhelyiséges lakásomat elcserélném 2 egyszoba-konyhásért. Kálmán. 112

Elcserélném modern kétszoba, összkomfortos lakásomat egyszoba, hallos, összkomfortosért. Érdeklődni: telefon 44-62. 463

Semmelweis utca 11. számú házmesteri lakásomat elcserélném hasonlóra. 774

Elcserélném pécsi — szoba-konyhás lakásomat Pécshez közeli faluban, gazdálkodás végett. Érdeklődni: — Attila u. 3. Kedd reggeltől. 439

Szoba-konyhás lakást keresek költségtérítéssel, Pécs, Kálmán utca 4. 483

Beköltözhető lakást vagy házat keresek életjáradékra. — Cím: Paclovics Márk, Szőkéd. 494

Szoba-konyhás, speizos lakást keresek, magas költségtérítéssel, vagy szoba-konyhás mellékhelyiséget cserélek 2 szobásért. Tarlósi, Vas Gereben 10. 453

Eladó beköltözhető, 4 szoba, összkomfortos új ház gazdasági épületekkel, gyümölcsfákkal, igényesnek is, — ugyanott 2 kh. szántó. Pécsújhegy II. dűlőben. Dobó István út 34. sz. Budai vámnál. 400

Vidékre járó pedagógusok! Szalánta melletti 2 szoba, összkomfortos vízvezetékes szolgálati lakásomat, melyhez 2 katasztrális hold kert, gyümölcsös tartozik, gazdálkodásra kiválóan alkalmas, elcserélném pécsi 2 szobásért. Bármilyen szakos, nem szakos alkalmazása biztosítható Szalántán (2 km) Érdeklődni: Eszterág pt-n, vagy telefon 44-54. 411

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiségből álló lakásomat, egyszobakonyha mellékhelyiségesre a belvárosban, magas ráfizetéssel. — Zsolnay V. u. 49. 376

Vegyes

Vállalatok, közületek és magánosok figyelem! Speciális sodronyáru cikkek gyártására berendezett üzem eladó, vagy átadó, Miskolc, Zsolnay kapu 15. sz. Bezzegh. 143

Bútorszállítás, zongoraszállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor utca 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Kényelmes, modern otthona lesz, ha kárpitozot bútorait Rudán kárpitosnál, Szentlőrincen készítteti. Szolid ár, pontos munka. 132

Vállalatok figyelem! Személygépkocsik — nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. — Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 118

Bútorát, ha régi, el ne pazarolja! Alpár újjáalakítja. Tekintse meg átalakított bútorait! Alsó-Balokány u. 41. 296

Autó, motorkerékpár dinamó tekercselése, szakszerű javítása Villamosgépjavító KTSZ Pécs, Szigeti út 17. sz. Tel: 15-23. 60

Aluminium és egyéb fémöntést rövid határidőre vállal, Ujvári fémöntő, Nagy Lajos u. 5. 88

Tűzhelyek szakszerű javítását vállalom. — Tűzhelyalkatrészeket műhelyemhez szállítva veszek. Gál, speciál tűzhelylakatos. Könyök u. 17. 489

Sürgősen keresek — 10 000 forintot 2—3 hónapra, magas kamat ellenében, Fedezet biztosítva. Kincses Károlyné, Felső-Balokány u. 37. 522

Magasan jutalmazom, aki 13-án elveszett — Rex nevű 10 hónapos farkaskutyámat vissza hozza. Miklós L. Eger u. 2. Gyárváros, telefon: 35-16. 497

Hová mégy pajtás! — Megyek Vargához tollfotőlat, golyóstollat javítani. Kossuth u. 20. sz. 100-as DKW eladó. 408

Állás

Tanulófiúnak lakást adnék. Bem utca 2. I. em. 5. Pécs. 447

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 16-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szombattól szombatig. — Hírek tudósítások. — Zenés irodalmi összeállítás: Uj költőt avatunk... A hercegszántói származású Dekics Márkó verseiből. — Táncos-dalos hétvége. — A legkedvesebb horvát és szerb népdalok, népi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Zeller: Egyveleg. — Rózsa és acél. Szófiai levél. — A divat meg a Divat. R. Goetze szatírája. — Hétszer csuklottam. — Vidámságok. — Szív küldi szívnek szívesen. — A Kretzer—Moserduó játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Rádióamatőrök ötperce.
18.05: Kommentár.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Óh, szép magyar nyelv!
18.30: Zenés hétvége.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Rádió PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

Vegyen totószelvényt!

MOZI

Park: Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, 7, fél 10 órakor)
Kossuth: Bün (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7, 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Romeo és Julia (6, 8 órakor)
Epitők Kultúrotthona: Az ötlábú birka (5, 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Leöwey Leánygimnázium: A mexikói (4, 6 órakor)
Jószerencsét (Pécsszaboles): Poloniai expressz (6, 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Cimborák (5, 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Párbaj (6, 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Svejk, a derék katona I. rész (fél 7, fél 9 órakor)
Zrinyi (Szigetvár): Bigámista (6, fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár) szünnap
Táncsics (Siklós): Az időzár (fél 7, fél 9 órakor)

TÁNCRULETT-EST

lesz ma este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában.

MÁRIA-EST

lesz ma este 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza kerthelyiségében. Az esten fellép Mátrai Mária, a Pécsi Nemzeti Színház tagja. Tánc éjjel 2 óráig.

TÁNCEST

Ma este 8 órától éjjel 1 óráig a Vasutasok Szakszervezete Kultúrotthonában (Pécs, Váradi Antal u. 7/2 szám) táncest lesz. Zene: „Pécsi Gőzös". Belépődíj 5 forint.

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második, kedd.

A SZOT Mérnök-Technikus Tanács irányításával a Vasas Szakszervezet pécsi területi bizottsága az 1958—59. tanévben a következő egészéves szaktanfolyamokat indítja: 1. műszaki rajz, 2. műszaki matematika. Felvilágosítás és beiratkozás — Vasas Szakszervezet Pécs, Színház tér 1. II. 8. 388

Ilona napra legszebb ajándék a virág. Vásárolja Siklósi István virágüzletében, Siklós. 124

A Kossuth Cipész KTSZ fiú iparitanulókat felvesz. Jelentkezés azonnal a szövetkezet Geisler Éta u. 1. számú irodájában. 120

Bükkösdi Állami Gazdaság szabadságmajori üzemegysége, vasútállomás Hetvehely, 2 juhászt keres azonnali belépésre. Lakás biztosítva. — Bérezés kollektív szerint. 121

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást — azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari V., Szigetvár, Zárda u. 2.

Kontírozó könyvelőt (könyvelőnőt), aki — nagy gyakorlattal rendelkezik a gépírásban, azonnali belépésre keres a Baranya megyei Halgazdaság, Pellérd munkahellyel. 429

Gyermekszerető idősebb asszony szept. 1-re elhelyezkedne. — Jól főz. Cím: Szabó Rozália, Szentlőrinc, Vörösmarty u. 1. sz. 464

Mindenes bejárónőt 8 óraj munkára felveszek, Fleisher, Rákóczi út 57. 443

Pécsi Épitő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. Tetőfedőket és 3 kőművest felvesz. 119

Egy nyugdíjas nő békés családi otthont keres, teljes ellátással, megegyezés szerint. — Címeket kérem Szent István tér 21. 3. ajtó. Tel: 14-23. 418

Anyahelyettesnek — menne intelligens — nyugdíjas nő. Cím: Malom u. 14. 349

Tanácstagok fogadóórái

Augusztus 18-án, hétfőn Ritzl Béláné és **Györki József** a Budai II. pártházban este 6 órakor, **Balogh Istvánné** és **Lesnyik Istvánné** a Budai II. pártházban este 6 órakor.

19-én, kedden Jelenszky János és **Gáspár József** a pécsbányatelepi vb-kirendeltség helyiségében délután 5 órakor, **Czöndör Ferencné** a Fürst Sándor utca 4. szám alatti egészségházban este 6 órakor.

21-én, csütörtökön Sárdi Lajos és **dr. Székely Sándor** a Remény utcai pártházban este 6 órakor, **Hohmann Józsefné** és **Szikszay Rudolf** a Bártfa utcai iskolában este 6 órakor, **Kiss Istvánné** és **Dorn Lajosné** a Budai II. pártházban este 6 órakor, **Istókovics Márta** és **Pruzsina István** az Erzsébet-telepi pártházban este 6 órakor, **Várszegi György** és **Kovács Ferenc** a Vasas I. telepi kultúrházban este 6 órakor, **Vertike István** és **Posgay József** az újmeszesi iskolában este 6 órakor.

22-én, pénteken Bencze László és **Nagy József** a Vasas I. vb-kirendeltség helyiségében este 6 órakor, **Kovács István** és **Mizerák József** a Türr-malomban este 6 órakor.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak augusztus 16-án déli 12 órától augusztus 18-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. út és a Siklósi úttól nyugatra): *dr. Józan Béla* (lakása: Jókai Mór u. 12. szám, telefon: 24-77). A járó betegek sürgős esetben jelentkezzenek a Jókai Mór u. 8. sz. alatti körzeti rendelőben (a főposta melletti), telefon: 17-95, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvő betegekhez való kihívást is ekkor jelentsék be.

II. TÖMB: a város keleti része: Pécsbányatelep, Borbála-telep, a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Bartha Vilmos* (lakása: Alkotmány u. 33. II. em., telefon: 34-36). A járó betegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Sörház utca 10. sz. alatti körzeti rendelőben, telefon: 18-68, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvő betegekhez való kihívás is ekkor történik, különben lakásán található.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelepen: *dr. Siklósi István* (lakása: Pécsszabolcs Felsőtelep, telefon: 24-91/28 mellék). A járó betegek sürgős esetben vasárnap de. 9—11 óra között az újmeszesi körzeti rendelőben keressék fel az orvost és a fekvő betegekhez való kihívás is ekkor történik, telefon: 24-91/56 mellék. Más időben a lakásán található.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi. A fekvő betegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert késői kihívásoknak aznap már esetleg nem tud eleget tenni. A járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Közlemények

Augusztus 19-én és 20-án a földművesszövetkezetek nagyszabású vásárt rendeznek Palotabozsokon, Mecseknádasdon, Véméden, Szebényben, Püspöklakon, Mágocson, Egyházaskozáron, Sásdon, Bikalon és Felsőmindszenten.

*

A Pécs városi Rendőrkapitányság I. fokú Gépjárműkerületi Rendőrhatósága felhívja a gépjárművezetők és előadók, valamint tulajdonosok figyelmét, hogy augusztus 17—27-ig bezárólag a félfogadást szüneteltetí.

*

Hálózatkarbantartás miatt áramszünet lesz ma reggel 7-től délután 4 óráig: Mecsekalja és Kovács-telep területén. Holnap, vasárnap reggel 7—12 óráig pedig az Irányi Dániel tér, Orsolya, Ady Endre, Sörház, Felső-Malom és Koller utcák által behatárolt területen.

GAZDÁK!
GAZDAASSZONYOK!
FIGYELEM!
Kétasszonynap közti
naposcsibe kapható!
Igényével haladéktalanul forduljon a földművesszövetkezeti baromfifelvásárló hoz. Ugyanott nagyon előnyös nevelési szerződést is köthet. A naposcsibéket a megrendelés sorrendjében a községekbe kiszállítjuk. A naposcsibe ára kiszállítási költséggel együtt 3,50 Ft.
Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalat pécsi kirendeltsége.

Pihenésre, nyaralásra
vásároljon könyvet a
Könyvterjesztő V.
Széchenyi téri, Kossuth u. 48. és Jókai téri boltjaiban.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 32. Tel: 19-18. Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Felelős kiadásért felel: Mellei Rezső

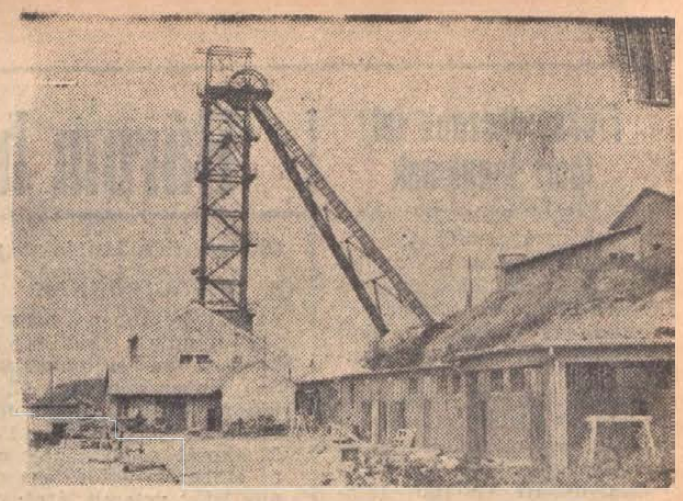
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 194. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. AUGUSZTUS 17.

Új műhely épült III-as aknán

A napokban készült el a komlói III-as aknán az új gépműhely épülete. Az új műhelyt a legkorszerűbb gépekkel rendezték be.

A III. országos bizalmi tanácskozás

Augusztus 19-én kezdődik a III. országos bizalmi tanácskozás. Ezen a tanácskozáson Baranya megye szervezett dolgozóit 20 bizalmi képviseli. Küldötteink nem utaznak üres kézzel. Az országos tanácskozást ugyanis megyénkben az elmúlt hónapok során megtartott üzemi, majd a szakmánkénti területi, megyei tanácskozások előzték meg. E tanácskozásokon megvitattuk a bizalmiak munkáját, az ezzel kapcsolatos problémákat.

Elmondhatjuk, hogy a bizalmi tanácskozások eredményesek voltak. A felszínre kerültek azok a jó módszerek, amelyek segítik, s azok a problémák, amelyek hátráltatják a bizalmiak munkáját. Ezeken a tanácskozásokon is bebizonyosodott, hogy a bizalmiaknak igen nagy szerepük van ma is, amikor már nem a tőkésekkel szemben kell védeni dolgozótársaik érdekeit, hanem a megváltozott körülmények között a szocializmus építését kell elősegíteni. A bizalmiakra éppen ezért sokrétű feladat hárul. Harcolniok kell a maradiság, a közönyösség, a felelőtlenség ellen, segíteniök kell társaikat, hogy minél többet és minél olcsóbban termelhessenek. S ez csak feladatuk egy részét jelenti, hisz a bizalmiak munkáját a múltban is az jellemezte, hogy utat mutattak munkatársaiknak a politikai és gazdasági kérdésekben, felhívták a figyelmet a tőke, a kapitalista társadalmi rend elleni harcra. Ma is utat kell mutatniok, azt az utat, amely a szocializmus felépítéséhez vezet. Ők hivatottak elsősorban arra, hogy a párt és a kormány által megjelölt célok megvalósítására csatasorba állítsák a szervezett dolgozókat, dolgozó társaikat, mert ma a munkások érdekeinek védelme elsősorban ezt követeli.

A bizalmiaknak, hogy e sokrétű feladataikat elláthassák, elsősorban bizalomra, támogatásra van szükségük dolgozótársaik, és a vezetők részéről. Igaz, van e téren még kívánnivaló, de ennek ellenére elmondhatjuk, hogy bizalmijaink többsége megkapja a kellő megbecsülést, segítséget s így a munkáját is jól látja el. A III. országos bizalmi értekezlet jelentősége pedig abban van, hogy ismét útmutatást ad bizalmiainknak a további munkájukhoz, közkinccsé teszi a bizalmiak munkája során felszínre került jó tapasztalatokat, munkamódszereket, felhívja a figyelmet a még tapasztalható hibák kijavítására.

Meggyőződésem, hogy az országos tanácskozáson résztvevő küldöttek munkáját megyénk szervezett dolgozói, a szakszervezeti bizalmiak élénk figyelemmel kísérik majd. A küldöttek megígérték, hogy tolmácsolják a baranyai szervezett dolgozók véleményét, s hazatérésük után ismertetik a tanácskozás eredményeit. Mindent el fognak követni annak érdekében, hogy a bizalmiak munkája eredményesebbé váljék.

Baranya megye szervezett dolgozói nevében eredményes munkát kívánunk küldötteinknek a III. országos bizalmi tanácskozáson.

GREGOR SÁNDOR
SZMT elnökhelyettes.

Fegyveres banditatámadás berni követségünk ellen

A magyar kormány a gonosztevők szigorú megbüntetését követeli

A külügyminisztérium sajtóosztálya közli:

Felháborító fegyveres banditatámadást intéztek 1958. augusztus 16-án a Magyar Népköztársaság berni követsége ellen. Két felfegyverzett, Svájcban tartózkodó disszidens magyar ellenforradalmár behatolt a berni követség épületébe és délelőtt 10 órakor lövöldözni kezdett a követség személyzetére. A követség beosztottjai önvédelemből viszonozták a tüzet. A tűzharc során az egyik bandität megsebesítették, majd beszorították a támadókat az épület egyik helyiségébe. A követség beosztottjai közül senki sem sebesült meg. A magyar követ kérésére kiérkező és az épületbe behatoló svájci rendőrök könnygázbombával ártalmatlanná tették, majd elszállították a banditákat.

1958 augusztus 16-án Sebes István külügyminiszterhelyettes magához kérette Fritz Hegg urat, Svájc rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. A legerélyesebben tiltakozott a gyalázatos támadás ellen és a felelősséget teljes egészében a svájci hatóságokra hárította.

A Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma az esettel kapcsolatban emlékeztetni kíván arra, hogy a Magyar Népköztársaság kormánya, szóvivője útján és egyéb módokon már korábban nem egyszer intézett figyelmeztetést a svájci kormányhoz. Hivatalos magyar tényezők több ízben szóvátették, hogy Svájc területén a hatóságok eltűrik a Magyar Népköztársaság kormányával szemben nyíltan ellenséges szervezeteket, sőt mi több, e szervezetek különböző magyar-ellenes rendezvényeinek felelős tisztséget betöltő svájci politikusok közreműködésükkel nemegyszer hivatalos színezetet adtak. Ugyancsak nem egy esetben felhívta a figyelmet a Magyar Népköztársaság kormánya Svájc sem-

(Folytatás a 6. oldalon)

Párt- és állami vezetők az augusztus 20-i ünnepségeken

Alkotmányunk ünnepe alkalmából a párt és a kormány vezetői közül többen részt vesznek az augusztus 20-i vidéki ünnepségeken.

Békéscsabán Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke és Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Miniszertanács első elnökhelyettese, Tápiószentmártonban Cserven ka Ferencné, Kaposvárott K. Nagy Sándor, Jászberényben Tömpe István, Csepregen Ilku Pál, Veszprémben Sándor József, Tapolcán Kossa István, Ózdon dr. Dabronaki Gyula, Hédervároon Földes László, Zalaegerszegen Friss István, Csátaljáan Kreszán Lajos, Komlón Kiss Dezső, Jánoshalmán Nyers Rezső, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai vesznek részt az alkotmánynapi ünnepségen.

Elindult a békehajó

Szombaton délután 3 órakor a Molotov téri hajóállomásról elindult Bécsbe a Deák Ferenc és a Felszabadulás nevű hajó, fedélzetén a nemzetközi béke-hajóút 28 magyar utasával, élükön Vass Istvánnéval, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkárával.

Záporok várhatók

Szombaton hajnalban újabb hűvös óceáni zónális áramlás indult Nyugat- és Közép-Európa fölé. Hazánk fölött, mint a Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán elmondották, valószínűleg a vasárnapra virradó éjszaka, vagy vasárnap vonulnak át a hűvös légtömegek és előreláthatólag kisebb záporokat is hoznak. A hőmérséklet azonban megmarad a 25—28 fokos szinten. A jelek szerint a jövő hét első napjaiban ismét erősebb felmelegedést várhatunk.

Kitüntetik a tíz éve működő termelőszövetkezeteket

A 10 éve működő mezőgazdasági termelőszövetkezeteket munkásságuk és a szocializmus építésében szerzett érdemeik megbecsülése jeléül a kormány elismerő oklevéllel tünteti ki.

A termelésben, a munkaszervezésben és a szövetkezeti demokrácia megvalósítása terén legkiemelkedőbb eredményt elért három jubiláló termelőszövetkezetnek a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével való kitüntetésére a kormány a Népköztársaság Elnöki Tanácsához előterjesztést tesz.

A 10 éve működő mezőgazdasági termelőszövetkezetek alapító tagjai közül azokat, akik az alakulástól kezdve folyamatosan tagjai a szövetkezetnek, a kormány elismerő oklevéllel tünteti ki.

Azokat az alapító tagokat, akik termelőszövetkezetük fejlesztése terén és a közös gazdaság jó eredményeinek elérésében 10 éves tagságuk alatt kiváló munkát végeztek, kitüntetésre kell előterjeszteni.

A kormány elismerő oklevelet adományoz a pártapparátusban vagy az államigazgatásban 10 éven át a termelőszövetkezetek ügyeivel foglalkozó dolgozóknak.

Azokat a dolgozókat, akik e munkásságuk során kimagasló eredményeket értek el, kitüntetésre kell előterjeszteni és pénzjutalomban kell részesíteni.

A termelőszövetkezeti mozgalomban kimagasló eredményt elért dolgozók részére a pénzjutalmat a földművelésügyi miniszter adományozza.

Az elismerő okleveleket, kitüntetéseket, valamint a jutalmakat a termelőszövetkezet 10 éves fennállása alkalmából rendezett ünnepi közgyűlésen kell a kitüntetetteknek átadni.

Felsőfoku tanítóképző és óvónőképző intézetek létesülnek

A Művelődésügyi Minisztérium javaslata alapján a Minisztertanács úgy határozott, hogy — a tanító- és óvónőképzés színvonalának emelésére — felsőfokú tanítóképző, illetve óvónőképző intézeteket létesítenek országszerte. Tizenegy helyen: Baján, Budapesten, Debrecenben, Esztergomban, Győrött, Jászberényben, Kaposvárott, Nyíregyházán, Sárospatakon, Szegeden és Szombathelyen tanítóképző, három helyen: Kecskeméten, Szarvason és Sopronban pedig óvónőképző intézet létesül. Az új felsőfokú tanító-, illetve óvónőképzők 1959. szeptemberében kezdik meg működésüket.

Jelentkezésre a megyék hirdetnek pályázatot. Felvételiket azok kérhetik, akiknek gimnáziumi érettségijük, vagy azzal egyenértékű végzettségük van. Felvételi korhatár 30 év. Azok a pályázók, akiknek jelentkezését elfogadják, felvételi vizsgát tesznek. A tanulmányi idő a tanítóképző intézetekben három, a óvónőképző intézetekben pedig két év lesz.

Augusztusban elkészül az ország legmodernebb előadóterme

Rejtett világítás, automatikus szellőztetés

A szülészeti klinikának tőszomszédságában augusztus 30-ra új előadóterem készül el. A 200 férőhelyes, négymillió forintos költséggel épülő előadóterem a korszerű technika minden vívmányát értékesíti. Az ablaknélküli előadótermet külső fény nem éri, a tökéletes világítást rejtett mennyezeti neoncsővilágítással oldják meg és ezenkívül minden ülőhely rendelkezik asztali lámpával. A terem szellőztetése az oldalfalakba és a padlóba rejtett szellőztetőkön, automatikusan történik. A helyiségek hézagmentes magnéziumpadlóburkolatot kapnak. Az új egyetemi előadótermet a Baranya megyei Építőipari Vállalat készíti, jelenleg már a befejező munkákon dolgoznak.

Újabb belépők a mohácsi és pécsi járásban

Még alig jelent meg a hír, hogy Kisbudméron és Palotabozsokon új termelőszövetkezet alakult, máris újabb jelentés érkezett: Nagybudméron is megalakult a növénytermelő mezőgazdasági termelőszövetkezet. Ezt a termelőszövetkezetet hét gazda 160 hold földön alakította meg pénteken este.

A bólyi Kossuth Tsz is új tagokkal gyarapodott. Öt középparaszt: Fekete Lajos hét, Varga János 9, Sajti Mihály 13, Hegedüs Mátyás 13 és Gauden Ferenc öt és fél holdas egyénileg dolgozó paraszt kérte felvételét.

A kozármislenyi termelőszövetkezet is hét új taggal gyarapodott az elmúlt napokban és még mintegy négy olyan gazda van még a községben, aki hamarosan kéri felvételét a tsz-be.

Német, svéd gépszerelők dolgoznak a Mohácsi Farostlemezgyárban

Decemberben kezdődik a próbaüzemelés

A 103 millió forintba kerülő Mohácsi Farostlemezgyár építésére eddig 65 millió forintot fordítottak. Ebből az összegből valamennyi fontos üzemépület elkészült és jelenleg a gépek szerelésén dolgoznak nagy iramban. A lapképző csarnokban — az egyik legfontosabb üzemrészben — a német szerelők az automatikus üzemmenetet biztosító berendezéseket szerelik. Elkészült a húsz méter magas anyagelőkészítő torony is, amelyben svéd főszerelő irányításával jelenleg a rostosító berendezést szerelik. A faaprító szerelését már befejezték, sőt ezeket a gépeket üresen már ki is próbálták. A gyár energiaforrásai közül jó ütemben halad a kazánok szerelése, nehézség mutatkozik azonban az elektromos energiahálózat kiépítésében. Mindamellett a Mohácsi Farostlemezgyár építésének jelenlegi helyzete azzal biztat, hogy december 31-én — program szerint — megkezdődhet a próbaüzemelés, amihez az illetékes szervek már a szükséges nyersanyagot is kiutalták.

A bányásznapig 76 lakás készül el az Uránvárosban

A Baranya megyei Építőipari Vállalat újabb negyven bányászlakást adott át határidő előtt a nyugati városrészben és ezzel 168-ra emelkedett az idén itt átadott bányászlakások száma. Szeptember 7-ig, az idei bányásznapig további 76 lakás készül el a pécs-nyugati városrészben, ugyancsak a határidő előtt. Az év végéig összesen 472 bányászlakás átadására kerül sor az Uránvárosban és ezzel 1200 fölé emelkedik az 1956 óta itt épülő lakások száma.

A Komlói Állami Építőipari Vállalat, amely az idén összesen 208 bányászlakást épít, a bányásznapig még a szerződésben vállalt határidőnek megfelelően — 36 bányászlakást ad át Komlón és ezzel az általa idén épített bányászlakások száma 99-re emelkedik.

A két építőipari vállalat ebben az évben összesen 680 bányászlakást készít el.

Megérkeztek az első szállítmányok a Drávaszabolcsi Kendergyárba

A Dráva menti meleg, párás síkságon megérett a kender. A szél szertehordja az érett virágport és úgy tűnik ilyenkor, mintha füstölnének a kendertáblák. Hetek óta kézi kaszákkal, átalakított aratógépekkel és speciális kombájnokkal vágják a másfél-két méter magasra nyúlott növényeket.

Ezen a vidéken már a felszabadulás előtt is virágzó kendertermelés folyt, ami azonban a háború végén — amikor a visszavonuló német csapatok elpusztították a drávaszabolcsi kendergyárat — erősen visszaesett. Az idén 16 millió forintos beruházással újjáépítik és szeptemberben már üzembe is helyezik a régi gyárat, amely évente hatvanezer mázsa nyersanyagot dolgoz fel. Ennek biztosítására valóságos „kenderövezet"-et hoztak létre a Dráva mentén, ahol tíz állami gazdaság, 24 termelőszövetkezet és majdnem kétezer egyénileg dolgozó paraszt termeli ezt a fontos rostnövényt.

A 2400 holdas kenderterületről jó termést takarítanak be ezekben a hetekben. Az állami gazdaságok például 836 holdon átlag harminc mázsás termést várnak. A levágott kender néhány napig a tarlón hever. Fontos munka ilyenkor a forgatás, hogy a növény elveszítse zöld színét, ami egyik feltétele a további feldolgozásnak. A forgatás munkája megtérül a gazdáknak, mert a minősítésnél figyelembe veszik a kender színét is. Ugyancsak magasabb árat fizet a vállalat a kenderért, ha a termelő előzőleg leszedi a lombját. Az első szállítmányok egyébként a napokban már meg is érkeztek Drávaszabolcsra, ahol elhelyezték azokat a kendergyár hatalmas áztatómedencéiben.

Fiúkat vesznek fel ipari tanulónak

Az alábbi vállalatok vesznek fel ipari tanulókat:

Börgyár (Siklósi u. 52.) fiúkat, érettségizetteket és általános iskolát végzetteket.

Sütőipari Vállalat (Rákóczi út 25.) fiúkat sütőipari tanulónak,

Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat (Lenin tér 6.) érettségizett kereskedelmi fiú tanulókat.

Malomipari Vállalat (Felszabadulás útja 2.) érettségizett és általános iskolát végzett molnár tanulókat,

Patyolat Vállalat (Szabadság út 13.) érettségizett és általános iskolát végzett kelmefestő és vegytisztító tanulókat,

Ruha- és Cipőipari Vállalat (Széchenyi tér 18.) férfiszabó és cipészipari tanulókat.

Kesztyűgyár (Ferenc u. 10.) fiúkat kesztyűszabász ipari tanulókat.

Kiskereskedelmi Vállalat (Széchenyi tér 1., III. emelet, 105-ös szoba) fiú kereskedelmi tanulókat.

Cipőnagykereskedelmi Vállalat (Rákóczi út 36.) fiú kereskedelmi tanulókat,

Pécsi Kenderfonógyár — (Hird) fiú asztalosipari tanulót.

Járműkészítő Szövetkezet (Zsolnay Vilmos u. 49.) bognár és kovács ipari tanulókat.

Bm. Építő és Tatarozó Vállalat (Zsolnay Vilmos u. 4—6.) ács, tetőfedő és villanyszerelő ipari tanulókat.

Építőipari Egyesülés (Fürst Sándor u. 71.) lakatosipari tanulót.

Üdülőt létesített a PIK Harkányban

A Pécsi Ingatlankezelő Vállalat ez évben dolgozói részére üdülőt létesített Harkányfürdőn. Az üdülő négy személy befogadására alkalmas. Ez volt az első év, amikor a vállalat dolgozói saját üdülőjükben pihenhették ki egész évi fáradalmaikat. Különösen a házfelügyelők örülnek annak, hogy Baranya megye gyógyfürdőhelyén saját üdülőjükben tölthetik szabadságukat. Kőváriné, üdültetési felelős társadalmi munkában hozta rendbe az üdülőt az építkezések befejezése után.

Három héttel a megnyitás előtt

(Budapesti tudósítónktól.)

AZ UJSÁGIRÓKNAK egy nappal korábban megnyitják mindig a kiállításokat. Ezek az ún. sajtófogadások. Sok ember szeretne eljutni ide, mert hát izgalmas dolog valamit legelsőnek látni. Mekkorát csalódnának ezek az emberek. Jóformán még alig lehet valamit látni: üres vitrinek, féligkész tablók, láda láda hátán, idegesen szaladgáló rendezők... szóval minden a feje tetején, az ember azt hinné, hogy hetek kellenek, míg a sok-sok tárgy a helyére kerül. Nos, hátha egy nappal korábban ilyen reménytelenül rendezetlenek a kiállítások, milyenek lehetnek három héttel a megnyitó előtt? Ezt mentem ki megnézni az Országos Mezőgazdasági Kiállítás pavilon-városába egy szép augusztusközepi délutánon.

Most csak hátulról lehet bejutni a kiállítás területére. De itt is mindjárt valami új: aszfaltozott út, sima, mint a tükör, vidáman kigyózik a sok behemót, frissen mázolt pavilon között. A pavilonok közt újakat is látni. Kettő üvegből épül, csak vékony vasbeton oszlopai vakoltak. Belülről is megnézem. Földszintjén óriási nagy terület, itt lesz a dísznövénykertészet reprezentatív bemutatója. Mesélik, hogy a virágokat majd egy óriás nagy cementtálba helyezik, ami a csarnok közepén kap helyet. Az emeleten meg ötven mázsa gyümölcsöt s ki tudja, mennyi zöldséget állítanak ki. Itt mutatják majd be a fényeslitkei Széles Béla almáját. Ez a szabolcs-szatmári gazda már az 56-os kiállításon is szerepelt, akkor is, most is 200 mázsa almát szüretelt le holdanként. Meg a bólyi Takács Imre káposztája is ebbe a modern, elegáns és mégis hallatlanul finom pavilonba kerül. Erről a káposztatermelőről azt kell tudni, hogy fél holdon 300 mázsa káposztát termelt. Még egy ilyen óriási üvegpavilon épül. Benne az Élelmezésügyi Minisztérium tart árubemutatót. Itt állítják fel azt a nyugatnémet cégtől vásárolt automatát, amely poharakba tölti a tejet és le is zárja a poharat. A kiállítás rendezői azt tervezik, hogy a vásárra látogató gyerekek kapják ajándékképpen a tejjel töltött poharakat. A felnőttek pedig az önkiszolgáló boltban vásárolhatnak. Ilyen sem volt még Magyarországon. Vásáron — önkiszolgálás.

Nem lehet elkerülni a borpavilont sem. Itt is már teljes erővel dolgoznak. A szeptember 1—9 közt tartó nemzetközi verseny legjobb borait állítják itt ki. Erről a versenyről el kell mondani, hogy repülőn-vonaton a világ minden részéből özönlenek most hozzánk a borok, Ausztráliából, Marokkóból, Franciaországból, szóval mindenfelől, ahol csak jó borok vannak. A nemzetközi zsüri tagjai kilenc napon át üléseznek (értsd: iszogatnak).

HOGY MENNYI A VIRÁG a pavilonok között!... Hogy mennyi? 80 ezer darab. Egész kertész-század öntözi, gondozza őket. A tátikától a tearózsáig s a kényes gladiolusztól a rex begoniáig. Az ember meg sem tudja jegyezni a nevüket, csak élvezi az illatukat, ami úgy úszik a kiállítás felett, mint a nagy gyáraknál a füst és a korom. Csodálatosan szépnek akarják ezt a kiállítást. Az épületdíszítéseket és a grafikusmunkákat éppen ezért a legjobb szakemberek végzik. Pl. itt dolgozik Piros László, aki a brüsszeli világkiállításon a magyar pavilon grafikáit készítette. A belső építőművészek egyike Dávid Károly, aki nem tudná, annak megmondjuk, hogy ő tervezte a Népstadiont. Vagy Szabó István szobrász, aki szép kompozíciójáért értékes díjat kapott a brüsszeli világkiállításon.

Az állatkarámok és ólak még üresek. De a kiállítás vezetői már tudják, hogy hová „ki" kerül. Megmutatják a hortobágyi óriásszarvú, füstösnyakú Buda bika „lakosztályát", a Görösgalli Állami Gazdaság évi 10 ezer litert tejelő Cukor nevű tehenének apartementját, hogy hol kapnak helyet a Pankotai Állami Gazdaság aranyéremmel többszörösen kitüntetett fésűsmerinói törzskosai, melyeknek hosszszálú prima gyapjuk súlya a 13—14 kilót is meghaladja. Az állatbemutatóra 5503 tenyésztő jelentkezett, és hogy a legkiválóbb állatokat válogatták össze, így is 2187 tehén, ló, birka ... kerül bemutatásra.

S hogy lehet-e szórakozni is közben meg iszogatni, ha elfáradunk a sok látványosság közepette? Lehet bizony. Ez az árnyékos, fás rész, ahol most állok, a németek sörkertje. Amott lesz a velencei halászszövetkezet csárdája. Itt a borkóstoló, ott a zenés cukrászda, jobbra a tejvendéglő, elől egy étterem, hátul büfé, ott is büfé, de amott is és borkóstolók, lacikonyhák... Így már nem leszünk szomjasak, ha beülünk a lóversenypályára, megnézni a nemzetközi meg hazai versenyeket, bemutatókat. De ha a budafoki autóbuszkirándulásra megyünk, ott folytatni kell a kóstolgatást. A borhajón is, mert a három órás sétahajózásra a jegy árához mindjárt hozzászámítják az italt is... (Legalább rá lehet fogni valamire a „tengeri betegséget").

A MUNKAIDŐ éppen végefelé jár, mikor kifelé tartok a kiállítás területéről. Özönlik kifelé a sok ember, kertészek, kőművesek, mérnökök, grafikusok. Özönlik kifelé a sok ember, most augusztus közepén, három héttel a megnyitó előtt, özönlenek kifelé, mint három hét múlva a látogatók, a pécsiek és bólyiak, gyulaiak és salgótarjániak. „Félek", hogy a kiállítás sajtómegnyitójára majd minden készen áll. Hát mégis lesz egy kiállítás, amit egyszer készen látok én is.

Onody György.

Huligánok

Megy az utcán a két siheder. „Beszól" egyikük a szemben jövő nőnek, utána hangosan nevetnek...

Tudod, kik ezek?

Ott látod őket a mulató táncparkettjén. „Táncolnak". Feje mindig ellentétes irányban inog alsó testével, mondjuk úgy, kígyóvonaglást végez, mindegy milyen számot is játszik a zenekar. Üres, semmitmondó szemével néz a kis jampilány kifejezéstelen arcába, s táncolnak.

Tudod, kik ezek?

S éjszaka, az utcán, megint látod őket, ismét „beszólnak" egy nőnek, aki lovagjával, vagy férjével halad el mellettük. A férfi kész hölgye védelmére, de e z e k rátámadnak, „behúznak" neki egyet, „snasszra" teszik a férfit, s megütik a nőt is.

Tudod, kik ezek?

H u l i g á n o k... Sem a szó, sem pedig a tartalom — amely mögötte van — nem új keletű. Móricz Zsigmond már 1919-ben — üldöztetése idején megírta „Misentrop" című versében: „...és rámrohantak az üldözők és üldözöttek és megtapostak. Jött bősz csordája a huligánoknak..." A vadságra, brutalitásra, önkiélésre, véres kalandokra hajlamos fiatalok képezik ezt a bandát, s mondani sem kell, hogy tetteik nem csupán ilyen „ártatlan" beszólásokban, néhány ökölcsapásban merül ki, hanem előbb-utóbb komoly bűncselekmények részesei és elkövetői lesznek. E gátlásnélküli alvilági lovagok sok esetben képesek politikai kalandokba is keveredni. Mindegy nekik, hogy milyen „zászló" alatt csatlakoznak ahhoz a politikai irányzathoz, amely a fennálló közrendet, államformát megdönteni kívánja, nekik igazán mindegy. A lényeg — a bűnözés konjunktúrája, amelyben sötét vágyaikat kielégíthetik. A népek történelme éppen elég példát tartogat erre vonatkozóan.

1849-ben Párizsban Bonaparte mintegy 10 000 züllött elemet, csavargót, huligánt gyűjtött össze „December 10-i társaság" néven, hogy segítségükkel végrehajtsa restaurációs terveit. A „December 10-i társaság" tagjai nem voltak mások, mint kalandorok, szökött rabok, csalók, zsebesek, selyemfiúk, bordélyosok, szemfényvesztők, utcai komédiások és egyebek, akik vakon végrehajtották Bonaparte kívánságát — a könnyű zsákmány és szabadrablás, kéjelgés fejében. A németországi fasizmus hajnalán ismét találkozunk a huligánokkal, akik később — Hitler uralomra jutása után már — az SA és az SS egyenruhájában legálisan garázdálkodtak.

1949 szeptember 4-én Paul Robeson, világhírű néger énekes hangversenyt ad az USA egyik városában. S az előadás alatt a közönséget megrohanja egy banda és brutálisan bántalmazza. Ezek a bérencek pénzért okoztak botrányt a haladó nagy művész hangversenyén. A rendőrség kisujját sem mozdította. A burzsoázia és az alvilág szövetsége később már egyre nyilvánvalóbbá vált. Az Egyesült Államokban évekkel ezelőtt megalakult az ügynevezett „Berghoff és Weedel" ügynökség. Ez a társaság kizárólag gengszterekből áll és állami támogatást élvez. Több száz á l l a n d ó és több tízezer fegyveres alkalmi „munkatársat" számol az ügynökség. Ezek megfelelő honorárium fejében megtámadják a sztrájkoló munkásokat és véres pogromokat hajtanak végre. Megfélemlítik, terrorizálják a dolgozókat, meggátolják a munkásosztály gazdasági és politikai harcait.

Igazán nem csoda — és ez várható is volt —, hogy a magyarországi ellenforradalom szervezői és előkészítői is a huligánokra támaszkodtak. 1917-ben az orosz burzsoázia Machno és bandája fegyverei védelme alatt igyekezett zavart kelteni, de végül is ezt a bandát a Vörös Hadsereg alakulatai szétverték. 1919-ben Magyarországon is csatlakoztak a huligánok a restaurációs képviselői mellé, mert az átmeneti anarchia szabad fosztogatást és rablást biztosított számukra. A Vörös Őrség csapatai elfojtották a huligánok garázdálkodását.

1956 őszén a csőcselék ismét fegyvert fogott. Ott látjuk őket a főváros füstölgő, golyóverte utcáin, ott látjuk közöttük a hírhedett „Falábú Jankót", azaz Mesz Jánost, akit csavargás, hatósági közeg elleni erőszak, rablás... stb. miatt tizenhat esetben ítélt el a bíróság, vagy Galgóczi Zoltán (horthysta zászlós fiát) köztörvényes bűncselekmények elkövetéséért n é g y s z e r e s e n elítélt huligánt, aki testére nemcsak az amerikai és az angol zászlót tetováltatta rá, hanem ezt a bejegyzést is: „Az USA fia"... Mindketten részesei voltak a Köztársaság téri gyilkosságoknak. Pécsett a többszörösen büntetett Horváth toborozta maga köré bandáját, amelynek törzsét szökött fegyencek, huligánok, prostituáltak képezték. Azon a bizonyos Széchenyi téri gyűlésen is a közismert Varga Mária, prostituált, hintette a hazugság mákonyát mikrofonon át, majd később — 4-e után — „markotányosnői" minőségben szolgálta a mecseki ellenforradalmárok vezéreit.

Most már kutathatnánk, hol a gyökere a huliganizmusnak? A tapasztalat azt mutatja, hogy ezeknek az elzüllött, vagy csak züllésnek induló elemeknek nagy része magukra hagyott, az egészséges kollektívából kimaradt, a társadalmi szervezeteknek hátat fordító, demoralizálódott fiatalokból tevődik össze. S ebből következik, hogy ha nem karolja fel őket i d e j é b e n a társadalom, akkor mindenképpen kinyújtja értük kezét az alvilág. Ezeknek a fiataloknak útját nagymértékben befolyásolja a mérhetetlen, fenntartás nélküli „Nyugat-imádat". Kizárólag, egyesegyedül c s a k a rosszat veszi át a nyugati életformából, mintegy kiegészítésképpen saját életformájára. S ennek külsődleges nyomai persze nem mások, mint a léha viselkedés, a máról holnapra élés, a vad jampectánc, a rikító öltözet, a vadnyugati mintára szabott verekedések, de még a nyegle járás is!

Különben pedig ezek a külső jelenségek közismertek lehetnek mindenki előtt. Hiszen e z e k k e l a fiatalokkal nap mint nap találkozunk az utcán, nyilvános helyeken, mulatókban, sétatéren, mindenütt, ahol tömeg van s ahol feltűnéstkeltő viselkedésükkel magukra vonhatják a figyelmet.

A huligán elemek tetteinek, viselkedéseinek nagyon széles skálája van. Az egyik m á r b ű n ö z ő, a m á s i k m é g n e m bűnöző, de azzá válhat. Huligánnak minősülnek azok az elvtelen, gátlástalan elemek, akik köztörvényes bűncselekmények sorozatos elkövetésével kifejezésre juttatják szembenállásukat a társadalom erkölcsi normáival. Szemben állnak az együttélés szabályaival, a törvényekkel, vagyis hát: huligán életmódot folytatnak. Ez pedig nem mást jelent, mint nagyfokú brutalitást, gátlástalanságot, erőszakosságot, erkölcstelenséget... stb.

Természetesen mint mindennek, ennek is megvan a kellő ellenszere. Ha már a diagnózist megállapítottuk, megtaláljuk a gyógyítás útját is.

De erről majd legközelebb.

RAB FERENC.

„HOLNAP"

A petrokémia

De nézzük az olajkutatás másik fő útját: a petrokémiát. Csak néhány eredmény, mely fémjelzi az intézet eddigi működését nemcsak előttünk, hanem a külföldi szakemberek szemében is.

1. Teljesen új, önállóan kidolgozott technológia a karbamidos parafinkiválasztás. Bármilyen olajipari hulladékokból cerezint tudnak előállítani. Ez a fehér, viaszszerű anyag, melyet elsősorban az élelmiszercsomagoló-ipar használ, külföldön nagyon keresett cikk. Ha a hároméves tervben Almásfüzitőn megindul a nagy üzemi termelése, nyilván sok valutát hoz a népgazdaság konyhájára.

2. Ugyancsak önálló kutatás eredménye a kromatográfiás finomítás elve. Szilárd, szemcsés anyagon (szilikagén) átfolyatva az olajat, a szennyező anyagokat teljesen leköti ez a nagy felületű adszorbens. (Ha egy grammnyi ilyen „szivacsos" anyag felületét egymás mellé raknánk, 4—500 négyzetmétert tenne ki). Így állítjuk elő a teljesen színtelen, szagtalan és ízetlen gyógyászati fehérolajat, mely tulajdonképpen tehát csak tisztított kőolaj. A beteg, aki orvosságként lenyeli, aligha gondolja, hogy „petróleumot" iszik! Az eljárásnak világviszonylatban is nagy jelentősége van. Eddig ugyanis ehelyett egy rendkívül költséges, nagy veszteséggel járó, kénsavval dolgozó eljárást alkalmaztak. (Nálunk különösen drága volt, hisz a kénsav importcikk!) Az intézet péti, kísérleti üzemkomplexuma már alkalmazza az új eljárást.

3. Az emberiség növényi és állati eredetű zsírszükségletét állandóan nő. Viszont rengeteg zsíradékot használunk fel háztartási és főleg ipari szappan gyártására. Az intézet petrókémikusai gázolajból kiváló, a szappant tökéletesen helyettesítő mosószert „mersolát"-ot állítottak elő. Nemsokára az Egyesült Vegyiművek és a Fűzfői Nitrokémia gyártja nagy tömegben, cseppfolyós és poralakban.

4. Még a szovjet vegyészek is érdeklődnek az oxoszintézis nevű eljárás iránt, mely a műanyagok, főleg műszálak hajlékonyításának a „ridegség" kiküszöbölésének technológiáját teszi gazdaságosabbá.

5. Legnagyobb jelentőségű petróleumkémiai eredményük a kenőolajadalék anyagok előállítása. Az „ősidőkben", (kb. 60 évvel ezelőtt!) motorkenéshez állati és növényi olajokat használtak (például repeolajat). Csakhogy ez kevés is volt, drága is volt. Rájöttek, hogy ásványolajból is lehet kenőolajat gyártani — s ezzel egyidőre, úgy látszott megoldották a problémát. Igen ám, csakhogy a gépipar nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is fejlődött, nagysebességű csúszó és forgó alkatrészek jelentek meg, nagyobb nyomás, nagyobb súrlódási hő, stb. Az új, megnövekedett kívánalmaknak az ásványi kenőolaj nem tudott megfelelni. A MÁFKI kutatói két kenőolaj adalékot állítottak elő: az „M—2"-t és szovjet dokumentáció alapján az „A—4"-et. Ezekből az adalékokból 1—1,5 százalékot keverve az ásványolajból eredetű kenőolajba, az a legnehezebb feltételek között is kitűnően alkalmazhatóvá válik.

A földgáz

Az intézet „másik profilja" a földgáz. A földgázkutatás terén is nagy jelentőségűek eredményeink. A földgáz parciális oxidációja (kevés oxigénnel történő elégetése) révén gázelegyet kaptak, mely szénmonoxidból, acetilénből és kevés hidrogénből áll. Különösen az acetilénnek, mint alapanyagnak van óriási jelentősége a műtrágyagyártásban. Ezt az eljárást alkalmazzák a romániai Buciumen-ben újonnan létesített kísérleti földgáz-üzemben, mely magyar-román kooperáció jegyében épült és működik. A Tiszavidéki Vegyikombinát is ezzel az eljárással készít majd műtrágyát — román földgázból. (Mint riportsorozatunk első felében utaltunk erre, a hazai földgázkészletek a felszabadulás előtti rablógazdálkodás következtében erősen kimerültek).

Népgazdaságunk számára felbecsülhetetlen kincs az a szakmai társadalmi tevékenység, melyet munkatársai a különféle munkabizottságokban (desztillációs bizottság, szabványügyi bizottság, stb.) fejtenek ki. Ezekben a munkabizottságokban a termeléstől a fogyasztásig minden „lépcsőt" képviselő szakemberek jelen vannak, s a kormányzat intézkedéseiben a gazdasági élet valamennyi területén e bizottságok munkájára támaszkodik.

A jelen feladatait szolgáló tudós laboratóriumában bontakozik ki előttünk igazán a jövő képe, adott esetben a kőolaj jövője. Mert van jövője. A kőolaj karrierje nincs lehanyatlóban, sőt felfelé ível, beláthatatlan, csak sejthető út áll előtte. Ezt a jövőt, a fejlődésnek ezt az útját az az ember, az a társadalom építi, amelyről József Attila írta:

„...— ilyenek vagyunk.
Új nép, másfajta raj.
Másként éltjük a szót.
Fejünkön másként tapad a haj.
Nem isten, nem is az ész,
hanem
a szén, vas és olaj,
a való anyag teremtett minket."

Hogy még jobban éljünk

Életünkben kevés olyan dolog van, amely érzékenyebben érint bennünket, mint életszínvonalunk alakulása. A legtöbben egy kicsit hajlamosak vagyunk arra — ha ez ellen néha tiltakozunk is —, hogy elsősorban a „zsebünkön keresztül" nézzük a világot, s csak azt tartsuk jónak, amiből nekünk is hasznunk, előnyünk, könnyebbségünk származik. El tudunk menni például az épülő pécsi hőerőmű mellett anélkül, hogy észrevennénk, de rögtön reagálunk arra, ha a tojás ára mondjuk 20 fillérrel emelkedik. Igy aztán nem csoda az sem, hogy sokan amikor életszínvonalunk alakulása kerül szóba, csak a saját fizetésükből igyekeznek lemérni, hogy is élnek nálunk a munkások, jobb-e avagy rosszabb-e a soruk, mint a korábbi években volt.

Az életszínvonal alatt általában a reálbérek, ezen belül pedig a munkabérek, a fogyasztás, a lakáshelyzet, az egészségügyi ellátottság stb. alakulását értjük.

Az életszínvonal alakulása éppen ezért elválaszthatatlan a nemzeti jövedelem elosztásától, illetve annak a lakosság közvetlen fogyasztására fordítható részétől. Az első ötéves terv idején, amikor a nemzeti jövedelem aránytalanul nagy részét fordítottuk beruházásokra, ez átmenetileg az életszínvonal stagnálására, sőt visszaesésére vezetett. Az elmúlt esztendőben viszont, amikor — az ismert okok miatt — a nemzeti jövedelemnek körülbelül a 78 százalékát a lakosság közvetlen fogyasztására fordítottuk, az életszínvonal jelentős mértékben emelkedett.

A SZOT titkárságának a munkások és az alkalmazottak életszínvonalának 1957. évi alakulásáról kiadott tájékoztatójából például kiderül, hogy pártunknak és kormányunknak az életszínvonal emelését célzó intézkedései mennyire eredményesek voltak.

A munkások és az alkalmazottak reálbére egy év alatt például 15—16 százalékkal emelkedett,

mégpedig elsősorban az átlagkeresetek 17 százalékos növekedésének eredményeként. — Amíg például 1956-ban a havi átlagkereset az egész népgazdaságban 1232 forint volt, 1957-ben a havi átlagkereset már 1441 forintot tett ki. Nálunk Baranya megyében még ennél is nagyobb arányban emelkedett a munkások átlagkeresete. Amíg például 1956-ban a megye szocialista iparában foglalkoztatott munkások havi átlagkeresete 1354 forint volt, 1957. decemberében az egy munkásra eső havi átlagkereset 1741 forintot tett ki.

Érdemes ezenkívül megemlíteni, hogy 1956-hoz képest az elmúlt esztendőben a bérből és fizetésből élő dolgozók havi átlagkeresete az iparban 16,9, az építőiparban 23,8, a közlekedésnél 17,6, a kereskedelemben 18 százalékkal növekedett. Ez azt jelenti például, hogy

a bányászok 1626 forint helyett 2054 forintot, tehát 26,3 százalékkal többet, az építőipari dolgozók pedig 1152 forint helyett 1516 forintot, vagyis 31,6 százalékkal több fizetést kaptak

a borítékjukban havonta, mint 1956-ban.

A legtöbb helyen sikerült ezenkívül megfelelő bérrendszereket, teljesítményszinteket kialakítani s részben már megszűntek a szakmák közötti nagyobb béraránytalanságok is.

A keresetek említett mérvű emelkedésének a hatására jelentősen csökkent az alacsony keresetű munkások száma is. Míg például 1956 júniusában a dolgozóknak mintegy 26 százaléka havonta 800 forintnál kevesebbet keresett, a múlt év szeptemberében a 800 forintnál kevesebbet keresők száma mindössze 8 százalék volt. Igy aztán a családok életkörülményei is jelentősen javultak. — 1956-ban például a bérből és fizetésből élő családok tagjainak 12 százalékánál az egy főre jutó havi jövedelem 400 forintnál alacsonyabb volt. 1957. IV. negyedévében ez 7,8 százalékra csökkent.

Mindez persze csak egy részét képezi a munkások reálbérének. Ahhoz, hogy tiszta képet kapjunk arról, mennyi is ma egy magyar munkás havi jövedelme,

a munkabérhez hozzá kellene adni a nyereségrészesedés, a hűségjutalom, a különböző juttatások összegét is,

— étkezési, utazási, munkaruha, legénységi szálló, üdülés, sport, kultúra, szolgálati lakás, SZTK-hozzájárulás, stb. — azt az összeget, amely nincs bent a borítékban, de amelyet közvetlenül vagy közvetve minden munkás megkap.

A munkások életszínvonalának alakulását a bérek mellett a fogyasztói árak alakulása is befolyásolja.

Hogy állunk e téren?

Köztudomású, hogy a múlt év májusában több cikk árát felemelték, s az is, hogy főleg a ruházati és a vegyesipari cikkeknél burkolt áremelés is történt. Igy — beleszámítva a szabadpiaci árakat is — a fogyasztási cikkek ára az elmúlt évben mintegy 3—4 százalékkal magasabb volt, mint 1956-ban. Kormányunk hathatós intézkedéseinek eredményeként azonban ma már elmondhatjuk, hogy az állami árak színvonala általában szilárd. A szabadpiaci árak viszont különösen az iparvidékeken még mindig magasak.

A bérek és az árak közötti viszony ilyetén alakulása természetszerűleg a fogyasztás növekedését is előidézte. Érdekes azonban, hogy míg 1956-ban az összes kiadások 50,4 százalékát általában élelmiszerre költötték munkásaink, 1957-ben élelmiszerre már csak az összes kiadások 48,5 százalékát fordították.

A munkások és az alkalmazottak ebben az időszakban lényegesen többet költöttek lakberendezésre, egészségápolásra, művelődésre, mint az előző esztendőben.

A fogyasztás egészséges szerkezetének a kialakulását azonban még gátolja, hogy a megváltozott igények kielégítésére sem az ipar, sem a kereskedelem nem készült fel idejében.

Ezt a lemaradást mindenesetre sürgősen pótolni kell, mert ha a múlt évinél szerényebb mértékben is — a munkások életszínvonala tovább emelkedik. Hároméves tervünk ugyanis — figyelembe véve, hogy az elmúlt évben megkezdett út huzamosabb ideig nem járható, mert ha nem növeljük megfelelő ütemben az állóalapjainkat, a népgazdaság fejlődése előbb-utóbb lelassul — a munkások és az alkalmazottak reálbérének 6 százalékos növekedését írja elő. Ehhez persze az is szükséges, hogy a nemzeti jövedelmünket a három év alatt legalább 13 százalékkal növeljük, a fogyasztásra jutó részt pedig 11 százalékkal emeljük. Ha ez sikerül — márpedig sikerülnie kell — a reálbérek növekedésén túl számításba vehetjük, mint életszínvonal-emelő tényezőt a nyereségrészesedést is. A kereskedelmi forgalom növekedését éppen ezért a terv 13 százalékban szabja meg. S ez reális is, hisz a lakosság pénzjövedelme már ez év első öt hónapjában 10 százalékkal magasabb volt, mint 1957 első öt hónapjában. Ennek megfelelően ugyancsak

10 százalékkal magasabb volt a boltok áruforgalma, mint tavaly.

Különösen megnőtt a tartós fogyasztási cikkek, a műszaki áruk forgalma. Májusban például 26 százalékkal több vegyes iparcikket vásároltak, mint egy évvel korábban.

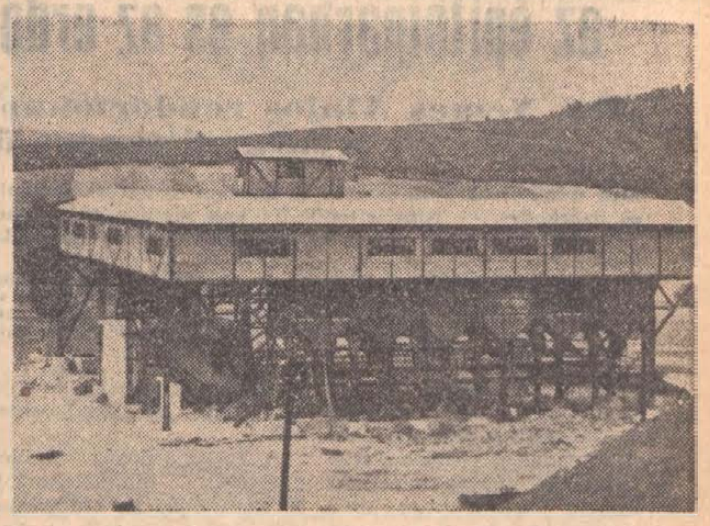
Életszínvonlunk további emelését az említetteken kívül még számos olyan tényező, mint a szociális, kulturális, lakásellátottság fejlesztése is elő fogja segíteni. Terveink azonban csak akkor valósulhatnak meg, ha az ehhez szükséges előfeltételeket is megteremtjük, ha a 3 éves tervünknek a teljesítmények növelésére, a termelési költségek csökkentésére, a beruházási és korszerűsítési munkák elvégzésére vonatkozó tételeit is maradéktalanul valóra váltjuk. Vagyis

ahhoz, hogy még jobban éljünk — jobban, eredményesebben kell dolgoznunk is.

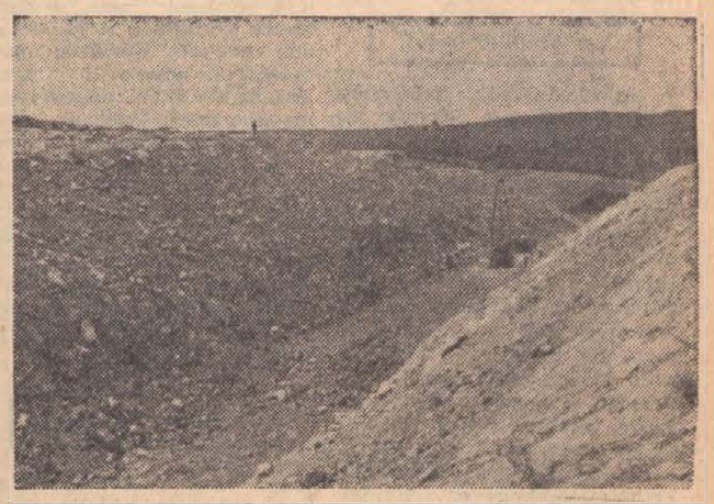
Ugy kell dolgoznunk, hogy sem ebben, sem az elkövetkezendő években ne legyen szükségünk fogyasztási célra fordítandó külföldi kölcsönre, hogy népgazdaságunk egyensúlyát, továbbfejlesztését már saját erőnkből biztosítsuk.

Mesterfalvi Gyula.

Hosszúhetényi képek

A hosszúhetényi ikeraknák alatti völgyben teljesen elkészült a Hosszúhetényt Vasassal összekötő kötélpálya feladó állomása. Ha majd a vasútvonal is elkészül, ide szállítják Petőfi-akna szenét s a képen látható széntárolókból jut a szén a vasúti kocsikba.

A tervek szerint még ebben az esztendőben el kell készülnie a hird—hosszúhetényi normál nyomtávú vasútvonalnak. A vasút jó ütemben épül, s a hirdi szakaszon már el is kezdték a vágányfektetést. A hosszúhetényi aknák közelében azonban még sok munka van hátra, sok-sok autó követ kell még elszállítani, míg a képen látható hatalmas árok teljesen elkészül.

Soron kívül

Pécs 1-es postahivatal kézbesítői fáradságot nem ismerve mindent megtesznek, hogy Pécs dolgozói postájukat pontosan és idejében megkapják. De, hogy ez így legyen, nem teljesen rajtuk múlik. A posta már átiratot intézett a Közlekedési Vállalat igazgatóságához, hogy utasítsa a szolgálatban lévő kalauzokat és sofőröket, hogy az autóbuszmegállónál várakozó kézbesítőket lehetőség szerint vegyék fel, ha kell — soron kívül is. Ennek a felhívásnak már van hatása. De nagyon kellemetlen, hogy az autóbuszra várakozó közönség nemegyszer kifogásolja, hogy a postás soron kívül száll fel. Például a Szigeti vámnál Gosztolya Rezsőné kalauz látta, hogy nem tudja elvinni mind az utasokat, de azért engem, mint postakézbesítőt soron kívül felvett. Ezért egyesek felháborodottan tiltakoztak.

Mi, postakézbesítők, csak azt szeretnénk, ha a közönség is megértené, hogy munkánkhoz ez az előny okvetlenül szükséges és az ő érdeküket is szolgálja.

NYILAS ÁDÁM kézbesítő, Mecsekalja, Baranyavár u. 19. szám.

Fi titok

Most augusztus közepe van.

Az egyszerű, szerény irodában ketten ülünk. Az ablak előtti, sarkosan terpeszkedő avitt íróasztal mögött feketeképű ember, Kiss elvtárs, a párttitkár. Komótosan szívja a cigarettát, közben a papírhalmaz között kutat. Előhúz egy füzetnagyságú lapot.

— Nézze csak... — tolja elém.

Nézem. Számok hada szépen sorban: Az első: 108 százalék: Gyorsan a végére pillantok: ott is annyi. A közepén pedig 114, 110. S így a többi, mind a tizenkilenc. A III-as akna tavaly januártól mostan júliusig minden hónapban túlteljesítette tervét, csak az ebből származó szén mennyisége megtöltene egy vonatszerelvényt. S ha még hozzászámítom, hogy havonta harmincnegyven tonnával emelkedett is a terv, akkor megértem, miért kell néznem.

Ennyivel már zsebre is vághatná az ember a jegyzetfüzetét. De egy gondolat félúton megállítja: mi a titka? Az most már látnivaló, hogy miért emlegetik oly sokat az akna nevét, de hát miként jutott a hírnév ily magaslatára?

Kénytelen az ember új fejezetet nyitni jegyzetfüzetében.

●

Ebbe a fejezetbe pedig a következő történet kívánkozik.

Nagyon sok igazság van abban a megállapításban, hogy a kommunisták magatartása kisugárzik környezetükre, a körülöttük élő, dolgozó pártonkívüliekre. A jó is, de különösen a rossz, mivel az mindig gyorsvonaton jár. S ezt itt vészesen komolyan veszik. Annyira, hogy az első elmaraszta1ó hírekre, azon nyomban reagáltak. Nem húztak vészharangot, nem is volt okuk rá, csak a gazt akarták kigyomlálni az egészséges növények közül, hogy gyorsabban fejlődhessenek.

De hát mit tegyenek és hogyan?

A pártvezetőség igen egyszerű ajánlatot tett: vizsgáljuk meg valamennyi párttagnak a munkahelyen tanusított magatartását, tevékenységét. Pár nap múlva a kommunista körletvezetők különmunkát kaptak éspedig azt, hogy személyekre menően adjanak jellemzést a körletükben dolgozó párttagok munkájáról. Ismerték ők jól, külön-külön is mindegyiket, de biztos, ami biztos, mások véleményét is összegyűjtötték. S amikor úgy érezték, most már tiszta lelkiismerettel állhatnak a pártvezetőség elé, akkor sorra-rendre kifejtették véleményüket, őszintén és kendőzés nélkül. Ezután hamarosan megkérték a párttagokat, hogy jöjjenek a pártirodára egy kis eszmecserére. Mert itt nem jár szankcionak az emberekkel, ha valami baj adja elő magát, nem szidják őket, hanem szemtől-szembe mondják.

— Hű, milyen paráz viták voltak — mosolyog Zsubla elvtárs. — Csoda? Senki sem tapsol örömében, ha fejére olvassák, hogy ezt meg ezt rosszul tetted. Mi hagytuk, hadd rágják egymás fülét, a vitából mindig születik valami jó.

R. elvtárs is váltig erősítette: neki ne mondja senki fia, hogy rosszul bánik az emberekkel. A körletvezető viszont bizonyított. A kákán is csomót keres, a legkisebb hiba láttán is mindjárt fellobban és kijelenti, nem dolgozik velük. Miért nem segít nekik? Az érvek, az okos szó lassan-lassan lehűtötte a kedélyeket s a végén már azt mondta: „Na, persze, persze"...

A kéthetes közvéleménykutatás mást is hozott a konyhára. Olyant is, amin derül az ember szíve, de olyant is, amin bosszankodni lehet. A sor így fest.

1. A kommunisták zömét csak dicsérni lehet. Emberi magatartásuk, a szénfal melletti munkájuk áldozatkészséget, bátorságot és emberséget sugároz. Aki tőlük tanul, az önmaga látja haszát. Példák? Kéri János bácsi a bánya mélyén öregedett meg, érti a mesterség ezernyi fogását. Ám ő nem magának való ember, aki a verítékkel megszerzett tudományát hét lakat alatt őrzi. Nem! Odavett maga mellé a másik csapatból egy kezdő fiatalembert. „Van benne fantázia, szorgalmas, törekvő, majd én kitanítom"... Ki kételkedhetett az öreg kommunista szavában? Kollár Mihály csapatbizalmit úgy emlegetik, mint aki a legjobb kapcsolatot teremtette meg az aknásszal. Nincs elég üres, hiányzik a fa? — megy, követel, javasol, hogyha így csinálnánk, talán jobb lenne. Stark László mozdonyvezetőt elnyűhetetlen embernek tartják: amíg mások kettőt fordulnak a műszak alatt, addig ő hármat-négyet is.

Sz. elvtárs hallja egyszer az autóbuszon, hogy nagyon beszélik: az idén, a hűségjutalom osztáskor majd kidugják a szemüket néhány rongyos százassal. Olvastuk az újságban, hogy országosan két heti bérnek megfelelő összeget kapunk... „Na, na, rosszul olvasták — szólt közbe. — Az országos adat, hiszen nem mindenki kap, aki kap, az sem egyformán. Igy jön ki a két heti bér, az összes bányászra értve." Nem hittek neki, ő meg a tamáskodókat becipelte a pártirodára, kerítettek egy újságot és szépen megbeszélték a dolgot.

2. Elenyészően keveset kellett megpirongatni azért, hogy megfeledkezett kommunista mivoltáról, kötelességéről, amit a pártba lépéssel vállalt. Az a jó, hogy ezt még idejében megmondhatták, jószándékkal, segíteniakarással. Az olyan párttag, aki csak a könyvet hordja a zsebében, az nem sok vizet zavar. Már pedig egynémelyik gyorsan odébb állt, ha körülötte hamisan fújták a nótát, akkor sem volt szava, amikor édesen szunyókáló embereket látott valamelyik zúgban. Felőle ugyan összedőlhet a világ, dehogy is akaszkodik össze velük. A pártvezetőség tekintóriázás nélkül kiábrándította őket ebből a nagy nyugalomból.

3. Az emberi jellem a lélek szinte kifürkészhetetlen. Beszélsz valakivel ma, megismered egyik oldaláról, holnap újabb tulajdonságokat fedezel fel benne s minél többször szólaltatod meg ezt az érzékeny hangszert, annál többet csalsz ki belőle. Ki is gondolhatott mindjárt arra, hogy az a szorgalmas és vidám fiatalember családi gondok miatt vesztette el kedvét, szorgalmát. Ez a beszélgetés lebbentette föl a fátylat. Felesége évek óta súlyos beteg, gyakran hajnali három órakor fut orvoshoz, minden idejét ápolásával tölti. Másnap fáradt, elcsigázott. Hogy eddig miért nem osztotta meg gondját elvtársaival? Szégyelte világgá kürtölni. Ha segíteni nem is tudtak rajta, de együttérzésük enyhítette a fiatalember baját. Szóval, jobban megismerték az embereket.

A fejezet végét Kiss elvtárs így foglalja össze:

— Sok minden történt azóta, pedig az idő még nem érlelhette meg a gyümölcsöt. Mi is tanultunk, az elvtársak is tanultak, hogy miként kell mindenkinek dolgoznia. Ez a jó benne. Aztán a gyengébb képzettségűek nevelését tapasztalt műszakiakra, bányászokra bíztuk, itt is előre jutunk majd. Minden tekintetben megérte a fáradságot s a tanulságok alapján rövidesen a szakszervezetben és a KISZ-ben dolgozó kommunisták munkáját is napirendre tűzzük.

●

Ezzel kifürkésztük a titkukat? A világért sem állítom, hogy a pártszervezeté, a kommunistáké a pálma. Kevesen is vannak, ha az 1100 dolgozóhoz mérjük számukat. Az azonban bizonyos, hogy mindennapos, szerény, áldozatos munkájuk a hírnév egyik forrása. Az, amiért kommunisták.

Bocz József.

Szigorúbb ellenőrzést az építőiparban és az erdőgazdaságoknál!

Dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitány beszámolója a megyei tanács ülésén

Még mindig sok a sikkasztás az iparban és kereskedelemben. — Elharapódzott a kupeckedés és üzérkedés. — Kíméletlenül fel kell lépni a társadalmi tulajdont fosztogató osztályidegen és büntetett előéletű elemekkel szemben

Tegnapi számunkban közöltük dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitánynak, a megyei tanács csütörtöki ülésén a társadalmi tulajdon védelméről elhangzott beszámolójának első részét. Mai számunkban a beszéd második részét és a megyei tanács határozatát ismertetjük.

Baranya megyében ez év első felében a rendőrség összesen 833 esetben indított eljárást társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények miatt. Az eljárások jelentős része lopás és sikkasztás, de igen nagy számban indult eljárás üzérkedés és spekulációs bűncselekmények miatt is.

Az állami és szövetkezeti kereskedelemben az év első felében a különböző bűncselekményekkel okozott

kár 3 millió forint.

A kereskedelemben felderített bűncselekmények jelentős része még az elmúlt évre nyúlik vissza és oka az ellenőrzés elmulasztása. Ez lehetővé tette, hogy egy-egy személy, vagy fosztogató csoport huzamosabb ideig káros tevékenységet folytathasson. Például: Gajdon Sándor, a drávafoki földművesszövetkezet szálastakarmány-felvásárlója, huzamosabb ideig több mint 250 000 forintot sikkasztott úgy, hogy fiktív vételi jegyeket állított ki és az ezekre felvett összeget saját céljaira fordította. Érthetetlen, hogy ez senkinek sem tűnt fel.

A földművesszövetkezetekben az utóbbi hónapokban bizonyos fokú javulás mutatkozik, ugyanakkor azonban elszaporodtak a bűncselekmények az állami kereskedelemben. Például az elmúlt hónapban a földművesszövetkezetek kárára elkövetett bűncselekmények miatt 12 esetben, az állami kereskedelemben elkövetett bűncselekmények miatt pedig 35 esetben folytatott nyomozást a rendőrség. Ezek a számadatok arra figyelmeztetnek, hogy az állami kereskedelemben nincs minden rendben. Éppen ezért fontos, hogy a rendőrség, a tanácsok kereskedelmi osztályaival és a kereskedelmi felügyelőséggel közösen fokozottabb ellenőrzést gyakoroljanak az állami kereskedelem területén.

Ami az ipart illeti, az I. félévben 164 ügyben folytatott a rendőrség nyomozást és a bűnügyek károsszege 1 millió 400 ezer forint volt. Az ipar területén elkövetett bűncselekmények 50 százalékát az építőiparban követték el. Ez azt mutatja, hogy ezen a területen még mindig igen súlyos lazaságok vannak.

A rendőrség az ellenőrzés során, ez évben

Kővágószőlősön és a repülőtéren

több mint 130 000 forintos értékű építőanyagot és épületfelszerelési tárgyakat szedett össze különböző személyektől, amit az Uránércbánya Vállalattól, vagy a vállalat területén folyó építkezésekről tulajdonítottak el. Jellemző a vállalat anyagnyilvántartására, hogy ezek az eltulajdonított értékek nem szerepeltek hiányként és az ellenőrzőknek sem tűnt fel.

Bűncselekmények fordultak elő a tanácsi vállalatoknál is. A rendőrség a közelmúltban fejezte be a nyomozást a Pécsi Köztisztasági Vállalat kárára elkövetett közel 80 000 forintos sikkasztás ügyében. — Ugyanakkor a Baranya megyei Téglagyári Egyesülésnél 48 000 forintos sikkasztás történt, ami a vezetők által elkövetett célprémium-csalás volt. Ezek a példák arra intenek, hogy a tanácsi vállalatoknál is meg kell szilárdítani a pénz- és anyagkezelés rendjét. Fokozni kell az ellenőrzést és intézkedni kell, hogy olyan személyek, akik származásuk vagy büntetett előéletük miatt bűncselekményeket követhetnek el, pénz- és anyagkezeléssel ne foglalkozhassanak.

A mezőgazdaság területén elkövetett bűncselekmények 60 százalékát az erdőgazdaságok kárára követték el. Az ellenforradalom után Baranyában csáki-szalmájaként kezelték az állami erdőket. Ezen a területen még ez évben nem sikerült döntő változást elérni. Megnehezíti a rendőri munkát az, hogy az erdővidékeken lévő tanácsok nem tekintik fontos kérdésnek az állami erdők védelmét. Korlátlan mennyiségben adnak ki kitermelési és szállítási engedélyeket magánszemélyeknek is, akik az állami erdészetből lopott famennyiséget legalizálni tudják. Az idén felderített bűncselekmények azt bizonyítják, hogy erdőgazdaságainkban még jelentős számban vannak oda nem való, nemkívánatos elemek, akik magánszemélyekkel összejátszva, fosztogatják az állami tulajdont.

Örvendetes jelenség,

hogy termelőszövetkezeteinkben, valamint gépállomásainkon az utóbbi időben aránylag kevés bűncselekményt követtek el, ami a szövetkezeti tagságnak a közös vagyonhoz való javuló viszonyát bizonyítja. Ugyanez tapasztalható a kisipari szövetkezetek területén is. Ugyanakkor az utóbbi időben — sajnos —, növekedtek a bűncselekmények a tanácsoknál. Éppen ezért feltétlenül fontos, hogy a megyei és járási tanácsok a bizonylati fegyelmet megszigorítsák és szabályozzák a pénz- és anyagkezelés rendjét a községi tanácsoknál is.

A bűnügyi krónikában külön helyen szerepelnek az üzérkedési és spekulációs bűncselekmények. A rendőrség 1957-ben 89 esetben indított bűnvádi eljárást üzérkedés és spekulációs bűncselekmények miatt. 1958. első félévében pedig mindkét ügyben már 95 esetben indult eljárás. Ez a két szám szemléltetően mutatja, hogy Baranya megyében nagy mértékben aktivizálódtak a szokásos üzérek, a volt kupecek.

Baranyában elég gyakori az állatokkal való üzérkedés is. Az elmúlt hónapokban leleplezett a mohácsi rendőrkapitányság egy olyan bűnöző bandát, amely igen nagy mennyiségű állatokkal üzérkezdett. Az Állatforgalmi Vállalat mohácsi kirendeltségének beosztottjai a Mohács és környékbeli kupecokkal összejátszottak és a szabadpiacon felvásárolt állatokat szerződéses állatokként vették át. A szabadpiaci, valamint szerződéses ár közötti különbségen osztozkodtak. A nyomozás után kiderült, hogy 400 számos állattal követtek el visszaélést. A bűncselekményt úgy követték el, hogy a kupecek a birtokukban lévő régi használt járlatleveleket újra felhasználták állataik átadásánál. Ebben az ügyben 24 terhelt volt, akik közül a rendőrség 8-at letartóztatott és több mint 100 000 forintot foglalt le, amelyet üzérkedéssel kerestek meg az illetők.

Káros tevékenységet fejtenek ki gazdasági életünkben

egyes magánkisiparosok

is. Indokolt, hogy a bűncselekményeket elkövető személyektől, akik iparigazolványukat bűncselekmények leplezésére használják fel, a tanácsok az iparigazolványukat sürgősen bevonják. A tanácsoknak jobban kell mérlegelniök, hogy kiknek adnak ki iparegedélyt, mert

Ne fordulhassanak elő olyan esetek, hogy a volt tőkések egész sora, büntetett előéletűek és az ellenforradalomban aktívan részt vett személyek nagy számban kapjanak iparengedélyt.

Lenin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a spekuláció és a veszteget és mellett a társadalmi tulajdon fosztogatása az egyik kifejezője a forradalom által megdöntött kizsákmányoló osztályok ellentállásának. Az állami vagyon fosztogatása egyben a kispolgári ösztönök megnyilvánulása, amellyel szemben a legszívósabb harcot kell folytatni. Nemcsak a nép vagyonának közvetlen fosztogatói ellen kell harcolni, hanem ama hivatalos személyiségek ellen is, akik elősegítik vagy elnézésükkel lehetővé teszik a fosztogatásokat.

Ezen a területen a tanácsoknak, mint az államhatalom helyi szerveinek és a tanácstagoknak is komoly feladatuk van. Az eddigieknél sokkal nagyobb éberséget kell tanúsítaniok ebben a kérdésben. Ezideig — sajnos — sokszor a szemük előtt történtek bűncselekmények és nem sokat tettek ellenük. Kíméletlenül fel kell lépni a társadalmi tulajdont fosztogató osztályidegenekkel szemben, mert cselekményükkel népi hatalmunkat kívánják gyöngíteni és aláásni. De fel kell lépni ama dolgozókkal szemben is, akik tudatában még meg van a burzsoá ideológia és nem tartják tiszteletben a társadalmi tulajdont.

A társadalmi tulajdon védelme érdekében a Baranya megyei Tanács a tanácsülésen fontos határozatokat hozott. Utasította a járási tanácsokat, hogy a legközelebbi tanácsülésen tűzzék napirendre területük társadalmi tulajdon védelme helyzetének értékelését. A helyi viszonyoknak megfelelően hozzanak határozatot a társadalmi tulajdon védelmének megszilárdításáról. Azok a községek, ahol rendőrőrs vagy körzeti megbízott van, ugyancsak tűzzék napirendre tanácsülésen területük közbiztonságának helyzetét és ezen belül a társadalmi tulajdon védelmének értékelését. A tanácsoknál és a tanácsi vállalatoknál meg kell szigorítani az anyagi és pénzügyi bizonylati fegyelmet.

A faállomány védelme érdekében

fel kell számolni a fakitermelési és szállítási engedélyek kiadásánál tapasztalt hiányosságokat, lazaságokat. A községi tanácsok csak indokolt esetben, alapos mérlegelés után adjanak ki fakitermelési és szállítási engedélyt magánszemélyeknek.

A tanácsok kereskedelmi osztályai ellenőrizzék, hogy a magánkiskereskedők betartják-e a rendeletekben előírt felvásárlási szabályokat. — Amennyiben ismételten tapasztalnak visszaéléseket, a szabálysértési feljelentés mellett, az illető kiskereskedők iparigazolványának bevonására tegyenek intézkedést.

Valamennyi tanács, de különösen a községi tanácsok és tanácstagok az eddiginél több figyelmet fordítsanak a földművesszövetkezetek boltjaira, mert az itt történt bűncselekmények népgazdaságunknak, a dolgozóknak, hatalmas károkat okoznak. Azokat az üzletvezetőket, vagy alkalmazottakat, akik jövedelmüket meghaladó módon költekeznek, jelentsék az illetékes felsőbb szerveknek, követeljék a visszaélések kivizsgálását és a bűnösök felelősségre vonását.

A fenti határozatokat a tanácsülés egyhangúlag elfogadta.

A szakszervezeti bizalmiak szerepe

Elvben általában mindenki elismeri, hogy a jó szakszervezeti munkának alapja a jó bizalmihálózat és a bizalmiak kellő foglalkoztatása kell, hogy legyen. Sajnos, a gyakorlatban a legtöbb esetben ezt az elvet nem tartják be. A szakszervezeti bizottságok, sőt a gazdasági vezetők is gyakran lebecsülik a bizalmiak munkáját, nem kérik ki véleményüket olyan kérdésekben, amelyek a dolgozók élet- és munkakörülményeivel összefüggnek, s így sajnos, a bizalmiaknak egy része a választások után kedvét veszti, a bélyeg eladásán kívül a dolgozók más problémáinak megoldásával, a dolgozók nevelésével nem törődik.

E hibákon a Szakszervezetek Országos Tanácsa már többször próbálkozott változtatni. Így többek között elrendelte, hogy évenként egy alkalommal országos bizalmi tanácskozást kell tartani. A második országos bizalmi tanácskozás igen eredményes volt. Ezen részletesen megvitatták a bizalmiak szerepét a szakszervezeti mozgalomban, és azóta igen sok javulás tapasztalható. A bizalmiak jelentős része a választások után is törődik munkájával, foglalkozik a dolgozókat érintő problémákkal, az üdültetéssel, a munkaproblémákkal és nem utolsó sorban a dolgozókat érintő minden szociális kérdés elintézésével.

Ma már elmondhatjuk, hogy a legtöbb helyen a jutalmazások, az üdültetések eldöntéséhez meghallgatják a bizalmiak véleményét is.

A bizalmiaknak azonban nemcsak ez a feladatuk — ennél sokkal több. A bizalmiak segítségével meg kell magyaráznunk a dolgozóknak, hogy a szakszervezetek munkája nem öncélú, még akkor sem, ha a dolgozók érdekében egyes esetekben a hivatali munka, vagy termelés elősegítését szorgalmazzuk. Ez is dolgozóink érdekében történik, mert a termelékenység növelésével több anyagi javat tudunk termelni népgazdaságunknak.

Éppen ezért fontosnak tartjuk, hogy a III. országos bizalmi tanácskozáson hozandó határozatokat valamennyi bizalmi a csoportjához tartozó dolgozókkal megvitassa.

CSIKOS ISTVÁN TB-elnök

Díjvisszatérítés a tsz-ek állatbiztosításánál

A Földművelésügyi Minisztérium és az Állami Biztosító Főigazgatósága kidolgozták azokat az irányelveket, amelyek alapján a termelőszövetkezetek állatbiztosítási díjaikból engedményben részesülhetnek. A Földművelésügyi Minisztérium rendelkezésének megfelelően a tanácsok mezőgazdasági osztályai megkezdték a termelőszövetkezetek állatállományának e célból való felülvizsgálatát.

Az 1957-es évre fizetett állatbiztosítási díjból visszatérítést kapnak azok a szövetkezetek, amelyek terveket a meghatározott mértékben túlteljesítették. Így az a szövetkezet, amely szarvasmarhaállomány tervét 20 százalékkal — ezen belül tervét 7 százalékkal — túlteljesítette és az évi tejhozamot a meghatározott százalékkal emelte, 20 százalékos díjkedvezményben részesül.

A sertéstenyésztésnél, ahol a hizlalási terv teljesítése mellett a malacszaporulati tervet 10 százalékkal túlteljesítették és az elhullás 12 százalék alatt volt, vagy a juhtenyésztésnél a bárányszaporulati tervet 10 százalékkal túlteljesítették és az elhullás 8 százalékon alul maradt, a visszatérítés ugyancsak 20 százalék.

A díjvisszatérítéseket a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a tanácsok mezőgazdasági osztályainak megállapításai alapján az Állami Biztosító számolja majd el.

Kopogtatók

Főleg az idén gyakran hallani a volt tsz-tagoktól:

— Kár volt kilépni annak idején. Hiába, aki megkóstolta a közöst, az nem tud nélküle meglenni. Annak csak kínlódás, gyötrődés az egyéni gazdaság.

Ezt mondják, pedig nemcsak ez húzza vissza őket a tsz-be. Két évig ismét egyéniek voltak. A közös után tapasztalhatták: mennyivel más így gazdálkodni, menynyivel nehezebb és mégis mennyivel kevesebb a jövedelem. Ők kaszával arattak látástól vakulásig. A tsz-ben, mint az ő idejükben, megint géppel arattak. 100 holdakat aratott le néhány ember könnyűszerrel. Csak nézték a gépet: káromkodtak és húzták tovább a kaszát.

— Hát kell ez nekem?! Kell?!

Összevesztek az asszonnyal:

— Te mondtad: menjünk, kezdjük úgy, mint régen!

— Én?! Hát mit gondolsz, nekem talán tetszik, hogy egész nap utánad szedem a markot. Nekem talán nem volt jobb a tsz-ben?

Aztán jött a cséplés. Csépelt a tsz., csépelt az egyéni. Hiába számoltak akárhogyan: a tsz-nek mindig több jött ki egy hold után két, sőt gyakran három mázsával is.

— Pedig azok kevesebbet dolgoztak! — mondták.

És aztán egyszercsak megjelentek a tsz-ben.

— Visszajönnénk, ha visszavennétek...

Egyik tsz-ben visszavették, visszaveszik őket:

— Megfizették a tandíjat! — szavaz a tagság.

A másik helyen azt kérik:

— Hozzátok vissza, amit kivittetek, akkor jöhettek!

A harmadik tsz-ben:

— Gondolkodjatok, próbálkozzatok még! Akkor otthagytatok bennünket, hát most...

Igen, így van a volt kilépettek legtöbbje. Meggondolták magukat. Úgy jártak valahogy, mint a városra került falusi ember, aki ismét visszament falura, de csak nem tudta ismét megszokni a falusi életet. Ők is visszamentek a nadrágszíjföldjeikre a tsz-ből és akkor látták csak igazán: mit jelentett nekik a tsz. Most kopogtatnak: jószándékkal közelednek ismét a tsz-hez. Régi paraszti mondás:

— Ha becsületes ember kopog az ajtódon, ereszd be. Ha becstelen, kergesd el.

Becsületes, megtévedt, hirtelenkedő emberekről van szó. Be kell engedni őket!

Erről beszélgettünk az egyik tsz-elnökkel, aki azt mondta befejezésként:

— Nincs jogunk egyetlen becsületes embert előlről se elzárni azt a lehetőséget, hogy úgy éljen, mint mi, tsz-tagok...

Igaz mondás, jó mondás. Minden termelőszövetkezetbe ki kellene írni, hogy ennek szellemében cselekedjenek, hogy meg tudják különböztetni a megtévedt embert a lázítótól, a becsületest a becstelentől, hogy a nagy család ajtaja mindenkor kinyíljon a becsületes kopogtatók előtt.

Sz. J.

Tóth bácsi visszalépett

Rövid közleményből értesült a megye, hogy a mohácsi járásban 54 tag lépett termelőszövetkezetbe másfél hét alatt. Bárban nyolc család kivételével mindenki aláírta a belépési nyilatkozatot. Ezek többsége már ismerte a közös gazdálkodást, mert az ellenforradalomig szorgos tagjai voltak a szövetkezetnek. Akkor sem panaszkodtak és most is dícsérik a bári tsz-t, mert tagjainak busás jövedelmet, nyugodt életet biztosít.

A két esztendőt, amit egyéni gazdálkodással töltöttek, szinte valamennyien elveszett időnek tartják. Különösen olyan emberekről van szó, akik hamarosan nyugdíjba mentek volna, ha nem hallgatnak a hangoskodókra és nem válnak meg a nagyüzemi gazdálkodástól.

Az újonnan belépők között van B. Tóth Albert 12 holdas dolgozó paraszt. Veje az állami gazdaságban dolgozik, kőműves. Felesége beteges, lánya vezeti a háztartást. Egyedül Tóth bácsi lépett a szövetkezetbe.

— Gondolja: jobb lesz ezután?

— Már láttam, hogy jobb... — bólogat az idős ember. Azután elmondja, hogy neki a 12 holdhoz mindössze egy lova és egy tehene van. Kevés a trágya és akármennyit dolgozik, hiába izzad, nem terem annyit a földje, mint a termelőszövetkezeté. Pedig sokat dolgozik, hisz van munka a 12 holddal. De idős már, nem tudja meddig bírja és ha egyszer a kapanyelet sem tudja megfogni, hol keresse majd öregségére a megélhetést. A szövetkezet — az igen, az fizet nyugdíjat a tagjainak, s amíg dolgozni bír az ember, többet kereshet, mint bárhol.

— Veje mennyit kap az állami gazdaságtól?

Gondolkozik Albert bácsi, aztán rávágja: van olyan hónap, amikor 1800 forintot hoz haza.

Itt van Oláh elvtárs, a helyi tsz elnöke, most mondja meg ő, mennyit keresnek a szövetkezeti tagok.

— Attól függ, hogy dolgozik az illető. Volt egy új belépőnk, aki azt mondta: én oda akarok menni, ahol dolgozni lehet... Jó, menj a tehenészetbe... Most három-négyezer forintot keres havonta. De még az asszonyok is megkeresik az 1 500—1 800 forintot...

Tudja az egész község, hogy a szövetkezetiek jól keresnek, mert állandóan vásárolnak valami új bútordarabot, ruhát, hisz náluk az adó is sokkal kevesebb, és a gazdálkodáshoz szükséges beruházásokat közösen viselik, sok család között oszlik meg. Most zetort szeretnének vásárolni, pedig egy már van, saját erőből vásárolták.

Hamarosan eladnak nyolc lovat és ezzel is több pénz jön össze zetor vásárláshoz.

— Tóth bácsi is beviszi a lovat?

— Ha szükség volna rá, bevinném, de nem kell ezeknek a ló.

Bizony, ha ők is nyolcat akarnak eladni, akkor az új belépők is vihetik vásárra a lovaikat. Annál nagyobb szükség van szarvasmarhára, mert kell a trágya, malacnevelésnél szinte nélkülözhetetlen a tej melléktermék. Az egyéni gazda természetesen nem gondolhat ügyenre, hisz mindenből pénzt kell csinálni a gazdálkodáshoz, többek között a tejből is.

Ezért lépett vissza B. Tóth Albert. Most őszig még egyénileg dolgozik, mert egyénileg vetett, s maga takarítja be a termést. A következő gazdasági évben azonban már ő is ott dolgozik a termelőszövetkezetben, s kevesebb fáradsággal biztosabb jövővel éli mindennapi életét.

Asszony · Család · Otthon

Háztartási tanácsadó

Fürdőkádnak nagyon árt, ha azonnal forró vizet engedünk bele. Mielőtt a meleg vízcsapot kinyitnánk, gondoskodjunk róla, hogy egy kevés hideg víz legyen a kádban.

*

Húst a legyektől megvédhetjük ha a friss húsra citromlevet csepegtetünk és azzal bedörzsöljük. Akkor a húst bátran kinthagyhatjuk, légy nem fog rászállni. Azonkívül a friss hús nyáron jobban eláll, ha ezt a módszert alkalmazzuk. A citrom a hús ízére semmiféle befolyással nincs.

*

A húst (máját, vesét is) néhány napig frissen lehet tartani, ha édes vagy savanyú tejbe tesszük. Használat előtt szárazra kell törölni.

*

Avas szalonnát újra használhatóvá lehet tenni, ha hipermangánsavas kálium igen gyenge oldatába tesszük, több óra hosszán át állni hagyjuk benne. Azután gyenge ecetes vízbe tesszük s abban 24 órán át állni hagyjuk. Pecsenyéhez, sütéshez megint jól használhatjuk, csak tegyünk hozzá kevés hagymát is.

*

Elsózott ételből a sót eltávolíthatjuk, ha a fazék száját tiszta vászon ruhával jól lekötjük és egy marék lisztet szórunk rá. Főzés közben a liszt magába szívja a sót. A lisztet azután még fel lehet használni.

*

Ecetes ételek eltartása. Ecetes ételeket nem szabad réz vagy cinkedényben tartani, mert ezekből az ecettel együtt ólomoxid képződik, mely rendkívül ártalmas. Ecetes ételt tehát csak porcelán vagy cserépedényben szabad tartani.

Divat

A ruhához 2.5 méter, a kabáthoz 2,15 méter (110 cm széles) anyag szükséges. Aprómintás, vagy sima egyszínű selyemből, idősebb nőknek is elegáns.

Jogi tanácsadó

A házasságon kívül született gyermek

16 éves, fejlett, egészséges leány jelent meg a napokban Pécs város I. ker. tanács gyámügyi előadójánál, karján egy csecsemővel. Elmondta, hogy kisfiát most szülte meg a klinikán. A gyermek apjával egy táncmulatságon ismerkedett meg.

„Szerelmes" lett a fiúba. Mikor azonban az megtudta, hogy gyereke lesz — mint ahogy ez már lenni szokott — otthagyta. Szülei — rendes, dolgos emberek — szégyellték az esetet és elzavarták hazulról. Most kijött a klinikáról, s itt áll egyedül, támasz nélkül. Tegnap a váróteremben aludt, s már az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Munkát akar vállalni, de a csecsemőt nem tudja hová tenni. Kérte, hogy segítsünk rajta.

Ilyen esetben gyorsan kell intézkednünk. A csecsemőt tehát beutaltuk a gyermekotthonba, az anyának pedig a nőtanács segítségével munkát szereztünk. Idéztük az apát és felszólítottuk, hogy keresetének megfelelő tartásdíjat fizessen az anyának, és hogy ismerje el az apaságot, „vegye nevére a gyereket". (A leány nem volt hajlandó feleségül venni, mert a már mással is folytatott viszonyt. Általában ezt szokták kifogásul hozni a férfiak, sokszor az igazságnak megfelelően, máskor alap nélkül.)

Ime, a házasságon kívül született gyermek tipikus esete. Ezeknek az eseteknek sokféle alakja van, amelyekről majd később fogunk szólni. Régi problémája ez minden jogilag szabályozott társadalomnak. A problémakörnek erkölcsi, jogi és szociális vonatkozásai vannak. A szociológusnak szociális, a jogásznak jogi probléma ez, az íróknak írói téma.

A burzsoá társadalmi rendek a házasságon kívül született gyermeket és anyját álszent módon megbélyegezték és a gyermeket törvénytelennek minősítették. Az ilyen gyermekek családjogi helyzetének rendezésével nem sokat törődött. A gyermekek törvényesítése nagyon meg volt nehezítve. A magyar magánjogban például a törvényesítés csak utólagos házasságkötés, vagy királyi leirat által volt lehetséges. Az előbbinek is csak bizonyos feltételek mellett volt helye, az utóbbi pedig különös kegyelmi tény volt.

Hogy ez így volt, abban persze nemcsak erkölcsi megítélés, hanem vagyonjogi szempontok is — például öröklés az apa után — szerepet játszottak. Nálunk az 1946. évi 29. tc. tette a gyámhatóság feladatává, hogy a házasságon kívül született gyermek családjogi helyzetét rendezze.

A szocialista társadalmi erkölcsi felfogásnak megfelelően az új jogfejlődés megszünteti a törvénytelen gyermek fogalmát és családi jogállását rendezvén, biztosítja nekik a törvényes házasságból született gyermekek családi és öröklési jogait. Erről a jogfejlődésről és a jelenleg e területen lévő joggyakorlatokról a közeljövőben lesz szó.

dr. Világhy Gyula
gyámügyi előadó.

Érzék vagy gyakorlat kérdése-e a szakácsművészet?

Sok szakember foglalkozott már e kérdéssel. Herman Smith, aki a szakácsművészetről szóló könyvek egész sorát írta, azt állítja, hogy a jó szakács születik, sőt az ég ajándéka. Természetesen a szakácsnak tapasztalatra és gyakorlatra is szüksége van. A jó szakácsot az jellemzi, hogy nemcsak jó ételeket készíteni, hanem enni is szeret. — Szakácsművészeti hajlam természetesen férfiaknál és nőknél egyaránt megtalálható.

Ellenkező véleményen van Mrs. Lucas, egy ismert főzőiskola vezetőnője. Három dolgot tart lényegesnek, a gyakorlatot, gyakorlatot és újra csak gyakorlatot! Szerinte azonos körülmények között, a férfiak kiválóbb teljesítményekre képesek.

Mrs. Lily Haxforth Wales, ugyancsak több kiváló szakácskönyv szerzője úgy gondolja, elég ha az alapvető recepteket ismeri, érti valaki és ezeket aztán különböző fűszerekkel, mártásokkal, stb. variálja.

Lillian Anderson, élelmezési kérdések kiváló szakértője a nők pártján van. Elismerj ugyan, hogy a férfiak a konyhában kiemelkedő egyéni teljesítményekre képesek, s alkalomadtán nagyszerű ünnepi ebédeket tudnak készíteni, de amikor az átlagos, mindennapi ebédek és vacsorák elkészítéséről van szó, a nők elhagyják őket a versenyben.

Louis P. de Gouy, ismert newyorki szakács, aki egy nagy szállodaüzemben több mint 150 munkaerőt irányít, dicshimnuszokat zeng a szakácsnőről. Véleménye szerint a nők született szakácsművészek, természettől fogva hajlamosak a sütés-főzésre, még akkor is, ha nem tanulták.

Abban valamennyi szakember megegyezik, hogy a jó szakács semmit sem dob el és a maradékokból is élvezhető ételeket tud készíteni. Az egyéni szakácsművészek ismérve, hogy kevés eszközzel és kiváló állítanak elő.

Lélektani szempontból rendkívül fontos, hogy a szakácsművész, legyen az férfi, vagy nő, megfelelő elismerésben részesüljön. Sok háziasszony mondja, amikor feltálalja az ebédet: „Szeretném, ha megdícsérne a családom érte." Ez humorosan hangzik, de komoly alapja van. A háziasszonyok sok fáradsággal, gonddal, fantáziával készítik el az asztalra kerülő ételt. Joggal követelik hát, hogy fáradságukat méltányolják.

Meglepetés, házi használatra

Közeledett és beütött a szegénység. A nyolcéves fiammal felmentünk a hegyre, szedtünk egy csokor virágot. Éreztük, hogy ez kevés és útban a borbélyhoz ezt tárgyaltuk.

— Édesapám! Vegyünk édesanyának hortenziát! Csak negyven forint.

— Nincs hortenzia!

— Akkor vegyünk mást. Én is szeretném meglepni!

— Te már meglepted. Beírtak az ellenőrzőkönyvedbe.

Az ellenőrzőkönyv emlegetése egyperces némaságot eredményezett és azzal be is értünk a borbélyhoz.

— Kopaszra a kisfiút? — így a mester. Minden borbély rettenetesen szeret kopaszra nyírni.

— Szó sincs róla! — tiltakoztam kézzel-lábbal.

— Édesapám! Lepjük meg vele édesanyát!

— Hé, észnél légy!

De csak tovább erősködött. A gyereknek nagyon eredeti a feje. Kétharmadrésze hajból áll. Lobogó, szőke sörény. Más embernek a feje búbján csavarodik a haja, mintha kiskorában arra a helyre barackot kapott volna, az övé meg három helyen is kanyart vet. Ujszerű lenne kopaszon, az kétségtelen!

Egyszerre belém bújt a sátán.

— Hát vágja le!

— Igaza van a kisfiúnak! — helyeselt a mester is. — Egészségesebb.

Fordult egyet, villámgyorsan elővette a hajnyírógépet és egy hatalmas csikkal kétfelé választotta a kölyök fejét tetejét. Abban azonban, ami így előtűnt, volt valami vigasztalan.

— Mondja, ez így ronda lesz?

— Oh, csak egy hétig! Azután nőni kezd.

Egyszerre akkora feje lett a gyereknek, mint egy kisebb karalábé. A három forgó tündökölt, és ehhez a kölyök még úgy vigyorgott, mint Fernandel.

— Na mindegy! Gyere, gyönyörködjenek benned otthon is!

Ami igaz, igaz, valóban szellősebb viselet, mint a sörény, de hosszabb ideig szemlélni nem szabad, mert az ember elkomorodik.

— Én elbujok — javasolja a meglepetést, ahogy hazaérünk.

— Hát nem is bánom! — azzal becsengetek.

— Szervusz. A gyerek hol maradt?

— Nem jött még haza?

— Oh, szegény kisfiú elveszett! Hol lehet szegény? — Ez állandó társasjáték nálunk. Ilyenkor az otthon lévő becsukja a kaput, aki éppen elveszett, az meg előugrik és nagy az örvendezés. Ma azonban az elveszett nem várta meg a szertartás végét, hanem úgy nyrott elő, mint a krampusz. Várta a hatást.

Feleségem megmerevedett az ajtóban és időzavarba került, akár a sakkozók. Alig jutott levegőhöz.

— Uristen! Ez mi?

— A meglepetés — nyugtattam meg.

De nem látszott rajta a megnyugvás. Hosszan szemlélte elsőszülöttjét. Szinte nem tudott betelni vele. A végén mégis úgy látszott, mintha elege lenne belőle.

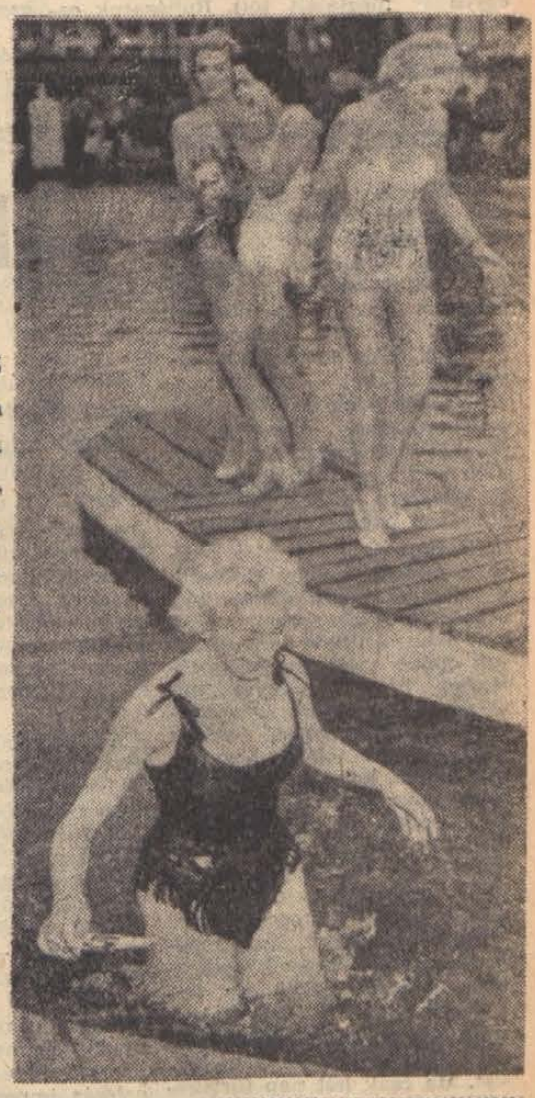
— Vidd el ezt innen!

A gyerek el is ödalgott, mert az öccsének akart hencegni. Végleg elkerülni azonban nem lehetett.

A meglepetés tehát sikerült, de nem hiszem, hogy még egyszer megismételhetnénk, mert a kisebbik — bárhogy agitál —, még csak borbély közelébe sem kerülhet, jobban mondva megmondták neki, hogy vigyázzon rám.

SZÖLLŐSY TAMÁS

MÉG AKTUÁLIS

Nem fürdőző nimfák, hanem angol manekenek, akik fürdőruha divatbemutatót tartanak a londoni Battersea-parkban

LÁTOGATÁS egy bányászasszonynál

Nagylombú gesztenyefák között vezet az út az Erzsébet-telepi bányászházakig. Zümmögő délelőtti élet, álmos macskák nyújtózkodnak az árnyékban, a napon meg ott sütkéreznek az öregek.

Bogdán Mihályék ajtaján kihallatszik a zsír sistergése. Az asszony épp az ebédet készíti. Miközben metéli a hagymát s a keze szorgalmasan jár, szívesen rááll a beszélgetésre.

— Hol is kezdjük? A lányságomnál? Hát arról, azt hiszem, akár regényt lehetne írni. Apám afféle vándormunkás lett öregségére, ahol munkát kapott, odament. Hat gyerek volt. Nem is magyarázom, miért kellett nekem 12 éves koromban már markot szedni... Araltam én, kapáltam, masináztam, minden munkát elvégeztem. Tizennyolc éves voltam, amikor elmentem szolgálni. És harmonchárom éves koromig, amíg férjhez nem mentem, úgy éltem, a más keze-lába módjára... Voltam én szak[illegible] szobalány, minden voltam. Egy olyan nagyságaféle szeszélyes ám. Meg ők már azt hitték, hogy majd ott öregszem meg, nekik izzadva, dolgozva. De aztán csak férjhez mentem...

Mintegy vezényszóra, betoppan a férj is, Bogdán Mihály vájár, aki éppen betegállományban van. Most jött az orvostól és mindjárt közbe is szól:

— De nem volt ám könnyű aztán se...

— Persze, alig volt valamim a tizenőt éves szolgálat után. Rögtön idejöttünk lakni, aztán jött a háború... aztán meg a gyerek. Nekem kellett segíteni a szüleimet is közben, dehát lassan helyrerázódtunk. A felszabadulás után egy ideig persze még nehéz volt, a férjem nem keresett olyan sokat, baj volt az ellátással, tudja mindenki... De azóta én, ezen már sokat gondolkoztam, mindig meg voltam elégedve a sorsommal.

A férfi, onnan a konyhaajtóban álló kisszékről, csendesen megjegyzi.

— Harmincöt éve vagyok bányász. De már nyolc éves koromban, az iskola mellett — hiszen nem is volt az igazi iskolábajárás — dolgoztam a kőműveseknél. Nem is tudja, aki nem próbálta, mit kellett azelőtt dolgozni — és miért? Azért, hogy ne kelljen meztelen járni az embernek...

— Igen — bólint az asszony — mert mi volt az a mázsa búza, amit egész nyári munkáért kapott az ember? Hajnalban 3-kor kezdeni, és addig dolgozni, amíg láttunk. És örültünk, ha a gazda vett egy piros kendőt nekünk...

A halszeletek belevándorolnak a forró zsírba, de valami nehéz hangulat leng a levegőben. A bányászasszony meg az ura elkomolyodnak, elhallgatnak. Csak akkor derül fel az arcuk — és mintha az egész barátságos kis konyha világosabb lenne — amikor a kislányról kérdezősködöm.

— Ó, most Siófokon nyaral — mosolyog az anyja, — jaj, de boldog volt, hogy mehet! A szakszervezet vitte. Tavaly Csehimindszenten volt, dehát a Balaton... az ugye mégiscsak Balaton...

Jó tanuló a gyerek, most tizenkét éves, és a szülők remélik, hogy megtartja azt a négyes bizonyítványt. Hogy mi akar lenni?

— Még nem tudja ám ő se — nevet az asszony —, húzom is vele mindig, hogy majd elmész apád mellé csillésnek... Lehet, hogy valamilyen gyárba megy dolgozni, de ha akar, akkor tanulhat. Én csak örülnék neki. Majd eldönti egyébként, hiszen még olyan nagy gyerek!

— Termetre is — szól közbe büszkén az apa.

— Igen, de hogy mást ne mondjak, örökké a babáit abajgatja. És ha van egy könyve, akkor boldog. Mindig mondja, hogy ne is vegyünk mást neki, csak könyvet. Nincsenek flancoló-igényei, nem követelőző, mint mondják, a mai gyerekek egy része. Nem, még azt is megkérdezi mindig, vehet-e egy szelet csokoládét... Csak ilyen is maradjon.

— Hát hiszen érti ő már lassan a dolgokat — mosolyog csendesen az apa — nem hiába szoktunk elbeszélgetni vele és elmondani neki, hogy hát hogyan is volt, amikor mi fiatalok voltunk...

— Megkérdi: tényleg így volt, édesanyám? Tényleg így, kislányom, mondom neki, és mindig úgy figyel, úgy hallgat, hogy örül a szívem. Örülök neki hogy mindene megvan, ami kell, de nem szeretném, ha valami hiba csúszna belé...

Hát igen. A kislány most tizenkét éves, nagyon szeret olvasni, szereti a csokoládét, és gyakran kap könyvet ajándékba. Nyaralni megy a Balatonhoz és gyönyörűséggel eljátszik a babáival.

Az édesanyja aztán néha elmeséli neki, hogy ő ugyanebben a korban markot szedni járt, kereste a pénzt 12 éves kora óta. Se Balaton, se babák, se könyv, se iskola. A kislány meghallgatja ezeket a szavakat, aztán belebújik a könyveibe, ahol ugyanezt az igazságot olvassa.

Én nem hiszem, hogy valahol hiba csúszhatna belé...

(HALLAMA)

447 családi ház

A mecseki szénmedencében 864 bányász családi ház épült fel, amelyeket kedvezményes áron, hosszúlejáratú részletfizetésre vásárolhatnak meg a bányászok. Eddig összesen 447 házat vettek meg, ebből 332 a Komlói Szénbányászati Tröszt, 104 a pécsi bányászok és 11 a hidasi bányászok között talált gazdára.

Hivatalos lottó-nyeremények

Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 39 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 50 208.75 forint. A háromtalálatos szelvények száma 3727, nyereményösszeg egyenként 262,50 forint. Két találatot 81.703 szelvényen értek el., Egy-egy kéttalálatos szelvényre 12 forint nyeremény jut.

Fegyveres banditatámadás berni követségünk ellen

(Folytatás az 1. oldalról)

legességével összeegyeztethetetlen egyéb jelenségekre is. Közismert, hogy a svájci sajtó egy része meg-megújuló uszító kampányt folytat a magyar nép, a Magyar Népköztársaság, annak törvényes kormánya és a berni magyar követség ellen. A svájci kormány a Magyar Népköztársaság kormányának ismételt, erélyes figyelmeztetése ellenére sem vonta le a megfelelő következtetéseket. Nem tette meg a szükséges intézkedéseket, jól lehet nem is olyan régen ehhez hasonló támadás zajlott le Bernben a Román Népköztársaság külképviselete ellen.

Nem kétséges, hogy mindenekelőtt a svájci sajtó által idegen imperialista hatalmak érdekében szított úszító kampány légköre, a svájci kormány nemtörődömsége teremtett talajt a banditák gyalázatos provokációjához. Mindez kézenfekvővé teszi, hogy a svájci kormányt e támadásért felelősség terheli.

Nyilvánvaló az is, hogy a gaztett mögött milyen erők állanak, kiknek és miért van szükségük az ilyen és ehhez hasonló buntettekre. A nemzetközi közvélemény figyelme az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendkívüli közgyűlésére, az amerikai és angol imperialisták közel- és középkeleti nyílt agressziójára irányul. A világ népeinek e leplezetlen agresszió elleni hatalmas felháborodása igen nehéz helyzetbe hozta az imperialista köröket. Nekik volt és van szükségük arra, hogy provokációkkal elterelják a figyelmet agressziójukról. Kézenfekvő, hogy a követség megtámadása messzemenő politikai célokat szolgált: tervezői újra lángra akarták vele lobbantani a mesterségesen szított magyar-ellenes kampány kialvóban lévő tüzét. Az amerikai százmillió dolláros törvény juttatásaiból fenntartott szervezetek terve azonban a berni magyar követség vezetőjének és tagjainak éberségén és bátor helytállásán hajótörést szenvedett.

A Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma reméli, hogy a svájci kormány e súlyos esetből levonja a következtetéseket és megfelelő elégtételt szolgáltat. A magyar kormány elvárja, hogy a svájci hatóságok a legszigorúbban eljárjanak az elvetemült gonosztevők és megbízóik ellen. Itt az ideje annak is, hogy a svájci kormány a sokat hangoztatott semlegesség követelményeinek megfelelően most már hatásos intézkedésekkel vegye elejét a Magyar Népköztársaság népe és kormánya ellen szervezkedő banditacsoportok tevékenységének.

Budapest, 1958. augusztus 16.

Joliot Curie-t kedden temetik

Párizs (AFP): A francia kormány úgy határozott, hogy ünnepélyes végtisztességben részesíti Frederic Joliot-Curiet s őt a nemzet halottjának tekinti. A gyászszertartás augusztus 19-én, kedden 11 óra 30 perckor kezdődik a Sorbonne díszudvarán. A nagy tudós holttestét a Sorbonne-on ravatalozzák fel és Párizs lakói vasárnaptól megtekinthetik ravatalán a francia nemzet elhúnyt nagy fiát. A temetésen csak a hozzátartozók és közvetlen barátai vesznek majd részt.

Az Egyesült Arab Köztársaság *főparancsnokának nyilatkozata*

Damaszkusz (AFP): Abdel Hakim Amer tábornagy, az Egyesült Arab Köztársaság fegyveres erőinek főparancsnoka szíriai szemleútja során beszédet mondott. Kijelentette: „Az arab hadsereghez tartozunk, amely az egész arab nemzet érdekében cselekszik".

„Sokat kell dolgoznunk, hogy elérjük a nép által elénk tűzött célokat. Minden szükséges tényező rendelkezésünkre áll az arab nemzet felépítéséhez, amelynek igen egészséges gazdasági és nemzeti alapjai vannak. Célunk az imperializmus, a hűbériség és a gyarmatosítók megsemmisítése. E célok eléréséhez egyetlen tömböt kell alkotnunk, mert a pártok és az egyenetlenség ideje már elmúlt".

Az ENSZ-közgyűlés pénteki esti ülése

New York (TASZSZ). Az ENSZ pénteki ülésén szünet után Ujzéland és Bulgária képviselői szólaltak fel. Bár az újzélandi küldött semmi újat nem mondott, beszéde mégis jellemző volt azoknak a küldötteknek felszólalásaihoz hasonlóan, akiknek országai a Libanon és Jordánia ellen elkövetett agresszióban, vagy ennek elősegítésében bűnösek, vagy akik ezekkel az országokkal katonai tömbök révén kapcsolatban állnak.

Az agresszió e védőügyvédjei közül egyetlen egy sem hozott fel elfogadható érvet Gromiko szovjet külügyminiszter beszédével szemben. Gromiko súlyos érvei bebizonyították, hogy az amerikai csapatok libanoni és az angol csapatok jordániai jelenléte agresszió kis arab államok ellen. Az agressziót védelmező felszólalók makacsul ismételgetik, hogy állítólag más arab országok fenyegették az említett országok függetlenségét, s hogy Libanon és Jordánia kormánya „segítséget kért".

Karlo Lukanov, bolgár külügyminiszter beszédében lelepleze azokat a hamis érveket, amelyeket egyes felszólalók az agresszió igazolására próbáltak felhozni.

Lukanov kijelentette: a bolgár kormány és a bolgár nép nagyon aggódik a közel-keleti helyzet miatt, amely az agresszió következtében alakult ki. Az agresszív tevékenység színhelye nem esik messze Bulgáriától, s bármely közel-keleti tűzvész közvetlenül veszélyezteti Bulgáriát is.

A bolgár külügyminiszter leleplezte azokat az amerikai és angol próbálkozásokat, hogy agressziójukat jogi köntösbe öltöztessék. „Mint az ismert mesében a farkasok, amelyek kijelentették magukról, hogy ők a pásztorok, az imperialisták is szeretnék úgy feltüntetni magukat, mintha a független arab államok buzgó védelmezői volnának" — mondotta a szónok.

Lukanov foglalkozott a jordániai képviselő kijelentésével, amely szerint Jordánia kormánya nem engedi be az ország területére az ENSZ megfigyelőit. A bolgár külügyminiszter hangsúlyozta: ez az álláspont csak azzal magyarázható, hogy a jordániai kormány nem holmi „külső beavatkozástól", hanem a saját népétől fél.

A bolgár küldött kijelentette, hogy helyesli és támogatja a Szovjetunió javaslatát.

A közgyűlés 18-án tartja legközelebbi ülését.

A svájci bűnügyi rendőrség vezetője a berni magyar követség ellen intézett banditatámadásról

Bern (MTI): A Reuter jelentése szerint Kurt Kessi, a svájci bűnügyi rendőrség vezetője szombaton este nyilatkozott az újságíróknak a berni magyar követség ellen intézett fegyveres banditatámadásról. A rendőrségi vezető az újságírók kérdésére azt mondotta, hogy a tűzharcból épségben kikerült támadót bíróság elé állítják. Mint ismeretes, az egyik bandita megsebesült.

Kessi közölte azt is, hogy letartóztattak további öt magyar disszidenst, amikor azok arról beszéltek, hogy újabb támadást terveznek a követség ellen.

Az újságírók további kérdésére a rendőrségi főnök kijelentette, hogy a magyar követség beosztottjai jogos önvédelemből cselekedtek, amikor viszonozták a tüzet. Megerősítette, hogy a követség beosztottjai közül senki sem sebesült meg.

A csütörtökön lezuhant KLM gép utasai valószínüleg már a levegőben meghaltak

Galway (Irország) (AP): — Dr. Vaandrager a KLM holland repülőtársaság főorvosa szombaton kijelentette: a csütörtökön lezuhant KLM-repülőgép valamennyi utasa minden valószínűség szerint már a repülőgép lezuhanása előtt meghalt, mert egyes megtalált holttestek boncolási eredményei arra mutatnak, hogy a repülőgép lezuhanása előtt a levegőben felrobbant.

A Galway-öböltől száz mérföldnyire eddig 34 holttestet találtak meg a tenger felszínén: 25 nőt, 8 férfit és 1 gyermeket. A legtöbb holttest csonka volt és súlyos égési sebekkel borított. Ruházatuk cafatokra volt tépve, ami újabb bizonyíték amellett, hogy a gép lezuhanása előtt felrobbant.

A repülőgéproncsokat most kezdik összeállítani annak megállapítására, mi okozhatta a hirtelen robbanást.

A hullámokon a roncsok között igen sok gyermekjáték úszkál és eddig körülbelül egy tucat szemüveget fogtak ki a vízből, különös módon teljesen sértetlen üvegekkel.

N. A. Bulganyin új tisztsége

Moszkva (TASZSZ): Hivatalosan közölték, hogy az OSZSZSZK Minisztertanácsa N. A. Bulganyint a sztavropoli népgazdasági tanács elnökévé nevezte ki. Bulganyin átvette tisztségét.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége felmentette N. A. Bulganyint a Szovjetunió Állami Bankjának elnöki tisztségéből.

Új albán nagykövetet neveztek ki Budapestre

Tirana (ATA): Az Albán Népköztársaság népi gyűlése elnökségének rendeletével felmentették Bato Karafilit, az Albán Népköztársaság budapesti nagykövetét, s helyébe Edip Cucit, az Albán Népköztársaság eddigi olaszországi követét nevezték ki nagykövети minőségében.

Külföldi hírek

UJ DELHI

Az indiai egészségügyi miniszter közlése szerint idén június végéig Biharban és Nyugat-Bengáliában 16 000 ember halt meg kolerában vagy himlőben.

MONTEVIDEO

Az uruguayi szenátus meghívására pénteken Montevideoba érkezett a Szovjetunió Legfelső Tanácsának küldöttsége.

AMMAN

A jordániai parlament két házát augusztus 18-ra rendkívüli ülésszakra hívták össze, hogy megvitassa az alkotmánymódosításra vonatkozó törvényjavaslatot. A módosításra az iraki—jordániai szövetség megszűnése miatt van szükség.

KAIRÓ

Nasszer, az EAK elnöke és Fejszal szaudarábiai miniszter elnök szombaton ismét találkozott.

UJ DELHI

A pakisztáni csapatok Dauki (Asszam) vidékén augusztus 13-a óta beszüntették a tüzet — jelentik hivatalos indiai forrásból.

ATHÉN

Makariosz ciprusi érsek válaszolt Foot ciprusi angol kormányzó levelére. Az érsek elutasította Anglia javaslatát és közölte, hogy nem hajlandó elfogadni a ciprusi rendezésre vonatkozó angol javaslatot.

KAIRÓ

A félhivatalos As Saab szombati száma azt írja, hogy az EAK egyáltalán nem hajlandó megvitatni Eisenhower elnök közel-keleti tervének egyetlen pontját sem, amíg az angol és amerikai haderőket teljesen ki nem vonják Jordániából és Libanonból.

Egy hét a világpolitikában

Politikai pókerjáték Nyugaton

A kártyás minél többet veszít, annál kétségbeesettebb hazárdjátékba kezd. Idegei már-már fölmondták a szolgálatot, az összeomlás előtt áll, pénze is fogytán, de mindent leplezni igyekszik, vakmerően hív, blöfföl és ha ellenfelei elvesztik fejüket — nyerhet is. A jó lapok ellen azonban minden erőszakos manőverezés, minden blöff hiábavaló, akinél több adu van, több ülést visz el. Egyszerű igazság ez és érvényes a nagy politikára is.

Az imperializmus alól szerte a világon lassan kicsúszik a talaj, az imperialisták kétségbeesve igyekeznek menteni, ami még menthető és politikájuk éppen azért vad pókerjátékhoz hasonlít, egyre nagyobb tétet dobnak az asztalra, de a békeszerető népek nem riadnak vissza, bizonyosak benne, hogy jobb lapokra tettek, mert az ő kezükben az **erő** mellett ott van a **jog** és az **igazság** is. Ez a megmegújuló politikai pókerjáték különösen az elmúlt hetek világpolitikai eseményeire jellemző, és ahhoz, hogy megértsük a mát, hogy következtetni tudjunk a holnapra, feltétlenül összefüggéseiben kell néznünk a világ különböző pontjain előforduló jelenségeket. Ha csak hét nap történetét akarjuk elemezni, akkor is emlékeztetnünk kell az olvasót arra a júliusi délutánra, amikor az első amerikai tengerész gyalogos Libanon földjére lépett és az ezt követő napokra, amikor angol ejtőernyősöket indítottak útnak Ciprus szigetéről Jordániába. Maguk az egyszerű tények is felháborítóak. Két világhatalom megrohant 2 kis országot, sok milliós hadseregek parancsnokai fegyverrel támadtak két kis nemzetre, amelynek az összlétszáma is csak töredékét teszi ki az Egyesült Államok és Anglia fegyveres erőinek. Ezek a szorosan vett tények, de lényegében nemcsak ez történt.

Az imperialisták ezzel a lépésükkel a szabadságáért és függetlenségéért harcoló egész arab nép ellen támadtak és, ami talán még ennél is súlyosabb, kihívó támadásukkal feljdézték az egész emberiség létét fenyegető harmadik világháború veszélyét. Számításukba azonban — mint már annyiszor — ismét hiba csúszott. A béke erői résen voltak, az agresszorok megfékezésére irányuló nemzetközi ellenállás gyors és hatékony volt. Az angolszász imperializmus kénytelen volt meghátrálni Közel-Keleten, a közvetlen háborús veszély elmúlt. A szovjet kormány kezdeményezésére a legilletékesebb nemzetközi fórum, az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendkívüli közgyűlése megkezdte a közel-keleti helyzet megvitatását. Korai lenne még arról beszélni, hogy milyen eredményeket hoz az ENSZ-vita, egy azonban kétségtelen, ezen a nagy nemzetközi fórumon az angolszász imperializmus a vádlottak padján ül.

Az új helyzet természetesen új taktikát kényszerít az imperialista körökre is. Az Egyesült Államok politikusaiban a „kártyásvér" megint megmozdult. Dulles propagandagépezete a legutóbbi napokban nagyszabású szemfényvesztő tevékenységbe kezdett. Mintha mi sem történt volna, Washington azt akarja elhitetni az arab országok közvéleményével: az Egyesült Államok bellátta, hogy eddigi közel-keleti politikája hibás volt, s kész teljes fordulatot végrehajtani, baráti kezet nyújtani az araboknak. Lényegében ebben a szellemben szólalt fel az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának első napján Eisenhower elnök is. Beszédében igazolni akarta az Egyesült Államok politikáját, de mint az egyiptomi As Saab című lap cikke is megállapítja, „beszédének minden egyes betűje és minden szava azt mutatja, Eisenhower nem azért jelent meg az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakán, hogy megmentse a békét, bejelentse az amerikai csapatok távozását Libanonból, vagy „konstruktív" javaslatokat terjesszen elő, hanem azért, hogy félrevezesse a világ közvéleményét, igazolni próbálja az agressziót, tovább bonyolítsa a helyzetet, megfenyegesse az arabokat és kijelentse, hogy Amerika hű marad a háború peremén táncolás régi politikájához."

A Szovjetunió álláspontja világos és félreérthetetlen. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere előterjesztett határozati javaslatában követelte, hogy haladéktalanul vonják ki az amerikai és angol csapatokat Libanon, illetve Jordánia területéről.

A világsajtónak a közgyűlést kommentáló cikkeiből általában kiderül, hogy a népek szerte a világon tudják, hogy óriási szakadék tátong az imperialisták szavai és tettei között. A szemfényvesztés nem segít, a blöffök helyett tényekre van szükség. A szabad arab országok ezért támogatják egyhangúan a szovjet küldöttségnek az ENSZ-közgyűlés elé terjesztett javaslatát, hangsúlyozva, hogy az Eisenhower által beterjesztett gazdaságfejlesztési terv nem más, mint átlátszó kísérlet a kérdés lényegének megkerülésére. Az arab nép az angol—amerikai csapatok azonnali kivonását akarja és követeli.

Az angolszász hatalmak egyébként a kulisszák mögött is lázasan folytatják a közgyűlést megelőző napokban megkezdett politikai és diplomáciai tevékenységüket. Tekintettel arra, hogy most a világ közvéleményének számot kell adniok esztelen és felháborító közel-keleti cselekedeteikről, egyrészt mindent elkövetnek, hogy elterelják a népek képviselőinek figyelmét a lényegről, rabló szándékaikról, másrészt különböző taktikai fogásokkal, hízelgésekkel és fenyegetésekkel próbálják „megolajozni" az egykor oly jól működő, de most egyre inkább csikorgó ENSZ-beli szavazógépüket. Ez is egyre nehezebb lesz. Nem azért, mintha a jelenlevő nyugati és dél-amerikai diplomaták többségét nem tudnák megpuhítani, hanem azért, mert ezek a diplomaták is tudják, hogy országuk igazi közvéleménye, a dolgozó milliók, békét akarnak és elutasítanak minden agressziót.

Ennek a közvéleménynek az erejét érzi Hamarskjöld főtitkár is, aki a legújabb hírek szerint „kis csúcsértekezlet" összehívásán fáradozik és az elgondolása szerint az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, a Szovjetunió és az Egyesült Arab Köztársaság külügyminiszterének külön megbeszélésen kellene kidolgozniok valamiféle kompromisszumot.

Összegezésképpen megállapíthatjuk, hogy bár még minden kérdés nyitott, az elmúlt hét eseményeinek mérlege mégis inkább kedvező, mint kedvezőtlen. Az imperialista nagyhatalmak kényszerültek arra, hogy a tárgyalóasztalhoz üljenek és ha mellékvágányra is akarják terelni, ha meg is akarják torpedózni az ENSZ rendkívüli ülését, szándékaik egyre inkább lelepleződnek. Az imperialista politika ma már kétségbeesett hazárdjáték és éppen azért, mert kétségbesett, veszélyesebb is, mint bármikor volt, de a békét akaró közvélemény ereje is sokkal nagyobb, mint bármikor volt a történelem folyamán. Addig azonban, amíg a nyugati hatalmak kormányai nem hajlandók nemzetközi kérdések békés rendezésének útjára lépni, az emberiség nem érezheti magát biztonságban egy új háború veszélyével szemben. Hruscsov elvtárs szavaival élve bízunk azonban abban, hogy „végül is diadalmaskodik majd a józan ész és a legmagasabb szintű értekezlet — amelynek összehívását minden nép várja — megteremti majd az államközi kapcsolatokban a feszültség enyhülésének, az egész nemzetközi helyzet megjavulásának feltételeit."

Közlemények

Ma, vasárnap nagyszabású ünnepség színhelye lesz a pécsváradi sportpálya. Délelőtt kilenc órakor ünnepélyes keretek között avatják fel a járási munkásőregység csapatzászlaját.

*

Talált tárgyak: különböző szakkönyvek, 4 aktatáska különböző tárgyakkal, válltáska különböző tárgyakkal, gyermekkardigán, 2 karikára fűzött kulcscsomó, egy férfi kabát, 2 gyermekkerékpár, egy szemüveg. Fenti tárgyakat igazolt tulajdonosaik a Pécsi városi Rendőrkapitányságon (Hunyadi J. u. 11.) átvehetik.

*

A városi tanács kereskedelmi osztálya értesíti a lakosságot, hogy 19-én, kedden az ünnepre való tekintettel a vendéglátóipari egységek és az összes húsboltok a szombati napra megállapított nyitvatartási időben tartanak nyitva. A többi boltban rendes hétköznapi nyitvatartás lesz.

Augusztus 20-án, szerdán valamennyi boltegység zárva lesz, kivétel a vendéglátóipari egységek, valamint a csecsemőtejet árusító boltok.

*

A Pécs városi Rendőrkapitányság I. fokú Gépjárműkerületi Rendőrhatósága felhívja a gépjárművezetők és eladók, valamint tulajdonosok figyelmét, hogy augusztus 17—27-ig bezárólag a félfogadást szünetelteti.

*

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt 17-én, vasárnap reggel 7—12 óráig az Irányi Dániel tér, Orsolya, Ady Endre, Sörház, Felső-Malom és Koller utcák által behatárolt területen.

*

A Kaposvári Egészségügyi Szakiskolában novemberben kétéves betegápolónői tanfolyam indul. — Kérvényeket az iskola már elfogad, határidő: október 1. Jelentkezési feltételek: betöltött 17. életév, gimnázium vagy általános iskola VIII. osztályának jeles, vagy jó eredménnyel való elvégzése. — Az iskola teljesen ingyenes! A kérvényhez csatolni kell: önéletrajzot, iskolai, orvosi bizonyítványt, ha dolgozott, munkáltatói igazolást és fényképet. Az iskola sikeres elvégzése után az Egészségügyi Minisztérium minden hallgatót azonnal elhelyez kórházi osztályon. Fizetés 900—1200 forint.

*

Középiskolát végzett nők számára a pécsi orvostudományi egyetem általános ápolónői állásokat hirdet 850,— Ft átlagfizetéssel. — Jelentkezni lehet Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatala Pécs, Rákóczi út 80. címen kérvény és önéletrajz benyújtásával vagy megküldésével. Részletes tájékoztatást a Rektori Hivatal ad. A tanfolyamos ápolónők munkamelletti szervezett ápolónői oktatásban részesülnek. 103

*

KÉZIMUNKA-TANFOLYAM

kezdődik szeptember 9-én, kedden délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. Tananyag: kötés, horgolás, népi hímzés. Beiratkozás: augusztus 25-től naponta délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig. A tanfolyam három hónapos, részvételi díj 60 forint.

Iskolaszezon előtti körséta
AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZBAN

A Pécsi Állami Áruház úgy hozzátartozik a Széchenyi tér arculatához, mint a házsámi, vagy a Hunyadi-szobor. Ha az ember belép Pécs legnagyobb kiskereskedelmi vállalatához, lüktető élet fogadja. Neonok, tükrök, pénztárgépek kattogása, csomagolópapír zizegése és amerre csak a szem ellát, mindenütt vásárlók... — Szinte sodor bennünket az emberáradat, különösen most, amikor az iskolák arra készülnek, hogy kapuikat kitárják... „Klott vagy vászon iskolaköténytetszik parancsolni?" — üti meg fülünket egy eladó hangja. „Iskolaköténytt!" — hangzik a válasz, amelynek nyomában szétnézünk az áruházban, miként készült fel az Állami Áruház az iskolai szezonra.

A készruha-osztályon egy leányka iskolaköpenyt próbál. Bátyja esőgallért kapott. „Ugye apa ezt kirándulni is elvihetem?" — kérdezi a kisfiú és szemével boldogan simogatja a már saját tulajdonát képező esőgallért. — Ezen az osztályon fiú öltönyök, leányka iskolaruhák, blúzok, minden színben és nagyságban vásárolhatók. Mellettük a pulton két svájcisapka közül választ egy anya 6 éves szöszi kislányának. Orbánné eladó elmondja, hogy az ő osztályán a köténveken és a svájci sapkák mellett, még nylon és flór térdharisnyák, melegítők és fiú ingek is vásárolhatók nagy választékban.

Amint tovább haladunk az üzletben, Dárdai Imre áruforgalmi osztályvezetővel találkozunk. „Az iskolaszezonra — mondja — alaposan felkészültünk, hiszen havonta több mint 100 000 dolgozó vásárol nálunk. Reméljük hogy az iskolaszezon megkezdése előtt az igényeket sikerül közmegelégedésre kielégítenünk. Áruházunkban minden kapható, amire a diákoknak szükségük van: fiú- és leányka iskolacipők, olcsó sötétkék iskolaszövetek, sportszövetek. Legalaposabb a papírosztály felkészülése. Itt a szabványfüzetek osztályoknak megfelelően csoportosítva, előre csomagolva vásárolhatók. Bő választékban kaphatók iskolatáskák, aktatáskák, irónok, színes ceruzák, írószertokok, töltőtollak, körzőkészletek, gombfestékek."

Azzal a meggyőződéssel hagyjuk el a Pécsi Állami Áruházat, hogy nemcsak a tanárok, a diákok és a szülők, hanem az Állami Áruház is felkészült az új tanévre, hogy minden diák teljesen felszerelve léphesse át az iskola küszöbét ebben az esztendőben.

A mentők jelentik

Az elmúlt héten elszaporodtak a motorkerékpár-balesetek. Augusztus 13-án motorbaleset fordult elő a pécsi központi temető előtt. Hohmann Ferenc motoros hátulról beleszaladt motorkerékpárjával egy lovaskocsiba, jobb karján és nyakán sérüléseket szenvedett, ezenkívül agyrázkódást kapott.

Augusztus 16-án, szombaton délután 3 órakor Mecsekszabolcson ugyancsak motorkerékpár-baleset történt. Itt két motorkerékpáros egymásnak szaladt. Horváth József, az egyik motorkerékpáros térdsérülést szenvedett. A Komlóról Pécs felé tartó mentőkocsi felvette, beszállította az I. sz. Sebészeti Klinikára.

Augusztus 14-én Nagy Dezsőné háztartásbeli családi okok miatt öngyilkossági szándékkal Sevenállal megmérgezte magát. A mentők beszállították a II. sz. Belklinikára.

Az elmúlt héten sok munkát adtak a mentőknek a részegek. Egy hét alatt 10 részeget szállítottak lakásukra vagy a belklinikára.

●

Az elmúlt napokban az egyik szuloki dolgozó paraszt istállója és pajtája kigyulladt. A tüzet a DÉLDÁV dolgozói: Várdai Ferenc, Nagy József, Kollár János, Kornai György, Poszovác Pál, Agg János és Schenk József vették észre. Azonnal a helyszínre siettek és munkához láttak. Szinte emberfeletti munkával sikerült megakadályozniok a tűz továbbterjedését, amely a lakóépületet és a csépeletlen gabonát is fenyegette. Később megérkeztek a barcsi és a szigetvári tűzoltók is és így csak az istálló és a pajta égett le. Az említett DÉLDÁV-dolgozók mentés közben kisebb-nagyobb égést szenvedtek.

A „10 ÉVES A BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ"

rejtvénypályázat nyertesei:

I. díjat nyert INOTAI KÁROLY (Pécs Megyeri út 12.), II. díjat nyert GUNGL LÁSZLÓ (becefai lakos). A nyereménytárgyakat kellő igazolás mellett a Bizományi Áruház pécsi fiókjában átvehetik.

Munkásokat keresnek

Kokszmű: (Felszabadulás u. 107.) gázfűtéses kozánkezelőket, lakatost és villamos mérnököt vagy villamos technikumot végzett egyént, akinek telepvezetői vizsgája van.

Cementipari Vállalat: (Siklósi u. 10.) Karbantartó kőművest és vasbetonszerelőt.

Pécsi Kenderfonó: (Hird). Villanyszerelőt és kőművest.

21-es Autóközlekedési Vállalat: (Rózsa Ferenc u. 22.) Gépkocsivezetőket 2 éves gyakorlattal.

Közlekedési Vállalat: (Bacsó B. u. 4.) autószerelőket és segédmunkásokat.

26-os Mélyépítő Vállalat: Ujerőmű építkezés.) ácsokat.

Bm. Építő és Tatarozó Vállalat: (Zsolnay Vilmos u. 4—6.) Kőműveseket, vízvezetékszerelőket és segédmunkásokat.

Szénbányászati Tröszt: (Déryné u. 9.) magasnyomású kazánfűtőt, vájárokat és csilléseket.

Sütőipari Vállalat: (Rákóczi út 25.) olajtüzeléses kazánfűtőket.

Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat: (Perczel u. 8.) hentest.

Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat (Déryné u. 25.) tetőfedőt.

Tanácstagok fogadóórái

II. KERÜLET

Augusztus 18-án délután 6 órakor: **Tóth József** és **Balázs Istvánné** a málomi vb-kirendeltségnél.

Augusztus 21-én, délután 6 órakor: **Török Géza** és **Link János** az Egyetem utcai általános iskolában, **Gergely Lajos** és **Biró Ferenc** a városi tanács I. emelet 47. szám alatti helyiségében.

APRÓHIRDETÉSEK

HALÁLOZÁS. Szeretett jó édesapánk, apósunk Németh József folyó hó 14-én elhunyt. Temetése 18-án, hétfőn délután fél 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

— Szakonyi Sándor nyugalmazott Máv üzemi altiszt folyó hó 6-án 86 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 19-én délután 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolja: Agg Ilona, Agg Julianna, unokái, Agg Vendel veje, Holma József és Schmalcz József unokaveje.

Adás-vétel

Biedermeier székeket és asztalt keresek megvételre. Megye u. 4. sz. Tel.: 13-47. 236

Buksirendszerű 6-os kisipari kötőgép eladó. Vasvári Gyuláné, Bicsérd. 373

Zongora, bécsi kereszthuros, rövid, eladó. Megtekinthető 17—20-ig délelőtt Kulich Gyula u. 17. szám. 354

Tíz család méh nagy Baczonádi kaptárban építkezés miatt sürgősen eladó. Bükkösd, Rákóczi ú. 2. 334

Opel személygépkocsi és egy padlókefélő eladó. Pécs, Felső-Balokány utca 42. 413

Egy kocsi, egy ló eladó. Fürst Sándor u. 66. sz. 436

Eladó használt épületfa, deszka, léc és új léc. Magyarsarlós, Petőfi út 1. 547

Új kombináltszekrény és konyhabútor eladó, Bajcsy Zs. u. 7., asztalosműhely. 385

Orion rádió eladó, Orsolya u. 6. Kapubejárattól jobbra. 521

Tenyészkoca, fiatal kese, 10 db 6 hetes malaccal eladó. Dallosnál, Kozármisleny. 506

Út db új tűkörablak olcsón eladó. Elek, 25. szám. 324

Bor esküvőre, alkalmakra 25 literenként fizetési kedvezménnyel eladó. Váradi Antal utca egy. 392

Boroshordó, 468 literes, eladó. Cím: Kremper, Jakabhegyi út 51. 374

Szekrény és gyermekágy matraccal eladó. Szent István tér 4. 500

Modern, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Rózsa Ferenc u. 2. 519

Hintó, új állapotban, eladó. Ady Endre u. 23. sz. 517

350-es Jáwa eladó. Torda u. 31. Tel.: 36-64 508

Alig használt férfi kerékpár, egy négy hónapos és 1 db egy éves farkaskutya, valamint egy pár fuvarosnak való csizma eladó, Gyárváros, Huba u. 2. 472

Eladó bejáratott Simson 250 cm³ motorkerékpár. Megtekinthető Pécs, Katalin u. 11. Hétfőn 8—12 óráig. 486

Kárpitozott garnitúrák, gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek kárpitos kisiparosnál, fizetési kedvezménnyel. Kívánságra, fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László kárpitos kisiparos, Budapest, VI. Majakovszkij utca 33/a, (volt Király utca). 66

Eladó egy új hármas ablak, használt ajtók és ablakok, padlásléposő, egy cementvályú, egy cserépkályha, kis ablakfiókok és tokok, egy asztali tűzhely. Halas-köz 11. 478

Sötét hálószobabútor, páros ágyak, szekrények, rekamié váz, sodrony olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 538

350-es oldalkocsis motorkerékpár eladó. Pécs, Zsolnay u. 44. 520

Alig használt, mély Gombor-kocsi eladó. Dugonics u. 29. 483

1200-as üzemképes oldalkocsis Harley motorkerékpár eladó. Vasas I. 106. szám. 465

Egy db Bösendorfer, hosszú, hangversenyzongora. A város legszebb részén 3 szobás összkomfortos öröklakás eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 11. Kary. 424

Teljesen újszerű állapotban lévő kisipari mély gyermekkocsi eladó. Megyeri út 61.

Félháló eladó. Hegyalja utca 58. sz. 450

Keményfa hálószobabútor, ágyak, szekrények eladók, Zsolnay u. 7. Bútorüzlet. 552

Nagyobb mennyiségű, jóminőségű téglát üzemünkben átvéve, magánosoknak is eladunk. Befizetés Sallai utca 11. szám. Építő Szövetkezet. 351

Boroshordó 29, 53 és 113 literes, jókarban eladó. Sörház u. 4. Kerényi. 409

Topolinó személykocsi és parkettkefélő eladó, Gizella u. 5. 435

Két keményfa ágy, matracok, sodronyok, éjjeliszekrény és dunyhák eladók. Cím: Tettye u. 1. 455

Eladó 250-es Csepel motorkerékpár újszerű állapotban. Pannonia zöld színű, gumik és lánc új. Megtekinthető 19-én, kedd reggeltől, József Attila u. 41., földszint. 491

Új, 350 cm³ Izs eladó. Csurgó dűlő 9. Deindoli autóbusz vonalon a Lajkó-megálló alatt a nyolcadik ház. Molnár, tel.: 31-75. 394

Sánc utca 7. számú ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni ugyanott. 445

Pianinót bérbe vennék. Cím: dr. Tényi, Bajcsy Zs. u. 17.; levélben. 361

Opel Kadet személygépkocsi eladó. Megtekinthető Pécsbánya, Borbála u. 2. (Gyógyszertár mellett.) 347

Hálószoba-, előszobabútor kedvező fizetési feltételek mellett eladó, vagy kellő garanciával bérbeadó. Visy László út 10. Jégszekrény, fehér, mély gyermekkocsi eladó. Szent István tér 6. 110

Elsőrendű építőkő eladó. Bálics tető 10. sz. Molnár. 553

12 HP stabil benzinmotor (fekvő hengeres, horonca típusú), újszerű állapotban eladó. Szentkútpuszta. Matakovics. 91

Egy modern sötét dióháló eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 3. I. em. 1. 102

Exacta 3.5 tessárral eladó. Színház tér 3. szám. Csanálossy. Telefon: 45-97. 139

Eladó egy nagyteljesítményű kézi kukoricadaráló és egy csikótűzhely. Gergely u. 10. szám alatt. 543

Hálóberendezés, konyhabútor, félháló, varrógép, szekrények, ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 3., üzlethelyiség. 539

Eladó egy 250 cm³ Simson motorkerékpár, bejáratott. Megtekinthető vasárnap egész nap, köznap 17 órától. Faludi Ferenc u. 14. (volt Pilóta u.), Herke. 10 méter vaslétrát vezsek darabokban is. Rainer, Szigeti út 137. 100

Jó állapotban lévő fehér, mély gyermekkocsi olcsón eladó. Erzsébet utca 28. 92

Tolósúlyos mérleg rövid rúddal, nagy tányérral, hitelesítve kapható, Baja, Bezerédi u. 3. Krammer. 69

Dió telehálló, nagyon szép, eladó. Megtekinthető a déli és esti órákban, Kovács, Kossuth tér 1; I. em. 4. 29

Modern kettőszemélyes rekamié bordó huzattal eladó. Doktor Sándor utca 22., kapu alatt jobbra. 147

Egy oldalkocsis motorkerékpár olcsón eladó. Potyondi, Doktor Sándor utca 34. 146

250 cm³ Pannonia motorkerékpár eladó. Pécs, Ungvár u. 21. (Vas Gereben u. és Megyeri u. között.) 476

125-ös Danuvia motorkerékpár eladó. Bokor u. 2. sz. 477

Víkendház, 2x3 m-es fából, sürgősen eladó. Telefon: 48-36. 550

Jáwa motor 350-es és 250-es, keveset használt, eladó. Fizetési kedvezmény lehetséges. Bonyhád. Perczel Mór utca 77. 503

Fél lóerős, 1 fázisú, 220 V-os új villanymotor szivattyúval és egy férfikerékpár eladó. Ürögi út 70, Tolnai kertészet. 101

Varrógépek eladók. Pfaff, cipész balkaros és háztartási. Városház utca, Varrógép-lerakat. 97

10 méhcsalád eladó nagy Boczonádi kaptárral és mézzel telelve. Bükkösd, Rákóczi u. 2. 108

Fűkaszálógépek, lógereblyék, benzin- és villanymotorok, darálók kapható Gazdag Rezsőnél, Szentlőrinc. 131

Asztali tűzhely jó állapotban és vasvázas asztal eladó. Déryné u. 25. I. em. 571

Eladó Altix V. fényképezőgép Teszár 2,8 lencsével és fénymérővel. Pécs, Hegyalja u. 21. sz. 150

Szép cseresznyefaháló, két új fotel, gyermekketrec, bitumen és vas eladó. Szőlő u. 19. sz. alatt. 562

Egy sihi kútszivattyú 1 HP villanymotorral, 20 m emelő és 6 m szívó (telj. 60 l/perc) eladó. Szikszai György Püspöklak, Templ. 12. 568

Ingatlan

Eladó beköltözhető 4 szoba, összkomfortos új ház gazdasági épületekkel, gyümölcsfákkal, igényesnek is, ugyanott 2 kat. hold szántó, Pécsújhegy II. dűlőben. Dobó István út 34. Budai vámnál.

Vokányon a Táncsics utca 14. sz. kertes családi ház eladó. 498

700 négyszögöl szőlő présházzal Pécsváradon 15 000-ért eladó. Érdeklődés Pécs, Rákóczi út 41., földszint jobbra. 365

Sokac-kiállítás Mohácson

Alkotmányunk ünnepén, augusztus 20-án délelőtt 9 órakor Mohácson a városi művelődési otthonban megnyílik a Mohács és környékén élő sokacok életét és népművészetét bemutató kiállítás. Ez a kiállítás az összes eddigi kiállítások közül teljesen egyedülálló és új szerű. A kiállításon, amely két hétig tekinthető meg, igen értékes nemzetiségi anyagokat mutatnak be a látogatóknak.

APRÓHIRDETÉSEK

SZÜRETRE,
színdarabhoz,
BÁLRA,
esküvőre,
minden ünnepi
ALKALOMRA

ruhák, cipők, kellékek

KÖLCSÖNBE VEHETŐK

Jelmezkölcsönző V.

Bp. V., Bécsi u. 3. sz.
Fiókok: Pécs, Szeged

Postai megrendelést vállalunk

GAZDÁK!
GAZDAASSZONYOK!
FIGYELEM!

Kétasszonynap közti

naposcsibe kapható!

Igényével haladéktalanul forduljon a földművesszövetkezeti baromfifelvásárló hoz. Ugyanott nagyon előnyös nevelési szerződést is köthet. A naposcsibéket a megrendelés sorrendjében a községekbe kiszállítjuk. A naposcsibe ára kiszállítási költséggel együtt **3,50** Ft.

Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalat pécsi kirendeltsége.

ILONÁK névnapjára

gladiolus 2,— Ft-ért, szegfű —,80 fillérért vásárolható Rózsa virágüzletben, Rákóczi út, villamos kitérőnél. Vasárnap nyitva.

Eladó Pécs-Nagyárpádon lakóház, gyümölcsössel, kerttel. Beköltözhető 1 szoba, 1 konyha, éléskamra, pince, istálló és pajta. Később még egy szoba-konyha. Érdeklődni lehet: Nagyárpád, Főtér 13. sz. 457

Vasas I. 38. sz. ház: 2 szoba, 2 konyha, 700 négyszögöl gyümölcsös 1 nagy pajtával eladó, Pécsről buszjárat. 438

Szaván 14. sz. ház szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet 71. sz. alatt. 446

Szabadszentkirályon 85. sz. ház gazdasági épületekkel, beköltözhetően eladó. 505

Cserdi hegyen 800 négyszögöl szőlő, présházzal, teljes felszereléssel, terméssel együtt eladó. Érdeklődni: Királyegyházán 209. sz. alatt. 473

Ungvár u. 3-as számú házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 41. 469

Eladó szentmiklósi dűlőben szőlőnek, gyümölcsösnek alkalmas 600 négyszögöl föld, és a főútvonal mentén házhelynek is alkalmas szántóföldek. Érdeklődni: Patacs 19. 375

Ház azonnal beköltözhető, eladó. Felszabadulás (Mohácsi) út 15. szám. 451

Beköltözhető kis családi ház kerttel eladó. Kovács-telep, Monostor u. 25. 556

Eladó Hajnal u. 23/2. sz. ház, kétszoba, komfortos lakás beköltözhetően, 320 négyszögöl telek, gyümölcsös, szőlővel, gazdasági épülettel, pincével. 549

Villány legszebb helyén 550 négyszögöl szőlő eladó 12 ezerért. Érd.: Pécs, Aradi Vértanúk u. 37. 475

833 négyszögöl szőlő, elfogadható lakható épülettel Pécs, Csurgó dűlő 10. sz. alatt eladó. Érdeklődni ugyanott du, 4—7-ig. 484

Kisebb családi ház, gyümölcsössel, beköltözhetően eladó. Torda u. 41. 506

Gazdálkodásra alkalmas, jókarban lévő családi ház beköltözhetően, gyümölcsössel és földdel együtt eladó. Pécsett a Bogádi útnál a volt Hódosi-féle ház. Érdeklődni a helyszínen, Szentes.

Eladó szentmiklósi dűlőben 400 négyszögöl szőlő. Érdeklődni: Kővágószőlős 172. sz. 421

Eladó 2 és fél hold szántóföld a Basamalom dűlőben. Visnyei József, Basamalom-dűlő 21. 395

Beköltözhető lakással, nagy műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiséggel ház eladó. Erzsébet u. 20. 383

Házhely 361 négyszögöl Kovácstelepen eladó. Érdeklődni: Xavér u. 5. 410

Házhelyek eladók a Kis Ernő utca folytatásánál, 106 és 87 négyszögöl. Bővebbet: Ady E. u. 59. 420

Eladó jókarban lévő ház, két család részére is megfelel, nagy melléképületekkel, azonnal beköltözhető. Cím: Pécs, III. Ürög. 58. sz. 387

Szőlő eladó Mohácson, 1700 négyszögöl, négyéves telepítés, terméssel együtt. Lápori László Mohács, Szerb u. 2. sz. 357

Hold utca 11. sz. ház eladó. Érdeklődni: Schvarc Géza Pécsbánya, Cserékvölgy 10 604. sz. 407

Eladó félház Tímár u. 14. sz. 2 szoba, konyha, speiz, nagy szuterin azonnal beköltözhető. Érdeklődni: helyben du. 2 órától. Kuruczné. 399

Belvárosi extra családi ház, udvar, függőkert, nagy gyümölcsös (Széchenyi térnél), két családnak is megfelelő, eladó. Budapesti hasonlóra elcserélhető. Érdeklődés 38-42 telefon, augusztus 17—20-ig. 355

Villaszerű családiház beköltözhető lakrésszel, Kandó Kálmán u. 3., eladó. Érdeklődni helyszínen 11 órától 5 óráig. 538

Ház eladó Márton utcában, egyszoba-konyha beköltözhető. Cím: Zrínyi u. 19. 546

Eladó 376 négyszögöl szőlő épülettel, buszmegállóhoz öt perc. Érdeklődni Bálics-tető 7/2. szám. Kincsesék-nél. 514

Beköltözhető családiház istállóval, melléképületekkel eladó. Kovács-telep, Kalla fuvarosnál. 536

Szőlő, lakható épülettel, felszereléssel, terméssel is eladó. Érdeklődni Nagydeindol 41. és Szent Vince u. 32. Pécs. 513

Abaligeten egy beköltözhető, gazdálkodásra igen alkalmas ház eladó, mely áll 2 szobakonyha, nyárikonyha, fürdőszoba, istálló, pajta, baromfiól, sertésólakból, egy hold belsőségből, gyümölcsössel. Cím: Abaliget, Kosuth Lajos út 14. sz.

Gyümölcsös, szőlő, nagyon szép terméssel, kedvezménnyel eladó. Vízvezeték, vikkendház, pince van. Bartók Béla u. 26. 2 csengetés. 145

Szoba-konyhás ház beköltözhetően eladó. Keszü út, Kertváros, Horváth Jenő. 144

Diósi út 45. számú ház beköltözhetően eladó. 1500 négyszögöl telekkel, részben szőlő és gyümölcsös. 113

Kozármislenyben Hunyadi utca 23. számú ház eladó. 377

Ház gyümölcsössel együtt, 6 hold földdel és szőlővel eladó. Érdeklődni lehet: személyesen és levélben. Fekecs József Somogyhatvan, Kossuth Lajos u. 90. sz. 580

Kertvárosban Keszüi út mentén 200 öles házhely kedvező fizetéssel eladó. Cím: Szigeti út 126. sz. 565

Tiborc utcában 200 négyszögöl házhely új szőlővel és barackfával beültetve eladó. Cím: Szigeti út 126. szám. 564

Szaván 1100 négyszögöl szántó, 900 négyszögöl fiatal oltvány szőlő, pincével, présházzal, kúttal, teljes felszereléssel eladó. Soltra János, Szava, Fő út 18. sz. 560

Lakás

Kettőszoba, alkovos, belvárosi összkomfortos lakásomat elcserélném kettőszoba-hallos vagy háromszobás hasonlóra. Érdeklődni: I. sz. Belklinika portásánál. 235

Elcserélném egyszobamellékhelyiségből álló lakásomat egyszobakonyha, mellékhelyiségesre a belvárosban, magas ráfizetéssel. Zsonay V. u. 49. 376

Elcserélném külön udvaros, szoba-konyha-éléskamrás lakásomat hasonló elcserélném párosra. Felső-Vámház 24., második udvar. 428

Kétszoba-összkomfortos lakásom magas költségtérítéssel sürgősen elcserélném háromszoba-összkomfortosra. Francsics, Rét u. 45. 487

Keresek szoba-konyha, összkomfortos lakást (lehet kétszobás is). Magas költségtérítéssel. Lakás: Jókai tér 2. szám. 141

Belvárosban lévő kétszoba-teakonyhás, gázos lakásomat elcserélném ugyancsak belvárosban lévő 2 szoba-fürdőszobásért. Tel: 28-77. 570

Elcserélném emeleti zárt folyosóból nyíló gázos egyszobámat, szoba-konyha, éléskamrásért ráfizetéssel. Zólyom u. 5. 572

Fiume iskola környékén lévő 3 szobás, összkomfortos, kertes emeleti lakásunkat elcserélnénk 1 szoba-összkomfortosra a vasút közelében (v. villamosnál) és kettős (v. másfél) szoba-összkomfortosra a belvárosban. Tel.: 44-54. 575

Szoba, konyha, előszoba, éléskamrás lakásomat (állattartás lehetséges) azonnal elcserélném hasonlóért a II. kerületben. Érdeklődni Bem utca 10. Bankban. 581

Vegyes

Működőparosok figyelmébe! A Tüzép pécsi 2-es számú telepén fehér cement és betonkavics kapható. 138

Pótbeiratás a Gépíró és Gyorsíró Iskolában megkezdődik 1958. aug. 18-án és tart szeptember 5-ig. Hivatalos idő minden munkanapon délelőtt 8—11 óráig Temesvár u. 2., a Közgazdasági Technikum épületében. Beiratáshoz szükséges: általános iskola VIII. o. bizonyítványa; anyakönyvi kivonat és 100 Ft. Telefon: 14-93. 140

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából köszöntjük dolgozóinkat és megrendelőinket

ÉM Pécsi Tervező Vállalat vezetősége

Csepel-, Jawa-, Robogó-javításokat, generálozást soron kívül, garanciával végzi

A Szigetvári Műszaki és Fémipari Vállalat

Szigetvár, Zárda u. 2, Tel.: 90. Alkotmányunk ünnepe alkalmából szeretettel köszöntjük dolgozóinkat és megrendelőinket.

Költözködést, bútor- és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefonszáma megváltozott 15-50-re, jelentkezés után 41-es mellék. 422

Házasság

Független, falusi gazdálkodást kedvelő nő ismeretségét keresem házasság céljából 32 éves korig. Erkölcsös jeligére. Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. sz. 419

Önhibáján kívül elvált 36 éves építő művezető vagyok. Házasság céljából megismerkednék hozzám illő nővel, aki házzal vagy lakással rendelkezik. „Szeretnék egyszer boldog lenni" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 427

Hatvan éves nyugdíjas tisztviselő idősebb aszszony vagy leány ismeretségét keresi, 60 jeligére, Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 479

Vidéki magas lány kis járási hibával megismerkedne házasság céljából 30—38-ig komoly, erkölcsös férfival, kalandorok kíméljenek. Lakásom van. Választ: „Örök hűség" jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 557

Epedarugós ágybetétek
készítését vállalom.
VAJTA kárpitos, Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Állás

Teljes ellátást, lakást, fizetést adnék annak az idősebb nőnek, aki háztartásomat ellátná. Cím: Németné, Csurgó dűlő 7. 531

A SZOT Mérnök-Technikus Tanács irányításával a Vasas Szakszervezet pécsi területi bizottsága az 1958—59. tanévben a következő egészéves szaktanfolyamokat indítja: 1. műszaki rajz, 2. műszaki matematika. Felvilágosítás és beiratkozás: Vasas Szakszervezet Pécs, Színház tér 1. II. 3.

Kontírozó könyvelőt (könyvelőnőt), aki nagy gyakorlattal rendelkezik a gépirásban, azonnali belépésre keres a Baranya megyei Halgazdaság Pellérd munkahellyel. 482

Azonnali belépésre a szentdénesi legeltetési bizottság két falka mellé sertéspásztort keres. 1500 Ft. Falkánként megfelelő munkaerő esetében egy család is elfogadhatja. Bővebb felvilágosítást a Legeltetési Bizottság vezetőségénél. 504

Felveszünk egy motorkerékpárszerelőt legalább 3 éves gyakorlattal. Egy segédmunkást, aki gépkocsimosást végezne. Állatforgalmi Vállalat Pécs, Siklósi út 102. 516

Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat (Pécs, Déryné u. 35.) tetőfedőket és 3 kőművest felvesz. 119

A Kossuth Cipész Ktsz fiú ipari tanulókat felvesz. Jelentkezés azonnal a szövetkezet Geisler Eta u. 1. számú irodájában. 120

Pécsi lerakatunkhoz kétéves tartamra kereskedelmi tanulót (fiút) szerződtetünk. Jelentkezés a személyzeti vezetőnél (Pannonia épület). Dunántúli Textil és Felsőruh. Nagyker. Vállalat.

Bükkösdi Állami Gazdaság szabadságmajori üzemegysége (vasútállomás Hetvehely) 2 juhászt keres azonnali belépésre. Lakás biztosítva. Bérezés kollektív szerint. 121

Könyveléshez értő munkaerőket keresünk. Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság Pécs, Szent István tér 12. sz. Munkaügyi osztály. 99

Önállóan dolgozó bádogos szakmunkást azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari V. Szigetvár, Zárda u. 2.

Dolgozó házaspár gyermekszerető mindenest keres esetleg bentlakással. Érdeklődni: vasárnap délelőtt vagy hétköznap délután 6 után. Leonardo da Vinci u. 12. 574

Asztalosipari tanulót felveszünk. Pécsi Faipari Szövetkezet, Pécs, Rózsa Ferenc u. 20/1. sz. 576

Egy fiú tanulót felvesz a Déldunántúli Cipőnagykereskedelmi Vállalat, Rákóczi út 36. szám. 577

Tanulónak ügyes fiút üvegcsiszoló, tükörkészítő szakmában felveszek. Herman üvegcsiszoló Pécs, Bajcsy Zsilinszky u. 46. 148

Varrógépműszerészt villanyszerelői gyakorlattal azonnal felveszünk. Pécsi Ruha- és Cipőipari Vállalat, Pécs, Széchenyi tér 18. 149

Disznója van?

Biztosítsa hizósertését elhullás, vagy kényszervágás esetére. A biztosítási díj 4 hónapra 44 Ft, 6 hónapra 60 Ft. *Állatorvosi vizsgálat nem szükséges.* Bővebb felvilágosítást az **Állami Biztosító** helyi megbizottai és fiókjai adnak

---

BUDAPESTI ILLATSZER- ÉS PIPERE-SZAPPANGYÁR

állandó díjmentes kozmetikai tanácsadó

szolgálatot rendszeresít. Minden kozmetikai kérdésben szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére. Kérjük, hogy kozmetikai problémáival forduljon levélben a gyárhoz (Budapest, XI., Bocsai út 90. szám.)

Az érdeklődésekre levélben válaszolunk

A bicsérdi állomáshoz 10 percre eladó egy családiház. Volt Sántamalom. 393

Rudas László utca 16. számú kertes családiház beköltözéssel eladó. 117

Kertes villa Zánkán (Balaton veszprémi oldalán), 2 szoba, fürdőszobás, vízvezetékkel, villannyal, beköltözhetően eladó. Vasútállomás, strand 5 perc. Érdeklődni Erdősmecske, postánál. 67

Eladó 13 kh tanyabirtok, részben konyhakertészetre is alkalmas. Schmidt József Siklós, Alkotpuszta. 88

Házhely épülettel Losonc utcában, 789 négyszögöl rét Basamalom-dűlőben, 495 négyszögöl szántó Rigóder-dűlőben eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, Ady Endre u. 10. sz. 431

Mozsgón Batthyányi u. 24. számú 2 szoba, konyha, előszoba, speizos családiház, 400 öl szőlő, 2 hold föld sürgősen eladó. Cím: Papp Józsefné. 384

Pécsújhegy V. dűlőben 700 négyszögöl szőlő lakható házzal (villany, kút van), teljes pincefelszereléssel, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Pécsújhegy, V. dűlő 229. 416

Eladó beköltözhető családiház 1x2 szobás, 1x1 szobás, nagy műhely ipari árammal, 8 kalapácsos daráló, íróasztal. Felső-Vámház u. 12. 513

Beköltözhető 3 szobás, összkomfortos ház eladó. Érdeklődni lehet Sallai u. 30. Böröndösnél. 569

Beköltözhető, összkomfortos egyszobahálófülkés, szuterinos családi villa, 400 négyszögöl szőlő gyümölcsössel eladó. Székely B. u. 39. Tel.: 18-55. 578

Egyszoba-összkomfortot 3 szoba-összkomfortra cserélek. Tel.: 49-21. 537

Elcserélném alagsori 1 szoba-konyha-spélzos, mellékhelyiségből álló lakásom hasonlóra ráfizetéssel. du. 3-tól. Pécs, Siklósi u. 53. 467

Garzon, vagy háromszoba, összkomfortos lakást keresek magas költségtérítéssel. Telefon: 27-73. 483

Elcserélném öregmeszesi kétszobás, kertes tröszti lakásomat olyan privát lakásért, aki szintén a Sz. trösztnél dolgozik. Öreg-Meszes, Apáffi u. 25. 452

Kaposvári 2 szoba-összkomfortos, modern belvárosi lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Telefon: 13-68. 444

Szoba-konyhás lakást keresek költségtérítéssel. Pécs, Kálmán u. 4. sz. 483

Bajai 3 szoba-összkomfortos, központi fekvésű emeleti lakásomat elcserélném hasonló pécsivel. Érdeklődni lehet Pécs, 10-54-es telefonon. 461

Elcserélném meszesi 2 szoba-összkomfortos lakásomat pécsi 2 szoba-konyháért, esetleg 1 nagyszoba-összkomfortosért. Cím: Meszes-közép 22. Beck. 462

Üzlethelyiségű lakásam elcserélném egy kis szoba-konyhásért. Megtekinthető 17-től 20 óráig. Rudas László u. 21. Kovács J. 362

Elcserélném egyszobás alkovos, összkomfortos belvárosi lakásomat ugyanilyen hallos vagy személyzetis szobással. Telefon: 15-50 a 13-as mellékállomáson. 559

Egy házhely eladó. Érdeklődni Hajnal u. 15. 532

Nagy Ferenc rádióműszerész műhelyének új címe: Steinmetz kapitány tér 2. Vállal rádió-, hangerősítő-, magnetofon, lemezjátszó javításokat. 136

Figyelem! Fényképek, festmények keretezése, üvegezés házhoz. Csonki, Pécs, Kossuth u. 28. 364

Sürgősen keresek 10 000 forintot 2—3 hónapra magas kamat ellenében. Fedezet biztosítva. Kincses Károlyné, Felső-Balokány u. 37. 522

Magasan jutalmazom, aki 13-án elveszett Rex nevű 10 hónapos farkaskutyámat visszahozza. Miklós L. Eper u. 2, Gyárváros. Telefon: 36-16. 497

Vállalatok figyelem! Személygépkocsik nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt karosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 118

Teljes ellátásra, lakásra kettő diáklányt elvállalunk. Fizetés megegyezésre, József Attila u. 47. I. Petri. 441

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91, György utca 6. 524

Champignon-gombatenyésztéshez értő társat keresek, nagy pince van. Pompár, Tibore u. 66. 448

Női-férfi fehérnemű, gyermekholmik, ágynemű stb. javítását, foltozását, harisnya, zokni stoppolását vállalom Esze Tamás u. 3. (volt Radonay u., sétatérnél). 530

Feldolgozó műhelyemhez komoly üzlettársat keresek. Címeket: Pécs, Repter Cs. 2. épület, III. em, 3. sz. 561

Pestre jön?

Tekintse meg Áruházunkat!
Óriási választék!
Őszi ruházati cikkek!
Udvarias, figyelmes kiszolgálás!

DIVATCSARNOK

BUDAPEST,
Népköztársaság útja 39. szám

Amerikai burgonyabogarat

DDT porozószerekkel „HOLLÓ 10" és PERNIT permetezőszerekkel;

Amerikai fehér szövőlepke

NYÁRI nemzedékét „HOLLÓ 10" DDT tartalmú permetezőszerrel irtsuk

BESZEREZHETŐK:

a földművesszövetkezetekben, állami kiskereskedelmi vállalat boltjaiban és a vetőmag-boltokban

FORGALOMBA HOZZA:

a Műtrágya és Növényvédőszer Értékesítő Szövetkezeti Vállalat és megyei kirendeltségei

---

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!

Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

Szeretettel köszöntjük dolgozóinkat, építtetőinket és szállítóinkat az ALKOTMÁNY ÜNNEP alkalmából. Kérjük, hogy jó munkájukkal továbbra is támogassák vállalatunk célkitűzéseit, hogy a szocializmus építését evvel is elősegíthessük

Baranya megyei

Állami Építőipari Vállalat

pártszervezete, igazgatója, szakszervezete

Munkaruhák, munkaköpenyek, overálok, pufajkák, lepedők, lószerszámok, szíjgyártóipari termékek, ágynemük, matracok szakszerű, pontos javítását, továbbá ponyvák készítését, és javítását, hímzését és javítását vállaljuk

Pécsi Vegyesipari Vállalat

Pécs, Irányi D. tér 9. T.: 36-65, 11-14.
Alkotmányunk ünnepének tiszteletére szeretettel köszöntjük dolgozóink közösségét és megrendelőinket

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN szeretettel üdvözöljük dolgozóinkat és építtetőinket

Pécsi Építő és Tatarozó V. vezetősége

Alkotmányunk ünnepén szeretettel köszöntjük dolgozóinkat és köszönetünket fejezzük ki I. félévi jó munkájukért. További szép munkasikereket kívánunk!

Dél-Baranya megyei Sütőipari Vállalat vezetősége

A Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából szeretetteljes üdvözletét küldi a megye földművesszövetkezeti tagságának, választott vezetőinek, összes dolgozóinak és Baranya népének

A Sellyei Gépállomás

pártszervezete, szakszervezete és vezetősége az **alkotmány** és az **új kenyér ünnepén** köszönti a köreztében lévő termelőszövetkezeteket, földművesszövetkezeteket, szakcsoportokat valamint dolgozó parasztságunkat és a gépállomás összes dolgozóját. További jó, eredményes munkát és ehhez erőt, egészséget kíván

ALKOTMÁNYUNK és az ÚJ KENYÉR ünnepe alkalmából a

Szövetkezetek Szigetvári Járási Központja

szeretettel köszönti a járás összes szövetkezeti tagjait és további sikereket kíván a szocialista társadalom felépítésében

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN köszöntjük vállalatunk dolgozóit. Az eredményes második negyedévi jó munka legyen buzdító erő az elkövetkezendő időre, hogy az évi tervet sikeresen fejezzük be.

Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó V.

pártszervezete, szakszervezete, vállalatvezetősége

A Mohácsi Általános Építő KTSZ

kőműves, ács, tetőfedő, asztalos, lakatos, bádogos, villanyszerelő, vízvezetékszerelő, kútásó, kútfúró, szobafestő, mázoló, üveges, képkeretező részlegei megbízható munkáját vegye igénybe! — Jó munkával járulunk hozzá a szocializmus építéséhez!

AZ ALKOTMÁNY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL MELEG SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK KEDVES MEGRENDELŐINKET!

A Vajszlói Vegyes KTSZ

Telefon: 13.

asztalos, bádogos, cipész, kovács, köteles, lakatos (sodronyfonást is vállalunk), szíjgyártó, villanyszerelő részlegeinek jó és megbízható munkája kiérdemli a megrendelők megelégedését! — Kérjen mielőbb árajánlatot!

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL ŐSZINTE SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK DOLGOZÓINKAT ÉS MEGRENDELŐINKET!

Az **alkotmány ünnepe** alkalmából elvtársi üdvözletünket küldjük összes dolgozóinknak és áruátvevőinknek

Deldunántúli Papír- és Irodaszerértékesítő Vállalat

Sikonda fürdő Komlói strandfürdő

várja a fürdőző közönséget! Autóbuszjáratok! Étterem! Presszó! Zene! Tánc!

KOMLÓI VIZ- ÉS CSATORNAMŰVEK kezelésében.

Alkotmány ünnepe alkalmából üdvözöljük dolgozóinkat és ügyfeleinket.

A Szigetvári Földművesszövetkezet Igazgatósága

az **ALKOTMÁNY** és az ÚJ KENYÉR ÜNNEPE alkalmából igaz szeretettel üdvözli választott vezetőit, tagságát, dolgozóit és vásárló közönségét. Vásároljon a földművesszövetkezeti üzletekben! Figyelmes kiszolgálás!

JÓ MUNKÁVAL erősítsük a földművesszövetkezeteket!

Szép és divatos cipőt, szandált, készíttessen a

Szentlőrinci Cipész KTSZ-nél

Vállalási idő 1 hét. Mindennemű cipőjavítást vállalunk. Az alkotmány ünnep alkalmából szívből köszöntjük dolgozóinkat és megrendelőinket

Az UJ KENYÉR ÜNNEPE alkalmával, a második félévben elért eredményekért szeretettel köszönti a

Szigetvári Sütőipari Vállalat vezetősége

valamennyi dolgozóját.

A Sellyei Műszaki KTSZ

vezetősége

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL ÜDVÖZLETÉT KÜLDI DOLGOZÓINAK ÉS MEGRENDELŐINEK!

Kőműves, ács, szobafestő, címfestő, lakatos, épület- és bútorasztalos, kárpitos, kovács, bognár, gatter-fűrész részlegeink pontos és jó munkával állanak a megrendelők rendelkezésére. *Telefon: Sellye 65.*

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

a Mohácsi Cipész KTSZ

VEZETŐSÉGE ÜDVÖZLI DOLGOZÓIT ÉS KEDVES MEGRENDELŐIT!

A lakosság szolgálatában eltöltött 10 évi becsületes munkánk garancia arra, hogy mértékutáni cipőrészlegünk: Mohács, Tanácsház u. 1., cipőboltunk: Mohács, Szabadság út 12., a közönség megelégedését kiérdemli. — Keresse fel mielőbb üzleteinket! *Mindennemű javítást, mikroporozus- és nyersgumitalpú cipők javítását is vállaljuk.*

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából köszöntjük vállalatunk dolgozóit

Baranya megyei Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat

pártszervezete,
szakszervezete,
vállalatvezetősége

A Pécsi Építőanyagipari ES

vállalatvezetősége, párt- és szakszervezete az **ALKOTMÁNY ÜNNEP** alkalmából elvtársi szeretettel üdvözli minden dolgozóját valamint megrendelőit.

„Kossuth" Pécsi Cipész Kisipari Szövetkezet

az **alkotmány ünnep** alkalmából üdvözletét küldi dolgozóinak és megrendelőinek, **Pécs**, Sallai u. 3. alatti méretes üzletünk elsőrendű munkával áll a nagyközönség szolgálatára. Rövid határidő! Javítórészlegek a város minden részén

A Szigetvári Vajüzem vezetősége

alkotmányunk ünnepe alkalmából szeretettel köszönti dolgozóit és tejszállítóit!

Alkotmányunk ünnepén köszöntjük földművesszövetkezetünk dolgozóit és tagságát

Sellye és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet

Textil, cipő, konfekció, vas- és műszaki áruk boltjainkban előnyösen vásárolhatók. Keressen fel bennünket mielőbb. UDVARIAS KISZOLGÁLÁS

Üdvözöljük ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából építtetőinket, dolgozóinkat és a szövetkezeti mozgalom minden aktiv résztvevőjét

Szigetvári Építő KTSZ

Szigetvár, József Attila u. 71. T.: 102. Kislakásépítők figyelem! Szövetkezetünk vállalja építőmunkák pontos, megbízható kivitelezését. Felvilágosítás központi irodánkban

A Szigetvári Faipari Kisipari Szövetkezet

az alkotmány ünnep alkalmából szeretettel köszönti tagjait és megrendelőit. Pontos és megbízható munkával állunk a megrendelők rendelkezésére Telefon: Szigetvár: 70.

A VASARNAP SPORTJA

SPORTHIREK

Pénteken Prágában megkezdődtek a IV. kenu-kajak világbajnokság küzdelmei, melyen 34 versenyző képviseli hazánk színeit. Az első napon a magyarok jól szerepeltek, valamennyi indulónk a döntőbe került.

*

Ugyancsak pénteken kezdődött Moszkvában a 37. sportlövő világbajnokság küzdelme a jelvényszerző mesterversenyekkel. A világbajnokságon 30 magyar versenyző is elindul.

*

Tizenkilenc versenyző és három kísérő utazott el Philadelphiába a vívó világbajnokságra. A vezetők győzelmet várnak kardban, mind az egyéniben, mind csapatban és bíznak a női tőrcsapat szereplésében is.

*

A Magyar Atlétikai Szövetség véglegesen kijelölte a stockholmi Európa-bajnokságon szereplő magyar gárdát, mely szerint 21 férfi és két női atléta képviseli a magyar színeket.

*

Alkotmányunk ünnepén játsszák le a Népstadionban a MNK 1956. évi döntőjét. A döntőbe Ferencváros és Salgótarjáni BTC jutott.

*

A Baranya megyei Labdarúgó Szövetség felhívja az alábbi ifjúsági játékosok figyelmét, hogy ma, vasárnap, 12 óra 30-kor alsószereléssel és minősítési könyvvel jelentkezzenek a vasútállomás személypénztára előtt, ahonnan Siklósra utaznak: Wolford, Pál (Kinizsi) Keidl Katics (BTC), Bárány, Csanda II. (Mohács), Baczur (Pécsbányatelep), Zboraj (Dózsa) Pecze (PVSK), Angyal (Vasas), Ámon (Traktor), Sáradi (Elektromos). A három siklósi Turós, Kozma és Horváth, valamint Kresz (Beremendi Építők) a siklósi pályán tartoznak megjelenni 14.30-kor.

*

Az országos spartakiádra készülő falusi fiatalok vasárnap délelőtt a Postás pályán tartják utolsó edzésüket.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Két héttel a bajnoki nyitány előtt

Két hét múlva az egész országban megindul a labdarúgó bajnoki gépezet. A szurkolók szeme a csapatok felé fordul. Hogy állunk felkészülésben és milyen reményekkel indulnak a bajnoki küzdelmeknek a csapatok? Ezekre a kérdésekre válaszolt Czibulka Mihály, a Pécsi Dózsa és Bodola Gyula, a Pécsi Vasút edzője.

CZIBULKA MIHÁLY,
a Pécsi Dózsa edzője:

— A labdarúgó-csapat körüli huza-vona után, amely engem is érintett, augusztus 12-én kezdődött meg a felkészülés a bajnokságra. Szőcs és Virág távozott el a játékosok közül, a szabadságtett ifjúságiak mellett. A bajnokság kezdetéig rendelkezésre álló három hét rendkívül kevés a megfelelő felkészülésre, illetve amit engedélyeztek — az NB I-ből szabaddá tett játékosok átigazolására gondolok — ebből egyesületünk nem tudott profitálni. Még mindig bízunk abban, hogy az eltávozott Győri-Kiss helyére legalább két játékost tudunk igazolni, amire igen nagy szükség volna, ha ebben az erős mezőnyben megfelelően akarunk szerepelni. Hiányozni fog az első mérkőzéseken Herbst is, aki a bólyi előkészületi mérkőzésen súlyosan megsérült. Sajnos, Mohácsi sincs teljesen rendben, Köves pedig még nem is vett részt edzéseinken, mert két hétig Tatán volt edzőtáborban, jelenleg pedig az NDK-ban van az ifjúsági válogatott csapattal. A sorsolással kapcsolatban az a véleményem, hogy egyszer minden csapattal így is, úgy is kell játszani s ebben az erős mezőnyben mindegy, hogy mikor kerülünk össze egymással. Mindenesetre jobb szerettünk volna hazai környezetben kezdeni. Ha erősíteni nem tudunk, akkor a saját nevelésű fiatal játékosaink szerepeltetésére kerül sor.

Arra kérem a szurkolókat, hogy legyenek türelemmel és ettől a fiatal csapattól ebben az erős mezőnyben csodákat ne várjanak. A csapat teljes szívvel küzd majd minden mérkőzésen és reméljük, hogy tisztességes helyen fogunk végezni. Eddig négy előkészületi mérkőzést játszottunk. További program: 17-én az első csapat Komlóra megy, a második csapat Simontornyán vendégszerepel, 20-án mindkét csapat Dombóváron játszik, 24-én pedig a Kaposvári Kinizsi látogat el hozzánk.

HOHN ANTAL,
a Komlói Bányász szakosztályvezetője:

— A csapatból egyszerre négy játékos: Polgár, Gerencsér, Grózdics és Kiss akart elmenni. Az átigazolási szabályzat értelmében Polgárt és Gerencsért átigazolták, Grózdicsot pedig, mivel három helyre írt alá nyilatkozatot, négy hónapra eltiltotta a játéktól az MLSZ. (Kívánciak vagyunk arra, hogy az illetékes sportvezetők közül ebben az ügyben kit fognak eltiltani, mert véleményünk szerint itt nemcsak Grózdics volt a hibás.) Hátráltatta az előkészületeket az edzőválság is. A játékosok Lovászi József másodedző vezetésével kezdték el a felkészülést. Minden edzési napon valamennyi labdarúgó-játékos végrehajtotta a reá kiszabott edzési adagot. Amíg az edzőtestület a Czibulka-ügyben döntést nem hoz, ideiglenesen szerződtettük Záborszky Jenőt, a Kaposvári Kinizsi volt edzőjét. Bajnoki reményeket nem táplálunk, mert a három játékos kiesése, illetve pótlása ebben az erős mezőnyben komoly gondot okoz. Mindenesetre a csapat szívvel-lélekkel küzd a bajnoki pontokért és reméljük, hogy így meggyengülve is tisztességes helyezést fogunk elérni. Az előkészületek során 17-én a Pécsi Vasutassal játszunk, 20-ára nem terveztünk előkészületi mérkőzést, mert 21-én valószínűleg Jugoszláviába, Szabadkára utazik a csapat. Ha a jugoszláviai út az idő rövidsége miatt nem sikerülne, akkor 24-én a Dorogi Bányásszal szeretnénk barátságos mérkőzést játszani.

PÉCSI BÁNYÁSZ

Az egyesülés révén létrejött Pécsi Bányász NB. III-as csapat edzéseit dr. Vető Károly vezeti. Az edző szerint a különböző felfogású játékosok egybekovácsolása a bajnokság kezdetére kissé nehéz feladat lesz. Eddig külön készült a bányatelepi és külön az újhegyi csapat. Csütörtökön tartották az első közös edzést. A csapatról természetes még korai beszélni. Mindenesetre nagy a lelkesedés a csapat tagjainál. A játékosanyagot figyelembe véve célul tűzték ki az NB III. megnyerését, természetesen elbizakodásra ok nincs, ezt a célt csak egész évi szorgalmas munkával érhetik el. 17-én Bonyhádon játszanak 20-án a Pécsi Dózsa ellen mutatkozik be a csapat, 24-ére még nincs ellenfél. A vezetőség még nem döntött, hogy a Pécsbányatelep, vagy a Pécsújhegy sorsolását fogadja-e el.

PÉCSI VASAS

Bárdosi László edző vezetésével a régi gárda kezdte el az edzéseket. Mivel az MLSZ rendelkezése értelmében új játékosokat igazoltatni nem lehetett, így a jól bevált sajátnevelésű ifjúsági játékosokkal frissítik fel a csapatot. Az előkészületek során 17-én a Beremendi Építőkkel, 20-án pedig Szigetváron játszanak.

PÉCSI BŐRGYÁR

Részint a játékosok nyári szabadsága, részint az edzőválság miatt kissé elkésték az előkészületekkel. Az edzőkérdés megoldódott, Krivanek Vilmos személyében. A játékosok szorgalmasan látogatják a heti négyszeri edzéseket. A megszűnt Építőkből leigazolták Posta és Konti nevű játékosokat, ezenkívül a Dózsa által szabaddá tett fiatal játékosok közül szeretnének leigazolni, ha erre mód kínálkozik. A vezetőség reméli, hogy az erős edzések hatására a bajnokság megkezdéséig pótolni tudják az elmulasztottakat. Az első mérkőzéseken az idősebbek játékára nem számítanak. 17-én a Dózsával, 20-án a Beremendi Építőkkel, 24-én pedig a Pécsi Postással játszanak előkészületi mérkőzést.

Változások az NB II. nyugati csoportjában

A bajnokság megkezdése előtt a szurkolók azon vitatkoznak legtöbbet vajon erősödtek, vagy gyengültek-e az elmúlt bajnoksághoz képest a csapatok. A vita megkönnyítése érdekében közöljük a nyugati csoport csapataiból eltávozott, illetve leigazolt, azaz jött játékosok névsorát.

Pécsi Dózsa: eltávozott Szőcs és Virág.

Komlói Bányász: eltávozott Polgár és Gerencsér.

Pécsi VSK: eltávozott Győri-Kiss.

Sztálinváros: eltávozott Schédl és Bédi, jött Zalai, Farsang (Ujpest) és Palicskó (MTK).

Mosonmagyaróvár: változása nincs.

Kistext: eltávozott Nagy és Borbély, jött Galambos, Kovács (Honvéd) és Kalmár (Csepel).

Vác: jött Rásó (BVSC).

Oroszlányi Bányász: eltávozott Rappai, Mészáros; jött Zárai, Molnár, Németh (Tatabánya),

Zalaegerszegi TE: jött Popovics I—II. és Kelemen (Szombathely).

Láng Gépgyár: eltávozott Kiss és Petnovszky, jött Gulyás Tólonics, Hrubi (FTC).

Délb. Spartakus: — eltávozott Sztancsek, jött Kertész (Honvéd), Milosovics (Vasas).

Székesfehérvár: eltávozott Csekő, jött Horváth (MTK).

Budafok: eltávozott Schwerecz, **Kaposvári Kinizsi, Szállítók, Csepel-Autó:** változás nincs.

Mai SPORTMŰSOR

Háromtusa: Terepfutás a Dömörkapunál 9.

Atlétika: PVSK—Diósgyőri VTK atlétikai viadal, PVSK-pálya 16.30.

Labdarúgás: Barátságos mérkőzések: Pécsi Dózsa—Pécsi Bőrgyár, Tüzér utca 16.30, előtte Határőrség—Traktor 14.45, Komló—PVSK, Komló 17, Bonyhádi Zománcgyár—Pécsi Bányász, Bonyhád 17, Mohácsi TE—Pécsszabolcs, Mohács 17, Beremendi Építők—Pécsi Vasas, Beremend 17, Siklós—Baranya megyei ifi válogatott, Siklós 16.

Pécsi Dózsa—Pécsi BTC. Ma délután 16.30-as kezdettel egy hónapi szünet után ismét pályára lép a Dózsa labdarúgó-csapata. A Pécsi Bőrgyár NB. III-as csapatával játszik előkészületi mérkőzést. A mérkőzés a végleges csapatkeresés jegyében zajlik le, azon szóhoz jut mintegy 15 játékos. Előmérkőzést 14.45 órai kezdettel a Határőrség csapata a Traktor csapatával játszik.

Színvonalas versenynek ígérkezik a PVSK—Diósgyőr egyesületközi atlétikai viadal. A verseny érdekességét növeli, hogy azon elindul Baranya megye valamennyi számottevő atlétája, mert a verseny egyben válogató is lesz a 24-én sorra kerülő Győr megye elleni válogatott viadalra. A versenyt 16.30-kor kezdik a PVSK sporttelepén.

A IX. úszó, műugró és vízilabda EB

Nyolc bajnokság rövid története

32 évvel ezelőtt tartották meg az első vetélkedést

Budapesten a margitszigeti sportuszodában rendezik meg a IX. úszó, műugró és vízilabda Európa-bajnokságot, mely augusztus 31-én kezdődik, és minden valószínűség szerint túltesz az eddig megtartott nyolc vetélkedésen. Az első úszó EB-t 1926-ban Budapesten rendezték, a további sorrend pedig a következő volt: 1927 Bologna, 1931 Párizs, 1934 Magdeburg, 1938 London, 1947 Monte Carlo, 1950 Bécs és 1954 Torino.

Ezek után nézzük csak, mit tud a nyolc úszó EB-ről a krónikás, mit is mondhat el róluk dióhéjban...

I.

1926-ban Magyarország kapta meg az első rendezést és az első úszó EB a következő eredményeket hozta: a 100 méteres gyorsúszást a magyar Bárány István nyerte, ideje 1 p 01 mp volt. A 100 méteres hátúszásban 1 p 26 mp-cel a német Fröhlich győzött, a többi számban pedig ezekkel az időkkel lehetett nyerni: 400 m-es gyorsúszás 5 p 14 2 mp, 1500 m 25 p 29,2 mp, és 200 m mellúszás 2 p 52,6 mp.

II.

Egy évvel később már a nők is részt vettek az úszó EB-n, melyet ezúttal Bolognában rendeztek. A vetélkedés hőse a svéd Arneborg volt, aki akkor a világ legjobb úszója volt és egymaga három győzelmet aratott. Eredményei: 100 m: 1 p, 400 m: 5 p 08,6, 1500 m: 19 p 07,2 mp. Az utóbbi teljesítmény nagyszerű új világcsúcsot jelentett.

III.

1931-ben a Tourellesi uszoda Párizsban nagy magyar siker színhelye volt. A 100 m-es gyorsúszást 59,8 mp-cel a magyar Bárány nyerte s ezzel mint első európai úszó 1 p alatt tette meg ezt a távot. Az 1500 m győztese 20 p 49 mp-es idővel a magyar Halasi Olivér lett és a magyarok megnyerték a 4x200 m-es váltót is. Ezzel Magyarország lett az Európa Kupa győztese.

IV.

1934-ben Magdeburgban már 16 nemzet színeinek képviselői vettek részt az EB-n, melyből a német csapat került ki győztesként. A 100 m-es gyorsúszást a magyar Sik Ferenc 59,7 mp alatt nyerte, a 4x200 m-es váltóban a magyarok 9 p 39,2 mp-es eredménnyel kerültek az első helyre, a nők vetélkedésében pedig a hollandok aratták a legtöbb sikert.

V.

1938-ban az angol főváros volt az akkori EB színhelye. A svéd Björn Borg kétszer lett első, mégpedig a 400 és az 1500 m-es távon 4 p 51,6, illetve 19 p 55,6 mp alatt. Ekkor tették meg először 1 p 10 mp-en belül a 100 m-t háton, a német Schlauch eredménye 1 p 09 mp volt, a német Balke a 200 m-es mellúszásban pedig 2 p 45,8 mp alatt lett első. A nők között Londonban aratta első sikereit a dán Ragnhild Hveger, aki a 100 m-t 1 p 06,2 mp alatt úszta.

VI.

Kilenc évi szünet után került sor a VI. úszó EB-re, melynek színhelye Monte Carlo volt. A legkiválóbb eredményt a francia Alex Jany érte el, aki 56,2 mp alatt úszta a 100 m-t. Ezzel új Európa-csúcsot ért el, mely még ma is érvényben van. A magyar Mitró megnyerte az 1500 m-es versenyt, 19,28 mp-es idővel s számos jó helyezést értek el a magyar nők.

VII.

1950-ben Bécsben rendezték a VII. EB-t s színvonala meglehetősen alacsony volt, mert több ország nem vett részt a vetélkedésen. A svéd Larssen például 1 p 09,4 mp alatt nyerte a 100 m-es hátúszást, de gyengén szerepeltek a nők. A 200 m-es mellúszásban 3 p 01 mp-el a holland Vergauwen győzött s hasonlóan kedvezőtlen volt a helyzet a többi versenyszámban is.

VIII.

1954-ben Torino volt a VIII. EB színhelye és a vetélkedés — tizenhárom versenyszám közül — nyolc magyar győzelmet hozott. Négyet a férfiak és ugyanannyit a nők nyertek, kivétel nélkül kitűnő eredménnyel. A 200 m-es férfi mellúszásban Tumpek 2 p 32,2 mp alatt győzött, a 4x200 m-es váltóban pedig Magyarország csapata 8 p 37,8 mp alatt érkezett célba. Végül a magyar vízilabda együttes hatodszor nyerte meg a vízilabda tornát.

*

Az eddig lebonyolított nyolc úszó, műugró és vízilabda Európa-bajnokság eredményeiről adtunk rövid beszámolót. Most pedig következik a kilencedik vetélkedés melynek színhelye, akárcsak 32 évvel ezelőtt, Budapest. Európa úszósportja az utolsó négy év alatt sokat fejlődött, s a magyar fővárosban sorra kerülő versenyek az eddigieket minden tekintetben felülmúló eredményt ígérnek. Nem kétséges, hogy a résztvevők meg-döntik majd a még fennálló EB csúcsokat is.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 17-i, vasárnapi műsora a 223,8 m. középhullámon

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Furulyás kóló. — Kukorica levél susog a földeken. — Vers. — Dal az őszről, vidám lakodalmakról. Elhallgattak a cséplőgépek. — Vasárnapi zenés műsor: Népdalok, népi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Polkák ritmusával. — „Dilemma" Heinz Fischer vidám elbeszélése. — Szív küldi szívnek szívesen. — Két rövid vidám elbeszélés. — Dalok és fúvószámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. — Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Megnyílt a harkányi mezőgazdasági kiállítás. — Helyszíni közvetítés Harkányból.
18.20: A szépítgető. — Vasvári Ferenc írása.
18.25: A jó munka dicsőség. — Ajándékműsor az élüzem Pécsi Közlekedési Vállalat és a Pécs 1. posta dolgozóinak.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Vasárnapesti muzsika.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos.

MOZI

Park: Érettségi bizonyítvány — (délelőtt 10 órakor). Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, 7, fél 10 órakor).
Kossuth: Merénylet a kikötőben (délelőtt 10 órakor) Bün (fél 5, fél 7 fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Petőfi: Tigrisszelidítő (délelőtt 10 órakor). Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7, 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros: Zürzavar a cirkuszban (délelőtt 10 órakor). Romeo és Júlia 6, 8 órakor).
Bőrgyári Mozi: Hajléktalanok (fél 5 órakor).
Leöwey Leánygimnázium: A mexikói (4, 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs: Hetet egy csapásra (délelőtt 10 órakor). Poloniai expressz (4, 6, 8 órakor).
Építők kultúrotthona: Kati és a vadmacska (délelőtt 10 órakor). — Az ötlábú birka (5, 7 órakor). — Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Az örök éjszaka titka (délelőtt 10 órakor). Párbaj (4, 6, 8 órakor).
Május I. (Vasas II.): A sárkány rabjai (délelőtt 10 órakor). Cimborák (3, 5, 7 órakor).
Kossuth (Mohács): A benderáthi eset (délelőtt 10 órakor). Svejk a derék katona I. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Tanár úr, kérem (délelőtt 10 órakor). Bigamista (4, 6, fél 9 órakor).
Táncsics (Siklós): Az örök éjszaka titka (délelőtt 10 órakor). Az időzár (6, fél 9 órakor).

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 18-i, hétfői műsora a 223,8 m. középhullámon.

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Tamburazene. — Hírek és tudósítások. — Érdekességek szomszédaink életéből. — Asszonyok tanácsadója — Népdalok és románcok.
17.00: Német nyelvű műsor. — Kärnteni dalok. — A szintetikus vicc. — W. Rother verse. — Gazdasági hírek. — Mihajlov: A gyors renoválás. Szatíra. — Weimari fúvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. — Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Népdalok és csárdások.
18.05: A jogokról és kötelességekről. — Dr. Stadtrucker Péter előadása.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Táncoljunk!
18.55: Sok kicsi sokra megy. — Jegyzet.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Tánczene. II. Operarészletek.

MOZI

Park: Tájfun Nagaszaki felett — (fél 5, 7, fél 10 órakor).
Kossuth: Bün (fél 5, fél 7, fél 9 órakor (Csak 16 éven felülieknek!
Petőfi: Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Svejk, a derék katonai I. rész (6, 8 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Poloniai expressz (6, 8 órakor).

SÉTA A MŰVESZETEK BIRODALMÁBAN

címmel filmvetítést rendez Pécs város Művelődési Háza augusztus 20-án, szerdán este 7 órakor. Belépés díjtalan.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 3-án, szerdén Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. — Kezdők tanfolyama délután 5 órakor, haladóké 7 órakor kezdődik. Beiratkozás augusztus 25-től naponta délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig. A tanfolyam háromhónapos, részvételi díj 60 forint.

SIKONDÁRA

rendez társas kirándulást külön autóbusszal Pécs város Művelődési Háza augusztus 24-én, vasárnap. Részvételi díj: 19 forint. Indulás reggel 8 órakor, érkezés este 8 órakor. Jelentkezés 21-én délig a Művelődési Ház irodáján, a részvételi díj befizetése mellett.

#

Ürögben a közölt programtól eltérően **nem 19-én, kedden,** hanem **17-én, vasárnap** délután 5 órai kezdettel tartják az alkotmány és új kenyér ünnepét az új művelődési házban. A Hazafias Népfront és a helyiek műsora után reggelig tartó tánc következik.

A megyei I. osztály sorsolása

I. forduló, augusztus 31.: Pécsszabolcsi Bányász—PEAC, Pécsi Postás—Pécsvárad, Sellyei Spartacus—Pécsi Traktor, Villány—Szászvári Bányász, Pécsi Porcelán—Vasas I. Bányász, Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász, Szentlőrinc—Mohácsi TE Pécsi Kinizsi—Szigetvári ZMSE.

II. forduló, szeptember 7.: Szigetvár—Szentlőrinc, Mohács—Komlói Béta-akna, Hidas—Porcelán, Vasas I. Bányász—Villány, Szászvár—Sellye, P. Traktor—P. Postás, Pécsvárad—Pécsszabolcs, PEAC—P. Kinizsi.

III. forduló, szeptember 14.: Pécsszabolcs—P. Traktor, P. Postás—Szászvár, Sellye—Vasas I. Bányász, Villány—Hidas, P. Porcelán—Mohács, Komlói Béta-akna—Szigetvár, Szentlőrinc—P. Kinizsi, PEAC—Pécsvárad.

IV. forduló, szeptember 21.: Szentlőrinc—PEAC, P. Kinizsi—Komlói Béta-akna, Szigetvár—P. Porcelán Mohács—Villány, Hidas—Sellye, Vasas I.—P. Postás, Szászvár—Pécsszabolcs, P Traktor—Pécsvárad.

V. forduló szeptember 28.: Pécsszabolcs—Vasas I. Bányász, P. Postás—Hidas, Sellye—Mohács, Villány—Szigetvár, P. Porcelán—P. Kinizsi, Komlói Béta-akna—Szentlőrinc, Pécsvárad—Szászvár, PEAC—P. Traktor.

VI. forduló, október 5.: Komlói Béta-akna—PEAC, Szentlőrinc—P. Porcelán, P. Kinizsi—Villány, Szigetvár—Sellye, Mohács—P. Postás Hidas—Pécsszabolcs, Vasas I Bányász—Pécsvárad, Szászvár—P. Traktor.

VII. forduló, október 12.: Pécsszabolcs—Mohács, P. Postás—Szigetvár, Sellye—P. Kinizsi, Villány—Szentlőrinc, P. Porcelán—Komlói Béta-akna, P. Traktor—Vasas I, Bányász, Pécsvárad—Hidas, PEAC—Szászvár.

VIII. forduló, október 19.: P. Porcelán—PEAC, Komlói Béta-akna—Villány, Szentlőrinc—Sellye P. Kinizsi—P. Postás, Szigetvár—Pécsszabolcs, Mohács—Pécsvárad, Hidas—P. Traktor, Vasas I. Bányász—Szászvár.

IX. forduló, október 26.: Pécsszabolcs—P. Kinizsi, P. Postás—Szentlőrinc, Sellye—Komlói Béta-akna, Villány—P. Porcelán, Szászvár—Hidas, P. Traktor—Mohács, Pécsvárad—Szigetvár, PEAC—Vasas I, Bányász,

X. forduló, november 2.: Villány—PEAC P. Porcelán—Sellye, Komlói Béta-akna—P. Postás, Szentlőrinc—Pécsszabolcs, P. Kinizsi—Pécsvárad, Szigetvár—P. Traktor, Mohács—Szászvár, Hidas—Vasas I. Bányász.

XI. forduló, november 9.: Pécsszabolcs—Komlói Béta-akna, P. Postás—P. Porcelán, Sellye—Villány, Vasas I. Bányász—Mohács, Szászvár—Szigetvár, P. Traktor—P. Kinizsi, Pécsvárad—Szentlőrinc, PEAC—Hidas.

XII. forduló, november 16.: Sellye—PEAC, Villány—P. Postás, P. Porcelán—Pécsszabolcs, Komlói Béta-akna—Pécsvárad, Szentlőrinc—P. Traktor, P. Kinizsi—Szászvár, Szigetvár—Vasas I. Bányász, Mohács—Hidasi Bányász.

XIII. forduló, november 23.: Pécsszabolcs—Villány, P. Postás—Sellye, Hidas—Szigetvár, Vasas I. Bányász—P. Kinizsi Szászvár—Szentlőrinc, P. Traktor—Komlói Béta-akna, Pécsvárad—P. Porcelán, PEAC—Mohács.

XIV. forduló, november 30.: P. Postás—PEAC, Sellye—Pécsszabolcs, Villány—Pécsvárad, P. Porcelán—P. Traktor, Komlói Béta-akna—Szászvár, Szentlőrinc—Vasas I. Bányász, P. Kinizsi—Hidas, Szigetvár—Mohács.

XV. forduló, december 7.: Pécsszabolcs—P. Postás Mohács—P. Kinizsi, Hidas—Szentlőrinc, Vasas I. Bányász—Komlói Béta-akna, Szászvár—P. Porcelán, P. Traktor—Villány, Pécsvárad—Sellye, PEAC—Szigetvár.

A fenti sorsolással teljesen megegyezik az ifjúsági csapatok sorsolása azzal a kivétellel, hogy a PEAC helye szabad.

A Megyei Labdarúgó Szövetség az NB-ben szereplő csapatok ifjúsági csapatai részére külön csoportot állított fel, melybe a következőket osztották be: Pécsi Dózsa, Komló, PVSK, Pécsi Bányász, BTC Vasas, Siklós, Beremend, Magyarbóly, Kesztyűgyár, Urán és Spartacus. Ebben a csoportban a mérkőzések szeptember 14-én kezdődnek.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 195. SZÁM · ÁRA 50 FILLÉR · KEDD, 1958. AUGUSZTUS 19.

Mai számunkban:

Kétmillió forint értékű bútor a bányásznapra

Felrobbant az amerikai holdrakéta

Komló—PVSK 1:0 (0:0) Pécsi Dózsa—Pécsi Bőrgyár 2:1 2:0

Norvég javaslat az ENSZ rendkívüli közgyűlése előtt

A pécsi bányászújítók tanácskozása elé

Tanácskozni ülnek össze ma este a Pécsi Szénbányászati Tröszt újítói. A tanácskozás résztvevői megvitatják majd a társadalmi ellenőrzések tapasztalatait, az újítómozgalom fejlesztésével kapcsolatos feladatokat. A tröszt újítómozgalma ugyanis az utóbbi időben — noha kétségtelenül értek el szép eredményeket is —, nem fejlődött megfelelően. Ez év első negyedévében például csak 40 újítást nyújtottak be elbírálásra. Ebből 7 újításra kísérleti szerződést kötöttek, 13 újítást pedig elfogadtak. Az előkalkulált gazdasági eredmény 150 000, az utókalkulált eredmény pedig 312 000 forint volt. A második negyedévben a megtakarítás már sokkal jelentősebb összeget tett ki. Ebben az időszakban a pécsi újítók 49 újítási javaslatot nyújtottak be s ebből 27-et elfogadtak.

A gazdasági eredmény így alakult: előkalkulált megtakarítás a II. negyedévben 1,699 500 forint. Utókalkulált gazdasági eredmény 1,502 000 forint. Kifizetett újítási díj kalkuláció alapján 18 977 forint. Eszmei alapon 7 855 forint. Találmányi díj 3 300 forint.

A megtakarított összeg a II. negyedévben tehát többszöröse volt az első negyedévinek. Itt figyelembe kell azonban venni, hogy Petőcz Jenő szabolcsi geológus a „Nagyléptékű keresztvágat-metszetek készítése és alkalmazása" című újításával egymaga 1,434 069 forint értékű népgazdasági megtakarítást tett lehetővé. Ha pedig ezt figyelembe vesszük, a pécsi tröszt újítómozgalma egészen más képet mutat, kiderül, hogy a pécsi újítók a jelenleginél eredményesebben is tevékenykedhetnének, ha nem volnának olyan hibák, amelyek még hátráltatják az újítómozgalom fejlődését.

Mert vannak ilyenek.

Pécsbányán és Szabolcson például még az elmúlt hetekben is volt olyan elintézetlen újítás, amit még a múlt esztendőben nyújtottak be. A bányaüzemek vezetői, az egyszemélyi elbírálók — néhány kivételtől eltekintve —, ugyanis nagyon idegenkednek az újítások elbírálásától. A szakvéleményezésre kiadott újításokat az újítási megbízottak rendszerint igen hosszú idő — gyakran hónapok — után kapják csak vissza, mert — bizonyára a felelősségtől való félelem miatt — senki sem szeret szakvéleményt adni.

Nem csoda tehát, ha egyes újítók a lassú ügyintézés miatt kedvüket vesztették s lemondtak arról, hogy újítsanak. Nem véletlen az sem, hogy noha a Pécsi Szénbányászati Trösztnél a munkások többsége bányász —, a legkevesebb újító a bányászok közül kerül ki.

Az újítási mozgalom fellendítésének tehát jelenleg egyik legfontosabb feltétele az ügyintézés meggyorsítása. Ez pedig nemcsak az újítási megbízottak feladata. Az üzemek vezetőinek, az egyszemélyi elbírálóknak, a szakszervezeti bizottságoknak is van e téren bőven tennivalójuk.

Az újítómozgalom fellendítésének másik — és ugyancsak fontos — feltétele az újítások sorsával való további törődés. Nem áll rendelkezésre statisztika arról, hogy az utóbbi években elfogadott újítások közül hányat alkalmaznak jelenleg, de ha volna ilyen, semmi esetre sem mutatna kedvező képet. Az újítások egy része ugyanis egy bizonyos ideig tartó használat után feledésbe merül, mert az újítón kívül rendszerint más nem törődik annak további sorsával. Pedig biztosra vehető, hogy ha a pécsi bányaüzemekben az eddiginél fokozottabban törődnének a bevezetett újításokkal, az újítások száma jelentősen emelkedne.

A pécsi trösztnek sok kiváló újítója van. Solymár, Csóti, Egervári elvtársak nevét a tröszt mindhárom kerületében ismerik, egyikük, másikuk hasznos gépet is alkotott. Ahhoz azonban, hogy ezek az újítók a jövőben eredményesebben tevékenykedjenek, az említetteken kívül még számos intézkedésre van szükség. A legfontosabb mindenesetre az, hogy a bányaüzemek valamennyi vezetője legyen az gazdasági, párt-, vagy tömegszervezeti vezető — megértse, hogy a hároméves tervünk, a műszaki fejlesztési, takarékossági céljaink megvalósítása megköveteli az újítók munkájának az eddiginél intenzívebb támogatását. S ha ezt megértik, ha ennek szellemében viselkednek, akkor ebben az esztendőben újítóink méltó eredményekkel fogják köszönteni a hazai újítómozgalom születésének 10. évfordulóját.

Megnyílt a harkányi mezőgazdasági kiállítás

Tömpe István elvtárs, a Központi Bizottság tagja, a földművelésügyi miniszter első hetyettese mondott megnyitó beszédet

11 000 látogató az első napon

Vasárnap délelőtt kilenc órakor mintegy 1500 ember gyűlt össze a harkányi vásártéren a kiállítás megnyitására. *Palkó Sándor* elvtárs, a megyei tanács elnöke üdvözölte *Tömpe István* elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a földművelésügyi miniszter első helyettesét, *Laki István* elvtársat, a Baranya megyei pártbizottság első titkárát, *Török Károly* elvtársat, a megyei pártbizottság másodtitkárát és a kiállításon megjelent dolgozókat. Ezután átadta a szót *Tömpe István* elvtársnak, aki megnyitójában arról beszélt, hogy amit itt, ezen a harkányi kiállításon látnak a látogatók, az csak ízelítő Baranya eredményeiből.

— A kiállítás világosan bizonyítja a nagyüzemi gazdálkodás fölényét — mondotta Tömpe elvtárs —, amely nagyobb termést, jobb, könnyebb, szebb életet is jelent. Statisztika bizonyítja a kiállításon, hogy *a Baranya megyei állami gazdaságok négy, a termelőszövetkezetek pedig mintegy 2 mázsával nagyobb gabonatermést takarítottak be holdankint, mint az egyénileg dolgozó parasztok.* És ennek a titka: nagy területen géppel dolgoztak, idejében, szakszerűen elvégezték a szükséges munkát, több műtrágyát használtak, mint az elmúlt években bármikor. A baranyai termelőszövetkezetekben az idén nagyon megszerették a gépet. *Volt olyan termelőszövetkezet, mint a villányi, amely 100 százalékban géppel végezte az aratást, a legnehezebb paraszti munkát.*

Az ittenti tények is meggyőzhetik a látogatókat: a felemelkedés egyedüli helyes útja a nagyüzemi gazdálkodás megteremtése. Ha néha sikerült is az ellenségnek lebeszélni a szövetkezni akarókat, ha az ellenforradalomkor szét is verték néhány termelőszövetkezetet, a tények azt bizonyítják, hogy a megye parasztságában is mély gyökereket eresztett a szövetkezés gondolata. Bizonyítja ezt az is, hogy *a megyében nemcsak új termelőszövetkezetek alakulnak, hanem termelőszövetkezeti községek is, aminek jelentőségét az is növeli, hogy a legnagyobb munkaidőben, aratás-cséplés táján alakulnak.*

Tömpe elvtárs elmondotta: javult Baranya állattenyésztése, kedvező a gyümölcs- és a szőlőtermelés. A baranyai borokat nemcsak az országban ismerik, hanem a határon túl is. Baranya ma már vetekszik Somoggyal is az állattenyésztésben. Ezeknek az eredményeknek az elérését nagyban elősegítették a szocialista nagyüzemi gazdaságok.

Befejezésképpen Tömpe elvtárs a következőket mondotta: *Ezen a kiállításon is mindenki meggyőződhet arról, melyik út a helyesebb: az egyéni, vagy a közös út.* Ha józanul gondolkodik valaki, akkor azt látja: a helyesebb út a szövetkezés, a társulás, a szakcsoport, de leghelyesebb, legcélravezetőbb a mezőgazdasági termelőszövetkezet.

A rövid megnyitó után Tömpe elvtársék a többezer látogatóval együtt megtekintették a kiállítást. Megnézték a *rózsafai* termelőszövetkezet három méter magas, elsődíjas kukoricáját, a *beremendi* tsz. kertészeti termékeit, az *állami gazdaságok* nagydíjas termelvényeit, a *MEZŐSZÖV* legújabb gépeit, amelyeket nemcsak nagyüzemek, de egyénileg gazdálkodók is használhatnak.

A kiállítás egyik érdekessége volt a *Baranya megyei Vízügyi Igazgatóság* öntözési bemutatója. „Öntözés = több termés — emelkedő életszínvonal" — hirdeti a tábla, amely a legmodernebb öntözési bemutatóra hívja az embereket.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ünnepi gyűlés

A Hazafias Népfront Pécs városi Bizottsága és Pécs Város Tanácsa augusztus 19-én este 7 órai kezdettel alkotmányunk ünnepének tiszteletére ünnepi gyűlést rendez a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Megnyitót mond Bódis István elvtárs, a Hazafias Népfront Városi Bizottságának titkára. Az ünnepi beszédet Papp Imre elvtárs mondja.

Az MSZMP küldöttsége Frédéric Joliot-Curie temetésén

Az MSZMP képviseletében Fock Jenő, a Politikai Bizottság tagja és Jánossy Lajos akadémikus Párizsba utazott, hogy részt vegyen Frédéric Joliot-Curie, a francia nép, a nemzetközi békemozgalom és a világ tudománya nagy halottjának temetésén.

Augusztus 20-tól

Olcsóbb lesz a vaj

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a szabvány minőségű pasztörözött vaj fogyasztói árát 66, illetve 65 forintról kg-ként 56, illetve 55 forintra leszállítja.

A jelen határozat 1958. évi augusztus 20. napján lép hatályba.

Öt perc Malia Vovna Klementyevával a „Nyirfácskák" rendezőjével

Őszülő hajú, vidám tekintetű asszony Malia Vovna Klementyeva, a világhírű „Nyirfácska" Szovjet Állami Táncegyüttes rendezője. Sikerült néhány szót beszélgetnünk vele az együttesről. Elmondotta, hogy az együttest 1948-ban alapította N. Sz. Nagyezsdina, a Szovjetunió érdemes művésze, aki most a táncegyüttes művészeti vezetője és koreográfusa. Külföldön először 1949-ben a budapesti VIT-en lépték fel. Azóta bejárták már szinte a fél világot. Nemcsak az európai országokban szerepeltek, hanem bemutatták műsorukat többek között Egyiptomban, Libanonban is. Rövidesen az Egyesült Államokba utaznak.

Az 56 tagú művészcsoport Magyarországra Moszkvából utazott. Teljesen új műsort tanultak be, műsorukban 24 szám szerepel. A régi műsorból azonban természetesen meg hagyták a világhírűvé vált nyirfácska táncot és a Hattyúkat.

Elmondotta, hogy különös jóleső érzéssel tölti el nemcsak őt, hanem az együttes minden tagját az, hogy Magyarországon mindenütt amerre csak járnak, nagy szeretettel veszik körül őket. Már voltak Budapesten, Miskolcon és Debrecenben. Pécsről Sztálinvárosba mennek majd. Egyet azonban sajnál: nem tudják bemutatni a kendőstáncot, mert kicsi a színpad. A szovjet népi együttesektől már megszoktuk, hogy kedveskedésképpen egy-egy énekszámot magyarul is megtanulnak. Megkérdeztük: most mit énekelnek magyarul? — A vidám vásárból, a virágzik a rózsát — volt a felelet.

S még egyet sajnál: nem tudják a 24 számból álló teljes műsort bemutatni, mert olyan sikerük volt mindenütt, hogy szinte valamennyi táncszámot megújráztatja a közönség s nem futja az időből. Műsoridejük így is két és fél órás.

Az együttes magyarországi szerepelése után előreláthatóan augusztus 26-án Albániába utazik.

(—y)

A Pécsi Húsipari Vállalat ma tartja élüzem-avató ünnepségét

Kitűnőre vizsgázott, örömünnepet ül a Pécsi Húsipari Vállalat valamennyi doldozója.

A vállalat — fennállása óta — első ízben nyerte el az élüzem címet. Országszerte sok üzem pályázott erre, de csak egy tanácsi és egy minisztériumi vállalatnak sikerült a legjobbnak járó címet kiérdemelnie.

A gyárban szalagrendszerrel dolgoznak és annak minden előnyét kihasználják. Ügyesen osztják meg a munkát. Az állatokat egyetlen ember kábítja el és engedi ki a vért. 60 voltos árammal teszik mozgásképtelenné a sertéseket. Olyan ez, mintha villamosszékbe ültetnék őket. A kiömlő vért összegyűjtik, és eleség formájában ismét visszakerül a sertésekhez. Egy ember hasítja szét az állatot, majd a gép lenyúzza a bőrét. 18 ember mintegy 250—300 sertést dolgoz fel így egy nap alatt. Itt nem látni „csellengő" embereket.

Berki József vezetésével a csontozó brigád minden tagja elnyerte a „Kiváló dolgozó" címet. Gáspár József mögött „szalonnahegyek" tornyosulnak. Ő a pácolás mestere. Gyorsan, ügyesen sütj a zsírt az új berendezés segítségével Szűcs Gyula. Bene József a feldolgozási részleget vezeti, ahol az országban egyetlen 85 literes kolbásztöltőgéppel dolgoznak. 30—40 mázsa kolbászt töltenek ezzel naponta, míg a régi géppel csak 20 mázsát lehetett. Az árut aztán új, modern „termoszkazánok"-ban főzik, gőzzel. Hogy ne csak szép, hanem jó is legyen, minden, arról a laboratóriumban dolgozó négy orvos gondoskodik. Minden kész és félkész áru minőségét ellenőrzik. Húsipari vonatkozásban négy megyére kiterjedő kísérletek folynak itt.

Ma este, amikor az élüzemavató ünnepséget megtartják, elsősorban őket, az üzem legjobbjait fogják köszönteni, jutalomban részesíteni. A legjobb munkások között ugyanis, azok között, akik a legtöbbet tették e kitüntetés megszerzéséért, 17 ezer forint jutalmat osztanak szét.

Az augusztus 20-i ünnepségek előadói

Az Alkotmány ünnepe alkalmából a megyében augusztus 20-án számos helyen ünnepségeket rendeznek, amelyeken párt-, állami és társadalmi vezetők méltatják e nap jelentőségét a magyar nép életében.

Mohácson az ünnepi gyűlés szónoka Palkó Sándor elvtárs, a megyei pártbizottság tagja, a megyei tanács elnöke. Ugyanitt felszólal Kiss Rezső elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja.

Szigetváron Parragi György, országgyűlési képviselő. Pécsváradon Kaszapovics András, országgyűlési képviselő, Kaposszekcsőn Szíjjeri Kálmán, országgyűlési képviselő, Siklóson Achátz Imre, országgyűlési képviselő, Sellyén Sztergár János, a Hazafias Népfront megyei titkára, Sásdon Gergely Lajos, a megyei pártbizottság tagja, Villányban Steig Antal tszelnök, Vajszlón dr. Hidvégi Tivadar, Drávafokon Romvári Ferenc, Majson Ábel László, Magyarmecskén Bruckó István, Felsőszentmártonban Gellér B. Mátyás, Szentlőrincen Szili József, Szabadszentkirályon Hevenyesi Lajos, Ujpetrén Szabó Béla, Beremenden Vasvári Ferenc, Dunaszekcsőn Bali József, Bólyban Ujvári László, Babarcon Nagy Sándor, Lánycsókon Mónos István, Nagynyárádon Gaál Béla, Hidason Timár Henrik, Véménden Józsa István, Szederkényben Benkő László, Berkesden Bakán József, Máriakéményden Kőhalmi Mihály, Mecseknádasdon Vértes Tibor, Szászváron Sziklai József, Kárászon Dobos József Magyaregregyen Szántó Jánosné, Mekényesen Kapusi Mihály, Mozsgón Tóth József, Nagydobszán dr. Tóth József, Pogányban Kelemen István elvtárs vesz részt és mond beszédet az augusztus 20-i ünnepségeken.

Iskolaavatás Sósvertikén

Sósvertike a felszabadulás után kapott villanyt, telefont, művelődési otthont. Vasárnap ismét jelentős esemény volt a községben: elkészült az új iskola. Az épületben két szoba, összkomfortos tanítói lakás is van.

Az új iskolát Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke ünnepélyes keretek ***között avatta*** *fel.*

Szétrobbant a vasárnap kirepített amerikai holdrakéta

Cape Canaveral (AP): Az Egyesült Államok légierői a cape canaverali kísérleti telepről vasárnap reggel 7 óra 18 perckor (12.18 GMT) rakétát röpítettek ki a hold fölé. A rakéta 77 másodpercen át emelkedett felfelé, majd a levegőben szétrobbant.

A rakéta három lépcsőzetből állott: az első lépcsőzet Thor-rakéta, a második lépcsőzet Vanguard-rakéta, a harmadik pedig egy eddig még ki nem próbált motoros rakétarész volt és ez indította volna el Hold körüli pályáján a televíziós és rádiós műszerekkel felszerelt gomb-alakú „mesterséges holdat."

Mint a Reuter jelenti, a kísérlet szemtanúi először semmi rendellenességet nem vettek észre, az ellenőrző műszerek azonban jelezték a hibát és az elkövetkezőket.

A hadügyminisztériumban úgy értesültek, hogy a műszaki hiba a rakéta első lépcsőzetében következett be. Mindenesetre egy hét is beletelik, amíg pontosan meg tudják állapítani a robbanás okát.

Egy hónapon belül nem kerülhet sor újabb kísérletre, mert meg kell várni, amíg a Hold ismét 221.000 mérföld távolságon belülre kerül a földtől.

Norvég javaslat az ENSZ közgyűlésén

Az AP jelentése szerint az ENSZ rendkívüli közgyűlése hétfői ülésén beterjesztett norvég határozati javaslat főbb pontjai:

1. Hammarskjöld ENSZ főtitkár szabad kezet kap, hogy megtegye az általa megfelelőnek vélt lépéseket Libanonnal és Jordániával kapcsolatban az ENSZ alapokmánya elveinek és céljainak szellemében. A javaslat egyúttal tudomásul veszi Dulles amerikai és Selwyn Lloyd angol külügyminiszter vasárnap esti leveleit is.

2. Az ENSZ közgyűlése ismételten kijelenti, hogy az ENSZ valamennyi tagországának tartózkodnia kell olyan akár közvetlen, akár közvetett lépésektől, amelyeknek az a célja, hogy belviszályt vagy felforgatást szítson más országokban.

3. Hammarskjöld ENSZ főtitkárt felkérik, továbbra is tanulmányozza a közép-keleti békét biztosító ENSZ-fegyveres erők esetleges alkalmazásának kérdését. Felkérik továbbá, tanácskozzék az arab országokkal e térség gazdaságfejlesztési szerve létrehozásának lehetőségeiről.

4. Szeptember 30-ig jelentést kell tenni az ENSZ rendes őszi közgyűlésén.

Átadták a legnagyobb kínai öntözőművet

Tizenötezer főnyi tömeg jelenlétében ünnepélyesen átadták rendeltetésének Kína jelenlegi legnagyobb öntözőrendszerét, amely a Sárga folyó mentén, Honan és Santung tartományok mintegy 1,3 millió hektárnyi mezőgazdasági területét látja el öntözővízzel.

Kedden reggel indul Bécsből a duna—fekete-tengeri béke-útra a „Felszabadulás" és a „Deák Ferenc"

Bécs (MTI): Vasárnap délután a „Felszabadulás" és a „Deák Ferenc" magyar hajók fedélzetén Bécsbe érkezett az a 28 tagú magyar csoport, amely részt vesz a nemzetek barátsága duna—fekete-tengeri társasutazásán. A magyar csoport tagjai között vannak a VIT-díjas recski népi zenekar művészei is. A Vass Istvánné-vezette magyar résztvevőket az osztrák békebizottság nevében Heinz Altschul főtitkár üdvözölte. A magyar vendégek fogadtatására számos osztrák békeharcos jelent meg a bécsi Duna-kikötőben.

Kedden reggel indul el Bécsből a háromhetes duna—fekete-tengeri békeutazás 360 részvevője. A két magyar hajó szerdán délben fut be Budapestre.

Külföldről JELENTIK

BEIRUT

AP-jelentés szerint a beiruti felkelők főhadiszállásán vasárnap bejelentették, hogy Neszszim Mazsdalami, a Szocialista Párt egyik vezetője elindult New Yorkba, hogy képviselje a libanoni ellenzéket az ENSZ közgyűlésén.

PEKING

Mint az Uj Kína hírügynökség jelenti, Pekingben vasárnap megkezdődtek a tárgyalások Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnöke és Norodom Szihanuk herceg kambodzsai miniszterelnök között.

HARWICH

Az angliai Harwich vasútállomásán egy lepecsételt tehervagonból vasárnap hajnalban nyomtalanul eltűnt 40 ezüstrúd, amelyet feladója Hollandián keresztül bécsi ötvöscégeknek küldött.

NEW YORK

Az amerikai hadsereg műszaki alakulatai Tajvan szigetén nagy sietséggel építik a „Kunkvan" légitámaszpontot.

UJ DELHI

Nehru indiai miniszterelnök megállapodott Feroz Khan Nun pakisztáni miniszterelnökkel, hogy találkozni fognak a legutóbbi határincidensek tisztázása céljából.

LONDON

Az angol hadügyminisztérium vasárnap este bejelentette, hogy hamarosan folytatja nukleáris kísérlet-sorozatát a Karácsony-szigeteknél.

WASHINGTON

Vasárnap este búvárok 18 méter mélyen az Atlanti-óceán felszíne alatt megtalálták a fel robbant hold-rakéta lépcsőzetének darabjait.

WASHINGTON

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága albizottságot alakított az amerikai külpolitika beható felülvizsgálására.

AMMAN

Sir Roger Bower tábornok, a közép-keleti angol haderők parancsnoka Jordániába repült, ahol titkos tárgyalásokat folytat.

YOKOHAMA

Yokohama kikötőjébe szombaton futott be az „Arima Maru" japán hajó, fedélzetén tíz svájci gyártmányú irányítható rakétalövedékkel és kilövőszerkezettel. A kikötő rakodómunkásai nem voltak hajlandók a rakétalövedékekhez nyúlni. A rendőrség nem lépett közbe.

KAIRÓ

Fejszal trónörökös, Szaud Arábia miniszterelnöke vasárnap befejezte tanácskozását Nasszer elnökkel.

KAIRÓ

Az Al Ahram című kairói lap hétfői számában azt írja, Hammarskjöld ENSZ-főtitkár Kairóba készül, hogy megbeszélést folytasson Nasszer elnökkel a közép-keleti helyzet minden vonatkozásáról.

KALKUTTA

Az indiai Bihar-tartományban a Kosi folyó áradása következtében 300 falut elsodort a víz. A hullámok több száz lakóházat pusztítottak el. Az áradások miatt fészkeikből kiűzött kígyók halálra martak 14 embert.

Megnyílt a harkányi mezőgazdasági kiállítás

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezen a kiállításon láthattunk kopasz csibét, hollandi sertést, 9000 literes tehenet, 300 kilós kantszt:t;

Délután lovasbemutató, kultúrműsorok várták a látogatókat, a strandon a népszerű *Gong Együttes* adott műsort, a Bányász kerthelyiségben pedig *Zombori Ilona* énekelt.

Mire leszállt az este elkészültek az első számvetések is. Vasárnap, a kiállítás első napján mintegy 11 000 ember kereste fel a pavilonokat. Négyezer ember nézte végig a *békáspusztai, a székesfehérvári, a bajai méntelepek* és a *Magyar Önkéntes Honvédelmi Sportszövetség* akrobatikus lovasbemutatóit. A strandon is rekordot állítottak be a fürdőzők. Csupán ezen a vasárnapon, a kiállítás első napján 8 500 ember (Anna bálkor „csak" hatezer volt) fürdött Harkányban.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 19-i, keddi műsora a 223,8 m. középhullámon.

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. A nagy ünnep előestéjén. — Minden hatalom a népé. — Ünnepi zenés műsor. — Baranyai, somogyi és bácskai dalok, táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Filmzene. — Tudja-e? — Érdekességek. — Add a kezed. — W. Dehmel verse. — Ünnep előtt. — Riportok, beszámolók. — Vidám ságok. — Berlini és lipcsei fúvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: A testet öltött alkotmány — (riportműsor)
18.15: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Vidáman, frissen. — Zenés műsor.
18.50: Alkotmány-napi köszöntő. Elmondja Sztergár János, a Hazafias Népfront, Baranya megyei titkára.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operettrészletek. II. Magyarnóták.

Megvette már lottószelvényét?

MOZI

Park: Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7 és 9 órakor)
Kossuth: Bűn (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, 7 és fél 10 órakor)
Építők Kultúrotthona: Pickwick-klub (5 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Svejk, a derék katona I. rész (6 és 8 órakor)
Józsencsét (Pécsszabolcs): Yves Montand énekel (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Ember a vágányon (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Időzár (8 órakor)
Kossuth (Mohács): Az éjszaka szépei (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Park (Szigetvár): Ne várd a májust (fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Ember született (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): A fekete doszszié (fél 9 órakor)

A Hazafias Népfront kerületi elnöksége és a III. ker. tanács ma este 7 órakor a vasutas bérház udvarában az alkotmány ünnepe alkalmából ünnepséget rendez. Az ünnepi beszéd után kultúrműsor lesz. Fellépnek: Nagy Józsa, a Nemzeti Színház énekművésznője, Bojtor Lajos magyarnóta-énekes. Kíséri Horváth Károly népi zenekara. Az ünnepségre szeretettel várjuk a vasutas bérház lakóit és a környék dolgozóit.

*

Az egyetemi könyvtár értesíti olvasóit, hogy augusztus 21-től kezdve nyitvatartási ideje az alábbi: Könyvkölcsönzés: hétfő, szerda péntek 9—15,30 óráig, kedd, csütörtök: 11—19 óráig, szombat: 9—12,30 óráig. Olvasóterem: naponta 8—16,30-ig, vasárnap zárva.

*

A Hazafias Népfront kerületi elnöksége és a III. ker. tanács ma este fél 7 órakor a rácvárosi filmszínházban az alkotmány ünnepe alkalmából díszünnepséget rendez. Az ünnepi beszéd után az Ember a vágányon című filmet mutatják be. Az ünnepségre szeretettel várják a környék dolgozóit.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában szeptember 1-én, hétfőn délután 6 órakor haladók és kezdők részére. A tanfolyam háromhónapos. Részvételi díj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodájában délelőtt 10—22 óráig (Kossuth Lajos u. 13. sz.).

SPORT

NB II-es labdarúgó-csapataink mérkőzései

Komló—PVSK 1:0 (0:0)

Komló, 500 néző, vezette: Budán.

Komlói Bányász: Krausz — Kanizsai, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár I. — Udvaros, Daum, Perényi, Cziráki, Faragó (Róth és Korom).

PVSK: Hámori I. — Lendvai, Tamási, Szegedi — Kutas, Ilosvai — Csete, Göncz, Vincze, Freppán, Guhr (Nyári).

Szezon eleji játék, közepes iramú mérkőzés. Az első percekben Komló jobban játszott, később azonban kiegyenlítettebbé vált a játék és a PVSK is támadott, — mindkét oldalon sok gólhelyzet támadt, azonban a pepecselő csatárok a jól záró védelmek mellett nem tudtak eredményesek lenni. A második félidőben Komló vette át a játék irányítását és jobb erőnlétükkel felülmúlták a PVSK-t. A 26. percben Kohlmann előre húzódott és a mérkőzés sorsát eldöntő gólt a hálóba vágta. Ebben a félidőben is sok helyzetük volt kölcsönösen a csatároknak, azonban úgy látszik, hogy a góllövő cipőjüket elvesztették. A PVSK mindvégig egyenrangú ellenfél volt. A komlói volt NB I-es csapat nagyon megérezte legjobb játékosai Gelencsér, Polgár és Grózdics hiányát. Jó: Kohlmann, Krausz, Molnár, Cziráki. A PVSK-ból: Hámori I., Tamási és Ilosvai.

Pécsi Dózsa—Pécsi Bőrgyár 2:1 (2:0)

Tüzér utca, 500 néző, vezette: Kulcsár.

Pécsi Dózsa: Markó — Csupák; Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Kamondi, Opova, Garami, Kakuszi, Kovács. (Farkas, Pleck, Schvara, Horváth, Hegedüs.)

Pécsi BTC: Beck (Gergely) — Berta, Scherdán, Szomor — Danyi, Horváth — Szalai, Próbajátékos, Hauschl, Dara, Lapis. Az első félidőben a Dózsának megy jobban a játék, a Bőrgyár elfogódottan játszott. A 11. percben Kamondi átadását Opova védhetetlenül lőtte 11 méterről a hálóba. Tovább nőtt a Dózsa fölénye és a 26. percben Kresz magasan a kapu elé ívelt és Kamondi öt méterről a jobb sarokba vágta a második gólt. A félidő végére feljön a Bőrgyár együttese és kiegyenlítődötté válik a játék.

A második félidőben a Bőrgyár lendületes és korszerű játékot mutatott be, míg a Dózsa erőtlenül és gyengén játszott. A 3. percben Hauschl lövésével szépít a Bőrgyár. A volt pécsi NB I-es csapat csalódást keltett, a Bőrgyár jobb erőnlétével, kis szerencsével a győzelmet is megszerezhette volna. Sokat kell a Pécsi Dózsának javulnia a mutatott játék képe alapján, hogy az NB II. nyugati csoportjában jól megállja a helyét. Jók: Kocsis, Opova, Kakuszi, Kovács, illetve Beck, Scherdán, Horváth és Hauschl.

*

Pécsi Traktor—Határvadász 4:1 (3:1).

Sporthírek

Gulyás István nyerte az országos férfi teniszbajnokságot. A döntőben Ádámot 6:0, 9:7, 6:0 arányban győzte le. A női egyes országos teniszbajnokságot Körmöczi Zsuzsa nyerte. A döntőben 6:4, 6:3 arányban győzte le Brosszmant.

*

Az Urányi—Fábián kajak kettős 10 000 m-en 42:27.7 perc idővel világbajnokságot nyert Prágában.

*

A kajak egyes 10 000 méteres versenyben Hatlaczky 80 méterrel első lett, de mivel a nagy zivatarban a jelző bóják mellett evezett be, pályaelhagyás miatt diszkvalifikálták, illetve eredményét megsemmisítették.

*

Nemzetközi labdarúgó-torna Budapesten. A húsvéti labdarúgótorna visszavágójaként az osztrák Linzer ASK, valamint az Austria mérkőzött a Népstadionban az Ujpesti Dózsa és a Ferencváros csapataival. Eredmények: Ferencváros—Linzer ASK 7:2 (5:0), Ujpesti Dózsa—Austria 4:1 (3:0, Ujpesti Dózsa—Linzer ASK 8:1 (6:1), Ferencváros—Austria 1:0 (1:0). A visszavágó nemzetközi labdarúgótornát jobb gólarányával az Ujpesti Dózsa csapata nyerte meg.

*

Hétfőn indulnak a vívó világbajnokság küzdelmei Philadelphiában. Férfi tőr csapatban az olaszokkal kerültünk egy csoportba.

*

Igen érdekes mérkőzésen győzött a magyar ifjúsági labdarúgóválogatott a Német Demokratikus Köztársaságban Halleban 3:1 (1:1) arányban. A válogatottban szerepelt a PVSK ifjúsági játékosa, Köves is.

*

Totó-eredmény: 1, 1, 1, 2, 1, 1, 2, x, 2, 2, 1, 2.

A moszkvai sportlövő világbajnokságon a 60 lövéses sportpisztoly versenyben a magyar csapat ötödik lett.

*

A Jugoszláviában vendégszereplő Baranya megyei szakszervezeti úszóválogatott Zomborban 82:79 pontaránnyal győzött a helyi válogatott úszók ellen.

Alkotmányünnepi sportprogram

Reggel 8 órakor: kézilabda villámtorna a Pécsi Építők Tüzér utcai pályáján. Részt vesznek: Pécsi Építők, Porcelángyár, Beremendi Építők férfi és női csapat.

9 órakor: ünnepi természetjáró túra a Közép-Mecseken. Gyülekezés 9 órakor a Széchenyi téri autóbuszmegállónál.

Mecsek-Kupa tekeverseny Pécsi Szikra és Építők pályáján.

A pénzügyőrség pályáján röplabda-villámtorna a Pécsi Dózsa I. és II., valamint a Pénzügyőrség csapatai között.

14 óra 30 perckor: Tüzér utcai sporttelepen labdarúgómérkőzés: Pécsi Bányász II.—Pécsi Bőrgyár.

16 óra 30 perckor: Pécsi Dózsa—Pécsi Bányász I. csapatai között labdarúgó-mérkőzés.

17 órakor: a Balokány-Ifjeti városi fürdőben országos meghívásos úszóverseny és ifjúsági területi bajnoki mérkőzés a Pécsi Dózsa és a Dombóvári Vasút csapatai között.

A PVSK labdarúgó-csapata a dombóvári Kapos menti napok keretében mérkőzik a Dombóvári Vasutassal.

MORVAY GYULA:

PÉCSI NAPOK

A TÉREN, *ahol egymás mellett ácsorognak a nagy autóbuszok, emberek topognak a sörös házikó előtt, a rendőr gallérját kigombolva beszélget két parasztasszonnyal: magyarázza nekik, mit nézzenek meg a városban.*

— Köszönjük, hogy elmondta, mi mindent nézzünk meg, de mostand már sietünk, majd legközelebb.

Az autóbusz-váróteremben, a padokon, a küszöbön emberek, asszonyok ülnek. Hiába: nagy meleg van. A pénztárnál egy Tevel felé való asszony mondja, hogy komaasszonyának most lett a pécsi kórházban a tizedik gyereke.

— És szerencsésen? — kérdezi remegő szájszéllel egy kalauznő. — És mekkora? És tud már beszélni?

Az asszony kibontja keszkenőjét, ránéz a kalauznőre, mintha mondaná: hát teneked nem volt gyereked?

— Szerencsésen. Már hogy tudna beszélni egy maszületett, meg kell azt tanítani. És mekkora? Falatka. Nem lehet rögtön bakányi. Meg kell azt nyöveszteni. Majd maga se kérdez ilyeneket, ha meglesz a nyolcadik — mondja a Tevel felé utazó parasztasszony. A lépcsőn paradicsomot, zöldpaprikát evegető asszonyok nem is szólnak csak egyet-egyet bólintnak.

UGYANAZON A TÉREN *fal mellett ül két ember és szalonnát esznek, zöldpaprikát harapnak. Maguknakvalóan beszélgetnek, miközben szavaikat is jól megrágják.*

Mondja az egyik, hogy a Jani kiment Amerikába, pedig mondtam neki, hogy ne menj, maradj, megbánod, megjárod.

— És?

— Megjárni megjárom, de Amerikát járom meg, — mondta Jani, de megbánásról szó se lehet.

— Ezt mondta?

— Csak ezt. Azzal kiment. Most aztán olyan levelet írt, amit én előre tudtam. Tudtam, hogy ilyent fog írni.

— Nofene. Eltalálhattad a szót.

— Nem a szót, komám, hanem az életet: voltam én Amerikában, vissza is jöttem, oda se mennék többet.

— Miért? Mit írt Jani?

Egy darab szalonna levágódik, kenyérre kerül kis zöldpaprika mellé, a jó pörzsölt bőrről levakarja a szalonna megpirult zsiradékját, bicskáját kenyerére feni: minden csepp menjen a kenyérre, gyomorba.

— Azt írja, hogy ott azok kapnak pénzt, akik gyomosan hagyják földjüket, akik nem vetnek, nem aratnak, nem szántnak, nem kapálnak. Ilyet te még nem hallottál.

— Hát ilyet nem hallottam, de az apám se, meg még az utcánkban se senki nem hallott ilyesmit. Hiszen ez... no, nem is lehet erre felelni, sógor.

— De lehet rá felelni. Én megmondtam Janinak akkor, hogy ne menj sehova, de nem, — ment. Hát csak eredj, de aztán vigyázz rá, mit mondtam neked, vigyázz rá, hogy jönnél te még onnajd haza... Honnan veszi maga ezeket? — így akkor a Jani, én meg csak annyit mondtam neki, hogy én voltam ott, onnan jöttem haza, ha akarod tudni.

— És most mi lesz? — kérdi a fal mellett ülő társa, miközben zsibbadt lábát előrenyújtja. A kék égen fehér galambok röpködnek, kettő félénken leszáll, közelebb és közelebb tipegnek a morzsáért az öreghez, aki becsattintja bicskáját és bal lábaujjával a galambok elé tologatja a morzsalékot.

— Most az lesz, hogy vagy hazajön, vagy nem. Ha hazajön, akkor majd használ neki a szó, mert akkorra megtanította őt az élet, mint engemet, ha pedig nem jöhet haza, — akkor is hazajön.

— Hogyanhogy akkor is hazajön, ha nem jöhet haza? — kérdezi a másik ember, elsújtva bajuszát, lesöpörve nadrágjáról a morzsákat, pipáját kotorászva zsebében.

— Ugy, hogy hazajön. Aki parasztnak az a dolga, hogy ott éljen a föld mellett és az gyomos legyen, abba ne vessen, arról ne takarítson, az — ha meghal, akkor is hazajön. És ha holtan is hozatja magát haza, itthon felül a koporsóban, hogy még egyszer vetést meg gyümölcsfát lásson.

EZEN EGY DARAB IDEIG *gondolkoznak, aztán nem szólnak, mert mit is szólhatnának még? A galambok bátran tipegnek körülöttük, a két ember pedig fogja magát, feláll, kezel és elválik.*

(Folytatjuk)

Dolgoznak a párt agitátorai Kertvárosban

Az MSZMP kertvárosi alapszervezete az elmúlt hónapban agitációs csoportokat szervezett. Ezekben a csoportokban pártagitátorok dolgoznak, akik otthonaikban keresik fel a lakosságot és beszélgetnek velük a párt politikájáról, hírül viszik a fontosabb párthatározatokat és kormányrendeleteket. Ez a politikai munka szorosabbá tette kapcsolatunkat a lakossággal.

Az eddig megtartott népnevelőértekezletek célravezetők és hasznosak voltak. Az elmúlt hónapban például az egyik népnevelőértekezleten tájékoztatták a pártvezetőséget a lakosság panaszairól. Elmondották többek között, hogy a régebben üzemeltetett Táncsics Mihály u. 14 alatti „Galambos"-féle daráló ismeretlen okokból nem működik. Tekintettel arra, hogy ez Kertvárosban közérdekű ügy, mert minden háznál tartanak állatot és a legközelebbi daráló Málomban vagy a Vasút utcában van, a pártvezetőség kivizsgálta a panaszt. Később felvette a kapcsolatot az illetékes szervekkel és megbeszélte velük a daráló üzembehelyezésének lehetőségeit. A darálónak augusztus 11-én kellett volna megindulnia. Ekkor azonban újabb panasz érkezett a pártvezetőséghez. A darálóhelyiség egy részét ugyanis egy fuvaros istálló céljára igénybe vette. A pártvezetőség megállapította, hogy a fuvarosnak nincs bérleti szerződése, a földművesszövetkezet hozzájárulását sem kérte ahhoz, hogy istállót létesítsen a darálóhelyiségben. A pártszervezet kérésére a kerületi tanács azonnal intézkedett, a fuvaros kiköltözött és 14-én meg is indult a daráló. A hét minden napján reggel 7-től 16 óráig igénybe vehetik. Ne üljenek fel tehát semmiféle rémhírnek vagy szóbeszédnek, mert az minden alapot nélkülöz.

Ha már a Kertváros lakosságának panaszáról szó esik, megemlítünk még egy másik fontos és közérdekű panaszt: a kertvárosi postahivatal létesítését. Ezzel is foglalkozik a pártszervezet. Értesülésünk szerint a városi pártbizottságtól, a Postaigazgatóságtól és a kerületi tanács vezetőitől minden támogatást megkapunk. Mind azon igyekeznek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt ezt a problémát is megoldják.

A pártszervezet segíti, támogatja a lakosságot, csak forduljanak hozzá bizalommal. Mindnyájan azon fáradozunk, hogy mindjobban kielégítsük az emberek jogos igényét, erőforrásainkhoz mérten a lehető legtöbbet nyújtsunk a dolgozóknak.

Petre Illés
párttitkár

Üdvözlet Vénekről

Nemrég indult el a Nagy Lajos Fiúgimnázium KISZ-csapata Vénekre, a dunai gátépítéshez. Akkor az állomáson melegen búcsúztatták a fiúkat, ajándékkal kedveskedtek nekik és mindannyioknak jó munkát kívántak.

Napokban jött az első levél. „Szerencsésen megérkeztünk. Az út kellemesen telt. Sátrakban lakunk, az első nap elég jól múlt el. Fejenként hat köbmétert ásunk és lapátolunk, a dunai gátakat emeljük. A koszt elég jó. Borzalmasan sok a szúnyog. Most este mindenki ír. Azonban be kell fejeznem, mert lámpaoltás lesz hamarosan. — Legközelebb többet írok, üdvözlök mindenkit".

Így szól a levél. Igaz, rövid, de úgy látszik belőle, hogy a Nagy Lajos Gimnázium diákjai megállják helyüket a munkában is.

Frázisok nélkül

— Jegyzet —

Nem is olyan régen részt vettem egy béke-esten, ahol értelmiségiek, javarészt falun dolgozó pedagógusok beszélgettek a nemzetközi helyzetről s a békeharcról és az „abból adódó feladatokról" — ahogyan azt a jelentések és a sajtóközlemények hivatalos nyelvezetével megfogalmazzák.

Ezen a béke-esten azonban nemigen hangzottak el ilyen és ehhez hasonló általánosságok. Az előadó — egy őszhajú, hajlotthátú elvtárs, aki már 1919 óta tökéletesíti agitációs módszerét, — választékos, ízes szóval, hallgatói életéből vett példázatokkal, élénk, minden kis apróságra azonnal reagáló vitakészséggel vezette a beszélgetést.

Talán maguk a hallgatók sem vették észre, hogy a kedélyes hangnem, az ízes példálózgatás mögött, milyen tiszta logika, célratörő tervszerűség rejtőzik, hogy a tapasztalt, idős kommunista ugyanazt mondja, ugyanarról igyekszik meggyőzni őket, mint az unva abbahagyott, féligolvasott, sablonos újságcikkek, félresikerült szónoki beszédek.

Azon nyomban feljegyeztem, — bár jegyzet nélkül sem felejtem el egyhamar —, amit például az egyik kételyt eloszlatandó, — arról igyekezett meggyőzni hallgatóit, hogy a békeharcban minden egyes ember állásfoglalására, helytállására szükség van.

Mondom — a „hivatalos nyelvezet" szerint körülbelül én is így fogalmaznám meg a szóbanforgó rész lényegét. Ő azonban sokkal ügyesebben, egy találó példázat segítségével a következőképpen magyarázta meg ugyanezt:

Pedagógusok vagytok, tehát jól tudhatjátok, hogy az államosítás előtt kántortanítói javadalmazás egy részét természetben kapták meg a mesterek. — Így kezdte a mi elvtársunk és már csak azért is figyelnünk kellett, hogy megtudjuk: mire is lyukad ki a példázattal.

— Látszatra nagyon szép volt ez. Így természetben megkapta a lakást, fűtést, gabonát, krumplit, sőt a szőlőtermő vidékeken bort is kaptak.

Hanem a gyakorlatban annál keservesebben ment ez a dolog. Valóságos kálvárián kellett keresztülmenniük, mire — legalábbis részben — össze tudták szedni a természetbeni fa, gabona, de különösen a borjárandóságot.

A kellemetlenség elkerülése céljából aztán nemegy helyen úgy oldották meg a dolgot, hogy a borjárandóságot más terményre cserélték át. Az egyszeri kántor például úgy állapodott meg a faluval, hogy minden családtól csak egy pint bort kért, azt is karácsonyra.

Ki is alakult szépen a szokás. A mester már december huszadika táján kitette üres hordóját a pitvarba, az atyafiak pedig rendre, szép sorjában meghordták neki a pintborokat. Becsületükre váljék, hogy kezdetben valóban a legjobb bort vitték.

— Egy pint igazán nem vág földhöz, — mondogatták és még csak gondolatban sem csalták volna meg mesterüket.

Hanem aztán az egyik évben csúnyán elverte a jég a határt. Alig maradt valami a tükéken és ráadásul a bor ára is váratlanul felszökött a karácsony közeledtével. Elkezdtek spekulálni az atyafiak:

— Van a faluban nyolcvan család. A kutya sem veszi észre, ha a nyolcvan pint közül én vizet viszek.

Egy pintnyi víz valóban nem árt annyi bornak és ha csak egy gazda gondolkodott volna így, akkor nem is lett volna semmi baj. Csakhogy mindenki így gondolkodott és bizony azon a karácsonyon vízzel telt meg a mester hordója.

Lám az egyes ember semminek látszó tette is jelentékennyé nőhet, ha sokan cselekszik ugyanazt. Sok kicsi sokra megy...

*

Nem sablont akartam adni, — van abból éppen elég —, csupán egy kis ízelítőt, hogy frázisok nélkül is lehet agitálni: mindenkinek a maga nyelvén, színesen, érdekesen és mégis, vagy talán éppen ezért hatásosan is.

VASVÁRI F.

Bútor Motorkerékpár Karóra a bányásznapra

Több mint kétmillió forint értékű bútort kapnak a Pécsi Szénbányászati Tröszt és az Uránbánya dolgozói a bányásznapra. Érkeznek kombináltszekrények, cseh és német konyhabútorok, csőgarnitúrák, szóló-rekamiék, cseh és magyar hálók.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozói még a következő árukat vásárolhatják majd a munkásellátási osztály utalványával.

Mosógépeket, televíziót, villanytűzhelyet, herendi étkészleteket, díszműárukat, német karórákat a népszerű 225 forintostól a Doxáig, kerékpárt, kályhát, fényképezőgépeket korlátlan számban, hanglemezeket, varrógépeket stb.

Érkeznek motorkerékpárok is, 21 darab 250 cm^3-es Pannonia, 30 darab 350-es Izs, 17 darab 125-ös újtípusú Danuvia, 30 darab Moped.

Az idei bányásznapot az eddigieknél is reprezentatívabb, szebb körülmények között kívánják megrendezni. A most tízéves állami kereskedelem tiszteletére szépen feldíszített pavilonok állanak a bányászvásárlóközönség rendelkezésére.

Pécsszabolcson a Hősök terén 12 méteres pavilonban árusítják a villamossági és műszaki cikkeket, valamint a porcelánárut. Ugyancsak itt helyezkedik el a 3x3 méteres ajándékpavilon, ahol a karórák, divatékszerek, műanyag cikkek kerülnek forgalomba. Vasas II-n, a kultúrház udvarán játék ajándék-pavilont állítanak fel.

A bányászünnepen több bolt meghosszabbítja a nyitvatartási idejét a bányászvidékeken. Szombaton, szeptember 6-án a bányaterületeken este 6 óráig tartanak nyitva a boltok. Ugyancsak folyik majd az árusítás a pavilonokban is.

Vasárnap a pavilonok és a bányászboltok egész nap árusítanak. Nyitva lesz a belváros bútorboltja is.

Kinek kell ötmillió forint?

A szülők meglátogatták a fiatalokat:

— Hogy ti mennyire vittétek két év alatt! — ámuldoztak. — Kombináltszoba, világítós rekamié... És hol van az a bútor, amit mi adtunk?

— A padláson! — felelték a fiatalok.

Ez a kis epizód nap, mint nap megismétlődik a termelőszövetkezetekben. A tsz-ek is olyanok, mint a fiatal házasok: Régi, rossz, kihasznált „bútorokkal" kezdtek és ma, ha meglátogatják őket:

— Jé, hát már ennyire vagytok!

Mi a titka ennek a gyors haladásnak? — Az újmódi gondolkodás. Ez: „Ami jó volt az apámnak, meg az öregapámnak, az már nem jó nekem!" Ebben van mindennek a magyarázata, no meg abban, hogy a párt és a kormány minden lehetőséget megad ahhoz, hogy ezek az elképzelések valóra váljanak.

Megyejárás közben gyakran feltették a kérdést:

— Milyen termések vannak másutt, mert nálunk bizony nem a legjobbak: 7—8—9 mázsát adott egy-egy hold búza.

A rendkívüli időjárás sok kárt okozott. Az elmúlt tíz éves átlaghoz viszonyítva körülbelül 8—10 százalékkal termeltünk kevesebbet búzából és őszi árpából.

— A szárazság! — mondták a parasztok. — Ez tette.

A szárazság egyformán érintette az állami gazdaságokat, a termelőszövetkezeteket és az egyénileg dolgozó parasztokat, s az állami gazdaságoknál, termelőszövetkezeteknél mégis nagyobb a termés. A bólyi Kossuth 12 mázsás búzaátlagtermést ért el 210 holdon, őszi árpából meg 15 mázsát termelt holdankint. A bólyi egyéniek átlaga búzából csak 8,5 mázsa. A szentlőrinci Úttörőnek 13 mázsás volt a holdankénti átlaga búzából, míg az egyénieké csak 7,5 mázsa.

A parasztok bólogattak:

— Ez igaz, de hogyan érték el?

Így. A termelőszövetkezetek az idén jóval nagyobb mennyiségű műtrágyát használtak fel, mint az elmúlt években bármikor. Az őszi rendelésekkel együtt a megye termelőszövetkezeti szántóinak mindenegyes holdjára 120 kiló műtrágya jut. Meg aztán a gépi munka. Az is megmutatta hatását: mintegy két mázsával magasabb a tsz-ek átlaga kalászosból, mint az egyénieké. Ez pedig 14.002 — ennyi volt a tsz-ek kalászos területe — holdnál sokra rúg. Sokra? Mintegy 25.000 mázsa többlettermést és ami nem lényegtelen; négy-ötmillió forint többletbevételt jelent a termelőszövetkezeteknek. Mindezt megcsinálhatják az egyéniek is!

— Ha a mi földjeinkre rájön a lánctalpas traktor, akkor az egyik lánctalp már a szomszédét súrolja! Azt mondják a gépállomáson is: nem tudjuk felszántani, mert még meg sem fordulhatunk. Hogyan csináljuk hát akkor a tsz-ek után?

— Ugy, hogy maguk is tsz-t alakítanak, vagy belépnek a meglévőbe!

— Ja! Hát ezt mi is tudtuk, — s mint ilyenkor szokás, kötözködni kezdtek. Azt mondták: a tsz-ek jobb terméstértek el, ez igaz, de az állatállományuk — ugye arról nem beszélnek...

Miért ne beszélnénk?

Igaz, még nem kielégítő az állatsűrűség a tsz-ekben, de a meglévő állatok már jók. 1957-ben 12 számosállat jutott 100 holdra a baranyai tsz-ekben, 1958 második negyedében ez a szám 17,6-ra ugrott, tehát ma már 5,7 holdra jut egy számosállat. És rövid időn belül elérjük: minden négy hold termelőszövetkezeti földre jut egy számosállat. Ne féltsék a termelőszövetkezetet! Még fel sem ocsúdnak — az állattenyésztésben is lemaradtak.

— Le hát! — felelt az egyik gazda. — A tsz-ek kapnak kölcsönt, kedvezményes állatvásárlást, meg miegymást...

Ez is igaz. A 3004-es kormányhatározat alapján már az eddig leszállított üszők, tehenek, kocák, előnevelt baromfik után 1,445 302 forint kedvezmény illeti meg a tsz-eket. Az összes kedvezmény pedig nem kevesebb, mint 3 963 487 forint eddig...

Eddig jutottunk. Az embereknek dolguk volt és elmentek. Pedig el szerettem volna mondani még nekik pontosan az ő fiatalházas-hasonlatukból kiindulva: maguk nem segítik a fiaikat, lányaikat, amikor új életet kezdenek? Dehogynem! Csomagot, pénzt... küldenek.

Így van ez a termelőszövetkezetekkel is. Új életet kezdenek, jobbat az eddiginél, mint maguk mondják:

— Nem kell nekik már a sublód, kombináltszekrényt vesznek inkább...

Ha egyszer kipróbálnák, meglátnák mennyivel praktikusabb, szebb, jobb a kombináltszekrény, mint a régi szúette sublód.

A MÉK közli:

Augusztus 20-án, szerdán a lakosság zöldségellátásának zavartalansága érdekében Pécs külső kerületeiben és a belvárosban több zöldségüzlet nyitva tart. Nyitva lesz a 37. sz. bolt Pécsbányán, a 11-es Közép-Meszesen, 14-es a Hősök terén, a 28-as Uj-Meszesen, a 3-as és a 4-es a Kossuth utcában, a 2-es a Bem utcában, a 25-ös a Kórház téren, a 26-os a Megyeri úttal szemben, a 23-as a Szabadság úton, a 22-es az Uránvárosban és ezenkívül gyümölcsstandot állít fel a vállalat a Tetytyén és a Balokányban.

Bizonytalan kezek

A kéz már rég bizonytalanul fogja a kormányt. A szesz dolgozik az agyban, a szem elködösül, szó sincs már egyensúlyérzékről, egyszercsak...

...Egyszer csak ott fekszenek öten kitetve az árokszélén, egyik utas halott, arcából kifutott a vér. A másik négyet még megmentik az orvosok. A CM—216 rendszámú Weappon gyártmányú gépkocsi vezetője tehát egy embert elküldött a másvilágra, a másik négy pedig szerencsére valamiképpen megúszta az utolsó, s egyben leghosszabb utazást. Mindez csupán azért történt, mert a gépkocsivezető — ivott.

Tíz nappal ezelőtt történt ez a tragikus baleset Kovácshida környékén. S ezekben a napokban Abaliget és Hetvehely között egy másik halott feküdt a földön: ivott, motorral felbukott. De még sokkal több balesetet jegyez fel a rendőrségi krónika az utóbbi hónapok idejére. Mi ennek az oka?

Gyakran halljuk azt a „megnyugtató" kijelentést gépkocsivezetőktől, hogy: — „Ne féljen, tíz éve vezetek, nem történt még semmi..." S a sebességmérő mutatója már nyolcvan felé jár, jelezve, hogy a kormánykerék biztos kezekben van. Ki hiszi ezt? Csak akkor kell rettegni, félni, amikor a gépkocsivezető tíz éves szakmai múltjában már szerepel néhány karambol? Az mennyivel megnyugtatóbb? Hiszen ezer — és ezer veszélyt rejt az országút, bárki legyen is a kormánykerék mögött. Egy elsőkerekes durdefekt, vagy egy parasztszekérről leugró ember, egy úttestre kifutó gyerek, egy részeg kerékpáros, egy beláthatatlan kanyar... mind-mind áldozatot szedhet, ha egyszer a gépkocsi száguld, rohan, ha egyszer a sebességmérő mutatója a nyolcvanast veri!

Arról nem is beszélve, hogy ha a vezető — iszik. Nincs olyan ember a földön, akinek a szesz megőrzi biztonságérzékét. Ezt csak azok állítják, akikben a virtus és a vagánykodás elnyomja a józan ítélőképességet. Az utóbbi hónapok közlekedési baleset-statisztikája intő példaként figyelmeztet: ne igyál és ne hajts gyorsan! Emberéletről van szó, amelyet soha, semmivel megfizetni nem lehet!

Egyes gépkocsivezetők magatartásáról is beszélni kell. A harkányi mezőgazdasági kiállításon történt vasárnap délben. A sátrak közötti füves térségen népes család fogyasztotta reggelijét. Asszonyok, öregasszonyok, gyerekek, férfiak ültek körül a kibontott elemózsiás csomagokat. Tőlük jobbra is, balra is volt még hely, akár arra, hogy egy kombájn is elhaladhatott volna. De az UB—271 rendszámú gépkocsi vezetője mégsem kerül. Közeledik a csoport felé, dudál, dudál, már egészen ott áll meg kocsijával az asszonyok hátánál. A gyerekek, asszonyok rémülten ugrálnak fel, kapdossák az élelmiszert, a csomagokat, ruhákat és futnak szanaszét. Ez a vagány pedig nevet a kormánykerék mögött szemtelenül, cinikusan s amikor szólnak neki, akkor még nekj áll feljebb. Mert ő kéremszépen a sikiói sütőipari vállalat gépkocsivezetője, ugye kérem neki mindent szabad, ő az „úr" a saját portáján, — elvégre gépkocsit vezet.

Nos hát erről van szó. Néhány gépkocsivezető kultúrálatlanságáról, akik azt gondolják, hogy csak a járókelő gyakoroljon tiszteletet a járművezetők iránt, fordítva erre már nincsen szükség. Pedig — bár a helyes közlekedés kötelező mindenkire nézve, — a járókelőktől mégsem lehet a szabályok részletes és pontos ismeretét megkövetelni úgy, mint a járművezetőktől. Elsősorban azért, mert a gépkocsivezetőnek éppen a szakmájához tartozik a szabályok ismerete és betartása. Másodszor pedig arra még nem volt példa, hogy egy járókelő elütött volna egy teherautót, de ellenkezőjére — sajnos — annál sűrűbben.

Egyszer már ennek is véget kell vetni! A rendőrség közlekedési csoportja a jövőben sokkal szigorúbb intézkedéseket foganatosít, mint eddig bármikor.

(Ehrb)

Láttuk a szputnyikot

Először csak két fiatalember álldogált égnek meredett szemmel a belvárosi templom lépcsőjén. Ilyeneket mondtak:

— Azannyát! Látod?

— Nem! — Hol van?

— Ott ni, pontosan a városháza csúcskén.

Aztán megálltak mellettük még hárman.

— Jé, a szputnyik!

— A fenét, — így a másik, — az egy hullócsillag.

— Akkor maga színvak. A hullócsillag sárgásan fénylik, ez meg pontosan olyan, mint a neonfény, és aztán hol látott már maga csillagot öt percen keresztül hullani... (Lám, ilyenkor derül ki, hogy mennyi alkalmi csillagász él Pécsett.)

A példa ragadós, újabb két perc sem telik bele, már sokszáz ember tolong a Széchenyi téren, a mesterséges égi csoda tiszteletére.

Az meg odafönt, káprázatos mutatványokat produkál. Mint a víz felszínén bukdácsoló, kivilágított bólya, süllyed és emelkedik, előtűnik és elhamvad, közben szemmelláthatóan bukik lassan lefelé az égbolton.

Amikor aztán végleg eltűnik, még sokáig hullámzik az emberáradat a Széchenyi téren. És ha jól megnézed a lassan széledő közönséget, nagyon kevés kivétellel, mintha feszített mellel, csillogó szemmel folytatná az abbahagyott sétát.

s—gi

A Pécsi Szénbányászati Tröszt

igazgatósága, párt-, és üzemi bizottsága

alkotmányunk ünnepe alkalmából

meleg szeretettel üdvözli a tröszt valamennyi dolgozóját és a trösszttel kapcsolatban álló intézményeket

A Mohácsi Bútorgyár

vezetősége ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából köszönetét fejezi ki a vállalat összes dolgozójának az első félévben elért kiváló eredményekért és további eredményes jó munkát kíván, egyúttal szeretetteljes üdvözletét küldi valamennyiőjüknek és a gyár megrendelőinek

A Pécsi 21. sz. Autóközlekedési V.

vezetősége elvtársi üdvözletét küldi fuvaroztatóinak és vállalatunk dolgozóinak az ALKOTMÁNY ÜNNEPE alkalmából. Kívánjuk, hogy dolgozóink eddigi eredményei nyomán további sikereket érjenek el a vállalat eredményességének érdekében.

21. AUTÓKÖZLEKEDÉSI V.
szakszervezeti bizottsága,
pártszervezete,
vállalatvezetősége

Alkotmányunk ünnepe alkalmából szeretettel üdvözöljük vállalatunk dolgozóit és megbízóinkat

Pécsi BELSPED V.

Alkotmányunk ünnepe alkalmából szívélyes üdvözletünket tolmácsoljuk összes megrendelőnknek és dolgozóinknak

Baranya megyei Kéményseprő V.
vezetősége és üzemi bizottsága

A Pécsi Dohánygyár

pártszervezete, szakszervezete és vállalatvezetősége szeretetteljes üdvözletét küldi minden dolgozójának ALKOTMÁNYUNK nagy ünnepnapján és azt a reményét fejezi ki, hogy az első félévi eredményes jó munkájukat folytatni fogják a jövőben is. Egyúttal szeretettel üdvözöljük a dohányzók nagy táborát is

A Baranya megyei Vidéki Vendéglátó Vállalat

dolgozói ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉN szeretettel üdvözlik a megye lakosságát

A Pécsi Víz- és Csatornaművek

vezetősége ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából szeretettel üdvözli dolgozóit és a fogyasztókat. Dolgozóinknak köszönet az eddigi eredményekért azzal, hogy fokozzák jó munkájukat az év sikeres befejezése érdekében

ÉM Baranya megyei Téglagyári ES

pártszervezete,
szakszervezete
és vállalatvezetősége

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából üdvözletét küldi minden dolgozójának és ügyfelének

Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság

vezetősége **alkotmányunk ünnepe** alkalmából szeretettel köszönti a megye valamennyi szőlőtermelőjét, a pincegazdaság vevőit és valamennyi dolgozóját

Baranya-Tolna megyei Malomipari V.

pártszervezete, szakszervezete és vállalatvezetősége **ALKOTMÁNYUNK** és az **ÚJ KENYÉR ÜNNEPE** alkalmából szeretettel köszönti a vállalat valamennyi dolgozóját és az őröltető, dolgozó parasztságot

Szeretett nővérünk

Gergelics Teréz

ny. tanítónő

17-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 21-én 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolják: Gergelics Jolán, József, László, Nyers Jenőné sz. Gergelics Mária, Nyers Mária és Jolán unokanővérei.

Felejthetetlen drága jó férjem, édesapám, gyermekem

Nádas Tibor

18-án, délelőtt háromnegyed 11 órakor 44 éves korában elhunyt.

Temetése csütörtökön délután lesz a pécsi köztemetőben.

Özv. Nádas Tiborné

— **HALÁLOZÁS.** Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvér és nagynéni, **Iveszics Magdolna** (kökényi lakos) f. hó 16-án elhunyt. Temetése 19-én, délután 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolja a rokonság.

— Édesanyám, özv. Agg Vendelné, 18-án hajnalban hosszas betegség után elhunyt. Temetése 19-én, délután 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló Agg család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem elhunyta alkalmából részvétüket nyilvánították.

Dr. Kovách Istvánné

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó édesapánk, id. Hardi Ferenc temetésén jelenlétükkel, virágok és koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni törekedtek.

Gyászoló család.

Virágüzlet

KOSSUTH LAJOS U. 1. SZ. reggel 8—este 20 óráig áll a vevőközönség rendelkezésére.

Zöldségüzlet

SALLAI UTCA 50. SZÁM. naponta friss árukészlettel várja a háziasszonyokat. — Keresse fel mielőbb!

578 négyszögöl szőlő, eladó a Mecsek legszebb részén, víkendház, pince, teljes felszereléssel, beton ciszternával, Rákóczi út 38., bádogosműhely. 587

Eladó rekamié, kettő fotel, szekrény, garnisok, vaskályha, — Hollódy, Rákóczi út 39/b. 596

Horizont gatter fűrészgép, felszereléssel eladó. Wiand, Pécs, — Majláth u. 8. 156

Kőműveseket, kőfaragókat, ácsokat, mélyfúrókat szakvizsgára előkészítek. Építésvezetést, rajzot, számtant, mértant külön is tanítok. Gazdag épm., Bástya utca 2. 591

Hálószobabútor, háromajtós szekrénnyel, dió politúros kivitelben eladó. Bartók B. u. 37. 593

Jó állapotban Panrónia eladó. Kulich u. 1. sz. 534

Eladó Orfűn birtok, teljes felszereléssel, gazdasági épülettel, 3 szoba-konyhás lakás, nagy gyümölcsös, szántó, 7 és fél kat. hold réttel együtt, — szőlő 767 négyszögöl. Ára 95 ezer forint. — Bordás István, Orfű, up. Abaliget, Kossuth Lajos út 31. 579

Építőkő és tégla kisajátítás miatt eladó. Szabolcs felsőtelep 79. Vándorimál. 606

Villanymotor, 10 lóerős eladó. Wolf János, Felsőszentmárton 602

Figyelem! Fényképek, festmények keretezése, üvegezés háznál. Csonki, Pécs, Kossuth u. 28. 364

A SZOT Mérnök-Technikus Tanács irányításával a Vasas Szakszervezet pécsi területi bizottsága az 1958—59. tanévben a következő egészséves szaktanfolyamokat indítja: 1. műszaki rajz, 2. műszaki matematika. Felvilágosítás és beiratkozás Vasas Szakszervezet, Pécs, Színház tér 1. II. 8. 389

Bútorok, kombinált-szekrény, rekamié, — asztal, diner, zeneszekrény, rádióasztal eladók. Alsó-Balokány u. 41. 397

3 szobás, hallos, modern öröklakás eladó, beköltözési lehetőséggel. Érdeklődni: Rákóczi út 38., bádogosműhely. 588

Kombináltszekrény, — jégszekrény eladó. — Kóczián Sándor (volt Kiskirály) utca 17. 601

Márkás zongora eladó, esetleg elcserélhető oldalkocsis motorkerékpárra. Dömötör Alajos, Szigetvár, József Attila út 73. 566

Egyszoba-konyhás, — nyárikonyhás családi ház azonnali beköltözéssel eladó. Szent V. u. 72. 567

Szüretelő-kád, 1 db 25 hl, 1 db 35 hl és 1 db 3 hl prés eladó. Villány, Hunyadi János u. 91. Érdeklődni: Pécs, Budai Nagy Antal u. 10. Szilágyi. 563

Uj modern kisipari konyhabútor eladó. — Alkotmány utca 39. 545

Katalin utca 3—5. sz. ház, családi háznak megosztható, beköltözhető felerésze eladó. 590

Órát, rádiót, távcsövet, harmonikát, gramofont, fényképezőgépet veszek és eladok. Wagner, Rákóczi út 73/a. 589

Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat 1958. szeptember 1-re pincér- és szakácstanulókat szerződtet. Jelentkezni lehet érett ségivel, vagy 8 ált. iskolai végzettséggel a vállalat központjában, a munkaügyi csoportnál, Pécs, Perczel u. 8. 160

350-es Jáwa eladó. — Pécs, Buzássy Ábel u. 20. 597

Társasház építéséhez társakat keresek. — Előzetes érdeklődés 24-94-es telefonon. 603

Singer varrógép, falióra eladó. Vak Bottyán u. 66. 586

Panni robogó, 900 km-t futott, 6 500 forintért eladó, Pécsbánya, Sátatér u. 9. 525

670 négyszögöl kerti föld eladó. Pécs, Málom, Alsó út 38. 594

Tetőfedő munkát vállalok. Körösztös Ferenc. Felső-Balokány utca 1. 582

Boroskád eladó. Jókai Mór u. 12. (Volt Deák utca) 591

Panni robogó, új, eladó. 7—16 óráig. Zsolnay u. 27., lakatos. 592

Egy fehér középnagyságú konyhakredenc eladó. Alajos u. 19. 585

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: ma kevés felhő, eső nélkül, holnap nyugaton több felhő és ott egy-két helyen zápores, zivatar, mérsékelt déli, délnyugati szél, a meleg még kissé fokozódik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 17—20 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 29—32 fok között. Távolabbi kilátások: a meleg idő tovább tart.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak augusztus 19-én du. 6 órától augusztus 21-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra: *dr. Bajtai István* (lakás: Bajcsy Zs. u. 5. sz., tel.: 30-38), a járóbetegek sürgős esetben jelentkezzenek a Steinmetz kapitány téri körzeti rendelőben, telefon: 36-48, szerdán de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvőbetegekhez való kihívást is ekkor kell leadni.

II. TÖMB: a város keleti része: Pécsbányatelep,, Borbálatelep, a Nagybányaréti vgy-ig és Alsóbanomig: *dr. Kiss E. Viktor* (lakása: József u. 17/1. sz., telefon: 27-53) járóbetegeknek sürgős esetben rendel az Aöy E. u. 81. sz. alatti körzeti rendelőben, telefon: 39-78, szerdán de. 9—10 és du. 4—5 óra között, amikor a fekvőbetegekhez való kihívást is itt kell leadni.

III. TÖMB: *dr. Andrell József* (lakása: Frankel Leó u., telefon: 24-82, 56 mell.). Járóbetegeknek sürgős esetben rendel az újmeszesi körzeti rendelőben szerdán de. 9—11-ig, különben lakásán tartózkodik.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert késői kihívásoknak aznap már esetleg nem tud eleget tenni. A járóbetegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PECSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon 20-27
Nyomdáért felel: Mátyás Rezső

A Pécsi Kazán- és Gépjavító KTSZ

Pécs, Felsőmalom u. 11. sz. Telefon: 11-52.

elvállal mindennemű fűtésszerelést, kazánjavítást, mezőgazdasági és ipari gépek, gőzgépek, stabil robbanómotorok, kompresszorok, hűtőgépek javítását és felújítását, autogén- és villamoshegesztést, bármilyen esztergályozási és marási munkát.

Borsajtó

(szőlőprés)
12 litertől 325 literig
hidraulikusprés, szőlőzúzó, szőlőbogyózó
megrendelhető, raktárról azonnal szállít
a MEZŐSZÖV VÁLLALAT
Pécs, Rét u. 33. Tel.: 10-12.

Hűtőgépek, fagylaltgépek, presszógépek, kompresszorok

kis és nagy javítását garanciával vállalja a
Pécsi Finommechanika gépjavító részlege,
Pécs, Bajcsy-Zs. utca 12. sz.
Telefon. 30-48.

Ujra megnyílt

A
BELVÁROSI ÉTTEREM ÉS ESZPRESSZÓ
Jó, akkor várjon ott!

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 196. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR SZERDA, 1958. AUGUSZTUS 20.

A néphatalom ünnepén

1949. augusztus 20-án iktatták törvénybe a Magyar Népköztársaság alkotmányát. Ez az alkotmány a magyar nép történetében nagy jelentőségű politikai és jogi dokumentum.

A magyar nép sok évszázados küzdelmet folytatott uraival, elnyomóival szemben jogaiért, szabadságáért, az államhatalom megszerzéséért. Ebben a küzdelemben sok vér, sok nemes áldozat, sok kudarc és sok szenvedés várt népünkre. A szabadságért, a népjogokért folytatott harcban nagyon sokszor győzött a kegyetlen uralom, a werbőczyek, a bachok, a tiszák és horthyk Magyarországa. Voltak nagyszerű, fénylő fejezetei ennek a harcnak, amikor zúgott a nép követelése, fenyegette az elnyomók uralmát. A költő ennek a követelő népnek a hangját fejezte ki: „Jogot a népnek, az emberiség Nagy szent nevében, adjatok jogot. S a hon nevében, egyszersmind, amely eldől, ha nem nyer új védoszlopot. Az alkotmány rózsái a tiétek. Töviseit a nép közé vetétek; Ide a rózsa néhány levelét S vegyétek vissza a tövis felét!"

Sokszor hullt porba a nép küzdelme, de 1919-ben egyidőre legyőzte népünk az ellenségeit. Akkor a jogot, hatalmat követelő nép maga alkotta életét, akkor alkotta meg először a dolgozók hatalmát törvényesítő alkotmányt. Ez a győzelem nem tudott tartós lenni, mert a magyar nép ellenségei harcbahívták az idegen hatalmak erejét. Újra a jogtalanság, a kisemmizettség és törvényenkívüliség 25 éve szakadt a magyar népre. Néhányszázezer tőkés-földbirtokos-bankár uralkodott milliók felett. Európa szégyene volt ez az ország, ahol a középkori elmaradottság összefonódott a legmodernebb burzsoá uralom, a fasizmus rendszerével, ahol az ország lakossága 70 százalékának nem volt választójoga, ahol a parlamentben egyetlen munkáspárti képviselő sem volt (kivéve néhány árulót szociáldemokratát), ahol hárommillió koldus élt fogcsikorgatva; a munkanélküliség, a jogtalanság rendszere görbítette az embermilliók gerincét. Olyan ország volt ez, ahol a sötétség és tudatlanság rendszere tombolt. Féltve őrizték a tudás fényét azoktól, akik verejtékeztek, mert attól tartottak, hogy az megolvasztja a szolgaság rendszerét és kiegyenesíti a munkás-napszámos és szegényparaszt milliók gerincét. Concha Győző a Korszak vezető politikai írója így indokolta a dolgozók szabadságjogainak korlátozását: „... az államhatalmat a társadalom szenvedő felének adni, őket számszerű többségük által a választásokon döntővé tenni, egyenlő lenne a törvényes forradalom szentesítésével ... egyenesen anarchikus lenne, amennyiben a választók 43,5 százalékát, lényegileg az ipari és mezőgazdasági munkások és napszámosok alkotnák". Ebben a fogalmazásban húzódik meg a Horthy-rendszer lényege: elzárni a „szenvedő osztályokat" a jogoktól, gondosan ügyelni arra, hogy ezek az osztályok ne kapjanak lehetőséget az állami élet ügyeibe való beleszólásra.

A magyar népnek a felszabadulás előtt nem volt alkotmánya. Amit alkotmánynak neveztek, nem volt egyéb, mint az uralkodó osztályok által kialakított és összegyűjtött jogszokások és hatalmukat körülbástyázó rendeletek gyűjteménye.

Az „alkotmányos" úri-Magyarország 1945-ben a szovjet hadsereg győzelme nyomán összeomlott. Ezt a történelmi pillanatot felismerve a magyar munkásosztály forradalmi pártja, népünk legégetőbb érdekeit szem előtt tartva harcbaindult a reakció erőivel szemben, a néphatalom kivívásáért. Az úri-Magyarország éledező erőivel szemben kemény osztályharcban győzött a magyar dolgozó nép, régi évszázados ellenségei felett. Ennek a győzelemnek a törvényi kifejezője az 1949. évi XX. törvény, a Magyar Népköztársaság Alkotmánya.

Az alkotmány népi demokratikus rendünk alaptörvénye. Meghatározza rendszerünk gazdasági, — társadalmi, — állami életének alapjait és alapelveit, az állami szervek felépítését, működésének rendjét, szabályozza hazánk dolgozóinak jogait és kötelezettségeit. Az alkotmány nem egy betűsorokkal teleírt papírdarab, hanem az a legfőbb törvény, amely minden dolgozó ember sorsát, életét meghatározza. Rendelkezései nem üres betűk, hanem a valóságot, az életet írják körül és szabályozzák. Az alkotmány törvény formájában rögzíti le, hogy ebben az országban minden hatalom a dolgozó nép kezében van; minden dolgozónak biztosítja a demokratikus szabadságjogokat és az állampolgári jogokat. Mint a többi szocializmust építő ország alkotmánya, a mi alkotmányunk is demokratikusabb bármely burzsoá alkotmánynál. Ez persze nem azt jelenti, hogy ebben az országban mindenkinek terem demokrácia. Gyakran támadják államhatalmunkat, hogy nem elég demokratikus, mert elnyomást, kényszert is alkalmaz. A mi alkotmányunk valóban nem biztosít demokráciát az úri-Magyarország képviselőinek, az úszító osztályidegeneknek a népvagyon fosztogatóinak, a gazembereknek és huligánoknak. Ezeket a mi államunk elnyomja és bünteti, az ország ötmillió felnőtt dolgozójának nevében. Tudjuk, hogy az a néhány ezer, akiknek diktatúrát jelent államrendünk, nem ünnepel augusztus 20-án. Számukra a gyűlölet napja a mai, és a népi demokrácia minden napja. De ünnep a dolgozó milliók számára, akik tudják: ez az állam az övék, az igazság mellettük, a jelen és jövő az övék.

Mit adott a munkás-paraszt hatalom a magyar dolgozó népnek?

Megszüntette a tőkések, földbirtokosok uralmát, leszámolt a magántulajdonon alapuló kizsákmányolás rendszerével, a hárommillió koldus országából egy gazdagodó és a nép jobb életét előmozdító ország lett, ahol minden jog, minden anyagi és szellemi érték az alkotó, dolgozó milliókéé. Kimeríthetetlen adat, tény, nagyszerű alkotás, viruló élet, egészséges, kulturált városok és falvak, mind-mind a népi hatalom nagyságát jelzik. S ha arról van szó, hogy ebben az országban szebb és jobb lett a munkás és paraszt élete, akkor arról is szó van, hogy jó ez az alkotmány.

Alkotmányunk a dolgozó nép alkotmánya; minden jog, minden öröm, minden siker a dolgozóké. De azt is jelenti, hogy ebben az országban mindenkinek dolgoznia kell. A munka, alkotmányos joga országunk minden polgárának, de becsületbeli kötelessége is sajátmaga és dolgozó társai iránt. Ma, amikor a dolgos hétköznapok sikereit összegezzük, a harcok és küzdelmek eredményeit soroljuk, vessük figyelmünket előre, idézzük a további hétköznapok teennivalóit. A munkához való jog lehetőségeit, az élet további javításának kereteit 3 éves tervünk adja. Az embereknek ritkán jut eszükbe, mit jelent a múlt kínja, a munkanélküliség helyett a mai biztos megélhetés és kereset. Akik az ellenforradalom zavarában külföldre távoztak, és ott megismerkedtek a munkanélküliség és keresetnélküliség sorsával, azok is megtanulták megbecsülni itthon, az alkotmányban biztosított jogukat a munkához.

A dolgozók pihenéshez, üdüléshez való joga sem puszta előírás alkotmányunkban. Ma a Balaton, az ország legszebb üdülői és fürdői ezrével és tízezrével fogadják a dolgozó embereket. A művelődéshez, tanuláshoz való jogot sok százezer munkás, paraszt gyakorolja nálunk egyetemeken, középiskolákban és a különféle intézményekben.

Alkotmányunk a népek testvériségének dokumentuma. Leszámolt a múlt átkos örökségével a nemzetiségek iránti megkülönböztetéssel, ezek közötti viszálykeltéssel. A nemzetiségek teljes egyenjogúságán állva biztosítja számukra hagyományaik, nyelvük használatát, kultúrájuk és életük felemelkedését. Falvaink életét nem sorvasztja ma már a nemzetiségek közötti gyűlölet és viszálykodás. Ez az alkotmány határainkon kívülre is tekint és minden nép és nemzet összefogásának okmánya.

1956 óta másodszor ünnepeljük az alkotmány ünnepét. — Ma erősebb és szilárdabb államunk, mint volt bármely esztendőben. Az ellenforradalom leverése óta egyre többen ismerik el rendünk igazságát, erejét. Pártunk és kormányunk helyesen képviseli a dolgozók valódi érdekeit s ezt felismerve, egyre többen sorakoznak be teljes odaadással a munka és az alkotás seregébe.

A mi államrendünk ereje a munkások, a parasztok és a velük együtt dolgozó értelmiség összefogott erejében rejlik. Abban, hogy milliók tudatos tevékenysége építi, támogatja: abban, hogy a múltban kisemmizett munkások, parasztok a hatalom különböző szerveiben, az állami és társadalmi szervezetekben tíz- és százezer számban részt vesznek az államélet irányításában és alakításában. Népi demokratikus rendünknek 40 éves küzdelemben tanult és tapasztalt vezető ereje van amely a hatalomért folytatott harcban és az építésben élenjárt. Az MSZMP gerince, elismert vezetője rendünknek. Megdönthetetlen a dolgozók hatalma országunkban, mert a dolgozók hatalma ma világméretekben is erősebb, mint a burzsoá-tőkés uralom.

Hazánk dolgozó népe, az ezer éves államalapítás óta az utóbbi évtized alatt alapította meg saját államhatalmát, amely védőpajzsa és biztosítéka a szocialista Magyarországnak.

Ünnepségek, nagygyűlések, kultúrműsorok az alkotmány ünnepén

A Magyar Népköztársaság alkotmánya születésének kilencedik évfordulójára, gazdag és változatos kultúr- valamint sportműsort állítottak össze.

ZENÉS ÉBRESZTŐ

Augusztus 20-án, szerdán reggel 6 órakor a pécsszabolcsi bányászzenekar, a vasutas ifjúsági zenekar és a dohánygyári fúvószenekar zenés ébresztővel köszönti a bányavidék és Pécs város belterületének lakosságát. Reggel 8 órakor a Jókai utcai Fáklya sportpályán kézilabda-torna lesz. Ugyanebben az időben a Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesületének pécsi csoportja kutyakiállítást nyit meg a Porcelángyár Basamalom uti sportpályáján. Délelőtt 9 órakor a Tüzér utcai sportpályán nemzetközi motorverseny kezdődik, a Szikra és Építők pályáján pedig sor kerül a tekeverseny megrendezésére.

PÉCSI DÓZSA—PÉCSI BÁNYÁSZ

Délelőtt 9 órakor a Természetjárók Egyesülete ünnepi túrát indít a Közép-Mecsekbe, délelőtt 11 órakor pedig a vasutas ifjúsági zenekar a nyugati városrészen térzenét ad. Délelőtt fél 12 órakor a járási tanács Kulich Gyula utca 5. sz. alatt lévő nagytermében sor kerül Mattyasovszky Zsolnay László gyűjtemény-kiállításának megnyitására. Délután háromnegyed 3 órakor a Pécsi Dózsa II—Bőrgyár, utána fél 5-kor pedig a Pécsi Dózsa—Pécsi Bányász barátságos labdarúgó-mérkőzés lesz a Tüzér utcai sportpályán.

TÉRZENE A HŐSÖK TERÉN

Délután 4 órakor a pécsszabolcsi Hősök terén a pécsszabolcsi bányászzenekar szórakoztató térzenét ad. Ugyanebben az időben a Tettye téri vendéglő zenekara hangosítással szórakoztató zenét ad, a Balokány ligetben pedig a dohánygyár fúvószenekara gondoskodik térzenéről. Délután 6 órakor a Balokány uszodában úszó- és vízilabdaversenyt rendeznek. Ugyanebben az időben a pécsszabolcsi Puskin Művelődési Otthonban az úttörők műsoros délutánt rendeznek. Utána pedig táncmulatság lesz éjfélig.

MOHÁCSON

szerdán délelőtt 10 órakor tartanak ünnepi nagygyűlést. Az ünnepség szónoka Palkó Sándor elvtárs, a megyei pártbizottság tagja, a Baranya megyei Tanács elnöke. Az ünnepi nagygyűlésen részt vesz és felszólal Kiss Rezső elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, valamint Ognyenovics Milán elvtárs, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára.

SELLYEN,

augusztus 20-án zeneszóra ébred a község lakossága. Délután az ünneplő közönséget sportműsor szórakoztatja, este pedig a siklósi Gerencsér Sebestyén Művelődési Otthon színjátszó csoportja csereműsor keretében vendégszerepel a sellyei művelődési otthonban.

SÁSDON

reggel 6—8 óráig zenés ébresztő lesz. Délelőtt 11 órakor megtartják az ünnepi gyűlést, majd kultúrműsor következik. Ennek keretében fellép az általános iskola énekkara és az Arany János szavalóverseny első három helyezettje. Délután a sportpályán megrendezik a „kövérek és soványak" futballmérkőzését és tréfás játékokat mutatnak be. Este pedig szabadtéri bált rendeznek a József Attila Művelődési Otthon kerthelyiségében.

Élüzem a Bányászati Aknamélyítő Tröszt pécsi körzete

A Bányászati Aknamélyítő Tröszt pécsi körzete első félévi jó munkája eredményeképpen élüzem lett. Kedden délután a családias hangulatban lezajlott ünnepségen a pécsi körzet mintegy 100 kiváló műszaki, bányász és adminisztratív dolgozója vett részt. Aradi Győző körzetvezető bevezetője után Szerafin Aurél elvtárs tartott ünnepi beszédet, amelyben ismertette a körzet kiváló eredményeit. Különösen kimagasló eredményeket ért el a termelésen kívül a körzet a munkavédelem terén, ahol az 1957-es 82,8 százalékos gyakorisági arányszámról 1958. I. félévében 36,8 százalékra fejlődtek és ezzel országosan az első helyen állnak. Az élüzem-avató ünnepséget baráti hangulatú megbeszélés és családi est zárta be. Az ünnepségen kiosztották a mintegy 8000 forint személyi jutalmat és az élüzem címmel járó pénzjutalmat 18 000 forint összegben.

Baranya mezőgazdaságának seregszemléje

Páratlan érdeklődés a harkányi kiállítás iránt

Letérsz a főútvonalról, a vasútállomás felé s mindjárt szemedbe tűnik az első jel: a díszkapu és a felirat, amely üdvözli a harkányi mezőgazdasági kiállítás és ünnepi vásár látogatóit s egyúttal csalogatja azokat, akik netán nem tudnák, hogy itt négy napig Baranya mezőgazdaságának seregszemléje van. A széles úton szekerek, kerékpárok, a járdán gyalogosok hada igyekszik arra felé, a tikkasztó hőség egyáltalán nem zavarja őket, hiszen ilyen eseménynek nem mindennap lehetnek tanui.

●

A 40 000 négyzetméternyi területen áll a vásár. A szó legszorosabb értelmében vásár, mert a sok látnivaló mellett itt vásárolni is lehet. Már akinek van pénze... Ugylátszik van, legalábbis a megpakolt kosarak erre engednek következtetni.

Különösen a gépek körül járkálnak sokan. Nagy területen, szépen, ízlésesen helyezték el a különböző mezőgazdasági gépeket. Az első sorban mindjárt a szőlőprések, permetezőkannák állítják meg az érdeklődőket. Szembetűnően szép a kivitelük, jó dolog látni, hogy a magyar ipar ebben is milyen nagyot fejlődött. Odább kisebb-nagyobb motorok, ekék, boronák hívják fel magukra a figyelmet, aztán a legkülönbözőbb darálók következnek.

Éppen idősebb parasztházaspár szemléli, simogatja az egyiket. Rajta a tábla: 4000 forint.

— Szép masina — mondja a férfi.

Az eladó meg dicséri teljesítményét, kivitelezését. Az asszony vet véget a „vásárnak".

— Gyere, nem kell az nekünk. Van otthon, tizenkét kalapácsos, jó az — teszi hozzá.

A következő pillanatban már a szelelő rostánál állapodnak meg.

●

Pár lépésnyire innét, a Kossuth Könyvkiadó pavilonja előtt két fiatalember elmélyülten lapozgatja az elébük tett könyveket. Aztán fizetnek, hónuk alá csapják a „vásárfiát", s mennek tovább.

Ma már szinte furcsa lenne, ha egy ilyen vásáron nem állna könyvsátor. Oly sokat mondogattuk már, hogy a kultúra minden formája bevonult a falvakba is, de ime, itt a megfogható példája. Vasárnap, a kiállítás első napján három-ezer forint értékű könyv cserélt gazdát, szépirodalmi művek, politikai tárgyú füzetek, útleírások, kisregények. S ha ilyenkor délelőtt még kevesen is válogatnak a sok könyv között, mint mondják, délutánra megnő majd a forgalom.

●

A látogatók és a szakemberek egyöntetűen mondják: ez a kiállítás méreteiben és gazdagságában is felülmúlja a korábbi megyei kiállításokat. Állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, egyénileg dolgozó parasztok és a mezőgazdasággal kapcsolatos vállalatok, üzemek mutatják be termékeik legjavát.

A pavilonok impozánsak és ízlésesen berendezettek. Külön mutatják be a terményeket, a borokat — kóstolóval egybekötve —, tágas nagy istállókban helyezték el az állatokat, egyes gépeket pedig — például silózó, csávázó — működés közben is lehet látni. A termelőszövetkezetek nagyon érdeklődnek a motoros szecskavágó iránt, mert ezzel gyorsabb és egyszerűbb a takarmányelőkészítés. Sok csodálója akad a szentlőrinci Üttörő Termelőszövetkezet 17 mázsás őszi árpájának is, ami a termelőszövetkezetek vitathatatlan fölényét mutatja. A Babarci Állami Gazdaság elhozta a kiállításra a nemrég telepített levendulatermését is, üvegekben mutatja be a kisajtolt olajat.

●

A sátrak, a termelőszövetkezetek lacikonyháinak mélyéről inycsiklandozó illat száll, hívogatja a melegtől elcsigázott vásárosokat. Nem is nagyon kell csalogatni őket, mert mindegyik sátor dugig tömve. A villánykövesdiek a halászlé mellé — mivel a hal úszni kíván — zamatos vöröset mérnek. Ez itt a közkedvelt itóka s borsos ára sem rettenti vissza a borivókat. Egy házzal odébb, a villányi termelőszövetkezet konyhája körül is nagy a tolongás: sült kolbász, hús sistereg a nagy lábasokban.

A vajszlóiakkal azért nem vetekedhetnek. Könnyű ezt megérteni, mert ott a jó koszt s a bor mellé cigány is kerül. Egy-két pohártól pedig gyorsan emelkedik a „nyomás" és mondani kell, hogy aszongya: „Tele van a város akácfavirággal"... A délelőtti nótázókat úgy körülállják, mintha valami csodaszert árulnának, azok meg egyre belemelegszenek, a „szárazfa" keservesen sír: „Ahogy én szeretlek, nem szeret úgy senki"...

●

Aki egyszer megtekintette ezt a kiállítást és vásárolt a pavilonokban, végigjárta a konyhákat — az otthon csak dicsérettel beszél a rendezők és vendéglátók nehéz munkájáról: szép volt, jó volt!

BOCZ JÓZSEF

Ünnepi gyűlés

alkotmányunk ünnepe alkalmából

Pécsett, a Hazafias Népfront Pécs városi Bizottsága és Pécs város Tanácsa alkotmányunk ünnepe alkalmából tegnap este 7 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában ünnepi gyűlést rendezett.

A gyűlésen megjelent Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Ambrus Jenő elvtárs, a városi pártbizottság titkára, valamint a tömegszervezetek képviselői.

A Himnusz elhangzása után az ünnepi gyűlést Bódis István elvtárs, a Hazafias Népfront városi Bizottságának titkára nyitotta meg, majd Papp Imre elvtárs, a megyei pártbizottság adminisztratív osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet.

Papp Imre elvtárs beszéde

Beszédének első részében Papp elvtárs utalt alkotmányunk jelentőségére, majd így folytatta:

— Kilenc év a történelemben nem nagy idő. De ha mérlegre tesszük ezt az alkotmányunk megjelenésétől eltelt közel egy évtized alatt elvégzett munkánkat, büszkén állapíthatjuk meg, hogy nem volt történelmünkben olyan időszak, amely országunk gazdasági és társadalmi életében, népünk jólétének emelésében olyan mélyreható változásokat eredményezett volna, mint ez a néhány esztendő.

Ezután beszélt a múltról, amikor munkanélküliek százai ődöngtek a városok peremén és nem tudták megszerezni a mindennapi betevő falatjukat. Beszédének további részében elmondotta:

eredményeink kiindulópontja az volt, hogy a testvéri Szovjetunió, a dicsőséges Vörös Hadsereg felszabadította hazánkat a náci hidóták és fasiszta bérenceik elnyomása alól, új fejlődés lehetőségeit és távlatait nyitotta meg előttünk.

Megemlékezett arról, hogy népünk sikereinek szervezője és kovácsolója a kommunista párt, a munkásosztály élcsapata volt, majd így folytatta:

— Mi nem kérünk az ellenforradalmárok által annyira dícsőített „tiszta demokrácia" nevű maszlagból. Mi megelégszünk az alkotmányban biztosított jogainkkal, annál is inkább, mert jól ismerjük az ő jogaikat, volt részünk benne. Alkotmányunkra nemcsak az jellemző, hogy rögzíti a gazdasági és társadalmi átalakulásban elért eredményeinket, hanem az is, hogy megmutatja a jövő útját.

Ezután az ellenforradalom káros tevékenységéről, Nagy Imre árulásáról beszélt és a többi ellenforradalomárról, akik a régi világot akarták visszahozni, majd így folytatta:

— De ha már itt tartunk, hadd emlékeztessük jóakaróinkat arra, hogy

éltünk mi már olyan rendszerben, amilyent ellenforradalmáraink akartak számunkra teremteni.

S abban a világban 20 kg. liszttel, 4 kg. zsírral, 7 kg. hússal és 15 kg. cukorral kevesebbet fogyasztottunk évi átlagban fejenként mint most, pedig egy rom országot kellett felépítenünk s közben egy sor új gyárat is hoztunk létre. Az ellenforradalom után új erőre kapott népfront-mozgalomnak nagy szerepe van szocialista építő munkánkban. A népfront-mozgalom fejlődése számára ma már kedvezőbbek a körülmények. Azok a kommunista és pártonkívüli hazafiak, akik felismerték, hogy mire törekedett az ellenforradalom, a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány körül tömörültek, a szocializmus vívmányai, hazánk függetlensége és a béke megvédése érdekében.

Beszédét Papp Imre elvtárs így fejezte be:

— Augusztus 20-án minden évben megállunk egy pillanatra és szertenézünk szép hazánkban, megyénkben.

Alkotmányunk megvalósulását fedezhetjük fel léptennyomon, egyre boldogabb életünkben.

A kibontakozó szocializmus eredményei mindenütt szorgos munkára, életünk további szépítésére serkentenek. Baranya megye dolgozóira mint eddig, a jövőben is bizton számíthatunk, azok között lesznek, akik az első sorokban küzdenek a szocializmus győzelméért hazánkban.

Éljen a hazánkat felszabadító, önzetlenül segítő szovjet nép és a szocializmust építő magyar nép örök barátsága!

Éljen és szilárduljon a munkás-paraszt szövetség! Éljen a Magyar Népköztársaság és vezetőereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

Az ünnepi gyűlés az Internacionálé eléneklésével ért véget.

Hatodszor élüzem a Pécsi Szikra Nyomda

Hatodszor ünnepelnek a Pécsi Szikra Nyomda dolgozói. Az első félévben végzett kiváló munkájukért ismét — immár hatodszor — elnyerték az élüzem címet.

Kedden este — a nyomda kultúrtermében — kedves ünnepség keretében vették át a díszoklevelet az üzem dolgozói. Pálvölgyi Imre elvtárs, a városi tanács ipari osztályának képviseletében köszöntötte a Szikra Nyomda dolgozóit. Elmondotta, hogy az üzem az első és a második tervnegyedben is túlteljesítette tervét és így 1958. I. félévének terveredménye 110.6 százalék volt.

A vállalatnak az újsággal foglalkozó dolgozói nagy gondot viseltek e lap minőségi előállítására — mondotta Pálvölgyi elvtárs. — A többi gyártmányok közül ismét a legjelentősebbként kell megemlíteni a vállalat könyvgyártását, amelynek I. féléves tervét az üzem dolgozói száz százalékosan teljesítették.

Pálvölgyi elvtárs a továbbiakban sok sikert és jó munkát kívánt az üzem valamennyi dolgozójának.

Ezután Miseje Tivadar elvtárs, a Szakszervezetek Országos Tanácsának kiküldötte nyújtotta át a díszoklevelet Melles Rezső elvtársnak, a Szikra Nyomda igazgatójának és Spárer Ödön elvtársnak, a nyomda szakszervezeti elnökének. Melles elvtárs ígéretet tett, hogy „... a nyomda kollektívájának erejében és áldozatkész munkájában bízva, a jövőben is igyekszenek olyan eredményeket elérni, hogy a nyomda továbbra is élüzem maradjon."

Ezen az estén került sor az üzem műszaki vezetőinek és az üzem kiváló dolgozóinak megjutalmazására.

Megható színfoltja volt az élüzemünnepségnek az a pillanat, amikor a vállalat nevében üdvözölték a meghívott nyugdíjasokat, akiknek nagy részük van abban — hogy tanításuk eredményeként — a Szikra Nyomda dolgozói már a hatodik élüzemavatást ünnepelhetik.

●

Élüzemavató ünnepséget tartottak még a Pécsi Húsipari Vállalatnál, a Baranya megyei Téglagyári Egyesülésnél és a Pécsi Közlekedési Vállalatnál.

Szovjet professzorok tartanak előadást Pécsett

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület pécsi csoportja és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság folyó hó 21-én, csütörtökön délután 6 órai kezdettel a Pécsi Szénbányászati Tröszt, Déryné u. 4. szám alatti kultúrtermében közös klubestet tart. A klubest keretében a jelenleg nálunk tartózkodó szovjet elvtársak tartanak előadást. G. D. Lidin professzor, a műszaki tudományok doktora: „A netán lecsapolás a Szovjetunió szénbányáiban" címmel tart előadást. Majd A. D. Pomorcev, a műszaki tudományok kandidátusa: „A váratlan kitörések terén a Szovjetunióban végzett kutató munkák néhány eredménye" című előadást olvassa fel.

Az előadások után a szovjet elvtársakkal bármilyen a sújtóléges bányászatot érintő kérdésekről barátságos eszmecserét lehet folytatni.

Az ország legjobb földművesszövetkezete

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet lett az ország legjobb földművesszövetkezete, elnyerte a „Kiváló Földművesszövetkezet" címet és a KPVDSZ vándorzászlaját 5000 forint pénzjutalommal. Három dolgozót oklevéllel tüntettek ki, huszonnégyet pedig pénzjutalomban részesítettek. A kitüntetéseket és a jutalmakat Bólyban tegnap este 7 órakor adták át.

Akikről keveset beszélünk

Csak most tudom, hogy a laikus embernek vajmi kevés ismerete van a postáról: A 01, 02, 08-ról, minden kezdő a telefonálásban tudja, mi a rendeltetése. Az is egészen „természetes", hogy a kért interurbán perceken belül jelentkezik, ha a „sürgős" vagy a „háromszor sürgős" varázsszócskát kinyilatkoztatjuk. Továbbá mindenki tudja, hogy mi a kézbesítő: a kézbesítő az, aki a közönséges levelet a feladatától számított három napon belül kézbesíti, míg az ajánlott vagy express levelekkel megvárja a vasárnapot. (Én legalábbis vasárnap, vagy ünnepnapon kaptam eddig express levelet.)

Elárulom, ez volt a véleményem a postáról, egészen eddig a napig, amíg be nem ültem a kis zöld Skodába.

Utközben alig esett szó a rossz gépkocsiról, a sokszor mostoha körülményekről, a többnapos kiszállásokról, amelyek örökös kísérői a „szakmának", inkább ünnepi volt a hangulat, hiszen Mohácsszigetre, Homorúdra igyekeztünk, ahol két „kalauzom", Vidus Ferenc és Magassy László, a postaigazgatóság magasépítési osztályának vezetői átadják az új postahivatalt.

Sohasem láttam még Homorúdot, de oly aprólékosan, olyan szeretettel beszéltek róla, hogy amikor megérkeztünk, már magabiztosan mutogattam:

— Az ott, az új gyógyszertár, amott a tanácsháza, a szövetkezeti bolt, az új iskola, az új házsorok, és új, minden új ebben a szomorú múltú községben. De hiszen nem is község, hanem tanyarendszer volt itt a két év előtti nagy árvíz idején és a pusztításnak köbe, falba tépett sebeit úgy őrzi a néhány megmaradt ház, mint a Szent Rókus templom fala a budapesti nagy árvíz emlékét.

A két év előtti tanyavilág, amely alig 100 házikójával 30 négyzetkilométeren terpeszkedett szét, most mintha „rokoni" látogatásra sereglett volna egybe, üde, ünnepi öltözettel, köztük a legfrissebb „rokonnal", az új postahivatallal.

Nem lehet közhely, ha úgy mondom, hogy Vidus Ferenc és Magassy László büszkén mutattak meg minden szobát, minden szegletet az új postahivatalban. Méltán lehetnek büszkék, hisz ez az épület a legelső a postaigazgatóság életében, amelyet az utolsó szegig, saját kőműveseikkel, asztalosaikkal, ácsaikkal építettek. Igy sem volt éppen olcsó mulatság, mert háromszázezer forint van beleépítve, de ez meg is látszik az üvegfalu hivatalon, a nyilvános telefonfülkén, a kétszobás, összkomfortos hivatalvezetői lakáson, amelyet azóta már el is foglalt Fazekas József, aki sohasem gondolta volna, hogy éppneki, az egykori külterületi kézbesítőnek ilyen „fényes" hivatal adassék a 18 évi „közkatonai" szolgálata után.

A rövid átadási ünnepségben talán az volt a legszebb, hogy nem verték nagydobra, csak úgy „egyedül" örvendeztek, ahogy ez már vállalaton belül szokás.

De már gurult is tovább a zöld Skoda, át Uj-Mohácsra, mert ott is új postahivatal épül. Ács Ferenc postai alkalmazott újítását szemléltük meg. Amikor a szakképzettsége felől érdeklődtem, zavarba jött, a társai mondták helyette: Ács Feri univerzális ember, mindenhez ért. Azt már ő mondta el, hogy a kényszer vitte rá az újításra. A hullámpala felszereléséhez sehol sem kaptak speciális csavarokat, erre ő egészen új, bilincsszerű megoldást talált ki, amelynek kettős haszna is van: sokkal olcsóbb és helyszínen is előállítható, másrészt nem kell heteket, hónapokat várni, amíg keservesen hozzájutnak.

Nem sokat időztünk itt sem, el kellett érni a kompot, mert még át kellett menni Tolnába is. Ugy látszik a Skoda megemberelte magát, Szekszárdig semmi baj vele, de az úton ezer egyéb apró dolog akadt. Egy kerékpáros postást értünk úton, akinek csomagot, fizetési utalványokat adtunk át. Néhány kilométerrel odébb egy erősen sérült sürgönyoszlop felett tanakodtunk. Hiába, meg kell változtatni az útvonalat, jelenteni kell az esetet a legközelebbi postakirendeltségen.

Öreg este volt már, amikor beértünk Szekszárdra. Mondhatni ez volt az út legkellemesebb állomása, bár itt is komoly gondot okozott, amíg megállapították, milyen összegű beruházásra van szüksége a postahivatalnak az ódi szennyvízcsatorna felújításához. Birtalan József, a posta igazgatója, nevét meghazudtolva igen „bírható" házigazdának bizonyult, mert a világért sem akarta elengedni a kocsinkat, amíg meg nem állapítjuk a szekszárdi kadar és a pécsvidéki rizling közötti maligán eltéréseket. Már-már közös nevezőre jutottunk az értékeléssel, amikor csörgött a telefon: „Kérjük a pécsieket, feltétlenül jöjjenek át Kakasdra, az átalakítási munkák megbeszélésére."

Ilyen tehát a Skoda utasainak egy napja, pedig ez nem is a mozgalmas napok közül való. Négy megye több mint 600 postaszerveinek vándorai ők, ami a gyakorlatban azt jelentené: ha naponta két postahivatalt látogatnának meg, akkor is majd egy esztendő kellene, amíg a végére járnak.

P. Gy.

Első tanítási nap: szeptember 2

Az általános iskolákban a javító- és osztályozó vizsgák, valamint a pótbeíratások augusztus 27-én és 28-án lesznek. A gimnáziumi pótbeíratásokat augusztus 29-én és 30-án tartják. Az általános és középiskolákban az 1958—1959. oktatási év tanévnyitó ünnepélyeit szeptember 1-én rendezik. Az első tanítási nap szeptember 2.

KUTYAKIÁLLITÁS PÉCSETT

Ma, vasárnap délelőtt 8 órai kezdettel kutyakiállítás, délután 6 órakor pedig rendőrkutya-bemutatót rendez az MKOE pécsi csoportja a Porcelángyár sporttelepén.

Alkotmányunk biztosítja a művelődéshez való jogot

A Magyar Népköztársaság Alkotmányának 48. paragrafusa két bekezdésben a következőket mondja ki:

„A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a művelődéshez való jogát.

A Magyar Népköztársaság ezt a jogot a népművelés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, közép- és felsőfokú oktatással, a felnőtt dolgozók továbbképzésével és az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg".

Egyszerű szavak, világos, tömör fogalmazás. Alig több néhány sornál, mégis nagy jelentőségű, mert

állami életünk alaptörvényének

két mondata.

Életem legfájdalmasabb emlékei közé tartozik a felszabadulás előtti bizonyítványosztás. Derék, szorgalmas és értelmes munkás és paraszt gyermekek kezébe adtam évről-évre kitűnő és jeles bizonyítványt, s tudtam, hogy *számukra ezzel befejeződött a művelődés értékeivel való ismerkedés.* Várta őket a kalapács, a kapa; a középiskolás és egyetemi tankönyveket nem nekik nyomtatták; a rádió, a film, a könyv nem őket tanította és szórakoztatta, s ami kis műveltség az iskolánkívüli népművelés csermelyeiben csörgedezett, aligha elégíthette ki milliók kulturális szomjúságát. Hadd tegyem hozzá, a korgó gyomor, a munkában elnyűtt test, a gondterhelt élet nem növelte a művelődés iránti vágyat, érdeklődést. Néhány szerencsés kivétel csak erősítette ezt a szabályt. Szocializmust építő népköztársaságunk alkotmánya abban különbözik minden régebbi „alkotmány"-nak titulált jogszabály-gyűjteményünktől, hogy *nemcsak deklarálja a jogokat, hanem meghatározza azokat a módokat is, ahogyan*

élni lehet e jogokkal

A két bekezdés egysége azonban önmagában semmit sem mondana, ha tények nem igazolnák az őszinte szándékot, s eredmények nem mutatnák, hogy itt nemcsak szavakról, hanem elsősorban tettekről van szó.

Ma körülbelül százezer tanuló végzi el hazánkban az általános iskola nyolcadik osztályát, a Horthy-rendszerben csupán ennek egyharmada szerzett nagyjából azonos műveltséget. A középiskolás tanulók száma ugyancsak háromszorosára növekedett. Ma kétszer annyi pedagógus oktatja, neveli ifjúságunkat, mint a felszabadulás előtt. Egyetemeinken és főiskoláinkon négyszer annyi fiatal tanul, mint 1945. előtt, s ezeknek több mint fele munkás és paraszt származású. Évi százmillió forintot fordítunk ösztöndíjakra. A közelmúlt években 52 ezer felnőtt dolgozó végezte el a középiskolát, amire a felszabadulás előtt nem is gondolhatott.

Könyvkiadásunk két és félszerese a felszabadulás előttinek, több mint 3 és félezer könyvtár áll az olvasók rendelkezésére. A mozilátogatók száma évi 18 és félmillióról 133 millióra növekedett. A rádióelőfizetők száma megközelíti ma a 2 milliót.

E néhány adat igazolja, hogy alkotmányunk nemcsak biztosítja a jogokat, hanem népünk él is a művelődés jogával. Élhet, mert *alaptörvényünk más paragrafusai munkát, megfelelő*

bért és szabadidőt biztosítanak

dolgozóinknak. Ezek nélkül ugyancsak hiábavaló lenne a művelődéshez való jogról beszélni. Egy munkanélküli vagy éhbérért dolgozó munkás aligha gyarapíthatná a rádióelőfizetők vagy a mozilátogatók táborát. Ha úgy juthatnának csak tisztességes keresethez a dolgozók, mint a felszabadulás előtt, hogy napi 12—14 órát dolgoznak, vasárnapi műszakra járnak, szabadságot nem kapnak, stb., akkor ugyancsak üres kinyilatkoztatás maradna az alkotmányban rögzített művelődéshez való jog. A művelődéshez anyagi alapra is szükség van, hogy könyvet, rádiót vásárolhassanak a dolgozók, s időre is, hogy művelődhessenek. Végeredményben *olyan társadalmi rendszerre, mely mindezeket az alapvető feltételeket megteremti a művelődéshez, s emellett biztosítja a művelődés speciális, az alkotmányban meghatározott lehetőségeit.*

A felszabadulás óta művelődéspolitikánkban jelentkeztek ellentmondások, hibák is, azonban az alkotmányunk szellemében történt kulturális felemelkedés tényei vitathatatlanok. Ezt nemcsak a néhány fent említett adat igazolja, hanem a számok mögött meghúzódó

minőségi változás

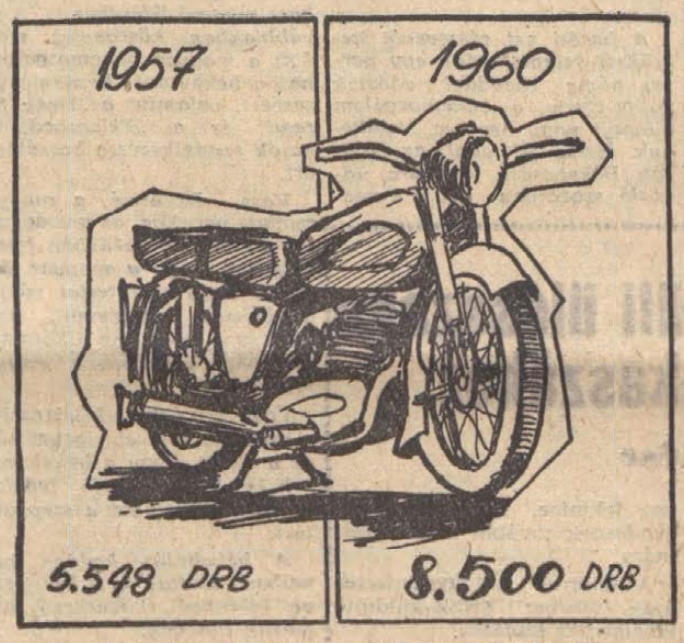
is.

A Horthy-rendszerben évi 8 152 könyv jelent meg több, mint 17 millió példányban. De ennek kétharmada ponyva volt. Tudjuk, hogy ez nevelés szempontjából mit jelentett. S nézzük meg ma: mit olvasnak az emberek! Gondoljunk az Olcsó Könyvtár köteteinek népszerűségére. Volt-e vajon társadalmi rend, mely 1 kg kenyér áráért a klasszikus és modern irodalom olyan gyöngy szemeit adta szellemi táplálékul, mint mi tesszük? Vagy nézzük a mozit! Az évi 133 millió mozilátogatóból 63 millió falusi dolgozó. (1938-ban mindössze 4 millió falusi látogatója volt a filmvetítéseknek.) A minőségi változást jelzi, hogy közönségünk kezébe már nem lehet akármilyen könyvet adni s nem lehet akármilyen filmet bemutatni. Igényesebb lett népünk tartalmi és művészi szempontból is, ismeretei bővültek, magatartása is megváltozott. Ha nem is mondhatjuk el, hogy kulturális forradalmunk befejeződött, de az bizonyos, hogy alkotmányunk szellemében jó úton haladunk s tiszteletre méltó eredményeket értünk el a művelődés ügyének fejlesztésében.

Művelődési életünk további fejlődése

a kulturális forradalom győzelme *elválaszthatatlan* gazdasági és társadalmi életünk *egészének* előrehaladásától. Éppen ezért népünk kulturális felemelkedéséért érzett felelősségünk arra kötelez bennünket, hogy a művelődés sajátos eszközeivel segítsük minden területen a szocializmus ügyének győzelmét.

Háromezerrel több motorkerékpárt gyártunk

a hárméves terv végén, 1960-ban, mint tavaly.

A barátság sarjadása

A szomszéd falu felől néha még felcsattant egy-egy lövés, de az igazi, vérremenő harc már tovább viharzott. Átestek rajta. Megúszták. Már mint a falu többsége. A reggeli órákban volt ugyan egy kis csetepaté, a németek nem férték a bőrükbe, de aztán hamar eliszkoltak.

A rossz vér azonban nem fért beléjük. Kikívánkozott és bizony komoly következményekkel járt. A szomszéd határban újra megvetették a lábukat és tűz alá vették a falut. Szórványos aknatüzük lassította ugyan a szovjet katonák előnyomulását, megállítani azonban nem tudta. Délelőtt tíz órára a harmadik faluból is kivetették őket.

Gonoszságuk névjegyét azonban itthagyták. Aknáikkal a falu több házát megrongálták. Sokan megsebesültek. Egy kisfiú pedig — Széles Józsika — szilánkoktól találva anyja karjai között vérzett el.

Amikor a szovjet katonák behatoltak a faluba, szinte kihaltnak látszott. Többségük azonnal továbbvonult, csak a jegyzőségnél hagytak pár embert a rend fenntartására. Járőrük időnként végiglépdelt a főutcán, de nem igen találkozott senkivel. Hiába, a hosszú háború nagyon beleoltotta a bizalmatlanságot az emberekbe. A veszély elmúlt, nem féltek már annyira, de még nem is barátkoztak.

Vártak.

A hátrahagyott részleg parancsnoka — egy ősz, idősebb altiszt, — cseppet sem csodálkozott ezen. Olvasott ember volt, jól tudta, hogy a fasiszták mennyi rágalmat szórtak a szovjet katonákra Magyarországon is.

Ez járt a fejében, amikor ellenőrző útja közben — találomra benyitott az egyik házba.

Éppen Szélesékhez.

Szélesné fakó szomorúsággal ült a szobában kisfia holtteste mellett. A szomszédok már alkonyatkor hazamentek.

— Háború van — mondták — otthon kell lenni. A fiatalasszony fásult egykedvűséggel nézte a gyertyák lángját. Időnként, amikor a gyerekre pillantott, fel-feltört a zokogás. Olyankor kétségbeesetten suttogta maga elé.

— Egyedül maradtam. Jaj, istenem, egyedül maradtam!

A fájdalom annyira elborította, hogy egy ideig észre sem vette a belépőt, csak akkor szaladt ki a száján a halk „jaj istenem", amikor a katona odalépett hozzá.

Először megijedt. *Hirtelen eszébe jutott az a sok szóbeszéd, amit az orosz katonákra akkoriban összehordtak, de aztán, ahogy ránézett az öreg katona ráncszőtte, együttérző arcára, megnyugodott.*

A vendég széket húzott a ravatal mellé, leült és figyelmes meghatódottsággal nézte az asszonyt, a gyereket. Nem tudott pár szónál többet magyarul, de talán akkor is hallgatott volna, ha történetesen jól beszéli nyelvünket. Neki is voltak gyermekei. Jól tudta, hogy itt hiábavaló a vigasztaló szó.

Két évvel ezelőtt, amikor azt a rettenetes levelet megkapta, őt sem lehetett megvigasztalni. Éppen szabadságra készült, hazament volna, amikor a parancsnok magához hivatta.

— Ne menjen, Szergej Fjodorovics, nem érdemes elmennie már — mondta gyanusan fénylő szemekkel és egy géppel írt pecsétes írást nyújtott át neki.

A papírt, amely családja pusztulásáról értesíti, azóta is itt őrzi szíve felett. Ki tudja hányszor elolvasta már a hivatalos hangon megírt kegyetlen sorokat:

„Értesítjük, hogy felesége és két gyermeke bombatámadás következtében életét vesztette. Temetésükről gondoskodtunk."

Maga sem tudja, hogy mit csinált akkor. Mondják, hogy dacos kétségbeeséssel kiállt a lövészárok szélére s vérbenforgó szemekkel fenyegette a németeket.

A fiatalasszony bánatát látva újra felszakadt a régi seb és ki tudja hányadszor újra átélte saját tragédiáját is. Újra látta a kis tíz éves Ványkát és hugát, a komolykodó, mindenbe belekotnyeleskedő Lenát. Felesége könnyes arcát, amint a búcsúzáskor integet.

— Szörnyű, szörnyű ez a háború — suttogta maga elé, majd hirtelen elhatározással zsebébe nyúlt, s elővette tárcáját. A tárcából fénykép került elő, elpusztult családja képe. Megcsókolta, aztán az asszony felé nyújtotta:

Az asszony kérdően nézett rá. A katona küszködött a szóval és láthatóan a felindultsággal is. Aztán nagynehezen mégis kiszűrte fogai között a szót:

— Kaput..., mind kaput...

Többet nem is kellett mondania, az asszony mindent megértett.

Mily csodálatos *az asszonyi szív! Sohasem látta, sohasem hallott róluk, mégis sajátjával siratta őket, — az idegen asszonyt és gyerekeiket, akik csakúgy mint az ő Józsikája, a közös ellenség áldozatai.*

Így sarjadt harcban, könnyben, vérben a szovjet és magyar emberek barátsága.

Az ilyen barátságot nem lehet szétszakítani...

VASVÁRI FERENC

Napi jegyzetek

Hegyesorrú cipő

Kedves barátom, az Örök Elégedetlen, a minap megint kipakolt.

— Te — aszondja — mégiscsak türhetetlen, nem? Két hónapja akarok venni egy olyan hegyesorrú cipőt, a legújabb divat, tudod? Hát az istennek se lehet kapni! Ami meg van, az méregdrága. Csak ez az örökös duma az életszínvonalról, aztán ... Ehh!...

Igen, kérem. Így nyilatkozott barátom, az Örök Elégedetlen, a hegyesorrú cipő problémájából kiindulva.

Nos, hadd közöljem most vele véleményemet bizonyos dolgokról, ugyancsak a hegyesorrú cipő kérdéséből kiindulva.

Tegyük fel, hogy barátom türhetően „viszonyul a munkához", vagyis nem dobták még ki lustasága miatt. Tegyük fel, hogy afféle közepes állása van, se sokat nem keres, se keveset. Ugy 1 400 forint körül. Hogyha meg nem issza az egész pénzét — ugye, marad minden hónapban neki épp egy cipőre való?

Aztán meg érdemes körülnézni, hogyan öltöznek ma a fiatalok. A fiúknak van rendes, csinos (nem „tucat"!) cipője, spanyolöves nadrágja, jól szabott zakója, vagy elegáns öltönye, 18 forintért is kapható szép nyakkendővel és dupla mandzsettás inggel. Jut nylon ingre, divatos gyapjúpulloverre, karórára — ha maga is akarja. A lányok? Azt hiszem elég esténként — vagy akár délelőtt is — körülsétálni a városon, láthat az ember mindent, habkönnyű selyemruhát, princessz vásznat, zsákpuplint, vagy ami jólesik. Egy nyáriruha (anyag métere kb. 50, varratás 200) ma már kijön úgy 400 forintból. Táska, tűsarkú cipő, fodrász, lakk — akkor is telik, ha segédmunkás az a kislány és nem keres nyolcszáznál többet egy hónapban.

De hát ugye, mint barátomék házatáján, másoknál is az a baj, hogy ami van, az nem érdekes. Az az érdekes, ami nincs. Ha van már nylon ing és nyersgumitalpú cipő, akkor külföldi mintás, kívülhordható ing kéne, meg hegyesorrú cipő. Mert mégiscsak borzasztó, hogy nem érheti el az ember minden szíve-vágyát...

Barátomat és az Örök Elégedetlenek szektájához tartozó valamennyi fiút és lányt — ha az idő kerekét vissza lehetne forgatni úgy húsz évvel — visszaszállítanám a múltba, hadd lássák, hogy nemhogy hegyesorrú cipőre, de még „tucatcipőre" se telne abból a keresetből. Akkor aztán, ha a saját bőrükön megismernék a „suhanc, a rosszul öltözött" életét, nem méltatlankodnának többé arról, hogy nem jutnak hegyesorrú cipőhöz.

Azért, kedves barátom, hogyha éjszakáztál már egy ideig, mert a munka mellett mondjuk megtanultál egy nyelvet, vagy elvégeztél egy tanfolyamot, és ha jártas vagy azokban a kérdésekben, hogy mi a helyzet más országok fiataljainak, vagy a régi Magyarország fiataljainak az életében, akkor, nem bánom, kijelentheted nekem mérgesen, hogy szeretnél egy hegyesorrú cipőt, és a fene egye meg az ipar egy kissé elmaradt a divattól.

Addig viszont helyesebbnek tartanám, ha te se és társaid se biggyesztenék le az ajkatokat ha szóba kerül az a bizonyos életszínvonal.

(Ha'lama)

„Na, most mond!"

Igy kiált fel csodálkozva X-né, amikor barátnője meséli, hogy egy ismerőse kint járt külföldön és hogy ott milyen csodálatos ruhákat látott, milyen szépen öltöznek az emberek, aztán van villanyboyler, hűtőszekrény, mosógép, parkettkefélő és porszívógép, herkentyű és fittyfene... és mittudomén-mégminem.

De ha még egyetlen X-né csodálkozna ilyen naívan az ilyen Nyugatról érkező hírecskék hallatára, nem is lenne baj. Csak hogy több X-né esik ám hasra a külföld életszínvonala előtt és ebbe már bele kell szólnunk. Valahogy meg kellene értetnünk, hogy ebben az országban, ahol egy évtizeddel ezelőtt a városokon kívül csak édes-kevés községnek volt villanya, akkor tíz év alatt ne várja senki, hogy minden házban lesz hűtőgép, mosógép, villanytűzhely és egyebek. És azt se várja senki, hogy — amíg régente egy falun ha által haladt egy személygépkocsi, akkor az emberek addig bámultak utána a kapuból míg a felvert por leszállt, — egy évtized elmúltával minden harmadik ember autón jár. Még akkor sem ha hihetetlen gyorsasággal növekszik a motoros járművek száma.

Ez ennek a gazdasági oldala.

Hanem van más valami is, ami fölött szépen szemethunyunk, amit egyszerűen nem veszünk tudomásul, mert nem is akarjuk. Azt mondja a hajdani szólás-mondás: „Lovas nemzet vagyunk". Az igazság az, hogy csak voltunk, ellenben népünk újabb jelleggel ruházta fel magát: „Evős nemzet vagyunk". Arról már nem beszélnek a külföldet járt magyarjaink, hogy a külföldi polgár ebéd helyett csak egy szendvicset eszik valami talponálló „bisztróban" és rohan tovább, nem csinál ételkultuszt sem az osztrák, sem a francia, de még a szovjet ember sem. Ellenben „több súlyt helyez" lakása korszerűsítésére, hogy otthonát minden nehezebb megerőltetés nélkül rendben tarthassa.

Addig mi szépen eszegetünk. A disszidensek például egyetlen levelet nem írnak anélkül, hogy néhány sorban ne panaszolnák el a külföldi ételek ehetetlenségét. (Ez persze nemzeti sajátosság is!) Mondom, mi szépen eszegetünk... Csak meg kell nézni a strandok vasárnapi közönségét. Reggel odaáll a tus alá, esetleg átússza a medencét is s már letelepszik a pokrócra, bontja a csomagot, amelyben egy hétre való húsadag van a mama, vagy a feleség által ízesen megsütve. Aztán sört iszik, megint eszik, fürdik, eszik s estére hazamegy, mert itt a vacsoraidő... Nincsen olyan élelmiszer a boltokban, amely „fekvő áru" lenne, mindent megvásárolunk és megeszünk. A külföldi turistáknak sok minden tetszik ebben az országban, sok minden meg nem tetszik, de egyben megegyeznek a vélemények: ennyit és ilyen jól sehol nem ettek. Gyomorfájást kapnának, ha egy hét alatt azt a mennyiséget és minőséget kellene megenniök, mint egy benszülött magyarnak.

De mindez nem is baj. Mondhatnám úgy is: „Addig együnk, amíg jól esik". Csak azért hátrább az agarakkal... ha hűtőszekrényre is sanditasz s egyben a sonkára is. A kettő együtt — még nem megy. Legalábbis egyelőre még nem.

(Kab)

Dobi István az Elnöki Tanács

elnöke augusztus 20-án reggel 9 órakor a Kossuth-rádióban, alkotmányünnepi köszöntőt mond.

●

Gromiko találkozott Dulles-szal

New York (TASZSZ) A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere hétfőn megbeszélést folytatott J. F. Dulles-szal, az Egyesült Államok külügyminiszterével. A megbeszélésen az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának munkájával foglalkozott.

●

Földrengés Iránban

Száz halott

Teherán (AFP) Keddre virradó éjszaka heves földrengés rázta meg Nahavandot, Irán egyik észak-keleti községét. A földrengésnek a hírek szerint 100 halálos áldozata és több sebesültje van.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: nappali felhőképződés, több helyen zápores, zivatar, mérsékelt délnyugati, nyugati szél, a meleg idő tovább tart. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 18—21 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: nyugaton 28—31, keleten 31—34 fok között.

Joliot-Curie temetése

Párizs (Tanjug, MTI) Párizsban a Sorbonne udvarán kedden délelőtt ünnepélyesen búcsúztatták az elhunyt nagy tudóst, Frédéric Joliot-Curie-t, akinek hamvait Victor Hugo és Pasteur szobrai közt ravatalozták fel.

A nagy tudóstól a francia kormány nevében Jean Berthoin közoktatásügyi miniszter és Francis Perrin atomügyi kormánybiztos búcsúzott.

A Sorbonne környékét már jóval a gyász-szertartás előtt hatalmas tömeg vette körül, a ravatal előtt pedig nagy koszorú- és virágcsokorhalmok sorakoztak.

A gyász-szertartás Chopin gyászindulójával kezdődött.

Francis Perrin búcsúbeszéde után újból felhangzott a gyászinduló, majd a megjelentek egyenként elléptek a ravatal előtt, miközben részvétüket fejezték ki a gyászoló család tagjainak.

Ezután a koporsót vállra vették és megindult a gyászmenet. Frédéric Joliot-Curie hozzátartozói, barátai, tudóstársai és tanítványai kíséretében — ekkor hagyta el utoljára a Sorbonne ódon előcsarnokát. Földi maradványait a sceauxi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Sceaux-ban, Párizs külvárosában, a városi temető főbejárata előtti téren a Francia Kommunista Párt gyászünnepséget rendezett. A párizsiak tízezrével jöttek el a gyászünnepélyre, hogy végső búcsút vegyenek a nagy tudóstól, Joliot-Curie-től.

A temető előtti tér közepén magas emelvényt állítottak fel, amelyet háromszínű nemzeti és vörös zászlók takartak. A ravatal mellett a francia dolgozók díszőrsége sorakozott fel zászlók alatt. Gyászbeszédet mondott Bernard professzor, a Béke Világtanács alelnöke, Roger Garaudy, a francia nemzetgyűlés alelnöke és Biquard professzor, a Tudományos Dolgozók Világszövetségének titkára.

A beszédek elhangzása után a gyászoló közönség elvonult Frédéric Joliot-Curie ravatala előtt és végső búcsút vett a lánglelkű hazafitól, a nagy békeharcostól.

Frédéric Joliot-Curie holttestét felesége, Iréne Joliot-Curie sírja mellé temették.

New Yorkba utazott a francia külügyminiszter

Mégis megtartják a külügyminiszteri találkozót?

New York (AFP): Maurice Couve de Murville francia külügyminiszter hétfőn este Párizsból repülőgépen New Yorkba indult.

Az AFP newyorki tudósítója szerint az a tény, hogy a francia külügyminiszter néhány óra múlva az Egyesült Államokba érkezik, az ENSZ-palota folyosóin újból tápot adott annak a reménynek, hogy a közeli napokban megbeszéléseket folytatnak majd az elsősorban érdekelt hatalmak külügyminiszterei. — A New Yorkban tartózkodó külügyminiszterek eddig az ENSZ-en kívül folytattak nemhivatalos megbeszéléseket.

A bécsi Duna-kikötőből kifutottak a békehajók

Bécs (MTI): Az Osztrák Béketanács hétfőn este Bécsben a Sofien hangversenyteremben baráti összejövetelt rendezett a duna—fekete-tengeri békeutazás osztrák és külföldi résztvevőinek tiszteletére.

A baráti est résztvevői helyükről felemelkedve egy perces néma csenddel adóztak Joliot-Curie, a békemozgalom elhunyt nagy harcosa emlékének. Heinz Altschul, az Osztrák Béketanács főtitkára üdvözlő szavaiban azt a reményt fejezte ki, hogy a duna—fekete-tengeri baráti út, amelyen 12 országból több száz békeharcos vesz részt, nemcsupán a dunai államok barátságát mélyíti el, hanem hozzájárul az egész nemzetközi békeharc megerősödéséhez is. A továbbiakban köszönetet mondott a magyar békemozgalomnak a békeutazás kezdeményezéséért, valamint a „Deák Ferenc" és a „Felszabadulás" hajók rendelkezésre bocsátásáért.

Vass Istvánné, a magyar csoport vezetője, az országgyűlés alelnöke beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar dolgozók nagy szeretettel várják a békeút résztvevőit, akik augusztus 20-án, az alkotmány ünnepén érkeznek a magyar fővárosba.

Vass Istvánné kijelentette: „Örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy a békeharcosok két magyar hajó fedélzetén teszik meg ezt a szép utazást.

A békehajók kedden hajnalban futottak ki a bécsi Duna kikötőből, következő állomásuk Pozsony.

Megkezdődött a III. országos bizalmi tanácskozás

A Szakszervezetek Országos Tanácsa augusztus 19-re és 20-ra tanácskozásra hívta össze a szervezett dolgozók legközvetlenebb képviselőit, a szakszervezeti bizalmiakat az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Otthonába. A kétnapos megbeszélés kedden reggel fél 9 órakor kezdődött, amelyen több száz bizalmi, gazdasági vezető, igazgató, művezető vett részt. Jelen volt a tanácskozáson Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT elnöke, Marosán György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára, Vas-Witteg Miklós, a SZOT alelnöke, Nagy Józsefné könnyűipari miniszter, Sándor József, az MSZMP párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője, valamint az indonéz szakszervezeti küldöttség tagjai.

A tanácskozást Vas-Witteg Miklósnak, a SZOT alelnökének üdvözlő szavai nyitották meg, majd Somogyi Miklós, a SZOT elnöke mondott beszámolót.

HÍREK

TEHERÁN

Az Iráni Vöröskereszt bejelentette, hogy az iráni földrengésnek eddig 135 halálos áldozata van.

WASHINGTON

Az amerikai szenátus hétfőn jóváhagyott egy törvényjavaslatot, amelynek értelmében az Egyesült Államok támogatást nyújt Nyugat-Európának atomerőművek létesítésére.

GENF

A nukleáris robbantási kísérletek kiderítésének lehetőségeiről szóló genfi értekezlet szerdán vagy csütörtökön véget ér.

A keddi ülés jóváhagyta azokat a megállapításokat, amelyeket az értekezlet a nukleáris robbantási kísérletek beszüntetéséről szóló esetleges egyezmény megsértésének kiderítésével kapcsolatban tett. Ugyanakkor megkezdték a záró jelentés előkészítését.

PÁRIZS

Még mielőtt De Gaulle miniszterelnök szerdán este elindulna afrikai körútjára, a francia kormány dönt az új alkotmánytervezet végleges alakjáról. Hétfőn este De Gaulle fogadta az ellenzéki szocialisták küldöttségét. Párizsban úgy hírlik, hogy a küldöttség tagjai közölték De Gaulle-lal, az új alkotmánytervezettel szemben érzett aggályaikat.

DJAKARTA

Aidit, az Indonéz Kommunista Párt főtitkára kelet-európai körútjáról hétfőn visszaérkezett Djakartába.

SZÖUL

A Dél-Koreában pusztító agyhártyagyulladásos járványnak eddig 71 halálos áldozata van. A szöuli lapok közlése szerint a kormánynak nincsenek megfelelő eszközei a járvány leküzdésére.

Az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszaka elérkezett befejező szakaszához

A közgyűlés keddi ülése

New York (MTI): A szónokok listájának kimerülésével és a hét nyugati ország újabb határozati javaslatának előterjesztésével az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszaka befejező szakaszához érkezett. Fennáll tehát annak a lehetősége, hogy a rendkívüli ülésszak a hét végéig befejeződik.

A közgyűlés előtt most két határozattervezet fekszik. A szovjet javaslat szerint az angol—amerikai csapatokat haladéktalanul ki kell vonni Libanonból és Jordániából és ugyanakkor meg kell bízni a főtitkárt, hogy fokozza a libanoni megfigyelő-csoport létszámát és újabb csoportot küldjön Jordániába. Ezek a csoportok ellenőriznék az angol—amerikai csapatok kivonását, és az említett országok határain kialakult helyzetet.

Amerika és Anglia — miután elutasította ezt a határozati javaslatot és hallgatásba burkolózott több kis- és középállam közös konstruktív javaslatával szemben — külön határozat-tervezetet dolgozott ki, mégpedig több ország határozati javaslataként, élén Norvégiával. India — és néhány más ország — hír szerint szintén külön javaslat benyújtásának lehetőségét fontolgatja.

Mint a Reuter jelenti, az ENSZ rendkívüli közgyűlése kedden GMT 14.43 órakor ismét összeült.

Malik libanoni külügyminiszter eddigi megnyilatkozásaitól eltérő hangot megütve azt hangoztatta, hogy Libanon hálás azért az érdeklődésért, amely világszerte megnyilatkozik ügye iránt, de „végeredményben népünknek magának kell ezeket a kérdéseket egymásközt szabadon megvitatnia".

Malik felszólalása után *Ali Khán Pakisztán állandó ENSZ-küldötte*, négy pontban álló tervet terjesztett a közgyűlés elé. A javaslat megismétli Eisenhower már ismertetett tervét,

Kocsa Popovics, jugoszláv külügyminiszter a következő felszólaló; a közgyűlés keddi ülésén három pontból álló javaslatot tett.

Eszerint „az idegen haderőt haladéktalanul ki kell vonni Libanonból és Jordániából", lehetőleg egy előre meghatározott időpontig. Az ENSZ jelenléte megfelelő biztosítékot nyújthat bármiféle külföldi beavatkozás ellen. Végül „általános nemzetközi biztosítékok adása bármiféle agresszió lehetősége ellen a világnak ebben a részén".

Hans Engen, norvég helyettes külügyminiszter kedden hivatalosan előterjesztette a hétfőn megállapított héthatalmi határozati javaslatot, „amelynek alapján — mint hangoztatta — az ENSZ intézkedni képes".

Ezután *Adam Rapacki*, lengyel külügyminiszter szólalt fel, aki hangoztatta, hogy a nyugatiak által támogatott javaslat nem biztosítja „a feszültség bárminő enyhülésének lényeges fontosságú előfeltételét, éspedig a csapatok gyors kivonását".

A lengyel küldöttség teljes mértékű támogatásában részesíti a szovjet javaslatot, amely a brit és amerikai haderőknek Jordániából és Libanonból való haladéktalan kivonását kívánja — mondotta Rapacki.

Rapacki hangoztatta, hamisnak bizonyultak arról szóló vádak, hogy az Egyesült Arab Köztársaság felforgató cselekményeket folytat Libanonban.

Rapacki hangsúlyozta: van olyan irányzat, amely a libanoni akciót precedensnek tekinti arra nézve, hogy a más országok belügyeibe történő fegyveres beavatkozást, amennyiben ez az illető kormány kérésére történt, a nemzetközi kapcsolatok alapelvének tüntessék fel. A közgyűlésnek azonban lehetősége van arra nézve és ez kötelessége is, hogy ezt a beavatkozást az utolsó ilyenfajta cselekménynek tekintse, nempedig precendesnek további akciók számára.

A lengyel külügyminiszter után *Burma* ENSZ-küldötte emelkedett szólásra.

Előregyártott ácsolatfák

A biztosítást szolgáló faröntköket Komlón a vájárok többsége jelenleg még a termelés színhelyén, sokszor szűk, meleg munkahelyeken faragják ki az összeillesztési felületeken. Ezen változtat a fafogazó gép, Kiss Sándor Petőfi-bányai gépész újítása, amelyet most a Komlói Szénbányászati Tröszt is átvett. A fafogazógéppel a külszínen, kevés munkaerővel, nagy szériákban „előregyártják" az ácsolatfákat, azaz úgy megmunkálják, hogy a vájárra már csak az egyes darabok összeillesztésének feladata hárul. Ezzel egyben nagymérvű faanyagpazarlásnak is elejét veszik.

A gépet munkábaállították és így rövidesen sok komlói vájárt mentesíthetnek az ácsolatfák munkahelyen való megfaragásának nehézségeitől.

VASUTÉPÍTÉS KÍNÁBAN

A népi Kínában 1949. — a felszabadulás éve — óta hatalmas ütemben folyó építési munkálatok egyik jelentős fejezete a kínai vasúthálózat újjáépítése és kibővítése. 1949. óta több ezer kilométer hosszú új vasútvonalat építettek, nehéz terepen és mostoha természeti körülmények között. Az új vasútvonalak elősegítik a gazdaságilag elmaradt területek fejlődését és a kínai nemzetközi szállítási kapcsolatokat jelentősen megnövelik.

A Csiningtől Erhlienig vezető vasútvonal egyike a legjelentősebbeknek. A vonal folytatása Mongólián át Ulan Bator érintésével a szovjet távol-keleti vasúthálózatba kapcsolódik be, segítségével a Moszkva—Peking közötti vasúti távolság közel 1150 km-rel rövidült meg.

Jelenleg építés alatt áll a Lancsou—Urumcsi—Alma Ata (Szovjetunió) vasútvonal is, amelynek Lancsoutól északnyugatra futó, közel ezer kilométeres szakaszát már átadták a személyforgalomnak. E vasútvonal köti be a kínai népgazdasági rendszerbe a jümeni olajvidéket is.

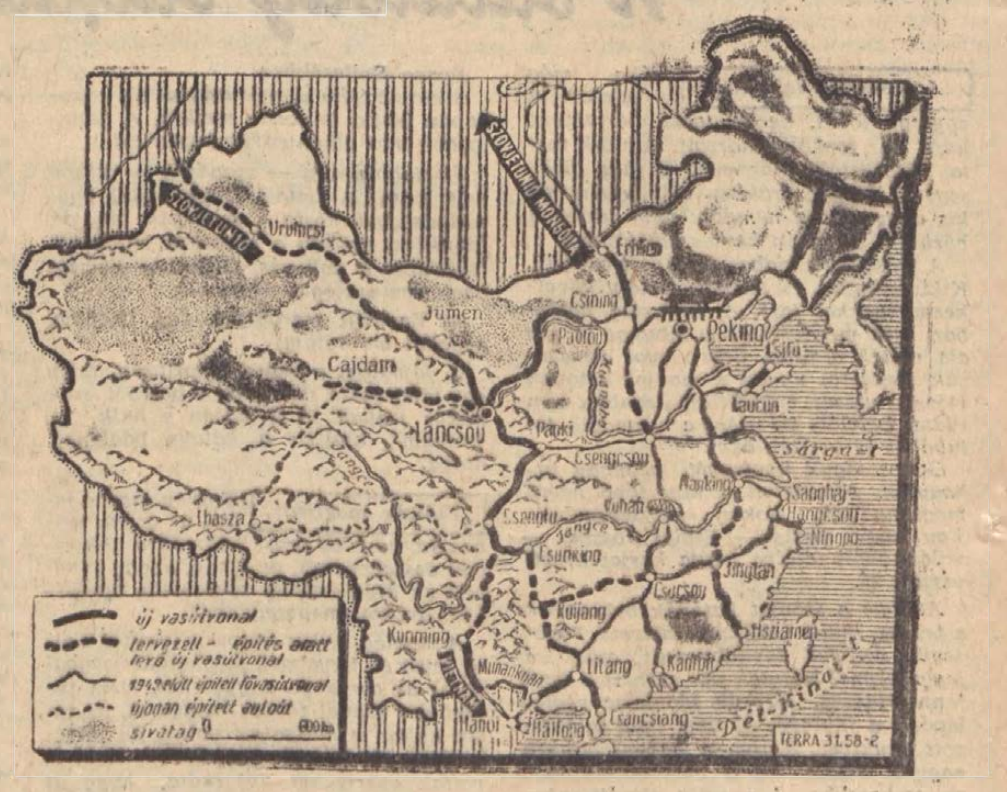
A napokban került átadásra a nagyjából észak—déli irányú ezer kilométer hosszú Paotou—Lancsou közötti vonalrész is.

A Lancsou—Paoki—Csengtu—Csungking szakaszt is 1949 óta építették.

A vietnami kikötőváros, Haifong és Kunming közötti 850 km-es szakaszt ez év elején adták át a forgalomnak. A vonal Hanoit, a Vietnami Demokratikus Köztársaság fővárosát is érinti. Hanoit Pekinggel jelenleg egy másik vasútvonal is összeköti, melynek Litangtól a kínai határállomás Munankuanig terjedő szakasza nemrég készült el. Litangtól Csangcsiang kikötőig 370 km hosszú szárnyvonal segítségével Kína legdélibb részének áruforgalmát bonyolítják le. Igen fontos a Sanghaj—Kanton vasútvonalon fekvő Jingtan állomástól elágazó Hsziamen (Amoj) kikötőjébe vezető szárnyvonal is, mely Fukien tartományt kapcsolja be Kína vasúthálózatába.

Egyéb jelentősebb új vasútépítések közé tartozik a Hangcsou—Ningpo, valamint a Santung félszigeten a Laucun—Csifu-vonal is. Közlekedési szempontból nagy jelentőségű a Hanoi—Peking-i útszakaszon Vuhan városánál, az a Jangcét átívelő 1600 méter hosszú, kétemeletes vasúti és közúti híd, melyet 1957. szeptemberében avatiak fel.

Bár nem vasúti jellegű, de világviszonylatban is nagy elismerést váltott ki a Lancsou—Lhassza, valamint a Csengtu—Lhassza közötti autóút, melynek legnagyobb része 4000 méter tengerszint feletti magasságban vezet.

17 millió forint hűségjutalom

A VIII. bányásznapon a pécsi bányaigazgatóság területén 17 millió forint hűségjutalmat osztanak szét. Ez az összeg 3—4 millió forinttal magasabb, mint az eddigi évek átlaga. A bányásznapon tartják az élüzemavató ünnepségeket is. A pécsi igazgatóság kerületei közül kettő, a szabolcsi és a vasasi elnyerte a minisztérium és a SZOT vándorzászlaját és egyúttal mindkettő kétszeres élüzem lett. A szabolcsi kerület 58 ezer, a vasasi 36 ezer forint jutalmat kap.

●

47 000 mázsa műtrágya

Örvendetesen nőtt a termelőszövetkezetek műtrágya igénye. Őszi rendeléseikkel együtt már eddig 120 kiló holdankénti műtrágyafelhasználás van biztosítva megyei átlagban. Mintegy 47.000 mázsa műtrágya áll rendelkezésre a megyében, amelyből elsősorban a termelőszövetkezetek kaphatnak.

●

210 „kiváló bányász"

II. félévi jó munkája alapján 210 pécsi bányász kapja meg a „Kiváló bányász" címet. A kitüntetett bányászok az elismerő oklevélen kívül egy vagy két heti fizetésüknek megfelelő pénzjutalomban részesülnek. Megjutalmazzák a jubileumot ünneplő bányászokat is. Ritka jubileum lesz Pécsújhegyen, ahol Prohászka Győző a bányánál eltöltött ötvenedik évét ünnepli.

Egy kis különbség

A két férfi csendesen leül az üb-irodában. Munkaruhában vannak, a kezük kormos, olajfoltos. S a két emberrel két különböző kor is besurrant a szobába. A most már csak emlékekben élő múlt, és az alakuló, fortyogó jelen. A múltat Jekl József hozta közénk, arcának szerteágazó mély barázdáiban, keményre dolgozott kezének súlyos mozdulataiban. Jekl József, ez az idős szótlan munkásember, aki már majd ötvenszer látta lángralobbanni a tavaszt s az ötven tavasz közé bizony nagyon sok keserű emlék szorult.

A másik Gajer István. Nyúlánk, fekete fiú. Arcáról az alig, alig serkedő szakáll közül üde fiatalság árad. 19 éves.

„Így indultam én"

Jekl József lakatos kissé szűken méri a szavakat, mintha nehezére esne fölbolygatni a 20—30 éves homályosuló emlékeket.

— Három évig voltam inas Sásdon. Persze, a régi nóta. 14—15 óra munkaidő, vizet hordani, fát vágni, meg disznóólat pucolni a mesterné asszonynak. Mit mondjak még az inaséveimről? Nem sok öröm volt bennük.

1935-ben kerültem ide a Sopianába. Akkor még a bőrgyár leányvállalata volt. Ott dolgoztunk a Malom utca sarkán abban az épületben, amelyik 47-ben leégett. Volt egy csomó ócska gép. Küszködtünk, ahogy lehetett.

Dolgozni kellett, mert munkavezetők, művezetők álltak mögöttünk. Hajtották az embert. Mint a gépnek, úgy kellett dolgozni, mert különben jött a megtorlás csőstől.

Egyszer a Roboz Miksa igazgató „úr" észrevette, hogy egyik másik munkás úgy délelőtt 9 óra tájban kicsomagolja a kis reggelijét és munka közben harap egy pár falatot. Nosza, üzent le az üzembe, hogy ha még egyszer meglátja, hogy valaki eszik, ráhúzat a munkaidőre. Övele nem lehet packázni. Nem is lehetett. Nehogy egy-két perccel előbb elmenjen valaki a munkások közül, bekeríttette az üzemrészt és csak akkor nyitották ki a kaput, mikor már szerinte is vége volt a munkaidőnek. Akkor lehetett csak a portára menni.

A kerítésre nem sajnálta a pénzt, de az eszébe sem jutott, hogy mosdót is illene ám építeni, mert a munkások csak úgy kutyafuttában tudtak munka után tisztálkodni, vödröt használva mosdónak. Az nem számított. Az sem, hogy jó sokáig ebédlőnk sem volt. Mindenki úgy evett, ahogy tudott. Gépek, munkapadok tetején.

Ha panasza volt az embernek, eszébe sem jutott, hogy az igazgatóhoz bemenjen. Még mit nem. Az akkoriban nem volt divat. A rongyos melós maradjon csak a műhelyben.

— És a mostani igazgató? — vetem közbe szinte önkénteleníl a kérdést.

Egy pillanatig csodálkozva néz rám.

— A mostani igazgató? Hát az itt tanult nálunk. Közülünk való. — Csak ennyit mond, de többre azt hiszem nincs is szükség. „Közülünk való". Nem úgy, mint Roboz Miksa úr, akihez esetleg csak a munkások képviselője mehetett be béremelési és hasonló ügyekben, de az sem mindig.

— Aztán ha már láttuk, hogy tárgyalással úgy sem megyünk semmire, akkor jött a sztrájk. Volt amelyik két hétig is eltartott, pedig nem valami nagy üzem voltunk. És mit kaptunk érte? Néhány fillér béremelést, de legtöbbször még azt sem. Rendszerint úgy próbált az igazgatóság operálni, hogy egyik másik munkásnak megadta a béremelést, de a zömnek nem. Azt hitték, akkor majd lesz egy sor sztrájktörő. De nagyot tévedtek. A mi üzemünk már akkor is csupa szervezett munkásból tevődött össze.

Aztán mit tudnék még mondani? Csupa rosszat. Ha valaki megbetegedett, csak úgy kapott segélyt, ha a munkatársai, a hozzá hasonló szegény proletárok összeadtak néhány nehezen nélkülözhető garast. Üdülés, meg ilyesmi? — Nevetséges. Sohasem hittem volna, hogy én egyszer munkás létemre még Siófokra kerülök üdülni. Pedig ott voltam tavaly.

Szóval valahogy így volt. Szerencsére elmúlt már.

„Még a zsebkendőt is"

Gajer István az öntödében dolgozik. Formázó. 1953-ban kezdte tanulni a szakmát Vácott.

— Egyenruhát, cipőt, teljes ellátást kaptunk, még a zsebkendőt is ők adták. Tanultunk s ki-ki a tanulás szerint kapott ösztöndíjat, — mondja Gajer István.

Gajer István munkásszálláson lakik, havi 40 forintért. 1 700 forinton felül van a fizetése. Valahogy a hangjából is ezerszer több derű árad, mint Jekl Józseféből. Nem is csoda. Egészen más fiatalság ez.

Meséli, hogy él, de látni az arcán, nem tudja mi megírni való van ezen, hiszen mindez olyan természetes.

— Hogy durván beszél-e velünk valamelyik művezető? Na, nem is kellene más!

16 nap fizetett szabadsága van. Nemrégiben volt Debrecenben kirándulni.

— Mi az, amin változtatni szeretne vagy ami nem jól van?

Gondolkozik.

— Nem tudnék hirtelen mit mondani. Ha kell valami, úgyis szólunk az ü. b.-nek, a pártnak, vagy a KISZ-nek.

— A szüleim idős emberek. Édesanyám nagyon beteges. Falusiak nem voltak tagjai az SZTK-nak. Sok ment el orvosra. Én vagyok a családfenntartó. Szóltam Golváth elvtársnak, az üzemi párttitkárnak, valahogy el kellene intézni, hogy a szüleim is SZTK-tagok lehessenek. El is intézte pár nap alatt. S úgy ahogy azt elintézte, biztosan elintézte a többi jogos kérdést is.

Mégis milyen gondjai lehetnek ennek a fiúnak? Biztosan van, de nem sok lehet. Szórakozik, na meg el ne felejtsem, mert erre nagyon büszke — tekézik is. Szerdán, csütörtökön edzés. Tarolásban 50 dobásból 130 fa az eredménye. Mikor a lányokról kérdezem, csak mosolyog. — A válasz azt hiszem kielégítő.

Most éppen nagy fába vágta a fejszéjét: pénzt gyűjt, mert mielőtt bevonul, szeretne elmenni üdülni. Igaz, addig van idő, mert csak a jövő ősszel kerül rá a sor, de hát jó előre gondoskodni.

Gajer Istvánnal nem sokat beszélgettem, de azt hiszem ez is éppen elég, hogy meglássuk mi a különbség a két fiatalság között.

— rEr —

Nyírfácskák

Minden hely foglalt.

A fényfüggöny kialszik, a reflektorok megvilágítják a szabadtéri színpadot s jönnek a Nyírfácskák. Vidáman, fiatalon, mosolygósan. A földigérő ruhakölteményekben úgy csillognak ezek a lányok, mint rózsabimbón a harmatcsepp. Már az első percben taps köszönti őket. Mert lehetetlen közömbös maradni táncuk, mozgásuk láttán. S milyen tánc, milyen mozgás! Műsorukat az immár világhírű Nyírfácska című tánccal kezdik.

Ezt látni kell!

Nem, nem jönnek, hanem suhannak. Suhannak, mint tükörsíma vízen a karcsú vitorlások. Mintha nem is lépnének, hanem egy láthatatlan, mozgó gumiszalagon állnának. Taps, taps, taps az elismerése táncuknak, légies könnyed mozgásuknak. S énekelnek. Daluk mint a kristálytiszta frissvízű hegyipatak csobogása.

Nem először járnak nálunk. A negyvenkilences VIT-en négy világtáj felől fújta a szellő a lányok kezében a nyírfácskák ágait Budapesten. Azóta mintha hajlékonyabbak, még kecsesebbek lennének. Üdeség és báj minden mozdulatuk.

Aztán a játszi jókedv, a tánc formáiba öltözött vidámság deríti a szíveket. Harmonika és balalajka zenére járják a friss táncot. A trojka csilingelése hallatszik s mintha látnánk a frissen hullott hóban a pajkos csikók ragadta szán nyomát...

Fényfüggöny — új tánc. Aranyos hímzéstől súlyos lila bársonyruhákban tündökölnek — méltóságosan. Az előttem ülő cigarettára akar gyújtani. Már lobban a gyufa, amikor a táncosok belejtenek. Rájukpillant és csak nézi, nézi őket. A gyufa közben végig ég ujjai között...

Virágzik a rózsa — csendül a lányok ajkáról a Vidám vásár című szovjet filmből ismerős dallam — magyarul! Tapsvihar és újrázás!

Polkát járnak és kozáktáncot. A természet frissességét, az emlékek tisztaságát dobbantják bele lépteikbe. Táncolnak és énekelnek a fiatalságról, a szépségről, a szerelemről, az emlékekről és a holnapról. Száll a dal, belopózik szívekbe és lángra lobbantja legszebb emlékeink fáklyáját. Gondolatok szárnyán repül a néző és elbódítja a dallam, a hunyorgó csillagos augusztusi éjszaka...

Hattyútánc. Enyhe szellő libbenti a tó felé hajló fák leveleit s a vízen hangtalanul, méltóságosan úsznak a hattyúk, nyújtogatják hullámmozgású hosszú fehér nyakukat. Mint első szerelmed legszebb pillanatát, úgy őrzöd magadban ezt a képet s moccanni sem mersz, mert félsz, hogy tovatűnik az álom...

Kitárul a szív, gyöngyözik a kacagás, csattan a jókedv, s a táncosok járják a vetélkedőt. De hogyan? Mintha gyorsan nyíló virágbimbót látnánk, aztán a kinyílott virág szirmait felkapja a szél és sodorja, sodorja szerelmese karjába.

A táncosok, zenészek, művészei táncuknak, hangszerüknek. Egy erős, boldog nép üzenete, barátsága csendül dalukban, ölt formát tánclépéseikben...

Köszönjük ezt a felejthetetlen estét.

A műsor végén a hála és a szívből jövő köszönet virágait Veres Erzsébet elvtársnő, az MSZBT megyei titkára nyújtotta át a Nyírfácskáknak. Kívánjuk nekik — Veres elvtársnő szavaival —, hogy továbbra is hirdessék művészetükkel a szovjet és a magyar nép megbonthatatlan barátságát s további útjukat is sok siker és eredményes munka kísérje.

(Garay)

40 000 holdra ólomzárolt vetőmag

Idén központi készletből 40.000 holdra elegendő, jó minőségű vetőmagot adnak ki a megyében. Búzából a sásdi és a pécsi járás, őszi árpából a sásdi, rozsból a pécsi és a sásdi járást jelölték ki általános vetőmagcserére. Az említett járásokon kívül a jégkárt szenvedett területek gazdái, az újonnan alakult és a régi tszek is — ahol gyengébb minőségű a vetőmag — kaphatnak ólomzárolt vetőmagot. Idén 10 százalékos felárral cserélhetik ki a termelők szokványminőségű terményüket ólomzárolt vetőmagra.

November első napjaiban a „Fekete szem éjszakája"-val nyit a szélesvásznú filmszínház

Mint ismeretes, a Park filmszínház átalakításával még ebben az évben korszerű, szélesvásznú filmszínházhoz jut a pécsi mozilátogató közönség. Az elmúlt héten a Komlói Építőipari Vállalat dolgozói már meg is kezdték az átalakítási munkálatokhoz való felvonulást és hamarosan megkezdik az építést is.

Az átalakítás során megifjodik a Park filmszínház. A termet közel három méterrel meghosszabbítják, egészen a Koller utcai házak vonaláig, a jelenlegi kijárati ajtókat oldalt helyezik el, az oldalsó széksorokat pedig középre helyezik át, ami lényegesen megjavítja majd a látási viszonyokat.

A vászon szélessége tizenegy méter hatvan centiméter lesz, és három hangszóró biztosítja majd a tökéletes hangvisszaadást. A közönség kényelmét szolgálja majd az átalakított szellőző berendezés is, ami a legrekkenőbb nyári napokban is hűvös nézőteret biztosít a jelenleg még legmelegebb pécsi moziban.

Az átalakított filmszínházban november első napjaiban tartják meg a bemutatót, előreláthatólag a Fekete szem éjszakája című új szélesvásznú magyar—francia filmmel.

MORVAY GYULA:

PÉCSI NAPOK

(2)

A vihar az ódon ház kapuja alá verte a két asszonyt, ott folytatja egyikük a levél olvasását.

— ... onokám van kint, valahol a város közepe felé laknak, sok házat leromboltak a német bombák, ők egy nagy romrakás mellett laknak, onokám a romokon játszott, felmászott a fára, letörött egy ágat, amiért a romos ház tulajdonosa megbüntette a gyereket...

— Miféle fára mászott, hiszen maga mondja nekem, hogy romrakás van ott? — kérdi a másik asszony, akin fehér vászoning van, melyet fekete hímzéssel hányt ki magának. Batyú van a hátán, kétszer is megrántja, hogy a földre ne csússzon a teher.

— Az, az romrakás van ott, írja a lányom, de már régóta úgy hagyták, gyomok és kidfák nőttek azon a helyen, ahol valamikor emberek laktak a házban. Erre a kisfára mászott fel az én onokám.

— Ahá, értem — mondja a másik asszony. — Kacifántos háziúr lehet, aki még ilyenért is meg tud büntetni egy gyereket. Nem, hogy felépíttette volna a házat.

— Írja a lányom, hogy nem építtette fel, van neki elég, hogy nem is nagyon bánja — egy házzal kevesebb, mi az neki. Háztulajdonos.

— Annál inkább fel kellene építtetnie a házat, hogy másoknak legyen hol lakni. De hát ha sok háza van...

— Sok van neki, nem törődik vele, de azzal törődött, hogy az én onokám anyja bűntetést fizessen, kell neki a kisgyerek pénze. Ilyen kutyaszívtelen ember az a londoni háziúr. Részvényes is, írja lányom.

— Nohát én tudom, hogy akkor ágyúrészvényes, mert az én uram is járt kint, mondta, hogy ezek az emberek olyanok, hogy ágyúrészvényeket vesznek, aztán egyik a másikat egymás ágyújával lövi. Sose fizesse meg a maga lánya azt a bűntetést. Hogyne, bűntetést, még mit nem? Csak mondja meg a lányának, hogy üzenem neki: sose fizessen annak a gazdag, szívtelen kutyának, aki azt se tudja mi az a gyerekröröm: felmászni a fára. És mennyi lenne az a bűntetés? — Mondjuk száz forint?

— Valahogyan úgy lesz.

— No, hát csak egy fillért se, — üzenem.

Az asszony keblébe teszi a levelet, egymás mellett állnak, nézik a járdán rohanó vizet, meg az eget, amelyen cafatokban rohannak a felhők. Lehet, hogy viszik a fehér vászoninges asszony üzenetét Londonba.

A bonyhádi ember már a harmadik nap ott ült a téren, galambokat etetett, de mindenki láthatta, hogy a javítási munkálatokat figyeli. Mondta is:

— Azt várom, hogy mikor bontják le ezt a zöld kupolát, mivelhogy alatta van az igazi, régi, törökkori kupola, akkor lesz csak igazán szép ez a dzsámi, belül is kissé átalakítják. Mert — jöjjön, elvtárs, nézze meg... És magával cipelt, húzott, hogy menjek, nézzem meg.

— ...Látja, az oltár mellett áttörték a falat, de hogy minek kellett azt áttörni, azt senki sem tudja. És minek a kereszt a félholdon, elvtárs? minek? — Egyre hevesebben beszélt. — ... Ide nézzen, itt ez a törökkori víztartó edény, de nem, nem azt kell néznem, hanem ezt az ordító felírást, hogy adjak szt. Philomena tiszteletére néhány forintot... és látta az ajtónál azt a táblát, hogy ha megnézte a magyarszenvedésnek ezt a szomorú helyét — adakozzon, — vagy adakozzék, mondja a bonyhádi ember. Csupa adakozás, könyörgés, kunyerálás erre, arra, amarra, mindenre az égvilágon...

El nem tudtam tőle szakadni: csak cipelt magával a girbe-görbe utcákon, pedig meg akartam nézni Terlendyné kirakatát (ide vissza kell jönnöm és vissza is jövök), de nem, csak vitt a kórházhoz, megmutatta a másik török dzsámi, meg akkor, ha belül is kissé átalakítják. Mert — jöjjön, elvtárs, nézze meg... És magával cipelt, húzott, hogy menjek, nézzem meg építészeti emlékkel mit csinált a — kegyelet.

— ...uram, nézze meg ezt a borzalmat, nézze meg, mit csináltak itt. Tudja, mit csináltak? Jóvátehetetlen bűnt. És azt kívánják tőlem, hogy Mayer Jozefát emlegessem. Megemlegetem őt, de úgy, hogy a sírjában össze-vissza forgolódik, mivel ő tette kegyeletből, hogy ezt a cseppkőfaragást barbár kalapácsok, vésők levakarták, letördelték a falról, oltárt tapasztottak eléje és nézze, elvtárs, itt beraktak egy ajtót, ott egy ablakot, amott megint egy ablakot, megint egy ajtót... rettenetes, fáj a fejem, gyerünk ki az udvarra. — Kimentünk az udvarra, ahol egyetemi tanárorvosok jártak, éppen betegeket látogattak, vagy operálni mentek, mi meg a minaretet néztük, melynek felső, lapkövei, mozognak, életveszélyesek, de egyébként fel lehetne, csak lehetne menni, ha Jozefa a bejárati ajtót is el nem roncsolta volna kegyeletből.

— De most aztán minden a maga eredetiségében lesz, minden hibát kijavítunk — mondtam a bonyhádi embernek, de az csak fejét csóválta és zsebkendőjével izzadó arcát törülgette.

(Folytatjuk)

Egy éjszaka a rádió mellett

Talló László és Nemeskéri Péter, a Sopiana rádió-klub két operatőre a Román Népköztársaság felszabadulása évfordulójára — a népi demokratikus országok részére — kiírt rövidhullámú amatőrversenyén tizenkét órán át forgalmazott. A két operatőr szombat este 21 órától vasárnap reggel 9 óráig — vagyis a verseny egész tartamán — 104 összeköttetést ért el s az eddig rendelkezésre álló adatok szerint országos viszonylatban a kollektív állomások között az első helyet biztosította a Sopiana rádió-klubnak.

ALKOTMÁNYUNK

Jog és lehetőség

Amikor alkotmányunk többek között leszögezte, hogy hazánkban mindenkinek joga van a munkához, sokan megkérdezték: miért volt erre szükség — hisz' dolgozni addig is szabad volt mindenkinek. Ez igaz. Csak hogy a munkához való jog nem csak azt jelenti, hogy valaki dolgozhat, ha munkához jut, hanem azt is, hogy nálunk mindenki számára a munkalehetőség is biztosítva van. És ez nagy különbség. Azzal ugyanis, hogy a munkához való jogot alkotmányunk mindenki számára biztosítja s hogy szocialista társadalmunkban e jog gyakorlásához a feltételeket is megteremtettük, örökre megszabadultunk a munkanélküliség fenyegető rémétől. A munkások és alkalmazottak száma évről-évre növekszik. Nálunk Baranya megyében például a szocialista iparban foglalkoztatottak száma 1955-ben átlag 34 714 fő volt, most 1958. júniusában pedig 35 599 fő.

S így van ez országos viszonylatban is. Szocialista társadalmunk újabb és újabb munkaalmakat teremt a munkások és alkalmazottak, a magyar dolgozó nép számára: új gyárak, új, korszerű üzemek, bányák épülnek szerte az országban s talán még soha nem építettek annyi lakást, mint mostanában. Az új gyárakba, az új üzemekbe, az építkezésekre új munkások kellenek. A mostani háromévés tervünk megvalósításához előreláthatóan mintegy 90 000 új munkaerőre lesz szükség s így a munkások és alkalmazottak száma az 1957. évi 2 millió 350 ezer főről 2 millió 440 ezer főre fog növekedni.

Kenyér és jog

Ünnep volt mindig a népnek az új kenyér. Jelképesen is, mert a szüntelenül megújuló életnek a gondolatát viseli, de valójában is, mert a paraszt egész évi, fagygyal, hőséggel, esővel, szárazsággal szembeni harcának eredménye az asztalra került, szép illatokat teregető friss, új kenyér. Akkor volt csak igazán nagy ünnep, amikor a hetek, hónapok óta már csicsókán, kukoricán élő, aratásban elcsigázott szegényparaszti család kiéhezett népe elé került végre a várva-várt, megkoplalt kenyér.

Nem volt kenyere annak, akinek joga nem volt, s mert urak írták a törvényeket, nem lehetett joga annak, akinek kenyere sem volt. A dolgozó népnek, amely verítékével öntözte a szántóföldeket, nem jutott más, csak a kötelesség és szüntelen inség. Így volt ezer évig és ezt nevezték az ország urai ezerévés alkotmánynak. Ezt nevezték a természet örök rendjének, isteni rendeltetésnek, megváltoztathatatlan sorsnak. És ha ma új kenyeret és új alkotmányt együtt ünnepelünk, akkor azt ünnepeljük, hogy mégsem maradt ez a sors örök.

Munkát, kenyeret követelt a munkás évtizedekig. De nem kapott jogot a munkához, s ha jutott is munka, abból kenyérre is éppenhogy futotta. Joga csak ahhoz volt, hogy tűrjön. Rossz volt a paraszt sora, de még rosszabb a munkásé. De éppen ezért a munkás érezte és tudta meg előbb, hogy nem a gondviselés, nem a természet rendje áll szemben vele, hanem az a társadalom, amelyben pénzért adnak jogot, becsületet, hűséget, mindent. A munkásosztály forgatta fel a szocialista forradalomban a társadalom addigi rendjét, megszerezte a jogot és a nagyobb darab kenyeret minden dolgozónak. Ezt ünnepeljük ma.

Kenyér és jog. Lehet, hogy történelmileg puszta véletlen a kettő együttes ünneplése. De mégsem érezhetjük igazán véletlennek. Jólét és politikai szabadság — ezt a kettőt nem mondhatta soha magáénak a dolgozó nép. És ezt a kettőt birtokolja most osztatlanul. A szocialista forradalom gyümölcsének teljességét fejezzük ki ezzel, s ez teszi teljessé ünnepünket is.

Kékvízű Balaton

A szakszervezeti igazolványt és a piros beutalót odaadjuk az üdülő gondnokának s ezzel megkezdjük kétheti pihenésünket a Balaton partján.

Az első nap még tartózkodóak vagyunk, s mindenki igyekszik a jó oldaláról bemutatkozni. Egy szőke fiatalember különösen udvariaskodik egy csinos, fekete hajú leánnyal — étkezéskor még a széket is alája tolja.

A harmadik nap délelőtt a fekete hajú kislány belopakodik a fiúk szobájába s összecsomózza a pizsamákat. Az „udvarias szőke fiatalember" később észreveszi a „merényletet" s hozzákezd ruhája kibogozásához. A kislány az ablak alól lesi a fiú munkáját s huncutul nevet. A fiú csomózza, csomózza pizsamáját s amikor megpillantja a nevető leányt, csak úgy a fogai közül ereszti a szót:

— Juci, ha még egyszer összecsomózod a pizsamámat...

Kezd a hangulat közvetlenné válni.

A focros hullámú vízben a part mentén, ameddig a szem ellát, fürdőzők, csónakázók. Beljebb vitorlákat dagaszt az enyhe szellő.

A szabadtéri színpadon Luxemburg grófját játsszák. A nézőtér zsúfolásig telt. Végignézek a padsorokon s szembetűnik valami. Mi? Az ülésrend: 1 férfi, 1 nő, 1 férfi, 1 nő.

Ugylátszik itt mindenki a feleségével üdül...

Búcsúest — tábortűz és — csillaghullásos éjszaka. Valahonnan messzi a vízről ének hallatszik: — Kék vízű Balaton, vidd el a ladikom...

Az új komlói gimnázium

Nyitva az út

Pécsett nincsen bölcsészkar, azok az érettségizett diákok, akik tanárok, művészettörténészek, múzeológusok akarnak lenni, — éppen ezért a budapesti Tudományegyetem bölcsészkarán kérték felvételüket. Lapunk munkatársa megkereste Kékes Andort, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarának tanulmányi osztályvezetőjét, és megkérte arra, hogy adjon tájékoztatást a Baranya megyei jelentkezők felvételével kapcsolatosan. Kékes Andor munkatársunk kérésére a következő nyilatkozatot adta:

— Az idén a budapesti bölcsészkarra óriási volt a túljelentkezés. Csak az orvoskart rohanták meg oly nagymértékben, mint minket. Az ország minden részéből kérték felvételüket — még az olyan egyetemi városokból is (Debrecen, Szeged), ahol van bölcsészkar. Közel kilencszázan juttatták el kérvényüket hozzánk. A 900-ból igyekeztünk a legjobbakat kiválogatni.

— A Baranya megyeiek nagyon szép számmal nyertek felvételt. Ugyanis jelentkezett 16 fiatal, közülük egy nem jelent meg a bizottság előtt, s felvételt nyert hét, tehát a jelentkezőknek majdnem fele.

— Mi megértjük, hogy a fiatalok nagy része szeretne bejutni az egyetemekre. Erre azonban nincsen mód, de a legjobbak számára mindig nyitva az út.

SURJÁN ÁKOS:

Szép, szőke nyár volt

Szép, szőke nyár volt, buksi
fejét kopaszra nyírták gépek,
s mint a mesében, aranyából
olvasztottak kerek érmeket:
domború keblű cipó-érmét,
foggal próbáljuk szép fehérét,
s mert bizonykodik, hogy valódi,
rálocsoljuk a hegyek vérét.

Szép, szőke nyár volt, kéken
kacsintottak a pajzán tavak
pletykát susogtak öreg tölgyek
és szemet húnytak a bölcs halak,
borzasan vártak fésűt a boglyák,
lustán, nyújtózva kelt a Nap,
szorgalmasan szívta a szőlő,
gyűjtötte télre a sugarat.

Szép, szőke nyár volt, arany-
mosollyal jöttek a hajnalok,
és dolgos órák igéretére
esték sem tettek lakatot,
vakító kéken kéklett az ég
és sűrű zölden zöldelt a lomb,
kövéren érett, ami érett
és domborodott mind, a domb.

Szép, szőke nyár volt, igazán,
amilyen nyár csak nyár lehet,
tűzes volt, termő, telivér
és nekünk termett kenyeret,
a tavak ránk kacsintottak,
a boglya fésűt tőlünk várt,
nekünk szívta tüzét a szőlő,
fa árnyékkal minket kínált.

Szép, szőke nyár volt, izzó,
lázas nyugalmú, életterhes,
kéklő békéjű, szép ősz ígérő
s igéretét megadni képes
szép, szőke nyár volt. Legyen
sok ilyen szép szőke nyarunk,
legyen kenyerünk, bor is hozzá,
és békénk, amíg csak vagyunk.

Nálunk már nem népbetegség a tbc

A felszabadulás óta páratlan eredményeket értünk el az egészségügy területén. Míg 1938-ban 370, 1956-ban már 612 orvos végzett egyetemeinken. Ennek köszönhető, hogy a múlt év közepén csaknem 50 százalékkal volt több orvosa az országnak, mint az utolsó békeévben. Magyarországon tízezer lakosra 14 orvos jut, ami azt jelenti, hogy e szempontból magunk mögött hagyunk számos fejlett nyugat-európai államot.

A nagyarányú beruházások eredményeként a kórházi ágyak száma már egy évvel ezelőtt meghaladta a 67 000-et, 20 000-rel több ágy áll a betegek rendelkezésére, mint 1938-ban.

1938-hoz képest kereken százzal több tüdőbeteggondozó intézet működik, a tüdőbaj megelőzését, illetve korai felismerését milliókra kiterjedő szűrővizsgálatok biztosítják. A tuberkulózis ma már nem népbetegség hazánkban: tízezer lakosra 3,5 tbc-halálozás jut, alig negyede az 1938. évinek. Ez az arányszám lényegesen alacsonyabb a világ számos más, fejlett országáénál.

Csaknem valamennyi terhes anyára kiterjed az intézményes gondozás, a tanácsadás. Budapesten lényegében minden szülés intézetben, orvosi segítséggel történik, s ez az arány már vidéken is meghaladja a 60 százalékot.

A csecsemőhalandóság több mint 50 százalékkal, az egy—kilenc éves gyermekek halandósága 70—76 százalékkal alacsonyabb, mint a felszabadulás előtti évek átlaga.

NÉP-ALKOTMÁNYA

Gépek végzik a munka nehezét

A bólyi gépállomás 1949-ben kezdte meg működését. Az akkori gépparkjukkal még nem segíthették megfelelően a környező falvak dolgozó parasztjait. A szerelők, műhelymunkások szűk, sötét helyiségben, anyaghiánnyal küszködve eléggé primitív körülmények között javították a gépeket.

Ma már 67 traktorral, 8 aratógéppel, 17 kombájnnal, 2 lánctalpas traktorral, két silózó kombájnnal és egy kenderaratő kombájnnal rendelkezik a gépállomás. Az igazgató pontos adatokkal igazolja, hogy a közel tíz esztendő alatt 472 ezer 500 fogatnapot végeztek. 387 ezer fogatot helyettesítettek.

Amit a gépállomás elvégzett, kézierővel is megoldható, csak fáradságosabban és jóval drágábban. Ma már nem kell hat napot dolgozni a gépállomás körzetében egy fogatnapért, nem kell a fogatnélkülieknek 30 forintokat fizetni, egy kis kocsi trágya kihordásáért, mert a gépállomás szállít is. Baranyában még olyan gazdák is gépállomással hordatják a trágyát, akik igaerővel rendelkeznek, még olyanok is kötnek aratási szerződést, akiknek van erejük a pár hold termés betakarításához. Megkímélik a lovakat és saját erejüket is. Csupán az idei aratásnál 11 643 kézi munkanapot helyettesítettek. A bólyi gépállomás körzetében már nem aratnak kézzel a termelőszövetkezeti tagok, a legnehezebb munkától mentesíti őket a sok modern gép.

Somogyi Pál:

KŐ ÉS KENYÉR

Gyermeklelkemet
mint langyos fénysugár ölelte
az „Istenember" szent balgasága:
„Aki téged kővel dob, dobd vissza kenyérrel";
Oh, de mondd,
honnét vennének a megkövezettek
kenyeret a visszadobáshoz,
hisz a kenyértelenség a legsebzőbb kövük.
Bűnös apostolok a te nevedben
gyilkos parittyákat lopnak a lelkedbe,
mézes szavaik kőzáporával dobálják azokat,
kiknek teste véréből fakad a kenyér.
Ember fia, im lásd:
mi nem háborítunk senki emberfiát,
hő vágyunk, izzó törekvésünk a béke,
de, ha ők
követ dobnak ránk,
a dobott kőre két kő lesz a válaszunk,
szuronyt szegez szembe a szuronnyal,
ácsok és aratók tengersokasága,
hogy ne legyenek soha többé megkövezettek
és ne legyenek megkövezők,
hogy kenyérben, örömben, elégedett legyen
minden jószándékú ember
itt a földön.

Jól dolgozni — öröm

Magas, őszülőhajú, barna ember Tián István. Összeszokott, kiváló kőművesekből álló brigádja egyike a legjobbaknak a Komlói Állami Építőipari Vállalatnál. Egy fél városra való házat építettek már föl és gyakra értek el olyan eredményeket, hogy a központból kiszálltak ellenőrizni a munkát, mert nem akarták elhinni, hogy ilyen jól is lehet dolgozni. Pedig lehet, s a titka sem ördöngősség.

— Szeptember 31-re kell a falak felhúzásával végezni, — mondja Tián István, — Szeretnénk előbb elkészülni vele. Vállaltuk az emeleteket elválasztó födémszerkezet berakását is, mert mi jobban bízunk a magunk munkájában. Az gyorsabb.

Közben Tián István egy pillanatig sem áll meg. Néha maga is beáll falazni, vagy megmutat valamit a tanulóknak, mert mindig van a brigádjában egy-két kőművespalánta. Szívesen foglalkozik velük:

— Ennél szebb mesterség nincs a világon. Két fiam van, mindegyikből kőművest nevelek, — mondja határozottan.

Szereti a szakmáját, nem is csoda, hogy az alig pár hete elkezdett épület úgy nő, mint a gomba.

A mesterségük szeretete, a kötelességtudás, s az, hogy büszkék akarnak lenni arra az épületre, amit ők építettek — teszi őket kiváló munkásokká. S nem utolsósorban az az örök igazság, amelyet ők is vallanak, hogy „jól dolgozni öröm."

A haza védelmében

Nem messze az erdőtől húzódik a falu, nagyon hosszú főutcájával. Az utolsó előadás megkezdése előtt sort áll a falu népe a mozi előtt. A határőr katonák — akik délután letették a szolgálatot — bejöttek, megnézik a filmet, akad közöttük néhány, akik félrehúzódnak és a lányokat nevetgélnek, sugdolóznak.

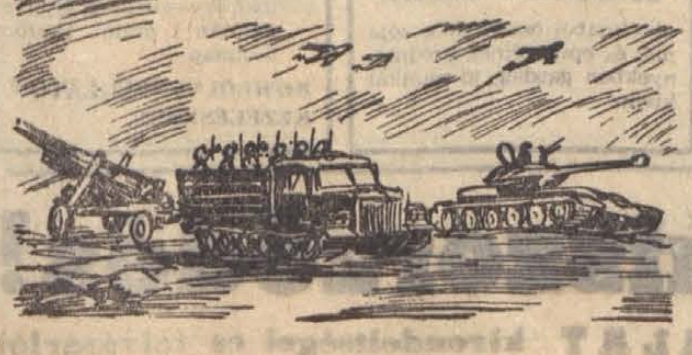
Ezek a katonák tíz perc múlva már gyűrűbe fejlődve „meghúzzák" a határt. Ha riadó van, — akkor a katonának mennie kell. Most már fuccs a szép nyári estének. Se mozi, se kislány, ma ismét kemény éjszaka vár rájuk, mert — valaki átlépte a határt...

A parancsnok és a politikai tiszt is itt cuppog a sárban, iszapban, kezükben géppisztoly, időnként parancsot adnak ki, a futár viszi, s a futár hozza az észrevételeket.

Hajnali három órakor az úton egy férfi poroszkál, jóvágású, markáns arcú fiatalember. Fellélegezve néz vissza az elhagyott falu felé, kezefejével megtörli izzadt homlokát. Megáll. Zsebébe nyúl, cigarettát vesz elő, másik kézzel gyufát keres. És már magyarázatot sem talál önmaga előtt arra, hogy miként lép eléje a sötétben két fegyveres ember...

Fölteszi a kezét, megmotozzák s elindulnak vissza a falu felé, immár hármasban...

Valahol, a határmentén, egy árokban hasaló katona csavargat a rádióleadó készülékén és leadja a jelentést: „A határsértőt elfogták..."

Uj életünk törvénye

Kilenc év bizonyítja már, hogy alkotmányunk nem maradt holt papír, hanem úgy szövi át tényeivel való életünket, ahogyan a betont a vas-szálak. Az alkotmányban foglalt jogok és kötelezettségek társadalmi életünk szilárd vázát alkotják, segítségükkel könnyebben igazodunk el a mindennapi élet forgatagában, könnyebben találjuk meg közös tevékenységünk célját, könnyebben találjuk meg az egyéni és közös, érdekek összhangját.

Kimondja alkotmányunk, hogy ebben az országban minden hatalom a dolgozó népé. Két évvel ezelőtt az ellenforradalom próbált változtatni ezen, megpróbálta a nép kezéből kicsavarni és a volt uraknak, kizsákmányolóknak visszaadni a hatalmat. De dolgozó népünk a párt vezetésével nemcsak megvédte hatalmát, hanem azóta még sokkal szilárdabban tartja kezében.

Veszélyben forgott alkotmányunk két évvel ezelőtt, s ennek a veszélynek hónapokig érezhető hatása volt, hogy a dolgozóknak a munkához való jogát nehezen biztosíthattuk. Az ellenforradalom romboló hatására sokan döbbenhettek rá, mit is jelent a biztos munkalehetőség és mit jelent annak a hiánya. Ugy voltunk az alkotmánynak ezzel a szakaszával, mint az egészséges ember az egészségével: csak akkor láttuk, milyen fontos, amikor veszélyben forgott.

De szocializmust építő társadalmunk újra egészséges és van munkája mindenkinek, aki becsületes módon dolgozni akar.

Alkotmányunk legnagyobb értéke éppen abban rejlik, hogy nem puszta ígéreteket tartalmaz, mint a tőkés osztályok alkotmányai, hanem magában rejti a jogok, ígéretek megvalósításának lehetőségét is. Ahhoz, hogy a dolgozóknak valóban legyenek a mindennapi életben is érvényesülő jogai alkotmányunk tilalommal is hozzájárul. Tiltja a kizsákmányolást. Azt, ami a tőkés társadalomnak alapja és legfőbb tartalma. Nálunk egyik ember nem sajátíthatja ki a másik ember munkáját. Ha teljesen nem is sikerült még megszüntetni, a kizsákmányolást igen szűk keretek közé szorítottuk és nem kétséges, hogy fejlődésünk során ez a mélyen igazságtalan és embertelen jelenség teljesen és örökre eltűnik életünkből. Ez alapvető feltétele annak, hogy megvalósuljon a szocializmus elve: „Mindenki képességei szerint, mindenkinek munkája szerint".

Ez az oka annak, hogy amikor alkotmányról beszélünk, nem csupán azt a paragrafusok közé szorított írott szöveget értjük alatta, hanem mindazt a felmérhetetlenül sok tényt, ami a mai életünk és a tőkés rendszer alatti élet közötti mély különbségeket és ellentéteket jelzi.

Éljünk a jogainkkal!

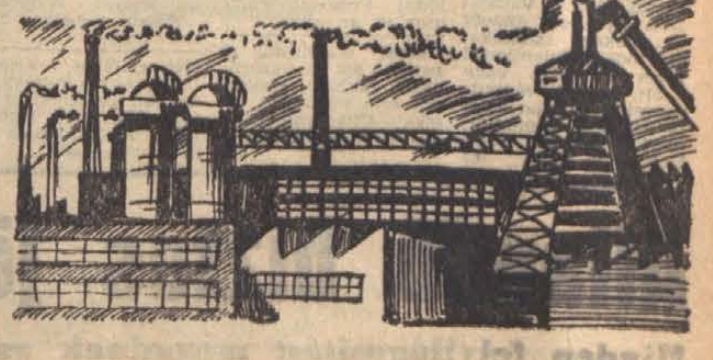
Vegeredményben minden hivatalos szerv őrködik a dolgozók jogai felett. De a Népi Ellenőrző Bizottság az a külön fórum, amely éppen a jogtalanságok, visszaélések, pazarlás, hanyagság — vagyis a gazdasági életben tapasztalható minden káros és ellenséges tevékenység — felderítésével foglalkozik.

Mit tett már eddig a Városi Népi Ellenőrző Bizottság? Először is megvizsgálta — az ország többi bizottságával egyidejűleg — az állományon kívüli béralap kérdését. A vizsgálat eredménye: akik nem dolgoznak meg érte, azok ne vegyenek fel jogtalan pénzeket. További eredmény: az év hátralevő részében 150 millió tiszta megtakarítás! Hasonló nagy vizsgálat folyt az Ingatlankezelő Vállalat munkájával kapcsolatban.

Melyek azok a panaszok, amelyek a leggyakoribbak? Erre vonatkozólag maguknak az ellenőröknek is van panaszuk...

— Az a baj — mondja Szabó elvtárs —, hogy az emberek még nem élnek eléggé jogaikkal. Ha látnak valamit, ami rossz — hiszen látnak, és maguk között gyakran meg is beszélik — félelemből vagy bizalmatlanságból nem közlik azt velünk. Pedig maga a bizottság is mellettük foglal állást, ha a panasz jogos.

A hatalom nálunk a dolgozó népé — de a dolgozóknak együttesen és különkülön is ki kell használniuk azokat a jogokat, amelyek a hatalommal együtt járnak.

Szép és divatos cipőt, szandált megelégedésre készít a

Siklósi Cipész KTSZ

Siklós, Felszabadulás u. 2. **Alkotmányunk ünnepe** alkalmából szeretettel üdvözöljük dolgozóinkat és megrendelőinket

A Pécsi Uránércbánya V.

pártbizottsága, vállalatvezetősége, szakszervezeti és KISZ bizottsága

ALKOTMÁNYUNK NAGY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL ELVTÁRSI ÜDVÖZLETÉT KÜLDI VÁLLALATUNK VALAMENNYI DOLGOZÓJÁNAK

Alkotmányunk ünnepe alkalmából minden dolgozónkat szeretettel üdvözöljük és ebből az alkalomból elismerésünket is kifejezzük első félévi jó munkájukért

Baranya megyei Tejipari Vállalat vezetősége

A Pécsi Sütőipari Vállalat

pártszervezete, szakszervezete, vállalatvezetősége az ALKOTMÁNY ÜNNEPE alkalmából szeretettel üdvözli valamennyi dolgozóját és kifejezi azt a reményét, hogy számít jó munkájukra a lakosság kielégítése és megelégedése érdekében

A Pécsi Kokszművek Igazgatósága

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉN szeretettel üdvözli dolgozóit és ügyfeleit

Alkotmányunk ünnepe alkalmából szeretettel köszöntjük vállalatunk összes dolgozóját ez év első felében teljesített eredményes munkájukért és bízunk abban, hogy minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy elősegítsék tovább jó eredmények elérését

MEGYEVILL

pártszervezete, vezetősége és üzemi bizottsága

Textilhuladék és Fonalosztályozó Vállalat

géptisztító-gyapot üzemének vezetősége (Mohács, Tímár u. 1.) ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉNEK alkalmából üdvözletét küldi dolgozóinak és köszönetét fejezi ki a jó munkáért.

Pécsi Kesztyű- és Bőrkonfekció KTSZ

vezetősége az **alkotmány ünnepe** alkalmából szeretetteljes üdvözletét küldi dolgozóinak és vevőkörének. Üzletei: Pécs, Kossuth u. 17. és Jókai tér 3., Baja, Vörösmarty u. 14. sz.

A Bányászati Aknamélyítő Vállalat

pécsi körzetvezetősége **alkotmányunk ünnepe** alkalmából szeretettel üdvözli minden dolgozóját. További jó munkát és jó egészséget kívánunk mindanynyiojuknak.

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából köszöntjük dolgozóinkat és további sikereket kívánunk az exportterv teljesítéséhez

Kesztyűgyár Vállalat

vezetősége, pártszervezete, szakszervezete

ALKOTMÁNY ÜNNEPÉN üdvözöljük kedves vevőinket és vállalatunk valamennyi dolgozóját

Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi V.

pártszervezete, szakszervezeti bizottsága és váll. vezetősége

A Déldunántúli Vegyianyag Nagykereskedelmi V. vezetősége

alkotmányunk ünnepe alkalmából szeretetteljes üdvözletét küldi a kiskereskedelem és a szövetkezeti boltok összes dolgozójának valamint vállalatunk saját dolgozóinak. Sok sikert és jó egészséget az előttünk álló feladatok megvalósítására!

Az ALKOTMÁNY ÜNNEPE alkalmából a

Pannonia Sörgyár

üdvözli minden dolgozóját és üzletfelét.

A Pécsi Építő KTSZ

vezetősége

az ALKOTMÁNY ÜNNEPE alkalmával

szeretettel köszönti összes megrendelőjét és dolgozóit.

A Baranya megyei Építő és Tatarozó V.

vezetősége, párt- és szakszervezeti bizottsága az

ALKOTMÁNY ÜNNEPE

alkalmából összes dolgozóját nak és építtetőinek eredményekben gazdag, jó munkát kíván.

SIKONDAI Vadásztanya kisvendéglő

üzemben!

Hideg, meleg ételek, italok! Presszó-kávé. Nyitva délután 1 órától. Hétfőn szünnap.

KOMLÓI VENDÉGLÁTÓ V. KEZELÉSÉBEN.

Felejthetetlen drága jó férjem, édesapám, gyermekem

Nádas Tibor

f. hó 18-án délelőtt 3/4 11 órakor 44 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

özv. Nádas Tiborné.

— HALÁLOZÁS. Till Sándorné, sz. Martinetz Karola mérnök felesége temetése 21-én délután 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

— Dusel Mátyás MÁV nyugdíjas 86 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 21-én, fél 3 órakor a köztemetőben.

— Somogyvári János SZTK üzemellenőr, hosszas szenvedés után 42 éves korában elhunyt. Temetése augusztus 22-én, pénteken 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen férjem és kedves rokonunk temetésén jelenlétükkel és virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Szitkay Mátyásné és a gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik özv. Nagy Sándorné sz. Patkó Katalin, drága édesanyánk temetésén megjelentek, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhítették.

Gyermekei.

Állás

Gyermekek gondozását vállalnám nappalra. Pécs, Semmelweis u. 7. Vidáné. 151

Görcsöny és Vidéke Körzeti Földmüvesszövetkezet gyakorlott szövetkezeti könyvelőt keres azonnali belépésre. Jelentkezés Görcsönyben. 159

Intelligens, ügyes nőt piaci árusításhoz délelőttre felveszek. Kertészet, Dietzmalom. 607

Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat 1958. IX. 1-re pincér és szakács tanulókat szerződtet. Jelentkezni lehet érettségi vagy 8 ált. iskolai végzettséggel a vállalat központjában, a munkaügyi csoportnál, Pécs, Perczel u. 8. 163

Lakás

Bajai 3 szobás, összkomfortos, központi fekvésű emeleti lakásomat elcserélném hasonló pécsivel. Érdeklődni lehet Pécs, 10-54-es telefonon. 461

Ingatlan

Egy kat. hold szőlő, présházzal, kúttal, nagy gyümölcsössel olcsón eladó. Érdeklődni Felső-Balokány utca 43. sz. alatt.

Cserdi állomástól 10 perce 640 négyszögöl szőlő, lakható épülettel, fele terméssel eladó. Cím: Bodonyi István, Szentlőrinc. 613

Családi ház eladó, kettő szoba, konyha, nyári konyha azonnal beköltözhető. Felső-Vámház utca 57. 608

Beköltözhető egyszobás, tágas présház felszereléssel, villanyval, 600 négyszögöl prima termő szőlővel igényesnek is betegség miatt, Mohácson eladó. Pintér Pál Mohács, Szőlőhegy 315. 161

Adás-vétel

Komondor házőrző fiatal kutyát vennénk. Keszü. Telefon: 3. Szeszfőzde. 164

Kétszemélyes, éjjeliszekrényes rekágy, nappali rekamié, éjjelágy, készítőnél. Budapest, Akácfa utca 6. (Rákóczi útnál.) 76

Hálószobát, konyhát, rekamiét készíttessen Cserhalminénál, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 25. sz. 132

Órát, távcsövet, gramofont, harmónikát veszek és eladok. Wágner, Rákóczi út 73/a. 83

Tolósúlyos mérleg rövid rúddal, nagy tányérral, hitelesítve kapható. Baja, Bezerédi u. 3. Krammer. 69

Fűkaszálógépek, lógereblyék, benzin- és villanymotorok, darálók kaphatók Gazdag Rezsőnél, Szentlőrinc. 131

Kényelmes, modern otthona lesz, ha kárpitozott bútorát Rudán kárpitosnál, Szentlőrincen készíttetí. Szolid ár; pontos munka. 132

Rekamiék, fotelek, székek, fotelágyak, szelonok készítése jó minőségben. Több havi fizetési könnyítéssel. Festetich u. 11. Keletinél. 123

Kárpitozott garnitúrák gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek kárpitos kisiparosnál fizetési kedvezménnyel. Kívánságára fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László kárpitos kisiparos, Budapest, VI.; Majakovszkij u. 98/a; volt Király utca. 66

Boroskád eladó. Jókai Mór u. 12 (volt Deák utca). 591

Háromszobás, fedett tetőteraszos, közműves villa nagy előkerttel eladó. Érdeklődni: Dischka utca 8., emelet. 584

350-es, négyütemű Jawa, oldalkocsi, 60 amperórás akkumulátor eladó. Nagyvárad u. 29, sz. 612

Jó állapotban lévő Gombor-sportkocsit vennék. Tel.: 37-86. Marosvásárhely u. 9. 616

100-as Sachs, generálozott állapotban, eladó. Érdeklődni lehet Megyeri u. 27. Szabadosékná. 615

Danuvia, legújabb típus eladó, Nagy Lajos u. 1. 595

Egy mély, steppelt gyermekkocsi, táskalemezjátszó és egy férfi kerékpár eladó, Pécs, Tiborc u. 44. 600

Renault személygépkocsi eladó, esetleg fizetési kedvezménnyel. Zsolnay V. u. 9. sz. 609

Vegyes

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky u. 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 101

Rádiókészülékek és hangerősítő berendezések javítását szakszerűen vállalom. Szalai Lajos, Szászvár. 202

Divatos férfiruhát, kosztümkabátot készíttessen Soósnál, Szigetvár, Kossuth tér 1. 105

Rádiójavítás szakszerűen, garanciával. Sebők János, Mohács. Telefonszám: 269 94

Autóköpeny, motorköpeny, kerékpárköpeny, gumicsizma vulkanizálását szakszerűen vállal Sáfárik gumijavító, Siklós. 123

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre Szigetvár, Kossuth tér 1. szám. 127

Figyelem! Gyönyörű rekamiék, fotelek, székek fizetési kedvezménnyel is kaphatók. Garnitúrák zöld és bordó huzattal azonnal vihetők. Vig, Budapest, Majakovszkij u. 93., bejárat Izabella utcából. 122

Pótbeiratás a Gépíró és Gyorsíró Iskolában megkezdődik 1958 augusztus 18-án és tart szeptember 5-ig. Hivatalos idő minden munkanapon délelőtt 8—11 óráig, Temesvár u. 2.; a Közgazdasági Technikum épületében. Beiratáshoz szükséges: általános iskola VIII. o. bizonyítványa, anya könyvi kivonat és 100 Ft. Telefon: 14-93. 140

Bútorszállítás, zongoraszállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor utca 27. Tel.: 15-54. 2-es mellék. 107

Műkőiparosok figyelmébe! A Tüzép pécsi 2-es számú telepén fehér cement és betonkavics kapható. 138

Vállalatok figyelem! Személygépkocsik nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. Műszaki és Fémipari Vállalat Szigetvár. 118

Értesítem megrendelőimet, hogy műhelyemet Citrom utcából áthelyeztem Sallai utca 23. számba. Tel.: 40-51. Szentgyörgyi József szabómester. 618

Társasház építéséhez társakat keresek. Előzetes érdeklődés 24-94-es telefonon. 603

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!

Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

Baranya megye Tanácsa *az alkotmány ünnepén*

köszönti a megye dolgozóit, sikeres építőmunkát és ehhez jó egészséget kíván

Köszöntjük dolgozóinkat és kedves vevőinket
ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN

Baranya megyei

Fűszer- és Édességkereskedelmi V.

pártszervezete,
szakszervezete,
vállalat-vezetősége

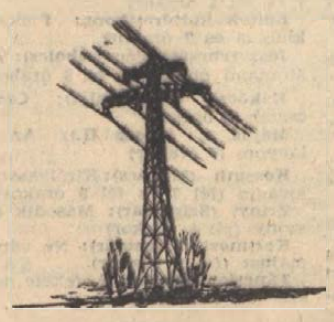
ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE alkalmából minden dolgozónkat szeretettel üdvözöljük. Ezúton mondunk köszönetet az 1958. első félévi jó munkájuk által elért eredményekért és a további munkájukhoz is sok sikert kívánunk

Pécsi Húsipari Vállalat

üb. vezetőség,
pártvezetőség,
vállalatvezetőség

Az **alkotmány ünnepén** szeretettel köszöntjük a megye állami gazdaságainak, termelőszövetkezeteinek összes dolgozóit és az egyéni termelőket, valamint vállalatunk és a bizományos földművesszövetkezetek dolgozóit

Baranya megyei Terményforgalmi Vállalat

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉN meleg szeretettel
üdvözöljük dolgozóinkat és fogyasztóinkat

Déldunántúli Áramszolgáltató V. Igazgatósága

Pécs

Alkotmányunk ünnepének alkalmából az 1957/58. gazdasági év eredményes befejezéséhez sok sikert és jó egészséget kíván valamennyi erdőgazdasági dolgozónak a

Mecsekvidéki Erdőgazdaság

vezetősége,
pártszervezete,
és szakszervezete

Alkotmányunk ünnepén szeretettel köszönti dolgozóit és megrendelőit a

XIV. sz. Autójavító Vállalat

Pécs, Munkácsy Mihály utca 35.

A Siklósi Körzeti Földművesszövetkezet igazgatósága

szeretettel üdvözli ALKOTMÁNYUNK
ÜNNEPE alkalmából tagságát, dolgozóit
és minden kedves vásárlóját

A Pécsi Bőrgyár

pártszervezete, vállalatvezetősége, szakszervezeti és KISZ bizottsága
ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN SZERETETTEL KÖSZÖNTI A GYÁR MINDEN DOLGOZÓJÁT ÉS TOVÁBBI SIKERES, BÉKÉS ALKOTÓMUNKÁT KÍVÁN VALAMENNYIÜKNEK

A Harkányi Gépállomás

vezetősége, párt- és szakszervezete **alkotmányunk ünnepnapján szeretettel** üdvözli a gépállomás minden dolgozóját, a körzetébe tartozó termelőszövetkezeteket és egyéni megrendelőket

---

É. M. Pécsi Cementáruipari V.

vezetősége minden dolgozóját és ügyfeleit igaz szeretettel üdvözli ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN

A Siklósi Járási Földművesszövetkezeti Központ

alkotmányunk ünnepnapján szeretettel köszönti a járás választott földművesszövetkezeti vezetőit, tagságát és a vásárló közönséget

---

A Pécsi Hús-és Tejkiskereskedelmi Vállalat

vezetősége, párt- és szakszervezeti bizottsága **alkotmányunk ünnepnapján igaz szeretettel** üdvözli minden kedves vásárlóját és a vállalat valamennyi dolgozóját

---

Szeretettel üdvözöljük dolgozóinkat a második szori „Élüzem" cím elnyerése és az **alkotmány ünnepének** alkalmából.

Megyei Tanács Téglagyári ES

A Mezőgazdasági Szerárugyár

pártszervezete, szakszervezete és a vállalat vezetősége szeretettel köszönti a vállalat dolgozóit **ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉN**

Alkotmányunk ünnepe alkalmából vállalatunk dolgozóit üdvözöljük és köszönetet mondunk az első félévi kimagasló eredményekért, amivel elértük iparigazgatóságunk által kitűzött jutalmat. Kérjük a további odaadó, öntudatos mukát

Agrária Keményítőgyár

vezetősége. Pécs

A Siklósi Faipari Vállalat

vezetősége az ALKOTMÁNY nagy ünnepnapján szeretettel köszönti minden dolgozóját és ügyfeleit

---

A Mezőmag V. Baranya megyei

kirendeltségének vezetősége az **alkotmány ünnepe** alkalmából köszönti a szerződéses magtermeléssel foglalkozó állami gazdaságokat, termelőszövetkezeteket, földművesszövetkezeteket és egyénileg dolgozó parasztokat valamint a kirendeltség összes dolgozóját

---

Alkotmányunk nagy ünnepén szeretettel üdvözöljük a gyár minden dolgozóját és az első félévben elért eredményes munkájukért elismerésünket kifejezve további jó munkát kívánunk

É. M. Pécsi Porcelángyár

pártszervezete,
szakszervezete,
vállalat-vezetősége

Augusztus 20-án, **alkotmányunk** nagy ünnepén meleg szeretettel köszöntjük valamennyi utazóközönségünket és dolgozóinkat

26. sz. Autóközlekedési Vállalat (Mávaut)

párt- és szakszervezete, vállalat-vezetősége

A Pécsi Ruházati Boltok

dolgozói **ALKOTMÁNYUNK** nagy ünnepnapján szeretettel üdvözlik kedves vevőközönségüket és előzékeny kiszolgálással, gazdag áruválasztékkal várják mielőbbi látogatásukat

RUHÁZATI BOLT

Az ÉM. 3 sz. Mélyépítő V. Pécs,

pártszervezete és vállalatvezetősége

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPNAPJÁN

SZERETETTEL ÜDVÖZLI DOLGOZÓIT, A VÁLLALATTAL ÖSSZEKÖTTETÉSBEN LÉVŐ ÖSSZES ÉPÍTTETŐ VÁLLALATOKAT, VALAMINT BARANYA ÉPÍTŐIPARI VÁLLALATAIT ÉS DOLGOZÓIT!

SPORT

Alkotmánynapi sportműsor:

LABDARÚGÁS: Barátságos mérkőzések: Pécsi Dózsa—Pécsi Bányász, Tüzér utca, 16.30. Pécsi BTC—Pécsi Bányász II., Tüzér utca, 14.30. Szigetvári ZMSE—Pécsi Vasas, Szigetvár, 16.30.

KÉZILABDA: Ünnepi villámtorna a Pécsi Építők Porcelángyár, és a Beremendi Építők férfi és női csapatainak részvételével. Építők Tüzér utcai sportpályáján, 8.

TERMÉSZETJÁRÁS. Természetjáró túra a Közép-Mecsekbe. Indulás a Széchenyi téri autóbusz megállónál, 9.

RÖPLABDA: Villámtorna a Pécsi Dózsa I., II. és a Pénzügyőrség csapatai részvételével. Pénzügyőrség pálya, 9.

ÚSZÁS: Meghívásos verseny. Balokány fürdő, 17.

VIZILABDA. Területi ifjúsági mérkőzés: Pécsi Dózsa—Dombóvári Vasút, Balokány fürdő, 18.30.

TEKE: Mecsek-Kupa verseny, Szikra és Építők pálya, 8.

LOVASVERSENY. Ünnepi lovasverseny, Harkány, 16.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18. Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

PVSK—Diósgyőri Vasas atlétikai verseny

Várakozásnak megfelelő eredmények születtek a PVSK—Diósgyőri Vasas egyesületek közötti atlétikai versenyen.

Férfi számokban a két csapat versenyzői 61:61 pontarányban végeztek, a női versenyzőknél a diósgyőriek elsősorban a magyar válogatott Skultéti és Nagy Zsuzsa kiváló eredményeivel 50:20 arányban győztek le a pécsi lányokat. Az eredmények közül kiemelkedik a férfiaknál Lukács PVSK 70.05 m. gerelyvető eredménye, mellyel új megyei csúcsot állított fel. A nők közül ki kell emelni 200 m-en Skultéti 26.04 mp-es idejét és a női távolugrásban elért 5.57 m-es eredményét.

Férfiak: 200 m, síkfutás 1. Z. Kovács, (DVTK) 23.3 mp, 2. Nagy (PVSK) 23,4 mp., 3. Révész (PVSK) 23,5 mp., 4. Kiszti (DVTK) 24,9 mp., Bánik Jenő (Pécsi Dózsa) 23.8 mp. versenyen kívül, Kiss (PVSK) 25,2 mp. versenyen kívül. 400 m síkfutás. 1. Nagy (PVSK) 25,2 mp., 2. Marténvi (PVSK) 53,0 mp., 3. Fazekas (DVTK) 54,6 mp., 4. Obert (DVTK) 56,6 mp., 800 m. síkfutás 1. Révész (PVSK) 1:54,9, 2. Somorjai (PVSK) 1:58.0, 3. Kertész (DVTK) 2:03,9, 4. Kocsis (DVTK) 2:07,8, Schrek (PVSK) 2:01,5 versenyen kívül. 3000 m akadály. 1. Fazekas (PVSK) 9:36.4, 2. Kispál (DVTK) 10:07,4. 400 m. gát. 1. Szécsei (PVSK) 59,5, 2. Berzi (DVTK) 60,8. 3. Prack (DVTK) 61,3. Gerelyvetés. 1. Lukács (PVSK) 70,05 m. 2. Wéber (PVSK) 54,43 m. 3. Demeter (DVTK) 43,01 m. 4. Oláh (DVTK) 41,40 m, Marténvi (PVSK 47,90 versenyen kívül, N. Révész (PVSK) 41,88 versenyen kívül. Magasugrás. 1. Járdánházi (DVTK) 175 cm, 2. Banna (PVSK) 175 cm, 3. Oláh (DVTK) 165 cm, 4. Honti (PVSK) 155 cm. Hármasugrás. 1. Oláh (DVTK) 13,03 m, 2. Berzi (DVTK) 12,80 m, 3. Szécsei (PVSK) 12,30 m, 4. Honti (PVSK) 11,25 m, Litz (PEAC) 12,18 versenyen kívül, Kiszti (DVTK) 12,14 versenyen kívül, Tóth (DVTK) 12,26 versenyen kívül. Diszkoszvetés. 1. Kobold (DVTK) 35,94, 2. Wéber (PVSK) 32,48, 3. Lukács (PVSK) 28,48, 4. Járdánházi (DVTK) 28,29. Kalapácsvetés. 1. Mező (DVTK) 43,09 m, 2. Resz (PVSK) 43,06, 3. Gyura (PVSK) 33,55 m, 4. Kobold (DVTK) 31,90 m. 4x200 m. váltó. 1. PVSK 1:34,0, 2. DVTK 1:36,4.

Nők: 200 m. síkfutás. 1. Skultéti (DVTK) 26,4 mp., 2. Nagy (DVTK) 27,3 mp., 3. Kaposi (PVSK) 27,6 mp., 4. Varga (PVSK) 28,0 mp., Fekete (PVSK) 29,3 mp. versenyen kívül, 800 m. síkfutás. 1. Nagy (DVTK) 2:38,2, 2. Gyulai (PVSK) 2:42,2, 3. Kovács (DVTK) 2:48,9. távolugrás. 1. Skultéti (DVTK) 557 cm., 2. Koboldné (DVTK) 482 cm., 3. Varjas (PVSK) 440 cm., 4. Lukácsné (PVSK) 438 cm., Nászai (PEAC) 448 versenyen kívül. Gerelyvetés. 1. Koboldné (DVTK) 27,0 m, 2. Varjas (PVSK) 17,90 m., 3. Kozsik (DVTK) 14,13 m. Súlylökés. 1. Kozsik (DVTK) 9,63 m., 2. Koboldné (DVTK) 8,15 m., 3. Lukácsné (PVSK) 7,93 m. 4x200 m. váltó. 1. (DVTK) 1:53,3, 2. (PVSK) 1:53,7., 5—3—2—1 pontozás alapján a pontverseny: DVTK—PVSK 50:20.

Baranya megyei Alszövetség válogató versenyének eredményei:

Férfiak: 100 m síkfutás: 1. Szlávicsek (Dózsa) 11,7 mp., 2 Bánik (Dózsa) 11,8 mp., 3. Szárkándi (Dózsa) 11,9 mp., 4. N. Révész (PVSK) 12,3 mp., 5. Kiss (PVSK) 12,5 mp. Súlydobás. 1. Oszvald (Dózsa) 12,26. 2. Wéber (PVSK) 12,12. 3. Farkas (Dózsa) 12,04. 4. Lukács (PVSK) 11,89. Magasugrás. 1. Banna (PVSK) 175. 2. Litz (PEAC) 165. 3. Szilárd (Dózsa) 165. 4. Hinti (PVSK) 155. Diszkoszvetés. 1. Farkas (Dózsa) 33,35. 2. Wéber (PVSK) 32,48. 3. Oszvald (Dózsa) 28,80. 4. Lukács (PVSK) 28,48.

Úszóink győztek Jugoszláviában

A pécsi úszó és vízilabda szakszervezeti válogatott első alkalommal Zomborban szerepelt a város válogatottja ellen és az úszóversenyt 72:69 pontarányban nyerte meg, mintegy 1500 néző előtt. A férfi gyors és hátúszás kivételével minden számban a pécsi versenyzők győztek. Az úszóverseny után került sor a vízilabda-mérkőzésre melyet a zombori csapat 5:0 félidő után 6:3 arányban nyert meg. A pécsi csapat főleg az első percekben nagyon megilletődve játszott és a tartalékos pécsi csapat nem tudott megbirkózni a jó képességű NB II-es jugoszláv csapattal.

A második versenyre Bezdánban került sor, melyet itt is két szám kivételével a pécsiek nyertek a bezdáni és zombori versenyzők előtt. A pécsi vízlabda-csapat 6:0 arányban győzött Bezdán csapata ellen.

A harmadik versenyre Osijeken került sor szombaton este villanyfény mellett, mintegy 2000 néző előtt. Ezen a versenyen is különösen a pécsi lányok tettek ki magukért, minden számot megnyertek és végeredményben az úszóversenyt a pécsiek nyerték 51:46 pont arányban. Az úszóverseny után került sor Osijek—Pécs vízilabda-mérkőzésre, melyet a helyi csapat 10:5 arányban nyert meg. Különösen nem ízlett a pécsieknek a helyiek dúrva játéka.

A pécsi úszó és vízilabda szakszervezeti válogatott hétfőn este visszaérkezett a jugoszláv túráról.

SPORTHIREK

A Nemzetközi Atlétikai Szövetség stockholmi ülésén az alábbi atlétikai világcsúcsokat hitelesítette:

Férfiak: 100 m 10,1 King (USA), 1500 m 3:38,1 Jungwirth (csehszlovák). 1 mérföld 3:57.2 Ibbotson (angol), 200 m 22.1 Gilbert (USA), 440 y gát 49.7 Potgieter (Dél-Afrika), 4x110 y 39.7 Christian Abilene főiskola (USA), 15 km gyaloglás 1:05.45.8 Szpirin (szovjet), Magasugrás 216 cm Sztyepanov (szovjet). Kalapácsvetés 68.68 Connolly (USA). — Nők: 100 y 10.3 Mathews (ausztrál), 220 y 23.4 Mathews (ausztrál), 440 y 56.6 Hiscox (angol). 4x100 m váltó 45.1 (Németország). 4x200 m váltó 1.36.3 (Ausztrália). Magasugrás 180 cm Balázs (Románia). Gerelyhajítás 57,40 m Pazera (ausztrál).

*

Megindult a labdarúgó-edzők továbbképzése. Baranya megyéből három edző, Meggyes Lajos, Páldi János és dr. Czibulka Mihály vett részt Budapesten a Testnevelési Főiskolán megtartott kéthetes oktatói gyakorlati tanfolyamon. A gyakorlati vizsgát mindhárman sikeresen letették és novemberben kell az oktatói vizsga elméleti tananyagát letenniök.

*

A Pécsi Vasutas Sportkör úszószakosztálya 19-én 5 órai kezdettel országos úszóversenyt rendez. Utána a pécsi vasutas ifjúsági, a dombóvári vasutas ifjúsági bajnoki vízilabda-mérkőzés, majd ezt követően a Pécsi Vasutas felnőtt—Tolnai Vörös Lobogó felnőtt vízilabda-mérkőzés következik. **Ez a mérkőzés fogja eldönteni, hogy ki nyeri 1958-ban a területi felnőtt vízilabda-bajnokságot.**

*

Hat város kézilabda-tornáját Győr—Budapest—Miskolc—Debrecen—Pécs és Szeged csapatai között az alkotmány ünnepén tartják Miskolcon. A pécsi kézilabda-válogatottak is elutaztak, hogy jó szereplésükkel igazolják hírnevüket.

KÉZILABDA-MÉRKŐZÉSEK EREDMÉNYEI

Pécsi Építők—Pécsbányatelepi Bányász női, Építők-pálya, 300 néző, vezette: Vargha 9:1 (5:0).

Pécsbányatelepi Bányász—Pécsi Építők, férfi mérkőzés 15:12 (7:3).

HELYREIGAZÍTÁS

Lapunk augusztus 17-i számában „Szigorúbb ellenőrzést az építőiparban és az erdőgazdaságoknál" címmel közöltük dr. Nemes Alajos rendőrfőkapitány beszédét. A cikk második részében tévesen közöltük egy vállalat nevét. — A szóbanforgó szöveg helyesen így hangzik: „A Pécsi Építőanyagipari Egyesülésnél 48 000 forintos siker született, ami a vezetők által elkövetett célprémiumcsalás volt".

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

SZERDA:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 20-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Új kenyerünket — új életünket köszöntjük. — Ünnepnapi beszélgetés. — Dallal tánccal Baranyában, Bácskában és Somogyban.
17.00: Német nyelvű műsor. Alkotmányunk ünnepén. — Zenés irodalmi műsor.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Dél-dunántúli híradó.
18.00: Kilenc éve van alkotmányunk. — Ünnepi zenés műsor.
19.00: Műsorzárás.

Vegyen lottószelvényt!

MOZI

Park: Őserdő foglyai (délelőtt 10 órakor) Tájfun Nagaszaki felett (fél 5, 7 és fél 10 órakor).

Kossuth: Kati és a vadmacska; Két bors ökröcske (délelőtt 10 órakor) Bűn (fél 5, fél 7, és fél 9 órakor)

Petőfi: Titokzatos lelet (délelőtt 10 órakor) Tájfun Nagaszaki felett (4, fél 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Vihar Itália felett (délelőtt 10 órakor) Svejk, a derék katona I. (6 és 8 órakor)

Ifjúsági filmszínház: Véletlen találkozás (6 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Balkezes újonc (délelőtt 10 órakor Yves Montand énekel (6 és 8 órakor)

Építők kulturotthona: Pickwick klub (5 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Benderáthi eset (délelőtt 10 órakor) Ember a vágányon (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Új ember kovácsa (délelőtt 10 órakor). Időzár (3, 5 és 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Mühlenbergi ördög (délelőtt 10 órakor) Az éjszaka szépei (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Zrínyi (Szigetvár): Új ember kovácsa (délelőtt 10 órakor). Ember született (4, 6 és fél 9 órakor)

Táncsics (Siklós): A császár parancsára (délelőtt 10 órakor) A fekete dosszié (6 és fél 9 órakor)

Bőrgyár: Bum a katona (fél 5 és fél 7 órakor)

CSÜTÖRTÖK:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 21-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Így ünnepeltek Dél-Dunántúlon. — Népdalok, tamburazene.
17.00: Német nyelvű műsor. Mosolyog a zenekar. — Vidám számok. — Amit a hanglemezről tudni kell. — Érdekességek a nagyvilágból. — Ünnepelt a falu. — Népdalok, vidám népi énekkari számok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Nyírfácskák Pécsett. Zenés beszámoló a Nyírfácska-együttes pécsi szerepléséről.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Tánczene.
18.45: Kommentár.
18.50: Tánczene folytatása.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Magyarnóták. — II. Operarészletek.

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5, 7 és 9 órakor)

Kossuth: A fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Chaplin-parádé (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Építők kultúrotthona: Pickwick klub (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Yves Montand énekel (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Csodacsatár (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Az én lányom (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Királyasszony lovagja (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Második asszony (fél 9 órakor)

Kertmozi (Szigetvár): Ne várd a májust (fél 9 órakor)

Táncsics (Siklós): A fekete dosszié (fél 9 órakor)

SÉTA A MŰVÉSZETEK BIRODALMÁBAN

címmel filmvetítést rendez Pécs város Művelődési Háza ma este 7 órakor. Belépés díjtalan.

Uj sportág: a gombfoci

Ugy látszik, hogy „új" sportággal gazdagodik a sportolók tábora. A gombfocit igen sokan ismerik, hiszen a gyerekeknek egyik legkedvesebb játéka. Nos, most a játékból sport lett. A pécsi gombfocisok városok közötti mérkőzést vívtak a bajai gombfocizókkal. A két napos gombcsatának 15 pécsi és 5 bajai résztvevője volt. Négy bajnokságot rendeztek; melyek közül kettőt a pécsiek, kettőt pedig a bajaiak nyertek. Volt városok közötti csapatverseny is, a pécsi gombfocizók nagy küzdelem után 26:24 arányban legyőzték a bajaiakat. A mérkőzéseknek lesz folytatása is, mert amint hírtik, legközelebb a bajaiak látogatnak el Pécsre, hogy itt mérjék össze erejüket a pécsi gombfocizókkal.

Versenyről — versenyre

A legutóbbi

hetek gazdagok voltak sportesményekben, nemcsak hazai, nemzetközi eseményekben is. Sportolóink szereplése ebben a hónapban erősen hullámzónak mondható. Körmöczi Zsuzsi után jól megállta a helyét Gulyás is: csak közel háromórás küzdelemben maradt alul a wimbledoni második helyezett ausztrál Fraserrel szemben. Biztató volt néhány fiatal úszó — Boros Kató, Várszegi, Katona, Csohány Eszter, Bajnógel, Frank és mások — szereplése. Fiatal öttusázóink is jobb eredményeket értek el Bukarestben, mint várluk tőlük. Az atléta-utánpótlás tagjai is kezdenek feljönni, a falusi spartakiádokon részt vevők száma elérte a két év előttit.

Vannak

tehát már biztató jelek a jövőre. De azért a tény csak tény marad: az elmúlt években nem gondoltak eléggé az utánpótlás képzésére, ahogy a Népszabadság is megállapította. Mindent el kell követni a tömegsport megteremtésére, elsősorban az iskolai testnevelés és sport fellendítésére, mert a tömegek, a fiatalok tömege jelentheti az alapot, a biztosítékot az élsport számára.

A szövetségek

számára is vannak feladatok a tömegek rendszeres sportolásának biztosításában. Segíteniök kell például a falusi spartakiádok lebonyolítását, de főleg meg kell teremteniök a rendszeres sportolás lehetőségét a sportba bevont fiatalok számára, hogy el ne kallódjanak, mint eddig sok helyen történt. Versenyalkalmakat tehát a falusi fiataloknak!

Legtöbb sportágunkat

a többé-kevésbé magas technikai és taktikai tudás mellett a gyengébb erőnlét jellemzi. Igy van ez például a labdarúgásban, ahol az NB I-ben, az NB II-ben és a többi osztályban egyaránt nagyon hullámzó volt a legtöbb csapat formája 1957—58-ban. Még a bajnokságot nyert MTK-é is. A tatabányaiak jó erőnlétükkel az élre harcolták magukat az őszi idényben, tavasszal azonban már nem birták úgy erővel. Legjellemzőbb mindenesetre a Bp. Vasas hullámzó szereplése; nagy teljesítmények után mindig nagy visszacsések következtek, sőt a tavasz folyamán a csapat legtöbb tagja mintha állandóan fáradt lett volna... De erőnléti hiányosságok mutatkoztak a vízilabda-válogatott játékában is az NDK ellen, s ez volt a fő hiányosságuk az ifjúsági asztalitenisz EB-n résztvett magyar fiataloknak is.

Tornában

a szovjet férfi és női tornászok káprázatos szereplése a VB-n csak még jobban kiemelte a mieink gyengeségét. Tavalyhoz viszonyítva ugyan valamit javultak női tornászaink, de a férfiak semmit. Több éves rendszeres, fáradságos munkára lesz szükség ebben a sportágban, hogy ismét a legjobbak csoportjába kerülhessünk.

A Bp. Honvéd

kosárlabda-válogatottja vereséget szenvedett a bolgár Akademiktől és nem jutott tovább az Európa Kupában. A bolgár bajnok kiválóan játszott, de a Honvéd szerepelhetett volna jobban is. Igen, szerepelhetett volna, ha megfelelő tartalékjátékosai lettek volna. Dehát nem voltak és nincsenek. Megint az utánpótlás.

A budapesti

birkózó-világbajnokságon a szovjet versenyzők szereztek a legtöbb bajnokságot és helyezést. A mieink becsülettel harcoltak, s bátrabban kezdeményeztek, mint eddig. Javultak birkózásban is, erőnlétben is és így — eredményességben is. Csak így tovább!

A prágai

kajak- kenu-világbajnokságon sportolóinknak egy aranyérmet sikerült szerezniök. Ez az eredmény bizony elenyészik a legutóbbi világbajnokság nagy magyar sikerei után, de azóta nagyon megváltoztak az erőviszonyok ebben a két sportágban. A Szovjetunió versenyzői itt is élre törtek. Feljöttek nagyon a németek is, de a legnagyobb meglepetést a lengyelek okozták. A magyar versenyzők a szerencsével hadilábon állottak, mert kedvező esetben még két-három bajnokságot is hazahozhattak volna. Végeredményben a magyar versenyzők az élosporthan végeztek, de ahhoz, hogy ismét a legjobbak legyenek ezekben a sportágakban, jónéhány évre van szükség.

A repülőmodellezőkről

keveset hallani. Az utóbbi napokban azonban ugyancsak magukra hívták modellezőink a figyelmet. A Londonban megtartott modellező világbajnokságon három számban is első helyen végeztek a magyar sportolók gépei. Egy csapásra a repülőmodellezők kis tábora felé fordult az érdeklődés. Nemcsak a magyar, de a külföldi sajtó is elismeréssel számol be a magyar repülőmodellezők teljesítményéről és kiemeli a magyar versenyzők derekas teljesítményét. Remélhetőleg a három aranyérem meghozza ennek a sportágnak is a tömegeket. Mert érdemes a repülőmodellezéssel foglalkozni és aki szereti és megkedveli ezt a sportágat, az szívesen áldozza idejét a repülőmodellezésre.

Közlemények

SIKONDÁRA

rendez társas kirándulást, külön autóbusszal Pécs város Művelődési Háza augusztus 24-én, vasárnap. Részvételi díj: 19 forint. Indulás reggel 8 órakor, érkezés este 8 órakor. Jelentkezés 21-én délig a Művelődési Ház irodáján a részvételi díj befizetése mellett.

SZABÁS-VARRÁS

tanfolyam kezdődik a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában szeptember 1-én, hétfőn délután 6 órakor haladók és kezdők részére. A tanfolyam 3 hónapos. — Részvételi díj 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodájában, délelőtt 10—22-ig.

ÁRAMSZÜNET

lesz 21-én, 22-én, 23-án reggel 7 órától 16 óráig a „Szigetvári" 15 kV-os gerincvezeték Patacs község, Tortyogó közti szakaszán felújítási munkák elvégzése miatt.

Épületfuvarozó Vállalat, Cserkút, 29. sz. Út- és Vasútépítő Vállalat Cserkút, Mecsekalja-Cserkút, vasútállomás. Bm. Állami Építőipari Vállalat, Húsipari Vállalat, Hizlalda telephelyeken.

A VÁROSI TANÁCS

mezőgazdasági osztálya értesíti a termelőket, hogy az idei őszi kalászos vetéseikhez jó minőségű nemesített vetőmagot igényelhetnek a kerületek mezőgazdasági csoportjai útján. A kapott vetőmagért azonos fajú, 10 százalékkal növelt mennyiségű szokvány kenyér- vagy takarmánygabonát kötelesek adni. Ennek hiánya esetén 10 százalékkal növelt cseremennyiség alapul vételével az érvényben lévő átszámítási kulcs szerint kiszámított menynyiségben másfajú kenyér- és takarmánygabonát (búza, rozs, árpa, zab, kukorica), továbbá napraforgót is adhatnak át cseretermény-ként. Az őszi árpa, rozs vetőmagigényt augusztus 25-ig, a búza vető magigényt szeptember 5-ig kell bejelenteni.

Egyidejűleg a mezőgazdasági osztály felhívja a termelők figyelmét, hogy készpénzfizetés ellenében a Kertimag Boltban bíborhere, szöszösbükköny, pannonbükköny, őszi borsó repce és lucerna vetőmagszükségletüket beszerezhetik.

*

A Pécsi városi Rendőrkapitányság bűnügyi osztálya értesíti Pécs város lakosságát, hogy a városban garázdálkodó kerékpár-tolvajokat elfogta. A tettesek az ellopott kerékpárok számát megváltoztatták, alkatrészeiket összecserélték, befestették. Azok a károsultak, akiktől 1958. május 1-től augusztus 12-ig kerékpárt loptak, saját érdekükben kerékpárjaikért jelentkezzenek a Városi Rendőrkapitányság bűnügyi osztályán (Pécs, Hunyadi János út 11. sz., I. emelet 12. szobában).

Torinótól — Stockholmig

1934 szeptemberének első napjaiban kis létszámú, de lelkes gárda, 20 fönyi magyar atlétacsapat indult Torinóba, az Európa-bajnokság színhelyére. Ez volt az első EB.

Azóta még négy zajlott le és hármon atlétáink is részt vettek. A hatodik EB-ra most kerül sor. Azt hisszük, nem érdektelen, ha most a VI. EB idején visszatekintünk atlétáink eddigi szereplésére.

Torino: 16 helyezés

Az egyre fejlődő atlétika nagy seregszemléje volt a Torinóban megrendezett Európa-bajnokság. A Szovjetunió bajnokainak, kivéve a 30-as évek atlétikájának színte valamennyi kiváló képviselője rajthoz állt a nagy versenyen. Olyan nevek, mint például Berger (Hollandia), Borchmeyer (Németország), Banzi, Beccali (Olaszország), Kotkas, M. Järvinen (Finnország), hogy csak néhány kiemelkedő tudású versenyzőt említsünk — fémjelezték a versenyeket. Az anyagi nehézségek miatt kis létszámú magyar gárda kiválóan megállta a helyét. A nem hivatalos pontversenyben Németország és Finnország mögött a harmadik helyet foglalta el.

Gyenge szereplés Párizsban

A II. EB küzdelmeit 1938 szeptemberének első napjaiban rendezték meg a francia fővárosban. A hazai közvélemény a torinói szereplés után érthetően nagy várakozással tekintett a versenyek elé. A magyar atlétika színe-java elindult, győztesen mégsem tért haza egyetlen versenyzőnk sem. A nagy vetélkedésben meg kellett elégednünk néhány helyezéssel. A versenyek megmutatták: az atlétika rohamosan fejlődik, egyes országok nagy áldozatokat hoznak a fejlődés érdekében, mi pedig nem tudunk minden tekintetben lépést tartani ezzel a fejlődéssel.

Első női Európa-bajnokságunk

Hat női versenyzőnk indult az ugyanebben az évben elsőízben rendezett női Európa-bajnokságokon Bécsben. A kitűnő formában levő Kádárné Csák Ibolya 164 cm-es országos csúcseredménnyel a második helyen végzett magasugrásban D. Ratjen német versenyzőnő mögött. Később a németek bejelentésére D. Ratjent törölték a női versenyzők sorából és így Csák Ibolyát Európa-bajnokká nyilvánították. A 4x100-as váltónk ugyancsak országos csúcseredménnyel a negyedik helyen végzett.

Nyolc év után újból...

A második világháború miatt csak nyolc év múlva, 1946-ban folytatták az EB-ket. A hosszú és súlyos világégésben kevésbé megviselt európai országok — elsősorban Svédország és Finnország — versenyzői szinte majdnem minden versenyszámban győzedelmeskedtek Oslóban, a többieknek csak a helyezések maradtak. Első ízben vett részt férfi és női versenyzőkkel az Európa-bajnokságban a háborútól legjobban megviselt Szovjetunió. Férfi atlétái mérsékeltebb teljesítményét alaposan ellensúlyozta a nők kiváló szereplése. 9 versenyszám közül ötben győzelmet értek el, de — minden versenyszámban ott láthattuk a Szovjetunió versenyzőinek nevét az I—VI. helyezettek között.

A kis létszámú magyar csapat gyenge teljesítményt nyújtott. (Ettől az Európa-bajnokságtól kezdve a férfi és a női versenyeket együtt rendezték.)

A berni sikerek

Általános vélemény szerint az 1954. évi Európa-bajnokság volt az eddigiek közül a „legnagyobb". 28 ország több mint 700 versenyzője küzdött itt. A nagy küzdelemben a Szovjetunió szerepelt a legjobban: a férfiak nem hivatalos pontversenyében 115, míg a nők pontversenyében 106 pontial végzett az első helyen. A magyar férfi atléták kiváló teljesítménnyel a második helyet foglalták el. Négy győzelmünk, valamint a 16 további helyezés bizonyítja a magyar atlétika jelentős fejlődését. A siker évek hosszú során át tartó rendszeres munkának az eredménye volt.

Milyen lesz stockholmi szereplésünk?

Most Stockholmban mérik össze erejüket Európa legjobb atlétái. Ott vannak a magyarok is. Mit várhatunk? Az ellenforradalom vihara atlétikánkat is megtépázta, az élvonal és az utánpótlás több tagja elhagyta hazánkat. De a feljövő fiatalok már bontogatják szárnyaikat, ezt mutatták az ez év első felének versenyei. Stockholm nagyot lendíthet fejlődésünkön.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 197. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. AUGUSZTUS 22.

Nagygyűléseken, díszünnepségeken, munkás-paraszt találkozókon ünnepelte Baranya népe augusztus 20-át

Ünnepi nagygyűlés Mohácson

Alkotmányunk napját méltóképpen ünnepelte meg Baranya megye és Pécs város dolgozó népe. Az idei augusztus 20-i ünnepségeknek valóban népünnepély jellegük volt.

A reggeli zenés ébresztő hallatára megelevenedtek Mohácson a fellobogózott házak. Benépesedtek az utcák, a gyerekek a zenekar után mentek, a felnőttek pedig ki a Duna partra, ahol valamennyi nemzet zászlajával az árbócán ott állt a Dunaföldvár nevű hajó, vagy a Bartók Béla művelődési házat keresték fel, ahol ezen a napon nyílt meg a sokac-kiállítás.

Délelőtt tizenegykor kezdődött az ünnepség a Bartók Béla művelődési ház szabadtéri színpadán. Az ünneplő dolgozók körében megjelent Kiss Rezső elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Török Károly elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára, Palkó Sándor elvtárs, a megyei pártbizottság tagja, a megyei tanács elnöke és Ognyenovics Milán elvtárs, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára.

Palkó Sándor elvtárs beszéde

Az ünnepi gyűlés első szónoka:

— Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke volt. Egyszerű szavakkal beszélt a magyar dolgozó nép alkotmányáról, amely nemcsak kötelességeket ír elő, de biztosítja a jogokat is. „Minden hatalom a dolgozó népé!" Így van-e ez a gyakorlatban? Így! Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke egyszerű paraszt ember volt... Én magam is munkás voltam — mondotta Palkó elvtárs.

Példákon keresztül elemezte: mit, hogyan váltott valóra a párt és a kormány abból, amit az alkotmányban törvényként leszögezett. Munkához való jog. *Van-e Mohácson, vagy másutt olyan ember, akinek ne lenne munkája?* Nincs. Művelődéshez való jog. Lépten nyomon találkozunk ennek megvalósulásával is: a dolgozó nép gyermekei ülnek itt Mohácson is a gimnázium padjaiban, övék a mozi, övék ez a művelődési ház is...

— *A mai fiatalok el sem tudják képzelni, hogy mi volt a múltban,* — mondotta Palkó elvtárs. — Állástalan diplomások, munkanélküliek tízezrei.

Néhány apró történetet mondott el a saját életéből. Akkor is joga volt mindenkinek szép lakásban lakni, csakhogy a szegény ember nem tudta megfizetni. Ők heted magukkal egy szoba-konyhás lakásban laktak és havi 25 pengőt fizettek. Havi huszonöt pengőt — a családfő egy heti megfeszített munkájának az árát. Nem bírták a magas lakbért. Vettek egy kis telket egy ingoványos területen törlesztésre és saját maguk vályogból felépítettek egy szoba-konyhás lakást hetüknek.

— *Mit szólnának a mai fiatalok, ha azt mondanánk nekik: építsetek ti is magatoknak ilyen vályogházat, költözzetek be heten egy szoba-konyhás lakásba?* Mi ezt nem mondjuk. Mi minden embernek jó lakást akarunk biztosítani. Hogy ez még nem sikerült egészen, az nem rajtunk múlott. Mi az elmúlt egy év alatt annyi lakást építettünk, mint a Horthy-rendszer huszonöt év alatt.

— Hiába, *megnőttek az igények, és ez nem is baj,* mert ez előre viszi a fejlődést. Ma már nincsenek olyan családok, ahol három gyerekre jut egy pár cipő.

— Nekem tíz éves koromban negyvenes cipőt vettek. Azt mondta anyám: „Majd belenősz fiam."

— A mai fiatalnak passzentos és nem is egy, több pár cipő kell. Ünneplőből is legalább két öltözet. Külföldi vendégek tartózkodtak a megyében. Uton-útfélen annyi motorkerékpárral találkoztak, hogy végül maguk is belátták: „hát ennyi magasállású ember mégsem lehet az országban. Ezek a motorok mégiscsak az egyszerű embereké lehetnek.

— *A kommunisták, amit ígértek, be is tartották* — mondotta Palkó elvtárs. — Felépítettük Mohács-szigetet, bevezettük a villanyt. Emlékszem, amikor ezen a helyen ezt bejelentettük, az egyik paraszt feállt és ezt mondta:

— Igértek nekünk már sok mindent a régi világban. Még azt is megígérték, hogy hidunk lesz. Nem hiszünk mi már.

— Mohácsszigeten új települések vannak villannyal, rádióval, mosógéppel, itt-ott már új bútorral. A mi társadalmunkban ilyen is lehetséges: egy elsodort sziget újjáépítése.

Palkó elvtárs szólt a szövetkezésről is.

— Ez nem a mi találmányunk — mondotta — ez parancsoló szükségszerűség. A nagyüzemi gazdaság olcsóbban, többet termel. *Elmondotta: az egyéni paraszt 180 forintért, az állami gazdaság 120, a tsz meg 130 forintért állítja elő a búza mázsáját. Drágán, nagyon drágán, mert a világpiacon ide szállítva 80 forintért kaphatunk egy mázsa búzát. Ezért is szükségszerű, hogy minél gyorsabban, minél több nagyüzemi gazdaság jöjjön létre a falvakban az önkéntesség alapján.*

(Folytatás a 2. oldalon)

Minden előfeltétele megvan annak, hogy gazdaságilag gyorsabban menjünk előre

Hatvanezer ember hallgatta meg Békéscsabán Dobi István és Apró Antal elvtárs beszédét

Békéscsabára már kedden érkeztek munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek a megye minden részéből. Különvonatok, autóbuszok, tehergépkocsik vitték az érdeklődőket a közelebbi és távolabbi falvakból, községekből a Viharsarok központjába. Az ünnepi nagygyűlés kezdetére mintegy hatvanezer ember gyűlt össze a város főterén és a környező utcákban.

A Hazafias Népfront megyei elnöksége, az MSZMP megyei végrehajtó bizottsága és a megyei tanács végrehajtó bizottsága rendezte nagygyűlést Bátkai Pál, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkára nyitotta meg. A Viharsarok dolgozóinak lelkes tapsa közben üdvözölte Dobi Istvánt, az Elnöki Tanács elnökét, Apró Antalt, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Minisztertanács első elnökhelyettesét és a gyűlés résztvevőit. Ezután Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke mondott beszédet.

Dobi István beszéde

— Alkotmányunk ünnepén szeretettel és barátsággal üdvözlöm Békéscsaba és Békés megye népét s a távoli vidékekről ide összegyülekezett vendégeket. Ünnepelünk és tanácskozunk a régi nagy békési agrármozgalmak megyéjében, Áchim András városában és örömünk, hogy itt már nem igen van harcolnivalónk, viszont osztatlan és igaz az örömünk, hogy augusztus 20-án a dolgozó magyar nép hatalmát ünnepelhetjük. Nincsenek grófjaink, földesuraink és a gyűlésező nép körül nem keringenek kakastollas csendőrök, mint cserkésző vadászkutyák — kezdte beszédét Dobi István, majd emlékeztetett arra, hogy 1945-ben a szovjet nép hős fiai szabadították fel az országot és 1956-ban megint az ő segítségükkel tudtunk urrá lenni az ellenforradalom felett és kezdtünk megint új életet.

Hálával és tisztelettel kell megemlékezni itt is róluk, mert a Szovjetunió fegyveres segítségnyújtása nélkül ma ezen a helyen megint a grófok ünnepelnének, de egy más alkotmányt, a szétosztott nagybirtokban megint bent ülnének a régi urak, a városházán a régi parancsolók.

Ezután az utóbbi másfél év eredményeiről szólt, majd a mezőgazdaságban előttünk álló feladatokról beszélt részletesebben.

— Kettős feladat áll előttünk a mezőgazdaságban. Növelnünk kell a termelést, és rendületlen elhatározottsággal folytatjuk a mezőgazdaság szocialista átszervezését.

— Az állam a párt agrárpolitikájának szellemében eljárva, senkit sem kényszerít szövetkezetbe. De minden egyéni gazda, akinek szeme és értelme van, hamarosan kénytelen lesz felismerni, hogy igen hamar elérkezik apró gazdaságának fejlődési határáig. És minél erősebbek a szocialista nagyüzemek, annál nehezebben fog boldogulni az egyéni paraszt a piacon kifejlődő versenyben. És különösen azért fogja nehezen bírni a versenyt, mert a gépnek és az agrártudománynak a kihasználására kisüzemben korlátozottak a lehetőségek, ezzel szemben a nagyüzem termése-redményei évről-évre számszerűen is növekedni fognak.

— Ez év június végén — mondotta a továbbiakban Dobi István — 2657 termelőszövetkezet, 819 termelőszövetkezeti csoport, 2393 szakcsoport és társulás működött az országban 1 650 000 hold földterülettel és 240 000 taggal.

Júliusban 26 új termelőszövetkezet, 10 termelőszövetkezeti csoport és hetvenegy szakcsoport és társulás alakult. Kilencszáz taggal és több mint hatezer hold földterülettel növekedett a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a termelőszövetkezeti csoportok földje. Mindezek a számok bizonyítják, hogy a párt és az állam, miután szigorúan elhatárolta magát a szövetkezeti mozgalom korábban alkalmazott helytelen, erőszakos módszereitől, az önkéntesség tiszteletbentartásával, de minden politikai és gazdasági érv felhasználásával, a parasztság körében kifejtett széleskörű agitációs, nevelő munkával következetesen folytatja a mezőgazdaság szocialista átépítésének politikáját.

Ezután nemzetközi kérdésekről beszélt Dobi István, majd így fejezte be beszédét:

A Szovjetunió iránt érzett szövetségi és baráti hűségünk, szeretetünk s a többi baráti országhoz való igaz ragaszkodásunk a magyar külpolitika alapja és népünk jövőbe vetett hitének, a békébe vetett bizakodásának biztosítéka.

A nagy tapssal fogadott beszéd után Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese lépett a mikrofon elé.

Apró Antal:

Az igazi belterjes gazdálkodás csak a szocialista mezőgazdasági nagyüzemben valósítható meg

Apró Antal bevezetőben átadta a gyűlés résztvevőinek, a megye dolgozó parasztjainak, munkásainak, értelmiségeinek a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és személyesen Kádár János elvtárs üdvözletét. (Hosszantartó nagy taps.)

Ma szerte az országban mindenütt alkotmányunk születését, népünk kivívott szabadságát, szocialista vívmányait, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szabadságát ünnepeljük — mondotta, majd így folytatta: a párt Központi Bizottsága, a kormány tagjai, a falvak, a városok vezetői ezen a napon száz és százezrek előtt ismertetik a néppel a szocializmus építésében elért eredményeinket és pártunknak, kormányunknak hazánk, dolgozó népünk, további felemelkedésével, a szocializmus további építésével kapcsolatos politikai, gazdasági célkitűzéseit. Vagyis a vezetők tájékoztatják népünket az ország ügyeiről és ez kétszeresen hasznos. Hasznos azért, mert a vezetők a magyar dolgozó társadalom minden rétegével találkoznak, megismerik a dolgozók nézeteit, tanácsait, bírálatát, tanulnak a tömegektől és ezután tovább erősödik a bizalom, a barátság az ország vezető ereje: a párt és a dolgozó tömegek között. Az ilyen népgyűlés egyben jó alkalom arra is, hogy véleményt cseréljünk, mert a „több szem többet lát" régi közmondás elve a politikában is érvényes.

Augusztus 20-a jelképesen az új kenyér ünnepe is, a munkás-paraszt találkozó ünnepe, a két nagy dolgozó osztály barátságának, testvéri szövetségének ünnepe. A munkásosztály történelme során

(Folytatás a 2. oldalon.)

Jó eredmények születtek a baranyai bányákban az alkotmány-ünnepi dekádban

Az alkotmány ünnepe tiszteletére indított munkaversenyben mindkét baranyai szénbányászati trösztnél jó eredmények születtek. A pécsi tröszt 105, a komlói pedig 102,8 százalékra teljesítette a második dekád tervét. Az üzemek közül egyedül a komlói Kossuth-bánya nem teljesítette dekádtervét, 99 százalékos eredményt ért el. A legjobb eredményt a két tröszt üzemei közül a komlói III-as akna érte el 109,3 százalékos teljesítménnyel. A pécsi Szabolcs kerület 106,2, Mária 106,2, Béta-akna pedig 105,8 százalékos teljesítményt mutat fel.

Tizenkilencedikén — a bányásznap tiszteletére indított verseny első napján — a pécsi tröszt egy tized százalékkal ért el jobb eredményt, mint a komlói tröszt. A pécsi tröszt e napi tervét 106, a komlói pedig 105,9 százalékra teljesítette. — Ezen a napon kiemelkedő eredményről számol be a szászvári üzem 120,8, Mária 116,8, III-as akna 112,5, és Pécsbányatelep 107,8 százalékos teljesítménnyel.

Alkotmányunk ünnepén felavatták az új komlói kórházat

A hegyoldalban, a hűvös fenyők tövében áll egy újjászületett szép nagy épület, ez Komló város új kórháza. Valaha várjáriskola volt, most végre otthont talált itt a régóta tervezett, régóta szükséges kórház.

Szerdán, alkotmányunk ünnepének délelőttjén nagyszámú közönség gyűlt össze az új kórház előtti téren, hogy részt vegyen a kórház ünnepélyes avatásán.

Az ünnepséget Halas Gyula főorvos, a Komlói Városi Tanács egészségügyi osztályának vezetője nyitotta meg, majd dr. Pálvölgyi László, az új kórház igazgatója emelkedett szólásra. Beszédében mindenekelőtt köszönetet mondott mind azoknak, akiknek része volt a kórház létrejöttében. Majd kitért arra, hogy egyfelől az egészségügyi kultúra, másfelől Komló városa milyen óriásit fejlődött az elmúlt évtized alatt, s hogy ennek a fejlődésnek újabb záloga az új kórház létrehozása. Elmondotta, hogy az orvos három legfontosabb feladatának: a gyógyító, tanító és kutatómunkának elvégzésére fog törekedni kórházigazgatói működése alatt.

— Valamennyi orvosnak, ápolónőnek és a kórház valamennyi dolgozójának áldozatos, becsületes munkájára szükség van ahhoz — mondotta végezetül, — hogy az új kórház mindvégig a legtökéletesebben ellássa hivatását, és egészséges, erős, életvidám embereket bocsásson ki újra az életbe.

Ezután Dubovitz Dénes, az Egészségügyi Minisztérium III. főosztályának vezetője üdvözölte örömmel a gyógyítómunka újabb otthonát és kívánt sok sikert a kórház dolgozóinak, majd Nagy Dezső, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetőhelyettese kérte az új kórház valamennyi új alkalmazottját, orvosát, hogy sose feledkezzenek meg hivatásuk szépségéről, felelősségéről és fontosságáról. A kórház létrehozásának egyik legodaadóbb harcosa, a Komlói Városi Tanács v. b.-elnöke, Simek Árpád fejezte ki reményét, hogy a sok áldozattal épült kórház be fogja váltani mindannyiuk várakozását. Halas Gyula főorvos legvégül köszönetet mondott a pártbizottságnak támogatásáért és hozzátette, hogyha a segítség a jövőben is ilyen lesz, akkor 1961-ben már az egész kórház dolgozni fog.

Ezután valamennyi résztvevő körüljárta az új kórházat és az elismerés, a lelkesedés hangján nyilatkoztak a berendezéséről.

Az új kórház 48 ágyas sebészettel és 32 ágyas nőgyógyászati osztállyal rendelkezik. 1961-re azonban újabb szárny épül a jelenlegi épülethez, s itt helyezkedik el a 70 ágyas belgyógyászat, az 50 férőhelyes gyermekosztály, valamint a diagnosztikai és terápiai részek. A belgyógyászat a szülészeti klinika épületében néhány hét múlva megkezdi működését.

A kórház kétemeletes. Lent mosoda, vasalóhelyiség, ruharaktár, gépesített, modern konyha két hűtőszekrénnyel és étel-lifttel, az ambulanciák, röntgen és laboratórium helyezkedik el. Különösen szép a röntgen-helyiség, ahol a legmodernebb Auto-Heliophos röntgengép várja a betegeket.

Az I. emeleten vannak a kórtermek, általában 5—6 ággyal, a szülészeti kezelőszoba, a műtő, előkészítő, a szülőszoba a sterilizálóval, a lázas szülőszoba és az újszülött szoba. Az újszülöttek szobáját nagy üvegfal választja el egy kis helyiségtől, ez a látogató — az újfajta megoldás, sok fertőzésnek elejét veszi.

A második emelet, a sebészet beosztása, nagyjából megegyezik a szülészetével, itt is hasonlóan helyezkednek el a helyiségek, itt is megtaláljuk a steril és a szeptikus műtőt. A kórház külön kis radiátora arra szolgál, hogy olyankor, amikor fűtésre szükség már nincs, a megfelelő helyen azért kellemes meleget lehet a betegeknek biztosítani.

Az új kórház hatalmas jelentősége, hogy Komlón, a lassan 35 ezer lakosúvá fejlődő városban és a környező bányavidéken megszűnt az az állapot, hogy a betegeket, a sérülteket Pécsre kellett beszállítani minden adódó baj esetén. A komlói kórház — mint annyian hiszik — minden valószínűség szerint példamutatóan el fogja majd látni munkáját, már ettől a naptól kezdve.

Apró Antal elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról.)

mindig a dolgozó parasztság oldalán állt a földesurak elleni harcban éppen úgy, mint a felszabadulás után a földosztásnál, a kiosztott földek megvédésénél. Most is a dolgozó parasztság oldalán áll a falu szocialista átépítésében. Éljen és erősödjék társadalmunk két nagy dolgozó osztályának: a munkásosztály és a dolgozó parasztság megbonthatatlan szövetsége!

Ezután emlékeztetett arra, hogy Békés megye a magyar parasztmozgalom, a haladás, a jobbágyfelszabadítás, a földosztó mozgalom viharsarka, központja volt. Majd országunk belpolitikai és gazdasági helyzetét ismertette Apró Antal.

Az élet minden vonatkozásában rendes medrében halad

Sikerrel felszámoltuk az ellenforradalom politikai és gazdasági kártevésének jelentős részét. A további alkotómunkára, a jobb, gazdaságosabb termelésre megvan minden politikai és gazdasági lehetőség, mert a széles dolgozó tömegek támogatják a párt és a kormány helyes politikáját. Mindjobban kibontakozik, erősödik a nemzeti egység. A Hazafias Népfront, amely széles pártonkívüli tömegeket tömörít a szocialista építésre, hazánk függetlenségének megvédésére, mind jobban kiterebélyesedik, erősödik és fontos tényezője lett egész politikai életünknek. Széleskörű, nevelő, felvilágosító munkát végez, százezreket kapcsol be a közügyek intézésébe. Rendszerünk demokratizmusa tovább fejlődik.

Az élet minden vonatkozásában rendes medrében halad.

Ma már huszonhárom hónappal az ellenforradalmi események után nyugodtan elmondhatjuk, hogy a dolgozók sokat tanultak az ellenforradalmi eseményekből, megnövekedett a népi hatalomért érzett felelősségük és napról-napra növekszik azoknak a száma, akik az üzemekben, a gyárakban, a szántóföldeken munkájukat, egyéni érdekeiket abból a szempontból nézik, hogy menynyire hasznos az a népgazdaságnak.

Apró Antal ezután a hároméves terv célkitűzéseit ismertette, majd így folytatta: az ipari munkások, mérnökök, műszaki dolgozók jó munkáját dícséri az a tény is, hogy

az 1958. év első félévi termelési tervét 2.9 százalékra teljesítették túl.

Ez lehetővé tette, hogy a lakosság áruellátását tovább javítsuk. Itt, Békéscsabán is — mint látom — van minden az üzletekben: ruha, cipő, élelmiszer, szerszám, kerékpár.

Összel több mosógépet, több háztartási gépet adunk az asszonyoknak, ezzel is kényelmesebbé akarjuk tenni munkájukat.

Az ipari terv túlteljesítése tette lehetővé, hogy a kormány 1 800 millióval megemelje az évi beruházási tervet. Tovább növeljük az exportáruk mennyiségét is.

A tervtúlteljesítés, a takarékosabb gazdálkodás kihat majd az életszínvonalra is. Ez a kihatás a jól dolgozó vállalatoknál a nyereségrészesedés növekedésében mutatkozik majd meg. Már az elmúlt évben több mint 1.2 millió dolgozónak, az összdolgozók 85 százalékának nyereségrészesedést fizettünk ki. Ez évben is, ha a tervet a szükségletnek megfelelő cikkekben túlteljesítik, ha takarékoskodnak az anyag és munkaerő ráfordításával, akkor a nyereségvisszatérítés minden bizonnyal emelkedni fog.

Pénzügyi helyzetünk szilárd

Az év első hat hónapjában az állami költségvetés bevételei több mint három milliárd forinttal haladták meg a kiadásokat. A bankjegyforgalom egészségesen alakul és a lakosság szükségleteit szolgáló állami kereskedelmi készletek értéke több mint kétszerese a forgalomban levő pénznek. A párt politikája a forradalmi munkás-paraszt kormány iránti bizalmat, a szilárd forint iránti bizalmat mutatja a lakosság takarékbetét állományának alakulása.

Ez év eleje óta 770 millió forinttal emelkedtek a takarékbetétek

és összegük ma már kétszer olyan nagy, mint az ellenforradalom előtti legmagasabb állomány.

A falusi és a városi adófizetők többsége becsületesen eleget tesz állampolgári kötelezettségének.

Az ország gazdasági helyzetének megszilárdulásához az is hozzájárul, hogy az utóbbi hónapokban sikerült helyreállítani lényegében a külkereskedelmi forgalom egyensúlyát, mindamellett, hogy a fontosabb külföldi nyersanyagokból a népgazdaság, elsősorban az ipar számára jelentős készleteket biztosítottunk.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szólva megállapította: az a feladat, hogy ugyanazon a földterületen többet termeljünk, több munkalehetőséget teremtsünk a mezőgazdasági lakosságnak, vagyis a földet belterjesebben műveljük meg. A párt és a kormány sokat foglalkozik a mezőgazdasággal, amelyet az ipar és az egész népgazdaság segít. A műtrágya ellátás növelése nagymértékben segíti a belterjes gazdálkodást. Egy mázsa pétisó felhasználása holdanként — 1—1.5 mázsával több gabonatermést eredményezhet.

Örömmel közölhetem a dolgozó parasztsággal, hogy a kazincbarcikai nitrogénműtrágyagyár, amelynek megépítésére több mint 800 millió forintot fordítottunk, megkezdte a termelést.

De ezzel sem lehetünk megelégedve, nekünk ezenkívül még egy újabb nitrogénműtrágyagyár építéséhez kell hozzáfogni, mert azt akarjuk, hogy 1965-ben a háború előtti három kg-os műtrágyafelhasználással szemben 70 kg nitrogénműtrágyát adjunk egy hold szántóterületre. A párt, a kormány most különös gondot fordít a műtrágyagyárak gyors építésére, mert az ország kenyérellátásának végleges megoldása, a mezőgazdaság szocialista átszervezése mellett azon is múlik, hogy mind több műtrágyát adjunk a mezőgazdaságnak.

A felvásárlásról elmondotta: az árak kialakításánál arra törekedtünk, hogy helyes arányok legyenek a munkásság és a parasztság jövedelme között és ugyanakkor növeljük a parasztság termelési kedvét. Keményen felléptünk a falunak is és a városnak is kárt okozó spekuláció és lánckereskedelem ellen.

Az eltelt másfél év tapasztalatai igazolták, hogy az új felvásárlási rendszer bevált.

A városok élelmiszerellátása — bár még kisebb-nagyobb hiányosságok akadnak — jobb mint az ellenforradalom előtti bármelyik időszakban. A múlt évi jó termésfelvásárlás és bizonyos mennyiségű gabonabehozatal lehetővé tette, hogy az idei aratás előtt az állam több havi készlettel rendelkezzék.

Az idei gabonafelvásárlás országos méretekben jól halad és a parasztság eleget tesz adógabona átadási kötelezettségének is. Békés megye már túlteljesítette III. negyedévi kenyér- és takarmánygabona felvásárlási tervét és jól halad a sertés- és vágómarha-felvásárlás is. Összegezve: mezőgazdasági árrendszerünk lényegében bevált és alapvető változtatást a kormány nem kíván végrehajtani.

Az ország érdeke megkívánja, hogy gyorsabban menjünk előre a mezőgazdaság átszervezésében

Tisztelt Nagygyűlés! Kedves Elvtársak!

Az igazi belterjes gazdálkodás csak a szocialista mezőgazdasági nagyüzemben valósítható meg

— folytatta Apró Antal. — Tudjuk, hogy sok középparaszt fejében megfordult már az a gondolat, hogy talán mégis jó lenne belépni, jó lenne gazdatársaival együtt szövetkezetbe tömörülni, hiszen nincsen olyan nap, hogy új termelőszövetkezetek alakulásáról ne hallanának az egyik, vagy másik járásban.

Az is köztudomású, hogy több mint egynegyedmillió dolgozó paraszt, több mint egy és félmillió holdon szövetkezetben gazdálkodik és nyílt titok, hogy évről-évre magasabb terméshozamokat érnek el, jobban gazdálkodnak, gazdagabbak.

Mi továbbra is támogatjuk az egyéni parasztokat, — mondotta a továbbiakban Apró Antal elvtárs, — továbbra is az önkéntesség alapján kívánjuk növelni a termelőszövetkezetek számát.

De az élet, a fejlődés, az ország érdeke megkívánja, hogy a régi hibák elkövetése nélkül gyorsabban menjünk előre.

Igenis agitálni kell a termelőszövetkezetek mellett komoly felvilágosító, szervező munkát kell végezni mindenkinek, aki jobb életet akar, legyen az munkás, paraszt, vagy értelmiségi. Közös érdek, hogy a mezőgazdaságban is, éppen úgy, mint az iparban, szocialista nagyüzemi gazdálkodás folyjék, mert a föld elaprózottsága, az alacsonyabb termelési színvonal egész fejlődésünk gátjává válik.

Ne gondolják, hogy csak a mezőgazdaságban vannak ilyen problémák. Az iparban például számos területen új gyártmányokat vezetünk be. De a munkásosztály, mint mindig, most is megérti az idők szavát. Javasoljuk a dolgozó parasztoknak és a középparasztoknak is, hogy barátkozzanak meg a szövetkezés gondolatával, lépjenek bátran az új útra. Ez az út biztos út! A szocialista országokban száz és százmillió dolgozó paraszt lépett erre az útra. Ezekben az országokban napról-napra növekszik a termelés, emelkedik az egész nép, köztük a dolgozó parasztok életszínvonala is.

3500 új tantermet építünk

Apró Antal kiemelte ezután, hogy a kulturális élet fejlődése egyike azoknak a területeknek, amelyekre népi demokráciánk a legbüszkébben tekinthet.

Népünk műveltebb lett. Horthy Miklós egykori kultuszminisztere, gróf Klebelsberg, egy alkalommal bejelentette, hogy az országban több mint egymillió analfabéta van. Mindez ma már a múlté. A népi demokrácia megszüntetve a kizsákmányolók műveltségi monopóliumát, lényegében megszüntette az analfabetizmust, jól felszerelt iskolákat, jól képzett pedagógusokat adott a dolgozók gyermekeinek.

Soha annyi könyvet, újságot, rádiót nem vásároltak, soha annyien moziba, színházba, kulturális, tudományos előadásokra nem jártak ebben az országban, mint napjainkban.

Ezután utalt arra: pártunk és kormányunk mindent elkövet, hogy kielégítse népünk nagy tudásszomját, megteremtse a lehetőségeket a még szélesebb körű műveltség kialakításához. Az országgyűlés a közelmúltban határozta el 3 500 új iskolai tanterem építését. Ennyi és ilyen korszerű tantermet még soha nem építettek ebben az országban.

A parasztfiatalok helyzetéről beszélt a továbbiakban. Pártunk és kormányunk nagy figyelemmel kíséri parasztfiatalságunk életét. Mint eddig, a jövőben is mindent megteszünk, hogy boldogabb jövőt biztosítsunk a dolgozó paraszt ifjúságnak — hangsúlyozta. Sokan termelőszövetkezetben, mások szüleik földjén dolgoznak. De nagyon sokan ott akarják hagyni a falut. Ez nem egészséges jelenség.

A mezőgazdaság szocialista átszervezésében nagy és szép feladatok várnak a fiatalokra. Nagyszámú, jó mezőgazdasági szakemberre van szükség.

Állattenyésztők, gépészek, kertészek, traktorosok, agronómusok kellenek.

Az országban a politikai és a gazdasági élet szilárd

Békés megye dolgozó népe! Kedves Elvtársak!

Az országban a politikai és a gazdasági élet szilárd, minden előfeltétele megvan annak — ha nem bízzuk el magunkat és tanulunk a múltból —, hogy gazdaságilag gyorsabban menjünk előbbre, városon és falun a széles dolgozó tömegekkel együtt építsük a szocializmust.

Az ország belső rendje szilárd. Hadseregünket átszerveztük. Rendőrségünk tanult az ellenforradalmi eseményekből, fegyveres erőink őrködnek békés építő munkánk felett. Fegyvert adtunk a munkások, a dolgozó parasztok, vagyis a munkásőrök kezébe. A népi államunkra törő ellenforradalmi erőket szétvertük. A reakció azonban nem mondott le tervéről. De egy biztos:

a magyar népet soha többé nem lehet letéríteni a szocialista útról.

Tudjuk, hogy hazánk függetlenségét, a további szocialista építőmunkát csak úgy tudjuk folytatni, úgy tudjuk megvédeni, ha továbbra is szoros szövetségben maradunk a szocialista országokkal, mindenekelőtt felszabadítónkkal, segítőnkkel, testvéri támogatónkkal, a világbéke nagy őrével, a szovjet néppel, a nagy Szovjetunióval. (Nagy taps)

Politikai, gazdasági célkitűzéseinkben a dolgozó nép érdekeiből indulunk ki mindig.

A pártnak és a kormánynak nincs a dolgozó nép érdekeitől eltérő érdeke, a párt, a kormány, a nép hatalmas erő, együttes erő, amellyel leküzdhetjük a nehézségeket és ezzel az erővel, összefogással építjük a jövőt, a szocialista Magyarországot.

(Taps)

Éljen Békés megye dolgozó népe! Éljen a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége! (Nagy taps) Éljen a béke! (Hosszantartó, lelkes taps)

A beszéd után a Békés megyei üzemek, vállalatok, tsz-ek, kisiparosok, a megye társadalmi szervezeteinek küldöttei különféle ajándékokat — új búzából sütött kenyeret, bort, valamint különféle emléktárgyakat — adtak át ajándékként a nagygyűlésen megjelent Dobi Istvánnak és Apró Antalnak.

Augusztusz 20-i ünnepségek Baranyában

Ognyenovics Milán elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

Ognyenovics elvtárs szólt az összegyűltekhez magyarul, majd horvátul. Elmondotta: a Magyar Népköztársaságban nemcsak jogot, de lehetőséget is teremtettek ahhoz, hogy a nemzetiségiek ápolhassák saját kultúrájukat, gyakorolhassák saját anyanyelvüket. Sok-sok példa van erre Mohácson is — mondotta, majd a következő szavakkal fejezte be beszédét: „Éljen a magyar és a nemzetiségi dolgozók őszinte barátsága!"

Kiss Rezső elvtárs, a Központi Bizottság tagja szól a mohácsiakhoz

Kiss Rezső elvtárs, a Központi Bizottság nevében üdvözölte a megjelenteket.

— *Van még egy megbízatásom* — mondotta — *mégpedig azoktól a csepeli dolgozóktól, akik 1956-ban a jeges-árvíz idején az önök segítségére siettek és segítettek a sziget újjáépítésében is. Őszinte, harcos üdvözletüket küldik önöknek ezek az elvtársak...*

Kiss elvtárs is az alkotmányról beszélt. Arról, hogy Budapestről jövet, ismét meggyőződött arról: szép ez az ország. Ilyen szép volt ez a táj István király idejében is, de most mégis szebb, mert *ez az ország most már a miénk, véglegesen a miénk és ebben az országban olyan élet lesz — se jobb, se rosszabb — amilyen életet mi magunk teremtünk.*

Már elharangozták a delet, amikor vége lett a gyűlésnek. Bár három beszédet hallgattak végig, mégse mozdultak el az ünnepség befejezése előtt az emberek.

Délután a mohácsiak a szigeten szórakoztak, ahol a városi zenekar adott térzenét, majd öt órakor a Bartók Béla Művelődési Házban ingyenes filmvetítésen vettek részt, amit hajnalig tartó tánc követett.

Pécsett

zászlódíszbe öltöztek a középületek, s a házakon, hirdetőtáblákon magyar, német és délszláv nyelvű falragaszok jelentek meg a következő szöveggel: „Az alkotmány ünnepén szeretettel köszönti a magyar népet a Hazafias Népfront".

Pécsett és a bányavidéken már a kora reggeli órákban zenés ébresztő köszöntötte a város ünneplő közönségét. Vasason, Pécsszabolcson, Pécsbányatelepen, Meszestelepen, Gyárvárosban, Ujhegy-szőlőben, Mecsekalján, Ürögben, Málomban és Nagyárpádon, mindenütt augusztus 20-i ünnepi megemlékezést tartottak, amelynek keretében méltatták alkotmányunk jelentőségét.

A pécsszabolcsi Hősök terén a bányászzenekar térzenét adott; a Puskin Művelődési Otthonban az úttörők műsoros délutánt rendeztek; a Tettye téren és a Balokány ligetben pedig szórakoztató kisfilmeket mutattak be. A járási tanács nagytermében megnyitották Mattyasovszky Zsolnay László gyűjteményes kiállítását, a művelődési otthonokban pedig táncmulatságokat rendeztek.

Bensőséges ünnepség volt Vasas I. faluban, ahol a KISZ-szervezet zászlóavató és névadó ünnepi taggyűlést tartott. A KISZ-szervezetet Hegedüs Mihályról, a csertetői csendőrsortűz alkalmával mártírhalált halt bányászról nevezték el. A zászlóra Hegedüs Mihály özvegye kötötte fel a legelső szalagot és beszédében arra kérte a fiatalokat, hogy legyenek hűek névadójuk nevéhez, hősi magatartásához. Az eskütétel után, kultúrműsor volt, majd tánc következett.

Nemcsak Pécs város területén, hanem szerte a megyében, mindenütt ünnepélyes keretek között emlékeztek meg a Magyar Népköztársaság Alkotmányának évfordulójáról.

Szigetvárott

alkotmányunk ünnepének előestéjén a KISZ-fiatalok fáklyás felvonulást rendeztek. — Augusztus 20-án az Oroszlán-étterem és a földművesszövetkezet zenekara zenés ébresztőt adott. Délelőtt 10 órakor a járási kultúrház udvarán megkezdődött az ünnepi gyűlés, amelyen több mint hatszázan vettek részt. Az ünnepi gyűlést Bocskor István, a Hazafias Népfront járási elnöke nyitotta meg, majd Parragi György országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet; utána Szabó József elvtárs, a járási pártbizottság első titkára szólt az ünnepi gyűlés közönségéhez. Méltatta az alkotmányban lefektetett jogokat és foglalkozott az állampolgárok kötelezettségeivel is, majd hangsúlyozta a párt vezető szerepét. — Délután a sportműsor keretében a Pécsi Traktor ifjúsági csapata a Szigetvári ZMSE ifjúsági csapatával futballozott. Délután 6 órakor a járási kultúrházban, illetve annak szabadtéri színpadán a tánccsoportok táncokat mutattak be, majd utána táncmulatság következett. Este 9 órakor a szabadtéri színpadon ingyenes filmvetítés volt, majd az ünnepséget éjfélig tartó táncmulatság zárta be.

Sásdon

az alkotmány ünnepét összekapcsolták a munkásőrség ünnepi zászlóavatásával. — Délelőtt 9 óra után a járási munkásőrség századának tagjai a sportpályán felsorakoztak, majd Duga József elvtársnak, a megyei munkásőrség parancsnokának jelentést tettek. Kovács Gergely elvtárs (Meződ), a pártbizottság tagja beszéd keretében a zászlót átadta a munkásőrség századparancsnokának. Ezután a tömegszervezetek, társadalmi szervek képviselői a zászlón elhelyezték szalagjaikat. Az ünnepi beszédet Szekeres László elvtárs, a járási pártbizottság titkára mondotta. Beszédében méltatta alkotmányunk jelentőségét, majd Gergely Lajos elvtárs, a megyei pártbizottság tagja üdvözölte a munkásőrséget. A zászlóavatás — amelyen több mint ezren vettek részt —, díszfelvonulással, a vendéglőben közös ebéddel, majd tánccal ért véget.

Pécsváradon

reggel hét órakor a hangos híradón keresztül zenés ébresztő köszöntötte a község lakosságát. A vállalatok dolgozói reggel fél 9 órakor gyülekeztek, majd a Felszabadulás terére vonultak, ahol Kaszapovics András országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. Utána a KISZ-fiatalok és az általános iskola növendékei kultúrműsort adtak. Délután pedig a Zengő-étterem kerthelyiségében jól sikerült táncmulatságot tartottak.

Sellyén

a zenés ébresztő után, délelőtt 10 órakor tartották meg az ünnepi gyűlést. Az úttörők az alkotmányról szóló verseket szavaltak, majd Sztergár János, a Hazafias Népfront megyei titkára mondott ünnepi beszédet. Utána kultúrműsor következett. Délután sportműsor volt, este pedig táncmulatság. Az ünnepségen mintegy 400—500-an vettek részt.

Alkotmányünnepi ajándék...

A városi tanács közlekedési vállalata kedves ajándékkal lepte meg az Uránváros dolgozóit augusztus 20-ra. Az alkotmány ünnepére bekapcsolta a lakótelepet a városi forgalomba, vagyis az Uránváros központja és a Széchenyi tér között ingajáratot létesített. Egyelőre tíz járat bonyolítja le a forgalmat, később azonban az igények szerint növekedni fog ez a szám. A járat Széchenyi téri végállomása ideiglenes, mert erről a forgalmas és túlzsúfolt térről a végállomások észszerű decentralizálását tervezi a tanács. Az uránvárosi járat végleges végállomása a Kórház téren lesz majd, ha ez a kocsilétszám felszaporodásával megoldható lesz.

A járat megindulásának alapfeltétele egy 212 méteres útszakasz kiépítése volt, amit az Útkarbantartó Vállalat dolgozói végeztek el napok alatt dicséretre méltó szorgalommal és jó munkával. Áldozatos munkájukért hála és elismerésképpen a III. ker. tanács az út átvétele alkalmával kedves ünnepség keretében a helyszínen megvendégelte az Útkarbantartó Vállalat dolgozóit. A baráti, meleg kis ünnepség keretében a vállalat dolgozói kijelentették, hogy a munka gyors elvégzésére az ösztönözte őket, hogy az alkotmány ünnepére örömet szerezzenek az Uránváros dolgozóinak, — s ez, mint a valóság bizonyítja, sikerült is.

Közöljük az autóbuszjáratok időpontját:

Széchenyi térről induló autóbuszjáratok indulási ideje: 6.25, 7.25, 9.10, 11.30, 15, 17.15, 18.15, 19.15, 21.15.

Uránvárosból visszainduló autóbuszok indulási ideje: 6.35, 7.35, 9.15, 10.15, 11.45, 15.15, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30.

Élüzemavató ünnepélyek

A VÁGÓHIDON

Kedden már az „Élüzem" feliratú tábla díszítette a Baranya megyei Húsipari Vállalat homlokzatát. Aznap tartották az avató ünnepséget is a vállalat kerthelyiségében.

Az ünnepségen részt vettek a városi pártbizottság részéről *Bodor József* és *Virág József* elvtársak, az Élelmezésügyi Minisztérium képviseletében *dr. Kökény Gyula* elvtárs, a Húsipari Igazgatóság beruházási osztályvezetője és *Eged József* elvtárs előadó, a megyei tanács ipari osztálya részéről *Rapp János* elvtárs osztályvezető és *Bérczes Károly* elvtárs, élelmiszeripari előadó, valamint az ÉDOSZ Baranya megyei elnöke, *Ruff Péter* elvtárs.

Az ünnepség *Szabó László* elvtárs, a vállalat igazgatója beszédével kezdődött. Szabó elvtárs elmondotta, hogy nyolc évvel ezelőtt mostoha körülmények között indult a vállalat, éppen ezért számít kimagaslónak ez a teljesítmény, amivel az élüzem címet elérték. Például csak a húsfeldolgozó részleg anyagmegtakarítása 755 000 forint. A jó munkának az eredménye a nyereségben is megmutatkozott, mert ebben az évben egymillió 189 000 forint terven felüli nyereségük volt. Az élüzem címet nehéz volt elnyerni, de mi azon leszünk, hogy meg is tartsuk, — mondotta Szabó elvtárs — s ez valószínűleg még nehezebb lesz.

Ezután *dr. Kökény Gyula*, a minisztérium kiküldötte tolmácsolta Kovács Imre miniszter elvtárs személyes üdvözletét és elmondotta, hogy a magyar húsipar nemzetközi tekintélye egyre nő és ebben sokat köszönhetnek a Pécsi Sopiana Gépgyárnak, mert húsipari gépeivel nagyban hozzájárult az iparág fellendüléséhez.

A beszéd után a Budapest Józsefvárosi Húsipari Vállalat igazgatója, *Nagy Ferenc* elvtárs átadta a vándorzászlót Szabó László elvtársnak, majd kiosztották a jutalmakat. Száztizenegy dolgozót jutalmaztak meg, ebből 12 lett okleveles kiváló dolgozó. Összesen 17 000 forint jutalmat osztottak szét. A jutalom kiosztása után közös vacsora következett, majd kezdetét vette a késő éjszakába nyúló tánc.

A MEGYEVILL-NÉL

Ugyanezen a napon tartotta a Pannonia-szálló nagytermében élüzemavató ünnepélyét a MEGYEVILL. Az ünnepélyen részt vettek a megyei párt végrehajtó bizottság részéről *Török Károly* elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára, a városi pártbizottság részéről *Szentistványi Gyuláné* elvtársnő, az agit. prop. osztály vezetője és *Schanczl Antal* elvtárs, a munkásőrség parancsnoka. Az Építésügyi Minisztérium képviseletében *dr. Molnár Győző* elvtárs, a minisztérium főmérnöke, a megyei tanács részéről *Nagy Béla* elvtárs, az építési- és közlekedési osztály vezetője, a szakszervezet részéről pedig *Krisztics Márk* elvtárs, az építőipari szakszervezet elnöke.

A megnyitó beszédet *Kelemen György* elvtárs, a vállalat igazgatója tartotta. Elmondotta többek között, hogy bár a vállalat 5,2 százalékkal túlteljesítette termelési tervét, mégis az abszolut béremelés mellett 1,6 százalékos bérmegtakarítást ért el. A vállalat a tervezett 4,1 százalékos alaprentabilitást 7,4 százalékra teljesítette, ami szintén példátlanul álló jó eredmény. Ezután *Molnár Győző* elvtárs köszöntötte a vállalat dolgozóit, majd *Schanczl* elvtárs mondott nagy tapssal fogadott beszédet. Ezután kiosztották a jutalmakat, 25 dolgozó kapott pénzjutalmat.

Az ünnepséget baráti hangulatú vacsora és vidám tánc zárta be.

Sokac népművészeti kiállítás nyílt Mohácson

A Mohácsi Bartók Béla Művelődési Otthonban augusztus 20-án sokac népművészeti kiállítás nyílt.

A látogató nem győz gyönyörködni a szebbnél szebb háziszőttesekben, kézimunkákban, csipkékben. Több évtized tradicionális — s mármár veszendőbe menő — népművészeti anyaga került itt kiállításra. A sokac népviselet és háziipar nagyszerű termékeit láthatja a szemlélő. A kiállítás szervezői, élükön Trájer Ferenccel mintegy 50, sokacok lakta házat járt végig, rejtett fiókokból, a poros padlásokról szedték össze a kiállított holmikat.

Színpompás ködmönök, női mellények, női nagy ingek (oppletyak), régi harisnyák, vőfély-vállkendők (peskir) csodáltatják meg a nézőt. Valóságos művészi munka minden egyes darab. Türelem, idő és szépérzék kellett elkészítésükhöz. Különösen kedvelt volt, a fehér alapon fekete, kék, piros és aranyhímzés. Egy-egy női ing díszítése, hímzése valóságos dombormű. Alaposabban megnéztem az egyik ruha mintáját. Az egyik virágmotívum körülbelül 1 milliméter széles és 5 milliméter hosszú, de ezen a kis darabon mintegy 40 öltést számoltam össze. S ezer és ezer ilyen kis motívumból tevődik össze egy-egy ruhadarab hímzése.

Régi, zsinóros bársonyöltönyök, díszpárnák, régi lakodalmas zászlók káprázatják el a szemet. Mutatja mindez, hogy a népnek régen is megvolt a kultúrszomja, szépérzéke, amit másként nem tudott kifejezésre juttatni, mint, hogy háziszőttesekbe öltötte bele tehetségét. Nem mehetünk el megilletődés nélkül a remekművek mellett tudva azt, hogy ezek hímzése mellett születtek meg a legszebb népmesék, tudva, hogy nem villanyfénynél, hanem pislákoló kislámpák mellett, görnyedt háttal készültek ezek a ruhák.

Dokumentálja ez a kiállítás annak a népnek művészetét, amely a 14. század óta él Mohácson s számuk ma is több mint 7000. Egy javaslat a kiállítás nyomán: lehetőséget kellene találni, hogy ezek a szinte felbecsülhetetlen értékek ne kallódjanak el, hanem egy múzeum keretében állandó kiállítást nyerjenek. Talán lehetne Mohácson egy helyiséget találni, ahol a sokac nép sokrétű művészetét bemutató tárgyakat kiállítanák. Megérné!

Művelődési otthont avattak Cserdiben

Az alkotmány ünnepére készült el Cserdi művelődési otthonának első részlege. A község népe társadalmi munkával és a községfejlesztési adójából építette, fejlesztéses terv alapján. A művelődési otthon egészében 1960-ra készül el.

A szép épületet a járási tanács vb-ének és a pártbizottság képviseletében Szabó József elvtárs avatta fel ünnepség keretében augusztus 20-án.

DOMBI MIKLÓS
népművelési felügyelő

Az urániumbánya KISZ-fiataljai Sátorhelyen

Még a kakas is elkésett a hajnali kukorékolással, olyan korán ébredtek a sátorhelyi állami gazdaság dolgozói. Kedves vendégeket, a pécsi uránbánya KISZ-fiataljait várták munkás-paraszt találkozóra. A két buszt — a táncosokkal, színjátszókkal, repülőkkel, no meg a futballistákkal — a gazdaság igazgatója fogadta.

Az út után bizony jólesett a pohár sör. A fiatalok egy része a határt szerette volna megnézni, míg voltak, akik lementek fürödni, csónakázni a Dunára. A határnézők hat könnyű homokjáró hintóval mentek ki a földekre. Nevetve próbálták a ruganyos üléseket, s amikor porosan visszaérkeztek, már finom ebéd várta őket. Uránbányászok és gazdasági dolgozók vegyesen ültek egy asztalnál, barátkoztak egymással. Jót nevettek a vendéglátók, amikor a fiatalok megdöbbentek a nagy tálak láttán.

Ebéd után a lóversenyt nézték meg. A halásznadrágos lányok kicsit félve, kicsit cinkosan nevetve még lovagolni is megpróbáltak.

Délután, amikor a legjobb dolgozókat megjutalmazták, a vendégek is kaptak egy ügyes, saját készítésű kis kombájnt és kenyérünnep lévén egy szép, kerek, ropogósra sült kenyeret. Hamar előkerült a bicska a zsebek mélyéről, s már ott is voltak a szeletek a kezekben. Izlelték a jó falusi kenyeret.

Este vidám kultúrműsorral viszonozták a vendéglátók kedvességét. Tetszett a vers, a színdarab, a népi táncok. Jóízű nevetés, felzúgó taps volt a kultúrosok jutalma.

Mattyasovszky Zsolnay László gyűjteményes kiállítása

A művészvilág általában idegenkedve fogadja a gazdag családok művészi útra „tévelyedett" gyermekeit, akik általában rá is szolgálnak erre az idegenkedésre. Mattyasovszky Zsolnay László kiállításának jórésze is azt mutatja, ami erre okot ad: számos műve nem több a családi környezet dekoratív ábrázolásánál. De rossz indulatú túlzás lenne azt állítani, hogy valamennyi. Néhány elgondolkodtató képe közül érdemes például a „Korzó" című. Az érdekes felfogásban, elnagyoltan festett kép távolról valóban a korzó színes forgatagát szemlélteti, az alakok szinte mozognak, a nők kelletik magukat, a férfiak utánuk fordulnak — közelről pedig kiderül, hogy a korzózóknak sem egyéniségük, sem jellemük, de még arcuk sincs. Saját osztályának bírálata lenne ez? Valószínű, hogy ha nem is tudatosan, mégiscsak az, különösen ha szembeállítjuk ezzel a képpel a „Csődület" címűt, amelyen az utca egyszerű népe torlódik, de minden arc külön önálló karakter. Ezek a képek többet mondanak, mint például az aktok, amelyek ügyesen tolmácsolják az egészséges, sőt elkényeztetett női test érett formáinak harmoniáját, de ennél nem többet. A mai közönség valószínűleg szívesebben látott volna egy olyan gyűjteményt, amely kifejezésre juttatja Mattyasovszky Zsolnay László művészi eszmevilágát, annál is inkább, mert befejezett életműről van szó. Bár a rendezésben bizonyosfokú törekvés látszik arra, hogy a műveket bizonyos csoportosításban állítsa ki, ezt az elvet valamivel következetesebben is követhette volna. Az viszont igaz, hogy a járási tanács hagytermének megvilágítási szerkezeti adottságait a rendezés jól használta ki. Egészében véve pedig érdemes volt megrendezni ezt a kiállítást, amely inkább Pécs művészeti múltjának, mint jelenének szemléltetésében pótol egy eddigi mulasztást.

(—s—c)

Tovább növekszik nehéziparunk óriása

Nyolc évvel ezelőtt, 1950-ben kezdtek hozzá Dunapentele határában a Dunai Vasmű, s hazánk első szocialista városa, Sztálinváros építéséhez. Ennek a küzdelmes, munkával eltöltött nyolc esztendőnek a történetét mutatta be az augusztus 19-én és 20-án Sztálinvárosban rendezett kiállítás. A látogatók — pedig bizonyára már sokat olvastak és hallottak Sztálinvárosról, sőt sokan részt is vettek a vasmű, a város építésében — élénk érdeklődéssel figyelték a kiállítás anyagát és sok olyat is megtudtak nehéziparunknak erről az óriásáról, amit eddig csak kevesen ismertek.

A Dunai Vasmű több üzemből tevődik össze. A nyersvasgyártás a kohóműben történik. Itt az elmúlt esztendő októberében helyezték üzembe a II. számú nagyolvasztót. Ezzel a Dunai Vasmű az ország legnagyobb nyersvastermelő üzemévé vált. A kohómű eddig már több, mint 1 millió tonna nyersvasat termelt. Ma már senki sem vitatja, hogy helyes volt-e, avagy helytelen a vasmű létesítése, mert az élet bebizonyította: nekünk, ahhoz, hogy tovább fejleszthessük népgazdaságunkat, hogy jobb életet teremthessünk a magyar nép számára, fejlett nehéziparra, sok-sok vasra, acélra, stb, van szükségünk.

S a sztálinvárosi vasmű acélt is ad. A korszerű acélműben minden munkafolyamatot gépesítettek, az acélmű dolgozói főleg a gépek irányításával foglalkoznak. Az acélmű nagyságáról pedig csak annyit: itt termelik az ország acéltermelésének a 12,5 százalékát.

A nyersvas és az acél készítéséhez persze sok energia és sok tüzelő is kell. Éppen ezért a kohómű mellett hőerőművet és kokszolóművet is építettek. A kokszolómű — amelyben évente 140 ezer tonna pécsi és komlói feketeszenet dolgoznak fel —, az ország egyetlen olyan üzeme, ahol kohókokszot tudunk előállítani. — A kokszolómű jelentősége éppen ezért igen nagy. Azzal ugyanis, hogy a nyersvasgyártáshoz hazai kohókokszot használunk fel, évente 13,600 000 dollár értékű kohókokszot importálását takaríthatjuk meg.

A Dunai Vasmű jelentőleg is igen fontos szerepet tölt be népgazdaságunkban. Köztudomású azonban, hogy e jelentős eredmények ellenére a vasmű üzemeltetése még nem gazdaságos, hogy ennek az óriásnak az egyik karja még hiányzik. Hiányzik, mert a vasmű még nem készült el egészen s mert még csak félkész gyártmányokat gyárt. De már nem sokáig.

Szovjet tervek alapján, szovjet segítséggel ugyanis itt épül az ország legnagyobb lemezhengerműve. Ha pedig ez elkészül, a vasmű üzemeltetése rentabilissá válik.

A hengermű elkészítése természetesen rengeteg munkát kíván. Az építés során például 280 000 köbméter földet kell megmozgatni, 61 500 köbméter betont, 15 000 tonna vasat kell felhasználni.

Az új hengerde hossza 600 méter, szélessége 114 méter lesz, vagyis az új hengerdébe a parlament épülete kétszer beleférne. Építése előreláthatóan 1960-ban fejeződik be s a következő évben már annyi vaslemezt készítenek itt, amennyi 7500 autóbusz borításához elegendő lenne. Ezzel pedig ugyancsak jelentős, évi 25 millió dollár értékű vaslemezimport válik feleslegessé.

Nehéziparunk óriása tehát tovább növekszik. De tovább fejlődik a vasmű tőszomszédságában épült, ma már 40 000 lakosú város is. Ez év december 31-ig a város új lakásainak száma eléri a 4707-et, 1960 végére pedig ismét 930 lakás épül, s a lakásokkal egyidőben új szálloda, étterem és munkásszállás is. A szociális és kulturális igények kielégítéséről eddig sem feledkeztek meg. Csupán ebben az évben új szülőotthon, új iskola, új bölcsőde épült Sztálinvárosban, s most augusztus 20-án adták át az úttörő-vasutat is.

Sokmindenről lehetne, kellene még beszámolni, hogy számot adjunk arról, ami az elmúlt nyolc év alatt Sztálinvárosban történt.

Számunkra, baranyaiak számára ezek közül talán a legérdekesebb — mivel mi is hasonló gondokkal küzdünk —, az, hogy Sztálinvárosban a nehézipar fejlesztése mellett a könnyűipar fejlesztésére is gondoltak s így nemcsak a férfiak, hanem a nők számára is terementtek munkaalkalmakat. Így például nemcsak kenyér- és jéggyárat építettek, hanem még a múlt év nyaran több mint nyolcszáz asszony és leány kezdte meg a munkát a Szalki-félszigeten a kikötő épületében létesített férfiruhagyárban. Később, amikor elkészült a fehérneműgyár, ismét több száz leány és asszony jutott munkához. Most az alkotmányunk ünnepén pedig újabb gyárral, a 240 ezer orsós fésűsfonodával gyarapodott a sztálinvárosi könnyűipari üzemek száma.

A téikarú óriás tehát nemsokára igazi óriássá válik.

Mesterfalvi Gyula

MORVAY GYULA:

PÉCSI NAPOK

Terlenderné *női kalapüzletének kirakatában a fehér nyári női kalapok mellett ott állt egy nagy tál, rajta hamvasnál hamvasabb őszibarackok, de olyan hamvasak, hogy még a szellő se mert rájuk fújni, nehogy elszálljon róluk ez a szűzi dúsbársonyosság. Vagy női kalapot, vagy hamvas őszibarackot —, de venni kell valamit itt, ahol a kalapok alatt látja az ember a felhasadt női ajkakat, melyek éppen hogy ezeket az illatos, vérszínű őszibarackokat juttatják az ember eszébe. Csikófrizurás lány áll meg a kirakat előtt, meglöki barátnőjét és nevetve mondja:*

— Ennivaló a kirakat, igaz, Ildi?

Ildi nem szól, csak nézi a kirakatot: a kalapokat, a barackokat... Valamelyikből jó lenne — gondolja Ildi, de nem mondja, belül azonban remeg, mert nini, még egyszer visszamennek a kirakathoz, és mosolyogva vágyódnak fehér, csipkés, kacér, áttört nyári női kalap és mecseki hamvas barack után.

Átment *a boltíves kapu alatt, fel a Káptalan utcán, Eden-kalapja kicsit ferdén állt, szélén a selyemcérna felfeslett, hosszan lelógott, de a pap észre sem vette, holott, nem tudni honnan, egy darabka ökörnyál is libegett a lefoszlott cérnaszálon. Csak ment, elhaladt a legrégibb ház előtt, melynek ódonsága és szépsége megható: látszanak a reneszánsz-kori freskók, a folyosók vastag falai között Szindbád még hallotta volna dámák és csergő-vasas vitézek lábazörejét, de a pap csak elhaladt mellette, fel sem nézett. Levágott a népes utcára, ahol a tarka tömegben karcsú derekú lány ment, derekán talán Pécs egyetlen aranyövét lehetett látni, s ment a gyönyörű nő után. A sarkon egy ember várta, míg kirakják a meleg kenyereket, addig jobb vállával nekidőlt a falnak, jobb lábát keresztbe vetette a bal előtt, úgy eszegetett. Mégpedig szalonnát és zöldpaprikát. A nap megolvasztotta a feketés zsírt, melyet ujjairól kenyerére kent és mikor látta az aranyöves nőt, feltolta sapkáját és ezt mondta, hogy a pap is hallotta:*

— Nem mondom. Aranyos kis lányka, aranyból van az öve.

A pap megállt, oldalt fordult az emberhez, vitte a rojtolódzó cérnát, meg az ökörnyálat, és kérdezte:

—...és még mije?

— Meg a szíve, meg mindene — mondta az ember.

— Honnan tudja? Ismeri?

— Ismerem. Édes kislány, jó is, tudom, mindennap látom őt.

— Kacér... kacér... — mondta a pap a járdára hullajtva a szavakat.

— Dehogy kacér. Ilyen szép lány nem vehet fel, uram, rongyot, göncöt, madzag-övet. Nem apáca ez. Ha nem ezt az aranyövet veszi fel — szépsége elhalványodik. Meg kell csillogtatni a szépséget, hadd lássák, hadd nézzék, hadd csodálják...

Az ember *két lábra áll, zsebébe csúsztatja bicskáját, felül a bakra, elhajt a lány után — éppen arra viszi a kenyeret, és éppen arra megy a pap is. Eden-kalapjáról még mindig fityeg a cérna, rajta a pókhálódarabka.*

(Folytatjuk)

SPORT

Beszámoló labdarúgó-csapataink baráti mérkőzéseiről

Az alkotmány ünnepén labdarúgó-csapataink barátságos mérkőzéseket játszottak. Nemcsak Pécsett, de vidéken is több mérkőzés került sorra. Nézzük csak az eredményeket.

PÉCSI DÓZSA—PÉCSI BÁNYÁSZ 4:4 (3:3)

Tüzér utca, 800 néző, vezette: Rollérder.

Dózsa: Vass — Csupák, Kocsis, Hegyi — Schwara, Kresz — Kamondi, Opova, Garami, Kakuszi, Kovács (Horváth).

Bányász: Kovács (Szabó) — Sértő I., Szőke, (Vámos), Kósa (Szőke), — Varga (Mező), Hudecz — Kása (Czukor), Pintér, Dévai (Kása), Keszler, Gyurkó (Hertelendi).

A Dózsa csatársora helyenként szépen játszot, de a védők igen sokat bizonytalankodtak és sokat kihagytak. A fiatal pécsbányatelepi csatárok jónéhányszor átjátszották a kék-sárgák védelmét. A játék erősen idényeleji volt, a bányász csapat folyamatosan és tervszerűen játszott, de meglátszott, hogy még keveset játszottak együtt a csapat tagjai, de az együttes így is biztató teljesítményt nyújtott. Góllövők: Opova 2, Kakuszi, Schwara, illetve Keszler, Gyurkó, Pintér, Dévai. Jók: Opova, Kresz, Schwara, illetve Szabó, Szőke, Sértő, Hudecz és Czukor.

*

PVSK—Dombóvári Vasutas 2:1 (1:0). A mérkőzés Dombóváron került sorra. A játékkedő nagy részében közepes volt az iram, a dombóváriak nagy lelkesedéssel játszottak. A pécsieknek így meg kellett küzdeniök a győzelemért. A pécsi csapat a mezőnyben kielégítően játszott, a kapu előtt azonban nem voltak eléggé határozottak a játékosok, igen sok helyzetben hibáztak. A játék képe alapján a PVSK nagyobb gólarányú győzelmet is arathatott volna. A pécsi csapat Hámori — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Kutas, Ilosvai — Csete (Vincze), Göncz, Szőke, Freppán, Guhr összeállításban játszott. A mérkőzés góljait Göncz 2, illetve Molnár lőtte.

*

Szigetvári ZMSE—Pécsi Traktor 3:9. Szigetvár. A volt NB III-as csapat biztosan győzte le pécsi ellenfelét. Góllövő: Csana 2, Zsigmond.

Pécsi BTC—Beremend 5:3. A bőrös csapat csak helyenként játszott elfogadhatóan Beremenden.

Pécsi Vasas—Vajszló 3:1. Iskolajátékkal győzött a Vasas Vajszlón.

PEAC—Vasas II. Bányász 1:1. A mérkőzés Vasas II-ön került sorra és azon az egyetemisták több játékost is szerepeltettek.

Pécsi Bányász II.—Pécsi BTC II 5:2. A Tüzér utcai pályán a Dózsa—Bányász találkozó előtt került sorra a tartalékcsapat mérkőzésére.

Mohácsi TE—Bólyi Traktor 3:1. Bóly. A mohácsi csapat fiataljai máris jó formában vannak.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK

Ujpesti Dózsa—UTTE 5:2, Vasas—Traktorgyár 12:1, MTK—Délbudai Spartacus 9:0, Váci SE—PVSC 2:1, Zalaegerszegi TE—Budapesti ifjúsági válogatott 3:1, Bp. Honvéd—Kecskeméti Dózsa 2:2, Diósgyőr—Miskolci MTE 6:1, Szombathelyi Haladás—Szombathelyi Pamutipar 4:1, Dorog—Szállítók 2:1, Debreceni VSC—Miskolci VSC 1:0, Láng-gépgyár—Győri Vasas ETO 3:0.

ÚSZÓISKOLA

Az idei második úszóiskola 23-án, szombaton reggel fél 9 órakor kezdődik. Jelentkezés az Ágoston téri iskolában.

HÍREK, eredmények

Philadelphiában megkezdődtek a vívó-világbajnokságok küzdelmei. A magyar vívók gyengén kezdtek. Férfi tőr csapatunk nem tudta megvédeni világbajnokságát és csak negyedik helyen végzett. Az elsőséget Franciaország együttese szerezte meg a Szovjetunió és Olaszország előtt. A női tőr csapat verseny során már jobban ment a magyar vívóknak, ami az elmúlt évben nem sikerült azt az idén kiharcolták, a Szovjetunió és Németország mellett döntőbe kerültek.

Magyar—szovjet—bolgár kerékpáros hármas viadalt rendeztek Fonyódon. A győzelmet a szovjet Kapitonov szerezte meg, a magyarok közül Aranyi szerepelt a legjobban, aki a negyedik helyen végzett. A versenyen elindult a pécsi Dévai is, aki a nyolcadik helyet szerezte meg.

Moszkvában nagy érdeklődés mellett folynak a sportlövő világbajnokság versenyei. A szovjet céllövők egymás után aratják győzelmeiket, a magyarok közepesen szerepeltek.

Stockholmban az atlétikai Európa-bajnokságokon a 10 000 méteres síkfutásban Kovács József feladta a versenyt. A magyar atléták közül Németh Ida és Szentgáli a döntőbe jutott a 400, illetve 800 méteres síkfutásban. A távolugrásban Földesi nem tudta megvédeni Európa-bajnokságát; 7,20-as ugrásával tizedik lett.

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa döntőjében a Ferencváros erős küzdelem után 2:1 arányban győzött a Salgótarjáni Bányász ellen.

A Komlói Bányász labdarúgói szerdán délután nem játszottak mérkőzést. A csapat tagjai edzésen vettek részt, készülnek a jugoszláviai portyára.

Virágh István, a Pécsi Dózsa játékosa írásban bejelentette a sportkör elnökségének, hogy a jövőben nem kíván a pécsi csapat színeiben szerepelni.

Hol szórakozzunk?

Kel művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 22-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Tamburazene. — A harkányi mezőgazdasági kiállításról. — Egészségügyi tanácsadó. — Legújabb felvételeinkből.
17.00: Német nyelvű műsor. Dalol az ifjúság. — Szomszédaink életéből. — A bólyi tsz fiatal kovácsa. Riport. — Az automatizálásról. Jegyzet. — Molnár Nándor és fúvószenekara játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Időszerű kérdések. Tudósítóink jelentik.
17.45: Magyarnóták.
18.05: Óh, szép magyar nyelv!
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Könnyű dallamok.
18.55: Gárdonyi és Baranya. Megemlékezés.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operettdalok; — II. Tánczene.

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5; 7 és 9 órakor)
Kossuth: A fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Chaplin-parádé (fél 5; fél 7 és fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Értük éltem (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Párbaj (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Csodacsatár (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Az én lányom (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Királyasszony lovagja (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): A második asszony (fél 9 órakor)
Kert-mozi (Szigetvár): Törvényen kívüli lovag (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Ég és föld között (fél 9 órakor)

Megvette már totószelvényét?

TÁNCMULATSÁG

lesz augusztus 23-án, szombaton este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában, táncos sorsjátékkal.

*

A Megyei Könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második, kedd.

Bratislavától—Belgrádig

A béke és a barátság jegyében zajlott le 3 ország evezőseinek, kajakosainak túrája a Dunán. Bratislavától Belgrádig tartott a sportolók útja. — Cikkünk egy résztvevő élményei alapján ad ízelítőt a nem mindennapi nemzetközi sporttalálkozóról.

Hát az időjárás nem kedvezett a rajtnak, de az evezősök nem estek kétségbe:

— Lesz még szép időnk, még talán így jobb is, legalább az első útszakaszon nem lesz melegünk.

Bizony, hűvös, esős idő volt, meg-megeredtek az ég csatornái, a pozsonyi Duna-szakasz partján azonban volt vidámság, kacagás, pajkosság.

— Nézd a Rudit, hogy kiöltözött, mintha az északi sarkra készülne.

Szlovákul, csehül, szerbül és magyarul folyt a szó az esőverte sík parton.

— El ne csússzál, mert nem Belgrádban, hanem a kórházban kötsz ki — kiáltja az egyik magyar fiú idősebb társának. Amaz csak nevet és ügyesen halad tovább, fején egy óriási hátizsákkal. Beteszi a csónakba és nevetve mondja:

— Proszim.

Akinek mondja, csinos tündér, megköszöni:

— Keszenem.

A fiú magyar, a lány szlovák. Nem baj, megértik egymást. Néhány lépéssel odébb az egyik cseh fiú sürgölődik az egyik jugoszláv kenu mellett. Segédkezik ő is, kedves mosoly a jutalma. Egymásnak segítenek a Duna levegőjétől barnára sült evezősök, nyelvi nehézség nincsen. Ahol megvan a segíteniakarás, ott nincsen baj, a bajtársiasság légkörében könnyű a megértés.

Így indult útnak a Béke-tábor, a dunai evezősök „karavánja", hogy lecsurogva a Dunán, tanúbizonyságot tegyenek a népek barátságáról, a megértésről, az egymás megbecsüléséről. Pozsonytól Belgrádig tartott az út, vagy hétszáz kilométeres távolságon csurogtak le a Duna habjain a három ország csónakjai. Útközben persze megpihentek.

Első megálló a bősi part volt, utána Komárom, majd Vác és ezután Budapest, Mohács, végül Belgrád következett. Kétszer két ország határán át vitt az út, jelezve, hogy a megértés, a baráti kapcsolatok előtt megnyílnak a sorompók. A szlovákiai útszakasz hamar véget ért, az első, a bősi táborozás emléke azonban elkísérte útján a csónakrajt.

Kikötés után megkezdődött a táborverés és mire bealkonyult, a tábortüzek fényénél folyt a barátkozás. Előkerült a gitár, vidám és tús népdalok melódiája szállt a csendes éjben. A bús szerb nótákat pattogó magyar csárdás üteme váltotta fel, majd utána a szlovák nép egyszerű fiainak bánatát sírta el a gitár húrja, végül a cseh erdők zúgását idézte a Duna kies partján. Később azután végképp elcsendesedett a sátortábor, hogy aztán kora reggel ismét csónakba szálljon az evezősök serege újabb útszakasz, újabb táj felé.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népsport	D. Napló
Vác—Bp. Előre	1 x	x 1 2	1
Székesfehérvár—Oroszlány	x	1 x	x
K. Lombik—Bp. Petőfi	1	1	1
Délb. Spartacus—VKSE	1 2	1	1
III. k. TVE—Traktorgyár	1	1 x	1
J. Szállítók—Törekvés	2	x 2	2
BRESC—Magyar Pamut	1	x 2	x
Valenciennes—Reims	2 x	2 x	x
St. Etienne—Ales	1	1	1
Sedan—Lille	2	1 2	1 2
Nimes—Nice	1 2 x	1 x	x 2
Monaco—Lyon	1	1 2	1

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: felhőátvonulások, ma néhány helyen, holnap elsősorban a Dunántúlon újabb eső. Mérsékelt, helyenként élénkebb délnyugati, nyugati szél, hűvös éjszaka. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: nyugaton 20—23, keleten 23—26 fok között.

Közlemények

Áramszünet lesz ma és holnap reggel 7 órától 16 óráig a „Szigetvári" 15 kV-os gerincvezeték Patacs község—Tortyogó közti szakaszán felújítási munkák elvégzése miatt. Épületfuvarozó Váll. Cserkút, 29. sz. Út- és Vasútépítő V. Cserkút, Mecsekalja—Cserkút vasútállomás, B. m. Állami Építőipari Vállalat, Húsipari Vállalat, hízlalda telephelyeken.

A PÉCSI VÁROSI RENDŐRKAPITÁNYSÁG Bűnügyi Osztálya értesíti Pécs város lakosságát, hogy a városban garázdálkodó kerékpártolvajokat elfogta. A tettesek az ellopott kerékpárok számát megváltoztatták, alkatrészeiket összecserélték, befestették. Azok a károsultak, akiktől 1958. május 1-től augusztus 12-ig kerékpárt loptak el, saját érdekükben a Városi rendőrkapitányság bűnügyi osztályán (Pécs, Hunyadi János u. 11. sz., I. emelet, 12. szobájában) tulajdonukat képező kerékpárjaikért jelentkezzenek.

Győzelemmel kezdett a Nagybudméri SK

A nagybudméri labdarúgó-csapatot a közelmúltban szervezték újjá, de máris szép győzelmet arattak. Jó játékkal 4:1 arányban győztek le Borjád együttesét. Góllövők: Harmatos 2, Ritter 2, illetve Jakab voltak. A nagybudméri csapatból Harmatos, Mező, Szepesi, Klug L. nyújtott igen jó teljesítményt, míg a borjádi csapat legjobbja Marin volt.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS. Meinik Jánosné, sz. Verner Teréz f. hó 20-án, hosszas szenvedés után, 73 éves korában elhunyt. Temetése 22-én, pénteken 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló család.**

— **Fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, Klotz Máténé elhunyt. Temetése 22-én, pénteken délután 5 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. Gyászoló család.**

Gumilábbeli és bőrcipők
gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

Hűtőgépek, fagylaltgépek, presszógépek, mosógépek, kompresszorok
kis és nagy javítását garanciával vállalja a **Pécsi Finommechanika** gépjavító részlege, Pécs, Bajcsy-Zs. utca 12. sz. Telefon. 30-48.

Rádió
átalakítás, javítás, szaktanácsadás, rádióservice! Megbízható, pontos, korrekt munka! Finommechanika rádiójavítója, Pécs, Rákóczi út 39.

Márkás rádiót
az Állami Áruházból! Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból! Legújabb rádiótípusok az Állami Áruházban! Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban! Pécs, Széchenyi tér.

Zöldségüzlet
SALLAI UTCA 50. SZÁM naponta friss árukészlettel várja a háziasszonyokat. — Keresse fel mielőbb!

Falazókő, bontásból ajtó, ablak eladó. — Hegyalja u. 19/a. Telefon: 36-22. 620

Építőkő és tégla kisajátítás miatt eladó. Szabolcs felsőtelep 79. 625

Keresek kisebb kölcsönt részesedésre. — Kossuth Lajos u. 79. Vándorinél. 626

Gyönyörű diófalók; — kombináltszekrények fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60, bejárat a kapu alatt. 101

Műkőiparosok figyelmébe! A TÜZÉP pécsi 2-es számú telepén fehér cement és betonkavics kapható. 138

Egy Wertheim pénzes kassza eladó. 1 méter magas, 45 cm széles. Eruszt Ádám, Mecsekoldal, Vörösmarty utca 2. 165

Egyéni gazdálkodáshoz elhelyezkedne 40 év körüli legényember bentlakással, juhásznak október 1-vel. — Cím: Magyar Hirdető, Hódmezővásárhely. 153

Kaposvári kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Kaszti, Kaposvár, Marx u. 8. 163

Bárány bútorüzlet, a Bajcsy Zsilinszky utca 3-ból elköltözött Hal tér 1-re! 137

Hathónapos kutya eladó, Zsolnay utca 11. 611

Bútorszállítás, zongoraszállítás, gumikerekű kocsikon, Schreer Ottó, Doktor Sándor utca 27. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre, Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

Vállalatok figyelem! Személy- és tehergépkocsik nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 118

Vegyeskereskedés — betegség miatt eladó. Érdeklődni: Pécs, Kossuth Lajos u. 63. sz. Nagy. 617

Sezlont, rekamiét, fotelt rendeljen Sindler kárpitosnál, Szigetvár, Kossuth utca 43. 130

Bogádon, Szigetiéknél, ház felerésze eladó, gyümölcsös, konyhakertes, tizenötezerért pécsi lakáscserével, — gazdálkodásra alkalmas, autóbusszal 25 percre a Hal-tértől. 194

Egy jól főző mindenes házvezetőnőt felveszek 30—40 évig. Pécs, Munkácsy Mihály u. 30. sz. Bálovics. 644

Kompresszor, automata kapcsolóval, új állapotban sürgősen eladó, Pécs, Rákóczi út 8. sz. Kiss. 642

Egyetemi hallgatónő albérleti szobát keres. Címeket: II. Seb. Klinika portára kérem leadni. 646

Különbejáratú bútorozott szoba két diáklánynak kiadó. Déryné utca 12., emelet. 629

Kombináltszekrény — nagyméretű, diófurnéros eladó. Sallai u. 39. sz. 622

Egy szobát vagy nagyobb lakást magas költségtérítéssel keresek. Cím: Vincze József, Nádor söröző. 659

Elcserélném egyszoba mellékhelyiségből álló lakásomat, szobakonyha mellékhelyiségre a belvárosban, magas ráfizetéssel. — Zsolnay V. u. 49. 693

Sötét háló, szekrények, páros ágyak, rekamié-váz, olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 665

Fényképezőgép, önkioldós Korelle kifogástalan állapotban eladó. Alkotmány u. 32.; magasföldszint; — jobboldalt. 619

Sötét háló, tükrösszekrények, 3000 Ft-ért, szekrények, asztalok, sublot, íróasztal olcsón, részletre is eladó. Aradi vértanuk u. 32. 631

Házaspárnak bútorozott szoba kiadó. Nap utca 23. sz. 699

Eladó egy jókarban lévő 250 cm³-es Jáwa igényesnek. Komló, — Móricz Zsigmond u. 4. 624

Állomás közelében 2 szoba kizárólagos, — hall, konyha, speiz, közös használatú lakásomat elcserélném 2 vagy 3 szobásra költségtérítéssel. Telefon: 11-18, Béres. 623

350-es négyütemű — MÁG oldalkocsis motorkerékpár eladó. — Zsolnay u. 44. 697

Egyszobás, konyhás lakást keresek költségtérítéssel. Telefon: 49-04. 625

Jó állapotban lévő Panonnia eladó: Kulich u. 1. 666

Különbejáratú bútorozott szoba fürdőszobahasználattal, ágynemű nélkül kiadó. Telefon 39-36. 679

Kétszoba, összkomfortos bányászlakást adnék, pécsi 1 szobakonyháért. Zseni cipész, Kórház tér. 626

Építkezők figyelem! — Egy 4 m-es vasbetongerenda, két zsák 400-as cement, egy q mész eladó. Anna utca 51. 627

Újszerű állapotban lévő kisipari politúros diófa hálószobabútor eladó. Megtekinthető: péntek, szombat egész nap. Meszes-felső 14/2. I. em. 4. Forray (Ruházati bolt mellett) 614

Órát, rádiót, távcsövet, harmonikát, gramofont, fényképezőgépet veszek és eladok. Wágner; Rákóczi út 73/a. 569

Elcserélném egyszobás lakásomat a város bármely részén. Érdeklődni: Rákóczi út 66. sz., délután három után. 667

Egy vagy két albérlőt felveszek. Erőműnél dolgozóknak előnyös. Telefon: 36-30. 647

Szoba-konyhás, speizes lakásomat elcserélném hasonló gyermektelen házaspárral a városban, Gyárváros, Gyula utca 6. 610

Szőlőprés eladó. Madách utca 8. szám. 621

Boroskád eladó. — Jókai Mór u. 12. (volt Deák utca) 591

Nagy Ferenc rádiómű-szerész műhelyének új címe Steinmetz kapitány tér 2. Vállal rádió-, hangerősítő-, — magnetofon-, lemezjátszó javításokat. 136

Termelőszövetkezetek!
Szakcsoportok! Egyéni hizlalók!
Rövidesen megindul az 1959. évi sertéshizlalási akció!
Szerződéskötésre előjegyzéseket már most elfogadnak az Állatforgalmi Vállalat felvásárlói! Termelőszövetkezeteknek 600,—, egyéb hizlalónak 400,— forint kamatmentes előleg sertésdarabonként!

Átvételi árak:

106—125	kilogramm súlyú, fajtiszta, fehér hússertés	15,50/kg
106	kilogramm feletti egyéb hússertés	14,80/kg
126—165	kilogramm súlyú zsír- és zsírjellegű sertés	14,50/kg
165	kilogramm feletti zsír- és zsírjellegű sertés	14,80/kg
170	kilogramm feletti tenyésztésbe fogott sertés	14,—/kg

Termelőszövetkezetek és szakcsoportok közösen hizlalt falkás sertései után egyidejű átadás esetén 1—2 forint szerződéses felár kilogrammonként!

Kössön sertéshizlalási szerződést! Biztos jövedelem!

BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI VÁLL.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 198. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. AUGUSZTUS 23.

Mai számunkban:

Az ENSZ közgyűlése elfogadta az arab országok határozati javaslatát

Az Egyesült Államok kész egy évre felfüggeszteni a nukleáris kísérleteket

Tizennégy éve szabad Románia

Győztes nyár

Talán soha jobban, mint az idei nyáron nem mutatkozott meg az embernek az a törekvése, hogy úrrá legyen a természeten, ellenálljon az időjárás viszontagságainak. Harc volt ez a javából. És ebből a harcból megint az ember, a mindent legyőzni akaró ember került ki győztesen, mert segítségül hívta a gépet — az ember leghűségesebb segítőtársát.

Rendkívüli időjárás volt az idén, rendkívüliek a termések is. Általában alacsonyabbak a termésátlagok, mint tavaly az állami gazdaságoknál is, a tsz-eknél is, az egyénieknél is. Ha hasonlathoz folyamodik az ember, akkor lóversenyhez hasonlíthatná az idei eredményeket. A mezőny elég gyenge volt, de az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek egy lóhosszal nyertek. Nyertek, de miért?

Segítségükre volt a gép, a nagy táblás gazdálkodás, ahol kiválóan alkalmazni lehet a modern agrotechnika legújabb vívmányait is. Míg az egyéniek lóval hasogatták a tavaszon a földet, addig a sokkal fürgébb traktorok 50 753 normálholdnyi munkát végeztek a termelőszövetkezeteknek. Sok ez? Erre az 1957. tavaszán végzett munka összegével felelhetünk a legjobban. Tavaly tavasszal ugyanis csak 26 817 normálholdat végeztek a gépállomások a termelőszövetkezeteknél.

A gépállomások eddig 9 315 holdon végeztek gépi kapálást és ami igen dícséretre méltó, ebből 7 739 hold a termelőszövetkezetekre esik. Tavaly mindössze 4 790 hold volt a gépi kapálás, amelyből 3 965 hold esett a tsz-ekre. Duplájára növekedett a tavalyihoz viszonyítva az idén a tsz gépikapálásos területe.

A jövő évi jobb termést biztosítja az, hogy a termelőszövetkezetek viszonylag gyorsan végeztek az aratással, így a tarlóhántás nagy részét is befejezhették. Mint a gépállomási jelentésekből kitűnik a tsz-ek az összgabonaterület 88 százalékát géppel takarították le. A gépi munka gyorsasága lehetővé tette, hogy még a nagyobb szárazság beállta előtt mintegy 8 906 holdon elvégeztethették a tarlóhántást a termelőszövetkezetek.

Még itt-ott búgnak a cséplőgépek és az egyénieknél vékonyabban, az állami gazdaságoknál és a termelőszövetkezeteknél kövérebben ömlik az acélos mag. Eddig 100 832 tonna gabonát csépeltek el a gépállomások és a tapasztalatok azt mutatják, hogy a tsz-ek átlagai jóval fölötte vannak az egyénieknek.

Aszályos, rendkívüli nyár volt az idén. De soha úgy, mint most, nem mutatkozott meg: összefogással, a gépek és a modern agrotechnika alkalmazásával még a természetet is legyőzhetjük.

Érdekes, változatos, gazdag az idei bányásznap programja

A Pécsi Szénbányászati Tröszt üzemeiben már megkezdték a bányásznap előkészítését.

Elkészült az ünnepi program terve is. Eszerint szeptember 6-án este fáklyás, zenés felvonulást rendeznek a csendőrsortűz mártírjainak csertetői emlékművéhez. — Ugyanakkor megkoszorúzzák a sortűz alkalmával hősi halált halt Feitig Imre és Hegedüs elvtársak sírjait.

Hetedikén reggel hattól nyolc óráig valamennyi bányatelepen zenés ébresztővel köszöntik a bányászokat. Tíz órakor pedig megkezdődnek a nagygyűlések. A mecsekszabolcsi Puskin Kultúrotthon kertheliyiségében tartandó nagygyűlésen a pécsbányatelepi, szabolcsi és az újhegyi dolgozók vesznek részt, míg a vasasiak részére a Vasas II. telepi kultúrház kertjében rendeznek nagygyűlést.

Az ünnepi nagygyűlések keretében adják majd át a 25., 40., illetve ötven éve a bányánál dolgozók részére a jubileumi jutalmat. A negyven és ötven éves dolgozóknak a szabolcsi nagygyűlésen a tröszt igazgatója mond majd köszönetet a félévszázados becsületes munkájukért és adja át a megérdemelt jutalmat.

A délután folyamán valamennyi bányatelepen négy órától gazdag kulturális és sport-rendezvényeket tartanak a kultúrotthonok és a sportkörök.

Az ünnepi vásár központja ezúttal is a Hősök terén lesz. Ebben az évben a tavalyinál sokkal gazdagabb választékban, sokkal több árut tudnak majd a kereskedelmi vállalatok a vásárlóknak átadni, mint a múlt évben.

Az idei bányásznap jelentőségét emeli az a tény is, hogy a szabolcsi és vasasi kerületben a bányásznapi ünnepségek keretében tartják meg az élüzem-avatást is.

Üdvözlő táviratok az ünneplő Romániának

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkára, dr. Münnich Ferenc, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke üdvözlő táviratot küldtek Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, a Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlése elnöksége elnökének, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának, Chivu Stoica elvtársnak, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének a testvéri román nép nagy nemzeti ünnepe, felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából.

Sík Endre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere Avram Bunaciu elvtársnak, a Román Népköztársaság külügyminiszterének fejezte ki legszívélyesebb jókívánságait az ünnep alkalmából.

A Román Népköztársaság

nemzeti ünnepe alkalmából Ion Popescu, a Román Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és Petre Rotaru alezredes, katonai attasé, a román nagykövetség munkatársainak kíséretében pénteken megkoszorúzta a szovjet hősök Szabadság téri emlékművét.

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács pénteki ülésén tudomásul vette a Minisztertanács személyügyi titkárságának jelentését eddigi munkájáról, majd határozatot hozott a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezéséről Szófiában 1958. június 27-én aláírt egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről, valamint a magyar—szovjet vámügyi együttműködésről szóló egyezmény jóváhagyásáról. Ezután a magyar—szovjet polgári, családjogi és bűnügyi jogsegélyszerződés megerősítéséről, — majd a Stockholmban tartandó, a szociális védelemmel foglalkozó nemzetközi kongresszuson való hivatalos részvételről hozott határozatot.

A Minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalt.

I. típusú tszcs Versenden

Az elmúlt héten a mohácsi járásban több termelőszövetkezet és társulás alakult. Most ismét „újszülött"-ről adhatunk hírt: Versenden I-es típusú termelőszövetkezeti csoport jött létre. Tíz tag 160 hold földön kezdi meg a közös gazdálkodást.

A lottósorsolás eredménye:

4, 14, 26, 67, 74

A százötvenezredik pár exportkesztyű

Az öt világrészbe szállító Pécsi Kesztyűgyárban elkészült az idei 150 000. pár export esztyű. A gyárban a legforróbb kánikulában sem csökkent a különböző fazonú kesztyűk gyártásának iráma és az év végéig még további 125 000 pár kesztyűt szállítanak a külföldi piacokra. Igyekeznek a legkényesebb igényeket is kielégíteni: legutóbb a svéd megrendelésre, a külföldön nagyon keresett körujjbetétes, nagy munkaigényes kesztyűk gyártását kezdték el.

A belföldi piacra a Pécsi Kesztyűgyár az exporttal azonos mennyiségű — 725 000 pár — kesztyűt gyárt ebben az évben.

Októberben megkezdik a kazánok szerelését az erőműben

Egy-egy kazán 25 méter magas és óránként száz tonna gőzt termel

A Ganz Darú és Kazángyár kirendeltségét látogattuk meg ezúttal az erőmű építkezésen. A ganzgyáriak jelenleg a mohácsi vízvezeték építésénél foglalkoztatják a legtöbb dolgozójukat, mintegy százötven főt és várják, hogy az építők mielőbb átadják szerelésre készen az üzemépület első részét. Előreláthatóan októberben lehet majd megindulni a kazánszereléssel és a csatlakozó berendezések, — tüzelőberendezés, malmok, stb — szerelésével.

A berendezések rendes ütemben érkeznek az építkezéshez. A csehszlovákok eddig már több mint hetven vagon malomberendezést szállítottak le, a kazángyárból is közel kétszáz vagonnyi alkatrész érkezett már. Mégis csak egy kis töredéke ez még az összes berendezésnek. Hozzávetőlegesen számolva kétezer vagonnyi anyagot építenek majd be az üzemépületbe a kazán és a malomtérben.

A kazánok a korszerű követelményeknek megfelelő Babxock Wilkox rendszerű, szénportüzelésű, nyolcvan atmoszféra nyomású, óránként 100 tonna gőz termelésére képes kazánok lesznek. A méreteikre jellemző: huszonöt méter magasak lesznek és mintegy hatvan kilométer hosszúságú forrcsövet szerelnek egy-egy kazánba. A forrcsövek gyártásán jelenleg is dolgoznak a kazángyárban.

Az első kazán szerelésével előreláthatólag hat-nyolc hónap alatt végeznek, úgy, hogy a jövő nyáron, ha a mohácsi vízvezeték is elkészül, mindenképpen meg lehet tartani a próbaüzemeltetést. A következő kazánokat folyamatosan két-három hónapos időközökben tudják majd átadni üzemkészen.

Várhatólag az itteni kazánszerelésnél új csúcseredmény is születik. Itt alkalmazzák ugyanis először a blokkszerelést. Így az üzemépületben már csak a blokkszerelőtéren összeszerelt blokkokat kell összeállítani, ami jelentősen megkönnyíti és meggyorsítja majd a munkát. A régebbi gyakorlattól eltérően már a gyár is összeszerelt állapotban szállítja azokat a nagyobb egységeket, amelyek még vasúton szállíthatók. Annak is örülnek a szerelők, hogy a szerelés idejére már működik majd a kazántéri darú is, ami szintén megkönnyíti majd a blokkok összeszerelését. (Egy-egy blokk ugyanis 10—20 tonna lesz.)

A ganzgyáriak végzik majd a szénszállító berendezés szerelését is. A berendezés szereléséhez szükséges alapokat most készítik az építők és előreláthatólag a jövő hónapban már át is adják a munkaterületet a szerelőknek.

Ormánsági múzeum létesül Sellyén

Lassan lebontják az utolsó jellegzetes ormánsági favázas, lábas házat. Rá is fér, mert túl jár már a századik esztendején. A lábas házakkal együtt kezdenek eltűnni az ősrégi ormánsági népszokások is és lomtárakba kerülnek az ősi nagyapák faragta bútorok és használati tárgyak.

Éppen ezért felbecsülhetetlen az a munka, amit három sellyei ember magára vállalt. Jelics László, a járási tanács elnökhelyettese, Fekete Sándor, a népművelési osztály vezetője és Varga Lajos, a népfront járási titkára elhatározták, hogy a jellegzetes népi kultúra tárgyait megmentik az utókor számára. Az Ormánságot járva minden útjukba kerülő értékes régi használati tárgyat, múzeális értéknek számító bútort összegyűjtöttek. Már eddig sikerült egy 800 darabból álló értékes anyagot összegyűjteniök.

Ebből már egészen szép kiállítást lehetne rendezni. A kiállítás meg is lesz, csak a három ember mindenáron szépet, teljeset akar nyújtani a néprajz, a népi kultúra kedvelőinek. Elhatározták, hogy a sellyei parkban felépítenek egy eredeti favázas ormánsági házat a legkisebb szegig hűen az eredetihez. Ehhez azonban elég nagy összegre lenne szükség és tekintve, hogy semmilyen támogatásra nem nagyon számíthatnak, sok időbe telne.

A kiállítást azonban szeretnék minél előbb megnyitni. Két héttel ezelőtt aztán támadt egy jó ötletük és nyomban hozzá is láttak a megvalósításához. Elkészítik az ormánsági házat, — csak kicsiben. Kimentek Csányoszróra. Méretet vettek Zsigmond János nemsokára lebontásra kerülő 104 éves lábas házáról és otthon rögtön nekiláttak a munkának. Tízszeres kicsinyítésben megépítik a favázas házat. Tegnapelőtt már csak a zsuppfedél hiányzott a miniatür tetőszerkezetről. —

Ahogy a ház elkészül, a járási tanács nagytermében felállítják, mintegy a központjaként az ormánsági néprajzi kiállításnak.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy letettek eredeti tervükről, az igazi, azonos méretekben készülő házról. Gyűjtést indítottak ennek a minden dicséretet megérdemlő ötletnek a megvalósítása érdekében. És úgy látszik egész Ormánság szívén viseli a szép terv sorsát, mert bár nem rég óta gyűjtenek, máris összegyűlt 10 ezer forint és 12 köbméter épületfa. Még a legkisebb faluk is jelentős összegeket áldoznak az ügy érdekében, például az alig húsz egynéhány házas Révfalu 700 forintot küldött.

Ha a gyűjtés így halad, nemsokára hozzáláthatnak a ház építéséhez. A kis múzeumházat eredeti bútorokkal rendezik be.

Addig is, míg kész lesz, a jelenleg épített kicsi házat rendezik be apró népi bútorokkal. Ezeknek elkészítését a helybeli barkácsoló kör vállalta. Később mellé építenek egy kis istállóépületet és fészert is, valamint az un. hostélt, azaz gazdasági udvart és kertet is.

A kis múzeum híre valószínűleg nemsokára túlszáll Baranya határán és igen sok néprajzkedvelőt csalogat majd Sellyére.

—rEr—

Mohácson is áthaladtak a béke és barátság hajói

A Felszabadulás és a Deák Ferenc — a béke és barátság hajói — augusztus 19-én Bécsből jövet Pozsonyba érkeztek, majd alkotmányunk ünnepén Budapesten kötöttek ki. A magyar fővárosból a hajók elindultak Belgrád felé.

A béke és barátság hajói augusztus 21-én, csütörtökön este 10 órakor Mohácsra érkeztek. — Rövid ideig tartózkodtak a kikötőben, ahol a mohácsi városi nőtanács és a Hazafias Népfront vezetői köszöntötték a hajón utazó békeharcosokat. A mohácsi városi nőtanács elnöke meleg szavakkal köszöntötte Vass Istvánné elvtársnőt, a magyar csoport vezetőjét, az országgyűlés alelnökét.

1.5 millió forint pécsi és Baranya megyei műemlékek restaurálására, tatarozására

Pécsett és Baranya megyében sok műemlék és műemlékjellegű épület tatarozásán dolgoznak. Az egyik legjelentősebb munka Gázi Kaszim dzsámijának, a mai Széchenyi téri belvárosi templomnak az átépítése. A ráépített magas kupolát lebontják és anyagából az alatta épségben megmaradt régi kőkupolát fedik be. Folytatják a Kórház téri, Jakováli Hasszán dzsámijának, valamint Pécs legrégibb épületének, a 600 éves Káptalan utca 2. szám alatti háznak restaurálását is.

A megye területén a siklósi várudvar rendbehozásán, a bástyafalak kijavításán dolgoznak és új munkaként megkezdték a pécsváradi kápolna, valamint a szigetvári Ferencrendi templom restaurálását is.

Műemlék és műemlékjellegű épületek tatarozására, újjáépítésére Pécs és Baranya megye területén az idén 1.5 millió forintot költenek.

Megyei termelőszövetkezeti csoportvezetők értekezlete

Pénteken délelőtt a Földművelésügyi Minisztériumban a megyei tanácsok szövetkezetpolitikai csoportvezetői megvitatták a szövetkezeti mozgalom számszerű fejlesztésének, a szövetkezetek szervezeti és gazdasági megerősödésének kérdéseit. A vita Márczis Antalnak, a földművelésügyi minisztérium szövetkezet politikai főosztályvezető-helyettesének előadása alapján indult meg.

Az iskolaigazgatók tanévnyitó megyei értekezlete

Tegnap reggel 9 órakor Pécsett a II-es számú sebészet épületében lévő előadóteremben összejöttek a megye általános és középiskoláinak igazgatói és a népművelési felügyelők hogy megbeszéljék az 1958—59-es tanév megnyitásával kapcsolatos problémákat. A nagyjelentőségű értekezleten megjelentek a megyei pártbizottság, a szakszervezet, a tanács képviselői.

Referátumot Takács Gyula elvtárs, a megyei tanács népművelési osztályának vezetője mondott.

Az iskolák politikai helyzetével foglalkozva, Takács elvtárs elmondotta, hogy célul tűzték ki egész művelődési életünk határozott szocialista irányú továbbfejlődésének biztosítását.

— Pozícióink tovább szilárdulásának olyan tényei vannak, mint a párt szervezeti megerősödése a pedagógusok között. Az ellenforradalom után beállított 29 új általános iskolai igazgató, 13 új igazgatóhelyettes, erősítette pozícióinkat az iskolák politikai és pedagógiai vezetésében. Csökkent az iskolák és a pedagógusok befelé fordulása, előre haladtunk az eszmei konszolidációban is.

Legfőbb feladatunk

az idei tanévben: tovább szélesíteni ideológiai, politikai befolyásunkat és nagy lépéssel előrehaladni a tantestületek eszmei-politikai egységének kikovácsolásában. Az MSZMP most megjelent művelődéspolitikai irányelvei az elkövetkező évek művelődéspolitikai kulcsfeladatának jelölték meg a világnézeti nevelést. Ismeretes, hogy ennek egyik legfontosabb feltétele a pedagógusok világnézeti arculatának alapvető megváltoztatása. Néhány szót ennek feltételeiről, módszereiről:

1. Szükséges mindenekelőtt a vezetés határozott politikai állásfoglalása és ilyen irányú céltudatos tevékenysége.

2. Szükséges, hogy a kommunista, a párt és a kormány politikája mellett álló pártonkívüli pedagógusoknak aktív eszmei-politikai tevékenységét bontakoztassuk ki az iskolákon belül. A vezető igyekezzék olyan „aktív mag" kialakítására, amely erjesztőleg hat az egész tantestületre, és képes a meggyőzéshez szükséges színvonalas politikai és eszmei hatás kifejezésére. Ne engedjük, hogy politikai és világnézeti passzivitáson, esetleg elszürkülésen, érdektelenségen, vagy valami belső „pedagógusszolidaritáson" alapuló elvtelen, penészes, látszólagos nyugalma és egysége legyen a tantestületnek;

3. Szükséges, hogy minden pedagógus világosan lássa és ismerje a párt állásfoglalását a pedagógusok munkájával és világnézeti helyzetével kapcsolatban. Ezek mellett a reális s a jelenlegi helyzetre szabott követelmények mellett hangsúlyozni kell pedagógusaink körében azt is, hogy maradéktalanul, teljes értékkel nevelési célkitűzéseinket csak a marxista-leninista világnézetű és meggyőződésű pedagógus tudja megvalósítani;

4. A pedagógus nevelésének is alapvető feltétele a kölcsönös bizalmon alapuló őszinte légkör. Ahhoz, hogy ez kialakulhasson, biztosítani kell az őszinteségnek, bizalomnak ezt a légkörét;

5. A meginduló nagyobb arányú világnézeti és politikai tevékenységhez szükséges a felsőbb párt és állami szervektől, tudományos fórumoktól olyan anyagok kidolgozása, mint pl. az MSZMP most megjelent művelődéspolitikai irányelvei, mint az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő elméleti munkaközösség vitaanyaga a népi írókról. Természetesen a mi feladatunk, hogy ezeket az anyagokat jól hasznosítsuk a pedagógusok világnézeti nevelésében.

6. Szükséges, hogy az iskolák igazgatói számbavegyék a nevelőtestület politikai, világnézeti helyzetét s ennek alapján kezdjenek munkához. Ehhez a politikai és ideológiai munkához ellenőrzéssel, közvetlen segítségnyújtással felügyeletünknek és egész apparátusunknak is több segítséget kell nyújtani.

Beszédének további részében az erkölcsi-politikai nevelésről szólt: Foglalkozott az iskolák fegyelmével, majd

az osztályfőnökök munkájával.

— Az osztályfőnökök munkáját — mondotta — nem az osztályfőnöki órákra korlátozva vizsgáltuk meg, hanem megnéztük azoknak a feladatoknak a teljesítését, amelyeket a közép- és általános iskolai rendtartás az osztályfőnökök számára kötelezően előír. Ezek közül néhány fontosabb tapasztalat: a) lassan halad előre a tanulók megismerése; b) vannak már olyan törekvések, amelyek a közösségi nevelést akarják megvalósítani az osztályban, azonban iskolaközösségről még nemigen beszélhetünk. Ennek kialakítása még feladat.

Az osztályfőnöki órák tematikáját céltudatosan meg kell tervezni az év elején, ügyelve a helyes arányokra és fokozni kell az órák kommunista eszmeiségét. Az osztályfőnökök ragadjanak meg minden alkalmat arra, hogy pedagógiai és lélektani ismereteiket önképzéssel bővítsék. Az eddigieknél behatóbban kell tanulmányozniuk Makarenkó műveit.

Beszédének további részében részletesen beszélt arról, hogy a jövő tanév ünnepélyei közül

a tanácsköztársaság 40. évfordulójának ünneplése

emelkedjék ki. Ez legyen az óránkívüli nevelés központi magja. Célunk: a tanácsköztársaság megismertetése, élményszerű közelhozása az ifjúsághoz. Ezt szolgálta az a pályázat, amelyet a tanév végén meghirdettünk a tanácsköztársaság hagyományainak gyűjtésére. A pályázat komoly visszhangra talált. Már eddig 43 középiskolai és 65 általános iskolai tanuló bekapcsolódását jelezték, 10 általános iskolai pedagógus saját munkájával kíván a pályázaton részt venni. Igen nagyra értékeljük azoknak a pedagógusoknak a munkáját, akik akár egyéni pályázattal, akár az ifjúság gyűjtőmunkájának irányításával hozzájárulnak a pályázat sikeréhez. Az a szándékunk, hogy az összegyűjtött anyagból az év végén megyei kiállítást szervezünk.

Takács elvtárs foglalkozott a bukások magas számával, elemezte ezeknek okait, majd a megjelent pedagógusok helyesl ése közepette tájékoztatta a részvevőket, hogy a jövőben a téli szünet december 23-tól január 5-éig tart. tehát a téli szünet jelentősen megrövidül s ez kedvezően hat majd a tanulók munkájára is.

Ezután

a politechnikai képzésről

szólva elmondotta, hogy a jövő tanévben 12 általános iskolában, valamint a mohácsi és szigetvári gimnáziumban vezetik be a gyakorlati foglalkozást, a gyakorlati műszaki oktatást.

Elmondotta, hogy az esztétikai nevelés témakörében külön szeretnének foglalkozni az ifjúság zenei nevelésével. Ezzel kapcsolatban megemlékezett arról, hogy a megyei művelődésügyi osztály két hetes bentlakásos tanfolyamot szervezett a nyáron, s a tanfolyamra azokat a nem szakos pedagógusokat hívták be, akik egy kórus megalakítását és vezetését vállalni tudják az iskolákban.

Ezután részletesen beszámolt az elmúlt tanévben a mulasztásokról, hiányzásokról, elemezve ezen hibák kiküszöbölési módját, majd a család és az iskola kapcsolatára térve így folytatta:

— A család és iskola kapcsolatában az elmúlt tanévben kedvező fejlődést láthattunk. Ennek egyik lemérhető megnyilvánulása a szülői értekezletek látogatottságának jelentős növekedése. Gyakoriak a 150—200 szülő részvételével tartott szülői értekezletek, (Sellye, Szigetvár, Komló, Felsőszentmárton stb.). A mohácsi diákotthonok félévi szülői értekezletén a szülők szinte teljes számban megjelentek. A távolmaradó néhány szülő írásban kimentette magát.

Takács elvtárs referátumának végén az iskolaévad beindításával kapcsolatos napi feladatokról szólott.

Az értekezlet részvevői

ezután alaposan megbeszélték a referátumban felvetett problémákat, hozzászólásaikkal nyújtottak segítséget a feladatok jó elvégzéséhez.

„Ne mondja senki!"

Amikor a termelőszövetkezet pártszervezetének titkárától megkérdezték: tulajdonképpen miért nem beszélgetnek a kívülálló dolgozó parasztokkal a szövetkezésről, elgondolkoztató választ kaptak: „Ne mondja esetleg valaki is, hogy beagitáltuk a tsz-be"... Ennyi az egész, semmi több.

Azért elgondolkoztató ez a vélemény, mert az úgynevezett begubózás újabb válfajával ismerkedtünk meg. Eddig ugyanis ilyeneket mondtak: „Nem szaladunk senki után", „A készbe akarnak beülni", „Majd belépnek maguktól is", „A jó bornak nem kell cégér", „Most jönnek, amikor már tiszta a helyzet" és sorolhatnók tovább. Másra sem voltak jók, minthogy velük a tétlenségüket nyugtázzák s valamiképpen önmagukat áltassák, esetenként pedig „felfelé" érveljenek.

Most meg itt az újabb, egy szikrányit sem különbözve a többitől.

Mi az igazság?

Kétségkívül, a dolgozó parasztokat a gazdasági előnyök és politikai meggondolások viszik a termelőszövetkezetbe. A közös gazdaságok nehéz utat jártak meg, de minden próbát, a legnehezebbeket is kiállták. Az idén pedig a legszebb tanúságot adták arról, hogy ez a jövő útja, a paraszti boldogulás útja, amikor például a szentlőrinci Úttörő Termelőszövetkezet öt mázsa búzával termelt többet holdanként, mint a falu egyéni parasztjai. De azt a folyamatot, amelyik az emberekben megérleli a belépés tényét, a szakítást a régivel, a megszokottal, — azt nem lehet ölbetett kézzel szemlélni. Nem lehet a kapuban ácsorogva várni, hogy önmaguktól bebocsátást kérjenek.

A parasztember előtt, ha önmaga, tegyük fel, be is látja, hogy a szövetkezet többet termel, tagjai könnyebben boldogulnak, akkor még mindig száz és száz kérdés tornyosul. Milyen lesz a szövetkezetben? Hogyan beszélnek az emberrel? Meghallgatják-e szavát, véleményét? Beleszólhat-e a gazdálkodás irányításába. Mindebből kívülről jóformán semmit sem láthat, csak a hírekre van utalva. S mennyi ferde nézet, hír kering a közvéleményben, régi, talán igaz hibák felnagyítva és vélt hibák, nem is szólva az ellenség aknamunkájáról.

A becsületes parasztemberek teli vannak jóindulatú kételyekkel, szeretnék tiszázni ezeket, világosan látni, miként rendezhetik be új életüket, s nemcsak a jövedelemben, hanem sok másban is megtalálni számításukat. Ki másra vár ez a feladat, ha nem a kommunistákra, a szövetkezeti tagokra. Abban az „előnyben" vannak, hogy saját életükkel, tapasztalataikkal oszlathatják el a kételyeket, a száldogáló híreket. Nemcsak szükséges ez, az emberek várják is, hogy beszélgessenek velük. Mert például nincs semmi különös titka annak, hogy a pécsi járásban sorra alakulnak a különböző típusú szövetkezetek, csupán az történt, hogy a helyi kommunisták és a járási pártbizottság munkatársai meghallgattak minden aprócseprő kérdést és mindegyikre nyíltan, őszintén válaszoltak. Nem egyszer mondták: „Ha már előbb megmagyarázták volna, talán előrébb lennénk"...

Igen, csak a bátor, őszinte szavakkal nyerhetünk csatát, csak így értethetjük meg a parasztemberekkel, hogy a párt és a kormány az ő boldogulásukat, jobb életüket akarja. Nem húzunk senkit kötéllel a szövetkezetbe, ám mindenkor megmondjuk és meg is kell mondani, hogy a szövetkezésben látjuk a paraszti élet megújhodását, a magyar mezőgazdaság és az egész ország felvirágoztatásának kulcsát. Ez még nem kényszer, ettől még senki nem mondhatja, hogy „beagitálták". Végső soron mindenki maga dönti el, hogy jót hallott-e s aláírja-e a belépési nyilatkozatot.

Mi az igazságot terjesztjük s talán néhány év múlva a ma még kételkedők inkább azt mondják: jól tettem, amikor hallgattam szavukra.

Kigyulladt a pécs—bátaszéki motorvonat

Augusztus 21-én, csütörtökön délután könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a pécs—bátaszéki vasútvonalon. Bátaszékről Pécs felé haladt a 6403-as számú motorvonat. Amikor délután 2,07 órakor a Bátaszék és Bátaszék és Bátaszék megálló rakodóhely között a 640—641-es szelvénybe érkezett, a motorvonat kigyulladt.

A motorvonat kigyulladása következtében egyedül a motorvonat-vezető: Tapolczai László sérült meg, könnyebb égési sebeket szenvedett. Az utasok közül senki sem sérült meg. A szerencsétlenség ügyében most folyik a vizsgálat annak megállapítására, hogy a motorvonat kigyulladását mi okozta és kit terhel a felelősség.

Negyvennégymillió forint tiszta jövedelem

1958-ban a megye termelőszövetkezeteinek kiosztásra kerülő tiszta jövedelme, a tsz-tervek szerint 44 millió forint. A tervezés szerint megyei átlagban a munkaegységrészesedés felét pénzben, felét pedig természetben kívánják kiosztani.

A 3004-es kormányhatározat megjelenése előtt a tsz-eknek egyöntetűen 10 százalékos jövedelemadót kellett befizetniök a természetbeni és a pénzbeni részesedés után. A kormányhatározat továbbra is meghagyta a 10 százalékos jövedelemadót a természetbeni részesedés után, de öt százalékkal csökkentette a pénzbeni részesedés utáni jövedelemadót, hogy ezzel is serkentse a termelőszövetkezetek árutermelését. A természetbeni részesedés 22 millió forint lesz a megye termelőszövetkezeteiben, amely után 2,200 000 forint jövedelemadót kell fizetni. A pénzbeni részesedés is ugyanennyi, csakhogy ezután 1,100 000 forint a jövedelemadó. A 3004-es kormányhatározat azzal, hogy a pénzbeni jövedelem után csak öt százalékos jövedelemadót kell fizetni, 1,100 000 forintos kedvezményt adott a megye termelőszövetkezeteinek.

7384 újítás a vasúton

Az elmúlt 10 esztendő alatt 7 384 újítást adtak be a vasút dolgozói. Az elfogadott újítások száma az 1660-at, a bevezetett újítások száma az 1450-et éri el. Az elfogadott újításokért 390 452 forintot fizettek ki. Az eredmények nagyon szépek. A budapesti országos vasutas újítási kiállításon a pécsi igazgatóság 21 újítását is bemutatják.

MORVAY GYULA:

PÉCSI NAPOK

A Dömörkaputól *lefelé suhant az autó, a hangos futballozó társaság mind feltolakodott, csak a „szeplős" maradt le. Hiába szaladt az autóbusz után, senki nem szólt a sofőrnek: álljon meg, felvesszük a sovány, szeplős fiút, akit csak azért „tartott" a hahotázó társaság, hogy legyen kit ugratni. „húzni", szabad idejükben. Kétségbeesetten rohant a szeplős az autóbusz után, de csak röhögő arcokat látott. Örültek, hogy lemaradt, jöjjön gyalog. No aztán az első megállónál az egyik fiú leszállt.*

— Én leszállok, megvárom szeplőst, együtt megyünk haza. Ti csak kinevettétek szegény fiút, nemhogy felvettétek volna. Én szeplőssel vagyok — mondta és lelépett.

Ez csendesítette el a társaságot. — Ilyen hülye legyen valaki, hogy leszáll, holott már megvette a jegyet — mondták, de minden hiába volt: a kisfiú leszállt, leült a szíklára, hogy megvárja szeplőst.

A szeplős és hű társa, a kisfiú vidámodtak fel, a cowboyos nadrágú, nagykockás ingű hahotázók elhallgattak: nem volt miről beszélniök, vagy nem akartak, nem tudtak miről beszélni. Egy kisfiú egyedül szétverte ezt a szájhős cowboy-bandát.

Pécs 5 000 vidám gyerekéé a Mecsek, ahol háromezer ösvény, gyalogút, indián-csapás van, ahol — mint a madarak — fütyülve jönnek a kiránduló fiúk, s tovasuhannak, mint az őzike, mint a mókus, és eltűnnek a sűrűben. Nincs már ismeretlen, meg nem mászott hely, hegy és csúcs, nincs forrás, amelyet most fedeztek volna fel először ezek a gyerekek. Bot van a kezükben, és történeteikbe elmerülten rójják az ösvényeket. A Hidegkút-forrásnál jókora darabon nincs egy szál fű: ott táboroztak, ott tüzeltek, főztek, ott ittak hideg forrásvizet. No és nem az iskoláról van szó — hol van az még! —, hanem a janicsárokról áll a vita: vannak-e hát most is janicsárok, vagy nincsenek, ez a kérdés itt a Mecsekben.

— Bácsi kérem, vannak janicsárok?

— Nincsenek.

— Vannak — mondja az egyik gyerek. Bal könyökére fordul, fűszálat rág, szalámis zsemlét eszik, majd odamegy a forráshoz, megcsurgatja poharát, s jót iszik.

— Vannak, ha mondom. Anyukám mesélte, hogy ő találkozott janicsárral. És anyukám az nem hazudós — teszi hozzá.

— Anyukád nem, de te, mikor jöttünk, szilvát szedtél a fáról, kétszer megráztad a fát, hát „lopós" is vagy, meg hazudós is, mert nincsenek janicsárok — tüzel rá egy kis csutak-gyerek. Kis hörcsög, kiskakas. No, de hát gyerekszó áll a forrásnál, halljuk, lássuk a janicsárt!

Anyukámhoz *beállított egy katona.*

— „Szirbusz" — így köszönt anyukámnak. Leült, evett, ivott, magyarul nem beszélt, csak egy-egy szót ejtett el, azt is úgy, hogy „szirbusz". „Hogy miért jöttem át?" — mondta a katona —, „4 éve vagyok katona, aztán a folyón át éveztem, hogy valahol itt maguknál paprikáskrumplit készítenek vacsorára. Átjövök — gondoltam —, lesz paprikáskrumpli, kisfiút, kislányt láthatok". — „Mondja, hová való?" — kérdezte anyukám. — „Vas" — mondta, Vas megyei. „Aha, maga — vazsi" — felelte anyukám. — „Az a, vazsi gyerek vagyok én" — szólt a katona, amint a paprikáskrumplit ette. — „Hát nem tudott maga 4 esztendeje hazajönni, kell magának máshol élnie, aztán így átszökdösnie egy tál paprikáskrumplira? Tudja, mi maga? — janicsár, ha akarja tudni!" — mondta neki anyukám mérgesen...

— Mindig kérdeztük anyukámat: mikor jön a janicsár? — Mert mondta anyu, hogy ha „tiszta" idegen lett volna, akkor nem lett volna janicsár, de ha valaki 44-ben átmegy a folyó túlsó felére, aztán 48-ban átjön paprikáskrumplit enni és meg sem nézi feleségét, meg sem simogatja gyerekei fejét, akkor az janicsár. No, mit szóltok hozzá? — kérdezte a fiú a forrás mellett.

— Azért mégsem janicsár az ilyen ember — mondta az egyik kisfiú. Az emberek mindenfelé mászkálnak: mi is összejártuk ezt az erdőt, a Kisrétet, a Misinát, mégsem vagyunk janicsárok. Lehet, hogy ő sem az.

— De az és az, ha akarod tudni, mert anyukám azt mondta neki, hogy a paprikáskrumpli szagára át tudott jönni, de a felesége sírására nem.

Ah, senki sem vitatkozott, van-e, nincs-e janicsár. Hallgattak a gyerekek, ittak a forrásból, s nekieredtek az erdőnek. Egy negyedórát hallgattak, aztán megint felverték az erdő csendjét, siettek, mivel délre haza kell menniök ebédre.

Délre haza is értek és megették a paprikáskrumplit, mindegyiknek eszébe jutott a janicsár, de hallgattak róla. Inkább az erdőről meséltek: hogy voltak a Hidegkút-forrásnál, messzebb virágot szedtek — tessék, anyuka, mondták és átnyújtották a virágcsokrot édesanyjuknak.

Ez történt *hát a Hidegkút-forrásnál, ahonnan az egyik fiúval együtt mentem a városba, a 24-es házszám alá.*

(Folytatjuk)

Baranya mezőgazdaságának helyzete

Földvári János elvtárs beszámolója a megyei tanács ülésén

Negyvenezer holdra jut ólomzárolt vetőmag — 47 000 mázsa műtrágyát kap Baranya — Nagyértékű tenyészállatokkal látják el a termelőszövetkezeteket

A megyei tanács múlt heti ülésén Földvári János elvtárs elnökhelyettes Baranya megye mezőgazdaságának helyzetéről mondott beszámolót. Földvári elvtárs beszédét a mai és holnapi számunkban ismertetjük.

A száraz tél és a még szárazabb tavasz, valamint a hűvös időjárás — kezdte referátumát Földvári elvtárs — a jól áttelelt őszi és tavaszi kalászosok fejlődésének nem kedvezett. Március, április, május hónapokban az összes csapadék mennyisége a sok évi 180 mm-es átlaggal szemben csak 62 mm volt. A csapadékos június viszont kedvezett a termésnek, és így az elmúlt tíz éves átlaghoz viszonyítva búzából és árpából 8—10 százalékkal maradtunk el.

JAVULT A TSZ-EK GAZDÁLKODÁSA

A 3004-es kormányrendelet következtében javult a tsz-ek gazdálkodása ebben az évben. Főleg kalászosokból magasabb terméseredményt értek el az egyénieknél. Átlagaik a megyei tíz éves átlagot 8—10 százalékkal túlhaladják. Tavaszszal minden hold kalászoshoz 72 kiló műtrágyát használtak és 1800 holdon végezték el a vegyszeres gyomirtást. A szántást, vetést géppel végezték. Ennek eredményeit a cséplés során már tapasztaltuk. Termésátlagaik 1,5—2 mázsával magasabbak voltak, mint az ugyanolyan viszonyok között termelő egyéni parasztoké, ami azt jelenti, hogy 25 000 mázsa gabonával több termett Baranyában, vagyis 4—5 millió forinttal nőtt a tsz-ek összbevétele.

A nyári mezőgazdasági munkák közül egyik legjelentősebb feladatot jelentette az aratás. Az idei aratást viszonylag rövid idő alatt végeztük el. Nagy üzemekben gépek végezték az aratás nagy részét. Az állami gazdaságok 98, a termelőszövetkezetek pedig aratásuk 81 százalékát végezték géppel. Ilyen eredményt még egyetlen esztendőben sem értünk el, ami többek között a gépállomások jó munkájának is köszönhető. Aratási tervüket 120.1 százalékra teljesítették, a kombájn-tervet 143.1 százalékra. Egy kombájn átlagosan 130 holdat aratott le.

Javult ebben az esztendőben a tsz-ek behordási munkája is, hiszen szövetkezeteink ma már 22 saját zetorral és tíz saját tehergépkocsival rendelkeznek. Általánosságban is megállapíthatjuk, hogy idén semmi fennakadás nem volt a behordással, holott minden esztendőben a késedelmes behordás akadályozta a cséplés megkezdését.

Idén a cséplés is megfelelő ütemben haladt. Ezzel párhuzamosan a felvásárlásban is értünk el eredményeket. A megyei tervet együttesen aug. 7-ig 98.5 százalékra teljesítettük. A felvásárlási terv teljesítése azóta már meghaladta a 100 százalékot is.

A tarlóhántást általában nem sikerült kellő időben elvégezni. Különösen nagy a lemaradás az egyéni parasztoknál.

KÉSZÜLJÜNK AZ ŐSZI MUNKÁKRA

A nyári munkák befejezésével a megye területén megkezdődött az őszi munkákra való felkészülés. Ennek egyik feltétele a jó vetőmaggal való ellátás és a jó talajelőkészítés. Központi készletből ebben az évben 40 000 holdra adunk ki jó minőségű ólomzárolt vetőmagot. Búzából a sásdi és a pécsi járás egész területét jelöltük ki általános vetőmagcserére, őszi árpából a sásdi járást, rozsból a pécsi és sásdi járás vetőmagjait cseréljük ki. Természetesen az említett járásokon kívül a jégkárt szenvedett községek, új termelőszövetkezetek, valamint régi tsz-ek részére is adunk ólomzárolt vetőmagot, ahol gyengébb minőségű a vetőmag.

47 000 mázsa műtrágya áll rendelkezésre elsősorban a termelőszövetkezetek részére. Őszi rendeléseikkel együtt ez ideig már 120 kiló műtrágyafelhasználás van biztosítva a szövetkezeteknél kat. holdanként.

Fontos, hogy a termelőszövetkezetek, de az egyéni termelők is minél előbb kezdjék meg az őszi talajelőkészítést. Külön szeretném felhívni a figyelmet az őszi mélyszántások gyors elvégzésének fontosságára, s ezt megelőzően a nyárvégi istállótrágyázásra is.

ÁLLATTENYÉSZTÉS

Állami gazdaságaink az állattenyésztés terén igen jelentős eredményeket értek el. Megteremtették az állattenyésztés nagyüzemi feltételeit, olyan takarmányalapot, amelylyel a magasabb hozamokat most már éveken keresztül nemcsak tartják, hanem állandóan emelik. Bizonyítja ezt a törzskönyvi ellenőrzés alatt álló állomány termelése, mely szerint 5 400 tehénből ellenőrzés alatt áll 4 400 s ezeknél az istállóátlag jelenleg 10,6 kiló, a fejési átlag 13,4 kiló.

Két év alatt 25—30 százalékos emelkedés mutatható ki. Ezzel a termeléssel országos viszonylatban is kiemelkedő eredményt értek el, ezen túlmenően a szentlőrinci tangazdaság az 1957. évi tejelési versenyben országosan első lett.

Állami gazdaságaink nemcsak termelési, de ezzel együtt tenyésztési vonalon is példamutató munkát végeztek. Különösen kiemelkedő a növendékállatnevelés, melyen keresztül elérték azt, hogy ma már állatállományuk pótlását 90 százalékban sajátnevelésű utódokból biztosítják.

Sajnos még mindig drágán termelnek. Feltétlenül szükséges, hogy az állami gazdaságok korszerű, gépesített nagyüzemi istálókkal rendelkezzenek, amelyek nemcsak a munka termelékenységét növelik, hanem az önköltség csökkentéséhez is hozzájárulnak. Itt van az egyik fő hiányosság, amit az állami gazdaságoknak a háromféves terv keretein belül feltétlenül pótolniok kell.

Mezőgazdasági termelőszövetkezeteink állattenyésztése jelentősen fejlődött a 3004-es határozat nyomán. Az elmúlt évben 12 számosállat jutott 100 hold földre, 1958 második felében pedig már 17.6-re emelkedett ez a szám. Egy számosállatra jut 5,7 hold föld. Célunk, hogy a termelőszövetkezeteknél négy holdra jusson egy számosállat. A most folyó állatvásárokon a hiányt pótolják, másrészt pedig a szaporulatot is figyelembe véve — biztosítják a kívánt sűrűséget. A tsz-eknek nyújtott állami támogatás csak az állattenyésztés területén megközelíti a másfélmillió forintot.

Eddig leszállítottunk részükre 280 tenyészsertést. Az akció keretében felvásárlásra kerül még 650 kocasüldő. A tenyészjuh-igényeket — összesen 3000 darabot — még augusztus, szeptember hónapban kielégítjük. Ezzel a juhállomány 100 százalékkal növekszik a szövetkezeteknél.

A 3004-es határozat a baromfitenyésztésre is kedvezően hat. Államunk 21 000 baromfit bocsátott a tsz-ek rendelkezésére kedvezményes áron és ma már 11 szövetkezetben folyik tenyésztői munka. Eddig 14 700 baromfit osztottak ki, amiből 5 000 naposcsibe és 9 700 előnevelt csibe. Még további 700 baromfi kerül kiosztásra.

Sokat javult a takarmánytermelés és a takarmányozás helyzete is. Szarvasmarhatenyésztésünk fejlődésének egyik legkirívóbb gátlója volt a szakszerűtlen takarmányozás és a takarmány-betakarítás körüli hiányosság. Idén mindkettőre sokkal nagyobb gondot fordítottak a tsz-ek. Szántóterületüknek jelenleg 17,5 százalékán termelnek pillangós takarmánynövényeket.

Ez eredményezi, hogy szinte hónapról-hónapra emelkedik a fejési átlag, különösen a törzstenyésztő szövetkezeteknél, illetve a törzskönyvi ellenőrzés alatt álló állománynál. Legutóbbi istállóátlaguk 7,6, fejésátlaguk 11 kiló volt.

CHAPLIN-PARÁDÉ

Amerikai film

Charlie Chaplin a világ egyik legnagyobb filmművésze, neve még a némafilmek idején lett világhírű. Az idős művész ma is fáradhatatlanul dolgozik, maga írja, rendezi a filmjeit s a főszerepeket is ő alakítja. Elvei és alkotásai miatt az Amerikaellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottság elé állították. Ezután önként elhagyta Amerikát és Svájcban telepedett le.

A most bemutatott film Chaplin nagysikerű némafilmjeiből összeállított sorozat. A nevettetés nagy művésze pályájának első időszakából valók ezek a filmek. A film hat részből áll: A csavargó, Az emigráns, A szökevény, A csodaforrás, A gróf, A „Csendes utca" avagy Charlie, a rendőr című részekről.

Chaplin ezekben a filmekben nemcsak a helyzetkomikumok nagyszerű kihasználásáról ad iskolapéldát, hanem egy-egy jelenetben, egy-egy villanásnyi képben határozott mondanivalót is képes kifejezni. Utalhatunk itt például „Az emigráns" című résznek arra a jelenetére, amikor hajó közeledik Amerika partjai felé s a vásznon megjelenik a felirat „A szabadság földje", majd a Szabadság szobrot mutatják s közvetlen utána egy hajóslegény kötélkordont von a hajón utazók köré, aztán üllepen rúgja a „szabadság földjére" érkezett Chaplint.

A hat részből álló filmnek minden részéből kicsendül a „kisember" ötletessége, győzelme az erősek felett.

De nemcsak ezért érdemes megnézni a filmet, hanem azért is, hogy ízelítőt kapjunk abból a korból, amikor a színészeknek a film vásznán minden beszéd nélkül kellett kifejezniök a cselekvést, egyedüli eszközük a játék volt. Ez természetesen nemcsak a színészekre rótt nagyobb feladatot, hanem a rendezőkre és különösen az operatőrökre.

A film láttán felvetődik a kívánság: szeretnénk Chaplinnek a közelmúltban készült filmjeiből is mind többet megismerni.

(—ray)

A sumonyi tanács munkája

a járási tanács vb-a előtt

A sellyei járási tanács végrehajtó bizottsága csütörtökön ülést tartott Sumonyban. Először a járás mezőgazdaságának szocialista átszervezésével foglalkoztak, mivel az alap úgyszólván minden községben megvan új termelőszövetkezet, szakcsoport, vagy társulás alakítására.

— Ennek ellenére a járás szántóterületének mindössze 3 százalékán folyik nagyüzemi társasgazdálkodás — állapítja meg a beszámoló. Számszerű és gazdasági megerősítésekre van szükség. Ennek érdekében agitációs napokat tartunk valamennyi termelőszövetkezetben, ezenkívül a párttagság és a tömegszervezetek állandó felvilágosító munkával segítik a szövetkezeti mozgalom előrehaladását.

A beszámoló javasolja, hogy minden községben tartsanak falugyűléseket, ismertessék a kormányhatározatokat, a tsz-ek eredményeit, és többet foglalkozzanak az olyan egyéni gazdákkal, akik valamilyen szövetkezeti formában már dolgoztak.

Az újabb szövetkezeti formák megismerése érdekében elhatározták, hogy hamarosan Tengeri községbe visznek néhány egyénileg dolgozó parasztot, ahol a növénytermesztő termelőszövetkezet gazdasági és szervezeti munkájával, alapszabályával ismerkednek majd. Végül három új szakcsoport alakulását fogadta el a végrehajtó bizottság.

Ezután a sumonyi tanács munkáját vitatták meg.

Az előzetes jelentésből kitűnik, hogy e kis község lakosságának 42 százaléka a Székeskáptalan birtokán cselédeskedett. A földreform idején 1 000 hold földet osztottak szét, s azóta egyre emelkedik a falu lakosságának életszínvonala. Jellemző erre, hogy a felszabadulás előtt csupán 20 kerékpár volt a községben ma pedig ennek mintegy ötszöröse. Tíz motorkerékpár van a faluban és 16 a faluhoz tartozó Csobokapusztán.

1948—50-ben 30 új ház épült, 1957-ben hat, míg 58-ban öt új családi házat építettek Sumonyban.

A fiatalok örömére ezután nemcsak családi ház épül, hanem megvan az új kultúrház tervrajza, s ez évben még tető alá hozzák a falakat. Sok utánjárással kaptak egy régi istállót, amelynek lebontásával, mintegy 150 000 forint értékű anyaghoz jutott a község. Társadalmi munkával, állami hitellel és a befizetett községfejlesztési hozzájárulásból épül majd az új kultúrház, hisz 15 százalékos községfejlesztést szavaztak meg.

Legtöbb szó esett a tanács és a falu lakosságának a viszonyáról. Ha társadalmi munkáról, az állam iránti kötelességek teljesítéséről van szó, mindenki a tanács mellett áll. Sajnos, különösebben nem szólnak bele községük szervezeti, politikai életének megjavításába.

Gyenge a tanács tömegkapcsolata, ami elsősorban annak a következménye, hogy az állandó bizottságok nem dolgoznak megfelelően. Működnek ezek a bizottságok, olykor üléseket is tartanak egyes nagyobb feladatok megoldása előtt, azonban hiányosság, hogy ezek az ülések szervezetlenek és az ott hozott javaslatokról semmi feljegyzést nem készítenek.

Sumony mezőgazdaságának, állattenyésztésének fejlődéséről, eredményéről, a mezőgazdaság szocialista átszervezéséről szólt legkevesebbet a jelentés. Nagyváradi elvtárs, a járás főagronómusa ezt úgy értékeli, hogy a tanács és a mezőgazdasági felügyelő nem megfelelő kapcsolatának a következménye. Egymás nélkül bizony nem lehet előrehaladás a mezőgazdaság szocialista átszervezésében.

A megye mezőgazdasági művelésű területének 22,8 százaléka — *szocialista szektor*

Megyénk szövetkezeti mozgalma tovább erősödött 1958. első felében. 1958. január elsején a megyében 100 mezőgazdasági termelőszövetkezet, 20 tszcs és 113 mezőgazdasági szakcsoport működött. Az év első felében július 1-ig 114 tsz, 27 tszcs és 150 szakcsoport volt már a megyében.

Jelenleg 20 állami gazdaság, 121 mezőgazdasági termelőszövetkezet, 27 termelőszövetkezeti csoport, 193 szakcsoport és így halászszövetkezet működik a megyében. A szocialista szektorok 134 644 holddal rendelkeznek, ami a megye összes mezőgazdasági művelésű területének 22,8 százaléka. A mezőgazdasági lakosság 78 százaléka egyéni gazdaságokban, 22 százaléka pedig a szocialista szektorokban dolgozik.

Az adatok arra mutatnak, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom ez évben — ha még lassan is —, de a párt és a kormány határozatai alapján egészséges fejlődésnek indult;

Ahol megszűnt a zsákolás

A kétszáz vagonos terményraktár messzire fehérlik Pécsvárad mellett. Négyemeletes cementfalait 1955-ben húzták fel teljesen, ekkor került bele az első termény. Azóta hét-nyolc vagon a napi forgalom, de cséplés idején a 15 vagont is meghaladja.

— Mikor volt legtöbb termény a raktárban?

Deák József és Gombor József raktárosok szerint tavaly. Egyszerre 210 vagon volt benne, de a forgalom még ennél is nagyobb volt...

Azért beszélünk forgalomról, mert állandóan jönnek ide a kocsik a környező községekből, földművesszövetkezetekből tele zsákokkal, a vagonok meg viszik szerte az országba nagyobb raktárakba és ahol kenyérre, takarmányra van szükség. A tavalyi év gazdagon meghálálta a parasztság munkáját, s bár megszűnt a begyűjtés — soha annyi termény nem került raktárba, mint az elmúlt évben.

A cséplés már befejeződött, s most is egymást érik a kocsik a raktár előtt. A búza fajsúlya jobb, mint bármelyik évben volt, a tavaszi árpáé viszont lényegesen gyengébb. Vannak azért termelőszövetkezetek, egyéni gazdák, akiknek szép sörárpájuk termett, s ezekből is kerül bőven raktárba. Ha nem felvásárlás útján, akkor becserélik itt takarmányárpáért és elégedettek, mert 60 forintos felárat kapnak minden mázsa után és egy mázsa takarmányárpát.

Simán gördülnek a gumikerekes targoncák, mázsára kerülnek a zsákok anélkül hogy valaki válra emelte volna. A korszerűen gépesített raktárba erre nincs szükség. A rácsos lefolyón keresztül mély raktárhelyiségbe kerül, ahonnan gépek szállítják fel az emeletre, amelyikre akarják.

Ha több vagon berakásáról vagy kirakásáról van szó, még mázsára sem kell vinni a terményt, mert olyan géppel is rendelkeznek, amely három mázsánként számolja a raktárba kerülő, vagy kimenő terményt. Nagyteljesítményű tisztítójuk óránként 300 mázsa terményt tisztít meg a portól.

Természetesen, ezeket a gépeket nehéz tisztítani, ezért csak nagyobb mennyiség mozgatásánál kapcsolják be, egyébként pedig az öt mázsa terhelésre szabott lift szállítja a terményt fel az emeletre.

Raktári munkásnak nem szívesen alkalmaztak soha női munkaerőt, a pécsváradi raktárban meg sokkal több a nő, mint a férfi. A munka nem veszi igénybe erejüket, s a gépek körül sokszor még ügyesebben forgalódnak, mint a férfiak. Kukoricamorzsoláshoz, terménytisztításhoz, forgatáshoz kiválóan értenek, zsákolni meg úgysem kell a férfiaknak sem.

HÍREK

A nyugati városrész lakóit kellemes meglepetés érte. Az út jobbfelén, a Szigeti úton járdát építenek a Pécsi Köztisztasági Vállalat dolgozói.

*

A megyében a termelőszövetkezetek 110 000 normálholdra kötöttek szerződést a gépállomásokkal. A 3004-es határozat, mivel a tsz-ek minden hold szántójára több mint három normálholdnyi munka esik, 6,046 700 forint ártámogatást biztosít a megye termelőszövetkezeteinek. Ebből az összegből az első félévben 2,600 000 forintot folyósítottak.

*

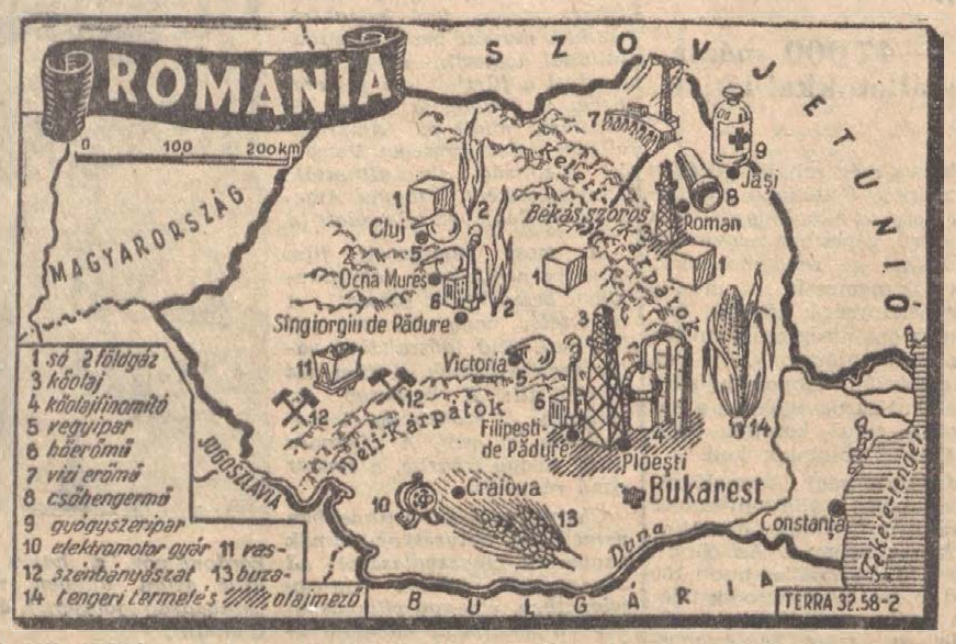
Augusztus 21-én új fióküzletet nyitott a Patyolat. Az új üzlet, amely az Irányi Dániel tér 3/2. szám alatt nyílt meg, előreláthatólag tehermentesíti a többi mosodát, és meggyorsítja a megrendelők ellátását.

14 éve szabad Románia

1958. augusztus 23-án ünnepük Románia felszabadulásának 14. évfordulóját. A Szovjet Hadsereg mellett a román nép is tevékenyen részt vett hazája felszabadításában, sőt Magyarország déli területein is harcoltak román csapatok a német fasiszták és szövetségeseik ellen.

A Román Népköztársaság a Balkán félsziget északi részén fekszik; keleten a Fekete-tenger, délen Bulgária, dél-nyugaton Jugoszlávia, észak-keleten és északon a Szovjetunió, észak-nyugaton Magyarország határolja. Területe 237 500 km², lakóinak száma 17 000 000 fő.

Románia 1944 előtt elmaradott agrár-ország volt, csupán a Ploesti környéki kőolajmezőket aknázták ki külföldi olajmonopóliumok. A felszabadult román nép a két egyéves, valamint az ötéves terv során számos új létesítményt alkotott. Ezek közül kiemelkednek a vegyipari üzemek Victoriában, Ocna Muresnés és Cluj (Kolozsvár) közelében. A nép munkáját dicséri a craiovai elektromotorgyár, a romani csőhengermű, a Jasi környéken épített gyógyszergyár. A Bé-kás-szorosban hatalmas vízierőmű, Filipesti de Padure környékén az olajra, Singiurgiu de Padure vidékén pedig földgáz fűtőanyagra épített hőerőművek létesültek.

Az ENSZ közgyűlése elfogadta az arab országok határozati javaslatát

New York (Reuter): Az ENSZ-közgyűlés csütörtök délutáni ülése magyar idő szerint 21.20 órakor megnyílt.

Az ülésen *Mahgub* szudáni külügyminiszter, az ENSZ-ben képviselt összes arab országok nevében beterjesztette az arab határozati javaslatot, amelynek aláírói Irak, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Szaud-Arábia, Szudán, Tunézia, az Egyesült Arab Köztársaság és Jemen.

Az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának csütörtök délutáni ülésén beterjesztett arab határozati javaslat szövege többek között kijelenti, az arab államok az Arab Liga szerződésében megállapodtak abban, hogy *„megszilárdítják az arab államokat egymáshoz fűző szoros kapcsolatokat, az arab államok függetlenségének és szuverénitásának tiszteletben tartása alapján megerősítik egymáshoz fűződő kapcsolataikat és erőfeszítéseiket valamennyi arab ország közös javának érdekében, statusuk megjavítása, jövőjük biztosítása, törekvéseik és reményeik valóra váltása érdekében fejtik ki."*

A nemzetközi feszültség enyhítését óhajtva felszólítja az összes tagállamokat, hogy *szigorúan az egymás területi épsége és szuverénitása, a meg nem támadás, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás, valamint az egyenlőség és a kölcsönös előnyök elveinek megfelelően járjanak el és biztosítsák, hogy magatartásuk — mind szavaikat, mind cselekedeiket tekintve — megfeleljen ezeknek az elveknek.*

Felkérik a főtitkárt, hogy az érdekelt kormányokkal tanácskozva és az alapokmánnyal összhangban *haladéktalanul tegye meg azokat a gyakorlati intézkedéseket, amelyek a jelenlegi körülmények között megfelelőképpen elősegítik az alapokmány célkitűzéseinek és elveinek megvalósulását Libanonnal és Jordániával kapcsolatban és ezzel megkönnyítik a külföldi csapatok kivonását ebből a két országból.*

A javaslat felszólítja a főtitkárt, hogy folytassa megkezdett tájékozódási tevékenységét és a szükségnek megfelelően *tanácskozzék a közelkeleti arab országokkal az ezen országok további gazdasági megerősödését célzó arab fejlesztési intézmény esetleges támogatásáról;* végül felszólítja a főtitkárt, a helyzetnek megfelelően tegyen jelentést és első jelentését legkésőbb 1958. szeptember 30-ig terjessze be.

A szudáni külügyminiszter beszéde után *Engen* norvég külügyminiszterhelyettes „örömmel üdvözölte az arab határozati javaslatot". Bejelentette, hogy a nyugati hatalmak által támogatott héthatalmi határozati javaslat benyújtói nem kérnek elsőbbséget a szavazásnál.

Mint a Reuter jelentette, *az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése egyhangúlag megszavazta a tíz arab ország által a középkeleti kérdésben beterjesztett határozati javaslatot.* Ezzel egyidejűleg visszavonták a közgyűlés elé terjesztett szovjet és a nyugati hatalmak által támogatott héthatalmi határozati javaslatot.

Eisenhower bejelentette, hogy az Egyesült Államok kész feltételesen egy évre felfüggeszteni *a nukleáris kísérleteket*

Washington (MTI) A Reuter jelenti: Eisenhower elnök pénteken bejelentette, hogy az Egyesült Államok hajlandó október 31-től kezdődően egy évre feltételesen felfüggeszteni a nukleáris kísérleteket.

Az elnök nyilatkozatában bejelentette továbbá, hogy a nukleáris kísérleteknek ilyen próba-felfüggesztése függ 1. attól, hogy a Szovjetunió hajlandó-e tárgyalásokat kezdeni a nukleáris kísérletek felfüggesztését célzó nemzetközi egyezmény megkötéséről és 2. attól, hogy a Szovjetunió továbbra is tartja-e magát az idén márciusban a nukleáris kísérletek beszüntetésére hozott egyoldalú elhatározásához.

Új vontatóhajót bocsátottak vízre Romániában

Az augusztus 23-a tiszteletére indított munkaversenyben a galatai hajógyár dolgozói jelentős sikereket értek el. Vízrebocsátottak egy újtípusú vontatóhajót. Ez az 1 200 lóerős motorral ellátott modern hajó olyan berendezésekkel rendelkezik, hogy bármilyen időjárási viszonyok mellett, bármilyen vizen lehetővé teszik a hajózást, még fagyás veszélye esetén is, mivel a hajó jégtörő berendezéssel is rendelkezik.

Rohamléptekkel fejlődik a román vegyipar

Romániában jelenleg több mint 30 nagy népgazdasági jelentőségű létesítmény építése folyik. Ezeknek majdnem fele vegyipari létesítmény, tehát olyan iparág része, amely nagy távlatokkal rendelkezik, elsősorban azért, mert szilárd hazai nyersanyagbázisa van. A népi demokratikus állam, amely elősegíti ennek az iparágnak a fejlődését, 1958-ban az építkezési és szerelési munkálatokra 50 százalékkal többet irányzott elő, mint 1957-ben. Figyelemreméltó, hogy a legnagyobb vegyipari kombinátok közül négy Moldvában épül — olyan vidéken, amelynek a múltban nem volt fejlett ipara. Azok a helységek, ahol az új vállalatok épülnek — Onesti és Borzesti, ahol a műgumigyár és egy másik vegyipari kombinát, Savinesti, ahol műrostgyár és Roznov, ahol nitrogén műtrágya-kombinát épül — nem is szerepelnek Románia régi térképén. A gyorsvonatok, amelyek a kis állomásokon nem szoktak megállni, a múltban nem tartottak pihenőt a fent említett helységekben. Az új építkezések azonban változtatnak a helyzeten: új hírnevet szereznek a Trotus- és a Bistrita-völgy festői helységeinek és igazi munkásvárosokká alakítják, az ismeretlenségből végképpen kiemelik azokat.

Egyébként az egyik nagy létesítményt, a savinosti relon (nylon)-gyárat, amely a román műrostgyártás magvát képezi, még ebben az évben üzembehelyezik. Épületei elkészültek, s jelenleg a gépeket és berendezéseket szerelik. Előrehaladott a munka a borzosta műgumigyár építkezésénél is, amely az utóbbi években épült onesti és darmanesti két nagy olajfinomítóban melléktermékként keletkező gázból évente 50 ezer tonna műgumit állít majd elő. A mellette épülő másik vegyipari kombinát nyersanyagként sót dolgoz fel, marószódát, elektronikus folyadékot, rovarirtószereket és egyéb vegyipari terméket gyárt majd. A kombinátok együttesen hatalmas olajkémiai komplexumot alkotnak.

A Magyar Autonóm Tartomány kulturális életéből

Ady Endre azt írta, hogy a grófok feudális rendszere idejében egyetlen nap alatt, egy egész székely falu hagyta el otthonát, távozott az óceánon túlra, hogy megkeresse kenyerét. A Maros és az Olt gazdag forrásvidéke lakóinak sorsa nehéz volt mind a román burzsoá-földesúri, mind a magyar horthysta rendszer idején. A népi demokratikus rendszer, majd a Magyar Autonóm Tartomány létrejöttével, új élet kezdődött ezen a vidéken. Románok és magyarok együtt láttak hozzá drága hazájukban, a Román Népköztársaságban a szocializmus építéséhez. Azóta 52 vállalat épült, dolgozó parasztok indultak el a közös gazdálkodás útján. A párt vezette dolgozók mind jobb életfeltételeket teremtenek maguknak. Széleskörű kulturális hálózat útján jut el a kultúra a tartomány legtávolabbi falvaiba, településeire is.

A Magyar Autonóm Tartományban jelenleg 567 színjátszócsoport működik. A tartományi népi alkotóház és a kerületi kultúrházak felajánlották, hogy összeállítják a művészcsoportok műsortervét. 151 változatos témájú színművet választottak ki, amelyeknek nagy része a falvak életéről szól. „A faluról, a falvakért" címmel színdarabgyűjteményt adtak ki.

A párt- és állami szervek tudatában voltak az ének és a tánc nevelő szerepének, s ezért a kétéves távlati terv alapján segítséget nyújtottak 607 népi tánccsoport és 236 énekkar megalapításához. Ha az ifjúság megismeri a román és a magyar folklórt, ezzel csak erősödik a testvériség a román nép és a nemzeti kisebbségek között.

A Magyar Autonóm Tartomány kulturális tömegmunkájának egyik célkitűzése, hogy előadások, színművek, dalok, irodalom, stb. útján népszerűsítse a népi demokratikus rendszer vívmányait. Ugyanakkor ápolják a román és a nemzeti kisebbségek múltbeli közös harcai, forradalmi hagyományai iránti szeretetet is. Marosvásárhelyen nemrégen leleplezték a Bolyai, Popiu Ilarian emlékművet, Sepsiszentgyörgyön pedig Dózsa Györgynek és Gábor Áronnak emeltek emlékművet. Most dolgoznak Marosvásárhely és a Magyar Autonóm Tartomány monográfiáján. A falvakban 350 általános ismeretterjesztő szakkar fejt ki hasznos tevékenységet. Az irodalmi körök ismertetik Mihail Eminescu, Petőfi Sándor, Mihail Sadoveanu, Móricz Zsigmond, valamint Kovács György, Sütő András, Francisco Munteanu, stb. munkásságát. Irodalmi esteken ismertetették Ady Endre műveit és harcát a nacionalizmus és a sovinizmus ellen.

Brailában épül Európa legnagyobb nádfeldolgozó kombinátja

A Braila mellett épülő hatalmas nádfeldolgozó kombinát a Német Demokratikus Köztársasággal, a Csehszlovák Köztársasággal és a Lengyel Köztársasággal folytatott gazdasági együttműködés gyümölcse. A felsorolt országok terveket és felszereléseket, továbbá szakembereket küldtek az építkezéshez. A kombinát építkezésének munkálatai három nagy csoportra oszlanak: először is dunai kikötő épül, ahová a nádat teherhajókon szállítják és ahonnan a nád a kombinátba kerül: a második csoportba tartoznak a külső építkezések, a szállítóberendezések, utak és vasutak, a harmadik csoporthoz tartozik magának a kombinátnak a felépítése, amely egy duplex-triplex kartongyárból, egy celluloze gyárból áll, külön villamos hőerőművel, javító, műszaki raktárral, vízművel stb.

Az építkezés még 1956-ban indult meg. A kombinát 32 hektárt foglal el, a nád raktározására pedig 13 hektár területet rendeznek be. Az épületek közül legnagyobb a celluloze gyár lesz, amelynek hossza 260 méter, szélessége 60 méter és magassága 39 méter lesz.

Még ebben az évben elkészül a kartongyár épülete. A celluloze gyár 1960-ban lép üzembe.

Új sportlétesítmények Bukarestben

1945-ig Romániának mindössze 300 sportpályája volt, s ezek legnagyobb része kezdetleges felszereléssel működött. A sportolók száma csupán 15 000 volt. Ez képezte az egész román sportmozgalmat.

Jelenleg az országnak több mint 1,000 000 nyilvántartott sportolója van. Ezek a sportolók különböző sportágakban vetélkednek egymással. A sportolási feltételek a lehető legkedvezőbbek, mivel az országnak jelenleg mintegy 8000 sportpályája és 200 nagy stadionja van. Bukarestnek, Románia legnagyobb sportközpontjának, nagyszámú pályája és stadionja van.

Bukarest stadionjaiban a férőhelyek száma nem kevesebb, mint 250 000. — Az „Augusztus 23" stadion a legnagyobb, befogadóképessége meghaladja a 100 ezret.

ION BRAD:

Elhivatás

Mint ahogy csörét az ekemadár
fából vascsőrre cserélte,
apám is préssel, nem taposva
sajtolja már a szőlőhegyek vérét, —
testvéreim, e friss fiatalok,
kik kertként nőnek az égre,
odaadták a föld feketeségét
a mesterséges csillogó arányáért.

Hívta őket a kor Vulkánusza,
hogy tüzét szítnák, érceit öntenék;
ők építik a hidat, melyen át
a népünk átkél fényderítette partra.
Faluról hoztam nékik napvirágot,
iránytűként, a szépség ösvényét
hogy el ne vétsék, mind messzebbre tartva.

Gréda József fordítása

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak augusztus 23-án déli 12 órától augusztus 25-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zs. út és a Siklósi úttól nyugatra): *dr. Puskás Ödön* (lakás: Báthori u. 8. sz., telefon: 36-84), a járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost lakásán szombat du. 4—5, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között.

II. TÖMB: a város keleti fele Pécsbányatelep, Borbálatelep, a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Novák László* (lakása: Bálicsi út 4. sz., telefon: 26-88), járóbetegeknek sürgős esetben rendel az Ady E. u. 81. sz. alatti körzeti rendelőben, telefon: 39-78. szombaton du. 4—5, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, amikor a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri bejelenteni.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep: *dr. Homola László* (lakása): Szabolcs falu felsőtelep, tel.: 24-91, 41 mellék). Járóbetegeknek sürgős esetben az újmeszesi körzeti rendelőben vasárnap de. 9—11-ig, telefon: 24-91 41 mellék. A fekvőbetegekhez való kihívást is ide kérjük leadni.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

Közlemények

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12 óra 15 perctől 13 óráig robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a taliga út elejétől, a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.

*

1958. július 14-én Siklóson tartott országos állat- és kirakodó vásár alkalmával találtak egy erszényt, melyben 2000 forint körüli összeg volt. A jogos tulajdonos jelentkezzék a siklósi járási rendőrkapitányságon.

*

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség pécsi Sopiana rádió klubja a rövidhullámú adás- és vételtechnika, valamint az amatőrforgalom elsajátítására szeptember első felében tanfolyamot indít.

A tanfolyam díjmentes s előreláthaló időtartama (heti 2x1 óra) két hónap. A tanfolyamra jelentkezhetnek mindazok a rövidhullámú rádiózás iránt érdeklődők, akik a távírászati tudással már rendelkeznek. A tanfolyam sikeres elvégzése után a hallgatók a Sopiana Rádió Klub rövidhullámú kollektív adóján, mint operatőrök működhetnek. Jelentkezés a Sopiana Rádió Klubnál (Pécs, Regős utca 8.) hétfő és csütörtök délután 4—8 óra között.

*

Áramszünet lesz ma reggel hét órától 16 óráig a „Szigetvári" 15 kV-os gerincvezeték Patacs község—Tortyogó közti szakaszán felújítási munkák elvégzése miatt. Épületfuvarozó Vállalat Cserkút. 29. sz. Út- és Vasútépítő Vállalat Cserkút, Mecsekalja-Cserkút vasútállomás, B. m. Állami Építőipari Vállalat, Húsipari Vállalat, hízlalda telephelyeken.

*

A Munkaügyi Minisztérium 366. sz. Ipari Tanulóintézetének igazgatósága értesíti a tanulóifjúságot, hogy 1958—59-es tanév megkezdése az alábbiak szerint történik:

1. A javítóvizsgákat augusztus 25-e és 30-a közötti időben, az intézet hirdetőtábláján közzétett módon és helyen tartják.

2. Fotbeiratkozások az intézetben szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek.

3. Tanévnyitó az I. éves tanulók részére szeptember 1-én. — II. éves tanulók részére szeptember 3-án. — III. éves tanulók részére szeptember 5-án reggel 8 órai kezdettel történik.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. augusztus 25-től 1958. augusztus 31-ig

Ultrarövidhullámú rádiót az Állami Áruházból.

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RADIO

6.25—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 6.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Faluradio. — 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 6.39: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.55: Mit főzzünk? — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjárásjelentés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 16.47: Műsorismertetés. — 17.59: Időjelzés. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00 Hírek. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Pajti rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.20: Színházak, mozik és táriatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek, Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RADIO

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Riportműsor.
9.25: Népdalok.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
12.10: Népi zene.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettrészletek.
14.55: Napirenden . . .
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.40: Utazás a világ körül.
16.10: Lányok, asszonyok.
16.25: Vidám zene.
17.00: Elrontott sorsok. Disszidensek levelei Brazíliából.
17.15: Ötórai tea.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon.

18.10: Csajkovszkij: Vonósszerenád.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Balassa P. Tamás zongorázik.
19.10: Népi zene.
20.30: Aranyborjú. Rádiójáték.
21.50: Egyveleg Zerkovitz dalaiból.
22.20: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik.
23.25: Lena Horne énekel.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Ifjúsági műsor.
15.40: Írók, kiadók, olvasók. Irodalmi műsor.
16.00: Fúvószene.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Indulók.
17.10: Liszt: Vándorévek.
18.10: Mosolygó Tündér Ilona. Balázs Béla írása.
18.25: Verbunkosok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Liszt zongoraművek.
20.00: Tristan és Isolda. Részletek Wagner zenedrámájából.
20.40: Faluradió.
21.05: Magyar nóták.
21.40: Szobrok között — a Szépművészeti Múzeumban.
22.00: Tánczene.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádióservice

KEDD

KOSSUTH-RADIO

8.10: Népi zene.
8.40: Magyar szerzők kórusai.
9.00: Pataki Ferenc fejszámolóművész a mikrofon előtt.
9.10: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Ákos Ferenc hegedül.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Balettzene.
11.00: Bétyár. Móricz Zsigmond regénye folytatásokban.
11.20: Kórusok énekelnek.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Hajnal Gábor versei.
13.10: Operarészletek.
14.00: A Gyermekrádió műsora.
14.20: Szórakoztató muzsika.
15.05: A hűség próbája. Ifjúsági műsor.
16.10: Tömegdalok.
16.25: Napirenden . . .
16.30: Egy falu — egy nóta.
17.00: A t. Ház ülésezik. Karsai Elek dr. írása.
17.15: Richard Strauss visszaemlékezései.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: A Rádió ipari rovata jelenti.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon!

19.00: Bacher Mihály zongorázik.
19.30: A világirodalom humora.
20.30: Tánczeneműsor a Csehszlovák Rádió műsorából.
21.00: Az Ifjúsági Rádió expedíciója.
21.30: Magyar népdalok.
21.55: Versek.
22.15: Mai szemmel . . . Kommentár.
22.25: Bartók: I. román tánc.
22.30: A Magyar Rádió énekkara énekel.
22.50: Vécsey Ernő zongorázik.
23.00: Lukács Pál brácsázik.
23.30: Operettdalok.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Bloch: Négy epizód kamarazenekarra.
14.40: Moszkvai költők versei.
14.55: Pécs hangversenytermeiből.
15.30: Filmdalok.
15.50: Mi újság a nagyvilágban?
16.00: Népszerű szerelmi kettősök.
16.45: 180 éve született Vitkovics Mihály.
17.00: Martinu: Zerkovitz-rapszódia.
17.30: Rádiószabadegyetem.

Kirándulóshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból!

18.00: Fúvószene.
18.30: Operettrészletek.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népi zene.
19.45: Riportműsor.
20.00: Könnyű hangszerszólók.
20.15: Salzburgi ünnepi hetek.
21.40: Fúvószene.
22.00: Könnyű zene.
22.40: Szerelmes versek.

SZERDA

KOSSUTH-RADIO

8.10: Népszerű operettrészletek.
9.00: Rádió-szabadegyetem.
9.30: Magyar nóták.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.20: Ifjúsági riportműsor.
10.30: Dalok.
11.00: Keringő-hangverseny.
11.40: Részletek a KISZ Művészeti Együttesének hangversenyéből.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok.
13.15: Melis György operettdalokat énekel.
13.40: A planétás ember. Könyvismertetés.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

14.00: Népi zene.
14.40: A Brnói Rádió gyermekkórusa énekel.
15.00: Diáktarisznya.
15.25: Dél-amerikai dalok.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden . . .
16.15: Szív küldi . . .
17.00: Látogatás az újpesti tanácselnöknél.
17.20: Tánczene.
18.10: Operarészletek.
18.45: Szenvedélyünk a munka. Riportműsor.
19.00: Két hét üdülés . . . Zenés képek a Duna-kanyarból.
19.44: Coates: Három ember — szvit.
20.25: Tükör, a cica. Rádiójáték.
21.00: Könnyű melódiák.
21.07: Gyermeknevelés.
21.22: Európa hangversenytermeiből.
23.10: Tánc éjfélig.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Kutyabarátok őtperce.
14.45: Zenekari hangverseny.
16.35: Irodalmi folyóiratok szemléje.
16.50: Szórakoztató muzsika.
17.20: Mi a kemizálás? Előadás.
17.30: Regét mesél a vén Buda.
18.05: Zenei műsor.
18.50: Kórusok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Liszt magyar rapszódiái.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Sándor Judit énekel.
20.40: Faluradió.
21.05: Népi muzsika.
21.45: Előzetes jelentés az új színházi évadról.
22.00: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Könnyű zene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Budapesttől az Északi Sarkkörig.
9.30: Zenei műsor.
9.40: Tömegdalok . .
10.10: Uj hajtás.
10.40: Chopin zongoraművei.
11.00: Betyár. Móricz Zsigmond regénye folytatásokban.
11.20: Színes népi muzsika.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Versek.

Rádiójavítás jótállással Finommechanikánál, Rákóczi út 39

13.10: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: A Budapesti Madrigálkórus énekel.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
15.34: Ifjúsági műsor.
16.10: Kedves dalaink.
16.50: A Rádió ipari rovata jelenti.
17.10: Népi zene.
17.30: Operettegyüttesek.
18.15: Tánczene.
18.45: Tudományos híradó.
19.00: Könnyű hangszerszólók.
19.18: Nem vagyunk angyalok. Közvetítés a Madách Színházból. Vígjáték három felvonásban.
22.20: Tánczene.
23.30: Beethoven: F-dur szonáta.
0.10: Népek zenéje.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.30: Vígoperarészletek.
16.10: Fő utca. Regényismertetés.
16.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.10: Bulgária nem „Balkán" többé. Előadás.
17.25: Zenekari hangverseny.

Legújabb típusú rádiók az Állami Áruházból!

18.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.20: Kamarazene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Filmzene.
19.45: Ujítók az újítómozgalomról.
20.00: Gyurkovics Mária és Udvardy Tibor énekel.
20.40: Faluradió.
21.05: Tánczene.
21.45: Puskin—Rimszkij-Korszakov: Az aranykakas.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

PÉNTEK

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Magyar daljátékok.
8.50: Egyszerű lábtörés.
9.02: Népi zene.
9.32: Balettzene.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Pachacha. Elbeszélés.
11.30: Gárdonyi Zoltán: III. vonósnégyes.
12.10: Tánczene.
13.00: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
13.15: Operarészletek.
14.10: Úttörőhíradó.
14.40: Népi zene.
15.20: Lengyel népdalok.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán.

16.10: Madrigálok világa.
17.00: Szív küldi . . .
17.50: Életutam. Várnai Zseni a mikrofon előtt.
18.10: Népdalcsokor.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Operarészletek.
20.30: Ezt hallgassák meg! . . . kéri Önöktől Brachfeld Siegfried.
21.10: A moszkvai piacon.
21.20: Hangszerszólók.
21.30: Szimfonikus zene.
23.05: Giuseppe Valdengo énekel.
23.35: Operarészletek.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Kihaló mesterségek nyomában.
15.15: Könnyű zene.
15.50: Reklámgyűjtemény.
16.00: Tánczene.
16.40: Irodalmi riportműsor.
17.00: Az Állami Népi Együttes kórusa énekel.
17.12: Lírai házipatika. Zenés, verses, paródia.
17.50: Művészlemezek.
19.05: Tánczene.
20.40: Faluradió.
21.05: Operettrészletek.
21.50: A barátság hullámhosszán . . .
22.00: Babai Gyula és zenekara játszik.
22.30: Könnyű zene.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja.

SZOMBAT

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.02: A Gyermekrádió műsora.
9.42: Alfons Bauer együttese játszik.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.20: Operettrészletek.
11.00: Betyár. Móricz Zsigmond regénye folytatásokban.
11.20: Dalok.
12.10: Népek zenéje.
12.50: Mi újság a könyvesboltokban?
13.05: Goldmark Károly műveiből.
13.50: A Gyermekrádió műsora.
14.30: Tánczene.
15.10: Szigeti József hegedül.
15.30: Időszerű nemzetközi kérdések.
15.45: Turán László zongorázik.
16.10: Élő szóval — muzsikával.
18.15: Szív küldi . . .
19.00: Szimfonikus hangverseny.
20.35: Pesti sirámok. Gábor Andor kabaré-est.
22.15: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Turisták őtperce.
15.25: Szép szerelmek.
16.30: Verbunkosok.
17.30: A kalózvilág alkonya.
17.50: Földes Andor Bartók-műveket zongorázik.
18.15: Lányok, asszonyok . . .
18.30: Edith Piaf énekel.
18.45: Kortársak Beethovenről.
19.05: Tánczene.
19.40: Láttuk, hallottuk . . .
20.00: Rossini: Olasznő Algírban. Kétfelvonásos dalmű.
22.15: Népdalok.
22.37: Majakovszkij: II. szonáta.

Finommechanika rádiójavítója, Rákóczi út 39.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Falusi életképek.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Tánodalok.
11.24: Európa hangversenytermeiből.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Népi zene.
13.30: Tegnap, ma, holnap. A divat története.
14.00: Operetthangverseny.
15.05: Hét nap a külpolitikában.
15.20: Hanglemezparádé.
16.00: A népművészet mestereinél.
16.15: Szív küldi . . .
17.10: Népszerű operaáriák.
17.30: Közvetítés bajnoki labdarúgómérkőzésekről.
18.20: Tánczene.
19.10: Kincses Kalendárium.
20.20: Szulamit. Rádiójáték.
21.20: Régi magyar dalok.
22.10: Emberek között . . .
22.20: Dalok magyar költők verseire.
22.35: Virágénekek.
23.30: Bach d-moll partita.
0.10: Tánczene.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Orgonaművek.
8.30: Evangélikus félóra.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Mezei csokor.
11.30: Térzene.
12.00: Könnyű zene.
12.20: La Galla. Elbeszélés.
12.50: Művészlemezek.
14.10: Népi zene.
14.50: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
15.05: Az operaszerkesztő postájából.
15.00: Törökűző busók nyomán.
16.45: Weimar múzsái.
17.45: Kerek utca, kicsi ház.
18.10: Zenekari hangverseny.
19.15: Világjáró munkások.
19.30: Kamarazene.
20.20: Tánczene.
21.20: Versek.
21.40: Könnyű hangszerszólók.
22.00: Mazeppa. Részletek Csajkovszkij operájából.
22.45: Apám: Kiss Károly verse.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Termelőszövetkezetek! Szakcsoportok! Egyéni hizlalók!

Rövidesen megindul az 1959. évi sertéshizlalási akció!

Szerződéskötésre előjegyzéseket már most elfogadnak az Állatforgalmi Vállalat felvásárlói! Termelőszövetkezeteknek 600,—, egyéb hizlalonak 400,— forint kamatmentes előleg sertésdarabonként!

Átvételi árak:

106—125	kilogramm súlyú, fajtiszta, fehér hússertés	15,50/kg
106	kilogramm feletti egyéb hússertés	14,80/kg
126—165	kilogramm súlyú zsír- és zsírjellegű sertés	14,50/kg
165	kilogramm feletti zsír- és zsírjellegű sertés	14,80/kg
170	kilogramm feletti tenyésztésbe fogott sertés	14,—/kg

Termelőszövetkezetek és szakcsoportok közösen hizlalt falkás sertései után egyidejű átadás esetén 1—2 forint szerződéses felár kilogrammonként!

Kössön sertéshizlalási szerződést! Biztos jövedelem!

BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI VÁLL.

Elnyerték büntetésüket a társadalmi tulajdon fosztogatói

A megyei bíróság meghozta ítéletét *Pozsár József* telepvezető és négy társa: *Bilinovics László* körzetvezető, *Hepp József* telepvezető-helyettes, *Halász István* adminisztrátor és *Bakó Béla* brigádvezető bűnügyében. Valamennyien a társadalmi tulajdon sérelmére ismételten és bűnszövetkezetben elkövetett csalás és több rendbeli okiratthamisítás bűntette miatt kerültek a vádlottak padjára.

Az öt vádlott a Kordélyos Vállalat kővágószőlősi telepén dolgozott. Huzamosabb ideig — Pozsár József és Hepp József fél évig — károsították meg a nép vagyonát. Meg nem történt szálastakarmány-felvásárlásokról állítottak ki átvételi elismervényeket. A földművesszövetkezet pedig ezek alapján a vádlottaknak kifizette az átvételi elismervényen feltüntetett összeget, anélkül, hogy a vétel megtörténtét ellenőrizte volna. Ily módon közel 65 000 forintot vettek fel és használtak fel saját céljaikra.

A megyei bíróság ezért *Pozsár József* telepvezetőt 6 évi, *Bilinovics László* körzetvezetőt 3 évi, *Hepp József* telepvezető-helyettest 2 évi, *Halász István* adminisztrátort 1 évi és *Bakó Béla* brigádvezetőt 1 évi és 6 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, az elítéltek pedig enyhítésért fellebbeztek.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Szabadkai József, Bogdán Péter, Horváth Ildikó, Pécsy Pál, Putzer László, Tatai János, Csákvári Mihály, Tisler Ibolya, Varga József, Varga Zoltán, Mátis Zsuzsanna, Bodor Csaba, Fogarasi Dezső, Schmidt Róbert, Hudák Gábor, Storcz Mária, Somogyi Gyöngyi, Solti Péter, Peitler László, Wilhelm Katalin, Mosó László, Kontrecz Magdolna, Nagy András, Fetzer Antal, Galló Tamás, Romhányi Judit, Darvas Ferenc, Szente Edit, Polai József, Vadnai Attila, Baron Mária, Fehér Ferenc, Szalai Valéria, Rohrbacher Mária, Mészüly Violetta, Huck Mária, Sinkó Csilla, Réhm Éva, Szőke György, Szalontai Erzsébet, Vörösvári Ferenc, Pénzár Imre, Kolacsa Erzsébet, Hock József, Hähner Péter, Kéméndi József, Árvai Antal, Novák Éva, Korb Edit, Duka Zsuzsanna, Kövy Ilona, Odor Klára, Czéder Sándor, Benyovszky András, Katona Mária, Gerebicz Aladár, Dézsi Irén, Kovács Éva, Czibere Gizella, Czibere Gábor, Kolompár Piroska, Kerner Zoltán.

Házasságot kötöttek:

Gombos Ferenc üzemi lakatos és Séta Anna, Petrohán Gyula lóápoló és Schum Teréz, Kalocsa Sándor bányacsillés és Inhoff Anna eladó, Hering Gyula csillés és Pintér Margit, Kis-Bogdán János bányacsillés és Bors Ilona, Panka József egyetemi hallgató és Piegel Erzsébet postasegédtiszt, Szendrey László villanyszerelő és Erdősi Ilona adminisztrátor, Berszán Ferenc mezőgazdasági munkás és Ströbl Irma mezőgazdasági munkás, Herbai Imre gépkocsivezető és Lesnyik Magdolna hivatalsegéd, Dergez Ferenc lakatos és Keszler Ilona női fodrász, Rácz István vájár és Tambor Valéria, Bariaf Emil műszerész és Hartmann Anna, Radics Tibor gkv. és Persic Anna, Légrádi Rudolf villanyszerelő és Radnai Ilona tanár, Karpáti Tibor nyomdász és Szili Gizella ápoló, Sipos István villanyszerelő és Kubicsek Irén adminisztrátor, Omódi János gy. munkás és Hantos Klára gyors- és gépírónő, Varga László műszerész és Kránicz Anna, Polacsek Lajos nevelő és Lauer Terézia óvónő, Herczeg Barnabás honv. tiszt és Kiss Eszter ápolónő, Áfrány Dezső ny. felügyelő és Mayer Hildegárd, Girán György pénzügyőr és Hajzer Erzsébet pénztáros, Molnár György BM. dolgozó és Világos Erzsébet gyors- és gépírónő, Fürdős Ferenc és Orosz Katalin, Bordán János ny. főjegyző és Hazenyei Mária posta hiv. vez., Hähn József ny. utcaseprő és Hoffer Katalin bejárónő, Szabó György gkv. és Halmai Irma eladó, Kuti Miklós műszaki rajzoló és Bereczky Franciska, Pápai Géza festő és Matievics Klára posta segédtiszt, Kozma József és Fehér Julianna háztartási alkalmazott, Fülöp Ferenc előadó és Wirt Anna egyetemi hallg., Wágner Ferenc napszámos és Villányi Irén játéküzemi dolg., dr. Soós Zoltán ügyész és Barabás Sarolta statisztikus, Palotai István tanár és dr. Sebes Mária orvos, Bedők István gépkocsiszerelő és Major Ilona kesztyűvarrónő, Peák László segédmunkás és Szántó Livia kesztyűvarrónő, Karpecz István festő és Sándor Mária, László József villanyszerelő és Dani Ilona boltvezető, Pál Lajos segédmunkás és Árvai Zsuzsanna, Mály Endre főcsatlós és Raposa Julianna takarítónő, Pénzes István segédtervező és Balázs Gizella bérelszámoló.

Meghaltak:

Süle Mihály 85 éves, Timár István 56 éves, Klocz Máténé szül. Albrecht Paula 65 éves, Sajgó Istvánné szül. Szokol Franciska 70 éves, Majnig Jánosné szül. Werner Terézia 74 éves, Matyók Magdolna 78 éves, Bank Péterné szül. Budai Katalin 66 éves, Németh József 52 éves, Nagy Sándorné szül. Patkó Katalin 75 éves, Gergelics Terézia 69 éves, Nagy Sándorné Szül. Szabó Franciska 66 éves, Till Sándorné szül. Martinecz Karolina 87 éves, Nádas Tibor 44 éves, Iveszics Magdolna 63 éves, Zsolnai Ignácné szül. Baráth Mária 69 éves, Hardi Ferenc 63 éves, Belmel Péter 82 éves, Kovács Jánosné szül. Tóth Karolina 76 éves, Falus Károlyné szül. Schlitt Erzsébet 57 éves, Frick György 4 hónapos, Dusel Mátyás 85 éves, Rácz Józsefné szül. Abrahám Rozália 84 éves, Benyovszky András 1 napos, Fielics János 57 éves, Somogyvári János 82 éves.

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET

Augusztus 25-én, hétfőn este hat órakor: **Keresztes Mihályné** és **Friesz János** a Szabolcs-telepi iskolában, **Györkő Antal** és **Preller Alajosné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Czárt Ferenc** és **Vass György** a Deutsch téglagyárban, **Lucza Jánosné** és **Kalmár Kálmánné** a Kokszművek kultúrtermében.

Augusztus 26-án, kedden este 6 órakor: **Bezensek Antal** és **Kovács István** az alsómeszesi új iskolában.

Augusztus 27-én, szerdán este 6 órakor: **Szabó József** és **Csicsók Jánosné** a Szabolcs-falusi kultúrházban, **Bedernik Józsefné** és **Fulmér József** a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében, **Harczos Józsefné** a Gorkij Kultúrotthonban, **Sztipánovics József** az Épülettatarozó Vállalat kultúrházában.

Augusztus 28-án, csütörtökön este 6 órakor: **Nagy Károlyné** és **Fodor Ferenc** az újmeszesi pártházban, **Vámos Mihály** és **Rameisl Ferencné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Herbszt Konrádné** és **Sztergár János** a Felső-Vámház utcai iskolában.

Augusztus 29-én, pénteken este 6 órakor: **Bozsér János** és **Dékány Ferenc** a Szabolcs-telepi iskolában.

Augusztus 30-án, szombaton este 7 órakor: **Bocz György** és **Bátai János** a Vasas II. falusi iskolában, **Kovács Lajos** és **Kóbor Mária** a Felső-Vámház utcai iskolában este 6 órakor.

II. KERÜLET

Augusztus 25-én, hétfőn délután 5 órakor: **Farkas Ernőné** és **Till Antalné** a Szabadság úti általános iskolában.

Augusztus 27-én, szerdán este 6 órakor: **Schnóbel Mária** és **Pellérdi József** az Ágoston téri általános iskolában, **Rapp Jánosné** és **dr. Kardos Lajosné** a Gyógypedagógiai Intézetben, **Szekeres Lászlóné** és **Molnár Géza** a Mátyás király utcai általános iskolában.

Augusztus 28-án, csütörtökön este 6 órakor: **Késmárki Gyula** és **Szele Jánosné** a Felső-Malom utca 9. szám alatt.

Augusztus 29-én, pénteken délután 5 órakor: **dr. Kovács Jenő** és **Mátrai Mária** a Kossuth Lajos u. 44. szám alatti iskolában.

Augusztus 30-án, szombaton este 6 órakor: **Haraszti Pál** és **Gyurkár Vince** a **Táncsics Mihály** utca **22/b alatti.**

Városunk csodálatra késztet minden idegent

Komlóról, a fekete gyémánt városából kiáltom a világ négy tája felé: békét akarunk! Boldogan látom, hogy városunk óriásit fejlődött és fejlődik napnap után. A fővárostól a legkisebb faluig a szocialista ember a csodával határos építőmunkát végzett.

Az új városrészek, a gazdasági és kulturális téren észlelhető fejlődés csodálatra késztet minden idegent, aki városunkba lép. A modern háztömbök — ahol hős bányászaink élik gondtalan életüket — mind-mind figyelmeztető, hogy a béke egyik vára a mi városunk. Az újonnan felépült modern kórház, ahol az orvostudomány mindent elkövet hogy talpraállítsa az embert, aki tovább harcolhat a jobb jövőért, mind bizonyítéka annak, hogy békét akarunk!

Békéért harcolunk mi, kereskedelmi dolgozók, akik nap, nap után modern szaküzleteinkben a dolgozók ezreivel érintkezünk, minden törekvésünk, hogy a pult mögötti agitációnkkal harcoljunk azért, hogy a béke fennmaradjon.

MÜLLER EMIL

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt 24-én, vasárnap reggel 7 órától 12 óráig Felső-Malom, Munkácsy, Gábor, Kazinczy és János **utcák által behatárolt területen.**

Ujabb községeket, tsz-eket kötnek be a mesterséges megtermékenyítő hálózatba

A tenyésztői munka további javítása érdekében a megyében kiszélesítették a mesterséges termékenyítő hálózatot. 1958. július 1-ig 17 tsz-ben, jelenleg pedig 29 tsz-ben folyik mesterséges termékenyítés. Igen komoly tenyésztői munkát folytatnak a törzstenyésztő termelőszövetkezetek, amelyből jelenleg hat működik a megyében. Jelenleg két újabb törzstenyésztő tsz van szervezés alatt.

A mesterséges termékenyítés jól bevált, nemcsak azért, mert jelentős apaállat-megtakarítást jelent — a mesterséges termékenyítő állomáson 1280 tehén esik egy bikára, míg rendes körülmények között csak 20 tehénnel számolhatunk —, hanem azért is, mert a jelenlegi termékenyítés 84,5 százalékos. — Ezért a július 1-i 17 tsz-szel és 42 községgel szemben rövid időn belül már 74 községben és 31 termelőszövetkezetben végeznek mesterséges termékenyítést. A szervező munka már megindult és előreláthatólag a termékenyítés beindulása szeptember közepén kezdődik meg az újonnan bekötött tsz-ekben, községekben.

APRÓHIRDETÉSEK

Kóstolja meg a Mecsek cukrászda új krémfagylalt különlegességeit

Pihenésre, nyaralásra

vásároljon könyvet a Könyvterjesztő V. **Széchenyi téri, Kossuth u. 48. és Jókai téri boltjaiban.**

Virágüzlet

KOSSUTH LAJOS U. 1. SZ. reggel 8—este 20 óráig áll a vevőközönség rendelkezésére.

Zöldségüzlet

SALLAI UTCA 50. SZÁM naponta friss árukészlettel várja a háziasszonyokat. — Keresse fel mielőbb!

Állás

Gyermekszerető, jól főző házvezetőnőt — szeptember 1-re felveszünk. Zsolnay u. 52 678

Kétgyermekes család bejárónőt keres. Ujmeszes 25. Szigeti. 715

Szentlászló és Vidéke Körzeti Fmsz igazgatósága az 1. sz. vegyes boltba boltkezelőt keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a fenti fmsz igazgatóságánál. 181

Egy idősebb asszony keres otthont élelmezéssel, jobb családnál. Havonta fizetek. Alsó-Havi utca 10. 632

Ingatlan

Üzlethéz, előkerttel, kétszoba-konyha beköltözéssel felerészben is eladó. Rudas László (Gründler) u. 17. 176

Háromszobás öröklakás a belvárosban, — 700 négyszögöl szőlő Szkókában eladó. Gábor u. 4. Szemfelszedőnél. 765

Eladó 351 négyszögöl újtelepítésű gyümölcsös, és szőlő, szép helyen, házhelynek is alkalmas. — Országút mentén, a föld végén patak, 2 buszmegálló között, Érdeklődni: — Tolnai megálló mellett zöld villa, Herendi. 790

730 négyszögöl szőlő, termő gyümölcsfákkal Aranyhegy legszebb részén, a műút mellett, a donátusi autóbusz végállomás előtti megálló és végállomás között, azonnal beköltözhető villalakással eladó. Érdeklődni a helyszínen vasárnap és kedden egész nap. — Porpáczy. 760

Ház eladó, azonnal beköltözhető. Pécsarányos. Érdeklődni: Fazekas Viktornénál. 781

Családi ház eladó, — szoba-konyha átvehető. Hegyalja utca 25. 743

Szőlő terméssel eladó, 798 négyszögöl, lakható épülettel, kút, villany van. Ujhegy, I. dűlő 5. sz. Stóromné. 745

Eladó Mezőszél utca 33. sz. ház fele része, 2 szoba-konyha, kamra, előszoba, sertésól. Érdeklődni: Nagyharsány 126. sz. alatt. 742

Gazdasági ház, beköltözhető lakással eladó. Pécs, Kiss Ernő u. 21. 774

Mihály utca 8. számú ház 45 000 forintért eladó. Érdeklődni: Patacs 153. 762

Eladó autóbusz megállónál gazdálkodásra alkalmas birtok, cca 6600 négyszögöl, teljes felszereléssel, nagy lakó és gazdasági épülettel, — gyümölcsös, szőlő és szántóval. — Esetleg több részben is. Telefon: 14-33, hétköznap 7—5 óráig. 749

Szőlő Deindolban, 414 négyszögöl és 1164 négyszögöl rét eladó. Bővebbet: Petőfi utca 28. sz. 740

Jóminőségű szántóföld 8 hold, kiadó felesbe vagy bérbe, 3 hold rétel együtt, vagy olcsón eladó. Kotánci József, Bakonya 66. 670

Piskón, Kossuth u. 27. alatt ház, gazdálkodásra, 7 hold földdel eladó. Buszjárat. Érdeklődés: Pécs, Semmelweis u. 6. Nagy. — Ugyanitt márkás cimbalom, hálóbútor, varrógép eladó. 735

Beköltözhető, gazdálkodásra is alkalmas ház eladó. Kertváros felső részén. Bővebbet Váradi A. u. 22. 708

Nagy gazdasági épület, szőlő, szántók, szemes- és csövestengeri eladók. Érdeklődni: tel: 25-39, vagy Virág u. 20. 710

Felső-Vámház utca 43 sz. ház beköltözhető lakással olcsón eladó. 728

Életjáradékra átadó 600 négyszögöl szőlő, gyümölcsössel és terméssel. Bővebbet: — Ady E. u. 25., asztalos műhely. 717

Azonnal beköltözhető kétszoba-konyhás családi ház eladó. Szent Vince u. 34. 725

Eladnám Királyegyháza községben lévő családi házamat, mely áll 2 szoba, 2 konyha, előszoba és mellékhelyiségből, 1200 négyszögöl kert gyümölcsössel. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál. Rab József, Királyegyháza 250 szám. 599

Közeli, bekerített, — megélhetést biztosító, 1300 öles szőlő, jó közlekedéssel, szép épülettel eladó. Váradi Antal utca 1. 687

Ház eladó, 2 szobakonyha beköltözhető, Xavér utca 1. 677

Kertes családi ház és 900 négyszögöl szőlő eladó, Szőlő utca 37. 638

400 négyszögöl jó termő szőlő, olcsón eladó. Kút, villany van. Weininger-féle szőlő. Nagy-Deindol 37. 639

Kertvárosi közműves házhely eladó. Érdeklődni: hétköznap 8—5 óra között. Telefon: 14-33. 645

Fűtővonalon masszív családi ház beköltözéssel eladó. Telefon: 16-97. 674

Lakás

Vidéki diáklányt lakásra és teljes ellátásra felveszek. Felső-Balokány út 59. 673

Egy szobát vagy nagyobb lakást magas költségtérítéssel keresek. Cím: Vincze József, Nádor söröző. 659

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiségből álló lakásomat szoba-konyhás mellékhelyiségesre a belvárosban, magas réfizetéssel. Zsolnay Vilmos u. 49. 693

Különbejáratú bútorozott szoba két diáklánynak kiadó. Déryné u. 12., emelet. 629

Állomás közelében 2 szoba, kizárólagos hall, konyha, speiz, közös használatú lakásomat elcserélném 2 vagy 3 szobásra költségtérítéssel. Telefon: 11-18. Béres. 623

Budai, 2 szoba, hallos, erkélyes, főútvonali, beköltözhető örökla kás eladó. Érdeklődni: Bp. II. Mártírok u. 3. Perlaki. 649

Eladó olcsón Pécstől 20 km-re, Karácodfa községben kétszobakonyhás ház, gazdasági épületekkel, 1 kh gyümölcsös, 5 kh szántóföld, 1 kh szőlő présházzal, 2 kh rét és 2 kh akácerdő. Érdeklődni: személyesen — vagy írásban, Rohonci Lajosné, Karácodfa, — up. Hetvehely. 685

2 családnak alkalmas ház, földszinten egy, emeleten kétszobakonyhás lakással, — kedvező fizetési feltétellel 75 000-ért eladó. Molnár házgondnok, Sallai utca 36. 748

Szoba-konyhás, speizos, esetleg előszobás lakást keresek. Költséget térítek. Tel: — 16-98. 691

Elcserélném szobakonyha, fürdőszoba, mellékhelyiséges lakásomat 2 vagy 3 szobásra költségtérítéssel. Komplett hegesztő apparát olcsón eladó. Erzsébet u. 20., emelet, Deli. 701

Elcserélném 1 nagy szoba-konyhás, mellék helyiséges lakásomat 2—3 szoba-konyhás hasonlóra, költségtérítéssel. Életjáradékra házat vennék, legalább 2 szoba-konyha beköltözhetőséggel, — azonnal adok 15 000 forintot, esetleg szoba-konyhá mellékhelyiséget. Értesítést: — 29-17 telefonon, délelőtt 8—délután 4 óráig hétköznap. 754

Belvárosi kétszobás, összkomfortosért adnék kétszoba-hallos, verandás villalakást. Telefon: 30-01. 115. 793

Kaposvári kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Kasztl, Kaposvár; Marx u. 8. 163

Beköltözhető ház, 1x2 szobás, 1x1 szobás, — nagy műhely ipari árammal, nagy íróasztal, esztergapadok, — transzmisszió és szerszámok eladók. Felső-Vámház utca 12. 757

Háromszobás, komfortos, földszinti lakást keresek hasonló előnyös emeletiért. Tel: 44-54. 768

Házi munka ellenében egyszerűbb albérleti szobát keresek. Megye utca 3., délután 5—7 között. 759

Utcai bútorozott szoba egy vagy két férfi részére szeptember 1-re kiadó. Báthori u. 4. sz. 761

Adás-vétel

Rekamiék, fotelek, — székek, fotelágyak, — szelonok készítése jó minőségben. Több havi fizetési könnyítéssel. Festetich utca 11. Keletinél. 123

Gyönyörű dióhálók, — kombináltszekrények fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 101

Ping-pongasztalt felszereléssel együtt — vennék. Címet ármegjelöléssel. Mohács. — postafiók 9-re kérek. 167

Figyelem! Gyönyörű rekamiék, fotelek, — székek fizetési kedvezménnyel is kaphatók. Garnitúrák zöld és bordó huzattal azonnal vihetők. Víg, Budapest, Majakovszkij u. 93., bejárat Izabella utcából. 122

Használt szelon, konyhaszekrény és minden bútorféleségek kaphatók. Alkotmány u. 5., üzlethelyiség. 173

Eladó olcsón rekamié, két fotel, két szekrény. Hollódy, Rákóczi út 39/b. 174

Hathónapos farkaskutya eladó. Zsolnay utca 11. 611

Eladó bejáratott Simson 250 cm³-es motorkerékpár. Megtekinthető, Pécs, Katalin u. 11. sz. 486

Angolmechanikás modern, fekete, rövid zongora 14 000 Ft-ért. Beethoven zongoraszék eladó, Telefon: 40-95. 787

Zabszalma eladó, Basamalom dűlő 19. sz. 782

Kupeserepet veszek. Váradi Antal utca 1. szám. 771

175-ös motor eladó. — Érdeklődni: Pécs, — Alsó-Malom u. 22. sz. Házmesternél, Nyáriné. 776

Téglát, nagyobb menynyiségben is, telepünkön átvéve magánosoknak is eladunk. — Befizetés, Sallai utca 11. szám. Építő Szövetkezet. 789

Hálószobák, konyhagarnitúrák, szekrények, ágyak, hármasszekrény, kétszemélyes rekamié és egyéb jókarban lévő bútorok kaphatók. Bárány bútoros, Hal-tér 1. sz. 785

125-ös pirostankos Csepel sürgősen, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Érdeklődni: vasárnap egész nap, Rákóczi út 73/a, Sántics. 768

Prímán bejáratott újszerű Danuvia eladó. Kiskereszt u. 5. (Megyeri kitérőnél). 700

Feles használt kerékpár olcsón eladó. Alkotmány (Makár) utca 44. sz. 706

Könnyű oldalkocsi — Pannoniára olcsón eladó, Öregmeszes, — Bocskai utca 70. 702

Világos fél-hálóbútor eladó, Kossuth tér 6. szám, udvarban bejáratral szembe. 694

Mosógép eladó, Alkotmány utca 31. Esténként. 688

800 darab tetőcserép olcsón eladó. Balassa Bálint u. 9. sz. Budai vámnál. 668

Eladó rövid keresztházat vennék, legalább 2 szoba-konyha beköltözhetőséggel, — azonnal adok 15 000 forintot, esetleg szoba-konyhá mellékhelyiséget. Értesítést: — 29-17 telefonon, délelőtt 8—délután 4 óráig hétköznap. 754

Singer és Pfaff szabóvarrógép, női varrógépek eladók. Varrógépraktár, Városház utca. 731

Eladó 10 hl. szőrtelőkád, ovális. Pécs, Rókusalja 1. 729

Sikondán vikend házhelyek olcsón eladó. — Kétlelkős prés, daráló, 700 literes kád, — asztal, székek összecsukható vaságy is. Petőfi u. 61. I. 7. Érdeklődni délután 6-ig. 713

Eladó törzskönyvezett göbe, — malacaival együtt, fürdőszobaablak, WC-tartály. — Mezőszél u. 52. 713

Eladó egy férfi kerékpár és egy előre, hátra varrós Singer női varrógép, Doktor S. utca 52. Papp. 718

Villanymotor, egyfázisú 110/220-as áramkörre eladó, mosógéphez. Doktor Sándor u. 18. 721

125-ös Csepel 4000 Ft-ért, 100-as Mátra 2000 Ft-ért eladó. Tóth István, Pécs, Hunyadi J. út 22. 604

Törzskönyvezett szimentáli telivér, 9 éves tehén eladó. Évi 5200 kg. tejhozam, 4 százalék zsír. Szimentáli bikától fedeztetve, 9 hónapos vemhes. Major János, Mecsekfalu, up. M.-jánosi. 573

Uj fekete Pannonia oldalkocsi eladó. Pécs, Rácváros 23. Borza. 234

Sötét háló, szekrények, páros ágyak, — rekamié-váz olcsón eladó. Kiskereszt utca 15. Megyeri kitérőnél. 665

Részletfizetésre régi iskolahegedűk, mesterhegedűk, ¾-es cselló, nagybőgő eladó. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 671

Sötét háló, tükrösszekrények 3000 Ft-ért, szekrények, asztalok, sublot, íróasztal olcsón, részletre is eladó, Aradi vértanuk u. 32. 631

Gyermek sportkocsi jó állapotban eladó. Dugonics u. 37. 635

Eladó négy erős méhcsalád, madla rendszerű új vándorfekvő kaptárban. Ugyanitt teljes méhészeti felszerelés. Aubrecht Ernő, Borbálatelep 11576. 640

Gáztűzhely részletre eladó (négy lángos, fafűtéses résszel). Molnár, Rákóczi út 69. 656

Vegyes

Rövid márkás zongora bérbeadó. Érdeklődni: 21-64 telefonon. 720

Őszre kalaptisztítást most készíttesse, Kertész Józsefnél, Kossuth utca 1., udvarban. 780

Töltőtollat, golyóstollat javíttassa Vargánál, Kossuth u. 20. — 100-as DKW eladó. 744

Bárány bútorüzlete a Bajcsy Zsilinszky u. 3-ból elköltözött Haltér 1-be! 137

Vállalatok figyelem! — Személygépkocsik nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú, zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. — Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 118

Mosógépek, porszívók, villanymotorok tekercselését, javítását vállalja Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. Tel: 15-23.

Szép fényképet készíttessen Udvarinál Mágocson! Amatőrmunkák kidolgozása. Meghívásra helyszínen fényképezek. 203

Alumínium és egyéb fémöntést rövid határidőre vállal Ujvári fémöntő, Nagy Lajos utca 5. 88

Autó, motorkerékpár dinamó tekercselése, szakszerű javítása Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. — Tel: 15-23. 60

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Kényelmes, modern otthona lesz, ha kárpitozott bútorát Rudán kárpitosnál Szentlőrincen készítteti. Szolíd ár, pontos munka. 132

Szőrtelenítse lábát — szőrtelenítőkrémmel! Bájuszt, arcot szőrtelenítő porral. Egészségre, bőrre ártalmatlan. Tégely 8.— Ft. — Méhpempős arckrém. Vitaminos hámlasztó, fehérítő szeplőkrém. Napfényvédő krém, napbarnító, puderkrém. Ránctalanító krém. Bőrápoló, lemosó krém. Zsíros, mitteszeres, tágpórusú arc bőrre arcvíz. Szeplőhalványító víz, májfoltos arcra pakolópor. Zsíros, korpás fejbőr re hajszesz. Hajhullás ellen fejbőr krém. — Megrendelhetők: utánvéttel dr Rabinek Aladár vegyészmérnöknél. Székesfehérvár, Piac tér 33. 175

Gumilábbeli és bőrcipők

gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

Hallgassa meg

a **MECSEK-cukrászdában**

az új zenegépen kívánsága szerint kiválasztott lemezeket

DÉLELŐTT FÉL TIZ ÓRÁTÓL ÉJFÉLIG!

Családi ház és 700 négyszögöl szőlő eladó. Alsó-Balokány u. 9. sz. 764

Zója utca 3. sz. ház és 700 négyszögöl szőlő eladó. 763

Ritka alkalmi vétel Rigódertető legszebb helyén, buszmegállóval szemben, részben átvehető lakással, — gyümölcsössel, sarokparcellákkal. Hihetetlen olcsón, sürgősen eladó. Bővebbet: helyszínen, Mecsekszabolcsi u. 176. 772

Ungvár utca 3. számú házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány utca 41. 786

Ház Görcsöny község központjában, templommal szemben, kétszoba-konyhás félház, azonnal átvehető lakással. Nyugdíjasnak kiválóan alkalmas. — Nagyon olcsón eladó. Bővebbet ugyanott 132 szám. 773

Kettőszobás, kertes ház beköltözhetően eladó. Antal utca 3/1. 797

Kis családi ház eladó, 1 szoba-konyha beköltözhető. Érdeklődni: Lánc utca 19. sz. 5—7-ig. 746

Alkotmány utcai családi ház eladó. Cserével beköltözhető. Cím: József utca 37. 747

Eladó buszmegállónál szőlő, gyümölcsös. — Érdeklődni: Ady E. u. 3. sz. (volt Ágoston) Bögrinél. 658

Az épülő új városrész mellett 2370 négyszögöltől házhely, melyből 370 négyszögöl szőlő, lakható épülettel, felszereléssel, szürettel, vagy anélkül eladó. Esetleg házért, öröklakásért elcserélem. — A beköltözhetőséghez szoba-konyhás, mellék helyiséges szép lakást adhatok. Agg, Kovácstelep, a vasút mellett. 695

Azonnal beköltözhető 3 szobás, kertes családi ház, gazdálkodásra alkalmas helyen, ugyanott 1300 négyszögöl föld, ritka alkalmi vétel, fizetési könnyítéssel. Kertváros, Erdély utca 20. 741

Nagyárpádon 482 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni lehet Pécs-Nagyárpád, Főtér 6. Köves Ferenc. 663

Közép-Gyükésben 620 négyszögöl szőlő, présházzal, terméssel eladó, Bővebbet: Béla utca 20. 676

Villaszerű ház eladó, 3 szobás, összkomfortos, Pécs, Kandó Kálmán utca 3. sz. Érdeklődni ugyanott 11—5 óráig. Szuterin beköltözhető. 664

Beköltözhető új villa, 1000 négyszögöl szőlővel, terméssel, felszereléssel eladó, vagy el foglalható belterületi családi házért, esetleg házrészért megegyezéssel elcserélhető. — Felvilágosítás Rét utca 27. sz. 653

Háromszobás, gázos családi ház, beköltözhetőséggel eladó. Béla utca 18. 707

Eladó Mihály utca 15. sz. ház, 2 szoba-konyha beköltözhető. 686

Kertváros felső részén (bőrgyár alatt) házhely eladó. Bővebbet: Várady A. u. 22. 709

KERESSE FEL MIELŐBB A

Sellye és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet

textil, cipő, konfekció, vas- és műszaki áru boltjait!

Udvarias kiszolgálás!

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 23-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szombattól szombatig. — Hírek és tudósítások. — Tamburazene. — Hercegszántói sokacok között. — Zenés riport.
17.00: Német nyelvű műsor. Vidám zene. — Hangosan. — M. Nawrath verse. — Felnőtteknek való mese. — Bányászok között. Ripert. — A nagyhajmási fúvószenekar játszik, vezényel: K. Hajbich.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Fotoamatőrök ötperce.
18.05: 120 éve halt meg Kölcsey Ferenc. — Megemlékezés.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Zenés hétvége.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

Vegyen totószelvényt!

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5, negyed 8 és fél 10 órakor). A két utolsó előadás a kerthelyiségben.
Kossuth: A fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Chaplin-parádé (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Ifjúsági filmszínház: Egymillió fontos bankjegy (4 és 6 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Értük éltem (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Párbaj (5 és 7 órakor)
Józserenesét (Pécsszabolcs): Akasztottak lázadása (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Örök visszatérés (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Pipó 7 éjszakája (5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Királyasszony lovagja (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Második asszony (6 és fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Ég és föld között (fél 7 és fél 9 órakor)

TÁNCMULATSÁG

lesz ma este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában, táncos sorsjátékkal.

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember 2, kedd.

*

Szabás-varrás tanfolyam kezdődik a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában szeptember 1-én, hétfőn délután 6 órakor haladók és kezdők részére. A tanfolyam háromhónapos. Részvételi díj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodájában délelőtt 10—22 óráig. (Kossuth Lajos utca 13. szám.)

SPORT

A hét vége SPORTMŰSORA

A labdarúgó-bajnokság mérkőzései egy hét múlva kezdődnek meg. Csapataink most vasárnap az utolsó előkészületi mérkőzéseket játsszák. Pécsett ez alkalommal több mérkőzésre kerül sor.

A PVSK

a Kaposvári Kinizsit látja vendégül. A két NB II-es csapat találkozója választ ad a szurkolóknak arra, hogy mit várhatnak csapataiktól a bajnoki évben. A PVSK ismét több fiatal játékost szerepeltet, hogy minél jobban beleilleszkedjenek a csapatba. Előmérkőzésként a PVSK tartalék csapatát láthatják a nézők. Pécsbányatelepen is jó mérkőzés lesz. A Pécsi Bányász a Pécsszabolcsi Bányásszal játszik barátságos mérkőzést. Nemcsak az első, hanem a második csapatok is összemérik erejüket. A Pécsi Dózsa vasárnap Bonyhádon vendégszerepel. Mohácson a Szekszárdi SC lesz a hazai csapat ellenfele. Szigetváron pedig a PEAC mérkőzik az ZMSE-vel, de ezenkívül a többi csapatunk is pályára lép, hisz egy hét múlva már bajnoki mérkőzést kell játszani.

A falusi spartakiád

versenyek országos döntőire vasárnap kerül sor Szolnokon. Az ország legjobb falusi sportolói, atlétikában, kerékpárban, tornában és röplabdában versenyeznek egymással. Baranya megye versenyzői már hetek óta készülnek az országos döntőre. Az atléták rendszeresen bejártak Pécsre edzésre, a röplabdázókhoz és tornászokhoz pedig pécsi szakemberek jártak ki, hogy segítsék felkészülésüket. Az országos rendező bizottság intézkedése folytán az igen jó játékerőt képviselő Tótokföldje röplabda-csapata nem vehet részt az országos döntőn, mivel az NB III-as bajnokságban indult. Igy egyik esélyes számától esett el Baranya válogatottja. Az erőviszonyokat nem nagyon ismerjük, ezért az egyes versenyszámok végső kimenetelére vonatkozólag még hozzávetőleg is igen nehéz jósolni. Remélhetőleg azonban lelkesedésben és küzdeni akarásban nem lesz hiány versenyzőinknél.

A kézilabda-bajnokság

őszi fordulójának mérkőzései ma délután indulnak meg. A megyei férfi és női I. osztályban több mérkőzést bonyolítanak le. A férfi I. osztályban a Dózsa, a Pécsi Bányász, a Fáklya, a Traktor, Kinizsi, a Pécsszabolcsi Bányász, az Urán SC, a Pedfő Iskola, a Gépipari Technikum és az Építők csapatai mérkőznek. A női első osztály mezőnyét a Pécsi Bányász, a Szigetvári ZMSE, a Dózsa, a Fáklya, a Vörös Meteor, a PEAC, az Építők, a Traktor, a Pedfő Iskola és a Sellyei Spartacus alkotja. A tavaszi mérkőzések után a férfiaknál a Dózsa, a nőknél pedig a Pécsi Bányász áll az élen. Az őszi első forduló mérkőzései közül a Pécsszabolcsi Bányász—Meteor női és az Urán SC—Dózsa férfi találkozó emelkedik ki.

A megyék között

atlétikai Béke-Kupa döntőjét vasárnap Győrben tartják. Győr—Baranya és Borsod megye férfi és női atléta válogatottjai versenyeznek egymással, hogy eldöntsék, melyik megye nyeri el az értékes serleget. Férfi számokban mezőnyük atlétáitól jóval több számban gyűjtöttek pontokat, ám a győriek jobbnak látszanak és valószínűleg ők is nyerik a pontversenyt. Baranya válogatottja a második helyet megszerezheti. A megyevalogatott összeállítása. Nők: 200 m: Gerbert, Rubintné, 80 m gát: Nászai—Rubintné, 800 m: Varga, Baranyai. Távolugrás: Rubintné, Gerbert. Súly: Tóth, Kiss. Diszkosz: Tóth, Kovács. 4x100 m: Kapos, Deák, Gerbert, Rubintné. Férfiak. 100 m: Varga, Szlavicsek. 400 m: Fogarassi, Nagy. 1500 m: Révész, Somorjai. 3000 akadály: Holiósi, Kardos. 400 m gát: Vágner, Széchelyi. Súlylökés: Oszwald, Weber, Gerelyvetés: Lukács, Weber. Diszkoszvetés: Borbás, Farkas. Magasugrás: Banna, Varga. Távolugrás: Franck, Varga.

A tenisz NB I.

mérkőzései során vasárnap a PEAC női csapata Pécsett mérkőzik. Az egyetemi csapat ellenfele az Ujpesti Dózsa együttese lesz. A vendégcsapatban több élvonalbeli teniszező lép pályára. Endrődi, Jusits, Vajda, Gulyásné neve a tenisz-sport kedvelői előtt jól ismert. A pécsiek Tamási, Ambrusné, Bajtainé, Salamonné, Czibulkáné, Weberné összeállítású csapata legfeljebb csak megnehezítheti az újpestiek dolgát. A mérkőzéseket a Balokány-ligeti teniszpályákon rendezik vasárnap fél 9 órai kezdettel.

A kosárlabda-

bajnokságra készülő PVSK férfi csapata vasárnap barátságos mérkőzést játszik az NB I. egyik újonca, a bajai Posztó ellen. A mérkőzést délelőtt 11 órai kezdettel játsszák a vasutas tornacsarnokban.

Szombati SPORTMŰSOR

Kézilabda. Megyei I. osztályú mérkőzések. Kinizsi—Pécsszabolcsi Bányász férfi Kinizsi-pálya 17,30. Építők—Szigetvár női, Építők-pálya 17,45.

Jugoszláv portyára utazott a Komlói Bányász

A Komlói Bányász labdarúgócsapata pénteken reggel jugoszláv portyára utazott. A komlóiak szombat és vasárnap Szuboticán lépnek pályára, ott a Crvena Zvezda Szubotica tízéves jubileumi tornáján vesznek részt. Kedden Zomborban a Radnicski ellen mérkőznek. Szó van arról is, hogy Szabadkán is mérkőznek jugoszláv portyájuk során a komlói labdarúgók.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett feleségem, édesanyám, Kovács Jánosné temetésén való megjelenésükkel, virágok küldésével fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló Kovács család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hirlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 30-27.
Nyomásért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. AUGUSZTUS 24.

Mai számunkban:

A világpiacon is a legjobbak a Pécsi Kesztyűgyár termékei

Kik kapnak hűségjutalmat?

Kétemeletes, modern mentőállomás épül Pécsett

Különös kiállítás

Az ENSZ közgyűlése után

A tíz arab ország javaslatának egyhangú elfogadásával véget ért az ENSZ rendkívüli közgyűlése. S ahogy a határozat elemzése során végig tallózunk a nyugati és arab országok sajtójában, meglepődve tapasztalhatjuk, hogy *az Egyesült Államoktól kezdve az Egyesült Arab Köztársaság lapjain, mindenki győzelemről beszél.* Lehetséges volna az érdekek ilyen méretű azonossága, illetve összeegyeztetése? Vagy másról van szó? A helyzet kellő áttekintéséhez, röviden végig kell szaladnunk a legfontosabb eseményeken.

Az iraki nacionalista felkelés nyomán az amerikai agresszorok partrasszálltak Libanonban, az angol ejtőernyősök pedig Jordániát lepték el. Az imperialisták attól tartottak, hogy az iraki változások láncreakcióként továbbterjednek és az utolsó nyugatbarát bázisokat is kihúzzák a lábuk alól. Azt is számításba vették, hogy a libanoni és jordániai támaszpontokról lehetőség nyílhatik az agresszió kiterjesztésére Irak ellen.

A számítások — mint már több alkalommal — most is a gazda nélkül történtek. Rövid időn belül nyilvánvalóvá vált, hogy egy esetleges Irak elleni támadás igen súlyos következményekkel járna. Ugyanakkor nyilvánvalóvá vált az is, hogy a libanoni és jordániai agresszió csak nehezíti a nyugatiak helyzetét a Közép-Keleten, s méginkább hozzájárul csatlósaik — Chamoun és Husszein — teljes lelepleződéséhez. Az imperialisták kellemetlennek tartva ugyan ENSZ nemzetközi fórumát, de bízva az általuk irányított szavazógépezet erejében, beleegyeztek a középkeleti kérdés vitájába.

Az angol-amerikai dilemmáról írta augusztus elején James Morris a *Manchester Guardian* hasábjain: *„Az Atlanti óceán mindkét partjának közvéleménye most már inkább békülni szeretne Nasszerral, mint leszámolni. Most tehát azt a problémát kellene megoldanunk — s lehetőleg az ENSZ keretin belül — hogyan vonulhatnánk vissza háborús pozícióinkból anélkül, hogy elveszítenénk becsületünket és tekintélyünket."*

Hogyan fest ez a „becsület és tekintély" akár angol viszonylatban? Idézzünk a *Manchester Guardian* vezércikkéből: *„Angliára felelősséget hárítanak azok az elrémítő hírek, amelyek Ammanból a politikai foglyok sorsáról érkeznek. Ezeket a foglyokat egyenesen a kínzókamrákból hurcolták a hadbíróság elé árulási perük tárgyalására. Egyik vádlott kezeit égési sebek borították, hangja olyan gyenge volt, hogy kénytelen volt a bírói emelvény közelébe menni, hogy szavai hallhatók legyenek. Ilyesmi történik olyan kormány alatt, melyet Anglia támaszt alá kétezer ejtőernyős katonával, egy gyalogos zászlóaljjal és lökhajtásos légierővel. Vajon így szándékozunk-e biztonságot teremteni Jordániában a kinvallatók számára, akik tüzes vassal faggatják az ellátólagos összeesküvőket...?* Azonban már sem Eisenhower beszédét, sem a norvégek által beterjesztett és a nyugatiak által támogatott határozati javaslatot nem fogadta olyan osztatlan helyeslés, mint ez kolábban szokás volt az ENSZ berkeiben. A szovjet javaslat, mely az agressziós csapatok haladéktalan kivonását követelte, természetesen a nyugati országok éles ellenzésével találkozott.

Ilyen körülmények között úgy tűnt, hogy az ENSZ-közgyűlés nem vezet komolyabb eredményre, mignem *Mahgub* szudáni külügyminiszter csütörtökön beterjesztette a tíz arab ország javaslatát, mely ugyan eltért mind a nyugati, mind a szovjet javaslattól, azonban kifejezésre juttatta az egységes arab nacionalista törekvések lényegét is, amely végül egyhangú elfogadásra talált a küldötteknél. *„Egyetlen családtagjai között felmerült vitával foglalkozunk és ezért képesek voltunk kedvező megoldást találni a vitára"* — mondotta Mahgub a javaslat ismertetése során.

Az *Ahram* című egyiptomi lap három pontban foglalja össze az ENSZ-határozat alapelveit. *Először:* a külföldi csapatok jelenléte nem kívánatos Közép-Keleten, ezért az USA-nak és Angliának vissza kell vonnia csapatait Libanonból és Jordániából. *Másodszor:* Senkit sem nyilvánítanak bűnösnek az elmúlt időszak eseményeiért, s ezáltal elesnek azok a hamis érvek, amelyekkel a Nyugat igazolni akarta csapatainak Közép-Keletre küldését. *Harmadszor:* minden állam elismeri a közép-keleti országok független politikáját, s ez normális figyelmeztetést jelent a Nyugatnak, hogy hagyja abba intrikáit az arab országokban.

Mivel a határozat nem jelenti — hanem csak a közeljövő feladatává teszi — az agresszív erők kivonását Libanonból és Jordániából, felmerül a kérdés, hogy valóban sor kerül-e a megszállt országok kiürítésére vagy pedig az imperialisták különböző taktikai manőverekkel elódázzák, elhúzzák csapataik kivonását? A kérdésre ma még nehéz volna válaszolni. A problémák megoldása azonban szorosan összefügg az Egyesült Államok és Anglia közép-keleti problémája irányvonalának kérdésével. Hajlandók végre tudomásul venni, hogy az elnyomott, gyarmati sorban tartott népek függetlenségi törekvése olyan feltartóztathatatlan áramlat, mellyel csak ideig-óráig tudnak itt-ott szembeszállni? Kétségtelen, hogy *mind Angliában, mind Amerikában vannak olyan irányzatok, melyek reálpolitikai alapokon hajlandók volnának elismerni az arab nacionalizmust, azzal a titkos hátsó szándékkal, hogy ezt megnyergelve, később ismét megkísérlik, az arab népek imperialista járszalagra fűzését.* Lehetséges, hogy ezek az elképzelések — józanabbnak tűnvén a Husszeint és Chamount támogató ésszerűtlen, konzervatív politikánál felülkerekednek és elősegítik az ENSZ-határozat végrehajtását. Lehetséges az is, hogy a konzervatív gyarmatosító politika még hosszabb ideig érvényesíteni tudja hatását az említett országok politikájában. Az azonban bizonyos, hogy a függetlenségüket elnyert, szabad arab államok mindent elkövetnek az ENSZ-határozat végrehajtása érdekében és ebben mellettük állnak és támogatják őket a világ békeszerető országai. Ez az erő pedig, előbb vagy utóbb, sikerre viszi a határozatot.

A mandátumvizsgáló bizottság javaslata beavatkozási kísérlet a Magyar Népköztársaság belügyeibe

Dr. Sik Endre külügyminiszter beszéde az ENSZ közgyűlésén

Sik Endre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere felszólalásában a következőket mondotta:

„A mandátumvizsgáló bizottság olyan jelentést terjesztett ismét a közgyűlés elé, amely fenntartással él a magyar delegáció törvényes, jogszerű, a magyar alkotmány előírásainak, valamint az ENSZ által megkövetelt formaságoknak teljes megfelelő megbízatásával szemben.

Ez ellen az eljárás ellen és a bizottság jelentése ellen a magyar delegáció a leghatározottabban tiltakozik.

A bizottságnak az a javaslata, hogy a közgyűlés ne hozzon döntést a magyar delegáció megbízólevele kérdésében, beavatkozási kísérlet a Magyar Népköztársaság belügyeibe, s ugyanakkor teljesen alaptalan is. A magyar delegáció megbízatását a Magyar Népköztársaság legfelsőbb szervétől, az államfői jogokat gyakorló Elnöki Tanácstól kapta, amely 1953. óta megszakítás nélkül gyakorolja jogkörét. A jelenlegi magyar kormányt ugyancsak a Népköztársaság Elnöki Tanácsa választotta meg.

Magyarország az 1956. évi események alatt is, azóta is az ENSZ tagállamainak többségével diplomáciai kapcsolatban állt és áll. *Ezeknek a diplomáciai kapcsolatoknak egyike sem szakadt meg. Magyarország nemzetközi helyzete egyéb vonatkozásokban is normális,* s állandóan bővülnek kapcsolatai. A magyar kormány eleget tesz Magyarország tagdíjfizetési kötelezettségének az ENSZ-ben és más nemzetközi szervezetekben. Magyarország számos, az ENSZ égisze alatt létrejött nemzetközi egyezménynek vált 1956. óta tagjává, s a magyar kormány rendszeres meghívásokat kap nemzetközi konferenciákra, sbt., stb.

Amikor a mandátumvizsgáló bizottság mindezek ismeretében mégis megpróbálja a magyar mandátumot kétségessé tenni, ezzel túllépi saját hatáskörét és veszélyes precedenst teremt, különösen a kis országokkal szemben, az ENSZ gyakorlatában. Azok, *akik ebben támogatják, magatatásukkal azokat az erőket segítik, amelyek ezzel az eszközzel is a hidegháború kiterjesztését akarják elérni.*

A 12. közgyűlés mandátumvizsgáló bizottságának jelentése ellen, — annak a magyar delegáció mandátumára vonatkozólag előterjesztett alaptalan, megkülönböztető jellegű javaslata miatt — a magyar delegáció tiltakozott és a jelentés ellen szavazott. Éppen ezért, mivel a rendkívüli közgyűlés mandátumvizsgáló bizottsága hasonló értelmű javaslatot terjesztett most is elő, *a magyar delegációnak nem áll módjában a jelentést ez alkalommal sem elfogadni.*

Finn vendégek érkeznek Pécsre

Az elmúlt év nyarán Györkő Antal elvtárs, Pécs megyei jogú város tanácselnöke, valamint Berki Fülöp elvtárs, a városi tanács elnökhelyettese ellátogatott Finnországba, ahol várospolitikai problémákat tanulmányoztak. Viszonzásul most Lahti város polgármestere és kísérete ellátogat Pécsre. A finn vendégek vasárnap este érkeznek meg városunkba, ahol csütörtökig tartózkodnak. Megtekintik a város történelmi nevezetességeit és megismerkednek a Mecsek szépségeivel. Itt tartózkodásuk alatt kirándulnak a város környékére is.

●

Meghalt Roger Martin du Gard

Párizs (AFP): Roger Martin du Gard Nobel-díjas francia író szombatra virradóra Orne-megyei birtokán meghalt.

Sajtóértekezlet a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalában

Az állam és egyházak viszonyáról, a felsőfokú tanítóképzésről, Nyugat-Németországgal folytatott kereskedelmünkről, a berni banditatámadásról

nyilatkozott a kormány szóvivője

Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke, mint a kormány szóvivője, szombaton sajtóértekezleten válaszolt a bel- és a külföldi tudósítók kérdéseire.

Először az idei beruházási és felújítási tervek felemelésével kapcsolatban arról szólt, hogy a beruházási többlet milként oszlik meg az egyes termelési ágakban.

Ezután arra a kérdésre válaszolt, hogy milyenek az őszi kapások terméskilátásai. Milyen mértékű volt az idén a burgonyabogár-fertőzés és milyen eredményeket mutat fel az ellenük való védekezés.

A következő kérdés így hangzott: úgy tudom, hogy a katolikus és a protestáns egyház támogatja a magyar kormány külpolitikáját. Hogyan viszonyulnak az egyházak a belpolitika kérdéseihez?

Az egyházak nem minden vonatkozásban támogatják a kormány belpolitikáját. A kormány azokban a belpolitikai célkitűzésekben, amelyek világnézeti, ideológiai problémákat érintenek, nem is igényli az egyházaktól a támogatást.

A kormány politikájának számos olyan politikai célkitűzése van, amelyet az egyházak támogatnak. Az egyházak ta-

(Folytatás a 6. oldalon)

FILMEZNEK PÉCSETT

Villogószemű, fekete kis pulikutya szalad a kesztyűgyár mellett, a házak között. De nem is olyan „egyszerű" kutyus ez, hanem sztár. Filmsztár!

Most őrá ügyel a rendező, az operatőr, az assisztens, s mindazok szeme, akiknek közük van a készülő új magyar játékfilmhez. Bogáncs — így hívják a kis pulit — a film „főszereplőjét".

Szalad a kis kutya s a filmfelvevő, amelyet Széchenyi Ferenc operatőr irányít, követi a puli útját. Ez csak próba volt.

— Felvétel indul, engedjük a kutyát! — hangzik az első assisztens hangja. S jön a kutya. Még pedig nem is csak úgy „szőrmentén", hanem „felöltözve". Fehérpettyes piros kis „ruha" van rajta. „Jelmezben" van, hiszen a most készülő jelenet azt a pillanatot ábrázolja, amikor a kiskutya megszökött a cirkuszból s kóborol az utcán.

— Állj! Nem jó! — hangzik ismét. Nem bizony, mert a kutyus jönne, de nem tud. Az egyik hátsó lába beleakadt a ruhájába s most háromlábon áll.

— Varrja már meg valaki a kutya ruháját — szól Fejér Tamás, a film rendezője. Gyorsan tűt, cérnát keritenek s egy „önkéntes varrónő" összeölti a „jelmezt".

Ujra kell próbálni a jelenetet. De nem megy az olyan simán. Várni kell, míg a nap kibújik a felhők mögül. Na most! Teljes a világítás!

— Kamera indul! — szól a rendező. A kiskutya ismét elindul, szalad egy keveset, aztán megáll, körülnéz, és fityfyet hányva a „rendezői utasításnak" visszafordul. Ismét meg kell állni, a kutyafáját neki.

Még megismétlik néhányszor a jelenetet s végre — sikerül. Csaknem félórát tartott ennek a villanásnyi jelenetnek a felvétele, amely a filmen mindössze csak néhány másodperc.

Mig a következő jelenethez készülnek, megkérdezzük a rendezőt, milyen film lesz ez, amelynek felvételei már néhány napja Pécsett folynak?

— Bogáncs című magyar játékfilm — mondja. — A film tartalma röviden: egy pulikutya a cirkuszhoz kerül, majd innen megszökik s különböző körülményes utakon jut vissza ismét gazdájához. Lényegében azt mutatja majd a film, hogy a kutya különböző állomáshelyei milyen változást visznek végbe azoknak az embereknek életében, ahova a kutya kerül.

A külső felvételek Budapesten, Zsámbék körül és Pécsett készülnek. Szerepel a filmben Kiss Ferenc, Barsi Béla, Makláry Zoltán, Szabó Ernő, Kibédi Ervin, Toldi Géza, Kiss Manyi és egy francia színésznő, Colette Déréal.

Nincs sok idő a beszélgetésre, mert már „áll" a következő kép.

A filmnek különben pécsi „szereplője" is van: a sintérkocsi. Még Budapestre is felvitték, most pedig ismét lehozták.

— Csapó 414 — hangzik. S kezdődik egy újabb jelenet.

A filmesek néhány napig maradnak Pécsett, felvételre kerül még sor az állomáson, a sétatéren.

A „Bogáncs" a tervek szerint az év végén kerül a közönség elé.

(—ray)

Román hősi emlékművet avattak Rákosligeten a román nemzeti ünnep alkalmából

A Kohó- és Gépipari Minisztérium, valamint a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a Román Népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából siremléket állított a rákosligeti temetőben a hazánk felszabadításáért életüket áldozott román hősöknek. A siremléket szombaton délelőtt ünnepélyesen avatták fel.

A román és a magyar Himnusz hangjai után Keszei András, a Kohó- és Gépipari Minisztérium pártszervezetének titkára mondott beszédet.

Ezután Ion Popescu szólott az ünnepség részvevőihez.

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága nevében Barics István elnökhelyettes vette át a siremléket.

Ezután a részvevők megkoszorúzták a siremléket. A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében Marosán György államminiszter és Sándor József, az MSZMP Központi Bizottságának tagja helyezett el koszorút a siremlék talapzatán.

Az egyéni agitáció néhány kérdése

A tömegek megnyerésében és mozgósításában, a párt helyes politikája mellett, fontos szerepe van az agitációs tevékenységnek. Az elmúlt időszakban a nagygyűlések, a pártnapok és a csoportos beszélgetések álltak előtérben és eredményesek is voltak. Sok elvtárs példája, s a tapasztalatok általában mutatják: van egyéni agitáció is,

lehet számítani a kommunistákra

— de ugyanakkor nekik és a pártszerveknek is még sokat kell tenniök, hogy munkánk e téren is jobb legyen.

Minden kommunistának megvan a lehetősége és kötelessége is, hogy egyéni beszélgetésekkel elősegítse a párt politikájának ismertetését, a tömegek megnyerését és mozgósítását. A mindennapi élet „millió" ágas-bogas kapcsolata fűzi őket az emberekhez: többek között a munka, a közös és egyéni ügyek intézése, a szomszédság, a barátság, a rokonság és a szórakozás. Az élet természetes menetében véleményeket hallanak meg és elmondhatják saját nézeteiket is. Ezek a természetes kapcsolatok nagyfontosságúak: a párt politikájának magyarázására, népszerűsítésére lehetőséget adnak. Ezzel az elvtársak általában élnek is. Sokan közülük bátran beszélnek, szívvel vitáznak és meggyőznek. Ezt teszi Karikás elvtárs, amikor a szekcsői dunaparton ülve beszélget a horgász-szerencsére váró emberekkel. Jól kihasználták a lehetőséget a mozgósi kommunisták is. Részt vettek a községi óvoda társadalmi építésében és közben politizáltak az ott dolgozó emberekkel.

Persze, találkozunk negatív jelenségekkel is. Néhol ma is mondják, hogy nem lehet agitálni. Ha jobban megvizsgáljuk a helyzetet, kitűnik, hogy az állításuk igazolására felhozott érvek tájékozatlanságot, politikai bátortalanságot, stb-t takarnak. Nem húnyhatunk szemet az elvi engedményeken, bizonyos hibás nézeteken, stb. alapuló politikai passzivitás felett sem. Előfordul, hogy vad és nevetségesen buta ellenséges állításokat is elengednek a fülük mellett, ugyanakkor ha „magunk között vagyunk", szinte kiselőadást tartanak az ellenség és az ellenséges nézetek elleni harcról.

Az egyéni agitáció megjavítása, kiszélesítése és színvonalának emelése fontos feladatunk. Ehhez szükség van arra, hogy a pártszervezetekben és az egyes kommunistákban rejlő politikai erőt céltudatosan kiaknázzuk és növeljük.

A párttagság ideológiai-politikai nevelésére

sok lehetőség van. Ilyenek a pártoktatás, a pártnapok, a taggyűlések és pártcsoport-értekezletek, az információs jellegű tájékoztatók, a párthatározatok tanulmányozása, egy-egy elméleti-politikai kérdés megvitatása és a többiek. Mindez azonban csak kerete és lehetősége a párttagság nevelésének. Valójában akkor haladunk előre, ha a pártvezetőségek nagy gondot fordítanak ezekre és ha a felsőbb pártszervek megadják a kellő segítséget, a rendszeres tájékoztatást az alapszervezeteknél a tartalmas, színvonalas és célirányos tevékenység kibontakoztatásához.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni az egyéb lehetőségeket sem. A párttagok önállóan is növelhetik általános műveltségüket, tájékozottságukat és politikai felkészültségüket. Ahhoz azonban, hogy az újságok, könyvek és a folyóiratok olvasása és tanulmányozása rendszeressé és általánossá váljék, **szintén kell segítség.**

A párttagság eszmei-politikai színvonalának emelése mellett nagyobb gondot kell fordítani az egyéni beszélgetések terén mutatkozó hibák megszüntetésére is. Sok tapasztalat mutatja, hogy azok az elvtársak érnek el elsősorban jó eredményt, akik a már említett természetes kapcsolatokat kihasználva helyes beszélgetési módszereket alkalmaznak. Ezek nem úgy kezdik, hogy „most megagitálom magát", nem használnak sablonokat, nem mondanak frázisokat. Úgy beszélnek, ahogyan egyébként is szoktak. Agitátori minőségüket, beszélgetésük céltudatosságát nem külsőség, hanem mély tartalom, logikus érvelés és bátor állásfoglalás, türelem, stb. mutatja.

A hibák között gyakori az erőltetett, indokolatlan fölényre mutató „mit hallott a rádióban"? — „mi a véleménye a párt politikájáról?" stb. féle kérdésekkel teletüzdelt és egyéni agitációnak nevezett kikérdezés. Ilyen módszerrel nem oldódik fel a feszélyezettség, nem alakul ki a bizalmas és őszinte légkör, s ha ez nincs, nem is eredményes az agitáció. A természetes beszélgetés nem helyettesíthető semmivel. Az agitáció során lehet és kell is kérdezni, de ne feledjük: a helyes és a kellő időben feltett kérdés csak az egyik és nem is a legfontosabb agitációs módszer.

A másik gyakori hiba, hogy az emberek számára lényeges problémákat „kis kérdésekként" kezelnek, elsiklanak felettük, vagy ezekre általánosságokkal válaszolnak, s ilyenkor néha bekövetkezik az „agitált" igazának elvitatása is. Erre pedig a pártnak nincs semmi szüksége. A mi munkánkat nem az jellemzi, hogy nincs hiba, hanem az, hogy azokat felismerjük és kijavítjuk.

A fenti és a hozzájuk hasonló hibák kijavítása érdekében is sokat kell tenni a pártbizottságoknak és a pártszervezeteknek egyaránt. Meg kell találni a lehetőségeket, hogy ezeket felhasználva ilyen téren is segíthessük az agitátorokat.

Ma sok szó esik

az agitáció irányításáról

is. Ez is indokolt, hiszen a jó agitáció feltételezi a jó és céltudatos irányítást. Amikor elvetjük az agitációnak és irányításának rossz módszereit és rossz szervezeti kereteit, ugyanakkor szembe kell szállnunk a spontaneitás veszélyével is. Agitációnk jó, előrelátó irányítás nélkül továbbra is magyarázkodó, védekező jellegű marad, holott már ma támadónak kellene lennie.

A jó irányítás megvalósítása érdekében már eddig is sokat tettek, többek között Pécsett, a mohácsi és a szigetvári járásban, de még mindig sok tennivaló van. A jó irányításnak nem az a lényege, hogy térképet, vagy házszámokat adunk az agitátorok kezébe, majd kiállunk az utcára megfigyelni, hogyan mennek házról-házra. A régi, ilyenféle, vezérkedéssé vált irányítást és a „kiskapuk egymásutánját" le lehetett ugyan papírra fektetni, de ez a tevékenység tartalmát tekintve rendszerint üres volt. A lényeg a tartalmi irányítás. A kommunistákat el kell látni érvekkel. Ismerjék meg országos és helyi gazdasági, politikai és egyéb eredményeinket. Fel kell hívni a figyelmüket a legfontosabb kérdésekre, az előrehaladást gátló, de politikai munkával eltávolítható szubjektív akadályokra. Legyenek birtokában azoknak a terveknek és intézkedéseknek, amelyek a párt politikájának gyakorlati végrehajtását célozzák országosan és helyileg is, stb. Ugyanakkor kaphatnak és kell is kapniok politikai feladatot a különböző rétegek közötti munkára, vagy egy-egy emberrel való foglalkozásra is.

Amikor az irányítás szervét, és szervezeti keretét keressük, nem feledkezhetünk meg arról, hogy a kommunisták politikai tanácskozás céljából összejönnek, taggyűlést tartanak. Itt kapják meg a felsőbb szervek instrukcióit, itt számolnak be munkájukról, elemzik munkaterületük helyzetét és itt szabják meg a pártszervezet és az egyes párttagok feladatait is. Nagyobb pártszervezeteknél hasonló jellegűek a pártcsoport-értekezletek is. Ezért elsősorban a taggyűlés és a pártcsoport-értekezlet lehet az egyéni agitáció irányításának és ellenőrzésének legjobb fóruma, s az irányítást legeredményesebben e felsőbb szervek által segített és a helyi ismeretekkel rendelkező pártvezetőség végezheti. Nagy gondot kell tehát fordítani a pártvezetőségek munkájára és a taggyűlések színvonalának emelésére.

Sok helyen — különösen falun — kislétszámú alapszervezeteink vannak, néhol ilyenek sincsenek.

A városi lakóterületeken

is kevés az erő, mert az elvtársak nagy része üzemi alapszervezetbe tartozik és elsősorban ott végez politikai felvilágosító munkát. Több pártszervezetünk és pártbizottságunk helyesen arra törekszik, hogy ezt a rövid kardot megtoldja egy lépéssel, egyrészt területi munkával is ellátják az üzemi elvtársakat, másrészt bevonják a munkába a hozzánk közelálló pártonkívülieket is. Sok becsületes dolgozó ember: munkás, paraszt és értelmiségi szót emel a párt politikája mellett, mert őszinte híve; az agitációs tevékenységüket közvetlenül és a tömegszervezetek közbeiktatásával lehet segíteni és irányítani. Velük kapcsolatban sem az az elsődleges, hogy nevük valamilyen névsorban szerepeljen, hanem az, hogy a termelő és a hivatali munkájukon túl, a szocializmus építésének eredményeit, pártunk helyes politikáját — meggyőződésüket szavakkal is hirdessék.

Az egyéni agitációnak az érintetteken kívül még számos problémája van. Biztató, hogy ma már sokan és sok helyen gyakorlattá is teszik az elképzeléseket. A feladatok nőnek és ezek megkívánják, hogy egyre több ember és mindig jobban harcoljon az élő szó erejével. Biztos, hogy pártbizottságaink és a kommunisták mindent megtesznek a siker érdekében.

Csendes Lajos

A kapuk kitárulnak

Még öles plakátok hirdetik a szabadtéri színpad műsorát, még szívesebben ülünk a kerthelyiségben, mint a négy fal között, de már közeleg az idő, amikor a szórakozásra, művelődésre szánt estéinket szívesebben töltjük fedél alatt.

Színházunk is készül az 1958—59-es évadra. Még kőművesek kalapácsainak kopogásától hangosak a színház folyosói, de az irodákban a színház vezetősége már ezernyi problémával foglalkozik. A problémák természetesen nem olyan természetűek, hogy megoldásukért most az utolsó pillanatban kellene kapkodni. Korántsem! A műsorterv elkészült, megérkeztek a színházhoz az ebben az évadban szerződött színészek is, — semmi akadálya az évad megkezdésének. Kezdődik is: *augusztus 30-án* évadnyitó előadásban kerül színre a Bástyasétány 77 című operett.

Mielőtt a műsortervről s színházunk ez évi feladatairól szólnánk, feladatunk kell a színház pillanatnyi helyzetével. Mintegy 100 ezer forintos beruházással a nagyszínházban és a Kamaraszínházban is kisebb-nagyobb átalakításokat végeztek. Többek között újradeszkázták mindkét színház színpadát, új raktárhelyiségeket készítettek, a jelmeztárat is tűzbiztosabb helyre telepítették, a Kamaraszínházban rendezői szobát létesítettek. S a színészek?

Tándor Lajos és felesége, *Gurnik Ilona* Debrecenbe szerződött, *Kőszegi Gyula* és felesége, *Fodor Teréz*, a miskolci színház tagja lett. Az újak: *Margitai Ági* és *Fülöp Zsigmond* a Színművészeti Főiskoláról jött, *Koppány Miklós* Egerből, *Koós Olga* pedig Budapestről érkezett. Változás történt a rendezői karban is. *Marton Frigyes* és *Marton Mária* más színházhoz szerződött, helyettük a rendezői gárdában *Turián György* és *Szivler József* foglalnak helyet. Örvendetes, hogy ebben az évadban a színház Margitai Ági személyében megoldja a naíva-szerepkört is, amely Vass Éva távozása után gazdátlan volt.

A műsorterv változatosabb, színesebb, mint az elmúlt évi volt. A tervek azt engedik következtetni, hogy színházunkba mind jobban behatol a *ma* levegője: *Dobozy Imre: „Szélvihar", Fehér István: „Bekötött szemmel", Fehér Klára: „Nem vagyunk angyalok"* és még sorolhatnánk azokat a műveket, amelyek a ma emberének életéhez, problémáihoz közel állnak. A klasszikusokat többek között olyan írók képviselik, mint *Gorkij, Molière, Shakespeare*. Bemutatásra kerül *Pavel Kohout* cseh szerző *„Ilyen nagy szerelem"* című drámája, *Richard Nash* haladó amerikai író *„Az esőcsináló"* című vígjátéka. Ezeken kívül számos operett, köztük a *„Bob herceg"*, a *„Nebántsvirág"* című francia klasszikus operett, a *„Tavaszi keringő"* című zenés magyar vígjáték és még jóegynéhány színdarab.

A *tájszínház* is folytatja működését: augusztus 26-án Siklóson az Elveszem a feleségem c. zenés vígjátékkal kezdi meg műsorát. Ebben az évadban is — a múlt évihez hasonlóan — felkeresik a megye kisebb-nagyobb községeit s jó szórakozást visznek a falu népének. Egyre azonban ügyelni kell: válogatott műsort vigyünk falura, mert nem közömbös, hogy a falu népének milyen színdarabokat játszunk. A tájszínház általában azokat a műveket játssza vidéken, amelyek itt Pécsett a két színház műsorában is szerepelnek. Érdemes lenne talán azon is gondolkodni, hogy egy-egy kimondott falusi problémával foglalkozó darabot is műsorra tűznének, mert kivétel nélkül nem valamennyi Pécsett is bemutatásra kerülő mű alkalmas vidéki előadásra.

Ebben az évadban feltétlen figyelembe kell venni, hogy az ellenforradalmat megelőző és követő zűrzavar s a tavalyi évad viszonylagos konszolidációja után most már erőteljesebben folytathatjuk azt a munkát, amely színházaink egyre inkább szocialista színházzá válását jelenti. A műsorterv biztató: azt ígéri, hogy *a színpadra mind jobban szocialista drámák kerülnek*. Ezt az utat kell következetesen végigjárni s nem megengedni, hogy színházainkban helyet kapjanak a polgári dekadencia téveszméit, a naturalista felszínességet „pártoló" művek.

Várjuk és igényeljük az új magyar drámákat, azokat a műveket, amelyek napjaink problémáival foglalkoznak. Tudjuk jól, hogy *ez nemcsak színházi ügy*, ez elsősorban íróink feladata. Iróinktól várjuk a magyar dráma legjobb, legigazabb hagyományainak folytatását, várjuk a magyar dráma új alkotásait.

A sikeres színházi évad reményében köszöntjük színházunk művészeit, dolgozóit s kívánjuk nekik, hogy a közönség sok tapssal jutalmazza művészetüket.

GARAY FERENC

Hivatalos nyereményjegyzék a lottó 34. játékhetéről

A lottó 34. játékhetére 2 334 181 szelvény érkezett. A nyertes szelvények között 3 501 271,50 forint kerül felosztásra. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 30 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 58 355 forint. Háromtalálatos szelvény 1 683 volt, a nyereményösszeg egyenként 520 forint. Két találatot 47 186 szelvényen értek el, egy-egy kéttalálatos szelvényre 18,50 forint nyeremény jut.

KÁLVÁRIA

Öreg, töpörödött, reszketeg lábú kis ember már

Varga Pali bácsi, vagy ahogy közel 40 esztendeig hívták, Varga Pál IV. Esténként, amikor a Nap az utolsó métereket futja be a pályáján s a felhőkön megszűrt vöröses sugarait a kis házra vetíti, Pali bácsi kiül a ház elé a kispadra egy kicsit levegőzni, beszélgetni.

Igy találtam a minap este is, amikor a kis ház előtt vitt el az utam.

— Mi újság, Pali bácsi? — kérdeztem csak úgy udvariasságból s választ sem várva mentem volna tovább, de Pali bácsi ekkor már intett, a kispadra mutatott.

— Ülj le gyerek, ha ráérsz egy kicsit!

Kezet nyújtott, beszélgetni kezdtünk.

— A János barátom, hogy van, mit csinál? — érdeklődik Pali bácsi az édesapám felől.

— Nem jól. Beteges, fájlalja a lábát.

— Hát bizony nem könnyű nekünk öregeknek. Most, amikor negyven évi földalatti munka után végre pihenhetnénk, sétálhatnánk, elmehetnénk még üdülni is, a betegség, a sok összeszedett nyavalya nem engedi. Az én lábaim is nagyon rosszak már, remegnek, nem akarnak tartani. Nézd meg, a fogaim is elhagynak, gyakran észre sem veszem, hogy ismét hiányzik egy.

— Hej fiam, ha én most lehetnék fiatal, de más is lenne az életem!

Nagyot sóhajt, majd előveszi ütöttkopott, talán még valamelyik „Olcsó János"-tól vásárolt cigarettatárcáját és megkínál egy méregerős Munkás-sal.

Mert én is voltam ám fiatal.

Apád — legény korában éppen olyan volt, mint te vagy most — egyidős velem. Vasason dolgoztunk mind a ketten, amikor a szerbek elfoglaltak bennünket. Egy éjjel aztán felkerekedtünk néhányan 18—19 éves legények s átszöktünk Komlóra a vörösökhöz. Mert Komló akkor már a tanácsköztársasághoz tartozott. Nemsokára már a román fronton voltam...

Pali bácsi mesél. A szakaszról, amelynek tagja volt, a harcokról, amelyben részt vett, a tájakról, amelyeket megismert. De bárhogy is küzdöttek, a túlerővel szemben meg kellett hátrálni.

— Levertek bennünket — folytatja. — A puskát, a szerelvényt elvették. Hazajöttem. Hallottam, hogy itt már ütik a vörösöket, hát igyekeztem a temetőn keresztül a kertek alatt hazajutni. Nem sikerült. A szerbek elfogtak. Egy hétig Pécsett ültem, akkor hazaengedtek. Elmentem Vasasra, de nem vettek vissza a bányába. Hogy valamiből megéljek, mindenfélével megpróbálkoztam. Igy, miközben munka után járkáltam, ismerkedtem meg a feleségemmel is. Az apja — tíz holdja volt az öregnek — azzal biztatott:

— Megtanulsz fiam szántani, vetni, megélünk mi ebből a földből többen is.

— Jól van — gondoltam —, megtanulok.

— Egy reggel aztán kimentem a szántóföldre s nekiláttam szántani. Este amikor hazamentem, kérdi az öreg, hogy mennyit szántottam. Mondom neki. Elkezd kiabálni, hogy így meg úgy, mit gondolok én, ingyen etet engem, hogy én csak a napot lopom.

— Nem szóltam semmit. Másnap már háromszor annyit szántottam, gondoltam, most örülni fog az após.

— Nem örült az. Még jobban kiabált, szidott, mint az előző nap, mert én tönkre akarom tenni a lovait, agyonhajszolom őket.

Erre aztán felfortyantam én is.

— Ne kiabáljon kend! — mondtam neki. — Süsse meg a lovait, én bizony nem leszek paraszt.

— De hát hiába legénykedtem, nem kaptam munkát máshol. Közben a csendőrök is gyakran meglátogattak, s egyszer se szó, se beszéd, behoztak Pécsre. Hat hónapig voltam bezárva. Sokat vertek, a bal fülemre is ezért süketültem meg.

Ezután lett még csak cifra világ.

Amikor többek között én is amnesztiát kaptam, az após a házába se engedett be, mindenáron azt akarta, hogy a feleségem vál-

Az Új Komló írja

ÜZEMBE HELYEZTÉK A LIGET-OROSZLÓI VIZVEZETÉKET

Augusztus 15-én, majdnem két évig tartó munka után elkészült a Liget-Oroszló—Komló közötti 14 kilométeres hosszú vízvezeték. Az új vízvezeték üzembehelyezésével lényegesen megjavul Komló vízellátása.

UJ ÜZLETHÁZ

322 ezer forintos költséggel új üzletházat építenek Gesztenyésben. Az új üzletházban egy fűszer- és egy húsbolt kap majd helyet. Az új üzletház építése már a befejezéshez közeledik, átadására hamarosan sor kerül.

ÚJ SZÉNMAGFÚRÓT KÉSZÍTETTEK

Vígh Andor, a Komlói Mélyfúró Vállalat főmérnöke egy új hidraulikusan működő szénmagfúrót tervezett a mélyfúrások eredményességének megjavítása céljából. Az új berendezéssel már a kísérletek során 20—30 százalékkal jobb eredményeket értek el, mint a jelenleg használatos berendezésekkel.

A KIVÁLÓ DOLGOZÓK, ÚJÍTÓK ÉS FELTALÁLÓK TANÁCSKOZÁSA

A Komlói Szénbányászati Tröszt tanácstermében hétfőn, augusztus 25-én délután 2 órai kezdettel tartják meg a Komlói Szénbányászati Tröszt kiváló dolgozóinak, újítóinak és feltalálóinak a tanácskozását. A tanácskozáson az újítómozgalom 10 éves fejlődéséről, az eddigi tapasztalatokról és a további tennivalókról lesz szó.

VÁJÁRTANFOLYAM KOSSUTH-BÁNYÁN

Vájártanfolyam indult Kossuth-bányán, hogy az emelkedő széntermeléssel és a bánya növekvő kapacitásával a munkaerő is lépést tudjon tartani. A vájártanfolyam 57 résztvevője általában már tapasztalt bányász. A tanfolyan befejeztével a hallgatóknak elméleti és gyakorlati vizsgát kell tenniök.

„Sokat jelentett nekünk a két értékes előadás"

Szovjet professzorok a szénbányászati trösztnél

Már korábban beszámoltunk arról, hogy két szovjet vendég érkezett Pécsre. G. D. Lidin professzor, a műszaki tudományok doktora és A. D. Pomorcev, a műszaki tudományok kandidátusa itt tartózkodása alatt megismerkedett a pécsi bányákkal, a pécsi tröszt kutatóinak tevékenységével. Csütörtökön este aztán a két szovjet vendég az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság által rendezett klubesten is részt vett. A nagy számban összegyűlt pécsi és komlói műszaki szakember előtt először G. D. Lidin professzor: „A metán lecsapolása a Szovjetunió szénbányáiban", majd A. D. Pomorcev kandidátus: „A váratlan kitörések terén a Szovjetunióban végzett kutató munkák néhány eredménye" című előadását olvasták fel.

Mindkét előadás nagy tetszést aratott.

Tamásy István

a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnöke:

— A pécsi szénbányászat műszaki dolgozóinak igen sokat jelentett a két értékes előadás. Megerősített bennünket abban, hogy a védőtelepes művelést fokoznunk kell és helyes úton járunk, amikor a csoportos lefejtéseket igyekszünk megvalósítani. Teljesen ki kell építenünk a gázlecsapolást, olyan rendszeres kísérőjévé kell tenni bányaművelésünknek, mint az elővájást, stb.

— Szerintem a legnagyobb eredménye az előadásoknak az, hogy megerősít bennünket abban, hogy helyes irányú útjainkon gyorsabban kell haladnunk, mivel ehhez tudományos, alapos alátámasztást is kaptunk.

Szirtes Lajos

bányamérnök, a pécsi tröszt kísérleti és kutatási osztályának vezetője:

— Az előadók tömören jellemezték azt az óriási munkát, amelyet a szovjet kormány utasítására a szovjet szénbányászat legkiválóbb szakemberei végeznek a gázlecsapolás növelése és a gázkitörésveszély csökkentése céljából, hogy a bányák biztonsága arra a szintre emelkedjék, amelyet egy magasabbrendű társadalmi rend megkíván dolgozói számára. Az előadások a pécsi bányászok számára is kiváló útmutatások voltak, segítséget nyújtanak ahhoz, hogy a gázveszélyt mi is minél eredményesebben csökkenthessük.

— A Szovjetunióban olyan méretű kutatások folynak a gázlecsapolás és a gázkitörésveszély irányában, amilyet csak egy igen gazdag és nagy ország engedhet meg magának. A mi kis hazánk nem végezhet ilyen költséges kutatásokat s ezért igen komolyan kell tanulmányozni a Szovjetunióban elért eredményeket, hogy azokat körülményeinknek megfelelően alkalmazhassuk. A kutatási eredményeket a szovjet elvtársak, a szovjet tudósok tapasztalatom szerint szívesen bocsátják rendelkezésünkre. Ezt bizonyítja a mostani előadás és a kérdésekre adott válasz is.

Koncsag Károly

bányamérnök, a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség vezetője:

— Mindkét előadó az előadás tárgyának világ-szakirodalmát kiválóan ismeri. Ez a magas elméleti képzettség alapos kutatómunkával párosulva nagy gyakorlati megfigyelés alapján alapuló tudományos munkásságot ismertetett a pécsi szakemberekkel. Az előadások alapján a gázlecsapolással és a váratlan gázkitörések elleni küzdelem elméleti tudományával és gyakorlatilag megvalósított módszereivel, illetve azoknak kísérleti megvalósításával ismerkedtünk meg.

levonták a tanulságokat. A tapasztalatokat az elméleti munkával kiegészítve célszerűen használják fel a gyakorlati élet számára.

— Az előadó a váratlan gázkitörések leküzdésére irányuló teendőkről, tudományos kutatómunkákról tömören összefoglalt igen értékes útmutatást adott.

Masszi Dénes

geofizikus mérnök, a pécsi tröszt kísérleti és kutatási osztályának munkatársa:

— Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület klubestjein mindig érdekes és új dolgokat hallottam, de különösen érdekes volt ez a mostani előadás már csak azért is, mert sok geofizikai témáról is szólt. Pomorcev elvtárs előadása és a kérdésekre adott válasza olyan témával foglalkozott, ami nekünk is igen nagy problémánk. Különös figyelmet érdemel a gázkitöréseket előre jelző szeizmikus műszer, amely az előadottak alapján igen nagy lépést jelent a gázkitörés-veszély megelőzése terén. Remélem, hogy a kísérletek minél hamarabb eredményre vezetnek, mert akkor a szovjet kutatóknak a műszerekkel kapcsolatos észrevételeit és tapasztalatait mi is megkapjuk.

A pécsi bányászati szakemberek tehát sokat tanulhattak a két szovjet tudóstól. Ezért a klubest végén Pataki Mihály elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója és Garamszegi György elvtárs, a Magyar—Szovjet Baráti Társaság képviselője mondott köszönetet G. D. Lidin és A. D. Pomorcev elvtársaknak. Pomorcev elvtárs válaszában elmondotta, hogy nagyon szívesen jöttek Magyarországra és igen kellemesen érintette őket a magyarok vendégszeretete. Igéretet tett arra, hogy tudományos eredményeiket a jövőben is a magyar szakemberek rendelkezésére bocsátják.

Fulmer József

a pécsbányai bányaüzem főmérnöke:

— Különösen érdekes volt Pomorcev elvtárs előadása, amelyben a váratlan gázkitörések vizsgálatával és a vizsgálatok eredményeivel foglalkozott. A Szovjetunió bányászati kutató intézeteiben laboratóriumi kísérletek során gázkitörések mechanizmusát, előjeleit, lezajlását is megfigyelték s a megfigyelésekből

Könyvújdonságok

A hét könyvújdonságai között érdeklődésre tarthat számot Molnár Erzsébetnek, Molnár Ferenc nővérének „Testvérek voltunk" című visszaemlékezése, amelyben elmondja a „Liliom", „A Pál utcai fiúk" írója életének számos, eddig még nem ismert intimitását. — Uj regény Vidor Miklósnak a második világháború elején Magyarországra özönlött lengyel menekültekről szóló könyve, az „Idegenek". — Megjelent Dékány András pályadíjnyertes tengerészregénye, a „Matrózok, hajók, kapitányok". Az Olcsó Könyvtár újdonsága Móricz Zsigmond „Tündérkert"-jének két kötete. Utánnyomásban jelent meg Mikszáth Kálmán összes művei akadémiai kiadásának IV. és V kötete. Uj-Guinea derék, szorgalmas népének életével ismertet meg Bergmann „Paradicsommadarak nyomában" című színes útikönyve.

Család és iskola

Még néhány nap, és újra benépesülnek az iskolák: megkezdődik a tanítás. Fiataljaink talán még soha sem töltötték olyan hasznosan és kellemesen nyári szünidejüket, mint az idén. Táborozások, kirándulások, túrák tették változatossá, színessé a programot, amelyből nem hiányzott az erőt és akaratot edző termelőmunka sem.

Két hónap azonban mégiscsak rövid idő, — és a gyorsan pergő napok nyomában mind közelebb kerül a tanév megnyitásának időpontja. A tanulóifjúság többsége, szellemileg felfrissülve, testileg megerősödve, türelmetlenül várja már, hogy mikor nyílik meg ismét az iskolai élet sok-sok élményt nyújtó, meghitt világa.

A „jóból is megárt a sok" — tartja a régi közmondás. A gyermekek is érzik ezt és gondolataik már ott járnak az iskola megszokott falai között. A játszótereken még javában kergetik a „bőrt", még vígan élvezik a balatoni kirándulás örömeit, de gondolatvilágukat már az iskola, a tanévnyitás gondjai foglalkoztatják.

Gyermekeikhez hasonlóan a szülők is érdeklődéssel várják a tanév megnyitását. Több okból is. Az új tanév új gondot, új kiadást jelent. Másrészt minden szülő szeretné, ha az új tanévben eredményesebben tanulna, a tavalyinál jobb bizonyítványt hozna, gyorsabb előmenetelt tanúsítana gyermeke.

Van aztán olyan szülő is, aki azért várja a tanévnyitást, hogy a vakációban fegyelmezetlenné vált gyerekétől ismét „megváltsa az iskola".

Azok járnak így, akik a nyári szünidőt a „semmittevés" két hónapjának fogták fel, nem gondoskodtak gyermekeik szabadidejének okos és hasznos megszervezéséről. Némelyik szülő ugyanis betegesen irtózik gyermeke otthoni programjának ellenőrzésétől. „Egész évben dolgozott, kordában tartotta az iskola — mondják az ilyen szülők — hadd pihenje ki magát! Mit? Hogy dolgozni menjen? Azt aztán nem! Nem azért taníttatom, eldurvul — stb ...!"

És mi az eredmény? — A gyermek már a második héten halálra únja magát, ingerlékennyé válik, fegyelmezetlenségével valóságos átka lesz a háznak. Nem csoda, ha a jobbsorsra érdemes hozzátartozói augusztus vége felé egyre türelmetlenebbül hangoztatják: „Várj csak, majd az iskolában megtanítanak a rendre!"

Pedig az iskola és a pedagógusok mumusként való beállítása nagyon helytelen. Az iskola nem foltozóműhely. Nem az a feladata, hogy afféle „majd rendreutasítanak" alapon kétes eszközökkel siessen az eredménytelen szülői nevelés segítségére.

Éppen ellenkezőleg: az iskola csak a családdal történő együttes összefogással, céltudatos együttműködéssel tudja feladatát elvégezni. Téved tehát az a szülő, aki azt hiszi, hogy az iskola egymagában, a szülők nélkül — vagy ami még rosszabb —, a szülőkkel szemben is képes tartós eredmények elérésére.

A vakációnál kezdtük és lám máris ott vagyunk nevelésügyünk egyik legégetőbb kérdésénél, a család és az iskola viszonyánál. Nem mindig célszerű a határesetekkel való szemléltetés — néha azonban hasznos lehet, mert a szélsőség torzító tükrében plasztikusabban látjuk a lényeget.

Gyakori tapasztalat, hogy a család az iskola törekvéseit figyelmen kívül hagyja. Egyesek például a késő esti mozielőadásokra is elengedik kiskorú gyermekeiket, sőt azzal sem törődnek, hogy a fiatalkorú csemetéjük mulatóhelyre jár, ellenőrizhetetlen társaságba keveredik. Ha aztán valamelyik pedagógus felelősségre vonja, haza akarja küldeni, könnyen megkapja a pökhendi választ: mi köze hozzá, szüleim megengedték. Egy-egy ilyen esetben csorbul a szülő és a nevelő tekintélye is.

Hány gyerek fejlődését visszavetette, a felnőttek iránti bizalmát megingatta az, hogy mást hall otthon és mást az iskolában. Amelyik gyereket például arra kényszerítik szülei, hogy akarata ellenére is részt vegyen a hittanórákon, az előbb-utóbb meghasonlik vagy szüleivel, vagy nevelőivel vagy mind a kettőjükkel.

A fejlődő gyermeki lélek szomjazza az igazságot; Mint érzékeny műszer azonnal reagál a hamis hangra, felismeri az áligazságot és semmiképpen sem tud kompromisszumot kötni. Még világosabban: a modern biológia, földrajz, kémia tanulása mellett elképzelhetetlen, hogy a hittanórán tanult bibliai regékben is higyjen, hisz a kettő kizárja egymást. Mi történik ebben az esetben? A kisgyermek kételkedni kezd a felnőttek szavaiban, nem tudja kinek higyjen: nevelőjének, hittanárjának, a tanult tudományos ismereteknek vagy a jámbor meséknek?

Nagyon fontos tehát, hogy a szülői ház és az iskola álláspontja egyöntetű legyen. Ez a követelmény még akkor is fennáll, ha a szülők, nagyszülők történetesen más világnézetet vallanak, mint az iskola, hisz a gyerekekre feltétlenül a többször, alaposabban megmagyrázott, az ésszerű, tudományos megalapozottságú tananyag gyakorolja a legnagyobb nevelő hatást.

Egy másik ilyen szerencsére nem általános jelenség az, hogy a rossz bizonyítványt, intőt, figyelmeztetést, vagy akárcsak egy elégtelen osztályozatot produkáló iskolásgyermek előtt a szülő elkezdi szidni a nevelőjét, elfogultsággal vádolja, sőt nem egyszer fenyegeti. Nem állítom, hogy minden iskolánk valamennyi nevelője az összes esetben igazságosan, méltányosan osztályoz. Akad, szép számmal akad még kivételezés és legtöbbször sajnos, a munkás és szegényparaszt gyermekek rovására. Ezt azonban akkor sem a gyermek előtt kell megtárgyalni, akinek mégiscsak nevelője és aki igen könnyen visszaélhet a szülőktől hallottakkal. Esetleg helytelenül általánosít, vagy olyan következtetést von le, hogy a rossz osztályzatért egyedül csak a pedagógus felel.

Az ilyen kritikátlan szemlélet súlyos jellembeli károkat okozhat — és rossz hatással lehet a gyerek egész további fejlődésére. Helyes, szükséges — és a családi nevelés sikerességében nagy szerepe van a szülői szeretet megnyilvánulásainak. Szeretet nélkül nincs nevelés.

A gondos szülő azonban nem védelmezheti körömszakadtáig a hibát elkövető gyerekét. Nem hallgathatja el hibáit a nevelő előtt. Nem veheti sértésnek, vagy esetleg személyes támadásnak, ha a pedagógus a gyerek hibáira, mulasztásaira hívja fel figyelmét.

A szülő és a nevelő jó kapcsolata a gyerek magatartásában, fejlődésében is pozitíven jelentkezik: Felismeri, hogy nevelői és szülei egyformán szívükön viselik sorsát, jót akarnak, még akkor is, ha esetleges hibáiért fegyelmezik vagy akár meg is büntetik. Ennek alapján egyformán megtanulja őket tisztelni. Rajtuk keresztül valamennyi felnőttet becsüli majd és tiszteli.

VASVÁRI FERENC

---

jon el tőlem, a „börtöntölteléktől". Az asszony inkább otthagyta az apját. Haza mentünk a szüleimhez, s én jártam a megyét munka után.

— Eleinte még reménykedtem. Fiatal vagyok, erős, nem igaz, hogy nem kapok munkát — áltattam magamat. De amikor mindenütt azzal dobtak ki, hogy:

— Vörös disznó, még volt pofája ide jönni! — nagyon elkeseredtem.

— Egyszer aztán megkönyörültek rajtam.

Az útépítőknél munkát kaptam. Nap hosszat ültem a tűző napon s egy kalapáccsal törtem a követ — semmiért. Szegény feleségem kapálni járt, feles földet vállalt, hogy legalább enni legyen mit.

— Kilátástalan, reménytelen élet volt ez, engem nagyon elkeserített. Elhatároztam, hogy így nem élek tovább. S egy este felakasztottam magam a pajtában.

— Levágtak. Életben maradtam.

Pali bácsi elhallgat. Nagy, kockás zsebkendőjével letörli homlokáról a verejtéket, majd botjával kis köröcskéket rajzol a lába mellett a porba. — Én hallgatok, nem merem zavarni a gondolatait, mert hátha abbahagyja az emlékezést. De Pali bácsi már tovább beszél.

— A kőtörőkhöz már nem mentem vissza. Ismét gyalogoltam az egyik bányától a másikig s gyakran napokig nem ettem. Mindenütt kidobtak. Vasas, Szabolcs, Komló, Szászvár, Mázа után már csak Nagymányok volt vissza. Amikor a poros országúton Mázáról elindultam Nagymányok felé, arra gondoltam, hogy ha itt sem vesznek fel, nem tudom mi lesz velem. Sok reményem nem volt, mert tudtam, hogy a fekete könyvbe Nagymányokon is be van írva a nevem.

— De hát lesz, ami lesz — beálltam a többi felvételre váró közé. Ugy délelőtt 10 óra tájt kiszólt egy írnokféle:

— Nincs felvétel emberek, menjenek haza! Egy kovácsot viszont felveszünk — tette még hozzá. — Van maguk között kovács?

— Van — léptem elő végső elkeseredésemben.

— Jöjjön be! — mondta az írnok s megcsinálta a felvételt. Szerencsém volt, mert a fekete könyvet nem nézte meg, sőt még a segédlevelet sem kérte.

— Már másnap munkába álltam.

Egy öreg kovácsmester mellé osztottak be, ráverni. Amikor tüzes lett a vas, fogtam a nagykalapácsot s ütöttem én akkorát, amekkora csak az erőmből kitelt. A kovácsmester egy nagy fogóval a vasat forgatta s közben a kiskalapáccsal az üllő szarvát kocogtatta. Egyszer aztán elkezd kiabálni, de úgy, hogy csak úgy zeng a műhely.

— Ki volt az a hülye, aki téged felszabadított!? Nem hallod, hogy mit kocogok?!

— Hallom én — mondom neki —, csak nem értem. S elmeséltem sorjában, hogy miről van szó.

— Rendes ember volt. Neki köszönhetem, hogy nem dobtak ki azon nyomban, sőt azt is, hogy később szállítógépész lett belőlem az aknamélyítőknél.

Pali bácsi itt ismét egy kis szünetet tartott. Rágyújtottunk s most már én sürgettem, hogy folytassa, mondja el, hogy lett belőle ismét bányász.

— Munkám már volt, meg is voltam vele elégedve. De hát asszony nélkül nem élet az élet. Én Nagymányokról haza Hosszúheténybe nem mehettem, nem volt idő rá. Igy aztán a feleségem jött el kéthetenként hozzám, hozott élelmet, tiszta fehérneműt. Sajnos, ott maradni a gyerek miatt nem tudott, lakást pedig nem kaptunk. Hej de sokat gyalogolt szegény asszony Heténytől Nagymányokig meg vissza, egyedül az erdőn keresztül. Én már azt hittem, így kell majd leélnünk az életünket. Közben szerencsére Komlón is megkezdődött az aknamélyítés és én oda kértem magamat. Hat évig jártam ezután minden nap Hosszúhetényből Komlóra és vissza gyalog, míg végre lakást kaptam. Ki tenné meg ezt ma közületek?

— Senki.

— Pedig én még örültem is annak, hogy ilyen „közel" lakom és ha a csendőrök figyelnek is, ha minden kimondott szóra vigyáznom kell is, legalább munkám van, nem kell — mint annyi másnak — külföldön leélnem az életem.

— Amikor a koloniára kerültem

persze valamivel könnyebb lett a sorsom. Mégis majdnem 30 év kellett ahhoz, hogy a szoba-konyhás lakásunkat valahogy bebútorozzuk, hogy szőnyegünk, függönyünk, rádiónk is legyen, hogy a gyerekek is rendes ruhában járhassanak.

— De hát ezt márte is tudod, ott nőttél fel az én fiaimmal együtt.

— Igen, erre már én is emlékszem. A múltat nem könnyű elfelejteni...

MESTERFALVI GYULA

Elin Pelin:

A KÍSÉRTÉS

Kóstoltad már, Tódor?

— Igen, atyám!

— Na, és hogy ízlett?

— Zamatos, fenséges s erős, iszonyúan erős! A nyelvnek édes, de utána még a szemedből is kipréseli a könnyet. Elég, ha egy csöppet leeresztel a torkodon, s úgy fogod nyalogatni a szád szélit, mint a kis macska, mikor a kapu előtt sütkérezik. A pópáné asszonynak is ez volt a véleménye...

— Hm... Ezek szerint már ő is megkóstolta, Tódor?

— Hogy is utasíthatta volna vissza, ha egyszer megkínáltam? De különben is, épp csak a nyelve hegyével ivott belőle egy keveset.

— Na, na.

— Miért állítanék valótlant?!

— Tudom, tudom, ő mértékletes asszony, de azért szeret olykor-olykor kicsit felhörpinteni..., Szóval neked ízlik, mi?

— Meghiszem azt, atyám!

Az öreg pópa nyelt egyet.

Ez a beszélgetés a templomban folyt le, két-három istenfélő vénasszony szemelláttára, az oltár mellett, ahol Tódor bátya, az egyházfi, már vagy tíz esztendeje buzgólkodott, abban reménykedve, hogy egyszer majd csak felválthatja végre a deres hajú, elfáradt lelkészt.

— A...a...az Atyának és Fiúnak... — zengte az öreg pópa.

— Amen...n...n...n...! — helyeselt az egyházfi.

— És mennyi lehet az üvegben, Tódor, úgy...: körülbelül?...: Fohászkodjunk a Mindenható...ó...: óhoz!

— Urunk irgalma...a...: azz!

— Beteg dolog, szentatyám. Legföljebb annyi, hogy az ember éppen csak kiöblítheti vele a száját. Vagy másfél liter az egész.

— Tyű, a teremburáját! Hát nem lehetett többet felhajkurászni?!

A pap elgondolkozva simogatta szakállát, s az egyházfihoz hajolt:

— Hüm, m...m...m...azt mondod Tódor, a szentségtartó alatt van...é...é...: és Fiúnak és Szentlélek Isten...:

— Ott, ott atyám... Ámen... — felelt Tódor bátya az oltár felé induló lelkésznek, s olvasni kezdte, először szelíd, halk, majd fokozatosan kiterebélyesedő hangon a kánont.

Ez a dolog Nagyboldogasszony napján történt. Ebben az időszakban olyan vidéken, ahol nem terem meg a szőlő, a hordók bizony már teljesen szárazak, s bor legfeljebb csak az ember álmában szokott előfordulni. Szerafin apó, a tisztes öreg pópa, aki közel harminc esztendeje volt türelmes pásztora a nyájnak, mi tagadás, szerette magát megerősíteni néhány pohárka jobbfajta borocskával, azaz, mint a legtöbb földi halandónak, neki is megvolt a maga gyengéje. Itóka nélkül már nem sokra ment szegény. Keze-lába remegett, szeme elhomályosult, nyelve akadozott.

De ilyesmi ritkán adódott, mert a jó öreg mindenkinél lelkiismeretesebben számon tartotta ezt a gyarlóságát, s gondoskodott róla, hogy pincéjében mindig készenlétben álljon néhány liter borocska. Végszükség esetén meg nem egyszer a bölcs pópáné asszony szokott elővarázsolni a ládafiából egy-egy színültig telt üveget. Az asszonynépség persze fösvény, s az anyó bizony fukarul mérte a pohárkákat, amelyekből az öreg erőt merített. Most azonban a közelmúlt rablógazdálkodása ezt a forrást is kiapasztotta.

S mindez pont Nagyboldogasszonykor! Az emberek szentáldozásra böjtölnek, s faluszerte egyetlen csöpp bor nincs az úrvacsorához!

Talán, ha hamarabb gondolnak rá, lehetett volna még valahonnan szerezni; de a pópa apó is csak reggel kapott észbe, amikor belépett a templomba. Szinte elakadt a lélegzete a szörnyű szorongástól, testét kiverte a verejték!

— Most mi lesz? — tépelődött esengő lélekkel, s jobb híján az egyházfit hívta segítségül.

— Tódor — fordult hozzá —, benne vagyunk a csávában; tudod-e, mi történt?

— Mi...: f...: — tátotta el száját Tódor bátya, s szemét a pópára meresztette, mintha egyenesen a világvégéről várná tőle a kinyilatkoztatást.

— Nincs borunk az úrvacsorához — mondta kétségbeesve a tisztelendő, s búsan ingatni kezdte a fejét.

— Hüha! Ez aztán jól befűtött! — riadt meg az egyházfi, s e pillanatban úgy festett, mintha összekevert volna két fontos imát.

A pópa apó reménytelenül tördelte i

ajját!

— ...o, és most mit csináljunk, atyám?

— Fogalmam sincs, Tódor.

Hosszasan bámultak egymásra. Egy idő múlva az egyházfi megvakarta a füle tövét.

— Hát ez így sehogy se lesz jó, atyám. Várj egy kicsit, hadd kérdezősködjem — a faluban talán mégis csak akad va-

Tódor bátya úgy botorkált ki a templomból, akár egy holdkóros, s elindult szaporán a kocsma felé.

Útközben így morfondírozott:

— Ha házról házra próbálkozom, lehetetlen, hogy üres kézzel térjek vissza.

A templom előtti hídon megállt, s elkezdte az ujjain számolgatni:

— Ha Ivanovéknál nincs, Bozsicskovékhoz megyek, s ha Zágorszkiéknál sincs, akkor benézek Csemernikékhez. Ha ott sincs, akkor onnan... odamegyek... majd amoda... aztán ide, meg emide... Pfű... No, nézzük csak — eh, annál a háznál kútvíz is csak ünnepnap kerül az asztalra, amilyen lusták a menyecskék.

S Tódor bátya felsóhajtott. A híd alatt fürge kislányként fickándozott a patak; frissen, kristálytisztán bugyborékolt, csobogott a köveken a reggeli csendben, mintegy istenhozzádot intve neki. Az egyházfi nézte, egyre nézte és elgondolkozott: hej, ha én is borrá változtathatnám, miként a Mindenható tette a kánai mennyegzőn, most nem főne a fejünk az úrvacsora miatt és még a híveknek is jutna belőle.

Ismét felsóhajtott, s gondolataiba mélyedve elindult az utcán.

— Mit motyogsz magadban, Tódor? Csak nem feledted el valamelyik zsoltárt? — szólította meg Angel szomszéd, aki épp a templomba készült.

Tódor megállt.

— Micsoda csapás, gazduram, mekora vétek! Nincs bor az úrvacsorához!... Szegény öreg pópánk ott emészti magát a templomban, csak sóhajtozik és gubbaszt a szentségtartó előtt, mint egy kotlóstyúk, és azon töpreng: egyáltalán megtartsa-e az istentiszteletet?

— Miket beszélsz, no né! — ámuldozott Angel gazda. — Hát így bizony valóban nem lehet. No, de majd csak kerül valahonnan.

— Tudja a jóisten! — vont vállat keserűen az egyházfi.

— Idesüss, Tódor — szólt némi gondolkodás után a gazda. — Ugorj be hozzánk és mondd meg az asszonynak, hogy adja oda neked azt az üveget... Ő már tudni fogja...: Mondd, hogy én küldtelek. Régóta tartogatom, de hát, ha úrvacsorához kell... Mit lehet tenni...: Vigyétek Isten nevében!

Ezekre a szavakra az egyházfi gondterhelt arca felragyogott az örömtől. S úgy nézett végig Angel gazdán, mintha az valóságos angyal lenne.

Tódor bátya nagyboldogan elment hát az üvegért, s visszafelé a pópánéhoz is bekukkantott eldicsekedni. Ezek után került sor ama nagyjelentőségű párbeszédre, amellyel — mint valószínűleg még emlékeznek rá — történetünk kezdődik.

A kedélyek tehát szerencsésen megnyugodtak, s ahogy már említettem, Tódor lelkes ügybuzgalommal kezdte olvasni a kánont.

Ércesen zengő orgánuma szétömlött a még majdnem teljesen üres templomban. A kupola szürke mennyezetén végighullámzott az ünnepélyes visszhang, s mintha angyalkák kórusa válaszolt volna minden egyes szavára. Szegény egyházfi, egészen ellágyult. És midőn áthatva Isten lehelletétől, felemelte fejét és rázendített: „Áldott vagy Te, Uram!" — könnyek árasztották el az ájtatos anyókák szemét, a meghatottság apró gyémántjait.

Közben Szerafin atya szerényen végezte dolgát az oltár körül, ami nem is olyan könnyű dolog, ahogy azt egyesek elképzelik. Sőt! Ennyi és ennyi meghajlásra van szükség, legkevesebb félórát kell imádkoznia a szentségtartó előtt, természetesen magasra tartott karokkal, elsorolni valamennyi bűnös lelket a faluból, s ellensúlyozásként kétszer annyi szentet az égből.

Kétszer emelte fel remegő kezét az öreg pópa, arccal a szent szekrény felé fordulva, s hosszan imádkozott. Kétszer fogta meg a füstölőt és tömjénezte vele az oltárt s ugyancsak két ízben térdepelt le alázatosan a szentségtartó tövébe, csókot lehelni a hideg kövekre.

De harmadszor...

Amikor harmadízben kényszerítette kiszáradt testét a legtisztább alázattal és istenfélelemtől vezetve, hogy meggörnyedjen — a szentségtartó alatt akaratlanul is megpillantotta az üveget, amelyből, mintha a Sátán tekintete villogott volna feléje.

Az öreg megrettenve egyenesítette ki méltóságteljes alakját, s felemelve roskatag karjait, behúnyt szemmel buzgó imádkozásba fogott. Vállain olvadt ezüstként ömlött szét hosszú haja, s hófehér szakálla alig észrevehetően hullámzani kezdett.

De lezárt szemhéja mögött úgy meredt rá a sötétség sziklaodujából a butykos képe, mintha odaszögezték volna s egyre nőtt, növekedett, hogy fokozatosan betöltse az egész mindenséget. S csábítóan kacsingatott rá belőle a Gonosz zöldesen csillogó szeme.

A megdöbbent lelkész lesütötte tekintetét, s szinte összecsuklott a vízió roppant súlyától. De szemhéja önkéntelenül is szétnyílt és ismét meglátta a szentségtartó alatt a bűbájos itallal teli üveget. A szerencsétlen öreg újból kiegyenesedett, alázatosan összekulcsolta kezét, s az égre emelve galambősz fejét, tiszta szívből suttogta: „Uram, ne vidd kísértésbe a te szolgádat!"

De a sötétség mélyén egyre csak ott táncolt vörös fényében az ördögi flaskó. Kezdetben csupán mint apró fényes pont — de ez a pont fokozatosan nőtt és nőtt s végül már világosan ki lehetett venni a szörnyű szemeket is, amelyek vasszögként furódtak Szerafin atya szívébe.

Hanem az állhatatosságnak is vannak határai. Az öreg összeroppant és megadta magát sorsának. Felhajtotta a szentségtartó terítőjét, s megragadta az átkozott palackot. Szinte öntudatlanul emelte ajkához és ivott, ivott, ivott belőle.

— No, nézd csak!...: Hát ez valóban jólesett — motyogta magában, szája szélét nyalogatva.

Aztán elhallgatott.

Kint még nem sötétedett be teljesen, a szürkület tömör árnyai most kúsztak elő a rácsos ablakok hasadékaiból, s komor titokzatossággal töltötték meg a templom tompa csendjét, amelyben ismét halk ünnepélyességgel ömlött szét az egyházfi baritonja.

A lelkész megrémült.

— Jaj, mit is cselekedtem!

És térdre hullott, mintha letaglózták volna, tenyerével befedte az üveg nyílását s ráhajtva fejét, szaggatott lihegéssel imádkozni kezdett.

— Irgalmazz nekem, óh Uram, hiszen végtelen a Te kegyelmed. Vétkeztem színed előtt és ittam a...:

Gondolataiba merülve észre sem vette, hogy eltért az ima eredeti szövegétől, s összefüggéstelenül dünnyögve folytatta:

— S végül oldozz fel a szörnyű bűn alól, amelyet elkövettem, amikor kortyintottam ebből az átkozott borból. De Tódor annyira dícsérte...: Igaz, a jó ember nem is tévedett...

S itt az öreg megrémülve hagyta abba. A lelkiüdvéért érzett aggodalom ismét térdre kényszerítette. Szemét behúnyta, majd szinte öntudatlanul újra felemelve az üveget, nagyott húzott belőle — szomjasan, gyorsan, riadtan.

A pompás nedű szétömlött ereiben, s nem maradt el a hatása sem. Iszonyú erőt kezdett érezni tagjaiban és lelkében egyaránt. Keze már nem remegett, s a nyelve is megoldódott. Szava tisztán és érthetően tört elő szájából, s acélos suhogással szállt a hívők felé.

Az öreg maga is érezte a változást, s büszkén, mosolyogva járta körül füstölőjével a templomot, hogy mindenhova szertehintse örömét.

S amikor már minden a vége felé közeledett, és a kihamvadó nap sugarai elérték az oltárt, s a feszületet körülragyogva táncolni kezdtek a színes üvegen, amikor az egyházfi édesdeden, félig lehúnyt szemekkel már az „Ámen"-t susogta a Mindenható trónusa felé — a fecskefészekként falhoz tapasztott szószéken az öreg pópa tiszteletreméltó alakját látták egyszerre kiegyenesedni.

A nyáj pásztora fog most szólni.

— Istenfélő testvéreim — kezdte, s hevesen intett kezével. — Hithű keresztények! Azt mondja az Írás: amennyire állhatatosak maradtok, annyi áldásban lesz részetek. De jaj nektek, bűnösöknek! Az asszonyok eleve vétkeznek örökös fecsegésükkel! Hát a férfiak? A telhetetlen harácsolók? Mit is mondhatnék róluk?! Ne haragudjatok, amiért köntörfalazás nélkül kikiáltom, de első az igazság: igen, szerettek inni, most és mindörökké; ahelyett, hogy az Urat szeretnétek! Ennek pedig rossz vége lesz a túlvilágon.

— Jaj, hová jutottunk, emberek! Egyetlen csöpp bort sem hagytatok az úrvacsorához! De ahogy kiszáradtak hordóitok itt a Földön, úgy fog eltikkadni nyelvetek is majd a Pokolban, egyetlen csöpp üdítő ital nélkül.

— Jól vésségtek ezt fejetekbe, parasztok, amíg nem késő. Mert bizony mondom nektek, jaj lesz mindannyiotoknak, amidőn elérkezik a végítélet napja! Ámen!

Amikor estétjt a nyáj hazaballagott a templomból, egyedül csak az egyházfi tudta bizonyosan, hogy voltaképp miféle sugallat is ihlette a szentatyát ezekre a súlyos szavakra.

Fordította: JAKAB RÓBERT.

Jaroszlav Szmeljakov:

A FÖLD

Eltem én a csendre-csillapulván,
hogy vihar se, vész se kergetett,
s nem rüpültem óceáni hullám
habjain, se fellegek felett.

Mégis, újton-ifjuló szívemből
megszerettem én a nagyra-tárt
síkokat s e drága végtelen föld
birtokát: az egy — szabad határt.

Érte, mit se bánva, veszni hagytam
nyugtom és seregnyi álmomat;
két kezem sötétedett a napban,
s életem se lett világosabb.

Felvidulni — gazdagítva földem'
s hogy ne kösse-rontsa gaz tovább:
megcsikorduló talicska-ölben
hordtam (anyja hordta magzatát),

s meglehet, ha vétek ez s nem érdem:
könnyű volna megbocsátanïa,
hogy gyakorta, hajladozva, térden —
benne túrtam egy lapátnyira;

s fegyverem szorítva zord korokban,
küzdelemre-gyúlt napok szelén
rajta testmagasra tornyosodtam,
s megsebezve rája-buktam én...

Nincs erő, mi tőlem elpörölné,
mit belém a föld adott-szított:
lettem én kökönybokor-tömörré,
s rozsdaízű, mint az oxidok.

Homlokom meg arcomat befonják
már a ráncok — ennyi vak redő,
ennyi mély barázda lesz bizonyság:
mindig így fogok maradni hű,

s szégyenetlen és örömtelen, lám,
vallhatom ma végre emberül:
megmaradt a föld a körmöm alján
s megragadt a véremen-belül.

Ó te föld! te sírhelyünk, te bölcsőnk!
hadd kínálom életem neked:
megfizetni végül ím, a kölcsönt,
mely teérted élnem-engedett.

(HÁRS GYÖRGY fordítása)
Megjelent a Nagy Világ 8. számában

Külföldi írók arcképcsarnoka

Pável Nyilin

A mai szovjet irodalom egyik igen tehetséges képviselője, akit nemrég megjelent Kegyetlenség című regényéből ismertek meg az olvasók. A regény érdekes történetén kívül izgalmas problématikájával bilincselte le az irodalom barátait. Eseményei a huszas években játszódnak, de fő konfliktusa az elmúlt évek erkölcsi kérdéseit idézi.

Nyilin már fiatalon eljegyezte magát az irodalommal. 1908-ban Irkuckban született s ez a külsejében is jól megtermett szibériai fiatalember kedvvel választja írásai színhelyéül a szovjet távolkeleti vidékeket. Írói tanulóévei újságírói és dramaturgiai munkával telnek el.

Első regénye 1935-ben jelent meg, s a következő években — újságírói munkája mellett — egész sor elbeszélést alkot. A filmírás területére is kirándul. Forgatókönyvet, filmnovellákat ír, köztük az „Egy nagy élet" a legismertebb.

Ujságírói munkája segíti hozzá, hogy jó érzékkel észrevegye azokat a kérdéseket, amelyek a szovjet dolgozók széles köreit foglalkoztatják.

A háború idején — annyi szovjet íróhoz hasonlóan — frontszolgálatra jelentkezik és haditudósítói munkát végez, különféle frontújságok munkatársa. Ebben az időben írja nagy elbeszéléselt, köztük az Élet útja című. A harcok érlelik meg világnézetét s 1942-ben kéri felvételét a Bolsevik Pártba.

Nyilin kétségtelenül a lélektani regények nagy mestereinek tanítványa. Ezt a Kegyetlenség kitűnő jellem- és lélekrajzai is bizonyítják. Lényegre törő stílusa pedig azt mutatja, hogy a jó újságírói gyakorlat iskolájában nevelkedett.

Kibővítik a pedagógiai főiskolákon *a levelező oktatást*

A művelődésügyi miniszter utasítása alapján az 1958—59. tanévtől kezdve a pedagógiai főiskolákon az alábbi szakcsoportokban is lesz levelező oktatás:

Magyar—orosz (Egerben és Pécsett), magyar—szlovák (Szegeden), magyar—román (Szegeden), magyar—délszláv, szerb—horvát (Pécsett). A felsorolt szakokon a képzési idő négy év.

A magyar—orosz szakra azok az érettségizett, képesítés nélküli nevelők kérhetik felvételüket, akik legalább egy éve tanítják az orosz nyelvet. A magyar—szlovák, magyar—román, magyar—délszláv szakokra azok az általános iskolai tanítói oklevéllel és legalább hároméves iskolai gyakorlattal rendelkező pedagógusok vehetők fel, akik nemzetiségi iskolában tanítanak.

A felsorolt idegen nyelvű szakokon kiegészítő szakos képzés is indul. Az orosz nyelv kiegészítő szakra csak egyszakos tanári oklevéllel rendelkező pedagógusok vehetők fel, továbbá azok a kétszakos tanárok, akik e tárgyat harmadik szakként kívánják felvenni. A szlovák, román, vagy délszláv kiegészítő szakra csak nemzetiségi iskolában tanító egy- vagy kétszakos tanári oklevéllel rendelkező pedagógusok kérhetik felvételüket. A kiegészítő szakokon a képzési idő két év.

A kétszakos és a kiegészítő szakos képzésre jelentkezőknek a választott tárgyakból felvételi vizsgát kell tenniök. A felvételi vizsga követelményei azonosak a nappali tagozatéval. Ez évben a jelentkezési határidő szeptember 20. A felvételi vizsgákat szeptember 20. és 30. között tartják. A vágyók jelentkezési iratait a megyei művelődésügyi osztály juttatja el a főiskola igazgatójához.

Baranya mezőgazdaságának helyzete

Földvári János elvtárs beszámolója a megyei tanács ülésén

A megye területének 22,8 százaléka szocialista szektor
Négymillió forint kedvezmény a tsz-eknek

A továbbiakban a szövetkezeti mozgalom fejlődésével, termelőszövetkezeteink, termelőszövetkezeti csoportjaink és szakcsoportjaink helyzetével foglalkozott Földvári elvtárs.

Elmondotta, hogy ez év elején 100 mezőgazdasági termelőszövetkezet, 20 tszcs és 113 szakcsoport működött Baranyában. Július elsején már 114 termelőszövetkezet, 27 termelőszövetkezeti csoport és 150 szakcsoport volt megyénkben.

Mezőgazdasági termelőszövetkezeteink a nyár folyamán is tovább fejlődtek és újabb tsz-ek alakultak. Ezek mellett alacsonyabb típusú, de a nagyüzemi gazdálkodást a növénytermelésben teljesen bevezető csoportok is alakultak az elmúlt hónapokban. Jelentősnek kell tekintenünk ezt a kezdeményezést, mert úgy látjuk, hogy dolgozó parasztságunk egy jelentős rétege: a középparasztság helyesléssel fogadta a növénytermesztési termelőszövetkezeteket.

Baranya megye területén a szocialista szektorok helyzete ma a következőképpen alakul:

20 állami gazdaság 88 525 kh mezőgazdasági művelési területtel,

121 mg tsz 37 416 kh mezőgazdasági művelési területtel, 4 502 taggal,

27 tszcs 4 333 hold földdel, 868 taggal,

193 szakcsoport 4 370 hold földdel, 6 677 taggal,

1 halás szövetk. 6 859 kh vízterülettel, 36 taggal.

A szocialista szektorok összes területe: 134 644 hold, ami a megye összes mezőgazdasági művelésű területének 22,8 százaléka. A megye mezőgazdaságának szocialista szektorában dolgozók száma 23 763 fő, ami a megye keresőképes lakosságának 11 százaléka.

Milliós kedvezmények

Mezőgazdasági termelőszövetkezeteink a 3004-es kormányhatározat alapján olyan gazdasági segítséget kaptak, amellyel jelentős fejlődést értek el.

Ha átlagosan 100 kiló műtrágyát használnak egy hold földhöz, akkor nitrogén műtrágyánál 25, foszformál 50 és káliműtrágyánál 75 százalékos árengedményt kapnak.

Igen jelentősek a kedvezmények az állatvásárlásnál. Itt a kedvezmények mértéke az állomány termelési eredményeitől függ. Az eddig leszállított állatok után tehenenként összesen 43 500 forint, hasasüszőknél 540 000 és szabad üszőknél 217 800 forint kedvezményt adtunk. A leszállított kocákra 30 000, az előnevelt baromfiakra 14 000 forint a kedvezmény. Szállítási költséggel mintegy 74 640 forint kedvezményt biztosítottunk eddig a szövetkezeteknek.

A határozat megjelenése előtt egyöntetűen tíz százalékos jövedelemadót kellett fizetni a tsz-eknek. Ez most úgy módosult, hogy a természetbeni részesedés után továbbra is megmaradt a 10 százalék, a pénzbeni részesedés után pedig csak 5 százalék jövedelemadót kell fizetniök. Ennek eredményeként 1 100 000 forintos kedvezményhez jutottak a megye szövetkezetei.

Ha megyeileg összesítjük a tsz-eknek nyújtott kedvezményeket, az alábbi összeget kapjuk:

Növénytermesztésben	818 185 Ft
Állattenyésztésben	1,445 302 Ft
Áruértékesítésben	600 000 Ft
Adókedvezmény	1,100 000 Ft
Összesen:	3,963 487 Ft

De ezzel még nincs vége a kedvezmények felsorolásának. Megyénkben 21 millió forintot ruháznak be építkezésre a tsz-ek. Erre vonatkozólag a határozat úgy intézkedik, hogy az anyag értékének mintegy 30 százalékára hitelengedményt, árkedvezményt kapnak.

Tizenöt százalékos árengedményt kapnak a tsz-ek abban az esetben, ha szántóterületük minden holdjára három normálhold munkát lekötnek a gépállomással.

Miután a szövetkezet alacsonyabb típusai éveken keresztül nem kaptak megfelelő támogatást, — fontos hangsúlyozni, hogy a párt és a kormány a szövetkezés minden formáját támogatja. Természetesen a magasabb típusú társulásoknak anyagiakban is magasabb támogatást nyújt. De támogatja a szövetkezés minden formáját, ha annak valamilyen közös termelő tevékenysége van.

Érvelni a tsz-ek mellett!

Számos helytelen nézet akadályozza ma még a szövetkezetek számszerű fejlesztését. Egyes községi tanácsaink vezetői nem mernek a szövetkezésről beszélni, mert attól félnek, hogy akkor népszerűtlenné válnak. Találkozunk olyan esetekkel, hogy felelős szervek magukra hagyják a tsz-t gazdasági problémájuk megoldásában. Másutt spontán fejlődésre számítanak.

Az említett hiányosságokra azonban az a jellemző, hogy jelenlegi előrehaladásunk fő akadálya az egyes helyeken jelentkező tétlenség, az opportunizmus, a megalkuvás. Ilyen viszonyok között az osztályellenség nyugodtan és bátran végzi a maga agitációját, káros nézeteinek hirdetését. — Amikor hangsúlyozzuk, hogy a szövetkezeteket önkéntes alapon kell létrehoznunk, szükségesnek tartjuk kijelenteni azt is: nem tűrhetjük, hogy az ellenséges elemek akadályozzák a szövetkezeti mozgalom kibontakozását. Az állam nem lehet közömbös és nem is lesz közömbös a parasztság jövője iránt — fejezte be beszámolóját Földvári elvtárs.

Kik részesülnek hűségjutalomban?

Pártunk és kormányunk a szép kereseten túl úgy is kifejezésre juttatja elismerését és megbecsülését bányászaink munkája iránt, hogy minden évben hűségjutalomban részesíti azokat, akik egész évben derekasan megállták a helyüket. A hűségjutalmat a bányásznap előtti napon szokták kifizetni. Az a tapasztalat, míg bányászaink nem kapják kézhez a pénzt, latolgatnak, találgatnak: „Vajon mennyit kapunk, kik kapnak, kik nem kapnak, stb." Ilyenkor természetesen az ellenség is rákapcsol és a maga módján igyekszik lekicsinyíteni a hűségjutalom jelentőségét. A találgatások és félreértések elkerülése végett felkerestük Pataki Mihály elvtársat, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatóját, hogy nyilatkozzék az idei hűségjutalom-kiosztással kapcsolatosan.

— Kik részesülnek hűségjutalomban?

— Mindazok a földalatti és napszinti dolgozók — kivéve az adminisztratív és a nem ipari állományban lévőket —, akik közvetlenül vagy közvetve veszik ki részüket a termelésből. Természetesen az adminisztratív és a nem ipari dolgozók jutalmazásáról is gondoskodunk. Azokat, akik egész évben jól dolgoztak, kifogástalanul végezték munkájukat, nem hűségjutalomban, hanem csak jutalomban részesítjük.

Mennyi hűségjutalmat osztanak idén a pécsi bányászoknak?

— Kereken 17 millió 161 000 forintot. Ez mintegy 3—4 millióval több a tavalyi összegnél. A többletet azért kívánom kihangsúlyozni, mert ez is igazolja: bányászaink keresete ebben az évben is emelkedett annak ellenére, hogy nem nyolc, hanem csak hét órát dolgoznak, pótműszakolás nélkül. A hűségjutalom összegének nagysága az eltöltött szolgálati évek és az évi összkereset mértékétől (5—15 százalék) függ. A hűségjutalom kiszámolásának módja a tavalyival szemben abban is változik bányászaink javára, hogy idén az év közben kapott prémiumokat és jutalmakat is beszámítjuk az összkeresetbe. Így a vájárok általában 4—5 000, a csillések pedig 2—3 000 forintot kapnak. Ez csak az átlag, de tudnék többszáz olyan nevet is felsorolni, akik 6 000 forinton felül, sőt sokan még ennél többet is kapnak. Itt van például Kálmán Ferenc pécsbányatelepi vájár, aki 8 056, Szubotics György vasasi vájár 8 783, Lovász Béla vasasi vájár 8 277, Trinter Károly csillés 4 826 forintot kap.

— És kik nem részesülhetnek hűségjutalomban?

— Lesznek olyanok is, akik azért nem kapnak, mert egyszerűen nem érdemlik meg. Ezek közé tartoznak azok, akik ok nélkül, igazolatlanul távolmaradoztak a munkából, valamint azok, akiket az év során a társadalmi tulajdon herdálásáért, vagy lopásért fegyelmi büntetésben kellett részesíteni.

A hűségjutalmon túl milyen jutalmazásokra kerül sor a bányásznapon?

— Mint már említettem, a jól dolgozó adminisztratív és nem ipari dolgozók is kapnak jutalmat. Ezen kívül bányaüzemeinkben 78 fő ünnepli szolgálati évének 25. évfordulóját, akik a hűségjutalmon felül plusz egy havi fizetésben részesülnek. Tizennyolc bányászunk a 40. évi szolgálatot, kettő pedig az 50. szolgálati évet ünnepli. Ezek is egy havi fizetésüket kapják jutalmul. Az utóbbi két idős veterán egyéb kellemes meglepetésben is részesül. Hogy milyenben, azt egyelőre nem árulom el. A továbbiakban 57 bányász kap kiváló dolgozó jelvényt, 163 pedig kiváló oklevél kitüntetésben részesül. Az előbbi kitüntetéssel 2 heti, az utóbbival 1 heti jutalomfizetés jár. A külön jutalmazások céljára a másodszoros élüzem Szabolcs-kerületnek 56 ezer forintot és az ugyancsak másodszoros élüzem Petőfi-aknának 36 ezer forintot adunk jutalmazásra, — fejezte be nyilatkozatát Pataki Mihály elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója.

Különös kiállítás

Miből adódtak a százezres károk az Uránércbánya Vállalatnál?

Fényképek, szerszámok, alkatrészek, benzines hordók, ponyvák, éjjelilámpák „díszítik" ezt a dísztelen termet. A falon és a barnára politúrozott kis kerekasztalon a vállalat intézkedései szerepelnek a társadalmi tulajdon védelméről, ennek fokozottabb megszilárdításáról, az anyagtakarékosságról, a raktári dolgozók anyagi felelősségéről, az önköltségcsökkentésről. Nem messze statisztikai táblázat mutatja be, mi lett volna, ha a vállalat dolgozói a vállalati intézkedéseket betartották volna. A számadatokból kitűnik, hogy az Uránércbánya Vállalat a szabálytalan fakitermelésért 600 000 forint kárt fizetett ki. Nagyobb mérvű lopásokért ugyancsak 600 000 forintos kár érte. 1958. I. félévében kötbér címén a különböző vállalatoknak 198 304 forintot fizetett ki.

A Kőváry-sarok

Egyedül Kőváry Vilmos és társai 40 000 forintos kárt okoztak a vállalatnak, ezen keresztül népgazdaságunknak. Ki ez a Kőváry? A vállalat központi gondnoka volt. A teremben ott láthatók azok a holmik, amiket a vállalattól összelopott: gyönyörű perzsaszőnyegek, drapériák, asztalok, székek, kilenc kályha, gázballon, gázrezsó, 10 és 20 személyes ponyvasátor, heverő, vadonatúj gyapjútakarók, porszívó, csillár, éjjelilámpák, húsdaráló, kamalak. Barátságos, kényelmes családi otthont lehetne berendezni mindabból, amit ez az ember és cinkostársai összelopkodtak. Több millió forintos raktárt bíztak Kőváryra hivatalos nyilvántartás nélkül. Leltár nem volt, de hivatalos átadás vagy átvétel sem. Kővárytól nem követelték meg az anyag nyilvántartását és bizonylatolását. Ugyanakkor elmulasztották tevékenységének ellenőrzését is.

Takács Ferenc bűnszövetkezete

Takács Ferenc a „Dózsa" értékesítési gondnoka volt. Bűnszövetkezetének tagjai: Bartos József beszerző, Tarr Lajos élelmiszer-raktáros, Major Rácz és még más vidéki termelő- és földművesszövetkezeti alkalmazott. Ez a bűnszövetkezett 100 mázsa káposztát vásárolt és fizetett ki, de a káposztát a vállalatnak sohasem szállította le. A nemlétező káposztát a raktárba bevételezték. A káposzta árán pedig vidéki társaikkal osztozkodtak.

Tízezer csomó zöldséget vásároltak és azt a számlán 10 ezer kilónak vették át. Hyenformán egy kg zöldség a vállalatnak 35 forintjába került. A bűnszövetkezet tagjai nagyobb mennyiségű almát vételeztek a raktárba és számláztak ki cinkostársaiknak. Ez az almamennyiség sohasem került a vállalathoz. Máskor olcsó, rossz almát vásároltak drágán bűntársaiktól és a szerzett pénzen osztozkodtak. Ugyanez a banda 100 kg romlott, avas zsírból és 10 liter étolajból 107 kg hamis libazsírt állított elő, amit a bűnszövetkezet tagjai nevére számláztak. A kifizetett libazsír árát egymás között szétosztották. Hasonló bűnös üzelmeket folytattak még borssal, burgonyával, rizssel, konzervvel és egyéb élelmiszerrel. A Takács Ferenc és társai által elkövetett bűncselekmény értéke összesen 220 ezer forint volt.

Kidobott ezresek

Ez év I. negyedében Kővágószőlősön, Bakonyán és Kővágótöttösön, valamint a repülőtéren a rendészet és a BM. szervek ellenőrzést tartottak. 140 személynél találtak vállalati tulajdont 112 ezer forint értékben. A vállalat egyes dolgozóinál hanyagság, gondatlanság tapasztalható a társadalmi tulajdonnal szemben. Nem ritka a pazarlás sem. Például amikor a dolgozók rendelkezésére állt megfelelő mennyiségű fa- és szén, villanymelegítőt használtak és ezzel egyetlen üzemben kb. 30 ezer forintos kárt okoztak. A helytelen tárolás miatt az olajfestékből — amelynek kilója 45—50 forint — kénytelenek voltak 400 kilót kiselejtezni.

A hatóságok Varga Lajosnál, a II. sz. üzemi operatőrnél fejszét találtak, amikor ezt az autón haza akarta vinni. Balázs József kővágótöttösi lakosnál amerikánert foglaltak le. Ugyanakkor Gottfried Istvánnál, az I. sz. üzem csillésénél villáskulcsot találtak, Drávavölgyi László művezetőnél pedig egy kiló rozsdaálló olajfestéket.

Tovább lehetne sorolni a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekményeket. Jellemzésképpen talán még egyet említünk meg: 1957. végén elkészült a temető melletti távvezeték. Mivel nem volt megfelelő alapozása, a talajfelázás következtében a távvezeték oszlopok megdőltek. 1958. január 2-án a vihar következtében ezért 270 000 forint termelési kieséssel mutatkozott a vállalatnál.

Hatalmas számok ezek, amelyek arra intenek minden vállalatot, hogy a jövőben fokozottabb mértékben törődjenek a társadalmi tulajdon védelmével. Jól tette az Uránércbánya Vállalat, hogy központjában kiállítást rendezett a vállalatot ért károkról, a társadalmi tulajdont ért sérelmekről.

Mi van a látogatási könyvben?

Még csak három napja, hogy az Uránércbánya Vállalat központjában megnyílt ez a kiállítás, amelyet több mint három százan tekintettek meg. Barabás Andor kutatási üzemvezető a következőket jegyezte a látogatási könyvbe. „A kiállítás fontos, tanulságos. Ne háborítóak a „nagy ügyek". Ezek fontosak a kicsik is, a sok kicsi sokra megy elve alapján. Lényeges, hogy a felelősségre vonás és kártérítés területén mindenhol egységesen járjanak el. A közvagyon tolvajait anyagilag is felelősségre kell vonni, az eddigieknél jobban. A tanulságot a kutatási üzemnél hasznosítjuk."

Egyetértünk Barabás Andor elvtárssal: a bűnösöket mielőbb felelősségre kell vonni!

P. J.

Fél évszázadig egy munkahelyen

Áprilisban kedves barátitól, régi öreg munkástól búcsúztak a pécsi tröszt újhegyi üzeme asztalosrészlegének dolgozói. A 71 éves Prohászka Győző bácsi nyugdíjba ment. 50 keményen esztendőt dolgozott a bányánál becsülettel, és az 50 év alatt egyetlen napot sem mulasztott.

Nehéz röviden elmondani, hogy már 13 éves korában dolgozott, hogy a munkáját nagyon szerette, bár bányász szeretett volna igazán lenni. Az volt az apja, a nagyapja, a testvére is. Valamennyien 50—52—56 évig dolgoztak a bányánál. A bányászvér hajtotta őt is, pedig nehéz volt sokszor fagyban, sárban egy órát a munkahelyre gyalogolni 50 éven keresztül. De dolgozott, úgy dolgozott, hogy többször kitüntetést kapott a jó munkáért, sztahanovista és kiváló dolgozó lett. Ki gondolná, hogy ez a kékszemű, őszülő, mosolygó nagyapa éveket dolgozott hajnali háromtól este 10—11 óráig is. Nem csoda, hogy 1902-ben ő is ott kotnyeleskedett inastársaival a Zrínyi utcai sztrájktanyán, és örült, hogy a bérmozgalom eredményeként a 12 órai munkaidőt 10 és fél órára csökkentik.

— Urak ma az inasok kérem — mondja. — Én tudom, mert látom a sorsukat. Jó pár asztalos generációt végigtanítottam már. De szeretnek is a fiatalok, mert én is szeretem őket. Megmeglátogatom őket az üzemben, és ők is eljönnek ide hozzám látogatóba. Elérzékenyülve mutat egy érdekes cseh pipát, öngyújtót, szivarokat.

— Ezt tőlük kaptam, amikor elbúcsúztam. Igazán azonban mégsem jöttem el. Továbbra is barátaim maradtak, akik a barátaim voltak. Továbbra is második otthonom a műhely, ahol életem javarészét leéltem, ahol annyit izzadtam, dolgoztam és örültem is. Még a szakszervezetet is tovább fizetem. Hadd legyek továbbra is szakszervezeti tag.

— Most már könnyű a dolguk a fiataloknak. Mikor én kezdtem, még nem ismertük a gépeket sem, bizony nekem is majd elvitte egy ujjamat. Meg én csak 6 elemit járhattam. De az unokáim, azok mind iskolát végeztek. Érettségiztek, vagy egyetemre járnak. Nekik könnyebb lesz majd az életük.

Mióta Győző bácsi nyugdíjba ment, ő gondozza a kis kertet, szedi a krumplit, nyesi a szőlőt, vagy éppen talicskát farag. „Ópapa" most már ráér az unokákkal foglalkozni.

PECSI NEMZETI SZÍNHÁZ évadnyitó előadása augusztus 30-án, szombaton este 7 órakor

„BÁSTYASÉTÁNY 77" Operett 3 felvonásban

Következő bemutató: Mikszáth Kálmán: **„A Noszty fiú esete Tóth Marival"**

Külföldi hírek

LONDON

Az angol hadianyaggazdálkodási minisztérium közölte, hogy pénteken a Csendes-óceán térségében, a Karácsony-szigetek fölött léggömbről nagy magasságban „sikeres robbantást végeztek egy nukleáris szerkezettel".

DAMASZKUSZ

Az EAK hadseregparancsnokságának szóvivője kijelentette, hogy az utóbbi napokban amerikai és angol repülőgépek ismételten megsértették az EAK légiterét. Több katonai repülőgép berepült Szíria területe fölé a libanoni határ közelében, majd Jordánia felé távozott. Csütörtökön amerikai és angol katonai repülőgépek két alkalommal is akadályozták az EAK egyik utasszállító repülőgépét útjában.

NEW YORK

Az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front New Yorkban tartózkodó küldöttsége bejelentette: rövidesen emlékiratot terjeszt az ENSZ főtitkára elé azokról a körülményekről, amelyek között a francia kormány a népszavazást Algériában előkészíti és kéri az afrikai-ázsiai csoport összehívását a szükséges intézkedések megvitatására.

BUENOS AIRES

Augusztus 31-én argentin kereskedelmi küldöttség utazik a Szovjetunióba, hogy megtárgyalja a Szovjetunió által Argentínának felajánlott százmillió dollár értékű olajtermelési felszerelés szállításának részleteit. A küldöttség ellátogat több kelet-európai országba is, hogy megvizsgálja az Argentínával folytatott kereskedelem növelésének lehetőségeit.

REGGIO DE CLABRE

Lángok martaléka lett a négyezer lakosú Sinopoli Inferiori község. Egy láda kézigránát felrobbant és hatalmas tüzet okozott, mely az egész falut elpusztította.

BEIRUT

Szombaton helyreállt Szíria és Libanon között a vasuti és közuti forgalom.

PÁRIZS

A France Soir jelentése szerint Franciaországban tevékenyen előkészítik az első francia atombomba robbantási kísérletet. A bombákat szeptemberben, vagy október első felében robbantják a Szahara algériai részében.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: nappali felhőképződés, néhány helyen záporeső, vagy zivatar, mérsékelt nyugati, északnyugati szél, a nappali felmelegedés kissé fokozódik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 13—16 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 24—27 fok között.

A kormány szóvivőjének nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról)

mogatják a Hazafias Népfrontot, a nemzeti erők összefogásának politikáját, hazánk függetlenségének megvédését. Hazafiasságra és állampolgári kötelességek teljesítésére nevelik a hívő tömegeket, támogatják a termelőszövetkezetek fejlesztését és a népjólét felemelésére irányuló törekvéseket. Ugyanakkor, mint ahogy a püspöki kar 1957. áprilisi határozata kijelenti: „elítélünk minden, az állami és a társadalmi rend ellen irányuló törekvést".

Ezekben a belpolitikai kérdésekben az állam és az egyházak között együttműködés jött létre, amelynek eredményeként javul az állam és az egyházak viszonya.

Ezután a Salk-vaccina oltásának bevezetésével elért eredményekről szólt.

Az országban kereken két és félmillió személy kapott gyermekparalízis elleni védőoltást. Ezt követően a megbetegedések nagymértékű csökkenése volt észlelhető.

A javulásra jellemző, hogy például tavaly májusban 136, júniusban 313, júliusban 705, megbetegedés volt, az idén viszont májusban 11, júniusban 19, júliusban 26 megbetegedésről érkezett jelentés. Az idei megbetegedések járványgócot sehol sem képeztek és rendkívül enyhe lefolyásúak.

Ezután a külföldön élő magyar, vagy idegen állampolgár magyarországi telek- és ingatlanvásárlási lehetőségéről szólt, majd

arra a kérdésre válaszolt, hogy a felsőfokú tanítóképzés megvalósulásával nem kerülnek-e hátrányosabb helyzetbe azok a tanítók, akik a múltban, vagy jelenleg még a középfokú tanítóképzésben vesznek részt?

A múltban, vagy a jelenlegi középfokú rendszerben végzett tanítók sem oklevelük érvényessége, sem illetmény szempontjából a felsőfokú képzőt végzendőkkel szemben hátrányt nem szenvednek, az új törvénynek visszaható ereje nincs.

Szakképzés szempontjából természetesen a felsőfokú képzőt végzők a középfokot végzettekkel szemben előnyben lesznek. A magasabb szakmai ismereteket azonban a középfokon végzett pedagógusok a szakmai továbbképzés keretében pótolhatják.

A Német Szövetségi Köztársasággal folytatott külkereskedelmünkről szólva

a szóvivő elmondotta, hogy a jelenlegi külkereskedelmi kapcsolatunk megközelíti a tavalyelőtti szintet, de ezzel nem vagyunk megelégedve, mert nagyobb lehetőségek is lennének, ha a Német Szövetségi Köztársaság gazdasági körei nem gördítenének akadályokat egyes magyar árucikkek exportja elé.

Nyugat-Németországba például több élősertést, fűtőolajat, textilárukat, vajat, hús- és főzelékkonzervet, ruházati cikkeket, szőrmét, népművészeti cikkeket, stb. exportálhatnánk és ennek fejében fejleszthetnénk a gépimportot, műszerek, nyersanyagok, vegyláruk, stb. importját.

Majd a Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság baráti és sokoldalú kapcsolatairól szólt a román nemzeti ünnep alkalmából.

Két kérdés is érkezett a szóvivőhöz az osztrák sajtóban folytatott kampányra vonatkozóan, amely az utóbbi napokban indult meg a Magyar Népköztársaság ellen és amely bizonyos határincidensekre hivatkozva akarja rontani a két ország közti kapcsolatokat.

Ezzel kapcsolatban utalt Apró Antalnak, a Minisztertanács elnöke első helyettesének augusztus 20-án Békéscsabán tett kijelentéseire, azzal, hogy ehhez nincs hozzátennivalója.

A következő kérdés azzal foglalkozott, hogy az ENSZ rendkívüli közgyülésére utazni szándékozó két magyar újságírónak az Egyesült Államok hivatalos szervei a mai napig sem adtak beutazási engedélyt.

A válasz így hangzott: az egyik utazni szándékozó újságíró megkapta (augusztus 21-én) a beutazási vízumot, túlságosan későn ahhoz, hogy az ENSZ rendkívüli közgyűlésére utazhasson, mert az tegnap (augusztus 22-én hajnalban) már be is fejeződött.

Az Egyesült Államok kormánya és egyéb szervei nem kevés energiát és pénzt fordítanak arra, hogy magukat a sajtószabadság védelmezőinek mezében tüntessék fel. Hogy a szép szavak mit érnek, az említett tények élénken példázzák. Az amerikai hivatalos szervek úgy látszik sajátságosan értelmezik a sajtószabadságot. Szerintük csak a háborús uszítás számára kell szabadságot adni, de a békéért folyó sajtómunkát lehet korlátozni és korlátozzák is. Azonkívül úgy látszik, nem ismerik az államok nemzetközi érintkezésében használatos viszonosság elvét sem, vagy pedig időnként megfeledkeznek róla.

Az úgynevezett „elzárkózott Magyarország" például ez év január 1-től június 30-ig 166 nyugati újságíró látogatását engedélyezte, köztük 36 amerikai újságíróét. Ezenkívül két amerikai hírügynökséget állandó tudósító tájékoztat Budapestről.

Az Egyesült Államok hatóságainak ilyen eljárása a viszonosság elvének alkalmazását vonhatja maga után, s ennek kárát az állandó tudósítót Budapesten tartó hírügynökségek és a Magyarországra újságírót küldeni szándékozó amerikai lapok fogják látni.

A berni magyar követség ellen elkövetett banditatámadással kapcsolatban

elmondotta, hogy a magyar kormány a banditatámadás mögött a svájci hivatalos hatóságok és a sajtó egy részének nagyon súlyos felelősségét látja. Svájci hivatalos szervek nemcsak nem korlátozzák az ilyen bűntett elkövetésére szervezkedő gonosztevők tevékenységét, hanem hazánk és más országok ellen uszító jellegű rendezvényeken svájci hivatalos személyiségek elnöki és védnöki tisztet is töltöttek be. Hivatalos svájci személyek megnyilatkozásai nem ahhoz járultak hozzá, hogy a svájci sajtó egy részének atomháborút sugalmazó cikkezéseit mérsékeljék, éppen ellenkezőleg, bátorították az ilyen irányú sajtótevékenységet. Nem utolsósorban például azzal, hogy egy Baselben tervezett, világhírű tudósok által kezdeményezett atomfegyver-ellenes konferenciát a svájci rendőrség betiltott. Az is bátorítóan hatott a svájci sajtó egy részének nemzetközileg káros tevékenységére, hogy illetékes szervek lehetetlenné tették a követség elleni merénylet után a berni magyar követ számára sajtókonferencia tartását, annak ellenére, hogy a svájci sajtó egy része szemenszedett hazugságok közlésével ezt az ügyet is felhasználta a nemzetközi helyzet rontására, Svájc semlegességének kompromittálására.

Eddig nem tapasztaltunk a svájci hatóságok részéről olyan békés szellemű megnyilatkozásokat, amelyek tisztogatnák a svájci sajtó egy részének romlott atmoszféráját. Ebben a romlott légkörben az olyan gonosztevők, mint a berni követség elleni merénylet elkövetői, akik alapos feltételezés szerint börtöntöltelék szökevények, csak bátorítást kapnak aljas szándékaik végrehajtásához. Főleg, ha Svájcban olyan hangok is nyomdafestéket kaphatnak, mint ami például a baseli National Zeitungban megjelent: „Sajnálatos, hogy meg kell tiltani olyan dolgokat, amelyekben az ember legszívesebben maga is részt venne". Szinte nem hittem a szemeimnek, amikor ezt a mondatot láttam. Ezután megismételte az 1958. április 25-i szóvivői értekezleten tett megállapításokat arról, hogy a svájci sajtó az utóbbi időben a háborús propaganda egyik leghangosabb szócsöve lett.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság segítsége a dél-koreai munkanélkülieken és árvákon

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa 1958. augusztus 21-én kormányhatározatot hozott a dél-koreai munkanélküliek és árvák megsegítéséről. A fenti határozat szerint a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya a dél-koreai munkanélküliek és árvák részére ellenszolgáltatás nélkül 150 000 szek (22 500 tonna) rizst, a vizek terméséből (hal és más tengeri állat) tizezer tonnát, ötmillió méter szövetet és négymillió pár lábbelit adományoz. Ezenkívül teljes mértékben felelősséget vállal az elhagyott árvák oktatásáért és háromezer dél-koreai diáknak havi ezer von állandó ösztöndíjat biztosit.

Hruscsov elvtárs válasza angol művészeknek és kritikusoknak

Moszkva (TASZSZ): Nyikita Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke augusztus 16-án válaszolt arra a levélre, amelyet több mint 300 angol művész és kritikus intézett július végén Nagy-Britannia, a Szovjetunió és az Egyesült Államok kormányához. A levélben felhívják az említett kormányokat, hogy haladéktalanul szüntessék meg az atomfegyver-kísérleteket, az atomfegyver-készletek felhalmozását és gyártását.

Hruscsov válaszában megjegyzi, hogy a Szovjetunió már megszüntette az atomfegyver-kísérleteket és felhívta az Egyesült Államokat és Nagy-Britanniát, kövessék példáját. Mint látják — írja levelében Hruscsov —, a szovjet kormány atomleszerelési javaslataiban messzebb megy az önök követeléseinél, mert úgy véli, hogy az atomháború veszélyét, csak abban az esetben lehet elhárítani, ha elítélik és eltiltják az atom- és hidrogénfegyvert.

A Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke ezután megemlíti, hogy az Egyesült Államok folytatja a Csendes-óceánon a szokatlanul nagy intenzitású kísérleti atomrobbantásait, hogy Nagy-Britannia továbbra is kísérleti atomrobbantásokat végez és a közleményekből ítélve eme országok kormányai újabb kísérleteket terveznek. Hruscsov végül a következőket írja:

Mint látható, sem Washingtonban, sem Londonban nem gondolnak e veszélyes kísérletek megszüntetésére és ez a legmélyebb sajnálkozást kell, hogy keltse.

Eisenhower aláírta a nemzetvédelmi költségvetést

Washington (AFP—AP): — Eisenhower elnök aláírta a nemzetvédelmi minisztériumnak a kongresszus megszavazta költségvetési tervezetét, amely ezzel törvényerőre emelkedett. A költségvetés összege 39,602,827 000 dollár, azaz több mint egymilliárddal nagyobb a kormány-kérte összegnél.

Az angol külügyminisztérium nyilatkozata

London (AP): Az angol külügyminisztérium szombaton nyilatkozatban jelentette be, hogy a nyugati szövetségesek későbbre halasztják az állásfoglalást azzal a július 15-i szovjet javaslattal kapcsolatban, amely barátsági és együttműködési szerződés megkötését indítványozza a Szovjetunió és a nyugati országok között.

Az angol külügyminisztérium nyilatkozata utal továbbá arra, hogy Nagy-Britannia „nyitva tartja az ajtót" a tárgyalások számára olyan kérdésekről, mint például a javasolt barátsági szerződés.

A bányába is lehet az ember egy kicsit szerelmes

Mielőtt ő maga döntött volna a sorsáról, földművelőnek szánták. Az Alföldön nőtt fel a földművelő nép között. Ott hallgatta a nagyapa meséit és tanításait a földről, amely táplálja az embert, ellátja munkával, élelemmel és maga jelenti az életet.

Mégsem maradt meg a földnél. Bányász lett Nagy Miklósból.

— Én mindig tudtam, hogy nem lesz belőlem soha földműves — mondja. — Mindig valami másra vágytam. Bányára igaz, nem igen gondoltam, hiszen csak éppen könyvekben olvastam a bányáról, az Alföldön még bányásszal sem beszélhettem a bányabeli munkáról. De aztán úgy hozta a sors, hogy mégiscsak eljöttem Pécsre még 1953-ban egyik toborzóval.

— Még majdnem háborúság is lett belőle. Az otthoniaknak sehogysem tetszett a dolog. Aki megélhet a földön is, ne menjen a föld alá — mondták. De hát én már aláírtam egy évre a szerződést, így aztán megegyeztünk, hogy egy év múlva visszamegyek. Amikor pedig lejárt az egy év, aláírtam még egyet, aztán úgy itt maradtam, mintha itt is születtem volna.

— Már az első hónapokban, amikor idekerültem, láttam, hogy itt lehet boldogulni. Mondtam is magamban: na Miklós, itt van, amit kerestél. Itt van munka bőven, és ha akarod, viheted valamire...

Vitte is. Annyira, hogy 1957-ben sikeresen letette a vájárvizsgát, családot is alapított és már házépítkezésbe is fogott.

— Alighanem a mi házunk lesz a legnagyobb Szabolcs faluban — mondja. — Az apósommal — ő is bányász, már huszonhat éve — és a sógorommal együtt építjük. A mi részünk két szoba összkomfort lesz. Nemsokára már be is költözhetünk.

— Lehet gyarapodni, ha rendesen dolgozik az ember. Motorkerékpárt is vettem már, jól állunk ruházkodással is. Igaz, amióta itt vagyok a bányánál, még egyetlen egy igazolatlan mulasztásom sem volt. Ebben az évben is 4 047 forint hűségjutalmat kapok. Már gondolkodtam azon is, hogy pár év múlva talán autóra is futja a költségvetésből...

Tervei?

— Van már egy fiam is. Igaz, hogy még nagyon kicsike, sokára jár még iskolába, de szeretném őt taníttatni, középiskolába, egyetemre járatni. En is neki akartam rugaszkodni egyszer a bányaipari technikumnak, de akkor még nem voltam vájár és még nem töltöttem be a huszonkettedik évemet, nem vettek fel az esti tagozatra. Amikor pedig már vájár lettem és huszonkettő is elmúltam, jött a gyerek meg a házépítés, aztán elmaradt a technikum. Most már félek is egy kicsit a nagy strapától. Mert azért mindennap dolgozni és utána iskolába járni, nem kis dolog. Talán majd azért nekiugrom egyszer... De most már csak az a fő, hogy a gyerekből majd jó tanuló legyen...

Mennyiért tudná itthagyni a bányát?

— Még sokért sem. Mert igaz, hogy sokan azért jönnek a bányába, mert sokat lehet keresni jó munkával. De nemcsak a pénz a minden a bányában. Most a feltárásnál dolgozom. TH-gyűrűvel biztosítunk. Amikor már jó hosszú vágatot kihajtottunk és bebiztosítottuk TH-val, szinte gyönyörűség végignézni rajta. Azt nem is lehet leírni, milyen érzés fogja el ilyenkor az embert. En már úgy érzem, ez a legnagyszerűbb érzés. Szóval a bányába is lehet az embe egy kicsit szerelmes...

MORVAY GYULA:

PÉCSI NAPOK

ÉCSNEK

bájos Mecsekje, meghatóan szép régi házai, gyönyörű új lakónegyedei vannak. Az Elefántban az egyik pincér mindegyik vendégnek udvariasan jóétvágyat kíván, mikor elé teszi a pirított májat, az Arany kacsában pedig a széparcú konyhavezetőnő „tiszta" pirosra süti a burgonyaszeletkéket, jól megtetézi a tányért és hófehér kezét megmossa a csapnál, amikor kezet ad, hogy megköszönje a köszönő szót.

A FEHÉRHAJÚ EMBER

remegve jött a szobába: — ezen a napon léptek partra az amerikaiak Libanonban. Többször megtapogatta fejét, melyen régen nagy szakadást ütött valami.

— Bot — mondta a fehérhajú ember. Szudánban voltam, ahová az angolok is betették lábukat, ott aztán a bennszülötteknek 10 méterről ki kellett kerülniök a fehér szahibot, aki vendég volt az országban, és mint vendég kirabolta a csendes, dolgos, derék népet. Egyszer egy mezítlábas bennszülött nem tartotta be a 10 métert, később tért és köszönt, az angol botjával leütötte őt. Odasiettem, hogy bekötözöm a vérző embert, mikor magam is a fekete mellé zuhantam. Itt a nyoma elvtárs, itt végig a fejemen... És most az amerikaiak partra szálltak Libanonban. Tüzelt, fájt a sebem, elvtárs. Dulles is nagy botot lóbál az arab népek fölött, akárcsak az angolok Jordániában.

A fehérhajú ember egész napja elveszett: nem ment fel a Mecsekbe, ki se ment az utcára, csak ült az asztalnál, emlékezett, és kezét állandóan ökölbeszorítva tartotta.

A HAMVAS MECSEKBEN

vadonatúj az útjelző táblák, a városban ódon házak között lehet járni, például a Flórián téren, ahol a Halásztanya van: a kis térre középkorba illő utacskák torkollanak, várja az ember, hogy halaperdás emberek zörögnek elő a kis házakból. Mégis legszebb Pécsett a jelen, de fokozás nélkül a jövő az, ami megfogant és előreveti nagyszerűségét. Pihenni lehet a szép Mecsekben, nézelődni a régi utcákban, örülni a repülőtéren épülő, vidámarculatú, ideálisan szép házaknak. A 100 éves vendéglőben még villanyvilágítás sincs, egymás mellett sorakoznak a petróleumlámpák, de az épület műemlék, a Káptalan utca legrégibb háza maga megtestesült történelem, de az ugyanott elhelyezett Zsolnay-kerámiák a jövő lehetőségeit mutatják.

Ptácnik Viktor egyik szerelmese volt a Mecseknek, sokat tett érte. Nem tudni, kik és miért kövezték le nevéről azt a „hácsek"-et, azt a „mekcseny"-i?, hiszen nem Ptácnik, hanem Ptáčnik volt a neve, ami magyarul madarast, madarászt jelent. Pihenés és munka jellemzi ezt az ősi várost. Egyedül barangolva zegzúgos utcáin, némán is szépen dalolt itt minden.

A világpiacon is a legjobbak
a Pécsi Kesztyűgyár termékei

A külkereskedelmi vállalatok osztályvezetői nyilatkoznak a DUNÁNTÚLI NAPLÓ-nak

A Baranya megyei üzemek nagy része külföldre is termel. Lapunkban már több ízben beszámoltunk arról, hogy a gyárak mily módon igyekeznek több és jobb minőségű exportcikket előállítani. A Dunántúli Napló budapesti tudósítója most a külkereskedelmi vállalatokat kereste fel s az illetékes osztályvezetőket kérte meg arra, hogy mondják el véleményüket a baranyai üzemek exporttevékenységével kapcsolatosan.

Kádár Lajos
a Transelektro osztályvezetője:

— A Pécsi Porcelángyárban készített nagyfeszültségű porcelánszigetelők exportját tulajdonképpen nem mi kezdtük el. A gyár már a háború előtt is szállított külföldre. Nekünk tehát csupán az volt a feladatunk, hogy a régi piacokat megtartsuk és természetesen újakat is szerezzünk. Külföldön ma nem nehéz eladni a nagyfeszültségű szigetelőket. Ezt két ok is magyarázza. Az egyik az, hogy a gyár termékei jó nevet vívtak ki a világpiacon, s mai áruikkal is rászolgálnak a bizalomra. Éppen a közelmúltban érkezett Dél-Amerikából egy meleghangú köszönő levél, melyben egy argentín cég a legteljesebb elismerését fejezi ki. A szigetelő export nagy lehetőségeinek másik okát pedig abban látom, hogy — mivel világszerte óriási az elektrifikáció — szükség van rá. A kétszeresét is el tudnánk adni annak, amit a gyár jelenleg átad nekünk külföldi értékesítésre.

Ezért a Pécsi Porcelángyárat fejleszteni kellene, új berendezések lennének szükségesek. Hiszen, ha pl. a hosszúrúdszigetelők előállításához megvolnának a megfelelő műszaki feltételek, éppen a közeljövőben tudnánk egy óriási üzletet kötni Kairóban. A nagy távvezetékek építésére kiírt nemzetközi versenytárgyalások egyik feltétele ugyanis ennek a németek által kidolgozott s — véleményem szerint — sokkal jobb minőségű szigetelőnek a biztosítása. A gyár azonban a maj műszaki állapota mellett nem tudja előállítani. Egy 700 ezer forintos beruházás kellene. Nem sok ez a pénz. De milyen sokat kamatozna! A Pécsi Porcelángyár vezetői rajta vannak, hogy sikerüljön az összeget előteremteni. Reméljük, hogy ebben a törekvésükben a felsőbb szervek megfelelően támogatják őket.

— Nem beszéltem még arról, hogy hová, merre adjuk el a gyár készítményeit. Állandó vevőink közé tartoznak a skandináv államok, szállítunk Indiába, Egyiptomba és a Közel-Kelet országaiba, kisebb tételt Albániába is és éppen most tárgyalunk egy szudáni kereskedő, aki a közeljövőben ír alá egy nagyobb megrendelést.

Kertész István
a Tanimpex cipőosztályvezetője:

— Már régi üzletfelünk a Szigetvári Cipőgyár. A többéves együttműködés során volt módunk megismerkedni a gyár munkájával. Éppen ezért örülök, hogy most alkalmam van véleményemet a nyilvánosság előtt is elmondani. Előljáróban meg kell mondanom, hogy a gyár nem igazodik mindenben a külkereskedelem érdekeihez, pedig azt várja, hogy cipői egyrészét mi adjuk el. Hogy mit értek ezalatt? Hadd mondjak egy példát. Még pár évvel ezelőtt divatosak voltak a szandál-cipők. A Szigetvári Cipőgyár ebben az időben rá is állt a szandál-cipők gyártására. Készítményei jóminőségűek és tetszetősek voltak. Könnyen el tudtuk őket adni. De azóta a szandálok helyett a zárt cipők jöttek divatba. A külföldi kereskedőket nem érdekli többé a szandál. A Szigetvári Cipőgyárban az átállás a zárt cipők gyártására azonban rendkívül vontatottan, sok vita után indult csak el, s készítményeik még a mai napig sem érték el a megfelelő színvonalat.

— Egyet kell világosan látni. Mi megértjük, hogy az új szériák bevezetése költséges, megfelelő műszaki előfeltételeket is igényel, de a vásárlók sem itthon, sem külföldön nem törődnek ezzel.

— A Szigetvári Cipőgyár jól szervezett üzem, technikai felkészültsége is megfelelő, itt mégis félnek attól, hogy egy új szériát elkezdjenek. Természetesen tudjuk, hogy ez nemcsak az ő hibájuk. Munkájukat nehezíti pl. a bőrgyárak lassú tempója: hat hónap kell, míg egy új színt előállítanak (ez alatt ki is mehet a divatból!), az ipar pedig nem tud megfelelő mennyiségű megerősített tűsarkot adni (pedig éppen fél éve igérgetik!) Szóval nem minden rajtuk múlik, de — és ezt szeretném még egyszer aláhúzni — a gyár vezetői gondoljanak arra, hogy divatcikkeket gyártanak, s nem valami olyasmit, ami iránt 10 évvel ezelőtt is hasonlóak voltak a követelmények, s ezek 10 év múltán sem változnak majd meg.

Wölfl Győző
a Tanimpex kesztyűosztályvezetője:

— A Pécsi Kesztyűgyár termelésének nagyobb része külföldi termelésre készül. Ez a mennyiség nagy szerepet játszik a magyar kesztyűexport volumenjében is, annak mintegy 40 százaléka. De megítélésünk szerint emelni lehetne az export-termelést. Lehetségesnek tartjuk a kb. 65 százalékos export-termelést is, ami devizában kifejezve közel 100 ezer dollárt jelentene évente. A kesztyűipar exportja annál is inkább előnyös egész népgazdaságunkra, mert alapanyaga: a házisertés bőre kizárólag hazai származású.

— A gyár termelvényeit a világ csaknem minden részébe exportáljuk. Fő fogyasztási piacunk a Szovjetunió, a népi demokráciák közül Lengyelország és Csehszlovákia, azonfelül Európából főként a nyugati és északi államok. Ez évben pl. csak Svédországba mintegy 70 ezer pár bőrkesztyűt szállítottunk ki a Pécsi Kesztyűgyár termelvényeiből.

— Megítélésünk szerint a Pécsi Kesztyűgyár jól dolgozik. A kooperáció a gyár és a külkereskedelmi vállalat közt mintaszerű. A jó együttműködés főként abban nyilvánul meg, hogy a gyár vezetősége igen mozgékonyan alkalmazkodik a kereskedelem igényeihez, szükségleteihez. Azonfelül ki kell emelnünk a gyár szervezettségét, gördülékeny adminisztrációját és precizitását is. És nem utolsó sorban beszélni kell arról is, hogy a Pécsi Kesztyűgyár termelvényei mind a forma, mind pedig a kivitelezés szempontjából igen kedveltek a világpiacon. Számos olyan nyilatkozat van birtokunkban, melyben külföldi vásárlóink kijelentik, hogy szabás-forma, varrás és csinosítás tekintetében jobb minőségű kesztyű a világpiacon nem található.

— A kesztyűgyár iránti megbecsülésünket igyekeztünk kifejezni azzal, hogy minden eszközzel támogatjuk a gyár fejlődését. Ez évben pl. a Tanimpex rendelkezésére álló vállalatfejlesztési alapnak mintegy felét fordítottuk erre a célra. Ebből az összegből a kesztyűgyár a jelenlegi termelőhelyiségeit 700 négyzetméterrel növelni tudta.

Évadnyitás
a Munkácsy Mihály Szabadegyetemen

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem négy éves működésével bebizonyította, hogy városunknak nélkülözhetetlen kultúrintézménye. Most, szeptemberben ötödször nyitja meg kapuit minden korlátozás nélkül azok előtt, akik bármely területen fokozni akarják műveltségüket, akik örömüket, gyönyörűségüket találják abban, hogy az emberiség kultúrkincseit magukévá tegyék.

Már az elmúlt évben megindította a szabadegyetem a szakkollégiumokon kívül a nyelviskoláját is, hogy a nagyközönség fokozódó nyelvtanulási igényét szervezett formában kielégítse és bármely dolgozó által hozzáférhető, olcsó és mégis a város legkiválóbb nyelvtanárainak a vezetése alatt álló, kislétszámú tanulócsoportokban eredményes nyelvtanulási lehetőséget biztosítson.

A nyelviskola átütő sikere azt bizonyította, hogy a szabadegyetem vezetőségének helyes volt a meglátása, mert egy valóban égető kulturális igényt elégített ki, hisz a nyelviskolának a két félévben együttvéve több mint 600 hallgatója volt, és a központi csoportokon kívül egymás után alakultak az egyes üzemekben helyi csoportok, ahol közvetlenül munkaidő után az üzemben tanulták hetenkint egy-egy délután az orosz, német, angol, vagy francia nyelvet, kit melyik érdekelt. A központi csoportokba nemcsak Pécsről, hanem Pécs környékéről, sőt, messzibb helyekről is jártak be tanulóink, hogy éljenek ezzel a mindenki számára könnyen hozzáférhető, nagyszerű tanulási lehetőséggel, amire kisebb helyeken még kevésbé van alkalom, mint Pécsett.

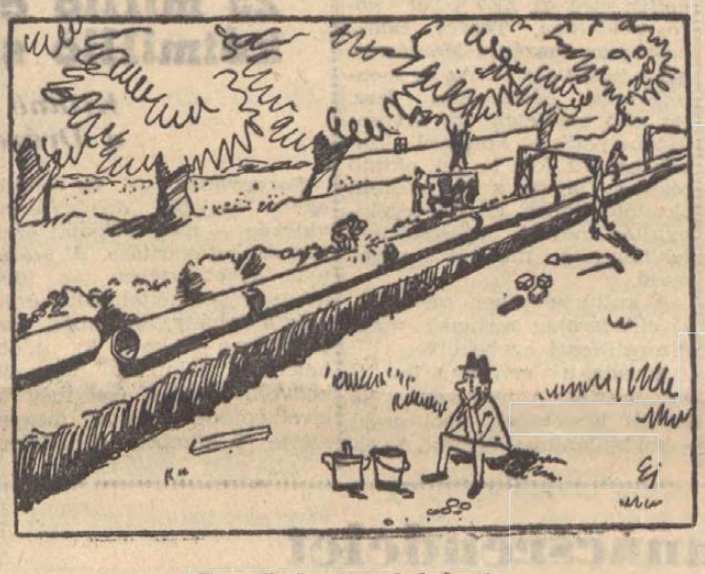
A most következő tanévben a hallgatóság egyhangú óhajának is eleget téve, meg pedagógiai szempontoknak is helyt adva, a tavalyi 4 hónapos félévek helyett, a nyelviskolán 5 hónapos félévek lesznek, mert egyébként a 4 hónapos nyári szünet a nyelvtanulásban túlságosan hosszú, folyamatos tanulásnál veszélyezteti az elért eredményeket. Így a nyelviskolán már augusztus 25-én megkezdődnek a beíratások, hogy szeptember közepén elkezdődhessék a tanítás.

A szabadegyetem szakkollégiumai továbbra is két négyhónapos félévben fognak lebonyolódni, mint eddig, tehát azokon csak októberben kezdődnek meg az előadások és május végén fejeződnek be. Sőt, az agrár kollégiumokon — mint a kertészet és a méhészet — csak egy négyhónapos félév lesz sűrített előadásokkal, hogy a dolgozók őszi és tavaszi munkaidejét az előadások ne zavarják.

Így ez idén nemcsak az eddig megszokott és kedvelt irodalmi, művészet- és zenetörténeti, biológiai és egészségügyi kollégiumok nyílnak meg, hanem a szakosztályok igen érdekes tematikákat állítottak össze, a pszichológia, pedagógia, néprajz, közgazdaságtan, jogtudomány, földrajz, fizika, kémia, építészet és műszaki ismeretek köréből is, hogy mindenki megtalálhassa azt a szakot, amelynek a kérdései leginkább érdeklik. Minden kollégiumnak csak kéthetenként egy alkalommal van előadása, de természetesen mindenki több kollégiumra is beíratkozhat, amennyiben azok nem ütköznek.

A nyelviskola és szabadegyetemi kollégiumok ügyében az érdeklődők részletes információkat nyerhetnek a TIT titkárságán, Janus Pannonius u. 11. sz. I. em.

Épül a mohács-pécsi vízvezeték

Egy türelmetlen belvárosi

A pécsi borok érdekében

Az utóbbi egy év alatt jónéhány termelői borkimérés nyílt Pécsett. Sajnos, a pécsi hegyek kitűnő terméseit alig mérik a városban, pedig sok idegen és külföldi, de a városban lakók is nagy kedvvel válogatnának a híres szentmiklósi, aranyhegyi, bállesi, szkókói borok között.

A régi pécsiek emlékeznek az 1930-as évekre, amikor a mecseki boroknak akkora sikerük volt, hogy egy-egy budapesti filléres vonat alkalmával sok fővárosi csak azért utazott Pécsre, hogy megkóstolja a híres pécsi borokat.

Pécs város idegenforgalmi érdeke is követeli, hogy legyen a városnak egy olyan reprezentatív helyisége, ahol kizárólag pécsi borokat mérnek nagy választékban és nemcsak rizlinggel szolgálják ki a borkedvelőket.

Valakinek ezt kezdeményeznie kellene, hisz a lehetőségek eddig kihasználatlanok és az igazi pécsi borokat szívesen fogyasztaná külföldi, pesti és pécsi lakos egyaránt.

HUNYADVÁRI BÉLA

Miért nőtt a tehenek hozama az állami gazdaságokban?
Utódellenőrzés

A Baranya megyei állami gazdaságokban az utóbbi évek során szarvasmarha-tenyésztésben elég jó előrehaladás volt tapasztalható. Ezt az eredményt elsősorban a *takarmányozási, elhelyezési, ápolási* és *nevelési* munkával, de nem utolsó sorban a beállított *szelekcióval* érték el.

A tartási, illetve takarmányozási viszonyok megjavításával csak a meglévő tehénállomány termelékenységét növeltük és nagy általánosságban megismertük teheneink termelőképességét. Tudjuk jól, hogy a tenyésztési munka sikeres megindításához elsősorban takarmány szükséges. Elegendő és megfelelő takarmány, tehát *jó takarmányozás nélkül tenyésztési eredményt nem érhetünk el,* mert rosszul tartott és fejlődésében visszamaradt növendékállatokból jól termelő egyedeket még akkor sem nevelhetünk, ha azok jó hozamú szülőktől származnak. Épp ezért a Baranya megyei állami gazdaságokban is a takarmánybázist igyekeztünk megteremteni, mint a szarvasmarha-tenyésztés egyik fontos alapfeltételét.

Az utóbbi években sikerült a szükséges takarmánymennyiség megtermelését megközelítőleg biztosítani, több pillangós takarmány, elsősorban lucerna termelésével, másrészt pedig silókukorica jó minőségben és nagy tömegben való előállításával. Az így rendelkezésre álló takarmányok segítségével nemcsak teheneink tejtermelését növeltük, de növendékállataink szakszerű nevelésével jól kifejlődött utódok beállítása is biztosítható volt.

A fenti követelmények megvalósítása után *megkezdtük tehénállományunknál és növendékállatainknál a tenyésztési munka második igen fontos mozzanatát, a szelekciót.* Ezzel elértük most már azt, hogy a rosszul és drágán termelő, tenyészértéket nem képviselő tehénegyedek teheneszeteinkből kikerültek.

Az említett munkák eredményeként 1957-ben a Baranya megyei állami gazdaságok egy tehénre eső tejtermelésben 3674 tehénnél elérték átlagosan a 3450 liter tejet, míg a hivatalos ellenőrzés alatt álló éves teheneink darabonként átlagban a fenti idő alatt 3650 liter tejet termeltek. *Ki kell emelnem a Görösgali ÁG-t 3880 liter, a Bólyi ÁG-t 3875 liter, a Zengőaljai ÁG-t 3948 liter, és a Pécsi ÁG-t 3635 liter egy tehénre eső tejtermeléssel.*

A fenti eredmények megtartása, illetve tovább fejlesztése megköveteli, hogy az ezután tenyésztésbe beállítandó, illetve tenyészanyag-utánpótlásra nevelt egyedeket az anyák termelési eredménye után kiválogatva, fejlődési erélyük teljes kihasználásával jó és természetes tartás mellett, úgy neveljék fel, hogy előbb-utóbb termelőképességét megtartsák, vagy éppen túlszárnyalják.

Mint tudjuk, az utód termelőképességét mindkét szülőjétől örökölheti. Az anyai tejelésről közvetlenül meggyőződhetünk, de az apa által örökítendő termelőképességre csak a bika anyja tejelése alapján következtethetünk. *Biztos képet azonban az átörökítő képességről csak abban az esetben nyerhetünk, ha azt az ivadékok termelése alapján ellenőrizzük.* Nagy általánosságban elfogadott kérdés, hogy az utód tulajdonságait anyjától és apjától egyenlő arányban örökli, mégis sokkal nagyobb jelentősége van a tenyésztési munkában a bikának, mint a tehénnek. Ez azzal támasztható alá, hogy amíg a tehéntől évente csak egy borjút nyerünk, addig a bikától 40—50, de mesterséges megtermékenyítés esetén több száz utód is születik. Ha a tehén utódja nem felel meg a várakozásunknak, kizárjuk a tenyésztésből, ami nagyobb zavart, vagy kárt nem okoz, de a bika esetleges rossz utódainak kizárása már nagyobb kiesést okozhat és a tenyésztési munkát megzavarhatja.

Ennek elkerülése *hazánkban is mindinkább tért hódít a külföldi országokban* (Anglia, Szovjetunió, Dánia, stb.) *már előbb elterjedt utódellenőrzési módszer,* mellyel a tenyésztésbe beállítandó bika tenyészértékét ivadékainak vizsgálata alapján döntjük el.

Ezt a bikautódellenőrzési módszert hazánkban 5 évvel ezelőtt, úttörőként Csukás professzor irányítása mellett a Mezőhegyesi ÁG indította meg, amely eddig 11 értékesként tenyésztésbe állított tenyészbika vizsgálatát, utódellenőrzését végezte el. A fenti úttörő munka első 5 bikájának kiértékelési munkáján magam is részt vettem és így módom volt rá, hogy a vizsgálati módszer beállítását és elvégzését közvetlenül elsajátíthassam és annak nagy fontosságát teljes egészében megismerhessem.

Hazaérkezve igyekeztem a látottakat gazdaságaink állattenyésztésének hasznára fordítani. Ez abban az időben még több nehézséggel járt, mert az utódellenőrzéshez elsősorban szükséges mesterséges megtermékenyítés gazdaságainkban még alig indult meg, így az utódellenőrzés megkezdését a mesterséges megtermékenyítés megindulásáig kénytelen voltam természetes megtermékenyítéssel beindítani.

Ennek eredményeképpen a Bólyi ÁG bikái közül beállítottam a Lenc 6515 liter tejet és 4 százalék zsírt, a Dollár 8282 liter tejet és 4 százalék zsírt, a Senn 4700 liter tejet és 4,1 százalék zsírt termelő anyai származással rendelkező fiatal bikákat és természetes úton mindegyikkel megtermékenyíttettem 40—40 tehenet 2 hónap leforgása alatt, hogy az ellések majdan ne húzódjanak nagyon szét. Az így nyerendő ivadékokból legalább 20 üszőn majd ellenőrizhető lesz a fenti bikák átörökítő képessége, melynek alapján alátámasztva származás szerinti magas tej- és zsírhozamát, a kiértékelt bika, sőt a kiértékelés alapján annak utódai is megnyugvással és jó eredménnyel lesznek használhatók szarvasmarha-tenyésztésünkben.

Az utódellenőrzés fontos ügyének felkarolása és előbbrevitele érdekében korábbi feljegyzésekből kiszedtük az eddig természetes termékenyítéssel fedeztetett egy-egy bikától származó olyan üszőket, amelyek ebben az évben és lehetőleg egy időben ellenek és így az apáknak átörökítő képessége kiértékelhető legyen. Ilyen bikák: a Cinkos 20, a Bezzeg 14, a Pandur 14 első utóddal. Az utódokat egy majorban, egyforma takarmányozás mellett készítik elő, hogy a takarmány, elhelyezés és a bánásmód az örökletes tulajdonságok helyes kialakulását rossz irányban ne befolyásolhassák.

Ezen utóbbi kiértékelések, a kiértékelésre kerülő kevés számú egyed miatt a fenti bikák származási értékét 100 százalékosan nem támasztják alá, de nagymértékben nyújtanak támpontot a fenti bikák, illetve utódaik további használatára.

Az eddig *beindított utódellenőrzési munka sikeres és fáradságot nem ismerő eredményes végrehajtásával nemcsak a Baranya megyei állami gazdaságok szarvasmarha-állományának tenyészértékét óhajtjuk tovább fejleszteni, de fő célunk az előbbi mellett, hogy termelőszövetkezetek és köztenyészetek részére mielőbb nyújthassunk értékes tenyésztési adatokat, továbbiakban pedig ellássuk azokat utódellenőrzött apaállatokkal.*

LÁNG ANTAL
a Baranya megyei ÁG Igazgatóságának állattenyésztő osztály vez.

HÍREK

KÉSZÜL A DUNÁNTÚLI TUDOMÁNYOS INTÉZET ÉVKÖNYVE

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete ez évben jelenteti meg első évkönyvét. Ebben Dél-Dunántúl természettudományi, természeti és gazdaságföldrajzi, valamint éghajlattani kérdéseivel foglalkozik majd. Az évkönyvet — amely előkészítés alatt van — a Dunántúli Tudományos Intézet belső munkatársai írják.

□

52 134 FORINTOT KAPNAK A ROMONYAI TŰZKÁROSULTAK

Beszámoltunk arról, hogy a romonyai szérű égésénél 9 gazda termése égett el. A károsultak közül Péter István 21 624, Fekete János 16 200, Kresz József 9 100, özv. Hering Jánosné 5 210 forint kártérítést kap. Öt gazda biztosítás hiányában kártérítésben nem részesülhet. Nem kapnak kártérítést a pogányi tűzkárosultak sem, mert önkéntes tűzbiztosítást nem kötöttek.

#

ROMÁN BOR A CSEMEGE-BOLTBAN

A Kossuth Lajos utca elején lévő 101. sz. Csemegeboltba új külföldi árufélességek érkeztek. Többek között 5 féle oliva olajjal készített jugoszláv szardinia, valamint 7 dl-es üvegben „Tarnave" román bor.

□

TENISZÖLTÖZŐ PÉCSETT

A Balokány-ligetben női, férfi öltözővel, zuhanyozóval, lelátóval és gondnoki lakással, irodával ellátott teniszöltöző épül csaknem 300 000 forintos költséggel. A szépkivitelű teniszöltöző tervét ifj. Dulánszky Jenő tervezőmérnökkel az élen a Pécsi Tervező Iroda teniszsportrajongói társadalmi munkában készítették. Az épületet szeptember 1-én adja át a Baranya megyei Építőipari Vállalat.

#

1961-ben kétemeletes, modern mentőállomás épül Pécsett

A felszabadulás előtt a mentőszolgálatot Pécsett még a tűzoltók látták el. Azután megépült a kétkocsis mentőállomás. Ez az akkori követelményeknek még megfelelt, a viszonyokhoz képest eléggé korszerű volt.

Azóta azonban Pécs városa nagyot fejlődött, lakosságának száma egyre növekedett. *A mentőállomás pedig szűknek, kicsinek, túlságosan zsúfoltnak bizonyult.* Az a kis helyiség, amely jelenleg a mentő-főorvos szobája, valamikor fürdőszoba volt. A mentőállomás „gyógyszertára" mindössze két fehér szekrény a folyosón. — Ugyanitt van a mentőállomás könyvtára is.

A földszinten a férfi és női öltöző a folyosón van. A régi sterilizátor helyén alkatrészraktár, amelyben meg sem lehet mozdulni. A garázsban a mennyezetről dől a vakolat. A nappali tartózkodási hely, a háló, ebédlő, raktár, kultúrterem egy helyiségben van.

Éppen ideje annak, hogy Pécsett modern mentőállomást létesítsenek. A terv már el is készült és éppen erről beszélgetünk *dr. Thán Nándor*al, a pécsi mentőállomás főorvosával:

Az új mentőállomást 1961-ben a nyugati városrészben építik meg az SZTK-val közös épületben. Tervét Budapesten az Országos Mentőszolgálat készítette el. Az új mentőállomás kétemeletes lesz. *Az első emeleten* az orvosokat helyezik el korszerű szobákban. Itt lesz az ún. oktató részleg, amely a nagyméretű oktatóteremben az elsősegélynyújtás mellett, egészségügyi felvilágosító munkát végez majd.

A kultúrteremben szemléltető előadásokat tartanak majd filmvetítéssel egybekötve.

A *második emeleten* lesz a betegellátás. A terv szerint 48 szobát létesítenek, ahol majd a sokktalanítást végzik. Az elgondolás szerint ugyanitt kiterjesztett fektetőt létesítenek, megfelelő szakorvossal.

A terv szerint a mentőállomás belépőjénél egy *szoborcsoportot* állítanak fel. Az elgondolás az, hogy egy mentő éppen egy gyermeket ment meg az életnek.

A *földszinten* az ún. zajos részben lesz a gép- és javítóműhely. 1961-ben már nem a „csillag garázsban", a nyílt utcán javítják majd a gépkocsikat, mert a mentőállomás korszerű, *modern gépkocsiszint* kap. Korszerű *gépkocsimosó*helyiséget létesítenek és megvalósítják a modern „fertőző" garázst. A garázsban fertőtlenítőgép, zuhanyozó lesz, ahol a mentők tiszta ruhát válthatnak. *Nyolcvan személyes fehér—fekete öltözőt létesítenek fürdővel és hőlég-szárítóval.* — Mellette lesz *a modern tartózkodó helyiség, ebédlő, konyha.* Lent 20 *garázshelyiség.*

A terv elkészítésénél gondoskodtak arról is, hogy a mentőállomás létszáma egyre növekszik majd. A személyzet és az odaérkezők részére külön *magán-gépkocsigarázs, motorkerékpár-tároló helyiséget terveztek be.*

A mentőállomás terve az, hogy a fehér mentőkocsi ne csak taxi, hanem *modern kórházi ágy legyen.* Olyan, ahol a modern therápia minden lehetőségei adva vannak, ahol vérátömlesztést is lehet végrehajtani. A cél az, hogy a gyógykezelés ne a kórházban, hanem már a mentőkocsiban kezdődjön. A mentőknek a legnagyobb problémát a mérgezett emberek, főleg a *részegek* okozzák. Ezek ellátásáról eddig csak Budapesten, Miskolcon és Komlón gondoskodtak. Ezekkel előfordul a hirtelen rosszullét, tulajdonképpen átmeneti betegek, akiket beszállítanak a klinikára, de útközben egészségi állapotuk javul. Ezek részére ún. „átszálló állomást" kellene létesíteni, annál is inkább, mert a klinikák túlzsúfoltak. A cél az, hogy a hirtelen bajbajutott emberen a mentőállomás minél gyorsabban segítsen. Bízunk abban, hogy a nyugati városrészben megépülő új mentőállomás ezt a problémát is megoldja majd.

25 millió cigaretta, kétmillió szivar

Kitűnő „Havanna"-termés a Dráva mentén

Baranyában — az ország egyik legjobb dohánytermő vidékén — megkezdődött az új termés betakarítása. A száraz nyár következtében az idén mintegy két héttel előbb érett meg a dohány, mint más esztendőkben szokott. Az utóbbi hetekben lehullott csapadék kedvező hatással volt még a levélképződésre és így megyeszerte jó közepes dohánytermésre számítanak a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok.

Az idén mintegy hetven holdon Havanna-dohányt is termelnek a Dráva mentén, illetve — kis területen — Mohács-szigeten. A már korábban megkezdett kísérlet jó eredménnyel járt: az összes dohányfajta közül a Havanna bírta leginkább az esőnélküli, meleg időjárást és a legjobb terméstis hozta. A holdankénti tíz mázsa dohánylevél az idén kitűnő eredménynek számít ebből a fajtából. A Dráva menti páradús levegőben a Havanna-dohány levelei szépek, finom erezetűek lettek és egyenletes olajbarna színt kaptak.

Ezekben a hetekben cigarettadohányból mintegy 3800 mázsa, szivardohányból pedig 1700 mázsa zöldtermést takarítanak be Baranyában. Ebből a mennyiségből körülbelül 25 millió cigarettát és több mint kétmillió szivart készítenek majd a dohánygyárak.

Valahol az elején...

Az Önkiszolgáló Boltban

Kellemes kávéillat szálldos ki az ajtón, és bent, a csillogó pultok, fényes csomagocslák, üvegek és konzervdobozok között fehérköpenyes eláruslítók várják a vevőket. A vevők jönnek is, ki otthonos mosollyal veszi kezébe a vásárló kosarat, ki bizalmatlan gyanakvással.

Elmúlt két éves az Önkiszolgáló Bolt, tehát a kezdeti nehézségeken már túl van. Túl vannak a bolt dolgozói is a félelmen és bizonytalanságon, hogy nem törik-e bele a bicskánk, nem sülünk-e fel szégyenszemre ezzel a modern kísérlettel. Túl vannak az első napok szomorú tapasztalatain, amelyekről lehangoló történeteket tudnak mesélni azok, akik a nehézségekben, bizonytalanságban is kitartottak. Tudnak mesélni gyerekekről, akik nem tudtak ellenállni a csokik, cukorkák, bonbonok csábító közelségének. Suhancokról, akik tizenegy doboz cigarettát raktak zsebre egy alkalommal. És régi-régi, huszonötéves vevőkről, akikre gondolkodás nélkül rá merték volna bízni akár a boltot is, hiszen mindig itt vásároltak és mindig barátságosan elbeszélgettek az eladókkal — és akkor ezek között is volt, sajnos nem is kevés, aki suttyomban becsúsztatta a táskájába azt a húszdeka sonkát vagy a csomag teát...

Pedig a jövő az önkiszolgálásé. Vegyük sorra az előnyeit (ezekről minden törzsvevő boldogan nyilatkozik): először is a kiszolgálás nagyon gyors, nem tíz perc és nem húsz, hanem egy vagy kettő, aztán nincs veszekedés, vita, nincs zsörtölődés, az eladók szekálása, aztán meg gazdaságos is, hiszen kevesebb emberrel igen nagy forgalmat lehet lebonyolítani.

Csakhát — még valahol az elején vagyunk mindennek.

A legfőbb bajnak nagyon messze visszanyúló gyökerei vannak. Nem árt — bármennyire kellemetlen is — megemlékezni néhány országról, ahol ezen már jóval túl vannak, például Svédországról. Mikor itt volt a svéd cirkusz, valamennyi embere ide járt vásárolni, és igen csodálkoztak, hogy csak egy ilyen bolt van Pécsett. Nem leheteti nekik megmagyarázni, hogy... hát szóval nálunk vannak még bizonyos nehézségek... Az emberek túlságosan megszokták annak idején, hogy jól élni csak úgy lehet, ha nem becsületes az ember. Nálunk legalábbis — erről gondoskodtak a „nemzet vezetői" — a társadalom a kis- és a nagy tolvajok szüntelen vetélkedése volt, és mivel a nagy tolvajok köztiszteletben álló személyiségek lettek, sokan akarták követni a példájukat, és elkezdték „kicsiben". Igaz, ezért börtön járt, dehát aki ügyes, az sokra viszi, aki ügyetlen, annak meg úgy kell... És hát tizenhárom év mégse elég ahhoz, hogy az a sok úriasszony elfelejtsen mindent — azt, hogy talán az ő férje is azért tudta megvenni neki a perzsabundát, mert sikerült felküzdenie magát a nagy tolvajok közé...

És pláne, ami az államé, az végeredményben senkié, illetve az enyém is — így okoskodnak nagyon sokan, s ebből lesz aztán egy ilyen kis boltnak havonta két-háromezer forint hiánya, az államnak meg a sok kicsi boltban, a sok nagyobb üzletben és a sok legnagyobb vállalatnál adódó hiányokból évente többmillió vesztesége. És az az úriasszony biztosan mérgesen legyintene, ha valaki azt mondaná neki, hogy az a húsz deka sonka meg az, hogy a melegben nincs víz, szoros kapcsolatban állnak egymással.

No, de ha az elején is vagyunk, mégiscsak haladunk. A boltnak például már alig van hiánya, alig akad elkapott, alkalmi tolvaj, kialakult a vevőkör, s aki megismerte a boltot, nem is szeret másutt vásárolni.

S ha megjavítanák a nagykereskedelmi vállalatok a csomagolást, s ha gyorsabb ütemben jelennének meg azok a beígért önkiszolgáló boltok, minden bizonnyal sokkal hamarabb elérnénk a célt...

Tanácsrendelet a házfelügyelők feladatairól

A Baranya megyei Tanács a legutóbb megtartott tanácsülésen tanácsrendeletet alkotott a házfelügyelők feladatairól. Eszerint a házfelügyelő köteles a ház felügyeletével, rendbentartásával járó minden tennivalót ellátni.

A házfelügyelő köteles:

1. a ház előtti útszakaszon a járdát, illetve ha a gyalogközlekedésre szánt útterület a járműközlekedésre szolgáló útterülettől nincs felismerhetően elkülönítve, az ingatlan mentén legalább 1 méter széles területsávot a szükséghez képest, de legalább egyszer — por felverése nélkül — seperni és locsolni; továbbá a kapualjat, udvart, lépcsőházat, folyosókat és folyosórácsokat naponta leseperni és az összesepert szemetet a szeméttartóban elhelyezni;

2. a kapu alját, a lépcsőket, a folyosókat, a lakók közös használatára szolgáló helyiségek előtereit hetenként legalább egyszer felmosni;

3. a folyosókon, a lépcsőházakban és a kapun az ablakokat, valamint a fémtárgyakat negyedévenként legalább egyszer megtisztítani, a pincét, a padlást negyedévenként takarítani;

4. a havat szükség esetén naponként többször is a járdáról, továbbá a lakóknak közös használatára szolgáló helyiségekhez, valamint a pincéhez és a padlásra vezető utakról eltakarítani és ezeket az utakat és a járdákat ha sikosak — a szükséghez képest kell felhinteni és azokról az esővizet leseperni;

5. az ingatlan előtt lévő gyalogjáró mellet elhúzódó folyókákat és csatornanyílásokat hótól, jégtől, vagy azokat eltorlaszoló bármely anyagtól megtisztítani;

6. az udvar, a kapualja, a lépcsők, a folyosók és a lakók közös használatára szolgáló helyiségek világításával kapcsolatos tennivalókat ellátni;

7. a kapuzárás előtt ellenőrizni, hogy a kapu csengője működik-e, a kaput a kapuzárásra nézve megállapított időben zárva tartani és a csengetésre haladéktalanul kinyitni;

8. a padlás és pince ajtaját állandóan zárva tartani, ezek kulcsát őrizni és szükség esetén a lakóknak rendelkezésére bocsátani a házirendben megállapított időben;

9. az épületet kapuzárás után tűzbiztonsági szempontból megvizsgálni és ellenőrizni, hogy a folyosókon, a lépcsőházakban és a félreeső helyeken nem tartózkodnak-e közbiztonságra aggályos személyek;

10. a felvonót kezelni és azon a szállítást eszközölni;

11. a ház rendjét, csendjét és nyugalmát fenntartani és az ezzel kapcsolatos szükséges intézkedéseket megtenni;

12. a lakóknak közös használatra szolgáló helyiségek megfelelő használatát ellenőrizni és az ezzel kapcsolatos használati előjegyzést vezetni;

13. a háziszemét gyűjtésére szolgáló tartályokat a szemét elfuvarozására megállapított időben a kapu elé helyezni;

14. a hatósági rendelkezéseket pontosan teljesíteni, közvetíteni és végrehajtani, a különféle összeíró lapokat utasítás szerint és pontosan szétosztani s összegyűjteni;

15. a lakókról a betűsoros nyilvántartó jegyzéket pontosan vezetni, felügyelni arra, hogy a házban bejelentés nélkül senki ne lakjon, a lakónyilvántartó könyvbe betekintést csak hivatalos személy részére engedhet;

16. a lakókkal szemben tárgyilagos és előzékeny magatartást tanúsítani;

17. a ház állagában, alkatrészeiben, tartozékaiban jelentkező károkat és hiányosságokat, valamint egyéb fogyatékosságokat a ház kezelőjének azonnal bejelenteni;

18. a lakbéreket és járulékait havonta beszedni és azzal a ház kezelőjénél elszámolni, a vonatkozó lakbérfizetési jegyzéket pontosan fizetni;

19. A házfelügyelő munkaszüneti napokon is gondoskodni köteles — esetleg családtagja, vagy más megbízottja útján — a ház felügyeletéről, a közbiztonsági és közrendészeti szabályokkal kapcsolatos intézkedések megtételéről, valamint arról, hogy a lakók a közös használatra szolgáló helyiségeket és azok felszerelését vasárnap és más ünnepnapon is használhassák.

20. A megbízottért a házfelügyelő felelősséggel tartozik.

21. A házfelügyelő feladatait a vele kötött munkaszerződésben írásban kell szabályozni.

22. A háztulajdonosnak, illetve házkezelőnek — különleges viszonyok esetén — jogában áll a házfelügyelővel a feladatait illetően jelen tanácsrendelettől eltérő munkaszerződést kötni, ez azonban a bérlők hátrányára nem szolgálhat.

23. Ha a házfelügyelői feladatok nemteljesítése a munkaszerződés megsértésén felül jogszabálysértést is képez, a jogszabálysértésért a felelősség a munkaviszony tartama alatt a tulajdonos, illetve kezelő helyett a házfelügyelőt terheli.

24. A jelen tanácsrendelet a kihirdetés napján lép életbe.

25. Jelen rendelet hatálya kiterjed a társadalmi és személyi tulajdonban lévő lakóépületekben akár az állami vállalatok (Ingatlankezelő Vállalat, Községgazdálkodási Vállalat), akár magánszemélyek által alkalmazott házfelügyelőkre.

26. A házfelügyelők munkaviszonyára és munkafeltételeire a munkaügyi miniszter 7/1958. (VI. 2.) sz. rendelete irányadó.

Kézikapcsolású mellékközpontot létesit a posta

A pécsi postaigazgatóság az automata távbeszélőközpont telitettsége miatt, a távbeszélő állomások további bekapcsolása érdekében egy kézikapcsolású mellékközpontot helyez majd üzembe. Ebbe a központba kapcsolják be az újonnan jelentkező előfizetőket és a lakáson felszerelt, az automata központba bekapcsolt távbeszélő-állomások közül is egyeseket számváltozással ide helyeznek át.

A szeptemberben megjelenő új távbeszélő-névsorban ezek az állomások már az új kapcsolási számmal szerepelnek majd. Hogy ki van a szükségközpontba bekapcsolva, az onnan tudható meg, hogy a távbeszélő-névsorban majd az előfizető neve után zárójelben szereplő kapcsolási szám 1—450-ig terjedő, egy-, kettő- vagy háromjegyű.

A távbeszélő-névsor megjelenéséig a tudakozó (08) ad felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy az ide bekapcsolt előfizetőknek mi a kapcsolási száma.

Az automata központba bekapcsolt előfizetők e mellékközpont előfizetőivel oly módon beszélhetnek, hogy a távbeszélő névsorban az előfizető neve után szereplő négyszámjegyű számok egyikét (15-50, 18-81, 26-04, 27-81) kell először tárcsázniok. Hívásra a mellékközpont távbeszélője „központ"-szóval jelentkezik és tőle kell kérni a hívni szándékozott előfizető számának kapcsolását.

1 790 mázsa hússertés 10 400 rántanivaló csirke terven felül

A Baranya megyei állami gazdaságok évi hússertés értékesítési tervüket az első félévben már 84 százalékra teljesítették. Ez azt jelenti, hogy az első félévben 1 790 mázsa hússertést adtak el terven felül.

A tervezett mennyiségen túl 10 400 kiváló minőségű rántanivaló csirkét értékesítettek a megye állami gazdaságai.

Mint érdekességet érdemes még megemlíteni, hogy az első félévben a megye állami gazdaságaiból 1 300 pecsenyebárányt exportáltak Franciaországba.

Virágzik az orchidea a főiskola botanikuskertjében

A trópusi orchideák a legbonyolultabb virágszerkezetű és egyben a legszebb, legváltozatosabb virágú növények. Ezek a növények hazájukban leginkább fán lakók (epifitonok), nagyrészt gumószerűen megvastagodott szárral, mely lecsüngő léggyökereivel veszi fel a levegő vízpáráját. A vizet bőrszerű leveleikben, vagy hajtásgumóikban halmozzák fel. Számos orchidea gumója értékes anyagot (a keményítő és nyálkatartalmú szalepet) szolgáltat, amelyből gyógyszer készül.

A fán lakó orchideák közül a zöld színűek nem élősködők, hanem szaprofiták, vagyis korhadás anyagokból táplálkoznak.

Az orchideák rendkívüli szépségű és különlegességű virágzata a rovarmegporzáshoz, ritkábban a madármegporzáshoz való legmesszebbmenő alkalmazkodás eredménye. A virágtakaróban legfeltűnőbb a mézajak, amely valóságos rászállóhely a rovarok számára. Sok fajnak a virágtakarója olyan, mintha színes viaszból lenne. Ilyen a főiskola botanikuskertje üvegházában most kinyílott Stanhopea oculata nevű orchidea virága is. Rendkívüli szépségük mellett kellemes, vaníliára vagy kakaóra emlékeztető aromatikus illatuk is van.

További érdekessége az orchidea-féléknek az is, hogy a megporzás után a megtermékenyítés csak hosszú idő után; hetekkel, vagy hónapokkal következik be. Ezért az orchidea virágok hosszú ideig nyílnak, mert az elvirágzás csak a megtermékenyítés után következik be.

Apró magvaik csak meghatározott gombafonalak jelenlétében csíráznak.

Az értékes és pompás trópusi orchideákat nagy áldozatok árán hozták be Európa nagyobb kertészeteibe. Egész őserdőket kiirtottak azért, hogy a fákon élő orchideákat leszedhessék. Nevelésük rendkívül körülményes és nehéz. A mi üvegházunkban függőkosarakban tőzegmoha között termesztjük orchideáinkat, ahol otthonosan érzik magukat, amit az is bizonyít, hogy minden esztendőben pompás virágokkal örvendeztetik meg botanikuskertünk látogatóit.

PÁSZTOR GYÖRGY
tanszékvezető

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Hordó, 6 hektós, kitűnő karban eladó. Molnár, Hunyadi u. 62. 758

Electrolux, svéd gyártmányú villamos hűtőszekrény, egy villamos táskavarrógép eladó. Telefon: 37-63. 787

Fiatal, nagyfajtájú, erős szamár eladó. Erdeklődni 42-45 távbeszélő állomáson lehet délután 17 óra után, vasárnap egész napon. 680

Modern, új, világítós rekamlé, fotel, székekkel eladó. Petőfi u. 66. II. 8. 663

125 cm³ Csepel eladó. Katalin u. 13. 733

600-as Sport B. M. W. oldalkocsival, szélvédővel igényesnek olcsón eladó. Erdősi, Pécs, Mártírok u. 42. 736

Singer és Pfaff szabóvarrógép, női varrógépek eladók. Varrógépraktár, Városház utca. 731

Farkas kölyökkutyák eladók. Pécs, Vöröskereszt u. 14. sz. 719

Eladó 37 m³ hajópadló, vánkosfa, stukatorhoz nádpadló 37 m². Málom. Alsó u. 24. szám. Hammerék. 643

Gyermekágy, nagyon szép, eladó. Szabadság utca 6. szám. 630

Kárpitozott garnitúrák, gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek kárpitos kisiparosnál, fizetési kedvezménnyel. Kívánságra fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László kárpitos kisiparos Budapest, VI. Majakovszkij u. 98/a, (volt Király utca). 68

Tolósúlyos mérleg rövid rúddal, nagy tányérral, hitelesítve kapható. Baja, Bezerédi u. 3. Krammer. 69

Fűkaszálógépek, lógereblyék, benzin- és villanymotorok, darálók kaphatók Gazdag Rezsőnél, Szentlőrinc. 131

Műkőiparosok figyelmébe! Tüzép pécsi 2-es számú telepén fehér cement és betonkavics kapható. 138

Sütét, kisipari háló eladó. Irányi Dániel tér 8. III. 7. Erdeklődni hétköznap. 168

Világos hálószoba jó állapotban, 7 darabból, sodronyokkal eladó. Cím: Damjanich utca 31/1. 778

Zongora, bécsi „Wopaterni" gyártmányú, eladó. Megtekinthető: Kistótfalun 39. sz. 755

Autókarosszéria-, motorkerékpár-, karambol-javítás a legkényesebb igényeket kielégítően. Petrovics, Majláth u. 8. Telefon: 42-48. 792

350 cm³ lengővillás, generálozott motorkerékpár eladó, vagy kisebbért elcserélhető. Mihály utca 24. szám. 783

Hálóberendezés, konyhabútor, varrógép, szekrények, ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. 770

Szép cseresznyefaháló, sodrony matraccal eladó, Szőlő u. 19. szám alatt. 798

Hálószoba új hármasszekrénnyel, diópolitúros, eladó. Bartók Béla u. 37. 799

Új, 125-ös Danuvia sürgősen eladó, Bogád, Kossuth u. 10. 652

Modern, kettőszemélyes rekamlé, bordó huzattal eladó. Doktor Sándor u. 22 sz., kapu alatt jobbra. 628

Gombor sportkocsi eladó. Vas Gereben u. 8. sz. 750

Fekete, rövid, angolmechanikás Rösler zongora igényesnek eladó. Liszt Ferenc u. 18. em. 682

Oppel Kadet kocsi eladó. Megtekinthető: Pécsbányatelep, Borbála u. 2. Gyógyszertár mellett. 669

Mosógép eladó. Nagy Jenő utca 35. 739

Téglát nagyobb menyiségben is településen átvéve magánosoknak is eladunk. Befizetés: Sallai utca 11. sz. Építő Szövetkezet. 789

Egy nikkelezett csőgyermekágy eladó. Várnagy Zetkin Klára u. 2. Megtekinthető délelőtt. 716

Réz fürdőkályha, öntöttvas alsórésszel, komplett eladó. Mandula u. 29. 690

13 soros, jó állapotban lévő vetőgép eladó. Pécs-Málom, Kis utca 13. 660

2 db 160x170, 1 db 110x170 kifogástalan, használt ablak tokkal, beüvegezve, spalettákkal **és egy db** 80x100-as használt vasablak eladó. Ugyanitt eladó 30 q tengeri és 10 q árpa. Kovácstelep, Baranyavár u. 28. sz. 684

Személyautó, generálozva, igen jó karban, eladó. József Attila u. 7. sz. Házfelügyelő. 820

Keményfa hálószobabútor, ágybetétek, szekrények, ágyak, asztalok, karosszékek eladók. Zsolnay V. u. 7. sz. Bútorüzlet. 810

4 HP 380—660—1400 villanymotor eladó. Bajcsy Zs. u. 35, Berki. 802

Pianinó, zongora (angolmechanikás), harmónium alkalmi áron eladó. Cím: Kossuth u. 89. Tel.: 49-93. 811

1,7 Mercedes személygépkocsi, generálozott, bejáratott, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Dr. Homola, Pécs, Szabolcsfalu. Telefon: 24-92, de. 10 óráig. 818

Konyhabútort, hálószobabútort szép kivitelben csináltasson a készítőnél! Pécs, Majláth u. 8, Udvarban balra. 821

Ingatlan

Beköltözhető kis családi házat keresek Pécsett, 3000 készpénz, többit megegyezés szerint. Cím: Pécs, Pozsony u. 3. Lutz. 779

Eladó 1532 négyszögöl szántóföld és 350 db nagyméretű betoncserép. Balassa Bálint út 7. szám (Budai vám). 766

Vöröskereszt utcában egy ház eladó, részben beköltözhető. Érdeklődni lehet Szent Vince utca 14. szám, délután 4 után. 180

Eladó egy szoba-konyha, mellékhelyiségből álló beköltözhető ház, 1455 négyszögöl szőlő gyümölcsössel. Patacs, Bajmi u. 4. 179

Gyümölcs-szőlő telek, nagy terméssel, részben részletre eladó. Vízvezeték, pince, vikkendházzal. Bartók Béla u. 26. 2 csengetés. 178

Eladó 500 négyszögöl szőlő, házhelynek is alkalmas, a szülészeti klinika mellett. Bővebbet: Zója u. 4. (volt Pius) u. 4. 662

Eladó Mezőszél u. 33. sz. ház fele része, 2 szoba-konyha, kamra, előszoba, sertésól. Erdeklődni: Nagyharsány 126. sz. alatt. 742

Családiház beköltözhetően eladó. Fürst Sándor utca 22. 751

Beköltözhető, gazdálkodásra alkalmas, jókarban lévő, a Bogádi útnál a volt Hódosi-féle ház 70 000 Ft-ért eladó. 775

Ungvár u. 3. sz. házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Erdeklődni: Alkotmány u. 41. 786

Kertváros, templom térnél egy kis családi ház eladó. Timár György. 767

Házhelyek, szántó és szőlőtelepítésre alkalmas földek eladók. Gyárváros, Gyár utca 15. sz. Klesch. 704

Eladó azonnal beköltözhetően Kopács utca 1. sz. családiház. 635

Sámod községben jókarban lévő ház, gazdasági épületekkel és földdel, idős korra való tekintettel, sürgősen eladó. Ritócz Károly Sámod, Baranya. 703

Balaton-környéki nyaralóval pécsi családi házat cserélnék, Orsolya u. 5. Avar. 727

Házhely-gyümölcsös, 217 négyszögöl beültetett terület eladó. Rigó u. 14. sz. Bővebbet Báthori u. 14. sz. alatt. 681

Mezőszél u. 28. sz. ház eladó, vagy gyümölcsösért cserélek. Beköltözhető. 723

Családiház, gazdálkodásra alkalmas, a belváros szélén. Érdeklődni: Zsolnay V. u. 1., trafik. Furnerné. 726

649 négyszögöl szőlő présházzal, pincével eladó. Pécsszabolcs, Egyenlőség u. 4. sz. 722

Szigetváron eladnám 5 szobás, mellékhelyiséges, nagy kertes házrészemet. Esetleg lakásonként is. Ebből 2 lakás beköltözhető. Érdeklődni: Eitnerné, Szigetvár, Rákóczi u. 15. sz. 650

Kertvárosban a templomnál egy új kétszoba-összkomfortos családiház, azonnal beköltözhetően, eladó. OTP kölcsön átvehető. Cím: Kis-Boldogasszony u. 8. Újvári. (Ágoston tér fölött.) 633

Szigeti út 86. sz. ház üzem vagy műhely céljára alkalmas épülettel, három helyiséggel beköltözhetően, eladó. 734

Háromszobás, gázos családiház beköltözhetőséggel eladó. Béla u. 18. 707

Beköltözhető kertes, gazdálkodásra alkalmas családiház eladó. Füry u. 15. 730

Beköltözhető új villa, 1000 négyszögöl szőlővel, terméssel, felszereléssel eladó, vagy elfoglalható beiterületi családiházért, esetleg házrészért megegyezéssel elcserélhető. Felvilágosítás: Rét utca 27. sz. 653

Azonnal beköltözhető, kétszoba-konyhás családiház eladó. Szent Vince u. 34. 725

Hunyadi János u. 38-as ház ⅔ része, kétszoba, fürdőszoba beköltözhetőséggel eladó. 605

Szőlő (340 öl) a Postavölgyben eladó. Landler, (Klimó) u. 23. 641

Pellérden kiadó 6 kh. szántó kishaszonbérbe vagy bérbe. Erdeklődni: Kossuth Lajos u. 26. 657

Pellérden eladó 1000 négyszögöl szántó, 450 házhely, 400 kenderföld, 1400 rét, Dózsa György u. 78. 634

Felső-Havi utca 24. sz. ház felerésze beköltözéssel sürgősen eladó. Ára megegyezés szerint. Pappné. 672

Háromszobás, fedett tetőteraszos, közműves villa nagy előkerttel eladó. Erdeklődni: Dischka utca 8. emelet. 584

Cserdi hegyen 800 négyszögöl szőlő, présházzal, teljes felszereléssel, terméssel együtt eladó. Erdeklődni: Királyegyházán 209. sz. alatt. 473

Pécsbányán, Debreczeni Márton utca 2. sz. 3 szobás, 350 négyszögöl kertes, beköltözhető családiház eladó, esetleg pécsi 3 szobás, kertes házért elcserélhető. 171

Kisebb házat készpénzért azonnali fizetésre vennék. Doktor Sándor utca 22. Hanser. 788

Eladó szőlő, gyümölcsös, épülettel. Erdeklődni, Rákóczi út 49. Geng fodrásznál. 812

Rét és házhelyek erdővel vagy szőlővel a Makár-hegyen eladók. Telefon: 40-75. 803

Gyódon a 73. sz. ház nagy telekkel, gazdasági épülettel eladó. Erdeklődni: Tóthéknál, Pécs, Nagyvárad u. 21. 804

Villatelek Magasiati út legszebb részén eladó. Fehérvári, Rákóczi út 73/a. 808

Üzemek karbantartó műhelyének vezetését, vagy termelési vonalon vezető műszaki állást vállalnék, általános gépészeti, műszerész és elektrotechnikai szakismerettel. Tel.: 32-82. 791

Bejárónőt fél napra két gyermek mellé azonnal felveszek. Varga, Székely Bertalan u. 33. 724

Egy magános asszonyt napi 3—4 órai elfoglaltsággal felveszek. Vámház u. 55. 661

Keresek megbízható, gyermekszerető, idősebb asszonyt, aki minden másnap kislányomat és háztartásomat ellátná. Cím: Tokai Gyula, Pécsbányarendező vasútállomás. Erdeklődni a címnél, és tel.: 47-68. 651

Megbízható bejárónőt keresünk. Jelentkezés Pécs, Munkácsy M. u. 27. Fszt. 1. 732

Kétgyermekes család bejárónőt keres. Ujmeszes 25. Szigeti. 715

Gyermekszerető, jól főző házvezetőnőt szeptember 1-re felveszünk. Zsolnay V. u. 52. sz. 678

Gépkocsivezetőt, nagyobb gyakorlattal rendelkezőt teher-személy jogosítvánnyal felvételre keres a Baranya Megyei Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat Pécs, Lenin tér 6., főpályaudvar mellett. 184

Házasság

59 éves dolgozó férfi keres hozzá illő, nemi anyagival, nyugdíjjal rendelkező nőt feleségnek. Lakás van. Őszirózsa 59 jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. kérek választ. 753

Házasság céljából szeretnék megismerkedni vallásos, jólelkű özveggyel vagy idősebb lánnyal, aki férjét értékelni és megbecsülni tudná (35—40 évig), aki otthont tud biztosítani részemre. „Szeretet boldogságot hoz" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 756

64 éves nyugdíjas özvegyasszony hozzá illő férfi ismeretségét keresi. Minden van jeligére, Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 648

Nagy Ferenc rádiómüszerész műhelyének új címe: Steinmetz kapitány tér 2. Vállal rádió-, hangerősítő-, magnetofon-lemezjátszó javításokat. 136

Pótbeiratás a Gépíró és Gyorsíró Iskolában megkezdődik 1958. augusztus 18-án és tart szeptember 5-ig. Hivatalos idő minden munkanapon délelőtt 8—11 óráig Temesvár u. 2., a Közgazdasági Technikum épületében. Beiratáshoz szükséges: általános iskola VIII. o. bizonyítványa, anyakönyvi kivonat és 100 Ft. Telefon: 14-93. 140

Nagy József, a szentlőrinci fmsz dolgozója aug. 13-án Pécsett, a Borforgalmi V. és a Dohánygyár között elvesztette összes személyi iratait. Kérjük a becsületes megtalálót, a pénz kivételével az iratokat a szentlőrinci fmsz címére megküldeni szíveskedjék.

Vállalatok figyelem! Személygépkocsik nagyjavítását, valamint Dodge Weapon gépkocsikra szépvonalú zárt fakarosszéria készítését kedvező határidőre vállaljuk. Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 118

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. György utca 6. 795

Beteg sétáltatására tolókocsit keresek. Arató Károly, Torda utca 18. 807

Társasház építéséhez társakat keresek, Tel.: 24-94. 816

Elegáns

cipőt-ruhát készíttessen a

Pécsi Ruha- és Cipőipari Vállalat

üzleteiben. Szövetek nagy választékban. Kiváló minőségű borjú box bőrök választékos színekben.

ÜZLETHÁZAINK:

Kossuth Lajos út 37. sz., minőségi szabóság. Bem u. 3., minőségi cipőbolt. Kossuth Lajos u. és Flórián u. sarok, minőségi cipőüzlet. Meszesen ruha- és cipőüzemünk.

Hallgassa meg

a MECSEK-cukrászdában

az új zenegépen kívánsága szerint kiválasztott lemezeket

DÉLELŐTT FÉL TIZ ÓRÁTÓL ÉJFÉLIG!

Kóstolja meg

a Mecsek cukrászda új krémfagylalt különlegességeit

Állás

Szabó szakmunkásokat felveszünk. Pécsi Állami Áruház, 170

Szentlászló és Vidéke Körzeti Fmsz igazgatósága az 1. sz. vegyes boltba boltkezelőt keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a fenti fmsz igazgatóságánál. 181

Műhelyvezetőt keres a Komlói Mélyfúró Vállalat Komló, Kossuth Lajos u. 1. sz. Csak nagy szakmai gyakorlattal rehdelkezők jelentkezzenek. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a személyzeti osztályon. 177

Férfifodrász tanulót felveszek. Huba fodrász, Pécs, Széchenyi tér. 162

Háztartásba bentlakót, vagy bejárót felveszek. József u. 31. 696

Gyermekszerető házvezetőnőt felveszünk, lehetőleg bentlakással. Zsolnay u. 52., emelet. 711

Konyhalányt azonnali belépésre felvesz a Gyógypedagógiai Intézet, Kulich Gy. u. 1. 815

Házvezetőnőt keresek kis háztartáshoz, József Attila u. 7. I. emelet 6. 819

Görcsöny és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet szilvási vegyes boltjába szakképzett boltkezelőt keres. Bővebbet: Görcsöny, a központi irodán. 809

Éjjeliőrt felvételre keres a Baranya Megyei Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat, Pécs, Lenin tér 6., főpályaudvar mellett. 185

„Kalasz" képzettségű állami intézetek könyvelésében jártas könyvelői állásra pályázatot hirdetek. Szolgálati szoba, étkezés biztosítva. Fizetés havi 1200—1400 Ft. Pályázatok részletes önéletrajzzal szeptember 1-ig Király József igazgatónak. Szociális Foglalkoztató Otthon, Bikal küldendők. 186

Vegyes

Figyelem! Fényképek, festmények keretezése, üvegezés háznál. Csonki, Pécs, Kossuth u. 28. 364

Pécsi Fehérkúti Turistaháztól 19-én elloptak egy foxi kölyköt. Fehér, csak az egyik szeme körül van barnás folt. Nyomravezető jutalomban részesül. 714

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor. Alkotmány utca 14. Telefon: 15-30. 41-es mellék. 752

Gépírás és gyorsírás tanítását vállalja szaktanár iskolánál óradíj minőségben. Pécs, Káptalan u. 3. 763

Féregirtás. Poloskacsótány-, egér- és patkányirtásokat vállalunk üzemek és magánosok részére vidéken is. Egyes bútordarabok részére ciánkamra a településünkön. Pécsi Köztisztasági V. Pécs, Rózsa Ferenc u. 17. sz. T.: 10-22.

Alomszalmának alkalmas szalmatörek ingyen elszállítható az új Hőerőmű építkezés területéről. Jelentkezni: Pém Józsefné gondnoknőnél. É. M. Állami Építőipari Vállalat magas főépítésvezetősége. 187

Lakás

Gyermektelen értelmiségi házaspár bútorozott szobát keres, Telefon: 30-30. 166

Elcserélnem nagyszoba-konyhás, gazdálkodásra alkalmas lakásomat. Horváthné, Pécs, Pécsvárad út 9. 777

Teljes ellátásra, lakásra kettő diáklányt elvállalunk. Fizetés megegyezésre. József Attila u. 47. Petri. 800

Két vagy 3 szobás, összkomfortos és szoba-konyhás lakást keresek magas költségtérítéssel. Hartai. Jókai tér 11., kapu alatt jobbra, első ajtó. 178

Egyszoba-konyhás lakást nagyobb hasonlóra (utcai) cserélek költségtérítéssel. Brissné, Mezőszél u. 54. 705

Kettőszoba, alkovos belvárosi, összkomfortos lakásomat elcserélném kettőszoba-hallos, vagy háromszobás hasonlóra. Érdeklődni: I. sz. Belklinika portásnál. 689

Elcserélném egyszoba-összkomfortos lakásomat kétszoba-fürdőszobásra költségtérítéssel. Lehet repülőtéri is. Tel.: 11-21. 654

Diáklányt teljes ellátásra vállalunk. Reitinger, Alkotmány u. 13. sz. 796

Elcserélném kétszobás lakásomat hasonló összkomfortosra. Harvay, Széchenyi tér 2. 675

Férfi, esetleg diák részére bútorozott szoba kiadó. Kolozsvár utca 20., alagsor. 737

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiségből álló lakásomat szoba-konyhás mellékhelyiségre a belvárosban, magas ráfizetéssel. Zsolnay Vilmos u. 49. 693

Egyszoba-konyha, mellékhelyiséggel lakást keresek földszinten, költségmegtérítéssel. Joódy, Kossuth u. 19. 636

Háromszobás, összkomfortos belvárosi lakásomat egyszobás-hallos-fürdőszobásra cserélem. T.: 21-08.

Mohácsi 2 szoba-komfortos lakásomat megegyezéssel pécsiért elcserélem. Telefon: 12-48. 813

Petőfi utcában, villamos megállónál lévő, kettőszoba, konyha, éléskamrás lakásomat magas költségtérítéssel elcserélném belvárosi háromszoba-komfortosra. Telefon: 14-46 805

Emeleti, összkomfortos, másfélszobás lakásom elcserélném hasonló kertes földszintiért, vagy 2 szobásért, Perczel u. 11. Kazi. 801

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A bólyi állami egészségügyi gyermekotthon vezetője pályázatot hirdet az E. 414 kulcsszámú „Könyvelés vezetője" állásra, amely 1150 Ft havi illetménnyel jár. A pályázónak legalább közgazdasági technikumi végzettséggel kell rendelkezni, de előnyben részesül az, akinek Kálász könyvelői képesítése vagy gyakorlata van. Az állást 1 havi próbaidőre 1000 Ft alapbér mellett s megfelelés esetén végleges kinevezéssel töltjük ki.

Az intézetben lakást és férőhelyet biztosítani nem tudunk, napi étkezést 7,40 Ft térítés mellett igénybe lehet venni.

A pályázati kérelmet az intézet vezetőjének kell címezni és mellékelni kell: az iskolai végzettséget igazoló okmányt, erkölcsi bizonyítványt s az esetleges eddigi működést igazoló iratokat is. Közszolgálatban állók a szolgálati út betartásával pályázhatnak. 168

HALÁLOZÁS. Özv. Cseh Istvánné folyó hó 22-én 73 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 26-án, kedden délután 4 órakor lesz a köztemetőben.

BEIRATÁS a Pécsi Balettmunkaközösségbe szeptember 1—6-ig naponta délután 5—7. Színház tér 2. I. em. Oktatók: Blauhorn, Greguss, Stefán.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal: Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

KISLAKÁSÉPITŐK FIGYELEM!

Szövetkezetünk vállalja építőmunkák pontos, megbízható kivitelezését

Felvilágosítás központi irodánkban.

Szigetvári Építő KTSZ

Szigetvár, József Attila u. 71

Telefon: 102.

Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat papírboltjai:

7-ES SZ. SALLAI U. 2., 34-ES SZ. KOSSUTH U. 15.

meghosszabbított nyitvatartási idővel

7—19 óráig állnak a vásárlóközönség rendelkezésére.

Hátitáskák, aktatáskák, töltőtollak, iskolaszerek nagy választékban, füzetek előre csomagolva várják kedves vevőközönségünket.

Termelőszövetkezetek!
Szakcsoportok! Egyéni hizlalók!

Rövidesen megindul az 1959. évi sertéshizlalási akció!

Szerződéskötésre előjegyzéseket már most elfogadnak az Állatforgalmi Vállalat felvásárlói! Termelőszövetkezeteknek 600,—, egyéb hizlalonak 400,— forint kamatmentes előleg sertésdarabonként!

Átvételi árak:

106—125	kilogramm súlyú, fajtiszta, fehér hússertés	15,50/kg
106	kilogramm feletti egyéb hússertés	14,80/kg
126—165	kilogramm súlyú zsír- és zsírjellegű sertés	14,50/kg
165	kilogramm feletti zsír- és zsírjellegű sertés	14,80/kg
170	kilogramm feletti tenyésztésbe fogott sertés	14,—/kg

Termelőszövetkezetek és szakcsoportok közösen hizlalt falkás sertései után egyidejű átadás esetén 1—2 forint szerződéses felár kilogrammonként!

Kössön sertéshizlalási szerződést! Biztos jövedelem!

BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI VÁLL.

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!

Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

A VASÁRNAP SPORTJA

Sporthírek

Az NB. III. irányítását az MLSZ országos elnöksége döntése értelmében a Baranya megyei labdarúgó szövetség végzi. A játékvezetők küldéséről még nem döntöttek.

*

Ismét megkezdődnek a vívóedzések. Az egyetemi tornacsarnokban a PEAC vívói hétfőn, szerdán és pénteken délután 5 órától, a PVSK versenyzői pedig a vasutas tornacsarnokban kedden és csütörtökön ugyancsak 5 órától tartják edzéseiket.

*

Úttörő labdarúgó-toborzót tart hétfőn délután 4 órai kezdettel a Pécsi BTC a Verseny ucai sporttelepén. Ugyanakkor tartják meg az ifjúságiak első edzéseit is Leipán István vezetésével.

*

Az egyetemi tornacsarnok a jövő héttől kezdődően ismét minden délután a PEAC sportolók rendelkezésére áll. Hétfőn, szerdán és pénteken a tornászok és a vívók, kedden, csütörtökön a kézilabdázók és kosárlabdázók tartják edzéseiket.

*

Az MTSH elnöksége jóváhagyta a Pécsbányatelepi Bányász és a Pécsújhegyi Bányász fúzióját. A jövőben a két sportkör Pécsi Bányász néven működik.

FELHIVÁS!

A Pécsi Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya értesíti Pécsi város lakosságát, hogy a városban garázdálkodó kerékpártolvajokat elfogta. A tettesek az ellopott kerékpárok számát megváltoztatták, alkatrészeiket összecserélték, befestették. Azok a károsultak, akiktől 1957. augusztusától 1958. augusztus 16-ig kerékpárt loptak el, saját érdekükben a városi rendőrkapitányság bűnügyi osztályán (Pécs, Hunyadi János u. 11. sz. I. emelet 12. számú szoba) tulajdonukat képező kerékpárjaikért jelentkezzenek.

Új korszak a pécsi bányászsportban

Dorog, Salgótarján, Tatabánya bányász sportolói országos viszonylatban is a legjobbak közé tartoznak. A három bányász város labdarúgói évek óta az NB I-ben szerepelnek. Pécsett ezzel szemben keveset hallani a bányász sportolókról. Az elmúlt években a Pécsbányatelepi Bányásznak volt ugyan NB. II-es labdarúgó-csapata, de nem tudta a helyét biztosítani a másodosztályban. Más sportágakban sem képviselnek azonban jelentős erőt a bányász sportolók. Mi ennek az oka? Amíg Dorogon, Tatabányán, Salgótarjánban egészséges, erős bányász sportkörök működnek, addig a Pécs vidéki kis üzemi bányász sportkörök nem tudtak számottevő eredményt elérni sem a minőségi, sem pedig a tömegsport terén. A klubsovinizmus sokáig megakadályozta Pécsett az egységes bányász sportkör létrejöttét.

A pécsi bányász sportvezetők most végre felismerték a bányász sport fejlődésének egyedüli helyes útját és a Pécsújhegyi Bányász, valamint a Pécsbányatelepi Bányász fuzíójában megalakították a Pécsi Bányászt.

Nem volt könnyű dolguk az új sportkör szervezőinek. Voltak és még ma is vannak Pécsújhegyen, Pécsbányatelepen, de főleg Szabolcson olyanok, akik nem látnak tovább az orruknál és a kis sportköri érdekeket előbbre helyezik a bányász sport érdekeinél. Igaz, a néhány évvel ezelőtt létrejött és később megszünt bányász választmány sokakban keserű emlékeket idéz. Az akkori hibákból azonban tanultak a vezetők és most, amikor a Pécsi Bányászt szervezik, nem az újhegyi, pécsbányatelepi sportvezetők szemszögéből nézik a helyzetet, hanem a több ezer dolgozót foglalkoztató Pécs vidéki bányász kerületek minőségi és tömegsport fejlődését tartják szem előtt. Mert van jövője Pécsett a Bányász SK-nak. Néhány év mulva felépülő új bányász stadionban méltó otthonhoz jutnak a bányász sportolók.

Az első lépéseket már megtették a Pécsi Bányász szervezésében. Megválasztották a választmányt, ezen belül az elnökséget. A sportkör elnöke régi, kipróbált bányász sportvezető: Hámori András lett, ügyvezető elnökké pedig Bódi Dezső választották. Egyelőre öt szakosztályt működtetnek. A labdarúgás mellett kézilabdával, birkózással, kerékpározással és tekével foglalkoznak. A közeljövőben szeretnék megszervezni az atlétika és torna szakosztályt. Már kijelölték az egyes szakosztályok vezetőit és edzőit is. Sőt az edzések is megkezdődtek. A labdarúgó első és második csapat Pécsbányatelepen, a harmadik csapat és az ifjúságiak, valamint az úttörők Pécsújhegyen tartják edzéseiket, a kézilabdázó fiúk Pécsbányatelepen, a lányok Újhegyen dolgoznak. Pécsbányatelepen kaptak otthont a birkózók és a tekézők, míg a kerékpárosok Újhegyre kerültek.

A sportkedvelőket persze a leg népszerűbb sportág helyzete érdekli leginkább. A Pécsi Bányász labdarúgó-csapata az NB III-ban játszik. Vető Károly edzőnek igen jó játékosanyag áll rendelkezésére. Nézzük csak hirtelen, kik jönnek számításba a csapat összeállításánál: Pécsbányatelepről: Kovács, Szőke, Mező, Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler. Pécsújhegyről: Sértő, Vámos, Hudecz, Czukor, Dévai, Hertelendi, hogy csak a legismertebb neveket említsük. De van játékos bőven. Pécsbányatelepen is, Pécsújhegyen is a fiatalok szeretik a labdarúgást, mindig volt utánpótlása a sportköröknek.

A csapat első mérkőzését Nagyatádon vívja. A bányásznapon aztán Pécsbányatelepen nem is akármilyen csapattal játszanak, a Bajai Bácska lesz a bányász labdarúgók ellenfele. Sokan felvetették, miért Pécsbányatelepet választották a mérkőzés színhelyéül? Egyszerűen azért, mert ott igen jó talajú, füves pálya áll rendelkezésre.

Az új csapat már be is mutatkozott a pécsi szurkolóknak. A Dózsa ellen mutatták meg a bányász labdarúgók, hogy komolyan kell velük számolni. Ma a Pécsszabolcsi Bányásszal játszanak barátságos mérkőzést, aztán már a bajnoki mérkőzések következnek. A bányász sportvezetők nem titkolják terveiket. Szeretnék, ha a csapat visszakerülne az NB. II-be, és ez az előjelek szerint nem is olyan lehetetlen.

Tenisz NB I.

Bp. Vasas—PEAC 9:0. Tenisz NB I. női mérkőzés. Pécsett a Balokány-ligeti pályán pénteken délután játszott a két csapat. A sokszoros magyar bajnokcsapat Bp. Vasas a betegeskedő Körmöczi nélkül is biztosan győzött. A pécsi versenyzők közül egyedül Bajtainé tudta küzdelemre kényszeríteni ellenfelét, a jó formába lendült teniszezőnő csak három játszmával maradt alul Röchrbochnéval szemben. Részletes eredmények, előállók a Vasas versenyzők: Peténé—Tamási 6:1, 6:2, Röchrbochné—Bajtainé 6:0, 8:10, 6:1, Lépesné—Czibulkáné 6:1, 6:1, Szörényiné—Salamonné 6:2, 6:3, Géczi—Cholnoky 6:0, 6:2, Kisbánné—Wéberné 6:0, 6:2, Peténé, Szörényiné—Tamási, Czibulkáné 6:1, 6:3, Lépesné, Röchrbochné—Salamonné, Bajtainé 6:1, 6:2, Géczi, Burda—Cholnoky, Wéberné 6:2, 6:1. Ma délelőtt az Újpesti Dózsával mérkőzik Pécsett a PEAC női csapata, kedden délután a Bp. Petőfi, csütörtökön délután pedig a Bp. Vörös Meteor lesz az egyetemi teniszcsapat ellenfele. Az utóbbi két mérkőzést is Pécsett játsszák.

Mai sportműsor

Labdarúgás. Barátságos mérkőzések. PVSK—Kaposvári Kinizsi, PVSK sporttelep, 17. Bonyhád—Pécsi Dózsa, Bonyhád, 17, Pécsi Bányász—Pécsszabolcsi Bányász, Pécsbányatelep, 17. Pécsi Bányász II.—Pécsszabolcsi Bányász II., Pécsbányatelep, 15.15, Mohácsi TE—Szekszárdi SC, Mohács, 16.30, Szigetvári ZMSE—PEAC, Szigetvár, 17.30. PVSK II.—PVSK ifj., PVSK pálya, 15.15.

Tenisz: NB. I. mérkőzés. PEAC—Ujpesti Dózsa, női, Balokány-liget, 8.30.

Kosárlabda: Barátságos mérkőzés PVSK—Bajai Posztó, férfi, PVSK tornacsarnok, 11.

Kézilabda: Megyei I. osztályú mérkőzések. Fáklya—Traktor, férfi Fáklya-pálya, 8.30. Urán SC—Dózsa férfi, Dózsa legénységállás, 9.15. Fáklya—Traktor női, Fáklya pálya, 9.40. Pécsszabolcsi Bányász—Vörös Meteor női, Pécsszabolcs, 9.30. Dózsa—Sellye női, Széchenyi Gimn., 8.30.

A pécsi úszók és vízilabdázók Jugoszláviában

A pécsi úszók, vízilabdázók hatnapos jugoszláv tartózkodásuk alatt négy versenyen, illetve mérkőzésen vettek részt.

Augusztus 12-én, kedden Pélmonostorról, a jugoszláv határállomástól külön autóbuszon utaztak a battinai kompon át Zomborba. A délután folyamán a pécsiek könnyű edzést tartottak, hogy az út fáradalmait kipihenjék. Szerdán, 13-án pihenőnap és városnézés következett és csütörtökön került sor a zombori Polet úszó klub és a pécsi szakszervezeti válogatott közötti úszó- és vízilabda-mérkőzésre.

A Ferenc csatorna szélességében felállított 25 méteres úszópályán tartották meg az úszóversenyt, amely a pécsi úszók jelentős fölényére mutatott, a férfi gyors és hátúszás kivételével minden számot a pécsiek nyertek, különösen a női számokban jutottak nehezen helyezéshez a zomboriak. Az időeredmények közepesek, amiben jelentős része van, egyrészt a viz oldalirányú sodrásának, másrészt a csúszós deszkafordulóknak. A vízilabda-mérkőzésen a tartalékos pécsi csapat elfogultan kezdett, a mozgékonyan játszó zombori csapat első félidőben 6:0-as vezetést szerzett, amelyet a második félidőben lassan magára talált pécsi csapat csak 6:3-ra tudott szépíteni. Az NB. II-es Polet mozgékony, modern pólót játszott és megérdemelten győzött. A versenyen körül belül 1500 néző volt jelen és lelkesen, de sportszerűen biztatta a hazai versenyzőket.

Pénteken, 15-én Bezdánban vendégszerepeltek a pécsiek. Az úszóversenyen a bezdáni és zombori versenyzők ellen ismét arányleg könnyen győztek, az időeredményeket a kis község kezdetleges uszodája károsan befolyásolta, ami azonban mit sem vont le a verseny küzdelmeinek érdekességéből. A vízilabda-mérkőzést 3:0-ás félidő után 6:0 arányban, könnyen nyerte a technikai és taktikai fölényben lévő pécsi együttes.

Szombaton, 16-án Eszéken vilanyfényes versenyen vettek részt a pécsi sportolók. Az úszó számokban igen szoros küzdelem alakult ki. Végeredményben az úszóversenyt a pécsiek javára a női versenyzők kiváló szereplése döntötte el, az 50 méteres uszodában már elérték a hazai eredményeket. A vízilabda-mérkőzésen a pécsi csapat jutott vezetéshez, azonban az eszékiek az eddigi mérkőzésekkel ellentétben nem riadtak vissza a sportszerűtlen eszközöktől sem, a pécsiek viszont az elkövetkező bajnoki mérkőzésre kímélték magukat, így a szoros mérkőzés ellenére 10:5-ös vereséggel hagyták el a vizet. A versenyt rendkívüli érdeklődés kísérte és a kétezres nézőszám csupán az uszoda csekély befogadó képességének tulajdonítható.

Vasárnap, 17-én ismét Zomborban szerepeltek a pécsi úszók. A városi úttörő bajnokság számaiban pécsi versenyző nem vett részt. A vízilabdában viszont a pécsiek ifjúsági csapata mérte össze erejét a zomboriakkal és utánpótlásunk tekintetében biztató jelnek tekinthetjük, hogy a pécsiek 6:0 arányban győztek.

Érdekes, hogy Jugoszláviában a vízilabda népszerűsége némileg háttérbe szorította az úszást. A pécsi úszók egyhetes tartózkodása alatt az átlagost messze meghaladó fogadtatásban részesültek.

Országról országra

TALAJTORNA ÉS BALETT

A moszkvai tornász-világbajnokság női talajtornában győztes versenyzője, a csehszlovák Éva Bosaková fenti címmel írt cikket.

Leírja a talajtorna-gyakorlat fejlődését, gazdagodását az elmúlt évek folyamán. A szovjet iskola hatására egyre több balettvonatkozású új akrobatikus elem jelent meg a gyakorlatokban — könnyed, lágy végrehajtásban.

Bosaková elmondja, hogy mindennek felismerése után edzésében egyre nagyobb előnyben részesítette a balett előkészítő gyakorlatait. Nem bánta meg. Ha megnézi az ő-hat év előtti talajtorna-gyakorlatairól készült képeket és összhasonlítja a mostaniakkal, elmosolyodik. Igen nagy köztük a különbség. Kidolgozottabbak a mozdulatok, ahogy mondani szokták: kulturáltabbak, ég és föld különbség van például akkori és mostani kéztartás között. Mindazok, amelyeket a balett-táncosok mozgásában megcsodálunk — szép testtartás, az összetett mozgások pontos végrehajtása, a biztonság — nem hatnak rosszul a tornásznők gyakorlataiban sem.

*

MI A KÜLÖNBSÉG?

Szakemberek szerint a világ legjobb teniszezői között nincs nagy különbség tudásban, akár amatőrök, akár profik azok. Alitólag jövedelemben sincs sok. Sőt. Egyes amatőrök többet utaznak és többet is keresnek — pénzben vagy ajándékban, vagy pénzben és ajándékban —, mint egyes profik.

A svéd Ulf Schmidt például, aki Wimbledonban Sven Davidsonnal óriási meglepetésre megnyerte a férfi párost, július közepétől október közepéig egyfolytában úton lesz (Hamburg, Isztambul, Forest Hill, Toronto, Los Angeles, Mexico City a legfontosabb portyaállomások) . . .

Lehet, hogy igaza van Pancho Gonzaleznek? A világ legjobb teniszezőjének tartott profi játékos ugyanis ezt mondta:

— A profi és az amatőr teniszezők között csak annyi a különbség, hogy a profik — adót fizetnek jövedelmük után!

*

ANGOL VESZKIÁLTÁS

Az amerikaiak után most az angolok is körülhordozzák a véres kardot: Twickenham körzetében több száz 7—15 éves gyermeket vizsgáltak meg az USA-ban alkalmazott Kraus—Weber-próba segítségével és azt találták, hogy a 7—9 évesek 30—36, a 10 évesek 30 és a 11—13 évesek 10 százaléka testileg hiányosan fejlett. Észak-Amerikában ugyanezeknek a korcsoportoknak az adatai 50—66 százalék között mozogtak, de ez nem vigasztalja az angolokat. John Kane a Physical Recreation című folyóirat júliusi számában felhívja a figyelmet erre, s felszólítja a szülőket és a tanárokat: mindent kövessenek el, hogy a gyermekek szabad idejükben az eddiginél többet sportoljanak.

*

A CSINOS TAKTIKA

Skóciában történt, egy alacsonyabb osztályú labdarúgó-mérkőzésen. Taktikából a város legcsinosabb leányzóját állították oda az ellenfél kapujához, fényképezőgéppel a kezében. A leány figyelte a kapust, néha tán kacsintott is rá, ki tudja, talán még fényképezett is. A kapust mindenesetre megzavarta. Annyira, hogy öt gólt szedett be. Mivel csapata kikapott, vezetői óvást adtak be "sportszerűtlen eszközök alkalmazása címén.

Az egyesbíró bekérette a csinos „fényképésznőt" is. Amikor a leány belépett, az egyesbíró megcsóválta a fejét és a kapushoz fordult:

— Teljes mértékben megértem önt, barátom!

De a bajnoki pontokat elvette. Nem sokkal később a csinos kisleányt is.

Amit ugyancsak meg lehet érteni . . .

*

DAL ÉS TÁNC = 5000 M-ES SIKFUTÁS

Yves Montand dalai egyben táncot és akrobatikát is jelentenek. Legutóbb **megkérdezték** a művészt, hogyan **birja ezt a nagy** igénybevételt.

— Állandóan gimnasztikázom otthon — vallotta be Montand —, sőt ha lehet, minden fellépésem előtt nyújtón is tornászgatok. Ha nem melegítem be magam így, merev vagyok a színpadon. Fellépéseim együttal sportteljesítménynek is számítanak. Annyira kimerülök, mint egy ötezres futó valami jó erős verseny után. De azért ne féljenek az ötezresek, nincs időm futóedzésre!

Elmesélte Montand, hogy úszni is nagyon szeret, sajnos nincs ideje rá. Talán majd ha nyugalomba vonul . . Egy film előtt sok ökölvívó-edzést tartott, tetszik neki ez a sportág is. Sakkozik is, ez pihenteti az előadások testi-szellemi igénybevétele után.

*

MAJDNEM 9,7-ES ÁTLAGGAL!

1952-ben, a helsinki olimpián hengereltek a szovjet tornászok. 1954-ben a római világbajnokságon söpörtek és megtartották vezető helyüket az 1955. évi Európa-Kupán, az 1956. évi olimpián is, bár már kezdtek előretörni a japánok, s a jelek szerint ráfeküdtek a tornára az amerikaiak is. Erről írt nemrégen egy német szakértő, s feltette a kérdést: Mi lesz vajon a moszkvai világbajnokságon? Nos, Moszkvában a szovjet tornászok minden eddiginél nagyobb fölényben voltak, a férfiak és nők egyaránt megnyerték az egyéni és csapatbajnokságokat és számtalan helyezést is értek el. A 14 bajnokság közül tizet nyertek! Sahlin, a férfi összetett verseny győztese 9,87-es, Latunyina, a női összetett verseny győztese 9,68-as átlagteljesítményt ért el! (A magyar tornászok, sajnos, igen gyengén szerepeltek, még a nők is!)

Befejeződtek a Dráva Kupa küzdelmei

Márciusban kezdődtek a sellyei járásban a labdarúgó Dráva Kupa mérkőzései. A küzdelembe 16 falusi sportkör nevezett be.

A torna célja az volt, hogy a lanyhuló falusi sportéletet újra fellendítse. Ezt a célt a kupaküzdelmek megindítói el is érték, sőt a többi sportágban is örvendetes fellendülés volt tapasztalható a kupaküzdelmek hatására. Ennek köszönhető például részben az is, hogy a járásból olyan népes mezőny vett részt a spartakiádokon.

Sajnos, a küzdelmek nem folytak teljesen zökkenőmentesen. Ez a legtöbb falusi sportkör gyenge anyagi helyzetéből adódott. Ugyanis az utazásra nem jutott mindig pénz és sokszor otthon maradtak a csapatok. Ezt könnyen meg lehetett volna oldani a gépállomások segítségével, de a gépállomások különböző okokból nem adhatták vontatót, vagy zetort. Igy aztán sok mérkőzés elmaradt, vagy csak később került lejátszásra és ez igen nagy szépséghibának számít.

A kupaküzdelmeket egyébként két nyolcas csoportban bonyolították le. A két csoportgyőztes a Kelemenligeti Allami Gazdaság csapata és a Zádori SK lett.

A győztesnek járó serlegért augusztus 20-án mérkőzött a két csapat, de az eredményt Kovács István játékvezető mühibája miatt nem lehetett hitelesíteni.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 24-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Őszi versek. — Verses, zenés összeállítás. — Szív küldi szívnek szívesen. — Zenés üdvözlet Hercegszántó dolgozó parasztságának.
17.00: Német nyelvű műsor. Keringők. — A csatornákról. — Szatíra. — Szív küldi szívnek szívesen. — Fúvós és énekes számok kívánságra.
17.30: Magyar nyelvű műsor: Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Három megye krónikája. — Szerkesztették a Pécsi Pedagógiai Főiskola hagyománygyűjtő munkaközösségének tagjai.
18.30: Argentin tánczene.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Vasárnapesti muzsika.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos.

MOZI

Park: A hegyi tó titka (délelőtt 10 órakor) Chaplin-parádé (5, negyed 8 és fél 10 órakor). A két utolsó előadás a kerthelyiségben!

Kossuth: Mese a moziban (délelőtt 10 órakor). A fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Gróf Monte Christo (délelőtt 10 órakor). Chaplin-parádé (fél 5, háromnegyed 7, és 9 órakor.).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Angyallal a hegyekben (délelőtt 10 órakor). Értük éltem (6 és 8 órakor).

Ifjúsági filmszínház: Egymillió fontos bankjegy (4 és 6 órakor).

Építők kultúrotthona: Párbaj (5 és 7 órakor). Kegyetlen tenger (délelőtt 10 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Kati és a vadmacska (délelőtt 10 órakor). Akasztottak lázadása (4, 6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Rákóczi (Mecsekalja): Cár és ács (délelőtt 10 órakor). Örök visszatérés (4, 6 és 8 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Makszimka (délelőtt 10 órakor). Pipo 7 éjszakája (3, 5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Gonosz favágó (délelőtt 10 órakor). Királyasszony lovagja (fél 5, fél 7, és fél 9 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): A második asszony (4, 6 és fél 9 órakor).

Jókai filmszínház (Siklós): Északi Robinsonok (délelőtt 10 órakor). Ég és föld között (6 és fél 9 órakor).

Bőrgyár: Don Quiote (délután fél 5 órakor).

MŰSOROS EST A VASUTAS MŰVELŐDÉSI OTTHONBAN

A IV. Országos Vasutas Ifjúsági Találkozóra készülő Pécsi Igazgatóság területi vasutas művészegyüttese ma este 8 órai kezdettel a Vasutas Művelődési Otthonban műsoros estet rendez. A műsorban tánczenekar, népi zenekar, magyarnóta, valamint Pécs fúvószenekara is szerepel. Utána reggelig tánc.

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 25-i, hétfői műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Tamburazene. — Szomszédaink életéből. — Asszonyok tanácsadója. — Régen hallott dallamok.
17.00: Német nyelvű műsor. Népdalegyveleg. — Nők ötperce: A kamillagyűjtésről. — Hírek. — Szabadság után. K. Huhn verse. — Ádám bácsi. Riport. — A hasági fúvószenekar játszik, vezényel: Konrad Freytag.
17.30: Magyar nyelvű műsor. A jó munka dicsőség. — Ajándékműsor az élüzem Pécsi Szikra Nyomda és a Megyei Tanács Téglagyári Egyesülés dolgozóinak.
18.05: Jogi tanácsadó.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Sellyei képeslap. Riportműsor.
18.40: A Pécs tánczenekar játszik.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU kísérleti adójának műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operarészletek. — II. Táncdalok.

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5, negyed 8 és fél 10 órakor). Jó idő esetén a két utolsó előadás a kerthelyiségben.

Kossuth: A fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Chaplin-parádé (fél 5, háromnegyed 7, és 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Akasztottak lázadása (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Ég és föld között (6 és 8 órakor).

„NYÁRI KALAND" A SZABADTÉRI SZINPADON

Hétfőn, augusztus 25-én este 8 órakor Pécsett, a szabadtéri színpadon Bilicsi Tivadar felléptével bemutatásra kerül a „Nyári kaland" című 3 felvonásos, zenés vígjáték. Jegyek vasárnap is kaphatók a Filharmónia irodájában (Színház tér) délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig.

Közlemények

A Pécsi Munkacsoport Zeneiskolában a volt növendékeknek a II—VII. osztályra szóló beiratása augusztus 29-én és 30-án délelőtt 8—12 és délután 3—7 óráig. Rákóczi út 68. sz. alatt. Az első — előképző — osztályra szeptember 1-én és 2-án lehet jelentkezni. Ezek beiratása szeptember 5-én történik. Az ünnepélyes évnyitó szeptember 10-én délután 6 órakor a Liszt-teremben. A tanítás szeptember 12-én veszi kezdetét. A fontos és részletes tudnivalók az intézet hirdetőtábláin (Rákóczi út 68. és a Leöwey Gimn. előcsarnokában) olvashatók.

*

A pécsi ált. Liszt Ferenc zeneiskolában a beiratások volt növendékek számára augusztus 29-én és 30-án lesznek 9—12 és 16—19 óra között. Első osztályra lehet még jelentkezni szeptember 1-én és 2-án délelőtt 9—12 és délután 16—19 óra között.

*

Aramszünet lesz hálózatátépítés miatt ma reggel 7 órától 12 óráig Felső-Malom, Munkácsy, Gábor, Kazinczy és János utcák által behatárolt területen.

*

Szabás-varrás kezdődik szeptember 3-án, szerdán Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. Kezdők tanfolyama délután 5 órakor, haladóké 7 órakor kezdődik. Beiratkozás aug. 25-től naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—5 óráig. A tanfolyam háromhónapos, részvételi díj 60 forint.

*

A Zrínyi Miklós Közgazdasági Technikum kereskedelmi tagozatának igazgatósága felhívja az intézet tanulóit, hogy a tanévnyitó ünnepély szeptember 1-én délelőtt fél 11 órakor lesz, s az előadások szeptember 2-án 8 órakor kezdődnek.

*

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető misinatetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12 óra 15 perc és 13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkanyhoz vezető utat a tal... út elejétől, a Misina-tetőre ve... taliga utat és a 2-es és 4-es szár... turista utakat a közlekedés el... elzárja.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az Uránváros dolgozóit, hogy 25-től az alábbi menetrend szerint közlekednek az autóbuszok:

Indulás Széchenyi térről: 5.10(x), 6.25, 7.25, 8.00, 10.00, 11.30, 15.00, 17.15, 18.15, 19.15, 21.15.

Indulás Uránvárosból: 5.20(x), 6.35, 7.35, 9.15, 10.15, 11.45, 15.15, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30. (x) csak hétköznap.

A Pécs és vidéke Körzeti Földművesszövetkezet méhész csoportja ma délelőtt 10 órakor tartja rendes havi tagértekezletét a Városi Művelődési Házban.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 200. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1958. AUGUSZTUS 26.

Az idei bányásznapon

222 kiváló dolgozó és 94 „jubiláns" kap jutalmat

Divatbemutatók Pécsbányán és Szabolcson

Serényen készülődnek már bányászaink a két hét múlva sorrakerülő nyolcadik magyar bányásznapra. Az üzemekben javában folyik a bányásznap tiszteletére indított munkaverseny. A szénbányászati tröszt bányászai *eddig már 2 996 tonna szenet adtak terven felül* és valamennyi üzem száz százalék felett teljesíti havi tervét.

A dolgozók egész évben végzett kiváló munkáját tükrözi az is, hogy a bányásznapon *222 kiváló dolgozót jutalmaznak meg* a szénbányászati trösztnél. *163-an nyerték el a kiváló dolgozó oklevelet* és a vele járó egy heti illetménynek megfelelő összeget, *59-en pedig a kiváló dolgozó jelvényt* két heti illetmény összegének megfelelő jutalommal.

A kiváló dolgozók mellett megjutalmazzák a 25, 40, illetve ötven éves szolgálati időt betöltött dolgozókat is. *Két idős dolgozó ötven éves, tizenöten negyven éves, hetvenhatan pedig huszonötéves,* a bányaüzemeknél eltöltött munkájuk elismeréseképpen kapják meg a jubileumi jutalmat a bányásznapi ünnepségeken.

Ez évben közel *tizennyolc millió forint hűségjutalmat osztanak ki* a pécsi szénbányászoknak. Éppen ezért gondoskodtak arról is, hogy elegendő és megfelelő iparcikk kerüljön forgalomba a bányásznapi vásárokon.

Forgalomba hoznak *1 millió 430 ezer forint értékű bútort.* Az eredetileg tervezett kétszáz mosógéppel szemben háromszázat adnak el, a minisztérium ugyanis felemelte százzal a Pécsett forgalombahozandó mosógépkontingenst. Forgalomba kerül 26 250-es Pannonia, 36 350-es IZS és 22 125-ös Danuvia motorkerékpár, valamint 36 darab 48 köbcentis moped. Szerepel még a listán 22 villanytűzhely, hét televíziós készülék, harminchat bőrkabát, kétszázezer forint értékű karóra. Meg kell jegyezni, hogy ezek a felsorolt cikkek nem kerülnek szabad forgalomba, ezeket az üzemek osztják el az igénylők között és utalványok alapján vásárolhatók.

De lehet válogatni majd az utalvány nélkül kapható cikkekben is.

Ebben az évben az ünnepi vásár mellett *divatbemutatót* is tartanak szombaton — a bányásznap előestéjén — a pécsbányatelepi és a mecsekszabolcsi kultúrotthonban.

Az erőviszonyok a szocializmus, a béke és a haladás irányába tolódtak el

Dr. Sik Endre külügyminiszter nyilatkozata

Dr. Sik Endre külügyminiszter hétfőn este 20 órakor a Magyar Rádió munkatársának kérdéseire nyilatkozott a rendkívüli ENSZ-közgyűlés munkájáról, főbb tapasztalatairól, az úgynevezett „magyar kérdés"-ről, s a rendes közgyűlés XIII. ülésszakáról:

Hogyan értékeli a magyar delegáció a most lezajlott rendkívüli ENSZ-közgyűlés munkáját?

A rendkívüli ENSZ-közgyűlés összehívását a Szovjetunió javasolta abból a célból, hogy a közel-keleti angol—amerikai intervenció abbahagyását, az amerikai csapatoknak Libanonból és az angol csapatoknak Jordániából való visszahívását elérje. Az Egyesült Államok kormánya nem akarta ezt a közgyűlést, de minthogy kitérni nem tudott előle, a Biztonsági Tanácsban, ahol szavazattöbbséggel rendelkezik, olyan határozatot fogadtatott el, hogy a rendkívüli közgyűlést „a Biztonsági Tanácsban tárgyalt kérdés" megvitatására hívják össze. Az Egyesült Államok ezzel azt remélte elérni, hogy a közgyűlésen a szavazógép mozgósításával sikerülni fog olyan határozatot hozatnia, amely majd elítéli az Egyesült Arab Köztársaságot és a Szovjetuniót, az angol—amerikai csapatok kivonásáról pedig még csak említést sem tesz. Az Egyesült Államoknak ez a számítása azonban teljes csődöt mondott. Az ázsiai és afrikai országok, egy-két kivétellel, úgyszintén a latin-amerikai országok többsége is határozottan ragaszkodott az angol—amerikai csapatok kivonásának követeléséhez és még az amerikaiak által sugalmazott norvég kompromisszumos javaslatot sem volt hajlandó elfogadni éppen azért, mert ez a javaslat a tényegről — csapatok kivonásáról — nem beszélt. Az arab javaslatnak, amelyet a közgyűlés végül is egyhangúlag elfogadott, ha nem is olyan határozott hangú, mint az eredeti szovjet javaslat, lényege ugyanaz, mint a szovjet javaslatnak: hangsúlyozza az angol—amerikai csapatok mielőbbi kivonásának szükségességét. Ez más szóval azt jelenti, hogy a Szovjetunió és a szocialista tábor többi országai, amelyek a csapatok kivonását követelték, a közgyűlésen győzelmet arattak.

Az amerikai imperialisták hármas vereséget szenvedtek:

1. *Azt, hogy az Egyesült Arab Köztársaság és a Szovjetunió elleni rágalmaikkal előálljanak, meg sem kísérelhették.*

2. *Az a próbálkozásuk, hogy a közgyűlés figyelmét a csapatok kivonásának kérdéséről más, olyan problémákra tereljék, amelyeknek megvitatása nem a rendkívüli közgyűlés hatáskörébe tartozik (mint a közel-keleti országok gazdasági megsegítése, állandó ENSZ-csapatok felállítása és hasonlók) — ugyanúgy csődöt mondott.*

3. *Végül, hogy a világ közvéleménye előtt arcukat mentsék, kénytelenek voltak hozzájárulni ahhoz, hogy a közgyűlés egyhangú határozatában a főtitkár feladataként az angol—amerikai csapatok „mielőbbi kivonásának elősegítését" jelöljék meg.*

Hogyan lehetne röviden, néhány pontban összefoglalni a közgyűlés főbb tapasztalatait?

A rendkívüli közgyűlés fő tapasztalatait két pontban foglalnám össze:

1. *Az egész rendkívüli közgyűlés alatt érezhető volt az Egyesült Államok diplomáciájának zavart kapkodása. Egész közgyűlési szereplésükön látszott,*

(Folytatás a 4. oldalon)

Új árvizvédelmi fal épül a mohácsi dunaparton

Mohácsot mintegy másfél kilométer hosszúságú betonfal és mellvéd óvja a dunai árvizektől. A két év előtti jeges ár a selyemgyár alatti szakaszon száz méter szélességben áttörte a mellvédet és megrongálta a betonfalat is. A szakértők megállapították, hogy az alacsony és kis teherbírású — közönséges betonból készült — fal nem nyújt biztonságot a nagyobb árvizek ellen. Ezért a Pécsi Vízügyi Igazgatóság új árvízvédelmi falat épít a Duna partján.

A múlt évben már helyreállították az elpusztult részt, s az idén tovább építik a falat. Hétszázezer forintos költséggel több mint fél kilométer hosszúságban emelnek új, erős mellvédet. Ez ötven centiméterrel lesz magasabb a régi falnál és hetven centiméterrel haladja meg az eddigi legnagyobb — 1956-os — dunai vízszintet. Vasbetonból készül és a számítások szerint a legerősebb jégnyomásnak is ellenáll. A hátralévő szakaszokon 1959-ben és 1960-ban építik fel az új árvízvédelmi falat.

Az Uj Kina jelentése

Kimoj-sziget és egy Kuomintang csapatszállító-hajó bombázásáról

Peking (Uj Kina) A kínai népi felszabadító hadsereg tüzérségi egységei a fucsieni arcvonalon szombat délután tüzet zúditottak egy csangkajsekista csapatszállító hajóra, amely erősítésekkel fedélzetén, Kimoj szigete felé tartott, továbbá csangkajsekista katonai alakulatokra, amelyek ismételten provokációs akciókat hajtottak végre a Kínai Népköztársaság partmenti területei ellen.

A Kimoj szigetén és az azt környező kisebb szigeteken beásott csangkajsekista tüzérség gyakran lőtte a Kínai Népköztársaság partmenti városait és falvait, szüntelenül fenyegetve emberéleteket és a helyi lakosság anyagi javait.

Közvetlen légi összeköttetés lesz Budapest és Lipcse között

A MALÉV lehetőséget teremtett, hogy a lipcsei őszi vásárra utazók repülőgépen juthassanak ki. Éppen ezért szeptember 6-tól 15-ig a Bécsbe közlekedő MALÉV-járatok útvonalát Lipcséig meghosszabbítják. Ugyancsak érintik Lipcsét a koppenhágai, a brüsszeli és az amszterdami MALÉV repülőjáratok is.

Pécsre érkezett Lahti város küldöttsége

Finn nemzeti lobogót lengetett a szél hétfőn a városi tanács és a Nádor-szálloda épületén. Ez a két zászló azt jelezte, hogy az „ezer tó országá"-ból, a testvéri finn nép ötkedves vendége érkezett Pécsre. Azért jöttek, hogy viszonozzák *Györkő Antal* elvtárs, Pécs város tanácselnökének és *Berki Fülöp* elvtárs, a városi tanács elnökhelyettesének múlt évi finnországi látogatását; szorosabbra fűzzék a két nép és a két város közötti kapcsolatot.

Hétfőn délelőtt városnézésre indultak. Megtekintették a székesegyházat, a Zsolnay-múzeumot és a belvárosi templomot. És most, amikor déli 12 órát harangoznak, *Györkő Antal* elvtárs, tanácselnök, *Berki Fülöp* elvtárs, helyettes tanácselnök, *Goócz Béla* elvtárs, helyettes tanácselnök és *dr. Lajos József* elvtárs, megbízott vb-titkár fogadják őket a városi tanács épületében.

A hosszú asztal mellett itt ül: *Olavi Kajala*, Lahti város polgármestere, *dr. Tauno Pulkki* jogtanácsos, *Yrjö Koskinan* fiútanonciskolai tanár, *Niito Savutie* bírósági népi ülnök és *Yrjö Satuovori* városi gépkocsivezető.

Györkő Antal elvtárs a tanács szervezeti felépítését, a kerületi tanácsok létrehozásának jelentőségét ismerteti a külterületi lakosság szempontjából. Valamennyien érdeklődéssel hallgatják a város lakosságának gyors fejlődését bizonyító adatokat. Azt, hogy 1945-ben Pécsnek még csak 70 ezer lakosa volt — körülbelül annyi, mint a finn Lahti városának —, azóta már 130 ezerre becsülik Pécs lakosságát, 1962-ben pedig 170—180 ezer lakosa lesz a városnak. A keleti és nyugati irányban új városrész épül gyors ütemben és arra kéri a finn vendégeket, pécsi tartózkodásuk alatt tekintsék meg mindkettőt.

Egészen őszintén feltárja a város megoldásra váró legsúlyosabb problémáit: a lakás, a vízellátás, a közlekedés, a csatornázás, a gázellátás, a város fejlődésével lépést nem tartó közművesítés kérdéseit.

— *A vízkérdés kivételével* — mondja *Olavi Kajala* polgármester —, *nekünk is hasonló problémáink vannak. — Ugylátszik, hogy ezek „nemzetközi" problémák* — jegyzi meg humorosan. Amikor megtudja, hogy Pécsett 50—60 méter mélyre kell leásni, hogy vizet lehessen nyerni, elmondja: Finnországban elég, ha 2 méter mélységű kutat fúrnak és ennek vizével egy ötvenezer lakosú várost is el tudnak látni vízzel. Végül kedélyesen megjegyzi, hogy *Finnországban annyi tó van, hogy szívesen átadnak egyet Pécs város vízproblémáinak enyhítése érdekében.*

Délután két órakor a finn vendégek a *Nádor-étterem* vadászatermének emeleti részében gyülekeznek, hogy közös ebéden vegyenek részt. Amikor Ebéd közben *Györkő Antal* elvtárs, a városi tanács vb-elnöke mond pohárköszöntőt, amelyre *Olavi Kajala* polgármester válaszolt.

Poharát Pécs és Lahti város további fejlődésére ürítette.

A finn vendégek — akik szerda estig tartózkodnak Pécsett — hétfőn délután megtekintették a keleti és a nyugati városrészt és elgyönyörködtek a Mecsek szépségeiben is.

PUSZTAI JÓZSEF

Vasárnap délelőtt Aranyhegyen

Ebben a vasárnap *délelőtti verőfényben Aranyhegy éppen olyan, mint a neve után gondolni lehet. Aranyos szőlőfürtök csillognak a levelek között megbújva a dús tőkéken, a házak bezárkózva, megadóan álldogálnak a melegben, a tetőkön megtörnek az aranyos napsugarak, és a szőlők, gyümölcsfák, házak, emberek fölött ragyogóan fénylik az ég.*

Gyönyörű a táj, gyönyörű a napsugarak játéka, de valljuk meg őszintén, csak akkor, ha valaki a hűsön üldögélve, jófajta bort szopogatva, vagy a sörös pohár mellett bodor füstfelhőket eregetve nézdegél szerteszéjjel. A félmeztelen, katonanadrágos fiúk, akik ásókkal, csákányokkal, lapátokkal hajladoznak az izzasztó napon, alighanem nem gyönyörködnek a természetben. Most legalábbis még nem...

A határőrség KISZ-szervezetének tagjai az aranyhegyi út újjávarázsolásán dolgoznak. A nemrégiben még csupa gödör, keskeny út megszélesedett, „megkomolyodott", még ugyan teli kövekkel, földdel, gyökerekkel, buckákkal, de már sejtetni engedi jövendő önmagát, azt a szép, 5 méter széles, salakos utat, amely 550 méter hosszúságban elnyúlva annyi örömet okoz majd a rajta járóknak.

Mert szükség volt, nagy szükség erre az útra, nem hiába határozta el helyreállítását a III. kerületi tanács, nem hiába jártak annyit utána a tanács fáradhatatlan munkatársai. Nem hiába, mert ez az út rengeteg ember sok nagy baját elmulasztja majd. Elmulasztja először is a rettenetes sarat. Megoldja aztán a sok szőlősgazda baját: a szállítási gondokat. Mert hallgassuk csak: 100 forintba kerül egyetlen fuvar a lovaskocsival, s ugyanezt a fuvart a teherautó 50 forintból kihozza, nem számítva a különbséget, ami a két jármű teherbírása között van. Így hát sóhajtoztak a munkások, hivatalnokok, iskolásgyerekek, sóhajtoztak a szép, aranyló szőlőskertek gazdái — és sóhajtozott a tanács, hogy hogyan is lehetne végre megoldani ennek az átkozott útnak a problémáját...

De hát akarattal *sok mindent el lehet érni. Lassan meglett az az összeg, ami okvetlenül kellett az építkezéshez, s meglett a segítség is. A gazdák boldogan adták oda a fölösleges kőmennyiségüket, fel is szabadult a hely, meg az út is közelebb került a megvalósuláshoz. Adtak a vállalatok is, néha ugyan csak hosszú könyörgésre, de adtak, ami kellett.*

És most ismét ezeknél a melegben hajladozó, félmeztelen, vidám fiúknál vagyunk. Jöttek, mert hívták őket és fütyörészve nekiláttak annak a munkának, ami minden útépítésnél a legutálatosabb, — ha szabad ezt mondani —, mert a legkevésbé van látszatja és a legnehezebb — az alapozási munkának. Már negyedik vasárnapja, hogy itt töltik a délelőttöt. Meg is kérdeztünk két fiatalembert, már éppen akkor, amikor vidám kötözködés közepette, egy egészen parányit ***fáradtan fölugráltak*** *a teherautóra.*

— Csisztu László határőr! — mutatkozott be katonásan az egyik, aztán elmesélte, hogy igen szívesen jönnek, nem kell nekik semmi agitáció (ő ti. az alapszervezet titkára). — Este mindig feliratkoznak, akik ki akarnak jönni, teljesen önkéntes jelentkezés alapján történik a dolog. De mondhatom, nem bántuk meg soha, akik kijöttünk. Igaz, nehéz munka, de...

— Sport helyett is megfelel — szól közbe Bezzegh János határőr — és hát nagyon rendesek az emberek is. Örülnek nekünk és mindig megvendégelnek ezzel-azzal...

És kiderül: a lakosok — ha már mással nem fejezhetik ki hálájukat és szeretetüket a fiúk iránt — hoznak pogácsát, kelt-tésztát, sört, bőven adnak gyümölcsöt, szőlőt, egyszer az egyik háznál még főztek is finom gulyást a katonáknak.

És nyilván jólesik az is, hogy a tanács sem hagyja szó nélkül a határőrök áldozatkészségét. Már vettek egy rádiót ajándékba, és ha minden sikerül, az út avatóünnepségére, egy rexasztalt ajándékoznak a fiúknak.

Ősze mindenképpen *készen lesz az út. Mire az esős idő megérkezik, az aranyhegyi úton (talán Béke, talán Határőr úton!) úgy járhatnak a helybeliek, sártalan cipőben, kényelmesen, ahogy erre eddig még nem volt példa. Részben a határőrök jóvoltából is.*

Tovább tart a meleg idő

Az idei augusztus sajátossága, hogy a zivatarfrontok majdnem kizárólag éjszaka érkeznek, s éppen ezért kisebb erejűek, kevesebb csapadékot hoznak. A Meteorológiai Intézet előrejelző osztályán adott tájékoztató szerint a keddre virradó éjszaka ismét várható egy kisebb zivatarfront nyugatról, amely előreláthatólag 1—2 fokkal csökkenti a hőmérsékletet, elsősorban az ország északi megyéiben. Európa északi területein és a Keleti-tenger vidékén már napok óta ciklon uralkodik az időjárás hűvös, szeles, esős, de hazánkon a ciklonnak csak a szele csap át időnként. A jelek szerint a hőmérséklet erősebb csökkenésére, vagy kiadósabb esőkre egyelőre nincs kilátás.

Sorköteles ifjak sorozása

A Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének rendelete alapján, Pécs város területén lakó sorköteles ifjak sorozása augusztus 25-én kezdődött meg és szeptember 17-én fejeződik be. A sorozást naponta reggel fél 8 órától tartják a Porcelángyári Kultúrházban (Felsővámház utca 72. szám alatt).

A sorozáson meg kell jelenniök az 1937. és 1938. évben született azon sorköteleseknek, akik még katonai szolgálatot nem teljesítettek. Kivételt képeznek azok, akik alkalmatlan igazolvánnyal rendelkeznek, valamint a bányász és tanulmányi szolgálathalasztást élveznek.

A sorozásra kerülők névre szóló idézést kapnak.

Azok a sorkötelesek, akiknek a fentiek szerint a sorozáson meg kell jelenniök, de névszerinti idézést nem kaptak, az előírt időben személyi és összeírási igazolványukkal, esetleg katonai okmányaikkal orvosi leleteikkel, valamint 3.5x4 centiméteres újonnan készített fényképpel (amatőr fénykép nem lehet) a fent megjelölt helyen sorozáson jelenjenek meg.

Azok a sorkötelesek, akik a városban ideiglenesen tartózkodnak és idézést nem kaptak, az állandó lakhelyük szerint illetékes sorozóbizottság előtt kötelesek a sorozáson megjelenni.

A meg nem jelenést a törvény szigorúan bünteti!

A sorkötelesek külső megjelenésükben és magatartásukban is mutassák meg, hogy a katonai szolgálatot megtisztelő kötelességüknek tartják.

A városi tanács v. b. elnöke.
A Megyei Honvéd Kiegészítő Parancsnokság

Magyarországra érkezett az új albán nagykövet

Edip Cuci, az Albán Népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete augusztus 24-én Budapestre érkezett. Üdvözlésére megjelent Csatorday Károly, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője. A budapesti diplomáciai testület számos tagja is részt vett az új nagykövet fogadtatásán.

Csökkent a vándorló bányászok száma

A munkaerő vándorlása a korábbi években, de még az elmúlt esztendőben is egyike volt a baranyai bányaüzemek legnehezebben gyógyítható betegségének. Jellemző erre, hogy három évvel ezelőtt a Komlói Szénbányászati Trösztnél havonta átlag 822 munkást vettek fel, 857 munkást pedig elbocsátottak. Vagyis a toborzás és a munkaerőhiány pótlását bizosító egyéb intézkedés ellenére ebben az időszakban havonta 35, egy év alatt kereken 420 fővel csökkent a komlói tröszt dolgozóinak a száma, a tröszt képtelen volt a szükséges létszámot biztosítani.

Sokféle és sokszor igen költséges megoldásokkal próbálkoztunk akkoriban — kevés sikerrel. A bányászok egy részét sehogy sem tudtuk helyhez, bányához kötni, részben a bányászokkal szembeni helytelen bánásmód, részben a nem megfelelő bérezés s részben a nagy lakáshiány miatt. S közben milliókat dobtunk ki az ablakon. Igen, milliókat, mert ahhoz, hogy egy új munkás a bányában dolgozhasson, előbb hat napig sétálnia kell, meg kell ismernie a bányát, a biztonsági előírásokat s ez nem kevésbe kerül. Különösen akkor, ha az új bányász nem marad a bányánál, hanem néhány nap, vagy hónap múlva odébb áll. A komlói trösztnél például az említett időszakban — mivel a leszámolók száma egy év alatt 10 284 fő volt — 61 704 „sétaműszakot" írtak be olyan munkásnak, aki nem maradt a bányánál s ez — az akkori átlagkereseteket figyelembe véve — csaknem 4 millió forintot tett ki.

Négy millió forint nagy összeg. De még nagyobbra nő, ha hozzászámítjuk, hogy az új munkások az első hónapokban általában magasabb bért kapnak, mint amekkora a teljesítményük után járna, — mert ezt gyakran nem is lehet kimutatni —, sok olyan kedvezményben is részesülnek, amelynek a biztosítása az üzemeknek hátrányos helyzetet jelent, stb. Mindezt tanulságképp említettük, hogy azok is, akik a statisztikát igen ritkán tanulmányozzák, megértsék: a munkaerővándorlás igen nagy károkat okoz, s ha ma kevesebb is a vándorló bányászok száma, a kár amit okoznak még mindig jelentős.

A legújabb adatokból például kitűnik, hogy míg a Komlói Szénbányászati Trösztnél 1955-ben havonta átlag 822 munkást vettek fel és 857 munkást bocsátottak el, 1957-ben már 596 főre csökkent a havonta felvett és 448 főre a havonta elbocsátott bányászok száma. Most, 1958. év júniusában és júliusában ezek a számok így alakultak: felvett bányászok száma 254, illetve 388, elbocsátott munkások száma 193, illetve 212 fő. A különbség az 1955. évi számokhoz képest igen nagy s mivel nemcsak a komlói, hanem a hidasi és a pécsi bányaüzemekben is hasonlóan csökkent a vándorló bányászok száma, érdemes feltenni a kérdést: minek az eredménye ez, hogyan sikerült több, mint a felére csökkenteni a „vándormadarak" számát.

A kérdésre persze ma már nem nehéz felelni, noha a vándorlás csökkenését több tényező idézte elő.

Ezek közül elsőnek mindenesetre azt kell megemlíteni, hogy hazánkban az elmúlt esztendőben — a történelem során először — kereken 10 000 bányászlakás épült s ebből jócskán jutott minden baranyai bányaüzem számára. Igy lényegesen több bányászt sikerült lakáshoz juttatni, mint az előző években, s a legégetőbb lakásproblémák megoldására is mód nyílott. Ez kétségtelenül elősegítette, hogy a bányászok közül kevesebben hagyták el munkahelyüket.

Hozzájárult a munkafegyelem megszilárdulásához az is, hogy a bányászok bére az elmúlt esztendőben és ez év eddigi részében is lényegesen (25—30 százalékkal) magasabb volt, mint a korábbi esztendőkben. Ma már a bányászok átlagkeresete meghaladja a 2 000 forintot, sőt a vájárok keresete a 3—4 000 forintot is s így nem csoda, hogy mindenki alaposan meggondolja a munkahelyváltoztatást.

Beszélni kell ezen kívül arról is, hogy az utóbbi időben igen sokat változott a bányászokkal szembeni bánásmód, hogy a műszaki és gazdasági vezetők — néhány kivételtől eltekintve — megbecsülik, szeretik a fizikai dolgozókat, nem kiabálnak, nem káromkodnak, hanem emberséges magatartást tanúsítanak. S ez így van jól. A bányamunka megszerettetésének ez is követelménye.

A munkaerővándorlás említett mérvű csökkenése kétségtelenül örvendetes dolog. Az elért eredmény azonban korántsem kielégítő, hisz a baranyai bányaüzemekben még az elmúlt hónapban is a felvett 743 munkásra 482 elbocsátás is jutott. Vagyis, továbbra is arra kell törekedni, hogy a bányaüzemekben tovább javuljanak a munkakörülmények, tovább javuljon a bánásmód, hogy a bérezés igazságos legyen s hogy azok jussanak elsősorban lakáshoz, akiket a legjobban megillet, akik a legjobban rászorulnak erre, mert ez minden bizonnyal a munkaerővándorlás csökkentését is elősegíti.

Termelőszövetkezetek! Szakcsoportok! Egyéni hizlalók!

Rövidesen megindul az 1959. évi sertéshizlalási akció!

Szerződéskötésre előjegyzéseket már most elfogadnak az Állatforgalmi Vállalat felvásárlói! Termelőszövetkezeteknek 600,—, egyéb hizlalónak 400,— forint kamatmentes előleg sertésdarabonként!

Átvételi árak:

106—125	kilogramm súlyú, fajtiszta, fehér hússertés	15,50/kg
106	kilogramm feletti egyéb hússertés	14,80/kg
126—165	kilogramm súlyú zsír- és zsírjellegű sertés	14,50/kg
165	kilogramm feletti zsír- és zsírjellegű sertés	14,80/kg
170	kilogramm feletti tenyésztésbe fogott sertés	14,—/kg

Termelőszövetkezetek és szakcsoportok közösen hizlalt falkás sertései után egyidejű átadás esetén 1—2 forint szerződéses felár kilogrammonként!

Kössön sertéshizlalási szerződést! Biztos jövedelem!

BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI VÁLL.

Ha az egész falu szövetkezetben volna...

A termelőszövetkezetek soha nem bizonyítottak olyan nagymérvű gazdasági, termelési fölényt, az egyénielkel szemben, mint idén. A természet ugyanolyan nehézségek elé állította őket, mint az egyéni termelőket, de a jobb, a gépi talajmunka, a nemesített vetőmag, műtrágya, kedvezően érvényesült a szövetkezeti táblákon. Annyira kedvezően, hogy van olyan tsz, amely több mázsával haladta túl az egyéniek termésátlagát.

Számoljunk egy keveset! Mennyivel több terméshez jutott volna Babarc község lakossága, ha az egész falu szövetkezetben dolgozott volna?

Ezerhétszáz hold a falu határa. Ebből 400 kat. hold a helyi termelőszövetkezeté, melynek tagjai úgy határoztak, hogy 50 holdon őszi árpát termelnek. A cséplési eredménylap most azt mutatja, hogy az ötven holdon 14,45 mázsás átlagtermést értek el, azonban van olyan terület, amely megadta holdanként a 19 mázsát is.

Az egyéni termelők ezzel szemben hét mázsás átlagtermést takarítottak be.

Durván számolva: nyolc mázsával minden hold földön több termett volna a községben. Babarc szántóterülete 1 300 hold. Ha ezt ugyanolyan százalékban vetették volna el árpával, mint a termelőszövetkezet a 279 hold szántóját, akkor a faluban 1864 mázsa árpával többet takaríthattak volna be.

Mit jelent ez pénzben?

A többletterméssel 620 sertést 90 kilós átlagsúlyra lehetne felhizlalni, amely az 1,50 forintos nagyüzemi felárral együtt 920 700 forint jövedelmet jelentett volna a falunak.

Csak az ősziárpa-termésnél csaknem egymillió a babarci gazdák vesztesége. De több termett a termelőszövetkezetnek búzából, többet várnak a kapásokból és jobban jövedelmez az állattenyésztés is nagyüzemi módon. Ha mindenre kíváncsiak a babarci egyéni gazdák, nyugodtan kiszámolhatják a helyi termelőszövetkezet irodájában.

1100 ipari tanuló az 500-as intézetben

A Munkaügyi Minisztérium pécsi, 500-as számú Iparitanuló Intézete is felkészült az új tanévre. Négy pedagógussal nőtt a tantestület, és új szemléltetőeszközök kerültek az amúgyis gazdag szertárba.

Az intézet mintegy 1100 tanulója közül 200 az elsőéves, akiknek a 65 százaléka pécsi, a fennmaradó 35 százalék pedig a Pécs környéki, baksai, görcsönyi, nagykozári fiatalokból tevődik össze. Ezek a tanulók csak a fémes szakma megfelelő alágazatait tanulják, és az intézettől kapják az ösztöndíjat. A helyi ipari tanulók az idetartozó 10 fiókintézetbe járnak tanulni, míg a gyakorlati ismereteket a szövetkezeteknél vagy kisiparosoknál sajátítják el. A DÉDÁSZ-nál, a pécsi és komlói széntrösztnél, a bőr- és sörgyárnál, valamint az autóközlekedési vállalatoknál is dolgoznak majd ipari tanulók.

Felvételikor igen nagy az érdeklődés az iskolában az esztergályos és villanyszerelő, valamint az autószerelő szakma iránt, amit most összesen 73 gyerek választott. Ezenkívül 15-en jelentkeztek járműlakatosnak, 14-en pedig épületlakatosnak. A kovács, asztalos és bádogos szakmáknál még két hely betöltetlen. — Mintegy 50—60 szakma között lehet itt választani.

Vannak olyan szakmák, melyek nagyobb felkészültséget igényelnek, mint például az autó-villanyműszerész és a postaműszerész. Ide csak érettségizett tanulókat vesznek fel. Itt ugyancsak akadnak még betöltetlen helyek, és várják azokat, akik ehhez éreznek kedvet. Az öntő, szerszámkészítő, hűtőbádogos és vízvezetékszerelő szakmákon kívül, igen sokan választják a szobafestészetet, de szép számmal vannak kőműves és női szabó tanulók is.

A szakmai oktatás, a megfelelő szellemi felkészítés, párhuzamosan folyik egymással. Pedagógusok és öreg szakmunkások fáradságos munkája biztosítja, hogy ezek a fiatalok jó szakemberekké váljanak.

Vaszilij Ardamatszkij

A 11-17 jelentkezik

FORDÍTOTTA LAJOS GÉZA

1

Tél volt, *s a háború a végéhez közeledett. Berlin közelében járt már a szovjet hadsereg, amikor N. várost egy sakkhúzás után bekerítették csapataink. Nagy ellenséges haderő rekedt a gyűrűn belül. Többen azt hangoztatták eleinte, hogy gyerekjáték a harapófogóban lévő fasiszta csapatok megsemmisítése. Azonban épp az ellenkezője derült ki. Harcképesek és kitűnően felszereltek voltak a németek, s elkeseredésükben, hogy a gyűrűből nem menekülhetnek, óriási ellenállást fejtettek ki. Azonban, ahogy szorult a harapófogó, annál kilátástalanabb és rosszabb lett a bekerített csapatok helyzete.*

Egy márciusi éjjelen Gyementyev kapitány felderítői német tisztet ejtettek foglyul az éjszakai vállalkozáson. Minden jel arra mutatott, hogy ez a szép nevű tiszt (Edelweissnek hívták) a vezérkarhoz tartozik. Gyementyev kapitány hallgatta ki a foglyot először. A német nyugodtsága, ahogyan a kihallgatást fogadta, egészen kihozta sodrából Gyementyevet. Nem izgult, készségesen válaszolgatott a kérdésekre.

— Hogyan esett fogságba? — adta fel Gyementyev kedvenc kérdését.

A fogoly azonban csak azt ismételte meg, amit a felderítőknek mondott.

— Nagyon egyszerűen... — fájdalmasan elmosolyodott. — Ahogy jövök vissza az első vonalból, leáll a motorom. Szétszedtem a karburátort, de az összerelésre már nem került sor, megleptek a katonái.

— A háborúban ezek szerint — nevetett Gyementyev — a két fél katonái még élni sem hagyják egymást. Bele kell nyugodnia, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe sodorták a felderítőink.

— Ó, igen! — mosolyintott a német, de a mosoly hamar lehervadt az arcáról. — Ugye, a legnagyobb kellemetlenség még csak most vár rám?

Gyementyev a német arcából azt olvasta ki, hogy komolyan kérdezte.

— Mi nem lőjük agyon a foglyokat.

— Persze, csak felakasztják!

— Ha olyan bűnt követett el népünk ellen — válaszolta szigorú, emelt hangon Gyementyev.

— Kell annál nagyobb bűn, ha valaki Hitler párti? Én pedig 1935 óta meggyőződéses nemzetiszocialista vagyok.

— Jól értettem? Meggyőződésest mondott? — a kapitány ravaszul bámult a németre. — Nem így festenek, s nem így viselkednek azok, akik meggyőződésesek.

— Arra gondol, hogy percenként kiáltják, hogy „Heil Führer"?

— A, azt, hogy „Hitler kaput."

A fogoly elmosolyodott, *hátát nekivetette a szék támlájának.*

— Nagyon jól fején találta a szöget — mondta a német felszabadultan. — Árulja el, hogy lehet az, hogy ilyen kitűnően beszél németül, mintha csak Berlinben született volna?

— Ott nevelkedtem... Berlinben. Apám évekig dolgozott a szovjet kereskedelmi ügynökségen.

— Hát igen, a berlini dialektus épp úgy nyomot hagy, mint a himlő — a német gyorsan elhallgatott, s fürkészve nézte a kapitányt.

— Milyen érzés a háborút megnyerni?

— Nagyon jó! — kiáltott fel őszintén Gyementyev.

— Meghiszem azt... — mondta a fogoly bánatosan. — Mi is átéltük ezt...

— Egy kicsit régebben — jegyezte meg Gyementyev.

A német szemében gyűlölet tüze lobbant, de azonnal ki is aludt. Fejét lehajtotta, megremegett a lába, halkan válaszolt.

— Negyvenötöt írunk most, s nem negyvenegyet.

Gyementyev arca tűzben égett, amikor negyvenegyet említette a fogoly.

— Hol volt akkor? — kérdezte gyorsan.

A német azonnal összeszedte magát, amikor Gyementyev megváltozott, rideg és gyűlöletteli hangját hallotta. Sejthette, mire gondol a szovjet tiszt. Csak rövid, katonás válaszokat adott.

— Breszt, Minszk, Szmolenszk, Vjazma. A telet már itt töltöttem — újra hallgatott egy kicsit, aztán folytatta — ahol véglegesen szertefoszlottak a győzelemről alkotott illúziók. Szolgálat és kötelesség, egyszóval munka az egész. Részleges vereségek, részleges sikerek váltakoznak, azonban a történelem régen maga mögött hagyott bennünket.

— S a bekerített csapatok mégsem teszik le a fegyvert. Miben reménykednek még?

— Már mondtam, csupán a szolgálat. A katonai kötelesség, jobb nem okoskodni, nem kérdezősködni.

— Hitt az ellentámadás lehetőségében?

— A bekerítés után közvetlen, ha jól tudom, készült ilyen parancs. Ma azonban épp az ellenkezője foglalkoztatja a parancsnokságot.

— Azt beszélik, kiürítjük a várost és hajón megyünk haza, ahol bevetnek bennünket Berlin védelmében.

Gyementyevet azonnal felvillanyozta ez a hír, de igyekezett közömbösséget színlelni.

— Pletyka ez vagy parancs?

— Parancs. Száz százalék, hogy az...

A németet elvitték a hadseregparancsnokságra. Alig gördült ki a gépkocsi, Gyementyev felhívta közvetlen parancsnokát, Dovgalev ezredest, s közölte vele, hogy a bekerített csapatok kiürítésre készülnek.

— Igen, értesültünk róla — erősítette meg az ezredes a fogoly vallomását. — Mindenesetre köszönöm.

Nem gondolt rá *se Dovgalev, se Gyementyev, hogy már reggel találkozni fognak kimondottan azért, hogy megtárgyalják a kiürítést, s hogy ez a megbeszélés új fejezetet nyit Gyementyev kapitány katonai pályafutásának történetében.*

(Folytatjuk)

Nagyobb aktivitást!

Néhány héttel ezelőtt a KISZ Megyei Bizottsága megvizsgálta, hogyan hajtják végre megyénk KISZ-szervezetei a KISZ Központi Bizottságának határozatát az ifjúság takarékossági mozgalmáról. A tapasztalatok összegezése után a VB határozatot hozott a feladatokról.

Melyek az elmúlt négy hónap legfontosabb tapasztalatai?

Mindenekelőtt az, hogy a KISZ Központi Bizottság felhívása kellő visszhangra talált a KISZ-tagok és kiszen kívüli fiatalok körében. Azok a szórványos kezdeményezések, kisebb nagyobb akciók, amelyeket néhány szervezetben már a Központi Bizottság határozata előtt is megtalálhattunk a határozat megjelenése után elterjedtek, és ma a KISZ-szervezetek döntő többsége részt vesz a határozat végrehajtásában. Több mint 1 millió forint az az összeg, melyet az elmúlt négy hónapban a KISZ-tagok és a kiszen kívüli fiatalok anyagmentéssel, különböző társadalmi munkák elvégzésével és más módon megtakarítottak. A KISZ számára külön jelentősége van annak, hogy éppen a takarékossági mozgalommal, mint eszközzel sokat haladtunk előre a KISZ tartalmi munkájának a kommunista közösségek kialakításában.

A KISZ takarékossági mozgalmában kiemelkedő szerepet tölt be a munkásifjúság, ezen belül is a bányászatban, az építőiparban és a vasúton dolgozó fiatalok. Az István-aknai KISZ-szervezet 24 877 forint értékű anyagot mentett meg. A komlói Kossuth-bánya szállítók KISZ-szervezete 38 000 forint összegű megtakarítást ért el. A pécsi vasutas KISZ-szervezet pedig 137 447 forint értékben takarítottak meg anyagot.

A falusi KISZ-szervezetek, az önkéntes ifjúsági segítőbrigádokra támaszkodva több községben a tavasszal és a nyáron, nagy értékű társadalmi munkát végeztek el. A pécsváradi járásban hat KISZ-szervezet 12 000 forint értékben, a mozsgói önkéntes ifjúsági segítőbrigád a kultúrház építésében kb. 3 000 forint értékű társadalmi munkát végzett. A csertői ifjúsági segítőbrigád tagjai segítettek községükben a villany bevezetésében. A Baranya megyei Építőipari Vállalat KISZ-szervezeteinek tagjai az istenkúti iskola építésénél 14 000 forint értékű társadalmi munkát teljesítettek.

Eddigi tapasztalataink szerint a KISZ-tagság többsége nemcsak teljesíti, de túl is teljesíti a Központi Bizottság határozatában lefektetet 20 óra társadalmi munkát. Sokhelyütt az önkéntes ifjúsági segítőbrigádok meghatározzák, hogy tagjaiknak havonként mennyi társadalmi munkát kell elvégezni: Mozsgón nyolc órát, Csertőn öt órát, Siklóson nyolc órát határoztak meg. Az István-aknai szervezet tagjai közül többen, mint Varga Zsigmond, Peti János, Kiss László, Nagy József már eddig is több mint 30 óra társadalmi munkát végeztek el.

Ezek a példák mutatják, hogy az elmúlt hónapokban a KISZ-alapszervezetek tevékenysége a takarékossági mozgalomban eredményes volt. De minden KISZ-vezetőnek világosan látnia kell, hogy a KISZ Központi Bizottság határozatának végrehajtásában elért eredmények csak kezdetiek, s nem lehetünk megelégedve velük. Lehetőségeink ugyanis sokkal nagyobbak annál, amit eddig tettünk.

Milyen feladataink vannak?

A megyei KISZ Bizottság alapvető feladatnak tekinti a Központi Bizottság határozata végrehajtásában a politikai munka javítását. A KISZ-szervezeteknek újra és újra választ kell adniok arra a kérdésre, hogy miért kell takarékoskodni, mit jelent a társadalmi tulajdon védelme, a népgazdaság, a szocialista építés minden fiatal számára. Amikor elindult a KISZ takarékossági mozgalma, a Központi Bizottság ezt a KISZ-szervezetek politikai, harci feladatának jelölte meg. Ennek megértése nélkül a takarékossági mozgalom nem válhat a KISZ-szervezetek állandó feladatává.

Ma még a KISZ takarékossági mozgalma nincs összhangban azokkal az intézkedésekkel, amelyeket állami szervek, szakszervezetek tesznek a takarékossággal, a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatban. Szükséges, hogy a KISZ-titkárok megfelelő tájékozottságot szerezzenek az intézkedésekről, hogy a KISZ-szervezetek fel tudjanak készülni azok segítségére. Másrészről helyesnek tartjuk, ha a KISZ takarékossági számláit ellenőrző bizottságokban a pártszervezet, szakszervezet képviselői is részt vesznek és nemcsak az ellenőrzéssel foglalkoznak, hanem javaslatokat, ötleteket adnak, segítenek a lehetőséget megteremteni a KISZ takarékossági akciónak.

Gátolja a KISZ takarékossági mozgalmának kiszélesedését az is, hogy ebben a műszaki fiatalok még nem kaptak megfelelő szerepet. Sokhelyütt a KISZ-szervezetek bizalmatlanságból, elzárkózásból nem támaszkodnak a műszaki fiatalokra. Szükséges ezen változtatni.

A KISZ-szervezetek keretein belül helyes, ha

minél több újító, ésszerűsítő kört hozunk létre

a műszaki fiatalok vezetésével. Világosabb helyzetet kell teremtenünk abban is, hogy forint összegben egy-egy fiatal, vagy alapszervezet mennyit takarított meg. Ezért a fiatalok takarékossági kartonjait, az alapszervezetek takarékossági számláit, a megtakarítást, vagy az elvégzett társadalmi munkát visszaigazolva, rendszeresen vezetni kell.

A takarékossági mozgalom állandó jellegéhez hozzátartozik, hogy arra az alapszervezetek legalább negyedévenként taggyűléseken, időközönként pedig vezetőségi üléseken, ifjúsági napokon visszatérjenek.

Az elmúlt négy hónapban nagyon sok helyes, a Központi Bizottság határozatának végrehajtását segítő kezdeményezés született az alapszervezetekben. A megyei bizottság most arra törekszik, hogy ezeket a kezdeményezéseket elterjessze, s még nagyobb sikereket érjünk el a KISZ takarékossági mozgalmában.

Kiss Dezső
KISZ megyei szervező titkár

Még néhány nap, s kezdődik a tanítás

Még néhány nap, s véget ér a nyári vakáció, kezdődik a tanítás. Az iskolák még nem zajosak a diákok hangjától, de már „iskolaszag" érződik a levegőben.

A Nagy Lajos Gimnázium folyosói is csendesek, visszhangzik még a léptek kopogása, de a tanárok már teljes számban az iskolában vannak, készülnek a tanévnyitásra.

Amikor ott jártunk, dr. Fekete Miklós, a gimnázium igazgatója éppen értekezletre hívta a tanárokat. Az értekezlet szünetében megkérdeztük: hogyan készültek fel a tanévre?

— Ebben az esztendőben mintegy 600 tanulója lesz az iskolának — mondotta Fekete Miklós elvtárs. — Az elsőbe mintegy 200 tanulót vettünk fel s örvendetes, hogy a felvettek több mint 50 százaléka munkás-, paraszt-származású.

— A most kezdődő tanévben vezérfonalnak tekintjük az MSZMP művelődéspolitikai irányelveiben meghatározott célkitűzéseket s ezt a tanárokkal még külön is megbeszéljük, legjobb végrehajtási módját megvitatjuk. Ez a tanév különösen jelentős lesz fiatalságunk szocialista nevelése szempontjából. Erre a tanévre esik a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulójának megünneplése. Gimnáziumunk felkészül a méltó ünnepségre. Az iskola irodalmi pályázatot hirdetett s a pályadíjnyertes munkákat 500, 300, illetve 200 forinttal jutalmazzuk. Sportkörünk emlékversenyre hívja ki a pécsi középiskolásokat s az eredményeket március 21-én hirdetjük ki ünnepélyesen. — Ugyancsak ebben a tanévben kerül sor Ady Endre halála megemlékezésével kapcsolatban szavalóverseny rendezésére is.

— A tanulók jobb tanulmányi eredményének eléréséért ebben az iskolaévben már az elején megkezdjük a kollégisták folyamatos korrepetálását s nem akkor, amikor a tanuló már egy sor tantárgyból rosszul áll.

Elmondotta még Fekete elvtárs, hogy ebben az iskolaévben egyenruhát rendszeresítenek a tanulók számára, majd megemlítette, hogy ezt az iskolaévet nyugodt körülmények között, jól felkészülve kezdik.

S még egy. A Nagy Lajos Gimnáziumból mintegy 30 diák vett részt a hansági munkánál, ezek a diákok is sok hasznos tapasztalattal rendelkeznek, nagy segítséget jelentenek a kollektív szellem további elmélyítésében.

Két felejthetetlen este

A termetes Bánk Bán és a vádoló öreg Tiborc, vagy Tolsztoj Golgotájának hírhedett Machnója, s az anarchista Lefkája most fellépnek a színpadra, játszanak, elevenítik a kort és a történelmet, utánuk már ötvenhat őszének vészes emlékét idézik ismét mások a színpadon, de aztán szép lányok lejtenek még szebb táncokat, majd csillogó hangszerek öbléből száll feléd a melódia...

Hát ezt láttuk szombat és vasárnap este a rendőrklub nagytermében. *Tolna, Somogy, és Baranya* megye BM szervenek művészeti csoportjai szereztek két szép felejthetetlen estét a közönségnek. Nemes versengés volt ez az országos döntőbe való jutásért, s a zsűrinek bizony nehéz dolga volt.

Nem is csoda. Azt mindenképpen tudni kell, hogy ezek a színjátszók nagyon sokat küzdöttek, fáradoztak azért, hogy végre színpadra léphessenek. Hiszen valamennyien — a lányok kivételével — fegyveres testület tagjai, a sok éjszakai fárasztó szolgálat, kötelességteljesítés is próbára teszi ezeket a fiúkat, ki csodálkozhatna azon, hogy ha nem lenne kedvük nótára, táncra, vígságra, vagy éppen a szerepkönyv „magolására"?

S mégis tanulnak. Hétről-hétre, hónapról-hónapra készültek a megyei, majd a — most megtartott — területi versenyre, innét pedig tovább az országos döntőre.

Kit illet a dicséret? Valamennyi színjátszót, táncost, muzsikust, énekest. De mégis, — s ez örvendetes jelenség — sokan kiemelkedtek a többiek közül. A Golgota két női szereplője, s ugyanebben a darabban Machno és Lefka alakítója (baranyaiak) vagy a kaposváriak által előadott „Nagygazda menye" című bolgár darab nagygazdája, a kaposvári fiú és leány tánccsoport valamennyi tagja, a pécsiek tíztagú zenekara, a szólót játszó *Boros Mátyás és Jerabek Kálmán*, a tehetséges *Major István*, aki Szurkov: „Fel a fejjel becsületes emberek" című versét szavalta igazán őszinte, szívből jövő átéléssel, vagy a kaposvári *Mudig Erzsébet*, aki tisztán szárnyaló, szép hangjával legnagyobb meglepetést okozott, — mind, mind tudásuk legjavát adták, valóban gazdagabbá tették közreműködésükkel e kétnapos kultúrversenyt.

A jó munka eredménye: magas fizetés

A Baranya megyei Építőipari Vállalat legnyeresége-sebb üzemrésze a lakatosrészleg. Az elmúlt hónapban mintegy 140 százalék volt a teljesítményük, de egyetlen hónapban sem volt még 120 százalék alatt. Múlt havi termelésük 500 000 forint volt, a korábbi 300 000-rel szemben. Jelenleg mintegy 70 munkás dolgozik az üzemben.

Ez a részleg készíti a repülőtéren épülő valamennyi üzlethez és lakásokhoz szükséges korlátokat, rácsokat, egyéb vasfelszereléseket. A bölcsődére például egy nevető, felkelő Napot ábrázoló kovácsoltvas díszítést készítettek, de innen került ki a Sörgyár kultúrházának szőlőleveles díszítése is.

Az elkészült munkák, valamint az anyag tárolása eddig nehézségbe ütközött. A dolgozók munkaidő után bentmaradtak és vasszerkezeten nyugvó féltetőt készítettek. A villanyt is maguk szerelték be.

A részlegnek ezidáig fürdője sem volt, megfelelően tisztálkodni nem tudtak. Elsejére új, modern fürdő készül el, amit ünnepélyes keretek között adnak át a dolgozóknak.

A részleg olyan komoly gépi berendezéssel rendelkezik, hogy gyakran adják át munkára a gépeket még a Sopiana Gépgyárnak is. Bár a műhely — mivel kicsi — nem a legalkalmasabb lakatosmunkák elvégzésére, a dolgozók mégis lelkesen, becsületesen dolgoznak. A jó munka eredménye, hogy több dolgozó fizetése a 3000 forintot is meghaladja. És 1950 óta még egyetlen esetben sem maradt el a prémium. Ujabb gépek, létszámemelés az üzemrész még eredményesebb munkáját biztosítja majd.

SPECIÁLIS HISTÓRIA

TULAJDONKÉPPEN nem volt rajta semmi különös. Csak akkor tünt fel nekem, amikor elmesélte, hogy a fogorvos kihúzta az odvas fogát. Persze, ez is megeshet mindenkivel, de az ő foga az nem olyan akármilyen fog volt. Az a fog kérem, az egy szuperfejlettségű duplazápfog volt, amely öt gyökérrel kapaszkodott a felső állkapocs csontjába. És azok a gyökerek nem akármilyen gyökerek voltak ám, hanem mindegyik különkülön, mint a kisujjam és nemcsak vastag és nemcsak hosszú, hanem még görbe is és nem is egyszerűen csak úgy a felső állkapocsban fészkelt, mint más, közönséges fog gyökerei, hanem egész sajátos és különleges módon helyezkedtek el. És az a foghúzás! Hát az aztán egészen rendkívüli volt, ahogyan az orvos nekikészülődött, aztán húzta, rángatta, recsegtette...

De minek részletezzem? Tisztelettel és csodálattal néztem fel rá, mert ilyen rendkívüli fog tulajdonosa csak rendkívüli ember lehet. Azóta rájöttem, hogy nem tévedtem, barátom minden tekintetben rendkívüli ember, hogy úgymondjam, egy speciális eset. Nemcsak ő maga, hanem mindene. A ruhája, a bútora, szóval mindene.

— Idenézz — mondta, amikor meglátogattam — ez rekamié, mi?

Az volt csakugyan. Volt neki ülőrésze és támlarésze és gyanítani lehetett, hogy ha kinyitja, a kettő fekhellyé egyesül.

— Ezt meg is nézheted — folytatta megdicsőülten — kisiparos készítette, külön az én rendelésemre. Speciális faanyag, különleges bútorszövet, egyedi rúgók...

Unszolására mély tisztelettel helyeztem el speciális rendeltetésű testrészemet ezen a csodálatos bútordarabon. Különleges bútorszövetéből díszkrét porfelhő szállt fel, egyedi rugói méltatlankodva megnyikkantak és speciális, halk reccsenéssel fogadta ezt a megaláztatást. Mindez kissé gyanus volt, de akkor még mélyen hittem és barátom nem zavartatta magát. Megcsodáltatta velem a falon függő utolérhetetlen művészi alkotást, amelyet első pillantásra giccses naplementének néztem volna, de megmagyarázta, hogy ha a vitrin elé, a szőnyegre hasalok és úgy nézem oldalvást felfelé pislogva, akkor olyan csodás színhatásokban gyönyörködhetem, amilyent még nem láttam.

— Próbáld csak meg — nógatott magabiztosan — nézd csak onnan, majd akkor meglátod.

Elképzeltem magam, amint a vitrin előtt hasalva kacsamód pislogok és inkább hittem. És inkább megpróbáltam arra terelni a szót, amiért tulajdonképpen meglátogattam. Egy mindenképpen tollhegyre kívánkozó speciális históriát ígért.

— Barátom — mondta — ezt meg kell írni. Ilyen eset csak egyszer fordul elő a világtörténelemben. Akár regényt is írhatsz róla. Mi az neked!

AKKOR méginkább hittem. Mert igaz, ami igaz, rendkívüli embernek csak rendkívüli barátai lehetnek, tehát én is, khm, persze, hát mi az nekem, írok egy speciális regényt.

— Gyötör a kíváncsiság — mondtam ezért — most már igazán meséld el azt, amiért ide hívtál.

— Mesélni! — meresztette rám a szemét. — Nem mesélni akarok én neked. Egy igaz történetet mondok el, amiben épp az a rendkívüli, hogy igaz és mégis hihetetlen.

Kihegyezett füllel hallgattam.

— A múltkor korán keltem — kezdett bele végre — és elgondolkodtam azon, milyen is ez az élet. Bizony, amikor én születtem, apám az utolsó percben hívta a bábát és h. nem sikerül megtalálnia, mondjuk éppen elment volna hazulról, hát akkor, képzeld el, mi lett volna.

Elképzeltem. És rájöttem, hogy nagyon szegényes a fantáziám.

— És azután is csupa rendkívüli dolgok történnek az emberrel — folytatta. — Itt volt például ez a háború, hát nem csodálatos, hogy élünk?

Elmondta háborús élményeit. Nem jegyeztem fel, így csak kivonatosan közlöm, hogy a háború java részét a légópincében töltötte. A város túlsó végén bevágott egy bomba. De mi lett volna, ha az ő városvégükön és éppen az ő házukba vág be? Ezt is el kellett képzelnem.

— És itt vagyok ma. Egy háború után, egy ellenforradalom után. És élek. És amik manapság történnek! Bemegyek például a vállalatomhoz, reggel nyolckor elkezdjük a munkát. De milyen munkát! Barátom, az egész Dunántúlra, mit Dunántúl, az egész országra kiható munkát. Ott ülök én és tudom, hogy ha most rosszul írok egy számot, abból Sopronban vagy éppen Békéscsabán lehet valakinek kellemetlensége. Hát nem rendkívüli?

Vártam, vártam, hogy mikor kezdődik már az a speciális história, de csak beszélt önmagáról, az életéről. Beszélt elmélyülten és áradozva, elmondta, hogy mit szokott reggelizni, hogy az üzemi konyhában a múltkor majdnem ételmérgezést kapott, hogy új töltőtollat vett, amit részleteiben is meg kellett csodálnom. Türelmesen vártam, de csak apró, sefüle-sefarka történetkék követték egymást. Végülis közbeszóltam:

— És mi volt az az érdekes dolog?

— Mi? De hiszen azt mesélem. Barátom, ha erről nem tudsz egy regényt, mit, regényt, egy trilógiát írni, akkor nem vagy író.

Ez sértett. Erőltettem az agyamat, hogy megragadjak valami érdekeset, valami rendkívülit, de nem volt mit megragadni. És akkor rájöttem valamire. Barátomnak csak az a rendkívüli, ami vele történik, ami hozzá tartozik. És ez a sok specialitás csak arra jó neki, hogy önmagát rendkívülinek érezhesse.

Körülnéztem és úgy találtam, hogy az a kacsaperspektívából csodálható festmény mégiscsak közönséges giccs, az az egyedi rekamié silány kontármunka és még az a bizonyos szuperfejlettségű duplazápfog is csak egy közönséges zápfog volt, semmi más.

LEGUTÓBB azzal dicsekedett, hogy megismerkedett egy rendkívüli tehetségű nagy íróval, aki máris megkezdte az ő életéről szóló trilógia írását.

(Mész—)

Dr. Sik Endre külügyminiszter nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról)

mennyire védhetetlen ügyet képviselnek.

2. *Már a XII. közgyűlés egyik legfontosabb tanulsága az volt, hogy az erőviszonyok eltolódtak. A rendkívüli közgyűlés alatt még világosabbá vált, hogy az Egyesült Államok elvesztette régi fölényes szavazógépezetét, az automatikus többséget, s ezzel az amerikaiak vezette imperialista tábor és a szocialista tábor közötti erőviszony, amely az ENSZ-en kívül világméretekben már régebben a szocialista tábor javára tolódott el, most már az ENSZ-en belül is a haladó erők fokozottabb érvényesülése felé halad.*

Szerepelt-e a rendkívüli közgyűlésen az úgynevezett „magyar kérdés"?

Már a rendkívüli közgyűlés elején voltak kísérletek a közel-keleti kérdés vitájának megzavarására. Az úgynevezett „öttagú bizottság" egyes tagjai tapogatóztak különböző delegációknál, hogy nem kellene-e közvetlenül a közel-keleti kérdés lezárása után a „magyar kérdés"-ben is rendkívüli közgyűlést összehívni. Szándékuk azonban meghiúsult, mert ezt a gondolatot nemcsak az ázsiai és az afrikai országok, de a latin-amerikai országok többsége is a leghatározottabban elvetette.

A közel-keleti kérdés vitájába a „magyar kérdés"-t egyetlen egy szónok — a provokációs felszólalásairól ismert kubai delegátus — próbálta bedobni, akit azonban senki sem vett komolyan. Példáját senki más nem követte és számos delegátus — még a nyugatiak közül is — helyeslően nyilatkozott a szovjet és a magyar delegáció magatartásáról, amelyek ezt a provokációt még válaszra sem méltatták.

A mandátumvizsgáló bizottság —, amelyben az amerikaiaknak többségük van — megismételte azt a tavalyi döntését, hogy a magyar delegáció mandátuma ügyében nem hoz határozatot. Ennek a döntésnek, mint ismeretes, semmi jogi jelentősége nincs, mert nem gátolja a magyar delegációt abban, hogy a közgyűlésen továbbra is teljes joggal részt vegyen. A mandátumvizsgáló bizottság jelentése feletti vitában a magyar delegáció természetesen kifejtette álláspontját és a jelentés elfogadása ellen szavazott. A baráti szocialista országok delegációi — úgyszintén India, Ceylon és az Egyesült Arab Köztársaság képviselői — a jelentés megszavazásánál a magyar delegáció mandátumával szemben alkalmazott megkülönböztetés miatt fenntartással éltek. Jellemző, hogy az amerikai delegátusnak a bizottság döntése mellett agresszív felszólalását a többi felszólalók közül sem támogatta senki, a magyar delegáció rövid visszautasító válasza viszont értesüléseink szerint még a nyugati delegációknál is jó hatást váltott ki.

A rendkívüli közgyűlésen szerzett tapasztalatok alapján milyennek ígérkezik az ENSZ rendes közgyűlésének XIII. ülésszaka?

A XIII. ülésszakon, amely előreláthatólag szeptember második felében kezdődik, a béke megmentéséért és megerősítéséért küzdő erők még fokozottabb érvényesülése várható. A közgyűlés érdemlődésének középpontjában a rendkívüli ülésszak közép-keleti helyzetre vonatkozó határozatának végrehajtása lesz. Amennyiben a határozat végrehajtásánál nem érvényesülne kellő következetességgel a rendkívüli ülésszak felszólalásai túlnyomó többségének az a szelleme, amely követelte az amerikai és az angol csapatok azonnali kivonását a Közép-Kelet térségéből, akkor az ENSZ közgyűlésének újabb és még határozottabb intézkedéseket kell majd tennie a béke biztosítása érdekében. Kétség nem fér hozzá, hogy a nemzetközi élet egyéb kérdéseiben is az imperialisták agresszív és gyarmatosító szándékai további vereségeket fognak szenvedni. Az úgynevezett „magyar kérdés" újabb feleleventésére vonatkozó kísérleteket a magyar delegáció megfelelő felkészüléssel várja és az ilyen kísérletek nem hazánk ellenségei számára járnak majd sikerrel. Mindent összevéve, azt lehet mondani, hogy az erőviszonyoknak a szocializmus, a béke és a haladás javára történt és egyre fokozódó eltolódása következtében a XIII. ülésszak jelentős előrehaladást ígér a béke biztosítása és a béke erőinek győzelme felé.

Az Egyesült Államok a távol-keleti feszültség kiélezésére törekszik

Riadókészültségbe helyezték a Japánban állomásozó amerikai flottát

Peking (MTI) Az Uj Kina hírügynökség vasárnapi jelentéséből kitűnt, hogy az amerikai vezető körök és a Washington-támogatta csangkajsekisták a közép-keleti válság némi enyhülése után most arra törekszenek, hogy a Távol-Keleten élezzék a feszültséget. A jelentés hangoztatta, hogy a csangkajsekista katonai alakulatok ismételten provokációs akciókat hajtottak végre a Kínai Népköztársaság partmenti területe ellen. A kínai néphadsereg tüzérségi egységei elhallgattatták a csangkajsekista támadókat.

A legfrissebb Reuter- és AP-jelentések szerint az amerikai hadügyminisztérium szóvivője vasárnap közölte, hogy utasították a 7. amerikai flottát és a távol-keleti vizeken tartózkodó más amerikai katonai egységeket, hogy „figyelemmel a tajvani-szorosban megélénkült tevékenységre, tegyék meg a szokásos védelmi intézkedéseket". A szóvivő további részleteket nem volt hajlandó közölni.

Jokoszukai jelentés szerint Frédéric S. Withington ellentengernagy, a Japánban állomásozó amerikai haditengerészeti erők főparancsnoka hétfőn közölte, hogy a hatáskörébe tartozó valamennyi haditengerészeti egységnél „fokozott riadókészültségi állapotot" rendelt el. Mint az Associated Press jelentette, az amerikai haditengerészet hétfői közlése szerint szeptember elején közös amerikai—csangkajsekista tengeri hadgyakorlatot kezdenek, hogy megteremtsék a két haderő „szorosabb együttműködését."

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, éjjel és holnap több helyen eső és zivatar. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati-nyugati szél. A nappali felmelegedés északon kissé gyengül, máshol alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 13—16, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 24—27 fok között.

Hammarskjöld hétfőn este indult újabb közép-keleti utazására

New York (Reuter): Hammarskjöld, ENSZ főtitkár hétfőn a késő esti órákban elindult Ammanba, újabb közép-keleti békeküldetésének első állomására. Valamivel több mint két év alatt most utazik kilencedszer a világnak ebbe a részébe.

Mint mondják, tervei még csak „kísérleti jellegűek", de reméli, hogy a hét végére Genfbe érkezik az atomszakértők értekezletére, mielőtt tovább megy Beirutba, Bagdadba és Kairóba. Kijelentette, hogy esetleg ellátogat Jeruzsálembe is.

Gromiko visszaérkezett Moszkvába

Moszkva (TASZSZ): Gromiko külügyminiszter vezetésével hétfőn visszaérkezett Moszkvába az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakán részt vett szovjet küldöttség.

Befejezte munkáját az Egyesült Államok kongresszusa

New York (TASZSZ):

Az Egyesült Államok 85. kongresszusa befejezte munkáját.

Bár a kongresszus mindkét házában a Demokrata Párté volt a többség, a kormány mégis megkapta mindazt, amit kért.

A kongresszus megnövelte az amúgyis csillagászati számokat tartalmazó katonai költségvetést, s ezzel hozzájárult a fegyverkezési hajszához. — 1958. július 1-től kezdődően 39,6 milliárd dollárt állapított meg a hadügyminisztérium céljaira.

A kongresszus nemcsak a fegyverkezési hajsza fokozását segítette elő, hanem más lépéseket is tett a nemzetközi kapcsolatok kiélezésére. Jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely szerint az Egyesült Államok bizonyos atomfegyvereket, berendezéseket adhat át NATO-beli szövetségeseinek és tájékoztathatja is őket az atomtitkokat illető kérdésekben.

A kongresszus készségesen törvényerőre emelt olyan javaslatokat, amelyeknek célja a monopoliumok hasznának növelése.

A kongresszus súlyos csapást mért a nyomorgó farmerekre, mert a legfontosabb mezőgazdasági termékeket illetően erősen csökkentette az ártámogatás rendszerét.

Kína—Kambodzsa közös nyilatkozata

Peking (TASZSZ) Csou Enlaj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnöke és Norodom Szihanuk herceg, Kambodzsa miniszterelnöke közös kínai—kambodzsai nyilatkozatot írt alá.

A nyilatkozat hangoztatja, hogy a kínai fél — azon a segítségen kívül, amelyben Kambodzsát az 1956. évi gazdasági egyezmény értelmében részesíti, — további megtérítés nélküli és semmiféle feltételhez nem kötött segítséget ad Kambodzsának egy kohászati kombinát építéséhez, üzemanyaglelőhelyek felderítéséhez, valamint több vállalat építéséhez és berendezéséhez.

Súlyos merényletek Franciaországban

Párizs (AFP) Franciaország különböző vidékein hétfőre virradóan egész sor súlyos merénylet történt, amelynek időbeli egybeesése összehangolt akcióra utal. A merényletek elkövetői, amennyiben fel lehetett őket kutatni, algériai muzulmánok voltak és a Nemzeti Felszabadítás Frontjához tartoznak. Támadásokat intéztek rendőrök ellen, közülük négy meg is halt és hatalmas robbanásokat okoztak benzinraktárokban. Több merénylet meghiusult, de Toulouse-ban, Port la Nouvelleben, a Földközi-tenger partján, Marseille környékén több százezer olajtermék lángokban áll és hétfőn délelőtt még folyt a harc e tűz elharapozása ellen.

Az első merényletet Párizsból és közvetlen környékéről jelentették. Hajnalj két óra tájban egy fekete gépkocsiról leszállt muzulmánok a város közepén megtámadták a rendőrprefektúra benzinraktárának őrségét. Az őrök halálosan megsebesültek, de a tartályok irányába dobott robbanóanyagokat sikerült idejében ártalmatlanná tenni.

A Marseille-től északra, Mourepian-ben történt merénylet okozta ez idő szerint a legnagyobb károkat. Több nagy tartály áll lángokban és a kikötő tengerésztűzoltói közül körülbelül 15 sebesült meg. Toulouseban több mint egymillió liter olajternék pusztult el. Port la Nouvelle-ban a tűz még pusztít és a lakosok kénytelenek voltak otthonaikat elhagyni.

Mindezeket a merényleteket, amelyek általánosságban hajnali egy óra után azonos időben történtek, úgy látszik plasztikrobbanóanyagokkal követték el.

A Mourepianel olajtelep, ahol a hatalmas tűz kiütött, Marseille legjelentősebb raktára. Itt 39 tartály olajat, mazutot tárolnak. A tárolót nyolc olajfinomító társaság együttesen használja.

A két tartály, amely felrobbant, 1400 köbméter befogadóképességű. Nem voltak teljesen feltöltve. A harmadik, amely még lángokban áll, ugyancsak hasonló kapacitású. Összesen közel hárommillió literre becsülhető az elveszett benzin mennyisége. Valószínű, hogy a tűz átterjed a negyedik tartályra is. Szükség esetére elkészítették a szerencsétlenség környékén lévő lakóházak kiürítési tervét. Sietve földfalakat húztak fel, hogy útját állják a tűznek.

A Mobiloil vállalat két, hétfőn reggel elpusztult tartálya közül az egyik 380 000 liter, a másik pedig 800 000 liter benzint tartalmazott.

A toulousei ügyészség megindította a vizsgálatot.

Tiltakozó felvonulás az amerikai rakétakilövő állomások felállítása ellen

London (AFP) Vasárnap délután 200 angol tüntető vonult fel tiltakozásul az amerikai rakétakilövő állások felállítása ellen. A tüntetők, akik között sok gyermek és tolókocsis rokkant volt, a cambridgeshirei Ely városból indult el a RAF 10 kilométerre lévő támaszpontjához.

A tüntetést a Munkáspárt cambridgei szervezete és a város ipartestületi tanácsa szervezte. A tüntetők petíciót nyújtottak át a kerület konzervatív képviselőjének, hogy továbbítsa azt a miniszterelnökhöz.

Kérek tíz deka parizert...

Az ember gyakran a könnyebik megoldást választja. Milyen könnyű is kimondani: azért kellett annyit várakozni ebben, vagy abban a boltban, mert lassú a kiszolgálás, a pénztáros is éppenhogy csak csinál valamit. De hogy ebben mi is ludasak vagyunk, erről nagyon keveset beszélünk. Pedig így van. Figyeljük csak meg jól az alábbi pillanatképet, amely a Csemegeboltban készült!

Vásárló: Kérek tíz deka parizert!

Kiszolgáló: Igenis, kérem. Egybe vagy szeletelve?

Vásárló: Szeletelve (magában dünnyögve). Méghogy egybe? Ki hallott már ilyet? ...Kartárs kérem mégiscsak jó lesz, ha 15 dekát ad.

Kiszolgáló: (kiméri a 15 dekát). Mivel szolgálhatok ezen kívül?

Vásárló: (gondolkodik) 15 deka nyelvet is kérek. Ne abból a szeleteltből! Abból a másikból!

Kiszolgáló: Ebből? (felmutatja a nyelvet).

Vásárló: Igen! De szép vékonyra vágja, mert így szereti a férjem.

Kiszolgáló: Igenis, kérem! (becsomagolja és a parizer mellé teszi). Mást ezenkívül...?

Vásárló: (gondolkodik). Mit is kellene még venni? Kérek egy üveg likört. Milyen árban vannak?

Kiszolgáló: (készségesen sorolja) 45, 32 ...

Vásárló: (lelkendezve). A 32-es jó lesz. Kérem azt.

Kiszolgáló: (elmegy és hozza a likört). Tessék parancsolni! Mást ezen kí ...

Vásárló: Nincs kisebb üveggel?

Kiszolgáló: De van, kérem. Huszonöt forintos is.

Vásárló: Akkor abból kérek.

Kiszolgáló: (nyomatékot adva a szónak). Igenis, kérem. Vásárló: Pompás, látja ilyen kis üveggel akartam én.

Kiszolgáló: Igen, ez nagyon józamatú likőr. Mivel...

Vásárló: Húsz deka francia salátát kérek, kevés sárgarépával benne.

Kiszolgáló: (Automatikusan). Igenis ké... (kétségbeesve.) De a sárgarépát nem válogathatom ki...

Vásárló: Hát akkor mit csináljak? Tudja, a férjem nem szereti a sárgarépát. Már kisgye...

Kiszolgáló: Mást ezen kívül? (és már számolna).

Vásárló: Milyen dzsem van?

Kiszolgáló: Meggy, barack...

Vásárló: Kajszibarack?

Kiszolgáló: Az is van.

Vásárló: Jaj az nagyon jó! Én nagyon szeretem. (Letörten). De a férjem utálja.

Kiszolgáló: Parancsol egyet belőle?

Vásárló: Nem. Azt hiszem mégis jobb lesz a meggy.

Kiszolgáló elmenne, de a vásárló sivító hangja visszatartja.

Vásárló: De, ha van őszibarackjuk, akkor inkább azt viszek.

Kiszolgáló: (Dühösen). Igenis! (Elrohan).

Egy vásárló: (Tekintetével végigméri a vásárlót). Sokat vásárol még?

Vásárló: Igen.

Másik vásárló: (Társához fordulva). Akkor talán jobb lenne egy másik boltba menni.

Egy vásárló: Ugyan, azt gondolod, hogy ott nincsenek ilyen...

Kiszolgáló: (Visszajön a dezsemmel). Tessék parancsolni!

Egy vásárló: Húsz deka felvágottat...

Vásárló: (Dühösen). Még nem fejeztem be. Maga pedig ne avatkozzon az én dolgomba!

Egy vásárló: Bocsánat, én nem avatkoztam a maga dolgába. Én csak húsz deka felvágottat kértem.

Kiszolgáló: Ne veszekedjenek, kérem! Tessék parancsolni! (A vásárlóhoz). Mást ezen kívül?

Vásárló: Ennek a halnak mennyibe kerül dekája?

Kiszolgáló: Tíz deka 2,40 forint!

Vásárló: Akkor abból a másikból kérek.

Kiszolgáló: Mennyit parancsol?

Vásárló: Mennyit is? Mondja, mennyi elég egy vacsorára?

Egy a vásárlók közül: Az a gyomortól függ, kérem.

Vásárló: Ki volt ez a szemtelen? Félkilót kérek.

Kiszolgáló: Mást ezen kívül?

Vásárló: Még nem tudom. (Felháborodottan). Hát ez borzasztó! Még gondolkodni sem hagyják az embert...

Kiszolgáló: Igenis kérem!

Vásárló: Mit igenis, kérem, igenis, kérem! Megzavarja az embert. Nem kérek semmit. A számlát...

Kiszolgáló: (Boldogan). Tessék!

Vásárló: (Elveszi a számlát, átgyömöszöli magát a mögötte állókon). Borzasztó, hogy mit kell kiállni a vásárlónak...

Hivatalos totó-nyeremények

A sportfogadások 1958. augusztus 24-i, 34. heti fordulójára 699 171 db kéthasábosnak megfelelő tippszelvény érkezett be.

Felosztásra kerül összesen 1,258 507 Ft. Vigaszdíjra ezen a héten 209 751 forintot fordítanak.

12 találatos szelvény nem volt.

Az I. nyeróosztályban 62-en értek el 11 találatot. A nyereményösszeg egyenként 5 075 forint.

A II. nyeróosztályban 796-an értek el 10 találatot. A nyereményösszeg egyenként 395 Ft.

A III. nyeróosztályban 6 777-en értek el 9 találatot. A nyereményösszeg egyenként 62,50 Ft.

A nyereményösszegek kifizetése szeptember 4-én kezdődik.

Augusztus 28-án ismét látható az ötödik szputnyik

Moszkva (TASZSZ) Mint a TASZSZ jelenti, a harmadik szovjet mesterséges hold augusztus 28-án, magyar idő szerint délelőtt 10 óra 24 perckor ismét elhalad Budapest fölött.

Asszony · Család · Otthon

Nem vertem meg...

Autóbuszon utaztam a múltkor. Két 25—30 év körüli asszony ült mögöttem. Beszélgettek.

— Tudod, egyik nap mit csinált a kislányom? Reggel ráadtam a tiszta ruhát és szájába rágtam, hogy vigyázzon rá, mert ha bepiszkolja, agyoncsapom. És képzeld, fél óra múlva jön, az arca koromfekete, szederrel kente be. A keze, lába is csupa maszat. Kezében pár szem szedret szorongat, a leve végigfolyik a kezeszárán és a könyökén lecsöpög a lába elé.

— Anyuka, neked hoztam! — kiáltja örömmel, — hogy ne verj meg, ne csapj agyon!

Nyakát két válla közé húzza, szégyenlősen néz végig a ruháján. Most mit csináljak, megverjem, ne verjem? De mit üssek egy ötéves gyereken...

— Ezzel — szólt a másik — ezzel a lágy szívűségeddel rontod majd el. Meglásd, hogy a fejedre nő. Én bizony megbérmáltam volna, egy-két pofonnal. Nem tanul rendet soha, ha nem bánsz vele keményen.

— De várj csak, még nem fejeztem be. Szóval nem vertem meg, csak kicsit megszidtam. Lehúztam róla a ruhát, megfürdettem és tiszta ruhát adtam rá. A gyereket ez megleptе, mert várta a verést, amit igértem neki. Egész nap körülöttem jött-ment, kérdezgetett, én meg türelmesen válaszolgattam, csak arról nem esett szó, hogy milyen rossz volt reggel. Fürkésző szemekkel nézett rám egész nap, este mikor lefektettem és megcsókoltam, kicsi karjával átölelte nyakamat és halkan suttogta: többet nem leszek rossz. Három napig semmi baj nem volt vele. Az apjával együtt figyeltük, mennyire megváltozott. A negyedik nap estefelé újra csupa maszat volt. Elöntött a méreg, de uralkodtam magamon, verés helyett szigorúan néztem rá. Nem sokáig állta tekintetemet. Odaszaladt hozzám, átfogta térdemet és könyörögve mondta:

— Anyú verj meg, csak ne így nézz rám, mint a múltkor is, mikor szedres voltam, mert akkor nem tudok rossz lenni.

Megcsókoltam maszatos arcát és elfordultam, hogy ne lássa kibuggyanó könnyemet.

— Hát ez szép dolog — mondta a másik asszony. Én csak azt mondom, inkább a lányom sírjon kicsi korában, mint én öregségemre. Meglásd mennyi bajod lesz még a gyengeséged miatt.

— Nem vagyunk egyformák — mondta magabiztosan a kislány édesanyja, — de amit elmondtam, hetekkel ezelőtt történt és azóta sem kellett megverni a lányomat, mégis fele annyi ruhát mosok rá.

A másik asszony még hümmögött hozzá valamit, de látszott rajta, hogy nem ért egyet a barátnőjével. Megállt az autóbusz, mindketten leszálltak és mentek egymás mellett az úton. Én meg csak néztem utánuk és nagyon, nagyon boldog voltam.

JANKÓ SÁNDORNÉ

Karcsúság és a dollármilliók

Egy amerikai szenátusi vizsgáló bizottság jelentése szerint Amerikában évente több mint százmillió dollárt költ a lakosság fogyasztószerekre. A jelentés leszögezi azt is, hogy a fogyasztószerekkel kapcsolatos reklámokat semmiesetre sem szabadna komolyan venni. A szenátus felhívja a hatóságokat, hogy tegyenek lépéseket a készítményeiket túlzottan feldícsérő fogyasztószer-készítő gyárak ellen.

De tulajdonképpen mitől is válhatunk valóban karcsúvá? A szenátusi bizottság rövidesen, de velősen válaszol kérdésünkre: karcsúbbak leszünk, ha kevesebbet eszünk.

Háztartási tanácsadó

Megpuhult ruhakefe vagy hajkefe ismét kemény lesz, ha sörtéjét erős timsó oldatba mártjuk. A fájához azonban ne érjen az oldat.

*

Fehér celluloid fésűt benzinbe mártott puha kefével tisztítjuk, azután selyem vagy gyapjú rongygyal fényesre töröljük. Celluloid fésűt sohasem szabad vízzel és szappannal mosni, mert ettől csúnya, szürkéssárga szint kap.

*

Acéldrót-kefét szalmiákszeszes vízzel tisztítunk. Sörtéjével lefelé tesszük a vízbe.

*

Hogy az esővizes hordó el ne rothadjon, külső oldalát, különösen az alját, kenjük be kátránnyal.

*

A zsineg tartósabb lesz, ha egy néhány óra hosszat timsós oldatban áztatjuk.

*

Pecsétviaszt spirituszban oldhatunk fel.

*

A fontos iratok megőrzésére szolgáló csomagolópapírhoz úgy jutunk, hogy a csomagolópapírt timsóoldatba mártjuk és megszárítjuk. Az ilyen eljárással impregnált papiros tűzmentes.

*

Beteg fehérneműjét, ha ragályos betegségben szenvedett, mosás előtt fertőtleníteni kell. Ehhez elegendő, ha olyan vízben öblítjük át, melybe 3—4 rész hidrogénhyperoxidot teszünk.

Ha a vasaló ragad, egészen finom dörzsölő papírral simítjuk többször végig, vagy pedig teljesen tiszta sztearinnal csiszoljuk végig az alját.

*

Hogyan lesz a fehérneműjó ilatú? Keverjünk össze törött iboyagyökeret, szárított rózsaszirmot és muskátlileveleket, tegyük kis zacskóba és helyezzük el a fehérnemű között. Ugyanígy illatosíthatjuk a fehérneműt, bármilyen illatszerrel átitatott és zacskóba tett vattadarabkával, vagy illatos párnácskával is.

*

Esernyőt nem szabad kefélni, mert a kefélés árt az anyagnak, inkább ronggyal tisztogassuk.

ÖNVÉDELEMHEZ SZÜKSÉGES?

Volt egyszer, hol nem volt... bizony, már csak a mesékben találunk olyan hercegnőt, vagy királykisasszonyt, aki a mesebeli hercegekre várakozva hímzéssel, festegetéssel tölti idejét, no és természetesen néha meglátogatja a szegényeket is. A modern hercegnők más időtöltést keresnek: Margarethe dán hercegnő például dzsiudzsicu-edzésekre jár és olyan szorgalmas, hogy hamarosan megszerzi a diósság legmagasabb ranglétráját: a „fekete öv"-et.

Szakítani kell a hagyománnyal

Kisi, japán miniszterelnököt a parlamentben élesen támadták, mert külföldi vendégek érkezésekor gésákat is meg szokott hívni az ünnepségekre. A miniszterelnök azzal védekezett, hogy „az idegenek szinte kivétel nélkül annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy megismerkedhessenek japán gésákkal". — A parlamentben nagy vihar tört ki erre a megállapításra és Kisit végül is rávették arra, hogy elismerje: „Nem nevezhető éppenséggel erkölcsös szokásnak. A jövőben elővigyázatosabbak leszünk".

Miért válnak az emberek?

Az Egyesült Államokban a legkülönbözőbb és legelképzelhetetlenebb okok miatt mondják ki a válásokat. A New York Times egyik munkatársa elszánta magát és átböngészte a különböző válóperek iratait, ahonnan a következő indokolásokat emelte ki:

1. Egy chicagoi asszony azért kérte a válás kimondását, mert férje dühében beledobta a tóba, amikor horgászás közben egy nagy hal a horogról visszaesett a vízbe.

2. Egy amerikai polgár engedelmeskedett feleségének és csak a szabadban dohányzott. Felesége mégis elhagyta, mert a lakásban állandóan rágógumi volt a szájában.

3. A bíróság percek alatt választotta el feleségétől azt a new-londoni férfit, aki nem mehetett az utcára, mert neje állandóan levagdosta a gombokat a kabátjáról. Egy nőnek viszont igazat adott, amikor nem volt hajlandó tovább élni férjével, akinek szobájában 15 kép lógott — különböző nőkről.

4. A kaliforniai Santa Monicában egy asszony arról panaszkodott, hogy férje túl sokat tartózkodik odahaza és karosszékében, ölbetett kézzel nézte végig, hogyan végzi ő el a házimunkákat.

5. Mukedonban (Michigan állam) egy asszony azért akart szabadulni férjétől, mert az dührohamokat kapott, amikor nem volt hajlandó a ház kertjében kukacokat ásni, hogy férje csalétekkel felszerelten távozhasson horgászni.

6. Erőszakos művelődés is válók. Ezt tapasztalta a Maine állambeli Portland egyik férfija, akinek azért kellett elválnia feleségétől, mert arra kényszerítette, hogy naponta egy oldalt tanuljon a lexikonból, hogy „felemelkedjék" hozzá.

7. Detroitban egy asszony azért akart elválni férjétől, mert minden pénzét egy vitorláshajó építésére költötte, s amikor a karcsú hajó elkészült, másról nevezte el...

8. Hogy a papagáj is válóok lehet, ezt a californiai Venturában történt eset bizonyítja. A férj oly ritkán válaszolt felesége kérdéseire, hogy végül is a papagáj megtanulta és ismételgette az asszony kérdését: „Albert, hallottad, mit mondtam?"

Tunéziában megszüntették a többnejűséget

Burgiba, Tunézia elnöke megszüntette országában a többnejűséget. Az idevonatkozó új törvény értelmében minden házas ember, aki válás nélkül újabb házasságot köt, egy évi börtön és 240 000 frank pénzbüntetéssel sujtandó.

Mindeddig a Korán alapján a mohamedánoknak négy feleségük is lehetett.

DIVAT innen-onnan...

Tiszta selyem kínai krepp, váltól sűrűn rakott nyári ruha, a ruha színéhez megfelelően választott övvel. Öv nélkül ingruhának hordható

Hogyan kell nézni? Alulról, felülről, elölről, hátulról? A nyugati divattervezők komolyan gondolták ezt a modellt, melynek egyetlen előnye véleményünk szerint, hogy fejre lehet állni benne. Egyébként a Rock and Roll estélyi egyenruhája.

Szabásminta-szolgálat

Szeptember elsején a Baranya megyei postahivataloknál is megindul a szabásminta-szolgálat. A postahivatalokban megtekinthető árjegyzékek alapján kétféle szabásmintát rendelhetnek az érdeklődők: méretre szólót, vagy valamely divatlapban látott modell szabásmintáját. A megyében a következő postahivatalok indítják meg a szabásminta-szolgálatot: Pécs, Komló, Mohács, Siklós, Szigetvár, Szentlőrinc, Vajszló, Vasas, Hosszúhetény és Szászvár.

Mi van a kapuk mögött?

Kint a Tolbuchin úton kis házak sorakoznak egymás mellett. Rácsos kerítések, kihajló folyondárok, tarka virágoskertek — az idegennek kellemes, bár egyhangú látvány. S a zárt kapuk mögött különös sorsok kavarognak, különös életek szövögetik a perceket.

A legilletékesebbel nem tudtam beszélni, mert mindössze négy éves, és még nem tud dönteni a sorsáról. Éppen ezért vigyázni kell, hogy az a döntés, amelyet egyelőre mások tesznek meg helyette, ne nagyon rossz legyen...

Egy pofon, amely visszajárt | **H.-éknál, a nagyszülőknél két gyerek nevelkedik, egy hétéves kisfiú és egy négyéves kislány. A kisfiú csak nyaranta van itt, de a szomszédok szerint ez is bőven elég.**

— A kislányom most jött ki a kórházból — meséli B.-né, — kivették a manduláját, nagyon gyenge volt, és mivel nem volt tejünk itthon, átmentem egy bögrével az egyik szomszédasszonyhoz. A kislányom a kezemet fogta, így jöttünk, amikor az a gyerek — különben is folyton kint csavarog az utcán — hátulról megkerült, és a kis beteg lánynak egy hatalmasat ütött az arcára. Nem tudom elmondani, hogy mit éreztem. Féltettem a gyereket nagyon, mert úgyis olyan gyenge, de bőszítő volt a kisfiúnak ez a hallatlan szemtelensége is. Már máskor is kiabált nekem olyan szavakat, amiket én se veszek a számra. Az öreganyja hecceli, számtalanszor hallottam már... Az asszonyok mondták is, hogy miért tűröm. De nem akartam... Egyszóval most lekevertem a gyereknek egy jókora pofont. Nem mintha nagyon sokat használna...

A kisfiú bejár a kertbe és letaposса, kitépi a virágokat. Többször belekőt a többi gyerekbe és a gyerekekbeket megpofozza. És állítólag trágárabbul beszél, mint a kocsmák törzsvendégei... A kislány mindezt hallja és átveszi.

Azóta nem beszélünk | **H.-ékkal, amióta fel akartam jelenteni őket — mondja a másik szomszéd, R.-né. — Akkor ugyanis még szülésznő volt a Tolbuchin úton, járt dolgozni és mindennap, amikor ott mentem el előttük, hallottam a gyerekordítást. Mondtam, nem bírom tovább, följelentem a védőnőnek, hogy egyszer még agyonveri az öregasszony azt a kicsit. Szíjjal ütött a kislány arcába.**

Amikor kiderült, hogy feljelentéssel fenyegetőzött R.-né, H.-éknál alábbhagyott ez a szokás. Legalább is azóta nem folyik ilyen súlyosan a „fenyítés". És azóta nem beszélnek a szomszédok...

Egy kanál vízben | **— Én nem tudok semmit biztosan — védekezik G.-né óvatosan. (Túl közel lakik H.-ékhoz...)**

Aztán mégis elmeséli, hogy sírást gyakran hall a szomszédból, a gyerekeket is gyakran látja ögyelegni és rendetlenkedni az utcán.

— Az öregasszony egy szabályos idegroncs — jelenti ki — nem való neki egy négyéves kislány nevelése. De a szülőknek, úgy hallottam, nem kell a két gyerek. Mikor egyszer írtak az anyjuknak, hogy vigye el a kislányt, idehozták a fiút is. Nem hiszem, hogy otthon is jobb dolguk lenne a gyerekeknek...

A többi véleményhez mit szól?

— Lehet ám, hogy túloznak a szomszédok. Tudja, itt is örökös veszekedések folynak, kisebbek-nagyobbak, a lakók között. Sokszor megfojtanák egymást egy kanál vízben...

Két szem dió | **H.-éknál az öregasszony is otthon van, meg a gyerekek is. Sőt, itt van a lányuk, a gyerekek anyja is látogatóban. Fehérbőrű, sovány, szenvedő arcú fiatalasszony. Nem tudom, van-e valami tragédia a háttérben, vagy csak az egyéniségéhez tartozik ez a szenvedő arc — erről nem beszél. De elmondja, hogy hallott már rágalmakat magukról, meg a gyerekekről, hogy például a Lacika csúnyán beszél...**

— Ezt nem hiszem el! — jelenti ki erélyesen, és azzal érvel, hogy otthon mindenki rajong a kisfiúért, minden szomszéd. — A kislány azért van itt, mert az orvos levegőváltozást ajánlott neki.

— Szeretem, ha körülöttem van — ezt az öregasszony mondja, aztán szenvedélyesen magyarázni kezd. — Mindennek a háziasszonyunk az oka! Gyűlöli a gyerekeket, ki akar türni minket. Már föl is mondtak „lakásrongálás és összeférhetetlenség" miatt. De milyen ez az asszony! Egyszer verték le a diót, és a kislány, mint afféle gyerek, fölszedett két szemet. Az asszony kitépte, szabályosan kitépte a kezéből, mint egy fúria...

Miközben még elmondja, hogy kicsit ideges mindig s hogy télen volt operálva a gyomrával — éppen bejön a kisfiú, és zsíroskenyeret kér. A nagyanyja játszani küldi, de a kisfiú ráförmed:

— Adjál kenyeret!

Mikor kezében a kenyérszelet, valamit mondanak neki, mire vállatvonva kivonul. Fehér arcú, szőke, finom vonású gyerek, szép csillogó szeme van — kicsit borzongató is elgondolni, hogy igaz, amit meséltek a szomszédasszonyok.

De hát

mi is az igazság? | **Az igazság teljes kiderítésére nem vállalkozhatom, de azt hiszem, valószínű, hogy valami nagy baj van itt, e mögött a deszkakapu mögött. De a többi kapuk mögött sincs minden rendben!**

Először is: hibásak nyilván a szülők, akiknek legelső kötelessége lenne, hogy gondoskodjanak a gyerekeikről. Nemcsak úgy, hogy sértetten visszautasítanak minden „beleszólást", és nemcsak úgy, hogy „állandó levegőváltozás" céljából idetelepítik a négyéves kislányt az idegroncs nagymamához.

Hibás a nagymama, bár őt szívesebben védeném, hiszen egy gyomorbajos, ideges öregasszonynak már sok minden megbocsátható. Neki bizony — ha nem lenne ebben a családban semmi baj — már csak vasárnaponként kellene meglátogatni a kisunokákat egy csomagocska süteménnyel... A szíj azonban már megbocsáthatatlan.

Hibás — nagyon hibás — a háziasszony is, még-ha nem is minden éppenúgy történt, mint H.-ék elmondták. De ha megértő szavak, okos viselkedés és a gyerekek iránti szeretet helyett parázs vitákat és ellenszenves jeleneteket rendez a beteg öregasszonnyal, akkor nem hiszem, hogy valaki is igazat adhatna neki.

Hibásak a lakók is, de még mennyire! Kétségbeejtő az a szellem, amely még mindig hatalmában tartja az embereket, szinte beleivódott egyesek gondolkodásába, hogy szomszédoknak lehetetlen nem civakodni. A civakodás, a pletykák, az önzés és az értetlenség meg persze csak elmérgesít minden helyzetet.

Mit kellene csinálni? Legjobb lenne, ha a gyerekek intézetbe kerülnének. Levegőváltozás lenne, ennivaló lenne, pajtások lennének, és nem utolsósorban nevelés is lenne!

Azt persze, hogy az emberek több megértéssel, nagyobb szeretettel közeledjenek egymáshoz, azt elérni úgysem lehet, se beszéddel, se parancsal, semmivel. Csak reménykedni lehet, hogy mindig többen belátják, ez lenne a helyes...

Az pedig semmiesetre sem jelentene megoldást — ezt az illetékesek figyelmébe ajánljuk —, ha H.-éket kilakoltatnák, átköltöztetnék máshova. Amolyan „felületi" kezelés volna, minden maradna a „felületen", csak a szomszédok veszekedésétől kezdve eggészen addig a szomorú képig, amelyet még láttam, mikor becsukódott a két gyerek mögött a deszkakapu. A négyéves kislány ott álldogált az udvaron, hátul összefonta kezét és nagy, ártatlan, bámész szemekkel nézett a kapu felé. Nem ért még semmit...

HALLAMA ERZSÉBET

SPORT

HIREK, eredmények

A 12 találatos totószelvény: 2, 2, x, 1, x, 1, 2, 1, 1, x, x, 1.

*

Befejeződtek Stockholmban az atlétikai Európa-bajnokságok. A magyar versenyzők közül Kulcsár szerepelt a legjobban, aki a gerelyvetésben harmadik lett 75 méter 26 cm-es dobásával. Az 1500 m-es síkfutásban Rózsavölgyi a negyedik helyen végzett. A férfi és női pontversenyt a Szovjetunió nyerte. Az összesített pontverseny is a Szovjetunió győzelmét hozta, Magyarország a férfiak és a nők eredménye alapján a nyolcadik helyet foglalta el.

*

Poznanban tartották meg a női evezős Európa-bajnokságot. A női egyesben a magyar Papp Jenőné győzött. A kormányos négyesben és a négypár-evezősben Magyarország csapata harmadik lett, míg a kétpár-evezős versenyben a magyar együttes a hatodik helyet szerezte meg. A nemzetek közötti pontversenyben Magyarország negyedik lett.

*

Philadelphiában a vívó-világbajnokságok során a párbajtőr-csapatversenyt Olaszország nyerte Magyarország előtt. Franciaország lett a harmadik, a Szovjetunió negyedik.

*

A magyar kajak- és kenuválogatott 90:69 arányban győzött a Német Szövetségi Köztársaság válogatottja ellen. A versenyt Wuppertalban rendezték.

*

A PVSK férfi kosárlabda-csapata barátságos mérkőzésen lendületes, eredményes játékával 83:55 arányban győzött a Bajai Posztó újonc NB I-es csapata ellen.

*

A területi ifjúsági vízilabda-bajnokság során a Pécsi Spartacus csapata 9:7 arányban győzött a Pécsi Urán SC ellen.

*

Az országos öttusa-bajnokságot a műegyetem versenyzője, Kovácsi dr, nyerte.

*

A Pécsújhegyi Bányász helyett az MTST elnöksége a Bázakeretytyei Bányászt osztotta be az NB III-ba.

*

A Moszkvában folyó céllövő-világbajnokságokon Kissgyörgy Lajosné a kisöbű sportpuska-versenyben harmadik lett, a csapatversenyben pedig Magyarország második. A férfiak nagyöbű sportpuska versenyében Magyarország harmadik helyen végzett. Az önműködő sportpisztoly versenyben is jól szerepelt a magyar együttes, mert második lett.

*

A Bp. Honvéd labdarúgó-csapata Belgrádban 5:3 arányban vereséget szenvedett a Partizán együttesétől.

Pécsiek a „Hat város kézilabda-tornáján"

Az idén a borsodi kézilabda szövetség rendezésében került lebonyolításra a már hagyományossá vált „Hat város kispályás kézilabda-tornája".

Pécs válogatottjai negyedszer vettek részt a tornán és ebben az évben sikerült a legjobb eredményt elérniök. A férfiak Debrecen válogatottját 9:5-re, Szegedet 8:7-re verték, Budapesttel 7:7 arányban játszottak és csak Miskolctól 10:7-re, Győrtől pedig 8:5-re kaptak ki. Öt ponttal és rosszabb gólaránnyal végeredményben a negyedik helyen kötöttek ki. A női csapat a győrieket 4:3-ra, a szegedieket 6:3-ra verte, Budapest csapatával szemben 8:4-re, Miskolcéval 4:2-re, Debrecenével 3:1 arányban maradt alul és négy pontjával az ötödik helyen végzett.

Az eredményekből ítélve kézilabda-sportunk kétségtelen fejlődésen ment keresztül, azonban ez még mindig kevés ahhoz, hogy felzárkózzon a vezető városok kézilabda-sportjához. Csapataink jó szereplésüket elsősorban a megfelelő küzdőszellemüknek köszönhetik. A látottak alapján van javítani való elég kézilabda-csapatainknak.

Elsősorban atlétikus mozgás terén kell előbbre jutnunk, ez különösen a női csapatokra vonatkozik. Addig amíg az ellenfél játékosai könnyed, harmonikus mozgással futottak a pályán, a pécsiek többsége erőből mozgott. Női csapatunk emiatt igen sokszor került hátrányba, hisz ha egyszerre rajtoltak az ellenféllel, az 30 méteren belül 5—6 métert vert rájuk, még szerencse, hogy a csapat kapusa, Havasi igen jó formában védett. Szembetűnő volt női játékosaink egész gyenge technikai képzettsége is, előfordult, hogy egy mérkőzésen 26—28 labdát „adtak el".

Fontos, hogy csapataink minél bátrabban térjenek át a gyorsindításos játékra. Mint minden sportban, így kézilabdában is a gyors játéké a jövő. Csapataink közül a női csapat volt az, amely elsődleges céllal törekedett a gyors indításra, azonban a megfelelő erőnlét hiánya folytán, amiből aztán a technikai hibák is eredtek, még kevés esetben vezettek eredményre. Érdekes, hogy a férfi csapat is akkor nyújtott igazán jó teljesítményt, mikor minden gátlás nélkül vállalkoztak a játékosok a gyors indításra. Mindamellett meg kell jegyezni, hogy a többi város válogatottja is akkor mutatott szép és eredményes játékot, amikor tudatosan törekedtek a gyors játékra.

Javítani kell csapatainknak a fal előtti játékán is. Itt is jóval gyorsabb és lendületesebb játéké a jövő. Sokkal bátrabban kell vállalkozni az átlövőknek a lövésekre, illetve betörésekre. Ezen a téren egyedül csak Szakács nyújtott elfogadható játékot. A kapuelőtti játékhoz tartozik az is, hogy sokkal változatosabban és elsősorban sokkal pontosabban kell kapura lőni. Játékosaink közül egynéhányan nem tudják felismerni, hogy mikor kell kapura lőni és így — helytelenül lassan már akkor sem mernek kapura lőni (az átlövők), amikor biztos helyzetben vannak.

Mindenesetre ezen mérkőzéssorozatok megmutatták, hogy hol kell a legsürgősebben javítani. Most már az edzőkön van a sor, hogy sportköri edzéseken is a korszerű játék alapelveinek az elsajátításával készítsék fel a játékosokat a mérkőzésekre és ne forduljanak olyanok elő, hogy egy válogatott játékos nem tud például egy induló vagy lövöcselt kifogástalanul végrehajtani.

Labdarúgó-csapataink barátságos mérkőzései

Egy héttel a bajnoki rajt előtt labdarúgó-csapataink az utolsó barátságos mérkőzéseket játszották.

PVSK—KAPOSVÁRI KINIZSI 4:1 (1:0)

PVSK pálya, 500 néző, vezette: Sümegi.

PVSK: Hámori I — Lendvai, Köves, Szegedi — Kutas, Ilosvai, — Kardos, Freppán, Hámori II., Vincze (Szőke), Guhr.

Kaposvári Kinizsi: Rapp (Őri) — Gergely, Szili, Pálfalvai (Kovács) — Barna, Márkus — Tóth, Szentgróti, Horváth, Mózsi, Stadler, (Ács).

A mérkőzés nagy részében álmos, lanyha iramban folyt a játék, a PVSK sokkal többet támadott mint ellenfele, a csatársor játékában azonban kevés volt az átütő erő. A kaposváriak erőtlenül, tervszerűtlenül játszottak. A II. félidő közepetáján megélénkült a mérkőzés, az utolsó negyedórában a Kinizsi erősen visszaesett és ekkor a PVSK egymásután érte el góljait. Góllövők: Vincze, Hámori II, Guhr, Freppán, illetve Ács. Jó: Köves, Ilosvai, Freppán, illetve, Márkus, Szentgróti.

BONYHÁD—PÉCSI DÓZSA 3:2 (0:2)

Bonyhád, 1000 néző, vezette: — Huszka.

A Pécsi Dózsa: Vass — Csupák (Kamondi), Kocsis; Hegyi — Lovig, (Schwara), (Kresz) — Garami, Opova, Kresz (Pleck), Kakuszi Szűcs, (Kovács) összeállításban játszott. A pécsi csapat változatlanul gyenge formában van, az első félidőben még ugyan vezettek egy-két veszélyes támadást a pécsiek és ennek eredményeként Szűcs két góljával vezetéshez jutottak, szünet után azonban a bonyhádiak lelkes játékukkal magukjavára fordították a mérkőzést. A Dózsa csatársora ekkor teljesen szétesően és erőtlenül játszott, de a védelem is igen hibás játékfelfogást mutatott. A pécsi csapatból senkit sem lehet kiemelni, egyedül Szűcs helyzetfelismerése dícsérhető.

PÉCSI BÁNYÁSZ—PÉCSSZABOLCSI BÁNYÁSZ 6:1 (2:0)

Pécsbányatelep, 400 néző, vezette: Stadler, **Pécsi Bányász:** Kovács — Sértő, Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Czukor, Pintér, Kása, Keszler, Gyurkó (Hertelendi). **Pécsszabolcsi Bányász:** Mering (Rózsa) — Markwárth, Bérces I, Baka (Reining) — Bán, Imrő — Halenna, Ferencz, Mazil, Bérces II, Fergelt. A lelkes pécsszabolcsi csapat csak az első félidőben tudta feltartani a bányász csatárokat. Szünet után a bányász csatárok már ötletesebben és tervszerűbben játszottak és a góllövés is jobban sikerült. A nagyarányú győzelem ellenére sem volt azonban teljesen meggyőző a Bányász játéka. Góllövők: Kása 2, Pintér, Czukor, Mező, Vámos (11-esből), illetve Bán (11-esből).

Mohácsi TE—Szekszárdi SC 5:1 (2:0). Mohácson a volt NB II-es csapat játéka csalódást keltett. Az MTE fiataljai egyszerűen lerohanták a körülményesen játszó vendégcsapatot. Góllövők: Kisbán 3, Csanda I, Csanda II., illetve Rózsavölgyi.

Szigetvári ZMSE—PEAC 4:0 (2:0). Szigetvár. A technikás PEAC-nak nem izlett a szigetváriak kemény játéka. Góllövők: Tolnai 3, Bari.

Pécsi Vasas—Sellyei Spartacus 1:0 (0:0). Sellye. Az igen rosszatalajú pályán nem alakulhatott ki jó játék, a Vasas Becsei góljával győzött.

Pécsi Porcelángyár—Pécsi BTC 2:1 (0:1). A lendületesen játszó Porcelángyár győzelme meglepetés. A borgyáriak kedvetlenül, lélek nélkül játszottak.

Szászvári Bányász—Dombóvári Vasutas 6:1, Komlói Béta-akna—Komlói Bányász II. 2:1, Pécsi Traktor—Helyiipari Bástya 3:2, — Pécsi Bányász II—Pécsszabolcsi Bányász II. 6:1.

A Kinizsi sporttelepén vasárnap villámtornát rendeztek. Eredmények: Urán SC—Kinizsi 0:0, Urán SC—Spartacus 0:0, Urán SC—Kesztyűgyár 0:0, Spartacus—Kinizsi 1:0, Kinizsi—Kesztyűgyár 4:0, Spartacus—Kesztyűgyár 1:0.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 26-i, keddi műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Népi táncok. — Éjszakai séta. Riport. — Időszerű mezőgazdasági teendők. — Népszerű dallamok.
17.00: Német nyelvű műsor. Szórakoztató zene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Tudomány és az élet.
18.00: Érdekességek a nagyvilágból.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Múlt és jelen egy bányásznő életében.
18.30: Könnyű dalok.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Szórakoztató zene. — II. Magyarnóták.

Megvette már lottószelvényét?

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5, negyed 8, fél 10 órakor). Jó idő esetén a két utolsó előadás a kerthelyiségben.
Kossuth: Fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Chaplin-parádé (negyed 5, háromnegyed 7, 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Ég és föld között (6, 8 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Akasztottak lázadása (6, 8 órakor); Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): A feleség (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Egy halálraítélt megszökött (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Királyasszony lovagja (6, 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Kölni kapitány (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Gyermekkori szerelem (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Második asszony (fél 9 órakor)

KÉZIMUNKA TANFOLYAM

kezdődik szeptember 9-én, kedden délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. A tananyagban egyszerűbb és nehezebb hímzések, horgolás, kötésfajták, népi kézimunka szerepel. Beiratkozás a művelődési ház irodájában naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 3-án, szerdán Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. Kezdők tanfolyama délután 5 órakor, haladóké 7 órakor kezdődik. Beiratkozás naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig az irodában. A tanfolyam 3 hónapos, részvételi díj 60 forint.

Tenisz NB I.

Ujpesti Dózsa—PEAC 8:1. A Balokány-ligetben vasárnap délelőtt került sorra a mérkőzés. A tartalékos pécsi csapat egyetlen győzelmét Webelné szerezte. Eredmények (elölállók az újpesti teniszezőnők): Vajda—Tamási 6:0, 6:4, Jusits—Bajtainé 6:2, 6:1, Slezákné—Czibulkáné 6:2, 6:3, Gallerné—Salamonné 6:2, 6:0, Polgár—Cholnoky 6:2, 6:0, Kővári—Webelné 1:6, 0:6, Jusits, Vajda—Tamási, Czibulkáné 6:3, 6:4, Slezákné, Gallerné—Salamonné, Bajtainé 6:1, 6:2, Polgár, Kővári—Webelné, Cholnoky 6:3, 7:5. Ma délután 3 órai kezdettel a Budapesti Petőfivel mérkőzik a PEAC női csapata a Balokány-ligetben. A találkozó teljesen nyílt és azt bármelyik csapat megnyerheti.

Közlemények

Áramszünet lesz augusztus 26-án reggel 7 órától 16 óráig a „Szigetvári" 15 kV-os gerincvezeték Patacs község—Tortyogó közti szakaszán felújítási munkák elvégzése miatt. Épületfuvarozó Vállalat Cserkút, 29. sz. Út- és Vasútépítő Vállalat Cserkút, Mecsekalja—Cserkút vasútállomás, B. m. Állami Építőipari Vállalat, Húsipari Vállalat, hízlalda telephelyeken.

*

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető Misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat augusztus 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12.15 és 13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a taliga út elejétől, a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es sz. turista utakat a közlekedés elől elzárja.

*

A Pécsi városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya értesíti Pécs város lakosságát, hogy a városban garázdálkodó kerékpár-tolvajokat elfogta. A tettesek az ellopott kerékpárok számát megváltoztatták, alkatrészeiket összecserélték, befestették. Azok a károsultak, akiktől 1957. augusztusától 1958. augusztus 16-ig kerékpárt loptak el, saját érdekükben a városi rendőrkapitányság bűnügyi osztályán (Pécs, Hunyadi János út 11. sz., I. emelet 12. számú szoba) a tulajdonukat képező kerékpárokért jelentkezzenek.

APRÓHIRDETÉSEK

Felejthetetlen drága jó feleség, édesanya, anyós, nagymama

Sümegi Istvánné

született Ruppert Ilona

hosszú szenvedés után 52 éves korában 24-én elhunyt. Temetése 27-én, szerdán délután 4 órakor a pécsi központi temetőben.

Gyászoló család.

Felejthetetlen drága jó feleségem, édesanyám, anyósom, sógornőnk,

Nécsey Pálné

szül. Szekora Ilona

augusztus 24-én, 67 éves korában elhunyt. Temetése 27-én, délután 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Nécsey és Polonyi család.

— HALÁLOZÁS. Szeretett édesanyánk, özv. Gábrys Ferencné, született Krivanek Franciska, 81 éves korában elhunyt. Temetése 26-án, kedden délután 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái.

KÖSZÖNET-NYILVÁNÍTÁS

Köszönet mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó férjem, édesapám, gyermekem temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágcsokrok küldésével nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetünket fejezzük ki a Baranya megyei Tejipari V. igazgatójának és összes dolgozójának megjelenésükért és a gyönyörű koszorúért. A szakszervezetnek, szentlőrinci volt bírósági kollégáknak a koszorúért,

Szentlőrinc.

Özv. Nádas Tiborné.
Nádas Ildikó,
özv. Nádas Jánosné.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak az ismerősöknek és jóbarátoknak, akik Somogyvári János temetésén megjelentek, virágokkal, koszorúkkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a SZTK valamennyi dolgozójának, az ellenőrzési csoportnak, valamint az Anna utcai óvoda dolgozóinak, gazdasági csoportjának és az Ágoston téri iskola volt VIII./a osztályának. Köszönjük az I. sz. Belklinika igazgatóprofesszorának, orvosi karának, ápolószemélyzetének önfeláldozó segítségét.

Somogyvári, Monostori család.

Eladó kettőszemélyes rekamié és egy festett kombináltszekrény. — Bem utca 30, emelet.

Világos, olcsó hálóbútor, ruhásszekrény, — rekamié-váz, páros ágyak eladók. Kiskereszt utca 15. Megyeri kitérőnél. 826

Figyelem! Fényképek, festmények keretezése, üvegezés háznál. Csonki, Pécs, Kossuth utca 28. 364

Különböző nagyságú boroshordók eladók. Varga Jenő, Alsó-Balokány utca 41.

Beköltözhető, gazdálkodásra is alkalmas ház eladó. Kertváros felső részén. Bővebbet Váradi A. u. 22. 708

Téglát, nagyobb menynyiségben is, településünkön átvéve, magánosoknak is eladunk. — Befizetés, Sallai u. 11. szám. Építő Szövetkezet. 789

Elcserélném 2 szoba, hálófülkés reptéri lakásomat kisebb lakásért a városban B. É. V. dolgozóval. Érdeklődni: Szigeti u. 18. cipészműhelyben. 806

Bort 16 Ft-ért, 12 fokosat Ott Bélától vásároljon. Báthori utca 15. sz. Feljárat nem a kapu alól, hanem a kertből. 223

14 családi méh, Nagy Boczonádi kaptárakban, 1 pár pinceajtó vasburkolattal, erős zárakkal eladó, Vincze József, Pécsújhegy, — ötös dűlő 249. szám.

Olcsón eladó egy családi ház, a volt fémipari iskola közelében. Érdeklődni: Kovácséknál, Citrom utca 10.

Diáklányt lakásra felveszek, — zongora van. Légszeszgyár u. 3. sz. I. 3. 852

Hálószobabútor, konyhaszekrények, toalettükrök, asztalok, szekrények, divány, antik asztalok, antik tükör eladó. Rákóczi út 48., üzletben. Koltai. 829

Diáknak vagy dolgozónak bútorozott szobát albérletbe kiadnék 1—2 személy részére, özv. Kislakiné, Pécs, Rózsa Ferenc utca 11.

Háromszobás, fürdőszobás családi ház eladó, 312 négyszögöl telekkel, azonnal beköltözhető. Komló, — Somág-tető, telefon — 19-44. 851

Két értelmiségi férfi részére bútorozott szoba kiadó. Bodáné, — Petőfi u. 55. I. 841

Kertváros felső részén (bőrgyár alatt) házhely eladó. Bővebbet: Várady A. u. 22. 709

Erax karórámat szombaton elvesztettem. — Hetesi megálló, szigeti út vonalán. Jutalom ellenében kérem Felső Vámház utca 33-ba leadni. 840

Beköltözhető 2 szobás családi ház, gyümölcsös és nagy kerttel eladó. Rácváros 38. sz. Vágvölgyi, 201 km-kőnél. 849

Találtam gyermekkardigánt a sétatéren, tulajdonosa átveheti Virág utca 19. alatt, Csököréknél.

Vennék régi, használt zongorát, 4000—5000 Ft. vennék pikupot gitárhangerősítőhöz, használt gitár olcsón eladó. Érdeklődni lehet: — Komló, Fürst S. u. 6. Tel: 12-19. 830

Cserép, — hódfarkú, használt — 4 500 darab eladó. József utca 43.

Elcserélném 1 szoba, összkomfortos, honvédségi szolgálati lakásomat a szigeti részen hasonlóért. Somogyi Béla út 6., fsz. 38. Boldogh.

Zongoraoktatás állami engedéllyel. Néhány tanítványt még vállalok. Gazdag Lajosné, Bástya utca 2. 833

125 cm³-es Csepel motorkerékpár eladó. — Ujvilág utca 15. 831

Motorszerelő tanulót felveszek, oldalkocsis motorkerékpár eladó. Balatonyi, Pécs, Hal tér. 833

Modern konyhaszekrény, használt szelon, tükrök, íróasztal, képek, sublót, ételzsi, nyugágy és egyebek eladók. Alkotmány u. 5. sz., üzlethelyiség.

Bőrkabátfestést, táska, aktatáskafestést szakszerűen, rövid határidőre vállalok. Felső-Malom utca 14. 337

Eladó Vókányban, — Szent Imre utca 9 sz. ház, egyszoba-konyha, nyárikonyha, speiz, istálló, disznóól, 200 négyszögöl területen. Állomáshoz 5 perc, — azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Pécsdevecser, fmsz-boltban.

Eladó 6 darab afrik matrac, egy fehér szekrény, egy kombináltszekrény. Pécs, — Geisler Éta utca 6. sz. Házfelügyelő. 825

Sikondai Vadásztanya kisvendéglő üzemben! Hideg, meleg ételek, italok, presszó kávé. Nyitva du. 1-től. Hétfőn szünnap. Komlói Vendéglátóipari V. kezelésében.

Meglepetésben részesítem kilencven napos háromezer kölcsönért. Fedezet kétszázezer. Címet, Jókai téri trafikba. 823

Orát, írógépet, fényképezőgépet, távcsövet, gramofont, rádiót, lemezjátszót, harmonikát, régi könyveket veszek és eladok. — Wágner, Rákóczi út 73/a. 839

Autóköpeny, motorköpeny, kerékpárköpeny, gumicsizma vulkanizálást szakszerűen vállal Sáfárik gumijavító, Siklós. 123

Hálószoba, új hármasszekrénnyel, diópolitúros eladó. Bartók B. u. 37. 799

Műhelyvezetőt keres a Komlói Mélyfúró Vállalat, Komló, Kossuth Lajos utca 1. sz. Csak nagy szakmai gyakorlattal rendelkezők jelentkezzenek. Fizetés megegyezés szerint. — Jelentkezés a személyzeti osztályon. 177

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon, Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

„Kalasz" képzettségű, állami intézetek könyvelésében jártas könyvelői állásra pályázatot hirdetek. Szolgálati szoba, étkezés biztosítva. Fizetés havi 1200—1400 Ft. Pályázatok részletes önéletrajzzal szeptember 1-ig Király József igazgatónak, Szociális Foglalkoztató Otthon, Bikal küldendők. 186

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky utca 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

Rádiójavítás szakszerűen, garanciával. — Sebők János, Mohács, Telefonszám: 269. 64

Szőlőt, rekamiét, fotelt rendeljen Sindler kárpitosnál, Szigetvár, Kossuth utca 43. 130

Rádiókészülékek és hangerősítő berendezések javítását szakszerűen vállalom. — Szalai Lajos, Szászvár. 202

A Pécsi Kazán- és Gépjavító KTSZ

Pécs, Felsőmalom u. 11. sz. Telefon: 11-52.

elvállal mindennemű fűtésszerelést, kazánjavítást, mezőgazdasági és ipari gépek, gőzgépek, stabil robbanómotorok, kompresszorok, hűtőgépek javítását és felújítását, autogén- és villamoshegesztést, bármilyen esztergályozási és marási munkát.

Gumilábbeli és bőrcipők

gumitalpalását, autó- és motorköpeny, tömlő, textil-gépszíjak javítását szakszerűen vállalja a **Finommechanika gumirészlege, Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 12.**

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 25-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 201. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZERDA, 1958. AUGUSZTUS 27.

Mai számunkban:

Pécsett épül az ország legkorszerűbb mozaiklap-üzeme

Világhíradó

Kisbútorokat gyárt a Pécsi Faipari KTSZ

A városi labdarúgó-bajnokság I. osztályának őszi mérkőzései

Hárommilliárd forintot fordítunk évente munkásellátásra

18,5 százalékkal csökkent a balesetek száma

Háromszáznyolcvanezren vettek részt tavaly kedvezményes üdültetésben

A munkásvédelemről tárgyalt az országgyűlés ipari és munkaügyi bizottsága

Az országgyűlés ipari és munkaügyi bizottsága kedden együttes ülésen tárgyalta meg a Munkaügyi Minisztérium beszámolóját a munkásvédelem, a dolgozók szociális ellátásának helyzetéről és az üdültetésről.

Kisfaludy Ervin, a minisztérium főosztályvezetője elmondotta: gondos felmérések bizonyítják, hogy államunk évenként hatalmas összegeket költ a munka biztonságának fokozására, jobb egészségügyi feltételek megteremtésére. A számottevő beruházások és intézkedések egész sorának eredményeként

az elmúlt években észrevehetően csökkent az üzemi balesetek száma. Az ipar és a közlekedés területén például három év alatt 18.5 százalékos csökkenést értek el.

Az utóbbi hónapok baleseti statisztikája azonban nem meg nyugtató, a fejlődés megtorpant, s ez sürgős intézkedésre figyelmezteti az illetékeseket. Számos üzemben erősen kifogásolhatók a munkásvédelmi berendezések, a munkakörülmények, ennek ellenére

(Folytatás a 4. oldalon)

Dr. Hernan Siles Zuano

Bolivia elnöke, táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének, Bolívia nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért.

Négy mázsával nagyobb az állami gazdaságok termésátlaga

2500 vagonnal több búzánk lehetne, ha az egész megyében nagyüzemi módon termeltek volna

Augusztus 20-ára — ahogyan a baranyai traktorosok még a nyár elején tervezték — az utolsó szem kenyérgabonát is elcsépelték a szérűkön. Hat hét alatt majdnem másfélmillió mázsa gabona került a cséplőszekrényekből az egyéni gazdák, a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok magtáraiba. Ezeken az augusztus végi napokon már csak egy-két cséplőgép dolgozik minden gépállomás körzetében. A zabot csépelik, amelyet legutoljára arattak le, de már ez sem számottevő.

A cséplés befejeztével kiderült, hogy a baranyai termelőszövetkezetek átlagosan másfél-két mázsával, az állami gazdaságok pedig mintegy négy mázsával több búzát takarítottak be egy-egy holdról, mint az egyénileg dolgozó parasztok. Azt jelenti ez, hogy ha az egész megyében nagyüzemi módon termelték volna az idén a kenyérgabonát, kétszáz-kétszázötvenezer mázsával több jutott volna belőle a lakosságnak. Ez a búzamennyiség pedig körülbelül megfelel a 120 ezer lakosú Pécs egész évi kenyér- és lisztfogyasztásának.

A baranyaiak vezetnek a tejtermelési versenyben

A Földművelésügyi Minisztérium állattenyésztési főigazgatóságán most értékelték a III. országos tejtermelési verseny háromnegyedévi eredményeit. A rendelkezésre álló adatok szerint máris igen sok a kiváló teljesítmény. Az egységnyi területen legtöbb tejet termelő gazdaságok versenyében a Bólyi Állami Gazdaság, továbbá a Magyar Tudományos Akadémia martonvásári kísérleti gazdasága, valamint a mágocsi Béke és a babarci Béke termelőszövetkezet ért el legjobb helyezést.

A fejők versengésében az állami gazdaságok csoportjából Király István, a Görösgali Állami Gazdaság fejőgulyása az első.

Jutalomosztás, ünnepi vásár, kultúrműsor a bányásznap urániumvárosi programjában

A pécsi uránbánya dolgozói a Dózsa legénységállás parkjában tartják meg bányásznapi ünnepségüket. Már két nappal előbb, 5-én délután 2 és este 10 órakor a kultúrcsoport köszönti a le- és felszálló bányászokat.

7-én reggel zenés ébresztőre ébred a repülőtér, a Dózsa legénységállás és a szőlősi lakótelep is. Az ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődik majd, ahol az ünnepi beszédek elhangzása után jutalomosztás lesz. Délután az elárusító sátrakban vásárolhatnak a bányászok a jutalmi pénzből. Kapható lesz egyéb hiánycikkeken kívül a mosógép is. Halászlé és borkóstoló várja az ünnepi vásáron kívül az éhes, szomjas embereket.

A repülőmodellezők bemutatót tartanak, a futballcsapat pedig üzemek labdarúgóival játszik barátságos mérkőzést. Az olvasóteremben a fotókör ízléses fotokiállítását lehet megtekinteni. Ezután kultúrműsor és a KISZ tánczenekara szórakoztatja éjfélig a kedves vendégeket.

Titkári értekezlet

Az MSZMP Pécs városi Bizottsága 29-én, pénteken délután 3 órakor a pártszékház első emeleti nagytermében valamennyi alapszervezeti titkár és társadalmi instruktor részére titkári értekezletet tart.

●

Bolgár fiatalok Pécsett

A Dimitrovi Népi Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának néhány tagja — akik hazánkban töltik szabadságukat —, ma a megyei KISZ-bizottság vendégeként városunkba érkezik. Bolgár vendégeink elbeszélgetnek a megyei KISZ-bizottság munkatársával, megtekintik városunk és megyénk főbb nevezetességeit.

●

Új tsz alakult

Antalszálláson, az I-es típusú tszcs szombaton átalakult III-as típusú termelőszövetkezetté. Az új tsz 12 tagja 120 katasztrális hold földön gazdálkodik.

Tanácskoztak a komlói újítók és feltalálók

Augusztus 25-én a Komlói Szénbányászati Tröszt mintegy 100 kiváló dolgozója, újítója és feltalálója tartott jól sikerült tanácskozást. Megemlékeztek az újítómozgalom 10 éves eredményeiről és meghatározták az elkövetkezendő idők feladatát.

A tanácskozás elnökségében helyet foglalt a városi pártbizottság, a Nehézipari Minisztérium, a Találmányi Hivatal képviselője, valamint a tröszt újítási csoportvezetője.

A tanácskozást *Szajkó István* elvtárs, a tröszt újítási felelőse nyitotta meg, majd *Mátrai Árpád* területi főmérnök tartott beszámolót az újítómozgalom fejlődéséről. A beszámoló elején elmondotta, hogy az újítási mozgalom fejlődésében, az újítók és feltalálók személyes megbecsülésében jelentős állomás volt az elmúlt évben kiadott újítási rendelet. Ezzel munkás-paraszt kormányunk ismételten bebizonyította, hogy a lehető legnagyobb módon megbecsüli újítóinkat.

Komlón 1952-ig évente átlagosan 80—100 újítási javaslatot nyújtottak be. *1958. első félévében viszont 382-őt*, s az utóbbinál a minőség összehasonlíthatatlanul jobb, mint az elsőnél! Eredményként állapította meg a területi főmérnök, hogy jól működik a komlói újítóműhely, ahol számos jelentős újítás prototípusa készült már el.

— Eredmény az is, folytatta Mátrai Árpád főmérnök —, hogy *ez évben trösztünk 5 000 példányban újítási feladatterv-et adott ki az újítók és kiváló dolgozók részére. S az különösen nagy eredmény, hogy az ebben foglalt feladatok nagy részét máris megoldották.*

Mint hiányosságot említette, hogy egyes újításokról a kezdeti alkalmazás után megfeledkeznek, s a továbbiakban nem alkalmazzák azokat. Ez jelentős anyagi kárt okoz és rontja az újítási mozgalom hitelét. Ugyancsak hiba, hogy a szakszervezetek nem foglalkoznak kellően az újítási mozgalommal. Erre példa, hogy a szakszervezeti bizottság 1954. óta mindössze egy alkalommal tárgyalja az újítási mozgalom helyzetét! Megemlítette azt is, hogy a tröszt újítási csoportjától ritkán látogatnak el az egyes üzemekbe — s főleg az északi üzemekbe. Ezen sürgősen változtatni kell!

Később üzemenként értékelte az első félév eredményeit és megállapította, hogy *Annaakna és Nagymányok újítói érték el a legjobb, Mázа és a gépüzem újítói pedig a leggyengébb eredményt.*

Ezután 17 hozzászólás következett. Értékes módon szólt a tanácskozás résztvevőihez *Bachmann Mátyás* elvtárs, a tröszt főkönyvelője, aki hangsúlyozta: *„Mindent el kell követni, hogy az elfogadott újításokat alkalmazzák is, s necsak egy üzemben, hanem mindenütt, ahol alkalmazhatók!"* Kérte, hogy a jövőben szigorúan ellenőrizzék az egyes bevált újítások sorsát s ha kell, vonják felelősségre azt a személyt, aki elmulasztja annak alkalmazását.

A tanácskozás végén megválasztották azt a nyolctagú küldöttséget, amely *Szajkó István* elvtárs vezetésével a Komlói Szénbányászati Tröszt újítóit képviseli az országos iparági tanácskozáson. Ezután *Mátrai Árpád* főmérnök, a tröszt igazgatósága nevében pénzjutalmakat osztott ki a legjobb eredményt elért üzemek újítási felelőseinek, majd 50 újítót és feltalálót ajándéktárggyal jutalmazott.

(Rajnai)

Finn vendégeink megtekintették a nyugati városrészt

Olavi Kajala, Lahti város polgármestere és a kíséretében lévő finn vendégek, kedden délelőtt megtekintették a nyugatai városrészt, amelynek gyors építkezéséről elismeréssel nyilatkoztak. A finn vendégeket itt főleg a lakások alaprajza érdekelte és az, hogy ebben az új városrészben a kereskedelmi hálózat hány százaléka lesz állami, szövetkezeti, vagy magántulajdonban.

Ellátogattak a szülészeti klinikára is, ahol szívélyes fogadtatásban részesítették őket. Különösen tetszett nekik a klinikai előadóterem. És örömmel hallgatták, hogy a pécsi orvosprofesszorok finn orvosokkal folytatnak levelezést s egymás eredményeit kicserélik.

A szülészeti klinikáról átmentek a Pannonia Sörgyárba, ahol megtekintették az aszokpincét, megszemlélték a sörgyár termékeit, a gépi berendezéseket. Miután Finnország is sörtermelő ország, felajánlották: szívesen vennék, ha sor kerülhetne finn—magyar sörfőzőmester-tapasztalatcserére.

A finn vendégek a délután folyamán felkeresték a pécsi Szőlészeti Kutató Intézet Mária-telepét.

Kis legény nagy táska

Öklömnyi kis legényt vezet édesapja kézenfogva a Jókai téren. Megállnak a Papír és Írószerbolt előtt. A kisfiú tágra nyílt szemmel nézegeti a kirakatot, a sok füzetet, tollat, ceruzát.

— Gyere fiam, veszünk egy táskát neked — mondja a papa s belépnek az üzletbe.

A kiszolgáló a pultra tesz egy csomó iskolatáskát. A legényke nézegeti, válogat. Aztán rámutat egy fényes feketére:

— Ezt vegyük meg édesapám.

Megveszik. Hozzá még tolltartót, ceruzát, radírt.

Míg a nagy bevásárlás tart, megkérdezzük Bőgner Miklóst, az üzlet vezetőjét, van-e elegendő áru, felkészültek-e az iskolai év kezdetére?

— Még a nyár folyamán elkezdtük az üzlet feltöltését, hogy zavartalanul kiszolgálhassuk a vevőket. A keresett cikkek 90 százaléka kapható s a még hiányzó áruk is rövidesen megérkeznek. Az elmúlt év hasonló időszakában kevés volt például az iskolatáska. Most bő választék van belőlük, 60 forinttól 560 forintos árig. — Kevés van kézimunka papíranyagból és betűtartóból, de ezek folyamatosan érkeznek.

A boltban az áruslást úgy szervezték meg — nagyon helyesen —, hogy egy vevő egy kiszolgálónál mindent megkaphat, nem kell tehát két-három pulthoz is menni.

A forgalom nagy, a hat eladó szünet nélkül szolgálja ki a vevőket. Naponta 1000—1200 vásárló is megfordul az üzletben.

De nézzük csak kis barátunkat, aki gyors mozdulatokkal süllyeszti új táskájába a vásárolt holmikat. Amikor kész a pakolással, papájával közös erővel hátára csatolja a táskát. Kissé még szokatlanok a mozdulatok, nem is csoda, életében először csatolt iskolatáskát a hátára.

Aztán nagy büszkén kilép az üzletből. Lépéseire ütemesen zörren a táskában a tolltartó.

Elindult a kis legény a nagy táskával a nagy útra...

(—ray)

Fiatalkorúak foglalkoztathatók bolti kisegítőként

A Belkereskedelmi Minisztérium, a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetével egyetértésben, határozatot hozott a fiatalkorúak kisegítő munkaerőként történő foglalkoztatásáról. A fiatalkorúak foglalkozhathatók bolti kiserítő munkák — árukarbantartás, áruk előrecsomagolása, vendéglátóipari, konyhai, cukrász, nagykereskedelmi, raktári, könnyű segédmunkák, ipari és szolgáltató munkák — végzésénél. A rendelet felhívja a vállalatok figyelmét, hogy nagy körültekintéssel szervezzék meg a fiatalok foglalkoztatását. A 18 éven aluli kisegítőket állományba kell venni és a munkabérüket az állományi béralap terhére kell elszámolni. A részükre kifizetett munkabér igazolt béralaptúllépésnek minősül.

Az utasítás nem érinti a kereskedelmi vállalatoknál jelenleg foglalkoztatott, vagy jövőben foglalkoztatni kívánt teljes munkaidőre szerződött fiatalokat.

Felújítják a pécsi parkokat

A Pécsi Kertészeti Vállalat kilencéves fennállása alatt mintegy százezer négyzetméternyi területet parkosított és jelenleg is 130 ezer négyzetméternyi parkot gondoz a város területén. Az idén újabb félmillió forintot fordítanak új parkok építésére. Díszkerteket varázsolnak többek között Pécs utcáiba.

Most újabb nagyarányú munkához kezd a Pécsi Kertészeti Vállalat parképítő üzeme. Felújítják a 20—25 évvel ezelőtt készült pécsi parkokat, amelyek azóta erősen megkoptak és elszegényedtek. A negyedszázados parkokat az ősz folyamán teljesen átépítik és új díszfákat, díszcserjéket is ültetnek el a területükön. A vállalat bicsérdi telepén jelenleg 250 000 díszfát és 450 000 díszcserjét nevelnek a kertészek, elsősorban [illegible] céljára.

Másodszor élüzem

Amikor tavaly elsőízben nyerte el a Baranya megyei Tanács Téglagyári Egyesülése az élüzem címet, már akkor elhatározták a gyár dolgozói, hogy minden erejükkel azon lesznek, hogy ezt a szép eredményt meg is tartsák.

Így idén, a jó első félévi eredmények alapján, a 18 pályázó vállalat közül, ismét ők nyerték el egyedül az élüzem címet. Az egyesülés irányítása alá, mintegy 10 kisüzem tartozik a megyében és mintegy 400 munkást foglalkoztat összesen.

Ezek az üzemek nemrég még kézi erőre berendezettek voltak, de ezek közül már hetet, így utoljára a szigetvári 2-es számú téglagyárat gépesítették. Egyetlen üzem gépesítése 1 millió négyszázezer forintba került. Az új beruházás kapcsán felújították a szentlőrinci és a bakócai üzemek kéményét is. A jó eredmény főleg a fizikai dolgozók munkájának eredménye, így nemcsak itt Pécsett, de a megye területén lévő és idetartozó összes üzemben, külön is megünnepelték a jelentős eseményt.

Egy hónap múlva ITT A SZÜRET

Fölösleges a naptárba nézni, maga az idő tanuskodik róla, csendes permetező esővel, hűvösödő éjszakákkal, hogy lassan-lassan végére érünk a nyárnak — jön az ősz. Az ősszel együtt megjönnek az őszi gondok is. Ezek közül persze a szüret gondja a legkedvesebb.

Egy hónap múlva már megérnek az aranyszínű, meg pirosló szőlőfürtök. Elő lehet venni a csendes présházakban pihenő puttonyokat, rácsosbordájú préseket. A jó gazda ilyenkor már tudja mennyi bora lesz, mennyi hordó kell s a kijavításukhoz is hozzáfogott már.

Az ilyen jó gazdák közé tartozik a Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság is. Náluk ugyan már régen hozzáfogtak a szüreti előkészületekhez, akkor, amikor más még nem is gondolt őszre, meg szüretre. Csakhogy a pincegazdaság területe megkívánta a felkészülés korai megkezdését, hiszen négy megyét (Baranyát, Somogyot, Tolnát és Zalát) ölel fel. A felkészülésben már szép eredményeket értek el, egyes helyeken, mint például itt Pécsett, már befejezték az előkészületek zömét.

Egy ilyen nagy vállalatnál természetesen sok olyan munka is akad, ami a kis termelőknél nem is jön szóba. Gondoskodni kell a szállításról, a felvásárlásokról, és a felvásárló pincék „leürítéséről."

A szőlőfeldolgozó telepek és a hordók rendbehozása nagyban folyik. Három kádár-brigád járja a vállalat pincéit, hogy hibátlan, kijavított hordókba kerüljön az új bor.

Külön gond a szekszárdi vörösbor erjesztő elkészítése a szüretre. Olyan kiváló minőségű bort készítenek majd itt, hogy a szekszárdi vörös megint elfoglalhatja méltó helyét a világ legjobb borai között.

Sorban mérik fel a területeket is, mennyi és milyen termés várható. Ebből a szempontból nem is lehet panasz, mert a borszakemberek azt mondják, 1949 óta várnak egy ilyen esztendőre, mint az idei. Mennyiségileg is, minőségileg is kiváló a szőlő. Az idén Szederkény, Mohács és a pécsváradi járás viszi el a pálmát a mennyiségi termelésben. A második termésbecslés alapján 25 mázsás átlaguk lesz holdanként. Egyébként van olyan szőlő is Szederkényben, amely megadja holdanként a 70 mázsát is. Általában az egész terület terméseredménye jó, a jégkárosult helyeket kivéve. De még ezeket beleszámítva is, meglesz 17—18 hektolíteres átlag. Sok helyen nem is lesz elég hordó a bor tárolására. A pincegazdaság jól felkészült, eddig 1760 hektoliter ászokhordót és 2036 hektoliter szállító hordót javíttattak ki.

A felvásárlásra is megindultak az előkészületek. A pincegazdaság röplapot bocsátott ki a termelőknek, amelyben tudomására hozza a gazdáknak, hogy milyen kezeléssel érhetik el, hogy boruk a legmagasabb szerződési árért átvehető legyen. Szerződéses árat csak tiszta oltvány-borokért fizetnek, ha egészen kis mennyiségű direkt-termő (noha, otelló, stb) van benne, már nem vehetik át, csak leminősítve.

Kiadtak egy balesetelhárítási útmutatót is, hogy a szállítással, gépkezeléssel és erjedéssel kapcsolatos baleseteket megelőzzék.

Mit lehet látni egy új üzemben?

Az ország legkorszerűbb és legnagyobb kapacitású mozaiklap üzeme épül fel a Cementáruipari Vállalat rekonstrukciója során. Tizennégymillió forintos beruházással, korszerű gépekkel berendezett üzemrészek, új öltözők, új fürdő épül. A nehéz fizikai munkát gépek végzik el az emberek helyett az új üzemben.

Különös figyelmet érdemel az a tény, hogy a rekonstrukció ideje alatt kiesés nélkül üzemelnek, ami kétségkívül nem könnyű feladat elé állítja a vezetőket és munkásokat. Folytonos üzemelés mellett költöztek át a nagycsarnokba is, ahol a prés és csiszológépek dolgoznak. Tíz présgép, tíz durvacsiszoló és tíz finomcsiszoló működik az új, nagy világos csarnokban. Összse sem lehet hasonlítani ezt a napfényes csarnokot a régi, sötét odukkal, ahol régen dolgoztak a csiszológépek.

Eddig már hétmillió forint értékű új létesítmény és gépi berendezés készült el a rekonstrukcióból. Az üzem lényegében már az új épületekben működik. Október 15-re elkészül a kazánház is, a huszonnyolc méteres kéménnyel együtt, tíz Marabu típusú kazánnal. A télen már fűtött helyiségekben dolgozhatnak az üzem munkásai. A terv szerint a jövő év novemberére készül el a teljes rekonstrukció. Addigra készen kell állnia az új szociális épületnek, a széntárolónak, homoktárolónak, cementraktárnak. Üzemben kell lennie a sok-sok új gépnek, amelyek szinte teljesen kiküszöbölik a nehéz testi munkát. Gépek végzik el majd a szénnek, homoknak a vagonból való kirakását, belső szállítását, és gép gondoskodik majd még arról is, hogy a salak kikerüljön a kazánházból a szállító teherautóra.

Az üzem kapacitása a rekonstrukció befejeztével a régi üzem kapacitásának kétszeresére emelkedik. Évi kétszázezer helyett négyszázezer mozaiklapot gyártanak majd. A termelés már most is magasabb a réginél. Jelenleg nyolcvanezer mozaiklap kerül ki negyedévenként a csiszológépek alól.

Olyan mozaiklap-üzem lesz ez, amilyen még nem volt az országban. Itt még jóformán minden prototípus. Sajnos, meg kell mondani, jópár berendezésen még észrevehető a prototípusokra jellemző, tapasztalatlanságból eredő hiba és a tervezők elszámításának a következményei. Ezekről is kell szólni, ha másért nem, a tanulság kedvéért.

Itt van például az új homokszárító berendezés. Egy igen komoly, nagyteljesítményű, korszerű gép. Automatikus szerkezet adagolja bele a homokot, gázolajfűtés gondoskodik a homok szárításáról, szinte hozzá sem kell nyúlni a géphez, mindent elvégez önmaga. A gép azonban nem teljesértékű egy tervezői tévedés miatt. A rostája ugyanis szűkre tervezett, képtelen a gép által nyolc óra alatt leszárított tíz-tizenkét köbméter homokot kirostálni.

A másik tervezői tévedés a korongsárülepítő berendezést sújtotta. A tervezett sebességű vízáramlás mellett nem ülepszik le jól a korongsár, ami a csiszológépekről kerül az ülepítőmedencékbe. Így a berendezés nem éri el az eredetileg kitűzött célt. A korongsárral együtt az üzem kénytelen egy csomó vizet is elfuvaroztatni és ezenfelül nem tudják kihasználni megfelelően a beépített szivattyúkapacitást, stb. A berendezés számításait tízezer forintért végezték el...

Természetesen nem könnyű dolog egy olyan berendezést megtervezni, amilyet még sehol sem üzemeltetnek, amire még nincs tapasztalat. Ilyen esetben kénytelen a beruházó tudomásul venni, hogy tervezői tévedés is van a világon. De vannak egészen egyszerű dolgok is a világon. Például olyan világos, mint a kétszer kettő, hogy egy műhelyajtóra feltétlenül kell kilincs, vagy egyéb szerkezet, ami biztosítja, hogy az ajtót a szél ne tudja kinyitni. Itt mégis mindenféle zárszerkezet nélkül kerültek kivitelezésre az új műhelyek új ajtói. Mégcsak olyan kilincsük sincs, aminek madzag a húzója. A jó ég tudja, hogy képzelték. Talán úgy, hogy tesznek majd az ajtó elé egy nagy követ, ha nem akarják, hogy nyitva legyen?

Szóval vannak ilyesmik is. Ezektől függetlenül azonban szép üzem lesz az újjászülető Cementáruipari Vállalat.

Sötétben botorkálunk a repülőtéren

Hetek óta a Szigeti útról bevezető útszakaszon koromsötétség uralkodik. Az éjszakai műszakra menő és hazatérő dolgozók kénytelenek botorkálni, pedig csak a közvilágítási lámpák égőit kellene kicserélni. Nem lehetne ezt gyorsan elvégeztetni?

H. B.

A DUNÁNTÚLI NAPLÓ JELENTI

Augusztus 31-én, vasárnap a Moziüzemi Vállalat újból megnyitja a magyarbólyi keskenyfilmszínházat: az Alkotmány mozit, amelyet 65 000 forintos költséggel újjáépítettek.

BARANYA
féléves gyógyszerellátása

Augusztus 28-án, csütörtökön Baranya megye ötvenegy gyógyszertárának vezetője értekezletet tart Pécsett, a Lánc utca 22. szám alatt lévő vállalati kultúrteremben. Ez alkalommal Szabó Pál elvtárs, a Gyógyszertár Vállalat igazgatója részletesen ismerteti majd a megye lakosságának féléves gyógyszerellátását. Referátuma alapján a megye gyógyszerészei megvitatják a gyógyszerellátás eddigi eredményeit és megbeszélik a gyógyszerellátással kapcsolatos jövőbeni feladatokat is. Az értekezleten Tamási Lajos, a Gyógyszertár Vállalat szb-elnöke ismerteti a gyógyszertári dolgozók közötti munkaverseny eredményeit. Az értekezleten több mint tízezer forintot osztanak ki a munkában élenjáró gyógyszerészek között.

A TIT TITKÁRSÁGA kedden megkezdte az őszi—téli—tavaszi oktatási időnyre szóló előadások szocialista szerződéseinek megkötését az üzemekkel. *A TIT füzetet állított össze, amelyben 270 társadalom- és természettudományos téma, valamint 36 közismereti tanfolyam szerepel. A témák kiválogatása az üzemi munkásság kívánsága alapján történik majd.*

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága augusztus 28-án, csütörtökön reggel 9 órakor tartja legközelebbi ülését. Ezen Palkó Sándor, elvtárs, a megyei tanács vb-elnöke beszámol a lejárt határidejű vb-határozatok végrehajtásáról, majd Horváth Lajos elvtárs, a megyei tanács tervosztályának vezetője ismerteti a községfejlesztési feladatok végrehajtását.

PÉCS VÁROS II. KERÜLETI TANÁCSA augusztus 28-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor tanácsülést tart a tanácsháza nagytanácstermében. A tanácsülésen megvitatják az általános iskolai oktatásra való idei felkészülést.

Hódfarkú cserepet gyártanak az országban szinte egyedülállóan a Baranya megyei Tanács Téglagyári Egyesülésének dolgozói. A cserép évekig hiánycikk volt, és most igen keresett.

TISZTITJÁK a Bálics út elején lévő vízlevezető árkot a Pécsi Köztisztasági Vállalat dolgozói.

Rövid időn belül kicserélik a 14. sz. Autójavító Vállalat 40—50 éves gépeit. Ez idáig már három új esztergapadot és egy marógépet kaptak.

HATFÉLE BORRAL vesz részt a Mecsek vidéki Állami Pincegazdaság a budapesti nemzetközi borversenyen. Villányi burgundi és vörös, szekszárdi kadarka és vörös, ezenkívül nagyharsányi rizling és siklósi tramini képviselik a pincegazdaság borait a nagy versenyen.

Ifjúsági előadásokat rendez a színház

A Pécsi Nemzeti Színház az elmúlt évadhoz hasonlóan ebben az évadban is rendszeresíti a színház műsorára tűzött színdarabok közül azoknak a műveknek ifjúsági előadását, melyek alkalmasak az ifjúság szórakoztatására, nevelésére. Ezeken a színdarabokon kívül tervbevette a színház egy olyan produkció bemutatását, amely főként a 10—16 éves gyermekek érdeklődésére tarthat számot, mint például a Légy jó mindhalálig, vagy a Pál utcai fiúk című művek.

Két és félmillió forintos költséggel új, korszerű bányászfürdőt épít Anna-aknán a Komlói Állami Építőipari Vállalat. A fürdő épületében kap helyet az eddig meglehetősen rossz helyen lévő lámpakamra és lámpatöltő berendezés, valamint egy korszerű mentőállomás és egy orvosi rendelő.

„Kölcsönös udvariasság"

Vasárnap, augusztus 17-én feleségemmel és egy kisebb társasággal kirándultunk Harkányba. Fürdés után a bejárattól nem messze lévő Dél-Baranya megyei Népbolt 45-ös pavilonjánál — mivel már nagyon szomjasak voltunk — sört akartam vásárolni. Egy férfi kiszolgáló adogatta az üvegeket. Én is odaálltam és türelmesen vártam, hogy rám kerüljön a sor. Feleségem és társaságunk hátrább várakozott. Fél óráig álltam már ott, legalább tizenötször kértem, hogy adjon nekem is. Megfigyeltem, hogy akik utánam jöttek, már rég kaptak. Közben a társaságom is szólt, hogy nekem már kellett volna kapnom, miért nem hozom? Ekkor ideges lettem és azt láltam mondani: „Nem tehetek róla, látjátok, hogy sűket és nem hallja, pedig félórája könyörgök neki". Erre a kiszolgáló egyszerűen kijelentette, hogy ezekután nekem nem is ad sört, távozzak onnan. Ekkor a panaszkönyvet kértem tőle, amit kereken megtagadott, sőt a vállalata pécsi címét sem volt hajlandó elárulni. Véleményem szerint a panaszkönyvet azért rendszeresítették, hogy a vásárlóknak rendelkezésére álljon, még akkor is, ha történetesen az illetőnek nem volna igaza.

Tabak János
vájár

Vaszilij Ardamatszkij

A 11-17 jelentkezik

FORDÍTOTTA LAJOS GÉZA

2.

Dovgalev *hevesen járkált fel s alá irodájában és lelkesen magyarázott. Megállt egy pillanatra az ablak előtt, elhallgatott, s szórakozottan nézte a lomhán hulló hópelyheket, hogy olvadnak el a ház előtt álló fekete gépkocsi görbe hátán. Aztán megfordult, s folytatta a magyarázatot. Átsétált a szoba másik sarkába. Gyementyev hosszú ideje együtt dolgozott az ezredessel, s jól ismerte minden szokását ennek a szigorú kinézésű embernek. Érezte, hogy Dovgalev izgul...*

Gyementyev idegesen feszengett az alacsony, süppedő karosszékben. Nem volt hozzászokva az ilyen túl finom bútordarabhoz, azt sem tudta hova tegye a lábát, amit most olyan hosszúnak érzett. S hiába dobogtatták meg szívét a hallottak, ez nagyon ingerelte.

Gyementyev csak a veszélyes és kockázatos feladatokért rajongott. S mint felderítő, egy lépést sem tehetett kockázat nélkül. Meg volt a maga külön elmélete is: A felderítő csak akkor érhet el eredményt, ha a legnehezebb, legveszélyesebb feladatot hajtja végre. Naphosszat mesélt volna olyan esetekről, amik kivétel nélkül az ő elméletét igazolják. Ezen kívül vakon bízott a szerencséjében is. S ebben volt is valami, hisz a háborúban mindvégig felderítő volt, s még egy karcolást sem ejtett rajta az ellenség. Volt egy szerelme, Tamara, aki Moszkva környékén élt. Negyvenegy borzalmas telén ismerkedtek meg, hozzájuk szállásolták be Gyementyevet. Azóta állandóan leveleznek. A kapitány legutolsó levelét így fejezte be: „...Csak azt tudom mondani, cseppet se izgulj, Hitler nem látott előre mindent, nekem is elfelejtett golyót készíttetni, élek és élni is fogok..."

Azonnal megértette az új megbízatásban rejlő veszélyt, nehézséget, s jóleső érzés fogta el.

— Fontolja meg jól — hangsúlyozta az ezredes — ez a megbízatás elüt az eddigiektől. Nem erdőbe, nem mocsárba, hanem egy kikötővárosba kell mennie, nem egy éjjelt kell ott tartózkodnia, hanem heteket, esetleg hónapokat is. S a város tele van hitleristákkal.

— Ezt is meg lehet kártyázni — vágta rá Gyementyev.

— Megkártyázni, megkártyázni — ráncolta a homlokát az ezredes. — Legyen óvatos, nagyon óvatos, Gyementyev!

— A Tallin, Riga és Kaunasz alatt szétvert csapatok összes Gestapó-tisztje és embere ott gyülekezett. Elkeseredésükben vakon végrehajtják a parancsnokság minden utasítását. Naponta százával hurcolják az embereket börtönbe, puskacső elé. Mi, amit tudunk megteszünk. Kap néhány címet, bár ezekre építeni mindent mégsem lehet.

— Az emberek miatt? — kérdezte Gyementyev.

— Nem. Megbízható és hű embereink egytől egyig. A háború kitörése óta dolgoznak nekünk, komoly segítséget nyújtottak csapatainknak.

Azonban megszakadt velük a kapcsolatunk, amit eddig a partizánokon keresztül tartottunk fenn. Szóval jó lesz arra is gondolni, hátha lefülelték őket, s ha nem, akkor sem jelenthetnek egyedüli szilárd támaszt. Nem szabad kockáztatnunk összekötőink életét. Lakásukat csak az első napokban szabad igénybe vennie, amikor még nincs más menedéke. Azután azonban legjobb, ha biztosabb helyet keres. Egyik emberünknél talál egy álcázott rádióadót, ezt vegye magához. A földalatti szervezet tagjaival csak végszükség esetén vegye fel a kapcsolatot, még jobb, ha akkor sem.

— Ha elcsípték, akinél a rádióadó van, magammal vigyem a készüléket?

— Szó se lehet róla. Nem gyufásdobozról van szó. Nagyon kockázatos első alkalommal bőrönddel a bezében végigmenni a városon. Ha öt napig nem jelentkezik rádión, akkor ledobunk egyet előre meghatározott helyen...

— Értettem. Hogy jutok el N. városba?

— Légitámadást indítunk, hogy elterelјük a németek figyelmét, maga pedig ejtőernyővel ugrik ki.

— Mikor?

— Holnap? — Gyementyev hitetlenül meredt az ezredesre.

Dovgalev odalépett Gyementyevhez. A kapitány felállt.

— Igen, holnap éjjel.

— Rendben van, ha holnap, akkor legyen holnap. Kérek engedélyt a hadműveleti csoporthoz távozni.

— Tessék, kapitány.

Gyementyev *a szokott gyors és mégis könnyed lépteivel ment ki az irodából.*

Dovgalev ezredes nagyot sóhajtott, amikor becsapódott mögötte az ajtó.

— Érzem, hogy megbirkózik a rábízott feladattal. Végrehajtja s a haja szála se görbül meg. Biztos! — Ugy suttogta ezeket a szavakat, mintha csak a sorsot akarná megnyugtatni, amiben kicsit maga is hitt, nem a saját személyét.

(Folytatjuk.)

GJ 687

Augusztus 23-án 8 órakor a GJ 687 rendszámú autóbusz 12 utassal indult Komlóról Hetényen át Pécsre. Indulás előtt egy idős néni fel akart szállni és Gesztenyésig utazni. A kalauz nem vette fel, s mikor az még tovább könyörgött, úgy tolta le a lépcsőről. Ment az autóbusz Hetény felé.

Kövestetőnél várakozott három cigányasszony és egy férfi. Az asszonyok karján 3—4 hónapos csecsemők. Valószínűleg orvoshoz akarták vinni őket, mert hófehér ruhába voltak a gyerekek öltöztetve. A megállóhoz közeledve a vezető lassított, de a jegykezelő odaszólt: „Nem állunk meg, mert ezek cigányok és büdösek". A vezető gázt adott és továbbmentünk.

Mi, utasok, kértük, hogy vegye fel őket. Azt a választ kaptuk: „Ha maguk szeretnének büdös cigányokkal utazni, menjenek közéjük lakni". Na, erre aztán kitört a botrány. Mind a 12 utas elmondta a véleményét.

Hosszúheténybe érve nyolc utas várakozott, köztük négy cigány. Hat utast felvett, két cigányt lehagyott, mondván, ilyen koszos ruhában nem veszi fel őket. Látásból ismerem a lehagyott cigányembert, bérletes, Komlóra jár dolgozni a bányába.

Mikor szóltam, hogy miért nem veszi fel a két cigányt, hisz csak 11 utas van, azt felelte, fogjam be a számat, mert ledob a kocsiról.

Hát ez történt! Vajon van-e helyük az ilyen embereknek a MÁVAUT-nál?

TÓTH JÁNOSNÉ

A közvélemény parancsnoka

Alig alakult meg az Aranykalász Termelőszövetkezet Szederkényben, a maradisággal szövetkezett ellenséges erők máris támadni kezdték. „Azért léptek be, mert nem szeretnek dolgozni!" — suttogták az emberek fülébe, vagy krokodilkönnyeket hullattak, mert a tsz hitelt kér, ami szerintük az Aranykalász tönkremenésével fog végződni.

Mondanunk sem kellene: varjúkárogásuk híján volt minden igazságnak. Az Aranykalász tagjai szorgalmas emberek (amit portájuk külső képe is bizonyít), a hosszúlejáratú állami hitel nem tönkreteszi, hanem segíti őket abban a törekvésükben, hogy két kezük munkája árán meggazdagodhassanak. (A hitelt különben istállóépítésre használják). Mégis: az ilyen, légből kapott hazugságok veszélyesek, mert sok jóhiszemű dolgozó parasztembert megtéveszthetnek.

A pártvezetőségnek is fülébe jutott a hír. Nem teketóriázott sokáig. Összeült a tsz-vezetőséggel és biztosította arról, hogy a szocialista nagyüzemet tüzön-vizen át támogatni fogja. A párttagság figyelmét is felhívta a hazugságokra, azt tervezi, hogy a tanácsülésen is pozdorjává zúzza a rágalmakat, sőt a legközelebbi falugyűlésen is ismerteti az igazságot.

A közvélemény irányítása-e ez? Igen. Meg sem történt a tanácsülés és falugyűlés, a rágalomléggömbök máris szétpukkantak, csak elvétve hallani ma az Aranykalászt szapuló kijelentésekről.

Szinte minden falusi pártszervezetünkben agitátorhálózatot hoznak létre. A pécsi járás nagyobb községeiben agitációs központok alakultak, máshol tanácskörzetenként osztják el a kommunistákat. A változatos módszerek lényege tehát mindenütt ugyanaz: egy-egy párttag 8—12 házból álló utcarészt „kap". Ilymódon az egész falut átfogják. Nincs ebben semmi új, régi és bevált szervezeti felépítés ez, de csak forma, már pedig a tartalmon van a hangsúly. Az agitátorhálózat annyit ér, amennyit a körzetekbe osztott elvtársak dolgoznak.

A jó agitátor alaposan ismeri körzetét. Tisztában van az ottlakók politikai beállítottságával, tudja, hogy a kül- és belpolitikai helyzet egyes eseményei hogyan hatnak rájuk, mit értenek ebből jól és mit rosszul. Rendszeresen találkozik velük, fáradhatatlanul magyarázza a párt politikáját, tanácsadójuk, segítőjük, türelmesen nyesegeti téves nézeteiket — röviden: a körzet közvéleményének parancsnoka lesz.

Senkit sem lehet a közvélemény parancsnokának kinevezni. Ezt a címet ki kell érdemelni, pontosabban: el kell érni, hogy a körzetben lakó pártonkívüliek a köztük élő kommunistát annak tekintsék. Mit követel ez a párttagoktól? Mindenekelőtt példás életet, elvhű kommunista magatartást, ami a környezet emberi megbecsülését vonja maga után. Tájékozottságot, mert a mai parasztság már nem azonos a Móricz Zsigmond által megírt parasztsággal. Jobban él és kultúráltabb, újságot jár rat, rádiót hallgat, moziba jár és olyan szakavatottan kérdez például a libanoni helyzetről, hogy csak a jól informált agitátor képes rá kielégítően megválaszolni.

És ez még mindig nem elég, amit a következő példa is bizonyít.

X. Y. nyugdíjasról van szó. Pécs egyik munkáslakta területén lakik, megállta helyét az ellenforradalom alatt, magánélete is jó, tájékozottsága sem rosszabb a kívántaknál és mégis: nem nevezhető a közvélemény parancsnokának abban a körzetben, ahová őt a pártszervezete beosztotta. Pedig elbeszélget az emberekkel, dehát — amint mondja — begubóznak előtte. Nem kérdeznek tőle, mindig helyeselnek és sohasem vitatkoznak vele.

Nem tartozik ide, csak megemlítjük: elsősorban is elvtársunk hibás a jelenlegi állapotokért. Nem veszi észre, hogy környezete, akit megfertőzött az ellenforradalom, régen kigyógyult betegségéből, és — munkásokról lévén szó — resteli kedik is érte, kitárná a lelkét, ha nem érezné elvtársunkban, hogy bizalmatlanul, gyanakodva méregeti, az ellenforradalom tartalékának tartja ma is őket.

Gondoljuk, most már érthető, hogy mire akartunk célozni ezzel az esettel. Senki sem lehet a közvélemény parancsnoka kölcsönös bizalom nélkül. X. Y. elvtárs példája ritka, hiszen a munkás- és parasztmegek ezernyi tanújelét adták már annak, hogy bíznak a párt politikájában. Mégsem árt, ha elgondolkozunk rajta, különösen falun, mert ritkaságában is gyakoribb itt. Bízzunk a becsületes dolgozó emberekben! Elvhű, kommunista és emberi magatartásunkkal érjünk el köztük olyan megbecsülést, mint Bartus Géza fekedi tsz-elnök és párttitkár, akihez még családi ügyben is bekopognak tanácsot kérni. Tanuljunk a 19-es veteránoktól, akik közül sokan — ha jól megfigyeltük — valóságos kis találkahelyet szoktak berendezni a lakásukban.

A közvélemény parancsnokának tekintik a munkásmozgalom régi harcosát? Nem mondják ki, valószínű nem is gondolnak erre, de elmennek hozzá.

Magyar László

A tömegek nyelvén

A Magyar Szocialista Munkáspárt művelődési politikájáról kiadott irányelvek említést tesznek a művészetek formanyelvében mutatkozó torzulásokról, ezekkel kapcsolatban a közérthetőség követelményéről, s megállapítják: „A párt semmiképpen sem nyugodhat bele abba, hogy a polgári dekadencia selejtes formalista termékei, s az ezek forrásául szolgáló nézetek gátlástalanul fertőzhessék népünk ízlését és művészeti életünk fejlődését".

Az író, ha ír, a zeneszerző, ha zenét komponál, a festő, a szobrász, ha nekilát műve megalkotásának, azért teszi ezt, mert valamit mondani akar. Nevezzük ihletnek vagy belső kényszernek — a lényeg az, hogy a művész a maga érzését vagy gondolatát másoknál is érezetni vagy megértetni akarja. A mű ilyenformán összekötőkapocs az alkotó és közönsége között, a gondolatok és érzések tolmácsolásának eszköze. A műnek ez a jellege természetesen elsősorban az irodalomban szembetűnő, mert ott a kifejezés eszköze az élő nyelv, amely a legszélesebb tömegek számára érthető. Az irodalmi nyelvben gyakrabban alkalmazott megszemélyesítések, jelképes értelemben használt fogalmak, hasonlatok még akkor is viszonylag könnyen érthetők, ha erősebben eltérnek a köznapi szóhasználattól. Már a képzőművészetek más „nyelven" beszélnek, más a „nyelve" a zenének is, de ezeknek viszont az a közös értékük, hogy nem egy nemzet és nem egy korszak beszélt nyelvén érthetők csupán, hanem a maguk módján érthetők mindenki számára. Egy-egy szép csendéletnek is van legalább annyi mondanivalója, hogy a derűs otthon élményét kívánja nyújtani, s a zene dallamaiból is minden épérzékű ember kiérez annyit, hogy szomorú avagy vidám hangulatot tolmácsol-e a művész.

Mindezekre szükség van és hozzátehetjük, hogy mindezekre így van szükség, ezzel teszik az életet teljesebbé, gazdagabbá, szebbé. Ez az átlagember igénye is a művészetekkel szemben. Tárlatokon figyelhetjük meg, hogy a látogatók többsége előbb megnézi a képek címét, annak alapján mérlegeli, hogy a mű valóban azt ábrázolja-e, s ha ráismer, zavartalanabb a műélvezete. Az átlaghallgató, ha a rádióban számára érthetetlen zenét hall, elcsavarja a gombot. Az „átlagember" e szokásai folytán a művészek mély lebecsülését „élvezi". Azaz nemcsak a művészek lebecsülését, hanem általában sértéssé vált, ha valakit átlagembernek neveznek. Nálunk, miután a kultúra kincsei mind szélesebb körök sajátjává válik, igen érdekesen és tömegméretekben jelentkezik ez a tünet. És ennek sajátos hatása van, mind a művészetre, mint a közönségre. A műélvező menekülni igyekszik attól a látszattól, mintha ő átlagember lenne, a művész pedig kötelezőnek érzi, hogy elvesse az „átlagosak" követelményét és csak avatottak számára érthető kifejezési formát keressen. Ez persze vulgárissá egyszerűsített példája a sznobizmus kialakulásának, mert mindehhez hozzá kell még számítanunk a különféle, hosszabb-rövidebb ideig tartó divatos áramlatokat, egy-egy művészi egyéniség hatását, nemkevésbé pedig állami szerveink, a sajtó és a kulturális intézmények nevelő tevékenységét, s mindezeket egymással kölcsönhatásban. Mindenesetre elmondhatjuk, hogy a sznobizmus az utóbbi években erősen elterjedt és melegágyává lett a művészetekben a nyakatekert, érthetetlen és tartalmatlan formák elterjedésének. A mi sznobjaink valahogy úgy vannak a nyugatról importált, zilált és töredezett, széthulló, dekadens művészi formákkal, mint a mesebeli hiú király a semmiből szőtt ruhájával. Nem merik őszintén megmondani, hogy a formátlanná vált forma nem forma, s mögötte nincs semmi tartalom, mert hátha ezért valaki ostobának tartja őket.

Ezzel eddig csak az álművészetek elfogadásának egyik lehetséges lélektani okához jutottunk. De honnan erednek azok az irányzatok, amelyek sutbavágják a nagyközönség által élvezhető művészi formákat és felesleges nyűgnek tartják az érzelmi és gondolati tartalmat is? Egyértelműen nem állíthatjuk, hogy ezeket „az ellenség csempészi be". A formabontás sokszor a szűk formákat szétfeszítő gazdag mondanivaló eredménye, máskor a művész jószándékú kísérletezése az eszmei tartalom újszerű kifejezésére. Ez esetben megértően kell fogadnunk, mert a kísérletezés a fejlődés útja még akkor is, ha némely kísérlet zsákutcába jut. Az esetek többségében azonban nem erről van szó. Sokkal inkább arról, hogy művészeink egy része vagy puszta sznobizmusból vagy éppen mások sznobságára építő üzleti szellemből vagy a nyugati eredetű szellemi termékek előtti kritikátlan behódolásból kifolyóan teszi magáévá valamelyik „legmodernebb" tányzatot. Ennek eredményeként aztán láthatunk verset, amely leginkább egyenlőtlen sorokra szabdalt prózához hasonlítana — ha legalább némi értelme volna, láthatunk néhány odavetett festékfoltból álló „absztrakt" képet, s hallhatunk zene helyett ritmikus (az enyhébb eset, ha még ritmikus) zörejeket.

Formabontásról beszélünk, de formalizmusról is van szó. A dekadencia formaromboló hatása ugyanis szoros összefüggésben van a formák túlbecsülésével, a formának a tartalom fölé kerekedésével. Nyilvánvaló, hogy különleges formai megoldásokban csak az a művész, az a művészeti irányzat keresheti az utat, amelyik tartalmilag újat már nem tud adni. Az sem kétséges viszont, hogy ilyen irányzatok kifejlődésének és virágzásának az okát a társadalomban kell keresnünk, abban a társadalomban, amely már kiöregedett, kiégett, úntig ismételte már önmagát és válságba került, új, lelkesítő eszméket már képtelen teremni. De lehet-e a haldokló kapitalizmus bomlástermékeit áthozni a mi társadalmi viszonyaink közé? Az a művész, aki úgy véli, hogy igen, ne csodálkozzon, hogy nálunk nem értik meg, mert valahogy úgy jár, mint a siratóasszony, aki elvétette a házszámot és halotti tor helyett keresztelőn akarja gyakorolni a tudományát. Az természetes, hogy a felbomlóban lévő kapitalista társadalmat egy megbomlott, betegesen pesszimista, minden megnyilvánulásában a kilátástalanságot bizonygató művészet tükrözze és sirassa el. De ugyanez nálunk már természetellenes.

Az ész-ellenes irányzatok egyúttal ember-ellenesek is. A művész, aki fittyet hány az értelemre, magát gúnyolja ki. Ezért állítjuk mi azt a követelményt a művészek elé, hogy olyan műveket alkossanak, amelyek érthetőek, amelyek mondanak valamit az embernek az emberről és a világról. De amikor ezt követeljük, nem mondjuk, hogy a művész szálljon le az „átlagember" színvonalára, inkább azt, hogy igyekezzék a műveltségre mind szomjasabb „átlagembert" is a maga színvonalára emelni. Ez célt és értelmet ad a művészi tevékenységnek, ez az, amiért valóban érdemes élni, s akár elégni a hivatás tüzében. Csak így mondhatjuk, hogy az alkotás valóban azonosulás a társadalommal, az emberiséggel, nempedig elzárkózás, menekülés az emberektől. Így jutunk el ahhoz a humanizmushoz, amely minden igazi művésznek lelke mélyén virágzik.

MESZÁROS FERENC

Kisbútorokat gyárt a Pécsi Faipari KTSZ

Hiánycikkek közé tartoztak a kisbútorok, pedig a lakásokban kiegészítik a nagy bútorokat, otthonosabbá teszik a megszokott berendezést.

A Pécsi Faipari Szövetkezet tervbe vette a kisbútorok gyártását és a tetszetős kivitelű kisbútorokat már árusítják is a Kossuth Lajos utcai Mintaboltban — igen olcsó áron.

Szépek a fényezett asztalok, a könyvállványok, valamint a rádió- és olvasóállványok.

A szövetkezet gondolt az iskolába járó tanulókra is. Nem lesz szükség arra, hogy a diákok otthon „tönkretegyék a szobaasztalt", mert szép kivitelű, olcsó tanulóasztalokat is készítenek. Ha a könyvállványt a tanulóasztallal összeállítják, egy kis olvasósarkot kapnak, ami kedvesebbé teszi lakásukat. A lakosság érdeklődése és igénye szerint lehetőség van a kezdeményezés továbbfejlesztésére, a termékek választékának bővítésére.

Klement László
szöv. elnök

Szélhámos őméltósága

— Mert tudod öcsém — nem volt ám bolondság az a régi világ. Ha volt eszed, élhettél, mint Marci Hevesen — így szólt hozzám Kisbéri Tódor, volt méltóságos úr.

— Hát mégis, hogyan volt akkor? — érdeklődtem s a bizalom kedvéért még azt is hozzátettem, hogy — kedves bátyám.

— Hogyan, hogyan, hát ide fülelj, elmondom neked, de aztán nehogy eljárjon a szád.

— Nem szólok én senkinek egy szót sem, csak mondja — nyugtattam meg.

— Tudod öcsém, nem kis állásom volt nekem, — kezdte. — A pénzügyminisztériumban miniszteri tanácsos voltam, s ha nem tudnád, azt is megmondom, hogy ez az állás már méltóságosi címmel járt. Nos, én kezeltem a versenytárgyalásokat. Tudod mik azok a versenytárgyalások? Például a hadsereg számára lószerszám kellett. Jóformán tőlem függött, hogy melyik cég kapja meg a megrendelést. Tudod te, hogy milyen kísértéseknek, megvesztegetési kísérleteknek voltam én kitéve? De öcsém a becsületemet nem adtam.

Itt meg akartam jegyezni, hogy rosszul fogalmazott Tódor bátyám, helyesebb lett volna úgy mondani, hogy a becsületemet olcsón nem adtam. Mert ugye az a 300 holdas birtok, amelyet 1939-ben vásárolt, nem 20 fillérbe került. De hiszen elkotyogja ezt ő maga is.

— Aztán belekeverték valami korrupcióba. A lószerszám szállításokkal kapcsolatban. Hát most mit tegyek? Kértem a nyugdíjaztatásomat. Vettem egy kis földet (300 hold), s éltem rajta néhány évig. De nem olyan fából faragtak engem, hogy elvonuljak az isten háta mögé. Közéleti szereplésre vágytam én továbbra is. Mert tudod öcsém, ilyen a vérem....

Három évi vidéki élet után elhatároztam, hogy képviselő leszek. Eljárogattam a parasztok közé, érdeklődtem bajukról, panaszukról és megismertettem magam. Fél év alatt ismert a fél megye. S elérkezett a képviselőválasztás ideje. Jelöltettem magam.

De nem ment a dolog olyan simán, mert akadt ellenjelölt is. Na hát ez egy külön röhej, ahogy ott a parasztokat becsaptuk, de el ne mond ám senkinek öcsém, mert azóta is mérgesek rám.

Úgy történt, hogy az ellenjelölt kortesei a falvakat járva egy-egy ingadozó szavazónak 10 pengőt dugtak a zsebébe, ezzel megvásárolták szavazatát. Ha az ellenjelölt 10 pengőt ad, akkor nekem legalább 20 pengővel kell visszavásárolnom a szavazatokat — gondoltam. De valami olyan driblit kéne csinálni, hogy a kecske is jól lakjon, s a káposzta is megmaradjon.

Nevetni kezd. Csak úgy folynak a könnyei, rázkódik egész teste.

— Még most is nevetek, amikor rá gondolok. Na szóval úgy történt, hogy kitaláltam a következőt. Az én korteseim is bemennek a házakhoz és valahogy megtudják: kapott-e pénzt a paraszt az ellenjelöltől. Ha igen, akkor a következőt kell csinálni: elkérni a 10 pengőt a parasztól és adni neki huszat, hogy rám szavazzon. Így is csináltuk. Mit szaporítsam a szót: én lettem a képviselő. Az ellenjelöltet majd a guta ütötte meg, mert hiszen végeredményben én is csak 10 pengőt adtam egy voksért s mégsem rá, hanem rám szavaztak.

Hát jól becsapták a parasztot, nem mondom — szóltam. S a képviselőségből mi haszon lett? — kérdeztem, mert gondoltam, hogy nem szerelemből áldozott annyi pénzt a mandátumért.

Hát képviselő lettem, természetesen felköltöztünk Pestre. S egy képviselőnek tárva volt a kapu mindenhol. Visszajuttattam magam a pénzügyminisztériumba a régi állásomba, addigra már elfelejtették a lószerszámszállítást. Szép világ volt.

— Hát gyönyörű lehetett, annyi szent — mondom.

— De ne ám, hogy elmond valakinek, amit én itt mesélek. Érted?

Értem hát, hogyne érteném. Nem szólok én senkinek...

Csuzy Ferenc

Sásdi Sándor,
az „Árnyék" című kötet írója.

Sásdi Sándor:

Árnyék

Regényem alá alcímként bátran odaírhattam volna: „Az igazi szerelem mindent megbocsát". Azért óvakodtam csak ettől, mert alkalmas lett volna az igényesebb olvasó bizalmatlanságának a felébresztésére. „Isten ments, az ilyesfajta szentimentális történettől" viszolygott volna jóelőre, holott téved, mert az „Árnyék"-ban igyekeztem tárgyilagosan, a realitások alapján elmondani: a kapitalista társadalomban, amelyet a dölyf, a kegyetlenség, s ugyanakkor a szolidaritás teljes hiánya jellemez, milyen megszervezettnek látszó határozottsággal, gonosz indulattal lökik félre azt, akit a törvény valamilyen formában megjelölt. Hiába töltötte le a büntetését, hiába vezekelt, a „tisztességes" polgárok társadalmából örökre kiközösíttetett. A feloldást csak az hozza meg számára, akiben a szerelem nagy lobogása elhamvaszt mindenféle babonát és előítéletet.

A regény végső szólama, szorosan beleágyazva a cselekménybe, az, hogy az igazi bűn: a véres, fertelmes, milliók halálát okozó háború felidézése, fegyvert adni a kezébe, öldöklésre kényszeríteni azt, aki békés, boldog emberként vetni szeretne és tudna.

Ujabb jelentés a franciaországi gyújtogatásokról

Marseille (AFP) A marseillei tűzoltóparancsnokság hétfőn éjfél tájban megnyugtatóbb híreket kapott a mourepianei kőolajtelep felgyújtásának fejleményeiről, noha valamennyi berendezés ég, beleértve a közigazgatási épületeket és a melléképületeket is, a lángok nem csapnak már olyan magasra és a füst sem olyan sűrű. Az ott lakó családokat kilakoltatták. A tengerparton vezető műút egy részén földtöltéseket emelnek, hogy így megakadályozzák a tűz tovább terjedését a marseillei kikötő felé.

Mialatt a tűzvész tovább pusztít a mourepianei kőolajtelepen, országszerte biztonsági intézkedéseket tettek a további gyújtogatások megakadályozása végett. Az ugyancsak Marseille környéki Martigue—Lavera-i kőolajfinomítóhoz 150 katonát rendeltek ki. Fegyveres alakulatok őrzik a lyoni körzet fontosabb pontjait is. Kétszázötven főnyi katonaságot küldtek hétfőn este Saint-Nazaire mellé a Donges-i kőolajfinomítókhoz.

A merényletek színhelyén vizsgálatot indítottak. Toulouseban a rendőrség villanyhuzalt talált, amely kétségtelenül annak a plasztik robbanóanyagnak a gyújtószerkezete volt, amely egymillió-kettőszáz ezer liter üzemanyag elégését eredményezte. Narbonneban, ahol nyolcmillió liter gázolaj gyulladt fel, ugyancsak megindították a nyomozást.

Algírban Lacheroy ezredes, a francia kormányküldöttség szóvivője kijelentette, „véleményem szerint ezek a merényletek a népszavazás előkészítésével függnek össze. Az algériai nemzeti felszabadítási front lélektani hatást akar elérni országos és nemzetközi síkon."

A munkásvédelemről tárgyalt az országgyűlés ipari és munkaügyi bizottsága

(Folytatás az 1. oldalról)

szinte általános jelenség, hogy a munkavédelmi beruházásokra előirányzott összegeket az érdekeltek csak részben használják fel. Ügyelni kell tehát arra, hogy

az idén erre a célra rendelkezésre álló több mint 120 millió forintot ésszerűen, gondos megfontoltsággal költsék el.

Ugyancsak a sürgető feladatok közé tartozik a szilikózis megbetegedések elleni küzdelem, mert hazánkban több tízezren dolgoznak szilikózisveszélyes munkahelyeken.

A munkaellátás különböző ágaira — az üzemi étkeztetésre, gyermekintézményekre, munkásszállásokra és a dolgozók szállítására — államunk évente körülbelül hárommilliárd forintot fordít.

A hatalmas anyagi áldozat ellenére is sokhelyütt találkozhatunk jogos sérelmekkel, panaszokkal, szabálytalanságokkal. Súlyos aránytalanságok vannak például a közétkeztetésben. A vállalati hozzájárulás és a dolgozók térítése nemcsak iparáganként, hanem az egyes iparágak vállalatainál is különböző. Indokolt tehát a dolgozóknak az a kívánsága, hogy vizsgálják felül a közétkeztetés jelenlegi szervezeti formáját és szabályozzák a költségek mértékét is.

Hasonló a helyzet a gyermekintézményeknél, a bölcsődéknél és az óvodáknál.

Míg a területi bölcsődék, illetőleg óvodák több mint 150 000 gyermeknek nyújtanak ellátást, az üzemi és hivatali kezelésben levő gyermekintézmények pedig alig több mint 31 ezernek, addig a területi bölcsődék és óvodák felszerelése, ellátottsága észrevehetően gyengébb az üzemiekénél.

A feladat tehát ezen a téren is az, hogy az igazságtalanul meghatározott térítési díjakat arányosítsák és javítsák a területi intézményekben elhelyezett gyerekek ellátásának színvonalát.

Egyenlőtlenül fejlődött a munkásszállások hálózata is. Egyes luxus-szállodának is beillő, minden kényelemmel ellátott épületek mellett olyan szállások is akadnak, amelyek a legelemibb egészségügyi, higiénlai követelményeknek sem felelnek meg. A térítési díjak itt sem egységesek. Jóllehet

államunk az átlagos nyolc forint térítési díj ellenében 108 forintot költ a munkásszállások egy-egy lakójára havonta,

mégis sok jogos kifogást kell orvosolni.

A Munkaügyi Minisztérium adatai szerint

1957-ben 380 ezren vettek részt a kedvezményes üdültetésben.

A pihenni vágyóknak ezernél több üdülőépület áll rendelkezésükre, csaknem negyvenezer férőhellyel. A tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy ésszerűbb szervezéssel, az üdülők jobb kihasználásával további sok tízezer embernyaralhatna kedvezményesen. Beszédes bizonyítéka ennek, hogy a számítások szerint a vállalati és hivatali üdülők kihasználtsági foka nem éri el a 66 százalékot sem. Fiatalok tíz és százezrei vesznek részt a szünidőben a mind népszerűbb sátortáborozásokban. A hiba csak az, hogy az illetékes főhatóságok, tanácsok nem fordítottak kellő figyelmet a táborok helyes megszervezésére, a vízellátásra és az egészségügyi előírások megtartására. Ezért az érdekelteknek arra kell törekedniök, hogy szervezettebbé tegyék a sátortáborozást, s megfelelő körülményekről gondoskodjanak a vakációzó fiataloknak.

A Munkaügyi Minisztérium jelentését élénk vita követte. A két bizottság határozatában elfogadta a minisztérium jelentését és egyetértett az előterjesztésben felsorolt feladatokkal.

Hammarskjöld elindult a Közép-Keletre

New York (AFP): Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára hétfőn este indult el közép-keleti útjára, hogy az ENSZ rendkívüli közgyűlésén a közép-keleti helyzet rendezésére megszavazott határozati javaslat gyakorlati végrehajtása céljából eljárjon. A főtitkár Párizson és Román át utazik el kedd estére várják Beirutba.

De Gaulle-ellenes tüntetés Dakarban

Dakar (MTI) Mint Joseph E. Dynan, az AP tudósítója írja, de Gaulle francia miniszterelnök afrikai útján ellenséges fogadtatásra talált Dakarban.

Több ezer afrikai — főleg fiatalok — vonult fel a Nyugat-Afrika fővárosának utcáin zászlókat lengetve és jelszavakat kiabálva. A fiatalok „azonnali függetlenséget" követeltek. A tüntetés főleg a város külső részeiben öltött nagyobb méreteket, ahol sok lelkes szakszervezeti tag lakik. Sok fiatal ezt kiáltotta: „Ez a föld a miénk" — ami udvarias formában annyit jelent, „franciák menjetek haza!"

Kihívó amerikai hadmozdulatok Libanonban

Beirut (TASZSZ): A Libanonban állomásozó amerikai harckocsi-alakulatok hétfőn váratlanul Beirut alá vonultak és harci készenlétbe helyezkedtek a városnak a felkelők ellenőrzése alatt álló kerületeivel szemben.

A felkelők fokozott igyekezettel erősítik állásaikat, lövészárkokat és futóárkokat ásnak, újabb barrikádokat és utcai torlaszokat emelnek.

Beirutban rámutatnak arra, hogy fennáll annak a lehetősége, hogy az amerikai megszálló csapatok komoly provokációt hajtanak végre.

Külföldről JELENTIK

JERUZSÁLEM

Levi Eskol izraeli pénzügyminiszter kedden kijelentette, hogy Izrael egymilliárd dollárt fordított haderőinek felszerelésére és fenntartására.

BELGRÁD

Az utóbbi napokban évtizedek óta nem tapasztalt, rekkenő hőség telepedett Makedóniára. A többi között Demir Kapiján 42, Stipben 41, Szkopljeban pedig 40 fokot mértek árnyékban.

KOPPENHÁGA

A grönlandi helyi kormányzat hétfőn bejelentette, hogy ha Izland és a Faerő-szigetek 12 mérföldre kiterjeszti felségvizeinek határát és azon belül megtiltja a külföldi halászhajók számára a halászatot, akkor Grönland is hasonlóképpen cselekszik. Máris kidolgozták a megfelelő tervet, melyet majd a dán kormány elé terjesztenek.

SZINGAPUR

A Fülöp-szigetekről tengerészgyalogosai egy héttel ezelőtt Szingapurba érkezett hat amerikai hadihajó kedden a reggeli órákban kifutott a Kínai-tenger irányába.

WASHINGTON

Az amerikai atomenergia bizottság és a hadügyminisztérium közölte, hogy a Csendes-óceánon, Johnston-szigeteinél befejezték azt a kísérlet-sorozatot, amelyben nukleáris töltettel ellátott rakétákat próbáltak ki.

RÓMA

Adenauer nyugatnémet kancellár hétfőn olaszországi üdülőjében fogadta Brentano külügyminisztert és hosszabb megbeszélést folytatott vele. Mint hírlik, Adenauer az olasz miniszterelnökkel és De Gaulle francia kormányfővel küszöbönálló találkozójáról tárgyalt.

TOKIÓ

Keddre virradó éjszaka hatalmas vihar söpört végig Japán nyugati vidékein. Az óránként 160 kilométer sebességű viharnak 15 halálos és 40 sebesült áldozata van. Ezenkívül harminc személy eltűnt és sorsuk még ismeretlen. Több száz ház rombadőlt. Ezerhétszáz lakóház víz alá került.

ANKARA

Zorlü török külügyminiszter átadta Bowker ankarai angol nagykövetnek Adnan Menderes miniszterelnök levelét Törökország ciprusi álláspontjáról. A levél válasz volt Macmillan angol miniszterelnök Mendereshez intézett üzenetére. A hírügynökség szerint Törökország támogatja a ciprusi zavargások megszüntetésére vonatkozó angol tervet, de nem mond le a sziget kettéosztásának elvéről.

MADRID

Az Informaciones című lap jelenti, hogy a léghajózási tudományok első világkongresszusát szeptember 8-tól 14-ig tartják Madridban. A kongresszuson ötszáz küldött vesz részt a világ valamennyi országának képviseletében.

SZÖUL

A dél-koreai egészségügyi hatóságok kedden közölték, hogy hétfő óta újabb 19 ember halt meg és 109 betegedett meg álomkórban.

BAGDAD

Mohammed Al-Badr, jemeni trónörökös miniszterelnökhelyettes beszédet mondott a bagdadi televízióban. A jemeni trónörökös üdvözölte az iraki forradalom győzelmét. Arra buzdított, hogy erősítsék az arabok egységét, éber figyelemmel kövessék az imperialisták és bábjaik tetteit, akik időt akarnak nyerni erőik átcsoportosítására és újabb mesterkedések előkészítésére. A közel-keleti helyzet — hangsúlyozta Al-Badr — nem javulhat meg mindaddig, amíg az angol—amerikai csapatok nem hagyják el Jordániát és Libanont.

180 000 forint betétje

van már a bólyi hitelszövetkezetnek

Bólyban hagyományai vannak a hitelszövetkezeti mozgalomnak. Már a századforduló körül alakult egy Bólyi Kölcsönös Segélyző Egylet néven. Ez bizonyítja, hogy a dolgozó parasztok már réges-rég felismerték a hitelszövetkezet jelentőségét s jól tudják, hogy mindenképpen hasznukra van. Persze, ez az úttörő segélyző egylet a századeleji gazdasági zátonyok között eléggé nehézkesen vergődött s olykor-olykor nagyon közel állt a csőd széléhez. Ez bizonyos bizalmatlanságot plántált a bólyiakba s ebből a bizalmatlanságból maradt mára is. Pedig 1952-ben, mikor az ún. Hitelszövetkezetet megszüntették, saját bőrükön érezhették a parasztok a hiányát. Lábrakapott az uzsorakölcsön és a ledolgozásra adott kölcsön.

Éppen ezért nevezhető nagy jelentőségűnek a község életében a múlt év szeptemberében megalakult új hitelszövetkezet. 90 taggal alakultak s már decemberre 8 000 forint betét gyűlt össze. A szövetkezet célja: összegyűjteni a falu felesleges pénzét, hogy a pénz forgása biztosítva legyen és ebből az összegből adni hiteleket a mezőgazdasági beruházásokat eszközlő kisparasztoknak.

A mostani hitelszövetkezet stabilitása sokkal jobb, mint a régieké. Az állam éppen úgy kezeli kötvényeit, mintha a nemzeti banké, vagy a postaé lenne.

A szövetkezet ízlésesen, otthonosan berendezett irodája májusban nyílt meg Bóly központjában. Vezetői közmegbecsülésnek örvendő emberek. Elnöke Dalos Antal, a Kossuth Tsz főkönyvelője, a felügyelőbizottság elnöke Fülöpp József igazgató-tanító, az ügyvezető könyvelő pedig Botló Etelka. Ma már 156 tagja van a szövetkezetnek, 16 000 forint befizetett részjegye s most megint 180 jelentkező akar belépni. A betét is elég nagy összegű: 180 000 forint. Ezt 120 tag fizette be. Ebből is látszik, hogy a szövetkezet ilyen szempontból elérte a célját, mert valóban a kisemberek pénzére épül, s így nyilvánvaló, hogy főképpen azokat is támogatja. Eddig állami hitelt egyáltalán nem igényeltek s úgy látszik, nem is lesz rá szükség. A kiadott hiteleket időben visszafizeti mindenki, soha senkit sem kell figyelmeztetni a határidő lejártára.

Megállapíthatjuk, hogy a bólyi hitelszövetkezet — bár még mindig akadnak bizalmatlanok és fejcsóválók — példamutatóan működik.

A Komlói Bányász Jugoszláviában

A komlói labdarúgó-csapat egyhetes jugoszláviai túrára utazott a múlt héten. A játékosok Pallcsfürdőn tartózkodnak, és ez ideig két mérkőzést játszottak. Szombaton a Svezda Szubotica(vai, vasárnap az első ligából most kiesett Spartak Subotica(val mérkőztek.

Komlói Bányász—Svezda Szubotica 3:1 (2:0). Az első félidőben a bányász-csapat sokkal többet támadott és jelentős fölényt harcolt ki. A 20. percben egy hazaadott labdát Perényi elcsípett és a hálóba küldte. A 40. percben Daum beadását fejelte a hálóba a fiatal középcsatár. A második félidő 70. percében jugoszláv támadás után a Svezda ért el gólt. A 75. percben Perényi volt ismét eredményes és 3:1-re állította be a végeredményt. Ekkor a középcsatár helyett Molnár II. állt be. A csapat Krausz — Kanizsai, Krippl, Balázs — Kohlmann, Molnár I. — Korom, Cziráki, Perényi, Daum, Udvaros összeállításban kezdett. A második félidőben Róth került a bálszélre.

A mérkőzés után került sor a Spartak—Szubotica Partizán találkozóra, melyet a Spartak 12:2 arányban nyert meg és így a vasárnapi ellenfele a komlói csapatnak a Spartak volt.

A vasárnapi mérkőzésre az előző napi összeállításban állt fel a csapat. A második félidőben Balázs helyett Preloger lett a hátvéd. Balázs pedig balfedezetet játszott. Perényi lesérült, helyette Molnár II. került a csatársorba, de ő is hamarosan sérülést szenvedett. Az első félidőben a hazai csapat volt a kezdeményező s egy alkalommal sikerült bevenni a komlóiak kapuját és ezzel a góllal a mérkőzést is megnyerte. A második félidőben végig a komlói csapat irányította a játékot, rengeteg gólhelyzet adódott a csatárok előtt, azokat azonban rendre kihagyták. Nem ízlelt a magyar csapatnak a jugoszlávok kemény, időnként durva játéka, melyet a bíró is megengedett. A csapatból mindkét mérkőzésen Krausz, Balázs, Cziráki és Perényi játszott jól.

A Komlói Bányász szerdán Zomborban lép pályára, majd visszatér Pallcsra pihenni és péntek délután Szabadkáról közvetlen Budapestre utazik, ahol vasárnap Budafokon játssza az első bajnoki mérkőzését. A játékosok csak a vasárnapi bajnoki mérkőzés után térnek vissza Komlóra.

Közlemények

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újból megnyitásának végleges ideje szeptember második kedd.

*

Az I. kerületi tanács 28-án, csütörtökön délelőtt 9 órai kezdettel a Fürst Sándor u. 69. szám alatti nagytermében ülés tart. Az ülés napirendje: az oktatás helyzetének megtárgyalása. A tanácsülés nyilvános, erre a lakosság köréből az érdeklődőket ezúton is meghívja a végrehajtó bizottság.

*

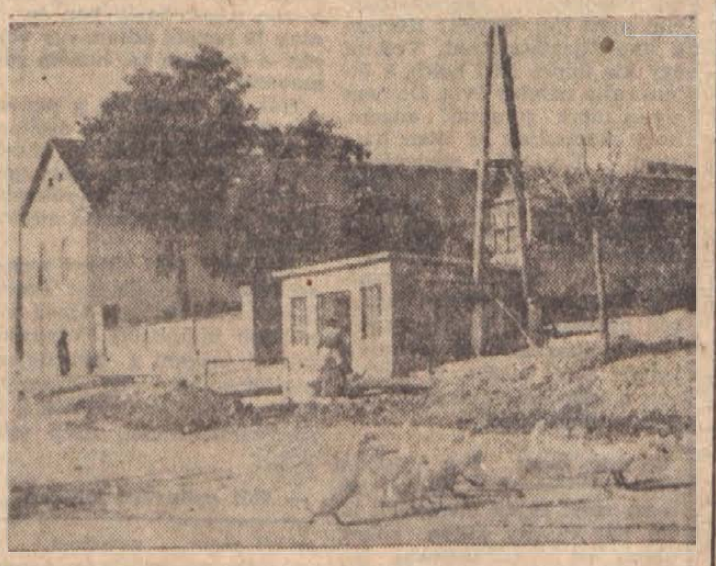
A Közgazdasági Technikum Ipari Tagozatán a javító és pótló vizsgák augusztus 29-én 9 órakor lesznek, 30-án 9 órakor vannak a pótbeiratások és szeptember 1-én 9 órakor az ünnepélyes tanévnyitó. — Középiskolai érettségivel rendelkezők számára kiegészítő képesítő vizsgálati tanfolyam indul, amelyen képesített könyvelői, vállalati tervezői és statisztikusi kiegészítő képesítő oklevelet szerezhetnek a hallgatók. Jelentkezés szeptember 13-ig Temesvár utca 2. szám alatt, telefon: 30-94.

A pécsi televíziós adóállomás a vezető Misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat augusztus 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12,15—13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az építés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a taliga út elejétől a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.

*

A Pécsi városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya értesíti Pécs város lakosságát, hogy a városban garázdálkodó kerékpártolvajokat elfogta. A tettesek az ellopott kerékpárok számát megváltoztatták, alkatrészeiket összecserélték, befestették. Azok a károsultak, akiktől 1957. augusztusától 1958. augusztus 16-ig kerékpárt loptak el, saját érdekükben a városi rendőrkapitányság bűnügyi osztály 1 (Pécs, Hunyadi János út 13. sz., I. emelet 12. számú szoba) a tulajdonukat képező kerékpárokért jelentkezzenek.

Szépül Hásságy

Összefogott a község és most minden esztendőben építeni, szépíteni akarják Hásságyot. Már az elmúlt évben 800 méter hosszú járdát építettek a községfejlesztési alapból. A gazdák is adtak hozzá 2 000 forint értékű társadalmi munkát, és a falubeliek örömére elkészült a járda.

Ez évben meg újabb kérés teljesült. 26 000 forintos költséggel csinos kis várótermet építettek a falu közepén, mert az már mégis sok volt, hogy fagyasztó hidegben, hóviharban szabad ég alatt várjanak a buszra. Különösen a bányászok örülnek az új váróteremnek, mert őket a hideg nem tarthatja vissza.

A templom mögött elkészült már az új tűzoltószertár is 30 000 forintos költséggel. Húszezer forintot a falu adott hozzá községfejlesztési alapból, tízezerrel meg az állam segítette a falut. A malomnál két rózsával zuhanyozót építettek. A fürdéshez meleg vizet is használhatnak a dolgozók, az iskolához megépült a széntároló, megcsinálták az ablakokat, a tetőzetet. A könyvtár pedig 15 000 forintért vásárolt új könyveket.

Valamennyi munkához lényegében csak 10 000 forintot adott az állam, többit maguk a gazdák adták azzal, hogy a tavalyi 5 százalékos községfejlesztés helyett idén 11 százalék hozzájárulást szavaztak meg és a munkákhoz ezen felül is szívesen adnak fuvart.

Távolabbi terve a tanácsnak, hogy járdát épít a „Külvárosban" is, amely legtávolabb esik a falu központjától és eddig még soha nem volt ott járda. A hegyen lakóknak érdekük lett volna ez régebben is, de mások keveset törődtek az ő érdekeikkel. Most már látják a falubeliek, hová kerül a pénzük és szívesebben járulnak hozzá a község felemelkedéséhez.

VILÁGHÍRADÓ

A hideg birodalmában

A 3. számú szovjet déli-sarki expedíció nemrégen jelentést adott le, hogy a „Vosztok" kontinentális állomáson minden eddiginél alacsonyabb hőmérsékletet mértek: mínusz 84,3 fok Celsiust, másodpercenként 4 méter sebességű széllel.

Ilyen alacsony hőmérsékletet eddig még a földkerekség egyik pontján sem észleltek. Ez a hőmérséklet 13,3 fok Celsiussal alacsonyabb, mint amennyit az északi féltekén Ojmjako helységben mértek.

Az egyik lap tudósítója felkereste az Északi Tengerhajózási Igazgatóság sark-vidéki egészségügyi osztályát és választ kért arra, hogyan élnek és dolgoznak a hatodik kontinens szovjet kutatói ilyen hidegben?

Június 15-ig mínusz 79 fokot jeleztek a „Szovjetszkaja" állomásról. Ezután a „Vosztok" mínusz 80,1 fokot jelentett. Július 25-én pedig mínusz 83 fokot mutatott a hőmérő. Ilyen hidegben, mint amilyet erről a két állomásról jelentettek, ember még nem tartózkodott. Természetesen ez rendkívül megnehezíti a szabadban végzett munkát. A hatodik kontinens szovjet kutatói például jelentik, hogy mínusz 70 foknál, szabad ég alatt felállított műszerek önműködő írószerkezetei leállnak. — A tinta befagy. A petróleum, minden óvintézkedés ellenére hóléhez hasonló folyadékká változik. A jég oly kemény, hogy még acélfűrésszel sem fűrészelhető. A jégre hulló vízcsepp pillanatok alatt gömböcskévé fagy, de a jéghez nem fagy hozzá. A kénsav már mínusz 74,5 foknál jéggé változik.

Orvosaink rádiógrammban közlik a Déli-sarkról, hogy az emberek minden védőeszköz ellenére nehezen viselik el ezt a nagy hideget. A szívverés hevesebb, légszomj áll elő és csökken a munkaképesség. A szabadban végzett munkánál, minden mozdulatot előre ki kell számítani. A nagy magasságban lévő állomásokon, különösen eleinte, erős főfájásról panaszkodtak az emberek. Az oxigénhiány okozza. A vérnyomás csökkenése általánossá válik. A déli-sarki orvosok megfigyelései szerint legtöbbet szenved a hidegtől a szem szaruhártyája és a légzőszervek. Ezek a jelenségek természetesen csak 5—6 napig tartanak, azután a szervezet alkalmazkodik az új helyzethez.

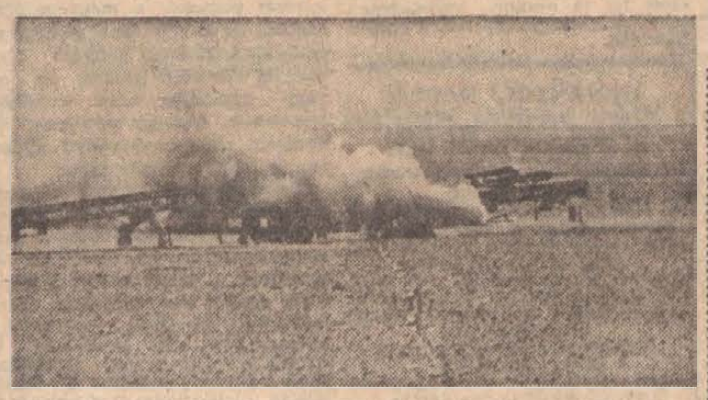
— Megállapítást nyert, hogy a „Szovjetszkaja" állomáson azok az emberek érzik magukat rosszul, akik a „Mirnij" telepről repülőgépen érkeztek ide, vagyis nem estek át megfelelő aklimizáláson. Valamivel több mint 5 óra alatt majdnem 4 kilométeres magasságba kerültek.

Az alpesi hegymászók több pihenőt tartanak, amíg feljutnak a csúcsokra. Ezáltal fokozatosan szoktatják szervezetüket a klímaváltozásokhoz. Ezt a későbbi expedíciók tagjainál feltétlenül figyelembe veszszük. Azokat, akik a „Szovjetszkaja" állomáson fognak telelni, előzetesen hozzászoktatjuk a hideghez és a magas-lati levegőhöz a „Pionyirszkaja", a „Komszomolszkaja" és a „Vosztok" állomásokon.

— Természetesen azok a kutatóink, akik jelenleg a Déli-sarkon telelnek, jól fel vannak készülve a télre. A „Szovjetszkaja" és a „Vosztok" állomásokon a lakóhelyiségekben plusz 17—20 fok meleget tudunk biztosítani. Mínusz 70 fokos hidegben az emberek legfeljebb 20—30 percig dolgoznak kinn. Testüket dunnalúd tollával bélelt, különleges sarkvidéki öltözék, arcukat vakondprémből készült álarc, szemüket különleges fényvédő szemüveg védi. A vakondprémes álarc, a fülrehúzható sapkához csatlakozik és légzőcső vezet a ruha alá. A sarkkutató tehát saját teste által felmelegített levegőt szív be. Ezenkívül a szabadban dolgozó tudósok villamos és vegyi melegítőkkel vannak felszerelve, amellyel lábukat, kezüket és mellüket melegítik. De még így is legfeljebb 15 percet bírnak ki a szabadban, ha a hőmérséklet mínusz 80 fok alá süllyed. Hamarosan olyan oxigénkészülékkel lesznek felszerelve, amely könnyen elfér a ruházat alatt.

Az sincs kizárva, hogy a hőmérséklet még tovább csökken a Déli-sarkon. Kutatóink azonban készen állnak minden eshetőségre — fejezte be az interjút az Északi Tengerhajózási Igazgatóság osztályvezetője.

Rakéták a nyugatnémet hadseregben

A CT—10 típusú rakéta a kilövőpályán. Benzinhajtású, elektromos távirányítású tömegpusztító fegyverek volt fasiszta tábornokok rendelkezésében, igazán „megnyugtató" körülmény az egyszerűbb német polgárok számára

Plasztik aorta egy kutyaszivben

Az észak-amerikai Wisconsin egyetem kutatói bejelentették, hogy sikeresen végrehajtottak egy kísérletet, amelynek során élő kutya szívébe plasztik aortát helyeztek el.

A kutatócsoport beszámolója szerint a kutya túlélte a négyórás műtétet és a műanyagból készült aorta, amely a kutya természetes fűtőerét helyettesíti, teljes rendben működik.

Dr. Richard J. Bodhan, a kutatócsoport vezetője azt a reményét fejezte ki, hogy ilyen mesterséges aortákkal sikeresen helyettesíthető lesz olyan emberek szívében a fűtőer, akik reumatikus eredetű szívbajban szenvednek.

Tiltakozó nagygyűlés

a nyugat-németországi Heidelbergben az atomfelfegyverzés ellen.

A Feketetorok-öböl titka

A Káspi-tó keleti partján járó turisták időtlen idők óta ritka jelenségnek lehetnek szemtanúi: a tó vize egy keskeny csatornán keresztül évszázadok óta szakadatlanul folyik a tó egyik öblébe, s mégsem tudja megtölteni.

A hidrológusok megfigyelései és mérései szerint még most is, miután a Káspi-tó szintje jelentősen csökkent, évente több mint 8 ezer köbméter víz folyik az öbölbe, de szintje mégis jó egy méterrel alacsonyabb a Káspi-tó szintjénél.

A turkmén halászok között régóta az a legenda járta, hogy ennek a titokzatos öbölnek van egy ún. fekete torka. Ez a torok nyeli el a rengeteg vizet. A helyi lakosok az öbölnek a Kara-Bogaz-Gol nevet adták, ami annyit jelent, mint a fekete torok öble.

A tudósoknak sikerült behatolniok az öböl titkaiba, s megállapították, hogy miért nem tud megtelni és hová tűnik a nagy mennyiségű víz. Megállapították, hogy az öbölből, melynek partja homokos, rendkívül gyorsan elpárolog a víz és nagy mennyiségű különböző értékes sók maradnak vissza a tó fenekén. A Kara-Bogaz-Gol e természeti kincseinek tanulmányozását már a XVIII. században megkezdték, de az ipari feltárás csak a szovjet kormányzat idején kezdődött meg Lenin utasítására.

1924-ben megszervezték a szulfát parti kitermelését, 1929-ben pedig felépítették a Karabogaszulfát hatalmas kombinátot, amely évente sok-ezer tonna értékes vegyi nyersanyagot és műtrágyát ad az országnak. Ezzel párhuzamosan nagy méreteket öltöttek a tudományos kutatómunkálatok. Rájöttek, hogy a szulfátnátriumon kívül sok magnézium, kálium, bór, bróm, klorid és más vegyiparilag rendkívül szükséges anyagok is találhatók az öbölben.

A Káspi-tó vizének szakadatlan csökkenésével kapcsolatban most a szovjet tudósok tevékenyen tanulmányozzák a Kara-Bogaz-Gol öblét.

Közönséges virágpor mint fiatalítószer

Azóta, hogy hat évvel ezelőtt Párizsban megkezdték a méhpempő, mint fiatalítószer propagálását, az agyondolgozott urak és járadt hölgyek számára, egy bizonyos ipar nagy üzleteket csinált olyan készítményekkel, amelyek mikroszkópikus mennyiségekben tartalmazták ezt a csodaszert. Legújabban a Kärnten-i dr. Müller biológus azt állítja, hogy a közönséges virágpor ugyanúgy fiatalít, mint a méh-csodaszer.

Ez a megállapítás önmagában még nem is szenzációs, mivel a méhek virágporból készítik a méhkirálynők táplálóknedvét, — és soha senki sem tudja majd bebizonyítani, hogy az egyik vagy a másik fiatalítja-e meg valóban az embereket. A fiatalság utáni vágy valószínűleg éppen olyan nagy szerepet játszik, mint a csodaszer. A fiatalodni vágyóknak azonban nagy előnyt jelent, hogy a virágpor sokkal olcsóbb a méhkirálynők táplálékánál. Egy kúrára állítólag 20 gramm virágpor elegendő. Dr. Müller pacienset szanatóriumban laknak és a jó Kärnten-i levegő valószínűleg nagyban hozzájárul a csodálatos „megfiatalodáshoz".

Még nem sikerült kideríteni, hogy miáltal hat a virágpor az emberi testre. De Müller úgy véli, hogy a vegyészeknek évekre lesz szükségük ahhoz, hogy kianalizálják a hatóanyagot.

A fiatalítási ipar átállása virágporra nem jelenti azonban, hogy a méhek munkanélkülivé válnak; dr. Müller szorgalmasan hordatja a virágport hetven méhcsaládjával. A méhkasok kirepülő nyílásaira finom dróthálókat szereltetett, amelyek leszedik a méhkasba mászó méhekről a virágport. A virágpor előkészített kis tartályokba esik, ahol összegyűjtik azt. Emberi erővel sokkal nehezebb feladat lenne a virágporgyűjtés.

A tengerfenék szörnyetege

Egy angol búvár szokatlan kalandja

N. W. angol búvár, a tengerfenék szenvedélyes kutatója nemrég szerény külsőségek közepette megünnepelte 20 éves búvárkodásának évfordulóját. Ez alkalommal visszaemlékezett néhány izgalmas élményére.

Húszéves kalandozása alatt legtöbbet a Csendes-óceán déli részein tartózkodott.

Az óceán mélyén

gyakran váratlan találkozásai voltak a mély vizek állatlakóival. Cápával számtalanszor találkozott. Egyszer egy cápa végkimerülésig hajszolta, mint macska az egeret.

Az angol búvár szerint azonban a víz alatt az ember legveszélyesebb ellensége a polip. Félelmetes szörnyetege ez a tengerfenéknek.

A polip, ez a leírásokból ismert ormótlan lény, nyolckarú. Teste közepes hordó nagyságú, karjai 6 méter hosszúak. Hihetetlen erő lakozik karjaiban, mozgásuk villámgyors, cikázó, mint valami csörgőkígyóé. A vízben pókszerűen hat, karjai kígyózó mozdulataival fel vagy lefelé lebeg. Ilyenkor az embernek megborzong a háta, de még hátborzongatóbb, ha a polip hirtelen megáll, szinte megmerevedik, mintha élettelen volna.

Harc a polippal.

A viharedzett búvár így emlékezik vissza legdrámaibb élményére:

Búvárkodásom kezdetén többször hallottam rémmesének beillő történeteket a polip-ember harcáról. Csekély tapasztalattal, 19 éves fejjel, gúnyosan, fölényesen mosolyogtam rajta. De egyszer alaposan megkaptam a magamét.

— Borneo szigetéről a madagaszkári átjáró felé hajóztunk. A tenger nem volt mély (mintegy 40 méter). A korláton áthajolva a feneket kutattam. Egyszerre csábító gyöngykagylókat pillantottam meg. Magamra vettem a búvárfelszerelést és leereszkedtem.

— Óvatosan lépkedtem a korallszirtek között. Egy mélyedésbe jutottam. Leszálltam, lehajoltam, hogy feltépjek egy kagylót, s abban a pillanatban valami megérintette a vállam. Ösztönös mozdulatom mentette meg az életemet. Hirtelen kirántottam borotvaéles búvárkésemet és találomra sújtottam. Elvágtam a polip rámtekeredő két karját, anélkül, hogy tudtam volna, mit teszek és ki bánt. Csak egy szempillantás hiányzott, hogy karjaim és egész testem a polip fojtogató ölelésébe ne kerüljön.

— Leírhatatlan félelem vett rajtam erőt, amint felocsudtam és szemtől-szembe álltam a szörnyű polippal. A mélyedésben elég sötét volt. Csak homályosan láttam valami ormótlan alakot, hullámzó, ágasbogas karokkal, köztük az elvágott darabok is.

— Kénytelen-kelletlen

felvettem az egyenlőtlen harcot.

Többször lehajoltam, hogy lábaimat kiszabadítsam karjaiból, de a szörnyeteg mindannyiszor a magasba lendített, mint valami könnyű játékot. Búvársisakomtól és mellvértemből minden ilyen esetben fájó ülést éreztem. Elkeseredetten hadakoztam, minden erőmet megfeszítve, hogy a bilincsbefogó karok valamelyikét elvágjam. Ugyanakkor kerestem az alkalmat, hogy segítséget kérjek felülről. A vészjel, négy rántás a kötélen azt jelenti: húzd szakadásig. Féltem azonban, hogy a légszelep és a húzókötél beleakad valami kiálló kőbe, korallszirtbe, és ha megfeszül elszakadhat és akkor menthetetlenül odaveszek. A polip olykor 3—4 méter magasba is fellendített. Államat és arcomat sebezte a sisak, testemet pedig az érdes korallszirtek.

— A párharc 15 percig tarthatott, számomra egy örökkévalóság. Éreztem, hogy gyengülök. A sisak ütésétől megtántorodtam, a korallszirtek horzsolásától teljesen elalélt a testem. Erőm fogytán volt. Mielőtt elájultam volna, megragadtam a kötelet és utolsó erőmmel kétségbeesetten rántottam rajta négyet. A következő pillanatban mintha kettévágtak volna. Többet nem tudtam magamról.

Mint a feltámadt halott.

— Fent a fedélzeten Ro, polinéziai barátom tartotta a kötelet és figyelt. Jelzésemre elkezdte húzni — de eredménytelenül. Hívott még egy embert, a légszelep ellenőrét. Az odafutott a hímbálódó fedélzeten és most már ketten húzták. A kötél egy tapodtat sem engedett. Még egy segítség jött, de hárman sem tudták legyőzni az erőt, amely fogva tartott a mélyben.

— Most Ro találékonysága mentette meg életemet. Megparancsolta két társának, hogy tartsák megfeszítve a kötelet és mihelyt hullámvölgybe jut a kis hajó, hirtelen csavarják a fedélzet vastag oszlopa köré. Így is tettek. Amikor a következő magas hullám hátára kapta a hajót, nagyot rántott a feszülő kötélen.

— Valószínű, hogy kínzóm, a polip, épp akkor készült új fogásra, mert szinte kivágódtam a felszínre. Amint észhez tértem, első pillanatban ismét olyan volt az érzésem, mintha kettévágtak volna.

— Amikor leemelték fejemről a búvársisakot, olyan voltam, mintha valami véres csatából jönnék. Arcom, nyakam vérben, kezem is lábam is sebes, testemen is ütések, véraláfutások.

— Elmosódva láttam a szikrázó napfényben körülöttem szorgalmaskodó társaimat. Arckifejezésük szokatlan volt számomra, mint ahogy szokatlannak tűnt kis hajónk is. Úgy éreztem magam, mintha feltámadtam volna — fejezte be jubileumi visszaemlékezését a tenger szerelmese.

Templom a drótsövény mögött

szimbolizálja a francia katonák keresztény misszióját Algír földjén.

TALLÓZÁS

Amikor egy ízben Adenauer kancellár vonaton visszaérkezett Bonnba, különkocsiját a rendes szerelvénytől eltérőleg más vágányra irányították.

A kancellár „tisztelői" nem minden él nélkül megjegyezték: „No végre, csakhogy sikerült az öreget lekapcsolni!"

*

Elvis Presley Rock and Roll-királyt a fiatal lányok tömege ostromolja állandóan autogramm és egyéb kérésekkel. A kérések között gyakran szerepel az is, hogy küldje el valamelyik imádójának egy hajfürtjét.

Presley egyik barátja aggódva figyelmeztette az énekest, hogy amennyiben ilyen ütemben osztogatja hajfürtjeit, rövidesen kopasz lesz. „Ne félts te attól — felelte Presley —, én biztosan nem leszek kopasz, hanem nézd meg a kutyámat, az már legjobb úton van hozzá".

*

Az angliai Leedsben a rendőrség szökött fegyencet keresett. A 29 éves Terence Cutts-ot még mindig nem sikerült elfogni, pedig személyleírásában elég részletes és különleges ismertetőjeleket közölnek róla: „Bal karjára tetoválva az angol lobogó és egy sas látható; alatta egy szív és egy meztelen női alak. Jobb karján ugyancsak tetovált díszek. A legfeltűnőbb azonban mellkasán egy kétszínű vitorláshajó rajza, hátán pedig egy tengeri útközet látképe".

*

Kuba népszerűtlen elnöke és diktátora, Fulgencio Battista egy idő óta még a szokottnál is jobban félti az életét. Fülébe jutott, ugyanis, hogy az egyik dél-olaszországi maffia vállalta, hogy egymillió dollár „tiszteletdíj"-ért hajlandó lenne az elnököt eltenni láb

SPORT

Sporthírek

NB I-es csapataink barátságos mérkőzései: Debreceni VSC—MTK 1:0, Tatabányai Bányász—Szombathelyi Haladás 3:1, Ferencváros—Bajai Építők 5:1, Csepel—Budafok 3:2, Dorogi Bányász—Győri ETO 2:1, Ujpesti Dózsa—Vidéki Dózsa-válogatott 5:1, Diósgyőri Vasas—Miskolci MTE 4:0.

*

A Szovjetunióban mindenütt nagyszabású ünnepségeket tartottak a Testnevelés és Sport Napja alkalmából. A legérdekesebb sportünnepélyt Moszkvában rendezték, ahol 100 ezer néző előtt bizonyították be a legjobb szovjet sportolók tudásukat és felkészültségüket.

*

A Pécsi Spartacus úszói vasárnap Baján szerepeltek. A legjobb eredményt a serdülő Schrempf érte el, aki a 100 m-es pillangóúszásban 1:24 perccel lett első. A 100 m-es női mellúszásban Varasdi Éva a második, Varasdi Erzsi a harmadik lett. A 100 m-es női felnőtt hátúszásban a serdülő Varga Zsuzsa győzött, harmadik Vass Irma lett. Az úttörőszámok közül az 50 m-es női mellúszásban Huba Vera lett az első, Bank Erika a harmadik helyen végzett. Az 50 m-es fiú mellúszást pedig Horváth nyerte.

*

A falusi dolgozók spartakiádversenyein Baranya versenyzői gyengén szerepeltek. A pontversenyt Szolnok megye nyerte, Baranyának a 14. helyjel kellett megelégednie. Megyénk falusi sportolói közül Császár a férfi magasugrásban első lett 170 cm-es eredményével, a női torna mű—szabadgyakorlat versenyben Gálos győzött az ugyancsak Baranya megyei Varga előtt. Az 1000 m-es síkfutásban Schwarcz hatodik lett.

A városi labdarúgó-bajnokság I. osztályának őszi mérkőzései

A városi labdarúgó-bajnokság I. osztályában is augusztus 31-én kezdődnek meg a bajnokság őszi mérkőzései. Az őszi forduló sorsolása: P. Dózsa II.—Vasas II. Bányász, P. Vasas II.—P. Szikra, P. Spartacus—Komló II. Bányász, Urán—Kesztyűgyár, Helyiipar—Pécsi Bányász II., Elektromos—Cementipari, Közlekedés—PBTC II., Helyőrség—PVSK II.

II. forduló, szeptember 7-én: PVSK—Közlekedés, PBTC II.—P. Elektromos, Cementipari—Helyiipari, Pécsi Bányász II.—Urán, Kesztyűgyár—Spartacus, Komló II. Bányász—P. Vasas II.; Szikra—Pécsi Dózsa II., Vasas II. Bányász—Helyőrség.

III. forduló, szeptember 14-én: Dózsa II.—Komló II., P. Vasas II.—Kesztyűgyár, P. Spartacus—Pécsi Bányász II.; Urán—Cementipari, Helyiipar—PBTC II., Elektromos—PVSK II.; Közlekedés—Helyőrség, Vasas II. Bányász—P. Szikra.

IV. forduló, szeptember 24-én: Közlekedés—Vasas II. Bányász, Helyőrség—Elektromos, PVSK II.—Helyiipar, PBTC II.—Urán; Cementipari—Spartacus, Pécsi Bányász II.—Pécsi Vasas II.; Kesztyűgyár—Pécsi Dózsa II., Komló II. Bányász—P. Szikra.

V. forduló, szeptember 28-án: P. Dózsa—Pécsi Bányász II.; P. Vasas II.—Cementipari, Spartacus—BTC II., Urán—PVSK II.; Helyiipar—Helyőrség, Elektromos—Pécsi Közlekedés, Pécsi Szikra—Kesztyűgyár, Vasas II. Bányász—Komló II. Bányász.

VI. forduló, október 5-én: Elektromos—Vasas II. Bányász, Közlekedés—Helyiipar, Helyőrség—Urán, PVSK II.—Spartacus, BTC II.—Pécsi Vasas II., Cementipari—Pécsi Dózsa II.; Pécsi Bányász II.—Pécsi Szikra, Kesztyűgyár—Komló II. Bányász.

VII. forduló, október 12-én: Pécsi Dózsa II.—PBTC II.; P. Vasas II.—PVSK II.; Spartacus—Helyőrség, Urán—Közlekedés, Helyiipar—Elektromos, Komló II. Bányász—Pécsi Bányász II., Pécsi Szikra—Cementipari, Vasas II. Bányász—Kesztyűgyár.

VIII. forduló, október 19-én: Helyiipar—Vasas II. Bányász, Elektromos—Urán, Közlekedés—Spartacus, Helyőrség—P. Vasas II., PVSK II.—Pécsi Dózsa II., PBTC II.—Pécsi Szikra, Cementipari—Komló II. Bányász, Pécsi Bányász II.—Kesztyűgyár.

IX. forduló, október 26-án: Pécsi Dózsa II.—Helyőrség, P. Vasas II.—Pécsi Közlekedés, Spartacus—Elektromos, Urán—Helyiipar, Kesztyűgyár—Cementipari, Komló II. Bányász—PBTC II., Pécsi Szikra—PVSK II., Vasas II. Bányász—Pécsi Bányász II.

X. forduló, november 2-án: Urán—Vasas II. Bányász, Helyiipar—Spartacus, Elektromos—P. Vasas II., Közlekedés—Pécsi Dózsa II.; Helyőrség—Pécsi Szikra, PVSK II.—Komló II. Bányász, PBTC II.—Kesztyűgyár, Cementipari—Pécsi Bányász II.

XI. forduló, november 9-én: Pécsi Dózsa II.—Elektromos, P. Vasas II.—Helyiipar, Spartacus—Urán, P. Bányász II.—PBTC II., Kesztyűgyár—PVSK II., Komló II. Bányász—Helyőrség, P. Szikra—P. Közlekedés, Vasas II. Bányász—Cementipari.

XII. forduló, november 16-án: Spartacus—Vasas II. Bányász, Urán—Pécsi Vasas II., Helyiipar—Pécsi Dózsa, Elektromos—P. Szikra, Közlekedés—Komló II. Bányász, Helyőrség—Kesztyűgyár, PVSK II.—P. Bányász II.; PBTC II.—Cementipari.

XIII. forduló, november 23-án: Pécsi Dózsa II.—Urán, P. Vasas II.—Spartacus, Cementipari—PVSK II.; P. Bányász II.—Helyőrség, Kesztyűgyár—Közlekedés, Komló II. Bányász—Elektromos, Pécsi Szikra—Helyiipar, Vasas II. Bányász—PBTC II.

XIV. forduló, november 30-án: P. Vasas II.—Vasas II. Bányász; Spartacus—P. Dózsa II.; Urán—P. Szikra, Helyiipar—Komló II. Bányász, Elektromos—Kesztyűgyár, Közlekedés—P. Bányász II., Helyőrség—Cementipari, PVSK II.—PBTC II.

XV. forduló, december 7-én: P. Dózsa II.—P. Vasas II.; PBTC II.—Helyőrség, Cementipari—Közlekedés, P. Bányász II.—Elektromos, Kesztyűgyár—Helyiipar, Komló II. Bányász—Urán, P. Szikra—P. Spartacus, Vasas II. Bányász—PVSK II.

A Leőwey Klára Leánygimnáziumban pótbeiratások augusztus 29—30-án délelőtt 8—12 óráig és du. 3—6-ig. — Tanévnyitó ünnepélyre gyülekezés szeptember 1-én délelőtt fél 10 órakor, karénekesek számára a megjelenés fél 9 órakor kötelező.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Hol szórakozzunk?

Kol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 27-i, szerdai műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Ifjúsági műsor. — Közeledik a tanévnyitás. — „Jázminocska". Mese. — Tamburazene. — Érdekességek a nagyvilágból. — Dalmát népdalok.
17.00: Német nyelvű műsor. Fúvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. A jó munka dicsőség. Ajándékműsor az élüzem Szabolcs-kerület és Vasas bányászainak.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Tömegdalok.
18.40: József Attila verseiből.
18.50: Tánczene.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operettrészletek. — II. Könnyű dallamok.

Vegyen lottószelvényt!

MOZI

Park: Chaplin-parádé (5, negyed 8, fél 10 órakor)
Kossuth: Fejedelem bajnoka (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Petőfi: Chaplin-parádé (negyed 5, háromnegyed 7, 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Eg és föld között (6, 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Aranypók (5, 7 órakor)
Börgyári mozi: Játék az életért (fél 5 órakor)
Leőwey Leánygimnázium: Fecske küldetése (4, 6 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Az én felelősségemre (6, 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): A feleség (3 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Egy halálraítélt megszökött (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Királyasszony lovagja (6, 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Kölni kapitány (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Gyermekkori szerelem (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Második asszony (fél 9 órakor)

BALETTISKOLAI BEIRATÁSOK

Pécs város Művelődési Háza balettiskolájába (Bártfai Márta és Jankovich Erzsébet tanárnők) szeptember 1—5-ig a művelődési ház irodájában délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig. Beiratási díj 15 forint.

KOSZORUCSKA

Tánciskolát befejező nyilvános koszorúcska lesz Vasas I. Puskin Kultúrotthonban 30-án, szombaton este 8 órától éjjel 4 óráig. Minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

Mérkőzések a kézilabda-bajnokságért

A kézilabda-bajnokság őszi mérkőzései nemcsak a megyebajnokságban, de az NB I-ben is megkezdődtek. A Komlói Bányász férfi csapata Csepelen kezdett és ott nagy küzdelem után vereséget szenvedett. A megyebajnokság mérkőzésein több nagyarányú győzelem született. Eredmények:

Csepel—Komlói Bányász 14:11 (8:4). NB I. férfi mérkőzés, Csepel; vezette: Molnár. Különösen a második félidőben volt élvezetes és lendületes a játék. Ekkor a komlóiak erősen megszorították ellenfelüket és, ha helyzeteiket jobban kihasználják, más eredmény is megszülethetett volna. Góllövők: Tóth 4, Szűrös 4, Boros 4, Kilik, Medve, illetve Papp 7, Schwarcz 2, Aradi 2.

Mérkőzések a megyebajnokságért. Női csapatok: Építők—Szigetvár 4:1; Dózsa—Sellye 17:1, Vörös Meteor—Pécsszabolcsi Bányász 7:1; Traktor—Sellye 4:4. Férfi csapatok: Dózsa—Urán SC 13:10.

Állami Gazdaságok! Gépállomások!
Mindennemű védőruházati cikket továbbra is a **MEZŐSZÖV** szállít. Pécs, Szabadság út 40, Tel.: 30-08.

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Néhány nap múlva megkezdődnek az 1958—59. évi labdarúgóbajnokság őszi fordulójának mérkőzései. A most vasárnapi barátságos mérkőzések az utolsó alkalmak voltak, hogy csapataink rendezzék soraikat a bajnoki nyitány előtt. A „főpróba" nem mindegyik csapatnak sikerült.

*

A PVSK 4:1-re győzte le a Kaposvári Kinizsit, a vasutas csapat azonban közel sem játszott úgy, hogy a szurkolók bizakodva engedjék el a játékosokat az első mérkőzés színhelyére, Székesfehérvárra. Lényegében az utolsó negyedórában fordította a maga javára a PVSK a mérkőzést, amikor a Kinizsi már nem birta erővel. Az erőnlét tekintetében nem állnak rosszul a PVSK játékosai, nem mondhatjuk viszont el ezt a Dózsáról. A kék-sárgák igen gyenge teljesítményt nyújtottak Bonyhádon és az edzőnek ugyancsak fő a feje, hogy megfelelő csapatot tudjon kiállítani Mosonmagyaróvár ellen. A Pécsi Bányász is csak akkor tudott felülkerekedni, amikor a pécsszabolcsiak ereje elfogyott. Ismét igen sokat tologatták, pepecseltek a bányász csatárok.

Nemcsak az NB II-es, NB III-as, de a megyebajnokságban játszó csapatok is pályára léptek. A legjobb formát a Szászvári Bányász árulta el, de biztatóan játszott a Mohácsi TE is, mely fölényesen győzte le a volt NB II-es Szekszárdi SC-t. A Kinizsi SK fennállásának 10. évfordulója alkalmával villámtornát rendezett. Az Urán SC, a Spartacus, a Kesztyűgyár és a rendező Kinizsi csapatai kétszer 15 perces mérkőzéseket vívtak. A körmérkőzésekből a Spartacus került ki győztesen. Jó kis csapattal rendelkeznek Pécsett a szövetkezeti dolgozók.

*

Ilyen gyengén még soha nem szerepeltek Baranya megye sportolói a falusi dolgozók Spartakiád versenyének országos döntőjén. Mindössze egy első helyet és két helyezést sikerült szereznünk. Igen nagy és erős mezőnyök gyültek össze Szolnokon és igen nagy volt a jogtalanul induló versenyzők száma. Több sportolót azért zártak ki a versenyekből, mert egykét évvel ezelőtt még I. osztályú minősítéssel rendelkezett. Az egyes megyék vezetői nem riadtak vissza még attól sem, hogy meghamisítsák versenyzőik személyi adatait csak azért, hogy elindulhassanak. Persze, mindez nem lehet mentsége sportolóinknak a gyenge szereplésre. Az illetékesek vizsgálják meg a helyzetet, mert mégsem mindegy, hogy Baranya az első hat megye között végez-e, avagy a sereghajtók között...

*

A kézilabda megyebajnokság őszi mérkőzéseinek első fordulóját szombat-vasárnap játszották. A kézilabda-szövetség vezetői nagyon korai időpontban jelölték meg a rajtot. A játékosok nagy része középiskolás diák, akik még most nyári szünidejüket töltik. Meg is látszott ez a fordulón. Mindössze egy férfi mérkőzést játszottak le, de a női találkozók közül is több elmaradt. Kis körültekintéssel el lehetett volna mindezt kerülni: a kezdést későbbre kellett volna tenni, mert a bajnokságot akkor is be lehetett volna fejezni...

Állati- és növényi eredetű
zsiradékot,
olajat,
faggyut,
zsírhulladékot
stb. magas árban vásárol a
BARANYA-TOLNA MEGYEI MÉH VÁLLALAT
Pécs, Doktor Sándor u. 14. Tel.: 23-84.
Komló, Berek u. Telefon: 20-82.
Siklós, vasútállomás mellett. Telefon: 109.
Mohács, Jókai u. Telefon: 212.
Szigetvár, Telefon: 22.
Pécsvárad, Tel.: 73.

ISMÉT KAPHATÓ
építkezéshez ládából kikerülő deszkaanyag
vakpadlónak, stukaturozáshoz, zsaluzáshoz stb.
kiválóan alkalmas
Baranya-Tolna megyei MÉH Vállalat
Pécs,
Doktor S. u. 14-es telepén
Telefon: 23-84.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Drága jó édesapám, Antal János kertészeti munkás elhunyt. Temetése 27-én, szerdán délután fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló leánya.

— Szeretett drága jó férjem, édesapánk, nagyapánk és rokon, Ringli József ny. bognár, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 27-én délután fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Alkalmazunk szakácsnőt, konyhalányt, hivatalsegédet, takarítót és portást, lakáscserével szeptember 1-től. Jelentkezni lehet Jókai utca 8. szám. 901

Irógép, Continentál és 2 darab kidolgozott szarvasbőr eladó. Polgár, Pécs, Munkácsy Mihály utca 13. 882

Kettő hold gyümölcsös, kevés szőlő, lakóházzal, saját kúttal eladó. Felső-Csoronika dűlő 6. 875

Elcserélném Budapest, XX. k. (Soroksár) — Sztálin út 130. alatti szoba-konyhás, kamrás, pince, mellékhelyiséges lakásom hasonló pécsire. Címeket Viola Péter, Pécs, — Miklós u. 20. kérek. 872

Keményfa hálószoba olcsón, stelázsi, varrógép, szekrények, — ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. 883

Műlép állandóan kapható. Hetényi, Pécs, Táncsics Mihály utca 56. sz. Kertváros. 870

Schunda cimbalom eladó, jókarban, Hetényi, Pécs, Táncsics M. utca 56. Kertváros. 869

Egyedülálló nő különbejáratú szobát keres. Tel: 33-31, 2—4 óráig.

Elcserélném 1 szobás, konyhás, összkomfortos lakásomat 2 szobás röptérivel. Érdeklődni: 33-31 telefon.

Részletfizetésre régi iskolahegedűk, mester hegedűk, 3/4-es cselló, nagybőgő eladó. Poszák, Bartók, Béla u. 17. sz. 896

Eladó ház, Gerde 75. sz. alatt, központon, gazdasági épülettel. — 1600 négyszögöl beltelek, fele gyümölcsös, 19 hold szántóval. Érdeklődni helyszínen; Tóthpál Lászlónál.

Eladó 2 szoba-konyhás gazdálkodásra alkalmas ház, 200 négyszögöl új szőlővel, — és 300 négyszögöl gyümölcsössel. Cím: Rigóder dűlő 6. szám. (Szent János kútnál). Vadon Ernő. 893

Családi ház, Gerde 76 szám alatt, főtéren, — gazdasági melléképületekkel, 1200 négyszögöl kert, gyümölcsös beltelekkel, — ugyanott 19 kat. hold szántó eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni helyszínen, Tóhtpál Józsefnél. 881

Ő-kukorica eladó, Mezőszél u. 46. sz. 879

Különbejáratú, tiszta bútorozott albérleti szobát keres vezetőállású fiatal, magánnyos férfi. Fazekas. Telefon: 32-35 és 29-45. 866

Eladó egy sötét polituros ágy sodronnyal, matraccal, egy mély gyermekkocsi, három pólyahuzat. Édesanyák útja 10. 899

Beköltözhető családi ház kerttel, 2280 négyszögöl termő szőlővel, gyümölcsössel, 1279 négyszögöl szántóval, teljes pincefelszereléssel eladó. Cím: özv. Fallerné, Pécsvárad. 868

Szoba-konyhás, éléskamrás lakást költségtérítéssel keresek. — Cím: Pécs, Bem u. 18. Paunász. 865

Nagyméretű, mély gyermekkocsi eladó. Pécs, Tavasz u. 25. sz. 898

Parkettát vennék. — Váradi Antal u. 1. 873

Szavában 48. sz. ház gazdasági épülettel eladó. Állomás 5 perc. 225

Oldalkocsis Pannonia sürgősen eladó; Honvéd utca 1. 878

Elveszett két kis papagáj, becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le. Szent Vince utca 3. — Soós Ferencné. 887

Megvételre keresek havai-gitárt, ugyanott zománcozott asztaltűzhely eladó. Citrom utca 14. Tel: 10-61. 900

Elcseréiném belvárosi 2 szoba, összkomfortos lakásomat nagyobbra. Életjáradékra szőlőt vennék. Telefon: 24-94 863

Belga tükör, 80x130 cm perzsamintás szőnyeg, 3x3 m csipkefüggöny, 3x4 m ezüstróka boa eladó. Nagyárpádi út 1. sz. 848

Naprafordó- és borsócséplő Mia, motorhajtással eladó. Siklós, Dózsa Gy. u. 40. sz. Fenyvesinél. 842

Víkendháznak alkalmas 3x4 méteres keményfából készült — árusító pavilon eladó. Hat darabból áll, — könnyen szétszedhető és összerakható. Bővebbet: Alkotmány u. 6., udvari emelet. Tel: 10-01. 846

Pellérden, a völgyben 584 négyszögöl szőlő, épülettel, terméssel eladó. Bővebbet: Sándor utca 22. üzlet, telefon 49-19. 861

Bérbe vennék gyakorló zongorát, megegyezés szerint. Érdeklődni: Komló, — Fürst S. u. 6. Tel: 12-19. 860

Hálószobabútor, konyhaszekrények, toalettükrök, asztalok, szekrények, divány, antik asztalok, antik tükör eladó. Rákóczi út 48., üzletben. Koltai. 829

Világos, olcsó hálóbútor, ruhásszekrény, rekamié-váz, páros ágyak eladók. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 826

Közép-Gyükésben 620 négyszögöl szőlő, présházzal, terméssel eladó. Bővebbet: Béla utca 20. 676

Családi ház eladó. — Böck János u. 28. A Tettyénél. 856

Eladó költözködés miatt sürgősen kombinált garnitúra, csillárok, függönyök, tájképek, 6+2-es rádió, horgolt ágyterítő, — Érdeklődni egész nap, Testvériség u. 2. sz. Budai vámnál. 859

Csepel Panni robogó bejáratott állapotban eladó. Széchenyi tér 9. sz. Porta. 871

Balatonbogláron, főútvonal mentén 191 négyszögöl villatelek eladó. Vincze, Jókai Mór utca 20. 853

320 négyszögöl szőlőföld (gyümölcsös, villatelek) Rodostó út 18. sz. alatt (a szülészeti klinika felett), 20 000 forintért eladó. Bővebb felvilágosítást ad levélben id. Szendrődi Rezső, Ujpetre. 828

Házhely, Diósi út 14., fizetési kedvezménynyel eladó, Gyenis, — Bem utca 10. Bank. 858

Nagyharsany 214 számú családi ház eladó, azonnal beköltözhető. Érdeklődni a helyszínen. 838

Egy darab jó állapotban lévő 150—200 literes prést vennék. — Cím: Pataki, Kossuth tér 5. sz. 389

Életjáradékra kisebb szőlőt keresek. Rácváros 17. 847

Költözködést, bútor- és zongoraszállítást — szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon 15-50, 41-es mellék. 874

Hét hold szántó, lakóház, gazdasági épülettel eladó. Kozármisleny, Kossuth út 24. 876

A nagypeterdi fmsz szeptember 1-i belépéssel boltvezetőt keres a nyugotszenterzsébeti ital- és kisker boltjába. Fizetés a besorolás és forgalom szerint. Önéletrajzzal és erkölcsi bizonyítvánnyal jelentkezni lehet a központi irodában, Nagypeterden. 220

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky u. 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

Nagy Ferenc rádióműszerész műhelyének új címe Steinmetz kapitány tér 2. Vállal rádió, hangerősítő, magnetofon, lemezjátszó javításokat. 136

Kényelmes, modern otthona lesz, ha kárpitozott bútorát Rudán kárpitosnál, Szentlőrincen készíteti. Szolid ár, pontos munka. 132

Fűkaszálógépek, lógereblyék, benzin- és villanymotorok, darálók kaphatók Gazdag Rezsőnél, Szentlőrinc. 131

Lakásért szőlőmunkát vállalok, akár vidéken is. Cím: Csirke Ferenc, Zádor. 895

Figyelem! Gyönyörű rekamiék, fotelek, székek fizetési kedvezménnyel is kaphatók. Garnitúrák zöld és bordó huzattal azonnal vihetők. Víg, Budapest, Majakovszkij u. 93, bejárat Izabella utcából. 122

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Műhelyvezetőt keres a Komlói Mélyfúró Vállalat, Komló, Kossuth Lajos utca 1. sz. Csak nagy szakmai gyakorlattal rendelkezők jelentkezzenek. — Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a személyzeti osztályon. 177

Képszemélyes, éjjeliszekrényes, rekágy, nappal rekamié, éjjel ágy, készítőnél. Budapest, Akácfa utca 6. (Rákóczi útnál) 76

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60, bejárat a kapu alatt. 101

Hálószobát, konyhát, rekamiét készíttessen Cserhalminénál, Pécs, Bajcsy Zs. u. 35.

Varrógépműszerészt, nagy gyakorlattal — azonnal felvesz a kaposvári mértékszabóság, Május 1. utca 29. 224

Eladó egy törzskönyvezett fiatal farkaskutya. Cím: Deák, — Rákóczi út 2. sz. — Porta. 892

Az alábbi mérlegek raktárról kaphatók:
20 KG-OS GYORSMÉRLEG
150 KG-OS SZEMÉLYMÉRLEG
100, 200, 500 KG-OS VASTOLÓSÚLYOS MÉRLEG
3 TONNA TOLÓSÚLYOS MÉRLEG
Egyéb mérlegek az évi szállításra megrendelhetők

Műszer- és Irodagépértékesítő Vállalat
Budapest, VI., Népköztársaság útja 2.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 202. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. AUGUSZTUS 28.

Mai számunkban:

Kínai ifjúsági küldöttség érkezik Pécsre

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorának nyilatkozata

Milyen feltételek mellett léphet munkaviszonyba a nyugdíjas?

Három társulás a sellyei járásban

Gilvánfán tíz család fehérhússertést tenyésztő és értékesítő társulást hozott létre. Az alakuló gyűlésen elhatározták, hogy a sertések beszerzésére 50 százalékig állami támogatást vesznek igénybe, másik felét pedig a tagság adja össze.

Kisasszonyfán mezőgazdasági szakcsoportot hoztak létre. A tíz hold területen beltenyésztésű kukoricát termelnek majd.

Ezenkívül még Felsőszentmártonban alakult társulás és Sellyén is hamarosan társulnak hússertés tenyésztés és értékesítésre.

Egy új gyártmány: a marhalakk-bőr

A bőrgyári lakkosműhelyben ragyogó fekete lakkbőrök fekszenek egy asztalon. Ezek a gyár legújabb termékei. Felületük akár a tükör, fogásuk lágy, fényük tiszta.

A lakkbőr nem újdonság a gyárban. Régebben azonban csak lóbőrből készült. Lóbőrök viszont csak korlátolt mennyiségben állnak rendelkezésre. Ezért kezdték meg a Pécsi Bőrgyárban a kísérleteket a marhabőrök lakkozásával. A kísérletek eredményesen zárultak. A feldolgozó üzemek is megelégedéssel fogadták a marhalakk-bőröket.

A fekete lakkbőrök mellett már barna színű lakkokat is készítenek — háromféle színárnyalatban — és a közeljövőben több színben is megkezdik a lakkbőrök gyártását.

10 millió forint póthitelt kapott a Komlói Szénbányászati Trösztt

A hitelt a gesztenyési ikeraknák továbbépítésére fordítják

A Komlói Szénbányászati Trösztt rendelkezésére nemrég 10 millió forint beruházási póthitelt bocsátottak. A póthitelt a komlói trösztt jövőjének szempontjából igen fontos gesztenyési ikeraknák továbbépítésére fordítják. — Varga Géza elvtárs a trösztt beruházási osztályának helyettes vezetője elmondotta, hogy ebből a 10 millió forintból 8 millió 764 ezer forintot építési beruházásokra, a többit pedig gépek beszerzésére és egyéb költségek fedezésére fordítanak.

Az építési beruházások közül említést érdemel, hogy a gesztenyési légaknában több mint kétmillió forintos költséggel elkészítik a telerakodót, elvégzik a szükséges falazási munkákat. Rakodókészítés lesz ezenkívül még az I. és a második szinten s sor kerül a légaknát a szállító aknával összekötő vágat elkészítésére is. Az altárói felsővezeték elkészítésére, vasútfektetésre, csurgaépítésre 1 millió 340 ezer forintot fordítanak.

A beruházási póthitelből jut néhány külszini létesítmény elkészítésére is. A külszínen elsősorban az új aknatorony elkészítéséhez szükséges ferdetám-alapozást végzik el 120 ezer forintos költséggel. Lakásépítésre 350 000 forintot fordítanak.

A szerelési munkák közül elsőnek a légaknai Ward Leonard gépegység szereléséhez kezdenek hozzá. A 2000 köbméter/perc teljesítményű szellőztető és egyéb gépek felszerelésére 750 ezer forintot költenek.

Az új hitel tehát jelentősen meggyorsítja a zobáki ikeraknák építését.

Kelet-németországi postás szakszervezeti küldöttség Pécsett

Kelet-Németországból kedden, augusztus 26-án a délutáni órákban háromtagú postás szakszervezeti küldöttség érkezett Pécsre. A delegáció tagjai: *Kaluch* elvtárs (Berlin), a keletnémet postás szakszervezet központjának alelnöke, *Schmidt* elvtárs, Kelet-Németország legnagyobb postás szakszervezete területi bizottságának elnöke, egyben munkásőr és *Aszmus* elvtársnő telefonkezelő, társadalombiztosítási felelős.

A vendégeket Pécsett *Péter Ferenc* elvtárs, a postás szakszervezet területi bizottságának elnökhelyettese és *Garamvölgyi Miklós* elvtárs, a postaigazgatóság vezetője fogadta. Az Üdülő szállóban közös ebéden vettek részt, majd délután a Szakszervezetek Megyei Tanácsa épületében a keletnémet vendégek mintegy háromórás baráti beszélgetést folytattak a magyar postás szakszervezeti vezetőkkel, aktívákkal és bizalmiakkal.

Igen élénk eszmecserét folytattak a posta gazdaságos helyzetéről, a szakszervezeti tagdíjmorálról, a szakszervezeti tagok létszámáról, aktivitásáról, a területi bizottság szervezeti felépítéséről, a szakszervezeti betegsegélyezésről, a szabadságidőről, a postás dolgozók üdültetéséről, a függetlenített szakszervezeti funkcionáriusok munkájáról. Magyarok és németek kölcsönösen kérdéseket tettek fel egymásnak és igen tanulságos volt ez a több mint három órás baráti beszélgetés.

A német vendégek kedden este elutaztak Szekszárdra, ahol az ottani posta megtekintése után folytatták útjukat a magyar fővárosba.

Koreai államférfiak választávirata magyar államférfiakhoz

Coj Jen gen, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság nemzetgyűlésének elnöke és Kim Ir szen, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, a Koreai Munkapárt KB elnöke táviratot intézett Dobi Istvánhoz, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökéhez,

Kádár Jánoshoz, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárához és

Münnich Ferenchez, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökéhez, melyben köszönetüket fejezték ki azokért a szívélyes jókívánságokért amelyeket Korea nemzeti ünnepe, a dicsőséges szovjet hadsereg által történt felszabadítása 13. évfordulója alkalmából hozzájuk intéztek.

Genfben ismertetik a nukleáris erő békés felhasználására vonatkozó szovjet kutatások eredményeit

Moszkva (MTI) A nemzetközi tudományos életben rendkívül nagy érdeklődést váltott ki az a hír, hogy a szovjet tudományos kutatóknak sikerült megoldaniok az úgynevezett irányított termonukleáris reakció problémáját.

Mint ismeretes, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának intézeteiben már régóta foglalkoznak ezzel a problémával és több mint egy évvel ezelőtt szovjet fizikusok angliai tartózkodásuk alkalmával bejelentették, hogy kedvező kezdeti eredményeket értek el.

A szovjet tudósok a nukleáris erő békés felhasználására vonatkozó legújabb kutatásaik eredményeit, az atomerő békés felhasználását vizsgáló második nemzetközi értekezleten kívánják ismertetni, amely szeptemberben Genfben kezdődik.

A bányásznapi készülődés hírei

Fock Jenő elvtárs, a Központi Bizottság titkára beszél Komlón

Érdekesnek, hangulatosnak igérkezik az idei bányásznap

Már hírt adtunk arról, hogy a pécsi szén- és uránbányászok, hogyan készülődnek az idei bányásznapra. A bányásznapot azonban nem csak Pécsett, hanem Komlón és Hidason is nagy készülődés előzi meg. A bányásznapot mindkét helyen elsősorban a termelési eredmények javításával akarják köszönteni, de gondos előkészületek folynak a bányász napi ünnepségek, a bányásznapi vásárok megrendezése érdekében is. Erről, a bányásznapi készülődés hireiről számolnak be munkatársaink.

Komlón

a bányásznapi ünnepségek már szeptember 6-án megkezdődnek Simek Árpád elvtárs, a városi tanács elnöke reggel 7 órakor megnyitja a bányásznapi vásárt, amelyet az elmúlt évek gyakorlatához híven a tanácsház mögötti területen rendeznek meg. Az ünnepi vásár helyén mintegy 700 négyzetméter területen pavilonsor épül, ahol többek között a Pécsi Állami Áruház, a vendéglátóipar, valamint a termelőszövetkezetek eladói fognak árusítani. A kisiparosok részére, akik olyan cikkeket árusítanak, amit állami vállalat nem állít elő, külön pavilonokat építenek majd.

A bányásznapi vásáron 22 millió forint értékű áru várja majd a vásárlókat. A belkereskedelem igen nagy forgalomra számít, mert a komlói bányászok csak hűségjutalomként 16 millió forintot kapnak. A vásárban lesz mosógép, hűtőszekrény, bútor, motor, márkás karóra, de még valódi szegedi papucs is.

A szombati nap műsorában ezen kívül térzene, sportbemutató is szerepel. Este hat órakor pedig a komlói temetőben kerül sor a bányász hősök sírjainak megkoszorúzására.

A szombati napot a szabadtéri színpadon megtartandó kultúrműsor zárja.

Szeptember 7-én a komlói bányász-zenekar zenével ébreszti a várost. Az ünnepi nagygyűlés a Lenin téren lesz, ahol az ünnepi beszédet Csenterics Sándor elvtárs, a nehézipari miniszter helyettese tartja. Az ünnepélyen felszólal Fock Jenő elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára is. Az ünnepély után a strandfürdőben hajómodellező verseny, valamint a vidám park alatti részen műrepülés, vitorlázórepülés és ejtőernyős ugrás lesz.

A programdús nap után este táncmulatságokon, a mozikban szórakozhatnak tovább a komlói bányásznapi ünnepségek részvevői.

Hidason

is eseménydús lesz a bányásznap. A hidasi bányászokat azonban pillanatnyilag nem az érdekli a legjobban, hogy a vásáron hány pavilon lesz s hány helyen lehet majd bort kóstolni, hanem az, hogy a hónap elején keletkezett termeléskiesést sikerül-e nekik a bányásznapig megszüntetni. A hónap elején ugyanis a hidasi bányaüzemben egy váratlan munkahelykiesés miatt 58 vagon adósság keletkezett, a termelés műszakonként 280—300 tonnára csökkent. S mivel a hidasi bányászok adósság nélkül szeretnének ünnepelni, azonnal hozzákezdtek egy új munkahely létesítéséhez, az adósság törlesztéséhez. Az új frontfejtés kedden már el is készült s a termelés azonnal 420 tonnára emelkedett műszakonként.

Szeptember 7-én adják majd át hat hidasi bányásznak a kiváló dolgozó jelvényt s 27-nek a kiváló dolgozó oklevelet.

Kitüntetést kap ezen kívül két olyan hidasi bányász is, aki most ünnepli majd a 25 éves szolgálati jubileumát s lesz olyan is, aki miniszteri, illetve kormánykitüntetésben részesül.

Nem marad el, persze, a hűségjutalom sem. Ez évben a hidasi bányászok között 2 050 000 forintot osztanak szét.

Hidason a bányásznapi ünnepségeket a kultúrház kertjében tartják meg. Ünnepi beszédet központi előadó mond majd. Itt fogják kiosztani a legjobbaknak a kitüntetéseket és a jutalmakat. Mint mindenütt, itt is megrendezik az ünnepi vásárt, amelyre a kereskedelmi szervek többek között 104 motorkerékpárt, 46 mopedet, 273 mosógépet, több villanytűzhelyt, hűtőgépet, televíziós készüléket, rengeteg üvegárut és nagymennyiségű bútort biztosítottak.

A bányásznapi ünnepségeket délután kultúr- és sportműsor teszi még színesebbé.

Jelentősen fejlődött a nehézipar gazdasági és műszaki munkája a második negyedévben

A bányászat 3,7 százalékkal túlteljesítette termelési értéktervét

A Nehézipari Minisztérium kollégiuma szerdán délelőtt Lévárdi Ferencnek, a nehézipari miniszter első helyettesének elnöklésével, az érdekelt szakszervezetek vezetőinek, valamint a Külkereskedelmi Minisztérium, a Pénzügyminisztérium és a Magyar Nemzeti Bank képviselőinek jelenlétében megvitatta a tárca második negyedévi gazdasági és műszaki beszámolóját, majd második napirendi pontként az első félévi export-import terv teljesítéséről és az import megtakarítások érdekében teendő további intézkedésekről tanácskozott.

A bányászati ágazat a második negyedévben 3.7 százalékkal túlteljesítette termelési értéktervét. A szénbányászat mennyiségi termelése kisebb volt, mint az előző negyedévben, mert a szénelhelyezési nehézségek szükségessé tették az eredeti éves terv módosítását, a gyengébb minőségű szenek termelésének csökkentését. Ezzel szemben a feketeszén és a jóminőségű barnaszén termelése növekedett.

Az ércbányászat megkezdte a Rudabányán hosszabb ideje készletre termelt pátvasérc szállítását a Dunai Vasműnek, a külföldi pátvasérc pótlására. Az iparág 231.2 százalékra teljesítette exporttervét.

Az ásványbányászat termelési értéktervét 107.7, exporttervét 102.9 százalékra fejezte be. A Német Szövetségi Köztársaságba dolomitlisztet, Hollandiába perlitet szállított terven felüli.

A bányagépgyártás export szállítási tervét több mint kétszeresére teljesítette, de még magasabbra tudná emelni, ha a külkereskedelem több rendelést adna részére és kihasználhatná teljes kapacitását.

Az energiaágazat jó munkájáról tanúskodik, hogy fogyasztói energiakorlátozás nem volt a második negyedévben.

A vegyipar a második negyedévi terv jelentős túlteljesítésével az első félév végén éves termelési tervének már 51.6 százalékát teljesítette. A második negyedévben csupán a bauxitbányászat maradt el a tervtől, mert csökkent a timföldgyárak szükséglete és az export. *A tervet a gyógyszeripar és a szervesvegyipar teljesítette túl legnagyobb mértékben, az előbbi 119,5, az utóbbi 111.2 százalékra.* A tőkés országokba 9 százalékkal nőtt az export. Az első negyedévi 275.2 millió forinttal szemben a második negyedévben 315.5 millió forint volt a vegyipar kivitelének értéke.

Alapos vita után a kollégium tudomásul vette a jelentést és utasította az egyes ágazatok vezetőit, hogy a vitában elhangzott javaslatokat használják fel a termelés és az export-import mérleg javítása érdekében.

A második napirendi ponttal kapcsolatban megvitatták, miként lehetne tovább csökkenteni a nehézipar behozatalát és növelni kivitelét úgy, hogy a szénbányászat és a villamosenergiaipar behozatali igénye ne gyengítse a többi iparág aktív export-import mérlegének eredményeit.

Nemes fűzvesszőt exportálnak Baranyából

Dél-Baranya hazánk legnagyobb nemesfűztermő vidéke: az ország mesterséges fűztelepeinek mintegy harmada terül el itt. Évente kereken ezer holdon zöldell ezen a vidéken a nemesített fűz. A tavalyi vesszőtermés feldolgozása nemrég ért véget. Az utolsó szállítmányok is már indulásra készen állnak a siklósi és a szigetvári feldolgozó telepeken, ahol a vesszők hántolása, osztályozása és kötegezése történt.

A tavasz óta mintegy nyolcvanmillió hántolt — fehér és barna — vessző hagyta el a dél-baranyai fűztelepeket. Ebből a mennyiségből hatvanezer kertibútor-garnitúrát, vagy nyolcszázezer ruháskosarat lehetne készíteni. A fűzt a békési „kosárgyár"-nak és az ország különböző részébe háziipari szövetkezeteknek szállították. Sőt — az idén első ízben — exportálnak is nemes fűzvesszőt: Siklósról nyolcszázezer mázsát, Szigetvárról pedig körülbelül hétszáz mázsát szállítanak Nyugat-Németországba.

A fűzvesszőnek most egy újabb felhasználási lehetősége nyílik Baranyában. A rosszabb minőségű, fonásra nem alkalmas vesszőket ugyanis az épülő Mohácsi Farostlemezgyár dolgozza majd fel.

HÍREK

1500 kiló kínai hal érkezett

A Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalathoz kínai exportból származó tőkehal érkezett. Egyelőre 1500 kiló kínai halat szállítottak le, amit a vállalat húsboltjaiban hoznak forgalomba. További mennyiség behozatalát a vállalat attól teszi függővé, hogy a fogyasztó közönség körében milyen sikert arat majd a kínai hal.

„Rendkívüli kiadás"

Az Országos Rendezőiroda szept. 1-én, hétfőn, „Rendkívüli kiadás" címmel nagyszabású kabaré-estet rendez Pécsett a szabadtéri színpadon. Ez lesz az utolsó szabadtéri színpadi előadás. A kabaré keretében neves fővárosi művészek lépnek fel, mint Gózon Gyula Kossuth-díjas érdemes művész, Latabár Kálmán kétszeres Kossuth-díjas kiváló művész, Lehoczky Éva, Békéssy Magda, Feleky Sári, Jánosi Katalin, Pethes Ferenc érdemes művész, Agárdy Gábor, Bárdi György, Gera Zoltán, Márkus László, Téry Árpád, Szenthi Edit, Bérces Tibor, Nádasi József, Rónai Egon, Pajor István. Közreműködik még a „Líra" vokálegyüttes. A zenét: Kelényi György tánczenekara és szólistái szolgáltatják.

Uj cukrászda a Rákóczi úton

A pécsi tudományegyetem közelében, a Rákóczi út 73. szám alatti épületben a Pécsi Vendéglátó Vállalat minden igényt kielégítő, új cukrászdát nyitott meg. A cukrászdában a habos süteménytől kezdve a tejszínes süteményeken keresztül mindenféle cukrászárut forgalomba hoznak. Emellett fagylaltot is árusítanak és presszókávét szolgálnak fel.

Elindultak az első gyurgyalagok Dél-Afrikába

Villány környékéről — legnagyobb magyarországi településhelyükről — elindultak az első gyurgyalagok melegebb vidékre, Dél-Afrikába. A rigónagyságú, hosszúfarkú, tarka tollazatú gyurgyalagok legszebb madarai hazánknak. Érdekességük, hogy tavasszal legkésőbben érkeznek hazánkba, a nyár végén pedig legkorábban — minden más költözőmadarat megelőzve — kelnek útra. Villány vidékén az idén mintegy 150—200 gyurgyalagcsalád fészkelt.

Szeptember 5-ig lehet jelentkezni a filmklubba

A TIT — budapesti mintára — megszervezte a pécsi filmklubot, amelynek célja a világ legjobb régi filmalkotásainak rendszeres bemutatása. A filmklubnak elsősorban TIT-tagok, bányászok, üzemi munkások és értelmiségiek lehetnek a tagjai. A filmklubba való felvételre szeptember 5-ig lehet jelentkezni a TIT titkárságán délután 5-től 7 óráig. Az első előadást szeptember 14-én tartják meg. Ez alkalommal délelőtt 11 órakor a Petőfi-moziban bemutatják a „Madame Curie" című, még 1943-ban készült amerikai filmet.

Művelődési otthont építenek Sumonyban

Sumonyban serény munkával építik az új művelődési otthont. A művelődési otthon terveit a megyei tanács építészeti osztálya társadalmi munkában készítette el. Eddig már elkészült az otthon alapozása s a falak felhúzását is megkezdték. A község lakói eddig mintegy 45 ezer forint társadalmi munkával járultak a művelődési otthon felépítéséhez.

A tanácsok tömegkapcsolata

A sásdi járási tanács aug. 29-én, pénteken délelőtt 10 órakor tartja legközelebbi ülését a sásdi járási kultúrházban. A járási tanács az ülésen a tanácsok tömegkapcsolatát tárgyalja meg.

A Baranya megyei Népi Ellenőrző Bizottság I. félévi munkájának tapasztalatai

A Baranya megyei Népi Ellenőrző Bizottság ez év március 1-én kezdte meg működését és azóta számos vállalatnál, intézménynél folytatott vizsgálatot. A bizottság tagjai többek között két országos vizsgálaton is részt vettek. Vizsgálatot folytattak a Komlói és a Pécsi Szénbányászati Trösztnél, a megyei tanács népművelési osztályán, a Megyei Könyvtárnál, a komlói 501-es számú Ipari Tanulóintézetnél, a Baranya megyei, a komlói és a mohácsi Rendelőintézetnél, a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalatnál, valamint a Baranya megyei Útépítő Vállalatnál. Valamennyi helyen azt nézték meg, hogy milyen

az állományon kívüli béralap felhasználása

A vizsgálat megállapította, hogy a béralap felhasználásával visszaélés nem történt, de több ezer forintot szabálytalanul fizettek ki, mint jogtalan munkabért. Hiba, hogy több mint tíz rendelet szabályozta az állományon kívüli béralap felhasználását és ez lehetővé tette, hogy a felhasználás szükségességét mindenki úgy magyarázza, ahogy neki az előnyösebb. Ezért a bizottság javasolta: a kormány hozzon egységes rendeletet. Ezt a Központi Ellenőrző Bizottság is helyeselte és a Minisztertanács is elfogadta. A bizottság jelentése alapján a Pénzügyminisztérium a szükséges intézkedéseket máris megtette.

A második országos vizsgálat során — amelyet a városi és járási NEB-ek végeztek —, azt vizsgálták: milyen a társadalmi tulajdon védelme az állami nagy- és kiskereskedelemben, valamint a földművesszövetkezeti kereskedelemben. A vizsgálat kiterjedt járásonként 2—2 körzeti földművesszövetkezetre, illetve hozzátartozó boltra, járásonként pedig szintén 2—2 állami kereskedelmi boltra, ezenkívül a földművesszövetkezetek járási központjára, a MESZÖV-re és a Népbolt központjaira. — Hasznos volt a bizottság ellenőrzése, mert sok olyan hiányosságot tárt fel, amelynek megszüntetése emeli majd a kereskedelem nívóját, főleg a raktári áruk megőrzését.

Általános hiba volt, hogy a felsőbb szervek elmulasztották a rendszeres ellenőrzést. Ez főleg

a földművesszövetkezeteknél

tapasztalható. Volt olyan bolt, ahol 7 hónap óta nem volt ellenőrzés, mint például a sásdi körzeti földművesszövetkezethez tartozó Mezőkön. Az is tapasztalható, hogy az ellenőrzéseket lazán, felületesen, úgynevezett „futó ellenőrzés" formájában végzik. Például Márokon többször tartottak ellenőrzést és senki sem vette észre az adminisztrációban lévő nagyfokú rendetlenséget, szervezetlenséget, sem a vagyonkezeléssel kapcsolatos hiányosságokat. Az ügyvezető és az alkalmazottak több hold OFA-földet műveltetnek a földművesszövetkezet fogatával, a hasznot pedig az illetékes vezetők egyéni céljaikra fordították. És ami a legfurcsább, az ügyvezető elnököt — hír szerint — a földművesszövetkezet járási központja a vizsgálat után járási ellenőrnek akarta megtenni, ahelyett, hogy erélyes rendszabályokat foganatosított volna ellene. A NEB kívánságára a szövetkezetnél elrendelték ugyan a dokumentációs revíziót, tételesen is megállapították a bizottság által feltárt hiányosságokat, de mind a főkönyvelőt, mind pedig az ügyvezető elnököt csak írásbeli megrovásban részesítették.

A harmadik vizsgálat alkalmával a NEB tagjai azt nézték meg, hogy

a feloszlott termelőszövetkezetek

vagyonát a községi tanácsok miként óvják meg. A vizsgálatot a járási NEB-ek bevonásával járásonként 2—2 községben végezték. A siklósi járási NEB terven felül még 2 községben, a sellyei járási NEB pedig még egy községben folytatott vizsgálatot. Összesen 17 községre terjedt ki a vizsgálat.

Ez a vizsgálat is hasznos volt, mert sok olyan lazaságra mutatott rá, amelyből kitűnt, hogy a községi tanácsoknak nem volt anyagi eszközük a feloszlott termelőszövetkezetek vagyonának megőrzéséhez. A községi tanácsok nem is tettek meg mindent ennek érdekében még az adott lehetőségek között sem. Sőt voltak olyan községi tanácsok is, mint például a bikali és az egyházasharaszti, ahol a gondjukra bízott tszépületeket lebontották és az anyagot a községfejlesztési alap keretében használták fel. A NEB jelentése alapján a megyei tanács végrehajtó bizottsága ez ügyben már megtette a szükséges intézkedéseket.

A NEB ellenőrzést tartott

a Mecseki Állami Erdőgazdaságban

is, ahol azt vizsgálta: milyen a társadalmi tulajdon védelme. A bizottság megállapította, hogy az erdők őrzése nincs kellően biztosítva. Bizonyítja ezt az is, hogy több mint 900 katasztrális hold erdő jut átlagosan egy kerületi erdészre. Megvizsgálta a bizottság a fűrészüzemeket is, hogy az ott feldolgozásra kerülő rönkök nem az Erdőgazdaságtól származnak-e? A vizsgálat negatív volt, de a bizottság megállapította, hogy még egyszer annyi rönkfát dolgoznak itt fel, mint amennyire a tanácsok vágási engedélyt adnak.

A NEB megvizsgálta

a lakosság bejelentéseit

is. A beérkezett 112 bejelentés közül 73 magánjellegű volt. A 73 magánjellegű panasz ugyan nem sok és ebből nem lehet arra következtetni, hogy községi és járási tanácsaink valamennyien nemtörődömséget mutatnak a lakosság ügyeivel szemben. De a bejelentések zöme azt mutatja, hogy egy kis jóakarattal a NEB nélkül is intézkedni lehetett volna. És ez lényegesen növelte volna a tanácsok tekintélyét.

A bejelentések között nagyobb rendőrségi, vagy ügyészségi eljárást igénylő ügy nem volt. A személyesen megjelentek panaszaiból épp úgy, mint az írásbeli bejelentésekből megállapítható, hogy a lakosság bízik a népi ellenőrzésben és sokat vár tőle akár személyi, akár pedig közügyeinek intézésében.

Mi lesz a hűségjutalomból?

Ezekben a napokban a bányász családok otthonai élénk tanácskozások színhelyei. Nagyon sok millió forint hűségjutalom kerül kiosztásra és a becsülettel dolgozó bányászok ezrei megérdemelt külön jövedelemhez jutnak. Mióta kifüggesztették a hűségjutalom-listákat és mindenki tudja, hogy mennyi pénzhez jut, tervezgetnek a bányász-családok. Férj, feleség, szülők, gyermekek elmondják, mit szeretnének, mik a vágyaik és a hosszú beszélgetések után eldől, mi lesz a hűségjutalomból.

Ugyan ki a megmondhatója, hogy az elkövetkező napokban mennyi vágy, terv válik valóra?! A hűségjutalomból szépül a lakás, gyarapodik a háztartás, értékes használati tárgyak kerülnek a bányászlakásokba. Szőnyeg, függöny, kerékpár, rádió, csillár, mosógép, száz és száz praktikus holmi. De vannak olyan családok is, ahol még nagyobb tervekkel is foglalkoznak: szobabútor, kombináltszekrény, motorkerékpár, televízió, családi ház, sőt autó is szerepel a „beszerzendő dolgok" listáján.

Azok a családok, ahol ilyen nagyobb terveket akarnak megvalósítani, a bányásznapon nem kívánnak készpénzt hazavinni, hanem csak egy kicsi, de annál értékesebb könyvecskét: a takarékbetétkönyvet. Ehhez majd a további hónapokban összegyűjthetik a terveik megvalósításához szükséges összegeket. De nemcsak a nagyobb tárgyak megvásárlói gondolkoznak így, hanem azok is, akik nem akarnak azonnal vásárolni. Ezek a bányászok szívesen bízzák pénzüket a takarékpénztár kezelésére addig, amíg felhasználják.

Baranya megye bányászai előtt ismeretes a takarékosság, hiszen a megyei OTP-fiókok és postahivatalok sok millió forint bányászbetétet őriznek. És a bányász KST-ben is több mint 2000 bányász tesz félre mintegy 320 000 forintot. A takarékosság előnyösségének, hasznosságának ismerete a magyarázata annak, hogy a pécsi és a komlói szénbányászati trösztök, valamint az Uránércbánya bányászai már most százával kérik, hogy hűségjutalmukat, vagy annak egy részét takarékbetétkönyvben kapják kézhez.

A pécsi István-aknánál, Hidason, a komlói Béta-aknánál, az Uránércbányánál, a dolgozók jelentős része kérte máris, hogy hűségjutalmának egyharmadát, felét tegyék takarékbetétbe. De igen sokan egész hűségjutalmukat így kívánják megkapni. Szászváron például egy nap alatt tizen jelentették be, hogy teljes hűségjutalmukat megtakarítják, mert bútorra, motorkerékpárra, építkezésre gyűjtenek. A takarékosság legelkesebb szószólói azok a bányászok, akik építési, vagy autóvásárlási kölcsönt kaptak az OTP-től.

— Betétbe tesszük a pénzünket — mondják, — mert tudjuk, hogy minél több a takarékbetét, annál több embernek tud az OTP kölcsönt nyújtani. Mi már kaptunk, kapjanak mások is.

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a trösztbizottságok, a szakszervezeti bizottságok, támogatják a bányászok takarékoskodását. Minden érdeklődőnek megmagyarázzák a takarékbetétgyűjtés előnyeit, módjait, a betétek elhelyezését, a kamatozást. És hasznos tanácsukat a bányászok szívesen fogadják meg, mert látják, hogy a takarékoskodás céljaik megvalósítását teszi lehetővé.

Gombatermelő szakcsoportot szervez a mecseknádasdi nőbizottság

Mecseknádasdon a földművesszövetkezet keretében gombatermelő szakcsoport alakítását kezdeményezte Szelesén Istvánné nőbizottsági tag.

A szövetkezeti nőbizottság az asszonyok részére szakkönyveket vásárolt, s szakemberekkel együtt kiválasztották az alkalmas pincét. Az asszonyok most ismerkednek a gombatermesztés elméletével és gyakorlatával. A szakcsoport hivatalos megalakítására rövidesen sor kerül. Ez a szakcsoport a második gombatermesztő szakcsoport lesz Baranyában.

Vaszilij Ardamatszkij

A 11-17 jelentkezik

FORDÍTOTTA: LAJOS GÉZA

3.

***N. várost** több, mint két órája bombázta a légierő. Gyementyev gépe ügyes manőverezéssel a tenger felől közelítette meg a várost. Egészen alacsonyan szálltak, a kapitány az ablaknak nyomva orrát bámulta a fellobbanó tüzeket. Az eget megállás nélkül kutatták a fényszórók, légvédelmi lövedékek robbantak. A vezetőfülkéből a másodpilóta lépett ki, odament Gyementyevhez s megérintette a vállát.*

— Gyere. — Odavezette a felderítőt az ajtó nyílásához. Olyan nyugodt hangon, mintha hétköznapi dolgokról lenne szó, mondta: — Figyeld a jelzőlámpát, amikor kigyullad, ugornod kell. — Rámosolygott a kapitányra és ottmaradt mellette a repülőgép oldalának dőlve. Feszülten figyelték mindketten a lámpát. Gyementyev a sűrű, sötét éjszakán kívül semmit sem látott. Ugy látszik eltávolodtak a várostól...

Bágyadt vörös izzásba jött a lámpa, de olyan lassan, mintha félne kigyulladni. Gyementyev bólintott a pilóta felé, s kivetette magát a szuroksötét mélybe. Két dolog motoszkált a fejében, míg a föld felé lebegett. Az egyik igen bosszantotta; a nagy kapkodásban, még öt perc ideje sem maradt, hogy megfirkantson Tamarának egy levelet, csuda tudja, mit fog most róla gondolni, hisz nem írhat addig, amíg a városból vissza nem jön, s hogy meddig kell itt tartózkodnia, az még a jövő titka. A másik dolog, ami viszont nyugtalanította, hogyan ér földet, hisz ez volt a harmadik ugrása...

Az országút mellett volt egy hóborította mocsár. Mint tervezték is, a kapitány itt ért földet. Övig belesüppedt a hóba, alig tudta ernyőjét összehajtani. Amikor sikerült, jó mélyen elásta a hóba, kilopakodott az országútra, német tiszti köpenyének eddig derékszíjához erősített két szárnyát leengedte, s lassan elindult a város irányába. A légvédelmi ágyúk szünet nélkül pufogtak, a bombák fütyülve hulltak a városra. Most már nem Gyementyev, hanem Paul Ruckert, a német birodalom kapitánya lépkedett az úton. Születési helye Berlin, életkora: 31 év, katonai szolgálatának ideje: 8 év. Utolsó beosztása... erre több válasszal is szolgálhatott Paul Reckert, s ami a legérdekesebb, zsebeiből ugyanannyi hiteles írást tudott előhúzni, hogy válaszát megerősítse.

***Bár a német** katonai irattár írásszakértői azonnal rájönnének arra, ha látnák ezeket az igazolványokat, hogy hamisítványok, Gyementyev mégis szentül hitt abban, hogy ezek a papírok biztosítják sértetlenségét. Azért mégis végiggondolta magában az összes lehetőséget, aminek segítségével sikerülne kibújni az igazolványok felmutatása alól. Gyementyev eddig még soha sem vett részt olyan vállalkozásban, ahol lépten-nyomon ellenőrzésbe ütközhetett s elkérhették az iratait. Amikor hasonló helyzetbe került az ellenséges vonalak mögötti vállalkozásokon, mindig kivágta magát vagy puskatussal, vagy egy jól irányzott lövéssel. Ezt azonban most nem tehette meg, hozzá kellett szoknia az új körülményekhez...*

A légitámadás befejezése után ment be a városba. A légelhárítók úgy látszik nem hittek a hirtelen jött csendnek, mert tovább lőtték a sötét eget. Gyementyev maga mögött hagyta a villanegyedet, s befordult az első utcába. Épp ekkor hallgattak el a légelhárító ágyúk, kialudtak a fényszórók is. A város szinte begubózott, mintha megérezte volna, hogy Gyementyev megjelenése új veszélyt jelent, ami ellen védekezni kell, ha egyelőre nem is tudja, hogy... Rossz oldala is volt annak, hogy Gyementyev a légiriadó alatt került a városba: nagyon feltűnő volt, ahogy a néptelen utcán ment. Nem sokat morfondírozhatott azonban ezen, mert a közeli kő boltív alól óvatos hang szólította meg:

— Jöjjön ide tiszt úr, kérem.

Gyementyev az első pillanatban megdermedt, de aztán odalépett. Két őr állt a fal mellett. Vigyázba vágták magukat, az egyik félénken, szinte bocsánatkérően jelentést tett.

— A légiveszély tovább tart! Gyementyev elmosolyodott.

— Igen, itt minden előírás szerint megy, bezzeg nálunk... — felhúzta a vállát s a távolba intett, amiből a katonák azonnal megértették, hogy a frontról van szó. — Ott nincs ilyen rend. Egyszer csak megjelennek a gépek, s szórják is a bombákat, minden előzetes értesítés nélkül.

— Nehéz... Ott? — kérdezte kis hallgatás után a katona.

— Nincs semmi baj! — válaszolt Gyementyev tréfásan. — Mondd meg inkább, hogy jutok el a Szeszlyigrannaja térre. Egyáltalán létezik ilyen nevű tér?

— Hogyne — mondta készségesen az őr. — Nincs is messze. Ezen az utcán kell menni egészen a katolikus templomig, ott jobbra fordulni. Biztos a hármas számú objektum érdekli?

— Az rám tartozik, hogy mi érdekel, te pedig ne fecsegd ki mindenféle kapualjakban a titkos objektumok számát — mérgeskedett Gyementyev.

Faképnél hagyta az őröket, még egy pillantásra sem méltatta őket tovább.

Az első találkozás szerencsésen megtörtént. A kapitány a templomnál befordult a térre vezető sötét, keskeny utcába. Tudta ő a katona válasza nélkül is, hogy a bekerített csapatok parancsnoksága a téren van, a bank épületében s a hármas számú objektum nevét viseli. Sokkal jobban érdekelte a parancsnoksággal szemben lévő kis kétemeletes ház, ahol az álcázott rádióadót őrizte egyik összekötőjük.

***Dovgalev ezredesnek** nem volt innyére, hogy a kapitány egyenesen ide megy, mivel a főparancsnokság veszélyesen közel van hozzá, a végén azonban mégis megnyugodott abban, jobb a feladat végrehajtásának megkezdése előtt tisztázni a helyzetet.*

(Folytatjuk.)

Az új tanévről, a doktorrá avatásról, a tudományos képzésről, az új egyetem építéséről

nyilatkozik dr. Huth Tivadar, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora

Lapunk munkatársa felkereste dr. Huth Tivadar elvtársat, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorát s számos kérdésre kért választ.

— Hogy végződtek az egyetemen a felvételi vizsgák?

— A Pécsi Orvostudományi Egyetemre a felvételi vizsgák alapján 160 elsőéves hallgatót vettünk fel, természetesen ennél jóval többen jelentkeztek. A felvett hallgatók mintegy 50 százaléka munkás, paraszt származású s legnagyobb részük kitűnő, jeles, illetve jó bizonyítvánnyal rendelkezett. Tapasztalat volt, hogy általában a vizsgán jó felkészültségről tettek tanúbizonyságot.

— Ugy hallottuk, hogy rövidesen ismét doktorrá avatási ünnepség lesz az egyetemen.

— Valóban így van. A tanévnyitást megelőzően szeptember 6-án és 13-án mintegy 85 végzett hallgatót avatunk az orvostudományok doktorává.

— Mikor kezdődik a tanév?

— A hivatalos tanévnyitást szeptember 13-án 10 órakor tartjuk ünnepélyes keretek között, az első évesek esküfogadalmával. A hivatalos oktatás szeptember 15-én reggel 8 órakor kezdődik. Megemlítem még, hogy a pótvizsgák szeptember folyamán zajlanak le.

— A hallgatók alaposabb felkészülésének elősegítésére gyarapodott-e az egyetem?

— Gyarapodott, mégpedig nem is kismértékben. Az új beruházással kapcsolatban örömmel említem meg pártunknak és kormányzatunknak azt a nagy segítségét, amelyet a központi laboratórium megépítéséhez és felszereléséhez nyújtott. A központi laboratórium elkészítése a napokban fejeződik be. Itt nyer elhelyezést többek között az ország negyedik, millió forintos értékű elektronmikroszkópja, valamint az ultracentrifuga, amely készülékek az elméleti intézetek és klinikák tudományos munkásságát nagymértékben elősegítik. Megemlíthetem még, hogy elkészül a szülészeti klinika új, korszerű tanterme, amely európai viszonylatban is az egyik legkorszerűbb tanterem lesz.

— A tudományos káderek utánpótlása is lényeges feladat. Milyen intézkedések történtek ezzel kapcsolatban?

— Az egyetem vezetősége nagy súlyt helyez a tudományos káderek utánpótlására. A politikailag és szakmailag kiváló hallgatóknak, akik a tudományos utánpótlás majdani káderei lesznek, saját hatáskörünkben olyan körülményeket igyekszünk biztosítani, amely az illető tudományos képzéséhez feltétlenül szükséges. Az ilyen hallgatók részére biztosítjuk a kollégiumban az egyágyas szobákat, hogy a tanulásban zavartalanul elmélyülhessenek. E hallgatók tudományos diákkörökben komoly munkát fejtenek ki, amit tanúsít a nemrégiben Debrecenben lezajlott tudományos diákköri konferencia, ahol a mi diákjaink, a tudományos kör tagjai is beszámoltak az intézetekben végzett kutatómunkájuk eredményeiről.

— Szeretnénk olvasóinkat tájékoztatni az új egyetem építéséről is.

— Örömmel közölhetem, hogy az új egyetemi városrész — amely a volt Dózsa Tiszti Iskola területén lesz majd — építésének az előkészületei a legjobb úton haladnak. A tervek teljesen készen vannak, a szükséges fedezet is biztosítva van. Mintegy 103 millió forintos beruházással épül fel első klinikai blokk. Három ilyen blokk épül majd. Ezzel kapcsolatban elmondom, hogy régi óhaja az egyetemnek az önálló kari könyvtár. Ennek eddigi akadálya egyrészt a helyiség hiánya, másrészt a könyvbeszerzés anyagi dotációja volt. Az új egyetem felépülésével a kari könyvtár is megvalósul, amely a tudományos kutatómunkát lényegesen megkönnyíti. Igaz, hogy eddig is búvárkodhattak tudományos kutatóink a legkülönbözőbb folyóiratokban, mert egyetemi könyvtárunk dicséretes módon megszerezte a külföldi könyvtárakból is a könyveket, folyóiratokat. Még csak annyit, minden reményünk megvan, hogy a pécsi egyetem alapításának 600 éves évfordulójára 1967-re az egész egyetemi városrész elkészül.

PÁRT- ÉS KISZ-HÍREK

Kínai ifjúsági küldöttség érkezik Pécsre

A Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség többtagú küldöttsége magyarországi útja során városunkba és megyénkbe is ellátogat. Kínai elvtársaink szeptember 13-án érkeznek Vang Vej elvtárs, a Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága titkárának vezetésével, s a megyei KISZ-bizottság vendégeként néhány napot Pécsett és megyénkben töltenek.

Munkásmozgalmi kiállítás Pécsbányán

Augusztus 6-án, a bányásznap előtt munkásmozgalmi kiállítás nyílik a pécsbányatelepi Zalka Máté Kultúrotthonban a pécsbányai üzemi és területi pártszervezet rendezésében. A kiállítás főként a pécsbányai bányászok forradalmi múltjáról ad ízelítőt, de ott lesznek a szabolcsi és vasasi bányászok múltbeli küzdelmeit megörökítő dokumentumok is.

A kiállítás anyagának egy részét az Országos Levéltárból szerezték, de kiállítják a ma élő régi harcosok különböző dokumentumait is. Fényképet láthatunk a 6-os gyalogezred 1918. júniusi lázadásáról, a pécsbányai börtönökről és sok másról.

A kiállítás egy hétig lesz nyitva.

Élénkülő KISZ-élet a pécsi járásban

A pécsi járásban egyre élénkebbé válik a KISZ-szervezetek élete az utóbbi időben. Csak néhány egymondatos hírt ennek bizonyítására:

... Dinyeberkiben szombaton megalakult a járás 50. KISZ-szervezete, amit újabb KISZ-szervezet zászlóbontása fog követni a héten Pécsbagotán.

... Az újpetrei pártszervezet vörös zászlóval ajándékozta meg a helyi KISZ-szervezetet.

... Cserdiben nemrég kultúrotthont avattak, amelynek építésében, illetve átalakításában a kiszesek is részt vettek.

Az új pártoktatási évre készülnek pártszervezeteink

A komlói pártszervezetek legutóbbi taggyűléseinek egyik napirendi pontját az új pártoktatási év előkészítésére szentelték. A taggyűléseket elbeszélgető bizottságok alakulása követte, amelyek hozzáláttak a hallgatók kiválogatásához.

Pécsett is hasonló ütemben készülnek a pártoktatásra. A MÁV Igazgatóságon például öt tanfolyamot indítanak csak az időszerű kérdések anyagából.

Uj KISZ-klubhelyiség

A Mecsek vidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat és a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat KISZ-szervezetei és a honvéd őrségi zászlóalj egyik KISZ-szervezete a KISZ-en kívüli fiatalok segítségével 2 helyiségből álló KISZ-klubot épített a Kazinczy utcában. Egy szeneskamrát és egy elhanyagolt műhelyt alakítottak át, a befektetett társadalmi munka értéke mintegy 30 000 forint.

A Mecsek vidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat vezetősége eddig 8000 forinttal, üzemi szakszervezete pedig 1500 forinttal sietett a fiatalok segítségére. A klubhelyiség minden kényelmet kielégít. A ping-pong- és rexasztalon kívül televízió, 3 800 forintos lemezjátszós rádió, sakk, könyvtár és egyebek szolgálnak a fiatalok művelődésére, illetve szórakozására.

Liu Sao-csi elvtárs könyve alapján

Érdekes, nem mindennapos taggyűlést tartott az uránium-bánya I-es üzemének pártszervezete augusztus 22-én. A taggyűlés egyik napirendi pontja keretében Liu Sao-csi elvtárs — a Kínai Kommunista Párt Politikai Irodája egyik tagjának — Hogyan legyünk jó kommunisták? című könyvét vitatták meg.

A taggyűlés különösen azt a részt emlegette sokat, ahol Liu Sao-csi elvtárs, a liberalizmust ostorozza. Megbírálták a pártvezetőséget, olyan élénk vita alakult ki, hogy a mintegy 5 órán át tartó taggyűlést végül be kellett zárni.

Az uránium-bányai párt-végrehajtó bizottság a sikereken felbuzdulva elhatározta, hogy a vállalat minden pártszervezetében ismertetik és megvitatják Liu Sao-csi elvtárs könyvét.

Záróünnepség Balatonfenyvesen

A megyei KISZ-bizottság balatonfenyvesi vezetőképző táborának kapuja hamarosan becsukódik. Szombaton, augusztus 30-án kerül sor a záróünnepségre, azon szigetvári, sásdi, pécsváradi és sellyei járásbeli kiszesek részvételével, akik ma még a táborban tanulnak.

A KISZ-vezetőképző táborban négy turnus váltotta kéthetenként egymást, több mint 350 üzemi és falusi KISZ-vezetőt ismertettek meg a marxizmus-leninizmus egyes alapvető kérdésével, illetve a vezetés ábécéjével.

Építik a dzsámit

A Széchenyi tér legkiemelkedőbb pontja, a belvárosi templom, valaha Gázi Kásim dzsámija és hazánk legjelentősebb törökkori épülete — újjáépül. Az építkezés megkezdése óta enyhe izgalom uralkodik a régi pécsi bennszülötteken, akik minden apró változást figyelemmel kísérnek városunkban. Ez az enyhe izgalom azért van, mert látják, hogy a dzsámi kupolája eltűnt és az új nem olyan lesz, mint a régi.

Izgalomra azonban semmi ok sincs. Először is a kupolát mindenképpen le kellett bontani, mert az északi részen a gerendák elkorhadtak, és a kupola megbillenésével, összeomlásával fenyegettek.

S ha már úgyis építésre kerül sor, építsük fel a kupolát az eredeti minta szerint, tüntessük el az évszázadok folyamán annyiszor lebontott és újjáépített, toldott-foldott stílustalanságot és igyekezzünk a lehetőségek szerint megközelíteni azt a XVI. század második felében emelt épületet — ez volt a városi tanács és az Országos Műemléki Felügyelőség egyöntetű véleménye. És megkezdődött az építkezés, amely jelenleg is folyik, a városi tanács és a plébánia hivatal együttműködésével.

A Koránban lefektetett szabályok szerint meg lehet állapítani a török épületek nagyságát, szerkezetét, mivel pl. a tornyok száma a tulajdonos rangjától függött. Ennek alapján és a fennmaradt adatok szerint a dzsámi minden eddigi formájánál jobban meg fogja közelíteni eredeti alakját.

A minaret hozzáépítése a megkicsinyedett kupolához nemcsak azért szükséges, mert egykori fennállása bebizonyított (megmaradt alapok, írásos dokumentumok). Szükséges azért is, mert a város vezetőinek és a szakembereknek is az a véleményük, hogy a kisebb kupola mellett a karcsú minaret stílusos törökkori képével és az építészeti hangsúly helyreállításával méltó helyet foglal majd el ismét a város legszebb terén, valamint műemlékeink gazdag sorában is.

Kedves ünnepség Mohácson

Felemelő, kedves ünnepség részesei lehettünk szombaton este a mohácsi Bartók Béla Művelődésházban. Milassin Kálmán tánctanári működésének 30. évfordulóját ünnepeltük.

Milassin bácsi az elmúlt 30 év alatt sok fiatalt tanított a szép táncra és a társaságban való helyes viselkedésre. Ezen az ünnepségen részt vettek azok a volt tanítványai is, akiket 30 évvel ezelőtt pályafutásának kezdetén is tanított.

Az ünnepségnek kedves epizódja volt, amikor Milassin tanár leányával bemutatót tartott a carleszontól a rock and rollig. Ezt követte a francia négyes, amit jelenlegi tanítványai mutattak be.

Az elhangzott pohárköszöntők és a sok gratuláció a volt tanítványok részéről, mind, mind tanúbizonyságot adtak arról, hogy Milassin tánctanár munkája nem volt hiábavaló, sőt nagy népszerűségnek örvend.

Ezúton kívánunk Milassin Kálmánnak további sikeres munkát és tanítsa a fiatalságot továbbra is még fokozottabb illemtudásra a szép társastáncokra.

VÉRTES ELEMÉR

Négylábú tolvajok a mecseki szőlőkben

A Mecsek déli lejtőjén megérett a szőlő. A csabagyöngye, a szőlőskertek királynője, az oportó, a rizling-szilvání és más korábban érő szőlőfajták tőkéin már édes fürtöket érlel a nyárvégi napsütés. Nappal kétlábú, éjjel pedig négylábú tolvajok egész serege lepi el az erdők közelében lévő szőlőskerteket. Feketerigók, mátyásmadarak és seregélyek dézsmálják a szőlőt, az éjszaka sötétjében pedig vaddisznók, rókák és borzok „előszüretelnek."

A mecseki erdők madarai, vadjai minden szüret előtt sokszázezer forintnyi kárt okoztak a pécsi és a Pécs környéki szőlősgazdáknak. Éppen ezért a vadásztársaságok az idén már a szőlőérés kezdetétől figyelik a vadak járását és puskáikkal visszaűzik azokat az erdőkbe. Mivel a rókák különösen elszaporodtak, a nyár folyamán számos lyukból kifüstölték őket. A mecseki vadászok eddig általában sikeresen távoltartották a szőlőskertektől a hivatlan szüretelőket.

A városi nőtanács

meghívja az érdekelteket és minden érdeklődőt az alábbi ankétokra:

Szeptember 10-én, szerdán du. 6 órai kezdettel a bányászterületi iskolákba (Mecsekszabolcs-telep és falu, István-akna, Fehérhegy, Ujmeszes) beiratkozott I. osztályos tanulók szülei részére ankét lesz az újmeszesi iskolában. Előadó: Bartek Margit nevelő.

*

Ugyancsak a bányászterületi (az előbb felsorolt) iskoláknál érdekeltek részére „apák ankétjá"-t tart az újmeszesi iskolában Pavlicsek János igazgató szeptember 11-én du. 6 órakor.

*

A város belsőbb területeinek iskolái részére ugyancsak szeptember 10-én rendezi meg a városi nőtanács az I. osztályosok szüleinek ankétját. Az ankét színhelye a városi tanács nagyterme lesz, előadója Kolta Ferencné nevelő.

Szeptember 11-én du. 6 órakor a városi tanács nagytermében Vörös Pál igazgató „apák ankétjá"-t tart.

A szárnyvasút *apró mozdonykája szorgalmas lassúsággal lihegett a völgybe ékelt kacskaringós pályán. Pedig az utasok repülni szerettek volna. Ilyenkor szombaton a kupék légköre mindig felfűtött és türelmetlen. Egy-két heti távollét után különösen hosszú ez a hazaérkezés előtti pár óra. Nem csoda, ha türelmetlenkedtek, zsémbeskedtek. Alig várták, hogy elérjék a csatlakozó állomást és kiszállhassanak.*

Addig mit tehettek? Kártyáztak, olvastak, vagy leginkább beszélgettek. Az egyik megkezdte, aztán úgy gördült utána a többi szó, mint a sín mellett futkározó patak vize. Hogy miről beszéltek, igen nehéz volna meghatározni. Mindenről szó esett a hosszú út alatt: asszonyról, gyerekről, moziról, sorbanállásról, az arabokról és ki tudná felsorolni miről.

Most éppen a bányásznapra terelődött a beszéd és valaki azt találta mondani, hogy ezzel is csak szédítik a népet.

Nem kellett több.

Olyan rögtönzött vita kerekedett, hogy tíz agitátor sem tudta volna jobban megszervezni.

— Szédítik, szédítik!? — vágott szavába az egyik szalmasárgára fakult hajú, öreg bányász. — Hát amikor a DGT-nél annyit se kerestünk, hogy krumplilevesre jusson, amikor négy családnak jutott egy konyha a kolónián, — akkor nem szédítettek?

Mellettem egy harmincöt-negyven év körüli férfi ült. Tisztviselőnek, vagy effélének gondoltam, csak később derült ki róla, hogy tanító. Az egyre nagyobb hévvel gyűrűző vitába ő is beleszólt:

Apám

— Igaza van, öregem, — vette át a szót a szalmaszínhajútól, — az volt a kutyavilág, az vitte el az apámat is szegényt. Bányászgyerek vagyok. Apám két holdas parasztlegény létére bányászlányt vett feleségül. Hamarosan bányász lett ő is.

A paraszt *azonban minduntalan kiütközött belőle. Fukar volt, spórolt a végtelenségig. Nem, nem arra, hogy egyszer újra földet vegyen, hanem, hogy taníttatni tudjon engem.*

— Ha nem visz el a bánya, mérnököt nevelek belőle, — dicsekedett az ismerősöknek.

Ez a „ha nem visz el a bánya" — állandó szavajárása volt. Mert a bányától a parasztemberek ösztönös viszolygásával egy kicsit mindig, — még akkor is félt, — amikor már a harmadik tizest váltotta fel a föld alatt.

— Így tanulhattam én, a bányászgyerek. Mérnök ugyan nem lehettem, — kigolyóztak a gimnáziumból, — de a tanítóképzőt sikerült elvégeznem. Apám jóvoltából és anyáméból, aki — ma sem értem, hogy csinálta — szinte semmiből főzött nekünk és úgy ügyeskedett, hogy legalább egy ruhám, egy szép ingem, egy ünnepi cipőm mindig legyen.

Apám szegény sihta után mindig talált valami „forhant" munkát. Kőműveseknek segített, kukoricaföldet vállalt negyedébe, sürgős vagonokat rakott ki... Volt olyan nap, amikor 16 órát dolgozott. Háta meggörbült, haja elment és mire az ötödik osztály befejeztével 1941 májusában elérkezett a ballagás napja, tíz-tizenöt évvel idősebbnek látszott, mint amennyi valójában volt.

A ballagásra azonban megfiatalodva, szinte „kamaszosabb" izgalommal készült, mint én. Elintézte, hogy aznap szabad legyen. Nappalos lett volna, de akkor kivételesen az éjszakai csapattal szállt le a bányába.

Sohasem felejtem el, ahogy sugárzó arccal ráparancsolt anyámra:

— Holnapra mindegyikünknek vágj le egy-egy csirkét. Bort is hozass, fejenként egy litert.

— Bort? — csodálkozott anyám.

— Azt hát! Elvégre holnap ballag a fiunk!

A kapuból még visszaszólt.

— Pista! Ahogy megbeszéltük! Fél hétre itthon vagyok, átöltözöm és együtt megyünk be a városba.

Szegényt már hajnalban meghozták... Ráomlott a szén...

És amíg a többiek boldogságuk könnyeit sirták a ballagáson, én olthatatlan fájdalommal apámat sirattam, akit harmadnap temettünk...

Amikor a tanító *elhallgatott, csend lett, mély töprengő csend. Mit is lehetne szólni az öreg bányász szomorú történetéhez, akit annyi sok társával együtt elrabolt a bánya... a tőkések bányája.*

VASVÁRI FERENC

Egy kis jóindulat...

Augusztus 19-én 18,30 órát mutatott az óra, amikor megpillantottuk a Komló, Kosuth téri megállónál a pécsi járatot. Bizony, még pár száz méter visszza volt és hogy odaérjünk, futni kezdtünk. Abban a pillanatban felbúgott a motor és az autóbusz indult kifelé. Én, aki a leggyorsabb voltam, elértem, mely akkor még alig pár méterre volt a megállótól, lelassított és felvett. Beszállás után kértem a jegykezelőt, hogy itt fut még három dolgozótársam, vegyék őket is fel. Látva a közeledőket, a gépkocsivezető megállt és őket is felvette.

Ezúton mondunk köszönetet a GJ—462. számú gépkocsi vezetőjének és jegykezelőjének jóindulatukért és emberségükért. Így előbb érkeztünk haza és előbb térhettünk pihenőre. Köszönetünk szól a 26-os vállalatnak is, és kérjük, hogy még több ilyen becsületes és jóindulatú dolgozót neveljen.

KISLAKI JÓZSEF

Kínai szervezetek tiltakozása a hongkongi angol hatóságok magatartása ellen

Peking (Uj Kína): A hongkongi angol hatóságok a közelmúltban nevetséges ürügyekkel önkényesen elrendelték a Csunghua kínai középiskola bezárását, tettleg bántalmazták az iskola több tanárát és diákját, valamint az összetűzés idején a helyszínen tartózkodó kínai újságírókat.

A Kínai Országos Ujságíró Szövetség szerdán erélyesen tiltakozott Nagy-Britannia pekingi ügyvivőjénél a hongkongi angol hatóságok barbár eljárása miatt.

A legerélyesebb hangon tiltakozott az incidens ellen a kínai országos diákszövetség is, amely nyomatékosan figyelmeztette az angol kormányt arra, hogy haladéktalanul fel kell hagynia Hongkongban a kínai iskolák munkájának zavarásával és ésszerűen meg kell oldania a Csunghua középiskola helyproblémáját.

Tiltakozott végül Nagy-Britannia pekingi ügyvivőjénél a csaknem 2,5 millió tagot számláló kínai pedagógus szakszervezet is.

Amerikai hadgyakorlatok Tajvan szigetén

Tokio (MTI): Mint az AFP jelenti, az amerikai 7. hajóhad Japánban állomásozó légiegységei Tajvan szigetén részt vesznek kombinált nacionalista kínai—amerikai hadgyakorlatokon — jelenti az amerikai haditengerészet japáni parancsnoksága most kiadott közleményében. Eszerint a hadgyakorlatokat szeptember első hetében a dél-tajvani Liao térségében tartják.

Az állatorvosi és mezőgazdasági gépészmérnöki karon is bevezetik az idén az előzetes fizikai gyakorlatot

A múlt év decemberében jelent meg a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány határozata az ifjúság körében végzendő munkáról, amely többek között kimondja, hogy az ifjúság képzésének és továbbtanulásának alapja a munkára való nevelés legyen. Az iskolai felvételeknél előnyben kell részesíteni azokat, akik tanulmányaik megkezdése előtt fizikai munkát végeztek a mezőgazdaságban, vagy az iparban. A mezőgazdasági szakoktatásban e téren elért első eredményekről és a távolabbi tervekről Tamássy István, a Földmüvelésügyi Minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője tájékoztatta az MTI munkatársát. Elmondotta: — az idén márciusban kezdte meg a fiatalok 49 főből álló első csoportja az előgyakorlatot. Az idén már egy teljes évre tervezik a fiatalok fizikai előgyakorlatát. Máris igen sok a jelentkező. Akik a felvételeknél nem kerültek be, szintén kivétel nélkül jelentkeztek előgyakorlatra a felsőoktatású intézményeknél. De itt is elsősorban a jó tanulmányi eredmények alapján veszik fel a jelentkezőket. Az agrártudományi egyetemen, a mezőgazdasági akadémiákon, a kertészeti és erdészeti főiskolán kívül a jövő tanévben már az állatorvosi és a mezőgazdasági gépészmérnöki karon is az egy éves gyakorlattal rendelkező fiatalokat részesítik előnyben a felvételeknél. Igyekszenek megteremteni annak lehetőségét, hogy az előgyakorlatokat végzők bizonyos alapfokú kertészsegédi, traktorvezetői, stb. képesítést nyerhessenek. Így már a gyakorlati évben jobban fizetett szakmunkákra is vállalkozhatnak.

Viharos légkörben zajlott le De Gaulle dakari látogatása

Dakar (AFP): Dakarban De Gaulle tábornok megérkezése előtt hatalmas tömeg töltötte meg a város főterét, a szomszédos utcákat, sőt a házte'őket is. Az ünnepség megkezdése előtt azonban az „éljenzésbe" mind gyakrabban kevéredett a „függetlenséget" jelszó.

Amint a tábornok elfoglalta helyét a díszemelvényen, a tömegből felbukkantak a felirásos táblák: „függetlenségi jogot", „nemet a népszavazáskor".

A polgármester üdvözlő szavait füttykoncert kísérte. A következő szónok, Ndiaye belügyminiszter, alig hallható beszédében kifejtette a szenegáli kormány programját és követelményeit. „E lényegbevágó és szükségesnek ítélt következményekre — mondotta — nem kaptunk semmiféle választ, azért összeült a kongresszus Cotonouban, hogy leszögezze az Afrikai Tömörülés Pártjának programját és elveit. Szenegál politikáját világosan meghatároztuk. Három célja: függetlenség, afrikai egység, konfederáció.

Majd azokról az aggodalmakról beszélt, amelyek Szenegált eltöltik. A reformjavaslat súlyos veszélyt is rejt magában — mondotta — azt, hogy a szeptember 28-i döntés után az afrikai területek nem egyforma választ adnak és ezzel megtörik a szövetségi egységet Francia-Nyugat-Afrikában és Francia Egyenlítő-Afrikában.

Amikor De Gaulle tábornok felszólalása következett, a hallgatóság körében növekedett a zúzavar. A tábornok beszédében kijelentette, „hogyha a függetlenséget akarják, válasszák azt szeptember 28-án. Azt kívánjuk, hogy megmondják: igen, vagy nem. Ha nemmel válaszolnak, le fogjuk vonni a következtetést, ha igen — testvérként lépünk a nagy sorsok útjára . . ."

A beszéd befejezése előtt De Gaulle kijelentette: „jobban szerette volna, ha kevésbé viharos légkörben mond búcsút Dakarnak, de ezért senkire sem neheztel".

A viharos hangulat ellenére incidensekre nem került sor, az ünnepség után a tömeg csendben szétoszlott.

Patolicsev a Szovjetunió új külkereskedelmi minisztere

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége felmentette I. G. Kabanovot a Szovjetunió külkereskedelmi miniszterének tisztsége alól, azzal kapcsolatban, hogy Kabanov más, vezető beosztást kapott.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége N. Sz. Patolicsevet nevezte ki külkereskedelmi miniszterré, ugyanakkor felmentette a szovjet külügyminiszter első helyettesének tisztségétől.

●

STOCKHOLM

Mahmud Favzi, az Egyesült Arab Köztársaság külügyminisztere szerdán reggel Stockholmba érkezett.

Hammarskjöld megérkezett Ammanba

Amman (Reuter): Hammarskjöld szerdán megérkezett Ammanba, hogy megkezdje közép-keleti békeküldetésének végrehajtását. A repülőtéren Szamir Rifai jordániai miniszterelnök, valamint a kormány főbb tagjai és vezető ENSZ-személyiségek fogadták.

A kínai népi felszabadító hadsereg légi haderői lelőtték Csang Kaj-sek egyik repülőgépét

Partvidéki arcvonal (Uj Kína) Hétfőn délután a Csang Kaj-sek klikk nyolc amerikai gyártmányú F 86-os típusú lökhajtásos repülőgépe hatolt be a Fucsien tartományban fekvő Vejtu és Csangcsau fölé, provokáló cselekmények elkövetése céljából. A kínai népi felszabadító hadsereg légierői nek gépei azonnal tüzet nyitottak rájuk és egyet sikerült lelőniök. A repülőgép Vejtutól dél-keletre nyolc tengeri mérföldnyire zuhant a tengerbe.

Külföldi hírek

BÉCS

A bécsi lapok megemlékeznek arról, hogy a második világháború befejezése óta az első osztrák utasszállító repülőgép szerdán szállt le magyar területen, a Ferihegyi repülőtéren. A bécsi Aero-Transport légiforgalmi vállalat az európai úszóbajnokságon részt vevő nyugatnémet sportolókat viszi Budapestre.

PÁRIZS

Jövő év tavaszán egy francia-holland expedíció megy Uj-Guineába, ama hírek ellenőrzésére, hogy a Központi hegylánc közepén ismeretlen néptörzs él.

LONDON

Hármasikrek születtek Angliában, amelyek közül kettő sziámi iker — a két gyermek feje búbjánál van összenőve. Mindhárom gyermek fiú.

SZÖUL

Május eleje óta 405-en haltak meg Dél-Koreában agyvelőgyulladásban.

MANILA

A Fülöp-szigeteken állomásozó amerikai haditengerészeti légi rajok parancsot kaptak, hogy „legyenek készenlétben a formozai szorosban kifejtendő esetleges akcióra". Ez a parancs összefügg azokkal a Washingtonból érkezett hírekkel, amelyek szerint a katonai hatóságok tervbe vették, hogy megerősítik a Tajvan szigeténél állomásozó haditengerészeti egységeket.

PÁRIZS

Mendes-France volt francia miniszterelnök interjut adott az Uj-Kína tudósítójának. A volt miniszterelnök elmondotta, mély benyomást tett rá az a roppant erőfeszítés, amellyel Kína látott hozzá gazdasági életének fejlesztéséhez. Kifejezte reményét, hogy hamarosan kibővülnek Franciaország és Kína kapcsolatai. A kulturális kapcsolatokon kívül fejleszteni kellene a két ország egyéb kapcsolatait is — mondotta. Reméli, hogy a francia-kínai viszony megjavulása lehetővé teszi a világot megosztó két tábor viszonyának rendezését is.

KAIRÓ

A szerda reggeli kairói sajtó bírálja a Nilus vizeinek megosztásáról nemrégiben aláírt szudáni jegyzéket és vádolja Szudánt, hogy megsértett egy nemzetközi egyezményt Egyiptom létszükségletének kárára.

A Német Egység Bizottságának állásfoglalása a nyugat-németországi terrorhullámmal kapcsolatban

Berlin (MTI): Mint jelentettük, Észak-Rajna-Vesztfáliában, ahol a múlt havi választások eredményeként az Adenauer-féle CDU került kormányra, az elmúlt napokban rendőri terrorakciót hajtottak végre azok ellen a független képviselőjelöltek ellen, akik a tartományi választásokon jelöltetni akarták magukat. A rendőrség több házkutatást tartott és hét személyt letartóztatott. A „lélektani hadviselés" keretébe tartozó terrorhullámmal nyilatkozatban foglalkozott a Német Egység Bizottsága. Kiemelte, hogy „nyugatnémet polgárok letartóztatása, akik élni akartak aktív és passzív választójogukkal, alig túlszárnyalható támadás a polgári demokratikus szabadságjogok ellen és a nyugatnémet alkotmány világos megsértését jelenti.

A rendőri terrorakciók egyébként újabb területekre is kiterjedtek Nyugat-Németországban. Wuppertal körzetében hétfőn és kedden szintén több házkutatást rendeztek, több személyt pedig a rendőrségre hurcoltak és közönséges bűnözőkként kihallgattak.

200 000 lakásigénylő 51 000 nyomortanya Ausztriában

Ha a külföldi látogató

Bécs utcáin halad, az a benyomása támadhat, sok az építkezés. A bécsiek azonban jobban tudják, mi az igazi helyzet. Igen, folynak építkezések, de fel kell tenni a kérdést: kinek a számára? Hisz az évi 5 000 lakáson kívül, amelyeket a községi igazgatás épittet, túlnyomórészt magánházak épülnek.

Ausztriában több mint 200 ezer hivatalosan nyilvántartott lakásigénylő van, közöttük tízezer számra olyanok, akiknek még szükséglakásuk sincsen. A bécsi lakosság nagyobbik része, több mint kétharmada, kis és nagyon kicsi lakásokban él. E lakások legtöbbje még az előző században épült bérkaszárnyákban van. Ezekben a lakásokban a legkisebb kényelem sincs meg, a WC és a vízvezeték a lakáson kívül, a folyosón, vagy az udvaron van. A lakások közül 51 ezer nyomortanya, ebből 11 ezer a pincelakás, 10 ezer sötét, nedves, udvari lakás. Ausztria egyes részeiben — főképp az olyan ipari városokban mint Linz — a dolgozók nagy része barakkokban lakik. Ezekben a városokban a lakásviszonyok még a bécsieknél is rosszabbak.

A lakásinség leginkább a lakásnélkülieket, a romházak lakóit, a sokgyermekes családokat, a fiatal házasokat s a házasulandó fiatal párokat sújtja. Sokan menhelyeken „laknak" a legkezdetlegesebb higiéniai feltételek között. Számos család ketté van szakítva azáltal, hogy az egyes családtagoknak felváltva rokonoknál vagy ismerősöknél kell éjszakázniok, mivel nincs tető a fejük felett. Mindezek az emberek az arcátlan lakásuzsora áldozatai.

Még egy évvel ezelőtt Ausztriában érvényben volt a lakásvédelmi törvény, amely a hatóságoknak lehetővé tette, hogy az elhalálozás, átköltözés, stb. következtében felszabaduló lakásokat hivatalos úton utalják ki. Ezt a törvényt ma új lakástörvény helyettesíti, amely csak kivételes esetben teszi lehetővé, hogy hajléktalanokat a felszabaduló magánlakásokba utaljanak be.

A lakásvédelmi törvény

megszüntetése féktelen lakásuzsorára vezetett. Azóta az újságok tele vannak lakáshirdetésekkel, amelyekben szégyentelenül magas, több tízezer Schillingre rúgó lelépési díjakat kérnek a háztulajdonosok és házgondnokok a lakások bérbeadásáért, jóllehet ezt a törvény kifejezetten tiltja. Még egy esetben sem került bíróság elé senki emiatt! Jonas, Bécs szocialista polgármestere újsághirdetések alapján kiszámította, hogy egy kis szobából és konyhából vagy kisebb helyiségből álló szabad lakásért átlag 23 ezer Schillinget kérnek, míg jobb lakásért 40 ezertől 70 ezer Schillingig terjedő lelépési díjat, sőt még ennél is többet követelnek. Ez főleg az új lakóházakra vonatkozik, amelyeket egyébként az állami lakásépítési alapból folyósított hosszúlejáratú hitelek segítségével, vagyis adópénzekből építettek. Az ilyen lakásba költözőnek természetesen a lelépésen kívül a rendes lakbért is meg kell fizetnie, amely átlagosan havi 100 és 300 Schilling között mozog.

Megjegyzendő, hogy sok ezer régi lakás bérlőjét (akiknek lakbérét törvény szabályozza és amelyek körülbelül havi 100—150 Schillinget tesznek ki) a háztulajdonos bírósági végzés útján a házjavítási költségek megtérítésére kényszerítheti. Ilyen módon sok esetben a lakók viselik a romházak karbantartásának költségeit. Számukra ez havi 250 Schillingig terjedő lakbéremelkedést jelent a rendes lakbéren kívül, s emellett a lakókat még nagyon gyakran be is csapják azáltal, hogy nem mindig fordítják az egész összeget valójában a házjavításra, hanem annak egy részét a háztulajdonos zsebrevágja, tehát a lakókat tényleges megloplja.

A kapitalista Ausztriában

a kommunisták a dolgozók előtt újból, meg újból rámutatnak arra, hogyan oldják meg a lakáskérdést a népi demokratikus országokban, ahol nincs lakásuzsora, ahol a lakbérek alacsonyak és ezenkívül rendszerint a munkabérekhez igazodnak. Jelenleg a kommunisták a dolgozókat és a Lakóvédő Egyesületet harcra hívják fel a lakás- és lakbéruzsora ellen. Hatásos lakástörvényt követelnek, amely valamennyi közületnek jogot ad arra, hogy az üresen álló és felszabaduló lakásokat felkutassák és a lakásuzsorásokat a legszigorúbb büntetésben részesítsék. Követelik továbbá központi, nyilvánosan ellenőrzött pénzalap létesítését a lakásjavítások fedezésére, valamint a nyilvános lakásépítés fokozását, olyan módon, hogy a gazdagokat és a jómódúakat nagyobb mértékben vonják be a lakásépítési költségek fedezésébe.

Franz Kunert

A tapiokarizs az éhség elleni harc új eszköze Indiában

„Az éhség India elsőszámú közellensége. 387 millió lakos 90 százaléka nem kap elegendő kalóriát és rosszul táplált, de a lakosság naponta 24 000 emberrel nő. Svájci szakemberek olyan módszert találtak ki, amely enyhítheti India közélelmezési gondjait". Az új találmány a tapiokarizs, amelynek gyártására az indiai központi kormány kétmillió rupia hitelt biztosított. „Ezzel a nagyipari termelés döntő szakaszába léptek azok az évek óta tartó kísérletek, amelyeknek az volt a céljuk, hogy természetes anyagokból összetett új élelmiszert találjanak az indiai lakosság számára. A Keralában létesítendő gyár naponta 20 tonna tapiokarizst fog termelni."

Indiában korlátozott a művelhető földterület nagysága és csekély az öntözés céljából felhasználható vízmennyiség. Ezért a Mysore-i Központi Élelmiszertechnológiai Kutató Intézet a mezőgazdaságilag — használható terület maximális kihasználásának új módszereit kutatta. Az intézet figyelme a manlokgyökérre terelődött, mert ennek szénhidrát tartalma területegységre számítva háromszorosa a gabona és a burgonya szénhidrát tartalmának. De az új tápanyagnak fehérjét is kell tartalmaznia. A húsfogyasztást Indiában vallásos hagyományok akadályozzák. Az intézet ezért amellett döntött, hogy az új tápanyaghoz a fehérjét földimogyoró olajpogácsából teremti elő. A földimogyoró olajpogácsa 50 százalék proteint tartalmaz, ezenkívül sok vitamint és létfontosságú ásványi anyagot. A földimogyoró olajpogácsát eddig csak takarmányozásra használták.

Problémát jelentett az indiai lakosság konzervativizmusa is. Előfordul Indiában, hogy az emberek inkább éhen halnak, semmint hogy gabonából készült ételt egyenek. A svájci dr. Hummel ezért azt javasolta, hogy a manioka gyökérből készült tapiokát és a földimogyoró olajpogácsát összekeverve rizs-szem alakú élelmiszert gyártsanak. Ennek az is előnye, hogy a tésztagyártásban használatos gépekkel lehet elő állítani.

Dr. Hummel vezetésével Svájcban kezdték meg a kísérleteket, amelyek sikeresen végződtek. Az indiai kormány ekkor óránként 100 kg kapacitású kísérleti üzemet rendelt, majd Kerala államban fogyasztási próbákat végeztek. A próba igen bátorító eredménnyel végződött. A rendelkezésre álló tapiokarizst meg vásárolták. Ez indította azután a központi kormányt a már említett kétmilliós hitel megadására. India a tapiokarizsgyár berendezéseinek szállítására nemzetközi versenypályázatot írt ki.

Milyen feltételek mellett léphet munkaviszonyba a nyugdíjas?

A fenti kérdéssel kapcsolatban a nyugdíjasok, vagy nyugdíjba vonulni kívánó dolgozók számtalan esetben fordulnak felvilágosításért a különböző szervekhez. Ezért felkerestük az SZTK alközpontját, ahol kérdéseinkre a következő válaszokat kaptuk:

— Azok a nyugdíjasok, akik az 1954. évi 28-as számú törvényrendelet alapján részesülnek nyugdíjban, a nyugdíj folyósítása mellett munkaviszonyban általában nem állhatnak és kereső foglalkozást sem folytathatnak. Az, aki a nyugdíjának megállapítása után újból munkaviszonyba lép, annak a munkaviszony fennállása tartamára a nyugdíj folyósítását felfüggesztik. A munkaviszony megszüntetése után a nyugdíj újból folyósítható.

— Rövidebb ideig tartó munkaviszonyt sem létesíthet a nyugdíjas?

— Az öregségi nyugdíjas arra a naptári hónapra, melyben 6 napnál hosszabb, de 14 napnál rövidebb ideig munkaviszonyban áll, keresőfoglalkozást folytat, vagy táppénzsegélyben részesül, az öregségi nyugdíj fele összegére jogosult. Ha a munkaviszony stb. időtartama a 14 napot meghaladja, az öregségi nyugdíj folyósítása teljesen szünetel. Korlátozás nélkül jár a nyugdíj tehát arra a naptári hónapra, amelyben a nyugdíjas legfeljebb 6 napig folytatott keresőfoglalkozást, illetve munkaviszonyának időtartama a 6 napot nem haladta meg. Ha a nyugdíjas munkaviszonyában a naptári hónap alatt megszakítás állott be, a fenti rendelkezések alkalmazásánál csak az u g y a n a n n á l a m u n k á l t a t ó n á l munkaviszonyban töltött időtartamokat kell összeszámítani.

— Ha a nyugdíjas napi 8 óránál kevesebbet dolgozik, akkor sem dolgozhat havi 6 napnál többet?

— Folyamatos munkaviszony esetében sem kell a nyugdíj folyósítását korlátozni, ha a nyugdíjas munkaideje a havi 48 órát nem haladja meg. Több munkaviszony esetében a rendelkezés szempontjából a munkaidőket össze kell számítani.

— Melyek azok a keresőfoglalkozások, amelyek esetén a nyugdíjat a fentieknek megfelelően korlátozni kell?

— A nyugdíj korlátozása szempontjából keresőfoglalkozásnak számít: 1. akinek iparengedélye van; 2. aki kisipari szövetkezetnek betegség esetére biztosított tagja; 3. akinek hasznothajtó jogosítványa van; 4. aki tartós megbízatás alapján fordítói vagy szakértői tevékenységet folytat 5. aki ügyvédi munkaközösség tagja; 6. aki magánügyvédi gyakorlatot folytat; 7. aki öt katasztrális holdnál nagyobb területű ingatlanon gazdálkodik 8. aki öt katasztrális holdnál nagyobb területű ingatlanát haszonbérbeadás útján hasznosítja.

Nem lehet keresőfoglalkozást folytatónak tekinteni azt a nyugdíjast, aki kizárólag öregek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatására alakult intézménynél (vállalatnál vagy szövetkezetnél) dolgozik.

A fenti rendelkezés hatálya kiterjed munkakörükre és munkaidejükre tekintet nélkül mindazokra a nyugdíjasokra, akik öregek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatására szolgáló vállalatnál, stb. dolgoznak, feltéve, hogy a munkakörük a havi 650 forintot nem haladja meg. E rendelkezés szempontjából ugyanazon naptári hónapra több vállalattól kapott munkabért egybe kell számítani.

— Az orvosi magángyakorlatot keresőfoglalkozásnak kell-e tekinteni?

— Az orvosi magángyakorlat folytatását keresőfoglalkozásnak kell tekinteni a nyugdíj folyósításának korlátozása szempontjából. Viszont a munkaviszony és orvosi magángyakorlat folytatása ellenére is lehet az öregségi nyugdíj egyharmadát folyósítani, ha az orvos öregségi nyugdíjának megállapítása után folyamatosan közszolgálatban marad.

— Ha a nyugdíjas mint termelőszövetkezeti tag dolgozik, korlátozás nélkül folyósítható-e a nyugdíj?

— Az a nyugdíjas, akinek nyugdíját az ipari biztosításban eltöltött munkaviszonyai és az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján állapították meg, a termelőszövetkezeti tagsága mellett korlátozás nélkül részesülhet nyugdíjban. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik azokra a nyugdíjasokra, akiknek nyugdíját a termelőszövetkezeti nyugdíj-rendelet alapján állapították meg, mint tsz-tagnak. Ezekre a nyugdíjasokra a rendeletben előírt korlátozásokat kell alkalmazni.

— Milyen dolgozónak jár még nyugdíj a munkaviszony fennállása mellett?

— Ha az öregségi nyugdíjas nyugdíjának megállapítása után továbbra is egészségre ártalmas munkahelyen, vagy bányában földalatti munkahelyen dolgozik, nyugdíjának a fele összegét folyósítani kell.

— Akik rokkantsági nyugdíjban részesülnek, azok milyen összegű nyugdíjra jogosultak a munkaviszony fennállása mellett?

— Annak a rokkantsági nyugdíjra jogosultnak, aki korábbi munkakörénél alacsonyabb, vagy nem szakképzettséget kívánó munkakörben tovább dolgozik, illetve kereső foglalkozást folytat, a nyugdíj fele összegét, illetőleg a baleseti rokkant részére a nyugdíj háromnegyed részét kell folyósítani.

— A fenti korlátozó rendelkezések az özvegyi nyugdíjasra is vonatkoznak?

— Az özvegyi nyugdíjas nyugdíjának folyósítása mellett munkaviszonyban állhat és kereső foglalkozást folytathat, tehát rájuk a fenti rendelkezések nem vonatkoznak.

— Milyen rendelkezések vonatkoznak azokra, akik a nemrég megjelent termelőszövetkezeti nyugdíj-rendelet alapján részesülnek nyugdíjban?

— A termelőszövetkezeti nyugdíj-rendelet alapján járó nyugellátások folyósítására, korlátozására vonatkozó szabályok általában azonosak a fenti rendelkezésekkel. A tsz-nyugdíjasok részére a nyugdíjat nem lehet folyósítani arra a naptári hónapra, amelyben a nyugdíjas a termelőszövetkezetben rendszeres munkát végez, illetve munkaviszonyban áll, vagy keresőfoglalkozást folytat. — Termelőszövetkezetben rendszeres munkát végez a tsznek: 1. az a férfi tagja, aki július—szeptember hónapokban havonta legalább 25, az év többi hónapjaiban pedig havonta legalább 4 munkaegységet; 2. az a nő tagja, aki július—szeptember hónapokban havonta legalább 15, az év többi hónapjaiban pedig havonta legalább 3 munkaegységet teljesít. — Keresőfoglalkozást folytatónak kell tekinteni azt a tsz-nyugdíjast: 1. akinek iparigazolványa van; 2. aki hatósági engedélyhez kötött foglalkozást űz; 3. akinek hasznothajtó jogosítványa van; 4. aki az alapszabály szerinti háztáji gazdálkodás kereteit meghaladó gazdálkodást folytat, vagy más tevékenységből keresete a havi 200 forintot meghaladja.

A fenti rendelkezések alapján az SZTK alközpont ezúton is felhívja a nyugdíjasok figyelmét, hogy minden nyugdíjas, bármilyen nyugellátásban részesül, a munkaviszonyba lépés, vagy keresőfoglalkozás megkezdésének napját köteles az Országos Nyugdíjintézetnek (Budapest, V., Guszev utca 10. szám) 8 nap alatt a folyósítás törzsszámára való hivatkozással bejelenteni. Azok a nyugdíjasok, akik a korábbi jogszabályok szerinti nyugdíjban részesültek, munkaviszonyuk megszűnését nyugdíjpótlék megállapítása céljából, illetve az újbóli munkaviszonyba lépést szintén az Országos Nyugdíjintézetnél kötelesek bejelenteni.

Közepes kukoricatermést várnak az állami gazdaságok

Nemsokára lezárul az idei gazdasági év, eredményekben nyilvánul meg az évi jó vagy rossz munka. A számvetésre nem érett még meg teljesen az idő, de már most, az eddigi eredmények alapján is megállapíthatjuk, ki hogyan gazdálkodott.

Mi a helyzet az állami gazdaságoknál?

Az aratást viszonylag kedvező időjárás segítette. Idejében elvégezték, s ami a nagyüzemi gazdálkodásban igen lényeges: erősen emelkedett a múlt évekhez viszonyítva a gépi aratás aránya. Különösen örvendetes, hogy megnövekedett a kombájnok alkalmazása. A Baranya megyei igazgatósághoz tartozó állami gazdaságok kalászosainak 70 százalékát kombájnnal aratták. A kombájn alkalmazásában élenjáró gazdaságok a beremendi és a sátorhelyi. Mindkét helyen 95 százalékos a kombájn-alkalmazás. Kézierővel mindössze csak az össz vetésterület három százalékát aratták.

Késedelem nélkül fejezték be a cséplést is. Termésereményük jó közepesen felüli: őszi búzából 11, őszi árpából 13,2 mázsa.

Sajnos, egyes növényekben igen nagy kárt tett a májusi aszály, legtöbb kár a borsót érte. Az aszály miatt nehezen ment a borsó kombájnaratása is, mert a szára nagyon rövidre fejlődött.

A tarlóhántást az aratással párhuzamosan végezték, alig-alig volt némi kis elmaradás egyik-másik gazdaságban. Teljesítették tarlóvetési tervüket is, bár a nagy szárazság miatt a tarló- és másodvetésektől nem sokat lehet várni. A nyári trágyázások eddig vontatottan haladtak, mert a szállítóeszközöket a silózás foglalta le, most azonban a silózás befejezéséhez közeledik és gyors ütemben tudják folytatni a nyári trágyázásokat. A silózást a legtöbb gazdaság már be is fejezte, mint például a bólyi, ahol 700 vagon silót készítettek.

Nem ilyen jó a helyzet a bükkösdi gazdaságban, mert a gépállomás silókombájnja a rendkívül rossz terepviszonyokra hivatkozva, abbahagyta a munkát. Kétségtelen, hogy a bükkösdi gazdaság területe nem a legeszményibb a gépi művelés számára, de azért találhatnának valami jó megoldást a silózás időbeni elvégzésére. Ennek fontosságáról valószínűleg nem kell külön meggyőzni a gazdaság vezetőit.

Befejezték a lucerna és a lóhere második kaszálását is. A meleg idő ennek a munkának kedvezett. A széna minősége kifogástalan, de éppen a meleg időjárás következtében a mennyisége csak közepes.

A nyári növényápolást a legtöbb gazdaságban az aratással párhuzamosan elvégezték. Meglehetősen nagy kézierőt igényelt az ez évben nagy területen (1800 holdon) vetett hibridkukorica címerezése. Befejezték a gazolókapálásokat is. Sajnos, a kukoricatermés nem ígérkezik közepesnél jobbnak. A szárazság nagyon visszavetette fejlődésében és tekintve, hogy többnyire korai, rövid tenyészidejű kukoricáról van szó, már érni kezd és a mostani esőzések nem segíthetnek rajta.

Jelenleg javában folyik az ősziek alá a talajelőkészítés. Ezt a munkát már több mint 10 ezer holdon elvégezték. Befejezték a repce vetését és zömében a bíborhere és lucernavetést is.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy az állami gazdaságok közepes eredményeket értek el. Természetesen vannak jobbak ugyan a közepesnél, de tervelk kitűzéseit általában nem érték el. Ebben természetesen nagy szerepet játszott a szeszélyes időjárás.

A tisztaság fél egészség!

Mi, az Erzsébet és Felsővámház utca lakosai azzal a kéréssel fordulunk az I. kerületi tanácshoz, hogy az Erzsébet utcán végig a szennyvíz lefolyását soron kívül szüntesse meg. Tarthatatlan állapot, hogy az utcánkon lefolyó szennyvíz gyermekeink és a magunk egészségét veszélyezteti. Akkor, amikor gyermekeinket drága védőszerekkel oltják be betegségek megelőzésére, megnevezhetetlen mennyiségű szennyvíz, betegségek okozója és terjesztője ömlik végig az utcán bekötő csatorna hiányában. Az a kérésünk: intézkedjen a tanács, hogy az Erzsébet utcán már végig meglévő csatornahálózatba kössék be az összes házakat, hogy ezzel megszűnjön a jelenlegi tarthatatlan állapot.

Ezzel kapcsolatban kérjük az Erzsébet utca alsó részének a rendezését is. A Felsővámház utca 23. számú ház ugyanis leszűkíti az Erzsébet utca torkolatát, hogy fala felszívja a lefolyó szenny- és esővizet. Ezen kívül lehetetlenné teszi a járművel való közlekedést is. E ház északi részén lévő lakást az I. kerületi tanács egészségügyi szervei lakhatatlannak minősítették, mert a szomszéd ház emésztő gödre az egyik lakos konyhájával összeér. Ennek a lakosnak pedig kicsiny gyermekei vannak.

A Felsővámház utca 23-as számú ház tulajdonosa felajánlotta e valóságos romos épület lebontását és értesülésem szerint ehhez a tanács hozzá is járulna, csak a benne lévő két lakónak kellene lakást biztosítani. Ezzel megszűnne az Erzsébet utca sikátorszerűsége, alkalmassá válna a közlekedésre és városrendészeti, de főleg egészségügyi szempontból is megfelelne.

Szabó József
Felsővámház u. 23.

Kössünk szerződést aprómagvak termelésére!

Megkezdődött az 1959. évi tavaszi vetésű növények szerződéskötése. Már az első napokban is jelentős eredmények vannak. A pécsi, a bikali állami gazdaságokon kívül a drávafoki és újpetrei termelőszövetkezetek megkötötték szerződéseiket a MEZŐMAG kirendeltséggel. De az egyénileg dolgozó parasztok részéről is nagy az érdeklődés a szerződéskötés iránt.

Termelési szerződés köthető a következő magféleségekre: tavaszi bükköny, átvételi ára 300 forint/q, étkezési borsó 310 forint/q, takarmányrépamag 1 000 forint/q, kendermag 950 forint/q, ricinus 400 forint/q, szójabab 500 forint/q, fehérhere 2 400 forint/q, kapás lucerna 3 500 forint/q, szarvaskerep 1 800 forint/q, lencse állami felvásárlási ár plusz 10 százalék, mohar és köles ugyancsak áll. felvásárlási ár plusz 10 százalék.

Beltenyésztéses hibridkukorica az átadott mennyiség 150 százaléka, ezen felül kh-ként 300 forint címerezési díj. Fajtahibrid-kukorica, az átadott mennyiség 130 százaléka, ezen felül kh-ként 300 forint címerezési díj. Vetőburgonya, érési fajtától, minősítéstől és átadási időponttól függően 145—240 forint/q.

Szerződéskötés esetén a vetőmagot, műtrágyát, gépi szántás díját a MEZŐMAG kirendeltség kamatmentes hitelre adja. Ezen kívül a szerződés feltételei szerint magféleségenként művelési előleg illeti meg a szerződött termelőket.

Szerződés köthető még lucerna- és vörösheremag szállítására is. A szerződéssel lekötött lucernamag átadási alapára 3 500 forint/q, a vörösheremag ára 2 000 forint/q. Ezen kívül minden mázsa átadott áru után 20 kg fémzárolt lucerna- vagy vörösheremagot igényelhet nyersáru áron. Ha ezt a kedvezményt a termelő nem veszi igénybe, úgy a nyersáru és fémzárolt áru közötti árkülönbözetet készpénzben kapja meg.

A termelési szerződések kötését állami gazdaságoknál, termelőszövetkezeteknél a MEZŐMAG termelési felügyelői, egyéni termelőknél pedig a földművesszövetkezetek végzik, akik a nagyüzemi felárra és a szerződéskötési feltételekre vonatkozólag részletesebb felvilágosítást adnak.

Balázs János
MEZŐMAG term. oszt. vez.

A monyoródi példa

„Növendék kanok versenyében I. díj: monyoródi Uj Elet Tsz, növendékállatok versenyében I. díj: monyoródi Uj Elet Tsz. A harkányi vásár eredményhirdetésének szövegéből idéztem néhány sort. Az Uj Elet összeszedett vagy tucatnyi első díjat, amelyik számban indultak — elsők lettek.

Bősz Flóriánnal, a tsz elnökével beszélgettem arról, mi hát a „titka" ezeknek az eredményeknek.

— Nincsen annak semmiféle titka, — válaszolja, — csak szeretni kell az állatokat, tisztán kell tartani őket, aztán meg kell nekik adni, ami jár nekik.

Látszatra egyszerű szavak, de mennyi gond és fáradság van mögöttük. Mert nem volt könnyű az Uj Élet útja sem, amíg idáig eljutott.

236 hold szántón, 20 hold réten, másfél hold erdőn és 15 hold jó szőlőn gazdálkodik ez a 82 taggal bíró csoport, amely olyan tekintélyt vívott ki a falujában, hogy a belépők száma a zárszámadás után bizonyára még jelentősen növekedik is.

Okosan, megfontoltan gazdálkodnak a monyoródiak: nem dobálóznak feleslegesen, nem reprezentálnak feleslegesen, minden forintnak megvan a helye: tavaly vettek egy Zetort, ez igen sok igát szabadított fel, ugyancsak tavaly építettek egy 50 férőhelyes tehénistállót, és egy 32 férőhelyes törzstehenészetet, erre jutott 208 000 forint a jövedelemből, de ne feledkezzünk meg a két nagy, egyenként ötvagonos modern kukoricagóréról sem!

Az istállóban ragyogó tisztaság, rend, erre vigyáz a három kiváló tehenész: Rumszauer György, Lötscher Konrád és Schilling Ede, akik jó szakemberei a tehenészetnek, és minden állat búját-baját, rigolyáját ismerik, de szeretik is őket a jámbor tehénkék, meg is hálálják a gondoskodást: a fejési átlaguk istállóátlagon mérve: 13,3 liter, ez a gyakorlatban a megyei harmadik helyet jelenti az Uj Életnek, ami nem kis dolog!

Látták volna Bősz Flórián ragyogó arcát, amikor a sertéstenyészetről beszélt!

— Ez a mi büszkeségünk — mondja és mutatja a ragyogóan tiszta ólakat. — Van 10 törzskönyvezett kocánk, ellési átlaguk 9,7. Országosan is kiváló. A hízlalási rész is nagyon jó, mert kilenchavonta mindig leadunk 102—150 hagon-hússertést az Állatforgalminak, ami biztos pénzt, biztos előleget jelentett.

— A búzatermésünk a jég nem verte helyeken 10.4 q volt átlagosan, ahol meg az elemi csapás tépte, ott is elértük az átlagos 7.92-őt — de többre van szükségünk.

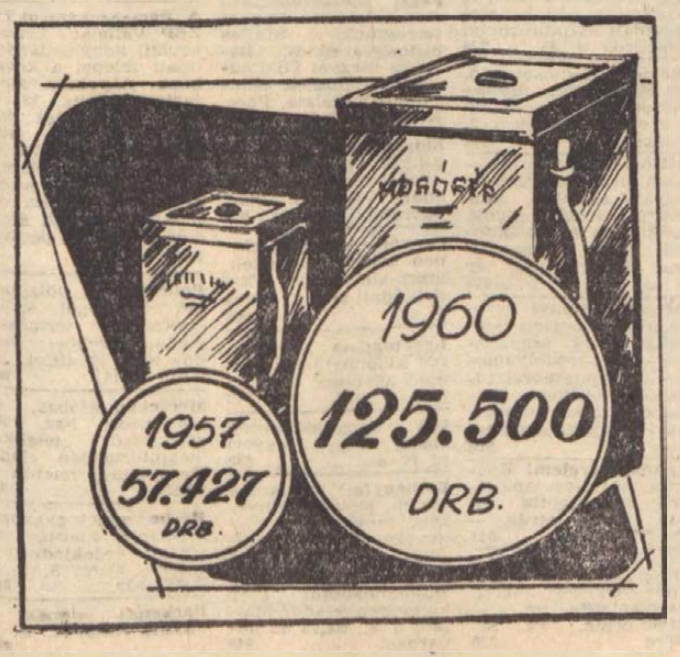
— Mellékesen téglát is égetünk, mintegy 80 ezer darabot és ez újabb pénzt hoz a konyhára — teszi hozzá nevetve Bősz elvtárs.

Jó a tsz kollektivája, ahol magyarok és németek jól megértik, szeretik, támogatják egymást. Ott van a vezetésben a kiváló brigádvezető: Schilling Antal, az ezermester Hähn József, Krizmanits József, Alsó Adolfné, Schingl Flórián, Gráf Ferencné, Beck Nusi, meg a leendő élete párja, a Gráf Simon, továbbá Kapits József és a többi szorgalmas, becsületes ember, akik szívvel-lélekkel a közösért, a termelőszövetkezet erősödésén dolgoznak és a pénzügyi szakember, Anschau Adolf számolgatja is: mintegy 46 forint körül lesz a munkaegységenkénti pénz és termény, és hogy valami örömet a pécsieknek is szerezzünk:

— Napokon belül megnyitjuk sajáttermésű boraink kimérését a Bajcsy Zsilinszky utcában.

A monyoródi példa mutatja: kéz a kézben, a tsz-ben kitűnően kisegíti egymást a magyar és a német anyanyelvű dolgozó! Csak akarat kell!

(SZIGETI)

SPORT

A megye legjobban sportoló kiegészítő parancsnoksága

A közelmúltban alakult meg a megyei kiegészítő parancsnokságon a sportbizottság. Mindjárt munkához láttak. Legelőször sportdélutánokat szerveztek, ahol megfelelő sportolási lehetőséget biztosítottak a parancsnokságon dolgozók részére. Aztán a járási kiegészítő parancsnokságok bevonásával öt sportágban versenysorozatot írtak ki.

Röplabdában, sakkban, tekében, céllövészetben és gránátdobásban mérték össze erejüket az alkotmány napja tiszteletére kiírt versenyeken, a kiegészítő parancsnokságok legjobb sportolói. A versenyeken a mohácsiak szerepeltek a legjobban, akik elnyerték „A megye legjobban sportoló kiegészítő parancsnoksága" címet. A verseny részeredményei: **pisztolylövésben** 1. a megyei kiegészítő parancsnokság, 2. a mohácsi járási kiegészítő parancsnokság. **Kispuska lövészetben:** 1. a pécsváradi járási kieg. par.-ság, 2. a siklósi jár. kieg. par.-ság. — **Kézigránát távés céldobásban** 1. a mohácsi jár. kieg. par.-ság, 2. a siklósi jár. kieg. par.-ság. — **Tekeversenyben** 1. a pécsi jár. kieg. par.-ság, 2. a mohácsi jár. kieg. par.-ság. — **Sakkversenyben** 1. a mohácsi jár. kieg. par.-ság, 2. a megyei kieg. par.-ság. **Röplabdában** 1. a szigetvári jár. kieg. par.-ság, 2. a mohácsi jár. kieg. par.-ság. Egyénileg az egyes versenyszámokban a legjobban szerepeltek: Pisztolylövés: Bácskai tiszt (megyei kieg. par.-ság), kispuskalövészet: Strumpf tiszt (sásdi kieg. par.-ság), kézigránát távdobás: Hartmann tiszt (siklósi jár. kieg. par.-ság), kézigránát céldobás: Szóka tiszthelyettes (sellyei kieg. par.-ság).

A labdarúgó-játékvezetők nyári táborozása

Augusztusban a labdarúgó-játékvezetők is edzőtáborban vettek részt. A négynapos bólyi edzőtáborozás tapasztalatairól érdeklődtünk Diamant Gyulától, az egyik résztvevőtől.

— *A főcél a kollektív szellem javítása, a vidék és Pécs közötti kapcsolat jobbá tétele és az egységes játékvezetés kialakítása volt. Ezeket a célokat, azt mondhatjuk, elértük. A négy nap alatt szakmai és emberi vonatkozásban egyaránt közelebb kerültek egymáshoz a Baranya megyei játékvezetők.*

— Miből álltak a foglalkozások a bólyi táborban?

— *Délelőttönként elméleti foglalkozások folytak, amelyek egyrészt a szabályok ismertetéséből, másrészt a hozzászólásokból, vagyis a vitából álltak. Megvitattuk például a lesállás egyes kérdéseit. Nagyon érdekes és tanulságos volt a világbajnokság játékvezetéseiről szóló beszámoló, előzőleg ugyanis néhányan közülünk részt vettek a tatai edzőtáborban és ott volt erről szó. Bizonyos újításokat fogunk meghonosítani a játékvezetésben, amelyek a keményebb játék kialakulását fogják eredményezni, a testerő szélesebbkörű kihasználását.*

— Mi volt a táborozás gyakorlati része?

— *A délutánonkénti futballmérkőzéseken mi bíráskodtunk, egy meccset hárman vezettünk le. Így egyénenként elbírálhattuk mindenkinek a hibáit, erényeit, és a mérkőzések utáni értékelések nagyon sok hasznos tapasztalattal gyarapították ismereteinket. Voltak egészen érdekes meccsek, így a Pécsi Vasút—Pécsbányatelepi Bányász, a Porcelángyár és az egy osztállyal alatta játszó helyi csapat mérkőzése — amelyet, meglepetésre, megnyertek a bólyiak.*

— Az elmondottakon kívül mit szűrtek még le a négynapos táborozás alatt?

— *Azt, hogy Bólyban sportszerető emberekben nincs hiány. Sok gondot jelentett nekünk, hogyan oldjuk meg a táborozást, a költségeket mi magunk vállaltuk, de helyet alig találtunk. Mindenki elutasította a kérésünket, de Bóly, amint meghallotta, miről van szó, azonnal segítségünkre sietett. A rögtönzött tanácsülésen vállalták az edzőtábor megrendezését. És mondhatom, számunkra nemcsak ez a felejthetetlen segítőkészség volt nagy öröm, hanem az a szép környezet, a festői park és a futballpálya környezetének szinte az országban is egyedülálló szépsége.*

— Hogyan érezték magukat a résztvevők és mivel töltötték szabadidejüket?

— *Talán legelőször is még valakinek kell köszönetet mondanom: az állami gazdaságnak a pompás ellátásért. Reggelire korlátlan mennyiségű kávét ittunk, korlátlan mennyiségű finom fehér kenyérrel, és fejvágottal vagy sajttal, pótlásként. Ebédre sokszor irdatlan mennyiségeket fogyasztottunk, úgyszintén uzsonnára és vacsorára is. Azt meg a Sörgyárnak köszönhetjük, hogy bőséges sör is volt, hatalmas sörcsaták folytak. Persze, ha már a csatáknál tartunk, nem szabad elfeledkezni a vízipóló meccsekről, Bóly szép új fürdőjében, és persze, a kártyacsatákról. Meg kell említenem Bors Csumit, aki a Sörgyár részéről nemcsak az ellátásról, hanem a fogyasztásról is gondoskodott, szerencsére ... Végül nyugodtan állíthatom, hogy ha mindenki annyit gyarapodott tapasztalatokban, mint amennyit testsúlyban, akkor nincs semmi hiba. De azt hiszem, valóban mindannyiunk számára nagyon jelentős, nagyon hasznos volt ez a négy nap, és remélem, hogy sokban javul majd az egységes játékvezetés is a megyében.*

Javaslatok a labdarúgó-világbajnokság új lebonyolítására

Még a svédországi világbajnokság eseményeitől, eredményeitől hangos a futballvilág, de már hallatszanak olyan hangok is, hogy feltétlenül reformra szorul a világbajnokság lebonyolításának rendszere. Mert igaz, hogy Brazília az 1958. évi világbajnokságot megérdemelten nyerte, de arról már folyik a vita, mi lett volna a további igazságos sorrend. Hallatszanak olyan hangok is, amelyek a világbajnoki program túlzsúfoltságát, erőltetett iramát kifogásolják.

Megszólalt Holger Bergerus, a nagy sikerrel megrendezett világbajnokság fő szervezője, a Svéd Labdarúgó Szövetség főtitkára. Igen érdekes a véleménye:

— Svédország bejutott a világbajnokság döntőjébe, s már emiatt is sikeresnek kell tartanom a torna lebonyolítási rendszerét. De ettől eltekintve az a meggyőződésem, hogy ki lehetne dolgozni egy olyan rendszert, amely a részvevő csapatok számára igazságosabb lenne, mint a mostani. Jobb lenne, ha a világbajnoki döntőtornába nem tizenhat, hanem csak nyolc csapat jutna, ezáltal a torna ideje megrövidülne. A nyolc csapatot két csoportba lehetne beosztani, vagy kisorsolni. Minden csoport két-két első helyezettje kerülne a négyes döntőbe, amelyben körmérkőzést játszanának a világbajnoki címért és helyezésért. Ez biztosítéka lenne annak, hogy a legjobb csapatok feltétlenül bekerülnének a négyes döntőbe, még akkor is, ha esetleg egy mérkőzésükön rossz napot fognak ki. A jelenlegi lebonyolítási rendszerben az is lehetséges, hogy múló indiszpozíció vagy a balszerencse akár a legkiválóbb együttest is végleg kiüsse a további versenyből.

A legközelebbi 1962-es chilei labdarúgó-világbajnokság szervezőbizottságának elnöke, Carlos Dittborn Pinto sem rajong a svédországi játékrendszerért.

— A magam részéről más lebonyolítást ajánlok majd — jelentette ki. — Már a selejtező mérkőzéseket is úgy kell kijelölni, hogy ennél necsak a földrajzi helyzetet, hanem a benevezett csapatok játékerejét is figyelembe vegyék. Ilyen körülmények között számítani lehetne arra is, hogy Amerika több csapatot indíthat a döntőbe, mint eddig. (Ez pedig fontos a chilei futballszövetség pénztárának.) A döntőt én is 16-osra tervezem, mégpedig négy csoportban. A csoportokba el kellene osztani az erősebb és a gyengébb csapatokat. Két-két csapat jutna tovább; újabb körmérkőzési rendszer alapján, két csoportban játszanának pontra és gólarányra. Csak a végén állva maradt négy csapat játszana aztán kiesésre. A két győztes jutna a döntőbe, úgy, mint eddig.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsp.	D. Napló
Ferencváros—MTK	x 2	1 x	2 x 1	1 x 2
Vasas—Ujpesti Dózsa	1 x 2	x 1	x 1	1 2
Győr—Bp. Honvéd	2	x 1 2	2	2
Dorog—Csepel	x	x 2	1 x	1
Tatabánya—Diósgyőr	1	1 2	1	1
Miskolc—Szombathely	x 2	1	x 2	x
Salgótarján—BVSC	1	1	1	1
Szolnok—Bp. Spart.	1 x	1 2	1	x
Debrecen—SZEAC	1	1	1 2	1
KISTEXT—Láng-gyár	1 x	1	x 1 2	1 x
Nice—Toulouse	1	1 2	1 x	1
St. Etienne—Monaco	1	1 x	1 2	x

Győr megye nyerte a megyék közötti atlétikai Béke Kupát

Baranya második lett

A megyék közötti atlétikai kupa döntőjét Győrött rendezték. Mint várható volt, Győr, Baranya és Békés megye férfi és női válogatott csapatainak küzdelméből Győr megye került ki győztesen. A győrlek női versenyzőiknek köszönhetik sikerüket, hiszen a férfi pontversenyt Baranya nyerte, Győr megye csak a női számokban szerzett pontelőnyével biztosította végső győzelmét. Megyénk atlétái közül Lukács nevéhez fűződik a legjobb teljesítmény, aki 70 m-t dobott gerellyel. A verseny részletes eredményei.

FERFIAK. 100 m síkfutás: 1. Csiszár (Győr) 11. 2. Marosvölgyi (Békés) 11.2, ... 4. Varga (Baranya) 11.5, 5. Szlávicsek (Baranya) 11.6. 400 m síkfutás: 1. Fogarassi (Baranya) 51.5, 2. Nagy (Baranya) 52.4. 1500 m: 1. Kiss (Győr) 3:52.8, 2. Révész (Baranya) 4:04.5, 3. Somorjai (Baranya) 4:07, 400 m gát: 1. Wagner (Baranya) 58.4, 2. Medovárszki (Békés) 59, 3. Szécsei (Baranya) 60.4. 3000 m akadály: 1. Radnai (Békés) 9:05.8, 2. Kardos (Baranya) 9:35.6, ... 4. Hollósi (Baranya) 10:24. Magasugrás: 1. Medovárszki (Békés) 190, 2. Szabó (Győr) 180, ... 5. Varga (Baranya) 165. 6. Wagner (Baranya) 115. Távolugrás: 1. Kovács (Békés) 649. ... 4. Varga (Baranya) 588, 5. Szécsei (Baranya) 585. Súlylökés: 1. Hevesi (Békés) 14.58, Bárány (Győr) 14.24, ... 4. Farkas (Baranya) 12.02, 5. Weber (Baranya) 11.49. Gerelyvetés: 1. Lukács (Baranya) 70, 2. Guth (Békés) 59.23, ... 4. Weber (Baranya) 52.83. Diszkoszvetés: 1. Szabó (Győr) 45.08, 2. Borbás (Baranya) 41.32, ... 6. Farkas (Baranya) 35.40, 4x100 m váltó: 1. Baranya 3:26.4, 2. Győr 3:30.6.

NŐK. 100 m: 1. Varga (Békés) 12.8, ... 4. Rubintné (Baranya) 12.8, 5. Gerber (Baranya) 12.3. 4.0 m: 1. Kaposi (Baranya) 63.9, ... 4. Varga (Baranya) 66.7, 80 m gát: 1. Bácskai (Győr) 11.8, 2. Horváth (Győr) 13.3, 3. Schuszter (Baranya) 13.7, ... 6. Nászai (Baranya) 14. Magasugrás: 1. Bácskai (Győr) 145, ... 4. Schuszter (Baranya) 135, 5. Nászai (Baranya) 130. Távolugrás: 1. Tóth (Győr) 530, 2. Petró (Győr) 497, ... 4. Rubintné (Baranya) 475. Diszkoszvetés: 1. Bekovics (Győr) 39.86, 2. Tóth (Baranya) 35.52, ... 5. Kiss (Baranya) 31.10. Súlylökés: 1. Kiss (Baranya) 11.36, 2. Tóth (Baranya) 11.23. Gerelyvetés: 1. Rigó (Békés) 35.70, 2. Tóth (Baranya) 34.56, 4. Kiss (Baranya) 30.87. 4x100 m: 1. Győr 1:49, 2. Baranya 1:52.4. A pontverseny végeredménye: 1. Győr 171, 2. Baranya 153, 3. Békés 124. Férfi pontversenyben 1. Baranya 88, 2. Győr 86, 3. Békés 85 ponttal. Nők: 1. Győr 85, 2. Baranya 69, 3. Békés 49 ponttal.

Közlemények

— BEIRATÁS a Pécsi Balettmunkaközösségbe szeptember 1—6-ig, naponta du. 5—7. Színház tér 2. I. em. Oktatók, Blauhorn, Greguss, Stefán.

*

A pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikum igazgatósága értesíti tanulóit, hogy a tanévnyitó ünnepélyt szeptember 1-én délelőtt 10 órakor tartja. Gyülekezés a tantermekben fél 10 órakor. Megjelenés sötét ruhában és intézeti sapkában.

*

Talált tárgyak: 5 pénztárca pénzzel, valamint különböző összegű pénz, pénztárca nélkül, egy karóra, egy törülköző, egy fésű, egy csomó kulcs. Fenti tárgyakat jogos tulajdonosa a pécsi városi rendőrkapitányságon (Pécs, Hunyadi János út 11. szám alatt) átveheti.

*

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető Misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat augusztus 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12,15 és 13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes. Ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a tallga út elejétől, a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.

*

A Széchenyi Gimnázium tanévnyitója szeptember 1-én, hétfőn délután 4 órakor lesz. Megjelenés ünnepi öltözetben.

*

Az Egyetem utcai Általános Iskola Igazgatósága a tanulóifjúság tudomására hozza, hogy az ünnepélyes tanévnyitó szeptember 1-én délután 5 órakor lesz, melyen a tanulók megjelenése kötelező. — A karénekesek részére augusztus 29-én, pénteken 9 órakor próbát tartanak az iskolában.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. augusztus 28-i, csütörtöki műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Dráva menti népdalok. — Pogányi esték. Riport. — Egészségügyi tanácsadó. — Baranyai horvát népdalok.
17.00: Német nyelvű műsor. Vidám német tánczene. — Hírek a gyönki járásból. — Hova tartozzék a nagymányoki új lakótelep? — Jegyzet. — Suppé: Boccaccio — Induló — Geri bácsi, a sofőr. Riport. — Fúvószene Weimarból.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Fiatalok klubja. Kíváncsiak társasága.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Keringők.
18.45: Kommentár.
18.50: Keringő-műsor folytatása.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Magyarnóták. — II. Tánczene.

Váltson takarékbetét-könyvet!

MOZI

Park: Örvényben (5, 7, 9 órakor)
Kossuth: Kopogd le a fán (5, 7, 9 órakor)
Petőfi: Kopogd le a fán (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: Aranypók (5, 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Az én felelősségemre (6, 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Több mint gyanu (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Moulin Rouge (7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Ne várd a májust (6, 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): 420-as urak I. rész (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Anatol úr kalapja (fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Második asszony (fél 9 órakor)

TÁNCESTÉLY

lesz 30-án, szombaton este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában.

KÉZIMUNKA TANFOLYAM

kezdődik szeptember 9-én, kedden délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. Tanít Cser Ferencné. A tananyagban egyszerűbb és nehezebb hímzések, horgolások, kötésfajták, népi kézimunkák szerepelnek. Beiratkozás a művelődési ház irodájában naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 3-án, szerdán Pécs város Művelődési Házában. Tanít Cser Ferencné. Kezdők tanfolyama délután 5 órakor, haladóké 7 órakor kezdődik. Beiratkozás az irodában naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig. A tanfolyam 3 hónapos, részvételi díj 60 forint.

BALETTISKOLAI BEIRATÁSOK

Pécs város Művelődési Háza balettiskolájába (Bártfai Márta és Jankovich Erzsébet tanárnők) szeptember 1—5-ig a művelődési ház irodájában délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig. Beiratási díj 15 forint.

Agyonlőtte menyasszonyjelöltjét — *halálra ítélték*

A pécsi megyei bíróság most vonta felelősségre *Bognár Ferenc* büntetett előéletű pécsi lakost. A vádirat szerint, Bognár Ferenc — akit a bíróság azelőtt fegyverrejtegetésért és hétrendbeli betöréssel elkövetett lopásért már elítélt — elhatározta, hogy menyasszonyjelöltjét elteszi láb alól, mert kiábrándult belőle. Ezért azzal az ürüggyel, hogy szeretné keresztszüleinek bemutatni, ez év május 20-án a tizenhét éves leányt kicsalta Horváthertelendre. Itt elvitte keresztszüleihez, majd kiment vele az erdőbe. Itt nyolc-tíz lépésről hátulról belelőtt. Amikor a szerencsétlen leány a lövéstől megsebzetten elesett, Bognár Ferenc egész közelről, homlokába is beleeresztett egy golyót, amely a leány azonnali halálát okozta.

A gyilkosság elkövetése után Bognár Ferenc elbújdosott, a leányt pedig tíz nap múlva találták meg az erdőben. Bognár különböző helyeken tartózkodott és csak ez év július 7-én fogták el. Bujdosása közben 250 forintért eladta azt az órát, amelyet menyasszonyjelöltje használatra adott át neki. Bognár 2 kézigránátot, több pisztolyt, kispuskát és ehhez való lőszert tartott birtokában jogtalanul.

A pécsi megyei bíróság ezért Bognár Ferencet egy rendbeli gyilkosság, egy rendbeli robbanóanyag, egy darab fegyver és lőszer rejtegetéséért, valamint egy rendbeli sikkasztás büntette miatt halálra ítélte. Az ítélet ellen a védő és a vádlott enyhítésért fellebbezett.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok:
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10 sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Szép és divatos cipőt, szandált
készíttessen
A SZENTLŐRINCI CIPÉSZ KTSZ-NÉL!
Vállalási idő 1 hét.
Mindenféle cipőjavítást VÁLLALUNK!

Tűzhely-, kályhajavítások,
felújítások, mindennemű
LAKATOSMUNKA
megbízható, gyors kivitelben a
FINOMMECHANIKA lakatos részlegénél —
PÉCS, Rét u. 27. Tel.: 31-92

Egyszobás, konyhás lakást keresek költség térítéssel. Főútvonalon házhely eladó. — Telefon: 46-04. 228

Szaván, 48. sz. ház gazdasági épülettel eladó. Állomás 5 perc. 225

Varrógépműszerészt, nagy gyakorlattal felvesz azonnal a kaposvári mértékszabóság. Május 1. utca 29. 224

Szakmunkás felvétel! Azonnali belépésre alkalmazunk: egy fő marós-esztergályos, — egy fő önállóan dolgozó gumis (vulkanizáló), egy fő önállóan dolgozó autófényező szakmunkást. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár, Zárda u. 2. sz. 221

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky utca 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

A nagypeterdi fmsz szeptember 1-i belépéssel boltvezetőt keres a nyugotszenterzsébeti ital- és kisker boltjába. Fizetés a besorolás és forgalom szerint. Önéletrajzzal és erkölcsi bizonyítvánnyal jelentkezni lehet a központi irodában. Nagypeterden. 220

Beköltözhető ház eladó. Kertváros, Nyárfa u. 8. Érdeklődni: Majláth u. 24. 939

Bort 16.— forintért, — 12 fokosat. Ott Bélától vásároljon! Báthori u. 15. sz. Feljárat nem a kapu alól, hanem a kertből. 223

Szép fényképet készíttessen Udvarinál. Mágocson. Amatőrmunkák kidolgozása. Meghívásra helyszínen fényképezek. 203

350-es oldalkocsis motorkerékpár és külön oldalkocsi eladó. Zsolnay u. 42. Gádor. 929

Hegyszentmárton hegyen 165. pince, 800 négyszögöl szőlővel, felszereléssel, esetleg termléssel eladó. Érdeklődni: Pécs, Lenke u. 4. Nagy Sándornál, mindennap 17—18. — 30-ig. Levélben bármikor. 936

Szombat este a Parkmoziban elvesztettem Szabó József névre szóló összes igazolványomat. A becsületes megtalálót 100 forint jutalomban részesítem. 935

Két ágy kiadó. Szilágyi Dezső utca 28. 926

Eladó fakeretes terrasz ablak, 260x120 és egy kisméretű konyha szekrény, egy kevéssé használt asztalitűzhely. Mártírok u. 45. 923

Rövid fa-mosóteknő, 60 és 98 literes boroshordó, 70x50 zománcüst eladó. Homok u. 3. Alagsor. 949

Hálószobák, konyhagarnitúra, szekrények, ágyak, asztalok, varrógép, virágállványok, székek és egyéb bútorok nagy választékban. Bárány, Hal tér 1. sz. 925

Orvostudományi egyetemünk albérleti szobákat keres szeptember 1-től, tanfolyamos ápolónők számára. Címeket levélben Rákóczi út 2. sz. (munkaügyi csoport) alá kérjük. 923

Építők figyelem! Eddigletta. 14 m-es, épületgerenda, szalufa eladó Vincsu István, — Pusztamalom. 921

Egy A. P. 301-es televíziós készülék eladó. Cím: Györeí József, Tarcsapuszta, up. — Szentlőrinc. Vá. Bicséről. 920

578 négyszögöl szőlő, termésével együtt eladó a Mecsek legszebb részén, vikendház, pince, ciszterna. Rákóczi út 38. sz., bádogosműhely. 917

Beköltözési lehetőséggel 3 szoba, hallos, — modern öröklakás eladó. Érdeklődni: Rákóczi út 38., bádogosműhely. 918

Pécsi építkezéseinkre férfi segédmunkásokat felvesznünk. Szállás biztosítva nincs. Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 8. 916

Singer varrógépek, — süllyesztős, szekrényes szabó-varrógépek eladók, Varrógépraktár, Városház utca. 908

Fonyód—Alsó-Bélatelepen kisebb villatelek, áron alul eladó. Érdeklődni: Dárda utca 4. sz. 906

Egyetemista lány keres különbejáratú szobát, elláttással is. Telefon: 23-37. 912

Egy konyhaszekrény eladó, Pécs, Megyeri út 10. sz. 885

Keményfa hálószoba olcsón, stelázsi, varrógép, szekrények, — ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. 883

Hálószobabútor szép kivitelben eladó, Majláth u. 8., balra az udvarban. 945

Órát, frógépet, fényképezőgépet, távcsövet, gramofont, rádiót, lemezjátszót, harmonikát, régi könyveket veszek és eladok. — Wágner, Rákóczi út 73/a. sz. 839

Házhely, gyümölcsös, 217 négyszögöl beültetett terület eladó, Rigó utca 14. Bővebbet: Báthori u. 14. szám alatt. 651

A Pécs-Szekszárdi TÜZÉP Vállalat értesíti vevőit, hogy leltározás miatt telepei a következő napokon zárva tartanak: aug. 29. és 30-án pécsi 1. sz., szigetvári telepek, aug. 30-án siklósi, villányi, sellyei, sásdi telepek, aug. 31-én és szept. 1-én pécsi 2. sz. és mohácsi telepek, szept 1-én komlói és pécsváradi telepek.

Pellérden, a völgyben 584 négyszögöl szőlő, épülettel, termésse eladó. Bővebbet: Sándor utca 22. üzlet, telefon 42-19. 861

Mecseken szobás, — komfortos ház, 300 négyszögöl telekkel beköltözhetően eladó. Érdeklődni: telefon — 43-63. 857

Bérbe vennék gyakorló zongorát, megegyezés szerint. Érdeklődni: — Komló, Fürst S. u. 6. Tel: 13-19. 860

Parkettát vennék. — Váradi Antal u. 1. 875

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 203. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. AUGUSZTUS 29.

A mezőgazdasági felvásárlásról, a Központi Népi Ellenőrző Bizottság jelentéséről, a tudományos minősítés rendszeréről

tárgyalt a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtöki ülésén a tudományos minősítés rendszerének továbbfejlesztéséről, a tudományos minősítő bizottság összetételéről tárgyalt, majd kinevezte a tudományos minősítő bizottság új elnökét, titkárát és tagjait.

Ezután a mezőgazdasági felvásárlás helyzetéről tárgyalt. Az 1957—58. gazdasági év eredményei azt bizonyítják, hogy

a felvásárlás új rendszere kedvezően hatott mind a termelés, mind a felvásárlás és az ellátás területén.

A felvásárlás összmennyisége a fő cikkekben megközelíti a kötött rendszer legjobb termésű évében begyűjtött mennyiséget. Lényegesen megnövekedett az állatok és az állati termékek felvásárlása. A kalászosok cséplése jó ütemben halad. Minőségileg a kenyérgabona igen jó, viszont a takarmánygabonák — elsősorban a sörárpa — minősége az átlagos alatt van. Burgonyában a terméskilátások ez idő szerint kedvezőek. A felvásárlások eddigi üteme megfelelő, a szükségleteket teljes mértékben ki tudjuk elégíteni.

Az 1958—1959. gazdasági év hízottsertés-szükséglete fedezésére a jelenlegi állomány elégségesnek mutatkozik, a várható kukoricatermést figyelembevéve a felhizlaláshoz szükséges takarmánymennyiség is biztosított. Az 1958. évi vágómarhafelvásárlási terv teljesítése kielégítő.

A tehénállomány minőségének javulása és a megfelelő takarmányellátottság következtében a tejtermelés jelentős mértékben növekedett és kedvezően alakult a tejfelvásárlás is. Az éves tervet előreláthatólag mintegy százmillió literrel teljesítjük túl. Az év első hét hónapjában 373 millió tojást vásároltak fel, 55 millió darabbal többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. A baromfifelvásárlásban jelentős elmaradás mutatkozik.

A továbbiakban a Minisztertanács megtárgyalta a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság három jelentését.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság országos vizsgálatot

(Folytatás a 2. oldalon)

Az MSZMP Központi Bizottságának üdvözlete Finnország Kommunista Pártja Központi Bizottságához

Finnország Kommunista Pártja Központi Bizottsága

Helsinki,

Kedves Elvtársak!

Pártjuk megalakításának 40. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága harcos testvéri üdvözletét küldi Finnország Kommunista Pártja Központi Bizottságának és minden tagjának.

A magyar kommunisták ismerik és nagyra becsülik nagymultú pártjuk hősi harcait a finn nép boldogulásáért, a nemzetközi munkásmozgalom céljainak eléréséért. Sok sikert kívánunk a béke fenntartásáért, a demokratikus erők tömörítéséért és a szocializmus győzelméért a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt vívott további fáradhatatlan harcukhoz.

Elvtársi üdvözlettel

A MAGYAR SZOCIALISTA MUSKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA.

A jövő héten kezdődik Genfben az atomerő békés felhasználásával foglalkozó értekezlet

Genf (MTI)): Mint a Reuter jelenti, a jövő héten nagyjelentőségű értekezletre ülnek össze az atomtudósok Genfben.

Az értekezlet, amelyet az ENSZ égisze alatt rendeznek, az atomerő békés felhasználásával foglalkozik majd és két hétig tart. A két hét alatt a tudósok összesen 77 ülésen számolnak majd be arról, hogy mi történt már eddig és milyen lehetőségek vannak az atomerő békés felhasználására. Az értekezleten az ENSZ több mint hatvan tagállamának, illetve különleges szervének képviselői vesznek majd részt.

Az értekezlet célja, hogy a világ tudósai közkinccsé tegyék azokat az eredményeket, amelyeket a nukleáris erő különböző területein történő felhasználásában értek el. E célból hatalmas mennyiségű tudományos okmányt tesznek majd közzé, valószínűleg jóval többet, mint bármilyen eddigi szakmai értekezleten. A becslések szerint több mint 550 tonna ilyen tudományos okmányt bocsátanak majd az értekezlet részvevői rendelkezésére.

Nagy érdeklődéssel várják a szovjet tudósok beszámolóját a termonukleáris kutatásokban elért eredményeikről. Az értekezlet egyik legérdekesebb pillanata az lesz, amikor a szovjet tudósok a plenáris üléseken, illetve az értekezlet keretében rendezett kiállításon ismertetik majd eredményeiket.

Szeptember 1-től módosul az utasforgalomra vonatkozó vámrendelet

Ezer forint értékű árut lehet vámmentesen behozni

A Magyar Közlöny 77. száma közli a külkereskedelmi miniszter rendeletét, amely az utasforgalomra vonatkozó vám jogszabályokat módosítja.

A rendelet módosításával kapcsolatban a vámőrség országos parancsnokságán elmondották, hogy a vámmentes utiholmikon, az utazás céljának és időtartamának megfelelő ruházati cikken és utiélelmen kívül, belföldi fogyasztói áron számítva, ezer forint értékű árut lehet vámmentesen behozni, míg korábban kétszáz forint vámkedvezményt élveztek az utasok. A rendelet részletesen felsorolja, hogy az egyes cikkekből egy-egy személy mennyit hozhat be. A hatósági orvosi bizonyítványban előírt nagymennyiségű gyógyszerekért tíz százalékos vámot kell fizetni.

A kereskedelmi jellegű, vagy rendeltetésű árut az utastarifa alapján nem szabad vámkezelni.

Az utasoknak az általuk hozott vámköteles árukról árunyilatkozatot, úgynevezett jegyzéket kell adni, a tárgyak részletes felsorolásával. A felsorolást azonban mellőzni lehet, ha az utas büntetőjogi felelősség mellett írásbeli nyilatkozatot ad arról, hogy az általa behozott vámköteles áru együttes belföldi fogyasztói ára nem haladja meg az ezer forintot, azok mennyisége nem kereskedelmi jellegű és nem ilyen rendeltetéssel hozta.

Az utasforgalomra vonatkozó vámrendelet módosítása szeptember 1-én lép életbe.

Tanévnyitás előtt a komlói vájártanuló iskolában

Kétszáz elsőéves tanulót vettek fel ebben az évben
Még mindig kevés bányászgyerek jelentkezik vájártanulónak

Ebben az évben kétszáz új tanuló kezdi meg a tanulást a komlói vájáriskolában. A tizennégy-tizenhat éves fiatalok a hároméves képzésű, a tizenhat éven felüliek pedig a kétéves képzésű iskolát végzik majd el.

Örvendetes jelenség, hogy ebben az évben már jóval többen jelentkeztek vájártanulónak, mint az elmúlt években. Háromszáz jelentkező közül kellett kiválasztani a kétszáz, felvételre kerülő legrátermettebb fiút.

Ebben az évben már a toborzásnál is nagy segítséget jelentettek az iskola tanulói. Szabadságuk ideje alatt ki-ki a szülőfalujában elbeszélgetett a barátaival, elmondták milyen az élet az iskolában, milyen élet vár majd rájuk az iskola után és hívták őket, jöjjenek Komlóra.

A tanulók többsége Baranya, Tolna, Somogy és Csongrád megyei. A bányászszülők gyermekei közül már többen jelentkeztek vájártanulónak, mint az elmúlt években, de még mindig csak kis hányadát teszik ki az összes jelentkezőnek. Komlóról összesen huszonnyolc bányászgyerek jelentkezett, de közöttük kevés az olyan gyerek, akinek a családja már régi komlói bányász.

Az iskola épületében jelenleg a tanévnyitás előtti nagy takarítás és tatarozás folyik. Kicserélték a gőzfűtés hibás radiátorait, kifestették a tantermeket, lakószobákat, hogy igazán otthonos, tiszta, szép környezetben indulhasson meg szeptember nyolcadikán a tanítás.

Száznyolcvannégy elsőéves már itt is van az iskolában. Egyelőre csak inkább szórakoztató jellegű foglalkozásokon vesznek részt. Ismerkednek Komló és a bányászat történetével, idős bányászok beszélgetnek velük a bányászok múltbeli életéről és megismertetik velük a mai bányászéletet.

A tanév megindulása után már az első évesekre is komoly munka vár majd a tanbányában. A kétéves képzésű első évesek hetenkint már három napot, a hároméves képzésű elsőéves tanulók pedig két napot töltenek majd el munkával a tanbányában. Harminc főnyi harmadéves tanuló pedig már teljesítménybérben dolgozik a tanbányában a tanterv szerinti munkákon.

Az ez évben végzett tanulók már dolgoznak a komlói bányákban. Az üzemek igen megvannak elégedve a munkájukkal. Tizenkilencen viszont tovább folytatják a tanulást a bányaipari technikumban, hogy majd technikusként, vagy ha további tanulásra is vállalkoznak még, mérnökként térjenek vissza a komlói bányákba. Az út mindenesetre nyitva áll előttük — és minden vájáriskolás előtt — a legmagasabb műszaki képesítés megszerzéséhez is.

Kikelt az egymilliomodik csibe a pécsi keltetővállalatnál

A pécsi keltetővállalatnál — az ország legnagyobb „csibegyárá"-ban — érdekes jubileumot ünepelnek: kikelt az egymilliomodik csibe. A vállalat ez évi terve 960 000 volt, de ezt már hetekkel ezelőtt túlhaladták. A keltetőgépek előreláthatóan szeptember közepéig dolgoznak és addig még mintegy negyvenezer csibe kerül ki a „gépkotlós"-ok alól.

1952-ben indult a pécsi keltetővállalat s az első évben még csak 300 ezer csibe kelt ki, egyharmada se az ideinek. A vállalat szakemberei úgy számítják, hogy jövőre még jobb eredményt tudnak elérni. Már ebben az évben is ellátták naposcsibével a megye valamennyi községét és csupán a termelőszövetkezetek mintegy százezret vásároltak meg. — Különösen nagy volt az érdeklődés az előnevelt csibék iránt. Ezekből még más megyébe is szállítottak; többek között Tolnába, Somogyba és Zalába. Mindenütt igen dícsérik a pécsi keltetővállalat „termékeit": egészségesek a csibék és így eredményesen tudják felnevelni őket.

Tíz autómentő kocsi az országutakon

Az idei nyáron a balatoni útvonalakon mozgósegélyszolgálatot tartottak fenn az autósok, motorosok számára, amely nagyon hasznosnak mutatkozott. Az itt szerzett tapasztalatok alapján a jövő héttől kezdve tíz autómentő kocsi teljesít majd szolgálatot az országutakon. Ha valahol elromlik egy autó, vagy motorkerékpár, akkor a tulajdonos Budapesten a VII. számú autójavító vállalathoz, vagy pedig az I. számú autójavító vállalathoz fordulhat segítségért. Ha a baj az ország más részén adódott, akkor a szegedi, a szombathelyi, a debreceni, a pécsi, a győri, vagy a miskolci autójavító vállalatokat hívhatja telefonon, ahol ügyeletes szolgálatot tartanak, s az autómentő kocsit azonnal a helyszínre küldik. Az autómentő kocsikat közületek és magánosok egyaránt igénybe vehetik.

Megkezdődött a sorozás

A Zsolnay kultúrházban négy napja folyik a sorozás. A kultúrház egyik szerény kis szobájának ajtaján papírtábla: szociális bizottság. Bent ül az asztal egyik oldalán Kesztyűs József százados és Szabó Gyuláné, az I. ker. tanács szociálpolitikai csoportjának munkatársa. Az asztal másik oldalán várakozó székbe meg a fiúk ülnek le. Mindegyiknek az arcán valami tartózkodó várakozás van. Mit akarnak itt tőlem?

Mit is? Most éppen egy barna, középtermetű fiatalember ül le a székbe.

— Foglaljon helyet, Kincsei elvtárs — így kezdi Kesztyűs százados — és mondja el nekünk, volna-e valami probléma otthon, ha ősszel bevonulna?

— Igen — szakad fel a fiúból a megkönnyebbülés — éppen hogy az a nagy probléma, hogy hogyan fognak otthon megélni, ha én bevonulok. Nevelőanyám van, hároméves koromtól ő nevel, van egy kisfia is. Nyugdíjas, azelőtt a porcelángyárban dolgozott, de beteg és most 500 forint a nyugdíja. Hogy fognak megélni, ha én nem keresek?

Kesztyűs elvtárs és Szabó Gyuláné összenéznek, még kérdezősködnek a fiútól, aztán megértően bólintanak.

— Valóban, ez teljesen indokolt. Hát akkor, Kincsei elvtárs, mi fogjuk javasolni egy év szolgálathalasztásra. Azt hiszem, így rendben is van minden.

A fiatalember hálásan és megnyugodva távozik. Kesztyűs elvtárs hívja a következőt, s közben gondterhelten megjegyzi: ennek a fiatalembernek a problémája nem olyan, ami egy év alatt megoldódna. Igy minden valószínűség szerint jövőre is hasonló lesz vele a helyzet.

Vannak persze sokkal könnyebben megoldható problémák. Két fiatalember után, akiknek semmi anyagi problémájuk sincs, komor arccal ül le a kínált székbe egy barna, alacsony férfi.

— Konrád elvtárs, mondja el nekünk, van-e valami problémája a bevonulással kapcsolatban — teszi fel a kérdést Kesztyűs elvtárs és a honvédjelölt felsóhajt.

— A feleségem nem dolgozik, van egy gyerek, nincs még egy éves. Feleségem anyja munkaképtelen, a nővére tartja el.

Itt sincs vitára ok, a fiatalembert fel kell menteni. Kesztyűs elvtárs azonban hozzáteszi.

— Egy év szolgálathalasztás, de Konrád elvtárs, egy év alatt próbálja megoldani a problémát. Reméljük, jövőre sikerül bevonulnia.

Igen, talán egy év alatt elhelyezkedik az asszonyka, a kicsit beadhatja bölcsődébe. A fiatalember megnyugodva föláll és lemegy a nagyterembe, hogy részt vegyén a közös foglalkozáson.

Végül pár perc szünetben megkérdezzük Kesztyűs elvtársat, mik az eddigi tapasztalatok.

— Tavaly és azelőtt csak azokkal foglalkoztunk, akik már az összeíráskor bejelentették problémájukat. Az idén azonban minden egyes bevonulóval, hiszen fél év alatt történhetett a családban olyan esemény, amely indokolttá teszi a felmentést, vagy éppen olyan, amely már lehetővé teszi, hogy a fiatalember bevonuljon. Mindenkiről, akinek tehát valami indokolt problémája van, jegyzőkönyvet veszünk fel, s kérését, a mi javaslatunkkal együtt, eljuttatjuk a Megyei Szociális Bizottsághoz. A bizottságban a Megyei Kiegészítő Parancsnokság, a megyei és városi tanács és a nőtanács vesz részt. A tanács képviselői egyszersmind azt is megállapítják, hogy tudnak-e segéllyel vagy más megoldással segíteni az otthon maradottaknak, s ha ez sikerül, akkor minden további nélkül bevonulhat a sorköteles.

— Lehetséges, hogy eseti és gyorssegélyek is segítenek — mondja Szabó elvtársnő. — És az Országos Nyugdíjintézet is folyósít ún. katonai családi segélyt azoknak, akik rászorulnak.

Még jónéhány napig tart a sorozás a Zsolnay kultúrházban. Még jónéhány napig tart a forgalom és a munka ebben a kis szobában is, ahol azon dolgoznak, hogy a hazának legyen ugyan sok kiképzett katonája, de azért sehol se szűkölködjön a kiképzés idején a család.

A lottó

35. játékhetének sorsolását pénteken tartják. Ezúttal döntik el azt is, hogy az augusztusi öt játékhét közül melyik hét szelvényei vesznek részt a következő heti nyereménysorsoláson.

●

Földrengés

A Földrengés Vizsgáló Intézet készülékei augusztus 27-én 16 óra 18 perc 54 másodperckor 1 100 kilométer távolságból földrengést jeleztek. A készülék legnagyobb kitérése 55,6 milliméter volt. A földmozgás egy órán át tartott.

A Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának tiltakozó jegyzéke a hongkongi angol hatóságok brutális magatartása miatt

Peking (Uj-Kina): A Kínai Népköztársaság külügyminisztériuma szerdán jegyzéket juttatott el Nagy-Britannia pekingi ügyvivőségéhez. A jegyzékben erélyesen tiltakozik a hongkongi angol hatóságok brutális magatartása miatt a Csunghua középiskola önkényes bezárásával kapcsolatban.

A jegyzék a többi között rámutat, hogy augusztus 26-án, a korareggeli órákban, a hongkongi angol hatóságok a Csunghua középiskola tantermeinek „veszélyes állapotá"-ra hivatkozva nagyszámú fegyveres rendőrt küldtek az iskola bezárására. A rendőrök tettleg bántalmazták a tanárokat, az iskola vezetőit, a diákokat, valamint az Uj-Kina-hírügynökség kongkongi szerkesztőségének és három Hongkongban megjelenő kínai lapnak a helyszínen tartózkodó tudósítóit. A kínai újságírók fényképezőgépeit a rendőrök összezúzták.

A jegyzék hangsúlyozza, hogy az angol hatóságok szándékosan szabotálják és akadályozzák a kínai oktatási intézmények munkáját Hongkongban és Kaulunban. Ugyanakkor eltűrik és védelmezik azt a propaganda és más irányú tevékenységet, amelyet csangkajsekista elemek iskolák vezetésének ürügyén a Kínai Népköztársaság ellen kifejtenek.

A Kínai Népköztársaság külügyminisztériuma követeli, hogy az angol kormány fizessen kártérítést az okozott károkért, valamint az áldozatok által elszenvedett sérelmekért és büntessék meg a provokációban részt vett rendőröket. Követeli továbbá, hogy újból nyissák meg a Csunghua középiskolát. Biztosítsák végül a kínai sajtó képviselőinek személyes biztonságát és újságírói munkájának szabadságát.

Az Egyházak Világtanácsa az atomháború ellen

Berlin (DPA): Az Egyházak Világtanácsának Központi Bizottsága csütörtökön délelőtt Nyborgban egyhangúan elfogadta Otto Dibelius berlini püspök határozati javaslatát az atomháború ellen.

A határozatot fel fogják olvasni minden olyan ország templomában, amelyre az Egyházak Világtanácsának hatásköre kiterjed.

Az Opus Pacis békenagygyűlése

Csütörtökön az új városháza dísztermében több száz fővárosi és vidéki katolikus pap részvételével békenagygyűlést tartott az Opus Pacis.

A béke-nagygyűlést Grősz József kalocsai érsek, az Opus Pacis elnöke nyitotta meg és méltatta a stockholmi Béke Világkongresszus jelentőségét.

A Minisztertanács ülése

(Folytatás az 1. oldalról)

folytatott az állami nagy- és kiskereskedelmi készletek mennyiségi és minőségi megóvásáról. A vizsgálat alapján megállapították, hogy

a kereskedelmi árukészletek tárolásának feltételeit jelentős mértékben meg kell javítani,

ugyanakkor szükség van több intézkedésre annak érdekében is, hogy a kereskedelmi dolgozók felelősségérzete megszilárduljon, az árukészletek mennyiségi és minőségi megóvásával kapcsolatos anyagi érdekeltségük nagyobb legyen.

Vizsgálatot folytatott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság a társadalmi tulajdon védelméről a földművesszövetkezetek bolti gazdálkodásában. Megállapították, hogy a társadalmi ellenőrzés a földművesszövetkezeti mozgalom társadalmi hátterének elégtelen kihasználása, a tagságnak az eredményben való csekély érdekeltsége és a választott ellenőrző szervek tagjainak hiányos szakismerete miatt nem képes maradéktalanul érvényt szerezni a társadalmi tulajdon védelmét célzó rendelkezéseknek. A szakellenőrzést a létszámhiány, a felkészültség hiánya és szervezési nehézségek gátolják az eredményes munkában. Sok hiba forrása az, hogy a szocialista kereskedelem állami és szövetkezeti szektora sokhelyütt párhuzamosan működött, feleslegesen kötött le árukészleteket és raktárteret.

Nagyobb arányban kell fejleszteni a szövetkezeti kiskereskedelem bolthálózatát, különösképpen javítani kell a raktárhelyzeten.

Tovább kell erősíteni a szakellenőrzést, gondoskodni kell arról, hogy a választott ellenőrző szervek tagjai részt vegyenek a szakellenőrök által végzett vizsgálatokban.

Budapesten a házkezelési igazgatóságoknál és tatarozó vállalatoknál, vidéken az ingatlankezelő vállalatoknál is vizsgálatot tartott a Központi Népi Ellenőrző Bizottság.

A Minisztertanács határozatokat hozott a Központi Népi Ellenőrző Bizottság vizsgálatain feltárt hibák megszüntetésére és kijavítására.

Ezután a Minisztertanács megtárgyalta a Nehézipari Minisztérium területén a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos helyzetről szóló jelentést, majd folyó ügyeket tárgyalt.

A TASZSZ jelentése

Eisenhower elnök szerdai sajtóértekezletéről

Washington (TASZSZ): Eisenhower augusztus 27-i sajtóértekezletén az újságírók több kérdést tettek fel az elnöknek a kínai partmenti szigetek helyzetéről, amelyeket, mint ismeretes, a csangkajsekisták az Egyesült Államok katonai támogatásával tartanak megszállva.

Az elnök ezekre a kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy *a kínai partmenti szigetek „növekvő jelentőségűek" az Egyesült Államok számára, minthogy a „nacionalisták fegyveres erőiknek csaknem egyharmadát helyezték el e szigetek némelyikén".*

Az elnök emlékeztetett arra, hogy az Egyesült Államok katonai támogatásban részesíti a csangkajsekistákat és „nem tagadja meg kötelezettségeit, illetve azokat a nyilatkozatokat, amelyeket az Egyesült Államok ebben a kérdésben eddig tett".

Megkérdezték az elnököt, milyen formákat és arányokat ölthet az Egyesült Államok katonai beavatkozása ebben a térségben. Egyebek között megkérdezték, lehetséges-e, hogy az amerikai fegyveres erők „taktikai" atomfegyvert alkalmaznak.

Eisenhower kitérően azt válaszolta, hogy *„nem lehet katonai döntéseket hozni", amíg nem ismeretes minden körülmény. Ugyanakkor érzékeltette, hogy az Egyesült Államok nem szándékozik beszüntetni katonai beavatkozását. A másik kérdésre Eisenhower azt válaszolta, hogy a „taktikai atomfegyvert" „csakis az elnök parancsára" lehet bevetni.*

Eisenhower elnök igen ködös megfogalmazásban érintette a közel-keleti helyzetet. Kijelentette, hogy ebben a térségben „olyan légkör alakult ki, amely jobb előrehaladási kilátásokat" nyújthat az Egyesült Államoknak. *Egyetlen szóval sem tett említést az Egyesült Államok olyan irányú terveiről vagy szándékairól, hogy mielőbb eleget tesz az ENSZ-közgyűlés határozatának, amely egyebek között a Libanonban tartózkodó amerikai csapatokra is vonatkozik.*

Megkérdezték az elnököt, módosították-e az Egyesült Államok leszerelési politikáját „a genfi értekezlet döntéseire való tekintettel", vagy pedig az Egyesült Államok még mindig korábbi politikájához ragaszkodik. Eisenhower azt mondotta, hogy az Egyesült Államok egyáltalán nem mondott le politikájának elvéről. Az *Egyesült Államok hajlandó beszüntetni a kísérleteket egy évre.* Ugy véljük — mondotta, — hogy a kísérletek beszüntetését össze kell kapcsolni a nukleáris fegyverekhez szükséges anyagok előállításának beszüntetésével.

Eisenhower sajtóértekezletén részletesen foglalkozott továbbá az Egyesült Államok rakétafegyverkezésének problémájával.

Külföldről JELENTIK

NEW YORK

A rendőrség szerda este New York kínai negyedében egy millió dollár (420 millió frank) értékű ópiumot kobozott el. Öt személyt letartóztattak, köztük három kínai tengerészt, akik a Kalkuttában vásárolt ópiumot az Egyesült Államokba csempészték.

WASHINGTON

Az amerikai tengerészeti hatóságok szerda este kiadott közleménye megerősíti — jelenti az AFP —, hogy az Essex repülőgépanyahajó és négy torpedóromboló, amelyek a Földközi-tenger vizein cirkáltak, utasítást kaptak, hogy induljanak a Nyugat-Csendes-óceánra a 7. flotta megerősítésére. A riadókészültségbe helyezett 7. flotta már 66 hajóból áll, köztük szerepel négy repülőgépanyahajó.

NEW YORK

New Yorkban szerdán ünnepélyes fogadtatásban részesítették a Nautilus amerikai atomhajtású tengeralattjáró tisztjeit és legénységét. Mint ismeretes, a tengeralattjáró a sarkvidéki jégtakaró alatt tett útjáról érkezett vissza.

PALO ALTO

Szerdán este a Palo-altoi kórházban 57 éves korában meghalt dr. Ernest G. Lawrence Nobel-díjas atomfizikus. A neves fizikus még nem rég részt vett a nukleáris robbantások kiderítésével foglalkozó genfi értekezleten.

ALGIR

Csütörtökön Kelet-Algériában El Kantara közelében aknára futott egy katonákat és lőszert szállító francia vonat. A jelentések szerint több kocsi kigyulladt, két katonai és két polgári személy megsebesült.

BRÜSSZEL

A brüsszeli világkiállítás pavilonjainak éttermei közül a lehetséges húsz pontból a legtöbbet — 19.88 pontot — a csehszlovák étterem kapta és ezzel elnyerte a kiállítás nagydíját. A nemzetközi zsűri a felszolgált ételek minősége, a felszolgálás és a környezet figyelembevételével hozta meg döntését.

HÁGA

A Nemzetközi Űrhajózási Szövetség hágai kongresszusa Durant amerikai tudós javaslatára elhatározta, hogy összehívja a rakéták békés felhasználásával foglalkozó nemzetközi értekezletet.

BUENOS AIRES

Az argentin rendőrség bejelentette, hogy béremelésének kivívása végett kész sztrájkba lépni. Cordobában a rendőrök közölték, hogy péntektől kezdve „tétlenül állnak majd posztjaikon" és csak akkor hajlandók közbelépni, ha emberélet kerül veszélybe.

RÓMA

„Az Egyesült Arab Köztársaság Olaszországot eszményi hídnak tekinti, amelyen keresztül reméljük, rendezni lehet az arab országok és a Nyugat kapcsolatait" — mondotta csütörtökön Szeroit Okasa, az Egyesült Arab Köztársaság római nagykövete Kairóból történt visszatérése alkalmával. A nagykövetet előzőleg tanácskozásra kérette kormánya Kairóba.

TAJPEJ

A csangkajsekista Kína hadügyminisztériumának jelentése szerint csütörtökön Tajvan partvidékén amerikai és kuomintangista egységek részvételével légvédelmi gyakorlatokat tartottak.

ATHÉN

Makariosz érsek csütörtökön kijelentette, hogy a ciprusi görögök elszántan harcolnak az angolok ciprusi tervének megvalósítása ellen.

Az érsek hozzátette: „Többé nem bízunk az angol kormányban, mert bebizonyult, hogy politikája nem őszinte". Elérkezett az ideje annak, hogy az ENSZ avatkozzék be végre a „ciprusi drámába" és állítsa helyre a rendet.

Vaszilij Ardamatszkij

A 11-17 jelentkezik

FORDÍTOTTA LAJOS GÉZA

4.

***Gyementyev** a frontról érkező tisztek magabiztosságával rótta az utcákat, akik szerint a város nem veszélyes, rettegéseivel és rendszabályaival együtt is csak része a frontnak. A felderítők jó memóriája most sem hagyta cserben, amikor tisztázta magában az adatokat. A ház kétemeletes, hetesszámú lakás. Lófej és egy patkó van a ház oromzatán. A gazda neve Pável Arvidovics. Van egy lánya is, Ligyia, más nem lakik náluk: Jelszó: „Itt lakik kérem, Nelke katonaorvos?" Válasz: „Nem, itt Focht őrnagy lakik".*

Végre kiért a térre, ami valóban, mint a neve is mondta, hatszögletű volt. Hatalmas ház állt az egyik sarkán. A kapitány azonnal tudta, hogy ez a hármas számú objektum. A parancsnokság épülete előtt gépkocsik feketéllettek, a homályban az őr alakja rajzolódott ki. A saroktól a második ház pedig a lófejes volt.

Gyementyev már elindult felé, hirtelen azonban elfordult, s átment a téren a parancsnokság épületéhez. Villámgyorsan fogamzott meg benne az az elhatározás, hogy bemegy oda. A kapitánnyal gyakran előfordult, hogy az ilyen hirtelen ötletek eltérítették eredeti szándékától. Eddig még mindig siker koronázta merész sakkhúzásait. De mi lesz ennek a vége?

Az őr némán útját állta.

— A nyolcadik hadosztály törzstisztje vagyok — mondta szigorúan Gyementyev. — Azonnal beszélnem kell Rellich ezredessel.

***Az őr** még most sem szólt egy szót se, de az utat már nem állta el. Nyilván azért tétovázott, mert nem volt tisztában azzal, mit kell ilyen esetben tennie.*

— Hívja az őrparancsnokot — segítette ki az őrt kétségbeeséséből.

— Rögtön! — Az őr rohant az ajtóhoz s megnyomta a csengőt.

Öt perc is beletelt, mire egy álmosképű őrmester előbújt.

— Mi az, mi baj?

— Ez a tiszt a nyolcadik hadosztálytól jött, s Rellich ezredest keresi — jelentette az őr sóváran.

— Az őrmester lejött a lépcsőn, odament Gyementyevhez, s gyanakodva méregette az arcát.

— Mi az, talán az égből pottyant ide? — kérdezte gúnyosan.

— Kérem, hogy olyan hangon beszéljen a német birodalom kapitányával, amit a szolgálati szabályzat előír! — mondta Gyementyev jó hangosan.

Az őrmester nem szólt, csak megindult az ajtó felé.

— Tessék...

Fényesen kivilágított előcsarnokba léptek. Gyementyev szeme elé kapta a kezét, mivel az éjszakai sötétség után csaknem megvakította a lámpák erős fénye. Az őrmester az asztal mögött álló, összedült ágyhoz lépett, de csak azután feküdt le, miután a kapitány fáradtan beleereszkedett az egyik fotelbe.

— Mindjárt öt óra. Talán már nem várta tovább Rellich ezredes? — kérdezte nem minden kajánság nélkül az őrmester.

— A háború, az háború... — felelt szórakozottan Gyementyev... — most érzem csak, hogy az éjjel nem aludtam. Van itt szálloda a frontról érkező tisztek számára?

— Hogyne — válaszolta az őrmester készségesen.

*— Akkor kérek egy beutalót, még jobb, ha **felhívja őket telefonon.***

— Azt lehet... — az őrmester vette a kagylót és tárcsázott. — Halló, itt a hármas-számú objektum ügyeletes parancsnoka. Van üres ágyuk? Nagyon jó. Azonnal jelentkezik maguknál... — kérdően nézett Gyementyevre.

— Ruckert kapitány... Paul Ruckert — mondta álmos hangon, fel sem emelve a fejét.

— Irja, Paul Ruckert kapitány... — az őrmester letette a kagylót, s Gyementyevhez fordult. — Ismeri a várost?

— Mégcsak másodszor vagyok itt.

— A szálloda jó tíz perc járásra van ide.

— Gépkocsijuk nincs?

— Van, de csak éjjel háromig állnak a parancsnokság rendelkezésére.

— Akkor még egy óra alatt sem érek a szállodába, minden sarkon őrök állnak, s amíg kimagyarázom magam, rengeteg idő eltelik.

***Az őrmester** kitépett egy lapot az asztali naptárból, sietősen ráírt valamit, s oda tartotta Gyementyev elé, aki el akarta venni, de a német eltolta a kezét.*

— Olvassa el és tartsa a fejében.

— Köszönöm. — Gyementyev nehézkesen felállt, jóéjszakát kívánt az őrmesternek s távozott.

(Folytatjuk.)

Nagyarányú razziák a francia fővárosban, újabb robbanás Rouen környékén

Párizs (AFP): A Párizsban és környékén az elmúlt 24 órában nagyarányú razziákra került sor, főleg az észak-afrikai negyedekben. Kétezer munkanélküli észak-afrikait letartóztattak és állítottak elő a nagyobb arányú ellenőrző intézkedések céljára igénybe vett téli sportpalotában. Egyes lapok szerint mintegy száz rendőrfelügyelő végezte csütörtökre virradóan az igazoltatásokat. A lapok nem tartják kizártnak, hogy a letartóztatottak között megtalálják a legutóbbi merényletek elkövetőit.

Petit-Quenwilly-ben, Rouen környékén csütörtökről péntekre virradóan újabb merénylet történt, a Lille-Bonnieres et Colombes vállalat ellen. Négy, összesen 360 000 liter benzint tartalmazó tartályt robbantottak fel. A vállalatot éppúgy, mint a környéken levő többi olajvállalat raktárait a rendőrség napok óta fokozottabban ellenőrzi. Az őrök egy algériai muzulmánt megsebesítettek és kórházba szállították. Egy másik algériait találat ért, de az utóbbinak sikerült elmenekülnie. A tűzoltóság körülzárta a robbanás színhelyét és megtette az intézkedéseket a szomszédos tartályok megmentésére. A veszélyeztetett tartályok 3 000 000 liter benzint tartalmaznak. A tüzet még nem sikerült elfojtani.

IGY TANULTUNK MI a húszas években

Már a felszabadulás első napjaiban észrevehettük, hogy a munkásmozgalom ősz harcosai jelentős politikai képzettséggel rendelkeznek. Javarészük nyilván az illegalitás nehéz éveiben jutott a marxista ismeretek birtokába. De hogyan?

Erre voltunk kíváncsiak, amikor Gergely Lajos elvtárshoz, a RÖVIKÖT igazgatójához bekopogtunk. Hallgassuk meg az elbeszélését!

*

1921-ben, Horthyék pécsi bevonulása után a szociáldemokrata pártban tevékenykedtünk. Rendszeresen összegyültünk a Zrínyi utcai munkásotthonban és a régi jó elvtársakkal összefogva kialakítottunk egy több mint tíz tagból álló baloldali csoportot. A kör néhány tagja ma is él, nevezetesen: Szegedi József, Lakatos József, Izsák Imre elvtársak és mások.

A baloldali kör volt az akkori jobboldali árulók vezette pécsi szociáldemokrata pártszervezet erjesztője. Minden fontosabb dolgot megbeszéltünk magunk között, együtt jártunk kirándulni. Egyszer a pártvezetőség pártfegyelmi elé is állított bennünket, mert tiltakoztunk az ellen, hogy a munkásáruló Esztergályos Jánost és Dick Györgyöt országgyűlési képviselőnek jelöljék. Nem mertek komoly büntetést kiróni ránk, mert nagy volt a befolyásunk a becsületes szociáldemokrata munkástömegekben.

Többször ellátogatott hozzánk dr. Kiss Jenő elvtárs Budapestről. Hivatalosan a szociáldemokrata párt országos vezetőségének a tagja volt, de mi észrevettük, hogy több ennél. Két eshetőség állhatott fenn: kommunista volt, akit a KMP a szociáldemokrata pártba küldött dolgozni, vagy pedig olyan elvtárs, aki kapcsolatban áll a kommunistákkal.

Hamarosan összemelegedtünk. Elmondtuk, hogy tanulni szeretnénk, a nekünk tetsző dolgokról. Dr. Kiss elvtárs megértett bennünket. Rövidesen szólt Dick Györgynek, hogy ismeretterjesztő előadásokat fog tartani számunkra. Dick természetesen nem mert ellenvetést tenni. A rendőrség sem tudott a dologról, noha az akkori törvények szerint szólni kellett volna nekik...

Általában akkor gyültünk össze a munkásotthon egyik kis szobájában, amikor a többiek már elmentek. Dr. Kiss elvtárs minden jegyzet nélkül beszélt és mi sem írtunk egy szót sem. Azt hiszem nem kell bővebben magyaráznom az okát, Pécs valósággal hemzsegett a rendőrkopóktól. Dr. Kiss elvtársat többször el akarták fogni, egyszer például a vasútállomáson várták a detektívek. Természetesen Kiss elvtárs ezen a napon nem érkezett meg Budapestről.

Ha jól emlékszem 1924-ben, vagy 25-ben kezdődött meg a tanulás. Mindig az órákon beszéltük meg, hogy mikor tartjuk legközelebbi összejövetelünket. Előfordult, hogy két hét alatt kétszer, máskor viszont egy hónap alatt csak egyszer találkoztunk — ahogy az óvatosság törvényei előírták.

Minden eshetőségre felkészültünk. Azt a szobát szemeltük ki, amelynek ablaka a szomszédos evangélikus templom udvarára nyílt... Állandó őrséget álltunk: egy elvtárs a padlásról, egy pedig az ablakból figyelte az utcát.

Dr. Kiss elvtárs képzett és jó tanítónak bizonyult. A kommunista elvtárs módján elemezte, hogy mi a Szovjetunió szerepe a nemzetközi munkásmozgalomban, előadást tartott a dialektikus és történelmi materializmusról, tőle tudtuk meg, hogy Peyer Károly paktumot kötött Bethlen miniszterelnökkel és gyalázatosan elárulta a munkásosztályt. Bernstein és a II. Internacionálé is megkapta a magáét nem volt kímélet.

Nagyon sokat tanultunk már, szakavatottan vitáztunk a chártisták és a francia utópista szocialisták szerepéről, amikor befutott az egyik őr, hogy gyanus mozgolódást észlelt az utcán. Több alakot látott az utca két oldalán, az épület felé osonnak a sötétben... Lihegve jött a másik őr is, ugyanezzel a hírrel.

Nem sokat teketóriáztunk. Eloltottuk a villanyt, kimásztunk az ablakon, átfutottunk az evangélikus templom udvarán, és kijutottunk a nagyposta épületének hátába. Bottal üthették a nyomunkat!

Ezután egy kis szünetet parancsoltunk magunknak, később újra kezdtünk mindent. Ez a „kezdet" a negyvenes évekig folytatódott. Így tanultunk mi azokban az időkben...

*

Gergely elvtárs visszaemlékezése nem kíván kommentárt. A jelennek szól minden szava. Ma fűtött szobák, jobbnál-jobb könyvek, képzett propagandisták várnak ránk, a jegyzetelést sem tiltják, inkább megkövetelik... Mindent megadnak, csak egyet kíván a párt: tanulmányozzuk alaposan a marxizmus-leninizmust!

Miért lett élüzem a Pécsi Közlekedési Vállalat?

Néhány napja már, hogy a Pécsi Közlekedési Vállalat autóbuszaira, villamosaira élüzem-jelvényeket festettek. Városunk lakói azóta igen gyakran kérdezgetik egymástól, hogy lehet, hogy a PKV is élüzem lett, holott köztudomású, hogy Pécs közlekedése az igényekhez képest nem kielégítő.

A PKV mégis megérdemli az élüzem-címet. Hogy miért? Nézzük a tényeket! A Pécsi Közlekedési Vállalat elmúlt terve 41 millió 418 ezer utas kilométert írt elő. A PKV dolgozói ehelyett 42 millió 579 ezer utas kilométert teljesítettek, vagyis tervüket 3,1 százalékkal túlszárnyalták. Még ennél is jelentősebb eredmény, hogy a tervezett ráfordítást 6,7 százalékkal csökkentették. Az engedélyezett 3 millió 606 ezer forintos béralappal szemben béralap-felhasználásuk csak 3 millió 576 ezer forint volt. Jelentős mértékben csökkentették ezenkívül az üzemi balesetek számát is, s több mint 4 százalékkal túlteljesítették a TMK-tervüket.

A fenti számok tehát azt bizonyítják, hogy a Pécsi Közlekedési Vállalat nem érdemtelenül kapta meg az élüzem-címet. Pedig a fenti számadatok a vállalat dolgozói által elért eredményeknek csak egy részét mutatják. A PKV ugyanis az elmúlt félév alatt igen sokat tett a közlekedés megjavítása és meggyorsítása érdekében. Az 1958-as évre tervbevett 10 váltó- és kitérő-cseréből eddig már nyolcat elvégeztek. Ebben az évben még a Petőfi mozi előtti kitérőtől keletre eső részen a villamossineket ki fogják cserélni. Hamarosan befejezik ezenkívül a fémipari iskolától a Zsolnay gyárig terjedő szakaszon a talpfák és a villamos sínek egy részének kicserélését is.

A vágányhálózat felújítása és az egyéb korszerűsítési munkák mellett ebben az évben már kisebb mérvű beruházást is eszközöltek a PKV-nál. A vállalat az első félévben két korszerű ikerkocsit kapott. A harmadik ikerkocsi a jövő év első negyedévében érkezik Pécsre. Az autóbuszok közül ebben az időszakban öt darab 30 személyes Ikarust újítottak, illetve újítanak fel. Sor kerül ezenkívül még egy 601-es típusú Ikarus felújítására is.

Kétségtelen, hogy a PKV ma még nem tudja kielégíteni a város közlekedési igényeit. Ennek oka részben az is, hogy az autóbuszok kijavításához szükséges alkatrészek beszerzése gyakran igen nehéz. Véleményünk szerint a vállalat felettes hatóságának mielőbb módot kell találnia a villamoshálózat kibővítésére, az autóbusz-részleg továbbfejlesztésére. — A PKV dolgozói ezután is mindent el fognak követni, a zökkenőmentes forgalom lebonyolítása érdekében, jó munkával igyekeznek az élüzem-jelvényt a jövőben is megtartani.

A vállalat augusztus 30-án tartja az élüzemavató ünnepségét és ez alkalommal 51 közlekedési dolgozót pénzjutalomban, 16-ot pedig tárgyjutalomban részesítenek.

BOJTOR LAJOS

Könyvtáraink felkészültek az őszi-téli idényre

Közeleg az ősz, az emberek esténkint mind több időt töltenek a négy fal között s több idő jut a könyvek lapozgatására is. Milyen előkészületek történtek az olvasnivágyók igényeinek kielégítésére, milyen a megye könyvtárainak helyzete?

Nagyon helyes, hogy a megyei könyvtár megyeszerte olvasómozgalmat kezdeményezett,

AZ OLVASÓMOZGALOM

több célt tűzött maga elé.

Az egyik: régebben az olvasómozgalom keretén belül feladat volt, hogy a könyvtárakat minél több könyvvel lássák el. Ez továbbra is követendő példa, azonban régebben csak a mennyiséggel törődtek, a minőséggel már kevésbé. Volt olyan könyvtárunk — különösen falun —, ahol egy könyvből 20 példány is volt, s csaknem mind a 20 példány ott porosodott a polcokon. Most megszervezték a falusi könyvtárak közötti cserét s ezzel kiküszöbölték ezt a hibát.

A másik: az olvasómozgalom részére minél több felnőtt olvasót toborozni. A tanulóifjúságot természetesen most sem hagyják ki az olvasómozgalomból, sőt az eddigieknél is fokozottabban igyekszenek őket a mozgalomba bevonni. Az olvasómozgalom keretén belül a tanulóifjúságot bevonják a tanácsköztársaság 40. évfordulójának méltó megünneplésébe azzal is, hogy az iskolák pedagógusainak vezetésével felkeresik azokat a kommunistákat, akik a tanácsköztársaság idején tevékeny munkát folytattak, s az iskolások írásban számolnak be — az elmondottak alapján — tapasztalataikról. Tervezik ezeknek az írásoknak gyűjteményes kiadását is,

A TANÁCSOK ÉS A KÖNYVTÁRAK

A megyei könyvtár ebben az évben mintegy negyedmillió forintot fordít a falusi könyvtárak fejlesztésére. Ez mellett természetesen a községi tanácsok feladata is, hogy fejlesszék községük könyvtárát. A sásdi járásban például általában 1 000—2 000 forintot fordítanak még a kisebb községek is könyvtáraik bővítésére. Dunafalván a tanács a művelődési otthonban két helyiséget bocsátott a könyvtár részére s berendezést is adott hozzá. Ugyanakkor akadnak tanácsok, amelyek tizendrangú kérdésként kezelik a könyvtárak ügyét. Nagybudméron például a tanács nem hajlandó semmiféle támogatást adni. Örvendetes, hogy a megye

CSAKNEM MINDEN KÖZSÉGÉBEN

működik már könyvtár. Megyénkben jelenleg 318 községi könyvtár áll a falusi olvasók rendelkezésére. A nyár folyamán elintéződtek a könyvtárak vezetésének problémái is. A hanyag könyvtárosokat leváltották s helyükbe olyan emberek kerültek, akik kedvvel és megfelelő hozzáértéssel kívánják munkájukat végezni. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy most már minden rendben van a könyvtárak körül.

AKAD MÉG JAVÍTANI VALÓ

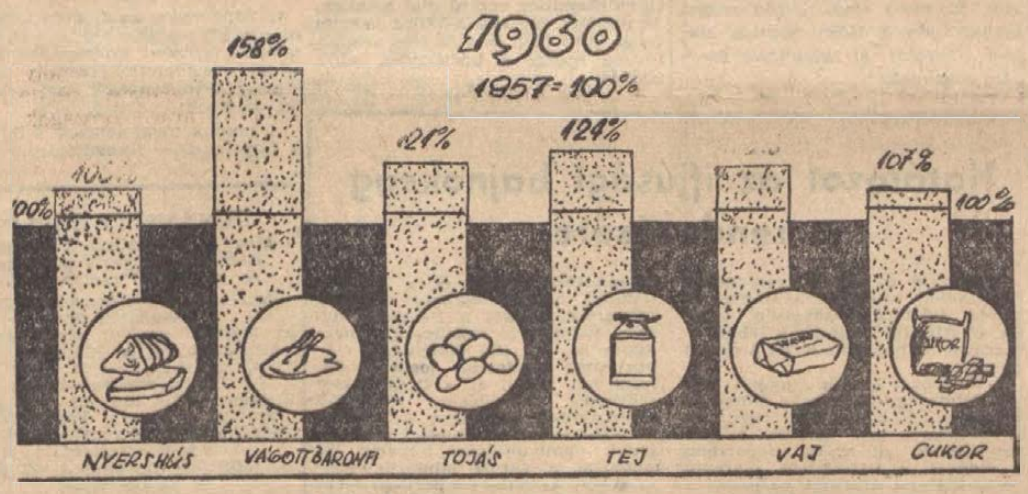
különösen a szakirodalom terén. Vidéken különösen keresettek a mezőgazdasági problémákkal foglalkozó könyvek, de ezekből — sajnos — kevés található a községi könyvtárban. Ennek az az oka, hogy meglehetősen drágák ezek a szakkönyvek. Érdemes gondolkodni azon, hogy nem lenne-e hasznos, ha egy-egy mezőgazdasági szakterületről — mint például a szőlészet, méhészet — népszerű nyelven tárgyaló kis füzetet jelentetnénk meg — kevésbé borsos áron.

AZ IFJÚSÁGI KÖNYVEK

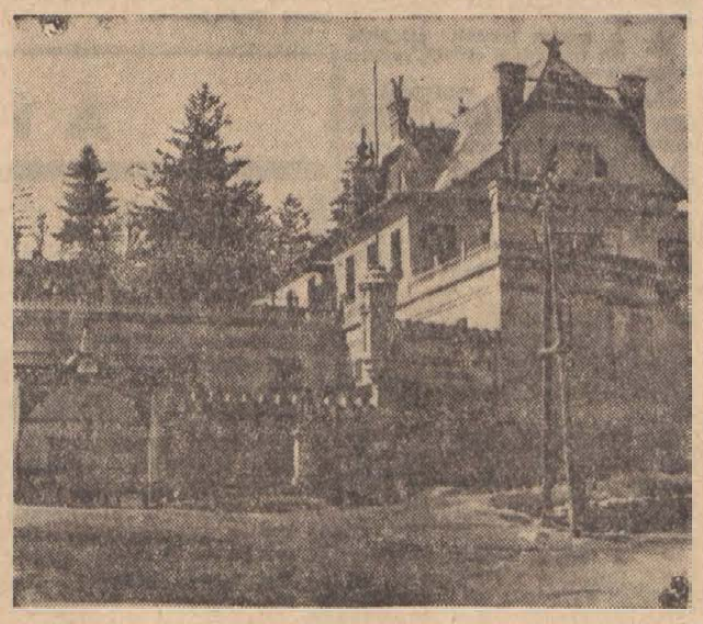
területén lényegesen jobb a helyzet, mint volt 3—4 évvel ezelőtt. Nemcsak az ifjúságot érdeklő regényekből jut több falusi könyvtárainknak számára is, hanem a tanulmányaikhoz szükséges kötelező irodalomból is. Ezzel természetesen korántsincs még megoldva az, hogy minden diáknak valamennyi kötelező olvasmányt kölcsönözni tudják. Az elmúlt évben volt hiba ezen a téren, különösen akkor, amikor a tanulóifjúság az utolsó pillanatban szaladt a könyvtárakba irodalomért. A megyei könyvtárban például Gorkij: Anya című regényéből mintegy 50 van, de néha még ez sem elég, különösen a tömeges igénylés idején. Tanulóifjúságunk tehát idejében és folyamatosan gondoskodjék a kötelező irodalom beszerzéséről, elolvasásáról.

Javult a könyvtárak helyzete, s most az szükséges, hogy a tanácsok még fokozottabban törődjenek népművelésünk ezen fontos eszközeivel.

Garay Ferenc

A villányi borpincében

A harsányi hegy

keleti oldalának méltóságteljes bársonyzöldje mellett sok kilométer hosszan elnyúlik a szőlőkkel telitűzdelt villányi hegység. Déli lejtőjén már a rómaiak is telepítettek szőlőt, — manapság meg az egész világot bejárja a villányi vörös híre.

A borvidék központja, iránymutatója a Villányi Szőlőtermelő Állami Gazdaság. Az útkanyarig terjedő, magas kőfalakkal határolt főépülete középkori várnak tűnik, pedig a fegyverforgatás célját sohasem szolgálta ez a feltűnően érdekes épület; a villányi vörösbor fellegvára! Szakképzett kertészszemnek is tetszetős parkos udvarának az állomás felé eső részében hatalmas kétszárnyas ajtó takarja maga mögött a gazdaság négy és félezer hektoliter bort befogadó példásan gondozott pincéjét. Itt találtam Heiner László főkertészre és Szabó András szőlőhegyi üzemegységvezetőre. Nagy munkában voltak, a hamarosan megnyíló budapesti nemzetközi borversenyre állították össze a teherautón küldendő szállítmányt. Wéber Imre pincemester irányítása mellett ízléses címkékkel ellátott hétdeciliteres üvegekbe palackozták az iskolázó pinceműveletekben részesült kitűnő borokat Rittinger Ferenc bácsiék.

No, de nézzük csak szépen sorjában, hogyan is került a Villányi Szőlőtermelő Állami Gazdaság a Budapesten sorra kerülő nemzetközi borversenyre!

Az 1958-ban

rendezett községi, járási, megyei borverseny megnyerése után a júliusban Budapesten megrendezett országos versenyre kerültek a villányi gazdaság borai. Az ezernél több borminta versenyében a hegyvidéki borok közül az első három díjat a villányi ó- és újvörösbor nyerte. A siker koronája azonban az volt, hogy az ó-fehérborral ugyancsak az első díjat érték el — az újfehér pedig „csak" bronzfokozatot kapott. Ezekután az országos bírálóbizottság a villányi gazdaság boraiból huszonhat borminta jelölt ki a budapesti nemzetközi versenyre.

Bizonyára ezért tartották a pincedolgozók: Neimann József és Blum Ádám olyan „hegyesen" a hébért a kezükben, melyből szakavatottan csorgatták az ínycsiklandó, illatos, vérszínű nedűt a palackokba, kristálytiszta poharakba. — Olyan ez a bor, hogy bizonyára a franciák, ausztrálok, olaszok, jugoszlávok, nyugatnémetek és a többi résztvevő állam borával is felveszi a versenyt.

A négy és félezer hektoliter bor befogadására kiképzett pincében 19 borfajtának 30 változatát tárolják. Ezeknek a kiváló minőségi boroknak 70 százaléka vörösbor.

— Ami pedig a borversenyeket illeti — tájékoztatott Heiner László főkertész —, készletünkből nemcsak a budapesti nemzetközi versenyre juttattunk el bormintákat, hanem Jugoszláviába, Ljubljanába is küldtünk már egy szállítmány értékes bort a szeptemberben megnyíló hagyományos nemzetközi versenyre. 1955-ben Ljubljanából két ezüst- és egy bronzérmet hoztunk el. Külkereskedelmünk során pedig minden világrészre eljut a villányi vörösbor.

A brüsszeli kiállításon anyagilag közkedvelt volt a villányi bor, hogy az előzetesen küldött vörösbor után még egy szállítmány sillert is kellett útnak indítani...

Hanem azt is láttam

a Villányi Szőlőtermelő Állami Gazdaságban, hogy a bor sok gondos munkát kíván, míg eléri a megfelelő ízt, aromát, zamatot. Már jó előre kell felkészülni a szüretre, a must szakszerű erjesztésére, a bor fogadására. A villányi gazdaságban már javában folynak ezek a munkák. A pince előtti erjesztőben, présházban kalapálnak, fűrészelnek, mossák, festik a hordókat. Három hosszú sorban állnak a kimondottan vörösbor készítésére alkalmas 300 hektoliteres erjesztő kádak. Pelz Ádám, Tóth Péter végzi a kádármunkákat. Cserélik a rossz dongát, javítják a hibás álfeneket. Az egyik helyen meszelnek, a másik helyiségben a gépeket javítják, itt-ott még a Pánjás bácsinak is akad egy kis desmunka. Még néhány nap, és szüretre kész a villányi gazdaság borpincészete.

SPORT

HIREK, eredmények

A vívó-világbajnokság során a női tőrvívásban kettős szovjet győzelem született. Az első két helyen szovjet versenyző végzett, a magyar Rejtő Ildikó harmadik lett, Kovácsné pedig az ötödik. Párbajtőr- és kard egyéni versenyben a magyar sportolók nem indultak, mivel a nemzetközi szövetség engedélyezte az ún. „Hontalan" vívók indulását.

*

Hétközben labdarúgó-csapataink kupakapus edzéseket tartottak. A Pécsi Dózsa a Traktorral játszott. Az edzésen a kék-sárgák csatársora javuló formát árult el, mert 11 gólt lőtt a megyebajnokságban játszó csapat kapujába.

*

A Postás rendezésében tartják meg szombaton az atlétikai EB ötödik fordulójának II. és III. osztályú versenyét. A II. osztályú versenyt eredetileg Kaposvárra tervezték, de a kaposváriak igen későn küldték meg a versenykiírást és a verseny időpontját olyan időben állapították meg, mely a pécsieknek kedvezőtlen, ezért kérte a megyei szövetség, hogy a pécsiek II. osztályú atlétái a Postás versenyén indulhassanak.

*

A hét végén, augusztus 30-án kezdődnek meg Prágában a röplabda Európa-bajnokság küzdelmei. A mérkőzéseken a magyar férfi- és női válogatott csapat is részt vesz.

Pécsújhegyi sportpálya, augusztus 30-án

PÉCSI BÁNYÁSZ—PÉCSI FÁKLYA

megyei kézilabda női mérkőzés, fél 6 órakor.

Pécsbányatelepi sportpálya augusztus 30-án

PÉCSI BÁNYÁSZ—PÉCSI ÉPITŐK

megyei kézilabda férfi mérkőzés, negyed 6.

Játékos-értekezletet tartott a Pécsi Bányász Sportkör

A Pécsi Bányász sportolói — labdarúgók, kézilabdázók, birkózók, kerékpározók tekézők — összejöttek az újhegyi kultúrotthonban, hogy a párt-, a szakszervezet, az üzem és a sportkör vezetőivel megbeszéljék a nemrégiben alakult sportkör problémáit.

Hámori András, a sportkör elnökének rövid megnyitója után Stier József elvtárs, a megyei pártbizottság munkatársa beszélt a sportolókhoz. Elmondotta, mi tette szükségessé az egységes bányász sportkör feláll ítását. A 6-os út felépítésével elveszik az újhegyi sportpályát, de a pécsbányatelepi sportpálya sem soká áll a sportolók rendelkezésére, így szükségessé vált új, központi pálya felépítése, melyet Újhegyen a tanács mögötti területen szándékoznak felépíteni. 1960-ra a Pécsi Bányász Stadion már olyan állapotban lesz, hogy 5 000 ember nézheti végig a labdarúgó-mérkőzéseket. A továbbiak során úgy kibővítik a pályát, hogy annak befogadóképessége 35 000 embert tegyen ki. De később 50 000 néző befogadására is alkalmassá teszik. Ehhez a nagy stadionhoz megfelelő sportkör is kell. Amit Dorog, Tatabánya meg tudott valósítani, az Pécsett sem lehetetlen. Az NB I-es célkitűzés, mert évek múlva ezt szertnék elérni, talán kissé merész, de a párt, a tröszt és a szakszervezet minden támogatást megad a sportkörnek.

Ezután Stier elvtárs a sportolók nevelésének fontosságáról beszélt. A bányász-vezetők arra törekszenek, hogy a sportolók necsak addig legyenek megbecsült tagjai a társadalomnak, míg futballoznak, kézilabdáznak, hanem később, mikor abbahagyják a sportot, akkor is megtalálják helyüket az életben. A cél az, hogy a labdarúgók és a többi sportágak képviselői olyan dolgozókká váljanak, akikről mindenki csak elismeréssel beszélhet.

A Pécsszabolcsi Bányász nem tartott együtt Pécsújhegyivel és Pécsbányával, de amikor a szabolcsiak kérik, hogy együtt akarnak tovább dolgozni, ezt mindenkor örömmel fogadják. Csak jólesö érzés és megelégedés tölti el a bányász sportvezetőket, amikor a pécsi dolgozók véleményét hallják: na végre, megalakították az egységes, nagy Pécsi Bányász Sportkört.

Ezután Pataki Mihály elvtárs, a szénbányászati tröszt igazgatója a jövő lehetőségeit vázolta. A bányász dolgozók 50 százaléka sportkedvelő, de a másik része nem jutott el a sportpályákra. Azon kell lenni, hogy minél nagyobb tábora legyen a Pécsi Bányásznak. A sportolókon múlik, hogy mikor érik el azt a szintet, amelyen Tatabánya, Salgótarján bányászsportja áll. A megye egyik legnagyobb ipari üzeme és a sportszerető pécsi dolgozók jó csapatot érdemelnek. A tröszt vezetői támogatják a sportolókat és minden lehetőséget megadnak fejlődésükhöz. A szocialista sport célkitűzéseit szeretnék megvalósítani, a vezetők és a sportolók közös együttműködése alapján.

Ezután egymás után emelkedtek szólásra az edzők, játékosok, szakosztályvezetők. A sportolók neveléséről, a sportkör és az iskola kapcsolatáról, a játékosok munkabesorolásáról, felszerelésről a pályákról, egyszóval olyan kérdésekről volt szó, melyek megoldása a legsürgetőbb.

Nagy Károly elvtárs az elnökség nevében válaszolt a felszólalásokra. Baráti légkört szeretnének kialakítani a sportolók és az elnökség között. Ehhez szükséges, hogy őszinték legyenek a sportolók vezetőikhez: forduljanak bizalommal problémáikkal az elnökség tagjaihoz. Az elnökség előtt nem közömbös a sportolók erkölcsi, politikai nézete. A bányász sportolóknak példát kell ezen a téren is mutatniok és nekik kell megalapozniok jövőjüket.

Komlói Bányász—Radnicski Zombor 1:1 (0:1)

Komlói Bányász: Krausz — Kanizsai, Krippl, Prelóger — Kohlmann, Balázs — Korom, (Róth), Cziráki, Pfefferman, Molnár I., Daum.

Az I. félidő komlói támadásokkal kezdődik. 15 percig a komlói csapat irányítja a játékot, az első negyedóra után 20 percen keresztül a jugoszláv csapat a többet kezdeményező. A 18. percben védelmi hibából sikerül a jugoszláv csapatnak a vezetést megszerezni. Az utolsó tíz percben a komlói csapat irányítja a játékot, sok gólhelyzetet dolgoznak ki, azonban a góllövés nem sikerül. A II. félidő elején a Radnicski lép fel támadólag, 10 perc után azonban a komlói csapat veszi át a kezdeményezést és a mérkőzés végéig sok veszélyes támadást vezet. A csatárok azonban a legnagyobb helyzetet is kihasználatlanul hagyják. Czirákinak sikerül csak a 70. percben bevenni a jugoszláv kaput és beállítani az 1:1-es végeredményt. A játékvezető a mérkőzést gyengén vezette és a mérkőzés végére így a játék meglehetősen eldurvult.

A komlói csapat a mérkőzés után visszatért Pálicsfürdőre, a tegnapi napot ott töltötte és ma délután indul haza. Kelebiánál lépi át a határt, azonban csak a tartalékjátékosok jönnek Komlóra, a csapat egyenesen Budapestre utazik és vasárnapig ott tölti az időt. Komlóra csak hétfőn reggel érkezik vissza. Jók: Krausz, Balázs, Cziráki. A mérkőzést szerdán játszották.

A labdatechnikai tudásról és módszeres oktatásáról

A GYORS ÉS PONTOS LABDAKEZELÉS, a labdával jól bánni tudás, a fejlett technikai teljesítőképesség, a tervszerű és eredményes csapatjáték alapvető tényezője. A sok mozgáson alapuló, gyorsaságban és taktikailag állandóan fejlődő labdarúgásban mind a védő feladatot, mind a támadó összjátékot eredményesen csak rendszeres edzéseken hibátlanul begyakorolt labdakezeléssel, a labda gyors és pontos irányításával lehet megvalósítani. Ez a játékostól lendületes futást, gyors, mozgás közben is időzített és kifogástalan labdakezelést, szinte tökéletes technikai tudást követel meg. Az edző vezetése mellett a fiatal sportolónak meg kell alaposan ismernie és fokozatosan el kell sajátítania a labdarúgó-játék sokoldalú technikáját. Technikailag jól képzett labdarúgónak a küzdelem legnehezebb pillanataiban is képesnek kell lennie arra, hogy a játékhelyzet szerint megkívánt irányban, megfelelő gyorsasággal, erővel és pontosan továbbítsa a labdát. Az edzésterv szerint elhatározott célkitűzéseknek következetes végrehajtása során a játékos technikai tudása, illetve képességének fokozatosan nehezebb feladatok elé állítása és azok helyes megoldása (rendszeres begyakorlása) révén érjük el a kívánt eredményt. A játékosnak fokozatosan erősített technikai és taktikai célfeladatokkal való megterhelése az akaraterejét kifejleszti, állóképességét fokozza, technikai biztonságérzetét, önbizalmát növelve; higgadt, pontos teljesítőképességét nagymértékben fokozza.

A tervszerű és a fokozatosság elve szerint végzett edzésmunka egyik legfőbb célkitűzése az egyéni képzés. A technikai alapozásnál kivételes fontosságot kell tulajdonítani az edzőnek a serdülő játékos test- és lábtartásának, mozgás-, ütem- és gömbérzékének helyes bemutatására; illetve pontos begyakoroltatására; beidegzésére. Továbbá a közepes tudással rendelkező labdarúgók továbbképzésére. Kiemelkedően fontos a nagyobb technikai tudással rendelkező játékosok speciális továbbképzése. Technikai tudásuknak, teljesítőképességüknek magasabb szintű követelmények mellett, speciális célgyakorlatokkal történő továbbfejlesztése. A cél főleg labdakezelésük tökéletesítése; magasfokú felgyorsítása. Ezzel elérjük, hogy a helyzetmegoldó, illetve feladat-teljesítő képességük határozottabbá, pontosabbá, céltudatosabbá válik a küzdelemben. Az észlelt hibák állandó kijavításának szem előtt tartása és türelmes kijavítása elsőrendű feladata az edzőnek. Labdakezelésben kiválóan képzettnek, jó csapatjátékosnak csak az a játékos nevezhető, aki a mérkőzésen mind a támadó, mind a védekező feladatát labdatechnikailag hibátlanul, határozottan és pontosan, csapata célkitűzésének s a pillanatnyi játékhelyzetnek megfelelő gyorsasággal, eredményesen oldja meg. Megállapíthatjuk, hogy a jó technikai tudás a játékos labda feletti biztos uralmát jelenti.

MIT ÉRTÜNK a korszerű labdarúgásban fejlett technikai tudás alatt?

1. A labda pontos elrúgását, kapuralövést, labdaleadást és beadást, szögletrúgást mindkét lábbal; belsővel, felső és külső csüddel (csőrrel és sarokkal), mozgásból, lendületes, gyors elfutásból, állítgatás nélkül, egyből, ahogy a mérkőzés közben létrehozott játékhelyzet taktikája megköveteli;

2. A magas labdák elfejelését megfelelő erővel; pontos irányban és helyre;

3. A különböző magasságban érkező labdák le- és átvételét lábbelsővel, felső és külső csüddel, sarokkal, combbal, mellel és fejjel, vagy kapásból azonnali továbbítását, pontos leadását.

4. A biztos, elpattanás nélküli stoppolást, a labda birtokba vételét mindkét lábbal, talppal, felső és külső csüddel, lábbelsővel, combbal, mellel és homlokkal.

5. A testtől kb 50 cm, legfeljebb 1 méteres távolságban végzett labdavezetés mindkét lábbal, belsővel, elülső és felső csüddel; minden irányban történő elfordulással; cseles eltérésekkel, talppal, combbal, mellel és fejjel is.

6. Az ellenfél megtévesztésére és átjátszására alkalmazott cselezés mindkét lábbal és testtel, minden irányú gyors eltérésekkel, ellenfelet megtévesztő mozdulatokkal, hátrahúzódásos elfordulással;

7. A labda visszaszerzéséért folytatott küzdelemben az ellenfél szabályos és határozott szerelése mindkét lábbal, becsúszó szereléssel is;

8. A partdobás célszerű végrehajtásának módszerét.

9. A kapuvédés sokoldalú technikáját.

A FIATAL SPORTOLÓK rúgótechnikájának jó megalapozása döntő kihatással van a játékos későbbi fejlődésének, a mérkőzésen nyújtott taktikai feladat megoldó képességének eredményességére és annak további fokozhatóságára. — Fel kell már a kezdetén kellően világosítani és nagyon fontos jól megértetni a kezdő játékossal azt, hogy jó labdarúgó, értékes csapatjátékos csak úgy válhat belőle, ha pontos rúgótechnikáját, edzője módszeres elméleti és gyakorlati oktatása, bemutatása nyomán, rendszeres edzéssel a lehető legmagasabb fokra fejleszti. Ehhez a fontos alapozó munkához a megfelelő szakmai hozzáértésen kívül akaraterő, tapintat, higgadtság, jó pedagógiai érzék, és kitartóan szívós türelemre van szüksége az edzőnek. Mert a különböző módon végzett rúgásfajták bemutatását, ismétlését, hibajavítását és a már megfelelő test- és lábtartásban végzett, többször jól sikerült rúgásokat is mindaddig kell gyakoroltatni, amíg azoknak helyes végrehajtása a játékosokban teljesen beidegződik.

Határozat az ifjúsági bajnokság rendezésére

A megyei és városi testnevelési sporttanács, valamint a megyei és városi labdarúgó-szövetség vezetői az ifjúsági bajnokság lebonyolításával kapcsolatban határozatot hoztak:

A határozat szerint a megyei ifjúsági labdarúgó-bajnokság ebben az évben is két csoportban kerül lebonyolításra. Az elmúlt évinek megfelelően az egyik csoportban a megyei I. osztályban szereplő szakosztályok ifjúsági csapatai, a másik csoportban az NB-s szakosztályok ifjúsági csapatai vesznek részt. A két csoport mérkőzéseinek befejezése után a csoportok első három helyezettjei egymásközt döntik el a megyei ifjúsági bajnok csapata címének elnyerését. Mivel a Baranya megyei Labdarúgó Szövetség megkapta az NB III. délnyugati csoportjának rendezési jogát, valamint két járási és a Pécs városi szövetség irányítását, túlzsúfolt munkájának enyhítése érdekében az NB-s csapatok ifjúsági csoportjának lebonyolítására felkérte és megbízta a városi labdarúgó-szövetséget. Az NB-s csoportban szeptember 14-én, a megyei csoportban pedig augusztus 31-én kezdődnek meg a bajnokság őszi mérkőzései.

Tenisz NB I.

Bp. Petőfi—PEAC 7:2. A tenisz női NB I-ért kedden találkozott a két csapat Pécsett a Balokány-ligeti pályákon. A pécsi versenyzők ez alkalommal már nagyobb esélyel vették fel a küzdelmet és a legtöbb mérkőzés szoros küzdelmet hozott. Eredmények. Előállók a pestiek: Doba—Tamási 6:3, 6:3, Szeleiné—Ambrusné 6:0, 4:6, 6:4, Heckerné—Bajtainé 6:1, 6:0, Nagy—Czibulkáné 4:6, 6:3, 6:2, Papp—Salamonné 5:7, 3:6, Berendné—Webelné 6:1, 6:1, Doba, Heckerné—Ambrusné, Tamási 4:6, 3:6, Szeleiné, Papp—Salamonné, Bajtainé 6:4, 6:2, Vermesné, Nagy—Czibulkáné, Webelné 6:2, 4:6, 6:1.

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: kevés felhő, eső nélkül. Gyenge légáramlás. A nappali felmelegedés kissé fokozódik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 9—12, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24—27 fok között. Távolabbi **kilátások: a szép idő** tovább tart.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 29-i, pénteki műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Napról-napra. — Hírek és tudósítások. — Alojzije Babity nyílt levele gyermekkori barátjához. — Népszerű népdalok és népi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Prágai dallamok. — Szív küldi szívnek szívesen. — Egy héttel a bányásznap előtt. — Jegyzet. — — Goethe emlékezete. — Hírek. — A pécsi fúvószenekar játszik, vezényel: Molnár Nándor.
17.30: Magyar nyelvű műsor. A Rádió szalonzenekara játszik.
17.50: A szép álom véget ért. — Egy disszidens önvallomása.
18.00: Érdekességek a nagyvilágból.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Óh, szép magyar nyelv.
18.30: Tangók.
18.45: Füllöp Kálmán magyarnótákat zongorázik.
19.00: Műsorzárás.

MOZI

Park: Örvényben (5, 7, 9 órakor)
Kossuth: Kopogd le a fán (5, 7, 9 órakor)
Petőfi: Kopogd le a fán (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Érdekházasság (6, 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Cimborák (5, 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Több mint gyanu (fél 9 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Moulin Rouge (7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Ne várd a mától (6, 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): 420-as urak I. rész (fél 9 órakor)
Park-mozi (Szigetvár): Anatol úr kalapja (8 órakor)
Táncsics (Siklós): Gyermekkori szerelem (fél 9 órakor)

Megvette már totószelvényét?

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJÁNAK műsora a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: I. Operettest. II. Szimfonikus művek.

Közlemények

A Teleki Blanka Tanítónőképző igazgatósága közli, hogy a tanévnyitó ünnepélyt szeptember 1-én tartja az intézet rajztermében. Az ált. iskola növendékei háromnegyed 8-kor; a Tanítónőképző és Óvónőképző növendékei háromnegyed 9-kor kötelesek osztályaikban ünnepi öltözetben megjelenni.

*

A pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikum igazgatósága értesíti tanulóit, hogy a tanévnyitó ünnepélyt szeptember 1-én délelőtt 10 órakor tartja. Gyülekezés a tantermekben fél 10 órakor. — Megjelenés sötét ruhában és intézeti sapkában.

*

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető Misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat augusztus 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12,15—13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a taliga út elejétől, a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.

A Nagy Lajos Gimnázium igazgatósága értesíti az iskola tanulóit: pótbeírások augusztus 29-én 8—12 és 16—18 óráig, 30-án 8—12 óráig. Tanévnyitó ünnepély szeptember 1-én 9 órakor. Gyülekezés fél 9-ig. Megjelenés egyen- vagy sötét ruhában.

*

A Munkaügyi Minisztérium 500. sz. Iparitanuló-Intézetének igazgatósága értesíti a tanulóifjúságot, hogy az 1958—59-es tanév megkezdése az alábbiak szerint történik:

1. Bukott tanulók részére a javítóvizsgákat augusztus 25-e és 30-a között: időben; az intézet hirdetőtábláján közzétett módon és helyen tartják;

2. Pótbeiratkozások az Intézetben szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek;

3. A Mü. M.-rendszerű tanulók szeptember 2-án reggel 8 órakor tartoznak az üzemi beosztás miatt az intézetben megjelenni.

4. Tanévnyitó az I. éves tanulók részére szeptember 4-én. — II. éves tanulók részére szeptember 5-én. — III. éves tanulók részére szeptember 6-án reggel 8 órai kezdettel történik.

A pontos megjelenésre felhívjuk a figyelmet. — Igazgatóság.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal.
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőnél.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNET-NYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk,

Sümegi Istvánné

temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetünket fejezzük ki a Pécsi Szénbányászati Tröszt, a városi tanács, az I. kerületi tanács megjelent dolgozóinak, az utca lakóinak, valamint az újhegyi óvodának részvételükért és koszorúk küldéséért.

Sümegi, Bencze és Mürcz család

Tűzhely-, kályhajavítások,

felújítások, mindennemű
LAKATOSMUNKA
megbízható,
gyors kivitelben a
FINOMMECHANIKA lakatos részlegénél —
PÉCS, Rét u. 27. Tel.: 31-92

Virágüzlet

KOSSUTH LAJOS U. 1. SZ. reggel 8—este 20 óráig áll a vevőközönség rendelkezésére.

Hálószobabútor, konyhaszekrények, toalettükrök, asztalok, szekrények, divány, antik asztalok, antik tükör eladó, Rákóczi út 48., üzletben. Koltai. 929

Elveszett 24-én este sötétszőrű Cézár nevű farkaskutyám, visszahozóját vagy nyomravezetőjét jutalmazom. **Kissné, Fürst** u. 31. 958

Költözködést, bútor- és zongoraszállítást — szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon 15-50, 41-es mellék. 874

Alkalmazunk szakácsnőt, konyhalányt, hivatalsegédet, takarítót és portást lakáscserével, szeptember 1-től. Jelentkezni lehet Jókai utca 8. szám. 901

Pécsi munkahelyeinkre férfi segédmunkásokat felveszünk. Szállás nincs biztosítva. — Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata — Pécs, Kossuth tér 8. 948

Angolmechanikás, — páncéltőkés, körpáncélos, márkás zongora újszerű állapotban olcsón eladó. Losonc u. 10. sz. Hotter. 695

Keményfa hálószoba olcsón, stelázsi, varrógép, szekrények, — ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. sz. 883

Egy A. T. 501-es televíziós készülék eladó. Cím: Győrei József, — Tarcsapuszta, — up. Szentlőrinc. Vá. Bicséród. 920

Építők figyelem! Épületfa 14 m-es, épületgerenda, szalufa eladó. Vincsu István. — Pusztamalom. 921

Tüzelő, slam, homok, építőanyag és egyéb szállítást vállal. Hajdu Kálmán. Tel: 24-71. — Rákóczi út 47. 954

Magas kamatra keresek 5000 Ft-ot egy hónapra. Fedezet van. — Cím: Zsolnay út 7., üzlet (műhely). 968

Dél-Dunántúli Áramszolgáltató V. hálózatszerelési munkához a pécsi, pécsszabolcsi és a szigetvári üzemvezetőségre szerelőket és segédmunkásokat — azonnal alkalmaz. Jelentkezés személyesen Pécs, Légszeszgyár u. 13. sz. Üzletigazgatósági Személyzeti Osztály. 970

Különbejáratú, bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó 2 férfi részére. — Ungvár u. 6. Megyeri út előtt. 953

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon. Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-31, 2-es mellék. 107

A Pécsi Állami Gazdaság főszakácsot keres. Feltétel, hogy jó ételeket tudjon készíteni és a konyhai elszámolásokat önállóan el tudja végezni. Férfiak előnyben. Jelentkezés Megyeri út 42. szám. 976

Egyszoba-konyha, össz komfortos Jókai utcai, modern öröklakás sürgősen, olcsón eladó — részletre is. Komfortos lakáscserével beköltözhető. Érdeklődni: Harangöntő u. 9. Balázséknál. 964

Félkész ház azonnal eladó a Megyeri úton. Érdeklődni lehet Megyeri út 52. Egész nap. Kiss. 939

Hálószobabútor, sötét színű, új állapotban eladó. Ungvár utca 31. (Megyeri útnál).

Singer varrógépek, — süllyesztős-szekrényes szabóvarrógépek eladók. Varrógépraktár. Városház utca. 908

Sürgősen keresek — 10 000 forinttal társat, vagy magas kamat ellenében 60 napra. Fedezet van. Zsolnay u. 44., üzlet. 983

Keresek kisebb összegű kölcsönt kamatra. Kossuth u. 79. Pető. — Ugyanott márkás klarinét eladó. 993

Beköltözhető ház eladó. Kertváros. Nyárfa utca 8. Érdeklődni: Mafiáth utca 24. 939

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky utca 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

4000 km-t futott zöld Pannonia és gyári oldalkocsi külön is eladó. Pécs, Szőlő utca 59. sz. 1001

Ölcsö ágyak, rekamiéváz, páros szekrények, vaságy, világos háló eladó. Kiskereszt utca 15. Megyeri kitérőnél. 1014

Telek, a barátok templomához közeli Landler (Klímó) utca 14. számú, eladó. Bővebbet: 6—8 között. — Fogaras utca 1., földszint balra. 1039

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre, Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

Divatos férfiruhát, — kosztümkabátot készíttessen Soósnál, Szigetvár, Kossuth tér 1. 103

Szakmunkás felvétel! Azonnali belépésre alkalmazunk: egy marós-esztergályost, egy önállóan dolgozó gumist (vulkanizáló), egy önállóan dolgozó autófényezőt. Jelentkezés Szigetvári Műszaki és Fémipari Vállalat Szigetvár, Zárda u. 2. sz. 721

Vállalatok figyelem! Szövetkezetünk gyékényfonó szakcsoportja mindennemű gyékényfonást vállal. Szőnyegek, szatyrok, papucsok gyors, pontos készítése. Mindennemű megrendelést vállalunk. Görcsöny és Vidéke Körzeti Fmsz. Görcsöny.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 204. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. AUGUSZTUS 30.

Talpas ház Sellyén

A sellyei ormánsági múzeum számára készül ez a kicsi, favázas, talpas ház. Éppen olyan lesz, mint az eredeti, — csak éppen tízszer kisebb.

Bányászati és külszíni munkák elvégzésére, új gépek beszerzésére, kisebb létesítmények tervezésére

6 571 000 forint póthitelt kapott a pécsi tröszt

Az elmúlt félévben a szénbányászati trösztök között a Pécsi Szénbányászati Tröszt érte el a legjobb eredményt a beruházási tervek teljesítésében

A második félév elején a Nehézipari Minisztérium felülvizsgálta a szénbányászati trösztök féléves beruházási tevékenységét. A revízió célja az volt, hogy tiszta képet kapjanak a szénbányászati trösztöknél folyó beruházások állásáról és ott, ahol arra szükség van, átcsoportosításokat hajtsanak végre. A vizsgálat után kiderült, hogy vannak olyan trösztök, ahol a rendelkezésre bocsátott beruházási összeget csak részben használták fel, s azokat teljes egészében ebben az esztendőben már nem is tudják felhasználni. Voltak persze olyan trösztök is, mint például a Pécsi Szénbányászati Tröszt, ahol az ez évre szóló eredeti beruházási tervet már 68 százalékra teljesítették s ezzel valamennyi tröszt közül a legjobb eredményt érték el. A pécsi trösztnél így aztán lehetőség nyílt arra, hogy az eredeti elképzelésnél ebben az évben nagyobb arányú beruházást eszközöljenek.

E lehetőséget figyelembe véve a Nehézipari Minisztérium elhatározta, hogy a Pécsi Szénbányászati Tröszt rendelkezésére még 6 millió 571 ezer forint póthitelt bocsát részben az átcsoportosításból származó összegből, részben pedig oly módon, hogy az 1958. évi túlteljesítések címén az 1959. évi tervhitelekből hozott előre egyes tételeket.

Ezt a póthitelt különböző célokra használják fel. A bányabeli beruházásokra Vasason, Széchenyi- és István-aknán 2 millió 300 ezer forintot költenek. A külszíni létesítmények felépítésére 1 millió 500 ezer forintot fordítanak. Ezek a külszíni létesítmények a bányaüzemek mindennapi zavartalan munkájának biztosítása érdekében váltak szükségessé, s nem járnak majd különösebb kapacitásnövekedéssel. Így például többek között ebből az összegből építik meg az új vasasi hűtőtornyot is, mert a jelenlegi már igen rossz állapotban van. Az új hűtőtorony építése 138 ezer forintba kerül.

Jelentős összeget, 2 millió 200 ezer forintot fordítanak gépbeszerzésre. Új gépeket elsősorban azok a bányaüzemek kapnak, ahol a régi gépek közül már eddig is többet ki kellett selejtezni vagy ahol a meglévő gépek, gépi berendezések már gazdaságosan nem üzemeltethetők.

Az említett póthitelből ezen kívül 571 000 forint jut a gépszerelési költségek, valamint kisebb létesítmények tervezési költségeinek kiegyenlítésére.

A több, mint hat és fél milliós póthitelt tehát a pécsi tröszt még ebben az esztendőben maradéktalanul fel tudja használni.

Sajtótájékoztató a Művelődésügyi Minisztériumban

Folytatják a diákotthonok átszervezését kollégiumokká, változás a külföldi ösztöndíjak rendszerében, előkészítik az egyetemi törvényt

A Művelődésügyi Minisztérium pénteki sajtótájékoztatóján dr. Szigeti József művelődésügyi miniszterhelyettes — a felső oktatás elmúlt tanévi tapasztalatait elemezve — megállapította, hogy az ellenforradalom okozta lazulás után, ismét megszilárdult egyetemeinken a tanulmányi fegyelem.

A múlt tanévtől kezdve a tudományegyetemeken és a műszaki egyetemeken öt évre emelték a képzési időt, hogy csökkentsék a hallgatók túlterhelését.

Az 1957—58-as tanévben az egyetemeken bevezették a párt-ösztöndíjas rendszert, amelynek kettős a célja: egyrészt olyan munkáskáderek, vezető funkcionáriusok részére biztosítja a felsőfokú képzettség megszerzését, akik munkakörükkel járó fokozott elfoglaltságuk miatt a levelező tagozaton nem tudnak megfelelően tanulni, másrészt a párt-ösztöndíjasok, akik politikailag szilárd marxista ideológiával rendelkező funkcionáriusok, az egyetemeken nagy segítséget nyújtanak a hallgatók neveléséhez. A párt-ösztöndíjas rendszert az új tanévtől kezdve kiterjesztik.

Ezt követően a miniszterhelyettes arról beszélt, hogy

megkezdődött az üzemek és vállalatok tanulmányi ösztöndíj akciójának szervezése is.

Először szervezték a műszaki egyetemek hallgatói számára külföldi termelési gyakorlatokat a népi demokráciákban, s ezeket a jövőben bővítik. Ez év nyarán újból voltak nyári egyetemek is.

Az új tanév feladatairól szólva a miniszterhelyettes hangsúlyozta: az egyetemi munka legfőbb célja felsőfokú oktatásunk szocialista átalakításának gyorsítása. Különös gondot fordítunk az egyetemek vezetésének megerősítésére, az ideológiai és politikai nevelőmunka jó feltételeinek megteremtésére. Szorosabbra fűzzük az egyetemek kapcsolatát a gyakorlati élettel. Fokozott gondot fordítunk arra, hogy

egyetemeinkre elsősorban olyan fiatalok kerüljenek, akik egy-két évig már a termelésben dolgoztak.

A párthatározatnak megfelelően nagy gondot fordítunk a

(Folytatás a 4. oldalon.)

Szeptember 26-ig elhalasztják az ENSZ rendes ülésszakának megnyitását?

New York (Reuter): Az ENSZ-hez akkreditált diplomáciai küldöttségek körében mindinkább tért hódít az a javaslat, hogy az ENSZ rendes közgyűlését ne szeptember 16-án nyissák meg, mint ahogyan eredetileg tervezték, hanem csak szeptember 26-án. Az új ülésszak elnapolásának hívei azzal érvelnek, hogy így Hammarskjöld főtitkárnak több ideje lenne közép-keleti feladatának elvégzésére. E körök szerint az is az elhalasztás mellett szólna, hogy szeptember 26-ig tisztázódnék Malik libanoni külügyminiszter helyzete, akit egyesek az új ülésszak elnökének akarnak jelölni — szeptember 24-én ugyanis hivatalba lép majd az új libanoni kormány.

A hároméves terv idején 800 millió forintot *fordítanak beruházásokra az élelmiszeriparban*

Az Élelmezésügyi Minisztériumban elkészítették a hároméves beruházási tervjavaslatot. Eszerint 1960-ig mintegy 800 millió forintot fordítanak az élelmiszeripari üzemek korszerűsítésére, bővítésére és új vállalatok létesítésére.

A húsipar fejlesztésére a fenti összegből mintegy 75 millió forint jut. Elsősorban a szalámigyárak termelő berendezését korszerűsítik, hogy a megnövekedett igényeknek eleget tehessenek.

A tejipar mintegy százmillió forintot kap fejlesztési célokra. Zalaegerszegen új sajtérlelő üzemet létesítenek. Bár a tejipar fejlesztési programja még nem eldöntött, annyi bizonyos, hogy megvalósítják a budapesti tejüzemek rekonstrukcióját. Országszerte növelik és kiépítik a tejbegyűjtő csarnokok hálózatát. A szakemberek véleménye szerint a tejbegyűjtő csarnokok hűtő- és tároló berendezéseinek korszerűsítése igen lényeges feladat, mert a tej és tejtermékek minőségére kihatással van a nem megfelelő átvétel. A fővároson kívül fejlesztik a vidék tejiparát is. Makón korszerű tejüzem, Pannonhalmán, Pécsett és Székesfehérvárott új sajtérlelő üzem létesül.

A hároméves tervben folytatják a sörgyárak rekonstrukcióját és bővítését. *Előreláthatólag 1960-ig befejezik a kőbányai és a pécsi sörgyár korszerűsítését.* Nagykanizsán új erjesztőüzemet létesítenek, s mintegy tízmillió forint költséggel új sörgyárat terveznek.

Nagyobb összeget szántak a hűtőipar fejlesztésére is. Miskolcon elkészül a mintegy hatvankét millió forintnyi költséggel épülő 600 vagonos hűtőház, amely nagyban hozzájárul Borsod megye húsellátásának javításához. 1961-ben befejezik a békéscsabai 500 vagonos hűtőház építését is.

Jelentős beruházás lesz a konzerviparban is: tizenöt konzervgyárunkat több mint 120 millió forintos beruházással fejlesztik.

A hároméves terv végére várható az újonnan telepített szőlők termőrefordulása, ezért a *boripar* mintegy 117 000 hektoliter űrtartalmú cementhordót és hatvanezer hektoliter űrtartalmú fahordót szerez be. Ezenkívül a már meglévő tárolóberendezéseket megjavítják és korszerűsítik.

Jelentős összeget irányoztak elő a terményraktárak építésére is. *1960-ig mintegy 8 300 vagon befogadóképességű gabona- és terménytároló raktárházat építenek.*

Még csendes az iskola

Friss festékillat árad szét a Szentlőrinci Mezőgazdasági Technikum tágas folyosóin. A tantermekben fegyelmezett egyenes sorokban állnak a padok. A nyári vakációra ide fészkelt csend valahogy kezdi rosszul érezni magát. Innen is, onnan is kopácsolás hallatszik, néha egy-egy hangfoszlány is nekiütközik a visszhangos falaknak. Na, ez még nem az igazi, utánozhatatlan diákzsivaj. Az csak két nap múlva veri fel újra az iskola csendjét. Most egyelőre csak az iskola dolgozóiból alakult házi tatarozóbrigád jelenti a mozgást az épületben. És egyben a rendet, tisztaságot is. Mert az iskola dolgozói magukravállalták az épület rendbehozását. A holnaputáni megnyitóra rend, tisztaság várja a diákokat. A kis házi brigád nemcsak a söprést és az efféle munkákat végezte el. A festést és a többi szakértelmet és hozzáértést kívánó munkálat is ők végzik a mindenhez értő hivatalsegéd Kernyák Pista bácsi szigorú parancsnoksága alatt.

Vitkai Jánosné és Panni Lajosné úgy festenek, mint a parancsolat, csak úgy ragyog a sok zöldre festett ajtó és ablakkeret. Kivette a részét a munkából a 63 éves Kern Antal bácsi is, mert ha sok borsot törtek is az orra alá ezek a virgonc diákok: „Azért megéri értük dolgozni, mert alapjában véve nagyon rendes népség".

Bent vannak már a tanárok is valamennyien. Neményi Ernő igazgató most jött meg Pestről az igazgatói értekezletről, most összeül a tanári kar, megtárgyalják a tanév feladatait.

A tanterv nem változott. Csak az osztályfőnöki órák száma nőtt meg, — mint minden középiskolában, — hogy az eszmei, politikai nevelés még színvonalasabb legyen, hogy a nevelők még közelebb férkőzhessenek a diákok problémáihoz és valóban helyettesíteni tudják a szülőt. Igen komoly tervekkel indulnak ezek az osztályfőnöki órák. Még egy külön könyvet is adtak ki erre a célra. „Szemelvénygyűjtemény. — Segédkönyv középiskolai osztályfőnöki órák anyagához". Tíz rendkívül érdekes témakör: a boldogság, humanitás, szülői szeretet, szerelem, barátság, hazaszeretet, munka, a szépség szeretete, az igazmondás és a szerénység szerepel a könyvben, valamennyihez nagy írók műveiből vett szemelvényekkel.

Az érdekesnek ígérkező osztályfőnöki órákon kívül egyébként sok más feladat vár a tanulókra, hiszen a mezőgazdasági technikumban szinte az egész napjuk elfoglalt a diákoknak. Rengeteg az elméleti, és gyakorlati oktatás, talán egy kicsit több is, mint kellene.

Az iskolának 136 tanulója van. Ebből negyven első most, holnapután válik igazi szentlőrinci diákká. Az elsősök 78 százaléka munkás és paraszt származású.

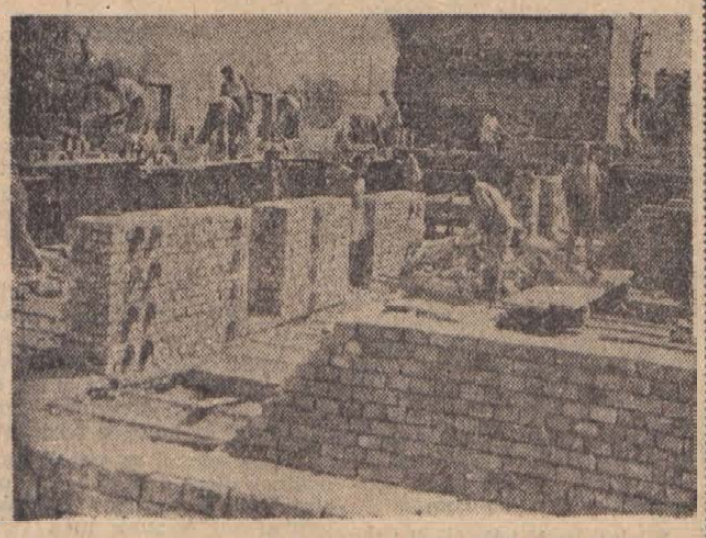
Pedagógiai téren még egy nagy feladat vár az iskola nevelőire, de főleg Kehidai Lászlóra, a diákotthon igazgatójára. A diákotthonokat ugyanis kollégiummá akarják átszervezni. Persze, ez nem megy egyszeriben, de nem is lesz nehéz, hiszen az iskola kollektívája majdnem mindig együtt van, összekovácsolódott. Az önkormányzat bevezetésének biztos örülnek majd a diákok is. Egyébként a diákotthonok is tisztán, újjávarázsolva várják a fiúkat és a leányokat. Ezeket is a személyzet tatarozta saját erejéből. A konyhában a két szakácsnő már a jövő heti étrendet állítja össze. Bizony, komoly a dolog, két nap múlva vége az aranyszabadságnak. Két nap múlva újra megszólal az óra kezdetét jelző csengő.

— *elv* —

Negyven éves a Finn Kommunista Párt

Helsinki (TASZSZ): A Finn Kommunista Párt augusztus 29-én ünnepli alapításának 40. évfordulóját. A Kansan Uutiset ebből az alkalomból közli a párt Központi Bizottságának határozatát.

Év végére elkészül

a József Attila utcában a háromemeletes OTP-ház. Tán István brigádja gyors ütemben húzza fel a falakat, ez a kép alig pár napja készült, de azóta már az első emelet építését is megkezdték.

1300 tonna kokszolható szén terven felül

A Komlói Szénbányászati Tröszt szén előkészítő üzemének dolgozói ebben a hónapban igen eredményesen dolgoznak. Kokszszén-előkészítési és szállítási tervüket augusztus 26-ig 103 százalékra teljesítették s ezzel terven felül 1300 tonna kokszolható szenet szállítottak a sztálinvárosi kokszolómű számára.

E jó eredményük részben abból ered, hogy a kokszszénkihozatali tervüket az előírt 48 százalék helyett 48,7 százalékra teljesítették.

A szénelőkészítőmű harmadainak versenyében jelenleg a Faragó-harmad dolgozói vezetnek, a Tóth-harmad dolgozói előtt. A Faragó-harmad tagjai kokszszén-döntési tervüket 97,5, összes döntési tervüket 97, szállítási tervüket 106, kokszszén-előkészítési tervüket 98,5 százalékra teljesítették. A feldolgozott szén hamutartalma 23,9, portartalma 31 százalék volt. Ha a Faragó-harmad tagjai ezután is olyan jól dolgoznak, mint az elmúlt héten, akkor a versenyből minden valószínűség szerint ők kerülnek ki győztesen.

NYUGTALAN EMBER

Pollák Dezső, Komló, Béta-aknai párttitkár lenne az a nyugtalan ember. Itt ülök a kökönyösi lakásában. Délre nyílik az ablak, süt a nap, alig párszáz méterre tőlünk haragoszöld hegyoldal hívogat.

Pollák elvtárs 1933-ban szabadult, lakatos és villanyszerelő. 1935-ben gépkocsivezetői vizsgát tett, 1942 május 26-án bevonulttatták Marcaliba munkaszolgálatosnak. Megjárta Hajmáskért, a pesti Albrecht laktanyát, 1945 január 1-től a nácik a fertőrákosi földalatti üzemben dolgoztatták. Március 31-én áthajtották őket az osztrák határon, április 3-án délben megszökött.

Jegyzőkönyvi stílusban megfogalmazott szavak, de mennyi szenvedés lehetett mögötte!

1945 májusában belépett a Magyar Kommunista Pártba. A meggyötört, fáradt test pihenést kívánt, de ő belevetette magát a mozgalom sodrába, lekötötte éjjelét és nappalát. Még a feleségét is a mozgalomban ismerte meg, 1950-ben, amikor a siklósi járási pártbizottság társadalmi aktivája volt.

Ezután a Pécsi Sopianába került lakatosnak. Egy év múlva műszaki oktatási felelős lett.

Ekkor ismertem meg. Rendszerint a gyárudvaron találkoztam vele, iratokat tartott a kezében és sietett. Mindig sietett... Így is rögződött meg az emlékezetemben, papírlappal és sietősen. Még gyors lépteit is hallottam, amikor magam elé idéztem.

Hihetetlen energia égett benne, mindent magára vállalt. Az MTH ellenőre, üb. elnökhelyettes, versenyfelelős, a szabadságharcos szövetség politikai felelőse, a pécsi járási pártbizottság aktívája és a Dunántúli Napló levelezője — méghozzá szorgalmas levelezője — volt egyszerre! Más összeroskadt volna ennyi munka alatt, de ő bírta.

Felesége pedagógus, ő munkás. Jobban megcibálta az élet, előbb lépett a pártba, politikailag képzettebb volt. Amint asszonya mondja, a zenei ismeretekben is lepipálta, de az általános műveltség több ágában — irodalom, stb. — feleségéé volt a pálma. Tudom, semmi gondot sem okozott ez köztük, hiszen kommunisták, őket nemcsak a kölcsönös vonzalom fűzi össze, hanem a közösen vallott eszme nagy ereje is. Nem a férfihiúság, hanem a tudáséhség ösztökélte fokozottabb tanulásra.

Beiratkozott a villamos és gépipari technikumba, szépirodalmi könyveket vásárolt. ...1955-ben érettségizett. Hogy miképpen? Bizony, ez ma is talány előttem! Félbeharapott szavaiból csak annyit tudtam meg, hogy olykor éjjel fél háromig tanult... Versenyt futott az idővel és győzött.

43 éves korában.

1953-ban a Komlói Építőipari Vállalathoz került. Pontosabban: megjelent egy Komlóra szóló pártfelhívás és Pollák elvtárs ment. Itt érte az ellenforradalom is.

Minek is bizonygassam, derekasan helytállt. Már november 4-én jelentkezett a megyei pártbizottságon. — Újabb éjszakázások és megpróbáltatások, munka, munka, szinte a végkimerülésig.

Ezt is bírta.

Tavaly szeptemberben egyéves pártfőiskolára küldték. Nemrég jött vissza, tele életerővel és munkakedvvel. Elvtársai fényképét mutatja, beszélgetés közben a kettő és feles Internacionáléval példálózik — egyszóval tud. Pollák Dezső nem azonos az 1945-ös Pollák Dezsővel. Egyéves pártfőiskolát végzett technikus ül előttem, polcán a legfrissebb kiadású szépirodalmi könyveket látom, például: Ota Kraus—Erich Kupka: Halálgyár, Berkesi: Októberi vihar és így tovább.

Felesége közben a nyugati kökönyösi általános iskola igazgatója lett (37 pedagógust irányít!), őt a minap választották meg Béta-akna párttitkárává. Érdekes helyzetbe került. Több szakmája van, villanyszerelő, lakatos, gépkocsivezető, erőmű-gépész technikus, de még bányász nem volt.

Most az is lesz.

M. L.

40 méter vastagságú széntelep, 200 vagonos túlteljesítés, 150 kalóriával jobb tűtőértékű szén

a komlói III-as aknán

Az élüzem címmel kitüntetett komlói III-as akna a bányásznapi verseny kezdete — július 1 óta — is a legjobb, 109 százalékos tervteljesítésével a Komlói Szénbányászati Trösztüzemei között. A III-as akna eddig már több mint kétszáz vagon szenet adott július 1 óta tervén felül, a kitermelt szén fűtőértéke pedig 150 kalóriával jobb az előírtnál és meghaladja az ötezer kalóriát! Az itt bányászott szén nagyobb része jól kokszolható és komoly segítséget ad a trösztnek abban, hogy a Dunai Vasművel szemben vállalt szállítási kötelezettségét teljesíthesse. Az önköltségi mutató ugyancsak kedvező. III-as aknán július 1 óta több mint 20 000 forint megtakarítás adódik abból, hogy olcsóbban termelik a szenet az előirányzottnál.

Az akna üzemvezetősége gondol a jövőbeni jó munka feltételeinek megteremtésére is. A III. és IV. szintet, amely még feltárás alatt van, önálló körletté szervezte át, nehogy a verseny ürügyén hátrányt szenvedjen, onnan szénre vigyenek el embereket. A vágatkorszerűsítés nagy munkáját ugyancsak a rendes ütemben folytatják: a bányásznapi verseny kezdte óta további 2000 méter hosszú vágatot öltöztettek vasba és ezzel a bánya nyitott vágatainak már 76 százaléka korszerűen van biztosítva.

A feltárók nyomában jó munkát végeznek az elővájók: nemrégiben nyitottak meg egy 20—40 méter vastagság között váltakozó, a komlói bányaművelés történetében is ritkaságszámba menő, kisdőlésű, kokszolható széntelepet. Előkészítettek két, összesen 300 csille teljesítményű tartalékfejtést is, amire tűz, vagy egyéb zavar esetén számíthatnak és amellyel a továbbiakban is biztosítják a bányásznapi verseny eredményességét.

A lottó nyerőszámai

22, 29, 64, 83, 90.

A jövő héten sorra kerülő jutalomsorsolásban a 31. heti szelvények vesznek részt.

Híve vagyok a reklámnak és propagandának

Tökéletesen meg tudom érteni azokat, akik sok forintot költenek a legkülönfélébb, figyelmet felkeltő eszközre. Megértettem rég a kocsmárost, ki raffiaköteget akasztott üzlete elé — jelezvén, hogy itt bort mérnek. Megértettem a szatócsot is, aki alsó és felső ruhát akasztott ki boltja homlokzatára szintén csak jelezvén, hogy itt meg inget lehet vásárolni. Egyetértek azokkal is, kik üzletük fölé ízléses nylon szatyrot váneonfeliratokat helyeznek, csábítván ezzel a jámbor embereket a vásárlásra. Okos dolog az is, ha a reklám így hangzik: „Mozi után jöjjön a Kazinczy-étterembe...” vagy „Színház után kellemesen töltheti el estéjét a Pannonia-bárban...” Ezt az ember csak megérti, igaz? De ki hallott még olyat, hogy valakinek kedve szottyanna egy foghúzás előtt, de még utána is arra, hogy sároljon.

A Stomatológia előtt haladtam el egyik nap, s a szépen felújított épület egyik ablakában a legkülönfélébb színű nylonholmi szinte harsogta bele a nagyvilágba, hogy „...Emberek! Ide figyeljetek! Ilyen nincs, ilyen nem volt!... (és talán nem is lesz?) a legszebb nylontáskák csak itt kaphatók! (Az újjáépített Stomatológia épületében.) **(V. Z.)**

Negyven év óta operál a terehegyi öregjuhász

A Terehegy lábánál legelteteti nyáját Balogh Mihály öregjuhász. Minden őse — akire csak emlékezik —, apai és anyai ágon, juhász volt. Ő maga 12 éves kora óta terelgeti birkáit: jelenleg is több mint ötszázat. Az 54 éves juhász, aki egyébként a juhtenyésztő szakcsoport elnöke is, arról híres, hogy maga gyógyítja, kezeli birkáit szemhályog, kergeség, büdössántanság, gyomorféreg, tőgygyulladás és más betegségek ellen. Orvosságait is házilag készíti, mégpedig disznózsírból, sóból, ecetből, denaturált szeszből, piros-paprikából és rézgálicból.

Különösen nagy jártasságra tett szert a tapasztalt öregjuhász a szemhályog és a kergeség gyógyításában, amelyre más baranyai juhász nemigen mer vállalkozni. Mindkét betegség igen súlyos és csak nehéz műtéttel lehet orvosolni. A birka szemét befedő szürkehályogot például úgy operálja le, hogy borotvaéles metszőkésével felvágja a vékony hályogot és lehúzza a szemről. Ha csak csak egy leheletnyivel is mélyebb vágást ejtene, az állat végképp elvesztené szemevilágát. A birka agyába bekerült galandférget, amely a kergeséget okozza, úgy távolítja el, hogy késével felnyitja a koponyát és a léken át kiskanállal kiemeli az agyvelőből a kórt előidéző férget. Ezután visszahelyezi a csontot, rásimítja a bőrt és a vágás helyét viaszszal bevonja.

Mindkét műtéthez nagy szaktudás és biztos kéz kell, akárcsak a kórházakban, a műtőasztalok mellett dolgozó sebészorvosoknak. Ez a tehetség és tudomány apáról fiúra szállt a családban. Balogh Mihály büszke rá, hogy még soha sem vétette el, pedig negyven esztendő alatt ezernél is több juhot és más állatot operált meg.

Vasárnap délelőtt áthalad Budapest fölött a Szputnyik III.

Moszkva (TASZSZ): A harmadik szovjet mesterséges hold augusztus 31-én, vasárnap délelőtt helyi idő szerint 9 óra 51 perckor áthalad Budapest fölött.

Ami nincs a borítékban...

Mindenki ismeri azt a különös érzést — fizetéskor benyúlni a borítékba. Kiegyenget az ember a százasokat, tizeseket és szinte kéjjel morzsolja ujjai között az aprót. Aztán jön a számvetés. Ennyi kell a konyhára, ennyi cigarettára, ez a cipőre, az a gyereknek. Új ing is kellene, de arra már nem futja. Egy fintor következik — mégis csak kevés ez a pénz. Egy hét múlva már alig lesz belőle.

Egyszer aztán mindenki — ki a tizedik, ki a századik fizetés után — gondolkodni kezd. Vajon csak az a pénz, amit megfoghat, amit kézhez kap az ember? Nincs minden a borítékban. Kinek tűnik fel például az, hogy három harmincért kapnak az építőmunkások bőséges, ízletes ebédet? Az sem tűnik fel, hogy *az egész napi ételt 17 forint 90 fillérért állítja elő a vállalat* és a dolgozók csupán 7 forintot fizetnek érte.

Néztem a munkásokat a repülő-téri építkezésnél. Kovács Gyula még egészen fiatal, csak kétéves kőműves. 1 200 forintot keres — de kevesli. Kevesli és nem számítja többi munkástársaival együtt azt az összeget, ami naponta apróságnak tűnik, ami nem kerül a borítékba. Nem számítja, mert talán, sőt egészen biztosan nem is tudja, hogy *a Baranya megyei Építőipari Vállalat az első félévben 1 millió 672 ezer 860 forintot fizetett ki étkezési hozzájárulásként. 10 forint 60 fillért jelent ez munkásonként. És egy hónap alatt 24x 10 forint 60 fillér, 225 forintot tesz ki — s ezt is a dolgozó kapja.*

Kovács Gyuszi természetesen a munkásszálláson lakik. Hogy mit fizet? — Semmit! — mondja mosolyogva, kissé csodálkozva a kérdésen. Mert természetesnek tűnik, hogy nem kell fizetni. Pedig 5 forint 60 fillérbe kerül naponta az államnak egy ember elszállásolása, *200 forintot spórol így meg Gyuszi havonta* saját bevallása szerint. *Így az étkezéssel együtt 450 forintot tesz ki, amit havonta fizetésen kívül kap. A vállalatnál pedig fél év alatt 1 millió 227 ezer forint fogyott el, hogy az 1 214 építőmunkás nyugodtan, díjmentesen lakhassék legényotthonban.*

Bjodrovics Mihály bácsi 1 500 forintot keres. Naponta jár be Nagydobszáról dolgozni.

— Haza kell nekem minden nap menni kérem, hiszen öt gyereknek vagyok az apja — mondja.

Neki 26 forintba kerül egy retur. Bizony nem tudna bejárni, a faluban kellene dolgoznia, ha a vállalat nem segítene. 624 forint egy havi útiköltség, de Mihály bácsi csak 58-at fizet. A többit a vállalat adja. Havonta 566 forintot kap ezzel.

— Hát ami igaz, az igaz — mondja, amikor megtudja, hogy *a sok vasúti jegyből a sok 566 forintból milliók jönnek össze. Mert ki gondolta volna, hogy a vállalatnak 5 millió 535 ezer 708 forintjába kerül az első félévben a dolgozók utaztatása! 35 forint 50 fillér jut ebből átlagosan egy napra, egy emberre. Nagyon sok dolgozónak a napi fizetése ennyi.*

Ha úgy ebédeszünetben körülnéz az ember, látja, hogy munkásruhában, védőruhákban vannak az építkezés dolgozói. *A Baranya megyei Építőipari Vállalat 674 ezer forintért vett munkaruhát az első félévben.* 270 forint volt egy öltöny. A munkás használja, koptatja kímélve a saját ruháját. Övé tehát a 270 forint is és a 70 000 forint is, amit sportcélokra áldoztak az idén. Mert ugye jól esik tekézni egy kicsit munka után?

Ha egy építőmunkás házat akar magának építeni, módja van arra, hogy előre gyártott elemeket kapjon a kísérleti panellüzemből. A hely kitűzéséért, tervezéséért, ami egyébként 4 000 forintba kerülne, semmit sem számít fel a vállalat. *Ezt ingyen kapja a dolgozó, illetve lényegében kap 4 000 forintot.*

Saját üdülője van a vállalatnak a Balaton partján. Harka János főépítésvezető családjával üdült ott. Ő és a két gyerek, s a többi nyaraló is azt a 60 000 forintot élvezték, amit a vállalat az üdülőre fordított.

Ahogy számol az ember, úgy gyűlnek össze a 13, 200, 500 forintokból a milliók. Milliók, amiket mi kapunk meg az utolsó fillérig. Milliók, amikből jobban élünk, amit ránk áldoz az állam, ha nincs is benn a borítékban.

Bálványi Miklós

5.

Nagyszerű. *Akkor is van már hol töltenie az éjszakát, ha a rejtekhellyel baj van.*

...A csengő nem működött az összekötő lakásának ajtaján. Gyementyev jónéhányszor megnyomta már, de süket csend volt a válasz. Erre erélyesen és határozottan kopogtatni kezdett. Az ajtó mögött léptek hangzottak fel, s egy idősebb ember óvatos hangja érdeklődött:

— Ki az?

— Nyissa ki — parancsolta Gyementyev.

Az ajtó egy kicsit kinyílt, de a kapitány mégse tudta kivenni a sötétség miatt, ki van ott.

— Itt lakik, kérem, Nelke katonaorvos?

— Nem, itt Grimm lakik.

Gyermentyev megdermedt. A válasz első felével nem volt baj, de a vége nem stimmelt. A félig nyitott ajtóban egy ősz fej jelent meg, de a kapitánynak nem sikerült még most sem az arcvonásokat kivenni.

— Holnap a postán találkozunk tizennégy órakor — suttogta az öreg.

Az ajtó bevágódott. Gyementyev egy darabig még tétovázott a lépcsőházban. A végén mégis kénytelen volt a szállodába elindulni.

A Bristol szálló bejárata előtt rengeteg gépkocsi zsúfolódott össze. Az autók között egy könnyű harckocsi állt, s ami igen nevetséges volt, a tér másik végén is hallani lehetett, a vezető horkolását, aki az első ülésen aludt, kilógatva csizmás lábát a figyelő nyíláson.

Amikor Gyementyev a forgó-ajtón bement az előcsarnokba, egyenesen a portásfülkének tartott. De ott senki sem tartózkodott.

— Van itt valaki?

Borzas fiatalember bújt elő a függöny mögül. Egykedvűen végigmérte tetőtől-talpig Gyementyevet, s felcsapta a hatalmas vendégkönyvet.

— Ruppert kapitány?

— Ruckert — javította ki mérgesen Gyementyev.

— Bocsánat. Harmadik emelet, 35-ös szoba. A lift sajnos nem működik. Sandel őrnagy már alszik, kérem, nagyon csöndesen menjen be a szobába.

Gyementyev *amint felfelé lépkedett a lépcsőn, azt forgatta a fejében, milyen veszélyt rejteget rá nézve Sandel őrnagy jelenléte.*

Az őrnagy valóban aludt már, mégpedig tátott szájjal. A kapitány nem gyújtott villanyt, sötétben vetközött le. Zubbonyát úgy helyezte el a széken, hogy a vaskereszt gomblyukába tűzött szalagja jól látszódjon. Figyelmesen körülnézett a szobában; bebújt az ágyba, s rögtön elaludt. Szomszédja reggel nyolckor ébredt. Gyementyev arccal a fal felé fordult, és a takarót fejére húzta. Sandel őrnagy mezítláb csoszogott ki a fürdőszobába, ahol sokáig paskolta a vizet a zuhany alatt.

Amikor visszatért a szobába, krákogva tornászni kezdett. Egész öltözködése alatt morgott valamit. Végre hangosan is kifakadt:

— Kolléga, végigharcolta a háborút?

Gyementyev lustán a hátára fordult, lassan lehúzta fejéről a takarót, s olyan csodálkozva nézett körül, ahogy csak azok szoktak, akik új helyen töltik az éjszakát.

— Jó reggelt — mosolygott rá az őrnagyra, s az visszamosolygott.

— A reggel valóban jó, de az éjszaka egyenesen borzalmas volt. Többször megremegett a szálloda is. Nem vettem észre, mikor jött be.

— Reggel felé érkeztem. — Gyementyev felült az ágyon, s kényelmesen öltözködni kezdett. Arra számított, csak elmegy az őrnagy. De az nem mozdult, elterpeszkedett a fotelben, kinyújtotta sovány lábát, melyen elegáns lakkcsizma volt. „Tiszti csizma” — jegyezte meg Gyementyev magában.

Mosakodás után felhúzta a zubbonyát, s az őrnagyhoz lépett.

— Ismerkedjünk meg, Ruckert kapitány vagyok.

— Sandel őrnagy, — tápászkodott fel a szomszédja a fotelből.

Megszorították egymás kezét.

— Ruckert, Ruckert — merengett az őrnagy tenyerében tartva a kapitány kezét. — Valahonnan olyan ismerős a neve...

— A végén még elbízom magam — mosolygott Gyementyev —, s pimaszul a nem is létező hírnevemre és népszerűségemre gondolok.

Az őrnagy *elengedte a kapitány kezét, arca szomorú, de ugyanakkor komoly kifejezést öltött. Szótlanul megnézte az óráját.*

— Gyerünk, kapitány, reggelizni!

(Folytatjuk.)

Egy hónap múlva ismét lesz békekölcsön-sorsolás

Az államkölcsön-sorsolások ütemterve szerint az 1958. második félévben esedékes első sorsolást szeptemberben rendezik meg. A II., a III. és a IV. békekölcsön-sorsolást szeptember 28-án és 29-én Budapesten tartja az Országos Takarékpénztár. A kétnapos húzáson összesen 78 millió forint nyeremény jut a szerencsés kötvénytulajdonosoknak.

Jól dolgoznak a bőrgyári újítók

100 újítást adtak be az elmúlt negyedévben
Félmilliós megtakarítás évente

A Pécsi Bőrgyárban igen szépen fejlődik az újítási mozgalom. Hónapról-hónapra emelkedik a beadott újítási javaslatok száma. 1957. első negyedévétől így növekedett az újítási javaslatok száma negyedévenként: 23, 36, 66, 65, 85, 100. 1957. második félévében már elérte az ellenforradalom előtti szintet, 1958. első negyedévében pedig már jelentősen túl is nőtt a benyújtott újítási javaslatok száma az előző évek átlagán.

Az újítási mozgalom fejlődésében nagy szerepet játszik az, hogy a bőrgyárban az újítók megkapják a megfelelő támogatást és segítséget. A vállalat megfelelően él az új újítási rendelet adta lehetőségekkel, biztosítja az újítások kivitelezéséhez szükséges feltételeket, anyagi eszközöket. Igy az újítások, hogy úgy mondjuk, egyenes úton révbe jutnak. Csak tizenöt olyan kisebb jelentőségű elfogadott újítást tartanak nyilván, amely nem került kivitelezésre, de ezek sem merülnek feledésbe. Ha a karbantartó műhely munkája megengedi, azonnal megkezdik ezeknek az elkészítését is.

Júniusban a gyárban újítási hónapot rendeztek. Ez a kezdeményezés is jó eredményt hozott. Hatvan újítási javaslat érkezett be és ezeknek mintegy ötven százalékát el is fogadták. Az újítási díjakon felül 3400 forint jutalmat fizettek ki azok részére, akik a legjobb, leghasználhatóbb javaslatokat nyújtották be az újítási hónap során.

Az elmúlt negyedévben született újítások közül a legjelentősebb Ribl János, Horváth József, Bucsu András és Jakab Antal újítása, a sertés-táskabőrök gyorscserzése technológiájának kidolgozása.

Az újítással az eddigi tizenhat napos cserzési időt három napra rövidítik, ami lényegesen nagyobb mennyiségű sertés-táskabőr gyártását teszi lehetővé, rövidebb idő alatt, olcsóbban és jobb minőségben.

Az újítások számát és a belőlük származó megtakarítást még emelni is lehetne, úgy, ha a fizikai munkások is jobban bekapcsolódnának a mozgalomba.

Szolnokon épül fel az új MÁV-kórház

Lapunk hasábjain helyt adtunk vasutas olvasóink soraiának, akik kérték, hogy a megépítendő új MÁV-kórházat Pécsett építsék fel. Ezzel kapcsolatosan a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Vasúti Főosztályának illetékes szakosztálya az alábbiakat közölte:

„A vidéki MÁV-kórház és rendelőintézet felépítésére az illetékes szervek végleges döntése értelmében Szolnokon kerül sor.

A létesítendő intézmény helyének megválasztásánál figyelemmel kellett lenni arra, hogy az ellátandó területhez viszonyítva központi fekvésű és a vasúton minden irányban jól megközelíthető legyen. Lényeges szempontot képezett az a körülmény is, hogy a Duna—Tisza-közi és a tiszántúli területek vasutas dolgozóinak és igényjogosultjainak gyógykezelését és egészségügyi ellátását az eddigieknél nagyobb mértékben tudjuk biztosítani.

A fenti követelményeknek legjobban Szolnok felelt meg, amely az említett területek viszonylatában könnyen megközelíthető.

Elismerjük, hogy Pécs orvosi vonatkozásban kétségtelenül kedvező helyzetű egyetemi város, különböző orvosi kutató intézetekkel rendelkezik, azonban a fent említett területekről nehezebben közelíthető meg, ezért az új intézményünk helyének megválasztásánál nem jöhetett figyelembe."

Köszöntjük a komlói tröszt élüzemeit

A Komlói Szénbányászati Tröszt élüzem címmel kitüntetett bányaüzemei közül az Anna-aknai bányászok ma, a III-as aknai bányászok holnap, a mázai bányászok pedig a bányásznapon tartják élüzemavató ünnepségüket. E három bányaüzem dolgozói, vezetői az elmúlt fél esztendőben igen eredményes munkát végeztek. A bányászok munkája — ezt általában mindenki elismeri — nem könnyű. Ahhoz, hogy egy bányaüzem fél éven keresztül hónapról-hónapra rendszeresen túlteljesítse a termelési tervét, betartsa vagy éppen túl is szárnyalja az előírt teljesítményszinteket, hogy ne csak több, hanem lehetőleg mindig olcsóbb szenet termeljen, egyszóval, hogy gazdaságosan, takarékosan bánjon a rábízott javakkal, bizony minden munkás, minden vezető közös összefogására, fegyelmezett, körültekintő munkájára van szükség. S ezenkívül szükség van arra is, hogy a vezetők kellő előrelátással irányítsák az üzem munkáját, hogy egy-egy fejtés kiesése se okozzon különösebb nehézséget, hogy mindig legyen elegendő tartalék, mert a természeti erők elleni harcban csak az győzedelmeskedhet, aki nemcsak a mára, hanem a holnapra is gondol.

A komlói tröszt e három bányaüzemében az elmúlt hat hónap alatt valamennyi ilyen feltételnek megfeleltek. Az Anna-aknai bányászok például 104,9 százalékra teljesítették féléves termelési tervüket, 106,5 százalékra az összüzemi teljesítmény-előirányzatukat — s ami talán a legörvendetesebb — 98,4 százalékra az önköltségi tervüket. A kitermelt szén minősége 2,4 százalékkal jobb volt, mint amilyet az Anna-aknai bányászok számára előírtak s mindez együtt járt a munka biztonságának a növelésével. Nem csoda tehát, hogy az élüzem cím mellett az Anna-aknai bányászok közül tizennyolcan — köztük Hargittai József, Kincses Benjamin, Kiss László, Leier István stb. — a kiváló dolgozó oklevelet is elnyerték.

A III-as aknai bányászokról, a bányaüzem vezetőiről már sokszor hallottak olvasóink. Ma már szinte mindenki természetesnek veszi, hogy III-as aknán mindig jó eredményeket érnek el, hogy III-as akna a komlói tröszt legjobb üzeme. Pedig a sikerekért III-as aknán éppúgy meg kell küzdeni, mint bármelyik bányaüzemben. Itt sem könnyebb a vájár, a csillés, a vezető dolga, mint másutt. Hogy az eredmények mégis jobbak, annak egyedüli magyarázata talán abban van, hogy III-as aknán sikerült a kollektivát a legjobban összekovácsolni, s hogy a III-as aknai bányászok akarata, lelkesedése — bármilyen frázisnak is tűnik — nem ismer akadályt. Ezt különben az elmúlt félév eredményeit rögzítő adatok is mutatják.

Itt a féléves termelési tervet 108,7 százalékra teljesítették. Az összüzemi teljesítmény 105,7 százalék volt. Az önköltséget a tervezetthez képest 1,1 százalékkal csökkentették és a baleseti mutató is igen kedvezően alakult.

Az élüzemavató ünnepségen 21-en kapják meg a kiváló dolgozó oklevelet, 11-en pedig a kiváló dolgozó jelvényt. Igy kiváló dolgozó jelvénnyel jutalmazzák majd többek között Bóra Sándort, Földes Györgyöt, Illés Andort, Horváth Jánost, Tóth Istvánt, valamint Dobos Józsefet a bányaüzem vezetőjét, Jazbincsek Vilmost a bányaüzem főmérnökét és Szabó Jenőt, a bányaüzem főkönyvelőjét is az elmúlt félévben végzett eredményes munkájáért.

A mázai bányászok csak egy hét múlva ünnepelnek. Róluk is el kell mondani azonban, hogy annak a kis bányaüzemnek a történetében páratlan sikersorozatot értek el s már hosszú hónapok óta ők az északi bányaüzemek legjobbjai. Eredményeik közül a 105,9 százalékos tervteljesítés mellett a tervezett önköltség 0,4 százalékos csökkentése és a tervezett teljesítmények 2,1 százalékos növelése emelkedik ki. Külön kell szólni ezenkívül arról, hogy Mázán igen nagy gondot fordítanak a bányászok egészségének, testi épségének a védelmére. A balesetek számának csökkentése terén a komlói tröszt üzemei közül ők érték el a legjobb eredményt s ezért külön dicséret is illeti őket.

Politechnikai képzés *a Széchenyi Gimnáziumban*

Arra csak a „régiek" emlékeznek, hogy menynyit szidták annak idején az iskolát, amely a gyakorlati élethez vajmi kevés tudással bocsátotta útra tanulóit.

Az utóbbi években mind jobban előtérbe kerül a tanulók gyakorlati életre való nevelése. Ebben az évben pedig az egész országban fokozott mértékben megkezdik az úgynevezett politechnikai képzés bevezetését.

Pécsett csaknem az összes középiskolában ebben az évben a tanulók az általános ismeretek megszerzésével párhuzamosan gyakorlati oktatásban is részt vesznek.

Gimnáziumaink közül a Széchenyi Gimnáziumba látogattunk el megérdeklődni: milyen előkészületeket tettek a gyakorlati foglalkoztatásra?

A Széchenyi Gimnáziumban már az elmúlt évben a III. osztályban kísérletképpen bevezették a politechnikai képzést. E tapasztalatok felhasználásával még a nyár folyamán elkészítették a gyakorlati foglalkozás tematikai tervét, s a minisztériumi jóváhagyás után a napokban összeült a tanári karból alakult politechnikai munkaközösség, és részletesen megvitatta az adódó feladatokat. A tanterv szerint az első osztályosok mezőgazdasági és állattenyésztési kérdésekkel foglalkoznak majd, a második osztályban az asztalos, üvegtechnika és kőműves munkákkal ismerkednek, a harmadik osztályosok a gépjárművek szerelését, vezetését tanulmányozzák, a negyedikben pedig az erős és gyenge áramú szerelésekkel kapcsolatos tudnivalókat sajátítják el. Ezenkívül a II. és III. osztályban bevezetik a rendkívüli műszaki rajzot. Ebben segítséget kapnak az 500-as MTH-iskola vezető mérnökétől.

Mindezeknek az ismerete ma már szerves része az általános műveltségnek. A gyakorlati foglalkozási órákon, — heten-ként kétszer — a tanulók az iskolájuk szempontjából is hasznos tennivalót végeznek: például a másodikosok, — akik a kőműves szakmával is ismerkednek —, a gyakorlati foglalkozási órákon az iskola kerítését hozzák rendbe, a negyedikesek pedig a KISZ-terembe bevezetik a neonvilágítást.

Ezzel természetesen nem merül ki a politechnikai képzés. Állandó üzemi látogatásokat is szerveznek: például a mezőgazdasági ismeretek elsajátításának tanulmányozása idején meglátogatnak egy-egy mezőgazdasági üzemet s kapcsolatuk van a Finommechanikai Vállalattal.

A politechnikai képzés minél sikeresebbé tétele érdekében jelentős anyagi támogatásban is részesülnek iskoláink. — A Széchenyi Gimnázium például 5 műhellyel rendelkezik, így az iskola keretén belül is lehetőség nyílik a szakmai ismeretek bővítésére. Az iskola költségvetésében is előirányoztak összeget a politechnikai képzésre: fogyó anyagra mintegy 10 000, álló anyagra pedig mintegy 15 000 forintot.

Minden kezdet nehéz — tartja a közmondás, s ez bizonyos mértékben érvényes a gyakorlati foglalkozások bevezetésére is. Nincs még elegendő homok, cement, tégla, különböző szerszámokban sem teljes még a készlet. Igaz, hogy a pécsi üzemek közül jóegynéhányan szerszámokat, szemléltető tárgyakat juttattak az iskolának. Fontos, hogy ez a helyes patronálási mozgalom ne lanyhuljon el, hanem az iskolaév megkezdésével tovább fokozódjék.

A politechnikai képzés kapcsolódik a különböző szakkörök munkájához. A gyakorlati foglalkozáson a tanulók elsajátítják a legfontosabb ismereteket, s szakköri foglalkozások alkalmával alaposabban, még elmélyültebben tanulmányozhatják a diákok a kedvüknek, tehetségüknek legjobban megfelelő szakmát.

A politechnikai oktatáshoz kapcsolódik még: megszervezik az iskola modellező körét is, ahol a repülőgép, gépkocsi, hajó berendezésével, működésével ismerkedhetnek meg a tanulók.

A gyakorlati ismeretek alapos tanítására a tanárok is felkészültek. A nyáron különböző tanfolyamokon vettek részt, ahol továbbképezték magukat, szakmai, módszerbeni tapasztalatokat szereztek.

A politechnikai oktatás iránt nagy az érdeklődés. Ez érthető is, hiszen az általános műveltségnek ilyen irányban való bővítése a középiskolai képzés magasabb fokát jelenti.

Garay Ferenc

Gyakran cseng a telefon

Bogdásánál lekanyarodik a motoros a kövesútról s tovább robog a kocsikerekek marta kanyargós dűlőn. A motor sebessége itt sem csökken, mintha nagyon sietős lenne az út. Pedig ebben az esetben dr. Varga László sellyei körállatorvos csak megszokásból nem lassítja kopott Danuviáját. Nincs komolyabb baj Körcsönyepusztán. Oda igyekszik ugyanis, az erdészet gazdaságába. Délelőtt szóltak be, hogy az üszők között sok a sánta.

A csendes, nagy istálló most majdnem teljesen üres, csak egy kis pirostarka üsző árválkodik a jászol mellett. Jobb hátsó lábát időnként óvatosan bizonytalanul fölemeli és meg-megrázza, mintha valami láthatatlan béklyót akarna lerázni. A csülke dagadt s a körme fölött sötétvörös, barnás seb látszik.

Előkerülnek a gazdaság emberei is. Az állatorvos megvizsgálja a beteg lábat és megcsóválja a fejét.

— Hát ezt bizony elhanyagolták. A többi sánta hol van?

— Kint a legelőn, azok már javulófélben vannak.

— Nem szabad kihajtani. Pihentetni őket és mindig friss almot alájuk.

Körülnéz az istállóban, az alom bizony kicsit régi, nedves is már. Ki kell cserélni. Elmondja észrevételeit, aztán kinyitja az orvosi táskát. Az üsző még szeliden bámul a világba, nem tudja, milyen sors vár rá. Előkerül a csipesz meg a szike. Az üsző lábára hurkot kötnek egy vastag kötéllel és fölemelik. Az állatorvos munkához lát.

— Ezen sajnos, már csak így lehet segíteni. A többire vigyázzanak jobban.

A kés belevág a roncsolt, gennyes húsba. Az üsző rúg egyet fájdalmában. A segédkezők között ott áll egy traktoros fiú is és elfintorítja az orrát.

— Aki elájul, azt majd nyakonöntjük egy vödör vízzel, — mosolyog Varga László.

A lábról lassan lekerül az egészségtelen színű fertőzött rész és szép piros vér csorog belőle.

A fertőtlenítés megvan gyorsan, s nemsokára már egy hófehér kötés díszeleg az üsző lábán. Ezt még körülkötik egy zsákdarabbal és kész is a műtét.

— Hat nap múlva szabad csak róla levenni, előbb csak akkor, ha netalán belázasodna, — mondja az állatorvos, miközben egy tetanusz injekciót ad az állatnak.

— Szarvasmarha ugyan nem igen szokott tetanuszt kapni, de ami biztos, az biztos.

Megírja a recepteket, aztán ül is jel a motorra és siet hazafelé. Bogdásán még beszól egy helyre, megérdeklődni, javul-e a disznó, amit nemrégen kezelt.

Mire hazaér, már ketten is várják. Egy kényszervágott borjút hoztak, hogy alkalmas-e a husa kimérésre. Egy másik öreg bácsi meg valami receptet kér, mert rühesek a malacai.

Dr. Varga László körzetéhez fél Sellyével együtt 6 kisebb-nagyobb község és egypár puszta tartozik. Az ellátásuk nagy munkát igényel.

— Egy „gyengébb" napon hatszor-hétszer megyek ki beteg állathoz, az „erős" napokon pedig rendszerint egyszer, — reggeltől estig.

— Ma este úgy terveztük a feleségemmel, hogy moziba megyünk, — mondja — talán sikerülni fog.

Beesteledett, lassan indulni kellene az előadásra. És egyszercsak cseng a telefon. Kákicsról keresi valaki az állatorvost:

— ... lázas és nagyon hűz az oldala.

— Mit dolgoztak vele? ... — Mit etettek a lóval? Nem ázott meg tegnap?

Sorra érkeznek a válaszok és úgy nagyjából már lehet is tudni mi a baj.

— Kezdődő tüdőgyulladás, vagy már tüdőgyulladás, — hangzik a távdiagnózis. — Persze, lehet, hogy valami más. Majd meglátom. Nyakába akasztja a táskát s már ül is a motorra.

— S a mozival mi lesz? — kérdezi kicsit bánatosan a felesége. — Nem régóta vagyunk Sellyén és most akartunk először moziba menni, — teszi hozzá.

A motor kigördül az útra, nagy fénycsóvát szórva maga elé a sötétbe. Bizony a sellyei moziban ma este két hely üresen marad.

BAZÁR ERVIN

Sajtótájékoztató a Művelődésügyi Minisztériumban

(Folytatás az 1. oldalról.)

tudományos utánpótlás nevelésére is. A jövőben biztosítják olyan szakemberek képzését, akik az atomenergia békés felhasználásának különböző területein működnek. Erre a célra külön beruházási hitelt biztosítanak és megkezdik különleges laboratóriumok létesítését, illetve felszerelését.

Az egyetemi felvételekről bejelentette, hogy a rektorok a fellebbezéseket már elbírálták, a minisztériumban pedig szeptember első napjaiban döntenek a fellebbezésekről. A következő tanévben tovább javítják a diákotthonok nevelő tevékenységét, arra törekszenek, hogy a diákotthonokat fokozatosan kollégiumokká, a szocialista szakembernevelést hatékonyan támogató intézményekké alakítsák. Az 1958—59. tanévben hat—nyolc kollégium létrehozását tervezik és

a következő években folytatják a diákotthonok átszervezését kollégiumokká.

A tudományos káderutánpótlás segítésére az általános kollégiumokon kívül egy-két szak-kollégiumot is életre hívnak.

Az érdekelt szakminisztériumokkal és főhatóságokkal közösen kidolgozzák a felsőoktatás tízéves fejlesztési tervét. Bizonyos változást hajtanak végre a külföldi ösztöndíjak rendszerében.

A fő szempont az lesz, hogy az egyetem elvégzése után minél több fiatal szakember mehessen külföldre tanulmányainak fejlesztése céljából.

A Szovjetunióból és a népi demokratikus államokból csere alapján érkeznek hazánkba ösztöndíjas hallgatók, de jönnek ilyenek még az Egyesült Arab Köztársaságból, Szudánból, Indonéziából, Jordániából és más országokból is. Az elmúlt tanévben a kulturális egyezmények alapján 175 fiatal magyar oktató és tudományos kutató volt külföldön csere alapon 1—5 hónapig.

Dr. Szigeti József miniszterhelyettes bejelentette még, hogy

foglalkoznak az egyetemi törvény előkészítésével.

Ez megszabja és összefoglalja majd a szocialista egyetemek feladatait, jogait és kötelességeit, az egyetemi tevékenység és vezetés egész rendszerét.

A miniszterhelyettes tájékoztatója után Szabó Kálmán, a Művelődésügyi Minisztérium középiskolai főosztályának osztályvezetője a középiskolák elmúlt évi tanulmányi eredményeit értékelte.

Hajdu Tibor, az általános iskolai főosztály osztályvezetője értékelte az általános iskolák elmúlt esztendei munkáját. A megbeszélésen tájékoztatták még a sajtó képviselőit a tankönyvhelyzetről. Elmondották, hogy

minden általános és középiskolai tankönyv megjelent már.

Háromnak: a VI. osztályos magyar, az V. osztályos számtan és az I. gimnáziumi latin könyv szállítását augusztus 30-án fejezik be. Az első, a második és a negyedik osztályos énekkönyv azonban csak novemberben jelenik meg.

Hétfőn kezdődik a második genfi atomértekezlet

Genf (MTI). A Reuter jelenti:

Pénteken megérkezett Genfbe az atomerő békés célú felhasználásával foglalkozó második ENSZ-értekezleten résztvevő ötezer atomtudós többsége.

Eddig még ilyen nagyszabású atomértekezletet nem tartottak. Angliát, az Egyesült Államokat, a Szovjetuniót és Franciaországot nyolcvan-nyolcvan szakértő képviseli.

●

Benke Valéria

művelődésügyi miniszter szeptember 2-án, kedden reggel 8 órai kezdettel a tanévnyitás alkalmából köszöntőt mond a Kossuth-rádióban.

●

Az őserdőben vadon nőtt fel egy hároméves kislány

Posadas (DPA): Fakitermelő munkások argentínai őserdőben egy három év körüli kislányt találtak.

Amikor megfogták, a fakitermelő munkások kérdéseire a kislány csak nevetéssel és sírással tudott válaszolni. Bevitték Posadasba, a tartomány fővárosába, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermek rendesen fejlett, csak elvadult. Nem tud két lábon járni, sem beszélni. Az orvosok véleménye szerint lagalább két évig élt az őserdőben, de nem tudják, hogyan és mivel táplálkozott.

Az éjszaka mélyéről

A fenti, három szóból összeillesztett címet a „Nemzetőr" fejléccel Münchenben megjelenő lap vezércikkének éléről vettük kölcsön. Ez a fasiszta lap, anyanyelvünkön szidja a szocialista rendszert. Az ellenforradalom szellemi örököseként fáradhatatlanul szajkózza azokat a szólamokat, melyek az imperialisták kifejezés-tárában is hovatovább kiselejtezésre várnak.

De, hogy kifejező a cím, ezt hadd bizonygassuk az alábbiakban néhány gondolattal.

A kéthetenként megjelenő lap mindjárt az első oldalán két Kossuth-címerrel és a „Magyar Szabadságharcos Írók lapja külföldön" felirattal eloszlat minden kétséget afelől, hogy itt segítő szándékú, vagy akár csak tárgyilagos sajtótermékről van szó. Aki azután a szövegbe is beleolvas, az csakhamar meggyőződik arról, hogy a lap írói, szerkesztői és kiadói abból a százmillió dollárból teszik zsebre a honoráriumukat, melyet az Egyesült Államok szenátusa szavazott meg a szocialista országok elleni aknamunka finanszírozására.

A „Nemzetőr" július 15-i számában szinte nyüzsögnek a rosszindulattal elferdített, tudatosan hazudott és vérlázítóan együgyű állítások a mai magyar életről. A „Magyarországi helyzetkép" című, egész kolumnás cikk például ilyeneket állít:

„A szállodákban... A reggeli egy huszas és a két főétkezés egyenként 70 forintba kerül."

Azután:

„Vidéken a kenyérellátás zavarai egyre állandóbbak... De nemcsak az élelmiszerellátás akadozik. Egyre kisebb a választék és egyre nagyobb a megfelelő áru hiánya, ruházati, háztartási cikkekben is."

Ezek, s a hozzájuk hasonló fejtegetések annyira nevetségesek, hogy cáfolatukra kár az időt is vesztegetni. Vagy talán hivatkozunk a boltok iparcikkektől roskadozó polcaira, a kiskereskedelem egyre kiteljesedő forgalmára, — mind azt bizonyítják, hogy a dolgozók ellátása mennyiség és minőség szempontjából egyaránt kielégítő.

A „Nemzetőr" persze nem elégszik meg a szocialista rendszer ócsárlásával — sokkal messzebbre megy annál. Nyíltan és arcátlanul üszít a háborúra is:

„A békekongresszustól hangos városok lakossága — írja a „Magyarországi helyzetkép"-ben — egyáltalán nem fél a háborútól, s ennek mindenki nyíltan kifejezést ad Magyarországon, akinek erre csak alkalma van. Úgy érzik, hogy csak egy háború tudná őket visszaragadni a pokol tornácáról."

Elképzelhetetlen, hogy akiben egy parányi szikrája is lobog még az emberiességnek, aki nem mocskolta be magát teljesen az árulás iszapjával, aki hisz az élet szépségeiben és örömeiben, az papírra vessen ilyen mondatokat. A megvetés érzése az első, mely a felvirharzó gondolatokra reagál, de nyomban melléje szegődik a szégyenérzet is: együtt szívtuk magunkba ezekkel az elvetemült alakokkal a Dunántúl, vagy a főváros levegőjét, közös volt velük fejünk felett a kék ég, s azonos nyelven mondták ki ők is az első szót: Anyám... És ezek a „szabadságharcos írók" most nyugaton prostituálják magukat, dollárért árusítják ki a nemzeti becsületet, a kegyelemkenyér egy karéjáért sárbatapossák saját magukat is.

A lap minden oldaláról tüzel a rimánkodás: ne hagyják a „forradalmárok" ellobbani a Nagy Imre-ügy szalmalángját, hiszen kevés ilyen jól álcázott árulást mondhatnak magukénak a Wall Street urai —, s mi lesz akkor, ha a munkáshatalom elleni lázítás fegyvertárában ez a rakétafegyvernek szánt kapanyél nem sül el?

A „Nemzetőr" hasábjain Nagy Imréről és társairól, mint „a magyar forradalom nagy alakjairól", „világméretű személyiségekről" zengenek dicsérő sorokat, az ellenforradalmat „védelmi harc"-ként emlegetik, s a huligánokat „dermesztően bátor fiúk" elnevezéssel magasztalják.

Elhisszük, hogy mindezt ihletett szívvel írták le, hiszen elvbarátaikról, „harcostársaikról" van szó. Megértést és hősi nimbuszt kolduln hazug fejtegetéseikkel azoknak az árulóknak, akiket a haladó világ közvéleménye főbenjáró bűnösként marasztalt el a békére vágyó milliók ellen indított galád támadásért. Mosdatni igyekszenek és ködösíteni, — közben ideges kezükből kihull a fátyol, s előtűnik a fekélyes test, melynek nincs gerince. Ellenforradalmárok ők valamennyien, a Corvin-közből, vagy a Köztársaság-térről, s az „írói" talár is csak arra jó, hogy az Acélok, Mérayk uszályához tartozónak érezhessék magukat.

Eddig sem voltak kétségeink, de a „Nemzetőr" július 15-i száma perdöntően meggyőzhet bennünket arról, hogy a nyugati országokban gondosan szervezett, az imperialisták által anyagilag támogatott aknamunka folyik hazánk és a szocialista országok ellen. A lap cikkei, uszító hangja, első oldalának antiszemita rajza, gátlás nélküli hazudozása és a lázítás tudatosan csepegtetett mérge mind-mind azt tanúsítják, hogy szerzői a tőkések alázatos kiszolgálói: a szocializmus, a munkáshatalom, a haladás ellenségei.

Mélyre, iszonyatosan mélyre süllyedtek ezek a bértollnokok, s onnan rikácsol hangjuk is: a szellemi csatornalakók éjszakájából.

BÁNHIDI TIBOR

Angol katonai vezető támadta az Egyesült Államok kinai politikáját

London (Reuter): Sir John Slessor repülőmarsall, aki a Földközi-tengeri angol légierő főparancsnoka volt, pénteken a Daily Telegraphban megjelent levelében hevesen bírálta az Egyesült Államok kínai politikáját és indítványozta, hogy a tajvani problémát az Egyesült Nemzetek segítségével oldják meg.

Slessor levelében a következőket írja: „Bízvást beismerhetjük, hogy a háború óta a közel-keleti nehézségeinket nem kismértékben az amerikaiak ama gyermeki rögeszméjének köszönhetjük, hogy az angol „kolonializmus" javíthatatlanul gonosz.

Most azt látjuk, hogy Ázsiában a nyugati befolyást méginkább csökkentette, hogy Dulles Kínával szemben ismét hitet tett esztelen politikája mellett.

Állandóan törekednünk kell arra, hogy az angol nyelvű nemzetek között megvalósuljon az együttműködés és a célok közössége. De ez nem jelenti azt, hogy állandóan Dulles mögött kell kullognunk".

Kitiltetik a magyar irodalom legjobb külföldi tolmácsolóit

A magyar Pen Club nemrég választott igazgatósága ülésén foglalkozott a Club idei és jövő évi tervével. Az igazgatóság elhatározta, hogy a jövőben gyakran rendez majd irodalmi esteket. A világirodalom nagy alakjaival kapcsolatos évfordulókat meg kívánják ünnepelni, s máris elhatározták Ibsen- és Shakespeare-ünnepség megrendezését. Felmerült az a kívánság is, hogy feleleventve egy régebbi szokást, ismét ítéljék oda a Pen Club plakettjeit olyan külföldi íróknak és költőknek, akik a magyar irodalom tolmácsolásában jelentős munkásságot fejtettek és fejtenek ki.

A magyar Pen Club képviselőit egyébként meghívták a Pen Club végrehajtó bizottságának párizsi ülésére, amelyet szeptember végén rendeznek meg.

Közlemények

Az MSHS Autó, Motor Tájra Klub vezetősége felhívja a tagság figyelmét, hogy a klub keretén belül személygépkocsi és motorkerékpár-tanfolyamot indít, amelyre jelentkezni szeptember 3-án, este 7 órakor lehet Megyer utca 13. sz. alatt. Klubtagon kívülieket is szívesen látnak.

*

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem titkárságán (Janus Pannonius utca 11., I. em.) naponta délelőtt 10 órától este 18 óráig folynak a beiratások a nyelviskolára. A beiratási és tandíj az öt hónapos első félévre 100 forint.

*

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Postagalambsport Egyesülete 31-én, vasárnap délelőtt 10 órakor taggyűlést tart. Tárgysorozat: Az új alapszabály ismertetése. Dr. Teremi Gábor. Ez évi versenyeredmény értékelése: Zsuffa János. 1959. évi gyűrűrendelés. Idei fiatal galambok gyakorló röptetésének terve.

*

A Munkaügyi Minisztérium 500. sz. Iparitanuló Intézetének igazgatósága értesíti a tanulóifjúságot, hogy az 1958—59-es tanév megkezdése az alábbiak szerint történik:

1. Bukott tanulók részére a javítóvizsgákat augusztus 25-e és 30-a között időben, az Intézet hirdetőtábláján közzétett módon és helyen tartják.

2. Pótbeiratkozások az Intézetben szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek.

3. A Mű. M.-rendszerű tanulók szeptember 2-án reggel 8 órakor tartoznak az üzemi beosztás miatt az intézetben megjelenni.

4. Tanévnyitó az I. éves tanulók részére szeptember 4-én, — II. éves tanulók részére szeptember 5-én, — III. éves tanulók részére szeptember 6-án reggel 8 órai kezdettel történik.

A pontos megjelenésre felhívja a figyelmet az igazgatóság.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: keleten több, máshol kevés felhő, néhány helyen kisebb eső, mérsékelt, keleten élénkebb északi szél, a nappali felmelegedés keleten kissé gyengül, máshol alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 9—12 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: a Tiszántúlon 21—24, máshol 24—27 fok között.

Külföldről JELENTIK

CAPE CANAVERAL

Pénteken hajnalban 04.30 órakor az amerikai légierő Cape Canaveral-i kísérleti telepén kilőttek egy újabb Atlas típusú ballisztikus lövedéket. A jelentés szerint a rakéta kilövése sikeres volt.

PÁRIZS

Afrikai körútja végén De Gaulle tábornok Algirba látogatott, s ott a nyári palotába bezárkózva csütörtökön bizalmas jellegű megbeszéléseket folytatott. Mintegy 25—30 politikai személyiséget fogadott, főleg muzulmánokat.

BEIRUT

Libanoni „lojális" képviselők egy csoportja Camille Chamoun elnök védnöksége alatt új pártot alakított. A párt neve: Nemzeti Tömörülés.

LE PUY

Billet, le Puy-t építész forradalmi típusú házat készített, „ciklonoknak ellenálló", narancsalakú, alumíniumból épült házat.

Az újtípusú ház ellenáll a leghevesebb viharoknak, ciklonoknak, földrengéseknek, stb, áradás esetén pedig mint ping-pong-labda úszik a vízen; hat személynek szolgálhat lakásul. Belül válaszfalakkal több helyiségre is felosztható. Szériagyártás esetén e ház előállítási költsége mintegy 850 000 frank lenne.

AMMAN

Szamir Rifai jordániai miniszterelnök közölte Hammarskjöld ENSZ főtitkárral: a jordániai kormány csak akkor kéri fel az angol csapatokat az ország elhagyására, ha úgy látja, hogy már megszilárdult az ország biztonsága. Hammarskjöld főtitkár csütörtökön tárgyalt Anglia ammani nagykövetével és az amerikai ügyvivővel is. A főtitkár három órás megbeszélést folytatott Rifai miniszterelnökkel.

Panasz az SZTK-ra

Augusztus 25-én, szombaton délután 3 órára iskolaorvosunk utasítására és előzetes bejelentésére a pécsi Belvárosi Fiúiskola csaknem teljes tanári kara — 24 nevelő — a kötelező tüdőszűrésre az SZTK rendelőjében pontosan megjelent. — Kellemetlen meglepetésünkre dr. Varga Tamás tanársegéd kijelentette, hogy néhányunkat megvizsgálja, de valamennyiőnket nem tudja. Méltatlankodtunk és kértük a panaszkönyvet, majd kijelentette, hogy lefolytatja a vizsgálatot, de várnunk kell. Vártunk. Végre 5 óra előtt 10 perccel bemehettünk és 15 perc alatt elkészültünk a vizsgálattal.

Ez a tanársegédi hányavetiség 24 nevelő 48 óráját rabolta el ok nélkül. Nem kérünk mi semmi kivételezést, de annyit igen, hogy lelkiismeretesebben kezeljenek bennünket!

Bátori Jenő
ált. isk. igazgató

Megfelelő papírhívó — szép kép

Sokszor halljuk azt az elkeseredett kijelentést amatőrtársainktól, a kép azért nem kifogástalan, mert ha normál papír a negatívhoz kemény, a lágy papír pedig lágy képet ad. Sajnos, a speciál papír nem szerezhető be, így nem tudja mitévő legyen.

Nincs olyan amatőr, még ha fénymérővel is dolgozik, aki negatívjait úgy tudja hívni, hogy azokat minden esetben egyfokozatú papíron és egyfajta hívóval tudja a legszebben kidolgozni. Sajnos, a gyakorlat azt mutatja, hogy az amatőrök nagy többsége mindössze egyfajta papírhívóval dolgozik és a negatív ellentéteit legfeljebb a papírfokozat változtatásával igyekszik kiküszöbölni. Ezzel a tévés eljárással fosztja meg magát azoktól a jó eredményektől, melyek a szép és gazdag tónusokban mutatkoznak meg.

A pozitív eljárás során az egyes negatívok között mutatkozó tónusellentéteket nemcsak papírfokozatokkal lehet javítani, hanem a negatívhoz és a papírfokozathoz hangolt papírhívó karakterével is jelentősen befolyásolható.

Természetes a papírhívók segítségével a nagy negatív különbségek nem hidalhatók át úgy, mint pl. a papírfokozattal. A papírhívók összetételének megváltoztatásával a papírfokozatokhoz viszonyítva felfokozatnyi különbség hidalható át, ami tónusfinomság szempontjából rendszerint elég is.

Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy ha azonos negatívnál kemény hívót használunk „speciál" fokozatú nagyító papírhoz, ugyanazt az eredményt kapjuk, mintha „normál" fokozatú papírhoz lágy hívót használnánk. Az amatőrök legtöbbje nem rendelkezik olyan anyagi alappal, hogy minden papírfokozatból vásároljon és készletet tartson otthon, helyes, ha a papírhívók megfelelő használatával megismerkedik.

Ismertetésünkben a leggyakrabban használt hívó anyagnak különböző kombinációjával foglalkozunk. Az egyik a metol, a másik a hidrochinon. E hívók tulajdonságaikban eltérőek.

A metol alapvető tulajdonsága, hogy igen lágyan hív. A negatív által rajzolt részleteket előhozza, de éppen lágysága miatt egymagában ritka esetben használható. — Hajlamos a fátyolképzésre. A hidrochinon kimondottan kemény karakterű hívó, aránylag lassan dolgozik. Először inkább az árnyékrészeket hívja ki, és csak utána fejlődnek ki a részletek. Keménységénél fogva szintén ritka esetekben alkalmazzák a hívóban egyedül. A kettő keveréke, arányaitól függően egyesíti magában mindkettő tulajdonságát. — Alapelvül a következőt kell elfogadnunk: a hívóban minél kevesebb a metol és minél több a hidrochinon, a hívó annál k e m é n y e b b e n, minél kevesebb a hidrochinon és minél több a metol, a hívó annál l á g y a b b a n dolgozik.

Kísérlettel győződjünk meg ennek igazáról. Induljunk ki az alábbi hívóból: 1 gr metol, 20 gr krist sulfit, 4 gr hidrochinon, 40 gr krist szóda, 0,5 gr bróm, 1 liter víz. Ez a hívó kiegyenlítetten hívott negatívokról normálpapíron szép tónusú képeket fog adni. Ha a hívóban emeljük a metol mennyiségét és csökkentjük a hidrochinonét, a hívó mindinkább lágyabban dolgozik, sőt elérünk egy olyan értékhez is, amikor a kép majdnem használhatatlan lágy lesz. A metol emelésével a bróm adagját is emeljük fel a fátyolosodás elkerülése végett!

Többszöri kísérletezés meg fogja adni azt a gyakorlatot, hogy biztosan megállapíthassuk, hogy egy-egy negatívnál milyen összetételű hívót használjunk.

Különösen fontos az, ha kiállításra akarunk képeket több negatívról készíteni, hogy egyszerre kétfajta hívót is készítsünk: lágy és keményen dolgozó hívót! Ajánlatos, hogy próbacsíkokkal döntsük el, melyik hívó adja a szebb eredményt és képünket ezután ebben a hívóban készítsük el! Ajánlatos a próbacsíkoknak a nappali vizsgálata, mert a helyes értékeket csak itt tudjuk biztosan megítélni. Ha kétfajta hívóval dolgozunk egyszerre, változtathatjuk a hívást, úgy, hogy a képet részben a lágy, részben a kemény hívóban hívjuk, aszerint, ahogy a kép tónusai azt megkívánják.

Az eggyel több hívótál beszerzése és a kétfajta hívó egyidejű alkalmazása aránylag kisebb befektetés, mint a sok használhatatlan kemény, vagy lágy kép, mely éppen e látszólagos kicsinység miatt visel magán a technikai fogyatékosságokat.

A helyes papírhívó alkalmazását csak gyakorlattal, kísérletezéssel lehet megtanulni. Az erre fordított idő bőven kárpótolja az amatőrt fáradságáért.

K— —s.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. szeptember 1-től 1958. szeptember 7-ig

Ultrarövidhullamu rádiót az Allami Áruházból.

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RADIO

5.25—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés musor — Közben: 6.30 Hirek. Időjárásjelentes — 6.00: Faluradio — 5.30: Hirek. Idojárasjelentés. — 6.59: Időjelzés, — 7.00: Hirek. Időjárásjelentés — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.55: Mit főzzünk? — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 10.00: Hirek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hirek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjárásjelentés. — 16.00: Hirek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 16.47: Műsorismertetés. — 17.59: Időjelzés. 18.00: Hirek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00 Hirek. Időjárásjelentés. — 24.00: Hirek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Finommechanika rádiójavítója, Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

5.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hirek, Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hirek. Időjárásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Riportműsor.
9.25: Filmzene.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Tarka-barka: Vidám zenés műsor.
11.45: Zenés műsor.
12.10: Magyar nóták.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
14.15: Napirenden...
14.20: Operettrészletek.
14.34: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Lányok, asszonyok...
16.25: Mendelssohn: d-moll trió.
17.00: Negyvenezer „világjáró".
17.15: Öt óra tea.
18.10: Nagy mesterek muzsikájából.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Népzene.
19.20: Falusi kisfány Pesten. Vers.
19.25: Könnyű melódiák.
20.20: Árnyék: Sándi Sándor rádiójátéka.
21.15: Hangképek a vízilabda Európa-bajnokságról.
21.25: Sibelius-fesztivál 1958.
23.30: Tánczene.
0.10: Csárdások.

Állandó rádiókiállitás az Allami Áruházban.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Versek, városok: Sümeg.
16.00: Ázsiai népek zenéje.
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.40: Tiana Lemnitz és Jan Kiepura operaáriákat énekel.
17.10: A fúvós kamaramuzsikáról. Jenei Zoltán előadása.
18.10: Idők útján. Versek.
18.25: A barátság hullámhosszán...
18.35: Verbunkosok, népdalok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Szegedi Ernő hangversenye a stúdióban.
19.45: Hangképek az Uszó Európa-bajnokságról.
20.00: Operahangverseny Mozart műveiből.
20.40: Falurádió.
21.05: Népi muzsika.
21.40: Lord Protektor.
22.00: Suppé-est.

Pajti rádiót világvevőre átalakit Finommechanika, Rákóczi út 39.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Cimbalom-, furulya-, citera- és tamburamuzsika.
8.40: Magyar szerzők kórusai.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.10: A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola növendékeinek hangversenye.
9.40: Könnyű zongoramuzsika.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.35: Zenekari hangverseny.
11.00: Betyár. Móricz Zsigmond regénye folytatásokban.
11.20: Nótacsokor.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Balassi Bálint verseiből.
13.12: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Operettrészletek.
15.25: Napirenden.
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: Ifjúsági műsor.
17.00: Uj bizonyitékok a marsbeli növényvilágról. Előadás.
17.15: Operarészletek.
18.10: Szív küldi...
18.40: Gyári sziréna...
19.00: Zeng a húr. Vonós tánczenekarok játszanak.
20.25: Vidám versek és dalok az iskolából.
20.50: Két keringő.
21.00: Az Ifjúsági Rádió expedíciója.
21.25: A zeneszerző, a zongorista, és az énekes.
22.15: Mai szemmel... Kommentár.
22.25: Hangképek a vízilabda Európa-bajnokságról.
22.35: Kedves dalaink.
23.06: Zenekari hangverseny.
0.10: Magyar nóták.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A László-kórház énekkara énekel, vezényel Sapszon Ferenc.
14.40: Filmdalok.
15.00: Egy tiszta nő. Regényrészlet.
15.15: Halmy Lujza és Szendrey-Karper László hangversenye.
15.50: Mi újság a nagyvilágban?
16.00: Operettmuzsika.
16.40: Vanesse úr. Elbeszélés.
17.00: Könnyű zene.
17.30: Rádió-szabadegyetem.
18.00: Vietnam művészete. Zenés irodalmi műsor.
18.45: Régi magyar dalok és táncok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Részletek Meyerbeer operáiból.
19.45: Hangképek az Uszó Európa-bajnokságról.
20.00: Három Szirmai-dal.
20.10: Kamarahangverseny.
21.35: Falurádió.
21.55: Művészlemezek.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádióservice

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10 Népszerű operarészletek.
9.00: Rádió-szabadegyetem.
9.30: Népi muzsika.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye a stúdióból.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok...
13.15: Klasszikus operettek.
14.00: Muzsikáló városok: Róma.
14.45: Kezdődik az iskola.
15.05: Vihar a tengeren. Novellák.
15.30: Sándor János xilofonozik.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.15: Szív küldi...
17.00: Hazai körkép. Az elfelejtett kisváros.
17.20: Táncegyveleg.
17.30: Lajtha László népdalfeldolgozásaiból.
18.10: Mozart-művek.
19.00: A Martinyegyüttes játszik.
19.40: A Magyar Rádió gyermekkórusa énekel.
20.20: A világirodalom humora.
20.47: Könnyű zene.
21.40: Riporterek beszélgetése.
22.35: J. S. Bach: A fuga művészete.
23.40: Tánczene.
0.10: Verbunkosok.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon!

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Horgászok ötperce.
14.45: Zenekari hangverseny.
16.03: Buncsikov énekel, a Jiskra-zenekar játszik.
16.30: Csapó György vidám jegyzeteiből.
16.45: Háry János. Részletek Kodály daljátékából.
17.30: Arc és jellem. Előadás.
17.45: Spelhaus: Emlékezés Prágára.
18.10: Francia fiatalok a VIT-en.
18.30: Uj idők küszöbén. Emlékezés Turgenyevre, halálának 75. évfordulóján.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Kamarazene.
19.45: Hangképek az Uszó Európa-bajnokságról.
20.00: Hangverseny Puccini operáiból.
20.40: Falurádió.
21.05: Angol kórusok énekelnek.
21.25: A Rádiószínház új évadja előtt.
21.40: Népi muzsika.
22.00: Tánczene.

Rádiójavítás jótállással Finommechanikánál, Rákóczi út 39

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű zene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Az Ifjúsági Rádió expedíciója.
9.30: Gyermekzene.
9.40: Tömegdalok.
10.10: Egy vén szegedi redakcióban.
10.40: Gerencsér Ferenc cimbalmozik.
11.00: Betyár. Regényrészlet.
11.20: Szendlay László és zenekara játszik.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Külvárosi kiáltás Vers.
13.10: Részletek vígoperákból.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Az Állami Orosz Énekkar énekel.
15.10: Sakk-matt.
15.20: Leöwey Klára iskolája.
15.45: A Fővárosi Zeneiskola-szervezet növendékeinek műsora.
16.10: Künneke műveiből.
16.50: Gyári szirénа...
17.10: Könnyűzenei híradó.
17.45: Beszélgetés a veszprémi frókkal.
18.15: Népdalcsokor.
18.35: Fórum.
18.50: Erkel: Bánk bán, Dalmű.
22.30: Hangképek a vízilabda Európa-bajnokságról.
22.40: Tánczene.
23.10: Kamarazene.
0.10: Népdalok.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Részletek Auber és Lortzing operáiból.
16.10: A lövés. Rádiójáték.
16.35: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.10: A marxizmus—leninizmus és az értelmiség. Előadás.
17.25: Operettrészletek.
18.10: Rádió-egyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Jónás Jenő és zenekara játszik.
19.45: Hangképek az Uszó Európa-bajnokságról.
20.00: Francia chanson-est.
20.40: Falurádió.
21.05: Népszerű filmdalok.
21.25: Fúvószene.
21.45: Bizalmiak. Anyátmusor.
22.00: Hangverseny Gyulai-Gaál János műveiből.
22.40: Mariora. Elbeszélő költemény.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból!

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettegyvelegek.
8.50: Piros pecsenye. Urbán Ernő írása.
9.05: Szimfonikus táncok.
9.35: Népi muzsika.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: A Pénzügyőr-zenekar játszik.
11.00: Rádió-egyetem.
12.10: Tánczene.
13.00: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
13.15: Operarészletek.
14.10: Üttörő-híradó.
14.35: Magyar nóták.
15.15: Napirenden...
15.20: Ifjúsági műsor.
16.10: Szív küldi...
17.00: Operaszerzők hattyúdalai. Előadás.
17.50: Irodalmunk problémáiról.
18.10: Leroy Anderson műveiből.
18.40: Itjú Figyelő.
19.00: Részletek Offenbach operettjeiből.
20.20: Népdalcsokor.
20.35: Munkáshétköznapok.
21.20: Hangképek a vízilabda Európa-bajnokságról.
21.30: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye a stúdióból.
23.00: Könnyű zene éjfélig.
0.10: Rogalski: F-dur vonósnégyes.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Borsodi hőforrások.
15.15: Könnyű zene.
15.50: Akikről ritkán beszélünk.
16.00: Verbunkosok, népdalok.
16.30: 50 esztendős a „Holnap".
17.00: A Budapesti Koncert-fúvószenekar játszik.
17.25: A lámpás. Rádiódráma.
19.03: Schubert: Esz-dur trió.
19.45: Hangképek az úszó Európa-bajnokságról.
20.40: Falurádió.
21.05: Szellistyei asszonyok.
21.50: Mozikval tudósítónk jegyzete.
22.00: Tánczene.

Legújabb típusú rádiók az Állami Áruházból!

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Üttörő-híradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Miklós Kata és Rátonyi Róbert énekel.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.20: Operettrészletek.
11.00: Betyár. Móricz Zsigmond regénye, folytatásokban.
11.20: Kamarazene.
12.10: Népi muzsika.
12.50: Mi újság a könyvesboltokban?
13.05: Operarészletek.
13.50: Szív küldi...
14.14: Anonymus és társai.
15.10: A kórusirodalom mesterei.
15.30: A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
15.45: Szabó József zongorázik.
16.10: Élő szóval muzsikával.
18.15: Franck: A-dur szonáta.
18.45: Tudományos híradó.
19.00: Népszerű egyvelegek.
19.40: Hangképek az úszó Európa-bajnokságról.
20.25: Vidám zenés irodalmi műsor.
21.40: Hangképek a vízilabda Európa-bajnokságról.
22.15: Táncoljunk.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Motorosok ötperce.
15.35: Régi táncok fúvószenekarra.
15.45: Zenekari hangverseny.
16.50: Vidám történetek Rossini-bemutatókról.
17.30: Ahol láthatóvá tették a vírusokat.
17.50: Hacsaturján és Hoyer filmzenéjéből.
18.10: Lányok, asszonyok...
18.25: Jeanette MacDonald énekel.
18.45: Zenei anekdoták.
19.05: Wladimir Horowitz zongorázik.
19.40: Láttuk, hallottuk...
20.40: Falurádió.
21.05: Csángó magyar lakodalmas.
21.40: Zenekari hangverseny.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

Bányásznapi köszöntő. Elmondja Czottner Sándor nehézipari miniszter.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán.

10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Kívánesiak klubja.
10.50: Könnyű zene.
11.10: Ajándékműsor bányászoknak.
12.15: Népi muzsika.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi...
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Zenekari hangverseny.
15.00: Hét nap a külpolitikában.
15.15: Bányászdalok.
15.35: Lehoczky Éva énekel.
16.00: Kinoses Kalendárium. Darugó-mérkőzés ről.
17.10: II. félidő. Közvetítés bajnoki labdarugó-mérkőzésre kerül sor Pécsett (Verseny u. 10.30), a Pécsi Bányász Nagytadon, a Pécsi BTC pedig Nagykanizsán vendégszerepel. Egyik csapatunknak sem lesz könnyű dolga, főleg a börgyári játékosokra vár nehéz feladat. De a Pécsi Vasasnak is igen jól kell játszania, ha mind a két pontot meg akarja szerezni. A Pécsi Bányász még Nagyatádon is esélyes a győzelemre. A forduló további mérkőzései: Bajai Bácska—Bácsalmási Petőfi, Bonyhád—Bázakeresztúr, Szekszárd—Kaposvári MTE, Simontornya—Ballinka, Dombóvár—Bajai Építők.

A megyei I. osztály mérkőzései is megindulnak a hét végén. Egy találkozó, a Pécsszabolcsi Bányász—PEAC mérkőzés elmarad. Nézzük csak az első forduló párosítását: Postás—Pécsvárad, Sellye—Traktor, Villány—Szászvár, Porcelángyár—Vasas I. Bányász, Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász, Szentlőrinc—Mohács, Pécsi Kinizsi—Szigetvár. Jó egynéhány izgalmas és érdekes mérkőzésre van tehát kilátás. Különösen a Kinizsi—Szigetvár, a Komlói Béta-akna—Hidas mérkőzések igérnek változatos harcot. A megyei I. osztály mérkőzései mellett a városi I. osztályban és az ifjúsági bajnokság megyei csoportjában is megkezdődnek a bajnokság őszi küzdelmei. Érdekesek lesznek a városi I. osztályú mérkőzések is, hiszen a Dózsa II., a PVSK II. és a Komlói Bányász II. is ebben a csoportban szerepel.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Sebestyén János orgonál.
8.30: A református egyház félórája.
9.00: Magyar szerzők könnyű dalaiból.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi...
10.50: A zeneirodalom klasszikusai.
12.20: Bányásznapi köszöntő.
12.50: Művészlemezek.
14.10: Operettrészletek.
14.40: Merre tart a magyar mezőgazdaság?
14.45: Soproni Tendi Pál és zenekara játszik.
15.15: Ali Khodzsa és a bölcs kisfiú.
15.55: Fúvószene.
16.15: Zenekari hangverseny.
17.15: Tánczene.
17.40: Fehér éjszakák. Érzelmes történet.
18.25: Részletek az I. díjat nyert debreceni leánykórus díszhangversenyéből.
19.00: A város peremén.
19.10: Filmzene.
19.28: Mezei csokor.
19.58: Kamarazene.
20.50: Turisztográf.
21.10: Lohengrin. Részletek Wagner operájából.
22.15: Tánczene.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

A hét vége SPORTMŰSORA

Vasárnap ugyancsak mozgalmasak lesznek a labdarúgó-pályák, megkezdődnek az 1958—59. évi labdarúgó-bajnokság küzdelmei.

Az NB II.

sorsolása szerint ez alkalommal a Pécsi Dózsa mérkőzik Pécsett. A kék-sárgák a Mosonmagyaróvári Vasassal veszik fel a küzdelmet. A pécsi sportkedvelők nagy érdeklődéssel tekintenek a két csapat találkozója elé, kíváncsiak az NB I-ből kiesett Dózsa hogyan állja meg helyét az NB II-ben. Az előkészületi mérkőzéseken a kék-sárgák gyenge teljesítményt nyújtottak, a hétközi kétkapus edzésen a csapat formáján. A Mosonmagyaróvári Vasas elleni csapat már jórészt kialakult, csak a jobbhátvéd és a balszélső személye kétes. A két csapat találkozójára a Tüzér utcai sportpályán kerül sor fél 5 órakor.

A Komlói Bányász első mérkőzését az NB II-ben Budafokon vívja. A bányász-csapat a bajnoki rajt előtt jugoszláv portyán vett részt és onnét utazott közvetlenül a mérkőzés színhelyére. Kérdéses, hogy az utazás fáradalmait és a portya mérkőzéseit hogyan piheni ki a játékosok. A budafokiak kemény, harcias labdarúgást játszanak és bizony nem lesz sétamérkőzésük a komlóiaknak.

A PVSK Székesfehérváron kezdi az évadot. A vasutas csapatot nemrég átszervezték. Több fiatalt állítottak a csapatba. A székesfehérváriak jó játékerőt képviselnek és otthonukban a csoport legjobb csapatainak is méltó ellenfelei voltak. Döntetlen eredmény a vasutas szurkolók érzésünk szerint már elégedettek lennének.

A forduló további mérkőzései: Kistexti—Láng Gépgyár, Kaposvári Kinizsi—Csepeli Autó, Zalaegerszegi TE—Oroszlányi Bányász, Sztálinvárosi Vasas—Délbudai Spartacus, Szállítók—Vác.

Az NB III.

mérkőzéseit ugyancsak érdeklődéssel várják a sportkedvelők. A vasárnapi első fordulóban egy találkozóra, a Pécsi Vasas—Székesfehérvári MÁV Előre mérkőzésre kerül sor Pécsett (Verseny u. 10.30), a Pécsi Bányász Nagytatádon, a Pécsi BTC pedig Nagykanizsán vendégszerepel. Egyik csapatunknak sem lesz könnyű dolga, főleg a börgyári játékosokra vár nehéz feladat. De a Pécsi Vasasnak is igen jól kell játszania, ha mind a két pontot meg akarja szerezni. A Pécsi Bányász még Nagyatádon is esélyes a győzelemre. A forduló további mérkőzései: Bajai Bácska—Bácsalmási Petőfi, Bonyhád—Bázakeresztúr, Szekszárd—Kaposvári MTE, Simontornya—Ballinka, Dombóvár—Bajai Építők.

A megyei I. osztály

mérkőzései is megindulnak a hét végén. Egy találkozó, a Pécsszabolcsi Bányász—PEAC mérkőzés elmarad. Nézzük csak az első forduló párosítását: Postás—Pécsvárad, Sellye—Traktor, Villány—Szászvár, Porcelángyár—Vasas I. Bányász, Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász, Szentlőrinc—Mohács, Pécsi Kinizsi—Szigetvár. Jó egynéhány izgalmas és érdekes mérkőzésre van tehát kilátás. Különösen a Kinizsi—Szigetvár, a Komlói Béta-akna—Hidas mérkőzések igérnek változatos harcot. A megyei I. osztály mérkőzései mellett a városi I. osztályban és az ifjúsági bajnokság megyei csoportjában is megkezdődnek a bajnokság őszi küzdelmei. Érdekesek lesznek a városi I. osztályú mérkőzések is, hiszen a Dózsa II., a PVSK II. és a Komlói Bányász II. is ebben a csoportban szerepel.

Az atlétikai

egyesületi bajnokság ötödik fordulójában a Postás rendez Pécsett versenyt. Nemcsak III., hanem II. osztályú verseny is lesz szombaton délután 4 órai kezdettel a Postás sporttelepén. A versenyre igen sok nevezés érkezett, hisz a szombati forduló az utolsó előtti alkalom lesz az egyesületek előtt, hogy pontjaikat növeljék.

A kézilabda-

bajnokság mérkőzései szombat-vasárnap folytatódnak. Ez alkalommal otthonában mérkőzik a Komlói Bányász NB I-es csapata is, de Pécsett is több megyei I. osztályú kézilabda-mérkőzésre kerül sor szombaton délután. A legnagyobb harc a Dózsa—Meteor női találkozón várható.

A röplabda

NB II. is rajtol vasárnap. Pécsről a Dózsa férfi és a PEAC női csapata nyert jogot az egyesopottos NB II-ben való részvételre. A PEAC vasárnap még nem játszik. A Pécsi Dózsa Budapesten a Bp. Gyógyfürdőkkel mérkőzik a bajnoki pontokért.

A hét vége

sporteseményeihez tartozik a városi ifjúsági természetjáró bajnokság is, melyet vasárnap délelőtt rendeznek meg a Mecseken. Ezzel kapcsolatban a megyei Természetbarát Szövetség értesíti a PVSK. Meteor és a BTC természetjáró szakosztályait, hogy ifjúsági versenyzőik vasárnap reggel háromnegyed 7 órakor jelenjenek meg a Nagy Lajos Gimnázium előtt.

Vasárnap két kosárlabda-mérkőzés is lesz Pécsett, a PVSK férfi és női csapatai barátságos mérkőzéseket játszanak. A vasutas férfi csapat a Pécsi Postással, a nők pedig a Bajai Bácskával játszanak.

Budapesten szombat és vasárnap újabb mérkőzéseket vív a tenisz NB I-ért a PEAC női csapata. Szombaton a Diósgyőri Vasas, vasárnap pedig a Bp. Vasúti Főosztály és a Bp. VTSK lesz a pécsiek ellenfele.

A bajnoki rajt előtt Szászváron

A szászvári labdarúgók négyhetes aktiv pihenő után folytatták a felkészülést az új bajnoki évadra. A csapat edzője továbbra is Galambos István, akinek munkájával nagyon elégedettek a szászváriak, hiszen a két év előtti kieső csapattal lényegében bajnokságot nyert.

A játékosgárda nem változott. Egyetlen játékos sem távozott el. Az első előkészületi mérkőzést a csapat Dombóváron játszotta a helyi NB III-as együttes ellen. Tartalékos összeállításban ekkor 2:0-ra kikaptak. Az edző elsősorban fiatal játékosokat szerepeltetett. Az alkotmány ünnepén már jobban ment a játék a szászvári labdarúgóknak, mert 6:1 arányban legyőzték a Mázai Bányászt. A védelem biztatóan játszott, de a csatársor is eredményesnek bizonyult. Fontos állomás volt a csapat felkészülésében az augusztus 24-én Szászváron sorrakerült DVSE elleni visszavágó. A dombóváriak teljes csapattal játszottak, s mégis a szászváriak fölényes 6:1 arányú győzelmet értek el.

A mérkőzések alapján megállapítható, hogy a csapat erőnlétével nincsenek bajok. A védelem is jó formában van, különösen Dobó, a középhátvéd mutatott biztató játékot. De a fedezetsor ellen sem lehet különösebb panasz, itt elsősorban Szabó játéka dicsérhető. Neki azonban le kell szoknia a durvaságról. A csatársor játéka annak ellenére, hogy elég sok gólt lőtt, még mindig döcög, az azonban érthető, hiszen két fiatal összekötőt próbál az edző beépíteni a csapatba.

A kezdeti sikerek mögött vannak elgondolkoztató dolgok is. A játékosok fájlalják, hogy az évad befejezése után a sportkör elnöksége az elért szép siker mellett — melyet elsősorban Galambos István edzőnek köszönhetnek — minden szó nélkül ment el. Bizony nem ártott volna egy-két baráti szóval, a jövőre való utalással a csapatot és elsősorban az edzőt köszönteni. Komoly hiba, kevés a dolgozni vágyó sportvezető, így a vezetés, különösen a labdarúgócsapat problémáinak megoldása is formán teljesen az edzőre marad. Ezen a téren sürgősen változtatni kell. De nem ártana a szakosztály felszerelését is kiegészíteni. A labdarúgóknak nincsenek nagy igényeik, de ahhoz, hogy eredményes munkát végezhessenek, elsősorban megfelelő felszerelést kell biztosítani. A fiatalok nevelése terén is lenne tennivaló, hiszen most dől el, hogy hasznos tagjai lesznek-e az üzemi munkáskollektívának és a sportkörnek. Többször kellene őszinte szóval közeledni egy-egy hibát elkövető fiatal sportolóhoz, hiszen a labdarúgó-csapat jövőbeni szereplése elsősorban tőlük függ. Végezetül csak az eredményesebb munkát segítené elő, ha a csapaton belül baráti szellem alakulna ki.

Szombati SPORTMŰSOR

Labdarúgás. Városi I. osztályú mérkőzések: Elektromos—Cementipari, Ifjúsági stadion 16.30, Helyiipari—Pécsi Bányász II., Tüzér utca 16.30, Spartacus—Komlói Bányász II., PVSK-pálya 16.30.

Kézilabda. Megyei I. osztályú mérkőzések: Vörös Meteor—Pécsi Dózsa női, egyetemi tornacsarnok 17.45. Traktor—Pécsszabolcsi Bányász férfi, Traktor-pálya 17, Traktor—Pécsszabolcsi Bányász női, Traktor-pálya 18, Pécsi Bányász—Pécsi Fáklya női, Pécsújhegy 17.30, Pécsi Bányász—Pécsi Építők férfi, Pécsbányatelep 17.15.

Atlétika. Az EB II.—III. osztályú versenye, Postás-pálya 16.

Nagy sporteseménynek voltak tanúi azok, akik pénteken délután 3 órakor a Pollack Mihály Építőipari Technikum diákotthonának sporttelepén végignézték a Pécsi Szikra Nyomda dolgozói által rendezett Kövérek—Soványak labdarúgó-mérkőzést, melyet a Kövérek csapata 4:0 arányban fölényesen megnyert. Góllövők: Melles 3, Braun 1.

* A Spartacus Természetjáró Szakosztálya vasárnap túrát indít. Indulás reggel 9 órakor a Széchenyi térről. Túravezető: Hollós János. Útvonal: Lapis, Remetehegy, Farkas-forrás, Égervölgy, Istenkút.

Anyakönyvi hírek

Születtek

Ostrosics János, Sándor Júlia, Bodai Gyula, Nagy Rita, Ladányi Gyöngyi, Zomi Zsuzsanna, Sztana Erzsébet, Pökecz László, Kreisz Hajnalka, Kardos Zsuzsanna, Amrein László, Szirtesi György, Várkonyi Kornélia, Papsa Mária, Czakó Margit, Fekete Ibolya, Tóka Zsuzsanna, Boldizsár László, Trábert Mária, Tankó Erzsébet, Gódi Mária, Tarjányi Teréz, Hajdu Attila, Orsós Ilona, Heizer Kornél, Szokoly Valéria, Komlósi György, Sándor Irén, Balázs László, Kehl Ede, Marosvölgyi Csaba, Pölöske Katalin, Sarkadi Margit, Mátis József, Horváth Károly, Selmi Andrea, Mohácsi Mária, Tóth László, Walczer László, Jurinics János, Tassy Irma, Ács Jolán, Vető Zoltán, Szekszárdi György, Keresztes Gábor, Szilágyi Jolán, Orsós Anna, Bernáth Lívia, Ebner István, Nagy Gábor, Ischész Gábor, Novot Erzsébet.

Házasságot kötöttek

Kerekes Gyula gépkocsikísérő és Hergenröder Frida felszolgáló, Lukács Lajos irodavezető és Plecht Edit eladó, Hunyadi Mátyás MÁV pénztárvizsgáló és István Mária, Várnai Vilmos vállalati ellenőr és Oppe Mária adminisztrátor, Keszthelyi János villanyszerelő és Varga Erzsébet segédmunkás, Auth Antal vájár és Magyar Irma.

Meghaltak

Ringli József 66 éves, özv. Agg Vendelné szül. Révész Julianna 90 éves, Orsós Mária 3 éves, Rejtő István 1 hónapos, özv. Cselényi Zsigmondné szül. Jurkovich Berta 61 éves, Beregi Júlianna 3 hónapos, özv. Beke Imréné szül. Huri Anna 73 éves, özv. Cseh Istvánné szül. Gaál Irén 72 éves, özv. Pöppl Józsefné szül. Sztankóczy Alice 56 éves, Szentiványi Lajosné szül. Gébel Eszter 24 éves, Nécsey Pálné szül. Szekora Ilona 67 éves.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak augusztus 30-án déli 12 órától szeptember 1-én reggel 6 óráig a következő orvosok.

I. TÖMB: a város nyugati felében (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem u., Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra: *dr. Osztroluczky Piroska* (lakása: Damjanich u. 12. sz., telefon: 37-10). Járóbetegeknek rendel sürgős esetben a Steinmetz kapitány téri körzeti rendelőben, telefon: 36-48, szombaton du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ezen időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kell leadni.

II. TÖMB: a város keleti felé: Pécsbányatelep, Bobálatelep, a Nagybányarét völgyig és Alsóbánomig: *dr. Örg Félix* (lakás: Munkácsy M. u. 27., telefon: 42-11), a járóbetegeknek sürgős esetben rendel az Ady E. u. 81. sz. alatti körzeti rendelőben, szombat du. 4—5, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, telefon: 59-78. Ezen időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kell leadni.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelepen: *dr. Palotay György* (lakása: Buzsáky u. 9., telefon: 29-62). Járóbetegeknek sürgős esetben vasárnap de. 9—11 óra között rendel az újmeszesi körzeti rendelőben, telefon: 24-92. 33 mell.) más időben lakásán található.

IV. TÖMB: ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9. de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap már esetleg nem tud eleget tenni. A járóbetegek is csak sürgős esetben végyék igénybe az ügyeletes orvost.

A KPVDSZ ÜZEMI KISPÁLYÁS LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. MESZÖV	9	8	1	—	25: 7	17
2. Vasnagyker.	9	5	2	2	16: 9	12
3. Vendéglátók	8	5	1	2	23:11	11
4. Asztalitenisz	8	4	—	4	20:17	8
5. Terményforg.	8	4	—	4	13:13	8
6. Élelmiszerkisk.	9	3	1	5	14:23	7
7. Nádor	9	1	4	4	13:17	6
8. Kiskeresk.	8	1	3	2	15:19	5
9. Vegyianyag	9	1	3	5	13:22	5
10. Ruházati Bolt	9	2	1	6	6:16	5

APRÓHIRDETÉSEK

Pihenésre, nyaralásra

vásároljon könyvet a Könyvterjesztő V. Széchenyi téri, Kossuth u. 48. és Jókai téri boltjaiban.

ÉPÜLET- és GÉPLAKATOS-, ESZTERGÁLYOS- és MARÓS munkákat rövid határidőre vállalunk

Pécsi VASAS KTSZ

Pécs, Zsolnay Vilmos u. 15. Telefon: 28-49, 12-95.

Ingatlan

Bálicstetőn gyümölcsös, csemegeszőlőssel, épülettel olcsón eladó. Érdeklődni lehet telefon 26-34 számon. 1069

Budapesten ráépítéssel beköltözhető villa eladó. Tihanyi, Pécs, Anna utca 18. szám. 1065

Eladó Magyarbólyban a vasútállomás közelében, kövesút mentén 2 szoba, 1 konyha, különálló nyárikonyhás, kertes családi ház. Gazdálkodásra alkalmas épületekkel, istálló, sertés- és baromfiólakkal. Beköltözhetően átvehető. — Érdeklődni a helyszínen, Damjanich u. 20. 1048

Azonnal beköltözhető 2 szobás ház eladó. — Szt. Vince utca 34. 1056

Eladó Patacs 115. sz. ház, beköltözhető. 1063

Családi ház eladó, — részben beköltözhető, egy rúgós henteskocsi eladó. Pécs, Kiss Ernő utca 21. 1076

Telek, barátok templomához közeli Landler (Klimó) utca 14. számú eladó. Bővebbet: 6—8 között. Fogaras utca 1., földszintbalra. 1039

Rudas László (Gründler) utca 35. számú lakóház, nagy udvarral és kerttel, egyben esetleg három részben megosztva eladó. 1131

Baranya m. Baksa községben egy ház, szabad kézből eladó, gazdasági épületekkel. 59. szám. 1105

Szigeti részen, 250 négyszögöl házhelynek alkalmas szőlő, gyümölcsös eladó. Ungvár utca 8. Megyeri útnál. 1127

Családi ház eladó, — 2 szoba, 2 konyha, — gyümölcsös, azonnal beköltözhető. Kozármisleny, Rákóczi út 41. szám. 1113

Ady Endre utca 30. számú ház, beköltözhető lakással eladó. 1045

Eladó Pécsszabolcson 700 négyszögöl szőlő, beköltözhető épülettel. Érdeklődni: Pécs, Kiss Ernő utca 14. 1074

Kis családi ház sürgősen eladó. Pécs, Füzes dűlő, Fulajtár. 1093

Eladó ház, Pécsbagota 1. sz. alatt, gazdasági épülettel, 5 kh. földdel, két család részére is megfelel a ház. Megegyezés a helyszínen. 1082

Ungvár utca 3. számú házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 41. sz. 1089

Azonnal beköltözhető, magányos családi ház, 3 szobás, komfortos, a Balokány megállótól 3 percre. Halász utca 7. sz., eladó. 972

Beköltözhető ház eladó. Kertváros, Nyárfa utca 8. Érdeklődni: Mailáth u. 24. 939

Készülben ház, szőlő, szántóföldek eladók. Érdeklődni: Pécs, Erzsébet utca 11. 947

Családi ház eladó, — 2 szoba, 2 konyha, — gyümölcsös, azonnal beköltözhető. Kozármisleny, Rákóczi út 41. szám. 1113

Ady Endre utca 30. számú ház, beköltözhető lakással eladó. 1045

Eladó Pécsszabolcson 700 négyszögöl szőlő, beköltözhető épülettel. Érdeklődni: Pécs, Kiss Ernő utca 14. 1074

Kis családi ház sürgősen eladó. Pécs, Füzes dűlő, Fulajtár. 1093

Eladó ház, Pécsbagota 1. sz. alatt, gazdasági épülettel, 5 kh. földdel, két család részére is megfelel a ház. Megegyezés a helyszínen. 1082

Ungvár utca 3. számú házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 41. sz. 1089

Azonnal beköltözhető, magányos családi ház, 3 szobás, komfortos, a Balokány megállótól 3 percre. Halász utca 7. sz., eladó. 972

Beköltözhető ház eladó. Kertváros, Nyárfa utca 8. Érdeklődni: Mailáth u. 24. 939

Készülben ház, szőlő, szántóföldek eladók. Érdeklődni: Pécs, Erzsébet utca 11. 947

Családi ház eladó, — Barátúr u. 3. Érdeklődni: Zetkin Klára u. 14. 970

Biesérd 40. számú — gazdasági ház sürgősen eladó. 1005

Azonnal beköltözhető családi ház, 3 szobakonyhás, gazdasági épületekkel eladó. — Pécsbányatelepen, — Gesztenyés dűlő 1. sz. Érdeklődni: Tolbuchin u. 90. Wágner fodrásznál. 991

Belvárosi 3 szoba, össz komfortot adok budapesti lakásért. 21-08. 927

Eladó Márfa szőlőhegyen 1000 négyszögöl szőlő, 1000 négyszögöl szántóföld, lakható pinceházzal, a márfai állomástól 5 percre van. Érdeklődni: Csőme József, Drávaszerdahely. Levélre válaszolok. 930

Vilmos utca 5. számú ház olcsón eladó — Bővebbet: Marx út 56. szám. 938

Beköltözhető kétszobás ház és szép helyen házhely eladó. Székely Bertalan u. 18. sz. 971

Félkész ház azonnal eladó a Megyeri úton. Érdeklődni lehet, Megyeri út 52. Egész nap. Kiss. 959

Szőlő eladó Istenkútnál, lakható szoba, — felszerelés. Érdeklődni: Siklósi út 76. 911

Harkányban, parknál 111 négyszögöl házhely szabad kézből eladó. Beck Károlyné, Véménd. 913

Eladó 2 szoba-konyhás, gazdálkodásra alkalmas ház, 200 négyszögöl új szőlővel és 300 négyszögöl gyümölcsössel. Cím: Rigóder dűlő 6. sz. — (Szent János kútnál) Vadon Ernő. 893

Beköltözhető családi ház, kerttel, 2280 n-öl termő szőlővel, gyümölcsössel, 1279 négyszögöl szántóval, teljes pincefelszereléssel eladó. Cím: özv. Fallerné, Pécsvárad. 868

4000 négyszögöl házhely, pincével, kúttal, baromfiólakkal eladó. Ottó Ádám, Magyarszék. 245

Adás-vétel

Fényezett diófa-ágyat (egy darabot) megvételre keresek. Damjanich u. 14. 1047

Legújabb stoplámpás fekete Pannonia sürgősen eladó. Erzsébet utca 20. 1035

Fürdőkályhát, parkettát veszek. Váradi Antal u. 1. 1116

2 darab 140x165-ös redőnytokos ablak, 1 db 40-es gyalutengely fúrófejjel eladó. Érdeklődni: Szigeti út 30. 5. ép. Lakos. 1051

Két diószínű ágy, két éjjeliszekrény eladó. Öz utca 1/1. 1058

Nagy Singer szabógép eladó. Doktor Sándor u. 52. Papp. 1061

Eladó világos hálószoba, szalongarnitúra, — fürdőkád, Pfeiffer, — Hunyadi János u. 6. 1128

Bognárok! 1.5 köbméter körisfa, ugyanott 11 hektós szüretelőkád literenként 90 fillérért eladó. Pécs, Nagyárpádi út 2. 1123

Egy kifogástalan állapotban lévő 4 személyes Adler Junior gépkocsi sürgősen eladó. Cím: dr. Bóna Imre, körállatorvos, Beremend. 1033

Singer szabógépet kölcsönadom vagy eladom. Nagy Jenő utca 7. sz. 998

Fajtiszta, fiatal farkaskutya eladó. Nagy Flórián utca 21. I. 1041

Bejáratott piros-fehér Panni robogó, új állapotban eladó. Botykapeterd, posta. 1035

Egy farkaskutya eladó. István utca 44. 1114

Műlépprés, kaptármérleg, kaptárak, — méhcsaládok eladók. Szabó Gyula, Sumony, Halgazdaság. 1115

Két modern háló eladó, egyik négyajtós szekrénnyel. Bajcsy Zs. u. 3. I. em. 988

Díjnyertes dán Dog és farkaskutyák eladók, Ujmeszes 4/3. 1026

Prímán azsúrozó — azsúrgép eladó. Feisb-Havi utca 21. 1125

Egy új bejáratott Danuvia motor eladó. Havi dűlő 9. sz. 977

Egy új ajtó, egy ablak, cement itatóvályú eladó. Csend u. 3. sz. 980

Eladó egy Singer varrógép, egy körfűrész, villanymotorral és kapcsolóval, József utca 45. 982

Eladó hirdi homok, — 1/4-es új zsaludeszka, ugyanott vennék tetőpalát. József utca 20. Tóth. 984

Gyalupadot megvételre keresek sürgősen. Bajcsy Zs. u. 25. sz. Cserhalminé. 1020

Kötőgépek, 4—5/100, — 5/50 sűkötő és 6/100 modern busksi kötőgép eladó. Érdeklődni lehet Gombos kötöde, Sallai Imre u. 27. 969

Eladó törzskönyvezett göbe és malacok, WC-tartály, vas gyermekhinta, Mezőszél u. 52. 1122

Gyermek sportkocsi, jó állapotban eladó. Dugonics utca 37. 967

Eladó jókarban lévő 250 cm³-es Jáwa motor kerékpár, vagy 125 cm³-re elcserélhető — ráfizetéssel, Turay, — Sörház u. 3. 1118

Modern, kisipari mély gyermekkocsi újszerű állapotban eladó. Tolbuchin u. 44. 1012

Hálószobák, konyhagarnitúra, szekrények, ágyak, asztalok, varró gép, virágállványok, székek és egyéb bútorok nagy választékban. Bárány, Hal tér 1. sz. 925

Olcsó ágyak, rekamiéváz, páros szekrények, vaságy, világos háló eladó. Kiskereszt utca 15. sz. Megyeri kitérőnél. 1014

Eladó zománc Luna tűzhely, 3/2 m. buklé szőnyeg, réz karnis, női ruhák, gázrezsó. Petőfi utca 35. Fsz. 1. 919

Singer varrógépek, — süllyesztős-szekrényes szabóvarrógépek eladók. Varrógépraktár, Városház utca. 908

2 darab fotelágy eladó. Érdeklődni 17 óra után. Pécs, Geisler E. u. 5. I. em. Kovács. 907

Kombináltszekrény — nagyméretű, diófurnéros eladó, Sallai u. 39. 903

350-es négyütemű teleszkópos motorkerékpár jutányos áron eladó, vagy 125-ösért elcserélhető. Balatoni géplakatosnál, Szentlőrinc. 909

Részletfizetésre régi iskolahegedűk, mesterhegedűk, 3/4-es cselló, nagybőgő eladó. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 896

Tíz család méh olcsón eladó. Luzsok, Kun István. 800

Hálószobabútor, konyhaszekrények, toalettükrök, asztalok, szekrények, divány, antik asztalok, antik tükör eladó, Rákóczi út 48., üzletben, Koltai. 829

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények, fizetési kedvezménnyel! Budapest, VI. Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 101

Figyelem! Gyönyörű rekamiék, fotelek, — székek fizetési kedvezménnyel is kaphatók. Garnitúrák zöld és bordó huzattal azonnal vihetők. Víg, Budapest, Majakovszkij u. 93., bejárat Izabella utcából. 122

Rekamiék, fotelek, — székek, fotelágyak, szelonok készítése jó minőségben. Több havi fizetési könnyítéssel. Festetich utca 11. Keletinél. 123

Kényelmes, modern otthona lesz, ha kárpitozott bútorát Rudán kárpitosnál Szentlőrincen készítteti. Szolid ár, pontos munka. 132

Kárpitozott garnitúrák gyönyörű kivitelezésben, rekamiék, fotelek, kárpitozott székek. Kárpitos kisiparosnál, fizetési kedvezménnyel. Kívánságra fényképes árajánlatot küldök. Cím: Kulinyi László, kárpitos kisiparos, Budapest, VI. Majakovszkij u. 98/a. (volt Király utca). 68

Lakás

Egy, vagy kétszobás lakást keresek térítéssel. Vassné, Zsolnay Vilmos utca 61. 1054

Különbejáratú bútorozott szoba férfi részére azonnal kiadó. — Táncsics M. u. 10. sz. Rück Fülöp. 1059

Elcserélném nagy szoba-konyhás, speizos, zárt folyosóból álló lakásom hasonlóért, a belvárosban, — Sörház utca 12. Illés. 1068

Összeköltözők! Egyszoba-hallos vagy össz komfortos lakást keresek magas költségtérítéssel. Vigan, Márton utca 10. Tel: 32-71. 1067

Lánynak, diáknak bútorozott szobát adok. Nagy Flórián utca 2., I. em. 2. 1006

1x2 szobás, 1x1 szobás és nagy műhelyhelyiséges családi ház (teljes beköltözhetőséggel) ipari áram van, öntött vas állványú köszörűkő és egy íróasztal eladó. Felső-Vámház u. 12. sz. 1032

Elcserélném 2x1 szoba-konyhás, speizos lakásomat 3 szobásért szigeti résztől Patacsig terjedő részen. Orsolya utca 5, Obert. 1000

Kisméretű szoba-konyhás lakásomat elcserélném nagyobbra, — vagy kétszobásra, magas költségtérítéssel, Molnár, Felső-Balokány u. 35. 694

Két gimnazista lányt albérletbe felveszek. Fehérné, Puskin utca 2. sz. Mecseken, Üdülő szálló mellett. 1031

Egyszerű albérleti szobát keresek, amelyben magamnak petróleumfőzőn főzhetnék is. Bútor nélkül is megfelel. Sporerné, — Geisler E. u. 19. 990

Elcserélném szoba-konyha, speizos házfelügyelői lakásom hasonló főbérletiért, — Ágota utca 9. 989

Kettő lakásos félház, szép udvarral, a belvárosban eladó, balatoni villáért cserélhető. Cserelakással beköltözhető. Érdeklődni Gábor utca 4., földszint 1. 1120

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiséges lakásomat, egyszoba-konyha mellékhelyiségesre a belvárosban Magas ráfizetéssel. Zsolnay u. 49. 1107

Öröklakás eladó, 2 szoba, előszoba, személyzeti, összkomfortos. Érdeklődni: Kazinczi utcai trafikban, vagy Rákóczi út 73. Házfelügyelőnél. 1064

Keresek magas költségtérítéssel egyszoba, komfortos lakást. — Sallai u. 8. Haraszti. 1090

Magyarországon lévő házamat elcserélném Jugoszláviában lévő házért. Cím: Jankovic Jelena, Beograd, Kralja Milutina 69. 996

Szőlő, 6—7 éves telepítésű, 900 n-öl területű terméssel, beköltözhető szoba-konyhás lakással, építkővel Bárány út végén eladó. Érdeklődni lehet 43-35 telefonszámon. 1104

Elcserélném 2 szobás, fürdőszobás, + 1 szobás lakásomat 3 szobás, összkomfortosért. Rákóczi út 43. 943

Elcserélném sürgősen szoba-konyha, mellékhelyiséges, sértéstartásos lakásom, szoba-konyha, éléskamrásért. Magas különbözetet fizetek. Felső-Vámház utca 38. 924

Elcserélném középmeszesi másfélszobás, kéterkélyes modern lakásomat városi kétszobásért vagy hasonlóért. Széntrőszt dolgozóval vagy nyugdíjassal. Tóth, Ujmeszes 19/III. I. em. 965

Elcserélném egyszoba-konyhás lakásomat hasonlóért. Érdeklődni 2—6 óráig. Egyszoba-konyhás lakást keresek költségtérítéssel vagy egy nagy szobát, Sándor utca 19. Mikola. 915

Szoba 2 diáklánynak kiadó. Szigeti út 40. szám. 905

Nagyszoba-konyhás lakásom elcserélnem hasonlóra a budai részen, kétszobásnál különbözetet térítek. — Disznó- és baromfitartás van. Megtekinthető vasárnap 2—7-ig, — hétköznap 5 után, — Gyárváros, Csaba u. 19. sz. Sárdi. 834

Elcserélném utcai — nagy szoba-konyhás, nagy nyárikonyhás lakásomat két kisebb szoba-konyhásért, bárhol költségtérítéssel. Mihály utca 29. Szabo. 236

Állás

Gyermekek mellé keresek egy idősebb nőt, kit családtagként tartanék. Érdeklődni lehet Magyar Hirdető Komlói Kirendeltségén, Petőfi tér 2. 229

Legalább 2 éves gyakorlattal rendelkező juhászokat, fogatosokat felveszünk. Lakás megbeszélés szerint. Pécsi, A. G. Keresztes-puszta. 1004

Kerskedelmi tanulókat lehetőleg középiskolai végzettséggel, szerződtetünk. Jelentkezni lehet a személyzeti vezetőnél (Pannonia épületben). Dél-Dunántúli Textil és Felsőruh. Nagyker. Váll. Pécs. 1075

Házvezetőnőt 25—35-ig elsejére felveszek. — Munkácsy Mihály út 30. sz. Bogadics. 1034

A Pécsi Áll. Gazdaság főszakácsot keres. — Feltétel, hogy jó ételeket tudjon készíteni és a konyhai elszámolásokat önállóan el tudja végezni. Férfiak előnyben. Jelentkezés Megyeri út 42. sz. 976

Pécsi munkahelyeinkre férfi segédmunkásokat felveszünk. Szállás nincs biztosítva. Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata Pécs, Kossuth tér 8. 948

Dél-Dunántúli Áramszolgáltató V. hálózatszerelési munkához a pécsi, pécsszabolcsi és a szigetvári üzemvezetőségre szerelőket és segédmunkásokat — azonnal alkalmaz. Jelentkezés személyesen, Pécs, Légszeszgyár u. 13. sz. Üzletigazgatósági személyzeti osztály. 979

Megbízható ajánlással rendelkező bejárónőt keresek. Jelentkezés vasárnap délután Szt. István tér 15. 862

Szakmunkásfelvétel! Azonnali belépésre alkalmazunk: egy marós-esztergályos, egy önállóan dolgozó gumis (vulkanizáló), egy önállóan dolgozó autófényező szakmunkást. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár, — Zárda utca 2. sz. 221

B, M, Mezőgépjavító Vállalat vasesztergályosokat felvesz azonnali belépéssel. Pécs, Nagy Jenő utca 30. Munkaügyi osztály. 241

A Szigetvári Cipőgyár állandó alkalmaztatásra felső és bélésbőrvágó szabászokat keres. Fizetés darabbérben 7,82 forint, illetve 6,35-es órabérrel. 239

Vegyes

A Gépíró és Gyorsíró Iskola (Temesvár u. 2. sz. a közgazdasági Technikum épületében) haladók részére külön csoportot indít szeptember 10-én. Az alapfokú osztályba is van még felvétel. Beiratkozáshoz szükséges: anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány, az ált. isk. VIII. o. bizonyítványa és 100 forint. Felhívjuk a szülők és tanulók figyelmét, hogy Pécsett ez az egyedüli gépíró és gyorsíró iskola és a tanulók csak itt vizsgázhatnak és csak itt kaphatnak közérvényes bizonyítványt. Hivatalos időben minden munkanapon délelőtt 8—12 óráig. Telefon: 14-93. 227

Bort 16 forintért, 12 fokosat Ott Bélától vásároljon. Báthori u. 15. sz. Feljárat nem a kapu alól, hanem a kertből. 223

Bárány bútorüzlet a Bajcsy Zsilinszky utca 3-ból elköltözött Hal tér 1-be! 137

Bútorszállítás, zongora szállítás gumikerekű kocsikon, Schreer Ottó, Doktor Sándor u. 27. sz. Tel: 15-54, 2-es mellék. 107

Autó, motorkerékpár dinamó tekercselése, szakszerű javítása Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. — Tel: 15-23. 60

Alumínium- és egyéb fémöntést rövid határidőre vállal Ujvári fémöntő, Nagy Lajos u. 5. 83

Mosógépek, porszívók, villanymotorok tekercselését, javítását vállalja Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. Tel: 15-23.

Bérelnék pianinót — vagy rövid zongorát. Csengeri, Petőfi u. 13. vagy telefonon 13-98. 1034

Vállalnék otthoni elfoglaltságra kész ruhák tisztázását (endlizését). Pécs, Petőfi u. 46. sz. II. 2. ajtó. 1003

Fafűrészelő, motoros. Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03. Soós. 1099

Magas kamatra keresek 5000 forintot, egy hónapra, fedezet biztosítva. Cím Zsolnay u. 7., üzlet, (műhely) 1030

Gombatenyésztésre — pincét bérelnék, lehet kisebb is. Hunyadi út 20. sz. Höfler. 1008

Síremlékek készítését rendelésre, különböző fazonban. Mindenszentekre esedékes leszállításra. Kovács Sándor műkőfaragó. Mecseklánosi 40. sz. 987

Sürgősen keresek — 10 000 forinttal társat, vagy 10 000 forintot magas kamat ellenében, 60 napra. Fedezet van. Zsolnay u. 44., üzlet. 983

Bőrkabát, irhabunda festése, tisztítása szakszerűen készül Igart timár műhelyében. — Dietz malom, Zsolnay gyárnál. Munkaátvétel szombat kivételével, munkaidőben. 941

Gyors- és gépírást, — számvitelt (kettős könyvitelt), helyesírást, számtant tanítok. Homok u. 3. 950

Értesítjük a város közönségét, hogy a látogatottság csökkenése miatt a Hullám strand fürdőt szeptember 1-én bezárjuk. A Balokány strandfürdő továbbra is a közönség és az úszó sportolók rendelkezésére áll. — Víz- és Csatornaművek. 242

Munkaruhák, munkaköpenyek, overálok, pufajkák, lepedők, lószerszámok, szíjgyártóipari termékek, ágyneműk, matracok szakszerű pontos javítását, továbbá ponyvák készítését és javítását, zászlók készítését, hímzését és javítását vállaljuk

Pécsi Vegyesipari Vállalat

Pécs, Irányi Dániel tér 9. sz. Telefon: 36-65.

Tűzhely-, kályhajavítások,

felújítások, mindennemű LAKATOSMUNKA megbízható, gyors kivitelben a FINOMMECHANIKA lakatos részlegénél — PÉCS, Rét u. 27. Tel.: 31-92

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. augusztus 30-i, szombati műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szombatól szombatig. Hírek és tudósítások. — Iván Gorán Kovacsics. Zenés irodalmi összeállítás. — Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Német nyelvű műsor. Énekló ifjúság. Kórusszámok. — Hírek Pécsváradról és környékéről. — Közel az iskolai év kezdete. Riport. — Egy mozgalom, amely él. — Jó mulatást! Közismert együtteseink népszerű számaiból.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Rádióamatőrök ötperce.
18.05: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Haj, az a Piave! Modern Háry János a vasúton. Kurucz Pál írása.
18.30: Zenés hétvége. Bemutatjuk új lemezeinket.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00: Ipari adás.
17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.
19.00—20.00: Zenés hétvége folytatása.

Vegyen totószelvényt!

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Bástyasétány 77. Bemutató előadás (este 7 órakor)

MOZI

Park: Örvényben (5, 7, 9 órakor)
Kossuth: Kopogd le a fán (5, 7, 9 órakor)
Petőfi: Kopogd le a fán (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Erdekházasság (6, 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Cimborák (5, 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Éjjeli őrjárat (6, 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Aranypók (6, 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Lissy (5, 7 órakor)
Leőwey Leánygimnázium: Tavasz (4, 6 órakor)
Kossuth (Mohács): Ne várd a májust (fél 7, fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): 420-as urak I. rész (6, fél 9 órakor)
Táncsics (Siklós): Gyermekkori szerelem (fél 7, fél 9 órakor)

TÁNCESTÉLY

lesz ma este 8 órától éjjel 2 óráig Pécs város Művelődési Házában.

KOSZORUCSKA

lesz bállal egybekötve ma este 8 órától éjjel 4 óráig a Vasas I. Puskin Kultúrotthonban. Minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

BALETTISKOLAI BEIRATÁSOK

Pécs város Művelődési Háza balettiskolájába (Bártfai Márta és Jankovich Erzsébet tanárnők) szeptember 1-től 5-ig, mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig a művelődési ház irodájában (Dérynné utca 18.). Beiratási díj 15 forint.

TÁNCESTÉLY

lesz ma és holnap este 8 órától a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában szeptember 1-én, hétfőn délután 6 órakor haladók és kezdők részére. A tanfolyam 3 hónapos. Részvételi díj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodájában délelőtt 10—22 óráig. (Kossuth Lajos utca 13. szám.)

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET

Szeptember 1-én, hétfőn Drescher Jánosné és **Varga Jánosné** a Vasas I. kultúrházban este 6 órakor, **Bocz József** és **Ormai Ferenc** a Széchenyi-aknai pártházban 5 órakor, **Jakovics Ilona** és **Nagy Révész Dezsőné** Basamalom út 5. sz. alatt este 6 órakor, **ifj. Eicher József** és **Konrád Lajos** a budai II. pártházban este 6 órakor. **Czirkos Mihályné** és **Bárdosi Lajos** a Felső-Vámház utcai ált. iskolában este 6 órakor.

Szeptember 2-án, kedden Tamási István és **Cservenka Emil** a Vasas II. bányászotthonban este 6 órakor, **Markovics Károly** és **Palotai Győzőné** a Puskin Kultúrotthonban este 6 órakor, **Marton János** és **Gyulasi József** a Szabolcs-telepi pártházban este 6 órakor, **dr. Cselényi József** a Fürst Sándor utcai orvosi rendelőben 5 órakor, **Berki Fülöp** és **Kurucz Béla** a porcelángyári kultúrotthonban este 6 órakor.

Szeptember 3-án, szerdán Kemény János a Szabolcs-falusi kultúrházban este 6 órakor, **Tárnai Józsefné** és **Marton József** a Borbála-telepi pártházban este 6 órakor, **Kiss Andrásné** és **ifj. Opova Ferencné** az I. kerületi tanácsnál este 7 órakor.

Szeptember 4-én, csütörtökön Alteszberger János és **Bencze István** Vasas I. vb-kirendeltség helyiségében este 6 órakor, **Somfai József** és **Vass Júlia** a Remény utcai pártházban este 6 órakor.

Szeptember 5-én, pénteken Tóth Istvánné és **Papp Istvánné** az újmeszesi pártházban este 6 órakor, **Moór József** és **Háromszéki Vilmosné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben este 6 órakor, **Scheffer Károly** és **Cséplő Gyula** a Borbála-telepi kultúrházban este 6 órakor.

Szeptember 6-án, szombaton Szűcs József a Szabolcs-falusi kultúrotthonban este 8 órakor.

II. KERÜLET

Szeptember 1-én, hétfőn délután 5 órakor **Zsinkó József** és **dr. Kolta János** a Gyógypedagógiai Intézetben, **dr. Sebők Lászlóné** és **Váczi Júlia, Gyenes József** és **Jandó Jenő, Dörgő Mihály** és **ifj. Pigecz Györgyné** az Ágoston téri ált. iskolában este 6 órakor, **Debreczeni László** és **Magyar Ferenc** a Nagy Lajos Gimnáziumban este 6 órakor.

Szeptember 2-án, kedden délután 5 órakor **Garamvölgyi Andrásné** és **dr. Linka László** a Megyei Rendelőintézetben, **Sziebl Antal** és **Molnár Jánosné** a Ruházati Bolt irodájában, **Jékn József** a Fürdő utcai iskolában, **Kovács János** és **Törjéki Istvánné** Laskó utca 42. szám alatt, **Köteles Ferencné** és **Vodl Mária, Gellér B. Miklósné** és **Klemm Mihályné** az Ágoston téri ált. iskolában este 6 órakor. **Betiol János** és **Jankó Mária** Mandula utca 15. szám alatt este 6 órakor, **Haics Béláné** a belvárosi fiúiskolában este 6 órakor, **Bárdos Pálné** és **Antal György** a Janus Pannonius Gimnáziumban este 6 órakor, **Tóth József** és **Szoyka Pál** a Tanítóképző Intézetben este hat órakor, **ifj. Fürdős Ferenc** és **Kovács József** a Víz- és Csatornaműveknél este 6 órakor, **Tóth Gyuláné** és **Mohl László** a Vegyianyag Nagyker. Vállalatnál este 6 órakor, **Fritz Józsefné** és **Bernáth János** a siklósi pártszervezetben (Szabadság út 30.), este 6 órakor, **Mezei András** és **Fekete Józsefné** a kertvárosi ált. iskolában este hat órakor.

Szeptember 3-án, szerdán délután 5 órakor Csongor Ferenc és **Hoffmann Pál** a Belvárosi Fiúiskolában, **dr. Senhwarcz János** és **Nagyiván Mária** a KIOSZ helyiségében délután fél 6 órakor. **Galamb Józsefné** és **Krizmanics István** az Ágoston téri ált. iskolában délután 6 órakor, **Grichisch Rudolfné** és **dr. Rudolf Lóránd** az Egyetem utcai ált. iskolában délután 6 órakor, **dr. Csethe Miklósné** és **Korda Alfréd** a Geisler Eta utcai leánykollégiumban délután 6 órakor, **Szabó Sándorné** és **Asztalos Ferenc** a Szabadság úti ált. iskolában délután 6 órakor.

Szeptember 4-én, csütörtökön délután 6 órakor **Bimbó József** és **dr. Csorba Győző** Megye utca 20. szám alatt, **dr. Kiss E. Viktor** és **Babics András József utca 15. sz.** alatt.

Szeptember 5-én, pénteken délután 5 órakor **Baronek Jánosné** és **Varga Vilmos** a nagyárpádi vb-kirendeltségen, **Tatár Béla** az Ágoston téri ált. iskolában délután 6 órakor, **Betiol János** és **Jankó Mária** Mandula utca 15. szám alatt este 6 órakor, **Haics Béláné** a belvárosi fiúiskolában este 6 órakor, **Bárdos Pálné** és **Antal György** a Janus Pannonius Gimnáziumban este 6 órakor, **Tóth József** és **Szoyka Pál** a Tanítóképző Intézetben este hat órakor, **ifj. Fürdős Ferenc** és **Kovács József** a Víz- és Csatornaműveknél este 6 órakor, **Tóth Gyuláné** és **Mohl László** a Vegyianyag Nagyker. Vállalatnál este 6 órakor, **Fritz Józsefné** és **Bernáth János** a siklósi pártszervezetben (Szabadság út 30.), este 6 órakor, **Mezei András** és **Fekete Józsefné** a kertvárosi ált. iskolában este hat órakor.

Szeptember 6-án, szombaton este 6 órakor **Biró László** és **dr. Lissák Kálmán** a Légszeszgyár utcai villanytelepen tart tanácstagi fogadóórát.

Közlemények

Áramszünet lesz hálózatkarbantartás miatt 31-én vasárnap reggel 6—8 óráig Boda, Bakonya, Kővágótöttös, Kővágószőlős és Cserkút községekben.

*

A pécsi Erkel Ferenc Zenei Gimnázium szeptember 1-én délután 6 órakor tartja tanévnyitó ünnepélyét. A tanulók fél 6 órakor jelenjenek meg ünnepi öltözetben.

*

A Belvárosi Leányiskola igazgatósága értesíti a tanulólifjúságot, hogy a tanévnyitó ünnepség szeptember 1-én délután 6 órakor lesz. A karénekesek 5 órára jelenjenek meg próbára.

*

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető Misina-tetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Váll. augusztus 27-től november 25-ig munkanapokon naponta 12,15—13 óráig robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető út a talliga út elejétől, a Misina-tetőre vezető talliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal:
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. AUGUSZTUS 31.

Mai számunkban:

Harkány fejlődését vitatta meg a baranyai képviselő csoport

Megyénk iparának fejlődése 1958 első félévében

Tajvan, az izzó föld | ***A jövő útján***

Kezdődik az új tanév

Végetért a szép nyár. Diákok és nevelők hazaérkeztek a nyaralásból, vége a pihenésnek, táborozásnak, sok-sok nyári örömnek. Hej, de szép volt! Kiáltanak fel mindazok, akik az elmúlt két hónap folyamán külföldi utazáson vettek részt, akik hazánk legszebb tájain töltötték felejthetetlen napokat és heteket. Igen. Évről-évre mind többen részesülnek tanulóink és nevelőink közül abban a szerencsében, hogy gazdag élményanyaggal térhetnek haza külföldi avagy belföldi utazásaikról.

No, de ezt ma már természetes dolognak tartjuk. Minthogy természetes az is, hogy mind több és több falusi parasztasszony készíti el ezekben a napokban gyermeke számára a batyut, mert várja őt valamelyik városi diákotthon. De természetes az is, hogy középiskolai diákifjúságunk 50—60 százaléka a munkásosztály gyermekeiből adódik, akik szüleiknek különösebb anyagi megterhelése nélkül birtokolják a tudomány erődjét, az iskolát.

Avagy talán mégsem olyan természetes dolog ez? Érdemes erről elgondolkozni az 1958—59. tanév megnyitó ünnepélyén. Mindössze csak 15 évet lapozzunk vissza a történelem könyvében, máris meggyőződhetünk arról, hogy nem mindig volt ez így. Akkor is nyaraltak, akkor is utaztak, akkor is tanultak, de egészen mások... Azóta megváltozott a világ körülöttünk. Uj világban, új tanévet kezdünk. Pécs városában mintegy 11 000 általános iskolai és 4 000 középiskolai tanuló iratkozott be az új tanévre. Holnap, szeptember 1-én megnyílnak az iskolák kapui, tanévnyitó ünnepségre gyülekeznek a tanulók, nevelők és szülők. Nagy nap ez, különösen a 6 évesek számára, akik elsőízben lépik át az iskola küszöbét. Megilletődött mamák és papák kéznélfogva vezetik őket, mintegy jelképezvén azt, hogy nagy és drága értéket hoznak, legkedvesebbjüket, életük értelmét és reménységét. E naptól kezdve a pedagógus fogja meg azt a kis kezet és vezeti tovább. Szülő és pedagógus, de az egész társadalom vajon átérzi-e ennek a napnak nagy jelentőségét? Sok-sok ezer kicsi és nagy diák oktatása, nevelése óriási felelősséget jelent mindnyájunk számára. Népi demokratikus államunk megszületése pillanatától kezdve állandóan fokozódó törődéssel és a reformok egész sorával foglalkozott az ifjúság oktatásának és nevelésének kérdésével. A szocializmus építésének politikai és gazdasági vonatkozásai mellett a kultúrforradalom helyes irányban való vitele ma már központi feladat. A MSZMP-nak a napokban közzétett művelődési politikájának irányelvei is ezt bizonyítják. Az új tanévet már ezeknek az irányelveknek a szellemében készítette elő a Művelődésügyi Minisztérium. Gondoskodás történt, hogy a megyei és városi tanácsok művelődésügyi osztályain keresztül minden iskola igazgatója, azokon keresztül meg minden pedagógus tudomást szerezzen az új tanév legfontosabb feladatairól és célkitűzéseiről. Pedagógusainknak meg kell érteniök, hogy világnézeti és politikai fejlődésük érdekében sokkal eredményesebben kell képezniök magukat és hogy ez a továbbképzés nem magánügyük többé, hanem egész szocialista társadalmunk ügye. Megmondtuk nevelőinknek azt is, hogy az iskolai munkában a szakmai és ideológiai kérdéseket nem lehet különváltan kezelni, hanem csak együttesen. A dialektikus materialista világnézet képezi az egyetlen alapot, amelyen az oktató-nevelő munka nyugodhat és a pedagógusok szilárd világnézeti és politikai helytállása határozza meg egész nevelői tevékenységüket. Tanévnyitó ünnepélyeinken az igazgatók a szülőknek is meg fogják mondani, hogy meg kell szűnnie az iskolai és családi nevelés ún. kettősségének, legelsősorban a gyermek érdekében, mert az ő jövőjét teszi tönkre az a szülő, aki annak a társadalmi rendnek az ellenségévé neveli gyermekét, amelyben él és élni fog. Elsőrendű feladattá vált az is, hogy a pedagógusok, de a szülők is sokkal eredményesebben támogassák az úttörő-mozgalmat és a KISZ-t. Fokozni kell a magas bukási arányszám elleni harcot, csökkenteni kell a lemorzsolódást, az igazolatlanul mulasztó tanulók számát és még sorolhatnám mindazokat a feladatokat, amelyek megvalósítása mind azt célozza, hogy a tanulóifjúság oktatásának, de főleg nevelésének eredményessége terén lényeges változás következzék be az elkövetkező néhány évben.

Bízunk abban, hogy a jól előkészített új tanévben pedagógusaink bő alkalmat fognak találni eddigi jó munkájuk továbbfejlesztésére és fokozására. Tekintettel arra, hogy az 1959. év tavaszán ünnepeljük a tanácsköztársaság megalakításának 40 éves jubileumát, kiváló lehetőség nyílik majd a tanulóifjúság erkölcsi-politikai, valamint hazafias érzelmeinek elmélyítésére. Bízunk abban is, hogy fiaink és leányaink, akik a holnapi naptól kezdve újból beülnek az iskolapadokba, átérzik a jó tanulás és az életre való jó felkészülés óriási jelentőségét. Ez lesz 10 hónapon keresztül az ő legelsőrendű feladatuk, ezzel tartoznak elsősorban önmaguknak, de szüleiknek és szocialista társadalmunknak is. Városunk tanácsszervei óriási anyagi áldozattal gondoskodtak a nyár folyamán arról, hogy iskoláink, tantermeink tisztán és csinosan álljanak gyermekeink rendelkezésére. Szorgos munkáskezek dolgoztak akkor, amikor tanulóifjúságunk élvezte a vakáció minden szépségét és örömét. Tanévnyitó ünnepélyünkön ne feledjük el megköszönni, amit ifjúságunk érdekében tettek. De gondoljunk hálával azokra a munkáskezekre is, amelyek a rengeteg tanszert, füzetet és tankönyvet előállították és azokat árusítják, hogy szeptember elejére minden tanuló kezében legyen a szerszám, amellyel dolgozik egész éven át.

A szerszám tehát megvan, a műhelyek készen állanak, bennük számos kiváló mesterrel és tanítónnyal, induljon hát meg a munka. Csendüljenek fel a gyermekdalok, lendüljenek magasba a jelentkező kis gyermekujjak, fogja meg sok-sok pedagógus a krétát és írja fel a nagy táblára: Jó munkát, jó egészséget gyermekeim!

Valamennyi állam egyszer s mindenkorra szüntesse meg az atomfegyverkísérleteket!

A Szovjetunió hajlandó erről tárgyalni a nyugati hatalmakkal

Hruscsov elvtárs válaszolt a Pravda tudósítójának kérdéseire

Moszkva (TASZSZ): N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke válaszolt a Pravda tudósítójának az atomfegyver-kísérletek megszüntetésére vonatkozó kérdéseire.

KÉRDÉS: Hogyan értékeli az Egyesült Államok és Anglia kormányának az atomfegyverkísérletek megszüntetése kérdésében elfoglalt álláspontját Eisenhower elnök és az angol kormány augusztus 22-én közzétett nyilatkozata fényében?

VÁLASZ: Sajnos, ezek a nyilatkozatok nem tanúskodnak arról, hogy az Egyesült Államok és Anglia kormányai követni óhajtják a Szovjetunió példáját az atomfegyverkísérletek haladéktalan megszüntetésében. Lényegében a régi úton járnak: különféle ürügyekkel kitérnek az atomfegyver-kísérletek haladéktalan beszüntetése kötelezettségének vállalása elől. Ezt teszik már több éve, pontosabban 1955. májusa óta. A Szovjetunió akkor javasolta, hogy a nagyhatalmak egyezzenek meg az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek azonnali megszüntetésében. Ez év március 31-én hozott határozat értelmében a Szovjetunió egyoldalúlag megszüntetett mindenféle atom- és hidrogénfegyver-kísérletet.

Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya elutasította a Szovjetunió példájának követését. E két ország folytatta és ma is folytatja a kísérleti robbantásokat, világosan tanúsítja igazi álláspontját az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetése kérdésében.

Állítható-e, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányának augusztus 22-i nyilatkozata arról tanúskodnék, hogy bármiféle változás következett be e kérdésben elfoglalt magatartásukban? Nem, ezt nem állíthatjuk. Ha az Egyesült Államok és Anglia kormánya valóban az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek teljes megszüntetésére törekednék, akkor a két kormánynak haladéktalanul meg kellene szüntetnie e kísérleteket. Márpedig az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányának nyilatkozata arról tanúskodik, hogy a két kormány változatlanul mindenféle kibúvót keres, hogy kitérhessen az atomfegyver-kísérletek haladéktalan megszüntetése elől. Ez különösen világossá válik, ha megvizsgáljuk azokat a kikötéseket és nyilvánvalóan erőltetett feltételeket, amelyeket a két nyugati kormány a saját javaslataihoz fűz.

Voltaképpen mit is javasol hát az Egyesült Államok és Anglia kormánya?

(Folytatás a 2. oldalon)

Hazaérkezett szabadságáról dr. Münnich Ferenc elvtárs

Dr. Münnich Ferenc elvtárs, a Minisztertanács elnöke, szombaton délben hazaérkezett a Bolgár Népköztársaságban töltött szabadságáról.

Fogadására a repülőtéren megjelent az MSZMP Politikai Bizottságának, a Minisztertanácsnak, valamint a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövetségének több tagja.

A genfi atomszakértői értekezlet jelentése

180 megfigyelő állomást létesítsenek

London (Reuter) Londonban nyilvánosságra hozták az atom szakértők genfi értekezletének jelentését. A jelentés indítványozza, hogy világszerte 170—180 megfigyelő állomást létesítsenek a nukleáris kísérletek betiltásának ellenőrzésére.

A javaslat szerint megfelelő ellenőrzési rendszert kellene teremteni, amelynek keretében 160—170 szárazföldi állomás és tíz, hajókon elhelyezett megfigyelő állomás végezné munkáját. A megfigyelő állomások 1 000—3 500 kilométernyire helyezkednének el egymástól.

A megfigyelő állomásokat a következőképpen osztanák fel a kontinensek között:

Észak-Amerika 24
Európa 6
Ázsia 37
Ausztrália 7
Dél-Amerika 16
Afrika 16
Anktartisz 4
Szigetek 60.

A tudósok nem határozták meg, hogy véleményük szerint egy-egy országban hány megfigyelő állomást kellene létesíteni, például a Szovjetunióban, Kínában vagy az Egyesült Államokban.

A tudósok elképzelése szerint minden egyes megfigyelő állomáson mintegy 30 szakember és ezenkívül más kisegítők dolgoznának.

Az ellenőrzési rendszert megfigyelő repülőgépekkel is kiegészítenék, amelyeknek segítségével levegő-mintát vehetnének.

Rendkívüli járatokat indítanának rádióaktív felhő vizsgálatára, ha az a gyanú ébred, hogy nukleáris robbanás történt.

Ha a megfigyelő állomások olyan eseményt észlelnek, amelyből nem tudják megállapítani, hogy valóban nukleáris robbantás történt-e — csak gyanakszanak rá — akkor a nemzetközi ellenőrző szerv különleges nemzetközi csoportot küld ki a színhelyre.

Magyar küldöttség utazott a genfi atomértekezletre

Szeptember 1-én nyílik meg Genfben az atomerő békés felhasználásával foglalkozó második ENSZ-értekezlet. Az értekezleten a magyar atomkutatókat öttagú küldöttség képviseli. A küldöttség megfelelő számú szakértő kíséretében, Jánossy Lajos akadémikusnak, a magyar atomenergia-bizottság alelnökének vezetésével a ferihegyi repülőtérről szombaton utazott el Genfbe.

140 000 forintot kapnak a négytalálatosok

A sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztató jelentése szerint a lotto 35. játékhetére 2 615 192 szelvényt küldtek be a fogadók. Igy egy-egy nyerőosztályra 982 700 forint jutott. A szerencsés négytalálatosok között 1 965 400 forintot osztanak szét, mert telitalálatos szelvény ezúttal sem akadt.

Négyes találatot is mindössze 14 fogadó ért el, nyereményük egyenként 140 100 forint.

A háromtalálatos szelvények száma 1 485, a nyeremény egyenként 660 forint. Az 51 302 kéttalálatos szelvényre egyenként 19 forintot fizetnek.

Évadnyitó a Nemzeti Színházban

A Pécsi Nemzeti Színház tegnap este tartotta évadnyitó előadását. Bemutatásra került a „Bástyasétány 77" című, a fiatalok életéről szóló operett. Ezzel megkezdődtek a „színházi esték".

A Kamaraszínház szeptember 13-án nyitja meg kapuit. Bemutatásra kerül a Nebántsvirág című francia klasszikus operett.

Csipkevásár a Széchenyi téren

(Kurucz Pál felvétele)

Hruscsov elvtárs válaszolt a Pravda tudósítójának kérdéseire

(Folytatás az 1. oldalról)

Elsősorban is, ahelyett, hogy kijelentenék: haladéktalanul lemondanak a kísérletek végrehajtásáról, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya csupán a kísérletek egy évre szóló, ideiglenes megszüntetéséről beszél.

De ki ne látná világosan, hogy a kísérletek ily rövid időre való megszüntetésének semmi jelentősége nincs, hiszen az egyéves időtartam pontosan annyi, amennyi a következő kísérletsorozat előkészítéséhez szükséges. Vajon ez arról tanúskodik, hogy a két kormány komolyan fogja fel ezt az ügyet és őszintén kívánja az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek teljes megszüntetését? Egyáltalán nem. Sokkal inkább a dolog olyannak tűnik, hogy a két kormány gúnyt űz a népekből, amelyek kívánják és követelik, hogy egyszer s mindenkorra vessünk véget a robbantási kísérleteknek.

Igaz, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya kijelenti: a továbbiakban hajlandók a kísérletek felfüggesztésének ezt a határidejét minden alkalommal újabb egy évre meghosszabbítani, de ehhez annyiféle kikötést és feltételt fűznek, hogy nyilvánvaló, valójában nem is gondolnak arra, hogy az atomfegyver további kísérleti robbantásairól lemondjanak.

E feltételek között találjuk azt a követelésüket, hogy a kísérletek megszüntetésével kapcsolatban jól működő ellenőrző rendszert kell létesíteni. Ez a „feltétel" természetesen mesterkélt, hiszen már régóta mindenki tudja: a mai tudomány biztosítja azt a lehetőséget, hogy bármiféle atomrobbantást észlelhessünk, következésképpen a kísérletek megszüntetésére vonatkozó egyezmény megtartásának ellenőrzése könnyen megvalósítható.

Ha pedig bármiképpen bizonyítani kellene, mennyire kiagyalt ez a feltétel, akkor elegendő emlékeztetnünk annak az értekezletnek eredményeire, amelyet nyolc ország atomszakértői nemrég fejeztek be Genfben.

Sőt, mi több, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya kijelenti: az atomfegyver-kísérletek felfüggesztésére vonatkozó egyéves egyezményt csak abban az esetben hajlandók meghosszabbítani, ha „kielégítő haladást" sikerül elérni a leszerelés általános problémájának megoldásában. De ugyan ki ne tudná, hogy éppen a nyugati hatalmak kormányai ragaszkodnak makacsul a fegyverkezési hajsza és az atomzsarolás politikájához? Évről-évre meghiusítják a leszerelési kérdésekre vonatkozó egyezmény megkötését. Hadd kérdezzük meg: ebben a helyzetben hogyan higgyük el, hogy a nyugati kormányok valóban akarják a kísérletek megszüntetését, ha efféle feltételeket szabnak. Van-e biztosabb módja az efféle feltételek kikötésénél az atomfegyver-kísérletek megszüntetése meghiusításának?

Nyugaton némelyek szinte már lelkesednek az Egyesült Államok és Anglia kormányának nyilatkozatán, hogy esetleg megszüntetik az atomfegyver-kísérleteket, s mint valami békeszerető lépést magasztalják e nyilatkozatokat. De hadd mondjuk meg őszintén, hogy aki azt akarja, hogy ezek a kísérletek valóban megszűnjenek, semmiféleképpen sem lelkesedhet az említett nyilatkozatokért.

Elég furcsa helyzet alakul ki: eleinte hosszú ideig egyre azt hangoztatták nekünk, hogy az atomfegyver-kísérletek megszüntetésének kérdése csak egy széleskörű leszerelési egyezmény szerves részeként oldható meg. Amikor e nyugati álláspont tarthatatlansága mindenki számára nyilvánvalóvá vált a közvélemény nyomására a nyugati hatalmak meghátráltak, mondván, hogy készek szegyitatni külön önálló problémaként a kísérletek megszüntetésének kérdését. Ugyanakkor azonban fokozott mértékben felfújták a kísérletek megszüntetése ellenőrzésének kérdését, a való helyzettel ellentétben, élénk színekkel ecsetelték egy ilyen ellenőrzés nehézségeit, sőt az ellenőrzés lehetetlenségét állították. Most, amikor mindenki számára világossá vált, hogy az ellenőrzés teljes mértékben megvalósítható, Washingtonban és Londonban ismét kijelentik, hogy az atomkísérletek megszüntetésének megoldása csak a leszerelés többi kérdésének megoldásával kapcsolatban lehetséges.

Ilymódon ismét bezárult az a bűvös kör, amelyet az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek általános megszüntetéséről szóló egyezmény ellenzői teremtettek.

Ezek után hogyan lehet hinni, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányai ama szavainak, hogy ők állítólag a kísérletek megszüntetésére törekszenek? Nem kell-e inkább azt feltételezni, hogy itt ismét arról a törekvésről van szó: elaltatni a népek éberségét, amelyeket az Egyesült Államok és Nagy-Britannia folytatódó és egyre nagyobb méretű atomfegyver-kísérletei jogosan aggasztanak.

KÉRDÉS: Az ön véleménye szerint a robbantások felfedezési módszereivel foglalkozó és a napokban véget ért genfi szakértői értekezlet eredményeinek van-e jelentősége az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek általános megszüntetése kérdésében?

VÁLASZ: A genfi szakértői értekezlet jelentőségét mindenekelőtt abban kell látni, hogy végérvényesen eltemette azt a legendát, amely szerint lehetetlen az atomkísérletek megszüntetéséről szóló egyezmény betartásának ellenőrzése. Ezt a legendát, mint ismeretes, a nyugati hatalmak, különösen pedig az Egyesült Államok bizonyos körei hozták forgalomba a kísérletek megszüntetésének meghiusítása végett. A Genfben ülésezett szakértők, köztük a nyugati hatalmak szakértői is, egyhangúlag arra a végeredményre jutottak hogy minden atomrobbantást fel lehet fedezni, hogy az atom kísérletek megszüntetésének hatásos ellenőrzése teljes mértékben lehetséges. Megelégedéssel állapítjuk meg, hogy a szakértői értekezlet következtetései teljes mértékben alátámasztják annak az álláspontnak a helyességét, amelyet a szovjet kormány egész idő alatt védelmezett és megmutatják a nyugati hatalmak álláspontjának képtelenségét.

A szovjet kormány gondosan megvizsgálta a genfi szakértői értekezlet munkájának eredményeit és szükségesnek tartja kijelenteni, hogy egyetért a beszámolónak az atomkísérletek általános megszüntetése fölötti ellenőrzési rendszerre vonatkozó minden következtetésével és indítványával. Az értekezlet eredményeinek fényében most már lehetetlenné váltak a kísérletek haladéktalan és általános megszüntetésének megtagadására irányuló kifogások azok számára, akik ezelőtt félrevezetve a hiszékeny embereket, ilyen fajta kifogásokhoz folyamodtak.

KÉRDÉS: A szovjet közvélemény körében aggodalmat kelt az a tény, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya nemcsak hogy nem követte a Szovjetunió példáját az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek egyoldalú megszüntetésében, hanem ellenkezőleg, még fokozottabban folytat ilyen kísérleteket. Mit lehet mondani a szovjet kormánynak a nyugati hatalmak ilyen akcióival kapcsolatos álláspontjáról?

VÁLASZ: Valóban az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya nem volt hajlandó követni a Szovjetunió példáját és egyre nagyobb mértékben végez kísérleti atom- és hidrogénbombarobbantásokat. Közvetlenül azután, hogy a Szovjetunió egyoldalúlag megszüntette a kísérleteket és a szovjet kormány javasolta az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányainak mindenfajta kísérlet haladéktalan és általános megszüntetését, az Egyesült Államok megkezdte a legnagyobb atom- és hidrogénbomba robbantási kísérleteinek sorozatát a Csendes-óceánon. Csupán április 28-tól július 26-ig több mint harminc atomrobbantást hajtottak végre. Az angol kormány is több termonukleáris kísérleti robbantást végzett. Sőt, mi több, azon az augusztus 22-i napon, amikor Nagy-Britannia az egész világnak bejelentette, hogy kész tárgyalásokba bocsátkozni az atom-kísérletek szüneteltetéséről, újabb atomrobbantási sorozatot kezdett. Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányai azt, hogy a Szovjetunió megszüntette az atomfegyver-kísérleteket, nyilvánvalóan egyoldalú katonai előny megszerzésére használják fel.

A szovjet kormány minden tőle telhetőt megtett, hogy biztosítsa az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek teljes megszüntetésének kedvező megoldását, de természetesen nem engedheti meg, hogy a nyugati hatalmak tevékenysége miatt a szovjet állam biztonságának érdekeit kár érje. Ebben a tekintetben a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ez év március 31-i közismert határozatát tekintjük irányadónak, amely hangoztatta, ha az atom- és hidrogénfegyverrel rendelkező többi nagyhatalom folytatja a kísérleteket, a Szovjetunió kormánya fenntartja magának a cselekvési szabadságot az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek végrehajtása kérdésében.

Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia eljárása, amely ellenkezik a népek akaratával, felmenti a Szovjetuniót vállalt kötelezettségétől, mert számított a nyugati kormányok jóakaratára az atomfegyver-kísérletek haladéktalan és teljes megszüntetése kérdésében.

KÉRDÉS: Mi a szovjet kormány álláspontja az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányának azzal a javaslatával kapcsolatban, hogy a három nagyhatalom október 31-én kezdjen tárgyalásokat az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetéséről?

VÁLASZ: A Szovjetunió ismételten javasolta az Egyesült Államoknak és Nagy-Britanniának, hogy kezdjünk tárgyalásokat minden atomfegyverrel rendelkező nagyhatalommal az atomfegyver-kísérletek haladéktalan megszüntetéséről. Most e hatalmak kormányai kijelentik, hajlandók megkezdeni a tárgyalásokat ez év október 31-én. A szovjet kormány számára ez az időpont elfogadható. Ugy véljük, a tárgyalások legmegfelelőbb helye Genf lenne, ahol nemrég sikeresen befejeződött azoknak a szakértőknek munkája, akik az atomfegyverkísérletek megszüntetésére vonatkozó egyezmény betartásának műszaki ellenőrzési módszereit dolgozták ki. De abból indulunk ki, hogy e tárgyalásoknak célja egyezmény kötése legyen arról, hogy valamennyi állam egyszer s mindenkorra megszünteti az atom- és hidrogénfegyver bármely fajtájával végzett kísérleteket. A tárgyalások csak ebben az esetben felelhetnek meg a népek érdekeinek s csak ebben az esetben nem lesznek felhasználhatók annak leplezésére, hogy egyes hatalmak nem keresik a megegyezést.

Semmiképpen sem fogadhatjuk el azokat a kikötéseket és feltételeket, amelyeket a nyugati hatalmak ahhoz a nyilatkozatukhoz fűznek, hogy hajlandók részt venni e tárgyalásokban, mert ezeknek elfogadása azt jelentené, hogy eleve kudarcra ítéljük a tárgyalásokat. Ugy véljük továbbá, hogy bármiféle huzavona elkerülése céljából nagyon hasznos volna már előre megegyezni a tárgyalások időtartamában.

De természetesen helytelen volna, ha az ilyen tárgyalásokra való előkészület csökkentené a figyelmet az iránt a fontos kérdés iránt, hogy minden államnak haladéktalanul meg kell szüntetnie az atomfegyver-kísérleteket. Nagy hiba volna, ha az Egyesült Nemzetek Szervezetének figyelme csökkenne e kérdés iránt, például az ENSZ közgyűlésének rövidesen összeülő 13. ülésszakán. Ennek az ülésszaknak nézetünk szerint nyomatékosan nyilvánítania kell véleményét ebben az egész emberiséget erősen foglalkoztató kérdésben.

Harkányfürdő továbbfejlesztését vitatta meg a baranyai képviselő csoport

A baranyai országgyűlési képviselő-csoport a harkányi Fürdőigazgatóság épületében pénteken délután értekezletet tartott, amelyen Harkányfürdő továbbfejlesztésének lehetőségeit vitatta meg.

Az értekezleten — amelyen *Achátz Imre* elvtárs, országgyűlési képviselő elnökölt —, *Tóth F. Béla*, a Baranya megyei Tanács Építési és Közlekedési Osztályának vezetője ismertette a Harkányfürdő fejlesztésével kapcsolatos problémákat és azokat a feladatokat, amelyek sürgős megoldásra várnak. Rámutatott arra, most, hogy a községi tanács már nem tartozik a hátrányába, *elkészítették Harkány továbbfejlesztésének tervét.* Eszerint készült el a község településí vázlata is. A cél az, hogy külön gyógynegyedet alakítsanak ki és ez ne essen egybe a kereskedelmi negyeddel, hanem ettől teljesen független legyen.

A megyei tanács nagy anyagi áldozatokat hozott, hogy Harkány községet korszerűítse. *Tizennégy millió forintot fordítottak a harkány—pécsi út megépítésére*, megjavították a turony—csarnótai, valamint a Siklósról Harkányba vezető utat. Az útjavítással azonban még nem oldódott meg minden harkányi probléma. *Szükség lenne a fürdő- és a szennyvíz levezetésére, valamint egy harmadik medence megépítésére. Megoldatlan még az ivóvízprobléma.* Emellett országos jellegű beruházásra is szükség lenne.

Horváth Lajos elvtárs, a megyei tanács tervosztályának vezetője hozzászólásában rámutatott arra, hogy a jelenlegi 220 ágyas harkányi kórház már szűk, új kórház létesítésére lenne szükség. Bejelentette, hogy három kilométerre a bolgár hősi temetőtől próbakútfúrást végeznek víznyerés céljából. Rámutatott arra, hogy *szükségessé vált a vízvezetékhálózat kiépítése, valamint egy víztorony megépítése.* Megoldásra vár a gyógykórház központi fűtése is. Át kellene térni a thermálvíz zárt hűtésű rendszerére. Ugyanakkor bővíteni kellene a harkányi parkot és négy tantermes iskolát létesíteni a községben. *A kormány egyik tagja félhivatalosan ígéretet tett arra, hogy a kormány 3 millió forintos kölcsönnel kívánja támogatni Harkány szennyvíz-levezetési és ivóvízellátási problémáinak megoldását.*

Kaszapovics András elvtárs, országgyűlési képviselő felvetette a gondolatot: a harkányi vizet nem lehetne-e csövön keresztül Siklósra vezetni és ott is egy strandot létesíteni. *Gregor Sándor* elvtárs, országgyűlési képviselő megemlítette: a kormány tervbevette, hogy az egyik fürdőhelyen SZOT-üdülőt létesít. *Helytelenítette azt, hogy ezt az üdülőt Hajduszoboszlón akarják létesíteni és nem Harkányban.* Pedig erre az üdülőre a baranyai ipari dolgozóknak, a bányászoknak és a mezőgazdasági dolgozóknak igen nagy szükségük lenne gyógykezeltetésük és üdülésük szempontjából. Amikor Harkány továbbfejlesztéséről, gyógyjellegének kidomborításáról van szó, nem lehet közömbös az, hogy a 300 személyes üdülő Baranya megyében, vagy pedig a megye határain túl épül-e meg. És az sem közömbös, hogy a baranyai bányászoknak hány kilométert kell megtenniök, amíg üdülőhelyre érnek. Bejelentette: a SZOT főtitkárához levelet intézett, amelyben kérte, *Hajduszoboszló helyett Harkányban építsék meg a 300 személyes üdülőt*, annál is inkább, mert ez a létesítmény maga után vonná Harkány közművesítésének a megoldását is.

Befejezésül *Achátz Imre* elvtárs, országgyűlési képviselő javasolta: az országgyűlési képviselőkből alakítsanak egy szűkebb bizottságot, amely megvizsgálja Harkányfürdő fejlesztésének összes problémáit. *Ez a bizottság memorandumot intéz majd a forradalmi munkás-paraszt kormányhoz, amelyet arra kér, hogy változtassa meg eredeti tervét és a 300 férőhelyes üdülőt Harkányban létesítse.* Ezzel a javaslattal valamennyi országgyűlési képviselő egyetértett. Baranya képviselői most minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy a SZOT-üdülő Harkányban épüljön meg és a megye bányászai, ipari dolgozói itt üdülhessenek és itt gyógykezeltethessék magukat.

P. I

Vaszilij Ardamatszkij

A 11-17 jelentkezik

FORDÍTOTTA: LAJOS GÉZA

(6)

Az étteremben

a tükörsima kirakati ablak mellett foglaltak helyet.

A pincér felvette a rendelést s ellibegett a konyhába.

— Kedves kapitány, előbb a nem létező hírnévről beszélt — az őrnagy nagyot sóhajtott és kibámult a függöny résén a néptelen térre, majd így folytatta: — Nem is olyan rég mindnyájunknak volt hírnevünk. Igazi, nagy... magának is, hisz a vaskeresztet csak a legbátrabbak kapták...

Az őrnagy elhallgatott. Gyementyev azon töprengett, milyen álláspontra helyezkedjék, mivel kitalálta, mire gondolhat szomszédja.

— Egy katonai zseni megjósolta, hogy a háború az összes tervvel ellentétben el fog húzódni. Hát ezt mi most a saját bőrünkön érezzük. Igy van, kapitány?

Gyementyev már döntött, hogy viselje magát, azonban szerette volna először teljesen megismerni az őrnagy hangulatát. Kényelmetlen hallgatás ülte meg az asztalt, mivel Gyementyev sokáig nem válaszolt az őrnagy kérdésére.

— A nyíltságot nem jó elhamarkodni — suttogta Gyementyev. Azonnal kiegészítette azonban, amit mondott, amikor észrevette, milyen rémülten mered rá az őrnagy.

— Még most éltem át a nyolcadik hadosztály tragédiáját.

— Ott szolgált? Hogyan maradt akkor életben, hisz úgy hallottam, teljesen megsemmisítették ezt a hadosztályt.

— Nem éppen — mondta szomorúan a kapitány. — Ellentámadásba mentünk át, azonban olyan csapnivalóan tervezték meg a hadműveletet, hogy hiába küzdöttek a katonák mint az oroszlánok, tömegével és értelmetlenül elpusztultak. Erdőkön és mocsarakon vágtam át, hogy ide eljussak. Amint látja itt vagyok, mégpedig kimondottan azért, hogy beszámoljak hadosztályom tönkreveréséről a parancsnokságon, azonkívül el kellene intéznem az előléptetésem. Nem tudom, mennyire ismeri a helyzetet, de megkérdezném, adnak ma előléptetést? Ha jól értesültem, az ilyen csapat nélkül maradt tisztekből több van, mint kellene.

— Én is az vagyok — szólalt meg elgondolkozva az őrnagy —, én azonban már megkaptam az előléptetést. Nem a legkönnyebb elintézni. Van összeköttetése a parancsnokságon?

— Nincs.

— Megpróbálok

segíteni magán — mondta az őrnagy, nagyot hallgatott és mosolyogva folytatta. — Ne csodálkozzék, hogy az első perctől fogva őszinte voltam, de vakon bízom az ilyen nyílt arcú emberekben. Lehet, hogy ez oktalanság tőlem?

— Szándékosan is ölthet valaki nyílt arcot.

— Tudom, tudom — egyezett bele sietve az őrnagy.

— S ami az előbb említett mondást illeti, engedje meg, hogy kerek perec megmondjam: a Führeren kívül nem ismerek más katonai zsenit. Benne, csakis benne reménykedem.

— Persze, persze! — egyezett bele ijedten az őrnagy. — Kire támaszkodhatnánk másra?

— Nagyon hálás lennék, ha hozzásegítene valami beosztáshoz — mondta Gyementyev. — Az őrnagy rögtön megérezte ebben a „ha"-ban, aminek külön értelme volt, a fenyegetést.... — Olyan tiszt vagyok, aki a fronton mindig megállta a helyét, de sajnos összeköttetések dolgában csehül állok. Hogy tétlenül lézengjek csak, azt meg nem veszi be a gyomrom. Ha kell, mint közkatona megyek ki a frontra. — Gyementyev őszintén mondott szavaira az őrnagy meglepetten kapta fel a fejét, érezte, hogy az előtte ülő becsületes és becsületességben rettenthetetlen front-tisztől nem kell félnie, de feltétlen segítségére kell sietnie.

— De hogyan értesítsem, ha lesz valami? — kérdezte az őrnagy.

— Ha nem találok lakást, akkor úgyis együtt vagyunk éjszakánként — válaszolta Gyementyev, — ha mégis sikerül találnom valami olcsó szállást, akkor két-három nap múlva beugrok este, jó?

— Természetesen.

— Köszönöm.

Amikor befejezték az étkezést, Gyementyev mindkettőjük reggeliét kifizette.

— Ne haragudjék, hogy maga helyett is én fizetek, de míg a mocsarak közt bolyongtam, nem költhettem el a pénzt, amint mondják, a bajból is van haszon.

Az őrnagy

mosolygott.

— A magam részéről jobban szeretem, ha nem a búkálás miatt takaritom meg a pénzem.

(Folytatjuk)

Megyénk iparának fejlődése 1958 első félévében

A megye ipara 102 százalékra teljesítette az első félévi tervet
A termelékenység 5,1 százalékkal nőtt — Javult az exporttermelés
Zavartalan az anyagellátás

A Statisztikai Hivatal Megyei Igazgatósága a közelmúltban tette közzé a megye gazdasági életére — ezen belül az ipar munkájára — vonatkozó jelentését.

A vállalati mérlegbeszámolók, valamint az említett jelentés főbb számadatainak, gazdasági mutatóinak tanulmányozása során adódik a kérdés: az elmúlt esztendő — az ellenforradalom utáni konszolidáció éve — óta milyen eredményt ért el megyénk ipara?

A termelés mennyiségének növekedése jelentős fejlődésre utal.

1958. I. félévében a megye ipara 102 százalékra teljesítette tervét,

amelynek során a minisztériumi és helyiipar együttesen az 1957. I. félévben létrehozott 759 millió forintos (változatlan áron számított) termelési értékkel szemben ez év első felében 817 millió forint értéket termelt. Ez a mennyiség 14,6 százalékkal magasabb 1957. I. félévi termelésénél. Az elért eredmény értékét növeli az a körülmény is, hogy az ellenforradalom alatti sztrájkok hatása Baranya megyében viszonylag kisebb arányú volt, mint például a fővárosban, vagy az ország más ipari területein, ennélfogva a termelés visszaesése sem haladta meg az országos arányt.

A megye iparára jellemző fontosabb cikkekből — amint az alábbi táblázatból is kitűnik — lényegesen többet termeltek, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

		1957. I. félév	1958. I. félév	%
Szén	tonna	994 019	1 286 456	129,4
Kőszénkoksz	tonna	27 665	33 518	121,1
Egetett tégla	1 000 db	30 232	35 416	117,1
Kenderfonal	tonna	435	490	112,6
Bőrcipő (női)	pár	102 822	139 700	135,8
Bőrkeményáru	tonna	907	962	106,0
Felsőbőr	m²	151 041	197 344	130,6
Szivarka	millió db	1 008	1 248	123,8
Sör	hl	108 221	123 128	113,7

Lényeges azonban megjegyezni azt is, hogy az ismertetett eredmények ellenére az 1956-os termelés szintjét ez év első felében csak május, június hónapokban értük el, illetve haladtuk meg.

A félév ipari termelése — 1956. első félévét 100 százaléknak véve — mindössze 94,2 százalék.

A termelés növekedését előidéző tényezők vizsgálatánál tapasztalhatjuk a termelékenység 5,1 százalékos, a munkáslétszám 9 százalékos emelkedését, tehát

a többtermelést főként a munkáslétszám növelésével értük el.

Itt ugyan figyelembe kell vennünk azt, hogy a termékek minőségének javítása érdekében a korábban egyes üzemekben tapasztalt túlfeszített normák megváltoztatása létszámigénnyel járt, azonban a termelékenység fejlődését így sem tarthatjuk kielégítőnek, amit bizonyít az is, hogy a tárgyalt időszakban megyénkben az egy munkásra jutó termelés 96 százalékra közelítette meg az ellenforradalom előttit, ami gyengébb eredmény, mint az ország egész iparának termelékenységét jellemző 98 százalékos viszonyszám.

A megye ipara termelékenységének helyzetével azért sem lehetünk elégedettek, mert üzemeink technikai berendezésének fejlődése — ami az elmúlt években nagy lépéssel haladt előre — feltétlenül a termelékenység magasabb arányú növekedéséhez kellett volna, hogy vezessen.

A félévi eredményeket vizsgálva, jogosan merül fel az a kérdés is, hogy a minőségi követelményeknek mennyiben sikerült eleget tenni. Olyan összefoglaló mutatót, amely valamennyi vállalat, üzem, gyártmányainak minőségére egyaránt jellemző volna, nem lehet alkalmazni, több jelenségből azonban arra lehet következtetni, hogy

a mennyiségi fejlődés mögött minőségi javulás is megtalálható.

Például: a megye ipari termelésének legnagyobb volumenét adó szénbányászatban a termelt szén átlagos kalóriája az alábbiak szerint javult:

	Komló	Pécs
1957. I. félév	4 827	4 406
1958. I. félév	4 832	4 460

A minőségi javulást bizonyítja az is, hogy miután több esetben importanyagokról van szó, az ország devizakészletét. Ezért népgazdasági szempontból is károsnak ítélhetők az ilyen jelenségek.

A Baranya megyei iparvállalatok anyagkészlete ez évben is folyamatosan emelkedő irányzatot mutat.

1958. I. félévének végén az anyagkészletek 43 millió forinttal voltak magasabbak, mint egy évvel ezelőtt.

Ez 19,2 százalékos emelkedést jelent ugyanekkor, mint már az előzőkben ismertettem, a termelés 14,6 százalékkal emelkedett, tehát az anyagkészletek emelkedése nagyobb ütemű, mint a termelésé. Ez annál is inkább szembetűnő, mert egy évvel ezelőtt az említett jobb anyagellátás következtében a készletek már jóval magasabbak voltak, mint az ellenforradalom előtti időszakban.

1957. I. félévben valamennyi vállalatnál nagy problémát jelentett a megfelelő bérezési módszer kialakítása, — amely mind a minőségi, mind a mennyiségi teljesítményt figyelembe véve ösztönöz a gazdaságos termelésre. A múlt év első felében még a legtöbb üzemünk túlzott mértékben alkalmazott időbért. Sok vita és nehézség árán ma már eljutottunk odáig, hogy

sikerült mind a népgazdaság, mind az egyén érdekeit figyelembe vevő teljesítménybérezési módszert vállalataink nagy többségénél bevezetni.

1958. első felében a Baranya megyei iparvállalatok 18,3 millió forinttal fizettek ki több bért a dolgozók részére, mint az előző év azonos időszakában. Ha hozzávesszük a fenti összeghez a nyereségrészesedés címén kifizetett 23 millió forintot, akkor láthatjuk, hogy a több és jobb termelés a dolgozók részére is magasabb jövedelmet jelentett és ezáltal is sikerült a tervezett életszínvonal emelést biztosítani.

Nem lehet közömbös számunkra a termelés gazdaságossága, az hogy az eredményeket milyen költségráfordítással értük el, hogyan alakult a termékek önköltsége. Az elmúlt évhez képest legtöbb ipari üzemünkben tettek intézkedéseket (anyagnormák felülvizsgálata, teljesítménybér alkalmazása, stb.) az önköltség csökkentése érdekében, amelyek hatásosnak is bizonyultak. Például a két összehasonlított időszakban egy tonna szén átlagos önköltsége az alábbiak szerint alakult:

	Komló	Pécs
1957. I. félév	406,12 Ft	327,17 Ft
1958. I. félév	326,54 Ft	297,70 Ft

A termelés egészére jellemző költségszint-mutató tekintetében Baranya megye valamennyi iparvállalatát figyelembe véve a következő tapasztalható A termelési költségszint változása:

1956	1957. I. félév	1958. I. félév
100	119,6	109,9

Amint a fenti összehasonlításból látható, 1957-hez képest az elmúlt évben tekintélyes, 9,7 százalékos javulás következett be.

1956-hoz képest azonban még mindig 9,9 százalékkal magasabb a termelés költségeinek szintje.

Az emelkedés egy része, mint közismert, a bérek növekedéséből származik, amelyek törvényes rendelkezésre támaszkodnak. Ezen túlmenően is van azonban még néhány százalékos emelkedés, ami gazdasági vezetőinket arra figyelmezteti, hogy a takarékossági tervek végrehajtásánál a termelés fontos alaptényezői, a mennyiségi és minőségi követelmények mellett, a gazdaságosságra is tekintettel legyenek.

Az eddig ismertetteken kívül természetesen megyénk iparának sok egyéb olyan problémája van még, amelyek a továbbfejlődés irányára befolyással vannak, például a korszerűsítéshez szükséges beruházások, felújítások helyzete, termelési profilok legcélszerűbb kialakításának kérdése, stb., amelyek a gazdasági vezetőket, közgazdászokat állandóan foglalkoztatják. Ezeknek a kérdéseknek tárgyalása a jelen cikk keretébe nem illeszthetők bele.

Összefoglalóként megállapíthatjuk, hogy az adott körülmények között a hiányosságok ellenére is — anélkül, hogy az önelégültségre okunk lenne, — kielégítőnek tarthatjuk iparunk fejlődését. Az első félévi eredmények nagymértékben hozzájárultak a további fellendülés megalapozásához.

Nagy József,
a Magyar Nemzeti Bank
Területi Irodájának
igazgatója

A nyugati városrészen láttuk

Az első üzletházon *már az utolsó simításokat végzik. A takarítónők súrolják a padlót, tisztítják az ablakokat és a nagy kirakatüvegeket. A lakatosok a napellenző ponyvákat szerelik, a lakók pedig örömmel nézegetik az új üzletházat. Elolvassák a neon cégfeliratokat, bekukkantanak az üzlet belsejébe és örömmel mondják: na, végre. Nekünk is lesz már valamirevaló üzletünk.*

Valamirevaló? Igen. Nem mondunk nagyot, ha azt állítjuk, hogy a város egyik legszebb üzletháza. Nézzünk csak körül benne! A falak lábazata zöld és vörös márványburkolattal borított, az eladóasztalok oldala szintén. A padlója kétszer égetett kerámiakockákkal (à la metlachin) burkolt. Tetszetős a mennyezetvilágítás elhelyezése is. Külön figyelemre méltó az üzletháznak az a része, amit nem látnak majd a vevők. A tágas raktár, a dolgozók részére épült öltöző, mosdó.

Az első üzletházban háztartási bolt és divatáru üzlet kap helyet. Az építők hétfőn adják át az épületet az üzletberendező vállalatnak. Remélhetőleg egy hét alatt elkészül a berendezés szerelése is és hamarosan kinyílnak majd az üzletház kapui a vásárlók előtt.

Nem kell várni most már sokáig a többi üzletház kapunyitására sem. Egy hónap múlva adják át az építők a második üzletházat, amelyben a hentes, zöldség és cipőbolt kap helyet. Két hónap múlva a harmadik üzletház is elkészül és teljes egészében fűszerbolt foglalja majd el.

*

Szépül a városrész. *Sokszor leírtuk ezt már és még bizonyára sokszor kényszerülünk ezután is leírni. Mert a városrész hétről-hétre szépül. Ma már van aszfaltos útja — nem is egy —, vannak sármentes gyalogjárói, van autóbuszjárata és jó ütemben folyik az általános tereprendezés. Szemlátomást alakulnak az épületek közötti tágas tereken a parkok, kis fantáziával már a virágágyakat is odaképzelhetjük az utak és támfalak mellé. A házak is szépülnek. Ebben az évben még egyszer annyi épület külső vakolását végzik el, mint az elmúlt évben —, húsz épület ölti magára vadonatúj nemesvakolat köntösét.*

Egy dolog azonban feltétlenül szembeötlik mindenkinek az általános szépülés közepette is. Ez pedig a tisztaság. Illetve, hogy eléggé hadilábon áll az új városrész a tisztasággal Az újonnan aszfaltozott utak is piszkosak, a söprésükről nem gondoskodnak. Az eldobált dinnyehéjak sem nyújtanak épületes látványt. Érdemes lenne ezen is segíteni valahogy. Egy utcaseprő már sokat tudna tenni. És akkor még szebb lenne az új városrész. Mert mégis csak az a legszebb, ami tiszta is.

(KURUCZ)

Kezdődnek az őszi mezőgazdasági munkák

Most, amikor már a nyári mezőgazdasági munkák befejeződtek, számot kell vetnünk az új gazdasági év küszöbén: hogy és miként fogunk gazdálkodni a jövő esztendőben. Megállapíthatjuk azt, hogy az idei nyári mezőgazdasági munkákat, — aratást, cséplést, növényápolást, növényvédelmet, — megyénk dolgozó parasztsága szervezetten és fegyelmezetten végezte el. Különösen megyénk mezőgazdasági nagyüzemei, állami gazdaságok és termelőszövetkezetek jártak elől jó példával. Dícséret illeti a gépállomásokat is azért a munkáért, amellyel az idei esztendőben segítették a termelőszövetkezeteket a talajművelési, aratási és cséplési munkák során. Soha még ebben a megyében ilyen nagymértékben az aratást gépi erővel nem végezték el.

Most, amikor az őszi mezőgazdasági munkákat megkezdjük, szükséges egypár olyan kérdést felvetni, amelyeknek a végrehajtása vagy elmulasztása komoly kihatással lehet a jövő évi eredményeinkre.

Először is a kenyérgabonáról kell beszélni.

A kenyérgabona-szükségletünk megköveteli azt, hogy területét tovább ne csökkentsük és legalább az elmúlt évi, sőt nagyobb területen vessünk búzát és ezen az idei évnél legalább 2—2,5 mázsával nagyobb termést érjünk el.

Ősziárpa-termesztéssel kaposolatban az idei esztendő azt hiszem minden dolgozó paraszt előtt bebizonyította, hogy az kifizetőbb és biztosabb takarmánygabona-termést ad, mint a tavaszi kalászosok. Ezért most, amikor néhány nap választ el bennünket az ősziárpa-vetés megkezdésétől, szükséges, hogy minden termelőszövetkezet, állami gazdaság és egyéni dolgozó paraszt a tavalyi őszi árpa területnek megfelelően, sőt még nagyobb területen gondoskodjék a jövő évi takarmánygabona vetéséről.

Helyes, ha a jövő évi korai zöld takarmány biztosítása érdekében minél több területen vetnek őszi takarmánykeveréket és bíborherét. Ajánlatos az őszi takarmánykeveréket szakaszosan vetni, hogy tavasszal folyamatosan hosszabb ideig etethessük ezt a kiváló minőségű szálastakarmány-keveréket.

Kormányzatunk úgy, mint más esztendőkben is, nagy mennyiségű vetőmagot ad a tsz-ek és a dolgozó parasztság részére. Szükséges, hogy ezt a vetőmagmennyiséget minél előbb leigényeljük, különösen a pécsi és a sásdi járás dolgozó parasztsága, mert ebben a két járásban az idei esztendőben a teljes őszi vetőmagmennyiséget ólomzárolt, tisztított, legmagasabb csírázóképességű vetőmaggal cserélik ki.

A jó terméseredmény egyik biztosítéka, ha növényeinket jó elővetemény után vetjük. E téren voltak hiányosságok az elmúlt esztendőkben és kényszerűségből mind termelőszövetkezeteink, mind egyéni parasztságunk kénytelen volt kalászos után kalászost vetni, aminek eredménye legtöbb esetben nagymérvű futrinka-veszély volt.

A föld nagyobb hozamának egy másik agrotechnikai feltétele — hogy az őszi kalászosok korán földbe kerüljenek. Szakítani kell azzal a káros, már hagyománnyá vált szokással, amely Baranya megyében meghonosodott az egyénileg gazdálkodók között, hogy különösen a búza elvetését november, sőt december hónapra halasztották. Leghasznosabb, ha október végéig minden szem őszi gabona a jól előkészített földbe kerül. Természetesen ennek egyik velejárója, hogy azokról a földekről, ahová őszi gabonát akarunk vetni, az előző évi termés a legsürgősebben legyen betakarítva, hogy a talajt időben és jól el lehessen készíteni a vetésre. Különösen vonatkozik ez a kukorica betakarítására és a szár letakarítására.

Az idei gyengébb szálastakarmány-termés szükségszerűen kötelezővé teszi számunkra, hogy állatállományunk részére minden körülmények között és minden fellelhető tartalékból, forrásból a télen takarmányt biztosítsunk. Egyik ilyen nagy takarmányforrásunk a kukoricaszár, amely itt Baranyában évről-évre nagy mennyiségben tönkremegy.

Az idejében levágott kukoricaszár silózva jó silótakarmányt ad. Kévébe kötözve és gondosan tárolva közepes szénának megfelelő takarmányt jelent. Ezért ne hagyjuk kárbaveszni Baranya megyében sem a több milliós takarmányértéket, ami a kukoricaszárban rejlik.

A Baranya megyei Tanács legutóbbi tanácsülésén olyan rendeletet hozott, amely biztosítja a kukoricaszár mielőbbi betakarítását. Előírja a tanácsrendelet, hogy a kukoricaszárat a törés után legkésőbb 15 nap alatt be kell takarítani, de november 30-a után kukoricaszár a mezőkön nem lehet.

Állatállományunk takarmánybiztosítása érdekében szükséges még, hogy a termelőszövetkezetek és dolgozó parasztok a takarmánnyal takarékosan bánjanak és vezessék be, különösen a termelőszövetkezeteinknél az adagolási rendszert (porciózást), hogy minél kevesebb takarmány menjen tönkre.

Az idei esztendőben örvendetes jelenség volt az, hogy sok pillangós takarmányt vetettek. A pillangós virágú takarmányok termelését tovább kell fokozni, mert az egyik legbiztosabb és legjobb szálastakarmány-bázisa állattenyésztésünknek. Kövessük a pillangósok vetésénél azt a jól bevált módszert, hogy lucernát ősszel és tisztán vessünk, mert az őszi vetésű lucerna biztosabb és jobban bevált, mint a tavaszi védőnövénnyel vetett pillangós. Erre az idei esztendő ugyancsak jó bizonyítékot adott, mert a tavaszi szárazság következtében a tavaszi vetésű pillangósok jórésze tönkrement, míg az őszi vetésűek megerősödtek és kiállták a szárazságot.

Az idő kedvező, meg lehet kezdeni az őszi mélyszántást és folytatni lehet, amíg a kemény fagy be nem áll. Gépállomásaink használjanak fel minden rendelkezésre álló erőt, hogy tsz-einknél az őszi mélyszántás minden darab földön el legyen végezve és még a rendelkezésre álló kapacitásra pedig kössenek szerződést az egyéni gazdákkal.

Befejezésül még egy fontos kérdésre kell felhívni a figyelmet. Az idei esztendő kiválóan kedvezett szőlőtermésünknek. Jó bortermésre van kilátás, de ezt a mennyiséget úgy takarítsuk be, hogy necsak sok, hanem jó borunk is legyen. Ne siessük el a szüretet, várjuk meg a teljes beérést, hogy minél magasabb cukorfokú mustot kaphassunk. Ezt különösen minőségi borvidékeinken tartsák be a villányi, siklósi, pécsi és Mohács város környéki szőlősgazdák. Annál is inkább fontos erről beszélni, mert a felvásárló szerveink a jövőben a jobb borokért kedvezőbb árat fizetnek.

Várkonyi József
a megyei tanács mg. oszt. vez

MOHÁCS EMLÉKE a magyar irodalomban

Nagy nemzeti katasztrófánk

Mohács emléke számos maradandó mű alkotására ösztönözte nagy íróinkat és költőinket.

Mégis, amikor a gazdag irodalmi hagyományban kutatunk, különös megállapításra kell jutnunk: Mohácsnak csak a XVII. századtól akadunk nyomára irodalmunkban. Zápolya öldöklő századából nem maradt róla költői termékünk, holott alig hihető, hogy a XVI. században sem krónikás, sem lírai visszhangja nem keletkezett. Hiszen ez a vérzivataros század nem a néma gyász százada. Szót kért a nemzet fölemelkedésének ösztöne, az erkölcsi megújhodás vágya. Zrínyi nemzetmentő gondolata már ekkor elevenen élt: rajtunk áll, hogy homályba borult nemzetünket megmentsük.

Teljes joggal föltételezhetjük, hogy népdalok is keletkeztek a gyászos bukásról. Ezeknek töredékeit azonban csak később tudjuk nyomon követni. Jóval a vesztes csata után szerzett sirató énekben az egykorú népköltés sorait véljük hallani:

Lajos, Lajos! hol vagy szép Ifjú Király?
Magyar csillag, ékes virágszál,

Baksay Sándor baranyai származású költő parasztlányoktól hallotta a következő népdalt:

Lajos király lefordult a lováról,
Belebukott Csele patak árkába,
Csele patak tele szederindával,
Oda van a Magyarország királya,

Az egyszerű baranyai népdal szövege, a népköltészet megőrző ereje a termék korai keletkezését tanusítja.

Jankovich Miklósnak a XVII. sz. végéről való kéziratos hagyatéka, a „Nemzeti dalok gyűjteménye" két éneket tartalmaz Mohács emlékéről. A versekben kifejezésre jutó heves és friss fájdalom arra mutat, hogy az énekek elemei a korhoz közelálló eredetűek.

A XIX. sz.-ig jelentős műköltészeti termék nem látott napvilágot Mohácsról. Ekkor a romantikus költői irány szenvedélyes témává avatta a történelmi múltat, amelytől tanulságot várt a jövő formálásának feladatához. Így jelenik meg ösztönző példaként a mohácsi tragédia is az irodalomban. Az irodalmi művek hosszú sorának példamutató nyitánya Kisfaludy Károly 1824-ben megjelent „Mohács" c. elégiája. Szivet-lelket könynyeztető gyászének, mégsem a reménytelenség hangját sugározza. Nagyot lobban a költő rendíthetetlen optimizmusa: „Él magyar, áll Buda még! a múlt csak példa legyen most." A fölemelkedés vigasza Kisfaludy költeménye után múlhatatlan járuléka lett a reformkor valamennyi mohácsi témájú alkotásának.

Vörösmarty Mohácsról írt két költeményében magát a csatamezőt beszélteti. A nagy csapás miatt nem kell pironkodnia magyarnak, hisz nem szégyen mezeje az:

„Kart és férfikebelt vive itt a harcba a magyar nép,
Sorserejű számmal győzte az ozmán erő."

Erős demokratikus célzat jut kifejezésre Czuczor Gergely költeményében. A Dózsa-motívum is belecsendül a mohácsi témába, jól mutatva, hogy mennyire alkalmas a reakcióellenes fölfogás megszólaltatására. Czuczor gondolata szerint a világbíró szörnyű ítélete a mohácsi vereség, mert:

„Isteni ostorként ült úr jobbágya nyakára,
S a pórnak kicsikart vére kiálta bosszút."

A 300. évforduló alkalmával napvilágot látott mohácsi vonatkozású sok-sok irodalmi kísérletezésre nem érdemes szót vesztegetnünk. Belőlük kiemelkedik azonban Kölcsey „Mohács" c. beszéde, amely valójában prózában írt lírai hangzású költemény. A mohácsi végzetes nap emlékén merengő költő pesszimizmusán átragyog nemzetféltő gondja és bizakodó hite.

Különösen tettre serkentő forrássá válik Mohács a XIX. sz. negyvenes éveiben. Tanító, okultató célzattal jelenik meg a katasztrófa előtti országgyűlés Eötvös „Magyarország 1514-ben" c. regénye lapjain. „Mohács" c. 1847-ben írt költeményében a véres áldozatot a jövő megtermékenyítésére hivatott erőként állítja honfitársai elé. A hazáért elesettek

„...szelleme a sír körül marad,
tettekre intvén az utódokat."

Petőfi, az 1848-as események cselekvésre buzdító agitátora Mohácsban rettenetes leckét lát, amikor 1848 nyarán haraggal támad a megalkuvó kormányra, a vihar előtt felelőtlenül „vigadó, dőzsölő" nemzetre. „Fekete-piros dal" c. költeményében az újabb bukás lehetőségére figyelmeztet:

Hol lesz az új Mohács?
ahol megint lemegy
Majd a haza napja,
S háromszáz évig vagy talán soha többé
Arcát nem mutatja.

Az önkényuralom éveiben gyakran ötlik fel Mohács képe az irodalomban, hiszen a bukáshoz és a fölemelkedés reményéhez egyaránt analógiát szolgáltat. Tárkányi Béla: „A mohácsi temetés" c. balladájában kora magyarjainak könnyen érthető formában utal Világosra:

Jó éjszakát Mohács!
Nagy isten! add, hogy hamvain
Legyen feltámadás!

A századfordulón fokozottabb az érdeklődés a történelmi múlt iránt. Az irodalom által megelevenített történelmi események között Mohács is gyakran fölmerül, de a születendő művek csöpögtek az uralkodóház iránti hódolattól. Pécsi vonatkozása miatt mégis említésre érdemes Verő György „1000 év" c. történelmi képsorozata. A fontos történelmi mozzanatok között Mohács is ott van. A pécsi egyetem diákjai vígan dorbézolnak a Tettyén a mohácsi ágyúdörgés kísérőzenéjére. A jobbérzésűekben fölébred a lelkiismeret, de a könnyelműek minden felelősséget Tomoryra hárítanak. Pál remete megjövendöli a török győzelmét, s ennek hírét egyik, az ütközetből menekülő társuk is meghozza. A bukás szörnyű ténye egységre inti a diákokat, hogy a remete által jósolt felszabadítás érdekében eredményesen munkálkodjanak.

Ady ismét fenyegető rámként idézi a mohácsi katasztrófát „Nekünk Mohács kell" c. költeményében, amikor a forradalomtól terhes országban a „hőkölés népe" nem tud forradalmat csinálni.

Voinovich Géza „Mohács" c. történelmi tragédiáját a Nemzeti Színház számos előadásban sikerrel játszotta. Kár, hogy II. Lajos jellemét torzítva mutatja be. Babits Mihályt is versszerzésre hangolta a mohácsi téma, s Kanizsai Dorottya alakját emelte ki a gyászos összeomlás nagy hősei közül. Az új magyar irodalomból Illyés Gyula „Mohács" c. költeménye érdemel említést, amelyben II. Lajos szánandó tragikus alakját eleveníti meg mély realizmussal.

Mohács több mint 400 év óta gyakran volt intő szimbólum, tettekre serkentő példakép. Gyakran acélozta az ernyedő magyar akaratot áldozatvállalásra. Bennünket is tanítson ez a véráztatta föld szűkebb hazánknak fokozott szeretetére, tanítson a jelen harcaiban, a jövő boldogságáért folyó küzdelmekben való bátor helytállásra!

Nemes István

Az egyház és az állam jó kapcsolatáért

Interjú Káldy Zoltán evangélikus esperessel

Nagy visszhangja támadt az „Evangélikus Élet" című lapban nemrég napvilágot látott cikknek, amely az állam és az egyház közötti kapcsolat rendezésével foglalkozott. A cikk szerzője Káldy Zoltán pécsi evangélikus esperes. Felkerestük Káldy Zoltánt és arról érdeklődtünk, hogyan látja az egyház és az egyház híveinek szerepét az államban, illetve a szocializmust építő Magyarországon?

— Nagy gondot okoz nekünk — mondotta Káldy Zoltán, — hogy valóban helyes és jó kapcsolatot teremtsünk egyházunk és az állam között. A kérdés tárgyalását ott kell kezdenünk, hogy van: egyfelől az evangélikus egyház, amelynek a maga szolgálatát el kell végeznie, másfelől a materialista alapon épülő szocialista államrendszer, amely a magyar nép társadalmi, gazdasági és kulturális felemelkedését már eddig is nagyban elősegítette, harmadszor pedig ott vannak a hívek, akik gyülekezeti tagok, ugyanakkor a szocializmus dolgozói; száz és száz szál köti, érdek és meggyőződés fűzi őket az államhoz. Nagyon nehéz ebben a kérdésben mindegyik oldalt figyelembe véve dönteni, és eddig sajnos, nem minden esetben sikerült kielégítő megoldást találni.

— Mi a megoldás útja?

— Véleményem szerint... de talán vegyük végig az összes lehetőségeket, mint azt már a cikkemben is tettem. Első lehetőség, hogy az egyház és az egyház tagjai mereven és határozottan nemet mondanak, és valamiféle „hitvalló frontot" hoznak létre, mint a fasizmus idején Németországban. Teheti-e ezt az egyház? Egyrészt nem teheti, mert ez ellenforradalmi cselekmény volna, de nem teheti azért sem, mert ez ellenkezne az Igével is. Ki lépné át akkor templomaink küszöbét? — Második megoldás lehetne, hogy az egyház hitelveinek feladásával, lakáj módjára kiszolgálja az államot. Ez az egyház nem volna egyház, s ez az egyház — Kádár János szavaira is hivatkozva — méltán csak megvetést érdemelne az állam részéről is. Harmadik út lehetne, hogy az egyház kinyilatkoztatja: teljesen mindegy, hogy milyen világ veszi körül, teljesen mindegy, hogy hívei hogyan, milyen körülmények között élnek. Ilyet csak egy kőszívű egyház tehetne, akit nem érdekelne, hogy azok, akiknek prédikál és akiknek a lelki üdvösségével törődik, milyen világban, hogyan élnek. Negyedik megoldás lehetne: feloldani a feszültséget a szocializmus alapját alkotó marxizmus és az egyház hite között, keverjük össze, tartsuk meg mindegyikből, ami jó. Ez szintén elfogadhatatlan álláspont mindkét fél részéről, az egyház nem adhatja fel az evangéliumot, még ha nagyon sokat tanul is a marxizmustól, mert ez önmaga feladását jelentené, de az állam sem adhat fel semmit abból, ami az alapját, a lényegét jelenti.

— Mi akkor a járható út?

— Az ötödik út, vagyis az: az egyház legyen egyház a szocializmusban, hirdesse Isten igéjét, végezze a szeretetszolgálatot, szolgáltassa ki a szentségeket. De miközben ezt teszi, tudnia kell, hogy mindezt a szocializmust építő Magyarországon teszi; Isten kezéből fogadja el az állam felsőbbségét és a szocializmusban való helyezetét! És ne úgy legyen jelen a szocializmusban, mint egy szfinksz, aki kőarccal, kőszívvel és merev kőszemekkel nézi a körülötte épülő új világot, hanem legyen jelen szeretettel, meleg szívvel és felelősséggel — segítsen minden jó megvalósításában a maga eszközeivel.

— Nagyjából ez szerepelt abban a nagy érdeklődést kiváltott cikkben. És mi országszerte a vélemény erről?

— Egyszerű munkásoktól kezdve a vezető személyekig olyan leveleket kaptam, amelyek igazolják ezt az álláspontot. Azt hiszem ez lesz az egyetlen helyes, járható út.

JÁNOS ELINDUL

Hat óra. Lassan világosodik. János már a harmadik napja nem megy a vasútra, áll a munka. Hazaküldték a pályamunkásokat is. A sparheltben már pattog a tüz, az asszony tesz-vesz, de János még nyújtózik az ágyban, jólesik a nemvárt pihenés. Az ablak alatt egyszerre megkoppan a dob, majd utána a kisbíró szapora nyelve:

— A községi forradalmi tanács tudatja a lakossággal, hogy reggel 8 órakor a tanácsháza nagytermében gyülést tart. Édes Pál, Budapestről kiküldött munkás beszámolót tart. Mindenki legyen ott, hallgassa meg a fegyverben álló pesti munkásság küldöttét.

Pereg a dob, most már az ötödik házmál, és János magára kapja a nadrágját, felrántja a bakancsát.

— Készíts vizet! — kiált az asszonynak.

— Ejha, de nagy úr lett belőled — hangzik a válasz a konyhából —, készítsd magad, ha eddig ráértél nyújtózni.

János most nem szól vissza. Kimegy, vizet lötyönyint a vödörből, csak úgy kutyafuttából mosakodik. Aztán belenéz a tükörbe. Barázdás arc néz vissza rá, ritkuló, őszbevegyülő haj. Vonásai kevés örömről, kevés nevetésről tanuskodnak... 41-ig napszámba járt az asszonyával, míg összegürcölték ezt a kis házat, meg a fél hold földet, aztán a Don, a háború, a fogság, ahonnan csak 1947-ben jött haza. És ötvenben levágták azt az átkozott borjút, mit csináljanak, ha törött volt a lába? De ki látta, hogy nem utólag törték el — mondta a rendőr, és János hat hónapot kapott. Mikorra szabadult, az asszonynak nehéz volt a teher, a még három hold juttatott földre is előírt beadás. Maga sem értette hogyan, nem adták be a tojást, hát újra elvitték 1951-ben. Sok ügyet tárgyalt a bíróság, azon a délelőttön éppen tízen álltak ott Jánossal együtt. Egy év múlva jött csak haza. A törvényszék sem enyhített rajta, büntetve volt már, azt mondták.

— Nem kell a föld — mondta akkor János csikorogva, és csak egy fél holdat hagytak meg. Akkor alakult a tsz, leadták, Jánosból munkás lett a vasúton. Hol hatszáz, hol hétszáz forintot hozott haza, a kis otthonival azért megéltek, hisz gyerek nem volt, bárhogy szerették volna. De Jánosnak nagyon fájt azért mégis a föld, mennyit kínlódott érte, míg neki is juthatott egy pár barázda. Az övé, csak az övé... Majd most a forradalom, hiszen eltörölték a beadást, mondta a jegyző úr, és János nagyon örült ennek. Még azt sem bánta, hogy elzavarták a tanácselnököt, jó egypár padlást lesöpört. Nem kellett volna **ugyan Béccsből**, a nagygazdát tenni elnöknek, s Ék csendőr is mit keres ott — füstölögtek egypáran.

Béres azt mondta, hogy nem is jól van ez így, meg hogy a beadást kommunisták törölték el, meglett volna ez úgyis, ha nem jön a forradalom.

De hát a jegyző úr meg tanult ember, ő állítja, hogy ezt a pesti munkások harcolták ki.

Csikordul a kiskapu. Varga Sándor jön, ő is a pályán dolgozik.

— Jössz, János!? — kiált be —, meghallgatjuk azt a pesti munkást?

— Megyek... — és már lép is ki, vállára hajítja kiskabátját.

A tanács előtt katonai autó áll, az ajtóban két géppisztolyos civil. Bent már vagy negyvenen. Jánosék leülnek a sarokba.

— Sok itt a nagygazda, Sándor.

— De ott a tanító is — válaszol a másik, s valóban az emelvényen, amely nemzeti drapériával van letakarva, rajta a régi címerrel, ott ül a tanító is, mellette Edőcs és még egy idegen, olyan tisztviselőféle. Nem sok az idő a gondolkodásra, mert már be is lép Ék, s vele egy borostás, magas férfi, overálban, sofőr sapkában, oldalán pisztoly, derekán két kézigránát.

A tanító feláll. — A forradalmi tanács gyülését megnyitom — mondja —, felkérem Édes elv... — Edőcs oldalba böki — bajtársat, hogy tartsa meg a beszámolóját.

— Sok még az üres szék... — kiabálja valaki, de Ék leinti, a pesti bajtársnak még másho! is van küldetése. Kezdjük.

A pesti küldött felemelkedik. Kissé rekedtes, de harsány hangon kezd beszélni.

— Barátaim, magyar testvéreim! A fegyverek ropogásából jövök, a hősi és véres városból, ahol mi, munkások, hatodik napja harcolunk. Ezzel a kézzel is — és előbük mutatja a tenyerét — az én most véresen lángol és ide-oda villan. Ezek az apró szemek... Ez az érdes, parancsoló, rekedtes hang. Hol is látta... És János fejében kavarognak a hangok, a pesti küldött pattogó szavai mögül hirtelen fegyverek koppanása, golyók ropogása, ágyudörgés hallik és végtelen, végtelen orosz országutak... Bérczy főhadnagy... döbben az agyába a név. De nem lehet, annak, ha nagy, de puha, ápolt keze volt, ez munkás, pesti munkás és Édesnek hívják; annak dús fekete haja volt és síma arca, ez kopaszodó, őszes és nagy bajsza van...

A pesti küldött most egy percre megáll. Aztán előrehajol és előbb halkan ejti ki: lőni, ha másként nem megy... aztán kiáltva: lőni! Ha kell, ez a parancs. Ezt tesszük, ezt parancsoljuk!

Lőni... parancsoljuk, parancsolom. Édes szeme most metsződen hideg és kegyetlen, rettenetesen kegyetlen. János visszadőbben, Uristen, nem tévedtem, ha munkaruhában van is, ez... Bérczy, a főhadnagy, aki első nap fogadta őket a laktanyában...

És János emlékezik. Épp karácsony közeledett, nem maradhatott otthon, jött a „SAS"-os behívó, menni kellett. Ott ültek hát hervadozva, sirósan hazavágyva, másnap lett volna a szenteste, és ők itt, a családtól távol. És akkor bejött ez a Bérczy, fényesen, elegánsan: na, akartok hazamenni? Akkor takarítás! Ha úgy fog ragyogni a laktanya, ez a piszkos hodály, mint még soha, mehettek! Jánosékban megbolydult valami: igaz lenne ez? Mindegy, takarítani! — kiáltott valaki közülük, takarítani, és egyszerre mindenki — mintha őrültek lennének — mozogni kezdett, egész éjjel súroltak, másnap délre ragyogott minden szoba, felsúroltak minden folyosót és a tiszt urak szobájába egy kis spórolt pénzből virágot is vettek. És akkor belépett hozzájuk Bérczy, a parancsnok, végig nézett rajtuk, és megvillant a szeme, hidegen, kegyetlenül, mintha azt mondta volna: lőni, lőnii, parancsolom. Csak ennyit mondott: „Ugye piszkosak, tudtok rendet csinálni, ha akartok. Miért nem ilyen mindig a laktanya?... Vegyétek tudomásul, hogy azértsincs kimenő. A városba sem". Az őrmester mondani akart valamit. „Végeztem!" — ordított és távozott. Két nap múlva vitték őket a frontra. Többet nem látta ezt az embert, de nehéz elfelejteni.

A fronton még annyit hallott róla, egy hozzájuk vezényelt alföldi gyerektől, hogy az egyik földijét hazaküldte két nap eltávozásra, de azzal, hogy neki is hozzon csomagot. Nagy csomagot küldtek a főhadnagy úrnak, egy kosár szőlőt már nem tudott a legény elhozni, mert akkor magának semmit sem hozhatott volna. Bérczy a kosár szőlő miatt... kiküldte őrszolgálatba, ott pusztult...

Bérczy, most ő beszél tehát. János arcán gyöngyözni kezd a verejték. A főhadnagy úr beszél — nekik. Munkás, kérges tenyerű. Itt fel kell állni, ordítani kell, hogy alávaló, becsap megint bennünket, beszélni kell, mindent. Kint fegyveresek. Bérczy oldalán pisztoly, kézigránát. Hisznek-e neki? János barázdált, reszkető, nehéz kéze lassan, centiméterenként ökölbe szorul.

— Gazemberség... — suttogja, pedig kiabálni kellene. Az összegyült verejték nehéz cseppben csordul le az ajkára. Sós és keserű, mint az élete.

— Én megyek... — mondja rekedten. És feláll. Tántorogva megy az ajtó felé.

— Hova mész? — szól Sándor és megragadja a kezét.

Elrántja. Majd. Otthon. És kimegy.

Kint fúj a szél, és megcsapja János nedves arcát. Mennem kell, mondja magának félhangosan. Az egyik ott álló fegyveres furcsán néz rá. — Ez magában beszél — mondja a társának és nevetnek.

János megindul, még lassan, kissé tántorogva, de aztán gyorsan, egyre gyorsabban. A saroknál már siet, megy oda, ahol oly régen nem járt, Sereshez, a pártitkárhoz.

Beszél, beszél, a falu is álljon mellénk, küldjünk élelmet a harcoló magyaroknak... János hallgatja, hallgatja mintha ismerős volna ez a hang, hol is hallotta már. Szemébe néz Édesnek, mélyen belé a két szempárba, amely

S a pesti küldött

CSIKI OTTÓ

Holdanként 120 kiló műtrágya

A termelőszövetkezetekben megkezdődött az őszi munka és ezzel egyidejűleg a műtrágya vásárlása is. Az első félévben — a tavaszi vetésekhez — 164 vagon különféle műtrágyát használtak fel a közös gazdaságok, az év második felében — az őszi vetésekhez — pedig összesen 182 vagonnal rendeltek már. Ez évi háromszorosa a tavalyinak.

A korábbi években átlagosan 30—40 kiló pétisót, szuperfoszfátot és kálisót szórtak ki a termelőszövetkezetek egy-egy hold földre. Ebben az esztendőben — a 3004-es kormányhatározat kedvezményeinek hatására — már mintegy 120 kiló jut minden hold szántóterületre. Ennyi műtrágyát még sohasem használtak fel a baranyai közös gazdaságokban. Örvendetes jelenség, hogy számos olyan faluban is vásárolnak az idén műtrágyát a termelőszövetkezetek, ahol eddig csak hallomásból ismerték. Főleg a sellyei és a szigetvári járásban, ahol több község határában ez év őszén hullik először műtrágya a földre, mégpedig a közösen művelt, szövetkezeti táblákon.

Új tsz Fekeden

Fekeden augusztus 29-én este Uj Tavasz néven növénytermelő tsz alakult 10 család 17 taggal, 189 kh földdel.

Ezresek előlegként

A drávafoki termelőszövetkezet tagjai úgy várják minden hónap harmadikát, mint az üzemi dolgozók a fizetés napját, mert harmadikán osztják a pénzt. Egész évi elszámolásukat természetesen csak a gazdasági év végén kapják meg, de havonként előlegeket osztanak, munkaegységenként 40 forintot.

Mit szól ehhez a tagság?

— *Nagyon örülnek. Csak most már 60 forintot szeretnének előlegként* — tréfál Rózsavölgyi elvtárs, a szövetkezet elnöke. — *Tudja, nálunk is megvan ám az a „kór", hogy minél többet kapnak az emberek, annál többet várnak...*

És az egyéni gazdák?

— *Egy részük azt mondja: majd vissza kell ezt fizetni a tagoknak, amit most megkapnak, a többség azonban úgy látja, oszthatunk, mert jól gazdálkodtunk.*

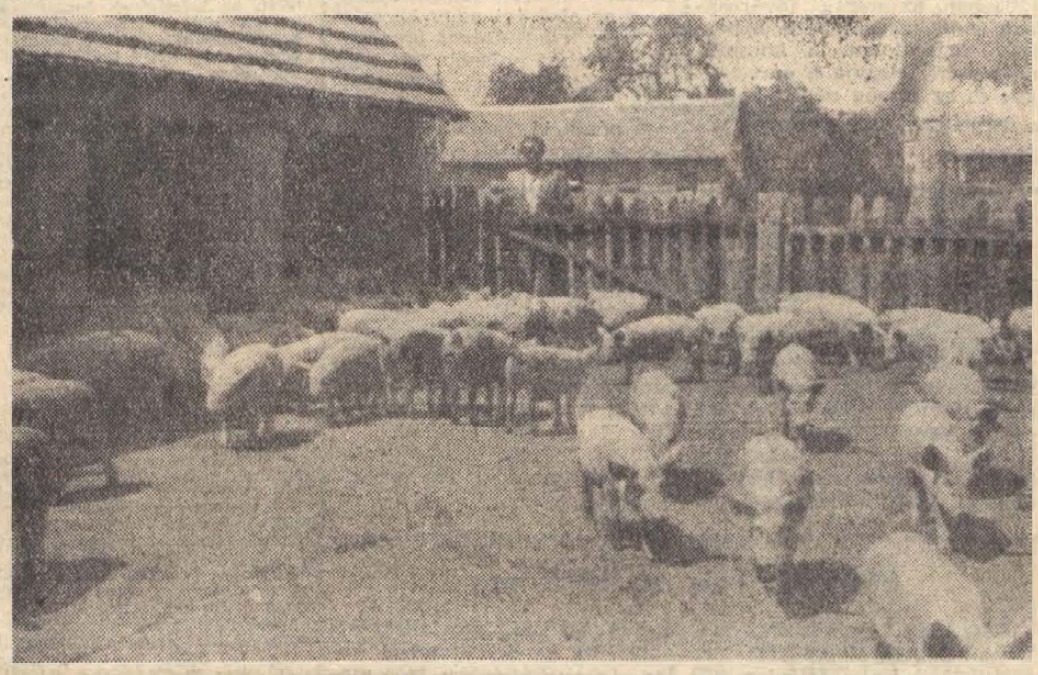
Az utóbbiaknak van igazuk, mert nem hitelből osztják az előlegeket, hanem a gazdálkodásból teremtik elő.

Ez évben még a sertéstenyésztés adta a legnagyobb jövedelmet. Hizlalási szerződésből 60 ezer forintot kapott a tagság, de még most is 117 sertésük van, 15 ezer forintot jövedelmezett a szarvasmarhahizlalás, 9000 forintot kaptak a kukorica címerezéséért, ugyanennyit küldött a dohánybeváltó előlegként, 20 ezer forintot hozott a fűztelep termése, a búzáért pedig 33 ezer forintot kaptak.

Igy tehát a bankban mindig van pénz. Elsején elhoznak 20—25 ezer forintot és kiosztják a tagoknak. Van olyan család, amely több mint 3000 forintot visz haza. Nemes Józsefék hárman dolgoznak a közösben és múlt havi előlegként is 3 800 forintot kapott a család. Vadon István ék három és félezret vittek haza. Ezer forinton aluli előleg nincs is.

Igy a cséplés utáni hónapban mindenki a kenyérszükségletét biztosította az előlegből, mert terményt nem oszt a szövetkezet. A háztájiban megterem a burgonya, zöldség, kukorica, a kenyérnek valót meg olcsón megvásárolhatják. De ehhez még nem is szükséges az egy havi előleg. Ami megmarad, szekrény mélyére kerül a többi közé, aztán ki bútort csináltat, ki motort vásárol az összegyűjtött pénzből. Természetesen a szövetkezetben kapott pénzt sokan megtoldják még két-három szerződött hízóval is.

A termelőszövetkezetben nagy becsülete van a munkaegységnek. Értéke nagyobb mint egy napszámé és nem osztogatják mindenkinek. Később pedig még nagyobb lesz az értéke, mert új üzemágaik is lesznek. Méheket vásárolnak, fejlesztik a szarvasmarha-tenyésztést, zetort vesznek és jobb gépi munkával, bővebb talajeropótlással a növénytermesztés is több jövedelmet ad.

Másnak is, magának is jólétet akar

— Az ember nem szívesen beszél önmagáról, — szól Bakk Mihály elvtárs, a lippói tsz agronómusa. — Amit dolgozom, az természetes.

Később megoldódik nyelve és úgy beszél, ahogyan az olyan emberek tudnak, akik szenvedéllyel szeretik hivatásukat, akiknek hétköznapjaik tele vannak tenniakarással.

1957 tavaszán került a szövetkezethez. Olyan gazdaságban vállalkozott munkára, amelyet megtépázott az ellenforradalom. Széthurcolták az állatok javát, bizonytalanul dolgoztak az emberek a megbolygatott, összekuszált táblákon.

Mindig ott volt az elnök mellett, ismerkedett a környezettel, gazdasággal és ha most azt mondják: jó a lippói termelőszövetkezet, méltán gondolhat arra, hogy ebben neki is része van.

Az állattenyésztés kedvenc munkaköre. Eddig hat hold szántó jut egy számosállatra és úgy tervezi, hogy négy holdra jusson egy számosállat. Kell az istállótrágya, de amíg célhoz nem érnek, amíg elegendő állománnyal nem rendelkeznek, addig is zöldtrágyával pótolják a talaj termőerejét.

Nagy lehetőség van Lippón kertészkedésre. Eddig nem volt ember, aki vállalkozott volna a kertészet vezetésére. A fiatal agronómusra bízták, hogy jövőre legyen kertészet. Számolgatott Bakk Mihály és úgy véli, hogy a 17 holdas kertészettel már jövőre 3—400 000 forinttal növekszik a szövetkezet jövedelme.

Maga az agronómus vezeti majd a műtrágyázási kísérletet is, amelyet kilenc holdon végeznek. Nem nagy a terület, de minden növényféleségből termelnek majd egy kis parcellán, hogy láthassa a tagság a műtrágya hatását.

A szövetkezés új útján

A 6-OS MŰÚTRÓL az első viaduktnál eldugott kis földút szalad be a dimbes-dombos földek közé. Árva vékony csíknak látszik egészen addig, míg nagyot kanyarodva el nem tűnik egy domb mögött. Nem hogy útjelző tábla, de még egy földbeszúrt karó sincs itt, amely megmutatná hová vezet. Ennek a rázós, szeszélyesen kanyargó, szurdokokkal tarkított útnak a végén van Apátvarasd.

Eldugott kicsi község, amolyan „istenhátamögötti", ahova a szóbeszéd szerint még a madár sem jár. Hanem nagyot fordult most Apátvarasdon a világ. Egymást érik az autók, van úgy, hogy három is áll a tanács épülete előtt. De nem is csoda, hogy így megforgalmasodott a kicsi község, és egyszeriben autórugót, rossz utat kutyába sem véve, annyi látogatója akad. Országos kezdeményezés születet ebben a kis faluban. Itt alakult meg hazánkban az első növénytermelő szövetkezet. Azaz, hogy nem alakult, hanem alakultak, mert egyszerre két csoport állt össze — már a nevük is megvan — az Uj Élet és a Búzakalász.

A FALUBAN nem új dolog a szövetkezés. Régen rájöttek már a gazdák, menynyi előnnyel jár s alakult itt tsz és tszcs is. Az is igaz, hogy nem mindig ment fényesen a dolog — egyenetlenkedés, szét húzás nehezítette a közös gazdálkodást. Ennek ellenére gazdaságilag nem álltak rosszul. Jó, közepes gazdaságuk volt. A másik csoport I-es típusú. Ebben is ment a munka, ha különleges nagy eredményeket nem is értek el.

Otthonossá vált a faluban a szövetkezés gondolata, problémái elválaszthatatlanul hozzánőttek a parasztok életéhez. Ha az árnyalatnyi különbségekkel nem számolunk, két csoportot különböztethetünk meg a faluban. Az egyik inkább az alacsonyabbszintű társulási formához, vonzódik, a másik, főleg akik már belekóstoltak, a helyi hibák ellenére is a magasabb színtűt tartják életrevalónak.

Nem csoda hát, hogy végtelen nagy érdeklődéssel hallgatták az első híreket a növénytermelő szövetkezetekről. E típus is átmeneti forma az alacsonyabb és magasabb színtű termelőszövetkezetek között. Lényege már a nevében benne van. A belépők csak a földjüket viszik a közösbe, az állatállomány háztájiban marad. Meghányták-vetették mindenféle tekintetben és elhatározták, alakítanak ilyen szövetkezetet. A hónap közepén meg is alakult két növénytermelő szövetkezet. A 18 tagú Uj Élet 160 és a 20 tagú Búzakalász 180 hold földdel.

MÉG KORAI LENNE várható eredményeikről írni, de annyi bizonyos, hogy az esélyeik jók. Durva számítások szerint egy I. típusú tszcs taghoz képest évente 6000 forinttal lesz nagyobb jövedelmük.

Még a kezdet kezdetén van mindkét szövetkezet. Most dolgozzák ki a vetéstervet — a tagok véleménye szerint, ki mennyit vállal magára egyes terményből. Még az alapszabályuk is egészen új (egyébként alig valamiben tér el a III. típusú tsz-alapszabályoktól). Ilyen eltérő például a 17. pont: a tag által vállalt kalászos terményeket a szalma miatt saját szérűjén csépeli. Ez érthető is, hiszen az állatállomány nem közös. Persze problémák még vannak, ilyen például: a ló. Apátvarasd határát ló nélkül megművelni lehetetlen. Egyes helyek nagyon dombosak. Ezért feltétlenül meg kell határozni, hogy a magántulajdont képező lovak használatáért menynyit fizetnek.

A SORONLÉVŐ munkákat a tagság már jórészt együtt végzi, és mindannyian azt remélik, hogy eredményes lesz a növénytermelő szövetkezet munkája.

A 3 éves terv és a belterjesség

A hároméves tervről szóló törvény a többi között a következőt mondja: „A mezőgazdaság részére biztosítandó beruházások és egyéb eszközök segítségével célul kell kitűzni a mezőgazdasági termelésnek három év átlagában történő 12 százalékos növelését a tervidőszak előtt megindult belterjes irányú fejlesztés útján, a termelési költségek egyidejű csökkentése mellett."

Ezt a célt szolgálja az a nagyarányú anyagi támogatás, melyet a hároméves terv a nagyüzemi gazdálkodás kiterjesztésére, fejlesztésére biztosít. A támogatás mértékét jellemzi: a jelenleg meglévő mezőgazdasági termelőszövetkezetek egy holdra jutó állóeszközállománya a hároméves terv végére — természetesen megfelelő saját beruházási tevékenységük esetén — csaknem másfélszerese lehet a mostaninak.

A mezőgazdaság általános fejlesztésén belül a hároméves terv előtérbe helyezi az állattenyésztés fejlesztését. A mezőgazdaság termelési értékének 12 százalékos növelésén belül az állattenyésztés termelési értékének 14 százalékkal kell növekednie. Tehát a nagyobb értéket képviselő állati termékek termelése növekszik gyorsabban. Ugyanakkor az állatállomány minőségének javulása, egyes állattenyésztési ágak jelentős fejlődése növeli az istállótrágya-termelést. Jobb lesz a talajerőpótlás, így az állattenyésztés közvetve is szolgálja a hozamok gyarapítását. Milyen változások lesznek az állattenyésztésben? A vágósertés termelés például a terv szerint évente átlagosan 9—10 százalékkal, a vágómarhatermelés pedig 4,5 százalékkal nő a tervidőszakban. Tehát figyelembe véve a vágómarhák átlagsúlyának várható további növekedését — kevesebb jószágot szabad levágni, mint 1957-ben; a mezőgazdasági termelés belterjes fejlesztésének egyik legfontosabb kérdése ugyanis, hogy a szarvasmarha-állomány növekedjék. A tejtermelés 1960. évi előirányzata viszont 25—26 százalékkal múlja felül az 1957 évit, mert a tehénállomány növelésén kívül javul az állomány minősége, takarmányellátása is.

Az állattenyésztési célok elérése mindenekelőtt a takarmányozáson múlik. A hároméves terv egyik alaptétele, hogy fenntartsa, illetve kissé növelje az 1957. évi takarmánytermő területet. Az 1954—56-os évek általában a takarmánygabonák és a szálastakarmányok együttes vetésterülete (tehát a takarmányrépa és némi hüvelyes kivételével a teljes takarmánytermő terület) a vetésterület 44,1 százalékát tette ki. Ez — mint tudjuk — 1957-ben jelentősen, 49,6 százalékra növekedett. A hároméves terv előirányzatai a takarmánytermő terület arányát 1960-ra országosan 50.5 százalékban jelölik meg. Elsősorban a szálastakarmányfélék vetésterületének kell növekednie, hiszen a szarvasmarha-tenyésztés fellendüléséhez mindenekelőtt ezek termelésének növelésére van szükség. A szálastakarmányokon belül is főként az évelő pillangósok vetésterületének a növelése a legfőbb feladat. A több pillangós, mint ismeretes, ismét kettős célt szolgál: nemcsak a takarmány-, különösképpen a fehérjetakarmányellátást javítja, hanem talajgazdagító hatása a növénytermelési hozamokat is növeli.

Különös gondot fordítunk a következő években a takarmánytermő-terület összetételének a javítására és a legfontosabb takarmánynövények terméshozamának növelésére. Nagyobb lesz az őszi árpa vetésterülete, mert hosszú évek tapasztalata, hogy az őszi árpa biztosabban és többet terem, mint a tavaszi.

Több lesz a silókukorica, hiszen takarmányértékben a legnagyobb tömeget holdanként a silókukorica adja és gépesíthető termesztésének minden munkafolyamata. A hároméves tervben a mezőgazdaság 800 silókombájnt kap. E gépekkel mintegy 100 ezer hold termését takaríthatjuk be.

A hároméves terv beruházási előirányzatai között előkelő helyet foglal el a hibridkukorica-feldolgozó (szárító, osztályozó, tároló) üzemek építése. A Földművelésügyi Minisztérium számára a hároméves tervben biztosított építési beruházásoknak mintegy egyhetede hibridkukorica-feldolgozó üzemek építését szolgálja. A készülő üzemek kapacitása meghaladja a 32 ezer tonna vetőmagot. Igy 1961-ben a kukorica-vetésterület háromnegyed részére hibridkukorica-vetőmag kerülhet.

Az állatállomány, főként a szarvasmarha-állomány fejlesztése, a pillangósok vetésterületének a növelése hozzájárul a talajerő-gazdálkodás megjavításához. Ezenkívül a hároméves terv előírásai szerint az egy hold szántó-, kert- és szőlőterületre jutó vegyes műtrágya mennyiségének 1960-ra csaknem 60 kilogrammra kell növekednie. A hatvan kilogrammos mennyiség ugyan még mindig kevés, messze elmarad a fejlettebb mezőgazdasággal rendelkező országok műtrágya-felhasználásától, de a növekedés üteme nagyon tekintélyes, mert 57 százalékkal több, mint 1957-ben volt.

Nagy figyelmet szentel a 3 éves terv a nagy értékű termékeket adó és nagy hagyományú kertészeti termelési ágak fejlesztésére. Nagyüzemi gyümölcsöseink területét további 25 ezer holddal gyarapítjuk. Ezen belül is a legértékesebb gyümölcsfélék, a téli alma, a kajszibarack, az őszibarack, a szilva, stb. telepítését segítjük elsősorban.

A hároméves terv időszakában 10 ezer kh fölé kívánjuk emelni az évenként újjátelepítendő szőlők területét.

A hároméves terv idején tehát a magyar mezőgazdaság tovább halad a belterjesség útján. Csak ilyen módon érhetjük el céljainkat, csak így járulhat hozzá a magyar mezőgazdasági termelés a városok jobb ellátásához, a szövetkezeti tagok, a dolgozó parasztok jobb életéhez.

Tájkörzetek szerint termelik a búzafajtákat Baranyában

Néhány nap múlva megkezdődik az őszi vetőmagcsere a baranyai falvakban. Ebben az évben mintegy negyvenezer holdon kerül a földbe kiváló minőségű búza, rozs és őszi árpa. Többek között ólomzárolt vetőmagot kapnak az egész megyében az újonnan alakult termelőszövetkezetek és a jégkárt szenvedett dolgozó parasztok. Csupán búzából majdnem 30 ezer mázsa vetőmagot cserélnek nemesített búzára.

Az idén érdekes kezdeményezés indult Baranya megyében a jobb termés érdekében. Az agronómusok megállapították, hogy a megye egyes vidékein melyik búzafajta ad több és jobb termést. Ennek alapján tájkörzeteket jelöltek ki és ez év őszén már eszerint vetik el a búzát. A mohácsi és a siklósi járásban bánkúti 1205-ös, a sásdiban béta bánkúti, a pécsváradiban lovászpatonai 160-as, a pécsi, a szigetvári és a sellyei járásban pedig bánkúti 1201-es búzafajtát termelnek ezután. A mostani vetőmagcserénél már figyelembe veszik az egyes tájak adottságait és mindenütt a megfelelő búzafajtára cserélik ki a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok vetőmagját.

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának nyilatkozata De Gaulle afrikai útjának tanulságairól

Párizs (MTI) A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága nyilatkozatot adott ki De Gaulle afrikai útjának tanulságairól.

Bevezetőben megállapítja a nyilatkozat, hogy az afrikai és a madagaszkári néptömegeket hatalmas és eltántoríthatatlan felszabadító mozgalom állította talpra. Az afrikaiak, a madagaszkáriak követelik országuk függetlenségét, követelik azt a jogot, hogy szuverén államokká alakulhassanak és maguk intézzék ügyeiket. Ugyanakkor azonban azt kívánják, hogy nyomban függetlenségük elismerése után tárgyalásokat kezdjenek.

A párt Politikai Bizottsága rámutat: az afrikaiak maguk adják bizonyságát annak, hogy a függetlenség nem egyenlő az elszakadással.

De Gaulle nem vet számot ezzel a valósággal — állapítja meg a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának nyilatkozata — s körútján csak ígéretekre és fenyegetésekre szorítkozott. Ilyen alternatívát nyújt az afrikai népeknek: igent mondani a népszavazáskor, tehát elfogadni azt a jogállást, amelyeket az alkotmány tervezet magában foglal vagy nemet mondani, de ez esetben elszakadni Franciaországtól.

Az afrikaiak és a madagaszkáriak nem akarnak olyan új statutumot, amelyet rájuk erőszakolnának a velük való előzetes tárgyalás nélkül, de nem akarják a szakítást sem Franciaországgal. Egyedül e népek függetlenségének elismerése teszi lehetővé a gyümölcsöző baráti és szilárd kapcsolatok megteremtését. A Francia Kommunista Párt mindenkor ezt a megoldást javasolta. Ez érvényes Afrikára, Madagaszkárra, de ugyanúgy Algériára is.

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága nyilatkozatában végül hangsúlyozza, hogy a tengerentúli népek felszabadítási mozgalma hathatós segítséget nyújt a francia munkásosztály, a francia nép harcának.

Tízforintos kilónkénti áron vásárolhatnak tenyészüszőket a termelőszövetkezetek

A 3004-es kormányhatározat 11 000 tenyészszarvasmarha és 10 000 tenyészsertés felvásárlásához biztosított a termelőszövetkezeteknek árutermelési feltételekhez kötött kedvezményeket. A rendelet megjelenése után erőteljesen megnövekedett a termelőszövetkezetek tagságának állattenyésztési kedve, s a megadott keret csakhamar kevés lett. Ezért a gazdasági bizottság, a Földművelésügyi Minisztérium előterjesztése alapján a közelmúltban *további hatezer tenyészszarvasmarha és kétezer tenyészsertés felvásárlását engedélyezte a korábbi feltételek szerint.*

A pótakció lebonyolítása megkezdődött. A lebonyolítása viszonylag lassúbb, a szállítás folyamatos lesz, s az év végén fejeződik be.

A felvásárlás és a szállítás lassúbb üteme miatt a termelőszövetkezeteknek nincs okuk nyugtalanságra. Az elfogadott igényeket minden körülmények között kielégítik. Az ütem lassítására azért volt szükség, mert *az első évi nagy kereslet az árak felhajtásával fenyegetett,* továbbá erősebb minőségi szelekciót kívánnak érvényesíteni.

A pótakció keretében szállított tenyészállatok nagyobb része az állatforgalmi vállalatok által szerződött vemhesüszőkből, kisebb része az állami gazdaságokból került ki. A minisztérium értékelése szerint *elegendő állat áll rendelkezésre,* éppen ezért a keretben biztosított tenyészállatok felvásárlása csak a tenyészállatforgalmi gazdasági iroda útján, illetve a TEGI-nél lévő hitelfedezet terhére történhet.

Lehetőség nyílt arra, hogy a termelőszövetkezetek az állatforgalmi vállalatoktól, állami hitel igénybevétele nélkül, igen kedvezményes áron tenyésztésre alkalmas üszőket vásároljanak. *Az ilyen módon vásárolt állatok kilogrammonkénti árát egységesen tíz forintban állapították meg.* Az árkülönbözetet, az állatforgalmi vállalatoknak az állam megtéríti.

Továbbra is érvényes szempont az elosztásnál, hogy csak azok a termelőszövetkezetek kaphatnak tenyészállatot, amelyek megfelelő takarmánykészlettel rendelkeznek.

Venezuelában ismét feszült a helyzet

New York (TASZSZ): Az amerikai hírügynökségek jelentései arra mutatnak, hogy Venezuelában ismét feszült a helyzet.

Mint ismeretes, egy hónappal ezelőtt a néptömegek segítségével leleplezték és elfojtották azt a katonai összeesküvést, amelynek élén Castro Leon volt hadügyminiszter állt. Az összeesküvők meg akarták hiusítani az általános választásokat és vissza akarták állítani a katonai diktatúrát.

A jelentések most újabb kormányellenes összeesküvésről számolnak be. Ennek az összeesküvésnek a szálai az országból kiüzött, s jelenleg az Egyesült Államokban élő Perez Jimenez volt diktátorhoz vezetnek. A Dominikai Köztársaságon át illegálisan felforgató csoportok hatolnak be Venezuelába. Az összeesküvés szervezői az amerikai olajmonopóliumok, amelyek óriási hasznot vágnak zsebre, s minden erővel arra törekszenek, hogy a jövőben se veszítsék el ezt a profitot. A politikai pártok vezetőségei ülést tartottak. Felhívták a néptömegeket, fokozzák éberségüket. A venezuelai diákok úgy döntöttek, hogy Caracasban, az ország fővárosában ismét megszervezik a portyázó őrjáratokat. A kommunista párt felhívja a párt tagjait és az ország népét, keljen a demokratikus vívmányok védelmére.

Eisenhower megelégedéssel fogadta a szovjet választ

New Port (AFP) Eisenhower elnök szombaton délelőtt megelégedéssel fogadta azt a moszkvai hírt, amely szerint a Szovjetunió beleegyezett abba, hogy az Egyesült Államokkal és Nagy-Britanniával együtt megtárgyalják az atomfegyverkísérletek megszüntetését.

James Hagerty, a Fehér Ház hivatalos szóvivőjétől egy újságíró megkérdezte, hajlandóe az Egyesült Államok Hruscsov javaslatának megfelelően Genfet elfogadni a tárgyalások színhelyéül. Hagerty ezt válaszolta: „természetesen".

Ezután azt kérdezték a szóvivőtől, hogy számítani lehet-e a szóbanforgó tárgyalások után csúcsértekezletre. Hagerty kijelentette, hogy erre a kérdésre egyelőre még túlságosan korai lenne válaszolni.

Tragikus bányászszerencsétlenség Lengyelországban

Varsó (PAP) Augusztus 28-án a Makoszowy-i bányában háromszáz méter mélységben a bányászokat friss levegővel ellátó ventillációs berendezés központjában szörnyű tűz ütött ki. Noha a szomszédos bányák dolgozói nagy hősiességgel és önfeláldozással siettek a bajbajutottak segítségére, a szerencsétlenség 72 áldozatot követelt. A tüzet augusztus 29-én sikerült teljesen eloltani.

Külön kormánybizottság alakult a katasztrófa okainak kivizsgálására.

8069 tsz van az NDK-ban

Augusztus 7-én közzétették a Német Demokratikus Köztársaság 1958. évi első félévi mezőgazdasági tervének teljesítéséről szóló közleményt. Eszerint a mezőgazdaság szocialista átalakulása gyors ütemben halad. Az első félévben 1465 mezőgazdasági termelőszövetkezet alakult. 1958. június 30-án a Német Demokratikus Köztársaságban nyolcezer 69 mezőgazdasági termelőszövetkezet működött.

Közlemények

Szeptember 15-ig lehet búza-vetőmagot igényelni

A megyei tanács vb mezőgazdasági osztálya a sásdi járásban búza, rozs és őszi árpa, a pécsi járásban búza és rozs vetőmagcserét hirdetett. Tekintettel arra, hogy a dolgozó parasztok egy része még vetőmagcserére nem jelentette be igényét, az igénylések összeírását szeptember 15-ig búzából meghosszabbítjuk. Az őszi árpát és rozsot még lehet igényelni, de azt most már haladéktalanul be kell jelenteni a községi tanácshoz. A vetőmag-összeírás különösen a sásdi járásban gyengén halad. El kell érni, hogy a pécsi és sásdi járás területén a búza-vetésterületet teljes egészében fémzárolt, jó csíraképességű búzával vessék be. Ezen kívül más járások területén jégvert községekben is adunk lehetőséget a vetőmagcserére és valamennyi termelőszövetkezet bejelentheti vetőmag-csere igényét.

MEGYEI TANÁCS VB MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLYA

*

A Pécsi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola igazgatósága értesíti a szülőket, hogy a zeneiskola I. osztályába pótlólag jelentkezni lehet még szeptember 1-én és 2-án délelőtt 9—12 és délután 4—7 óráig. Lehetőleg a II. általános iskolások jelentkezzenek. Ugyanezek felvételi vizsgája 3-án délelőtt 8—12 és délután 4—7 óráig. Az énekszakra jelentkezés és egyben felvételi vizsga 3-án délután 4—6 óráig. Új haladó hangszeres növendékek jelentkezése és egyben felvételi vizsgája 3-án délelőtt 9—11 és délután 4—6 óráig. Az újonnan felvett — úgy az I. osztályos, mint a haladó — növendékek beírása 5-én délelőtt 9—12 és délután 4—7 óráig. A zeneóvodások felvétele és egyben beírása 5-én délelőtt 9—12 és délután 4—7 óráig. A volt növendékek pótló és javítóvizsgája 8-án délelőtt 9 órakor vagy délután 4 órakor. Tanévnyitó 9-én délután 6 órakor a Liszt-teremben. Az összes beírt növendék jelentkezése és órabeosztása a tanároknál 10-én délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor. A tanítás 11-én kezdődik.

*

Az MSHS Autó Motor Tura Klub vezetősége felhívja a tagság figyelmét, hogy a klub keretén belül személygépkocsi és motorkerékpár tanfolyamot indít, amelyre szeptember 3-án, szerdán este 7 órakor lehet jelentkezni Megye u. 20. szám alatt. Kiubon kívülieket is szívesen látnak.

*

A Vasutasok Szakszervezete kultúrotthona felhívja az énekkar tagjait, hogy szeptember 2-án este 7 órára, zenekarának tagjait, hogy szeptember 4-én este 6 órára ének- és zenepróbára megjelenni szíveskedjenek.

SZEPTEMBERI ORSZÁGOS VÁSÁROK

Baranya megyében szeptemberben a következő helyeken és napokon tartanak országos állat- és kirakodó vásárt: 2-án Sellyén, 3-án Villányban, 4-én Sásdon, 5-én Bólyban, 8-án Siklóson, 10-én Szentlőrincen, 11-én Szászváron, 12-én Szigetvárott, 13-án Drávafokon, 14-én Pécsett, 15-én Mohácson, 16-án Diósviszlón, 17-én Vajszlón, 18-án Harkányban és Magyarbólyban, 23-án Szabadszentkirályon, 24-én Gödrén, 25-én Magyarszéken és Véménden, 26-án pedig Magyarmecskén.

*

A szabadegyetem titkárságán (Janus Pannonius u. 11., I. emelet) naponta délelőtt 10 órától este 18 óráig folynak a beiratások a nyelv iskolára. A beiratási és tandíj az 5 hónapos első félévre 100 forint.

*

Áramszünet lesz hálózatkarbantartás miatt ma reggel 6—8 óráig Boda, Bakonya, Kővágótöttös, Kővágószőlős, Cserkút községekben.

*

A megyei könyvtár értesíti olvasóit, hogy az építkezések elhúzódása miatt a könyvtár újbóli megnyitásának végleges ideje szeptember második, kedd.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 1-től a hétköznap 17 és 20 órakor közlekedő fehérkúti járatot részvétlenség miatt megszünteti. Továbbá az Uránvároshoz új járatot állít be, Széchenyi térről 7.10 és 7.50 órás, Uránvárosból 7.20 és 8.00 órás indulással.

*

Találtak egy fekete német juhász kutyát. Igazolt tulajdonosa a pécsi városi kapitányság igazgatásrendészeti alosztályán átveheti.

*

Pécs város Művelődési Háza balettiskolájába (Bártfai Márta és Jankovich Erzsébet tanárnők) szeptember 1—3-ig, mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig a művelődési ház irodájában (Déryné u. 18.). Beiratási díj 15 forint.

KISLAKÁSÉPITŐK FIGYELEM!

Szövetkezetünk vállalja építőmunkák pontos, megbízható kivitelezését

Felvilágosítás központi irodánkban.

Szigetvári Építő KTSZ

Szigetvár, József Attila u. 71

Telefon: 102.

Külföldről JELENTIK

WASHINGTON

Az amerikai hadügyminisztérium pénteki közlése szerint az Egyesült Államok szeptember 15-én felállítja az első „egyesített védelmi parancsnokságot". Összesen nyolc „védelmi" parancsnokságot létesítenek.

Az első egyesített parancsnokság az Egyesült Államok európai parancsnoksága.

WASHINGTON

Az Egyesült Államok kormánya bejelentette, hogy még mielőtt október 31-én életbelépne az atomkísérletek egyéves felfüggesztése, tíz atombombarobbantási kísérletet szándékozik végrehajtani Nevadában.

PEKING

A Kínai Népköztársaság nemzetvédelmi minisztériuma pénteken napiparancsot adott ki, amely megdícséri a fucsieni arcvonal tüzérségi egységeit, amelyek az elmúlt héten nagy győzelmet aratták az áruló Csang Kaj-sek-haderőkre mért ellentámadásokban.

PEKING

Tokiói sajtójelentések szerint a Kisi-kormány állandóan fejleszti a japán fegyverkezési ipart.

A jomiuri Szinbun hangoztatja, a japán nemzetvédelmi hivatal úgy tervezi, hogy Japán a jövő évtől képes lesz lőszert gyártani ama különböző típusú fegyverek számára, amelyeket az Egyesült Államok szállított a védelmi erőknek.

A japán nemzetvédelmi hivatal jövő évi terve alapján a fegyvergyárak 5 500 millió jen értékű megrendelést kapnak katonai közlekedési eszközökre.

NEW YORK

A Biztonsági Tanács szeptemberi elnöke betürendben Hasim Dzsavad, Irak küldötte lesz. A tanács elnöke augusztusban tudvalévően Guillaume Georges-Picot francia küldött volt.

PÁRIZS

De Gaulle tábornok, francia miniszterelnök pénteken este az afrikai francia területeken tett körútja után repülőgépen visszaérkezett Párizsba. A miniszterelnök kilenc nap alatt 22 000 kilométert tett meg, hogy támogatást szerezzen a szeptember 28-án népszavazásra bocsátandó alkotmánytervezete számára.

Esősre fordul az idő

A Meterológiai Intézet központi előrejelző osztálya szerint vasárnap a keleti megyékben további futóáporokra, az ország egyéb területein pedig erősebb felhősödésre lehet számítani. A hőmérsékleti szintek kiegyenlítődnek, s 25 fok körül állapodnak meg. A nyugati ciklon Franciaország és Nyugat-Németország térségeiből hideg és meleg fronthullámokat indított kelet felé, de mozgásuk lassú, s előreláthatólag csak a jövő hét első napjaiban érkeznek hazánkba.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, több helyen; főleg keleten záporeső, mérsékelt északi, északkeleti szél, a hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 11—14 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet **vasárnap** 22—25 fok között.

Tajvan, az izzó föld

Néhány nap óta a középkeleti eseményekre, az ENSZ ülésszakát követő visszataszító amerikai huzavonára irányuló figyelmet mindinkább elvonják a tajvani térség körül sűrűsödő problémák. Egyre izzóbb légkör veszi körül ezt a koumintang kalózok által bitorolt területet, mely évek óta a csangkajsekisták népi Kína ellen megújuló provokációinak szintere volt.

Ha van is túlzás egyes nyugati lapok rémlátásos cikkeiben, melyek a

„háború küszöbé"-

nek nevezik ezt a szigetcsoportot, kétségtelen, hogy komoly és jogos figyelmeztetés rejlik amerikai szövetségesei felé a Daily Herald legutóbbi számának vezércikkében, amikor így ír: „A világ elsőszámú veszélyes pontja lett a formózai szoros. A veszély mindaddig nem csökken, amíg Csang Kaj-sek, Amerika bábja foglalja el Kína jogos helyét az ENSZ-ben. Az amerikaiaknak meg kellene kísérelniök rávenni Csang Kaj-seket, hogy mondjon le Kimojról és Macuról. Egymagukban nem lennének képesek ellenállni egy széleskörű támadásnak és ha az amerikaiak harcolnának ezeknek a támadási kiindulópontoknak védelméért, akkor azt vennék észre, hogy elszigetelődtek összes szövetségeseiktől. Kimoj és Macu nem ér meg egy háborút, vagy egy nyilvános megalázást és Amerikának úgy kellene cselekednie, hogy mindkét veszélyt elkerülje. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a nacionalisták még idejében kivonulnak a szigetről."

A szövetségesi figyelmeztetésnek eddig nem sok eredménye volt. Az amerikaiak ismételt kudarcaik ellenére egyik őrült kalandból a másikba bocsátkoznak és bizonyosra vehető, hogy Csang Kaj-sekék ismételt provokációihoz az Egyesült Államok 7. hajóhada nyújtja a szükséges bátorítást. Politikai megfigyelők véleménye szerint a távolkeleten

újabb imperialista manőver

körvonalai kezdenek kibontakozni, és alig ítélte el a ENSZ a nemzetközi közvélemény nyomására az imperialista hatalmak közel-keleti agresszióját, a gyarmatosítók máris újabb mesterkedésekbe kezdtek, régi ügynöküket, Csang Kaj-seket állítva előtérbe.

Az amerikai agresszió által támogatott koumintang-körök mesterkedései folytán egyre gyakrabban bukkan fel a nemzetközi eseményekről érkező hírekben Tajvan, Kimoj és Macu szigetek neve. Nézzünk szét kissé ebben a térségben, mely a földkerekség egy viharsarka, veszélyzónája lett!

Tajvan, Kína elválaszthatatlan része

Tajvan kínaiak által lakott terület. Colombus még nem fedezte fel Amerikát, amikor a szigeten már kínaiak éltek. Tajvan egyébként 130 kilométerre van a kínai szárazföldtől, hosszúsága 394 kilométer, szélessége 122 kilométer, területe 36 000 négyzetkilométer. Lakosainak száma közel 8 millió. Ennek 9 tized része kínai, néhány százalék japán, maláj, vietnami és több más kis nemzetiséghez tartozó. A szigetről, melynek ősi kínai neve „terraszos öbölt" jelent, már a Han és Szan dinasztiák korából származó krónikák is megemlékeznek. A sziget népe a XIX. században az úgynevezett ópium-háború idején (1839—42) önkéntes osztagokkal vett részt az angol imperialisták elleni harcokban.

De menjünk most vissza egy kicsit a történelembe, a XVI. század végére. Európai hajósok, portugál tengerészek, elsőízben 1590-ben pillantották meg ezt a gyöngyszínű ködpárába, mint csodálatos fátyolba burkolt szigetet, ég felé ágaskodó sziklákkal, zátonyokkal, csipkézett partjait. A portugálok nevezték el Tajvant, Formozának, ami az ő nyelvükön gyönyörűt jelentett.

A költők által sokszor megénekelt álomszigetért gyakran folyt a vér a századok folyamán. A XVII. század óta a gyarmatosító hatalmak egymás után igyekeztek rátenni kezüket. 1624-ben a hollandok kísérelték megvetni itt lábukat, majd a spanyolok szállták meg. 1641-ben a spanyolokat kiűzték a hollandok, 21 évvel később azonban a szigetet felszabadították a kínai seregek.

A múlt század utolsó negyedében Japán intézett megújuló támadásokat Tajvan birtokáért. 1874-ben kudarccal végződött kísérletük, 20 évvel később azonban megismételték támadásukat és az 1895-ös békeszerződéssel Tajvan is japán kézre került, a hozzátartozó kisebb szigetekkel együtt. Mikor a szerződést nyilvánosságra hozták, a szigeten hatalmas felkelés tört ki, 1895 május 23-án kikiáltották a tajvani köztársaságot. A köztársaság azonban csak 19 napig állt fenn, a japánok a felkelést vérbefojtották.

A nép ellenállása

azonban állandósult a gyűlölt japán megszállás kegyetlenül kizsákmányoló rendszere ellen. Tajvan kínai lakossága több mint negyven alkalommal lázadt fel fegyveresen elnyomói ellen. De felkeltek a tajvaniak a második világháború után új leigázójukkal, a koumintang-ista uralommal szemben is. Csang Kaj-sek a felkelést nem kevesebb kegyetlenséggel törte le, mint annak idején a japánok. A japán támadók örökébe Csang Kaj-sek és gazdái, az amerikaiak léptek. Az Egyesült Államok kormánya 1950.

Pártoktatásra készülő vasutasok között

A vasútnál — ha szabad így nevezni — ennél a nagy monstrevállalatnál is az új pártoktatási évre készülnek a kommunisták. Csupán a pécsi góc öt pártszervezetében — nem egészen végleges adatok szerint — 8—9 időszerű kérdések tanfolyam, 5 marxizmus—leninizmus kérdései, egy magyar munkásmozgalom története és három politikai gazdaságtan tanfolyam indul. Tizennégyen jelentkeztek a marxizmus—leninizmus esti egyetemre, mintegy négyszer annyian, mint tavaly.

A minőség a legfontosabb

A vasutas pártszervezetek ismerik a Politikai Bizottságnak az 1958—59. évi pártpropaganda-munkára vonatkozó határozatát, tudják, hogy „...az oktatói munkában a legfontosabb a színvonal emelése, s nem a mennyiségi eredmények hajszolása." Ez több tényben is megmutatkozik, például: a fűtőházi pártszervezet az elmúlt oktatási évben gyakran megérezte a tartalék-propagandisták hiányát, ezért most minden tanfolyam vezetésére két propagandistát választott ki. A fenti számok tehát nem holmi „kirakatpolitikára" való törekvést jelentenek, hanem azt tükrözik, hogy a kommunista és a leghaladóbb pártonkívüli vasutasok között egyre népszerűbbé válik a marxizmus—leninizmus elmélyült tanulmányozásának gondolata.

A számok mögött élő emberek állnak. Menjünk el hozzájuk, kérdezzük meg tőlük, hogy miért jelentkeztek a pártoktatásra és milyen oktatási formát választottak maguknak!

Három mozdonyvezető

ül a fűtőház irodájában. Az egyik Kovács György elvtárs, — a magyar gőzmozdonyok királyával, 424-essel dolgozik, a másik — Herbai Ádám elvtárs — a magyarbólyi vonalon teljesít szolgálatot, rendszeresen átjár Jugoszláviába is.

Főként Herbai elvtárs beszél hármuk nevében. Azt mondja, szeretnek tanulni, mindig elmennek a szakszervezet ismeretterjesztő előadásaira is. — Csak kicsit nehéz, mert az utazó személyzet örökké „csavarog". Ezért úgy vélték, hogy számukra az időszerű kérdések tanfolyama lesz a legalkalmasabb. Erre jártak tavaly is, tetszett nekik nagyon, különösen az ellenforradalom előzményeiről vitatkoztak érdekfeszítően.

Rendszeres újságolvasók mind a hárman. Herbai elvtárs már megvette a Fehérkönyv V. kötetét is, azt, amely a Nagy Imre-csoport ellenforradalmi tevékenységéről szól. Biztosan jó lesz az oktatáson...

57 éves és nagy kedvvel tanul

Siklósi Jakab bácsi nem mai gyerek már, de nem tartja magát öregnek. Tréfásan mondogatja, hogy az öregség valahol 80 évnél kezdődik...:

— Én a marxizmus—leninizmus kérdései tanfolyamra iratkoztam be — folytatja. — Erre jártam tavaly is és úgy érzem, hogy nekem, pártbizalminak, ez felel meg a legjobban. Egy bizalminak többet kell tudnia, különben nincs tekintélye, nem tudja meggyőzni az embereket a párt igazáról — és magának az ellenségnek sem képes kellően megválaszolni.

Siklósi elvtárs minden pártoktatásra járó hallgatónak példaképe lehetne. 1945-ös párttag, minden évben részt vett a pártoktatáson és még sohasem hiányzott. 13 év alatt!

Az elmúlt pártoktatási év végén könyvvel jutalmazták hűségéért.

Kicsit nehéz volt az értéktöbblet-elmélet, de...

Rácz Júlia elvtársnő, a MÁV Szállítmányozási Hivatalának dolgozója is 45-ös párttag. Ő is részt vett a pártoktatásokon, a többi között elvégezte a Bolsevik Párt története, a magyar munkásmozgalom története tanfolyamot, tavaly pedig a politikai gazdaságtan első évfolyamát. Kicsit nehéz volt az értéktöbblet-elmélet, de helytállt, hiszen ő is könyvet kapott az év végén. Vérében van a tanulás, nagy rutint szerzett a jegyzetelésben, nem fél a harmadik évfolyamtól sem.

Hasonlóképpen nyilatkozott Walter József elvtárs is. Ő is sokat tanult már. Egyszer, egy budapesti szaktanfolyam politikai óráin megismerkedett kicsit a magyar munkásmozgalom történetével és megszerette. Erre jelentkezett az idén. A javarészt pártvezetőségi tagokból álló elbeszélgető bizottság — ismerve előképzettségét — egyetért a kívánságával.

Remélem felvesznek!

Ernyes József elvtárs, a pécsi vasútigazgatóság építési és pályafenntartási osztályának vezetője a marxizmus—leninizmus esti egyetem I. évfolyamán szeretne tanulni.

— Mintegy 8000 ember munkáját irányítom 2000 kilométeres pályaszakaszon — mondja. — Nem elég ide a puszta szaktudás, mert minden műszaki intézkedésnek politikai oldala is van, meg aztán a 8000 embernek 8000 féle gondja is lehet, amit csupán a műszaki ismeretekkel bajosan lehetne megoldani. Ez csak két szempont, de már ez is intenzív tanulást követel tőlünk. Ezért kértem magam a marxizmus—leninizmus esti egyetemre. Amint hallom, sokan jelentkeztünk, de remélem felvesznek!...

*

Amint látjuk, kedvben és akaratban nincs hiány a megkérdezett elvtársaknál. Ha a többiek is így gondolkoznak, akkor nem sok panasz lesz az új oktatási évben.

A hároméves tervben

Húsz iskolát építünk, tizenöt falut villamosítunk

Elkészül a komló—budafai vízmű — Kétszeresére emelkedik a műtrágyafelhasználás — Bútorgyártásra tér át a faipar

Baranya megye ipari termelésének egyötöde tanácsi vállalatok termeléséből adódik, tanácsi kereskedelmi vállalatok bonyolítják le a megye áruforgalmának több, mint egyharmadát, tanácsi felügyelet alá tartoznak az összes szolgáltató vállalatok, a mozik, a vidéki könyvtárak és művelődési otthonok. A tanácsok gondja az általános iskolák fenntartása és fejlesztése. A tanács a gazdája az összes kórházaknak (klinikák kivételével), rendelő és gondozóintézeteknek, területi bölcsődéknek, a körzeti orvosi ellátásnak, gyógyszertáraknak, stb.

E rövid és egyáltalán nem teljes felsorolásból is látható, hogy a tanácsok gazdasági munkája mennyire összefonódik a megye lakossága igényeinek kielégítésével. Éppen ezért sok embert érdekelhet, milyen fejlődés vár a tanácsi gazdaságra a hároméves terv időszakában!

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának irányítása alá tartozó gazdasági egységek viszonylag gyorsan áthidalták az ellenforradalom-okozta nehézségeket és 1958—60 évek közt — ha szerény mértékben is — tovább fejlődnek.

A tanácsi helyiipar termelése három év alatt csaknem 16 százalékkal nő. Ez időszakban *nyolcmillió téglával termelünk többet* és közel 70 százalékkal több pár cipőt fogunk gyártani. Az ipar szerkezeti átalakítása bizonyos mértékben érezteti hatását tanácsi iparunkban is. Így például *faiparunk szinte teljes egészében bútorgyártásra áll át.* A tervek szerint a következő években faipari üzemeink 800—800 garnitúra konyha- és hálószobabútort és évente csaknem másfélezer háromajtós szekrényt fognak gyártani. Új termékként ez az iparág jelentős mennyiségű kárpitozott bútort is előállít.

A megye mezőgazdaságának hároméves fejlődése híven tükrözi a népgazdasági tervben előírt célkitűzéseket. A tervek szerint bizonyos mértékben megváltoznak a mezőgazdasági termelés belső arányai: az állattenyésztés gyorsabban fog fejlődni a növénytermelésnél.

A termésátlagok növelése érdekében a számítások szerint 1960-ra csaknem *megkétszereződik az egy kat. holdra jutó műtrágya mennyisége,* több mint 6 000 holdon történik talajjavítás.

A megye településének kommunális ellátása is tovább fejlődik a hároméves terv időszakában. Megoldódik Komló város vízellátása. *Befejeződik a napi 5 600—6 000 köbméter vizet adó komló-budafai vízmű építése.* Ezen túl a falusi települések ivóvízellátásának javítására a községekben 17 közkutat létesítünk. Számottevő anyagi eszközöket fordítunk Komló város csatorna- és szennyvízkérdésének megoldására is.

Javul a községek villanyvilágítással való ellátása is. További 15 községet villamosítunk, ezzel *1960-ra 31-re szűkül megyénkben a villamosítatlan községek száma.*

A 3 éves terv egyik fő feladatát jelenti a méreteiben is nagy iskolaépítési program megoldása. Három esztendő alatt állami erőből 81 általános iskolai és 5 középiskolai osztálytermet fogunk létesíteni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy *ez idő alatt állami erőből két 16 tantermes, 10 négy, egy kettő és hét egytantermes új általános iskolát építünk.*

Javul az óvodai ellátás is. Három év alatt állami erőből 2 új 75 férőhelyes óvodát létesítünk, helyi tanácsaink pedig saját erejükből 135 férőhellyel növelik a területi óvodák befogadóképességét.

Szerény mértékben ugyan, de tovább javul a megye dolgozóinak egészségügyi ellátása is. Nemrégiben fejeződött be a komlói 210 ágyas kórház idei ütemének építése. Ez évben valósul meg a 80 férőhelyes mecsekjánosi csecsemőotthon. A terv szerint egy-egy új rendelőintézetet és körzeti orvosi rendelőt építünk, *5 új orvosi körzetet létesítünk.* Ezzel a felszabadulás előtti ötvennyolcról 102-re emelkedik az orvosi körzetek száma megyénkben.

Baranya megye tanácsi gazdaságának fejlesztésére a három év alatt több mint *122 millió Ft-ot fordítunk. Ehhez számítandó az a mintegy 90 millió forint, amelyet a községi, városi tanácsok saját erejükből, a községfejlesztési tervek keretében fognak településeik fejlesztésére felhasználni.* Ezek a számok nem jelentik és nem is jelenthetik mindazon igények teljes kielégítését, melyek a lakosság életviszonyaival összefüggnek. Erre sem a rövid idő, sem korlátolt anyagi erőnk nem ad lehetőséget. A szerénynek tűnő előirányzatok mégis jelentős előrehaladást biztosítanak és alapjául szolgálnak megyénk gyorsabb ütemű — a második ötéves tervben megvalósítandó — fejlesztéséhez.

Horváth Lajos,
a Bm. Tanács VB. tervosztályvezetője

Élüzem
a Pécsi Husipari Vállalat

Szorgos munka folyik a vágóhídon

Kedves kis vendégeink

A mágocsi úttörő-énekkar harmincnyolc tagja Radványi József énektanár, felesége, valamint Hajnal Imre biológus tanár vezetésével tegnap Pécsre tett kirándulást. Megtekintették a Mecseket, felkeresték a múzeumokat, az ősi székesegyházat, a török korszakból maradt minaretet, ellátogattak a pécsi Nemzeti Színházba és a Pécsi Rádióhoz, felmentek a Misina-tetőre, ahol megnézték a most épülő pécsi televíziós adóállomást.

Mivel a kis pajtásokat érdekelte, miként készül az újság, a délután folyamán felkeresték a nyomdát és a Dunántúli Napló szerkesztőségét. A szerkesztőségben megcsillogtatták énektudásukat, gazdag repertoárjukkal három magyar dalt adtak elő (megkapóan szépen énekeltek), majd Halbich Kata, Czulinka Mária, Till Éva egy német népdalt is elénekelt. Ezután végigjárták a szerkesztőségi szobákat és érdeklődéssel figyelték, miként készülnek az újságcikkek.

A harmincnyolc tagú mágocsi úttörő énekkartól ígéretet kaptunk, hogy részt vesznek az Úttörő Híradó szerkesztésében. Már a legközelebb megjelenő úttörő oldalhoz cikket és fényképet küldenek úttörőcsapatuk életéről.

júniusában hivatalosan is a 7. amerikai hajóhad oltalma alá helyezte a szigetet, majd 1954. december 2-án az amerikai kormány szerződést kötött Csang Kaj-sekkel, hogy a törvényesség leplébe burkolja Tajvan amerikai megszállását. Ez a „kölcsönös biztonsági szerződés" azóta is a legfőbb akadálya a távol-keleti helyzet rendezésének, a nemzetközi feszültség tartós enyhítésének, a világnak ebben a részében.

Átlátszóan nevetséges, amerikának arra való hivatkozása, hogy a Tajvan körül cirkáló hadihajók az USA-partok védelmét szolgálják. Tajvan a dél-kínai partoktól csupán 200 kilométerre, az Egyesült Államok partjaitól pedig több, mint 11 000 kilométerre fekszik. Vajon mit szólna az Egyesült Államok ahhoz, ha Kína szállta volna meg valamelyik az USA-tól párszáz kilométerre fekvő szigetet partjai biztosítására?

Kimoj és Macu

szigeteket is mutassuk be az olvasónak, ezek után, annál is inkább, mert ennek a két szigetnek a nevét — ellentétben a Formóza néven jól ismert Tajvannal, — a most parázsló nemzetközi események során ismerték meg széles körben. A Kimoj szigetcsoport a dél-kínai-tengeren fekvő egy nagyobb és hat kisebb szigetből áll. Ugy Kimoj, mint Macu a kínai szárazföld közvetlen közelében vannak, s a szigetekről mindenütt ágyúcsövek meredeznek a népi kína partjai felé. A csangkajsekista repülőgépek és hadihajók szüntelenül megújuló provokációi állandó lázas állapotot teremtettek ebben a térségben.

A kis szigetcsoport fontosságát (lakosainak száma mindössze 50 000 fő, ezzel szemben az itt tartózkodó katonaság száma 120 000) az Egyesült Államoknak a Kínai Népköztársasággal szemben követett agresszív politikája magyarázza meg. A szigetcsoportnak

katonai szempontból nagy fontossága van.

Ugyanis Tajvan előtere védelmi állásnak tekinthető, ahonnan azonban támadás is indítható a népi Kína ellen. Amikor az amerikai diplomácia 1954-ben kiterjesztette a katonai tömbök hatáskörét délkelet-Ázsiára is és megteremtette a SEATO néven ismert agresszív tömböt, ennek a tömbnek előretolt állásává tette meg Tajvant és vele együtt a **partmenti** szigetcsoportot.

Ez magyarázza tehát Tajvan és a többi sziget fontosságát az Egyesült Államok számára. Hanson Baldwin a New York Timesben így ír erről: „A sziget nagy mérete folytán potenciálisan hasznosabb támaszpont, mint az Okinawához hasonló kisebb szigetek. Formoza élelmezés terén önálló és a katonai egységek szétszórására is nagyobb tér nyílik. A sziget légitámaszpont-ként, katonai bázisul szolgál „elsüllyeszthetetlen repülőgépanyahajó".

De nemcsak stratégiai szempontból érdekli Tajvan az amerikaiakat, hanem gazdasági okokból is. A sziget keleti része ugyan trópusi erdőkkel borított hegyvidék, nyugati részét azonban dús cukornád, édes burgonya, tea, dohány, narancs és banánültetvények gazdagítják. Tajvan évente 1 millió tonna cukrot, 1.7 millió tonna rizst termel. Külön kincse a kámfor. A világ kámfor termelésének 70 százalékát ez a sziget adja, mely ásványkincsekben is igen gazdag. Kőszéntermelése évi 2 millió tonna, dús aranybányái vannak, kőolajforrásai és több alumíniumgyára. Ez a gazdagság nagy részt az amerikai monopóliumok karmai közé került. Az amerikai monopóliumok elsősorban a sziget hadi-iparát fejlesztik. De Tajvan gazdag és éhezik. A lakosság cselédsorban az ültetvényeken, kiuzsorázott munkás a gyárakban, hihetetlen nyomorban vergődik.

Rémuralom Tajvanon

Fokozza ezt a földhözragadt nincstelenséget az a rémuralom, amit a kuomintang terror teremtett a szigeten. Az 1947-es népi forradalom után a hazafiak tízezreit ölték meg és hurcolták koncentrációs táborokba. Alsop amerikai publicista írta meg, hogy Csen-ji kormányzó 300 tajvani vezetőt, akiket álnokul magához hivatott, hogy tárják fel előtte panaszaikat, brutálisan lemészároltatott. Az egyik amerikai hírügynökség arról számolt be, hogyan temettek el élve Tajvanon 150 embert, akiknek legtöbbje Csang Kajsek elnökkel ellentétes nézetet vallott. A 150 embert a sziget csúcsánál lévő öbölben fekvő Csoing tengerészeti támaszponttól földelték el élve egy hatalmas árokban, amelyet a kormány biztonsági szervei ástak. A középtajvani Nantu megye hatóságai 600 000 parasztot hajtottak el ingyenes kényszermunkára. Ezek után nem csodálható, hogy mind gyakrabban menekülnek a lakosok, katonák, tisztek az anyaországba, a hóhérok szigetéről.

Oltalom, amiből nem kérnek

Az Egyesült Államok vezető körei arról beszéltek, hogy „oltalmukba vették" Tajvan lakosságát. Hogy ebből az oltalomból a szigetlakók nem kérnek, azt eléggé bizonyította a múlt év nyarán az egész világon nagy feltűnést keltett tajvani incidens, amikor a tajvani hazafiak szétrombolták az amerikai követséget. A közvetlen előzmény az volt, hogy az amerikai bíróság felmentett egy amerikai őrmestert, aki kínait gyilkolt. Maga az izzó tüntetés azonban a csordultig telt keserűség lángoló kitörése volt a betolakodott amerikaiak ellen.

A kínai nép rendíthetetlen elhatározása, hogy felszabadítja a gyűlölt idegen és csangkajsekista elnyomás alatt élő testvéreit. Felszabadítja Tajvant és a többi kínai szigetet, melyek elindegeníthetetlen részei a népi Kínának. Hiába bocsátkoznak újabb és egyre veszélyesebb kalandokba az imperialisták, ahogy vereséget szenvedtek az arab államok ellen elkövetett agressziói során, kudarcot vallnak a Kínának az ENSZ-ben való felvételével szemben követett, makacs, következetlen politikájukkal és a tajvani kérdésben is.

Egy tárgyalás margójára

Múlt hét keddjén tömve volt a sellyei járásbíróság tanácsterme tárgyalásra várakozó emberekkel. Öten ülnek a vádlottak padján, de a feszültséget az első számú vádlott sorsa okozza. Mi lesz vele? Kap-e büntetést és mennyit? Az ok, ami miatt a vádlottak padjára került, kétségkívül büntetendő cselekmény máskor is, de különösen az ma, amikor olyan sok szó esik a társadalmi tulajdon védelméről.

Mint a Baranya megyei Terményforgalmi Vállalat raktárosa, meglopta az általa kezelt raktárt. Vajszlóról 61 zsák búzát elszállított Siklósra s eladta saját vállalatának. Az érte járó 9 153 forintot pedig zsebrevágta. Ezért már csak jár büntetés, mondják az emberek, mégis az a szóbeszéd kering Vajszlón és környékén: meglássátok megint megússza, jók ennek az összeköttetései.

Loboda József első számú vádlott ott áll a bírói emelvény előtt és monoton egyhangúsággal védekezik. Aki csak az ő szájából ismerj a történteket, azt hihetné, hogy valami szörnyű igazságtalanság érte. Ahelyett, hogy a „vállalat kiváló dolgozója" címet adományoznák neki, ideültetik a vádlottak padjára.

Loboda 2 évig volt a Terményforgalmi Vállalat raktárosa Vajszlón. Fizetése havi 1000 forint. Kapott némi felvásárlási prémiumot is, ami összesen sem tett ki ez alatt az idő alatt többet, mint 30—32 000 forintot. Ennek ellenére ráköltött a házára közel 100 000 forintot. Nyárikonyhát, fürdőszobát csináltatott, új disznóólat építtetett. A kútból villanymotor nyomja fel a vizet a fürdőszobába, perzsaszőnyeg a lakásban, csinos külső renoválás a házon és így tovább. Mindezt a harmincezerből? Ha az egész összeget erre költötte volna, akkor sem futná belőle, de akkor két éven keresztül miből éltek? Nem árt tudni mindehhez azt sem, hogy a tanács letiltására már 10 hónap óta csak a fele fizetését kapta kézhez, a többit a vállalat befizette a tanácsnak Loboda 6958.— forintos adótartozására. Mikor a feleségével beszéltem, ő maga állította határozottan, hogy az ura nem ad haza a fizetéséből egy fillért sem, mégis éltek, nem is akárhogyan.

Loboda a tárgyaláson egy pécsi taxis kirándulást maga is elismert, de a falusiak a többit is számontartják éppúgy, mint a kocsmai költekezéseit. Pécsett a TERZSÁK kirendeltség irodájában ő maga mutogatta a puderesdobozokat, nyakláncokat, brosstűket, különböző bizsú ékszereket, melyeket a „lányainak" vett.

A vállalat vezetősége hosszú időn keresztül kutatta ennek a jómódnak az anyagi forrását, már-már úgy látszott eredménytelenül. Végül is fenn akadt a rostán a Müller-féle fiktív vételjegyzés, ami elegendő volt ahhoz, hogy Lobodát eltávolítsák helyéről. Mégsem lehetett azonnal elbocsátani, mert 100 vagon árut tárolt a raktárában. Loboda tudta, hogy az ideje lejárt, gondolta, még egy utolsó jó fogást csinál, úgyis többlete van a raktárban, elad hát belőle vagy 40 mázsát és fél évig majd csak eltengődik az árából. Az üzlet lebonyolítása előtti héten még mondogatta is a telepirodán:

— Adok én el búzát a vállalatnak, ha hiányzik a tervteljesítéshez.

Meg is tette, és most tartja a kiselőadást a bíróság előtt:

— Én kérem a tervet akartam teljesíteni, de a vállalati ár alacsonyabb volt a piaci árnál és nemigen tudtam vásárolni, ezért a 22 százalékos víztartalmú kukoricát megvettem 17 százalékosban. Tudtam, hogy emiatt hiányom lesz, de saját pénzemen is vásároltam pótlást, hogy a hiányt eltüntessem.

— Honnan volt pénze? — kérdi a bíró.

— Kölcsönt kértem innen is, onnan is.

Szegény jó Anderesen bizonyára megfordulna a sírjában, ha ezt a mesét hallaná, hogy ő ilyet nem tudott kitalálni. Azért még egy raktárost sem büntettek meg, hogy a tervet nem tudta teljesíteni, sem a minisztérium, sem a vállalat nem adott olyan utasítást, hogy a raktáros a vállalat részére saját pénzén vásároljon kukoricát. Még mesének is nevetséges és nagyon átlátszó. Arra még nem volt példa a terményszakmában, hogy bármely raktáros a 22 százalékos kukoricát 17 százalékosnak vette volna át, inkább akad olyan eset, amikor a 17-est is 18-asnak próbálják elszámolni.

Külön kell beszélni Loboda védőügyvédjéről is. Érthető, hogy a védő igyekszik védencének bűnét a lehető legkisebbre csökkenteni a bíróság előtt. De megbotránkoztató az a felfogás, ahogy dr. Bártfai Frigyes fellépett a tárgyalás folyamán.

Amikor a vállalat képviselője bejelentette a vállalat kárigényét Lobodával szemben, a lopott búzáért felvett 9 153.— forintra, dr. Bártfai Frigyes szinte indulatos hangon mondta a következőket:

— Miért akar a vállalat gazdagodni abból a többletből, ami Loboda raktárában keletkezett? A végleges elszámolásnál így is 2,75 mázsa többlettel számolt el Loboda.

Ez a kijelentés, a hallgatóság körében nagy visszatetszést szült, és nem ok nélkül. Talán az ügyvéd úr természetesnek találja azt, hogyha egy raktáros a raktárában többletet talál, azt a maga zsebére felhasználhatja? Olyan raktáros nincs aki kilóra el tud számolni a raktárkészlettel, van egy bizonyos megengedett hiány, vagy tudomásul lehet venni némi többletet a kitárolásnál, de azt is vizsgálat tárgyává teszi a vállalat, ha túl sok többlet keletkezik egy raktáros működése során és fegyelmi elé is állítja a raktárost, mert akkor a gazdákat károsította meg. Vagy talán Bártfai ügyvéd úr szerint a vállalat illegális haszonra akar szert tenni azáltal, hogy Lobodától visszaköveteli az állami készletből eltulajdonított búza árát? Igaz, a búza megvan, mert Vajszlóról elszállították ugyan Siklósra, és a siklósi raktárban tárol. De a siklósi telep pénztárából hiányzik a 9 153.— forint, amit Loboda saját céljára használt fel. Bártfai ügyvéd úr kérte a tárgyalás folyamán Loboda szabadlábra helyezését, miután a tárgyalást befejezni nem lehetett, és a bíróság új határnapot tűzött ki. Hivatkozott Loboda 100 százalékos hadirokkant voltára, két gyerekére, családjára, és utalt arra, hogy ezt a beteg embert a börtön levegője tönkreteszi, vagy a sírba viszi. Loboda semmivel sem betegebb ma, mint amilyen beteg volt az alatt a két év alatt, amíg a vajszlói raktárban ténykedett és sötét üzelmeit elkövette. Sajnálni lehet Loboda két gyerekét, feleségét. De elsősorban Lobodának magának kellett volna gondolnia gyermekeire, feleségére, amikor lopásait elkövette.

A vádat képviselő ügyész a szabadlábra helyezés ellen tiltakozást jelentett be, mondván, hogy Lobodának még 1955-ből a kémesi földművesszövetkezetnél végzett munkája során hátramaradott 60 000 forintos tisztázatlan ügye van. Bártfai ügyvéd úr erre is reagált, és ékes szavakkal ecsetelte, hogy ezt az ügyet annakidején vizsgálták és megszüntették, mert nem találták bűncselekménynek, a vádat vele szemben elejtették és így tovább.

— Csak azért, mert Vajszlón a Jancsi Pistának eszébe jutott ez a 3 év előtti ügy, nem lehet Lobodát börtönben tartani, mert ez a búzakérdés jelentéktelen dolog, a napnál is világosabb, hogy Loboda semmi nagy dolgot nem követett el és sértené a szocialista törvényességet, ha továbbra is fogvatartanák — mondotta.

Szép dolog, ha egy ügyvéd a szocialista törvényességre hivatkozik és szükséges is, hogy ezt a népi demokrácia minden szerve betartsa. De Bártfai ügyvéd úr is értse meg azt, hogy nekünk olyan ügyvédekre van szükségünk, akik a lopást nem tartják megengedhetőnek még akkor sem, ha azt éppen az az ember követte el, akit védenek.

Lobodát a bíróság szabadlábra helyezte, hogy okkal-e vagy ok nélkül, ez a bíróság dolga. Nem az a lényeg, hogy Loboda a börtönben tölti-e vagy szabadlábon odahaza családjánál a hátralévő időt az ítélet kimondásáig, hanem az a fontos, hogy a bíróság körültekintően vizsgálja meg az ügyet, és hozzon példás büntetést, mert ha ezt nem tenné, akkor felesleges olyan sokat írni és beszélni a társadalmi tulajdon védelméről.

Ha Bártfai ügyvéd úr Loboda szabadlábra helyezésekor a szocialista törvényességre hivatkozott, akkor én most ugyancsak a szocialista törvényességre hivatkozva kérem az illetékes szerveket, hogy Lobodával szemben kellő szigorral járjanak el. És igenis vizsgálják meg a 60 000 forintos kémesi ügyet is és ha ott azt tapasztalnák, hogy valakik közreműködtek annak az ügynek az eltussolásában, akkor ezeket a „jó összeköttetésű" embereket is ültessék Loboda mellé a vádlottak padjára. Szűnjön meg már végre az, hogy a köztudatban olyan híresztelések keringhessenek: bűnös embereket funkcióban lévő vezetők védelmeznek. Vajszlón és környékén a Loboda-ügy hullámai jelenleg is mozgásban vannak, nagyon sokan helytelenítik szabadlábra helyezését, de mégtöbben várják az ítélet kimondását és remélik, hogy ezt az ügyet Loboda nem ússza meg büntetlenül.

Gyenis József
a Baranya megyei
Terményforgalmi
Vállalat párttitkára.

Egy sínautó belefutott a tehervonatba

Szombaton délelőtt fél tíz óra tájban vasúti szerencsétlenség történt Pécsett. A pécsbányai rendező pályaudvarról elindult egy tehervonat, amelyet tíz perc múlva egy sínautó követett. Amikor a sínautó a Zsolnay gyár közelében a kanyarba befordult, vezetője észrevette, hogy a tehervonat megállt. Hirtelen lefékezett, de már késő volt, mert a sínautó beleszaladt a tehervonatba. A sínautó utasainak egy része, amikor látta, hogy a szerencsétlenség elkerülhetetlen, kiugrott. Csupán a vezető és egyik utasa maradt a kocsiban.

A sínautóval utazott Tokaji Lajos 47 éves MÁV alkalmazott, Hetényi János 44 éves, Ferencfi Jenő 54 éves, Pozsgai Kálmán 38 éves, Tamási Rezső 53 éves MÁV alkalmazott, valamint Solti István 58 éves MÁV mérnök. Ez utóbbi koponyatörést és agyrázkódást szenvedett, a többiek alsó és felső végtagjaikon zúzódást, sérülést szenvedtek. Négy mentőkocsi száguldott ki a helyszínre, ahonnan többeket sokkos állapotban beszállítottak az I-es számú sebészeti klinikára.

A vezető jobb bokatörést szenvedett, orrát súlyos sérülés érte és egész arcát vér borította. A vezető mellett lévő utast kulcscsonttörés, zúzódás és mellkas sérülés érte.

A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

A Magyar Tudományos Akadémia

ökonomiai és üzemszervezési bizottsága hétfőn délelőtt a Pécsi Állami Gazdaságban tartja ülését. Elnököl Erdei Ferenc elvtárs, a Tudományos Akadémia főtitkára. Megvitatásra kerül Kopátsy Sándor két cikke az állami gazdasági tervezés tökéletesítésének módszerbeli és gyakorlati problémáiról, valamint Burgert Róbert „A jövedelmezőség növelésének útja a Pécsi Állami Gazdaságban" c. írása.

— BEIRATÁS a Pécsi Balett munkaközösségbe szeptember 1—6-ig naponta du. 5—7. Színház tér 2. I. em. Oktatók: Blauhorn, Greguss, Stefán.

— Takács Bálintné született Székely Mária temetése szeptember 1-én 2 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, édesapánk, após, nagyapánk temetésén megjelenésükkel, koszoruk és csokrok küldésével bánatunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a volt munkatársainak megjelenésükért és a szép koszorúért.

Özv. Ringli Józsefné és családja.

Tanévkezdés, beiratások

A Janus Pannonius Általános Gimnázium igazgatósága közli, hogy a tanévnyitó ünnepélyt szeptember 1-én 9 órakor tartja. Az énekkar tagjai fél 9 órára jelenjenek meg.

A levelező tagozatra a javító- és pótvizsgákat szeptember 4-én és 5-én délután 3 órától tartja. A tanévnyitás a levelező tagozaton szeptember 5-én délután 5 órakor lesz, utána órarend szerinti foglalkozás.

*

A Mátyás király utcai általános iskolában a tanévnyitó ünnepély szeptember 1-én, hétfőn délután 5 órakor lesz.

*

A komlói Erkel Ferenc Állami Zeneiskola az 1958—59-es tanévre felvételt hirdet. A felvételi vizsga ideje szeptember 4—5-e, délelőtt 9-től délután 5 óráig a zeneiskolában.

*

A Bártfa utcai általános iskola szeptember 1-én délután 5 órakor tartja tanévnyitó ünnepélyét az iskolában. A tanulók megjelenése kötelező.

*

A pécsi állami Zrínyi Miklós kereskedelmi tagozatú közgazdasági technikum levelező oktatása keretében kiegészítő képesítő vizsgára előkészítő tanfolyam indul. Jelentkezhetnek azok a vállalati dolgozók, akik érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek és munkakörük ellátásához szükséges a képesített könyvelői, vállalati terves és statisztikusi szakképzés. Cím: Pécs, Kolozsvár u. 2, Telefon: 24-86.

*

Pécs mj. város óvodáiban a beiratások szeptember 3—9-ig bezárólag lesznek. A beiratás időpontja délután 5—7 óráig.

*

A pécsi Erkel Ferenc Zenei Gimnázium szeptember 1-én délután 6 órakor tartja tanévnyitó ünnepélyét. A tanulók fél 6-kor jelenjenek meg ünnepi öltözetben.

*

A Belvárosi Leányiskola igazgatósága értesíti a tanuló ifjúságot, hogy a tanévnyitó ünnepség szeptember 1-én délután 6 órakor lesz. A karénekesek 5 órára jelenjenek meg próbára.

*

A Petőfi utcai iskola tanévnyitó ünnepélye: szeptember 1-én délután 5 órakor.

A karénekesek hétfőn délelőtt 9 órára jelenjenek meg az iskolában.

*

A Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájának ünnepélyes tanévnyitó ünnepélyét hétfőn délelőtt 9 órakor tartja.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Szeretett jó édesanyánk, nagyanyánk, anyósunk és dédanyánk; özv. Szita Flóriánné, született Molnár Júlianna elhúnyt. Temetése szeptember 1-én 4 órakor lesz a temetői Szent Mihály templomból. Gyászoló család.

— Kecskés Ferenc nyugdíjas 77 éves korában elhúnyt. Temetése szeptember hó 1-én hétfőn fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család

— Szeretett férjem, édesapánk Várnai József temetése augusztus hó 31-én délután 3 órakor lesz a pécsújhegyi temetőben.

Gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanya, anyós és nagyanya özv. Szikszai Gyuláné született Friedrich Mária hosszú szenvedés után, váratlanul elhunyt. Temetése szeptember 1-én délután fél 3 órakor a pécsi központi temetőben.

Gyászoló Sipos család.

Állás

A Nádor Szálloda vizsgázott kazánfűtőt vesz fel. Jelentkezés a Pannonia Szálló I. emeleti irodájában. 249

Nyugdíjas férfit átlagosan napi egyórás elfoglaltsággal felveszünk. Pécsi Állami Áruház. 1148

A Szederkényi Növényvédő Állomás azonnali belépésre vaneszergályost keres.

Hivatalsegédet keres a Petőfi utcai általános iskola. 45 év körüli férfiak jelentkezzenek az igazgatói irodában.

Szakképzett csecsemőgondozónőt újszülött osztályra és szakképzett szülésznőt nőgyógyászati osztályra szeptember 1-re felvesz a Megyei Kórház Akác u. 1. sz. 1119

Gyermekszerető bejárónőt keresünk 4 hónapos csecsemő mellé. Jelentkezés vasárnap egész nap, hétköznap délután 5—7 óra között. Hunyadi u. 23. 1103

Férfi fodrász-tanulót felveszek. Huba Ferenc fodrász, Pécs, Széchenyi tér 2. 1102

Kisgyermek gondozását vállalnám. Cím: Garai u. 9. 240

Érettségivel és könyvelési gyakorlattal rendelkező fiatal férfiakat keresünk felvételre. Részletes önéletrajzokat Pécs, Postafiók 30 címre kérünk. 1035

Dél-Dunántúli Áramszolgáltató V. hálózatszerelési munkához a pécsi, pécsszabolcsi és a szigetvári üzemvezetőségre szerelőket és segédmunkásokat azonnal alkalmaz. Jelentkezés személyesen Pécs, Légszeszgyár u. 13., üzletigazgatósági személyzeti osztály. 979

Kis háztartásba gyermekszerető házvezetőnőt felveszek. Jelentkezés vasárnap bármikor, hétköznap este 5-től, Pécs, Sallai u. 52. Borossi. 1072

Pécsi munkahelyeinkre férfi segédmunkásokat felveszünk. Szállás nincs biztosítva. Baranya Megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 8. 948

Egy megbízható asszonyt 3—4 órai elfoglaltsággal azonnal felveszek. Vámház u. 55. 1071

Megbízható ajánlással rendelkező bejárónőt keresek. Jelentkezés vasárnap délután, Szt. István tér 15. 862

A Szigetvári Cipógyár állandó alkalmaztatásra felső- és bélésbőrvágó szabászokat keres. Fizetés darabbérben 7,82 Ft, illetve 6,39-es órabérrel. 229

Szakmunkásfelvétel! Azonnali belépésre alkalmazunk: egy maros-esztergályost, egy önállóan dolgozó gumis (vulkanizáló) egy önállóan dolgozó autófényező szakmunkást. Jelentkezés: Szigetvári Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár, Zárda u. 2. sz. 221

Áruforgalmi előadót (áruforgalmi vezető helyettest) keres a Dél-Dunántúli PIERT, pécsi központjához. Bérezése, képzettségtől, gyakorlattól függően 1700—2000 Ft. Pályázatokat eddigi gyakorlat feltüntetésével, PIERT Pécs, Perczel u. 2. címre. 234

Beteg mellé éjszakai elfoglaltságra idősebb férfit vagy nőt felveszek. Jelentkezés: hétfőtől. Papp, Steinmetz tér 1. 1097

B. M. Mezőgépjavító Vállalat vasesztergályosokat felvesz azonnali belépéssel. Pécs, Nagy Jenő u. 30. Munkaügyi osztály. 241

Vegyes

Figyelem! Fényképek, festmények keretezése, üvegezés házhál. Csonki, Pécs, Kossuth u. 28. sz. 364

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-01. György utca 6. 1139

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. Pécs, József Attila u. 5. 1027

Orvosi hír. Szigetvárott orr-, fül-, gége szakorvos, dr. Faludi László rendel minden kedden és pénteken fél 2—4 óráig. Takarékkal szemben. 961

Dr. Hargitay Zoltán értesíti betegeit, barátait, hogy szabadságáról visszatért. 1008

Figyelem, betegségem miatt, aki fogatomat megvészi, annak átadom bevezetett standhelyemet, nagy szállító körömet, istállómat, lovamat, kocsimat, szerszámmal, Biztos megélhetés. Kis szállító. Kórház tér. 952

Német- és francia-órákat adok. Kulich utca 29. Telefon: 47-55. 914

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor. Alkotmány utca 14., Telefon 15-50, 41-es mellék. 874

Értesítjük a város közönségét, hogy a látogatottság csökkenése miatt a hullám strandfürdőt szeptember 1-én bezárjuk. A Balokány strandfürdő továbbra is a közönség és az úszó sportolók rendelkezésére áll. Víz és Csatornaművek. 242

A Gépíró és Gyorsíró Iskola (Temesvár u. 2. sz. a közgazdasági technikum épületében) haladók részére külön csoportot indít szeptember 10-én. Az alapfokú osztályba is van még felvétel. Beiratkozáshoz szükséges: anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány, az ált. isk. VIII. o. bizonyítványa és 100.— Ft. Felhívjuk a szülők és tanulók figyelmét, hogy Pécsett ez az egyedüli gépíró és gyorsíró iskola és a tanulók csak itt vizsgázhatnak és csak itt kaphatnak közérvényes bizonyítványt. Hivatalos idő: minden munkanapon délelőtt 8—12 óráig. Telefon: 14-93. 227

Nagy Ferenc rádióműszerész műhelyének új címe Steinmetz kapitány tér 2. Vállal rádió- és hangerősítő-, magnetofon-, lemezjátszó javításokat.

Magas összegű bér ellenében bérelünk villamos szorzógépet 4 (szeptember, október, november, december) hónapra. Mecsekvidéki Állami Pincegazdaság Pécs, Szt. István tér 12, szám. 1146

Házasság

Egyedülálló, magas, barna asszony vagyok. Társaság hiányában házasság céljából ismeretséget keresek. Szolid, józan életűt, akinek lakása van, 45 évig. Egymásért jeligére a hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22.

Férjhez mennék jólelkű, özv., értelmiséghez, vagy vasutashoz, ki meleg otthonra vágyódik 55-től 60-ig. Gyümölcsösöm, házam van. „Szeretném, ha szeretnének" jeligére a hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 902

Középkorú, csinos, izr. özvegyasszony biztos megélhetéssel, házzal, szőlővel házasságot kötne 50 év körüli komoly, független, nyugdíjas állású, jobb intelligenciájú, egyedülálló jeligére, Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 933

Lakás

Budafokon, belvárosban kettőszobás, összkomfortos, egyszobás-konyhás házrész eladó vagy pécsi, esetleg balatoni szőlő, gyümölcsöskertre cserélhető. Bővebbet: Martinék, Pécs, Kis-Sakócitető 6. 226

Elcserélném belvárosi két nagyszoba, összkomfortos lakásomat családi házban lévő háromszobás, összkomfortos lakásért. Molnár, Sallai 14. 817

Belvárosi 3 szoba, összkomfortot adok budapesti lakásért. 21-08. 927

Lakáscsere! Adok a Sétatérnél 2 szoba, konyha, kamrás, világos lakást. Kérek 1 nagyszobát, konyhát, kamrás utcai lakást gázzal a belvárosban, lehet reptéri is. Esze Tamás 7. 904

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó két diáknak vagy két dolgozónak. Engels u. 43. 946

Elcserélném egyszobás összkomfortos lakásomat kettőszobásra. Társbérlet vagy reptéri is megfelel. Érdeklődni: 28-43, 8—15 óráig.

Kőműves-munkát adnék lakásért. Kótvan László, Pécs, Felszabadulás u. 7. 1036

Egyszobás garzon őrök lakás eladó. Pécs, Szabadság u. 54. Feinné.

Lakásért eltartanék idősebb nőt vagy férfit. Cím: Pécs, József u. 10. 1007

Elcserélném egyszoba, mellékhelyiséges lakásomat, egyszoba, konyha mellékhelyiségesre a belvárosban. Magas ráfizetéssel. Zsolnay u. 49. 1107

Költségtérítéssel keresek szoba, konyhás lakást. Telefon: 14-19. 1016

Keresek belvárosban 3 szoba, hallos, vagy 3 szobás lakást magas költségmegtérítéssel. Barkáné, Jókai Mór 43. 997

Öröklakás 2 szoba, összkomfortos, beköltözési lehetőséggel eladó. Jókai Mór 43., Gerényiné. 996

Öröklakás eladó. 2 szoba, előszoba, személyzeti, összkomfortos. Érdeklődni Kazinczy utcai trafikban vagy Rákóczi út 73, házfelügyelőnél. 1064

Intelligens hölgyeknek lakás kiadó. Jelentkezés 16 órától, Fürst Sándor utca 10. 1050

Pécsi, 3 esetleg 2 szobás lakásért, pécsi szoba, konyha, éléskamrás és komló-kökönyösi 2 szoba, komfortos lakást cserélek. Érdeklődni hétköznap 31—45 telefonon, Solymosné lehet. 1046

Hullámfürdőnél kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném kandallós vagy központi fűtéses hasonlóért. József Attila u. 19., emelet 4. 1136

Elcserélném kettőszoba, alkovos, összkomfortos, belvárosi lakásomat kettőszoba, hallos vagy háromszobás hasonlóra. Érdeklődés: I. sz. Belklinika, porta. 1052

Eladnám, elcserélném Siklóson kétszoba, konyhás lakásomat pécsivel. Érdeklődni Siklós, Rákóczi út 50., Pécs, Pannonia Szálló, porta. 1083

Elcserélném háromszobás, nagy, komfortos, gázos, telefonos lakásomat egy kétszoba, összkomfortosért és egy egyszobásért. Telefon: 41-27. 1106

Figyelem! Nagyméretű, kettőszobás, összkomfortos, kertes lakásomat elcserélném modern, egyszoba, hallosra vagy hasonlóra. József Attila u. 3., Pál. 1110

Különbejáratú bútorozott szoba férfi részére azonnal kiadó. Táncsics M. u. 16. Rücker Fülöp. 1059

Egyszemélyre szépen berendezett szoba, diplomás embernek kiadó. Bolgár utca 2. Szepesi. 1037

1 szoba, hálófülkés, összkomfortos, garzon öröklakás, gázzal, olcsón eladó vagy hasonló budapestivel elcserélhető. Felvilágosítást 18—19 óra között 34-80-as telefonszámon vagy a helyszínen, Petőfi utca 66. szám alatt a házgondnok ad. 1147

Öröklakás, 3 szoba, összkomfortos a belváros szívében, és egy hosszú Bösendorfer zongora eladó. Alkotmány u. 11., Kary. 1150

Elcserélném szombathelyi 2 szobás, összkomfortos lakásomat 1 szobás, összkomfortos pestiért. Érdeklődni: Tóth u. 1. fszt. 1., délutáni órákban. 1159

Társbérlők figyelem! Adnék kétszoba, konyha mellékhelyiségek (Szilágyi D. u.) + egyszoba, konyhás lakást, kétszoba, személyzetiért vagy háromszobás lakásért, csak városiért. Cím: Deák Józsefné, Jókai Mór u. 17. sz.

Adás-vétel

Gyermek mélykocsi áramvonalas, majdnem új állapotban sürgősen eladó. Igényesnek is, Salyán, Ujmeszes 53. I/4. 1135

Figyelem! Háló, kombinált-, konyhabútor-rendeléseket jutányosan készít Bischoff asztalos, Bartók Béla u. 37. 1133

Prima zongora jó állapotban eladó vagy bér beadó. Buzássy Ábel u. 10. 1132

Veszek készpénzért hálószobabútort rekamiét, fotelt, párnázott székeket. Zsolnay u. 7. sz. 1126

Használt férfiruhát veszek, hívásra házhoz megyek, Schlésinger, Tiborc u. 66. 1121

Hálószobát, kombinálat, háromajtós szekrényt fizetési kedvezménnyel, rendelésre készítek. Javításokat vállalok. Bajcsy Zsilinszky u. 24. udvarban. 1111

Vikkendház 2x3 m-es fából sürgősen eladó. Telefon: 48-36. 1101

Hálószoba, konyhaszekrény, stelázsi, varrógép, szekrények, ágyak, asztalok eladók. Felső-Vámház u. 2. sz. 1096

Fehér, zománcozott fürdőkádat keresek. Házfelügyelő, Kossuth L. u. 19. Tel.: 14-05.

Nyolc hl-es szüretelőkád 459, 448, 433 literes boroshordó eladó. Felső-Vámház 34. 1134

Eladó 12 kalapácsos daráló K. W. villanymotorral. Mánfa 175. 1094

Modern hálószobabutor eladó. Perczel u. 14., Stréb. 1091

Beethoven rádió, Kolibri írógép, Altix fény képezőgép, elektromos jégszekrény eladó. Telefon: 44-94. 1081

250 köbcentiméteres Csepel motorkerékpár sürgősen eladó. Pécsszabolcs, Felső telep 23. sz. 1080

Szőlőprés eladó. Jakabhegyi út 6. Drenda. 1073

Kifogástalan állapotban lévő, mély steppelt gyermekkocsi eladó, Cím: Dr. Frei, Munkácsy u. 25., I. em. 1074

Uj Jáwa, 250-es motor eladó. Jókai tér 6. 1078

Eladó költözködés miatt egy diószínre fényezett kombinált garnitúra, szekrény nélkül, egy horgolt ágyteritő, csillárok, függöny, szőnyegek, 24x36-os fényképezőgép. Érdeklődni egész nap, Budai vám fölött. Testvériség u. 2. sz. 1049

Jó karban lévő Remington táskaírógép eladó. József utca 38., Odry. 1088

Szép diófa kombinált-szekrény eladó. Szőlő u. 19. alatt. 1137

Kilométerórás, piros Csepel eladó, márkás fényképezőgépet beszámítok. T.: 38-28. 1138

Eladó egy kétszemélyes, vitrines rekamié két székkel, bordó huzattal és rádió lemezjátszóval, mikró-normál. Rókusalja 12. sz. 1141

Uj, modern dobfolgozerelés, hawai gitár, tárogató sürgősen eladó. Rákóczi út 73/a., házfelügyelő. 1144

Antik sublod eladó. Semmelweiss u. 2., Vermes. 1062

Tangóharmonika eladó. 16 váltós, német gyármányú, Varga Istvánné, Szilvásfalu 1. 1052

Modern konyhabútort vennék. Munkácsy u. 29., emelet. 1057

500-as oldalkocsis JAP prima állapotban eladó. Külön-külön is. Somogyi. Érdeklődni: Horgas rádiósnál, Teréz u. 1. 960

Szakszerűen bejáratott újtípusú Danuvia motorkerékpár olcsón eladó. Líceum u. 4. sz. 940

Szamár, fiatal, erős, jól húzó eladó. Csoronika dűlő 5. szám, délután 17 óra után. 1023

Kisméretű kombinált-szekrény eladó. Megtekinthető vasárnap és hétköznap délelőtt. Vámház 18. 894

Terta 426 zenegép újszerű állapotban, lemezekkel együtt eladó. Kisboldogasszony u. 17. sz. 1018

Kis motorkerékpár eladó vagy lakásért elcseréljük. Széchenyi tér 6., házfelügyelő. 1015

Fürdőkályhát, parkettát veszek. Váradi Antal u. 1. 1116

Eladó jókarban lévő 125-ös Danuvia motorkerékpár. Kassa u. 11. 992

125-ös Csepel új állapotban, teleszkópos eladó. Szőlő u. 6. sz. 1009

Bútort részletre is rendelhet. Kombinált-szekrény 5000 Ft-tól. Bartók B. u. 37. ifj. Bischoff. 1143

Nagyon szép florentinfaragású, bronzkeretes tükör 90x67 méret eladó. Vasárnap egésznap, hétköznap 6 óra után. Szabadság u. 6. Legfelső csengő. 1013

Hálószoba, új hármasszekrénnyel, diófa-politúros eladó. Bartók Béla u. 37. 1142

Eladó 2 db fenyő gerenda 15x18-as 5,40 cm. Soház Kálmán, Csoronika u. 6. Pius mellett. 1010

350 köbcentiméteres sivatagi DKW eladó. Cím: Felsőmindszent 66. sz. 1002

Gyermekágy nagyon szép eladó. Szabadság u. 8. sz. 630

Eladó sertésól kifutóval. Mikes Kelemen u. 15., Enyedi. 1044

Ford Eifel Skoda személygépkocsi, kifogástalan állapotban lévő eladó. Ady Endre u. 37. sz. 1068

Nagyméretű bécsi hangversenyzongora alkalmi áron eladó. Pécs, Mihály u. 6. 910

Iker sportkocsi, újszerű állapotban eladó. Ságvári E. u. 8. sz. 1019

Építők figyelem! Épületfa 14 m-es, épületgerenda, szalufa eladó. Vincsu István, Pusztamalom. 922

Oldalkocsis motorkerékpár olcsón eladó. Molnár, Dombóvár, Bartók u. 20. 973

Személygépkocsi kifogástalan állapotban eladó. Telefon: 38-84, délután 2—5-ig. 975

Kombináltszekrény sürgősen eladó, Hétfőtől. Alkotmány u. 1., fszt. 1. 1021

Zöld Pannonia eladó. Pécs, Tompa M. u. 24. 1024

Eladó jókarban lévő 250 cm³-es Jáwa motor kerékpár, vagy 125 köbcentiméteresre elcserélhető, ráfizetéssel, Turay, Sörház u. 3. sz. 1118

Egy cseh mélykocsi eladó, Szabadság út 44. Tavali. 1040

Eladó egy páncéltőkés bécsi zongora. Rudas L. u. 29., 4 óra után, vasárnap egésznap. 951

Kádárok részére eladó huszörlét akó hordó donga különböző méretben. Hosszúhetény, Petőfi u. 10. sz. 957

Két modern háló eladó, egyik négyajtós szekrénnyel. Bajcsy Zs. 3., I. em. 1. 988

Renault személygépkocsi eladó, fizetési kedvezménnyel, Pécsszabolcs, Borbála u. 20. 962

350-es, négyütemű, teleszkópos motorkerékpár jutányos áron eladó vagy 125-ösért elcserélhető. Balatoni gépkatasnál, Szentlőrinc. 909

Gyakorlózongora kifogástalan állapotban, terményáraló, villanyhálózatba bekapcsolható, 220 áramra, alig használt állapotban, Petrofor kevéset használva eladók. Anna u. 30. 955

Kifogástalan állapotban lévő mély gyermekkocsi eladó. Erkel u. 1. (Tüzér utca mellett.) 944

Kötőgépek 4—5/100, 5/50 sifkötő és 6/100 modern buksi kötőgép eladó. Érdeklődni lehet Gombos kötőde, Sallai Imre u. 27. sz. 969

Hat db 120x140-es új ablak kedvezményesen eladó. Kossuth L. u. 57., Stahl. 932

Sötét keményfa háló eladó, Major utca 5. sz. 934

Eladó 1 szép sötét toalett-tükör, 4—5 m-es gerendák, 1 új kétszárnyas ablak. Bartók Béla u. 46. 942

5 HP 380/660-as villanymotor eladó. Pécs, Magyarürög Felsőhegy 15., Mihálffy szőlő. 886

Egy db 110 voltos mosógép betegség miatt eladó. Cím: Marx út 27. szám alatt, hátul az udvarban., Schmied téknél. 844

Egy db jó állapotban lévő 150—200 literes prést vennék Cím: Pataki, Kossuth tér 5. 889

Szikvízletöltőgép üvegekkel, motorral, Opel-Kadet töltődinamó eladó. Dara Albert Máriagyűd. 244

Ingatlan

Házhely eladó a Tulipán csárdánál. Érdeklődni Pécsújhegy 3. dűlő 173. 1109

Sallai u. 28. számú ház beköltözhetően eladó.

Magaslati út mentén házhelynek alkalmas mandulás eladó. Kiszkókó 2. Tel.: 44-51.

Azonnal beköltözhető kétszoba-konyha, présház, pince, szőlő gyümölcsössel eladó. Rigóder dűlő 1. (Szt. János kútnál) Papp.

Házhelyek eladók Pécsett a Kertvárosban és a Kopács utcában. Közelebbi felvilágosítást ad a takarékpénztár, színházzal szemben. A vidéki házhelyekről az illetékes járási takarékpénztári fiókok is adnak felvilágosítást. 1086

Belterületen, háromszoba, fürdőszoba, kertes lakást adok két készoba összkomfortosért, vagy egy két- és egy egyszoba összkomfortosért, kizárólag belterületen. Apponyi tér 6., 15. ajtó.

Szép családi ház eladó vagy budapestiért elcserélhető, Pécs, Nagyváradi út 4., a keményitőgyár mögött.

Mecseken 2 szobás komfortos ház, 300 négyszögöl telekkel be költözhetően eladó. Érdeklődni: telefon: 43-63. 857

Azonnal beköltözhető 2 szobás ház eladó. Szt. Vince u. 34. 1056

Kis-Szókó, 6. számú ház, gyümölcsössel együtt olcsón eladó.

Közép-Gyükésben 620 négyszögöl szőlő, présházzal, teremmel eladó. Bővebbet: Béla utca 20. 676

Eladó beköltözhető, Zerge utca 12. számú családi ház, 310 négyszögöl telekkel. 877

Telek a ferenciek templománál, Landler (Klimó) utca 14. sz. alatt eladó. Bővebbet: Fogarasi utca 1., fszt. balra, este hat és nyolc óra között.

Beköltözhető családi ház, kerttel, 2300 négy szögöl termő szőlővel, gyümölcsössel, 1278 négyszögöl szántóval, teljes pincefelszereléssel eladó, Cím: özv. Fallerné, Pécsvárad. 868

Harkányfürdőn Kossuth L. u. 19. sz. alatti 2x2 szobás ház 1 éven belüli beköltözhetőséggel eladó. Érdeklődni ott Szulhányinál. 966

Beköltözhető, kertes, gazdálkodásra alkalmas családi ház eladó, Fürj u. 15. 956

Megyeri szőlőkben két hold prima szántó külön-külön is eladó. Táncsics Mihály u. 2. 891

Eladó félház. Tímár u. 14, 2 szoba beköltözhető. Érdeklődni helyben du. 2-től. 978

Hirden állomás mellett ház, kert, szántó eladó. Kossuth u. 19., Joody. 1019

Ungvár u. 3. sz. házhely építőanyaggal sürgősen eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 41.

550 négyszögöl szőlő, beköltözhető lakással Kis-Deindol 29. sz. alatt eladó. Érdeklődni a helyszínen, vasárnap. 999

Szőlő 6—7 éves telepítésű, 900 négyszögöl területű, terméssel, beköltözhető szoba, konyhás lakással, építőkövel, a Bárány út végén eladó. Érdeklődni lehet 43-35 telefonszámon. 1104

Kis családi ház sürgősen eladó, Pécs, Füzes dűlő, Fulajtár. 1093

Rókus utca 5. sz. ház eladó, felesben is. 1025

Eladó 1410 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, egészben vagy parcellákban, lakás, víz, villany van. Érdeklődni: Regényiéknél, deindoli busszal, keresztmegállónál. 1022

Bicsérd 40. számú gazdasági ház sürgősen eladó. 1005

Azonnal beköltözhető családi ház (3 szoba, konyhás) gazdasági épületekkel eladó Pécsbányatelepen. Gesztenyés dűlő 1. sz. Érdeklődni: Tolbuchin u. 90., Wágner fodrásznál. 991

Házhely Diósi út 14. eladó fizetési kedvezménnyel. Érdeklődni: hétköznap Gyenis, Bem utca 10., bankban 1043

Eladó 500 négyszögöl szőlő a szülészeti klinika mellett. Bővebbet Zója u. 4. (volt Pius u. 4.) 974

Kiskereszt utca 19-es számú családi ház eladó. Érdeklődni a helyszínen. 981

Azonnal beköltözhető 2 szoba, összkomfortos családi ház kerttel és garázzsal eladó. Pécs, Mikes u. 7. 1026

Eladó 1 kemencés pékség Gyöngyösmellékén azonnal beköltözhető 2 szobás lakással. Érdeklődni: Szigetvár Sütőipari Váll. Csabert János. 1058

Egy hold szőlő, présházzal, kúttal, nagy gyümölcsössel eladó. Érdeklődni: Felső-Balokány u. 43.

1x2 szobás, 1x1 szobás és nagy műhelyhelyiséges családi ház (teljes beköltözhetőséggel) ipari áram van, öntöttvas állványú köszörűkő és egy íróasztal eladó. Felső-Vámház u. 12. sz. 1033

Házhely közműves, téglával, kertvárosi lejtőn, 1450 négyszögöl, 130 köbcentiméteres Zetka jó állapotban sürgősen eladó. Vas Gereben 9. 1016

Családi ház eladó. Barátúr u. 3. Érdeklődni Zetkin Klára u. 14.

Szőlő eladó Istenkútnál, lakható szoba, felszerelés. Érdeklődni: Siklósi út 76. 911

Beköltözhető családi ház eladó, Siklósi u. 41. sz. 937

Házhelyek szántó és szőlő telepítésre alkalmas földek eladók, Gyárváros, Gyár utca 15. sz. Klesch.

Eladó Siklóson Göntérben 1 és fél hold szántó, Akasztófa dűlőben 3 hold szőlőtelepítésre alkalmas. Községtől 500 lépés. Érdeklődni: Siklós, Rákóczi út 78. 883

Egy családi ház eladó, lakás azonnal átvehető, Szőlő utca 10. 838

Harkányban 800 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni lehet Kerekes fodrásznál. 855

Vásárosdombon családi ház, nagy kerttel és gyümölcsössel eladó, méhészetre kiválóan alkalmas. Érdeklődni Törzsök címen, 231

Két család részére beköltözhető családi ház, gazdasági épülettel sürgősen eladó. Pécs, Gyárváros, Géza u. 6.

810 négyszögöl gyümölcsös eladó Csurgódűlőben, Présház, nagy pince, Buaztól 3 perc, Marosvásárhely u. 2. 243

370 négyszögöl gyümölcsös, szőlővel és 324 négyszögöl gyümölcsös eladó. Delindoli autóbusz, keresztmegállónál, Kajdy. 1129

Vöröskereszt utcában egy ház eladó. Részben beköltözhető. Érdeklődni lehet Szent Vince u. 14., 4 óra után. 1124

500 négyszögöl szőlő, buszmegállónál, termésse eladó. Bálics u. 32. sz. 1117

Azonnal beköltözhető belvárosi ház eladó. Értekezés Madách u. 21. sz. alatt. 1112

Beköltözhető kis családi házat keresek Pécsen, 30 000 készpénz, többit megegyezés szerint. Cím: Pécs, Pozsony u. 3., Lutz.

710 négyszögöl gyümölcsös, lakható új épülettel, kúttal, villannyal eladó. Uröghöz kúttól három percnyire, Gyimessi. 1145

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal:
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

ÉPÜLET- és GÉPLAKATOS-, ESZTERGÁLYOS- és MARÓS munkákat rövid határidőre vállalunk
Pécsi VASAS KTSZ
Pécs, Zsolnay Vilmos u. 15.
Telefon: 28-49, 12-95.

Szeretettel köszöntjük és várjuk
az új iskolaév kezdetén a tanulóifjúságot
a Pécsi Állami Áruház dolgozói
ÁLLAMI ÁRUHÁZ
Papír és írószer, táskák és ruházati cikkek óriási választékban kaphatók
a Pécsi Állami Áruházban

Állandó biztos jövedelem az állatszerződés!
Minden felvilágosítást megadnak az ÁLLATFORGALMI VÁLLALAT kirendeltségei és felvásárlói

A VASÁRNAP SPORTJA

HIREK

A PVSK Sportbarátok Köre hétfőtől kezdve rendszeresen megtartja klubnapjait a Váradi Antal utcai vasutas kultúrotthonban. Az első klubnapon, szeptember 1-én este 7 órakor dr. Mintál Tibor tart részletes beszámolót a szakosztály felkészüléséről és a Székesfehérvári Vasas elleni mérkőzésről.

✲

A jól sikerült „megye legjobban sportoló kiegészítő parancsnoksága" címéért megrendezett versenysorozat után újabb sportversenyeken vesznek részt a kiegészítő parancsnokságok. A Néphadsereg Napjának tiszteletére kiírt versenyeken indulnak, októberben pedig Somogy, Tolna kiegészítő parancsnokságai sportolóival kívánják összemérni erejüket. A legutóbbi versenyeken számos tehetséges sportoló tűnt fel, akikre a jövőben is számítanak.

✲

Üzemi labdarúgó-bajnokságot szervez a városi labdarúgó szövetség. A mérkőzéseken részt venni szándékozó üzemi csapatok jelentkezését a Városi Testnevelési Sporttanácson fogadják el.

✲

Hétfőn folytatódnak a KPVDSZ üzemi kispályás labdarúgó-bajnokság mérkőzései. Az egyetemi tornacsarnok melletti pályán délután 3 órától lesznek mérkőzések.

✲

A PVSK leánygyermek-torna edzései szeptember 1-én kezdődnek meg. Jelentkezni lehet szeptember 1-én és 4-én a Déryné utcai vasutas tornateremben, délután 5-től fél 8 óráig.

✲

Több, mint 50 indulóval folynak a városi ifjúsági teniszbajnokság mérkőzései. A döntőket ma délután 3 órakor játsszák a Balokány ligeti teniszpályákon.

Tüzér utcai sportpálya aug. 31.

Pécsi Dózsa—Mosonmagyaróvári TE

NB II. mérkőzés, 16.30.

Előtte

Pécsi Dózsa II.—Vasas I. Bányász

városi I. osztályú mérkőzés, 14.45

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB. II-es mérkőzések: Pécsi Dózsa—Mosonmagyaróvári TE, Tüzér utca 16.30, Székesfehérvári Vasas—PVSK, Székesfehérvár 16,30, Budafoki MTE—Komlói Bányász, Budafok 16,30. **NB. III-as mérkőzések:** Pécsi Vasas—Székesfehérvár MÁV Előre, BTC-pálya 10,30, Nagyatádi Kinizsi—Pécsi Bányász, Nagyatád 16,30, Nagykanizsai Bányász—Pécsi BTC, Nagykanizsa 16,30. **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Pécsi Postás—Pécsvárad, Postás-pálya 10,30, Sellyei Spartacus—Pécsi Traktor, Sellye 16.00, Villány—Szászvári Bányász, Villány 16,30, Porcelángyár—Vasas I. Bányász, Porcelángyár-pálya 9,00, Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász, Komló 16,30, Szentlőrinc—Mohácsi TE, Szentlőrinc 16,30, Pécsi Kinizsi—Szigetvári ZMSE, Sörgyár-pálya 10,45. **Városi I. osztályú mérkőzések:** Pécsi Dózsa II.—Vasas II. Bányász, Tüzér utca 14,45, Pécsi Vasas II.—Szikra, BTC-pálya 9,30, Urán SC—Kesztyűgyár, Kinizsi-pálya 17,00, Közlekedés—BTC II. Ifjúsági-stadion 9,00, Helyőrség—PVSK II., Tüzér utca 9,00. **Megyei ifjúsági mérkőzések:** „Csapó János" csoport Postás—Pécsvárad, Postás-pálya 12,15, Sellyei Spartacus—Pécsi Traktor, Sellye 14,45, Villányi Traktor—Szászvári Bányász, Villány 14.45, Porcelángyár—Vasas I. Bányász, Porcelángyár-pálya 11,00, Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász, Komló 14,30, Pécsi Kinizsi—Szigetvári ZMSE, Sörgyár-pálya 9,00.

Kézilabda. NB. I. férfi mérkőzés: Komlói Bányász—FTC, Komló 9,00. Megyei I. osztályú mérkőzés: Szigetvári ZMSE—PEAC, női Szigetvár 16,30.

Kosárlabda. Barátságos mérkőzések: PVSK—Pécsi Postás férfi, PVSK-tornacsarnok 9,00. PVSK—Bajai Bácska női, PVSK-tornacsarnok 10,30.

Tenisz. Városi ifjúsági bajnokság döntői, Balokány-liget 15,00.

Hogyan maradhatunk sokáig fiatalok?

A módszer nem könnyű, de eredményes. Megfelelően egészséges életmódot kell folytatni és megfelelően rendszeresen sportolni. Böger dr. 46 idősebb sportolót figyelt meg (a legfiatalabb 51, a legidősebb 81 éves volt) és arra az eredményre jutott, hogy ésszerű sporttevékenységgel az idősek is megtarthatják teljesítőképességüket, s megelőzhetnek sok öregségi vérkeringési és szívkárosodást, a tetejében még külsőleg is fiatalosak maradhatnak. Hochrein dr. úgy véli, hogy az öregedés korát az 50-es évektől a 70-esekig tolódott el. Régi bölcsesség, hogy mindenki olyan idős, mint a vérerei. Minden ember szeretné, ha idős korban is megtartaná erejét és egészségét. Ez azonban nem megy magától. A fiatal korban megkezdett sporttevékenységet tovább kell folytatni, de persze nem megerőltető módon. A gyógysportolást gyaloglással kell kezdeni. Lassú ütemben és sok légzőgyakorlattal. Sohasem szabad elfelejteni, hogy a tétlenség gyengít, a túlterhelés ártalmas, de a megfelelő gyakorlás erősít.

Nézzünk szembe a tényekkel!

Miért esett ki a Dózsa?

Ismét megkezdődnek a labdarúgó-bajnokság mérkőzései. Nemcsak az NB-ben szereplő csapatok lépnek pályára, hanem az alacsonyabb osztályúak is. Az NB. I-nek ebben az évben nem lesz Baranya megyei résztvevője. A Pécsi Dózsa és a Komlói Bányász nem tudta biztosítani helyét a legjobbak között.

Megyénk sportkedvelői mást vártak a csapatoktól. Különösen a Dózsa okozott csalódást. Mi volt az oka annak, hogy a kék-sárgák három évi szereplés után búcsút mondtak az NB. I-nek?

Elsősorban a játékosokon múlott, hogy a pécsiek a jövőben nem láthatják a legjobb magyar labdarúgó csapatokat. Elbizakodott volt a csapat, több játékos önteltté vált.

A magasabb osztályban bizonyos önmegtartóztató életet kell élnie azoknak, akik fel akarják venni a versenyt a többiekkel. A Dózsa-játékosok jelentős részéből ez hiányzott. Nem rendelkezett a csapat azzal az erkölcsi erővel sem, mely elengedhetetlenül szükséges lett volna a mérkőzések végigharcolásához. Mert egyes mérkőzéseken, mint például az Újpesti Dózsa ellen is, jó játékot nyújtott a gárda, ezt a formát azonban a játékosok nem tudták állandósítani.

Kétségtelenül más okok is közrejátszottak, hogy a csapat kiesett. Sok volt a sérült. A világbajnokság miatt két hónap kiesése volt a csapatnak és ez idő alatt nem jutottak megfelelő mérkőzéshez a játékosok. De erőnlét tekintetében is voltak hiányosságok. Az edzéseken igen helytelenül, mindig könnyű ellenfelet választott az edző, s mi lett az eredménye, a védelem csak bajnoki mérkőzéseken került komoly erőpróba elé, de akkor is könnyelműsködtek és sokszor hajmeresztő helyzetkedési hibákat vétettek. 1955-ben a Dózsa kapta a legkevesebb gólt az NB. I-ben, most pedig a legtöbbet. A csapat erőssége, a védelem bizony közel sem tudta azt a teljesítményt nyújtani, amit a megelőző években. A támadósor mindig gyenge pontja volt az együttesnek. Az edző munkája nem vezetett eredményre, melyben a sokmozgásos, modern támadó játék elsajátítását tűzte ki célul. A szakvezetés kapkodására mutat, hogy ugyanabban az összeállításban alig egy-kétszer játszott az együttes, nem sikerült állandó csapatot kialakítani az összeállítások sűrű változása miatt.

A csapat vezetésébe becsúszott hibák csak tetézték a bajt.

De sorolhatnánk továbbra is az okokat, melyek hozzájárultak a csapat kieséséhez. Mi is hibáztunk akkor, amikor elhallgattuk a hibákat azzal, hogy év közben ne zavarjuk a kedélyeket, ne idegesítsük a vezetőket. Pedig nem kellett különösebb szakértelem ahhoz, hogy a szurkolók észrevegyék: a csapat hátról-hátra gyengébb teljesítményt nyújt. Aggódtak a csapatért, de reménykedtek is, hátha megemberelik magukat a kék-sárgák. Erre azonban hiába vártak. Most az NB. II-ben kell bebizonyítania a csapatnak, hogy magasabb osztályban van a helye. Ez pedig nem lesz könnyű, mert igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy nehezebb lesz az NB. II-ben bajnokságot nyerni, mint bentmaradni az NB. I-ben.

Az NB. II-ben sem adják ingyen a pontokat. Nagyon meg kell azokért harcolnia minden csapatnak. Elsősorban a csapatszellemnek kell megjavulnia a Dózsánál. A játékosoknak meg kell érteniök, hogy a pályán küzdeni és harcolni kell, és aki ezt nem akarja tudomásul venni, annak nincs helye az együttesben. Fokozni kell a játékosok erőn létét, egységes csapatot kell kialakítani, mely képes a legfontosabb taktikai és technikai feladatok megoldására. A felkészüléssel bizony elkésett a Dózsa. A kiesés utáni bizonytalanság, tétlenség nem használt a játékosoknak. A rendszeres munka csak az utolsó pillanatban indult meg, ráadásul meg is gyengültek. Szőcs kiesése a védelmet érzékenyen érinti, de Virágh is egyelőre pótolhatatlan veszteségnek látszik. Ugyanakkor az ellenfelek: Sztálinváros, a Láng Gépgyár, a KISTEXT és a Zalaegerszegi TE nagyon megerősödtek, több új játékost igazoltak.

Kétségtelenül sok függ az első mérkőzésektől. Ha ezeket az akadályokat sikeresen veszi a Pécsi Dózsa, ez olyan előnyt jelenthet, mely döntő lehet a bajnokság hajrájában. Egyetlen egy találkozót sem lehet félvállról venni, a mérkőzéseken a csapat minden játékosának teljes tudását kell nyújtani. De nemcsak a pályán, a magánéletükben is meg kell változniok a játékosoknak, a munkahelyükön pedig úgy kell dolgozniok, hogy mint emberekről is elismeréssel beszéljenek. Ezt várják a pécsi sportkedvelők a Dózsától. A játékosokon múlik, hogy mennyi valósul meg belőle.

Óriási költséggel készülnek Rómában az olimpiai játékokra

Ha hinni lehet a Rómából származó híreknek, úgy az olasz Olimpiai Bizottság óriási összegek felett rendelkezik. Egyedül az olasz totó bevételéből sok millió líra folyik be az 1960-as Római Olimpiai Játékok pénztárába. Semleges szakértők véleménye szerint a bőségesen rendelkezésre álló anyagi eszközök folytán a római olimpiász fénye messze meghaladja majd a melbournei játékokét. Az eddigi előkészületek igazolják ezt a feltevést.

Sok millió lírás befektetéssel ingatlanvásárlásokat eszközöltek és így sikerült az összes sportpályákat egy területre koncentrálni. A római olimpiai játékok résztvevői és látogatói tíz percen belül kényelmesen eljuthatnak majd az összes sportpályákra. Közvetlenül az olimpiai falu mögött épül a „Palazetto dello Sport" a kis sport palota. A Tevere folyó nyugati partján a régi Foro Italice lesz az olimpiai stadion. Most folynak mellette az úszóstadion és egy fedett úszócsarnok, továbbá különböző hivatalok építkezései. Itt lesz tehát az 1960-as olimpiai játékok központja. Ettől délre egy sereg sportpálya lesz, amelyeken a résztvevők edzéseket tarthatnak.

A futballstadion mellett egy második központ létesül, ahol a különféle kongresszusok tartják majd tárgyalásaikat. Itt emelkedik majd a nagy sportpalota gyönyörű, új épülete is.

Ami a látogatók számát illeti, Rómában már eddig kb. 100.000 turista jövetelével számolnak. Természetesen a szállodák nem képesek ennyi vendéget elhelyezni, így a tervek szerint a turisták egy részét a városon kívül fekvő táborokban fogják elhelyezni. Erre vonatkozólag azonban végleges döntés nem történt még.

Heti sportkommentárunk

AZ UJ BAJNOKI IDÉNY KÜSZÖBÉN

Az új sportévad kezdetén, vasárnap ismét kinyílnak a sportpályák kapui. A „többszakaszos" tavaszi évad ugyan alig egy hónapja, hogy befejeződött, de a sportklubok csapatainak gyors átszervezése már megtörtént s többé-kevésbé felkészülten várják az új bajnoki idény kezdetét. Az őszi idény elsősorban a labdarúgó-sportban a legjellegzetesebb, mert az egyes osztályokban új csapatok, a csapatokon belül pedig sokszor egészen átalakított játékos-formációk bemutatkozását várják a sportkedvelők tízezrei. Az atlétikának azonban és a többi labdajátéknak is van sajátos őszi szezonja, amikor a formák már teljesen beérnek, illetőleg elérik ez évi csúcspontjukat.

Megyénk, illetőleg városunk lelkes és áldozatkész sportközönsége ezúttal, az új bajnoki évadban, valamivel szerényebb sport élvezetében részesülhet csak, mint az elmúlt bajnoki idényben. Nem azért, mintha a sportközönség érdeklődése nem érdemelne meg magasabb színvonalú mérkőzéseket. Városunk és megyénk sportoló ifjúságának a rátermettsége sem kisebb, az előző évek fiatalságának tehetségénél. Másutt kell keresnünk az okokat, ha magyarázatot akarunk kapni a színvonal pillanatnyi visszaeséséről. A sportklubok anyagi bázisát biztosító szervektől származó támogatás sem kisebb, sőt nagyobb mértékű, az előző évek anyagi dotációjánál. Ezután az elemzés után logikusan következik, hogy a hibák forrását egészen másutt kell keresnünk . . . , mégpedig a szakvezetésben. A sportklubok szakvezetése, edzésrendszere ma már nem úgy, mint meg azt a mértéket, amely szükséges ahhoz, hogy csapataink helyt tudjanak állani az országos élvonalban.

Hogy ezzel a kérdéssel most foglalkoznunk kell, ezt nem azért tesszük, hogy a múlt hibáin rágódjunk, hanem azért szólunk ezekről, hogy emlékeztessünk s sportklubjaink szűrjék le a tanulságokat s ne csak beszéljenek a korszerű edzésrendszerről, valamint a szocialista sportember-típus kinevelésének szükségességéről, hanem a köznapi gyakorlati munkájukban is nyilvánuljon meg ez a törekvés.

Megyénk három élcsapatának mindegyike mögött dolgozóink társadalmának egy-egy jellegzetes rétege áll, (bányász, közalkalmazott, karhatalmi, vasutas) s ez a hatalmas anyagi és erkölcsi támasz hajlandó előlegezni a bizalmat és a sportszeretetet az elkövetkező bajnoki szezonban, abban a reményben, hogy a csapatok valóban mindent el fognak követni az újabb felemelkedés érdekében. Változatlan áldozatkészséggel és lelkesedéssel állanak tehát ez évben is csapataik mögött. Enyhe ír ebben az áldozatvállalásban, hogy a magyar sporthatóság nagyon helyes intézkedése folytán a tavalyi háromcsoportos NB. II. helyett két csoportra szűkült az NB. II. mezőnye, ami kétségtelenül a játékszínvonal emelkedését fogja jelenteni. A játékszínvonal emelkedésével egyenes arányban nő azonban a pécsi csapatok felelőssége és a csapatokkal szemben támasztott követelmény is. Az NB II. nyugati csoportjának mezőnyében ugyanis — többek között, — nem kisebb csapatok küzdenek az elsőségért, mint a Sztálinvárosi Vasas, a Láng Gépgyár, a KISTEXT, a Komlói Bányász, Pécsi Dózsa és PVSK. Tisztán láthatjuk tehát, hogy ebben a mezőnyben csak egészen komoly felkészültséggel lehet az élre, s így az NB I-be bekerülni.

Ehhez a megyei sajtó részéről mi is támogatást adunk olykeppen, hogy fokozottabb figyelemmel kísérjük csapataink tevékenységét, nemcsak az ünnepnek tekintett bajnoki mérkőzések másfél órájában, hanem hétköznapi munkájukban is.

A KLUBHÜSÉGRÓL

Az átigazolások alatt sokakban felvetődött a gondolat: a mai játékosokban van-e klubszeretet? Erősen vitatható kérdés ez. Vannak játékosaink, akik most is hűek klubjukhoz. Hosszú évek óta már az Egyetemi SK tagja dr. Szalai István. Kis középiskolás volt, mikor a PEAC kosárlabda-szakosztályához került és most, mint a sportorvosi intézet vezetője is ott van az egyetemi tornacsarnokban. — De vannak olyan sportolók is, akik évenként változtatják klubjukat. Virágh István, a Pécsi Dózsa volt játékosa, csak ellenlanatlan anyagi előnyökért jött Pécsre és egy év múlva fittyet hányt a Pécsi Dózsára és ismét állt egy sportkörrel. Az átigazolások alkalmával több játékos nem a fejlődése érdekében vált meg anyaegyesületétől, hanem megszédülve az ígéretésektől, engedett a csábításoknak. Ismeretes a pécsi szurkolók előtt Gönez István, a PVSK fiatal játékosának esete. A múlt vasárnap nem játszott sportkörös csapatában. A Miskolci Vasutas vezetői pénteken az éjjeli órákban autóra ültették és Miskolcra vitték. A játékos eltávozása nagy feltűnést keltett városunkban és főleg a PVSK-szurkolók körében okozott joggal felháborodást. E mi történt? Alig múlt el napkelet és Gönez István hétfőn kisábrándultan visszatért Pécsre. A fiatal játékos kívánsági volt, mit is akarnak vele a miskolciak, de amikor látta a való helyzetet, már sportkörét választotta. Gönez is vétett a klubhűség ellen és nem gondolt arra, hogy egyesülete mennyit áldozott már érte. Állásba helyezte, lakást biztosított özvegy édesanyjának. Gönez esete is elgondolkoztató és felhívja a figyelmet arra, hogy igazán eredményes és jó munka csak akkor folyik a sportkörökben, ha nemcsak szakmai téren nevelik a játékosokat, hanem igyekeznek egyesületéhez ragaszkodó dolgozót is faragni belőlük.

MEGTÉVEDT SPORTVEZETŐK

Nem is tudjuk másnak nevezni azokat a sportvezetőket, akik a falusi dolgozók spartakiád-versenyein még attól sem riadtak vissza, hogy meghamisítsák sportolóik adatait, csalást kövessenek el azért, hogy olyan versenyzőket is indíthassanak, akiknek jogot erre a szabályok nem adnak. Büntető törvényünk az okiratHamisítást és a csalást szigorúan bünteti. Mit gondoltak azok a sportvezetők, vajon rájuk és a sportolókra nem vonatkoznak a törvények? Mert azok, akik a sportnál csalnak, triblinek, azok az élet egyéb területein sem riadnak vissza attól, ha ilyen úton kedvezményhez, előnyhöz jutnak.

A legsúlyosabban elítélendő, ami Szolnokon, a falusi dolgozók spartakiád-versenyének országos döntőjén ismételten megtörtént. Az ilyen sportvezetőknek nincs helyük az ifjúság mellett.

Labdarúgás — mezitláb

Copacabana, Botafogó, Flamengo és Léblon nemcsak tengeri fürdőjéről híres, hanem arról is, hogy itt az Atlanti-óceán homokos partvidékén egymás hegyén-hátán vannak a labdarúgó-pályák. Ezeken a hálós kapukkal ellátott, szabályos méretű homok játékterekben „színelnek" a világhírű brazil labdarúgók.

A copacabanai pályán például az egyik oldalvonalat a fövenypart, a másikat az a cementfal alkotja, amely a strandot elválasztja a sétánytól. Rengeteg estig pattog itt a labda, de azt a szokásoktól eltérően, mezítláb rúgják.

A mérkőzések egy óra hosszat tartanak. (2×30 perc.) A labda súlya és mérete szabályos, de színe fehér. Senki se higyje azonban, hogy itt csak valami strandsportról van szó! A pontos játékszabályok betartásával még hajnali mérkőzéseket is tartanak. Három évvel ezelőtt megalakult a „mezitlábas" labdarúgók egyesületeinek hivatalos szövetsége is. A copacabanai bajnokságban 16, a lablonban 12, az urcaiban pedig 8 klub csapat vesz részt. Az idény során bajnokit nem számolnak rendezik a döntőmérkőzéseket.

A France Football párizsi sportlap Rio de Janeiró-i különtudósítója egy alkalommal három órán át nézte ezt az Európában szinte ismeretlen játékot s mint írta, e három óra alatt megértette, hogy „a brazil labdarúgók miért a legjobbak a világon". A brazil fiúk kivételes technikai és atlétikai bravúrokat hajtottak végre a finom homokkal borított pályákon. E játék teljesen ismeretlen világot tár fel a külföldi néző előtt.

A homok akadályozza és kitéríti irányából a labdát, ezért igen próbára teszi a játékos bokáját, na meg a szívét . . .

A játékosok kivételes labdaátvételi technikával rendelkeznek. Érthetőleg a kapáslövés a leggyakoribb, mivel könnyebb a levegőből továbbítani a labdát, mint a homokról. Gyakoriak a labdavezetések: cselezés és labdavezetés nélkül brazil játékos nem tud élni!

A csinő és a térd rugalmasságát különösen a néger játékosok használják ki csodálatosan. De leginkább a boka dolgozik. Svédországban is látható volt például, hogy Didi milly mesterien lecsavarja a labdát külsővel. De Didi nem kivétel: a brazil játékosok tíz eset közül kilencszer külsővel, falsosan továbbítják a labdát.

Igen gyakori a mezitlábas labdarúgásban az ún. ollózás, a homok ugyanis, amely csökkenti a visszapattanásokat, szinte szükségessé teszi e látványos mozdulat gyakori ismétlését.

A küzdelmekben, amelyben a technikai tudáson kívül a leleményesség, a lendület, a rugalmasság és a gyors elhatározás a döntő, egyáltalán nem vesződnek taktikai problémákkal. A homokos talajon minden azért történik, hogy megrohamozzák az ellenfél kapuját, ezért az ellenfél lefedezése is igen laza. Szemben a csatársor és a védelem közötti nagy távolság. A pálya közepén a szó szoros értelmében megvan a „senki földje". A védők csak ritkán indulnak el helyükről kockázatos kalandra.

Fejlett a mezitlábas fiúk összjátéka.

De gól ennek ellenére kevés esik, mert a játékkörülmények igen nehezek, a lövéstechnikát pedig a legsekélyebb visszapattanás is befolyásolja.

Nagy vonalakban ez a brazil strandfutball lényege. A játék létezése, gazdasága, megszervezése kellőképpen megmagyarázza, hogy Svédországban miért győzött le Brazília mindenkit.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. augusztus 31-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30 Szerb-horvát nyelvű műsor. A földművesszövetkezetek nőbizottságainak műsorából. — Délszláv népdalok. — A „Lado" együttes műsorából.

17.00: Német nyelvű műsor. Polkák dallamával. — Szív küldi szívnek szívesen.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Dél-dunántúli tükör VI. szám. — „Édesanyám virágos kertje" Debitzky István írása. — Mit adott a nyár? Beszélgetés Vincze Győző festőművésszel. — Szebényi lakodalmas. — Kaposmenti napok. — Bemutatjuk a most született folyóiratot, a „Jelenkort". — „Hajnal," Arató Károly verse. — Felgördül a függöny. Beszélgetés Katona Ferenc igazgatóval. — „A két bolygó." Horváth Mihály zenéje. Bárdosi Németh János verse. — Mielőtt becsengetnének. Putnoky Jenő, a Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájának igazgatója beszél az új tanévről. — Építészeti stílusokról: A román stílus és emlékei. — Pereg a film. Beszélgetés Faust Imréyel, a MOKÉP igazgatójával. — Jegyzetek kiállításokról, műemlékekről, eseményekről. — A „Nyírfácska"-együttes műsorából. — Dél-dunántúli költők verseiből: „Vers a reggelben" Csányi László verse. — Ötéves a Nevelők Háza. Beszélgetés Koltay Ferenccel, a Nevelők Háza igazgatójával. — Dombóvári jegyzetek. — Így dolgozik a Megyei Idegenforgalmi Hivatal. Keserű Sándor megbízott vezető ismerteti a Hivatal munkáját. — Hírek. A műsort szerkesztette: Debitzky István.

18.30: Múlik a nyár. Zenei összeállítás.

18.55: A vasárnap sportja.

19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRARÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJÁNAK MŰSORA a 88,6 megacikluson.

17.00: Ipari adás.

17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.

19.00—20.00: Búcsú a nyártól. Zenés összeállítás.

A takarékbetétkönyv előnyös, kényelmes, biztonságos.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Bástyasétány 77. (délután 3 és este 7 órakor.)

MOZI

Park: Eltűnt kapitány. (délelőtt 10 órakor.) Örvényben (5, 7, 9 órakor.)

Kossuth: Álruhában az ellenség között. (délelőtt 10 órakor.) Kopogd le a fán. (5, 7, 9 órakor.)

Petőfi Gróf Monte Christo. II. rész. (délelőtt 10 órakor.) Kopogd le a fán. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Mese a moziban, (délelőtt 10 órakor.) Erdekházasság. (6, 8 órakor.)

Építők Kultúrotthona: Kék vércsék erdejében. (délelőtt 10 órakor.) Cimborák (5, 7 órakor)

Bőrgyári mozi: Koldusdiák. (fél 5 órakor.)

Leőwey Leánygimnázium: Tavasz. (4, 6 órakor.)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Harc a sínekért. (délelőtt 10 órakor.) Éjjeli őrjárat. (4, 6, 8 órakor.)

Rákóczi (Mecsekalja): A kisfiú és a varázsló. (délelőtt 10 órakor.) Aranypók. (4, 6, 8 órakor.)

Május 1. (Vasas II.): A mexikói. (délelőtt 10 órakor.) Lissy. (3, 5, 7 órakor.)

Kossuth (Mohács): Kék vércsék erdejében. (délelőtt 10 órakor.) Ne várd a májust. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.)

Zrínyi (Szigetvár): Három jóbarát. (délelőtt 10 órakor.) 420-as urak. I. rész. (4, 6, fél 9 órakor.)

Táncsics (Siklós): Karneváli éjszaka. (délelőtt 10 órakor.) Gyermekkori szerelem. (6, fél 9 órakor.)

Ismét megkezdődnek a gyermektorna-edzések az egyetemi tornacsarnokban. A fiúk edzéseit Sárvári Jenő, a lányokét Pajor Ildikó tartja. Jelentkezni lehet az egyetemi tornacsarnokban az edzések vezetőinél hétfőn, szerdán és pénteken, délután 5—6 óráig.

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK

1958. szeptember 1-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon.

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek és tudósítások. — Szomszédaink életéből. — Asszonyok tanácsadója. — Kólók és népdalok.

17.00: Német nyelvű műsor. Vidám dalok. Kretzer József számai. — Az arab kérdés. Jegyzet. — Fúvószene.

17.30: Magyar nyelvű műsor. A jó munka dicsőség. Ajándékműsor a Komlói Szénbányászati Trösztöt élüzemeinek.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.25: Jogi tanácsadó. — Dr. Stadtrucker Péter előadása.

18.30: Menjünk az iskolába. Gyermekdalok.

18.35: Egy bíró naplójából. Pusztai József írása.

18.40: Huszka Jenő operettjeiből.

18.55: Megjegyzések a kalandos és bűnügyi irodalomról.

19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRARÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJÁNAK MŰSORA a 88,6 megacikluson.

17.00: Ipari adás.

17.30: Azonos a Magyar Rádió pécsi adójának műsorával.

19.00—20.00: I. Magyarnóták. II. Szimfónikus táncok.

SZÍNHÁZ

Nincs előadás.

Szabadtéri színpad:

„Mindenre képes zenés újság". Este 8 órakor.

MOZI:

Park: Örvényben (5, 7, 9 órakor.)

Kossuth: Kopogd le a fán (5, 7 és 9 órakor)

Petőfi: Kopogd le a fán. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Éjjeli őrjárat. (6, 8 órakor.)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Négy lépés a fellegekben. (6, 8 órakor.)

KIRÁNDULÁS ABALIGETRE

Szeptember 7-én vasárnap Pécs város Művelődési Háza külön autóbusszal tanulmányi kirándulást rendez Abaligetre. Indulás reggel 9 órakor, visszaérkezés 17 órakor. Részvételi díj 18 forint. Jelentkezés 4-én, csütörtökön délig a művelődési ház irodájában (Déryné u. 18.) a részvételi díj befizetése mellett.

KÉZIMUNKA-TANFOLYAM

kezdődik Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) szeptember 9-én, kedden délután 5 órakor. Tanít: Cser Ferencné. A tananyagban hímzések, horgolás, kötésfajták és népi kézimunkák szerepelnek. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Beiratkozás minden délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig a művelődési ház irodájában.

MINDENRE KÉPES ZENÉS ÚJSÁG

A szabadtéri színpadon holnap, szeptember 1-én este 8 órakor: „Mindenre képes zenés újság" cím mel előadást rendeznek. A műsor keretében számos fővárosi művész is fellép, köztük Latabár Kálmán kétszeres Kossuth-díjas, kiváló művész, Gózon Gyula Kossuth-díjas érdemes művész.

SZABAS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik Pécs város Művelődési Házában, szeptember 3-án, szerdán délután 5 órakor a kezdők és este 7 órakor a haladók részére. Beiratkozás naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint.

A pécsi televíziós adóállomáshoz vezető misinatetői bekötő út építésével kapcsolatban a Pécsi Közúti Üzemi Vállalat november 25-ig munkanapokon mindennap 12,15 és 13 óra között robbantásokat végez. A robbantások idején az útépítés közelében tartózkodni életveszélyes, ezért a vállalat a robbantások idején a Dömörkapuhoz vezető utat a taliga út elejétől, a Misina-tetőre vezető taliga utat és a 2-es és 4-es számú turista utakat a közlekedés elől elzárja.